

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

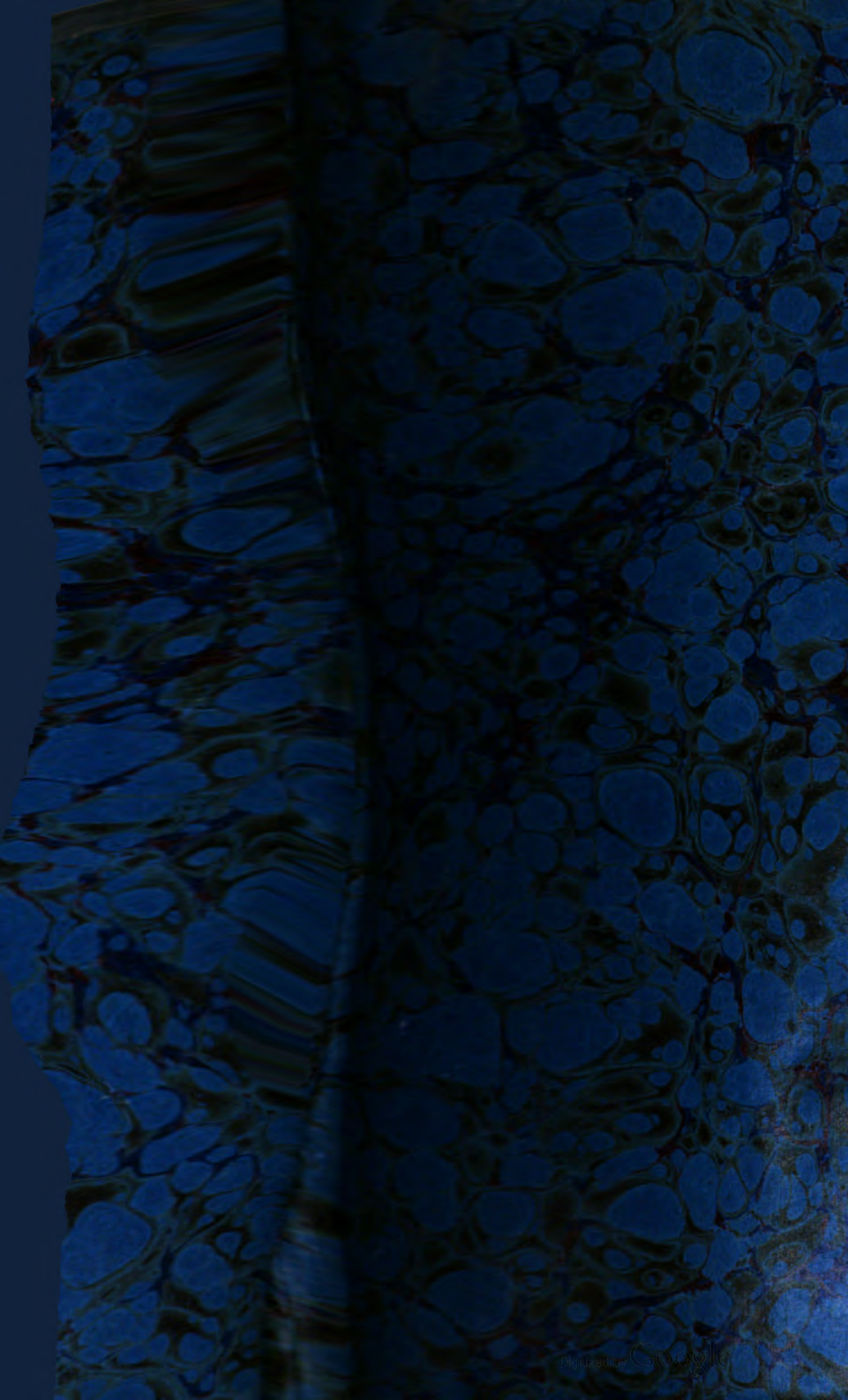
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A 692B

BIBL. UNIV. GAND

EX LIBRIS

PROF. ORD.

ULEZ

A 692B

ΑΠΠΙΑΝΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ
ΡΩΜΑΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ

A P P I A N I
ALEXANDRINI
ROMANARVM HISTORIARVM
QVÆ SVPERSVNT,
COLLEGIT, RECENSUIT,
ADNOTATIONIBVS VARIORVM SVISQVE ILLVSTRAVIT
COMMODIS INDICIBVS INSTRVXIT
IOHANNES SCHWEIGHÆUSER
ARGENTORATENSIS
GRÆC. ET ORIENT. LITER. IN VNIVERS. ARGENTOR. PROF.

VOLV MEN III.

L I P S I Æ
APVD WEIDMANNI HEREDES ET REICHIVM.
CIC 13 CC. LXXXV.

TO THE

MEMBERS OF THE

AMERICAN

LIBRARY

OF THE

CONGRESS

OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

WASHINGTON

1850

PRINTED BY

WILLIAM B. ELLIOTT

AT THE

OFFICE OF THE

LIBRARY

OF THE CONGRESS

OF THE UNITED STATES

Corrigenda.

Quamquam multa adhibita cura est, ut ab eo genere errorum, quæ vel ab operarum unice incuria, vel ab ipsius etiam scribentis interdum oscitantia quadam aut festinatione, ubi aliud mente erat conceptum, aliud stylo excidit, præfisci solent, quam emendatissima prodiret hæc nostra in Appianum collata opera; tamen ab hac etiam parte quod a nobis effectum est non minus sæpe intra voluntatem nostram fuisse intelligo, quam id quod in altero genere præstitimus; longe illo gravioris momenti, in quo non tam sola diligentia Editoris, quam ingenium iudiciumque & doctrina spectatur; quod genus in iusto selectu variarum Lectionum in contextum Scriptoris recipiendarum, tum in vera Auctoris sententia commoda ubique Versione latina exprimenda, denique in eis, quæ dubitationis aliquid habere aut admonitione indigere videantur, idonea usquequaque & exquisita Adnotatione illustrandis inest. Sed in altero hoc genere quæ a nobis peccata sunt, ea, quoad fieri poterit, ex hoc opere eluendi offertur fortasse alio tempore occasio, quum Secundas in Appianum Curas ac Spicilegium Emendationum & Adnotationum, siue propriarum, siue ab eruditis Viris nobiscum communicatarum, in lucem edere licebit. Ex superiori illo genere quæcumque in duobus quidem prioribus Voluminibus errata tunc in oculos nobis inciderant, quum Adnotationes quæ hoc Vol. VII. continentur scriberemus, de illis in eisdem his Adnotationibus Lectorem monuimus. Alia nonnulla, quæ interim a nobis siue in duobus prioribus siue in tertio Volumine observata sunt, hoc modo corrigere æquus Lector non gravabitur:

In Vol. I. Pag. 6. in vers. lat. col. a. l. 6 sq. pro Germanis lege Celtis. P. 46. in not. ad l. 23. pro τὰν ante τῶν, lege τ. post τῶν. P. 107, 9. dele comma post διότι. P. 181, 77. innotra, lege innotra. P. 188. in vers. lat. col. a. l. 11. intercepta, lege intercepta. P. 285. in not. ad l. 45. dant, lege dederunt. P. 434, not. ad l. 53. ἵμω; lege ἵμω;. P. 473, 5. ci in, lege ci in. P. 515, not. ad l. 57. δόσις, lege δόσις. P. 609 - 617, in vers. lat. erratum est in numeris Capitum; ubi pro 48. scribendum 49. & sic porro iidem numeri reponendi, qui ad græcum context. adnotati sunt, P. 619. in vers. lat. col. b. l. 8. somnum, lege somnium. P. 621, vers. lat. col. a. l. 3. a fin. omnia, lege omnia. P. 851. vers. lat. col. b. l. 4. post Perthencatas, adde Bathiatas.

In VOL. II. Pag. 150. *Conf. lat. col. a. l. a. C. Catulus, lege Q. Catulus.*

In VOL. III. Pag. 116. l. 4. a *fin. literaria, lege litera. P. 181. adnotat. ad L. 14 sq. lege L. 13 sq. P. 232. l. 4. a *fine, CAP. XXIII, lege CAP. XXIV. P. 234. l. 10. a *fin. CAP. XXIV, lege CAP. XXV. P. 236. l. 8. a *fin. CAP. XXV. lege CAP. XXVI. P. 287. l. 11. Nam multo, lege Non multo. P. 327. l. 5. *in γὰρ, lege *in γὰρ. P. 395. l. 6. a *fin. Vide ad p. 308, lege Vide ad p. 307. P. 490. l. 14. ille corrupta, lege illa corrupta. P. 511. l. 1. a *fin. librum, lege liberum. P. 513. in med. L. 72. *Θράξ, lege L. 72. *Θράξ. P. 627. l. 7. *uniflute, lege *uniflute. P. 699. l. 6. CAP. LXIV, lege CAP. XLIV.************

Cetera hujus generis propria Lectorum industria indulgentia- que in presenti fuerunt relinquenda.

ARGENTORATI,

Ex Officina LORENZII & SCHULERI,
Direct. Nobilit. Typogr.

DIE XXIV. MAII MDCCCLXXXV.

TESTIMONIA VETERUM
DE APPIANO
ET
SPICILEGIUM FRAGMENTORUM
EX EJUDEM
ROMANIS HISTORIIS.

Vol. III.

A

TESTIMONIA VETERUM DE APPIANO.

I. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

I. ΑΣΤΑΠΑΙΟΙ, Λιθύης ἔθνος. Αππιανὸς ἔκω.

II. ΔΑΛΜΙΟΝ, πόλις Δαλματίας. --- Αππιανὸς δὲ τὴν πόλιν Δελμίνιον καλεῖ.

5 III. ΚΑΣΤΑΣ, Κάσθακος, -- πόλις Ἰβηρίας. Τὸ ἔθνικόν Κασθακαῖος -- ὁ Αππιανὸς Φησι.

II. ΤΟΥ ΕΥΑΓΡΙΟΥ.

Αἱ δὲ κατὰ Ῥωμαίους πράξεις, πᾶσαν κοσμικὴν Ἰσθρίαν ἐν αὐτοῖς περιλαμβάνουσai, ἢ εἴ τι καὶ ἄλλο
10 γέγονεν, εἴτ' ἐς αὐτοὺς διαιρουμένων, εἴτε καὶ καθ' ἐτέρων πραττόντων, πεπώνηται. Διονυσίῳ μὲν τῷ Ἀλικαρνασεῖ, ἀπὸ τῶν λεγομένων Ἀβοριγίνων τὴν Ἰσθρίαν ἐλκύσαντι μέχρι τοῦ Ἡπειρώτου Πύρρου· ἐξ ἐκείνου δὲ,

Lin. 2. Pro Λιθύης (sive Auflovis erratum sit, sive Epitomatoris, sive librarii cuiuspiam) legendum Ἰβηρίας est. ἰ

I. STEPHANI BYZANTINI.

1. ASTAPÆI, Libyæ [potius, Hispaniæ] populus. APPIANUS *Libro Sexto*.

2. DALMIUM, Dalmatiæ oppidum. --- APPIANUS vero *Delminium* vocat.

3. CASTAX, Castacis, -- Hispaniæ oppidum. Gentile *Castacæus*; quo APPIANUS utitur.

II. EVAGRII: HISTOR. ECCLES. LIB. V. CAP. ULT.

ROMANORUM vero res gestas, quæ totius prope terrarum orbis historiam complectuntur, & quæcumque vel ipsi inter se mutuo divisi vel contra alios egerunt, DIONYSIUS HALICARNASSEUS scriptis prodidit; exorsus a populis qui Aborigines dicebantur, & ad Pyrrhum usque Epirotarum regem Historiam profectus. Ab eo tempore POLY-

Πολυβίῳ τῷ Μεγαλοπολίτῃ, καταγαγόντι ἕως τῆς Καρχηδόνης ἀλώσεως. Ἄπειρ ΑΠΙΑΝΟΣ εὐκρινῶς διέ- 1; τεμεν, ἐκάστην πράξιν ἐς ἓν ἀγείρας, εἰ καὶ κατὰ δια- Φόρους γέγονε χρόνους. Καὶ τὰ μετ' ἐκείνους ὡσαύτως ἐργασμένα, Διοδώρῳ τε τῷ Σικελιώτῃ πεποιήται, τὰ μέχρις Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ Δίωνι τῷ Κασσίῳ, γράψαντι μέχρις Ἀντωνίνου τοῦ ἐξ Εὐμέσης. Εκθεμένου δὲ 2α τὰ τοιαῦτα καὶ Ἡρωδιανοῦ, τὰ μέχρι τῆς Μαξίμου τελευτῆς δηλοῦται. κ. τ. λ.

III. ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ.

Ἀνεγνώσθη ΑΠΙΑΝΟΥ ΡΩΜΑΙΚΗ ἹΣΤΟΡΙΑ, ἐν μὲν τεύχεσι τρισὶ, λόγοις δὲ εἴκοσι τέσσαρσιν. Ὡν ὁ 25 μὲν πρῶτος τόμος τῶν ἐπὶ τὰ βασιλείων --- ἔργα τε καὶ πράξεις περιέχει. --- Ἄ μὲν οὖν ὁ πρῶτος λόγος περιέχει, ταῦτά ἐστιν. ἐπιγράφεται δὲ Ρωμαϊκῶν Βασι-

Lin. 8. Forte πέννται, ut supra. L. 25. Numerum sic expressum dedit Vat. F. qui compendiose κδ. exhibebatur in Edd.

BIUS *Megalopolitanus* usque ad expugnationem Carthaginis opus suum perduxit. Quæ omnia **APIANUS** summa perspicuitate distinxit, & singula in unum corpus congestit, tametsi diversis temporibus gesta essent. Ea vero quæ post illorum, quos dixi, historiam gesta sunt, **DIODORUS SICULUS** & **DIO CASSIUS** li-

teris mandarunt. Quorum ille usque ad Julii Cæsaris tempora, hic vero usque ad principatum Antonini Emeseni Historiam suam deduxit. **HERODIANUS** quoque, eorumdem temporum scriptor, cuncta nobis usque ad obitum Imperatoris Maximi commemoravit. &c.

III. PHOTII: IN BIBLIOTHECA, COD. LVII.

LECTA a nobis est **APPIANI** *Romana Historia*, tribus quidem Voluminibus, Libris vero **XXIV** comprehensa. Quorum primus Liber Septem

Regum opera resque gestas complectitur; inscribiturque *Rerum Romanarum Historia* **DE REGIBUS**. Secundus Liber continet quæ in reliqua

λική. Ὁ δὲ δεύτερος [περιέχει] τὰ εἰς τὴν ἄλλην Ἰταλίαν,
 30 χωρὶς τῆς παρὰ τὸν κόλπον τὸν Ἰόνιον· οὐ ἡ ἐπιγραφὴ,
 Ρωμαϊκῶν Ἰταλική. Ὁ δὲ ἐφεξῆς περιέχει τὸν πρὸς τοὺς
 Σαυίτας Ρωμαίων πόλεμον, ἔθνος μέγα τε καὶ χαλε-
 πὸν πολέμοις γεγονός· ὅπερ ἐν ἔτεσιν ὀγδοήκοντα Ρω-
 μαῖοι πολεμοῦντες μόλις ὑπηγάγοντο, σὺν αὐτοῖς δὲ
 35 καὶ ὅσα αὐτοῖς συνεμάχει ἔθνη. ἐπιγράφεται δὲ Ρωμαϊ-
 κῶν Σαυιτικῇ. Ὁ δὲ τέταρτος, ἐπὶ τὸν πρὸς τοὺς Κελ-
 τούς περιέχει Ρωμαίων πόλεμον, ἐπιγράφεται Ρωμαϊ-
 κῶν Κελτικῇ. Καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Ὁ
 μὲν πέμπτος, Ρωμαϊκῶν Σικελικῇ καὶ Νησιωτικῇ, ἐπὶ
 40 πρὸς τοὺς Σικελούς καὶ νησιώτας. Ὁ δὲ ἕκτος, Ρωμαϊ-
 κῶν Ἰβηρικῇ. Ὁ δὲ ἑβδομος, Ρωμαϊκῶν Ἀννιβαϊκῇ· ἐπὶ
 τὸν πρὸς Ἀννίβαν τὸν Καρχηδόνιον περιέχει πόλεμον. Ὁ
 ὄγδος, Ρωμαϊκῶν Λιβυκῇ, Καρχηδονικῇ καὶ Νομαδικῇ.
 Ὁ δὲ θ'. Ρωμαϊκῶν Μακεδονικῇ. Ὁ δὲ δέκατος, Ρωμαϊκῶν

*Lit. 28. Ρωμαίων male Vat. B. Amst. Et margo Hæsch. L. 29. περι-
 χυ, quod incis inclusum dedit Hæschelius, abest a Vat. B. Et F. Et
 ab Amst. L. 30. Ἰόνιον Edd. mend. Recte Vat. F. L. 36 sq. πρὸς
 τοὺς κελτοὺς Edd. Κελτοὺς dedit Vat. F. Et margo Edd. L. 40.
 τοὺς καὶ Vat. F. L. 42. ῥωμαϊκῶν λυδικῇ Edd. λυδικῇ Vat. B. F.
 Recepi veram lect. ex marg. Edd.*

Italia, excepta ea quæ Jonio
 mari adjacet, gesta sunt; cu-
 jus titulus est, *Rerum Roma-
 narum Historia ITALICA*. Se-
 quens Liber Romanorum bella
 cum Samnitibus gesta exponit,
 numerofo populo & expugna-
 tu difficili, quem, una cum
 illis populis, quæ arma cum
 hoc sociaverant, vix annis o-
 ctoginta bello subigere Ro-
 mani potuerunt. Inscritbitur
Rerum Romanarum Historia
SAMNITICA. Quartus vero,
 quoniam Romanorum adver-
 sus Gallos bella refert, *GALLI-*

CA Romanorum Historia in-
 scribitur. Eodemque modo
 reliqui libri. Quintus, *Rerum*
Romanarum Historia SICULA
et INSULARIS; quod eum Si-
 culis & Insularis gesta com-
 memoret. Sextus, *Rerum Ro-*
manarum Historia HISPANI-
CA. Septimus, *ANNIBALICA*,
 quod bellum cum Carthagi-
 nienfi Annibale gestum refer-
 rat. Octavus, *Rerum Roma-*
narum Historia LIBYCA, *PU-*
NICA & NUMIDICA. Nonus,
MACEDONICA. Decimus,
GRÆCA et JONICA. Undeci-

Ἑλληνικὴ καὶ Ἰωνικὴ. Ὁ δὲ ἐνδέκατος, Ρωμαϊκῶν Συριακὴ 45
καὶ Παρθικὴ. Ὁ δωδέκατος, Ρωμαϊκῶν Μιθριδάτειος.

II. Καὶ τὰ μὲν πρὸς ἄλλοφύλους Ρωμαίοις ἐπίδεδειγ-
μένα ἔργα τε καὶ οἱ πόλεμοι ἐν τούτοις· καὶ οὕτω τυγ-
χάνει τοῖς λόγοις ἐνταῦθα διηρημένα. Ὅσα δὲ αὐτοὶ Ρω-
μαῖοι πρὸς ἀλλήλους ἐστasiaσαν καὶ ἐπολέμησαν, αἱ 50
ἐφεξῆς βίβλοι δηλοῦσιν· ἐπιγραφεὴν δεξάμεναι, ΕμΦυ-
λίων πρώτη, ΕμΦυλίων δευτέρα, καὶ ἐξῆς, μέχρι τῆς
ΕμΦυλίων μὲν θ', τῆς δὲ ἄλης Ἰσθρίας κα'. Ὁ δὲ εικο-
στός δεύτερος λόγος ἐπιγράφεται Ἑκατονταετία. Ὁ δὲ
ἐφεξῆς, Δακικὴ. Καὶ ὁ κδ' Ἀράβιος. Οὕτω μὲν τῆς ὅλης 55
Ἰσθρίας ἡ διαίρεσις.

III. Εμπεριέχεται δὲ τοῖς ΕμΦυλίοις, πρῶτον μὲν τὰ
περὶ Μάριον καὶ Σύλλαν, ἀλλήλων ἐκπολεμησάντων.
Ἐπεὶτα δὲ τὰ περὶ Πομπηίου καὶ Ιούλιον τὸν Καίσαρα,
καὶ τούτων ἐς ἀλλήλους στasiaντων, καὶ μεγάλας μά- 60

*Lin. 51. πρώτοι, 52. πρὸς δεύτεροι, Edd. πρώτοι rectius dedit Cod. 2.
H. Stephan. apud Haseb. duodecima dedit idem 53. Vat. F. L. 53.
μὲν abest ab Amst. L. 55. Ὁ δ' κδ'. Edd. Prætulit Vat. F. Ibid.
Ἀράβιος Edd. Prætulit Vat. F. L. 60. ἐν' ἀλλήλους Vat. B.*

mus, SYRIACA et PARTHICA.
Duodecimus, Rerum Roma-
narum Historia MITHRIDA-
TICA.

2. Et hæcenus quidem ad-
versus exterar gentes edita a
Romanis facinora bellaque ge-
sta exponuntur; quæ per eos,
quos dixi, Libros distributa
sunt. *Intestinas* autem Roma-
norum dissensiones contio-
nesque Libri insequentes com-
plectuntur: quorum inde Ti-
tuli, DE BELLIS CIVILIBUS
Liber Primus, de Bellis Civi-
libus *Liber Secundus*, & sic
ordine deinceps, usque ad
Nonum Librum de Bellis Ci-

vilibus, qui totius Historiæ
Liber vicesimus primus est.
Liber autem *secundus* et *vi-*
cesimus inscribitur HECATON-
TAETIA, id est, *Centum an-*
norum Historia. Insequens
Liber, DACICA *Historia*: &
quartus et vicesimus, ARA-
BICA. Hæc totius Historiæ est
distributio.

3. *Bellorum* autem *Civi-*
lium Libris primum ea conti-
nentur, quæ *Marius et Sylla*
inter se gesserunt: deinde quæ
Pompejus et Julius Cæsar,
postquam hi quoque factioni-
bus inter se contendere præ-
liisque ingentibus confligere

χαίς προσραγέονται· ὅτε καὶ ἡ τύχη, πλέονα Ἰουλίῳ ῥοπήν
 παρασχοῦσα, ἐς νῶτα καὶ Φυγὴν Πομπηϊὸν ἔτρεψεν.
 Εὐεξῆς δέ, τὰ περὶ Ἀντώνιον καὶ Οὐλαύϊον Καίσαρα, τὸν
 καὶ Αὐγουσθιον, πρὸς τοὺς ἀνδροφόνους τοῦ προτέρου Καί-
 65 σαρος· καθ' ὃν καιρὸν καὶ πολλοὶ τῶν ἐπισήμων Ρωμαίων,
 δίκης ἀπάσης χωρὶς, τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀπήχθησαν. Τε-
 λευταῖον δέ, ἃ ἐς ἀλλήλους συνέπεσον, Ἀντώνιον τέ Φημι
 καὶ Αὐγουσθιον, οἱ πολέμοις κρατεροῖς ἀλλήλους διεπολέ-
 70 ησαν, καὶ πολλῶν στρατοπέδων φθορὰν ἐνεργάσαντο·
 εἰ καὶ Αὐγουσθίῳ ὕστερον ἡ νίκη ἐμβλέψασα, ἔρημον συμ-
 μάχων εἰς Αἴγυπτον Φυγάδα τὸν Ἀντώνιον ἤλασεν, ἐφ'
 ἧς καὶ αὐτοχειρία τὸν βίον κατέσθριψεν. ὧ τι, τῶν Εμ-
 φυλίων λόγων ὄντι τελευταίῳ, καὶ Αἴγυπτος δηλοῦται
 ὡς ὑπὸ Ρωμαίους ἐγένετο, καὶ τὰ Ρωμαίων ἐς μοναρχίαν
 75 καὶ Αὐγουσθιον ἐπανέδραμεν. - - - -

*Lix. 61. πλὴν Edd. & MSS. quod corrigendum putavi. L. 63. Ἀν-
 τώνιον καὶ ὅτι κατὰ Ἀξριον Edd. Ἀντώνιον recte Vat. B. F. & margo
 Edd. καὶ Οὐλαύϊον Vat. B. καὶ Οὐλαύϊον Vat. F. & margo Edd.
 καὶ Οὐλαύϊον dedit Cod. 2. H. Steph. apud Hæsch. L. 67. συνέπεσον
 idem Cod. 2. H. Steph. apud Hæsch. τὰ ἐς ἀλλήλους συνέπεσον Amst.
 Vat. B. adjecta in Vat. ab alia manu syllaba τα, ut intelligi
 videatur συμπίπτοντα. Ibid. τα abest a Vat. F. & uncis inclusit
 Hæsch. L. 70. ἐμβλέψασα margo Edd. corruptum ex προσβλέ-
 ψασα, quod est in marg. Vat. F. L. 74. ὑπὸ Ρωμαίους Vat. F.
 Amst. & margo Edd.*

creperunt; quando & fortuna,
 Julio favens, terga dare Pom-
 pejum fugereque coëgit. Post
 hæc, bella ab Antonio et Octa-
 vio Cesare, qui & Augustus
 cognominatur, cum interfe-
 soribus Julii Cesaris gesta:
 qua tempestate complures et-
 iam ex illustribus apud Ro-
 manos viris, indicta causa,
 ad mortem raptabantur. De-
 nique & quæ inter ipsos acci-
 derunt, Antonium, inquam,
 et Augustum, horrendis invi-

cem bellis cum multorum ex-
 ercituum strage confligentes;
 etsi ab Augusto tandem victo-
 ria stetit, & Antonius a sociis
 desertus, & in Ægyptum fuga
 delatus, voluntaria morte ibi-
 dem vitam finivit. Quo eodem
 Libro, Librorum de Bellis ci-
 vilibus postremo, Ægyptus
 quoque declaratur quo pacto
 sub Romanorum venerit pote-
 statem, & qua ratione univer-
 sa Romana sub unius impe-
 rium Augusti reciderit. . . .

IV. Ἀρχεται μὲν οὖν, ὡς εἴρηται, ἡ ἱστορία ἐν ἐπιδρομῇ ἀπὸ Αἰνείου, ἄχρι τῶν παίδων (Ρώμου καὶ Ρωμύλου.) Ἀπὸ δὲ Ρωμύλου, τοῦ οἰκιστοῦ, λεπτωμερῶς ἅπαντα διεξιούσα, κάτεισι μέχρι τοῦ Σέβαστοῦ, σποράδην δὲ καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ ἕως Τραϊανοῦ. 80

V. Οὗτος δὲ ὁ Ἀππιανὸς τὸ μὲν γένος ἦν Ἀλεξανδρεὺς, ἐν Ρώμῃ δὲ τὰ πρῶτα δίκαις συνηγόρει. ἔπειτα δὲ καὶ βασιλέων ἐπιτροπεύειν ἤξιώθη. Ἐστὶ δὲ τὴν φράσιν ἀπείριτος καὶ ἰσχυρός· τὴν δὲ ἱστορίαν, ὡς οἶόν τ' ἐστὶ, φιλαληθῆς· καὶ στρατηγικῶν διὰ τῆς ἱστορίας μεθόδων, 85 εἴ τις ἄλλος, ὑποφῆτης. Εὔραί τε λόγοις τεταπεινωμένον φρόνημα στρατοῦ, καὶ διαπραῦναι φλεγμαῖνον, καὶ πάθος δηλῶσαι, καὶ εἴ τι ἄλλο λόγοις ἐκμιμήσασθαι, ἀριστός. ἤκμασε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Τραϊανοῦ καὶ Ἀδριανοῦ. 90

Lin. 79. καὶ κάτωσι Vat. F. L. 86. εἰ καὶ τε idem.

4. Auspicatur igitur Scriptor hic Historiam, ut diximus, ab Ænea, cursim inde ad pueros usque (Romum & Romulum) progressus. Sed a Romulo, Urbis conditore, adcurate singula persecutus, perducit ad Augustum; immo passim usque etiam ad Trajanum excurrit.

5. Fuit autem APPIANUS hic genere Alexandrinus: & Romæ initio causas egerat; inde vero dignus habitus est, qui Imperatorum nomine provinciam administraret. Utitur in hac Historia orationis ge-

nere simplici tennique. In rebus autem exponendis, quoad fieri potuit, religiose sequitur veritatem: in explicandis bellicis artibus, de quibus in historię cursu erat dicendum, si quis alius, adcuratus est: tum vel fractos militum animos oratione erigendi, vel ardentiores mitigandi, vel quoscumque denique animi adfectus, & quidquid oratione effingere licet, exprimendi singulariter peritus. Floruit Trajani & Adriani ætate.

IV. ΤΟΥ ΣΟΤΙΔΑ.

ΑΠΠΙΑΝΟΣ, ὄνομα κύριον. Οὗτος ὁ Ἀππιανὸς ἔγραψε Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν, τὴν καλουμένην Βασιλικήν. Καὶ αἱ μὲν τρεῖς βίβλοι Ἀππιανοῦ αἱ πρῶται περιλαμβάνουσιν ὅσα Ῥωμαίοις ἀγωνιζομένοις ἐς Ἰταλιώτας ἐπὶ περὶ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἐπράχθη. Ὅσα δὲ ἀμφὶ τὴν Ἰταλίαν ἄλλα Κελτοὶ τε καὶ Λίβυες ἔδρασάν τε καὶ ἔπαθον, καὶ εἴ τί που καὶ τῆς Ἰταλίας μέρος ἀνάγκαις ἢ ἐνέδραις ἢ πλάναις ἐς αὐτοὺς μετέθετο, ἐν τοῖς περὶ Κελτῶν καὶ Λιβύων. Συγγράψαι δὲ ἐφ' ἑαυτῶν, ὅσα καὶ ἐς τὰς Εὐφυλίου Ῥωμαίων σῆσεις ἢ Ἰταλία διηρεῖτο. Ἐτι, τοὺς πρὸς Κελτοὺς, τοῦτ' ἔστι Γερμανοὺς οἱ ἀμφὶ τὸν Ῥήνον ποταμόν εἰσιν, καὶ τοὺς Γαλάτας, τοῦτ' ἔστι Γάλλους, καὶ πολέμους, καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν, ὅσαι τε συνθῆκαι, καὶ συνθηκῶν παραβάσεις, ἢ ἐπαναστάσεις ἐγένοντο Κελτῶν, ἕως ἐπὶ τοῦ Γαίου, ἢ τετάρτῃ βίβλος περιέχει συλλαβούσα. εἰ δέ τι που Κελτοὶ μὴ κατὰ πρόφασιν

Lin. 1. Post Libyon excidisse verbum συγγράψαι puto, ut legendum sit καὶ Λιβύων συγγράψαι. Συγγράψαι δὲ ἰφ' ἑσ. Aliam rationem emendandi hujus loci proposuit Kusterus.

IV. SUIDÆ : voce ΑΠΠΙΑΝΟΣ.

APPIANUS. -Nomen proprium. Hic Appianus Romanam scripsit Historiam, quæ Regia vocatur. Et tres quidem primi Appiani Libri continent quæcumque Romani cum Italis de imperio adhuc & principatu contendentes gesserunt. Quæ vero in eadem Italia a Gallis aut a Carthaginiensibus gesta sunt, horumque sive victoriæ sive clades, tum si qua etiam Italiæ pars vel necessitate coacta, vel insidiis circumventa, vel propria inconstantia ducta, ad

hostes illos defecit, hæc quidem omnia in Gallica aut in Pænorum Historia exponuntur. Tum & Civiles Romanorum contentiones, quibus lacerata Italia est, separatim perscriptæ sunt. Jam vero quæ adversus Celtas, id est, Germanos Rheni accolæ, & Galatas, id est Gallos, gesta bella sunt, & causæ illorum bellorum, fœderaque aut sancta aut violata, defectionesque Gallorum, ad Cajum usque Cæsarem, quarto Libro enarrantur. Si quid autem Galli

A 5

εἰκίαν, ἀλλὰ συμμαχοῦντες Ἰταλῶν τισιν, ἢ μισθοφοροῦντες, ἔπραξαν, ἐν τοῖς περὶ ἐκείνων συγγεγραπταῖς· καὶ ὅσον εἰς γνώρισμα μόνον αὐτῶν μέμνηται Ἀππιανός. 10 Ἐγράψε δὲ Ῥωμαῖκούς λόγους ἑνέα. Οἱ δὲ διὰ τοῦ ἐνὸς πε γράφουσιν Ἀππιανός.

V. ΤΟΥ ΖΩΝΑΡΑ.

Ὁ Ἰώσηπος, ὡς αὐτὸς ἐκεῖνος ἰσθόρησε, χρησμών τινα ἐν γράμμασιν ἱεροῖς εὗρηκώς, δηλοῦντα, ὡς ἄρξει τις 15 ἐπὶ τῆς χώρας αὐτῶν τῆς εἰκουμένης, διὰ τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ σπάσεις καὶ τῶν ἐκεῖ βασιλέων τὰς συνεχεῖς ἀλλαγὰς, εἰς τὸν Οὐεσπασιανὸν τείνειν ὑπέβηκε τὸν χρησμών, καὶ οἱ τὸ κράτος προεμαντεύσατο, τούτου δὲ χρησμοῦ μέμνηται καὶ Ἀππιανός ἐν τῷ εἰκοστῷ 20 δευτέρῳ λόγῳ τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ Ῥωμαϊκῆς.

VI. ΑΝΩΝΥΜΟΥ.

Τὸ προσιμῖον μόνον τῆς Ἰταλικῆς τοῦ Ἀππιανοῦ Ἱστορίας τῇ παρουσίᾳ ἀνέταξα δέλτῳ· ἐπειδὴ εἰς τὴν τῶν non suo nomine, sed vel tam obiter tantum ab APPIANO quam socii populorum quo- commemoratur. Scripsit Re- rum Romanarum Libros no- rundam Italicorum, vel mer- ce de conducti, adversus Ro- manos gesserunt; id in illo- sunt qui per simplex tantum p, rum populorum Historia expo- nitur, & in Gallorum Hittoria APIANUS, scribant.

V. ZONARÆ: ANNAL. LIB. XI. p. 575. edit. Paris.

Josephus enim, ut ipse nuas mutationes, ad Vespasianum referendum suspicatus narrat, quum in Sacris Litèris est, eique imperium est vaticinatus. Ejusdem Oraculi APPIANUS quoque mentionem Oraculum reperisset, fore ut ex Judea aliquis orbi terrarum imperaret; oraculum illud, ob Romanorum seditiones, & Imperatorum conti- facit, *Historie Romana Libro secundo* & vicefimo.

VI. ANONYMI Testimonium de APPIANO: Editis & MSSis Appiani Exemplaribus insertum.

Italicæ APPIANI Historiæ lumen contuli. Nam quod ad solum Proœmium in hoc Vo- rerum Italicarum historiam ad-

- 25 Ἰταλικῶν διήγησιν ἡ τοῦ Ἀλικαρνασείως Διονυσίου
 Ῥωμαϊκὴ Ἀρχαιολογία πασῶν ἐστὶν ἱστοριῶν ἀξιολογα-
 τέρα, ἐν εἰκοσι ταῖς ὅλαις βίβλοις διεξοδικώτερον δια-
 λαμβάνουσα περὶ τε τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Ῥώμης, καὶ τοῦ
 γένους αὐτῆς, καὶ τῶν πράξεων ὅσαι μέχρι τοῦ πρώτου
 30 πρὸς Καρχηδονίους αὐτῆς πολέμου ἐπράχθησαν. Καὶ
 ἄλλοι δὲ πολλοὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ συνεγράψαντο· ὧν καὶ
 Δίων ἐστὶ, τὰ μὲν ἀρχαιότερα ἐπιδραμῶν, τὰ δὲ τε-
 λευταῖα, καὶ μάλιστα ὅσα μετὰ τὴν μοναρχίαν ἐγένετο
 τῶν Καισάρων, καὶ μέχρι τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ τῆς Μαμ-
 35 μαίας, εἰς ὃν ἀναπέπαυκε τὴν ἱστορίαν, διεξοδικώτερον
 ἀναγράφας. Δεῖ μέντοι τὴν μὲν ἀρχαιολογίαν τὴν Ῥω-
 μαϊκὴν ἐκ τοῦ Διονυσίου λαμβάνειν, εἴ τις μὴ τὴν
 ἀκοὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶτταν ὠφελεθῆναι ἐκ
 τῶν ἀναγινωσκομένων αἰροῖτο· τὰ δὲ μετὰ τοὺς μονάρ-
 40 χους, ἐκ τοῦ Δίωνος. Τὰς δὲ κατὰ ἔθνος πράξεις, ἐκ
 τοῦ παρόντος Ἀππιανοῦ. ἀφ' οὗ ἀναλεξάμενος ἔγω-
 γε τῶν μὲν Εμφυλίων τὰ τοῦ Αὐγούστου καὶ Ἀντωνίου,

Lin. 38. ἀκοὴν μόνον Edd. inuitis Libris MSS.

tinet, DIONYSII HALICARNASSEI *Antiquitates Romanae* omnia omnium de eo argumento scripta superant; quæ viginti Libris primordia Urbis, & originem Populi Romani, & quidquid a Romanis ad primum usque bellum Punicum gestum est, prolixè exponunt. Scripserunt autem & alii multi res Romanas. In his DIO: qui antiquiora quidem cursim, posteriora vero, maxime autem quæ sub Cæsarum imperio ad Alexandrum Mammææ usque (in quo desinit illius Historia) acciderunt,

uberiori stylo persecutus est. Quidquid igitur ad Romanorum originem & antiquiora tempora spectat, id a *Dionysio Halicarnassæo* petendum est, ei præsertim, qui non solum in ipsa rerum cognitione, sed etiam in facultate orationis, proficere ex lectione cupit: quæ vero sub Imperatoribus acciderunt, a *Dione*. Sed quas res cum quoque populo sigillatim Romani gesserint, *APPIANUS* his docet. Ceterum quum sint multo plures *Appiani Libri*, equidem ex integro illius opere hocce

καὶ ἐξῆς τούτοις τὰ Ῥωμαίοις πρὸς Αἰγυπτίους ἄχρι Κλεο-
πάτρας γεγόμενα, ἔτι τε τὰ Ἰουδαϊκὰ, καὶ τὰ Ποντι-
κὰ, καὶ τὰ Δακικὰ, οἷς ὁ Τραϊανὸς ἐλαμπρύνετο, τὰ τε 45
Ἰσσηρικὰ, καὶ τὰ Ἀννιβαϊκὰ, τὰ τε Καρχηδονικὰ, καὶ
τὰ Σικελικὰ, καὶ πρὸς τούτοις τὰ Μακεδονικὰ, καὶ τὰ
Ἑλληνικὰ. Καὶ, πολλῶν καὶ ἄλλων ὄντων, τούτοις ἀρκε-
σθεῖς, ἐν δυσὶν αὐτὰ συνέδηκα τεύχεσιν.

VII. ΑΝΩΝΥΜΟΙ ἍΛΕΡΟΙ.

Ἡ τοῦ ΑΠΩΙΑΝΟΥ Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία ἐν λόγοις εὐ-
ρεται περικλειομένη κβ'. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος λόγος πε-
ριέχει τῶν ἀπὸ Ῥωμύλου μέχρι Ταρκυνίου βασιλέων ἐπὶ τὰ
τάς πράξεις· ἐπιγράφεται δὲ Ῥωμαϊκῶν Βασιλικὴ Ἱστο-
ρία. Ὁ δὲ β'. Ῥωμαϊκῶν Ἰταλική. Ὁ δὲ γ'. Ῥωμαϊκῶν 55
Σαυνιτικὴ, ὃς καὶ π'. ἐτῶν περιέχει πολέμους. Ὁ δὲ δ'.
Ῥωμαϊκῶν Κελτική. Ὁ δὲ ε'. Ῥωμαϊκῶν Σικελική. Ὁ δὲ

*Lin. 46. Ἀννιβαϊκὰ duo MSS. Regii; sed in Reg. B. ab alia manu
mutatum in Ἀννιβαϊκὰ. L. 51. Articulus Ἡ, qui a ceteris abest,
dedit Vat. E. L. 54. τὰς abest ab Aug.*

potissimum Libros selegi: sci-
licet, ex Bellorum Civilium
Historia *res Augusti Antonii-*
que, &, quæ has proxime se-
quuntur, *res a populo Roma-*
no cum *Ægyptiis* ad Cleopa-
tram usque *gestas*: tum *res*
Judaicas, *Ponticas*, *Dacicas*,
quibus Trajanus nomen suum

illustravit; deinde *res Hispa-*
nienses, *bellum Annibalicum*,
resque Punicas atque *Siculas*;
ad hæc *res Macedonicas Gra-*
cicasque. Hos Libros satis ha-
bui ex ceteris selegisse; eos-
demque in *duo Volumina* con-
jeci.

VII. Alterius ANONYMI Testimonium: MSSis Appiani Exemplaribus insertum.

APPIANI Romana Historia
duobus & viginti Libris com-
prehensa est. Et 1^{mus} quidem
Liber continet septem Regum,
a Romulo ad Tarquinium us-
que, res gestas; inscribitur-
que *Rerum Romanarum Hi-*

storia Regia. 2^{dus} Liber, *Hi-*
storia Romano-Italica. 3.
Historia Romanorum Samni-
tica, quo Libro & octoginta
annorum bella continentur.
4. *Romanorum Historia Galli-*
ca. 5. *Sicula.* 6. *Hispa-*

ζ'. Ρωμαϊκῶν Ἰβηρική. Ὁ δὲ ζ'. Ρωμαϊκῶν Ἀντιβαϊκή. Ὁ
 δὲ η'. Ρωμαϊκῶν Λιβυκὴ καὶ Καρχηδονική. Ὁ θ'. Ρωμαϊ-
 60 κῶν Μακεδονική. Ὁ ι'. καὶ ια'. Ρωμαϊκῶν Ἑλληνική καὶ
 Ἰωνική. Ὁ ιβ'. Ρωμαϊκῶν Συριακή. Ὁ ιγ'. Ρωμαϊκῶν
 Παρθική. Ὁ δὲ ιδ'. Ρωμαϊκῶν Μηθριδάτειος. Ὁ δὲ ιε'.
 Ρωμαϊκῶν Ἰλλυρική. Ὁ δὲ ις'. Ἀράβιος. Ἐπὶ δὲ τούτοις
 εἰσὶν οἱ ἐπιγραφόμενοι Ρωμαϊκῶν Εμφυλίων πέντε. Ὁ
 65 δὲ ἐξῆς κβ'. ἐπιγράφεται Ἑκατονταετία. Ὁμοῦ λόγοι
 κβ'. ἐξ ὧν ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ εἰσὶν θ'. μόνοι.

Lin. 59 sq. MS. Florent. & Vat. E. distinguunt post Λιβυκὴ. & reliqua sic exhibent Καὶ Καρχηδονικὴ ὁ θ'. Ρωμαϊκῶν Μακεδονικὴ δὲ ὁ δίακτος. Ὁ ια' Ρωμαϊκῶν Ἑλληνικὴ καὶ Ἰωνικὴ. Sic & in duobus Regiis in initio fuerat, sed in his deinde particula δὲ post Μακεδονικὴ deleta & punctis notata est. Recte Aug. L. 62. δὲ, ante ιδ'. & ante ι'. abest ab Aug. L. 63. δὲ, ante ις'. abest ab Aug. & Flor.

nienfis. 7. Annibalica. 8. Libyca et Punica. 9. Macedonia. 10. & 11. Græca (vel Achaica) et Jonica (vel Asiatika). 12. Syriaca. 13. Parthica. 14. Mithridatica. 15. Illyrica. 16. Arabica. Sequuntur de Romanorum Bellis Civilibus Libri V. Denique qui hos excipit vicefimus secundus, Hecatontaëtia (Centum Annorum Historia) inscribitur. Omnes simul XXII Libri, e quibus præfens volumen non nisi novem complectitur.

SPICILEGIUM FRAGMENTORUM

EX APPIANO.

I. APUD SUIDAM.

Ανεζεύγνυ, ἀνέσλρεΦεν. Αππιανός· Ὁ δὲ μετὰ πολ-
λῆς λείας ἀνεζεύγνυ. *Ille vero magna cum praeda rever-*
sus est.

Ἀψιμαχία, συναΦή μάχης. Αππιανός· Τὸ μὲν πρῶ-
τον ἔριδες ἦσαν, καὶ ἀψιμαχίαι σμικραί· μετὰ δὲ, συμ- 5
βολαί τε ἐς τὴν ἀλλήλων - - - *Primum quidem levia*
certamina et velitationes erant: postea vero acie decernere
ceperunt.

ΔιέΦερον. Αππιανός· Οἱ δὲ Κελτοὶ ἐς Ρωμαίους τι
μήνιμα ἐκ πολλοῦ διέΦερον. ἀντὶ τοῦ, εἶχον, ἐνεκότεον. 10
Galli vero a longo jam tempore iram adversus Romanos
fovebant.

Εγχρόνων, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου συντεθεισῶν. Απ-
πιανός· ΚατεΦρόνουν τῶν σπονδῶν, ἔτι ἐγχρόνων οὐσῶν.
Fœdera, quamquam recentia adhuc, spernebant. 15

Εδοκίμαζεν, ἔκρινε. - - Αππιανός· Ὁ δὲ ἐπὶ τὰς
οἰκίας χωρῶν, συνελάμβανεν ὅσους ἐδοκίμαζεν. ἀντὶ τοῦ,
ἔκρινεν ἐτάσεως εἶναι ἀξίους. *Ille vero, domos intrans,*
comprehendit quoscumque inquisitione dignos judicavit.

ΕπαΦροδίτος, ἐπίχαρις, ἡδύς. [Καὶ ΕπαΦροdisία.] 20
Αππιανός· Καὶ μὴν ἐν πᾶσιν ἐπαΦροdisίαν ὑπεραίρων,
ἐσεμνολόγει περὶ ἑαυτοῦ. *Et venustatem (f. felicitatem)*
suaam coram omnibus extollens, magnifice sese jactabat.

Θησαυρούς. Αππιανός· Ὅπλα τε πολλὰ καὶ σῖτον
ἡτοιμάζετο, καὶ θησαυροὺς ἐποίει. *Et arma multa fru-* 25
mentumque comparavit, ἔθ' horrea instituit.

Lin. 20. Verba καὶ Επαφροdisί-
α ex mente Küsteri adjecti.

L. 21. ὑπεραιρών utique vide-
tur legendum.

Ἰλαρὸς, εὐχαρίς, ἀσείδιος, ἡδύς. Αἰπιανός· Σὺν
 30 βοῇ ἰλαρᾷ καὶ θορύβῳ χρησάμενος παρέπεμψεν αὐτὸν, καὶ
 θάρρεῖν ἐκέλευον. *Hilari clamore et fausto adplausu cum
 30 profecuti sunt, bonoque animo esse iusserunt.*

Οἱ, περισπωμένως, ἑαυτῷ. -- Αἰπιανός· Ἐπεὶ δὲ
 οἱ τὸ κακὸν τέχνης κρεῖττον, καὶ μὲν τοι καὶ ἐπικουρίας
 τῆς ἐκ θνητῶν συμμάχων δυνατώτερον. *Quum vero ei
 malum omni remedio majus et auxilio humano potentius esset.*

35 Οἰσῖρεϊ -- Αἰπιανός· Τῷ ὄντι πᾶσιν οἰσῖρώδης ἐνέ-
 πτωξεν ὁρμὴ καὶ προθυμία κατὰ τῶν βαρβάρων. *Re-
 veta omnes furiosus quidam impetus et cupido adgrediendi
 barbaros invasit.*

Πιθανός. -- Αἰπιανός· Ἐνα δὲ αὐτῶν, πιστὸν
 40 καὶ πιθανὸν εἰς τὸ ἔργον, ἐντυχόντα τοῖς ὑπᾶτοις ἐν ἀ-
 πορήτῳ, πίσιν αἰτῆσαι. *Unum autem illorum, homi-
 nem fidum, et ad rem gerendam idoneum, clam adiisse Con-
 sules, fidemque ab illis petiisse.*

Πρόσριζα, σὺν ταῖς ρίζαις. Αἰπιανός· Τὰ δένδρα
 45 ἔκσπερ πρόσριζα, τοῦ μὴ πάλιν Φῦναι. *Arbores cum
 ipsis radicibus excidit, ne repullularent.*

Χρηματίζει, δοτικῇ, ἀποκρίνεται, πρᾶγμα διακρί-
 νῶν Αἰπιανός ὁ Ἰσθρικός· Τοῖς πρέσβεσιν ἐχρημάτιζε
Legatis responsa dabat.

50 Ὡσατο ἑαυτὸν. Αἰπιανός· Ὡσατο ἑαυτὸν, καὶ κα-
 τέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἵππου. οὐ μὲν ἔφθασε τρωῆσαι, συναρ-
 पासάντων αὐτὸν τῶν συνασπιστῶν. ἢ, παρενέβαλλεν
 εἰς κίνδυνον ἑαυτόν. *In medios se conjecit; et de equo cum
 deturbavit; nec tamen interficere potuit; quod satellites
 55 cum statim exciperent.*

Lin. 32. Forte καὶ μὲν τι καὶ.

L. 44 sq. πρόσριζα ex MS. utrim-
 que restituit Kusterus, quum in
 prioribus editt. legeretur πρόσριζα.

L. 50 sqq. Dedi locum ex Tou-
 rii emendatione; quum vulgo sic
 legeretur: ὩΣΑΤΟ ἑΑΤΤΟΝ,
 κατέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἵππου. Αἰπιανός·

Ὡς· Οὐ μὲν ἔφθασε τρωῆσαι, συναρ-
 पासάντων αὐτὸν ὑπασπιστῶν, ἢ πα-
 ρενέβαλεν εἰς κίνδυνον ἑαυτόν. Nomen
 autem Αἰπιανός, pro Αἰλιανός quod
 prius editum erat, restituit ex
 MSS. Paris. Kusterus.

L. 52. τῶν, ad συνασπιστῶν, ad-
 jecti ex edit. Mediolan.

καὶ ἐξῆς τούτοις τὰ Ῥωμαίοις πρὸς Αἰγυπτίους ἄχρι Κλεοπάτρας γενόμενα, ἔτι τε τὰ Ἰουδαϊκὰ, καὶ τὰ Ποντικά, καὶ τὰ Δακικὰ, οἷς ὁ Τραϊανὸς ἐλαμπρύνετο, τὰ τε 45 Ἰσθηρικὰ, καὶ τὰ Ἀννιβαϊκὰ, τὰ τε Καρχηδονικὰ, καὶ τὰ Σικελικὰ, καὶ πρὸς τούτοις τὰ Μακεδονικὰ, καὶ τὰ Ἑλληνικὰ. Καὶ, πολλῶν καὶ ἄλλων ὄντων, τούτοις ἀρκεσθεῖς, ἐν δυσὶν αὐτὰ συνέδηκα τεύχεσιν.

VII. ANONYMOT' ΕΤΕΡΟΥ.

50

Ἡ τοῦ Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία ἐν λόγοις εὐρεῖται περικλειομένη κβ'. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος λόγος περιέχει τῶν ἀπὸ Ῥωμύλου μέχρι Ταρκυνίου βασιλέων ἑστῶτας πράξεις· ἐπιγράφεται δὲ Ῥωμαϊκῶν βασιλικὴ Ἱστορία. Ὁ δὲ β'. Ῥωμαϊκῶν Ἰταλική. Ὁ δὲ γ'. Ῥωμαϊκῶν 55 Σαυνιτικὴ, ὅς καὶ π'. ἐτῶν περιέχει πολέμους. Ὁ δὲ δ'. Ῥωμαϊκῶν Κελτικὴ. Ὁ δὲ ε'. Ῥωμαϊκῶν Σικελικὴ. Ὁ δὲ

Lin. 46. Ἀννιβαϊκὰ duo MSS. Regii; sed in Reg. B. ab alia manu mutatum in Ἀννιβαϊκὰ. L. 51. Articulum Ἡ, qui a ceteris abest, delit Vat. E. L. 54. τὰς abest ab Aug.

potissimum Libros selegi: scilicet, ex Bellorum Civilium Historia res Augusti Antonique, & quæ has proxime sequuntur, res a populo Romano cum Ægyptiis ad Cleopatram usque gestas: tum res Judaicas, Ponticas, Dacicas, quibus Trajanus nomen suum

illustravit; deinde res Hispanienses, bellum Annibalicum, resque Punicas atque Siculas; ad hæc res Macedonicas Græcasque. Hos Libros satis habui ex ceteris selegisse; eosdemque in duo Volumina conieci.

VII. Alterius ANONYMI Testimonium: MSSis Appiani Exemplaribus insertum.

APPIANI Romana Historia duobus & viginti Libris comprehensa est. Et 1^{mus} quidem Liber continet septem Regum, a Romulo ad Tarquinium usque, res gestas; inscribiturque Rerum Romanarum Hi-

storia Regia. 2^{dus} Liber, Historia Romano-Italica. 3. Historia Romanorum Samnitica, quo Libro & octoginta annorum bella continentur. 4. Romanorum Historia Gallica. 5. Sicula. 6. Hispanica.

5'. Ρωμαϊκῶν Ἰβηρικῇ. Ὁ δὲ ζ'. Ρωμαϊκῶν Ἀντιβαϊκῇ. Ὁ
 δὲ η'. Ρωμαϊκῶν Λιβυκῇ καὶ Καρχηδονικῇ. Ὁ θ'. Ρωμαϊ-
 60 κῶν Μακεδονικῇ. Ὁ ι'. καὶ ια'. Ρωμαϊκῶν Ἑλληνικῇ καὶ
 Ἰωνικῇ. Ὁ ιβ'. Ρωμαϊκῶν Συριακῇ. Ὁ ιγ'. Ρωμαϊκῶν
 Παρθικῇ. Ὁ δὲ ιδ'. Ρωμαϊκῶν Μιθριδάτειος. Ὁ δὲ ιε'.
 Ρωμαϊκῶν Ἰλλυρικῇ. Ὁ δὲ ις'. Ἀράβιος. Ἐπὶ δὲ τούτοις
 εἰσὶν οἱ ἐπιγραφόμενοι Ρωμαϊκῶν Εὐφυλίων πέντε. Ὁ
 65 δὲ ἐφεξῆς κβ'. ἐπιγράφεται Ἑκατονταετία. Ὁμοῦ λόγοι
 - κβ'. ἐξ ὧν ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ εἰσὶν θ'. μόνοι.

*Lin. 59 sq. MS. Florent. & Vat. E. distinguunt post Λιβυκῇ. & re-
 liqua sic exhibent καὶ Καρχηδονικῇ ὁ θ'. Ρωμαϊκῶν Μακεδονικῇ δὲ ὁ
 διατε. Ὁ ια' Ρωμαϊκῶν Ἑλληνικῇ καὶ Ἰωνικῇ. Sic & in duobus
 Regiis initio fuerat, sed in his deinde particula δὲ post Μακεδονικῇ
 deleta & punctis notata est. Recte Aug. L. 62. δὲ, ante ιδ'. &
 ante ις'. abest ab Aug. L. 63. δὲ, ante ις'. abest ab Aug. & Flor.*

nienfis. 7. Annibalica. 8. Li-
 byca et Punica. 9. Macedo-
 nica. 10. & 11. Græca (vel
 Achaica) et Jonica (vel Asia-
 tica). 12. Syriaca. 13. Par-
 thica. 14. Mithridatica.
 15. Illyrica. 16. Arabica.
 Sequuntur de Romanorum

Bellis Civilibus Libri V. De-
 nique qui hos excipit vicesi-
 mus secundus, Hecatontaetia
 (Centum Annorum Historia)
 inscribitur. Omnes simul
 XXII Libri, e quibus præsens
 volumen non nisi novem com-
 plectitur.

SPICILEGIUM FRAGMENTORUM

EX APPIANO.

I. APUD SUIDAM.

Ανεζεύγνυ, ἀνέσφιρεΦεν. Αππιανός· Ὁ δὲ μετὰ πολλῆς λείας ἀνεζεύγνυ. *Ille vero magna cum praeda reverfus est.*

Ἀψιμαχία, συναΦή μάχης. Αππιανός· Τὸ μὲν πρῶτον ἔριδες ἦσαν, καὶ ἀψιμαχίαι σμικραί· μετὰ δὲ, συμ- 5
βολαί τε ἐς τὴν ἀλλήλων - - - *Primum quidem levia certamina et velitationes erant: postea vero acie decernere ceperunt.*

ΔιέΦερον. Αππιανός· Οἱ δὲ Κελτοὶ ἐς Ρωμαίους τε μῆνιμα ἐκ πολλοῦ διέΦερον. ἀντὶ τοῦ, εἶχον, ἐνεκότεον. 10
Galli vero a longo jam tempore iram adversus Romanos fovebant.

Εγχερόνων, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου συντεθεισῶν. Αππιανός· ΚατεΦρόνουν τῶν σπονδῶν, ἔτι εγχερόνων οὐσῶν. 15
Fœdera, quamquam recentia adhuc, spernebant.

Εδοκίμαζεν, ἔκρινε. - - Αππιανός· Ὁ δὲ ἐπὶ τὰς οἰκίας χωρῶν, συνελάμβανεν ὅσους ἐδοκίμαζεν. ἀντὶ τοῦ, ἔκρινεν ἐτασείως εἶναι ἀξίους. *Ille vero, domos intrans, comprehendit quoscumque inquisitione dignos judicavit.*

ΕπαΦροδίτης, ἐπίχαρις, ἡδύς. [Καὶ ΕπαΦροdisία.] 20
Αππιανός· Καὶ μὴν ἐν πᾶσιν ἐπαΦροdisίαν ὑπεραίρων, ἐσεμνολόγει περὶ ἑαυτοῦ. *Et venustatem (f. felicitatem) suam coram omnibus extollens, magnifice sese jactabat.*

Θησαυροῦς. Αππιανός· Ὅπλα τε πολλὰ καὶ σῖτον ἡτοιμάζετο, καὶ θησαυροὺς ἐποίει. *Et arma multa frumentumque comparavit, et horrea instituit.*

Lin. 20. Verba καὶ Επαφροdisία ex mente Küsteri adjecta.

Lin. 21. ὑπεραιρών utique videtur legendum.

Ἰλαρὸς, εὐχαρὶς, ἀσθεῖος, ἡδύς. Αἰτωανός· Σὺν
 βοῇ ἰλαρᾷ καὶ θορύβῳ χρησάμενος παρέπεμπον αὐτὸν, καὶ
 θάρρειν ἐκέλευον. *Hilari clamore et fausto adplausu cum*
 30 *prosecuti sunt, bonoque animo esse iusserunt.*

Οἱ, περισπωμένως, ἑαυτῶ. -- Αἰτωανός· Ἐπεὶ δὲ
 οἱ τὸ κακὸν τέχνης κρεῖττον, καὶ μὲν τοι καὶ ἐπικουρίας
 τῆς ἐκ θνητῶν συμμαχῶν δυνατώτερον. *Quum vero ei*
malum omni remedio majus et auxilio humano potentius esset.

35 Οἰσρέϊ -- Αἰτωανός· Τῷ ὄντι πᾶσιν οἰσρῶδης ἐνέ-
 πιστῶν ὁρμῇ καὶ προθυμίᾳ κατὰ τῶν βαρβάρων. *Re-*
vera omnes furiosus quidam impetus et cupido adgrediendi
barbaros intasit.

Πιθανούς. -- Αἰτωανός· Ἐνα δὲ αὐτῶν, πιστὸν
 40 καὶ πιθανὸν εἰς τὸ ἔργον, ἐντυχόντα τοῖς ὑπατοῖς ἐν ἀ-
 πορήτῳ, πίσιν αἰτῆσαι. *Unum autem illorum, homi-*
nem fidum, et ad rem gerendam idoneum, clam adiisse Con-
sules, fidemque ab illis petiisse.

Πρόσριζα, σὺν ταῖς ρίζαις. Αἰτωανός· Τὰ δένδρα
 45 ἔκωπτε πρόσριζα, τοῦ μὴ πάλιν Φῦναι. *Arbores cum*
ipsis radicibus excidit, ne repullularent.

Χρηματίζει, δοτικῇ, ἀποκοίνεται, πρᾶγμα διαικῇ.
 οὕτως Αἰτωανός ὁ Ἰσθρικός· Τοῖς πρέσβεσιν ἐχρηματίζε.
Legatis responsa dabat.

50 Ὦσατο ἑαυτὸν. Αἰτωανός· Ὦσατο ἑαυτὸν, καὶ κα-
 τέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἵππου. οὐ μὴν ἔφθασε τρεῖσαι, συναρ-
 पासάντων αὐτὸν τῶν συνασπιστῶν. ἢ, παρενέβαλλεν
 εἰς κίνδυνον ἑαυτόν. *In medios se conjecit; et de equo cum*
deturbavit; nec tamen interficere potuit, quod satellites
 55 *cum flatim exciperent.*

Lin. 32. Forte καὶ μὲν τι καὶ.

L. 43 sq. πρόσριζα ex MS. utrim-
 que restituit Kusterus, quum in
 prioribus edit. legeretur πρόσριζα.

L. 50 sqq. Dedi locum ex Του-
 ρπὶ emendatione; quum vulgo sic
 legeretur: ὮΣΑΤΟ ἘΑΤΤΟΝ,
 κατέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἵππου. Αἰτωα-

νός· Οὐ μὴν ἔφθασε τρεῖσαι, συναρ-
 पासάντων αὐτὸν ὑπασπιστῶν, ἢ πα-
 ρενέβαλλεν εἰς κίνδυνον ἑαυτόν. Nomen
 autem Αἰτωανός, pro Αἰλιανός quod
 prius editum erat, restituit ex
 MSS. Paris. Kusterus.

L. 52. τῶν, ad συνασπιστῶν, sub-
 jecti ex edit. Mediolan.

Π. APUD GRAMMATICUM INEDITUM
BIBLIOTHECÆ SAN-GERMANENSIS,

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ. Ποῖα τῶν ῥημάτων
γενετικῇ, καὶ δοτικῇ, καὶ αἰτιατικῇ
συντάσσονται.

Αποδίδωμι, τὸ πιπράσκω, γενικῇ. Απῖανος β'. ἀπέ-
δοτο εὐτελεστέας τιμῆς.

Ἄρχω, γενικῇ. Απῶας δὲ δοτικῇ. διεχρήσατο Νέ-
ρων ὅτε ἤρχεν Ρωμαίοις.

Απογινώσκω, αἰτιατικῇ. -- Ὁ δὲ Απῶανος ἐν τῇ ὧ
Αννίβαικῇ διχῶς. αἰτιατικῇ μὲν· ἀπογνοὺς ἅπαντα.
πρὸ δὲ ῥ' σίγιων, γενικῇ· ἀπογνοὺς οὖν αὐτῶν Αννίβας.

Αμελήτεα, γενικῇ τὸ πρᾶγμα· τὸ δὲ πρόσωπον δο-
τικῇ. Απῶανος· ἀλλήλων ἡμέλουν.

Απαντῶ. Απῶανος ἁ. πᾶσιν ἀπαντῶν.

10

Επιφειάσας, δοτικῇ. Απῶανος Μακεδονικῶν· ἐπι-
φειάσας δὲ καὶ τοῖσδε.

Εἰσακούει, αἰτιατικῇ. Απῶανος ἁ. οὐκ εἰσακουόν-
των οὐδέτερα Ρωμαίων.

Εξέδραμεν, γενικῇ. Απῶανος· ἐξέδραμεν τοῦ δανει-
σίου.

Επέλαβεν, αἰτιατικῇ. Απῶανος β'. λιμὸς ὁμοῦ καὶ
λοιμὸς ἐπέλαβεν Ρωμαίους.

Εφῆδοντο, δοτικῇ. ὁ αὐτός· καὶ ἐφῆδοντό μοι τῆς
ὑβρεως. (Recentior manus adjecit: καὶ ἐπίβουλης.)

20

Ἦν, μετὰ

Lin. 1. Αποδίδωμι fuerat scri-
bendum.

L. 3. An Απῶας b. l. Απῶανος
videat, nescio: reliqua bujus Frag-
menti prava esse, facile adparet.

L. 6. Pro Αννίβαικῇ scribi debuit
Λιβυκῇ vel Καρχηδονικῇ.

Lb. ἀπογνοὺς ἅπαντας MS. mend.
L. 7. ἀπογνοὺς οὖν ἰαυτεν MS.
rursus mendose.

ἦν, μετὰ πληθυντικοῦ ὀνόματος. Αππιανὸς ἐν τῇ βασιλικῇ· εἰδὲς ἦν.

Θάλλω, δοτικῇ. Αππιανὸς β'. ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι θάλλοντες.

25 Καταχωνεύω, ἡ ὕλη αἰτιατικῇ, ὁ τόπος γενικῇ. Αππιανὸς ἐν τῷ Μιθριδάτους· τοῦ στέματος αὐτοῦ καταχώνευσαν χρυσίον.

Κουφίζω καὶ Επικουφίζω, γενικῇ. Αππιανός· ὅσα δὲ ὅμως ἐπικουφιεῖ τῆς ἀνίας, αἰτεῖτε καὶ λαμβάνετε
30 προσίοντες.

Λύω, τίμημα γενικῇ, καὶ τὸ λυόμενον αἰτιατικῇ. Αππιανὸς Ἀννιβαϊκῇ· εἰ θέλοιεν αὐτοὺς οἱ ἐν ἄσπρῳ λύσασθαι χρημάτων.

Μέτεισιν, ἐπέρχεται ἢ διαδέχεται. Αππιανὸς Πάρθι-
35 κῇ· εἴ τις ἄρα νέμεσις τὰς πρόσθεν εὐτυχίας μέτεισιν πρὸς αἰτιατικῇς.

Μεταλαμβάνω, ἀντὶ τοῦ ἀρπάζω, αἰτιατικῇ. Αππιανὸς Ἀννιβαϊκῇ· ἀνεπώρτων τε ἐξ ὕπνου, καὶ τὰ ὅπλα μετελάμβανον.

40 Μισθοφορῶ, μισθοῦ στρατεύομαι, ἡ ὑπηρετῶ. Αππιανὸς ἐν τῇ Μιθριδατικῇ· τοὺς Ἑλλήνας, οἱ ἐμισθοφόρου αὐτῶ.

Παρατροχάσαι, ἤγουν παρὰτρέχειν, δοτικῇ· Αππιανός· παρὰτροχάσαι ἐπιωλεῖσθαι αὐτῶ.

45 Πιπράσκω γενικῇ. Αππιανὸς α'. πιπράσκων χρη-

Lin. 26. τοῦ στέματος αὐτοῦ γε-
resui pro corrupto τούτου αὐτοῦ, quod
erat in MS.

L. 27. αὐτῷ τε καὶ λαμβάνεται
MS. munda facile corrigendum.

L. 35. τίμημα πρόσθεν MS. mend.

L. 38. Potius λίσσιν.

L. 39. In marg. MS. est μετ-
λαβόν.

L. 41. Pro οἱ dat. mend. εἰν MS.

L. 44. παρὰ τοῦ τροχάσαι ἐπι-
πλάσθαι MS. corrupte.

μάτων πολλῶν. Καὶ ἐν β'. πραθῆναι πάντα τοσοῦδε, ὅσον τὸν ἐκ τυρανίας ἐώνητο.

Πρεσβεύειν, ἀντὶ τοῦ ἱκετεύειν, μετὰ τῆς Εἰς. Πρεσβεύειν εἰς Καίσαρα, Ἀπίων δ'.

Σισίνης, Σισίνου κλίνει τὸ ὄνομα. Ἀρριανὲς ἐχρήσατο αὐτῷ τῇ πάσῃ τῇ πραγματείᾳ τετραχῶς. Σισίνης δὲ ὁ Φραταφέρου παῖς. ἐν μόνῳ δὲ τῷ β' λόγω εὗρεθῇ τὸ ὄνομα τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον. Ὁμοίως καὶ Ἀππιανὸς Ἰλ-
λυρίδι Σισίνου καὶ Σισίνην Φησί.

Στρατηγῶ, ὁ τόπως γενικῇ, τῶν δὲ δουλωμένων δο-
τικῇ. Ἀππιανὸς ἐ' Εμφυλίων· ὁ δὲ ἐστρατήγησε τῷ
Βρούτῳ.

Συνηδόμενοι, γενικῇ. Ἀππιανὸς δ' Αἰγυπτίων· συνη-
δόμενοι τῶν γεγονότων.

Τεκμήρασθαι, γενικῇ. Ἀππιανὸς Συριακοῖς· τεκμή-
ρασθαι τοῦ πάθους.

ὑπότοπῶ, αἰτιατικῇ. Ἀππιανὸς ἐν τῷ Κελτικῷ· τὸ
γενόμενον ὑποτοποῦντες.

Χρῶμαι, τὸ κατὰ χρῆσιν τι λαβεῖν, αἰτιατικῇ. Ἀπ-
πιανὸς κ'. αἷς δὲ ἐχρησάμεν παρὰ Ἀντωνίου ναῦς.

Χρηματίζειν. Ὁ αὐτὸς β' Αἰγυπτιακῶν· πρεσβείαις
ὁ Καῖσαρ ἐχρημάτισεν.

ὠνεῖται, γενικῇ. Ἀππιανὸς α' Ρωμαϊκῶν· ὠνεῖται
τὰ γ' βιβλία τῆς τιμῆς τῶν ἐννέα.

Lin. 47. Forjan ὅσον ex ὅσων, ὅ
τυρανίας ex Τυρανίας depravatim.

L. 50. κλινε videtur legendum.

L. 51. αὐτῷ posui pro αὐτο, quod
est in MS.

L. 53. το ἑνὶ μετὰ Ἀλεξάνδρου

MS. Adjecti τῶν, monente Rubnk.

L. 54. Pro Ἰλνυρίδι scribi debu-
erat Εμφυλίον ε'. Ibid. Pro Σισίνην
scribi Σισίνην debuit.

L. 60. Τεκμήρασθαι MS. men-
dose: ὅ sic mox iterum.

Ρ Ω Μ Α Ι Κ Ω Ν

ΠΑΡΘΙΚΗ.

HISTORIA ROMANORUM

PARTHICA

QUÆ TEMERE

APPIANO ALEXANDRINO

TRIBUI SOLET.

B 2

[ΑΠΡΙΑΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ]

ΡΩΜΑΙΚΩΝ

ΠΑΡΘΙΚΗ

Μετὰ δὲ τοὺς ἐκ Πομπηίου Συρίας ἄρχειν ἡγημένους, Γαβίνιος Ρωμαίων στρατηγὸς ἐπέμψθη Συρίας ἄρχειν. ὃν ἐπὶ τοὺς Ἀραβας ὀρμῶντα Μιθριδάτης μὲν ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἐξελαυνόμενος τῆς ἀρχῆς ὑπὸ Οὐράδου τοῦ ἀδελφοῦ, μετῆγεν ἐξ Ἀράβων ἐπὶ Παρθυαίους. Πτολεμαῖος δ' αὐτὸν ὁ ἑνδέκατος, Αἰγύπτου βασιλεὺς, ἐκπεσὼν καὶ ὁδὲ τῆς ἀρχῆς, μετέπεισε χρήμασιν ἀντὶ Παρθυαίων ἐπὶ τοὺς Ἀλεξανδρέας ὀρμῆσαι. καὶ κατήγαγε τὸν Πτολεμαῖον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Γαβίνιος, Ἀλεξανδρεῦσι πολε-

APPIAN.
in
Hist. Syr.
Cap. 51.

Lin. 3. Verba ἐπὶ τοὺς Ἀραβας, quæ non leguntur in Appiani Hist. Syriacæ, inferenda forte ibi fuerant. L. 4. ὑπὸ Οὐράδου Regii. ὅτι ὁ ἡγεὺς (sic b. l.) Aug. L. 6. Αἰγυπτίων βαρ. Edd. Αἰγυπτίων mend. Regii. Αἰγύπτου ded. Aug. ut Appian. in Syr. L. 8 sq. κατῆγ. τὸν πτόλεμον mend. Regii, quod in Reg. B. correxit Gu. Budæus.

HISTORIA ROMANORUM PARTHICA

APPIANO ALEXANDRINO

TEMERE TRIBUTA.

SIGISM. GELENII VERSIO LATINA.

Postquam autem Pompejus Syriam redegit in provinciam, Gabinius a senatu ad eam regendam missus est. Ad hunc, parantem expeditionem in Arabas, venit Mithridates, Parthorum rex, pulsus ab Orode fratre, invitans, ut Arabas omitteret, & contra Parthos duceret. Sed plus valuit apud eum Ptolemæus Ægyptiorum undecimus rex, eodem tempore pulsus e regno; effecitque, ut, accepto auro, non contra Parthos, sed in Alexandrinos expeditionem susciperet. Quo in regnum armis reducto, Gabinius a se-

B 3

APPIAN.
ⁱⁿ
 Hist. Syr.
 Cap. 51.

μήσας· ὑπὸ δὲ τῆς Παρμαίων βασιλῆς Ἐδυγεν, ἀνευ ψηφίσ- 10
 ματος ἐμβαλὼν ἐς Αἴγυπτον ἐπὶ πολέμῳ Ῥωμαίοις ἀπα-
 σίῳ νομιζομένῳ. ἦν γὰρ τι Σιδύλλειον αὐτοῖς ἀπαγο-
 ρεῦον. Ἐπὶ δὲ Γαδινίῳ μοι δοκεῖ Κράσσος ἀρξάει Σύρων,
 ὅτῳ πολεμοῦντι Παρθυαίοις ἡ μεγάλη συμφορὰ γίνεται.
 Καὶ ἐπὶ Λευκίῳ Βύβλῳ, μετὰ Κράσσον στρατηγοῦντι Συ- 15
 ρίας, ἐς τὴν Συρίαν ἐπέβαλον οἱ Παρθυαῖοι. Σάξια δὲ
 μετὰ Βύβλον ἡγουμένου, καὶ τὰ μέχρις Ἰωνίας ἐπέδραμον,
 ἀσχολουμένων ἔτι Ῥωμαίων ἐς τὰ ἐπ' ἀλλήλους ἐμψύλια.

Καὶ ἐπράξαν μὲν αὐτὸν μέγα, ὅ τι καὶ ἄξιον λόγου,
 ληστέουσιν μᾶλλον ἢ πολεμοῦσιν ἰοικότες. Ἀλλὰ τὰδε 20
 μὲν ὑστέρον γεγόμενα τῇ Κράσσου κακοπραγίᾳ τε καὶ
 συμφορᾷ, προαγαγούσῃ αὐτοὺς ἐς θράσος ἀμήχανον,
 ὑπὸ Ἀντωνίου συνεσπιάλη. Ὅπως δὲ Κράσσος ἔσχεν ἀρμῆς
 ἐς αὐτοὺς, ἄνωθεν εἰπεῖν ἄξιον.

Προσῆει μὲν γὰρ ἡ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἔθιμος ἡμέρα 21

Lin. 10. ὑπὸ δὲ Παρμ. βουλ. edit. 1. ex Reg. A. ὑπὸ δὲ τῆς τῶν Παρμ.
 βουλ. edit. 2. 3. Prætulit Aug. Reg. B. Ibid. sq. ἐπὶ τῷ αὐτῷ ψηφ.
 ἐς Αἴγ. ἐμβαλὼν edit. 2. 3. quum nec ἐπὶ τῷ, nec ἐμβαλὼν vel ἐμβαλὼν
 fuisset in edit. 1. Recte Aug. L. 15. ἔξ 17. Βίβλος ἔξ ἰσὺ Βίβλου
 Edd. Dedi, ut alibi, lœlionem Aug. L. 15. κατὰ Κράσσον mend.
 edit. 3 L. 16. ἰσὺ βαλὼν edit. 1. cum Regiis. L. 18. ἐπ' ἀλλήλους
 edit. 1. cum Regg. L. 20 sqq. τὰδε μὲν ὑστ. γινόμενα, ἢ Κράσσῳ
 κακοπραγία τε καὶ συμφορὰ, προαγαγούσα αὐτοὺς ἔςθ. Sic mend.
 Edd. Correxī ex Aug. ἔξ pro προαγαγούσι, quod (sic) erant in
 Aug. reposui προαγαγούσιν.

natu damnatus est exilio, quod
 inconfulcis Patribus Ægypto
 bellum intulisset, vetitum ora-
 culis: nam Sibyllina carmina
 id diserte caverant. Huic
 successit Crassus, qui Parthos
 armis laceffens, magnam cla-
 dem accepit. Post quem L.
 Bibulo Syriam obtinente, Par-
 thi irruerunt in eam provin-
 ciam. Sub Saxa vero, qui pro-
 xime successit, excurrerunt

usque Ioniam, Romanis occu-
 patis circa bella civilia.

Sed tunc nihil memorabile
 gesserunt, latronibus similio-
 res quam hostibus. Verum
 ista secuta sunt Crassi cladem,
 ex qua illi tantam concepe-
 rant audaciam, comprimē-
 dam tandem ab Antonio. Cæ-
 terum expeditio Crassi digna
 est, quæ repetatur altius.

Quum rediret dies comi-

κατὰ καιρόν· ἔσπευδον δὲ ἅμα ἐπὶ τὴν ὑπατον ἀρχήν,
 ἀλλήλοις συνθέμενοι, Γαίος τε Καῖσαρ, καὶ Πομπηΐος
 Μάγνος, καὶ Κράστος ὁ Μάρκος ἐπὶ κλήν. οἱ τινες Κικέρ-
 ρω τε καὶ Κάτωνι καὶ τοὺς ἄλλους ἀντιστασιώτας
 30 ἀπεσάμενοι, ἐβιάσαντο ἐς τὴν ἀρχήν· καὶ ἐπέδωκαν PLUTAR-
 Καῖσαρι μὲν ἄλλην πενταετίαν, ἣς εἶχεν ἀρχειν Γαλα- CHUS
 τίας, αὐτοῖς δὲ Πομπηΐος τε καὶ Κράστος ἐψηφίσαντο in Crasso
 Συρίαν καὶ Ἰβηρίαν. κληρουμένων δὲ, Συρίαν μὲν ἔλαβε C. 15. P. 552.
 Κράστος, Πομπηΐος δὲ ἔλαβεν Ἰβηρίαν.
 35 Ἦν δὲ ἀσπασίος ἅπασιν ὁ κλῆρος. οἱ τε γὰρ πολλοὶ Plutarch.
 Πομπηΐον ἐβούλοντο μὴ μακρὰν εἶναι τῆς πόλεως, καὶ ibid. C. 16.
 Πομπηΐος, ἐξῶν τῆς γυναικὸς, αὐτόφει τὰ πολλὰ δια-
 τριβεῖν ἐμελλε. Κράστος δὲ ὑπὸ χαρᾶς εὐθύς ἐκπεσόντι
 τῷ κλήρῳ καταφανῆς ἦν, οὐδὲν εὐτύχημα λαμπρότερον
 40 ἑαυτῷ γεγονέναι τοῦ παρόντος ἡγούμενος· ὥς μόλις ἡσυ-
 χίαν ἄγειν, πρὸς δὲ τοὺς συνήθεις πολλὰ κενὰ καὶ μει-
 ρακιώδη λέγειν, παρ' ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ φύσιν,

Lin. 30. ἀπεσάμενι potius scriptum oportere, monuit H. Stephan.
 Ibid. ἀπιδόσαι exemplaria Plutarchi, male. L. 31 sq. Γαλάταις
 mend. Edd. L. 23. ἔλαχε Kr. Plut. L. 35. Ἦν δὲ οὐκ ἀκούσιος
 Plut. L. 38 sq. Malim ἐκπεσόντος τοῦ κλήρου. L. 29. οὐδὲν εὐτυχ.
 Aug. L. 40. Post μόλις, recte apud Plut. inferuntur verba in
 ἀσπασίῳ καὶ πολλοῖς. L. 41. πολλὰ κατὰ Plut. Sed ibi κατὰ rece-
 pit Reisk.

tiorum consularium, compe-
 titores fuerunt Cæsar, Ca-
 sarius Magnus, & Marcus
 Crassus. Horum duo postre-
 mi, Cicerone & Catone, aliis-
 que factionis adversæ, repul-
 sis, vi magistratum obtinue-
 runt, & prorogarunt Cæsari
 Galliam provinciam in aliud
 quinquennium: Consules ipsi
 Syriam Hispaniamque sortiti
 sunt.

Ea fors grata fuit omnibus.

Nam & populo placebat Pom-
 pejum non abesse ab urbe
 longius, & Pompejus, ut ux-
 orius, in ea mansurus erat plu-
 rimuni. Nec Crassus mox ut
 sortitus est provinciam suam,
 dissimulavit gaudium, putans
 nihil unquam sibi accidisse fe-
 licius, & tantum non gesti-
 ens: apud familiares autem
 multa vana effundebat & ju-
 venilia, præter ætatem ac in-
 genium, alioquin tota vita nec

PLUTARCHUS *in Crasso* C. 16. p. 552. ἡκιστὰ κομπασίης ἢ σοβαρὸς ἐν τῷ βίῳ γεγονώς. τότε
 δὲ ἐπηρεζόμενος κομιδῇ καὶ διεσθαρμένους, αὐ. Συρίαν οὐδὲ
 Πάρθους ὁρὸν ἐποιεῖτο τῆς εὐπραξίας· ἀλλ', ὡς παιδιὰν 4
 ἀποθανῶν τὰ Λευκόλλου πρὸς Τιγράνην, καὶ Πομπηίου
 πρὸς Μιθριδάτην, ἄχρ' βακχρίων καὶ Ἰνδῶν καὶ τῆς ἑξῶ
 θαλάσσης ἀνῆγεν. αὐτὸν ταῖς ἐλπίσι. καὶ τοι τῷ γρα-
 φέντ' περὶ τούτων νόμῳ Παρθικὸς πόλεμος οὐ προσῆν·
 ἤδεσαν δὲ πάντες, ὅτι πρὸς τοῦτο Κράστος ἐπώλητο. καὶ 5
 Καῖσαρ ἐκ Γαλατίας ἔγραψεν αὐτῷ, τὴν ὁρμὴν ἐπαινῶν,
 καὶ παροξύνων ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἐπεὶ δὲ δημαρχῶν Α-
 τήϊος ἔμελλε πρὸς τὴν ἔξοδον ἐναντιώσεσθαι, καὶ συνί-
 σταντο πολλοὶ, χαλεπαίνοντες, εἴ τις ἀνθρώποις οὐδὲν
 ἀδικεῖν, ἀλλὰ ἐνσπώνδοις, πολεμήσων ἀπεισι· δέϊσας 55
 ὁ Κράστος, ἔδεδη Πομπηίου, παραγενέσθαι καὶ συμ-
 προθέμψαι· μέγα γὰρ ἦν ἐκείνου τὸ πρὸς τὸν ὄχλον
 ἀξίωμα. καὶ τότε παρσκευασμένους πολλοὺς ἐνίστασθαι

*Lin. 42. Post κομπασίης male inferunt in Edd. ex Reg. A. Ibid. in
 abest ab exempl. Plut. L. 46. Λευκόλλου Plut. L. 47. Βακχρίων
 edit. 1. ex Reg. B. L. 49. πάρεσκεν τὸν πόλεμον Plut. mend. quod
 Reiskius dimium correxit. L. 50. πρὸς τοῦτον ἔσ' b. l. ἔσ' ἀπὸ
 Plut. multum H. Steph. ἔσ' sic ibi edidit Reiskius. Ibid. ἐπώληται
 Plut. minus bene. L. 51. ἔγραψεν Plut. L. 52 sq. Αὐτίκ' Aug.
 mend. L. 57. Post μέγα inferunt in Edd. quod abest ab Aug. ἔσ'
 Plut.*

superbus nec jactator. Tunc
 vero supra modum elatus &
 depravatus affectibus, non de
 Syria Parthiaque tantum sibi
 prædestinabat victoriam; sed
 lufum jocumque existimans,
 Tigranem a Lucullo victum,
 a Pompejo Mithridatem, us-
 que Bactros & Indos Orienta-
 lemque Oceanum proferebat
 spes improbas: quamvis in le-
 ge de provinciis, non erat ad-
 scriptum Bellum Parthicum.
 Sciebant autem omnes, Cra-

sum, in eam prædam inhicare:
 & Cæsar ex Gallia scribens,
 laudabat ejus propositum, ad-
 hortans ut pergeret. Quum-
 que Atejus tribunus plebis pa-
 raret inhibere ejus exitum,
 & multi unanimiter indigna-
 rentur, hominibus innocen-
 tibus & pacatis arma inferri,
 extimuit Crassus, rogavitque
 Pompejum, ut se deduceret:
 erat enim magna illius apud
 vulgum autoritas. Tunc quo-
 que multis paratis reclamare

καὶ καταβῶν, ὁρώμενος πρὸ αὐτοῦ Φαιδρῷ τῷ βλέ-
 60 ματι καὶ προσώπῳ, κατεπαράυνεν ὁ Πομπηϊός, ὥστε
 ὑπέκειν σιωπῇ δι' αὐτῶν προϊούσιν. Ὁ δὲ Ατῆϊός, ἀπαν-
 70 τήσας, πρῶτον μὲν ἀπὸ Φωνῆς ἐκάλυε, καὶ διεμαρτύ-
 ρετο μὴ βαδίζειν· ἔπειτα τὸν ὑπηρέτην ἐκέλευσεν, ἀψά-
 μενεν τοῦ σώματος, κατέχειν. ἄλλων δὲ δημάρχων οὐκ
 ἔσονται, ὁ μὲν ὑπηρέτης ἀφῆκε τὸν Κράσσον· ὁ δὲ Ατῆϊός
 προδραμὼν ἐπὶ τὴν πύλην, ἔθηκεν ἐσχαρίδα καιομένην,
 καὶ, τοῦ Κράσσου γενομένου κατ' αὐτήν, ἐπιθυμιῶν καὶ
 κατασπένδων, ἀρὰς ἐπηρᾶτο δεινὰς μὲν αὐτῷ καὶ Φρι-
 κώδεις, δεινούς δὲ τινὰς θεοὺς καὶ ἀλλοκότους ἐπ' αὐταῖς
 70 καλῶν καὶ ὀνομάζων. Ταύτας Φασὶ Ρωμαῖοι τὰς ἀρὰς,
 ἀποδέττειν οὕσας καὶ παλαιάς, τοιαύτην ἔχειν δύναμιν,
 ὥς περιτεύγειν μηδένα τῶν ἐνσχεθέντων αὐταῖς· κακῶς
 δὲ πρᾶσσειν καὶ τὸν χρησάμενον. ὅθεν οὐκ ἐπὶ τοῖς τυ-

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 16. p. 553.

Lin. 59. ὁρώμενος Eddi cum pracedentibus jungunt. Secus Aug. &
 Plut. Apud Plutarch. autem Reisk. edidit ὁρώμενος πρὸς αὐτούς.
 Ibid. τῷ ante βαμμ. caret Plut. L. 61. προϊούσιν Edd. & Plut.
 quod in προϊούσιν mutandum monuit H. Steph. & in textum Plut.
 recepit Reisk. Id ipsum προϊούσιν dedit Aug. L. 62 sq. διεμαρτύ-
 ρετο Edd. Recte Aug. ut apud Plut. L. 63. ἐκάλυεν Plut. & sic
 b. l. repositum voluerat H. Steph. L. 65. ὑπηρέτης οὐκ ἄνους Plut.
 Sed οὐκ ibi delevit Reisk. L. 66. προδραμὼν Edd. Rectius Aug.
 cum Plut. Ibid. ἐπὶ τὴν πύλιν Aug. L. 67. κατ' αὐτοῖς Edd. Re-
 ctius Aug. cum Plut. L. 68. Μάλιν δεινὰς μὲν αὐτὰς cum Plu-
 tarchi exemplaribus. L. 71. οὕσας abest a Plut. L. 72. περι-
 τεύγειν Plut.

ac sistere, Pompejus hoc anim-
 advertens, hilari vultu eos
 sedabat, ita ut silerent & transfu-
 cundibus cederent: solus Ate-
 jus occurrens, primum voce
 cohibebat, denuntians ne pro-
 cederet: deinde apparitorem
 iussit, detineret eum injectis
 manibus. Verum id colle-
 gis tribuni non permittenti-
 bus, apparitor Crassum mis-
 sum fecit: Atejus vero ad

portam accurrens, posuit ibi
 ardentem foculum: & Crasso
 prætereunte suffitum faciens
 libanisque infuser, diris eum
 devotebat execrationibus, no-
 va & horrenda nomina deo-
 rum invocans. Eas execratio-
 nes secretas & priscae Romani
 talem vim putant habere, ut
 nemo sic devotus possit eva-
 dere; imo nec illi qui devo-
 vet, bene cedere; quoniam

B 5

PLUTARCHUS
in Crasso
C. 16. p. 553.

Plut. ib.
Cap. 17.

χοῦσιν αὐτάς, αὐδ' ὑπὸ πολλῶν, ἐγείρεσθαι. καὶ τότε οὐν ἐμέμφοτον τὸν Αττήιον, εἰ, δι' ἣν ἐχαλέπτανε τῷ Κράσῳ πόλιν, εἰς αὐτὴν ἀράς ἀφῆκε καὶ δεισιδαιμονίαν τοσαύτην.

Ὁ δὲ Κράστος ἐς Βρεντέσιον ἐλθὼν, ἔτι ἀσφατεύσης χειμῶνι τῆς θαλάσσης, οὐ περιέμενεν· ἀλλ' ἀνέχῃ, καὶ συχνὰ τῶν πλοίων ἀπέβαλε. τὴν δὲ ἄλλην ἀναλαβὰν δύναμιν, ἠπέιγετο περὶ διὰ Γαλατίας. Εὐρῶν δὲ τὸν βασιλεῖα Δηϊόταρον, πάνυ μὲν ὄντα γηραιὸν ἤδη, κλίζοντα δὲ νέαν πόλιν, ἐπέσκωψεν, εἰπὼν· Ὁ βασιλεῦ, δωδεκάτης ὥρας οἰκαδομεῖν ἀρχῇ. Γελάσας δὲ ὁ Γαλάτης· Ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς, εἶπεν, ὦ αὐτοκράτωρ, ὡς ὁρῶ, πρῶτ' ἴλιαν ἐπὶ Πάρθους ἐλαύνεις. Ἦν δὲ ὁ Κράστος ἐξήκοντα μὲν ἔτη παραλλάτων, πρεσβύτερος δὲ τὴν ὄψιν ἢ καθ' ἡλικίαν. Αφικόμενον δ' αὐτὸν ἐδέξατο τὰ πράγματα τῆς ἐλπίδος ἀξίως τὸ πρῶτον. καὶ γὰρ ἐξευξέραδ' ἰδὼς τὸν Εὐφράτην, καὶ διήγαγε τὸν στρατὸν ἀσφαλῶς· καὶ πόλεις πολλὰς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ κατέσχεν.

Lin. 74. Pro ἡμίσεος est ἀράσθαι apud Plut. quod & b. l. reprobatum voluerat H. Steph. L. 75. εἰ δι' ἣν mend. edit. 1. L. 78. ἔλθον· ἔτι δι' ἀσφατεύ οὗτος Plut. L. 81. Γαλατίας mend. edit. 1.

rem non temere his utuntur: & multi tunc Atejum inculabant, quod reipublicæ amore Crasso infensus, civitatem in metum ac superstitionem conjecerit.

Ille tamen Brundisium profectus, mari per hyemem nondum admittente navigia, non expectavit, & non paucas naves amisit tempestatibus: e reliquis expositum militem terrestri itinere duxit per Galatiam. Ubi quum invenisset regem Deiotarum, admodum senem, novam urbem conde-

re, cavillans, O rex, inquit, duodecima hora ædificare incipis: tum ille arridens, Ne tu quidem, imperator, quantum video, matutinus contra Parthos proficisceris. Excesserat jam Crassus annum sexagesimum, plus tamen quam pro ætate senii vultu præferens. Ubi vero pervenit in provinciam, primum spei satis respondebant negotia: nam extructo ponte facile ac tuto trans Euphratem duxit exercitum, multasque civitates Mesopotamiæ deditione in fi-

ἐκουσίως προσθεμένας. ἐν μιᾷ δὲ, ἥς Ἀπολλώνιος ἐτυράν-
 νει, στρατιωτῶν ἑκατὸν ἀναیرهδόντων, ἐπαγαγὼν τὴν
 δύναμιν αὐτοῖς, καὶ κρατήσας, διήρπασέ τε τὰ χρή-
 ματα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀπέδοτο· Ζηνοδοτίαν ἐκά-
 λουν τὴν πόλιν οἱ Ἕλληνες. Ἐπὶ ταύτης δὲ ἀλούσης, δεξά-
 μενος αὐτοκράτωρ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀναγορευθῆναι,
 πολλὴν ὠφλεν αἰσχύνην, καὶ ταπεινὸς ἐφάνη, καὶ περὶ
 τὰ μείζονα δύσελπις, οὕτω πλεονέκτημα μικρὸν ἡγα-
 πηκώς. Εὐβαλὼν δὲ Φρουρὰς ταῖς προσκεχωρηκυῖαις
 πόλεσιν, ὧν ἀριθμὸς ἦν ἑπτακισχίλιοι πέδοι, χίλιοι δὲ
 ἰππεῖς, ἀνεχώρησεν αὐτὸς, ἐν Συρίᾳ διαχειμάσων· καὶ
 δεξάμενος αὐτόθι τὸν υἱὸν ἦκοντα παρὰ Καίσαρος ἐκ
 Γαλατίας, αὐτόν τε κεκοσμημένον ἀριστρίοις, καὶ χιλίους
 ἰππεῖας ἐπιλέκτους ἄγοντα, τοῦτο πρῶτον ἀμαρτεῖν ἔδο-
 ξεν ὁ Κράσσος, μετὰ γὰρ τὴν στρατείαν αὐτὴν, μέγιστον
 ἀμάσθημα τῶν γενομένων· ὅτι, πρόσω χωρεῖν δεόν, ἔχε-
 σθαί τε Βαβυλῶνος καὶ Σελευκείας, δυσμενῶν αἰὶ Παρ-

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 17. p. 558.

Lin. 92. ἀπεκρίνεις τις Plut. L. 94. τι, post διήρπασε, abest ab Edid.
 & a Plut. adjecti ex Aug. L. 96. δὲ abest a Plut. Ibid. 97.
 δεξάμενος edit. 3. oper. errore. L. 1. περικύβητος, edit. 1. cum Re-
 gis & Aug. L. 4. Ex sententia H. Stephan. & Bryani διζόμενος
 adidit Reiskius apud Plut. L. 5. Γαλατίας rursus edit. 1, L. 6.
 ἰππεῖς Plut. L. 7. 9. μεγίστον ἀμαρτυμάτων γενομένων vulgo Plut.
 mendose: unde Reiskius μεγίστων ἀμαρτυμάτων γενομένων fecit.

dem accepit. Unam, in qua
 tyrannus erat Apollonius, pro-
 pter occisos ibi centum mili-
 tes, admoto exercitu expu-
 gnavit ac diripuit, & incolas
 ejus sub hasta vendidit: Ze-
 nodotiam Græci vocabant.
 Passus deinde Imperatorem se
 appellari ab exercitu, magnum
 existimationis detrimentum
 accepit, quasi contentus hac
 victoria majores non speraret.
 Dispositis deinde per dediti-
 tias urbes præfidiis, quorum

numerus erat VII. M. pedi-
 tum, mille equites, ipse in
 hyberna rediit in Syriam: in
 quibus filium excepit a Cæsare
 venientem e Gallia, ornatum
 donis militaribus, & adducen-
 tem lectos mille equites. At-
 que hoc secundum, post teme-
 re susceptam expeditionem,
 Crassi grave erratum visum
 est; quod, quum debuisset
 procedere ad Babylonem &
 Seleuciam, civitates Parthis
 semper infensas, tempus ap-

PLUTARCHUS in Crasso C. 17. p. 553. τοῖς πόλεων, χρόνον ἔδωκε τοῖς πολεμίοις παρασκευῆς. ἑπειτα τὰς ἐν Συρίᾳ διατριβὰς ἡγιῶντο, χρηματιστικὰς μᾶλλον οὐσας ἢ στρατηγικὰς. οὐ γὰρ ἁπλῶν ἀριθμὸν ἐξετάζων, οὐδὲ γυμνασίων ποιούμενος ἀμίλλας· ἀλλὰ προσόδους πόλεων ἐκλογιζόμενος, καὶ τὰ χρήματα τῆς ἐν Ἱερᾷ πόλει θεοῦ σταθμοῖς καὶ τρυτάναις μεταχειριζόμενος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· ἐπιγράφων δὲ καὶ δημοῖς καὶ δυνάσταις στρατιωτῶν καταλόγους, εἴτα ἀνείεις ἀργύριον διδόντας, ἠδόξει καὶ κατεφρονεῖτο. γίνεται δὲ πρῶτον αὐτῷ σημεῖον ἀπὸ τῆς θεοῦ ταύτης, ἣν οἱ μὲν Ἀφροδίτην, οἱ δὲ Ἥραν, οἱ δὲ τὴν ἀρχαίαν καὶ σταῆρματα πᾶσιν ἐξ ὕψων παρασχούσαν αἰτίαν καὶ φύσιν νομίζουσιν. ἐξιόντων γὰρ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, πρῶτος ἐσθάλη κατὰ τῆς θύρας ὁ νεανίας Κράσσης, εἴτα ἐπ' αὐτῷ περικτεσῶν ὁ πρεσβύτερος.

Plut. ib. Ἡδὴ δὲ τὰς δυνάμεις ἐκ τῶν χειμαδίων συναθροίζοντας αὐτοῦ, πρέσβεις ἀφίκοντο παρὰ Ἀρσάκου, βραχύν τινα

Lin. 12. γυμνασίων edidit Reisk. **L. 15.** Ἱερὰ πόλις Aug. **L. 17.** δυνάμειαι Plut. **L. 18.** κατεφρονεῖτο τούτοις. Plut. **L. 20.** οἱ δὲ τὰς ἀρχαίαν Edd. Recte Aug. cum Plut. **L. 21 sq.** Post νομίζουσιν adituntur nonnulla apud Plut. **L. 22.** πρῶτος ἐσθάλην edidit. 1. quum in Regiis ἐσθάλην fuisset. **Ibid. sq.** κατὰ τὰς πόλεις Plut. **L. 23.** ὁ νεανίας ὁ Κρ. Edd. Delevi alterum ὁ cum Aug. & Plut.

parandi se dedit hostibus. Mora quoque in Syria reprehensione non caruit, exactori magis quam imperatori conveniens: non enim comparandis armis tempus impensum est, aut exercendo militi: sed supputabat civitatum reditus, & sacras deæ pecunias in Hierapoli pondere ac mensura examinabat: per aliquot dies; populis quoque ac regulis milites imperans, mox remittebat eis militiam acce-

pta pecunia: atque ita in contemptum veniebat. In hujus deæ templo (quam quidam Venerem, quidam Junonem putant, quidam Naturam ex humore proleminantem omnia) primum ei prodigium oblatum est: excurrentibus enim Crassidis, junior procidit in foribus, & mox super eum senior.

Convocantem deinde ex hybernis copias, legati ab Arsace adeunt, pauca afferen-

λόγον κομίζοντες. Ἐφασαν γάρ· Εἰ μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων
 ὁ ἀβρατὸς ἀπέσπασται, πόλεμον αὐτοῖς ἀσπονδὸν εἶναι
 καὶ ἀδιάλλακτον· εἰ δὲ τῆς πατρίδος ἀκούσῃς (ὡς πυν-
 10 θάνονται) Κράσσος ἰδίων ἕνεκα κερδῶν ὅπλα Πάρθοις
 ἐπενήνοχε, καὶ χώραν κατείληφε, μετριάξειν Ἀρσάκην,
 καὶ τὸ μὲν Κράσσου γῆρας οἰκείρειν, ἀφίεναι δὲ Ῥωμαίοις
 τοὺς ἀνδρας, ἐμφρούρους μᾶλλον ἢ Φρουροῦντας. Πρὸς
 ταῦτα Κράσσου κομπάσαντος, ὡς ἐν Σελευκείᾳ δάσσει
 35 τὰς ἀποκρίσεις· γελάσας ὁ πρεσβύτατος τῶν πρέσβεων
 Οὐαγίσσης, καὶ τῆς χειρὸς ὑπὸ τῆς δειξας τὸ μέσον· Ἐ-
 τεῦθεν, εἶπεν, ὦ Κράσσε, Φύσσονται τρίχες πρότερον,
 ἢ σὺ εἴπῃς Σελεύκειαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἀπῆλθον ὡς βα-
 σιλέα Οὐαδὴν, πολεμητέα φράσσοντες. Ἐκ δὲ τῶν πόλεων,
 40 αἱ ἐφρούρουν Ῥωμαῖοι τῆς Μεσοποταμίας, παραβόλως
 τῆς διεκπεσόντες, ἄξια Φροντίδων ἀπήγγελλον, αὐτό-
 πῃαι μὲν γεγονότες τοῦ τε πλήθους τῶν πολεμίων, καὶ
 τῶν ἀγώνων οὓς ἠγωνίσαντο προσμαχόμενοι ταῖς πόλε-
Lib. 28. αὐτῆς caret Plut. L. 32. μὴν caret Plut. male. L. 33.
 ἀνδρ. τὸς ὅχι φρουροῦντας μᾶλλον Plut. L. 37. πρίτερον vulgo
 abest a Plut. male. L. 39. Τρόδον b. l. Aug. cum Plut. L. 41.
 ἀπῆλθον Plut. L. 42. μὴν vulgo caret Plut. Ibid. τοῦ πλεθ.
 Edd. τι dedit Aug. cum Plut. L. 43. προσμαχόμενοι Edd. Rectius
 Aug. cum Plut.

tes in hanc sententiam : Si
 populus Romanus eum exer-
 citum misisset, bellum fore
 quod non finiatur nisi alterius
 partis exitio : quod si vera
 fama esset, Crassum invita
 patria proprii lucri causa Par-
 this arma inferre, & occupa-
 re ditionem alienam, tempe-
 raturum sibi Arsacem, & mise-
 ratione ætatis Crassi Romanos
 dimissurum, qui in obsidio
 magis sint quam in præsidio.
 Quumque Crassus satis arro-
 ganter diceret, responsurum

se Seleuciz; ridens princeps
 legationis Vagifens, & volam
 manus protendens, inquit :
 Citius hic pili enascentur,
 Crasse, quam tu videbis Se-
 leuciam. Sic legati abierunt,
 Orodi regi bellum nuntiaturi.
 Cæterum præsidarii quidam,
 qui magno periculo e Meso-
 potamia fugerant, maiorem
 curam incusserunt, nuntian-
 tes multitudinem hostium,
 quam ipsi viderant, & labores
 quos in defendendis civitati-
 bus pertulerant : & exagge-

PLEUTARCHUS *in Crasso* 18. p. 554. σιν· οἳ δὲ Φιλεῖ, πάντα πρὸς τὸ δεινότερον ἐξαγγέλλοντες, ὡς ἄφουκοι μὲν οἱ ἄνδρες διώκοντες, ἀληταῖοι δὲ 4. Φεύγοντες· βέλη δὲ πηνὰ προφέοντα τῆς ὄψεως, καί, πρὶν ἐφθῆναι τὸν βάλλοντα, χωροῦντα διὰ τοῦ προσήυχοντος· τῶν δὲ καταφράκτων ὅπλων, τὸ μὲν διὰ παντὸς εἰσεῖσθαι, τὸ δὲ πρὸς μηδὲν ἐνδιδόναι πεποιημένον. Ταῦτα τῶν στρατιωτῶν ακουόντων τὸ θράσος ὑπηρεῖπε. πεπισμένοι γὰρ, οὐδὲν Ἀρμενίων διαφέρειν Πάρθους, οὐδὲ Καππαδοκῶν, οὐς ἄγων καὶ φέρων λευκόκολλος ἀπέκτε· καὶ τοῦ πολέμου τὸ χαλεπώτατον ἡγούμενοι μακρὰν ὁδὸν ἔσεσθαι, καὶ διώξιν ἀνθρώπων ἐς χεῖρας οὐκ ἀξιομένων, παρ' ἐλπίδας ἀγῶνα καὶ κίνδυνον μέγαν προσέφωκον· ὥστε καὶ τῶν ἐν τέλει τιναὶ οἴεσθαι, δεῖν ἐπισχόντα Κράσσον αὐτῆς ὑπὲρ τῶν ὅλων γνώμην προέσθαι. τούτων ἦν Κάσσιος ὁ ταμίης. ἡσυχὴ δὲ παρεδήλου καὶ οἱ μάντις, ὡς αἰεὶ πονηρὰ σημεῖα καὶ δυσέκδυτα προφαίνοντο τῷ Κράσσῳ διὰ τῶν ἱερῶν. Ἀλλ' οὔτε τούτοις 60

Lin. 46. Pro τῶν vulgo apud Plut. est καπὰ. L. 48 sq. τὰ μὲν - τὰ δὲ - - πεποιημένα Plut. L. 49. ἐνδιδόναι Aug. L. 50. το θράσος ἐπίπρωι Plut. L. 52. λευκόκολλος Plut. constanter. L. 54. εἰς χεῖρας Plut. L. 57. τῶν Κράσσου Plut. Ibid. ὑπὲρ τῆς γνώμης ἔκον Edl. mend. Recte Aug. ut apud Plut. L. 58. Verba τούτων ἦν Κ. ὁ ταμίης, quibus carent Edili, dedit Aug. ut Plut.

ando, ut mos est, omnia negabant posse quenquam aut persequentibus illis evadere, aut fugientes assequi: millilia gentis, priusquam aspectu prae-caveri possint, ferire, & penetrare quicquid attigerint: cataphractos tutos esse ab omni vulnere, quum telis eorum nihil sit acutius. Hæc audientes milites remittebant audaciam: persuasi enim, hunc hostem nihil differre ab Armeniis & Cappadocibus, quos

nem deprædatus fuerat: & rati, summam laboris esse itineris longitudinem, & persecutio-nem hominum repugnare non audentium, præter opinionem certamen magnum ac periculofum exspectabant; adeo ut etiam primores exercitus censerent cohibendum Crassum, & de summa rerum consultandum amplius: [in horum numero quæstor Cassius erat] Vates quoque clam submonebant, extra nihil læti portendere, nec posse Crassum lita-

προῦχεν, οὔτε τοῖς ἑτερόν τι πλὴν ἐπείγεσθαι παραι-
νῶσιν.

PLUTARCHUS
in Crasso
C. 19. p. 554.

Οὐχ ἥμισθα δὲ αὐτὸν Ἀρταβάζης ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς
ἐπέρωσεν. ἦλθε γὰρ ἐς τὸ στρατόπεδον μετὰ ἐξακισχι-
λίοις ἰππέων. καὶ οὗτοι μὲν ἐλέγοντο Φύλακες καὶ προ-
πομπῶν βασιλέως· ἑτέρους δὲ μυρίους ὑπισχνεῖτο κατα-
φράκτους, καὶ τρισμυρίους πεζοὺς οἰκοσίτους. ἔπειθε δὲ
Κράσσον ἐμβαλεῖν δι' Ἀρμενίας ἐς τὴν Παρθίαν· οὐ γὰρ
μῶνι ἐν ἀφθόνοις τὴν στρατιὰν διάξειν, αὐτοῦ παρέχοντες,
τὸ ἄλλὰ καὶ πορεύεσθαι δι' ἀσφαλείας, ὅρη πολλὰ καὶ
λόφους συνεχεῖς καὶ χωρία δύσιππα πρὸς τὴν ἵππον
(ἢ μόνῃ Πάρθων ἀλκῇ) προβαλλόμενον. Ὁ δὲ τὴν μὲν
πρυμνίαν αὐτοῦ καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς παρασκευῆς
ὡς μετρίως ἠγάπησε· βαδιεῖσθαι δὲ ἔφη διὰ Μεσσοπο-
ταμίας, ὅπου πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ῥωμαίων ἄνδρας
ἀπέλειπεν. Ὁ μὲν οὖν Ἀρμένιος ἐπὶ τούτοις ἀπήλαυνε.
Τῷ δὲ Κράσσῳ διαβιβάζοντι τὴν στρατιὰν κατὰ τὸ Ζεῦγ-

Lin. 64. sic Plut. L. 67. ἵπποις vulgo Plut. L. 69. διαξ. τὴν στρατ.
Plut. L. 70. πορεύεσθαι Plutarchus Weibel. & Reisk. L. 72.
μὴν carent Edd. L. 73. Pro παρασκευῇ est βουθίας apud Plut.
L. 76. ἵππων Edd. Recte Aug. ut Plut.

re. At ille nec hos audivit,
nec quenquam alium, nisi
eos qui hortabantur ut strenue
pergeret.

Inter quos non minima fuit
Artabazis Armeniorum regis
autoritas: venit enim in castra
cum sex millibus equitum,
qui vocabantur custodes regis
& comites: pollicebatur au-
tem alia loricatorum decem
millia, & triginta millia pe-
ditum suo sumptu viventium:
persuasitque ut Crassus per Ar-
meniam in Parthiam irrumperet:
ducturum enim milites

per viam commodam, ipso
præbente copiose omnia: &
tuto iturum per montes col-
lesque continuos & loca equi-
tati difficilia, in quo solo vi-
res Parthorum consisterent.
Ille vero promptam regis vo-
luntatem & splendorem appa-
ratus laudavit non mediocri-
ter: iturum se tamen dixit per
Mesopotamiam, ubi relictos
haberet multos fortes viros Ro-
mani nominis. Post hæc Arme-
nius abiit. Crasso vero per pon-
tem [juxta Zeugma] tradu-
centi obstrebebant immaniter

PLUTARCHUS *in Crasso* C. 19. p. 554. **μα**, **πολλὰ** **μὲν** **ὑπερβυεῖς** **βρονταὶ** **περιεῖρῃγγυντο**, **πολ-**
λά **δὲ** **κατήσπραπῶν** **ἐναντία** **τῷ** **στρατῷ**. **πνεῦμα** **δὲ**
νέφει **καὶ** **πρηστῆρι** **μεμιγμένον**, **ἐρέπαν** **αὐτοῦ** **κατὰ** **τῆς** **80**
σχεδίας, **ἀνέρρηξε** **πολλὰ** **καὶ** **συνέτριψεν**. **ἐβλήθη** **δὲ** **καὶ**
κεραυνοῖς **δυσὶν** **ὁ** **χωρὸς** **οὗ** **στρατοπεδεύειν** **ἐμελλον**. **ἵπ-**
πος **δὲ** **τῶν** **στρατηγικῶν** **ἐπιφανῶς** **κεκοσμημένος**, **βία**
συνεπισπάσας **τὸν** **ἡνίοχον**, **εἰς** **τὸ** **ρεῖθρον** **ὑποβρύχιος**
ἠφανίσθη. **λέγεται** **δὲ** **καὶ** **τῶν** **αἰετῶν** **ὁ** **πρῶτος** **ἀρθεῖς**, **85**
ἀπ’ **αὐτομάτου** **μετασπραφῆναι**. **πρὸς** **δὲ** **τούτοις**, **συνέ-**
ωπσε **μετὰ** **τὴν** **διάβασιν** **μετρουμένους** **τὰ** **ἐπιτήδεια** **τοῖς**
στρατιώταις, **πρῶτον** **πάντων** **δοθῆναι** **φακοὺς** **καὶ** **μά-**
ζαν. **ἃ** **νομίζουσι** **Ρωμαῖοι** **πένδιμα**, **καὶ** **προτίθενται** **τοῖς**
νεκυσίοις. **αὐτοῦ** **τε** **Κράσσου** **δημηγοροῦντος**, **ἔξέωπσε** **90**
Φωνὴ **δενῶς** **συγχέασα** **τὸν** **στρατὸν**. **ἔφη** **γάρ**, **τὸ** **ζεῦγμα**
τοῦ **ποταμοῦ** **διαλύειν**, **ὅπως** **μηδεὶς** **αὐτῶν** **ἐπανεῖλθῃ**.
Καὶ **ὅσον**, **ὡς** **ἤσθετο** **τοῦ** **ρήματος** **τὴν** **αἰτωσίαν**, **ἀναλα-**
βεῖν **καὶ**

Lin. 79. δὲ καὶ ἡσπραπῶν Plut. L. 80. ἰρισάντες αὐτοῦ Edd. mend. αὐτοῦ recte dedit Aug. Alterum librorum errorum correxi ex Plut. ex cuius exempl. reposui ἰρισαν. Ibid. sq. κατὰ τὰς σχεδίας Aug. male. L. 82. ἱπποδῶν Plut. L. 86. ἀπὶ ταυτομάτου Plut. L. 88. πρῶτα Plut. Ibid. sq. Pro μάζαν est ἄλας apud Plut. L. 89 sq. τοῖς νεκυσίοις Edd. inuitis MSSis, qui (ut suspicatus erat H. Steph.) νεκυσίους dederunt: quod nescio an ex νεκυσίους corruptum sit. νίκων Plut.

multa tonitrua, mixtis fulguribus in adversas facies micantibus. Ventus quoque procellosus in pontem incubuit, & bonam ejus partem perfregit. Loculus etiam castris designatus, bis de cælo tactus est. Equus unus ex imperatoris, insigniter phaleratus, abrepto frustra retrahente habenas rectore, in profluentem mersus nusquam comparuit. Fertur etiam, aquillam quæ prima sublata est a signifero, sponte se retro

vertisse: & quum primum in ripa ulteriore dimetiebantur cibaria militibus, accidisse ut puls eis præberetur & lenticula, quæ apud Romanos habentur lugubria, & apponuntur in parentationibus. Inter concionandum quæque vox Crasso excidit, quæ valde terruit milites: ait enim, se pontem fluminis ideo rumpere, ut nemo ex eis reverteretur: quod, ut absurde dictum, quum repetere ac declarare debuisset

ἔω καὶ διασαφῆσαι πρὸς τοὺς ἀποδειλιῶντας τὸ εἶρη-
 κ μὲν, ἡμέλησεν ὑπὸ αὐθαδείας. τελέσας δὲ τὸν εἰδι-
 μαι καθαρμὸν, ἐσφαγιάζετο· καὶ τὰ σπλάγχνα, τοῦ
 μάντεως αὐτῷ προσδόντος, ἐξέβαλε τῶν χειρῶν. ἐφ' ᾧ
 μάλισα δυσχεραίνοντας ἰδὼν τοὺς παρόντας, ἐμειδιάσε,
 καὶ, Τοιοῦτον, ἔφη, τὸ γῆρας· ἀλλὰ τῶν γε ὅπλων
 1 οὐδὲν ἂν ἐκφύγοι τὰς χεῖρας.

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 19. p. 555.

Ἐκ τούτου παρὰ τὸν ποταμὸν ἐξήλαυνεν, ἐπ' αὐτῷ μὲν
 ἔχον ὅπλιτῶν τάγματα, καὶ τετρακισχιλίων ὀλίγον
 ἀποδόντας ἰππεῖς, ψιλοὺς δὲ τοῖς ἰππεύσι παραώλη-
 3 σίους. τῶν δὲ προδρόμων τινὲς ἀποσκοπήσαντες, ἔπαν-
 ελθόντες ἤγγελλον, ἀνθρώπων μὲν ἔρημον εἶναι τὴν
 χώραν, ἰππῶν δὲ ἐντετυχηκέναι πολλῶν ἵχνεσιν, οἷον
 ἐκ μεταβολῆς ὀπίσω διωκομένων. ὅθεν αὐτός τε Κράσσος
 εὐέλπεις ἦν, καὶ τοῖς στρατιώταις παντάπασι τῶν Πάρ-
 10 θων παρέσθῃ καταφρονεῖν, ὡς οὐκ ἀφίξομένων εἰς χεῖ-
 ρας. Ὅμως δὲ οἱ περὶ Κράσσιον αὖτις διελέγοντο τῷ

Plut. ib.
 Cap. 20.

Lin. 95. ἐπὶ ἀναδίας Edd. ex Reg. A. αὐθαδίας Reg. B. αὐθαδίας
 dedit Aug. ut Plut. Ibid. sq. τίλος δὲ, omīssa distinctione post
 καθαρμὸν, Plut. quem ex Appiani exemplaribus emendandum b. h.
 putavit H. Stephan. L. 97 sq. ἰφ' ᾧ καὶ μαλ. Plut. bene. L. 2.
 παρὰ τῶν edit. 2. oper. errore. L. 5. ἀπὸ ἐκφυγίας ἰππῶν. Plut.
 L. 8 sq. Κρ. ἰπὶ μάλλον εὐέλπεις Plut.

debuisset propter religionem
 ominis, neglexit præ contu-
 macia. Solenni deinde lustra-
 tione absoluta immolavit, &
 ex ea a vate sibi tradita pas-
 fus est manibus excidere :
 quod quum molestum videret
 adstantibus, subridens, Hæc
 sunt, inquit, senectutis in-
 commoda : sed arma nunquam
 manibus excident.

Deinde præter ripam flumi-
 nis duxit septem legiones, &
 equitum paulo minus quatuor

millia, & parem levis arma-
 turæ numerum. Nuntiatum
 est autem a quibusdam agmi-
 nis præcursoribus, regionem
 desertam esse ab hominibus,
 tantum conspecta sibi vestigia
 multorum equorum, quasi
 metu retro fugientium : unde
 & Crassus bonam spem conce-
 pit, & miles coepit omnino
 Parthos contemnere quasi non
 venturos ad prælium. Nihilo-
 minus Cassius & amici qui-
 dam monebant Crassum, ut

Vol. III.

C

PLUTAR- Κράσσω, καὶ παρήνουν, μάλιστα μὲν ἐν πόλει τινὶ τῶν
CHUS Φρουρουμένων ἀναλαβεῖν τὴν δύναμιν, ἄχρι οὗ τι πύθη-
 in Crasso ται περὶ τῶν πολεμίων βεβαίον· εἰ δὲ μὴ, χωρεῖν ἐπὶ
 C. 20. p. 555. Σελευκείας παρὰ τὸν ποταμόν. εὐπορίαν γὰρ τὰ σιτη- 1
 ρὰ τῆς ἀγορᾶς παρέξειν, ἅμα συγκαταίροντα πρὸς τὸ
 στρατόπεδον· καὶ Φύλακα τοῦ μὴ κυκλωθῆναι τὸν πο-
 ταμόν ἔχοντας, ἀπίσης αἰεὶ πρὸς ἐναντίους μαχεῖσθαι
 τοὺς πολεμίους.

Plut. ib. Ταῦτα τοῦ Κράσσου διασκοποῦντος ἔτι καὶ βουλευο- 21
Cap. 21. μένου, παραγίνεται Φύλαρχος Ἀράβων, Ἀκβαρος ὀνο-
 μα, δολερὸς καὶ παλίμφολος ἀνὴρ, καὶ πάντων, ὅσα
 συνήνεγκεν ἐς ὀλεθρον ἡ τύχη κακὰ, μέγιστον αὐτοῖς
 καὶ τελειότατον γενόμενος. τοῦτον ἤδεσαν ἐνιοὶ τῶν Πομ-
 πηίων συστρατευομένων, ἀπολαύσαντά τι τῆς ἐκείνου Φι- 21
 λανθρωπείας, καὶ δόξαντα Φιλορώμαιον εἶναι· τότε δὲ
 ὑφείτο τῷ Κράσσῳ μετὰ γνώμης τῶν βασιλέως στρα-

*Lin. 13. ἄχρι οὗ Aug. Plut. L. 15 sq. τὰ σιτηρὰ Plut. L. 16.
 πράξιν Reg. B. παρασχῶν Plut. L. 18. ἔχοντα Edd. invitis MSS.
 qui ἔχοντας dederunt. σιτηρὰ Plut. Ibid. μάχεσθαι edit. 1. 2.
 cum MSSis. Tenui lectionem edit. 3. ὅς Plut. L. 21 sq. Ἀράβωνος
 ὄνομα Plut. L. 23. sic Plut. ὅς sic constanter. L. 24. τελειότατον
 Plut. Ibid. ἡ ἡδεσαν Plutarch. L. 25. Rectius συστρατευομένων
 Plut. L. 26. φιλορώμαιον Aug. Reg. B.*

copias intra aliquam earum urbium quas præfidiis tenebat reciperet, donec aliquid certius cognoscatur de hostibus: aut saltem ut eas Seleuciam per ripam fluminis duceret: sic enim majorem habiturum cibariorum copiam subvectam navibus, & pro munitione fore fluvium, ne circumveniri possit: utque pugnet loco æquo cum hostibus, in frontem incurrentibus.

De quibus consiliis dum Crassus deliberat, venit ad

eum phylarchus Arabum Agbarus, dolosus vir & lubricæ fidei, qui restanti fortunæ in exercitus perniciem maximum momentum attulit. Hunc norant quidam e Pompeji quondam militibus, benigne adjutum ab illo, & ideo studiosum, ut putabant, Romani nominis: tunc autem a regiis ducibus ad Crassum submissus erat, ut eum, si posset, a flumine & montium radicibus longissime abduceret in campos patentissimos & equitibus

τηγῶν, εἰ δύναίτο παρατρέψας αὐτὸν ἀπωτάτω τοῦ
 ποταμοῦ καὶ τῶν ὑπῳρειῶν, ἐς πεδῖον ἐκβαλεῖν ἀχανὲς
 30 καὶ περιελαυνόμενον. πάντα γὰρ διενθούντο μᾶλλον ἢ
 κατὰ σῶμα συμφέρεσθαι Ρωμαίοις. Ελθὼν οὖν πρὸς
 τὴν Κράσσον ὁ Ἀγβαρος (ἦν δὲ καὶ πιθανὸς εἰπεῖν) Πομ-
 πηῖον μὲν, ὡς εὐεργέτην, ἐπῆναι· Κράσσον δὲ τῆς δυνά-
 35 μεως μακαρίσας, ἐμέμφετο τῆς διατριβῆς, μέλλοντα
 καὶ παρασκευαζόμενον, ὥσπερ ὅπλων αὐτῷ δεησόντων,
 οὐ χειρῶν καὶ ποδῶν τῶν ταχίστων, ἐπ' ἀνθρώπους οἱ
 πάλαι ζητοῦσιν ἀρπάσαντες τὰ τιμιώτατα τῶν χρημά-
 των ἐς σκύδας ἢ ἑρκανούς ἀναπέψθαι. καίτοι μάχε-
 σθαι μέλλοντας (ἔφη) σπαυδεῖν ἔδει, πρὶν ἅπασαν ἐν
 40 ταυτῷ γενέσθαι τὴν δύναμιν, ἀναθάρρησαντος βασιλείως.
 Ἐπεὶ νῦν γε Σουρήνας ὑμῖν προέβληται καὶ Σιλλάκης,
 ἐπ' αὐτοὺς ἀναδεξάμενοι τὴν διώξιν· ὁ δὲ οὐδαμῇ Φανε-

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 21. p. 555.

Lip. 28. παραπίψας Edd. L. 29. Pro ὑπῳρειῶν est πῶσιον apud
 Plut. Ibid. sq. καὶ post ἀχανὲς abest a Plut. L. 32. Ἀγβαρος b. l.
 Reg. B. Ἀγβαρος Reg. A. Sed βάγβαρος jam Plut. Et sic constan-
 ter deinde. L. 34. μακαρίας edit. 1. mend. cum Regiis. L. 35.
 δῶπον apud Plut. edidit Reisk. L. 36. οὐδὲ ποδῶν Plut. L. 37. sq.
 τῶν χρημ. καὶ σμμάτων Plut. L. 38. ἀναπῆσθαι vulgo Plutarch.
 L. 39. Bene Reisk. μίμναιτα σ' ἔρη. L. 41. ἡμῖν edit. 1. cum Re-
 giis Et editionibus nonnullis Plutarchi. Ibid. καὶ, ante Σιλλάκης,
 caret edit. 1. cum Regiis. Ib. Σιλλάκης Edd. ex Reg. A. Σιλλάκης
 ded. Reg. B. Et Cand. cum Plut. Σιλλάκης Aug. L. 42. ἐπ' αὐτοὺς
 Aug. Plut. Ibid. ἀναδεξάμενος edit. 1.

commodissimos: quidvis enim
 citius erant facturi, quam ut
 signis collatis cum Romanis
 decernerent. Ergo postquam
 ad Crassum venit Agbarus,
 homo facundus, orsus est ora-
 tionem a Pompeji laudibus,
 commemorando ejus in se be-
 neficia: Crassum vero mactum
 tanta potentia prædicans, in-
 culcabat, quod tempus cun-
 ctando perderet, jam abunde
 paratus; quasi armis ei opus

esset, ac non magis celeritate
 pedum & manuum, contra
 gentem dudum certum, ab-
 reptis rebus pretiosioribus at-
 que pecuniis in Scythiam aut
 Hyrcaniam provolare. Atqui,
 si pugnandum est, inquit,
 properare oportet, priusquam
 rex animo recollecto copias
 quoque contrahat: nunc enim
 Surena vobis objectus est &
 Sillaces, qui tueantur terga
 fugientium: ipse vero nuf-

PLUTAR-ρός ἐστὶ. Ταῦτα δὲ ἦν ψευδῆ πάντα. διχῇ γὰρ εὐθύς
 CHUS Ορώδης διελὼν τὴν δύναμιν, αὐτὸς μὲν Ἀρμενίαν ἐπόρθει,
 in Crasso τινύμενος Ἀρταβάζην· Σουρήναν δὲ ἀφῆκεν ἐπὶ Ῥωμαίους, 4
 οὐχ ὑπερφροσύνη χρώμενος, ὡς ἐνιοι Φασίν· (οὐ γὰρ ἦν
 τοῦ αὐτοῦ, Κράσσον μὲν ἀπαξιοῦν ἀνταγωνιστὴν, ἀνδρα
 Plut. ib. Ῥωμαίων πρῶτον, Ἀρταβάζην δὲ προσπολεμεῖν, καὶ ταῖς
 pag. 556. Ἀρμενίων ἐπίοντα κώμας ἐξαιρεῖν.) ἀλλὰ καὶ πάνυ μοι
 δοκεῖ καταδείσας τὸν κίνδυνον, αὐτὸς μὲν ἐΦεδρεύειν καὶ
 καρδοκεῖν τὸ μέλλον, Σουρήναν δὲ προκαθεῖναι, πειρασό-
 μενον ἄλλως, καὶ περιέλχοντα τοὺς πολεμίους. Οὐδὲ γὰρ
 ἦν τῶν τυχόντων ὁ Σουρήνας, ἀλλὰ πλούτῳ μὲν καὶ γένει
 καὶ δόξῃ μετὰ βασιλέα δεύτερος, ἀνδρεία δὲ καὶ νεότητι
 τῶν καθ' αὐτὸν ἐν Πάρθοις πρῶτος· ἐτι δὲ μεγέθει καὶ
 κάλλει σώματος ὅσος οὐδεὶς ἕτερος. ἐξήλαυνε δὲ καθ'
 ἑαυτὸν αἰεὶ χιλίαις σκευοφορούμενος καμήλοις, καὶ δια-
 κησίας ἀπῆνας ἐπήγετο παλλακίδων· ἰππεῖς δὲ κατὰ-
 Φρακτοὶ χίλιοι, πλείονες δὲ τῶν κούφων, παρέσμενον.

Lin. 42. Ορώδης Reg. B. ὁρώδης (sic) Aug. Ὀρώδης Plut. constanter.
L. 45. Ἀρταβάζην b. l. Plut. & sic deinde constanter. L. 47. τοῦ
vulgo abest a Plut. male. L. 48 sq. ταῖς -- κώμας Aug. ταῖς --
χάμας Plut. L. 49. μοι caret Plut. L. 51. προκαθεῖναι edit. 1.
L. 52. Pro ἀπῆνας est μάχης apud Plut. minus bene. L. 53. Artic.
ὁ, quo carent Edd., dedit Aug. cum Plut. L. 54. ἀνδρία Edd.
Secus Aug. cum Plut. Ibid. δι καὶ διπλοῦται Plut. L. 55. κατὰ
αὐτὸν Plut. L. 56. Pro ὅσος est ὡς apud Plut. L. 57. αἰὲ Plut.

quam apparet. Hæc autem
 fallā omnia. Orodes enim sta-
 tim bifariam divisīs copiis, ipse
 Armeniam populabatur, ut
 de Artabaze prænās sumeret:
 Romanis vero Surenam oppo-
 suit, non contemptim, ut
 quidam tradunt: non enim
 erat ejusdem, Crassum con-
 certatorem designari, princi-
 pem Romanum, & cum Arta-
 baze conflictari, vastandō vi-
 cos Armeniæ: sed quantum

ego colligo, metu periculi
 substitit in insidiis, eventum
 expectans. Erat enim Surena,
 vir non vulgaris, sed divitiis,
 genere ac dignitate post regem
 secundus: fortitudine verō ac
 ætatis vigore primus Partho-
 rum omnium, procerus quoque
 & pulcher si quis alius. Habe-
 bat semper in proprio comitatu
 M camelos sarcinarios, & C C
 carpenta quibus vehebantur
 pellices: deducebaturque a M

60 εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας, ἰππεῖς ὁμοῦ πελάτας τε καὶ δούλους, μυρίαν οὐκ ἀποδέοντας. καὶ κατὰ γένος μὲν PLUTARCHUS
in Crasso
C. 21. p. 556.
ἐξ ἀρχῆς ἐκέκρητο βασιλεῖ γινομένῳ Πάρθων ἐπιτιθέναι τὸ διάδημα πρῶτος· Ορώδην δὲ τοῦτον αὐτὸς ἐξεληλάνοντες ἐς Πάρθους κατήγαγε, καὶ Σελεύκειαν αὐτῷ τὴν
65 μεγάλην εἴλε, πρῶτος ἐπιβάς τοῦ τείχους, καὶ τρεῖς μῶστος ἰδίᾳ χειρὶ τοὺς τότε ἀντιστάνας. οὐπω δὲ γεγωνὼς ἐπὶ τριάκοντα κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, εὐβουλίας καὶ συνέσεως δόξαν εἶχε μεγίστην. οἷς οὐχ ἥκιστα καὶ τὸν Κράσσον ἐσφηλε· διὰ θράσος καὶ φρόνημα πρῶτον, εἵ-
70 τα ὑπὸ δέους καὶ συμφορῶν, ταῖς ἀπάταις εὐχείρωντων γενόμενοι.

Τότε δ' οὖν ὁ Ἀχβαρος, ὡς ἐπεισεν αὐτὸν, ἀποσπᾶσας τοῦ ποταμοῦ, διὰ μέσων ἤγε τῶν πεδίων ἀδένδρων καὶ ἀνύδρων, καὶ πρὸς οὐδὲν οὐδαμῇ πέρας ἐφικτὸν αἰ-
75 σθήσει παυομένων· ὥστε μὴ μόνον δίψει καὶ χαλεπό-

Plut. ib.
Cap. 22.

Lia. 61. κατὰ γένος μὲν οὖν Plut. Ἐ' caret καὶ. L. 62. ἐξ ἀρχῆς Aug. Ibid. γινομένῳ Plut. L. 63. Ορώδην h. l. Aug. L. 66. τότε abest a Plut. Ibid. ἀντιστάνας Aug. ut editt. nonnulli Plut. L. 69. θράσους Aug. L. 70. οὐχ οὐράται Plut. L. 72. Conjunctio δ' abest a Plut. Ibid. ὁ βαρβαρὸς Plut. Ἐ' sic porro. L. 73. αἶψα πιδίων mend. Edd. Recte ἡγ' τῶν πιδίων Aug. cum Plut. Post hæc verba autem due fere linæ, quæ sicut apud Plutarchum, h. l. per posterioris alicujus librarii (ut videtur) festinationem omisæ sunt.

equitibus loricatedis, & levis armaturæ pluribus. Erat autem universus ejus equitatus, connumeratis clientibus servisque, non minor quam X. M. & jus erat ei gentilitium, ut novo regi Parthorum primus didadema imponeret. Orodem autem hunc ipse in regiam Parthorum ab exilio reducere, & Seleuciam magnam ei subjugaverat, ante alios ascensis mœnibus, profligatisque sua manu propugnatoribus:

& quum nondum trigessimum annum exegisset illo tempore, summam tamen opinionem habebat prudentiæ: quibus maxime de causis Crassum decipit, prius præ fastu & audacia, deinde præ metu & calamitate decipi facilem.

Tunc igitur doloſis verbis eum a flumine abstractum Agbarus ducēbat per medios campos nudos arboribus & squalidōs, quorum nullus finis videri poterat: adeo ut iter

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 22. p. 556.

τητι τῆς πορείας ἀπαγορεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ὄψεως
ἀπαράμυθτον ἀθυμίαν παρέχειν, οὐ Φυτὸν ὀρώσιν, οὐ
ρεῖθρον, οὐ προβολὴν ὄρους καθιέντος, οὐ πῶαν βλαστάνουσαν,
ἀλλὰ ἀτεχνῶς πελάγιόν τι χεῦμα δεινῶν ἐρήμων
περιεῖχε τὸν σῆρατόν. ἦν μὲν οὖν καὶ ἀπὸ τούτων ὁ δόλος
ὑποψίος. Επειδὴ δὲ καὶ ἀπὸ Ἀρταβάζου τοῦ Ἀρμενίου
παρῆσαν ἄγχιλοι, Φράζοντες ὡς πολλῶ συνέχοιτο πολέ-
μῳ, ῥέντος ἐπ' αὐτὸν Ορώδου, καὶ πέμπειν μὲν ἐκεῖνα
βοήθειαν οὐ δύναται· παραινεῖ δὲ Κράσσῳ, μάλιστ' αὖ
μὲν ἐκεῖ τραπέσθαι, καὶ γενόμενον μετ' Ἀρμενίων, ὁμοῦ
διαγωνίσασθαι πρὸς τὸν Ορώδην· εἰ δὲ μὴ, καὶ πορευέ-
σθαι καὶ σῆρατοπεδεύειν αἰεὶ τὰ ἰππᾶσιμα Φεύγοντα,
καὶ προσχωροῦντα τοῖς ὀρεινοῖς· Κράσσος μὲν, οὐδὲν ἀντι-
γράφας, ὑπὸ ὀργῆς καὶ σκαιότητος ἀπεκρίνατο, Νῦν
μὲν Ἀρμενίοις μὴ σχολάζειν, αὐτοῖς δὲ ἀφίξεσθαι, δίκην
ἐπιθήσαν Ἀρταβάζῃ τῆς προδοσίας· εἰ δὲ περὶ Κάσιον

Lin. 77. ἀπαγορεύειν edit. 3. oper. err. Ibid. παρῖχον Edd. Recte
Ausc. ut Plut. L. 78 sq. διαβλαστάνουσαν Plut. L. 79 sq. χεῦμα
ὑπὸν τῶν ἐρήμων περιχόντων τοῖς σῆρ. Plut. L. 81. ἐπιιδί καὶ παρ'
Ἀρταβάζου Plut. Ibid. τῶν Ἀρμενίων edit. 3. oper. err. L. 82.
συνίχῃ τοῖς Αὐστ. tamquam ex συνεχίτο. L. 83. Ἐ 86. 'Ορώδου',
'Ορώδην Aug. Τρώδ. Plut. L. 86. καὶ ante περιισθ. caret Plut.
L. 90. Ἀρμενίαν Edd. Recte Aug. cum Plutarch. Ibid. ἀφίξεσθαι
edit. 1. male.

facientes non solum siti &
viæ difficultate deficerent,
sed etiam nullum laboris con-
solationem perciperent: non
arborem, non rivum, non
montem, non herbam viren-
tem usquam aspiciendo, sed
plane solitudinem, alto mari
similem, circumdantem se un-
dique. Jam hoc ipsum doli
suspicionem faciebat. Post-
quam autem & ab Artabaze
venerunt nuntii, significantes
eum inagno bello distineri,
sustinentem Orodidis impetum,

nec posse auxilia mittere:
suadere vero Crasso, præcipue
ut eo defleat, & Armeniis
conjunctus, prælio cum Orode
decernat: sin minus, certe
iter & castra ita disponat ut
planities aptas equitatui ca-
veat, & ad montes accedat
propius: Crassus regem nullo
rescripto dignatus, iracunde
ac rustice respondit, sibi non
supereffe nunc tantum otii ut
curet Armeniam: sed in reditu
Artabazem daturum prænās
proditionis. Tum Calliani

αὐτοῖς ἡγανάκτουν, καὶ Κράσσον μὲν ἀχθόμενον αὐτοῖς
ἐπαύσαντο ρουβetoῦντες, ἰδίᾳ δὲ τὸν Ἀκβαρον ἐλοιδοροῦντο·
Τίς σε δαίμων πονηρὸς, ὃ κάκιστε ἀνθρώπων, ἤγαγε
95 πρὸς ἡμᾶς; τίσι δὲ Φαρμάκοις ἢ γοητείαις ἐπεισας
Κράσσον, εἰς ἐρημίαν ἀχανῆ καὶ βυθὸν ἐκχέαντα τὴν
στρατιάν, ὁδεύειν ὁδοὺς Νομάδι λησιάρχη μᾶλλον ἢ Ρω-
μαίων αὐτοκράτορι προσηκούσας; Ὁ δὲ Ἀκβαρος, ἀνὴρ
ὢν πικίλος, ἐκείνους μὲν ὑποπώτων ἐθάρρυνε, καὶ
1 παρεκάλει μικρὸν ἐπικαρτεῖσθαι· τοὺς δὲ στρατιώτας,
ἅμα συμπαράθεῶν καὶ παραβοηθῶν, ἐπέσκωπτε μετὰ
γέλωτος· Ὑμεῖς δὲ διὰ Καμπανίας ὁδεύειν οἴεσθε, κρή-
νας καὶ νάματα καὶ σκιάς καὶ λουτρά δηλαδὴ συνεχῇ
5 καὶ πανδοκεῖα ποθοῦντες; οὐ μέμνησθε τὴν Ἀράβων καὶ
Ἀσσυρίων μεθορίαν διεξιόντες; Οὕτω μὲν ὁ Ἀκβαρος δι-
παιδαγωγῶσθε τοὺς Ρωμαίους, καὶ πρὶν ἢ γενέσθαι Φα-
νερὸς ἐξαπατῶν, ἀφίππευσεν, οὐ λαθῶν τὸν Κράσσον,

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 22. p. 556.

Plut. ib.
pag. 557.

Lin. 93. ἐλοιδοροῦν Plut. L. 94. ὃ κακίστῃ Reg. A. L. 95. φαρμ.
καὶ γοητ. Plut. L. 96. βύθιον ex conject. edidit Reisk. L. 97.
ἰδίᾳ ἰδίᾳ ἐξ lin. sq. προσήκουσαν Plut. L. 1. ἵτι καρτερεῖσθαι bene
Plut. L. 4. συνεχῇ caret Plut. L. 5. οὐ μέμνησθε edit. 1. οὐκ ἔμνη-
σθε Aug. mendose utrumque. Correxist H. Steph. Ibid. sq. τὴν Ἀρ.
διὰ καὶ Ἀσσυρ. μεθόρ. Plut. L. 6. ὁ βάρβαρος Plut. ut jam monui.

rursus ægre ferebant, & omisso
Crasso, qui monitores audire
gravabatur, convitiis incesse-
bant Agbarum: „ Sceleratissi-
me hominum, quis te malus
dæmon ad nos adduxit? qui-
bus beneficiis, quibus præsti-
giis persuasisti Crasso, ut per
vastas solitudines iter faceret,
Numidæ latronum principi
magis decorum quam Romano
imperator? ” Ille versipellis
confortabat eos blanditiis, &
hortabatur durarent paulif-
per: milites vero sublevabat

accurrens, & cum risu tavi-
labatur: „ Quid? per Campa-
niam vos iter facere putatis,
ut requiratis fontes ac rivos
& umbras scilicet, balineas-
que & continuata pæne diver-
soria? non meministis vos
transire per Arabum & Assy-
riorum confinia? ” Ita tum Ag-
barus Romanos, quasi pæda-
gogus quidam, castigabat: &
priusquam deprehenderent in
perfidia, abequitavit, non
clam, sed ex consensu Crassi,
fingens se curaturum neces-

PLUTAR- ἀλλὰ καὶ τοῦτο πείσας, ὡς ὑπεργάσθηται καὶ διαταράξει
CHUS τὰ τῶν πολεμίων. 14
in Crasso Λέγεται δὲ, τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὸν Κράσσον, οὐχ,
C. 23. p. 557. ὥσπερ ἔθος ἐστὶ Ρωμαίων στρατηγόν, ἐν Φοινικίῳ, προελ-
 θεῖν, ἀλλ' ἐν ἱματίῳ μέλανι· καὶ τοῦτο μὲν εὐθὺς ἀλλά-
 ξαι, προνοήσαντα. τῶν δὲ σημαίων ἐνίας, μόλις, ὥσπερ
 πεπηγυίας, πολλὰ παθόντας ἀνελεῖσθαι τοὺς Φέροντας. 15
 ὧν ὁ Κράσσος καταγελῶν, ἐπετάχυνε τὴν πορείαν, προσ-
 βιάζομενος ἀκολουθεῖν τὴν Φάλαγχα τοῖς ἰππεῦσι· πρὶν
 γε δὴ τῶν ἐπὶ κατασκοπῇ ἀποσπάλεντων ὀλίγοι προσ-
 πελάσαντες ἀπήγγειλαν, ἀπολωλέναι τοὺς ἄλλους
 ὑπὸ τῶν πολεμίων, αὐτοὺς δὲ μόλις ἐκφυγεῖν· ἐπιέναι 20
 δὲ μαχομένους πλήθει καὶ θάρσει πολλῷ τοὺς ἄνδρας.
 Τοῦτο πάντας μὲν ἐθορύβησεν, ὁ δὲ Κράσσος ἐξεπλάγη
 παντάπασι, καὶ διὰ σπουδῆς, οὐ πάνυ καθεσθηνῶς,
 παρέταττε· πρῶτον μὲν, ὡς οἱ περὶ Κάσσιον ἤξιουν,
 αἰραιὰν τὴν Φάλαγχα τῶν ὀπλιτῶν ἐπὶ πλεῖστον ἀνάγων 25

Lin. 9. ὑπεργάσθηται καὶ διαταράξει edit. 2. 3. ex Plutarch. Temuli lecti.
edit. 1. & MSS. nostrorum. L. 12. στρατηγός edit. 2. 3. ex Plut.
Reuocavi lecti. edit. 1. & MSS. nostrorum. L. 18. ἐπὶ κατασκοπῇ ed. 1.
cum Regiis. L. 20. αὐτοὺς δὲ μόνους Edd. Pratuli Aug. cum Plut.
L. 21. πλήθει πολλῷ καὶ θάρσει Plut. L. 22. ἅπαντες μὲν οὖν ἐθο-
ρύβησαν Plut. L. 23. καθεσθηνῶς edit. 1. inuitis MSS. nam
καθεσθηνῶς dabant Regii.

faria, & turbaturum confilia hostium.

Ferunt, Crassum illa die non purpuratum, ut Romanis imperatoribus mos est, sed atratum processisse: vestem tamen mutasse mox ut animadvertit: signa quoque aliquot vix evulsa magno labore significorum: quos Crassus deridens, iter approperebat, urgens legiones ut consequerentur equites: donec pauci spe-

culatores reversi nuntiarunt cæfos reliquos ab hostibus, seque vix evasisse: venire autem ingentem eorum multitudinem, animose ad pugnam festinantium. Hoc auditum, omnibus turbatis, Crassum præcipue terruit: moxque non satis constanti animo struebat aciem, primum ex sententia Cassii legiones disponens raris ordinibus, extendensque per campum quam longissime po-

τοῦ πεδίου, πρὸς τὰς κυκλώσεις, τοὺς δ' ἰππεῖς διάνε-
μων τοῖς κέρασιν. ἔπιτα μετέδοξε, καὶ συναγαγὼν, PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 23. p. 557.
ἀμφόσσομον ἐποίει καὶ βαθύ πλινθίον, εἰς δώδεκα σπει-
ρας προερχομένης τῶν πλευρῶν ἐκάστης· παρὰ δὲ σπει-
30 ραν ἱλὴν ἰππέων ἔταξεν, ὡς μηδὲν ἔχοι μέρος ἐνδεὲς ἰπ-
πικῆς βοηθείας, ἀλλὰ πανταχόθεν ὁμαλῶς προσφέ-
ροτο πεφραγμένος. τῶν δὲ κεράτων τὸ μὲν Κασσίῳ, τὸ
δὲ τῷ νέῳ Κράσσῳ παρέδωκεν· αὐτὸς δὲ εἰς μέσον κατέ-
στη. Καὶ προάγοντες οὕτως, ἐπὶ ρεῖθρον ἦλθον ὃ καλεῖται
35 Βάλισσος, οὐ πολὺ μὲν ἄλλως, οὐδὲ ἄφθονον, ἀσμένους
δὲ τότε τοῖς σιοατιώταις Φάνεν, ἐν αὐχμῷ καὶ καύματι,
καὶ παρὰ τὴν ἄλλην ἐπίπνονον καὶ ἀνυδρον πορείαν. Οἱ
μὲν οὖν πλείοιοι τῶν ἡγεμόνων ὦντο δεῦν ἐνταῦθα κατ-
αυλισσαμένους καὶ νυκτερεύσαντας, καὶ πυθομένους, ἐφ'
40 ὅσῳ οἷόν τε, πληθὺς καὶ τάξιν τῶν πολεμίων, ἅμα ἡ-
μέρα χωρεῖν ἐπ' αὐτούς. Κράσσῳ δὲ τῷ παιδὶ καὶ τοῖς

*Lip. 27. ἀναγαγὼν Edd. cum Regiis. Secus Aug. cum Plut. L. 28. ἰππέων Plut. Ibid. sq. in δώδεκα σπειραις περιερχομένης Plutarch. L. 30. ὡς μὲν δὲ ἔχον Edd. Secus Aug. cum Plut. L. 31 sq. προ-
ερχομένης περιερχομένης Edd. Recte Aug. cum Plut. L. 35. Βάλισσος
Aug. Ib. ἀσμένους Aug. L. 38 sq. αὐλισσαμένους Edd. ex Reg. A.
Verbum compos. ded. Aug. & Reg. B. cum Plut. L. 40. τὸ πλῆθος
vulgo Plut. Sed ab aliis ibi abest τὸ, & deleuit Reisk. L. 41.
Commedius Κράσσος δὲ Plut.*

terat, quominus circumveni-
rentur, & equites distribuens
per cornua: deinde, mutato
consilio, faciebat laterculum
ancipitem, per unumquodque
latus constantem ex duodenis
cohortibus, appositis ad sin-
gulas turmis equitum singulis,
ne qua pars careret equestri
auxilio, sed undique pariter
muniretur acies. Altero cornu
Cassium praefecit, altero Craf-
sum filium, ipse in medio

constitit. Sic procedentes
pervenerunt ad fluvium Ba-
lissum, non magnum nec ab-
undantem, gratum tamen mi-
litibus, in aestu ac squalore
laboriosum & siticulosum iter
emenfis. Ibi major pars prae-
fectorum censebat quiescen-
dum pernoctandumque, ut
cognita quantum fieri possit
multitudine hostium, eorum-
que ordine, mane adversum
eos contenderent. Sed quum

C 5

PLUTAR- περὶ αὐτὸν ἰππεῦσιν ἐγκελευομένοις ἄγειν καὶ συνάττειν
CHUS ἑπαρθεὶς· ἐκέλευσεν ἐσθλῶτας ἐν τάξει φαγεῖν καὶ πιεῖν
 - in Crasso τοὺς δεομένους. καὶ πρὶν ἢ τοῦτο διὰ πάντων γενέσθαι
 C. 23. p. 557. καλῶς, ἦγεν, οὐ σχέδην, οὐδὲ ὡς ἐπὶ μάχην διανα- 45
 παύων, ἀλλ' ὀξεία καὶ συντόνῳ χρώμενος ἢ πορεία·
 μέχρι οὗ κατώφθησαν οἱ πολέμιοι παρὰ δοξάν, οὔτε
 πολλοὶ φαίνεντες οὔτε σοβαροὶ τοῖς Ῥωμαίοις. τὸ μὲν γὰρ
 πλήθος ὑπέσπειλε τοῖς προτάκτοις ὁ Σουρήνης· τὴν δὲ
 λαμπρότητα κατέκρυψε τῶν ὅπλων, ἱμάτια καὶ δι- 50
 φθέρας προίσχασθαι κελεύσας. Ὡς δὲ ἐγγύς ἐγένοντο, καὶ
 σημεῖον ἔρθη παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, πρῶτον μὲν ἐνεπαίμ-
 πλατο Φθογῆς βαρείας καὶ βρόμου Φρικώδους τὸ πεδίον.
 Πάρθοι γὰρ οὐ κέρασιν οὐδὲ σάλπιγγιν ἐποτρύνουσιν εἰς
 μάχην, ἀλλὰ ῥόπαλα βυρσοπαγῇ καὶ κοῖλα περιτείνον- 55
 τες ἥλοις χαλκοῖς, ἅμα πολλαχόθεν ἐπιδουποῦσι· (τὰ
 δὲ φέγγεται βύθιον τι καὶ δεινόν, ὠρυγῇ θηριώδει καὶ
 τραχύτῃ βροντῇς μεμιγμένον·) εὖ πως συνεωρακότες
 ὅτι τῶν αἰσθητηρίων ἡ ἀκοὴ ταρακλικώτατόν ἐστι τῆς ψυ-
 Lin. 43. ἰκέλουν Edd. ex Reg. A. Præuli Aug. ὅ Reg. B. cum Plut.
 L. 45. ἐπὶ μάχῃ Aug. L. 47. μέχρι οὗ Aug. Plut. L. 49. Artic.
 ὁ caret Plut. L. 50. κατέκρυψε Plut. L. 51. προίσχασθαι vulgo
 Plut. male. L. 52 sq. ἐπίμπλατο Plut. L. 54 sq. ἐποτρ. ἰαυτοὺς
 εἰς μάχ. Plut. L. 55 sq. περιτείναντες ἤχαιοις χαλκοῖς Plut. L. 59.
 ἢ, ad ἀκὴν, caret Plut.

Crassus filius & ejus equites
 pugnam poscerent; recepto
 animo pater jussit, ut qui vel-
 lent in acie cibum potumque
 fumerent. Id vix dum omnes
 recte fecerant, quum eos cœ-
 pit ducere, non lento agmine
 & interquiescens, sicut solent
 qui se servant prælio, sed
 celeri continuato itinere, do-
 nec ex inopinato apparuerunt
 hostes, nec multi, nec formi-
 dandi Romano militi: nam
 multitudo a tergo latebat, &

armorum splendorem Surenæ
 monitu vestibus coriisque te-
 xerant. Ut vero jam propiores
 signum pugnae acceperunt,
 primum strepitus gravis cum
 horrendo fremitu totis campis
 insonuit: nam Parthi non cor-
 nicibus, nec tubicinibus pu-
 gnam cient, sed pluribus simul
 locis in acie pulsant tympana,
 mugitum quendam beluinum
 e concavo, similem tonitruo,
 reddentia: gnari, auditum ex
 omnibus sensibus unum maxi-

65 χῆς, καὶ τὰ περὶ ταύτην πάθη τάχιςτα κινεῖ, καὶ μά-
λιστα πάντων ἐξίστησι τὴν διάνοιαν.

PLUTAR-
CHUS

in Crassa
C. 24. p. 557.

Ἐκτεταλγμένων δὲ τῶν Ῥωμαίων δέει διὰ τὸν ἥχον,
ἐξαίφνης τὰ προκαλύμματα τῶν ὅπλων καταβαλόντες,
ᾤθησαν αὐτοῖ τε Φλογοειδεῖς κράνεσι καὶ θώραξι, τοῦ
65 Μαργιανοῦ σιδήρου σίλβοντος ὀξύ καὶ περιλαμπῶς, οἱ
δ' ἵπποι καταπετραγμένοι χαλκοῖς καὶ σιδηροῖς σκε-
πάσμασι. Μέγιστος δὲ ὁ Σουρήνας καὶ κάλλιτος· αὐτὸς
δὲ τῇ κατ' ἀνδρείαν δόξῃ τὴν θηλύτητα τοῦ κάλλους οὐκ
ἰσικῶς, ἀλλὰ μηδικώτερον ἐσκευασμένος, ἐντρίμμασι
70 προσώπου καὶ κόμης διακρίσει, τῶν ἄλλων Πάρθων ἔτι
Σκυθικῶς ἐπὶ τὸ φοβερὸν τῶν ἐναντίων ἀνασιδλοκομών-
των. Πρῶτον μὲν οὖν διανοοῦντο, τοῖς κοντοῖς εἰσελαύνον-
τες, σείειν καὶ βιάζεσθαι τοὺς προτάκτους. ὥς δὲ ἑώραν
τό τε βάθος τοῦ συνασπισμοῦ, καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ μόνι-

Plut. ib.
pag. 558.

Lin. 61. πάντων caret Plut. L. 62. δις abest ab eodem. L. 63. κα-
ταλαύοντες MSS. Regii. κατακαλόντες (sic) Aug. L. 66. χαλκοῦ
καὶ edit. 1. mend. Ibid. sq. σιδηροῖς ὑφάσμασι vulgo Plut. L. 67.
'Ο δὲ Σουρ. μῆγ. καὶ καλλ. αὐτὸς, τῇ κατ' ἀνδρ. Plut. sed ἔ' ibi δὲ
ante κατ' ἀνδρ. inseruit Reisk. L. 68. ἀνδρίαν Edd. Secus Aug.
cum Plut. Ibid. τῶν καλλ. edit. 3. oper. err. L. 71. Pro Σκυθι-
κῶς dat mend. συνδυκῶς edit. 1. Ibid. φοβερον τῶν ἀνασιδλοκομώντων
edit. 1. φοβερον τῶν ἐναντίων κομώντων Aug. Conjunxi utramque le-
ξίονεσθ. φοβερον τῶν ἀνασιδων κομώντων edit. 2. 3. ex Plut. L. 72.
καὶ πρῶτον μὲν ἵππιν. Plut. L. 73. loco eius est ὁδὸν apud. Plut.

me turbare animam, & affe-
ctus in ea movere, ac mentem
excutere.

Hoc strepitu Romanis atto-
nitis, illi repente projectis
tegmentis armorum, conspi-
ciebantur micantes cassidibus
ac thoracibus e Margiano fer-
ro factis, instar ignis fulgenti-
bus, insidentes & equis oper-
tis xreis ferreisque laminis.
Inter quos eminebat Surena,

muliebri venustate non respon-
dens celebratæ fortitudini,
sed more Medorum fucatus
comatusque: quum alii Parthi
ad terrorem capillitium in
frontem reflectere soleant. Ac
primum concitatis equis co-
nati sunt contis primam aciem
concussam perrumpere: ut
vero animadverterunt den-
satos legionis clypeos & virorum
confertorum firmitudinem, re-

PLUTAR-μον καὶ συνεσηκός, ἀνῆγον ὀπίσω· καὶ σκιδνασθαι δο- 71
 CHUS
 in Craffo
 C.24. p. 558. κοῦντες ἅμα καὶ διαλύειν τὴν τάξιν, ἐλάμβανον ἐν κύ-
 κλω περιβάλλοντες τὸ πλυνθίον αὐτῶν. Κράσσου δὲ τοὺς
 ψιλοὺς ἐκδραμεῖν κελεύσαντος, οὗτοι μὲν οὐ πολὺ προῆλ-
 θον, ἀλλὰ πολλοῖς τοξεύμασιν ἐντυχόντες, ταχὺ συμ-
 παρέντες, αὖθις ἐνεθύνοντο τοῖς ὀπλίταις· καὶ παρεῖχον 80
 αἰκοσμίας ἀρχὴν καὶ δέους ὁρῶσι τὴν ῥώμην τῶν οἰσίων
 καὶ τὸν τόνον, ὅπλά τε ῥηγνύντων, καὶ διὰ παντὸς Φε-
 ρομένων ὁμοίως ἀντιτύπου καὶ μαλακοῦ σφειγασματος.
 οἱ δὲ Πάρθοι, διασπέντες ἐκ μήκους, ἤρξαντο τοξεύειν
 ἅμα πανταχόθεν· οὐ τὴν ἀκριβοῦς τοξείαν, (ἡ γὰρ συνέ- 89
 χεῖα καὶ πυκνότης τῶν Ῥωμαίων οὐδὲ τῷ βουλομένῳ δια-
 μαρτάνειν ἀνδρὸς παρεῖχεν·) εὐτόνους δὲ τὰς πληγὰς
 καὶ βιαίους δίδόντες ἀπὸ τόξων κραταιῶν καὶ μεγάλων,
 καὶ τῇ σκολιότητι τῆς καμπῆς τὸ βέλος ἠναγκασμένον
 ἀποσπείλλοντων. Ἦν οὖν αὐτόθεν ἤδη μοχθηρὰ τὰ Ῥωμαίων. 90
 καὶ γὰρ μένοντες ἐν τάξει, συνετιτρώσκοντο· καὶ χωρεῖν

Lin. 75. καὶ παρσλνκς Plut. L. 76. Rectius ināthanon in κυκλ. Plut.
 L. 78. οὐ πολλὰ Aug. L. 79. ἐντυχόντες ταχὺ, καὶ συμπαρ. edit. 2.3.
 ex Plut. L. 82. καὶ τῶν τόνων edit. 1. cum Regiis & Aug. Men-
 dami correxit H. Steph. ex Plutarebo; apud quem, mutata verbo-
 rum serie, est τῶν τόνων τῶν οἰσίων καὶ τὴν ῥώμην. L. 83. μαλ. τοῦ
 πάγματος Plut. mend. L. 85. ἀκριβοῦς τάξιν, Plut. L. 89. ἠναγκ.
 τὶ βίλ. Plut.

trocesserunt: & quasi disperfi
 dissolverent ordines, circum-
 veniebant laterculum. In eos
 quum Crassus levem armatu-
 ram immisisset, non multum
 hi processerunt, sed cito mul-
 titudine sagittarum obruti con-
 fixique recipiebant se intra or-
 dines legionariorum: atque
 ita perturbationis trepidatio-
 nisque fecerunt initium, dum
 vis telorum conspicitur uno
 tenore armatos inermesque

perforantium. Tum Parthi e-
 minus coeperunt sagittas in
 eos undique conjicere teme-
 re: nam a confertis, ne si vel-
 lent quidem, aberrare pote-
 rant. Erant autem vehemen-
 tes plagæ, ut profectæ a ma-
 gnis ac validis arcubus, vio-
 lento flexu tela excipientibus:
 itaque jam inde valde labora-
 bant Romani: nam sive in or-
 dine manerent, confauciaban-
 tur; sive conarentur hostem

ὁμοίως πειρώμενοι, τοῦ μὲν ποιεῖν ἴσον ἀπέειχον, ὁμοίως PLUTAR.
 δεῖ εἶπασχον. ὑπέφευγον γὰρ ἅμα βάλλοντες οἱ Πάρθοι. CHUS
 καὶ τοῦτο κράτιστα ποιῶσι μετὰ Σκύθας· καὶ σοφώ- in Crasso
 95 τῶν ἐστίν, ἀμυνομένους ἔτι, σώζεσθαι, καὶ τῆς Φυγῆς C. 24. p. 558.
 ἀΐραιν τὸ αἰσχρόν.

Ἄχρι μὲν οὖν ἤλπιζον αὐτοὺς, ἐκχεαμένους τὰ βέλη, Plut. ib.
 σχήσεσθαι μάχης, ἢ συνάψειν ἐς χεῖρας, ἐκαρτέρουν. Cap. 25.
 ὡς δὲ ἔγνωσαν, ὅτι πολλὰι κάμηλοι παρεστῆσι τοξευμά-
 1 των πλήρεις, ἀφ' ὧν περιελαύνοντες οἱ πρῶτοι λαμβά-
 ρουσιν· οὐδὲν πέρας ὁρῶν ὁ Κράσσος ἠθύμει, καὶ σκοπεῖν
 ἐκέλευεν (ἀγγέλους πέμψας πρὸς τὸν υἱὸν) ὅπως προσ-
 μίξαι βιάσαιτο τοῖς ἐναντίοις, πρὶν ἢ κυκλωθῆναι. μά-
 5 λιστα γὰρ ἐκείνῳ προσέκειντο, καὶ περίπτωουσιν τὸ κέρας,
 ὡς κατὰ νότου γενησόμενοι. λαβὼν οὖν ὁ νεανίας ἰππεῖς
 χιλίους καὶ τριακοσίους, ὧν οἱ χίλιοι παρὰ Καίσαρος
 ἦσαν, καὶ τῶν ἐγίστια θυρεοφόρων ὀκτὼ σπείρας, συνή-
 γαγεν ἐς ἐμβολήν. τῶν δὲ Πάρθων οἱ περιελαύνοντες,

*Lin. 95. ἀμν. ἐπὶ τῷ σώζεσθαι τῆς φυγῆς ἔσθ. Plut. L. 98. συνάψειν
 οὐκ εἶπε Plut. L. 2. οὐδὲν Plut. L. 4. βιάσασθαι edit. 1. vit. quod
 ex Plut. in βιάσασθαι imitatum est in edit. 2. 3. βιάσασθαι dederunt
 MSS. nostri. L. 5 sq. ἐκείνῳ προσέκειντο καὶ περίπτωουσιν τὸ κέρας,
 ὡς π. 1. γενησόμενοι Plut. L. 6 sq. ἰππεῖς τε χιλ. idem. L. 8. ἦσαν,
 καὶ τεξίτας πιντακίους, καὶ τῶν ἔσθ. idem. Ibid. θυρεοφόρων b. l.
 Plut. Ibid. sq. περιελαύνοντες Plut.*

Invadere, nihil proficiebant, & nihilominus percutiebantur. Parthi enim inter refugiendum sagittas emittebant: id quod post Scythas optime norunt facere, egregio commento salutem simul protegente & tollente a fuga turpitudinem. Quousque igitur sperabant eos consumptis sagittis abscessuros aut pugnatu-
 5 cos durabant: ut, vero cognitum est, multos aditare camelos sagittis onustos, ad quos circumvecti e prima acie pharetras repleant; nullum finem videns Crassus, agebatur, & per nuntios filium monuit, ut in adversos irruat, priusquam circumveniat: hunc enim urgebant maxime, obequitando ejus cornu, ut se a tergo ostenderent. Juvenis igitur assumptis M. ccc. equitibus, quorum mille a Cæsare acceperat, & proximis elypeatorum octo cohortibus, in hostes fecit impetum. Πα-

PLUTAR- εἴτε τέλμασιν ἐντυχόντες, ὥς ἔνιοί φασιν, εἴτε λαβεῖν τὸν 10
CHUS Κράσσον ἀπωτάτω τοῦ πατρὸς στρατηγούντες, ὀπίσω
 in Crasso
 C. 25. p. 558. στήρέψαντες ἐπεδίωκον. Ὁ δὲ ἐμβοήσας, ὥς οὐ μένουσιν
 οἱ ἄνδρες, ἤλαυνε, καὶ σὺν αὐτῷ Κησωρῖνός τε καὶ Με-
 γάβακχος· ὁ μὲν, εὐψυχία καὶ ῥώμῃ διαφέρων, Κη-
 σωρῖνος δὲ καὶ βουλευτικὸν ἔχων ἀξίωμα, καὶ δεινὸς εἰ- 15
 πειν· ἐταῖροι δὲ Κράσσου, καὶ παραπλήσιοι καθ' ἡλι-
 κίαν. ἐπισπομένων δὲ τῶν ἰππέων, οὐδὲ τὸ πεζὸν ἀπε-
 λείπετο, προθυμία καὶ χαρὰ τῆς ἐλπίδος. νικᾶν γὰρ
 ᾔοντο καὶ διώκειν· ἄχρις οὐ πολὺ προελθόντες, ἤσθοντο
 τὴν ἀπάτην, μεταβαλλομένων τῶν Φεύγεω δοκούτων, 20
 καὶ πλειόνων ἄλλων ἐπιφερομένων. Ἐνταῦθα δὲ ἔσθισαν,
 οἰόμενοι συνάψειν αὐτοῖς ἐς χεῖρας ὀλίγοις οὔσι τοὺς πο-
 λεμίους. οἱ δὲ, τοὺς καταφράκτους προτάξαντες ἐναν-
 τίους τοῖς Ῥωμαίοις, τὴν δὲ ἄλλην ἵππων ἄτακτον περὶ
 αὐτοὺς ἐλαύνοντες, καὶ συνταράσσοντες τὸ πεδίον, ἀνί- 25

Liη. 10. εἴτε συντάγματι ἐμπιστόντες Plut. L. 11. ἀπὸ τοῦ στρατοῦ
 Edd. Præ tuli Aug. cum Plut. L. 12. τριψαντες Edd. στρατ. recte
 Aug. cum Plut. Ibid. ιδίωκιν Plut. Ibid. ὁ δὲ βοήσας Plut. Ib.
 οὐ μένουσιν vulgo Plutarch. Mutavit ibi Reisk. L. 13. Κησωρῖν.
 edit. 1. Ἔ mox iterum. L. 15. καὶ ante βουλυτ. caret Plutarch.
 L. 17. ἰπισπωμένοι Edd. ut vulgo Plutarch. Præ tuli Aug. Cand.
 L. 19. ᾔον το διώκει Aug. Forte pro ᾔοντο τὸ διώκειν. L. 20. μεταλ.
 ἔμα τῶν πεζῶν. Plut. L. 21. ἐνταῦθα ἰσθίσαν Plut. L. 25. συν-
 ταράττ. Plut.

thi vero discursatores, sive
 quia in cænosa inciderant, ut
 nonnulli produnt, sive ut hoc
 stratagemate Crassum quam
 longissime a suis distraherent,
 versis equis fugiebant. Ille,
 inclamans terga hostem ver-
 tere, persequabatur, & cum
 eo Censorinus Megabacchus-
 que, hic animi corporisque
 fortitudine eximius, ille sena-
 tor ac orator, ambo æquales
 Crassi & sodales. Hos conse-
 quentibus equitibus, legiona-

rui quoque promovebant, ala-
 cres lætique ac meliora spe-
 rantes: putabant enim, se jam
 victos persequi: donec non
 longe progressi dolum fense-
 runt, revertentibus qui vide-
 bantur fugere, & cum eis ir-
 ruentibus aliis pluribus. Tum
 agmen primum constitit, rati
 hostem se propter paucitatem
 aggressurum cominus: at illi
 cataphractos opposuerunt Ro-
 manis: cæteri discurrando &
 ungulis equorum perturbando

θησαν ἐκ βυθοῦ θῆρας ἄμμου, κονιορτὸν ἐπαγούσας PLUTAR.
CHUS
in Crasso
C. 25. p. 558.
 ἀπλετον· ὥς μήτε διορᾶν ραδίως, μήτε φθέγγεσθαι τοὺς
 Ῥωμαίους, εἰλουμένους δι' ἐν ὀλίγῳ, καὶ συμπάσιοντας
 ἀλλήλοις, βάλλεσθαι, καὶ ἀποθνήσκειν οὐ ραδίως, οὐδὲ
 30 ἐξὺν θάνατον, ἀλλὰ ὑπὸ σπασμοῦ καὶ οἰκῆς δυσανα-
 σχετῶντας, καὶ κυλινδουμένους περὶ τοῖς οἰσίοις, ἐνα-
 παθραίνει τοῖς τραύμασι, βία πειρωμένους ἐξέλκειν ἡγ-
 κιστρωμένας ἀκίδας καὶ δεδυκυίας διὰ φλεβῶν καὶ
 πύρων, προσαναρρήγνυναι καὶ λυμαίνεσθαι σφᾶς αὐ-
 35 τοὺς. Οὕτω δὲ τῶν πολλῶν ἀπεθνησκόντων, ἄπρακτοι
 καὶ οἱ ζῶντες ἦσαν πρὸς ἀλκὴν. καὶ τοῦ Ποπλίου παρα-
 καλοῦντος ἐμβάλεῖν ἐς τὴν κατάθρακτον, ἐπεδείκνυσαν
 ἑαυτῶν χεῖρας τε θυρεοῖς προσπεπερονημένας, καὶ πό-
 δας διαμπαῖς ἐληλαμένους πρὸς τοῦδαφος, ὥστ' καὶ
 40 πρὸς Φυγὴν ἀμηχάνους εἶναι καὶ πρὸς ἄμυναν. Αὐτοὺς
 οὐ, τοὺς ἰππεῖς παρορμήσας, προσέβαλε μὲν ἐρρωμέ-
 νως, καὶ συνῆψε τοῖς ἀνδράσιν. ἦν δὲ ἄνιστος ἐν τε ταῖς
 πληγαῖς καὶ τῷ Φυλάσσεσθαι, παίων μὲν ἀσθενέσι καὶ

Plut. ib.
 pag. 559.

Lin. 26. ἄμμου Edd. ἄμμου dedit Aug. ut Plut. L. 29. οὐ ραδίως
 ἢ δι' ἐξ. Plut. L. 31 sq. ἡπαθνήσκουσιν vulgo Plut. L. 32. Recte
 βία π. πυρ. Plut. L. 35. δι' οὐλίῳ Plut. L. 38. συμπάσιοντες. idem.
 L. 39. προσαναρρ. Plut. An ἡλωμένους? L. 43. φλεβ. idem.

campi superficiem, funditus
 commovebant arenarum cu-
 mulos, tantum concitantes
 pulverem, ut & visum & vo-
 cem Romanis adimeret. Ita-
 que conglomerati & incurfan-
 tes se invicem feriebantur &
 emoriebantur, non facili &
 celeri morte, sed cum convul-
 sionibus & cruciatibus volu-
 tantes se præ impatientia, ut
 sagittas in vulneribus præfrin-
 gerent: aut extrahere conan-
 tes hamata acumina, venas
 nervosque penetrantia, & no-

vam lacerationem addentes
 priori molestiæ. Quapropter,
 multis intercidentibus, etiam
 superflites reddebantur inuti-
 les: & hortanti se duci ut ca-
 taphractos invaderent, ostendebant
 manus affixas clypeis,
 & pedes ad solum perforatos,
 ut nec pugnare possent nec
 fugere. Ipse igitur cum equi-
 tibus in hostem impressionem
 fecit validam; sed impar, in-
 ferens ictus infirmis parvisque
 hastis in thoraces cocto corio
 ferroque duratus: excipien-

PLUTAR-CHUS
in *Craſſo*
L. 25. p. 559.

μικροῖς δορατίοις θώρακας ὀλοθύρους καὶ σιδηροῦς·
 παιόμενος δὲ κοντοῖς εἰς εὐσφαλῇ καὶ γυμνὰ σώματα 49
 τῶν Γαλατῶν· τούτοις γὰρ ἐθάρρει μάλιστ'α, καὶ μετὰ
 τούτων ἔργα θαυμαστὰ διεπρατίετο. τῶν τε γὰρ κον-
 τῶν ἐπελαμβάνοντο, καὶ συμπλεκόμενοι τοὺς ἄνδρας
 ἀπὸ τῶν ἵππων ἐώθουν, τῇ βαρύντητι τοῦ ὀπλισμοῦ
 δυσκινήτους ὄντας. πολλοὶ δὲ τοὺς ἑαυτῶν ἀπολείποντες 50
 ἵππους, καὶ ὑποδύμενοι τοὺς ἐκείνων, ἔτυπον εἰς τὰς
 γαστέρας· οἱ δὲ ἀνεσκίρτων ὑπὸ ὀδύνης, καὶ συμπατοῦν-
 τες ἐν ταυτῷ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τοὺς πολεμίους ἀναπε-
 θυρμένους, ἀπέθνησκον. ἐπῆξε δὲ τοὺς Γαλάτας μάλι-
 στ'α τό τε θάλωος καὶ τὸ δίψος, ἀμφοτέρων ἀήθεις 55
 ὄντας· καὶ τῶν ἵππων ἀπολώλεισαν οἱ πλεῖστοι, πρὸς
 ἐναντίους ἐλαυνόμενοι τοὺς κοντούς. ἐβιάσθησαν οὖν ἀνα-
 χωρῆσαι πρὸς τοὺς ὀπλίτας, ἔχοντες τὸν Πτόλιον ὑπὸ
 τραυμάτων ἤδη κακῶς διακείμενον. ἰδόντες δὲ θῖνα βου-
 νώδῃ πλησίον, ἐχώρουν ἐπ' αὐτήν, καὶ τοὺς μὲν ἵππους 60
 ἐν μέσῳ κατέδησαν, ἔξωθεν δὲ τοῖς θυρεοῖς συγκλείσαν-
 τες, ὥντο

*Lin. 44. ὀλοθύρους Plut. Ibid. ἡ σιδηροῦς Aug. L. 45. σπασάμενος
 mend. Edd. Recte παιομ. Aug. ut Plut. L. 48. συμπαραπλεκόμε-
 vulgo Plut. L. 49. τῶν ἱππίων edit. 1. Ibid. τῶν ὀπλισμῶν ἀκρί-
 τους Edd. Secus Aug. ὅς δυσκιν. etiam Reg. B. ut Plut. L. 50.
 ἀπολείποντες Plut. L. 51. δυόμενοι vulgo Plut. Ibid. τοῖς ἐκείνων idem.*

vero contis in leviter armata
 feminudaque Gallorum corpora.
 His enim fidebat maxime,
 & horum ope mira edebat fa-
 cinora: apprehensis enim con-
 tis viros ab equis deturbabant,
 armis gravatos & ideo parum
 agiles. Multi etiam, suis reli-
 ctis, adversariorum equos suf-
 fodiebant: qui præ dolore
 subsultantes excutiebant ses-
 sores, & tam suos quam hostes
 proculcabant promiscue, do-

nec & ipsi caderent. Sed ni-
 hil erat Gallis æstu sitique mo-
 lestius, ad hæc non assuetis:
 & equos amiserunt plurimi,
 quos infestis contis induerant.
 Conati sunt igitur ad legiones
 se recipere, habentes in medio
 Publium, jam multis multita-
 tum vulneribus. Conspicati
 autem in propinquo arenas
 congestas in tumuli speciem,
 successerunt eo: & alligatis
 equis in medio, scutis cir-
 cumquaque

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 25. p. 552.

τις, ὥντο ῥᾶον ἀμύνασθαι τοὺς βαρβάρους· ἀπέβαινε
 65 οὖν τούναντίον. ἐν μὲν γὰρ ὁμαλῷ τοῖς ὀπισθεν ἀμωσγέ-
 πως οἱ πρόταλοι παρέχουσι ῥασίωνην· ἐκεῖ δὲ ἄλλον
 70 ὑπὲρ ἄλλου διὰ τὴν ἀνωμαλίαν ἀνέχοντος τοῦ χωρίου,
 καὶ μᾶλλον αἰετοὺς κατόπων ἐξαίροντος, οὐδὲν ἦν τὸ
 διαφεύγον· ἀλλ' ἐβάλλοντο πάντες ὁμαλῶς, ὀδυρόμενοι
 τὴν ἀκλεῇ καὶ ἄπρακτον αὐτῶν τελευτήν. Ἦσαν δὲ περὶ
 τὸν Πόπωλιον ἄνδρες Ἕλληνες δύο τῶν αὐτῶν, κατοικοῦν-
 75 τες ἐν Κάρραις, Ἱερώνυμος καὶ Νικόμαχος· οὗτοι συνέ-
 πειθον αὐτὸν ὑπέξελθεῖν μετ' αὐτῶν, καὶ διαφυγεῖν εἰς
 Ἰχνας, πόλιν ἡρημένην τὰ Ῥωμαίων καὶ οὐ μακρὰν οὖ-
 σαν. Ὁ δὲ, φήσας οὐδένα δεινὸν οὕτως ἔσσεσθαι θάνατον,
 80 ὡς Φωβηθεὶς Πόπωλιος ἀπολείψει τοὺς ἀπολλυμένους δι'
 85 αὐτὸν, ἐκείνους μὲν ἐκέλευσε σῶζεσθαι, καὶ δεξιῶσά μιν
 ἀπέσπειλεν. αὐτὸς δὲ, τῇ χειρὶ χρήσασθαι μὴ δυναμειὸς

Lin. 62. ἀμύνεσθαι vulgo Plut. quod in ἀμυνίσθαι mutavit Reisk.
 L. 63. γὰρ τῷ ὁμαλῷ idem. L. 64. παρεχ. οἱ προτ. idem. Ibid.
 δι' ἄλλαν Edd. male, inuitis MSS. L. 65. ὑπὲρ ἄλλου Plut. Ibid.
 ἰχνας τοῦ χωρ. vulgo Plut. L. 66. τὸν κατόπων Plut. Ibid. sq.
 ὡς ἰδύνατο διαφυγεῖν, ἀλλ' ἰσχυρ. Plut. L. 68. αὐτὸν edit. 1. cum
 Regg. 2. Aug. αὐτῶν ed. 2. 3. ex Plut. Mutavi in αὐτῶν. L. 69.
 ἀφ' οὗ, δύο, Ἑλληνες δύο Edd. mend. ex Reg. A. Reſſe Reg. B. 2. Aug.
 cum Plut. Ib. sq. αὐτῶν κατοικοῦντων Plut. L. 70. Κάρραις vulgo
 Plut. male. Ibid. sq. οἱ συνεπιθ. Plut. L. 71. διαφεύγον Plut.
 Ibid. sic caret edit. 3. oper. errore. L. 72. Ἰχνας Aug. ἰχνας Plut.
 Ibid. sq. Verba καὶ οὐ μακρὰν οὖσαν absunt ab Edd. Dedit Aug. ut
 Plut. L. 74. sq. δι' αὐτὸν Plut. L. 75. ἰκέλευε Plut. Ibid. sq.
 ἀπὸ τῶν αὐτῶν idem.

cumquaque se muniverunt,
 rati sic facilius arceri posse bar-
 baros. Evenit aptem contra-
 rium : nam in planitie primi
 utcumque posteriores prote-
 gunt : hic autem quum propter
 acclivitatem alii eminenter su-
 per alios, nihil erat in tuto,
 sed omnes vulnerabantur pa-
 riter, lamentantes se inultos
 & inglorios occumbere. Ad-
 orant tum Publio duo Græci,

Carrenses cives, Hieronymus
 & Nicomachus : hi suadebant,
 ut cum eis se subduceret, per-
 fugeretque Ichnas, oppidum
 Romanarum partium. Ille re-
 gavit ullam esse tam gravem
 mortem, cujus metu Publius
 suos & propter se in periculum
 adductos defereret : simulque
 dimisit eos comiter, iustos si-
 bimet ipsis prospicere. Ipse,
 quia non poterat uti manu

Vol. III.

D

PLUTAR- (διελήλατο γὰρ βέλει) τὸν ὑπασπιστὴν ἐκέλευσε πα-
CHUS τάξαι τῷ ξίφει, παρασχὼν τὸ πλευρόν. ὁμοίως δὲ καὶ
 in Crasso Κησωρῶνον ἀποθανεῖν λέγουσιν. Μεγάβακχος δὲ αὐτὸς
 C. 25. p. 559. ἑαυτὸν διεχρήσατο, καὶ τῶν ἄλλων οἱ δοκιμώτατοι. τοὺς
 δὲ ἀπολελειμμένους ἀναβαίνοντες οἱ Πάρθοι τοῖς κοντοῖς
 διήλυνον μαχομένους. ζῶντας δὲ οὐ πλείους Φασὶν ἑ-
 λῶναι πεντακισίων. τὰς δὲ κεφαλὰς τῶν περὶ τὸν Πό-
 τωλιον ἀποκόψαντες, ἤλυνον εὐθύς ἐπὶ τὸν Κράσσον.

Plut. ib. Εἶχε δὲ τὰ κατ' αὐτὸν οὕτως. Ὡς ἐκέλευσε τὸν υἱὸν
Cap. 26. ἐμβαλεῖν τοῖς Πάρθοις, καὶ τις αὐτῷ μακρὰν ἤγειλε
 τροπὴν εἶναι καὶ διώξιν ἰσχυρὰν τῶν πολεμίων, ἰώρα δὲ
 καὶ τοὺς καθ' αὐτὸν οὐκέτι προσκειμένους· (ὁμοίως γὰρ
 ἐρρύησαν οἱ πλεῖστοι) μικρὸν ἀνεθάρρῃσε, καὶ συναγαγὼν
 ὑπέσπειλε χωρίοις προσάντεσι τὸν σῆρατὸν, αὐτίκα προσ-
 δοκῶν τὸν υἱὸν ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς διώξεως. Τῶν δὲ πεμ-
 φθέντων ὑπὸ τοῦ Ποτωλίου πρὸς αὐτὸν, αἷς ἐκινδύνευεν,
 οἱ μὲν πρῶτοι διεφθάρησαν, ἐμπεσόντες ἐς τοὺς βαρβάρ-

*Lin. 79 sq. Μεγὰρ. δὲ αὐτὸν (al. δὲ αὐτὸν) διεχρ. Plut. L. 82 sq.
 πλείονας ἀλῶναι φασὶ idem. L. 83. τὸν ad Ποτλ. capent Edd. Dedit
 Aug. cum Plut. Ibid. sq. Ποτλ. ἀποκείραντες Plut. L. 86. ἤγει-
 λαν αὐτῷ μακρὰν idem. L. 88 sq. προσκειμένους ὁμοίως (ἰκεῖ γὰρ ἱερ-
 αὶ πλ.) idem. L. 90. ὑπέσπειλεν ἢ χωρ. idem. L. 92. ἐκινδύνευον
 Edd. Rectius Aug. cum Plut.*

transfixa, armigero latus fe-
 riendum præbuit: eodem mo-
 do & Censorinus perisse dici-
 tur: Megabacchus seipse con-
 fodit, & nobiliores cæteri.
 Reliquos Parthi, enixi per cli-
 vum, contis transfixerunt re-
 pugnantes: vivos non plures
 quingentis captos traditur.
 Publii sociorumque cadaveri-
 bus truncatis, hostes ad Craf-
 sum reverfi sunt.

Qui se interim sic gesserat.
 Postquam iussit filium in Pa-

thos impetum facere, & qui-
 dam ei nuntiavit effusam fu-
 gam hostium, se quoque vidit
 non urgeri ab eis amplius,
 (nam hac etiam parte diffu-
 xerant;) paulum recepit fidu-
 ciam, & copias in locum ac-
 clivem subduxit, sperans fi-
 lium mox a persecutione re-
 verfurum. Cæterum nuntii,
 quos illé primos ad patrem de
 suo periculo monendum mise-
 rat, perierunt, intercepti a
 barbaris: posteriores ægre e-

ρους, οἱ δὲ, ὕστερον διαφύγοντες μόγῃς, ἀπήγειλαν ὅ-
 95 χεσθαι τὸν Πότῳλιον, εἰ μὴ ταχεῖα καὶ πολλὴ βοήθεια
 παρ' ἐκείνου γένοιτο. Τὸν δὲ Κράσσον ἅμα πολλὰ πάθῃ
 κατέσχε· καὶ λογισμῷ μὲν οὐδὲν ἔτι τῶν πραγμάτων
 ἰώρα, Φόβῳ δὲ περὶ τοῦ σύμπαντος ἅμα, καὶ πόθῳ
 τοῦ παιδὸς, ἐλκόμενος βοηθεῖν καὶ μὴ βοηθεῖν, τέλος
 1 ὤρμησε προάγειν τὴν δύναμιν. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ πολέμιοι
 προσεφέροντο, κραυγῇ καὶ παιᾶνι Φοβερώτεροι· καὶ
 πολλὰ τῶν τυμπάνων αὐδῆς περιεμυκάτο τοὺς Ῥωμαίους,
 ἑτέρας μάχης ἀρχὴν προσδοκῶντας. οἱ δὲ τὴν κεφαλὴν
 5 τοῦ Ποτῳλίου κομίζοντες ὑπὲρ αἰχμῆς ἀναπεπηγυῖαν,
 ἐγὼς προσελάσαντες ἀνέδειξαν, ὕβρει πυνθανόμενοι το-
 κίας αὐτοῦ καὶ γένος· οὐ γὰρ δὴ πρέπειν γε, Κράσσου,
 πατὸς ἀνανδρωτάτου καὶ κακίστου, γενναῖον οὕτω παῖδα
 καὶ λαμπρὸν ἀρετὴν γενέσθαι. Τοῦτο τὸ θεῶμα Ῥω-
 10 μαίων ὑπὲρ ἅπαντα τὰ ἄλλα δεινὰ τὰς ψυχὰς κατέ-

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 20. p. 560.

*Liv. 44. διαφύγοντες Edd. Præstuli Aug. Plut. Ibid. οἱ δ' ὕστεροι,
 μίγῃ διαφύγοντες Plut. Ib. ἀπήγειλαν Plut. L. 96. παρ' ἐκείνου ed. 1.
 cum Regiis. παρ' ἐκείνου edit. 2. 3. Recte Aug. cum Plut. Ibid.
 γίνεται Edd. γίνεται ded. Aug. cum Plut. L. 99. Verba καὶ μὴ
 βοήθει absent a Plut. L. 2. προσεφέροντο κραυγὴν καὶ παιᾶνα Edd.
 iovit. MSS. κραυγὴ καὶ παιᾶνας (sic) Reg. A. B. mend. Recte Aug.
 κραυγῇ καὶ παιᾶνι Plut. L. 9. ἀρετῇ Plut. Ibid. τοῦτο θεῶμα
 Edd. Recte Aug. cum Plut.*

lapi nuntiarunt actum de Pub-
 lio, ni succurratur celerime.
 Crassus autem variis distrahe-
 batur affectibus: quibus ratio-
 nem offuscantibus, nequiebat
 quid agendum esset decernere;
 nunc de summa rerum solici-
 tus, nunc filio metuens, in-
 certus num succurrere an non
 succurrere debeat. Tandem
 promovit exercitum, quum
 hostes procurrerunt ei obviam,
 ululatu barbaro horrendo-
 que præ se ferentes victo-

riam: rursusque multa tym-
 pana circumstrepebant Roma-
 nos, expectantes novum præ-
 lium. Illi caput Publii præ-
 fixum hastæ ferentes ostenta-
 bant e propinquo, per ludib-
 rium rogantes, quinam ju-
 venis parentes essent, quodve
 genus: nec enim verisimile
 videri, Crasso patre ignavissi-
 mo prognatum adeo generoso
 ac fortem filium. Id spec-
 taculum animos Romanorum
 plus quam ulla alia calamitas

PLUTARCHUS ^{in Crasso} C. 26. p. 560. κλασε καὶ παρέλυσεν· οὐ θυμοῦ πρὸς ἄμυναν, ὥσπερ ἦν εἰκός, ἀλλὰ Φρίκης καὶ τρόμου, πᾶσιν ἐγβεγομένου. καίτοι τὸν Κράσσον αὐτὸν αὐτοῦ λαμπρότατον ἐν τῷ τότε πάθει Φανῆναι λέγουσιν. ἐβόα γὰρ, ἐπιὼν τὰς τάξεις· Εμὸν, ὦ Ῥωμαῖοι, τοῦτο τὸ πάθος ἰδίον ἐσὶν. ἢ δὲ μεγάλη δόξα καὶ τύχη τῆς Ῥώμης ἐν ὑμῖν ἔσθηκε σωζομένοις ἄθραυστος καὶ ἀήτητος. εἰ δὲ καί μοι τις οἰκλος ἀφρημένου παῖδα πάντων ἀρίστον, ἐπιδείξασθε τοῦτον ὀργῇ τῇ πρὸς τοὺς πολεμίους· ἀφέλεσθε τὴν χαρὰν αὐτῶν, τιμωρήσασθε τὴν ἀμότητα. μὴ καταπλαγῆτε τοῖς γεγεννημένοις, εἰ δέ τι καὶ παθεῖν μεγάλων ἐπιμενούς. οὐδὲ Λεύκολλος Τυγράνην ἀναιμωτῇ καθεῖλεν, οὐδὲ Σκιπίων Ἀντίοχον. χιλίας δὲ ναῦς οἱ παλαιοὶ περὶ Σικελίαν ἀπώλεσαν· ἐν δὲ Ἰταλίᾳ πολλοὺς αὐτοκράτορας καὶ στρατηγούς· ὧν οὐδεὶς προσητῆρθεὶς ἐκαίλυσεν αὐτοὺς κρατῆσαι τῶν νενικηκότων. οὐ γὰρ εὐτυχία τὰ Ῥω-

Lin. 13. τὸν γὰρ Κρ. Plut. Ibid. αὐτὸν caret Plut. Ibid. αὐτοῦ πρὸ αὐτοῦ dat Aug. L. 15. τὸ πίνθος Plut. L. 16. τύχη καὶ δεξιά idem. L. 18 sq. τοῦτο Edd. τοῦτο Plut. τοῦτον ded. Aug. L. 19. τῇ abest ab Aug. & Plutarch. L. 20. καταπλαγῆτε mend. edit. 1. L. 22. Λεύκολλος Plut. L. 26. οὐδὲ γὰρ Edd. οὐ γὰρ ded. Aug. ut Plut.

fregit & dejecit, nec ad indignationem vindictæque cupiditatem excitavit, ut debuit, sed horrorem tremoremque incussit omnibus: quamvis in eo casu Crassi virtus eluxit ultra solitum. Clamitabat enim, obsequitans ordines: „Mea privatim, milites, hæc est calamitas: cæterum patriæ decus & felicitas vobis incolumibus manet infracta invictaque. Quod si mei quoque vos miseret, orbatu filio longe præstantissimo, iram in hostem effundite:

auferte eis hoc gaudium, pœnas de immanitate sumite. Nolite terreri si quid adversum vel accidit vel imminet ad magna præmia nitentibus. Nec Lucullus Tigranem incruente debellavit, nec Antiochum Scipio. Majores vero nostri mille naves amiserunt circa Siciliam: in Italia quoque multos imperatores ac duces; quorum nemo sua clade obstitit quominus victi vincerent. Non enim felicitate, sed tolerantia fortitudineque

μαίων, ἀλλὰ τλημοσύνη καὶ ἀρετῇ πρὸς τὰ δεινὰ χω- PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 27. p. 560.
ρούτων, ἐς τοσοῦτον προήλθε δυνάμει.

Τοιαῦτα λέγων καὶ παραθαρύνων ὁ Κράσσος, οὐ
πολλοὺς ἑώρα προθύμως ὑπακούοντας· ἀλλὰ καὶ συνα-
λαλάξαι κελεύσας, ἤλεγξε τοῦ στρατοῦ τὴν κατήφειαν,
ἀσθενῇ καὶ ὀλίγῃ καὶ ἀνώμαλον κραυγὴν ποιήσαντος.
ἡ δὲ παρὰ τῶν βαρβάρων, λαμπρὰ καὶ θρασεῖα κα-
τεῖχε τραπομένων δὲ πρὸς ἔργον, οἱ μὲν οἰκέται καὶ
35 πελτασταί, πλάγιοι περιελαύνοντες ἐτόξευον· αὐτοὶ δὲ
τοῖς κοντοῖς οἱ πρότακτοι χρώμενοι, συνέσπελλον ἐς ὀλίγον
τοὺς Ῥωμαίους, πλὴν ὅσοι τὸν ὑπὸ τῶν τοξευμάτων Φεύ-
γοντες θάνατον, ἀπετόλμων παραβόλως ἐς αὐτοὺς φέ-
ρεσθαι· μικρὰ μὲν βλάπτοντες, ὅξέως δὲ θνήσκοντες ὑπὸ
40 τραυματίων μεγάλων καὶ καιρίων, παχὺν ἐπωθύντων
τῷ σιδήρῳ τὸν κοντὸν, τοὺς ἵππους πολλὰκις καὶ διὰ
δυὸς ἀνδρῶν ὑπὸ ῥώμης διαπορευόμενον. Οὕτω δὲ ἀγα-

*Lii. 28. ἐς τοσοῦτο Aug. εἰς τοῦτο Plut. L. 29. παραθαρύνων Edd.
Secus Aug. Plut. L. 32. οἱ ἀσθενῇ ἔσπελλον Plut. L. 34/5.
Pro οἰκέται καὶ πελτασταί, dat. ἵπποται uno verbo Plut. Pro πελτα-
σταί expressit πελάται Gelen. Ἐ hoc maluit H. Steph. L. 37. ὅσοι
τῶν ἀπὸ τῶν edit. 1. ὅσοι ἀπὸ τῶν edit. 2. 3. ὅσοι τὸ ὑπὸ τῶν Aug.
Correxī ex Plut. L. 41. κοντὸν εἰς τοὺς ἵππους, πολλὰκις edit. 2. 3.
ex Plut. Ibid. πολλὰκις δὲ καὶ Plut. L. 42. δυὸς Aug. Ibid.
ἀνδράσι male edit. 1. Ibid. ὑπὸ ῥώμης Edd. ex Reg. A. ῥώμης ded.
Aug. Reg. B. Ἐ Codd. nonnulli Plut. Ibid. διαπορευόμενον Plut.
Ibid. δὲ vulgo caret Plut.*

in rebus asperis, imperium Romanum crevit ad tantam potentiam."

Has voces Crassus quum videret a paucis alacriter accipi, iussit eos conclamare: quod maxime militum mœstitiam arguit, exilem & dissonum clamorem edentium. Contra a barbaris clarus & fortis est redditus. Ubi vero ad certamen ventum est, servi clientisque hostium circumequi-

tantes mittebant sagittas in latera: ipsi contis a fronte urgentes in arcum cogeabant Romanos; nisi quod quidam metu sagittarum procurrebant periculose, ut pugnarent cominus: qui tamen hostem parum lædebant, perimebantur vero celeriter magnis & letalibus vulneribus, dum cuspidem ferream crassus contus in corpus sequitur tanto impetu, ut sæpe viros equosque trans-

PLUTAR. νισάμενοι, νυκτὸς ἐπιούσης ἀπηλλάγησαν· εἰπόντες, ὅτι
CHUS Κράσσῳ χαρίζονται νύκτα μίαν θρηνῆσαι τὸν υἱόν, ἣν
in Crasso ἄρα μὴ, βέλτιον ὑπὲρ αὐτοῦ σκεψάμενος, ἐλθεῖν μάλλον 45
C. 27. p. 560. ἐθέλησεν πρὸς Ἀρσάκην ἢ κομισθῆναι. οὗτοι μὲν οὖν,
 ἐπαυλισάμενοι πλησίον, ἐν μεγάλας ἐλπίσιν ἦσαν.
 Νῦξ δὲ χαλεπῇ τοὺς Ῥωμαίους κατελάρβανεν, οὔτε τα-
 Φῆς τῶν κειμένων, οὔτε θραυσείας τῶν τετραμένων καὶ
 ψυχορραγούντων ποιούμενους λόγον, ἐκάστου δὲ αὐτὸν 50
 ἀποκλαίοντος. ἀνέκφυκτα γὰρ ἐφαίνετο, τήν τε ἡμέραν
 αὐτοῦ προσμείνασι, καὶ νύκτωρ ἐς πεδίον ἀχανὲς ἐμβα-
 λούσιν. οἱ τε τραυματῖαι πολλὴν ἀπορίαν παρεῖχον, καὶ
 κομίζεν, ἐμπαδὼν τῷ τάχει τῆς Φυγῆς ἐσόμενοι, καὶ
 ἀπολείπειν, βοῇ τὴν ἀπόδρασιν ἐξαγγελοῦντες. τὸν δὲ 55
 Κράσσον καίτωρ αἴτιον ἀπάντων νομίζοντες, ἐπθόουν ὅμως
 αὐτοῦ τήν τε ὄψιν καὶ τὴν Φωνήν. Ὁ δὲ κατ' αὐτὸν,
 ἐγκαταλυμμένος ὑπὸ σκότος ἔκειτο, παράδειγμα τοῖς

Plut. ib.
 pag. 561.

Lin. 44. ἀποθνήσκει Plut. L. 45. ὑπὲρ αὐτοῦ Aug. ὑπὲρ αὐτοῦ Plut.
 L. 46. θνήσκον Edd. ἰδιῶ. Aug. ut Plut. L. 47. ἐλπίσιν μεγάλας
 Plut. L. 50. αὐτὸν Aug. L. 51. ἀνίσταται edit. 1. ἀνίσταται Aug.
 ἀνίσταται Plut. L. 52 sq. ἐμπαδὼν Plut. ἐμπαδὼν (sic) Aug.
 L. 55. ἀπολείπειν Plut. Ib. sq. τοῦ δὲ Κράσσου Plut. L. 57. caret
 αὐτοῦ idem. L. 58. ὑπὸ σκότος idem.

figeret. Atque ita praelio pro-
 tracto ad vesperam, discesse-
 runt Parthi; dicentes, se Cra-
 sso largiri noctem unam ad lu-
 gendum filium, nisi malit re-
 bus suis melius consulere, &
 ire potius quam ferri ad Arsa-
 cem; divertentesque in pro-
 pinquum quandam locum,
 erant in magna spe victoriæ.
 Romanos contra nox occupa-
 vit molestissima, nec sepulta-
 ram castrorum curantes, nec
 superstitum vulnera, quorum-
 dam etiam animam agentium;

singulis seipfos deplorantibus.
 Nullus enim apparebat modus
 effugii, sive diem ibidem ex-
 pectarent, sive noctu iter per
 vastos campos arriperent:
 quod faucii, si asportarentur,
 fugam remoraturi erant; si
 vero defererentur, clamore
 discessum prodituri. Crassum
 ipsum quamvis putabant cau-
 sam horum omnium; tamen
 vel videre vel audire desidera-
 bant: at ille seorsim obvoluto
 capite jacebat in tenebris;
 vulgo exemplum fortunæ præ-

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 27. p. 561.

παλλοῖς τύχης, τοῖς δὲ εὖ φρονοῦσιν, ἀβουλίας καὶ φι-
λοτιμίας, δι' ἣν οὐκ ἡγάπα πρῶτος ὢν καὶ μέγιστος ἐν
μυριάσιν ἀνδρῶν τοσαύταις, ἀλλ' ὅτι δυεῖν μόνων ἀνδρῶν
ὑψέρος ἐκρίνετο, τοῦ παντὸς ἀποδεῖν νομίζων. Τότε δ'
αὐτὸν Οκλάβιός τε ὁ πρεσβευτὴς καὶ Κάσσιος ἀνίστα-
σαι καὶ παρεβάρρυνον. Ὡς δὲ ἀπηγορεύκει παντάπασιν,
ὡς αὐτοὶ συγκαλέσαντες ἑκατοντάρχας καὶ λοχαγούς, ὡς
ἴδοξε βουλευομένοις μὴ μένειν, ἀνίστασαν τὸν στρατὸν ἀνευ
τάλπιγος καὶ δι' ἡσυχίας τὸ πρῶτον. εἶτα αἰσθομένων
ὡς ἀπολείποντο τῶν ἀδυνάτων, ἀκοσμία δεινὴ καὶ σύγ-
χυσις μετ' οἰμωγῆς καὶ βοῇ τὸ στρατόπεδον κατέειχεν.
τοῦ τούτου δὲ ταραχὴ καὶ πλοῖα προϊόντας αὐτοὺς ἐπε-
λάμβανεν, ὡς ἐπιφερομένων τῶν πολεμίων. καὶ πολ-
λάκις μὲν ἐς τάξιν καθιστάμενοι, τῶν δὲ τραυματιῶν
ἔσσι παρηκολούθουν, τοὺς μὲν ἀναλαμβάνοντες, τοὺς δὲ
ἀποτιθέμενοι, διατρεῖσθαι εἶχον· πλὴν τριακοσίων ἰππέων,
75 οὓς Γιάτιος ἔχων προσέμιξε ταῖς Κάρραις περὶ μέσας

Lip. 60. ἡγάπα μὴ πρῶτος vulgo Plut. L. 61. μὲν. ἀνδράπων Plut.
Ibid. δυεῖν Edd. δυῖν Aug. ut Plutarch. Ibid. μόνων Aug. L. 63.
Οκλαυῖος Plut. ὅ caret τι. L. 66. ἀνίστασθαι τὸν mend. edit. 1.
L. 68. οἱ ἀπαισίνοντο Plut. L. 69. καὶ βόης Plut. L. 70 sq. ὑπε-
λαμψ. idem. L. 71 sq. πολλοὶ μὲν ἐλπίστοι, πολλοὶ δὲ ἐς τάξιν
Plut. L. 72. τῶν τε idem. L. 75. Γιάτιος idem.

bens, prudentibus autem, te-
meritatis ac cupiditatis; quas
fecutus, noluit esse contentus
loco principe inter tam multa
civium millia, sed quia duo-
bus folis habebatur posterior,
visus est sibi egenus omnium.
Tunc igitur Octavius legatus
& Cassius quæstor excitarunt
eum, jubentes esse forti animo.
Quem ubi viderunt in univer-
sum desperasse, ipsi de tribuno-
rum centurionumque consilio,
bipartem profectiois sine tuba

dederunt, & cœperunt disce-
dere taciti. Ut vero infirmi
sensere se deferri, perturbatio
vehemens cum ejulatu clamo-
reque pervasit exercitum: at-
que inde trepidatum in agmi-
ne, quasi hostibus adventanti-
bus, ut sæpius consisterent
quasi in aciem. Saucios vero
qui consequebantur, alios col-
ligendo, alios deponendo, re-
morabantur, exceptis ecc e-
quitibus, cum quibus Egnatius
circa mediam noctem ad Carras

PIUTAR-
CHUS
in Crasso
C 27. p. 561.

νύκτας. Φθεγξάμενος δὲ Ῥωμαῖστὶ τοῖς τετχοφυλακοῦ-
σιν, ὡς ὑπήκουσαν, ἐκέλευε Κοπωνίῳ τῷ ἀρχοντι Φρά-
ζειν, ὅτι μάχη γέγονε μεγάλη Κράσσῳ πρὸς Πάρθους.
ἄλλο δὲ οὐθέν εἰπῶν, οὐδὲ αὐτὸς ὅς τις ἦν, ἀπήλαυνεν
ἐπὶ τὸ Ζεῦγμα. καὶ διέσωσε μὲν τοὺς σὺν αὐτῷ, κακῶς δὲ
ἤκουσε, καταλιπὼν τὸν στρατηγόν. Οὐ μὴν γε ἀλλ'
ᾤκησε τὸν Κράσσον ἢ προσριφείσα τότε τῷ Κοπωνίῳ Φω-
νὴ· συμφρονήσας γὰρ ὅτι χρηστὸν οὐδὲν ἀγγέλλειν ἔχον-
τός ἐστι τὸ τάχος καὶ τὸ συγκεχυμένον τοῦ λόγου, πα-
ρήγειλεν εὐθύς ἐξοπλίζεσθαι τοὺς στρατιώτας· καὶ ἅμα δὲ
τῷ πρῶτον αἰσθῆσθαι τὸν Κράσσον ἐν ὁδῷ γεγεννημένον,
ἀπαντήσας ἀνελάμβανε, καὶ παρέπεμπε τὴν στρατιάν
εἰς τὴν πόλιν.

Plut. ib.
Cap. 28.

Οἱ δὲ Πάρθοι νυκτὸς μὲν αἰσθόμενοι τὴν ἀπόδρασιν,
οὐκ ἐδίωκον· ἅμα δὲ ἡμέρα τοὺς μὲν ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ
καταλειφθέντας, οὐ μείους τετραμοσχιλίων, ἐπελθόντες
ἀπέσφαξαν· ἐν δὲ τῷ πεδίῳ πλανωμένους πολλοὺς ἰπ-

Lin. 76. δι καὶ Ῥωμαῖστὶ edit. 3. oper. err. L. 77. ἰκίοντι Κοπωνίῳ
Plut. L. 78. ὅτι γέγονε μάχη Plut. L. 79. ἀλλο τε Edd. δι dedite
Aug. ut Plut. Ibid. οὐδὲν Plut. Ib. οὐδὲ αὐτὸν ὅς τις ἦν ed. 2. 3.
ex Plut. L. 80. σὺν αὐτῷ edit. 2. 3. L. 81 /q. Οὐ μὴν ἀλλ' ᾤκησέ
γ' Plut. L. 82. Κοπων. Plut. L. 83. οὐδὲν χρηστὸν Plut. L. 86.
αἰσθῆσθαι Plut. L. 90. μὲν caret Aug. τοὺς μὲν ἢ τῷ dat Plutarch.
L. 91. τετραμοσχιλίους edit. 1.

pervenit. Quumque Latine in-
clamasset custodes mœnium,
iussit eos dicere Coponio præ-
fecto præsidii, magno prælio
Crassum cum Parthis dimicasse:
nec aliud quicquam, aut
quisnam ipse esset, addidit, ad
pontem [ad Zeugma] prope-
rans: & servavit quidem suam
turmam, sed male audivit
quod imperatorem deseruisset.
Profuit tamen Crasso, vocem
illam excepisse Coponium:
colligens enim e tam confusis

verbis & celeritate discessus,
nihil boni habuisse nuntium,
iussit mox armari suos: &
quamprimum sensit Crassum
esse in itinere, occurrens re-
colligebat & deducebat in ur-
bem ejus milites.

Parthi vero noctu quidem,
quamvis sentirent abitum, non
sunt persecuti: sed mane ca-
stra invaserunt, & relictos in
eis jugularunt, non pauciores
quatuor millibus: in campis
etiam multos dispartatos ipsi

πασάμενοι συνέλαβον. τέσσαρας δὲ ὁμοῦ σπαίρας, ἃς PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 28. p. 561.
ἔτι πυκτὸς ἀπέρρηξε Βαργόντιος ὁ πρεσβευτὴς, ἐκπαύου-
σας τῆς ὁδοῦ, περισχόντες ἐν τισὶ σινοῖς, διέφθειραν
ἀμυνομένας, πλὴν ἀνδρῶν εἰκοσί. τούτους δὲ γυμνοὺς ἔ-
βλεπον ὠθούμενους δι' αὐτῶν θαυμάσαντες, εἶξαν, καὶ
διόσχον ἀπιοῦσι βιάδην εἰς τὰς Κάρρας. Τῷ δὲ Σουρήνα
προσέειπε ψευδὴς λόγος, ἐκπαυεῖν γέναι Κράσσον μετὰ
τῶν ἀρίστων· τὸ δὲ εἰς Κάρρας συνερρηκὸς, ὅχλον εἶναι
σύμμικτον οὐκ ἀξίων σπουδῆς ἀνδρώπων. οἰόμενος οὖν
ἀποβελλῆκεναι τὸ τῆς νίκης τέλος, ἔτι τε ἀμφιδοξῶν,
καὶ μαθεῖν βουλόμενος τὸ ἀληθές, τὸ μὲν, ὅπως προσ-
μένων ἐνταῦθα πολιορκοῖ Κράσσον, ἢ διώκοι, χαίρειν
ἔασε. Καρρηνοῖς δὲ ὑπεστέμπτει τινὰ τῶν παρ' αὐτῷ
δουλώσων πρὸς τὰ τεῖχη, κελεύσας, ἵεντα Ῥωμαϊκὴν
διάλεκτον, καλεῖν Κράσσον αὐτὸν, ἢ Κάσσιον, ὡς Σουρή-

Lin. 93. de apud Plut. non b. l. sed l. 95 ante περισχόντες ponitur.
L. 94. Pro ἀπέρρηξε, (quod ded. Aug. ut Plut. ex Plut. recepit
H. Stephan.) in edit. 1. MSS. Regiis est ἀπὸ reliquumque
spatium vacuum relictum. Ibid. Βαργόντιος Plut. Rectius foret
Βαργοντίος. L. 95. περισχ. ἐν τισὶ σινοῖς Plut. L. 96 sq. γυμν. τοῖς
ἔξιστον bene Plut. L. 97 sq. καὶ διέχον ἀπ. β. ἢ τ. Κάρρας ἰδίδουσαν.
L. 1. τὸν δὲ εἰς Κ. συνερρηκὸν Plut. L. 3. ἐπὶ δὲ idem. L. 4 sq.
τὸ ἀληθές, ὅπως ἢ προσμύκων ἐνταῦθα πολιορκοῖ, ἢ Κράσσον διώκει
Plut. L. 5. διώκει edit. 1. Ibid. sq. χαίρειν ἔασας Καρρηνοῖς, ὅπε-
ρίμεναι τινὰ Plut. L. 7. δουλώσ. Plut. Et sic mox iterum.

equites facile comprehende-
runt. Quatuor præterea co-
hortes, quas eadem nocte
Varguntejus legatus ducebat,
quum aberrassent a via, cir-
cumventas in quibusdam fau-
cibus, non inultas concide-
runt, exceptis viginti militi-
bus: hos enim strictis gladiis
perrumpentes, admirati au-
daciam, passi sunt Carras mi-
litari gradu evadere. Surenæ
autem falsus rumor allatus est,

effugisse Crassum cum opti-
matibus: Carras vero conflu-
xisse multitudinem promiscu-
am non magni æstimandorum
hominum. Ratus igitur, non-
dum impositam summam ma-
num victoriæ, & cupiens fieri
certior, omisit oppugnandi aut
persequendi Crassi confilia:
submitisque unum e suis, bi-
linguem, ad Carrenorum mœ-
nia, jussum Latine evocare
Crassum ipsum aut Cassium,

PLUTAR-
CHUS

in Crasso
C. 28. p. 561.

να διὰ λόγων θέλοντος αὐτοῖς συγγενέσθαι. Ταῦτα τοῦ
διγλώσσου Φράσαντος, ὡς ἀπηγγέλη τοῖς περὶ Κράσσον, 10
ἐδέχοντο τὰς προκλήσεις· καὶ μετὰ μικρὸν ἦγον ἀπὸ τῶν
βαρβάρων Ἄραβες, οἱ Κράσσον εὐ καὶ Κάσσιον ἀπὸ ὄψεως
ἐγνώριζον, ἐν τῷ στρατοπέδῳ πρὸ τῆς μάχης γεγονότες.
οὗτοι τὸν Κάσσιον ἰδόντες ἀπὸ τοῦ τείχους, ἔλεγον, ὅτι
Σουρήνας σπένδεται, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, Φίλοις οὖσι 15
βασιλέως, σῶζεσθαι, Μισσοποταμίαν ἐκλιπῶνσι. τοῦτο
γὰρ ὁρᾶν λυσίτελές πρὸ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης. Δεξα-
μένου δὲ τοῦ Κασσίου, καὶ τόπον ὀρίσθηναι καὶ χρόνον
ἀξιούντος, ἐν ᾧ συνέλθωσι Σουρήνας καὶ Κράσσος· οὕτως
Φάμενοι παίησιν, ἀπήλαινον. 20

Plut. ib.
C. 29. p. 562.

Ἡσθεῖς οὖν ὁ Σουρήνας ἐπὶ τῷ τοὺς ἄνδρας ἐνέχεσθαι
τῇ πολιορκίᾳ, μεθ' ἡμέραν μετήγε τοὺς Πάρθους, πολλὰ
καθυβρίζοντας, καὶ κελεύοντας, εἰ βούλονται τυχεῖν
σπονδῶν Ῥωμαῖοι, Κράσσον ἐγχειρίσαι σφίσι καὶ Κάσ-
σιον δεδεμένους. Οἱ δὲ ἤχοντο μὲν, ἡπατημένοι· τὰς 25
μακρὰς δὲ καὶ κενὰς ἀπ' Ἀρμενίων ἐλπίδας καταβάλλ-

Lin. 9. ἰθὺλοντος Plut. L. 10. ἀπηγγέλη edit. 1. L. 11. μετὰ caret
edit. 1. L. 17. Bene λυσίτελές ἀμοστέροις Plut. L. 19. ἐν δὲ συνίασι
Plut. Ibid. οὕτω Aug. Plut. L. 21. ἀνέχεσθαι edit. 1. cum Re-
giis & Aug. Correxerit ex Plut. H. Stephanus. L. 22. ἐπ' αὐτῷ Plut.
L. 26. μακρὰς δὲ καὶ κενὰς τὰς Ἀρμ. ἰλπ. vulgo Plut. & caret ἀπ'.

quasi Surena cum eis colloqui
cuperet. Hæc ex illo bilingui
audita postquam Crasso ami-
cisque renuntiata sunt, pla-
cuerunt. Et paulo post vene-
runt a barbaris Arabes, qui
Crassum Cassiumque bene no-
rant de facie, versati in castris
eorum ante prælium. Hi,
conspicati in muro Cassium,
ajebant, Surenam pacem sa-
lutemque Romanis dare, si in
regis amicitiam recepti dece-
dant Mesopotamia: id enim

videri utilius quam experiri
necessitatem ultimam. Id ac-
cipiente Cassio, petenteque
præfiniri tempus ac locum ad
ducum colloquium, facturos
se ita polliciti abiverunt.

Surena igitur gaudens, hos
viros inclusos teneri, sequenti
die Parthos admovit, convi-
tantes & postulantes dedi sibi
vinctos Crassum & Cassium,
si pacem Romani velint con-
sequi: qui dolebant se decep-
tos, & jussu Crasso longin-

λην τῷ Κράσσῳ Φράσαντες, εἶχοντο δρασμοῦ. καὶ τοῦτο
 ὡς μὴδένᾳ πρὸ καιροῦ Καρρήνων πυθέσθαι. πυνθάνεται
 δὲ ὁ πάντων ἀπιστότατος Ἀνδρόμαχος, ὑπὸ Κράσσου καὶ
 30 τοῦτο πιστευθεῖς, καὶ τῆς ὁδοῦ τὴν ἡγεμονίαν. Οὐδὲν οὖν
 ἔλαθε τοὺς Πάρθους, ἐξαγγέλλοντος τοῦ Ἀνδρομάχου καθ'
 ἑκαστον. ἐπεὶ δὲ νυκτομαχεῖν οὐ πάτριον αὐτοῖς ἐστίν,
 οὐδὲ ράδιον, ἐξῆει δὲ νυκτὸς ὁ Κράσσης· ὅπως μὴ πολὺ
 καθυστέρησασιν τῇ διώξει, στρατηγῶν ὁ Ἀνδρόμαχος ἄλ-
 35 λοτε ἄλλας ὁδοὺς ὑφηγεῖτο, καὶ τέλος ἐξέτρεψεν εἰς ἑλμ
 βαθέα καὶ χωρία τάφρων μεσθὰ μετὰ τὴν πορείαν
 χαλεπὴν καὶ πολυπλανῇ γιγνομένην τοῖς ἐπισωομένοις.
 ἐγένοντο δὲ τινες, οἱ, μὴδὲν ὑγιὲς τὸν Ἀνδρόμαχον σφρέφειν
 καὶ περιελίττειν εἰκάσαντες, οὐκ ἠκολούθουν. ἀλλὰ Κράσ-
 40 σσης μὲν ἐπανῆλθεν εἰς Κάρρας πάλιν· καὶ, τῶν ὁδηγῶν
 (Ἀραβες δὲ ἦσαν) ἀναμεῖναι κελευόντων ἄχρι ἂν ἡ σι-

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 29. p. 562.

Lin. 30. καὶ, post πιστευθεῖς, abest a Plutarch. L. 33. νύκτες Plut.
 Ibid. sq. καθυστ. πολὺ idem. L. 36. Rectius μετὰ abest a Plut.
 L. 37. γιγνομένη Aug. γιγνομένη Plutarch. Ibid. επισωομένους vulgo
 Plutarch. L. 38. ἔην. γὰρ τινες Plut. L. 39. ἠκολούθησαν idem.
 L. 41. ἀναστῆναι Edd. mend. ex Reg. A. ἀναστῆναι Reg. B. Recte Aug.
 ἀναμῖναι Plut. Ibid. ἄχρι ἂν Aug. Plut. Ibid. sq. Artic. ἡ ἀσ-
 σωσι vulgo abest a Plut.

quas illas inanesque spes de
 Armeniis abjicere, de fuga
 cogitabant. Id consilium ne-
 mini Carrenorum ante tempus
 aperiendum erat: aperuit ta-
 men Crassus omnium perfidif-
 simo Andromacho: cui se quo-
 que, ut viz duci, credidit.
 Itaque omnia consilia Parthi
 didicerunt, prodente hoc sin-
 gula. Et quoniam noctu pu-
 gnare nec solitum eis est, nec
 facile, Crassus autem noctu
 exiverat: ne longē a tergo re-
 linquerentur, dum sequuntur

fugientes duces, Andromachus
 nunc per hanc viam praibat,
 nunc per aliam: tandemque
 deflexit in paludes profundas
 & loca plena aggeribus, transi-
 tum difficilem ambagibus red-
 ditura sequenti agmini. Et
 erant qui Andromachum nihil
 sani cogitare conjectantes ex
 tot flexibus ac reflexibus, non
 sequebantur: ex quorum nu-
 mero Cassius Carras reversus
 est. Et quum ductores (Ara-
 bes erant) urgerent ut perge-
 ret priusquam [ut maneret,

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 29. p. 562.

λήνη παραλλάξῃ τὸν σκορπίον, ἀλλ' ἔγωγε, εἰπὼν, μάλ-
λον φοβοῦμαι τὸν τοξότην, ἀπήλαιunen ἐς Συρίαν μετὰ
ἱππέων πεντακοσίων. ἄλλοι δὲ μὲν, χρησάμενοι πιστοῖς
ὁδηγοῖς, ἐλάβοντο χωρίων ὀρεινῶν, ἃ καλεῖται Σύνακα, 4
καὶ κατέστησαν ἐν ἀσφαλεῖ πρὸς ἡμέρας αὐτοῖ, περὶ
πεντακισχιλίους· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς Οὐλιά-
βιος. Τὸν δὲ Κράσσον ἡμέρα κατελάμβανεν ἔτι ἀγόμενον
ὑπὸ Ἀνδρομάχου περὶ τὰς δυσοδίας καὶ τὸ ἔλος. ἦσαν
δὲ τέσσαρες σπαῖραι σὺν αὐτῷ θυρεοφόρων, ἱππεῖς δὲ 5
παντελῶς ὀλίγοι, καὶ πέντε ῥαβδοῦχοι. μεθ' ὧν ἐπιπώ-
νως καὶ μόλις ἐς τὴν ὁδὸν καταστὰς, ἤδη τῶν πολεμίων
ἐπικειμένων, ὅσον δώδεκα σταδίους ἀπολιπὼν τοῦ συμ-
μῖξαι τοῖς περὶ Οὐλιάβιον, ἐπ' ἄλλον διαφεύγει λόφον,
οὐχ οὕτω μὲν ἀφίππων, οὐδ' ὄχυρόν, ὑποκείμενον δὲ τοῖς 5
Συνάκοις, καὶ συνηρημένον αὐχένι μακρῷ, διὰ μέσου

Lin. 42. σκόρπιον Edd. ex Reg. A. σκορπίον ded. Aug. Reg. B. ut Plut.
Ibid. ἰγὼ Edd. γι adjecit Aug. ut Plut. Ibid. sq. ἵτι τούτου μάλλον
φοβ. Plut. L. 43. τὸν, ante τοξ. caret edit. 1. Ibid. εἰς Ἀσσυρίαν
Plut. L. 44. ἀλλ' οἶδ' μὲν Edd. & MSS. nostri. Reposui ἄλλοι δὲ,
ut est apud Plut. μὲν abest a Plut. L. 45. Σύνακα Plut. & τοξ
Συνάκους. L. 46 sq. Commodius Plut. πρὸς ἡμέρας. οἱ τοὶ περὶ πντακ-
ῆσαν. L. 47 sq. Οὐλιάβιος Plut. & sic constanter. L. 48 sq. κατα-
λαμβ. ἐπιβουλεύοντων ἐπὶ Ἀνδρ. Plut. L. 49. τὰς δυσχωρίας Plut.
L. 50. θυρεοφόρων b. l. Aug. & Plut. L. 52. εἰς τὴν ὁδὸν καὶ μόλις
Plutarch. L. 54. περὶ τὸν Οὐλιάβιον Plut. Ibid. διαφεύγει Plut.
L. 56. Συνάκοις b. l. Aug. Ibid. sq. διὰ μισ. κρατύνοντι edit. 1.

donec] luna transeat [transi-
isset] scorpion, At ego, in-
quit, sagittarium magis me-
tuo: atque ita in Syriam pro-
peravit cum d. equitibus. Hi
[Alii vero,] duces fidos nacti,
pervenerunt ad montana quæ
Synaca vocantur, & ante lu-
cem recollegerunt ferme quin-
que millia militum: quibus
præfectus erat vir fortis Octa-
vius. Crasso autem dies super-
venit, sequenti Andromachum

magno labore per palustria.
Habebat is secum cohortes
scutatorum quatuor, & per-
paucos equites, cum quinque
lictoribus: cum quibus labore
magno eluctatus difficultates
itineris, jam appropinquantibus
hostibus, in alium tumu-
lum refugit, duodecim ferme
stadiis ab Octavio distantem,
non tam munitum aut equis
impervium, sed subiacentem
Synacis, & conjunctum longa

καταλείποντι τοῦ πεδίου πρὸς τοῦτον. Ἦν οὖν ἐν ὄψει τοῖς
 περὶ τὸν Οκτώβιον ὁ κίνδυνος αὐτοῦ· καὶ πρῶτος Οκτώβιος
 εἶπε μετ' ὀλίγων ἀνωθεν ἐπιβοηθῶν. εἶτα οἱ λοιποὶ,

PLUTARCHUS
 in Crasso
 C. 29. p. 562.

60 κακίσαντες ἑαυτοὺς, ἐφέροντο· καὶ προσπεσόντες, καὶ
 ὡσάμενοι τοὺς πολεμίους ἀπὸ τοῦ λόφου, περιέσχον ἐν
 μέσῳ τὸν Κράσσον, καὶ προὔβαλλον τοὺς θυρεοὺς· με-
 γαληγοῦντες, ὡς οὐκ ἔστι Πάρθοις βέλος ὃ προσπι-
 σῆται τῷ σώματι τοῦ αυτοκράτορος, πρὶν ἢ σφᾶς ἀ-
 65 παντας ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἀποθανεῖν.

Ὅρων οὖν ὁ Σουρήνας τοὺς τε Πάρθους ἀμειλύτερον ἤδη κιν-
 θυεύοντας, ἣν τε νύξ ἐπίσχη, καὶ τῶν ὁρῶν οἱ Ῥωμαῖοι λά-
 βονται, παντάπασιν αὐτοὺς ἐσομένους ἀλήπτους, ἐπῆγε
 τῷ Κράσσῳ δόλον. ἀφείθησαν μὲν γὰρ ἔνιοι τῶν αἰχμα-
 70 λῶτων, ἀκηκόετες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν βαρβάρων πρὸς
 ἀλλήλους ἐπιτήδες διαλεγομένων, ὡς οὐ βούλεται βασι-
 λεὺς ἀσπονδὸν αὐτῷ πόλεμον εἶναι πρὸς Ῥωμαίους, ἀλ-
 λά τὴν Φιλίαν ἀναγαγεῖν χάριτι, Κράσσῳ χρησάμενος
 Φιλανθρωπῶς. ἔσχοντο δὲ μάχης οἱ Βάρβαροι. ὁ Σου-
 Lxx. 59. μετ' ὀλίγον Edd. innotis MSS. L. 60. ἐπιφέροντο Plutarch.
 L. 62. περιέβαλλον vulgo Plut. L. 67. καὶ ἐν ἡ τὴν νύξ Plut. L. 72.
 αὐτῷ edit. 2. 3. Ibid. τὸν πόλεμον Plut. L. 73. τὴν δὲ φιλίαν ἀνα-
 γαγεῖν Plut. Ibid. ἀγαγεῖν Aug. L. 74. ἔσχοντο δὲ Plut. Ἐσ ποx
 caret ὁ.

Plut. ib.
 Cap. 30.

cervice, tendente per mediam
 planiciem. Itaque periculum
 ejus Octavianus latere non po-
 terat: qui primus cum paucis
 accurrit in ejus auxilium;
 deinde reliqui se invicem in-
 crepantes sequebantur, re-
 pressisque hostibus a tumulto,
 Crassum receperunt in medi-
 um, scutis objectis, jactando,
 nullum telum Parthicum posse
 corpus imperatoris attingere,
 priusquam propugnatores om-
 nes ad unum caderent.

Itaque Surena videns Par-

thos jam segnius subire peri-
 cula, & si forte nox occu-
 paverit, Romanos jam mon-
 tana tenentes fore omnino in-
 comprehensibiles, dolo Cras-
 sum aggressus est: dimisit enim
 aliquot captivos, qui barbaros
 de industria confabulantes au-
 dierant, regem non abhorre-
 re a pace cum Romanis facien-
 da, & amicitiam illorum cu-
 pere, exhibiturumque omnem
 humanitatem Crasso, ut per
 eum conciliaretur: & abstine-
 bant a pugna barbari. Tum

PLUTARCHUS ῥήνας δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων προσελάσας ἀτρέμα τῷ λό- 7
CHUS Φω, τοῦ μὲν τόξου τὸν τόνον ἀνῆκε, τὴν δεξιὰν δὲ προῦ-
 in *Crasso* τεινεν. ἐκάλεε δὲ τὸν Κράσσον ἐπὶ συμβάσεις, ὑπειπὼν
 C. 30. p. 562. ὅτι, τῆς μὲν ἀνδρείας καὶ δυνάμεως ἄκοντος πεπεύρα-
 σαι βασιλέως· πραότητα δὲ αὐτὸς καὶ Φιλοφροσύνην
 ἐκὼν ἐπιδείκνυται, σπενδόμενος ἀπιοῦσι, καὶ παρέχων 8
Plut. ib. σῶζεσθαι. Ταῦτα τοῦ Σουρήνα λέγοντος, οἱ μὲν ἄλλοι
 pag. 563. προθύμως ἐδέξαντο, καὶ περιχαρεῖς ἦσαν· ὁ δὲ Κράσσος,
 οὐδὲν ὅτι μὴ δι' ἀπάτης ἐσφαλμένος ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὸ
 καίφινιδιον τῆς μεταβολῆς ἄλογον ἡγούμενος, οὐχ ὑπή-
 κουνεν, ἀλλὰ ἐβουλεύετο. τῶν δὲ στρατιωτῶν βοῶντων καὶ 8
 κελευόντων, εἴτα λοιδορούντων καὶ κακιζόντων, ὡς προ-
 βάλλοντα μαχουμένους αὐτοὺς οἷς αὐτὸς ἀνόπλοις ἐς
 λόγους οὐ θάρρει συνελθεῖν· πρῶτον μὲν ἐπειράτο δεῖ-
 σθαι, καὶ λέγειν, ὅτι, τὸ λειψόμενον μέρος τῆς ἡμέρας
 διακαρτερήσαντες, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι δύνανται 9
 διὰ νυκτὸς ἵεναι· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδείκνυε, καὶ παρεκάλει

Lin. 75. προσελάσας Edd. Prætili Aug. Plut. Ibid. ἀτρέμας Aug.
L. 76. τὴν δὲ δεξιὰν Plutarch. L. 77. καὶ δὲ Plut. Ibid. ἐπιπῶν
bene Plut. L. 78. ἀνδρίας Edd. Secus Aug. cum Plut. Ibid. sq.
ἐπιπύρασαι Plutarch. L. 79. αὐτοῖς καὶ idem. L. 80. ἐπιδείκνυται
edit. 1, L. 87. μαχουμένους Edd. ex Reg. A. Rectius Aug. Reg. B.
ut Plut.

Surenæ cum optimatibus paulatim accedens ad tumultum, arcum laxavit, & protendit dexteram, invitabatque Crassum ad fœdera; dicens, eum inviti regis expertum vim ac potentiam: nunc vero ultro clementiam offerri & beneficentiam, illo salutem securitatemque donante abeuntibus. Hæc Surenæ pollicita læti libenterque accipiebant alii: solus Crassus non decipiebatur, quippe qui nullam tam

repentinae mutationis rationem videbat, & ideo non statim assentiens, deliberabat amplius. Sed quum milites magno clamore pacem expecterent, non abstinentes a convitiis, quod ipsos objectaret viris quos ne inermes quidem auderet accedere: primum conatus est eos precibus ac rationibus inducere, ut darent ejus diei reliquum, quandoquidem possent per montana & aspera noctu iter fa-

τὴν ἐλπίδα μὴ προέσθαι τῆς σωτηρίας ἐγγὺς οὕσης. ὥς
 δε χαλεπαίνοντες αὐτῷ, καὶ τὰ ὅπλα κρούοντες, ἠπεί-
 λην, φοβηθεὶς ἐχώρει, καὶ τοσοῦτον εἴπε μεταστρά-
 95 ρεύς· Οὐκ ἄβιε καὶ Πετρονίε, καὶ ὅσοι ἄλλοι παρέσθι Ρω-
 μαίων ἄρχοντες, ὑμεῖς ὁρᾶτε τῆς ἐμῆς οδοῦ τὴν ἀνάγκην,
 καὶ συνίσθι παρόντες, ὥς αἰσχροῦ πάσχω καὶ βίαια.
 τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις λέγετε, σωθέντες, ὥς
 Κράστος ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπόλωλε, καὶ
 100 οὐκ ἐκδοθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 30. p. 563.

Οὐ μὴν ἔμειναν οἱ περὶ τὸν Οὐκ ἄβιον, ἀλλὰ συγκα-
 τέβαινον ἀπὸ τοῦ λόφου. τοὺς δὲ ραβδούχους ἐπομένους
 ὁ Κράστος ἀπήλασε. Πρῶτοι δὲ τῶν βαρβάρων ἀπήντη-
 105 σαν αὐτοῖς δύο μιξέλληνες, οἱ καὶ προσεκύνησαν τὸν Κράσ-
 σον, ἀπὸ τῶν ἰπτῶν ἀλάμενοι, καὶ προσαγορεύσαντες
 Ἑλλάδι Φωνῇ παρεκάλουν προτέμψαι τινας, οἷς ἐπι-
 δείξεται Σουρήνας ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνὼπλους
 καὶ ἀσιδήρους προσερχομένους. Ὁ δὲ Κράστος ἀπεκρί-

Plut. ib.
 Cap. 31.

Lip. 97. σύνθεσι mend. edit. 1. L. 99 sq. Absunt h. l. verba ἀπόλωλε
 καὶ apud Plut. sed post πολιτῶν adjicitur ἀπώλετο. L. 4. ἀπήλασεν
 Aug. ἐπάλασε vulgo Plut. L. 5. αὐτῷ Plut. L. 6. ἀλόμην vulgo
 Plut. L. 8. περὶ αὐτὴν edit. 2. 3.

cere: viam simul ostendens,
 & rogans ne propinquæ salutis
 spem abrumperent. Sed quum
 indignantes & arma concu-
 tientes minarentur, territus
 abiit; inter eundem his tan-
 tum verbis suos allocutus:
 „Octavi, tuque Petroni, &
 quotquot adestis Romani prin-
 cipes, videtis me necessitate
 coactum proficisci, testes
 quam turpiter vim patiar:
 proinde omnibus dicite, post-
 quam incolumes evaseritis,
 Crassum deceptum ab hosti-

bus perisse, non deditum a
 civibus.”

Octavius tamen & cæteri
 non manserunt in tumulto, sed
 simul descenderunt: lictores
 vero sequi se Crassus non per-
 misit. Descendentibus ante
 omnes occurrerunt duo semi-
 græci, qui desilierunt ab equis
 & Crassum adorarunt, saluta-
 tumque Græce rogabant, ut
 aliquos præmitteret, qui præ-
 tentarent Surenam & comites
 inermes absque telo venien-
 tes. Respondit ille, si vel

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 31. P. 563.

νατο μὲν, ὡς εἰ καὶ τὸν ἐλάχιστον εἶχε τοῦ ζῆν λόγον, 1
οὐκ ἂν εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἦλθεν. ὅμως δὲ Ῥωσκίους ἀδελ-
Φοὺς ἔπεμψε, πεισομένους ἐπὶ τίσι καὶ πόσοι συνίασιν.
οὓς εὐθύς ὁ Σουρήνας συνέλαβε καὶ κατέσχευ· αὐτὸς δὲ
μετὰ τῶν ἀρίστων ἰππότης προσήει, καὶ, Τί τοῦτο;
ἔφη, πεζὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ; ἡμεῖς δὲ ὀχρούμεθα; 1
καὶ τῷ προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν ἵππον αὐτῷ. τοῦ δὲ
κράσσου φήσαντος, οὐθ' ἑαυτὸν ἀμαρτάνειν, οὐτ' ἐκείνον,
ὡς ἑκατέρῳ πατριὸν ἐστὶ ποιουμένους τὴν σύνοδον· εἶναι
μὲν αὐτόφην, ἔφη, σπονδὰς καὶ εἰρήνην ὁ Σουρήνας Οῤῥώ-
δη τε βασιλεῖ καὶ Ῥωμαίοις· δεῖν δὲ γράψασθαι τὰς 2
συνθήκας, ἐπὶ τὸν ποταμὸν προελθόντας. οὐ γὰρ ὑμεῖς γε,
ἔφη, πάντῃ μνήμονες ὁμολογιῶν οἱ Ῥωμαῖοι. καὶ πρού-
τεινε τὴν δεξιὰν αὐτῷ. μεταπωμπωμένου δὲ ἵππων, οὐδὲν
ἔφη δεῖν· βασιλεὺς γὰρ σοι δίδωσι τοῦτον. Ἄμα δὲ

ἵππος

Lin. 11. ἡδ. εἰς χερ. αὐτοῖς Edd. Alia serie Aug. cum Plut. Ibid. ἀλλος δὲ Edd. ex Regiis. δύο δὲ vulgo Plut. ἀλλος δὲ Codd. nonnulli Plut. ὅμως δὲ dedit Aug. Ibid. ποισκίους Edd. ex Reg. B. ποισκίους Reg. A. Riscos Cand. Prætuli Aug. ut Plut. L. 13. συναλὸν κα- τίσχειν Plutarch. Ibid. αὐτὸν δὲ Edd. Rectius Aug. Plut. L. 15. Ῥωμ. ἀνάκτορ Edd. Secus Aug. cum Plutarch. & imperator Cand. L. 16. τοῦ ἀβελτ ab Aug. L. 17. οὐτε αὐτὸν ἀμ. Plut. L. 19 sq. ὁ ποδὴ (sic) Aug. Ὑπόδῃ Plut. ut alibi. L. 21. προελθόντας Edd. Prætuli Aug. L. 23. πιμπωμένου Aug.

minimo teneretur vitæ deside-
rio, se non fuisse venturum
in manus eorum: misit tamen
Riscos [Roscius] fratres, co-
gnituros, ad quid & quam
multi veniant. Quos mox Su-
rena comprehensos retinuit:
ipse vero cum optimatibus
eques ad eum accedebat: &
Quid hoc est, inquit, pedes
Romanorum imperator? &
nos vehimur: simulque iussit
quendam, ut equum ei addu-
ceret. Quumque Crassus re-

spondisset, nec se peccare, nec
illum, quando uterque patrio
more iret ad colloquium; Su-
rena dixit, jam inde pacem
esse Orodi regi cum Romano
populo, fœdus autem oportere
scribi quum venerint ad
fluvium. „Soletis enim, in-
quit, vos Romani, non admo-
dum esse pactorum memores:
simulque dextram ei porre-
xit. Quumque ille [Crassus] e-
quum accerferet, negavit esse
opus. Hunc enim tibi, inquit,
rex dono

25 ἵππος τε τῷ Κράσσῳ παρέσθη χρυσοχάλινος, οἱ τε ἀνα-
 βολεῖς αὐτὸν ἀράμενοι περιέβησαν, καὶ παρείωντο πλη-
 γῇ τὸν ἵππον ἐπιταχύνοντες. Οκλάβιος δὲ πρῶτος ἀντι-
 λαμβάνεται τῶν χαλινῶν, καὶ μετ' ἐκείνων εἰς τῶν χι-
 λάρχων Πετρώνιος. εἴτα οἱ λοιποὶ περιέσταντο, τὸν τε
 30 ἵππον ἀνακόπῃ βουλόμενοι, καὶ τοὺς πιεζοῦντας ἐξ
 ἑκατέρου μέρους τὸν Κράσσον ἀφελκόντες. ὠδισμού δὲ
 γυομένου καὶ ταραχῆς, εἴτα πληγῶν. Οκλάβιος μὲν,
 ἀνασπᾶσας ξίφος ἐνὸς τῶν βαρβάρων, κτείνει τὸν ἵππο-
 κόμεν, ἕτερος δὲ τὸν Οκλάβιον, ἐκ τῶν ὀπισθεν πατάξας.
 35 Πετρώνιος δὲ ὅπλου μὲν οὐκ εὐωόρησεν, εἰς δὲ τὸν θά-
 ρακα πληγὴς ἀπεπῆδῃσεν ἄτρωτος. Τὸν δὲ Κράσσον ὁ
 Μαξάρθης Πάρθος ἀπέκλειεν. οἱ δὲ οὐ, φασίν, ἀλλ'
 ἕτερον μὲν εἶναι τὸν ἀποκλείναντα, τοῦτον δὲ κειμένου τὴν
 κεφαλὴν ἀποκόψαι καὶ τὴν δεξιάν. εἰκάζεται δὲ ταῦτα
 40 μᾶλλον ἢ γινώσκεται. τῶν γὰρ παρόντων οἱ μὲν, ἐκεῖ

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 31. p. 563.

*Lin. 25. τι post ἵππος caret Plut. L. 26. παρτίσαναι vulg. Plut.
 quod in περιβδ. mutatit Reisk. L. 30. ἀνακπῃ. κυρῶμενοι Plut.
 Ibid. πιζόντας Edd. πιζούντας Aug. ex πιζούντας corrupt. quod est
 apud Plut. Ibid. sq. πιζ. Κράσσου iξ in. mss. ap. Plut. L. 33-
 41. ξίς Plut. L. 35. νύπορσιν Aug. L. 36. ἀπικνδ. ἀπὸ τοῦ
 ἵππου ἀπγ. Plut. L. 36 sq. Ὁμαξάρθης videtur esse in Aug. Κράσ-
 σος ὄνομα Πιμαξάρθης Plut.*

rex dono dat. Moxque admo-
 tus est ei equus auro frenatus,
 in quem stratores eum impo-
 fuerunt: hærebantque lateri-
 bus, equum incitantes. Ibi
 primus Octavius arreptum fre-
 no retinuit, & post illum unus
 tribunorum Petronius: dein-
 de reliqui circumteterunt, e-
 quum inhibere volentes, & eos
 qui Crassum diversa ex parte
 urgebant, abstrahentes. Quum-
 que se mutuo protruderent
 turbarentque, ventum est ad

verbera: Octavius stricto gla-
 dio peremit equifonem cuius-
 dam barbari, & eum rursus
 alius inflicto a tergo vulnere:
 Petronius vero telum quidem
 non habuit, sed percussus in
 lorica resiliit integer: Cras-
 sum Maxarthes Parthus inter-
 fecit. Quidam occisum ajunt
 ab alio, hunc vero jacentis
 caput abscidisse cum dextera.
 Verum istæ conjecturæ sunt
 potius, quam certi aliquid;
 nam qui aderant, partim ibi,

Vol. III.

E

PLUTAR. μαχόμενοι περὶ τὸν Κράσσον ἀνηρέθησαν, οἱ δ' εὐθὺς
CHUS ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸν λόφον. Ἐπελθόντων δὲ τῶν Παρθίων,
in Crasso 6.21. p. 564. καὶ λεγόντων, ὅτι Κράσσος μὲν δίκην δέδωκε, τοὺς δὲ
 ἄλλους κελεύει Σουρήνας κατιέναι θαρρύνοντας· οἱ μὲν ἐνε-
 χείρισαν αὐτοὺς, καταβάντες· οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ἐσπάρη-
 σαν. καὶ τούτων παντάπασιν ὀλίγοι διεσώθησαν· τοὺς
 δὲ ἄλλους ἐκθηρεύοντες οἱ Ἀραβες συνελάμβανον καὶ
 διέφθειρον. λέγονται δὲ οἱ πάντες δισμύριοι μὲν ἀποθα-
 νεῖν, μύριοι δὲ ἀλῶναι ζῶντες,

*Plut. id.
 Cap. 32.*

Ὁ δὲ Σουρήνας τὴν κεφαλὴν τοῦ Κράσσου καὶ τὴν χεῖ- 5
 ρα πρὸς Ορώδην ἔπεμψεν ἐς Ἀρμενίαν· αὐτὸς δὲ, διαδούς
 λόγον ὑπὸ ἀγγέλων ἐς Σελεύκειαν, ὡς ζῶντα Κράσσον
 αἰγοί, παρεσκευάζε πομπὴν τινα γελοίαν, ὕβρει προσα-
 γορεύων θρίαμβον. Ὁ μὲν γὰρ ἐμφερέστατος Κράσσος
 τῶν αἰχμαλώτων Γάιος, ἐσθῆτα βασιλικὴν γυναικὸς ἐν- 5
 δὺς, καὶ διδαχθεὶς Κράσσος ὑπακούειν καὶ αὐτοκράτωρ
 τοῖς καλοῦσιν, ἐφ' ἵππου καθήμενος ἤγετο· πρὸ αὐτοῦ

*Lin. 41 sq. εὐθὺς ἀνέκλινσαν Plut. L. 43. ἰδὼς idem. L. 44 sq.
 ἐνεχείρισαν αὐτοὺς Edd. Recte Aug. cum Plut. αὐτοὺς dedit etiam
 edit. 1. L. 47 sq. συνελαμψ. ἢ διεθ. Edd. Cand. καὶ dedit Aug. cum
 Plut. L. 51. Ορώδην edit. 1. Ορώδην jam Ed. Aug. ut Edd. Ed. sic
 idem deinceps. L. 53. ἀγιστο, παρεσκευάζετο Plut. L. 55. Γάιος
 Πακκίανος ἐσθῆτα βασιλικὴν ἰδὼς Plut.*

defendentes Crassum, cecide-
 runt, partim mox refugerunt
 in tumulum. Deinde quum
 Parthi adequitarent, dicentes
 Crassum jam poenas dedisse,
 reliquos vero Surenam jubere
 descendere securos; alii se
 dediderunt, alii noctu diffu-
 gerunt: ex quibus admodum
 pauci evaserunt incolumes:
 cæteros Arabes pervestigando
 capiebant & jugulabant. Fer-
 tur, caesa esse in universum
 xx. M. capta vero x. M. mi-
 litum.

Surena caput dextramque
 Crassi ad Oródem misit in Ar-
 meniam: ipse vero sparsis Se-
 leucia rumoribus per nuntios
 quod vivum Crassum duceret,
 adornavit pompam quandam
 ridiculam, quam contumeliose
 triumphum vocabat. Cajus
 enim quidam inter captivos
 Crasso simillimus, indutus
 stola reginea, doctusque ut
 quoties Crassus & imperator
 appellaretur, exaudiret, du-
 cebatur equo insidens: ante
 quem tubicines & lictores qui-

ἡ σαλπιγγαὶ καὶ ραβδούχοι τινες ὀχούμενοι καμήλοις ἐπ' αὐτον. ἐξήρητο δὲ τῶν ραβδούχων βαλάντια, καὶ παρὰ τοὺς πελέκεις πρόσφατοι κεφαλαὶ Ῥωμαίων ἀπο-
 τεμνόμεναι. κατόπιν δὲ ἔπροντο Σελευκίδες ἐταῖραι, καὶ
 μουρργοὶ, πολλὰ βωμολόχα καὶ γελοῖα δι' ἀσμάτων
 ἐς θηλύτητα καὶ ἀνανδρίαν τοῦ Κράσσου λέγοντες. Ταῦ-
 τα μὲν οὖν πάντες ἐθεῶντο· τὴν δὲ γερούσιαν τῶν Σελευ-
 κῆν ἀφροίσας, εἰσήνεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀρι-
 στίδου Μιλησιακῶν, οὗ τι ταῦτά γε καταψευσάμενος·
 αἰετὴ γὰρ ἐν τοῖς Ρουσίου σκευοφόροις, καὶ παρέσχε τῷ
 Σαύρῃ καθυβρίσαι πολλὰ καὶ κατασκῶψαι τοὺς Ῥω-
 μαίους, εἰ μὴδὲ πολεμοῦντες ἀπέχεσθαι πραγμάτων.
 καὶ γραμμάτων δύνανται τοιούτων. Τοῖς μέντοι Σελευ-
 κῆσιν ἰδοὺς σοφὸς ἀνὴρ ὁ Αἰσωπὸς εἶναι, τὸν Σουρήναν
 ὡς τὴν μὲν τῶν Μιλησιακῶν ἀκολασθημάτων πῆραν
 ἐξητημένον πρόσωθεν, ὅπισθεν δὲ Παρθικὴν Σύβαριν ἐφελ-
 κέμεν, ἐν τισαῖσδε παλλακίδων ἀμάξαις· τρώπον τινα

Lia. 59. ἀλαντες Plut. Ibid. τῶν ῥαβδούχων idem. Sic recte Cand. quo-
 rum virgis. L. 61. Σελευκίδης vulgo Plutarch. Ibid. sq. ἰταίραι
 μιν. Plut. absque conjunct. L. 63. λέγουσαι edit. 2. 3. ex Plut.
 L. 66. ὡς τὴν Plut. L. 67. Ρουσίῳ Reg. B. L. 69. εἰ μὴδὲ Edd.
 in vitis MSSis & Plut. L. 70 sq. Σελευκίῳ Aug. Plut. L. 71.
 ἰσχυρῇ a Plut. L. 73. Σύβαριν edit. 2. 3. oper. errore. L. 74. ἐν
 τισαῖταις Plut.

dam camelis vehebantur. Ap-
 pensæ autem erant crumenæ
 fascibus, & securibus recens
 abscissæ Romanorum capita.
 A tergo sequebantur Seleuci-
 enses meretriculæ, & fidici-
 æ, jactantes multa scurrilia
 ridiculaque carmina in Crassi
 digniorem fœmina quam viro
 mollietiem. Atque id fuit pu-
 blicum spectaculum. Senatu
 autem Seleuciensi convocato,
 protulit impuras fabulas Ari-
 stidis Milefii, nihil hic fingens;

reperit enim fuerant in farci-
 nis Rustii: unde Surena am-
 plain materiam nactus est illu-
 dendi & cavillandi in Roma-
 nos, qui ne in bello quidem
 abstinere possint a talibus vel
 rebus vel literis. Sane Seleu-
 cienses mirabantur Æsopi sa-
 pientiam, quum viderent Su-
 renam in antica pera præ se
 ferentem Milefiacæ, in postic-
 cam vero rejecisse Parthorum
 Sybaritica, trahentem post se
 carpenta plena pellicibus, in

PLUTAR- ταῖς λεγομέναις ἐχίδναις καὶ σκατάλαις ἀντιμέρως,
CHUS τὰ μὲν ἐμφανῇ καὶ πρόσθια μέρη φοβερά καὶ θηριώδη
in Crasso δόρασι καὶ τόξοις καὶ ἵπποις προεαλλομένην, κατ' οὐρὰν
C. 31. p. 564. δὲ τῆς φάλαγγος εἰς χορείαν καὶ κρόταλα καὶ ψαλμοὺς
καὶ παννυχίδας ἀκολάστους μετὰ γυναικῶν τελευτῶσαν.
ψεκτὸς μὲν γὰρ ὁ Ρούσιος· ἀναιδεῖς δὲ Πάρθοι, τὰ Μι-
λησιακὰ ψέγοντες, ὧν πολλοὶ βεβασιλεύκασιν, ἐκ Μι-
λησίων καὶ Ἰωνίδων ἑταιρῶν γεγονότες Ἀρσακίδαι.

Plut. ib.
Cap. 33.

Τούτων δὲ πραττομένων, Ορώδης ἐτύγχανεν ἥδη διη-
λαγμένος Ἀρταβάζῃ τῷ Ἀρμενίῳ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ
γυναῖκα Πακόρῳ τῷ παιδί καθωμολογημένος. ἐσιδάσεις
τε καὶ πότοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ ἕτερα.
παρισήγετο δὲ καὶ ἀγὼν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀκουσ-
μάτων. ἦν γὰρ οὔτε Φωνῆς οὔτε γραμμάτων ὁ Ορώδης
Ἑλληνικῶν ἀπείρος· ὁ δὲ Ἀρταβάζης καὶ τραγωδίας ἐποίει,
καὶ λόγους ἔγραφε, καὶ ἱστορίας, ὧν ἔνια διασώζονται.
Τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ Κράσσου κομισθείσης ἐπὶ Θύρας,

Lin. 75. ἐχίδναις καὶ σκύλαις Aug. Ibid. ἀντιμέρους vulgo Plut.
L. 77. προεαλλομένην Edd. Prætulit Aug. cum Plut. L. 78. Pro
χορείαν est πύργος apud Plut. L. 79. ἀκολάστους abest a vet. edit.
Plut. Et denuo deletum est a Reisk. L. 85. καθωμολογημένος edit. 1.
L. 86 sq. καὶ πολλὰ παρισήγετο τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Plutarch. L. 88.
Verbis οὔτε φωνῆς caret edit. 3. oper. errore. Ibid. Τραγῳδ. Plut. u:
alibi, Et caret artic. L. 90. inui Plut.

speciem excetræ præposteræ,
prima facie fera & horrida
equis, hastis & arcubus; ex-
tremo vero agmine desinente
in crotala & cantilenas, perno-
ctationesque libidinosas cum
fœminis. Damnandus est igitur
Rustius; sed nihilominus
reprehendendi Parthi, dum
Milesiaca vituperant, apud
quos multi regnarunt nati e
Milesiis & Jonicis meretrici-
bus Arsacidæ.

Interea Orodes cum Artabaze in gratiam redierat, ejus
sorore desponsa Pacoro suo
filio. Moxque secuta sunt con-
vivium comessationesque, &
multa alia. Introducta sunt &
Græca acroamata. Nam Oro-
des nec linguæ Græcæ rudis
erat nec literarum: Artabazes
vero etiam tragœdias scribebat
& orationes, & historias, quarum
nonnullæ servantur & hodie.
Cæterum quum allatum

ἱερμῆσαι μὲν ἦσαν αἱ τράπεζαι· τραγωδιῶν δὲ ὑποκρι-
 τῆς, ἰάσαν ὄνομα, Τραλλιανός, ἦδεν Εὐριπίδου Βακχῶν
 τὰ περὶ τὴν Αὔρα. εὐδοκμοῦντος δὲ αὐτοῦ, Σιλλάκης
 C. 33. p. 564.

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso

ἡ κιστῆς τῷ ἀνδρῶνι καὶ προσκυνήσας, προῦβαλλεν εἰς
 μέσῳ τοῦ Κράσσου τὴν κεφαλὴν. κρότον δὲ τῶν Πάρθων
 μετὰ χαρᾶς καὶ κραυγῆς ἀραμένων, τὸν μὲν Σιλλάκην
 κατέκλιαν οἱ ὑπηρέται, βασιλέως κελεύσαντος. ὁ δὲ
 ἰάσων τὰ μὲν τοῦ Πενθέως σκευσοποιήματα παρῶνκέ
 τῶν χορευτῶν· τῆς δὲ τοῦ Κράσσου κεφαλῆς λαβό-
 μενος, καὶ ἀναβακχεύσας, ἐπέβαινεν ἐκείνα τὰ μέλη
 μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ᾠδῆς·

φέρομεν ἐξ ὄρεος ἑλικά
 νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
 μακάριον θήραμα.

καὶ ταῦτα μὲν πάντας ἑτέρων. ἀδομένων δὲ τῶν ἐξῆς
 ἀμφαίων πρὸς τὸν χορόν·

Plut. ib.
 pag. 565.

Lin. 94. Σιλλάκης b. l. Ἐ μοx Σιλλάκην Edd. MSS. Ἐ Cand. L. 95.
 πρύβαλλεν Edd. Ἐ μοx Κράσσου absque artic. Prætulit Aug. Plut.
 L. 97. κραυγ. καὶ χαρ. Plut. L. 99. τῶν Πενθ. edit. 3. oper. err.
 L. 6. μακαρίαν θήραν Plut. L. 7. Pro ἀδομένων, quod dedit Aug.
 cum Plut. est ἀμφοτέρων in edit. 1., unde in edit. 2. 3. factum
 ἀμφαίων. Ibid. τῶν ἐξῆς Plut. L. 8 sq. πρὸς τὸν χορόν, sic
 ἱερμῶσιν Edd. MSS. Ἐ Cand. non ferenda menda.

esset caput Crassi ad fores au-
 læ, positæ erant mensæ: tum
 tragædus Jason Trallianus ce-
 cinit ex Euripidis Bacchis car-
 men de Agave. Quumque lau-
 daretur, Sillaces ingressus vi-
 rorum cœnaculum, adoravit,
 & projecit caput in mediũ:
 quod quum a Parthis cum gau-
 dio clamoreque sublatum es-
 set, Sillacem ministri, jubente
 rege, collocarunt in discubi-
 torio lectulo. Jason vero Pen-
 thei apparatus tradidit uni e

choralibus; ipse, correpto
 Crassi capite, bacchabundus,
 magno spiritu pergebat canere
 verficulos illos:

*Ferimus ex montis ambitu
 nuper casam venationem op-
 ptimam.*

Et hæc omnia cum volu-
 ptate spectabantur: quumque
 redeuntibus chori vicibus qui-
 dam saltaret illud: [quum ve-
 ro sequentes alterni versus ad
 Chorum decantarentur:

E 3

PLUTARCHUS

in Crasso
C. 33. p. 565.

Τίς ἐφόνευσεν ;

Ἐμὸν, ἑμὸν τὸ γέρας·

ἀναπηθήσας ὁ Μαξάρθης (ἐτύγχανε γὰρ δειπνῶν) ἀντε-
λαμβάνετο τῆς κεφαλῆς, ὡς αὐτῷ λέγειν ταῦτα μάλ-
λον ἢ ἐκείνῳ προσῆκον. ἤσθεις δὲ ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν οἷς
πάτριόν ἐστιν ἐδωρήσατο, τῷ δὲ Ιάσωνι τάλαντον ἔδωκεν.
Ἐς τοιοῦτόν Φασιν ἐξόδιον τὴν Κράσσου σιρατηγίαν, ὥσπερ
τραγωδίαν, τελευτῆσαι. Δίκη μέντοι καὶ τῆς ἀμότητος Ο-
ρώδην, καὶ τῆς ἐπιτοκίας Σουρήναν, ἀξία μετῆλθε. Σου-
ρήναν μὲν γὰρ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον Ορώδης, Φθονῶν τῆς
δόξης, ἀπέκλεινεν· Ορώδης δὲ, ἀποβαλόντι Πάκορον, ὑπὸ
Ρωμαίων μάχῃ κρατηθέντα, καὶ νοσήσαντι νόσον εἰς ὕδρον
τραπείψαν, Φραάτης ὁ υἱὸς ἐπιβουλεύων, ἀκόνιτον ἔδω-
κεν. ἀναδεξαμένης δὲ τῆς νόσου τὸ Φάρμακον εἰς αὐτὴν,
ὥστε συνεκκριθῆναι, καὶ τοῦ σώματος κουφισθέντος, ἐπὶ
τὴν ταχίστην τῶν ὁδῶν ἐλθὼν ὁ Φραάτης ἀπέπνιξεν αὐτόν.

Plutarch.
in Anton.

C. 28. p. 927.
extr. § 59.

Αἰωρουμένης δὲ Παρθικῆς σιρατιάς περὶ τὴν Με- 25

Lin. 11. Ὁμαξάρθης b. l. Aug. ὁ Πομαξάρθης Plut. ut supra. Ibid.
ἐτύγχ. δι δειπν. Plutarch. L. 12. αὐτῷ edit. 3. ἰαντῷ Plut. Ibid.
ταῦτα λίγη Plut. L. 15. τοιοῦτο idem. L. 18. ὅθον Edd. §
Plut. Præfati Aug. Reg. B. L. 20. ὕδρον Plut. L. 22. ὑφ'
ἑαυτὴν vulgo Plut. quod in ip' ἰαντὴν mutavit Reiskius. L. 23.
ἐκκουφισθ. Plut.

„Quisnam occidit?]

Meus, meus hic honor!

profilii Maxarthes (discum-
bebat enim inter cœnantes)
& ad se trahebat caput, tan-
quam sibi potius quam illi de-
bitum: rex vero lætus donavit
eum more gentis, & Jafoni
talentum dedit. In tale exo-
dium expeditio Crassi desiit,
sicut quædam tragœdia. Dedit
tamen dignas pœnas & crude-
litis Orodes, & Surena per-
jurii: nam Surenam non multo

post rex occidit, invidens illi
tantam gloriam: Orodi vero,
post cæsum a Romanis in præ-
lio Pacorum filium, laboranti
morbo aquæ intercutis Phraa-
tes filius aconitum miscuit:
quod quum vis morbi per al-
vum dejecisset, adeo ut rex
inde haberet se melius; Phra-
ates, ommissis beneficiis, usus
compendio, præfocavit homi-
nem.

PROFECTO deinde Partho-
rum exercitu in Mesopota-

ποποταμίαν, λαβήνον οἱ βασιλέως στρατηγοὶ, Παρθ-
 ικῶν ἀναγορεύσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας ἐπιβατεύσειν
 ἔμελλεν. [εἰ οἷχεσθαι φερόμενον ὑπ' αὐτῶν εἰς Αλεξάν-
 δρειαν.]

PLUTAR-
 CHUS
 in Anton.

30 Επαγοντα δὲ Πάρθους, καὶ τὴν ἀπὸ Εὐφράτου καὶ
 Συρίας ἄχρι Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν καταστρεφόμενον,
 πύρρηνος Αντώνιος, ὥρμησε μὲν Πάρθοις ἐνίστασθαι, καὶ
 μέχρι Φοινίκης προῆλθεν. Φουλκίας δὲ γραμμασιν αὐτὸν
 τῆς γυναικὸς καλούσης, καὶ μετὰ Θρήνων μεταπεμψού-
 35 σης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Καὶ Φίλος γενόμενος Καίσαρι καὶ Πομπηίῳ τῷ Σικε-
 λίας ἀρχοντι, προὔπεμπεν αὐτοῖς εἰς Ἀσίαν Οὐεντίδιον,
 Πάρθοις ἐμπαροῦν ἐσόμενον τοῦ πρόσω χωρεῖν. αὐτὸς δὲ
 Καίσαρι χαριζόμενος, ἱερεὺς ἀπεδείχθη τοῦ προτέρου Καί-
 40 σαρος· καὶ τὰλλα κοινῶς καὶ Φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς.

Plut. ib.
 C. 32. p. 930.

Lin. 27. ἐπικατεύειν Edd. ex Reg. A. L. 28. Pro οἷ, quod editum est,
 dabat ei Reg. A. ei Reg. B. ὃν Aug. Verba autem haec, quia unciis
 inclusi, & mendose ex Plutarcho transcripta & monstrosa ra-
 tione huc rapta sunt. Nam Plut. ibi de Antonio agens, dicit, eum
 (τὸν αὐτὸν) a Cleopatra Alexandriam esse abductum. L. 32. ἀν-
 εἶσταί τινος. Aug. Ibid. sq. Quatuor verba καὶ μετ. Φον. προῆλ-
 θη, absunt ab Edd. Dedit Aug. ut Plut. L. 33. γραμμάτων Aug.
 ubi excidisse de a videri possit. Brevius apud Plut. Φουλκίας δι γραμ-
 ματα Θρήνων μετὰ πεμψούσης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. L. 36. sq.
 Loco verborum καὶ οἷος usque εἰς Αἴον. Οὐεντίδιον (lin. 37.) brevius
 apud Plut. est: Αντώνιος δὲ μετὰ τὰς διαλύσεις Οὐεντίδιον μὴ εἰς Ἀσίαν
 προῦκιναι. L. 37. Ventidii nomen constanter in hoc Libro men-
 dose Οὐεντίδης scribunt MSSi nostri. Sed recte Cand. L. 39. Καί-
 σαρ, abest ab Edd. Dedit Aug. ut Plut.

miam, regii duces Labienum
 appellarunt imperatorem Par-
 thicum, invasuri Syriam, aut
 etiam usque Alexandriam illum
 deducturi.

Eum subnixum Parthicis o-
 pibus postquam subigere to-
 tum Asiae tractum qui est inter
 Euphratem & Joniam, Anto-
 nius audit, accingebat se ad
 bellum Parthicum: [et Phae-

niciam usque progressus est.]
 Sed revocatus Fulviae suae lite-
 ris, cum lamentis eum accer-
 sentis, reversus est in Italiam.

Ubi junctus amicitia Caesari
 & Pompejo tenenti Siciliam,
 praemisit rursus in Asiam Ven-
 tidium, ut Parthos non sneret
 ulterius procedere: ipse in
 amicorum gratiam creatus est
 flamen divi Caesaris: alia quo-

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 29. p. 562.

λήνη παραλλάξῃ τὸν σκορπίον, ἀλλ' ἔγωγε, εἰπὼν, μάλ-
λον φοβοῦμαι τὸν τοξότην, ἀπήλαυνεν ἐς Συρίαν μετὰ
ἱππέων πεντακοσίων. ἄλλοι δὲ μὲν, χρησάμενοι πιστοῖς
ὁδηγοῖς, ἐλάβοντο χωρίων ὀρειῶν, ἃ καλεῖται Σύνακα, 45
καὶ κατέστησαν ἐν ἀσφαλεῖ πρὸς ἡμέρας αὐτοῖ, περὶ
πεντακισχιλίους· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς Οὐλιά-
βιος. Τὸν δὲ Κράσσον ἡμέρα κατελάμβανεν ἔτι ἀγόμενον
ὑπὸ Ἀνδρομάχου περὶ τὰς δυσοδίας καὶ τὸ ἔλος. ἦσαν
δὲ τέσσαρες σπαῖραι σὺν αὐτῷ θυρεοφόρων, ἱππεῖς δὲ 50
παντελῶς ὀλίγοι, καὶ πέντε ραβδοῦχοι. μεθ' ὧν ἐπιτό-
νως καὶ μόλις ἐς τὴν ὁδὸν καταστάς, ἤδη τῶν πολεμίων
ἐπικειμένων, ὅσον δώδεκα σιταδίους ἀπολιπὼν τοῦ συμ-
μῖξαι τοῖς περὶ Οὐλιάβιον, ἐπ' ἄλλον διαφεύγει λόφον,
οὐχ οὕτω μὲν ἀφιππων, οὐδ' ὄχυρόν, ὑποκείμενον δὲ τοῖς 55
Συνάκοις, καὶ συνηρημένον ἀνχένι μακρῷ, διὰ μέσου

Lin. 42. σκορπίον Edd. ex Reg. A. σκορπίον ded. Aug. Reg. B. ut Plut. Ibid. ἰγὰ Edd. γὰ adjecit Aug. ut Plut. Ibid. sq. ἵτι τούτου μᾶλλον φοβ. Plut. L. 43. τιν, ante τοξ. caret edit. 1. Ibid. εἰς Ἀσσυρίαν Plut. L. 44. ἀλλ' οἷον μὲν Edd. & MSS. nostri. Reposui ἀλλοὶ δὲ, ut est apud Plut. μὲν abest a Plut. L. 45. Σύνακα Plut. & ποικ. Σινάκις. L. 46 sq. Commodius Plut. πρὸς ἡμέρας. οἷον περὶ παντακ. ἦσαν. L. 47 sq. Οὐλιάβιος Plut. & sic constanter. L. 48 sq. κατελάμβ. ἐπιβουλεύμενον ἐπὶ Ἀνδρ. Plut. L. 49. τὰς δυσχωρίας Plut. L. 50. θυρεοφόρων b. l. Aug. & Plut. L. 52. ἐς τὴν ὁδὸν καὶ μόλις Plutarch. L. 54. περὶ τὸν Οὐλιάβιον Plut. Ibid. διαφεύγει Plut. L. 56. Συνάκις b. l. Aug. Ibid. sq. διὰ μισ. κρατύνonti edit. 1.

donec] luna transeat [transi-
isset] scorpium, At ego, in-
quit, sagittarium magis me-
tuo: atque ita in Syriam pro-
peravit cum D. equitibus. Hi
[Alii vero,] duces fidos nacti,
pervenerunt ad montana quæ
Synaca vocantur, & ante lu-
cem recollegerunt ferme quin-
que millia militum: quibus
præfectus erat vir fortis Octa-
vius. Crasso autem dies super-
venit, sequenti Andromachum

magno labore per palustria.
Habebat is secum cohortes
scutatorum quatuor, & per-
paucos equites, cum quinque
lictoribus: cum quibus labore
magno eluctatus difficultates
itineris, jam appropinquantibus
hostibus, in alium tumu-
lum refugit, duodecim ferme
stadiis ab Octavio distantem,
non tam munitum aut equis
impervium, sed subjacentem
Synacis, & conjunctum longa

καταλείποντι τοῦ πιδίου πρὸς τοῦτον. Ἦν οὖν ἐν ὄψει τοῖς περὶ τὸν Οκλιάδιον ὁ κίνδυνος αὐτοῦ· καὶ πρῶτος Οκλιάδιος ἔδει μετ' ὀλίγων ἀνωθεν ἐπιβηθῶν. εἴτα οἱ λοιποὶ,

PLUTARCHUS
in Crasso
C. 29. p. 562.

- 60 κακίσαντες ἑαυτοὺς, ἐφέροντο· καὶ προσπεσόντες, καὶ ὡσάμενοι τοὺς πολεμίους ἀπὸ τοῦ λόφου, περιέσχον ἐν μέσῳ τὸν Κράσσον, καὶ προὔβαλλον τοὺς θυρεοὺς· μεγαλῆγορουντες, ὡς οὐκ ἔστι Πάρθοις βέλος ὃ προσπεσῆται τῷ σώματι τοῦ αυτοκράτορος, πρὶν ἢ σφᾶς ἀ-
65 παντας ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἀποθανεῖν.

Ὅρων οὖν ὁ Σουρήνας τοὺς τε Πάρθους ἀμβλύτερον ἢ δὴ κινδυνεύοντας, ἦν τε νῦξ ἐπίσχη, καὶ τῶν ὀρων οἱ Ῥωμαῖοι λάβωνται, παντάπασιν αὐτοὺς ἐσομένους ἀλήπτους, ἐπῆγε τῷ Κράσσῳ δόλον. ἀφείθησαν μὲν γὰρ ἔνιοι τῶν αἰχμαλώτων, ἀκηκοότες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν βαρβάρων πρὸς ἀλλήλους ἐπίτηδες διαλεγόμενων, ὡς οὐ βούλεται βασιλεὺς ἄσπονδον αὐτῷ πόλεμον εἶναι πρὸς Ῥωμαίους, ἀλλὰ τὴν Φιλίαν ἀναγαγεῖν χάριτι, Κράσσῳ χρησάμενος Φιλανθρωπῶς. ἔσχεον δὴ μάχης οἱ Βάρβαροι. ὁ Σου-

Plut. ib.
Cap. 30.

Lin. 59. μετ' ὀλίγοι Edd. in vitis MSS. L. 60. ἐπείγοντο Plutarch. L. 62. περιέβαλλον vulgo Plut. L. 67. καὶ ἦν ἡ νύξ Plut. L. 72. αὐτῷ edit. 2. 3. Ibid. τὸν πόλεμον Plut. L. 73. τὴν δὲ φιλίαν ἀναλαβὴν Plut. Ibid. ἀγαγὴ Aug. L. 74. ἔσχεον δὲ Plut. Ἐσ' μοι κατεῖ ο.

cervice, tendente per mediam planiciem. Itaque periculum ejus Octaviū latere non poterat: qui primus cum paucis accurrit in ejus auxilium; deinde reliqui se invicem inrepantes sequebantur, repressisque hostibus a tumulto, Crassum receperunt in medium, scutis objectis, jactando, nullum velum Parthicum posse corpus imperatoris attingere, priusquam propugnatores omnes ad unum caderent.

Itaque Surenā videns Par-

thos jam segnius subire pericula, &, si forte nox occupaverit, Romanos jam montana tenentes fore omnino incomprehensibiles, dolo Crassum aggressus est: dimisit enim aliquot captivos, qui barbaros de industria confabulantes audierant, regem non abhorrere a pace cum Romanis facienda, & amicitiam illorum cupere, exhibiturumque omnem humanitatem Crasso, ut per eum conciliaretur: & abstinebant a pugna barbari. Tum

PLUTAR- ρήνας δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων προσελάσας ἀτρέμα τῷ λό- **75**
CHUS Φῶ, τοῦ μὲν τόξου τὸν τόνον ἀνῆκε, τὴν δεξιὰν δὲ προῦ-
in Crasso τεινεν. ἐκάλει δὲ τὸν Κράσσον ἐπὶ συμβάσεις, ὑπειπὼν
C. 30. p. 562. ὅτι, τῆς μὲν ἀνδρείας καὶ δυνάμεως ἄκοντος πεπειρά-
 σαι βασιλέως· πρᾶότητα δὲ αὐτὸς καὶ ΦιλοΦροσύνην
Plut. ib. ἐκῶν ἐπιδείκνυται, σπενδόμενος ἀπιούσι, καὶ παρέχων **80**
pag. 563. σώζεσθαι. Ταῦτα τοῦ Σουρήνα λέγοντος, οἱ μὲν ἄλλοι
 προθύμως ἐδέξαντο, καὶ περιχαρεῖς ἦσαν· ὁ δὲ Κράσσος,
 οὐδὲν ὅτι μὴ δι' ἀπάτης ἐσφαλμένος ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὸ
 κίφνιδιον τῆς μεταβολῆς ἄλογον ἡγούμενος, οὐχ ὑπή-
 κουεν, ἀλλὰ ἐβουλεύετο. τῶν δὲ στρατιωτῶν βοῶντων καὶ **85**
 κελυόντων, εἴτα λοιδορούντων καὶ κακιζόντων, ὥς προ-
 βάλλοντα μαχομένους αὐτοὺς οἷς αὐτὸς ἀνὼπλοις ἐς
 λόγους οὐ θαρρεῖ συνελθεῖν· πρῶτον μὲν ἐπειράτο δεῖ-
 σθαι, καὶ λέγειν, ὅτι, τὸ λειπόμενον μέρος τῆς ἡμέρας
 διακαρτερήσαντες, ἐν τοῖς ὄρεινοῖς καὶ τραχέσι δύνανται **90**
 διὰ νυκτὸς ἵεναι· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδείκνυε, καὶ παρεκάλει

Lin. 75. προσυλάσας Edd. Prætulī Aug. Plut. Ibid. ἀτρέμας Aug.
L. 76. τιν δι' ἐξίαν Plutarch. L. 77. καλεῖ δὲ Plut. Ibid. ὑπειπὼν
bene Plut. L. 78. ἀνδρείας Edd. Secus Aug. cum Plut. Ibid. sq.
πεπειράσας Plutarch. L. 79. αὐτοῖς καὶ idem. L. 80. ἐπιδείκνυται
edit. 1, L. 87. μαχομένους Edd. ex Reg. A. Reñius Aug. Reg. B.
ut Plut.

Surenæ cum optimatibus pau-
 latim accedens ad tumultum,
 arcum laxavit, & protendit
 dexteram, invitabatque Cra-
 ssus ad fœdera; dicens, eum
 inviti regis expertum vim ac
 potentiam: nunc vero ultro
 clementiam offerri & benefi-
 centiam, illo salutem securi-
 tatemque donante abeuntibus.
 Hæc Surenæ pollicita læti
 libentesque accipiebant alii:
 solus Crassus non decipie-
 batur, quippe qui nullam tam

repentinæ mutationis ratio-
 nem videbat, & ideo non sta-
 tim assentiens, deliberabat
 amplius. Sed quum milites
 magno clamore pacem expe-
 terent, non abstinentes a con-
 vitiis, quod ipsos objectaret
 viris quos ne inermes quidem
 auderet accedere: primum
 conatus est eos precibus ac
 rationibus inducere, ut dura-
 rent ejus diei reliquum, quan-
 doquidem possent per mon-
 tana & aspera noctu iter fa-

τὴν ἐλπίδα μὴ προσέσθαι τῆς σωτηρίας ἐγὼς οὕτης. ὡς δὲ χαλεπαίνοντες αὐτῷ, καὶ τὰ ὄπλα κρούοντες, ἡπείλουν, φοβηθεὶς ἐχώρει, καὶ τοσοῦτον εἶπε μεταστρά-
 95 Φεῖς· Οὐκ ἴασι καὶ Πετρώνιε, καὶ ὅσοι ἄλλοι πάρεσσι Ρω-
 μαίων ἄρχοντες, ὑμεῖς ὁρᾶτε τῆς ἐμῆς οδοῦ τὴν ἀνάγκην,
 καὶ σύνησθε παρόντες, ὡς αἰσχυρὰ πάσχω καὶ βίαια.
 τοῖς δὲ ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις λέγετε, σωθέντες, ὡς
 Κράσσος ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπόλωλε, καὶ
 οὐκ ἐκδοθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 30. p. 563.

Οὐ μὴν ἔμειναν οἱ περὶ τὸν Οὐκ ἴασιον, ἀλλὰ συγκα-
 τέβαινον ἀπὸ τοῦ λόφου. τοὺς δὲ ραβδούχους ἐπομένους
 ὁ Κράσσος ἀπήλασε. Πρῶτοι δὲ τῶν βαρβάρων ἀπήντη-
 5 σαν αὐτοῖς δύο μιξέλληγες, οἱ καὶ προσεκύνησαν τὸν Κράσ-
 σον, ἀπὸ τῶν ἵππων ἀλάμενοι, καὶ προσαγορεύσαντες
 Ἑλλάδι Φωνῇ παρεκάλουν προτέμναι τινὰς, οἷς ἐπι-
 δείξεται Σουρήνας ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνὸπλους
 καὶ ἀσιδήρους προσερχομένους. Ὁ δὲ Κράσσος ἀπεκρί-

Plut. ib.
 Cap. 31.

Lin. 97. σύνεσι mend. edit. 1. L. 99 sq. Absunt b. l. verba ἀπόλωλε
 καὶ apud Plut. sed post πολιτῶν adijcitur ἀπόλωλε. L. 4. ἀπήλασε
 Aug. ἰπῆλασε vulgo Plut. L. 5. αὐτῷ Plut. L. 6. ἀλάμενοι vulgo
 Plut. L. 8. περὶ αὐτὸν edit. 2. 3.

cere: viam simul ostendens,
 & rogans ne propinquæ salutis
 spem abrumperent. Sed quum
 indignantes & arma concu-
 tientes minarentur, territus
 abiit; inter eundem his tan-
 tum verbis suos allocutus:
 „Octavi, tuque Petroni, &
 quotquot adestis Romani prin-
 cipes, videtis me necessitate
 coactum proficisci, testes
 quam turpiter vim patiar:
 proinde omnibus dicite, post-
 quam incolumes evaseritis,
 Crassum deceptum ab hosti-

bus perisse, non deditum a
 civibus.”
 Octavius tamen & cæteri
 non manserunt in tumulto, sed
 simul descenderunt: lictores
 vero sequi se Crassus non per-
 misit. Descendentibus ante
 omnes occurrerunt duo semi-
 græci, qui desilierunt ab equis
 & Crassum adorarunt, saluta-
 tumque Græce rogabant, ut
 aliquos præmitteret, qui præ-
 tentarent Surenæ & comites
 inermes absque telo venien-
 tes. Respondit ille, si vel

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 31. p. 563.

νατο μὲν, ὡς εἰ καὶ τὸν ἐλάχιστον εἶχε τοῦ ζῆν λόγον, 10
οὐκ ἂν εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἦλθεν. ὅμως δὲ Ῥωσκίους ἀδελ-
Φοὺς ἔπεμψε, πεισομένους ἐπὶ τίσι καὶ πόσοι συνάσιν.
οὓς εὐθύς ὁ Σουρήνας συνέλαβε καὶ κατέσχευ· αὐτὸς δὲ
μετὰ τῶν ἀρίστων ἰπώτης προσήει, καὶ, Τί τοῦτο;
ἔφη, πεζὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ; ἡμεῖς δὲ ὀχούμεθα; 15
Καὶ τῷ προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν ἰπῶν αὐτῷ. τοῦ δὲ
κράσσου Φήσαντος, οὐθ' ἑαυτὸν ἀμαρτάνειν, οὐτ' ἐκείνον,
ὡς ἐκατέρω πατρίον ἐσθι ποιουμένους τὴν σύνοδον· εἶναι
μὲν αὐτόθεν, ἔφη, σπονδάς καὶ εἰρήνην ὁ Σουρήνας Ορώ-
δη τε βασιλεῖ καὶ Ῥωμαίοις· δεῖν δὲ γραφασθαι τὰς 20
συνθήκας, ἐπὶ τὸν ποταμὸν προελθόντας. Οὐ γὰρ ὑμεῖς γε,
ἔφη, πάνυ μνήμονες ὁμολογιῶν οἱ Ῥωμαῖοι. Καὶ πρού-
τεινε τὴν δεξιὰν αὐτῷ. μεταπεμπόμενου δὲ ἰπῶν, οὐδὲν
ἔφη δεῖν· βασιλεὺς γάρ σοι δίδωσι τοῦτον. Ἄμα δὲ

ἰπῶος

Lin. 11. ἡλθ. εἰς χερ. αὐτοῖς Edd. Alia serie Aug. cum Plut. Ibid. ἀλλως δὲ Edd. ex Regiis. δύο δὲ vulgo Plut. ἀλλως δὲ Codd. nonnulli Plut. ὅμως δὲ dedit Aug. Ibid. ποῖστος Edd. ex Reg. B. ποῖστος Reg. A. Riscos Cand. Præuli Aug. ut Plut. L. 13. συνασθῶν κατέσχευ Plutarch. Ibid. αὐτὸν δὲ Edd. Rectius Aug. Plut. L. 15. Ῥωμ. ἀνάκτορ Edd. Secus Aug. cum Plutarch. Et imperator Cand. L. 16. πῶ ἀβεστ ab Aug. L. 17. οὐτε αὐτὸν ἀμ. Plut. L. 19 sq. ὁ ποταμ. (sic) Aug. Τροάδ. Plut. ut alibi. L. 21. προσελθόντας Edd. Præuli Aug. L. 23. περιπεμίνω Aug.

minimo teneretur vitæ deside-
rio, se non fuisse venturum
in manus eorum: misit tamen
Riscos [Roscios] fratres, co-
gnituros, ad quid & quam
multi veniant. Quos mox Su-
rena comprehensos retinuit:
ipse vero cum optimatibus
eques ad eum accedebat: &
Quid hoc est, inquit, pedes
Romanorum imperator? &
nos vehimur: simulque iussit
quendam, ut equum ei addu-
ceret. Quumque Crassus re-

spondisset, nec se peccare, nec
illum, quando uterque patrio
more iret ad colloquium; Su-
rena dixit, jam inde pacem
esse Orodi regi cum Romano
populo, fœdus autem opor-
tere scribi quum venerint ad
fluvium. „Soletis enim, in-
quit, vos Romani, non admo-
dum esse pactorum memores:
simulque dextram ei porre-
xit. Quumque ille [Crassus] e-
quum accerferet, negavit esse
opus: Hunc enim tibi, inquit,
rex dono

25 ἵππος τε τῷ Κράσσῳ παρέσθη χρυτοχάλινος, οἱ τε ἀνα-
 βολαῖς αὐτὸν ἀράμενοι περιέβησαν, καὶ παρείωντο πλη-
 γῇ τὸν ἵππον ἐπιταχύνοντες. Οκλιάβιος δὲ πρῶτος ἀντι-
 λαμβάνεται τῶν χαλινῶν, καὶ μετ' ἐκείνον εἰς τῶν χι-
 λάρχων Πετρώνιος. εἴτα οἱ λοιποὶ περιέσταντο, τὸν τε
 30 ἵππον ἀνακόπῃ βευλόμενοι, καὶ τοὺς πιεζοῦντας ἐξ
 ἐκατέρου μέρους τὸν Κράσσον ἀφέλκοντες. ὠδισμοῦ δὲ
 γυνομένου καὶ ταραχῆς, εἴτα πληγῶν, Οκλιάβιος μὲν,
 ἀνασπᾶσας ξίφος ἐνὸς τῶν βαρβάρων, κτείνει τὸν ἵππο-
 κόμον, ἕτερος δὲ τὸν Οκλιάβιον, ἐκ τῶν ὀπισθεν πατάξας.
 35 Πετρώνιος δὲ ὅπλου μὲν οὐκ εὐωόρησεν, εἰς δὲ τὸν θώ-
 ρακα πληγῆς ἀπεπαύθησεν ἄτρωτος. Τὸν δὲ Κράσσον ὁ
 Μαξάρθης Πάρθος ἀπέκτεινεν. οἱ δὲ οὐ, φασίν, ἀλλ'
 ἕτερον μὲν εἶναι τὸν ἀποκτείναντα, τοῦτον δὲ κειμένου τὴν
 κεφαλὴν ἀποκόψαι καὶ τὴν δεξιάν. εἰκάζεται δὲ ταῦτα
 40 μᾶλλον ἢ γινώσκεται. τῶν γὰρ παρόντων οἱ μὲν, ἐκεῖ

*Lin. 25. τε post ἵππος caret Plut. L. 26. παρῖσθαι vulg. Plut.
 quod in περιβ. mutatit Reisk. L. 30. ἀνακ. π. πυρῆμνοι Plut.
 Ibid. πιεζοντας Edd. πιεζοντας Aug. ex πιεζοντας corrupt. quod est
 apud Plut. Ibid. sq. πηξ. Κράσσον ἰξ. in. μρ. ἀρ. Plut. L. 33-
 ας ξίφος Plut. L. 35. νύκρησιν Aug. L. 36. ἀπικ. ἀπο τοῦ
 ἵππου ἀτρ. Plut. L. 36 sq. Μαξάρθης videtur esse in Aug. Κράσ-
 σον ὄνομα Πωμακαίδης Plut.*

rex dono dat. Moxque admo-
 tus est ei equus auro frenatus,
 in quem stratores eum impo-
 fuerunt: hærebantque lateri-
 bus, equum incitantes. Ibi
 primus Octavius arreptum fre-
 no retinuit, & post illum unus
 tribunorum Petronius: dein-
 de reliqui circumsteterunt, e-
 quum inhibere volentes, & eos
 qui Crassum diversa ex parte
 urgebant, abstrahentes. Quum-
 que se mutuo protruderent
 turbarentque, ventum est ad

verbera: Octavius stricto gla-
 dio peremit equifonem cujus-
 dam barbari, & eum rursus
 alius inflicto a tergo vulnere:
 Petronius vero telum quidem
 non habuit, sed percussus in
 loricam resiliit integer: Cra-
 sum Maxarthes Parthus inter-
 fecit. Quidam occisum ajunt
 ab alio, hunc vero jacentis
 caput abscidisse cum dextera.
 Verum istæ conjecturæ sunt
 potius, quam certi aliquid;
 nam qui aderant, partim ibi,

Vol. III.

E

PLUTAR. μαχόμενοι περὶ τὸν Κράσσον ἀνῆρέθησαν, οἱ δ' εὐθύς
 CHUS ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸν λόφον. Επελόντων δὲ τῶν Παρθίων,
 in Crasso 6.21. p. 564. καὶ λεγόντων, ὅτι Κράσσος μὲν δίκην δέδωκε, τοὺς δὲ
 ἄλλους κελεύει Σουρήνας κατιέναι θαρρύνοντας· οἱ μὲν ἐνε-
 χείρισαν αὐτοὺς, καταβάντες· οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ἐσπάρη- 45
 σαν. καὶ τούτων παντάπασιν ὀλίγοι διεσώθησαν· τοὺς
 δὲ ἄλλους ἐκθηρεύοντες οἱ Ἀραβες συνελάμβανον καὶ
 διέφθειρον. λέγονται δὲ οἱ πάντες δισμύριοι μὲν ἀποθα-
 νεῖν, μύριοι δὲ αἰλῶναι ζῶντες,

Plut. ib.
 Cap. 32.

Ὁ δὲ Σουρήνας τὴν κεφαλὴν τοῦ Κράσσου καὶ τὴν χεῖ- 50
 ρα πρὸς Ορώδην ἔπεμψεν ἐς Ἀρμενίαν· αὐτὸς δὲ, διαδοὺς
 λόγον ὑπὸ ἀγγέλων ἐς Σελεύκειαν, ὥς ζῶντα Κράσσου
 αἶγος, παρεσκεύαζε πομπὴν τινα γελοίαν, ὕβρει προσα-
 γορεύων θρίαμβον. Ὁ μὲν γὰρ ἐμφερέστατος Κράσσου
 τῶν αἰχμαλώτων Γάιος, ἐσθῆτα βασιλικὴν γυναικὸς ἐν- 55
 δὺς, καὶ διδαχθεὶς Κράσσος ὑπακούειν καὶ αὐτοκράτωρ
 τοῖς καλοῦσιν, ἐφ' ἵππου καθήμενος ἤγετο· πρὸ αὐτοῦ

Lin. 41 sq. εὐθύς ἀνεχώρησαν Plut. L. 43. ἰδὲ αὖτε idem. L. 44 sq.
 ἐνχείρισαν αὐτοὺς Edd. Relle Aug. cum Plut. αὐτοὺς dedit etiam
 edit. 1. L. 47 sq. συνελαμβ. ἢ διέφθ. Edd. Cand. καὶ dedit Aug. cum
 Plut. L. 51. Ορώδην edit. 1. Ορώδην jam ἔξ Aug. ut Edd. ἔξ sic
 idem deinceps. L. 53. ἤγετο, παρεσκευάζετο Plut. L. 55. Γάιος
 Πακκίανος ἐσθῆτα βασιλικὴν ἰδὲ Plut.

defendentes Crassum, cecide-
 runt, partim mox refugerunt
 in tumulum. Deinde quum
 Parthi adequarent, dicentes
 Crassum jam poenas dedisse,
 reliquos vero Surenam jubere
 descendere securos; alii se
 dediderunt, alii noctū diffu-
 gerunt: ex quibus admodum
 pauci evaserunt incolumes:
 cæteros Arabes peruestigando
 capiebant & jugulabant. Fer-
 tur, cæsa esse in universon
 xx. M. capta vero x. M. mi-
 litum.

Surena caput dextramque
 Crassi ad Oródem misit in Ar-
 meniam: ipse vero sparsis Se-
 leuciae rumoribus per nuntios
 quod vivum Crassum duceret,
 adornavit pompam quandam
 ridiculam, quam contumeliose
 triumphum vocabat. Cajus
 enim quidam inter captivos
 Crasso simillimus, indutus
 stola reginea, doctusque ut
 quoties Crassus & imperator
 appellaretur, exaudiret, du-
 cebatur equo insidens: ante
 quem tubicines & lictores qui-

ἡ σαλπικηλαὶ καὶ βαβδούχοι τινες ὀχούμενοι καμήλοις PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 32. p. 564.
ἐπλανον. ἐξήρτητο δὲ τῶν βαβδούχων βαλάντια, καὶ
παρὰ τοὺς πελέκεις πρόσφατοι κεφαλαὶ Ῥωμαίων ἀπο-
τετμημένοι. κατόπιν δὲ εἶποντο Σελευκίδες ἐταῖροι, καὶ
μουσουργοὶ, πολλὰ βωμολόχα καὶ γελοῖα δι' ἀσμάτων
εἰς θηλύτητα καὶ ἀνανδρίαν τοῦ Κράσσου λέγοντες. Ταῦ-
τα μὲν οὖν πάντες ἐθεῶντο· τὴν δὲ γερουσίαν τῶν Σελευ-
κῶν ἀθροίσας, εἰσήμεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀρι-
στίδου Μιλησιακῶν, οὗ τι ταῦτά γε καταψευδάμενος·
εὐρέθη γὰρ ἐν τοῖς Ρουσίου σκευοφόροις, καὶ παρέσχε τῷ
Σουρήνᾳ καθυβρίσαι πολλὰ καὶ κατασκῶψαι τοὺς Ῥω-
μαίους, εἰ μὴδὲ πολεμοῦντες ἀπέχεσθαι πραγμάτων.
καὶ γραμμάτων δύνανται τοιούτων. Τοῖς μὲντοι Σελευ-
κῶσι ἰδοὺ σοφὸς ἀνὴρ ὁ Αἰσώπῳ εἶναι, τὸν Σουρήναν
οὕτως τὴν μὲν τῶν Μιλησιακῶν ἀκολασθημάτων πῆραν
ἐξηρτημένοι πρόσωθεν, ὅπισθεν δὲ Παρθικὴν Σύβαριν ἐφελ-
κόμενον, ἐν τσαῖσδε παλλακίδων ἀμάξαις· τρόπον τινα

Lin. 59. ἱλαυνεν Plut. Ibid. τῶν ῥέζων idem. Sic recte Cand. quo-
rum virgis. L. 61. Σελευκίδης vulgo Plutarch. Ibid. sq. ἱταίρας
μυο. Plut. absque conjunct. L. 63. λήγουσαι edit. 2. 3. ex Plut.
L. 66. ὑπὸ Plut. L. 67. Pseudolitu Reg. B. L. 69. αἱ μὲν Edd.
inutilis MSSis & Plut. L. 70 sq. Σελευκίστη Aug. Plut. L. 71.
ὁ ἀβέστ α Plut. L. 73. Σύβαριν edit. 2. 3. oper. errore. L. 74. ἐν
πυκνότητι Plut.

dam camelis vehebantur. Ap-
penſæ autem erant crumenæ
fascibus, & securibus recens
abscissa Romanorum capita.
A tergo sequebantur Seleuci-
enses meretriculæ, & fidici-
næ, jactantes multa scurrilia
ridiculaque carmina in Crassi
dignitatem foemina quam viro
mollitiem. Atque id fuit pu-
blicum spectaculum. Senatu
autem Seleucienſi convocato,
protulit impuras fabulas Ari-
stidis Mileſii, nihil hic fingens;

repertæ enim fuerant in farci-
nis Rustii: unde Surena am-
plain materiam nactus est illu-
dendi & cavillandi in Roma-
nos, qui ne in bello quidem
abstinere possint a talibus vel
rebus vel literis. Sane Seleu-
cienſes mirabantur Æſopi ſa-
pientiam, quum viderent Su-
renam in antica pera præ ſe
ferentem Mileſiaca, in poſti-
cam vero rejeciſſe Parthorum
Sybaritica, trahentem poſt ſe
carpenta plena pellicibus, in

PLUTAR- ταῖς λεγομέναις ἐχίδναις καὶ σκυτάλαις ἀντιμόρφως, 7
CHUS τὰ μὲν ἐμφανῇ καὶ πρόσθια μέρη φοβερά καὶ θηριώδη
in Crasso δόρασι καὶ τόξοις καὶ ἵπποις προβαλλομένην, κατ' οὐρανὸν
C. 32. p. 564. δὲ τῆς φάλαγγος εἰς χορείαν καὶ κρέταλα καὶ ψαλμούς
καὶ παννυχίδας ἀκολάστους μετὰ γυναικῶν τελευτῶσαν.
ψεκτὸς μὲν γὰρ ὁ Ρούσιος· ἀναιδέις δὲ Πάρθοι, τὰ Μι- 8
λησιακὰ ψέγοντες, ὧν πολλοὶ βεβασιλεύσασιν, ἐκ Μι-
λησιῶν καὶ Ἰωνίδων ἐταιρῶν γεγονότες Ἀρσακίδαι.

Plut. ib.
Cap. 33.

Τούτων δὲ πραττομένων, Ορώδης ἐτύγχανεν ἤδη διηλ-
λαγμένος Ἀρταβάζῃ τῷ Ἀρμενίῳ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ
γυναῖκα Πακόρῳ τῷ παιδί καθωμολογημένος. ἐσίλασεν 8
τε καὶ πότοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ ἕτερα.
παρυσήγετο δὲ καὶ ἀγὼν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀκουσ-
μάτων. ἦν γὰρ οὔτε Φωνῆς οὔτε γραμμάτων ὁ Ορώδης
Ἑλληνικῶν ἀπείρος· ὁ δὲ Ἀρταβάζης καὶ τραγωδίας ἐποίει,
καὶ λόγους ἔγραφε, καὶ ἰστορίας, ὧν ἐνίαι διασώζονται. 9
Τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ Κράσσου κομισθείσης ἐπὶ Θύρας,

Lin. 75. ἐχίδναις καὶ σκύλαις Aug. Ibid. ἀντιμόρφως vulgo Plut.
L. 77. προβαλλομένην Edd. Prætulit Aug. cum Plut. L. 78. Pro
χειρίαν est πέριας apud Plut. L. 79. ἀκολάστους abest a vet. edit.
Plut. Et denuo deletum est a Reisk. L. 85. καθωμολογημένος edit. 1.
L. 86 sq. καὶ πολλὰ παρυσήγετο τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Plutarch. L. 88.
Verbis οὔτε φωνῆς caret edit. 3. oper. errore. Ibid. Τῶνδ. Plut. ut
alibi, Et caret urtic. L. 90. inui Plut.

speciem excetræ præposteræ,
prima facie fera & horrida
equis, hastis & arcubus; ex-
tremo vero agmine desinente
in crotala & cantilenas, perno-
stationesque libidinofas cum
foeminis. Damnandus est igitur
Rustius; sed nihilominus
reprehendendi Parthi, dum
Milesiaca vituperant, apud
quos multi regnarunt nati e
Mileis & Jonicis meretrici-
bus Arsacidæ.

Interea Orodes cum Artabaze in gratiam redierat, ejus
sorore desponsa Pacoro suo
filio. Moxque secuta sunt con-
vivium comessationesque, &
multa alia. Introducta sunt &
Græca acroamata. Nam Orodes
nec linguæ Græcæ rudis
erat nec literarum: Artabazes
vero etiam tragœdias scribebat
& orationes, & historias, qua-
rum nonnullæ servantur & ho-
die. Cæterum quum allatum

ἐπὶ ἡμέραις μὲν ἦσαν αἱ τραπέζαι· τραγωδιῶν δὲ ὑποκρι-
 τῆς, Ἰάσων ὄνομα, Τραλλιανὸς, ἥδεν Εὐριπίδου Βακχῶν
 τὰ περὶ τὴν Αἰγυῖν. εὐδοκίμοῦντος δὲ αὐτοῦ, Σιλλάκης
 95 ἐπιστὰς τῷ ἀνδρῶνι καὶ προσκυνήσας, προὔβαλλεν ἐς
 μέσον τοῦ Κράσσου τὴν κεφαλὴν. κρότον δὲ τῶν Πάρθων
 μετὰ χαρᾶς καὶ κραυγῆς ἀραμένων, τὸν μὲν Σιλλάκην
 κατέκλιναν οἱ ὑπηρέται, βασιλέως κελεύσαντος. ὁ δὲ
 Ἰάσων τὰ μὲν τοῦ Πενθέως σκευσοποιήματα παρέδωκε
 1 τῶν χορευτῶν· τῆς δὲ τοῦ Κράσσου κεφαλῆς λαβό-
 μενος, καὶ ἀναβακχεύσας, ἐπέβαινε ἐκείνα τὰ μέλη
 μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ᾠδῆς·

Φέρομεν ἐξ ὄρεος ἑλικά
 νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
 μακάριον θήραμα.

Καὶ ταῦτα μὲν πάντας ἑτέρων. ἀδομένων δὲ τῶν ἐξῆς
 αἰμοβαίων πρὸς τὸν χορόν·

Plut. ib.
 pag. 565.

Lin. 94. Σιλλάκης b. l. ὁ ποτὶ Σιλλάκην Edd. MSS. ὁ Cand. L. 95.
 προὔβαλλεν Edd. ὁ ποτὶ Κράσσου absque artic. Prætulit Aug. Plut.
 L. 97. κραυγ. καὶ χαρ. Plut. L. 99. τῶν Πάρθων edit. 3. oper. err.
 L. 6. μακαρίαν θήραν Plut. L. 7. Pro ἀδομίνων, quod dedit Aug.
 cum Plut. est αἰμοβαίων in edit. 1., unde in edit. 2. 3. factum
 αἰμοβαίων. Ibid. τῶν ἱερῶν Plut. L. 8 sq. πρὸς τὸν χορόν, sic
 ἱερῶν Edd. MSS. ὁ Cand. non ferenda menda.

esset caput Crassi ad fores au-
 læ, positæ erant mensæ: tum
 tragædus Jason Trallianus ce-
 cinxit ex Euripidis Bacchis car-
 men de Agave. Quumque lau-
 daretur, Sillaces ingressus vi-
 rorum coenaculum, adoravit,
 & projecit caput in mediū:
 quod quum a Parthis cum gau-
 dio clamoreque sublatum ef-
 fet, Sillacem ministri, jubente
 rege, collocarunt in discubi-
 torio lectulo. Jason vero Pen-
 thei apparatus tradidit uni e

choralibus; ipse, correpto
 Crassi capite, bacchabundus,
 magno spiritu pergebat canere
 versiculos illos:

*Ferimus ex montis ambitu
 nuper casam venationem op-
 timam.*

Et hæc omnia cum volu-
 ptate spectabantur: quumque
 redeuntibus chori vicibus qui-
 dam saltaret illud: [quum ve-
 ro sequentes alterni versus ad
 Chorum decantarentur:

E 3

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 33. p. 565.

Τίς ἐΦόνευσεν ;

Ἐμὸν, ἐμὸν τὸ γέρας·

ἀναπηδήσας ὁ Μαζάδης (ἐτύγχανε γὰρ δειπνῶν) ἀντε-
λαμβάνετο τῆς κεφαλῆς, ὡς αὐτῷ λέγειν ταῦτα μάλ-
λον ἢ ἐκείνῳ προσῆκον. ἥσθεις δὲ ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν οἷς
πάτριόν ἐστιν ἐδωρήσατο, τῷ δὲ Ιάσωνι τάλαντον ἔδωκεν.
Ες τοιοῦτόν Φασιν ἐξοδιον τὴν Κράσσου στρατηγίαν, ὥσπερ 15
τραγωδίαν, τελευτῆσαι. Δίκη μέντοι καὶ τῆς ἀμότητος Ο-
ρώδης, καὶ τῆς ἐπιτοκίας Σουρήναν, ἀξία μετῆλθε. Σου-
ρήναν μὲν γὰρ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον Ορώδης, Φθονῶν τῆς
δόξης, ἀπέκλειεν· Ορώδης δὲ, ἀποβαλόντι Πάκωρον, ὑπὸ
Ρωμαίων μάχῃ κρατηθέντα, καὶ νοσήσαντι νόσον εἰς ὕδρον 20
τραπείσαν, φραάτης ὁ υἱὸς ἐπιβουλεύων, ἀκόνιτον ἔδω-
κεν. ἀναδεξαμένης δὲ τῆς νόσου τὸ Φάρμακον εἰς ἑαυτὴν,
ὥστε συνεκκριθῆναι, καὶ τοῦ σώματος κουφισθέντος, ἐπὶ
τὴν ταχίστην τῶν ὁδῶν ἐλθὼν ὁ φραάτης ἀπέπνιξεν αὐτόν.

Plutarch.
in Anton.
C. 28. p. 927.
extr. § 59.

Αἰωρουμένης δὲ Παρθικῆς στρατιᾶς περὶ τὴν Με- 25

Lin. 11. Ὁμαζάδης b. l. Aug. ὁ Πομαζαίδης Plut. ut supra. Ibid.
ἐτύγχ. δι' ἁπλῆν. Plutarch. L. 12. αὐτῷ edit. 3. ἰαυτῷ Plut. Ibid.
ταῦτα λίγη Plut. L. 15. τοιοῦτο idem. L. 18. φθονῶ Edd. &
Plut. Pratuli Aug. Reg. B. L. 20. ὕδρον Plut. L. 22. ὑπ'
ἰαυτὴν vulgo Plut. quod in ip' ἰαυτὴν mutavit Reiskius. L. 23.
ἐκκουφισθ. Plut.

„Quisnam occidit ?]

Meus, meus hic honor !

profiitit Maxarthes (discum-
bebat enim inter coenantes)
& ad se trahebat caput, tan-
quam sibi potius quam illi de-
bitum : rex vero lætus donavit
eum more gentis, & Jafoni
talentum dedit. In tale exo-
dium expeditio Crassi defiit,
sicut quædam tragœdia. Dedit
tamen dignas pœnas & crude-
litis Orodes, & Surena per-
jurii : nam Surenam non multo

post rex occidit, invidens illi
tantam gloriam : Orodi vero,
post cæsum a Romanis in præ-
lio Pacorum filium, laboranti
morbo aquæ intercutis Phraa-
tes filius aconitum miscuit :
quod quum vis morbi per al-
vum dejecisset, adeo ut rex
inde haberet se melius ; Phra-
ates, omiſſis beneficiis, usus
compendio, præfocavit homi-
nem.

PROFECTO deinde Partho-
rum exercitu in Mesopota-

τοπταμίαν, λαβεινὸν οἱ βασιλέως στρατηγοὶ, Παρθ- PLUTAR-
 καὶ ἀναγοοῦσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας ἐπιβατεύσειν CHUS
 ἔμελλον. [οἱ οἰχεσθαι φερόμενον ὑπ' αὐτῶν ἐς Αλεξάν- in Anton.
 δειαν.]

30 Επαγοντα δὲ Πάρθους, καὶ τὴν ἀπὸ Εὐφράτου καὶ C. 30. p. 929.
 Συρίας ἄχρι Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν κατασφύρομενον,
 πύριμνος Ἀντώνιος, ὥρμησε μὲν Πάρθοις ἐνίστασθαι, καὶ
 μέχρι Φοινίκης προῆλθεν. Φουλκίας δὲ γράμμασιν αὐτὸν
 τῆς γυναικὸς καλούσης, καὶ μετὰ Θρήνων μεταπεμπου-
 35 σης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Καὶ Φίλος γενόμενος Καίσαρι καὶ Πομπηίῳ τῷ Σικε- Plut. ib.
 λίας ἄρχοντι, πρῶτεμπεπεν αὐθις εἰς Ἀσίαν Οὐεντίδιον, C. 32. p. 930.
 Πάρθοις ἐμπαδὼν ἐσόμενον τοῦ πρόσω χωρεῖν. αὐτὸς δὲ
 Καίσαρι χαριζόμενος, ἱερεὺς ἀπεδείχθη τοῦ προτέρου Καί-
 40 σαρος· καὶ τὰλλα κοινῶς καὶ Φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς

Lin. 27. ἐπιβατεύειν Edd. ex Reg. A. L. 28. Pro οἱ, quod editum est,
 dabat οἱ Reg. A. οἱ Reg. B. ὁ Aug. Verba autem bæ, quæ uncis
 inclusi, & mendose ex Plutarcho transcripta & monstrosa ra-
 tione huc raptæ sunt. Nam Plut. ibi de Antonio agens, dicit, eum
 (ὑπ' αὐτῆς) a Cleopatra Alexandriam esse abductum. L. 32. ἐν-
 ἰσθῆναι mend. Aug. Ibid. sq. Quatuor verba καὶ μυχ. φον. προῦλ-
 δι, absunt ab Edd. Dedit Aug. ut Plut. L. 33. γραμμάτων Aug.
 ubi excidisse διὰ videri possit. Brevius apud Plut. Φουλκίας δὲ γράμ-
 ματα Θρήνων μεταπεμπούσης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. L. 36 sq.
 Loco verborum καὶ φίλις usque usq. Αστ. Οὐεντίδιον (lin. 37.) brevius
 apud Plut. est Ἀντώνιος δὲ μετὰ τὰς διαλύσεις Οὐεντίδιον μὲν εἰς Ἀσίαν
 πρὸς πηκε. L. 37. Ventidii nomen constanter in hoc Libro men-
 dose Οὐεντίδος scribunt MSSi nostri. Sed recte Cand. L. 39. Καί-
 σαρι abest ab Edd. Dedit Aug. ut Plut.

miam, regii duces Labienum
 appellarunt imperatorem Par-
 thicum, invasuri Syriam, aut
 etiam usque Alexandriam illum
 deducturi.

Eum subnixum Parthiis o-
 pibus postquam subigere to-
 tum Asiæ tractum qui est inter
 Euphratem & Joniam, Anto-
 nius audiit, accingebat se ad
 bellum Parthicum: [et Phæ-

niciam usque progressus est.]
 Sed revocatus Fulviæ suæ lite-
 ris, cum lamentis eum accer-
 sentis, reversus est in Italiam.

Ubi junctus amicitia Cæsari
 & Pompejo tenenti Siciliam,
 præmisit rursus in Asiam Ven-
 tidium, ut Parthos non sineret
 ulterius procedere: ipse in
 amicorum gratiam creatus est
 flamen divi Cæsaris: alia quo-

PLUTARCHUS ῥήνας δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων προσελάσας ἀτρέμα τῷ λό- 75
CHUS Φω, τοῦ μὲν τόξου τὸν τόνον ἀνῆκε, τὴν δεξιὰν δὲ προῦ-
in Crasso τεινεν. ἐκάλει δὲ τὸν Κράσσον ἐπὶ συμβάσεις, ὑπεπῶν
C. 30. p. 562. ὅτι, τῆς μὲν ἀνδρείας καὶ δυνάμεως ἄκοντος πεπειρά-
 σαι βασιλέως· πράγματα δὲ αὐτὸς καὶ Φιλοφροσύνην
 ἐκὼν ἐπιδείκνυται, σπενδόμενος ἀπιούσι, καὶ παρέχων 80
Plut. ib. σώζεσθαι. Ταῦτα τοῦ Σουρήνα λέγοντος, οἱ μὲν ἄλλοι
reg. 563. προθύμως ἐδέξαντο, καὶ περιχαρεῖς ἦσαν· ὁ δὲ Κράσσος,
 οὐδὲν ὅτι μὴ δι' ἀπάτης ἐσφαλμένος ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὸ
 κινῆσιδιον τῆς μεταβολῆς ἄλογον ἡγούμενος, οὐχ ὑπή-
 κουνεν, ἀλλὰ ἐβουλεύετο. τῶν δὲ στρατιωτῶν βοῶντων καὶ 85
 κελεύοντων, εἴτα λοιδορούντων καὶ κακίζοντων, ὡς προ-
 βάλλοντα μαχουμένους αὐτοὺς οἷς αὐτὸς ἀνῶπλοις ἐς
 λόγους οὐ θάρρει συνελθεῖν· πρῶτον μὲν ἐπειράτο δεῖ-
 σθαι, καὶ λέγειν, ὅτι, τὸ λειπόμενον μέρος τῆς ἡμέρας
 διακατερήσαντες, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς καὶ τραχεῖσι δύνανται 90
 διὰ νυκτὸς ἵεναι· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδείκνυε, καὶ παρεκάλει

Lin. 75. προσελάσας Edd. Prætulit Aug. Plut. Ibid. ἀτρέμα Aug.
L. 76. τιν δὲ δεξιὰν Plutarch. L. 77. καὶ δὲ Plut. Ibid. ἱκανῶς
bene Plut. L. 78. ἀνδρίας Edd. Secus Aug. cum Plut. Ibid. sq.
πειράσας Plutarch. L. 79. αὐτοῖς καὶ idem. L. 80. ἐπιδείκνυται
edit. 1. L. 87. μαχομένους Edd. ex Reg. A. Rectius Aug. Reg. B.
ut Plut.

Surenæ cum optimatibus pau-
 latim accedens ad tumulum,
 arcum laxavit, & protendit
 dexteram, invitabatque Cra-
 ssus ad fœdera; dicens, eum
 inviti regis expertum vim ac
 potentiam: nunc vero ultro
 clementiam offerri & benefi-
 centiam, illo salutem securi-
 tatemque donante abeuntibus.
 Hæc Surenæ pollicita
 læti libentesque accipiebant
 alii: solus Crassus non decipie-
 batur, quippe qui nullam tam

repentinæ mutationis ratio-
 nem videbat, & ideo non sta-
 tim assentiens, deliberabat
 amplius. Sed quum milites
 magno clamore pacem expe-
 terent, non abstinentes a con-
 vitiis, quod ipsos objectaret
 viris quos ne inermes quidem
 auderet accedere: primum
 conatus est eos precibus ac
 rationibus inducere, ut dura-
 rent ejus diei reliquum, quan-
 doquidem possent per mon-
 tana & aspera noctu iter fa-

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 30. p. 563.

τὴν ἐλπίδα μὴ προέσθαι τῆς σωτηρίας ἐγγὺς οὕσης. ὡς δὲ χαλεπαίνοντες αὐτῶ, καὶ τὰ ὅπλα κρούοντες, ἤπει-
λουν, Φοβηθεὶς ἐχώρει, καὶ τοσοῦτον εἶπε μετασφρα-
95 Φεῖς· Οὐκ ἄβιε καὶ Πετρώνιε, καὶ ὅσοι ἄλλοι παρέσθι Ρω-
μαίων ἄρχοντες, ὑμεῖς ὁρᾶτε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ τὴν ἀνάγκην,
καὶ σὺνίσθι παρόντες, ὡς αἰσχυρὰ πάσχω καὶ βίαια.
τοῖς δὲ ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις λέγετε, σωθέντες, ὡς
Κράσσος ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπόλωλε, καὶ
1 οὐκ ἐκδοθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

Οὐ μὴν ἔμειναν οἱ περὶ τὸν Οὐκ ἄβιον, ἀλλὰ συγκα-
τέβαινον ἀπὸ τοῦ λόφου. τοὺς δὲ ραβδούχους ἐπομένους
ὁ Κράσσος ἀπήλασε. Πρῶτοι δὲ τῶν βαρβάρων ἀπήντη-
σαν αὐτοῖς δύο μιξέλληνες, οἱ καὶ προσεκύνησαν τὸν Κράσ-
σον, ἀπὸ τῶν ἱππῶν ἀλάμενοι, καὶ προσαγορεύσαντες
Ἑλλάδι Φωνῇ παρεκάλουν προπέμψαι τινας, οἷς ἐπι-
δείξεται Σουρήνας ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνὸπλους
καὶ αἰσιδύρους προσερχομένους. Ὁ δὲ Κράσσος ἀπεκρί-

Plut. ib.
Cap. 31.

Lin. 97. σύνισθι mend. edit. 1. L. 99 sq. Absunt b. l. verba ἀπύλω-
καὶ apud Plut. sed post πολῖτων adjicitur ἀπύλωτο. L. 4. ἀπύλωτο
Aug. ἰπύλαστο vulgo Plut. L. 5. αὐτῶ Plut. L. 6. ἀλόματι vulgo
Plut. L. 8. περὶ αὐτὸν edit. 2. 3.

cere: viam simul ostendens,
& rogans ne propinquæ salutis
spem abrumperent. Sed quum
indignantēs & arma concu-
tientes minarentur, territus
abiit; inter eundum his tan-
tum verbis suos allocutus:
„ Octavi, tuque Petroni, &
quotquot adestis Romani prin-
cipes, videtis me necessitate
coactum proficisci, testes
quam turpiter vim patiar:
proinde omnibus dicite, post-
quam incolumes evaseritis,
Crassum deceptum ab hosti-

bus perisse, non deditum a
civibus.”

Octavius tamen & cæteri
non manserunt in tumulto, sed
simul descenderunt: lictores
vero sequi se Crassus non per-
misit. Descendentibus ante
omnes occurrerunt duo femi-
græci, qui defilierunt ab equis
& Crassum adorarunt, saluta-
tumque Græce rogabant, ut
aliquos præmitteret, qui præ-
tentarent Surenæ & comites
inermes absque telo venien-
tes. Respondit ille, si vel

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 31. p. 563.

νατο μὲν, ὡς εἰ καὶ τὸν ἐλάχιστον εἶχε τοῦ ζῆν λόγον, 10.
οὐκ ἂν εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἦλθεν. ὅμως δὲ Ῥωστίους ἀδελ-
φοὺς ἔπεμπε, πεισομένους ἐπὶ τίσι καὶ πόσοι συνίασιν.
οὓς εὐθύς ὁ Σουρήνας συνέλαβε καὶ κατέσχευ· αὐτὸς δὲ
μετὰ τῶν ἀρίστων ἱππότης προσῆει, καὶ, Τί τοῦτο;
ἔφη, περὶς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ; ἡμεῖς δὲ οὐχ οὐμῆτα; 15
καὶ τῷ προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν ἵππον αὐτῷ. τοῦ δὲ
κράσσου φήσαντος, οὐδ' ἑαυτὸν ἀμαρτάνειν, οὐτ' ἐκείνον,
ὡς ἑκατέρῳ πατριὸν ἐστὶ ποιουμένους τὴν σύνοδον· εἶναι
μὲν αὐτάθεν, ἔφη, σπονδάς καὶ εἰρήνην ὁ Σουρήνας Οὐά-
δη τε βασιλεῖ καὶ Ῥωμαίοις· δεῖν δὲ γράψασθαι τὰς 20
συνθήκας, ἐπὶ τὸν ποταμὸν προελθόντας. Οὐ γὰρ ὑμεῖς γε,
ἔφη, πάνυ μνήμονες ὁμολογιῶν οἱ Ῥωμαῖοι. Καὶ προὔ-
τεινε τὴν δεξιὰν αὐτῷ. μεταπεμπομένου δὲ ἵππων, οὐδὲν
ἔφη δεῖν· βασιλεὺς γὰρ σοι δίδωσι τοῦτον. Ἄμα δὲ

ἵππος

Lin. 11. ἄλθ. εἰς χερ. αὐτοῖς Edd. Alia serie Aug. cum Plut. Ibid. ἀλλως δὲ Edd. ex Regiis. δύο δὲ vulgo Plut. ἀλλως δὲ Codd. nonnulli Plut. ὅμως δὲ dedit Aug. Ibid. Ῥοίστιους Edd. ex Reg. B. Ῥοίστιους Reg. A. Riscos Cand. Prætulit Aug. ut Plut. L. 13. συναζὼν κα- τίσχον Plutarch. Ibid. αὐτὴν δὲ Edd. Rectius Aug. Plut. L. 15. Ῥωμ. ἀνάλωρ Edd. Secus Aug. cum Plutarch. & imperator Cand. L. 16. πω abest ab Aug. L. 17. οὐτε αὐτὴν ἀμ. Plut. L. 19 sq. ὁ ῥοδὶ (sic) Aug. Ὅρδῳ Plut. ut alibi. L. 21. προελθόντας Edd. Prætulit Aug. L. 23. πεμπόμενον Aug.

minimo teneretur vitæ deside-
rio, se non fuisse venturum
in manus eorum: misit tamen
Riscos [Roscios] fratres, co-
gnituros, ad quid & quam
multi veniant. Quos mox Su-
rena comprehensos retinuit:
ipse vero cum optimatibus
eques ad eum accedebat: &
Quid hoc est, inquit, pedes
Romanorum imperator? &
nos vehimur: simulque iussit
quendam, ut equum ei addu-
ceret. Quumque Crassus re-

spondisset, nec se peccare, nec
illum, quando uterque patrio
more iret ad colloquium; Su-
rena dixit, jam inde pacem
esse Orodi regi cum Romano
populo, fædus autem oport-
tere scribi quum venerint ad
fluvium. „Soletis enim, in-
quit, vos Romani, non admo-
dum esse pactorum memores:
simulque dextram ei porre-
xit. Quumque ille [Crassius] e-
quum accerferet, negavit esse
opus: Hunc enim tibi, inquit,
rex dono

25 ἵππος τε τῷ Κράσσῳ παρέσθη χρυσοχάλινος, οἱ τε ἀνα-
 βολεῖς αὐτὸν ἀράμενοι περιέβησαν, καὶ παρέϊποντο πλη-
 γῇ τὸν ἵππον ἐπιταχύνοντες. Οκλᾶβιος δὲ πρῶτος ἀντι-
 λαμβάνεται τῶν χαλινῶν, καὶ μετ' ἐκείνων εἰς τῶν χι-
 λιάρχων Πετρώνιος. εἴτα οἱ λοιποὶ περίσταντο, τὸν τε
 30 ἵππον ἀνακόπῃν βεβυλόμενοι, καὶ τοὺς πιεζοῦντας ἐξ
 ἑκατέρου μέρους τὸν Κράσσον ἀφελκόντες. ὠδισμοῦ δὲ
 γενομένου καὶ ταραχῆς, εἴτα πληγῶν, Οκλᾶβιος μὲν,
 ἀνασπᾶσας ξίφος ἐνὸς τῶν βαρβάρων, κτείνει τὸν ἵππο-
 κόμον, ἕτερος δὲ τὸν Οκλᾶβιον, ἐκ τῶν ὀπισθεν πατάξας.
 35 Πετρώνιος δὲ ὅπλου μὲν οὐκ εὐπώρῃσεν, εἰς δὲ τὸν θώ-
 ρακα πληγεῖς ἀπεπαῖδῃσεν ἄτρωτος. Τὸν δὲ Κράσσον ὁ
 Μαξάρθης Πάρθος ἀπέκτεινεν. οἱ δὲ οὐ, Φασὶν, ἀλλ'
 ἕτερον μὲν εἶναι τὸν ἀποκτείναντα, τοῦτον δὲ κειμένου τὴν
 κεφαλὴν ἀποκόψαι καὶ τὴν δεξιάν. εἰκάζεται δὲ ταῦτα
 40 μᾶλλον ἢ γινώσκεται. τῶν γὰρ παρόντων οἱ μὲν, ἐκεί

PLUTAR-
 CHUS
 in Crasso
 C. 31. p. 563.

Lin. 25. τι post ἵππος caret Plut. L. 26. παρέσθαι vulg. Plut.
 quod in πηλὸς. mutavit Reisk. L. 30. ἀνακόπῃ. πυρῶμενοι Plut.
 Ibid. πιζοῦντας Edd. πιζοῦντας Aug. ex πιζοῦντας corrupt. quod est
 apud Plut. Ibid. sq. πηλ. Κράσσον ἐξ ἑν. μρ. ἀφ. Plut. L. 33.
 τι ξίφος Plut. L. 35. νύπορῃσεν Aug. L. 36. ἀπικνῶ. ἀπο τοῦ
 ἵππου ἀπρ. Plut. L. 36/sq. Ὁμαξάρθης videtur esse in Aug. Κράσ-
 σον ὄνομα Πωμαξαιδῆς Plut.

rex dono dat. Moxque admo-
 tus est ei equus auro frenatus,
 in quem stratores eum impo-
 fuerunt: hærebantque lateri-
 bus, equum incitantes. Ibi
 primus Octavius arreptum fre-
 no retinuit, & post illum unus
 tribunorum Petronius: dein-
 de reliqui circumsteterunt, e-
 quum inhibere volentes, & eos
 qui Crassum diversa ex parte
 urgebant, abstrahentes. Quum-
 que se mutuo protruderent
 turbarentque, ventum est ad

verbera: Octavius stricto gla-
 dio peremit equisonem cujus-
 dam barbari, & eum rursus
 alius insincto a tergo vulnere:
 Petronius vero telum quidem
 non habuit, sed percussus in
 loricam resiliit integer: Cras-
 sum Maxarthes Parthus inter-
 fecit. Quidam occisum ajunt
 ab alio, hunc vero jacentis
 caput abscidisse cum dextera.
 Verum istæ conjecturæ sunt
 potius, quam certi aliquid;
 nam qui aderant, partim ibi,

Vol. III.

E

PLUTAR. μαχόμενοι περὶ τὸν Κράσσον ἀνῆρέθησαν, οἱ δ' εὐθὺς
CHUS ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸν λόφον. Ἐπελθόντων δὲ τῶν Παρθίων,
 in Crasso
 6.21. p. 564. καὶ λεγόντων, ὅτι Κράσσος μὲν δίκην δέδωκε, τοὺς δὲ
 ἄλλους κελεύει Σουρήνας κατιέναι θαρρύνοντας· οἱ μὲν ἐνὲ-
 χείρισαν αὐτοὺς, καταβάντες· οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ἐσπάρη- 45
 σαν. καὶ τούτων παντάπασι ὀλίγοι διεσώθησαν· τοὺς
 δὲ ἄλλους ἐκθνεύοντες οἱ Ἀραβες συνελάμβανον καὶ
 διέφθειρον. λέγονται δὲ οἱ πάντες δισμύριοι μὲν ἀποθα-
 νεῖν, μύριοι δὲ αἰλῶναι ζῶντες,

*Plut. ib.
 Cap. 32.*

Ὁ δὲ Σουρήνας τὴν κεφαλὴν τοῦ Κράσσου καὶ τὴν χεῖ- 50
 ρα πρὸς Ορώδην ἔπεμψεν ἐς Ἀρμενίαν· αὐτὸς δὲ, διαδοὺς
 λόγον ὑπὸ ἀγγέλων ἐς Σελεύκειαν, ὡς ζῶντα Κράσσου
 ἄγοι, παρεσκεύαζε πομπὴν τινα γελοίαν, ὕβρει προσα-
 γορεύων θρίαμβον. Ὁ μὲν γὰρ ἐμφερέστατος Κράσσου
 τῶν αἰχμαλώτων Γάιος, ἐσθῆτα βασιλικὴν γυναικὸς ἐν- 55
 δὺς, καὶ διδαχθεὶς Κράσσος ὑπακούειν καὶ αὐτοκράτωρ
 τοῖς καλοῦσιν, ἐφ' ἵππου καθήμενος ἤγετο· πρὸ αὐτοῦ

*Lin. 41 sq. εὐθὺς ἀνέπιδυσαν Plut. L. 43. ἰδὲ καὶ idem. L. 44 sq.
 ἐνχειρίσαν αὐτοὺς Edd. Reiske Aug. cum Plut. αὐτοὺς dedit etiam
 edit. 1. L. 47 sq. συναμῆ. ἢ διέθ. Edd. Cand. καὶ dedit Aug. cum
 Plut. L. 51. Ορώδην edit. 1. Ορώδην jam Ὁ Aug. ut Edd. Ὁ sic
 idem deinceps. L. 53. ἤγετο, παρεσκευάζετο Plut. L. 55. Γάιος
 Πακλιανὸς ἐσθῆτα βασιλικὴν ἰνδὺς Plut.*

defendentes Crassum, cecide-
 runt, partim mox refugerunt
 in tumulum. Deinde quum
 Parthi adequitarent, dicentes
 Crassum jam poenas dedisse,
 reliquos vero Surenam jubere
 descendere securos; alii se
 dediderunt, alii noctu diffu-
 gerunt: ex quibus admodum
 pauci evaserunt incolumes:
 cæteros Arabes pervestigando
 capiebant & jugulabant. Fer-
 tur, cæsa esse in universum
 xx. M. capta vero x. M. mi-
 litum.

Surena caput dextramque
 Crassi ad Oródem misit in Ar-
 meniam: ipse vero sparsis Se-
 leuciæ rumoribus per nuntios
 quod vivum Crassum duceret,
 adornavit pompam quandam
 ridiculam, quam contumeliose
 triumphum vocabat. Cajus
 enim quidam inter captivos
 Crasso simillimus, indutus
 stola reginea, doctusque ut
 quoties Crassus & imperator
 appellaretur, exaudiret, du-
 cebatur equo insidens: ante
 quem tubicines & lictores qui-

PLUTARCH.
CHUS
in Crasso
C. 32. p. 564.

δὲ σαλπικταὶ καὶ ραβδοῦχοί τινες ὀχούμενοι καμήλοις ἐσθλάνον. ἐξήρτητο δὲ τῶν ραβδοῦχων βαλάντια, καὶ 60 παρὰ τοὺς πελέκεις πρόσφατοι κεφαλὰὶ Ῥωμαίων ἀπο- τεμνημένοι. κατόπιν δὲ εἰπόντο Σελευκίδες ἑταῖραι, καὶ μουσουργοὶ, πολλὰ βωμολόχα καὶ γελοῖα δι' ἀσμάτων εἰς θηλύτητα καὶ ἀνανδρίαν τοῦ Κράσσου λέγοντες. Ταῦ- 70 τα μὲν οὖν πάντες ἐθεώντο· τὴν δὲ γερουσίαν τῶν Σελευ- κίδων ἀφροίσας, εἰσήνεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀρι- στίδου Μιλησιακῶν, οὗ τι ταῦτά γε καταψευδάμενος· εὐρέθη γὰρ ἐν τοῖς Ρουσίου σκευοφόροις, καὶ παρέσχε τῷ Σουρήνᾳ καθυδρίσαι πολλὰ καὶ κατασκῶψαι τοὺς Ῥω- μαίους, εἰ μὴδὲ πολεμοῦντες ἀπέχεσθαι πραγμάτων.

70 καὶ γραμμάτων δύνανται τοιούτων. Τοῖς μέντοι Σελευ- κέσιν ἰδοὺς σοφὸς ἀνὴρ ὁ Αἰῶπλος εἶναι, τὸν Σουρήναν ὁρῶσι τὴν μὲν τῶν Μιλησιακῶν ἀκολασθημάτων πῆραν ἐξήρτημένον πρόσωθεν, ὅπισθεν δὲ Παρθικὴν Σύβαριν ἐφελ- κόμενον, ἐν τσσαῖσδε παλλακίδων ἀμαξίαις· τρώπων τινὰ

Lin. 59. ἵλαυνει Plut. Ibid. τῶν ῥάβδων idem. Sic recte Cand. quom-
rum virgis. L. 61. Σελευκιδῶν vulgo Plutarch. Ibid. sq. ἱταῖραι
μυο. Plut. absque conjunct. L. 63. λέγουσαι edit. 2. 3. ex Plut.
L. 66. οὕτω Plut. L. 67. Ρουσίῳ Reg. B. L. 69. ἢ μὴδὲ Edd.
invitis MSSis & Plut. L. 70 sq. Σελευκίδων Aug. Plut. L. 71.
ὁ ἀβελὴ a Plut. L. 73. Σύβαριν edit. 2. 3. oper. errore. L. 74. ἐν
τσαῖσδε Plut.

dam camelis vehebantur. Ap-
pensæ autem erant crumenæ
fascibus, & securibus recens
abscissa Romanorum capita.
A tergo sequebantur Seleuci-
enses meretriculæ, & fidici-
næ, jactantes multa scurrilia
ridiculaque carmina in Crassi
digniore[m] fœmina quam viro
mollitiem. Atque id fuit pu-
blicum spectaculũ. Senatu
autem Seleuciensi convocato,
protulit impuras fabulas Ari-
stidis Milefii, nihil hic fingens;

reperit enim fuerant in fardi-
nis Rustii: unde Surena am-
plam materiam nactus est illu-
dendi & cavillandi in Roma-
nos, qui ne in bello quidem
abstinere possint a talibus vel
rebus vel literis. Sane Seleu-
cienses mirabantur Æfopi sa-
pientiam, quum viderent Su-
renam in antica pera præ se
ferentem Milesiaca, in postici-
cam vero rejecisse Parthorum
Sybaritica, trahentem post se
carpenta plena pellicibus, in

PLUTAR- CHUS
in *Craſſo*
C. 32. p. 564. ταῖς λεγομέναις ἐχίδναις καὶ σκυτάλαις ἀντιμόρφως, 75
τὰ μὲν ἐμφανῆ καὶ πρόσθια μέρη φοβερά καὶ θηριώδη
δόρασι καὶ τόξοις καὶ ἵπποισι προβαλλομένην, κατ' οὐρανὸν
δὲ τῆς Φάλαγδος εἰς χορείαν καὶ κρόταλα καὶ ψαλμοῦς
καὶ παννυχίδας ἀκολάστους μετὰ γυναικῶν τελευτῶσαν.
ψεκτὸς μὲν γὰρ ὁ Ρούσιος· αἰναιδεῖς δὲ Πάροθοι, τὰ Μι- 80
λησιακὰ ψέγοντες, ὧν πολλοὶ βεβασιλεύκασιν, ἐκ Μι-
λησίων καὶ Ἰωνίδων ἐταιρῶν γεγονότες Ἀρσακίδαι.

Plut. ib.
Cap. 33.

Τούτων δὲ πραττομένων, Ορώδης ἐτύγχανεν ἤδη δηλ-
λαγμένους Ἀρταβάζῃ τῷ Ἀρμενίῳ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ
γυναικᾶ Πακόρῳ τῷ παιδί καθωμολογημένος. ἐσιτάσεις 85
τε καὶ πότοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ ἕτερα.
παρεσιήγετο δὲ καὶ ἀγὼν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀκουσ-
μάτων. ἦν γὰρ οὔτε Φωνῆς οὔτε γραμμάτων ὁ Ορώδης
Ἑλληνικῶν ἀπειρος· ὁ δὲ Ἀρταβάζης καὶ τραγωδίας ἐποίει,
καὶ λόγους ἔγραφε, καὶ ἰστορίας, ὧν ἓναι διασώζονται. 90
Τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ Κράσσου κομισθεΐσης ἐπὶ θύρας,

Lin. 75. ἐχίδναις καὶ σκύλαις Aug. Ibid. ἀντιμόρφως vulgo Plut.
L. 77. προβαλλομένην Edd. Præfati Aug. cum Plut. L. 78. Pro
χειρίαν est πύργας apud Plut. L. 79. ἀκολάστους abest a vet. edit.
Plut. Et denuo deletum est a Reisk. L. 85. καθωμολογημένοι edit. 1.
L. 86 sq. καὶ πολλὰ παρεσιήγετο τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Plutarch. L. 88.
Verbis οὔτε φωνῆς caret edit. 3. oper. errore. Ibid. ὅπως Plut. ut
alibi, Et caret artic. L. 90. ἔνι Plut.

speciem excetræ præposteræ,
prima facie fera & horrida
equis, hastis & arcubus; ex-
tremo vero agmine desinente
in crotala & cantilenas, perno-
tationesque libidinosas cum
fæminis. Damnandus est igitur
Rustius; sed nihilominus
reprehendendi Parthi, dum
Milesiaca vituperant, apud
quos multi regnarunt nati e
Mileſis & Jonicis meretrici-
bus Arsacidæ.

Interea Orodes cum Artabaze in gratiam redierat, ejus
sorore desponsa Pacoro suo
filio. Moxque secuta sunt con-
vivium comessationesque, &
multa alia. Introducta sunt &
Græca acroamata. Nam Orodes
nec linguæ Græcæ rudis
erat nec literarum: Artabazes
vero etiam tragædias scribebat
& orationes, & historias, qua-
rum nonnullæ servantur & ho-
die. Cæterum quum allatum

ἐπὶ ἡμέραις μὲν ἦσαν αἱ τράπεζαι· τραγωδιῶν δὲ ὑποκρι- PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 33. p. 564.
τῆς, Ἰάσων ὄνομα, Τραλλιανός, ἦδεν Εὐριπίδου Βακχῶν
τὰ περὶ τὴν Ἀγαυήν. εὐδοκίμουτος δὲ αὐτοῦ, Σιλλάκης
ἐπίστας τῷ ἀνδρῶνι καὶ προσκυνήσας, προὔβαλλεν ἐς
μέσον τοῦ Κράσσου τὴν κεφαλὴν. κρότον δὲ τῶν Παρθῶν
μετὰ χαρᾶς καὶ κραυγῆς ἀραμένων, τὸν μὲν Σιλλάκην
κατέκλιναν οἱ ὑπηρέται, βασιλέως κελεύσαντος. ὁ δὲ
Ἰάσων τὰ μὲν τοῦ Πενθέως σκευσοποιήματα παρέδωκε
τῷ τῶν χορευτῶν· τῆς δὲ τοῦ Κράσσου κεφαλῆς λαβό-
μενος, καὶ ἀναβακχεύσας, ἐπέραινεν ἐκεῖνα τὰ μέλη
μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ᾠδῆς·

φέρομεν ἐξ ὄρεος ἑλικά

νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,

μακάριον θήραμα.

Καὶ ταῦτα μὲν πάντας ἑτερῶεν. ἀδομένων δὲ τῶν ἐξῆς Plut. ib.
pag. 565.
ἀμοιβαίων πρὸς τὸν χρόνον·

Lin. 94. Σιλλάκης b. l. Ἐ μοχ Σιλλάκην Edd. MSS. Ἐ Cand. L. 95. προὔβαλλεν Edd. Ἐ μοχ Κράσσου absque artic. Præ tuli Aug. Plut. L. 97. κραυγ. καὶ χαρ. Plut. L. 99. τῶν Πενθ. edit. 3. oper. err. L. 6. μακαρίαν θήραν Plut. L. 7. Pro ἀδομίων, quod dedit Aug. cum Plut. est ἀμειβομένων in edit. 1., unde in edit. 2. 3. factum ἀμειβομένων. Ibid. τῶν ἐξῆς Plut. L. 8 sq. πρὸς τὸν χρόνον, sic ἡμεῖς Edd. MSS. Ἐ Cand. non ferenda menda.

esset caput Crassi ad fores au-
læ, positæ erant mensæ: tum
tragædus Jason Trallianus ce-
cinit ex Euripidis Bacchis car-
men de Agave. Quumque lau-
daretur, Sillaces ingressus vi-
rorum coenaculum, adoravit,
& projecit caput in mediū:
quod quum a Parthis cum gau-
dio clamoreque sublatum ef-
fet, Sillacem ministri, jubente
rege, collocarunt in discubi-
torio lectulo. Jason vero Pen-
thei apparatus tradidit uni e

choralibus; ipse, correpto
Crassi capite, bacchabundus,
magno spiritu pergebat canere
verficulos illos:

*Ferimus ex montis ambitu
nuper casam venationem o-
ptimam.*

Et hæc omnia cum volu-
ptate spectabantur: quumque
redeuntibus chori vicibus qui-
dam saltaret illud: [*quum ve-
ro sequentes alterni versus ad
Chorum decantarentur:*

PLUTARCHUS

in Crasso
C. 33. p. 565.

Τίς ἐφόνευσεν ;

Εμὸν, ἐμὸν τὸ γέρας·

10

ἀναπηδήσας ὁ Μαζαίδης (ἐτύγχανε γὰρ δεσπνῶν) ἀντε-
λαμβάνετο τῆς κεφαλῆς, ὡς αὐτῷ λέγειν ταῦτα μάλ-
λον ἢ ἐκείνῳ προσήκον. ἡσθεῖς δὲ ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν οἷς
πάτριόν ἐστιν ἐδωρήσατο, τῷ δὲ Ιάσωνι τάλαντον ἔδωκεν.
Ες τοιοῦτόν Φασιν ἐξόδιον τὴν Κράσσου στρατηγίαν, ὥσπερ 15
τραγωδίαν, τελευτῆσαι. Δίκη μέντοι καὶ τῆς ἀμότητος Ο-
ρώδην, καὶ τῆς ἐπιτοκίας Σουρήναν, ἀξία μετῆλθε. Σου-
ρήναν μὲν γὰρ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον Ορώδης, Θβονῶν τῆς
δόξης, ἀπέκλεινεν· Ορώδης δὲ, ἀποβαλόντι Πάκορον, ὑπὸ
Ρωμαίων μάχῃ κρατηθέντα, καὶ νοσήσαντι νόσον εἰς ὕδρον 20
τραπέυσαν, Φραάτης ὁ υἱὸς ἐπιβουλεύων, ἀκόνιτον ἔδω-
κεν. ἀναδεξαμένης δὲ τῆς νόσου τὸ Φάρμακον εἰς αὐτὴν,
ὥστε συνεκκριθῆναι, καὶ τοῦ σώματος κουφισθέντος, ἐπὶ
τὴν ταχίστην τῶν ὁδῶν ἐλθὼν ὁ Φραάτης ἀπέπνιξεν αὐτόν.

Plutarch.
in Anton.

C. 28. p. 927.
extr. & sq.

Αἰωρουμένης δὲ Παρθικῆς στρατιάς περὶ τὴν Με- 25

Lin. 11. Ὁμαζαίδης b. l. Aug. ὁ Πομαζαίδης Plut. ut supra. Ibid.
ἐτύγχ. δι' ἑμῶν. Plutarch. L. 12. αὐτῷ edit. 3. ἰαντῶ Plut. Ibid.
ταῦτα λέγειν Plut. L. 15. Τοιοῦτο idem. L. 18. ὅθεν Edd. &
Plut. Præuli Aug. Reg. B. L. 20. ὕδρῳ Plut. L. 22. ὑφ'
αὐτὴν vulgo Plut. quod in ip' αὐτὴν mutavit Reiskius. L. 23.
ἐκκουρισθ. Plut.

„Quisnam occidit ?]

Meus, meus hic honor !

profiitit Maxarthes (discum-
bebat enim inter cœnantes)
& ad se trahebat caput, tan-
quam sibi potius quam illi de-
bitum : rex vero lætus donavit
eum more gentis, & Jafoni
talentum dedit. In tale exo-
dium expeditio Crassi desijt,
sicut quædam tragœdia. Dedit
tamen dignas pœnas & crude-
litis Orodes, & Surena per-
jurii : nam Surenam non multo

post rex occidit, invidens illi
tantam gloriam : Orodi vero,
post cæsura Romanis in præ-
lio Pacorum filium, laboranti
morbo aquæ intercutis Phraa-
tes filius aconitum miscuit :
quod quum vis morbi per al-
vum dejecisset, adeo ut rex
inde haberet se melius ; Phra-
ates, omisis beneficiis, usus
compendio, præfocavit homi-
nem.

PROFECTO deinde Partho-
rum exercitu in Mesopota-

σποταμίαν, λαβεινὸν οἱ βασιλέως στρατηγὸι, Παρθι-
κὸν ἀναγοοῦσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας ἐπιβατεύουσιν
ἑμελλον. [οἱ οἴχεσθαι φερόμενον ὑπ' αὐτῶν ἐς Αλεξάν-
δρειαν.]

PLUTAR-
CHUS
in Anton.

30 Επάγοντα δὲ Πάρθους, καὶ τὴν ἀπὸ Εὐφράτου καὶ Συρίας ἄχρι Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν κατασφρεζόμενον,
πυθόμενος Ἀντώνιος, ὥρμησε μὲν Πάρθοις ἐνίστασθαι, καὶ
μέχρι Φοινίκης προῆλθεν. Φουλκίας δὲ γράμμασιν αὐτὸν
τῆς γυναικὸς καλούσης, καὶ μετὰ Θρήνων μεταπεμπού-
35 σης, ἐπέσφρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Καὶ φίλος γενόμενος Καίσαρι καὶ Πομπηίῳ τῷ Σικε-
λίας ἄρχοντι, προῦπεμπεν αὐτοῖς εἰς Ἀσίαν Οὐεντίδιον,
Πάρθοις ἐμπαδὼν ἐσόμενον τοῦ πρόσω χωρεῖν. αὐτὸς δὲ
Καίσαρι χαριζόμενος, ἱερὺς ἀπεδείχθη τοῦ προτέρου Καί-
40 σαρος· καὶ τὰλλα κοινῶς καὶ Φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς

Plut. ib.
C. 32. p. 936

Lin. 27. ἐπιβατεύουσιν Edd. ex Reg. A. L. 28. Pro οἱ, quod editum est,
dabat ὁ Reg. A. ὁ Reg. B. ὁν Aug. Verba autem hae, quae uncis
inclusi, ex mendose ex Plutarcho transscripta et monstrosa ra-
tione hic rapti sunt. Nam Plut. ibi de Antonio agens, dicit, eum
(ὑπ' αὐτοῦ) a Cleopatra Alexandriam esse abductum. L. 32. ἀνί-
στᾶσθαι mend. Aug. Ibid. sq. Quatuor verba καὶ μεχ. Φοιν.
πρὸλ-
θαι, absunt ab Edd. Dedit Aug. ut Plut. L. 33. γραμμάτων Aug.
ubi excidisse diu videri possit. Brevius apud Plut. Φουλκίας δὲ γράμ-
ματα Θρήνων μετὰ πεμπούσης, ἐπέσφρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. L. 36. sq.
Loco verborum καὶ φίλος usque usque Ἀσ. Οὐεντίδιον (lin. 37.) brevius
apud Plut. est Ἀντώνιος δὲ μετὰ τὰς διαλύσεις Οὐεντίδιον μὲν εἰς Ἀσίαν
πεμπόμενος. L. 37. Ventidii nomen constanter in hoc Libro men-
dose Οὐεντίδης scribunt MSSi nostri. Sed recte Cand. L. 39. Καί-
σαρι ubi est ab Edd. Dedit Aug. ut Plut.

miam, regii duces Labienum
appellarunt imperatorem Par-
thicum, invasuri Syriam, aut
etiam usque Alexandriam illum
deducturi.

Eum subnixum Parthiis o-
pibus postquam subigere to-
tum Asiae tractum qui est inter
Euphratem & Joniam, Anto-
nius audiit, accingebat se ad
bellum Parthicum: [et Phae-

niciam usque progressus est.]
Sed revocatus Fulviae suae lite-
ris, cum lamentis eum accer-
sentis, reversus est in Italiam.

Ubi junctus amicitia Caesari
& Pompejo tenenti Siciliam,
praemisit rursus in Asiam Ven-
tidium, ut Parthos non serneret
ulterius procedere: ipse in
amicorum gratiam creatus est
flamen divi Caesaris: alia quo-

PLUTARCHUS ῥήνας δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων προσελάσας ἀτρέμα τῷ λό- 75
CHUS Φῶ, τοῦ μὲν τόξου τὸν τόνον ἀνῆκε, τὴν δεξιὰν δὲ πρού-
in Crasso τεινεν. ἐκάλει δὲ τὸν Κράσσον ἐπὶ συμβάσεις, ὑπέπαυον
C. 30. p. 562. ὅτι, τῆς μὲν ἀνδρείας καὶ δυνάμεως ἄκοντος πεπειρά-
 σαι βασιλέως· πραότητα δὲ αὐτὸς καὶ ΦιλοΦροσύνην
Plut. ib. ἐκὼν ἐπιδείκνυται, σπενδόμενος ἀπιούσι, καὶ παρέχων 80
pag. 563. σώζεσθαι. Ταῦτα τοῦ Σουρήνα λέγοντος, οἱ μὲν ἄλλοι
 προθύμως ἐδέξαντο, καὶ περιχαρεῖς ἦσαν· ὁ δὲ Κράσσος,
 οὐδὲν ὅτι μὴ δι' ἀπάτης ἐσφαλμένος ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὸ
 κίφινδιον τῆς μεταβολῆς ἄλογον ἡγούμενος, οὐχ ὑπή-
 κουνεν, ἀλλὰ ἐβουλεύετο. τῶν δὲ στρατιωτῶν βοῶντων καὶ 85
 κελευόντων, εἴτα λοιδορούντων καὶ κακιζόντων, ὡς προ-
 βάλλοντα μαχομένους αὐτοὺς οἷς αὐτὸς ἀνῶπλοις ἐς
 λόγους οὐ θάρρει συνελθεῖν· πρῶτον μὲν ἐπειρᾶτο δεῖ-
 σθαι, καὶ λέγειν, ὅτι, τὸ λειπώμενον μέρος τῆς ἡμέρας
 διακατερήσαντες, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς καὶ τραχέσι δύνανται 90
 διὰ νυκτὸς ἵεναι· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδείκνυε, καὶ παρεκάλει

Lin. 75. προσελάσας Edd. Præuli Aug. Plut. Ibid. ἀτρέμας Aug. L. 76. τὴν δὲ δεξιὰν Plutarch. L. 77. καλῇ δὲ Plut. Ibid. ὑπεπαύον bene Plut. L. 78. ἀνδρείας Edd. Secus Aug. cum Plut. Ibid. sq. πεπειράσας Plutarch. L. 79. αὐτοῖς καὶ idem. L. 80. ἐπιδείκνυται edit. 1. L. 87. μαχομένους Edd. ex Reg. A. Rectius Aug. Reg. B. ut Plut.

Surena cum optimatibus paulatim accedens ad tumultum, arcum laxavit, & protendit dexteram, invitabatque Crassum ad fœdera; dicens, eum inviti regis expertum vim ac potentiam: nunc vero ultro clementiam offerri & beneficentiam, illo salutem securitatemque donante abeuntibus. Hæc Surenae pollicita læti libentesque accipiebant alii: solus Crassus non decipiebatur, quippe qui nullam tam

repentinæ mutationis rationem videbat, & ideo non statim assentiens, deliberabat amplius. Sed quum milites magno clamore pacem expecterent, non abstinentes a convitiis, quod ipsos objectaret viris quos ne inermes quidem auderet accedere: primum conatus est eos precibus ac rationibus inducere, ut darent ejus diei reliquum, quandoquidem possent per montana & aspera noctu iter fa-

τὴν ἐλπίδα μὴ προσέβαι τῆς σωτηρίας ἐγγὺς οὖσης. ὥς PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 30. p. 563.
δὲ χαλεπαίνοντες αὐτῷ, καὶ τὰ ὅπλα κρούοντες, ἤπει-
λουν, Φοβηθεὶς ἐχώρει, καὶ τοσοῦτον εἴπε μεταστρά-
95 Φεῖς· Οὐκ ἴαβιε καὶ Πετρώνιε, καὶ ὅσοι ἄλλοι πάρεσθε Ρω-
μαίων ἄρχοντες, ὑμεῖς ὁρᾶτε τῆς ἐμῆς οδοῦ τὴν ἀνάγκην,
καὶ σύνιστε παρόντες, ὥς αἰσχυρὰ πάσχω καὶ βίαία.
τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις λέγετε, σωθέντες, ὥς
Κράσσος ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπόλωλε, καὶ
1 οὐκ ἐκδοθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

Οὐ μὴν ἔμειναν οἱ περὶ τὸν Οὐκ ἴαβιον, ἀλλὰ συγκα-
τέβαινον ἀπὸ τοῦ λόφου. τοὺς δὲ ραβδούχους ἐπομένους
ὁ Κράσσος ἀπήλασε. Πρῶτοι δὲ τῶν βαρβάρων ἀπήντη-
5 σαν αὐτοῖς δύο μιξέλληνες, οἱ καὶ προσεκύνησαν τὸν Κράσ-
σον, ἀπὸ τῶν ἱππῶν ἀλάμενοι, καὶ προσαγορεύσαντες
Ἑλλάδι Φωνῇ παρεκάλουν προσημίψαι τινὰς, οἷς ἐπι-
δείξεται Σουρήνας ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνὸπλους
καὶ ἀσιδήρους προσερχομένους. Ὁ δὲ Κράσσος ἀπεκρί-

Plut. ib.
Cap. 31.

*Lin. 97. σύνιστε mend. edit. 1. L. 99 sq. Absunt h. l. verba ἀπόλωλε
καὶ apud Plut. sed post πολιστῶν adjicitur ἀπόλωλε. L. 4. ἀπήλασε
Aug. ἰπῆλασε vulgo Plut. L. 5. αὐτῷ Plut. L. 6. ἀλάμενοι vulgo
Plut. L. 8. περὶ αὐτὸν edit. 2. 3.*

cere: viam simul ostendens,
& rogans ne propinquæ salutis
spem abrumperent. Sed quum
indignantēs & arma concu-
tientes minarentur, territus
abiit; inter eundem his tan-
tum verbis suos allocutus:
,, Octavi, tuque Petroni, &
quotquot adestis Romani prin-
cipes, videtis me necessitate
coactum proficisci, testes
quam turpiter vim patiar:
proinde omnibus dicite, post-
quam incolumes evaseritis,
Crassum deceptum ab hosti-

bus perisse, non deditum a
civibus."

Octavius tamen & ceteri
non manserunt in tumulto, sed
simul descenderunt: lictores
vero sequi se Crassus non per-
misiit. Descendentibus ante
omnes occurrerunt duo semi-
græci, qui defilierunt ab equis
& Crassum adorarunt, saluta-
tumque Græce rogabant, ut
aliquos præmitteret, qui præ-
tentarent Surenæ & comites
inermes absque telo venien-
tes. Respondit ille, si vel

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 31. p. 563.

νατο μὲν, ὡς εἰ καὶ τὸν ἐλάχιστον εἶχε τοῦ ζῆν λόγον, 10.
οὐκ ἂν εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἦλθεν. ὅμως δὲ Ῥωστικούς ἀδελ-
φοὺς ἐπεμψε, πεισομένους ἐπὶ τίσι καὶ πόσοι συνίασιν.
οὗς εὐθύς ὁ Σουρήνας συνέλαβε καὶ κατέσχευ· αὐτὸς δὲ
μετὰ τῶν ἀρίστων ἰππότης προσῆι, καὶ, τί τοῦτο;
ἔφη, πεζὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ; ἡμεῖς δὲ ὀχούμεθα; 15
καὶ τῷ προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν ἵππων αὐτῷ. τοῦ δὲ
κράσσου φήσαντος, οὐθ' ἑαυτὸν ἀμαρτάνειν, οὐτ' ἐκείνον,
ὡς ἑκατέρω πάτριον ἐστὶ ποιουμένους τὴν σύνοδον· εἶναι
μὲν αὐτόθεν, ἔφη, σπονδὰς καὶ εἰρήνην ὁ Σουρήνας Ορώ-
δη τε βασιλεῖ καὶ Ῥωμαίοις· δεῖν δὲ γράφασθαι τὰς 20
συνθήκας, ἐπὶ τὸν ποταμὸν προελθόντας. οὐ γὰρ ὑμεῖς γε,
ἔφη, πάνυ μνήμονες ὁμολογιῶν οἱ Ῥωμαῖοι. καὶ πρού-
τεινε τὴν δεξιὰν αὐτῷ. μεταπεμψομένου δὲ ἵππων, οὐδὲν
ἔφη δεῖν· βασιλεὺς γὰρ σοι δίδωσι τοῦτον. "Ἄμα δὲ"
ἵππος

Lin. 11. ἄλλ. sic χρ. αὐτοῖς Edd. Alia serie Aug. cum Plut. Ibid. ἀλλος δὲ Edd. ex Regiis. δύο δὲ vulgo Plut. ἀλλος δὲ Codd. nonnulli Plut. ὅμως δὲ dedit Aug. Ibid. ποιστικός Edd. ex Reg. B. ποισικός Reg. A. Riscos Cand. Prætuli Aug. ut Plut. L. 13. συναλαῖν κατέσχεν Plutarch. Ibid. αὐτὸν δὲ Edd. Rectius Aug. Plut. L. 15. Ρωμ. ἀνάκτορος Edd. Secus Aug. cum Plutarch. & imperator Cand. L. 16. τοῦ ἀβέστ ab Aug. L. 17. οὕτω αὐτὸν ἀμ. Plut. L. 19 sq. ὁ ποταμὸς (sic) Aug. Τράδην Plut. ut alibi. L. 21. προσελθόντας Edd. Prætuli Aug. L. 23. περιπεμψομένου Aug.

minimo teneretur vitæ deside-
rio, se non fuisse venturum
in manus eorum: misit tamen
Riscos [Roscius] fratres, co-
gnituros, ad quid & quam
multi veniant. Quos mox Su-
rena comprehensos retinuit:
ipse vero cum optimatibus
eques ad eum accedebat: &
Quid hoc est, inquit, pedes
Romanorum imperator? &
nos vehimur: simulque iussit
quendam, ut equum ei addu-
ceret. Quumque Crassus re-

spondisset, nec se peccare, nec
illum, quando uterque patrio
more iret ad colloquium; Su-
rena dixit, jam inde pacem
esse Orodi regi cum Romano
populo, foedus autem oportere
scribi quum venerint ad
fluvium. „Soletis enim, in-
quit, vos Romani, non admo-
dum esse pactorum memores:
simulque dextram ei porre-
xit. Quumque ille [Crassius] e-
quum accerseret, negavit esse
opus: Hunc enim tibi, inquit,
rex dono

25 ἵππος τε τῷ Κράσσῳ παρέσθη χρυσοχάλινος, οἱ τε ἀνα-
βολεῖς αὐτὸν ἀράμενοι περιέβησαν, καὶ παρείπωντο πλη-
γῇ τὸν ἵππον ἐπιταχύνοντες. Οὐλιάβιος δὲ πρῶτος ἀντι-
λαμβάνεται τῶν χαλινῶν, καὶ μετ' ἐκείνον εἰς τῶν χι-
λιάρχων Πετρώνιος. εἶτα οἱ λοιποὶ περίσταντο, τὸν τε
30 ἵππον ἀνακόπῃν βουλόμενοι, καὶ τοὺς πιεζοῦντας ἐξ
ἐκατέρου μέρους τὸν Κράσσον ἀφέλκοντες. ὠδισμοῦ δὲ
γενομένου καὶ ταραχῆς, εἶτα πληγῶν, Οὐλιάβιος μὲν,
ἀνασπάσας ξίφος ἐνός τῶν βαρβάρων, κτείνει τὸν ἵππο-
κόμον, ἕτερος δὲ τὸν Οὐλιάβιον, ἐκ τῶν ὀπισθεν πατάξας.
35 Πετρώνιος δὲ ὅπλου μὲν οὐκ εὐπώρησεν, εἰς δὲ τὸν θώ-
ρακα πληγείς ἀπεπλήρῃσεν ἄτρωτος. Τὸν δὲ Κράσσον ὁ
Μαξάρθης Πάρθος ἀπέκτεinen. οἱ δὲ οὐ, Φασὶν, ἀλλ'
ἕτερον μὲν εἶναι τὸν ἀποκτείναντα, τοῦτον δὲ κειμένου τῇ
κεφαλῇ ἀποκόψαι καὶ τὴν δεξιάν. εἰκάζεται δὲ ταῦτα
40 μᾶλλον ἢ γινώσκεται. τῶν γὰρ παρόντων οἱ μὲν, ἐκεῖ

Lin. 25. τι post ἵππος caret Plut. L. 26. παρῖσταναι vulg. Plut. quod in περιβί. mutavit Reisk. L. 30. ἀνακώπῃ. πυρῶμον Plut. Ibid. πιζόντας Edd. πιζόντας Aug. ex πιζόντας corrupt. quod est apud Plut. Ibid. σφ. πη? Κράσσον ἐξ ἱπ. μρ. ἀφ. Plut. L. 33. το ξίφος Plut. L. 35. νύπρησεν Aug. L. 36. ἀπικνῶ ἀπο τοῦ ἵππου ἀτρ. Plut. L. 36/9. Ὁμαξάρθης videtur esse in Aug. Κράσσον ὄνομα Πεμαξάρθης Plut.

rex dono dat. Moxque admo-
tus est ei equus auro frenatus,
in quem stratores eum impo-
suerunt: hærebantque lateri-
bus, equum incitantes. Ibi
primus Octavius arreptum fre-
no retinuit, & post illum unus
tribunorum Petronius: dein-
de reliqui circumsteterunt, e-
quum inhibere volentes, & eos
qui Crassum diversa ex parte
urgebant, abstrahentes. Quum
que se mutuo protruderent
turbarentque, ventum est ad

verbera: Octavius stricto gla-
dio peremit equisonem cujus-
dam barbari, & eum rursus
alius inflicto a tergo vulnere:
Petronius vero telum quidem
non habuit, sed percussus in
loricam resiliit integer: Cra-
ssum Maxarthes Parthus inter-
fecit. Quidam occisum ajunt
ab alio, hunc vero jacentis
caput abscidisse cum dextera.
Verum istæ conjecturæ sunt
potius, quam certi aliquid;
nam qui aderam, partim ibi,

PLUTAR. μαχόμενοι περὶ τὸν Κράσσον ἀνῆρέθησαν, οἱ δὲ εὐθύς
CHUS ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸν λόφον. Επελθόντων δὲ τῶν Παρθίων,
 in Crasso
 6.31. p. 564. καὶ λεγόντων, ὅτι Κράσσος μὲν δίκην δέδωκε, τοὺς δὲ
 ἄλλους κελεύει Σουρήνας κατιέναι θάρρουντας· οἱ μὲν ἐνὶ
 χεῖρισαν αὐτοὺς, καταβάντες· οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ἐσπάρη- 45
 σαν. καὶ τούτων παντάπασιν ὀλίγοι διεσώθησαν· τοὺς
 δὲ ἄλλους ἐκθρεύοντες οἱ Ἀραβες συνελάμβανον καὶ
 διέφθειρον. λέγονται δὲ οἱ πάντες δισμύριοι μὲν ἀποθα-
 νεῖν, μύριοι δὲ αἰῶναι ζῶντες.

Plut. ib.
 Cap. 32.

Ὁ δὲ Σουρήνας τὴν κεφαλὴν τοῦ Κράσσου καὶ τὴν χεῖ- 50
 ρα πρὸς Ορώδην ἔπεμψεν ἐς Ἀρμενίαν· αὐτὸς δὲ, διαδοὺς
 λόγον ὑπὸ ἀγγέλων ἐς Σελεύκειαν, ὡς ζῶντα Κράσσον
 ἄγοι, παρεσκευάζε πομπὴν τινα γελοίαν, ὕβρει προσα-
 γορεύων θρίαμβον. Ὁ μὲν γὰρ ἐμφερέστατος Κράσσος
 τῶν αἰχμαλώτων Γαίος, ἐσθῆτα βασιλικὴν γυναικὸς ἐν- 55
 δὺς, καὶ διδασχθεὶς Κράσσος ὑπακούειν καὶ αὐτοκράτωρ
 τοῖς καλοῦσιν, ἐφ' ἵππου καθήμενος ἤγετο· πρὸ αὐτοῦ

Lin. 41 sq. εὐθύς ἀντιέδθησαν Plut. L. 43. ἰδοὺ idem. L. 44 sq. ἐνχειρίσαν αὐτοὺς Edd. Reife Aug. cum Plut. αὐτοὺς dedit etiam edit. 1. L. 47 sq. συνελαμβ. ἢ διεθ. Edd. Cand. καὶ dedit Aug. cum Plut. L. 51. Ορώδην edit. 1. Ορώδην jam Ὁ Aug. ut Edd. Ὁ sic idem deinceps. L. 53. ἄγετο, παρεσκευάζετο Plut. L. 55. Γαίος Πακλιανὸς ἐσθῆτα βασιλικὴν ἰνδὺς Plut.

defendentes Crassum, ceciderunt, partim mox refugerunt in tumulum. Deinde quum Parthi adequitarent, dicentes Crassum jam pœnas dedisse, reliquos vero Surenam jubere descendere securos; alii se dediderunt, alii noctu diffugerunt: ex quibus admodum pauci evaserunt incolumes: cæteros Arabes pervestigando capiebant & jugulabant. Fertur, cæsa esse in univcrsum xx. M. capta vero x. M. milium.

Surena caput dextramque Crassi ad Oródem misit in Armeniam: ipse vero sparsis Seleuciæ rumoribus per nuntios quod vivum Crassum duceret, adornavit pompam quandam ridiculam, quam contumeliose triumphum vocabat. Cajus enim quidam inter captivos Crasso simillimus, indutus stola reginea, doctusque ut quoties Crassus & imperator appellaretur, exaudiret, ducebatur equo insidens: ante quem tubicines & lictores qui-

δὲ σαλπιγγεῖαι καὶ ῥαβδούχοι τινες ὀχοῦμενοι καμήλοις ἐσήλαυνον. ἐξήρτητο δὲ τῶν ῥαβδούχων βαλάντια, καὶ
 60 παρὰ τοὺς πελέκεις πρόσφατοι κεφαλαὶ Ῥωμαίων ἀπο-
 τετμημένοι. κατόπιν δὲ εἶποντο Σελευκίδες ἑταῖραι, καὶ
 μουσουργοὶ, πολλὰ βωμολόχα καὶ γελοῖα δι' ἀσμάτων
 εἰς θηλύτητα καὶ ἀνανδρίαν τοῦ Κράσσου λέγοντες. Ταῦ-
 65 τὰ μὲν οὖν πάντες ἐθεώντο· τὴν δὲ γερουσίαν τῶν Σελευ-
 κῶν ἀθροίσας, εἰσήνεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀρι-
 στείδου Μιλησιακῶν, οὗ τι ταῦτά γε καταψευσάμενος·
 εὐρέθη γὰρ ἐν τοῖς Ρουσιίου σκευοφόροις, καὶ παρέσχε τῷ
 Σουρήνῃ καθυβρίσαι πολλὰ καὶ κατασκῶψαι τοὺς Ῥω-
 μαίους, εἰ μὴδὲ πολεμοῦντες ἀπέχεσθαι πραγμάτων.
 70 καὶ γραμμάτων δύνανται τοιούτων. Τοῖς μέντοι Σελευ-
 κῆσιν ἰδοὺς σοφὸς ἀνὴρ ὁ Αἰσωπὸς εἶναι, τὸν Σουρήναν
 ὁρᾷσι τὴν μὲν τῶν Μιλησιακῶν ἀκολαστημάτων πῆραν
 ἐξηρτημένον πρόσωθεν, ὅπισθεν δὲ Παρθικὴν Σύβαριν ἐφελ-
 κόμενον, ἐν τισαῖσδε παλλακίδων ἀμάξαις· τρόπων τινὰ

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 32. p. 564.

Lin. 59. ἤλουν Plut. Ibid. τῶν ῥάβδων idem. Sic recte Cand. quo-
 rum virgis. L. 61. Σελευκιδῆς vulgo Plutarch. Ibid. sq. ἑταῖραι
 μουσ. Plut. absque conjunct. L. 63. λέγουσαι edit. 2. 3. ex Plut.
 L. 66. οὗτοι Plut. L. 67. Ρουσιίου Reg. B. L. 69. εἰ μὴδὲ Edd.
 in vitis MSSis & Plut. L. 70 sq. Σελευκίαν Aug. Plut. L. 71.
 ὁ ἀβέστ. a Plut. L. 73. Σύβαριν edit. 2. 3. oper. errore. L. 74. ἐν
 τισαῖταις Plut.

dam camelis vehebantur. Ap-
 pensæ autem erant crumenæ
 fascibus, & securibus recens
 abscissa Romanorum capita.
 A tergo sequebantur Seleuci-
 enses meretriculæ, & fidici-
 næ, jactantes multa scurrilia
 ridiculaque carmina in Crassi
 digniorem fœmina quam viro
 mollietiem. Atque id fuit pu-
 blicum spectaculum. Senatu
 autem Seleuciensi convocato,
 protulit impuras fabulas Ari-
 stidis Milefii, nihil hic fingens;

reperit enim fuerant in farci-
 nis Rustii: unde Surena am-
 plam materiam nactus est illu-
 dendi & cavillandi in Roma-
 nos, qui ne in bello quidem
 abstinere possint a talibus vel
 rebus vel literis. Sane Seleu-
 cienes mirabantur Æfopi sa-
 pientiam, quum viderent Su-
 renam in antica pera præ se
 ferentem Milesiaca, in posticam
 vero rejecisse Parthorum
 Sybaritica, trahentem post se
 carpenta plena pellicibus, in

PLUTARCHUS
in Crasso
C. 32. p. 564. ταῖς λεγομέναις ἐχίδναις καὶ σκυτάλαις ἀντιμέρῳ, 75
τὰ μὲν ἐμφανῇ καὶ πρόσθια μέρη φοβερά καὶ θηριώδη
ὄρασι καὶ τόξοις καὶ ἵπποις προβαλλομένην, κατ' οὐρανὸν
δὲ τῆς φάλαγγος εἰς χορείαν καὶ κρόταλα καὶ ψαλμούς
καὶ παννυχίδας ἀκολάστους μετὰ γυναικῶν τελευτῶσαν.
ψεκτὸς μὲν γὰρ ὁ Ρούσιος· ἀναιδεῖς δὲ Πάρθοι, τὰ Μι- 80
λησιακὰ ψέγοντες, ὧν πολλοὶ βεβασιλεύκασιν, ἐκ Μι-
λησίων καὶ Ἰωνίδων ἑταιρῶν γεγονότες Ἀρσакидαι.

Plut. ib.
Cap. 33.

Τούτων δὲ πραττομένων, Ορώδης ἐτύγχανεν ἤδη διηλ-
λαγμένης Ἀρταβάζῃ τῷ Ἀρμενίῳ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ
γυναῖκα Πακόρῳ τῷ παιδὶ καθωμολογημένος. ἐστίασεις 85
τε καὶ πότοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ ἕτερα.
παρυσήγετο δὲ καὶ ἀγὼν τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀκουσ-
μάτων. ἦν γὰρ οὔτε Φωνῆς οὔτε γραμμάτων ὁ Ορώδης
Ἑλληνικῶν ἄπειρος· ὁ δὲ Ἀρταβάζης καὶ τραγωδίας ἐποίει,
καὶ λόγους ἔγραφε, καὶ ἰστορίας, ὧν ἔνιαι διασώζονται. 90
Τῆς δὲ κεφαλῆς τοῦ Κράσσου κομισθείσης ἐπὶ Θύρας,

Lin. 75. ἐχίδναις καὶ σκύλαις Aug. Ibid. ἀντιμέρῳς vulgo Plut.
L. 77. προβαλλομένην Edd. Prætulit Aug. cum Plut. L. 78. Pro
χορείαν ἐστὶ πύργος apud Plut. L. 79. ἀκολάστους abest a vet. edit.
Plut. Ἐξ δὲνυο deletum est a Reisk. L. 85. καθωμολογημένῳ edit. 1.
L. 86 sq. καὶ πολλὰ παρυσήγετο τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλ. Plutarch. L. 88.
Verbis οὔτε φωνῆς caret edit. 3. oper. errore. Ibid. Τρωδ. Plut. ut
alibi, Ἐξ caret artic. L. 90. inui Plut.

speciem excetræ præposteræ,
prima facie fera & horrida
equis, hastis & arcubus; ex-
tremo vero agmine desinente
in crotala & cantilenas, perno-
ctationesque libidinosas cum
fœminis. Damnandus est igitur
Rustius; sed nihilominus
reprehendendi Parthi, dum
Milesiaca vituperant, apud
quos multi regnarunt nati e
Milesiis & Jonicis meretrici-
bus Arsacidae.

Interea Orodes cum Artabaze in gratiam redierat, ejus
sorore desponsa Pacoro suo
filio. Moxque secuta sunt con-
vivia comessationesque, &
multa alia. Introducta sunt &
Græca acroamata. Nam Orodes
nec linguæ Græcæ rudis
erat nec literarum: Artabazes
vero etiam tragœdias scribebat
& orationes, & historias, qua-
rum nonnullæ servantur & ho-
die. Cæterum quum allatum

ἐπηρμέναι μὲν ἦσαν αἱ τράπεζαι· τραγωδιῶν δὲ ὑποκρι-
 τῆς, Ἰάσων ὄνομα, Τραλλιανός, ἦδεν Εὐριπίδου Βακχῶν
 τὰ περὶ τὴν Αγαύην. εὐδοκιμοῦντος δὲ αὐτοῦ, Σιλλάκης
 95 ἐπίστας τῷ ἀνδρῶνι καὶ προσκυνήσας, προὔβαλλεν ἐς
 μέσον τοῦ Κράσσου τὴν κεφαλὴν. κρότον δὲ τῶν Πάρθων
 μετὰ χαρᾶς καὶ κραυγῆς ἀραμένων, τὸν μὲν Σιλλάκην
 κατέκλιναν οἱ ὑπηρέται, βασιλέως κελεύσαντος. ὁ δὲ
 Ἰάσων τὰ μὲν τοῦ Πενθέως σκευσοποιήματα παρέδωκε
 1 τινι τῶν χορευτῶν· τῆς δὲ τοῦ Κράσσου κεφαλῆς λαβό-
 μενος, καὶ ἀναβακχεύσας, ἐπέραινεν ἐκεῖνα τὰ μέλη
 μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ᾠδῆς·

φέρομεν ἐξ ὄρεος ἑλικά

5 νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,

μακάριον θῆραμα.

Καὶ ταῦτα μὲν πάντας ἑτέρων. ἀδομένων δὲ τῶν ἐξῆς
 αἰμοβαίων πρὸς τὸν χορόν·

PLUTAR-
CHUS
in Crasso
C. 33. p. 564.

Plut. ib.
pag. 565.

Lin. 94. Σιλλάκης b. l. ἔ μοx Σιλλάκην Edd. MSS. ἔ Cand. L. 95. προὔβαλλεν Edd. ἔ μοx Κράσσου absque artic. Præ tuli Aug. Plut. L. 97. κραυγ. καὶ χαρ. Plut. L. 99. τῶν Πενθ. edit. 3. oper. err. L. 6. μακαρίαν θῆραν Plut. L. 7. Pro ἀδομίνων, quod dedit Aug. cum Plut. est ἀμειβομένων in edit. 1., unde in edit. 2. 3. factum ἀμειβομένων. Ibid. τῶν ἰοιζῆς Plut. L. 8 sq. πρὸς τὸν χορόν, τὴν ἰχθυόσαν Edd. MSS. ἔ Cand. non ferenda menda.

esset caput Crassi ad fores au-
 læ; positæ erant mensæ: tum
 tragædus Jason Trallianus ce-
 cinit ex Euripidis Bacchis car-
 men de Agave. Quumque lau-
 daretur, Sillaces ingressus vi-
 rorum cœnaculum, adoravit,
 & projecit caput in mediũ:
 quod quum a Parthis cum gau-
 dio clamoreque sublatum ef-
 fet, Sillacem ministri, jubente
 rege, collocarunt in discubi-
 torio lectulo. Jason vero Pen-
 thei apparatus tradidit uni e

choralibus; ipse, correpto
 Crassi capite, bacchabundus,
 magno spiritu pergebat canere
 verficulos illos:

*Ferimus ex montis ambitu
 nuper casam venationem o-
 ptimam.*

Et hæc omnia cum volu-
 ptate spectabantur: quumque
 redeuntibus chori vicibus qui-
 dam saltaret illud: [*quum ve-
 ro sequentes alterni versus ad
 Chorum decantarentur:*

PLUTARCHUS

in Crasso
C. 33. p. 565.

Τίς ἐΦόνευσεν ;

Ἐμὸν, ἑμὸν τὸ γέρας·

10

ἀναπηδήσας ὁ Μαζάδης (ἐτύγχανε γὰρ δειπνῶν) ἀντε-
λαμβάνετο τῆς κεφαλῆς, ὡς αὐτῷ λέγειν ταῦτα μάλ-
λον ἢ ἐκείνῳ προσῆκον. ἥσθεις δὲ ὁ βασιλεὺς, τὸν μὲν οἷς
πάτριόν ἐστιν ἐδωρήσατο, τῷ δὲ Ιάσωνι τάλαντον ἔδωκεν.
Ες τοιοῦτόν Φασιν ἐξόδιον τὴν Κράσσου σφραττηγίαν, ὥσπερ 15
τραγωδίαν, τελευτῆσαι. Δίκη μέντοι καὶ τῆς ἀμότητος Ο-
ρώδην, καὶ τῆς ἐπιτοκίας Σουρήναν, ἀξία μετῆλθε. Σου-
ρήναν μὲν γὰρ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον Ορώδης, Φθονῶν τῆς
δόξης, ἀπέκλειψεν· Ορώδης δὲ, ἀποβαλόντι Πάκορον, ὑπὸ
Ρωμαίων μάχῃ κρατηθέντα, καὶ νοσήσαντι νόσον εἰς ὕδρον 20
τραπείσαν, Φραάτης ὁ υἱὸς ἐπιβουλεύων, ἀκόνιτον ἔδω-
κεν. ἀναδεξαμένης δὲ τῆς νόσου τὸ Φάρμακον εἰς αὐτήν,
ὥστε συνεκκριθῆναι, καὶ τοῦ σώματος κουθισθέντος, ἐπὶ
τὴν ταχίστην τῶν ὁδῶν ἐλθὼν ὁ Φραάτης ἀπέπνιξεν αὐτόν.

Plutarch.
in Anton.
C. 28. p. 927.
extr. § 59.

Αἰωρουμένης δὲ Παρθικῆς σφραττιᾶς περὶ τὴν Με- 25

Lin. 11. Ὁμαζάδης b. l. Aug. ὁ Πομαζαίδης Plut. ut supra. Ibid.
ἐτύγχ. δι δειπν. Plutarch. L. 12. αὐτῷ edit. 3. iαντῶ Plut. Ibid.
ταῦτα λίγαν Plut. L. 15. τοιοῦτο idem. L. 18. θθονῶ Edd. &
Plut. Præfati Aug. Reg. B. L. 20. ὕδρον Plut. L. 22. ὑπὸ
ἐαυτὴν vulgo Plut. quod in ip̄ iαντὴν mutavit Reiskius. L. 23.
ἐκκουρισθ. Plut.

„Quisnam occidit ?]

Meus, meus hic honor !

profiliit Maxarthes (discum-
bebat enim inter cœnantes)
& ad se trahebat caput, tan-
quam sibi potius quam illi de-
bitum : rex vero lætus donavit
eum more gentis, & Jafoni
talentum dedit. In tale exo-
dium expeditio Crassi desiit,
sicut quædam tragœdia. Dedit
tamen dignas pœnas & crude-
litis Orodes, & Surena per-
jurii : nam Surenam non multo

post rex occidit, invidens illi
tantam gloriam : Orodi vero,
post cæsum a Romanis in præ-
lio Pacorum filium, laboranti
morbo aquæ intercutis Phraa-
tes filius aconitum miscuit :
quod quum vis morbi per al-
vum dejecisset, adeo ut rex
inde haberet se melius ; Phra-
ates, omiſſis beneficiis, usus
compendio, præfocavit homi-
nem.

PROFECTO deinde Partho-
rum exercitu in Mesopota,

ποποταμίαν, Λαβιηγὸν οἱ βασιλείῳ στρατηγῷ, Παρθι-
κὸν ἀναγορεύσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας ἐπιβατεύουσιν
ἔμελλον. [οἱ οἰχέσθαι φερόμενον ὑπ' αὐτῶν εἰς Ἀλεξάν-
δρειαν.]

PLUTAR-
CHUS
in Anton.

30 Ἐπαγοντα δὲ Πάρθους, καὶ τὴν ἀπὸ Εὐφράτου καὶ
Συρίας ἄχρι Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν καταστρέφοντες,
πυρρόμενος Ἀντωνίος, ὥρμησε μὲν Πάρθοις ἐνίστασθαι, καὶ
μέχρι φοινίκης προῆλθεν. Φουλκίας δὲ γραμμασιν αὐτὸν
τῆς γυναικὸς καλούσης, καὶ μετὰ Θρήνων μεταπεμπου-
35 σης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Καὶ Φίλος γενόμενος Καίσαρι καὶ Πομπηίῳ τῷ Σικ-
λίας ἀρχοντι, προὔπεμπεν αὐτοῖς εἰς Ἀσίαν Οὐντιδίον,
Πάρθοις ἐμπωδὸν ἐσόμενον τοῦ πρόσω χωρεῖν. αὐτὸς δὲ
Καίσαρι χαριζόμενος, ἱερὺς ἀπεδείχθη τοῦ προτέρου Καί-
40 σαρος· καὶ τὰλλα κοινῶς καὶ Φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς

Plut. ib.
C. 32. p. 930.

Lin. 27. ἐπικαταίειν Edd. ex Reg. A. L. 28. Pro οἱ, quod editum est,
dabat οἱ Reg. A. οἱ Reg. B. ὃν Aug. Verba autem bæ, quæ uncis
inclusi, & mendose ex Plutarcho transcripta & monstrofa ra-
tione huc raptæ sunt. Nam Plut. ibi de Antonio agens, dicit, eum
(ὑπ' αὐτῆς) a Cleopatra Alexandriam esse abductum. L. 32. ἐνί-
στασθαι mend. Aug. Ibid. sq. Quatuor verba καὶ μεγ. φον. προῆλ-
θον, absunt ab Edd. Dedit Aug. ut Plut. L. 33. γραμμάτων Aug.
ubi excidisse διὰ videri possit. Brevius apud Plut. Φουλκίας δι' γραμ-
ματα Θρήνων μετὰ πομπῶσιν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. L. 36. sq.
Loco verborum καὶ φίλος usque εἰς Ἀσ. Οὐντιδίον (lin. 37.) brevius
apud Plut. est Ἀντωνίος δὲ μετὰ τὰς διαλύσεις Οὐντιδίον μὲν εἰς Ἀσίαν
προὔπεμπε. L. 37. Ventidii nomen constanter in hoc Libro men-
dose Οὐντιδίου scribunt MSSi nostri. Sed recte Cand. L. 39. Καί-
σαρι ubi est ab Edd. Dedit Aug. ut Plut.

miam, regii duces Labienum
appellarunt imperatorem Par-
thicum, invasuri Syriam, aut
etiam usque Alexandriam illum
deducturi.

Eum subnixum Parthicis o-
pibus postquam subigere to-
tum Aliæ tractum qui est inter
Euphratem & Joniam, Anto-
nius audiit, accingebat se ad
bellum Parthicum: [et Phæ-

niciam usque progressus est.]
Sed revocatus Fulviæ suæ lite-
ris, cum lamentis eum accer-
sentis, reversus est in Italiam.

Ubi junctus amicitia Cæsari
& Pompejo tenenti Siciliam,
præmisit rursus in Asiam Ven-
tidium, ut Parthos non sneret
ulterius procedere: ipse in
amicorum gratiam creatus est
flamen divi Cæsaris: alia quo-

PLUTARCHUS
in Anton.
C. 33. p. 930. καὶ μεγίστοις ἔπρατον. Ἦν δέ τις ἀνὴρ σὺν αὐτῷ μακ-
τικὸς ἀπ' Αἰγυπτίου, τῶν τὰς γενέσεις ἐπισκοποῦντων·
ὃς, εἴτε Κλεοπάτρα χαρίζομενος, εἴτε χρώμενος ἀληθείας,
πρὸς τὸν Αντώνιον ἐπαρρησιάζετο, λέγων, τὴν τύχην αὐ-
τοῦ, λαμπροτάτην οὔσαν καὶ μεγίστην, ὑπὸ τῆς Καί- 48
σαρος ἀμαυροῦσθαι· καὶ συνεβούλευε παρρωτάτω τοῦ
νεανίσκου ποιεῖν ἑαυτόν. Ὁ γὰρ σὺς, ἔφη, δαίμων τὸν
τούτου φοβεῖται. ΕΦ' οἷς ὁ Αντώνιος ἀνιῶμενος δῆλος ἦν·
καὶ μᾶλλον τι τῷ Αἰγυπτίῳ προσέχων, ἀπῆρεν ἐκ τῆς
Ἰταλίας (ἐγχειρίσας Καίσαρι τὰ οἰκεῖα) ἐς τὴν Ἑλλάδα. 50
Χειμάζοντι δὲ αὐτῷ περὶ Ἀθήνας ἀγγέλλεται τὰ πρῶτα
τῶν Οὐεντιδίου κατορθωμάτων, ὅτι μάχῃ τοὺς Πάρθους
κρατήσας, Λαβηνὸν ἀπεκλάνει καὶ Φραάτην, ἡγεμονικώ-
τατον τῶν Ορῶδου βασιλέως στρατηγῶν. ἐπὶ τούτοις ἐ-
πὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐγυμνασιάρχῃ Ἀθηναίσις. 55

Lin. 41. Post τὴν πρῶτον pauca adjiciuntur apud Plut. L. 43. οὗτος, αὐτὸς Edd. ὃς dedit Aug. cum Plutarch. Ibid. ἀλθ. χρωμ. Edd. ex Reg. A. L. 47. ὁ γὰρ σὺς ἰον mend. edit. 1. L. 48. Post οὐκ ἔ-
ται rursus nonnulla adjiciuntur apud Plut. Ibid. ἀνιῶμ. ἀδύλως ὁ
Αντων. Plut. ἔφ. caret ἢ. L. 51. διαχειμάζοντι Plut. ἔφ. in præcedd.
paulisper differt. Ibid. ἀπαρῖνεται Plutarch. L. 53. ἀποκλείναι
edit. 1. ex Regiis. ἀποκλείνει Aug. f. pro ἀποκλείναι. Ibid. καὶ Φρα-
ναπάτη Plut. L. 54. Ἡρώδου b. l. Plut. L. 55. ἐγυμνασιάρχῃ δὲ
Ἀθηναίσις Plut. ἔφ. pauca addit.

que negotia publica simul
tractabant magno animorum
consensu. Erat tum in Antonii
comitatu quidam genethlia-
cus Ægyptius: is, sive ut Cleo-
patræ gratificaretur, sive quod
res ita se haberet, Antonio
libere dixit, fortunam ejus,
alioquin splendidissimam &
maximam, obscurari a fortuna
Cæsaris: suavitque ut quàm
longissime ab eo juvene sece-
deret. Nam tuus genius, in-
quit, hujus genium metuit.

Quod Antonius moleste fe-
rens, Ægyptio paruit: & re-
bus suis Cæsari commendatis
trajecit in Græciam. Quo tem-
pore Athenis hybernanti pri-
mi successus Ventidii nuntiati
sunt: victos esse Parthos præ-
lio, cæsum Labienum, &
Phraatem, præstantissimum e
regis Orodis ducibus. Quam-
obrem epulum Græcis præbuit,
& suscepit præfecturam Athe-
nienſis gymnasii.

Εξῆναι δὲ μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον, ἀπὸ τῆς ἱερᾶς **PLUTARCHUS**
 ἐλαίας στέφανον ἔλαβε, καὶ, κατὰ τι λόγιον, ἀπὸ τῆς **CHUS**
 Κλειψύδρας ὕδατος ἐμπλήσας ἀγχεῖον ἐκόμεζεν. Εὐ τούτῳ **in Anton.**
 δὲ Πάκρον, τὸν βασιλέως παῖδα, μεγάλῳ στρατῷ Πάρ- **C. 34. 2. 231d**
 60 θων αὐθις ἐπὶ Συρίαν ἐλαύνοντα, συμπασιῶν Οὐεντιδίου
 ἐν τῇ Κυριοσίῃ τρέπεται, καὶ διαφθείρει παμπόλλους,
 ἐν πρώτοις Πακρόρου πεσόντος. Τοῦτο τὸ ἔργον, ἐν τοῖς δοι-
 διματάτοις γεγόμενον, Ῥωμαίοις τε τῶν κατὰ Κράσσον
 ἀτυχημάτων ἐκπλεῖν ποιήν παρῆσχε, καὶ Πάρθους αὖ-
 65 θις εἴσω Μηδίας καὶ Μεσοποταμίας συνέσειλε, τρισὶ
 μάχαις ἐφεξῆς κατὰ κράτος ἡττημένους. Οὐεντιδίου μὲν
 οὖν Πάρθους πρωτέρῳ διώκειν ἀπέγνων, Φρόνον Ἀντωνίου
 δέισας. τοὺς δὲ ἀφελῶτας ἐπιὼν κατεσφίξετο, καὶ τὸν
 Κομμαγενὸν Ἀντίοχον ἐν πόλει Σαμοσάτοις ἐπολιόρκει,
 70 δεομένους δὲ χίλια τάλαντα δοῦναι, καὶ ποιεῖν Ἀντωνίᾳ
 τὸ προσατιζόμενον, ἐκέλευσε πέμπειν πρὸς Ἀντωνίων. ἤδη
 γὰρ ἐγγὺς ἦν, καὶ τὸν Οὐεντιδίον οὐκ εἶα σπένδεσθαι τῷ

*Lin. 56. ἐξῆναι edit. 2. 3. ex Plutarch. L. 58. ἱερὰ καὶ ἱερὰ Plut.
 L. 59. τὸν τοῦ βασιλ. Edd. τοῦ omisit Aug. ut Plut. L. 61. Κυριοσί.
 Plut. L. 62. τὸ post τοῦτο vulgo caret Plut. male. L. 65. Μηδίας
 Edd. Plut. Præculi Aug. L. 66 sq. Οὐεντ. δὲ μὲν Παρθ. Plutarch.
 L. 70. δεομένους Edd. Recte Aug. ut Plut. L. 71. ἐκίλους Plut.
 L. 72. ἐγγὺς ἦν ἐπιὼν Plut. Ibid. Mendose ἐκῷ edit. 1. ἔσ' ἐκ εἰς
 edit. 2. Recte οὐκ εἶα Aug. ἔσ' edit. 3. ut Plut.*

Profecturus autem ad bel-
 lum, e sacra oliva coronam
 sibi sumpsit: &, ut oraculo
 cuidam satisfaceret, etiam e
 Clepsidra fonte repletum se-
 cum asportavit vasculum. In-
 terea Pacorum regis filium,
 cum magnis Parthorum copiis
 irruentem rursus in Syriam,
 Ventidius fudit in agro Cyre-
 stico, ubi strages ingens est
 edita, & inter primos Pacorus
 cecidit. Hæc victoria una e
 clarissimis cladis sub Crasso

acceptæ fuit ultio, & Parthos
 rursus repressit intra Mediam
 & Mesopotamiam, tribus dein-
 ceptis victis præliis: quos Ven-
 tidius amplius persequi noluit,
 invidiam Antonii veritus. Cæ-
 terum civitates quæ descive-
 rant recipiebat, & Antiochum
 Commagenum oppugnabat,
 inclusum Samosatidis: quem
 pollicentem mille talenta, &
 facturum se imperata Antonii,
 iussit ad ipsum legatos mittere,
 (jam enim non longe aberat)

E 5

PLUTAR-CHUS
in Anton.
C. 34. p. 931. **Αντιόχῳ, βουλόμενος ἐπὶ γε τούτῳ τὸ ἔργον ἐπαύνησον αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ μὴ πάντα διὰ Οὐεντιδίου κατορθοῦσθαι. τῆς δὲ πολιορκίας μῆκος λαμβανούσης, καὶ τῶν 75 ἔθδον, ὡς ἀπέγνωσαν τὰς διαλύσεις, πρὸς ἀλλήν τρεπομένων, πρᾶττων μὲν οὐδέν, ἐν αἰσχύνῃ δὲ καὶ μεταγνώσει γενόμενος, ἀγαπητῶς ἐπὶ τριακοσίοις σπένδεται ταλάντοις πρὸς Ἀντίοχον· καὶ μικρὰ τῶν ἐν Συρίᾳ κατασπῆσάμενος, ἐς Αἰθῆνας ἐπανῆλθε, καὶ τὸν Οὐεντιδίον οἷς 80 ἔπρεπε τιμήσας, ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν Θρίαμβον. Οὗτος ἀπὸ Παρθῶν μέχρι δεῦρο τεθριάμβευκε μόνος, ἀνὴρ γένει μὲν αἰθαιῆς, ἀπολαύσας δὲ τῆς Ἀντωνίου Φιλίας τὸ λαβεῖν ἀφορμας πράξεων μεγάλων. αἷς κάλλιπτα χρησάμενος, ἐδεβαίωτε τὸν περὶ Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος λεγόμενον λό- 85 γον, ὡς εὐτυχέστεροι δι' ἐτέρων ἦσαν ἢ δι' αὐτῶν στρατηγῶν. καὶ γὰρ Σόσσιος, Ἀντωνίου στρατηγός, ἐν Συρίᾳ πολλὰ διεπράττετο· καὶ Κανίδιος, ἀπολειφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἀρμενίαν, τούτους τε νικῶν καὶ τοὺς Ἰβήρων καὶ**

Lín. 73. In γε τούτῳ edit. 2. 3. ex Plut. Ibid. τοῦτο τῶν ἔργων Plut. Ibid. sq. ἰσων. αὐτῶ Edd. Rectius Aug. cum Plut. L. 76 sq. τραπομ. edit. 3. cum Plut. L. 77. μὴ caret Plut. L. 78. ἀγαπητὴν mend. edit. 1. L. 79. πρὸς τὸν Αντ. Plut. L. 81. ἐπιμψεν Plut. L. 82. ἔχρι idem. Ibid. ἀνὴρ γένειος μὲν idem. L. 85. λαγμ. καὶ Καίσε. idem. L. 86 sq. δι' αὐτῶν στρατηγοί. Edd. Rectius Aug. cum Plut. L. 88. Κανίδιος edit. 1. cum MSS. nostris.

ut ab ipso pacem acciperet, quandoquidem hanc saltem illi deberi volebat, ne viderentur omnia per unum Ventidium fieri. Sed quum diu duraret oppugnatio, obsessis, ex desperatione pacis, verlis ad torritudinem, Antonius, trecentis talentis contentus, pacem dedit Antiocho, & constitutis aliquantum rebus Syriæ, Athenas rediit: honoratoque ut merebatur Ventidio, ad triumphum eum remisit.

Hic solus ad hanc diem de Parthis triumphavit, vir obscuri generis, ad tantam amplitudinem proventus per amicitiam Antonii. Qua usus egregie, confirmavit opinionem de Antonio Cæsareque, illos feliciter per legatos quam per seipsos res gerere: nam & Sotius, Antonianus dux, multa in Syria prospere gesserat, & Canidius relictus ab eo circa fines Armeniorum: qui victis horum & Iberorum Al-

90 Ἀλβανῶν βασιλέας, ἄχρι τοῦ Καυκάσου προῆλθεν. αὐτῶν ἐν τοῖς βαρβάροις ὄνομα καὶ κλέος ἠύξετο τῆς Ἀντωνίου δυνάμεως.

PLUTARCHUS
in Anton.

Ἐπεὶ δὲ, φραάτου κλείναντος Ορώδην τὸν πατέρα, καὶ τὴν βασιλείαν κατασχόντος, ἄλλοι τε Πάρθων ἀπεδίδρασκον οὐκ ὀλίγοι, καὶ Μονέσσης ἀνὴρ ἐπιφανὴς καὶ δυνατὸς ἦκε Φεύγων πρὸς Ἀντώνιον· τὰς μὲν ἐκείνου τύχας ταῖς Θεμιστοκλέους εἰκάσας, περιουσίαν δὲ τὴν αὐτοῦ καὶ μεγαλοφροσύνην τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι παράβαλὼν, ἐδωρήσατο τρεῖς πόλεις αὐτῷ, Λάρισσαν, καὶ Ἀρξουσαν, καὶ Ἱερὰν πόλιν, ἣν Βαμβύκην πρότερον ἐκάλουν. τοῦ δὲ Πάρθων βασιλέως τῷ Μονέσση δεξιὰν καταπέμφαντος, ἄσμενος αὐτὸν ἀπέστειλεν Ἀντώνιος, ἑξαπατᾶν μὲν ἐγνωκὼς τὸν φραάτην, ὡς εἰρήνης ἐσομένης· 5 ἀξίων δὲ τὰς αἰλούσας ἐπὶ Κράσσου σημαίας καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀπολαβεῖν τοὺς περιόντας. αὐτὸς δὲ Κλεοπάτραν ἐς Αἴγυπτον ἀποπέμφας, ἐχώρει δι' Ἀραβίας καὶ Ἀρμενίας· ὅπου συνελθούσης αὐτῷ τῆς δυνάμεως καὶ τῶν

Lin. 93. φραίπτου Plut. ὅς sic ibi constanter vocatur. Ibid. Ἡράδου Plut. L. 95. Μονίσσης Aug. Munelles Cand. Μοναίσης Plut. Et sic pox iterum. L. 97. τὴν αὐτοῦ edit. 2. τὴν ἰαυτοῦ Plut. L. 1. Βαμβύκην vulgo Plut. L. 3. ἰπιδύκην Edd. Prætulit Aug. ἀπιδύκην Plut. Ib. ὁ Ἀντων. Plut. L. 5. δὲ vulgo abest a Plut. ὅς ἀξίων conjungitur cum præced.

banorumque regibus processit usque Caucasum, effecitque ut inclytum esset Antonii nomen apud gentes barbaras.

Postquam autem Phraates, Orode patre necato, regnum invasit, non pauci Parthi profugerunt: quorum unus, Moneses, vir illustis ac potens, ad Antonium se contulit: cujus fortunam ille cum Themistoclis casu conferens, suas vero opes & magnanimitatem æquiparans Persarum regibus,

tres urbes ei donavit, Larissam, Arethusam, & Hierapolim, Bambycen olim vocatam. Monese vero a suo rege fide accepta revocato, libenter eum remisit Antonius, ut spe pacis Phraaten deciperet. Ipse vero, cupiens capta de Crasso signa recipere, & captivos superstites, remissa in Ægyptum Cleopatra, per Arabiam profectus est in Armeniam, quo & suas copias & auxilia regum convenire jus-

PLUTARCHUS *in Anton. C. 37. p. 932.* **Plut. ib. pag. 933.** **Plut. ib. pag. 933.** **Plut. ib. Cap. 38.**

συμμάχων βασιλέων, (πάμπολλοι δὲ ἦσαν οὗτοι· μέ-
γιστος δὲ ὁ τῶν Ἀρμενίων, Ἀρταβάζης, ἑξακισχιλίου 10
ἰππεύς καὶ πεζοὺς ἑξακισχιλίου παρέχων) ἐξέτασσε
τὸν στρατόν. ἦσαν δὲ Ῥωμαίων μὲν αὐτῶν ἑξακισμύριοι
πεζοί, καὶ τὸ Ῥωμαίοις συντεταγμένον ἰππικόν, Ἰσθρῶν
καὶ Κελτῶν, μύριοι. τῶν δὲ ἄλλων ἔθνων ἐγένοντο τρεῖς
μυριάδες, σὺν ἰππεῦσιν ὁμοῦ καὶ ψιλοῖς. Τοσαύτη μὲν 15
τοὶ παρασκευὴν καὶ δύναμιν, ἣ καὶ τοὺς πέραν Βακτρῶν
Ἰνδοὺς ἐδόξε, καὶ πᾶσαν ἐκράδανε τὴν Ἀσίαν, ἀνόνητον
αὐτῷ διὰ Κλεοπάτραν γενέσθαι λέγουσι. σπεύδοντα
γὰρ ἐκείνη συνδιαχειμάσαι, τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν πρὸ
καιροῦ, καὶ πᾶσι χρήσασθαι τεταραγμένως· οὐκ ὄντα 20
τῶν αὐτοῦ λογισμῶν, ἀλλὰ ὑπὸ Φαρμάκων τινῶν ἢ
γοητείας παῖλαινοντα πρὸς ἐκείνην αἰεὶ, καὶ πρὸς τῷ
τάχῳ ἐπανελθεῖν μάλλον ἢ πρὸς τῷ κρατῆσαι τῶν πο-
λεμίων γενόμενον.

Πρῶτον μὲν οὖν αὐτῷ δεόν ἐν Ἀρμενίᾳ παραχειμάσαι, 25

Lin. 9 sq. μνη. δὲ πάντων ὁ τῆς Ἀρμενίας, Ἀρταβάζης Plut. L. 11. Rectius ἐξήτασε Plut. L. 19. διαχειμάσαι Edd. Rectius Aug. cum Plut. L. 21. αὐτοῦ edit. 2. 3. αὐτοῦ Plut. L. 22 sq. πρὸς τὸ ταχ. 3. πρὸς τὸ κρατ. Aug. L. 24. γινόμενον Edd. γινου. ded. Aug. cum Plut. L. 25. οὖν caret Plut. Ibid. αὐτὸν δὲ Aug. Rectius αὐτοῦ δὲ Plut. Ibid. διαχειμάσαι Plut.

ferat. Erant autem multi amici & focii; sed præcipuus, Artabazes, rex Armeniæ, equitum sex, peditum vero septem præbens millia. Ibi quum recenserentur milites, comperta sunt peditum Romanorum & sociorum Latini nominis sexaginta millia, & ordinarius equitatus Hispanorum Gallorumque, decem millia. Ex aliis vero gentibus auxilium triginta millia, connumeratis equitibus & levis armaturæ milite. Hunc tantum appara-

tum viresque, quibus Bactros etiam & his remotiores Indos terruit, unam Cleopatram ferunt reddidisse inutilem. Ejus enim desiderio bellum aperuisse non expectato opportuno tempore, omniaque inconsultius egisse, mentis non satis compotem, & illecebris illius fœminæ captum in tantum, ut non tam de victoria cogitaret, quam de reditu celeri.

Primum enim quum debuisset in hybernis Armeniæ quicte reficere suum exercitum,

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 38. p. 922.

καὶ διαναπαῦσαι τὸν στρατὸν, ὀκλακισχιλίων στραδίων
ἀποτετρυμμένον πορεία, καὶ πρὶν ἤκειν ἐκ τῶν χειμαδίων
Πάρθους, ἔαρος ἀρχῇ Μηδίαν καταλαβεῖν· οὐκ ἠνέσχετο
τὸν χρόνον, ἀλλ' εὐθύς ἤγεν· ἐπ' ἀριστέρα λαδὼν Ἀρμε-
30 νίαν, καὶ τῆς Ατροπατηνῆς ἀψάμενος, ἐπὶ ὁρβὴν τὴν χώ-
ραν. ἔπειτα, μηχανημάτων αὐτῷ πρὸς πολιορκίαν ἀναγ-
καίων τριακοσίαις ἀμάξαις παραπεμπόμενων, (ἐν οἷς
καὶ κριὸς ἦν ὀγδοήκοντα ποδῶν μῆκος,) ὧν οὐδὲν ἐνεχώ-
ρει διασθαρὲν, ἐπὶ καιροῦ πάλιν γενέσθαι, διὰ τὸ τὴν
35 ἄνω χώραν πᾶν ξύλον ἀγεννὲς ἐς μῆκος καὶ μαλθακὸν
ἐκφέρειν· ἐπειγόμενος, ὥς ἐμπώδια τοῦ ταχύνειν, ἀπέ-
λιπε, Φυλακὴν τινα καὶ Στατιανὸν ἡγεμόνα τῶν ἀμα-
ξῶν ἐπισήσας. αὐτὸς δὲ Φράατα, μεγάλην πόλιν, ἐν
ᾗ καὶ τέκνα καὶ γυναῖκες ἦσαν τοῦ τῆς Μηδίας βασι-
40 λέως, ἐπολιόρκει. τῆς δὲ χρείας εὐθύς ἐς ἃ ἡμαρτε
ταῖς μηχαναῖς ἀπολιπῶν, ἐξελεγχούσης, ὁμοσε χωρῶν.

Lin. 27. ἀποτετρυμμένον Plut. Ibid. πρὶν ἢ κινῆν idem. L. 28. Μηδίαν edit. 2. 3. Ἐξ τοῦ Μηδίας Edd. ut Plutarch. Præfati Aug. L. 29. in ἀριστέρα Plut. L. 30. Ατροπατηνῆς edit. 1. L. 35. ἀνω edit. 1. Ibid. ἀγνὴ edit. 1. 2. L. 37. καὶ στρατιῶν ἡγῆμ. Edd. καὶ στατιανὸν Aug. καὶ τατιανὸν Plutarch. Correxī mendam. L. 38. Φράατα Aug. Φράατον Plut. L. 40. εὐθύς ὡς ἡμαρτε Plut.

attritum octo millium stadio-
rum itinere, & priusquam Par-
thi e suis hybernis moverent,
ineunte vere Mediam invade-
re, moras non tulit, sed ita
duxit exercitum ut a sinistra
haberet Armeniam: moxque
ut Atropatenam attigit, regio-
nem eam populatus est. Dein-
de quum machinæ urbibus ex-
pugnandis paratæ sequerentur
exercitum, trecentis plaustris
impositæ, & in his aries octo-
ginta pedum longitudine, qua-
rum nulla semel corrupta re-

parari poterat, propter mater-
iarum inopiam in eis regionibus,
nullam arborem proce-
ram aut duram ferentibus,
properans reliquit impedimen-
ta huiusmodi, adhibito ad cu-
stodiam plaustrorum præfecto
quodam [Statiano legato]
cum certa manu militum: ipse
vero Phraata, magnam urbem,
in qua uxor regis Medorum
erat cum liberis, obsedit: ubi
statim animadverso errato
quod in relinquendis machinis
admiserat, aggeribus urbem

PLUTAR- ἔχου τὸ πρὸς τὴν πόλιν χῶμα, σχολῇ καὶ πολυπόνης
CHUS ἀνιστάμενον. Ἐν τούτῳ δὲ καταβαίνων στρατιᾷ μεγάλη
 in Anton. φραάτης, τὴν ἀπόλειψιν ὡς ἤκουσε τῶν μηχανηφόρων
 6.38. p. 933. ἀμαξῶν, ἔπεμψε τῶν ἰππέων πολλοὺς ἐπ' αὐτάς· ὅφ' 45
 ὧν περιληφθεὶς ὁ Στατιανὸς, ἀποθνήσκει μὲν αὐτὸς,
 ἀποθνήσκουσι δὲ μύριοι τῶν μετ' αὐτοῦ. τὰς δὲ μηχανὰς
 ἐλόντες οἱ βάρβαροι, διέφθειραν παμπόλλους, ἐν οἷς καὶ
 Πολέμων ἦν ὁ βασιλεὺς.

Plut. ib. Τοῦτο πάντας μὲν, ὡς εἰκός, ἠρίασε τοὺς περὶ Ἀντών- 50
Cap. 39. νον, ἀνελπίστως ἐν ἀρχῇ πληγέοντας. ὁ δὲ Ἀρμένιος Ἀρ-
 ταβάσης, ἀπογνοὺς τὰ Ρωμαίων, ᾤχετο τὴν ἑαυτοῦ
 στρατιὰν ἀναλαβὼν, καίτερ αἰτιώτατος τοῦ πολέμου
 γινόμενος. Ἐπιφανέντων δὲ λαμπρῶς τοῖς πολιορκουσι
 τῶν Πάρθων, καὶ χρωμένων ἀπειλαῖς πρὸς ὕβριν· οὐ 55
 βουλόμενος Ἀντώνιος ἡσυχάζοντι τῇ στρατῷ τὸ δύσθυμον
 καὶ καταπεπληγμένον ἐμμένειν καὶ αὔξεσθαι, δέκα
 τάγματα λαβὼν, καὶ τρεῖς στρατηγίδας σπεύρας ὅπλι-

Lin. 42. τὸ ἀβέστ. a Plut. L. 44. ἀπόλειψιν Edd. Præ tuli Aug. Ib. αἱ ἔκ. τὴν ἀπόλειψιν τῶν μηχανηφόρων Plut. L. 46. Στατιανὸς b. l. edit. 1. cum Aug. Τατιανὸς edit. 2. 3. ex Plut. L. 48. Refle apud Plut. διέφθειραν. εἶλον δὲ παμπόλλους. L. 50. μὴν carent Edd. Dederunt autem MSSi omnes cum Plut. L. 52 sq. αὐτοῦ στρατίας vulgo Plutarch. L. 56. τὸ caret edit. 1. Ibid. τὸ δυσθυμοῦν Plut. L. 57. καὶ caret edit. 1. Ibid. αὔξασθαι edit. 1.

oppugnare est adortus, magno labore idque tarde surgentibus. Interea Phraates cum numerofo exercitu profectus est obviam: qui ut audivit relictæ esse plaustra cum machinis, magnum equitatum eo misit: a quo Stadianus profectus oppressus est cum decem millibus militum. Quibus machinis in potestatem suam reductis, barbari multos interfecerunt, & in his Polemonem regem.

Id non immerito Antonianos omnes offendit, in limine belli accepto tanto incommodo: Artabazes autem Armenius, desperans de Romanis, cum exercitu suo discessit, quamvis ipse præcipua belli causa fuisset. Cæterum, quum Parthi obsessis succurrissent egregie, multaue contumeliose minarentur, nolens Antonius, quiescendo, de animositatē suorum quicquam deterere, assumptis decem legio-

τῶν, τοὺς δ' ἰππεῖς ἅπαντας, ἐξήγαγε πρὸς σιτολο-
 60 γίαν ἠγούμενος, οὕτως ἀν' ἐπισιάντων μάλιστα τῶν πο-
 λεμίων, ἐκ παρατάξεως μάχην γενέσθαι. προελθὼν δὲ
 μόνον ὁδὸν ἡμέρας, ὡς εἶρα τοὺς Πάρθους κύκλῳ περι-
 χεομένους, καὶ προσπαεῖν καθ' ὁδὸν αὐτῷ ζητοῦντας,
 ἐξέδηκε μὲν τὸ τῆς μάχης σύμβολον ἐν τῷ στρατοπέδῳ·
 65 καθελὼν δὲ τὰς σκηναίς, ὡς οὐ μαχησόμενος, ἀλλὰ
 αἰπάζων, παρημείβετο τῶν βαρβάρων τὴν τάξιν, οὐσαν
 μνηοειδῆ, κελεύσας, ὅταν οἱ πρῶτοι τοῖς ὀπλίταις ἐν
 αὐφύκῳ δοκῶσι, τοὺς ἰππεῖς ἐναντίας εἰσελαύνειν. τοῖς
 70 δὲ Πάρθοις παρακεκριμένοις λόγου κρείττων ἐφαίνετο ἢ
 τὰς τάξεις τῶν Ῥωμαίων· καὶ κατεθεῶντο παρεξίοντας ἐν δια-
 στήμασιν ἴσοις ἀθουρύβους, καὶ σιωπῇ τοὺς ὕσους κρα-
 δαίνοντας. ὡς δὲ τὸ σημεῖον ἦρον, καὶ προσεφέροντο μετὰ
 κραυγῆς ἐπισιρέψαντες οἱ ἰππεῖς· τοὺς μὲν ἡμύνοντο
 δεξιόμενοι, καίπερ εὐθύς ἐντὸς τοξεύματος γενομένους·

PLUTAR-
 CHUS
 in Anton.
 C. 39. p. 932

Lin. 59. ἔξγ. Edd. Præuli Aug. cum Plut. L. 60. εἰόμενος, ὥτως
 ἀν' ἐπισπασθῆναι μάλιστα Plutarch. L. 61 sq. δὲ μίας ὁδῇ Plut.
 L. 63. προσιπάζοντας καθ' ὁδὸν Edd. προσιζόντας Aug. Recepi lect.
 Plut. quam eandem expressit Cand. L. 66. Pro τάξιν, quod ex
 Plut. recepit H. Stephanus, dat ὁφθ edit. 1. cum MSSis nostris.
 L. 68. Κεῖτε ἐν ἀφύκῳ δοκῶσι εἶναι Plutarch. Ibid. ἰναρτίον Reg. B.
 L. 69 sq. ἢ ταξ. ἰραπ. Plut. L. 71. ἴσους vulgo Plut. Ibid. ἀθο-
 γύβους Plut. L. 72. συμ. ἦρθη idem. L. 73. τούτους μὲν idem.

nibus, & tribus prætoriiis co-
 hortibus, omnique equitatu,
 frumentatum profectus est,
 ratus fore ut hostis se invadat,
 atque ita detur confligendi
 occasio. Progrediensque iter
 diei, ut vidit Parthos sibi cir-
 cumfundi, conantes reditum
 intercludere, iussit canere si-
 gna, dissolutis tentoriis, quasi
 non pugnae se parans sed iti-
 neri. Atque ita ducebat præ-
 ter barbarorum lunatam aci-
 em, iussis equitibus, quam-

primum eo perveniret agmen
 ut legiones possent hostem ag-
 gredi, in adversos procurrere.
 Parthi vero mirabantur optime
 instructam Romanorum aciem,
 spectando militem prætereun-
 tem fervatis ordinibus, & ta-
 cite pila quatientem. Post-
 quam autem signo dato & cla-
 more sublato irruerunt equi-
 tes, restiterunt illi non nihil,
 quamvis mox ita insinuarunt
 se Romani ut usum sagittarum
 eis ademierint: tum detumuit

PLUTAR- τῶν δὲ ὀπλιτῶν συνεπαίονταν ἅμα βοῇ καὶ πατάγῳ τῶν 79
CHUS ὀπλων, οἱ θ' ἴπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίσταντο ταραδούντες,
 in Anton. καὶ αὐτοὶ πρὶν ἐς χεῖρας ἐλθεῖν ἔφυγον. Ὁ δὲ Αντώνιος
 E. 39. p. 934 ἐνέκειτο τῇ διώξει, καὶ μεγάλας εἶχεν ἐλπίδας, ὡς τοῦ
 πολέμου τὸ σύμπταν ἢ τὸ πλεῖστον ἐκείνῃ τῇ μάχῃ δια-
 πεπραγμένος. ἐπεὶ δὲ, τῆς διώξεως γενομένης τοῖς μὲν 80
 πεζοῖς ἐπὶ πεντήκοντα σταδίους, τοῖς δ' ἵππευσιν ἐπὶ
 τρεῖς τοσαῦτα, τοὺς πετρωκότας τῶν πολεμίων καὶ τοὺς
 ἡλωκότας ἐπισκοπεῦντες, εὖρον αἰχμαλώτους μὲν τριά-
 κοντα, νεκροὺς δὲ ὀγδοήκοντα μόνους· ἀπορία καὶ δυσθυ-
 μία πᾶσι παρέστη, δεινὸν λογιζομένοις, εἰ νικῶντες μὲν, 85
 οὕτως ὀλίγους κλείουσιν, ἡττώμενοι δὲ, στερήσονται το-
 σούτων ὅσους ἀπέβαλον περὶ ταῖς ἀμάξαις. Τῆς δ' ὑστε-
 ραίας ἐσκευασμένοι τὴν ἐπὶ Φραάτου καὶ τοῦ στρατοπέ-
 δου προῆγον. Εὐτυχόντες δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν, πρῶτον μὲν,
 ὀλίγοις τῶν πολεμίων, ἔπειτα πλείοσι, τέλος δὲ, πᾶσιν, 90

ὥστερ

Lin. 75. συνεπαίονταν Edd. συνεπαίονται Plut. Dedi lect. Aug. Subeun-
tibus Cand. Ibid. ἅμα καὶ βοῇ καὶ Edd. Delevi prius καὶ cum Aug.
Et Plut. L. 81. Ἀάδα Plut. L. 85. δεινὸν ἵπται νεγ. Plut. L. 87.
περὶ abest ab edit. 1. Et MSS'tis posthis. Adjecit H. Steph. ex Plut.
Ab. 84. ἱκνυσσιν. ἐπὶ Φραάτῃ, τοῦ στρατ. Aug. τῇ δ' ὑστεραία συσκευ-
ασάμενοι, τὴν ἐπὶ Φραάτου καὶ τοῦ στρατ. Et Plut. τὴν ἐπὶ Φραάτων
legendum, monuit Solanus. L. 88 84. στρατ. προῆχον ed. 1.

fuccurrentibus etiam legiona-
 riis cum clamore ac scutorum
 strepitu, & equi Parthorum
 sunt perterriti, & ipsi prius-
 quam ad manus venirent, ter-
 ga verterunt. Antonius, de-
 bellaturum se sperans, aut
 certe maximam belli partem
 confecturum eo praelio, vehe-
 menter imminebat fugienti-
 bus. Ubi vero pedites per
 stadia quinquaginta, equites
 per triplum ejus spatii perfe-
 cuti sunt, consideratis caesis

& captivis hostibus, invene-
 runt captos triginta, caesos
 tantum octoginta: moxque
 conciderunt eis animi, repu-
 tantibus tam paucos occisos
 a victoribus, in clade autem
 tam multum hominum perire,
 quantum circa machinas a-
 missum est. Insequenti die in-
 structi ad Phraatis castra pro-
 cesserunt. [versus Phraata et
 castra sua flexerunt iter.]
 Quumque in via primum pau-
 cos, deinde plures, mox cun-
 ctos

ὥσπερ ἀπλήρητοι καὶ νεαλέσι προκαλουμέναις καὶ προσ-
βάλλουσι πανταχόθεν, μοχθηρῶς καὶ πολυπόνως ἀπε-
σώθησαν ἐς τὸ στρατόπεδον. Τῶν δὲ Μήδων ἐκδρομὴν
τινα ποιησαμένων ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τοὺς προμαχομέ-

PLUTARCHUS
in Anton.
C. 39. p. 934.

95 ρους Φοβησάντων, ὀργισθεὶς ὁ Ἀντώνιος, ἐχρησάτο τῇ
λεγομένη δεκατεία πρὸς τοὺς ἀποδειλιάσαντας. διελὼν
γὰρ εἰς δεκάδας τὸ πλῆθος, ἀφ' ἐκάστης ἕνα τὸν λα-
χόντα πλήρω διέφθειρε, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀντὶ πυρῶν ἐκέ-
λευσε κριθᾶς μετρεῖσθαι.

1 Χαλεπὸς δὲ ἀμφοτέροις ἦν ὁ πόλεμος· καὶ τὸ μέλλον
αὐτοῦ φοβερώτερον Ἀντωνίῳ μὲν, προσδοκῶντι λιμὸν·
οὐκέτι γὰρ ἦν ἀνευ τραυμάτων καὶ νεκρῶν πολλῶν ἐπι-
σιτίζεσθαι· φραάτης δὲ, τοὺς Πάρθους ἐπισιάμενος
5 πάντα μᾶλλον ἢ χειμῶνος ἔξω προσθαλασπωρεῖν καὶ
θυραυλεῖν δυναμένους, ἐφοβέετο, μὴ, τῶν Ῥωμαίων ἐγ-
καρτερούντων καὶ παραμενόντων, ἀπολίπωσιν αὐτὸν,
ἥδη τοῦ αἵρος συνιστάμενου μετὰ Φθινωπωρινὴν ἰσημε-
ρίαν. δόλον οὖν συντίθησι τοιοῦδε· τῶν Πάρθων οἱ γνωρι-
10 μώτατοι περὶ τὰς σιτολογίας καὶ τὰς ἄλλας ἀπαντή-

Plut. 15.
Cap. 40.

Lin. 91 sq. πρόσθεν Edd. L. 94 sq. προμάχους Edd. Præ tuli Aug.
Plut. L. 96. δεκατία vulgo Plut. L. 98 sq. ἐκίλει Plut. L. 1.
δ' ἢ ἀμφοτ. idem. L. 3 sq. ἐπισιτίζεσθαι id. L. 9. τίθησι idem.

ctos, reperissent, quasi essent
invicti, se lacescentes, & assul-
tantes undique, non sine la-
bore ac molestia castra sua
repetierunt. Et quum Medi,
vallum aggressi, terruissent
propugnatores, indignatus An-
tonius decumavit eos qui lo-
cum deseruerant: divisos enim
in decurias sortitus est, ita
ut decimum quemque affice-
ret supplicio: reliquos pro
frumento pavit hordeo.

Eratque bellum permole.

Vol. III.

stum parti utrique, & graviora
metuebantur: nam neque An-
tonius sine vulneribus & ca-
dibus suorum frumentari jam
poterat: & Phraates, gnarus
Parthos quidvis potius laturos
quam in castris & in alieno
solo hyemem, verebatur, ne,
si Romani perdurarent in ar-
mis, destitueretur a suis, aëre
mutato propter autumnale æ-
quinoctium. Itaque dolo tall
usus est. Parthorum ut quis-
que novissimus erat, ita mitius

F

PIUTARCHUS *in Anton.* C. 40. p. 934. **σεις μαλακώτερον τοῖς Ῥωμαίοις προσεφέροντο, λαμβά-
νειν τε παριέντες αὐτοῖς ἑνια, καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες,
ὡς πολεμικωτάτων ἀνδρῶν, καὶ θαυμαζομένων ὑπὸ τοῦ
σφετέρου βασιλέως δικαίως. ἐκ δὲ τούτου προσελαύνον-
τες ἐγυτέρω, καὶ τοὺς ἵππους ἀτρέμα παραβάλλοντες, 15
ἐλοιδοροῦν τὸν Ἀντώνιον, ὅτι βουλομένω φραγτῇ διαλλα-
γῇ, καὶ φείσασθαι τοιούτων ἀνδρῶν καὶ τοσούτων,
ἀφορμὴν οὐ δίδωσιν, ἀλλὰ τοὺς χαλεπούς καὶ μεγά-
λους κάθηται πολεμίους ἀναμένων, λιμὸν καὶ χειμῶνα·
δι' ὧν ἔργον ἐστὶ καὶ προπεμπομένους ὑπὸ Πάρθων 20
ἀποφεύγειν. Πολλῶν δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀνα-
φερόντων, μαλασσόμενος ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ὅμως οὐ
πρότερον ἐπεκηρυκέυσατο πρὸς τὸν Πάρθον, πρὶν πυθέ-
σθαι τῶν φιλοφρονουμένων ἐκείνων βαρβάρων, εἰ τοῦ
βασιλέως ταῦτα φρονοῦντος διαλέγοντο. Φασκόντων 25
δὲ, καὶ παρακαλούντων μὴ δεδιέναι, μηδὲ ἀπιστεῖν,
ἔπεμψε τινα τῶν ἐταίρων πάλιν, ταῖς σημαῖαις ἀξιοῦν
ἀπολαβεῖν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ὡς δὴ μὴ παντά-
Lin. 12. παρίντις Edd. invititis MSS. & Pl. L. 13. θαυμαζομένου Edd.
ex Reg. A. L. 14. σφετέρων edit. 1. L. 16. τῷ φραγτῇ Edd. Deleuē
artic. cum Aug. & Plut. L. 23. Pro πρὶν dat ἢ Plut. L. 25.
φρονοῦντις edit. 1. L. 27. τινὰς Plut. L. 28. μὴ, post ὡς δὴ caret
edit. 3. oper. errore.**

occurrebat Romanis frumen-
tantibus, permittendo illos
nonnulla impune sumere, lau-
dandoque virtutem, ut fortif-
simorum bello hominum, &
quos rex suus miraretur me-
rito. Inde adequitantes pro-
pius ac lentius, male loque-
bantur de Antonio, qui recu-
saret pacem cum rege facere,
& tot tam egregiis viris par-
cere, nullam præbens occa-
sionem, sed cunctando gra-
ves hostes opperiens, famem
& hyemem: idque in locis, per

quæ difficile sit iter futurum
etiam si a Parthis deduceren-
tur. Quæ quum sæpenumero
ad Antonium referrentur, jam
flexibilior factus, non prius
tamen caduceatorem militi ad
Parthum, quam percontatus
illos blandiloquos barbaros,
num ex sui regis sententia col-
locuti sint cum Romanis mili-
tibus. His vero id asseveran-
tibus, & hortantibus ne quid
timeat, neve diffidat, militi
quendam amicum, qui signa
captivosque reposceret, ne

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 40. p. 934.

Plut. ib.
Cap. 41.

pag. 935.

30 πασιν ἀγαπῶν τὸ σωθῆναι καὶ διαφυγεῖν νομισθεῖν. τοῦ δὲ Πάρθου, ταῦτα μὲν ἔαν, ἀπιόντι δ' εὐθὺς εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν εἶναι, Φήσαντος, ὀλίγαις ἡμέραις συσκευασσόμενος ἀνεξεύγνυνεν. Ὡν δὲ καὶ δῆμῳ πιθανὸς ἐτυχεῖν, καὶ στρατὸν ἄγειν διὰ λόγου παρ' ὀντιναοῦν τῶν τότε πεφυκώς, ἐξέλιπεν αὐτὸς αἰσχύνῃ καὶ κατ-
35 θεῖα τὸ παραθαρρύναι τὸ πλῆθος, Δομέτιον δ' Ἀηνόβαρβον ἐκέλευσε τοῦτο ποιῆσαι. καὶ τινὲς μὲν ἡγανάκησαν, ὡς ὑπερορώμενοι· τὸ δὲ πλεῖστον ἐπεκλάσθη, καὶ συνεφρόνησε τὴν δόξαν. διὸ καὶ μᾶλλον ὥοντο δὴ καὶ τούτου δεῖσθαι καὶ πείθεσθαι τῷ στρατηγῷ.
40 Μέλлонτος δὲ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄγειν ὀπίσω πεδινὴν καὶ ἄδενδρον, ἀνὴρ τῷ γένει Μάρδος, πολλὰ τοῖς Πάρθων ἤθεσιν ἐνωμιληκώς, ἥδη δὲ Ῥωμαίοις πιστὸς ἐν τῇ μάχῃ περὶ τὰς μηχανὰς γενόμενος, Ἀντωνίῳ προσελθὼν, ἐκέ-

Lin. 29. ἀγαπῶν Plut. L. 30. τῶν καλεόντων Plut. L. 33. διὰ λόγον vulgo idem. L. 35. παραθαρρύναν edit. 1. ὃ caret præced. τὸ. Ibid. sq. Δομέτιον δ' Ἐκκινεσάρβαρον edit. 1. Aug. ἔκκιν βαρβαρον Regii. Correx. H. Stephan. Δομέτιον δ' Ἀνιόβαρβον Plut. L. 36. ἰκίλου Aug. Reg. B. Ibid. sq. ἡγανάκουν Edd. Seenus Aug. cum Plut. L. 38. συνεφρ. τὴν αἰτίαν edit. 2. 3. ex Plut. Ibid. sq. ὄντο δὴν ἀνταρδισθῆναι καὶ πινθ. Plut. L. 40. μὴν. δ' αὐτοῦ τὴν Aug. Ibid. πεδινὴν edit. 1. L. 41. ἄδενδρον ὁδὸν Plut. L. 42. sq. τῇ μάχῃ τῷ περὶ τ. μηχαν. γιγνώσκ. Plut. L. 43. sq. ἰκίλουσε Edd. inuit. MSS. ὃ Plut.

videretur contentus fuga & salute. Responsum est, faceret ista missa: pacem vero & securitatem habiturum, si discedat continuo. Itaque intra paucos dies collectis vasis ab-
sit: & quamvis esset in concionibus tum civilibus tum militaribus facundissimus, tunc tamen præ pudore mœstitia-
que in concionem non prodiit, submissio vice sua Domitio Enobarbo, qui milites hor-

taretur bono esse animo Quod quidam indigne tulerunt, contemni se putantes: cæterum major pars intellexerunt causam, & eo facilius accommodarunt se ad ejus sententiam.

Quumque redeundum esset per eandem viam campestre & nudam arboribus, Mardus quidam, affuetus Parthorum moribus, cujus fidelis opera in pugna circa machinas Romanis probata fuerat, suasit

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
S. 41. p. 935.

λαυε Φεύγειν ἐν δεξιᾷ, τῶν ὁρῶν ἐπιλαβόμενον, καὶ μὴ
στρατὸν ὀπλίτην καὶ βαρὺν ἐν δρόμοις γυμνοῖς καὶ ἀνα- 45
πεπλημένους ὑποβάλλειν ἵππῳ τοσαύτῃ καὶ τοξεύμα-
σιν· ὃ δὴ τεχνώμενον φραάτην, ἀνασπῆσαι τῆς πολιερκί-
ας αὐτὸν ὁμολογίαις Φιλανθρώποις· ἔσεσθαι δὲ αὐτὸς
ἡγεμῶν ὁδοῦ βραχυτέρας, καὶ μᾶλλον εὐπορίαν τῶν
ἐπιτηδείων ἐχούσης. Ταῦτα ἀκούσας Ἀντώνιος, ἐβουλεύε- 50
το· καὶ Πάρθοις μὲν οὐκ ἐβούλετο δοκεῖν ἀπιστεῖν μετα-
σπονδάς· τὴν δὲ σύντομίαν τῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ παρὰ κώ-
μας οἰκουμένας ἔσεσθαι τὴν πορείαν, ἐπαινῶν, πίστιν
ἔτει τὸν Μάρδον. ὃ δὲ δῆσαι παρεῖχεν ἑαυτὸν ἄχρις οὗ
κατασπῆσῃ τὸν στρατὸν ἐς Ἀρμενίαν. καὶ δεθεὶς ἦγετο δύο 55
ἡμέρας καθ' ἡσυχίαν· τῇ δὲ τρίτῃ παντάπασιν τοὺς
Πάρθους ἀπεγνωκότος Ἀντωνίου, καὶ βαδίζοντος ἀναιμέ-
νως διὰ τὸ θάρρεῖν, ἰδὼν ὁ Μάρδος ἀπόχωσιν ἐμβολῆς
ποταμοῦ νεωστὶ διεσπασμένην, καὶ τὸ ρεῦμα πολὺ
πρὸς τὴν ὁδὸν, ἣ πορευτέον ἦν, ἐκκεχυμένον, συνῆκεν ὅτι 60
τῶν Πάρθων ἔργον εἴη τοῦτο, δυσκολίας ἕνεκα καὶ δια-

Lin. 47. τεχν. τὸν φραάτην Plut. L. 50. ὁ Ἀντων. Plut. L. 54. αὐτὸν
edit. 1. αὐτὸν edit. 2. 3. Plut. Pratuli Aug. L. 55. κατασπῆσαι
edit. 1. cum Regiis & Aug. Ibid. Rectius διδῶν ἡγήτο Plutarch.
L. 57. τοῦ Ἀντων. Plut. L. 58. ἀπόχωση & l. sq. διεσπασμένην
Aug. L. 60. ἐκκεχυμένον Plut.

Antonio, ut secundum dextros
montes duceret, neve gravem
armis exercitum in locis pla-
nis ac patentibus objiceret
tam multis equitibus sagitta-
riis : id enim captasse Phra-
atem, quum eum comitate
verborum ab oppugnatione
abduceret : se indicaturum
viam breviorē, & copiosio-
rem ad necessitates militum.
Hæc Antonius ad consilium
retulit, dissimulans se paci a
Parthis datæ parum fidere :
ed, laudans viæ compen-

dium, & per vicos bene cul-
tos transitum, fidem a Mardo
postulabat : at ille vincendum
se præbebat, donec exercitum
in Armenia sisteret : atque ita
vinctus ducebat pacate per
biduum. Tertia vero die, ni-
hil minus quam de Parthis
cogitante Antonio, & secure
incedente pacis fiducia, con-
spicatus Mardus aggerem flu-
vii nuper dirutum, & multum
aquæ diffusum per viam qua
transcundum erat, intellexit
a Parthis id factum ad remo-

τριβῆς ἐμποδῶν αὐτοῖς τὸν ποταμὸν τιθεμένων· καὶ τὸν
 Ἀντώνιον ὁρᾷ ἐκέλευε καὶ προσέχειν, ὡς τῶν πολεμίων
 ἐγὼς ὄντων. Ἄρτι δὲ αὐτοῦ καθιστάντος ἐς τάξιν τὰ
 PLUTAR-
 CHUS
 in Anton.
 C. 41. p. 935

65 ὅπλα, καὶ δι' αὐτῶν τοῖς ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις
 ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐκδρομὴν παρασκευάζοντος, ἐπεφά-
 νησαν οἱ Πάρθοι, καὶ περιήλανον ὡς κυκλωσόμενοι καὶ
 συνταράζοντες πάνταχόθεν τὸν στρατόν. ἐκδραμόντων δὲ
 τῶν ψιλῶν ἐπ' αὐτούς, πολλὰς μὲν δόντες ἀπὸ τόξων,
 70 οὐκ ἐλάττονας δὲ ταῖς μολυβδίσι καὶ τοῖς ἀκοντίοις πλη-
 γὰς λαβόντες, ἀνεχώρουν· εἴτα ἐπῆγον αὐτοῖς· ἄχρις
 οὗ συσβρέψαντες οἱ Κελτοὶ τοὺς ἰπποὺς ἐνέβαλον, καὶ
 διεσκέδασαν αὐτούς, οὐκέτι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑπόδει-
 γμα γενομένους.

75 Ἐκ τούτου μαθὼν ὁ Ἀντώνιος ὁ ποιῶν ἔδει, πολλοῖς
 ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις οὐ μόνον τὴν οὐραγίαν ἀλ-
 λά καὶ τὰς πλευρὰς ἐκατέρας στομώσας, ἐν πλινθίῳ
 τὸν στρατὸν ἤγε· καὶ τοῖς ἰπποῦσι εἶρητο προσβάλλον-

Plut. ib.
 Cap. 42.

Lit. 65. σφενδονήταις edit. 1. & sic mox iterum. L. 66. ἐκδρ. ἐπὶ τοῖς
 πλ. Plutarch. Ibid. κατακυβερνῶντος Edd. κατακυβερνῶντος Regii.
 Præuli Aug. Plut. L. 69. δίδοντας, & mox λαμβάνοντας, Plut.
 L. 70. μολυβδίσι edit. 1. cum Regiis. μολυβδίσι Aug. L. 73 sq. ὑπὸ
 δίγμῃ scriptum voluit Reiskius. ἐκπιδίωμα suspicatus est Solanus.
 L. 75. μαθὼν Ἀντων. Plut. L. 77. στομώσας caret Plut. Reiskii,
 oper. errore. Ibid. ἐν πλαισίῳ Plut. L. 78. προσβαλόντας Plut.

randum agmen hac difficul-
 tate objecta: moxque rem
 commonstravit Antonio, &
 jussit intentum esse in adven-
 tum hostium. Ille, aciem in-
 struens, inter ordines spatia
 disponebat, per quæ jaculato-
 res funditoresque in hostem
 procurrerent, quum se Parthi
 aperuerunt, quasi circumda-
 turi & perturbaturi exercitum
 undique. Sed ubi levis arma-
 tura in eos excurrit, acceptis
 illatque multis vulneribus

retrocefferunt: rursusque in-
 cubuerunt, donec Galli equi-
 tes conglobati fecerunt in eos
 impetum, adeoque disjecerunt
 ut illo die nihil tentarint am-
 plius.

Inde Antonius doctus quid
 faciendum esset, quadrato ag-
 mine iter faciebat, non tergo
 tantum, sed & lateribus fir-
 matis jaculatorum fundito-
 rumque præsidio, equitibus
 admonitis ut hostem assultan-
 tem repellerent, repulsum ve-

PLUTARCHUS
in Anton.
c. 42. p. 935.

τας τρέπεσθαι, τρεψαμένους δὲ, μὴ πόρρῳ διάκειν. ὥστ' ἐ
 τοὺς Πάρθους τὰς ἐφεξῆς τέσσαρας ἡμέρας, οὐδὲν πλέον 80
 δράσαντας ἢ παθόντας, ἀμειβυτέρους γενέσθαι, καὶ
 τὸν χειμῶνα ποιουμένους πρόφασιν, ἀπιέναι διανοεῖσθαι.
 Τῇ δὲ πέμπτῃ φλάβιος Γάλλος, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ δρα-
 σήριος, ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένος, ἤτησεν Ἀντώνιον προσ-
 ελθὼν πλείονας ψιλούς ἐπ' οὐραν, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 85
 στόματος ἰππέων τινὰς, ὡς μέγα κατόρθωμα ποιήσων.
 δόντος δὲ, προσβάλλοντας ἀνέκοπτε τοὺς πολεμίους,
 οὐχ' ὡς πρότερον, ὑπάγων ἅμα πρὸς τοὺς ὀπλίτας καὶ
 ἀναχωρῶν, ἀλλὰ ὑφιστάμενος καὶ συμπλεκόμενος πα-
 ραβολώτερον. ὁρῶντες δὲ αὐτὸν οἱ τῆς οὐραγίας ἡγεμόνες 90
 ἀπορρήγνυμενον, ἐκάλουν πέμποντες· ὁ δὲ οὐκ ἐπέβητο.
 Τίτιον δὲ Φασι, τὸν ταμίαν, καὶ τῶν σημαίων ἐπιλα-
 βόμενον, σφρέφειν ὀπίσω, καὶ λοιδορεῖν τὸν Γάλλον, ὡς
 ἀπολλύντα πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρας. ἀντιλοιδοροῦν-
 τος δὲ ἐκείνου, καὶ διακελευομένου τοῖς περὶ αὐτὸν μένειν, 95
 ὁ μὲν Τίτιος ἀπεχώρει· τὸν δὲ Γάλλον ὠθούμενον ἐς τοὺς

Lin. 80. τὰς caret Aug. Ibid. οὐδὲν Plut. L. 81. γινώσκειν idem.
 L. 83. φάβιος Aug. φλαυῖος Plutarch. L. 85. φ. ἀπ' οὐρᾶς Plut.
 L. 87. προσβαλλόντας Plut. L. 88. ἄσπερ προτ. Plut. L. 94. τοὺς
 πολλοὺς Edd. Delevi artic. cum Aug. & Plut.

ro non persequerentur lon-
 gius: atque ita Parthi per qua-
 triduum non majore illato
 quam accepto incommodo se-
 gniores facti sunt, causatique
 hyemem, cogitarunt de abitu.
 Die quinto unus e ducibus,
 Flavius Gallus, vir fortis &
 industrius, ab Antonio petit
 plures velites ad extremi ag-
 minis præsidium, & partem
 alarium equitum, quasi egre-
 gium aliquod patraturus faci-
 nus. Quæ postquam impetra-
 vit, hostes incurstantes retun-

debat, non ut antea subinde
 ad legiones se recipiens, sed
 urgens & conficiens audacius.
 Id ubi videre præfecti extre-
 mo agmini, revocabant eum,
 ne abrumperetur a cætero ex-
 ercitu: ille vero non paruit.
 Ajunt, Titium quæstorem signa
 retentasse, conatum retro ver-
 tere, & objurgasse Gallum qui
 tot fortes viros perderet: &
 illo contra jurgante, jubente-
 que ut res suas ageret, abscef-
 sisse Titium. Ibi Gallus in ad-
 versos ruens, a tergo circum-

κατὰ σλόμα, λαμβάνουσι πολλοὶ περισχόντες ἐκ τῶν
ἔπισθεν. βαλλόμενος δὲ πανταχόθεν, ἐκάλει πέμπων
ἀρωγὴν. οἱ δὲ τοὺς ὀπλίτας ἄγοντες, ἐφ' ὧν καὶ Κανί-
διος ἦν, ἀνὴρ παρ' Αντωνίῳ δυνάμενος μέγιστος, οὐ μικρὰ
δοκοῦσι διαμαρτεῖν. δέον γὰρ ἀθρόαν ἐπιστρέφειν τὴν
Φάλαγγα, πέμποντες κατ' ὀλίγους ἐπιβοηθοῦντας, καὶ
πάλιν ἡττωμένων πούτων ἐτέρους ἀποστέλλοντες, ἔλαθον
ὀλίγου δεῖν ἥτης καὶ Φυγῆς ὅλον ἀναπλήσαντες τὴν
σφοδρότητα· εἰ μὴ ταχὺ μὲν αὐτὸς Αντώνιος μετὰ τῶν
ὀπλων ἀπὸ τοῦ σλόματος ἦγεν ὑπαντιάζων· ταχὺ δὲ τὸ
τρίτον τάγμα, διὰ τῶν Φευγόντων ἐπὶ τοὺς πολεμίους
ἀσάμενον, ἔσχε τοῦ πρόσω διώκειν.

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 42. p. 935.

Plut. ib.
pag. 936.

Plut. ib.
Cap. 43.

10 Ἀπέθανον δὲ τρισχιλίων οὐκ ἐλάττους, ἐκομίσθησαν
δὲ ἐπὶ σκηναῖς τραυματαῖαι πεντακισχίλιοι· καὶ Γάλλος
ἦν ἐν τούτοις, τέταρσι διαπεπαρμένος τοξεύμασιν. ἀλλὰ
αὐτὸς μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων οὐκ ἀνῆνεγκε· τοὺς δὲ ἄλ-
λους περιῶν ὁ Αντώνιος ἐπεσκόπει, καὶ παρεθάρρυνε,
15 δεδακρυμένος καὶ περιπαθῶν. οἱ δὲ, Φαιδροὶ τῆς δεξιᾶς
Lin. 97. Recte λαμβάνουσι Plut. L. 99. i. e. abest ab edit. 2. 3. de-
letum ab H. Steph. cum Plut. Ib. sq. Kavidoc edit. 1. cum MSS.
nostris. L. 1. μέγιστον Plut. L. 7. ἦν Plut. Ibid. ἀπαντιάζων
Aug. L. 9. ἀσάμενος vulgo Plut. L. 11. ἐπὶ σκαλαῖς edidit Reisk.
apud Plut. L. 12. τέταρτον mend. Edd. Recte Aug. Plut. invariatis
additur apud Plut.

ventus est : quumque undique
configeretur, accersivit suppe-
tias. Tum legionum tribuni,
& in his Canidius, qui pluri-
mum apud Antonium poterat,
non leviter peccasse visi sunt :
quum enim debuissent totam
aciem obvertere, alios post
alios submittendo, & his vi-
ctis rursus alios, non animad-
verterunt se clade ac fuga pau-
latim totum replevisse exerci-
tum, nisi celeriter ipse Anto-
nius cum armatis succurrisset

ex prima acie : moxque tertia
legio, per medios fugientes
connixa, hostem cohibuit ne
persequeretur ulterius.

Ceciderunt in ea pugna non
pauciores tribus millibus : re-
lata sunt in tentoria faucio-
rum quinque millia. In his
erat & Gallus, quatuor fagittis
transfixus : sed hic mortuus
est ex vulneribus. Alios cir-
cumeundo invisebat Antonius,
consolabaturque ipse lacry-
mans ac condolens : illi vero

**PLUTAR-
CHUS**
in Anton.
C. 43. p. 936. αὐτοῦ λαμβανόμενοι, ἔδεοντο καὶ παρεκάλουν, ἀπιόντα
θεραπεύειν ἑαυτὸν, καὶ μὴ κακοπαθεῖν, αὐτοκράτορα
καλοῦντες, καὶ σώζεσθαι λέγοντες, ἂν ἐκείνος ὑγιαίη.
καθόλου μὲν γὰρ οὐτ' ἐν ἀλκαῖς, οὔτε ὑπομοναῖς, οὐτ'
ἐν ἡλικίᾳ, λαμπρότερον ἄλλος αὐτοκράτωρ σῆρατὸν 20
ἐκείνου δοκεῖ συναγαγεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις. ἡ δὲ πρὸς
αὐτὸν αἰδώς τὸν ἡγεμόνα, καὶ πειθαρχία μετ' εὐνοίας,
καὶ τὸ πάντα ὁμαλῶς, ἐνδόξους, ἀδόξους, ἄρχοντας,
ιδιώτας, τὴν παρ' Ἀντωνίου τιμὴν καὶ χάριν μᾶλλον
αἰρεῖσθαι τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας, οὐδὲ τοῖς 25
πάλαι Ῥωμαίοις ἀπέλιπεν ὑπερβολήν. τούτου δὲ αἰτίαι
πλείονες ἦσαν, ὥς προειρήκαμεν· εὐγένεια, λόγου δύ-
ναμις, ἀπλότης, τὸ Φιλόδωρον καὶ μεγαλόδωρον, ἡ τε
περὶ τὰς παιδίας καὶ τὰς ὁμιλίας εὐτραπεία. τότε
δὲ συμπονῶν καὶ συναλγῶν τοῖς κακοπαθοῦσι, καὶ 30
μεταδιδούς οὗ τις δεηθείη, προθυμότερους τῶν ἐρρωμένων
τούς νοσοῦντας καὶ τετρωμένους ἐποίησε.

*Lip. 16. ἰδίοντο καὶ caret Plut. L. 17. αὐτὸν Plut. L. 19 sq. οὔτε
ἀλκαῖς ἔσ' ποτ' οὔτε ἡλικία Plut. L. 24. παρ' Ἀντωνίου Aug. Ibid.
τιμὴν τι καὶ Plut. L. 27. λόγον caret Aug. male. L. 28 sq. ἡ
περὶ τὰς Plut. L. 29. παρὰ τὰς Reg. B. Ibid. sq. τὸ δὲ συμπ.
edit. 1. male. ὅτι δὲ καὶ συμπ. Plut. L. 32. καὶ τετρωμένους ca-
ret Reg. A.*

læti prenſabant ejus dexteram, rogabantque ut ſeipſum cura-
ret, nec affligeret amplius, Imperatorem appellantes, &
ſalvos ſe fore dicentes ſi ille bene valeat. Et profecto nec
robuſtiorẽ, nec tolerantio-
rem, nec florentiorẽ ætate
armisq; exercitum ullus alius
imperator habuiſſe videtur il-
lo ſeculo. Quod vero attinet
ad reverentiam erga ducem
ſuum, & conjunctam cum
obedientia benevolentiam pa-
riter apud omnes, claros, ob-
ſcuros, præfectos, gregarios,

honorem gratiamque apud
Antonium præferentes incolu-
mitati ſecuritatique propriæ,
hac ſane parte ne veterum
quidem Romanorum ulli ceſ-
ſit. Et erant complures cauſæ
cur ſic afficerentur, UT DIXI-
MUS; nobilitas, eloquentia,
ſimplicitas, crebra largaque
munificentia, & in jocis ac
colloquiis comitas: quod vero
compatiebatur condolebatque
afflictis, & communicabat ne-
ceſſaria, id ægros ac ſaucios
alacriores reddebat valenti-
bus.

Τοὺς μέντοι πολεμίους, ἀπαγορεύοντας ἤδη καὶ
 κάμνοντας, οὕτως ἐπῆρεν ἡ νίκη, καὶ τοσοῦτο τῶν Ρω-
 35 μαίων κατεφρόνησαν, ὥστε καὶ νυκτὸς ἐπαυλίσασθαι
 τῷ στρατοπέδῳ, προσδοκῶντας αὐτίκα μάλα σκηναί-
 εῖς καὶ χρήματα διαρπάσσειν ἀποδιδρασκόντων.
 ἅμα δ' ἡμέρα πολὺ πλείονες ἐπηθροίζοντο· καὶ λέγον-
 ται τετραμισμυρίων οὐκ ἐλάττωνας ἰππῶται γενέσθαι.
 40 βασιλέως καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν αἰεὶ τεταγμένους, ὥς ἐπὶ
 σαθεῖ καὶ βεβαίῳ κατορθώματι, πέμψαντος. αὐτὸς
 μὲν γὰρ οὐδεμιᾷ μάχῃ παρέτυχεν. Ἀντώνιος δέ, βου-
 λόμενος προσαγορεῦσαι τοὺς στρατιώτας, ἤτησε Φαίδον
 ἱματίδιον, ὥς οἰκλύροτος ὀφθεῖν. τῶν δὲ Φίλων ἐναντιω-
 45 θέντων, ἐν τῇ στρατηγίδι Φοινικίδι προελθὼν, ἐδημηγό-
 ρησε, τοὺς μὲν νενικηκότας ἐπαινῶν, ὀνειδίζων δὲ τοὺς
 φυγόντας. τῶν δὲ οἱ μὲν παρεκελεύοντο θάρρειν, αἱ δ' ἂν
 ἀπολογούμενοι σφᾶς αὐτοὺς παρῆχον, εἴτε βούλοιντο
 δεκατεύειν, εἴτε ἄλλῳ τρόπῳ κολάζειν· μόνον παύσα-

PLUTAR-
 CHUS
 in Anton.
 G 44. p. 936.

Lin. 33. Τοὺς μὲν πολ. Aug. L. 36. προσδοκῶντες Aug. ut vulgo
 Plut. L. 40. περὶ αὐτὸν edit. 2. 3. ex auctoritate H. Stephani.
 L. 42. οὐδεμιᾷ τύχῃ Edd. Cand. Recte μάχῃ Aug. ut Plut. L. 43.
 πολλοὶ mend. edit. 1. L. 44. ἱματίων Aug. Ibid. οὐδ' ἂν παρῆιν Edd.
 ὁρθῶς cum Plut. dedit Aug. Et margo MSSorum Regg. L. 45.
 στρατηγῇ Plut. L. 47. φυγόντας Plut.

At hostes jam lassos & de-
 sperabundos hæc victoria in-
 tantam erexit contra Roma-
 nos superbiam, ut juxta castra
 pernoctarint, sperantes se mox
 direpturos pecunias publicas
 & deserta tentoria: mane vero
 multo plures congregati sunt,
 ita ut dicantur fuisse equites
 non pauciores x L millibus,
 rege ex suo comitatu subinde
 alios atque alios mittente, ut
 ad manifestam certamque vi-
 ctoriam: nam ipse suis in neu-

tra fortuna aderat. [nam ipse
 nulli prælio intererat.] Cæ-
 terum Antonius, allocuturus
 pro concione milites, pullam
 vestem petiit, quo esset mise-
 rabiliior: sed, amicis id non
 permittentibus, paludatus in
 concionem prodiit; ubi & vi-
 ctiores laudavit, & in eos in-
 vectus est qui fugerant. Quo-
 rum alteri jubebant illum esse
 bono animo: alteri, causa fugæ
 reddita, præbebant se vel deci-
 mandos vel utcunque punien-

F 5

PLUTAR-
CHUS
in Anton.

σθαι δυσφοροῦντα καὶ λυπούμενον ἐδέοντο. Πρὸς ταῦτα 50
τάς χεῖρας ἀνατείνας, ἐπηύξατο τοῖς θεοῖς, εἴ τις ἄρα
νέμεσις τὰς πρόσθεν εὐτυχίας αὐτοῦ μέτεισιν, ἐπ' αὐτὸν
ἐλθεῖν, τῷ δὲ ἄλλῳ στρατῷ σωτηρίαν δοῦναι καὶ νίκην.
C. 45. p. 936. Τῇ δὲ ὑπεραίᾳ Φραζάμενοι βέλτιον, προῆγον. καὶ
τοῖς Πάρθοις ἐπιχειροῦσι πολὺς ἀπῆντα παράλογος· 55
οἰόμενοι γὰρ ἐφ' ἀρπαγὴν καὶ λεηλασίαν, οὐ μάχην,
ἐλαύγειν, εἴτα πολλοῖς βέλετιν ἐντυγχάνοντες, ἐρρωμέ-
νους τε καὶ νεαλεῖς ταῖς προθυμίαις ὀρῶντες, αὐθις
ἐξέκαμνον. ἐπεὶ δὲ καταβαίνουσιν αὐτοῖς ἀπὸ λόφων
τινῶν ἐπικλινῶν ἐπέθεντο, καὶ βραδέως ὑπεξάγοντας 60
ἔβαλλον, ἐπιστρέψαντες οἱ θυρεοφόροι συνέκλεισαν εἰσω
τῶν ὅπλων τοὺς ψιλοὺς· αὐτοὶ δὲ, καθεσθέντες εἰς γόνυ,
προὔβαλλον τοὺς θυρεοὺς· οἱ δὲ ὀπισθεν, ὑπερέσχον
αὐτῶν τὰ ὅπλα, κακείνων ὁμοίως ἑτεροί. τὸ δὲ σχῆμα,
Plut. ib.
pag. 937. παραπλήσιον ἐρέψει γινόμενον, ὅψιν τε θεατρικὴν πα- 65
ρέχει, καὶ τῶν προβλημάτων σιερρότατόν ἐστι πρὸς τοὺς

Lin. 51. ἐπιύξατο Plut. L. 52. εἰς αὐτὸν ἰδ. idem. L. 53. δοῦναι
caerent Edd. cum Reg. A. Dedit Aug. ἔ Reg. B. δοῦναι Plutarch.
L. 57 sq. ἰρῶμ. δι Plut. L. 58. Pro ὀρῶντες dat ὅτις edit. 1. cum
Regiis. L. 60. ὑπεξάγοντας Edd. ἐπιξάγοντας Plut. Præ tuli Aug.
L. 61. ἔβαλλον, ἐπὶ τρέψαντες mend. Edd. L. 62. καθόντες Plutarch.
L. 65. γινόμενοι edit. 1. L. 66. σιερρότατον Plut.

dos, modo tristari & ægre ferre
defineret. Tum ille sublatis
ad cælum manibus vota fecit,
ut si quod numen parum æ-
quis oculis spectasset felicitatem
ejus pristinam, in ipsius
caput averteret adversa omnia:
cætero exercitui victoria
salusque contingeret.

Insequenti die melius com-
muniti pergebant. Parthi eos
invadentes, multum expecta-
tione sua frustrati sunt, rati
se ad rapiendum prædandum-
que, non ad pugnandum ve-

nire: sed multis telis excepti
magna alacritate militum, rur-
sum defessi sunt. Quumque
per clivum quandam descen-
dentibus incumberent, & fa-
gittis infestarent, scutati se
obverterunt in eos: recepta-
que levi armatura in medium,
ipsi subsiderunt in genu, ob-
jectisque scutis aliis super alia,
fecerunt testudinem, theatri-
ali ferme spectaculo. Est autem
id genus munimenti contra
sagittas firmissimum, dilaben-
tes per lubricum testudinis.

ἰσθλοὺς ἀπολισθαίνοντας. οἱ μὲντοι Πάρθοι τὴν ἐς τὸ γόνυ κλίσιν τῶν Ῥωμαίων, ἀπαγόρευσιν ἡγούμενοι καὶ κάματος εἶναι, τὰ μὲν τόξα κατέθεντο, τοὺς κοντοὺς
 70 δὲ διαλαβόντες, ἐγὼς προσέμιζαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, συναλαλάξαντες ἐξαίφνης ἀνέθορον, καὶ τοῖς ὑσσοῖς παίοντες ἐκ χειρὸς ἐκλείναν τε τοὺς πρώτους, καὶ τροπὴν ἔθεντο τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἐγένετο δὲ ταῦτα καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ἐπὶ μικρὸν ἀνούντων τῆς ὁδοῦ. Καὶ λιμὸς
 75 ἦπλετο τοῦ στρατοῦ, σίτον τε βραχὺν καὶ διὰ μάχης πορίζομένου, καὶ τῶν πρὸς ἀλετὸν σκευῶν οὐκ εὐποροῦντος. τὰ γὰρ πολλὰ κατελείπετο, τῶν μὲν ἀποθνησκόντων ὑποζυγίων, τῶν δὲ τοὺς νοσοῦντας καὶ τραυματίας Θερόντων. λέγεται δὲ χοῖνιξ Ἀττικῇ πυρῶν πεντήκοντα
 80 δραχμῶν ὥνιος γενέσθαι· τοὺς δὲ κριθίνους πρὸς ἀργύριον ἰσλάντες ἀπεδίδοντο. Τραπωμένοι δὲ πρὸς λάχανα καὶ ῥίζας, ὀλίγοις μὲν ἐνετύγχανον τῶν συνήθων· ἀναγκαζόμενοι δὲ πειρᾶσθαι καὶ τῶν ἀγεύσιων πρότερον, ἥψαντό

PLUTARCHUS
 in Anton.
 C. 45. p. 937.

Lin. 67 sq. τὴν εἰς γόνυ Plut. L. 69 sq. τοὺς δίχοι τοὺς Plut. L. 70 sq. συναλαλάξαντες edit. 1. L. 74. μικρ. ἀνέντες edit. 1. ἀνέντων Aug. Correxist H. Steph. ex Plut. L. 75. καὶ post βραχὺν caret Plut. L. 76. σιάνων ἀπορούντες Edd. Pratuli Aug. cum Plut. L. 77. καὶ τῶν μὲν Edd. Rectius Aug. cum Plutarch. L. 80. κριθίνους ἀργύριον edit. 2. 3. ex Plut. L. 81. Pro ἰσλάντες dant ἰσοῦντες Edd. in vitis MSS. ex sola Car. Stephani auctoritate.

Parthi, existimantes Romanos viribus defectos subfedis, positis arcubus & sumptis contis aggressi sunt eos cominus: tum Romani sublato clamore profilierunt uno impetu, & fodiendo pilis sternendoque primos, universos in fugam verterunt. Eadem certamina repetebantur quotidie, & iter interrumpabant. Jamque fame tentabatur exercitus, quod frumentatio impediretur crebris præliis, & instrumentum

pistorium deficeret, relictum ex parte maxima. Jumenta quoque [Nam jumenta] partim perierant, partim occupabantur vehendis ægris & faucibus. Fertur, chœnicem Atticam tritici L drachmis tum venisse, & hordeaceos panes repensos pari argenti pondere. Versi deinde ad radices & olea, pauca inveniebant usitati generis: & quum cogerentur experiri quæ nunquam gustaverant, primum inciderunt in

PLUTAR. τινος πρίας ἐπὶ θάνατον διὰ μανίας αἰγούσης· ὁ γὰρ
CHUS Φαγῶν, οὐδὲν ἐμέμνητο τῶν ἄλλων, οὐδὲ ἐγίνωσκεν· ἐν 85
in Anton.
C. 45. p. 937. δὲ ἔργον εἶχεν, κινεῖν καὶ σπρέφειν πάντα λίθον, ὡς τι
 μεγάλῃς σπουδῇς διαπραττόμενος ἄξιον. ἦν δὲ μεστὸν
 τὸ πεδίον κεκυφῶτων χαμάζε, καὶ τοὺς λίθους περι-
 ορυττόντων καὶ μεθιστάντων. τέλος δὲ χολὴν ἐμοῦντες
 ἔθνησκον· ἐπεὶ καὶ, ὁ μόνον ἀντιπαθεῖς ἦν, ὁ οἶνος, 90
 ἐπέλιπε. φθειρομένων δὲ πολλῶν, καὶ τῶν Πάρθων οὐκ
 ἀφιστρεφέντων, πολλάκις ἀναφθέγγασθαι τὸν Αντωνίων
 ἰσχυροῦσιν, ὧ μύριοι· θαυμάζοντα τοὺς μετὰ Ξενοφῶν-
 τος, ὅτι καὶ πλείονα καταβαίνοντες ὁδὸν ἐκ τῆς Βαβυλωνί-
 ας, καὶ πολλαπλασίοις μαχόμενοι πολεμίοις, ἀπε- 95
 σώθησαν.

Plut. ib.
Cap. 46.

Οἱ δὲ Πάρθοι, διαπλέξαι μὲν οὐ δυνάμενοι τὸν στρα-
 τὸν, οὐδὲ διασπᾶσαι τὴν τάξιν, ἤδη δὲ πολλάκις ἡττη-
 μένοι καὶ Φεύγοντες, αὐτοῖς εἰρηνικῶς ἀνεμίνυντο τοῖς
 ἐπὶ χιλὸν ἢ σῖτον προερχομένοις· καὶ τῶν τοῦτων τὰς
 νευράς ἐπιδεικνύντες ἀνείμενας, ἔλεγον, ὡς αὐτοὶ μὲν
Lin. 86. εἶχον ἔργον Edd. Prætori Aug. cum Plut. L. 87. αἶ. διαπρ. Pl.
L. 88 sq. διορυττόντων Edd. Prætori Aug. Plut. L. 90. καὶ το μόνον
ἀντιπαθεῖς, οἶνος Plut. L. 91. ἀπὸ τοῦ Edd. ἐξέλιπε Plut. Prætori
Aug. L. 98 sq. ἡττ. καὶ περὶ τοῦτο Plut.

herbam ducentem ad mortem
 per infaniam: quisquis enim
 hanc in cibo sumpserat, alio-
 rum negotiorum ignarus &
 immemor, unum agebat; mo-
 vebat & vertebat omnem la-
 pidem, putans se rem valde
 feriam agere. Ita totus cam-
 pus repletus est effodientibus
 & transmoventibus lapides:
 tandem evomendo bilem mo-
 riebantur, quando etiam vi-
 num, quod solum erat reme-
 dio, defecerat. Ita multis
 pereuntibus, nec Parthis ab-
 cedentibus, tradunt Antoni-

um sæpius exclamasse, ὦ μύ-
 ριοι! mirantem illos decies mil-
 le viros, qui ductu Xenophon-
 tis multo longius iter a medi-
 terraneis Babylonix perfec-
 runt usque ad mare incolu-
 mes, repulsis obiter multo
 pluribus hostibus.

Parthi autem, quum nec
 perturbare abeuntes possent,
 nec distrahere, sæpe victi fu-
 gatique, rursus pacifice con-
 grediebantur cum pabulatori-
 bus aut frumentatoribus; o-
 stendentisque laxatos nervos
 arcuum, agebant se retro abire,

ἀπίαςιν ὀπίσω, καὶ τοῦτο ποιοῦνται πέρας ἀμύνης·
 ὀλίγοι δὲ Μήδων ἀκολουθήσουσιν ἔτι μίας ἢ δευτέρας
 5 ἡμέρας, οὐδὲν παρενοχλοῦντες, ἀλλὰ τὰς ἀπωτέρω
 κώμας Φυλάττοντες. Τούτοις τοῖς λόγοις ἀσπασμοὶ τε
 καὶ Φιλοφροσύνη προσῆσαν· ὥστε πάλιν τοὺς Ῥωμαίους
 εὐθαρσεῖς γενέσθαι, καὶ τὸν Ἀντώνιον ἀκούσαντα, τῶν
 πεδίων ἐφίεσθαι μᾶλλον, ἀνύδρου λεγομένης εἶναι τῆς
 10 διὰ τῶν ὁρῶν. οὕτω δὲ ποιεῖν μέλλοντος, ἤκεν ἀνὴρ ἐπὶ
 τὸ στρατόπεδον ἐκ τῶν πολεμίων, ὄνομα Μιθριδάτης,
 ἀνεψιὸς Μονέσσου τοῦ παρ' Ἀντωνίῳ γενομένου, καὶ τὰς
 τρεῖς πόλεις δωρεὰν λαβόντος. ἡξίου δὲ αὐτῷ προσελθεῖν
 15 τινα Παρθιστὴν διαλεχθῆναι δυνάμενον, ἢ Συριστὴν καὶ
 προσελθόντος Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀντιοχείως, ὃς ἦν Ἀντωνίῳ
 σιγήθης, ὑπερωὼν ὃς εἶη, καὶ Μονέσση τὴν χάριν ἀνά-
 παλιν, ἡρώτησε τὸν Ἀλέξανδρον, εἰ λόφους ὑψηλοὺς καὶ
 συνεχεῖς ὁρᾶν πρόσθεν· Φήσαντος δὲ ὁρᾶν, 'Τπ' ἐκεῖνοις,

PLUTAR-
 CHUS
 in Anton.
 C. 46. p. 937.

Lin. 3. ποιῶντες edit. 1. L. 4. ἀκολουθήσουσιν edit. 1. L. 5. ὀδὸν
 ἡμέρας Edd. Ib. Pro ἀλλὰ dat καὶ Reg. B. L. 7. ἅδ' πάντων τοῦ PL
 L. 9. ἀφίεσθαι edit. 1. cum Regiis, sed id in Reg. A. mutatum est
 in ἐφίεσθαι. Ibid. Distinctionem, quæ in Edd. erat post ἰστέοναι,
 posui post μᾶλλον cum Aug. & Plut. L. 12. ἀνιψ. γινόμενος Mon.
 Edd. Ibid. Μοναίσου Plut. ut supra; & ἰσοχ Μοναίσου. Ibid. παρ'
 Ἀντωνίου mend. edit. 1. L. 14. τῶν τῶν Π. δ. δυνάμενον Plutarch.
 L. 17 sq. συνεχ. καὶ ὑψηλ. Plut.

& hunc finem infestandi face-
 re: pauci Medi sequebantur
 ulterius, p̄r unum diem aut
 alterum; nemini molesti, tan-
 tum custodientes vicos remo-
 tiores a via publica. Post hu-
 jusmodi salutationes & amicos
 sermones, Romani receperunt
 fiduciam: qui ubi ad Antonium
 delati sunt, cœpit appetere
 campestria, quod ibi aquandi
 copia major quam in montanis
 diceretur. Id facturum adiit
 in castris unus hostium, no-

mine Mithridates, patruelis
 Monefis illius, qui, profugus,
 ab Antonio tres urbes dono
 acceperat; petiitque aliquem,
 qui posset secum colloqui aut
 Syra lingua aut Parthica: &
 quum accessisset eum Alexan-
 der Antiochenus, familiaris An-
 tonii, præfatus, hæc se facere
 in Monefis quoque gratiam,
 rogavit Alexandrum, videretne
 ante se colles altos inter se
 contiguos? Quo respondente,
 videre; Sub illis, inquit, Par-

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 46. p. 937.

ἔφη, πανοηρατιά Παρθοὶ λοχῶσιν ὑμᾶς. τὰ γὰρ με-
γάλα πεδία τῶν λόφων τούτων ἐξήρηται· καὶ προσδο- 20
κῶσιν ὑμᾶς ἐξηπατημένους ὑπ' αὐτῶν ἐνταῦθα τρέφε-
σθαι, τὴν διὰ τῶν ὁρῶν ἀπολιπώντας. ἐκείνη μὲν οὖν
ἔχει δίψος καὶ πόνον ὑμῖν συνήθη· ταύτῃ δὲ χωρῶν Αν-
τώνιος, ἴσῳ τὰς Κράσσου τύχας αὐτὸν ἐκδεχομένης.

Plat. ib.
Cap. 47.

Ὁ μὲν οὕτω Φράσας ἀπῆλθε. Αντώνιος δὲ ἀκούσας, 25
καὶ διαταραχθεὶς, συνεκάλει τοὺς φίλους, καὶ τὸν ἡγε-
μόνα τῆς ὁδοῦ Μάρδον, οὐδὲ αὐτὸν ἄλλως φρονοῦντα.
καὶ γὰρ καὶ ἄνευ πολεμίων ἐγίνωσκε τὰς διὰ τῶν
πεδίων ἀνοδίας καὶ πλάνας χαλεπὰς καὶ δυστεκμάρ-
τους οὕσας· τὴν δὲ τραχεῖαν ἀπέφαινε, οὐδὲν ἄλλο 30
δυσχερὲς ἢ μιᾶς ἡμέρας ἀνυδρίαν ἔχουσαν. οὕτω δὲ τρα-
πόμενος, ταύτην ἤγε νυκτὸς, ὕδωρ ἐπιφέρεισθαι κελεύ-
σας. ἀγείων δὲ ἦν ἀπορία τοῖς πολλοῖς· διὸ καὶ τὰ
κράνη πιμπλάντες ὕδατος ἐκόμιζον, οἱ δὲ διφθέραις
ὑπολαμβάνοντες. ἤδη δὲ προχωρῶν ἀγγέλλεται τοῖς 35

L. 21 sq. τρέφασθαι Edd. ὅς vett. edit. Plut. Prætulit Aug. L. 22.
ἀπολιπώντας Plut. Ibid. ὅς caret Aug. L. 23. διψ. ὑμ. συνήθ.
α. πόνον Plut. L. 28. καὶ γὰρ ἄνευ Plut. L. 29 sq. δυστεκμάρτους
edit. 1. L. 30. ἐπιφέρειν Edd. factum ex ἐπιφέρειν, quod dabunt
MSS. Regii. L. 34. διφθέρας edit. 1.

thi cum omnibus suis copiis
sunt in insidiis; nam patentes
hi campi usque illos colles
pertinent: & expectant vos,
fallaciis ipsorum credulos, de-
flexuros iter a montibus in
campestria. Sed altera via la-
borem tantum habet & sitim,
quibus jam assuevistis: qua
relicta, si Antonius ingressus
fuerit alteram; sciat, manere
se qualem Crassus tulit exitum.

Hæc locutus abiit. Anto-
nius, auditis his territus, ami-
cos in consilium & ductorem

Mardum adhibet, non alie-
num ab ea sententia: sciebat
enim, per campos vel absque
hostibus vias difficiles tum
inventu tum transitu; mon-
tanam autem viam nihil aliud
molestum habere præter aqua-
rum inopiam unius diei.
Quamobrem per hanc duxit
noctu, iussos aquam secum
deferre: &, quia multi vasis
carebant, portabant eam in
galeis aut in coriis confutis.
Jamque agmen promoverat,
quum Parthi, re per nuntios

Πάρθοις, καὶ παρὰ τὸ εἰωθὸς ἔτι νυκτὸς ἐδίωκον· ἡλίου *PLUTARCHUS*
 δὲ ἀνασχόντος, ἤπαιοντο τῶν ἐσχάτων, ἀγρυπνία καὶ *in Anton.*
 πόνῳ κακῶς διακειμένων· τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δια- *C. 47. p. 938.*
 κοσίους ἐν τῇ νυκτὶ σταδίου κατηνύκεσαν, καὶ τοὶ μὴ
 40 προσδοκῶντες οὕτω ταχέως ἐπελθεῖν τοὺς πολεμίους.
 ὁ καὶ ἀθυμίαν παρέιχε. καὶ τὸ δίψος δὲ ἐπέτεινεν ὁ
 ἀγών· ἀμυνόμενοι γὰρ ἅμα προῆγον. οἱ δὲ πρῶτοι
 βαδίζοντες ἐντυγχάνουσι ποταμῷ, ψυχρὸν μὲν ἔχοντε
 καὶ διαυγές, ἄλμυρόν δὲ καὶ φαρμακῶδες ὕδωρ· ὁ
 45 ποθὲν εὐθύς οὐύνας, ἐλκομένης τῆς κοιλίας, καὶ τοῦ
 δίψους ἀναφλεγομένου, παρέιχε· καὶ ταῦτα τοῦ Μάρ-
 δου προλέγοντος, οὐδὲν ἥτιον ἐκβιαζόμενοι τοὺς ἀπάγον-
 τας ἔπινον. Ἀντώνιος δὲ παρὼν εἰδεῖτο βραχὺν ἐγκαρτε-
 ρῆσαι χρόνον· ἕτερον γὰρ οὐ πόρρω ποταμὸν εἶναι πό-
 50 τιμον· εἴτα τὴν λοιπὴν ἄφιππον καὶ τραχεῖαν, ὥς τε
 καὶ παντάπασιν ἀποστρέψασθαι τοὺς πολεμίους. ἅμα

*Lin. 39. σταδίους διήνυσαν Edd. Præ tuli Aug. Plut. Ibid. sq. καὶ τὸ
 μὴ προσδοκῶντες οὕτω ταχ. ἰσ. τ. πολεμίους ἀθυμίαν παρέιχε Plutarch.
 L. 41. δι, post δίψος, abest a Plut. L. 45. ἰκευμίνης Plutarch.
 L. 47. ἐκβιάζ. τοὺς ἀνίσχοντας Plut. L. 48. περιῶν Plut. L. 51.
 καὶ, post ὅστις, nec est in Edd. nec in Plut. Adjecti ex Aug. Ibid.
 ἀπυρρίψασθαι Edd. ἀπυρρίψαι Plut. Dedi lecti Aug.*

cognita, noctu præter morem
 suum eos persecuti sunt: o-
 riente vero sole agmen extre-
 mum carpebant, fessum la-
 bore ac vigiliis: nam ea nocte
 cxxl stadia perfecerant,
 quamvis non expectarent ho-
 stem superventurum tam cito.
 Quo magis eorum animi de-
 jecti sunt. Et sitis intende-
 batur certamine: cogebantur
 enim pugnando iter facere.
 Interim primum agmen inci-
 dit in fluvium, frigidum qui-

dem & limpidum, sed aquis
 medicatis falsisque: hæ potæ
 mox ventrem exulcerabant
 cum dolore, & sitim accen-
 debant. Quod quamvis Mar-
 dus præmonuerat; nihilomi-
 nus, repulsi obstantibus,
 bibebant. Antonius autem
 instans, precabatur, durarent
 paulisper; alium enim non
 longe abesse fluvium potabi-
 lem, deinceps superesse viam
 asperam & inviam equitibus,
 a qua omnino necesse sit ho-

PLUTAR-
CHUS

in Anton.

B. 48. p. 938.

δὲ καὶ τοὺς μαχομένους ἀνεκαλεῖτο, καὶ κατὰ ζυγὸν ἐσήμεινεν, ὡς σκιάς γούν μεταλάβοιεν οἱ στρατιῶται.

Πηγνυμένων οὖν τῶν σκηνῶν, καὶ τῶν Πάρθων εὐθύς, ὥσπερ εἰώθασιν, ἀπαλαττομένων, ἦκεν αὐθις ὁ Μι- 55 θριδάτης· καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου προσελθόντος, παρήνει μικρὸν ἡσυχάσαντα τὸν στρατὸν ἀνοσιάναι, καὶ σπεύδειν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ὡς οὐ διαβησομένων Πάρθων, ἄχρι δὲ ἐκείνου διωζόντων. ταῦτα ἀπαγγέilas πρὸς Ἀντώνιον ὁ Ἀλέξανδρος, ἐκφέρει παρ' αὐτοῦ χρυσᾶ πο- 60 τήρια πάμπoλλα καὶ Φιάλας· ὧν ἐκεῖνος, ὅσα τῇ ἐσθῇτι δυνατὸς κατακρύψαι, λαβὼν, ἀπήλαυεν. ἔτι δὲ ἡμέρας οὐσης, ἀναζεύξαντες ἐπορεύεοντο, τῶν πολεμίων οὐ παρενόχλούντων· αὐτοὶ δὲ ἑαυτοῖς νύκτα χαλεπωτάτην ἀπασῶν ἐκείνην καὶ φοβερωτάτην ἀπεργασά- 65 μνοι. τοὺς γὰρ ἔχοντας ἀργύριον ἢ χρυσίον κλείνοντες ἐσύλων, καὶ τὰ χρήματα τῶν ὑποζυγίων ἀφῆρταζον· τέλος δὲ, τοῖς Ἀντωνίου σκευεφόροις ἐπιχειρήσαντες, ἐκ-
παύματα

Lin. 55. ἰσθῆται Plut. L. 56. πρὸ αὐθ. Plut. L. 60. ὁ ante ἀλεξ-
abest ab Edd. & Plutarch. Adjeci ex Aug. L. 61. πάμπoλλα, quæ
carent Editi, dedit Aug. cum Plut. L. 62. δυνατὸς carent Edd.
Dedit Aug. ἰσθῆται κατακρύψαι δυνατὸς in Plut. L. 63. ἀναζεύξαντες
maie vulgo Plut. L. 65. πασῶν Plut. L. 66. ἀποκινύοντες idem.

ites recedere: simulque rece-
ptui tecinit, ut saltem in um-
bra milites se recolligerent.

Quum ergo figerentur ten-
toria, Parthis mox ex more
discedentibus, Mithridates re-
diit: occurrenteque Alexan-
dro, monuit, ut paulum quiete
refecti universi confurgerent,
& propere transirent fluvium,
quod is esset Parthis perle-
quendi terminus: His renun-
tiatis Antonio, Alexander ab
eo protulit aureos [permul-

tos] calices & phialas: ex his
ille quotquot veste celare po-
tuit, abstulit. Reliquum iter
ejus diei nemine infestante
peractum est. Sed noctem se-
quentem ipsi sibi reddiderunt
gravissimam periculosissimam-
que. Nam quibus erat aurum
argentumve occidebantur spo-
liabanturque, & sarcinæ ju-
mentorum pecunias feren-
tium direptæ sunt: postremo
supellectilem Antonii, pocula
mensasque pretiosas concide-
runt

πώματα καὶ τραπέζας πολυτελεῖς κατέκωπον καὶ διε- PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 48. p. 922.
10 νέμοντο. Θορύβου δὲ πολλοῦ καὶ πλάνου τὸ σιγάτευμα
πᾶν ἐπέχοντος, (ὧντο γὰρ ἐπιπεπωλωκότων τῶν πολε-
μίων τροπὴν γεγονέναι καὶ διασπασμόν.) Αντώνιος,
καλέσας ἓνα τῶν δορυφορούντων αὐτὸν ἀπελευθέρων,
ἄνομα Ράμμον, ὥρκωσεν, ὅταν κελεύσῃ, τὸ ξίφος αὐτοῦ
75 δύναι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν· ὡς μὴτε αἰλώη
ζῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων, μὴτε γνωσθεῖη τεθνηκώς. Εκ-
δακρυσάντων δὲ τῶν Φίλων, ὁ Μάρδος ἐδάρρυνε τὸν Αν-
τώνιον, ὡς ἐγγὺς ὄντος τοῦ ποταμοῦ· καὶ γὰρ αὐτὰ
80 τὴς ἀπορρέουσα νοτερὰ, καὶ ψυχρότερος αἰὲρ ἀπαντῶν,
ἦν τὴν αἰναπνοὴν ἐποίει· καὶ τὸν χρόνον ἔφη τῆς πο-
ρείας οὕτω συμπεραίνειν τὸ μέτρον. οὐκέτι γὰρ ἦν πολὺ
τὸ λειψόμενον τῆς νυκτός. ἅμα δὲ ἤγγελλον ἑτεροί, τὸν
Θορύβον ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀδικίας καὶ πλεονεξίας
εἶναι. διὸ καὶ κατασπῆσαι τὸ πλῆθος ἐς τάξιν ἐκ τῆς
85 πλάνης καὶ τοῦ διασπασμοῦ βουλόμενος, ἐκέλευσε
σημαίνειν κατὰ ζεύξιν.

*Lisp. 71. πᾶν ἔχοντος Aug. L. 73. ἵνα καλέσας Aug. Ibid. δορυφόρων
αὐτοῦ mend. edit. 1. L. 74. 75. αὐτῇ δύναι Plut. L. 82. ἐγγύων
Aug. ἀπὸ γούλων Plut.*

runt & inter se partiti sunt. Itaque exorto magno tumultu ac trepidatione, (putabant enim hostes invasisse sarcinas & diripere;) Antonius accito uno e satellitibus suo liberto, cui nomen Ramno, coëgit eum jurare, confossurum se illum quam primum jussit, & caput ablaturum; ut nec vivus veniret in potestatem hostium, nec agnosceretur mortuus. Amicis autem collacrymantibus, Mardus jubebat Anto-
nium bono esse animo, quod

sentiret in propinquo fluvium: aspirabat enim aura quædam frigidior humidiorque, non ingrata attrahentibus faucibus: & adjiciebat, se idem conjicere ex mensura confecti itineris; nam non multum noctis supererat: simulque alii nunciarunt, tumultum natum ex ipsorum avaritia mutisque injuriis. Quamobrem volens turbatam & dispersam multitudinem componere, castra metandi signum dedit.

Vol. III.

G

PLUTAR.

CHU.

in Anton.

Cap. 49.

pag. 938.

ἤδη δὲ ὑπέλαμπεν ἡμέρα, καὶ τοῦ στρατοῦ κόσμον ἀρχομένου τινὰ λαμβάνειν καὶ ἡσυχίαν, προσέτιπτε τοῖς τελευταίοις τὰ τῶν Πάρθων τοξεύματα. καὶ μάχης σημεῖον ἐδόθη τοῖς ψιλοῖς, οἱ δὲ ὀπλῖται πάλιν ὁμοίως 90 κατερέψαντες ἀλλήλους τοῖς θυρεοῖς, ὑπέμενον τοὺς βάλλοντας συνελθεῖν. Ὑπαγόντων δὲ κατὰ μικρὸν οὕτως τῶν πρώτων, ὁ ποταμὸς ἐφάνη· καὶ τοὺς ἰππεῖς ἐπ' αὐτῷ παρατάξας ἐναντίους τοῖς πολεμίοις, διεδίδαξε τοὺς ἀσθενεῖς πρώτους. ἤδη δὲ καὶ τοῖς μαχομένοις 95 αἰδία καὶ ρασίῳνη τοῦ πιεῖν ἦν. ὥς γὰρ εἶδον οἱ Πάρθοι τὸν ποταμὸν, τὰς τε νευράς ἀνῆκαν, καὶ θάρρουντας ἐκέλευον διαπεραῖν τοὺς Ρωμαίους, πολλὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ἐγκαυμάζοντες. διαβάντες οὖν καθ' ἡσυχίαν, αὐτοὺς ἀνελάμβανον· εἶτα ὥδευον, οὐ πᾶν τι τοῖς Πάρθοις πιστεύοντες. Ἐκὴν δ' ἡμέρα μετὰ τὴν τελευταίαν μάχην ἐπὶ τὸν Αῤῥάξην ποταμὸν ἦγον, ὀρίζοντα Μηδίαν καὶ Ἀρμενίαν. ἐφάνη δὲ καὶ βάθει καὶ τραχύτηι χα-

Lin. 92. βάλλοντας ἰγλὺς οὐ τελευτῶντας συνελθεῖν recte Plut. Ib. οὕτω Aug. L. 94. παρατάξας Ἀντώνιος ἱκανῶς. Plut. L. 96. τοῦ πιεῖν ἦν edit. 1. L. 1. αὐτοὺς edit. 2. 3. ex Plut. Ibid. πᾶν τοῖς Πάρθοις. Plut. L. 3. Μίδων Plut. ut alibi.

Et jam dilucescebat, & exercitus sedatior incipiebat redire in suos ordines, quum extremum agmen sensit sagittas hostium: & levis armatura pugnae signum accepit; scutati vero similiter ut ante conglobati, testudine sustinebant sagittas, non audentium congregi. Dumque ita paulatim gradum promovent, a primis conspectus est fluvius. Ibi equitatu hostibus opposito, ante omnes trajiciebat infirmos. Et jam pugnantibus

quoque timor ac labor minuebatur: ut enim Parthi viderunt fluvium, laxatis nervis jubebant Romanos transire bono animo, prolixè laudantes eorum fortitudinem. Ita transgressi per otium, curarunt corpora: deinde pergebant iter facere, non admodum fidentes Parthorum pollicitis. Sexto vero die post pugnam ultimam pervenerunt ad Araxem fluvium, qui Mediam disternit ab Armenia: videbatur autem profundus

λεπός· καὶ λόγος διήλθεν, ἐνεδρεύοντας αὐτὸν τοὺς *PLUTAR-*
πολεμίους ἐπιθήσεσθαι διαβαίνουσιν αὐτοῖς. Ἐπεὶ δὲ *CHUS*
ἀσφαλῶς διαπεράσαντες ἐπέβησαν τῆς Ἀρμενίας, ὥς *in Anton.*
περ' ἄρτι γῆν ἐκείνην ἰδόντες ἐκ πελάγους, προσεκύ- *C. 49. p. 939.*
νουν, καὶ πρὸς δάκρυα καὶ περιβολὰς ἀλλήλων ὑπὸ χα-
¹⁰ ρᾶς ἐτρέποντο. προΐόντες δὲ διὰ χώρας εὐδαίμονος, καὶ
χρῶμενοι πᾶσιν ἀνέδην ἐκ πολλῆς ἀπορίας, ὑδερικοῦς
καὶ κοιλιακοῖς περιέπιπτον ἀρρώσθημασιν.

Ἐνταῦθα ποιησάμενος ἐξέτασιν αὐτῶν Ἀντώνιος, εὖρε
δισμυρίους πεζοὺς καὶ τετρακισχιλίους ἱππῶεις ἀπολω-
¹⁵ λότητας· οὐ πάντας ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμί-
σεως νοσήσαντας. Ὡδουσαν μὲν οὖν ἀπὸ φραάτων ἡμέ-
ρας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι· μάχαις δὲ ὀκτωκαίδεκα Πάρθους
νίκησαν. αἱ δὲ νῆκαι κράτος οὐκ εἶχον, οὔτε βεβαιότη-
τα, μικρὰς ποιομένων καὶ ἀτελεῖς τὰς διώξεις. Καὶ
²⁰ μάλιστ' αὖ κατὰ δὴλος ἦν Ἀρταβάζης ὁ Ἀρμένιος Ἀντώνιον

Plut. id.
Cap. 50.

L. 5. ἐνεδρεύοντας Edd. Pratuli Aug. Plut. Ibid. Pro αὐτὸν das
αὐτοῖς Plut. L. 10. ἐπράποντο Plut. L. 11. ἀνείδην vulgo Plut.
L. 13. Ἀντώνιος αὐτῶν Edd. Pratuli Aug. Plut. L. 14. ἱππῶας
Aug. L. 16. μὴν caret Reg. B. L. 18. οὐδὲ Plutarch. L. 19 sq.
ἔ καὶ μάλιστ' Plutarch. L. 20. Ἀρτάβαζης b. l. Aug. Ἀρταουάδεως
Plut. ut alibi.

& vorticofus : ferebaturque
tumoribus, hostem aggressu-
rum eops in trajectu. Postquam
autem tuto inscenderunt so-
lum Armeniæ, tanquam tum-
primum ex alto ad terram ap-
pulissent, adorabant eam, &
in mutuos complexus cum
lacrymis ruebant præ gaudio.
Quumque transirent per agros
felices, post longam inopiam
explebant se affatim : unde
hydropicis cœliacisque morbis
laboratum est.

Hic recensens suos Anto-

nus, comperit desiderari vi-
ginti millia peditum, equitum
quatuor millia; quorum plus
quam dimidium non ferrum
sed morbus absumpserat. Con-
tinuatum est autem iter a
Phraatis per dies XXVII. quo
temporis spatio Parthi decies
& octies pugnando victi sunt:
sed inefficaces erant victoriæ,
quia confirmari non poterant
in tam parvis fusorum fuga-
torumque persecutionibus.
Constabat autem ab Artabaze
Armenio maxime Antonium

PLUTAR-CHUS ἐκείνου τοῦ πολέμου τὸ τέλος ἀφελόμενος. εἰ γὰρ οὐς
 ἀπήγαγεν ἐκ Μηδίας ἰππεῖς ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι
 παρήσαν, ἐσκευασμένοι παραπλησίως Πάρθοις, καὶ
 συνήθεις μάχεσθαι πρὸς αὐτοὺς, Ῥωμαίων μὲν μαχο-
 μένους τρεπωμένων, ἐκείνων δὲ Φεύγοντας αἰρούντων, 25
 οὐκ ἂν ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἡττωμένοις ἀναφέρειν καὶ ἀνα-
 τολμαῖν τοσαυτάκις. Ἄπαντες οὖν ὀργῇ παρώξυνον ἐπὶ
 τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἀρμενίου τὸν Αντώνιον. ὁ δὲ, λογισμῷ
 χρησάμενος, οὔτε ἐμέμψατο τὴν προδοσίαν, οὔτε ἀφείλε
 τῆς συνήθους Φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς πρὸς αὐτὸν, ἀ- 30
 σθενὴς τῷ στρατῷ καὶ ἄπορος γεγονώς. Ἰσῆρον μέντοι
 πάλιν ἐμβαλὼν ἐς Ἀρμενίαν, καὶ πολλαῖς ὑποσχέσεσι
 καὶ προκλήσεσι πείσας αὐτὸν ἐλθεῖν ἐς χεῖρας, συνέ-
 λαβε, καὶ δέσμιον καταγαγὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐδρι-
 ἀμβευσεν. ᾧ μάλιστα Ῥωμαίους ἐλύπησεν, ὡς τὰ κα- 35
 λὰ καὶ σεμνὰ τῆς πατρίδος Αἰγυπτίοις διὰ Κλεοπάτραν
 χαριζόμενος. Ταῦτα μὲν οὖν Ἰσῆρον ἐπράχθη.

Plut. ib.
C. 52. p. 939.

Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν Μήδων γίνεται διαφορά πρὸς
 φραάτην τὸν Πάρθον· ἀρξαμένη μὲν, ὡς Φασιν, ὑπὲρ
Lin. 22. ἐκ Μηδίας ἰππ. ἑξακισχιλίους καὶ μυρίους Plut. L. 24 sq.
τοὺς μαχομ. Ἐπὶ τοὺς οὐγ. Plut. L. 38. Φραάτην τὸν Πάρθον edit. 1.

frustratum perfecta victoria :
 si enim adfuissent illa equitum
 xvi. M. instructa more Par-
 thorum & cum eis confictari
 assueta, quæ rex abduxerat e
 Media; non potuissent toties
 victi instaurare prælia, Roma-
 nis eos profligantibus, illisque
 profligatos persequentibus.
 Omnes igitur irritabant Anto-
 nium ad pœnas sumendas de
 Armenio : at ille multo con-
 sultius nec prodicionem ex-
 probavit ei nec de honorifi-
 centia comitateque solita quic-
 quam detraxit, propter debi-

litatem exercitus & inopiam.
 Postea tamen rursus ingressus
 Armeniam, multis pollicita-
 tionibus & invitationibus per-
 suasum ut ad se veniret, com-
 prehendit, & vincitum abdu-
 xit in triumphum Alexandri-
 am. Quod ægerrime Romanis
 tulere, urbis suæ honores
 communicari Ægyptiis, in
 Cleopatraræ gratiam. Verum
 hæc inciderunt in posteriora
 tempora.

Cæterum inter Medorum
 regem & Parthorum orta est
 discordia per occasionem spo-

PLUTAR-
CHUS
in Anton.
C. 52. p. 940.

10 τῶν Ῥωμαϊκῶν λαφύρων· ὑπόνοιαν δὲ τῷ Μήδῳ καὶ
Φόβον ἀφαιρέσεως τῆς ἀρχῆς παρασχούσα. διὸ καὶ
πέμπτων ἐκάλει τὸν Αντώνιον, ἐπαγγελόμενος συμπολε-
μήσειν μετὰ τῆς ἐαυτοῦ δυνάμεως. Γενόμενος οὖν ἐπ'
ἐλπίδος μεγάλης ὁ Αντώνιος (ὃ γὰρ ἰδοὺ μόνῳ τοῦ
15 κατεργάσασθαι Πάρθους ἀπολιπεῖν, ἰππέων πολλῶν
καὶ τόξοτῶν ἑνδεῆς ὢν, τοῦτο ἑώρα προσγινόμενον αὐτῷ
χαριζομένῳ μᾶλλον ἢ δεομένῳ) παρεσκευάζετο αὐθις
Ἀρμενίας ἐπιβαίνειν· καὶ συγγενόμενος τῷ Μήδῳ περὶ
ποταμὸν Ἀράξην, οὕτω κινεῖν τὸν πόλεμον.

20 Ταῖς δὲ Οκταβίας καὶ Κλεοπάτρας ἀντιστάμενος Plut. ib.
χρεῖαι, τὸν Μῆδον εἰς ὥραν ἔτους ἀναβάλλεσθαι διεγνώ, C. 53. p. 940.
καίπερ ἐν σιῇ τῶν Παρθικῶν εἶναι λεγομένων. οὐ μὲν
ἀλλὰ τοῦτον μὲν, ἀναβὰς αὐθις, εἰς Φιλίαν προσηγάγε-
το· καὶ λαβὼν ἐνὶ τῶν ἐκ Κλεοπάτρας υἱῶν γυναῖκα
25 μίαν αὐτοῦ τῶν θυγατέρων, ἔτι μικρὰν οὔσαν, ἐπανήλ-
θην, ἥδη πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τρεψόμενος.

Θραύσκει τὸν Πάρθον Plut. Reiskii. Θραύσκει τὸν Μῆδον vulgo Plut.
senec. L. 42. ἐπαγγελόμενος Aug. L. 45. κατεργάσθαι Plutarch.
Ibid. ἀπολιπεῖν Aug. L. 46. ἰδοὺς ἰδῶν Plut. Ibid. προσγιν.
Edd. προσγιν. cum Plut. dedit Aug. & Reg. B. Ib. αὐτῷ edit. 2. 3.
L. 47 sq. δι' Ἀρμενίας αὐθις ἀναβαίνειν Plut. L. 53. μὴ post τοῦτον
abest a Plut. L. 55 sq. οὔσαν, ἐγυῖστας ἐπαυῖλθεν Plut.

horum de Romanis quæsito-
rum, quæ Medo sollicitudinem
injecit ne regnum amitteret.
Quapropter per nuncios voca-
bat Antonium, omnes opes
suas in ejus belli societatem
offerens. Ille, magna spe
concepta, (quippe qui puta-
bat hoc solum sibi ad Parthos
debelloandos defuisse, sagitta-
rios & equites, tum ultro se
adjungentes,) parabat novam
expeditionem in Armeniam,
ut conjunctis ad Araxem cum
Medo copiis bellum inferret.

Sed distractus Octaviæ Cleo-
patræque negotiis, in æstatem
sequentem totum distulit,
quamvis Parthi dicerentur la-
borare seditionibus. Postea
tamen rursus profectus in
Mediam, regem assumpsit in
societatem & amicitiam: &
accepta una filiarum ejus,
adhuc admodum puella, in
conjugem uni ex Cleopatrar
filiis, quos ex ipso suscep-
erat, instante jam bello civili rever-
sus est.

FINIS HISTORIÆ PARTHICÆ.

DIVERSARUM EDITIONUM

COLLATÆ PAGINÆ.

HISTORIA ROMANORUM PARTHICA.

EDITIO I.		ED. II.		ED. III.		EDIT. IV.	
<i>pag.</i>	92	<i>p.</i>	134	<i>p.</i>	216	<i>p.</i>	<i>lin.</i>
					217	—	9
			135		218	23	28
					219	—	33
	93	—			—	24	46
					220	—	50
			136		221	25	65
					222	26	85
			137		223	27	6
	94	—			—	28	11
					224	—	23
					225	29	38
			138		—	—	42
					226	30	57
	95		139		227	32	78
					228	—	92
					229	33	10
			140		—	34	18
					230	35	29
	96	—			231	36	43
			141		232	—	55
					233	37	72
					234	38	88

EDITIO I.		ED. II.		ED. III.		EDIT. IV.	
pag.		p.		p.		p.	lin.
96		142		234		39	93
				235		—	4
97		—		—		40	9
				236		—	15
		143		—		41	31
				237		—	34
				238		42	57
		144		—		43	70
98		—		239		44	76
				240		45	6
		145		—		—	9
				241		47	27
99		—		—		—	40
		146		—		48	46
				242		—	49
				243		49	65
		147		244		50	85
				245		51	99
100		—		—		—	6
				246		52	14
		148		—		—	23
				247		53	34
				248		54	55
		149		—		55	59
101		—		—		—	69
				249		—	75
		150		250		57	98

104   DIVERSARUM EDITIONUM

EDITIO I.   ED. II.   ED. III.   EDIT. IV.

pag.	101	p.	150	p.	251	EDIT. IV.	
						p.	lin.
					252	59	29
	102	—	—		—	—	35
			151		253	—	39
					254	60	55
			152		—	61	74
					255	62	76
					256	—	86
	103	—	—		—	63	98
					257	—	6
			153		—	64	13
					258	—	22
					259	66	45
			154		—	—	50
	104	—	—		—	67	63
					260	—	68
			155		—	68	86
					261	—	89
					262	69	7
					263	70	15
	105		156		264	71	27
					265	—	30
					266	—	35
					267	72	41
					268	—	48
					269	73	58
			157		—	—	65
					270	74	81

COLLATION PAGINÆ. 105

EDITIO I.		ED. II.		ED. III.		EDIT. IV.	
pag.		p.		p.		p.	lin.
106		157		279		75	93
				271		—	2
		158		—		—	5
				272		76	20
				273		77	38
		159		—		78	42
				274		—	55
107		—		—		79	60
				275		—	73
		160		—		80	80
				276		81	96
				277		82	16
		161		—		—	19
108		—		—		—	25
				278		83	40
		162		—		84	54
				279		—	60
				280		86	86
109		163		—		—	91
				281		87	10
				282		88	25
		164		—		—	30
				283		89	47
110		—		—		90	56
		165		284		91	68
				285		92	90
		166		—		93	8
				286		—	18
				G 5			

106 DIVERS. EDIT. COLL. PAGINE.

EDITIO I. ED. II. ED. III. EDIT. IV.

pag. III.	p. 166	p. 286	EDIT. IV.	
			p. 94	lin. 22
		287	95	41
	167	—	—	46
		288	96	63
	168	—	97	84
112	—	289	98	89
		290	99	11
	169	—	100	23
		291	—	34
		292	101	45
		293	—	55

**ADNOTATIONES
VARIORUM ET EDITORIS
AD
APPIANI ALEXANDRINI
ROMANAS HISTORIAS.**

ADNOTATIONES

AD

APPIANI PRÆFATIONEM.

INSCRIPTIONEM hujus *Proæmii* dedi, sicut legitur in Aug. in Ven. M. in Vat. C. & apud Candidum; nisi quod nomen Σοφιστοῦ, ab illis adjectum, omiserim, quod non solum a reliquis abest codicibus, sed nec apud Suidam, nec apud alium quemquam Scriptorem qui Appiani mentionem fecit, reperitur. Conf. Adnot. ad p. 20. l. 5. Αππιανοῦ τῆς Ἰταλικῆς Ἱστορίας τὸ προοίμιον dant Med. Vratisl. Vat. A. D. E. (non C. ut per errorem in brevibus notulis scriptum est.) Parique modo Anonymus ille, cujus Testimonium de Appiano supra p. 10 sq. exhibuimus, Τὸ προοίμιον μόνον, αἰτ, τῆς Ἰταλικῆς τοῦ Αππιανοῦ Ἱστορίας τῇ παρούσῃ ἀντίταξιν δίδτω : & codex Medicæus titulum totius operis Appiani hunc præfert, Αππιανοῦ Ἰταλικῆς Ἱστορίας. Scilicet quum tres priores Appiani libri res Romanorum in Italia gestas complecterentur, ut communi nomine *Historiæ Romanorum Italianæ* insigniri possent; (conf. cap. 14. hujus Præf. Appiani;) factum est, ut Titulus, qui in priorem partem operis conveniebat, temere a nonnullis Librariis toti imponeretur. Similis fere error in codice illo obtinuit, e quo Excerpta de Virtutibus ac Vitiis edidit Valesius. Nam quamquam ex novem prioribus Historiarum Appiani libris Excerpta ibi continebantur; tamen a primi Libri inscriptione communem omnibus titulum Αππιανοῦ Ῥωμαϊκῆς τῆς ἐπὶ κλην Βασιλικῆς, aut Ἱστορίας τῆς ἐπιγραφουμένης Βασιλικῆς, factum videmus, pag. 6. n. 17. & p. 566. Eademque titulorum confusio apud Suidam reperitur, quum, οὗτος ὁ Αππιανὸς, inquit, ἔγραψε Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν τὴν καλουμένην Βασιλικήν. In codice Reg. A, Præfationi huic nil aliud inscriptum est, nisi generalis titulus Αππιανὸς Αλεξανδρεὺς. Titulo plane caret Reg. B.

Pag. 1.

pag. 1.

Perapte vero Appianus in hoc operis sui Introitu *primum* de finibus terra marique differit Romani imperii, cap. 1-5. II°. Brevem totius Historiæ populi Rom. conspectum oculis lectorum subjicit, cap. 6. 7. III°. Collationem instituit inter Romanum imperium & alia celebriora orbis imperia, cum quoad amplitudinem finium & rerum gestarum magnitudinem, tum quoad imperiorum durationem, cap. 8-11. IV. Suum consilium rationemque pertractandæ Romani populi Historiæ, cum generatim, tum particulatim, exponit, cap. 12-15. V. De sua persona pauca subjungit, extr. cap. 15.

CAP. I. Lin. 5. ἐς τήνδε τήν θάλασσαν. Mediterraneum mare, quod *internum* aliàs, ἡ ἐντὸς θάλασσα, (sc. ἐντὸς Ἡρακλείων ὄρηων: cf. p. 6, l. 84. & Mithr. 781, 63. 783, 87 sq.) & a Romanis vulgo *nostrum mare*, ἡ καθ' ἡμᾶς vel παρ' ἡμῶν θάλασσα, vocabatur, (vide Melam Pliniumque passim, Strabonem L. II. p. 121. C. & 122. B. & Diodor. Sic. L. IV. c. 18. ibique Westeling.) τήνδε τήν θάλασσαν, *hæc mare*, Appianus dicere amat: cf. p. 3, 29. 4, 61. 6, 88. In quo præeuntem Herodotum habuit, L. IV. c. 39 & 41. Attica forma εἰς, pro εἰς, tam ubi nude ponitur illa præpositio, quam in compositione verborum, constanter pæne uti solitum Appianum reperio: & in εἰς h. l. cum Editis consentiunt libri MSSci: quamquam eadem hæc forma, ut apud alios scriptores, (conf. Dukerum ad Thucyd. L. II. c. 4. l. 76. & c. 49. l. 94.) sic apud Nostrum sæpe numero cum communi εἰς per libriorum incuriam commutata est. Igitur, ut semel de re parvi quidem per se momenti moneam, ubi εἰς dabant Editi, ibi ex mīptorum quidem plerumque præscripto, sed nonnumquam etiam invitis Codicibus aut nihil monentibus schedis, εἰς restitui. Nec tamen id ita obstinate feci, quin vulgatam formam εἰς passim etiam reliquerim, & quidem eis præsertim locis, ubi, eadem præpositione paucis verbis interjectis iterum occurrente, uno loco in εἰς, altero in εἰς ita conspirantes libros reperi, ut ipse Auctor videri quodammodo posset variationem istam spectasse.

L. 8. ἐν δεξιᾷ. Recte circumflexo accentu ultimam syllabam notarunt Editores, licet secus hic dederint msspti illi quos in Notis contextui subjectis citavi; quibus & Vratisl. & fortasse alii etiam codices accedunt, quamquam in schedis nostris nil adnotatum est: nam qui varietatem lectionis ex aliis mssptis mecum communicarunt, de accentuum ratione nihil, vel raro certe ac non nisi aliud agentes, monere consueverunt. ἐν δεξιᾷ, ἐν ἀριστερᾷ, & ἐπὶ δεξιᾷ, ἐπὶ ἀριστερᾷ, eodem sensu, sed diverso nominis casu, dici solent. Conf. ad p. 3, 37. In ἐν δεξιᾷ Syr. 583, 7. & alibi cum Editis consentiunt mssiti nostri.

L. 14. ἡ μεγάλη πόλις ἢ Ἀλεξάνδρος ἔθνη πρὸ Αἰγύπτου. — Celebrata satis magnitudo Alexandriæ urbis est, & Πόλιν dici κατ' ἐξοχὴν solitam Stephanus Byzant. adnotavit. Neque vero vitio Scriptori nostro vertemus, quod, ubi in patriæ suæ mentionem incidit, paulo magis solito efferat se ejus oratio. πρὸς Αἰγύπτου, quod perperam ante hac editum erat, ex solo est Reg. A. Veram lectionem alter Regius offerebat, cum quo septem reliqui nostri codices consentiunt. Forfan turbavit primum Editorem illud *ad Ægyptum*, quod apud Candidum legitur: sed id Græce esset πρὸς Αἰγύπτου, quemadmodum etiam apud Strabonem & alibi passim *Ἀλεξάνδρεια* ἢ πρὸς Αἰγύπτῳ cognominatur. Nam quod Henr. Stephanus in Thesaurο T. III. col. 569. ex Thucydide L. III. (cap. 51.) adtulit, πρὸς Μεγάρων, *prope vel juxta Megara*; id quidem ipsum ex vitiosa lectione erat: & in ejusdem Stephani altera editione Thucydidis p. 207. sicut in Dukeri edit. l. c. recte πρὸς Μεγάρων, *ante Megara*, legitur. Potest autem illud πρὸς Αἰγύπτου nude atque simpliciter ita intelligi, ut a Libya venientibus in ipso introitu Ægypti sita esse Alexandria dicatur; quemadmodum ab oriente venientibus est Arabica ψάμμος πρὸς Αἰγύπτου, Mithr. 828, l. 52. Sed grandius quid h. l. sonans Noster, in animo habuisse Homericum illud

Αἰγύπτου προπαύειδε — — —

videtur, ex Odyss. IV. 354 sq. quibus poëtæ verbis Alexan-

Reg. A

Pag. 2.

drum per infomnium de loco condendæ novæ urbis fuisse admonitum, cum Plutarcho Stephanus Byzantinus refert.

L. 16. *μήχι* Αἰθίοπων. Sic Edd. h. l. cum mssptis. Non solum ante consonam literam, sed ante vocalem quoque, *μήχι*, non *μήχης*, probatiorem & Atticam esse formam, Grammatici Phrynichus & Moeris monuerunt, eaque forma constanter Thucydidem esse usum Thomas Magister adnotavit: quam formam etiam plerumque impressa Thucydidis exemplaria præferunt; quæ sicubi secus habent, ibi fere optimum Casellianum saltem Codicem *μήχι* pro *μήχης* dare Dukerus ad Thucyd. IV. 4. VII. 83. & alibi passim monuit. Sic & apud Herodotum *μήχι* οὐ, *μήχι* ὄρου &c. non *μήχης*, legitur. Similiterque Appiano, frequenti & Herodotei styli & Thucydidæ æmulatori, eandem formam *μήχι* sequente vocali familiarem fuisse reperio; ut mox *μήχι* ἐπὶ περ. l. 23. *μήχι* ἰωνίας p. 3, 42 &c. Et quamquam sæpius *μήχης* apud Nostrum fuit editum, tamen plurimis in locis vel invitis omnibus quos quidem vidi mssis factum id esse cognovi, ut Præf. 4, 71. Civ. III. p. 398, 83, & alibi; vel, si Regii maxime codices, e quibus editus Appianus est, *μήχης* dabant, unus aut alter saltem ex aliis probatoribus mssis, quos mihi licuit tractare, *μήχι* præferebat; velut Pun. 347, 43. Civ. I. p. 81, 44. Civ. III. p. 400, 27. Neque dubito, quin his aliisque locis eandem formam aliorum quoque codicum auctoritate comprobata videre licuisset, si in conferendis illis minutis (quarum tamen rationem habere diligens Editor nonnullam debet) curandas sibi putassent Viri illi, qui conferendorum librorum laborem, satis etiam ceteroquin molestum, pro nobis humanissime sustinuerunt. Itaque non solum his locis, ubi mssis *μήχι* pro editorum *μήχης* dabant, formam illam revocavi; sed & sicubi scriptos Libros pariter atque impressos aberrantes nonnumquam ab illa ἀρχαία lege, quam sibi Appianus scripsisse videtur, deprehendi, tamen Scriptori nostro formam, quæ ei usitata est, restituendam putavi: donec tandem, ex quo paulatim in formam *μήχης* Augustanum etiam nostrum cum Editis sæpiusculè

ſæpiuſcule conſentientem deprehendi, ceſſi in minuta re inſtantiaꝝ librariorum, & inde a Mithr. 817, 56. formam illam, ubi editam inveni, intactam reliqui, niſi diſerte mſtus codex unus aut alter ſecus jubebat.

Pag. 2.

CAP. II. Lin. 20. in Ἀβύδων cum Aug. & Regiis conſentit Vratſl. Mox L. 23. καὶ (ſcil. ἡ ἄλλη Συρία) μέχρι ἐπὶ ποτ. Εὐφράτην. conf. Syr. c. 50. (ubi vit. in verſ. lat. 49.) Mithr. c. 106 & 118. ἐπὶ abeſt a Reg. A. male. Poſt ἄνω L. 24. ſimplici incifo diſtingui poterat oratio; eo magis, quod Palmyrene quoque pars Syriæ cenſetur.

L. 28. Ποντικά Aug. Med. Vat. A. D. Vratſl. Accedit Cand. qui *maritima* dedit. In vitioſam lectionem παντὶ καὶ conſentiunt cum editis ambo mſſti Regii: atque id conſtanter ita intelligi velim, ut, *quoties in brevibus Notis contextui Græco ſubjectis lectionem refero editorum a noſtra diſcrepantem, ibi cum editis conveniant ſcripti Regii, niſi diſertis verbis ſecus monuero.* Ex Venetis codd. nihil ad h. l. adnotant ſchedæ. Ποντικά γένη mox rurfus memorantur l. 31.

Pag. 3.

ubi nulla exemplarium eſt diſcrepantia. Infelicioti, quam plerumque aliàs, conjectura h. l. MUSGRAVIUS pro παντὶ καὶ Ρωμαίων ſuſpicatus erat Παντικαπαίων fortaſſe legendum. Vera lectio non fugit REISKII aciem: nam quum ad παντὶ notaſſet „forte ταύτη, *hic*”; continuo adjeçit „aut Ποντικά.”

L. 36. ἡ μεγάλη Χερρόνησος, Aſia minor vel inferior; quæ & Straboni & Plinio aliſſque *Peninſula* vocatur, & Noſtro ruriſus Civ. II. p. 297, 84. velut κατ' ἕξοχον, *magna Peninſula*. Χερρόνησος autem cum duplici v. edidi ex Aug. qui & h. l. & plerumque aliàs ſic dedit, conſentientibus haud raro aliſſ etiam codicibus. Sed, verum ut fatear, nec ſatis conſtantem in hac ſcriptura reperio codicum noſtrorum uſum, (nam duobus ſtatim locis mox ſequentibus, l. 39. & p. ſq. l. 45. idem Aug. ſimplici v. utitur, ubi quidem vitioſſim Ven. M. duplex v. ponit;) nec ceteroquin ſatis cauſæ ſubeſſe videtur, cur in hujus nominis ſcriptura a communi reliquorum omnium Scriptorum uſu recedamus. Itaque & h. l. & duobus mox ſeqq. locis revocatam vulgatam ſcripturam Χερρόνησος

Pag. 3.

malim; quam eandem & deinceps, inde a Pun. 435, 67. ex editis retinui, & Mithr. 796, 8. (ubi præter morem Χερρόνη-
σων editum fuerat) restitui, jubente ibi ipso etiam Augustano.

L. 37. ἐπὶ δεξιά. Sic cum Edd. & Regiis dat Vratisl. Recte: nam sic, non ἐπὶ δεξιᾷ (quod perperam h. l. habet Aug.) postulat analogia; quum & ἐπὶ τὰδε & ἐπὶ θάτερα, non ἐπὶ τῇδε, ἐπὶ θατέρῃ, dicatur: & in his ipsis formulis ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστέρᾳ, quæ ceteroquin idem sonant quod ἐν δεξιᾷ, ἐν ἀριστέρῃ, (cf. ad p. 1. l. 8.) ultimam brevem esse, docet poetarum usus. Itaque apud Nostrium, Ann. 238, 66. & 253, 14. pro ἐπὶ δεξιᾷ, quod vulgo legebatur, ἐπὶ δεξιά reposui. Parth. 77, 29. ubi apud Plut. est ἐν δεξιᾷ, exemplaria Appiani ἐπὶ δεξιά exhibent, quod perinde est.

L. 37 sq. [καὶ τὸ Αἰγαῖον.] Si genuina essent hæc verba, quæ quidem in omnibus nostris codd. reperiuntur; excidisse nonnihil suspicarer, & καὶ ἐκ μετώπου τὸ Αἰγαῖον, aut simile quid, scriptum ab Appiano fuisse putarem. Sed quum de Ægæo mari capite seq. demum differat, mihi h. l. verba illa imperite a sciolo quodam intrusa visa sunt; idque eo facilius mihi persuasi, quoniam sequitur λέγεται γὰρ ἅμω ποιεῖν χερρόνησον: nam illud ἅμω quidem non ad aliud facile, nisi ad Pontum Euxinum & ad mare Pamphylium referri debet; quod nimis sane incommodum foret, si præter Propontidis & Hellepontis mentionem, quæ jam inserta est, Ægæum etiam mare intruderetur. Strabo L. XI. p. 492. B. Χερρόνησον . . ποιεῖ δὲ διείργων ἰσθμὸς τὴν τε Ποντικὴν καὶ τὴν Κιλικίαν θάλασσαν Quod Pamphylium mare Appianus, id Cilicium Geographus vocat.

L. 41. Πάμφυλοι τε. Sic Reg. B. Aug. Ven. M. Vratisl. Vat. A. D. Utrumque recte dici, Πάμφυλοι & Παμφύλοι, ad Stephanum Byz. viri docti monuerunt. Magis tamen frequentata prior illa forma; in quam & apud Nostrium cum multis consentiunt editi, Syr. 584, 19. Mithr. 781, 56. Civ. IV. 608, 25. Παμφύλιος adjective potius dicitur, ut Παμφύλιον πύλαγες; attamen & οἱ Παμφύλοι dant cum editis libri nostri militi Civ. II. 243, 56. & 273, 60.

CAP. III. Lin. 50. *Ιονίου θαλάσσης*. Sic invitis (hoc quidem loco, & mox iterum l. 58.) libris omnibus editum oportuit. Nam, sive a vaga *Jo*, ut Æschylus tradit in *Prometh.* v. 845 sqq. & Apollodorus *Biblioth.* L. II. c. 1. §. 3. sive a *Jonio*, Dyrrhachi filio, quemadmodum post Theopompum Appianus noster commemorat, *Civ.* II. c. 39. coll. *Schol. Apollon.* ad IV. 308. sive aliunde nomen traxerit pars illa mediterranei maris, quæ inter Græciam & Siciliam Italiamque interfusa *Jonium mare* adpellatur, certe cum *Jonia*, Asiæ regione, nihil commune habet; quæ quum *Ιωνία*, ω *longo*, dicatur scribaturque, *Jonium* mare contra, *Ιόνιον πλάγος*, *Ιόνιος θάλασσα*, *Ιόνιος κόλπος*, ex constanti usu cum græcorum omnium scriptorum tum latinorum poetarum, per ω *breve* solet efferrī. Et quamvis h. l. ut dixi, & mox iterum l. 58, libri nostri omnes in pravam scripturam consentiant; tamen paulo post (p. 6. l. 87.) recte Aug. *Ιόνιον* dedit, & sic deinceps non solum constanter idem optimus liber, verum in sequenti operis hujus cursu editi etiam plerumque, magno codicum omnium consensu, eandem probam scripturam exhibent: vid. *Anib.* 238, 69. *Pun.* 423, 66. *Civ.* II. 226, 68 &c. Itaque frustra Marklandus, (in *Annot. ad Maximum Tyr. Dissert.* 39. p. 723.) scripturam per ω longum defensusus, ad Appiani provocavit auctoritatem. Phil. Cluverum vero plane non video quid induxerit, ut *Ital. Antiq.* L. IV. c. 17. p. 1334 sqq. sive suo nomine de *Jonio mari* loquens, sive loca Græcorum Scriptorum adferens, constanter ac destinate, invitis ipsis fontibus ad quos provocavit, prava scriptura *Ιώνιος* voluerit uti: nam ad Appianum certe, in-cujus exemplaria per librorum imperitiam irrepsisse scripturam illam facile videre vir doctus potuerat, in hac re ne provocavit quidem. Emendanda esse ista Appiani loca, jam olim perspecte monuerat H. STEPHANUS in *Annot. ad Libr. de Rebus Hispan.* haud procul initio.

L. 51. ἡ *Τυρρηνία θάλασσα* recte Aug. & Vratisl. Alias magis frequentatur in hoc nomine forma paulo productior *Τυρρηνία*, quæ paulo post (l. 59.) occurrit.

Pag. 4.

L. 57. αὐτὴ τε Ital. dant libri omnes scripti; pro quo quum operarum lapsu in edit. 1. expressum fuisset αὐτῇ τε, id in αὐτῇ τε inconsideratius mutavit H. Steph.

L. 58 sq. παρήκουσα ἐπὶ πλείστον. Sic cum editis dedit Vratisl. Et quamvis aliàs perinde sit, conjunctim ἐπιπλείστον, an duobus verbis ἐπὶ πλείστον, scribas; hoc tamen loco dividere verba præstabat, ut intelligeretur, præpositionem ἐπὶ pendere α παρήκουσα, genitivum autem τῆς θαλάσσης a nomine πλείστον regi. Quod sequitur μέχρι Κελτῶν ἔστι. (L. 59 sq.) propius paulo ad literam in lat. vers. dixissem: „Hinc *Celtica* est, quam *Galliam* Romani adpellant.”

Pag. 5.

CAP. IV. Lin. 71. μέχρι Αἰθιοπῶν. Revocavi lectionem mssorum Regiorum, Aug. Vratisl. Med. Var. A. Sua auctoritate primus editor μέχρις posuerat. Conf. ad p. 2. l. 16.

L. 71. τὸ Κανύκασον ὄρος. An apud alium Auctorem hæc nominis forma inveniat, nescio. Apud nostrum recurrit Præf. 11, 69. & Mithr. 797, 22. nec variant libri. Triæ aliàs formæ ὁ Κανύκατος, & τὸ Κανυκάσιον ὄρος; quarum neutram apud Appianum me legere memini. Et Κανυκάσιον h. l. reponere jusserat REISKIUS; mox tamen rursus addubitavit, quum τὸ Κανύκασον & alibi ab Appiano dictum animadverteret.

L. 75. Εὐξείνων recte edit. 1. cum mssis. Εὐξείνων operarum errore in posteriores editiones irrepsit. Eademque ratione, quoties in Notis infra contextum lectio discrepans ex edit. 2. & 3. a nobis adfertur, neque aliud quid simul monetur, intelligi semper debet, eam lectionem carere librorum mssorum auctoritate, & vel ex operarum lapsu natam esse, vel ingenio H. Stephani acceptam referendam.

Pag. 6.

L. 79. πέρασαντες δὲ πῃ καὶ τούσδε. Hæc, vulgo perperam divisa, recte conjunxit Aug. & a seqq. paulisper separavit.

CAP. V. Lin. 85. ἢ ἰάδες. In vitiosam editorum lectionem consentiunt omnes libri: nisi quod Aug. det ἢ ἰάδες, & quidem oblitterata paulisper illa solitaria literaria ἢ; ut videatur librarius, quum incepisset per ἢ scribere nomen illud, mox animadverso errore probam lectionem dare voluisse, sed ita ut aperta litura deformare librum suum pollet. Atque id

quidem ita in illo vetustiori paulo libro, e quo ceu communi fonte fluxerunt omnia quæ hodie supersunt Appiani exemplaria, jam factum videtur: quod quum a librariis imperite acciperetur, alii *Ἰάδες*; inde fecerunt, sed is qui Augustanum codicem exaravit, non magis quidem doctus homo quam ceteri, at fidus & adcuratus scriba, fideliter pinxit id quod ante oculos habebat. *Hyades* pro suo ingenio posuit Cand. Forte *Ἰάδες* legendum esse, jam MUSGRAV. & REISKIUS adnotaverunt: quæ lectio absque hæsitazione mihi tenenda visa est. *Ἰάδες νῆσοι* sunt *Jonica insulae*; quemadmodum Syr. 578, 19. *Ἰάδες πόλεις*, *Jonica civitates*. Quas autem *Ἰάδας νήσους* h. l. Appianus dicit, easdem paulo post (cap. 9. extr.) intelligit, quum Persarum imperio subiectum fuisse *τί πού τῆς Ἰωνίας ἐν θαλάσῃ* scribit. Nam Samum & Chium aliasque ejus oræ insulas (quæ ipsæ *Ἰάδες πόλεις* Herodoto L. I. c. 142. *Ἰάται ἐν ταῖς νήσοις πόλεις* Pausaniæ L. VII. c. 4. *νῆσοι προκείμεναι τῆς Ἰωνίας* Straboni L. II. p. 124. B. C. dicuntur) a Persis sub Dario Hystaspis subactas fuisse, Herodotus III. 149. & VI. 31. refert.

L. 86. *ἡ Γυμνησία*. Sic omnino, monentibus etiam MUSGRAVIO & REISKIO, fuit restituendum, licet in truncata editorum lectionem rursus libri omnes hodie conspiciant. Errorem errore auxit Candidus, *Mesia* ponens. Doctior interpretes GELENIUS perspicere, ut sexcentis aliis locis ubi corrupta Græca erant, sic h. l. ex felici certa que conjectura verum expressit. Evidens est, de *Balearibus* insulis agi, quas *Γυμνησίας* Græci vocabant, quemadmodum & *Γυμνησίους σφειδονήτας*, *funditores Baleares*, Appianus Pun. 351, 30. commemorat. L. 87. *καὶ τὸ Ἰόνιον* recte nunc & constanter deinceps Aug. Cf. ad p. 4. l. 50.

L. 90. *μεγάλαι νῆσοι* recte idem Aug. cum duobus Vatic. & sic emendandum monuit REISK. Tum *Κύπρος τε* (vel, ut solent fere libri nostri, *Κύπρος τε*, duplici accentu) Aug. & Vratisl. dederunt; & *Σαρδὼ* (L. 91.) Aug.

CAP. VI. Lin. 100. *ἐν πεντακισίοις ἔτεσι*. „Numero usus est rotundo, & parum a vero abest. Nam A. U. 490. cœptum

Pag. 7.

est primum bellum Punicum, in exteris s. extra Italiam gestis primum." REISK. L. 1. τὰ ἡμέτερα. „Et hoc rursus ad literam non accipiendum, largius enunciatum. Nam A. U. 246. cœperunt Romæ Consules." IDEM.

Pag. 8.

L. 11. ἐπίσθισι. Pro mendofo ἀπίσθισι, quod ex Reg. B. in editis receptum est, probam lectionem dare potuerat Reg. A. cum quo faciunt Aug. Vratisl. Med. & Ven. P. L. 15. εἰς δι' ἔργῳ Aug. Vratisl. & *re ipsa* Cand. „F. εἰς δι' ἔργῳ εἰς τὰ πάντα βασιλεῖς." REISK. Præpositione, quam insertam vir doctus maluit, facile caremus.

CAP. VII. Lin. 17. Καὶ ἐστὶ καὶ τοῖσδε &c. Hoc genus Imperatorum, in præsens tempus, jam propemodum per alios ducentos annos (ex quo nimirum C. Julius Cæsar summa rerum potitus est) imperium tenent. Ex hoc loco, collato cum Cap. 9. p. 11. ubi *ad suam usque ætatem in nongentesimum jam fere annum durare* scribit rem Romanam, recte collegerunt Ger. Jo. Vossius de Histor. Græc. L. II. c. 13. & Fabricius Bibl. Græc. L. IV. c. 12. „imperante Antonino Pio condendis his doctrinæ industriæque suæ monumentis vacasse Appianum." Cum quo congruit, quod, quum Judæorum seditionem in Ægypto (quæ, ut ex Dione Lib. LXVIII. 32. constat, in annum Trajani XVIII. & A. U. 868. incidit) sua ætate ortam dixerit Civ. II. c. 90. extremo, tamen non solum de eodem Trajano, sed & de Adriano, tamquam fato jam functis loquatur Hisp. c. 38. atque etiam disertis verbis obitum Adriani Imp. ut rem non nimis recentem commemoret Civ. I. c. 38.

L. 24. τὰ κράτιστα γῆς καὶ θαλάσσης. Hanc lectionem, quam ipsa ratio flagitabat, dederunt Aug. Med. Ven. M. Vat. D. Cand. Ceterum quæ de prudenti moderatione Imperatorum Rom. suæ ætatis h. l. differit Appianus, mire in Antoninum Pium potissimum conveniunt; de quo Johannes Antiochenus, apud Valesium in Excerptis Peirescianis p. 821. (cf. Suid. v. Ἀντωνῖνος, & Dion. ed. Reimari p. 1174.) ἐν γε μὴν τοῖς πολεμικοῖς, αἰτ', ἀπὸ τοῦ δικαίου μάλλον, ἢ τοῦ κερδαλέου δοῦσαν θηρώμενος, φυλάττειν σώους, ἢ περ εἰς μέγεθος ἐκφέρειν, τοὺς

τῆς ἀρχῆς ἐνέτωσαν ὅρους. Et Eutropius L. VIII. c. 4. *In re militari, moderata gloria, defendere magis provincias, quam amplificare studens.* Non dissimilem tamen laudem jam Adrianus sibi vindicare potuerat; quem tenendæ per orbem terrarum paci operam intendisse, & omnia trans Eu- phratem & Tigrim, quæ Trajanus subegerat, consulto reli- quisse, Æl. Spartianus prodit in Adr. c. 5. quamquam illud Adriani institutum Eutropius quidem VIII. 3. invidiæ potius gloriæ Trajani, quam ipsius moderationi,tribuendum cen- suit. De barbararum nationum legationibus ad Antoninum Pium missis, tum de regibus multorum populorum ab illo constitutis, conferri possunt Aurelius Victor Epit. c. 15. & Julius Capitol. cap. 9.

Pag. 8.

L. 31. οὐδὲν αὐτῶν δέοντες. Secutus sum Aug. cum quo facit Cand. *NIHIL iis ad imperium indigentes.* L. 35. τῇ τοσούτῃ γῇ. Sic non solum Aug. Ven. M. Vratisl. Med. Vat. D. sed etiam Regius uterque: ut mirer, unde in editos irrepsit *τοσὺν γε*, in quam tamen eandem lectionem (nescio quo casu) cum his consentire codicem Vat. A. diserte mo- nent schedæ nostræ. Ex Ven. P. nihil ad h. l. adnotatum est.

Pag. 9.

Ibid. „ὥσπερ χωρίον significat *tamquam prædium vel vil- lam.*” REISK.

CAP. VIII. seqq. Similem comparisonem Romanum inter imperium & alia superioribus temporibus celebrata imperia, a Polybio & a Dionysio Halic. in introitu Romanarum Histo- riarum institutam, cum hac Appianeâ conferre juvabit.

L. 45. seq. Οἱ δὲ τινες αὐτῶν, ἐς Σικελίαν πλεύσαντες κ. τ. λ. Sed *horum alii, quum in Siciliam navigassent, &c.* Infelicem illam expeditionem innuit, quam medio bello Peloponnesia- co, honestiori quidem titulo, sed revera (ut ait Thucydides L. VI. c. 6.) spe totius insulæ potiundæ, Athenienses susce- perunt: ad quam eandem expeditionem rursus apud Nostrum Pun. c. 87. adluditur. Et, quod dabant editi, ex solo Reg. A. ductum erat, nec habere locum potest. In οἱ δὲ τινες reliqui octo nostri conspirant libri. Formula Herodoto fre- quentata: II. 92. οἱ δὲ τινες αὐτῶν ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μόνων.

Pag. 10.

Pag. 10.

I. 46. οἱ δὲ τινες . . . οἱ δὲ . . . *alii nonnulli, alii vero.* Thucyd.
 III. 70. extr. οἱ δὲ τινες . . . ὀλίγοι κατέφυγον &c. Mendosum
 ἐλπίδος (L. 46 sq.) invitis libris omnibus editum erat:
 monuitque etiam REISKIUS, in ἐλπίδι aut ἐλπίδας esse mu-
 tandum.

L. 47. ἢ ἄ τις εἰς τὴν Ἀσίαν διῆλθε &c. in *Asiani si quis tra-*
jecit. Agefilaum, ni fallor, dicit, Lacedæmoniorum regem,
 qui regni Perfarum potiundi maximam spem conceperat,
 teste Xenoph. in Agef. p. 519. extr. ed. Leuncl. & Cornel.
 Nepote, XVII. 4. Consentit REISKIUS: „significat præci-
 pue Agefilaum.” L. 48. καὶ ὅδε pro καὶ ὧδε percommode
 duo Vaticani dederunt. Perperam Aug. καὶ ἄδε. Plane hæc
 præteritit Cand. Nihil in hujusmodi contextu familiarius
 Appiano formula illa καὶ ὅδε, *hic pariter, hic quoque.* Cf.
 Ind. v. ὅδε.

L. 51. δεινοὶ μὲν. Aug. Vat. A. D. & Cand. *potentes.* At-
 que sic emendandum, MUSGRAV. quoque & REISK. monue-
 runt: „*sed satis quidem valebant,* addit Reiskius, *ad tuendum*
Græcia libertatem.” Sic infra, p. 13. l. 5. πορίσαι δεινότητος.

CAP. IX. Lin. 59 sq. τοσούτων τῆς Ἀσίας ἰθὺν κατέσχον,
tot Asiae populos in potestatem suam redegerunt. Verbum
 κατέχειν, tam ubi potiri, in potestatem redigere, quam ubi
 tenere, in potestate habere denotat, frequentissime Appia-
 nus cum genitivo casu jungere solet. Conf. Ind. h. v. Plu-
 rium exemplorum loco sit illud ex Histor. Sicula, p. 94 sq.
 Σικελίας δὲ οὕτω τοῦ πλείονος Ῥωμαῖοι κατέσχον, ὅσου Καρ-
 χηδόνιοι κατεῖχον: sic *Siciliæ majori parte, ea quam Pæni*
tenuerant, potiti sunt Romani. Cujus constructio-
 nis usus quamvis rarissimus apud alios scriptores occurrat,
 tamen exemplis non destituitur. Polyb. I. XIV. c. 1. τὰ δὲ
 μεταξὺ τούτων ἔχουν ἀμφοτέρους, ὧν τότε κατέσχον: quod ad illa
 quæ in medio essent sita, permittendam utrique populo
 possessionem eorum, quæ uterque jam obtineret. Diodor.
 Sic. XII. c. 82. τῆς παραπεταιμίας βίᾳ κατέσχον, solum fluvio
 adjacens per vim occupant: ubi maluerat quidem τὴν παρα-
 πεταιμίαν Wesselingius, sed in illam lectionem consentiunt

Codices. Herodian. I. 15. 1. μηκέτι κατέχων ἑαυτοῦ. & I. 7. 4. μὴ κατασχόντες αὐτῶν. Notim ad Thucydidis locum provocare, III. 89. τῶν σεισμῶν κατεχόντων τῆς Εὐβοίας ἐν Οροβίαις: nam ibi genit. τῆς Εὐβοίας non ad κατεχόντων referendus est, (ut interpres latinus fecit, quem secutus est is qui Indicem Græcum ad editionem Dukerianam composuit) sed ab Οροβίαις pender, & verbum κατέχω absolute accipiendum: *terra motus obtinuit Orobiis, Euboeæ oppido*; de quo vide Strab. L. IX. p. 405. Quod autem τοσοῦτον apud Nostrium pro πρὸς αὐτῶν dat Augustanus, in eo a ceteris omnibus libris destituitur.

Pag. 10.

L. 60. ἔσων, pro vulgato ἔσεν, olim in *Specimine nova Editionis* ex mera conjectura, quæ certissima mihi videbatur, edideram. Eamdem lectionem deinde non solum Musgravii calculo comprobata vidi, sed etiam codicis msp̄ti Vat. D. auctoritate; qui quidem Codex in hac Appiani Præfatione, quam speciminis loco cum eo conferendam curavi, tantum numerum probarum lectionum exhibet, ut amplioris collationis summum desiderium faciat. Porro ἐπὶ κρατοῦσι pro ἐπικρατοῦσι olim edideram; quod & Musgravio placuisse, postmodum intellexi. Scilicet ἐπικρατεῖν non tam *tenere in potestate*, quæ notio h. l. requiritur, quam *redigere in potestatem, superare, vincere*, mihi videbatur denotare: quod me commoverat, ut Candidi lectionem, quæ vestigiis scripturæ Codicis Aug. comprobari videbatur, sequeretur. Nunc, quum & supervacuum partic. ἔτι h. l. intellexerim, & sæpius tam ab Appiano quam ab aliis Scriptoribus verbum ἐπικρατεῖν ea notione quam huius loci ratio postulat usurpari viderim, tenendam vulgatam lectionem putavi. In Ασπίων (L. 62.) cum Reg. B. e quo in edit. 1. receptum fuerat, convenit Vratisl.

Pag. 11.

L. 65. τῶν ἐνακροσίων ἐτῶν. Promiscue ἐνκρόσιος & ἐνακρόσιος, quemadmodum ἑνατος & ἔννατος, ἐνενήκοντα & ἐννεήκοντα &c. scriptum apud Nostrium, ut apud alios, reperitur. De re, quæ h. l. agitur, conf. supra ad p. 8, l. 17. Mox verba ἐς τὸν παρόντα χρόνον (L. 66.) usque Ρωμαίοις (L. 68.) per librarii errorem absunt a Vat. D.

Pag. 11.

L. 70 sq. ἐς Αἰθίοπας τοὺς ἄνω δι' Αἰγύπτου, καὶ δι' Ἀράβων Ἑβ. Librarii, ad feriem orationis parum adtendentes, primum jungenda putaverunt hæc duo δι' Αἰγύπτου καὶ δι' Ἀράβων; neque viderunt, alterum referri ad id quod præcessit, alterum ad hoc quod sequitur: tum vero alterum δι', quo carere poteramus si ista jungenda forent, veluti superfluum intercidit. Totum hunc locum, secundum vulgatam lectionem, his verbis latinis expressit GELENIUS: „Romani ab occidentali oceano ad Caucasum montem, & fluvium Euphratem, & Æthiops qui sunt supra Ægyptum ac Arabiam, usque orientalem oceanum imperant.” At vero *supra Ægyptum* quidem, (vide supra cap. 1. extr.) non item *supra Arabiam*, sedes sunt Æthiopum; nam ad nomen certe illum Arabicum, qui Ægypti pars censebatur, respexisse nunc Appianum, parum est probabile. Ceterum quo pacto Romanum imperium per Arabiam ad Oceanum usque orientalem pertinuerit, id planius sine dubio intelligeremus, si vel Dionis Historia Trajani (quem Arabiam subegisse, & usque ad Oceanum victorem pervenisse ferunt) integra superesset, vel si ipsius *Appiani Historia Romanorum Arabica* ætatem tulisset, quem Historiarum ejusdem Romanarum Librum XXIVtum Photius, (vid. supra p. 6. hujus Vol. l. 55.) XVItum vero Anonymus (ibid. p. 13.) numerat.

L. 73. δυσμένου τοῦ θεοῦ. Amat Appianus τὸν θεὸν adpellare *solem*. Sic κλίνοντες ἐς δέξιν ἐσπέραν ἡδὴ τοῦ θεοῦ Civil. IV. p. 640. l. 61 sq. Alia loca index noster dabit. Neque enim poëtis solum solennis is usus, ut ad Æschyli Pers. v. 500. Stanlejus monuit; sed Herodotus etiam, de *sole* loquens, variandi saltem sermonis causa, οὗτος, ait, ὁ θεός, L. II. c. 24. & Pollux L. I. §. 54. ἐνιαυτὸς -- ἡλίου περίοδος, περιελθόντος ἐξ ὥρων ἐς ὥρας τοῦ θεοῦ.

Pag. 12.

L. 75 sq. Μηδους δι' Ἑβ. Particulam adverbis. pro copula τε reponendam perfecte viderat MUSGRAV. eandemque dederunt Reg. B. Vratisl. Aug. Quam vero sequentibus verbis adferre emendationem idem vir doctus voluit, ea quidem nullo modo opus esse videtur, licet in ἡ τε, quod pro ὅτε

ponere iussit, consentientem Reg. A. habeat. ὅτι πλείστη θάλασσα (sc. αὐτοῖς ἦν) idem est, ac ὅτι μάλιστα ἐν θαλάσῃ ἐκράτους apud Dionys. Halic. L. I. c. 3. p. 3. ed. Sylburg. Similiter apud Nostrium Pun. 416, 59. Carthaginienſes ἄρχοντες dicuntur θαλάσσης ὅτι πλείστης. Legitur glossa apud Hesychium, Πλείστη, ἢ θάλασσα: quæ quin corrupta sit, nemo dubitat. Fortasse ex Scriptore nescio quo dictionem hanc πλείστη θάλασσα enotaverat Lexicographus; cui phrasi quum interpretationem non adjecisset, articulum ἢ male sedulus librarius aliquis interposuit. Sed id quidem doctioribus considerandum relinquo. Ad id quod sequitur (L. 77.) σμικρὸν τῆς Ἰωνίας ἐν θαλάσῃ, conf. notata ad p. 6, 85.

L. 79. πόσον τι καὶ τὸ τοῦτου πέλαιος ἐστὶ. Mendosam esse vulgatam lectionem, facile adparet. „Non expedio. (ait REISKIUS.) Num καὶ ὅ γε οὐ πέλαιος? *Perfici partem finis tenebant aliquam; Et tantum certe, quantum maris nomen non meretur.* An πόσον τι πρὸς τὸ ταύτη πέλαιος? *quantulum est ad nostrum mare?*” — Parum juvat καὶ τοσούτου, quod pro vulgato καὶ ὅτου dat Vat. D. Felicius καὶ τοῦδε vel καὶ αὐτοῦ suspicatus erat MUSGRAVIUS; quod parum differt a καὶ τὸ τοῦτου, quod ex Aug. & Vat. M. recepi. Sed ne sic quidem ad liquidum mihi quidem perductus hic locus est. Neque satis scio, an ὅσον τι, quod malim cum Musgravio, aut ποσόν τι cum libro Aug. reponendum dicam pro πόσον τι. Ac subiit nonnumquam dubitatio, recte-ne verba hæc πόσον τι &c. ad superiora τοῦ τε Περσικοῦ κόλπου, mediis in parenthesi positis, retulerim: in quo præeuntem quidem Gelenium habui, consentientemque Musgravium; sed in libro Aug. certe, pariter ut in editis, distinctio major ponitur post Περσικοῦ, & verba καὶ γὰρ τοῦδε ἐκράτους ad sequentia referuntur, levissimo interposito distinctionis signo. Denique in vocabulo πέλαιος hæreo, quod mihi, dum versionem latinam Gelenianam limavi, visum erat per metonymiam quamdam h. l., ut paulo ante nomen θάλασσα, pro πάλαι vel χώραις ἐν θαλάσῃ vel ἐν πελάγει sitis, i. e. pro insulis, accipiendum. Sic enim & loco illo supra cit. Pun.

Pag. 12.

416. 59. θαλάσσης κρατεῖν idem valere videbatur, quod νήσων κρατεῖν: & apud alios scriptores vulgo hæc duo, θαλάσσης κρατεῖν (vel θαλασσοκρατεῖν) & νήσων κρατεῖν ita conjungi aut promiscue usurpari solent, ut pæne pro synonymis haberi videantur. Vid. Herodot. III. 122. & ibi Valkenarium V.C. Thucyd. I. 4. Apollodor. III. 1.3. Diod. Sic. V. 84. Sed, ne quid dissimulem, nec hoc mihi facit satis. GELENIUS πλάτος videtur pro πύλας in animo habuisse: nec Persici sinus, quem in potestate habebant, amplitudo magna est. Vellem id dicerent Græca, quod Gallicus interpretes CLAUD. DE SEYSSSEL in sua versione expressit: *quelque petite partie en la mer Jonie, & le goulfe de la mer Persique. C'est en somme tout ce qu'ils ont jamais tenu sur mer, qui est bien petite chose.* Plurimum a vero, ut nimis sæpe solet, aberravit in extremis quidam verbis CANDIDUS: *vel quid aliud modicum Joniæ in mari, sinisque Persici:* (quod in edit. Mogunt. legitur *simulque Persici*, operarum error est, ex superioribus edit. corrigendus:) *nempe quidquid est hujus maris, Romani tenent.* In Specimine novæ Editionis, olim a nobis publici juris factæ, locum hunc latine sic reddideram: *Tum Persicus sinus quantum pelagi recipit, quod sane non nimis multum est, in tantum potuit maritimum ipsorum imperium.*

CAP. X. Lin. 84. Μόνα, quod abest impressis, dederunt Aug. Vratisl. Ven. M. Med. Vat. A. & Cand. L 90. De librariorum errore, duo hæc nomina στρατιά & στρατεία (pro quo sæpe etiam στραία scripserunt) frequentissime confundentium, passim monuerunt viri docti, & in primis Ruhnkenius V. C. ad Timæi Lex. Plat. p. 171.

Pag. 13.

L. 93. ὅπλα ἐς διαδοχὴν. „Forſan εἰς διαδοχὴν. Quod si autem bene habeat vulgata, debet accipi de telis quæ continuo tractis prioribus ſufficiuntur.” REISK. Mihi ea potius eſſe videtur horum verborum ſententia, quam in lat. verſ. expreſſi: ſcil. tantum fuiſſe adparatum armorum omnis generis, ut præter conſuetum numerum militum, alia trecenta millia, quæ in illorum locum ſi ita res tulifſet ſucces-

fissent, armari protinus potuissent. Non satis adcurate GELNIUS: *armorum quantum trecentis millibus sufficiat.*

Pag. 13.

L. 97. διπλότεια, i. q. διπλάσια. Rarioris usus vocabulum, quod, nescio, an præter hunc Appiani locum ac Matth. XXIII. 15. & quem ibi Grotius citavit Justinum M. usquam alibi occurrat. διπλάσια h. l. repositum REISKIUS voluit; sed in alteram illam formam conspirant libri.

L. 98. θαλαμηγά τε, ὀξυγόνως recte libri scripti. L. 100. ἐκδοκία. Hanc unice probam lectionem soli Vaticani dederunt.

L. 1. τεσσ. καὶ ἑξ. μυριάδες ταλάντων. „Immanis numerus talentorum & incredibilis.” REISK. Quod in marg. Reg. B. h. l. legitur χιλιάδες, a manu Gu. Budæi est, quem illo exemplari usum esse intellexi: est autem e Candidi latina vers. ductum, qui, nescio sua-ne an codicis sui auctoritate, quatuor ἑβδομήκοντα millia posuit. Divitias & magnificos adparatus Ptolemæi Philad. laudat enarratque Athenæus quoque Deipnos. L. V. c. 6. p. 196 sqq. & c. 9. p. 203. Monetque Philo in Vita Mosis, (citatus a Casaub. ad Athen. V. 9.) ad suam usque ætatem velut trito proverbio τὰς ὑπερ-ἄρκους φιλοτιμίας καὶ μεγάλας κατασκευὰς Φιλαδέλφειους fuisse adpellatas. Quod autem Onuphrium Panvinium, L. III. Comment. de Rep. Roman. præpostere hæc, quæ apud Appianum h. l. leguntur, de thesauro Romani imperii interpretantem, notavit Jo. Fr. Gronovius, de Pecunia L. III. c. 4. p. 144 sq. ubi hic Appiani locus illustratur; is quidem non tam Panvini error fuit, quam imperiti interpretis Petri Candidi, ex cujus perversa versione latina solummodo legere Appianum vir minime ceteroquin indoctus potuerat. Talentum Ægyptium pondο LXXX patere: (i. e. 80 minas s. 8000 drachmas continere, cum Atticum tal. 60 minas s. 6000 drachmas essiceret) ex Varrone adnotavit Plinius, L. XXXIII. c. 3. sect. 15.

L. 8 sq. σατραπῶν cum Vat. D. pro vulg. σατραπιδῶν reponendum censui, quoniam aliàs & pronomien αὐτῶν, quod mox sequitur, & verba illa φθκέντων ἐς ἀλλήλους, nil habent

Pag. 14.

Pag. 14.

ad quod commode referantur. Atque sic satis bene fortasse procedere, & cohærere putanda erit oratio, de cujus integritate olim dubitaveram. *Επιγόνους*, singulari quodamque proprio vocabuli usu, dictos fuisse posteros illorum Satraparum, qui proximi fuerant *διαδοχοι* i. e. successores Alexandri atque imperium ejus inter se erant partiti, perspecte monuit Vossius de Hist. Gr. L. I. c. 11. & Wesseling. ad Diod. Sic. L. I. c. 3. Similiter fere, ut Noster, Strabo L. XV. extr. p. 736. *εἰς εἰς πλείους*, inquit, *τοὺς διαδεξαμένους καὶ τοὺς ἐπιγόνους τούτων μερισθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη*. Jam *φθείρεσθαι* i. e. *ἀλλοῦς* eodem modo dicitur, ut alibi *συντρίβεσθαι* i. e. *ἀλλοῦς*, Civ. III. 499, 70 : quo pacto *φθείρεσθαι* πρὸς τοὺς πλουσίους apud Demosth. (contra Midiam, T. I. p. 560. ed. Reisk.) scite Reiskius in Ind. interpretatus est *cum contentione, quasi certatim, concurrere, ruere, ferri ad divites, ad horum divitum fraudem pestemque*. Et generatim *φθείρεσθαι* Atticis scriptoribus (quorum utique stylum æmulatus Appianus est) significat *ire, vagari, concurrere, in suam vel aliorum perniciem*, quod nuper etiam Brunckius V. C. ad Aristoph. *Εκκλησιαζ.* 248. monuit. Confer Misc. Observat. T. IV. p. 451. ad quas ibidem Brunckius provocavit, & loca a Taylore ad Lyncurgum collecta, not. 79. p. 166 sqq. edit. Reiskianæ. Plutarchi loca, ubi eodem fere sensu verbum illud accipi putatur, collegit Solanus ad Plutarchi Sertor. T. III. p. 313.

Cap. XL. Lin. 12 sq. Τα δὲ Ρωμ. . . χρόνον. Hæc latine ad verbum sic sonant: *Rex autem Romanorum excelluerunt cum magnitudine tum felicitate, propter consilii prudentiam & propter diuturnitatem.* Quæ quidem ferri potest sententia. Sed quoniam in tota hac parte Proœmii, quæ a Cap. VIII. incipit, imperium Rom. cum aliis imperiis quoad duas potissimum res ex professo confert Auctor, primum quoad amplitudinem finium rerumque gestarum magnitudinem, tum quoad durationem imperiorum; etiam h. l. (ut cap. 8. incipit, & cap. 9. l. 65 sq.) conjungenda videntur *μεγέθυ καὶ χρόνον, amplitudine & duratione*, itemque δὲ

ῥτυχίαν καὶ εὐβουλίαν, *propter fortunam Romanis faventem & prudentiam qua usi sunt sua fortuna*; quæ duo rursus conjunguntur in fine hujus capituli, & quibus eisdem veluti causis debebatur cum amplitudo tum diuturnitas Romani imperii. Atque eam sententiam in lat. vers. expressi, quam in Græcis in re non omnino evidenti nihil ausus sum immutare.

Pag. 14.

L. 17. ἐτίρας ded. Aug. Vat. D. & Cand. Atque ita legendum GELENUS quoque & MUSGRAV. REISKIUSQUE videntur. Mox, si quis ἀπώλοντο malit, (L. 18.) non valde repugnem: sed præt. imperfectum, in quo sæpius apud Nostrum alteram λ librariorum errore omissam observavi, cum seq. ἐκινδύνευον paulo aptius cohærere videtur. Ceterum raræ admodum graviores illæ Romanorum clades. Ad Trasimenum, quam *inter paucas memoratam populi Rom. cladem* Livius dicit, cæsa in acie XV millia idem Livius (XXII. 7.) cum Polybio memorat, sed multos etiam paulo post ex vulneribus periisse scribit. Ibi Appianus desideratorum numerum xx. M. ponit, Annib. c. 10. Forsan eundem numerum, in deperdita Samnitica Historia, prodiderat a Pyrrho cæsorum bello Tarentino, ubi rursus ab aliis xv. M. & quot excurrit numerantur. Quinque myriades, rotundo numero, Cannensi calamitate periisse refert Noster, Annib. c. 25. Quas quatuor myriades dicit, fortasse ad Cimbricam cladem pertinent, qua Antias quidem, in majus omnia supra fidem extollere solitus, LXXX millia, (conf. Liv. Epit. LXVII. Orof. V. 16.) Diodorus autem Siculus (Lib. 36. Ecl. 1.) LX. M. cæsa retulit. Posteriorum temporum clades, Crassianam puta, aut Varianam, Civiliumve calamitates bellorum, quorum in uno Syllano *dena vicenaeque civium millia sæpe uno prælio*, & circa Urbem quinquaginta millia utrimque ceciderunt, (Civ. I. c. 81.) h. l. non respexisse Scriptor noster videtur.

CAP. XII. Lin. 34. ἕως οὗ τὰ μέρη. An κατὰ μέρη?

L. 38. Καρχηδονίοις ἐπολέμησαν. Hanc lectionem, licet Pag. 16. in vulgatam consentiant omnes libri, necessariò restituendam

Pag. 16.

Appiano olim mihi persuaferam; quoniam, quum sexcenties apud eundem occurrat *πολεμεῖν τινι*, ubi non solum generatim *bellum gerere cum aliquo*, sed & *inferre bellum alteri, bello aliquem petere*, significat; vix ter vel quater cum accusativo casu junctum verbum illud reperitur. Atque id eo facilius mihi persuaferam, quod insolentior hæc structura non nisi in ipso propemodum limine totius operis occurrebat, ubi nimirum & in aliis verbis vitiosa scriptura libros omnes nostros occupavit, in quibus deinde paulatim ad veritatem redierunt librarii. (conf. ad p. 4, 50. de voc. *ἰόνιος* θαλ.) Nam, præter hunc locum in quo versamur, eadem constructio initio Libri Punici potissimum recurrit, qui Liber in plerisque codicibus Appiani proxime sequitur hanc Præfationem Auctoris. Sic autem vulgo Pun. 307, 39. *τρίτην πόλεμον καὶ τελευταῖον ἀλλήλους ἐπολέμησαν*, & Pun. 310, 92. *ἐπολέμουν αὐτοὺς μάλα καττερῶς*: quibus locis quemadmodum hoc de quo nunc quærimus, pro *quarto casu tertium*, invitis licet libris omnibus, posui. Nunc vero, quum apud alios etiam Scriptores, rarius quidem utique, at non ita infrequenter ut initio putaveram, eandem reperiri constructionem intellexerim, præcipue ubi *πολεμεῖν* non simpliciter *bellum gerere*, sed *inferre bellum*, denotat; (conf. Wesseling. ad Diod. Sic. II. 37. & IV. 61. Oudendorp. ad Thomam Mag. p. 703. &, ad quem hic provocat. Hemsterh. Misc. Observ. T. V. 1v. p. 292. tum Heynium V. C. ad Apollodor. III. 6. 3.) non magnopere repugnem, si quis apud Appianum quoque concedendum fuisse contendat consentientium codicum auctoritati. Itaque per me licebit vulgatam lect. *Καρχηδονίους*, quam infra contextum ablegavi, loco suo reponere. Quamquam, verum si quærimus, eodem hoc loco primum quidem non de *illato* solum, sed quovis modo *gesto* bello agitur, tum vero & dativus *Καρχηδονίους* aptius ad utrumque simul verbum *ἐπολέμησαν* & *ἐσπείσαντο* refertur. Commodius forte Pun. 310, 92. revocari retinerique prior lectio posse videbitur, *ἐπολέμουν αὐτοὺς μάλα καττερῶς*, *grave bellum illis intulerunt*; sed & ibi dubium movet, quod

quod *καρτερός πολεμίῳ* non tam *acriter inferre bellum*, quam *fortiter gerere* denotet. Quod adinet ad Pun. 307, 39. etiam atque etiam dubito, unicum - ne exemplum apud ullum Scriptorem inveniatur, ubi cum duplici accusativo ista ratione jungatur illud verbum; atque ibidem in *ἀλλήλοις*, quod reposui, consentientem quoque Vratisl. librum habeo, cujus scriba primum quidem non secus ac ceteri, quos vidi, *ἀλλήλους* posuerat, sed mox, intentius fortasse inspiciens exemplar quod præ oculis habebat, in *ἀλλήλοις* mutavit. Postremo in quartum aliquem Nostri locum, ad quem Wesselingius etiam provocavit, incidi, Civ. IV. 703, 17. ubi de Bruto Cassioque differens, postquam dixerat *πολέμους τε ἐπολέμησαν ἔθνησι καὶ πόλεσι καὶ τῶν ἀντιστασιωτῶν πόλεσι*, dein paucis interjectis sic pergit, *καὶ ὅσους ἐπολέμησαν, ἐς συμμαχίαν αὐτοῦς ἔπεισαν*. Quo loco equidem, non solum librorum concedens tandem præscripto, sed etiam Wesselingii potissimum auctoritati obsecuturus, (cujus notata de verbi illius usu nuperime tunc primum attentius perlegeram,) intactum ὅσους reliqui: quamquam & eodem loco ipsum illud ὅσους eo incommodius positum videri potest, quoniam ad id quod præcessit, *πολέμους ἐπολέμησαν ἔθνησι . . καὶ τῶν ἀντιστασιωτῶν πόλεσι*, multo sane aptius inferebatur *καὶ ὅσοις ἐπολέμησαν*, quam *καὶ ὅσους*; atque si ὅσους scripssisset Appianus, non opus erat mox ad verbum *ἔπεισαν* adjicere αὐτοῦς, quod pronomen in simili contextu per ellipsin Nostro inprimis usitatam prætermitti solet.

L. 42. Ad *ῥήκησαν αὐτοῖς*, quod prius editum erat, REISKIUS hæc notavit: „Perinde est, *αὐτοὶ ἑαυτοῖς*, an *αὐτοῖς ἑαυτοῖς*, legas,” *ῥήκησαν* recte dedit Aug. αὐτοῖς scil. *Λιβύησι*; proxime enim præcessit τὸ *Λιβύων ἔθνος*. Conf. Pun. c. 136. extr.

L. 47. *ἢ τι ἄν ἄλλο*. Particulam *ἄν*, cujus hæc videtur vis esse; *si qua res alia, quæcumque illa fuerit*, dederunt Reg. B. Aug. Vratisl. Med.

CAP. XIII. Lin. 48. *Νομίσας δ' ἂν τινα*, recte Aug. Ven. Vratislav. & alium quemquam Cand. Nec aliter Regii;
Vol. III. 1

Pag. 16. quamquam in Reg. B., quum *αὐτίνα* ita scriptum fuisset ut *αὐτίνα* legere posses, (quod & ex libro Med. referunt schedæ,) nescio quis in x mutavit, ut *αὐτίκα* fieret; unde error in editis transit. Veram lect. perspecte viderat REISKIUS. Miror, e libris Vatic. nil esse enotatum. Particulam *ἀν* postulabat aor. 1. inf. *ἰδιῶσαι*, qui sequitur: sed & sequente futuro infin. similiter Noster Mithr. 705, 73. *νομίνας δ' ἄν τινας ἀντῶ ἐπιθήσεσθαι*, *ratus fore fortasse qui ἔσ.*

Pag. 17. L. 55 sqq. καὶ οὐ πολὺς χρόνος ἔσ. Non video, quo pacto Appianus sua ætate, id quod Græca ista verba sonant, dicere potuerit, *non diu esse, ex quo tertium nomen* (scil. cognomen, quod in familiæ nomen dein abiit) *nonnullis Romanorum addi captum sit*; quum id non solum multis ante Appianum seculis communi usu fuerit receptum, sed jam a primis fere reipubl. temporibus haud ita raro factum fuisse constet. Ut plurima alia taceam, cogitemus Cajum illum Marcium *Coriolanum*, de quo Plutarch. in ejus vita, cap. 11. p. 218. D. ἐκ τούτου, inquit, τρίτον ἔσχε ὄνομα τὸ Κοριολάνον. ὃ καὶ μάλιστ' ἀλλόν ἐστι, ὅτι τῶν ὀνομάτων ἰδιον ἦν ὁ Γάιος· τὸ δὲ δεύτερον οἰκίας ἢ γένους κοινόν, ὁ Μάρκιος· τῷ δὲ τρίτῳ ὕστερον ἐχρησάτο, πράξειώς τινος ἢ τύχης ἢ ἰδίας ἢ ἀρετῆς ἐπιδήτω. Vellem Græca, quæ nunc apud Nostrium leguntur, id dicerent quod Cand. in versione latina, in eamdem atque nos sententiam, expressit, *nec multo post tertium assumi captum*.

L. 58. Pro ἐπὶ τὰ ὀνόματα, ἐπὶ τῷ ὀνόματι maluit REISK.

CAP. XIV. Lin. 67. γενομένων recepi ex Aug. Ven. M. Vat. D. Quod si ad ἔργα relatum participium istud voluisset Appianus, alia in præcedd. usus fuerat structura verborum, nempe τὰ τοῖς ἐπὶ βασιλεῦσι γέγονενα ἔργα; imo tunc forsitan πεπραγμένα potius vel ἀποδείγμένα fuerat dicturus. REISKIUS quoque γενομένων aut γεγενημένων reponendum h. l. monuit.

Pag. 18. L. 70 ἔ73. Ἰόνιον. Sic constanter nunc Aug. Cf. ad p. 4, 50.

L. 72 ἔ77. Σαυνίταις & Σαυνιτικὰ recte Reg. B. Aug. & Vratisl. tum Σαυνίταις ex Ven. P. etiam, Σαυνιτικὰ vero ex utroque Ven. video enotatum; in eademque scripturam & alibi iidem libri, & apud alios Scriptores optima quæque

exemplaria, consentiunt. Vitiosa lectio, quæ Strabonis editiones etiam ubique occupavit, ex Reg. A. in impressos nostros manavit. Libro I. autem de Bell. Civ. ubi sæpius nomen Σαμίτου occurrit, & ubi veram lectionem plerumque idem etiam liber Reg. A. offerebat, invitis omnibus scriptis libris Σαμίτου dederunt editores. De hoc nomine, præter alios, vide Casaub. ad Strab. L. V. p. 250.

Pag. 12.

L. 78. κατὰ λόγον. Sic scripti omnes. Compendium scripturæ, quod εν denotat, perperam ως legebat primus editor: neque hic unicus est locus, ubi in illis terminationibus nominum erratum in editis est, quum verum perspicue offerrent exemplaria mssita. Cf. p. 70. l. 4.

L. 80. καὶ Ἀννικαῖν. Abest h. l. partic. καὶ a Reg. B. Aug. Vratisl. Vat. D.; & ab Reg. A. quoque, unde in editos transit, aberat primum, postliminio demum adjecta. Pariter Ἀννικαῖν a sec. manu in Reg. A. effectum ex Ἀννικαῖν, quam scripturam unice ac perspicue h. l. exhibent Reg. B. Aug. Venetus uterque, Vratisl. & Med.; ac rursus Pun. 307, 46. editio 1. cum Regiis, Aug. & Vratisl.; tum in Testimonio Anonymi primi (supra, hoc Vol. p. 12. l. 46.) uterque Regius, quamquam ibi in Reg. B. ex τὰ Ἀννικαῖν ab alia manu τὰ Ἀννικαῖν factum est. Eamdem formam Ἀννικαῖν apud Polyb. (L. I. c. 3. II. 36. III. 1. &c.) impressa ac mssita exhibent exemplaria: apud Dionysium autem Halic. L. II. c. 17. quum editio Rob. Stephani p. 67. & codex Vat. ab Hudsono citatus pariter Ἀννικαῖν præferrent, id tacite tantum & absque scripti libri, ut videtur, auctoritate a Sylburgio p. 89. in Ἀννικαῖν mutatum est. Altera hæc forma Ἀννικαῖν, quam ex Editis retinui, confirmatur nostro hoc loco a duobus Vaticanis; eandemque dant mssiti cum impressis in Hispan. p. 117, 72. tum Photius, & Anonymus alter in Testim. de Appiano, denique inscriptio Libri de Bello Annib. prout eam quidem codices omnes hodie præferunt. Formationem Ἀννικαῖν analogiæ magis consentaneam judicaret Casaub. ad Polyb. L. I. c. 3. Mihi, sicut ab Ἀννικαῖν in secundo casu promiscue Ἀννικον & Ἀννικα dicitur, sic in deri-

Pag. 18. vato illo utraque forma analogiæ conformis esse videtur. Tertiam quamdam ejusdem derivati formationem, *Αντίβιος*, dat Strabo L. VI. p. 281. A.

Ead. lin. 80. *Καρχηδονικῇ* Aug. Ven. M. Med. Vat. D. Eadem forma utitur Photius (supra p. 5. l. 43.) & uterque Anonymus in Testim. de App. p. 12, 46. & 13, 59. Sic & in inscriptione Libri *de rebus Punicis* Vat. A. dat τὰ *Καρχηδονικά*. Sed in *Καρχηδονιακῇ* cum edd. facit Reg. B. Vratisl. Ven. P. Vat. A.; eandemque insolentio rem formam Hisp. p. 116, 17. dederunt mssii cum editis. In Regiis nostro hoc loco est *Καρχηδονιακῇ*, sed in Reg. A. lit. α puncto supra infraque posito pro spuria declaratur.

Ibid. *Μακεδονικῇ* Reg. B. Ven. M., cum quibus, nescio casu ne an consilio, convenit edit. 3. Eadem forma & Photius & duo Anonymi (locis modo citatis) utuntur, neque aliana agnoscit Stephanus Byz. Tum in Reg. A. quoque, cum scriptum fuerit *Μακεδονιακῇ*, α rursus punctis notatum est. *Μακεδονικῇ* scribendum monuit etiam REISKIUS.

Pag. 19. *L. 84.* *γενίνται*. Sic, monente BRUNCKIO nostro V. C. vel invitis Libris fuit scribendum. Nusquam cum subjunct. modo constructa partic. *εἰ καὶ* legitur. Prima vero verbi syllaba eo facilius excidere poterat, quod alteri similis esset. Error, sicut alii complures quibus deformati sunt Appianeï libri, ex vetustiori exemplari, qui communis cōdicum hodie exstantium fons est, in omnes nostros manavit.

L. 89. *εἰς Αντώνιον*. Quæ sequebatur partic. *τε*, abest ab Aug. Reg. B. & Vratisl.; ac variandæ paulisper orationis gratia rectius abesse mihi visa est.

L. 93. *ὑπὸ Ρωμαίους ἐγένετο, καὶ τὰ Ρωμαίων εἰς μοναρχίαν περιῆλθεν*. Aut hiatu aut alia menda laborare vulgatam lectionem, facile adparet. *ὑπὸ Ρωμαίων εἰς τὴν μοναρχίαν περ.* scribere jussit REISKIUS, adjecitque „ita Cæsarum appellat imperium.” At nec sic satis cautum videtur difficultati: nam aut abundabunt plane verba *ὑπὸ Ρωμαίων*, aut *εἰς τὴν Ρωμαίων μοναρχ. περ.* fuerit legendum. Quisquis Photii verba (supra, p. 7, l. 72 sqq. a nobis relata) cum his Appia-

neis contulerit, næ is facile sibi persuadebit, ducta illa ex integriore Appiani exemplari esse, e quo suppleri potuerit debueritque h. l. lacuna, ex festinatione librarii orta, a voce *Ρωμαίους* ad mox sequentem *Ρωμαίων* aberrantis. Forte etiam uberius hæc ex Photio suppleri debuerant: *Αἰγυπτιος δὲ δὴ λω-
ται ὡς ὑπὸ Ρωμ. &c.*

Pag. 12.

CAP. XV. Lin. 95. ἡ ἐς στρατηγούς τὰ Εμφύλια. Licet in vulg. lect. ἡ στρατηγῶν libri nostri omnes conspirent, necessaria omnino visa est illa nostra emendatio, quam & sententia & ratio grammatica flagitabant, & quam eandem ipse Auctor suppeditabat, paulo ante (init. huj. pag.) sic scribens, ὅσα δ' αὐτοὶ Ρωμαῖοι πρὸς ἀλλήλους ἐστίασαν . . . ἐς τοὺς στρατηγούς τῶν πόλεων διήρηται. Poterat autem facile excidere præpos. ἐ, ob sonum prioris literæ cum præc. vocali η, posterioris autem cum seq. σ in voce στρατηγῶν, confusum & ab his velut absorptum: quo facto, terminationem nominis στρατηγούς similem faciendam esse terminationi proximi nominis ἰδνῶν putavit festinans aliquis aut male sedulus parumque doctus librarius; cujusmodi errorum plura jam exempla in hac eadem Præf. occurrerunt: ut p. 8, 15. ἔργα τὰ πάντα, pro ἔργα; p. 10, 46. ἀρχὴς ἐτέρας ἐλπίδος, pro ἐλπίδι; p. 13, 100. οἱ βασιλεῖς ὀκλαρόσσοι, pro ὀκλαρόσσια; p. 17, 67. γενόμενα ἔργα, pro γενομένων.

L. 96. Ἡ δὲ τελευταία ἔσθ. Huic Libro titulum ab Appiano inscriptum fuisse Ἐκατονταετία, ex Photio & ex Testim. alterius Anonymi discimus.

L. 3. αὐτὸς προέφηνα, ipse supra indicavi; puto, in fronte Libri, cui sine dubio & nomen suum & patriam inscripserat Appianus. Patriam autem in ipso etiam Præfationis cursu obiter declaravit; primum, Ægypti reges suos reges adpellans, cap. 10; tum vero, in exponendis finibus provinciisque Romani imperii, ex omnibus urbibus unam Alexandriam non solum diserte commemorans, sed & grandiori quodam stylo, quam quo aliàs uti solet, mentionem ejus interferens.

Pag. 20.

L. 4. Nomen Ἀππιανός, quod vulgo abest, dederunt Aug. Ven. M. & Cand.

[Pag. 20.]

L. 5. sqq. δίκαις ἐν Ρώμῃ συναγορεύσας . . . σφῶν ἐπιτροπείῃς ἔξισαν. Qui *Romæ causis pro tribunali Cæsarum agendis* per aliquod tempus (neque id nimis breve, ut colligi posse videtur ex eo quod subjicit, μήχρη μὲν) vacaverat, nā is latini sermonis usu non mediocriter imbutus esse debuit; & vergente ætate Historiam populi Romani editurus, non eo sane necessitatis redactus putari debet, ut, præteritis Romanorum Annalium fontibus, ad Græcorum rivos confugeret, nedum ut Plutarchi, qui ipsius ætate scripsit & parum latine doctum se ipse (in Demosth. p. 846. & Catone Maj. p. 340.) professus est, vitulo araret, fucumque lectoribus faceret; quod flagitium dici vix potest quam inconsiderate (ne quid gravius dicam) objici Appiano a multis, eisque magni nominis viris, solet. Quonam vero imperante Cæsare illud vitæ institutum Romæ secutus sit Appianus, non declarat. Sub duorum succedentibus Imperiis id factum esse, innuere videtur pluralis, quo utitur, numerus ἐπὶ βασιλείων. Quodsi stricto quodam sensu accipienda Photii verba essent, qui *floruisse* Appianum ait (ἤκματι: vid. supra, p. 8. l. 89.) *Trajani & Adriani ætate*; intelligi posset, Trajani tempore jam Romæ celebrari cœptam ejus nomen. Sed Photius quidem qupd de Appiani ætate tradit, id non aliunde nisi ex ipsius Scriptoris nostri locis illis compertum habuit, quibus de Trajani Adrianique rebus tamquam sua ætate gestis loquitur: (cf. Adnot. ad p. 8. l. 17.) quo fit, ut definire non possimus, sub Trajano-ne jamjam & Adriano, an sub Adriano demum & Antonino Pio, causarum patronus Romæ fuerit Appianus, donec vel ab Adriano vel ab Antonino Pio demum, quo imperante editum hoc opus esse supra (l. modo cit.) docuimus, *Procurator* vel *Præfæctus Ægypti* constitutus est. Nam quamquam pergit h. l. plurali numero loqui, (σφῶν ἐπιτρ. ἔξισαν;) tamen nil impedit, quo minus hoc ad unum Antoninum fortasse debeat referri. Sive autem collata primum illa dignitas Appiano ab Antonino Imp. fuerit, sive confirmata; habebimus probitatis argumentum viri, qui eminenti munere functus sub eo Principe est, quem constat

non nisi bonos in honore habuisse, & æquissimos viros ad administranda publica munera quæsisisse. Vid. Eutrop. VIII. 4. & Joh. Antioch. loc. supra (ad p. 8, 24.) cit.

Quod autem dicit μέχρι με σφῶν ἐπιτροπεύειν ἡξίωσαν, id quo pacto potissimum accipiendum sit, fateor me non satis expedire. Possit intelligi demandatum Appiano munus *Procuratoris rei privata Principis*, qui & *Rationalis* vocabatur, & idem putatur esse qui ἰδίας λόγος (si modo vera lectio) apud Strab. L. XVII. p. 797. adpellatur: cf. Ritter. ad Heinec. Hist. Jur. Rom. T. I. p. 264 sqq. & qui ibi citantur. Atque in eum fere sensum phrasin illam apud Nostrium in vers. lat. expressi. Sed hoc quidem munus non ejusmodi fuit, ut τὰ πρῶτα, *primaria dignitas*, *princeps locus*, sive univérse in Ægypto sive in urbe Alexandriæ, dici commode posset. Primaria enim dignitas Alexandriæ & omnino in Ægypto ejus erat, qui Imperatoris nomine provinciæ præsidebat, qui *Præfatus Augustalis* L. I. Digest. Tit. 17. & ἵπαρχος ap. Strab. l. c. ἵπαρχος ap. Arrian. de exped. Alex. L. III. c. 5. p. 110. ed. Gronov. dicitur, & Ægyptum copiasque, quibus coërceretur, loco regis (ut ait Tacitus Hist. I. 11. & Strabo l. c.) i. e. tanta dignitate, ut nihil prope nisi regium nomen abesset, obtinebat. Cf. Tac. Annal. XII. 60. Is autem jam inde ab Augusto (teste eodem Tac. Hist. I. 11. Dione Lib. LI. 17. & LIII. 13. Arrian. l. c.) non ex senatoribus Romanis, sed ex *equestri ordine* legebatur; eodem modo parique consilio, quo deinde aliis quoque provinciis, Romano imperio postea adjectis, velut Rhætiæ, Norico, Alpibus maritimis, Judææ, Cappadociæ, Mauritaniis duabus, Thraciæ, *Equites Romani* præfecti sunt; qui promiscue *Procuratores* & *Præsides provinciarum* (ἄρχοντες, ἡγεμόνες, ἐπίτροποι, ἐπιτροπεύοντες) dicti sunt. (Conf. Tac. locis cit. & Hist. V. 9 sq. Gruter. Inscr. p. 493. n. 6. 7. Arrian. in Epiict. III. 4. Dionem passim; adde Lipsium Excurs. II. ad Tac. Annal. XII. & Bynkersh. in Obs. Juris Rom. L. II. c. 21.) Quibus rebus inter se collatis, admodum fit probabile, non *familiaris rei Principis*, neque solius *ararii*, sed *totius Ægypti Procuratorem*,

Pag. 20.

adeoque Præsidem, vel *Præfæctum Augustalem*, quem vocant, fuisse Appianum nostrum Alexandrinum; cujus popularent quoque, Tiberium Alexandrum olim, Galba & dein Vespasiano imperantibus, eadem dignitate ornatum Tacitus memorat, loco sæpius cit. Hist. I. 11.

Ad hæc Observationes, quarum meliorem partem doctissimo collegæ nostro JOH. MICH. LORENZIO acceptas refero, accedit, quod verbum illud *ἐπιτροπεύειν*, licet ab eis qui Cæsarum res gestas græce scripserunt sigillatim interdum de *Procuratoribus fisci* vel de *rei privata Principis*, intelligendo scil. τῶν χρημάτων vel τοῦ ταμείου, usurpetur; (cf. Dion. Cass. Lib. LIII. c. 13. Herodian. L. VII. c. 4. §. 4. 5.) tamen ex usu optimorum Scriptorum de *præfæctis qui regum nomine provinciis cum imperio præsident* soleat frequentari. Ne plura exempla adferam, vid. Herodot. III. 15. & 82. VII. 7. VIII. 127. Sed illud tamen h. l. paulo insolentius dictum videri potest, quod, quum aliàs provincia vel res quæcunque, quam quis alterius nomine administrat, in genit. vel accusat. casu, persona autem, cujus nomine ea administratur, tertio casu, soleat poni (*ἐπιτροπεύειν Αἰγυπτίου*, *ἐπιτρ. τοῦ πλάθους* Herodot. — τὴν Ἀσίαν, τῶν Γαλατῶν, τῆς Ἀσίας Dio Cass. — τὴν πόλιν & τῆς πόλεως Dionys. Halic. *ἐπιτροπεύουν αὐτῷ τὴν μὲν στρατιὰν Ἀχιλλῆος, τὰ δὲ χρήματα Ποσειδῶς* Appian. Civ. II. 291, 75. ὁ τῆς ἀποδημίας [ἀντὰ τῆς ἀποδημίας?] *ἐπιτροπεύων τῷ Ἀντωνίῳ* Civ. V. 729, 90. τὴν ἀρχὴν *ἐπιτροπεύειν τῷ πατρὶδι* Illyr. 838, 26.) nunc genitivus pers. verbo addatur, σφῶν *ἐπιτροπεύειν*; quæ phrasis aliàs speciatim notat *tutelam alicujus gerere, tutorem esse*, velut apud ipsum Nostrum Civ. IV. 546, 52. Θωράκιος, λεγόμενος ὑπὸ τινων *ἐπιτροπεύσαι Καίσαρος*. Polyb. L. II. c. 45. p. 212. ed. Lipsiens. Ἀντιγόνῳ *ἐπιτροπεύοντι Φιλίππου παιδὸς ὄντος*. Itaque subiit interdum dubitare, fatiscine fanus etiam hic noster locus sit, suspicarique, vel intercidisse aliquid, vel saltem σφίσιν *ἐπιτροπεύειν* (sc. τὴν μὲν πατρίδα) forte esse legendum. Sed, sicut tutor pueri apud Græcos *ἐπίτροπος* vel *ἐπιτροπεύων τοῦ παιδὸς* inde adpellatur, quod rebus ejus administrandis & negotiis nomine ejusdem geren-

dis fuerit præfectus; eodem modo & ἐπιτροπεύων τοῦ βασιλέως
non male fortasse dictus fuerit is, qui regis vel Imperatoris
nomine provinciæ administrandæ erat præfectus.

Pag. 20.

ADNOTATIONES

AD EXCERPTA ET FRAGMENTA

EX LIBRO I.

DE REGIBUS ROMANORUM.

I. EXCERPTUM PHOTII. Photius in Biblioth. Co-
dice LVII. p. 23. l. 15 sqq. edit. Hæschelii. p. 50, l. 40 sqq.
edit. Rothomagensis: Ἀρχεται μὲν οὖν (ὁ Ἀππιανὸς) τῆς ἱστορίας
ἀπὸ Αἰνίου, τοῦ Ἀρχίστου, τοῦ Κάπνου· ὃς ἐν τῷ Τρωϊκῷ ἡμίματι
περίμειψεν. κ. τ. λ.

Pag. 21.

Lin. 9. σταδίων τριῶν, *trium in circuitu stadiorum agrum
adtribuit*. Nimis utique angustus hic ambitus videtur; ac
præferenda fortasse altera lectio, quæ *quadringentorum sta-
diorum circuitum* ponit. Dionysius Halic. L. I. c. 59. p. 48.
edit. Sylb. *Aborigines*, refert, *Trojanis tantum agri dedisse,*
quantum petierant, ἀμφὶ τοὺς τετραράκοντα σταδίους πανταχοῦ
περιεσπόμενοι ἀπὸ τοῦ λόφου, *a colle quoqueuersum euntibus
stadia circiter XL.*

L. 14. sq. ὑπὸ Ρουτούλων &c. Vulgatam seriem verborum,
quam in Notis infra contextum repræsentavi, Libri omnes
sequuntur. Sed non hac una parte laborat iste locus. Non
confundendi erant Rutuli cum Etruscis, ac fortasse καὶ Τυρ-
ρηνῶν vel Appianus vel Photius (nam non tam exscripta hæc
ex Appiano, quam contracta, videntur) scriptum reliquit.
Neque vero Τυρρηνῶν regi, sed *Turno*, (Τυρρῶ) regi Rutulorum,
desponsata prius Lavinia fuerat: ac nescio, an ex similitudine
nominum Τυρρὸς & Τυρρηνὸς confusio quædam hic orta sit,
quemadmodum fere, apud Dionysium Halic. Τυρρηνὸς, Τυρρηνὸν
pro Τυρρὸς, Τυρρὸν, dare codicem Vaticanum notatur in edit.

Pag. 22.

Pag. 22.

Hudsoni. De re ipsa, quæ h. l. agitur, adeundus idem Dionysius L. I. c. 64 sq. p. 52. Livius L. 2. Aurelius Victor in Orig. gentis Rom. c. 13 sqq.

L. 24. *σηγ. Σιλουῖος* &c. Quum *Σιλουῖος*, & sic deinceps, per v edidisset Hœschelius, monuit idem in Notis „lege *Σιλουῖος*”; quamquam ad nullius libri manu exarati provocavit auctoritatem. Ac ne nostræ quidem schedæ in scriptura illius nominis varietatem aliquam adnotarunt, nisi quod paulo post, (l. 35.) ubi *Σιρουῖαν* Hœschelius ediderat, ex Cod. Vat. F. adnotetur *Σιλουῖαν*, quod & in marg. Hœsch. est. Mox vero (l. 38.) contextus quoque Hœsch. *Σιλουῖα* exhibet, ubi pariter silent schedæ. Sed apud Dionysium certe Halic. L. I. c. 70. p. 56. licet is *Σιλουῖον* adpellatum fuisse moneat ἀπὸ τῆς ὕλης, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐκὰδὶ γλώσση λάβειν Ἰλαῖον, tamen in scripturam nominis *Σιλουῖος* per i constanter conspirant mssii, neque apud Livium I. 3. ubi sæpius repetitur nomen *Silvius*, ullam video librorum discrepantiam.

Pag. 23.

L. 25. *Λατῖνον Σιλουῖον*. „Locus videtur mutilus, & post *Λατῖνον Σιλουῖον* (siquidem Dionysium Hal. velimus sequi) addendum τοῦ δὲ Ἰλῶαν · τοῦ δὲ Κάπτεον, τοῦ δὲ Κάπυν · Κάπυος δὲ Κάλπετον γενέσθαι, Καλπίτου δὲ Τιβερίων &c.” HOESCHELIUS.

L. 27. *Ρωμύλον*. „*Ρώμυλον*. Sic Livius. *Αἰαδὴν* Dionysius. *Aremulum* Paul. Orosius Lib. I. c. 20.” HOESCH. Apud Orosium tamen plures mssos *Remulunt*, & unum cum editt. vetustis *Romulum* dare, monuit Havercamp.

L. 28. *τόνδε μὲν* Vat. F. & margo Hœschelii. Mox pro *Αἰεντῖνον* (L. *σηγ.*) HOESCHELIUS notavit *Αουεντῖνον* scribi apud Dionysium. Quo genere varietatis scripturæ nihil tritius vulgatusque est. Ubi in latino sermone *a* sequenti v consona occurrit, velut in *Octavius*, ibi Græci scriptores *αου* vel *αν* posuerunt; quæ a sequioribus librariis, sonum literæ β cum φ & cum latinorum v & f confundentium, frequentissime in αβ mutata sunt, ut promiscue hodie in mssis legatur *Οκλαυῖος*, *Οκλαυῖος*, *Οκλαῖος*. Conf. ad p. 31, 11.

L. 29 *σηγ. καὶ πᾶσι δὲ τὸν Σιλουῖον ἐπώνυμον ἦν*. Malim καὶ πᾶσι δὲ τὸν Σιλουῖον ἐπώνυμον εἶναι. Certe aut ἦν in εἶναι,

aut τὸ Σιλουῖον in Σιλουῖος erit mutandum. *Lin. 31.* pro Νεμέτωρ apud Dionys. Νομήτωρ, & apud Plut. Νομήτωρ legi. Pag. 13.
HOESCHELIUS monuit: tum *L. 34.* Αἴγετον apud Dionys.

L. 35. ἱερῶν. „scil. Εῤῥας.” HOESCH.

L. 37. τῆς εἰς τὰ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ ἐπιβουλῆς. Rectius absunt verba τοῦ ἀδελφοῦ ab Amst. & Vat. B. Nam quod ad *Lin. 34.* dictum in Notis est, abesse ibi a Vat. B. verba τοῦ ἀδελφοῦ, id ad hunc locum, non ad illum, erat referendum.

L. 38. ἐξῆς dedit Vat. F. & margo Hoesch. Hac tamen significatione, *eximendi periculo*, medio potissimum genere verbum illud frequentatur, ut ἐξήλετο legendum videri possit. Sic Mith. 649. 15. Ρωμαίους ἐπιζῶν αὐτὸν ἐξουράσθαι τῆς ἐπιβουλῆς.

L. 44. τοῦ φέσαντος. Sic legendum WYTTENBACHIIUS Pag. 14.
quoque V. C. monuit, cujus humanitati varietatem Lectionis ex Cod. Amstelod. enotatam debeo.

II. ALTERUM EXCERPTUM PHOTII. Biblioth. p. 22.
l. 834 sq. edit. Hoesch. p. 47. l. 36 sqq. edit. Rothom.

L. 47. Ἀγκου Ὀσίδου. „Mendosum: lege Τύλλου Ὀσίδου. Notum ex Livio, Dionysio Halic., Zonara, Cedreno.” HOESCH. Prius nomen librarii alicujus oscitantiae originem debere, audacter possemus pronunciare, ni dubium moverent verba continuo sequentia, καὶ Ἀγκου ἐτέρου. — De Anco Marcio, Zonaræ hæc verba (ex Libr. VII. Annal. c. 7.) adtulit HOESCH. τὴν ἀγκύλην πεπέρατε, ἔθεν καὶ Ἀγκος ἐπώνυμον ἔσχηκεν. *Lin. 54.* Σερούου recte cod. Andr. Schotti, & Vat. B. *L. 49.* Λευκίου τοῦ Ταρκυνίου. Duo posteriora verba dedit Vat. F. & Amst.

L. 53. ξίσας. . . „Deest annorum numerus: vixisse supra Pag. 25.
LXXX annos, scribit Dionys. Hal. Lib. II. extr.” HOESCH.

III. FRAGM. SUIDÆ. Ad Voc. λθαῖω sic Suidas: Α. θ. α. ζω, αἰτιατικῇ. καὶ τὸ ἐπωσαῖν διὰ τινος εἶδους βάλλω. Ἀβριανὲς. Κελύσαντες δὲ Τατίου κ. τ. λ. Ubi pro Ἀβριανὲς reponendum esse Ἀππιανὲς, ex alio ejusdem Lexicographi loco intelligitur, quo pars ejusdem Fragmenti repetitur: Ἐς τε, μέγχις αὖ.

Pag. 22.

Hudfoni. De re ipsa, quæ h. l. agitur, adeundus idem Dionysius L. I. c. 64 sq. p. 52. Livius L. 2. Aurelius Victor in Orig. gentis Rom. c. 13 sqq.

L. 24. *sq.* Σιλουῖος &c. Quum Σιλουῖος, & sic deinceps, per v edidisset Hœschelius, monuit idem in Notis „lege Σιλουῖος”; quamquam ad nullius libri manu exarati provocavit auctoritatem. Ac ne nostræ quidem schedæ in scriptura illius nominis varietatem aliquam adnotarunt, nisi quod paulo post, (l. 35.) ubi Σερούϊαν Hœschelius ediderat, ex Cod. Vat. F. adnotetur Σιλουῖαν, quod & in marg. Hœsch. est. Mox vero (l. 38.) contextus quoque Hœsch. Σιλουῖα exhibet, ubi pariter silent schedæ. Sed apud Dionysium certe Halic. L. I. c. 70. p. 56. licet is Σιλουῖον adpellatum fuisse moneat ἀπὸ τῆς ὕλης, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐκὰδι γλώσση λάξιν Ὑλαῖον, tamen in scripturam nominis Σιλουῖος per i constanter conspirant mssii, neque apud Livium I. 3. ubi sæpius repetitur nomen *Silvius*, ullam video librorum discrepantiam.

Pag. 23.

L. 25. Λατῖνον Σιλουῖον. „Locus videtur mutilus, & post Λατῖνον Σιλουῖον (siquidem Dionysium Hal. velimus sequi) addendum τοῦ δὲ Ἀλβαν· τοῦ δὲ Κάπτερον, τοῦ δὲ Κάπυν· Κάπυος δὲ Κάλπατον γένεσθαι, Καλπίτου δὲ Τιβερίην &c.” HOESCHELIUS.

L. 27. Ρωμύλον. „Ρώμυλον. Sic Livius. Ἀλλάδην Dionysius. *Aremulum* Paul. Orosius Lib. I. c. 20.” HOESCH. Apud Orosium tamen plures mssos *Remulum*, & unum cum editt. vetustis *Romulum* dare, monuit Havercamp.

L. 28. τόνδε μὲν Vat. F. & margo Hœschelii. Mox pro Αἰν-τῖνον (L. *sq.*) HOESCHELIUS notavit Αουεντῖνον scribi apud Dionysium. Quo genere varietatis scripturæ nihil tritius vulgatusque est. Ubi in latino sermone a sequenti v consona occurrit, velut in *Οθᾶνιος*, ibi Græci scriptores αου vel αν posuerunt; quæ a sequioribus librariis, sonum literæ β cum φ & cum latinorum v & f confundentium, frequentissime in αβ mutata sunt, ut promiscue hodie in mssis legatur *Οκλαυῖος*, *Οκλαυῖος*, *Οκλαῖος*. Conf. ad p. 31, 11.

L. 29. *sq.* καὶ πᾶσι δὲ τὸν Σιλουῖον ἐπώνυμον ἦν. Malim καὶ πᾶσι δὲ τὸ Σιλουῖον ἐπώνυμον εἶναι. Certe aut ἦν in εἶναι,

αὐτὸν τοῦ Σιλουίου in Σιλουίος erit mutandum. *Lin. 31.* pro Νεμίτωρ apud Dionys. Νομίτωρ, & apud Plut. Νομήτωρ legi. *Pag. 13.*
 HOESCHELIUS monuit: tum *L. 34.* Αἴγεστον apud Dionys.

L. 35. ἰφριαν. „scil. Εφίας.” HOESCH.

L. 37. τῆς εἰς τὰ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ ἐπιβουλῆς. Rectius absunt verba τοῦ ἀδελφοῦ ab Amst. & Vat. B. Nam quod ad *Lin. 34.* dictum in Notis est, abesse ibi a Vat. B. verba τοῦ ἀδελφοῦ, id ad hunc locum, non ad illum, erat referendum.

L. 38. ἐξῶς dedit Vat. F. & margo Hoesch. Hac tamen significatione, *eximendi periculo*, medio potissimum genere verbum illud frequentatur, ut ἐξέλκετο legendum videri possit. Sic *Mith. 649. 15.* Φαρμαίους ἐλπίζων αὐτὸν ἐξαιρέσθαι τῆς ἐπιβαλῆς.

L. 44. τοῦ Φύσαντος. Sic legendum WYTTEBACHII *Pag. 14.* quoque V. C. monuit, cujus humanitati varietatem Lectionis ex Cod. Amstelod. enotatam debeo.

II. ALTERUM EXCERPTUM PHOTII. Biblioth. p. 22.

*L. 81*sq. edit. Hoesch. p. 47. *l. 36* sq. edit. Rothom.

L. 47. Ἀγκου Ὀσλαίου. „Mendosum: lege Τύλλαν Ὀσλαίου. Notum ex Livio, Dionysio Halic., Zonara, Cedreno.” HOESCH. Prius nomen librarii alicujus oscitantiae originem debere, audacter possemus pronunciare, ni dubium moverent verba continuo sequentia, καὶ Ἀγκου ἐτέρου. — De Anco Marcio, Zonaræ hæc verba (ex *Libr. VII. Annal. c. 7.*) adtulit HOESCH. τὴν ἀγκύλην πεπρωτο, ὅθεν καὶ Ἀγκος ἐπώνυμον ἔσχηκε. *Lin. 59.* Σαραίου recte cod. Andr. Schotti, & Vat. B. *L. 49.* Λευκίου τοῦ Ταρκυνίου. Duo posteriora verba dedit Vat. F. & Amst.

L. 53. ζήσας. . . „Deest annorum numerus: vixisse supra *Pag. 15.* LXXX annos, scribit Dionys. Hal. *Lib. II. extr.*” HOESCH.

III. FRAGM. SUIDÆ.

Ad *Voc. λθάζω* sic Suidas: Λιθαζω, αἰτιατικῇ. καὶ τὸ ὀπωσοῦν διὰ τὸν εἶδος βαλῶν. Ἀρριανὲς Κελύσαντος δὲ Τατίου κ. τ. λ. Ubi pro Ἀρριανὲς reponendum esse Ἀππιανὲς, ex alio ejusdem Lexicographi loco intelligitur, quo pars ejusdem Fragmenti repetitur: Ἐς τε, μέχρις αὖ.

Pag. 25.

Ἀππιανός· ἐλθούν αὐτὴν, ἕς τε τιτρωσκόμενην κατεχώσθη. Cui locoviciissim ex altero illo medela adferenda est, ἐλθᾶζεν repōnendo pro ἐλθούν: quoniam τὸ λθούν apud Græcos Scriptores non significat lapidibus obruere vel lapidare, sed in lapidem vertere, ut ibi KÜSTERUS monuit. Nota res, quæ hic agitur, ex Livio I. 11. & Dionys. Hal. L. II. c. 39 sq. p. 106 sq. unde simul adparet, ex primo Appiani Libro, qui Regum res gestas exponebat, ductum esse illud Fragmentum.

IV. EXCERPT. I. DE LEGATIONIBUS, apud *Ursinum* P. 334.

Liv. 62. Ὅτι τὸν πόλεμον κ. τ. λ. „Hoc Appiani fragmentum ex Libro, qui Βασιλική inscriptus fuit, descriptum fuisse didicimus ex annotatione ad oram libri Manuscripti. In Proœmio autem Historiæ a se scriptæ [cap. 14.] Appianus facit mentionem βασιλικῆς ἱστορίας, his verbis: τριῶν δὲ βίβλων οὐ-φῶν &c.” URSINUS. In Bavarico Codice nusquam adnotatos titulos Librorum reperi, e quibus ducta sint Excerpta, quæ ibi exhibentur. Historiam vide apud Dionys. Halic. L. II. c. 45 sq. p. 110 sq. & Liv. I. 13. Particulæ ὅτι, initio cuiusvis horum Excerptorum occurrentis, quænam vis sit, vel tironibus, ex Devario aut ex Lamberti Bos Ellipsis Græcis, artic. φῆσαι, notum esse potest.

L. 64. χεῖρας τε. Certe vel dualis vel pluralis potius numerus requirebatur. Sic τὰς χεῖρας ἀνασχοῦσα p. 36, 83. τὰς χεῖρας ὀρέγοντες p. 746, 76. & absque artic. χεῖρας ὀρέγοντες p. 750, 39.

Pag. 26.

L. 65. Jonicam formam σφιν nusquam me apud Appianum memini reperire; itaque cum altera σφίσιν commutandam putavi.

L. 67 sq. ἰδέοντό τε ο. λ. τ. τοὺς Σαΐνους. „Erant hæc aliæque multa mendose scripta: nos autem ita edidimus, ut emendari debere existimavimus.” URSINUS. Emendationes Ursini, quæcumque illæ sint, (nam depravatas codicis sui lectiones ne in Notis quidem ubique adferre operæ pretium duxit,) confirmantur h. l. auctoritate codicis Bavarici, qui ab edita lectione nil differt.

L. 72. συγγνώσκοντες. Pro γινώσκω & γίνομαι, cum compositis, antiqua forma γινώσκω, γίνομαι delectatum fuisse Appianum, (de qua vide Mærin, voc. γίνεται, & Valckenar. ad Phœnissas v. 1396.) infinitis ex locis, ubi vel omnes vel plures consentiebant codices, intellexi. Itaque illud, ubi neglectum in Editis vidi, inserui, præeuntibus plerumque mstis, nonnumquam etiam aliter ferente librariorum sive libidine sive incuria. Sed ne in hac quidem re, quemadmodum nec in aliis ejusdem momenti rebus, summam ubique ἀκρίβειαν tenendam putavi; neque, ne id vitio mihi vertat æquus Lector, magnopere vereor. Si quis enim in rebus hujusmodi exquisitissimam curam summamque constantiam exigit ab editore prisca Scriptoris, næ is videat, ne plus ab editore postulet, quam ipse Scriptor, si vel accuratissimum ponas, præstiterit.

L. 74. sqq. Καὶ συνελθόντες - - συνέκτισαν. „Alii scribunt, non in sacra via, sed in Comitio, fœdus inter Romulum & Tatium ictum fuisse, ab eaque coitione Comitium ipsum dictum esse: & recte. Nam ea pars fori Romani in qua Comitium erat, Sacra via jungebatur, ut ex recta Fori Romani descriptione intelligi potest. Videndus liber, quem scripsimus de Familiis Romanis, in gente Mussidia.” URSINUS.

V. Lin. 80. Ὁ δὲ στρατηγός. Στρατηγός ille Mettus Fufetius esse mihi visus est, qui post mortem Cluillii στρατηγός αὐτοκρατορῶν ab Albanis erat creatus: & ex ea historia Fragmentum decerptum videtur, quam Dionys. III. 5 - 7. p. 141 sqq. exponit. In latina nostra versione, verba illa „vel Suffetius” deleta velim, quoniam corruptam esse istam veterum Livii editionum lectionem, ostenderunt Critici ad Liv. I. 23.

VI. Lin. 82 sq. ἐπὶ τρισὶν ἀνδράσι τὰ πάντα θέμενον. Livius I. 25. „Confederant utrimque pro castris duo exercitus, periculi magis præsentis, quam curæ, expertes; quippe imperium agebatur, in tam paucorum virtute atque fortuna positum.” Cf. Dionys. Hal. III. 18 sq. p. 154 sq.

VII. Lin. 84. Συμβάσεις ποιῆν &c. Dionys. Hal. IV. 54. extr.

Pag. 27.

p. 254. ὁμολογίας ἦντο δὲν ποιήσασθαι πρὸς τοὺς Γαβίους, καὶ τὸν πόλεμον ἐφ' οἷς ἂν ἐκείνοι θέλωσιν διαλύσασθαι. In vers. nostra lat. *Gabini repositum malle*; qua forma nominis gentilis utuntur Romani scriptores.

VIII. *Lin.* 85. Nota sive historia siye fabula est ex Dionys. Hal. IV. 62. p. 259. & aliis scriptoribus, quos citavit Fabricius Bibl. Græc. L. I. c. 31. §. 1. Ex eodem Grammatico, qui Fragmentum hoc suppeditavit, alia Appiani Fragmenta exhibuimus in *Spicilegio Fragm.* hoc vol. p. 16 sq.

Pag. 28.

IX. *Lin.* 86. Ὁράτιος. Rectius Ὁράτιος scribi Küsterus contendit, ad Suidam h. v. Atque sic apud Plutarchum editum video, in Poplicola, p. 105. Sed scripturam per breve, quam apud Suidam ipsa literarum series confirmat, constanter exhibent codices Dionysii Halic. & Dionis Cassii. Rem eandem tradit Dionys. V. 25. p. 296.

X. *Lin.* 89. τὰ ἔργα προὔτειναν. Küsterus τὰ ἔργα cum Porto *fœdera* interpretatus est. Mihi h. l. ea sententia, quam in lat. vers. expressi, ex ipso fragmenti hujus argumento (de quo conf. Dionys. Hal. L. V. c. 26 extr. sq. p. 297.) probabilior visa est. Juramentum illud intelligitur, quo sese obstrinxerant, *neminem amplius regem se passuros*. Cf. Præf. c. 6. & Civ. IV. c. 91. Τὰ ἔργα autem eadem vocis significatione qua τὸν ἔργον a probatissimis auctoribus usurpari, vel ex Stephani Thes. notum esse potest. Sic Thucyd. L. VI. c. 52. λέγοντες, σφίσι τὰ ἔργα εἶναι ἔσθ'c. dicentes, *jurisjurandi religione adstrictos se esse*.

Lin. cad. ἐς πάντα. ἐς πάντας, quod vulgo legitur apud Suidam, nihili est. Nam quod Portus & Küsterus in vers. lat. posuerunt, *coram omnibus*, id Græce ἐν πᾶσιν sonat. ἐς πάντα ἐνδῶσιν idem est, quod Dionysius l. c. πάντα τὰ δεινὰ ὑπομένειν βούλεσθαι dicit. Parique ratione apud nostrum p. 26, 73. ἐς τὰς διαλλαγὰς ἐνεδίδουν, & p. 62, 65. ἐς διαλύσεις ἐνδῶσιν, legimus.

XI. *Lin.* 92. ἐκ Πηρίκλου. „ Sic emendavi, cum in exemplari scriptum esset Ἡρήκλου. Autorem autem emendationis

habui Dionysium Halic. Lib. V. [c. 40. p. 308.] & Suetonium in Tiberio, [cap. 1.] cujus hæc sunt verba : *Patricia gens Claudia orta est ex Regillis, oppido Sabinorum.* VALESIIUS. — Adde Livium II. 16. Fragmentum autem hoc ex primo Appiani Libro, qui de Regibus agebat, fuisse excerptum, inscriptio in mspto exemplari præfixa declarasse videtur. Unde simul colligitur, historiam Romanam isto Libro usque ad mortem exulis Tarquinii fuisse ab auctore deductam. Quare & sequens Fragmentum XI, quod de Latinorum defectione agit, quæ in extrema Tarquinii tempora incidit, ad eundem etiamnum Librum retuli.

Pag. 28.

XII. *Lin. 1 sqq.* Ἀσπίδες, ἑνσπονδοὶ Ρωμαῖοι &c. Jungenda putavi duo Suidæ Fragmenta, quæ ad eandem rem pertinere videntur, scil. ad bellum illud Latinorum, quod in cladem eorumdem ad Regillum lacum tandem desit, de quo vide Liv. II. 19 sq. Querelas istas Latinorum de Romanis uberius exponit Dionysius Hal. L. V. c. 61. p. 326.

Pag. 29.

AD EXCERPTA ET FRAGMENTA

EX LIBRO II.

DE REBUS ITALICIS.

Pag. 30.

II. *Lin. 4 sqq.* De repulsa ista, quam Marcius Coriolanus in petitione Consulatus a plebe Rom. tulit, vide Dionys. Hal. L. VIII. c. 21. p. 434.

IV. *Lin. 10.* τὸ μὴδὲν ἐρησάμενος. Minime hæc sollicitanda. Nimirum non τὸ, ante μὴδὲν, in ταῦτα mutandum est; sed ad phrasin illam pronomen ταῦτα subintelligendum. Sicut autem τὸ μὴδὲν εἶναι notat *nihili esse, nullum, nullius momenti esse* (Herodoto VIII. 106. Dionysio Hal. Luciano, aliisque passim) & τὸ μὴδὲν ποιεῖν in *nihilum redigere, cum contentu abjicere* Dionys. VIII. 32. p. 506. sic τὸ μὴδὲν ἐρησάμενος commodè noster dixit *parvi habere, nihili ducere.*

Pag. 31.

Pag. 21.

L. 11. Βολούσκων. Haud sane sperno scripturam Ουολούσκων, quam h. l. editiones Suidæ agnoscunt. Sed quum paulo ante bis idem nomen litera B scriptum occurrisset, & quum in Excerpto, quod proxime sequitur, non hoc solum, sed & plura alia nomina a V in latino sermone incipientia, per B expressa invenissem, (Βαλερία, Βιτουρία, Βολουμνία;) etiam h. l. B pro Ου reposui, ne vel nimis multa mutarem, neve intra paucas lineas sibi non constaret ejusdem nominis scriptura. Sic & Pun. p. 376, 10, in supplemento illo quod suppeditavit codex Bavaricus, Βολούσκους ex mspto representavi. Vicissim vero alteram quoque scripturam Ουολούσκους, Civ. I. p. 2. l. 22, ubi in eam conspirantes codices nostros cum editis reperi, conservandam duxi. Et, verum ut fatear, ipsa hæc scriptura, quæ latinorum V consonam per Ου exprimit, potior utique videtur; eandemque lubens in locum alterius, quæ β præfert, equidem substituerim. Cf. ad p. 23, 28.

V. Lin. 13. ὅτι τοῦ Μαρτίου Φυλαδευθέντος. „Hoc Fragmentum ex libro, qui *Italicus* inscriptus fuit, depromptum esse, ad oram exemplaris notatum est. De eo facit mentionem Appianus, in eodem historię suæ Proœmio [cap. 14.] ita scribens: ἡ δὲ ἐξῆς τὰ ἐς τὴν ἄλλην Ἰταλίαν &c.” URSINUS. De argumento hujus Fragmenti conf. Dionys. L. VIII. c. 16 sqq. p. 491 sqq. Liv. II. 39 sq.

Pag. 32.

L. 18. „ἡ δὲ μάλιστα ἐξέπεμψεν αὐτοκράτορας περὶ εἰρήνης πρέσβεις. Ita emendavimus, cum in exemplari αὐτοκράτορας περὶ Ρωμαίοις πεμπούσης, corrupte scriptum esset. Livius de hac re ita scribit lib. II. [c. 39.] *Deinde vocare senatum, referre de legatis ad C. Marcium mittendis coëgit. Acceperunt relationem Patres, postquam apparuit labare plebis animos; missique de pace ad Marcium oratores &c.*” URSINUS. Adde Dionys. VIII. 22. p. 497. Non placet Ρωμαίους, quod in contextu positum est: & ne ipsi quidem Ursino satis placuisse videtur; quare in Notis, ubi verba contextus repetiit, vocabulum hoc præteriiit. In mspto intercidisse aliquid videtur, quod ad illud Ρωμαίοις; referebatur.

L. 21.

L. 21. ἀμνησίαν. „Ita legendum pro ἀναμνησίαν, ut est in exemplari; & mox [lin. 22 sq.] ὡς οὐχ ἀμαρτεύσης εἰς αὐτὸν, pro ἀμαρτεύσης ἑαυτὸν, ut habet liber manuscriptus.” URSINUS. Quod in contextu editum ἀμνησίαν erat, id invito editore factum esse, ex Nota illa adparet. Similiter καταλύ-
σης, pro quo καταλύσαι restitui, ex operarum errore ortum videtur; quamquam sæpe a librariis etiam nostris ας & αι in fine verborum perperam inter se permutata vidi.

L. 25 sq. „ἂν τὴν γε μὴν ἔχουσι βολούστων καὶ τὰς πόλεις ἀπεδῶσι. In exemplari corrupte scriptum erat αὐτὴν, ex quo nos ἂν τὴν fecimus, ut χάραν intelligamus, conveniatque cum Livio, apud quem [II. 39.] est: *Si Volscis ager redderetur, posse agi de pace.*” URSINUS. Mihi, neque particulam γε μὴν hic locum habere, neque substantivum γῆν abesse commode posse, ubi sequitur aliud substantivum καὶ τὰς πόλεις, visum est. Commodius autem fortasse legeremus, ἂν γῆν τε ἂν ἔχουσι. Ex libro Bayarico nihil subsidii peti huc potest, quoniam totum Fragmentum hoc ibi desideratur.

L. 43. ταυτὰ. Sic ex mente URSINI dedi, qui ad ταῦτα adnotavit: „vide, num ταυτὰ scribendum sit.” Pag. 33.

L. 47. ἀμυνόμενοι. Malim omnino ἀμυνόμενοι.

L. 48. Βαλερία δὲ, Παπλικὴ ἀγούστη. Sororem, non Pag. 34.
filiam, Poplicolæ Valeriam perhibent Dionys. Hal. VIII. 39. p. 511, & Plut. in Coriol. p. 229. E. δὲ & δὴ frequentissime a librariis inter se commutari, notum est: neque dubium esse debet, quin δὴ locum hic tueri non possit. Ceterum Οὐαλερία malim, & mox Οὐτεουβρα & Οὐολουμνία. Cf. ad p. 31, 11.

L. 58 sq. προσδραμών τε. URSINI est emendatio, qui „προσδραμόντες, inquit, corrupte legebatur in exemplari.”

L. 63 sq. ὣν χώρα τε τοσαύτη διέφθαρται. „Ita videtur scribendum, pro ὡς χώρα τε τοσαύτη διέφθαρται, ut est in exemplari mendose.” URSINUS.

L. 65 τὸ Ῥωμαίους ἔσχατον, intellige ποιούσι; vel accipe Pag. 35.
tamquam in parenthesi dictum, i. q. ὃ Ῥωμαίους ἔσχατόν ἐστι.

Pag. 35.

L. 66 sq. καὶ πρόσθεν πίμπουσιν. . . . μητέρα καὶ γυναῖκα, *legatos miserint . . . . matrem atque uxorem. Pugnare hæc videri possunt cum eis quæ paulo ante Veturia dixerat, se quoque Roma expulsam esse. Sed ita conciliari fortasse poterunt, ut hoc dicere intelligatur mulier „ se ea conditione a Romanis esse ad filium missam, ut, nisi æquas pacis conditiones ab illo impetrasset, ne ipsa quidem in Urbem rediret, sed una cum filio exularet.*

L. 69 sq. καὶ τῶν ἀδικουμένων. Si vera hæc lectio; vertendum erit, *cum his quibus a te vis infertur.*

L. 71. „ In exemplari deerant μετὰ τὴν πόλιν, quæ verba necessaria sunt.” URSINUS.

L. 74. Οὐκ εἶναι πατρίδα. „ In exemplari legebatur οὐκ εἶα πατρίδα. Omnino videtur desiderari verbum ἔλεγε, si εἶναι retineamus; vel, si εἶα placet, λέγεσθαι; ut sit, *non patiebatur Marcius patriam dici, quæ eiecisset. Huc pertinent illa Livii: [II. 39.] memorem se εἶ civium injuriæ, εἶ hospitum beneficii.*” IDEM. Vix dubitandum puto, quin verum sit οὐκ εἶα: ac fortasse intercidit verbum καλεῖν, quo alibi in eadem phrasi utitur noster: Civ. V. p. 791, 24. ὁ δὲ Κοκκήϊος οὐκ εἶα πω [nimirum, Ἀντώνιον] τὸν Καίσαρα καλεῖν ἐχθρόν; Coccejus Antonio dixit, nondum inimicum adpellandum esse Casarem.

Pag. 36.

L. 81. „ τοὺς αὐτοὺς, ἐκείνους. Vel ἐκείνῳ legendum, vel ἐκείνοις, ut ad Volscos referatur.” URSINUS. Omnino ἐκείνοις: eosdem, quos illi &c. Si eosdem quos ipse dicere voluisset, αὐτῶ vel ἑαυτῶ erat dicturus.

Pag. 37.

L. 92. αὐτῶ, tum pag. 37. l. 96. εἰς, & l. 99. κατελεύσθη emendationes URSINI sunt. Idem ad l. 99. „ de Coriolani morte, inquit, ita Livius [II. 40.] scribit: *Abductis deinde legionibus ex agro Romano, invidia rei oppressum perisse tradunt, alii alio letho.*” Lapidibus obrutum Coriolanum vitam finivisse, cum Appiano Dionysius Hal. prodit lib. VIII. c. 59. p. 528.

L. 1. Ἀττιδίου. Attius Tullus vocatur dux ille Volscorum Livio II. 35. & Diorysio lib. VIII. c. 1. Apud eundem tamen

Dionys. VIII. 67. in edit. Steph. & in probato aliàs Codice Vat. cum ibi, tum alibi, Ἀτλίδιος scriptum esse monuit Hadsonus : atque hanc scripturam apud nostrum secutus sum, non quod eam veriorem putem, sed quod proxime abest a corrupta msspti lectione. Pag. 37.

VI. Lin. 2. Ἐλευνοὶ τοῦ πάθους κ. τ. λ. „ Fragmentum hoc Appiani ad historiam de cæde Fabiorum referendum esse, ex vestigiis sensus apparet.” LUD. KÜSTER. Vide Dionys. Hal. IX. 19 sqq. Liv. II. 50. Oros. II. 5.

VII. Lin. 6. Τῷ δὲ στρατηγῷ κ. τ. λ. Ad Appii Claudii exercitum hæc esse referenda, nemo dubitabit, qui legerit quæ de eo Livius narrat lib. II. c. 59. & Dionys. l. IX. c. 50. p. 605 sq. Pro ὅτι ἐν μνησικακίας utique ὅτι ἐν μνησιν. fuerit scribendum. Notum est quam frequens librariorum lapsus sit in minutis potissimum particulis orationis, quæ præ ceteris compendiose scribi solebant, inter se permutandis.

L. 7. Ἰθελοκάκως. Suidas h. v. : ἐκουσίως τὸ κακὸν ἐκλεγόμενον. (forte ἐκλεγόμενοι, ut interpretatio ad hunc ipsum Appiani locum, quem statim adfert Lexicographus, adcommodata sit.)

L. 9. ἀπειρίαν ἐπικαλοῦντες τῷ στρατηγῷ. „ Scribe ἐγκαλοῦντες τῷ στρ.” KÜSTER. Fefellit virum doctum memoria, quum hæc scriberet. Non solum Appiano familiarissimus est usus verbi ἐπικαλέω pro ἐγκαλέω, sed & aliis probatissimis quibusque Scriptoribus satis frequentatus. Ad exempla, quæ in hanc rem ipse Suidas, non nominatis quidem auctoribus, & H. Stephanus in Thes. congeffit, unum aut alterum adjiciam. Thucyd. I. 139. ἐπικαλοῦντες ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς : ubi Schol. ἐπικαλοῦντες, ἀντὶ τοῦ ἐγκαλοῦντες. Herodot. II. 118. τὰ ἐπικαλούμενα χεῖματα, opes de quibus illi accusabantur. Dionys. Hal. VIII. 79. p. 546. ἀπείθειαν δὲ ἐπικαλῶν : ubi quidem Sylburgius etiam monuit, legendum fortasse ἐγκαλῶν ; sed paululum se recollegit, quum rursus apud eundem Dionys. IX. 30. p. 589. invenisset, προδοσίαν μὲν οὐ τελευτῶντες ἐπικαλεῖν. De hoc usu verbi illius si cogitassent Suidæ editores, non hæssissent in facili admodum loco, scil.

Pag. 38.

Pag. 38.

in fragmento quod ad voc. ἔνσπονδον, post Appianeum illud Fragm. supra a nobis exhibitum, his verbis expressum legitur, ὡς παλαιὸν δὴ τι νόμιμον καὶ ἔνσπονδον ἐκλείποντι ἐπὶ καλῶν. Quæ quum latine ita reddidisset Portus, ut quoddam antiquum institutum, & (jus) fœdere comprehensum adversus illum, qui (suos socios) in præclaris rebus deserit; Küsterus eumdem locum, veluti desperatum, plane intactum reliquit, & ne ullam quidem latinam versionem adjicere ausus est. Quod si ἐπὶ καλῶν in unam vocem ἐπικαλῶν contrahamus, omnia plana erunt: *Accusans eum, quod vetus institutum idque fœdere etiam sancitum deseruisset.*

FRAGM. VIII. *Apud Valesium* p. 546. Conf. Liv. V. 25. & Plut. in Camillo p. 132 sq. Diodor. Sic. XIV. 93.

L. 13. Καὶ ὁ Κάμιλλος ἀνῆνεγκεν, *Camillus ad senatum retulit.* Sic cum Vales. in lat. vers. posui, cum quo consentit Plutarchus p. 132 ext. ἀνένεγκε περὶ τούτων εἰς τὴν σύγκλητον. Sed verbum ἀναφέρω, ubi non sequitur præpos. εἰς, recordari, redire in memoriam denotat, Civ. IV. 664, 53. Pun. 462, 9. Civ. I. 172, 19. quæ significatio hic quoque obtinere potest. Et ipse quoque Plut. proxime ante locum cit. εἶτε λήθητι ἂν ἀπ' αὐτῶν, inquit, ὑπὸ τῶν παρόντων πραγμάτων ἔλαβεν.

L. 14. Θεῶ τῷ χρήσαντι περὶ τῆς λήμνης. Apollini Delphico. Vide Liv. V. 15 sq.

Pag. 39.

L. 21. Ῥωμαίων καὶ Μασσαλιωτῶν θησαυρῶν. „In templo Apollinis Delphici multæ erant *adiculæ* similes earum, quas vulgo *Cappellas* dicimus, in quibus singulæ civitates sua separatim donaria collocabant. Hos θησαυρούς Græci vocant. Sic θησαυρὸς Κορινθίων Delphis fuisse memoratur ab Herodoto, Lib. I. [c. 14.] & Atheniensium, Lacedæmoniorum, aliorumque thesauri recensentur a Pausania in Phoc. [c. 11.] De his thesauris forte loquitur Varro lib. VI. de Lingua lat. cum ait: *Delphis in ædæ foramen ad latus est quoddam thesauri specie, quod Græci ὁμφαλὸν dixerunt.* Similiter & Olympiæ in Elide thesauri fuerunt variarum civitatum, ut Sicyoniorum, Syracusanorum, Metapontinorum, teste Pausania in lib. II. Eliac. [c. 19.] qui hos thesauros οἰκοδομητοὺς fuisse dicit.

Polemo autem in Helladico hos thesauros ναοὺς, seu ædículas, vocavit: sic enim ait, teste Athenæo l. XI. [p. 479 sq.] Πολέμων εἶν περὶ τοῦ ἐν Ολυμπίᾳ λέγων Μεταποντίνων ναοῦ, γράφει ταῦτα "ναὸς Μεταποντίνων, ἐν ᾧ Φιάλαι ἀργυραὶ ρλβ'. εἰνοχόαι ἀργυραὶ δύο, ἀποθυσμόνιοι ἀργυροῦν, Φιάλαι τρεῖς ἐπίχρυσοι. ναὸς Βυζαντίων, ἐν ᾧ Τρίτων κυπαρίσσιος ἔχων κρατάνιον ἀργυροῦν." VALESIIUS. His adde, quæ ad Herodot. IV. 162. congestit doctiss. Valckenarius.

Ibid. Μασσαλιτῶν. „ Sic in exemplari nostro scribitur, recte: neque aliter Athenæus Lib. XI. [p. 501.] ubi de phialis differit: ἔτι γοῦν καὶ νῦν οὕτως Μασσαλιῆται: quod per τρεπὴν fieri scribit Stephanus in Αἰγίνῃ, ubi de terminatione in πης differit, τὸ δὲ Βαρρυκλιήτης [Βαρρυκλήτης, puto, scribere Valesius voluit] καὶ Μασσαλιήτης τέτραπται." VALESIIUS. Apud Byzantinum l. c. legitur Μασσαλαίτης, quod Salmasius quidem (teste Holsten. ad h. l.) in Μασσαλιήτης cum Valesio mutandum censuit, sed Berkellius meliori fortasse jure in Μασσαλιώτης mutatum voluit. Certe hanc formam Μασσαλιώτης, non Μασσαλιήτης, idem Stephanus in Μασσαλία habet; neque aliam Strabo & Dio Cassius agnoscunt. Apud Athenæum etiam, licet loco a Valesio citato Μασσαλιῆται editum sit, alibi tamen (lib. X. p. 429. A. & lib. XIII. p. 576. A.) Μασσαλιῶται legitur: eademque hæc forma apud Appianum Hisp. 117, 62. occurrit. Neque tamen spernam Μασσαλιτῶν, quod h. l. Valesius ex codice Peiresciano edidit: nam similiter Diodor. Sic. in eadem historia, lib. XIV. c. 93. οἱ δὲ τὸν κρατῆρα κομίζοντες, ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν Μασσαλιτῶν θησαυρὸν, εἰς Ρώμην ἀνέστρεψαν: & ΜΑΣΣΑΛΙΗΤΩΝ in nummis exstare monuerunt Berkellius & Holstenius ad Byzant. v. Μασσαλία.

L. 21 sq. τὸν μὲν χρυσὸν Ονόμαρχος . . κατεχώνευσε. *Aurum conavit*, scil. ut monetam inde conficeret. Vide Diodor. Sic. XVI. 33.

L. 27. πεντήκοντα μυριάσιν. „ Aliter Plutarchus in Camillo. [p. 135] Ait enim: ὥφλε τὴν δίκην ἐξήμην, τίμημα μυρίων καὶ πentaκισχιλίων ἔχουσαν· ὃ γίνεται πρὸς ἀργυρίου λόγον χίλια δραχ-

K }

Pag. 29.

μαὶ καὶ πεντακόσιας.

Cum Plutarcho consentit Livius lib. V."

VALESIUS. Scil. Livius V. 32. *absens*, inquit, *quindecim millibus gravis æris damnatur*. Et Zonaras Annal. VII. 22. eisdem verbis rem tradit quibus Plutarchus. Nostro hoc loco, si vera esset scriptura, ad μυριάσιν intelligendum foret nomen δραχμῶν, quod constanter apud Græcos scriptores, ubi per myriades exprimunt pecuniæ summam, intelligi debet. (conf. Joh. Frid. Gronov. de Pecunia vetere Lib. III. c. 16. & Fabricium ad Dionem Cassium lib. LVI. c. 10.) Qua ratione pro 1500 drachmis, L millia drachm. &, pro xv millibus assium s. gravis æris, 5,000,000 assēs prodirent. Quæ quidem summa, licet non nisi quintam partem illius efficiat pecuniæ, quam si *Cæsar habuisset, nihil erat habiturus*, ut ait Noster Civ. II. c. 8. tamen pro re atque tempore, de quibus h. l. agitur, tam multis modis superat fidem, ut numerus iste, quem exhibebat codex, pro corrupto utique haberi debeat; quare nec in versione latina eum exprimere ausus sum.

L. 31 sq. τὴν Αχιλλεῖον εὐχὴν.

„Eadem sententia utitur Plutarchus; [l. c.] ἐκείνος μὲν οὖν, ὥσπερ ὁ Αχιλλεύς, ἀρᾷς δέμενος ἐπὶ τοὺς πολίτας, καὶ μεταστᾷς &c. Vota autem intelligit, quæ Achilles facit apud Homerum, Il. α. [v. 407 sqq.] matrem orans, ut a Jove contendat, ut Trojanis auxiliari tantisper velit, & Græcos in fugam vertere, quo Græci & ipse Agamemnon præsentiam suam desiderent. At quanto modestius Aristides Atheniensis, qui, cum in exilium decennale suffragiis testarum missus esset, Deos immortales abiens precatus est, ne unquam in illud tempus inciderent cives sui quo Aristidem desideraturi essent. Τῆς δὲ πόλιος ἀπαλαττόμενος, inquit Plutarchus, [p. 323.] ἤθετο τὴν ἐναντίαν εὐχὴν τῷ Αχιλλεῖ, μηδὲνα καιρὸν Αθηναίους καταλαβεῖν, ὃς ἀναγκάσει τὸν δῆμον Αριστίδου μνησθῆναι.” VALESIUS. Non nimis tamen infenso in civitatem suam animo Αχιλλεῖον illam εὐχὴν a Camillo-fuisse ad Deos fusam, paulo post ipse docuit. Conf. Fragm. V. ex Libro IV. Appiani decerptum, p. 80. Suidas v. Αχιλλεῖος εὐχὴν phrasin illam ad Iliados versum 240 adludere significat:

Ἡ ποτ' Αχιλλῆος ποδὴ ἔξεται νῆας Αχαιούς.

L. 36. συγγραπῆαι. ἀναγγραπῆαι legitur apud Suidam, Pag. 39.
v. Αχιλλ. ἐνχῆ, ubi postrema pars hujus ἐκλογῆς repetitur.

FRAGM. IX. apud *Valesium* p. 549. Idem Fragmentum Pag. 40.
ad verbum exhibet SUIDAS, in Μάρκος Μάλλιος.

L. 37. Ὅτι Μάρκος Μάλλιος. Notum est, plerumque vulgo *Manliorum* nomen Μάλλιος exprimi solere a Græcis scriptoribus. De Capitolio per Manlium liberato, Libro IV. in Rebus Gallicis ex professo egit Appianus; eamque historiam h. l. obiter solum tetigerat. De reliquo ac proprio hujus fragmenti argumento conf. Livium VI. 11. & 14.

L. 38. ταύτην περιέσωσι. Post ταύτην commode particula τε inferitur apud Suidam. E. 40. ὑπὸ τοῦ δανιστοῦ. Retineri poterat vulgata scriptura ὑπὸ τοῦ δαν.

L. 45 sq. ἀποδοῦναι, τὴν γῆν &c. Sic distinguendum putavi, quum orationem non distinxerit *Valesius*, & post γῆν distinxerint Suidæ editores. Mox, nisi τὴν inferas ante τὴν εὐσαν, intelligendum erit, paulo ante verba fecisse Appianum de definito quodam agro, qui nupero aliquo bello erat partus.

AD EXCERPTA ET FRAGMENTA

EX LIBRO III.

Pag. 41.

DE REBUS SAMNITICIS.

EXCERPT. I. Lin. 47. M. Valerius Corvus III. A. Cornelius Cossus Consules (hi enim sunt illi στρατηγοί. Liv. VII. 28 extr. & 32.) ad A. U. C. 411. in Fastis Jansonianis referuntur. De Valerii cognomine, quem *Corvum* Livius cum Fastis Capitolinis, alii Scriptores *Corvinum* vocant, vid. Pighium in Annal. Roman. ad A. U. C. D V. Tom. I. p. 296, & Criticos ad Liv. VII. 26. Excerpt. hoc legitur apud *Valesium* p. 549 sq.

L. 48. Δέκιος δημότης, Tribunum militum interpretatus sum. P. enim Decius eo bello tribunus militaris fuit, &

Pag. 41.

egregiam operam navavit, & prope æqualem Coss. ipsis gloriam retulit; ut refert Livius L. VII. [c. 34-37.] Ac δημότης quidem *plebejum* significare, haud sum nescius: Decios etiam plebejos fuisse noram, vel ex illo Juvenalis versiculo,
Plebeja Deciorum anima — — —.

Veruntamen, quia ea interpretatio ac sententia nimis frigida videbatur, malui aliter interpretari." VALESIIUS. Mihi nescio quo pacto exciderit, ut *privatum* posuerim in lat. versione; quum nec privata persona, sed magistratus, esset tribunus militaris, nec ea vis proprie inquit nomini δημότης. Utique nil aliud h. l. (quemadmodum alibi) denotat δημότης, nisi *plebejum*. Et quod frigida in hoc contextu visa est Valesio ea sententia, id nemini quidem secus videbitur: at culpa non Scriptori, sed Excerptori, erit tribuenda; qui, quum procul dubio Appianus (pariter ut Livius VII. 28 extr.) in antecedentibus diserte monuisset, ambo illos Consules *patricios* fuisse, omisso illo, hoc tantum posuit quod ad illud referebatur, scil. Decium, qui majorem ex eo bello gloriam quam Consules retulit, *plebeji* fuisse *generis*.

Pag. 42.

L. 56sq. Μάμερκος. „ Is C. Marcius Rutilus dicitur a T. Livio [VII. 38.] & in Fastis; Consul cum Servilio Ahala anno U. C. 411. [nobis, cum Janfon. Almelov. A. U. 412.] Sequenti autem anno Consul fuit Æmilius Mamercus cum Plautio Vennone: sed ejus Mamerci seu Mamercini nullæ partes in hac conjuratione fuerunt." VALESIIUS. Forſan alii Annales eamdem rem Mamercio f. Mamercino tribuerunt, qui anno sq. consul fuit. Sed idem etiam Mamercinus, teste Livio V. 39 extr. eodem illo anno, qui consulatum ipsius præcessit, Magister equitum fuit M. Valerii Corvi, qui ad componendam illam seditionem Dictator erat dictus: quæ res fortasse confuſioni isti nominum originem dedit.

Pag. 43.

L. 84. ἡ κρατήσιον. In sing. numero fuit ponendum, sicut paulo ante etiam σφαλόντα scripsit.

Pag. 44.

EXCERPTUM II. exhibet Valesius p. 550. Lin. 89. Μάλλος Τροχονάτης ὁ ὕπατος. Videtur de eis rebus egisse h. l. Appianus, quæ tertio T. Manlii consulatu A. U. 414. gesta

sunt, quas Livius VIII. 5 seqq. exponit. Sane temporum ordo id suadet, quum superioris Excerpti argumentum fuerit res A. U. 411 & 412. gesta. Ea autem occasione repetit Scriptor pietatis documentum, quod olim A. 392. idem Manlius juvenis in patrem ediderat; de quo vide Liv. VII. 4. & Valerium Max. lib V. c. 9. n. 3. & VI. 9. 1.

Pag. 44.

L. 93. Πομπωνίου. Rectius alibi apud Nostrum per ω nomen hoc scribitur: & sic h. l. editum oportuerat, Πομπωνίου.

III. Lin. 5 seqq. De argumento hujus Fragm. vid. Livium VIII. 7. Rem tangit Valer. Max. VI. 9. 1. & IX. 3. 4.

Pag. 45.

EXCERPT. IV. Est numero secundum in Codice Bav. apud Ursinum N°. III. p. 338 seqq.

Lin. 8. Ὅτι Σαυνίται ἐς τὴν Φρεγγιανῶν. „Ex Libro, qui Samniticus ab Appiano inscriptus est, hoc Fragmentum descriptum fuisse, cognovimus ex annotatione ad oram exemplaris. περὶ Σαυνιτικῆς [potius Σαυνιτικῆς] autem ἰστορίας in eodem Procemio ita meminit Appianus [cap. 14. p. n. 18:] τῶνταῦτα δὲ ἴθνηι Σαυνίταις [Σαυνίταις] οἱ παρὰ τὸν Ἴονιον ὤκηται κ. τ. λ.” URSINUS. In Ursini Notis prima verba hujus Excerpti h. m. citantur, ὅτι Σαυνίταις: sed in contextu recte editum erat Σαυνίταις, quam scripturam etiam præfert cod. Bav. Conf. adnot. ad p. 18, l. 72. Φρεγγιανῶν penacutè citatur in Notis Ursi. sed in context. ut in Bav. ἐξυτόως rectè. Ceterum initium hujus Excerpti non verbum de verbo ex Appiano transcriptum, sed ab Excerptore (satis quidem inconcinne) in epitomen contractum esse facile adparet. Idem passim & in aliis ex his Excerptis factum intelligitur.

L. 11. ἀπανίστησαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Φρεγγίης. „Ita videtur legendum, cum ἀπανίστησαν sit in exemplari.” URSINUS. Cum Ursini exempl. consentit Bav. Rectè autem ille emendavit. ἀπανίστασθαι est ad defectionem concitare. Hisp. 225, 14. Σεπτώριος Ἰβηρίαν ἀπανίστησε Ρωμαίους. Contra, οἱ πολιορκούντες ἀπανίστησαν, Hisp. 152, 76. obsidentes receperunt se, abierunt. Thucyd. I. 2. οὐ χαλεπῶς ἀπανίσταντο. l. 140. Ποτιδαίας ἀπανίστασθαι κελεύουσι.

Pag. 45.

L. 12. καὶ πάλιν ἐς Ρώμην ἐπρόσθεν. „ De hac re ita scribit Dio in fragmentis: [ap. Ursin. N°. IV. p. 374. apud Reimarum T. I. p. 59. N^o. CXLIII.] Νικηθέντες οἱ Σαννίται ὑπὸ Ρωμαίων, ἐπεκηρυκίσαντο τοῖς ἐν τῇ πόλει Ρωμαίοις, τοὺς τε αἰχμαλώτους ὅσους εἶχον αὐτῶν πέμψαντες σφίσι, καὶ τινος Παπίου, ἀνδρὸς ἐς τε τὰ πρῶτα τῶν παρ' αὐτοῖς ἀξιουμένων, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου πᾶσαν φερομένου, τὴν τε οὐσίαν καὶ τὰ ὀσπᾶ, ἐπειδὴ θάνατος ἐαυτὸν κατεχρήσατο [προκατεχρήσατο, διέβριψαν.] &c. Livius lib. VIII. [càp. 39.] *Brutulum Papium* appellat, his verbis: *Vir nobilis potensque erat, haud dubie proximarum induciarum ruptor. De eo coacti referre praetores decretum fecerunt: ut Brutulus Papius Romanis dederetur, & cum eo praeda omnis Romana captivique ut Romam mitterentur. Feciales Romam, ut censuerunt, missi, & corpus Brutuli exanime: ipse morte voluntaria ignominia se ac supplicio subtraxit. Placuit, cum corpore bona quoque ejus dedi. &c.*” URSINUS.

L. 13. φέροντες. Nullo modo ferri poterat ὑρόντες, quod & Ursin. & cod. Bav. h. l. ponunt. Nam (ut de re ipsa, quæ hic agitur, taceam) ad participium, quod h. l. scripserat Appianus, referri simul debet nomen χρυσίων. Mox (L. 16.) in τετρεῦσθαι fecutus sum scripturam cod. Bav. cum qua convenit Hesych. h. v. & apud Herodot. I. 22. libri nonnulli dant τετρεῖσθαι, ex τετρεῦσθαι proxime deflexum. Cf. tamen infr. ad p. 93, 20.

Pag. 46.

L. 18 sq. καὶ εἴ τι καὶ . . . ἀντίθεντο. Malim hæc omnia vel absque interposita distinctione scripta, (atque sic fortasse ex mente Ursini edi debuerat, ut operarum vitio interpositum punctum minus sit post παρηγοῦντο,) vel saltem levius sic distincta, καὶ εἴ τι καὶ ἀντίλεγον, ἢ παρηγοῦντο καὶ παρεκάλουν, ἢ ἐς τὰς πόλεις ἀντίθεντο· περὶ δὲ &c. licet nonnihil contradicerent, aut deprecarentur orarentque, aut in civitates rejicerent. Sed in extrema phrasi nonnihil hæreo: ac fuit quum ejus vim hanc esse putarem, aut in (singulas nonnullas) civitates culpam rejicerent; ut fere idem sit, quod alio tempore dicentes Samnitium legatos Livius VIII. 23. inducit, haud ullo publico consilio auxiliove juvari Gracos. Verum

hac quidem significatione verbum ἀνατιθίνας activa forma, non media, tam apud Nostrum quam apud alios Scriptores usurpatum video. Ceterum & hæc etiamnum in brevius redacta, non ad verbum ex Appiano a compilatore exscripta, videntur.

Pag. 46.

L. 23. καὶ τὴν πείραν ἔχοντες τὴν περὶ τῆς ἡγεμονίας. Quæcunque fit vera hujus loci scriptura, poterit fortasse πείρα, ut sæpe alibi, *certamen* denotare; ut sententia sit, *ac certamen de imperio habentes*; i. e. *intelligentes de ipso imperio sibi certamen esse*. Sic jam aliquot annis ante legati Samnitium apud Livium l. c. *Nostra certamina*, ajunt, *non verba legatorum, sed - - communis Mars belli decernet... Saninis, Romanusne, imperio Italiam regat, decernamus!*

L. 24. μηδὲ. Si μήτε legas, deficit alterum membrum, quod ad hoc referatur. μηδὲ, *ne quidem*, in simillima sententia habes pag. sq. lin. 35.

L. 28. Θέως δ' ἐνεμύσησε &c. Vide eandem Historiam apud Livium, Lib. IX. c. 1 seqq.

L. 36. καὶ αὐτοὺς παραδοῖεν. Nihil frequentius apud Nostrum, quam Attica illa forma αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν &c. pro αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτόν. Sed eandem illam formam sæpissime apud eundem Nostrum, ut apud alios Scriptores, prava quædam Editorum sedulitas eliminatam & in αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτόν &c. (quæ, vereor, ne nihil aliud sint quam recentiorum Grammaticorum inventum) mutatam voluit.

Pag. 47.

L. 43. φυλάσσειν. Sic pro φυλάττειν reposui, quia illam formam constanter usurpatam Appiano inveni. Infra, eod. hoc Exc. p. 49. l. 66. consentientibus missis editum erat φυλασσόμενος.

L. 45. Ὁ δὲ τῷ πατρὶ ἐξῆς. „Livius Lib. IX. [c. 3.] *Itaque universi Herennium Pontium, patrem imperatoris, per literas consulendum censent* &c. Paulo post: *Nec gravatus senex, plaustrum in castra dicitur advectus, vocatusque in consilium*, &c. URSINUS.

Pag. 48.

L. 49. αἱ δὲ εὐεργ. προσαγ. Verba hæc, ad complendam sententiam necessaria, largitus est eod. Bav. Mox (L. 50.)

Pag. 48.

ἴσθι νίκην τήνδε &c. idem fere est, quod paulo inferius dicit, ἴχθεις, ἐνέχυρον τήνδε τὴν εὐεργεσίαν εἰρήνης ἀθανάτου λαβεῖν. Simili quodam modo dictum h. l. θησαυρίζειν videtur, atque ταμιεύεσθαι Syr. 607, 14.

L. 51. καὶ πάντας ἀπόδυσον ἔσθ. „Livius ibidem: *consuit omnes inde quamprimum inviolatos mittendos.*” URSINUS.

L. 52. ἵνα σῶν ἢ σοι ἔσθ. „Livius: *cum potentissimo populo per ingens beneficium perpetuam firmare pacem amicitiamque.*” URSINUS.

L. 53 sq. „εἰσὶ δὲ ὡς φιλότιμοι. Placeret ἴσθι, pro εἰσὶ, interpunctionis nota ad vocem φιλότιμοι translata.” IDEM. — Hiatus, quo laborabat oratio, peropportune liber Bav. explevit. Quin mendosum sit κακόν, quod in eodem Bav. sicut apud Ursinum cum φιλότιμοι conjungitur, dubitari non potest. Si quis commodiorem, quam quæ nobis in mentem venit, emendationem adferat, lubens accipiam. Forſan ex καὶ & alio adjectivo, quod ad φιλότιμοι referebatur, corruptum est illud κακόν. Mox (L. 54 sq.) recte διαγωνιῶνται dedit Bav. a verbo διαγωνίζομαι.

L. 56 sq. ἦν δὲ σε ταῦτα μὴ πείθῃ. „Livius: *quæ ubi spreta sententia est, iterumque eodem remeante nuncio consulcbatur; consuit, ad unum omnes interficiendos.*” URSINUS. ἦν, quod in contextu erat ut in Bav., in Notis correxit Ursinus.

Pag. 49.

L. 58. Ρωμαῖοι γὰρ ὅτι οὖν ὑβριζέσθαι. „Livius: *Ea est Romana gens, quæ vidēa quiescere nesciat &c. neque eos ante multiplices pœnas expetitas a vobis quiescere sinet.*” URSINUS.

L. 68 sq. οὐδὲ αὐτῷ μὲν μοι δοκεῖ, ne mihi quidem ipsi placet: cui deinde opponitur, sed, a me si discesseris, (vel, me omittens,) considera Samnites, qui malorum consolationem aliquam possunt. L. 71. τοὺς δὲ recte dedit Bav.

Pag. 50.

L. 79. παριῶμεν τὰς ὑπερβολὰς. Propius paulo ad vestigium scripturæ librorum fuerit παρῶμεν, quod perinde est. Paulo ante dixerat, παρὲς ἐμὲ: sicut ἀλλ’ ἐκείνο παριῶς, verum

pratermissio illo, Xenoph. Mem. Socr. III. 4. 11. & παρὶς μὲν ἅπαντα, omnia hac omittimus, missa facimus, Noster Pun. Pag. 50.
418. 91.

L. 83. αἰῖ. Adeo frequenter in editis, & multo etiam frequentius in mssis Appiani libris, antiqua illa forma occurrit αἰῖ, ut eadem constanter propemodum usus videatur. Scriptor noster: cum quo consentit, quod in Bav. ubique sit αἰ cum i subscripto. Sed, præcedente præpositione ἐς, frequentius ἐσαι, quam ἐσαι, apud eundem Nostrium mihi videor invenisse. Verum in hujusmodi rebus, quemadmodum nec Editores nec librarii, sic ne ipsi quidem Scriptores (quod jam alibi monui) ratam aliquam legem religiose ubique servasse censendi sunt. Mox (L. 85.) perperam Bav. παρ' ἡμῶν.

L. 87. τῶν τε ἱππέων ἔς. „Livius ibidem [cap. 5.] ἔς propter necessariam fæderis dilationem obsides etiam sexcenti imperati, qui capite luerent, si pædo non staretur. Tempus inde statutum tradendis obsidibus, exercituque inermi mittendo. &c” URSINUS.

L. 90 sqq. καὶ Φιλανθρώπου Ῥωμαίους τε - - ἀντραπισθεῖς. Pag. 51.
„Corruptus erat hic locus in exemplari.” URSINUS. Nil recedit a contextu Urfini codex Bav. nisi quod perperam Ῥωμαίους det.

L. 93. Ταῦτα τοῦ Πορτίου λόγος ἔς. „Livius ibidem, [cap. 4.] Neutra sententia accepta, Herennius domum e castris est abiecit. &c. Appiani verba, quibus hæc Romanorum clades Caudina describitur, tantam habent cum Livianis similitudinem, ut merito aliquis existimare possit, vel ex ipso Livio sumxisse Appianum, vel ex eodem scriptore quem secutus sit Livius.” URSINUS. Dissentit tamen paululum a Livio Appianus, supra p. 45. l. 12 sqq. ubi dixit, Samnites interfecisse belli auctores; quum Livius VIII. 39. non nisi unum Brutulum Papium commemoret, eumque morte voluntaria supplicio se subtraxisse scribat.

L. 11 sqq. „καὶ πολλὰ συγχωρούντων, ὑπερφόνα ἡμῶν αἰμ' ἱππασσεν, τὴν ἀρχὴν ὅλην ἀποθίσθαι. Ita videtur interpungen-

Pag. 52.

Pag. 41.

egregiam operam navavit, & prope æqualem Coss. ipsis gloriam retulit; ut refert Livius L. VII. [c. 34-37.] Ac δημότης quidem *plebejum* significare, haud sum nescius: Decios etiam plebejos fuisse noram, vel ex illo Juvenalis versiculo,
Plebejæ Deciorum anima — — .

Veruntamen, quia ea interpretatio ac sententia nimis frigida videbatur, malui aliter interpretari." VALESIIUS. Mihi nescio quo pacto exciderit, ut *privatum* posuerim in lat. versione; quum nec privata persona, sed magistratus, esset tribunus militaris, nec ea vis proprie insit nomini δημότης. Utique nil aliud h. l. (quemadmodum alibi) denotat δημότης, nisi *plebejum*. Et quod frigida in hoc contextu visa est Valesio ea sententia, id nemini quidem secus videbitur: at culpa non Scriptori, sed Excerptori, erit tribuenda; qui, quum procul dubio Appianus (pariter ut Livius VII. 28 extr.) in antecedentibus diserte monuisset, ambo illos Consules *patri-cios* fuisse, omisso illo, hoc tantum posuit quod ad illud referebatur, scil. Decium, qui majorem ex eo bello gloriam quam Consules retulit, *plebeji* fuisse *generis*.

Pag. 42.

L. 56sq. Μάμερκος. „ Is C. Marcius Rutilus dicitur a T. Livio [VII. 38.] & in Fastis; Consul cum Servilio Ahala anno U. C. 411. [nobis, cum Janfon. Almelov. A. U. 412.] Sequenti autem anno Consul fuit Æmilius Mamercus cum Plautio Vennone: sed ejus Mamerci seu Mamercini nullæ partes in hac conjuratione fuerunt." VALESIIUS. Forſan alii Annales eandem rem Mamercio s. Mamercino tribuerunt, qui annoſq. consul fuit. Sed idem etiam Mamercinus, teste Livio V. 39 extr. eodem illo anno, qui consulatum ipsius præceſſit, Magister equitum fuit M. Valerii Corvi, qui ad componendam illam seditionem Dictator erat dictus: quæ res fortasse confuſioni isti nominum originem dedit.

Pag. 43.

L. 84. εὐ χρηστῆμεν. In sing. numero fuit ponendum, sicut paulo ante etiam σφαλόντα scripsit.

Pag. 44.

EXCERPTUM II. exhibet Valesius p. 550. Lin. 89. Μάχιος Τερκονάτος ὁ ὕπατος. Videtur de eis rebus egisse h. l. Appianus, quæ tertio T. Manlii consulatu A. U. 414. gesta

sunt, quas Livius VIII. 5 seqq. exponit. Sane temporum ordo id suadet, quum superioris Excerpti argumentum fuerit res A. U. 411 & 412. gesta. Ea autem occasione repetit Scriptor pietatis documentum, quod olim A. 392. idem Manlius juvenis in patrem ediderat; de quo vide Liv. VII. 4. & Valerium Max. lib V. c. 9. n. 3. & VI. 9. 1.

L. 93. Πομπηίου. Rectius alibi apud Nostrium per ω nomen hoc scribitur: & sic h. l. editum oportuerat, Πομπηίου.

III. Lin. 5 sqq. De argumento hujus Fragm. vid. Livium VIII. 7. Rem tangit Valer. Max. VI. 9. 1. & IX. 3. 4. Pag. 45.

EXCERPT. IV. Est numero secundum in Codice Bav. Apud Ursinum N°. III. p. 338 seqq.

Lin. 8. Ὅτι Σανίται ἐς τὴν Φρεγγιανῶν. „Ex Libro, qui Samniticus ab Appiano inscriptus est, hoc Fragmentum descriptum fuisse, cognovimus ex annotatione ad oram exemplaris. περὶ Σανιτικῆς [potius Σανιτικῆς] autem ἰστορίας in eodem Prooemio ita meminit Appianus [cap. 14. p. n. 18:] τελευταίῳ δὲ ἶθι Σανίταις [Σανίταις] οἱ παρὰ τὸν Ἴονιον ᾠκῆται x. τ. λ.” URSINUS. In Ursini Notis prima verba hujus Excerpti h. m. citantur, ὅτι Σανίταις: sed in contextu recte editum erat Σανίται, quam scripturam etiam praefert cod. Bav. Conf. adnot. ad p. 18, l. 72. Φρεγγιανῶν penacute citatur in Notis Ursi. sed in context. ut in Bav. ἐξυτόως recte. Ceterum initium hujus Excerpti non verbum de verbo ex Appiano transcriptum, sed ab Excerptore (satis quidem inconcinne) in epitomen contractum esse facile adparet. Idem passim & in aliis ex his Excerptis factum intelligitur.

L. 11. ἀπανίστησαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Φρεγγίης. „Ita videtur legendum, cum ἀπανίστησαν sit in exemplari.” URSINUS. Cum Ursini exempl. consentit Bav. Recte autem ille emendavit. ἀπανίστασθαι est ad defectionem concitare. Hisp. 225, 14. Σεπτόριος Ιβηρίαν ἀπανίστησε Ρωμαίους. Contra, οἱ πολιορκούντες ἀπανίστησαν, Hisp. 152, 76. obsidentes receperunt se, abierunt. Thucyd. I. 2. ἐν χαλεπῶς ἀπανίσταντο. I. 140. Ποτιδαίης ἀπανίστασθαι κελεύουσι.

Pag. 45.

L. 12. καὶ πάλιν ἐς Ῥώμην ἐπρέσβευον. „ De hac re ita scribit Dio in fragmentis: [ap. Ursin. N°. IV. p. 374. apud Reimarum T. I. p. 59. N^o. CXLIII.] Νικηθέντες οἱ Σαυνίται ὑπὸ Ῥωμαίων, ἐπεκηρύσσοντο τοῖς ἐν τῇ πόλει Ῥωμαίοις, τοὺς τε αἰχμαλώτους ἔσους εἶχον αὐτῶν πέμψαντες σφίσι, καὶ τινος Παπυρίου, ἀνδρὸς ἕς τε τὰ πρῶτα τῶν παρ' αὐτοῖς ἀξιουμένων, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου πᾶσιν φερομένου, τὴν τε οὐσίαν καὶ τὰ ὀσῶ, ἐπειδὴ φθάσας ἑαυτὸν κατεχρήσατο [προκατεχρήσατο, διέρριψαν.] &c. Livius lib. VIII. [câp. 39.] *Brutulum Papium* appellat, his verbis: *Vir nobilis potensque erat, haud dubie proximarum induciarum ruptor. De eo coacti referre praetores decretum fecerunt: ut Brutulus Papius Romanis dederetur, & cum eo praeda omnis Romana captivique ut Romam mitterentur. Feciales Romam, ut censuerunt, missi, & corpus Brutuli exanime: ipse morte voluntaria ignominia se ac supplicio subtraxit. Placuit, cum corpore bona quoque ejus dedi. &c.* URSINUS.

L. 13. Φέροντες. Nullo modo ferri poterat εὐρόντες, quod & Ursin. & cod. Bav. h. l. ponunt. Nam (ut de re ipsa, quæ hic agitur, taceam) ad participium, quod h. l. scripserat Appianus, referri simul debet nomen χρυσίον. Mox (L. 16.) in τετρεῦσθαι secutus sum scripturam cod. Bav. cum qua convenit Hesych. h. v. & apud Herodot. I. 22. libri nonnulli dant τετρεῖσθαι, ex τετρεῦσθαι proxime deflexum. Cf. tamen infr. ad p. 93, 20.

Pag. 46.

L. 18 sq. καὶ εἴ τι καὶ --- ἀνέτιθεντο. Malim hæc omnia vel absque interposita distinctione scripta, (atque sic fortasse ex mente Ursini edi debuerat, ut operarum vitio interpositum punctum minus sit post παρηγοῦντο,) vel saltem levius sic distincta, καὶ εἴ τι καὶ ἀντίλεγον, ἢ παρηγοῦντο καὶ παρικάλουν, ἢ ἐς τὰς πόλεις ἀνέτιθεντο· περὶ δὲ &c. licet nonnihil contradicerent, aut deprecarentur orarentque, aut in civitates rejicerent. Sed in extrema phrasi nonnihil hæreo: ac fuit quum ejus vim hanc esse putarem, aut in (singulas nonnullas) civitates culpam rejicerent; ut fere idem sit, quod alio tempore dicentes Samnitium legatos Livius VIII. 23. inducit, *haud ullo publico consilio auxiliove juvari Græcos.* Verum

hac quidem significatione verbum ἀνατιθέναι activa forma, non media, tam apud Nostrum quam apud alios Scriptores usurpatum video. Ceterum & hæc etiamnum in brevius redacta, non ad verbum ex Appiano a compilatore exscripta, videntur.

Pag. 46.

L. 23. καὶ τὴν πείραν ἔχοντες τὴν περὶ τῆς ἡγεμονίας. Quæcunque sit vera hujus loci scriptura, poterit fortasse πείρα, ut sæpe alibi, *certamen* denotare; ut sententia sit, *ac certamen de imperio habentes*; i. e. *intelligentes de ipso imperio sibi certamen esse*. Sic jam aliquot annis ante legati Samnitium apud Livium l. c. *Nostra certamina*, ajunt, *non verba legatorum, sed - - communis Mars belli decernet... Sannis, Romanusne, imperio Italiam regat, decernamus!*

L. 24. μηδὲ. Si μήτε legas, deficit alterum membrum, quod ad hoc referatur. μηδὲ, *ne quidem*, in simillima sententia habes pag. sq. lin. 35.

L. 28. Θιὸς δὲ ἐνεμέσῃσι &c. Vide eamdem Historiam apud Livium, Lib. IX. c. 1 seqq.

L. 36. καὶ αὐτοὺς παραδοῖεν. Nihil frequentius apud Nostrum, quam Attica illa forma αὐτοῦ, αὐτῶ, αὐτὸν &c. pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῶ, ἑαυτόν. Sed eamdem illam formam sæpissime apud eundem Nostrum, ut apud alios Scriptores, prava quædam Editorum sedulitas eliminatam & in αὐτοῦ, αὐτῶ, αὐτόν &c. (quæ, vereor, ne nihil aliud sint quam recentiorum Grammaticorum inventum) mutatam voluit.

Pag. 47.

L. 43. φυλάττειν. Sic pro φυλάττειν reposui, quia illam formam constanter usurpatam Appiano inveni. Infra, eod. hoc Exc. p. 49. l. 66. consentientibus multis editum erat φυλασσόμενος.

L. 45. Ὁ δὲ τῷ πατρὶ ἔσθ' &c. „Livius Lib. IX. [c. 3.] *Itaque universi Herennium Pontium, patrem imperatoris, per literas consulendum censent* &c. Paulo post: *Nec gravatus senex, plausiro in castra dicitur advectus, vocatusque in consilium*, &c. URSINUS.

Pag. 48.

L. 49. αἱ δὲ εὐεργ. πρῶτα. Verba hæc, ad complendam sententiam necessaria, largitus est cud. Bav. Mox (L. 50.)

Pag. 48.

ἴσθι νίκην τήνδε &c. idem fere est, quod paulo inferius dicit, ἔχεις, ἐνέχυρον τήνδε τὴν εὐεργεσίαν εἰρήνης ἀθανάτου λαβεῖν. Simili quodam modo dictum h. l. θησαυρίζειν videtur, atque ταμιεύσθαι Syr. 607, 14.

L. 51. καὶ πάντας ἀπόλυσον ἔσθ. „Livius ibidem: *consuit omnes inde quamprimum inviolatos mittendos.*” URSINUS.

L. 52. ἵνα σῶον ἢ σοι ἔσθ. „Livius: *cum potentissimo populo per ingens beneficium perpetuam firmare pacem amicitiamque.*” URSINUS.

L. 53 sq. „εἰσὶ δὲ ὡς φιλότιμοι. Placeret ἴσθι, pro εἰσὶ, interpunctionis nota ad vocem φιλότιμοι translata.” IDEM. — Hiatum, quo laborabat oratio, peropportune liber Bav. explevit. Quin mendosum sit κακόν, quod in eodem Bav. sicut apud Ursinum cum φιλότιμοι conjungitur, dubitari non potest. Si quis commodiorem, quam quæ nobis in mentem venit, emendationem adferat, lubens accipiam. Forſan ex καὶ & alio adjectivo, quod ad φιλότιμοι referebatur, corruptum est illud κακόν. Mox (L. 54 sq.) recte διαγωνιζοῦνται dedit Bav. a verbo διαγωνίζομαι.

L. 56 sq. ἦν δέ σε ταῦτα μὴ πείθῃ. „Livius: *quæ ubi spreta sententia est, iterumque eodem remeante nuncio consulebatur; consuit, ad unum omnes interficiendos.*” URSINUS. ἦν, quod in contextu erat ut in Bav., in Notis correxit Ursinus.

Pag. 49.

L. 58. Ῥωμαῖοι γὰρ ὅτι οὖν ὑβρισθέντες. „Livius: *Ea est Romana gens, quæ viſſa quiescere nesciat &c. neque eos ante multiplices pœnas expetitas a vobis quiescere sinet.*” URSINUS.

L. 68 sq. οὐδὲ αὐτῷ μὲν μοι δοκεῖ, ne mihi quidem ipsi placet; cui deinde opponitur, sed, a me si disceſſeris, (vel, me omittens,) considera Samnites, qui malorum consolationem aliquam poſcunt. L. 71. τοὺς δὲ recte dedit Bav.

Pag. 50.

L. 79. παρῶμεν τὰς ὑπεβολὰς. Propius paulo ad vestigium scripturæ librorum fuerit παρῶμεν, quod perinde est. Paulo ante dixerat, παρὲς ἐμὲ: sicut ἀλλ' ἐκείνο παρὲς, verum

pratermisso illo, Xenoph. Mem. Socr. III. 4. 11. & παρὲν ἅπαντα, omnia hac omittimus, missa facimus, Noster Pun. Pag. 50.
418. 91.

L. 83. αἰεὶ. Adeo frequenter in editis, & multo etiam frequentius in missis Appiani libris, antiqua illa forma occurrit αἰεὶ, ut eadem constanter propemodum usus videatur. Scriptor noster: cum quo consentit, quod in Bav. ubique sit αἰεὶ cum ἰ subscripto. Sed, præcedente præpositione ἐς, frequentius ἐσαεὶ, quam ἐσαεὶ, apud eundem Nostrium mihi videor invenisse. Verum in hujusmodi rebus, quemadmodum nec Editores nec librarii, sic ne ipsi quidem Scriptores (quod jam alibi monui) ratam aliquam legem religiose ubique servasse censendi sunt. Mox (L. 85.) perperam Bav. παρ' ἡμῶν.

L. 87. τῶν τε ἰσπίων ἔσθ'. „Livius ibidem [cap. 5.] ἔσθ' propter necessariam fœderis dilationem obsides etiam sexcenti imperati, qui capite luerent, si pacto non staretur. Tempus inde statutum tradendis obsidibus, exercituque inermi mittendo. &c” URSINUS.

L. 90 sqq. καὶ Φιλανθρώπου· Ῥωμαίους τε - - ἀντιποιεῖσθαι. Pag. 51.
„Corruptus erat hic locus in exemplari.” URSINUS. Nil recedit a contextu Ursini codex Bav. nisi quod perperam Ῥωμαίους det.

L. 93. Ταῦτα τοῦ Πορτίου λέγοντος ἔσθ'. „Livius ibidem, [cap. 4.] Neutra sententia accepta, Herennius domum e castris est avelsus. &c. Appiani verba, quibus hæc Romanorum clades Caudina describitur, tantam habent cum Livianis similitudinem, ut merito aliquis existimare possit, vel ex ipso Livio sumfisse Appianum, vel ex eodem scriptore quem secutus sit Livius.” URSINUS. Dissentit tamen paululum a Livio Appianus, supra p. 45. l. 12 sqq. ubi dixit, Samnites interfecisse belli auctores; quum Livius VIII. 39. non nisi unum Brutulum Papium commemoret, eumque morte voluntaria supplicio se subtraxisse scribat.

L. 11 sqq. „καὶ πάλαι συγχωρούντων, ὑπερήφανα ἡμῶν ἀλλ' ἐπετάσσει, τὴν ἀρχὴν ἔλθην ἀποθίσθαι. Ita videtur interpungen-

Pag. 52.

— *Scilicet in mssis & in edito contextu distinctio post ἡμῶν posita erat, non post συγχωρούντων. Ante τὴν ἀρχὴν vero necessario inferenda videtur partic. καὶ, hac sententia, cum alia insolenter nobis imperastis, tum ut &c.*

L. 19. „ ἢν ὑμεῖς ὑπερίδεσθε. In exemplari pro ὑπερίδεσθε corrupte προῖδέσθαι legebatur.” URSINUS. Quodsi corruptum esset προῖδέσθαι, tamen non ita procul a vero abesset, quam visum erat Ursino: & quoniam imperativo modo opus esse ille putavit, satis fuerat προῖδεσθε reponere; quod ego, secutus hactenus partim Ursini auctoritatem partim vestigia scripturæ cod Bavarici, posui. Certe perapte huc convenit verbum hoc προῖδέσθαι, idem notans quod φυλάσσεισθαι, *cavere sibi ab aliquo vel ab aliqua-re*. Noster Mithr. 812, 82 sqq. ἀπιστίαν στρατοῦ καὶ παίδων καὶ φίλων οὐ προειδόμεν, ὁ τὰ ἐπὶ τῇ διαίτῃ πάντα προιδὼν καὶ φυλαξάμενος. Civ. I. 14, 17. καὶ τοδε προειδόμενος, *etiam hoc cavens*. Et in contextu similimo huic in quo nunc versamur, verbo φυλάσσεισθαι utitur, Pun. 366, 62 sq. ἃ χρεὶ θεωροῦντες ὑμᾶς, καὶ τὴν ἐπ’ αὐτοῖς νέμειν φυλασσομένους &c. Sed, verum ut fatear, ne leviori quidem illa mutatione, quam verbo isti adtuli, opus fuisse arbitror: ac plane revocatum malim προῖδέσθαι. Non alienum est Appiani stilo illud loquendi genus, optimis Scrip- toribus frequentatum, quo elliptica quadam ratione (de qua vid. Lamb. Bos, artic. θέλειν) pro Imperativo modo Infinitivus ponitur. Annib. 287, 78. σὺ δ’ ὑπομένειν μοι δεῦρο, καὶ τὰ ἔνδον ἐπιτηρεῖν. Mith. 711. 84. εἴ τις ὑμῶν πύθοιτο, . . . λέγειν κ. τ. λ. *si quis e vobis quærit, -- respondete &c.* Eademque loquendi forma procul dubio restituenda Nostro est, Civ. IV. p. 683, 77. ὅταν οὖν αὐτούς . . . τότε ἡγεῖσθαι, ubi contra fidem mssorum pro sua auctoritate primus editor, quem secuti sunt ceteri, ἡγεῖσθε posuit. Conf. Jac. Gronov. ad Arrian. Exped. Alex. lib. V. c. 11. & Wesseling. ad Herodot. IV. 126.

Pag. 53.

L. 25. Απαγγελθέντων δὲ τούτων ἔπ. „ Livius: [IX. 4.] *Hæc cum legatio renuntiaretur, tantus gemitus omnium*

subito exortus est, tantaque mæstitia incescit &c." URSINUS.
— Bav. ἐπαγγελθέντων; sed idem (p. sq. 41.) recte cum Urf.
ἀπαγγελθείσης.

Pag. 53.

L. 32. ταξίαρχαι - - χιλίαρχοι. Nomina ex ἄρχω composita promiscue & apud alios Scriptores & apud Nostrum vel in prima declinatione vel in secunda usurpantur: ταξίαρχης & ταξίαρχος, ἱππίαρχης & ἱππίαρχος, χιλίαρχης & χιλίαρχος, &c. Et in his formis sæpe variant libri. Sed h. l. in diversis utrobique formis convenit Bav. cum Urf. Perperam autem χιλίαρχοι uterque penacutè exhibebant, quum formæ illæ ex secund. declin. omnes sint proparoxytonæ.

L. 40. δoriaλῶτοις ex Bav. recepi. Et sic constanter optimi quique Libri, δoriaλῶτος, δoriaλῶτος, δoriaλῶτος, per i, non per u, efferunt. Recte: nam ex tertio casu δορὶ composita illa nomina sunt, quod vel per se patet, vel ex hujusmodi exemplis, ut δορὶ λαβῶν Civ. IV. 541, 63. δορὶ ἐλάττωμεν ib. 653, 80.

Pag. 54.

L. 41. Απαγγελθείσης δὲ τῆς συμφραῖς ἐς τὴν πόλιν κ. τ. λ. „Livius: [IX. 7.] postquam deditionem tam fæde factam acceperunt: extemploque sine ulla publica auctoritate concessum in omnem formam ludus est. &c." URSINUS.

L. 44. ἢ τε βουλὴ τὴν ἐπιπόρευον κ. τ. λ. „Livius [ib.]: lati clavi, anuli aurei positi, &c." IDEM.

L. 47 sqq. Τῶν δὲ ἀφειμένων - - τὰ σημεῖα τῆς ἀρχῆς ἐπὶκείτο αὐτοῖς. „Magis placeret ἀπείκειτο. Livius ibidem: ingressi sero in urbem, ita se in suis quisque tectis abdiderunt, ut postero atque insequentibus diebus nemo eorum forum aut publicum aspicere vellet. Consules in privato abditi, nihil pro magistratu agere, &c." URSINUS. διέφυγον dedit Bav. & ὑπὸ αἰδοῦς (L. 48.) recte idem. Cur autem ἀπείκειτο pro ἐπείκειτο, maluerit Ursinus, non video.

V. FRAGM. apud Suidam. Retuli ad primum M? Curii Dentati consulatum, de quo in Epitome libri XI. Liviani ita scribitur; Curius Dentatus Consul, Samnitibus caesis, ac Sabinis qui rebellaverant victis, bis in eodem magistratu triumphavit. Conf. Eutrop. II. 5. & Auct. de Viris Illust. 6. 36. Eundem deinde altero consulatu Pyrrhum ex Sicilia

in Italiam reversum vicisse Italiaque expulisse, constat. Conf. Liv. Epit. libri XIV.

Pag. 55. EXCERPTUM VI. exhibet URSINUS p. 443. ac de eo in Notis sic monet: „Ex eodem *Samnitico* hoc quoque fragmentum depromptum est. Ad oram enim exemplaris ita notatum animadvertimus: ἐκ τῆς Σαννιτικῆς Ἰστορίας.” Scilicet ad *bellum Samniticum* pertinet hujus Fragmenti argumentum, quia nunc Galli non suo nomine, sed tamquam *socii Samnitium* & Etruscorum arma adversus Romanos ferebant. Nam licet *Etruscos* tantum nominet Excerptor noster, tamen *Samnites* quoque in primis nominare debuerat; ut fecit Orosius loco paulo post ab Ursino cit. & Eutropius II. 5. *Iterum se Gallorum copiae contra Romanos Tusci Samnitibusque junxerunt: sed cum Romam tenderent; a Cn. Cornelio Dolabella Cos. deletae sunt.* Et Polybius L. II. c. 19. mentionem faciens superioris belli, decimo anno ante a Gallis & Etruscis adversus Romanos gesti, (eiusdem, puto, belli quo patrem suum a Romanis in Etruria interfectum *Britomaris* queritur hoc nostr. fragm. l. 59 sq.) συμφρονήσαντες, ait, ἅμα Σαννίται καὶ Ταλάται, παρῆνάντο Ῥωμαίοις, κ. τ. λ. Diserte autem monetur apud Suidam, voc. Ἀππιανός: (vide supra, hoc vol. p. 9 sq.) *Si quid Galli non suo nomine, sed vel tamquam socii populorum quorundam Italicorum, vel mercede conducti, adversus Romanos gesserunt; id in illorum populorum historia ab Appiano exponitur, & in Gallorum Historia obiter tantum commemoratur.* Atque inde fit, ut idem argumentum infra in Libro de Rebus Gallicis, Excerpto XI. p. 83. paucis hinc inde mutatis, repetitum legatur. Sed utroque loco desideratur hoc Excerpt, in codice Bavar.

L. 57. τοὺς δὲ πρὸς τοὺς Βριτόμαρις μετὰ τῶν κηρυκείων κ. τ. λ.
„Ita legendum, cum in exemplari corrupte sit κηρυκείων. De hac re ita scriptum est in Epitoma libri XII. [Liviani:] *Cum a Gallis, Senonibus legati Romanorum interfecti essent, bello ob id Gallis indidit &c.*” URSINUS. Propius ad vestigium scripturae msspti fuerat κηρυκείων: & sic repositum malim.

malim. Certe sic infra, p. 83, 77. τὰ τε κηρύκια φέροντες : & Hisp. 159, 97. (ubi quidem cum superioribus edit. dedi κηρυκίων) in Med. & Bav. est κηρυκίου : tum Pun. 363, 12 editi cum libris omaibus, (excepto tamen ibi uno Bav.) κηρύκιον exhibent. Ac licet promiscue utraque scriptura in libris inveniatur, probatior tamen videtur illa quæ simplici utitur. Vid. Thucyd. I. 43. & ibi Schol. Hesych. h. v. & v. κέρυ. Etymol. M. v. κηρύκειον, & in fine v. κέρυξ. H. Steph. Theſ. T. II. col. 197. G.

L. 60 sqq. „ Κορνῆλιος δὲ ὁ ὕπατος, τοῦ μίσους [potius μίσους] ἐν ἑαυτῷ πυδόμενος . . . ἅπαντα καθήρει. Ita emendavimus ex loco simili in Celtico.” [Miror, vitiosum μίσους non correctum esse ab Ursino, quod etiam infra repetitur, p. 84, l. 80. Sed nimirum frequens is error in reliquos etiam Appiani Libros, partim ex regijs codd. minus adcurate scriptis, sæpe etiam invitis mssis codicibus, invaserat.] „ P. Cornelius Dolabella consul fuit cum Cn. Domitio Calvino anno CDLXX. [secundum Fastos Almelov. A. U. 471.] Orosius : [L. III. c. 22. p. 199 sq. edit. Haverc.] *Dolabella & Domitius Cosſ. Lucani, Bruttii, Samnites quoque, cum Etruscis & Senonibus Gallis facta societate, cum redituum contra Romanos bellum molirentur; Romani ad exorandos Gallos misere legatos. Quos cum Galli interfecissent, &c. De re gesta cum Gallis a P. Cornelio Dolabella Cosſ. ita Florus : [L. I. c. 13. n. 21.] Post aliquot annos, omnes reliquias Gallorum in Etruria ad lacum Vadimonis Dolabella delevit, ne quis extaret in ea gente, qui incensam a se Romanam urbem gloriaretur, &c.*” URSINUS. Adde Dionys. Halic. Eclog. V. p. 306. ap. Ursin. p. 744. edit. Sylburg. ac conf. Polyb. II. c. 19 sq. & Drackenb. ad Liv. Epit. XII.

L. 66 sq. ἦγεν ἐς τὸν θρίαμβον. „ Dolabellam de Gallis Senonibus & Britomari rege triumphasse, præter Applanum nemo tradit.” URSINUS. Et hoc & alia ad bellum Samniticum pertinentia legeremus procul dubio apud Livium & Dionysium Hal. si, quæ ab illis de rebus hac ætate gestis

L

Pag. 56. scripta sunt, ad nos pervenissent. Verba πολλῶν μεταξὺ γνομένων (L. 69 sq.) ab Abbreviatore esse adjecta, intelligitur.

EXCERPT. VII. Apud *Ursin.* p. 343-345. In cod. Bav. hoc quoque Exc. desideratur. „Hoc fragmentum ex eadem Historia Samnitica descriptum est.” **URSINUS.**

L. 75. Ὅτι Κορνήλιος ἐπὶ καταφράκων δέκα νεῶν κ. τ. λ. „De duumviro navali qui a Tarentinis interfectus est, sive is *Cornelius*, sive, ut est apud Zonaram, [L. VIII. c. 2.] *L. Valerius* nominandus sit, (nam ejus collega Postumius appellatur a Johanne in Chronicis) ita scriptum est in Epitome Libri XII. [Liviani:]; *Cum a Tarentinis classis Romana direpta esset, Duumviro, qui præerat classi, occiso &c.* Livius L. IX. [c. 38.] P. Cornelli meminit, quem senatus anno CDXLIV oræ maritimæ præfecerat: sed non eum esse existimamus, qui anno CDLXXII Duumvir ab Appiano navalis fuisse dicitur.” **URSINUS.** Breviter, ut solent, rem de qua hoc fragmento agitur tangunt Florus L. I. c. 18. & Oros. IV. 1.

Pag. 57. L. 92. „ἃ τε διηρώκησαν αὐτοὺς, ἀποκατασθῆσαι. Verbum ἀποκατασθῆσαι desideratur in exemplari.” **URSINUS.** Adeoque verbum illud (quod vitiose in Notis textui nostro subiectis ἀποκατασθῆσαι expressum est) in ipso contextu editionis suæ positum voluerat Ursinus; in quo tamen, quemadmodum & passim in aliis rebus, non paruerunt ejus voluntati operæ typographicæ in officina Christoph. Plantini, ad quem Roma Antverpiam librum qui hæc Excerpta continebat excudendum Ursinus miserat. Videtur autem utique vel illud ipsum verbum, vel in eadem sententiam aliud, ibi desiderari. L. 93. aptius fane foret σφίσι δὲ ἐκδοῦναι, ut p. 59, 17.

L. 98. Φιλωνίδης δὲ τις κ. τ. λ. „Videndus Dionysius Halicarnasseus in Fragm. 4. & quæ ibi annotavimus.” **URSINUS.** Dionys. Hal. p. 743. ed. Sylb. Adde Valer. Max. II. 2. 5. & Zonar. VIII. 2.

Pag. 58. L. 2. „καὶ τὴν τοῦ πρεσβυτοῦ κατηγορημένην. Ita legendum: & mox τὸ μεμολυσμένον, ut nos emendavimus.” **URSI-**

NUS. Quid scriptus liber dederit, non adnotavit Urfinus. Sufstuli, quod verbo κατησχημ. perperam subscriptum erat.

Pag. 58.

L. 9. Αἰμιλίῳ πολεμοῦντι Σαυνίταις. „Æmilio Barbulæ, consuli cum C. Fabricio, Etruscos, non Samnites, bello persequendos obvenisse, didicimus ex Dionysii fragmento V. in quo scriptum est: [p. 744. Sylb.] καὶ Κόιντον Αἰμίλιον τὸν συνάρχοντα τῷ Φαβρίκιῳ, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Τυρρηνικοῦ πολέμου σχόντα &c.” URSINUS. Quintus ille Æmilius, C. Fabricii collega, de quo Dionysius Ecloga V. agit, non est Barbula, sed Q. Æmilius Papus. Hic autem, quem Appianus dicit, est L. Æmilius Barbula, qui anno sq. A. U. 473. cum Q. Marcio Philippo consulatum gessit: quem ipse Dionys. Ecl. IV. Æmilium Barbulam nominat, prænomen autem addit Zonaras l. c.

EXCERPT. VIII. Apud *Valesium* p. 553. De argumento conf. Zonaram L. VIII. c. 2. & Plutarch. in Pyrrho, p. 392.

Lin. 28. γυμνάσιά τε ἔνσπλα ἔτασεν αὐτοῖς. In vers. lat. secutus sum Valesium. Sed malim: *armorum exercitia illis imperavit.* γυμνάσιον idem h. l., ut sæpe alibi, valet quod ἡ γυμνασία.

EXCERPT. IX. Apud *Vales.* ead. pag. 553.

Lin. 35. Ὅτι οἱ ἐν Πηγίῳ Ρωμ. Commodius fortasse fuerit: ὅτι ὅσοι ἐν Πηγίῳ Ρωμ. De re, præter Auctores a Valesio ad lin. 47. citatos, vide Liv. Epit. XII. & Dionem Cass. Excerpt. Vales. p. 589 sq. (p. 19. n. XL. edit. Reimari.)

Pag. 60.

L. 47. μεταπίμπλος ἀπὸ Μεσσήνης. „Aliter id narrat Diosdorus Lib. XXII. p. 264. editionis nostræ: [scil. in Excerptis Peirescianis: apud Wessel. T. II. p. 562.] Ait enim, Decium, a militibus suis pulsum Rhegio, Messanam abiisse, ibique cum in oculorum dolorem incidisset, a quodam medico, qui Messanam olim Rhegio migraverat, cæcatum fuisse. Cæterum pulso Decio, milites præfidiarii M. Cæsum, scribam ejus, imperatorem delegerant, ut testatur Valerius Maximus Lib. II. [7. 15.]” VALESIIUS.

Pag. 61.

L. 56. Φαβρίκιος. „Imo L. Genucius: hic enim Rhegino-

Pag. 61.

rum urbem cepit, & milites defectionis auctores Romam misit, ut ex Livio scribit Orosius [IV. 3. coll. Epit. Liviana XV.] anno Urbis 482; [secundum Fastos Almelo. A. 483.] cum anno 473 [474] milites Romani eam civitatem occupassent. Ita per decem annos eam urbem tenuerunt, quod & Livius ait Libro XXVIII. [c. 28.] VALESIIUS.

L. 60. ἐξέβησαν ἄταφοι. „Notanda sunt Valerii Max. verba: „Milites, qui Rhegium injusto bello occupaverant, senatus carcerē inclusit, ac, M. Furio [Fulvio] Flacco trib. pl. denunciante ne in cives Rom. adversus morem majorum animadverteret, nihilominus propositum executus est. Caterum minore cum invidia id ut perageretur, quinquagenos per singulos dies, virgis caesos, securi percuti iussit, eorumque nullum [eorumque corpora] sepulturae mandari, mortemque lugeri vetuit. Idem scribit Frontinus Lib. IV. Strateg. [c. 1. n. 38.] qui totam legionem millia hominum quatuor securi percussa esse narrat: cui accedit & Livius in Lib. XXVIII. Sed Polybius [Lib. I. c. 7.] circiter trecentos in foro necatos esse tradit; ceteros enim fortiter pugnantes in obsidione cecidisse: quod verisimilius est. Sane Appianus noster τοὺς αἰτίους duntaxat morte mulctatos fuisse memorat.” VALESIIUS.

L. 61. φυλασσ. ἐπιμελῶς, οἷα πηρός. Ἀν ἀμελῶς?

Pag. 62.

EXCERPT. X. Apud Ursinum p. 345 seqq. Est numero tertium in codice Bavar.

Lin. 63 sqq. „Ὅτι ὁ Πύρρος - - ἐκ μάχης ἐντόνου. In exemplari scriptum est εὐτόνου: sed ἐντόνου germanam lectionem esse existimamus. Est autem hoc fragm. ex eadem Samnitica hist. descriptum.” URSINUS. Tenendam lectionem librorum putavi: non quod spernam Ursini emendationem, sed quod ea non admodum opus esse videatur. Synt. 5^{ης}, 6^{ης}. τῆς πληγῆς (sc. νεῶς ἐμβαλούσης) εὐτόνου γενομένης quum validus l. vehemens fuisset ictus irruentis navis. Hesych. εὐτονός, γενναῖος. εὐτόνω, ισχυρῶς. εὐτονία, καρτερία. Cf. Hemsterh. ad Polluc. L. IX. Segm. 107.

L. 66. ἐπιμεινεν ἑς Ρώμην Κινίαν τὸν Θεσσαλόν. „Livius in

Epitoma Lib. XIII. Cineas, legatus a Pyrrho ad senatum missus, petiit, ut componenda pacis causa rex in urbem reciperetur. De qua re cum ad frequentiore senatum referre placuisset, Appius Claudius, qui propter invaliditatem oculorum jardiū a consiliis publicis abstinerat, venit in curiam, & sententia sua tenuit ut id Pyrrho negaretur. Valer. Max. Lib. IV. c. 3. [n. 6.] Cum apud [Pyrrhum] Cineam Theffulum narrantem audisset &c." URSINUS.

Pag. 62.

L. 82. Ἰὼς Ἀππίος Κλαύδιος, ὁ Καῖκος. „ Cicero, Philipp. Lib. I. [c. 5.] De Pyrrhi pace agebatur, cum Appius & cæcus & senex in senatum delatus est. Videndus Florus [l. 18] & Plutarchus in Pyrrho [p. 394 sq.]” URSINUS.

Pag. 63.

L. 83. αὐτὸν ἀγαγεῖν Bav. recte: forsan & MS. Ursini. Sic p. sq. l. 2. εἴ τις -- αὐτὸν ἐπιδίδωσι. Conf. ad p. 47. l. 36.

L. 86. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ μὲν ἀδρόως οὕτως ἑαυτῶν ἐκλέλυσθε. „ Cicero in Catone: [cap. 6.] Ad Appii Claudii senectutem accedebat etiam ut cæcus esset; tamen cum sententia senatus inclinaret ad pacem cum Pyrrho fœdusque faciendum, non dubitavit illa dicere, quæ versibus persecutus est Ennius:

Quo vobis mentes, rectæ quæ stare solebant
ante hac, dementes, sese flexere, viri?

Notum enim vobis carmen est: & tum ipsius Appii extat oratio &c. Non est autem dubium, quin Appii orationem legerit Appianus, ex eaque sententiam sumserit, quam æmulatus est Ennius.” URSINUS.

L. 88. βουλευέσθε, & Pag. 59. L. 98. ἡ βουλὴ recte dedit Bav.

Pag. 64.

L. 8 sq. Καὶ γὰρ ὁ ἕτερος -- μεθ' ἧς εἶχε παρασκευῆς. „ Ita legendum, cum in exemplari [ut & in Bav.] sit ἦκε pro εἶχε, & Αλκίνο pro Αλκίνο. Ti. Coruncanio, qui cum P. Valerio Lævi o consul fuit anno CDLXXIII, [474.] Etruscos obtigisse, ex hoc loco colligimus.” URSINUS.

L. 11. ὅτι πόλις ἐστὶ στρατηγῶν ὅλη -- βασιλείων μᾶλλον ἢ στρατηγῶν. „ Livius Lib. IX. [c. 17.] Vidus esset consiliis juvenis nius, ne singulos nominem, Senatus ille? quem qui ex regibus constare dixit, unus veram speciem Romani senatus cepit.” URSINUS.

Pag. 65.

Pag. 65. L. 20. λύσασθαι. Forte λύσαι scripsit Appianus. De usu illius verbi non opus est repetere quæ monuit Clarkius ad Hom. Il. α. v. 20. & Küster. in libello de Ufu Verborum Mediorum apud Græcos.

Pag. 66. L. 32. τοῖς τὴν εἰρήνην ἐργασαμένοις, *cis qui pacem fecissent: ἐργασομένοις, qui pacem faciuri essent.* Non spernam lectionem Ursini; alteram tamen præferendam putem. L. 37. οὐχ οὕτω φασὶν αὐτὸν, intell. φάναι. Ad Ηπειρώται autem rectius adjicietur artic. οἱ, qui a seq. η ex Itacismo absorptus videri potest.

L. 38. ἐμὲ σοῦ προδήσουσι. Plutarchus, Pyrrh. p. 396. Α. αὐτοῖς (Ἡπειρώται) οἱ νῦν σὲ τιμῶντες καὶ θαυμάζοντες, ἂν ἐμοῦ πείραν λάβωσιν, ὅπ' ἐμοῦ μᾶλλον ἐτελήτουσιν, ἢ σοῦ, βασιλεύεσθαι.

Pag. 67. EXCERPT. VII. Apud Ursinum p. 348.

LIII, 52. Ὅτι τὸν Πύρρον ἤδη τὰ Ρωμαίων κατέπλησεν. „Ita scribendum: non κατέπλησεν, ut est in exemplari. Hoc autem fragmentum ex eodem Samnitico sumtum constat ex annotatione ad oram libri.” URSINUS. Emendationem Ursini confirmat Bav.

L. 55. οὗ θυγατέρα Λάνειαν. Λάνασσαν vocat Plutarch. in Pyrrho p. 387. F. & p. 388. D. & E. Neque aliter Diodor. Sic. in Eclogis ab Hoeschelii editis p. 151. T. II. ed. Wesseling. p. 490. L. 56. corrige εἰκίαν.

Pag. 68. L. 58. τῆς περὶ τὸν αὐτόμολον „Livius in Epitoma lib. XIII. Cum C. Fabricio consuli is, qui ad eum a Pyrrho transfugerat, polliceretur se regi venenum daturum, cum indicio ad regem remissus est.” URSINUS. Adde Plut. p. 396.

L. 62. ὅπῃ δύναίτο. ὅποι non nisi de loco usurpatur: ὅπῃ frequentissime de modo rationeque quæ quid sit. In primis familiaris Appiano formula illa ὅπῃ δύναίτο. Loca index indicabit. Ibid. § I. sq. Δῶρα δ' ὁ Κινέας - παρὰ δὲ γυναῖξί. „Ita legendum pro γυναικῶν, ut est in exemplari. [& in Bav.] Livius lib. XXXIV. [c. 4.] Patrum nostrorum memoria per legatum Cineam Pyrrhus non virorum modo, sed etiam mulierum, animos donis tentavit.” URSIN.

Pag. 69. L. 74. Vitiosum διέπλη in Notis quoque repetiit URSINUS;

ubi Livii verba adfert ex Epit. lib. 14. *Pyrrhus in Siciliam trajecit.* διέπλεε recte dedit Bav. & Excerpt. Valesian. proxime sequens. Mox, numerum peditum, qui desideratur in fragm. nostro, Plutarchus p. 397. E. prodit x x x M. sed equitum idem duo tantum millia cum quingentis memorat.

Pag. 69.

L. 77. αὐτὸν reponere pro αὐτῶν, & ipsa ratio suavit, & Excerptum Vales. continuo sequens, in cujus initio eadem Appiani verba repetita leguntur.

EXCERPT. XII. Apud *Valesium* p. 554 sq.

L. 89. εἰννυτο. Apud poetas quidem metri causa interdum τινύω simplici v scriptum video; velut Eurip. Orest. 323. (325. ed. Brunck.) ubi vid. Schol. Sed apud Prosaicum ferri non debebat. Recte, ac sine varietate librorum, τινύμενος Noster, Syr. 635, 84.

Pag. 70.

L. 92. καὶ συλῶν ὁ Πύρρος. Suidas, v. δεισιδαιμονία, non adjecto nomine Auctoris, hæc verba refert: Ὁ Πύρρος γὰρ συλῶν τὰ χεῖρματα τῆς Περσεφόνης, ἐπισκώψας ἔφη· Ἡ ἄκαιρος θυσία δεισιδαιμονία ἐστὶ, καὶ τὸ συλῆσαι πλοῦτον ἄπονον, εὐδουλία. Ubi adnotavit Küsterus, Appiani hæc verba esse, ex Excerptis Vales. De re confer Livium XXIX, 18. ubi Locrensiū legatus: *Fanum est, ait, apud nos Proserpinæ, de cujus sanctitate templi credo aliquam famam ad vos pervenisse Pyrrhi bello: qui cum ex Sicilia rediens Locros classe præterveheretur, inter alia fæda quæ propter fidem erga vos in civitatem nostram facinora edidit, thesauros quoque Proserpinæ, intactos ad eam diem, spoliavit. &c.*

AD EXCERPTA ET FRAGMENTA

EX LIBRO IV.

Pag. 71.

DE REBUS GALLICIS.

EXCERPTUM .I. exstat in edit. 1. Historiarum Appiani p. 11 sq. proxime post Prooemium Auctoris. Henr. Stephanus, quem secutus est Tollius, in finem operis rejecit, post Libros de Bellis Civilibus. Exhibent illud Codices Regii, & plerique alii, qui eosdem illos Appiani Libros continent, qui ex Regiis in edit. 1. expressi sunt. Sed in MS. Aug in Vat. C. & in Ven. M. Epitome hæc rerum Gallicarum desideratur. Titulum Αππιανού Αλεξ. Ρωμ. Κελτικῆ sua auctoritate, Candidum tamen quodammodo secutus, præfixit Car. Stephanus. Rectius ἐκ τῶν Αππιανοῦ Κελτικῶν præfert Reg. B. cum Med. Vat. A. D. E. In Cod. Regio A. caret Inscriptione hæc Epitome.

Lin. 1. ἐπεχίρησαν πρῶτοι, *priores arma intulerunt.* Minus recte *primi* posueram cum Gelenio. L. 4. χρόνους invitis mssis editum erat; eodem errore, quo λόγους, Præf. p. 18, 78. Lin. 5-7. τρίτη κελτῶν στρατιά - - ἐν Ρωμαῖοις διεθάρμασιν ὑφ' ἡγεμόνι Τίτῳ Κοιντίῳ. Livius VII. 10. 11. dictatore T. Quinctio, post certamen singulare T. Manlii cum Gallo, nullius præterea cladis Gallorum meminit: tantum, relictis trepide proxima nocte castris, in Campaniam Gallos transisse scribit. Anno vero seq. a Q. Servilio Ahala dictatore, cujus Magister equitum Quinctius fuit, acie fufos Gallos prodit ibid. c. 11. Sed Orosius III. 6. eosdem in hac re, ut fere alibi, annales cum Appiano secutus, *Atrocissimam*, ait, *pugnam Manlius Torquatus singulariter inchoavit, T. Quinctius Dictator cruentissima congressione confecit.* Ad quem locum Franc. Fabricius Appiani verba hæc, de quibus agimus, adferens, ὑφ' ἡγεμόνι Τίτῳ Κοῖνκτίῳ scripsit: certe sic in edit. Haverc. expressum. Nomina Κόιντος & Κέντιος sæpe a librariis confundi, nil mirum. Cujusmodi errores,

etiam nullius scripti libri accedente auctoritate, in re certa corrigere debet adcuratus editor. Conf. præter alios Wesseling. ad Diodor. Sic. lib. XII. p. 499. l. 97. & l. 14.

L. 9. *ἐξατηνῆματι τοιούτῳ*. Non hujus artis, sed alterius Pag. 72.
cujusdam, qua in eadem pugna usus Sulpicius fertur, meminit Livius VII, 14. & Frontin. Strateg. II. 4. n. 5. L. 13. malim *ἀφέντας*, pro *ἀφέντας*. Ibid. *αἰὲ* bene Vratisl.

L. 17sq. *Τὰ δὲ δέρετα ἢ οὐκ ἰσοικέτα ἀκοντίοις*. „Dele *οὐκ*, vel lege *οὐκ ἀπεικέτα ἀκοντίοις*.” MUSGRAV. Similiter, nec tamen ita adseveranter, LIPSIUS, *de Milit. Rom.* lib. III. Dial. 4: „Quod negat (Appianus) *similia jaculis fuisse (pila,)* ferri hoc sensu potest, non similia scilicet vulgaribus levibusque jaculis. Alioqui profecto similia sunt, imo ipsa jacula: & suspicetur aliquis, rescribendum potius, *ἢ οὐκ ἰσοικέτα*, vel *ἢ οὐκ ἀπεικέτα*, sensu agente.” Nihil variant codices: neque mutandum quidquam videtur. Bene GELENIUS: *est autem pilum, telum jaculo dissimile; videlicet hastile quadrangulum.* *ἀκοντίοις* prævit ibidem Lipsius, ad stipulante Musgravio. Mox, *καλοῦσιν ὕσσους* legendum, ab eisdem viris doctis monitum video, & ante Lipsium jam a BRODÆO, Miscell. lib. III. c. 16. in Gruteri Thef. Crit. Tom. II. p. 498. Neque aliter libri nostri, ne Regiis quidem exceptis; in quibus illud modo leviter erratum, quod omissus sit spiritus super lit. υ. Cand. *Romani ὕψος* vocant.

L. 19sq. *τετραγώνου καὶ τοῦδε*. Duo posteriora verba cum præced. *τετραγώνου* jungenda sunt, *pariter, itidem quadrangulum*. (Cf. ad p. 10, l. 48.) Adeoque carere non possumus sequenti copula *καὶ*, ante *μαλακῶν*.

L. 24. *Πάππας Αἰμίλιος*. Consul hic, qui rebus adversus Pag. 73.
Gallos prospere gestis insignem triumphum commeruit, partim simpliciter gentilitio nomine *Æmilius*, partim adjecto prænomine *Lucius Æmilius* vocatur apud Polyb. lib. II. c. 26 sqq. Florum II. 4. Eutrop. III. 2. Zonaram VIII. 20. In cognomen autem, *Pappus* vel *Pappus*, consentiunt Fasti quotquot ad ætatem nostram pervenere, Capitolini cum

Pag. 73.

consulares tum triumphales, Norisiani, Idatiani, Siculi. Itaque quod Παῦλος cognominatur apud Appianum in codicibus qui hodie exstant, de eo errore idem sentiendum, quod ad Plinium lib. III. c. 20. (ubi similiter *L. Æmilio Paulo*, pro *L. Æmilio Papo*, legitur) PIGHIUS monuit, Annal. Rom. Tom. II. p. 118. ad ann. DXXVIII: „Sic placuit, inquit, indoctis librariis, sibi notius Æmiliæ gentis cognomen pro ignotiore supponere.” Et sicut fidenter Lipsius quoque de Milit. Rom. lib. I. Dial. 3. *Papo* pro *Paulo* apud Plinium legendum pronunciavit; sic non dubitandum duxi, quin Appiano etiam verum restituerem. Quod vero idem rursus error in Frontini etiam codices invasit, Strateg. I. 2. 7, ubi pariter *Æmilius Paulus* Cos. vocatur, cui *Papo* cognomen Fasti tribuunt; ex eo nihil aliud conficitur, nisi, parem complurium librariorum vel incuriam fuisse vel imperitiam cum temeritate, ut fit, pravaque sedulitate conjunctam. Nam apud Frontinum certe destinato consilio illud factum a sciolo quodam videtur: cui apud eundem Auctorem, I. 4. 1. Quintum quoque illum Æmilium Papum, de quo conf. Valer. Max. IV. 4. 3. qui bello Tarentino A. U. 476. cum C. Fabricio alterum consulatum gessit, pariter *Æmilium Paulum* placuit adpellare. Video quidem, & Harduinum veritum esse in Plinio corrigere illud erratum, & in Frontino Oudendorpium, cui etiam Scriptores ipsi potius, quam librarii, confudisse ista nomina visi sunt. Sed in tam frequenti Fastorum consensu vereor equidem, ne eo magis injuriosa in Scriptores sit hæc suspicio, quo probabilior est illa erroris origo, quam Pighius l. c. designavit. Quum in græcis tabulis Παππος, duplici π, in latinis *Papus*, scriptum inveniatur; eandem varietatem in Græco contextu & in lat. vers. secutus sum. — Ceterum non solum apud Græcos scriptores, sed & apud Latinos, haud raro *cognomina* præposita inveniri *nominihus gentilitiis*, passim viri docti adnotarunt. Conf. Wesseling. ad Diodor. Sic. T. I. p. 730. l. 34. & quos ibi ille citavit auctores; quibus addi potest Harduin. ad Plin. VII. 43. (sect. 44.)

Lin. cad. 24. ἑσθιωσι. - τροπικα. Signis militaribus & armillis aureis, quibus hostes exuerat, Capitolium ornasse, Polybius refert II. 31.

Pag. 73.

L. 26. ἡλικία μάχης φοβερώτατον χρεῖμα Κελτῶν. Parum feliciter Gelenius: *robore atatis formidanda copia.* Gallorum proceram staturam passim celebrat Noster: conf. p. 78, 14 sq. 81, 53. Cæsar II. 30: *Plerisque hominibus Gallis, præ magnitudine corporum suorum, brevis nostra contemptui est.* Quin & Gallos Asiam incolentes eodem nomine laudat Noster Syr. 543, 20. Quod autem *Cimbros Teutonosque*, de quibus hic agitur, *Celtis* adnumerat Appianus, (sicut rursus Illyr. c. 4. & Civ. I. c. 29;) id eodem pertinet, quo illud quod in Præf. p. 6, 80. dixit, *Celtarum nonnullis trans Rhenum incolentibus* (sic enim ibi in lat. versi. ponendum erat) *imperare Romanos.* Scilicet Celtarum nomen Germanis quoque tribuit: quod & ab aliis Scriptoribus factum constat, de quorum ratione consulendi Cluverus in Germ. Ant. lib. I. c. 2. & Pelloutier Hist. des Celtes lib. I. c. 3. conferendusque Schæpfhinus in Vindiciis Celticis, & in Alf. illustr. T. I. p. 109 sqq.

L. 28. σιγατόπιδα κατέκοψε. Ea clade militum millia octoginta occisa, calorum & lixarum quadraginta in Epit. Liv. LXVII. referuntur: quem numerum a Valerio Antiate proditum esse, ex Orof. V. 16. constat. Conf. supra ad Præf. p. 14. l. 17.

L. 33. ἦλθον. Sic mox ἐξώρμησαν, & κατέκτανον, scil. Ρωμαῖοι: præcessit enim Ρωμαίοις πεπραγμένα.

L. 39. Φάβιος Μάξιμος ὁ Αἰμιλιανὸς. Fabium hunc Maximum, cui ex ipsa hac victoria, de qua hic agitur, Allobrogici cognomen inditum est, mendose h. l. *Æmilianum* appellari, quum Æmiliani filius fuerit, Æmilii Pauli nepos, Pighius monuit Annal. T. III. p. 68. ad ann. 682. & Casaubonus ad Strabon. lib. IV. p. 185. D. Qui si error est; eundem non semel, sed ter, idem Strabo vel ejus librarii errarunt: nam, præter locum citatum, ubi Gallorum ille victor Κῆντος Φάβιος Μάξιμος Αἰμιλιανὸς vocabatur, iterum iterumque

Pag. 73.

lib. eod. p. 191. B. & C. Μάξιμον Αἰμιλιανὸν adpellatum video. De re vide Liv. Epit. LXI. Flor. III. 2. Orof. V. 14. Plin. Hist. VII. 50.

Pag. 74.

L. 43. ὑπογράφου. Servari poterat lectio librorum ὑπογράφου, in quam cum Regiis consentit Vratisl. Et sic alibi constanter Aug. & Bav.

L. 47 §7. Ελευστήδους καὶ Τιγυρίους. λουητίους Vat. A. E. truncato nomine. Infra, p. 87, 31. Ελεστήδους scriptum erat in Cod. Urf. & Bav. In Τιγυρίους, & πῶς Τιγύριοι, consentiunt libri: atque in Exc. de Leg. loco modo cit. p. 87, 31. Λιγύριοι, quod dederunt codices, ex eodem Τιγύριοι deflexum esse adparet. Quare, licet *Tigurini* dicantur Latinis, & Τιγυρηνοὶ vel Τιγυρινοὶ legatur apud Strabonem & Plutarchum, nihil tamen apud Nostrum novandum censui. De L. Cassii & L. Pisonis calamitate vid. Liv. Epit. L X V. Orof. V. 15. Cæsar de B. G. lib. I. c. 7. & c. 12.

L. 51. ὡς ἐν Χρονικαῖς Συντάξεσι δοκεῖ Παύλῳ τῷ Κλαυδίῳ. *Claudii*, *Annalium* Scriptoris, frequens mentio, cum apud alios auctores, quos Vossius nominat de Historicis Lat. lib. I. c. 10. tum apud Livium præsertim & A. Gellium occurrit. Neque ullus videtur dubitandi locus, quin Claudius ille, quem *Græcos Acilianos libros secutum esse, eosdemque ex Græco in latinum sermonem vertisse* Livius ait lib. XXV. c. 39. & XXXV. 14. idem sit cum eo, quem aliàs simpliciter *Claudium*, aliàs *Q. Claudium*, tum *Claudium Quadrigarium* aut etiam nude *Quadrigarium* Gellius vocat: quem eundem Vellejus Paterc. II. 9. Sifennæ æqualem facit, qui hoc ipso tempore vixit, in cuius temporis historia ad Claudii Annales provocat Appianus. Sed quod *Paulus* apud Nostrum cognominetur, in hoc corruptum locum eo meliori jure Vossius judicavit, quod non solum *Claudii Pauli* Annales nemo novit, sed ne Paulus quidem ullus in gente Claudia usquam memoratus reperitur. Verum quum nec variant libri, neque ex literarum vestigiis, quid potissimum scripserit Appianus, certo colligi possit; nil ausus sum in Græco contextu immutare, in latina vero versione *Claudium Quadrigarium* nominare

non dubitavi. Ejusdem Claudii Annales alibi etiam secutum esse Appianum, (scil. in referendo colloquio Scipionis cum Annibale, Syr. c. 10,) colligitur ex Liv. XXXV. 14. Ex hoc autem loco, in quo versamur, simul intelligitur, Claudium Acilianos Annales, quorum auctor tempore belli Punici secundi vixerat, (Voss de Hist. Gr. lib. I. c. 17.) non modo in latinum sermonem convertisse, sed ad suam etiam usque ætatem continuasse.

Pag. 74.

L. 53 sq. Τρικούρους. *Tricurios* Cand. Populi hujus mentionem in Cæsaris historia neque ab ipso Cæsare, neque ab alio Scriptore qui ad nos pervenerit, factam reperio. Τρικρούς Alpinam gentem, in Galliæ Narbonensis confinio juxta Vocontios, memorat Strabo lib. IV. p. 185. C. & p. 203. C. & Livius XXI, 31.

L. 59. παρὰ τὰς ἀπορίας. In vitios. lect. περί, ex male intellecto scripturæ compendio ortam, conspirant omnes libri. Nota vis præpos. παρὰ, tempus denotandi, quæ præpositioni περί nullo modo inest. Civ. I. p. 200, l. 30. παρὰ τήνδε τὴν ἀναρχίαν. Ibid. p. 207, 51. παρὰ τὴν ἰδίαν ὑπατείαν. &c.

Pag. 75.

Lin. ead. καὶ ὁ ἴππος ξύλοις. ξύλα, si vera lectio, *frutices* vel *virgulta*, ut cum Gelenio in vers. lat. expressi, denotare debent: cujus significationis aliud exemplum desidero. Vide, an ὕλαις sit legendum. Nam sicut apud Theophrastum ὑλόμενα non solum *frutices* denotant, sed & herbas, velut centaurium, absinthium; sic ὕλη apud Xenoph. in Oecon. quavis *herbas* significat, agrestes præsertim & sponte nascentes quæ fruges enecant, monente Gu. Budæo in Comment. Ling. Gr. p. 674. edit. Rob. Stephani. Nescio an huc referendum, quod est apud Herodot. I. 203. ἔθνη ἀπ' ὕλης ἀγρίας ζῶντα. — πῶα, quod præcessit, non solum herbas omnis generis & olera, sed *radices* etiam herbarum, comprehendit. Civ. II. 258, 19. τὴν πόαν ἡρτοποίουσιν, ex herbarum radicibus panem conficiebant: cf. Cæsar de Bell. Civ. III. 48.

L. 61. λογισμῷ ἢ ἐπιστήμῃ τινι. Cum vulgo abesset partic. ἢ, nomen ἐπιστήμῃ delere jussit MUSGRAVIUS. Similiter LENNEP ad Phalar. Epist. p. 143. „ duo verba, inquit, ἐπι-

Pag. 75. εἴημι τινι ex iis quæ subjiciuntur huc male translata esse, nullus dubito." Mihi commodior ratio medendi huic loco ea visa est, qua usus sum: facillime enim aborberi particula ἢ a sequenti vocali ε in proxima voce potuit. θυμὸν & ἐπιστήμην similiter opponit Thucyd. lib. I. c. 49. θυμῷ καὶ βίῳ τῷ πλέον ἑκαυμάχουν, ἢ ἐπιστήμῃ. Eamdem Germanorum belluinam ferociam notavit Dio lib. XXXVIII. c. 35. De Gallis Livius V. 49. *ira magis, quam consilio, in Romanos incurunt.* Et commode hoc nostro loco θυμὸς ira verti poterat. — De *Ariovisto* duo Fragmenta ex Appiano paulo inferius exhibuimus, p. 88 sq.

L. 65. κατεστρατήγουν αὐτοὺς. Idem est, quod paulo ante dixerat, ὑπὸ τῆς Ῥωμαίων ἐπιστήμης ἡσώντο, vel quod Dio lib. XXXVIII. c. 49. his verbis effert, ἰσθόροισι αὐτοῖς . . τῇ τέχνῃ ἐβύγοντο. Cæsar B. G. I. 52. *Reperti sunt complures nostri milites, qui in phalangem insilirent, & scuta manibus revellerent, & desuper vulnerarent.*

Pag. 76. **L. 73.** τοὺς δὲ ταξ. καὶ λοχ. ἅπαντας. Hoc ad solam duodecimam legionem refert Cæsar II. 25. Mox quod **L. 77.** Epitomator noster ait: ἦσαν δὲ τῶν Κίμβρων καὶ Τευτόνων ἀπέγονοι, id de folis Aduaticis, qui Nervii auxilio erant profecti, dixit Cæsar, ac fortasse etiam Appianus.

L. 78. Ἀλlobρόγων. Quos Latini *Allobroges* nominant, eos a Polybio, Dione & Græcis plerisque Ἀλlobρίγας vocari, monuit Steph. Byz. h. v. & Casaubonus ad Strabonem lib. IV. p. 193. Eademque nominis forma plus semel apud Appianum occurrit, Gall. p. 84, 93. Civ. II. p. 179. l. 88, 89 & 92. Errorem, qui erat h. l. in Editis, a Musgravio quoque correctum video.

L. 79. Οὐσιπετῶν δὲ καὶ Τενχθερίων. Conf. infra Excerpt. XVIII. p. 87. **L. 81.** Σύνκαμβοι δὲ &c. Duas res, diversis temporibus gestas, inter se confudit commutavitque Abbreviator noster. Usipetes ac Tenchtheri, octingentis equitibus (non quidem quingentis, quod & ipsum viriose h. l. scriptum videtur) Cæsar's equites numero quinquies mille de improvise adorti, in fugam conjecerant &c. Conf. Appian.

nostr. Exc. XVIII. modo cit. Cæsar. B.G. IV. 12 sqq. Plutarch. in Cæf. p. 718. Anno seq. Sigambri, ad quos reliquix Ufipetum & Tenchtherorum se receperant, cum duobus millibus equitum transgressi Rhenum, castra Cæsaris, quibus Q. Cicero præerat, subito adorti sunt multosque interfecerunt. Cæf. VI. 35-40. Dio Cass. XL. 32.

Pag. 76.

L. 86. τοῖς τῇδε ἀνθρώποις ἄγνωστον ἔστι. Hæc Gelenius latine sic reddiderat: *In Britanniam insulam . . . ignotam ad eam atatem nostris hominibus*, quem nos secuti, eamdem sententiam in nostra vers. expressimus: *perperam*. Potius: *ipsis illarum regionum incolis*, i. e. ipsis Gallis, *etiam tum ignotam*. Plane ut Cæsar IV. 20. *Magno sibi usui fore arbitrabatur, si modo insulam adisset, & genus hominum perspexisset; loca, portus, aditus cognovisset: quæ omnia fere Gallis erant incognita*. Neque vero aliam vim habet illa partic. τῇδε. Sic Gall. p. 85, l. 99. οἱ τῇδε βασιλεῖς. Hisp. 176, 82. &c. Pro eadem partic. τῇδε lib. Syr. 538, 28. τούτῃ a Gemisto Plethone, pro ipsius more, positum videtur.

EXCERPTUM II. Apud *Ursinum* p. 349. Ad oram autem exemplaris Ursini rursus adnotatum erat, ex *Celtico*, i. e. ex Libro de Rebus Gallicis, sumtum esse hoc Fragmentum.

Pag. 77.

Lin. 91. Ὅτι Ὀλυμπιάδων τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ καὶ ἐννεήκοντα γεγονένων. Quin corrupta sit vulgata scriptura, quamvis nil adnotaverit Ursinus, nemo non videt. In promptu autem fuit, restituere verum. Sic fere Civ. I. p. 141, 72. Ὀλυμπιάδων οὐτῶν ἐν Ἕλλησιν ἑκατὸν κ. τ. λ. Alibi his fere utitur formis, αἰμὲν τὰς -- Ὀλυμπιάδας Hisp. 150, 44 sq. Pun. 499, 31. μετὰ -- Ὀλυμπιάδας, p. 105, 59. Quod autem numerus xc per figuram & expressus est in edit. Ursini, id, sicut alibi passim in impressis libris, eo factum puto, quod ad manus non fuerit typographo figura ea, non multum a & discrepans, qua ad compendiose designandum hunc numerum usi sunt Græci. Ad ipsum numerum Olympiadum quod attinet, quoniam Olympias XCVII. incipit A. U. 362, satis adcurate tempus notatum ab Appiano est. „ De Gallorum adventu in Italiam videndus

Pag. 77.

Livius libro V. [c. 34 sqq.] ex quo multa ad hujus Fragmenti intelligentiam peti possunt." URSINUS.

L. 95 sq. Κλουσῖνοι, cum accentu in penultima, scribitur apud Dionys. Hal. & alios, ut Πηγῖνοι, Ταραντῖνοι. Apud Dionem Κλούσσιοι editum est; apud Zonaram vero Κλουσσηνοί, ex Κλουσσινοί deflexum.

L. 96. Οὐ πάσαι δὲ οἱ Κλουσσηνοὶ &c. Non ita Livius lib. V. [c. 35.] *quamquam adversus Romanos nullum eis jus societatis amicitiae erat, nisi quod Veientes consanguineos adversus populum Romanum non defendissent.* Cum Livio consentit Dio in Fragmentis." URSINUS. Dio, T. I. p. 58. ed. Reim. & apud Urfin. p. 373.

L. 99. εἰ τοῖς Κελτοῖς ἔμελλον προσαγορεύειν. „Ita emendavimus, cum προσαγορεύειν esset in exemplari." URSIN.

L. 2. Ὑπεκριναιμένων. Antiqua forma, pro ἀποκριναιμένων, Herodoto frequentata, nec Thucydidi inusitata; de qua Hesychius, Suidas, Etymologus, Eustathius, monuerunt. Conf. viros doctos ad Thucyd. VII. 44. p. 474. edit. Dukeri, & Ernestum ac Zeunium ad Xenoph. Memor. Socr. I. 3. 1. Eodem sensu verbum illud accipiendum videtur Maced. 527, 34. & Annib. 248, 38.

Pag. 78.

L. 4. ἐνῆγον. Conf. Samn. p. 67. l. 47. Hisp. 217, 77. Civ. V. p. 806, 82. &c.

L. 7 sqq. καὶ τὸν ἡγούμενον - - ἐσκόλευε. „Ita emendavimus ex Livio, apud quem ita scriptum est in eodem Libro: [V. 36.] *Quin etiam Q. Fabius, evectus extra aciem equo, ducem Gallorum, ferociter in ipsa signa Etruscorum incurstantem, per latus transfixum hasta occidit; spoliaque ejus legentem Galli agnovere.*" URSINUS.

III. Apud Urfinum p. 350. In cod. Bavar. est Ecloge numero quinta ex Appiano decerpta.

Lin. 11. Ὅτι οὐ τῶν Κελτῶν βασιλεὺς Βρέννος. „Ex eodem Celtico hæc quoque descripta sunt. Videndus Livius lib. V. [c. 36.] de Gallorum legatis Romam missis Fabiorum injurias questum." URSINUS.

L. 13.

L. 13. ἐπὶ τούτοις. *post hæc*: vel *contra hos* sc. Fabios.

L. 14. Κελτῶν ἀπάντων μεγάλων ἔς. Conf. ad p. 73, 26.

IV. Videtur utique de periculoso illo mandato agi, quod *Pontius Cominius* suscepit, (Liv. V. 46.) pro quo in seq. Exc. *Valesiano*, excerptoris fortasse errore, *Cadicius* nominatur. Pag. 80.

V. Apud *Valesium* p. 557.

Lin. 33. Ὅτι Καϊδίκιος. „*Pontius Cominius* is dicitur a T. Livio lib. V. [c. 46.] & Zonara in Annalibus [L. VII c. 23.] & Plutarchus [in Camillo p. 141.] At *Cadicius* is est, qui paulo ante nunciarat Tribunis plebis, vocem humana clariorem noctis silentio ab se auditam fuisse, quæ juberet magistratibus dici, Gallos adventare; ut scribit Livius. [V. 32.]”
VALESIIUS.

L. 34. περὶ τῆς ὑπάτου ἀρχῆς. „Fallitur hic quoque Appianus. Neque enim Camillus Consul, sed Dictator, a Senatu dictus est. Sed non dubito, quin hic error Compilatori adscribendus sit. Vide supra, pag. 549.” VALESIIUS. Scilicet alio Excerpto, quod p. 39. exhibuimus, diserte apud Appianum quoque, ut apud alios Scriptores, legimus, Dictatorem dictum esse Camillum. Quare aut ὑπάτος ἀρχὴ generali quadam notione *supremum magistratum* h. l. denotare debet, (atque sic in vers. lat. poni poterat, *de supremo magistratu Camillo deferendo*,) aut error compilatori tribuendus erit. De his, quæ sequuntur, conf. idem Excerpt. modo cit. p. 39.

VI. Apud *Valesium*, ead. pag. 557.

Lin. 43 sq. ἱερεὺς, ὄνομα Δόρσαν. C. Fabius Dorso. Vide *Pag. 81.* Liv. V. 46. Dionem Cass. in Fragm. Peiresc. (T. I. p. 14. edit. Reim.) Florum I. 13. 16. Valer. Max. I. 1. 11.

L. 49. Κάσσιος ὁ Ῥωμαῖος. Est L. Cassius Hemina, qui apud A. Gellium quoque lib. XVII. c. 21. simpliciter *Cassius* citatur, de quo vid. Voss. Hist. Lat. lib. I. c. 7. Quod autem additur ὁ Ῥωμαῖος, id quo potissimum pertineat, haud facile dixeris. Videtur excerptoris culpa ita nude & abrupte positum: ac fortasse Appianus simile quid h. l. adnotaverat atque

Vol. III.

M

Pag. 81.

Plinius, quum *vetustissimum auctorem Annalium* Romanorum Cassium illum vocat, lib. XIII. c. 13. sect. 27. & XXIX. 1. 6. Forfan etiam eo tantum consilio hæc verba adjecit compiler, ut Cassium illum a Dione Cassio, Historiarum scriptore, diversum esse indicaret.

VII. Apud *Valesium* p. 557. ab his verbis incipit hoc Fragmentum: ἔτι Κελτοὶ τὴν τε φύσιν. Ad quæ verba monuit VALESIIUS: „Hic locus integrior extat apud Suidam, in v. Ἀδην.”

Lin. 53 sqq. Τὰ τε σώματα αὐτοῖς κ. τ. λ. Livius V. 44. *Gens est, cui natura corpora animosque magna magis quam firma dederit: eo in certamen omne plus terroris, quam virium, ferunt.* Conf. Liv. X. 28. Sic & Florus II. 4. *Alpina corpora, ait, humenti cælo educata, habent quiddam simile nivibus suis; quæ, mox ut caluere pugna, statim in sudorem eunt, & levi motu, quasi sole, laxantur.* Similiter de Gallis Asiam incolentibus, Liv. XXXVIII. 17. *Si primum impetum, quem fervido ingenio & cæca ira effundunt, sustinueris, fluunt sudore & lassitudine membra, labant arma: mollia corpora, molles (ubi ira confedit) animos sol, pulvis, fitis, ut ferrum non admoveas, prosternunt.* De crapula & vinolentia monuit quoque Plut. in Camill. p. 141. & Liv. V. 44. *vagi per agros palantur, cibo vinoque raptim hausto repleti.*

Pag. 82.

VIII. Lin. 59 sqq. Οὗς (Κελτοῦς) γυμνοὺς ἐπιδείκνυι κ. τ. λ. Retuli, nescio quam recte, ad *Camillum* Romanos recuperare patriam jubentem, Liv. V. 49. Ad *Gallos* pertinere hoc Fragm. ipse Suidas monuit, his verbis: Ἀπαιανὸς περὶ τῶν Κελτῶν φησὶν· Οὗς γυμνοὺς ἐπιδείκνυι Ρωμαίους· οὗτοι εἰσιν &c. — Γυμνοὺς, *nudos (super umbilicum, ut Livius addit, XXII. 46.) pugnare solitos Gallos, refert Polyb. lib. III. c. 115, & Liv. l. c. εἰ τὴν βοὴν βαρεῖαν &c.* Liv. XXI. 28. *Galli obcursant cum variis ululatibus cantuque moris sui, quatientes scuta super capita, vibrantesque dextris tela.* Et VII. 26. *Gallus quatens scutum hasta.* ἔϊπεν μακρὰ. *Gladii*

Gallis prælongi ac sine mucronibus, Liv. XXII. 46. κίμας
Pag. 82.
αἰωροῦντες. Notum nomen quoque *Comatorum*, Gallis, Al-
 pium præsertim incolis, inditum. Plin. XI. 37. sect. 47. De
 Hispanis App. Hisp. 182, 78 sq. . . κίμας μακρᾶς, ἣν ἐν τοῖς πο-
 λίμας ἐπισείουσι τοῖς ἔχθροῖς.

IX. Lin. 64. Τὸν δὲ δῆμον ἀπὸ τοῦ τείχους ἔρῃν. Retuli
 fragm. hoc ad historiam quæ est apud Livium VII. 11. *Pugna-*
tum haud procul porta Collina est totis viribus urbis, in
conspēctu parentum conjugumque ac liberorum. §c.

X. Notum argumentum hujus fragm. ex Livio VII. 26. Pag. 83.
 Lin. 70. δεύτερον τοῦτο μονομάχιον. Prius certamen singulare
 T. Manlii fuerat. Ex altero hoc, *Corvi* vel *Corvini* cogno-
 men inditum Valerio.

XI. Apud *Ursinum*, p. 350 sq. Conf. supra, Exc. VI. ex
 Libro de Reb. Samn. p. 55.

Lin. 78. τὴν ἄστυον ἐσθῆτα περικειμένους. „Placeret περιεμέ-
 νους. Et mox [pag. sq. l. 87.] legendum, οὐκ ἔχοντες ἔτι πατρί-
 δας, εἰς αἷς διαλύωσιν, sine partic. οὐκ. Est autem hoc frag-
 mentum ex eodem Celtico.” URSINUS. Minime sollicitan-
 dum verbum *περικειμ.* Cf. Civ. II. p. 291 extr. l. 104. 46. II.
 193, 18. Quæ sit vis alterius Adnotationis Ursini, non video: Pag. 84.
 nam sic editum est, ut in Notis monuit; neque declaravit,
 quid in exemplari suo legerit.

XII. Apud *Ursinum* p. 351. In cod. Bav. est Exc. VI. &
 ibi initium hujus fragmenti eisdem mendis inquinatum est
 ac apud *Ursinum*.

Lin. 95. ἡγευμένει σφῶν Γναίου Δομετίου. „Cn. Domitium Pag. 85.
Ahenobarbum cum Betulto rege Arvernorum pugnasse scribit
 Valerius Max. lib. IX. [6. 3.] & Strabo lib. IV. [p. 191.] Et
 Pro consule de Arverneis triumphasse constat ex lapide Capi-
 tolino, in quo ita incisum est: CN. DOMITIVS. CN. F.
 CN. N. AHENOBARB. A. DC. . . PRO. COS. DE. GAL-
 LEIS. ARVERNEIS. XVI. K. . .” URSINUS.

L. 99. διαφθοροῦνται γὰρ δὴ καὶ πρὸς κυνῶν. „Corrupta hæc
 erant in exemplari, & *πρὸς κυνῶν*, scriptum erat.”

Pag. 85.

URSIN. Eadem menda obtinet in Bav. Morem Gallorum, *canibus* in bello utendi, notavit Strabo lib. IV. p. 200. A. Plura huc facientia ex variis Auctoribus congestit Lipsius in Epist. ad Belgas, Centur. I. Epist. 44. Tom. II. opp. edit. Vefal. p. 779.

L. 1 sq. „τὸν βασιλέα Βιτοῦλτον, εἴτ' Ἀλλόβριγας, εἴτα τὸν πρεσβυτὴν αὐτόν. Ita emendavimus, cum esset in exemplari εἴτ' Ἀλλόβριγας ἔσθ'. [Forfan Ἀλλόβριγας fuerat, ut in Bav.] Βιτοῦλτον autem reposuimus, secuti auctoritatem triumphii Capitolini. Nam Græcum Appiani exemplar [sic & cod. Bav.] habet Βιτοῖτον, & eodem modo Strabo [IV. p. 191.]. *Bituitum* Livius in Epit. libri LXI. nominat, & Valerius Maximus [IX. 6. 3.] & Orosius [V. 14. Adde Flor. III. 2.] Est autem fragmentum hoc depromptum ex eodem Celtico.” URSINUS. — Fragmentum illud ex Fastis triumphalibus Capitolinis, ad quod Ursinus, emendationem suam (Βιτοῦλτος pro Βιτοῖτος) defensusurus, provocavit, exhibet Gruterus T. I. Inscr. p. 298. n. 3. & Pigh. Annal. T. III. p. 78. Sed vereor, ut constanti, quæ apud complures Auctores obtinet, scripturæ, Βιτοῖτος, *Bituitus*, recte opponi auctoritas unius illius marmoris possit; & recte judicasse Jos. Scaliger mihi videtur, in Animadv. in Chronol. Eusebii, n. MDCCCXC. quum *non dubito*, inquit, *erratum esse aut lapicida, aut ejus qui ex lapide hoc descripsit*. Conf. de isto nomine quæ viri docti ad loca ea, quæ ex variis Scriptoribus citavimus, adnotaverunt. Sed in eo ab omnibus aliis discedentem vel Appianum vel horum Excerptorum compilatorem video, quod hoc loco *Allobrogum* rex Bituitus perhibeatur, quem ceteri regem *Arvernorum* faciunt, qui arma cum Allobrogibus sociaverant. Alium Βιτοῖτον, vel *Bituitum*, Gallorum ducem, memorat Noster, Mithr. 812. l. 74. & 84. εἴτα τὸν πρεσβ. Sicut in Notis verba hæc citavit Ursinus, sic dedit Bav.

XIII. Apud *Ursinum* p. 352. ex eadem Celtica Historia. In cod. Bav. n. VII.

Lin. 8 sq. καὶ ὁ Ῥωμαίων ὑπατος Παπίριος Κάρεων. „Livijs in Epitoma libri LXIII. *Cimbri, gens vaga, populabundi* in

Illyricum venerunt. Ab iis Papirius Carbo Cos. cum exercitu fusus est. &c. Julius Obsequens, in libro de Prodigiiis: *C. Cæcilio, Cn. Papirio Carbone Cos. Cimbri Teutonique, Alpes transgressi, sædam stragem Romanorum sociorumque fecerunt.* Strabo quoque libro V. [p. 214.] Cn. Carbonem ad Norejam oppidum inani conatu cum Cimbris conflixisse scribit his verbis: εἰς Νωρήϊον πόλιν, περὶ ἣν Ἰναῖος ὁ Κάρβων συμβαλὼν Κιμῆριος οὐδὲν ἔπραξεν. Videndus Vellejus libro II. [c. 12.] Eutropius [IV. 10.]¹ URSINUS. *Cimbros Teutonisque, armorum consiliorumque & fortunæ socios, conjunctim plerumque nominare solent Scriptores.* (Confer, præter jam citatos, Cæf. B. G. I. 33. Plutarch. Cæf. p. 716. C. & in Mario 411. B. &c. Epit. ex App. libro de reb. Gall. p. 76.) Utrum ad *Teutonos* solos hanc rem, de qua in fragm. hoc agitur, retulerit Appianus, an compilatoris culpa solorum *Teutonorum* fiat mentio, definire non possumus. De eisdem populis breviter supra in Epitome hujus libri p. 73. dictum est, neque tamen ibi nomina populorum adjecta. *Cimbrorum* latrocinia & cladem nominatim, sed obiter, tetigit Noster Illyr. c. 4.

Pag. 85.

L. 14 sq. ξένους . . . φίλους. φίλους h. l. ut frequentissime aliàs, intelligi συμμαχους, *socios*, res ipsa docet. Itaque ξῆνοι sunt, qui *amici* (vel *hospites* & *amici*; cf. Cæf. B. G. I. 31. 7.) *populi Rom.* erant adpellati. Similique ratione passim Livius inter *amicos* & *socios* pop. Rom. distinguit; velut XLV. 25. ubi de Rhodiis ait: *ita per tot annos in amicitia fuerant, ut sociali foedere se cum Romanis non inligarent, - ne spem regibus absunderent auxilii sui.*

Pag. 86.

L. 17. ὁ δὲ ἐπαινέσας. „Ita legendum, cum οὐδὲ ἐπαινέσας sit in exemplari.” URSINUS. Emendationem Ursini confirmat cod. Bav. qui & L. 20. & L. 25. probas lectiones αὐτὸς & ὑπὸ suppeditavit.

XIV. Lin. 29. Ὁ δὲ τοῖς σώμασι τῶν Κιμῆρων κ. τ. λ. Ad Marium, Cimbrorum victorem, hoc referendum putavi. Pag. 87.

L. 30. πολύχρηστα εἶναι δοκῶν. Sic recte legebatur quoque apud eundem Suidam, voc. Κιμῆρων, ubi totidem verbis

Pag. 87. fragmentum hoc repetitur. Ex rapinis ditatos fuisse Cimbros, probabile erat.

XV. Apud *Ursinum* p. 352 sq. Bav. n. VIII.

Lin. 31. „Ὅτι ἔθνη δύο λεγόμενοι καὶ ἐλθόντες. Ex eodem Celtico hoc quoque fragm. translatum est, ad cujus intelligentiam videndus Cæsar libro I. de Bello Gallico. Pro λεγόμενοι videtur legendum Τηγυρινοὶ, ut est apud Plutarchum in Cæsare, & apud Cæsarem ipsum libro I. de B. G.” **URSINUS.** Cf. supra, Epit. Rer. Gall. p. 74.

L. 33 sq. διετίχισιν ὅσα --- σταδίους μάλιστα. „Ita emendavimus ex Cæsare, apud quem ita scriptum est in libro I. [c. 8.] *Interea ea legione, quam secum habebat, &c.*” **URSINUS.** Eodem prorsus modo locus hic in cod. Bav. legitur, ut eum exhibuit Ursinus.

L. 36 sq. ἀποκριναμένων δὲ . . οὐ διδόναι. „Ex Cæsare; apud quem est in eodem libro: [c. 14.] *Divico respondit, ita Helvetios a majoribus suis institutos esse, uti obfides accipere, non dare consueverint.*” **URSINUS.**

Pag. 88. *L. 41.* Καὶ γίγνεται Λαβιήνων τὸ ἔργον εὐμαρές. Sibi ipsi victoriam de Tigurinis reportatam tribuit Cæsar I. 12. nullam Labieni mentionem faciens. Labienō tamen in Epitome quoque hujus libri Celtici p. 74, 52 sq. adscribitur illa victoria. Cum Appiano consentit Plutarch. in Cæs. p. 716. D. Paulo ante, *Ead. lin.* ἐς δισφυρίους dedit Bav. & ignorat alteram lect. ὥς, qua numquam in ea significatione utitur Appianus. Atque ἐς **URSINUS** quoque probavit, scribens: „Placet ἐς δισφυρίους.”

XVI. Apud *Ursinum* p. 353. Bav. n. IX.

Lin. 45. Ὅτι Αἰριούιστος, Γερμανῶν βασιλεὺς. „Cæsar libro I. de Bello Gallico [c. 31.] *Ariovistus*, inquit, *rex Germanorum &c.* Videndus Livius in Epit. lib. CIV. Est autem hoc fragmentum sumtum ex eodem Celtico.” **URSINUS.** — Adde Cæs. I. 35. De Ariovisto vide etiam supra, Epit. rer. Gall. p. 74 sq.

Pag. 89. XVII. Apud *Ursinum* ibid. „Ex eadem Celtica historia hoc quoque fragm. descriptum est. Ad ejus intelligentiam

videndus Cæsar [I. 42-47.] & Plutarchus in Cæsare [p. 716 sq.]”
 URSINUS.

Pag. 89.

XVIII. Apud *Ursinum* p. 353 sq. Bav. n. X.

Lin. 58. Ὅτι Οὐσιπέται . . καὶ Τεργχέαι. „ Hoc fragm. ex eod. Celt. depromptum est. Pro Οὐσιπέται, Plutarchus habet Ἰπας, [p. 718. D. οὐς Ἰπας, corruptum ex Οὐσιπέτας.] & pro Τεργχέαι, Τεντερίδας. Cæsar lib. IV. [c. 1.] *Ufipetes Germani, & item Tenchtheri.* In exemplari msp̄to Appiani erat Ἀντίται, corrupte prorsus.” URSINUS. Bav. quoque Ἀντίται dabit, sed mox propius vero ταῖς οἰσυπέταις.

L. 59. σφετέροις ἰππέυσιν ὀλιγοσίοις τρεψ. . . πενταμισχιλίους. „ Ita legendum ex Cæsare, apud quem scriptum est in lib. IV. [c. 12.] *At hostes, ubi primum nostros equites conspexerunt, quorum erat quinque millium numerus, cum ipsi non amplius octingentos equites haberent, &c.*” URSINUS. ὀλιγοσίους, perperam dat Bay. & sic fortasse quoque erat in msp̄t. Urfini.

L. 61 sq. τοὺς πρόσθεις κατασχόν. „ Cæsar IV. [13.] *quos sibi Cæsar oblato gavissus retineri iussit.*” URSINUS.

Lin. 63. „ ὡς τεσσαράκοντα χιλιάδας τούτων συγκοπήναι. Pag. 90. Ita magis placet, quam ut est apud Plutarchum [p. 718. E. F.] τεσσαράκοντα μυριάδες, vel, ut apud Cæsarem: [IV. 15] Cum hostium numerus capitum cccxxx millium fuisset.” URSINUS. Licet consentiat h. l. codex Bav. cum msp̄t. Urfini, tamen, quoniam cum Cæsaris & Plutarchi exemplaribus consentit Epitome rer. Gall. p. 76, l. 79 sq., reponendus utique hoc etiam loco numerus ille fuit: quo numero non soli illi, qui arma ferebant, comprehenduntur, sed omnino *capita*, ut ait Cæsar, στρατεύσμοι τε καὶ ἀσπράτευτοι, ut diserte Appianus l. c. monet.

L. 64 sq. Κάτωνά τε ἐν Ρώμῃ τῶν τις συγγραφίων φησὶ. „ Totidem fere verbis Plutarchus: [l. c.] Γανύσιος δὲ λέγει, Κάτωνά, τῆς βουλῆς ἐπὶ τῇ νίκῃ ψηφισμένης ἑορτῆς καὶ θυσιᾶς, ἀποφύηνασθαι γνάμν, ὡς ἐκδοτέον ἐστὶ τὸν Κάισαρα τοῖς βαρβάροις &c. Apud Appianum mendose legebatur Κάτωνά τε, & alia, quæ ex Plutarcho emendavimus.” URSINUS. Κάτωνά recte dedit

Pag. 90.

Bav. sed mox idem mendose γνώμην συνενεργεῖν, ἐνδοῦναι &c.
 — Τανύσιον legendum esse apud Plut. pro Γανύσιον, Vossius
 monuit de Hist. Lat. lib. I. c. 12. p. 59. ut *Tanufius Gemini* r,
 Annalium scriptor, & apud illum & apud Appianum h. l. in-
 telligatur.

✓ L. 67 sqq. Ὁ δὲ Καῖσαρ ἐν ταῖς ἰδίαις ἀναγραφαῖς
 τῶν ἐφημέρων ἔργων φησὶ, τοὺς Οὐσιπίτας . . . Φάναι·
 πρόσβεις εἰς τοὺς ἐκβαλόντας Σουήβους ἀπεσπλάκναι.
 „ Locus est in libro IV. de Bello Gallico, quem citat etiam
 Plutarchus.” URSINUS. Quæ apud Plutarchum (p. 718.
 D. E. cap. 22.) leguntur: περὶ δὲ τῆς πρὸς τοὺτους γενομένης μάχης
 ὁ μὲν Καῖσαρ ἐν ταῖς Εφημερίσι γέγραπεν, ὡς οἱ βάρβαροι,
 διαπρεσβεύόμενοι πρὸς αὐτὸν, ἐν σπονδαῖς ἐπιθοῖντο καθ’ ἑδῶν, καὶ
 διὰ τοῦτο τρέψαντο τοὺς αὐτοῦ, πεντακισχιλίους ὄντας ἰππεῖς, ὁκτα-
 κοσίοις τοῖς ἐκείνων, μὴ προσδοκῶντας· εἴτα πέμψαν ἐτέρους πρὸς
 αὐτὴν, αὐτῶν ἐξαπατῶντας· οὗς κατασχὼν κ. τ. λ. his quidem
 bene convenit cum eis quæ apud *Cæsarem* in *Commentariis*,
 lib. IV. c. 7-13. uberius exposita legimus. Itaque RUALDUS,
 in *Animadversionibus ad insigniora σφάλματα Plutarchi*,
 Animadv. XXI. quum, nullum esse dubium, dixisset, quin
 ex eisdem Cæsaris *Commentariis* eam narrationem Plutarchus
 transtulerit, hoc tantum nomine eundem reprehendit, quod
infcite, ut ait, *Commentarios* illos Εφημερίδας *Græce* ap-
 pellarit. Nam quum, quos *Commentarios* Latini vo-
 cant libellos memoriales, qui summa capita rerum gestarum
 complectuntur, eos ὑπομνήματα vel ἀπομνήματα proprio
 vocabulo, usu scriptorum omnium (& in his ipsius Plutarchi
 atque etiam Appiani) recepto, Græci adpellent; non debue-
 runt, inquit, *Commentarii* illi, quibus res annorum plurium
 a se in Gallia gestas tantum observato cujusque anni ordine
 Cæsar perscripsit; Εφημερίς vel Εφημερίδης a Plutarcho dici;
 quoniam in Ephemeridibus non per annos, sed per dies sin-
 gulos, res gestæ commemorantur, ut docet A. Gellius V. 18.
 [his verbis: quum non per annos, sed per dies singulos, res
 gesta scribuntur, ea historia Græco vocabulo Εφημερίς dici-
 tur.] & Suidas: Εφημερίς, τῶν ἐφ’ ἐκάστης ἡμέρας συμπεπληγῶν

ἀπογραφῇ. His rationibus, quibus non nimium tamen equidem tribuerim, aliam causam adjecit atque adeo præmisit Rualdus, cur inscite a Plutarcho Commentarios Cæsaris *Ephemeridas* dictas contendat; quam causam, quoniam ad iudicandum de Appiani loco in quo versamur haud parum confert, ipsis RUALDI verbis adferre juvabit. „Prima, inquit, causa est, quod, cum laudat Cæsaris Ephemeridas, peritum lectorem sane inducit, & aperte suadet, adeat illud Cæsarianum opus, cui titulum *Ephemeridem* vel *Ephemeridas* ipse auctor fecerat, & quod hodie quidem desideratur, Plutarchi autem exstabat temporibus: siquidem Maurus Servius Honoratus, Plutarcho paulo junior, (sub Hadriano scripsit) ejus late meminit in suis ad Virgilianam Poësin doctissimis Commentariis, & Historiam expromit inde in XI. Æneid. [v. 743.] *C. Julius Cæsar, cum dimicaret in Gallia, & ab hoste raptus equo ejus portaretur armatus, occurrit quidam de hostibus, qui cum nosset; & insultans ait: Cecos, Cæsar; quod Gallorum lingua, Dimitte, significat: & ita factum est, ut dimitteretur. Hoc autem ipse Cæsar in Ephemeride sua dicit, ubi propriam commemorat felicitatem.* Historiam totam adscripsi, ut appareat, Servium aliud opus intelligere, quam cui *Commentarii Cæsaris* titulus est, in quibus videlicet ea nulla plane reperitur.”

Hæc in Plutarchum Rualdus. Nos vero de Appiano quid dicemus? qui primum, ad quam provocat Cæsaris scriptio-nem, eam non simpliciter *Εφημερίδας*, sed pluribus etiam significantioribusque verbis τὰς ἰδίαις ἀνογραφαῖς τῶν ἐφημέρων ἔργων adpellat; deinde ea referentem Cæsarem inducit, quæ in ejus Commentariis, qui ad nos pervenerunt, non solum nusquam leguntur, sed manifeste etiam ab his, quæ ibidem legimus, dissentiunt. Nam ad primum illud quod adtinet, quamvis lubens concedam, nimium fortasse quodammodo Rualdum fuisse in premenda nativâ ac stricta significatione nominis *Εφημερίδων*, ac posse illo titulo, si latiori quodam sensu vocabulum accipias, utcumque insigniri illud etiam exponendarum rerum gestarum genus, quod in Commentariis

Pag. 90.

fuis Cæsar secutus est; Appianus tamen, si, Commentariorum Cæsaris mentionem faciens, nescio qua causa *Ἱππομένητων* titulo uti nolebat, quo & alii Græci Scriptores utuntur, & ipse de Augusti Commentariis loquens usus est, (Civ. IV. p. 674. Illyr. p. 849.) eo difficilius poterit excusari, quod, quum saltem *ἀναγραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων* dicere debuisset videatur, diserte *ἀναγραφὰς τῶν ἐφημέριων ἔργων*, *actuum dierum* (vel rerum de die in diem a se gestarum) *consignationem* maluit dicere. Jam vero quod Appianus scriptum a Cæsare ait: „Usipetes atque Tenchtheros Cæsari dixisse, *σε ad Suevos, a quibus domo pulsi fuissent, misisse legatos, eorumque responsa expectare,*” id sane in Cæsaris Commentariis, quamquam ibi multus est Auctor in exponendis Usipetum & Tenchtherorum ad se legationibus eorumdemque vel postulatis vel responsis, (cap. 7-13.) frustra quæras. Contra, postremum barbarorum postulatam, priusquam Cæsarianos equites de improvviso adorti essent, hoc refert Cæsar, IV. 11. *petebant . . . sibi uti potestatem faceret, in Ubios legatos mittendi . . . Ad has res conficiendas sibi tridui spatium daret.* Neque vero multum proficiet, si quis pro *νηβους*, quod erat in mssis, non *Σουήβους*, ut Urfinus fecit, sed *Ουβίους* reponendum dicat: nam *ἐκβαλόντας*, quod adjicitur, ad *Σουήβους* refertur, qui Usipetes Tenchtherosque *sedibus suis ejecerant*, ad Ubios nil pertinet. Cf. Cæs. IV. 1 & 3 sq. Possis etiam *νηβους* ex *νήτους* fortasse corruptum suspicari, præsertim quum etiam *ταῖς* artic. pro *τοῖς* ex exemplari suo adferat Urfinus: ut insulæ illæ intelligantur, (Cæs. ib. c. 10.) quæ a Rheno, ubi Oceano adpropinquavit, (*Ῥήνου ἐς τὸν Ὠκεανὸν ἐκβάλλοντες*) efficiuntur: sed nec sic ulla pars difficultatis levata erit, quæ huic loco inest, si *Commentarios* Cæsaris ibi dicere voluisse Appianum statuamus.

Hæc mihi reputanti verisimile utique videtur, non *Commentarios Cæsaris*, sed (id quod & verba clare indicant & res ipsa monet) alterum ejusdem Cæsaris scriptum, quod Servius loco a Rualdo citato commemorans *Ephemeriden* diserte nominavit, apud Appianum h. l. (ac forte etiam apud

Plutarchum) debere intelligi. Nam quamvis sint viri docti (in his Davisius, Adnot. ad illud Cæsaris fragmentum, in edit. Oudendorp. p. 998 sq.) qui præcise negent, ullam umquam Julii Cæsaris scriptionem, diversam ab ejusdem *Commentariis*, existisse, quæ *Ephemeris* esset inscripta; tamen etiam atque etiam videndum puto, an Suetonii silentium opponi possit disertæ aliorum Scriptorum commemorationi. Quod autem inveniuntur codices mss̄ti, ipsos *Commentarios* Jul. Cæsaris hoc titulo exhibentes, *C. Cæsaris Pont. Max. Ephemeris rerum gestarum belli Gallici*; (quod Vossius monuit de Hist. Lat. lib. I. c. 13. cujusmodi etiam codicum duorum membr. ex Biblioth. Mediceo-Laurentiana meminit Montfaucon in Biblioth. Bibliothecar. T. I. p. 373.) ex eo tantum abest ut necessaria ratione colligi debeat, numquam existisse *Ephemeridem* Cæsaris diversam ab ejus *Commentariis*, ut potius, si ponas duo olim diversa Cæsaris opera, sed similis fere argumenti, in vulgus manasse, quorum alterum *Commentarii*, alterum *Ephemeris*, fuerit inscriptum, facillime intelligatur, unde permutatio illa titulorum in codicibus nonnullis orta sit. Jam in *Ephemeride* mirum esse non debet si in ejusdem rei narratione adjecta fuerint nonnulla, quæ absint a *Commentariis*, aut si ibi alia paulo aliter, quam in his, fuerint exposita; præsertim si Asinii Pollionis de eisdem Cæsaris *Commentariis* judicium illud, quod Suetonius c. 56. refert, cogitemus.

Lin. 75. περὶ τοῦ παρασπονδήματος ἀπολογουμένων. „Cæsar, [IV. 13.] *Simul, ut dicebatur, sui purgandi causa.*” URSINUS. Mox „pro ὑποπονήσας, corrupte erat in exemplari ὑποτομήσας.” IDEM.

XIX. *Res Britannicas* in hoc Libro de Rebus Gallicis adtigisse Appianum, ex Epitome hujus Libri, supra p. 76 sq. c. 5. intelligitur. Forfan huc pertinet Cæs. IV. 30.

L. 78 sq. ἐγκλημα ἔχοντας. Küsterus: „quippe quibus crimini dabatur.” Sed quamquam nonnumquam passive accipiatur ista phrasis, velut Annib. 298. 71. tamen active h. l. erat sumenda, ut Pun. 310, 91. Sic Thucyd. lib. I. c. 26. IV. 23.

Pag. 90.

Pag. 91.

Pag. 91.

XX. De *Q. Cicconis* periculo, in Nervii cum una legione hieimantis, vide Cæf. V. 38 sqq. De Cæfaris protectione ad eundem periculo eximendum, ibid. c. 48.

AD EXCERPTA ET FRAGMENTA

EX LIBRO V.

DE REBUS SICULIS

ET RELIQUARUM INSULARUM.

Pag. 92.

EXCERPT. I. Apud *Ursinum* p. 354. Bav. n. XI.

Lin. 1. Ὅτι ἀποροῦντες Ῥωμαῖοί τε καὶ Καρχ. „ Appianus in Proœmio Historiæ suæ, [c. 14.] meminit τῆς Σικελικῆς Ἰσθμίας : ex qua hoc fragmentum descriptum esse, constat ex annotatione ad oram exemplaris. Pertinet autem ad annum Urbis D V, in quo Polybius [lib. I. c. 59.] scribit Romanos, prioris anni naufragio afflictos, per quindecim annos sive (ut magis placet) quinque, mari abstinuuisse.” *URSINUS.* — Annus Urbis D V, ad quem fragmentum hoc pertinere ait Ursinus, ille annus est ad quem *Is. Casaubonus* in Synopsi Chronologica historiæ Polybianæ retulit id quod Polybius lib. I. c. 55. coll. cum cap. 59. scripsit, Romanos mari Pœnis (iterum) per quinque annos cessisse: scil. *Claudio Pulchro*, *L. Junio Pullo* *Coss.* quem eundem annum *Casaubonus* cum aliis annum Urbis D I V numerat. Ego vero, sicut in tota ratione Chronologica, quam ad marginem historiæ Appianæ adnotavi, ubicumque non ex Polybio, ex *Livio* aut *Dione Cassio* clare patebat ad quosnam Consules res quæque esset referenda, *FREINSHEMII* potissimum auctoritatem secutus sum, ita quidem ut Consules, ad quos ille res quasque refert, retulerim ad eos annos, qui eisdem Consulibus in Fastis *Almeloveenianis* respondent; sic Fragmentum hoc, in quo verſamur, ad eum annum retuli, quo *Freinsheimius* in Supplem. libri XVIII *Liviani* c. 47. Pœnorum ad *Ptoleniæum* legationem, de qua hic agitur, posuit; quo eodem anno, vel

exeunte anno superiore, Romani, calamitatibus maritimis adtriti, primum a paranda classe abstinuerunt, & in terrestribus copiis spes suas omnes reponere cœperunt, teste Polybio I. 39. Conf. Freinsh. l. c. cap. 43. & Casaub. Synopf. Chron. Is autem annus est, qui C. Aurelium Cottam, P. Servilium Geminum Consules habuit; Freinshemio quidem, sicut Casaubono & Pighio, annus Urbis 501, sed secundum Varronis computum, quem Fasti Almelov. sequuntur, A. U. 502. Hanc nostram rationem in Chronologicis versandi, in uno quodam exemplo, oblata occasione, enucleatius exponere libuit; quo & in aliis rebus, præsertim ubi dubii aliquid aut difficultatis subesse videatur, lector cujus id interest, vel me non monente, facilius intelligere possit, unde temporum notationes arripuerim.

Pag. 92.

L. 7. Τῷ δὲ ἢ ἔς τι Ρωμαίους καὶ Καρχηδονίους Φιλία. „ Ita scribendum; cum in exemplari mspto non satis emendate hic locus legatur.” URSINUS. Fortasse pro ἔς τι fuit ἔσται, quod est in Bav. De Ptolemæi Philadelphi cum Romanis amicitia conf. Liv. Epit. XIV. Dionem Cass. in Excerpt. de Legat. & quos ad Dionem citavit Reimar. T. I. p. 61. Legationis hujus Carthaginiensium ad eundem Ptolemæum mentio, præter hunc Appiani locum, in ceterorum Scriptorum reliquiis nusquam, quod sciam, reperitur.

EXCERPT. II. Apud *Ursinum* p. 354-356. In cod. Bav. n. XII. Pag. 93.

Lin. 11. Ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι δις ἐν τῇ γῇ. „ Hoc quoque fragmentum ἐκ τῆς Σικελικῆς ἱστορίας depromptum esse cognovimus ex annotatione ad oram libri mspti. Pertinet autem ad annum DXXI, in quo petentibus Carthaginiensibus pax data est.” URSINUS. In Excerpto hoc res atque tempora nonnihil turbavit permiscuitque Compiler. L. *Lucretius Catulus* Consul, qui haud procul initio hujus fragm. (l. 14.) commemoratur, A. U. 512. bellum Punicum I. confecit, & pacem Carthaginiensibus dedit, confirmatam a pop. Rom. anno seq. 513, & fœdere sancitam; de qua pace agitur cap. 2. hujus Excerpti, p. 94 sq. Conf. Polyb. I. 62 sq. Liv. Epit. XIX.

Pag. 93.

& lib. XXX. c. 44. Sed multo ante confectam hanc pacem, *M. Regulus* cum Pœnorum legatis Romam erat missus. Captus fuerat Regulus A. 499: &, *non ita multo post* Romam a Pœnis missum fuisse, Appianus scribit Pun. c. 4. Id autem proxime post cladem Pœnorum A. U. 503. a Metello Cos. acceptam factum esse, sive eodem anno, sive anno seq. 504. C. Atilio, L. Manlio Consulibus, discimus ex Liv. Epit. XVIII. coll. cum initio Epit. XIX. tum ex Orofio IV. 10. Zonara VIII. 15. Eutrop. II. 11. Adde Dion. Cass. T. I. p. 62. Exc. 149. & ibi Reimar. De *Reguli* autem *supplicio* vide quæ monuit Palmerius ad Appiani Pun. c. 4.

L. 14. Λουτατίου dedit Bav. L. 16. ἐπὶ βραχυτέροις. Sic ἐπὶ μετρίοις τισὶ in eadem re Dio loc. modo cit. Opponitur ἐπὶ πλείοσι, apud Nostrum p. sq. l. 26.

L. 19. ὑπολειφθεὶς δὲ τῶν πρέσβων. „Videtur deesse adverbium ὑπὸ, ut sit, ὑπολειφθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν πρέσβων.” URSINUS. — Præpositione illa ὑπὸ, quæ in contextum quoque Urfinianum fuit recepta, nullo modo opus est. ὑπολείπασθαι notat *subsistere, remanere*, ut apud Xenoph. Cyrop. I. 4. 27. & jungitur genitivo casui. Sic Demosth. contr. Midiam, p. 569. edit. Reiskii, ὑπολειφθεὶς τοῦ στόλου, *quum substitisset & remansisset a classe*, contra mandatum quod datum erat trierarchis, ne se cum navi quisque sua a classe sejungerent.

L. 20. τετρῦσθαι. Conf. ad p. 45, l. 16. In τετρῦσθαι tamen h. l. cum Urfino convenit Bav. & sic apud Suidam & apud Herodot. I. 22. editum est.

Pag. 94.

L. 31. „Συρακοσίους δὲ. Ita emendavimus, cum pro Συρακοσίους in exemplari Συρακουσῶν male scriptum esset.” URSINUS. Operæ tamen in officina Plantiniana, ut sæpius alibi, sic rursus h. l. non obdixerunt Urfino; nam Συρακουσῶν δὲ in contextu expressum est. Συρακουσίους autem recte dedit cod. msp. Bavar.

L. 34. Εὐδοϊκά. Parum interest, hanc formam, an alteram Εὐδοϊκά, præferas. Simplici vocali in penult. non solum h. l. cum Urfino, sed & Pun. 370, 20. & 377. 29. constanter codex Bav. utitur: & sic apud plures scriptores vulgo scri-

ptum nomen illud legitur. Sed quum diphthongum *ei* diferte requirant Steph. Byz. v. *Εὐβοία* & Etymol. v. *αἰδοῖος*, eademque Pun. 370, 20. editi cum mssis nostris omnibus, excepto uno Bavarico, & rursus Syr. 595, 3. Aug. & Ven. dederint; prætuli hanc formam, quam & Syr. l. c. H. Stephanus repositam maluerat.

Pag. 94.

L. 39. *ἰν αὐτῷ*. „Ita legendum, cum *αὐτῇ* corrupte sit in exemplari.” URSINUS. Eadem menda laborat mf. Bav.

L. 41. *ὁ σ ο υ Καρχηδόνιοι κατέχον*. Sic dedi ex Bav. De regimine verbi *κατέχον* apud Nostrum, vid. Adnot. ad p. 10, l. 59 sq.

Pag. 95.

L. 43 sq. *στρατηγὸν ἐτήσιον ἔπεμψεν εἰς Σικελίαν*. „Satis patet vel ex hoc Appiani loco, Siciliam hoc bello populi Romani provinciam factam esse, regno Hieronis Syracusani excepto.” URSINUS. L. 44. *τὸν Συρακ. τυρ*. Concinnio rem prætuli lectionem: eaque ratione constanter utitur Appianus in substantivi cum substant. constructione.

L. 47 sqq. *καταλυθέντος δὲ τοῦ πολ.* Conf. Hisp. c. 4. & Pun. c. 5. Ceterum quæ hoc CAP. III. hujus Exc. continentur, rectius fortasse ad A. U. 514. retuli in libro de reb. Punicis. Et ad marginem CAP. II. pag. præc. rectius adscriptus fuisset A. U. 513. quo anno confectam illam pacem ex Polybio Livioque constat.

L. 49. „ὅσας ὑπίσχη αὐτοῖς. Ita emendavimus, cum in exemplari *ὑπίσχη τοῖς* mendose scriptum esset.” URSINUS. „Non melius Bav. Sed ipsum mendosum *ὑπίσχη* quo pacto probare potuerit Ursinus, non video. Omnino *ὑπίσχητο* fuit reponendum, quod in eadem re recte legitur Hisp. p. 105. l. 64.

L. 51. *στρατείας*. Cf. ad p. 13, 90.

L. 62. *ἐπικαλοῦντο*. „Ita scribendum, cum in mspto corrupte sit *ἐπικαλοῦντων*.” URSINUS. Recte Bav. qui & L. 66. verum dedit, *εἰς Λιβύην*.

Pag. 96.

EXCERPT. III. Apud *Valesium* p. 558. & ap. *Suidam*, v. *Επικύδης*. De Argumento confer Livium lib. XXIV. passim, præcipue c. 29.

Pag. 97.

Lin. 74 sq. μόνοι Συρακ. σφίσιν αὐτοῖς ἀνακαινίσαιαν.
 Vide Liv. XXIV. 29. μόνοι abest a Suidæ edit. mediol. &
 Porti. Pro ἀνακαινίσαιαν, apud Suid. est ἀνακαινώσαιαν, emen-
 dandum ex hoc Exc. Valefiano; quod ibi adnotare oblitus est
 Küfterus. L. 78. αὐτὸν Ἰπποκρ. Suidas, αὐτῶν Ἰπποκρ.

EXCERPT. IV. Apud *Valefium* pag. ead. 558. Adscripti
 annum, quo per prodicionem captæ sunt Syracusæ; quo
 eodem etiam anno Hippocrates, Marcellum Syracusis oppu-
 gnans, peste absumtus est, ut refert Liv. XXV. 26. Siculo-
 rum querelas de crudelitate Marcelli vide apud eundem
 Livium XXVI. 30.

Lin. 84. μὴ διαλύσασθαι χωρὶς ἀλλήλων, numquam alteros
 absque altero pacem esse composituros. Hanc esse vim pu-
 tavi horum verborum. Non solum διαλύειν τὸν πολέμον dici-
 mus, verum etiam absolute, διαλύσασθαι, componere bellum,
 pacem facere. Conf. Civ. I. p. 95, 92. Sed malim h. l. δια-
 λύσασθαι in futuro, quod tempus frequentissimo librariorum
 lapsu cum Aoristo solet commutari. VALESIIUS: numquam
 alterum ab altero discessurum. Sed id Græce esset, μὴ
 διαλυθήσεσθαι ἀπ' ἀλλήλων.

Pag. 98.

EXCERPT. V. Apud *Valefium*, pag. ead.

EXCERPTUM VI. DE REBUS CRETICIS. Apud
Ursinum p. 371 sq. In cod. Bavarico est n. XIII. nec tamen
 ibi exstat integra hæc Ecloge, sed prætermisso initio ab his
 demum verbis incipit, (pag. 98 extr. sq.) Ψηφισαμένων δὲ Ρω-
 μαίων &c.

„De hoc Fragmento parum constat, ex quo libro de-
 promptum sit. Ad oram exemplaris, περι Κρήτης, tantum
 notatum erat. Opinor autem, bellum hoc Creticum in Ma-
 cedonicum librum ab Appiano conjectum fuisse.” URSINUS.
 — At quum diserte monuerit Photius (vid. supra, hoc vol.
 p. 5. l. 39 sq.) *Quintum Appiani Librum* inscriptum fuisse
 Ρωμαϊκῶν Σικελικὴν καὶ Νησιωτικὴν, ἐπὶ πρὸς τοὺς Σικελοὺς
 καὶ Νησιώτας, *Historiam SICULAM & INSULAREM*, quod res
 tam in Sicilia, quam in ceteris Insulis (illis, puta, quas
 ἐξαιρέτως

Ἐκμύτως *Majores insulas* adpellari Appianus dixerat in Præf. c. 5.) *gestas* complecteretur; consentaneum est, in eodem Libro, post *Res Siculas*, præter aliarum Insularum historiam, peculiari titulo ΠΕΡΙ ΚΡΗΤΗΣ, DE CRETA, res in illa Insula a Romanis *gestas* exposuisse. Quem Titulum non solum ex Urfini exemplari novimus, ad cujus oram adscriptus ille erat huic fragmento; sed eundem ipse etiam Appianus citavit, Libro de Rebus Illyricis c. 6. Qui rei accedit, quominus dubitari debeat ex illo V^{to} Appiani Libro Eclogam hanc *de Rebus Creticis* esse excerptam, quod in codice Bavarico idem hoc Fragmentum locum occupet proximum post Eclogas de Rebus Siculis, præcedatque eas quæ ex Sexto Libro, de Rebus Hispaniensibus, excerptæ sunt. Parique ratione Eclogam nostram VII. p. 100., quæ in Peiresciano codice Excerptis de Rebus Siculis, quamquam cum Sicilia argumentum illius nihil commune habet, subjecta adnexaque erat, probabile admodum fecit Valesius, esse ex illa ejusdem V^{ti} Libri parte, quæ de *Cypro insula* agebat, depromptam. Quemadmodum vero Appianus, sic jam ante eum Diodorus Siculus, primum Siciliae tum reliquarum Insularum historiam uno eodemque libro complexus est, quem pariter Νησιωτικὴν (βίβλον) inscripsit: est autem & apud ipsum Liber quintus, ubi vide initium cap. 2.

Lin. 91. Ὅτι Κρήτη ἐξ ἀρχῆς ὑννοικῶς ἔχειν ἰδέναι Μιθριδάτη. — „Florus, in hujus belli Historia, [lib. III. c. 7.] hæc de Creta insula ad hunc locum pertinentia scribit: *Favisse [Creta] Mithridati videbatur: hoc placuit armis vindicare. Primus invasit insulam M. Antonius, cum ingenti quidem victoria spe atque fiducia, adeo ut plures catenas in navibus, quam arma, portaret. Dedit pœnas vecordia. &c.*”
URSINUS. Adde Liv. Epit. XCVII.

L. 92. καὶ αὐτῷ μισθοφορῆσαι. „In exemplari abundat adverbium ὑπὲρ: nam habet, ὑπὲρ αὐτῷ μισθοφορῆσαι.” URSINUS. — Suspiciari quis posset, ὑπ’ αὐτῷ μισθ. *sub eo stipendia fecisse*; sed magis placet Urfini emendatio. Sic Hisp. 105, 63. μισθοφοροῦσιν οἱ: & rursus p. 137, 8 sq. Μάγων ἐμισθοφόρων.

Pag. 98.

Similiter Dio p. 82, l. 54. edit. Reim. οἱ τῷ Μιθριδάτῃ μισθοφοροῦ-
σαντες. &c.

L. 93. τοῖς πλεῦσαι. „Pro πλεῦσαι, ut nos emendavi-
mus, exemplar habebat πλεονάσαι, ut opinor, corrupte.”
URSINUS. At hoc quidem loco nulla causa fuit, cur
corruptam rejiciendamque Ursinus putaret lectionem, quam
liber misptus dabat. Et video, *me auctori restituere debuisse,*
in ipsumque contextum recipere, verbum illud πλεονάσαι;
cujus ne mentionem quidem a me in Notis textui sub-
jectis factam doleo. Similiter enim de eadem re Noster,
Mithr. 734, 73. ληστήρια. . . πλεονάσαντα τότε μάλιστα.
Civ. II. p. 174, 10. ληστήριων τότε μάλιστα πλεονασάτων.

L. 95. ὑπὸ Μάρκου Αντωνίου. „Ita legendum, cum in
exemplari sit Γαίου Αντωνίου. Mendose etiam Diodorus Sicu-
lus in fragmentis habet Λευκίου Αντωνίου. [Sic & ibid. codex
Bav. sed in editis correctum est ab Ursino p. 332. & T. II.
p. 631. edit. Wesseling.] Nam M. Antonium, Triumviri pa-
trem, primum contra Creteneses rem gessisse, cum ex aliis,
tum ex Appiano satis constat in hoc ipso fragm. in quo infra
scriptum est, καὶ ὅδε ὁ πατὴρ Μάρκου Αντωνίου. Livius etiam
in epitoma lib. 97. Marci prænominē Antonium afficit, cum
de bello Cretico ita scribit: *Marcus Antonius prætor bellum
adversus Creteneses parum prospere gestum morte sua fini-
vit.*” URSINUS.

L. 99. „χρηματίσαι δὲ ὅμως διὰ τὴν πρῶτην Κρητικὴν.
Plutarchus etiam [in Anton. p. 915. cap. 1.] scribit, *M. Anto-
nium* hunc, ob rem cum Cretensisibus gestam, *Creticum* ap-
pellatum fuisse. Sed pro *χρηματίσαι*, libentius *κληθῆναι*
reponerem.” URSINUS. Quod repositum malle se professus
erat Ursinus, id ipsum typographus ejus in contextu expref-
sit, rejecta lectione quam scriptum exemplar dabat. De qua
novatione rursus oblitum me esse video in Notis contextui
nostro subjectis monere lectorem: quum non monere solum
de ea re debuerim, sed & recta revocare lectionem codicis
mispti, temere loco suo motam. Nam quamvis nunc nobis
non succurrat alius Appiani locus, quo verbum *χρηματίζειν*

idem valeat quod *αληθῆναι*, *audire, vocari, adpellari*; tamen a probatis Scriptoribus hac notione usurpari verbum illud abunde docent loca ea, quæ ex Plutarcho & Polybio H. Stephanus (Thef. T. IV. col. 607. med.) in eandem sententiam protulit; quibus facile alia loca adjici possent.

L. 5. *Λαοσθέν* hoc loco, ut deinde, dedit Bav.

L. 10. *καὶ νικᾷ μὲν ὁ Μέτελλος ἐν Κυδωνίᾳ Λαοσθέν.* Florus: [III. 7.] *Metellus deinde totam insulam igni ferroque populatus &c. & mox: victisique Lathene & Panare, Cydonæ ducibus, victor rediit.*

L. 15. *καὶ οἱ Κρήτες εἰς Πομπήϊον &c.* „Florus: *alii deditionem suam ad Pompejum absentem mitterent.*” URSINUS.

L. 17. *ἐπιτεφύειν* dedit Bav.

L. 21. *ὁ δὲ οὐ Φροντίδας.* „Ita legendum, pro *οὐδὲ οὐ Φροντίδας*, ut est in exemplari [& in Bav.]” URSINUS. Pag. 98.

L. 23. *καὶ Κρητικὸς ἐκλήθη ὄδε.* „Ad oram libri, pro *οὗτος* emendatum est *ὄδε*. [Id ipsum in contextu exhibet Bav. recte, & congruenter usui Appiani.] Livius in epitoma libri 99. [XCVIII.] *Q. Metellus pro Cos. bello sibi adversus Cretenfes mandato, Sydoniam [Cydoniam] urbem obsedit.* Ex hoc Livii loco, & ex Appiani *ἐν Κυδωνίᾳ*, & *τὴν Κυδωνίαν*, *Cydoniam & Cydoniæ* apud Florum legendum videtur.” URSINUS. Pag. 99.

EXCERPT. VII. Apud Valesium p. 558.

Liri. 30. *Μυστηρίων ἀγομένων.* „Sacra bonæ Dææ intelligit, quæ *mysteria* etiam appellat Cicero lib. V. Epist. 21. ad Atticum, & lib. VI. Epist. 1. *Faciesque me in quem diem Romana incidant mysteria certiore.* Porro, qua occasione in hoc libro de hoc Clodii adulterio sit locutus, obscurum est: nisi forte narrabat hoc loco, *quo modo CYPRUS insula in ditionem populi Romani venisset rogatione Clodii.* Hic enim Liber *de Insulis* agebat, inscriptusque erat, *Ρωμαίων Σικελικὴ καὶ Νησιωτικὴ*, teste Photio.” VALESIUS. Conf. Annotata ad initium Excerpti præcedentis. Eadem occasione etiam de Clodii translatione ad plebem ex ordine patricio

Pag. 100.

dixisse videtur Appianus; quam rem præteriens epitomator, epitheton solum ἰ πατρίκιος, non nimis quidem apte, ex illa narratione huc traxit.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIBRUM VI.

DE REBUS HISPANIENSIBUS.

Pag. 101.

CAP. I. Lin. 1. Ὅρος ἐστὶ Πυρήνη.

„Mirari lector non debet quod quum unus interpret, Franciscus Beraldus, *Pyrenæus mons* dixerit, ab altero, Cælio Secundo, *Pyrenæi montes* dictum sit: nec existimare, aliam hunc quam illum scripturam sequutum esse, sed Latinis usitata & trita etiam appellatione uti voluisse. Ac pro hoc interprete & istud facere dici potest, quod illud quoque plurale nomen Πυρηναῖα ὄρη ipsemet Appianus agnoscit, pag. 263. [nobis p. 120, l. 18.] & 315. [232, 63.] Atque adeo alter quoque interpret p. 270. [135, 75.] ubi Πυρήνην legimus, Pyrenæos montes dicit. Vocavit autem Pyrenen cum Græcis & Silius, & alibi montem Pyrenæum.” H. STEPHANUS.

Lin. ead. διήκων.

„Etiam si verbo παρῆκειν eum det usum alibi (sicut & in Præfatione [p. 4, 58.] videre est) quem hic verbum διήκειν habet, minime tamen de hac scriptura dubitandum est. Nec vero male illa Appiani verba a Secundo redduntur, *Pyrenæi montes a mari Tyrreno ad borealem Oceanum procurrunt*: etiam si alter *extendi* dicere maluerit: qui & *protendi* & *pertinere*, vel *porrigi*, dicere poterat.” H. STEPHANUS.

L. 3. Κελταί, ὅσοι Γαλάται τε καὶ Γάλλοι νῦν προσαγορεύονται.

— „Cælius Secundus, *Celta qui nunc Galli appellantur*, omittens Γαλάται: quod Beraldus non omisit, quippe qui vertit, *qui Galutæ & Galli cognominantur*, prætermittens tantum interpretationem adverbii νῦν; quæ addi debet,

quum ab Appiano frustra non adjiciatur, sicut nec in aliis plurimis hujusmodi locis: quorum unus est in fine hujus paginae, [nobis p. 102. l. 16 sq.] τῆς Ἰσπανίας νῦν ἀντὶ Ἰβηρίας ἐπὶ τινῶν λεγομένης. Estque observandum, Appianum, prae quovis alio historico diligenter de aliqua regionis aut urbis aut alius loci appellatione, quæ suo tempore introducta fuerit, aut alioqui nova sit, admonere: ut videre est pag. etiam sequente, [nobis 103, 32 sq.] de Carpeffo, quæ antea Tartessus dicta fuit.

„ Verum quadam de re lectorem commonefaciam, de qua ab utroque interprete dissentio. Quod enim ab Appiano scribitur, Κελτοὶ ὅσοι Γαλάται τε καὶ Γάλλοι νῦν προσαγορεύονται, ambo non aliter accipiunt quam si Appianus quovis *Celtas* aliis nominibus ἑὸ *Galatas* ἑὸ *Gallos* dici intelligeret. At ego eum, si hæc mens ejus fuisset, dicturum fuisse οἱ, non ὅσοι, arbitror; ideo autem voce ὅσοι usum esse, quod perinde sit ac si dixisset, Κελτῶν ὅσοι Γαλ. τε καὶ Γάλλοι νῦν προσαγ. Sic autem in ea quam præfixit toti suo operi Præfatione [p. 4, 58 sq.] dicit, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰονίου (ita enim scribendum hoc nomen litera ο, non ω, quamvis hæc, non illa, scriptura & in aliis sit hujus præfationis locis) παρήκουσα ἐπὶ πλείστον τῆς Τυρρηνικῆς θαλάσσης, μέχρι Κελτῶν οὓς αὐτοὶ Γαλάτας προσαγορεύουσι: quum alioqui Γαλατῶν, sed aliorum, paulo ante meminisset, scribens, Γαλάται τε καὶ Βιθυνοὶ, καὶ Μυσοὶ, καὶ Φρύγες. At Gelenius illud Γαλάτας in sua interpretatione prætermisit, & pro illis omnibus, μέχρι Κελτῶν οὓς αὐτοὶ Γαλάτας προσαγορεύουσι, tantum dicit usque Galliam. Atque ita contrarium ab eo fieri videmus ei quod fit a Cælio Secundo in illo historię Hispanicę loco: nam hic ex duobus nominibus *Galata* & *Galli* posterius hoc *Galli* omittit: at ille Galliam dicit, quum Galatarum appellationem habeat Græcum exemplar. Alioqui certe & Suidam, in nomine *Appianus*, dicentem audimus, Galatas esse Gallos: sicut & Celtos esse Germanos, sed Germanos qui Rhenum accolunt. Denique Appianum (ut ad illum Hispanicę historię locum revertar) de universis Celtis illa non dicere, ostendunt aperte quæ proxime sequun-

Pag. 101.

tur. Vide & annotationem quandam in locum historiæ Annibalicæ, qui legitur pag. 315. [nobis 232, 63.] nec non in locum hujus historiæ qui exstat p. 279. [153, 91.] de Celtiberis qui Belli cognominantur. Sunt alioqui & Galatæ iidem qui & Gallogræci, teste Appiano, [Mithr. 817, 69.] scribente: Γαλλογραικῶν μὲν, οἳ νῦν εἰσι Γαλάται Καππαδόκαις ὅμοιοι. Atque ut hic dicit Galatas Cappadocibus esse conterminos, sic in alio ejus loco [Mithr. 742, 4 sq.] Galatas & Cappadocas copulari videmus." H. STEPHANUS.

Si urgenda omnino esset vis illa restringendi, quam pronomini ὅσοι inesse monuit H. Stephanus; equidem cum Transrhenanos illos Celtas, quos in Præf. p. 6, 80. dixit, (conf. Adnot. ad p. 73, 26.) tum eos, quos Pyrenæum transgressos scribit cap. seq. denique Cisalpinos Gallos, respexisse Appianum putem; a quibus nimirum distinguendos hos Celtas significet, quos ab oriente Pyrenæi montis dicit habitare. Sed, non magnopere premendam istam emphasin esse, docere poterat alter locus, huic geminus, quem ex Præf. Appiani p. 4, 59 sq. ipse H. Stephanus adtulit, μέχρι Κελτῶν, οὓς αὐτοὶ Γαλάτας προσκαγορεύουσι: nam & aliàs sæpe numero pronomen ὅσοι nil aliud fere valere quam simplex relativum οἱ, satis notum est, & ab eodem quoque H. Stephano in Thef. T. III. 496. C. adnotatum. Ceterum verba illa Γαλάται τι καὶ Γάλλοι προσκαγορ. ita intelligenda puto, ut in lat. vers. expressi. Quos Romani Gallos, eosdem Græci (postquam nomen Κελτοί, quo antiquiores Græci constanter usi erant, paulatim antiquari cœpit) Γαλάτας vulgo vocabant; ad imitationem fere Romanorum, sed producentes paulisper nomen, & alteram literam λ ejicientes. Conf. Steph. Byzant. in Γαλάται. Numquam vero Gallos illos, quos h. l. Appianus significat (Pyrenæo, Alpibus, Rheno fluvio, mari mediterraneo oceanoque circumscriptos) Galatas vocarunt Romani; nec eosdem Græci, Appiani quidem ætate aut omnino ante quartum a Christo nato seculum, Γάλλους adpellarunt: vid. Cellar. Orb. Antiq. lib. II. c. 2. p. 163. Adeoque, si Γαλάται h. l. simpliciter, ut in Præf. 4, 60. dixisset Appianus, id latine non Galatæ, sed

Galli, fuerat reddendum. Sed quoniam nomen Γαλάται patebat latius, & ad Gallogræcos etiam pertinebat Asiam incolentes; Appianus nunc, ambiguitatem omnem sublaturus, nomini Γαλάται adjecit eam formam, qua Romani utebantur, & qua ipsius Appiani ætate (ex quo Galliæ Cisalpinæ nomen Augustus sustulerat) nullus alius populus designabatur præter illum ipsum quem hic intellectum Appianus voluit. — Neque vero vitio magnopere equidem vertam latinis interpretibus Sigism. Gelenio & Cælio Secundo Curioni, quod Gelenius in versione Præf. 4, 59 sq. verba illa μέχρι Κελτῶν οὐς αὐτοὶ Γαλάτας προσαγορ. simpliciter reddiderit, *usque Galliam*; aut quod Curio (in Versione Latina libri hujus de Rebus Hispaniensibus, quam Gelenianæ versionis reliquorum Appiani librorum a se primum editæ subjecit) verba ista de quibus quærimus, ὅσοι Γαλάται τε καὶ Γάλλοι νῦν προσαγορεύονται, omisso nomine *Galatae*, per hæc sola expressit, *qui nunc Galli appellantur*: (nam aliud pro alio posuit H. Stephanus, quum nomen *Galli* a Cælio Secundo omissum ait.) Scilicet quoniam latine hi scripserunt, in gratiam eorum qui Græca legere non possent, in historia Romana usum potissimum sermonis Romanorum spectarunt, & officio interpretis satis fecisse sibi visi sunt si sententiam omnino auctoris latine expressissent.

L. 5. ἀρχόμενοι μὲν ἀπὸ τοῦ Τυρρῆ. „Cælius Secundus: *a Tyrrheno similiter mari per Herculeas columnas circumduxi, adusque septentrionalem Oceanum*. Durum hoc *circumduxi*, nec fortasse satis Latinum in hoc aliove hujusmodi loco: ideoque magis placet Beraldica interpretatio.” H. STEPHANUS. Scilicet sic Beraldus: *quantum spatii est a Tyrrheno mari, ducto per Herculeas columnas in orbem ad septentrionalem oceanum ambitu*.

L. 8. καὶ ἰδυάτω σχιδὸν αἰπάντων. „Non debuit a Secundo prætermitti particula *σχιδὸν*, id est *prope*, sive *prope-modum*: sicut a Beraldo prætermissa non est. Dicimus autem proverbio Gallico, adjectionem hujus aut similis particulæ sæpe-obstare quominus quis mentiatur. Cæterum ἰδυάτω non minus libenter vertissem *maxime arduo*. [Et id ipsum

Pag. 101.

fortasse ponere in lat. vers. debueram. *Rectissimo* dederat Beraldus.] At vero *altissimum* cum Secundo male quis reddiderit; (qui tamen non singulari sed plurali utitur, montes hic quoque pro monte dicens;) quum possit altissimus esse mons aliquis, id est ὑψηλότατος, non tamen maxime arduus, id est ἰσχύτατος, sive ἐξοχώτατος, aut μέγιστα ὄρηος, & talis plane qualis est petra quam Homerus αἰγίλιπα vocare solet." H. STEPHANUS. At sicut ὄρηος idem etiam interdum valet quod ὑψηλός, (conf. Hesych. in ὄρηον) sic ἰσὺς eadem notione accipi posse visum erat. Quod autem σχιδόν addit, Alpes fortasse exceptas voluit.

L. 9. „Hæc verba, τοῦ δὲ περίπλου τοῦδε τὸ μὲν Τυρρ. &c. Cælius Secundus ita vertit, *Hæc igitur in orbem facta navigatione, usque ad Herculis columnas perveniunt gentes.* Longe aliter Beraldus, *Sed quum navibus circumiri possit, solum tamen Tyrrhenum pelagus incolæ navigant, ad col. Herculis.* Cui interpretationi potius subscribo: suspectum interim locum illum habens, & suspicans ita scriptum ab Appiano fuisse, τοῦ δὲ περίπλου τοιοῦδε ὄντος. Quam scripturam sequendo; ita verteretur, *Sed quum navibus ita circumiri possit;* vel, brevius, *Sed quum ita circumnavigari possit.* At vero illa Cæliana interpretatio neutri lectioni respondet." H. STEPHANUS.

Pag. 102.

L. 13. „Pro his, ταῖς ἀμπώτεσι τοῦ πελάγους συμπεριμένοναι, habes apud Cælium, *quod quidem (videlicet in Britanniam trajicere) accessus & recessus maris commoditate usi facilitate solent.*" H. STEPH. Beraldus: *nisi quando in Britanniam una cum æstu maris transvehuntur.* Cf. p. 76 extr. & sq.

L. 15. περιῶνται. „περιῶνται." REISKIUS. Perspecte sane ac vere, si quid video: idque in contextu velim repositum. Nusquam, quod sciam, περιῶ in pass. vel medio genere ita ponitur; at frequenter περιῶμαι, tento, periculum facio; quod & sensum fundit commodiorem: *ceterum, vel, de reliquo* (sic enim adverbialiter accipiendum τὰ λοιπὰ, fere ut Præf. p. 18, 77.) *neque Romani, neque gentes Romanis subdita, oceani illius periculum faciunt.*

¶ L. 18. Ἰ, „Hæc verba, ὡς ἐν χώρᾳ μιᾷ, Beraldus videtur male interpretatus esse, quum totum hunc locum, *μεγεθος δὲ τῆς Ἰβηρίας ἐστὶ πολὺ καὶ ἀπείσῳ*, ὡς ἐν χώρᾳ μιᾷ, ita reddat, *Iberia vero magnitudo vastior est quam ut unius solum regionis esse credi possit.* Sed ita vertit, non distinguens (ut nec puto distinguendum) post ἀπείσῳ, & fortasse scribendum censens, ὡς γὰρ χώρας μιᾷς. Cælius vertit, *Iberia igitur magnitudo, quod ad unam provinciam attinet, incredibilis propemodum est.* Mirum est autem eum hic de suo addere *propemodum*, quod respondet Græco σχιδόν: at paulo ante, ubi ab Appiano adjicitur, ejus interpretationem neglexisse.”

H. STEPHANUS.

L. 19. μυσίους σταδίους. Haud paulo minorem mensuram tradit Strabo lib. III. p. 137. B. & II. p. 106. D. •

CAP. II. Lin. 23. ταῦτα φροντίζειν. „Cælius, pro ταῦτα, quod ad illa duo præcedentia refertur, dicit, *atque id genus alia.* Idem male hæc reddit, *μόνα τὰ Ῥωμαίων συγγραφεῖν*, perinde videlicet ac si scriptum esset, *ἀλλὰ μόνα τὰ Ῥωμαίων συγγραφεῖν*. Vertit enim, *Sed ea tantum quæ ad Romanos pertinent, commemorabo.*” H. STEPHANUS.

L. 29. Ἀργανθωνίων. Vide Herodotum I. 163. & Strabonem Pag. 102. lib. III. p. 151. ibique Wesseling. & Casaubonum.

L. 31 sq. ἡ γὰρ Ἀργανθωνίου βασ. „Fædissime in hujus loci interpretatione impegit Cælius Secundus, e nomine urbis faciens nomen regis; (quum alioqui ambo hæc nomina ex aliis etiam scriptoribus esse nota possint:) hæc enim sunt ejus verba, *Nam in Iberia tum, ut ego existimo, Arganthonius ac Tartessus regnabant. Ea tempestate urbs erat maritima, quæ nunc Carpeffus appellatur.* [Carpeffus h. l. est in Cælii editione: sed altero loco, quem infra citavit Stephanus, Carpeffus est, ut apud nos.] Atqui, quum ita scriptum sit, ἡ γὰρ Ἀργανθωνίου βασιλεία ἐν Ἰβησίῳ ἦν. καὶ Ταρτησὸς μὲν δοκεῖ τότε εἶναι πόλις ἐπὶ θαλάσσης, ἡ νῦν Κερσησὸς ὀνομάζεται: quum, inquam, ita scriptum sit, oportuisset ita scriptum esse, (ut scripturæ interpretatio illa responderet)

Pag. 103.

ἡ γὰρ Ἀργανθωνίου βασιλεία ἐν Ἰβήρῃς ἦν, καὶ Ταρτησσού, ὥς γε μοι δοκεῖ. τότε ἦν πάλιν ἐπὶ θαλάσσης, &c. Sed potius ἐπὶ θαλάσῃ scribendum est: dici enim solet πάλιν ἐπὶ θαλάσῃ, quæ & compositæ ἐπιθαλάσσιος. Mirum est autem ita lapsum esse Cælium, quum & aliunde didicisse potuerit urbis nomen esse Tartessum, & ex iis etiam quæ proxime præcedunt verbis, ἐς Ταρτησσὸν καὶ Ἀργανθώνιον Ταρτησσού βασιλέα πλείοντες: ubi vertit, *Tartessum ad Arganthonium Tartessiorum regem adnavigabant*; quum Beraldus omiserit illud Ταρτησσού, *regem* tantum dicens, non *Tartessi regem*, quoniam (ut opinor) posse ex præcedentibus intelligi existimabat. Cæterum & alius est apud hunc ipsum Scriptorem, & quidem in hoc ipso opusculo, locus, qui, si quid superesset de eo quod dixi dubitationis, id omnino tolleretur. Eum leges p. 290. [nobis p. 177, l. 97. & l. 1 sq.] & ex eo quoque discas, Appianum existimare, *Carpeffum* fuisse dictam suo tempore quæ a Græcis *Tartessus* antea vocaretur, & Arganthonium in ea regnasse. Simul autem, illam meam emendationem, qua ἐπὶ θαλάσῃ repono, veram esse, inde cognosces." H. STEPHANUS.

ἐπὶ θαλάσσης (quamquam alibi non male ἐπὶ θαλάσῃ legitur) nil opus erat mutare; atque id suo loco repositum malim. Sic enim plane rursus Pun. 361, 79. & Civ. II. 226, 80. consentientibus libris omnibus. Pariterque Demosth. pro Cor. p. 300, l. 16. edit. Reisk. τὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχην dixit, *pugnam ad fluvium commissam*. Quod Καρχησσός vulgatum sua ætate nomen urbis (non solum h. l. sed iterum iterumque p. 177.) perhibet Appianus, id difficultate non caret. Certe hic non cogitandum est de Καρχησίοις, mediterraneo Hispaniæ populo, qui & Carpetani aliàs adpellabantur. (vide Berkel. ad Steph. Byzant. v. Καρχησία.) *Carteja*, itemque *Calpe*, nomen erat urbis illius ad fretum Herculeum sitæ, quæ pro eadem cum vetere *Tartesso* a nonnullis habitæ est. Vide Strab. III. 151. B. & 148. C. Plin. III. 1. sect. 3. Pompon. Mel. II. 6. sub fin. Et quamquam Salmasius in Exercit. ad Solin. p. 202. disertè scribit: „Hanc *Cartejam* Καρτησσὸν & Καρχησσὸν. Græci quidam vocaverunt; qua re

permoti alii *Ταρτησσὸν* antiquitus etiam fuisse sibi persuaserunt: tamen *Καρπησσὸν* nemini præter Appianum, *Καρτησσὸν* nulli prorsus e veteribus Scriptoribus, memoratam reperio; nisi quod Paulum Leopardum, Emend. lib. V. c. 23. in Gruteri Thef. Crit. T. III. p. 122. (parum, ut videtur, adcurate) de illo Plinii loco cit. ita differentem video, tamquam ibi vulgo *Carteffos* vel *Cartefos* editum olim fuisset. At nimirum, sicut pro *Carteja* etiam *Καρπία* & *Καρπήια* legimus, (apud Pausan. VI. 19. p. 498. & apud Steph. Byz. in *Καρπήια* coll. v. *Κάλη* & quæ ad ea loca viri docti monuerunt;) & sicut in Antonini Itinerar. p. 406. ed. Wesseling. pro *Calpe* libri scripti omnes *Carpe* exhibent: sic fieri potest, ut inter varia nomina, quibus eadem illa urbs sive eisdem sive diversis temporibus adpellata est, *Καρπησσὸς* etiam nomen Græcis Appiani ætate fuerit in usu. HENR. VALESIO (in Notis ad Excerpt. ex Nicol. Damasc. p. 72. ad p. 482.) Appianus, eam urbem *Καρπησσὸν* vocans, ad antiquam *τῆς Ταρτησσοῦ* adpellationem adluisse visus est. Sam. Bochartus, in Chanaan sive de Phœnic. Colonis, lib. I. c. 34. p. 682. edit. primæ, unius Appiani testimonio nixus, confidenter, *Binomia fuit urbs*, ait, *unum nomen Carteja*, *alterum fuit Carpeffus*; atque etiam, ut solet, derivationem statim nominis Carpeffus adjecit ex Phœnicum lingua depromptam. Ceterum errorem horum, quorum sententiam secutus Appianus Cartejam, in freti introitu (ad alteram Herculis columnam, id est ad Calpen montem, ubi nunc Gibraltar) sitam, cum Tartesso & Gadibus insula confudit, notarunt fere quotquot de his rebus scripserunt auctores.

L. 33 sq. *τὸ τε τοῦ Ἡρακλέους ἱερὸς*. „Nemo satis mirari possit, quam lectionem, & unde sumptam, sequutus Cælius verterit, *Ita credo Herculis funum ab Iphenia fuisse edificatum*: quum vertere debuerit, *a Phœnicibus fuisse edificatum*.” H. STEPHANUS. Quod *Ἡρακλέους ἱερὸν τὸ ἐν ἑλλάδι* ait Appianus, id ad eandem pertinet confusionem, quam modo notavimus. Celebre illud Herculis templum *Gadibus* fuit: vide Strab. III. p. 169. Liv. XXI. 21. & alios

Pag. 103. quos excitavit Bochart. in Chan. lib. I. c. 34. p. 675 sq. Et id ipsum Appianus quoque agnoscit c. 65. p. 179. At, quum h. l. ἐν σήλαις fuisse, ait, ad *fretum Herculeum* illud ponit, ad quod sita Carteja erat, quam cum Gadibus & Tartesso eandem putat: nam Ἡρακλείους σήλας manifeste aliàs (ut solent fere Græci scriptores) magnum illud Fretum intelligit, per quod ex Oceano in Mediterraneum mare introitus patet; vid. Præf. p. 1, 5. & 4, 52. Nimirum ambiguitate illa deceptus est nominis Ἡρακλείων σιηλῶν, de qua ambiguitate ex professo commentatus est Strabo lib. III. p. 169 extr. & seq.

L. 35. „φοινικῶς. Malim φοινικιῶς.” H. STEPHANUS. — Recte: & sic dedit cod. Med. idque reponere etiam iusserat MUSGRAVIUS, & ante eum Bochartus l. c. p. 675. Sic & Noster supra, p. 93, 19.

L. 36 sq. „Hic παλαιολογοῦσι idem est quod ab aliis potius dicitur ἀρχαιολογοῦσι.” H. STEPH.

CAP. III. Lin. 41. τὸ δ' ἐπέρθουν. „Cælius Sec. paulo aliter, & non male tamen, vertit, *quotidianis incursionibus vastabant.*” H. STEPH. Beraldus, *diripiebant*, dederat.

Pag. 104. L. 47 sqq. μοῖραν μὲν ἔσθ. „Hæc etiam verba, μοῖραν μὲν ἐς Καρχηδονίους τὴν πρώτην ἔχον, Beraldus quidem recte, at Secundus perperam vertit. Quum enim liber hic (nam cum ἔχον subaudiri debet βιβλίον) dicatur habere τὴν πρώτην μοῖραν ἐς Καρχηδονίους, id est, primam partem ad Carthaginienfes pertinentem; Secundus ita est interpretatus, *Primum igitur cum populo Carthaginienfi Romani bellum gesserunt.* Hæc autem proxime sequentia verba, ὅτι δὲ καὶ τοῦτο περὶ Ἰεπρίας ἦν, ita vertit ut præcedentibus respondeant; hoc videlicet modo: *Sed quoniam illud propter Iberiam susceptum est.* Ac fateor, τοῦτο hic ad βιβλίον referri non videri, sed intelligendum esse, τοῦτο τὸ πολεμῆν Καρχηδονίοις.” H. STEPHAN.

L. 50. περὶ Σικελίας. Sic edidi ex cod. Med. & Vat. B. quemadmodum & paulo post (lin. 55.) consentientibus libris editum erat. Et sic h. l. Cæl. Secundus quoque in suo exempl. invenisse videtur, quum in vers. lat. posuerit *pro ejus insula possessione*; quamquam Beraldus etiam, qui tamen

non nisi Stephani exemplar præ oculis habuit, similiter *pro Sicilia* dedit. Nolim tamen hic sperni *περὶ Σικελίαν*, circa *Siciliam*, in *Sicilia*: ac notum ceteroquin est, quam sæpe-numero in terminationibus *αν* & *ας*, ob scripturæ compendium in diversam partem acceptum, hallucinati sint librarii.

Pag. 104.

CAP. IV. Lin. 63. Κελοῖς τότε μισθοφοροῦσιν οἱ. „ In Punica historia horum donorum seu præmiorum, quæ Aphris & Celtis militibus promissa fuerant, fit mentio: sed ita, ut illa non privatim ab Amilchare, sed a Carthaginensibus, reposcendi dicantur. Vide p. 3. [nobis, c. 5. p. 309 sq.] *Λίβυς δ' ὅσους Καρχηδονίων ἔντες ὑπήκοοι συμμεμαχέμεσαν αὐτοῖς περὶ Σικελίαν, καὶ Κελτῶν ὅσοι μισθοφορέμεσαν, ἐγκλήματα τινὰ μισθῶν καὶ ὑποσχ.* &c. Dicitur autem de hoc ipso Amilchare, initio hist. Annibalicæ, [c. 2. p. 229.] eum rapinis ac donis suum exercitum delinisse.” H. STEPHANUS. Conf. Exc. ex Hist. Sicula, p. 95, c. 3.

Pag. 105.

L. 68. Σαρδῶνα δὲ ἔσθ' c. „ Sic hist. Pun. p. 4. [nobis 311, 8.] *Σαρδῶν ποιήν ἔδωκαν*, Sic vero & in Censorini oratione, quam habet eadem historia, [p. 422, 59.] *ἕως ἀλόντες ποιήν ἡμῖν ἔδοτε Σαρδῶν*.” H. STEPH.

L. 73. Ασδρούεας. Sic in hoc quidem libro & in hist. Annibalica editiones omnes constanter nomen illud efferunt, cum quibus, ni fallor, MS. Vat. B. consentit. Sed Med. & Vat. A. non minus constanter *Ασρούεας*; eodemque modo in hist. Punica, quoties id nomen occurrit, dat edit. 1. (Car. Stephani) cum omnibus mssis libris, excepto Bavarico. In Punica lingua est litera ea, quæ Hebræorum *ז* (*Sain*, vel *Zain*) respondet, quæ æque per *σ*, ac per *ζ*, exprimi potest: ex *ζ* autem Dorico more a Siculis in *σδ* resoluta ortam illam formam *Ασδρούεας*, recte observavit Bochart. in Chan. lib. II. c. 12. p. 825.

Ibid. „ *ἐτὴν αὐτῷ Βάρκα*. Scribendum puto, *ἐτὴν αὐτοῦ τοῦ Βάρκα*.” H. STEPH. αὐτοῦ dedit Med. Nec opus est, ut repetatur articulus: vide p. 2, 25. 97. 78.

L. 74. „ *Μελίος Βεράλδης, τὰς τε δίκας διευρύνετο* vertit, *judicium evasit*: quam Secundus *pœnam evasit*: tantum

enim erat ὑπαρχθεὶς ἐς κτείν, nondum κατακτεθείς." H. STEPHANUS.

Pag. 106. CAP. V. Lin. 83. καὶ δημοκρατίας. „Beraldus pro his, καὶ δημοκρατίας, dicit, ὅτι populares largitiones exercere possit: at Secundus, ac sic populi favorem sibi conciliaret. Sed tamen in interpretatione loci qui non longo intervallo præcedit, ubi scriptum est, ὃν ἦν δημοκρατικώτατος, fatis inter eos convenit: quum Beraldus quidem vertat, maxime popularis: at Secundus, maxime plebi acceptus. Malim tamen interpretari, ad populi favorem emerendum aptissimus: aut etiam, ad populum in partes suas pertrahendum maxime idoneus." H. STEPHANUS. De αὐτῷ, quod ead. lin. bene edit. 1. (cum misistis, ut puto) dat pro αὐτῷ, conf. Adnot. ad p. 47, 36.

L. 85. συναδικοῖν. Vat. A. Med. Sic plerumque cum nominibus collectivis, ac præsertim cum nomine ἐλαφίδος, verbum in plur. numero positum reperimus. Conf. Adnot. ad 109, 34.

L. 89. „ἐς βοῦς ὑπὶ ζυγαῶν. Videtur propositio ἐς redundare ante nomen βοῦς: ac fortasse est ultimæ syllabæ participii ἄγερτος repetitio, cujusmodi error frequenter occurrit. Mirum est autem, nullam a Cælio Secundo mentionem illorum boum fieri in hujus loci interpretatione. Ita enim ille; *Currus aliquos lignis onustos præmiserunt, quos ipsi deinde instructa acie sequebantur.*" H. STEPHANUS. αἷς, pro ἐς, dederunt Vat. A. & Med. Et sic corrigendum perspecte MUSGRAVIUS & REISKIUS viderunt. Strategema istud Amilcaris prætereunt Polybius II. 1. & Nepos XXII. 4 sed commemorat Frontinus Strateg. II. 4. 17. & Zonaras Annal. VIII. 19.

L. 90. „ἐπὶ τοῖς ταῖς ἀμαξί. Scribendum videtur, ἐπὶ τοῖς ταῖς ἀμαξί." H. STEPH. Et Lin. 91. „Scribo, ἐν συνείσαν γὰρ τοῦ ἐπ." IDEM. Quid sit συνείσαν, quod maluit Stephanus, fateor me nescire. Delevi γὰρ, cum libro Med. & sic rite procedit oratio.

Pag. 107. L. 92 sq. αὐταῖς βοσείν. „Videtur αὐταῖς βοσείν accipiendum esse pro ἐν αὐταῖς βοσείν: ut hanc particulam sæpe

subaudiendam relinqui scimus. Quod tamen neutri interpreti venisse in mentem videtur: quum & Secundus ita locum hunc verterit, *Iberi currus accenderunt: quo incendio boves in Numidas incitabantur.* H. STEPHANUS. Uti- que intelligenda præpos. *ὅν*: scil. hoc sensu, *incensos esse carros, quum etiamnum juncti eis boves essent.*

Pag. 107.

CAP. VI. Lin. 3. *κηδεστὴν*. Sic pro mendofo *κηδεστὴν*, quod erat editum, recte dedit Med. puto & Vat. A. e quo alibi certe, ubi eadem vitiosa lectio in hoc libro & in Annib. occurrebat, verum enotatum est in schedis nostris. *Κηδεστὴν* est etiam in Excerptis Valesianis, p. 561. & apud Suidam in *Ἀπίδας*, ubi locus hic repetitur usque lin. 9. ad verba *τῷ μερακίῳ χρώμενος*: sed Valesius initium tantum hujus fragmenti exhibuit, & reliqua, cum aliis bene multis Fragmentis, quæ Peirescianus codex continebat, consulto (ut ait l. c.) prætermisit, quoniam partim in Hispaniensi libro, partim in Annibalico, partim in Libyco, jam edita, exstarent.

L. 4. „Post *στρατηγίας* dæst *γενόμενον*.” REISKIUS. Sed illud nec libri nostri, nec Suidas, nec Valesianus liber agnoscit: nec admodum desiderari videtur.

L. 6. *νόν ὄντα καὶ φιλοπ.* Vat. A. Med. & Suidas. Id in Vat. B. mendose in *νόντα* contractum est: & sic forte in Stephani etiam exempl. fuit, unde is tacite *νόν τε* fecit. — Paulo ante, pro *γενόμενον*, Suidas dat *γενόμενον*.

Ibid. *φιλοπόμενον*. „Hic *φιλοπόμενον* tantum dicit; at vero in Annibal. hist. p. 1. [nobis c. 3. p. 230.] ubi eum ab exercitu electum imperatorem scribit, addit etiam *συνετόν*. Ac quod hic legimus de eodem, *καὶ ἀρέσκοντα τῷ στρατῷ*, convenit cum eo quod ibi ab eo electus traditur.” H. STEPH.

L. 7. *καὶ τῆς τ' Ἰβηρίας*. Sic ex Suida dedi. *καὶ τῆς Ἰβηρίας* Edd. *τῆς τ' Ἰβηρίας* Med. & caret *καὶ*. Mox *πειθῶ* caret Suidas; pro *προσέγγο* autem, dat *προσπηγάγο*.

L. 10. *μισόγαϊον*. Forma *μισόγαϊως*, quam ne in Thef. quidem suo adnotavit H. Stephanus, nusquam alibi apud App. reperitur: sed, quum apud eundem satis frequenter nomen illud occurrat, semper vel *μισόγαϊος* vel *μισόγαϊός* legitur.

Pag. 107.

Itaque *μεσόγαιον* ex Bav. h. l. recepi. Nam in codice *BAVARICO*, inter Eclogas vel Excerpta *de Legationibus*, cum alia multa Fragmenta ex hoc Libro de Reb. Hisp. & ex Lib. de Reb. Punicis exhibentur; tum ex hoc ipso, in quo versamur, loco excerpta sunt ea quæ ad *Fædus cum Asdrubale a Romanis initum* pertinent, a cap. 6. hujus libri usque ad finem cap. 7. & ad oram exemplaris adscriptum est, *Λήγος ς'. i. e. (Appiani) Liber Sextus*. Sed, quod jam alibi monui, exordia istarum Eclogarum plerumque non verbum de verbo esse ex Auctore descripta, verum in brevius contracta, idem in hoc quoque Excerpto factum a compilatore intellexi. Ut autem Lectores quoque nostri intelligant, qua fere ratione in ea re versari homo noster consueverit, id in uno saltem exemplo, ex quo de reliquis possit conjectura capi, ostensurus, exordium hujus, quod dico, *Excerpti* ad verbum ex *cod. Bavarico* huc transcribam. Est autem hujusmodi: *Ὅτι Ἀσδρούβα τοῦ στρατηγοῦ Καρχηδονίων, σὺν Ἀνίβᾳ, τῷ ὑπεριον αἰετῶν ἐπὶ στρατηγίας, γυναικὸς γιγνομένῳ ἀδελφῷ, προελθόντος ἀπὸ τῆς Ἑσπερίου θαλάσσης εἰς τὸ μεσόγαιον ἐπὶ Ἰθέρᾳ ποταμῶν, ὃς μάλιστα τέμνων τὴν Ἰθέρᾳ, καὶ τῆς Πυρήνης ἀφροσιῶς ὁδὸν ἡμερῶν πέντε, ἐξήσιν εἰς τὸν Ἑσπέριον ὠκεανόν· Ζακανθαῖοι, ἄποικοι Ζακανθίων, ἐν μέσῳ τῆς τε Πυρήνης καὶ τοῦ Ἰθέρᾳ ποταμοῦ ὄντες, καὶ ὅσοι ἄλλοι Ἕλληνες ἐκεῖσε ᾤκουν, δέσαντες ὑπὲρ σφῶν, ἐπέσβεον ἐς Ρώμην. Καὶ ἡ σύγκλητος ἔσχε.* Abhinc ad verbum reliqua transcripsit, usque ad *προσεγράφη* cap. 7. extremo; exceptis levibus nonnullis varietatibus, de quibus deinceps monebo.

Pag. 108.

L. 11. ἐπὶ Ἰθέρᾳ dedi ex Med. & Bav. quum ἐπ' Ἰθέρᾳ editum fuisset. Raræ admodum elisiones hujusmodi apud Appianum occurrunt: & videtur, ut Thucydides, concursu vocalium delectatus.

L. 13 *sq.* ἐξήσιν. i. q. ἐκβάλλει, ἐκδιδοῖ, scil. τὰ ῥεύματα. Quod autem in *Oceanum borealem* aquas suas evolvere *Iberum* fluv. ait Appianus, id eodem utique erit referendum, quo quæ mox, *CAP. VII. Lin. 14 sq.* de *Sagunto* urbe perhibet: Ζακανθαῖοι . . ἐν μέσῳ τῆς τε Πυρήνης καὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰθέρᾳ ὄντες. Ad quæ verba JAC. PALMERIUS in Exercitat. in

Auctores

Auctores Græcos, p. 165. „*Pessimus Geographus*, inquit, *in rebus Hispaniæ Appianus*; qui Saguntum inter Pyrenæos & Iberum fluvium locat, quæ omnium Geographorum consensu fuit inter Iberum & Sucronem, non longe a loco, ubi nunc Valentia.” Conf. Bochart. Chan. I. 35. p. 689. Idem de Sagunti situ error recurrit infra, cap. 10. & Annib. c. 3. Denique, emulato errore, rursus cum Nova Carthagine Saguntum confunditur cap. 11 extr. & alibi.

L. 18. ἐπρόβλεπον ἐς Ρώμην. Nescio, unde Cælius Sec. Curio hauserit, *quatuor Romam legatos miserint*. Cf. ad p. 112. 79.

L. 22. τοῖς πέραν. τοὺς πέραν Bav. perperam, nisi præmitas eis vel πρὸς, ut apud Polyb. II. 13. extr. & alibi. Mox pro ὑπηκόοις L. 23. idem Bav. mendose dat ἐπηκόοις: & L. 24. καὶ Ζακυνθίους δὲ καὶ, idem. Ead. lin. 24. pro διαβαίνειν, in libro scripto H. Stephani, ut in Vat. B. a pr. manu, erat διαμένειν, correctum ab ipso STEPHANO, ut monuit in Notis ad edit. 1. ubi etiam „rectius, inquit, legeretur (lin. sq.) τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν Ἰῆ.” Sed repetitum illud articulum sæpius ab Appiano negligi solere, supra jam docui.

L. 24. sq. Ζακυνθίους δὲ &c. Sic & Livius XXI. 2. Saguntinos fœdere hoc Romanorum cum Asdrubale comprehensos fuisse tradit: atque sic apud alios etiam auctores reperisse Appianus videtur. Sed Polybius lib. II. c. 13. *in eodem fœdere nullam mentionem*, ait, *reliquæ Hispaniæ factam fuisse, præter eam quæ cis Iberum est*: qui, quum tamen rursus lib. III. c. 14 extr. & c. 30. satis indicare videatur, Saguntinorum mentionem factam eo in fœdere fuisse, nescio an ipse in errorem induxerit Appianum nostrum, ut Saguntum cis Iberum sitam fuisse inde colligeret. L. 27. Λοῦο πρεσβυτάτῳ, in Annib. p. 230, 27. ubi de eadem re agitur, est ἐν γράμῳ, eadem sententia.

CAP. VIII. Lin. 34. ὁρμητὴν ἀπέδειξαν αὐτῶν. Sic absque hæsitacione fuit reponendum. Refertur ad ὁρμητὰ: quod non magis intellexerunt imperiti librarii, quam paulo superius (p. 106, 85.) συναδικοῖν ad ὁρμητὸς relatum. Non præterit hæc menda REISKIUM, qui αὐτῶν scribendum monuit.

Vol. III.

O

Pag. 109.

L. 35. τοῦ Βάρκα διαπολῖται. „Quamvis verbi διαπο-
 λτεύομαι & nominis ex eo facti διαπολίτεια exempla invenian-
 tur, nihilominus hoc quoque διαπολῖται haud facile alio posse
 exemplo confirmari existimo. Possiet autem eodem dici mo-
 do eademque significatione & ἀντιπολῖται, sicut & verbum
 ἀντιπολτεύομαι & verbale nomen ἀντιπολίτεια dicta fuisse sci-
 mus eodem significatu quo διαπολτεύομαι & διαπολίτεια: (sic
 tamen ut illa magis usitata fuerint.) Hoc autem quamvis
 dicam, non ignoro aliquid discriminis a nonnullis inter hæc
 & illa constitutum fuisse: sed hoc quoque novi, illud non
 fervari. Verum ad illud διαπολῖται quod attinet, quid si ejus
 loco διαπολτεύεται scriberetur? hoc certe a verbo διαπολτεύομαι
 esse posset, quum contra διαπολῖται prius esse quam διαπολ-
 τεύομαι necesse sit.” H. STEPHANUS. „Apud alios au-
 ctores vox διαπολῖται, credo, non invenitur. Hoc loco ab
 Appiano ponitur pro ἀντιπολτεύόμενοι, ut ex totius loci lectio-
 ne patet. Sed Appianus, ut supra notavi, [in Adnotat. ad
 Annib. p. 269. l. 93 sq. quam nos infra suo loco referemus;]
 non debet nobis esse in exemplum purioris hellenismi.”
 PALMERIUS. Mendosa verba, τοῦ Βάρκα διαπολῖται.
 MUSGRAVIUS quoque pronunciavit; sed ita, ut librariis,
 non auctori, tribuere culpam videatur, neque tamen medi-
 cinam ullam adferre tentaverit. Palmerio equidem supra
 adfensus sum, (ad p. 108. l. 14 sq.) rerum Geographicarum ad
 ultimum Occidentem pertinentium non nimis gnarum fuisse
 Alexandrinum nostrum Appianum: de Græcitate ejusdem,
 quam a puritate multum abesse idem Palmerius contendit,
 secus sentio; ac mitius mecum de Scriptore nimis diu male
 habito spero sensuros, qui dehinc sine ira & studio Historias
 Appiani, a majori parte macularum, quibus ad hunc diem
 citra Auctoris utique culpam inquinatæ erant, purgatas lege-
 rint. Satis-ne autem causæ sit, cur vocabulum διαπολῖται
 absque venia condemnemus, quove maxime modo emendari
 debeat, penes doctiores judicium esto. De verbo διαπολ-
 τεύομαι ejusque vi, videndus Ammonius de differ. vocab. hac
 ipsa voce, & Reisk. in Æschin. contr. Ctesiph. p. 584. not. 40.

Jam sicut πολίτης græce dicitur ὁ πολυτευόμενος, qui versatur in republica, membrum reipubl. sic fortasse διαπολίτης haud inconcinne dicetur ὁ διαπολυτευόμενος, qui alteri in republ. contrarius est, qui diversarum partium est: i. q. ἀντιφασιώτης, Civ. I. p. 112, 82. 123, 71. cui opponitur ὁ φίλος καὶ φασιώτης hac ipsa pag. l. 37 sq. & ὁ ὑπὲρ τινος πολυτευόμενος, p. 106, 86 sq. Sed nihil equidem definire ausim: hoc saltem adhuc liceat monere, vocabulum διαπολιτευτής, quod H. Stephanus proposuit, non magis apud alium quempiam auctorem, quam διαπολίτης, reperiri.

Pag. 109.

L. 37. Φίλους τε καὶ φασιώτας. „Non solum hæc duo vocabula alio quodam in loco [Civ. II. p. 175, 22 sq.] conjungit Appianus, sed tertium etiam addit: ubi scribit, Σύλλα φίλος τε καὶ φασιώτης καὶ ζηλωτὴς μάλιστα γεγονώς.” H. STEPH.

L. 39. Recte ab editoribus & interpretibus verbum ἐγγενεῖτο ad præpos. ἄμα relatum videtur, populus aderat illis, eis favebat, cum illis faciebat.

L. 40. τῆς βαρύντος τῆς. Repetitum articulum, qui h. l. desiderabatur, dedit Med. Ibidem, quum operarum errore in edit. 2. irrepsisset ἐπὶ Βάρκα τε καὶ Ασδρούεα, monuit H. STEPH. in Notis: „Scribe ἐπὶ Βάρκα τε καὶ Ασδρούεα, ut genitivi sit utrumque casus.” Recte: *Barcæ & Asdrubalis tempore*. Sed TOLLIO secus visum est: tenuit Βάρκα τε καὶ Ασδρούεα, & (consulto-ne, an casu?) ne Adnotationi quidem illi H. Stephani inter ceteras, quas cunctas atque integras repetiit, locum dedit.

L. 42. ἐπιπέμφισαν. Sic paulo ante (lin. 36.) ἰδιδέκισαν; & p. 119, 5 sq. ἀνηρέκισαν.

CAP. IX. Lin. 50. ὁ πατήρ. Articulum dedit Med. & Vat.B. Pag. 110.

L. 51. ἐπὶ τῷ Καρχηδονίῳ κοῦφόνῳ. „In exemplari est κοῦφόνῳ. Ex quo fortasse aliquis faciendum putasset κοῦφόνῳ. Sed quum τὸ κοῦφόνου eleganter dicatur, ut τὸ μεγάλονου, quin vera sit lectio hæc ne dubitandum quidem puto. Fortasse autem & pro ἐπὶ τῷ legendum ὑπὸ τῷ.” H. STEPHANUS, in Castigationibus Editioni primæ adjectis. „Quid

Pag. 110.

fit *κουφόνω*, prorsus ignoro. Mendosa forte ea vox. Forte scripserat auctor *κούφω νῶ*, id est, *vana mente*, vel *levi animo*: quod suadent quæ immediate sequuntur, *ῥαδίως εἰς εὐεργέτας πρὸς ἀχαριστίαν τρεπομένων*. Totum locum sic emendatum latine reddere conabor: *neque levi Carthaginienfium animo semper subiectum esse, qui facile erga beneficos ingratum animum induunt*: vel, si melius erit reponere *κυφῶνι*, ut sit sensus, *semper Carthaginienfium supplicio suppositos esse*: nam *κύφων* Hesychius *κολαστήριον ξύλινον*, vel *δεσμὸς ξύλινος*, interpretatur." PALMERIUS. Quidquid dicat Palmerius, lubens amplexus sum H. Stephani emendationem, quam & ipse statim in contextum recipere non dubitaverat: eandemque lectionem, *κουφόνω*, tres nostri scripti libri cum contextu Stephaniano collati, & quibus nulla discrepantia ad h. l. enotata in schedis est, confirmare utique videntur. Præpositio autem *ἐπὶ*, illa notione *in potestate esse alicujus, pendere ab aliquo*, suspecta esse non debuit Stephano. Noster Civ. V. 893, § 2. ἡδοῦναι, Πομπηϊῶς ὧν, ἐπὶ Τίτιῳ γενέσθαι, *in Titii esse potestate*: &, alia ut taceam, nimis nota sunt illa Stoicorum ἐφ' ἡμῖν καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

L. 54. ὀρκωθῆναι ἐπὶ ἱμπτύρων. *Incensfis aris*, Beraldus. „Secundus hæc verba ita reddidit, *taēis hostia ardente aris*." H. STEPH.

„Hujus jurisjurandi, quod aram tenentes, tacitisque ipsis adco sacris, concipiebant, frequens mentio apud Scriptores. Tit. Livius lib. XXI. [c. 1.] *Altaribus admotum, taēis sacris, jurejurando adaētum, se, quum primum possēt, hostem fore populo Romano*. ἀψάμενον τῶν ἱερῶν dicit Polybius lib. III. [c. 11.] Quod autem Appianus ὀρκωθῆναι ἐπὶ ἱμπτύρων, hoc etiam dicebant ἑμνύται κατὰ vel ἐπὶ τῶν σφαγίων. Dionys. Halic. lib. IV. Antiq. Rom. [c. 58. p. 257.] καὶ διωμόσατο κατὰ τῶν σφαγίων. Plutarch. in Poplicola: [c. 2. p. 98. A.] ἐβούλετο ἐπὶ [διὰ dant edit. omnes] σφαγίων ὀρκῶσαι τὴν βουλὴν. Item ἐπὶ τῶν τομίων. Unde ὄρκια τέμνειν, & ὀρκοτομεῖν. Homerus Iliad. Γ'. [v. 73.]

Οἱ δὲ ἄλλοι φιλόγητα καὶ ὄρκια πιστὰ τέμνοντες.

„ Ubi Eustathius: τὸ δὲ, φιλότητα καὶ ὅρκια ταμεῖν, ἀντὶ τοῦ Φιλίαν καὶ ὅρκον ποιῆσαι διὰ ἐντόμων, ἤγουν, θυσιῶν. Dionys. Hal. V.

Pag. 110."

[1.] καὶ ὅρκια τεμόντες, αὐτοὶ τε πρῶτοι σιάντες ἐπὶ τῶν τομῶν, ἁμοσαν. Demosthenes, contra Eubuliden [p. 1306, 21. ed. Reisk.] ὁμῶσαι καθ' ἱερῶν simpliciter dicit, & καθ' ἱερῶν τελείων contra Neeram. [p. 1365, 17.] Unde & πίστιν καθ' ἱερῶν λαμβάνειν dicit Plutarchus in Bruto. [c. 12. p. 989. C.] Philostratus lib. VI. de Vita Apollonii, cap. 11. δικάζει μὲν τοι ὁ τοιοῦτος, καὶ πολλῷ δικαιότερον ἢ οἱ κατὰ τῶν τομῶν ὁμνύντες. Stulte interpretes: *qui super fecit carnium frustis juramenta concipiunt.* Jurisjurandi istius imaginem expressam habes apud Æschylum in Thebaide: [v. 42 seqq.]

Ἄνδρες γὰρ ἐπὶ λ', θούριοι λοχαγέται,
ταυροφάγοντες ἐς μελάνδετον σάκος,
καὶ θυσίαντες χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρην, Εὐνὴν, καὶ Φιλαίματον Φόβον
ᾠρκωμότησαν, ἢ πόλει κατασκαφῆς
θίντες λαπάζειν ἄστυ Κεκρομείων Εἰς Ἑστῆ.

„ Sed quid est ὁμῶσαι καθ' ἱερῶν τελείων apud Demosthenem, & quid appellat ἱερὰ τέλεια? Id vero notum existimabamus omnibus, quum Laurentius Valla coëgit nos mutare sententiam. Vide enim, quæso, quomodo interpretetur ista Thucydidis [lib. V. c. 47.] ex Argivorum & Atheniensium fœdere: ὁμνύντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὅρκον ἕκαστοι τὰν μέγιστον κατὰ τῶν ἱερῶν τελείων. Quæ ita interpretatur vir eruditissimus, *Jurent autem proprium quique jusjurandum, quod maximum est, apud templa augusta.* Sed quæ sint ἱερὰ τέλεια, & quid ὅρκος καθ' ἱερῶν τελείων, docere eum debuerat Demosthenes, in ea contra Aristocratem, [p. 642. ed. Reisk.] ubi agit de jurejurando, quo se obstringebat is qui apud Areopagitas cædis aliquem accusabat: εἴτ' οὐδὲ τὸν τιχόντα τιν' ὅρκον τοῦτον ποιήσει· ἀλλ', ὃν οὐδεὶς ὁμνυσιν ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου, σιὰς ἐπὶ τῶν τομῶν κάπρου καὶ κριῦ καὶ ταύρου, καὶ τούτων ἐσφαγμένων ὑφ' ὧν δεῖ. Callimachus Grammaticus [apud Etymolog in τριτλὶν] τριτλὺν θυσία, esse ait, ac constare ἐκ βοῶν, αἰγῶν. ὑῶν ἀστέρων, πάντων τριεῶν.

Pag. 110. „Quandoque & quarta victima addita, si vera Scholiastæ Aristophanis observatio: ἑντελής δὲ θυσία, inquit, ἡ ἐξ ὕδς, ταύρου, τράγων, καὶ κριῶν: quæ ille observabat ad hunc locum Pluti: [v. 820 sq.]

καὶ νῦν ὁ δισπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ

ἔν, καὶ τράγων, καὶ κριὸν ἐστειφανωμένος.

De Suovetaurilibus Romanorum res pueris nora est.” ALEX. TOLLIIUS, *vel nescio quis in editione Tolliana.*

Hefychius: Ἐμπαυρα, τὰ καϊόμενα ἱερά: ubi non opus esse pro ἱερά ex Suida reponere ἱερεῖα, (quod docto Hefychii Editori visum erat,) loca ea, quæ ex Demosthene & Plutarcho paulo ante adlata sunt, declarare videntur. Ceterum ex Dionysio Halic. auctor proluxæ illius Adnotationis quam inferuimus (quam, nescio quo jure, Henr. Stephano tribuit Dukerus ad Thucyd. V. 47.) vel in primis adferre illum locum debuerat, ubi eadem cum Appiano nostro phrasi utitur, lib. III. c. 18. p. 154. τὰ ἱερά θύσαντες ὤμοσαν ἐπὶ τῶν ἐμπύρων, quod Æmil. Portus *super ardentibus victimas* interpretatus est. In eamdem sententiam notum illud Virgilii, Æn. XII. 201.

Tango aras mediisque ignes, & numina testor.

tum id, quo velut proverbio Cicero usus est, pro L. Flacco c. 36. *si aram tenens juraret, crederet nemo.*

Ead. lin. 54. Pro ἄσπειρος, in cod. Med. est ἄσπανος; menda eo notanda, quod alibi idem vocabulum, quum pariter in ἄσπειρος prius esset deflexum, denique ulterius in ἄσπος etiam transformatum reperiemus. Vide Mith. p. 662, 44. & 720, 32.

L. 59. εὐστραθοῦσαν. „ἡ θοῦσαν. Corruptus est hic locus, & inter ε ac θοῦσαν deest syllaba aliqua, aut fortasse duæ. Quin etiam fieri potest, ut vox illa, quam Appianus scripserit, non incipiat ab ε. Ego ex præcedentibus & sequentibus conjicio, significare illum voluisse *pace & otio fruentem* Libyam: sed, quam potissimum e multis vocem ad id exprimendum delegerit, in ea divinatione mihi non satisfacio: nec placet ἀνθοῦσαν. H. STEPHAN. in *Castig. ad edit.* 1. — „Nihil propius ad vocem ἰθοῦσαν, manifeste mendosam,

videtur posse accedere, quam ἀνδοῦσαν. Beraldus lacunam reliquit: Secundus autem vertit, *Itaque quum Africa satis composita videretur, atque in fide mansura.* Sed quamvis illud participium ἀνδοῦσαν valde prope ad illam mendosam scripturam accedat, aptius tamen esset εἰρηνεύουσαν, aut si quod propius scripturæ illius vestigiis insisteret. Alioqui & ἡσυχάζουσαν proponi posset." IDEM, *ad edit.* 2. „Lego ἔδουσαν sine circumflexo, & intelligo *assuefactam*, scil. jugo Carthaginiensium." PALMERIUS. εὐδενούσαν reponere jussit MUSGRAV. „Aut Stephani ἀνδοῦσαν optandum, aut εὐδηνούσαν, aut ἡρεμούσαν." REISKIUS. Amicam litem meliores libri diremerunt Vat. A. & Med. cum quibus Cælii Secundi exemplar consensisse videtur. Hesych. εὐσταθέουσιν, ἡσυχάζουσιν. Conf. Ind. nostr. v. εὐσταθῆς & εὐσταθῶς.

L. 65. ἔτι ἐπὶ Ρωμαίοις. „Pro his ἐπὶ Ρωμαίοις, Secundus, *Pag. 111.* habet, *Sub jugum missis Romanis*; quum tamen hæc non aliud sonent quam, *post Romanos.* Verum & particulam *iterum* his verbis præfigit, scribens, *iterum sub jugum missis Romanis*, malè voculam ἔτι ita interpretans: præterquam quod non sequentibus sed præcedentibus jungitur." H. STEPHANUS.

CAP. X. Lin. 69. παρασκευάζει παρά οἱ καταδοῶν. „Ζαχαθαίων παρά οἱ καταδοῶν. Certum est, corruptum esse hunc locum. Quo enim referetur infinitivus καταδοῶν? quid vero significabit παρά οἱ? Lege igitur, meo periculo, παράγιν pro παρά οἱ, & habebis non magna mutatione verbum huic loco appositissimum, & in eadem, qua alibi, significatione usurpatum." H. STEPHANUS *ad edit.* 1. „Haud vereor, ne mihi soli suspectus esse locus hic dicatur: sed nescio an quibus eodem suspectus modo erit, eadem emendatio aut saltem conjectura in mentem ventura sit. Eam certe sequendo, ex παρά οἱ faciendum fuerit παράγιν. Sed præterea addendum αὐτῶν credo, & ponendum vel ante vel post καταδοῶν. Fuisse autem subornatos quosdam πρὸς τὸ καταδοῶν αὐτῶν, ostendunt aperte illa verba quæ in Annibalica historia leguntur, de re eadem, p. 315. [nobis 231, 50.] παρασκευάζει

Pag. 111.

τινὰς ἐς πρόφασιν κατηγορεῖν Ζακυνθίων, &c. Male igitur hic interpretes locum istum ita reddit, ac si Saguntini de his incursionibus non accusarentur falso, & ad quærendum prætextum, sed re vera illis uterentur, & quidem talibus ut iis regio suorum vicinorum vastaretur." IDEM *ad edit.* 2. „ Post καταδοῶν ἰνέρε αὐτῶν ἔπραξε vel aliquid simile." MUSGRAV. — „ Post καταδοῶν δεῖτ ἐπιθε, aut ἐποίησε, aut simile quid."

REISK. Habet hoc commodi emendatio H. Stephani, ut non multum a vestigiis scripturæ παρὰ οἱ verbum παράγει recedat. Sed si repositum hoc verbum placeret, non tamen iacirco ejicienda illa παρὰ οἱ putarem. Nam in eadem sententiam mox [p. 112. l. 78 sq.] ἔπραξεν ἐντυχεῖν οἱ dicit Appianus, *perfecit ut iterum ad se venirent quæstum de Saguntinis*. Itaque utrumque junctum mallet, παράγει παρὰ οἱ καταδοῶν: atque sic ob soni in duabus continuis vocibus similitudinem facile alteram excidere potuisse intelligitur. Sed, ut prætulerim verbum παρασκευάζει, (ex eadem præpos. παρὰ compositum, quo & in eadem re utitur Appianus Annib. 231, 50.) commovit me, quod παράγειν significat *subdole cum aliquo agere, blanda ac dolosa oratione alicui quid persuadere*. At nimirum dolo non adversus Turbuletas usus est Annibal, sed adversus Saguntinos: cum Turbuletis aperte egit, eosque doli sui participes fecit. Pronomen autem αὐτῶν, quod percommode ex nexu orationis intelligitur, neutiquam necesse videtur ut diserte adjiciatur.

L. 72. ἐν ἀπορήτοις „ Hæc, ἐν ἀπορήτοις ἔγραφε, Beraldus vertit, *inter alia arcana scribit*; quum tamen ἐν ἀπορήτοις pro ἀπορήτως (i. e. *secreto*, seu *clam*, κρύφα) accipi videatur, ut sæpe Græci verbis illis utuntur: qui & ἐν ἀπορήτῳ dicunt: ut hic ipse Scriptor, in historia Punica, pag. 1. [309, 74.] ἐν ἀπορήτῳ τοῖς τίλει Ρωμαίων ἐπισκήψας." H. STEPHANUS.

Pag. 112.

L. 79 sq. „ Quamvis his tantum verbis usus sit Appianus, καὶ μετεπέμπετο πρόσθεν· οἱ δὲ ἀφίκοντο μὲν, Secundus tamen his Latinis (quod quis non abs re miretur) usus est, *quorum etiam oratores vocavit, qui ad eum quindecim virtum legationem miserunt*." H. STEPHAN. Tamquam legisset οἱ ἵ

ἀφίκαντο μὲν. Idem interpretes supra (p. 108, 18.) *quatuor* legatos posuerat, ubi in Græcis numerus non erat definitus.

L. 84 *sqq.* In Cod. Bav. inter Excerpta *de Legationibus* Pag. 112. leguntur hæc: "Ὅτι Ἀνίδας, τὸν Ἰθρα ποταμὸν περαιωθεὶς, τὴν χώραν ἐπὶρδει, καὶ τῇ πόλει μηχανήματα ἐφίση. & quæ sequuntur apud Appianum, usque ad finem CAP. XI. καὶ ἐκράτησεν ἡ γνώμη.

L. 87. περιδείξ, ἐκ διασημάτων ἐπεφύτα. Sic orationem distinxit Bav. Pariter Cælius: *paucis diebus interpositis sapius eodem redibat.* Ut ἐκ διασημάτων, sic ἐκ διασημάτων, tam de loco quam de tempore usurpatur. Vid. Indicem, v. διάσημα.

CAP. XI. Lin. 92. ἐς Καρχηδόνα πλευσεῖσθαι κατ' αὐτοῦ. Verba ἐς Καρχηδόνα dedit Bav. nec amplius quidquam requiri videtur. — Cælius Curio, nescio utrum ex suo exemplari, an ex facili conject. supplens: *Carthaginem cum accusatum navigarent.* Eodem modo MUSGRAVIUS: „πλευσεῖσθαι ἐπὶ Καρχηδόνα καταγορεύοντες αὐτοῦ.” Et REISKIUS: „Ante κατ' αὐτοῦ deest aliquid; v. c. πλευσεῖσθαι ἐς τὴν Καρχηδόνα καταγορεύοντες αὐτοῦ.” — Conf. p. seq. lin. 96 *sq.* & Liv. XXI. 6 extr.

L. 96. πρὸς τοῖς Ζακυνθίοις Bav. πρὸς τοῖς Ζακυνθίοις Pag. 113. Vat. A. Med. nam Ζακυνθ. hos codices pro Ζακύνθ. constanter exhibere, jam supra monui.

L. 4. ἐπέχον ἔτι. „Male Secundus ἐπέχον vertit *repugnabant*, quasi ἐπέχον idem valeret quod ἀντέχον: quanquam ne hoc quidem fortasse, sed alio potius, ad id significandum uteretur. At Beraldus non male ἐπέχειν accepisse videtur pro *Differre*: quum tamen possit etiam accipi pro *Suspendere assensum*, sive *sententiam*. Quam significationem sequitur nomen ἐπειλικές: unde philosophi ἐπειλικοί” H. STEPHAN.

L. 6. Verba ἀναγεγραφέα ἐλευθέρας δὲ desiderantur in Bav.

Ibid. sq. „Longe aliena est Secundi interpretatio ab his Appiani verbis, ἐλευθέρας δὲ ἔτι καὶ τοὺς πολιορκουμένους εἶναι. Vertit enim, *Itaque propriis legibus tam obsidentes, quam obsessos uti debere.* Nulla certe apud Appianum mentio τῆς ἐλευθερίας eorum qui oblident, sed tantum eorum qui oblidentur.” H. STEPH.

Pag. 114. CAP. XII. Lin. 17. καὶ οὐδὲν τοιοῦτον εἶ' ὑποκ. Vat. A. B. & Med. quæ lectio fortasse absque ulla mutatione ferri potuerat. Sæpe post καὶ, interjecto uno aut altero verbo, sequitur δέ. Sed utique præferendum οὐδ' : nam video, non ita raro in hoc libro & in Annib. alia quoque manifesta librariorum occurrere sphalmata, in quæ omnes illi tres nostri codices conspirant: veluti mox l. 23 sq. τερῶν pro τερῶν.

L. 24. προκατίσφαζον Vat. A. & Med. Sic & Cælius Curio, prius occisis natis. Suspectum jam H. STEPHANO fuerat ἀποκατίσφαζον: itaque monuerat, malle se ἐπικατίσφαζον.

Pag. 115. L. 28 sqq. τὴν δὲ πόλιν ὁρῶν ἐπιθάλασσόν τε - - Καρχηδῶνα καλεῖσθαι τὴν Σπαρταγενήν. Possit fortasse dici ἐπιθάλασσος, ut ἀμφιθάλασσος: sed nusquam, quod sciam, præter hunc Appiani locum illa nominis forma occurrit. Pro τὴν Σπαρταγενήν, REISKIUS τὴν καὶ Καρταγένην reponere iussit; (qua alio nomine quoque Carthagera dicitur;) non cogitans scilicet, recentius nomen Carthagenam esse, nec ulli ex veteribus memoratum. Spartaria (a sparti copia in vicinis campis nascente,) apud Plinium XXXI. 8. sect. 43. Antoninum in Irin. p. 396. ed. Wesseling. & apud Isidorum XV. 1. cognominatur Nova illa in Hispania Carthago. Conf. Bochart. in Chan. vel de Phœnicum Coloniis lib. I. c. 35. & Harduin. ad Plin. XIX. 2. sect. 7. Idque cognomen Græce haud incommode ἡ Σπαρταγενὴς redditum fuerit: hanc enim formam Σπαρταγενὴς (in primo casu) malim cum Harduino l. c. ut in quarto casu Σπαρταγενῇ potius scribendum fuisse videatur. Spartarius quoque campus, (τὸ καλούμενον Σπαρτάριον πεδῖον,) in Novæ Carthaginis vicinia, ex Strabone lib. III. p. 160 sq. notus est. Hactenus igitur non ita male habent verba Auctoris. Sed alius inest error, qui severam PALMERII non effugit censuram: „Hoc loco rursus, inquit, misere prodit suam ignorantiam in rebus Hispaniæ Appianus; qui Carthaginem novam seu Spartariam, eandem esse putat, quæ olim Sagunthus, quæ invicem distabant plus quam 50 leucis.” Nec minus acriter SAM. BOCHARTUS, loc. cit. p. 689. ubi in eundem Scriptoris nostri locum commentatur: „Nihil, ait, dici potuit

magis ἀγεωγράφητον, nihil magis ἀνιστόρητον. Neque enim maritima urbs, sed mediterranea, fuit Saguntum, a Carthagine non parum dissita, quatuor in Ptolemæo fluminibus intermediis. Neque ab Annibale, sed a Romanis, [Liv. XXIV. 42. XXVIII. 39.] octavo post excidium anno, instaurata est & cultoribus antiquis restituta, dum circa Tarentum & Brutios bellum gerebat Annibal." Ab Asdrubale vero, non ab Annibale, conditam Novam Carthaginem, Polybius lib. II. c. 13. & Strabo III. p. 158. referunt. Eundem errorem, quo Saguntum cum Nova Carthagine permutavit commiscuitque Appianus, repetitum legimus p. 123, 66 sq. Alium Auctoris nostri lapsum, de situ Sagunti, supra notavimus, ad p. 108, 14 sq. Et omnino ex omnibus Historiarum Appiani Libris, qui ad nos pervenerunt, nullus est, in quo passim ἀκρίβεια & limæ labor magis desiderari videatur, quam in eadem hac Hispaniensi Historia.

Pag. 115.

CAP. XIII. Lin. 35. προσαγορεύειν mendose Med. Vat. B.

L. 39. τὸν κόλπον ἐπιδεικνύς. „Secundus τὸν κόλπον, nescio cur non verterit simpliciter *sinum*, cum Beraldo: sed *gremium vestis in sinum collectum*. Quum tamen statim post pro ἑταῦθα dicat *Hoc in sinu*." H. STEPH. Livius XXI. 18. *sinu ex toga facto*. L. 49. Γαλάταις τε. τε pro δὲ de- Pag. 116.
dit Med.

CAP. XIII extr. & XIV. init. Lin. 51 sq. „Τὸν ἀδελφὸν ἐν Ἰβηρίᾳ σφίσι καὶ Λιῶ. &c. Locum hunc depravatum esse & mutilum, nemo non videat: sed unde natus sit error, non cujusvis fuerit fortasse animadvertere. Ego plane existimo, librarium ex uno Ἰβηρίᾳ ad alterum excurrisse. Hæc enim verba, aut his similia, reliquisse scripta Appianum credo: τὸν ἀδελφὸν ἐν Ἰβηρίᾳ καταλιπών. Οἱ δὲ Ρωμαῖοι προσῶντες, καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ σφίσι καὶ Λιῶν &c. Hæc autem 'omnino per parenthesin posita intelligendum est: Οὐ γάρ δὲ μὴ Λιῶν ποτε ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐσβέλωσιν, οὐδὲ ὑπινδύν. [Eaque nos parentheseos signis inclusimus.] Sed & illa verba, καὶ ὅσα Ἀλγες usque ad συγκρίνωσιν, esse per parenthesin addita, scire

Pag. 116.

oportet; ut, omiffa utraque parenthesi, hujus periodi membra ita conjungamus: Οἱ δὲ Ρωμαῖοι προσῶντες, καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ σφίσι καὶ Λιβύῃ τὸν πόλεμον ἔσσεσθαι, Τιβέριον μὲν Σεμπρ. Λόγον ἐπὶ νεῶν ἑκατὸν ἐξήκοντα σὺν δύο σιγατοῦ τέλεσιν ἐς Λιβύην ἐξέπεμπον, Πούπλιον δὲ Κορνήλιον &c. Repono autem hic participium προσῶντες potius quam aliud, quod id Scriptori huic familiare esse observaverim." H. STEPHANUS *ad edit.* 1. „Secundus, tanquam lacunas hujus loci explens, vel potius tanquam exemplar in quo nullæ hic lacunæ erant, sequens, ita eum vertit: *Alpium itinera explorare, & copias in Italiam traducere, Asdrubale in Iberia relicto. Romani sibi cum Carthaginienfibus in Iberia & in Africa bellum gerendum rati, nec ulla vel levi suspitione, Pænos in Italiam venturos, Senipr. &c.* Verum illa, διεπρεσβεύετο & κατεσκέπτετο hic ita reddit acsi in διαπρεσβεύεσθαι & κατασκέπτεσθαι mutanda essent, ut cohærenter cum his, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἐπινοῶν ἐμβάλεῖν. Eodemque modo ex διῆλθεν facit διελθεῖν." H. STEPH. *ad edit.* 2. In *schedis* REISKIANIS ad h. l. hæc adnotantur: „Videtur locus ita integrandus: καὶ διῆλθεν, Ασδρούβαν τὸν ἀδελφὸν ἐν Ἰβηρίᾳ καταλιπὼν. οἱ δὲ Ρωμαῖοι προσδοκῶντες ἐν Ἰταλίᾳ σφίσι." Sed videtur vir doctus ἐν Ἰβηρίᾳ σφίσι, non ἐν Ἰταλίᾳ σφίσι, scribere voluisse.

L. 55. Σεμπρ. Λόγον. „Quod attinet ad nomen Λόγον, in eo discedere a meo exemplari (quod in nullis fere aliis nominibus propriis ausus eram) non dubitavi: quod, etsi authores istos in scribendis Romanis nominibus magna licentia scirem uti solitos, hoc tamen non licenter ab Appiano fuisse scriptum unico γ, sed a librario ex duobus alterum omissum esse dicerem: quippe qui in inscriptionibus quatuor librorum Λόγον Ποιμενικῶν (cujus ego Scriptoris lepores soleo severioribus meis studiis ἐπιτραγηματίζεσθαι, & aliquando fortasse fruendos illos lectori φιλοποίμηνι dabo) quater a librario nescio quo ita peccatum fuisse cognovissem. Duo enim vidi illius scriptoris exemplaria, in quorum uno ti ulis erat unicuique libro Λόγον ποιμενικῶν, quum in altero esset Λόγον." H. STEPH. *ad edit.* 1. Eodem errore Λόγον & mox Λόγο;

est in Vat. B. *Ibid.* Cælius in vers. lat. (nescio quo vel casu vel consilio semper aliquid adjiciens numeris) h. l. habet *cum CLXII navibus & duabus legionibus.* Pag. 116

L. 56 sqq. Καὶ ὅσα Λόγος τε &c. „Nihil horum suo loco [in hist. Punica] legitur.” REISK. Vide Adnotat. ad Pun. c. 6. ubi hæc, quæ h. l. promisit Auctor, inferenda fuerant, sed frustra ibi quærentur. De nomine Καρχηδονική vide supra, ad Præf. p. 18, 80. L. 59. ἐς Ἰέρη, pro ἐπὶ scripsi ex Med. quod concinnius videtur, quoniam continue sequitur ἐπὶ νεῶν.

L. 61 sqq. „τὸν ἀδελφὸν τούτων. ὁ μὲν Πούπλ. Rectius Pag. 117
legeretur ὁ μὲν δὲ Πούπλιος, vel ὁ μὲν οὖν Πούπλιος, aut, καὶ ὁ μὲν Πούπλιος. Est enim initium sententiæ: & recte illi μὲν respondet δὲ (licet pauculis interjectis) post Γναῖος.” H. STEPHANUS *ad edit.* 1. „Scribendum puto, καὶ ὁ μὲν Πούπλ. vel, ἀλλ’ ὁ μὲν Πούπλ. Et quidem hanc lectionem illi prætulerim. Nisi forte particulam μὲν abesse sit satius, quum nusquam sit δὲ, quod illi respondeat.” IDEM *ad edit.* 2. — „τούτων suspectum: forte τούτου. Sed quærat, fuerintne Sempronius Longus & Scipiones fratres uterini.” REISK. — Parva res erat, ad quam non attendentes Vjri docti difficultatibus sese & locum istum Auctoris nostri implicuarunt. Leviter mutata distinctione orationis, plana sunt omnia. Τούτων ὁ μὲν Πούπλιος &c. Tum suo loco sequitur Γναῖος δὲ lin. 73. Sic jam perspicue Cæl. Curio in vers. lat: *Sed horum alter, scil. Publius &c.*

L. 72. Ἀνιθεαῖκή. Vide ad Præf. pag. 18, 80.

CAP. XV. Lin. 73. ὅτι καὶ εἰπεῖν. Nomine ἄξιον, quod adjectum Musgravius voluit, commodè carere posse videtur oratio. *Ibid.* in post ἔπραξεν, solenni librariorum errore, omissum in Med.

L. 84. ἐκούσαι. „In exemplari legitur ἀκούσαι, quum Pag. 118
aut ἐκούσαι scribendum sit, aut ἀκουσαι. Esse autem legendum illo non hoc modo, cum ex verbo μετετίθεντο apparet, (quo & alibi utitur, nimirum de iis qui sponte se dedunt & alias partes sequuntur,) tum ex iis quæ addit, καὶ γὰρ

Pag. 118.

ἥσιν πιθανωτάτω : neque enim is, qui aliquid facit ἄκων, dicitur πιθανοῦσθαι." H. STEPH. *ad edit.* 1. Emendationem Stephani comprobant codices nostri & Curio.

CAP. XVI. Lin. 91. ὃς τίσκωνος. „In exempl. meo reperi ὃσις κώνος : [Sic & Med. ὃς τίσκωνος.] sed mea emendatio, ipsius etiam exemplaris fide alio in loco comprobatur." IDEM *ibid.*

L. 96. ἐν Καστωλῶνι. Καστωλῶν illud oppidum Bæticæ Hispaniæ apud Polybium vocatur, & sic Berkelius (ad Steph. Byz. h. v.) apud Appianum quoque scriptum maluerat. Sed quum latine *Castulo* diceretur, non male Appianus, ut persæpe in nominibus propriis Græci faciunt, u breve per o expressit. Ptolemæus, sonum u, ut solet, religiose servans, Καστουλῶν adpellat. Infra p. 138, 36. & 139, 50, ubi *Castulonem* Livius habet, Appianus Κάστακα posuit. Οὔρων, Straboni Οὐρ-

Pag. 119.

ων, Latinis *Urso*. L. 97. ἀπηγέλθη scripsi ex Vat. A.

L. 2. ἐς τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ σῖτον ἔπεμψε στρατιώτας. „Secundus hæc verba ἐς τὸν ἀδελφὸν jungit cum participio προμαθῶν. Vertit enim, *fratris casu nondum cognito*. Sed potius dixisset Appianus, οὐδὲν τι προμαθῶν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ." H. STEPHANUS. Livius XXV. 35: *Ad Romanos* (qui cum Cn. Scipione erant) *nondum fama tantæ cladis pervenerat*. Sed ex Livio toti huic narrationi Appiani de duplici fratrum Scipionum calamitate parum lucis adfundi potest, quoniam ab illo Scriptor noster, alios nimirum auctores secutus, passim in diversum abit. In verbis ἐπὶ σῖτον latere mendam, MUSGRAVIUS putavit: quod quam ratione visum sit docto Viro, quoniam nec causam declaravit, neque emendationem tentavit, non magis perspicio, quam quid Cælius Secundus spectaverit, quum eadem illa verba interpretatus est, *ad instrumenta convehenda*; nisi apud hunc errore operarum *instrumenta* pro *frumenta* legitur, quod quidem admodum probabile est. Videtur autem h. l. ἐπὶ σῖτον non, sicut plerumque alibi, (conf. Hisp. p. 196, 17. Civ. II. p. 268, l. 84 & 81 sq.) idem valere quod ἐπὶ σιτολογίαν, *frumentatum*, *ad convehendum frumentum*; sed *ad annonam* vel *ad stipendium*

petendum. Certe, si verba ἐς τὸν ἀδελφὸν cum eis quæ sequuntur jungas, non tam frumentatum Cn. Scipio ad Publium fratrem misisse milites intelligendus erit, quam ad petendum ab illo stipendium, quippe qui pro consule imperium tenebat, (vid. p. 117, 77.) & apud quem adeo quæstor erat, qui stipendia militibus persolvebat. Sic, quod apud Polybium XI. 23. κομίζεσθαι τὰς σιταρχίας, & mox rursus (c. 24.) ἡ κομιδὴ τῶν ἐλφονίων dicitur, id Livius XXVIII. 25. *stipendium petere* interpretatus est; atque id ipsum Appianus, in eadem historia, ἤκειν ἐπὶ σῖτον dixit, Hisp. p. 142, l. 98. Eodemque pertinere videtur, quod apud Hesychium vocabulum σῖτος, inter alia, etiam per ὁ μισθὸς expositum legimus.

CAP. XVII. Lin. 10 sq. ἐς πάντα. ἅπαντα Vat. B. & caret ἐς. *Ibid.* ἐπιποθέσαν. „Scribendum ἐπόθησαν aliquis fortasse putet: sed composito ἐπιποθεῖν sic uti videmus & principio paginæ 265. [nobis p. 122, 57.]” H. STEPH.

L. 12 sqq. καὶ Μάρκελλον, ἐκ Σικελίας ἄρτι ἀφικμένον, καὶ σὺν αὐτῷ Κλαύδιον. . . ἐξέπεμπον ἐς Ἰβηρίαν. Rursus hic & res & nomina miscet Appianus, nescio quos incertos duces parum caute secutus: nam vereor, ut ab auctore in librariorum rejici culpa possit. Numquam *M.* ille *Claudius Marcellus*, rebus in Sicilia gestis clarus, in Hispaniam missus est: nam vix ex Sicilia circa hoc tempus redierat, quum quartus ei consulatus delatus est, quem A. 544. gessit; & A. 546. quintum Consul bellum cum Annibale gerens periit, ut refert ipse App. in Annib. c. 50. Alius *M. Marcellus*, (de quo infra, cap. 48 sqq.) diu post hæc tempora, A. 602. Consul res in Hispania gessit. Nunc Scipionibus *C. Claudius Nero* successor in Hispaniam A. 543. missus est; Liv. XXVI. 17. Sed ante ejus adventum, *L. Marcius*, ad quem post Scipionum calamitatem summa imperii ab exercitu fuerat delata, (Liv. XXV. 37.) res perditas Romanorum aliquantum restituit; qui advenienti quidem *Claudio Neroni* exercitum tradidit, sed diu etiamnum posthac in eadem Hispania legati munere functus, sub juvene potissimum Scipione multa fortiter gessit Appiano etiam memorata cap. 31 seqq. cf. cap. 26 extr.

Pag. 120.

L. 14. ἐπὶ νεῶν. „Post ἐπὶ νεῶν numerus navium deesse videtur: eum enim alibi solet adicere, ut videre est cum alibi, tum initio paginae 262. [116, 55 & 59.] duobus locis, ἐπὶ νεῶν ἑκατὸν ἐξήκοντα, & paulo post, ἐπὶ νεῶν ἐξήκοντα. Atque hunc ipsum numerum hic deesse verisimile est, & vocem hanc ἐξήκοντα intercidisse propter sequens proxime vocabulum, quod ab eadem syllaba incipit; est enim ἐξέπεμψαν. Cæterum quum omissa sit [apud Beraldum] interpretatio harum vocum ἐπὶ νεῶν, addenda est, hoc modo, *cum navibus: ut sequatur, ἔξ' equitibus mille: nisi quis malit, cum classe.*” H. STEPHANUS.

Ibid. μετὰ χιλίων ἰππέων. „Secundus, cum duobus millibus equitum, perinde ac si legisset μετὰ δισχιλίων ἰππέων.” H. STEPH.

L. 17. ὑπερῆξατο. ὑπερῆξαντο reponere iussit REISKIUS. — Malim ὑπερῆξετο, leviori mutatione, a verbo ὑπεράνωμαι. Ibid. „Hæ voces ἐς βραχὺ sequentibus sunt jungendæ: quarum interpretatio a Beraldo est prætermissa: Secundus autem, tanquam a sequentibus eas separans, ita vertit, *Romanis in angustum redactis, adeo ut ad Pyrenæos usque montes contrahi essent.*” H. STEPH.

L. 18. κατακεκλησµένων. κατακεκληµένων Med. Sic & Vat. B. in quo tamen (dubium, a prima manu, an a secunda) + superscriptum. Neutrum male, si modo + sub η intelligas subscriptum, quod in plerisque scriptis libris negligi solet. Sicut a κλείω promiscue κεκλεισµένος & κεκληµένος dicitur; (conf. Civ. IV. 630, 86.) sic ab Ionicis & Atticis formis κλήω, κληίζω, κληζω, Homero, Herodoto & passim Thucydidi usitatis, est κεκληµένος & κεκλησµένος. Ab eodem themate κλήω vel κληίζω est συνέκλησαν in cod. Aug. Civ. II. 386, 88. & ἀπώκλησαντες in cod. Vat. A. Hisp. 125, 9. & συγκλήτας in cod. Med. Hisp. 212, 91. & 216, 61. Sed ad ἐπέκλειεν p. 127, 48. nil adnotatum in schedis reperio.

L. 20. τὰ πρόσω τῆς Ἰταλίας. „Quum Beraldus τὰ πρόσω τῆς Ἰταλίας verterit *anteriorē Italiam*; Cælium Secundum videmus verisimile, *cas regiones quæ in ipsis visceribus habebant*

bant Italia. Ego malim simplicius non quidem anteriorem Italiam, cum Beraldo, sed *interiorem* interpretari. [An *ulteriorem* scribere voluit Stephanus?] Utitur hoc adverbio & in fine pag. sequentis, [p. 124, 87.] scribens, τὰς μηχανὰς ἄδῃν ἐς τὸ πρόσω. Ubi *ulterius* sonare videtur." H. STEPHANUS. „Forte πρὸς ἴω." REISK. Ulteriorem Italiam intellige eam, quæ ab altera parte urbis Romæ est, opposita ei parti quæ Galliam spectat.

CAP. XVIII. Lin. 26. οὐδένος παραγίλλοντος. „Hæc Cælius ita vertit, *Ad quam quidem provinciam quum nullus se offerret*: sed aptior & hic videtur esse Beraldi interpretatio." H. STEPHANUS.

L. 28. ἐς δ. ἐς οὖν, quod h. l. cod. Med. habet; alibi (ad p. 125. 11.) ex Vat. A. & B. enotatum est. De ea formula vid. Wesseling. ad Herodot. lib. I. c. 67. n. 80.

L. 30. τεσσαράων γὰρ καὶ ἑκοσιν ἐτῶν ἦν. Sic & Livius XXVI. 18. *quatuor & viginti ferme annos natus*. Sed Polyb. X. 6. septimum annum supra vicesimum tunc egisse Scipionem scribit.

L. 33. „Vocem οἰκίος, quam Cælius omisit, Beraldus vertit *domesticus*. Sed quid si potius pro *idoneo* accipiamus, præsertim quum ἐκ πάντων addatur?" H. STEPH. Non omisit vocem οἰκίος Cælius, sed haud incommode his verbis expressit: *ad se unum patris patruique & patriæ ultionem spectare*. Poterat dicere, *ad se singulariter præ cæteris pertinere*.

L. 35. λάβρωσ scripsi ex Med. Sic & alibi λάβρον πνεῦμα ex eodem Med. & ex Vat. A. pro λαμπρόν πνεῦμα Appiano restitui. Λάβρωσ autem exposui *magna vocis contentione*, sicut Homericum λαβραγόρην apud Suidam exponitur σφοδρῶς δημηγοεῦντα, & apud Hesych. λαβραγορεῖν, σφοδρῶς δημηγορεῖν. Nam & aliàs λάβρος idem valet quod σφοδρὸς, βίαιος, ταχύς; & hæc notio aptius huc, ubi additur ὥσπερ ἔνθους, convenire videtur, quam ea qua in Schol. ad Iliad. Ψ. 474. λαβρεύεσθαι exponitur προπετεύειν, & λαβραγορῆς (v. 479.) προπετὴς καὶ θρασύς!

Vol. III.

P

Pag. 121.

id ipsum enim deinceps demum monet Appianus, aliis quidem *κουφολογῆσαι* *πενικῶς* visum esse Scipionem, sed populum oratione ejusdem fuisse recreatum; & paulo post *οἱ προσε. οὐκ εὐτολμίαν, ἀλλὰ προπαιτείαν, ἰκαίλουν*. Ceterum non alienum ab hujus loci sententia fuerit illud Hesychii interpretamentum, *λαβρεύεαι, μεγαλουργεῖς*. Sic Noster paulo inferius, c. 19. p. 122, 54 sq. de eodem Scipione, *καὶ διελέχθη καὶ τοῖσδε* (scil. militibus) *μεγαλουργῶς*.

L. 36. *οὐκ ἰσχυρ. ληψ.* „Videtur necessaria esse copulativa particula, ante *οὐκ*.” H. STERN. *ad edit.* 1. L. 37. *κουφολογῆσαι*. „Ad hunc locum respicitur in iis quæ legimus pag. 276. [146, 73 sq.] *οἱ τε φθονοῦντες αὐτῷ τὴν πάλαι κουφολογίαν αἰμολόγουν ἐς ἔργον ἀποβῆναι*. Ubi observa nomen *κουφολογίαν*, sicut hic verbum *κουφολογῆσαι*.” H. STERN. *ad edit.* 2.

L. 38. „*τὸν δὲ δῆμον ἀνέλαβε κατεσθηκῶτα*. Si quorundam in corrigendis libris temeritatem sequi voluisssem, hoc loco nullam mendi suspicionem tibi reliquisssem. Statim enim in *κατεσθηκῶτα* dixisssem perperam a librario tenuem pro aspirata positam fuisse, & pro *κατεσθηκῶτα* reposuisssem *κατεσθηκῶτα*. Nec fortasse me ob unicam literam immutatam, quisquam audacem judicaturus erat. At vide, quantum erudito lectori negotii exhibuisssem, & in quantum errorem, occultatis veræ lectionis vestigiis, illum impulisssem. Nam quid me ad veræ lectionis cognitionem deduxit? Nimirum illud *τ*. Si enim *κατεσθηκῶτα* scriptum reperisssem, certe *παράλογον* quandam significationem habere hic participium istud dixisssem: sed tamen, quum nulla mendi suspicio adfuisse, illi tandem acquievissem. Nunc autem quum viderem illud *τ*; dixi quidem, si a *καθίστημι* esset, & pro *τ* reponendum esse: verum postquam considerasssem, qua ratione hoc verbum in significationem aliquam huic loco convenientem trahere posssem, (id enim revera trahere fuisset;) cœpi apud me cogitare, num *τ* illud ex aliquo alio verbo depravato salvum mansisset. Tandem, in omnem partem versatis his syllabis, animadverti, non ibi ubi quis putasset, nimirum in secunda syllaba, sed in tertia & quarta erratum esse,

ac syllabam π recte scribi, dummode $\pi\eta$ pro $\sigma\eta$, & $\chi\sigma$ pro $\nu\sigma$ legeretur, ut ex $\kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ fieret $\kappa\alpha\tau\epsilon\pi\eta\chi\acute{o}\tau\alpha$: cum quo participio, huic loco appositissimo (quum sequatur $\delta\epsilon\delta\iota\acute{o}\tau\epsilon\varsigma$) & quo etiam ipse Appianus alibi ita utitur, [vide infra, 127. 40. & Illyr. 842, 80 sq.] illud $\acute{\alpha}\nu\epsilon\lambda\alpha\beta\epsilon$ in usitatissima significatione accipietur; nimirum pro eo quod dicunt alio modo Græci, eleganti metaphora, $\acute{\alpha}\nu\alpha\pi\iota\epsilon\rho\acute{\omega}\sigma\alpha\iota$. Sed cur ego tam multa de hoc loco? Nimirum ut ostendam, quam graviter illi peccent, qui veterum exemplarium voces, corruptas quidem, sed tamen aliqua veræ lectionis vestigia servantes, ita emendant ex conjectura, ut ne mendii quidem suspitionem illic ubi vel maximus error est relinquant, & hoc modo lectorem misere se cruciari cogant. Nam ex eorum hominum numero aliquis statim ita hunc locum correxisset, uti dixi, faciendo $\kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ ex $\kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$: quod deinde legens aliquis vir doctus, postquam diu multumque se torisisset, licet nullam tandem participii $\kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ significationem huic loco congruam reperiens, non tamen corruptam esse vocem suspicari fas sibi esse putavisset. Ah, quot locos habemus hoc modo corruptos, in quibus intelligendis multi nimium laborant, $\acute{\alpha}\nu\eta\nu\tau\acute{\alpha} \mu\omicron\chi\lambda\epsilon\upsilon\acute{o}\nu\tau\epsilon\varsigma$. Sed de his alias." H. STEPHANUS, ad edit. 1.

„τὸν δὲ δῆμον ἀνέλαβε καθεστῆκαται. Quid sibi velle hic vocem $\kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ dicemus? vel quem habere locum hic potest? Aut valde fallor, aut nullus ei locus est: ideoque in $\kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\eta\chi\acute{o}\tau\alpha$ mutare non dubito. Tantum abest certe ut particip. $\kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ huic quadrare loco dici possit, ut contrariam habere aliquando significationem ei quam sententia postulat, merito quis dicturus sit. Ita enim a Plut. in Camillo [p. 146. A. cap. 33.] $\epsilon\upsilon\pi\omega \kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\epsilon\varsigma$ & $\delta\upsilon\kappa' \acute{\alpha}\nu\epsilon\lambda\eta\phi\acute{o}\tau\epsilon\varsigma$ αὐτοῦς ad unam eandemque rem significandam ponuntur: — Sed male Secundus $\acute{\alpha}\nu\epsilon\lambda\alpha\beta\epsilon$ τὸν δῆμον vertit; favorem populi sibi conciliavit: quum vertere debuerit, populi animos refecit & recreavit; vel, ex illo timore recreavit." H. STEPHANUS ad edit. 2. „ $\kappa\alpha\delta\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$ suspectum: est enim incongruum. Sententia flagitat aut $\kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\eta\kappa\acute{o}\tau\alpha$, adstantem,

Pag. 121. *presentem*, aut ἐξελήκτα, *exsternatum*, aut καταπεσπληγμένον.”
REISKIUS.

Recte & perspecte divinaverat H. Stephanus. *καταπληκτα* dat cod. Med. propius ad verum accedens. Verum ipsum, *καταπληκτα*, exhibet Vat. A. Neque aliter Secundus Curio legisse videtur, quum vertit *qui metu consternatus erat*.

L. 41. „Beraldus ἐντολίαν quidem *fiduciam animi*, at *προπέτειαν*, *confidentiam* vertit: Cælius, illud, *animi magnitudinem*, hoc, *temeritatem* reddidit. Cælio hic potius, quam illic, assentior: nam animi magnitudinem quum significare volunt, dicunt potius *μεγαλοψυχίαν*.” H. STEPH.

Pag. 122. CAP. XIX. Lin. 53 sq. παραλαβὼν δὲ τὴν. „In exemplari legitur *παραλαβόντες τὴν*, quod manifestissimum erratum ita correxi. [In Vat. B. est *παραλαβόντων*.] In versu autem proxime seq. [L. 54.] pro *ἐκάθησε*, quod loco huic nullo pacto convenire potest, videri possit alicui legendum *ἐκάθισεν*.” H. STEPH. ad edit. 1. „Locum hunc ita reddit Cælius Secundus: *omnibusque copiis simul conjunctis, totum recensuit exercitum, ac lustravit*. Ubi verbum *ἐκάθησε*, quod prætermisit, (nimirum ut suspectum,) vertit *lustravit*: at recensuit de suo addidisse videri possit. Neque enim id sumpsisse dici queat ex his quæ proxime præcedunt verbis, *ἐς ἐν συναγαγών*. Nam hæc illis verbis redduntur, *omnibusque copiis simul conjunctis*, quæ interpretatio (ut ingenue fatear) magis mihi placet quam Beraldica.” H. STEPH. ad edit. 2.

L. 58. „ἤκει ὁ Σκιπίων ὁ Σκιπίωνος. Malim ἤκει Σκιπίων, absque artic. in prior loco.” H. STEPHAN. Delevi illum artic. jubente Med. & Vat. B. *Ibid. κατὰ θιν*, conf. p. 127, 44. & ibi Adnot. H. Steph. Adde p. 132, 18 sq.

Pag. 123. L. 66. ἐν τῇ πρότερον μὲν Ζακάνθῃ. Conf. supra, ad p. 115, lin. 28 sqq. L. 71. ἔξων. „In exempl. legitur *ἐξ ὧν*, & jungitur cum sequentibus, manifesto errore.” H. STEPH. ad edit. 1.

L. 72. „Non dubito, quin ἀργυρεῖα scribere oporteat, id est *argenti fodinas*. Alioqui enim cur ἀργύρια, non ἀργύριον dixisset? Illud mendum tamen nec Beraldus nec Secun-

duſ animadverterunt: nam hic ita, *urbem pecunia omnique genere opum abundantem*; Beraldus, *argento*. Sic autem τὰ χρύσεια pag. 650. [Civ. IV. 667, 97.] ubi ſcribendum eſt χρυσεῖα, quum aurifodinas ſignificet." H. S T E P H. *ad edit.* 2.

Pag. 123.

Ibid. χώρα vel ἡ εὐδαίμων eſt regio opulenta, ager ſæcundus: p. 103, 38. 177, 9 ſq. Gall. 77, 95. πόλις, ἀνὴρ εὐδαίμων eſt civitas opulenta, homo dives, Hiſp. 127, 42. Pun. 313, 55. πλούτος εὐδαίμων inconcinne omnino dictum videtur: & tranſpoſita utique verba h. l. puto.

CAP. XX. Lin. 74. τοσούτῳδε λογιſμοῖς ἐπαϊρόμενος. Poſſis latine etiam dicere, *hiſ tantis cogitationibus elatus vel incenſus*.

L. 78. ἡτοιμάζετο. Omnino πολιορκεῖν, aut potius ἐχειρεῖν, aut ſimile aliquod verbum, adjectum malim: quamquam vel ſic ſtare utcumque poterit oratio. Bene Cælius Sec. Curio; (ſed & ipſe ex conjectura, ut videtur:) *foſſa atque aggere cinxit, atque ita ſeſe ad eam inſequenti die oppugnandam comparavit*. De hac oppugnatione Carthaginiſ Hiſpanienſis conferendus Polybius X. 9 ſqq. & Livius XXVI. 42 ſqq. Septimo demum die ab Ibero Carthaginem veniſſe Scipionem, uterque ſcriptor citatus prodiit: nec vero diſtantia urbiſ, quam perperam Appianus propius Iberum, imo ciſ Iberum, ſitam putavit, aliter patiebatur.

L. 90. οὐ γὰρ εἶναι. ἢν legere juſſit REISKIUS: quod minime videtur neceſſarium. Intelligitur *dixit vel cogitavit* ſcil. Mago, qui eos ad portam locaverat & eruptionem facere juſſerat.

Pag. 124.

CAP. XXI. Lin. 3. „Malim hæc verba, ξὺν τοῖς ξιφισταῖς γυμνοῖς, cum particip. ἐκδραμόντες jungere; ut paulo poſt [lin. 8.] de iſſdem dicitur, οἱ δὲ ξιφῆρεις ἐς τὰς πύλας ἰστέρεχον.” H. S T E P H A N U S. Promovi diſtinctionem, quæ poſt ἐκδραμόντες fuerat, & poſui poſt γυμνοῖς, σὺν dedit Med.

Pag. 125.

L. 4. ἔδρων. ἔδρον Vat. A. quod videri poſſet Aor. 2. niſi eo tempore carere huiuſmodi verba monerent Grammatici.

L. 6. ὑπανίσταται, „Aliquis fortasſe malit *ἐπανίσταται*; ſed

Pag. 125.

posse ferri illud crediderim : ut intelligamus, res Romanas velut resurgere paulatim cœpisse. At Secundus locum hunc ita vertit, *donec Romani, quibus in laboribus & periculis animus augetur, animos resumpserunt.* Sed Appianus hanc Romanorum naturam volens describere, aliquid adjecisset." H. STEPHANUS.

L. 8. „Dicens *ἑφάρεις*, loquitur de iis quos dixit erupisse *ἔν τοῖς ἑφέσι γυμνοῖς* : quum alioqui *ἑφάρεις* reddatur etiam simplicius *accindi gladiis*, ut pag. 274. [142, 9.] *ἑφάρεις ἔχειν* : at Secundus vertit, *qui gladiis depugnant.*" H. STEPHANUS.

L. 9. *ἀποκλήσαντες. ἀποκλήσαντες* Vat. A. quod valet *ἀποκλήσαντες*. Conf. ad p. 120, 18. De formula *ἐς οὗ* pro *ἐς δ*, (lin. 11.) conf. ad p. 120, 28.

L. 11 sq. *περιθίων*. „In exemplari male scriptum est *περιθίων* ; ut & in versu sequenti [lin. 13.] *ἔλεως*, pro quo reposui *ἔλος*." H. STEPH. *ad edit.* 1. Eisdem erroribus contaminatus est cod. Vat. B.

L. 13. *ἦ τὸ βραχὺ τῆχος ἦν. ἦ τε βραχὺ τῆχος*." H. STEPHANUS. Non erat sollicitandus artic. *τὸ*, nam de brevi illo muro jam ante dixerat Appianus, p. 124, 80.

L. 15 sq. *καὶ ὁ κλύδων κ. τ. λ.* „Hæc *περὶ τοῦ κλύδωνος* aliter Calius vertit, quam Beraldus : hoc videlicet modo, (paulo autem altius repetam :) *Ac circa eum [locum] aquam, (mari singulis diebus reciprocante,) paulatim decrescere : ita ut quæ prius pectore tenuis esset, tum vix medium crus superaret.* Utriusque interpretatio poscit ut Græca aliter scribantur." H. STEPHANUS. Beraldus, cujus versionem H. Stephanus in edit. 2. Græcæ contextui adjecit, pro verbis illis, *καὶ ὁ κλύδων* &c. hæc latina posuit : *ipsaque vada adeo nudata* (animadvertit,) *ut aqua alibi pectore tenuis esset, alibi vix medias tibias superaret.* Et hoc loco, ex sexcentis aliis, de quibus sigillatim monere lectorem nil attinet, Græca Appiani fidelius in latinum sermonem transfutuisse nihil videor, studul certe transferre.

L. 18. ἴθι πάντα. „ἴθι πάντων βοῶν. Existimo legendum ἴθι διὰ πάντων: quod alibi, præpositione cum verbo juncta, dicitur διατρέχειν. Modo dixerat [pag. præc. l. 11.] πάντα περιθίων; at pag. 162. [potius pag. 172. nobis p. 133, 44 sq.] utitur ἴθι ἐπιθύν cum accusativo.” H. STEPH. ad ed. 1.
— In editione secunda non obsecutus est Stephanus legi illi, quam ipse sibi tam recte quam severe præscripserat in proluxa illa Adnotat. quæ supra ad pag. 121, 38. integra a nobis inserta est. Edidit enim διὰ πάντων, nec tamen in Adnotationibus ad eandem secundam editionem monuit lectores de mutatione, quam sua auctoritate in contextum intulit. Hoc solum ibi monet: „Omittit Beraldi interpretatio hæc verba, ἴθι διὰ πάντων: Cælius unica voce *circumcursando* pro his usus est.” In adnotatione autem ad p. 133, 44 sq. rursus hunc locum ita citat, ac si consentientibus libris διὰ πάντων legeretur. Rescripsi πάντα ex libris Vat. A. & Med.

L. 20. ἡ θάλασσα. „ἡ ἡ θάλασσα.” REISKIUS.

CAP. XXIII. Lin. 44. μᾶλλον ἰδοὺ κατὰ θεὸν ἔκαστα δεῖν. Pag. 127.
— „Non dubium est, quin μᾶλλον hic sit; *magis etiam quam antea*. Quod Cælius non intelligens, ita hunc locum reddidit, *quibus persuasum erat, eum omnia instinctu divino potius quam humano consilio gerere*; perinde quasi aliquot verba deessent, aut certe relicta essent subaudienda. Cæterum idem Cælius, κατὰ θεὸν, principio p. 265. [nobis 122, 58.] (ubi eadem eidem [Scipioni] laus tribuitur) vertit, *non sine deorum providentia*. Sed magis placet altera illa interpretatio: quum etiam magis respondeat his illius paginæ 265. verbis, [ibid. lin. 59.] πάντα ποιεῖν πειδόμενος θεῷ.” H. STEPHANUS.

L. 47. ποταμίς. Sæpe forma illa ποταμίς, quam h. l. habet Med., ultima lit. & poetarum more (vel Æolum, ut alii perhibent) abjecta, nescio casu - ne an consilio, in eodem cod. Med. potissimum recurrit: vid. pag. 198, 55. 202, 27. Sic ποταμίς ex codd. Regiis (consentiente puto Ven.) editum est Civ. IV. 687, 41. ubi Aug. quidem ποταμίς præfert: & Civ. I.

Pag. 127.

p. 104, 42. *τετραῖς* pro *τετραῖς*, revocavimus ex edit. 1. cum Regiis, Aug. & Vratisl. Sic vero & apud Herodotum *πολλοῖς* legitur, lib. I. c. 36. & passim alibi, si bene memini.

L. 49 sq. ἐν ταῖς πομπαῖς. In *Circensibus* puto *pompis*: in quibus non Deorum modo, sed & clarorum virorum, statux præferebantur. Conf. Sueton. in Tito, c. 2. & in Jul. c. 76. Adde infra, ad Civ. V. 879, 14.

Pag. 128.

L. 51 sq. εἰρηνικὸν ὁμοῦ καὶ πολεμικὸν ταμιεῖον. „Non minus [quam Beraldi versio; quam nos fere sumus secuti] placet Cæliana interpretatio istorum verborum, quæ est hujusmodi: *Scipio igitur, hac urbe capta, quæ tanquam receptaculum atque armamentarium omnium rerum quæ ad pacem bellumque conducunt.* Non minus placet, (inquam) hoc solo excepto quod pro *ταμιεῖον* maluisssem *promptuarium* aut *penus* dicere. Rationi enim consentaneum non videtur ut armamentarium non minus εἰρηνικὸν quam πολεμικὸν esse velimus, quum pax armis non indigeat: & illud tamen ab illis dictum esse constet. Cæterum idem paulo post, *γεωσφίκους* non simpliciter, sed *armamenta navalia*, reddidit.” H. STEPH.

L. 54. „Pro his, καὶ ἀγορὰν ποικίλην, habet Cælii interpretatio, *aliaque multa velut in publico mercatu inventa.* Quæ nova est interpretandi forma: at Beraldi interpretatio, *ἔς commeatum varium*, nihil novitatis habet. Sed voluisssem inferi vocem *alium*: hoc modo, *ἔς alium commeatum varium.* Alioqui frumentum in numero eorum, quæ commeatus nomine intelliguntur, esse negabimus.” IDEM.

L. 58. καὶ ἰθριάμειν. „Θριάμειν hic loci est, in pompa per castra & series militum geminas traducere captivos & spolia.” REISKIUS.

L. 62. ἀριστία. Miror, de truncato vocabulo ἀριστία ne verbum quidem adnotatum esse ab H. Stephano. Rem fusius exponit Livius XXVI. 48.

Pag. 129.

CAP. XXIII. Lin. 76. δύο ὄντε λοιπῶ καὶ δύο Ασδρουβᾶ. Bene hæc habere videntur, nisi quod commode post λοιπῶ, leviter incidi possit oratio. De duobus Asdrubalibus jam dixerat, init. cap. 16. p. 118. Duos autem summos impera-

tores h. l. dicit, sub quibus velut legatorum munere reliquos functos intelligit.

Pag. 129.

L. 80. Μάγωνα δ' ἕτερον. Scil. diversum ab eo, quem Carthagini præfectum fuisse, ibique a Scipione captum, paulo ante dixerat, cap. 19. & 22 extr. Est autem hic is ipse, quem supra (cap. 16.) cum Asdrubale Gisconis filio nominaverat, Amilcaris filius, adeoque frater alterius Asdrubalis atque Annibalis, ut ex Livio discimus.

L. 82. τὰς Λέγας γὰρ τῶν ἀφισταμένων. Quin corrupta sint tria media verba, in eisque lateat unum aliquod populi nomen, vix quisquam dubitaverit: sed quodnam illud sit, difficile fuerit definire.

L. 84. ἐς Βατύκην. Quod si de hoc oppido constaret; Pag. 130. certius quid etiam fortasse haberemus, quod in emendando eo loco, quem modo attigimus, sequeremur. *Batycam*, Hispaniæ oppidum, ignorant Geographi. Quod *Beticam* vel *Baticam* h. l. Cæl. Sec. Curio posuit, nihil inde subsidii peti potest: neque enim illud oppidi nomen, sed regionis, est, & id quidem Augusti demum ætate usurpari coeptum. Oppidum autem, non regionem, designat Appianus, subiiciens, καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἰσχυροποιοῦσθαι. WESSELINGIUS ad Antonini Itinerar. p. 411. Βατύκην Appiani, ob Livium lib. XXVIII. 13. ait in *Baculam* commutandam. Poterat commodius ad Liv. XXVII. 18 & 20. provocare: nam si rem eam, quam breviter hic perstringit Appianus, cum Livii Historiis velimus conferre, non ad aliam facile partem Livianæ narrationis, nisi ad eam quæ lib. XXVII. 18. continetur, (coll. Polyb. X. 35 sq.) referri posse videtur: atque in id fere tempus etiam, quoniam certius nil habui, rem istam retuli; quamquam (ut alia taceam, quæ dubium hic movere possint) cladem illam ad *Baculam* Polybius Liviusque Asdrubali Amilcaris filio, non Gisconis, ut Appianus scribit, accidisse produnt. *Baculam* autem hanc (Βακίλαν vel Βάκυλα) iidem Scriptores prope Castellonem ponunt; Stephanus Byz. haud longe ab Herculeo freto remotam facit: monueruntque qui de his rebus commentati sunt, non confundendam hanc *Baculam*

Pag. 130.

cum ea esse, quæ in Authetanis in citeriori Hispania Ptolemæo memoratur Βαίκυλα, cujus cives Bæculonenses Plinio dicuntur. Neque vero minus difficultatis habere ipsam illam Polybii Liviique *Baculam* video; neque veteribus Geographis, Straboni, Ptolemæo, Plinio, Antonino, magis, quam Appiani nostri Βαιτύκην, memoratam reperio. Neque prætereundum est, quod apud Livium editiones veteres cum pluribus scriptis codicibus (conf. inprimis Drakenb. ad XXVII. 20, 1.) non *Baculam* dant, sed *Betulam*, quod ad Βαιτύκην paulo propius accedit. Apud Strabonem, lib. III. p. 141. C. in Bætica Hispania Βαῖτις memoratur, urbis nomen; quod corruptum esse & in Βαίκυλα mutandum (consentiente Berkelio ad Byzant. v. Βαίκυλα) contendit ad illum Strabonis locum Casaubonus; at ibidem varia nomina, quibus apud alios Scriptores idem oppidum designatum videatur, colligens Casaubonus, in eis nominibus ex Appiano non Βαιτύκην hanc, de qua quærimus, sed Οβελκωσαν retulit, quæ apud Nostrium p. 183, 10. commemoratur, nec huc referenda videtur. Βαῖτιν apud Strabonem, & Βαιτύκην apud Appianum, defendit Rod. Carus in Antiq. Hispal. lib. III. c. 35. citatus a Wesseling. ad Anton. p. 411. Bæculam illam Polybii Liviique, Obulcum esse Ptolemæi, (Obulconem Plinii, diversam ad Obulcula vel Obucula) censuit Bochart. in Chan. I. 34. p. 667. Denique in alia omnia, nec tamen sine singulari quadam veri specie, hic abit Doujatius ad Livium, laudatus Drakenborchio ad XXVII. 19, 1. 20, 3. & XXVIII. 13, 5.

CAP. XXIV. Ὁ δὲ τὴν στρατιὰν τὴν Καρχηδ. ἔστ. Vide Polybium lib. XI. c. 18 seqq. & Livium XXVIII. 12 fqq.

Lin. 89. εἰς Καρϋώνην πόλιν. „Quamvis hic Καρϋώνην habeamus, tamen p. 270. [134, 56.] Καρϋώνην eandem appellari videmus. Secundus autem *Carbonam* utroque loco habet.” H. STEPHANUS. Καρϋώνην legendum esse, jam a Wesselingio ad Anton. p. 414. & (ad quem ille provocavit) Rod. Caro in Ant. Hispal. III. 41. video observatum. Neque dubitare debueram, in contextum hoc recipere; quemadmodum apud Hirtium de Bell. Alex. cap. 57. ubi similiter *Carbonam*

legebatur, quod ibid. c. 64. in *Narbonem* etiam fuerat detortum, jam pridem factum reperiō. Nam in græca quidem scriptura, qui meminerit figuræ illius literæ *beta*, levissimo calami ductu a μ diversa, qua sæpe usi sunt librarii, eo facilius intelliget quam proclivis fuerit ex *Καρμώνη* in *Καρβώνη* transitus. Est autem *Carmonē*, *Carmona* vel *Carmon* ex Strabone III. 141. C. ex Antonino p. 414. ex Cæsare Civ. II. 19. nota, in Bætica Hispania ad ortum urbis Hispalis, modico intervallo a Bæti fluvio distans, hodieque eodem nomine *Carmona* non ignobilis: ac miror, hujus urbis mentionem a Cellario in Orb. Antiq. esse præteritam, quum ejus situm ab eodem Cellario in Adnotat. ad Cæs. l. c. accurate notatam videamus. Eandem *Καρμώνη* fortasse restituendam Appiano esse p. 171, 1. ubi *Καρμίνων* Editi, & *Καρμίνην* dant libri nostri, monui ad illum locum. Sed de *Carmonē* in hac historia, quam nunc adgreditur. Scriptor noster, apud Polybium rursus Liviumque altum silentium. Οὐ μακρὸν ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς προσαναγενομένης ΗΛΙΠΤΑΣ contractas esse ex variis Hispaniæ ulterioris partibus copias Pœnorum, apud Polybium legimus; ad *SILPIAM* urbem, apud Livium; corrupto utroque nomine: pro quibus si quis apud Polyb. *ΙΛΙΠΑΣ*, apud Livium *ILIPAM*, restituendum suspicetur, proxime fortasse ad verum accessisse videbitur. (De *Ilipa*, ad alteram Bætis ripam inter Hispalin & Cordubam, vide Strab. III. 141. C. Antonin. p. 411. Plin. III. 1. 3.) Tum vero Livius rursus prope Bæculam, nescio quam, commissum prælium significat. Sed Polybius, a Castulone & Bæcula ulterius progressum Scipionem in conspectum tandem hostium pervenisse scribit; cui non admodum repugnat, ad *Carmonem* usque (ad quam Appianus, alios Annales secutus, prælium illud accidisse refert) pervenisse Romanos: intelligique poterit, Pœnos ab *Ilipa*, in cujus vicinia primum contraxerant copias, superato Bæti, eodem fuisse progressos; quamquam idem Polybius dicere videatur, Pœnos ad ipsam illam urbem quæ *Ηλυσία* apud eum nominatur, expectasse Romanos.

Pag. 130.

L. 92. *Μασσανιάσης*. H. STEPHANUS, quum nomen illud in hoc libro semper *Μασσανιάσης* scriptum edidisset, in Notis ad edit. 1. ad pag. nostr. 133, l. 34. ubi contra ejus voluntatem semel *Μασσανιάσης* erat positum, hæc adnotavit: „In exemplari, hoc nomen modo unico σ scriptum erat in principio, modo duplici. Ego semper unicum σ ponendum censui, quod apud poëtas syllaba prima corripitur. Hic tamen nescio quomodo ex illo nostro exemplari irrepererunt illa duo σσ: quorum alterum expunge.” Eodem tamen loco, in edit. 2. rursus *Μασσανιάσης* editum est. Hanc eandem vero scripturam, quam equidem constanter tenui, duplici utrimque σ, ubique (vix uno aut fortasse altero loco excepto) præivere Bav. & Med. Tum vero & Vat. A. & (in hist. Pun.) Aug. in principio quidem vocis constanter duplici σσ utuntur: sed sub finem vocis in Vat. A. alterum σ, quum a prima manu positum esset, ubique erasum est, & in Aug. partim duplici σσ superscriptum simplex σ, partim a prima etiam manu *Μασσανιάσης* positum est, quemadmodum in Pun. hist. ex Regiis libris constanter exhibent superiores editiones.

L. 93. ὑπὸ χάρακι ἐστρατοπείδειν. Poterant hæc cum Beraldo verti, *sub vallo castra metati sunt*; vel, *sub vallo castra posuerunt*. L. 95. Conjunctionem δ, post ὅδε, dederunt Vat. A. & Med.

Pag. 131.

L. 5. εὐστραθῶς. SUIDAS, hæc ipsa Appiani verba adferens, *Εὐστραθῶς* interpretatur ἀτφαλῶς, βεβῶτως.

L. 8 sq. „τριτημόριος. Scribendum *τριτημόριον*.” H. STEPH. — Si tenendum *τριτημόριος* fuisse dicas, intelligendum fuerit *δύνκμις*. Possis & *τριτημορίς* suspicari.

CAP. XXV. Lin. 14. ἐς ἐπήκοον ἐλάσας. „Forte *συνελάσας*, aut *συγκαλέσας*, aut *ἀθροίσας*.” REISKIUS. Ardorem & properationem Scipionis notare illud *ἐλάσας* videtur.

L. 14 sq. καὶ τὸ βλέμμα - ἐνθους. Beraldis: *ἔῃ vultu ἔῃ habitu, velut divino numine afflatus*. „Malim ita interpretari, & ita certe interpretandum fuit, *quum vultum ἔῃ habitum perinde composuisset acsi a deo afflatus foret*. Secundus, *aspectuque ἔῃ vultu in speciem hominis a deo af-*

stati commutatus. Quasi vero inter aspectum & vultum id esset discrimen quod inter βλέμμα & σχῆμα." H. STEPHAN. Pag. 131.
 — Utitur his Appiani verbis SUIDAS, vocem Ἐνθους exponens per θεόληπτος. conf. p. seq. l. 29. Apud eundem Suidam mox recte (p. sq. l. 16.) καλεῖν legitur. Literam β cum κ permutatam alibi etiam videmus, Civ. II. 283 sq. l. 51 sq.

L. 16. τὸ δαίμονιον, ὃ Hic τὸ δαίμονιον Secundus *genium* Pag. 132.
 vertit: quum tamen τὸν δαίμονα vocare potius Græci consueverint quem Latini *genium* appellant: veluti quum unicuique suum δαίμονα dicunt προσκεκληρῶσθαι, aut unumquenque certo cuidam δαίμονι προσκεκληρῶσθαι. Atqui videmus & statim post dici θεῷ, non δαίμονι: & κατὰ θεόν, non κατὰ δαίμονα. Idemque in principio paginæ 265. [122, 58 sqq.] κατὰ θεόν: item πευθόμενος θεῷ. Sic & pag. 267. [127, 44.] κατὰ θεόν ἵκασθα δρῶν. Quin etiam hoc illi Secundi interpretationi potest opponi, quod in hac ipsa pag. [lin. 23.] sequitur, ὅτι οἱ σύμβολα νίκης οἱ θεοὶ καὶ τὰδε ἔπεμψαν. Atque idem Secundus, sibi non constans, in pag. illa 265. ubi dicitur κατὰ θεόν, numerum singularem in pluralem mutans, dicit, *non sine deorum providentia.* Scio alioqui & Socratem dictum fuisse habere suum δαίμονιον: sed nec ibi *Genium* interpretari nos debere puto. Nec vero Egeria dici potest (ut opinor) fuisse *genius* Numæ: qui primus tali simulatione ad comparandam sibi auctoritatem usus est." H. STEPHANUS.

L. 18 sq. τῶν πρότερον ἔργων . . . κρατῆσαι. ὃ Scribendum puto ἐπὶ τῶν πρότερον ἔργων. Quale enim hoc esset, aliquem κρατῆσαι τῶν ἔργων dici? quum ἔργα vocentur res in bello fortiter gestæ, aut etiam simpliciter, facta bellica." H. STEPH.
 — At quum τὸ ἔργον sæpe & apud Nostrum & apud probatissimos quosque Scriptores [conf. Thucyd. lib. I. c. 107 extr. & passim alibi,] idem prorsus valeat quod ἡ μάχη; similiter fortasse dici poterit τοῦ ἔργου κρατεῖν, atque τῆς μάχης κρατεῖν Hisp. 154, 18. & alibi. Pollis autem h. l. commodius fortasse τῶν προτέρων ἔργων legere, ut τῶν προτέρων συνθηκῶν Pun. 418. 90. & id genus alia.

Pag. 132.

L. 22. αὐτὶθεν, *illico, protinus, e vestigio*, ut sæpe apud Polybium. Beraldus plane omisit. Cæl. Curio: *ad quas retro conversus, atque ex eo loco ubi erat intuens &c.* Sic Pun. 354, 56 sq. τὴν ἀλογίτητα τῶν ἐχθρῶν αὐτῶθεν ἐστὶς ἐπεδείκνυε.

L. 24. συνεπινεῖτο δὲ πρὸς αὐτὰ ἐνθῶς ὄρων καὶ βεῶν. „Post αὐτὰ hypostigme opus esse dico. αὐτὰ autem intelligo τὰ σύμβολα τῆς νίκης, quæ nihil aliud sunt, quam illi οἰωνοὶ πετόμενοι. Hoc autem, ἐνθῶς ὄρων, convenit cum eo quod supra dictum fuit, τὸ βλέμμα (omitto καὶ τὸ σχῆμα) διαθεῖς πάλιν ὡς περ ἔνθους. Paulo post autem pro hoc ἔνθους (a quo est illud ἐνθῶς) dicit θεόληπτος.” H. STEPHANUS.

L. 27. ἐπὶ νίκῃν ἔτοιμον. ἔτοιμος apud alios Scriptores fœmininum ἐτοίμη formare solet; sed apud Nostrum constanter terminatio ος utriusque est generis. Video tamen & apud Polybium τῆς ὠφελείας ἐτοίμου, lib. I. c. 49.

Pag. 133.

L. 32. Σιλανῶ. Sic constanter manuscripti nostri, cum editis: quum *Syllanum* semper scribat Sec. Curio.

CAP. XXVII. Lin. 41. „καὶ ἀπελαύνειν. Si sequamur quæ de iisdem Numidis scripta sunt in fine paginæ proxime præcedentis; [p. 131, 1.] scribendum hic erit, ὑποχωρεῖν εἰς δισμένους καὶ αὐθὶς ἐπελαύνειν. Ita enim ibi, τῶν Νεμαίδων αὐτὸν ἀκοντιζόντων τε καὶ ὑποχωρούντων, εἰτ' αὐθὶς ἐπελαυνόντων. Secundus ὑποχωρεῖν εἰς δισμένους vertit *fugam simulare assueti*; quum in illo-altero loco ὑποχωρούντων vertisset *retrocedentibus*, quam interpretationem alteri præfero. Describitur autem ille mos eorum & in Punica historia, [cap. 11.] οἷς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἦν ἔργον, ἀκοντίοις πολεμῶντες χρωμένους, ἐπελαύνειν αἰεὶ καὶ ἀναχωρεῖν, καὶ αὐθὶς ἐπελαύνειν.” H. STEPHANUS. ἐπελαύνειν h. l. reponere REISKIUS quoque iussit.

L. 44 sq. τοῦ Σικυπῖως αὐτοῦς ἐπιδέοντος. „Aliquis fortasse malit περιδέοντος: sed ne illud quidem suspectum esse debet. Fateor tamen περιδεῖν scriptum esse pag. 166. [125, 11 sq.] πάντῃ περιδεῖν τε καὶ βεῶν. At paulo post [126, 18.] ἔδει διὰ πάντων.” H. STEPHANUS. διὰ πάντων p. 126, 18. ex solius Stephani auctoritate esse, ad illum locum monui.

Sed sicut h. l. ἐπιθεῖν, obire, discurrere per ordines, (ad lustrandos vel hortandos milites,) sic plane Civ. II. 318, 49.

Pag. 133

τοὺς ὁρτασιώτας ἐπιθεῖν παρεκάλει. Parique ratione ἐπιτρέχων, Civ. II. 198, 94. ἐπιπλεῖν Mithr. 786, 34. ἐπιπορεύεσθαι Civ. I. 59, 67. Sic & ἐπίναι Hisp. p. 134, 66. & sæpe aliàs.

L. 45. μετατίθετο, institutum mutarunt, aliter (i. e. melius) rem gerere cæperunt.

L. 47. „Hæc verba, ὡς εἶχε, Secundus vertit, ut erat: at Beraldus omisit. Tu ex meo Thesaurο Græcæ linguæ usum hujus generis loquendi discas.” H. STEPHANUS.

L. 48. κινδυνεύοντι ὑμῶν τῷ Σκιπίῳ. „Vel προκινδυνεύοντι ὑμῶν, vel κινδυνεύοντι ὑπὲρ ὑμῶν, scripsisse Appianum contendo. Nam ὑμῶν τῷ Σκιπίῳ pro τῷ ὑμετέρῳ Σκιπίῳ nimis dure, immo ne Græce quidem (ut opinor) dictum esset.” H. STEPH.

L. 56. περὶ Καρχηδῶν. Lege Καρχηδώνην. conf. ad. p. 130, 89. Pag. 134.

CAP. XXVIII. Lin. 71. Ασδρούβαν δὲ. conf. p. 129, 76 sq. Pag. 135. & Annib. c. 52.

CAP. XXIX. Lin. 78. Αἰνίκιος. L. Scipio, Publii frater, qui ab illo cum nobilibus ex Pœnis captivis Romam fuerat missus.

L. 80 sq. „Quum hic dicat tantum, τοῦδε αὐτοῦ μάλιστα ἐπιθυμῶν ἐκ πολεμῶ, multo plus est quod de eodem dicit, idem describens, in Punica historia, pag. 5. [nobis 313, 50.] ὁ δὲ Σκιπίων, ἔνθους ὢν ἐπὶ Καρχηδόνι ἐκ πολεμῶ.” H. STEPH.

L. 85. καὶ δέξιν Ρωμαίων, ἃν ἐπίωσι, συλλαμβάνειν. „Ferri non potest hæc lectio, sed Ρωμαίων in Ρωμαίους mutandum videtur. At Secundus perinde vertit ac si scriptum foret ἐπίη: hæc enim sunt ejus verba, eumque rogaret, ut, si ipse in Africam transmitteret, sese pro Romanis declararet. Ubi notandum genus loquendi Gallicum & Italicum potius quam Latinum, sese pro Romanis declararet.” H. STEPHANUS. Numquam certe συλλαμβάνειν cum genitivo personæ construitur, semper cum tertio casu. Itaque & MUSGRAVIUS Ρωμαίους scribere jussit. Ac sane ita legendum; nisi potius, servando Ρωμαίων, deletam malis post δέξιν distin-

Pag. 135.

ctionem, (quæ, contra quam volueram, ex Stephaniano contextu in nostrum irrepsit) ut jungantur verba *ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων*, sicut paulo ante, *τῶν Συκπιῶν ἀνάμνησιν*, sitque hæc sententia, *Ἐπὶ ὅτι ad eum deferret preces populi Romani*, vel, *ut nomine populi Romani ab eo peteret Ἐπὶ c.* Sic ad verbum *συλλαμβάνειν* intelligendus fuerit, ut sæpe aliàs solet, casus personæ, αὐτοῖς.

Pag. 136.

L. 89. καὶ μέγα ποιοῦμενος ἐπὶ Καρχηδονίοις προλαβεῖν - - Σύνταξις. „Est bonum & bene Græcum μεταποιεῖσθαι: sed aut addendus hic articulus τοῦ, aut certe pro μεταποιούμενος legendum μέγα ποιοῦμενος. *Magnum in omnia momentum Syphax affectanti res Africa erat*, Livius [XXVIII. 17.]” H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. „Ex μεταποιούμενος faciendum puto μέγα ποιοῦμενος, quo genere loquendi utitur cum alibi tum pag. 275. [145, 49.] Ferri certe illud μεταποιούμενος non potest. Verum & ἐπὶ Καρχηδονίοις scribendum puto: id est, *adversus Carthaginienses*. Secundus vertit, *Carthaginienses antevertere*, tanquam scribens, *Καρχηδονίοις προλαβεῖν*, expuncta præpositione ἐπὶ. Sed, legendo ἐπὶ Καρχηδονίοις, & exponendo ut dixi, nec προλαβεῖν in προλαβεῖν mutare, nec præpositionem illam mutare necesse fuerit.” H. STEPH. *ad edit.* 2. Non nimis sane commodum foret μεταποιούμενος, etiam si sequeretur artic. τοῦ: quod & ipse H. Stephanus, quum iterum ederet Appianum, sensisse videtur. De vera lectione, μέγα ποιοῦμενος, (de qua restituenda MUSGRAVIUS etiam monuit) dubitare nos non sinunt loca huius gemina, p. 145, 49. & Pun. 316, 93. Quo accedit, quod Annib. 275, 85 sq. idem rursus librariorum lapsus, qui quam fuerit proclivis facile intelligitur, recurat. De προλαβεῖν dubitet fortasse aliquis, &, quamquam idem verbum duobus locis paulo ante citatis usurpetur, tamen προλαβεῖν, *præripere adversus Pænos Syphacis amicitiam*, locum hic suum, quem ei tres Codices tribuerunt, tueri posse dicat. Sed grammatica utique ratio hoc etiam loco προλαβεῖν, in quod Vat. A. cum exemplari H. Stephani consentit, postulare videtur. — Quod ἐπὶ Καρχηδονίοις scribendum contendit H. Stephanus, prælidium

præsidium invenerit in illo ἐπὶ Ρωμαίους p. 145, 50. tum in frequentissimo præpositionis illius usu cum quarto casu in hac significatione, *adversus*, *contra*. At vero & apud optimos quosque Scriptores (Herodotum, Thucydidem, Demosthenem, alios) ἐπὶ, eandem vim habentem, cum tercio casu constructam videmus, & apud Nostrum Pun. 307, 43. 313, 50. Civ. I. p. 33, l. 33. IV. 651, 42. V. 780, 36. &c.

Pag. 136.

CAP. XXX. Lin. 93 sq. ναυσὶν αἷς εἶχον μακρῶς ἐπανάγοντες, — „Secundus, *triremes*, quas ipsi habebant, *contra eum* eduxerunt: quasi νῆες μακρῶς non aliud essent, quam *triremes*. Verbum autem ἐπανάγειν sunt qui & ita reddant.” H. STEPH. — Nec tamen admodum alienum ab usu latini sermonis videtur, quaslibet naves longas ad bellum armatas *triremiurn* nomine complecti.

L. 1. „Hæc verba παρα μὲν δὲ τοσούτων ἤλθε κινδύνου, (quæ apud historicos frequenter occurrunt) nescio an intellexerit Secundus: male esse interpretatum scio, *Hujusmodi pericula evasit*. Sed & Beraldus non simpliciter, *Hoc discrimen adiit*, dicere debuit, verum, *Tantum discrimen*, vel, *Adeo magnum discrimen adiit*.” H. STEPHANUS.

CAP. XXXI. Lin. 9 sq. „Ut hic ἐς Ρωμαίους μετετίθειτο dicit, ita pag. 263. [p. 119, 11.] ἐς Ρωμαίους μετίθειτο. Vertit autem uterque interpretes μετίθειτο, *defecerant*: sed Beraldus, *ad Romanos defecerant*; Cælius, *a Carthaginienfibus defecerant*: quum hoc deficere sit ἀφίστασθαι, & oporteat ab aliquo prius ἀφίστασθαι, deinde ad alium μετατίθασθαι. At in illo paginæ 263. loco, μετίθειτο vertit Cælius, *fidel Romanorum se commiserant*: Beraldus, *in Romanorum societatem venerant*. Ex quibus interpretationibus aliquis minime conjectura possit assequi Græcum scriptorem tali verbo esse usum. Habes autem eundem hujus verbi μετατίθασθαι usum & pag. proxime sequente; [139, 42.] at initio pag. 270. [133, 45.] paulo alium.” H. STEPHANUS.

Pag. 137.

L. 11 sq. οἱ δὲ λοιποὶ διέφυγον αὐτῶν. Dubito an ferri possit hujusmodi Hyperbati: ac malim certe αὐτὸν, cum MUSGRAVIO.

Vol. III.

Q

Pag. 137. L. 17. „ Verbum *προσθεύειν*, quod Beraldus vertit, *de pace agere*: Secundus reddit, *legationem suam explicarent*. Ac illa certe Beraldi interpretatio nimis restringere verbi Græci significationem videtur.” H. STEPH.

Pag. 138. L. 25. ὅφ' ἡμῖν. „ Non ὡμῖν, sed ἡμῖν, uterque etiam interpres legendum censuit. Nam & Secundus ita, *quod quum singuli vestram patriam sub nostro imperio habeatis*.” H. STEPHANUS. ὅφ' ἡμῖν dedit Vat. B. & sic scribendum monuit etiam MUSGRAVIUS.

CAP. XXXII. Lin. 35. Σιλανὸς δὲ. Apud Livium XXVIII. 19. non M. Silano, sed L. Marcio, mandatum hoc a Scipione datum legimus. Et apud Nostrium etiam, in fine hujus historię, cum Silano simul L. Marcius memoratur, p. 139 extr. & sq. L. 36. Κάστωκα πόλιν. Sic mox rursus, pag. sq. lin. 50. & gentile Καστωκαῖοι lin. 37, & p. sq. 52 & 56. *Castulionem*, quam in hac historia Livius l. c. nominat, Καστωλῶνα ab Appiano adpellatam supra vidimus p. 118, 96. Eamdem urbem nunc diverso hoc nomine ab eodem designatam esse, nolim cum Wesselingio ad Antonin. p. 403. confidenter adfirmare. Potuerunt Annales, quos Appianus secutus est, ad aliam urbem referre hanc historiam atque illi, e quibus sua Livius hausit. A librariis autem, recentioribus certe, non esse corruptum hoc nomen, ex Stephano Byzant. adparet, apud quem idem urbis nomen cum gentili ex ipsa hac Appiani Historia citatur. Vide supra, hoc vol. p. 3. l. 5 sq.

L. 40. Ιλουργίαν. Ιλουργειαν vocavit Polybius, referente Byzantino ad hanc vocem. Ιλουργίς est apud Ptolemæum, lib. II. cap. 4. in Turdulis.

Pag. 139. L. 49. αὐτοῖς ἐπικατέσκαψαν. „ Neuter interpres animadvertit usum hujus compositi ἐπικατέσκαψαν cum pronomine αὐτοῖς: sed perinde vertit ac si simplici κατέσκαψαν absque illo dativo usus Appianus esset: quum significare velit urbem super occisorum cadaveribus fuisse dirutam.” H. STEPHAN. — Potest & hæc vis verbo illi tribui, *denique (occisss omnibus) ipsum etiam oppidum insuper diruerunt*: ut ἐπικατέσκαψαι p. 140, 68.

L. 52 sq. αὐτοὺς οὕτω φρονεῖν.

» αὐτοὺς οὐ ταῦτ' φρονεῖν."

REISKIUS. Non satis causæ videtur, cur vulgatam sollicitemus lectionem.

Pag. 139.

CAP. XXXIII. Lin. 60. Ἀσπα δ' ἦν πύλος. Gentile Pag. 140.

Ἀσπαῖος, quod infra in eod. hoc cap. sæpius occurrit, ex hac Appiani Historia citatur apud Stephanum Byz. ubi tamen mendose Λεῦκος Ἰθνος, pro Ἰερίας, legitur. Vid. Fragmenta ex Appiano collecta, hoc Vol. p. 3. n. I. 1. Cf. Liv. XXVIII. 22.

L. 60 sq. Καρχηδονίους αἰεὶ διαμείνανσα ἑμαλῶς. » Notandus iste adverbii ἑμαλῶς usus, quod Beraldus prætermisit: [& nos cum illo imprudentes prætermisimus.] Cælius autem vertit, eodem modo: ita enim hunc locum reddit, *quæ semper eodem modo in fide Carthaginensium manserat*. Videri autem possit deesse aliquod nomen adjectivum (cujusmodi est *πιστῆ*, aut *φίλῃ*) quod post vel ante διαμείνανσα ponatur. Illud certe ἑμαλῶς non male fortasse reddatur *æqualiter*. At vero in fine pag. proxime præcedentis [p. 139, 48.] ejusdem adverbii interpretatio ab utroque omissa est: ubi scriptum est, *ἔκλειπεν ἑμαλῶς καὶ παῖδία καὶ γυναῖκας*. Verti autem hic queat (ut opinor) *nullo discrimine*. H. STEPHANUS. Sicut pag. præced. ἑμαλῶς *nullo discrimine* verti posse Stephanus dicit: in eandem fere sententiam hoc loco, de quo nunc quærimus, commode, *pariter omnes, peræque omnes, unanimi consensu*, reddi poterit. διαμείνανσα autem, videndum, an in διμμεῖνανσα fortasse debeat mutari. Nam sicut p. 129, 79. dixerat Καρχηδονίους ἑμμένειν, *in fide Carthaginensium manere*: sic διμμένειν (quod verbum, nulla quidem suffultum auctoritate, in Indice ad H. Stephani Thesaurum citatur) fuerit *constanter ἑμμένειν, in fide perseverare*; quatenus δὲ in compositione verborum interdum significationem intendit & perseverantiæ addit notionem.

L. 68. ἐπιμάταςφάξαι recte Vat. A. & Med.

CAP. XXXIV. Lin. 81 sq. Σκιπίων ἐς ἀββάσιαν ἐπέστη. Pag. 141.
De morbo illo Scipionis, & de defectione exercitus, quæ ea occasione exorta est, confer Livium XXVIII. 24 seqq. & Polyb. XI. 23 sqq.

Pag. 142.

L. 95. μεταπίθωσιν. „Alibi dicit μεταδιδάσκειν τοὺς πλανώμενους.” H. STEPH. L. 98. ἐπὶ εἵτον. Polyb. XI. 23. κομίζεσθαι τὰς σιταρχίας, & c. 24. ἐπὶ τὴν κομιδὴν τῶν ἐψωνίων. Livius XXVIII. 25. *ad stipendium petendum convenirent Carthaginiensi*. Conf. supra, ad p. 119, 2.

CAP. XXXV. Lin. 11. ἄνευ παραγγελματος. Cum Beraldo interpretatus sum, *haud expectato signo*. „Non placet ita exponi. Sed quomodo ἄνευ παραγγελματος dicit, quum jam παράγγελμα daret? Perinde est, ac si diceret, *absque alio mandato*, sive, *non expectato alio mandato*.” H. STEPHANUS. Sic Cælius: *nullo præterea expectato jussu*.

Pag. 143.

L. 15 sq. ἔτι νοσοῦντα τὸν στρατηγὸν σφῶν παρακρατεῖν. — „Longe aliter locum hunc intellexit Secundus quam Beraldus. Vertit enim, *Tanquam pueret, imperatorem ægrotum ipsi vigilantem & sollicitum magis esse*. Sed dubium non est, quin Beraldi potius interpretationem [quam & nos tenuimus] sequi oporteat. Est enim παρακρατεῖν interdum *retinere quempiam abire volentem*. Sed recentiorum potius scriptorum est hoc vocabulum. Dixit tamen Dioscorides, ἐρίχας ἰεούσας παρακρατεῖ.” H. STEPHANUS. Nulla stipatum auctoritate adfertur hoc verbum apud Steph. in Ind. Thef. pro *contineo*, *retineo*, *firmor*.

L. 19. „Non dicit, οὐ φθάσαντες οὐδὲ τὴν ἐσθῆτα ἐπιθίσθαι, sed οὐδὲ τὴν ἐσθῆτα πᾶσαν. Nec certe poterat ita loqui, nisi τοὺς χιτῶνας inter ἐσθῆτας numerare noller. Non igitur dicendum fuit *vestibus omissis*, sed *reliquis vestibus omissis*, vel, *reliquo vestitu omissso*, quem videlicet τοῖς χιτῶσι superponebant. Ideoque dicit ἐπιθίσθαι.” H. STEPHANUS.

CAP. XXXVI. Lin. 20. ἀμφ' αὐτὸν Vat. A. Conf. ad p. 47, 36. L. 21. καὶ, ante πρῶτα, tacite H. Stephanus sua auctoritate, nescio quo consilio, adjecisse videtur. Certe abest a tribus nostris codicibus, neque in Curionis legebatur exemplari: & erat utique ab hoc loco alienum. L. 23. λέγων ἔτι. Sic recte Vat. A. & sic legendum perspecte viderunt REISK. & MUSGRAV. neque aliter dare voluit librarius Vat. B. quum ἔτι scripsit.

L. 30 sq. τοὺς εἰς τὸ μέσον παραχθέντας αἰκισάμενος. „Vix
 queo probare hanc interpretationem, *virgis cadi*: etiamsi ei Pag. 144.
 Secundus assentiat. Scimus enim, apud hunc quoque αἰ-
 κίζεσθαι de illis dici qui cruciatus & tormenta adhibent: ut
 videre est cum alibi, tum pag. 258 & 261. Sed illo non hoc
 interpretati esse modo videntur, ut Scipio more Romano
 potius quam barbaro usus dici posset. Non ignoro alioqui αἰ-
 κίζεται exponi μαρτίζει in hoc Sophoclis versu, [in Ajace, 65.]

Καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται.

Sed quid si per catachresin seu per hyperbolen ita usus sit illo
 verbo Sophocles? Habemus tamen & πληγαῖς ἤκιστο apud
 Xiphilinum e Dione, [lib. LXI. c. 7.]” H. STEPHANUS.
 — Sic & Dio in Fragm. Peiresc. T. I. edit. Reim. p. 11, l. 18 sq.
 Πλευροῖς τε γυμνοῦς προσέδραμεν, καὶ ῥά ῥ' ὁδοῖς αἰκισάμενος ἀπέ-
 κεινεν: *virgis ad mortem cadi jussit*. Possentque facile, si
 opus esset, cumulari exempla.

CAP. XXXVII. Lin. 43 sq. Μασσανιάσης - - Φιλίαν τῷ Σκι-
 πίωνι συνδόμενος. Conf. hilt. Pun. c. 10. L. 48. Σύφακα δὲ Pag. 145.
 ἄρα . . ἔρωσ' ἔκινε τῆς παιδός. Citavit Suidas, in Σύφαξ, & in
 Ἐκνισε; Aoristum in altero hoc loco ponens, pro tempore im-
 perfecto.

L. 52 sq. Ασδρούβας αὐτὰ ἐπέκρυψε, τὸν Μασσανιάσῃν αἰδούμε-
 Reclius fortasse abesset hypostigme post ἐπέκρυψε, *celavit rem*
a Massunasse; ut ἐπέκρυψε cum duplici accusativo construa-
 tur, & ad αἰδούμενος intelligatur αὐτόν. L. 54. Μάγων. Amil-
 caris filius, frater Annibalis. Livius XXVIII. 36. coll. c. 46.
 & XXX. 19. Conf. Nostrum supra, p. 138. cap. 31. extr. &
 Pun. c. 9. &c. Idem, qui nunc classi, superiori anno in pugna
 ad Carmonem equitatus fuerat præfectus.

CAP. XXXVIII. Lin. 59. Σερατηγούς Ἰβηρίας ἐτησίους. Hi
 primum *Proconsules* dicti sunt, & extra ordinem bini in Hi-
 spaniam missi. Liv. XXVIII. 38. coll. XXIX. 13. &c. Deinde
 aucto A. U. 557. numero Prætorum, duo quotannis Prætores
 regulariter in duas Hispanias, Citeriorem & Ulteriorem missi
 sunt. Liv. XXXII. 27 sq. Pigh. Annal. T. II. p. 253.

Pag. 145. *L. 62.* ἀρμοστιάς ἢ ἐπιστάτας αὐτοῖς τῆς εἰρήνης γεννησόμενους. — „Cæl. Secundus ἀρμοστιάς vertit *imperatores*, sicut ἐπιστάτας, *pratores*: ita enim ille, qui in pace *imperatorum* ἔσθ' *pratorum officio fungebantur*. Quæ interpretationes non satis aptæ videntur: præsertimque ἀρμοστιάς interpretari *imperatores*, non placet. Estque & hoc observandum, eum vertere in pace, perinde acsi ἐπὶ τῆς εἰρήνης scriptum esset. At ego non dubito quin genitivum τῆς εἰρήνης cum nomine ἐπιστάτας jungere oporteat, perinde acsi diceretur, *pacis præfides*, vel, *qui paci præessent*: vel, *qui ad pacem pertinentia moderarentur*. At vero ἀρμοστιάς ab illo genitivo separari puto: quod vocabulum e republ. Lacedæmoniorum petiitum esse constat.” H. STEPH. Ἀρμοστιά, οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἄρχοντες ἐκπεμπόμενοι. Harpocration, & iisdem fere verbis Suidas. Confer Nostrium, Civ. IV. cap. 7.

Pag. 146. *L. 73 sq.* „Vocat τὴν πάλαι κουφολογίαν ea quæ Scipionem esse pollicitum narravit Appianus pag. 264. [p. 121, 37.] nam & κουφολογήσαι ibi dixit, quemadmodum hic κουφολογίαν dicit. Secundus hæc ita vertit, *Illi etiam ipsi qui prius ei invidabant, eumque levitatis ac jaçantiae insimulabant, rem ad gloriosum finem adductam fatebantur*. Sed dicendum potius erat, *eam ad glor. finem add. fatebantur*, ut Latina Græcis omnino responderent. Intelligere autem oportet *eam levitatem* ἔσθ' *jaçantiam* de ejus promissis, quæ levitatem & jaçantiam esse interpretabantur.” H. STEPH.

L. 75. Ἰδιότιμος. Vide Livium XXIX. 1-3. & XXVII. 17.

Pag. 147. *CAP. XXXIX. Lin. 86.* τε ad Κελτοῖς adjeci cum Vat. A. & Med. *L. 87 sq.* „Ut hic dicitur, ἐνωτέρωσαν αὐτοῖς εἰς τὴν ἀσχολίαν αὐτῶν οἱ Ἰβηρες: ita legimus pag. 209. [Mithr. 725, 22.] τὴν ἀσχολίαν τήνδε ἡμῶν φυλάξας: & pag. 212. [p. 732, 37 sq.] καὶ τὴν ἀσχολίαν ἡμῶν φυλάξαντες. Sed ad illum hujus p. 276. locum quod attinet, Secundus eum ita vertit, *iterum res Hispaniæ laborare cœperunt*: perperam. At recte Beraldus, *Romanis bello occupatis, Hispani hac captata occasione res novas moliri*: pro, *moliri cœperunt*. Recte, inquam, nisi quod omisit interpretationem adverbii αὐτοῖς: quum di-

oendum esset, *iterum moliri*. Possit alioqui magis ad verbum ita reddi hic locus, *Adversus eorum occupationes res novas iterum moliri*." H. STEPHANUS. Præpositionem *ἐς* vel *εἰς* in illa phrasi non tam *adversus*, quam *occasione ejus rei*, propter eam rem, esse exponendam, intelligitur ex aliis Nostri locis cum hoc conferendis: Civ. IV. 645, 41 sq. Syr. 556, 30.

L. 90. Τουδιτανὸς . . . Ἐλουῖος. Vide Livium XXXII. 27 sq. & XXXIII. 25. XXXIV. 10. Hujusmodi nomina, quantumvis nota inter Romanos, nil mirum est frequenter a librariis, Græcis præsertim, corrupta esse: quæ corrigere diligens Editor debet, modo moneat lectorem, quid codices dederint. *Tuditani* nomen alibi (Illyr. 843, 9. Civ. I. 28, 46.) in *Τουρδιτανὸς* & *Τουρδιανὸς* detortum erat. Sempronio Hispaniam citeriorem, Helvio ulteriorem obtigisse ex Livio discimus.

L. 91. Μινούκιος. Q. Minucius Thermus citeriorem Hispaniam sortitus est provinciam: Livius XXXIII. 26. & 44. XXXIV. 10. L. 93. Κάτων. M. Porcius Cato ille Major: cui, hoc anno Consuli, Hispaniam citeriorem obtigisse ex Livio discimus XXXIII. 43. Adde XXXIV. 8 seqq. Laudat hunc Appiani locum Suidas, v. Κάτων. Demosthenem fuisse cognominatum Diodorus etiam Siculus auctor est, in Excerpt. Peiresc. apud Wessel. T. II. p. 605. & Plutarch. in ejus vita, pag. 338.

CAP. XL. Lin. 1. ἀγνέρατο. ἐγνέρατο Med. ex ἀγνέρατο Pag. 148. proxime corruptum; sicut paulo superius ἐγείραντες dederat pro ἀγείραντες. L. 3. ἀπέπεμψεν. Sic ex Vat. B. edidi. Mendose Vat. A. & Med. πέπεμψεν, quod fortasse etiam in suo exemplari H. Stephanus invenit, & in περιέπεμψεν mutandum censuit ex pag. sq. lin. 24. ubi verbum περιπέμπειν, sed alia significatione, quæ non est hujus loci, occurrit. Certe nec Cæl. Curio περιέπεμψεν in suo exemplari hic reperisse videtur; nam simpliciter misit, non circummisit, interpretatus est.

L. 5. „Non ausim hic dissimulare, Beraldum insigniter in sententiæ insignis interpretatione lapsum esse, quum hæc

Pag. 142.

τὴν γὰρ εὐψυχίαν αἰεὶ τοῦ πλέονος ἐπικρατεῖν, ita reddidit, *nihil enim tam arduum quod animi fortitudine superari non possit*. Nam videmus his verbis rationem reddi illius quod dictum est, οὐ τοῦτο εἶναι φοβερὸν ὅτι πλεῖται προὔχουσιν οἱ πολέμοι: & his duobus verbis, πλεῖται προὔχουσιν, respondere ad illa, τοῦ πλέονος ἐπικρατεῖν. Alioqui certe Appianus, id dicere volens quod Beraldi verba sonant, (nam & illud esse verum nemo negaverit,) dicere debuisset, non τοῦ πλέονος, sed καὶ τοῦ δυσχερεσιέτου, aut certe aliquo synonymo superlativo uti. Fuit itaque locus hic ita reddendus: *Et suum exercitum docebat, non debere hoc metum afferre, quod multitudine superiores essent hostes (semper enim a fortitudine majorem numerum superari) sed quod navibus caremus*. De hoc autem & alios quosdam imperatores audimus monentes suos milites: & convenit cum eo quod de Lacedæmoniis dixit quidam, eos non interrogare de hostibus, πόσοι εἰσι, sed ποῦ εἰσι. Cæterum ad locum de quo agitur ut revertar, ideo totum libuit interpretari, ut consideraret lector, ne hoc quidem satis ex mente scriptoris dici, *non tantum imminere periculi ab hostibus numero superioribus, quantum ex penuria navium*. Aliud enim est, dicere, non tantum imminere periculi: aliud, nihil periculi imminere. Atque hinc discat lector quam periculofum sit interpreti a verbis sui scriptoris discedere, etiam ubi nihil esse periculi videtur." H. STEPH. Notum est tamen, & in confesso apud omnes, locutionem illam, οὐ τοῦτο - - - ἀλλὰ, sæpe nil aliud valere nisi *non tam hoc, quam illud*. Ceterum sententiam hanc Appiani laudat Suidas, v. Εὐψυχία: ubi pro οὐ τοῦτο εἶναι φοβερὸν, legitur μὴ εἶναι φοβ.

L. 8. οὐκ ἐπιπίσας. „Melius, aut usitatius saltem, esset ἐπιελπίσας." H. STEPHAN. *ad edit. i.* „Scribendum esse ἐπιελπίσας persuasum habeo. Alioqui ἐπιπίσας pro ἐπιελπίσας nove (nisi valde fallor) dictum esse oporteret." H. STEPHANUS. Quod discrimen inter ἐπιπίζειν & ἐπιελπίζειν Ammonius statuit, de Differ. Voc. v. ἑλπίσαν, ut illud denotet αὐτὸν ἔλπιδα ἔχειν, hoc ἕτερον εἰς ἐλπίδα ἔχειν, id constanter aliàs

observasse Appianum reperio. *Spem facere alteri*, semper *ἐπιλαμβάνειν* dicit; (conf. Ind. nostr. h. v.) nisi quod Syr. 552, 73. pro *ἐπιλαμβάνειν*, quod ceteri habent, Aug. & Ven. *ἐπιζών* exhibeant. Sed nimirum, sicut lapsus hic inter frequentissimos est librariorum, ut in verbis compositis præpositionem omiserint; sic ibi procul dubio errasse duo illi, quos dixi, cōdices, pariterque hoc loco, in quo nunc versamur, libri qui supersunt omnes, censendi sunt. De Thomæ Magistri loco, (v. *ἐπιλαμβάνειν*) qui dubium hic movere poterat, scrupulum pæne omnem exemit Hemsterhusius, de verbo *ἐπιλαμβάνειν* accurate disputans ad Lucian. T. I. p. 345. & ad Dialog. Select. p. 7.

L. 10. *ἐς πάντα μετεπῆδα.* „Suspicetur fortasse mecum quispiam *ἐς πάντας* scripsisse Appianum: aliter tamen & Cælius, qui vertit, *commisso jam præliō ipse in omnem partem hortans sedulo pugnantes, discurrebat.*” H. STEPHANUS.

L. 20. *ἀνίσταται τὴν στρατιάν.* „Beraldus nimium hanc *ἀνίσταται* sive *ἀνάσταται* restringere videtur, quum *ἀνίσταται τὴν στρατιάν* vertit, *Reficiendis corporibus nonnihil quietis datum.* Malim igitur, cum Cælio, *Exercitui quietem concessit.*” H. STEPHANUS.

CAP. XLI. Lin. 22 *ἤμῃς τε ἦγχευ ἄλλα.* „Cur *ἄλλα ἤμῃς*, quum nullorum facta mentio fuerit? Merito certe ab interpretibus illud *ἄλλα* prætermisum fuit. Possset autem fortasse, expuncta vocola *τε*, ita scribi hic locus, *ἤμῃς ἦγχευ ἄλλαι καὶ βιβλία ἰσφρ.* &c. Alioqui, servando illam particulam, videri possit substituendum *πολλὰ* in locum illius *ἄλλα.*” H. STEPHANUS. At quidni intelligemus alios jam olim, in deditionem a Scipione accepta Hispania, obsides imperatos fuisse civitatibus, quemadmodum moris erat Romanis? Vide Liv. XXVIII. 34. Obsides autem aliās etiam, interjecto aliquo tempore, mutare, & novos in locum superiorum poscere consueverant. Conf. Nostrum, Syr. c. 39. p. 596, 26.

L. 23. *βιβλία ἰσφραγισμ.* „Vocem *βιβλία* recte ab utroque interprete reddi *litteras*, ostendit vox *γράμματα*, quæ postea bis eadem de re dicta fuit, quum jam & *γραφὴν* dixisset. Sic

Pag. 149.

autem & Dionem illo uti vocabulo memini." H. STEPHANUS.

L. 32. „φοβούμενοι, μόνοι μὲν, ὡς εὐκαταφρόνητον· μετὰ τῶν ἄλλων, μὴ &c. Non dubito quin legendum sit εὐκαταφρόνητοι. μετὰ δὲ τῶν ἄλλων, μὴ &c." H. STEPHANUS ad edit. 1. In edit. 2. neque mutavit quidquam in contextu Stephanus, neque Adnotationem ullam ad hunc locum adjecit. εὐκαταφρόνητοι legendum quoque censuit MUSGRAVIUS: & sic perspicue dedit cod. Med. δὲ invitis codicibus adjeci, consentientibus MUSGRAVIO & REISKIO. — Tum verba μόνοι μὲν usque βραδύνωσι, perspicuitatis causa, parentheseos signis includenda putavi.

Pag. 150.

L. 36. ἐφελῶτας recte tres nostri missi. Sic etiam repone jussit REISKIUS.

L. 38. ἐν ᾧ γὰρ ἅπαξ ὑπακ. „Novus videri possit usus harum vocum, ἐν ᾧ ὑπακούειν: sed ita intelligenda hæc sunt ut si dictum esset, ἐφιλοτιμούντο [προσλαβῶν] καὶ τὸ ταχέως ἐργάσθαι ἐκείνῳ ἐν ᾧ ἅπαξ ὑπακούειν ἰδοίκει, id est, *illud in quo faciendo semel parere decreverant.*" H. STEPHAN. ἐν ᾧ potius, intelligendo nomen χρόνῳ aut alio huic simili, ut sæpe aliàs, significare videtur *dum, quum, quandoquidem.* Vide loca a Wettstenio ex Thucydide, Herodoto & aliis collecta ad Epist. I. Petri 2, 12. & ad Evang. Johann. 5, 7. Adde Epist. ad Rom. 8, 3.

L. 40 sq. „Cælius male hæc verba ὑφ' ἐνὸς στρατηγήματος, vertit, *sola ducis calliditate*: quasi ἐνὸς sit a nominativo εἰς: quum dicat Appianus, non per plura στρατηγήματα, sed per unum hoc effectum esse. Recte igitur Beraldus, *uno imperatoris astuto consilio.* Magis autem ἀφ' ἐνὸς quam ὑφ' ἐνὸς mihi placeret." H. STEPH.

L. 42 sq. Ρωμαίοις ἐς τὸ μέλλον εὐέθεδοι γενόμεναι, διέμειναν ἐς πλείστον ἐπὶ εἰρήνης. „De hoc moneo obiter, Secundum, his verbis, *sub Romanis pacata fuerunt*, omnia quæ ab Appiano dicuntur, non comprehendere. Hoc enim verba hujus sonant: *Ac quum Romanis in posterum reddita essent aggressu faciles, longissimo tempore in pace permanserunt.*

Beraldus autem in his duabus vocibus, *propter infirmitatem*, respexit quidem ad illud εὐέθοδοι, sed ejus significationem non expressit: quum multa & varia sint, propter quæ urbes aliquæ dici infirmæ possint, etiam si non reddantur εὐέθοδοι, ob muros dirutos, id est, *aggressu faciles*, ut dixi, *sive tales ut facile invadi queant.*" H. STEPHANUS. Pag. 150.

CÁP. XLII. Lin. 44 sq. Ολυμπιάσι δ' ὕστερον τέσσαρσιν κ. τ. λ.
— „Hæc verba proxime præcedentibus adnectuntur a Secundo, in sua interpretatione. Ita enim ille: *Sicque sub Romanis pacata per quatuor olympiades fuerunt.* Sequuntur autem ista: *Post, circa centesimam quinquagesimam olympiadem, bona Hispania populorum pars a Romanis defece- runt:* perinde videlicet, ac si Appianus ita scripssisset, διίμειναν εἰς πλείστον ἐπὶ εἰρήνης, ὀλυμπιάσιν ὕστερον τέσσαρσιν. Ἀμφὶ δὲ τὰς πεντήκ. &c. Muto autem τὰ in τὰς, ut vox ὀλυμπιάδας subaudiatur: quamvis fatear dicendum potius fuisse, ἀμφὶ τὴν πεντηκστήν καὶ ἑκατοστήν, ad significandum, *Circa centes. & quinquages. olympiadem*; adeo ut fieri non possit quin locus hic mihi sit suspectus, præsertim quum aliquis fortasse defendens quam habemus lectionem, dicturus sit subaudiri ἔτη cum illis verbis, ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. Sed quomodo illis quatuor olympiadibus cum his centum quinquaginta annis conveniet? Cogor itaque ἐπὶ χεῖν, nisi prior illa emendatio mea, qua muto τὰ in τὰς, recipiatur, & chronologiæ consentanea comperiatur. Beraldus, pro ὀλυμπιάσιν ὕστερον τέσσαρσιν, maluit dicere, *Annis aliquot post.*" H. STEPHANUS.
— τὰς pro τὰ ponendum esse, recte H. Stephanus conjectatus erat: sic certe dederunt Vat. A. & Med. Similiter Pui. p. 499, 31. ἀμφὶ τὰς ἐξήκοντα καὶ ἑκατόν ὀλυμπιάδας. Adde Mithr. 665, 89. Conveniunt autem h. l. satis accurate rationes chronologicæ; quoniam initium Olympiadis c. l. incidit in A. U. 574. Conf. Annotat. ad lin. 48.

L. 45. γῆς ἀποροῦντες. „Omisit Beraldus harum vocum interpretationem: at Secundus ex duabus Græcis tot Latinas fecit, *quod penuria, propter angustias soli, earum rerum quæ ad viduum necessaria sunt, laborarent.* Poterat tamen

Pag. 150.

brevius interpretari hoc modo (vel alio hujusmodi) *quod penuria soli viſum ſuppeditantis laborarent.*" H. STEPH. — Mox verba καὶ Λούσωνες omiſſa eſſe a Secundo Curione, idem Stephanus monuit.

L. 46 ſq. Λούσωνες. Strabonis ætate Λούσωνες, Celtiberica gens, ad orientem fontium Tagi fluvii habitabant. Strab. III. 162. C.

L. 48. [ὑπάτος] Φούλιος Φλάκκος. Cn. Bæbio Tamphilo, L. Æmilio Paulo COSS. (A. U. 572.) Q. Fulvium Flaccum, prætorem, non conſulem, in citeriorem Hiſpaniam cum exercitu miſſum fuiſſe, Livius docet, lib. XXXIX. c. 56. & XL. 1. Anno ſequenti 573. prorogatum eidem eſt in Hiſpania imperium: Liv. XL. 18. quem annum ad marginem Appiani noſtri notavimus, quoniam eo anno potiſſimum res memorabiles geſſit Flaccus. Denique A. 574. demum, quum rebus feliciter in Hiſpania geſtis triumphī cauſa ad Urbem aſſeſſet, primum Conſul in A. 575. creatus eſt: Liv. XL. 43.

L. 50. „ Verba hæc, ἐξ ἄλλης ἐβόηον, non ſonant tantum, incertis ſedibus debebant, ſed incertis ſedibus degentes viſum ſibi comparabant: aut, magis vocem Græcam exprimendo, vagando viſum ſibi comparabant. Niſi quis, verbum verbo reddens, ex vagatione dicere malit. Secundus ita, atque rapinis vitam traducebant: quaſi vero rapinæ & vagatio idem valeant, ac non poſſit aliquis rapto vivere, etiamſi non vagetur atque erret." H. STEPHANUS.

L. 50 ſq. ἐς Κομπλέαν. Qui h. l. Κομπλεγὸν dant Vat. A. & Med. iidem tamen mox p. 152, 77. & 82. in τῆς Κομπλέας cum Editis conſentiunt. Complega autem urbs nulli alii Scriptori, quod ſciam, memorata legitur. Eamdem cum Contrebia cenſuit Drackenborch. ad Liv. XL. 33.

Pag. 151.

L. 61. σάγον ἡγοῦνται. Celticæ originis nomen uſumque Sagi eſſe conſtat. Hinc cum Celtiberis in Hiſpaniam tranſiit. De hoc veſtis genere vide, ſi lubet, quæ præter alios collegit Bochart. in Chan. lib. I. c. 42. p. 747. Sagorum, mulctæ vel tributi loco imperatorum, mentio etiam inferius occurrit apud Noſtrum, p. 166, 21. & apud Diodor. Sic. in Excerpt.

XXX. de Legat. T. II. opp. ed. Wessel. p. 629. Ceterum notandus hic usus verbi *ἡγίσθαι*, sæpius apud Appianum re- Pag. 151.
currens, ubi idem prorsus valere videtur *ἡγίσθαι* atque *καλῶν*, *ὀνομαζέιν*. Conf. p. 180, 57. & quæ ibi notabimus.

CAP. XLIII. Lin. 63. Τ. Γ. Σεμπρ. Γράκχος. Liv. XL. 35. & 40. Sed historia rerum a Graccho in citeriori Hispania gesta-
rum apud Livium quidem, quum initio libri XLI. continere-
tur, intercidit. Quæ apud Appianum & passim apud alios
Scriptores huc spectantia reperiuntur, collegit contexuitque
Freinshemius in Supplemento deperditi initii libri illius XLI
Liviani. *Ibid.* Καράουιν. Sic Med. & Vat. B. Certe paulo
inferius ad p. 152, 73. ita ex his codd. nomen illud enotatum
est in schedis nostris. De illa scripturæ varietate, *αου*, *αυ* &
αε, jam passim monui. *Caravis*, inter Numantiam & Cæ-
saraugustam, memoratur in Antonini Itiner. p. 443.

L. 66. „Pro *περίοντος*, quod tolerari non potest, viden-
dum annon ferri possit *περιόντος*.” H. STEPH. Id quidem
sine hæsitacione in contextum recipiendum duxi.

L. 77 sq. „Pro his duabus Græcis vocibus, *σὺν ἰκτερίαις*, Pag. 152.
tot Latinas habet Secundi interpretatio, *Ramos olivæ mani-
bus ferentes, supplicantium ritu, veniamque petentium*.”
H. STEPHANUS.

L. 82. καὶ τῶν περιόικων. „Hunc genitivum sequentibus
jungit Secundus in hac sua interpretatione: *Cæsiq; eorum
plurimis, Complega potitus est. Horum vero agrum & vi-
cinorum iis assignavit qui egere viderentur*. Videmus tamen
jungi sequentibus non posse; nisi, ordine verborum mutato,
& quibusdam additis, ita legatur, καὶ τῆς Κομπλέγας κατίσχε.
τοὺς δὲ ἀπέρους συνώμιζε, καὶ γῆν ἐκείνων καὶ τῶν περιόικων αὐτοῖς
διμέτρεται.” IDEM.

L. 84. Commode omnino insertum nomen ἰθνεσίη, nec
minus commode pro καθ'α' legitur καθ' α'ς. Sed si has muta-
tiones sua auctoritate (ut fere videtur) intulit Stephanus,
monere saltem de ea re lectorem debuerat.

L. 87 sq. διώνυμος ἔγένετο ὁ Γράκχος. „Vix persuaserint sibi Pag. 153.
multi, διώνυμος ab Appiano dictum de eo *cujus clarum seu*

Pag. 153.

magnum sit nomen; (tanquam διώνυμος sonet tantum eum qui duplex nomen seu duo nomina habeat:) at, si περιώνυμος eum scripsisse dicant, id significare volentem, cum alios aliorum scriptorum locos tum vero quosdam ejus sibi assentientes habebunt. Quibus addi poterit hic p. 657. [Civ. IV. 682, 54 sq.] καὶ τὸ τέταρτον τέλος, ὃ περιώνυμον αὐτοῖς ὄν. Sed quid afferri contra adversus hanc eorum dubitationem possit, dicam annotatione quadam in pag. 311. [222, 61 sq.]” H. STEPHANUS.. Hefychius: διώνυμος· περιῤῥήτος, ὀνομα-εῖς. Sic & Suidas, qui περιφρημος addit.

CAP. XLIV. Lin. 89. Ἐτεσιν δὲ οὐ πολλοῖς ἔσθ. Vide Freinsh. Supplem. Liv. XLVII. 36 sqq. L. 91. Σεγιδῆ. Locum hunc fortasse spectavit Steph. Byz. quum Σεγιδῆ, ait, πάλος Κελτιβέρων. Τὸ ἔθνικόν Σεγιδάιος. Conf. p. sq. l. 10. & 14. Arevacorum finitimos fuisse Segedenses, significat Appianus cap. seq. Strabo in ipsis Arevacorum finibus sitam Σεγίδα πάλιν prodit, III. 162. C. Distinguenda hæc Segeda vel Segida a duabus aliis cognominibus, altera in Bætica, altera in Celti-corum regione prope Lusitaniam, quarum Plinius meminit III. 1. 3.

L. 91. et 95. Κελτιβέρων τῶν Βελλῶν λεγομένων... Τιτθοῦς τε ὄμορον γένος. „ Ita Secundus: *Urbs fuit in Celtiberorum finibus, qui Belli appellantur.* Beraldus autem: *Celtiberorum, qui Belli cognominantur, urbs.* Atqui ab utroque dicendum fuit *eorum Celtiberorum*, ne quis falleretur, existimans omnes Celtiberos ita cognominari. Talem autem in errorem inciderunt qui ex hujus ipsius scriptoris verbis non intellectis, id cognomen esse omnium Celtarum crediderunt, quod ille certæ cuidam illorum parti tantummodo tribuit. [Conf. Adnot. Stephani ad p. 101, 3.] Ad Secundum quidem certe quod attinet, eum de omnibus Celtiberis illud non intellexisse ostendit quod paulo post apud eum sequitur, *Hujus exemplum Titthios, Celtiberorum nationem alteram, ad idem faciendum induxit.* Cæterum hanc gentem *Titthios*, non hic solum, sed aliis omnibus in locis, idem Secundus appellat, suum (ut credibile est) exemplar sequens, quod a

nostro dissentiebat." H. STEPHANUS. *Bellos* Harduinus ad Plin. III. 1. 3. p. 139. eisdem censuit, qui *Belitani* apud Plinium ibid. p. 142, l. 10. vocantur. De quo dubitari potest: quoniam *Belitani*, quos Plinius dicit, quicumque demum sint, unius urbis cives esse intelliguntur, conf. Cellar. Orb. Ant. II. 1. p. 132. quum *Belli* nomen populi sit. Arevacorum finitimos *Bellos*, non solum cap. seq. sed rursus c. 48. & c. 66. Appianus perhibet. Straboni in ipsis Arevacis censeri, intelligitur ex eo, quod Segedam Arevacorum urbem dicat loco paulo ante citato. *Bellorum* nomen, præter Appianum, apud unum Polybium reperiō, Legat. CXLI. Et quemadmodum apud Appianum cum *Bellis*, non hic solum, sed ubicumque eorum fit mentio, semper *Titthi* una nominantur, ut confines conjunctique populi *Belli Titthique* fuisse intelligantur; sic & apud Polybium l. c. *Bellos* ac *Titthos* conjunctos videmus. Restituendum enim ibi Polybio ex codice Urfini & Bavarico nomen TITTON vel Τίττων est; quod perperam Ursinus in TITTON mutavit, præferens corruptam lectionem, quam codex ipsius paulo inferius dabat, ubi ejusdem populi nomen repetitur, ubi & in Bav. mendose TITTON legitur: nam quod ad Ptolemæum etiam provocavit Ursinus, id quo pertineat nescio, ac mihi quidem Τίττωες apud Ptolemæum nullos contigit reperire. Τίττων, sicut apud Polybium, apud nostrum quoque p. 162; 40. dat edit. 1. & scripti nonnulli. Eisdem vero *Titthos Bellosque* Polybius pariter, atque Appianus, Arevacorum finitimos fuisse significat. Unde intelligitur, minus recte ab Ortelio pro eisdem habitos, qui Dittani apud Strabonem vocantur III. 162. B. præsertim quum ex alio nomine, quod nihil cum *Titthis* commune habet, detortos esse *Dittanos* illos docuerit Casaubonus. Ceterum Τίττωες, Τίττοι, vulgo penacutè scriptum est apud Appianum, & Τίττων similiter penacutè apud Polybium in cod. Urf. & Bav. Sed quum apud Nostrium p. 159, 99. Τίττοι in cod. Bav. Τίττωες scriptum invenerim, formam illam, utpote quæ Analogiæ convenientior visa est, præferendam putavi.

Pag. 153.

L. 98. ἐπὶ Γράκχου. „Ita vertit Beraldus, ut si legeretur ἐπὶ Γράκχου: at Secundus ἐπὶ retinens, sic reddidit, *tributorumque solutionem, quæ Gracchi tempore imposita fuerat.* Sed Beraldo potius assentior.” H. STEPHANUS.

L. 2. οὐ, τυγχίνειν. Levem distinctionem inferui. Quæ quum vulgo abesset, REISKIUS οὔτε τυγχίνειν legere iussit: quod mihi quidem plane repugnare sententiæ Auctoris videtur.

Pag. 154.

L. 5. δίδωσι δ' ἡ βουλὴ Ἑβ. Conf. Fragm. III. ex Appiani Hist. Numid. p. 502.

CAP. XLV. Lin. 8. Νωβεδίων. Q. Fulvius Nobilior: eo ipso anno DCI Consul; qui apud Polybium Legat. CXXI. p. 800. extr. & seq. edit. Lipf. solo prænomine Quintus adpellatur.

L. 11. ἐς Ἀρουακούς. „Araſchor & hic & aliquanto post Secundus vocat: sed in sequentibus *Arvacceos* etiam, necnon *Arbacos*: si quidem hæc omnia sic ab eo scripta sunt.” H. STEPHANUS. Vide varietatem lectionis infra contextum a nobis indicatam. Ptolemæo Ἀρουάκας dicuntur; Straboni Ἀρουάκας, sed in genit. plur. Ἀρουακῶν; Diodor. Sic. Ἀρουακοί, ubi, quum Wesselingius T. II. p. 519. rescribere jubet Ἀρουακοί, Ἀρουακοί scriptum voluisse intelligitur, & erratum ab operis esse commissum. Apud Polybium, Ecloga illa sæpius citata CXXI. perpetuo librariorum errore Ἀρανάκας iterum iterumque scriptum est. In lat. vers. eam nominis formam secutus sum, qua Plinium usum esse vidi. Apud Aurel. Vict. *Arbachi* vel *Arbaci* vocantur.

L. 14. αὐτὸν Σεγηδαίων. qui ipse Segedenſis erat. „Malim ἐκ τῶν Σεγηδαίων.” H. STEPH. Perperam Sec. Curio: *Iidem Segedani Carum sibi ducem elegerunt.* Ab Arevacis ducem fuisse creatum, ex toto contextu adparet.

Pag. 155.

L. 24. οὐκ ἐλάσσους καὶ οἶδε. Stephanus vocabulum ἐλάσσους in primo casu videtur accepisse, quasi ad οἶδε referatur; quum ad ἐπίρους potius pertineat. Deletis signis parentheses, omnia plana sunt. καὶ οἶδε, *hi pariter*, scil. οἱ τὰ σκηνῶν Ρωμ. Φυλ. ἱππῆς.

L. 27. ὅθεν οὐδεὶς ἂν &c. „Secundi interpretatio quasdam voces necessarias omittit: hæc enim sunt ejus verba,

Ex eo

Ex eo tempore nemo ipsorum nisi coactus iniiit pugnam. Neque enim Appianus initam ab eo tempore fuisse pugnam negat, præterquam ab iis qui coacti fuissent: sed initam eo die, *Vulcanalium* inquam die. Præterea dicendum potius fuit, *inierit*: ac fortasse ita Secundus ipse scriptum reliquit. Verum ne illud quidem prætereundum est, non dici μάχην συμβαίνει, aut μάχην συνάπτεται, sed μάχης ἄρξαιεν." H. STEPH.

Pag. 155.

CAP. XLVI. Lin. 38. διέσῃσαν. „Secundus paulo obscurius, *Pugna incepta extemplo viam aperuit elephantis*. Ut autem hic διέσῃσαν sonat diducti sunt, a διέσῃν: ita in fine pag 274. [p. 143, 24.] διασῃσαι, diducere: a διέσῃσαι." H. STEPHANUS.

Pag. 156.

L. 45. φέλον. Sic Vat. A. Med. Nec tamen spernam vulgatum φέλον; quemadmodum paulo ante, ἐς τοὺς φέλους, dixerat. Sed simili ratione Syr. 586, 45. & 47. paucis interjectis primum φάλων consentientibus libris, deinde φέλους, dicit.

CAP. XLVII. Lin. 59. Αἰρίνιον. An *Uxama* Ptolemæi & Plinii in Arevacis, L mill. pass. a Numantia distans? Cujus nomen apud Florum III. 22. in *Auxima*, apud Antoninum p. 441. in *Vasama* & *Vasania* corruptum videmus.

Pag. 157.

L. 61 & 65. Βησίου corruptum nomen videtur. Certe nusquam alibi, quod sciam, occurrit. *Blasium* nominare Beraldo placuit; ex cuius versione nomen hoc, ubi mox rursus occurrit, in nostram irrepsit. L. 67 sq. πόλις Ὀρκίης. Inauditum aliàs nomen. An sit *Orcelis* Ptolemæi, in *Bastitanis*, non liquere ait Cellarius. Infra apud Nostrium, p. 169, 72. memosatur *Ορκλη πόλις*; de qua quid statuam magis etiam hæreo.

Pag. 158.

L. 74. οἱ δὲ καὶ ἔνδον. καὶ dederunt Med. & Vat. B.

CAP. XLVIII. Lin. 77. Κλαύδιος Μάρκελλος. *M. Claudius Marcellus*. Polyb. Legat. CXLI. Liv. Epit. lib. XLVIII. Conf. Pigh. Annal. T. II. p. 434. & Freinsh. Supplem. Liv. XLVIII. c. 4.

L. 81. ἐστρατεύοντες scripsi cum Vat. A. & Med. pro ἐστρατεύον quod erat editum. Ibid. Revocavi τὰ πολέμια,

Vol. III.

R

Pag. 158.

in quod consentiunt scripti libri omnes. HENR. STEPHANUS, quum τὰ πολεμικά edidisset, monuit in *Castigationibus ad edit. 1.*: „Pro πολέμα, quod reperiēbam in exemplari, reposui hoc πολεμικά.” Sed ad *edit. 2.*, ubi rursus edidit τὰ πολεμικά, nihil prorsus adnotavit, ac ne lectionem quidem, quam scriptum exemplar exhibuerat, amplius indicandam putavit. Ita rursus, quemadmodum sæpe aliās, accidit Stephano, ut legem illam, cuivis editori veteris Scriptoris sanctissime observandam, migraret, quam ipse & sibi & aliis in?prolixa illa Adnotatione ad *edit. 1.* hujus libri, supra ad pag. nostr. 121. l. 38. a nobis prolata, scripserat. Quod hoc quidem loco eo magis mirum atque repugnans debet videri, quoniam de eodem vocabulo τὰ πολεμικά, quod ex posteriori editione Appiani sui adeo penitus ejecit ut nullum amplius ne indicium quidem ejus reliquerit, interim in Adnotationibus suis ad Thucydidem plurimis verbis idem Henr. Stephanus monuerat demonstraveratque, nullo modo suspectum illud vocabulum hac significatione esse debere, sed optimis probatissimisque Scriptoribus esse frequentatum. Atque eam Adnotationem, alioquin etiam ab hoc loco minime alienam, & aliud præterea utile monitum continentem, integram huc transcribere juvabit; ut, qui de *vulgato Textu* (ut ajunt) Græcorum Scriptorum justum ferre judicium volunt, paululum temperare discant nimiam ἀκριβείας illius, quam ad Stephanicas Editiones adhibitam plerique sibi persuadent, admirationem; tum ut, cogitantes quid sibi sæpe-numero indulserint superiores illi Editores, quamve inconstantes sæpe fuerint, caveant, ne nimis severi acerbique sint in nonnullos ex recentioribus eorundem Scriptorum editoribus, qui, si loca Auctorum, quæ manifeste corrupta ipsis videntur, ex probabilibus conjecturis corrigunt, tamen non alia conditione eam sibi veniam petunt atque indulgent, nisi continuo de quaque facta mutatione diligenter moneant, simulque ipsam scripturam librorum, quæ emendationem poscere flagitareque visa sit, oculis Lectorum subjiciant.

Sic igitur H. STEPHANUS ad illa Thucydidis verba (lib. I. c. 18. p. 16. ed. Dukeri; p. 13. D. edit. 2. H. Stephan.)

pag. 152.

ἐν παρεσκευάσαντο τὰ πολέμια: „Ostendit hic locus, quam periculosum sit, quempiam tantum suæ conjecturæ tribuere, etiam quæ alioquin optimis niti argumentis videatur, ut absque veteris alicujus libri assensu suæ conjecturali lectioni in ipso textu (ut vulgari voce utar) dare audeat. Hic enim quis vel ex conjectura τὰ πολέμια reponendum esse non dicat? fortasse autem nec desit qui juret. At hanc tamen, non illam vocem, in *veteribus* etiam *libris* legimus. Esto: sed fieri potest, ut in illis etiam libris peccatum sit, dicet aliquis. Atqui & in quodam alio *Thucydidis* loco, nec non apud *Scholiasten* idem vocabulum πολέμια in eadem illa significatione legimus. Esto: (dicet idem) sed quid si & ibi erratum sit? annon enim quod huic loco, idem & aliis accidere potuit? Hæc respondebit, qui suam illam conjecturalem lectionem τὰ πολέμια mordicus sibi retinendam existimabit. Verum quid ad id responsurus tandem est, illud vocabulum πολέμια apud *Dionysium Halicarnasæum* etiam usum eundem & quidem non uno in loco habere? Sed quid dico, non uno hanc significationem in loco apud eum occurrere? Si in ducentis dicam, fortasse non mentiar. Sic enim, τὰ πολέμια ἔργα διαφανής, apud eum legimus: ac plerumque sine substantivi adjectione utitur; ut, τὰ πολέμια γενναῖος, & τὰ πολέμια ἄλκιμος, nec non τὰ πολέμια κρείττιστος vel λαμπρὸς vel δεινός. Eodem modo denique (ut alia quam plurima exempla omittam) & τὰ πολέμια ἀσκήν, nec non τὰ πολέμια πράττειν, item τὰ πολέμια παρασκευάζεσθαι apud eum inveniemus. Quin etiam apud aliquem ex iis, qui *Dionysio* posteriores fuerunt, hunc nominis istius usum videor mihi observasse.” Scilicet, quum hæc scriberet H. Stephanus, confusa quadam cogitatione recordatus videtur loci hujus nostri Appianeï, e quo vocabulum illud invito scripto exemplari ejecerat: neque vero vicissim deinde, quum alteram pleniorēque Appiani pararet editionem, subiit eum hujus Adnotationis ad Thucydidem interea temporis scriptæ memoria. Et hanc ipsam qui-

Pag. 158.

dem Adnot. ad Thucyd. (quam ex Dukeri edit. p. 16. exscripti) primæ tantum editioni Stephanicæ Thucydidis adjecta erat, in altera rursus ab Editore omissa. Sed alia etiam ejusdem Stephani Adnotatio, qua ejusdem locutionis, τὰ πολέμια, usus optimis scriptoribus frequentatus adseritur, existat in edit. 2. Stephanica Thucydidis, inter Adnotationes ad Scholia p. 66., apud Dukerum p. 629. col. a.

L. 84. Νερυόβριγες. In Antonini Itinerario p. 437. & 439. memoratur *Nertobrica* vel *Nertobriga* urbs, inter Bilbilin & Cæsaraugustam. Ibi WESSELIUS p. 437. hæc adnotavit: „Hinc fuerunt Νερυόβριγες, de quibus Appianus p. 475. & 477. [edit. 3.] Sunt enim cum Casaubono, ad Polybii ex Suida Fragmenta p. 1532. [p. 1021. edit. Casaub. p. 252. T. III. edit. Lipsienf. & Vindob.] in Νερυόβριγες commutandi. Habet quidem Suidas in μετροπαδείν ex Appiano Νερυόβριγας, sicuti a Cl. Cellario lib. II. G. A. c. 1. p. 128. est animadversum; nec tamen aliud inde collegeris; quam vetus id esse mendum. Ptolemæus enim, cum Floro lib. II. c. 17. & Cl. Dukeri nota, pariterque Itinerarium & Ravennas, *Nertobrigam* stabiliunt.” — Suidæ fragmentum, quo Casaubonus nititur, legitur ad voc. ἐμμεδισίατη: ubi, quum pro πόλιν Ορτοβριγα, quod ex libris ibi editum est, legendum πόλιν Νερυόβριγα contendit Casaubonus, nolim negare insigni id dici cum specie veri, sed tamen dubitari nonnihil posse arbitror. Apud eundem autem Suidam non solum in μετροπαδείν, ubi hunc locum Appiani laudat, Νερυόβριγες legitur; sed rursus ibid. sub ipso hoc vocab. Νερυόβριγες idem nomen repetitur. Eodemque modo in Νερυόβρ. pro Νερτοβρ. tribus in locis, ubi nomen illud apud Appianum occurrit, (conf. pag. 159, 95. & 161, 31.) cum exemplari H. Stephani tres nostri Codices, & exemplar Cælii Curionis consentiunt, quibus accedit Bav. in Excerpto de quo mox ad p. 159, 95. dicam. In hoc tanto codicum consensu non ausus sum quidquam novare. Aliam *Nertobrigam*, in Bætica Hispania, ex Ptolemæo & Plinio memorat Cellarius p. 84 sq. quæ forsitan eadem est quam litera initiali truncatam τὴν Ερτοβριγα πόλιν apud Polyb. Legat. CXLI. adpellatam vide-

mus: nam hæc quidem a Polybio sive in ipsa Lusitania sive inter Lusitaniam & Cordubam urbem ponitur. Periisse autem apud Polybium literam initialem probabile est simile fere ratione, ut apud Nostrium p. sq. l. 95. ex παρσερατοπιδευσει. Νερυόβριγες δὲ, factum est παρσερατοπιδευσεν. Ερυόβριγες δὲ in codd. Vat. A. & Med. Ceterum eodem hoc loco (p. 159, 95.) in Vat. A. est Ερυόβριγες, per κ in ult. syllaba.

Pag. 158.

Ead. Lin. 84 § sq. περὶ τῆσδε τῆς μετριοπαθείας πυθόμενοι, πέμψαντες, ἡρώτων. „Melius μετριοπαθείαν Beraldus vertit *clementiam*, quam Sec. *continentiam*. Immo ne ferri quidem posse hanc interpretationem existimo. Sed Beraldus non minus recte *moderationem animi* dixisset.” H. STEPHANUS. — Suidas duobus locis, quibus hunc Appiani locum laudat, post πυθόμενοι addit verbum ἰθαύμαζον, in quod desinit fragmentum ab eo adlatum. Unde videndum, an legi debeat: πυθόμενοι, ἰθαύμαζόν τε καὶ πέμψαντες ἡρώτων.

L. 90. „Hæc verba, ὡς δὲ κατὰ τὸ συγκείμενον, Secundus omnino prætermisit. Beraldus autem [cujus versionem h. l. nos quidem tenuimus] eorum vim non satis expressit. Perinde est autem acsi diceretur, ὡς δὲ κατὰ τὸ συγκείμενον τοῦτο ποιῶντες, quasi vero illos adducendo, παῖδο σφarent.” H. STEPHANUS.

L. 95. Νερυόβριγες. Conf. ad pag. præc. l. 84. Ab hoc Pag. 159. loco incipit *Excerptum XVI de Legationibus in Cod. Bav.* his verbis: Ὅτι Κλαύδιος, ὁ διάδοχος Νωβελιάνος, τοὺς Νερυόβριγας, οἱ γένος εἰσὶ Κελτικῆραν, καταδραμῶν, τῇ πόλει παρσερατοπιδευσεν. Οἱ δὲ, προσαγρμένων αὐτοῖς μηχανημάτων κ. τ. λ. usque ad verba hæc, καὶ λαδῶν, ἀφῆκεν ἐλευθέρους, sub finem cap. 50. p. 162, l. 49.

L. 97. Κηρυκαίου. Vide ad p. 55, 57. L. 99. Αρυσκοὶ καὶ Βελδοὶ καὶ Τιτθοὶ. Vide ad p. 153, l. 91. & 95. & ad p. 154, 11.

L. 3. ἐς ταῖς Γράκχου συνθήκας. De Gracchi fœdere supra dixit Appianus, cap. 43. extr.

CAP. XLIX. Lin. 6. ἐπίσπεξεν. Necessariam hanc emendationem, quam in edit. 2. tacite in contextum receperat H. Stephanus, confirmat Bav. Sic vero & Curio, *scripsit*.

Pag. 160.

L. 12 sqq. χαλεπῶς φέρουσα ἔσθ. „Secundus, *aggre ferenti, eos non redigi in potestatem Romanorum.* At Beraldus [quem nos secuti sumus] Græcis verbis insistit. Sic autem pag. proxime seq. [p. 161, 37 sq.] dicitur, *ἐαυτοὺς ἐπιτρέπειν Μαρμάραν.*” H. STEPH. *καθ' ἑαυτὸν* reddi fortasse commodè poterat *quibus conditionibus*, pariter ut *καθ' αὐτὸν* quod dant scripti libri p. 152, 84 sq. pro quo *καθ' αὐτὸν* ibi editum est. — *αὐτοὺς*, post *καθ' ἑαυτὸν*, commodius puto abesset. In cod. Bav. h. l. sex verba ἰπὲρ Μάρκ. usque, *ἐπιτετρόφισαν* desiderantur, ita ut post *Ναυαλίων* proxime sequatur *Μάρκελλον* &c.

L. 14. In Nota infra contextum sic ponere debueram: *αὐτοὺς Edd. Mutavi accentum; atque αὐτοὺς etiam vel ἐαυτοὺς puto esse in missis.* Ead. Lin. In MUSGRAVIO etiam schedis scriptum erat: „dele *καὶ* ante *Μάρκελλον.*” Sed hanc Adnotationem, nescio qua causa, rursus ibidem oblitteratam video.

L. 18. *καὶ τινὰς ἐς τὰς κοῦφ. στρατ. καταλ.* „Fortasse vox *τινὰς* aliquam conjunctam secum habuit. Secundus in hujus loci interpretatione multis verbis utitur, non sine aliqua obscuritate tamen. Hæc enim sunt ejus verba: *Plerique enim consules reprehendebant, qui minus integre casteque in militaribus delectibus habendis versarentur: quod opus videretur, ad faciliores expeditiones mitterent.* Nisi forte his verbis, *quod opus videretur*, mendum subest.” H. STEPH. — De re, quæ hic agitur, conferendus Polybius eadem quam sæpius citavi Ecloga CXLI. & Livius Epit. XLVIII.

L. 20. *Λιλλύιος Λούκουλος.* Cum in Epit. Liv. XLVIII. mendose scriptum editumque fuisset, L. Lucullo Claudium Marcelum successisse; monuerunt ad eum locum viri docti, præeunte Sigonio, corrigendum ex Appiano illum errorem esse.

Pag. 161.

CAP. L. Lin. 27. *διέτριβεν.* Sic emendavit H. STEPHANUS in edit. 2. quum in Castigat. *ad edit.* 1. jam dixisset: „Omnino legendum existimo *διέτριβεν*, activa significatione, non neutra.” Sic & Sec. Curio: *apud se retinuit.*

L. 31. „Male, pro his *μετὰ γὰρ τὴν συνουσίαν*, dat nobis Secundi interpretatio ista Latina verba, *Post enim eas con-*

troverfias; quum debuiffet interpretari, *Post enim hunc congressum, vel, hoc colloquium.*" H. STEPHAN. Pag. 161.

Ead. L. 31. Νεργέβρυα. Urbis nomen, non gentis, recte dederunt Vat. A. & Med. Sic & Sec. Curio, *Nergobrigem*. Ad cod. Bav. provocari h. L. non potest: nam ibi post κατὰ λαθῆναι, præteritis nonnullis, quæ apud Appianum interjecta sunt, sic statim pergit compiler: Μαρκέλλου γὰρ ἐπὶ Νωμαρτίαν χωρῶντος, καὶ πέντε σταδίου ἀποσχόντος παρεστῆσθαι. *Εἶς.* De nomine Νεργέβρ. quod in Νεργέβρ. mutandum duxerunt Cafaub. & Wesselingius, vide supra ad p. 158, 84. *L. 39. χρήματα.* Tributum talentorum DC ex Celtiberia exegisse Marcellum, refert Posidonius apud Strabonem III. p. 162. extr.

CAP. LI. Lin. 48. Καύκων πόλιν. Etiam Ptolemæus Καύκων Pag. 162. urbem, & Plinius *Caucenses*, in *Vaccæis* ponunt. De situ tamen dubitationem nonnullam movere poterat, quod reliquæ Vaccæorum urbes trans Durium fuerint, hæc cis Durium inter Durium & Tagum sita fuisse videatur. Conf. Cellar. Orb. Ant. p. 116 sq. & Wesseling. ad Itin. Anton. p. 435.

L. 51. ὑπὸ Οὐακκαίων. Ora cod. Vat. A. Καυκαίων ἢ Οὐακκαίων. Et ora Vat. B. Γρ. Καυκαῖοι ἢ Οὐακκαῖοι. Curio: quos illi injuriis affecissent; ut videatur & ille in suo exemplari truncatum nomen invenisse, ob eamque causam nihil definire voluisse. Si quis ὑπὸ Καυκαίων legendum contendat, non admodum repugnem; præsertim quum, ob similitudinem primæ syllabæ hujus nominis cum secunda, facilius ex Καυκαίων, quam ex Οὐακκαίων, prima syllaba intelligatur excidere potuisse. Retinui autem quod ab H. STEPHANO editum inveni; qui simul ad hanc vocem Οὐακκαίων, subindicans quidem dubitationis aliquid hic oboriri posse, sed nihil tamen de lectionis vel corruptione vel varietate monens quam in suo exemplari invenerit, hæc adnotavit in *Castig. ad edit.* 1.: „Valde falletur quisquis credet, quod præcesserit Καύκων πόλιν, & sequatur sæpius Καυκαῖοι, hic quoque legendum Καυκαίων. Certe si hic legendum sit Καυκαίων, pag. item præcedente & p. 189. & 191. & 201. & alibi [ubi scil. Οὐακκαίων nomen repetitur] ita legendum fuerit.

Pag. 162.

Sed cur hanc scripturam mutemus, quum constet *Vaccæos* ita differre a *Caucensibus*, ut totum a parte? Quod ni ita esset, cur *Caucensibus* dixisset, *Καυπητανούς ὑπὸ Οὐακκαίων* [*Καυκαίων* h. l. scribere voluisse videtur Stephanus] *ἀδικουμένους*, ac non potius *ὑφ' ὑμῶν*?"

Pag. 163.

L. 58. *περὶ τὰς πύλας αὐτῶν ὠδοῦμένων.* „Secundus: *Verum in fuga altero alterum in angustiis portarum impediēte*; quum potius dicere debuisset, *collidente*, aut *comprimente*, aut etiam, magis ad verbum, *protrudente*. Sic autem sæpe legitur apud historicos, *ὠδισμὸς ἦν περὶ τὰς θύρας.*"
H. STEPHANUS.

CAP. LII. Lin. 70. *κλείνειν Καυκαίους ἅπαντας ἡβηδόν.* „Consentiunt inter se interpretes de hujus generis loquendi interpretatione. Nam & Secundus vertit, *ut sine ætatum discrimine omnes interficerentur*. At ego ab illis dissentio: & merito dissentire ostendet meus Thesaurus Græcæ linguæ." H. STEPHAN. Scilicet ad *puberes* restrictam significationem vocabuli *ἡβηδόν* voluit Stephanus, ut *omnem pubem* denotet. Sed contra differit Tan. Faber in Notis ad Luciani Timonem (T. I. Operum Luciani edit. Hemsterh. p. 878.) nititurque, latius patere notionem huic vocabulo subjectam, per verba *omnino omnes*, *viritim*, aut similia efferendam, suffragante Hemsterhusio ad Lucian. T. I. p. 149.

L. 73. *κατὰ πύλας ἀποκρήμινους.* „Interpretatur Secundus, *portas quæ præalta in præcipitibus & præruptis locis erant.*"
H. STEPH.

Pag. 164.

CAP. LIII. Lin. 81. „Hoc loco in Exemplari *Ἐντετρακτίω* scriptum est, sed postea *Ἰντετρακτίων*: [sic & in Vat. A. & Med.] quam scripturam potius sequor, utpote apud alios authores repertam." H. STEPHAN. *ad edit. 1.* Vide Livium Epit. lib. XLVIII. & Strabonem III. 162. D. qui ex Polybio hujus *Vaccæorum* urbis mentionem injicit.

L. *ead. ὑπὲρ διαμυρίους.* „Apud interpretem scribe, *plusquam viginti millia.*" H. STEPH. Id utique factum a nobis oportuerat, quod neglectum video.

L. 82. ἰπῶς Vat. A. & Med. & sic sæpe aliàs; sive librario-
rum sit error, sive Attica forma ἰπῶς.

Pag. 164.

L. 86. ἀνθ' ἑαυτοῦ τοῖς ἐνεδίξουσιν χαλεπαίνων. „Omittit
Beraldus interpretationem harum vocum ἀνθ' ἑαυτοῦ: quas
idem valere existimo quod istas, ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ χαλεπαίνειν,
ut ita reddatur hic locus: *At is (ut mos est omnium qui
peccarunt) illud exprobrantibus succensens, quum potius
sibi ipsi succensere deberet.* Comperi autem postea, Secun-
dum videri assentiri mihi, sed tamen ita, ut, quod de Lucullo
dicitur, cum iis jungat quæ dicuntur de omnibus qui pec-
carunt. Ita enim ille: *Lucullus, propter ea quæ objicieban-
tur iratus (ut peccantium mos est, quum eos potius sibi
ipsis irasci deceat) eorum fines vastavit, urbemque obsi-
dione cinxit.*” H. STEPHANUS.

L. 95sq. ἡ Σικελία - - ὑπέστη τὸ μονομάχιον. Vide Valer. Pag. 165.
Max. III. 2. 6. Utrumque promiscue dicitur, ἡ μονομαχία,
& τὸ μονομάχιον.

CAP. LIV. Lin. 8. εὐδ' ἄλῶν. „In exempl. ἄλῶν, po-
site duplici & tenui spiritu, tanquam ab ἄλλα, sed cir-
cumflexo in fine, ut ab ἄλεις.” H. STEPHAN. ad edit. 1.
— Recte Stephanus emendavit.

L. 10. „Hæc verba, κατεργάζοντο τὰς γαστέρας, Secundus Pag. 166.
vertit, *ventris profusio laborabant.* Sed quis unquam illis
Græcis verbis (de quibus aliàs) usus est, hoc tantum signifi-
care volens?” H. STEPH. Beraldus: *alvis dissiliebant.*

L. 11. „Beraldus pro μέχρι ποτὶ dicit Tandem: at Se-
cundus, tanquam de suo addens quod subaudiendum videtur
ante μέχρι ποτὶ, vertit, *Atque hunc in modum affecdi per-
durabant quoad agg. &c.* Ac quod sequitur, τὸ χῶμα ἤγει-
ρεν, reddit, *Aggeres in justam altitudinem educerentur.*
[Tum L. 15.] Male idem Secundus δεξαμενὴν vertit *pahudem.*”
H. STEPH. δεξαμενὴν Beraldus *cloacam.*

L. 21. σάγους μυρίους. Conf. p. 151, lin. 56. & 61.

CAP. LV. Lin. 27. Παλλαντίαν. Per duplex & scripsi cum Pag. 167.
Vat. B. & Curione & cod. Bav. in Excerpt. ex p. 199, 75: cum
quibus consentiunt Strabo, Stephanus Byz. Plinius, Mela &c.

Pag. 167.

Codex Vat. A. in plurimis nominibus, quæ vulgo per duplicatam literam consonam scribuntur, alteram solet omittere. Παλαντία tamen per simplex λ apud Nostrium Civil. I. quoque p. 160, 98. consentientibus libris editum erat, quemadmodum & apud Ptolem. scriptum legitur. Pallantium Strabo in Arevacis posuit, sed Ptolemæus & Plinius cum Appiano in Vaccæis.

L. 36. ἐς τὴν Τυρριτανῶν χώραν διαλθὼν ἐχέμαξα. Confer infra cap. 59. ubi ad Luculli historiam redit Appianus.

L. 37 sq. „Observatione dignum est, παρὰ ψήφισμα, quod *Contra decretum* vel *Contra mandatum*, sonat, pro ἄνευ ψηφίσματος, id est, *Abstque decreto*, sive *mandato*. Hoc autem & pag. 283. [162, 45.] dixit, οὔτε τινὲς αὐτῶ ψηφίσματος γεγονότος” H. STEPHANUS.

L. 38 sqq. „Ut mirum mihi videtur, ita & aliis visum iri scio, Secundum pro his, καὶ ὁ Λουκουλλὸς ἐπὶ τῷδε οὐδὲ ἐκρίθη, (id est, *Ac Lucullus propter hoc ne in iudicium quidem vocatus est*) hæc nobis in sua interpretatione dedisse, *Idcirco, ne se iudicio, qua de re accusatus erat, subjiceret*, — posita tantum hypostigme post *subjiceret*, utpote pendente & imperfecta manente sententia, deinde lacunula relicta. Totus enim hic locus in ejus interpretatione ita se habet: *Hunc igitur finem habuit bellum quod Lucullus cum Vacceis sine Romanorum mandato gessit. Idcirco ne se iudicio, qua de re accusatus erat, subjiceret*,

*

*

Nihilominus alia Hispanorum pars, suis legibus viventium, qui Lusitani appellantur, quodam Afro duce, regiones Romanis parentes prædabantur. &c. Videmus tamen, sequi apud Appianum, sine ulla suspitione ullius omissionis verborum: Τῷ δ' αὐτοῦ χρόνῳ μέρος ἄλλο Ἰβήρων αὐτονομῶν &c. Si enim eodem hæc gesta sunt tempore, cur aliquid inter hæc & illa deesse quis suspicetur? Maluit tamen Beraldus: *Subdem tempus, quam Eodem tempore* vertere.” H. STEPH.

— Nullam ex Codicibus nostris lacunæ significationem vel suspicionem adnotatam in schedis video.

Pag. 167.

CAP. LVI. Lin. 40 seqq. Τοῦ δὲ αὐτοῦ χρόνου . . . Αυσιτανοὶ ἔσ. Abhine Capite XXXIX. res in sola *Citeriori Hispania* a Romanis gestas exposuerat Appianus : (nam Celtiberi quoque ad citeriorem referebantur provinciam. Conf. Sigon. de Antiq. Jure Provinc. lib. I. c. 5. Glarean. ad Liv. XXXIX. 21. & Duker. ad Epit. Liv XXXIII.) Nunc, priusquam ad enarrandum *Viriathicum Bellum* progreditur, (cap. LXII. extr. & seqq.) quod in *Lusitania* hoc fere tempore ortum Numantino dein bello originem dedit, digreditur paulisper ad percurrenda ea, quæ proximis his annis in *Uteriori Hispania* memoratu digniora ab illius provinciæ prætoribus gesta sunt. De *Lusitanis* conf. p. 169, 67. & ibi notata.

L. 41. Πουνίκου σφῶν ἡγουμένου. „Πουνίκου pro Nomine proprio non habuit Secundus, ut ostendunt ea quæ modo ex ejus interpretatione attuli: quum ibi dicat, *quodam Afrō duce*. Sed Beraldo assentior, hanc ipsam vocem retinenti.” H. STEPHANUS. *Punici* hujus apud neminem alium Scriptorem, cujus Historiæ ad nos pervenerunt, mentionem factam reperio.

L. 43 sqq. Μανίλῳ τε καὶ Καλπούρῳ Πίσωνα ἔσ. Et horum prætorum & *Varronis* quæstoris (p. 168, 45.) memoria apud reliquos Scriptores intercudit. Circa hoc tempus (L. Opimio, Q. Posthumio Coss.) *res in Hispania a compluribus parum prospere gestas* fuisse, indicat Epitomator Livii, in Epit. lib. XLVII. Et Julius Obsequens, (de Prodig. cap. 76.) *a Lusitanis Romanos hoc tempore per arma graviter vexatos* fuisse scribit. Reliqua ex uno Appiano discenda. Conf. Freinsh. Supplem. lib. XLVII. c. 28. & 35. & Pigh. Annal. T. II. p. 425. 429. & 430. Perperam autem, & invitis Græcis libris, pro *Manilio*, *Manlius* hic posuit Beraldis; quem admodum mendose hoc nomen apud alios nonnullos Auctores scriptum legitur. (Vide Pigh. T. II. p. 445. Sigon. & Drakenb. ad Liv. Epit. XLIX. & Appianum nostrum, Pun. cap. 75 sqq.) Intelligendus enim h. l. utique, cum Pighio,

Pag. 167.

Manius ille *Manilius* videtur, quo deinde Consule A. U. D C V. tertium bellum Punicum cœptum est. Nam id, illis quidem temporibus, ita fere factum videmus, ut, qui Prætores vel Proprætores fuissent, deinde sexto vel septimo a Prætura anno Consules crearentur. Sic Calpurnius Piso; quem proximum post Manilium ulterioris Hisp. Prætorem nominat Appianus, Consul fuit A. U. 606. L. Mummius, prætor A. U. 601, Consul A. 608. Galba, Prætor A. U. 603, Consul A. 610. Sic olim M. Marcellus, quum A. U. 585. prætor fuisset Hispaniæ, quo tempore quatuor tantum prætores provinciarum erant, (Liv. XLIII. 15.) tertio inde anno 588. primum Consul est creatus, & cum eo C. Sulpicius Gallus, qui eodem anno 585. Prætor urbanus fuerat. In quemnam vero ab U. C. annum inciderint præturæ Manilii, tum Calpurnii Pisonis, & eorum quos his successisse Appianus scribit, intelligitur retrogrediendo a Galbæ prætura, quam in idem tempus incidisse quo Lucullus Consul (A. U. 603.) citeriorem Hispaniam sortitus erat, cum ex Appiano nostro cap. 58 sq. coll. cap. 49. extr. tum ex Livii Epit. XLVIII. discimus.

Pag. 168.

L. 45. Οὐάριονα. Conf. Adnot. præc. Quemadmodum h. l. in Vat. A. & Med. est Οὐάριονα pro Οὐάριονα, sic & in Hist. Mithr. p. 785, 22. nomen docti illius *Varronis* pariter per simplex ρ, Οὐάριον, in alio codice Vat. & in Reg. B. scriptum reperitur. Ceterum eo minus hic de cognomine dubitari debet, quod gentis nomen *Terentius* adjectum est.

L. 46. Οὐέριωνας. Sic recte & constanter Vat. A. & Med.

L. 47. ἐς τὴν στρατιὰν προσλαβεῖν. Mallet *στρατίαν*, atque id ipsum rescribendum puto; ut sententia sit, *socios expeditionis adscivit*. Sic προσλαβεῖν Hisp. 145, 50. Pun. 316, 94. De commutatione vocabulorum *στρατιά* & *στρατία*, præter Ruhnkenium ad Timæum, quem supra ad Præf. 13, 90. laudavi, vide Brunckium ad Aristoph. Lyfist. v. 592. & Heynium in Notis ad Apollodor. p. 457.

L. 48. seqq. οἷς φασιν Ἀννίβαν . . . ἰποκρίσασθαι τινὰς ἔθ. „ Secundus [haud fane incommode] ita: *Cum quibus Annibalem Carthaginiensem ajunt quosdam Punica gentis miscuisse: id-*

circo Blastophænices appellatos. Beraldi autem versio tibi in promptu est." [Hanc nos rursus ad hunc locum retinuimus, totius refingendæ & funditus reformandæ Latinae Appiani Versionis sive laborem sive invidiam etiam tum reformidantes.] „Ego, ad exprimendam verbi ἐποικίσαι significationem, ita vertendum hunc locum censerem: *Quibus ajunt Annibalem Carthaginensem quosdam e Libya, tanquam ductam ab eo coloniam immiscuisse: vel, tanquam ducentem coloniam, aut, ducere volentem.*" H. STEPHAN.

Pag. 168.

— De hoc populo, qui *Blastophænices* apud Appianum (non sine mendæ suspitione) vocantur, videndus Bochartus in Chan. lib. I. c. 34. extr. p. 684 sq. Sunt Βασταυοὶ οἱ καλούμενοι Ποιοὶ Ptolemæi, oram maris mediterranei ad fretum Herculeum & Calpen montem habitantes; qui apud Marcianum in Periplo lib. II. (monente eodem Bocharto) Βλαστωροὶ dicuntur οἱ καλούμενοι Ποιοί. Forſan Βασταυοφώνικας scripsit Appianus.

L. 52. Καίσαρας. „Scribo Καίσαρᾶς." H. STEPHANUS. — Et hæc sane forma Analogiæ convenientior videtur. Sed non video, cur non trium nostrorum codicum lectionem potius sequeremur: & ea sane in contextum recipi poterat.

Ibid. Μουμμῖος. *Lucium* illum *Mummius* dicit, qui septimo inde anno ad consulatum promotus *Achai*ci nomen commeruit. Conf. supra ad p. 167, 43 sqq. Adde Pigh. T. II p. 432. & Freinsh. Suppl. Liv. XLVII. 40. Ex hoc autem Appiani loco corrigendum Diodor. Sic. lib. XXXI. Eclog. 5. vidit Wesselingius; & Eutropium lib. IV. (c. 4.) sect. 9. suffragantibus etiam codicum nonnullorum vestigiis correxit Verheyk, quum apud utrumque Scriptorem *Memmius* mendose pro *Mummius* legeretur.

CAP. LVII. Lin. 64 sq. φυλάξας δὲ ἑῷ. Rectius hæc latine sic redderentur: *tempus observans, quo barbari . . transferbant.* Pag. 169.

L. 67 sq. „Quum hic legamus καὶ κείνοι Ρωμαίοις πεπολεμῶμενοι (id est, ἑῷ ipsi in Romanos hostili odio concitati, aut ita, ἑῷ ipsi ad bellum Romanis inferendum accensi)

Pag. 169.

Beralduſ tamen vertit, *ἔς ἱπὶ Ῥωμαίοις ἰνδιόῳ βέλλῳ*: quæ interpretatio non video quomodo defendi poſſit. At Secundus reddit, *ſumptis contra Romanos armis*. Sed cur Appianus ad hoc ſignificandum non potius *πολεμοῦντες*, vel *ἔλλαξιπύργοις*, ſive *ἔπλα ἀνταίροντες*, aut tale quid dixiſſet? Vel potius, cur non quicquid tale eſt, tanquam ſupervacaneum, omiſiſſet? Eſt autem & hoc obſervandum, Secundum voces *quamvis* & *tamen* huic loco adhibuiſſe: quum nihil huiusmodi apud Appianum legamus. Ita enim ille totum hunc locum vertit: *Lufitani, quamvis alteram Tagi amnis accolant ripam, ſumptis tamen contra Romanos armis, ἔς c.*"

H. STEPHANUS. Per conjunctiones illas *quamvis* & *tamen*, fortaiſſe vim verbi *καὶ κείνους* quodammodo exprimere voluit interpres. Ceterum verba illa, *οἱ ἐπὶ θάτερα τοῦ Τάγου ποταμοῦ* idem Secundus rectius puto, quam nos, in verſione ab H. Stephano prolata expreſſit. Sic & Beralduſ: *Lufitani qui alteram Tagi ripam incolunt*. Debebat tamen uterque non ſimpliciter *Lufitani* ſcribere, ſed *illi Lufitani*, vel *illi ex Lufitanis*. Ego, FRÆINSHEMIUM (Suppl. Liv. XLVII. 40.) maxime ſecutus, *cis Tagum* ſcripſi. Vereor, ut ſatis caute, hoc quidem loco. Non ſolum enim per ſe locutio hæc, *ἐπὶ θάτερα*, *trans* potius, quam *cis*, ſolet ſignificare: ſed etiam contextus orationis illam notionem hoc loco flagitare videtur. Certè quum Appianus (cap. 56. init. collato cum noſtro h. l.) diſtinguat inter Luſitanos qui *cis* & qui *trans Tagum* incolebant; conſentaneum eſt, ut illi, quos primos incurſione in Hiſpaniam Romanis ſubjectam facta ad Blaſtophœnicos i. e. ad Fretum Herculeum uſque excurriſſe ſcribit, intelligantur eſſe hi qui *cis* Tagum habitabant: illi autem, quos deinceps (*καὶ κείνους πεπολεμωμένους Ῥωμαίοις*, quum ad ipſos quoque contagium odii Romanorum perveniſſet) pariter irrupiſſe in ditionem Romanam ait, putandi potius erunt ex eorum numero Luſitanorum fuiſſe, qui *ultra* Tagum, ad ſeptentrionem illius fluvii, ſedes habebant.

L. 70. *Κονίτοργιν*. Sic Vat. A. & Med. & *Coniſtorgin* Curi. Et ſic iidem rurfus p. 171, 4. Hinc forte corrigendus

Strabo III. p. 141. apud quem *Κονίστωρις* legitur: nam quamquam hæc in Celticis ponitur a Strabone, poterit tamen eadem esse cum Conistorgi, quam finitimis Celticorum Cuneis Appianus adscribit. Neque vero *Κουνίους*, Cuneos populum, facile apud alium Scriptorem memoratos invenies; nisi forte recte conjectavit If. Vossius ad Pompon. Mel. III. 1. quum pro *Cimbim* apud Livium XXVIII. 37. *Cuneos* legendum existimavit. *Cuneus*, & promontorium, Celticis a meridie, & ager ei adjacens, ex Plinio, Strabone & Mela notus est. *Cunei* autem, populus, rursus memorantur Appiano p. 171, 3. Conf. Steph. Byz. in *Κυνητικόν*, & quæ ibi Berkelius adnotavit.

Pag. 162

Ead. lin. 70 *Ἐῖς* sqq. *παρά τε ταῖς σήλαις ταῖς Ἡρακλείους τὸν Ὠκεανὸν ἐπέρων· καὶ οἱ μὲν τὴν ἄλλην Λιβύην κατέτρεχον, οἱ δὲ Ὀκίλην πόλιν ἐπολιόρκουν.* &c. Cum Beraldina horum verborum versione, quam exhibui, consentit Curio: *Oceanum ad Herculeas columnas trajecerant: ita pars ipsorum in Africam usque excurrere, pars vero Ocilem urbem obsessam tenere*, Neque, quoad sententiam quidem, differt FREINSHEMIUS; qui, (in Supplem. Liviano XLVII. 40.) tamquam nulla difficultas loco huic inesset, *Conistorgi expugnata*, ait, *trajecerunt oceanum: inde, divisis copiis, pars adversam continentem populabatur; alii urbem Ocilen obsidione cinxerant.* Sed plura sunt utique, quæ dubium hic movere possunt. Mihi quidem primum hoc mirum videtur, quod Lusitani, Romanos bello infestaturi, *superato oceano Africam* dicantur *latrociniiis vastasse*, quæ ad Romanos tunc nihil pertinebat. Neque minus mirum, quod eisdem Lusitanis, prædam ex Africa domum ferentibus, cum exercitu suo in Hispania provincia occurrerit Mummius. Sed sint hæc ita. *Ocilen urbem*, quam ab alia manu istorum Lusitanorum obsessam Appianus narrat, & a Mummio Hispaniæ prætore obsidione liberatam; hanc saltem, inquam, consentaneum erat, ut *Hispaniæ urbem* esse intelligeremus: atque ita intellexisse interpretes, quos dixi, & Freinshemius videntur. At vero, si in verbis illis *τὴν ἄλλην Λιβύην* spectemus vim

Pag. 169.

adjectivi ἄλλῃ, quam vel dissimularunt interpretes vel non animadverterunt; videbimus, sententiam Græcis verbis, prouti nunc leguntur, hanc inesse: *alii in reliquam Africam excurrerunt, alii Ocilen urbem obsederunt.* Quo fit, ut, si genuina & incorrupta verba illa statuamus, *Ocile* quoque urbs *in Africa* ponatur: quod a sententia Auctoris & a totius narrationis connexionem alienum videtur. Jam *Ocilen* quidem urbem apud alios Scriptores non magis in Hispania, quam in Africa, memoratam reperio; neque de ea quidquam definire ausim, nisi quod in Bætica Hispania, haud procul a mari (mediterraneo fortasse) quærenda videatur. Sed illud pæne pro certo adfirmare posse mihi videor, verba τὴν ἄλλην Λιβύην mendo laborare: quamquam, quid pro his scripserit Appianus, utrum τὴν ἄλλην Ἰβηρίαν, an τὴν παραλίαν, aut quidnam tandem aliud, ne conjectando quidem statuere conabor. In universum vero verbis, de quibus quærimus, hæc videtur sententia inesse: *Lusitanos illos, expugnata Conistorgi, navibus oceanum* (scil. amplum illum sinum qui inter Cuneum promontorium & freti Herculei ostium occidentale intercipitur) *ad fretum usque superasse, aut per ipsum etiam fretum esse transvectos, ibique locorum exscensione facta partim agros Romanæ ditionis depopulatos esse, partim Ocilen urbem obsedisse.* Infra rursus (cap. 59. p. 171 sq.) Lusitanos legimus *prope Gades* exscensione facta in Hispaniam irruisse. Ac fieri potest, ut hoc etiam loco, cum Ἡρακλείους εἰήλας dicit, pariter *Gades*, & *fretum* illud quo *Gades* insula a continenti separatur, intelligat; scil. ob ambiguitatem illam nominis Ἡρακλείων εἰρηλῶν, de qua supra monui ad pag. 103, l. 33 sq. — Ad nomen *Ocilen* brevis est H. STEPHANI Adnotatio, in Castigat. ad edit. 1. „Alibi inquit, legitur Ὀκίλης: [vide supra, cap. 47 sq.] hic tamen exemplar *Ocilen* & paulo post *Ocίλης* habet.” Sed an eodem pertineant *Ocίλης* hæc atque illa Ὀκίλης, etiam atque etiam dubitari poterit.

L. 77. ἃ στυλῆκεσαν. ἃς ἰσχυρίκεσαν Vat. A. B. Med. Quo magis in promptu fuit restituere verum. L. 78. ὡς μὲν δὲ ἄγχι-
δαν ἃ πρὸ τοῦ κακοῦ διαφυγεῖν. Si abesset præpos. ἀπὸ, nemo eam desideraret.

desideraret. Brevius etiam infra, p. 177, 6. ὡς μὴδ' ἄγγελον διαφυγῆν. L. 79. Dele hypostigmen post στρατῶ. L. 80. θεοῖς τοῖς ἰνυαλῶς. *Diis belli praesidibus*, scil. Ἀρεῖ καὶ Ἀθηνᾶ, Marti & Minervæ. Conf. Pun. cap. 133. Adde Liv. XLV. 33. Pag. 170.

CAP. LVIII. Lin. 83. Μάρκος Ατῖλιος. *M. Atilius Serranus* praetor, Ulteriori Hispaniæ praefectus: ad eundem annum refertur a Pighio T. II. p. 435. & Freinshem. XLVIII. 6. quo Claudius Marcellus tertium Col. citeriorem Hispaniam erat sortitus. L. 85. Οὐστράκας. *Urbem Ostracem appellatam*, Curio. Urbis hujus memoria apud reliquos Scriptores nulla reperitur. L. 87. τοῦτων ἦν. τοῦτο ἦν Med. & Vat. B. sed in hoc superscr. ων.

L. 91. Σερούιος Γάλβας. Sic Curio, *Servius Galba*; nescio, ex Græco-ne exemplari, an ex sua emendatione. Nostri tres codices h. l. in vitiosam scripturam Σερούλιος consentiunt; quam eo confidentior debui corrigere, quod infra (p. 223, 74.) ubi alius Galba commemoratur, recte iidem omnes tres codd. Σερούιος Γάλβας exhibeant. Rursus mendose Civ. II. p. 331, 75. Σερούλιον Γάλβαν consentientibus libris editum erat. Ex *Sulpicia* gente, non *Servilia*, *Galbas* fuisse notum est: plurimisque ex eadem illa gente atque familia *Serviorum* fuisse prænomen reperimus. Sæpissime vero apud latinos quoque Scriptores a librariis confundi solere duo ista nomina *Servilius* & *Servius*, cum alii docuerunt, tum plurimis exemplis ostendit Drakenb. ad Epit. Liv. LXXII.

L. 98. τι post διασπασμ. dederunt Vat. A. & Med.

Pag. 171.

Ibid. Verba κατὰ μέρη rectius fortasse cum præced. ἀναπαυ. ομήνους conjungerentur; quemadmodum etiam in lat. verf. feci cum Beraldo & Curione.

L. 1. Καρμάνην πάλιν. Καρμάνην fortasse esse legendum; supra ad p. 130, 89. monui. Vowels ω & ι, quum situ fere tantum inter se differant, facile ab imperito aut a festinante librario, in obscuris praesertim nominibus, confundi commutarique poterant: neque desunt alia ejusdem erroris exempla.

L. 4. Εν Κοινσίγγυ. Quum εν Κούνη ex exemplari suo edidisset H. STEPHANUS, ad nomen illud hæc adnotavit:

Vol. III,

S

Pag. 171.

„Initio hujus pag. [nobis 169, 70.] non Κούιν, sed Κουνίστορ-
 γιν, vocavit hanc Cuneorum urbem: & hanc, non illam ap-
 pellationem habet hic quoque Secundus. Ita enim ille, *In
 fines Cuneorum transiit, ubi Cunistorge hybernavit.* Sed
 initio hujus pag. *Conistorgin*, non *Cunistorgin*, apud eum
 legimus. Quam tamen scripturam minus probo.” In cod.
 Vat. B. est *iv Kón*, non *is Kón*, ut per errorem dictum est in
 Nota infra contextum.

CAP. LIX. Lin. 5. Λούκουλος δὲ. Conf. cap. 51 sqq. usque
 cap. 55. extr. *Lucullus*, quamquam *citeriorem Hispaniam*
 provinciam sortitus, tamen in *Turditania* hiemavit; quæ,
 quicumque tum temporis habiti sint citerioris & ulterioris
 Hispaniæ limites, ad *ulteriorem* certe debuit referri. Idem-
 que *Lucullus* deinde *Lusitanis*, qui prope *Gades* exscensio-
 nem in Hispaniæ oras fecerant, cum exercitu occurrit, &
 in ipsam etiam *Lusitaniam* copias transduxit, eodem tempore
 quo ab alia parte *Galba*, ulterioris prætor Hispaniæ, *Lusita-
 niam* vastabat. Scilicet utriusque provinciæ prætores vel
 proconsules copias interdum, si ita res ferebat, jungebant;
 (cujus rei exemplum in C. Pisone & L. Quinctio habemus
 apud Liv. XXXIX. 30. & aliud in Æmilio Lepido & Junio
 Bruto apud Nostrium c. 80. p. 199.) vel res adversus gravio-
 rem hostem gerendas inter se partiebantur. Ac præsertim
 si citeriori provinciæ (quæ consularis fere, per ea saltem
 tempora, habebatur) Consul præesset aut Proconsul, sicuti
 nunc *Lucullus* præfuit, cum consulari exercitu; consenta-
 neum est, ut Consul, ubi pacata ipsius provincia, altera ab
 hostibus infestata esset, exercitum suum in hanc, cui prætor
 (minoris dignitatis magistratus) cum minoribus copiis præerat,
 transduxerit. Sic & olim *Catonem*, quum Consul A. U. 559.
citeriorem Hispaniam esset sortitus, pariter in *Turditaniam*
 usque legiones duxisse, ex Livio XXXIV. 19. discimus. Et
 nuper *M. Marcellum*, ex Consulatu in *Hispaniam citeriorem*
 missum, pacatis per concessas inducias *Celtiberis*, dum hi
 quieti responsum Senatus Roma exspectabant, interim expe-
 ditionem in *Lusitaniam* suscepisse, ex eaque reversum Cor-

dubæ in Turdulis (in ulteriori Hispania) hiemasse, auctor Polybius est, Legat. CXLI.

Pag. 171.

L. 9. περί τε Γάδειρα τὸν πορθμὸν ἑτέρων περὶντων. Conf. Adnotat. ad 169, 70 sqq. sub finem. περὶντων, pro παρόντων, restitui ex Vat. A. Sic vero & Curio: *fretum trajicientes*.

L. 14 sqq. καὶ τινῶν πρεσβυνομένων εἰς αὐτὸν ἔσθ'. Galbæ Pag. 172, perfidiam, quæ hic & seq. cap. narratur, notarunt etiam Valerius Max. lib. IX. c. 6. n. 2. Sueton. in Galb. c. 3. & Orosius Histor. lib. IV. c. 21. Nescio autem, quid spectaverit vel Torrentius, ad Sueton. l. c. scribens, Appianum *Lucullo factum id tribuere videri*, vel Franc. Fabricius, qui magis etiam præcise ad Oros. l. c. „hanc rem, inquit, a Lucullo gestam scribit Appianus.”

L. 17. ὑπεκρίνετο. „In exemplari legitur ἱπεκρίνατο, ex quo ὑπεκρίνατο aut ἀποκρίνατο faciendum fuit: illud malui.” H. STEPHANUS *ad edit.* 1. ὑπεκρίνετο scripsi ex Med. cui quoad imperfectum tempus accedit Vat. B. in quo est ἱπεκρίνετο.

L. 19. λυπρόγαιον. Confer ad p. 107, 10. Suidas: Λυπρόγαιον. Ἀππικανός· Τὸ γὰρ λυπρόγαιον καὶ πενιχρὸν ὑμᾶς εἰς ληθείαν ἄγει. δῶσω δ' ἐγὼ πενομένοις φίλοις γῆν ἀγαθήν.

CAP. LX. Lin. 25. πολίσσειν. „πολίσειν. Quin corruptus sit hic locus, nulli dubium esse potest. Ego vero, quin ita emendandus sit, non dubito, πολίσσειν αὐτοὺς ἐπανελθόν. Sic alibi vendi solent ab imperatoribus captivi.” H. STEPHANUS *ad edit.* 1. „Videndum, an pro πολίσσειν (quod nullo recipi posse modo arbitror) scribi queat πολίσσειν, mutato tantum in ι. Suspiciari certe quis possit, ita legisse Secundum; vertit enim: *Planiciem quandam indicabat, ubi illos consistere jubebat, donec ipse ad eos veniens, locum condendæ urbis ostenderet*. Sed nove (ut opinor) ab Appiano πολίσσειν αὐτοὺς, pro *Conderet ipsi urbem*, diceretur. Malim igitur ἀποικίσσειν aut ἐποικίσσειν scribere: ut id significet, quod paulo ante dixerat συνοικίσειν; eo in loco, καὶ ἐν ἀφθόνοις συνοικιῶ. Legitur quidem verbum ἐποικίσειν p. 286. [168, 49.] sed ibi accusativum personæ, cum dativo qui pers. est itidem, habet. Beraldus in

Pag. 172. locum illius verbi *πολλοῖσιν* nihil substituit, & pro *ἐπελθὼν* legit *ἐπανελθὼν*: [vertens, *dum reverteretur.*] H. STEPHANUS, *ad edit.* 2. Cum MUSGRAVIO REISKIUS quoque *πολλοῖσιν* legendum monuit; adjecitque latinam expositionem hanc, *in civitatis formam redegerit.*

L. 27. ἀπεράφρευε τι dedit Vat. A. Id in Med. in ἀπεράφρευε τι corruptum est, & in Vat. B. amplius in ἀπεράφρευε τι detortum. In Stephani exemplari fortasse eadem mendosa scriptura erat quæ in Vat. B. quam Stephanus deinde in ἀπεράφρευε τι tacite mutasse videtur. **L. 29.** „Fortasse *θιῶν ὀρκίων* scripsit Appianus: ut conjicere datur ex quodam loco paginæ 284. [nobis 163, 71.]” H. STEPHANUS.

Pag. 173. **L. 34.** Οὐρίανθος. Sic constanter per *α* nomen hoc efferunt Vat. & Med.: quemadmodum apud Diodorum quoque scriptum reperitur. De descriptione hujus nominis cf. auctores a Reimaro ad Dionem T. I. p. 32 sq. citatos.

L. 40. ἰμοῦ τι. Non video, cur locutionem hanc sollicitaverit MUSGRAVIUS, scribens: „mendosum ἰμοῦ τι.” — ἰμοῦ & ἰμοῦ τι (i. q. *hysus, fere, circiter, prope, prope-modum,*) Atticis scriptoribus frequentatas phrasas esse, monuit Suidas & exemplis firmavit, quæ ex Dionysio Hal. præsertim cumulari facile possent. Conf. Valegium ad Harpocr. v. ἰμοῦ, & Viger. de Idiot. c. 7. sect. 9. extr.

L. 41. φασίν. „In exemplari, φασί. Sed quis φασί?” H. STEPH. *ad edit.* 1. Etiam in Vat. B. mendose φασί.

L. 43. κατηγορούμενος. De accusatione illa Galbæ conf. Ciceronem de Orat. I. 53.

L. 44. δίδουσι. „Malim δίδουσι reddere *evadebat*, id est, *evadere solebat*: ut intelligamus illum sæpe in judicium vocari solitum. Atque hoc erit iis quæ proxime præcedunt consentaneum.” H. STEPHANUS.

CAP. LXI. Lin. 47. Γάιος Οὐτέλιος. *M. Vettilius* vocat Sec. Curio; ex suo-ne exemplari, an Livium secutus? in cujus Epitome LII. *Marci* prænomen prætori huic tribuitur. Ex codicibus certe nostris nihil varietatis, neque in prænومine illo, neque in nomine, adnotatum reperio: & *C. Ve-*

tilius apud Orofium quoque vocatur lib. V. c. 4. Gentis nomen *Vetilius*, quum apud Livium l. c. temere in *Vitilius* esset mutatum, revocarunt ibi Crevierius & Drakenb. Apud Photium ex Diodori Sic. libro XXXII. ecl. 5. Οὐτίλος vulgo scriptum legitur. Pag. 172.

L. 58. ἐπιδοῖντο. Varie fere ubivis atque promiscue in libris nostris Aor. 2. ille med. verbi τίσιν, cum compositis, δοῖμην, δοῖο, δοῖτο & δέιμην, δέιο, δέιτο formatur; & in compositis quidem secunda & tert. perf. sing. & tertia pluralis mox προπερισπωμένης, mox προπαροξύτης effertur. Pag. 174.

L. 60. διαφύγουσιν. Vide not. ad p. 106, 85.

CAP. LXII. Lin. 67. ἐς Τριβόλαν πόλιν. *Tribolam* vel *Tri-* Pag. 175.
bulam illam frustra quæras apud Geographos.

L. 70. τὸν ἔργον ἀνέβη. Sic consentientibus libris erat in edit. 1. Quum operarum, ut videtur, errore in edit. 2. 3. esset ἀνέβη, ἐπέβη legere jussit MUSGRAVIUS.

L. 76. ὡς δ' εἰκασεν ἀσφαλῶς ἔχεν. „Sic p. 182. [Mith, 666, 9.] ὡς δὲ εἰκασεν αὐτάρκως ἔχεν.” H. STEPH. Eodem strategemate aliàs rursus usum Viriathum legimus p. 186. c. 70. Cf. Frontin. II. 13. 4. L. 77. δι' ὁδῶν ἀτρίβων. Si recte positus est accentus, erit a sing. ἀτρίψ, quod apud Suidam exponitur per ἀτρίβης. Non enim, ut a penacuto συνήθης est genit. plur. συνήθων, sic ab ἐξυγάνῳ ἀτρίβης formari ἀτρίβων solet.

L. 84. ἐς τρία ἔτη Ρωμαίους ἐπολέμα. Reponendum ὁδῶ ex Pag. 176.
cap. 75. p. 191, l. 42. Quatuordecim annos numerat Liv. Epit. LIV. Florus II. 17. Orof. V. 4. Undecim annos Diodorus Sic. in Exc. Peiresc. p. 361. T. II. opp. p. 597. Viginti anni numerantur apud Vellejum Pat. II. 90. ubi tamen pro XX, cum Justino XLIV. 2. legendum X. Lipsius contendit ad Vellej. l. c. Numerum octonarium, ab Appiano prolatum, probavit ibidem Lipsius, cujus verba repetiit Freinsh. ad Florum l. c. Cf. Reimarum ad Dionem T. I. p. 33. & qui ibi laudantur auctores. De toto autem hoc bello *Viriathico* idem hi, quos citavi, Scriptores conferendi sunt.

Pag. 176.

CAP. LXIII. Lin. 85. „τὸν Οὐρίαδον πολέμον. Οὐρίαδον vel in Οὐριάδου vel in Οὐριαδικὸν mutare necesse est. Cæterum valde in totius loci hujus interpretatione lapsus est Secundus: non animadvertens, Appianum illud participium ἀναθέμενον de seipso dicere, non de Viriato. Ita enim ille totum hunc locum interpretatur, vim verbis afferens: (quod sæpe coguntur facere qui alicujus scriptoris verba in sensum valde diversum detorquent:) *Hic tres continuos annos cum Rom. bellum gessit: atque (ut constat) hoc bellum multum Romanos afflixit: fuitque ad extremum usque, perquam difficile & periculofum. Quinetiam si quis alius armorum novus motus in Hispania extitit, illud ut diuturnius esset effecit.* Cæterum ut hic dicit Appianus, πόλεμον συναγαγὼν, de sua hujus belli historica descriptione loquens, sic pag. 292, [p. 180, 58.] καὶ συνάξω καὶ τόνδε [τὸν πόλεμον] εἰς ἓν." H. STEPHANUS. Reposui τὸν Οὐρίαν τῶν πολέμων, quemadmodum p. 185. 31. consentientibus libris legitur ὁ Οὐρίαν τῶν πολέμων. Sic & τὸν Αννίβου πόλεμον dicit, Annib. 262, 69. & ἐπὶ τῷ Αντίοχου πολέμῳ Mithr. 674, 35. & ἐς τὸν Περσέως πόλεμον Mac. 522, 55. & id genus alia. Sed simili errore, ut hoc loco, Mac. 517, 92. ἐς τὸν Αντίοχον πόλεμον dabant scripti libri, pro Αντίοχου, quod ibi fuit reponendum.

L. 90 sq. De lacunæ suspitione nihil h. l. cogitantes MUSGRAVIUS atque REISKIUS, pro ὑπερδόντος, ille ὑπελδόντος, hic παρελδόντος, legendum censuit. Curionis exemplar nullo hiatu hic laborasse videtur. Percommoda certe ejus versio: *Viriathus insidias in saltu quodam posuerat: qui ubi adesse Vettilium sensit, simulavit fugam. Ubi vero ille insidiarum locum prateriisset &c.*

Pag. 177.

L. 95. ἔλθινεν. Vettilium fuga evasisse scribit Orosius V. 4. contra quam cum Livio & Diodoro Appianus memoriæ prodidit. L. 97. Καρπησοῦν ἢ ἐγὼ νομίζω &c. „Cur id hoc loco velut ex sua tantum opinione in medium affert, quod antea, tanquam ab omnibus receptum, minimeque controversum, tradidit? Vide annotationem in paginam 256.

[p. 103, l. 31 seqq.]” H. STEPHANUS. At ibidem dixerat, καὶ Ταρτησός μοι δοκεῖ ἔχει.

CAP. LXIV. Lin. 16. ἐν ὅροις . . Αφροδίτης ἐπωνύμῳ. Infra p. Pag. 178. 180, 61. τὸ Αφροδίσιον ὄρος. L. 17. „ Πλατύς καταλαβών. Fortasse legendum est αὐτὸν καταλαβών. Nam cur hic potius, quam alibi, accusativum omittere potuerit Appianus, non video.” H. STEPH. ad edit. 1. Sed sæpissime alibi, nec inconcinne utique, in hujusmodi contextu accusativum illum pronominis omittere solet. L. 18. ἡγήθεις. Tres nostri codd. vitiose ἡθεις.

L. 20. „ Hæc verba, καὶ ἐν μέσῳ θέρους χιμαῖζεν, Secundus (quod naturæ esse repugnans videatur, aliquem χιμαῖζεν dici jam ἐν μέσῳ θέρους) ita vertit, ac media æstate, ut hyeme solet; (nisi potius scribendum, fieri solet) domi, nusquam prodire ausus, se continebat. Ut autem hic χιμαῖζεν ἐν μέσῳ θέρους, sic χιμαῖζοντος ἐν μέσῳ μετοπώρου legitur pag. 292. [181, 66 sq.] ubi idem Secundus dicit, sub tellis Cordubæ, medio autumnō, quiescebat.” H. STEPH. L. 21. προΐναι. Sic recte Sec. Curio prodire. Ceterum ob bellum hoc male administratum, judicio populi deinde exilio mulctatum fuisse Plautium, ex Diod. Sic. discimus, T. II. p. 592. Exc. Valef. p. 346.

L. 22. „ Idem Secundus τοῦ ἐπικείμενου καρποῦ vertit, messis jam matura. Viriatus (inquit) diligenter ac sine ullo metu lustrabat regionem, a possessoribus fructuum ἔσ' messis jam matura pretium exigens. At Beraldus, Ab agrorum (inquit) dominis maturescentium atque instantium frugum pretium exigebat. Huic certe, non illi, assentior: & videndum, annon ἐπικείμενος καρπὸς magis etiam proprie reddi possit, pendentes fructus, utendo jurisconsultorum vocabulo.” H. STEPHANUS.

CAP. LXV. Lin. 24 sq. Φάβιον Μάξ. Αἰμιλ. Forte ὕπατον, Consulē, adjecerat Appianus. Tantum terroris, ait Livius, Epit. LII. is hostis (Viriathus) intulit, ut adversus eum consulari opus esset ἔσ' duce ἔσ' exercitu. Nomen vero Æmiliani, & res gestas (quæ, quoniam tironem habuit exercitum,

Pag. 178.

non nimis luculentæ fuerunt) præterit Livii Epitomator. Conf. Pigh. Annal. T. II. p. 462. & Freinsh. LII. 35 sq.

L. 29 sq. „ Pro his, *φειδοῖ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκείθεν ἐκλυθόντων*, habet Secundi interpretatio, *Ut veteranis qui inde redierant, vacationem daret.* Verum cui credibile sit, omnes qui inde redierant, fuisse *veteranos*? Deinde potest aliquis ad tempus aliquod militibus parcere, id est, militiæ laborem illis remittere, qui tamen vacationem minime det eam quæ veteranis dari solet.” H. STEPHANUS. Verba ista Appiani, *Ὁ δὲ φειδοῖ τῶν ἀνδρῶν*, usque lin. 31. *δύο τέλη*, laudat Suidas in *Πρωθυβίαις*. Pro *πρωθυβίαις*, quod erat editum, in Vat. B. est *πρωθυβίαις*, non minus vitiose

Pag. 179.

L. 32. *ἐς Ὀρσῶνα*. Ibi olim Cn. Scipio hiemaverat. vid. p. 118, 95 sq. L. 45. *ἐνέπλους αἰεὶ τοῖς γυμνοῖς ἔσθ.* „ Ex Beraldi interpretatione colligi non potest, ipsummet Viriatum [*Maximum*, puto, scribere voluerat Stephanus. Ex illis subsidiariis militibus fuisse. Vertit enim: *Armatis milites velitum subsidio expeditorumque equitum muniebat.* At illud tamen ab Appiano dicitur. Ideoque non pigebit & hanc Secundi interpretationem afferre: *Quum vero ad comitatum exeundum erat, eos semper multis levis armaturæ militibus equitatuque, ipse obequitans, sepiebat.* Sed ante hoc verbum *sepiebat* ponit per parenthesin *ut patrem Paulum in Macedonia viderat.* Nisi potius scribendum, *facientem viderat.* Sed cur interpretationem dativi *τοῖς γυμνοῖς*, cui *τοὺς ἐνέπλους* opponit, uterque prætermisit.” H. STEPHANUS. — Nempe *γυμνοῖς* perperam intellexerunt *φιλοῖς*, & totum orationis nexum uterque interpres minus perspexisse videtur.

L. 46. *περίτρεχε μεθ' ἱππέων αὐτός*. Recte Curio, *ipse obequitans*. Accusativus personæ hic non desideratur: (conf. ad p. 178, 17.) & in fine phraseos inconcinne plane poneretur. Similem Scipionis Æmiliani, qui frater hujus erat, morem laudat Noster Pun. 444, 12. ibique similiter, *καὶ τότε κύκλω* (vel *κύκλῳ*) αὐτός, inquit, *ἐτέρους ἵλας ἱππέων αἰεὶ περιήει.*

Ibid. *ὅτε Παύλῳ τῷ πατρὶ ἔσθ.* Idem significat Vellejus Pat. II. 5. *Fabius Æmilianus Pauli exemplo disciplinæ in*

Hispania fuit clarissimus. Conf. ad pag. 184, 16 sqq. De emendata a L. Paulo in Macedonia disciplina militari vide Livium XLIV. 33 sq.

L. 48. τῆταις δὲ ἑτέροις ὅδε τὸν Οὐρίανθον. Beraldus hæc Pag. 180. verba latine reddens, *secundus ipse in fugam vertit*, videtur ita intellexisse, ut, quum prius milites Maximi, absente imperatore, a Viriatho fusi fugatique fuissent, jam ipse vicissim Viriathum in fugam compulerit. Quam fere sententiam & nos in lat. vers. expressimus. Sed, ut dicam quod sentio, aliud sonare videntur Græca verba; nempe id ipsum quod alter interpretes Curio his latinis reddidit: *secundus hic fuit, a quo Viriatus fusus & fugatus est.* At vero hoc difficultatis habet hæc sententia, ut, si quæras, quis ergo Romanorum imperatorum *primus*, vel *prior*, ante Maximum, fugaverit Viriathum, nusquam id ab Appiano declaratum reperias: Nam nec Vetilium hunc fuisse, nec Plautium, intelligi commode potest; quorum uterque non tam fugavit Viriathum, quam ab ipso simulata fuga illusus & mox gravi clade adfectus est. Itaque suspicio hic oboriri potest, intercidiſſe fortasse nonnihil ex præcedenti Appiani narratione. Vide infra, ad p. 182, l. 90 sq.

L. 52. καὶ ἐχέμαζεν ἐν Κορδύβῃ. An huic reponenda verba illa, de quibus mox ad lin. 60. monebimus?

CAP. LXVI. Lin. 57. Νομαντῖνον ἡγοῦνται. „Ante vel post ἡγοῦνται desiderari puto εἰρήσθαι, aut ἀνομάσθαι, vel potius παρωνομάσθαι. Nisi quis mavult ἐπικληθῆναι: ut sæpe ἐπικλησιν de cognomine dicit.” H. STEPHANUS. Imo non existimabant Romani, bellum illud adpellari Numantinum; sed vulgo sic adpellabant. Ac supra jam vidimus, (p. 151, 61.) vim hanc verbo illi ἡγεῖσθαι subjicere solere Appianum, ut non solum habere, existimare, denotet, sed & vulgo adpellare. H. Civ. II. 227, 96. καὶ Λιβυρῖδας ἐνταῦθεν ἡγοῦνται Ῥωμαῖοι ταῖς ναῦς ταῖς ταχέας: quod alibi his verbis expressit, (Illyr. 833, 41 sq.) ὅθεν ἐτι νῦν Ῥωμαῖοι τὰ κοῦφα καὶ ἐξέτα δίμωρα Λιβυρῖδας προσαγορεύουσιν. Eodem pertinere videtur Civ. I. p. 57, 40 sq. ὅν νῦν μοι δοκοῦσι Ἀίτρετον ἡγεῖσθαι:

Pag. 180.

tum Civ. V. p. 723, 87 sq. τὸν ἐν Εφίῳ τῆς Ἀρτίμιδος ἱερά, ὃν Μεγάβουζον ἠγοῦνται. Mith. 824, 81 sq. δι' αὐτοῖς μοι δοκοῦσι τόνδε τὸν πόλεμον ἠγεῖσθαι μέγαν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ νίκην μεγάλην νίκην καλεῖν. &c.

L. 58 sq. Μετὰ Οὐρίαδον. „Hic quoque Οὐρίαδον mutare possemus in Οὐρίαδικόν, vel potius τὸν Οὐρίαδικόν: aut certe in τὸν Οὐρίαδον. Neque tamen negaverim, ferri posse hanc scripturam, Οὐρίαδον exponendo τὸν περὶ Οὐρίαδου λόγον.” H. STEPHANUS.

L. 60. Κοιντίῳ. *Quintius* hic quisnam sit, qui in ulteriori Hispania Fabio Æmiliano successit, non est in liquido. Ejus mentionem in aliorum Scriptorum reliquiis frustra quæras. Codices nostri hic nihil variant; sed mox initio Cap. sq. p. 181, 69. communi consensu omnes pro Κοιντίῳ dant Καίτῳ, quemadmodum etiam in edit. 1. ediderat Stephanus, quod in altera demum edit. in Κοιντίῳ mutavit. Sec. Curionem *Pompeji* nomen, quod h. l. inseruit, in suo invenisse exemplari dubito; ex conjectura, & ex iis quæ p. 184, 16 vulgo leguntur, huc ab interprete tractum illud nomen videtur. Pighius, T. II. p. 471. Curionem secutus, Q. Pompejum Auli fil. h. l. intelligit, eundem qui deinde A. U. 613. Consul citeriorem Hisp. provinciam fortitus, cum Numantinis parum feliciter bellum gessit, de quo Appianus cap. 76 sqq. Freinshemius Supplem. Liv. LIII. 10. simpliciter *Quintium* adpellat, neque conjecturæ ulli indulget. Quod si de veritate conjecturæ Pighii aliunde vel paululum constaret, facile mihi persuaderem, verborum illorum, quæ infra p. 184, l. 14 sqq. & corrupta & alieno utique loco (ut mihi videtur) inserta leguntur, genuinam sedem olim fuisse in fine *Capitis præcedentis*, ibique sic scripsisse Appianum: καὶ ἐχρίμαζεν ἐν Κορινθίῳ, δεύτερον ἔτος ἥδη στρατηγὼν τοῦδε τοῦ πολέμου. Καὶ ταῦτε μὲν ὁ Ἀιμιλιανὸς ἐργασάμενος, εἰς Ρώμην ἀπῆρε, διαδέξας τοῦ αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν Κοίντου Πομπηίου Ἀύλου. (vel Πομπηίου τοῦ Ἀύλου.)

L. 61. Ἀφροδίσιον ὄρος. Conf. p. 178, 16.

Pag. 181.

L. 64. Ἰτύκη. Sic constanter Vat. A. & deinde p. 183, 96. Vat. B. quoque & Med. per duplex κκ: sed Curio, *Utica*.

Apud Plinium lib. I. c. 1. sect. 3. est *Itucci*, Virtus Julia cognominata.

Pag. 181.

L. 68. ἐν πόλει Ἰταλικῇ. „Ne fallatur hic lectorum quispiam in nomine urbis Italicae, tanquam multis Italiae urbibus inter se communi, recordetur loci qui legitur in calce paginae 275. [nobis p. 146, 64.] de *Italica*, urbe Hispaniae, Trajani & Adriani patria.” H. STEPHANUS.

CAP. LXVII. Lin. 69. Κοιτίρη. Vide ad pag. præced. l. 60.

L. 70. Φαῖ. Μαξ. Σερουίλιανδς. Sic pro Αἰμιλιανδς h. l. legendum præclare Pighius, Freinshemius, aliique viderunt. Et mox, ubi ejusdem viri res gestas Appianus persequitur, recte Σερουίλιανδν & Σερουίλιανδς consentientibus libris omnibus iterum iterumque editum erat, p. 183, l. 95. & l. 1. & 8. & sic rursus p. 184, 15. Solus Curio *Æmiliani* nomen ubique retinuit, quod idem nomen paulo post (inde a p. 184. l. 17.) Græci etiam libri, tam scripti, quam impressi, rursus aliquoties pro Σερουίλιανδς perperam exhibebant. Quum fratrem hunc fuisse *Æmiliani* Appianus dicat, fortasse librarius aliquis, utrique putans nomen *Æmiliani* esse debuisse, nomen hoc pro *Serviliano* substituit. Fuerunt autem adoptivi fratres, ab eodem Q. Fabio, alter ex *Æmilia* gente, alter ex *Servilia*, adoptati: alter frater naturalis Scipionis *Æmiliani* Africani minoris; (vid. Hisp. 212, 87 sq. & ibid. p. 178, 24 sq. coll. cum Pun. p. 445 sq. &c.) alter frater naturalis Q. Servilii Cæpionis, qui ipsi in Hispania ulteriori provincia successit: p. 185, 35 sq. Ille, Consul A. U. 609. in ulteriorem Hispaniam contra Viriathum erat profectus; vide supra cap. 65. Hic A. 612. Consul eandem provinciam est sortitus, & per biennium eam obtinuisse videtur. Liv. Epit. LIH. & LIV. Pigh. T. II. p. 474. & 482. Freinsh. LIII. 25 sqq. & LIV. 10 sq. Confusionem autem istam nominum jam pridem occupasse Appiani libros video. Certe in Excerptis etiam de Legationibus, in Cod. Bavarico, sicut in reliquis nostris codicibus & in impressis, p. 185, l. 35. Αἰμιλιανού pro Σερουίλιανού scriptum reperi.

Pag. 189.

L. 78 sq. ἢ (κλέμν) ἐν τοῖς πολέμοις ἐπισείουσι τοὺς ἐχθροὺς.
 — „ Pro πολέμοις legendum constat πολέμοις. [Sic recte Vat. B. a secunda manu; & sic tacite in edit. 2. correxit Stephanus.] Sed de illo ἐπισειοῦσι [quod ex exemplari suo edidit Steph. cum quo facit Vat. B.] nihil certe adhuc constitui. Videtur aliquis in nostro exemplari voluisse pro eo reponere ἐπισείουσι, nescio quis, nec quam recte: & an ex sua conjectura, an ex alius veteris libri fide.” H. STEPHANUS, *ad edit.* 1.
 — „ Verbi hujus ἐπισειοῦσι interpretationem a Secundo prætermissem haud miror: (quum pro his omnibus verbis, ἢ ἐν τοῖς πολέμοις ἐπισειοῦσι τοὺς ἐχθροὺς, sit contentus uno, *horrendis*; ita locum hunc vertens, *Quem quum in itinere adortus esset Viriatus cum sex millibus militum, clamore & strepitu ingenti, barbarorum more, casarieque ac promisso capillo horrendis* :) haud miror, inquam: quoniam vix ullus interpres esse potest cui negotium non facebat: atque adeo an Beraldicæ interpretationi ejus acquiescendum sit, non immerito quæretur. [Beraldi versionem retinui, excepto quod ille *gestare et quaterere* posuit.] Quid si vero ἐπισείουσι in locum illius ἐπισειοῦσι quis substituatur? Erit certe (meo quidem iudicio) aptum huic loco verbum. Exponi enim poterit, *quatiunt ad terrendos hostes*, seu, *in terrorem hostium*. Ac fateor quidem, novum multis posse videri hunc verbi istius usum: sed in meo Thesauro Plutarohi locum afferro, cujus expositio, de qua alioqui tum dubitabam, omnem de hoc dubitationem tollere videtur: sicut vicissim hic ad fidem expositioni illius faciendam multum valet. Illum si libeat ibi videre, mihi, nisi valde fallor, assentieris. Cæterum talis comæ, id est, quæ talem terrorem & horrorem asferre (primo saltem aspectu) poterat, mentionem facit cum alibi, tum hic, [Hisp. 220, 21 sq.] *τεθρησμένοις δὲ τὰ σώματα ὑπὸ λαιμοῦ καὶ λαιμοῦ καὶ κόμης καὶ χρόνου.*” H. STEPH. *ad edit.* 2. ἐπισείουσι reponendum monuit etiam MUSGRAVIUS. Et a vero parum differunt Vat. A. & Med. ἐπισειοῦσι exhibentes.

L. 87. „ προσέβαλε καὶ τῷδε ἐλίγψ, μάλῃς αὐτῶν ὑφίστα-
 μένων. Hoc ἐλίγψ omisit Beraldus: at Secundus, tanquam

non ἄλλω sed ἄλλων legens, junxit sequentibus. Ita enim locum hunc reddidit: *Ceteros intra castrorum coëgit septa: quæ aggressus, vix paucos ad portas castrorum, qui illi resisterent, reperit.*" H. STEPHANUS. ἄλλων, sicut Sec. Curio legit, dedit cod. Med. Atque id reponendum, & mox αὐτῶν in αὐτὸν mutandum, cum CURIONE & MUSGRAVIO vidit REISKIUS.

L. 90 sq. Φαίνεις τε, ὁ Λαλίου κηδεστῆς. Male Beraldus *Lælii socer*; quem errorem non observavit Stephanus. Κηδεστῆς Vat. B. Κηδεστῆς recte Vat. A. Med. Conf. ad p. 107, 3. Notum est, & *adfinem*, & *socerum* & *generum* illo nomine significari. Eundem Lælium, quem obiter hic nominavit Appianus, ipsum quoque rebus Viriathi bello gestis egregie claruisse, Ciceronem testem habemus, in Bruto cap. 21. & de Offic. II. 11. ubi, *Viriathum*, inquit, *C. Lælius prætor fregit & comminuit, ferocitatemque ejus ita repressit, ut facile bellum reliquis traderet.* Quas res a Lælio, Hispaniæ ceterioris prætore, paulo ante Fabii Æmiliani Cos. in suam provinciam adventum gestas esse, ingeniose Pighius conjectavit, T. II. p. 462. Ac suspicari sane aliquis possit, Appianum etiam victoriæ illius fecisse mentionem, sed intercidiisse apud eum hanc historiæ belli Viriathici particulam. Quæ suspicio firmari fortasse aliquantum poterit ex eo quod de Fabio Æmiliano supra legimus p. 180, l. 48. ad quem locum vide quæ notavimus. Sed in eadem historiæ hujus parte, Claudii etiam Unimani prætoris, post Verilium & Plautium ad internecionem pæne exercitus a Viriatho cæsi, (Flor. II. 17, 16. Oros. V. 4.) apud Nostrum desideratur mentio.

L. 93 sq. ἡ καύματος ὥρα θαμνὰ ἱππῶν, καὶ εὐτίνα καίρῳ ἀδίκητον ἐκλιπῶν. ἐκλιπῶν scripsi cum Vat. A. & Med. Ceterum imprudens h. l. Beraldi versionem tenui, quam sic emendatam suppletamque velim: *vel interdiu urente sole sapius incursans, nulla prætermissa occasione qua inexpectatus hostibus adpareret.* „Neuter interpret (sic ad h. l. H. STEPHANUS) vocem ἀδόκητον expressit: quæ magni tamen est momenti. Hæc enim ostendit, Viriatum omnes

Pag. 182.

L. 78 sq. ἢ (καὶ μὴν) ἐν τοῖς
 — „ Pro πολέμοις legendi
 a secunda manu; & sic
 Sed de illo ἐπιποιοῦσι
 cum quo facit Vat. F.
 aliquis in nostro e
 nescio quis, nec
 ex alius veteri

— „ Verbi t
 termissam t

τοῖς πολέμοις

dis; ita

effet V

inge

ho

F

καὶ ἀπολλύσιν. An *Escuam* Plinii & Ptolemæi? Γέμε-

eandem, iudice Harduino & Cellario, quæ τοῦ Πτο-

λεμῶ, *Tucci* Plinio dicitur, *Gemella Augusta* cognominata.

L. 10. Ὀβούλα. Plinio *Obulcula*, Ptolemæo & Antonino
Obucula, haud procul Carmona. Ex hujus urbis nomine
Obucula corruptum fortasse illud *Bacula* vel *Becula*, quod
 apud Livium XXVIII. 13. memoratur, ubi de prælio agitur
 quod prope Carmonam accidisse Appianus refert p. 130, 89.
 & 134, 56. Conf. Casaub. ad Strab. p. 141. C. Altera autem
Bacula, prope Castulonem sita, cujus apud Livium XXVII.
 18. & 20. & Polyb. X. 35. mentio occurrit, (de qua dixi ad
 p. 130, 84.) nihil huc pertinere videtur.

L. 11. „ συνεγίνωσκεν. Ita correxi illud verbum quod in
 exemplari reperit συνεγύμνωσκεν.” H. STEPHAN. ad edit. 1.

— Pro συνεγίνωσκεν, quod edidit Stephanus, substitui formam
 Appiano usitatam συνεγύγινωσκεν, quæ & in Vat. B. superscripta
 est vitiosæ scripturæ, quam ille codex cum exempl. Steph.
 communem habet. Cf. ad p. 26, 72.

Pag. 184.

L. 14. ἐχέμαζε δεύτερον ἔτος ἤδη &c. „ Si fidem Cælio Se-
 cundo habere volemus, idem de hoc loco dicemus quod de
 quodam præcedente, p. 286. [167, 39 sq.] ei aliqua deesse:
 quum nihil tale nec de hoc nec de illo alii suspicati esse, ac

o occasiones quæfiss
 enire nec copinar
 bito quin p
 ως ἐπελ
 vers

τινα κα
 am occasione.

2. πόλεις διήρπασεν. Sic Vat. A.

καὶ ἀπολλύσιν. Mireris Romana horun.

transfugæ fuerunt Romani.

καὶ ἀπολλύσιν. An *Escuam* Plinii & Ptolemæi? Γέμε-

eandem, iudice Harduino & Cellario, quæ τοῦ Πτο-

λεμῶ, *Tucci* Plinio dicitur, *Gemella Augusta* cognominata.

L. 10. Ὀβούλα. Plinio *Obulcula*, Ptolemæo & Antonino
Obucula, haud procul Carmona. Ex hujus urbis nomine
Obucula corruptum fortasse illud *Bacula* vel *Becula*, quod
 apud Livium XXVIII. 13. memoratur, ubi de prælio agitur
 quod prope Carmonam accidisse Appianus refert p. 130, 89.
 & 134, 56. Conf. Casaub. ad Strab. p. 141. C. Altera autem
Bacula, prope Castulonem sita, cujus apud Livium XXVII.
 18. & 20. & Polyb. X. 35. mentio occurrit, (de qua dixi ad
 p. 130, 84.) nihil huc pertinere videtur.

L. 11. „ συνεγίνωσκεν. Ita correxi illud verbum quod in
 exemplari reperit συνεγύμνωσκεν.” H. STEPHAN. ad edit. 1.

— Pro συνεγίνωσκεν, quod edidit Stephanus, substitui formam
 Appiano usitatam συνεγύγινωσκεν, quæ & in Vat. B. superscripta
 est vitiosæ scripturæ, quam ille codex cum exempl. Steph.
 communem habet. Cf. ad p. 26, 72.

Pag. 184.

L. 14. ἐχέμαζε δεύτερον ἔτος ἤδη &c. „ Si fidem Cælio Se-
 cundo habere volemus, idem de hoc loco dicemus quod de
 quodam præcedente, p. 286. [167, 39 sq.] ei aliqua deesse:
 quum nihil tale nec de hoc nec de illo alii suspicati esse, ac

ne occasione quide

autem aperte videas

ntaverit, hunc qu

vacuo & af

terna re

Yel

adem provincia gestas fe

enique, quod *Serviliano* Pag. 184-

lli *Viriathici* *succes*

ur, id quonam pacto

qui (ut taceam quæ

dicta sunt & mox

ur) eundem Q.

llo in citeriori

succes

piose perfe

frater *Maximus*

Conobam, latronum ducen

ei soli pepercit, reliquis omnia

quum Viriatum persequeretur, Er

post apud eum male scriptum est *legio*

H. STEPHANUS.

Auctoris

potissi

nitati

tunt

EX

Quod si lacunæ indicium in exemplari suo
 Sec. Curio; difficultatem saltem hujus loci intellex
 tur, qua quum se expedire non posset, defectus nota
 terponendam censuit. Mihi idem hic locus, siue defec
 laboret, siue interpolatione aut aliis corruptelis foedatus sit,
 turbatissimus & pæne desperatus semper visus est. *Σερυί*
λιανός lin. 15. consentientibus libris jam ante me editum fuisse,
 (quemadmodum etiam ter pag. præced. recte legebatur) mo
 nui ad p. 181, 70. ubi primum perperam *Αιμιλιανός* pro *Σερυί*
λιανός positum erat; quem errorem mox cap. 69. bis repeti
 tum videbimus. Ac nihil sane obstat, quo minus nunc h. l.
 de *hibernatione Serviliani* dixisse Appianum putemus: neque
 repugno, si quis non sollicitandum verbum *ἐχειμαζεν* conten
 dat. Sed quod statim sequitur, *δύττερον ἔτος ἤδη στρατηγῶν*
τοῦδε τοῦ πολέμου, *secundo jam anno quo huic bello erat præ*
fectus, (sic enim verba ista reddenda erant, non, ut Beral
 dus fecit, *altero hujus belli, cui præfuerat, anno*) id sane
 in eundem Servilianum non convenire videtur: nam, quam
 quam per biennium administrasse provinciam ex Livii Epit.
 LIII. & LIV. constat, hæc tamen fuit primi anni hibernatio.

Pag. 172. locum illius verbi *πολλίσαι* nihil substituit, & pro *ἐπανελθών* legit *ἐπανελθών*: [vertens, *dum reverteretur.*]” H. STEPHANUS, *ad edit.* 2. Cum MUSGRAVIO REISKIUS quoque *πολλίσαι* legendum monuit; adjecitque latinam expositionem hanc, *in civitatis formam redegerit.*

L. 27. ἀπετάφρυνε τι dedit Vat. A. Id in Med. in *ἀπετάφρυνε* τι corruptum est, & in Vat. B. amplius in *ἀπετάφρυνε* τι detortum. In Stephani exemplari fortasse eadem mendosa scriptura erat quæ in Vat. B. quam Stephanus deinde in *ἀπετάφρυνε* τι tacite mutasse videtur. *L. 29.* „Fortasse *Θιῶν ὀρέων* scripsit Appianus: ut conjicere datur ex quodam loco paginæ 284. [nobis 163, 71.]” H. STEPHANUS.

Pag. 173. *L. 34. Οὐρίστας.* Sic constanter per τὸ nomen hoc efferunt Vat. & Med.: quemadmodum apud Diodorum quoque scriptum reperitur. De descriptione hujus nominis cf. auctores a Reimaro ad Dionem T. I. p. 32 sq. citatos.

L. 40. ὁμοῦ τι. Non video, cur locutionem hanc sollicitaverit MUSGRAVIUS, scribens: „mendosum *ὁμοῦ τι.*” — *ὁμοῦ & ὁμοῦ τι* (i. q. *byōs, fere, circiter, prope, prope-modum,*) Atticis scriptoribus frequentatas phrasēs esse, monuit Suidas & exemplis firmavit, quæ ex Dionysio Hal. præsertim cumulari facile possent. Conf. Valesium ad Harpocr. v. *ὁμοῦ*, & Viger. de Idiot. c. 7. sect. 9. extr.

L. 41. φασίν. „In exemplari, *φασί.* Sed quis *φασί*?” H. STEPH. *ad edit.* 1. Etiam in Vat. B. mendose *φασί.*

L. 43. κατηγορούμενος. De accusatione illa Galbæ conf. Ciceronem de Orat. I. 53.

L. 44. δίσφυγε. „Malim *δίσφυγε* reddere *evadebat*, id est, *evadere solebat*: ut intelligamus illum sæpe in judicium vocari solitum. Atque hoc erit iis quæ proxime præcedunt consentaneum.” H. STEPHANUS.

CAP. LXI. Lin. 47. Γάιος Οὐτέλιος. *M. Vettilius* vocat Sec. Curio; ex suo - ne exemplari, an Livium secutus? in cujus Epitome LII. *Marci* prænomen prætori huic tribuitur. Ex codicibus certe nostris nihil varietatis, neque in prænomine illo, neque in nomine, adnotatum reperio: & C. Vl.

etilius apud Orosium quoque vocatur lib. V. c. 4. Gentis nomen *Vetilius*, quum apud Livium l. c. temere in *Vitilius* esset mutatum, revocarunt ibi Crevierius & Drakenb. Apud Photium ex Diodori Sic. libro XXXII. ecl. 5. Οὐτίλος vulgo scriptum legitur. Pag. 173.

L. 58. ἐπιδοῖντο. Varie fere ubivis atque promiscue in libris nostris Aor. 2. ille med. verbi-τίθημι, cum compositis, δοίμην, δοῖτο, δοῖτο & διίμην, διῖτο, διῖτο formatur; & in compositis quidem secunda & tert. perf. sing. & tertia pluralis μοχ προπερισπωμένης, μοχ προπαροξυτόνως effertur. Pag. 174.

L. 60. διαφύγουσιν. Vide not. ad p. 106, 85.

CAP. LXII. Lin. 67. ἐς Τριβόλαν πόλιν. *Tribolam* vel *Tri- bulam* illam frustra quæras apud Geographos. Pag. 175.

L. 70. τὸν ἔπαιον ἀνέβη. Sic consentientibus libris erat in edit. 1. Quum operarum, ut videtur, errore in edit. 2. 3. esset ἐνέβη, ἐπέβη legere iussit MUSGRAVIUS.

L. 76. ὡς δ' εἰκασεν ἀσφαλῶς ἔχεν. „Sic p. 182. [Mith, 666, 9.] ὡς δὲ εἰκασεν αὐτάρτως ἔχεν.” H. STEPH. Eodem strategemate aliàs rursus usum Viriathum legimus p. 186. c. 70. Cf. Frontin. II. 13. 4. L. 77. δι' ἰδῶν ἀτρίβων. Si recte positus est accentus, erit a sing. ἀτρίψ, quod apud Suidam exponitur per ἀτρίβης. Non enim, ut a penacuto συνθήκης est genit. plur. συνθῶν, sic ab ἰξυτόνῃ ἀτρίβης formari ἀτρίβων solet.

L. 84. ἐς τρεῖς ἔτη Ρωμαίους ἐπολέμει. Reponendum ἐπὶ δὲ ex cap. 75. p. 191, l. 42. Quatuordecim annos numerat Liv. Epit. LIV. Florus II. 17. Oros. V. 4. Undecim annos Diodorus Sic. in Exc. Peiresc. p. 361. T. II. opp. p. 597. Viginti anni numerantur apud Vellejum Pat. II. 90. ubi tamen pro XX, cum Justino XLIV. 2. legendum X. Lipsius contendit ad Vellej. l. c. Numerum octonarium, ab Appiano prolatum, probavit ibidem Lipsius, cujus verba repetiit Freinsh. ad Florum l. c. Cf. Reimarum ad Dionem T. I. p. 33. & qui ibi laudantur auctores. De toto autem hoc bello *Viriathico* idem hi, quos citavi, Scriptores conferendi sunt. Pag. 176.

Pag. 176.

CAP. LXIII. Lin. 85. „τὸν Οὐρίαδον πολέμον. Οὐρίαδον vel in Οὐρίαδου vel in Οὐριαδικὸν mutare necesse est. Cæterum valde in totius loci hujus interpretatione lapsus est Secundus: non animadvertens, Appianum illud participium ἀναδέμενον de seipso dicere, non de Viriato. Ita enim ille totum hunc locum interpretatur, vim verbis afferens: (quod sæpe coguntur facere qui alicujus scriptoris verba in sensum valde diversum detorquent:) *Hic tres continuos annos cum Rom. bellum gessit: atque (ut constat) hoc bellum multum Romanos affixit: fuitque ad extremum usque, perquam difficile & periculosum. Quinetiam si quis alius armorum novus motus in Hispania extitit, illud ut diuturnius esset effecit.* Cæterum ut hic dicit Appianus, πόλεμον συναγαγεῖν, de sua hujus belli historica descriptione loquens, sic pag. 292, [p. 180, § 8.] καὶ συναῖξω καὶ τόνδε [τὸν πόλεμον] εἰς ἓν. H. STEPHANUS. Reposui τὸν Οὐρίαντον πόλεμον, quemadmodum p. 185. 31. consentientibus libris legitur ὁ Οὐρίαντον πόλεμος. Sic & τὸν Αννιβίου πόλεμον dicit, Annib. 262, 69. & ἐπὶ τῷ Αντιόχου πολέμῳ Mithr. 674, 35. & ἐς τὸν Περσέως πόλεμον Mac. 522, 55. & id genus alia. Sed simili errore, ut hoc loco, Mac. 517, 92. ἐς τὸν Αντιόχον πόλεμον dabant scripti libri, pro Αντιόχου, quod ibi fuit reponendum.

L. 90 sq. De lacuna suspicione nihil h. l. cogitantes MUGRAVIUS atque REISKIUS, pro ὑπερελθόντος, ille ὑπελθόντος, hic παρελθόντος, legendum censuit. Curionis exemplar nullo hiatu hic laborasse videtur. Percommoda certe ejus versio: *Viriathus insidias in saltu quodam posuerat: qui ubi adesse Vettilium sensit, simulavit fugam. Ubi vero ille insidiarum locum præterisset &c.*

Pag. 177.

L. 95. ἔλθινεν. Vettilium fuga evasisse scribit Orosius V. 4. contra quam cum Livio & Diodoro Appianus memoriæ prodidit. L. 97. Καρπησσαν ἢ ἐγὼ νομίζω &c. „Cur id hoc loco velut ex sua tantum opinione in medium affert, quod antea, tanquam ab omnibus receptum, minimeque controversum, tradidit? Vide annotationem in paginam 256.

[p. 103, l. 31 seqq.]” H. STEPHANUS. At ibidem dixerat, καὶ Ταρτησὸς μοι δοκεῖ ἔσθαι.

CAP. LXIV. Lin. 16. ἐν ᾧ . . Αφροδίτης ἐπωνύμιον. Infra p. Pag. 178. 180, 61. τὸ Αφροδίσιον ἔρος. L. 17. „ Πλαύτιος καταλαβὼν. Fortasse legendum est αὐτὸν καταλαβὼν. Nam cur hic potius, quam alibi, accusativum omittere potuerit Appianus, non video.” H. STEPH. ad edit. I. Sed sæpissime alibi, nec inconcinne utique, in hujusmodi contextu accusativum illum pronominis omittere solet. L. 18. ἡγήθει. Tres nostri codd. vitiose ἡγθεις.

L. 20. „ Hæc verba, καὶ ἐκ μέσου θέρους χιμαῖζεν, Secundus (quod naturæ esse repugnans videatur, aliquem χιμαῖζεν dici jam ἐκ μέσου θέρους) ita vertit, ac media æstate, ut hyme solet, (nisi potius scribendum, fieri solet) domi, nusquam prodire ausus, se continebat. Ut autem hic χιμαῖζεν ἐκ μέσου θέρους, sic χιμαῖζοντος ἐκ μέσου μετοπώρου legitur pag. 292. [181, 66 sq.] ubi idem Secundus dicit, sub tellis Cordubæ, medio autumno, quiescebat.” H. STEPH. L. 21. προϊέναι. Sic recte Sec. Curio prodire. Ceterum ob bellum hoc male administratum, judicio populi deinde exilio mulctatum fuisse Plautium, ex Diod. Sic. discimus, T. II. p. 592. Exc. Valef. p. 346.

L. 22. „ Idem Secundus τοῦ ἐπικειμένου καρποῦ vertit, messis jam maturæ. Viriatus (inquit) diligenter ac sine ullo metu lustrabat regionem, a possessoribus fructuum ἔσσης messis jam maturæ pretium exigens. At Beraldus, Ab agrorum (inquit) dominis matureſcentium atque instantium frugum pretium exigebat. Huic certe, non illi, assentior: & videndum, annon ἐπικειμένος καρπὸς magis etiam proprie reddi possit, pendentes fructus, utendo jurisconsultorum vocabulo.” H. STEPHANUS.

CAP. LXV. Lin. 24 sq. Φάβιον Μάρκον. Forte Ἰππατον, Consulē, adjecerat Appianus. Tantum terroris, ait Livius, Epit. LII. is hostis (Viriathus) intulit, ut adversus eum consulari opus esset ἔσσει δὲ exercitu. Nomen vero Æmiliani, & res gestas (quæ, quoniam tironem habuit exercitum,

Pag. 178. non nimis luculentæ fuerunt) præteriit Livii Epitomator. Conf. Pigh. Annal. T. II. p. 462. & Freinsh. LII. 35 sq.

L. 29 sq. „ Pro his, *φειδοῖ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκείθεν ἐκλυθῆτων*, habet Secundi interpretatio, *Ut veteranis qui inde redierant, vacationem daret.* Verum cui credibile sit, omnes qui inde redierant, fuisse *veteranos*? Deinde potest aliquis ad tempus aliquod militibus parcere, id est, militiæ laborem illis remittere, qui tamen vacationem minime det eam quæ veteranis dari solet.” H. STEPHANUS. Verba ista Appiani, ‘Ο δὲ *φειδοῖ τῶν ἀνδρῶν*, usque lin. 31. *δύο τέλη*, laudat Suidas in *Πρωθῆρας*. Pro *πρωθῆρας*, quod erat editum, in Vat. B. est *πρωθῆρας*, non minus vitiose

Pag. 179. L. 32. *ἐς Ορσῶνα*. Ibi olim Cn. Scipio hiemaverat. vid. p. 118, 95 sq. L. 45. *ἐνέπλους αἰεὶ τοῖς γυμνοῖς ἔσθ.* „ Ex Beraldi interpretatione colligi non potest, ipsummet Viriatum [*Maximum*, puto, scribere voluerat Stephanus. *Lex* illis subsidiariis militibus fuisse. Vertit enim: *Armatis milites velitum subsidio expeditorumque equitum muniebat.* At illud tamen ab Appiano dicitur. Ideoque non pigebit & hanc Secundi interpretationem asserere: *Quum vero ad comitatum exeundum erat, eos semper multis levis armatura militibus equitatuque, ipse obequitans, sepiebat.* Sed ante hoc verbum *sepiebat* ponit per parenthesin *ut patrem Paulum in Macedonia viderat.* Nisi potius scribendum, *facientem viderat.* Sed cur interpretationem dativi *τοῖς γυμνοῖς*, cui *τοὺς ἐνέπλους* opponit, uterque prætermisit.” H. STEPH. — Nempe *γυμνοῖς* perperam intellexerunt *ψιλοῖς*, & totum orationis nexum uterque interpreter minus perspexisse videtur.

L. 46. *περίτρεχε μεθ’ ἱππέων αὐτὸς*. Recte Curio, *ipse obequitans.* Accusativus personæ hic non desideratur: (conf. ad p. 178, 17.) & in fine phraseos inconcinne plane poneretur. Similem Scipionis Æmiliani, qui frater hujus erat, morem laudat Noster Pun. 444, 12. ibique similiter, *καὶ τότε κύκλῳ* (vel *κυκλῶν*) *αὐτὸς*, inquit, *ἐτέρους ἴλας ἱππέων αἰεὶ περιήμι.*

Ibid. *οἷα Παύλῳ τῷ πατρὶ ἔσθ.* Idem significat Vellejus Pat. II. 5. *Fabius Æmilianus* Paulli exemplo disciplina in

Hispania fuit clarissimus. Conf. ad pag. 184, 16 sqq. De emendata a L. Paulo in Macedonia disciplina militari vide Livium XLIV. 33 sq.

L. 48. *τρίττοις δεύτερος ὅδε τὸν Οὐρίανθον.* Beraldus hæc Pag. 180
verba latine reddens, *secundus ipse in fugam vertit*, videtur ita intellexisse, ut, quum prius milites Maximi, absente imperatore, a Viriatho fusi fugatique fuissent, jam ipse vicissim Viriathum in fugam compulerit. Quam fere sententiam & nos in lat. vers. expressimus. Sed, ut dicam quod sentio, aliud sonare videntur Græca verba; nempe id ipsum quod alter interpret Curio his latinis reddidit: *secundus hic fuit, a quo Viriatus fusus & fugatus est.* At vero hoc difficultatis habet hæc sententia, ut, si quæras, quis ergo Romanorum imperatorum *primus*, vel *prior*, ante Maximum, fugaverit Viriathum, nusquam id ab Appiano declaratum reperias: Nam nec Vetilium hunc fuisse, nec Plautium, intelligi commodè potest; quorum uterque non tam fugavit Viriathum, quam ab ipso simulata fuga illusus & mox gravi clade adfectus est. Itaque suspicio hic oboriri potest, intercidisse fortasse nonnihil ex præcedenti Appiani narratione. Vide infra, ad p. 182, l. 90 sq.

L. 52. *καὶ ἐχέμαζεν ἐν Κορδύβη.* An huc reponenda verba illa, de quibus mox ad lin. 60. monebimus?

CAP. LXVI. Lin. 57. *Νομαντῖνον ἡγοῦνται.* „Ante vel post ἡγοῦνται desiderari puto εἰρησθαι, aut ὠνομάσθαι, vel potius παρωνομάσθαι. Nisi quis mavult ἐπικληθῆναι: ut sæpe ἐπικλησιν de cognomine dicit.” H. STEPHANUS. Imo non existimabant Romani, bellum illud adpellari Numantinum; sed vulgo sic adpellabant. Ac supra jam vidimus, (p. 151, 61.) vim hanc verbo illi ἡγεῖσθαι subjicere solere Appianum, ut non solum *habere, existimare*, denotet, sed & *vulgo adpellare*. Civ. II. 227, 96. *καὶ Λιευριδάς ἐντιῦθεν ἡγοῦνται Ῥωμαῖοι ταῖς ναῦς ταῖς ταχέας*: quod alibi his verbis expressit, (Illyr. 833, 41 sq.) ὅθεν ἔτι νῦν Ῥωμαῖοι τὰ καῦθα καὶ ἔξω δίκροτα Λιευριδάς προσαγορεύουσιν. Eodem pertinere videtur Civ. I. p. 57, 40 sq. ὅν νῦν μοι δοκοῦσι Λίτρων ἡγεῖσθαι:

Pag. 180.

tum Civ. V. p. 723, 87 sq. τὸν ἐν Εὐρώῃ τῆς Ἀρτίμιδος ἱερία, ὃν Μεγάβουζον ἠγοῦνται. Mith. 824, 81 sq. δι' αὐτοῦ μοι δοκοῦσι τόνδε τὸν πόλεμον ἡγεῖσθαι μέγαν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ νίκην μεγάλην νικῆν καλεῖν. &c.

L. 58 sq. Μετὰ Οὐριάθου. „Hic quoque Οὐριάθου mutare possemus in Οὐριάδικόν, vel potius τὸν Οὐριάδικόν: aut certe in τὸν Οὐριάθου. Neque tamen negaverim, ferri posse hanc scripturam, Οὐριάθου exponendo τὸν περὶ Οὐριάθου λόγον.” H. STEPHANUS.

L. 60. Κοιντίῳ. *Quintius* hic quisnam sit, qui in ulteriori Hispania Fabio Æmiliano successit, non est in liquido. Ejus mentionem in aliorum Scriptorum reliquiis frustra quæras. Codices nostri hic nihil variant; sed mox initio Cap. sq. p. 181, 69. communi consensu omnes pro Κοιντίῳ dant Κοίντῳ, quemadmodum etiam in edit. 1. ediderat Stephanus, quod in altera demum edit. in Κοιντίῳ mutavit. Sec. Curionem *Pompeji* nomen, quod h. l. inseruit, in suo invenisse exemplari dubito: ex conjectura, & ex iis quæ p. 184, 16 vulgo leguntur, huc ab interprete tractum illud nomen videtur. Pighius, T. II. p. 471. Curionem secutus, Q. Pompejum Auli fil. h. l. intelligit, eundem qui deinde A. U. 613. Consul citeriorem Hisp. provinciam fortitus, cum Numantinis parum feliciter bellum gessit, de quo Appianus cap. 76 sqq. Freinsheimius Supplem. Liv. LIII. 10. simpliciter *Quintium* adpellat, neque conjecturæ ulli indulget. Quod si de veritate conjecturæ Pighii aliunde vel paululum constaret, facile mihi persuaderem, verborum illorum, quæ infra p. 184, l. 14 sqq. & corrupta & alieno utique loco (ut mihi videtur) inserta leguntur, genuinam sedem olim fuisse in *sine Capitis præcedentis*, ibique sic scripsisse Appianum: καὶ ἐχρίμαζεν ἐν Κοινδίῳ, αὐτίκῃ ἔτος ἡδὴ στρατηγῶν τούτου τοῦ πολέμου. Καὶ τότε μὲν ὁ Αἰμιλιανὸς ἐργασάμενος, ἐς Ρώμην ἀπῆρε, διαδέξαι αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν Κοίντου Πομπηίου Αὔλου. (vel Πομπηίου τοῦ Αὔλου.)

L. 61. Ἀφροδίσιον ἕρος. Conf. p. 178, 16.

Pag. 181.

L. 64. Ἰτύκῃ. Sic constanter Vat. A. & deinde p. 183, 96. Vat. B. quoque & Med. per duplex κκ: sed Curio, *Utica*.

Apud Plinium lib. I. c. 1. sect. 3. est *Itucci*, Virtus Julia cognominata.

Pag. 181.

L. 68. ἐκ πόλεως Ἰταλικῆς. „Ne fallatur hic lectorum quispiam in nomine urbis Italicæ, tanquam multis Italiæ urbibus inter se communi, recordetur loci qui legitur in calce paginæ 275. [nobis p. 146, 64.] de *Italica*, urbe Hispaniæ, Trajani & Adriani patria.” H. STEPHANUS.

CAP. LXVII. Lin. 69. Κοιτίφη. Vide ad pag. præced. l. 60.

L. 70. Φαῖ. Μαξ. Σερουίλιανός. Sic pro Αἰμιλιανός h. l. legendum præclare Pighius, Freinshemius, aliique viderunt. Et mox, ubi ejusdem viri res gestas Appianus persequitur, recte Σερουίλιανόν & Σερουίλιανός consentientibus libris omnibus iterum iterumque editum erat, p. 183, l. 95. & l. 1. & 8. & sic rursus p. 184, 15. Solus Curio *Æmiliani* nomen ubique retinuit, quod idem nomen paulo post (inde a p. 184. l. 17.) Græci etiam libri, tam scripti, quam impressi, rursus aliquoties pro Σερουίλιανός perperam exhibebant. Quum fratrem hunc fuisse *Æmiliani* Appianus dicat, fortasse librarius aliquis, utrique putans nomen *Æmiliani* esse debuisse, nomen hoc pro *Serviliano* substituit. Fuerunt autem adoptivi fratres, ab eodem Q. Fabio, alter ex *Æmilia* gente, alter ex *Servilia*, adoptati: alter frater naturalis Scipionis *Æmiliani* Africanus minoris; (vid. Hisp. 212, 87 sq. & ibid. p. 178, 24 sq. coll. cum Pun. p. 445 sq. &c.) alter frater naturalis Q. Servilii Cæpionis, qui ipsi in Hispania ulteriori provincia successit: p. 185, 35 sq. Ille, Consul A. U. 609. in ulteriorem Hispaniam contra Viriathum erat profectus; vide supra cap. 65. Hic A. 612. Consul eandem provinciam est fortitus, & per biennium eam obtinuisse videtur. Liv. Epit. LII. & LIV. Pigh. T. II. p. 474. & 482. Freinsh. LIII. 25 sqq. & LIV. 10 sq. Confusionem autem istam nominum jam pridem occupasse Appiani libros video. Certe in Excerptis etiam de Legationibus, in Cod. Bavarico, sicut in reliquis nostris codicibus & in impressis, p. 185., l. 35. Αἰμιλιανού pro Σερουίλιανού scriptum reperi.

Pag. 189.

L. 78 sq. ἦν (κέρμη) ἐν τοῖς πολέμοις ἐπισείουσι τοῖς ἔχθροῖς.
 — „ Pro πολέμοις legendum constat πολέμοις. [Sic recte Vat. B. a secunda manu; & sic tacite in edit. 2. correxit Stephanus.] Sed de illo ἐπισειοῦσι [quod ex exemplari suo edidit Steph. cum quo facit Vat. B.] nihil certe adhuc constitui. Videtur aliquis in nostro exemplari voluisse pro eo reponere ἐπισείουσι, nescio quis, nec quam recte: & an ex sua conjectura, an ex alius veteris libri fide.” H. STEPHANUS, ad edit. 1.
 — „ Verbi hujus ἐπισειοῦσι interpretationem a Secundo prætermittam haud miror: (quum pro his omnibus verbis, ἦν ἐν τοῖς πολέμοις ἐπισειοῦσι τοῖς ἔχθροῖς, sit contentus uno, horrendis; ita locum hunc vertens, *Quem quum in itinere adortus esset Viriatus cum sex millibus militum, clamore & strepitu ingenti, barbarorum more, casarieque ac promisso capillo horrendis* :) haud miror, inquam: quoniam vix ullus interpres esse potest cui negotium non faceffat: atque adeo an Beraldicæ interpretationi ejus acquiescendum sit, non immerito quæretur. [Beraldi versionem retinui, excepto quod ille *gestare et quaterere* posuit.] Quid si vero ἐπισείουσι in locum illius ἐπισειοῦσι quis substituatur? Erit certe (meo quidem iudicio) aptum huic loco verbum. Exponi enim poterit, *quatiunt ad terrendos hostes*, seu, *in terrorem hostium*. Ac fateor quidem, novum multis posse videri hunc verbi istius usum: sed in meo Thesauro Plutarohi locum affero, cujus expositio, de qua alioqui tum dubitabam, omnem de hoc dubitationem tollere videtur: sicut vicissim hic ad fidem expositioni illius faciendam multum valet. Illum si libeat ibi videre, mihi, nisi valde fallor, assentieris. Cæterum talis comæ, id est, quæ talem terrorem & horrorem asferre (primo saltem aspectu) poterat, mentionem facit cum alibi, tum hic, [Hispan. 220, 21 sq.] *τιθηριωμένοις δὲ τὰ σώματα ὑπὸ λιμῆν καὶ λοιμοῦ καὶ κέρμης καὶ χρόνου.*” H. STEPH. ad edit. 2. ἐπισείουσι reponendum monuit etiam MUSGRAVIUS. Et a vero parum differunt Vat. A. & Med. ἐπισειοῦσι exhibentes.

L. 87. „ προσέβαλε καὶ τῷδε ἐλὶ γῆ, μάλῃς αὐτῶν ὑφίστα-
 μένων. Hoc ἐλὶ γῆ omisit Beraldus: at Secundus, tanquam

non ἄλλω sed ἄλλων legens, junxit sequentibus. Ita enim locum hunc reddidit: *Cateros intra castrorum coëgit septa: quæ aggressus, vix paucos ad portas castrorum, qui illi resisterent, reperit.*" H. STEPHANUS. ἄλλων, sicut Sec. Curio legit, dedit cod. Med. Atque id reponendum, & mox αὐτῶν in αὐτὸν mutandum, cum CURIONE & MUSGRAVIO vidit REISKIUS.

L. 90 sq. Φάνιός τε, ὁ Λαλίου κηδεστῆς. Male Beraldis *Lælii socer*; quem errorem non observavit Stephanus. Κηδεστῆς Vat. B. Κηδεστῆς recte Vat. A. Med. Conf. ad p. 107, 3. Notum est, & *adfinem*, & *socerum* & *generum* illo nomine significari. Eundem Lælium, quem obiter hic nominavit Appianus, ipsum quoque rebus Viriathi bello gestis egregie clariuisse, Ciceronem testem habemus, in Bruto cap. 21. & de Offic. II. 11. ubi, *Viriathum*, inquit, *C. Lælius prætor fregit & comminuit, ferocitatemque ejus ita repressit, ut facile bellum reliquis traderet.* Quas res a Lælio, Hispaniæ ceterioris prætoris, paulo ante Fabii Æmiliani Cos. in suam provinciam adventum gestas esse, ingeniose Pighius conjectavit, T. II. p. 462. Ac suspicari sane aliquis possit, Appianum etiam victoriæ illius fecisse mentionem, sed intercidisse apud eum hanc historiæ belli Viriathici particulam. Quæ suspicio firmari fortasse aliquantum poterit ex eo quod de Fabio Æmiliano supra legimus p. 180, l. 48. ad quem locum vide quæ notavimus. Sed in eadem historiæ hujus parte, Claudii etiam Unimani prætoris, post Vetilium & Plautium ad interfectionem pæne exercitus a Viriatho cæsi, (Flor. II. 17, 16. Oros. V. 4.) apud Nostrum desideratur mentio.

L. 93 sq. ἡ καύματος ὥρα θαμναῖ ἐπιών, καὶ οὕτινα καιρὸν ἀδελφεῶν ἐκλιπών. ἐκλιπών scripsi cum Vat. A. & Med. Ceterum imprudens h. l. Beraldi versionem tenui, quam sic emendatam suppletamque velim: *vel interdiu urente sole sæpius incursans, nulla prætermissa occasione qua inexpectatus hostibus adpareret.* „Neuter interpret (sic ad h. l. H. STEPHANUS) vocem ἀδελφεῶν expressit: quæ magni tamen est momenti. Hæc enim ostendit, Viriatum omnes

Pag. 132.

superveniendi hostibus ex inopinato occasiones quæsisse, sive nullum tempus, quo hostibus supervenire necopinantibus posset, prætermisisse. Neque enim subito quin perinde sit acsi dictum foret, οὕτινα καιρὸν τοῦ ἀδοκίμως ἐπελθεῖν τοῖς πολεμίοις ἐκλείπων: ideoque & illa duo valde diversa tempora, vel notem, vel καύματος ὥραν, ad irruendum in hostes necopinantes fuisse illi frequentia: (sed καύματος ὥρα non simpliciter *interdiu*, cum Beraldo, verum *in ipso diei aestu* sonare fateor.) Non ignoro interim, illa verba, οὕτινα καιρὸν ἀδοκίμῳ ἐκλείπων, posse & hoc modo reddi, *nullam occasionem inexploratam relinquens.*"

Pag. 133.

CAP. LXVIII. Lin. 2. πόλεις διήρπασεν. Sic Vat. A. & Med.

L. 6. Κεύριός τε καὶ Απουλῆιος. Mireris Romana horum nomina. Forfan transfugæ fuerunt Romani.

L. 9. Εἰσκαδίαν. An *Escuam* Plinii & Ptolemæi? Γέμελαν. Eamdem, iudice Harduino & Cellario, quæ τοῦ Ptolemæο, *Tucci* Plinio dicitur, *Gemella Augusta* cognominata.

L. 10. Οβούκωλον. Plinio *Obulcula*, Ptolemæο & Antonino *Obucula*, haud procul Carmona. Ex hujus urbis nomine *Obucula* corruptum fortasse illud *Bacula* vel *Becula*, quod apud Livium XXVIII. 13. memoratur, ubi de prælio agitur quod prope Carmonam accidisse Appianus refert p. 130, 89. & 134, 56. Conf. Cafaub. ad Strab. p. 141. C. Altera autem *Bacula*, prope Castulonem sita, cujus apud Livium XXVII. 18. & 20. & Polyb. X. 35. mentio occurrit, (de qua dixi ad p. 130, 84.) nihil huc pertinere videtur.

L. 11. „συνεγίνωσκειν. Ita correxi illud verbum quod in exemplari repert *συνεγύμνωσκειν*." H. STEPHAN. *ad edit.* 1. — Pro *συνεγίνωσκειν*, quod edidit Stephanus, substitui formam Appiano usitatam *συνεγίγνωσκειν*, quæ & in Vat. B. superscripta est vitiosæ scripturæ, quam ille codex cum exempl. Steph. communem habet. Cf. ad p. 26, 72.

Pag. 134.

L. 14. ἐχίμαζε δεύτερον ἔτος ἡδὴ &c. „Si fidem Cælio Secundo habere volemus, idem de hoc loco dicemus quod de quodam præcedente, p. 286. [167, 39 sq.] ei aliqua deesse: quum nihil tale nec de hoc nec de illo alii suspicati esse, ac

ne occasionem quidem suspicandi habuisse videantur. Ut autem aperte videas, ubi lacunam (ut vulgo loquimur) esse putaverit, hunc quoque interpretationis ejus locum tibi cum spatio vacuo & alteriscis representabo. Ita igitur ille: *Mox se in hyberna recepit, secundo suæ provincie ejusque belli anno. His rebus gestis, Romam, in Hispania Q. Pompejo successore suo relicto, navigavit.* Pag. 184.

Ejus frater Maximus Æmilianus, quum quendam, nomine Conoham, latronum ducem, cepisset, qui sese ei dediderat, ei soli pepercit, reliquis omnibus manus abscidit. Post, quum Viriatum persequeretur, Erisanam &c. Nam multo post apud eum male scriptum est legionibus pro lignonibus."
H. STEPHANUS.

Quod si lacunæ indicium in exemplari suo non invenit Sec. Curio; difficultatem saltem hujus loci intellexisse videtur, qua quum se expedire non posset, defectus notam interponendam censuit. Mihi idem hic locus, siue defectu laboret, siue interpolatione aut aliis corruptelis fœdatus sit, turbatissimus & pæne desperatus semper visus est. *Σεπουλιανὸς* lin. 15. consentientibus libris jam ante me editum fuisse, (quemadmodum etiam ter pag. præced. recte legebatur) monui ad p. 181, 70. ubi primum perperam *Αἰμιλιανὸς* pro *Σεπουλιανὸς* positum erat; quem errorem mox cap. 69. bis repetitum videbimus. Ac nihil sane obstat, quo minus nunc h. l. de hibernatione *Serviliani* dixisse Appianum putemus: neque repugno, si quis non sollicitandum verbum *ἐχέμαζεν* contendant. Sed quod statim sequitur, *δευτερον ἔτος ἡδη στρατηγῶν τοῦδε τοῦ πολέμου*, secundo jam anno quo huic bello erat præfectus, (sic enim verba ista reddenda erant, non, ut Beral-
dus fecit, altero hujus belli, cui præfuerat, anno) id sane in eundem Servilianum non convenire videtur: nam, quamquam per biennium administrasse provinciam ex Livii Epit. LIII. & LIV. constat, hæc tamen fuit primi anni hibernatio.

Pag. 184.

Quodsi vero hoc dicere voluisset Appianus, *prorogatum Serviliano fuisse in sequentem annum imperium*; tum verba illa hoc fere aut simili aliquo modo cum eis quæ sequebantur fuerant connectenda: Καὶ χεῖμας, καὶ δεύτερον ἔτος τοῦ πολέμου στρατηγῶν &c. Jam vero quæ his subjiciuntur de *Serviliani decessu e provincia*, de *ejusdem successore Q. Pompejo*, denique de *fratre ejus Æmiliano*; hæc quidem quin misere turbata a librariis sint, dubitari non potest. Nam, ut ab *Æmiliano* incipiam, si vel maxime statuere velis, obiter Appianum in fine hujus cap. commemorasse aliquod Æmiliani factum, simile quodammodo ei quod de Serviliano paulo ante retulerat; mirum tamen debet videri, cur non statim subjecerit illud factum, cur prius de decessu Serviliani ex provincia & de ejus successore loquatur, ac tum deum, ubi jam expectabas discere quid ille Serviliani successor gesserit, plane omisso hoc, ad Æmilianum te remittat? Quod autem ea, quæ seq. cap. 69. de reliquo cursu belli Viriathici & de pace ab imperatore Romano cum Viriatho composita narrantur, pariter omnia eidem Æmiliano tribuuntur, quem adeo veluti ex machina rursus in scenam subito raptum vides: id vero, etiam si nil aliud nisi ipsam narrationis Appianæ seriem per se spectes, non potest non incongruum utique videri; & suspicionem gignere debet, ex errore ibi rursus, ut jam supra p. 181, 70, Æmiliani nomen irrepsisse. Quod si vero cogites, non solum ex Livii Epit. LIV. collata cum Fastis consularibus constare, pacem illam cum Viriatho esse a *Serviliano* factam, sed ipsum etiam Appianum diserte monere, (initio cap. 70.) imperatorem eum, qui illam pacem cum Viriatho composuit, fratrem fuisse illius *Q. Servilii Capionis*, qui ei in imperio successit; tum quidem facile tibi persuadebis, ab Appiano etiam has res, quæ cap. 66. narrantur, ad *Servilianum* fuisse relatas, & in ejus nominis locum sive casu quodam sive imprudenti consilio a librariis Æmiliani nomen esse substitutum. Ex quo porro intelligitur, de *decessu Serviliani e provincia*, hoc loco, de quo nunc quærimus, dicere nullo modo potuisse Appianum; quum
res ejus

res ejus altero imperii anno in eadem provincia gestas sequenti demum capite exponat. Denique, quod *Serviliano* Pag. 184
 in Lusitania & in administratione belli Viriathici *succes-
 sisse Q. Pompejum Auli fil.* hoc loco dicitur, id quonam pacto
 ab Appiani manu profectum dicemus? qui (ut taceam quæ
 de Cæpione, Serviliani successore, modo dicta sunt & mox
 suo loco ad p. 185, 35 sq. uberius dicentur) eundem *Q.
 Pompejum* circa idem tempus Cæcilio Metello in citeriori
 Hispania & in belli Numantini administratione *succes-
 sisse*, diferte docet cap. 76 seqq. ubi res ejus gestas copiose per-
 secutus est?

Dixi de difficultatibus, quæ hunc locum, non Auctoris
 culpa, ut puto, sed librariorum, premunt. Unde potissi-
 mum ortæ hæ turbæ, quove pacto integritati suæ & sanitati
 penitus restituenda sit Appiani narratio, aliis dispiciendum
 relinquo. Generatim verum præclare viderunt & acute ex-
 plicarunt Pighius & Freinshemius. Suspicionem aliquam
 quæ mihi de expedienda hac confusione cogitanti oborta est,
 supra indicavi ad pag. 180, 60. Ac fortasse, postquam suo
 loco olim omissa per errorem librarii fuerant ista verba, de-
 inde, quum intellecto errore sive idem librarius sive alius
 qui illo libro utebatur supplere omissa verba ex aliq. exem-
 plari vellet, factum est novo errore novaque incuria, ut
 fraude verborum καὶ ἑξήμας, folio proxime sequenti in ea-
 dem folii facie recurrentium, ad alienum locum verba illa
 referrentur. Nam distantia quidem locorum tanta est, ut
 trajectio ista non videatur ex eo fonte fluxisse, de quo nu-
 perrime in Præfat. ad Novam Versionem Græcam V. T. e Co-
 dice Veneto apud nos editam perspecte monuit VILLOISO-
 NUS V. Clar. solitos esse nonnumquam librariorum supplementa
 eorum locorum, quibus aliquid a se omissum intellexissent,
 ad finem pag. rejicere. Denique vero, postquam semel in
 alienam sedem intrusa illa verba fuerunt, mirum non est,
 denuo rursus paululum mutata deinde fuisse & novæ sedis ur-
 cumque adaptata, cum eisque quæ sequebantur, prouti com-
 modum videbatur, connexa.

Pag. 184.

L. 16-19. *Μάξιμος Αἰμιλιανὸς Κοινέειν μὲν τινα . . . τοὺς οὖν αὐτῷ πάντας ἐχαιοκόπησιν.* Si recte hoc loco insertum nomen *Maximi Æmiliani* est, ut ab hoc viro editum sit illud in dedititios homines severitatis exemplum; erit initio cap. seq. ad verbum *διώκων* adjiciendum nomen *Σερουιλανὸς*, ut ea saltem, quæ deinceps traduntur, rursus ad *Servilianum* pertinere intelligantur; de quo satis in Adnot. præc. dictum est. Sed verius, ut mihi quidem ob causas ibidem paulo ante expositas videtur, Pighius Freinshemiusque, (quos magno numero sequuntur qui horum temporum historias post illos contexuerunt) omnia illa verba, quæ minusculis literis imprimi curavi, pro adsummento undecumque intruso habentes, factum hoc ad eundem *Servilianum*, in cujus rebus gestis exponendis versabatur hoc loco Appianus, non ad *Æmilianum*, retulerunt. Et eidem *Serviliano* certe idem facinus, paulo tamen diversius expositum, ac fortasse cum altero illo facto, de quo paulo ante Appianus dixerat, aliquatenus confusum, disertè tribuit Orosius V. 4. *Quingentis*, inquit, (de Q. Fabio Maximo Serviliano loquens) *principibus eorum, quos, societate invitatos, deditiois jure susceperat, manus præcidit.* Ex Frontino IV. 1. 42. & præsertim ex Valerio Max. II. 7. 11. discimus, fuisse hos, in quos sæva illa severitas edita est, transfugas atque rebelles ex sociorum Hispanorum numero, qui, cum apud Romanos militassent, desertis Romanorum prædiis ad hostes transierant. Apud quos eodem Scriptores quum severitatis illius auctor, quem hi Q. *Fabium Maximum* dicunt, rursus a viris doctis vulgo omnibus *Servilianus* soleat intelligi; unum doctissimum R U H N K E N I U M video, qui eam sententiam nuper in Animadv. ad Vellej. Pat. II. 5. improbarit, ad Appiani quidem locum hunc, e quo (si genuina esset vulgata lectio) argumentum peti poterat, non provocans; sed ex folis illis Velleji verbis, *Fabius Æmilianus Pauli exemplo disciplinæ in Hispania fuit clarissimus*, satis adparere ratus, eundem *Æmilianum* apud Frontinum quoque & Valerium Max. esse intelligendum. In quo mihi liceat a clar. Viro, quem honoris causa nominavi,

paululum dissentire, addubitareque, num factum illud, de quo apud Frontinum & Valerium agitur, ad eandem disciplinam sit referendum, quam in Æmiliano Vellejus laudavit. Certe quum factum hoc, quod illi commemorant, ad *severitatem* (*σέβαν* *severitatem* Valerius dicit) vel inprimis videatur pertinere; e diverso Vellejus eam *disciplinam*, qua *Æmilianum claruisse* ait, diserte a severitate discernit atque separat. Quum enim severitatis exemplum a Metello in Hispania editum commemorasset, hæc subjicit: *Hic virtute ac severitate facti, at Æmilianus Paulli exemplo discipline in Hispania fuit clarissimus*. Quæ disciplina Pauli quonam potissimum pertinuerit, ex ipso Appiano nostro, hist. Hisp. cap. 65. & Pun. c. 100. collat. Liv. XLIV. 33 sq. discimus. Et hæc quidem eo maxime volui monere, ne quis apud Appianum loco hoc, in quo versamur, *Æmiliani* nomen fortasse defensurus, *Velleji* auctoritate firmari illam sententiam existimet. Ceterum severitatis similis huic, quæ Fabio sive Serviliano sive Æmiliano h. l. tribuitur, aliud exemplum de Scipione Æmiliano narratur infra, cap. 94.

CAP. LXIX. Lin. 20. Επισάνη. Apud neminem alium Scriptorem urbis hujus mentionem factam reperi. An eadem quæ *Arfa*, Nostro cap. sq. l. 42. & Geographis quoque memorata? L. 22. ἐπικίτο. „In exempl. legitur ἐπέχειτο, posito χ tamquam ab ἐπιχίομαι, accentu vero tamquam ab ἐπικίμαι. Sed quid significaret ἐπέχειτο? [Ni emendationem Stephani confirmare viderentur codices nostri, suspicari posset, idem valere quod simplex verbum ἐχέιτο (Civ. IV. p. 674, 27.) aut ἐξεχέιτο, effundebatur, erumpebat in eos.] Lege potius ἐπικίτο, ut p. 127. [243, 48.] πολιορκεῖν οὐδ' ἐνα εἶα, παραφυλάσσων καὶ ἐπικείμενος, & p. 187. [162, 53.] ξυλευομένων δὲ αὐτῶ καὶ χειροτολοῦντι ἐπικίαντο. Quin etiam p. 202. [195, 98.] cum hoc ipso participio, οἱ δὲ ἐργαζομένων τε ἐπικίαντο.” H. STEPHANUS, ad edit. 1.

L. 25. Οὐρίσματος δὲ ἐς τὴν εὐτυχίαν οὐχ ὕβρισιν. In vitiosam scripturam ὕβρισιν cum exempl. H. Steph. consentit Med. & Vat. B. „Omnino legere necesse est ὕβρισιν;” ait H. STEPH.

Pag. 184.

ad edit. 1. Et in *edit. 2.* tacite correxit mendam. Quum vero præpos. *ἔ*, abesset, idem H. STEPHANUS *ad edit. 1.* „Significat autem, inquit, τὴν εὐτυχίαν ὑβρίζειν idem quod κατασχύνειν : sed duriusculum est illud loquendi genus.” — Tum vero IDEM rursus *ad edit. 2.* hæc monuit : „Pulchrum hoc loquendi genus, & quo utilis admonitio ducibus belli sub Viriati exemplo proponitur, ita redditur a Secundo, *fortune felicitate nunquam elatus.* Sed magis mihi placet Beraldica interpretatio, [*non insolenter sua fortuna usus :*] ac etiam si darem, τὴν εὐτυχίαν οὐχ ὑβρίζειν, aliud nihil esse quam *fortune felicitate non efferi*, (quum tamen manifestum sit, addendam fuisse saltem voculam *nimis* ante verbum *efferi*) probare non possem illud adverbium *nunquam*; quum longe aliud sit, dicere οὐχ ὑβρίσεν, quam οὐδέποτε ὑβρίσεν. Sed libet & eorum quæ proxime sequuntur interpretationem ejusdem adjicere. Hæc igitur sunt ejus verba : *Cogitans se beneficii magnitudine præclaram terminandi belli occasionem natum, pacem & fœdus icit cum Romanis, quod a populo fuit comprobatum : nimirum ut Viriatus amicus esset Romanorum : utque omnes qui ei suberant, domini essent regionum quas possidebant.* In cujus loci fine ne hoc quidem placet, γὰρ verti *regiones*, & malim cum Beraldo *agros interpretari.*” Hæc Stephanus. Sed ad τὴν εὐτυχίαν interserenda fuit præpos. *ἔ*, quam commode obtulerunt codd. Med. & Bav. Sic Pun. 421, 33. δέομαι μὲ ἔς τὴν ὑμετέραν εὐπραγίαν ὑμῶς ὑβρίσαι. Eadem notione cum tertio etiam casu absque præpos. constructum videmus, Syr. 594, 91. οὐχ ὑβρίζομεν ταῖς εὐπραγίαις. In Codice Bav. inter Excerpta de Legationibus insertus est hic Appiani locus his verbis : Ὅτι ἡ Οὐρίατδος, τοὺς Ῥωμαίους νικήσας, ἔς τὴν εὐτυχίαν οὐχ ὑβρίσεν &c. usque cap. seq. p. 185, 41 sq. φανερώς πολεμεῖν αὐτῆς Οὐρίατδῳ. Quod verba illa (Pag. sq. L. 30.) adtinet, quæ in fine Adnot. suæ tetigit Stephanus, τοὺς ὑπ’ αὐτῷ πάντας ἢς ἔχουσι γὰρ ἄρχειν : rectius videtur Sec. Curionis interpretatio reddidisse Græca, si modo sana scriptura est; & tunc quidem τοὺς ὑπ’ αὐτῷ intelligere oportebit inferiores duces, quorum opera in illo

bello usus erat Viriathus. Attamen magis utique placet ea sententia, quam Beraldo expressit, quem & nos h. l. fumus secuti. Sed sic vereor, ut stare verbum ἄρχειν possit: ac videndum erit, scripserit - ne Appianus, ὃν ἔχουσι γὰρ, ἔχειν. Cf. p. 190, 19 sq. Pun. 324, 34 sq.

Pag. 184.

L. 27. ἐν καιρῷ cum Beraldo reddidi *honestis conditionibus*. Malim, *commodo tempore, opportune*. Ibidem 8^a sq. lin. in distinguenda oratione secutus sum Bav. L. 29. Mendose Bav. Οὐρίκτος εἶναι: & L. 32. perperam idem caret conj. καὶ.

Pag. 185.

CAP. LXX. Lin. 35 sq. De necessitate emendandi nominis Αἰμιλιανῶ, quod & liber Bav. cum reliquis hic exhibebat, fatis dixi ad pag. 184, 14. Cf. ad p. 181, 70. Q. Fabium Maximum Servilianum fratrem ait fuisse, naturalem puta, Capionis illius qui ipsi in imperio successit. Quod pro Κεπίων vel Καίπιων L. 36. idem liber Bav. Σκεπίων exhibet, id scrupulum nonnullum tantisper injicere posset, eo quod Æmiliani fratrem revera Scipionem fuisse notum est. Verum non modo alii Scriptores (Livius Epit. LIV. Vellej. Pat. II. 1. Valer. Max. IX. 6. 4. Eutrop. IV. 7. Auctor de Vir. Illustr. in Viriath.) consentiunt, Q. Servilium Capionem, eum qui Consul A. U. 614. fuit, hoc eodem anno bellum Viriathicum interemto Viriatho confecisse; sed apud Appianum quoque reliqua omnia exemplaria in Capionis nomen, quoties illud hoc cap. & cap. 71 sq. repetitur, constanti consensu conspirant. Quo minus dubitari debet, nullam esse lectionis illius, quam cod. Bav. h. l. exhibet, rationem habendam: quæ nimirum vel callido alicujus librarii consilio debetur, qui, quum Æmiliani nomen in locum Serviliani intrusum invenisset, fratrem Æmiliani noverat non Capionem, sed Scipionem, fuisse; vel ex solenni illo librariorum lapsu orta est, quo sæpe numero Capionum & Scipionum nomina temere atque perperam inter se commutata tam apud græcos Scriptores quam apud latinos videmus. Illius confusionis, de qua passim monuerunt viri docti, alia apud Nostrum exempla habes Civ. I. p. 41, 64. & II. p. 191, 92. Apud Diodorum quoque in hac historia Σκεπίων legebatur, quod Wesselingius correxit T. II. p. 524.

Pag. 184.

ad edit. 1. Et in edit. 2. tacite correxit mendam. Quum vero præpos. *ἐς* abesset, idem H. STEPHANUS *ad edit. 1.* „Significat autem, inquit, τὴν εὐτυχίαν ὑβρίζειν idem quod κατασχέειν : sed duriusculum est illud loquendi genus.” — Tum vero IDEM rursus *ad edit. 2.* hæc monuit : „Pulchrum hoc loquendi genus, & quo utilis admonitio ducibus belli sub Viriati exemplo proponitur, ita redditur a Secundo, *fortune felicitate nunquam elatus.* Sed magis mihi placet Beraldica interpretatio, [*non insolenter sua fortuna usus :*] ac etiam si darem, τὴν εὐτυχίαν οὐχ ὑβρίζειν, aliud nihil esse quam *fortune felicitate non efferi*, (quum tamen manifestum sit, addendam fuisse saltem voculam *nimis* ante verbum *efferi*) probare non possem illud adverbium *nunquam*; quum longe aliud sit, dicere οὐχ ὑβρίσεν, quam οὐδέποτε ὑβρίσεν. Sed libet & eorum quæ proxime sequuntur interpretationem ejusdem adicere. Hæc igitur sunt ejus verba : *Cogitans se beneficii magnitudine præclaram terminandi belli occasionem natum, pacem & fædus icit cum Romanis, quod a populo fuit comprobatum : nimirum ut Viriatus amicus esset Romanorum : utque omnes qui ei suberant, domini essent regionum quas possidebant.* In cujus loci fine ne hoc quidem placet, γὰρ verti *regiones*, & malim cum Beraldo *agros interpretari.*” Hæc Stephanus. Sed ad τὴν εὐτυχίαν interferenda fuit præpos. *ἐς*, quam commode obtulerunt codd. Med. & Bav. Sic Pun. 421, 33. δέμαθα μὲ ἐς τὴν ὑμέτεραν εὐπρωγίαν ὑμᾶς ὑβρίσαι. Eadem notione cum tertio etiam casu absque præpos. constructum videmus, Syr. 594, 91. οὐχ ὑβρίζομεν ταῖς εὐπραξίαις. In Codice Bav. inter Excerpta de Legationibus insertus est hic Appiani locus his verbis : Ὅτι ὁ Οὐρίατος, τοὺς Ῥωμαίους νικήσας, ἐς τὴν εὐτυχίαν οὐχ ὑβρίσεν &c. usque cap. seq. p. 185, 41 sq. φανερώς πολεμεῖν αὐτῷ Οὐρίατῳ. Quod verba illa (Pag. sq. L. 30.) adtinet, quæ in fine Adnot. suæ tetigit Stephanus, τοὺς ὑπ’ αὐτῷ πάντας ἧς ἔχουσι γῆς ἄρχαι : rectius videtur Sec. Curionis interpretatio reddidisse Græca, si modo sana scriptura est; & tunc quidem τοὺς ὑπ’ αὐτῷ intelligere oportebit inferiores duces, quorum opera in illo

bello usus erat Viriathus. Attamen magis utique placet ea sententia, quam Beraldo expressit, quem & nos h. l. sumus secuti. Sed sic vereor, ut stare verbum ἄρχειν possit: ac videndum erit, scripserit - ne Appianus, ἂν ἔχουσι γῶν, ἔχειν. Cf. p. 190, 19 sq. Pun. 324, 34 sq.

Pag. 184.

L. 27. ἐν καλῷ cum Beraldo reddidi *honestis conditionibus*. Malim, *commodo tempore, opportune*. Ibidem & sq. lin. in distinguenda oratione secutus sum Bav. L. 29. Mendose Bav. Οὐρίστθος εἶναι: & L. 32. perperam idem caret conj. καί.

Pag. 185.

CAP. LXX. Lin. 35 sq. De necessitate emendandi nominis Αἰμυλιανῶ, quod & liber Bav. cum reliquis hic exhibebat, fatis dixi ad pag. 184, 14. Cf. ad p. 181, 70. Q. Fabium Maximum Servilianum fratrem ait fuisse, naturalem puta, Capionis illius qui ipsi in imperio successit. Quod pro Καπίων vel Κασιών L. 36. idem liber Bav. Σκιπίων exhibet, id scrupulum nonnullum tantisper injicere posset, eo quod Æmiliani fratrem revera Scipionem fuisse notum est. Verum non modo alii Scriptores (Livius Epit. LIV. Vellej. Pat. II. 1. Valer. Max. IX. 6. 4. Eutrop. IV. 7. Auctor de Vir. Illustr. in Viriath.) consentiunt, Q. Servilium Capionem, eum qui Consul A. U. 614. fuit, hoc eodem anno bellum Viriathicum interemit Viriatho confecisse; sed apud Appianum quoque reliqua omnia exemplaria in Capionis nomen, quoties illud hoc cap. & cap. 71 sq. repetitur, constanti consensu conspirant. Quominus dubitari debet, nullam esse lectionis illius, quam cod. Bav. h. l. exhibet, rationem habendam: quæ nimirum vel callido alicujus librarii consilio debetur, qui, quum Æmiliani nomen in locum Serviliani intrusum invenisset, fratrem Æmiliani noverat non Capionem, sed Scipionem, fuisse; vel ex solenni illo librariorum lapsu orta est, quo sæpe numero Capionum & Scipionum nomina temere atque perperam inter se commutata tam apud græcos Scriptores quam apud latinos videmus. Illius confusionis, de qua passim monuerunt viri docti, alia apud Nostrum exempla habes Civ. I. p. 41, 64. & II. p. 191, 92. Apud Diodorum quoque in hac historia Σκηπίων legebatur, quod Wesselingius correxit T. II. p. 524.

L. 42. Ἄρσαν πᾶλιν. Cf. ad p. 184, 20.

Pag. 186.

L. 49 sq. ὡς δ' ἤθετο Ἑζ' c. „Tale Viriathi strategema describens antea, pag. videlicet 289. [175, 76.] dicit itidem, ὡς δ' εἴκασεν ἀσφαλῶς ἔχειν τῆς Φυγῆς τοὺς ἐτίρους.” H. STEPH.

L. 51, μετὰ καταφρονήσεως. „Ista καταφρονήσις (de qua quod dicit Thucydides, in mentem nobis venire debet) est ejus qui ab hoste sibi non timet, sed ejus vires contemnit: passimque apud historicos cum irrisione & ignominia minime conjuncta est. Ac certe ne hic quidem ita debuisset interpretari μετὰ καταφρονήσεως Secundus videtur, cum irrisione atque ignominia hostium.” Verum & ista interpretatio verbi ἐξίπνουν, calcaribus equo stimulo contendit, parum placet, ac potius poetica quædam descriptio est: ut omittam, eam cujus postea mentionem facit, ἐξύτηα, in aliis rebus magis quam in stimulando calcaribus equo fuisse positam: præsertimque in ipsorum equorum velocitate. Fuisse autem studiose conquisitos a Viriato tales equos, apparet ex pag. proxime præcedente, nec non ex 289.” H. STEPHANUS. — Thucydidis verba, quæ respicit Stephanus, habes lib. II. c. 62. Familiaris & aliàs Appiano formula σὺν καταφρονήσει.

CAP. LXXI sqq. Quisquis ordinem rerum hoc cap. ac duobus seqq. expositarum cum eis contulerit, quæ cap. superiori tractata sunt & rursus cap. LXXIV. & LXXV. continuata & ad finem perducta; præsertim si meminerit, Appianum, sicut & ceteroquin constans hoc tenuit institutum, ut inchoatam quamque historiam ad finem perducatur priusquam ad alia transeat, sic initio hujus ejusdem narrationis belli Viriathici (cap. 63.) diserte etiam esse professum, se illud bellum continua rerum serie esse complexurum; nã is ægre sibi persuadebit, abrupturum fuisse hoc loco Scriptorem nostrum telam hujus historiæ ad finem jam nunc properantis, &, intrusa subito aliarum rerum post mortem demum Viriathi per continuos aliquot annos gestarum narratione, tum demum ad pertextendas res Viriathi Cæpionisque rediturum. Quod si verbis illis, τὰ ἑσίνων ἔδῃου, in quæ desinit cap. LXX, proxime subjiciamus hæc, a quibus incipit cap. LXXIV, Οὐρίανθος δὲ

Κατωτέρω, atque totum illud cap. LXXIV & seq. caput LXXV ponamus in locum cap. LXXI-LXXIII, his vicissim in illorum locum reiectis; tum vero omnia apta riteque connexa erunt. Ac nullus equidem dubito, quin hoc ipso, quo dixi, ordine has res expōsitās Appianus ediderit. Neque vero difficile videtur hoc loco de trajectionis istius origine probabilem admodum conjecturam facere. Nam quoniam tantumdem spatii explere videmus duo capita LXXIV & LXXV, quantum tria illa LXXI-LXXIII; in proclivi est, ut suspicemur, in antiquo exemplari, e quo reliqua manarunt, quum finis folii excurrisset in extrema verba cap. LXX, τὰ ἑσέγοντα ἰδῆναι, & duorum sequentium foliorum alterum complexum esset ea quæ cap. LXXIV & LXXV. continentur, alterum ea quæ cap. LXXI-LXXIII, duo ista folia vetustate luxata primum fuisse & divulsa, deinde præpostero ordine rursus compacta. Similis transpositionis exemplum, ex pari causa ortæ, ipse introitus Libri de Bello Mithrid. in superioribus editionibus & in scriptis libris omnibus, qui hodie supersunt, offert.

CAP. LXXI. *Lin. 55 sq. Σέξτος δὲ Ιούλιος Βρούτος.* Decimo huic prænomen fuisse, consentiunt Scriptores & Fasti. Cf. Freinsh. ad Flor. II. 17, 12. Itaque, quum causa nulla sit, cur Appiano potius quam librariis errorem istum tribuamus, non dubitare fortasse debueram, Δέκιμος (vel Δέκιμος, qua forma aliàs uti solet Appianus) reponere. Sic apud Vellejum II. 5. ubi *A.* prænomen eidem tribuebatur, doctiss. Ruhnkenius cum Aldo *D.* reposuit. De hujus viri rebus in Lusitania gestis egerat Livius lib. LV. & LVI. quorum vide Epitomas & Suppl. Freinsh.

L. 58. *Βαίτης.* Vide ad p. sq. l. 73. *Δέκιος.* Cf. p. sq. l. 71. — *Βαίτης.* Mendosum utique est nomen *Βαίτης*, quod consentientibus libris editum erat. Neque vero *Βαίτης* scribentes cum Curione, qui *Betis* h. l. habet, multum profecimus: quandoquidem ad Lusitaniam *Bætis* nihil pertinet. Posse suspicari *Βαίτης* ex Strab. III. p. 151. C. ni ipsa illa lectio non solum dubitationi obnoxia, sed oppido improbata a doctis viris esset. *Ναίτης* vel *Ναίτης*, quod apud Strabonem ex Pto-

Pag. 186.

lemæo lib. II. c. 6. & Pomp. Mela III. 1. reponendum existimant, vereor ne a veltigiis scripturæ Βαίτης apud Nostrom nimis recedere videatur, ceterum satis commode hic legetur. Conf. ad p. 187, 75.

L. 59. μεδιπλάμεινους. „Non dubito, quin scribendum sit μεδιπλάμεινους.” H. STEPHANUS. Mihi vero etiam atque etiam dubitare liceat, imo pernegare. Sicut concinne utique de Phamæa, Afrorum præfecto equitum, Pun. 444, 5. dicit, ἐφίπλωτο ἐξ ἀθανεῦς, ὥς τις αἰετὸς, καὶ λυμνηόμενος ἀπὸ πῦρός: sic non minus commode nunc prædonum manus ἐξέως μεδιπλάμεινους ait, *velociter avolare, ex loco in locum transvolare solitos*. Et verbum hoc μεδιπλάμαι, licet in Thesaurο Gr. Ling. locum ei nullum dederit Stephanus, negari tamen non potest esse analogia comprobatum.

Pag. 187.

L. 68. εἰσὶ δὲ ὄθι. Prætulerim εἰσὶ δὲ ὄλ. Sic pag. seq. l. 83 sq. εἰσὶ δὲ τινες τῶν πόλεων αὐτῶν &c.

CAP. LXXII. Lin. 71. τὸν Δόριον. „Ptolemæus hunc fluvium Δάριον, Strabo Δούριον appellat. Appiano semper Δόριος dicitur. Plinius etiam cum Strabone *Duriūm* nominat, eodemque fere modo quo Strabo describit.” AL. TOLLIVS, ex CASAUBONO, (ad Strab. III. p. 153. B.) *diffimulato auctoris nomine*. L. 72. ἐνδιδόντων scripsi cum Vat. A. & Med. — Pro αὐτῶν ex cod. Vat. A. repositum αὐτῶς malim. Conf. ad p. 47, 36. & ad p. 63, 83.

L. 73. ἐπὶ Λυθῆν μετῆει. „Fallitur Appianus, qui cum reperisset hunc fluvium Λυθῆς appellari secundo casu, rectum inde finxit ἐ Λυθῆς, quod non debuit. Quare legendum hoc loco ἐπὶ Λυθῆς μετῆει. Non enim ἐ Λυθῆ, sed ἐ τῆς Λυθῆς dicitur: quemadmodum etiam idem fluvius Latinis scriptoribus non *Oblivio*, sed *Oblivionis* fluvius, appellabatur. Pomponius Mela: [III. 1.] *Et cui Oblivionis cognomen est Limia*. Plinius: [IV. 22, 35.] *Æmīnius, quem alibi quidam intelligunt & Limæam vocant, Oblivionis antiquitus dictus*. Hinc recte Vir Magnus ad Strabonem in Epit. Livii LV. ubi vulgo *fluvium Oblivionem* edunt, *fluvium Oblivionis* edendum observavit.” AL. TOLLIVS, ex CASAUBONO (ad Strab. III. 153. C.)

disſimulato rurfus nomine Auctoris, cui tota hæc Adnotatio accepta referenda erat. Lectioni tamen *Λιβύη* apud Appianum, & *Oblivionem* apud Livium, favere videri poteſt id quod eod. loc. apud Strabonem legimus, οἱ δὲ Βελιῶνα καλοῦσι: in quo nimirum nomine haud obſcure latinum nomen *Oblivionem* Græcis elementis expreſſum, *Οβελιουῶνα*, latere recte judicarunt viri eruditi.

L. 75. μέγχι Νίμιοις. Quum apud Strabonem III. 153. D. legamus, Μίνιον fluvium fuiſſe τῆς Βρούτου ſτρατιῆς ὄρεν; videri poteſt, cum Freinſhemio Suppl. Liv. LV. 32, conſentiente etiam ad eadem verba Caſaubono, *Minius* h. l. apud Appianum intelligendus, adeoque Μίνιον pro Νίμιος reponendum. Cum quo convenit, quod & apud Strabonem & apud Ptolemæum lib. II. c. 6. Lethæo fluvio, quem *Limium* vel *Limiam* Ptolem. vocat, (nam ex ſecundo caſu Λιμίου, quo ille utitur, non adparet, utrum ὁ Λίμιος, an ὁ Λιμίας, primum caſum fecerit) *Minius* ſuccedit. Apud Appianum tamen hoc incommode accidit, quod iſta ratione in nomine fluminis huius, de quo quærimus, non ſolum literæ ν & μ tranſponendæ, ſed & terminatio ιος in ίον foret mutanda. Et rurfus apud Strabonem conturbavit pauliſper Caſaubonum hæc difficultas, quod ibi Βαίνις (quem in Ναϊῶν mutandum, & Νηῶν Ptolemæi intelligendum eſſe, cum magna veri ſpecie cenſuit) *idem eſſe cum Minio* dicatur; quum contra Ptolemæus in illa ora primum *Nebin* fluvium, tum *Limium* ſuum vel *Limiam*, deinde *Minium* poſuerit. Itaque ad illa apud Strabonem verba, Βαίνις, οἱ δὲ Μίνιον φασί, viciffim idem Vir doctus ait, ſuſpicari aliquem poſſe, pro Μίνια apud Strab. ex Appiano Νίμιον vel Νίμιν eſſe reponendum. At vero ſic haberemus fluvium, Ptolemæo & Melæ, qui diligenter illarum orarum fluvios notarunt, incognitum, quem eundem tamen Strabo l. c. πολὺ μέγιστον perhibuiſſet τῶν ἐς Αὐſτανίαν ποταμῶν. Quare in tanta ſcriptorum inconfantia nihil affirmari poſſe profeſſus tandem Caſaubonus eſt. Neque vero mihi id ego datum puto, ut has diſpellere valeam tenebras. Erratū jam olim & in inclytis oræ illius annibus, ac præſertim in fluminis ejus

Pag. 187.

qui *Oblivionis* dicitur situ & a *Minio* distantia, diserte Plinius monuit IV. 22. 35. Et quod apud Strabonem de *Bani* (vel *Nabi* potius) ac de *Minio* legimus, id fortasse in eandem fere sententiam fuerit interpretandum: ut non tam dicat, *Nabin eundem fluvium ab aliis Minium nominari*, quam de *diffensione* potius *Scriptorum* moneat, quorum *alii post Leuthaum fluvium Nabin ponant*, (qui nimirum ab aliis rectius ante illum ponitur) *alii continuo Minium*. Jam vero illud quod apud Appianum est, *μὴχι Νίμιος*, præsertim si Curionis lectionem conferamus, qui *β* pro *μ* legit, proxime ad *Νήμιος* vel *Ναίμιος* videtur accedere; ut Appianus adeo videri possit aliquem ex illis Auctoribus secutus, qui proxime post *Oblivionis* fluvium non *Minium*, sed *Nebin* vel *Nabin*, posuerit. Eaque ratione firmari quodammodo suspicio poterit, pro *Βαίτις* etiam pag. præc. *Ναίτις* fortasse scriptum reliquisse Appianum. (In Notis textui ad hunc loc. in quo versamur subjectis, *Nibenem* scribere ex Curionis versione, non *Nibenum*, debueram.)

Pag. 188.

L. 80. „Scribo ὅσαι δὲ ἀπήγοντο, vel, ὅσαι δὲ καὶ ἀπήγοντο. Partic. autem ἀφέντες quamvis ferri possit, structuræ tamen ἀκολουθία magis poscebat ἀφείς.” H. STEPHANUS. Anacolutha ejusmodi Appiano, optimorum *Scriptorum* exemplo, familiaria. κατήγοντο: an e montibus in planitiem raptæ? an navibus captivæ abductæ? An potius, in oppida, quæ ab illis desertæ fuerant, *reduellæ*?

CAP. LXXIII. Lin. 87. Ταλάβριγα. „Secundus habet *Labricam urbem*: sed hanc appellationem ex mendo ortam esse existimo. At paulo post pro Ταλαβρίγων dicit *oppidanos*.” H. STEPHANUS. Etiam Vat. A. τὰ λαβρίγων, & mox idem cum Med. & Vat. τῶν τε λαβρίγων. Notum verum urbis nomen ex Plinio, Ptolemæo, Antonino.

Pag. 189.

L. 2. ἰς τὴν Οὐριάτθου γραφὴν. „Legendum puto τὴν περὶ Οὐριάτθου.” H. STEPH. ad edit. 1. Supra (p. 180, 58.) dixerat μετὰ Οὐριάτθου, pro μετὰ τὴν περὶ Οὐριάτθου λόγον.

L. 3. „Male Cælius Secundus separat a præcedentibus ista, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ τὸν ἐκείνου ξύλον ὑπὸ ληστ. &c. Ita

enim ille: *hæc ego omnia in Viriati historia explicavi. Iisdem temporibus ejus exemplum alii quoque secuti, ejusmodi latrocinia exercere cæperant.* Atqui Appianus latrocinia illa jam descripsit, non autem describere nunc incipit. Descripsit (inquam) ab illo paginæ 294. loco, circa finem, καὶ ἄλλων τῶν ἔργων Οὐρίκτιθου; &c. Sed nec stare potest illa orationis structura, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ τὸν ἐκείνου ζῆλον ὑπὸ ληστῆριων ἄλλων ἀρξάμενα γίνεσθαι, si hæc a præcedentibus separentur: sed dicendum fuerit, ἐν τῷ αὐτῷ χρ. διὰ τὸν ἐκείνου ζῆλον ὑπὸ ληστῆριων ἄλλων ἄλλα ἤρξατο γίνεσθαι. At quam bene verba quæ habet nostra editio, cum illis præcedentibus cohæreant, ostendit Beraldi interpretatio. Observa autem & hic dici συνήγαγον: de quo vide annot. quandam in principium paginæ 290. [176, 87.]” H. STEPHANUS.

CAP. LXXIV. Conf. notata ad init. cap. LXXI. Eodem anno hæc gesta sunt, quo illa quæ cap. LXXI-LXXIII. tradita sunt, Consule etiamnum Cæpione: vid. Valer. Max. IX. 6. 3.

L. 10. ὀλιγοῦπνότητος. „Mire hoc dicitur, labores Viriato causam exigui somni fuisse: quum videamus contra, laborem & lassitudinem somnum conciliare. Unde etiam dicit quidam apud Terentium, in Eunuchis: *Opus faciam, ut defatiger usque; ingratis ut dormiam.* Hinc (opinor) factum est ut Secundus, tanquam paulo aliam lectionem sequens, verterit, *Fuit Viriatus somni, etiam post magnos labores, paucissimi.* Sed male omittit hæc verba, διὰ φροντίδα. Scimus enim, hæc veram & præcipuam ὀλιγοῦπνότητος causam continere.” H. STEPHANUS.

L. 13 sq. „Pro his, ὧ δὲ καὶ τότε ἔδει, habet Beraldi interpretatio, *hoc more & hac libertate accessus*: sed malim, *hac consueta libertate accessus*: vel, *hac libertate accessus, quæ recepta more erat.* Verum ne hoc quidem tam apud hunc quam apud alterum interpretem proba, quod particip. φυλάττετε sequentibus jungunt: non animadvertentes, fuisse dicendum, φυλάττετε αὐτὸν ἀρχόμενον ὕπνου, ad significandum, *observato primo ejus somno*, ut Ber. vertit: sive, *primamque somni horam observassent*, ut Cælius red-

Pag. 189.

Pag. 190.

Pag. 186.

lemæo lib. II. c. 6. & Pomp. Mela III. 1. reponendum existimant, vereor ne a veltigiis scripturæ Βαίτης apud Nostrum nimis recedere videatur, ceterum satis commode hic legetur. Conf. ad p. 187, 75.

L. 59. μεθίσταμένους. „Non dubito, quin scribendum sit μεθίσταμένους.” H. STEPHANUS. Mihi vero etiam atque etiam dubitare liceat, imo pernegare. Sicut concinne utique de Phamæa, Afrorum præfecto equitum, Pun. 444, 5. dicit, ἐφίπλετο ἐξ ἀφανούς, ὥς τις αἰετός, καὶ λυμνηόμενος ἀπαπῆδα: sic non minus commode nunc prædonum manus ὁξέως μεθίσταμένους ait, *velociter avolare, ex loco in locum transvolare solitos*. Et verbum hoc μεθίσταμαι, licet in Thesauro Gr. Ling. locum ei nullum dederit Stephanus, negari tamen non potest esse analogia comprobatum.

Pag. 187.

L. 68. εἰσὶ δὲ ὄθι. Prætulerim εἰσὶ δὲ ὄλ. Sic pag. seq. L. 83 sq. εἰσὶ δὲ τινες τῶν πόλεων αἱ & c.

CAP. LXXII. Lin. 71. τὸν Δόριον. „Ptolemæus hunc fluvium Δάριον, Strabo Δούριον appellat. Appiano semper Δόριος dicitur. Plinius etiam cum Strabone *Durium* nominat, eodemque fere modo quo Strabo describit.” AL. TOLLIVS, ex CASAUBONO, (ad Strab. III. p. 153. B.) *diffimulato auctoris nomine*. L. 72. ἐνδιδόντων scripsi cum Vat. A. & Med. — Pro αὐτοῦς ex cod. Vat. A. repositum αὐτῶς malim. Conf. ad p. 47, 36. & ad p. 63, 83.

L. 73. ἐπὶ Λαθῆν μετῆι. „Fallitur Appianus, qui cum reperisset hunc fluvium Λαθῆς appellari secundo casu, rectum inde finxit ἡ Λαθῆς, quod non debuit. Quare legendum hoc loco ἐπὶ Λαθῆς μετῆι. Non enim ἡ Λαθῆ, sed ἡ τῆς Λαθῆς dicitur: quemadmodum etiam idem fluvius Latinis scriptoribus non *Oblivio*, sed *Oblivionis* fluvius, appellabatur. Pomponius Mela: [III. 1.] *Et cui Oblivionis cognomen est Limia*. Plinius: [IV. 22, 35.] *Æminius, quem alibi quidam intelligunt Ἐσ Limæam vocant, Oblivionis antiquitus dictus*. Hinc recte Vir Magnus ad Strabonem in Epit. Livii LV. ubi vulgo *fluvium Oblivionem* edunt, *fluvium Oblivionis* edendum observavit.” AL. TOLLIVS, ex CASAUBONO (ad Strab. III. 153. C.)

diffimulato rursus nomine Auctoris, cui tota hæc Adnotatio accepta referenda erat. Lectioni tamen *Αἰθρῆν* apud Appianum, & *Oblivionem* apud Livium, favere videri potest id quod eod. loc. apud Strabonem legimus, οἱ δὲ Βελιῶνα καλοῦσι: in quo nimirum nomine haud obscure latinum nomen *Oblivionem* Græcis elementis expressum, Οβελιουῶνα, latere recte judicarunt viri eruditi.

L. 75. μέχρι Νίμιος. Quum apud Strabonem III. 153. D. legamus, Μίνιον fluvium fuisse τῆς Βρούτου στρατείας ὄρεν; videri potest, cum Freinshemio Suppl. Liv. LV. 32, consentiente etiam ad eadem verba Casaubono, *Minus* h. l. apud Appianum intelligendus, adeoque Μίνιον pro Νίμιος reponendum. Cum quo convenit, quod & apud Strabonem & apud Ptolemæum lib. II. c. 6. Lethæo fluvio, quem *Limium* vel *Limiam* Ptolæm. vocat, (nam ex secundo casu Λιμίου, quo ille utitur, non adparet, utrum ὁ Λίμιος, an ὁ Λιμίας, primum casum fecerit) *Minus* succedit. Apud Appianum tamen hoc incommode accidit, quod ista ratione in nomine fluminis hujus, de quo quærimus, non solum literæ ρ & μ transponendæ, sed & terminatio ιος in ίου foret mutanda. Et rursus apud Strabonem conturbavit paulisper Casaubonum hæc difficultas, quod ibi Βαῖνις (quem in Ναῖον mutandum, & Νῆον Ptolemæi intelligendum esse, cum magna veri specie censuit) *idem esse cum Minio* dicatur; quum contra Ptolemæus in illa ora primum *Nebin* fluvium, tum *Limium* suum vel *Limiam*, deinde *Minium* posuerit. Itaque ad illa apud Strabonem verba, Βαῖνις, οἱ δὲ Μίνιον φασί, vicissim idem Vir doctus ait, *suspicari aliquem posse, pro Μίνιον apud Strab. ex Appiano Νίμιον vel Νίμιν esse reponendum.* At vero sic haberemus fluvium, Ptolemæo & Melæ, qui diligenter illarum orarum fluvios notarunt, incognitum, quem eundem tamen Strabo l. c. πάλυ μέγιστον perhibuisset τῶν ἐς Λυσιτανίαν ποταμῶν. Quare in tanta scriptorum inconstantia nihil affirmari posse professus tandem Casaubonus est. Neque vero mihi id ego datum puto, ut has dispellere valeam tenebras. Erratum jam olim & in inclytis oræ illius annibus, ac præsertim in fluminis ejus

Pag. 187.

qui *Oblivionis* dicitur situ & a *Minio* distantia, diserte Plinius monuit IV. 22. 35. Et quod apud Strabonem de *Bani* (vel *Nabi* potius) ac de *Minio* legimus, id fortasse in eandem fere sententiam fuerit interpretandum: ut non tam dicat, *Nabin eundem fluvium ab aliis Minium nominari*, quam de *diffensione* potius *Scriptorum* moneat, quorum alii post *Letheum fluvium Nabin* ponant, (qui nimirum ab aliis rectius ante illum ponitur) alii continuo *Minium*. Jam vero illud quod apud Appianum est, *μέχρι Νίμιος*, præsertim si Curionis lectionem conferamus, qui β pro μ legit, proxime ad *Νέμιος* vel *Ναίμιος* videtur accedere; ut Appianus adeo videri possit aliquem ex illis Auctoribus secutus, qui proxime post *Oblivionis* fluvium non *Minium*, sed *Nebin* vel *Nabin*, posuerit. Eaque ratione firmari quodammodo suspicio poterit, pro *Βαίτις* etiam pag. præc. *Ναίτις* fortasse scriptum reliquisse Appianum. (In Notis textui ad hunc loc. in quo versamur subjectis, *Nibenem* scribere ex Curionis versione, non *Nibenum*, debueram.)

Pag. 188.

L. 80. „Scribo ὅσαι δὲ ἀπήγοντο, vel, ὅσαι δὲ καὶ ἀπήγοντο. Partic. autem ἀφίεντες quamvis ferri possit, structuræ tamen ἀκολουθία magis poscebat ἀφίεις.” H. STEPHANUS. Anacolutha ejusmodi Appiano, optimorum Scriptorum exemplo, familiaria. κατήγοντο: an e montibus in planitiem raptæ? an navibus captivæ abductæ? An potius, in oppida, quæ ab illis desertæ fuerant, *reduῖα*?

CAP. LXXIII. Lin. 87. Ταλάρινα. „Secundus habet *Labricam urbem*: sed hanc appellationem ex mendo ortam esse existimo. At paulo post pro Ταλαρίων dicit *oppidanos*.” H. STEPHANUS. Etiam Vat. A. τὰ λάρινα, & mox idem cum Med. & Vat. τῶν τε λάριων. Notum verum urbis nomen ex Plinio, Ptolemæo, Antonino.

Pag. 189.

L. 2. εἰς τὴν Οὐριάτθου γραφὴν. „Legendum puto τὴν περὶ Οὐριάτθου.” H. STEPH. ad edit. 1. Supra (p. 180, 58.) dixerat μετὰ Οὐριάτθου, pro μετὰ τὴν περὶ Οὐριάτθου λόγον.

L. 3. „Male Cælius Secundus separat a præcedentibus ista, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ τὸν ἐκείνου ζῆλον ὑπὸ ληστ. &c. Ita

enim ille: *hæc ego omnia in Viriati historia explicavi. Iisdem temporibus ejus exemplum alii quoque secuti, ejusmodi latrocinia exercere cæperant.* Atqui Appianus latrocinia illa jam descripsit, non autem describere nunc incipit. Descripsit (inquam) ab illo paginæ 294. loco, circa finem, καὶ ζῆλον τῶν ἔργων Οὐρίκτου; &c. Sed nec stare potest illa orationis structura, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ τὸν ἐκείνου ζῆλον ὑπὸ ληστῆριων ἄλλων ἀρξάμενα γίνεσθαι, si hæc a præcedentibus separentur: sed dicendum fuerit, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ τὸν ἐκείνου ζῆλον ὑπὸ ληστῆριων ἄλλων ἄλλα ἤρξατο γίνεσθαι. At quam bene verba quæ habet nostra editio, cum illis præcedentibus cohæreant, ostendit Beraldi interpretatio. Observa autem & hic dici συνίσχον: de quo vide annot. quandam in principium paginæ 290. [176, 87.]” H. STEPHANUS.

CAP. LXXIV. Conf. notata ad init. cap. LXXI. Eodem anno hæc gesta sunt, quo illa quæ cap. LXXI-LXXIII. tradita sunt, Consule etiamnum Cæpione: vid. Valer. Max. IX. 6. 3.

L. 10. ἀλγοῦπνότητος. „Mire hoc dicitur, labores Viriato causam exigui somni fuisse: quum videamus contra, laborem & lassitudinem somnum conciliare. Unde etiam dicit quidam apud Terentium, in Eunuchis: *Opus faciam, ut defatiger usque; ingratis ut dormiam.* Hinc (opinor) factum est ut Secundus, tanquam paulo aliam lectionem sequens, verterit, *Fuit Viriatus somni, etiam post magnos labores, paucissimi.* Sed male omittit hæc verba, διὰ φρενιδα. Scimus enim, hæc veram & præcipuam ἀλγοῦπνίας causam continere.” H. STEPHANUS.

L. 13 sq. „Pro his, ὧν δὲ καὶ τότε ἔδει, habet Beraldi *pag. 190.* interpretatio, *hoc more ἔσ' hac libertate accessus*: sed malim, *hac consueta libertate accessus*: vel, *hac libertate accessus, quæ recepta more erat.* Verum ne hoc quidem tam apud hunc quam apud alterum interpretem proba, quod particip. φυλάξαντες sequentibus jungunt; non animadvertentes, fuisse dicendum, φυλάξαντες αὐτὸν ἀρχόμενον ὕπνου, ad significandum, *observato primo ejus somno*, ut Ber. vertit: sive, *primamque somni horam observassent*, ut Cælius red-

Pag. 190.

dit. Cum præcedentibus igitur debet jungi hoc φυλάττοντες, & intelligi, quàm hic libere illum adeundi mos occasionem præbuissef imminendi illius neci, (ut ab Ovidio dicitur imminere exitio alicujus) sub primum ejus somnum esse ingressos." H. STEPHANUS.

L. 21. „Assentior Beraldo, vertenti θεραπευτῆρες, *clientes*: potius quam Cælio, qui reddit *amici*. Neque enim temere usus est voce θεραπευτῆρες, non autem voce φίλοι. Sed quid si ne *clientes* quidem, verum *famulos* aut *ministros* interpretemur? Videmus certe, quos Romani *clientes* vocabant, dictos πελάτας, pag. 301. ubi illis adjunguntur φίλοι." H. STEPHANUS.

Pag. 191.

CAP. LXXV. Lin. 32 sq. ἐν κύκλῳ --- βαρβαρικῶς ἐπῆνουν. Beraldu, non male fortasse, *barbarico more Viriatum celebrabant*. „Cur βαρβαρικῶς ἐπῆνουν intelligemus potius, quam hoc adverbium præcedentibus jungemus? Comperi certe mihi assentiri Secundum; quippe qui ita locum hunc vertit, *Ac tam peditum quam equitum turma barbarorum more circumiurantes, eum laudibus in cælum interea tollebant*." H. STEPHANUS.

L. 34. ἀμφ' αὐτό. Sic Vat. A. & Med. referentes ad τὸ πῦρ.

Ibid. sq. αἰγῶνα μονομάχων. „Non solum recte, sed eleganter etiam & breviter Beraldu, *Perañto funere gladiatorum munus editum*. Nisi quod omittit ἐπὶ τοῦ τάφου. At Secundus hæc quidem verba non omittit, verum, tanquam suam interpretationem ad augendum Viriati honorem accommodans, non *aliquot paria gladiatorum*, sed *multa* dicit. Ita enim totum hunc locum interpretatur: *Postremo, igni extruñto, exequiisque omnibus finitis, in ejus honorem decreverunt ut supra ejus sepulcrum multa gladiatorum paria dimicarent*. Atqui hæc multitudo quomodo ex illis verbis, αἰγῶνα μονομάχων ἀνδρῶν ἤγαγον, colligi potest? Sic certe in fine pag. proxime præcedentis, ἐπῆνουν non simpliciter vertit, *laudabant*, sed, *laudibus in cælum tollebant*." H. STEPH. — *Ducentu gladiatorum paria* in exequiis Viriathi ad tumu-

lum ejus depugnasse, auctor est Diodor. Sic. in Exc. Valef. p. 360. T. II. opp. p. 597.

Pag. 191.

L. 37. „Male Cælius hæc verba, ὡς ἐν βαρβάρους, vertit, *quamvis barbarus fuit*; at Berald. recte, *ut inter barbaros*. Ad vocem autem ἀρχικώτατος quod attinet, miror cur idem Cælius pro ea dixerit potius, *in gubernando peritissimus*, quam *gubernandi peritissimus*, aut *imperandi*. Alioqui magis placet hæc interpretatio, quam illa Beraldi, *imperio dignissimus*. Non minus tamen quam Cæliana placeret hæc, *Natura ad imperandum aptissimus*; vel, *Cui natura erat ad imperandum aptissima*” H. STEPHAN.

Ibid. sq. „Miror quomodo Cælius hæc Appiani de Viriato verba, φιλοκινδυνέτατος δὲ ἐς ἅπαντα πρὸς ἀπάντων putaverit posse hanc suam interpretationem admittere, *In periculis cautissimus, & præter cæteros in contemnendis confidens*. Appianum certe longe aliis ad hæc significanda uti verbis oportuisset. At Beraldus recte quidem vertit, *In adeundis periculis nulli posterior*; (id enim sonant istæ voces Græcæ, φιλοκινδυνέτατος πρὸς ἀπάντων) sed non simpliciter *periculis dicendum fuit*, verum, *quibuslibet periculis: vel periculis omne genus*; quum scriptum sit non solum φιλοκινδυνέτατος πρὸς ἀπάντων, verum etiam ἐς ἅπαντα. Sic autem de ejus exercitu dicitur paulo post, ἐς τοὺς κινδύνους ἐξυτάτος.” H. STEPHANUS.

L. 38. ἰσομοιρότατος ἐν τοῖς κέρδεσιν. Æquabilem prædæ partitionem, qua uti consueverat Viriathus, laudavit Cicero de Offic. II. 11. & Diodor. Sic. in Excerpt. Peiresc. p. 346. & 360. ubi simul reliquas viri virtutes, fortitudinem, prudentiam, sobrietatem, vigilantiam, celebrat: sobrietatem & fidem rursus, ibid. p. 353. (Opp. Diodor. T. II. p. 594. & p. 597.) Adde Eclogam V. ex libro Diod. XXXII. T. II. Opp. p. 523 sq.

L. 42. ἔτιςιν ἐκ τῷ τοῦδε τοῦ πολέμου. Vide notata ad p. 176, 84.

L. 44. Τάγταλον. Ταύταμον vocat Diodor. Sic. (Ecl. V. ex libr. XXXII. T. II. opp. pag. 524.) quod ad lectionem cod. Pag. 192.

Pag. 192.

Vat. A. propius accedit. L. 45. Ζάκανθαν. *Novam Carthaginem* dicit; de quo errore Nostri vid. ad p. 115, 28.

L. 46. ἔκλινεν. „Μάlim ἀνέκλινεν.” H. STEPH. Supra (p. 115, 30) ὥκισεν αὐτῷ dixerat.

CAP. LXXVI. Lin. 54. Ἐπάνεισι δ' ἐς τὴν Οὐακκαίων καὶ Νομαντίνων πόλιν. *Belli Numantini* originem supra exposuerat, cap. 66. ejusque historiam in hunc locum se dilaturum erat professus. Ibi autem *Arvacos* cum vicinis *Bellis Titthisque*, non *Vaccaos*, a Viriatho ad defectionem concitatos fuisse dixerat; & *Numantiam* haud obscure *Arvacorum*, non *Vaccaorum*, esse urbem significaverat, quod jam ante (cap. XLVI.) diserte satis ac manifeste, consentientibus scriptoribus omnibus, docuerat. Rursusque in hujus belli Numantini historia, pacatos tunc temporis fuisse *Vaccaos* & constantes in fide Romanorum satis declarat cap. LXXX. Quæ causæ dubitare me non sinunt, Ἀροακῶν h. l. & mox lin. 57. Ἀροακούς, non Οὐακκαίων, Οὐακκαίους, scripsisse Apianum. Idem pronus librariorum lapsus recurrit infra, cap. XCIX. p. 223, 79. ubi veræ scripturæ vestigia quodammodo servavit Med. & exemplar Cæl. Curionis. Ceterum de Bello Numantino conferri poterunt Scriptores, quorum nomina locaque huc spectantia indicarunt Camers & Freinshemius ad *Florum* II. 18.

L. 56. Κακίλιος Μέτρεος. Q. *Cacilius Metellus Macedonicus*, Consul A. U. 611. De hujus rebus in Hispania gestis vide Freinsh. Suppl. Liv. LIII. & Pigh. T. II. p. 470. & 478 sq. auctoresque ibi citatos. Hunc, *Consulem prius, deinde pro consule*, adeoque per biennium, præfuisse Hispaniæ diserte Valerius Max. docet IX. 3. 7. L. 57. μετὰ πλείονος στρατοῦ, cum *consulari*, puta, exercitu. Ibid. Οὐακκαίους μὲν ἔχειν ὥσπερ. Vide ad. lin. 54. *Arbacos* vel *Arbachos*, i. e. *Arvacos*, in *Hispania Metellum domuisse* scribit Auctor de Vir. Illustr. c. 61. (aliis 65.)

Pag. 193.

L. 59. „Etiam hic inter ista verba, Τερμαντία δ' αὐτῷ καὶ Νομ. &c. & illa quæ proxime præcedunt, (id est, Latina quæ illis respondent) Asterischi posita est nota à Secundo.

Legimus enim apud eum: *Cacilius Metellus Roma cum majoribus copiis missus Vacceos celeriter vicit: qua de re animi caterorum consternati fuerant, * Restabant adhuc Termantia & Numantia, in loco prærupcto & duobus fluminibus seorsum sita. &c.* Appianum tamen non aliter hunc locum, quam ut hic legitur, scriptum reliquisse existimo: præsertim quum præcedere videamus μὲν, post Οὐακκαίους, at illi reddi & post Τερμαντία. Sed hæc διερχομένων ἱματίων, (pro quibus habet Beraldus, quippe quos metentes ex improvviso adoratus erat) in Secundi interpretatione desiderari videmus." H. STEPHANUS. Quam Τερμαντίαν h. l. dicit, eadem est quam infra (p. 223, 80.) alia nominis terminatione Τερμαντιά vocat. Nam ista terminationis diversitas non satis idonea causa videtur, cur cum Cellario Geogr. Ant. p. 119. dubitemus, pro una eademque urbe habere. Ptolemæo Τέρμες, Plinio *Termes*, in Arevacis. Cives, Appiano Τερμαντίαι: Livio & Tacito *Termesini*: (Liv. Epit. LIV. Tac. Annal. IV. 45.) Diodoro Siculo Τερμάνσιοι; sic enim ibi, non Τερμάνσιοι, legendum esse, videbimus infra ad pag. 223. l. 80. Conf. mox p. 194, 79.

L. 60. πανταμοῖς δύο. Horum alter *Durius*: cf. cap. 91.

L. 62. στήλων. „ Quum Ber. στήλας exponat *repagula*, Sec. columnas transversas dixit: ac paulo post, ligna & columnas transversas." H. STEPH.

L. 66sq. Κοῖντῳ Πιμπηῖῳ Αὐλῳ. Q. Pompejus, Cos. A. U. 613, Metello proconsuli ad bellum Numant. successit. Idem, ex libratorum errore, Maximi Serviliani successor perhibetur supra c. 68. ubi vide Notata ad p. 184, 14. & conf. quæ ad pag. 180, 60. monuimus. Non vero *Aulo* nomen erat illi Pompejo, sed *filius* hic *Auli* fuit: unde τῷ Αὐλῳ scripsisse Appianum suspicari possis. Sed fortasse in his ipse etiam Auctor non summam curam adhibuit; quod Græcis interdum accidisse Scriptoribus, qui Romanas historias perscripserunt, non admodum mirum esse debet. Sic fere Æmiliani filium, & apud Nostrium, & plus semel apud Strabonem, ipsum *Æmilianum* adpellatum vidimus in Epit. rer. Gall. p. 73, 39. &

Pag. 193.

Adnot. ad eum loc. Quod autem de exercitu *ἔ* numeroſo *ἔ* bene exercitato dicit, quem Metellus ſucceſſori Pompejo tradiderit, ægre conciliari poterunt cum eis, quæ de eodem Metello, invidia & odio Pompeji exercitum ſuum ante adventum ſucceſſoris modis omnibus minvente, Valerius Max. tradit IX. 3. 7.

L. 69. „Etiam hic inter γεγενησμένους & ὁ δὲ Πομπήιος, (id eſt, verba Latina quæ his Græcis reſpondent) eandem illam Aſterifci notam apud Secundum habemus. Hæc enim ejus interpretatio hujus loci: *Metellus ad hyemis finem Q. Metello Aulo ſucceſſori ſuo exercitum tradidit; in quo peditem xxx. m. equitum ii. m. bene exercitatorum ἔ peritorum militum fuere.* * *Quum autem Pompejus caſtra ad Numantiam haberet, indeque in quendam locum iviſſet, Numantini &c.* Non minus autem de hoc loco quam de præcedentibus ἐπίχω, cur Secundus lacunam in eo eſſe ſuſpicatus ſit.” H. STEPHANUS.

L. 70 ſq. ἰππίας αὐτοῦ μεταδίοντας αὐτὸν. Sec. Curio: *equitatumque ejus ad eum accurrentem.* Mihi laborare utique hic locus videtur: certum tamen remedium non expedio. Duo verba μεταδίοντα & διαδίοντα inter ſe permutata videbimus Civ. II. p. 289, 39.

L. 74. καὶ φάραγξιν ὁ Πομπήιος. . . „Tanquam longe aliam ſelectionem ſequens Secundus, & inter φάραγξιν & ὁ Πομπήιος aliquot verba interjiciens, ita totum hunc locum vertit: *Hostes in campum ſcendentes, eum adoriebantur: mox, tanquam metuentes, rurſum ſeſe in collem retrahebant: quoad eos in ea loca ubi duſtæ ſoffæ erant, ἔ ligna ἔ columna tranſverſa diſpoſita, pertraherent. Ita Pompejus in his excuſſionibus ἔ velitationibus, quum ſe ab iis qui numero inferiores erant, ſuperari cerneret, copias Termantiam verſus, (ibi fore rem faciliorem ratus) convertit.*” H. STEPHANUS. Sic defectum, qui h. l. in Græcis eſt, bene, ſive ex exemplari ſuo, (quod quidem ægre mihi perſuadeo, quoniam ex noſtrorum codicum nullo quidquam ad h. l. adnotatum in ſchedis reperio,) ſive ex ingenio, ſupplevit hic interpres.

CAP. LXXVII.

CAP. LXXVII. Lin. 79. ἡ Τερμαντιῶν. Apud Livium, Epit. LIV. *subegisse Termeſtinos Pompejus traditur*. Sed diutius Pag. 194 *Termantinos* (vel *Termeſtinos*) æque ac Numantinos bellum cum Romanis protraxiſſe conſentit cum Appiano Diodorus Sic. Legat. XXX. De nomine paulo ante dictum eſt. Sicut autem cod. Med. h. l. Τερμαντιῶς habet, ſic urbis nomen infra (p. 223, 80.) *Termentum* ſcripſit Sec. Curio.

L. 86. πολλῶν Μελίας. Apud Diodorum, ubi eadem res vel ſimillima traditur, (Exc. Valeſ. p. 358. T. II. opp. p. 596.) Λαγνὶ nomen oppidi legitur.

L. 92. „Pro his, τοσούτον δὲ ἦν φρόνηματος ἐν τοῖς ληστῇς, Pag. 195 Ber. recte, *tanti ſpiritus in latronibus fuere*: (ac potuiſſet etiam dicere, *tam magnifice de ſe ſentiebant*) at Sec. minus proprie, *tanta erat in latronibus virtus*. Neque tamen negaverim, tam elatos ſpiritus ex virtute, id eſt, e fortitudine, ortum habere. Eſt autem valde memorabile quod de his latronibus ſeu prædonibus ab Appiano hic ſcribitur.”

H. STEPHAN.

CAP. LXXVIII. Lin. 1. „Pro τοὺς ἔχοντες ἡνώχλου, Secundus, libertate utens, dictæ, *jacula ſpiculaque intorquentes, eos ne flumen averterent impediabant*.” H. STEPH.

L. 8. τότε Πομπηῖν ſύμβουλοι παρῆσαν. Vix dubitandum puto, quin τῷ τε ſcripſerit Appianus. Sic apte ſibi reſpondent duo membra, τῷ τε Πομπηῖν ſύμβουλοι παρῆσαν, καὶ τοῖς στρατιώταις διάδοχοι. „Pro his, Πομπηῖν ſύμβουλοι παρῆσαν, habet interpretatio Secundi, *Pompejum viri ſenatorii aliquot, ut cum conſilio juvarent, convenerunt*. An autem in alio exemplari vocem etiam quæ viros ſenatorios ſignificaret, invenerit, an eam de ſuo (quod facilius credo) addiderit, an vocabuli ſύμβουλοι ſignificationem tam late patere exiſtimaverit, aliis conjiciendum relinquo. Vide autem & inter eas quæ ſequuntur hanc in paginam annotationes, eam quæ ab hac eſt quarta. [ad pag. 196, 25.]” H. STEPHAN.

— Quos ſυμβούλους percommode vocat Appianus, hos Livius pluribus verbis *legatos* dicere ſolet *a ſenatu miſſos quorum ex conſilio imperatores decernerent vel componerent*

Vol. III.

V

Pag. 195.

res. Vide Appian. Pun. 341, 34. coll. Liv. XXX. 43. Maced. 514, 49. coll. Liv. XXXIII. 24. Hos decem numero plerumque missos legimus: neque dubium est quin ex *senatorio* fuerint ordine; (conf. Nostrium infra, cap. 99. ineunte:) imo ex consularibus & prætoriis viris major numerus nominari solebat. Cf. Liv. XXXVII. 55. & XLV. 17.

Pag. 196.

L. 12 sq. ἐπιγόμενος τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν. „Si Appianus hoc loquendi genere usus est, illi excidisse est verisimile. Non enim aliquis vult recuperare τὴν αἰσχύνην, sed contra τὴν δόξαν, sive τὴν εὐκλειαν, aut quocunque quis synonymo accusativo uti velit. An potius dicemus ἀναλαβεῖν novum quendam usum habere? Non immerito igitur suspecta cuiuspiam fuerit vox ista ἀναλαβεῖν. Si epim ἀναλαβεῖν est *Recuperare*, (ut certe passim id sonare videmus) quale hoc erit, Pompejum dici *voluisse recuperare ignominiam*? sive *recuperare dedecus*? Videndum igitur an mutari possit in ἀναλύναι: etiam si αἰσχύνην διαλύειν existimarim magis posse dici. Beraldus, *Maculam eluere*: at Sec. αἰσχύνην vertens in vocem contrariæ significationis, videlicet δόξαν, aut aliam huiusmodi, reddit, *Existimationis recuperanda gratia*.” H. STEPHANUS. Ut hic τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν, sic haud ita multo ante (eodem hoc Libro p. 178, 17 sq.) τὸ πταῖσμα ἀναλαβεῖν dixerat, & Samn. 54, 46. τὴν συμφορὰν ἀνέλαβον. Plane autem immerito sollicitari apud Appianum usum hunc verbi ἀναλαβεῖν, monuit Wesseling. ad Diodor. XIII. 87. T. I. p. 611, præter exempla quæ apud Diodorum occurrunt, alia ex Euripide & Plutarcho adferens, quibus facile plura adjici poterant. Non recordatus est Stephanus, dum hæc scribebat, eorum quæ in Thef. Græc. Ling. T. II. col. 560. E. F. ex Demosthene & ex Sophocle de eodem verbi illius usu ipse adtulerat.

L. 16. κατὰ γαστέρα ἔκαμνον. Supra (p. 166, 10.) κατήγγυντο τὰς γαστέρας.

CAP. LXXIX. TOTUM hoc Caput, duabus extremis lineis exceptis, inter Excerpta de *Legationibus* legitur in cod. Bav. Sic autem ibi incipit illa Ecloga: Ὅτι ὁ Πομπηϊὸς τοσοῦτε συνεχεῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν Νωματίνων, εἰς τὰς πόλεις μετὰ τῶν

συμβούλων ἀνελεύγην. & sic porro, usque pag. 198, 51. γύτοναι αὐτῶν Λούσονας.

Pag. 196.

Lip. 24 sq. Quum vulgo abesset nomen κακοῖς; REISKIUS ad h. l. „ Post Pompeji nomen, ait, videtur ἐλατρώμασι deesse.”

L. 25. μετὰ τῶν συμβούλων. „ De Cæliana vocabuli σύμ-βουλοι interpretatione dictum a me paulo ante fuit: sed ne hic quidem istud de eo tacendum est, quum μετὰ τῶν συμβούλων vertendum simpliciter fuerit, *Una cum suis consiliariis*, eum, non minus novam quam audacem interpretationem nobis afferentem, reddere, *Senatorum consilio*: id est, de consilio senatorum; quod senatores hoc illi consilium darent. Cæterum ad quæstionem quod attinet paulo ante propositam de ejus interpretatione, qua hos συμβούλους facit *senatores*, seu viros senatorios, ego eum hoc de suo adjiciendi occasionem cepisse arbitror ex principio paginæ quæ proxime sequitur, [p. 197. extr. & sq.] ubi inter testes nominantur etiam quidam senatores.” H. STERN. Vide notata ad p. 195, 8.

L. 26. χιμαῶσων τὸ ἐπίλοιπον, sc. τῆς ἀρχῆς, quæ verba adjiciuntur pag. 203, 41. Sed cod. Bav. orationem hoc modo distinguit: χιμαῶσων τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ἔαρος, προσδεκῶν &c.

L. 40. Ποπιλλίου. Sic scriptum hoc nomen duplici λ, consentientibus libris, Epit. hist. Gall. p. 72, 22. & Syr. 636, 5. De qua scriptura vide Viros doctos ad Livium, locis a Drakenb. citatis ad XXVI. 6, 1. L. 44. ἤρνιτο. ἤρνιτο Bav.

Pag. 197.

L. 46. ἰππάρχους καὶ χιλιάρχους. Sic dedit Bav. & id in Vat. B. superscr. alteri lectioni a pr. manu. L. 51. Λούσονας. Iberi fluvii accolas: vid. cap. 42. L. 52. οὐδὲν αὖ ἐργασάμενος. Non modo nihil fecit M. Popillius: sed, Livium si audias, Epit. LV. a Numantinis cum exercitu fusus etiam fugatusque est. Conf. Frontin. Strateg. III. 17, 9.

Pag. 198.

L. 53. Ὀσίλιος. Quum nullus dissensus sit de illo gentili nomine Mancini; iniquus fuerit, qui mendosam lectionem Ἀτίλιος, quam libri nostri cum editis h. l. dabant, ab Appiani potius, quam a librarii alicujus, errore profectam contendat.

Pag. 198.

CAP. LXXX. Rursus totum fere hoc Caput, cum majori parte sequentis Capituli, *Excerptis de Legationibus* in Cod. Bav. insertum legitur, his verbis: Ὅτι Μαρκῖνος ὁ στρατηγός, πολλοὶς ἡγεταῖς ὑπὸ Νομαντινῶν, λόγου δὲ ψευδοῦς ἱμπεσσόντος, ὅτι Νομαντινῶς ἔρχονται βοηθοῦντες Κάνταβροι τε καὶ Βακκαῖοι, δέσας ἔφωγεν ἐς ἔρημον, τὸ Νοβαλίονος χαράκωμα &c. usque p. 200. lin. 92. ἐπίσπειλε τῇ βουλῇ.

Lin. 59. ἐς ἔρημον τὸ Νοβελ. „Distinguendum post ἔρημον, quum sequentia per appositionem dicantur. At Secundi parum circumspecta & hic est interpretatio: *Fugiens in castra deserta quondam Fulvii Nobilioris pervenit.*” H. STEPHAN.

Pag. 199.

L. 62. ἀποκλείειν. „Aptius futuro, ἀποκλείειν, jungetur participium ἀπειλούτων.” H. STEPH. L. 63 sq. „Ita, συνέθετο ἐπὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ Ῥωμαίοις καὶ Νομαντ. Beraldus quidem vertit, *Æquas pacis conditiones ἔσθ' Ῥομανίς ἔσθ' Νομαντίνις pepigit* (quas sermone vernaculo dicimus *conditions reciproques*) *seque sponsione obstrinxit.* At Secundus ita: *Amicitiam ἔσθ' σῆδος cum Νομαντίνις ἀγῶ σῆδερ ἔσθ' jure inter Romanos' atque ipsos jurejurando, hisque conditionibus se Νομαντίνις obstrinxit.* Quanto autem ut brevior, ita etiam aptior sit Beraldi interpretatio, lectori considerandum relinquo. Inclusit autem significationem verbi ὤμων illis verbis, *seque sponsione obstrinxit*: quod sponsioni jusjurandum interveniret. Videri autem queat deesse verbum post nomen *jurejurando*, apud Secundum.” H. STEPHANUS. Recte ἐπὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ redditur *aquis conditionibus*. Sic & pax illa ignominiosa cum Viriatho, de qua supra cap. 69. dictum est, *aquis conditionibus facta* dicitur in Epit. Liv. LIV. Græcam phrasin vide rursus p. 220, 32. conf. p. 26, 79.

L. 69. ἔσποντο. Passim hæc forma, poetis alias magis frequentata, apud Nostrum occurrit. L. 72. ἐξήσαν τινες ἐς τὰς στρατηγίας. „Foran μετήσαν τότε τὰς στρατηγίας.” REISKIUS. Quæ in parenthesi ponuntur, consulto omisit compiler Eclogarum de Legationibus. L. 73. Οὐακκαίων κατεψεύδετο. Vide p. præc. l. 56. & conf. notata ad p. 192, 54.

L. 75. Παλαιστίναν. Sic Bav. Vat. B. & Curio. Conf. ad pag. 167, 27. L. 77. καὶ Βρούτων ἔσθ. Cf. supra, cap. 71 sqq.— ἰφ' ἵστερὰ τῆς Ἰβηρίας, in alteram Hispaniæ provinciam, sc. Hispaniam ulteriorem. Sic pag. 180, 59. ἐπὶ Δάκτρια τῆς Ἰβηρίας dixerat, de eadem ulteriori Hispania loquens. L. 78. καὶ δευτέρῳ ὄντα εἰ. Socerum reddidit Beraldus; quem nescio cur deseruerim, & generum posuerim cum altero interprete. Notum est, utrumque, & Socerum & generum, isto vocabulo denotari, & præterea adfinem, i. e. uxoris fratrem vel vicissim sororis maritum. Quisnam ex his significationibus hujus sit loci, alii viderint. Freinshemius Suppl. Liv. LV. 27. quocum affinitatem contraxerat.

Pag. 199.

CAP. LXXXI. Lin. 80. „Ista, κατέλαβον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ Ρώμης πρόσθεν, & reliquum hujus periodi, apud Secundum ita cum proximè præcedentibus junguntur, ut unum idemque membrum utraque simul efficiant. Sic enim ille: *Quum autem Brutum generum suum in alias Hispaniæ oras misisset*, quo ἔσθ ipse ejus belli particeps fieret, duo legati Cinus & Cacilius Roma ad eos venerunt. Parvi tamen refert, orationis formam sic ab eo mutari: hoc non parvi fortasse, quum dicat Appianus, ἀπεσταλμένον, non, ὑπ' αὐτοῦ ἀπεσταλμένον, an licuerit illi sic interpretari, *quum autem Br. gen. f. in al. Hisp. oras misisset*. Sed quid hoc sibi vult, (nam hoc scire magni refert) quod Appianus se antea dixisse scribat, *Brutum in alteram Hispaniæ oram (seu partem) missum fuisse*, & tamen is locus, in quo istud ab eo dicitur, non compareat? Legimus enim in principio pag. 296. [p. 189, 1 sq.] τοσαύτῃ μὲν δὲ Βρούτος ἐργασάμενος εἰς Ρώμην ἀπῆλθε, & nulla illo a loco ad hunc usque, Bruti fit mentio. Verum illa Appiani verba, quibus id se jam dixisse scribit, a Secundo prætermittenda sunt: haud scio an consulto. Quod autem pro Κίνου habet Cinus, ex errore ortum videri potest.” H. STEPHANUS. Brutum in Lusitaniam, id vero est in ulteriorem Hispaniam, fuisse missum, satis diserte declaraverat Scriptor noster cap. 71.

Pag. 200.

Pag. 200.

L. 81. *ἐπίδοσαν*. Sic editum erat. In Notis textui subjectis, pro *ἐπιδωκαν* Edd. poni debebat *ἐπιδωκαν* Bav. L. 89. „Fortasse scripsit Appianus *ἐκ τοῦ πολέμου*.” H. STEPHAN.

L. 90 sq. *σχέδον Ἰβηρίας ὅλης διάλυσιν* ἔσθ'. „Non debuit omitti a nostro interprete [Beraldo, quem & nos h. l. incautus secuti sumus] particula *σχέδον*. Itaque apud eum scribe: *cuncta propemodum Hispania rebellaret*. Valde autem fallitur hic Secundus, qui dicit, Æmilium Romanos contempsisse tanquam metu id bellum relinquerent; (hæc enim sunt ejus verba: *Romanis, quasi metu id bellum relinquerent, contemptis, legatos re infecta dimisit*;) quum satis aperte dicat Appianus, *Æmilium cogitasse, periculum esse, ne tota ferme Hispania deficeret, si isti Romanos, tanquam sibi timentes, contemptui haberent*. Vide autem de hac interpretatione & annotationem quæ proxime sequitur. Ad vocem autem *διάλυσιν* quod attinet, in ea interpretanda Secundum potius, quam Beraldum, sequor: nam hic dicit, *ne tota Hispania rebellaret*: at ille, *ne tota ferme Hispania deficeret*. Est autem in defectione quædam *διάλυσιν* foederum. Alioqui, rebellare eos qui defecerunt, non ignoro.” H. STEPHANUS.

L. 92. „Vel ex his, *καὶ τὰδε αὐτὰ ἐπίστανται τῇ βουλῇ*, apparet quam inepta sit illa interpretatio cujus in proxime præcedente annotatione mentionem feci. Ad senatum enim scilicet hoc quoque scribebat Æmilius, se Romanos, tanquam sibi timentes, contemptui habere!” H. STEPHAN.

L. 94. *αὐτῷ σιτολογῶν*. „Videtur aut *αὐτῷ* aut *σιτολογῶν* mendosum esse. Fortasse etiam neutrum errore vacat.” H. STEPH. *ad edit.* 1. Nullam video suspicionis causam.

L. 95. *δίδωκεν*. „Aut nove aut mendose, *δίδωκεν*, pro *λόγον δίδωκεν*, habemus hic: id est, *rumorem sparsit*, seu *diffeminavit*. At Sec. male, *vocem emisit*. Quamvis autem novum dicam esse hunc verbi istius usum absque accusativi adjectione, aliqua tamen ejus exempla inveniri posse haud negaverim: sed ea & pauca esse & suspicione ipsa quoque haud carere contenderim.” H. STEPHANUS.

CAP. LXXXII. Lin. 2. ἐπίλειπον prætuli ex Vat. A. & Med.

Pag. 201.

Ead. ἔς σγ. λιμὸς ἤπλετο αὐτῶν. Sic supra, p. 131. ἐπὶ δ' ἐπίλειπον (& ibi Med. ἐπέλειπον) αὐτὸν ἢ ἀγορὰ, καὶ λιμὸς ἤπλετο τοῦ στρατοῦ. Familiaris Appiano usus illius verbi. Postquam semel in ἔσπετο fuit depravatam, mirum non est αὐτῶν etiam in αὐτοῖς mutatum fuisse.

L. 17. „Quum scriptum sit, θεοῦ σφᾶς ἀποτρέποντος, Sec. tamen, perinde ac si scriptum esset, ὡς θεοῦ σφᾶς ἀποτρέποντος, vertit, Palantini ab eis persequendis, quasi potestate deorum ab incepto revocarentur, destiterunt.” H. STEPHANUS. Pag. 202.

CAP. LXXXIII. Lin. 20. παρέλυσαν τῆς στρατηγίας τε καὶ ὑπατείας. Consulatus abrogari nunc Æmilio non poterat, qui superiori anno cum Mancino Consul fuerat. Itaque, sicut nomen ὑπατος apud Græcos scriptores sæpe & de Consulari & de Proconsule usurpatur, sic ὑπατεία h. l. proconsularis dignitas intelligenda est. Pighius T. II. p. 502. hunc Appiani locum respiciens, provinciam imperiumque Lepido abrogatum dicit. Conf. notata ad p. 288, 6.

L. 22. „Hæc verba, Μαγνὴν δ' ἰδὶκάζον καὶ τοῖς πρέσβεισι, miror cur Ber. quidem verterit, *adum quoque in senatu de Manc. &c.* Secundus autem, *Mancinus ἔς Numantini Oratores in senatu auditi*: ac non potius ita, *Mancino autem jus dicebant, ἔς legatis.*” H. STEPHANUS. Rursus in Cod. Bav. inter Eclogas de Legationibus leguntur hæc: “Οτι μετὰ τὴν καθάρσειν Αἰμιλίου οἱ Ῥωμαῖοι Μαγνὴν ἰδὶκάζον, & quæ sequuntur, usque pag. 203, 37. οἱ δὲ οὐκ ἰδέξαντο.

L. 31. ἀπέφυγε δ' ὁμῶς Πουπηλίας. Sic recte Bav. quem admodum legendum viderat H. STEPHANUS; quum „non dubium est, inquit, quin ὁμῶς pro ὁμοίως reponi debeat.”

L. 35. Recte idem H. STEPH. monuit: „Expunge hypostigmen quæ est post συνθεμένους.” L. 36. Φούριος. In vitiosam scripturam Φρούριος cum edit. 1. conspirant Bav. Med. Vat. B. Pag. 203

CAP. LXXXIV. Lin. 42. „Possint hæc verba, ἐπὶ τοῖς Νομαντίνοις, jungi etiam cum proxime sequentibus; expuncta, quæ est post illum dativum, hypostigme. Fateor tamen, καὶ δυσχεροῦς πόλεμον, absque articulo, magis usitate dicturum

Pag. 203.

fuisse." H. STEPHANUS. Nec obstat magnopere articulus, quo minus verba ista ἐπὶ τοῖς Νομικοῖς. ad sequentia trahantur. Sic fere initio cap. 82. dixerat: μακρῶς δὲ τῆς ἐπὶ τῇ Παλαιᾷ πολιορκίας οὕσης.

L. 46 sq. ἰ δὲ καὶ τότε ἦν ἔτι νεώτερος ἔσθ'. Legitimum consulatus petendi annum jam pridem tunc (A. U. 620.) egressus erat Scipio, & quinquagesimum, vel primum & quinquagesimum. agebat annum; quod ex eo adparet, quod A. U. 486. septimum decimum annum egisse Livius tradat lib. XLIV. c. 44. Cf. Vellej. Pat. II. 4. & Cic. de Amic. 3. Alia igitur lex, non annalis, verabat, ne alterum Consulatum capesseret; de qua lege vide Epit. Livii LVI. & quæ ibi viri docti adnotarunt. L. 48. ὥσπερ ἐπὶ Καρχηδονίοις. Vide Pun. c. 112.

Pag. 204.

L. 52. ὁ στρατιὴν δὲ κατὰ λόγον μὲν οὐκ ἔλαβεν. Melius καταλόγῳ aut κατάλογον legeretur adjective: quorum tamen neutrum mihi valde probatur." H. STEPHANUS *ad edit.* 1. — ὁ Locum habere hic non possunt istæ voces, κατὰ λόγον: quid si igitur ἐκ καταλόγου pro his scribatur? Vide annot. quæ proxime sequitur." IDEM *ad edit.* 2. Sic Pun. 463, 28 sq. ἰδοὺ αὐτῷ στρατὸς ἐκ μὲν καταλόγου, --- ἰδελontάς δ' ἄγειν ἔσθ'.

L. 54. ἰδελontάς δὲ τινας. ὁ Sic in hist. de Bellis Punicis; [p. 312, 40 sqq.] οὐ μὲν συνεχώρησαν αὐτῷ καταλέγειν στρατὸν ἐξ Ἰταλίας, πονουμένης ἔτι πρὸς Ἀννίβου. ἰδελontάς δὲ εἰ τινες εἶεν, ἐπέπρεψαν ἐπάγεισθαι. Ubi animadverte eam ipsam vocem ἰδελontάς, quam habes & hic. Sed quum illic dicat, si qui essent; hic, unde nam essent, ostendit. Simul autem observa, illic dici καταλέγειν, quod facit pro emendatione quam habet annotatio proxime præcedens." H. STEPHANUS.

L. 58. ὁ Φιλονίην. Quomodo linguæ Græcæ consuetudo compositionem hanc admittere possit, non video. Lego igitur separatim φίλων ἴλην." H. STEPHANUS *ad edit.* 1. ὁ Veram scripturam esse puto φίλων ἴλην, non Φιλονίην. Apud Secundum autem neutram scripturam habemus, sed aliam quandam, miram, vel potius aperte mendosam. Cohortemquē ἡντων (inquit) ex quingentis amicis & sodalibus constavit:

quam Philonida, hoc est, amicorum contubernium, sive sodalitiū, appellavit. Esse autem ἵππιν equitū, apparet cum ex aliis hujus ipsius scriptoris locis, tum vero e duobus, pag. 304 & 305. [p. 207, 4. & 209, 43.]” IDEM ad edit. 2.

L. 59. ἀδελφιδῶν Βυτεῶνι. Buteonem hunc ignoratum ac plane præteritum video Glandorpio & Pighio. Ex Fabiis fuisse necesse est. Freinshemius (Epit. Liv. LVII. 2. coll. LVI. 24.) Q. Fabium Buteonem vocat, Scipionis fratris filium & quæstorem; eundemque Fabii Æmiliani filium intelligit, de quo Valerius Max. VIII. 15, 4. loquitur, quem Pighius (T. II. p. 508.) eum esse judicat qui Allobrogicus deinde dictus est.

L. 60 sqq. πυνθανόμενος &c. Verba hæc, usque ἐγκρατῶς, laudat Suidas in Γέμω: sed ibi, quæ Appianus de exercitu in Hispania dicit, perperam ad Scipionis ἀδελφιδῶν referuntur.

L. 62. „Hæc pauca verba, πρὶν κατασχῆν τῶν ἰδίων ἐγκρατῶς, Sec. hisce multis reddidit, Nisi administrationis suæ integritate ac temperantia suos milites edomaret & refrenaret. Quæ interpretatio ut habere locum posset, Appianum ita scripsisse oporteret, πρὶν κατασχῆν τῶν ἰδίων, τῇ ἑαυτοῦ ἐγκρατείᾳ. Beraldum autem vides vertisse, Nisi prius suorum militum vitia compressisset ac perdomuisset. Ego, magis me adstringere ipsius Appiani verbis, simulque illud Græcum adverbium ἐγκρατῶς Latino volens reddere, sic verterim: Priusquam suos valide refrenaret; vel ita: Priusquam vi adhibita suos in officio contineret. Non minus autem pulchra quam vera est hæc laus disciplinæ militaris.” H. STEPH.

CAP. LXXXV. Lin. 65. ἱταίρας - ἐχθῆντο. Adfert Suidas v. Ἑταίραι. Ibi οὐτῆς καὶ μάντις legitur, commutata verborum serie.

L. 70. „Neuter interpres fideliter vertit hæc verba, χωρὶς ὧν αὐτὸς ὑπελείπειτο. Nam Beraldus quidem vertit, præter quibus carere non poterant: at Secundus, exceptis paucis necessariis. Atqui Scipio, quum in dubitum vocari posset, quænam vocanda essent necessaria, aut quænam forent ea quibus carere non poterant, majorem cautionem adhibuit,

Pag. 205.

illis nominatim præscribens quæ in hoc numero haberi vellet, & ea sola illis relinquens." H. STEPHANUS.

L. 71. „ παραθεῖναι. Mihi dubium non est quin legendum sit παραθεῖναι." H. STEPHANUS *ad edit.* 1. „ Hoc παραθεῖναι, quod hanc ipsam periodum claudit, quid sibi vult? Secundo est *vendere*; Beraldo est *distrahere*; quod idem valet. At quis hunc verbi istius usum (qui verbo διατίθεσθαι convenit) alibi invenit? Vereor certe ne duæ voces in unam coaluerint, quum non παραθεῖναι sed παραχρημα μεθεῖναι Appianus scripsisset." IDEM *ad edit.* 2. „ παραθεῖναι, *dimitti*." REISKIUS. παραθεῖναι reponere iussit MUSGRAVIUS; & sic perspicue dederunt Vat. A. & Med. neque aliter fuerat in Sec. Curionis exemplari.

„ Ecce autem quædam apud Secundum, quæ nusquam in nostro antigrapho comparebant. His enim, *Sacrificiis quoque, quibus per exta futura inquiruntur, interdixit*, proxime subjungit ista, *Et lixas calonesque paucos esse voluit*: quibus respondentia Appiani verba ulla non habemus. [Contra non expressit ille interpretes verba ista τὰς ἀμάξας καὶ τὰ περιστά τῶν ἐς αὐτὰς τιθεμένων.] Apud eundem interpretem, istis, *Jumenta omnia clitellaria, exceptis paucis necessariis, venderent imperavit*, contigua sunt hæc, *Milites coquos habere noluit*. Quas voces excipiunt istæ, quæ sunt ex iis quibus respondentes Græcæ haud deliderantur, *Alia vasu aliave instrumenta culinaria ferre vetuit, præter veru & ahenum, & vas potorium*. Sed quid de his verbis, *Et lixas calonesque paucos esse voluit*: nec non de istis, *Milites coquos habere noluit*, (tutius autem, post *milites* interpungere: ne quis intelligat, milites qui coqui essent) de hisce duobus, inquam, locis quid dicemus? Nullam enim harum rerum mentionem nostrum Appiani exemplar habebat: quum alioqui cæteris legibus Scipionis militaribus hæ sint consentaneæ. Lectori igitur in medio relinquo, an & ista in suo Appiani exemplari invenerit Secundus, an apud alium scriptorem inventa verbis hujus infercire non dubitaverit: nam hoc sibi & alius interpretes permisisse observavi." H. STEPHANUS.

— De universa hac disciplina militari a Scipione restituta
 conf. Liv. Epit. LVII. Flor. II. 18. Valer. Max. II. 7. 1. Pag. 205.

L. 76. τί γὰρ ἐν πολέμῳ προσδοκᾷ. „Post hunc infiniti-
 vum videtur opus esse τῷ δει aut χρη.” H. STEPH. *ad edit.* 1.
 — „Post πολέμῳ deesse δει aut χρη affirmare posse mihi vi-
 deor.” IDEM *ad ed.* 2. Usitata ellipsi verbum illud haud
 incommode abesse posse videtur.

L. 77. „καὶ τοῖς κλέμμασι καὶ λευτροῖς ἤλειπον. ἐπισκώπλον-
 τε, δὲ τοῦ Σκιπίωνος ὡς ἡμίονοι χεῖρας οὐκ ἔχουσαι χρεῖζουσι τριβού-
 των, οὕτω μὲν ἔστι. Non debet esse σιγμὴ τέλεια post ἤλειπον,
 sed tantum ὑποδιαστολή.” H. STEPHAN. *ad edit.* 1. „In
 Beraldi interpretatione asteriscis duobus notatus est hic lo-
 cus, quibus aliqua deesse indicatur. Ita enim ibi: *Et si*
unguentis & balneis utebantur * * quum ipse per jocum
diceret, nullis, quod manibus carerent, opus esse aliis qui
fricent. Ita, inquam, Beraldis: at Secundi interpretatio illa
 nota non indiget, quum sententiam imperfectam nobis non
 relinquat. Hæc enim sunt ejus ipsissima verba: *Eodem passo*
eos qui in balneis ministris utebantur reprehendebat. Mulos
dicebat, quod manibus careant, qui eos scabat, opus ha-
bere. Nisi ante voculam qui deest quopiam, vel aliquo.”
 H. STEPHAN. *ad edit.* 2. „Locus ad ἤλειπον mutilus.”
 MUSGRAV. „ὅτι, ὡς ἡμίονοι.” REISKIUS. Prono-
 men reciprocum ἐαυτοῦς inserui ex Vat. A. & Med., ex eo-
 rumdemque librorum præscripto ejeci importunam conjuncti-
 òn, e quibus & αἱ articulum *lin.* 79. adscivi. Sic jam satis
 apte nexa oratio videtur; nisi quod etiam nunc cum REISKIO
 ante ὡς insertam utique conjuncti-
 òν. ὅτι malim, unde pende-
 at verbum χρεῖζουσι. Nunc enim, ubi caremus illa conjun-
 ctione, χρεῖζουσι intelligi debet tertius casus participii, ab
 ἐπισκώπλοντες pendens, contra usum & Appiani & aliorum
 Scriptorum, ex quorum constanti usu verbum ἐπισκώπειν cum
 quarto casu construi solet. Conf. Appian. Annib. 291. 55.
 Mith. 649, 26. Quod vero de simplici verbo σκώπειω Henr.
 Stephanus in Thes. Græc. Ling. T. III. col. 886. F. scribit:
 „Affertur & cum dativo, ex Plut. Themist. αὐτῷ σκώπειω,

Pag. 205.

pro, in eum *salſe urbaneque jocans*:" id ejuſmodi eſt, ut, ſi ipſa Plutarchi verba (leguntur autem T. I. edit. Franc. p. 121. B. Cap. 18. ed. Reisk.) ante oculos habuiſſet Stephanus, facile fuiſſet intellecturus, exemplum iſtud prava niti diſtinctione orationis, & pronomen αὐτῷ ad verbum præcedens, non ad σκώπτων, eſſe referendum.

Pag. 206.

L. 82. „Verba hæc, δυσχερὲς ἐς τὰς χάριτας, Secundus vertit, *Seſe difficiliorem exhibens poſtulat ſiſ eorum faciendis*: (nam præcedentia hæc, *illis audiendis*, ad illa δυσπρόσιτος ὧν referuntur.) Beraldus ita, *Se in admittendis beneficiis difficilem exhibenda*. At ego (ut de illa Secundi interpretatione taceam) in hac Beraldi, libenter *admittendis* mutaverim in *concedendis*. Fortaſſe tamen melius illa, δυσχερὲς ἐς τὰς χάριτας, καὶ μάλλις τὰς παρνόμους, ita reddentur: *Et ſe difficilem ad gratificandum, præfertim aliquid injuſtum, præbens*." H. STEPHANUS.

L. 86 στρατόπεδα - κεχαριſμένα. „Vocem χάριτας in proxime præcedente annotatione habuimus aliquid dubitationis nobis afferentem, ad ejuſ interpretationem quod attinet: at hic participium κεχαριſμένα habemus factum e verbo quod ex illa nomine ortum eſt, quod multo plus dubitationis affert. Merito enim quis dubitet, an illo Appianus uſus ſit. Ad me quidem certe quod attinet, non dixerim dubitare me an illo uſus ſit, ſed minime dubium mihi eſſe quin aliud huic loco adhibuerit. Secundus tamen lectionem illam aperte retinuit: quippe qui verterit, *qui tametſi* (loquitur autem de facilibus & indulgentibus & affabilibus ducibus, ita reddens τοὺς εὐχερεῖς καὶ φιλοδώρους τῶν στρατηγῶν, quamvis nullum illorum trium iſtud φιλοδώρους exprimat) *grati ſint militibus, ab iſdem tamen poſt eos parvi fieri*. Sed in eo fallitur, quod putat κεχαριſμένα jungi cum τοῖς, eo modo quo dicitur (potius tamen in carmine quam in ſoluta oratione) τοῦτο κεχαριſμένον ἰμοὶ ἰſτί: quum illud participium nullum dativum habeat cui jungatur, ſed hæc, τὰ γὰρ στρατόπεδα τοῖς μὲν ἰσὶ κεχαριſμένα τε καὶ κατὰφρονητικά, idem valeant quod iſta, τὰ γὰρ στρατόπεδα αἱ μὲν ἔχουσι κεχαριſμένα τε καὶ κατὰφρ. reſolven-

ad idem quæ his sunt contigua, τοῖς δὲ, συνδραμαί μὲν, &c. Pag. 206.
 Quum igitur sic accipi non possit hoc participium, quærendam esse aliam scripturam dico. Eam autem huic loco satis (meo quidem iudicio) accommodam habebimus, si, parva cum mutatione, ex κεχαρισμένοι faciamus κεχαρμένα. Quamvis enim poëticum istud sit, tamen συνδραμαί, quod in antithesi ponitur, omnem de eo tollere dubitationem videtur: ut omittam, Beraldum vix aliam posse dici lectionem esse hic sequutum." H. STEPHAN. Vocabulum hoc κεχαρισμένος utique aliàs diversa notione plerumque occurrit, *gratus*, *acceptus* *adici*. Sic apud Nostrium, Maced. p. 517, 83. 525, 15. Hoc loco utrum in id, quod vult Stephanus, debeat mutari, an stare possit, & quam potissimum notione, doctioribus definiendum relinquo. *Eud. lin. 86.* ἴναι scripsi, ex trium nostrorum codicum consensu.

CAP. LXXXVI. *Lin. 24 sq.* „Quum hoc tantum dicatur ab Appiano, πάντα ἰφοῶν, nulla fabrorum facta mentione; Secundus ita reddit, *fabris urgendis præsens astabat.*" H. STEPHANUS.

L. 95. ἴνα μὴ τις ἔσθ. „Hic quoque, quum simplicem Beraldi interpretationem habeamus, & illo sensu quem Appiani verba præ se ferunt contentam, contra Secundus locum hunc ita reddit: *Neque repentino incursu (ut aliis prius acciderat) dissipatus funderetur fugareturque.*" H. STEPH.

L. 2. σταδμεῖς recte Med. Et sic jam maluerat H. STEPHANUS. „Scripserim (inquit) potius σταδμεῖς. Cæte-

rum Secund. vertit, *Quum vero æstate tellis se continebat*: perinde ac si vocem σταῖς illi verbo præfixam in suo exemplari invenisset." L. 3. περὶ τὸν χάρακα ἔσθ. „Ne hunc quidem locum [Secundus] ita reddit, 'ut iis quæ habemus Appiani verbis insistere dici possit. Ita enim eum vertit, *foris ad septa expectare jubebat, donec alia equitum turma circum omnia perlustrasset.*" H. STEPH.

CAP. LXXXVII. *Lin. 7.* „Vocem ἐπὶ Beraldus quidem prætermisit, Sec. autem ferocem vertit. Sed quænam est laus ista exercitus, ferocem esse? deinde quomodo eidem

Pag. 207.

exercitui hæc duo tribui posse dicemus, ferocem esse, & obsequentem, sive morigerum? Propterea suspicabar initio, debere ferocem intelligi, qui antea ferox fuisset: sed, præterquam quod ἐξῆς nullo id significare modo potest, ne structura quidem orationis illum sensum admittit. Dico igitur ἐξῆς aliter vertendum fuisse." H. STEPHANUS.

L. 8 sq. „Hic quoque Secundus vocem illam, *æstate*, nobis aliunde affert: quum verba ista, μετέβαινον ἀγχοῦ τῶν Νομαντίων, ita reddit, *Æstate castra propius Numantiam transtulit.*" IDEM.

L. 9. „προφύλακας δέ. Scribe προφύλακας. Sic autem sæpe horum duorum accusativorum φύλακας & φυλακὰς alterum pro altero poni videmus. Miraberis autem & hic interpretationem Secundi: *Nec tamen loca admodum munita castris, ut quidam solent, eligebat.*" IDEM.

L. 12 sq. De mutanda distinctione orationis monuerat ipse H. STEPHANUS his verbis: „Quam post infinit. γενέσθαι habes stigma, pone post participium καταφρονούσιν." Ac video, morem huic monito gessisse Tollium in edit, 3.

L. 14. αὐτὸν τε τὸν πόλεμον. „Verba hæc αὐτῶν τε τὸν πόλεμον, mihi sunt suspecta: quæ liberius vertens, vel potius a quibus discedens Secundus, dixit, *belli naturam & eventum expendens.* Pro his autem, quæ proxime sequuntur, καὶ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, apud eum legimus, *viresque Numanti-
norum*: (nisi forte & ἑρμῆν sub his comprehendere verbis voluit.) Quæ quid commune cum Appiani verbis habent? Idemque & de hac proxime sequente interpretatione merito quis quæret, *ne forte tota virium suarum mole in se incumberent.*" H. STEPHANUS. αὐτὸν τε dedit Vat. A. neque aliter videtur fuisse in Curionis exemplari. καιρὸν αὐτοῦ pro αὐτοῦ reposui, nihil licet monentibus schedis. Ad πόλεμον puto referendum, ut intelligatur καιρὸς τοῦ πολέμου: si ad Scipionem relatum pronomen illud voluisset, scripturus erat τὸν αὐτοῦ καιρὸν.

Pag. 208.

L. 19. „συντόμως. Scribo σύντομος." H. STEPH. Idque se malle, jam in *Castig. ad ed. 1.* erat professus. Consentit

MUSGRAV. Neque erat dubitandi locus. L. 27. *ἵνα* Pag. 208.
ἢ ἄλλω. Intell. *ἔσθ*, quod mox adjicitur, l. 30.

L. 29. *ἀγαθὸν* - *ἀνάγκαις*. Eadem fere sententia Fabii illius Cunctatoris laudatur Annib. c. 13.

CAP. LXXXVIII. Lin. 41. *Ρουτίλιον Ροῦφον*. Provocat ad Pag. 209.
 hunc locum Suidas v. *Ρουτίλιος*. „Non *Ρουτίλιον*, sed *Ρουτίλιος*
 erat in exemplari, satis manifesto errore.” H. STEPHAN.
ad edit. 1. Idem error obtinet in Vat. B.

L. 55 sq. *αἰ κατ' ὀλίγον προσιδέοντας ὀπίσω καὶ ὑποχωροῦντας*. Pag. 210.
 — „Merito cuipiam (mea quidem sententia) suspectum ali-
 cui fuerit participium *προσιδέοντας*. Sec. certe locum hunc
 perinde vertit acsi non plura hic Appiani verba haberemus
 quam ista, *ἀλλ' αἰ κατ' ὀλίγον ὑποχωροῦντας*.” H. STEPHAN.
 — Mihi vero licet geminus huic locus nunc non succurrat,
 tamen non sollicitanda videtur phrasis illa *αἰ κατ' ὀλίγον προσ-*
τιδέοντας (scil. *τι*) *ὀπίσω*.

L. 60. „Non dubito, quin legendum sit *δυσενδρευτον* pro
δυσδρευτον.” H. STEPH. *ad edit.* 1. Sic REISKIO etiam
 video placuisse. L. 61 sq. „In exemplari erat *τὰ πλένα*
ἄπικρα. [Sic & in Vat. B.] Ego audacter reposui *τὰ πλένα* *πικρά*.
 Fortasse autem & *εὐρίσκειτο* legendum fuerit.” H. STEPH.
ad edit. 1. *εὐρίσκειτο*, ut coniecerat Stephanus, sic dederunt
 Vat. A. & Med. L. 63. *ἴπποι δέ τινες αὐτοῦ*. Nisi αὐτοῦ sit
 adverbium loci, mallet *αὐτῶ*, quod stylo Appiani esset con-
 venientius.

CAP. LXXXIX. Lin. 67. *ἀκινδύνως* scripsi ex Vat. A. & Med. Pag. 211.
 — *ἀκινδύνως* Vat. B. ac forte etiam exemplar Stephani, unde
 ille *ἀκινδύνους* fecit. L. 77. *συνεμπάσλους*. In Nota infra
 contextum per errorem *οὖν ἱμπάσλοντες* scriptum est, pro *οὖν*
ἱμπάσλους. L. 78. In *edit.* 1. erat *αὐτοὺς ἀπεμαύχοντο*. Ibi-
 que H. STEPHANUS monuerat: „Vide an malis αὐτοὺς.”
 L. 79. *ἔτυχεν γάρ*. Sic & superiores editiones: pro quo
ἔτυχε γάρ repositum malim.

L. 82. *τοῦδε δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πλένους*. Vix dubitandum, Pag. 212.
 quin hic mendum sublit. *στρατοῦ δὲ τοῦ πλένους* legere jussit

Pag. 212.

MUSGRAVIUS. An τότε δὲ τοῦ εἰρ. τοῦ πλ. ? An τοῦ δὲ εἰρ. τοῦ πλείους ?

CAP. XC. Lin. 88. Θάμνα δedit Vat. A. Sic & Vat. B. in contextu, sed in marg. πυκνά. Utrum eligas, parum interest.

L. 91. συγκλείσεις. De scriptura Med. vid. supra, ad p. 120, 18.

L. 92. „Φρούρια δ' * ἐς τὰ περὶ θείας πολιορκίας, ἐπιγρ. Εἰς. Quum locus hic asterisco hac in editione notatus sit, itidemque in Beraldi interpretatione ; Secundus in sua nihil tale habet : sed eum perinde vertit ac si integrum invenerit. Ita enim ille : *Quum igitur, ut gravius obsiderentur, circa urbem septem valla fecisset, literas ad socios misit, in quibus qui εἰς quod milites ab eis mittendi essent, continebatur.* Ex qua interpretatione manifestum quidem est, eum non ἐς τὰ sed ἐπὶ αὐτῇ legisse : sed assequi conjectura reliquam scripturam quam sequutus est, hoc opus, hic labor est. Ad periodi quidem certe principium quod attinet, videri potest legisse, ἐς Φρούρια δ' ἐπὶ αὐτῇ περὶ θείας (vel potius διαθείας) πολιορκίας : sed de iis quæ proxime sequi debent dubitatio relinquitur : sicut & mihi initio suspicanti scribendum esse, Φρούρια δ' ἐπὶ αὐτῇ, relinquebatur.” H. STEPHANUS. Φρούρια δ' ἐπὶ αὐτῇ dedit Vat. A. & Med. ut exemplar Sec. Curionis. MUSGRAVIUS legendum suspicatus erat, Φρούρια δὲ ἐς τὰ περὶ θείας, ἐπολιόρκει. Ad supplenda ea quæ hic interciderunt, conf. p. 215, 42.

Pag. 213.

L. 96. „ἢν ἡ περίοδος. Scribo ἢν δὲ ἡ περίοδος.” H. STEPH. Conjunctionem illam dedit Med. L. 98. ὑπὲρ τὸ διπλασίον. Scil. ἐς πεντήκοντα σταδίου, p. 216, 58.

L. 99. „πᾶν * αἶμα κατὰ μέρος. Pro αἶμα non video quid aliud legi possit quam δόξα.” H. STEPHANUS ad edit. 1. — „Ne hoc quidem loco ullum defectum præ se fert Secundi interpretatio : sed habet, *hoc autem totum* (septum videlicet) *in tribunos distributum erat.*” IDEM, ad edit. 2. — πᾶν οἱ κατὰ μέρος dedit Vat. A. & πᾶν οἱ κατὰ μέρος Med. Atque ita legendum vidit MUSGRAV.

L. 5. εἶχεν ἰκανῶς ἀπομάχισθαι. In vers. lat. addi poterat adverb. *satis*.

CAP. XCI.

CAP. XCI. Lin. 13. „Οὕτω μὲν ὁ Σκιπίων. ὁ δὲ πρῶτος ἔσθ'. Pag. 213.
 Mihi magis placeret ὥδε, aut certe ἔδε. Utrovis modo legas,
 expungenda fuerit interpunctio post Σκιπίων." H. STEPHANUS,
 ad edit. 1. „Secundus dicit: Itaque hic Scipio,
 primus, mea opinione, fuit, qui urbem obsessam muro praecingeret,
 quæ quidem pugnam non detrectaret. In Appiani
 tamen verbis nihil habemus: quod illi participio *obsessam* re-
 spondeat: sed hic interpretes (ut credibile est) de suo adjecit,
 tanquam quod Appianus subaudiendum reliquisset." IDEM,
 ad edit. 2. Quo pacto ὥδε placere potuerit Stephano, non
 video; quum jam præcesserit οὕτω. Sed ἔδε non dubitavi re-
 ponere. Juncta autem fortasse intelligi debent hæc duo, ὥδε
 πρῶτος: quemadmodum sæpius alibi πρῶτος ἔδε, δεύτερος ἔδε, p.
 187, 73. 180, 48. &c. ut sententia sit: Ita igitur Scipio,
 ἔσθ' quidem primus hic, urbem &c.

L. 15. συμφερόμενον τῷ περιτείχισματι. Beraldus: prater ipsa Pag. 214.
 munimenta fluens. Similiter Curio: prater munitiones labe-
 batur. Inferui nomen Numantia. Licet enim περιτείχισμα
 designare potius videri possit (sicut p. 217, 67 sq.) *munimenta*
Scipionis, quibus ille Numantiam cinxit; tamen, si
prater Scipionis tantum munimenta labebatur Durius amnis,
 nemo per eum intrare in urbem sive navigando sive urinan-
 do potuit. Freinshemius Suppl. Liv. LVII. 27. *per muni-*
menta labebatur: quod commodius videri poterat, nisi inso-
 lentior esset iste verbi συμφέρεσθαι usus. Ceterum conferen-
 dum cum h. l. id quod supra dixerat, pag. 193, 60. ἦν δὲ ἡ
 Νομαντία ποταμοῖς δύο καὶ Φάραγγιν ἀπόκημνος. Quod autem
 Lin. præced. τὸν τε Δούριον in τὸν δὲ Δορ. mutavi; id requirere
 mihi visa erat præcedens particula μὲν post οὕτω, cui illa par-
 tic. δὲ responderet. Sed id nil opus esse intelligo, & nollem
 factum.

L. 17. κολυμβηταὶ τε. „Videtur subaudiendum ἦσαν: nisi
 forte aliquantum depravatum sit hoc nomen, & in dativo
 ipsum quoque positum, navigii genus aliquod significare de-
 beat." H. STEPHANUS, ad edit. 1.

Pag. 214.

L. 19. *sq.* ξυῖται μὲν οὐκ εἰδύνατο. Sic recte Med. neque agnoscit particulam οὐν. Manifestum autem est, cohærere hæc cum præcedentibus, a quibus perperam in Editis interposito puncto diremta erant. L. 24. „Pro ξίφη & ἀκόντια Beraldum quidem audimus dicentem *crebri mucrones & cuspides*: Secundus autem dicit, *gladiatorum laminae, aliaque acuminata ferramenta.*” H. STEPHANUS. L. 25. αἱ περιστρεφόμεναι. Nimirum veluti axes rotarum molarium, nō fallor, circumagebantur illæ trabes. Ac fortasse toti huic descriptioni, quæ nescio quid obscuri olim mihi visâ erat habere, ratio & integritas sua constat.

Pag. 215.

CAP. XCII. Lin. 32. ἐξυβελῆς τε restitui ex Vat. A. & Med. Et quum ex exempl. suo ἐξυβελῆς edidisset STEPHANUS, suspectum ipse habuit illud vocabulum, monuitque: „Dicuntur potius ἐξυβελῆς.” L. 36. „παρ’ ἄλλους habet exemplar, non παρ’ ἄλλων.” H. STEPH. *ad edit.* 1. Commoda utique Stephani emendatio.

L. 40. „Pro his, τὸ μὲν κίνημα παρὰ τοῦ σημ. habet Secundus, *Id autem eo pertinebat, ut temporis puncto, quicquid accideret, ipse resciret: ea vero quæ re vera & explicata ut erant intelligi oporteret, per certos nuntios ad se perferri volebat.* Sed mentem Appiani non assequitur, quem non de una eademque re loqui existimat, quum tamen ita se res habeat, ut & Beraldi interpretatio paucis verbis ostendit.” H. STEPHANUS.

L. 44. δέησε Vat. A. quod in δέησεις corruptum est in Vat. B.

L. 46. ἐφεδρεύειν idem dedit Vat. A. Neque aliter Curio videtur in suo exempl. legisse, ita hæc exprimens, *ad quorum opem alia xx. M. subsidiariorum erant instituta.*

Pag. 216.

CAP. XCIII. Lin. 53 *sq.* „Ex iis quæ ab Appiano dicta sunt, sumpsisse videtur Secundus quæ de his signis seu vexillis addit. Nam pro his, σημείων τε ὑψηλῶν πανταχόθεν αἰρουμένων, ejus interpretatio habet: *Tum vexillorum [aspectu] quæ ad significationem dandam ab iis qui in turribus erant erigerentur.*” H. STEPHANUS.

L. 58. „Muta ἀπέχοντα in ἐπέχοντα.” IDEM. Sine hæli-
tatione emendatio ista Stephani in contextum fuit recipienda. Pag. 216.

L. 65. σὺν παισίν. „Hic παῖδας accipi potius pro famulis Pag. 217.
quam filiis, apparet ex his quæ parvo intervallo sequuntur
verbis, τοὺς μὲν θεραπεύοντας ἀπέπεμψαν ὀπίσω.” H. STEPH.

L. 67. πικλὴν restitui ex Med. Id in Vat. B. in πικλὴν
corruptum; pro quo ibid. ad oram libri πικλὴν scriptum est.
Eadem depravatio alium Nostri locum invasit: vid. Civ. V. p.
759, 75. Omnis pons est πικλὸς, sed non omnis πικλός.

L. 74. Λουτρία δὲ πόλις. An truncatum nomen ex Οὐίλου-
τρία? ut sit Οὐίλουκα Ptolemæi, quam *Volucem* adpellatam
legimus in Itiner. Antonini p. 442. Sed illa xxv. tantum
mill. pass. id est *stadia* cc. a Numantia distat. Posses & de
Clunia cogitare.

L. 76. „ἢ οἱ μὲν νέοι. Rectius ἐν ἡ.” H. STEPH. *ad edit. 1.*
— „Scribe ἐν ἡ.” IDEM, *ad edit. 2.* ἤs suspicatus erat
MUSGRAV. & id ipsum dedit Vat. A. quod in Med. quidem
in αἷs corruptum est.

L. 81. τοὺς ἐξάρχους τῶν νέων. „Cum nomine ἐξάρχους Pag. 218.
aliud genitivum, videlicet τῆς σιᾶσεως, existimo ὑπακούεσθαι:
non secus quam si dictum esset, ἥτοι ἐκ τῶν νέων τοὺς ἐξάρχους
τῆς σιᾶσεως. Vel, ἥτοι τῶν νέων ὅσοι ἐξαίχαι ἰγερόνευσαν τῆς σιᾶσεως.
Utitur autem hoc nomine cum hoc genitivo p. 274. [142, 5.]
Videmus tamen a Beraldo dici *juventutis duces ac principes*,
a Secundo, *capita juvenum*: quo loquendi genere non li-
bens uter; præsertim quum nec ambiguitate careat.” H.
STEPHANUS.

L. 85. χεῖρας αὐτῶν ἐκλεμών. De simili severitate Fabii sive
Serviliani sive Æmiliani dixit cap. 68. extr.

CAP. XCV. Codex Bav. in *Excerptis de Legationibus*: „Οἱ
Νωμακτῖνοι, πολιορκούμενοι ὑπὸ Σκιπίωνος, καὶ κάμνοντες ὑπὸ λιμοῦ,
πάντε ἄνδρας &c. usque p. 219, 10. πρόβεις ἀπὸδιδεον.”

Lin. 94 sq. ἐς τοσόνδε κακοῦ. „Forte κακοῦ ἀφωγμένοι.”
REISK. Sed isto adfumento nihil opus videtur.

L. 95. διὸ καὶ μάλιστα &c. „Infidelis est Cælii Secundi
interpretatio in hac præsertim hujus oratiunculæ parte. Quod

Pag. 218.

ut cognosci queat, ipse primum hanc partem Latine reddam, verbis Appiani insistent: deinde & ipsius Secundi interpretationem proferam. Ita igitur Appianus, si quidem non fallor; ordiar autem ab initio: *Quamobrem res est maxime digna te, qui tanta virtute es refertus, generi magnanimo strenuoque parcere, nobisque ea mala quæ minus ab humanitate abhorreant proponere: quæ & tolerare possimus, nos qui nunc demum fortunæ mutationem experimur. Neque enim jam in nostra sed in tua potestate est, urbem hanc vel accipere, si moderatione in iis quæ imperaturus nobis es utaris, aut sinere eam pugnando perire.* Hæc mea est interpretatio; in qua minime videri novum debet, ἄρτι reddi nunc, quum jungatur cum præsentī πυρώμεθα, & alibi quoque usum istum habeat. At Cæliana est hæc: *Quamobrem (inquit ille) o Scipio, res erit æquissima, si tu, generosus vir tantæque virtute, populo tam generoso peperceris: easque nobis proposueris pœnas quas ferre possimus. Nos paulo ante fortunæ mutationem senseramus: patriæque salutem non jam in nostra potestate sed in tua manu esse cognoveramus. Accipe igitur civitatem nostram, moderatis suppliciiis contentus: aut, si nos contemnis, eam perire ac dirui propugnando te speres esse visurum.* H. STEPHANUS.

Pag. 219.

CAP. XCVI. Lin. 14 sq. δέρματα ἔχοντες λιχμῶντο. „Sic Dio apud Xiphilinum, in Severo, pag. 317. [T. II. p. 1253. ed. Reimari] pelles maceratas in cibum versas scribit: ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ τροφὴ σφαῖς ἐπίλειπεν ἡ νενομισμένη, καὶ δέρματα διαβρέχοντες ἥσθιον. Magis autem & hic placet ἐπιλειπόντων, quam ἐπιλειπόντων: quod alioqui ferri potest. Cæterum non satis proprie λιχμῶντο vertitur mandebant. At recte initio p. 657. λιχμῶμενοι τὴν πίσσαν redditur, *picem lingentes.*” H. STEPHANUS. — Non spernam ἐπιλειπόντων, quod, ni fallor, Vat. A. quoque agnoscit. Sed id in H. Stephani edit. 2. casu irreplisse videtur: & in ἐπιλειπόντων cum edit. 1. consentit Med. & Vat. B.

Pag. 220.

L. 19. κακῶν τε οὐδὲν. Sic reposui ex Med. pro κακῶν ἢ οὐδὲν. L. 20. ὑπὸ -- κόμης καὶ χρέον. Beraldus, *pilis & tempore hispidis.* Curio, *crinibus & barbis horridi.* χρέον

malim cum Freinsh. (Suppl. Liv. LIX. 4.) *fitum* & *squalorem* exponere: quamquam aliud exemplum, quo ista notio nomini huic subjecta sit, nunc non succurrat. De re conf. p. 221, 45 sq. L. 25. ὑπερεβάλλοντο restitui ex trium notiorum codicum consensu.

Pag. 220

L. 28. ἤτοι. „ἡδύν*. Veniat aliquis qui me hic adiuvet.” H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. „Locum hunc, τὴν οὖν ἡμέραν ἡδύν, * ἐς τοῦ θαν. &c. facilem sanatu existimo, reponendo ἤτοι pro ἡδύν, qua voce nihil significari potest.” IDEM, *ad edit.* 2. ἤτοι perspicue dederunt Vat. A. & Med. Idemque verbum ad marg. Vat. B. a pr. man. scriptum; quum in contextu eadem vitiosa sit scriptura, quæ in Stephani exemplari. Curio, *postularent*.

CAP. XCVII. Lin. 30. ἐς γὰρ ἐκλακισχυλίου. X millia dicit Vellej. Pat. II. 1. L. 31. οἱ μὲν καὶ ὅσα &c. „Nisi admittative hæc pronuntianda intelligantur, suspectus fuerit locus falso.” H. STEPH. *ad edit.* 1.

L. 33. οὐδὲς ταῦτα. Si recte Vat. A. & Med. Neque aliter legit Curio: *Quæ numquam cum ulla alia natione ut facerent adduci potuerunt.* Ad vulgatam lectionem hæc monuerat REISKIUS: „Fortasse ὁμοία, οὐδὲ πρότερον, οὐδὲ μετὰ ταῦτα συνθίσθαι Ρωμαίων ὑποστάντων.” *Ibid.* ὑποστάντων. Sic iidem codd. Vat. A. & Med. quod in ὑποστάντων corruptum est in Vat. B.

L. 36. „Dicens στρατηγικώτερος αὐτῶν, intelligit, quam ipsi Numantini, non autem, quam cæteri imperatores, ut vertit Secundus. Debit autem Beraldus non dicere simpliciter, *rei militaris peritiorem*, sed *imperatorem rei militaris peritiorem*.” H. STEPHANUS. Pag. 221.

L. 41. ἀφορῶντι, sive ex emendatione Stephani sit, sive ex ejusdem exemplari, tenendum utique fuit. L. 46. „ἐνύχων καὶ ὀρύπων καὶ βύπου. ὀρύπων tibi affirmo legi in exemplari: quam recte, tu videris.” H. STEPH. *ad edit.* 1. „Non dubium est, quin mendosum sit vocabulum istud ὀρύπων.” IDEM, *ad edit.* 2. Vestigia verborum καὶ ὀρύπων comparent etiam nunc in cod. Vat. A. sed ibidem erasa sunt ista verba,

Pag. 221.

quæ nimirum mendose a librario quodam scripta fuerant pro illis καὶ ῥύπου quæ sequuntur. In cod. Med. plane desunt mendosa illa verba; quæ delere etiam iusserunt REISKIUS & MUSGRAVIUS.

L. 44. ἐς τὸ δεδομένον χωρίον. „Fortasse δεδομένον scripserat Appianus. Nec non δεδομένον tamen ferri potest.” H. STEPH. ad edit. 1.

L. 47. sq. ἐσθὴς αὐτοῖς ἐπέκειτο πιναρὰ καὶ ἡδε. Scilicet, sicut τὰ σώματα erant ἀκλόταρτα καὶ ῥύπου μεστὰ, sic & vestis erat πιναρὰ. Quod intrusum h. l. erat ἀτελής, de eo miror nihil a viris doctis esse adnotatum. Vocabulum illud, quod ejiciendum utique duxi, in contextu non agnoscit liber Vat. A. Sed ibi ad marg. scripta sunt recentiori caractere verba ἀτελής, πανιχρά. Codex Med. in contextu habet ἐπέκειτο ἀτελής πανιχρά, (sic:) & nihil ad oram libri (quoad quidem ex collatione mecum communicata intelligo) scriptum. Vat. B. autem in contextu, sicut Stephani exemplar, dat ἀτελής πιναρὰ: in marg. autem πανιχρά. Jam sicut hoc πανιχρά ex πανιχρά manifeste corruptum est: sic non dubitandum, quin ἀτελής illud ex ἐτελής sit depravatum. Nihil autem aliud hæc esse, nisi interpretamenta vocabuli πιναρὰ, non dubitabit quicumque id quod de scriptura libri Vat. A. dixi cum Lexicographorum glossis contulerit. Suidas: Πιναρὰ· εὐτελής, ῥυπαρὰ, παπεινὰ. Hesychius: Πιναρὰ· ταπεινὰ, εὐτελής, ῥυπαρὰ. Et rursus, Πιναρός· ῥυπαρὸς, εὐτελής. Tum idem: Εὐτέλει· ταπεινώσις, πανιχρότης. Hæc jam scripseram, quum in oculos meos incidit H. STEPHANI ad hunc locum Adnotatio in *Cassigationibus ad edit.* 1. „Exemplar (inquit) ἀτελής illud additum habet in margine: ibidem & pro πιναρὰ, πανιχρά; [plane ut Vat. B.] pro quo tamen legendum πανιχρά, aut potius retinendum πιναρὰ, quod & feci. Et veram esse eam lectionem ostendit illud καὶ ἡδε: nimirum, ὥσπερ τὰ σώματα ἦν ῥύπου μεστὰ, οὕτω καὶ ἡ ἐσθὴς πιναρὰ. Interpunctionem igitur, quæ est post πιναρὰ, pone post ἡδε.”

Pag. 222.

L. 50. ἔτι γὰρ αὐτοὺς ἐνεώρων - ἀλληλοφωγίας. „Nimirum in primis hujus periodi verbis subest error. Significat

quidem αὐτοῦς aliquid, & ἐνεώρων aliquid. Sed qualis est ista ratio: φοβεροὶ ἀπὸ βλεμμάτων. ἔτι γὰρ αὐτοῦς ἐνεώρων, &c. Et, ut his verbis non deberet reddi ratio præcedentium, quid istud est, αὐτοῦς ἐνεώρων ἐξ ἔργης καὶ λύπης &c.? Vis, dicam quod sentio? Credo, scripsisse Appianum ἔτι γὰρ αἰνεὶς ἑώρων. Cujus lectionis non parva relicta hic videntur esse vestigia. Nam ex postremis nominis αἰνεὶς syllabis, *enes*, confusis cum verbo ἑώρων, factum fuisse ἐνεώρων mihi fit verisimile: quum autem ατ syllaba prima restaret, nihil significans, mutatam fuisse in αὐτοῦς, quod aliquid significaret. Quid autem αἰνεὶς ἔργῃ valeat, nemo linguæ Græcæ peritus ignorabit." H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. „Videtur deesse aliquid, quod jungatur cum ἐνεώρων, & quandam *aspectus truculentiam* significet. Cælius Sec. more suo, e paucis multa faciens in sua interpretatione, ita totum hunc locum reddit; (incipiam autem a fine paginæ proxime præcedentis:) *Quibus rebus hostibus miserrabiles quidem, nihilominus tamen aspectu horribiles videbantur. Idcirco a Romanis cum admiratione aspiciiebantur, inusitatam in illis animorum & corporum affectionem, ex aëre qui etiam tum perstabat, [an perstabat dicere voluit Curio?] ex dolore ac labore quem pertulerant, ac denique ex conscientia quod alii aliorum carnibus pasti essent, contemplantibus.* Ita ille: ego vero suspicor, hanc (aut talem) hujus loci scripturam fuisse, ἔτι γὰρ δριμύ ἐς ἑαυτοῦς ἐνεώρων, ἔκ τε ἔργ. dicendo tamen ἐς ἑαυτοῦς minus proprie pro ἐς ἀλλήλους." H. STEPH. *ad edit.* 2. Commodiorem certioremq; etiam nunc medicinam huic loco desidero. Cogitaveram ἐνεώρων vel ἐπεώρων: sed vereor ut hoc faciat fatis. Ceterum ἐνεώρων cum tertio non cum quarto casu, jungi solere constat. Vocabulo δριμύ, quod inferendum Stephanus censuit, in simili fere phrasi usus est Appianus Civ. I. p. 37, 92. ἐπὶ δὲ αὐτῷ δριμύ.

CAP. XCVIII. Lin. 58. „Pro his, οὕτω τὸ Ρωμαίων περὶ αὐτῆς ἔγνωκάντων, recte Beraldis, *quum nihil dum populus scivisset*: verum ita, ut *scivisset* sit a Scisco. Eodem Cælius sensu, *quum de ea nihil dum constituissent Romani.*" H. STEPHANUS. X 4

Pag. 222.

L. 62. „Hic quoque vides διώνυμον (licet dissentientē Beraldi interpretatione, ut paulo post ostendam) pro περιώνυμον dici. Hic quoque inquam, quum & p. 279. [153, 87.] hunc vocis istius usum habueris. Ac facit certe alterum istud exemplum, ut minus de hac scriptura dubitare oporteat: præsertim quum & in altero illo hujus scriptoris loco existare istum vocis hujus usum constet, ac fortasse existet etiam in aliis. [quæ Index noster indicabit] non tantum in illo, atque adeo hanc & apud Plutarchum [in Timol. p. 251. B.] significationem habeat. Mirabuntur multi, sat scio, quomodo hi voce illa διώνυμος ita usi sint: sed minus mirabuntur, ubi consideraverint, quod dixi in meo Thesaurō Græcæ linguæ, διώνυμον, quum significat περιώνυμον, *celebrem*, sive *clarum*, non debere accipi tanquam ex adverbio δις, sed tanquam ex præpositione διὰ factum, eandem vim habente quam in διάδηλος, in διωλύσις, & quibusdam aliis: inter quæ ideo non pono διαβόλος (etiam si & in eo præpositio usum eundem habeat) quod sit nomen aliud, ut ita dicam, naturæ, utpote ex verbo factum. Legimus apud hunc ipsum aliud quod ab eadem origine est nomen, in prima hujus opusculi pagina, [nobis pag. 102, 20] videlicet πολυώνυμα. Quamvis autem πολυώνυμος idem sonet interdum, præsertim apud poetas, quod περιώνυμος, & διώνυμος (ut quidem sumitur in eo qui præmanibus est loco;) ibi tamen πολυώνυμα ἔθνη non significat *celebres gentes*, seu *claræ*, sed *quæ multa nomina habent*. BeralduS vertit *diversæ*: Secundus rectius, *nominibus diversæ*; qui & *nominibus variæ* dicere poterat.”

„Cæterum uterque interpretes perinde vertit ac si scriptum esset, non γίνεσθαι, sed γένεσθαι. Neque tamen mutandam scripturam nostram censeo: quum intelligi possit, Scipioni in mentem venisse, id quod aliis evenire solet, sibi quoque eventurum, quod attinet ad comparandam nominis celebritatem.”

„De illius autem vocabuli διώνυμον hoc in loco significatione assentitur mihi Secundus, ita locum illum reddens: *sive quod (ut quidam existimant) ex maximis aliorum malis suam gloriam majorem fore existimaret*: (quum tamen po-

tius *magnam* dicendum esset, quoniam gradus comparativi vox Græca non est.) At dissentit (uti dixi) Beraldus: quippe qui ita vertit, *sive potius (ut multi arbitrantur) illustria duo cognomina ex clarissimarum urbium excidiis quæ fuerit.* Sed cur hoc dictum ad eos qui duo possunt illustria cognomina adipisci restringemus, potius quam late ad omnes, qui magnam nominis celebritatem ex unius tantum urbis expugnatione possunt assequi, extendemus? Tunc autem nomini διάνυμον alteram dare significationem oportebit.”

„De his porro duobus cognominibus, quæ Appianus eum ex duarum urbium calamitatibus accepisse & quidem accipere voluisse, scribit, in quodam Schediasmate dissero, etiam Nasonis auctoritatem interponens. Sed interim tamen miror, cur Beraldus noster illum locum paginæ 302. [p. 203, 45.] Κορνήλιον Σκαπίωνα, τὸν Καρχηδονία ἐλόντα, verterit, *Cornelio Scipioni, qui Carthaginem exciderat*: ac non potius contentus fuerit dicere *ceperat.*” H. STEPHANUS.

L. 65. Τότε δὲ τὴν γῆν τὴν Νομαντίνων. Per librarii errorem omissa sunt hæc sex verba in cod. Med.

L. 66. „Vocem χρηματίας, (cujus significationem assequi haud cuiusvis est) prætermisit Secundus. Ita enim totum hunc locum vertit: *Igitur Numantinorum finibus vicinis assignatis, & pacatis si quæ loca suspecta viderentur: & metu pecuniarum summâ extorta, domum renavigavit.* At Beraldus illam vocem haud præteriit, hunc quoque totum locum fideliter reddens, hoc modo: *Numantino agro inter vicinos diviso, quum reliquas civitates jus dicendo perlustrasset, & nutantes socios aut increpuisset, aut pecunia mulcasset, domum rediit.* Fateor tamen, χρηματίας potuisse & aliter verti, nulla juris facta mentione.” H. STEPHANUS.

CAP. XCIX. Lin. 69. ἔπεισαν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἄνδρας δέκα. Pag. 323.
Cf. supra, ad p. 195. l. 8. Ead. & sq. τοὺς κατασῆσο. &c.
— „Assentior Beraldo, verba ista, τοὺς κατασῆσομένους αὐτὰς εἰς εἰρήνην, vertenti, *qui rebus constituendis & pacificandis vacarent*: [potius] quam Cælio Secundo, cujus interpretatio habet quod multo majus est, *ut in provinciæ formam redi-*

Pag. 223.

gerentur. Sed totum ex eadem interpr. locum afferam, præsertim quum in eo habeat aliud quiddam quod (ut alia multa) ex Beraldica esse emendandum videtur. Ita igitur ille: *Romani (ut moris erat) decem senatorii ordinis viros in Hispaniæ loca suo imperio adjuncta legarunt, ut in provinciæ formam quæ a Scipione capta aut prius a Bruto vi subacta fuerant, redigerentur.* Quod ex Beraldi interpretatione emendandum videri dixi, illud est, quod quum Appianus dicat de Bruto, ὑπηνάγετο ἢ ἐχειρώσατο, Secundus ex his duobus unum fecerit, dicens, *a Bruto vi subacta.* At Beraldus, *ἔξ ἀντὶα Brutus vel volentes vel vi subegerat.* H. STEPHANUS.

L. 73. Καλα, Πείρων. Eum putant, qui *Frugi* cognominatus est, cujus abstinentiam laudat Cicero Verr. IV. 25. & in Hispania occisum ait. Conf. Pigh. Annal. T. III. p. 114 sq. Freinsh. Suppl. Liv. LXV. 20.

L. 74. Σερύτιος Γάλβας. Sic diserte Vat. A. B. & Med. Et *Ser. Galba* Curio. De nomine vide p. 170, 91. & ibi notata. De persona & rebus gestis parum constat: conf. Pigh. T. III. p. 118. Freinsh. LXV. 31.

L. 79. Τίτος Δεΐδιος. Livius Epit. lib. LXX. Pigh. T. III. p. 200. coll. p. 184. Freinsh. LXX. 31. L. 80. Τερμίσον. Sic restitui ex Vat. A. quod propius quam vulgatum Τερμισόν accedit ad *Termes*, quo nomine illam urbem Ptolemæus & Plinius designant. Neque enim in eo præsidium invenire vulgata lectio potest, quod apud Diodor. Sic. Excerpt. Legat. XXX. (T. II. pag. 629. edit. Wesseling.) Τερμισίοι adpellentur cives hujus urbis. Nam id ibi invitis libris editum est, & exemplar Ursini Τερμίσιοι præferebat, & in Cod. Bav. Τερμίσιοι legitur. Conf. ad p. 193, 59. & 194, 79. Quod si vero cogitemus, in *Arevacis* fuisse hanc urbem, conferamusque quæ supra ad pag. 192, 54. & 57. monita sunt; probabile utique fit, pro Οὐακαίων *lin. præc.* Αρουακίων esse reponendum, præsertim quum & Curio *Arvacceorum* hic habeat, & ejusdem nominis vestigia in lectione codicis Med. cernantur.

L. 83. „Non προκαθίσας erat in exemplari, sed προκαθίσας, satis manifesto errore. Alibi dicitur προκαθίσθαι.” P^{ug}
H. STEPH. ad edit. 1.

CAP. C. Lin. 87. μαγάδες Κελτιβήρων. „Ita vertit hunc locum Cæl. Secundus, ut quis suspicari possit eum legisse, μαγάδων & Κελτιβήρες. Hæc enim sunt ejus verba; *aliam urbem Colendæ finitimam Celtiberi cum aliis permixte incolebant.* Ita inquam Sec. Verum & aliis plerisque in locis sic a sensu Appiani aberrat, ut aliam sequutus lectionem videri queat, quum tamen eandem ante oculos habuerit.” H. STEPHANUS.

Ead. lin. 87. Μάρκος Μάριος. Ad C. Marium, quem ex Prætura Hispaniam ulteriorem provinciam sortitum fuisse ex Plut. p. 408. D. discimus, referunt hoc Pighius T. III. p. 105. & Freinsh. LXX. 32. Sed quum is jam A. U. 647. primum Consul fuerit, prætura ejus plurimis annis præcessisse debuit hoc tempus quod ab Appiano notatur. Sic non solum mendosum nomen Μάρκος fuerit habendum, in quod tres nostri Codices cum Curione consentiunt; sed etiam in verbis πρὸ πέντε ἐνιαυτῶν (quæ quidem omissa a Curione video) error inesse putandus fuerit: quemadmodum & Pighius h. l. conquectus est, temporum non satis fidam rationem in hac re videri ab Appiano observatam. Sed ibid. ipse Pighius etiam, non satis diligenter inspectis Appiani verbis, novas turbas miscet; quum Mario id ipsum tribui ab Appiano scribit, quod satis diserte ad T. Didium Scriptor noster refert. Videant doctiores, an M. Marius, quem libri nostri loquuntur, fortasse C. Marii propinquus ille vel frater sit, qui M. Marium illum Gratidianum adoptavit, de quo vide Pigh. T. III. p. 191. & Perizonium in Animadv. Hist. c. 3. p. 98 sqq. laudatum ab Ernestio in Ind. Hist. ad Ciceronem, v. M. Gratidianus.

L. 92. „Cur pro his, τὴν Κολενδῶν χώραν, Secundum rusticorum fines dixisse putabimus?” H. STEPHANUS.

L. 94. „ἐκέλευεν τῷ δήμῳ, ταῦτα μὲν τὸ * ἔγκοντας. Omni-
no hunc locum, qualis est in exemplari, tibi represento; tu, quomodo corrigi possit, videbis. Quanquam vereor, ne

Pag. 224.

nobis melioris alicujus exemplaris auxilium expectare necesse sit: quod non solum corrupta sint hæc verba, sed aliqua etiam desint. Quod si ex partic. *μὲν* locum mutilum esse non conjicerem, ei fortasse ex conjectura opem afferre possem. Quum enim alibi soleat ab iis qui se dedunt exigere ut arma sua tradant, non dubito quum hic scriptum ab Appiano fuerit *τὰ ὅπλα ἐνεγκόντας ἤκειν*, aut potius *συνενεγκόντας*. Si melius quid habes, lector, hoc profer: si non, his utere mecum." H. STEPHANUS, *ad edit. 1.* „ Aliud nihil deesse huic loco arbitror, quam quod apud Secundum legitur. Ita enim hic: *Quum autem eos conditionem accipere videret, jussit ad populum referrent, ut cum conjugibus & liberis ad fines dividendos venirent.* Videndum igitur, annon verisimile sit, hæc ab Appiano scripta fuisse, *ἐκέλευε τῷ δήμῳ ταῦτα ἐνεγκεῖν καὶ ἐνεγκόντας ἤκειν μετὰ γυν.* &c. hæc, inquam, aut his similia. Nam fateor, me ex istis oculis *μὲν τε* conjicere, aliquid aliud, quod tamen talem sensum efficeret, scriptum fuisse. Verbum tamen *φέρειν*, a quo esset illud *ἐνεγκόντας*, hunc aliquando habere usum (apud hoc præsertim genus historiarum) constat." H. STEPH. *ad edit. 2.* Ad hunc locum nihil monuit Reiskius. Sed MUSGRAVIUS sic: „ Pro ταῦτα lege τὰ: deinde, *μὲν ὅπλα ἐνεγκόντας.*” Perspicue *μετενεγκόντας* dedit Med. quemadmodum & Curionis exhibebat exemplar. Neque quidquam sic ad integritatem orationis desiderari putabitur. Originem depravatæ lectionis, quam cum Stephani exemplari communem habet Vat. B., com-

mode explicat scriptura Vat. A. quæ sic habet: *μὲνεγκόντας*. — Verbum *μεταφέρειν* eadem notione, *referre, renunciare*, (quam quidem in Thesaurο suo præterit H. Stephanus) habuimus supra, in Exc. ex lib. de Reb. Ital. p. 32, 29. Conf. Pun. 338, 86. Civ. V. p. 883, 68.

Pag. 225.

L. 1, *πόσῃν χώρῃν αὐτοῖς δεῖ διελθεῖν*. Alienum esse ab hoc loco verbum *διελθεῖν*, quod consentientibus libris hic legebatur, nemo puto dubitabit. Prætermisit illud verbum in vers. sua Curio. Sed Berald. *quantum agri foret dividendum*:

scilicet perspecte videns, διελὼν esse legendum. Equidem in re manifesta non hæsitandum duxi. Nunc etiam video me REISKIUM habere adsentientem, qui recta reponere διελὼν iussit. Sic p. 227, 37. ἐς τρία διαιρεῖν. Pun. 441, 63. ἐς πολλὰ διελών: & sæpe aliàs.

Pag. 225.

L. 3. ἐπὶ τοῖς δε -- ἱθιμάμεισιν. *Hujusmodi rebus gestis.* In eandem sententiam Beraldus, ob quas res: & Curio, ob quod facinus. Sed rectius fuerit: *de his*, sc. Celtiberis, quos tam perfide trucidaverat. θριαμβεύειν ἐπὶ τινι, triumphare de aliquo, Civ. II. p. 314, 73 sqq. Mithr. 820, 13.

L. 5. Φλάκκος. C. Valerius Flaccus, qui Consul fuerat A. 661. Pigh. T. III. p. 215. Freinsh. LXX. 56. Ibid. ἐν δὲ Βελγίδῃ πόλει. An ea, quam Bergidum Ptolemæus & Antoninus vocant; pro quo apud Antoninum (pag. 425. edit. Wesscl.) plures codices *Belgidum* habent.

Ead. lin. 5. ἔσθ. „ ἐν δὲ Βελγίδῃ πόλει ὁ δὲ δῆμος ἔσθ. Mihi dubium non est, quin post δισχυρίους expungenda sit ἐπιγνῆ τελεία & post πόλει reponenda. Scio etiam, illud δὲ Βελγίδῃ ex urbis nomine corrupto [corruptum?] esse: sed in cuius appellatione quum varient authores, quam potissimum scripturam sequi debeam, nescio.” H. STEPHAN. ad edit. 1. — „ Ἐν δὲ Βελγίδῃ πόλει ὁ δῆμος. Hic etiam locus ex iis est unus, cui asterisci notam, ut imperfecto, apponit Secundus: (sicut vicissim quibusdam appositam hac in editione habemus, quum ejus interpretatio eam non habeat, & sit ejusmodi ut minime apponi debuisse videatur.) Ita enim ille: *In urbe Belgeda quum ad defectionem plebs conversa esset * penes quem cogendi senatus autoritas, totum senatum, quod ad decernendum dubius esset, cremavit.* At enim Appianus hic nihil habet quod illis verbis respondeat, *penes quem cogendi senatus autoritas*: quæ si tollas, minime imperfectus locus erit, ideoque nec illa nota opus habebit. Est obiter & hoc observandum, dici a Secundo *totum senatum*, quum τὴν βουλὴν tantum apud Appianum, non ὅλην τὴν βουλὴν, legamus.” H. STEPH. ad edit. 2. In altera illa edit. conjunctionem istam δὲ, quæ in edit. 1. ante δῆμος inserta erat, quam & ibi.

Pag. 225.

dem codex Vat. B. cum Stephani exemplari agnoscit, tacitus prætermisit Stephanus. Neque sane erat hujus loci ista particula; sed pro ea recte Vat. A. & Med. particulam *μὲν* dederunt, cui mox respondet *δὲ*, in verbis *ὁ δὲ Φλάκκος*.

CAP. CI. Lin. 9. „Beraldus omisit interpretationem horum verborum: *Τοσαύτῃ μὲν εὖρον ἄξια λόγου Ρωμαίοις ἐς τότε πρὸς Ἰβηρας αὐτοὺς γινόμενα*. Quæ Secundus ita vertit: *Hæc ego a Romanis contra Hispanos gesta digna memoratu comperi*.

Sed cur Appianus non simpliciter *πρὸς Ἰβηρας*, verum *πρὸς Ἰβηρας αὐτοὺς*, (quod a Secundo expressum non est) dicit? An ad differentiam eorum quæ adversus Celtiberos gesta sunt? Atqui eorum mentionem plerisque locis, & quidem in uno etiam qui parvo intervallo præcedit, fieri videmus. Fortasse igitur non abs re quis suspicetur, scriptum ab eo fuisse *πρὸς Κελτίβηρας καὶ πρὸς Ἰβηρας αὐτοὺς γινόμενα*. Nam pag. 256.

[p. 104, 46.] proponit, se dicturum quomodo Romani *Ἰβηρας καὶ Κελτίβηρας ἐπολέμησαν*.” H. STEPHANUS. Adjicienda fuisse video in latina nostra versione verba, *adversus ipsos Hispanos*: non, ut *Iheri a Celtiberis* distinguantur, quemadmodum Stephano visum erat; sed ut, res a Romanis in Hispania *adversus ipsos Hispanos* gestæ distinguerentur a bellis quas in eadem Hispania *Romani adversus Romanos* gesserunt. Itaque & *Sertorianum bellum*, utpote intestinum & Civile, breviter tantum h. l. perstringitur, & uberius a Scriptore nostro in Syllani belli civilis enarratione (ad quam ipse provocat in fin. hujus cap.) exponitur, Civ. I. cap. 108 sqq. Eundemque in modum, quæ C. Cæsar in Hispania primum adversus Pompeji legatos gessit, deinde adversus filios ejusdem, ea in Civilium Cæsaris bellorum historia exposita videmus.

L. 15. *ἀγέρας*. Sæpe inter se confusa commutataque a librariis esse verba *ἀγείρειν* & *ἐγείρειν*, notum est. Intelligo tamen, esse loca ubi parum refert, utrum eligas. Neque pertinacius repugnem, si quis h. l. teneri potuisse *ἐγέρας* contendat.

Pag. 226.

L. 24. *Περσέρας*. Civ. I. p. 154, 95. & sæpius deinceps *Περσίρας* scribitur, quod perinde est. Conf. Drakenb. ad Liv. XLIV. 27, 11. & alios qui ibi laudantur.

L. 27. καὶ ὁ πόλεμος ὅδε. „Mallet *ᾧδε*, quam *ὅδε*; quum etiam, quonam modo finitum fuerit hoc bellum, narraverit. Fuerit autem ponenda hypostigme post *ᾧδε*, quæ ostendat jungendum cum *διέλθῃ*, non cum *θορυβήσας*” H. STEPH.

Pag. 226.

CAP. CII. Lin. 30 sq. Γάιος Κλισ. αἰρεθ. Ἰβηρίας σίρατ. Vide Civ. II. cap. 8. L. 32. ἔλαπεν scripsi jubente Vat. A. & Med.

L. 38. ἐς τὰ δύο ἢ βουλῇ, τὸν δὲ τρίτον ἔθ'c. „Fallitur hoc loco Appianus, cum dicit, Iberiam sive Hispaniam in tres partes divisam fuisse, in quarum duas annuos magistratus Senatus mitteret, in tertiam vero Præsidem Imperator. Divisa autem ab Augusto fuit Hispania in duas provincias, *Citeriorem* & *Uteriorem*. *Citerior* etiam *Terra conensis* [*Tarraconensis*] dicta. *Uterior* divisa in duas provincias, *Beticam* & *Lusitaniam*. *Bætica* populi fuit, & in eam missus Proconsul. Atque de ea capiendus Tacitus H. I. 4. [potius Annal. IV. 13.] *Urbius* [*Vibius*] *Serenus ulterioris Hispaniæ Proconsul*: non, quia tota Hispania ulterior Proconsulem habuerit, sed melior ejus pars *Batica*; quæ sola populi fuit. *Citerior* autem *Hispania*, sive *Terra conensis*, [*Tarraconensis*] & *Lusitania* Cæsaris fuerunt, in quas ab eo duo legati mittebantur, Prætorius & Consularis. Et quidem Prætorius Lusitaniam præerat cum unico legato; Consularis *Terra conensi* [*Tarraconensi*] cum tribus legatis, tribusque legionibus. Vide Strabonem lib. III. [p. 166 sq.] & Dionem lib. LIII. [cap. 13. p. 704. edit. Reim.] Adeo ut excusari ab errore noster non possit, nisi quod ejus ævo mutasse dicamus.” ALEX. TOLLIIUS. — Tota hæc Adnotatio (exceptis erroribus quos notavi) ad verbum pæne excerpta est ex JUSTI LIPSII Nota in Tac. Hist. I. 13. cujus viri nomen adjicere non dignatus est Tollius. Mirum vero, Appianum, quum non modo diu Romæ in foro & sub oculis Principum fuerit versatus, sed & ipse uni ex insignioribus Romani imperii provinciis esset a Cæsari- bus præfectus, nescivisse distributionem provinciarum, quæ ipsius ætate obtinuerit. Itaque suspicari sane licet, Appiani ætate aliam fuisse provinciarum, in quas distributa Hispania erat, rationem, quam quæ ab Augusto fuerat instituta. Nam.

Pag. 227.

Pag. 227.

quod RUALDUS (Observ. XXX. ad Plutarch. Vitas) librarium culpa transposita apud Appianum h. l. verba δῆμος & βασιλεὺς contendit, id quidem veti specie destitui mihi videtur, ob id quod sequitur ἐφ' ὅσον δοκιμάσσει; quod utique ad Imperatorem potius, quam ad populum, referri consentaneum est.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIBRUM VII.

DE BELLO ANNIBALICO.

Pag. 228.

CAP. I. Lin. 2. ἐκκαίδεκα ἔτησιν.

„Eundem annorum numerum tribuit huic bello in Hispanica historia, pag. 262. [p. 117. cap. 14.] quum dicit, ἕως Ἀνίβαν ἐκκαίδεκάτῳ μάλιστα ἔτεσι τῆς Ἰταλίας ἐξήλασαν. Vide & pag. 344. [potius p. 358. nobis p. 302. cap. 60.]” H. STEPHANUS.

L. 6 sq. τῆς ἰσθμῶς αἰτία τε ἀληθής &c.

„Intellige ἰσθμῶς ex Hispania in Italiam: ut hæc participio ἰσθμῶν paulo ante adjecit. Sic autem in Libyca historia eo ipso participio, sed absque illa adjectione, utitur, καὶ ὅσα Ἀνίβας ἐς Ἰταλίαν ἰσθμῶν ἔπραξεν. [Pun. 307, 45.] Ad verba autem proxime sequentia quod attinet, [Beraldi] illa eorum interpretatio conjungit quæ (nisi valde fallor) ab Appiano disjunguntur: ut certe disjungi separarique debent. Ac ille quidem ita vertit: *Ceterum quam irrumpendi bellique in Italiam transferendi veram causam occasionemque propalam pratexuerit, &c.* At ego ita vertendum esse dico: *Ceterum quam irrumpendi bellique in Italiam transferendi veram causam habuerit, & quam occasionem propalam pratexuerit, &c.* Vel hoc certe verbum *pratexuerit* cum illis accusativis *veram causam* haud convenire videmus. Quis enim eam causam, quæ vera est, pratexere dicitur? Sed videamus, an Appianum in sua narratione hæc duo aperte distinguere simus comperiri. Comperient certe quicumque attentas præbere illi aures
non

non recusabunt. Nam quæ narrantur in hac historia, in fine
 paginæ quæ hic est 314. [cap. 3. p. 230 sq.] quid aliud quam Pag. 226
 illam *veram causam* continent? *Quum autem* (inquit) *Barca*
& Asdrubalis inimici amicis illorum negotium facerent,
& hunc Annibalem, quod adhuc juvenis esset, contemptui
haberent; ipse, hæc esse initium creandi sibi periculum exi-
stimans, & se ex patria metu securitatem comparaturum,
de ipsis gravi bello implicandis cogitabat. Hæc inquam
 (quæ conferenda relinquo cum iis quæ latius commemorantur
 in Hispanica historia, pag. 259. [cap. 8-10.] nemo, ut
 opinor, negaverit esse illam τὴν ἀληθῆ αἰτίαν. At quænam
 dicere possumus esse quæ πρόφασιν appellat? Nimirum hæc,
 ἰπνέει παρά τὰς σπονδὰς τὸν Ἰβηρὰ διαβῆναι. [pag. 231, 49 sq.]
 Nam hoc ipsum, ἐς πρόφασιν, statim ab eo dici videmus de
 facto Annibalis. Sequitur enim, καὶ παρεκτύπει τινὰς ἐς πρό-
 φασιν κατηγορεῖν Ζάικανδαίων. &c. Videri autem possit Appianus
 Thucydidem imitari hic voluisse: qui tamen πρόφασιν dicit
 περὶ τῆς αἰτίας etiam: quippe qui τὴν ἀληθεστάτην πρόφασιν, ἀ-
 φανεστάτην δὲ λόγῳ, opponit ταῖς ἐς τὸ φανερὸν λεγομέναις αἰτίαις,
 in fine suæ præfationis." H. STEPHANUS.

CAP. II. Lin. 10. Ἀμίλχαρ &c. Vide Hisp. cap. 4 sqq. pag. Pag. 229
 105 sqq. „ Ut hic Ἀμίλχαρ, ὃ Βάρκας ἐπικλησὶς ἦν, ita etiam
 in Hispanica historia, pag. 257. [p. 105.] Ἀμίλχαρ, ὃ Βάρκας
 ἐπικλησιν. Sive autem, quod alius fuit Amilchar, a quo ut
 distingueretur hic, cognomine isto donatus fuit, sive alia ei
 hoc cognomen imponendi causa fuit, sæpe non *Amilcharem*
sed Barcam dici videmus: & quidem in illa etiam ipsa p. 257.
 Fuisse porro hujus Amilcharis filium non *Annibalem* tantum,
 sed etiam *Asdrubalem*, constat: Asdrubalem, inquam, id
 est unum e duobus Asdrubalibus. Fuit enim *Asdrubal*, *A-*
milcharis hujus; fuit & *Asdrubal*, *Gisconis* filius: ut testat-
 tur ipsemet Appianus in Hispanica historia, pag. 268. [p. 129,
 75.] Quem locum a quibusdam non fuisse intellectum scio.
 Quum enim ibi scribatur, Καρχηδονίαν δ' οἱ στρατηγοὶ δύο ἑνὲ
 λοιπῷ, καὶ δύο Ἀδδρουβᾶ, non de duobus tantum ducibus, sed
 de quatuor, loqui hunc scriptorem putaverunt: non asse-

Pag. 229.

quentes hanc sermonis formam, ut ibi ostendo. Cæterum *Asdrubalis*, *Amilcharis* filii, ideoque fratris Annibalis, mentio fit in illa etiam ipsa historia Hispanica, in fine pag. 270. [p. 135, 71 sq.] Ἀσδρούβαν δὲ τὸν Ἀμίλχ. πρὸς τὸν βέρβιον Ωκεανὸν ὄρατ. ἔτι συλλ. ὁ ἀδελφὸς Ἀννίβας ἐκάλετο. Quin etiam in hac, videlicet pagina tertia a principio, [pag. 232, 62.] καὶ τὰ ἐν Ἰβηρίᾳ παραδόντες Ἀσδρούβαν τῷ ἀδελφῷ. At vero alterius *Asdrubalis*, qui *Gisconis* filius fuit, mentionem habemus eadem illa pag. 257. [p. 105 sq.] duobus in locis, ubi Barcæ gener fuisse dicitur. Idemque & in ista Annibalica historia legimus. In hac ipsa pag. [p. 230, 34 sq.] simulque, Annibalem uxoris ejus fratrem fuisse: quinetiam, Barcæ successorem (eo mortuo) a Carthaginienſibus electum fuisse." [Imo fallitur Stephanus: & longe diversus est *Asdrubal*, *Gisconis* filius, non solum a Barcæ filio, Annibalis fratre; sed etiam ab hoc genere & successore Barcæ. Hic enim, aliquot annis antequam in Italiam inyasit Annibal, a servo occisus, ipsum Annibalem juvenem admodum imperii in Hispania successorem habuit. vid. Hisp. c. 8. & Annib. cap. 2. extr. *Asdrubal* autem *Gisconis* diu etiam post Annibalis ex Hispania discessum bellum adversus Romanos in Hispania administravit. conf. Hisp. p. 118, 90 sq. & p. 129 sqq.]

„Hanc homonymiam, a quibusdam ignoratam, eos in errorem impulisse scio, ideoque silentio prætereunda non existimavi. Ad scripturam autem quod attinet nominis illius quo vocabatur pater Annibalis, quum *Amilchar* scribo, sequor quam habemus hic scripturam, Ἀμίλχαρ; alioqui in medio relinquens, an *Amilchar*, an potius *Amilcar* (itidemque *Bomilchar* an *Bomilcar*) scribendum sit: ut apud Latinos passim scribi videmus. Cælius Secundus, qui historiam illam & ipse interpretatus est, non tantum *Amilcar*, sed etiam *Hamilcar*, & quidem plurimis in locis, scribit: ut videre est cum alibi, tum in paginæ 257. interpretatione: ubi & *Barcham* cum aspiratione, sicut alibi, habes. Ut autem *Hamilcar*, præfixa aspiratione, sic & *Hasdrubal* quidam, nec non *Hannibal*, scripserunt. Sed mirum (nam & hoc obiter addam)

videri possit, Græcos Ἀννίβας quidem (unde & Ἀννιβαϊδής) & Ἀσδρουβας, non Ἀννίβαλ & Ἀννιβαλικός dixisse, ut a Latinis *Annibal* (unde *Annibalicus*) & *Asdrubal* dictum fuit: sed Μααρβαλ tamen illis placuisse: ut videre est pag. 319. [240, 3.]”

H. STEPHANUS.

L. 12. περὶ αὐτῆς ἀλλήλοις ἔπολ. Sic disertè Med. περὶ αὐτοῖς ἀλλήλοις ἔπολ. mendose paululum Vat. A.

Ibid. sq. „Ἡμεῖς, δόξας δὲ πράξαι κακῶς, fatis fuses, sicut & cætera; exponuntur, pag. 257. & 258. [hist. Hispan. cap. 4 sqq.] Utitur autem his verbis in illa pag. 257. [p. 105, 70.] ὑπαγόντων οὖν ἐπὶ τοῖσδε τὸν Βάρκαον ἐς κρίσιν, ὡς αἴτιον τῇ πατρίδι τοσῶνδε συμφορῶν γενόμενον, &c. Dicit autem, non πράξας δὲ κακῶς, sed δόξας δὲ πράξαι κακῶς; id est, *Quum autem visus esset rem male gessisse.* Interpretis tamen verba non his Græcis, sed illis, respondent.” H. STEPHANUS.

L. 14. ἔπραξεν ἐς τοὺς Νομάδας &c. „Pag. 257. [Hisp. cap. 4. extr.] collegam ei dat Magonem, cognomento Magnum. Utitur alioqui verbis iisdem; στρατηγὸς ἔπραξεν αἰρεθῆναι: sed his præfixis, Νομάδων τινὸς κινήματος γενομένου. Quæ certe & hic oportet ὑπακούειν. At loco horum, πρὸ τῶν εὐδυνῶν, dicit, ἔτι τὰς εὐδύνas τῆς προτέρας στρατηγίας ὀφείλων. Atque huc videtur Berald. respexisse, quum ita locum hunc vertit, *priusquam quam superioris imperii rationes redderet.*” H. STEPHANUS. — „Quum haberet exemplar nostrum πρὸς τῶν εὐδυνῶν, ego ex πρὸς feci πρὸ. Vult enim dicere πρὸν τὰς εὐδύνas ἀποδοῦναι, quod pluribus verbis ipsemet ἐν Ἰβηρικῇ dicit, ἔτι τὰς εὐδ. τ. προτ. στρατ. ὀφείλων.” IDEM. ad edit. I.

L. 19. θεραπεύων τὸ πλῆθος, εἰ δύνατο, μὴ χαλεπαίνειν ἑστί — „Primo aspectu videtur debere Amilchar esse nominativus verbi δύνατο: quod fieri tamen nequeat, nisi insertis quibusdam vocibus inter δύνατο & μὴ χαλεπαίνειν; ut, si (exempli gratia) scriberetur, εἰ δύνατο διαπραξάσαι ὥστε μὴ χαλεπαίνειν. Sed Appianum non dubitasse & altera illa sermonis formâ uti arbitror. De hac autem re moneo, quod alioqui interpretis aliam sequutus lectionem existimari posset.” H. STEPHANUS. — Itaque Stephanus verbum δύνατο ad πλῆθος relatum voluit,

Pag. 229.

& conjunctum cum seq. infin. *μὴ χαλκωαίνειν*. Nos, Beraldum interpretem (nam a Sec. Curione Liber hic latine non est conversus) secuti, in Græco contextu verba *εἰ δύναιτο* duabus minutis distinctionibus intercepimus, quum in superioribus editt. nulla hic posita distinctio fuisset. Non spernam Stephani rationem: sed neutra harum rationum difficultate videtur carere.

Pag. 230.

L. 25. *ἄρος Ἰβηρίας, μὴ διαβαίνειν τὸν Ἰβηρα.* „Hic locus ex iis, quæ in Ἰβηρικῇ dicuntur, facile intelligitur. Deesse autem verba inter Ἰβηρίας & *μὴ διαβαίνειν*, neque affirmare neque negare ausim: quia durum est quidem hoc genus loquendi, sed quod ferri tamen posse videatur.” H. STEPH. *ad edit.* 1.

L. 26. „Observe quod hic scribit, *καὶ τότε ταῖς Ῥωμαίων καὶ Καρχηδ. σπονδαῖς ἐνεγράφη*. Ideo enim dicit pag. sequente, [p. 231, 49.] *ἐπένει παρὰ ταῖς σπονδαῖς τὸν Ἰβηρα διαβῆναι*. Ad quod habemus hic, *Carthaginensibus fuisse terminum Iberiæ* (id est Hispaniæ) *non transire Iberum fluvium*, idem & in Hispanica historia legimus, pag. 258. [p. 108, 20.] *ἔρον εἶναι Καρχηδ. &c.* Idem habes & in Libyca historia, pag. quarta. [p. 311, l. 12 sq.]” H. STEPHANUS, *ad edit.* 2.

L. 28. *ἐν τινι μάχῃ.* „Quæ fuerit hæc pugna in qua Barcas occubuit, discas ex principio pag. 258. [Hisp. cap. 5.] Ea autem ipsa verba, quæ hic de Barca dicuntur, de Asdrubale dicta fuerunt in fine ejusdem paginæ, [Hisp. c. 8. init.] *Ἰβηρίαν τὴν ὑπὸ Καρχηδονίοις κατιστάμενον.*” H. STEPHAN.

L. 29. *Ἀσδρούβας.* De varietate scripturæ in hoc nomine, vide notata ad Hisp. p. 105, 73.

L. 30. „Ut hic *ἐκδεύς τῷ Βάρκα*, ita aliquanto post, *καὶ τῷ κηδευτῇ συνών*. Sed & pag. 257. [p. 106, 80.] de ipso Barca dicitur, *καὶ τὸν κηδεστὴν* (ita enim ibi legimus, non itidem *κηδευτὴν*) *Ἀσδρούβαν ἔχων οἱ συνόντα*, quum paulo ante dictum de ipso Asdrubale fuisset, *ὃ τὴν αὐτῷ Βάρκα θυγατέρα ἔχων.*” H. STEPHANUS.

CAP. III. Lin. 32. „Quomodo verum comperietur, quod hic dicit *στρατηγὸς Ἰβήρων ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀποδείκνυται*? Ut omittam certe quæ hoc refutant plurima, repugnant ea

quæ parvo intervallo subjunguntur, de eodem Annibale, γιγνεται στρατηγὸς Καρχηδονίων ἐπὶ Ἰβήροι. Quo magis miror interpretationem lectionem illam, στρατηγὸς Ἰβήρων, sequutum esse: vertit enim, *Hispanorum imperator ab exercitu appellatus est*. Sed quomodo emendanda illa fuerit? Particula κατὰ (ut opinor) interjecta: hoc modo, στρατηγὸς κατ' Ἰβήρων." H. STEPHANUS.

L. 33. Φιλοπόλεμος καὶ συνετός. „Annibali hæc laus, fuisse illum φιλοπόλεμον, tribuitur itidem in Hisp. historia, sic & in alio hujus historię loco, videlicet p. 323. [250.] ubi postquam dictus est natura φιλοπόλεμος, additur, ideoque otii impatiens. Sed in hoc de quo agitur loco, additur & συνετός: quod videndum est an ad σύνεσιν bellicam cum interprete restringere debeamus." H. STEPHANUS.

L. 34. υἱὸς ὦν. „Rectius legeretur ἦν." H. STEPHAN. ad edit. 1. „Si hanc retineas lectionem, ὁ δὲ, Βάρκα μὲν υἱὸς ὦν, fateri cogeris, pendere sententiam: at si scribas υἱὸς ἦν, id incommodum vitaveris. Sed fortasse δοκῶν fecit ut ἦν mutaretur in ὦν. Ad illud autem συνὼν quod attinet, minime in συνῆν id mutare itidem necesse est." IDEM, ad edit. 2. — συνῆν pro συνὼν legendum censuit MUSGRAV. Mihi, quemadmodum facilius, sic & concinnius & omnino certior ratio medendi huic loco visa est, si ὁ δὲ in ὅδε mutarem, idque cum præced. nomine Αννίβας jungerem. In quo præcuntem habui BERARDUM, qui in latina versione pariter Annibal hic posuit. Sic autem & Αννίβου τοῦδε dici ab Appiano videmus p. 229, 10. & hac pag. 230, 41. Scilicet idem est atque id quod mox lin. 38. dicit, Αννίβας περὶ οὗ ταῦδε συγγραφεύς.

L. 36. κηδεστῆ hoc quoque loco restitui ex Vat. A. & Med. Cf. Hisp. 207, 3.

L. 40. τοὺς φίλους τοὺς ἐμέλων διακόντων. „Eodem verbo διακόνειν utitur ibi quoque, [Hisp. 109, 38.] tanquam nullum magis proprium habens; sed addit, ἐπὶ τοῖς ἐμέλων ἀγκλήμασιν. Intellige autem ἐμέλων de Barca & Asdrubale. Non tantum vero φίλους dicit in altero loco, sed addit etiam στρασιώτας.

Pag. 230.

Ac possunt certe nonnulli esse φίλοι, qui alioqui non sint *σασιῶται*: vix autem *σασιῶται*, nisi & φίλοι." H. STEP.H.

L. 41. *ἀρχή*. „Quamvis altero in loco cum hoc accu-
satio habeamus genitivum *ἐπιβουλῆς*, (nam ibi legimus, *καὶ*
ταῖς ἐκείνων δίκαις, ἀρχὴν ἐφ' ἑαυτὸν οὖσαν ἐπιβουλῆς) eum tamen
hic desiderari non puto, sed aliquid aliud subaudiendum
relinqui quod huic loco non minus conveniat; ac posse ita
reddi, *hæc esse mali adversum se initium existimans*: vel,
hæc esse initium creandi sibi periculum. Interpres magis
libere, sed magis etiam eleganter, *non ignarus eorum peri-
cula in suum aliquando caput redundatura*. Ad illa autem
verba quod attinet, *καὶ Ἀνίβαν ταῦδε καταφρονούντων ὡς ἔτι νέον*,
eodem dictum modo fuit initio paginæ 259. [p. 199, 36 sq.]
Ἀνίβαν καταφρόνουν ὡς νέον. Sed his addenda est quæ parvo in-
tervallo sequitur amicorum admonitio, [p. 110, 45.] ne se
reddat inimicis *ἐγκαταφρόντων*. Potest autem aliquis ab inimiciis
καταφρονεῖσθαι, qui tamen haud se reddit illis *ἐγκαταφρόντων*.
Ac quum dicit divus Apostolus Timotheo, *Μηδὲς σοῦ τῆς νεότη-
τος καταφρονεῖτω*, perinde est ac si moneat ne suam juventu-
tem reddat *ἐγκαταφρόνητον*." H. STEPHANUS.

Pag. 231.

L. 43. *ἐν τῶν τῆς πατρίδος φόβῳ*. „Non tantum φόβου
dicit altero in loco, sed *ἀσυχολίας & φόβου*. Est autem operæ
pretium considerare, ut hæc omnia, *ἐπινεί, μεγάλους καὶ χρονίους*
πράγμασι τὸν πατρίδα περιβαλὼν, καὶ καταστῆσας ἐς ἀσυχολίας καὶ
φόβους, τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὰ τῶν φίλων ἐν αἰδεί θίσθαι: ut, inquam,
hæc omnia in pauciora contrahens, dixerit, *νομίζων οἱ τὰ ἀσφα-
λὲς ἐν τῶν τῆς πατρίδος φόβῳ περιέσεσθαι, ἐς πόλεμον αὐτοῦς μέγα*
ἐμβαλεῖν ἐπινεί: servata interim pari utrobique elegantia." H.
STEPHANUS.

L. 44 sq. „Ista pauca, ὑπολαβὼν δὲ, ὥσπερ ἦν (magis ta-
men placeret *ἔπει ἦν*) τὸ Ρωμ. *ἐπιχ. χρόνιον τε Καρχ. ἔσεσθαι*, re-
spondent hisce multis, quæ habes circa finem paginæ 259.
[p. 111, 60 sqq.] *εἰ δὲ πρὸς Ρωμαίους πόλεμον αὐδὲς ἀναρμήσεις*,
οὗ μάλιστα ἐπιθυμῶ, ἰδοὺ Καρχηδονίους μὲν ἐν φροντίσι καὶ φόβῳ
ἔσεσθαι μακρῶς. Sed interpres in vertendis iis quæ his respon-
dent, aliqua libertate usus est; quum alioqui possint ita reddi,

ipsis verbis insistendo: *Quum autem secum reputasset, Romanos aggredi, rem fore Carthaginensibus diuturnam.*" H. STEPHANUS.

Pag. 231.

L. 46. „Hæc autem verba, καὶ μεγάλην αὐτῷ δόξαν, εἰ καὶ τύχοι πλείστας, τότε ἐγχείρημα οἷσιν, posteriori tantum membro respondent. Duo enim in illo altero proponuntur loco: quorum prius est, αὐτὸς δὲ, εἴτε κατορθώσιν, ἐπὶ κλέους ἀθανάτου γενέσθαι, τὴν πατρίδα τῆς εἰκουμένης γῆς ἀρχεῦσαι ἀποφῆνας: posterius autem (omitto enim quæ per parenthesis interjiciuntur) εἴτε καὶ πλείσται, μεγάλην καὶ ὡς τὸ ἐγχείρημα αὐτῷ δόξαν οἷσιν. Ubi animadvertendum est obiter, utroquæ in loco dici ἐγχείρημα, non ἐπιχείρημα, etiam si in eorum altero præcedat ἐπιχειρῆσαι. Ad eum autem quod attinet de quo ista dicuntur, observandum est, generosum illi pectus, etiam juveni, fuisse, utpote illud cogitanti, in magnis ἔξ voluisse sat est. Cæterum ut hic dicitur Annibal de suo incepto cogitasse, εἴτε καὶ πλείσται, μεγάλην καὶ ὡς τὸ ἐγχείρημα αὐτῷ δόξαν οἷσιν: ita etiam de Julio Cæsare, ἔργον δυσχερὲς & παράλογον aggrediente dicitur, lib. de bellis Civil. II. [p. 259, 28 sq.] ὡς μεγάλῃ, εἰ καὶ διαμαίεται, δόξαν οἰσόμενος ἐπὶ τῷ ταλμῆματι." H. STEPHAN.

L. 48. „Pro his, ἐπὶ βομῶν, altera in historia dicitur ἐπὶ ἐμπύρων: quod noster quidem & nostras interpretes Beraldus, vertit, *incensis aris*: at vero alter, Cælius Secundus, ταῖς ἡοστία ἀρδεντε ἀρῖς." IDEM. Ead. ἔξ sq. Ρωμαίοις ἐπιβαλόντων ἔξ c. „Majus esse videtur, aut saltem significantius quod altero in loco dicitur, ἀσπείστος ἐχθρὸς ἔσεσθαι Ρωμαίοις." IDEM.

L. 49. „Quomodo hoc fieret παρὰ τὰς σπονδὰς, docui in una ex annotationibus in paginam 314. [ad pag. 230, 26.] Cæterum, quum hic dicat simpliciter, ἐπενόει παρὰ τὰς σπονδὰς τὸν Ἰσθρα διαβῆναι, illic [Hisp. c. 10. init.] dicentem audimus tanquam de re magna, ἀρχὴν δὲ ὑπολαμβάνων ἔσεσθαι λαμπερὸν εἰ τὸν Ἰσθρα διαβῆναι." H. STEPHANUS.

L. 50. „Locus hic, in quo dicitur, παρεσκευάζε τινας ἐξ ἐρέφασιν κατηγορεῖν Ζακανθαίων, confirmat & meam de emendatione alterius loci conjecturam, & meam ejus interpreta-

Pag. 231.

tionem: de quibus lege annotationem primam in paginam 260." [p. 111, 69.] H. STEPHAN. Adde quæ ibidem ad eundem locum nos adnotavimus.

L. 51. γράφων. „In altero loco non tantum scripsisse illum dicit, sed addit, ἐν ἀπορήτοις: quæ verba non videri mihi interpretem recte vertisse, ibi moneo." H. STEPHAN. — Vide ad p. 111, 72.

L. 53. „Quod hic dicitur ἀφιστάσιν, exponendum esset ἀναπείθουσιν ἀφιστάσθαι, alterum illum sequendo locum." H. STEPHAN. Ead. ἔτυχε παρὰ Καρχ. Ἑξ. „Sic in illo altero loco, ἔως ἡ βουλὴ προστάξεν αὐτῷ πράσσειν ἐς Ζακυνθάϊους ὃ τι δοκιμάσειεν." IDEM.

L. 55. „Hæc verba, ἤδη δὲν διέφθειρε, videmus nostrum interpretem vertisse, *funditus delcuit*: sed in Hispanica historia legimus, τοὺς μὲν ὑπολοίστους καὶ ἔτι ἠδῶντας αὐτῶν αἰκίζόμενος διέφθειρεν." H. STEPHANUS. Cf. Adnot. ad Hisp. 163, 70.

Pag. 232.

CAP. IV. Lin. 63. „Observandum est hoc loquendi genus, τὰ Πυρηναῖα ὅρη διέβαιναν ἐς τὴν Κελτικὴν. Cui simile est quod habemus in principio pag. quæ hanc præcedit, [p. 229, 18.] καὶ ἐπὶ τῶν τὸν πορθμὸν ἐς Ἰβηρίαν. Tale est etiam illud pag. 291. [p. 179, 35 sq.] ἐς Γαδεῖρα διέπλευσε τὸν πορθμόν." H. STEPHANUS. Suidas v. ψαφαρόν: Ἀππιαγός· Ἀντίβας ἡ ἑλρατηγὸς Καρχηδονίων, διαβάς τὰ Πυρηναῖα ὅρη, διέβη καὶ εἰς τὴν Κελτικὴν Ἑξ. usque καὶ ἑδοκίμασεν lin. 74. paucis omiſsis quæ hic interjecta sunt.

Ead. Ἑξ sq. Κελτικὴν τὴν νῦν λεγομένην Γαλατίαν. „Meminisse hic velim lectorem eorum quæ annotavi in illa verba Κελτοὶ ὅσοι Γαλάται τε καὶ Γάλλοι νῦν προσαναγορεύονται, quæ leguntur in principio historiæ Hispanicæ. Neque enim dubium est quin eodem hic restringere modo oporteat significationem τῆς Κελτικῆς, quo illic τῶν Κελτῶν. Dicit autem paulo post Γαλατῶν de Celtis, illis videlicet qui illam τῆς Κελτικῆς partem incolunt. Cæterum legimus etiam Ἰταλίαν Γαλατικὴν, p. 318. [pag. 239. cap. 8. extr.] de Celtis (id est posteris Celtarum) qui primi Romam bello adorti incenderunt: sed & τοὺς ἐπὶ

κεινα Κελτός dicit pag. 316, [p. 234. cap. 6, init.]” H. STEPHANUS. Conf. ejusdem Adnotat. ad Hisp. 101, 3. Pag. 334.

L. 70. ἐπιβαίνει. „Male interpres ἐπιβαίνειν cum προβαίνειν confundit,” H. STEPHANUS. *Progredi constituit*, dixerat Beraldus. *Ibid.* Verba ὑπὸ τέλει ad ea quæ præcedunt referenda putavi. Fortasse autem & tollenda erat distinctio post κακοπαθῶν, ut hoc participium cum sequentibus verbis paulo arctius cohæreret: *multum incommoda copiosa nive & rigente gelu passus*.

L. 72. τὴν δὲ τέφραν σεννὺς &c. Mendose Suidas, in Ψαφάρον: τὴν δὲ φλόγα σεννὺς ὕδατι καὶ ὄξει καὶ τὴν τέφραν ταῦδε ψαφάρον γενομένην &c. L. 73. Post γενομένην, delenda est distinctio, quæ ex Stephani editione perperam in nostram irrepsit,

L. 74 sq. „καὶ ὁδοποιῶν ἢ καὶ νῦν ἐστὶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν ἐν τριβῆς, (sic edit. 1. sed edit. 2. 3. ἐντριβῆς conjunctim) καὶ καλεῖται δίοδος Αννιβίου.” „ἐν τριβῆς. P. 232 sq.

Aliquis primo aspectu fortasse judicaverit legendum ἐντριβῆς, ut contra dicitur ἀτριβῆς ὁδός, *via non trita, mē tetrimμένη*. Ego vero ita recte legi posse scio: sed quum alicubi me legere meminerim hanc phrasin, τῶν ὁδῶν ἢ μάλιστα ἐν τριβῇ; utro modo scripserit Appianus, ἐντριβῆς? an ἐν τριβῇ? quærendum esse puto.” H. STEPHANUS, *ad edit. 1.* „Aut ἐντριβῆς, mutato tantum accentu, aut ἐν τριβῇ, scribendum suspicor.” IDEM, *ad edit. 2.* — Totum locum hoc modo refingere jussit MUSGRAVIVS: καὶ ὁδὸν ποιῶν, ἢ καὶ νῦν ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἑρῶν ἐν τριβῆς &c. — Schedæ nostræ ex scriptis libris nihil subsidii adferunt. Lubens amplexus sum ἑρῶν (vel potius ἑρῶν) quod dedit Musgravius. Utrum ἐντριβῆς, an ἐν τριβῇ, scripserit Appianus, nolum definire: ac de ἐντριβῆς quidem fateor, nullum mihi exemplum innotuisse, quo eadem notione vocabulum illud occurrat, licet satis usitatum sit oppositum ejus, ὁδὸς ἀτριβῆς. — Quod ὁδοποιῶν in ὁδὸν ποιῶν mutatum voluit doctus Bri-tannus; id percommodum quidem esset, si sequentia spectes, in quibus utique nomen ὁδὸς desiderari videtur: sed ob Suidæ cum libris nostris consensum non ausus sum in eo verba quidquam novare. Ac videtur plane illud ὁδοποιῶν ad πείραν

P. 232 sq.

referendum; ut, quemadmodum v. c. apud Lucianum (in Demon. c. 1.) legimus ὁδοποιῶν τὰ ἄεστα, & apud nostrum ὁδοποιεῖν τὸ πικραίνετον, *per ruinas & incendia aperire viam*, Pun. 488. §2. & τὰ Ἀλπία ἔρη ὁδοποιημένοι ὑπὸ Αννίβου, Annib. 293, 81. sic τὴν πέτρων ὁδοποιῶν sit *viam per rupes & saxa aperiens*. Nisi forte excidisse suspiceris δίοδον, ut scripserit καὶ ὁδοποιῶν δίοδον ἢ καὶ νῦν &c. quemadmodum Civ. IV. 663, 37 sq. legimus ὁδοποιεῖν στενὴν δίοδον. Quod ni placeat; erunt sequentia post ὁδοποιῶν hoc fere aut simili quodam modo restituenda: ἢ (vel ᾗ) καὶ ὡς ἔστιν ἐπὶ τῶν ἁρῶν ὁδὸς ἐντριβὴς &c. De re cf. Liv. XXI. 37. & Polyb. III. 55.

Pag. 233.

L. 76 sq. ἡπιέγο μὲν, ἔτι λαοθάλων ἔτι καὶ πάρεσιν ἐς τὴν Ἰταλίαν. „In nostro exemplari cum alia multa erant menda, tum vero passim falsæ interpunctiones: ex quibus quamplurimas emendavi, in quibus videlicet apertissimus erat error: nonnullas, quæ a contentioso aliquo defendi posse videbantur, mutare non sum ausus. Quamquam hic nemo mihi persuaserit, πάρεσιν jungendum esse cum ἐς τὴν Ἰταλίαν, non autem cum ἡπιέγο. Quomodo enim quis dicatur aliquo proficisci & eo jam advenisse?” H. STEPHAN. *ad edit.* 1. — Beraldus verba illa hoc modo interpretatur: *quum nemo adhuc præsiceret eum in Italiam advenisse*. Minus offensionis fortasse nostra eorundem verborum interpretatio habere videbitur. Parum tamen abest, quin Stephano assentiar.

L. 78. τῆς ἐξ Ἰσῶν ἀναστᾶσεως. „Nescio an ferri possit hoc verbum, an potius legendum sit ἀναξενέως.” H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. Ut ἀναστῆσαι τὸν στρατὸν, & absolute quoque ἀναστῆσαι, est *castra movere; discedere; & ἀνίστασθαι, migrare*: sic ἀνάστασις utique eadem notione commode dicitur pro ἀνάξενε, *profectio cum exercitu, discessus, migratio*. Vide Thucyd. VII. 75. II. 14. Quam potestatem hujus vocis nollem a Stephano nostro in Thesaurο quoque Gr. Ling. præteritam.

CAP. V. Lin. 84. sq. „Ita dictum Κελτοῖς τοῖς καλουμένοις Βελγί, ut Κελταὶ ἢ λεγόμενῃ Γαλατία, cum alibi, tum pag. quæ proxime præcedit. [p. 232, 63.]” H. STEPHAN.

L. 86. Σκιπίων, Καρχ. ἐν Ἰβηρίᾳ περὶ μὲν. Potius περὶ μὲν
 περιθελῶ: nondum enim in Hispaniam pervenerat, Pag. 222.

L. 92. Μάλλιον. Sic efferri a Græcis solere nomen *Manlio*. Pag. 224.
 rum, vidimus supra ad p. 40, 37. Cf. p. 44, 89.

CAP. VI. Lin. 4 sq. παρὰ τῆς ἐπέκεινα Κελτῶν. Beraldus,
apud Gallos transalpinos. Et id certe sonare videntur hæc
 verba, intelligendo ἐπέκεινα τῶν Ἀλπίων ἑρῶν: quemadmodum
 & apud Dionem lib. XXXVIII, c. 8. extr. transalpinam Gal-
 liam, quam plerumque aliàs τὴν ἐκτὸς Ἀλπεων vel ὑπὲρ τῶν
 Ἀλπεων Γαλατίας Græci vocare solent, τὴν Γαλατίαν τὴν ἐπέκεινα
 τῶν ἑρῶν (sic enim ibi utique, non ἄρων, legendum) adpel-
 latam videmus. Quod autem παρὰ τῆς ἐπέκεινα Κελτῶν,
 non Κελτοῖς, dicit Appianus; id, si modo germana lectio est,
 intelligendum videtur παρὰ τῶν Κελτῶν τοῖς ἐπέκεινα οὖσι, id est,
 παρὰ τοῖς τῶν Κελτῶν, οἱ ἐπέκεινα εἰσὶ, vel οἱ ἐπέκεινα τῶν Ἀλ-
 πεων οὐκ οὖσι. Verum hæc modo si accipias hanc phrasin; ta-
 men non intelligi debebunt illi Galli, quos Romani vulgo
Transalpinos vocabant; (postquam enim Padum jam cum
 victori exercitu superasse Annibalem dixit Appianus, nihil
 adtinebat de opinione dicere, quam nunc de eo Galli conce-
 perint *Transalpini*, quos dudum a tergo reliquerat;) sed ad-
 verbum illud, *trans*, referendum erit ad viam qua Annibal
 venerat; intelligendique ii Galli erunt, qui venienti ex Hi-
 spania, & terrestri itinere Italiam petenti, *trans* Alpes erant;
 nempe hi, qui *Cisalpini* Romanis erant. Eamque rationem
 spectans equidem, in versione lat. *apud Gallos Cisalpinos*
 posui. Quæ expositio si cui forte minus adridet, is videat,
 an genitivus Κελτῶν ab ἐπέκεινα potius pendere putandus sit,
 ut οἱ ἐπέκεινα Κελτῶν sint populi qui *ultra Galliam* habitant,
 i. e. Italix populi Gallorum finitimi, percussi fama rerum ab
 Annibale gestarum. Sic vero eadem particula *trans*, vel
ultra, rursus respectu Annibalis, non intuitu Romanorum,
 fuerit accipienda. Sed ex eis, quæ proxime post verba hæc,
 de quibus quærimus, sequuntur, probabile factum est mihi,
 de *Cisalpinis* quos dixi *Gallis* intellecta hæc voluisse Appia-
 num.

Pag. 234. L 8 sq. τὴν ἐσθῆτα --- συνεχῶς ἰσχυρασμένους ἐπινοίας. In postremis verbis utique nonnihil turbatum videtur: sententia satis patet: & nota res ex Polyb. III. 78. & Liv. XXII. 1.

Pag. 235. CAP. VII. Lin. 21. Παράταξις - τὰ κέρατα κατεῖχον. „Videri possunt deesse quædam post παράταξις δὲ ἦν, atque id ipse quoque interpret suspicatus *consules* saltem de suo addidit: perinde ac si scriptum esset ὑπατοὶ ἑκάτεροι, aut ἑκάτεροι ὑπατοί. Sed cur non ἄμφοι potius dixisset? Quod si ἑκατέρων retinentes, jungamus cum παράταξις, deinde scribamus, οἱ ὑπατοὶ τὰ κέρατα κατεῖχον, &c. mirum erit sequi tam parvo intervallo, quænam Annibalis quoque esset παράταξις. H. STEPHAN. *ad edit.* 2. „In exemplari scriptum erat κέρα: ego κέρατα reposui. Sed & distinctio post κατεῖχον delenda fuit. Veruntamen ne tum quidem, quum eam expunxeris, suspensions carebit hæc periodus.” IDEM, *ad edit.* 1. „Hiatus post ἑκατέρων.” MOSGRAV. Polyb. III. 72. τοὺς πεζοὺς περιέβαλε (Σεμπρώνιος) κατὰ τὰς εἰδησμένας κατ' αὐτοῖς τάξεις --- τοὺς ἰππεῖς ἰφ' ἑκάτερον θύς τὸ κέρα. Liv. XXI. 55. equites circumdedit peditibus. — Ceterum quod in libris est κέρα, id, si Grammaticos audias nonnullos, teneri poterat. Sed usitatio utique, profaice certe scriptoribus, altera forma κέρατα: quam & apud Nostrum scripti omnes libri cum editis offerunt Annib. 255; 48. Pün. 351, 13. 355, 75 &c.

Pag. 236. L. 29. τετραμμένοι. Sic per simpl. μ pro duplici scribendum illud partic. monuerunt Wesseling. ad Herodot. p. 165. l. 72. & p. 443. l. 50. & Ernesti in Lex. Polyb. In frequenti apud Appianum usu hujus participii perpetuus pæne iste error est, tam in scriptis libris quam in editis. Sæpe etiam, ut apud alios Scriptores, variant libri nostri inter τετραμμένοι & τετρίμμενοι: ac fortasse similitudo hujus posterioris vocabuli cum priori, tam quoad sonum, quam quoad sententiam, causa fuit librariis illud quoque per μμ scribendi. Conf. Ind. nostr. v. τριμύω. & τριμύ. Supra, p. 92, 2. recte τετραμμένοι ediderat Urfinus.

L. 36. Φυγὴ restitui ex Vat. A. & Med. Et ad Φυγὴν jam monuerat H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. „Reponendum puto Φυγὴ: ut pag. 126. [242, 29.] Ρωμαίων δὲ ἐνθὺς ἦν Φυγὴ

καὶ φόνος περικυλωμένον." L. 40. καὶ οὕτε. Sic tres nostri scripti libri. Ead. ὁ ποταμὸς ἰβήνη μέγας. Sic Thucyd. II. 5. ὁ Ἀσπιδὸς ποταμὸς ἰβήνη μέγας. Et Noster, Mithr. p. 754, 9. ὁ ποταμὸς τότε μάλιστα ἀρδεῖς μέγιστος, vel ἀρδεῖς μέγας secundum lect. cod. Aug. & Vat.

L. 41. Σκιπίων δὲ ἔσθ'. At Polyblum si audias Liviumque, Pag. 237. Scipio, ex vulnere in pugna equestri ad Ticinum accepto etiam nunc æger, non videtur huic ad Trebiam prælio interfuisse; sed solus Tib. Sempronius exercitum duxerat.

L. 43. ἔσθ' 47. ἐς Κρεμῶνα. ἐν Κρεμῶνι. „Scio & alibi [apud Xiphilin. in Othone, pag. 203. edit. H. Steph.] dativum Κρεμῶνι reperiri. [sed ibi correxit Κρεμῶνῃ Reimar. in edit. Dionis, lib. LXIV. c. 10.] Fortasse autem & accusativum Κρεμῶνα alibi quis inveniat. Sed videndum ne ex errore sint hæ scripturæ, & Κρεμῶνῃ, non Κρεμῶνι, scribere oporteat. Fateor tamen me ἐπέχειν, præsertim quum sciam Græcos quædam urbium Italiæ nomina declinatione alia quam Latinos efferre." H. STEPHANUS. Vide Cluverum in Ital. Antiq. lib. I. c. 26. p. 253.

CAP. VIII. Lin. 51. Τρισκαίδεκα dedit Med. τρικαίδεκα Vat. B.

L. 63. Ἀπενίνων. Sic recte Civ. I. p. 166, 10. consentientibus libris editum erat. Cf. Cluv. Ital. Antiq. p. 28 sq. Pag. 238.

L. 66. ἐπὶ δεξιᾷ. Sic scribendum fuit, quemadmodum paulo post ἐπὶ θάτερα (intell. μέρη) recte scriptum erat, non ἐπὶ θαστέρῃ. Cf. adnot. ad Præf. p. 3, 37.

L. 68. ὅτι καὶ Τυρρηνία νῦν Ἰταλία. Beraldus: nam ἔσθ' Etruria Italia est. Ad verbum dicere debuerat: nam ἔσθ' Etruria nunc Italia est. Si ab Appiano sunt hæc verba, vix aliter intelligi poterunt, nisi ut Græcos, quorum in usum Romanas hæc Historias edidit, monitos velit Scriptor noster, ut, quum antiquioribus temporibus Græci eam tantum regionem supra fretum Siculum, quæ prius Oenotria dicta fuerat (qui Brutiorum postea fines erant) Italiæ nomine designassent, (vide Strab. lib. V. init. & lib. VI. pag. 254 sq. & p. 265. C. aliosque auctores a Cluvero Ital. Ant. p. 1323 sqq. citatos) reliquam autem omnem occidentalem Italiæ oram

Pag. 238.

Tyrrheniam nominare consuevissent; (Dionys. Halic. I. 25. p. 20. edit. Sylb.) cogitent nunc Græci lectores, a Romanis totam illam regionem, quæ inter Tyrrhenum mare & Apenninum montem inde a freto Siculo usque ad Galliam excurrat, *Italiam* adpellari.

L. 69. „ἀμφὶ τὸν Ἰόνιον ἁκτὴν. Fortasse legendum, τὴν ἀμφὶ τὸν Ἰόνιον ἁκτὴν. Neque enim existimandum est, Ἰόνιον jungi cum ἁκτὴν; (quod si ita esset, tamen τὴν, non τὸν, esset scribendum;) sed Ἰόνιον dici, subaudito nomine κέλευρον, ut modo dixerat εἰς τὸν Ἰόνιον φθάνοντα, & statim post dicit παρὰ τὸν Ἰόνιον οἰκῆσαι.” H. STEPHAN. ad edit. 1. ἀμφὶ τὸν Ἰόνιον ἁκτὴν dedit Med. recte: & sic in edit. 2. tacite correxit Stephanus.

Pag. 239.

L. 75. Ἰταλίαν Γαλατικὴν, *Italiam Gallicam*. Apud unum Appianum nomen hoc memoriæ proditum legitur. Cf. Cluy. It. Ant. p. 218.

CAP. IX. Lin. 77 sq. τοὺς ἄλλους λαδῶν. Quosnam alios? Malim τοὺς πολεμίους λαδῶν.

L. 79 sqq. οἱ δὲ --- ἐστράτευον --- ὀκλακισχιλίους, καὶ κεντήνιον αὐτοῖς, τινὰ τῶν ἐπιφανῶν ἰδιωτῶν, ἐπέστησαν. — „Fortasse scripsit Appianus, τινὰ τῶν ἐπιφανῶν, ἰδιώτην: vel, ἀλλ' ἰδιώτην. Sed debuit interpres, meo quidem iudicio, dicere, quia deerat magistratus, non interjecta voce alius. Cæterum ut hic τοὺς ἐπιφανεῖς opponit τοῖς ἰδιώταις, ita in Hisp. historia, pag. 299. [196, 21 sq.] τοὺς ἐπιφανεῖς & τοὺς ἐν τοῦ πλῆθους.” H. STEPHAN. Duas personas, duasque res diversis temporibus gestas, confudisse Appianus videri potest. Certe hunc C. Centenium, qui, paulo post Flaminiū Consulis cladem ad Trasimenum lacum acceptam, aliam cladem perpeffus est, (quam mox c. 11. expositam legimus) non Roma cum officis mille recens conscriptis militibus missum, sed ab Servilio, altero Consule, qui trans Apenninos tum versabatur ad opem Flaminiū collegæ ferendam cum quater mille equitibus fuisse præmissum, Polybius scribit III. 87. & Liv. XXII. 8. Eundemque C. Centenium non privatum hominem, sed prætorem vocat Livius ibid. prætorem

vel propratorem Cornel. Nepos XXIII. 4. *ἐστρατηγὸν* Zonaras VIII. 25. Ab hoc autem, quem eadem clade occisum diserte Nepos & Zonaras scribunt, diversus est *M. Centenius*; quem quinto post anno, quum non nisi *centurio* esset (*in signis* quidem, ut Livius ait, *inter primi pili centuriones* & *magnitudine corporis* & *animo*) Roma cum raptim collectis *odies mille militibus* adversus Annibalem missum, simili clade periisse, ex Livio discimus XXV. 19. & ex Orof. IV. 16.

Pag. 239.

L. 84. *ἐς Ουμβρικὸν ἐς τὴν Πλειστίνην λίμνην*. De hoc Appiani loco, collato cum cap. 11. p. 241. ubi *clades Centenii ad Plestinum lacum accepta* exponitur, fuse egit CLUVERUS in Ital. Ant. pag. 586-588. ubi, postquam pro certo atque concessio sumit nullum alium hic *lacum* nisi *Trasimenum* posse intelligi, erroris arguit Appianum, quod *Trasimenum lacum* in *Umbria*, ubi nullus est, posuerit; tum vero, rationem aliquam nominis ab Appiano usurpati redditurus, corruptum a librariis nomen esse contendit, pro quo *Περυσίνην λίμνην* scripsisse Appianus putandus sit; eo enim nomine *Trasimenum lacum* a vicina urbe *Perusia* designari potuisse. Cluvero adstipulatur JAC. PALMERIUS. „Phil. Cluverius, inquit, vir in Italiae geographia exercitatissimus, jure miratur, quare Appianus solus hunc lacum *Πλειστίνην* vocaverit, & credit legendum esse *Περουσίνην*.” Sed contra Cluverum nuper peculiari Dissertatione (cui titulus: *De' Plestini Umbri, del loro Lago, & della Battaglia appresso di questo seguita tra i Romani e i Cartaginesi*, Fulginii 1781.) disputans vir doctus JOH. MENGOSZI, idoneis ut mihi videtur argumentis docuit „fuisse olim in *Umbria* (in qua Centenium ab Annibale fuisse circumventum, diserte Livius etiam scribit XXII. 8.) oppidum non ignobile *Plestiam* nomine, cujus cives *Plestini* (corrupto fortasse paulisper nomine) apud Plinium lib. III. c. 14. sect. 19. inter Umbriae civitates nominantur, & prope oppidum fuisse lacum, quem recte *Plestinum lacum* dixisse intelligendus sit Appianus.”

L. 89 sq. „καὶ ἐς τὴν ἀπὸ δοξασίας ἡγεμένους. Crediderim Pag. 240. legendum ἐς τὴν ἀρχήν. Confer hunc locum cum alio qui est

Pag. 249.

pag. 130. [249, 57.]” H. STEPHAN. *ad edit.* 1. 33 Ubi habes καὶ ἐς τὴν, non sequente nomine quod cum hoc articulo jungatur, scribo, καὶ ἐς τὴν θρατηγίαν. Nam deesse talem quampiam vocem manifestum est: vix autem aptior reperiri ulla potest, & quidem ipsi etiam Appiano usitatio, ea utenti & pag. quæ hanc proxime præcedit; [238, 60.] ubi scribit, τὴν θρατηγίαν ἐνδέχεται παρὰ τοῦ Σκυπίωνος. Sed quum tamen apud SUIDAM in vocabulo δοξοκοπία, postquam exposuit κενδοξία, sequatur Appiani nomen, & huic verba subjungantur: ὁ δὲ Φλαμίνιος τὴν ἀρχὴν ὑπὸ δοξοκοπίας ἡρμῆνος ἠπερίγιστο Ἀντίσοι συμπλακῆσαι: tutius esse dico, accusativum hunc illi articulo τὴν (qui alioqui hic nullum habet) dare: præfixa tamen præpositione ἐς; neque enim dubium est quin librarii errore apud Suidam prætermissa sit. Apud Suidam autem eodem loco scriptum esse vides δοξοκοπίας: sed nec ista scriptura δοξοκοπίας displicere debet, ut ostendam in pag. 323. [249, 57.]”

Idem STEPHANUS, ad edit. 2. δοξοκοπίας, præter Suidam, dedit etiam cod. Med.

CAP. X. Lin. 93. λίμνην προὔδαλλετο vel προὔδαλετο, lacum intellige *Trasimenum*. L. 96. τὴν θρατὸν. Sic recte tres nostri codices.

L. 98. αὐτοὺς . . ὄντας. 33 Inter αὐτοὺς & ὄντας deesse suspicor μαλακοὺς. Ut pag. 317. [236, 29 sq.] καίπερ ὑπὸ τοῦ κρύους καὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς ἀγρυπνίας τετρυμμένοι καὶ μαλακοὶ ὄντες. Ac vel ex hoc loco suspicari etiam possit quispiam, desiderari hic participium τετρυμμένους: & alius fortasse, deesse κεκμηκότας, qui legerit, pag. 343. [293, 95 sq.] κεκμηκότας ὑπὸ ἀγρυπνίας καὶ κόπου. Sed quoniam habemus hic ὄντας, potius mihi persuaferim scriptum & hic fuisse μαλακοὺς ὄντας.”

H. STEPHANUS. 33 Illud αὐτοὺς ὄντας procul dubio morbosum est, forte & mutilum. Forte scripserat auctor κἀμνοντας, vel, ut propius accedamus ad editam lectionem, ἐκλύτους ὄντας, vel aliud quid ejusdem significatus, quod excogitabit eruditus lector.” JAC. PALMERIUS. ὄντας illud potest ex utrasque, extremis literis vocabuli κεκμηκότας, natum videri. Rursus κεκμηκότας in simili contextu habes Pun. 330, 97.

L. 11.

L. 11. *Θηρεύων τῇ φιλανθρωπείᾳ τὰς πόλεις.* Cogitare possis *Θεραπεύων*: sed nobilitata amicorum *Θῆρα* vel ex Socratis sermonibus apud Xenoph. in Memorab. II. 6. Et verbo *Θεραπείᾳ* paucis lineis interjectis utitur Appianus; ut eo minus h. l. desideretur. L. 13. *Κελτοῖς ἀποδάμενος.* Malim *ἀποδοῦς* vel *διαδοῦς*. Nam *ἀποδιδόναι* vendere est, quæ notio cum his; quæ continuo adjiciuntur, minus bene convenire videtur.

Pag. 241.

L. 14. „*ἵνα καὶ τοὺς Θεραπεύσεις.* Suspectum mihi esset τοὺς pro τούτους, nisi hujusmodi alia apud hunc authorem reperissem. Nec longe abeundum est; quum in hac ipsa pag. [p. 242, 25.] τῶν pro τούτων itidem dictum sit.” H. STEPHANUS, ad edit. 1. Locum, ad quem provocavit Stephanus, librariorum culpa mendosum esse, mox videbimus. Hoc loco non dubito, ex τοῦσδε ultimam syllabam a prima sequentis verbi *Θεραπεύσεις* fuisse absorptam. ἵνα καὶ αὐτοῖς repositum voluit MUSGRAV.

CAP. XI. *Lib. 19. Ἄμυνν . . τὴν Πλεισίην.* Vide ad p. 239, 84.

L. 25. „*καὶ Μαάρεαλ μετὰ τῶν.* Si quis interpretationem [Beraldi] sequi velit, leget, μετὰ τῶν *ψιλῶν*: in ea enim legitur, cum *levi armatura*. Sed quomodo legi potest μετὰ τῶν *ψιλῶν*, quum τοὺς *ψιλοῦς* præcedere videamus? Verum interpres ille totum hunc locum perinde vertit acsi scriptum esset, δι’ αὐτῶν ὅμως ἔπεμπε νύκτωρ Μαάρεαλ (nisi potius scribendum τὸν Μαάρεαλ) τὸ ὅρος περιῖναι μετὰ τῶν *ψιλῶν*. Sed potius crediderim post μετὰ τῶν deesse alium quempiam genitivum: & multos mihi assensuros, si dixerim eum esse τῶν *ἐπιλιτῶν*. Nam *ψιλῶν* & *ἐπιλιτῶν* mentionem sæpe simul fieri, satis notum est: quamvis habita significationis ratione unum alteri opponatur. Verum apud hunc scriptorem videmus etiam *ψιλοῦς* & *ἐπιλιτῶν* conjungi, cum alibi, tum pagina 326 ea autem quæ hanc sequitur, *ἐπιλιτῶν* & *πεζύς*.” H. STEPHANUS. Præclare viderat BERARDUS, illa μετὰ τῶν ex μετ’ αὐτῶν corrupta esse, quod & MUSGRAVIUS monuit. Veram scripturam, omisso tamen apostropho cum spiritu, μεταυτῶν, dedit Med.

Pag. 242.

Ead. l. 25 sq. *τεκμηραίμενος δι’ ὅτι δύναντο.* „Pro particula ὅτι, quæ est ante δύναντο, minime dubium esse potest quin

Vol. III.

Z

Pag. 242. scribendum sit ὅτε." H. STEPHANUS. Conſentit MUSGRAVIUS. Nec equidem improbo: ſed ferri vulgatam lectionem poſſe arbitror.

CAP. XII. Lin. 40. ἀντιπαρῶν αὐτῷ ἔſc. Beraldus: *An nibali ſeſe opponens.* Potius, *e regione vel a latere eum ſecutus, Ariminum deſcendit.* ἀντιπάρειμι idem quod ἀντιπαροδῶ Annib. 278, 28. Pun. 454, 74. & ἀντιπαροπορεύομαι apud Polyb. V. 7. nec fere differt a παρακολουθῶ, lin. 46.

Pag. 243. **L. 43.** ἀπειθάβηνεν. Infra, p. 261, 54. παραδαβρύνειν dicit.

L. 47. προκαλούμενου Vat. A. Med. Et corrigendam mendam monuit *Musgrav.* Sic paulo inferius recte editum erat προκαλούμενος. **Lin. ead.** πολιερχεῖν δὲ οὐδὲνα εἶα. „In exemplari erat πομορχεῖν." H. STEPH. *ad edit.* 1. Animum alibi habueram occupatum, quum in Notis contextui ſubjectis ſcripſi ad h. l. „an ad οὐδὲνα excidit πῶλον? Igitur οὐδεμίαν πῶλον malim. Οὐδὲνα certe, ſive maſculinum ſing. intelligas, ſive plurale neutrius generis, incommodum utique videtur.

L. 50. ἐξήταſſε Vat. A. Med. recte: quod & reponere juſſit MUSGRAV. Sæpiuſcule præſ. imperf. verbi ἐηλάſσω cum indef. primo verbi ἐξετάζω perperam permutatur a librariis. — „Eſſet ἐξήταſſε ab ἐξετάζω, quod nullo modo huic loco cohvenit. Lege igitur ἐξήταſſε ab ἐηλάſσω, quo cum alibi utitur, tum in extr. pag. 122. [234, 95.] αὐτὸν δὲ τὸν ſτρατὸν παραλαβὼν, εἰς μάχην ἐξήταſſεν πρὸς Αντίβαν. Hoc mendum debueram in ipſo contextu correxiſſe." H. STEPH. *ad edit.* 1. Nec tamen correxit in edit. 2. & ne verbulo quidem ibi monuit lectorem de corrigenda vitioſa lectione. Mox pro προκαλουμ. nunc προὐκαλούμενος dant Vat. A. & Med. **L. 55.** συνεπλάκησεν τινὰ μάχην. In tribus noſtris codicibus eſt συνεπλάκη. Sic p. 240, 90 ſq. συμπλακῆναι Med.

Pag. 244. **CAP. XVII. Lin. 62.** ἰſτρατοπιδεον. ἰſτρατοπιδὸν dabant Vat. A. & Med. **Ead. lin.** ἐκάτερος εἶχοντο. „Primo quidem aſpectu videri poſſit εἶχοντο mutandum in εἶχετο: nihil tamen neceſſe eſt, ſed intelligendum, τῆς γνώμης εἶχοντο, ἐκάτερος τῆς ἰαυτοῦ. ſubintel. εἶχετο. Recte autem vertit interpres, *in ſua opinione harentes*; quum alioqui poſſet ſic etiam reddere,

suam opinionem retinentes. Sic autem & pag. 322. [247, 25.] τῆς αὐτῆς γνώμης ἔχόμενος." H. STEPHANUS. L. 63. ἐκρύ-
χειν Ἀνίβαν. ,, Sic in fine p. 323. [250, 72.] ὑπομένειν ἐκρύ-
χοντας Ἀνίβαν." H. STEPH.

Pag. 244.

L. 73. ,, ἡγουμένη πρὸς ἄνδρα τεχνίτην. οὗ δὲ &c. Si non mendose legitur participium ἡγουμένη, puto ante aut post illud deesse vocem aliquam." H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. — ,, Post Φαῖβον locus mutilus." MUSGRAV. Post subsidium huic loco ex codd. Vat. A. & Med. adscitum, nihil amplius desideratur. In eandem fere sententiam Scipio (Hist. 208, 28 sq.) dixerat, στρατηγὸν ἀμελῆ, τὸν ἀγωνιζόμενον πρὸ τῆς χρείας ἀγαθὸν δὲ, τὸν ἐν μάχαις παρακινδυνεύοντα ταῖς ἀνάγκαις.

L. 75 sq. ,, ἐς μάχας ἢ μάλλον τόλμῃ τέχνῃ χρῆσθαι. Rectius Pag. 245.
disjunctiva particula ante τέχνῃ ponetur. Videtur tamen ali-
quid præterea ad hujus loci emendationem desiderari." H.
STEPHANUS, *ad edit.* 1. In edit. 2. tacite locum hunc
correxerit Stephanus. Malim τόλμῃ μᾶλλον ἢ τέχνῃ. Alibi θυμὸν
καὶ βίωσιν in bello ὀπποῖν τῇ ἐπιστήμῃ legimus. Vide supra,
Hist. Gall. p. 75, 61. & ibi not.

CAP. XIV. Lin. 81. διόδου πλησιάζουσας. ,, Malim πλησίας
οὔσης. Nam πλησιάζειν dicitur, qui appropinquat & propius
accedit, ut & pag. 125. [239, 79.] οἱ δὲ, πλησιάζοντες αὐτοῦ,
πάνυ ἔδεισαν. At quicquid in propinquo stat immobile, illud
πλησιάζειν nescio quisnam dixerit. Proclivis autem fuit lapsus
ex πλησιάζουσας in πλησίας οὔσης. Fieri tamen possit, ut hanc
ἁκυρολογίαν quispiam exemplo aliquo defendat." H. STEPH.
ad edit. 1. Ni placuisset πλησιάζουσας, dicturus fuerat (opi-
nor) πλησίον οὔσης, non πλησίας οὔσης.

L. 83. τοῖς λοιποῖς αὐτῶς. Sic recte Med. & Vat. B. Atque
ita corrigendum viderat MUSGRAV. quum τ. α. αὐτοῖς
legeretur in Editis, nescio an & in Vat. A. L. 88. οὐδ' ἤλ-
πιε . . βιάσασθαι. Si tenere Aoristum βιάσασθαι velis, erit in
modo potentiali intelligendus qui particulam ἂν aliàs adjun-
ctam solet habere: hac sententia, fore ut perrumpere possit:
(scil. si periculum fecisset.) Conf. Syr. 592, 50 sq. Annib.
275, 94. L. 91 sq. Omnino legendum puto βούς δὲ λαβὼν Pag. 246.

Pag. 246. ὅσας &c. L. 2. „αὐθις ἀνεπαῶν. Scribendum puto, καὶ αὐθις ἀνεπαῶν.” H. STEPHAN. quemadmodum dederunt Vat. A. & B.

Pag. 247. CAP. XV. Lin. 14. „Appianum scripsisse crediderim, ἅμα τοῖς ταχυλατοῖς: idemque & interpretes videtur credidisse. Facile autem post αὐτὰ potuit omitti ἅμα.” H. STEPHAN. — At nota satis & Atticis præsertim scriptoribus familiaris est Ellipsis præpositionis σὺν, de qua vel Lambertus Bos confuli potest. Itaque sicut apud Thucydidem legimus, ἀπεχώρησαν τῷ στρατῷ, pro σὺν τῷ στρατῷ, & πορευόμενος ὁπλίταις pro σὺν ὁπλίταις: sic recte Noster τοῖς ταχυλατοῖς dixit pro σὺν τοῖς ταχυλ. Conf. p. 241, 16 sq. p. 282, 6. p. 270, 8 sq. &c.

L. 17. ἐξέφηναν Vat. A. Med.

L. 19. ἀδεῶς. „In exempl. legitur ἀ δε ῶς: quæ tres vocalæ aliquamdiu me torserunt, quum nullo modo congruere posse loco huic intellerem, nec tamen errorem prima fronteprehenderem. Postea autem reperi etiam quæ meam in castigando hoc loco conjecturam confirmarent. Sed quis rei tam certæ fidem me facere velit.” H. STEPH. *ad edit.* 1.

L. 22. Γερωνίαν. „Ab aliis aliter scribitur ejus urbis nomen. Polybius lib. III. [c. 100. & ex eo Steph. Byz.] Γερώνιον vocat. T. Livius lib. XXII. [18. & 21.] *Gerionem*: tabulæ [Peutingerianæ] *Geronum*; ubi credo legendum *Geronium*: nec dubito Livium *Geronium* vel *Geroniam* scripsisse; sed exscriptor, qui aliquid de Geryone & Hercule audiverat, eam vocem, quæ in mente natabat, expressit.” JAC. PALMERIUS. Terminationem fœminini gen. Γερωνίαν, vel potius juxta alios codd. Γερυνίαν, ex Quadrato citavit Steph. Byzantinus. Appiani locum hunc præterit Cluverus, ubi varia nomina illius urbis commemoravit, It. Ant. p. 1213.

Pag. 248. CAP. XVI. Lin. 27. Αὐφιδόν. „Ὀφιδόν. In exemplari erat Ὀφιδόν, posito λ pro ρ, & ρ pro αυ. Primam syllabam mutavi, non postremam: [postremam mutavi, non primam:] quod scirem quantum discrepent plerumque historici Græci a Latinis in multis non hominum modo, sed etiam regionum, urbium, fluminum nominibus: de qua re alibi dicam quod

fentio. Quod autem ad hoc fluvii nomen attinet, apud Strabonem legitur uno in loco *Αὐφίδιον* in accusativo; ubi rursus aliud mendum, *διον* pro *δεν*. Nam & Henr. Scrimgerus Scottus ex vetustis exemplaribus reposuit *Αὐφιδον*." H. STEPHANUS, *ad edit.* 1. *Ῥοφιδον*, quemadmodum Stephanus edidit, est in Vat. A. & Med. quod indicasse satis est; dubitare, quin corrigerem, non debui. L. 29. *Ατίλιος*. M. Atilius Regulus, subfectus Flaminio: Liv. XXII. 25.

L. 38. *ὑπεκρίνοντο* videri potest ex *ἀπεκρίνοντο* corruptum aut pro eo positum. conf. ad pag. 77, 2. L. 42. *Ἀσδρούβα τῶν ἀδελφῶν*. Is tamen fero demum, post decimum tandem annum, in Italiam transit: vid. infra, cap. 52. L. 45. *ἵνα θῇτο*. „In exemplari *διώτο*. Notum est & ex aliis historicis quid sit *θροῦσθαι χώραν*." H. STEPH. *ad edit.* 1.

CAP. XVII. Lin. 54. *ὑπάτους τε αἰρούνται* &c. Laudat hunc locum Suidas in *Δημοκρατία & Δοξοκρατία*.

Ead. *ἐκ μὲν δόξης πολεμικῆς*. „Mirum videri cuiquam possit; laudari hic istam electionem quæ fiat *ἐκ δόξης πολεμικῆς*, quum in Hispanica historia, pag. 300. [199, 71.] reprehendat quod *ὡς ἐπὶ δόξαν ἐξήεταν τινὲς ἐς τὰς στρατηγίας*: verum hic non (ut illic) de gloria quam sibi bello pepererant, sed de ambitiosa gloriæ cupiditate loquitur." H. STEPHANUS.

L. 56. *δημοκρατίας*. „Hic quidem habemus *αἰρούνται ἐκ δημοκρατίας*, sed pag. 319. in principio, [240, 90.] *ἀπὸ δόξοκρατίας ῥημένους*. Ac pro ea quidem lectione quæ se hic nostris oculis offert, facit quod legitur initio pag. 54. [250, 75.] *Τερντίου δὲ οἷα δημοκράτου*. Vicissim vero pro altera facere videri potest hoc quod occurrit in eo de quo agitur loco, *πολλὰ αὐτῷ ἐκ τῆς συνθέσεως δόξοκρατίας* (nam ita ibi scriptum est, non *δοξοκρατίας*) *ὑπασχούμενον*; paulo post illa verba, *ἐκ δὲ δημοκρατίας*. Ego & loco illi paginæ 319. scripturam suam & huic quoque suam servandam esse existimo: quum possit idem & *δημοκράτος* esse & *δοξοκράτος*, sive *δοξοκράτης*: de quibus vocabulis vide annotationem quæ huic proxime subijuncta est." H. STEPHANUS.

Pag. 249.

L. 57. ἐκ τῆς συνήθους δοξοκοπίας. „Non dubito quin & δοξοκοπίας hic legi possit, quod exstat in principio illius paginae 319. [240, 90.] ac fateor certe, non apud hunc tantum scriptorem sed apud alios etiam utrumque legi, & interdum in uno eodemque loco, dissentientibus exemplaribus. Quamvis autem nomen δοξοκοπία saepius occurrat, magis tamen quam alterum mihi suspectum est. Alioqui certe δοξοκοπία factum diceretur ad exemplum τοῦ δημοκοπία; (nam hoc prius esse illo, vel hinc verisimile est, quod tam sit frequens quam illud rarum:) sicut δοξοκοπία factum esse apparet ad exemplum quorundam aliorum compositorum quæ partim ex aliquo nomine, partim ex κόμπος orta sunt. Cæterum Suidas locum hunc subiungit ei qui exstat initio pag. 319. utrobique δοξοκοπίας legens: & ibi quidem auctoris nomen præfigens, at hic nequaquam.” H. STEPHANUS,

Pag. 250.

L. 60. „Male interpretæ ἀργία, quod de terra dicitur, genitivo τῆς γῆς cum dativo illo cohærente, (sicut pag. 299. [p. 197, 29 sq.] legimus, καὶ γῆς ἀργία καὶ τροφῶν ἀπείρια) de ipsis dici hominibus putavit: ut certe paulo post [Annibal] ἀργίαν ferre non posse dicitur. [Nempe h. l. Beraldus sic posuerat: *neve regionem per ignaviam uris paterentur.*] Accipio autem δημομένης ita, ut si dictum esset, ἄτε δημομένης. Ac ne hoc quidem mihi placet, quod interpretæ istud participium de regione quæ *urceretur* potius, quam simpliciter de ea quæ *vastaretur*, accipit: præsertim quum potius dativum πρὶ verbo δημοῦσθαι addi videamus, quum de ea quæ uritur intelligendum est. Itidem tamen paulo ante δημοτο reddit *urere* tur.” H. STEPHANUS.

CAP. XVIII. Lin. 75. „Quod hic dicit οἷα δημοκρέου, convenit cum eo quod pag. præc. [249, 57.] dictum fuit, hunc Terentium Varronem fuisse electum imperatorem ἐκ δημοκοπίας: & populum, quum abeuntem illum deduceret, ad hoc, eum hortatum esse.” H. STEPHANUS.

Pag. 251.

L. 76. κρίναι τὴν μάχην. „Pag. præc. [249, 58.] κρίναι τὸν πόλεμον μάχην dixit, quod hic brevius, sed minus proprie, κρίναι τὴν μάχην dicit. Quomodo enim quis dicatur κρίναι τὴν

μάχην quæ nondum incepta est? At τὸν πόλεμον κρίνει διὰ μάχης a Diodoro dicitur, sicut hic antea dixit τὸν πόλεμον κρίναι μάχην. Polybius dixit etiam κρίνειν τὰ ἔπλα, nec non κρίνεσθαι περὶ τῶν ἔπλων." H. STEPHANUS.

Pag. 251.

L. 80. χαρτολογούσιν. „In exempl. legitur σκορτολογούσιν. Hoc nihil significat: illud loco convenientem significationem habet, & alibi non raro usurpatur." H. STEPH. ad edit. 1.

CAP. XIX. Lin. 4. „συμφέροντα μάτην. Legendum puto μαδίην. Si μάτην retineas, dices esse trajectum, & cum ἔπην conjunges: ut sit, ἔπην μάτην. Sed hoc non placet." H. STEPH. ad edit. 1. Levi interposita distinctione ante μάτην, neminem amplius, puto, trajectio ista offendet.

Pag. 252.

Ibid. Rectius deleteretur distinctio post Σερουίλλου. L. 5. εἴξει MUSGRAVIUS etiam jussit reponere. L. 14. ἐπὶ διξιά. Vid. ad p. 3, 37. & ad p. 238, 66. αὐτὸν. Vide ad p. 47, 36. & p. 63, 83. p. 257, 77. &c.

Pag. 253.

CAP. XX. Lin. 18. „Ut hic εὖρον ζεφῶδι, sic in fine pag. seq. [256, 70 sq.] καὶ τὸ πνεῦμα κατέβαινε πολὺ καὶ ζεφῶδες." H. STEPHAN. L. 29. „Μακρῶν. Fortasse Μαύκρωτα potius scribendum est: nisi vera scriptura est Μάγωνα, quam interpres sequutus est." IDEM. Aliter quidem distributos per tres aciei partes præfectos tradunt Polybius III. 115. & Li. ius XXII. 46.: sed uterque Magonem, fratrem Annibalis in præfectorum numero nominant. Idem Mago, frater Annibalis, deinde post pugnam Cannensem a fratre Carthaginem ablegatus est, ut res gestas senatui Carthaginensi exponeret; (Liv. XXIII. 11 sq.) & paulo post, A. U. 539. a Carthaginensibus in Hispaniam cum classe & copiis missus; (Liv. XXIII. 32. Appian. Hisp. c. 16.) ubi una cum aliis Pœnorum ducibus per decem annos bellum adversus Romanos, & adversus Hispanos, qui ad Romanos defecerant, varia fortuna administravit: (vid. Hisp. cap. 24 seqq. & Notata ad p. 129, 80.) donec tandem, perditis ibi ac desperatis rebus omnibus, cum classe ex Hispania solvit, & in Liguriam Galliamque abiit; ubi, per aliquot annos moratus, mercenarios milites in usus belli adversus Romanos conduxit. Liv. XXVIII. 36. 46. Αρ-

Pag. 254.

Pag. 254.

pian. Hisp. cap. 37. extr. p. 145. Annib. c. 54. p. 295. Pun. c. 9. p. 314. & c. 23. p. 330. (ubi vitiose Ἀνων vocatur,) tum cap. 31. & 32. p. 341. &c. Ad extremum prælio a Romanis victus, ex vulnere mortuus est: Liv. XXX. 18 sq.

L. 33. ἐφεδρεύειν. Sic ἐπικουρεῖν p. 253, 15. De re conf. pag. 255, l. 53 sq. L. 34. ἐς δευτέραν παρέτεινεν ὄραν. „Ita correxi hunc locum, quum in exemplari esset ἐς δευτέραν παρέστιν ἐν ὄραν.” H. STEPH. ad edit. 1. Emendationem Stephani confirmant libri nostri, e quibus nullam varietatem ad h. l. adnotatam video.

Pag. 255.

CAP. XXI. Lin. 54. „ἐπῆγον, ἀπλήγω καὶ βαρβαρικῇ. Deest hic substantivum.” H. STEPH. ad edit. 1. „Post βαρβαρικῇ deesse κραυγῇ, aut βοῇ, venire & aliis in mentem potest. At interpres, barbarico ululatu dicens, videtur βαρβαρικῇ ἐκλογῇ legisse. Vereor tamen ne ululatus huic loco magis quam ἐκλογῇ convenire dici possit, quoniam ἐκλογὴν de alto quidem clamore usurpari constat, sed tali potius qualis esse solet ejulantium: at voci ululatus nequaquam hoc peculiare est. Unde legimus apud Livium, *Mox ululatus cantusque diffonos, vagantibus circa mœnia turmatim barbaris, audiebant.* Ubi observa barbarorum esse ululatus, sicut βαρβαρικὴν ἐκλογὴν Beraldus scriptum esse credidit. Apud Cæsarem vero legimus, *clamore & ululatu suorum animos confirmabant.* Quinetiam victorum est ululatus apud eum: *Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt.* Hoc autem magis ἀλαλαγμῷ convenit: ut & in fine hujus pag. habemus ἀλαλάξασαι.” H. STEPHAN. ad edit. 2. — Hisp. 181, 77 sq. μετὰ τε κραυγῆς καὶ θορύβου βαρβαρικοῦ.

Pag. 256.

CAP. XXII. Lin. 58. ἐπῆγε. „Ita correxi pro ἐπῆ, quod erat in exemplari.” H. STEPH. ad edit. 1. L. 60 sq. „Non abs re hic scriptum est, τὰ ἐξ ὧν τὰ φανερά ὄρεγον, non τὰ ἐξ ὧν φανερά ὄρεγον. Ac debuit interpres, ut vim articuli exprimeret, dicere, & manifestos illos gladios tradebant, sive porrigebant: illos, inquam, manifestos gladios: ut distinguantur ab iis quos pag. præc. dixit ab illis occultos gestari.” H.

STEPHAN. L. 63. „Non ab simile vero est, scriptum fuisse, ἐν δὲ μένεις, ὡς ᾤετο, τοῖς χιτῶσιν ὄντας ἔσθισεν ἐπίσω.” IDEM. Pag. 256.

L. 67. „αἱ ἀλλὰ ἄξασαι. Mirabar, cur addidisset articulum. Dum illud mirarer, cœpi suspicari legendum esse αὐτὰ ἀλλὰ ἄξασαι, quod apud alios Historicos observaram; & aliquot post diebus apud hunc ipsum id reperi, p. 205. [201, 96.]” H. STEPHAN. *ad edit.* 1. Percommoda videtur emendatio, a Stephano proposita. Certe ferri articulus ille non potest, de quo miror nihil monuisse eundem Stephanum *ad edit.* 2. L. 71. ζωφῶδες. Corrige ζωφῶδες. Vitiosa scriptura ex Stephani *edit.* 2. in nostram, sicut in Tollianam, irrepsit. L. 77. σφίσι τε αὐτοῖς. Sic & *edit.* 1. consentientibus libris. Ubi in Nota contextui subjecta *Vat.* posui, ibi codex *Vat.* A. est intelligendus. Pag. 257.

CAP. XXIII. Lin. 81. „Paulo post dicit, πάντων ὄντες ἐπίσω, (ac dictum jam fuerat pag. 326. ἔσθισεν ἐπίσω:) at hic, πρώτους ἀνέρου ὧν ἦσαν ἐπίσω, Quid igitur? an omnes occidebant? Immo intelligendum puto, ex illis quorum a tergo erant, primos fuisse occisos eos qui proximi, aut saltem aliis multo propinquiore erant. Neque tamen suspicari quis possit aliqua huic loco verba deesse.” H. STEPHANUS.

L. 98. ἐ Τερέντιος. „Hic quidem nihil aliud de Terentia ignominiosum dicit, nisi quod *autor fuga* fuit: at pag. seq. vocat τὸν φαυλότατον, necnon τῶν συμφορῶν αἴτιον.” IDEM. — De vitiosa lect. πρώτων (Lin. 1.) miror nil monuisse Stephanum. πρὸς τὸν recte *Vat.* A. & *Med.* Et sic scribendum viderat MUSGRAV. Pag. 258.

CAP. XXIV. Lin. 9sq. περιτρέχοντες αὐτοὺς τοῦ Αννίβου. For-
san περιτρε. αὐτοῦ τοῦ Αννίβ. Ibid. in latina vers. nescio cur
includerat retinuerim ex Beraldi interpretatione, pro *circum-*
curabat. L. 12. ἐπιπλήσσοντες. „Pro ἐπικίχοντες reposui Pag. 259.
hoc ἐπιπλήσσοντες.” H. STEPH. *ad edit.* 1.

L. 19. „δύο ὄντα καὶ σύμπαντα. εἰ δὲ ἐγένοντο &c. Hæc
verba καὶ σύμπαντα mihi non placent. Si tamen σύμπαντα
retinere quis velit, legendum τὰ σύμπαντα. Scimus enim ut
Græci post numerum eleganter hoc nomen addant. Sed ne

Pag. 259.

hoc quidem modo scripsisse Appianum mihi persuadeo, & latere aliquod mendum sub hac voce existimo. H. STEPHAN. *ad edit.* 1. „Videat Lector, ne hic fallatur, existimans has voculas *οἱ δὲ*, quæ sunt ante *ἐγένοντο*, reddi illis, *οἱ μὲν*, quæ sunt ante *ἐνθ' αὖτε*. Non enim hæc, *οἱ δὲ ἐγένοντο* &c. redduntur illis; sed ista, *οἱ δὲ ἐς Κάνας, περὶ διασχιδίους*. Ne autem falleretur lector. parenthesis includenda notis erant illa quæ sunt inter *σύμπαντα*, & *οἱ δὲ ἐς Κάνας*.” H. STEPH. *ad edit.* 2. — Rectius utique Med. quem secutus sum: & sic plane in marg. exemplaris mei edit. 1. nescio quis adscripserat.

L. 23. *Κανύσιον* Vat. A. Med. & sic rursus p. 261, 50.

Pag. 260.

CAP. XXV. Lin. 32. *τῶν στρατηγῶν αὐτῶν οἱ ἀριστοὶ δύο. ὁ δὲ φεωρότατος*. „Vereor, ne Sigismundi interpretatio injuriam his imperatoribus faciat, dum eos non vocat fortissimos, & a Terentio Varrone non seponit, (ut ita loquar;) sed tantum *fortiores* hoc appellat. Sed major etiam videri possit illis fieri injuria statim post, ubi dicitur, *Siquidem tertius ignavior*. Quum enim quis aliis ignavior dicitur, illos alios fateri ignavos necesse est. Ad hoc autem periculum vitandum, vel potius malum, dicere (meo quidem judicio) debuerat, *illorum trium imperatorum ii duo qui erant fortissimi vel strenuissimi*; & pro his, *tertius ignavior*, dicere, *tertius qui erat ignavissimus*.” H. STEPHANUS. Etiam hoc loco tenuinius Beraldi interpretationem, quam a Stephano hic emendatam habemus. Quod autem *Sigismundo* versionem istam tribuit Stephanus, id festinanti excidit viro occupatissimo: non enim Sigismundus (Gelenius) sed solus Nicolaus Beraldis librum hunc in latinum sermonem convertit.

Pag. 261.

CAP. XXVII. Lin. 61 sq. *ἢ τι μῆνιμα ἐνοχλεῖ*. „In exemplari reperi *μῆνιμα* per *υ*, pro quo *μῆνιμα* posui, memor loci Homericæ, ad quem hic fortasse alludit Appianus, sicut præcedentibus verbis item ad alium. Quum enim dicit *οἱ ἄρχοντες θυσίας τε καὶ εὐχαῖς ἱλάσκοντο τοὺς θεοὺς*, exprestit Homericæ verba, quæ sunt Il. 6. [495 sqq.] in his versibus, quibus loquitur de diis:

Καὶ μὲν τοὺς θύεσσι καὶ εὐχαλῆς ἀγανῆσι,
λοιπῶν τε, κνίσσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἀνδρωποὶ
λίσσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῇ καὶ ἀμάρτη.

Pag. 361,

Addens autem ἢ τι μῆνιμα ἐνόχλει, ad illa verba respexisse possit videri, quibus postremum Hector moribundus affatus est Achillem, [Il. χ'. 358.]

Φράζο νῦν μὲ τοι τι θεῶν μῆνιμα γίνωμαι.

Ut autem existimem ad illum Homeri locum eum respexisse, facit, quod observaverim hæc verba veluti proverbii loco jactata apud antiquos fuisse. Nam quod τῷ μῆνιμα poetica atque adeo HomERICA voce utitur, hoc meam conjecturam nihil adjuvat, quum alibi μνήων usurpet." H. STEPHAN. *ad edit.* 1. Etiam nomine μῆνιμα alibi utitur, optimorum Scriptorum exemplo.

L. 62. „Quale hoc, καρεσθῆναι τοῖς γεγυῖσιν, tale apud quendam poetam Latinum, (Nasonem, si bene memini) *satiæ tuæ pectora pænis.*" H. STEPH. *ad edit.* 2.

L. 63. Κόιντον μὲν Φάβιον, τὸν συγγραφέα Ἑβ. Q. Fabium Pag. 362. *Pictorem.* L. 67. „Post συμμαχούς mendum." MUSGRAV.

L. 74. τὸ Τέανον. *Teanum Sidicinum,* Liv. XXII. 57.

L. 75. παρεφύλασσειν, *observabat.*

CAP. XXVIII. Lin. 77 sq. εἰ θέλοιεν - - λύσασθαι χρημάτων. Citat Grammaticus San-Germanensis, v. Λύω. Vide supra, hoc vol. p. 17. L. 85. ἄλλους τοσούτῃ βλαβῆναι τὴν πόλιν. Sic Pag. 363. Civ. II. pag. 358, 26 sq. τὴν δὲ πόλιν τοὺς ὑπολοίπους αἰδούμεθα βλάψαι.

L. 86. „Significantius est quod hic dicitur, οὐδὲ δούλους μὲν ἐλευθεροῦν, τοὺς δὲ ἐλευθέρους ὑπερορᾶν, quam quod apud interpretem habemus: [scil. breviter Beraldus: *nec ingenuis servos preferendos.*] præsertim quum subaudire oporteat δυνάμοντας cum hoc ὑπερορᾶν. Quid si vero adjectum ab ipso scriptore fuisse, suspicari se aliquis dicat? Non erit certe a ratione aliena suspicio." H. STEPHANUS.

L. 92. κινδύνων ἐπὶ ὄντων, *imminentibus periculis.* Sic apud Demosth. contr. Midiam, p. 517. ed. Reisk. ἔπου γὰρ,

Pag. 263. ἐπὶ ὅντος τοῦ φέροντος τούτου, φαίνονται τινες οὐδὲν ἥττον ὑπερίσσει, τὴν χεὶρ προσδοκᾶν τοὺς τοιοῦτους ἀν ποιεῖν, εἰ μὴ εἰς ἐπὶ ἡγ' ἀγῶν μὴδὲ κίνδυνος;

Pag. 264. L. 1. ἢ ἄλλως ἐπιφανεῖς. „Sic & alibi Appianus ἐπιφανῶν appellationem late extendit, ita ut etiam τοῖς ἰδιώταις & alii cubi τῷ πλεῖθι opponatur: sicut in quadam annotatione ostendi: ideoque merito quis dubitaverit, annon latius etiam pateat quam patritiorum appellatio. Ad hunc quidem certe locum quod attinet, non placet eum ita reddi, *vel ex senatu vel ex nobilitate*; quali vero senatores a nobilibus, sive nobiles a senatoribus distinguendi sint; & quum Appianus non dixerit, ἀπὸ τῆς βουλῆς, ἢ ἐπιφανεῖς, sed particulam ἄλλως interjecerit. Dicendum igitur erat itidem (meo quidem iudicio) *vel ex senatu, vel ex alia nobilitate*, sive, *aut alio qui ex nobilitate*.” H. STEPHANUS.

L. 3. καὶ ἀδελφούς ἀδελφοῖς. „In exemplari deest ἀδελφούς.” H. STEPH. *ad edit.* 1.

CAP. XXIX. Lin. 5. „Μετὰ δὲ τούτ' ἔτι ὄντα ὑπὸ Ρωμ. Ante ἔτι ὄντα aptissime addetur articulus τὰ, ut sit τὰ ἔτι ὄντα. In exemplari legitur ἐπιόντα.” H. STEPH. *ad edit.* 1. — „Non dubito quin scribendum sit τὰ ἔτι ὄντα ὑπὸ Ρωμ.” IDEM *ad edit.* 2. Sic & MUSGRAV. reponere iussit. Sed perspicue ἐπιὼν τὰ dederunt Vat. A. & Med. quod ipsum haud obscure quoque in scriptura exemplaris H. Stephani, cum qua Vat. B. consentit, continebatur.

L. 6. καὶ Πετρηλοῖς. „καὶ Πετλιδέοις. Exemplar nostrum hic duas alias lectiones margini adscriptas habebat, πετρηλοῖς & πετλιδέοις: sed hæc posterior videtur (perperam omissa syllaba λ) ex illa esse facta. Infra autem, nimirum p. 154. [299, 90.] Πετρηλίαν, & Πετρηλίαν, & pag. 156. [302, 46.] Πετρηλοῖ. Athenæus autem lib. Δειπνοσοφ. XII [c. 6. p. 528.] Πετρίδης vocat: cujus locum proferam, ut ex eo, quanta fuerit illa ἀτρεσία cujus meminit Appianus, intelligatur. Verba ejus sunt hæc: Πετρίδης δὲ τηρέσαντες τὴν πρὸς Ρωμαίους πίστιν, εἰς τοσοῦτον καρτερίαν ἦλθον, πολιορκούμενοι ὑπὸ Ἀντίοχα, ὥς ἔτι μετὰ τὰ πάντα μὲν τὰ κατὰ τὴν πόλιν δέματα καταφαγεῖν,

ἀπάντων δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν δένδρων τοὺς φλοιοὺς καὶ τοὺς ἀπλοῦς
 πλοῖφους ἀναλῶσαι, καὶ ἑνδεκά μῆνας ὑπομείναντες τὴν πελιορκίαν,
 οὐδὲν βοηθεύοντος τῶν συνευδοκούντων Ῥωμαίων, παρέδοσαν ἑαυτούς.
 Observa autem, in veteribus Athenæi exemplaribus pro τῶν
 συνευδοκούντων legi οὐδὲ συνευδοκούντος: legi etiam ἀπλοῦς, ut hic,
 quod tamen mihi suspectum est, & in ἀπαλοῦς mutandum
 videtur. [ἀπαλοῦς edidit Casaubonus: idemque, οὐδὲ συνευδο-
 κούντος τὰ Ῥωμαίων, censuit legendum.] Et hæc quidem obi-
 ter. Porro apud Strabonem [lib. VI. p. 254.] legitur Πετρία.
 Quid Livius? imo vero, quid illi qui Livium excuderunt?
 Dec. 3. lib. 3. [XXIII. 30.] apud eum legitur: *Dum hæc in*
Hispania geruntur, Petellia in Brutiis, aliquot post mensibus
quam capta oppugnari erat, ab Himilcone præfecto Anni-
balis expugnata est: multorumque sanguine &c. Et paulo
 post: *Recepta Petellia Pænus ad Consentiam copias traducit.*
 Ac circa finem libri 9. [XXIX, 38.] *Eadem æstate in Brutiis*
jam Petilia [sed Petiliam meliores libri plane hic ignorant]
a Consule vi capta, Consentia & Pandusia & ignobiles aliæ
civitates voluntatē in deditionem venerunt. Et hæc quidem
 ita in Germanica editione: at in Veneta postrema, cui præ-
 fuit vir doctissimus & diligentissimus Carolus Sigonius, *Petilia*
 non scribitur, sed utrobique *Petelia*, idque unico l. Quid
 igitur hic facias, aut quid certi in tam varia & incerta re
 statuas? quamve rationem quærendæ veræ harum vocum
 scripturæ inire queas? Nimirum hic ideo paulo longior fui,
 ut ostensa semel in uno nomine tanta varietate, cur in cæte-
 ris hujusmodi minus curiosus fuërim, declarem. Sed ne
 hoc quidem prætermittendum, quod *Annoni* Appianus tribuit,
 id *Himilconi* a Livio tribui." H. STEPHANUS, *ad edit.* 1.
 — „ *Petelinos* non Πελοπόννησος, sed Πετρίλους, vocari videmus,
 pag. 346; [299, 90.] sicut ipsam Peteliam, Πετρίαν. Malim
 tamen Πετρίλους (ut scriptum est in fine pag. 347. [302, 46.]
 quam Πετρίλους: immo vero non Πετρίλους, sed Πετρίλους,
 cum i, in penultima. Sic certe apud Stephanum [Byzant.]
 Πετρία & Πετρίλος, non Πετρίλινος." H. STEPHANUS, *ad*
edit. 2. Erroris originem declarat cod. Vat. A. in quo sic:

Pag. 264. ²¹ *πετηδένους*. Hinc Vat. B. (sic) *πετηδένους*. Ex Med. nil enotatum est; adeoque cum Stephano *πελαδένους* exhibere liber ille videtur. Accentum in ult. syllaba posui, ubi positus erat pag. 302, 46. & apud Steph. Byz. Similem similis erroris originem vidimus Hisp. 224, 94.

L. 9. „*οὐκ ἦσαν αὐτοὺς τῶν γυν.* Non dubito quin legendum sit *οὐκ ἦσαν* pro *οὐκ ἦσαν*, & *αὐτοῖς* aut *αὐτῶν* pro *αὐτοῦς*.” H. STEPHAN. *ad edit. 1.* In sec. edit. nihil ad h. l. Stephanus monuit. „Pro *οὐκ ἦσαν αὐτοῦς*, lege *οὐκ ἦσαν αὐτῶν*, non minus quam viri. Non est opus rationibus, ut sic legendum esse tibi persuadeam, erudite lector: legē totum locum, & mecum stabis.” JAC. PALMERIUS. MUSGRAVIUS legendum suspicatus est, *οὐκ ἦσαν αὐτοῖς τῶν γυν.* Lectionem haud dubie veram, quam perspecte primus olim Stephanus viderat, dederunt Vat. A. & Med.

L. 12. *περιτέχισεν* recte Vat. A. Conf. p. 269, 89. *περιτέχισεν* mendose Med. unde pejor lectio vulgata fluxit.

Pag. 266. **CAP. XXXI. Lin. 42.** *ἡτλημένων* Vat. A. & Med. quemadmodum legendum contenderat PAUL. LEOPARDUS, Emendat. lib. V. c. 16. Tom. III. Thef. Crit. Gruteriani p. 99. ubi pluribus etiam de urbe illa *Arpis*, prius *Argyrippa* dicta, egit.

Pag. 267. — *ἡτλημένων* mend. Vat. B. **L. 50.** *ζῶντας ἔκαυσε*. „Observavi Annibali sæpe hoc supplicium placuisse: atque ex iis locis in quibus id a me observatum fuit, unus est pag. 339. [c. 44. extr.]” H. STEPHANUS.

CAP. XXXII. Lin. 54. *Κωνινός*. Hoc nomen ex Appiano apud Frontinum Strateg. III. 3. 6. restituit Oudendorpius.

L. 55. *Ιουνίη*. *Livium* vocant Polybius, Livius, Plutarchus. Conf. Oudendorp. ad Frontin. l. c. qui apud Appianum nomen *ΙΟΥΝΙΟΣ* ex *Γ. ΑΙΒΙΟΣ* corruptum judicavit. Rem narrat Polyb. VIII. 19 sqq. Livius XXV. 8 sqq. ubi quod hi pro *Cononeo* duos Tarentinos juvenes Philomenem & Niconem nominant, non id continuo pugnare cum Appiano putandum est: nam sicut Niconi illi cognomen Perconi fuisse apud Livium legimus XXVI. 39. sic nil impedit, quo minus *Philo-*

meno (quem, quod de Cononeo Appianus prodit, venandi studio insignem Livius ait) cognomen fuisse *Cononeo* putemus.

Pag. 269.

L. 62 *ση. ὡς ἂν ἐς κυνηγίας ἐσκευασμένους*. Scio, verbum *σκευάζειν* perapte jungi cum *πρᾶποf.* *ἐς*: vide Civ. IV. 589, 98. 590, 8. 583, 81. Sed ὡς ἂν ἐς vereor ut ferri possit, mihi quæ omnino ex *ὡσαντι* corruptum videtur. Sic recte cum ὡς constructum idem verbum videmus, Civ. IV. pag. 591, 26. *τοῦθ' ἀφαιρῶντας ἐσκεύασεν ὡς ἐπλήτας*.

CAP. XXXIII. Lin. 77. *ἐν πόρῳ* restitui ex Vat. & Med. Pag. 268.

L. 85. *λάερον* Vat. A. Med. Conf. Hisp. 214, 18. & 121, 35. Pag. 269.

CAP. XXXIV. Lin. 92. *ἢ Αἰμένες δὲ εἰσὶ τοῖς Ταραντίνους πρὸς Βορρᾶν [Βορᾶν Med.] ἄνεμον ἐκ πελάγους ἐσπλέοντι διὰ Ἰσθμοῦ, καὶ τὸν Ἰσθμὸν ἀπέκλινον [sic enim vulgo] γεγύρας*. *Sunt autem portus Tarentinorum ad Boream versi, si quis e mari per Isthmum intro naviget. At Isthmum pontibus evitabant.* [Hanc versionem ex *Beraldo* adtulit PALMERIUS, atque in istum locum hæc adnotavit.] Locus hic laborat & a mendo & a malo auctoris hellenismo. Appianus, vir Ægyptius, hellenismi sinceri non optimus auctor, hoc loco *Ἰσθμὸν* in significatu posuit Græcis insolito, pro maris utrinque terra *coarctati meatu*, qui Græcis *στῆν* & *πορθμός* dicitur. Nam *Ἰσθμός*, teste Hesychio & aliis Lexicographis, est *αὐχὴν καὶ τράχηλος καὶ στῆν* χωρίον μετὰ δύο θάλασσῶν, id est, *cervix, collum* & locus angustus inter duo maria. At hic e contrario Appianus, ut dixi, intelligit maris fluxum angustum inter duas terras; nec dubitari potest, quin sic intellexerit, quando ait *ἐσπλέοντι διὰ Ἰσθμοῦ, per Isthmum naviganti*. Tum infra repetit, *ἐπελθὼν αὐτοῖς ὁ Ἀννίβας* *εἰδὼς* *λεωφόρον ὁδὸν ἢ διὰ μέσης τῆς πόλεως* *ἔφερεν αἶψά τῶν λεμένων ἐπὶ τὴν νότιον θάλατταν ἐξέαντες*, *Ἰσθμὸν ἕτερον ποιήσασθαι*. *Accedens Hannibal eos docuit, [sic PALMERIUS ipse verba hæc latine reddidit] publicam viam, quæ per mediam urbem a portibus tendebat ad meridianum mare fodientes, Isthmum alium facere*. Romani occupaverant os portus, qui erat ad septentrionalem urbis partem, & id ponte & præsidio firmaverant, ut Tarentinis omne per mare commercium auferrent. Itaque commeatus

Pag. 469.

inopia fatigabantur : sed Hannibalis monitu viam , quæ a portu per urbem in mare meridianum apertum tendebat , foderunt , & per eam fossam sibi mare liberum fecerunt , naves recipientes & emittentes. Judica lector , an talis fossa debeat *ἰσθμὸς* vocari. Imo *Isthmus* fit aggerendo terram , non auferendo. Ergo hoc loco male hellenizat Appianus. Sed & hoc loco pro *ἀπέκλειον* legendum *ἀπέκλειον* , optimo sensu : is tamen error non est Appiani , sed exscriptoris." Hactenus JAC. PALMERIUS. *ἀπέκλειον* reponendum vidit etiam MUSGRAVIUS ; monuitque porro : „ *ἰσθμὸς* hic est *canalis*." — Ac de *ἀπέκλειον* quidem , quod & diserte cod. Med. dedit , nullum esse dubium potest. Strabo lib. VI pag. 278. τοῦ δὲ κόλπου πάντες τοῦ Ταραντίνου τὸ πλεον Ἀλμείνου ὄντος , ἐνταῦθα (scil. ad Taréntum urbem) ἐστὶ μέγιστος καὶ κάλλιστος (λιμὴν ,) γεφύρα κλειόμενος μεγίστη. Catenis aliàs claudi ostia portuum solita notum est. Sic Noster de portu Carthaginis , Pun. c. 96. init. ἔσπαλους ἐκ πελάγους ἐς αὐτοὺς (τοὺς λιμένας) ἦν , ὃν ἀλύσειν ἀπέκλειον σιδηραῖς. Quod vero ad Palmerii adtinet reprehensionem , in quam incurrisse modo vidimus Appianum ; fateor , Scriptorem nostrum , si vocabulo *ἰσθμὸς* ita usus est , quemadmodum loquum hunc vulgo exemplaria nostra exhibent , solœcismi culpa aut nescio cujus barbarismi liberari non posse. Sed quo jure ab Appiani potius stylo , quam a librariorum incuria stuporeque , profecta illa barbaries pronuncietur , æquus Lector judicet. Ego quid de toto isto loco sentiam , in brevibus Notis contextui subjectis , declaravi. Quæ vis subjecta sit vocabulo *ἰσθμὸς* , fatis bene , opinor , noverat Appianus : si quis dubitat , adeat loca , quæ in indice Græc. ad illam vocem colligemus. Ac facile credo , quum de portu Tarentino ageretur , qui nimirum revera ad *ἰσθμὸν* erat situs , *ἰσθμοῦ* illius mentionem fuisse ab Appiano factam. Sic Strabo ἐκ δὲ τοῦ πρὸς τὸν μυχὸν μέρους ἰσθμὸν ποιεῖ (sc. ὁ λιμὴν) πρὸς τὴν ἕξω θάλασσαν , ὥστ' ἐπὶ χειρόνῃσιν κείσθαι τὴν πόλιν. Sed *ἰσθμὸν* illum si memoravit h. l. Appianus , non dubito quin aliquot verba hic interciderint : nam , *ἐσπλέοντι διὰ ἰσθμοῦ* scriptum ab illo fuisse , credat qui volet ; mihi nemo facile

facile persuadebit. Jam, ubi de *clauso a Romanis ostio portus* loquitur, (de quo Polyb. VIII. 29. κρατούσης, inquit, τῆς ἄκρας τῶν κατὰ τὸν εἰσπλοῦν τόπων, οἱ Ταραντῖνοι εὐκὴ ἠδύναντο χρῆσθαι ταῖς ναυσὶν, οὐδ' ἐκπλεῖν ἐκ τοῦ λιμένος: & Liv. XXV. 11. arch, in peninsula posita, imminet faucibus portus; & rursus: Tarentinorum naves sinu exiguo intus incluse, quum claustra portus hostis haberet:) quo pacto τὸν ἰσθμὸν ἀπέκλειον dicturum eundem fuisse putemus, apud quem non solum loco paulo ante cit. Pun. p. 437, 89 sq. τὸν εἰσπλοῦν ἀπέκλειον legimus, sed iterum p. 476, 46 sqq. τὸν εἰσπλοῦν ἀποκλείσας, denique apud quem idem illud proprium huic loco vocabulum εἰσπλους, aut, si hoc minus placebat, alterum similem vim habens, στόμα τοῦ λιμένος, alibi rursus non semel sed sæpius occurrit.

Pag. 269.

L. 98 sqq. λεωφόρον ὁδὸν -- ἐπὶ τὴν νότιον θάλασσαν ἐρύξαντας, ἰσθμὸν ἕτερον ποιήσασθαι. „ Recte interpungitur post verbum ἐδίδαξε, quippe quod jungitur cum ποιήσασθαι, sicut accus. λεωφόρον ὁδὸν cum ἐρύξαντας.” H. STEPHAN. Rursus ferri nullo modo hic vocab. ἰσθμὸν potest; sed vel in εἰσπλοῦν, vel si mavis in ἐκπλοῦν, mutandum: nisi forte amplius quid turbatum est, aut intercidit nonnihil. Ac video quidem hanc Appiani narrationem paululum in diversum abire ab illa quam apud Polybium VIII. 29. & Livium XXV. 11. legimus, qui *naves e portu in mare meridionale plaustreis transvectas esse* tradunt; quemadmodum sua etiamnum ætate τὰ πλοῖα, id est, *minora* saltem *navigia*, ὑπερνωλεῖσθαι βραδίως ἐκατέρωθεν, ταπεινοῦ ὄρους τοῦ αὐχένος, *utrimque facile per humile collum pertrahi solita*, Strabo ait lib. VI. p. 278. Sed credibile est, aliorum Annalium auctoritatem in hac re secutum esse Appianum, secundum quos simillimum opus perfecisse Tarentini perhibebantur, quale olim Cnidii susceperant, qui, quum pariter in peninsula sita eorum urbs esset, τὸν ἰσθμὸν ὤρυσσον, Isthmum perfoderunt, ut ex peninsula insulam facerent, teste Herodoto l. 174. Quod si hoc Appiani loco, in quo versamur, vocabulum ἰσθμὸν ad ἐρύξαντας posset referri, bene utique haberet: sed id fieri non posse, nisi alia nonnulla partim

Pag. 270.

mutentur, partim complendæ orationis causa adjiciantur, facile patet.

Pag. 271. *CAP. XXXV. Lin. 22.* Ταραντίων. *Heracleam* inter Metapontum & Thurios sitam constat, non inter Metapontum & Tarentum. Appiani ne is error sit, an librariorum, non definio. Si Θουρίων legas pro Ταραντίων, recte se omnia habebunt.

Pag. 273. *CAP. XXXVI. Lin. 46.* ἰδυνεμένοις. Non solum ferri poterat, sed præferenda fortasse fuerat, vulgata lectio, ἰδυνωμένοις. Certe verbum ἰδύρεσθαι nusquam cum præp. περί, sed semper cum quarto casu absque præpos. junctum videre memini.

L. 50. γύναϊα Med. Conf. p. 276, 6. Amat Appianus hanc nominis formam. *L. 53.* Κάτωρα. Liv. XXV. 17. Cluv. It. Ant. p. 1199. Sæpe nomina propria præsertim capite mutilata in scriptis libris inveniri notum est; nec obscura causa, unde id factum. Sic in Vat. A. & Med. sæpe βηρία, βήρων &c. scriptum pro Ιερία, Ιερων: sic in eisdem infra, pag. 284; 33. ἀλατία pro Σαλατία vel potius Σαλαπία; ne plura adferam.

CAP. XXXVII. Lin. 58. Βενεζεντόν. Accentum posui in ultima, sicut editum erat Civ. IV. 535, 62. & apud Stephanum Byzant. Promiscue Βενεζεντός & Βενεζενδός scribitur, (nam perperam a Byzant. hæc pro duarum diversarum urbium nomina haberi, monuerunt viri docti) unde paulo ante (*lin. 53.*) gentile Βενεζενδείς per δ, & sic mox rursus p. sq. l. 63. Apud Strabonem oppidum Βενούεντον vocatur vel Βενεούεντον.

L. 59 sq. „δυσὶν δὲ Ρωμαίοις στρατηγοῦντοιν Κλαυδίου τε καὶ Αννίου. In exemplari habemus Αννίου: ego ex sequentibus audacter reposui Αννίου.” H. STEPHAN. *ad edit.* 1. Ad hunc locum confer quæ ad p. 277. lin. 23. & 26. infra contextum monui. Scilicet libri nostri, tam scripti, quam impressi, inde ab hoc loco usque ad Cap. XLIII, perpetuo quodam errore, Consulum nomina, qui hoc anno (& prorogato imperio anno sequenti) bellum adversus Annibalem administrarunt, Capuæque præsertim obsidione expugnationeque claruerunt, pervertunt perturbantque; &, pro Q. Fulvio Flacco, Appio Claudio Pulcro, (in quorum nomina cum

Livio lib. XXV. & XXVI. consentit quidquid ex illius temporis memoria vel apud alios Scriptores vel in Fastis superest) iterum iterumque alterum Consulem *Annum*, alterum *Claudium*, eundemque duobus locis (p. 277, 23. & 282, 93.) *Claudium Flaccum* adpellant. Jam *Annum*, circa ista tempora Consulem, aut omnino ducem aliquem bello Anniballico clarum, antiquitas omnis prorsus ignorat: *Claudii vero Flacci* nomen per universam Romanam historiam tam incognitum inauditumque est, quam nota nobilitataque *Fulviorum Flaccorum*, & *Appiorum Claudiorum*, nomina. In his tam notis aliàs tamque pervulgatis nominibus, de quibus in hac historia, in qua versamur, nullus est ceteroquin auctorum dissensus, a *librariorum* partim negligentia partim imperitia, accedente (ut fit) prava sciorum sedulitate, oriri confusio- nem istam potuisse (in Libro præsertim, in quo tam multa jam & lacunarum portenta & aliarum cujusque generis depravationum monstra sese nobis obtulerunt) intelligere mihi visus sum: ipsi *Scriptori* nostro tam portentosam tribuere culpam, aut omnino diutius adpersam Appiano tam foedam labem pati, nefas duxi. Ac certe *Appium Claudium* quod adinet, vel *Claudium Appium*; (perinde enim esse, præcedat an sequatur illud prænomen, adparet ex Civil. I. p. 96, lin. 96 sq. & Sueton. Tiber. c. 2. Conf. Heinf. ad Vell. Paterc. I. 14. p. 634. edit. Ruhnck. & Gronov. atque Drakenb. ad Liv. III. 1, 1. & sic apud Nostrum legimus Κλάσσιον Κόιντον Civ. II. 234, 5. Ιούλιος Σίξτος Civ. III. 501, 9. Ακυλίου Μανίου Syr. 558, 77. & id genus alia: de quibus vide etiam paulo inferius, ad p. 288, 6.) alterum igitur Consulem-quod adinet, hujus quidem nominis, Κλαυδίου Αππίου, vestigia in depravata illa, quam hodie dant libri nostri, lectione etiam nunc haud obscura superesse videntur. Neque enim dubitandi locus est, quin vetusto librarii alicujus errore importunum illud ANNIOY & ΑΠΠΙΟΥ sit detortum. Et quemadmodum plerumque aliàs Consules aliosque viros, ad quorum res gestas exponendas accedit Appianus, ubi primam eorum mentionem facit, non uno sed duobus vel pluribus nomini-

Pag. 273.

bus insignire solet; sic & hoc loco, ubi præsertim incorruptum adhuc superest Κλαυδίου nomen, quam maxime sit probabile, Κλαυδίου Αππίου scriptum reliquisse.

Sed nimirum alterius Consulis *Fulvii Flacci* nomen, quod deinceps quidem duobus locis veluti inter ruinas ex parte conservatum videmus, hoc loco in antiquo exemplari, unde nostra derivata sunt, prorsus intercuisse intelligitur. Et defectu quidem laborare hunc ipsum locum, in quo versamur, etiam ex grammatica quadam, ni fallor, ratione suspicari licuerat: nam post verba δυοῖν στρατηγούνται hiat certe oratio, & omnino nomen substantivum aliquod, quod ad adjectivum δυοῖν referatur, requiri videtur; idque nomen non aliud facile fuerit, nisi id quod infra contextum indicavi, ὑπάτοι. Atque ita mihi videor cum summa veri specie, quæ ad certitudinis vim proxime accedat, affirmare posse, scripsisse Appianum, quemadmodum ibidem jam declaravi: δυοῖν δὲ Ῥωμαίοις στρατηγούνται ὑπάτοι, Φουλβίου τε Φλάκκου καὶ Κλαυδίου Αππίου. Postquam vero & Αππίου in Αντίου fuerat corruptum, & verba illa interciderant quibus prioris nomen Consulis continebatur; alius deinde imperite callidus homo, videas, de *duobus* Consulibus hic agi, ex *unius* Consulis reliquo nomine gentili corruptoque prænomine, Κλαυδίου Αντίου, *duorum* virorum nomina fecit, Κλαυδίου τε καὶ Αντίου. Atque is error, ex ipsa vetustate tantam contraxit auctoritatem, tamque late manavit, ut deinceps destinato etiam consilio, ubicunque in hujus historiæ cursu *Appius* commemorabatur, Ἄντιος poneretur, & ubicunque nominabatur *Fulvius*, in illius nominis locum Κλαυδίου substitueretur; ita quidem, ut etiam, ubi nomen Φλάκκος diserte cum *Fulvii* nomine fuerat conjunctum (pag. 277, 23, & p. 282, 93.) similiter Κλαυδίου Φλάκκος pro Φουλβίου Φλάκκος vulgo scriberetur.

Pag. 275.

L. 81. διῆπνέσας restitui cum Med. Mendose vulgo edit. omnes διῆπνέσας.

CAP. XXXVIII. Lin. 85 sq. μέγα ποιούμενος. Vide ad Hisp. p. 136, 89. Corrigendam mendam monuit etiam MUSGRAV.

Pag. 276.

L. 98. Ανήνος. Conf. mox, lin. 11. & p. 278, 25.

CAP. XXXIX. Lin. 4. ἐκ τῶν παρόντων. Hæc latine red- Pag. 276.
didi, ex iis qui aderant. Malim Beraldi versionem tenuissem,
que tum erat copia. Similiter Civ. IV. p. 610, 55 sq. ἐτοιμα-
σάμενος οὖν ὁ Κάσσιος αὐδὶς ἐκ τῶν παρόντων, pro præsentī copia,
pro præsentī facultate. Idem valet hæc phrasis, atque ἐκ
τῶν ἐόντων, ἐκ τῶν δυνατῶν.

L. 12. ἐπιτειχίζοντες Αἰκανοῖς. In Æquis oppidulum munie-
rant. Potius adversus Æquos, scil. ad eos continendos. De
Alba illa colonia vide Liv. X. 1. & Cluv. Ital. Ant. pag. 767.
Factum hoc Albensium præterit Livius reliquique quod sciam
Scriptores. L. 19. οἷόν τι, quemadmodum: non secus Pag. 277.
ac simplex οἶον. Sic Civ. II. 193, 24 sq. οἷόν τι καὶ Δημοσθένης
φασὶ οὐδ' ὑποσθῆναι τὴν ἑαυτοῦ δίκην. Mox series naturalis
verborum hæc intelligenda: ἔδραμε μετασχεῖν Ἀθηναίους τοῦ κιν-
δύνου.

CAP. XL. Lin. 22 sq. Ἀππίος, & mox Φούλειος Φλάκκος.
Vid. pag. 273, 60. & ibi notata. L. 24. ἀλέκλιψ τάχει.
— „In ἀλέκλιψ τὰ mendum est manifestissimum, sed quod
fanare non difficile. Lego confidenter ἀλέκλιψ τάχει, id est,
celeritate continua, non intermissa, indefinente, plano sensu.”
JAC. PALMERIUS. Quum in edit. 1. esset ἀλέκλιψ τὰ ἀντε-
στρατοῦ, monuerat H. STEPHANUS: „Mihi non dubium
est, quin legendum sit τάχει.” In edit. autem sec. neque
mendam correxit, neque adnotavit quidquam. τάχει dedit
Var. A. & Med. idque in contextum jam receperat Tollius,
probante Musgravo. Pro ἀλέκλιψ autem non dubitavi cum
Palmerio ἀλέκλιψ reponere. ἀλέκλιψ τάχει idem est ac δρόμου
ἀπὸ ὁσίου Mith. 793, 60. Hesychius & Suidas: “Ἀληκλίον”
ἀκατάπυστον, ex Schol. Iliad. II. 452.

CAP. XLI. Lin. 55 sq. Βυκανητάς. „Infra [Hisp. 126, 30.] Pag. 279.
scriptum habes βυκανισιάς. Apud Athenæum alicubi (locum
designare non possum) κυδανητῶν legitur, ubi vetus exemplar
habet βυκανισίων. Potest tamen, sine ulla mutatione, repo-
sitis tantum in sua sede syllabis, legi ut hic βυκανητῶν.” H.
STEPHANUS, ad edit. 1. Formatio illa βυκανητῆς, con-
gruit cum forma nominis βυκάνημα, quo utitur Pun. 328, 11.

Pag. 280. L. 65. τὸ αὐτῶν. Sic τὸ ταυτῶν Pun. 398, 78.

Pag. 281. CAP. XLII. Lin. 79. „An deest vox post ἀρατρίσιδον? ”
MUSGRAV. An φήσας intelligendum? an βόων, ex verbo
ἰσοηδρέμει? L. 86. εἰλούμενοι, in angustias compulsi. Rectius

Pag. 282. fortasse εἰλούμενοι. L. 93 sq. „αἰφνιδίως. Lego αἰφνιδία,
& expungo σιγμὴν post εὐμηχάνως.” H. STEPH. ad edit. 1.
— αἰφνιδίῳ. Sic in edit. 2. tacite correxit H. Stephanus; id-
que ipsum exhibet Vat. A. & Med.

CAP. XLIII. Lin. 97. „Πλεκανούς. Puto scribendum
esse Λευκανούς.” H. STEPH. ad edit. 1. In edit. 2. silentio
hunc locum præterit Stephanus. „Vox Πλεκανούς procul
dubio in mendo cubat, vel in Πελίγνους, vel in Λευκανούς mu-
tanda. Et certum est quidem ex Livio, Hannibalem per
Pelignos iter fecisse, vel eundo vel redeundo, (nam id incer-
tum est;) sed vox ἐχέμασι, hibernavit, suadet, ut legam
potius Λευκανούς: non enim hiemavit in Pelignis unquam Han-
nibal.” JAC. PALMERIUS.

Pag. 283. CAP. XLIV. Lin. 17. Infimam Italiæ partem solam olim
Italia nomine adpellatam fuisse, ex Strabone & aliis apud
Cluverum monuimus supra ad pag. 238, 68. De scriptura
nominis Ἡρυνίοι conf. notata ad p. 295, 30.

Pag. 284. CAP. XLV. Lin. 33. „Ἰαπὺ δ' ἐν πόλει Σαλατρία. Vide,
an legendum sit Ἰαπύγων. Ego certe ex sequentibus, & ex
Strabone & Plinio, ita legendum esse mihi persuasi. Hic
autem sequutus sum meum exemplar. In Σαλατρία, & alibi
in Σαλατρίνοι, [p. 291, 59.] reliqui τ, quod in π mutandum
fuerat, sequendo Plinium, Livium, & alios: quamquam
apud Strabonem variant vetera exemplaria.” H. STEPHAN.
ad edit. 1. „Vel Ἰαπυγίας vel Ἰαπύγων scribendum est. Sic
autem & in præcedentibus, ubi Ἰαπυρίαν habemus, Apuliam
dicit.” IDEM, ad edit. 2. „Obvium & facile est supplere
finem vocis mutilæ Ἰαπύ, & Ἰαπύγων legere. Nam Græci au-
ctores totum tractum litoris ab acra Japygia usque ad Fren-
tanum & Samnium Japygiam vocabant: & sic Appianus
ipse Civilium l. [pag. 62, 19 sq.] Canusium & Venusiam in

Japygia ponit : Ιουδακίλῳ δὲ ἐν Ιαπυγίᾳ προσετίθεντο Κανουσίνοι καὶ Οὐνευσίνοι. *Judacilio in Japygia adjunxerunt se Canusini & Venusini.* At Canusium Salapia vicinum fuit : (nam & h. l. pro Σαλαπία legendum Σαλαπία :) ergo non est dubium, quin scribendum sit hoc loco, Ιαπύγων δὲ ἐν πόλει Σαλαπία. Sic & infra pag. 150. [291, 59.] pro Σαλατινούς δὲ μινίων, reponendum est Σαλαπίνους." JAC. PALMERIUS. De nomine Ιαπυγία vid. Cluver. Ital. Ant. lib. IV. cap. 10. pag. 1208.

Pag. 284.

Ibid. Σαλαπία. Vide Liv. XXVI. 38. & Valer. Max. III. 8. 1. extern. ubi hanc historiam habes. Apud Nostrium Civ. I. p. 73, 10. Σαλαπίων vulgo legebatur.

L. 36. Βλάτιος. Apud Livium variant libri : *Blattius, Blattius, Blattius, Blasius.* Apud Valer. Max. *Blasius, Blaffius.*

L. 39. „An mendosum ἐσφτερισμένης? Forte ἀφρημένης." MUSGRAV. Non videtur verbum rarioris usus in locum notioris verbi invalisse.

L. 45. „ὅ ὦ καὶ τίως. Legendum est ὅ, ut pag. seq. *Pag. 285.* [286, 66.] ἃ μοι δοκεῖ προιδῶν." H. STEPHAN. *ad edit.* 1.

— „Scribo ὅ καὶ τίως." IDEM, *ad edit.* 2. L. 46. λόγον τοιοῦδε : de hac re. Potius, de tali re, de hujusmodi re.

L. 48sq. „Deesse puto dativum λόγῳ : & scribendum, οὔτε τῷ παρ' ἐχθροῦ λόγῳ πιστεῦσαι βεβαίως ἀξίων." H. STEPHAN.

L. 52. ὦ ἀγαθὲ. Forfan ὦ γαθὲ scripserat Appianus.

CAP. XLVI. Lin. 67. ψιδύρας. „In exempl. scriptum est *Pag. 286.* ψιδύρας, pro quo hoc adverbium reposui." H. STEPH. *ad ed.* 1.

L. 74. „In locum hujus vocabuli διαδημοῦμαι, quod non solum nullum hic, sed ne in Græca quidem lingua, habere locum potest, substituo διαδραμοῦμαι. Sic in fine hujus pag. [p. 287, 87.] legimus, διέδραμε πρὸς Ἀντίβαν. Et pag. 329. [261, 55.] de Terentio Varrone, ἐς Ρώμην διέδραμεν." H. STEPHANUS.

L. 78. σὺ δ' ὅ ὑπομένειν μοι δεῦρο, καὶ τὰ ἔνδον ἐπιτηρεῖν *Pag. 287.*

— „Non debent suspecta esse hæc infinitivi modi verba, quum sciamus hunc modum nonnunquam vice imperativi fungi." H. STEPHANUS. Vide Notata ad pag. 52, 19. — De illo pronomine μοι, in tertio casu posito, paulisper

Pag. 287.

dubitaveram, an in *me* esset reformandum. Sed poterit esse Dativus ille, quem pleonasticum alii perhibent, (Viger. de Idiot. cap. 4. reg. 2.) alii Dativum commodi adpellare amant, non in græco solum sermone, sed in quavis lingua, in familiaribus colloquiis præcipue frequentatus. Itaque latine non male ad verbum redderes: *tu mihi hîc maneto*.

Pag. 288.

CAP. XLVIII. Lin. 6. Φούλβιος δὲ Ρωμαίων ὕπατος. Est *Cn. Fulvius Centumalas*, qui A. 543. consulatum gesserat. Ac malim utique Φούλβιος δὲ Γναίος ὕπατος: ut a *Quinto Fulvio Flacco*. Consule A. U. 542, de quo copiose supra dictum est, distinguatur. Sicut autem alia prænomena sæpe postposita nominibus gentis videmus; (conf. ad pag. 273, 60.) sic & hoc ipsum prænomen Γναίος, p. 238, 58. in Σερούλιος Γναίος, atque in ejusdem hujus *Cn. Fulvii* nomine apud Plutarchum in Marcello pag. 312. B. ubi Φούλβιος Γναίος vocatur. Eandem rem, de qua h. l. agitur, exponentes Livius XXVII. 1. & Orof. IV. 18. *Cn. Fulvium proconsulem* dicunt, & Plutarchus l. c. ἀνθύπατον adpellat. Recte sane. Sed non idcirco lectionem ὕπατος continuo damnatam velim; quandoquidem & alibi passim *consulares viros* & *proconsules*, cum apud Nostrum, tum apud alios tam græcos quam latinos Scriptores, ὑπάτους, *consules*, adpellatos videmus. Vide supra, Exc. ex Hist. Sicula, pag. 93, 17. coll. Pun. 308, 69 sq. Adde Hisp. 202, 20. & ibi notata: tum Civ. II. 295, 50 sq. Civ. IV. 547, 72 sq. Plura si desideras, adi Reimar. ad Dionem T. I. p. 62. Dukerum & Drakenb. ad Liv. XXVI. 33, 4. Arntzen. ad Aurel. Vict. de vir. illustr. 63, 2. p. 241. Sic & in eadem re, de qua hic agitur, *Cn. Fulvium Consulem* Eutropius vocat III. 8. De hac Fulvii clade, præter auctores jam citatos, conferri cum Appiani narratione meretur Frontin. Strateg. II. 5. 21.

Pag. 289.

L. 9. ὁμοῦ τι. Conferre MUSGRAVIUS jussit p. 173, 40. Sed ibi ὁμοῦ τι intelligendum fuit *propemodum, fere*; hoc loco idem denotat quod ὁμοῦ, *simul*. Frontin. l. c. *prima luce quum densiores nebula præstarent obscuritatem*. Similiter τι abundare vidimus in οἷόν τι, p. 277, 19.

L. 18. ἀπέθανον αὐτῶν ἐς ἑκατασχιλίους. In magno auctorum dissenſu de cæſorum numero, modicum numerum, ut alibi ſolet, ſic & hic, prætulit Appianus. Vide Liv. XXVII. 1. & Fabric. ad Oroſ. IV. 18. Pag. 289.

CAP. XLIX. Lin. 26. Βρυττίων rursus ex Med. & Vat. A. Pag. 290.
pro vulgato Βρυτίων. L. 29. Αὐλωνίαν. *Aulonia* vel *Aulon* in Bruttiiſ. Hoc antiquum eſt & Græcum urbis nomen, poſtea in *Caulonia* & *Caulon* mutatum. Vide Cluv. Ital. Ant. p. 1304. Oppugnatam a Romanis Cauloniam Livius memorat XXVII. 12. de expugnatione tacet; ſed ſolutam oppugnationem ſub adventum Annibalis ait ibid. c. 15.

CAP. L. Lin. 42. Οὐνεουσίαν, Sic Civ. IV. pag. 535, 62. & Pag. 291.
Οὐνεούσιοι Civ. I. p. 62, 20. L. 53 ſqq. καὶ αὐτοῦ τῷ σώματι &c. Citavit SUIDAS in Δάκτυλος, & in Τύπος.

CAP. LI. Lin. 59. Σαλαπίνους. Conf. not. ad p. 284, 33.

CAP. LII. Lin. 82. δῶδινε. Niſi paululum ſepares hoc ver- Pag. 293.
bum ab iis quæ ſequentur, ea erit hujus loci ſententia, quam Beraldus expreſſit, ut *ſuperandis Alpibus ſex menſes inſum-
ſiſſe Annibalem* dicat Appianus: quod cum eo non convenit, quod, conſentiente Polybio atque Livio, ſupra dixerat cap. 4. extr. p. 233. *ſeptimo menſe, poſtquam ex Hiſpania moverat, in planitiem Italia perveniſſe.* L. 91. περὶ πόλιν Σένας. *Ad Senam Gallicam* in Umbria. Apud unum Appianum urbis hujus nomen in plurali numero invenitur, cum hoc loco, tum Civ. I. 122, 46. Conf. Cluver. It. Ant. pag. 607 ſq. De illa Afrdnbalis cladē vide Polyb. lib. XI. init. & Liv. XXVII. 46. ſqq.

CAP. LIII. Lin. 4. οὐ πῶλλον τε ἐπ' ἐκείνη. Sic tres noſtri Pag. 294.
ſcripti libri. Ad grammaticam quidem rationem, ſi adver-
blum πῶλλον uſitatiore nōtione de loci diſtancia accipias, paulo commodior videri poſſit Stephani lectio, ἀπ' ἐκείνης. Sed ſicut ei ſcriptorum librorum auctoritas repugnat, ſic eidem ne cum rei quidem veritate ſatis bene convenit. Nam incommode certe dictum videri debet, *Cannus in Apulia haud procul Sena abeſſe.* Quod intelligens Beraldus interpres, verba illa

Pag. 294. quæ Stephani textus habebat, οὐ πόλλω τε ἀπ' ἐκείνης, consulto videtur præterisse: nam pro his ipsis cum eis quæ sequuntur, καὶ ἰσοστάσιον πως ἐκείνη γενόμενον, non alia nisi hæc latina posuit, *Par enim æqualisque hæc illi fuit.* Rectius igitur adverb. illud, πόλλω, in *temporis* notione, quæ rarioris quidem usus est, h. l. fuerit accipiendum; quod & verbis ἐπ' ἐκείνη clare factis indicatur. Nono autem anno Romanorum calamitatem Cannensem clades hæc Asdrubalis secuta est.

Pag. 295. CAP. LIV. Lin. 15. τεσσαρεσκαίδεκατον ἔτος ἤδη ἔχων. Annus DXLVII, quo Asdrubal cum exercitu cæsus est, *duodecimus* fuit, ex quo in Italiam Annibal pervenerat; eodemque anno, post fratris cladem, in Bruttios se ille recepit. Liv. XXVII. 51. Insequenti anno nihil rei cum Annibale gestum est: *nam* (ut cum Appiano consentit Liv. XXVIII. 12.) *neque ipse se obtulit in tam recenti vulnere publico privatoque, neque laxessierunt quietum Romani.* Quæ vero mox narrat Appianus de Punica classe & de Magone, ea ad illos Consules, qui pag. sq. initio capitis LV. nominantur, sunt referenda, scil. ad A. U. DXLIX. qui *decimus quartus* est ab Annibalis in Italiam adventu; atque is annus ad verba οἱ δ' ἔπεμψαν lin. 19. ad marginem hujus pag. fuerat notandus.

L. 19 sqq. οἱ δ' ἔπεμψαν μὲν αὐτῷ ναῦς ἑκατὸν &c. Livius XXVIII. 46. (ad Consules Anni Urbis DXLIX:) *Eisdem diebus naves onerarias Pænorum ad octoginta circa Sardiniam ab Cn. Octavio, qui provincia præerat, captas, COELIUS, frumento missò ad Hannibalem commeatuque onustas, Valerius, prædam Etruscam Ligurumque montanorum captivos Carthaginem perportantes, tradit.* Unde obiter discimus, inter *Auñlores*, quos in hac belli Annibalici *Historia* secutus Appianus est, COELIUM illum ANTIPATRUM fuisse, quem passim a Cicerone, Livio, Valerio Max. A. Gellio aliisque, ut *luculentum, accuratum, certumque Romanæ historiæ Scriptorem*, licet non nimis polita oratione usum, laudatum videmus: de quo conf. Ger. Jo. Vossium, de *Histor.* Lat. lib. I. c. 8,

L. 27. οὐδὲ Μάγωνος, *Mago*, Annibalis frater, relicta superiori anno Hispania, & hieme in Baleari insula tranfacta, eodem hoc anno DXLIX. in Liguriam advenerat. Liv. XXVIII. 46. Appian. Hisp. c. 37. extr. De eodem Magone conf. quæ supra notavimus ad p. 254, 29. Pag. 295.

L. 28 sq. τὸ μέλλον ἵσθαι περιορωμένου. Sic Civ. I. p. 90, 3. ἔτι δὲ αὐτῶ κατὰ τὴν οἰκίαν τὸ μέλλον περιορωμένῳ ἔχεται &c. Est autem τὸ μέλλον περιορᾶσθαι *futura circumspicere, cunctantem expedire quo res evasura sit*. Fortasse in exemplari H. Stephani intricatiori nexu scripta erat præpositio περί, & fefellit eum nomen μέλλον, ut προορωμένου (*prospiciente futura*) legendum putaret; præsertim quum etiam in hist. Pun. p. 314, 74. ubi de eodem Magone agitur, καὶ τὸ μέλλον αὐτῷ προορώμενος legeretur; qui error ibi non solum in editis sed in scriptis etiam libris omnibus obtinet, ubi nos περιορώμενος restituiimus. τὸ μέλλον ἵσθαι προορώμενος recte, & suo loco, supra steterat p. 287, 83. *eventum animo præcipiens, id quod futurum erat ante prospiciens*. Sic Pun. 335, 29 sq. προορώμενος ἄρα τὸ μέλλον.

L. 30. Βερτίων. Quum (nescio quo casu) in edit. 2, contra quam in edit. 1. & in scriptis libris erat, (nam edit. 1. ut alibi, Βερτίων, codices autem Vat. A. & Med. Βερτίων dabant,) Βερτίων h. l. fuisset editum; ad ipsum hunc locum hæc adnotavit H. STEPHANUS: „Alibi passim Βερτίοι, non Βερύριοι, appellantur, & quidem in hac etiam ipsa pag. circa principium: [lin. 17.] Vide pag. quæ proxime sequitur, & eam quæ illam excipit. Vide item pag. 338. & 341. necnon 346. & 348. [Omnibus istis locis constanter cum Vat. A. & Med. Βερτίοι edidimus.] Apud Stephanum [Byzant.] tamen Βερύριοι habemus, & Βερύρια pariter, [Sic apud Nostrium quoque Civ. V. p. 737, 15; 738, 26. consentientibus libris editum est.] Quamvis autem duas tantum ex hoc historico scripturas attulerim hujus nominis, (quod ex iis est quæ ἰδιωματῶν grammatici appellant;) non ignoro tamen, & tertiam apud eum extare. Nam in historia de bellis Punicis, p. 26, semel atque iterum occurrit genitivus Βερτίων. Sed vix hujus

Pag. 295.

scripturæ, tanquam aperte niendosæ, audebam mentionem facere. Interim autem lector, de his diversis unius nominis *Ἰθνηκοῦ* scripturis admonitus, meminerit, ubi aliorum nominum quæ hujus classis sunt, diversæ scripturæ occurrent, cautionem adhibere. De hoc certe & annotatio quædam in paginam 330. [264, 6.] ubi de Græca Petelinorum appellatione agitur, illum potuit commonefacere." Hæc STEPHANUS. Nos in historia quidem Pun. p. 360, 72. & 74. ubi *Βρετλων* vulgo legebatur, *Βρυτλων* ex Cod. Bav. (qui hac forma in ead. hist. Pun. 376, 17. dabat, ut in hac hist. Annib. Vat. A. & Med.) reposuimus. Sed supra, in Ecloge X. de Reb. Samnit. pag. 62, 76. & 63, 90. intactam reliqui eandem scripturam *Βρέτλοι*, in quam ibi cum exemplari Urfini consentiebat codex Bav. Atque eadem illa scriptura, *Βρέτλοι*, tantum abest ut pro mendosa haberi cum Stephano debeat, ut potius eo ipso nomine populum hunc, quem *Brutios* vel *Bruttios* Romani vocabant, a Græcis olim proprie adpellatum, atque etiam originem illius nominis apud Strabonem lib. VI. pag. 255. & apud Diodorum Siculum lib. XVI. c. 15. expositam, videamus. Conf. Cluver. Ital. Ant. p. 1282 sq.

Pag. 296.

L. 32. „Quod ab Annibale fieri hic videmus in Brutiorum urbibus, idem narrat in Hispanica historia [c. 99. p. 223.] factum a T. Didio, in Termiso, [vel Termantia.] Scribit enim de hac, *ἐξ ἑρμνοῦ κατήγαγεν εἰς τὸ πεδίον*: sicut hic legimus, *τάς τε ὀχυραῖς τῶν πόλεων μετώκισεν εἰς τὰ πεδινά.*" H. STEPH.

Pag. 297.

CAP. LV. Lin. 37. *Πούπλιος Σκιπίων* &c. Vide hist. Pun. cap. 6. extr. & sqq. L. 50. *ἐσύλησε* - - *τὸ τῆς Φερσεφώνης ἱερὸν*. Idem sacrilegium olim Pyrrhus Epirota commiserat: vide supra, hist. Samn. p. 70. l. 93. & l. 2.

CAP. LVI. Lin. 57. *Κωνσεντία*. Sic Civ. V. p. 786, 43. & 788, 71. Sic & apud Strabonem lib. VI. p. 256. A. *Κωνσεντία μητρόπολις Βρετλων*. L. 61. *εἰς Πισινοῦντα*. „Hæc duo verba feci ex tribus his, quæ in exemplari erant, *ἔπισιν οὖν τὰ*. Scribunt autem alii *Πισινοῦντα*, alii *Πισσινοῦντα*." H. STEPH. ad edit. 1. L. 62. *Θεῶν Μητέρα*. Malim *τὴν Θεῶν Μητέρα*.

L. 70. Κλαυδίαν Κυντίαν. *Claudiam Quintiam*; potius *Quintam*. Vide Liv. XXIX. 14. aliosque ibi a viris doctis citatos. Postpositum est nomini prænomen, ut alibi: vid. ad 288, 6. & ad 273, 60. De re conf. Plin. VII. 35. & quos ibi laudat Harduinus.

Pag. 298.

L. 72 sq. ἐπιδείσας τε πολλά περὶ τῆς ἀμαρτίας. Sane non de peccato, sed de *innocentia* Deos obtestata est. Quare utique legendum περὶ τῆς ἀναμαρτησίας; quo ducit lectio cod. Med. Et sic in contextu repositum velim. Eodem vocabulo ἀναμαρτησία utitur Noster in hist. Pun. 367, 72. ubi Vat. A. mendose ἀμαρτησία habet, ut h. l. Med.

L. 74. ἔσπειτο. Vid. Hisp. 199, 69. & ibi. not.

L. 83. δι' ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀρίστων. „Tu lege, ut secum consentiat scriptor, δι' ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.” WESSELING. ad Diodor. Sic. T. II. p. 605.

Pag. 299.

CAP. LVII. Lin. 90. Πετηλίων. „At in fine pag. seq. vocantur Πετηληνοί. Neque tamen hic Πετηληνῶν, sed potius Πετηλινῶν scribendum puto. Vide Annot. in pag. 330. [p. 264, 6.]” H. STEPHAN. Vide ad pag. 264, 6. Constitueram hoc loco, sicut illic, Πετηλινῶν edere: & ad hanc scripturam refertur Nota textui h. l. subjecta. Sic & p. 302. 46. quum Πετηληνοί fuisset editum, Πετηλινοί restitui. Sed nihil impedit, quo minus nunc Πετηλίων scripsisse credi possit Appianus, a primo casu Πετῆλιν. Certe eadem forma & ab Οὐενουσία, Οὐενουσίους Civ. I. p. 62, 20. & a Περυσία, Περυσίους, Civ. V. p. 775, 52. (ut alia taceam ejusdem generis) ab eodem dictos videmus.

L. 93 sq. ἵνα δὲ, ἔφη, μὴδ' ὑπονοήσθαι· τοὺς μὲν δυνατοὺς παρέδωκε τοῖς Νομάσιν. Similiter fere in Evang. S. Marci c. 2, 10. ἵνα δὲ εἰδῇτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει -- λέγει τῷ παραλυτικῷ &c. Mendosam esse vulgatam lectionem monuerat H. STEPHANUS: „Admitti (inquit) hæc scriptura non potest, ἵνα δὲ ἔφη μὴδ' ὑπονοεῖσθαι. Neque enim sequitur quidquam quod dixerit: & fuisset certe utendum futuris primæ personæ, non aoristis tertiæ: quin etiam dicendum, μὴδ' ὑπονοήσθη. Sed nequaquam verisimile est tali sermone usum fuisse: contra

vero credibilem fore spero hanc meam conjecturam, ἵνα δὲ ἢ μηδ' ὑπονοεῖσθαι, vel, ἵνα δὲ εἴη·μηδ' ὑπονοεῖσθαι."

Pag. 300. **CAP. LVIII. Lin. 11 sq.** τὴν αἰτίαν ἐδίδουκε τοῦ τοσοῦδε πολέμου, πρῶτος ἐμβαλὼν ἐν Ἰβηρίᾳ. Si teneas cum Editis distinctionem post πολέμου, mendosa utique vel defecta videri oratio debet. Sed deleta illa distinctione (quam delectat Lector velim) omnia plana erunt, & participium ἐμβαλὼν referetur ad τὴν αἰτίαν, hac sententia: *timuit sibi, ut qui tanti hujus belli causa exstitisset in Hispania.* Sic αἰτίαν ἐμβάλλειν similiter fere dictum atque λόγον ἐμβάλλειν, δοξάν ἐμβάλλειν. Ac nescio an fortasse adjici etiam aut intelligi saltem debeat pronomen αὐτοῖς: *causa illis tanti belli exstitisset*, vel *culpam tanti belli eis impegisset*, *per ea quæ jam in Hispania primum fecerat*: Sagunti enim expugnatio initium atque causa secundi belli Punici fuerat, vid. Hisp. cap. 13. & Pun. cap. 67. init. Simili ratione verbum ἐπιβάλλω usurpatum videmus Civ. II. p. 188. εἰ γὰρ οὐ δύναμαι· πείσῃ τὰ δίκαια ποιεῖν Καίσαρα, εἰ γὰρ ἄγος αὐτῷ καὶ μῦθος· - ἐπιβάλλω.

L. 13 sq. εὐξύλου τῆς Ἰταλίας εὐσης. „Debuit interpres [a cujus tamen verbis non recedendum equidem putavi] dicere potius, *quod Italia materie abundet*, sive, *lignis abundet*. Potest enim aliqua regio affatim ligna suppeditare, sed quæ aliunde in eam invecta fuerint.” H. STEPHAN.

L. 15. „Desunt fortasse aliquot verba inter ἀποτρίων & καταφρονῶν: hæc videlicet, ὅσον οὐπω γενησομένων. Quibus infertis scribendus ita sit hic locus, τῶν δὲ ἔτι ὑπάρχον οἱ πόλεως, ὡς ἀποτρίων ὅσον οὐπω γενησομένων, καταφρονῶν. Ita autem locum hunc scribens, sequor quendam paginæ 344. [295, 30.] ubi de Brutiis eodem modo loquitur.” H. STEPHANUS.

Pag. 302. **CAP. LX. Lin. 46.** Πετρίνοι. Vide ad p. 264, 6. & 299, 90.

L. 49 & 50. „Suspectum ἄνδρας & συναγαγών.” MUSGRAV. ἄνδρες i. q. ἄνθρωποι sunt homines, incolæ. Regionem, inquit, vastavit, & incolas in extremam calamitatem adduxit. Pro πολλὰκις συναγαγών fortasse πολλὰκις ἀγαγών script. Attamen & alibi compositum verbum συνάγειν eadem

fere notione usurpatumprehendimus ac simplex ἀγιν, velut Civ. I. 143, 12. τὸ τέλος αὐτῶ τῆς νίκης συναγαγόντα.

L. 54. Hic καταφρόνησεν ὡς πολεμίων: quod plus est Pag. 302. quam quod de Brutiis & aliis dixit, ὡς ἀλλοτρίων καταφρονῶν. Vide annotat. in paginam proxime præcedentem. [pag. 300, 15.]” H. STEPHANUS.

CAP. LXI. Lin. 64 sqq. Τοῦτο τὸ τέλος ἦν --- πινθήματα ἦν. Beraldus ad verbum: *Hic fuit exitus expeditionis Annibalis in Italiam, & hujus belli Punici annus secundus & quinquagesimus.* Non fuisse autem annum *quinquagesimum secundum*, sed *decimum sextum*, ipse Appianus modo dixerat p. 302, 48. namque Hisp. c. 13. docuerat, expeditionem Annibalis in Italiam mox post indictum Carthaginienfibus a Romanis bellum fuisse susceptam. Qua fere ratione emendanda supplendaque hæc extrema libri hujus verba suspicer, in versione latina Græcis subjecta declaravi. Conf. hist. Pun. cap. 2. pag. 306. extr. & cap. 67. p. 390. ubi quamquam rotundo, ut ajunt, numero *per quinquaginta annos* durasse dicatur pax bellum Punicum II. secuta, tamen, subtilius si spectes, ab A. U. 553. quo composita pax est, ad A. 605. quo Bellum Punicum III. erupit, duo & quinquaginta anni excurrerunt.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIBRUM VIII.

DE REBUS PUNICIS.

Pag. 304. INSCRIPTIONEM impressa exemplaria hanc præferunt: *Απα. Αλεξ. Ρωμαικῶν Λιβυκὴ ἢ Καρχηδονικὴ*. Scripti codices partim carent titulo, & in his Regii; partim simpliciter dant *Αππιανου (Ρωμαικῶν) Λιβυκὴ*. Verba ἦτοι τὰ Καρχηδονικὰ unus dedit Vat. A. Ipse Appianus, ubi hujus libri mentionem fecit, (Præf. p. 18, 80. Hisp. p. 116, 57 sq.) *Βίβλον Καρχηδονικὴν* dixit. Fuisse autem generalem Libri Inscriptionem, *Λιβυκὴ*, & in duas partes fuisse distributum, quarum prior (*Καρχηδονικὴ* inscripta vel τὰ Καρχηδονικὰ) Historiam Punicam explicabat, altera, *Νομαδικὴ*, Numidicam, discimus ex Phb- tio & ex Anonymi alterius de Appiani opere Testimonio: vide supra hoc vol. pag. 5, 43. & p. 13, 59. Prior pars integra ad nos pervenit: ex posteriori Fragmenta nonnulla, quæ superfunt, subjecimus.

CAP. I. Lin. 2 sq. „οἰκιστὰς δὲ αὐτῆς ἐγένοντο Εὐρώς τε καὶ Καρχηδών. Cum Appiano conveniunt Philistus Naucratica, Euseb- ius in Chronico, Stephanus de Urbibus & Hieronymus, ac Carthaginem a Zoro vel Xoro & Carchedone conditam scribunt. [Xori nomen nusquam reperias, nisi in vitiosa hac apud Appianum lectione.] Hos tamen Salmasius in Solinum, Vossius Theol. Gent. & Bochartus refellunt, nosque docent, *Zorum* & *Carchedonem* urbium, non conditorum, esse nomina. Nempe *Zorus* est idem quod *Tyrt*, Phœnicium Tyri nomen. Ita efferebant veteres. Liber nominum in Hieronymo, cap. de Marco: *Tyrus* quippe lingua *Hebræa* *Zor* dicitur. Et *Καρχηδών* est Carthago. Verum nomen erat *Carthada*, i. e. nova urbs. Solinus: *Elissa* mulier extruxit, & *Carthadam* dixit, quod *Phœnicum* ore exprimit *Civita- tem Novam*. Inde est, quod utraq; Carthago, tam Libyca, quam

quam Iberica, græce dicta est *Καὶνὴ πόλις*, ut videre est apud Stephanum & Eustathium. Porro de conditu urbis videatur Scaliger [in Appendice operis] de Emend. tempor. & in Not. ad Eusebium. [num. DCCCIV. & MDCCCLXXI.] "AL. TOLLIUS. „Simfon ad A. M. 2772. Ζῶπος exhibet, & a *Ἰλ* nomine urbis Tyri repetit." REISKIUS.

οἱ κισταὶ δ' αὐτῶν, pro αὐτοῖς quod ex codd. Reg. ediderat C. Stephanus, reposuit Henricus: illudque conservavi, quoniam id ipsum exhibent codex Augustanus & cod. Venerus uterque. Sed Vratislaviensis liber, &, quantum video, Vaticanus A. (quem deinceps simpliciter Vaticanum nominare licebit, quoniam Punica hæc Historia ad illum unum ex Vaticanis collata est) cum Regiis & edit. 1. in αὐτοῖς consentiunt. Quam lectionem si sequaris, erit αὐτοῖς ad Phœnices colonos referendum; & *οἱ κισταὶ* erunt *duces colonia*, qua notatione vocab. illud in libris de Bell. Civ. plus semel occurrit. Ζῶπος, quod vulgo hic legebatur, scripti etiam libr nostri exhibent omnes. Sed illud, proclivi sane librariorum lapsu, ex Ζῶπος esse corruptum, ante Simfonum, quem advocavit Reiskius, viri docti, quos in brevi Nota infra contextum nominavi, pro tam comperto habuerunt, ut locum hunc Appiani non aliter citaverint ac si Ζῶπος vulgo hic legeretur: Jos. Scaliger ad Euseb. p. 50. num. DCCCIV. Salmasius ad Solinum p. 228. Bochartus in Chanaan s. de Phœnicum coloniis, lib. I. cap. 24. Ceterum hanc sententiam, quæ Carthaginem ante Trojæ excidium a Zoro & Carchedone conditam perhibet, non suo nomine, sed tamquam aliorum, Græcorum puta nonnullorum, (e quorum numero Philistum nominat Eusebius) proferri ab Appiano, manifestum fit ex eo, quod, quam huic mox opponit, Romanorum atque ipsorum Carthaginensium sententiam veluti suam exponit, eandemque rursus sequitur, ubi de temporis spatio, quo stetit Carthago differit, cap. 2. p. 306. cap. 51. p. 366. & cap. 132. p. 493. Conf. Adnot. ad pag. 306, 28. De diversitate autem sententiarum circa tempus, quo a *Didone*, cui & *Elisam* vel *Eliffam* nomen fuisse notum est, condita Carthago vel *Byrsa*

Vol III.

B b

Pag. 304.

saltem, arx Carthaginis, perhibetur, præter auctores a Tollo citatos, conferri potest Bongarsius ad Justin. XVIII. 6. cujus Adnotatio huc spectans Notis etiam Variorum ad Vellej. Pat. I. 6. in edit. Ruhnck. inserta est. Adde quæ notabimus ad p. 306, 28.

L. 5. κατακαίνει. Sic mox l. 8. ἀφικνῆται, interspersis licet aliis verbis quæ in præf. imperf. vel in Aor. ponuntur. Sua auctoritate, & præter rationem, primus editor (quem secuti duo reliqui sunt, qui nullos scriptos libros adhibuerunt) κατακαίνει posuit. Nihil familiarius stylo historico, quam huiusmodi ab uno verbi tempore ad aliud tempus transitus. Sic Hesp. p. 162, 53. χορολογουῦντι ἐπέκειντο, καὶ κλείνουσι πολλούς. Adde p. 171, 99. p. 109, 30 sq. Similiter initio Fragm. ex lib. de Regib. p. 21. Αἰνείας -- ἡμᾶς -- ἔφυγε . . . καταπλεῖ. Et mox ibid. ἦρχε -- καὶ ζεύγνυσιν. &c.

Pag. 305.

L. 8 sq. ἀφικνῆται πλείους Λιβύης ἐνθα νῦν ἔστι. Intellige ἐς τοῦτον Λιβύης τόπον ἐνθα, vel ἐς ταύτην Λιβύης μερίδα ἐνθα νῦν &c. Sic Annib. 290, 36. ἡ τοῦ τείχους αὐτὸς ἐφοῦρε. Mithr. 679, 31. ἡ σαμβύκη ἐπαχθεῖσα τοῦ τείχους ἡ τὸ τῆς Ἰσίδος ἱερὸν ἐστίν. Simili quadam ellipsi dictum videri potest illud Hesp. 147, 98. κατέπλευσε τῆς Ἰερίας ἐς τὸ καλούμενον Εμπόριον: nisi id quidem per trajectionem potius quamdam vel hyperbaton, quod dicunt, positum est pro ἐς τὸ καλούμενον τῆς Ἰερίας Εμπόριον.

L. 11. περιλάθει dedi ex Aug. Vat. & utroque Veneto. (Nam specimen collationis quod ex Veneto S. Joh. & Pauli mecum communicatum est, præter Præfationem, initium hujus Libri de reb. Pun. complectebatur. Totus autem reliquus hic Appiani liber, cum ceteris omnibus, ad nullum alium Venetum codicem collatus est, nisi illum *Bibliotheca S. Marci*, quem adeo posthac nude *Ven.* vel *cod. Ven.* designare licebit.) *Vratislaviensis* codex, quem absoluta demum duorum voluminum impressione, quibus ipsa Appiani Historia continetur, nactus sum, rursus h. l. cum Regiis codicibus & cum Impressis consensit: quod quoniam plerumque fit, de isto consensu deinceps non opus erit monere Lectorem;

fatisque fuerit, si hujus Codicis *Vratisl.* lectiones tum demum adnotavero, ubi a Codicum Regionum atque Impressorum lectionibus discedunt. Itaque ubi de *Vratisl.* nihil monebo, ibi intelliget lector cujus id nosse interest, codicem hunc cum Regiis manuscriptis atque Impressis consentire. Ubi vero inter ipsos Regios & Impressos erit dissensus, ibi (nisi manifestius mendosa sit altera lectio) indicabo, utra ex parte stet *Vratislavienſe* exemplar. L. 13. οὕτω βρ. οὕτως etiam *Vratisl.*

Pag. 305.

L. 12. ἐπὶ τῇ τῶν Φοινίκων μικρολογία. Gelenius: *riferunt Phæcum sordes*. Et plerumque quidem aliàs μικρολογία vel μικρολογία *avaritiam* vel *sordes* denotat, id est, *nimiam in dando vel erogando parcitatem*, sed, sicut generatim minutarum rerum *seſſationem* *studiumque* indicat, sic & *de parcitate in postulando* recte usurpatur. conf. Maced. p. 514, 48. L. 17. στενώτατον etiam *Vratisl.* Sic rursus Aug. & Vat. C. Mithr. 642, 4. & Aug. ibid. p. 701, 3. & 703, 37. Eodemque modo apud Strabonem II. 122. B. III. 137. B. & C. Conf. Sylburg. ad Clenard. Instit. Ling. Græc. p. 435. extr.

L. 18. ἀπὸ τοῦδε Βύρσα ἰνεμάζεται. Hæc est Græcorum derivatio illius nominis: quæ ipsa derivatio originem fabulæ isti de bovina pelle dedisse videtur. Rectius, & ad sermonem Phœnicum adcommodatius, ab Hebræorum בֹּרְסָא, (*Bozra*), quod *arcem* notat, a Scaligero derivatum nomen *Byrsa* esse, pridem consentiunt eruditi.

CAP. II. Lin. 27. δυνάμει μὲν ἀξιόμαχος τῇ Ἑλληνικῇ, περιουσία δὲ μετὰ τὴν Περσικὴν. Dura omnino & insolens oratio, ἀξιόμαχος περιουσία μετὰ τὴν Περσ. Ac sane adjectivum illud περιουσία, quod exhibet Aug. nullo licet ex reliquis codicibus suffragante, in locum vocabuli περιουσία substitutum malim.

Pag. 306.

L. 28. ἰπποκασίοις δὲ αὐτοὺς ἔτισιν ἀπὸ τοῦ συνοικισμοῦ Ἑβ. „Immo vero ἰπποκασίοις. Neque vel sic rem exhaustam habes. Cœpit primum bellum Punicum A. U. 490. finit A. 514. Ab Anno U. C. 1. ad Æneæ in Italiam adventum sunt anni 426. His adde quinquaginta, quos stetit Carthago ante Trojam excisam: habes annos 990. Repetit tamen eandem

Pag. 306.

Chronologiam p. 28, 34. & 82, 17. [366, 55. & 493, 35.]”
 REISKIUS. Similiter SCHEGKIUS ad Vellej. Pat. I. 6.
 „Sibi ipsi, ait, contrarius Appianus. Ecce in limine Punici,
 L. ante Ilium captum annis conditam Carthaginem : &
 paucis interjectis, septingentesimo anno a Carthagine condita
 Romanos eis abstulisse Siciliam narrat. Jam, Siciliam in Ro-
 manorum potestatem venisse DXII. ab U. C. & a Troja capta
 ad U. C. interesse annos CDXXXII. scimus. Asside pulverem
 eruditum, & puta; numquam constabit ratio.” At tum
 demum computus hic septingentorum annorum pugnabit cum
 eis quæ in limine Libri dixerat Appianus, si sententiam eam,
 quæ L. annos ante Ilium captum conditam Carthaginem sta-
 tuit, tamquam unice veram atque suam ille proposuit. Quod
 quidem longe secus esse, si cui ex ratione ea qua sententiæ
 isti sententiam Romanorum atque ipsorum Carthaginiensium
 opposuit, minus patere videtur, ex ipso saltem hoc computo
 quem hic legimus, ac magis etiam ex reliquis duobus Nostri
 locis, ad quæ Reiskius provocavit, manifestum fieri poterat.
 Conf. supra ad cap. i. lin. 2 sq. Satis enim adparet, tribus
 hisce locis æram conditæ Carthaginis non ante Trojæ figi
 excidium, sed ad id tempus referri quo a Didone vel Elissa
 deducta Punica colonia perhibita est.

At vero illud dubitationem aliquam habere posse intelligo,
 quod, quum circa finem belli Punici II. A. U. C. 552. Pœni
 oratores (Pun. 366, 55.) prædicantes inducantur, *per DCC.*
annos floruisse suam civitatem, tamen nunc *septingentesimo*
a conditione Carthaginis anno Sicilia multatos Pœnos dicere
 videatur Appianus, quod statim finito bello Punico I. A. U. 513.
 factum erat; tum vero quod rursus (Pun. 493, 35.) ad eum-
 dem annum DCC. a nativitate Carthaginis excidium ejusdem
 referat, quod in A. U. 608. incidisse constat. Quam quidem
 dubitationem non ita levandam puto, ut erratum fortasse in
 numeris esse dicamus; quamquam, si hoc loco, in quo ver-
 samur, ἐξαιρέσις legeremus pro ἐπιδείξεσις, melius constare
 videri poterat ratio. Sed primum considerari velim, eodem
 hoc loco non præcise dicere Appianum, *septingentesimo anno*

Siciliam Pœnis esse ademtam. Etenim hæc phrasis ἐπὶ ταχυστάς ἔτην latius patet, & idem fere significat, quod latina locutio *intra septingentesimum annum*. Deinde vero ex ipso nexu orationis intelligi videtur, illud temporis spatium, quod laxiori ista ratione definit Scriptor noster, non ad unam Siciliam Pœnis ademtam restringendum; sed ad reliquas omnes calamitates quæ hanc secutæ sunt, quas continua serie cum illo primo detrimento enumerat, esse extendendum. Quod ni ita esset, multo sane aptius fuerat, everisionis tempus definire, quam illud quo una solum provincia minutum est Pœnorum imperium. Denique quum satis adpareat, singulis tribus locis, de quibus quærimus, non nisi obiter & latiori quadam ratione rotundoque, ut ajunt, numero ætatem Carthaginis indicare Appianum voluisse; videmus, inter diversissimas variorum auctorum de annorum numero, quos stetit Carthago, sententias, medium quemdam numerum satis apte fuisse ab eodem selectum. Nam quum alii conditam ab Elisa Carthaginem LX. & quod excurrit annis ante Romam dicerent, (Timæus Siculus apud Dionys. Halic. lib. I. c. 74. pag. 60. ed. Sylb. Vellejus Pat. I. 6. cf. Euseb. Chron. num. MDCCCLXXI.) alii XCII. annos ponerent, (Liv. Epit. LI. Anonymus ap. Suid. voc. Ἀφρικανός.) alii denique, (Solinus c. 30. al. 27. cf. rursus Euseb. l.c.) ut plures nunc omittam sententias, CXXX. vel CXL. annos a condita Carthagine ad Romam conditam numerarent; Appianus, videns in tantis auctorum dissensionibus nihil certi posse definire, mediam quamdam rationem laxioremque secutus, haud ita incommode & decrementi initium imperii Punici & excidium tandem urbis circa septingentesimum fere annum, ex quo condita erat, ait accidisse.

L. 33. Σχεπιάωνος. Sic & Vratisl. L. 36. ἰσπερχαῖν. Sic & REISKIUS legere jussit: „ἀπενερχαῖν aut ἰσπερχαῖν, ut pag. 17, 39. & 105, 34.” [p. 341, 43. & Syr. 579, 35.] ἰσφείειν proprium verbum, ubi de *pendendis* s. *conferendis tributis* agitur; nonnumquam συμφείειν. Passim tamen apud Nostrum unum alterumve probatum ceteroquin codicem ἰσπερχαῖν pro ἰσπερχαῖν exhibere comperi, ex male intellecto, ut videtur,

Pag. 306.

scripturæ nexu quo præpositiones *ἐς* & *ἐν* in compositione verborum exprimuntur: vide Pun. 341, 43. Maced. 514, 44. Civ. IV. 635, 79. Civ. V. 720, 29. & 31.

Pag. 307.

L. 39. ἀλλήλοις ἐπολέμουν. Sic h. l. unus exhibet Vratisl. sed is quoque ita ut simul ἀλλήλους legi possit. Vide Adnot. ad Præf. pag. 16, lin. 38. L. 41. ἐπάρατον ἔγνωσαν. Possis suspicari, post hæc verba nonnihil intercidisse; velut, εἴ τις αὐτὴν αὐδὴς εἰκάσει. conf. p. 498, 12 sq. Sed & recte ἐπάρατος χῶρα dicitur, *quam habitare non licet*, ut ἐπάρατα χρήματα, pecuniæ quæ tangere nefas est, Civ. II. 368, 85. Et infra, p. 500, 52 legimus τῆς πάλαι Καρχηδόνος τὸ ἐπάρατον.

L. 42. ἀγχοτάτω, i. q. ἀγχιστὰ vel ἐγχετάτω. Forma Herodoto frequentata, & Appiano familiaris; sed apud hunc sæpe vario modo a librariis corrupta. H. l. verum solus dedit Vat. sed ἀγχοτάτω Aug. ἐγχοτάτω Ven. ἀγχιτάτω cum Regiis Vratisl.

L. 46. Ἀντιδαϊκή. Sic tacite posuit H. Steph. Ex Vat. & Ven. nil adnotatum. Vratislavienfis cum Regiis & Aug. & edit. 1. dat Ἀντιδαϊκή. Vide ad Præf. Appiani p. 18, l. 80.

Pag. 308.

CAP. III. Lin. 64 sq. τὴν νύκτα πρὸς τῶν νικάντων ἔσσειθαι. Gelenius: *noctem profuturam visitoribus*. An, quod non facile recipere se hostes propter objectum a tergo flumen possent? L. 69 seqq. Codex Bav. in *Excerptis de Legationibus* hæc habet: Ὅτι Ἀτίλιος ὁ στρατηγὸς Ῥωμαίων, αἰχμαλώτους γεγονῶς ὑπὸ Ξανθίππου τοῦ Λακεδαιμονίου· τόνδε μετ' οὐ πολὺ κάμνοντες οἱ Καρχ. σὺν οἰκείois πρέσβεισιν ἔβ' c. usque verba κέντρα πάντοθεν ἐχούσῃ διέφθειραν. pag. sq. l. 77.

Pag. 309.

CAP. IV. Lin. 72. πρέσβευσιν, quum operarum errore in edit. 1. irrepsisset, ex ea in reliquas transierat. L. 74. τίμισι reposuit H. Steph. suffragantibus omnibus libris nostris, exceptis Regiis.

L. 75. ἐκπαῖθην ἐς λύμην ἔτοιμον. Quum ἐς λύμην olim ex Regiis libris, suffragante cod. Aug. (cui & Ven. & Vratisl. accedere interim cognovi) editum fuisset; monui in *Exercitationibus in Appiani Roman. Histor. Sect. V. p. 41. ἐς λύμην* esse legendum; quam emendationem præiverat eruditus interpretes Appiani SIGISM. GELENUS, pro Græcis

verbis ἐς λῆμνην ἔτοιμος, quæ vulgo hic legebantur, hæc latina verba ponens, *paratus ad supplicium*: quemadmodum & apud Ciceronem legimus de Senect. c. 20. *M. Regulus ad supplicium est profectus*; & de Offic. lib. III. 27. *neque vero ignorabat, se ad crudelissimum hostem & ad exquisita supplicia proficisci*: & rursus c. 28. *ad cruciatum revertisse*. Nam mendo quidem laborare vocabulum λῆμνην, dubitari non poterat: & satis adparebat, ex pag. præcedenti, ubi de eodem Atilio loquens Appianus dixerat ἀμφὶ λῆμνην στρατοπεδεύων & περιώδευε τὴν λῆμνην, nomen illud per incogitantiam vel imperitiam librarii, cujus animo id adhuc observabatur, in locum alterius cujusdam, quod sive sono sive scribendi forma huic quodammodo vicinum erat, perperam esse traductum. Frigida autem videbatur PALMERII emendatio, qui in Exercitat. in Auctores Græc. p. 151. ἐς λῆμινα legere confidenter jusserat, hanc vers. lat. adjiciens, *in portum reversus est ad omnia paratus*. Porro obtulerat quidem se animo meo cogitatio, quam mox etiam HEYNIUS V. Cl. mecum communicavit, si ἐς Λιεύην scripssisset Appianus, proclivem admodum fuisse ex Λιεύην in λῆμνην transitum, præsertim cum hæud raro literas β & μ ob figurarum cognationem inter se commutatas a librariis videamus. Sed, sit otiosum plane & ab hoc loco alienum fore nomen quod huic adjectum erat, sive ἔτοιμος, sive ἔτοιμον legas, intellexi. Itaque ἐς λῆμνην unice huic loco adcommodata videbatur lectio: & accedebat, quod non modo verbum λυμνίσσθαι hac notione, cum cruciati enecare, sed & ipsum nomen λῆμνη eadem notione frequentatum Appiano vidissem; velut cum Civ. I. pag. 114, 19 sq. λύμας καὶ θανάτους καὶ δημεύσεις conjungit, ubi de calamitatibus Syllanorum temporum differit; aut quum in Exc. ex Hist. Gall. p. 84, 86. ait, Βριτόμαριν μόνον ἦγεν χεῖρ μάλωτον ἐπὶ λύμῃ. Eam vero emendationem posthac auctoritate Vatic. codicis confirmatam comperi, in quo perspicue ἐς λῆμνην legitur: & ab eadem lectione propius aberrare vidi codicem Bav. qui λοίμνην exhibet. In eandem emendationem incidisse MUSGRAVIUM video: monet enim, λῆμνην vel

Pag. 209.

ποιὴν legendum. Miror, REISKIO non adrisisse; in cujus schedis ad. h. l. hæc verba leguntur: „videtur interpres λύμην vel τιμωρίαν respexisse. Vera lectio est Λιθύην.”

Ibid. ἔτοιμον. Sic ad unum omnes scripti nostri libri, plana & commodissima sententia, *ad paratum supplicium*. Scilicet offendit primum editorem, cui hanc ipsam lectionem offerebant codices Regii, nomen adjectivum ἔτοιμον terminatione masculina nomini substantivo fœminini generis junctum: itaque tacite & sua auctoritate in ἔτοιμος maluit mutare. Sed solet Appianus hoc nomine ἔτοιμος, tamquam communis generis, uti. Vide Hisp. 132, 27. & ibi notata. Plura exempla Index dabit.

L. 76. Καὶ αὐτὸν (Ατίλιον Πύλλον) οἱ Καρχηδόνιοι, καθείρξαντες ἐν γαλεάγγῳ &c. Conf. Exc. II. ex Lib. de Reb. Siculis, p. 93. — Ad hunc Appiani locum *de Reguli Supplicio* proluxa est JAC. PALMERII *Adnotatio* in Exercit. in Auc. Græc. p. 151 sqq. „Hanc historiam (inquit) vel potius fabulam plerique Romanorum posteris, ut veram, tradiderunt. Cicero de Officiis tertio [c. 26 sqq.] eam habet, & vigiliis necatum Atilium ait: ut & in Orat. in Pisonem [cap. 19.] resectas ei palpebras dixit: & Horatius Carminum III. ode 5. [& Valer. Max. IX. 2. extern. 1. alique.] Silius vero Italicus in eo argumento tragice debacchatur: eos auctores sequutus Zonaras eadem de morte Atilii narravit: ii omnes Appiani huic loco concinere videntur. Si dixero me tantis & talibus auctoribus fidem non habere, risum forte tuum, vel indignationem movebo. Sed audi quæso, quæ me ab ea narratione credenda demonent, & expande frontem, si corrugata est. Polybius, qui belli primi Punici historiam fuisse, ne dicam prolixè, fatis exequitur, cum Atilii cladem & captivitatem narret, de toto eo negotio ne verbum quidem facit, ut nec de Atilii itu & reditu nec de ejus morte loquitur. Si quis conjecturæ nostræ locus est, puto eum auctorem de morte Atilii consulto tacuisse, ne coactus foret fallere fidem historicam, eam fabulam narrando ut Romæ obtinebat, vel odium Romanorum incurrere, si contrarium recepto apud eos ru-

mori traderet. Ut id credam, suadent duo loci insignes, unus Polybii libri primi, [c. 14.] ubi de auctoribus qui bellum Punicum primum scripserunt, ait, Philinum & Fabium non, ut oportuit, veritatem retulisse, sed Philinum quidem omnia in Carthagenensium favorem scripsisse, Fabium vero contra, & utrumque falso: alter locus est Diodori Siculi, cujus extat fragmentum libri 24. quantivis pretii a Valesio publicatum. [p. 273 sq. & in edit. Weseling. T. II. p. 566.] Sic autem incipit: (de Atilii autem uxore & ejus liberis loquitur, quibus data fuerat custodia Bostaris & Hamilcaris, Carthagenensium ducum captivorum.) Ὅτι ἡ μήτηρ τῶν νεανίσκων βαρύνουσα φέρουσα τὴν τ' ἀνδρὸς τελευτὴν, καὶ νομίσασα δι' ἀμέλειαν αὐτὸν ἐκλειπῆναι τοῦ ζῆν, ἐποίησε (vel ἔπεισε) τοὺς υἱοὺς κακουχεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. *Quod mater juvenum graviter ferens viri mortem, & putans eum a vita decessisse propter incuriam, suavit filijs, ut male haberent captivos.* Narrat deinde, quomodo ob carceris nimium rigorem, alter eorum mortuus sit, alter vero duraverit; donec, re in vulgus prodita, Οἱ δὲ, μισοπεινηθέντες τοῖς δημάρχοις προσήγειλαν. δεινῆς δὲ οὖν τῆς ὁμότητος Φανίσης, οἱ ἄρχοντες ἀνεκαλέσαντο τοὺς Αἰλίου, καὶ παρ' ἐλγὸν θανάτου κρίσιν προσέθηκαν ὡς κατασχευοῦσι τὴν Ρώμην· διηπειλήσαντο δὲ τὴν ἀρμέτλουςαν παρ' αὐτῶν λήψεσθαι τιμωρίαν, εἰ μὴ παύσαν ἐπιμέλειαν ποιήσονται τῶν αἰχμαλώτων. οἱ δὲ τῇ μητρὶ πολλὰ καταμεμψάμενοι, τὸν μὲν Βοδόλορα καύσαντες ἀπέστειλαν τὴν τίφραν τοῖς συγγενέσι, τὸν δὲ Ἀμίλκαϊν ἐκ τῆς κακουχίας ἀνέλαβον. Id est, *Illi vero odio habentes eam malignitatem, id tribunis denuntiaverunt: & cum videretur ea crudelitas gravissima, Magistratus Atilios ad se vocarunt; & parum absuit, quin eos in capitale judicium adducerent, tanquam Romam dedecore afficientes: denuntiaverunt autem illis, eos gravissimas daturus pœnas, nisi omnem curam adhiberent iis captivis. Illi autem multum apud matrem quiritantes, & de ea querentes, Bostora quidem ufferunt, & cineres miserunt ejus agnatis: Hamilcarem vero male habitum refocillarunt.* Ex hoc Diodori loco & ex Polybii silentio licet conjicere, totam de M. Atilii supplicio tragœdiam ad pulpita amandari debere,

Pag. 309.

& a veritate historica exulare: & mihi videor totam Atilii historiam intelligere. Adverte animum, lector. M. Atilio totam Carthaginensium ditionem libere populante, Afdrubalem, Bostarem, & Hamilcarem duces arcessunt Carthaginenses: pugnant cum Atilio, vincuntur, de pace agunt; sed incassum ob duriores condiciones ab Atilio propositas. Denuo pugnant, Xanthippo Lacedæmonio duce; vincunt, & universum Romanorum exercitum delent, & ipsum ducem Atilium captivum Carthaginem ducunt: curam adhibet Hamilcar, & captivum fovet, ut sit in bello: classem navium 350. parant Romani, & consulibus M. Æmilio & Servio Fulvio ducibus, ad Hermaeum promontorium classem Carthaginensium profigant, captis navibus 114. & ducibus Bostare & Hamilcare, quos Romam mittunt cum victoriæ nuncio: quod ex eo conjicio, quod de iis non fit amplius mentio in illo bello, sed de solo Afdrubale, & quod ex eo Diodori loco citato pateat eos captivos Romam ductos fuisse. Senatus, ut solaretur uxorem & filios Atilii, iis mandat custodiam ducum Carthaginensium, ut haberent redemptionis Atilii pretium, facta scilicet commutatione, ut sit in bello, quod Diodorus narrat. At accidit, ut morbo moreretur in captivitate Atilius: unde irata uxor, & non amplius sperans se per suorum captivorum transmutationem potituram marito, eos crudeliter vexat: unde Senatus iræ adversus matrem & filios. Ea vero, ut colorem justitiæ daret crudelitati suæ, fabulam hanc de necato per incuriam & vigilias & tormenta Atilio in vulgus & alias mulieres, ejus affines loquaces, tradidit; unde rumor ille increbuit, & in majus traditus est, & propter Carthaginensium odium facile creditus, vires acquilivit eundo. Nisi ita res se habuerit, multum me fallit conjectura. Lege lector, veritatis sectator, totum Diodori fragmentum & Polybii librum I. attente; &, ut spero, dices me non aberrare a verisimili, & *inter errata historica M. Atilii caveam, & aculeos & palpebras sedas annumerabis.* Hæc PALMERIUS. Ceterum de illa Reguli sive historia s. fabula vide Auctores a Reimaro citatos ad Dionem p. 62. & de dissensu veterum in supplicio

Reguli conferri poterunt, quos ibidem Reimarus laudavit, Dukerus ad Flor II. 2, 23. & Drakenb. ad Silium Ital. Punikor. VI. 539. Pag. 309.

L. 78. συμφορῶν Aug. Sic aliis nonnullis locis, rarissimis quidem, ubi ἔνν sive nude sive in compos. verborum contra Appiani morem editum erat, σύν restitui, adstipulante uno aut altero scripto libro, Hisp. 125, 3. Civ. II. 232, 77. Syr. 541, 76. alicubi & absque librorum auctoritate, ut in Fragm. ex Suida, pag. 27, 84. Est & ubi intactum reliqui ἔνν, in quinque codicum consensu. Civ. I. 123, 65.

L. 82 sq. ὁ μὲν δὲ δίκην ἔδωκε τήνδε εὐαργίας. „Insignis perfidia, Pœnis sæpius usitata. Documento ipse Annibal: qui quamvis pro eorum incolumitate plures imperatores, plures Romanorum exercitus trucidasset, quam gregarios milites alius, in exilium tamen ire coactus fuit. Expertus eandem quoque Masinissa, de quo inferius hoc eodem libro. Quare non immerito nunc *fraudulenti*, nunc *mendaces*, *versipelles* & *bilingues* apud Scriptores nominantur. Et Regulus ipsam Carthaginem *fraudum domum*, *gentem astu fallere latam*, appellavit. Ipse Annibal apud Silium de se gloriatur,

*Scita patrum & leges & jura fidemque Deorum
In dextra esse sua.*

Exempla qui cupit, præter nostrum, Polybium, Diodorum Siculum, Livium, & imprimis Valerium Maximum consulat.”
AL. TOLLIUS, aut nescio Quis in edit. Tolliana.

CAP. V. Lin. 89. Ἀν εἰρηναῖα ἦν τὰ ἐς ἀλλήλους? Ead. & seqq. Αἰῶνες δὲ ὅσοι Καρχ. &c. Conf. hist. Sic. p. 95. & Hisp. cap. 4.

L. 91. ἐγκλήματα τινὰ μισθῶν. „Forte περὶ μισθῶν.” REISK. Pag. 310.

L. 92 sq. ἐπολέμουν αὐτοῖς. Vide ad p. 308, 39. & ad Præf. p. 16, 38. L. 95 sq. ἀπέληκτο. Sic tacite, recte vero, reposuit H. Steph. adstipulantibus Aug. Ven. Vat. L. 3. διὰ τὸν λιμὸν. Candidus: *rerum inopia*, *ut in bello fit*, *universam Libyam redegerunt in potestatem*; forte, quod utramque lect. λιμὸν & πόλεμον, alteram alteri superscriptam, aut

Pag. 310.

alteram in textu, alteram in ora exemplaris sui scriptam invenit. διὰ τὸν λιμὸν reponere REISKIUS etiam jussit.

L. 5. ἔβαλλον five casu five ex ingenio posuit H. Stephanus; non male, sed refragantibus scriptis libris. L. 6. λανθάνοντες quoque tacite restituit H. Steph. recte & consentientibus Aug.

Pag. 311.

Ven. Vat. L. 8. Mendose cum Regiis Vratisl. Σαρδὰ καὶ τοδε ποιήν ἔδωκαν.

CAP. VI.- Hoc Capite locus erat exponendi ea, quæ in hist. Hisp. cap. 14. pag. 116. promiserat Appianus, quum, *quid Sempronius Longus aliique post eum Romanorum imperatores (usque ad P. Scipionem) circa Africam gesserint, in Punicæ Historia se perscripturum* profiteretur, imo *a se perscriptum* ait, ἐν τῇ Καρχηδονικῇ βίβλῳ συγγράμματα. De quibus rebus quum ne verbulum quidem h. l. hodie legamus; nescio, oblitus-ne sit promissi Scriptor noster, an interciderit ista Punicæ hujus historię particula. Ceterum Sempronium Longum, Africam licet provinciam sortitum, ne attigisse quidem cum classe sua Africæ oram, constat ex Livio XXI. 51. Reliquis vero expeditionibus ante P. Scipionem in Africam susceptis, a Cn. Servilio Cos. A. U. 537. (Liv. XXII. 31.) a L. Furio Prætorē A. U. 538. (Liv. XXIII. 21.) a M. Valerio Messalla A. U. 544. (Liv. XXVII. 5.) a M. Lævino Procos. A. U. 547. (Liv. XXVIII. 4.) nihil magni momenti adversus Carthaginienſes effectum fuisse videmus.

L. 12. ἐπὶ Ρωμαίους. Tacitam hanc H. Stephani emendationem confirmant Aug. Ven. Vat. L. 18. 22. Πεύπλιος & Πουπλίου dedit Vat. reliquis codd. h. l. cum Editis facientibus. Ceterum utramque formam, Πεύπλιος & Πόπλιος, promiscue & apud alios Græcos Scriptores & apud nostrum invenimus. Plerumque tamen in Πόπλιος apud Nostrum consentiunt libri.

L. 20. θνήσκετον. „ἐθνήσκετον.” REISKIUS. Atque id sane postulabat ratio grammatica. Pag. 312. L. 28. περιφθῆναι στρατηγός. Sic recte Aug. Ven. Et sic reponendum monuerunt REISKIUS & MUSGRAVIUS. De re conf. hist. Annib. cap. 55.

CAP. VII. Lin. 33. Μάγωνος. Vide ad Annib. p. 254, 29.

L. 37. *ἰφεδρεύσειν* Vat. & Ven.. Sic & vetus interpret Pet. Candidus, *continue in Italia mansuros*: nec aliter dare debuit Aug. in quo *ἰφεδρεύσει* legitur. Pag. 312.

CAP. VIII. Lin. 59. *ἐνθους ὦν*. „Forte *ἐνθουσιῶν*.” REISK. Pag. 313.
— De eodem Scipione in hist. Hisp. pag. 121, 35. dixerat, *πολλὰ ἀθρόως καὶ λάθρως, ὥσπερ ἐνθους, ἐπαγχιλάμενος*: & 131, 15. *τὸ βλέμμα καὶ τὸ σχῆμα διαθεῖς πάλιν ὥσπερ ἐνθους*. De ejusdem vero cupiditate Pœnos in ipsa Africa invadendi, Hisp. 135, 80 sq. *ὃ δὲ τοῦδε αὐτοῦ μάλιστα ἐπιθυμῶν ἐκ παλαιῦ*.

CAP. IX. Lin. 66. *Ἀσδρούσαν*. De scriptura hujus nominis Pag. 314.
conf. quæ ad pag. 105, 73. dicta sunt. L. 73. *Ἀννίβα τε* Reg. B. Aug. Vratisl. idque reponendum monuit REISKIUS.

L. 74. *τὸ μέλλον αἰεὶ περιεορώμενος*. Vide ad Annib. 295, 28. Adposite hæc phrasis respondet verbo *ἔξαδυνε*, quod præcessit.

L. 78. *ἐρέτειν, ad remigandum, qui remigaturi essent*. Pag. 315.
Tere ab editoribus futurum illud, in quod consentiunt scripta exemplaria, cum præf. permutatum est.

CAP. X. Lin. 82. *Σύβαξ δ' ὑπὲρ* Reg. B. Aug. Vratisl. Inferendam conjunct. δὲ REISKIUS etiam adnotavit: & eam jam inferuerat SIGONIUS ad Liv. XXIV. 48. Minus feliciter MUSGRAVIUS hianti vulgo orationi inserto pronomine *ὃς* voluerat mederi: *Σύβαξ ὑπὲρ πάντας, ὃς καὶ τιμὴν ἔσται*.

L. 83. *πρὸς τῶν ἄλλων*. Sic & Cand. *a cunctis*. Sed præstare videtur *πρὸς*, in quod cum Aug. consentit Vratisl.

Ibid. *Μασσυλίαν*. Syphax Massæfylorum rex fuerat; Massanasses vel Masinissa Massylorum vel Massyliorum. Vide Criticos ad Liv. XXIV. 48. & XXIX. 29. tum Appianum nostrum infra p. 334, 16. & 20. Ceterum *Μασσυλοί*, non *Μασσύλοι*, scribitur apud Steph. Byzant. — L. 84. *ἀλλήμον* Aug. Vratisl. & monuit REISK. *Ibid.* *Μασσανύσσης* Aug. De nominis hujus scriptura vid. ad Hisp. pag. 130, 92. De re, quæ hic agitur, conf. Hisp. cap. 37. p. 144 sq.

L. 87. *ἔσθ' 89. ἐνεγλήσσει* tacite posuit H. Stephanus. Vratisl. codex stat ab edit. 1. cum Regiis. Sed H. Stephani emendationem confirmat h. l. Aug. & eidem favent, ni fallor,

Pag. 315.

Ven. & Vat. e quibus nihil varietatis hic adnotatum est. Atque ista singulari ratione augmentum in medio recipere verbum ἐγυάω, monuerunt Grammatici: cf. Suidas hac ipsa voce ἐγύησεν. Sed plerumque apud Nostrium Attica forma occurrit, quæ præter syllabicum augm. temporale quoque adsciscit. Sic Syr. 552, 70. ubi similiter ab H. Stephano pro ἐγύησεν (quod rursus edit. 1. cum Regiis & Vratisl. dabant) ἐγύησεν positum est, in Aug. est ἐνγύησεν. Et Mithr. 644, 21. in ἐνγύησε, & ibid. 796, 2. in ἐνγύηα, omnia exemplaria conspirant. Ceterum solo etiam temporali augmento ἐγύησεν formari interdum Aor. 1. notum est; quam formam exhibet Pletho Leid. in Syriaca Appiani hist. loco paulo ante cit. pag. 552, 70. In præter. pass. rursus duplex forma apud Nostrium occurrit, ἐγύημαι, & ἐνγύημαι, Hisp. p. 145, 48. Mithr. 811, 68.

Pag. 317.

CAP. XII. Lin. 23. *σι. πόνων τε πᾶσιν ἐξήρχε.* Cum Regiis facit Vratisl. Quorum lectio quum in πόνων τε πολὺν πᾶσιν ἐξήρχε esset ab editoribus mutata, quaesivit MUSGRAVIUS, an παρείχε ponendum pro ἐξήρχε? REISKIUS vero πόνων τε πολλῶν πᾶσιν ἐξήρχε censuit legendum. L. 24. Leviusculus operarum nostrarum error, quo ὑποξυ. positum est pro ὑποξύγιον, neminem puto magnopere offendet. L. 26. Post πολλάνης commode poneretur minuta distinctio, qua indicaretur ad διεκδινη referendum hoc adverbium. L. 34. συνεχῶς προεπιχειρεῖν. An συχινῶς?

Pag. 318.

CAP. XIII. Lin. 42. *εὐτρεπῇ* ex H. Stephani tacta est emendatione, quam nescio an confirmet Vat. & Ven. Ex his certe codicibus, quorum prior cum edit. 2. alter cum edit. 3. collatus est, nullam lectionis diversitatem adnotatam hic reperio. *εὐπρεπῇ* cum editis & Aug. dat Vratisl. Sæpissime autem duo ista vocabula inter se permutata a librariis videre licet. conf. p. 325, 52. Nonnumquam etiam parum refert, utrum præferas.

Pag. 319.

L. 51. *ὑποκρίνασθαι τε Μασσανάσσην.* Nullo modo ferri hoc potest, quod sonaret *Masniſſa personam induere.* Sicut ἐς Μασσανάσσην MUSGRAVIUS, sic πρὸς Μασσαν.

reponere jussit REISKIUS. ὑποκόμισσασθαι, de quo dixi in Nota textui subjecta, nihil huc pertinere intelligo. Nescio, an cum tertio casu construi verbum ὑποκρίνασθαι ea sententia possit, quæ hic requiritur: sed si ὑποκριν. τε Μασσανάσση scripsisset Appianus, facile Μασσανάσση in Μασσανάσσην transire per librariorum socordiam potuerat. Ceterum levi etiam verborum transpositione legere possemus ὑποκρίνασθαι τε, καὶ Μασσανάσσην ἐς Φιλ. 67. quæ facillima fortasse medendi laboranti orationi ratio fuerit.

L. 51 sq. ἐπαγαγέσθαι. ὑπαγάγεσθαι (sic) Aug. ὑπαγάγεσθαι Ven. Vratisl. Sic omnium consensu Pun. 342, 60. ἐς Φιλίαν ὑπήγετο, & Syr. 543, 18 sq. Γαλάτας ἐς συμμαχίαν ὑπήγετο, socios sibi adjunxit, in societatem adscivit. Sic & Mithr. 725, 17. quum vulgo ἐς συμμαχίαν ἐπήγου legeretur, ex Aug. & Ven. ὑπήγου revocavi. Sed & ibi teneri ἐπήγου poterat: nam utrumque æque recte dicitur. Sic Pun. 340, 12. ἰν-τούς μὲν ἐς Φιλίαν ἐπαγόμενος conspirant omnes. Et apud Polyb. IV. 84. ἐπαγαγέσθαι εἰς Φιλίαν καὶ συμμαχίαν: & passim alibi. Quod vero apud Nostrium Pun. 454, 72. legimus, Γολόσσην εὐθύς ἐς συμμαχίαν ἐπήγετο, id diverli paululum generis videri potest: hoc enim dicit, *Guluffam, Scipio statim in belli societatem secum duxit.* L. 52. ἐπικρατήσαιεν, quod omnes dant libri, in ἐπικρατήσαιεν mutare jussit REISKIUS: perspecte omnino, & magis adcommode ad id quod præcellerat, nempe Καρχηδόνιοι δὲ καὶ Σύφαξ, πυνθανόμενοι, ἔγνωσαν.

CAP. XIV. Lin. 70. Etiam Vratisl. πῦργος h. l. & mox πῦρ- Pag. 320.
γον, ut Aug. L. 75. πλησιαζόντων πολεμίων. „πλησιαζόντων τῶν πολεμίων.” REISKIUS.

L. 83. ἐκ βραχείως Aug. Vat. Vratisl. Sic carere possumus Pag. 321.
conjecturis REISKII & MUSGRAVII; quorum ille suspicatus erat: „Forte, αὐτὸς ἐκ βραχίων; aut ὡς ἰδύνато βραδέως, quam poterat tardissime:” hic, minus feliciter „ἐς βραχὺ πως.”

L. 88. ὡς φίλος, ἱπανίων. Melius abesset distinctio post φίλος. Sed incommodum plane verbum ἱπανίων: quod nec in lat. vers. expressi, quemadmodum nec Candidus nec Gelenius.

Pag. 321.

Ac malim utique, cum REISKIO, *ἱπανιόντι*. Non enim Scipio, sed Anno, *revertebatur*, quippe qui cum equitum manu Uticam erat proventus. L. 90. Mendose Aug. *ἀντίδωκεν Ασρούδας*. Jota in fine subscribendum, quod ad latus olim poni solebat, in ς detortum est: sicut sæpe terminationes *ας* & *αι* inter se confusas & permutatas videmus.

CAP. XV. Lin. 95. *Λόχα* urbs nulli alii Scriptori memorata. Conf. Criticos ad Liv. XXIX. 29, 2. & 34, 6. *Ibid.* Forfan *πολλὰ καὶ δεινὰ* scripsit Appianus.

Pag. 322.

L. 98sq. *ἡ δ' οὐχ ὑπήκουεν*. Malim, *οἱ δ' οὐχ ὑπήκουον*.

L. 5sq. *αὐτὸς ἐληλάτει*, *ipse prædam egit*, sc. ex urbe. Sed sicut initio hujus capituli dixerat *Σκιπίων δὲ καὶ Μασσανάσσης τὴν χώραν ἐπόρουν*; sic nunc, expugnata urbe, dicere voluisse videtur, *ad prædam ex agris* (cum Malinissa) *agendam*, vel *ad vastandos agros rediisse Scipionem*: cui magis consentit id quod sequitur, *Ασδρούδας δ' αὐτοὺς ἐνέδρευε* &c. Præterea *λεηλατῶν* de *agrorum populatione* potius, quam de urbis direptione, usurpatur.

CAP. XVI. Lin. 15. *πύργον*. *πύργων* mend. edit. 1.

Pag. 323.

L. 23. *ἐπικαρσίας*. Necessariam H. Stephani emendationem firmat Aug. & Vratisl.

CAP. XVII. Lin. 29. *ἐκατέρους* Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl.

L. 32. *ἐπιχειρεῖ διαίτην διαλύσει*. Citat Suidas in *Σύμφαξ*.

Pag. 324.

L. 38. *μεταδίεσθαι* opportune dederunt Aug. & Ven. pro *ἐπιδίεσθαι* (sic enim, non *περιδίεσθαι*, scribi debuit in Nota ad h. l. infra contextum posita) quod mendose cum Regiis & Vratisl. dabant Editi. Corrigendam vulgatam lect. esse, MUSGRAVIUS viderat, & suspicatus erat *ἐπαγισθαι* fortasse legendum. L. 39. *Μασσυλίων*. *Μασσαλίων* h. l. mendose edit. 1. cum Regiis, Aug. Vat. Vratisl. nescio an & Ven. ex quo nihil adnotatum in schedis est. Sed p. 334. & deinceps *Μασσύλοι* vel *Μασσυλοι* dant omnes. Conf. ad p. 315, 83.

CAP. XVIII. Lin. 46. *λύσιν*. In *λύσιν* conspirat cum editis & Regiis Vratisl. Candidus cum Aug. *λῆγιν* legisse videtur; non ultra differendum ratus. De veritate emendationis

dationis H. Stephani dubitare non licet. L. 48. *Θολούνται* Pag. 324.
 Etiam hujus urbis nomen aliis ignotum. Vide viros doctos ad
 Liv. XXIX. 34, 6. L. 50. *ἰθαλίαντας*. Sic cum H. Ste- Pag. 325.
 phano reliqui codd. exceptis Regiis. L. 52. *ἀντιπαῶς* repo-
 nere REISKIUS etiam iussit. L. 53. Quum vulgo lege-
 retur, *ὡς δὲ ἔγνω* „videndum est, ait REISKIUS, num
ἔγνω respiciat ad Masaniissam.”

CAP. XIX. Lin. 59. Ω. Non video, cur *τούτων* idem
 REISK. repositum maluerit. L. 65 sq. Quum ceteros Appia-
 ni libros, præter duos illos, alterum de Rebus Hispaniensibus,
 alterum de Bello Annibalico, perpetuis Adnotationibus
 illustrare noluerit HENR. STEPHANUS; extant tamen
 ejusdem *in Orationes vel Conciones per Appiani Libros sparsas*
Annotationes, quas, sicut Tollius suæ editioni inseruit,
 sic & nos huic Commentario suis quasque locis, ne quid de-
 sideraretur quod ad illustrandum Appianum facere posse vi-
 deatur, inferendas duximus. Igitur ad verba *καὶ μάχης ἐξ ἀπο-*
γνώσεως H. STEPHANUS sic: „Gelenius in hac interpreta-
 tione, *Et pugna ex desperatione*, verbum verbo reddidit:
 (atque ut hic, *μάχης ἐξ ἀπογνώσεως*, ita *ἐξ ἀπογνώσεως μαχίστων*
ταὶ pag. 32. [p. 379, 66.] dicitur.) Malim tamen, *Ἐ* *κα-*
quæ desperatis convenit pugna, vel, *Ἐ* *tali qualis ex de-*
speratione nasci solet pugna. Esse porro miros & propemos-
 dum incredibiles hujusmodi pugnae effectus, cum ex hoc
 historico, aliquot locis, tum ex aliis discimus. Est autem
 observandum, in desperatione vel fugere solere milites, vel
 incredibili quadam non solum fiducia sed audacia etiam uti.
 Exemplum fugæ cum alibi habemus apud nostrum Appianum,
 tum vero pag. 26. [c. 47. p. 360.] valde insigne, utpote de
 ipso etiam Annibale, *ἔφηνεν, ἥδη σαφῶς ἀπογνοῦς ἀπαντα*”

L. 67 sqq. „E duobus, quæ a Stipione afferuntur ut
 suos ad hostem invadendum accendat, alterum omittit hic Pag. 326.
 interpres. Ita enim Scipio Appiani ore loquitur, *ἐκείνους μὲν*
ἐκπλήξει τὸ ἀδόκητον τῆς ἰφοδου, καὶ τὸ παραδόξον τοῦ ἔργου, τῶν
δυνωτέρων προεπιχειρούντων. At ille locum hunc ita reddit:
Illos terreat necopinus adventus noster, Ἐ *quod invadantur*

Pag. 326.

a paucioribus. Atqui his verbis exprimitur quidem τὸ ἀδύνατον; sed omittitur, καὶ τὸ παραδόξον τοῦ ἔργου, id est, ὅτι *quia quod fiet a nobis incredibile erit.* Verum, quum id quod proxime subjungitur, ad illud quod proxime præcessit referatur, ut pote rationem reddens cur factum eorum incredibile futurum sit, interpretes contra alterum illud esse putavit, quod Scipio suis ad inflammandos eorum animos proponeret: ideoque particulam ὅτι addidit. Totus enim hic locus ita reddendus fuerat: *Illi quidem terrebuntur inopino adventu nostro, ὅτι quia quod fiet a nobis, incredibile erit, utpote invadentibus iis qui sunt pauciores: at nos non in multas partes distracti, sed conferto, exercitu utemur.*" H. STEPHANUS.

L. 72. „Ferri non potest hæc lectio, ἀσθενέουσι δ' ὁ ἑαυτῶν ἱκαστοί, nec dubito quin ὁ ἑαυτῶν mutari in ὁ ἑαυτῶν debeat. Ac convenit certe hæc, quam repono, lectio cum utriusque interpretis verbis. Nam ita Gelenius, *scorsum enim castra habent:* (sed scribe, *castra quique habent:*) ita & P. Candidus, *castra separatim unusquisque eorum habet.*" H. STEPHANUS. ὁ ἑαυτῶν, propius vero, Ven. Vratisl. ὁ ἑαυτῶν, ut recte conjecerat H. Stephanus, dederunt Aug. & Vat.

CAP. XX. Lin. 80. „Perinde vertit Gelenius ac si scriptum esset, ὅτι καὶ τὸ ἔργον ἔσται φοβερότερον, non autem ἔσται φοβ. quum tamen recte scribatur ἐστὶ, non ἐσται. Neque enim hoc dicitur de ista pugna, (nam ἔργον hic est *pugna*) tanquam illi futurum peculiare: sed de quavis quæ nocte committitur, *eam esse magis formidolosam.*" H. STEPHANUS.

L. 83. Quum vulgo sic distingueretur oratio, τὰ βουλευόμενα, μόνως ἐγνοημένων, monuit etiam REISKIUS „comma post μόνως promovendum."

Pag. 327.

L. 85. καὶ οὐκ ἔστι ναὺς νυκτὸς ἐπιχειρῆν. „Gelenius, ad vitandam ambiguitatem, debuit potius dicere, *nec licet navibus noctu aggredi; vel, nec possunt naves nocte hostem aggredi.*" H. STEPHANUS.

L. 95. „Omittit interpres [Gelenius] duo ista verba, καὶ τόλμη θρασυτάτη, quæ ita copulata vix memini alibi me legere. Ac in promptu ratio est cur quis ea non libenter copulet, quum τόλμη quidem vitio carere dicit [dici possit,] at non item θρασυτής. Quum tamen initio hujus concionis nomine τόλμη fuisset contentus, hic longius progredi ausus est, & τόλμη θρασυτάτη dicere. Quem sermonem Aristoteli, & cæteris qui in suis Ethicis libris de virtutibus & vitiis disputant, haud facile probaret. P. Candidus vertit, *bona spe audaciaque confisi*: at vero Gelenius, quum illud ἐπιδοι χρησῖ non minus recte vertisset, *cum spe victoria*, (quum enim hac de re sermo est, spes bona haud esse alia potest quam spes victoriæ;) interpretationem illarum vocum τόλμη θρασυτάτη, quæ proxime sequuntur, vel imprudens omisit, vel consulto vitavit: [expressit tamen quodammodo, per adjectum adverbium acriter: nos *pertinaci audacia* posuimus.] At ego non dubito, quin itidem fas sit latine dicere, *cum fiducia quæ sit etiam audacissima*; vel, *cum fiducia modo non audacissima*. Perinde acsi diceret, *cum fiducia quæ vel in audaciam erumpat*. Non ignoro tamen, Gelenium in ipso hujus concionis principio τόλμαν non distinxisse ἀπὸ τῆς θρασυτήτος, five θρασυτήτα ἀπὸ τῆς τόλμης: quippe qui verba illa, Τόλμης καὶ ταχυνήτος δὲ verterit *Audacia nobis ac celeritate opus est.*” H. STEPHANUS.

CAP. XXI. Lin. 16. ἀνεπαύων τε . . . μεταλάμβανον. Verba Pag. 328.
hæc Appiani laudat Grammaticus S. Germanensis, v. μεταλαμβάνω: ubi ad marg. libri pro μεταλάμβανον notatum est μετέλαβον. Vide supra, hoc Vol. pag. 17. L. 25. Deletum velim Pag. 329.
comma post ἡγούμενοι τε.

CAP. XXIII. Lin. 52. ἀργύρου Reg. B. Aug. Vratisl. Pag. 330.

L. 55. καταβαλὼν ἅπαντα, ἀριστεῖα. Sic recte distinxit Aug. & Cand. Monuitque etiam REISKIUS: „comma post ἅπαντα promoveatur, aut legatur ἅπαντι.” L. 58. μάγωνα repone-
re quoque REISKIUS iussit: neque dubitationi locus erat. Vide Notata ad Annib. pag. 254, 29. conf. Hisp. p. 145, 54. Pun. cap. 9. & cap. 31. extr. & c. 32.

Pag. 331.

CAP. XXIV. Lin. 62. εἰς Ἀνδρῶν κατέφυγεν. Livius XXX. 7. *Hasdrubal ex fuga cum paucis Afrorum urbem proximam petierat.* Etiam Polybius XIV. 5. urbis nomen tacet, quod uni Appiano memoratum legimus. L. 66. Cand. *Hannopemque, Bomilcaris filium.* L. 68. ἐλπίζετο εἰς τὰς τροφαίς Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. ἐλπίζετο εἰς τὰς τροφαίς Ven. & Candidus, *adhibitis commeatibus.* ἐλπίζετο legendum MUSGRAV. & REISKIUS viderant: & in seqq. verbis quæ vulgo legebantur, εἰς τὰς ἄλλας τροφαίς, mendum inesse adnotavit MUSGRAVIUS. L. 71 sq. Aut post Ρωμαίους, aut post Καρχηδονίους delenda verba ἐπὶ πολὺ monuit REISKIUS. Candidus, *diutius Romanos ac Carthaginienfes distinebat*: legisse videtur ut Aug.

Pag. 332.

CAP. XXV. Lin. 80. REISKIUM quoque video, deleto pron. τῆς, legendum censuisse „προὔπεμπε, *præmisso nuncio jussit*, τὸν εἰσπαλόντ' τοῦ λιμένος ὧς c.” L. 83. τὰ πλοῖα τοῖς κέραιαι συνδῆται. „ταῖς κεραίαις, aut τοῖς πέρασι, *bey den Enden.* [par les bouts. Sed sic fortasse teneri τοῖς κέρασι poterat: nam κέρας, ἢ ἐξοχή, & κέρατα, τὰ ἄκρα, Hefychius; ubi vide quæ monuerunt Abresch. & Alberti.] aut τοῖς πείσμασι, *rudentibus.*” REISKIUS. κέρατα *antennas* h. l. intellexerunt Cand. & Gelenius. Ac, pro κεραίαις, κέρατα *antennas* a Synesio dicta monuit H. Stephanus in Thef. Græc. Ling. Similiter vero Livius XXX. 10. *onerariarum quadruplicem ordinem pro muro adversus hostem obposuit: easque ipsas, ne in tumultu pugne turbari ordines possent, malis antennisque de nāve in navem trajecit, ac validis funibus velut uno inter se vinculo inligatis, comprehendit.*

L. 84. καταλαβὼν δὲ τοῦτο τὸ ἔργον. Reiskio etiam atque Musgravio suspecta fuerunt ista verba. Et MUSGRAV. quidem „delenda fortasse duo verba τὸ ἔργον” censuit. REISKIUS vero „aut καταλαβὼν, ait, legendum: *quum* (velut fundamentum) *substravisset* (suis consiliis) *hoc opus*: [sed ea quidem ratio frigidior videtur:] aut post ἔργον deest τετελεσμένοις aut ἐπιτελεσθέν.” Similiter & equidem ad oram exemplaris mei notaveram: Forσάν καταλαβὼν δὲ ἔτεσται μὲν τοῦτο τὸ ἔργον.

Sic & Candidus: *eo opere perfecto*. Fortasse tamen integritas etiam sua constat orationi; ut ea sententia sit quam cum GELENIO in lat. vers. expressi. Sed dubitationem rursus & hoc aliquam potest adferre, quod & ἔργον & πόνος frequentissime (apud Nostrum præsertim) de ipsa pugna dici solent, & quod ea continuo subiciat Appianus ex quibus suspicari possis, dicere eum voluisse, ipsi pugnae jam commissæ Scipionem supervenisse. At hoc quidem non necessaria ratione ex verbis, quæ præ oculis habemus, colligitur: & ex Livio XXX. 10. discimus, Pœnos, die segni navigationis absumto, fatis temporis Romanis ad paranda instruendaque omnia reliquisse.

Pag. 332.

L. 86. καὶ ἀπὸ τοῦ τεύχους. A quonam muro? Nullus alius certe intelligi potest, nisi is quem colligatae naves efficiebant. Sic ergo, ἀπὸ τῶν πλοίων, quod præcessit, non de eisdem, sed de aliis navibus, erit intelligendum. L. 88. ἀπὸ οὐραϊς δὲ αὐταῖς. Consentit Vratisl. L. 95. ληστρικῶς. Sic h. l. omnes. Promiscue aliàs ληστρικῶς, & ληστικῶς, ut apud alios auctores, sic apud nostrum, occurrunt.

Pag. 333.

CAP. XXVI. Lin. 1. Λαλίου recte Vat. & duce Lelio Cand. — In Λολίου cum reliquis facit Vratisl. L. 2. καθοράμενος, conspectus ab hostibus. L. 6. ἰδὼν commodum obtulerant Aug. Ven. Vat. & inferendum illud verbum vidit MUSGRAV.

L. 4. πολλὰ καὶ αἰθέρα. „Forfan πολλὰ βίβη καὶ αἰθέρα.” REISK. Mihi in vulg. lect. nihil desiderari videtur.

L. 7. ἀντεπήλασι restitui ex Vat. idque jam in animo habuisse GELENIUS videtur, latine reddens *concitavit se obviam*. Vidit etiam REISKIUS, & diserte ἀντεπήλασι legendum monuit.

L. 9. αὐτοῦ τὸν Σύφακος ἵππον. Nollem sollicitatam hanc lectionem. L. 18. μεταστέλλοντων. μεταστῆναι, vel μετέσταναι, idem quod aliàs sæpius μετατίθεσθαι dicit, *transire, desicere ad aliquem, signa transferre*. μεταναστέλλοντων, quod cod. Vat. exhibet, esset *migraverant, emigraverant*: sic non ἐς Σύφακος dicendum fuerat, sed ἐς τὴν τοῦ Σύφακος; at id quidem ab hoc loco alienum videtur.

Pag. 334.

- Pag. 334.** *CAP. XXVII. Lin. 20.* *Ματτευλους.* conf. ad p. 315, 83.
L. 21 sq. τοὺς μὲν - - τοὺς δὲ Aug. Ven. Ex Vat. nihil adnotatum in schedis. τῆς μὲν - - τοὺς δὲ Regii & Vratisl. quod in τὰ μὲν - - τὰ δὲ mutavit C. STEPHANUS; qui in Indice variarum Lectionum, editioni suæ subiecto, adnotavit: „In exemplari erat τῆς μὲν αὐθις;” alteram autem lectionem, τοὺς δὲ, quæ vera erat, & ex qua prior erat corrigenda, silentio præteriiit.
- Pag. 335.** *L. 26 sq.* Σοφονίδας - - Σοφονίδαν. Obsequendum libris duxi. Literam σ ante β, quam cum edit. 1. ignorant omnes nostri codices, Henr. Stephanus ex Livio XXX. 12. & 15. inseruit: in quo tamen præeuntem etiam Candidum habuit. Sed ne alius quidem ullus, quoad quidem sciam, Græcus auctor Σοφονίδας scripsit. In Excerpt. ex Diodori Sic. lib. XXVI. Valesius p. 288. scriptum exemplar secuturus, Σοφόνδα edere voluerat, quod contra ejus voluntatem in Σοφονίδας mutatum est: vide ejusdem Adnot. ad illum loc. & Wesseling. T. II. p. 571. Apud Dionem & Zonaram Σοφονίδα eam foeminam vocari, monuit ad l. c. Valesius. Vide Fragm. ex Dione ap. Valsf. p. 605. (edit. Reimari T. I. p. 27.) Zonar. Annal. IX. c. 11-13.
- Pag. 336.** *L. 42.* νῦν γε εἶναι ὑμῖν. νῦν γε ὑμῖν εἶναι Vratisl.
CAP. XXVIII. Lin. 50. ὅν τι καὶ κροῶν ἔσθ. Vide Herodot. I. 88 sqq. *L. 51:* ταῦτά. Sic & REISKIUS reponere jussit. *L. 53.* τὴν Σοφ. γυν. Vratish. cum Aug. Pariter REISKIUS.
- Pag. 338.** *CAP. XXIX. Lin. 77.* Malim ὑποσχέσθαι. Sed in ὑποσχέσθαι conspirant libri. *L. 78.* τὸ στρατεύειν ἐμπρησ. τὸ Σκισ. Aug. Ven. Vat.
- Pag. 339.** *CAP. XXX. Lin. 95.* καὶ τὸ πλεῖθος ἡλέγχεται. „τὸ πλεῖθος non valde aptum. [Quidni?] Sententia potius flagitat ἡ συνωμοσία aut ἡ ἐπιβουλὴ.” REISK. *L. 1.* διδάσκειν Aug. Vat. Vratish. *L. 10.* προκείμενους αὐτῷ dedit Aug.
L. 10 sq. „κατακαύσας τὰ ἀχρηστὰ τῶν μηχανημάτων.” REISKIUS. *L. 11 sq.* τοὺς μὲν ἐς Φιδίαν ἰπαγόμενους. Vide ad p. 319, 51.

CAP. XXXI. HOC CAPUT cum seqq. usque cap. 36. med.
 p. 346. l. 19. διὰ τὸν πόλεμον γενομένης *Excerptis de Legationi-* Pag. 346
bus insertum in Cod. Bav. Lin. 18. ἡ χρόνον διατρέψαι Vat.
 Bav. *Vel tempus consultando tererent* Cand. L. 21. In ἀφῆ-
 κεν cum editis consentit Bav. ἐφῆκεν cum Reg. A. & Aug. dat
 Vratisl. L. 23. βουλευτῶν prætuli cum Aug. & Bav.

L. 25. ὡς ὁσάκις σύνδοιτο, παραβαῖεν Edd. ὡς ὁσάκις σύνδοι-
 το, παραβαῖεν Regii, & Vratisl. cum quibus faciunt Aug. &
 Ven. nisi quod hi mend. σύνδοιτο dent. ὁσάκις σύνδοιτο καὶ πα-
 ραβαῖεν, omissa conjunct. ὡς, dedit Bav. fere ut Pun. 383, 16.
 αἰεὶ συνετίθεντο καὶ παρῶρκουν. Utraque conjunctione, ὡς, &
 καὶ, caret Vat.

L. 29. ἐκτερυχωμένης. Eandem vim habet vulgata lectio Pag. 341
 ἐκτεριμμένης. Certe non modo simplex verbum τρέειν, τετριμ-
 μένος, eadem notione haud dubie nonnumquam usurpatum No-
 stro videmus; (quamquam sæpius variant codices inter τετριμ-
 μένος & τετριμμένος, quod ex τετριμμένος corruptum esse monui ad
 Annib. 236, 29.) sed & ipsum hoc compositum ἐκτρέειν ha-
 bemus Pun. 399, 81. ὁ λιμὸς τὸν Αντίσαν ἐξέτριε. At vero hoc
 loco, in quo versamur, verbum ἐκτεριμμένης, utpote notius &
 familiarius librariis, videtur utique interpretamentum esse
 verbi rarioris, quod codex Bavaricus ex vetustiori Historiarum
 Appiani recensione nobis conservavit; quo verbo usum Thu-
 cydidem III. 93. & VII. 48. reperimus, cujus Scriptoris φρά-
 σιν passim æmulatur Appianus. Verbum simplex ejusdem for-
 mationis, τετριμμένης, Civil. IV. p. 537, 98. ex alio probatæ
 recensione codice Regio, quem Reg. C. insignivimus, vindi-
 cari Appiano potuerat, atque in contextum recipi utique
 merebatur, quod ibi a nobis factum non esse doleo. Ac hoc
 quidem loco levi menda in Bav. ἐκτερυχωμένης, per breve,
 legebatur, quod in ω longum fuit mutandum.

L. 3. ἐπιπλευστομένῳ. Alteram lectionem, ἐπιπλευσσομένων,
 quam infra retuli, in contextum receptam malim. Futurum
 verbi πλέω a probatissimis Scriptoribus, Xenophonte, Thucy-
 dide, aliis, πλευσθῆναι, πλευσείσθαι, formari, vel ex Gramma-
 tics notum est. Sic & in ἐπιπλευσεῖσθαι apud Nostrum Civ. II.

Pag. 341. 246, 16 sq. consentiunt libri. *L. 32. Λιγύων.* Sic mox omnes, (*lin. 38.*) excepto Bav. qui utroque loco pravam lect. præfert. H. l. super *β* in *Λιεύων* in Vratisl. superscriptum γ. De vera scriptura nullum esse dubium potest: conf. ad Annib. p. 254, 29. & Pun. p. 314, 68. & p. 330, 58.

CAP. XXXII. Lin. 34. συμβούλους. Vide ad Hisp. 195, 8. Conf. Liv. XXX. 43. *L. 43. Ισσηγιῶν.* Vide supra ad pag. 306, 36. *L. 43. Μασσυλούς.* Supra, p. 315, 83. & 334, l. 16. & 20. Ceterum quod h. l. in Bav. Masæfyli cum Masfyllis confunduntur, id sæpe apud Livium & alios pariter factum videmus. *L. 47. ὀρκισϋντες,* recte, in fut. tempore, Aug. & Bav. Ceterum promiscue dicitur ὀρκίζω & ὀρκόω: recte utrumque.

CAP. XXXIII. Lin. 55. ταχυεργίαν. „ταχυεργίαν, *promptam iram.*” REISK. At non sollicitandum illud nomen, in quod omnes libri consentiunt. Sane in laude nonnumquam ponitur ταχυεργία, pro *celeritate in rebus gerendis*; ut Præf. p. 12, 85. Hisp. 146, 72. Sed & in vitio, pro *mobilitate, levitate, temeritate, celeritate ad male faciendum.* Sic certo & ταχύεργος Pun. 360, 74. Civ. II. 342, 68. *L. 59. Αρκακιδῶν.* Nulli alii Scriptorum, quod sciam, memoratum nomen. Candidus: *Numidarum principem, Arcarchidem nomine.*

Pag. 342. *L. 63 sq. Μεσέτιλος.* Livio *Mezetulus.* De eo vide Liv. XXIX. 29 sq. *L. 65. Οὐερμινᾶς.* Conf. p. 378, 40. Livius cum alibi, tum XXX. 36. *L. 67. Νάρκην.* An *Naraggara?* Liv. XXX. 29. Antonini Itin. p. 41. Sed vide ad 350, 87. Totus locus de *Narce* urbe l. 67-73. abest ab Exc. de Legat. in cod. Bav.

Pag. 344. *CAP. XXXIV. Lin. 82. ὑπὲρ τὰς παραβάσεις.* Nil variant libri. Imperite Candidus: *famemque ob hujusmodi moras invalescere.* REISKIUS: „Forte ὑπὲρ τὰς συμβάσεις, *a fame se magis, quam ab iniquitate pañorum, uri.*” *L. 90. τοῖς τοῦ Σικελίαντος* Reg. B. Aug. Vratisl. Et Cand. *legatos invaderet.* Ceterum commodiorem videri posse intelligo lectio- nem vulgatam ταῖς sc. ναυσί. At paulo post (l. 94.) unius tantum navis fit mentio.

CAP. XXXV. Lin. 11. *μὲν ἧς εἶχε* revocavi ex Bav. Sic **Pag. 345.**
& REISKIUS emendavit.

CAP. XXXVI. Lin. 19. *ἀσπέρου διὰ τὸν πόλεμον γινούσης.* **Pag. 346.**
In hæc verba desinit Ecloge de Legationibus in Cod. Bav. quæ
inceperat a Cap. XXXI. **L. 20.** *περὶ Ζάμαν.* Polyb. XV. 5.
Liv. XXX. 29. Monuit etiam REISKIUS: „*Zamam* appellat
Livius.” Duo verba *περὶ Ζάμαν* vel *περὶ Σάμαν* præterit Can-
didus.

CAP. XXXVII. AB HOC CAPITE nova incipit Ecloge
in Cod. Bav. his verbis: Ὅτι ἰππομαχίας γινούσης Ἀνίβα τε
καὶ Σκιπίωνι, καὶ πλεονεκτοῦντος Σκιπίωνος, ὁ Ἀνίβας εἰς ἴσχατον
κακὸν ἀφγυμένος, καὶ τὸ παρὲν ἱπποῶν ὅπως δύναται διαδύσθαι &c.
usque Cap. XXXIX. pag. 349. l. 69. *πέμψας ἔλυσε τὰς ἀνοχάς.*
Quibus verbis hæc in fine adjecit compilator: Καὶ ὁ πόλεμος
ἔρχετο.

Lin. 34. *πεδραμμένους* emendavit H. Stephan. & sic Aug. & **Pag. 347.**
Vratisl. **L. 43.** *μέχρι αὐτὰ* revocavi ex Bav. Vide notata
ad Præf. p. 2, l. 16.

CAP. XXXVIII. Lin. 55. *ἐνδοῦναι* Vat. Bav. Idem ver- **Pag. 348.**
bum Hisp. 187, 72. restitui ex eod. Vat. & Med. *Ibid. ἐπὶ τῷ*
(posses & ἐπὶ τῷ legere) *προσπειλάσασθαι.* Conf. supra cap. 30.
p. 339. **L. 60.** *ἐαυτὸν αὐτὸς* cum aliis Vratisl. *Ibid.* Quæ
sequuntur, *οἱ δὲ κἀκείθεν* &c. usque pag. sq. *ὑπὸ τῷ*, præterit
Bav.

CAP. XL. Lin. 87. *Κίλλα*, ignotum aliàs nomen. *Narag-* **Pag. 350.**
garam hoc loco nominat Livius XXX. 29. quod apud Polyb.
XV. 5. in *Μάργαρον* detortum est. **L. 88.** *εὐφυνῆς* Aug. Vat. ut
ratio postulabat, monente etiam REISKIO. **L. 90.** *ὡς ἔχων*
τὸν λόφον. „Forfan ὡς καθεξῶν, aut ὡς ἦδη ἔχων.” REISKIUS.

L. 99. *ἰώρα δὲ.* Ob præcedens *ἔχθετο μὲν*, necessario hic **Pag. 351.**
requiri δὲ videbatur. *Ibid. ὡς εἴτε μένει κατὰ χώραν, κακὸν*
παθέσων: intellige, *τοῦτα ποιεῖσι*, id est, *κακοπαθεῖσι:* & sic
mox rursus. **L. 5.** *ἴδην* Aug. Vat. Sed *ἴδηναι*, ut vulgo, Vratisl.
Nec hoc male. **L. 6.** *φεδρωτάτα κατὰ σκευδάραι.* Mox
pag. 355, 71. simplici verbo utitur, *ἐλπίσαντες εἰς τὸ φεδρωτάτα*
ἐκκυεσμέναι, sicut h. l. Vat. *σκευδάραι.*

Pag. 351.

L. 7. ὑπ' αὐτοῖς. Nil variant libri : & Cand. *sub iis*. An, quod sub belluarum mole, veluti sub muro, tuti stabant. Ceterum commoda sane *Musgravii* emendatio ὑπ' αὐτοῖς, *post illos* : & convenit Polybio XV. 11. μετὰ δὲ ταῦτα (τὰ θηρία) τοὺς μισθοφόρους ἐπέστλησε - - οὗτοι δ' ἦσαν Λεγυσινοὶ, Κελτοί, Βαλκαριεῖς, Μαυρούσιοι. & Livio XXX. 33. *Hannibal ad terrorem primum elephantos* (οἵσθ' ἂν ἑξήκοντα) *instruxit : deinde auxilia Ligurum Gallorumque, Biliaribus Maurisque admixtis.* L. 10. ἔπισθεν. ἔπισθεν cum Reg. B. Vratisl. ut passim alibi. L. 11. ἔσποντο. ἔσποντο cum Regiis & Aug. dedit etiam Vratisl. Vid. Hisp. 199, 69. Annib. 298, 74.

Pag. 352.

CAP. XLI. Lin. 18. Δακρύμας. Consentiunt nostri omnes. Gelenius tamen ex Livio XXIX. 29. extr. & 30. *Lacumaces* posuit. At apud ipsum Livium codices nonnulli *Demacen* habent, transpositis quidem inter se literis *c* & *m*, sed prima litera *D*, ut apud Appianum. L. 20. λόχους δ' ἐρθείους, *ordines in longitudinem directos*, in longitudinem magis quam in latitudinem dispositos. Livius de eadem Scipionis acie, lib. XXX. cap. 33. *Non consertas autem cohortes ante sua quamque signa instruebat, sed manipulos aliquantum inter se distantes.* Mox ibid. *rectos ordines* dicit. L. 21-25. ἐφίστη δὲ ἐκάστω λόχῳ ἑξ. Laudat Suidas x. ἀφίστην & v. καταπέλτης; sed corrupto usus exemplari.

L. 29. πεζοί. Necessariam hanc vocem offert etiam Vratisl.

Pag. 353.

L. 37. τὸ δὲ λαὸν Οκταουίῳ. „Videtur esse Cn. Octavius Proprætor, præfectus oræ maritimæ ad Sardiniam, qui classem ad Scipionem adduxerat.” REISKIUS. Vide Liv. XXX. 24. Ceterum de Scipionis acie paulo aliter Livius XXX. 33. (ex Polyb. XV. 9.) *Lalium cum Italico equitatu ab sinistro cornu, Masinissam Numidæque ab dextro ohposuit.* Cn. Octavii nulla mentio. Appianus eundem, quem hoc loco, ordinem servat cap. 44. p. 356. ibique Masinissam Lælio in dextro cornu adjunctum facit. L. 39. ἀμφ' αὐτούς. Sic & Vratisl.

Pag. 354.

CAP. XLII. Lin. 50 sq. Verba ἡ δὲ οὐκ ἴδους idem quoque agnoscit Vratisl. L. 55. οὐκ ἴδους ἐπὶ Νομάσῳ, ἀλλ' ἐπὶ παῶσιν Ἰταλοῖς.

— „Subaudi *κρηταῖς*.” REISKIUS. At nihil de *judicibus* hic cogitandum. Hoc dicit Annibal: res a suis militibus in Italia præclarissime gestas esse, *non adversus Numidas, sed adversus exercitus qui non nisi ex Italis* (vel, *qui ex meris Italis*) *erant compositi*: secus nimirum atque nunc, ubi Numidæ magnam partem virium Romanarum efficiebant. Minus adcurate Gelenius, cujus versionem h. l. tenui, verba illa *ἐπὶ πᾶσιν Ἰταλοῖς, de universa Italia*, reddiderat.

Pag. 354.

L. 61 sq. *ἡσσωμένων*. „*ἡσσωμένην*.” REISKIUS. Eadem emendatio nobis quoque venerat in mentem, quum continuo sermone editum esset, *ἡ δούλην εὐθύς ἡσσωμένων εἶναι*. Sed, adhibita commoda distinctione, præstare utique vulgata lectio, in qua nihil variant libri nostri, videbatur, ea sententia quam in lat. vers. expressi. Gelenius, itemque Candidus, duo verba *εὐθύς ἡσσωμένων* plane præterierunt. L. 64. *ἐπικρατοῦσι δὲ*. Sic ab H. STEPHANO demum repositum video: nam & in edit. 1. pariterque in Vratisl. est *ἐπικρατοῦσι τε*. Sed cum ipse orationis nexus, tum diserte præcedens particula *μὲν*, necessario nunc adversativam *δὲ* flagitare videtur. Conf. ad p. 351, 99.

CAP. XLIII. Lin. 77. *ἀπέρρους τε μάχης τοιαῦτα ὄντας*. Dedi Pag. 355.
verborum seriem, quam obtulerunt codd. Aug. Ven. Vat.
Cum editis facit Vratisl.

CAP. XLIV. Lin. 92. *συντάσσει τὴν μάχην*. Mox l. 96. *τὸ λαὸν συντάσσειν*. Tum pag. sq. lin. 23 sq. *συντάσσοντο αὐτὸς ἐς μάχην*. Ferri tamen & hæc phrasis *συντάσσει τὴν μάχην* commode posse videtur: quemadmodum & latine *instruere pugnam* dicimus. At hic potius *restituit, redintegravit* pugnam Annibal. L. 3. *ἕξως* cum H. Stephano dedit Aug. & Vratisl. Sic autem solet apud Appianum genitivus ille casus scribi, ad differentiam adverbii *ἕξως*; & sic in aliis nominibus ejusdem terminationis.

Pag. 356.

CAP. XLV. Lin. 6. *ὤρμων*. *ὤρμων* edit. 1. cum Regiis. In Pag. 357.
illo verbo sæpe peccatum in eisdem codicibus.

- Pag. 357.** L. 10. „Ante μέλει videtur aliquid deesse.” REISKIUS.
 L. 18. ἀπογνούς οὖν αὐτῶν Reg. B. Aug. Sic & Grammaticus S. Germanensis, qui hæc verba citavit v. ἀπογνώσκω. Vide supra, hoc vol. pag. 16. ἀπογνούς οὖν αὐτὸν Vratisl.
 L. 23. ἀνεκάλουν. Sic & REISKIUS maluerat.
- Pag. 358.** CAP. XLVI. Lin. 32. συνελθὼς cum aliis dedit Vratisl.
 — Idem quoque mox L. 34. in παλινδιδῶξιν consentit.
 L. 35. Quum editum esset καὶ μόνος ἦν οὗτος Μασσ. (in quo cum Edd. facis Vratisl.) monuit REISKIUS suspectum esse locum. καὶ μόνος ἦν οὕτως πόλεμος Μασσ. Aug. καὶ μόνος ἦν οὗτος πόλεμος Μασσ. Ven. Neque spernam nomen πόλεμος, quod sæpius idem notat quod ἀγῶν aut μάχη: sed addendus saltem fuerat artic. ὁ, quem non neglexit Vat. L. 42. τὰ ἀκόντια ἐς τὸν ἐλεφαντιστὴν ἐκδεχόμενος. „Post ἐλεφαντιστὴν deesse videtur φερόμενα. Sunt in hac narratione obscura & corrupta nonnulla.” REISKIUS. „An delenda verba ἐς τὸν ἐλεφαντιστὴν?” MUSGRAV. Mire Candidus: *tela ab elephantis relicta suscipiens.* ἐλεφαντιστὴν apud Aristotelem notare *reñorem elephantis*, qui aliàs ἐπιβάτης dicitur, (vid. supra, p. 355, 75. Syr. 589, 4.) ex Budæo monuit H. Stephanus in Thef. Græcæ ling. Hoc loco *scutum elephantinum* ex probabili admodum conjectura interpretatus est GELENIUS, quem secutus sum. Scuta e tergore hippopotami Plinius memorat lib. VIII. cap. 25. sect. 39. & *cetras impenetrabiles ex elephantorum tergore* laudat idem lib. XI. c. 39. sect. 93.
 L. 57. ἔπη Reg. B. Aug. Vat. Vratisl.
- Pag. 360.** CAP. XLVII. Lin. 60. ἐπανήει recte Aug. Frequens & aliàs in eo verbo error librariorum. L. 61. ἀπὸ τοῦ λόφου. Commodius hæc verba post ἐπανήει lin. *preced.* starent.
 L. 64. αὐτῶν Aug. Vat. & monuerunt quoque MUSGRAV. & REISKIUS. *Ibid.* περιγύνητο Vratisl. cum Vat.
 L. 66. ἀπογνούς ἅπαντα. Citavit hæc verba Grammaticus S. Germanensis, sed ibi mendose ἀπάντων scriptum. Vide supra, hoc Vol. p. 16. Conf. ad p. 357, 18.
 L. 72. Θῶν. Hoc quoque oppidum Appiano soli, quantum video, memoratum. In nomine nulla librorum nostrorum va-

rietas. *Thunex*, quod h. l. Candidus habet, *Tunes* est, Græce Τύνες; (Exc. ex hist. Sic. pag. 95, 56.) quam quo auctore, quove jure, huc traxerit ille interpret, nescio. Tunes maritima urbs est: at hic mediterraneam intelligi, cum aliis ex rationibus, tum ex eo probabile fit, quod paulo post ubi de Adrumeto dicit Appianus, diserte adjicit πάλιν ἐν θαλάσσης. De fuga Annibalis differentes Polybius (XV. 15.) & Livius (XXX. 35.) non nisi Adrumeti urbis mentionem faciunt. — Θών, quod edit. 1. cum manuscriptis dabat, reposuit in edit. 3. ALEX. TOLLIVS, adjecitque in Nota: „Male in Edit. Θέων.”

Pag. 360.

Ibid. Βρυττίων. De Græco *Bruttiorum* nomine vide quæ notavimus ad Annib. p. 295, 30. L. 74. ταχυέρων. Rursum ταχυέρων maluerat REISKIUS. Conf. ad p. 342, 55.

L. 78. στάδιους δ' ἀνύσας ἐς τρισχάλιους δύο νύξί τε καὶ ἡμέρας. Pag. 361.
Si pro mille passibus, ut plerumque ab Appiano factum videmus, numerentur VIII. stadia; tria millia stadiorum conficient CCCLXXV. M. P. Sed fieri potest, ut Appianus h. l. secutus sit auctorem, juxta cujus rationem mille passus æquiparabant decem stadiis: unde prodirent CCC. M. P. Quidquid sit, legimus apud Cornélium Nep. XXIII. 6. *Apud Zamam Hannibal cum Scipione confixit: pulsus, (incredibile dictu) biduo & duabus noctibus Adrumetum pervenit, quod abest a Zama circiter millia passuum trecenta.* Simili celeritate plus semel usum Mithridatem legimus, (Mith. cap. 112. p. 815.) & uno die mille stadia confecisse. Hæc & alia exempla cursuum singulari celeritate confectorum congeffit Lipsius, in Epist. LIX. ad Italos, T. II. operum edit. Vesp. p. 604. De dubitatione quæ circa situm urbis Zamæ ex diffensu auctorum oriri potest, vide Cellar. Geogr. Ant. lib. IV. c. 5. p. 175. L. 79. ἐν θαλάσσης. Immerito hanc phrasin sollicitam vidimus ab H. Stephano, ad Hisp. p. 103, 31 sq.

CAP. XLVIII. Lin. 83 sq. τὰ μὲν ἄχρηστα τῆς λαίας ἐνὶ πύργῳ. — „Ex more & superstitione Romanorum. Sic L. Æmilius Paulus victis Macedonibus arma hostium face subdita succendit, apud Livium lib. XLV. c. 33. & lib. XXVIII. [XXXVIII].

Pag. 361.

24.] apud eundem Cn. Manlius victis Gallogræcis, armis hostium in uno concrematis tumulo, ceteram prædam conferre omnes iussit. Africanus minor inferius *scuta machinas & naves inutiles, Marti Minervæque sacratas accendit cremavit, more patrio*. Non tamen hoc semper in usu fuisse liquet ex Flori lib. IV. c. 12. [f. 9.] ubi cæsis a Vibio Pannoniis, *arma victorum non ex more belli cremata, sed capta sunt, & in profuentes data: ut ceteris qui resistebant victoria sic nuntiaretur*. Plerumque autem spoliorum partem deorum alicui consecrabant ac devovebant, idque non solum cum ad bellum proficiscerentur imperatores, sed etiam cum victoriam obtinuissent atque ad triumphum reverterentur. De quibus multa scitu non indigna produxit *Thomafinus lib. de donariis & tabulis votivis*, cui addi potest *Faber l. II. Semestr. c. 3. & Stewech. ad Vegetii lib. II.* Unde & Romæ templum erat *Jovis Prædatoris*, ita a præda dicti, quod ei a præda aliquid deberetur. Servius III. *Æneid. Romanis*, inquit, *moris fuit, ut bella gesturi de parte prædæ aliquid numinibus pollicerentur, adeo ut Romæ fuerit unum templum Jovis Prædatoris.* ALEX. TOLLIIUS.

L. 84. *διαξωσάμενος αὐτὸς, ὥσπερ ἔσθ.* Ipse, *incendit cinctum* (Gabino,) quo uti solebant (hac occasione, ut in aliis sacris caerimoniis) *Romani imperatores*. Sacra enim erat illa reliquias spoliorum ex hostibus captorum cremandi caerimonia, in honorem Deorum belli præsidum peracta. Hisp. cap. 57. extr. p. 170. Pun. cap. 133. extr. p. 495. Mith. c. 45. p. 704. De Gabino *cinctum* conf. Liv. V. 46, 2. & VIII. 9, 9. aliosque scriptores ibi a viris doctis citatos, eorumque interpretes.

L. 86. *ἀργυρίου διαχλῆμα καὶ πιντακόνεια*, Sic verbis hunc numerum expressi cum cod. Aug. & Vat. quum editi dedissent *ἀργυρίου β' καὶ φ'*. L. 91. Quum editum fuisset *ἐστειφάνου* καὶ τότε καὶ τὰς πόλεις ἔσθ. monuit etiam REISKIUS: „punctum deleatur; nam καὶ τότε, etiam tunc, cohæret cum *ἐστειφάνου*, corona donabat tunc quoque, quemadmodum antea jam fecerat; vid. p. 18, 2.” [Pun. cap. 32. extr. p. 342.]

CAP. XLIX. Lin. 7 sq. τῇ Καρχηδόνι κατὰ μὲν τὴν γῆν ἐπέ- Pag. 362.
 πέμπειν Οὐλαούιον. Sic mox, duobus verbis interjectis, ἀντὶς
 ἐπέπλεε. Numquam πέμπειν simpliciter cum tertio casu
 constructum hac notione, *hostiliter adversus aliquem mittere*,
 usurpatur. Verbo ἐπιπέμπειν, proprio in ea re, frequentissime
 utitur Appianus, ut Index noster Græcitatibus ostendet. Sed
 ex eo verbo nonnumquam, sicut hoc loco, intercidit præ-
 positio: conf. Pun. pag. 400, 1-3. Mith. 654, 96. Et alias
 inter vulgatissima est librariorum errata, ut præpositiones
 verborum compositorum prætermittant; & in hoc verbo, ob
 duarum sequentium literarum cum prioribus similitudinem,
 proclivior etiam lapsus.

L. 9 sqq. Καὶ οἱ Καρχηδόνιοι, τὴν ἥσαν Ἀντίκου πυθόμενοι ἔσ-
 ται. Hinc incipit amplissimum *Fragmentum*, *Codici Bavarico* in-
 ter *Excerpta de Legationibus* insertum, quod ab his verbis:
 Ὅτι μετὰ τὴν ἥσαν Ἀντίκου οἱ Καρχηδόνιοι πρόσθεν ἐπὶ κατὰ τὴν
 πρόστασιν τῷ Σιμπίωνι ἔσ-
 ται. excurret usque fere ad finem
 CAP. LXV. definitque in verba hæc, pag. 387, lin. 90. ἐς τὴν
 Ρώμην ἐσθλάσαν. Estque idem illud *Fragmentum*, ex quo in-
 signem lacunam (pag. 72-78.) *explere nobis contigit*, quæ
 in cetera omnia, quæ ad hunc diem supersunt, Historiarum
 Appiani Exemplaria invaserat.

L. 11. Ἄνω τε, ὁ Μέγας λεγόμενος, καὶ Ἀσδρούβας ὁ Ἐμφος. Pag. 363.
 Hi anno superiori legatos Romanos furori plebis Carthagi-
 nensis eripuerant. Vide cap. 34. p. 344. Adeoque præ ceteris
 idonei ad legationem nunc ad Romanos suscipiendam.

L. 12. τὸ κηρύκιον ἐψηλὸν ἔσθλῃσαν ἔσ-
 ται. Livius XXX. 36.
velatu infulis ramisque olea Carthaginienfium navis.

L. 17. ἀνιδιάντων Bav. & (ut videtur) Vat.

CAP. L. Lin. 19 sq. Εγὼ μὲν ἐσθλῶν -- καθάρσιον ἀμαρτημάτων.
 — „Gelenius [hæc ita latine reddens: *Ego quidem . . . ἔ-
 Hanno hic . . . alieni sumus a criminibus, quæ nobis obji-
 citis:*] perinde vertit, ac si scriptum esset, Εγὼ μὲν καὶ Ἄνων
 ἔσθλῃσαν ἀμαρτ. &c. Non parum tamen discriminis
 inter hanc sermonis formam & illam esse puto. Quum enim
 Asdrubal ita loquitur, videtur velle innuere, non esse sibi

Pag. 363.

difficile efficere ut ipse & Hanno puri ab illis criminibus judicentur. At P. Candidus vertit : *Mihi quidem fas est, & Romani, & Hannoni ipsi, reliquisque Carthaginienfibus, quicumque non insipientes sunt, purgare crimina quæ nobis obijciuntur.* Quasi vero καθαρεύειν ἀμαρτημάτων, idem valeret quod καθαίρειν ἀμαρτήματα (si tamen ita loquuntur Græci) & ideo possent hæc verba ita reddi, quia eum statim hoc ipsum facientem videmus." H. STEPHANUS. Nec tamen ita male fortasse Gelenius vertisse putandus fuerit. Nam ἔσθ' μοι καθαρεύειν periphrastice dictum videri potest pro καθαίρειν.

L. 20. ἔμφορες. Si verum esset εὐφορες, quod dant Bav. & Vat., intelligendum foret sicut Homericum εὐφρονίων. Sed hac notione, vereor, ut in usu sit vox εὐφρων. Et alibi quoque perperam inter se commutata illa verba videmus. Sic Civ. I. pag. 164, 75. pro εὐφρόνως, quod ibi editum erat, ἑμφρόνως ex cod. Aug. revocavi.

L. 23. Χρὲς δ' ὁ μᾶς ἔσθ'. Sic libri omnes, præter Reg. A. e quo mendosa lectio in editos recepta. Correxuit etiam MUSGRAV. Tum ad h. l. hæc monuit H. STEPHANUS : „ Mutandum est ἡμᾶς in ὁ μᾶς. Non bene autem cum præcedentibus cohærent ista interpretis verba : *Nec populum tamen Carthag. ἔσθ'.* Sed dicendum potius fuit : *Atque adeo ne populum quidem Carthag. universum accusare debetis.* Perinde acsi diceret Afrubal : non solum autem & ego & Hanno culpa caremus, sed de aliqua etiam populi parte idem dici potest. Nisi quis Καρχηδονίων ἀπάντων malit simpliciter *Carthaginienfes omnes* interpretari, quam *populum omnem* sive *universum* dicere. Neque enim dubium est, quin de illis qui præcipui erant inter Carthaginienfes, hoc intelligi præcipue velit."

L. 24 sq. „ Scribe πρότεροι, & pone hypostigmen post λαβόντες." H. STEPHANUS. Verba illa, οἳ γὰρ τὴν εἰρήνην καὶ πρότ. ἤτησαν, absunt a Bav.

L. 25 sq. αἱ πόλεις. Citra necessitatem hæc lectio a Musgravio sollicitata est. „ Perinde est acsi diceret, οὐκ ὁ μᾶς ἐνδυμίσθαις καὶ ὅτι αἱ πόλεις ἐπὶ τὸ χαῖρον εἰσὶν ἐνταύθις; id est, *Sed*

Sed vos considerare oportet, urbes [potius, civitates] facile ad id quod deterius est defecisse. H. STEPHAN. De verbo *ἐντολῆς* conf. p. 364, 32. & ibi notata. Pag. 363.

L. 28. „Male Gelenius οὐτὶ πείσας οὐτ' ἐπισχῖν vertit, Pag. 364.
nec suadendo nec dissuadendo: quum ἐπισχῖν sit cohibere seu reprimere, adhibita etiam vi, quos verbis ad officium suum adducere non potes. Nec male etiam fortasse quis reddiderit, *In officio suo continere.* H. STEPHANUS.

L. 29. *κατὰ δ' ὑμῖν.* Sic libri nostri omnes; & ipse quoque Reg. A. ex emendatione. L. 30. *ὑμεῖς τὸς ἐν πῶς.* Sic & MUSGRAV. emendavit.

L. 31 sq. *ἀλλ' εἴ τῳ καὶ τὸ πεισθῆναι* Aug. & Bav. Et sic scribendum monuit H. STEPH. *εἰ τὸ καὶ τὸ πεισθῆναι* mutauerat MUSGRAV. quod minus placet. L. 32. „Miror quomodo Gelenius ex istis Appiani verbis, *ἀλλ' εἴ τῳ καὶ τὸ πεισθῆναι τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἀδίκημα εἶναι δοκῇ*, elici posse crediderit hunc sensum, *Sed si forte alicui nostrum peccatum videtur calamitate praemente majus*: quum hæc sententia requirat ut multa in scriptura illa mutentur, immo vix etiam mutatio ulla excogitari posse videatur e qua sensus hic effici queat. Contra vero hunc sensum aperte verba illa admittunt, *Sed si cui vel in hoc peccatum esse videtur, quod assensus praebitus iis fuerit qui remp. perdebant, vel, rempubl. pessumdabant.* Utitur autem hac voce eodem modo & alibi, & quidem in uno etiam loco qui non procul abest. Nam legitur pag. 31. [p. 372, 49 sq.] *ἐπιστρέφειν τὸ πλῆθος.* At P. Candidus putavit esse *cunclari*. Vertit enim: *Verum si fidere cunclantibus peccatum ducitis.* Atqui pro *cunclari*, quod ab hoc loco prorsus alienum est, dicendum esset non *ἐπιστρέφειν*, sed *διατρέφειν*: sic tamen ut alia verba usum illum frequentius habeant.”

At Stephanum non minus, quam Gelenium, fefellit vis verbo *ἐπιστρέφειν* apud Appianum passim subjecta. Certe & hoc loco & altera (p. 372, 49 sq. *δεδότων μὲ φιλοπόλεμος ἀνὴρ ἐπιστρέφει τὸ πλῆθος*) nihil aliud denotare *ἐπιστρέφειν* potest, nisi *incitare, concitare, instigare*. Similiter Exc. ex hist.

Pag. 364.

Maced. p. 525, 12. τοῖς ἐπιτρέουσιν ἐς τὸν πόλεμον ὑμᾶς, qui ad bellum vos stimulant, concitant. Quam significationem, rariorem quidem utique, silentio non præterierunt veteres Lexicographi. Certe quum apud Hesychium legimus *Ἐπιτρέμενοι*· *ἐπιτρέμενοι*, & *Ἐπιδράσαν*· *ἤσαν*; hæc interpretamenta si inter se conferamus, probabile fit admodum, altero loco *ἐπαρμέμενοι* scribi debuisse, altero *ἐπῆσαν*. *Ἐπαίρειν* autem pariter incitare, stimulare significat. Et quum eandem vocem *Ἐπαρμέμενοι* apud Suidam per *ἐπαρχόμενοι* expōsitam videmus; rursus hoc ipsum *ἐπαρχόμενοι* (quod quid huc faciat nemo facile dixerit) ex eodem verbo *ἐπαρμέμενοι* esse corruptum satis indicare videtur alia glossa apud eundem Suidam occurrens, *ἐπιτρέειν*· *παρορμηθεῖν*; quandoquidem idem sonant *παρμαρῶν* & *ἐπαίρειν*. Auctorum loca, unde glossæ istæ in Glossaria translata sint, doctioribus investiganda pandendaque relinquo. Sed in ejusmodi locis, vereor, ne vera scriptura passim, siue librariorum culpa, siue editorum, obscurata sit & adulterata. Apud Polyb. IV. 84. (haud procul a fine illius libri) vulgo leguntur verba hæc: *τούτους κατ' ἰδίαν λαβόντας ἐπιτρέψαι τὸν ἄνθρωπον*, ubi phrasis *ἐπιτρέψαι τὸν ἄνθρωπον* exponitur in aliam sententiam traduxisse hominem. Ibi nolim equidem confidentius affirmare, *ἐπιτρέψαι* legendum. Satis placet *ἐπιτρέψαι*, quod Ernestio reponendum visum est, de illo loco in Lexico Polyb. editioni Viennensi vel Lipsiensi adjectæ differenti: (sic & apud App. paulo ante hunc locum in quo versamur, p. 363, 26. *εἰς δ' αἱ πόλεις ἐπὶ τὸ χεῖρον εὐεπίστρεπτοι*, facile in pejorem partem traduci, flecti, mutari possunt; ubi tamen cod. Bav. *εὐεπίστρεπτοι* habet:) forsan etiam ferri apud Polybium ipsum *ἐπιτρέψαι* poterit, quod in Animadv. ad eum loc. studiose Reiskius defendit. Hoc moneo, Appiani locum, Mithr. p. 663, 60 sq. quo veluti primario fundamento ad firmandam illam apud Polybium lectionem Reiskius usus est, a mendo non esse immunem. Nam quum ibi vulgo legatur, *καὶ ἀπὸ τῆς φυλακῆς συνέπαμψαν, ἵνα μὴ τις ἐπιτρέψῃ παραδιδόναι*; lectio ista *ἐπιτρέψῃ* ex solo Reg. B., cum quo quidem cod. Ven. facere videtur, ducta est, sed

alter Regius cum Aug. Vat. & Vratisl. in ἐπιτρέψει consentit; quod verbum, familiare (ut vidimus) Appiano, restituendum ibi Scriptori nostro fuit, hac sententia: *ut abiit, custodiam cum eo miserunt, ne in via nonnullos (ad bellum adversus Romanos) concitaret, sollicitaret, stimularet.*

Pag. 364

L. 33. „ὀπίσθε. Scribo ὀπίσθε.” H. STEPHANUS.
— In vulgatam illam lect. consentit Vratisl.

L. 34. Quum ἔργον ἀκούσιον vulgo legeretur, miror, quo id pacto probare H. STEPHANUS potuerit, qui in hunc locum etiam diserte sic commentatus est: „Non observavit Gelenius hanc pulchram antithesin inter ἔργον ἀκούσιον & ἐκόντας ἀμαρτιῶν, quod in fine hujus p̄iodi legitur. Non cadebat (inquit) in eundem populum hæc facere, quæ non nisi ab invitis fieri poterant: deinde quum hæc fecisset, ultro in vos illa committere.” Contra REISKIUS „Aut ἐκούσιον ἦν, ait, legendum, aut νομισθέν εἶναι.” In ἐκούσιον cum reliquis consentit Vratisl.

L. 38. πῆλυσαντας tacite restituit H. Stephanus, cui adstipulantur missi libri, exceptis Regiis.

L. 40-42. Commodius hoc modo distinguenda videtur oratio: Ἀλλὰ μάλιστά μιν θεῶν τις ἔδραψε· καὶ ὁ χειμῶν, ὁ τὴν ἀγορὰν ἡμῶν ἐς τὴν Καρχηδόνα καταγαγὼν, ἐπὶ δὲ τῷ χειμῶνι, ὁ λιμὸς ἡμᾶς ἀφείλετο &c. L. 41. Operarum vitio in edit. 2. irrepsisse videtur ἀγορὰν ἡμῶν: monuitque H. Stephanus in Annotat. „Muta ἡμῶν in ὑμῶν.”

Pag. 365

L. 42. ἡμᾶς ἀφείλετο, μὴ καλῶς Ἔ. C. REISKIUM quoque in hanc cogitationem venisse video, ut diceret: „Forſan ἡμᾶς ἀφείλετο τὸ καλῶς φρονῆσαι.” Sic fere infra, p. 375, 1. ὁ λιμὸς πάντας ἐξαιρεῖν δύνανται λογισμούς. Fortasse tamen stare hic potest vulgata lectio, hac sententia: *abripuit nos, ut cui agre resistere poteramus conpulit nos*: videndumque, an huc faciat glossa apud Hesychium, Αφελομένη· ἐπάραισα; id enim est *incitans, impellens*. Ceterum ἡμᾶς illud tacite reposuit H. Stephanus, cui nescio an adſentiat Vat. & Ven.

D d 2

— ὑμᾶς quidem cum Regiis & Aug. dat Vratisl. quod ferri certe non potest, & in ἡμᾶς mutandum monuit etiam Musgrav.
 Pag. 365. L. 43 sq. οὐδὲ. Cum οὐ δὲ, quod habet Aug., conferri potest pag. præc. h. 30. μὴ δὲ.

CAP. LI. Lin. 48. μὲν οὐδὲν. Concinnior vñsa est hæc codic. cum Bav. & Vat. scriptura, quam vulgata μὲν μηδὲν, quam & Vratisl. habet. L. 52. οἷα. οἷα est in Vratisl.

Pag. 366. L. 55. ἐπακουσίους ἔτισιν ἀνθήσαντα. Vide ad pag. 306, 28.

L. 62 sq. νίμειν φυλασσομένους. Conf. ad p. 52, 19. φυλασσ. non φυλατῖ. dedit Bav. & sic fere constanter aliàs consentientibus scriptis libris editum est. L. 63. μετροπαθῶς χρεῖσθαι ταῖς ἐνπραξίαις. „De his verbis dictum a me est in Annot. quadam in pag. 49. [420, 17.]” H. ΣΤΕΡΗ.

L. 66. τὰς τε τοῦ δαιμονίου μεταβολὰς ἔσς. „Sæpe proponitur consideranda hæc rerum humanarum mutatio, tanquam omnibus æque periculum ejus impendeat. Neque enim solum pag. quæ hanc proxime præcedit, [p. 365, 51.] legimus eo pertinentia (ubi tamen non simpliciter τὰς μεταβολὰς, sed τὰς αἰφνιδίους μεταβολὰς, habemus) sed etiam pag. 44. [408, 31 sq.] Αἰὲς ἐς σωφρόνισιν ὑμῖν, ὦ Ῥωμαῖοι, καὶ μετροπαθέειαν ἢ τῆς ἡμετέρας μεταβολῆς ἀξύτης ἔστω. Sic & 47. [415, 38.] τοὺς δὲ ὑπάτους ἔσχε μὲν οἷστος ἀνθρωπίνης μεταβολῆς. Illa tamen verba paginæ 29. (quæ nunc in manibus est) τὰς τε τοῦ δαιμ. μεταβ. ἀνταπιθόνως ἐν ταῖς ἡμετ. συμφοραῖς διατίθεσθαι, ita Gelenius vertit, ut nullam mutationum mentionem fecerit. Ita enim totum hunc locum reddit: *Et fortuna beneficio sic in nostris cladibus uti, ut nec deos immortales offendatis insolentia; ἔς apud homines laudem clementiæ vobis comparetis perpetuam.* Atqui quum hoc etiam in loco præcipuum id sit quod *mutationes* illas considerandas his proponit, (nimirum ut quas & ipsi experiri aliquando possint;) earum mentio prætermittenda non fuit. Et vicissim minime necesse fuit duas voces iis, quæ ab Appiano dicuntur, adjicere; videlicet *insolentia* & *clementiæ*. Possit autem locus iste, mentione illa non prætermisssa, & illis vocibus non adjectis, ita reddi: *Et circa mutationes quæ divinitus contingunt, ita vos gerere,*

ut nostra calamitates nullam vobis invidiam consent. Hinc enim fiet, ut iis quæ de nobis statuetis, minime in deos delinquatis, & ea laude digna ab omnibus hominibus iudicentur."

Pag. 366.

„Scio tamen fore, qui genitivo τοῦ δαιμονίου *fortunam* significari existiment: sed hæc interpretatio non placet: sicut nec præcedens genitiv. τύχης *fortunam*, sed εὐτυχίαν, id est *felicitatem*, significare putandus est. Adde quod in illis, quos attuli antea, locis μεταβολὴν aut μεταβολάς, sine ulla fortunæ mentione, dici videmus. Sed enim quendam etiam habemus locum initio pag. 50. [421, 31.] ubi τύχην ἀνδραπίαν de his dicere mutationibus videtur. Cæterum non dubito quin scribendum sit ὑμῖν post ὑμέτερα. Nec repugnaverim ei qui, sicut ego ex ἡμῖν facio ὑμῖν, ita, mutato vicissim *n* in *υ*, legere malit ἡμέτερα, ut τὰ ἡμέτερα sonet *Res nostra*: id est, *Ea quæ de rebus nostris statuetis, sæpe de statu rerum nostrarum.*" H. STEPHANUS.

Cur non placeat Stephano, τὸ δαιμόνιον *fortunam* exponi, non satis perspicio. Certe & pag. 378, 44. (ubi τὸ δαιμόνιον ἀνώμαλον καὶ ἐπιφθονον dicitur) & sæpe aliàs, vix aliter exponi nomen illud potest, quam per latinorum *fortunam*, scil. ea notione, qua Græci & Romani *fortunam* quasi divinam aliquam naturam intelligere consueverant. τὰ ὑμέτερα ὑμῖν cum Regiis, e quibus in edit. 1. recepta hæc lectio est, recte dedit Bav. & Vratisl. Ex Vat. & Ven. nil monent schedæ. τὰ ἡμέτερα ὑμῖν cum H. STEPHANO maluit REISKIUS, sicut est in Aug.

CAP. LII. Lin. 70. „Scribo, οὐ γὰρ μὲ μεταδωνται." H. STEPHANUS. Sic & REISKIUS. Cum vulgata lectione facit Vratisl.

Pag. 367.

L. 71 sq. „Non debuit Gelenius omittere in sua interpretatione genitivum τῆς ἀγνωμοσύνης. Eum in hac mea habebis, qui ad tantam pœnitentiani tantasque ingrati animi pœnas rediguntur. Multi vero nec ingratitude pœnas dicere dubitarent." H. STEPHANUS. Pro illis verbis τῆς πρὶν ἀγνωμοσύνης Gelenius anteaforthum posuerat: nos, *præ-*

Pag. 367.

rita *soliditatis*, reddidimus. Et notat quidem interdum nomen illud *ingratum animum*; sed ea notio ab hoc loco aliena videtur.

L. 72. ἀναμαρτησίας. Conf. notata ad Annib. p. 298, 73. — „ Pulchre hoc dicitur: ἔστι δὲ ἀναμαρτησίας τοῖς μὲν σώφροσιν ἢ εὐβουλῇ φυλακῇ, τοῖς δὲ ἁμαρτυοῦσι, τὸ προπαθεῖν καὶ μεταγινώσκειν. Quanto autem pulchrior est hæc sententia, eo fideiorem interpretationem meretur; quod vel de Geleniana dici posse videtur, in posteriore præsertim parte. Ita enim ille: *Est autem innocentia resque vita apud prudentes custos consiliorum felicitas: prolapsi vero in errorem affert remedium post castigationem penitentia.* At ego ita: *Facit autem prudentia, ut homines bene morati sibi caveant a peccato: ut vero, quum peccarunt, caveant ne iterum peccent, id efficitur ex eo quod antea pœnas dederint, & eos penituerit.* In qua interpretatione post τοῖς δὲ ἁμαρτυοῦσι repeto ἀπὸ κοινοῦ illa, ἔστιν ἀναμαρτησίας φυλακῇ. De qua repetitione minime dubitari potest: sed eam adjuvo adjectione adverbii *iterum*: quum dico, *ne iterum peccent*; ut paulo post legitur ἑτέρων ἁμαρτημάτων, ubi tamen ἑτέρων omittit Gelenius in sua interpretatione. Cæterum ad nomen φυλακῇ quod attinet, fateor, in prior parte φυλακῇn prima fronte videri de *custodia* dici: sed eam significationem elegi, quæ utrique membro convenire posset. Cur vero ἀναμαρτησίας φυλακῇ dicitur: quum potius τῆς ἁμαρτησίας (si hæc etiam vox in usu foret) φυλακῇ dicendum esset? Nimirum, ut passim negationem in sermone Græco supervacaneam videmus esse, & dici φυλάττομαι τὸ ἁμαρτεῖν, sive τὸ μὴ ἁμαρτεῖν, una & eadem significatione, aliaque itidem verba negantem hanc particulam περιτλῶς adjunctam habent: ita, quin scripserit Appianus φυλακῇ τῆς ἀναμαρτησίας simili quodam pleonasmō, mihi nequaquam dubium est; ac quin perinde sit ac si quis φυλακῇ τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν pro φυλακῇ τοῦ ἁμαρτεῖν diceret. Hoc tantum interesse puto, quod quum quis verbo utitur, pleonasmus ille dici vulgaris possit: at non item, quum aliquod nomen ejusmodi, cui

adnexa negatio est, (nam id de voce ἀναμαρτησία dici potest) sermoni adhibetur." H. STEPHANUS.

Pag. 367.

Imo improprie admodum & incaute scripsisset Appianus, si φυλακή τῆς ἀναμαρτησίας dixisset pro φυλακή τοῦ αἵμαρτεῖν vel τοῦ αἵμαρτήματος. Ego vero, ipsum nomen φυλακή quod adinet, etiam atque etiam dubito, umquam ne omnino sequente genitivo casu, v. c. φυλακή τινος, ita dicatur ut idem sit ac τὸ φυλάσσειν τι, *cavere sibi ab aliqua re*. Quin potius φυλακή τινος idem sonat ac φυλάσσειν τι, *custodia, conservatio alicujus rei*. Video quidem ab H. Stephano in Thef. Græc. Ling. adlata nonnulla exempla, in quibus φυλακή cautionem videtur significare; sed ibi nomen hoc non cum secundo casu ejus rei, a qua quis sibi cavet, construitur. Igitur φυλακή τῆς ἀναμαρτησίας idem erit quod φυλάσσειν (non φυλάσσειν θαι) τὴν ἀναμαρτησίαν, *custodire, conservare innocentiam vel immunitatem a culpa*: id vero utique his etiam verbis exprimere poteris, *cavere sibi a culpa, fugere culpam*. Atque adeo eadem quidem sententia, quam phrasi isti Appianæ Stephanus subjicit, prodibit: sed non, quod in nomine ἀναμαρτησία negatio pleonastice addita debeat intelligi; verum, quoniam, qui *INNOCENTIAM conservat*, is *CULPAM fugit*. Neque vero video quid obftet, quo minus eadem, quam dixi, notio nomini φυλακή in utroque membro orationis, de qua quærimus, subjecta intelligi possit.

L. 77 sq. „Non animadvertit Gelenius haud dici tantum αἵμαρτημάτων, sed ἑτέρων αἵμαρτημάτων. Ideoque vertit, *peccandi occasionem*, quum dicendum esset, *iterum peccandi occasionem* sive *denuo peccandi*. Verum & statim post, vocem aliam prætermittit, videlicet αἱ συμφοραί." H. STEPHAN.

L. 83 sq. φέρομεν. Poterat προφέρομεν dicere: sed & illud probum.

L. 87 sq. χρησόμεθα περὶ αὐτῆς. Conjungit etiam Vratisl. Sic nec Stephani nec Reiskii emendationibus opus est. „Scribendum puto, περὶ γὰρ αὐτῆς περισσὸν λέγειν." H. STEPHAN. „περὶ δ' αὐτῆς." REISK. L. 88. περισσὸν λέγειν, intellige αὐταῖς, scil. συνθήκας, *pacis conditiones*.

Pag. 368.

Pag. 368.

CAP. LIII. Lin. 90. Ἐριφος Aug. Vratisl. cum edit. 2. 3.

L. 95. ἀθιμίτως. Sic h. l. scripti omnes, cum impressis.

L. 97. δι. Abesse poterat. Sed habent omnes, præter Bav. in quo passim unum aut alterum verbum, partim ex compilatoris consilio, partim librarii incuria, omissum.

L. 99. ὑπολιπόντες. Aug. Ven. Vat. Vratisl. Bav.

Pag. 369.

L. 1. ποιήσομεν. Consentit Vratisl. L. 3. καὶ ἐς πρόσθεαιμαρτόντων. „Forſan πρόσθεαις ἡμετέροις.” REISKIUS.

L. 5 sq. καταγινώσκοντας αὐτῶν.

„Non recte Gelenius hæc verba καταγινώσκοντας ὑμῶν [αὐτῶν scribere voluit Stephanus] vertit, in rebus desperatis: nec illi venit in mentem, Appianum, hoc significare volentem, dicturum fuisse, ἀπογινώσκοντας αὐτῶν, sicut pag. quæ proxime sequitur, habemus, τῆς πόλεως ἀπογίντας. At vero, ut hic dicitur καταγινώσκοντας αὐτῶν, ita etiam in fine pag. 27. [363, 24.] καταγινώσκειν αἰπάντων; ubi ipsemet καταγινώσκειν vertit *culpare*. Satis alioqui notum est, reddi etiam *accusare*, nec non *condemnare*.” H. STEPHANUS.

CAP. LIV. Lin. 9. καὶ ἔτι τὴν εἰρήνην. Magis placet lectio cod. Bav. L. 10. παραδίδωτε. Poterat παραδίδωτε servari:

nam promiscue in hisce vel in penult. vel in antepenult. positus accentus reperitur. L. 12. ἡ τὰ ἀπολ. τιμὴν. Malim

Pag. 370.

ἡ τὰ τῶν. L. 20. εὐδοκᾷ. Sic omnes, præter Bav. Conf. ad p. 94, 34.

Pag. 371.

CAP. LV. Lin. 44. Quum mendose editum esset ἐφ' ἑκάστον τῶν αὐτῶν, monuit H. STEPHANUS: „Scribe ἑκάστον οὗν αὐτῶν.” τῶν delere iussit MUSGRAV. L. 47 sq. Μαρδαμᾶ

Pag. 372.

vel Βαρδαμᾶ. Et hoc nomen aliis incognitum. L. 49. φιλοπόλεμος ἀνὴρ. Sic recte Aug. Ven. Vat. Vratisl. Bav.

Ead. 48 sq. ἐπιτρίψῃ τὸ πλῆθος. Aug. Ven. Bav. De verbo illo vid. ad p. 364, 32. L. 50. ἐκέλευε reliqui omnes præter Reg. A. L. 51. „ὑπὸ ὀργῆς βλασφύμου ἐδλασφύμει. Εξ-pungo βλασφύμου.” H. STEPHANUS. Cum vulg. lect. facit Vratisl.

CAP. LVI. Lin. 56. De LACUNA, qua hoc loco exemplaria omnia, quæ ad hunc diem supersunt, excepto cod. Bavarico,

laborant, in *Exercitationibus in Appiani Alex. Romanas Historias*, Anno MDCCLXXXI. editis, monui nonnulla, quæ hic repetere, paucis interspersis, libet. „ Aliquanto major (sic ibi dixeram, Sect. V. p. 43. not. h.) videtur esse hiatus, quam ad marginem codicum quorundam adnotatum legimus. Scilicet in Codice *Augustano* [continua quidem linea verba ista, ὡς Ἀντίκου εἰσαγεγραμμένα conjunguntur cum illis ἀνώμαλον καὶ ἐπίθρονόν ἐστιν, quæ sequuntur lacunam, p. 378, l. 44. sed in eodem codice] ad hunc locum in margine notatum est: ἐνταῦθα λείπεται στίχος ἓ. In *Florentino* Codice, cujus notitiam cum orbe literato communicavit Doctiss. BANDINIUS in *Catal. Codicum Græcorum Biblioth. Laurent. T. II. col. 660.*) spatium paucorum versuum vacuum reliquit librarius; ibidemque in margine alia manu adscriptum est: Ζήτη τὸ λείπον τοῦ κατὰ κάτω ἔδωκεν γὰρ ἐστίν. Ubi quidem quid sibi velit illud τοῦ κατὰ κάτω, non valeo hariolari. [Docere poterat Du Cange, in Glossario mediæ & infimæ Græcitatibus; ubi ostendit, τὸ κατὰ κάτω apud illius ævi Scriptores *paginam* dici.] In veteris versionis latinæ Editione *Moguntina* (A. 1522. in 4°. p. 494.) itemque *Lugdunensi* (A. 1551. in 16. pag. 748.) ad hunc locum, exiguo relicto spatio, hæc legitur adnotatio: *Defiderantur hic PAUCA QUÆDAM de populi tumultu, atque Romanorum consultatione de Rebus Carthaginiensium, id quod ex sequentis orationis fragmento facile constare videtur.* Sed in antiquioribus ejusdem Versionis Editionibus, quarum nobis duæ ex instructissima Universitatis nostratis Bibliotheca ad manus sunt; altera *Veneta* A. 1477, altera partim *Regii* A. 1494. partim *Scandiani* A. 1495. impressa, hoc loco integra pagina, & in *Veneta* editione pars etiam præcedentis paginæ, ad indicandam lacunam, vacua relicta est, atque ad marginem adnotatur: *Defectus unius folii: in quo tumultus populi contineri videbatur; deinde Romanorum consultatio de Rebus Carthaginiensium, ut patet ex fragmento orationis insequentis.*”

His, olim in hunc locum a nobis dictis, pauca, quæ interim comperimus, adjiciemus. In *Regiis* codd. spatium

Pag. 372.

versuum aliquot, in Vratislaviensi adcurate decem versuum spatium, vacuum relictum est, nulla adnotatione adjecta. Ad oram cod. Ven. hæc verba latina leguntur: *Hic est fenestra, & aliquid deficit.* In *Vaticanis* nostris *membranis*, quod vetustissimum videtur esse ex omnibus Historiarum Appiani exemplaribus quæ ætatem tulerunt, folium 117. desinit in hæc verba, quorum postremum decurtatum est, *ἡ ἐμπόριον τι ὕπ' Ἀντίῳ σισω.* & folium 118. incipit ab his *μάμαλον* (sic) καὶ *ἐπὶ φθονὸν ἰσθίω.* (sic) Unde proclive videri poterat ut colligeremus, ex ipso hoc exempl. folium illud, quo continebantur quæ vulgo nunc desunt, forte etiam duo folia, primum intercidisse. Ex quo porro, si id ita se haberet, consequeretur, (quæ & mihi olim nata suspicio erat, priusquam varietas lectionis ex toto illo codice mecum communicata est,) ex eodem exemplari (Vat. A.) lacunam illam in cetera quæ hodie supersunt hujus historiæ Punicæ exemplaria invasisse, adeoque reliqua omnia exemplaria ex illo velut communi fonte fluxisse. Sed, id quidem secus esse, intellexi ex varietate lectionum, quas iste Codex exhibet, cum aliorum exemplarium lectionibus collata. Itaque exemplar illud, e quo tamquam communi fonte manarunt nostra exemplaria, prius quidem & vetustius debuit esse Vaticanis ~~his~~ *membranis*; sed ex ipso illo antiquo atque lacero hac parte codice membranas has a Calligrafo ita descriptas fuisse intelligitur, ut pagina paginæ responderet. Vidimus turbas nonnullas in libro de Reb. Hispan. pag. 184 fqq. ex duorum foliorum inter se transpositione ortas. Rursus in hist. Mithridatica folium unum alieno loco positum videmus. (Vide Notas Textui subjectas p. 642. & p. 823.) Quodque illorum foliorum tantum fere continebat materiæ, quantum quinquaginta lineæ editionis nostræ. Supplementum lacunæ hujus, quod suppeditavit *Codex Bavaricus*, continet lineas nostræ editionis octoginta octo: ex quo (si simul cogites, passim nonnulla præterire solitum compilatorem *Eclogarum de Legationibus*) colligere licet, ea, quæ h. l. in ceteris codicibus desiderantur, in

antiquo illo exemplari, quod primum hac parte mutilatum fuit, non uno folio, sed duobus foliis fuisse comprehensa.

L. 63 sq. ὁ Σκιπίων ἔπεμπε τοὺς συμβουλευσάτους, πρὸν τὰ συγκείμενα. Minus adcurate hæc a me in lat. vers. reddita esse intelligo: *Simul cum Pænis Scipio Romanorum legatos, qui ad ipsum communicandi consilii causa fuerant missi, Romam remisit, qui operam darent, ut ratæ haberentur conditiones, in quas pax convenerat.* Scilicet τοὺς συμβουλευσάτους putaveram idem valere ac τοὺς συμβούλους αὐτῶν γεγενημένους, de quibus συμβούλοις supra dixerat p. 341, 34 sq. At sic minus apte cohærebat Græca oratio, & ad nexum sermonis supplenda nonnulla erant, quæ non dixerat Appianus. Neque vero ex verbis illis, sicut ea ex Exemplari dedi, alia sententia commode extricari poterat. At in promptu est medicina, quæ in Nota textui subjecta, nimis quidem timide, a nobis jam iadicata est. Quemadmodum sæpissime a librariis terminationem Aoristi primi cum futuri terminatione perperam commutatam videmus; sic hoc loco συμβουλευσάτους ex συμβουλευσοντας corruptum intelligi debet. Atque ipsum τοὺς συμβουλευσοντας, deleta distinctione quæ sequitur hoc verbum, in contextum repositum velim. Jamque plana erit sententia: *Scipio Romam misit qui suaderent (senatui,) ut ratas haberet pacis conditiones.* In huiusmodi phrasi adjicij articulum ad participium solere, notum est. Sic p. 33, 34 sq. πέμπειν τοὺς συνηγομένους αὐτῷ τὰ πρῶτα. Pun. 451, 24. ὁ σύγκλητος ἔπεμπε τοὺς εἰσομένους τὰ ἀκριβέστατα. Civ. II. p. 257, 99. πέμπει μοι τοὺς χειραγωγέοντας, ubi simillimo errore χειραγωγέοντας ex Regiis codd. editum erat.

L. 73. οἱ σύμβουλοι. Non illi qui a Scipione erant missi. Sed generatim senatores Romanos dicit qui de ea re inter se deliberabant. Conf. 379, 62.

CAP. LVII. Lin. 81. αὐτὸν μετρίως. μετρίως, Pag. 374. moderatione uti, moderationem adhibere. Vid. H. Stephan. ad hist. Parth. p. 29, 31. Verbum μετρίως græca lingua non agnoscit.

Pag. 376.

CAP. LVIII. Lin. 8. καταφρόνησαν, non tamen projecerunt, non adeo spreverunt atque abjecerunt, ut exstinctos vellent, ut nulla conditione socios illos ἔξ' amicos vellent habere: cf. p. 385, 57 sq. Sic duriori quadam & severiori notione intelligendum fuerit verbum καταφρονεῖν; fere ut Annib. 300, 15. & 303, 54. Videtur autem parallelismus quidam interesse inter tres illas phrasas, οὐ καταφρόνησαν, tum εὐσταθῶς ἔφερον lin. 11 sq. & οὐκ ἀνέστησαν l. 14. Ceterum rectius fortasse καταφρόνησαν illud hoc modo intelligitur: „non ita illos spreverunt, ut non cogitarent, si nimis dure cum illis ageretur, satis adhuc virium superesse desperatis ad frangendam victorum insolentiam.” Conf. mox cap. 59. sub fin. & cap. 60. tūm præcipue p. 379, 62.

L. 11 sq. εὐσταθῶς ἔφερον. Satisne integra hæc verba sint, quoque potissimum modo exponenda, fateor mihi non liquere. In lat. vers. posui: nec idcirco interneque exstinxerunt, tamquam legeretur εὐσταθῶς ἔφερον, i. e. οὐκ ἀναστιάτους ἐποίησαν, vel οὐκ ἀνέστησαν, ut mox dicit lin. 14. An εὐσταθῶς ἔχοντας ἔφερον? postquam pacati sunt ἔξ' quieverunt, tulerunt eos Romani. Sic Αἰθῶν εὐσταθοῦσα est pacata, quieta Africa, Hisp. 110, 59. & ἔπποι εὐσταθοῦντες Syr. 573, 33. equi quieti stantes. An εὐσταθῶς ἔφερον, constanti ac forti animo eos tulerunt? non timentes numquam se salvos esse posse, quoad illi superessent? Conf. p. 382, 1 sqq. Sic fere Annib. p. 255, 56. οἱ δὲ καὶ τούτους εὐσταθῶς καὶ ἀκαταπλήτως ὑπέμινον.

Pag. 378.

CAP. LIX. Lin. 40. Ἀνύων. Vide p. 370, 21. & alia loca, quæ collegi in Adnot. ad Annib. p. 295, 27. Ibid. Βερμινᾶς. Conf. p. 343, 65.

L. 44. ἐν αἷς καὶ τὸ δαιμόνιον ἀνώμαλον καὶ ἐπίφθονον ἔσθι. „Nihil annoto in hanc orationem sive concionem: quod sit ἀνέφαλος.” H. STEPHANUS. Vide ad p. 372, 56. — Post ἐν αἷς, fortasse καὶ μάστιγα τὸ δαίμ. scripsit Appianus. — De vocab. δαιμόνιον cf. Adnot. ad p. 366, 66. τὸ δαιμόνιον (ἐν ταῖς μάχαις) ἀνώμαλον, incerta, inconstans belli fortuna. Vocabulum ἐπίφθονον aliquid dubitationis habet. Nam in phrasi illa vocabulum φθονερός aliàs solet adhiberi, quod

activam significationem habet, *invidus*, *invidens*: ut apud Herodot. I. 32. τὸ θίεν πᾶν φθονερὸν τε καὶ ταραχῶδες; & III. 40. ἐπισταμένῳ τὸ θίεν ὡς ἐστὶ φθονερὸν: & apud ipsum Nostrium, Maced. pag. 535, 60. φθονερὸς γὰρ ἰ δαίμων. At ἐπίφθονος passive significat, *invidiosus*, *invidendus*, Pun. 381, 88. 419, 7. Syr. 615, 45.

Pag. 378.

CAP. LX. Lin. 59. ἤδη. Sic recte omnes, præter edit. 1. cum Regiis & Vratisl. *Ibid.* ; Hic videtur aliquid deesse. Forte sic integranda oratio: ἤδη ἔσθαι ἀξίον ἐστὶν ἐπιμελεῖσθαι τῶν φουλακῶν αἰσθάνεσθαι." REISKIUS. L. 68. Quum ex Regiis codd. (quibuscum facit Vratisl.) in edit. 1. editum fuisset πάντες ἐπικρίνονται; monuerat CAR. STEPHANUS: ; Vide, num πάντες ἐπικρίνονται." Id in contextum recepit H. Stephanus, & confirmat Aug. & Bav.

Pag. 379.

CAP. LXI. Lin. 72. τὸ ἑαυτοῦ. ; καὶ τὸ ἑαυτοῦ" maluerat MUSGRAV.

Pag. 380.

L. 73. καὶ πιστεύει Vat. Bav. Abesse autem poterat conj. καὶ, quæ sequitur hoc verbum. Loco verborum καὶ σκοπεῖται repositum σκοπεῖτω maluerat MUSGRAV. Totus locus, inde a verbo ἀρχὴν lin. 72. sic fortasse refingendus visus est REISKIO: ; F. ἀρχὴν σπουδάζει, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπεῖ. καὶ τοι τιθώμεν καὶ τὰ τῆς εὐχῆς αὐτῶν." L. 77 sq. ἡμῶν δὲ cum Regiis dat Vratisl. τε, quod C. Steph. tacite posuerat, confirmat Aug. & alii. L. 81. τῷ Ρωμ. Sic & Vratisl. & REISK.

L. 85. ; Interrogationis signum ponendum post πείνομεν. Nam ab ἐς μέσους incipit responsio ad consilium, ejusque improbatio." REISKIUS. L. 89. συνιδῶν, *considerans*. Sic pag. 493, 45. & sæpius alibi. συνιδῶν cum aliis dat Vratisl. Saltem συνιδῶν esse debebat. L. 90. Ad vulgatam lectionem κελεύει δὲν ἡμῶν, in quam & Vratisl. consentit, monuit REISKIUS ἡμᾶς legendum pro ἡμῶν.

Pag. 381.

CAP. LXII. Lin. 95. διὰ δέξασθαι προσδεκῶντος. Ex primi editoris emendatione est illud futurum, quam nescio an confirmet Vat. & Ven. ex quibus nihil enotatum est. Vratisl. cum reliquis διὰ δέξασθαι exhibet. Et sic passim alibi, post verbum λαλῶ & similia, ubi futuri proprius locus erat, aoristus

Pag. 381.

primus invenitur. Annib. 275, 93. post ἐλατίζων Vat. & Med. ἐργάσασθαι dabant: & p. 245, 88. editi cum scriptis οὐκ ἔλατίζε βιάσασθαι dederant, quod ibi, quum servari fortasse potuisset, Musgravio obsecutus in βιάσασθαι mutavi.

L. 96. Τὸ μὲν συμφέρον ἔσθ'. „Pro hoc loco facit illud, pag. 29. [367, 81 sq.] ἐστὶ δὲ ἀμείνονες μὲν ὑμεῖς τῶν ὑμετέρων συμφερόντων κίμαι." H. STEPHANUS. L. 97. ὅσῃ δυνατόν. Obvia ellipsis adverbii μάλλον. L. 98 sqq. Pessime vulgo distincta fuit oratio. Monuit tamen H. STEPHAN. „Post πόλιν, non post φυλάξασθαι, interpungendum est: item post δυνατόμεως." Eodemque modo recte distinguunt Aug. & Vratisl.

Pag. 382.

L. 3. πάντων. „Non immerito suspicaturus est quispiam, non πάντων, sed πάντως, Appianum scripsisse: quoniam nomen ἀσθενῆς cum genitivo aliquid insolens habere videtur." H. STEPHANUS. „Aut πάνιν lege, aut πάντων μάλιστα." REISKIUS. In πάντων h. l. conspirant omnes libri. Sed p. 380, 71. pro πάντων vidimus πάντως dedisse Aug.

L. 4. πρὶν αὐτοῖς αὐτὸ δὲ ν. „Intellige αὐτὸν τὸν φέρον: quod Gelenius intellexisse non videtur: vertit enim, *priusquam vires ἔσ' opes recipiant*. [Scilicet αὐτοῦς legendum censuit interpretes, sicut Musgrav.] Sed quoniam dicit eis ἐκάτερον, ad illa duo, ἀσθενεῖς καὶ ἄποροι, respiciens, videtur ἄποροι non de inopibus, sed de consilii incertis intelligendum. Alioqui duo illa ἀσθενεῖς & ἄποροι idem propemodum valere dici possent." H. STEPHAN. Si, lectioni vulg. insistentes, intelligamus, *priusquam metus rursus augeatur*; erunt verba illa eis ἐκάτερον ad δόναμιν & ad ἀπιστίαν, ad *potentiam* & ad *perfidiam* Pæcorum referenda. „αὐτῶν legendum censuit REISKIUS, & in eis ἐκάτερον subaudiendum eis σθένος καὶ πῆρον vel εὐπορίαν."

L. 5 sq. οὐδ' ἀμετρίας μοι δοκῶ δεῖξαι οἶσθαι τὴν πόλιν ἐπὶ Καρχηδονίως. Fateor me hærere in loco, quem intactum ab aliis præteritum video. Sententiam in vers. lat. eandem expressi, quam Gelenius, diversis licet paululum verbis: sed in hanc sententiam dicendum fuerat μοι δοκεῖ, aut nude δοκῶ deleto μοι, (nam δοκῶ idem valet quod δοκεῖ μοι,) aut προσδοκῶ, aut aliquid simile: suspicari quis etiam possit legendum ἀμε-

τρίας ποὶ δοκῶ. Si teneas verba μοι δοκῶ, sententiā erit, non puto fore ut ego nimis dure agere videar; adeoque post εἰσεσθαι excidisse aliquid fuerit putandum, ex quo pendeant verba τὴν πόλιν ἐπὶ Καρχηδονίοις. Pag. 387

L. 9. εὐθὺς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις μετατίθειμαι. Tenui interpretationem Gelenii: ac mox impetrata venia discedunt a fœdere. Paulo adcuratius dixissem: illico post factum fœdus, ab eo rursus discedunt.

L. 11 sq. διὰ νέμεσιν θεῶν, καὶ ἀνθρώπων φθόνον. „Quum dicat Appianus *deorum* quidem νέμεσιν, *hominum* autem φθόνον, interpres hic alterum tantum, videlicet φθόνον, non minus diis quam hominibus tribuit. Ita enim vertit, *ad vitandam hominum deumque invidiam*. Ego tamen relinquendam diis *nemesein* existimo, & hac ipsa voce in Latino etiam sermone uti licere. Haud ignoro interim, φθόνον apud hunc ipsum scriptorem esse etiam *deorum*, non minus quam *hominum*, pag. 512. [Civ. II. p. 361, 81.] πόσον δὲ ὑμῖν εἰσεσθαι φθόνον παρὰ τε ἀνδρῶν καὶ θεῶν, ἐνυβρίζουσιν ἐς τὸν ὑμῖν τὴν ἡγεμ. &c. Verum annon per κατάχρησιν diis quoque vox ista tribuatur, quærendum esse respondeo.” [φθόνον θεῶν esse *vindictam divinitam*, vulgo dictam νέμεσιν, docuit doctiss. Valckenarius ad Herodot. III. 40. Conf. supr. ad p. 378, 44.]

„Sed quis ille est locus ubi Asdrubalem ista dicentem audimus? Immo duos esse crediderim: hunc videlicet qui paginam 28. claudit, & 29. inchoat, [p. 366, 62 sq.] καὶ τὴν ἐκ’ αὐτοῖς νέμεσιν φυλαττομένους: & istum, qui parvo intervallo sequitur, τὰς τε τοῦ δαιμονίου μεταβολὰς ἀνεπιφθόνως ἐν ταῖς ἡμέρ. συμφ. διατίθεσθαι.” [pag. 366, 66 sq. At vero illud οὗτος (lin. 10 sq. οὗς οὗτος ἀξιῶ) non ad Asdrubalem, sed ad illum Scipionis amicum refertur, cujus oratio in senatu habita desiderabatur in superioribus editionibus: vid. p. 375, 92 sq.]

„Ad vocem autem νέμεσιν quod attinet, talem ejus usum habemus & initio paginæ 82. [492, 22 sq.] σοὶ μὲν οὐ νέμεσις ἐκ θεῶν, ὦ Ρωμαῖε. Legimus vero & pag. 50. [421, 32.] καὶ τὴν φοβερωτάτην τοῖς εὐτυχούσι νέμεσιν: ubi tanquam de dea loquitur. Sed ad duos illos priores locos quod attinet, ubi

Pag. 382.

genitiuus θεῶν huic nomini additur, iis & similibus adhiberi interdum & φθόνον, paulo ante ostendi." H. STEPHANUS.

L. 14. καὶ Ἰσθρίαν καὶ Ἰταλίαν. Sic Bav. cum editis. Sed inverso ordine, cum aliis, dedit Vratisl.

Pag. 383.

L. 16. καὶ παρώρων. Sic Aug. Vat. Bav. Cum Regiis & edit. 1. facit Vratisl. H. STEPHAN., quum sua auctoritate suoque ex ingenio παρώρων posuisset, monuit tamen ad h. l. „Suspectum mihi est hoc quidem loco vocabulum istud παρώρων. Nihil oerte habet Gelenii interpretatio quo istud voluisse exprimere dici possit: & quod in eadem legitur, *fœdera violando*, verbo συνεκθίγντο respondere haud dici potest."

— Mirum vero, quod non saltem indicaverit lectionem, quam in edit. 1. ex Regiis codd. editam invenerat: ex qua alius fortasse probabiliorem certioreque veræ lectionis conjecturam capere potuisset.

„Caselius [editionem primam fortasse ante oculos habens] corrigit παρώρων: bene ad sententiam. Sed exemplum verbi παρωρων pro επιορων desidero.

Num παρωρων, *dispiciebant*?" REISKIUS. Mox vero *Idem*:

„Est tamen παρωρων, pro *pejerare*, verbum Appiani, vid. p. 34, 4." [384, 35.] Sic & in fragm. ex hist. Gall. p. 91, 78.

ἐνθὺς ἠρέδισον τοὺς Βρετανούς παρωρωνται. Ac non tam cum επιορων, *pejerare*, convenit hoc verbum, quam cum παρσπονδεῖν, *fœdus vel iuramentum violare*: scil. idem est, ac παρὰ τὰ ὅρμα ποιεῖν, quemadmodum παρσπονδεῖν est παρὰ ταῖς σπονδαῖς ποιεῖν.

L. 17. πρὸ τῶν ἡμετέρων. Sic recte H. Stephanus reposuit: & confirmat Bav. Vat. Vratisl. puto & Ven. Nec aliter Candidus legit, *domestica* interpretatus. L. 18. ἰσθρίαν. Καρχ.

Articulūm τοῖς omittunt Reg. B. Aug. Vratisl. Bav. Ex Vat. & Ven. nil adnotatum.

CAP. LXIII. Lin. 22. Νουκερίαν. Cf. Annib. 290, 27 sq. & Liv. XXVII. 3. L. 26. Αχιρῆανων. Sic recte Bav. & Αχιρῆας,

per duplex ς, Civ. I. pag. 61, 6. & 65, 73. Apud Polyb. tamen, lib. II. cap. 34. bis Αχιρῆας editum est. At latine saltem constanter *Acerre* dicitur. Nec aliter quam per duplex ς,

Αχιρῆας,

Αχιλλεύς, est apud Steph. Byzant. Gentile *Αχιλλεΐδος* formari aut idem Byzantinus. De re, quæ hic agitur, vid. Liv. XXIII, 17.

Pag. 383.

L. 28. *Μάρκον τε Κορνήλιον*. Nil variant libri; & Cand. quoque *Marcum* habet. „Non video, quis ille *Cornelius Consul* alius esse possit, quam *Cn. Cornelius Scipio Asina*, quem A. U. CDXCIV. Annibal ad Liparas cepit. Sed eum *Cnaum*, non *Marcum*, appellant Scriptores; neque memini eum alibi Carthaginem raptum dici.” REISKIUS. Vide Polyb. I. 21. & Livius Epit. XVII. Reliquos auctores citat Pigh. T. II. p. 21 sq. Apud Zonaram alio errore *Γαῖος* vocatur.

L. 33. „Malim hæc ὑπὸ νόρκίας ita reddere, *Qui tam erat observans jurisjurandi, ut eum ad se reversum haberent: vel, Qui servandi jurisjurandi tam erat studiosus.*” H. STEPHANUS. Pag. 384.

L. 41. ὑπέβαλον: sic & Vratisl. Sed prætulerim ὑπέβαλον.

CAP. LXIV. Lin. 49. „De his verbis ἔλεις ἢ μετριοπάθεια ame dictum est in Annotatione quadam in pag. 49.” [420, 17.] H. STEPHAN. L. 53. βέβαιος ἢ δείξαι; Vratisl. cum signo interrog. Idem deinde & vocem Πόια agnoscit; & in iis quæ sequuntur cum Editis facit, quos & nos hic secuti sumus. Pag. 385.

L. 51. ὥσπερ ἔφη Σκιπίων. „Verba illa Scipionis habes initio pag. 30. [368, 98 sq.] οἱ μὲν ὄνομα Ρωμαίων καταλιπόντες ἐν, εἰ ὑμῖς ἱκετήσαστε. Ex horum autem locorum collatione colligitur, ἐλάττοντο hic dici posse idem valere quod ἐκράτησαν.” H. STEPHAN. L. 56 sq. „Pag. 29. [367, 75 sqq.] dictum fuit ab Asdrubale, οὐδὲ ἄξιον Καρχηδονίοις ὑμᾶς αἰμότητα καὶ ἀμαρτίαν ἐπικαλοῦντας, ταῦτα μιμεῖσθαι. Hic prius ad illud quod dixit ἀμαρτίαν ἐπικαλοῦντας, respondet: perinde acsi intellexisset Asdrubal, ἀμαρτίαν ἐν τῷ λύειν τὴν συνθήκην, vel τὰς συνθήκας.” IDEM. Respondet potius ad orationem amici illius Scipionis, qui pag. 374, 79 sqq. dixerat, μὴ Καρχηδονίων αὐτῶν αἰμότερα ἀράζωμεν, οἱ Καρχηδονίοις αἰμότητα ἐπικαλοῦντες.

L. 60. σκεψάμεθα. σκεψάμεθα cum edit. 2. 3. dat Vratisl. Nec displicet.

CAP. LXV. Lin. 77. αἱ πλείους Aug. Ven. Vat. & sic emendavit REISKIUS. Pag. 386. L. 78. συνθήκαι, τρίται αἰδοί. Tertium Vol III. E e

Pag. 386.

hoc foedus Romanorum cum Pœnis est, cujus mentionem facit Appianus. Primum erat illud post bellum Siculum. Vide Exc. ex hist. Sic. p. 94 sq. Hujus appendix erat illa conditio de Sardinia: vid. Hisp. cap. 4. Pun. c. 5. Alterum pactum erat de Hispaniæ finibus, Hisp. c. 7. Annib. c. 2. Pun. c. 6. Conf. Adnot. ad p. 389, 32.

Pag. 387.

L. 87. ἐξέειπε τοῖς Ῥωμαίοις Κάτων, in senatu Romano publice adfirmavit Cato: in Oratione ea, quam laudat Livius XLV. 25. & A. Gellius VII. 3. Idem tamen Cato deinde delendam Carthaginem censuit: vid. p. 393, 92 sqq.

L. 90. In verba, εἰς τὴν Ῥώμην ἐσέλαυνε, desinit amplissimum illud Fragmentum, Codici Bav. inter Eclogas de Legationibus insertum. Ibid. ἐπιφαν. δὲ Aug. Vat. & sic reponere jussit MUSGRAV.

CAP. LXVI. Lin. 93. ἐστειφάνωντο . . ἡγοῦνται ᾧ. Sic scripti libri omnes. Consulto autem variare Tempora verborum videtur, quia simul id quod tunc factum est, simul quod moris erat, exponit.

Pag. 388.

L. 98. ὅτοις. Sic & REISKIUS emendavit. L. 5. τιτυρε-
στῶν. Conf. Hesych. in Τίτυρος & Τιτυρήνοι, & quæ ibi a Viris doctis notata sunt. L. 8. λυδούς ἔστι. Dionys. Halic. lib. II. c. 71. p. 130. ed. Sylb. καὶ εἰσιν οὗτοι τῆς πομπῆς ἡγούμενοι, καλούμενοι πρὸς αὐτῶν ἐπὶ τῆς παιδιᾶς τῆς ὑπὸ Λυδῶν ἐξευρῆσθαι δε-
κνύσης Λυδίωνες. Ibid. Τυρῆνοι recte Aug. Vat. L. 14. Ferri potest ἐστειπῆαι nulla præcedente conjunctione: & mox nomen ἐστειφάνω vel ἐστειφάνον ex cognato verbo poterit intelligi.

Pag. 389.

L. 15 sq. παρὰ φύραν ἀσπέρων χρυσῶν ἐνθασμένων, togam pal-
matam. L. 17. δάφνην, ἣν αἱ Ῥωμαῖοι νομίζουσι νίκης σύμ-
βολον. Scilicet focus atque Græci, apud quos laurea suppli-
cationis symbolum erat.

L. 19. ἐπὶ τῶν παρηόρων ἐκατέρωθεν ἡῖθις συγχεύς. „Perpe-
ram interpretes (Gelenius) τοὺς παρηόρους verterat, jugales equos,
cum funales fuerint, quibus, qui currum triumphantis comi-
tabantur, veherentur. Suetonius in Tiberio cap. 6. Aἰῖακο
triumpho currum Augusti comitatus est, sinistère funali
equo, cum Marcellus Oἰλavia filius dextère veheretur.

Erant autem in quadriga quatuor equi, quorum duo *jugales* erant, dexter & sinister; duo *funales*, itidem dexter & sinister; omnesque ita juncti ut æquata fronte current. *Jugales* intra jugum ibant, ac *ζύγιοι* dicebantur: *Funales* utrimque ad latera jugalium loro annexi, quos *σειραφόρους* & *σειραίους*, *παραφόρους* & *παρασίρους* idcirco Græci vocabant, quod funibus scilicet alligati forent ad latus jugalium. Sed & *ἀορτῆρες* itidem *funales* nominabantur, quemadmodum felicissime eam vocem Dioni Chrysostomo, in Orat. de Circo, ὁ πᾶν Salmaſius reſtituit, pro quo perperam *ἀκροτῆρες* vulgatum eſt: ἐν ᾧ ἄρματι ἵπποι λευκοὶ, κατὰ τὸν Ζαχαρίαν, ζυγαῖοι μὲν, φῶς καὶ ἀθανασία· ἀορτῆρες, δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια. Et paulo poſt: ἐν ἄρματι αὐτοῦ μέλανες, ὑποζύγιοι μὲν, ὁ φόβος καὶ θάνατος, ἀορτῆρες δὲ, σκέτος καὶ ἀπώλεια. Utrobique *ἀκροτῆρες* editum. Vide Salmaſ. Not. ad Solin. pag. 898. [p. 631. edit. Traject. anni 1689] & pagg. aliquot præcedentibus & ſequentibus, ubi plurima obſervatione ac ſcitu digniſſima, de quadrigis, equorum ad illas applicatione atque agitatione adduxit, ad quæ lectorem remittimus." AL. TOLLIVS.

L. 20. παρὰ τὸν πόλεμον Aug. Vat. Vratſl. Frequens in primis præpoſitionum παρὰ & περὶ inter ſe commutatio; quum exiguo momento differant compendia ſcripturæ, quibus illæ ſignificari ſolent. L. 25. οὓς μὲν Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratſl.

L. 26. ἀφελῆς. An ἀφελὲς ſc. χρεῖμα. Cand. *simplex denique triumphī forma*. Gelenius: *eſt enim res ſimplex triumphus*. Cogitaveram ἀσελῆς, & ad hoc accommodavi verſionem. Sed non opus eſt ſolicitare vulgatam, in quam conſentiunt omnes. Apud Demoſthenem (Epiſt. 4. pag. 1489. edit. Reisk.) fere ut hic, conjunguntur ἀφελὲς καὶ παρρησία μεſιός. L. 28. ἐς τὸ ἱερόν. Sic omnes. *Ad convivium vocavit in templum*.

CAP. LXVII. Lin. 31 ſq. λέγας δ' ἐν Λιβύῃ ἐς ταῦδε τὰς περὶ αὐτῆς Καρχηδόνας ὁπποδαί. Tria verba περὶ αὐτῆς Καρχηδ. video me in lat. verſi cum Gelenio præteriſſe. Hoc autem dicit Scriptor noſter: *Alterum Bellum Punicum deſuiſſe in hanc pacem, cujus conditiones ad ipſam urbem Car.*

Pag. 389. *thaginem proxime pertinebant.* Scilicet in pace quæ secuta erat primum bellum Punicum, agebatur de *Sicilia*, moxque adpendix ejus pacis ad *Sardiniam* pertinebat; tum alterum fœdus ad *Hispaniam* spectaverat, & ad fines imperii Pœnorum in Hispania. (Conf. supra, Adnot. ad pag. 386, 78.) Nunc hujus pacis condiciones recta atque proxime ipsam urbem *Carthaginem* & imperium Pœnorum in ipsa *Africa* tangebant.

Pag. 390. L. 34. *Μασσανάσσης δὲ Ἑῶ.* Rursus hinc incipit novum *Excerptum de Legationibus* in Cod. Bav. „Ὅτι Μασσανάσσης μετὰ τὰς συνθήκας μνηῶν, καὶ Ῥωμαίοις θαρρῶν Ἑῶ. usque cap. 69. extr. *ἐκδιαιτωμένων ἤδη.* pag. 394. L. 35. *μνηῶν* Vratisl. cum edd. & Bav. Sic supra, pag. 79, 25. *ἀν ἔτι μνηῶσι.*

L. 36. In *ἑαυτοῦ* consentit Vratisl. L. 37. *Μασσανάσσην.* Quantum casum exhibent scripti libri omnes, ut ratio postulabat. Monuit & MUSGRAVIUS.

L. 40 sqq. *συνθήκαι Καρχ. καὶ πρὸς τὸνδε &c.* fœdus etiam cum hoc (Masinissa) factum est, quod ad annos duravit quinquaginta. Mox quidem recruduerunt controversiæ, per omne sequens tempus numquam penitus sopitæ; & subinde rursus apud Romanos conquesti sunt Pœni de Masinissa, contra fœdus in ditionem ipforum invadente, agrumque qui Pœnorum esset vi & armis occupante: (vid. cap. 68 sq.) sed astute semper Masinissa specie juris injurias suas tegere conabatur, &, adjuvantibus Romanis arbitris, in possessione eorum, quæ subinde occupaverat, manebat. Donec tandem sub annum DCIV. demum Carthaginenses, injurias illas diutius non ferentes, & fessii incassum jure disceptare, aperte arma contra eum ceperunt. (cap. 70.)

Pag. 391. CAP. LXVIII. Lin. 51. *Σαννίτης* Aug. Ven. Vat. Bav. *σαννίης* Vratisl. cum Reg. B. L. 51 sq. *φυλάξαντες Ῥωμαίους τὴν Κιλικίαν πολιορκούντας.* Quoniam certius nil habui, retuli ad illud bellum, quod in hist. Hisp. c. 39. extr. & sqq. expositum est.

L. 52 sq. *Μασσανάσσην Ἑῶ.* Rursus Vratisl. consentit cum Reg. B. Pro *ἀντίκας*, quod in editis legebatur, *ἀνοδίαις* legendum suspicatus erat MUSGRAV. Post emendationem quam

ex scriptorum librorum subsidio adferre desperato loco licuit, conjecturis jam non amplius opus esse puto: licet ejus rei, quam obiter hic memorat Appianus, mentionem apud nullum alium auctorem inveniam. Pag. 391.

L. 60. ἐπὶ τὸν ἐς διαλύσεις. Sic Vat. ἤλθεν ἐπὶ διαλύσεις Bav. Conf. pag. 398, 75 sq. Insuavior tamen hæc lectio, quam vulgata, videri potest; quoniam mox rursus eadem repetitur phrasis ἐς διαλύσεις, pag. 392, 66. Sed vicissim διαπραγᾶς (in quod cum aliis consentit Vratisl.) speciem habet interpretamenti vocis διαλύσεις. Mox *ibid.* εἰς ὁμοίως εἴρητο. „ὁμοίως, nihilominus.” REISKIUS. Imo vero recte ὁμοίως, *similiter, pariter*: conf. pag. 390, 38 sq. Rem quod adinet, quæ hic agitur, atque tempus ad quod ea referenda est, Livius, quum primæ illius legationis a Romanis ad disceptandum inter populum Carthaginiensem & Masinissam in rem præsentem missæ, de qua Appianus cap. præc. dixerat, mentionem nullam fecisset, duas deinceps legationes, ante eam de qua cap. seq. agitur, ejusdem disceptationis causa Carthaginem a Romanis missas, memorat: alteram A. U. DLXI; (Liv. XXXIV. 62.) alteram A. U. DLXXII: (Liv. XL. 17.) quarum ad quamnam nunc respiciat Appianus quum haud satis certo indicio mihi constaret, utriusque anni notam ad oram libri hoc loco adposui.

L. 66. κέννησμα πρὸς ἀμφ. ἐς διαλύσεις Vat. Bav. Aliter Pag. 392.
Candidus: *mandata conciliationesque*; tamquam esset καὶ διαλύσεις.

Ead. lin. 66. Οὐ πολὺ δὲ ὕστερον Μασσανίσσης ἡμφισβήτη &c. De hac nova controversia Masinissæ cum Carthaginiensibus vide Livium XLII. 23 sq. in rebus anni ab U. C. DLXXXII. Initium autem rei retuli ad A. U. C. DLXXXI, quoniam apud Livium l. c. Poeni legati dicunt, *jam biennio proximo amplius LXX. oppida castellaque agri Carthaginiensis vi atque armis possedisse Masinissam*. Postquam Romæ primum hæc controversia disceptata erat; fero & post complures annos demum Romani legati ad disceptandum in re præsentem missi in Africam sunt: vid. finem hujus cap. & init. cap. seq.

Pag. 392.

L. 68. Τύσκαν. Freinshemius in Supplem. Liv. XLVII. 19. (conferens hunc locum cum Polyb. Legat. 118. & Appian. infra p. 397, 62 sq.) docet, Τύσκαν esse Punicum nomen fertilis illius regionis circa minorem Syrtin, quæ a Græcis & Romanis *Punica Emporia* vocabatur, cujus regionis princeps civitas Leptis erat. Conf. Liv. XXXIV. 62.

CAP. LXIX. Lin. 73. Καί τότε. Sero demum, & per complures annos dilata re, legatio tandem a Romanis in Africam missa est. Vide Liv. Epit. libri XLVII. & Freinsh. in Suppl. Huius libri, cap. 19 sq. Polyb. Legat. CXVIII. Conf. quæ paulo ante diximus ad cap. præc. lin. 66. *Ead. lin. 73. πρέσβεις ἔπεμπον ἐτέρους τε καὶ Κάτωνα.* Nihil vulgatus isto genere loquendi. Sic Syr. 546, 77. πρέσβεις ἕτεροί τε καὶ Σκιπίων.

L. 79. αὐτὰς συνθήκας. Sic editum inveni ex Regiis. Cum Aug. facit Vratisl. Placet Bav. τὰς συνθήκας. Ex Vat. nil enotatum. REISKIUS legendum censuerat, ἔφασαν οὖν κατὰ τὰς συνθήκας.

Pag. 393.

L. 80. παραδίδεσθαι Vat. Bav. *L. 86 sq. ἡ φέου.* Verba ad sententiam necessaria commode obtulit Vat. & Bav. „For- san ζήλου μάλλον, ἢ οἴκτου” conjecerat MUSGRAV. „ζήλου πολλοῦ γέμειν” REISKIUS. *L. 94 sq. Verba μὴ εἶναι &c.*

Pag. 394.

usque Καρχηδονὰ ἐξῆν desiderantur in Aug. *L. 95. καὶ τόνδε.* Consentit Vratisl.

CAP. LXX. Lin. 1. καταδέξασθαι. καταδέξασθαι Vratisl.

L. 5. Γολόσσην recte Regii, Vratisl. Vat. Sed *lin. 8. Γολόσση* solus dedit Vat. Γελοσσ. utrobique h. l. cum editis dat Aug. Infra autem, pag. 453 sqq. scripti omnes in Γελοσσ. consentiunt. *L. 9. Σανίτης* Reg. B. Aug. Vratisl. Vat.

Pag. 395.

L. 21 sq. ἐνδρεύων αὐτὸν. Schol. marg. in cod. Vat. „ἐνδρεύω σοι καὶ ἐνδρεύω σε συντάσσεται.” *L. 26. ἰχυροτέρους* Reg. B. & Vratisl. cum Editis: nescio an & Vat. Sic autem (per breve ante terminat. comparativi) analogia videtur requirere; quoniam præcedens vocalis *υ* longa est, ut vel ex trito illo Apollodori dicto patet, Poëtarum Gnomis inserto, pag. 187. edit. Brunckii:

- - - - ἀλλ' οὐδὲ εἰς,
 τέκνων ὀχυράων οὕτως ἐποίησεν θύραν,
 δι' ἧς γαλῆ καὶ μοιχὰς οὐκ ἐτέρχεται.

Pag. 395.

Attamen Pun. 487, 36. ubi in ὀχυρώτατον editi & scripti omnes consentiebant, obsecutus sum libris : & sic rursus Illyr. 863, 15.

CAP. LXXI. Lin. 29. Λευκούλῳ. Sic in edit. 3. Tollius posuit : & sic plerumque alias apud Nostrum consentientibus libris editum. Attamen Syr. 609, 39. & 46. Illyr. 869, 2. & passim alibi omnes in illam formam Λεύκολλος, qua Græcos Scriptores nonnumquam ufos reperimus, consentiunt. De re conf. Hisp. cap. 53 sq.

L. 32. ἱππίας ἀπαντᾷν ἱπεμψε. Eamdem nostram emendationem a REISKIO etiam propositam video : „lege ἀπαντᾷν.” *Honoris causa alicui obviam prodire, ὑπαντᾷν alias dici solet. Sed & ἀπαντᾷν probum est : vide p. 34, 57. Et ὑπαντᾷν proprie videtur esse paululum obviam prodire, ἀπαντᾷν longius etiam.* Pag. 396.

L. 37 sq. Λιβύων --- μακροβίων ὄντων. Notum est, ex Herodoto aliisque, in Libya Æthiopum genus, qui proprio etiam nomine Μακρόβιοι adpellabantur. L. 39. ὅ τε χειμῶν. Sic plane & REISKIUS : „ὅτι. Lege ὅ τε χειμῶν.” L. 52. δύο πρὸ αὐτοῦ τὴν θίαν ταύτην ἰδεῖν &c. Vide Iliad. VIII. 47 sqq. & XIII. 1-15 sqq. Pag. 397.

CAP. LXXII. Lin. 62 sq. τὴν μὲν περὶ τὸ Εμπορίον γῆν. Vide ad p. 392, 68. „Τὸ Εμπορίον, sive τὰ Εμπορία (utroque modo dicitur) regio est Africæ ad minorem Syrtim fertilissima, in qua civitas una Leptis tam opulenta, ut singula indies talenta vectigal Carthaginienensibus dederit. Quæ opes etsi etiam aliunde, præcipue tamen ex ubertate regionis, ipsis suppetebant. Quare *Emporia* Livio [XXXIV. 62.] dicuntur, *Ora minoris Syrtis* & *agri uberis*. Idem Livius lib. XXIX. [25.] *Emporia ut peterent gubernatoribus edixit. Fertilissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio.* Unde Polybius lib. I. [c. 82.] dicit, Carthaginienenses spes fere omnes suas collocatas habuisse in eo comœatu,

Pag. 397.

qui advehebatur ex loco quem ipsi vocabant Emporia. Atque hinc etiam tanta sollicitudine caverunt, ne Romani ultra Pulchrum Promontorium, quod Carthagini præjacet, navigarent, ne loca circa Byzacium cognoscerent, nec loca circa parvam Syrtim, quæ Emporia vocant, propter soli ubertatem, ut auctor est Polybius, lib. III. [c. 23.]” AL. TOLLIVS.

Pag. 398.

L. 68. ἐφύλασσε Aug. Vat. Vratisl. quod in ἐφύλασσε corruptum est in Reg. B. L. 71. ἰλίγα recepi ex Aug. L. 72. διεκπαῖσαι (sic enim scribendum pro ἐκπαῖσαι) ex eodem Aug. restitui, & sic in Vat. quoque esse videtur, sed ob lituram non satis discerni potest. διεκπαῖσε paululum corrupte Ven.

L. 74. προκαλεῖσθαι τὸν Μασσανάσσην ἐνόμιζε. Candidus: *hostes quidem provocare instituit*. Prætuli sententiam quam Gelenius his verbis expressit: *putabat Masfinissam pacem petiturum*. Nam sicut προκαλέσεις p. 397, 62. dixerat *propositionem conditionum pacis*, sic verbum etiam προκαλεῖσθαι notat *conditiones pacis proponere, ad pacem invitare*: in quam sententiam plura ex Thucydide exempla H. Stephanus in Thef. Gr. Ling. congeffit. In eandem sententiam hunc locum intellexisse videtur Freinshemius, Suppl. Liv. XLVIII. 34. Neque tamen video, quid magnopere obstat, quin vulgatiore notatione verbum illud accipiamus, *putabat Masfinissam ipsum ad pugnam provocaturum*. Sed, utrovis modo accipias, malim utique προκαλέσθαι: nisi forte futurum secundum, quod dicunt Grammatici, hic fuerit illud προκαλεῖσθαι.

L. 75. Pro Ρωμαίων, quod operarum errore irrepsit, facile Ρωμαίων reponet Lector. L. 76. οἱ δ' ἤλθον μὲν. Etiam Vratisl. hæc verba agnoscit.

Pag. 399.

CAP. LXXIII. Lin. 87. καὶ τὸ δέον στρατόπεδον ὄχλος ἀνδρώπων, Λιβύη θέρους. „Mendosa” hæc esse, MUSGRAVIUS etiam conquestus est. Pariterque REISKIUS „corrupta sunt, ait. Non expedit.” Nihil opis ferunt libri; nec variant quidquam Cogitaveram, καὶ ἐς σινὸν στρατόπεδον. Pro Λιβύη proclive esset Λιβύης reponere, ut Candidus, *calor Libya*, aut „ἐν Λιβύῃ”, quod REISKIUS proposuit: sed vereor,

ut id faciat satis. In lat. vers. Gelenium fere secutus sum, cum quo consentit Freinshem. loco paulo ante citato. Pag. 399.

L. 88 sq. ἐπιλιπόντων Aug. Ven. Vat. Et proprium hoc in ea re verbum. Vide Pun. 485, 10. Hisp. 249, 15. Annib. 233, 76. 282, 4. &c. REISKIUS quoque monuit, ἐπιλιπόντων legendum.

L. 99. διὰ χιτωνίσκου. Non ferendum videtur διὰ, ea notatione quam hic ratio postulat. Ac potest esse ex μετα corruptum, sive ex scribendi compendio male accepto, sive aberrante librarii oculo ad διὰ illud quod modo præcesserat. Similiter Civ. II. pag. 242, 45. pro δι' ὧν reponendum μεθ' ὧν videtur. REISKIUM quoque video „μετὰ χιτωνίσκου” hic iussisse reponere. Alibi, in simillima re, præpositione σύν utitur Appianus: Exc. de reb. Samnit. pag. 52, 21. σύν ἱματίῳ. Pun. 383, 23. σύν δύο ἱματίοις. L. 3. ἐπέπευσεν. Vide pag. 362, 8. & ibi notata. Candidus: post illos misit. Ibid. ὡς οὐκ ἀμνημονεύς. Candidus: HI armis destitutos &c. οἱ, qui, pro οἱ REISKIUS quoque reponere iussit: sed de ἔκλεινον, Lin. 5. aut alio verbo ibi inferendo, ab eodem nihil monitum video. ἔκλεινον posuit in suo exemplari MUSGRAVIUS. Facile a festinante quodam librario prætervolari illud verbum potuit, ob id quod sequitur ἔκ τε. L. 5 sq. εἰρατοῦ Aug. Ven. Vat. Et monuerat REISKIUS: „aut delendum εἰρατῶν, aut scribendum εἰρατοῦ.”

CAP. LXXIV. Lin. 11 sq. τῷ Μασσωνιάσσου πλάσματι. Sic cum reliquis codicibus dedit etiam Bav. Nam ab hoc loco rursus in illo Codice Bavarico incipit amplissimum ex hoc Libro de Rebus Punicis Fragmentum, his verbis: Ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι τῷ Μασσωνιάσσου πλάσματι συμπεσόντες, ἀσθενεστάτης ὑπ' αὐτοῦ τῆς πόλεως γενομένης καὶ (sic, omisiss quæ apud Appianum interjecta sunt) οἱ Ῥωμαῖοι τοῦτο πυθόμενοι ἔβ. usque ad finem fere Capitis XCII. pag. 432. ὡς θεῶν ἀμνημονέων αὐτοὺς ἀντὶ τῶν παίδων.

L. 18. ἐπήρσειον. ἐπήρσειον Vratisl. cum Bav. L. 19. ὡς δὲ ἂν ἐξέως ἔχοιεν. „Mendosa” hæc esse censuit MUSGRAV. Nec diffiteor, scabram quodammodo videri orationem. At Pag. 401.

Pag. 401.

ferri tamen fortasse poterit, intelligendo ἐποίησαν δὲ τοῦτο, (scil. ἐπὶ τῷ δὲ στρατῷ ἐς ἄλλην τὴν Ἰταλίαν,) ὡς ἂν ἔχοιεν Ἑῤ. *sed fecerunt illud, ut paratas haberent copias, simul atque usus postulare.* L. 22. Καρθάλων. Jam olim Carthalo subditos Masinissæ invaserat. Vide cap. 68. pag. 391.

L. 25. καὶ ἐς Ρώμην Aug. Ven. Et sic emendaverat REISKIUS. ἔς τε, quod cod. Bav. offert, notaverat MUSGRAV.

L. 27. ἀμυνάμενων αὐτὸν Regii, Aug. Bav. Vratisl. puto & Ven. Idemque monuit REISK. & conferri jussit p. 410, 62.

Pag. 402.

L. 28. ἐμβαλόντων Aug. Vat. Bav. L. 30 sq. ἐξεκέρυξαν· καὶ --- περιβένεσθι. Neminem offendere debet subitus iste *Transitus ab oratione obliqua ad rectam*, Appiano juxta cum probatissimis Scriptoribus usitatus. Sic Hisp. pag. 148, 4 sqq. τὸν στρατὸν ἐδίδασκεν, οὐ τοῦτο εἶναι φοβερόν, ὅτι πλεῖσθι προὔχουσιν οἱ πολέμοι --- ἀλλ' ὅτι νεῶν ἀποροῦμεν. Adde Mithr. 720, 40 sqq. Civ. III. p. 461 sq. l. 39-48. Civ. II. p. 212, 32 sq. Similiter Xenophon Hist. Græc. I. 1, 19. λόγον ἔφασαν χεῖρας δίδοιαι, μεμνημένους, ὅσας τε ναυμαχίας αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς νενικήκατε Ἑῤ. Ceterum „mendosam vel mutilam” esse orationem, prout in superioribus editionibus exhibebatur hic locus, monuit MUSGRAVIUS. REISKIUS emendationem etiam tentaverat: „Sententia, inquit, flagitat ἀπορησάντων aut σιωπώντων.”

L. 34 sq. ἀπολογίσασθαι ex emendatione primi editoris est, quam confirmat Aug. Bav. puto & Vat. & Ven. In ἀπολογίσασθαι cum Regiis facit Vratisl. L. 39 sq. ἐπὶ Σκυπίωνος, *Scipionis tempore*. Commode quidem dixisset ὑπὸ Σκυπίωνος: sed nec illud male.

Pag. 403.

CAP. LXXV. Lin. 46 sqq. Ἰτύκη --- ἐξήκοντα σταδίους ἀπὸ Καρχηδόνης ἀφιστάσθαι. Apud Aristotelem περὶ Θαυμασίων Ἀκουσμάτων, T. I. opp. p. 1165. B. legimus, *Utica sitam esse ἐπέκεινα Καρχηδόνης ὡς σταδίου διακοσίους, circiter cc stadia ultra Carthaginem*. Cum quo satis consentit Itinerarium Antonini, p. 22. ubi XXVII. M. P. (id est, stadia cccxvi.) ab Utica Carthaginem numerantur. Itaque, quod Appianus non nisi LX. stadiorum intervallum ponit, id minus ex vero ab eo

feri contendit Wesselingius ad Anton. l. c. Sed videndum puto, an eam censuram meruerit Appianus. Nam quum e regione & in conspectu Carthaginis, in altero promontorio ejusdem sinus, (ut cum aliis Strabo docet lib. XVII. p. 832.) sita fuerit Utica; Appianus videtur de intervallo in directa linea per mare dixisse: in Itinerario autem terrestri itinere, per circuitum sinus, designatam distantiam esse constat; atque eodem modo intelligendam esse Aristotelis rationem, adparet ex ipso consensu cum Antonino.

L. 50. καὶ αὐτῇ. Placet καὶ αὐτῇ, quod offert Bav.

L. 54. προσγενομένης restitui ex Aug. & Bav. Atque ita legendum viderat MUSGRAVIUS.

L. 58. Μάνιον Μανίλιον. „Eruditissimus Pighius ad annum U. C. DCIV. [juxta Fastos, quos sequimur, A. DCV.] bene observat, alterius Consulis *Manilii* nomen corruptum apud scriptores legi, & nunc *M. Mallium*, nunc *Anicium Manlium*, nunc *M. Manlium* vocari; docetque, verum nomen esse *Manius Manilius*. Idem error apud interpretem nostrum, [Gelenium;] qui itidem *M. Manlium* perperam vertit. Livius enim lib. VI. [c. 20.] tradit, Manlio Capitolino, post necem illatam, hanc gentilitiam notam quoque additam esse, ut Maniliæ gentis decreto cautum fuerit, *ne quis deinde M. Manlius vocaretur*. Quare ubique in hac historia in textu Græco Μάνιον Μανίλιον, & in Latino *M. Manilium* reposuimus.” ALEX. TOLLIVS. Adde quæ notarunt Viri docti ad Livii Epit. XLIX. & conf. quæ diximus ad Hisp. p. 167, 43.

L. 61. κατασκάψαι. κατασκάψωσι legere jusserat REISKIUS.

L. 66. ἐς ἐπιφανῆ. ἐπ' ἐπιφανῆ idem emendaverat REISK. — In Bav. abest hic locus, inde a verbis οἱ μὲν δὲ θύσαντες lin. 61. usque ἐς τὸν κατάλογον, lin. 69: non librarii culpa, sed compilatoris consilio. L. 67. Verba πᾶς τις &c. usque κατάλογον laudat Suidas, v. παρέγξιλον. L. 68 sq. παρέγξιλον παρέγξιλον Aug.

CAP. LXXXVI. Lin. 84. ἔξιν. Sic legendum viderunt quoque MUSGRAV. & REISKIUS. Reiskius quidem „aut ἔξιν aut ἔξουσι” reponere jussit. L. 88. ἰδίᾳ. Et de hoc monuit REISK.

Pag. 403.

Pag. 404.

Pag. 405.

Pag. 406.

CAP. LXXVII. Lin. 91. τὰς ἐλπίδας ἐν ᾧ μὴδὲν ἐκλείψουσι τιθέμενοι. Illud ἐν ᾧ in hac phrasi paulo aliter dictum videtur atque supra, Hisp. 150, 38. ἐν ᾧ γὰρ ἅπαξ ὑπακούειν εἶδεναι &c.

L. 3. „ὄνομα εἰς εὐπρέπειαν idem est atque ὄνομα εὐπρεπές.”

REISKIUS. L. 7. ἐν μὲν δὲ Καρχ. Præterit hæc compilator Excerptorum de Legat. usque ad verbum Σικελίᾳ. Tum vero sequentia ita connectit: καὶ παραλαβόντες Ἑῤ. δὲ post ἐν

Pag. 407.

μὲν inferui cum Aug. & Vat. L. 10. Verba τοῦ πολέμου deleta voluit MUSGRAV. nulla, quantum video, idonea de causa.

CAP. LXXVIII. Lin. 15. δὲ καὶκὶ dedit Vat.

Pag. 408.

L. 28 sq. ἀρχῆς τῆς εἰς πολὺ μεγίστης. Sic prorsus Bav.

L. 31 sq. εἰς σωφρόνισμα ὑμῶν revocavi ex Vat. & Bav. σωφρο-
νομίᾳ Aug. mendose. Corruptius σωφρόνι Reg. B. & Vratisl. In σωφρόνισιν cum Reg. A. & edit. 2. 3. consentit, ni fallor, Ven. Ad vulgatam lectionem hæc monuit HENR. STEPHANUS: „Perinde esse puto acsi dictum esset, ἀλλ' εἰς τὸ σωφρονίζειν ὑμᾶς καὶ προτρέπαισθαι εἰς μετριοπαθεῖαν. Sic autem principio paginæ 29. [366. 63:] dicitur μετριοπαδῶς χρῆσθαι ταῖς εὐπραξίαις. Atque ut hic sequitur ἡ τῆς ἡμετέρας μεταβολῆς εἰς τῆς, ibi, paucis interjectis, sequi vides τὰς τε τοῦ δαιμονίου μεταβολὰς ἀνεπιφθόνως ἐν ταῖς ἡμετ. Ἑῤ.” συμφρόνησιν notaverat MUSGRAV. ad exemplar suum editionis C. Stephani.

L. 34 sq. τῷ μὴδὲν εἰς ἄλλας τύχας ἀμαρτύν. „Pro his Gelenii, si non insolenter utantur alieno infortunio, malim ista, quod non insolenter se gesserint erga aliena infortunia. Cæterum non dubium est quin ἄλλων τύχας scribendum sit: quum hanc lectionem aperte sequatur & P. Candidus, his verbis, ne quid in aliorum fortunas indigne agant.” H. STEPHANUS. Rursus in Emendandis erratis ad calcem totius libri monuit idem Stephanus, scribendum ἄλλων pro ἄλλας. Et REISKIUS: „ἄλλων vel ἄλλοτρίας.” Et MUSGRAV.: „ἄλλων, Interpres.” Sed in ἄλλας septem nostri codices conspirant.

L. 36. ὑμετέρας εὐσιβείας, ἣν προσποιῖσθε. ὑμετ. εὐσιβείας ἣν, προσποιῖσθαι cum edit. 1. dat Vratisl. itemque Aug. nisi quod in hoc aliud erratum accedat, ἡμετ. pro ὑμετ. Candidus:

hac - - vestra pietate digna, dissimulare maxime quæ hominum sunt. Gelenius: *Hoc vestram pietatem decet, ut præcipue curetis res hominum.* Veram lectionem, quam ex Bav. restitui, præclare vidit & his verbis expressit FREINSHEMIUS, Suppl. Liv. XLIX, 12. *Hac - - digna sunt vestra religione, quam uni omnium hominum sanctissime vos colere profitemini.* Neque REISKII aciem effugit eadem lectio: ἢ προσωπίστει: (inquit:) *quam vobis arrogatis.*"

Pag. 408.

CAP. LXXIX. Lin. 38. τετυχήμεν Vat. Bav. & parum corrupte Aug. τετυχέμε μιν. Duplicatum augmentum præteritorum plusquamperfectorum, Atticorum more, sæpius omittit Appianus. L. 39. κέρως ἐστὶν ἀτυχημάτων ἔσθ. Bene Candidus: *abunde nobis miseriarum hæc erunt, quæ pertulimus.*

L. 41. καὶς ὑμῶν Reg. A. recte cum aliis scriptis & edit. 2. 3. Sed in ἡμῶν cum edit. 1. facit Vratisl. Illud corrigendum esse, monuit MUSGRAV.

Pag. 409.

L. 42. καὶ κλήσεως καὶ ἐλεφάντων. Videtur expungi debere particula καὶ ante genitivum ἐλεφάντων: ut intelligamus θῆραν & κλῆσιν ἐλεφάντων. Nec aliter intellexit hic interpres, [Gelenius,] utpote illam particulam non agnoscens. Sed nec alter interpres [Candidus] agnoscit, qui vertit, *elephantorum possessionem vobis liquimus.* Verum hic non solum voculam καὶ non agnoscit, sed nec ista, καὶ θῆρας. Est autem observatione dignum, & ad locum hunc facit, quod videmus pag. proxime sequente, [nobis hac ead. pag. l. 53.] (sicut & pag. 48.) nimirum elephants ἐπιφθόνους vocari: quod P. Candidus vertit *invidios*, (id tamen significare Appianus volens, dixisset potius μισητοὺς, aut μισουμένους, aut certe ἀπεχθεῖς) at Gelenius, *invidendos*. Sed *invidiosos* rectius quis dixerit, aut *invidia obnoxios*: etiam si Horatius *invidenda aula pro invidia obnoxia* dixisse existimari possit. Quantum autem natio illa esse crediderit elephantum in bello momentum, cum ex aliis nonnullis hujus scriptoris locis, (quorum est hic in fine paginæ 28. [366, 59.] οὐδ' ἐν τοῖς ἐλέφασιν καὶ ἵπποις) tum vero ex multis Hispanicæ historiæ apparet: quum interdum vel parvum eorum numerum ducere, rem sibi glo-

Pag. 409. riosam existimarent: etiamsi quidam, κοινούς πολεμίους, id est *communes hostes*, illos vocaverint, illam ob causam quam legis in eodem illo opusculo, in fine paginæ 280. & principio pag. 281. [156.]” H. STEPHANUS.

κλήτως ἐλεφάντων, absque conj. καὶ, recte dant Aug. Vratisl. Bav. Et delendam conjunctionem monuerunt etiam REISKIUS & MUSGRAV. L. 44. λαβόντες prætuli, quod dedit Bav. Reliqui codd. cum editis faciunt. L. 48. οἱ ἐπολεμήσαμεν. REISKIUS οἱς ἐπολέμησαν censuit legendum.

L. 50. παραδεχάσθαι Aug. ut editi. L. 51. τὸν πόλεμον τόνδε. Hunc ordinem verborum prætuli, quem tenet Bav.

Pag. 410. L. 56. πολλά γὰρ restitui ex Aug. Vat. Bav. Id Candidus etiam expressit: *qui plurima jam superlascratus est*.

L. 61 sq. εἰ τοῦτ' ἐστὶν ἡ τοῦ πολέμου πρόφασις. Verba hæc ad præcedentia retulit Candidus: *hæc enim totius belli occasio vobis est*.

L. 66 sq. πρὸς ἄνδρας οὐχ ὁμολογοῦντας μὲν μὴ αἰμαρτῶν. Adhibentur quidem sermoni aliquando duæ negantes particulæ, sed non in locis hujusmodi. Ideoque vix aliud mihi persuadere possum, quam quarum alteram hic expungi debere. Fortasse autem quum Appianus scripsisset, ὁμολογοῦντας μὲν μὴ αἰμαρτῶν, aliquis novum esse putans istius particulæ usum, ad collocationem quod attinet, & hanc expungendam censens, loco ejus præfixit alteram illam participio ὁμολογοῦντας: sed quum hanc expungere oblitus esset, utraque remansit. Gele. nius quiddam velut medium inter confessionem & inficiationem quæsit in sua interpretatione: vertit enim: *contra non tam fatentes peccatum, quam committentes se vestro judicio*. At vero apud P. Candidum, peccatum fatentur; vertit enim, *contra eos qui nec se peccasse diffitentur*, &c. neutram videlicet negationem agnoscens.” H. STEPHAN. Particulam μὴ deletam voluisse MUSGRAVIUM, eamdemque abesse a cod. Bavarico, monui in Nota textui subiecta. Et sic quidem primo intuitu commodissima prodire sententia videri potest: *non fatemur nos peccasse, sed tamen vobis nos tradimus*. At propius si rem spectes, aliena plane sententia illa ab hoc

loco videbitur. Nam paulo ante, eadem oratione, (l. 55 sq. & 66 sq.) majorem licet culpæ partem in Masinissam conferentes, haud obscure tamēn professi erant, se contra fœdus cum Romanis ictum peccasse: & jam antea legati eorum Romam missi, quum excusare culpam accusando auctores belli voluissent, ad quæstionem a senatu Romano objectam, *cur ergo non initio statim belli damnaissent ejus auctores, legationemque Romam misissent?* nihil quod responderent invenerant, (vide cap. 74. p. 402.) ipsoque adeo silentio culpam erant confessi. Itaque bene recteque habere mihi videtur vulgata lectio, hac sententia, *adversus homines non profitentes sese non peccasse*, (vel, ut percommode h. l. Candidus, *non diffitentes se peccasse*,) *sed vestro arbitrio sese permittentes*. Verbum *ὁμολογῶ* interdum aptius exponi *profiteor*, monuit Stephanus in Thef. T. II. col. 635. H. nulum tamen adferens exemplum.

I. 72 sq. ἢν παράσχωμεν. Corrupte ἢν παράσχομεν erat in Pag. 411. edit. 1. quod tacite correxit H. STEPHANUS. ἢν παράσχωμεν Aug. ἢν παράσχωμεν Vratisl.

CAP. LXXX. Lin. 82 sq. ταχύτης revocavi ex Bav. & ex eodem lin. 83. inferui artic. τῆς ante ἐπιλέξως. „ἡ ταχύτης τῶν ὁμῶν est breviter dictum pro ἡ ταχύτης τῆς παραδόσεως τῶν ὁμῶν.” REISKIUS. Idem REISKIUS vidit, καὶ τῆς ἐπιλέξως esse legendum.

L. 84-86. *Φέρετε* vulgo cum πάντα ὅσα conjungunt editi cum Regiis, Aug. Vratisl. Cui consentaneum erat, interfere-re conjunctionem καὶ l. 86. ante ἡμῖν παράδοτε, quod fecit Aug. Sed præstat, *Φέρετε* absolute positum intelligere: præsertim quum conjunctionem illam καὶ ceteri omnes libri, & in his vetustiores Bav. & Vat., ignorent. Mox in παράδοτε scripti omnes consentiunt: sed quum in Reg. A. accentus per errorem esset literæ σ superscriptus, & litera σ paulisper in sinistram partem reclinata, ut fere vocalis ω figuram referret, inde factum ut παραδότηω ederetur. Eadem de causa passim vocales has σ & ω perperam a librariis vel ab editoribus inter se commutatas esse, monui jam ad Hîsp. pag. 171, 1. De

Pag. 411. *Φέρετε* quoque REISKIUS: „Post *Φέρετε* figendum est comma: non enim cum βέλη cohæret, neque hic loci *afferte* significat, sed idem atque *agite*. Est exclamatio incitandi.” — *Φέρετε οὖν πάντα* legendum censuerat MUSGRAVIUS: παράδοτε autem IDEM reponere iussit.

Pag. 412. **L. 90.** *παράστρατοπειδύοντα*. Sic recte cum editis scripti omnes, præter unum Aug. **L. 93 sq.** Γραῖος Κορνήλιος, ὁ Ἰσπανὸς ἐπικλήσιν. „Corrupte apud Appianum Ἰσπανὸς scriptum esse,” contendit DRAKENBORCHIIUS ad Liv. XLI. 14, 4. Et apud latinos quidem Scriptores ut plurimum, itidemque in Fastis, *Hispalus* vel *Hispallus* scriptum cognomen illud reperitur: quemadmodum & a *Messana* urbe *Messallarum* cognomen inditum familiæ Valeriorum constat. Sed & apud Senecam in Controversiarum libris sæpissime *Cornelius Hispanus*, nec umquam aliter, & apud Diodorum Sic. in Excerptis Peiresc. ex lib. XXXIV. (p. 381. ed. Vales. T. II. Opp. p. 605. edit. Wessel.) similiter Ἰσπανὸς scribitur. Eademque scriptura firmatur *Inscriptione*, in *Scipionum Sepulcro* nuper Romæ reperta, quæ, in Novellis literariis Romanis, quibus *Antologia* titulus est, N°. XXIII. anno MDCCLXXXIII. ab erudito Abb. Joh. Bapt. Visconti primum publici juris facta, mox a politissimo viro ANDREA BIRCHIO, Dano, cujus multa de Appiano nostro merita exstant, curatius inspecta, & paulo emendatior nobiscum communicata, sic habet:

CN. CORNELIVS. CN. F. SCIPIO. HISPANVS.

PR. AID. CVR. Q. TR. MIL. II. X. VIR. SL. IVDIK. X. VIR.

SAC. FAC.

VIRTUTES. GENERIS. MEIS. MORIBVS. ACCVMVLAVI.

PROGENIEM. GENVI. FACTA. PATRIS. PETIET.

MAIORVM. OPTENVI. LAVDEM. VT. SIBEI. ME. ESSE. CREA-

TVM.

LETENTVR. STIRPEM. NOBILITAVIT. HONOR.

L. 1. ἡ τῆς ἄλλης πόλεως. Si quis minime opus fuisse contendat adjectivo ἄλλης, non magnopere equidem repugnem.

Ibid. ἡ ἄλλως ἐπιφανεῖς. Sic Annib. 264, 1. Civ. II. 195,

55. Eodemque modo Civ. L. p. 3, 35. ἡ τῶν ἄλλως ἐπιφανῶν

ex Regiis

ex Regiis libris editum erat consentiente Vratisl. neque ibi opus fuerat ex Aug. & Ven. ἄλλων reponere. Pag. 412.

L. 2. ἔμελλον τοὺς ὑπάτους. Particulam οὖν, quam cum Regiis & Vratisl. importune inserunt editi, ignorant Aug. Vat. & Bav.

CAP. LXXXI. Lin. 10. ὑπόσῃντε Aug. Bav. L. 13. τῆνδε Pag. 412.
γὰρ ἡμῖν. Sic recte H. STEPHANUS emendavit, adstipulante Aug. Vratisl. Vat. Bav. Nec displicet γε, quod pro γὰρ ponit Bav.

L. 11. ἀνοικίσασθε ὅπῃ θέλετε. „Loco moveri volebant Romani Carthaginem, quod situ maxime opportuno erat, unde præcipua illi opum initia & incrementa, & semper rebellionis metus. Usitatum autem apud veteres, eos populos, quorum rebellionem timerent, e patriis sedibus in alia loca transferre. *Augustus fiduciam montium timens in quam se recipiebant Astures, castra sua, sed quæ in plano erant, habitare & incolere iussit*: apud Flor. lib. 4. c. 12. Philippus Macedo, apud Justin. lib. 8. c. 5. *Reversus in regnum, ut pecora pastores nunc in hybernos, nunc in æstivos saltus trajiciunt; sic ille populos & urbes, ut illi vel replenda, vel derelinquenda quæque loca videbantur, ad libidinem suam transfert*: ad subtrahendam scilicet rebellionis materiam. Non alia de causa Corinthum alterum oræ maritimæ ocellum sustulerunt iidem Romani, *opportunitatem loci maxime sequuti, ne possit aliquando ad faciendum bellum locus ipse adhortari*, ut loquitur Cicero Offic. lib. 1. Exempla plura videri possunt apud Forstner. in Not. ad Tacit.” ALEX. TOLLIVS.

L. 17. ἐς μῦθος πρόσθεν. Frequens in impressis Appiani exemplaribus permutatio vocabulorum μῦθος & μῦθος vel μῦθος; & alibi jam de ea monuimus. Veram lectionem plerumque exhibet Ang. sed & ille h. l. mendosus; & solus Bav. μῦθος dedit. Perspecte REISKIUS: „μῦθος: ut Romanos ad scelus in legatorum sacris corporibus patrandum incitent. μῦθος πρόσθεν est piaculum quod violandis legatis consciscitur: idem atque μῦθος ἐς πρόσθεν.” L. 18 sq. καὶ

χειρὶ καὶ κεφαλαῖς. καὶ ταῖς χειρὶ κεφαλαῖς Bav. omiffa conjunct.
Manibus capita contundere Cand.

Pag. 414.

L. 21. ὑπὸ ἀνοίας. ἀπὸ ἀνοίας Reg. B. mend. L. 23. οἱ ὑπατοί. οἱ abest ab Edd. & Vratisl. Adjiciendum articulum REISKIUS etiam monuit. L. 25-28. καλῶς εἰδότες Ἑβ. Pro his Bav. sic: καλῶς εἰπόντες. δι δὲ παρὰ τὴν σιωπὴν ἀπόμ. & omittit interjecta. Ad εἰπόντες autem notatur Γρ'. εἰδότες.

Pag. 415.

L. 35. παμμεγής καὶ ἔλπειν. ἦν τε παμμεγής τε καὶ ἔλπειν. Bav. CAP. LXXXII. Lin. 38. ἐπ' ἑ. In mend. ἔσκει, & mox in ἄρος, cum Regiis consentit Vratisl. ἔσκει ex emendatione est primi editoris. L. 39. κέρον REISKIUS quoque & MUSGRAV. reponere jufferunt. L. 47. περικάθηται τὸ ἄσιν. Sic recte Vat. & Bav. περικάθημαι cum quarto casu construitur, παρακάθημαι & προσκάθημαι cum tertio. L. 49. θορύβου μὲν ἔτι. Malim μὲν ἥδη: sed nil variant codices. L. 51. Βάνων. Sic rursus pag. 421, 42. Vat. Cand. Vratisl. sed h. l. Vratisl. cum reliquis in Ἀνων conspirat. Prima litera eo facilius intercidere potuit, quo notius ex eis quæ præcesserunt fuerat Annonis nomen. In Βλάνων apud Diod. Sic. Excerpt. Legat. XXVII. cum exempl. Urfini consentit Bav. Ibid. ἡ Τριγίας Reg. B. Aug. Vratisl. Vat. a quibus sede solum accentus differt Bav. In edit. Mogunt. versionis Candidi Gallus legitur, sed operarum errore: nam in antiqua Veneta editione Gellas est.

Pag. 416.

CAP. LXXXIII. Lin. 54. Εἰ μὲν ἐστὶ καὶ τῶν πρότερον εἰρημένων Ἑβ. „Male vertit hoc primum membrum Gelenius. Hæc enim sunt ejus verba: *Si licet, principes Romani, jam ante didis aliquid addere, dicemus.* Neque enim hæc, εἰ ἐστὶ λόγος τῶν πρότερον εἰρημένων, sonant, *si licet jam ante didis aliquid addere*: verum, *si qua ratio a vobis habetur eorum qua jam dicta sunt.* Videtur certe & P. Candidus (cujus alioqui pallim infidelis & multis in locis barbara etiam est interpretatio) sensum assequutus esse, sed loquendi genus non satis aptum ad eum exprimendum adhibuisse. Vertit enim: *Si qua apud vos didorum per nos ratio constat.*” H. STEPHANUS. „Forfan εἰ μὲν ἐστὶ μετὰ τὸν πρότερον εἰρημένον.” REISKIUS.

L. 55 *ση. δίκαια προφέροντες.* „Hic δίκαια sunt τὰ δικαίω-
ματα: & ab illo nomine, quum hanc significationem habet,
fit verbum δικαιολογῶ, sive δικαιολογούμεναι. Neque aliud est
hic δίκαια προφέροντες, quam δικαιολογούμεναι, sive εἰς δικαιολογίαν
προφέροντες. Qua δικαιολογίας appellatione usus est supra, in
medio pag. 28. [365, 48. Conf. rursus pag. 430, 80.] Ac
optime conveniunt ea quæ illic dicuntur, de iis qui nihil
peccarunt, & de iis qui peccarunt, eum iis quæ hic legun-
tur: ubi tamen quum sequendo præcedentia deberet sequi
illud idem vocabulum δικαιολογία, subjungitur videmus ἀντιλογία.
Nam quum dictum esset, οὐχ ὡς δίκαια προφέροντες, rationi
consentaneum erat ut sequeretur in parenthesis, οὐ γὰρ ἐστὶν
ἐν καιρῷ τοῖς ἀτυχοῦσι δικαιολογία. Simul autem observa, non
dicere hic τοῖς ἀμαρτοῦσι, ut illic, sed τοῖς ἀτυχοῦσι: quæ
videlicet τὸ ἀμαρτῶν contigerit ἐξ ἀτυχίας τινός.” H. STEPHAN.

L. 59. „καὶ θαλάσσης, ὅτι πλείστοις περὶ ἡγεμονίας ὑμῶν
ἐπολέμησamen. Malim ὑμῶν, ut hic genitivus cum ὅτι πλείστοις
jungatur. P. Candidus, cum pluribus ex vestris de princi-
patu contendimus. At Gelenius, per multos annos: non
secus quam si ἔτεσι additum invenisset, aut subaudiendum
putasset. Cujus tamen subauditionis exemplum in memo-
riam mihi non venit: ut omittam, videndum esse an & hic
scriptor non accusativum tantum sed dativum etiam locis hu-
jusmodi adhibeat.” H. STEPHANUS. Cum Editis facit
Vratisl. Veram lectionem largitus est Aug. & Bav. Eadem-
que perspecte vidit REISKIUS: „ἔτι πλείσθης, ἔξ̄ maris
quam plurimi, id est, latissimi.” ὅτι πλείστον ponere jussit
MUSGRAVIUS.

L. 60. „ἀπὸ Σκιπίωνος. An ἀπὸ Σκιπίωνος, a tempore
Scipionis sonat? id est, Jam ab eo tempore quo Scipio ve-
stri exercitus imperator erat. An potius ὑπὸ Σκιπίωνος scri-
bendum est? ut videlicet ita dicatur ταύτης ἀπέσχημεν ὑπὸ Σκι-
πίωνος, sicut alia quædam verba neutra & significationem &
constructionem passivorum habent. Atque hoc Latini imi-
tantur etiam in verbis Interire & Mori.” H. STEPHANUS,
— ἐπὶ Σκιπίωνος recte Aug. Ven. Bav. Vratisl. Monuitque

Pag. 416.

REISKIUS: „aut ἐπὶ αὐτὸ ὑπὸ Σκιπίωνος:” *etate Scipionis*, aut *coacti a Scipione*. L. 62. καὶ ἐδίδομεν. Rectius fortasse ex manuscriptis revocassem δίδομεν. Consentit cum reliquis liber Vratisl. Sic & mox omnes, (pag. sq. lin. 67.) οὐ τοὺς φέρουσιν ἐκλείπασθαι: & p. 409, 52. πότερον οὐ δίδομεν τοὺς φέρουσιν. Dubitationem tamen aliquam injicere potest, quod superiori anno, qui ab U. C. DCIV. fuerat, jam excurrerant quinquaginta illi anni, in quos (vid. cap. 54. pag. 370.) stipendium Carthaginiensibus a Romanis impositum fuerat: nam A. U. DLV. argentum in stipendium impositum primum Romam advectum esse, Livius docet XXXII. 2.

Pag. 417.

L. 65. ἴσασθαι Ρωμαίους Καρχηδονίοις συμμαχοῦσιν. Sicut hæc lectio aptius cum præcedentibus videtur cohærere: sic, quod exhibet Bav. Ρωμαίοις Καρχηδονίοις, magis congruit cum eis quæ sequuntur, οὐδὲ ἴσθιν ἐς ταῦτ' ὅτι ἡμάρτομεν &c. Forfan Ρωμαίους καὶ Καρχηδονίους scripsit Appianus.

L. 67. sq. συνεμαχῆσασθαι ὑμῖν ἐπὶ τρεῖς βασιλεῖς. „De præstito a Carthaginiensibus auxilio Romanis adversus Philip-pum, Antiochum, & Perseum, reges nihil memini alibi legere. — Attamen infra, p. 99, 37. naves Carthaginiensium aliquas Romanis adversus Antiochum militasse ait.” REISKIUS. Locus, quem spectavit Reiskius, est Syr. 566, 6 sq. Conf. Liv. XXXVI. 4. FREINSHEMIUS, orationem hanc Annonis vel Bannonis Supplementis Livianis inferens, lib. XLIX. cap. 18. locum hunc Appiani ita expressit: „Adversus tres reges, duos Macedoniæ, unum Syriæ, vobis auxilia misimus.” Ac de Philippo quidem, unde id Freinshemius sumferit, nisi ex hoc ipso Appiani loco, non reperio. Frumenti copiam a Carthaginiensibus ad Hostilium consulem missæ, bellum in Macedonia adversus Perseum gerentem, mentionem facit Livius XLIII. 6.

L. 72. „ἀντὶ λόγῳ. Forfan ἀντὶ λόγων scribendum est: id est, οὐδὲν ἡμῖν ἔστιν ἀντὶ λόγων ἐς ὃ δυνάμεθα ἂν καταφυγεῖν. Sed vocī οὐδὲν addit ἕτερον.” H. STEPHANUS. Probarunt Stephani conjecturam MUSGRAV. & REISKIUS: eademque extra dubium ponunt codd. Aug. Vat. Bav. Mox

καταφυγεῖν ejusdem STEPHANI tacitæ emendationi debetur: quam confirmant Vat. & Bav.

Pag. 417.

L. 75. βεβαιωτής. Et hoc tacite sic posuerat H. STEPHANUS; cui adstipulantes cognovi Reg. B. Aug. Vratisl.

L. 81 sq. „ Pro his, αὐτόνομον ἵασειν, fuit potius dicendum, *si suis legibus relictum iri, vel, fore ut suis leg. relinqueretur*: quam, *si suis leg. relinquendam*.” H. STEPHANUS.

Pag. 418.

L. 83. „ Malim οὐκ εἰκὸς ἦν interpretari, *verisimile non erat*.” IDEM.

L. 85 sq. „ Non expressit Gelenius vim & proprietatem horum verborum, ἐν δὲ προσθήκῃ τῶν ὁμῶν ποιῆσθαι τὴν Καρχηδόνης αὐτῆς καταστροφὴν. Quibus significatur, non debuisse eversionem Carthaginis esse velut auctarium alterius petitionis, qua videlicet petebantur obsides.” Idem STEPH. Gelenius sic posuerat: *Non decebat vos . . . ultra obsides imperare subversionem ipsius Carthaginis.* κατασκαφὴν, quod habet Bav. respicit ad verbum quo usus erat Consul, pag. 413, 13. Nec tamen spernam vulgatam lectionem.

L. 88. ὡς ἐλέγετε. Sic Bav. Vulgo ὡς λέγετε: quod infra Textum monere oblitus sum.

CAR. LXXXIV. Lin. 93 sqq. ὑπὲρ τε γὰρ πόλεως παρακαλούμεν ἑρχαίως ἔσθαι. „ Quorsum tot Carthaginis laudes? dicet quispiam. Sed is meminerit hujus loci, quem habuit initio paginae 29. [p. 366, 65.] καὶ τῆς Καρχηδονίαν ποτὲ τύχης ἄξιον πράσσειν: necnon ejus qui in ejusdem paginae medio legitur, [p. 367. extr. & sq.] ubi qui illa nomine Carthaginensium dicit legatus, hoc etiam ait, ipsos saluti suæ consulere volentes, Romanis proponere eam quæ olim fuit Carthaginensium dignitatem, & Romanorum in omnes moderationem. Quinetiam addit, hanc, adjunctam armis, (id est, virtuti bellicæ) illos ad tantam extulisse potentiam.” H. STEPHAN.

L. 94. χρησμοῖς μετὰ θεῶν. In suspecta lectione nil variant libri. Candidus: *oraculis deorum.* χρησμοῖς τε θεῶν reponere jussit REISKIUS.

L. 95. καὶ ὑπὲρ δόξης ἐπὶ μέγα προελθούσης. „ ὑπὲρ delendum. Nam δόξης non ad προελθούσης, id quod ad πόλεως redit,

Pag. 418. sed ad ἐπὶ μέγα referri debet. ἐπὶ μέγα δόξης idem est atque ἐπὶ μεγάλην δόξαν." REISKIUS. At sequentes genitivi, ὀνόματος ἐπιφοιτῆσαντος, sane non ab ἐπὶ μέγα pendere possunt, sed necessario ad ὑπὲρ referendi videntur: quare conservandam utique præpositionem illam arbitror.

Pag. 419. L. 99. „Ut scriptum habemus hunc locum, cum his verbis, μηδὲ τοὺς τάφους, τὰ ἱναγίσματα, oportet nos ἀπὸ κοινοῦ, repetere, ἀφέλῃς τοὺς θεοὺς, vel ἀφέλῃς αὐτούς: tanquam hæc quoque ad deos pertineant. Aliter tamen hic interpres: qui etiam οὐδὲν ὑμῖν ἔτι ἐπιζημιῶν ὄντων, quod de mortuis dicitur, reddit, vobis non obnoxios: quum potius dicendum esset, qui non jam vos ullo damno afficiunt." H. STEPHANUS. „Comma post τάφους delendum; nam subauditur ἀφέλῃς." REISKIUS.

L. 2. μετοικίσασθαι. μετοικήσασθαι Reg. B. Vratisl.

L. 8. προτίθισθαι. Sic, non προστίθισθαι, dant scripti omnes cum editis.

L. 7. „Sic τοὺς ἐπιφθόνους de elephantibus dictum auditus & supra, pag. videlicet 45. [409, 53.] Vide annot. in quandam locum qui legitur in fine pag. 44. [ad p. 409, 42.]" H. STEPHANUS.

Ibid. περὶ δὲ τῆς ἀνοικίστως. „Alium usum habet præpositio in hoc verbali nomine ἀνοίκισις, deinde in ἀνοικίσασθαι & ἀνοικίξετε, quam putat Gelenius: eum autem ostendit adjectio ista ἐς ἡπειρον ante illud ἀνοικίσασθαι, simulque nomen θαλασσοβιῶταις, quod velut per antithesin ponitur." *Idem* STEPH. — Videtur id dicere Stephanus, præpositionem ἀνά in illa compositione denotare *sursum* vel *retrosum*; scil. *sursum a mari*, *retrosum a mari*.

L. 10. „Pro his, ὧν ἄπειρον πλῆθος ἰργάζεται τὴν θάλασσαν, habet Gelenii interpretatio (ut vides) *quorum infinitus numerus deditus est rei nauticæ*: sed latius extendi illud Græcum loquendi genus videri potest; ad eos quoque videlicet *qui e mari quæstum faciunt*: etiamsi novus hic verbi ἰργάζεται usus multis sit futurus, & non omnino absurdum vero sit, Appianum scripsisse, ἰργάζεται τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν. Conve-

niret certe cum hac scriptura quod legitur pag. 52. [p. 427, 27.] *χειρώναις; πολλοὶ θαλασσοβῶται.*” IDEM. „Immerito follicitavit H. Stephanus optimam & lectissimam dictionem, *ἐργάζεται τὴν θάλασσαν*: de qua vide Wesseling. ad Diodor. Sic. I. [T. I. 651.]” REISKIUS. Pag. 419

L. 13. *εἰ θέλετε, διακρήσασθε* Aug. Vat. Bav. Conf. p. 426, 15. Aliene plane, ut nimis sæpe solet, Candidus: *nos autem quocunque inhabitare vultis, eo mittite.*

CAP. LXXXV. Lin. 16. *καὶ εὐσεβοῦς.* „Fortasse scripsit *καὶ τοῦ εὐσεβοῦς*: ut τὸ εὐσεβὲς dicatur pro ἡ εὐσεβείᾳ. Comperi autem & interpretem mihi assentiri.” H. STEPHANUS. Pag. 420
— *Pictatisque rationem habere*, Gelenius: cujus interpretationem h. l. tenui. Infra, p. 421, 40. τὸ δὲ εὐσεβὲς καὶ φιλάνθρωπον, pro ἡ εὐσεβείᾳ καὶ φιλάνθρωπείᾳ.

L. 17. „Non intellexit [Gelenius] usum præpositionis *παρὰ* hoc in loco: quum *παρὰ πάντα ἔργα* sonet ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, id est, *in omnibus factis vestris.*” H. STEPHANUS.
— Verba hæc, *in omnibus factis vestris*, vel, *in omnibus rebus*, per errorem omissa sunt in latina nostra versione, *παρὰ πάντα ἔργα* idem valet quod *ἐς πάντα*, p. 368, 85.

Ibid. καὶ μετριοπαθείαν. „Hæc ipsa μετριοπαθείας appellatione de Romanis Appianus sæpe utitur: quam miror hic Gelenium modestiam potius quam moderationem reddidisse. Atque ut ejus laudem Romanis tribuit hic Hanno Gillas, Carthaginienfium legatus; sic eandem illis tribui vidimus ab alio eorum legato, Afdrubale, pag. 29. [368, 85.] his verbis, καὶ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἐς πάντας [ἐς πάντα] μετριοπαθείαν. Quintetiam in ejusdem pag. principio, [pag. 366, 63.] idem eos hortatur, ut velint μετριοπαθῶς χρῆσθαι ταῖς εὐπραξίαις, & iis quæ statim subjungit, hoc convenire eorum μεγαλοφροσύνη, in-
nuit. Ibi enim legimus (sed repetam paulo altius, a fine pag. præc. initium fumens) ἃ χρὴ θεωροῦντας ὑμᾶς, καὶ τὴν ἐπ’ αὐταῖς νέμεσιν φυλαττομένους, μετριοπαθῶς χρῆσθαι ταῖς εὐπραξίαις καὶ τῆς σφετέρως αὐτῶν, ὧς Ῥωμαῖσι, μεγαλοφροσύνης, καὶ τῆς Καρχηδονίῳ ποτὶ τύχης ἄξια πράσσειν. Non enim hoc aliter accipiendum est quam si dictum esset, καὶ, τοῦτο ποιοῦντας (videlicet μετριο-

Pag. 420.

παθῶς χρωμένους ταῖς εὐπραξίαις) τῆς σφετ. αὐτῶν, ὡς Ρωμαῖοι, μεγαλοφρ. &c. Hanc autem μετριοπαθεῖαν, id est animi moderationem, proficisci ἀπὸ τῆς μεγαλοφροσύνης, id est a magnanimitate, non tantum hic Asdrubal Carthaginiensium legatus, censuit, sed idem & philosophi censuerunt. Eodemque modo eadem de re philosophatus est Ovidius. Hic enim, postquam dixit,

Quo quisque est major, magis est placabilis ira,

Et faciles motus mens generosa capit.

hæc addit,

Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni :

Pugna suum finem, quum jacet hostis, habet.

Verum, ut ab hoc poëta ad Appianum, id est ad vocem ejus μετριοπαθεια revertar, animadvertendum est, eum pag. 34. [p. 385, 49.] vocem hanc, necnon vocem ἔλεον uni eidemque loco adhibere : sed tamen ita, ut has disjungere potius quam conjungere videatur, & quidem data priore sede nomini ἔλεος. Nam ibi legimus, τούτοις οὐν τίς ἐστίν ἔλεος ἢ μετριοπαθεια παρ' ἐτέρων, τοῖς οὐδὲν μέτριον οὐδ' ἡμερον εἰς οὐδένας εἰργασμένοις; Hic, inquam, ἔλεον & μετριοπαθειαν potius disjungi videmus quam copulari : quum non dicatur ἔλεος καὶ μετριοπαθεια, sed ἔλεος ἢ μετριοπαθεια. Scimus tamen ejusdem hæc duo esse, & quidem μετριοπαθειαν in eum non cadere qui nihil ἔλεον habeat : sed hic ἔλεον dici puto de illis qui omnino velint ignoscere ; perinde acsi Latine diceretur, *His igitur quæ esse debet misratio aut saltem moderatio ab illis.* Ne hoc quidem tacebo, ἀμετρίαν ab hoc ipso scriptore huic μετριοπαθείᾳ opponi, pag. 33. [p. 382, 5 sq.] ubi, dicens fore ut Roma ob Carthaginienses famam ἀμετρίας non incurrat, innuit etiam tacite, id facturam præter suum morem : quum ejus mos sit, μετριοπαθειαν erga hostes superatos adhibere." H.

STEPHANUS.

L. 18. ἐπαγίλασθε. „Videtur hoc verbo significari polliceri, hoc etiam in loco, potius quam *præ se ferre* : ut sit sensus, *Et in prospera fortuna vos moderatione usuiros pollicemini.* Nisi quis, *profitemini dicere* malit quam *pollicemini.*

Idem valet autem hic εὐτυχήμασι, quod εὐπραξίαις, in illo paginæ 29. [p. 366.] loco, cujus in præced. annot. mentionem feci. Sed in eo magis peccatur circa hujus loci interpretationem, quod, sequendo qualem habes hic scripturam, verbum καταλογίζεσθε [lin. 19.] abstrahitur ab iis verbis cum quibus conjungi vult & debet. Nimirum ab istis καὶ τοῦθ' οἷς ἂν αἰεὶ λάβοιτε. Intelligit enim, καὶ τοῦτο καταλογίζεσθε οἷς ἂν αἰεὶ λάβοιτε. Is autem aliquid alicui καταλογίζεται, qui vult illum id sibi acceptum ferre." H. STEPHANUS.

L. 19 sqq. ,, καταλογίζεσθε ἔσθ' c. Locus hic possit crucem figere nonnullis etiam qui in Græca lingua sunt exercitatissimi: sed hoc illis, si hanc meam annotationem consuluerint, haud eveniet. Spero enim fore, ut ea lecta nullus de loco isto scrupulus relinquatur. Primum igitur dico, (ut etiam antea dixi) verbum καταλογίζεσθε cum præcedentibus jungendum, (vel ipsa Græci sermonis consuetudine id evincente: quæ vult ut μὴ δὲ καταλογίζεσθε, non autem καταλογίζεσθε μὴ δὲ dicatur: ut omittam, verbum hoc nullum posse usum habere loco huic convenientem, si sequentibus jungatur,) & post ipsum τελείαν stigmen esse collocandam. Deinde, ex duabus vocibus μνησικακήσαι ἐν [lin. 21.] fieri volo unam, μνησικακήσαι ἐν. Sed ubi erit verbum quod cum illis particulis μὴ δὲ jungatur? erit in fine totius periodi: id enim erit διαβάλλετε: perinde ac si dictum esset μὴ δὲ διαβάλλετε, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, &c. deinde, repetito eodem verbo, sequeretur, μὴ ἀγαθὰν δόξαν ὑμῶν αὐτῶν ἐν ἡμῶν πρώτοις διαβάλλετε. Cui secundo membro apud Latinos adhiberetur vox *inquam*: & diceretur, *ne inquam*. At Gelenius, lectionem illam sequens quæ verbum καταλογίζεσθε cum illis vocalis μὴ δὲ jungit, & quidem id præfigens, (quod contra sermonis Græci consuetudinem esse dixi) vertit, *Sinite vos exorari*: quod verbis illis qui significari potest? Paulo post vero, verbum μνησικακήσαι, quod de diis dicitur, de Romanis dictum existimat. Sed libet primum quidem totam hujus loci interpretationem Gelenianam, deinde vero & meam tibi ob oculos ponere. Ita igitur ille: *Sinite vos exorari per Jovem, deosque ceteros qui Carthaginē*

Pag. 420.

adhuc praesident: Ἐξ definite infensi esse vel nobis vel nostris liberis ob injuriarum praeitararum memoriam. Cavete, ne praecelaram existimationem, quam de vobis habent homines, propter nos primos labefaciat. In qua interpretatione observandum est, eum hoc quoque sibi permittere, ut pro ὑμῶν & ὑμετέροις scribat ἡμῶν & ἡμετέροις, nimirum ut quod de diis dicitur ab Appiano (vel potius ab Hannone Gilla, Carthaginienfium legato) de Romanis dici possit. Sed jam & meam interpretationem, ut pollicitus sum, oculis tuis subijciam. Ne per Jovem, Ἐξ deos, tum alios, tum vero eos qui Carthaginem adhuc tenent, (qui utinam nec vobis nec vestris liberis unquam succenseant, injuriarum memores!) ne, inquam, praecelaram de vobis existimationem in nobis primis ludibrio exponite. Fortasse autem reddi etiam possit, Ne suspectam reddite. Scio διαβάλλειν esse non solum Calumniari, sed & Calumniæ exponere: verum potius dicendus sit aliquis calumniari aut calumniæ exponere eum de quo bona sit existimatio, (aut etiam, invidiam illi consilare) quam ipsam bonam existimationem. Nisi forte, quoniam legimus, Imminuere bonam existimationem, & Violare bonam existimationem, etiam illa dici posse aliquis arbitratur. Cæterum vides me in hujus loci interpretatione parenthesi quædam verba includere, quamvis de parenthesi Græcis adhibenda tacuerim. De hoc autem tacui propter particulam τε, quæ est post ἔχουσι: alioqui enim, hac sublata, aptum & ibi hoccum parenthesis haberet, hoc modo: καὶ ὅσοι Καρχηδὼνα ἔτι ἔχουσι (καὶ μὴ ποτε μνησικακήσαιεν ὑμῶν, μηδὲ παισὶν ὑμετέροις) μὴ ἀγαθὴν ἔσται." H. STEPHANUS.

Post καταλογίζεσθε recte orationem interpunxerunt Aug. & Bav. μὴ δὲ bene editum erat ex Reg. A. cui adsentitur Vratisl. & Vat. quum δὲ omiserit Bav. & δι pro δὲ dent alii codices. μνησικακήσαιεν recte Aug. in quo spiritus quidem primum impositus fuerat literæ ε, ut esset ἐν, sed is rursus erasus est, & accentus jam ab initio recte positus. In Bav. & Vratisl. h. l. idem vitium obtinet, quod in Regiis & editis. ἐν ἡμῶν πρώτοις, quod tacite in contextum rece-

perat H. Stephanus, confirmant codices Reg. A. Aug. Vratisl. Bav. MUSGRAVIUS in toto hoc loco nihil correxit, nisi quod *μνησικακήσαιεν* reponendum monuerit: *ἐν ὑμῖν πρώτοις*, quod erat in edit. 1. qua ille usus est, intactum reliquit. A Reiskio nihil quidquam ad h. l. adnotatum video.

Pag. 420.

L. 25. *πρώτοις ὑμῖν ἐξ ἅπαντος τοῦ βίου*. In ὑμῖν ad unum omnes consentiunt nostri codices. *ἐξ ἅπαντος τοῦ βίου*, *ex omni aeo, ex omnibus mortalibus*. Sic Aristoteles de Mundo, (citatus post Guil. Budæum ab H. Steph. in Thef. T. I. col. 735. G.) Cap. 6. T. I. p. 614. edit. Du Val: *συνπιμαρτοῖ δὲ καὶ ὁ βίος ἅπας*, *τὴν αἰὼν χάραν ἀποδοῦς θεῶ· καὶ γὰρ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἀνατείνουσι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐχὰς ποιούμενοι*. In illius libelli latina versione, quæ ipsi Guil. Budæo debetur, operarum (ut mihi videtur) error sententiam hujus loci turbat. Legitur enim, in meo quidem exemplari: *Hujus autem rei elogium* (puto *omnium* scripsisse Budæum, non *elogium*) *est mortalium consensus*. Ac certe pro synonymis manifeste poni videntur duæ dictiones, *ὁ βίος ἅπας*, & *πάντες οἱ ἄνθρωποι*: quod miror non animadvertisse doctum Interpretem Gallum, qui pag. 97. edit. suæ græca ista verba hisce francicis expressit: *Ce qui se passe dans la vie humaine suffiroit pour prouver que c'est-là qu'habitent les Dieux*. Adcommode ad eandem, quam dixi, notionem vocabuli *βίος*, Reiskius apud Demosthenem *τὸν παρόντα βίον* exponit *homines una locisque temporibusque iisdem viventes*, & *ἐν τῷ καθ' ἑαυτοὺς βίῳ*, *etate sua*: vid. Ind. Græc. Demosth. p. 161. & 162.

L. 31. *καὶ τύχην ἀνθρωπείαν*. „Intelligere videtur illam *μεταβολὴν*, seu illas *μεταβολὰς*, quarum & in præcedentibus facta sæpe fuit mentio. De his quædam dixi duobus locis annotationum in pag. 29. [p. 366, 66.]” H. STEPHANUS.

Pag. 421.

L. 32. *Νέμειν*. „Vide quandam annot. in pag. 33. [p. 382, 11.] ubi hominum quidem *φρόνον*, at deorum dici *νέμειν*, ostendo.” IDEM.

L. 33. *ἐς τὴν ὑμετέραν εὐπραγίαν ὑμᾶς ὑδρίσαι*. *ὑμετέραν* recte dedit Reg. B. Vratisl. Bav. Sic Hisp. 184, 26. *Οὐρίχθες*

Pag. 421.

ἰς τὴν εὐτυχίαν (scil. αὐτοῦ) οὐχ ὕβρισεν. Etiam Candidus ὑμετέρων legit, sed mox perperam ἡμᾶς pro ὑμᾶς: *ne secundis vobis afflantibus nobis insultetis*. Quum ἡμετέρων darent superiores editiones, MUSGRAVIUS εὐπραγίαν in δυσπραγίαν mutatum voluerat.

CAP. LXXXVI. Lin. 42. ὁ Βάνων Vat. Bav. Vide ad pag. 416, 51.

Pag. 422.

L. 47. οὐδὲ ἀναδέσθαι δυνάμεθα. „Hic ἀναδέσθαι non puto esse *differre*, sed *retrahere*, seu *revocare*. Quendam autem & Suidæ sæculo huic verbo illam significationem pro hac dedisse, conijcere est ex iis quæ in meo Thesauro Græcæ linguæ ex eo affero.” H. STEPHANUS. Scilicet Suidas in ἀναδέσθαι, inter alia, hæc habet: οὔτε δὲ ὑπερδέσθαι σημαίνει ἡ λέξις, οὔτε Ἑ. c. i. e. *Hæc autem vox neque differre significat, neque &c.* At vero, vim hanc, *differendi*, in aliud tempus *rejiciendi*, habere verbum ἀναδέσθαι docent exempla post Guil. Budæum (Comment. ling. Græc. p. 504. edit. Rob. Steph.) ab H. Steph. in Thes. adlata; quibus cum alia addi possunt, tum hoc Appiani Civ. I. pag. 143, 15 sq. καλών καὶ ἀνατιθέμενος, quum illum prohibuisset Ἑ in aliud tempus *rejecisset*. Quare, quum moram præsertim dilationemque flagitassent Pœni, non video quid impediatur quo minus *differendi* notione verbum hoc, quo in responsione utitur Romanus Consul, accipiamus. In eandem sententiam idem rursus p. 427. extr. & sq. dicit: Τὸ δὲ πρόσχυμα τῆς βουλῆς δεῖ γενέσθαι καὶ αὐτίκα γενέσθαι. ἀνδέσθαι mendose cum Regiis dat Vratisl. ἀναδέσθαι recte Aug. Ven. Vat. sicut reposuerat H. Stephan. In Bav. desunt septem verba, καὶ ἀναδέσθαι usque γενέσθαι.

L. 49. ἐπ’ ὠφελίᾳ κοινῇ. Nolim hanc lectionem cum lect. cod. Bav. commutatam. conf. pag. 426, 22. & 427, 25 sq.

L. 52 sqq. ἡ θάλασσα ὑμᾶς ἡδε --- ἀδικεῖν ἐπαίρει. „Juvit scilicet, imo non parum promovit Pœnorum vitia, mare vicinum, portuum celebritas, ad insulam accedens situs, forma, fertilitas agrorum, & quod omnia superat, mercaturæ frequentia. Hinc Cicero in Orat. in Rullum: [cap. 35.] *Non*

ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis ac seminis, quam ex iis rebus, quæ ab ipsa natura loci & a vitæ consuetudine suppeditantur; quibus alimur & vivimus. Carthaginenses fraudulentis & mendaces: & quidem non genere, sed natura loci; quod nempe propter portus suos, multis & variis mercatorum & advenarum sermonibus ad studium fallendi quæstus cupiditate vocentur. Plura & egregia ad hanc rem apud Alexandrum ab Alexandro peti possunt." A. L. TOLLIVS.

L. 54 sq. Σικελία τι γάρ Aug. & sic reponendum monuit REISKIUS.

CAP. LXXXVII. Lin. 63 sq. ἔοικε γάρ τὰ θαλάσσια τοῖς ἐμπορικοῖς κέρδεσιν. „ Mirum hoc videri possit, quæstus e mari provenientes distingui a mercatorum quæstibus. Quid? an nihil mercatoribus cum mari, & cum iis quos afferre solet quæstibus? Immo credibile est, mare ab iis primum tentatum fuisse: credibile est (inquam) illi mercatori qui fragilem truci, Commisit pelago ratem Primus, nec timuit præcipitem africanum Decertantem aquilonibus, Nec tristes Hyadas, nec rabiem noti. Unde igitur illa distinctio? Existimo, discrimen poni inter mercatores & eos maritimarum urbium incolas, quibus, domi etiam manentibus, (id est, in ipsa urbe commorantibus) quæstuosum est mare: dum a mercatoribus appellentibus vili pretio emunt quod aliquanto post care vendant. Sed videndum est, an τὰ θαλάσσια absolute dicatur, an vero ita ut κέρδη subaudire oporteat: quoniam de iis quos mare affert quæstibus loqui volens, potius dicturus fuisse videtur, ἔοικε γάρ τὰ θαλάσσια κέρδη τοῖς ἐμπορικοῖς. Verum & alterius structuræ verborum inveniri exempla (multo tamen pauciora) sciendum est." H. STEPHAN. Quum maritimos quæstus opponit negotiatoriis, videtur eos potissimum quæstus dicere quos ex prædationibus maritimis & ex subitis insularum orarumque minus munitarum invasionibus facere solebant ii qui multum mari pollebant.

L. 66. τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὴν Ἰόνιον ἕc. De re conf. Præfat. App. p. 10, 45 sq. Prætuli τὴν Ἰόνιον, scil. θαλάσσαν, Jonium mare:

Pag. 421.

Pag. 422.

Pag. 423. τὸν Ἰόνιον (scil. κόλπον) esset *sinum Adriaticum*. De eo nomine vide, si lubet, quæ notavimus ad Præfat. pag. 4, 50.

Ibid. ἐπιδείνοντες. Præferenda fortasse fuerat lectio cod. Bav. ἐπεκλείνοντες. L, 75. ἀκινδυνότερα Aug. Bav.

Pag. 424. L. 77. Videtur cum Bav. τὸν σάλον τῶν πραγμάτων legendum.

L. 81. τὰ Μῆδων. Sic & MUSGRAV. & REISKIUS reponere jusserunt.

CAP. LXXXVIII. Lin. 85. ἀπιδετε correxit H. STEPHANUS, adstipulantibus manuscriptis omnibus, exceptis Regiis. Post hoc verbum, in superioribus editionibus intercidisse verba nonnulla perspecte IDEM STEPHANUS monuit: „Scio, inquit, fore, ut hic alii quoque hæreant, dum, quid referat vox relativa ὧν, quærent. Hac enim scriptura manente, ἐς δὲ τὴν ὑμετέραν Λιβύην ἀπιδετε, ὧν ἥς ἂν ἐβίλητε γείτονες ἔσσεσθε, ad quid ea referri dici potest? Nec verò id cognosci ex interpretibus potest: quorum uterque, ut ex hoc se extricare loco possent, viam sibi vi fecit. Nam Gelenius ita: *Vestram Africam respicite, in qua vicinos habebitis quos elegeritis*. At vero P. Candidus, prior interpres: (quamvis autem ejus quoque interpretationem afferam, ablit tamen ut cum Gelenio ulla in parte conferendum existinem:) *Ad Libyam vestram referte oculos: cuicumque finitimi esse volueritis, per nos licet fore*. Hæc certe interpretatio ut habere locum posset, non de una Libya sed de pluribus loquutum esse Censorium oporteret. Nam tunc apte sequeretur, *cuicumque earum finitimi esse volueritis*, &c. Ad Gelenium autem quod attinet, ut Græca sequutus verba dici posset, ita legi locum hunc necesse esset, ἐς δὲ τὴν ὑμετέραν Λιβύην ἀπιδετε, ἐν ᾗ ὧν ἂν ἐβίλητε γείτονες ἔσσεσθε. Sed tandem & ipse aperiam quid de eo sentiam. Deesse pauca quædam suspicor, ad quorum unum pertinet illa vocula relativa. Suspicio enim ita scriptum ab Appiano fuisse: (ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἱρώ;) ἐς δὲ τὴν ὑμετέραν Λιβύην ἀπιδετε, πολλὰς πόλεις ἔχουσιν, ὧν ἥς ἂν ἐβίλητε γείτονες ἔσσεσθε. Nemini autem (ut de hoc obiter moneam) novus videri debet hic concursus duarum vocum quas eadem syllaba inchoat, quum passim apud Græcos scriptores hic in

his ipsis vocibus inveniatur: etiamsi alioqui hunc concursum κακοφωνίας aliquid habere, delicatæ multorum aures judicaturæ sint." Hæc STEPHANUS. Breviori via REISKIUS mederi adfecto loco tentaverat: „Aut delendum, inquit, ἤ, aut ὦν αὐτῆς; legendum: *quorum istius terræ populorum vicini* &c. aut transponenda sunt vocabula sic: ἤ ὦν αὐτῆς.

Pag. 424

L. 89. ἀναμνησθήσεθε ex emendatione H. Stephani est, cui nescio an adstipuletur Vat. & Ven. Indicativum, quem quidem respuit præcedens conjunctio ὅταν, cum Regiis & Bav. exhibet Vratisl. L. 92. ταμεία αὐτῶν vel οἷα ἐνεπίπλαστε maluerat REISKIUS.

L. 94. τί ταῦτα μνημεῖα ὑμῖν ἐστίν. „Scriptum fuisse arbitror, τί ταῦτα ἢ μνημεῖα ὑμῖν ἐστίν; vel, τί ἄλλο ταῦτα, aut τί ταῦτα ἄλλο ἢ μνημεῖα; At Gelenius vertit, *cujus rei vos admonent?* (sequitur autem, *aut quid aliud quam dolorem vobis afferunt*, &c. tanquam scriptum esset, *τίνας ταῦτα μνημεῖα ὑμῖν ἐστίν;*) Alter autem interpres, P. Candidus, duo membra in unum confundens, (ut sæpe & hoc & alia multa peccat) quæ juncturam nisi magna cum mutatione habere non possunt, ita hunc locum reddit: *quid autem hæc aliud mentibus vestris suggerunt, quam dolores & incitationes quasdam ad ea redeundi, quum licuerit?* H. STEPHAN. — ταῦτα τὰ μνημεῖα legere REISKIUS jussit. Rectius fortasse cum Aug. cui adfentitur Vratisl. hoc modo distinguetur oratio: τί ταῦτα; μνημεῖα ὑμῖν ἐστίν; ἢ τί ἄλλο &c. Sed vel sic scabra videtur neque satis emendata oratio.

Pag. 425

L. 95. „Malim ἐρέθισμα τοῦ ἐπανελθεῖν ἐς αὐτά." H. STEPH. — Sed nec minus commode abesse ille articulus potest.

L. 96. „εἴ ποτε δύνασθε. Non dubito, quin scriptum ab Appiano fuerit, εἴ ποτε δύναισθε." H. STEPHANUS. Sic & MUSGRAV. reposuit. Atque ita dederunt Reg. A. Vratisl. Bav.

L. 4. § 6. δεῖ τῆςδε τῆς πόλεως. Hæc ad protasin relata voluit MUSGRAVIUS, legendo δεῖ δὲ τῆς πόλεως: & mox lin. 6. pro καὶ τί legit κατὰ τί, ut ibi incipiat apodosis.

CAP. LXXXIX. Lin. 14sq. καὶ τοῖς ἱεροῖς θύειν εἰ θείλῃτε ἐπιόντες. Sic & supra, pag. 419, 13. pro ἐθέλῃτε, quod vulgo

Pag. 426

Pag. 426.

editum erat, εἰ θέλετε dederunt Aug. Vat. Bav. Consentit h. l. Candidus: *sed ad illa, cum libuerit, accedentes sacra facite.* REISKIUS, intactum relinquens θέλετε „αὐτὸ καὶ τοῖς ἱεροῖς θύειν, aut, καὶ τοῖς ἱεροῖς, οἷς θύειν ἔσται.” legere iussit. Secundum lectionem, quam ex librorum præscripto secutus sum, infinitiv. θύειν vim Imperativi habebit, intelligendo nimirum repetitum ipsum verbum θέλετε, hoc modo, εἰ θύειν θέλετε τοῖς ἱεροῖς, θύειν θέλετε (i. e. θύετε) ἐπιόντες. De ejus generis ellipsi, satis ceteroquin obvia, plura dixi ad p. 52, 19. Quod si subintellectum verbum χρῆ, vel ἔνι, licet, malis; tum non ἐπιόντες, sed ἐπιόντας, fuerit legendum, sicut paulo inferius, lin. 17. μετελθόντας. Sed dubitet fortas aliquis, quid sit τοῖς ἱεροῖς θύειν: nam, si ἱερά dicuntur *templa*, sane non *templis*, sed *in templis*, ἐν τοῖς ἱεροῖς sacrificatur; si ἱερά sunt *sacra*, sane non τοῖς ἱεροῖς θύειν dicimus *sacra facere*, *victimas cadere*, sed ἱερά ῥέζειν, ἱερά ποιεῖν, ἱερά θύειν. Tamen Gelenius, cujus versionem h. l. tenui, *sacris operari* posuit. At videntur omnino τὰ ἱερά *templa* intelligi, (scil. *publica templā*, quæ lin. 17. a privatis sacellis & aris in ædibus privatorum distinguuntur:) ut hoc dicat Censorinus, *sepulcra & templa intacta relikturos Romanos, reliqua ædificia omnia destruenduros.* Subiit autem cogitare, an τοῖς ἱεροῖς fortasse pendeat a participio ἐπιόντες quod sequitur, hac sententia: *Ἐπὶ templa quod adtinet, quod si in eis sacra peragere volueritis, accedentes ad ea, obeuntes, visitantes ea, sacra facite: reliqua vero ædificia destruemus.* Sed, (ut omittam, verbum ἐπιόντων in illa notione cum quarto potius, quam cum tertio, casu solere jungi) video, mox etiam νεωρίοις θύετε legi, lin. 16. quemadmodum hic τοῖς ἱεροῖς θύειν. Itaque τοῖς ἱεροῖς a verbo θύειν pendeat, & ad ἐπιόντες accusativus pronominis αὐτὰ erit intelligendus.

L. 17. ἱερά αἶαα videtur *privata sacella* ἔσθ *adicular* dicere, aut alia loca vel ædificia quæ sacra habentur, licet proprie non sint *templa*: veluti *curia* & similia. Vide paulo ante, ad lin. 15 sq.

L. 24 sq.

L. 24. *ἡ δὲ ὡς ἀποικοι* restitui ex Bav. L. 28. *ἐπιμ-* Pag. 427.
γνώσετε Aug. Ven. Bav.

CAP. XC. Lin. 40. *ἔγραται*. Ipsi Regii codices, e quibus folis editus adhuc fuerat Appianus, verbum hoc ad sententiam necessarium, quod & scripti omnes agnoscunt, obtulerant primò editori; a quo consulto-ne, an errore operarum, neglectum fuerit, nescio. REISKIUS, perspectè videns desiderari hic aliquid, ita legere iussit: "Α μὲν ἔδει π. κ. π. αἰσῶν, ταῦτα. Τὸ δὲ ἐστίν."

L. 41. *ἰσθὲ γὰρ ἔτι πρίσσεις*. Sic omnes: quam si teneas Pag. 428.
 lectionem, erit hæc sententia: *Abite, dum legatorum jure adhuc fruimini*. Sed nescio quid scabri verbis istis inesse videtur: ut addubitem, satis-ne integra h. l. oratio sit.

L. 43. *τὸ μέλλον ὑπὸ Καρχηδονίων ἔσσεσθαι προσφώντες*. „Quum dicat Appianus, *ἔ* *quum præviderent id quod facturi erant Carthaginienſes*, Gelenius hoc ipsum quod facturi erant voluit exprimere, ita reddens, *ἔ* *quia prævidebant futurum motum Carthaginienſium*. (Neque enim dubito quin *motum* Gelenius scripserit, non *metum*, ut habet Basiliensis etiam editio.) At vero P. Candidus, *futuram urbis sortem prævidentes*, perinde ac si non ὑπὸ Καρχηδονίων sed ἐπὶ aut περὶ Καρχη. legisset: quanquam de hoc etiam dubito, an Appianus, illud significare volens, alterutro horum loquendi generum fuerit usus." H. STEPHANUS.

L. 52. „*καὶ ἀκούοντες καὶ θεωροῦντες ὧν προστάξατε*. Non immerito (meo quidem iudicio) suspectus fuerit hic genitivus ὧν, præcedente participio θεωροῦντες. At si participium ἀκούοντες præcederet, θεωροῦντες sequeretur, suspicione fortasse carere videri posset hæc lectio. Rationi tamen consentaneum esse puto ut præcedat ἀκούοντες: perinde ac si diceretur, non solum audientes sed etiam videntes quæ imperastis. Adde quod videtur dicturus fuisse potius ἀκούοντες ἢ προστάξατε." H. STEPHANUS. θεωροῦντες καὶ ἀκούοντες ὧν dedit Bav.

L. 54. *ἀφῆλται*. „Deesse puto hic vocem πράγματα, & scriptum fuisse, *ἐς τοῦτο δὲ ἡμῶν ἀνάγκης καὶ τύχης ἀφῆλται τὰ πράγματα*. Alioqui necesse fuerit, ut dicamus, ἀφῆλται ἡμῶν

Pag. 428. dictum esse eo modo quo Latini dicerent, *Eo ventum est a nobis*, pro *Eo venimus*." H. STEPHAN. L. 56. ἀπῆσαν, ut emendavit H. Stephanus, sic dederunt Aug. & Bav. puto & Ven. & Vat. In mend. lectionem cum edd. consentit Vratisl.

Pag. 429. CAP. XCI. Lin. 67. ἀπεκρίνετο Reg. B. Aug. Vratisl. Vat.
Pag. 430. L. 72. Probo Bav. δι καὶ διέσπασαν. L. 76. ἐφ' αὐτῶν, ἐφ' αὐτῶν Vratisl. ut Vat.

L. 77. περιεσήκασαν. Rectius prætulissem lectionem Bav. περιεσλήκασαν. Sic Pun. 462, 10. ἐνισλήκει, & Syr. 585, 31. ἐφισλήκει.

L. 80. ἐπῆγεν. Sic recte cum editis dat Vratisl. puto & Vat. & Ven. e quibus certe nullam varietatem adnotatam in schedis video. ΕΠΕΙΓΟΝ, quod est in Aug. & Bav. videri posset ex ΕΠΕΙΠΟΝ corruptum: quo verbo & alibi & haud multo ante (pag. 427, 39.) usum esse Appianum videmus, commoda & apta huic loco sententia, *insuper dixerunt, distis adjecerunt*. Sed, ut taceam sæpissime a librariis vocalem η cum diphthongo ε commutari, verbum ἐπάγειν, quod indubie h. l. exhibent reliqui codices, eandem vim habet, ut *jam distis subicere, porro exponere, præterea commemorare*, denotet. De qua quidem notione obiter tantum, & nullo adlato exemplo, H. Stephanus in Thesauro monuit, ubi de verbo ἐπιφέρω, cujus eadem ratio est, egit, T. IV. col. 105, B. Legitur autem verbum istud eo sensu apud Appianum Civ. V. p. 794, 82. & Mithr. p. 745, 50. ubi diserte ut synonymum verbi ἐπιφέρειν (collat. h. n. 48.) usurpatur. Præterea ἐπειπεῖν (de quo plura exempla Index nost. offeret) non, ut ἐπάγειν, construitur sequente accusativo ejus rei quæ commemoratur; sed (quemadmodum & verbum ἐπιλέγειν) ita poni solet, ut subjiiciatur statim ipsa oratio, ipsa verba ejus qui ἐπῆγεν.

L. 81. ἐς Ῥώμην προσεῦσαι παρευτούμενοι. Verbum προσεῦσαι cum editis offert Vratisl. ac (ni fallunt schedæ) cod. Vat.

Pag. 431. CAP. XCII. Lin. 90. ἤκιστον τε. Rectius ex cod. Bav. restituissem ἡκίστον τε: nam in medio genere potius, quam in activo, verbum illud, ut apud alios scriptores, sic apud nostrum,

usurpatur. Vide Samn. 55, 66. Hisp. 109, 31. 114, 27. 144, 31 sq. Sic & REISKIUS h. l. ῥιζόντῳ τε repositum maluerat. Pag. 431.

L. 95. ἀπάτης Aug. Ven. Vat. Bav. Et ita legendum videntur REISKIUS & MUSGRAV. Eodem, quo editi cum Regiis, vitio laborat h. l. Vratisl. nec meliorem lectionem in suo libro Candidus invenerat, qui pro illo vocabulo posuit *cateris*. L. 99. οὐδὲ σφίσιν. οὐδὲν σφίσιν Reg. A. L. 7. παραδόντας. Emendationem H. Stephani firmat Reg. A. & reliqui nostri libri, excepto Bav.

L. 12. ἀμυνομένων αὐτοῦς. Sic & Vratisl. Monuitque REISKIUS. L. 13. ἀπέκλειν. Delendum ὦ in fine hujus verbi. ἀπέκλειε edere voluerat, quod exhibent Aug. Ven. Vat. ἀπέκλει mutilata voce Reg. B. & Vratisl. Pag. 432.

CAP. XCIII. Lin. 28. ἐν ἐπιμωλῶντο. ἐπίμωλῶτο Vratisl. quod in contextum velim receptum. L. 30. ἐν ἑνὶ ὄρωρει ἦν. Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Vat. Eodemque modo emendavit MUSGRAV. Pag. 433.

L. 31. μὴ ἀναπαύομενοι. Quemadmodum hic, ut dixi, particula μὴ fortasse pravæ sedulitati librarii alicujus debetur; sic certe infra, pag. 474, 12. ubi in simillima locutione eadem particula vulgo intrūdatur, meliores codices Aug. & Vat. eam ignorant. Ceterum de mira illa Carthaginensium in armis parandis industria conf. Strab. lib. XVII. p. 833.

L. 34. σαύνια. σαυνία Vratisl. ut Aug.

L. 35 sq. εἰς δὲ τὰς ἐπιτάσεις αὐτῶν ἀπέκλειαν τὰς γυναῖκας. — „Factitatum id sæpius etiam ab aliis. Capitolinus in Maximo & Balbino: *Non tacenda hoc loco devotio est Aquileiensium pro Romanis, qui etiam crines mulierum pro nervis ad sagittas emittendas totondisse dicuntur*. Cæsar lib. III. de B. C. de iis, qui obsessi erant Salonis: *Præcæcis omnium mulierum crinibus tormenta effecerunt*. Talia tormenta, ejusmodi funium genere instructa, apud Rhodios quoque olim ostendebantur in testimonium virtutis mulierum ejus civitatis, ut tradit Aristides in Oratione Rhodiaca. Et Byzantii, referente Dione, *rudentes e capillis mulierum fecerunt*. Romani etiam antiquissimis temporibus, cum Galli Capitolium obsiderent, iisdem inopia aliorum pilorum usi fuerunt, *maluerunt*.

Pag. 433.

que pudicissima femina deformato ad tempus capite libera vivere cum maritis, quam cum hostibus integro, ut loquitur Vegetius. In cujus rei memoriam Veneri calvæ ædem consecraverunt. Apti autem ad eam rem erant muliebres capilli & nervorum vicem supplebant: siquidem cum longi ac tenues essent, atque oleo inter plectendum perfunderentur, vires & intentionem validam accipiebant, adeo ut parum a nervorum robore abessent. Vide porro quæ Stewechius ad Vegetii lib. IV. c. 9. adduxit." ALEX. TOLLIVS.

CAP. XCIV. Lin. 38. Οἱ δ' ἔπατοι &c. Laudat hunc locum Suidas, v. Ἀλλόκοτον, mutatis paululum verbis: Οἱ μὲντοι ἔπατοι καὶ ὠκνοῦν μὴ ἐπιχειρεῖν εἰς ἔργον Ἀλλόκοτον· ἔτι δὲ καὶ πόλιν ἀνοσπλον εὖσαν λήψεσθαι ἠγοῦντο.

Pag. 434.

L. 46. ἐπὶ δὲ τι. Facilem H. Stephani emendationem confirmat Aug. puto & Ven. & Vat. Sed Vratisl. cum edit. 1, & Regiis peccat. L. 48. εἰπὼν τὰ τῆς γνώμης. Haud vereor, ut doctis improbetur ista nostra emendatio. Eodem modo p. 326, 77. legimus, τὰ τῆς γνώμης ἐρῶ.

L. 51. τῷ ἐπιγράμματι αὐτῆς ἐπιτρέχοντας. In hanc scripturam ad unum omnes consentiunt nostri codices: eamque sua auctoritate mutavit primus editor. ἐπιγράμμα eadem notione dicitur, quæ ἐπιγραφὴ sæpius legitur apud Polybium (cujus loca huc spectantia collegit Ernestius in Lexico Polybiano) pro titulo, laude, gloria quam quis fert alicujus facti. Qua ratione & verbo ἐπιγράφειν utitur Noster, Civ. I. p. 99, 55. Μαρίου μὲν εἶναι τὰ ἔργα τὰδε πάντα, Κίνναν δ' αὐτοῖς ἐπιγράφεσθαι. Pro αὐτοῖς ἐπιτρ. quod hoc loco, in quo versamur, editum erat, αὐτῶν legendum censuerat REISKIUS: sed αὐτῆς ad marginem exempl. sui adnotavit MUSGRAV. Fateor autem non satis mihi planum esse, ad quid referatur illud pronomen αὐτῆς; nisi fortasse intelligatur τῆς τῶν Καρχηδ. δυνάμεως εἰς γόνυ βληθείσης: quod tamen duriusculum videtur. Si plane abesset pronomen, non magnopere, puto, desideraretur.

L. 53. ὅμως δ' αὐτοῦ. Rursus sua auctoritate, & omnino infeliciter, ex αὐτοῦ, quod ab ἀποσπαιρωμένων pendet, αὐτῶν

fecit sive Carolus Stephanus, cujus nomen præfert editio prima, sive Robertus, cujus auspiciis ea procurata est: & hinc in editionem 2. & 3. transiit eadem lectio, quam scripta omnia exemplaria respuunt. αὐτοῦ, quod ipsum exhibent libri, REISKIUS etiam reponere iussit. Quod in Nota infra textum posita ὅμως pro ὅμως scriptum est, id operarum nostrarum errore factum, nec in illa voce peccatum est in superioribus editionibus.

Pag. 434.

L. 57. ἤδη δέ τι Reg. B. Aug. Vratisl. L. 58. προπέμψειν. Pag. 435.
Nil variant libri. Malim tamen προπεμψέμεν, quod & REISKIO video placuisse. Nimis sæpe πρὸ & πρὸς inter se permutantur a librariis. L. 60. Αδρυμνητοῦ Aug. Vratisl. Conf. p. 342, 57. 361, 79. Ead. Ἐξ sq. Σαξοῦ -- Αχόλλης. Cand. Saxo -- Chellis. Vide viros doctos ad Liv. XXXIII. 48, 1. & Cellar. Geogr. antiq. lib. IV. c. 4. p. 135 sq. L. 61 sq. ἦν ἔτι πάντα. Sic Vratisl. cum aliis. L. 63. διατριβῇ. Aug. Vratisl. alique, cum edit. 2. 3.

CAP. XCV. Lin. 67. χερρόνησῳ. Sic h. l. Aug. cum editis. Sed χερρόνησῶ Vratisl. per vv, ut alibi ex Aug. a nobis editum est. Conf. Adnot. ad Præf. p. 3, 36. Duplici v nomen illud pariter apud Apollodor. Bibl. lib. I. 9; 1. in codicibus & in editionibus quæ Parisinam præcefferunt scriptum exstare monuit Heynius V. Cl. in Notis ad Apollod. pag. 136.

Ibid. αὐχὴν. Necessariæ & facili H. Stephani emendationi adfuerunt libri nostri omnes, exceptis Regiis.

L. 68. διέρχεν Aug. Ven. Sic & MUSGRAVIUS emendaverat. Et ad h. l. REISKIUS monuit: „Vir doctus in Codice editionis primæ, διέρχεν. Volebat διείργεν, ut pag. 62, 23.” Scil. p. 449, 92. μὴ τοὺς δύο λόφους χαράδρᾳ διείργεν. Mendose διήγειρεν cum editis dat Vratisl. puto & Vat. Pariter Cand. insurgit.

L. 71 sq. Mendosa esse verba περὶ κρημνὰ οὐσα, MUSGRAV. Pag. 436.
ac REISKIUS monuerunt: & ille quidem medicinam nullam tentavit; hic vero, „Contrahenda, inquit, hæc duo vocabula περὶ κρημνα in unum. Num ergo περιειργμένη? aut περιγμένη? aut ὀχυρὰ παράκρημος οὐσα?” Sed illa scriptura περὶ κρημνα

Pag. 436.

οὐσα nonnisi ex inconsiderata primi editoris sedulitate orta est. Scripti libri omnes, sicut nos edidimus; περίκρημνα ὄντα exhibent. Jam si verba hæc, ἀπλῶ τείχει περίκρημνα ὄντα, conferas cum eis quæ sequuntur, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐς ὑπείρον, — τριπλῶ τείχει, facile tibi persuadebis, inter verba τῆς θαλάσσης & ἀπλῶ τείχει lin. 71. interciderisse nonnulla, quorum ea fuerit sententia quam in lat. vers. expressi. Et verba quidem quæ exciderunt (sive illa ipsa quæ in Nota infra contextum posui, sive his limillima) consentaneum utique est desisse in τῆς θαλάσσης: quæ duo verba, paucis interjectis repetita, fefellerunt fugientem librarii illius oculum ex cujus exemplari nostra exemplaria derivata sunt. Fortasse pro περιτείχιστο, quod posui, περιείληστο scripserat Appianus.

L 73. ἔνθα καὶ ἡ Βύρσα ἦν. Hic, ubi *Byrsa* mentio rursus injicitur, inferam ALEX. TOLLII Adnotationem, quam eo loco ad quem a Tollo relata est, scil. pag. 305, lin. 16-18. a me prætermittam intelligo. Est autem, paucis exceptis, ad verbum ex SAM. BOCHARTI lib. I. de Phœnicum Coloniais cap. 24. p. 513. exscripta; quem tamen auctorem ne nominare quidem dignatus est callidus ille Appiani editor. „Fabulam de bovis corio, inquit, in tenuissimas partes dissecto, unde *Byrsa* factum sit nomen, jam pridem docti explosere. Nec fidem meretur, quod quidam statuunt, tempore Didonis, quo Carthaginis fundamenta locavit, pecuniam de corio bubulo (quos nummos D. Hieronymus *Scortecos* vocat) in usu fuisse. Neque magis verisimile, Didonem, Pygmalionis tyrannidem fugientem, tot boum attulisse terga, quibus tantam terræ portionem, facta permutatione, comparaverit, in qua arcem illam condiderit, cui postea urbem circumdederit, quæ secundum Strabonem, ccclx. stadiorum, Livium xxiii. M. Eutropium xxii. M. Orosium xx. M. passuum ambitum haberet. Statuendum potius, *Βύρσαν* Græcis dici pro *Bosra* ad vitandam κακοφωνίαν. Græcæ enim linguæ genius non patitur, ut *R* post *S* ponatur. *Bosra* autem est arx, munimentum: adeo ut recte nostro, ut & Straboni, *Βύρσα*, *Ἀκρόπολις*, & τὸ ὄχυράτατον τῆς πόλεως dicatur. Et merito: cum

Byrsæ ambitus, autore Servio, ad lib. I. *Æneid.* Virgil. fuerit stadiorum XXII. vel quemadmodum tradidit Eutropius, plus quam II. M. passuum, & in vertice habuerit *Æsculapii* templum, quod scribitur tantæ fuisse capacitatis, ut, Byrsa a Scipione capta, in eo per septem dies quinquaginta hominum millia delituerint."

Pag. 436.

L. 76. *ἔ* 77. *περὶ ὁροφῶν* & *διώροφον* Reg. B. Aug. Vratisl. sed in Vratisl. utrobique literæ ω superscriptum o breve. Sic & in Reg. B. vocabulo *διώροφον* superscripta litera o. In brevi Nota infra contextum ad L. 77. parum accurate scriptum est: „*διώροφον* Edd. cum Regiis &c.” Ac dicendum potius fuerat: „*διώροφον* Edd. ex cod. Reg. A. Et in Reg. B. etiam literæ ω superscriptum o breve.” In edit. I. mendosius erat *δι' ὁροφον*.

L. 80. *ἰπποσιλία* Reg. B. Aug. Vratisl. Sic & REISKIUS: „Forſan *ἰπποσιλία*, a nominat. ſing. *ἰπποσιλίσιον*.

L. 84. *γωνία* *δι' ἡ* Aug. Vratisl.

CAP. XCVI. Lin. 2. *ἔ*κειτο *δι' ἡ* νῆος *κατὰ τὸν ἱσπλουν*. Pag. 437: „Uncis includenda” hæc verba, veluti suspecta, censuit MUSGRAV. non video qua causa commotus. *Ibid.* *ἀνετίτατο* *ἰσχυρῶς*. Gelenius, in longum spatium patebat: similiterque Candidus, *ἔ* extendebatur maxime. Præferendam putavi aliam, non minus ceteroquin certam, verbi illius significationem. De hoc verbo MUSGRAVIUS conferre jussit p. 442, 78. Sed ibi *ἀνατίτειν τὰ ἱσλία* est *pandere vela*.

CAP. XCVII. Lin. 11. *Μανίλος*. Sic recte edit. I. ut pag. 493, 58. dederant omnes tam scripti quam editi: & sic mox rursus pag. 439, 25. dedit Aug. ubi Regii cum Vat. per itacismum iterum *Μανίλος* habent. H. Stephanus Candidum & Gelenium est secutus, quorum ille, quamquam p. 403, 58. *Manilium* posuerat, tamen h. l. & constanter deinceps, Gelenius autem etiam superiori illo loco, adeoque semper, *Manilium* scripsit. Conf. Adnot. ad p. 403, 58. L. 2δ. *ἀπετύγχανον* Aug. Vratisl. & alii, ut edit. 2. 3.

L. 27. *ἐπὶ ὕλῃ* - *διέπλευσε* *ad comportandam materiam* Pag. 439. *transnavigavit*. Forſan *ἐπὶ ὕλῃν* scripsit Appianus, ſicut *ἐπὶ σιτολογίαν* *ἐξῆμι*, & *περίπλεμνον ἐπὶ σῖτον* Civ. II. 268, 82. & 84.

Pag. 439.

& alia similia ubivis obvia. Ferri tamen & tertius casus posse videtur, ἐπὶ ὕλῃ, *materici (cadenda) causa*. Sic & Civ. I. 156, 25 sq. pro eo quod vulgo legitur, ἐπὶ χορτολογία ἐξὸν (τέλος ὅλον,) in Aug. scribitur ἐπὶ χορτολογία: quam recte, non definitio.

L. 29. Ἰμίλωνος. Sic recte editum inveni. Zonaras IX. 27. καλούμενος δὲ ὑπὸ Ἰμίλωνος τοῦ τῶν Καρχηδονίων ἱππάρχου, ὃν καὶ Φαῖον ἐκάλεον. Vratislaviensis cum aliis καὶ μίλωνος statim habuerat: sed id ab eadem manu mox ita mutatum, ut αἰμίλωνος prodierit. L. 34 sq. προτιχίσματος Vratisl. cum Aug. Sic & REISKIUS emendavit.

Pag. 440.

CAP. XCVIII. Lin. 40. ναυάρχων. Licet pleraque nomina ex verbo ἄρχω & nomine aliquo composita promiscue in prima & in sec. declin. ut ab aliis scriptoribus, sic a Nostro, usurpari soleant, quemadmodum jam ad p. 53, 32. monui; tamen ἡ ναυάρχης in prima declin. unde genit. plur. esset τῶν ναυαρχῶν non memini me legere, neque a Lexicographo ullo formam illam adnotatam video: eoque lubentior prætulī alteram formam, a probatissimis codicibus Aug. & Vat. oblatam. Paulo superius, p. 437, 99. in τῷ ναυάρχῳ consentiebant omnes. L. 44. ὑποδόμεον. „ἀνυποδόμεον.” REISK. In libris nulla varietas. L. 51. ἀχρεῖα δὲ ὅλα. „Forfan δὲ ὅμως.” REISK.

Pag. 441.

L. 62. τοὺς ἑαυτοῦ λόχους. Sic H. STEPHANUS edidit, Candidum fortasse secutus. Neque vero aliter dare debuit librarius, qui cod. Aug. exaravit, quum in τοὺς ἑαυτοὺς deflecteret. ἑαυτοῦ, ut Stephanus emendavit, perspicue exhibet Vratisl. puto & Vat. & Ven. e quibus nihil varietatis adferunt schedæ.

CAP. XCIX. Lin. 69. Κυνὸς δὲ ἦν ἱππολόγῃ. Ita emendandum esse hunc locum, partim ex scriptis libris partim ex facili conjectura docueram in Exercitationibus in Appianum, Sect. V. p. 44 sq. not. i. Nec præterit vera lectio REISKII sagacitatem, scripto licet codice nullo adjuti: „Delendus, inquit, asteriscus. Nihil enim deest; sed legendum: Κυνὸς δὲ ἦν ἱππολόγῃ, *Tempestas anni erat illa, qua Sirius oriri*

Solet. Difficultatem vulgatæ lectionis non expediverat Musgravius, qui ad h. l. nihil aliud, nisi veteris interpretis Candidi verba adnotavit: *extat enim de hac re ipsius epistola.* Gelenius, præmissis asterisco, ad verbum expressit corruptam editorum lectionem, *communis autem erat epistola.* Κυνὸς cum aliis exhibet cod. Vratisl. Idemque in mend. ἐπιστολὴ cum reliquis consentit, a quibus solus Vat. discedit, veram offerens scripturam. Obvia autem phrasis κυνὸς ἐπιστολὴ, *caniculæ ortus*, id est, *tempus quo canicula oritur, dies caniculares*: vide Polyb. lib. I. c. 37. Diodor. Sicul. I. 19. XVII. 7. XIX. 18. Sic κυνὸς ἀνατολὰς Apollon. Argon. II. 529.

Pag. 441.

L. 71. καταπνεύμενον Aug. Vratisl. Et Candidus, *nulla perflarent aura.* Intactam hic vulgatam lect. reliquit Reiskius: sed perspecte emendavit MUSGRAV. L. 75. εὐπαιῖον Reg. B. Aug. Ven. Nec dissentit magnopere Vratisl. licet in eo εὐπαιῖον scriptum videri possit. L. 78. αὐταῖς Vratisl. cum Aug. & Ven. L. 79. ἐνέβαλον revocavi ex edit. 1. cui præter Regios consentit Vratisl. Præteritum imperf. sua auctoritate posuerat H. Stephanus, quoniam præcedebat ἀνέτεινον. Sed aoristum Aug. etiam agnoscit: & mox cum imperf. ἰωθεῖτο & ἐλυμαίνετο conjungitur etiam aoristus primus κατέφλεξε. L. 89. οὐδαὶς πόλεμος, *nulla pagna.* Pag. 442.

CAP. C. Lin. 94. τῆχος ἀντὶ χάρακος. Scribe τεῖχες τε ἀντὶ χάρακος, quemadmodum perspicue exhibet Vratisl.

Ibid. ἐπινείον. „ἐπινείω vel ἐπινείου” maluerat MUSGRAV. præter necessitatem. L. 96. μεσόγαια recte Aug. puto & Vat. & Ven. ut emendavit H. Stephanus. L. 99. ἕτερος παρ’ ἐτέρω. Utique παρ’ ἕτερον legendum: quemadmodum & REISKIUS monuit: „παρ’ ἕτερον, *alter post alterum, per vices.*” Sic Civ. I. 138, 33 sq. ἕτερος παρ’ ἕτερον ἐπὶ πάντα ἡμέρας ἔρχεν. Mithr. 692, 59: ἄλλο παρ’ ἄλλο κατέπιπτε.

L. 6. ἀπεινῆδα. Hoc ratio poscebat: idque ipsum exhibent Regii, Aug. Vratisl. Sic & MUSGRAV. & REISKIUS emendarunt; & Reiskius conferre iussit p. 447, 71. Neque aliter dare Ven. & Vat. puto: quamquam in schedis nobiscum communicatis, quum impressa exemplaria ἐπεπῆδα darent, Pag. 444.

Pag. 444.

nullam varietatem ex illis codicibus adnotatam video. Cujusmodi exempla, ubi, quum mendosam aliquam lectionem, invitis codicibus Regiis, (per errorem fortasse operarum,) exhibeant editiones ex quibuscum collati sunt codices Venetus & Vaticanus, nulla tamen varietas ex his adnotata est, dubitationem mihi nonnumquam injiciunt, ut aliis in locis, ubi veræ & probæ emendationes invitis libris Regiis ab Editoribus, & ab H. Stephano præsertim, in contextum receptæ sunt, in silentio earundem schedarum non audeam certo definire, an comprobentur firmenturque, nec-ne, ejusmodi emendationes auctoritate istorum codicum.

L. 8. ἦγε τοὺς πεζοὺς. Candidus: *pedites in ordinem dispositos, equitesque paratos in promptu habebat*. Cum vulgata lect. facit Vratisl. ἦκε, ἦγε, εἶχε non raro inter se permittantur a librariis. L. 11. καὶ τότε κύκλῳ αὐτὸς ἑτάροις Ἰλαῖς ἱππέων αἰεὶ περιήει. Quum καλῶν ex Regiis, quibuscum facit Vratisl., editum fuisset, quærendum de ea lectione monuit Musgravius, REISKIUS παρὼν fortasse legendum suspicatus est. Candidus: ὃ ἴψε cum aliis equitum cohortibus præsens adfuitisset, Proxime a vero aberravit Vat. Non autem κύκλῳ αὐτὸς περιήει Scipio, sed κύκλῳ, ἴψε circum equitabat cum aliis equitum turmis. Sic & frater Scipionis, Maximus Æmilianus, in Hispania facere solebat, χορολαγῶν τε, ἐνόπλους αἰεὶ τοῖς γυμνοῖς περιέσθην, καὶ περιέτρεχε μεθ' ἱππέων αὐτόν. Hisp. p. 179, 45 sq.

Pag. 445.

CAP. CI. Lin. 24. δι' ὀλίγου Vratisl. cum Aug. & edit. 2. 3. puto & Ven. & Vat. L. 30. Ἰλας δέκα λαῶν. Sic recte Vat. — Ἰλ, *turma*, interdum latius sumitur pro majori quodam numero. Sic (ut alios omittam scriptores) quam φίλων Ἰλιν, *amicorum turmam*, a Scipione adpellatam memorat Noster, Hisp. 204, 54 sq. quingentis constiterat equitibus: & Pun. 448, 87. ubi legimus, ἐπιλεξάμενός τινος τῶν ἱππέων Ἰλας, videri pariter possunt Ἰλαι latiori quadam notione dictæ; quare ibi Freinshemius (Suppl. Liv. XLIX. 52.) *alas equitum* interpretatus est, quem & nos in lat. vers. ejus loci secuti sumus, quamquam & latinum vocabulum *turma* similiter latiori no-

tione haud incommode poni poterat. At hoc loco, de quo nunc quærimus, ubi numerus additur τῶν ἰλῶν, strictiore utique significatione ἰλῆ *turma* qualis in exercitibus Romanis habebatur, *triginta equitum*, (conf. Lipsi. de Milit. Rom. lib. I. dial. 6.) erit intelligenda. Sic *decem turmæ* efficient *trecentos equites*, cui numero mox rursus alia occasione præfectum Scipionem legimus, p. 447, 67. Quum ex Regiis editum esset ἰλας δέους, REISKIUS, vestigia literarum secutus, suspicatus erat: „Forte ἰλας δ'. προσλαβὼν vel παραλαβὼν, *ascitis quatuor turmis*." Eodem vitio cum Regiis laborat Vratisl. Et Cand *cohortes metu territas*. Musgravius cum Gelenio & Tollio δύο maluit.

L. 35. ἔφυγον Vratisl. cum Aug. & Ven. non male.

L. 36. ἦν τε Reg. B. Aug. Vratisl. L. 37. Delenda distinctio, quæ per errorem irrepsit post ἄξιος.

CAP. CII. Lin. 52. βιασθεῖν correxit H. Stephanus, cui nescio an adsentiantur Ven. & Vat. βιασθοῖεν Vratisl. cum Regiis & Aug. Pag. 446.

L. 51. οὐκ ὄντος recte cum H. Steph. dat Aug. Vratisl. puto & Vat. & Ven.

CAP. CIII. Lin. 68. In ἀμφ' αὐτὸν h. l. consentiunt cum editis Aug. & Ven. Aliàs, ut sæpius monitum, αὐτὸν vel ἑαυτὸν Aug. & alii probati codices. L. 77. ἐπ' αὐτοῖς Reg. B. Aug. Vratisl. Pag. 447.

L. 86 sq. τινὰς τῶν ἰππέων ἰλας, *aliquot equitum turmas*. Turmam civium, triginta equitum fuisse, turmam sociorum quadraginta, constat: qui numerus, quum *aliquot* tantum *turmas* dicat, exiguus admodum videri potest, pro expeditione quam suscepit Scipio. Conf. notata ad p. 445, 30. Pag. 448.

L. 93. πρὸς αὐτοὺς ἐνεύκυσαν, *nutu illis signum dederunt*, scilicet ne frustra confiderent auxilio Scipionis. Sed malim πρὸς ἀλλήλους. Sic Candidus: *invicemque significant*; quam eandem sententiam in vers. lat. expressi. Nescio autem, an πρὸς αὐτοὺς eandem vim habere possit: conf. H. Stephani Adnot. edit. 2. ad Hisp. pag. 222, 50. Gelenius, longius a græcis verbis recedens: *rati, non posse succurrere Scipionem, fessum ex itinere*. L. 95. τὰς πέντε Reg. B. Aug. Vratisl. ut edit. 2. 3. Pag. 449.

Pag. 450.

CAP. CIV. Lin. 8. πολλὴν τίσιν recte Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. Incongrue Candidus, *multam illis comminatus est*. Verum præclare vidit MUSGRAV. Pariter REISKIUS : „ Aut πολλὴν τίσιν legendum ; aut sane saltem τίσιν , id est δίκην , & πολλοῖς pro ἐν πολλοῖς πράγμασιν accipiendum, *multum pæne*, aut *multis in rebus*, *dederat*.” Neque Gelenium vera fugit lectio, qui *multa perpeffus* posuit.

L. 12. τινὰ λύσας τῶν αἰχμαλώτων. Sic omnes, excepto Vat. qui, quum αἰχμαλώτους exhibeat, τινάς, non τινὰ, dare debuit. Et sic fortasse scripsit Appianus. Si τινὰ teneas, in plurali numero neutrius gen. intelligi debebit, non in singulari : certe τὰ αἰχμαλώτα sæpe legimus pro οἱ αἰχμαλῶτοι, Pun. § 69, 13. Syr. 595, 7. &c. & αἰχμαλώτά τε τινὰ λύσας, Pun. 465, 62.

L. 15 sq. τῶν ἐλαττόνων σιδηροφορούντων. „ Usum annulorum Romanis varium fuisse, neminem, qui vel primoribus labiis eorum antiquitates gustavit, latere potest. Alii enim aureos, alii ferreos gestabant, iisque ordo plebejus ab equestri distinguebatur. Aureis autem equites, non solum domi, sed & militiæ utebantur, ut & tribuni ; plebes vero ac pedites & gregarii milites ferreos habebant. Hinc Punico bello secundo cum Mago, Annibalis frater, victoriæ, quam Pœni ad Cannas obtinuissent, nuntius, Carthaginienſibus res in Italia gestas exposuisset, *ad fidem tam letarum rerum effundi in vestibulo curiæ jussit annulos aureos, qui tantus acervus fuit, ut metientibus dimidium super tres modios expleſſe, sint quidam autores. Fama tenuit, quæ propior vero est, haud plus fuisse modio. Adjecit deinde verbis, quo majoris cladis indicium esset, neminem nisi equitem atque ipsorum primores id gerere insigne*. Testis Livius lib. XXIII. [c. 12.] Plinius quoque lib. XXXIII. c. 2. [c. 1. f. 7.] tradit, *Annulos distinxisse alterum ordinem (equestrem nempe) a plebe, ut semel caperunt esse celebres ; sicut tunica ab annulis Senatum tantum*. Per ἐλαττόνους [ἐλάττονες] igitur h. l. pedites & gregarii milites intelligendi sunt, qui ferreorum solum annulorum usum habebant ; quibus etiam plebs in urbe utebatur.

Cujus tribuni, narrante nostro lib. II. ἑμφυλίων, ob eadem
Clodii tumultuantes, cum armata multitudine in forum irru- Pag. 450.
perunt, ac obvios quosque trucidarunt, & præsertim eos,
ἄσσοι ταῖς ἐσθῆσιν ἢ σφραγίσιν ἀπὸ χρυσοῦ διέφερον, *qui vestitu an-*
nulifque aureis ab aliis distabant. ALEX. TOLLIUS.

L. 16. ἑθαψεν αὐτοὺς. „Eadem humanitate multi usi fue-
runt. De Romanis observat Varro, eos recuperata urbe,
quam Galli Senones possederant, ossa Gallorum coacervasse
& in media urbe condidisse, eumque locum *Busta Gallica*
appellasse. L. Cornelius Consul Hannonis Carthaginensium
ducis, cum pro Olbia oppido occubuisse, *corpus e taberna-*
culo suo amplo funere extulit, atque hostis exsequias ipse
celebravit. Et Cn. Pompejus missum ad se Mithridatis cada-
ver non modo humandum, sed & regiis Sinopensium sepul-
chris sumptu suo inferri iussit. Simili pietate in Archelai ac
Bruti corpore humando usus est Antonius, referente Valerio
Maximo lib. V. c. 1. & nostro Appiano lib. IV. ἑμφυλ. extre-
mo.” Idem AL. TOLLIUS.

L. 20. Pro verbo ἰσιουῖσι, Candidus habet, *alia ex parte.*

L. 21. καὶ τινα καὶ Vratisl. cum aliis.

CAP. CV. Lin. 29. ἰς ἅπαντας. Adjiciendam præpositionem Pag. 451.
vidit REISKIUS, posuitque „πρὸς ἅπαντας.” L. 34. οὐ
κατελήφθη. Sic & idem REISK. legere iussit, versionemque
adjecit: „*legati eum in vivis superstitem non offendeant.*”
Recte etiam Vratisl. & Gelenius, a cuius vers. lat. hoc loco
non recessi. L. 40. ἐπέσκηψε Vratisl. cum reliquis. Pag. 452.

CAP. CVI. Lin. 42. ἀνὴρ ἰς πάντα ἐπιτυχὴς ὧς. Locum hunc
usque p. 453, 60. ἐτεθνήκει. inseruit Lexico suo Suidas, v. Μα-
σανάσις. L. 51. τῆς ἀνασφάλσεως. Sic Suidas l. c. & rursus
v. Ἀνάσσις: (ubi perperam Παλῦσιος pro Αππιανὸς positum esse
Küsterus jam monuit.) Conf. Polluc. Onomast. III. 91. Ce-
terum in ἀνασφαλώσεως conspirant libri nostri omnes; quod
vocabulum Reiskius in Ind. Græcitat. Demosth. pag. 60. confi-
ctum a Grammaticis censuit.

L. 54. χωρὶς ἀναβολῆως. Candidus & Gelenius, *sine ephip-* Pag. 453.
piis. ἀναβολῆς; ab aliis *stapes* vel *stapeda* exponitur. Sed est

Pag. 453.

homo *cujus adminiculo equus conscenditur, strator*. Conf. Plutarch. in Crasso vel hist. Parth. p. 65, 25 sq. edit. nostræ.

L. 55. καὶ μεγίστῳ δὴ τῷδε ἔτεκμηρίωσαι. Quod si verbum τεκμηρίω idem significaret quod τεκμαίρεσθαι, *ex signis quibusdam cognoscere*; non male haberet lectio edit. 1. in quam cum Regiis consentit Vratisl. καὶ μεγίστῳ δὴ τῷδε τεκμηρίωσαι scil. ἐνι vel χρὴ. Sed quoniam (ut docent exempla ex Thucydide aliisque auctoribus collecta ab H. Stephan. in Thef. III. 1366. A.) τεκμηρίω eandem vim habet cum activo verbo τεκμαίρω, *certis signis declaro, ostendo*, non solum commodissima sed & necessaria visa est emendatio, quam in contextum recipere non dubitavi. μεγίστῳ δὴ τῷδε τεκμηρίω εἶσι conjecerat MUSGRAV. μεγίστῳ δὲ δι' τῷδε τεκμηρίωσαι REISKIUS.

L. 55 sq. μάλιστα τὴν εὐρωσίαν αὐτοῦ. Hunc ordinem verborum tenet Suidas. Nec tamen spernam μάλιστα in fine positum cum editis & mssis nostris. L. 57. οὐ ποτε recte Vat. & Suidas. Quum editum esset εἴ ποτε, MUSGRAVIUS legendum censuit οἱ τότε: REISKIUS „Fortasse, ait, ἀποδησάντων αἱ, τότε μὲν ἦσαν αὐτῷ οὐ μέλους.” L. 63. Quum vulgo abessent verba ὡς ἔμελλεν, REISKIUS pro ἀρμόσειν repositum ἀρμόσαι voluerat.

L. 66. Γολύσση. Sic Regii & reliqui scripti libri omnes, & mox Γολύσση pag. sq. l. 71. eodemque modo deinceps. Sed Tilgss. per e, constanter, Editi. Conf. ad p. 394, 5. & 8.

Pag. 454.

L. 69. τὰ ἀμφίλογα, *controversa*, Aug. Ven. Vat. Vratisl. Sed Pun. 369, 13. omnes, ἐμοῦ τὰ ἀμφίλογα κρίνοντος.

CAP. CVII. Lin. 74. ἐν δὲ τινι χειμασίᾳ. Quænam sit vis horum verborum, non satis mihi liquet. Candidus, *per crepidinem quandam*. Gelenius, *tempestate quadam*. Freinshemius, Supplem. Liv. L. 20. *quum forte ingens tempestas oborta esset*. L. 81. „πρὸς Καρχηδονίαν. Mendosa. Forfan προσιών.” MUSGRAV. Et mox IDEM: „προεληλυθότες, τί δὲ.” — „Videtur hic aliquid deesse: corruptus certe locus est.” REISK. An πρὸ Καρχηδ. idem significat, quod ἔμπροσθεν, *in conspectu Pænorum, coram Pænis?* Sed audientibus certe Carthaginiensibus non videtur eum compellare voluisse. Dein-

de, an *οἱ* (id est, αὐτῶν) προσελήλυθε, ad cum accessit? Sed sic pariter adjiciendum videretur καὶ ἴφην, aut aliquid simile. Pag. 454.
 An verba *οἱ προσελήλυθε* corrupta sunt ex phrasi, cujus sententia erat, prior illum compellavit? Candidus: cum appropinquassent ut se invicem audire possent, (Carthaginenses enim praeiverant) Cur, inquit, Scipio &c. Gelenius, omisso plane verbo προσελήλυθε: quumque jam exaudiri possent mutuum, sic Pænum affatus est. L. 87. ἐπὶ νύκτι Vratisl. cum Pag. 455.
 aliis. L. 88. ἀξιοσιδέτατον idem. Sed mox l. 89. in ἡγούμεναι pro ἡγῶμαι, consentit cum Regiis & Edd.

CAP. CVIII. Lin. 24. ὁ Λεύκος. Sic scripti libri cum editis. Pag. 457.

CAP. CIX. Lin. 34. προσλαβὼν δὲ Aug. Vratisl. L. 35. ἀπείχθη restitui ex Aug. L. 37. περὶ νύκτα. Malim περὶ τὴν Pag. 458.
 νύκτα; quo significetur, circa noctem ejusdem diei, quo profectus erat, cum præda revertisse Scipionem.

CAP. CX. Lin. 54. καὶ σὺν αὐτῷ Λεύκος Μαργίνος. „Male Pag. 459.
 Interpres [Gelenius] Lucium Mancinum Calpurnii Pisonis consulis collegam vocat; cum Mancinus non Consul, sed Prætor anno U. C. DCV. [secundum Fastos, quos nos sequimur, A. U. DCVI.] classem fortitus, atque in Africam profectus, ad Carthaginem nihil memorabile gesserit.” ALEX. TOLLIVS.

L. 57. ἰτέραν δὲ ἐγὼ εἶλεν ὁ Σκιπίων. Neapolin, Νέαν πόλιν, vocat Zonaras, Annal. IX. 29.

L. 59. ἐς Ἰπαάγρετα. „Hippagretam [potius Hippagreta; dicit enim τὰ Ἰπαάγρετα, conf. pag. sq. l. 72.] præter Appianum nemo veterum agnoscit. Est autem Hippo antiquior, quem Diarrhytium vocaverunt, distinxeruntque ab Hipponæ Regio, quod [potius, qui] in altero sinu post Rubricatum [Rubricatum] amnem. Utrumque Græcos equites condidisse vult Solinus. Sed errat. Græci enim in eam Africæ partem colonias nunquam deduxerunt; multo minus equites in colonias transmarinas translati fuerunt: Græci denique sermonis aut ritus in illis locis vestigium nullum apparuit. Verior Salustius, qui Hipponem Phœnicum urbibus

Pag. 459.

accenset. Dicebatur eadem urbs etiam ἵππου ἄκρη ab Hippo promontorio, cui imminebat, unde & Incolæ *Hippacritæ* Stephano & Polybio dicuntur. Fallitur porro noster Appianus cum dicit μέσσην οὖσαν Καρχηδόνες καὶ Ἰγύκης. Nam Utica, non Hippo, medium situm obtinebat. Verum docti jam pridem observarunt Appianum Geographiæ non admodum peritum fuisse. *Hipponem* hunc *Diarrhytum* media latinitas postea *Zarytum* vel *Zaritum* vocavit. Hinc *Hipzaritum* legimus in Victore Uticensi, & in Africæ notitia *Marianus Hipzaritenus*, & in collatione Carthaginiensi *Hippo Zaritorenfis*, & in concilio Carthaginiensi sub Cypriano de baptizandis Hæreticis: *Martyr Petrus ab Hippone Zarito*. Sed verum nomen Διάρρυτος, id est Κατάρρυτος, irriguus. Vere igitur Plinius: *Hipponem Diarrutum* vocant, Διάρρυτον a Græcis dictum propter aquarum irrigua. Nempe in vicinia est λίμνη Ἰππωνῆς, palus aut stagnum Hipponense, de quo præter Diodorum Siculum Plinius junior ad Caninium, lib. IX. Epist. [33.]”

AL. TOLLIIUS; vel potius SAM. BOCHARTUS: ex cuius lib. I. de Phœnic. Colon. cap. 24. p. m. 517 sq. totam istam Adnotationem pæne ad verbum, erroribus nonnullis exceptis, transcripsit Tollius, dissimulato (ut solet) Auctoris nomine.

Utrum Ἰππὸς ἄκρα, an alia (nescio qua) ratione scriptum reliquerit Appianus nomen illius urbis, dubitari potest; præsertim quum varient nonnihil libri. Quin eandem urbem dixerit, cui aliàs *Hippo Diarrhytus* & Ἰππου ἄκρα nomen fuit, nullum esse dubium debet. Ceterum simpliciter Ἰππῶνα πόλιν Zonaras vocat, ubi de eadem re agit, Annal. IX. 29. ἐπὶ δὲ Ἰππῶνα πόλιν ὁμήσας (Πείσων ὁ ὕπατος) κατέτρεψε τὸν καιρὸν, μὴδὲν περὶ αὐτῆς. Pariterque Appianus, Pun. 339, 9. Ἰππῶνα πόλιν, & p. 498, 18. nude Ἰππῶνα, dixit. Quod autem inter Carthaginem & Uticam media sita (Lin. 62 sq.) perhibetur Hippon; errorem istum (quem, præter Geographos, Bochartum & Cellarium, Valcius notavit ad Excerpt. ex Diod. Sic. T. II. edit. Wesseling. p. 567. & ipse Wesselingius ad Diodor. XX. 55. T. II. p. 447.) librarii potius alicujus sive lapsui sive temeritati originem debere, quam Appiano esse tribuendum, suadent

suadent duo ejusdem hujus historiæ Libycæ loca; quorum in altero (p. 403, 48.) Uticam nonnisi LX stadiorum intervallo a Carthagine abesse dixerat, cum quo sane non convenit, ut nunc aliam magnam splendidamque urbem inter utramque mediam positam dicat: altero autem loco, quem paulo ante citavi, p. 498, 18. manifeste satis Uticam inter Carthaginem & Hipponem sitam declarat.

L. 66. οὐκ ἦνεν, scil. τοῦτο δ' ἐπενενοήκει, non perfecit id quod cogitaverat. conf. lin. præc. Aliàs οὐδὲν ἦνεν dicere solet: quemadmodum & Zonaras (qui e Dione sua hausit) loco modo cit. οὐδὲν περάνας.

CAP. CXI. Lin. 83. μὴ δεδυνῆσθαι. Sic recte emendavit H. Stephanus. μὴ δεδυνῆσθε Vratisl. μηδὲ δυνῆσθαι Aug. Pag. 459.

CAP. CXII. Lin. 1. ἐξαγσελομένης. ἐξαγσελεμένης Vratisl. cum Aug. quod in contextum recipi poterat. L. 5. ἀπιστία πρότεροι κελεύσαντες. Verba hæc præterit Candidus. Gefenii versionem h. l. retinui. REISKIUS: „Forſan ἀνύποιστα:” fere ut MUSGRAV. Pag. 461.

L. 10. ἀρχαιρεσία. ἀρχαιρεσία, in sing. primæ declinationis, dant Editi cum manuscriptis nostris, certe Aug. & Vratisl. quemadmodum lin. 16. ἀρχαιρεσιῶν ex ead. declin. Prætuli neutrum plurale, quo aliàs sæpius utitur scriptor noster; quum in sing. ἡ ἀρχαιρεσία nusquam, excepto hoc loco, legere apud eundem meminerim, quamquam pluralem numerum promiscue in prima & in sec. declinat. format. Etiam REISKIUM video ad h. l. adnotasse: „Forte ἀρχαιρεσία, mutato accentu.” Apud Herodotum tamen ἡ ἀρχαιρεσιν in singul. primæ declin. legitur; quod & H. Stephan. in Thef. monuit. Pag. 462.

L. 11. Quum codd. Regii (quibuscum & in hoc consentit Vratisl.) omiſſis verbis οὐ γάρ πω, dedissent δι' ἡλικίαν ὑπατεύειν, αὐτῷ συνεχώρουν οἱ νόμοι; CAR. STEPHANUS particulam negativam interposuit αὐτῷ οὐ συνεχώρουν: tum particulam γάρ post δι' ἡλικίαν inferendam orationi monuerunt REISKIUS & MUSGRAV. L. 16 sq. τῶν περὶ αὐτῶν νόμων. Sic recte dederunt Aug. & Vat. τὸν περὶ αὐτῶν νόμον, minus concinne, H h

- Pag. 462.** edit. 1. cum Regiis & Vratisl. τὸν περὶ αὐτῶν νόμον, mendose,
edit. 2. 3. In Nota textui nostro subiecta per errorem bis
περὶ αὐτὸν positum est, quum utrobique περὶ αὐτῶν poni
debuerit. L. 17. ἐθλοισιν Aug. Ven. Vat. Vratisl.
- Pag. 463.** CAP. CXIII. Lin. 38. καὶ παρ' αὐτὸ Reg. B. Aug. Ven. Vat.
Sic & REISKIUS: παρ' αὐτὸ, *propter id ipsum*, aut παρ'
αὐτοῦς. Similiter MUSGRAV. vel ὡς παρ' αὐτῶν, vel καὶ παρ'
αὐτὸ, *legendum monuit*. A vero propius quam editi aber-
rans Vratisl. dat παρ' αὐτῷ. L. 45. ἐπὶ νίκῃ Vratisl. cum
aliis: & sic emendarunt REISK. & MUSGRAV. L. 49. τοῦ
θεοῦ, *sole*. Vide notata ad Præf. p. 11, 73. L. 50. ἐχυρόν τι.
Sic & Vratisl. Ead. ἔσ' sq. καταλαβόντες. καταβάλλοντες cum
Regiis Vratisl. Frequens est librariorum error in permutandis
illis verbis. Verum viderunt MUSGRAV. & REISK.
- Pag. 465.** CAP. CXIV. Lin. 59 sq. Quum per errorem omissa in Edi-
tis fuissent duo verba, ὅσοι συνελλήθισαν, quæ in Regiis co-
dicibus sicut in reliquis omnibus leguntur; MUSGRAVIUS
hiatum hoc modo explendum suspicatus erat, ἐπὶ θάλασσαν
κατασχόντι ἐξ Ἰταλίας αὐτῷ τοὺς ἡβῶντας &c. deleta partic. καὶ.
Concinnius REISKIUS, & propius attingens verum: „Forte,
ἐπὶ θάλασσαν τοὺς συμπλεύσαντας ἐξ Ἰταλ.”
- L. 61. Pro eo quod vulgo legebatur, ὅσοι δι' ὑπερήλικες,
ἀγορὰν ἐς αὐτῶν τμήρεις, (in quam lect. consentit Vratisl.)
MUSGRAVIUS emendaverat „ὅσοι δι' αὐτῶν ὑπερήλικες,
ἀγορὰν ἐς τμήρεις.” L. 69 sq. πεντακοσίους μὲν, οὓς μόνους εἶχεν
Sic Vratisl. cum Aug. L. 71. τιτρωσκέμενος δὲ δι' ἐκείνων.
Nil variant græci libri. Miror, intactum hunc locum relictum
a Musgrav. Reiskioque. Mihi sane non liquet. Nec Gele-
nius rem expedivit, cujus versionem fere secutus sum: *jam-
que vim telorum ἔσ' crebra vulnera vix sustinens*. Freinsh.
Supplem. Liv. LI. 4. crebris vulneribus ἔσ' numero hostium
fatigati. L. 76. σωτηρίαν. Emendationem necessariam H.
Stephani firmant Aug. Vratisl. aliique libri.
- L. 80. Σέρρας. „Lege Σεβάνος, quod & Interpres [Ge-
lenius; nam Cand. Serras habet:] recte observavit, & Pighius
ad A. U. C. DCVI. bene notavit ipsum Prætozem classem Afri-

canam fortitum obtinuisse, & L. Mancino successorem datum fuisse." ALEX. TOLLIUS. „Σερράς, cum circumflexo in ult. pro *Serranus*, ut Λουκᾶς pro *Lucanus*." REISKIUS. Σερράνης quidem restitui Civ. I. pag. 101, 91. pro eo quod ibi truncatum legebatur ἱππᾶνός; sed & recte Σερράς dici cum Reiskio arbitror.

Pag. 466.

L. 84. Βιδύας. Sic Vat. & Vratisl. quemadmodum paulo ante (p. 460, 72.) dederant omnes. conf. p. 475, 26 sq.

L. 85. Ἰππάρχος. Vide supra, loc. modo cit.

CAP. CXV. Lin. 92 sq. λειποστρατιώτην Aug. Ven. Pag. 467; Nusquam autem alibi, quod sciam, occurrit hoc vocabulum λειποστρατιώτης; nec ulli Lexicographorum observatum. Suidas: Λειποστράτις ὁ τὴν στρατιὰν καταλιπών. Λειποστρατιωτικὴν cum Edd. dat Vratisl. quod ex λειποστρατιωτικὸν corruptum videri potest. Atque ita REISKIUS: „λειποστρατιώτην, aut λειποστρατιωτικόν." λειποστρατιώτην vero ad oram exemplaris sui MUSGRAVIUS etiam adnotavit.

L. 95. ἐς τὸν στρατηγὸν Aug. Ven. στρατὸν cum Edd. legit Cand. & consentit Vratisl. puto & Vat. Sæpius autem duo illa vocabula perperam a librariis permutantur.

L. 99 sqq. ἐλπίζόμενος ὃς ποτε κρατήσῃν &c. Conf. Hisp. cap. 84. extr. & seq. ubi similis reformatio exercitus a Scipione instituta exponitur. Verbum autem ἐλπίζόμενος quod adtinet, rarum esse hujus verbi usum in Medio genere activa notione, MUSGRAVIUS monuit. Pariter REISKIUS, quum „ἐλπίζων aut λογίζόμενος" legere jussisset: „Videtur tamen, inquit, ἐλπίζεσθαι pro ἐλπίζειν Appiano familiare. Sic ἐλπισθέντων pro ἐλπισάντων, pag. 111, 8." Mihi vero utique suspectum illud verbum est. ἐλπισθαι quidem Herodoto & poetis activa notione usurpatum; sed ἐλπίζεσθαι, sicut apud alium nullum auctorem, sic ne apud Appianum quidem usquam, excepto hoc loco, invenire me memini. Nam eo loco, ad quem Reiskius provocavit, quem legimus in hist. Syr. p. 592. l. 50. Ρωμαίων οὐκ ἂν εὐμαρῶς ἐλπισθέντων βιάσασθαι τὴν διάθεσιν, passive sane significat ἐλπισθέντων: quum non facile expectari posset Romanos vi perrupturos, vel,

H h 2

Pag. 467. *quum sperari potuisset, Romanos non facile perrupturos: quemadmodum Civ. V. 809, 34. καὶ ἐλπίζομένους τότε καὶ ἀποδώσειν τῷ δήμῳ τὴν πολιτείαν.*

Pag. 468. *CAP. CXVI. Lin. 8. ὅτε.* Sic recte in edit. 1. erat expressum: pro quo quum operarum errore in edit. 2. ὅτε irrepsisset, monuit H. STEPHANUS: „Scribe ὅτε. Perinde est autem acsi diceret, *Sutis vobis estis conscii, me tacente.*” Et illum operarum errorem, & Stephani adnotationem, fideliter repetiit Tollius. *L. 12. ἐθέλει.* Sic scripti omnes, excepto Reg. A.

L. 14. οὗ κατέλπον. ἔσθ. „Libenter scripserim, ἀφ’ οὗ κατέλπον. Ut enim ἀφ’ οὗ quam ex οὗ malim legere, facit præpositionis ejusdem usus, qui trium vocum intervallo præcedit. Hoc quoque animadvertendum est, scribendum esse ἐπῆρται, ut legitur γέγονε. Quod si ἐπῆρτο dicendum fuisset, certe & ἐγεγόνει.” H. STEPHANUS. Neutram ex duabus illis lectionibus (in quas libri nostri consentiunt omnes) sollicitandam puto. Quamquam præcessit ἐπῆρτο in plusquamperfecto, non incommode tamen sequitur γέγονε. Et recte omnino & ex usu sermonis dictum mihi videtur ἐκ βραχέως οὗ κατέλπον, pro ἐκ βραχέως ἐξ οὗ (vel ἀφ’ οὗ) κατέλ. Similiter p. 500, 56. μετὰ ἔτη τῆς σκαφῆς ἑκατὸν, pro ἀπὸ τῆς σκαφῆς. Pari ratione, ubi de loci intervallo agitur. Conf. ad p. 483, 67.

L. 18sq. Ἦκω δὲ οὗ λησιεύσων ἔσθ. „Ad illud redit, de quo illos initio suæ orationis reprehendit, quum diceret, λησιεύετε μᾶλλον ἢ πολεμεῖτε. Quum autem dicat hic, Ἦκω δὲ οὗ λησιεύσων ἔγωγε, ἀλλὰ νικήσων, & in altero membro præcesserit, νῦν μὲν ὑμᾶς ἀφίημι τῶν μέχρι νῦν γεγονότων, hac particula μὲν respondente illi δὲ: non aliter hæc accipienda sunt quam si ita loquutus esset, νῦν μὲν ὑμᾶς ἀφίημι τῶν μέχρι νῦν γεγονότων. Σέλω δὲ, εὐκείνι λησιεύειν, ἀλλὰ νικᾶν. Perinde acsi diceret: (si quadam paraphrasi uti hic conceditur:) *Nunc remitto vobis (seu condono) quod peccastis: sed ea lege ut in posterum, exemplo meo, non latrocinemini, sed vincatis.* Estque hoc quoque observandum, eum, quum dicendum esset, Ἦκω δὲ οὗ λησιεύσων ἔγωγε, ἀλλὰ πολεμῶν, (sicut reprehendens illos his usus verbis fuerat, λησιεύετε μᾶλλον ἢ

πολεμῆτε) maluisse νικῶσων dicere, bene ominandi causa, & ex ea spe quam ipsum concepisse jam videbant, iis quoque spem injiciendo. Alioqui certe primo aspectu videri cui posset scribendum hic, ἤκω δὲ οὐ ληστρεύσων ἔγωγε, ἀλλὰ πολεμῆσων. Hoc enim optime conveniret (ut jam admonui) cum illis, quæ parvo intervallo præcedunt. Verum & hoc νικῶσων ita resolvi potest, οὕτω πολεμῆσων ὥστε καὶ νικᾶν." H. STEPHAN.

Pag. 468.

L. 19 sq. „Hæc Scipionis verba, οὐδὲ χρηματιούμεενος πρὸ τῆς νίκης, respiciunt itidem ad alia ipsius, parvo intervallo præcedentia; ista inquam, καὶ τρυφᾶν θέλετε πολεμοῦντες ἔτι, οὐ νενικηκότες. Neque enim τρυφᾶν possunt milites, nisi præcedat τὸ χρηματίζεσθαι: hoc autem jam significaverat sub appellatione τῶν κερδῶν. Sic autem κέρδη & τρυφὴν ab eo conjungi videbimus in fine hujus orationis." H. STEPHANUS.

L. 21. Ἄπιτε. „Aptum sibi, meo judicio, locum haberet particula οὖν, post ἄπιτε." IDEM.

L. 23. δίδωμι, quod & ceteroquin concinnius est & ob præced. τοῖς ἐξιούσι necessarium, dedit cod. Vat. „Græci sermonis consuetudo non permittit ut ita quis loquatur, τοῖς δὲ ἐξιούσιν οὐδὲ ἐπανελθεῖν βούλομαι: sed hoc modo, τοὺς δὲ ἐξιόντας οὐδὲ ἐπανελθεῖν βούλομαι. Concedit quidem illa consuetudo & dativo uti, dummodo & secundum infinitivi modi verbum addatur: ut si, exempli gratia, diceretur, τοῖς δὲ ἐξιούσιν οὐδὲ ἐπανελθεῖν ἐξίῃναι βούλομαι. Ac magis verisimilis fortasse videbitur multis hæc emendatio, qua verbum omissum reponetur, quam altera quæ dativum in accusativum mutat." H. STEPHANUS.

L. 29. ὁ ἐμὸς τρόπος καὶ πόνος. „Jam antea, tanquam hæc duo, suum τρόπον & suum πόνον, in exemplum illis proponens, dixit illa, ἤκω δὲ οὐ ληστρεύσων ἔγωγε, ἀλλὰ νικῶσων." Idem STEPHANUS.

Pag. 469.

L. 29 sq. πρὸς γὰρ τὸ δε. REISKIUS: „πρὸς γὰρ τόνδε."

L. 32. „τὰ δὲ κέρδη τὴν τρυφὴν. Scribo, τὰ δὲ κέρδη καὶ τὴν τρυφὴν." H. STEPH. „τὰ δὲ κέρδη τὴν τε τρυφὴν." MUSGRAV.

CAP. CXVII. Lin. 39 sq. παραγελόμενα. παραγελόμενα Aug.

L. 40 sq. τῶν καλουμένων Μεγαρέων. „Ita passim tertiam

H h 3

Pag. 469. urbis Carthaginis partem vocat Appianus, quam *Magalia*, seu melius *Mugaria*, Servius & Isidorus appellant. Erant autem *Megara* seu *Mugaria*, portu *Cothone* & arce *Byrsa* demptis, reliquum civitatis Carthaginiensis habitationi civium destinatum. Videatur Strabo." ALEX. TOLLIIUS. Cum magna veri specie docet SAM. BOCHARTUS, (ex cujus libro I. de Phœnic. Colon. cap. 24. pag. 513 sq. excerpta ista Tollii Adnotatio est,) nomen illud Μέγαρα vel Μαγάρια, quod in Μαγάλια corruptum est, Pœnorum idiomate idem fuisse quod Hebræorum מגורים, *magurim*, *habitationes*. Apud Suidam, in Ασδρευέας, (ubi adfertur Appiani locus ex Pūn. 471, 70 sqq.) pro τὰ Μέγαρα, in quod consentiunt Appiani exemplaria, mendose vulgo τὰ μεγάλα legitur. Nomen istud Μέγα:α vel Μαγάρια vel Μαγάλια plane non commemorat Strabo; sed pro eo nihil aliud habet, nisi quod, de Byrsa arce loquens, dicat, arcem in media urbe esse, *circumcirca habitatam*, κύκλῳ περιεκυμένη: lib. XVII. p. 832.

Pag. 470. L. 43. ἐτέρους recte Aug. Vat. Et viderat REISKIUS: „Forte ἐτέρους." L. 44. ἐξάδιζε σταδίους εἴκοσιν (sic, non εἴκοσι) ἀποφῆτι. Nomen numerale dedit Aug. sicut Cand. CAR. STEPHANUS, ad calcem edit. 1. monet: „Numerus deerat. Interpres habet *viginti*." L. 62. In ἐμοῦ consentit Vratisl. CAR. STEPH. in fine edit. 1. „ἐμοῦ τοῖς ἄλλοις." Indicans, sic esse in altero exemplari, nempe Reg. B.

L. 65. ἄλλης ἀκάνθης. Sic Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. & ipse Reg. A. ex emend. ἄλλας ἀκάνθας legere iusserat MUSGRAV.

L. 66. ἔχει τοὺς βαθεῖσιν ὕδατος. βαθεῖος (non βάθους, ut in Nota infra context. dictum) Vat. ut referatur ad ὕδατος.

Ead. 83 sq. κατάπλεων. Sic & ἔμπλεως, & ἔμπλεων, Attica forma, Civ. I. pag. 94, 73. IV. 585, 20. V. 827, 29.

L. 69. Post γένοιτο commodius punctum superius poneretur.

CAR. CXVIII. Lin. 70 sqq. ἐ Ασδρευέας, χαλεπῶς ἔχων ἔς τ. Inferuit totum hoc Caput Lexico suo Suidas, v. Ασδρευέας.

Pag. 472. L. 78. ἐς Ρωμαίους ἐπινοῶν. In hanc lect. consentit Suidas. Ad ἐπινοῶν forsan subintellig. ἔσεσθαι. Ibid. Articulum τοῖς ante Καραχιδ. & Lin. 75, τοὺς ante δακτύλους omisit Suidas,

L. 79. Præter necessitatem verbum ἠρθίζε in εἰθίζε mutatum
voluit MUSGRAV.

Pag. 472.

CAP. CXIX. Lin. 91. καταλείπισαν. Consentit Vratisl. Pag. 473.
Jam sæpius observare debuit lector, plerumque negligi a Scri-
ptore nostro duplicatum augment. præt. plusquamperfecti.

L. 94 sq. ἦν αὐτῷ τὸ ἔργον. Sic restitui ex Aug. Atque
sic emendandum vidit REISKIUS. ἦν αὐτῷ ἔργον Vratisl.
Vulgatum αὐτὸ in αὐτῷ mutandum monuit quoque MUSGRAV.

L. 95. ἐπὶ σιχδίου τοῦ μετώπου πίπτε καὶ ἔκκοσιν. „ἐκ τοῦ
μετώπου.” REISKIUS. L. 97. ἐξετετέλειτο. Mendose ἐξετέ-
λειτο Reg. B. Vratisl. ἐξετετέλειτο Aug. Ibid. ὤρυσσε Reg. A. Aug.
ὥρυσσε Reg. B. Vratisl. quod ab editoribus in ὤρυσσε erat mutatum.

L. 98 sq. ἐπικαρσίας recte Aug. Et in Vratisl. quum esset
ἐπικαρσίας, superscriptum est ρ. Monuit in fine edit. I. CAR.
STEPHANUS: „In exemplarib. erat δύο τε ἐπὶ καρσίας.”

L. 4 sq. δυῶδεκα. Sic plerumque scriptum illud nomen in
Aug. L. 5. οἱ ἐκ διασθημ. Aug. Reg. B. Vratisl. L. 12. ὕπνον Pag. 474.
αἰρουμένῳ. Particulam negantem delevi cum Aug. & Vat. qui
eam non agnoscunt. Conf. p. 433, 31 sq. & ibi notata.

CAP. CXX. Lin. 22. θαμινᾷ Aug. Vat. In mend. θαμινούς
conspirat cum Editis Vratisl. quod in θαμινῶς mutare jusserunt
MUSGRAV. & REISK. L. 24. τὰ πλέονα δὲ Aug. Quum
abesset vulgo partic. adversativa, τὰ δὲ πλέονα reposuerunt
IIDEM docti Viri.

L. 28. προσελθεῖν vulgatæ lectioni prætuli cum Aug. Sic & Pag. 475.
Cand. accedere. Verba ἐκ παλαιῶν lin. præc. a præcedentibus
ἐπέμπει ἐπὶ οἶτον separavit H. Stephanus, & cum προσελθεῖν
conjunxit, minus commode & invitis manuscriptis.

L. 33. εἰδύνατο. Sic recte Regii, Aug. Vratisl. Nescio an
& Vat. & Ven. Perperam certe ab editoribus in εἰδύατο mu-
tatum. Pluralem reposuit etiam REISKIUS. L. 38. πεπι-
τασμένοις Reg B. Aug. Ven. Vratisl. Ead. 38 sq. διίδεον recte
Aug. Ven. Et viderunt REISK. & MUSGRAV. In portum
ferebantur, Cand. L. 43. ἐπιλέλειτο dedit Aug. ἐπὶλέλειτο cum Pag. 476.
aliis mendose Vratisl. quod in ἐπελέλειτο mutarunt editores,

Pag. 476.

CAP. CXXI. Lin. 49. ἔχον recte Aug. Ven. Et in Vratisla-
vienti, quum (sicut in editis) esset ἔχον, superscripta est litera
υ. ἔχον reposuit etiam MUSGRAV. Et REISKIUS: „Forte
ἐχώνυ, aut ἔχου.” L. 52. ἐπὶ τὸν ἔσπλον recte Aug. ut paulo
ante dederant omnes. ἔσπλον etiam MUSGRAV. reposuit;
ἐκπλον REISK. Conf. Adnot. ad Annib. pag. 269, 92 sqq.

Ibid. ἔχου δὲ. Sic perspicue Vat. Nec multum aberrant
Aug. & Ven. in quibus ἔχον δὲ. Magis corrupte ἔχει δὲ dat
Vratisl. cum Regiis; qui quamquam ambo eandem exhibeant
lectionem, tamen C. Stephanus h. l. (ut sæpius alibi) alteru-
trum tantum inspexisse videtur: certe, velut de uno tantum
loquens, in fine edit. 1. ait „exemplar habebat ἔχει δὲ λί-
θοις.” Quod autem ex ἔχει δὲ idem editor ἔρειδε fecit, id ex
Candidi versione sumsit, quæ sic habet, *saxis ingentibus
densisque firmavit.* Ibid. λίθοις τε μεγάλοις καὶ πυκνοῖς.
Utique particula τε post μεγάλοις potius ponenda, quam ante,
videri potest. Similiter tamen Hisp. p. 114, 25. legimus πόλει
τε μεγάλη καὶ δυνατῇ, ubi videri poterat πόλει μεγάλη τε καὶ
δυνατῇ dicendum. Et pari fere ratione περὶ τε Σικελίας καὶ
Ἰθρηίας Pun. 375, 97. pro περὶ Σικελ. τε καὶ Ἰθρ. Et ἐν τε Ἰθρηίᾳ
καὶ Ἰταλίᾳ, pro ἐν Ἰθρηίᾳ τε καὶ Ἰταλ. Pun. 340, 26 sq. & id ge-
nus alia. L. 73 sq. ἐσκευασμένοις. ἐσκευασμένοι Vratisl. ut Aug.
— Candidus: *horrendam explicuere aciem*; ut nescias, utram
lectionem præ oculis habuerit.

Pag. 477.

CAP. CXXII. Lin. 77. εἰ αὐτίκα Aug. Sicque emendarunt
REISK. & MUSGRAV. οἱ, non οἱ, dederant editi cum
Regiis & Vratisl. Ex Vat. & Ven. nil adnotatum. Recte Cand.

Pag. 478.

ut si Carthaginenses &c. L. 84. εὐτρεπιάζοντες Reg. A. ex
emend. & Aug. (puto & Vat. & Ven.) cum Editis. εὐπρεπισ.
Vratisl. cum Regiis. Ibid. βοῆς δὲ ἔσθ. Citat h. l. Suidas in
ἐντελείς, his verbis: Ἀπικινός· Νευμαχίης δὲ γεγεμένης, καὶ βοῆς
παμμειγυῶς, ὡς ἐν τῷδε λοιπὸν Καρχηδονίῳ τῆς αὐτηρίας οὐσης, Ρω-
μαίοις δὲ τῆς νίκης ἐντελοῦς. L. 86. Vocabulum ἐπιβατῶν,
quod vulgo deerat, agnoscit Vratisl. cum Aug. & Vat. & in-
ferere etiam iussit MUSGRAV. *Militum* dedit Cand. unde
H. STEPHANUS στρατιωτῶν posuerat. L. 86 sq. ὡς ἐν τῷδε

λοιπῶν. Præferenda utique fuerat lectio cod. Vat. ἢ τῶδε
 λοιπῶν. Sic Mithr. 697, 41. ὡς ἐν τῷδε λοιπῷ τῆς ὅλης ἐλ-
 πίδος ἄντος. Pag. 478.

L. 9. διείτρη Aug. recte. Suidas, sub hoc ipso verbo,
 omisso auctoris nomine, sic: Τῶν Λιβύων τὰ σκάφη μικρὰ ἄντα,
 ταῖς Ῥωμαϊκαῖς ναυσὶν ὑποτρέχοντα, διείτρη ταῖς πρύμνας, καὶ τὰ
 πηδάλια ἐξέκοπεν.

CAP. CXXIII. Lin. 3 sq. χῶμα --- ἐμπόρους ἐς διάθεσιν Pag. 479.
 φορτίων ἐγγένητο. Hæc cum Freinsh. Suppl. Liv. LI. 16. in-
 terpretatus sum *aggerem*, qui ad exponenda mercatorum
 onera exstruendus fuerat. Gelenius: *agger*, qui ad excipien-
 das mercatorum sarcinas extruendus. Malim autem: qui in
 usum mercatorum ad venum exponendas merces fuerat ex-
 struendus. τὴν τῶν ὠραίων διάθεσιν, p. 427, 29. dixerat *ven-*
ditionem frugum: & Civ. V. 724, 98. *Palmyreni merca-*
tores merces Indicas important, & διατίθενται ἐν τῇ Ῥω-
 μαίων, *divendunt in ditione Romanorum*. Φορτία autem
merces mercatorum sæpe, cum apud alios, tum præsertim
 apud Herodotum.

L. 4 sq. καὶ παρατείχισμα ἐπ' αὐτοῦ βραχὺ --- ἐπεποίητο.
 — παρατείχισμα cum Gelenio & Freinsh. *loricam* exposui;
 ut προτείχισμα pag. 439, 34. pro quo p. 438, 12. ἐπιτείχισμα
 dixerat. Est autem παρατείχισμα potius *propugnaculum vel*
munimentum juxta locum aliquem exstruendum; & videtur
 hoc loco intelligi *castellum* aliquod in medio aggere ædifica-
 tum, quo velut in duas partes agger ille dividebatur; quare,
 pro παρατείχισμα, mox L. 11. διατείχισμα vocatur. Quodsi nil
 nisi *lorica* fuisset, non conveniret quod L. 9 sq. dicit, *alias*
ex ipso aggere, alias ex lorica pugnasse: & ibi pro *lorica*
 malim *ex munimento vel ex castello*. Conf. pag. 481, 30. &
 482, 55 sqq. L. 9. ὤρμισαντο revocavi ex edit. 1. cum
 qua faciunt Aug. & Vratisl. Nec tamen spernari ὤρμισαντα,
 quod ex H. Stephani emendatione est; quam nescio an con-
 firmant Vat. & Ven. e quibus nihil adnotatum in schedis. ὤρ-
 μιν aliàs non nisi in activo genere solet usurpari, ὀρμίζειν pro-
 miscue in activo & in medio.

H h 5

Pag. 480. L. 15. ἐπιστρέφουσιν. Non male Vat. ἐπιστρέφουσιν, intelligendo τὰς ναῦς. L. 17. Σιδων. Gelenius & Freinsh. *Sidenfium*. Ex *Side*, Pamphyliæ urbe: vid. Cellar. Geogr. ant. III. 6. p. 221. Steph. Byz. in Σιδῶν. Livius XXXV. 48: Ἔξ ex Pamphylia *Sidetas*, quas gentes nulla umquam nec arte nec virtute navali æquassent. L. 20. εἰρεσίῃ. Sic & MUSGRAV. & REISK. repofuerunt.

Pag. 481. CAP. CXXIV. Lin. 33. ἐπὶ τὰ Ῥωμαίων. Suidas, v. Ἀλιτενός, (ubi adfert hunc Appiani locum) ἐπὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων habet,

Pag. 481. CAP. CXXV. Lin. 59. δᾶ δᾶ τε συγκεκομμένην. Suidas, in Κῶθων, & Scholiastes Aristoph. ad Equit. v. 597. ad hunc locum his verbis provocant: Ἀππιανός· ἔφερε δὲ δᾶ δᾶ συγκεκομμένην καὶ θείον ἐν κῶθῳσι. Ubi quidem duo priora verba, ἔφερε δὲ, quod adinet; forte ex ἐσφενδόνων ille corrupta sunt; fortasse etiam apud Appianum olim legebatur φέροντες; τε δᾶ δᾶ ἔξ c. unde illa verba ducta esse possunt. Quæ autem sequuntur, δᾶ δᾶ συγκεκομμένην, tantum abest ut ex vulgata apud Appianum lectione, quemadmodum KÜSTERUS ad Suidam l. c. contendit, emendanda sint, 'ut dubitari non debeat, quin vera Appiani scriptura isto fragmento nobis conservata sit. ἡ δάρις, δαίδος, vel δᾶς, δαδός, proprie est ἡ πύκη, picea vel teda arbor. δᾶς συγκεκομμένη est teda concisa, vel affula ex teda arbore scissa, affula teda, ut ait Plinius lib. XXIX. cap. 2, sect. 9. quas Dioscorides, ab Harduino ad illum Plinii locum citatus, σχιδάνας δαδίων ισχνὰς dixit. Conf. eumd. Harduin. ad Plin. XVI. c. 12. f. 23. In simili casu scandulis usos Gallos refert Continuator Comment. Cæsaris de Bell. Gall. VIII. 42. Cupas (inquit) scivo, pice, scandulis complent; eas ardentes in opera prouolvunt. Cf. Oros. VI. 11. sub fin.

L. 62. ὁ δρόμος. Emendationem H. Stephani confirmant Aug. Vratisl. alique. L. 63. ὑπογύσιον. ὑπογύσιον Aug. Vratisl.

Pag. 483. ut sæpius aliàs. L. 67. οὐτ' ἐκ μακροῦ διαστήματος αὐτῶν. Non opus est inserta cum cod. Vat. præpositione ἀπὸ, ante αὐτῶν. Similiter genitivum casum absque præpos. positum vidimus pag. 446, 43. ὡς δὲ ἀπὸ σταδίων τριῶν ἐγένοντο τοῦ Ἀσδρουέβα,

pro αὐτὸ τοῦ Ασδρ. Pari ratione omitti illa præp. ἀπὸ folet, Pag. 483.
ubi de temporis agitur intervallo: conf. ad p. 468, 14.

L. 68. ἔπεμψεν Vratisl. cum Aug. Ven. Sed, paulo ante, idem Vratisl. carebat verbo ἤγειρεν, ut Editi. L. 69 sq. οἱ δὲ ἴσομεν. Postquam vitio operarum exciderat pronomen οἱ ex edit. prima, distinctione utcunque mederi laboranti orationi conatus est H. Stephanus.

CAP. CXXVI. Lin. 72. Particulam δὲ post χιμῶνος exhibet etiam Vratisl. Eandem inseruit REISK. L. 75. ἐτέρωθεν. Nil mutant libri. Sed ἐτέρωσε utique legendum videtur, quod repositum voluit REISKIUS.

L. 76. μετὰ Ασδρούσαν φρουρῶντα. μετὰ Ασδρούσαν φρουρῶντα Vratisl. φρουρῶντα legendum viderunt etiam duumviri nostri, REISKIUS & MUSGRAV. Cand. cum vulg. qui *Hasdrubali* favebat. Recte autem Aug. & Vratisl. μετὰ Ασρούσαν, post *Asdrubalem*; non, μετὰ Ασρούσα, cum *Asdrubale*: Asdrubal enim hic, qui extra urbem bellum administraverat, nunc urbem arcemque præsidio tenebat. Conf. pag. 461, 93 sqq. 466, 83 sqq. 471, 61 &c.

L. 98 sq. ἀλῶναι Aug. Ven. Vat. Et ita correxerunt REISK. Pag. 485. & MUSGRAV. L. 2. πολιορκηθεῖσα recte Aug. Ven. Vat. reposuitque REISKIUS. πολιορκησθεῖσα erat in Vratisl. Sed mox in πολιορκησθεῖσα mutatum. L. 9. ἢ οὐ δυσχερῶς. Verum, quod ex Vat. restitui, perspicere viderat MUSGRAV. L. 10. τοὺς Καρχηδονίους ἐπίλιπε. τοῖς Καρχηδονίοις Aug. Sic p. 399, 88, omnes, τῶν ξύλων αὐτοῖς ἐς τὴν ἔψην ἐπιλιπόντων.

CAP. CXXVII. Lin. 15. τῶν λεγόμεν τῷ καλουμένῳ Κώδιωνι. Pag. 486.
— „Carthaginis tres erant præcipuæ partes, Κώδιων, Μέγαροι & Βύρσα. Cothon varie describitur. A Strabone lib. XVII. [pag. 832.] νηπίον περιφερὲς, εὐρίπῳ περιεχόμενον, ἔχοντι νεωσκόπους ἑκατέρωθεν κύκλῳ, *insula parva, rotundo curipo, utrimque habente in orbem navalia.* Portum fuisse, ex hoc Appiani loco constat; & quidem partem unam habuisse rotundam, alteram quadrangulam, muro quoque cinctam, etiam ex his Appiani locis colligere possumus, ἐν ἐπιμέλει μέρος τοῦ Κώδιωνος τὸ τετράγωνον, *incendit partem Cothonis quadrangulam.* Item;

Pag. 486.

ἐπὶ θάτερα τοῦ Κώθωνος ἐς τὸ περιφερὲς αὐτοῦ μέρος ἀναλθών * *ad alterum Cothonis latus ad partem ejus rotundam ascendens.* Et rursus: λευθέντος περὶ τοῦ Κώθωνος τείχους, *occupato muro qui Cothonem cingebat.* Diodorus Siculus lib. III. [c. 44.] de portu Charmutha in Arabum Thamudenis: ἐμφερίσπτος ἐστὶ τῷ κατὰ τὴν Καρχηδόνα λιμένι, προσαγορευομένῳ Κώθωνι: *Simillimus est portui Carthaginiis, Cothoni nomine.* Hirtius libro V, [Bell. Afric. c. 62 sq.] aliquoties *Cothonem* nominat non Carthaginiis, sed Adrumeti urbis Africae notissimæ. Quare verisimile est, *Cothonem* non peculiarem Carthaginiensium portum fuisse, sed ita Afros appellasse omnes portus manu & arte factos. Et Festus scribit, *Cothones appellari portus in mari interiore arte & manu factos.* Et in illud Poëtæ Æn. lib. I. [v. 431.] *Hic portus alii effodiunt,* Servius: *id est, Cothona faciunt. Cothona sunt portus in mari non naturales, sed arte & manu facti. Est autem & masculini & neutri generis. Nam & Cothôn hujus Cothonis facit, & Cothonum hujus Cothoni.* Cothonem porro Carthaginiensem Afros TUNETEM usque produxisse, quæ Urbs a Carthagine CXX stadia distabat, autor est Geographus Nubiensis de TUNETE clim. 3. part. 2." AL TOLLIIUS, *vel potius SAM. BOCHARATUS, de Colon. Phœnic. lib. I. cap. 24. p. 512 sq.* apud quem plura etiam huc facientia reperies.

L. 16. ἐνεπίμπερ τὸ μέρος. Consentit Vratisl. in quo (levi menda) ἐνεπίμπερτο μέρος. L. 17 sq. ἐλπίσας δ' ἔτι --- καὶ πρὸς τὸδε τὸν Καρχ. ἐπιστραμμένων. Nominativum, Atticorum more, absolute positum excipit (per ἀνακολουθίαν quamdam, optimorum Scriptorum exemplo comprobata) genitivus itidem absolute positus.

L. 20. ἐπὶ νίχῃ Reg. B. Aug. Vratisl. Monueruntque REISK. & MUSGRAVIUS. Simul vero adnotavit REISKIUS: „Solet tamen Appianus ἐπὶ cum genitivo ibi jungere, ubi alii cum dativo solent vid. pag. 176, 7." Locus, ad quem provocavit Reiskius, est Mithr. 652, 71. ubi mendose, pro ἐπὶ τῷδε quod meliores codices dabant, ἐπὶ τοῦδε editum erat; quemadmodum & Pun. 464, 45. eodem vicio, non auctoris,

sed corruptorum codicum, pariter ut hic, ἐπὶ νίκης legebatur. Sic nimirum nimis sæpe alienam ob culpam bonus Appianus in solœcisimi aut barbarisimi crimen incurrit. Attamen Syr. 590, 15. & rursus 591, 39. & passim aliàs, recte Editi cum scriptis libris ἐπὶ νίκῃ exhibebant.

Pag. 486.

L. 30. ἐσιόντες ἐξ ἐνὶ Ἀπόλλωνος. „Valerius Maximus [I. 1, 18.] tradit, acrem sui numinis vindicem fuisse Apollinem, qui Carthagine a Romanis oppressa, veste aurea nudatus, id egit, ut sacrilegæ manus inter fragmenta ejus abscissæ invenirentur. Sed de eo ne γὰρ quidem Appianus. De Scipione tamen refert, eum diruta Carthagine militaria dona omnibus distribuisse, eorum ratione non habita, qui fanum Apollinis violarant.” ALEX. TOLLIUS.

CAP. CXXVIII. Lin. 35. τὴν Βύρσαν. Vidæ ad p. 305, 18. Pag. 487. & ad pag. 436, 73. L. 36. ἐχυρώτατον. Sic h. l. omnes. Conf. notata ad p. 395, 26. Ibid. In εἰ πλείους consentit Vratisl. L. 37. ἐς αὐτήν. Emendationi H. Stephani, præpositionem ἐς adjicientis, suffragantur libri omnes, exceptis Regiis. L. 45. σιμωγῆς καὶ βοῆς Aug. Ven. Cand. Forlan & Vat. ex quo variationes hujusmodi, ad seriem verborum tantum pertinentes, adnotare consulto superfedit sæpenumero Vir ille doctus, qui membranas istas cum exemplari editionis H. Stephani in usum editionis nostræ contulit.

L. 53. ἀλλασσόμενος recte Aug. Ven. Vat. Cum Regiis facit Vratisl. „Nescio quid respexerit Interpres, [Gelenius,] corruptum ἀλατάμενος reddens uno agmine. Num αἰνίς? an αἰλισάμενος, ab ἀνίσσασθαι, congregari? an ἀλάμενος, cum saltu? An ἀλλασσόμενος, identidem permutati? vid. p. 81, 2.” REISK. Nihil ad rem facit Candidi interpretatio, liber permearet miles. ἀλλασσόμενος nil hæsitans reposuit MUSGRAVIUS. Sic ἐναλλασσόμενοι habemus p. 490, 83. ad quem locum Reiskius provocavit. Ead. lin. διαδοίκοι recepi ex Vat.

Pag. 488.

CAP. CXXIX. Lin. 56. Ad verbum διαφερόντων, notavit MUSGRAV. „Quærendum, an aperientibus.” ἐς ὀλίγον. In Vratisl. superscript: ἐπ' ὀλίγον. L. 65. sq. καταπασσόμενοι. Pag. 489. A Regiis stat Vratisl. καταπασιόμενοι vel καταπατούμενοι malue-

Pag. 489.

rat MUSGRAV. L. 67. Nec de lacuna, nec de alia menda quidquam monuit Reiskius: sed MUSGRAVIUS, scabram esse orationem intelligens, pro ὅτοι πελέεσι reposuerat τοῖς πελέεσι.

L. 70. κοντῶν Aug. Vratisl. puto & Vat. qui paulo ante etiam dabat κοντοῖς, cum accentu in ultima. L. 77. διαδιέντες recte reposuit H. STEPHANUS, cum quo faciunt meliores libri. Conf. pag. sq. lin. 83 sq.

Pag. 490.

CAP. CXXX. Lin. 93. μακροτάτου. „Potest μακροτάτα adverbialiter accipi. Mallem tamen μακροτάτου.” REISKIUS. Sic & MUSGRAV. reposuit.

L. 94 sq. προσέφυγον -- αὐτῷ τινες ἐστεμμένοι στέμματα. „Quinam coronarum usum dedicaverint, docet Tertullianus de corona militis cap. 7. Saturnum, inquit, Pherecydes ante omnes refert coronatum; Jovem Diodorus post deinde Titanas &c. Habes tragædiam Cerberi, habes Pindarum, atque Callimachum, qui & Apollinem memorat interfecisse Dracone lauream induisse supplicem. Erant enim supplices coronati apud veteres. Supplices certe manibus sæpius velamenta καὶ στέμματα præferabant, unde ἐκλήροις κλάδοισιν ἐκτεμμένοι dicuntur a Sophocle, sed & coronas capite præferentes quandoque adibant. Noster de bello Hispaniensi: [c. 52. init.] τῆς δ' ἐπιούσης οἱ πρεσβύτατοι στεφανωσάμενοί τε καὶ φέροντες ἱκετηρίας, τὸν Λεύκουλλον αὐδῆς ἡρώτων, τί ποιούντες ἂν εἴεν φίλοι. Polybius lib. III. [cap. 52.] scribit, apud omnes pene barbaros coronam & oleæ ramos amicitiae signum esse, quomodo τὸ κηρύκειον apud Græcos. Sic existimabant sacrosanctos esse se & inviolabiles. Sane & velamenta a supplicibus ad eorum, quibus supplicabant, genua erant deposita, ut vel hac ratione, quasi Deorum interventu, eos mollirent ac flecterent. Hinc & ad aras aliquando confugiebant & ea loca quæ existimabant sanctiora & religiosiori observatione culta, ut adversus hominum injurias sese tuerentur, & quo inibi essent tutius, ibidem sedebant, ut sine vi & majori numinis contemptu deripi non possent; cujus rei exempla apud scriptores passim obvia. Illi etiam qui alicujus genua compre-

hendebant sic se solebant statuere, ut federent. Euripides
in Oreste :

Pag. 490.

- - - - ταπεινοί
"Εξονθ', ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ δὲ τὸ κεῖθεν,
"Ἄλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι,
Περὶ δὲ γόνυ χεῖρας ἱκασίους
"Εἶκαλλον.

Noster paulo inferius de Asdrubale, καὶ αὐτὸν ὁ Σκιπίων ἰκέα
δισε πρὸς ποδῶν ἑαυτοῦ. Heliodorus Æthiopicarum hist. l. 9.
διὰ δὲ τοῦ ζεύγματος ὡς τοὺς Αἰθίοπας ἐλθόντες ἰκέται πόρρωθεν γονυ-
πιετοῦντες ἰκάνηται. Supplices porro eas quoque ædium partes
quandoque occupabant, quas existimabant sanctiores, veluti
focus, ubi etiam Dii penates. Unde ἐπίσιος supplex Hero-
doto, & Jupiter ἐπίσιος, ad focum sc. statutus, vel foci præses,
cujus gratia sancti & inviolati supplices. Jam si quando sup-
plicum, qui ad aram confugerant, habebatur ratio, eos ab aris
benigne abducebant, quod ἀνασῆναι [ἀνασῆσαι] Græci dicunt.
Si contra, diripiebant eos de ara & abducebant, ut latini
loquuntur, quod Græcis ἀποσπάσαι. Interdum tamen non
audebant supplices de ara abducere: sed igni atque incendio
circumseptos inde abscedere eos cogeabant. Supplices deni-
que qui repellabantur, φυλάδων ac velamentorum suorum
discerptione, iis a quibus fuerant repulsi, invidiam facere
conabantur, atque ita testabantur sibi οὐδὲν ἀρκῆσαι θεῶν λι-
τάς." ALEX. TOLLIIUS: — qui sapientius, me iudice, fecis-
set, si quavis alia ratione, quam hujusmodi Adnotationibus,
de Appiano, cujus editioni nomen suum præfixit, mereri
maluisset. Particulam τε, post ἐστειμμένοι, quam sustuli cum
Vat., delere etiam iussit REISKIUS.

L. 4 § 7. τὸ Ασκληπιεῖον. Prætuli hanc formam, quam exhi-
bent Editi cum mssptis Mithr. pag. 673, 31. Sed & ibi Aug.
Ασκληπιῶν, quemadmodum hic scribere voluisse videtur libra-
rius. Ceterum & Ασκληπειον, & Ασκληπιῖον, & Ασκληπεῖον &
Ασκληπιεῖον passim apud alios Scriptores editum reperitur.

Pag. 491.

L. 5 § 7. τῆς γυναικὸς τῆς Ασδρούεα. Sic Aug. Ven. Vat. τῆς
γυναικὸς τοῦ Ασδρούεα Viatisl.

CAP. CXXXI. Lin. 14. θαλῶν revocavi ex edit. i. cum qua faciunt (præter Regios) Aug. & Vratisl. Nam & ὁ θαλῶς
Pag. 492. dicitur, & τὸ θαλῶς, æque ac ὁ θαλῶς. **L. 15.** πρὸ ποδῶν. Sic & REISK. emendavit, & dederunt Aug. & Ven.

L. 20. Delenda distinctio quæ post Σκιπίωνος per errorem irreplit. **L. 27.** Quum editum fuisset ἐπιστρίψασθαι, εἰπεῖν, monuit REISKIUS „aut ἐπιστρίψαμένην legendum, aut καὶ εἰπεῖν.” Satis proba fortasse videri debet lectio cod. Ven. quam exhibui: nam & apud alios auctores, & passim apud Nostrium, ἐπιστρίψαν activa forma significationem neutralem, **Pag. 493.** quam dicunt, vel reciprocam habet. **L. 34.** εἰποῦσαν. Quum jam dixerit Τοῦτ' ὀνειδίσασα, incommode eadem sententia his verbis repeti videtur, ὥδε μὲν εἰποῦσαν.

CAP. CXXXII. Lin. 45. συνιδῶν ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἱδρυ καὶ ἀρχαὶ ἀπάσας ὅς. „Seneca, Epist. LXXI. Omnes quæ usquam rerum potiuntur urbes, quæque alienorum imperiorum magna sunt decora, ubi fuerint aliquando quaeretur, & vario exitii genere tollentur. Et paulo ante: certis eunt cuncta temporibus: nasci debent, crescere, extingui. Vellejus Paterculus lib. II. c. 11. Ut paulo ante Domitiæ familiæ, ita Cæciliæ notanda claritudo est: quippe intra XII. ferme annos hujus temporis consules fuere Metelli, aut censores, aut triumpharunt, amplius XII. ut appareat, quemadmodum urbium imperiorumque, ita gentium nunc florere fortunam, nunc senescere, nunc interire. Familiare est scriptoribus hac comparatione uti, & dicere civitates mori, nasci, vivere, reviviscere, agrotare, matresque habere ut homines, ut docet Petrus Faber erudita & eleganti dissertatione lib. I. *Semestr. c. 9.*” ALEX. TOLLIUS.

L. 46. μεταβαλεῖν. Sic recte editum erat: & ita scriptum videtur in Vat. & Ven. e quibus nulla h. l. varietas enotata in schedis est. Vratisl. cum Aug. & Regiis μεταβάλλειν, solenni librorum errore. μεταβάλλειν δαίμονα, mutare fortunam. Sic τὰς τοῦ δαιμονίου μεταβολάς, fortunæ vicissitudines, dixit p. 366, 66. *Ibid.* ὥσπερ ἐν θρωποῦς restitui ex Aug. & Ven.

L. 47 sq.

L. 47 sq. Ἰκανοὶ δὲ ἱ Ἀσσυρ. Sic edidi ex Aug. cum quo facit Vratisl.

L. 48. Commodius forsitan abesset incisum, quod post ἀρχὴ inserui. L. 49. ἡ μάλιστα ἱναγχος ἡ κλάμψασα ἡ Μακεδόνων. Pag. 494. Nescio qua re deceptus verbum ἐκλάμψασα exstinctum exposuerim. Poterat Gelenii interpretatio teneri: idem passos nuper Macedonas, quorum imperium maximum & illu- strissimum fuerat. ἐκλάμψειν est effulgere, splendere. De eodem imperio Macedonico loquens Appianus, Præf. pag. 12 sq. ait: ἡς γὰρ καὶ διαλυθείσης ἐς πολλὰς σατραπείας, ἐπιπλεῖστον ἐξέλαμψε τὰ μέρη, partes adhuc diu atque plurimum splen- duerunt.

L. 50. ἐκὼν. ἢ ἐκὼν ἱφθ. REISK. L. 52. Ἔσθεται ἡμαρ &c. Iliad. VI. 448 sq. L. 54. Πολυβίου δὲ αὐτὸν ἐρομένου &c. Scipionem domi militiæque Polybium secum habuisse, refert Vellej. Pat. I. 13. L. 58. αὐτῆς ἀκούσας. ἢ Forte αὐτὸς ἡαίρος. REISKIUS.

CAP. CXXXIII. Lin. 61. Dele incisum post διαπραΐζειν.

L. 62. ἀριστία πολλαὶ διαδοῦς. Eodem verbo composita & aliàs in illa phrasi solet uti. Pun. 330, 55. ἀριστία τῷ σίρρα τῷ διδίδου. Mithr. 819, 98. διέδωκε ἀριστία. Nec minus tamen frequenter simplici verbo utitur, ἀριστίᾳ δίδοναι; sed commo- dior h. l. videbatur Aor. διαδοῦς, quam præsens tempus διδοῦς.

L. 63. τὸ Αποκωνισθ. Hanc formam nominis (quam dedidit Aug.) præferendam esse monuit Suidas h. v. & passim alibi. Conf. Duker. ad Thucyd. II. 91. Ead. lin. ἐξυτάτην. ὥπως τέτην maluerat MUSGRAV. At ipse tamen conferre iussit initium Illyricorum, scil. 833, 41. ubi κοῦφα καὶ ἔξτε διχροαῖ memorantur. Sic ἐξίως, velociter, propere, sæpius apud scrip- ptorem nostrum occurrit. Neque vero insolitam esse illam vocabuli ἐξίως significationem, vel ex Lexicographis notum est. Suidas: ἐξίως· ταχύς. Hesychius: ἐξί· ταχύ.

L. 65. περιέσπασεν Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 68. ὡς μετὰ τοῦ δυνατοῦ Φιλάνθρωπον. Gelenius: ut qui benignitatem ex- erceret quantum poterat. Sed id græce esset ἐκ τῶν δυνατῶν vel κατὰ τὸ δυνατόν: ac ne satis apta quidem huius loco videtur

Pag. 495.

illa sententia. δυνατός est *validus, fortis*. Sic Sylla ἐς πάντα σφοδρὸς ἑμοῦ καὶ δυνατός, *acri ingenio fortique animo*, Civ. I. p. 148, 1. & δυνατὴ ἡλικία, *valida ætas*, ibid. 149, 7 sq. & δυνατὸν ἔργον, *forte facinus*, Syr. 630, 98. Itaque μετὰ τοῦ δυνατοῦ φιλόανθρωπος est *qui cum fortitudine humanitatem conjungit*. Similiter μετριοπάθεια μετὰ τῶν ὅπλων, Pun. 368, 85 sq. est *moderatio cum armis* (i. e. cum virtute bellica) *conjuncta*: & ἡ ἀπιστία μετὰ τῆς δυνάμεως, Pun. 381. extr. & sq. *perfidia juncta potentia*.

L. 69 sq. ἕπλα καὶ μηχανήματα - - διαζωσάμενος αὐτὸς ἕκασ. Conf. p. 361, 83 sq. & ibi notata.

CAP. CXXXIV. Lin. 72. ὡσαύτως. An ὡσαύτως, *simulataque*? L. 75. φέβων. Sic & Vratisl. L. 78. In αὐτοῖς consentit idem Vratisl. & sic rursus p. sq. l. 82.

Pag. 496.

L. 83. ἀπιστίαν ἐν σφίσιν. Deleta præpositione, & uno tenore legendo καὶ τόλμαν ἔχοντων καὶ ἀπιστίαν σφίσιν ἐπικινδύοντων γενόμενον, non video quid amplius ad emendationem hujus loci desiderari queat. Mirum tamen, omnes codices nostros præpositionem illam agnoscere, & eodem modo (certe Aug. & Vratisl. cum Regiis) orationem distinguere. Erunt fortasse qui ἐν non male pro εἰς positum dicant, ut ἀπιστίαν ἐν σφίσιν idem sit ac ἀπιστίαν ἐς σφᾶς. Sed hujusmodi permutationis duarum præpositionum εἰς & ἐν, apud Appianum quidem, certiora exempla desidero. De ista phrasi ἀπιστίαν ἐν σφίσιν miror nihil monuisse REISKIUM, qui ad h. l. hoc adnotavit: „aut ἐπίφοβον [l. 82.] aut ἐπικινδύονον [l. 84.] delendum.”

L. 84. ἀνέφερον δὲ καὶ ὧν ἔπαθον. „Forſan α̃. Videtur tamen Nostro peculiaris dictio esse ἀναφέρειν τινός, (subaudi μνήμην) pro *jaclare, recitare aliquid, in memoriam revocare*. vid. pag. 68, 19. [p. 462, 7-9.]” Verbum ἀναφέρειν hac notione ab Appiano frequentari, *recordari, memoria repetere, secum reputare*, monui ad pag. 38, 13. ubi etiam varia loca huc facientia retuli, quibus adde Pun. 432, 20 sq. Civ. II. 292, 95 sq. Construitur autem partim sequentē conjunct. ὅτι, partim sq. genitivo casu, partim seq. accusativo, sed plerumque genitivo. Eam significationem, cujus in Theſ.

Gr. Ling. non meminit Stephanus, non præteriit Suidas, apud quem *Ἀνέφερον* exponitur *ἀνεμιμνήσκοντα*, adjecto exemplo ex Pag. 496.
nescio quo auctore: *Ἀνέφερον τοὺς ἐπιτηδείους, ὅπου τις ἂν εἶεν.*
Recordabantur, ubi quisque familiarium suorum esset. Apud
Polybium lib. II. c. 23. alia constructione legimus, *πρὸς ταύτην*
ἀναφέροντες τὴν ἔννοιαν, dum hoc mentibus agitant.

L. 89. *ἰς ἴσχατον κινδύνου.* *ἰς* dederunt Regii, Ven. Vratisl.
— *κινδύνου* Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 92. *ἐλεσχάνεον.*
REISK. „*ἐνελσχάνεον.* Vide tamen p. 91, 21.” [547, 95.]

CAP. CXXXV. Lin. 12. *καὶ ἐπαράσαντο.* Sic emendavit H. Pag. 492.
STEPHANUS, adstipulantibus manuscr. omnibus, exceptis
Regiis. „Quid sibi velit h. l. verbum *ἐπαράσαντο*, non pos-
sum divinare; nec mihi dubium est, debere legi *ἐπαράσαντο*,
[potius *ἐπαράσαντο*, ut dedit H. Steph.] id est, *diris & im-*
precationibus devoverunt omnes, qui cum locum incolerent.”
JAC. PALMERIUS. Conf. p. 500, l. 52.

L. 18. *καὶ Ἰππῶνες ἐπὶ θάτερα.* Conf. Notata ad p. 459, 59.
& 62. Ut vero *Ἰππῶνα*, *προπερισπωμένους*, dederant omnes p.
339, 9. sic & nunc *Ἰππῶνες* pro *Ἰππῶνες* fuit restituendum.

L. 21. *αὐτοῖς* Aug. & alii cum H. STEPH. In mend. *αὐτῆς*
cum Regiis consentit Vratisl. L. 24. *ἐξετελέετο* Aug. & alii
cum H. STEPH. Conf. p. 473, 97. L. 28. *τότε δ' ἦν,* Pag. 499.
ὅτε καὶ κατὰ Μακεδ. Ἔς. „Triumphī hi acti fuerunt anno
tertio Olympiadis CLVIII. Calculi Appiano non recte positi.”
REISKIUS. Non *ipsa* centesima sexagesima Olympiade
actos illos triumphos dicit, sed *circa* illam olympiadem.

CAP. CXXXVI. Lin. 33. *Χρόνῳ δ' ὕψ.* recte Aug. Ven. Vat.
Vratisl. Conf. lin. 38. Corrigendam mendam monuit etiam
MUSGRAV. *Ibid.* Γαίου Γράκχου δημαρχ. Conf. Civ. I. cap. 24.

L. 39. *ὑστερον αὐτοῖς διὰ νίκης.* „*αὐτῆς* suspectum.
Mallet quoque *διὰ νίκην.*” REISK. *αὐτοῖς* ded. Reg. B. Aug.
Ven. Vratisl. Ceterum sive *διὰ νίκην* cum Reiskio legas, sive
διὰ νίκης cum Musgravio, frigidum videri potest hoc addita-
mentum. Et videtur utique *διηνεκῆς* vel *διηνεκής* scripsisse Ap-
pianus; forsan etiam *διανεκῆς* aut *διανεκής*; quam formam Atti-
cis scriptoribus usurpatam fuisse monuit Moeris p. 129. edit.

Pierfon. Sed & Hefychius, Διανεικς, διαπαντός. Apud Nostrum, Civ. I. p. 6, 89. *Cæsar διδάτωρ ἐς τὸ διηγεῖς ἤρθη.*

L. 42. παραστρατοσιδεύων. Sic recte dedit Vat.

Pag. 500. L. 46. συντάσσειν, intell. αὐτοῦς, *descripsit illos.* Mox συντάξις illa dicitur αἱ ὑπογραφαί. L. 51. ἀγχοτάτω Aug. Ven. Vat.

L. 51 sq. φυλαξάμενος τῆς πόλαι τὸ ἐπάρετον. „Intelligit devotionem, cujus pagina præc. [p. 497 sq.] meminit: ὁ Καρχηδόνος μὲν, εἴ τι περίλοιπον ἔτι ἦν, ἔκριναν κατασκάψαι Σκαπίωνα· καὶ οἰκτεῖν αὐτὴν ἀπέειπον ἅπασιν, καὶ ἐπηράσαντο, μάλιστα περὶ τῆς Βύζης, εἴ τις οἰκτερεῖν αὐτήν. &c. Ejusmodi vero devotiones in usu fuisse sæpius, liquet ex Macrobian libro III. Saturn. c. 9. qui in antiquitatibus hæc oppida invenit devota, *Stonios, Fregellas, Gabios, Veios, Fidenas, hæc intra Italian.* Præterea Carthaginem & Corinthum. Ante devotionem tamen idem nos docet deos tutelares urbium evocatos primum fuisse, idque carmine solenni, cujus formulam loco citato adducit. Videri quoque potest Turnebus Advers. lib. XIV. c. 15.” ALEX. TOLLIIUS.

L. 56 sq. μετὰ ἔτη τῆς σκαφῆς ἑκατὸν καὶ δύο. „τῆς κατασκαφῆς. Quod autem ait, CII. annos ab everfa Carthagine ad eam restauratam fuisse, id de restaurata a C. Julio Cæsare Dictatore accipiendum, non de Augusti opere, quod quindecim annis tardius (A. U. DCCXXV.) institutum fuit. Vid. Dion. Cass. p. 377. & 694. & ibi Fabric. Animadv.” REISKIUS.

AD FRAGM. EX LIBRI VIII. PART. II.

DE REBUS NUMIDICIS.

Pag. 501. FRAGM. I. Apud Valef. p. 561. L. 1. Ὅτι Μέτιμος. &c. — „Hæc in *Libycis* Appiani hodie non extant. Ex quo patet eum librum ad nos imperfectum pervenisse, & extremam illius partem, in qua *de Bellis Numidicis* agebatur, desiderari: quippe inscriptus erat hic Liber, *Ρωμαϊκὴν Λιβυκὴν καὶ Καρχηδονιακὴν καὶ Νομηδικήν.*” HENR. VALESIIUS. Vide Photii Testimonium de Appiano, hoc Vol. pag. 5. l. 43. ubi tamen

legendum putem Λιβυκῆ, ἡ Καρχ. καὶ Νομαδ. De argumento
hujus Fragm. conf. Sallust. Jugurth. cap. 61. & 64.

Pag. 501

FRAGM. II. Apud eundem *Valesium*, p. ead. 561.

Lin. 5. Βαυαίων. *Vaccenses* Sallustius vocat. Sed oppidi
nomen pariter apud Plutarch. Βάγια, & apud Ptolemæum
Ουάγια scribitur. Vid. Cellar. Geogr. antiq. lib. IV. c. 5. p. 174.

L. 6 sq. „Τουρπίλιον. Sallustius in Jugurthino [c. 66 sqq.]
T. Turpilium Silanum vocat.” HENR. VALESIUS.

FRAGM. III. Apud *Ursinum*, p. 370. „Hoc Fragm. ex
quo libro sit, incertum. Videtur tamen ad Libycum perti-
nere. Est autem fere ad verbum e Sallustio translatum, cujus
verba in Jugurthino [Cap. 102. aliis c. 99.] sunt hæc: *Postea
loci Consul, haud dubie jam victor, pervenit in oppidum
Cirtam, quo initio profectus intenderat. Eo post diem quin-
tum, quam iterum barbari male pugnauerant, legati a Boc-
cho veniunt, &c.*” URSINUS.

Pag. 502

L. 17. „γῆν γὰρ ἣν αὐτὸς ἰσχυρόταν ἀφείλετο, & paulo supra,
ἐκ Κίρταν, in exemplari mendose erant.” *Idem* URSINUS.
— In cod. Bav. recte ista se habent.

L. 18. „πρὸς Μαρίου νῦν ἀφῆρθεσθαι. [sic.] Hæc quoque
ex Sallustio, ut videtur. Nam Numidia partem, unde Ju-
gurtham expulerit, jure belli suam factam; eam vastari a
Mario pati nequivisse. &c.” URSINUS. Vide Sallust. ibid.

L. 21. διδόναι δὲ Ρωμαίους ταῖς δωρεαῖς &c. Conf. Hisp. cap.
44. extr.

FRAGM. IV. Apud *Ursinum*, pag. 370 seq. „Hoc
Fragmentum ad eandem rerum Libycarum historiam pertinet.”
URSINUS. Lin. 29. ἔπεμψε. Sic Bav. eodemque modo
Ursinus in Notis citat priora hujus fragm. verba.

Pag. 503

L. 30 sq. „Σύλλα δὲ, ἵνα συμπράξαιεν ἐς τὰς διαλύσεις. Ita
legendum. [Et sic quidem est in Bav. sed perperam: certe
pro plur. συμπράξαιεν reponendus erat sing. συμπράξειεν.] Est
autem sententia e Sallustio sumpta, qui ita scribit: [cap. 103.]
*Igitur Quæstori mandata Bocchi patefaciunt: simul ab eo
petunt, ut fautor consultorque sibi adfit. &c.*” URSINUS.

L. 31 sqq. λαβέντων δὲ ἐν ὁδῷ τοὺς πρίστους. [sic in

Pag. 503.

Notis recte verba hæc refert Urfinus] ἰ Σύλλας ἔσθ. „Sallustius ibidem: *Deinde a Getulis latronibus in itinere circumventi spoliatique, &c.*” URSINUS.

L. 32. καὶ ξενίζων. Forfan & Urfini exemplar (sicut Bav.) ξενίζων habebat, & id tacite ab Urfino in ξενίζων mutatum est. Mihi sane videtur καὶ ξενίζει reponendum, cum quo cohæret διδάσκει quod lin. seq. dat Bav.

L. 33. „παρελθεῖν δὲ Βόκχον διδάσκειν. Hic multa defunt, quæ suppleri ex Sallustii Jugurthino possunt. Pro παρελθεῖν [quod etiam est in Bav.] videtur παρῆναι legendum esse: [& id jam in ipsum contextum Urfini erat receptum:] ex παρελθεῖν enim, verbo quod præcedit, error fluxit. Sunt autem Marii verba ad legatos Jugurthæ.” URSINUS. Non video, cur Marii hæc verba esse putaverit Urfinus, quum ex nexu totius orationis manifestum videatur, ipsum Syllam, non Marium, illud monuisse legatos. Ibid. διδάσκειν, vel, διδάσκει. Sic Maced. 530, 84. Μάρκιος τοὺς πρέσβεις ἐδίδασκε Ροδίου πείσαι.

Pag. 504.

L. 39. ἰξίων. „Ita emendavimus, cum in exemplari [sicut in Bav.] ἰξίων corrupte scriptum esset. Locus translatus est ex Jugurthino Sallustii; [cap. 105. al. 102.] *Quibus rebus cognitis, Bocchus per literas a Mario petivit, ut Syllam ad se mitteret, ἔσθ.*” URSINUS.

L. 40. Ἀψαρα δὲ ἔσθ. „Asparem appellat Sallustius: [cap. 108. al. 105.] ut incertum sit in transpositione literarum, apud utrum erraverit librarius. Ibi cum Boccho, inquit Sallustius, Numida quidam, nomine Aspar, multum ἔ familiariter agebat: ἔσθ.” URSINUS.

L. 42. καὶ Μαγδάλης. „Opinor, hoc nomen & locum etiam totum non vacare mendo. Nam cum alia, tum verba illa, καὶ τις ἰξελεύθερος, corrupta erant in exemplari: [In Bav. proba omnia:] & Sallustius de Cornelio liberto ne verbum quidem profert. Incertum item, an Μαγδάλης is sit, quem *Massagradam* [Massugradam] Sallustius [loco paulo ante citato] vocat.” Idem URSINUS.

A P P I A N I
ROMANARVM HISTORIARVM
VOLVMINIS TERTII
P A R S II.

Vol. III. p. 502.

ADNOTATIONES
AD EXCERPTA ET FRAGMENTA
EX APPIANI LIB. IX.
DE REBUS MACEDONICIS.

I. EXCERPT. de Legat. Apud Ursinum p. 357.

Lin. 1. Ὅτι Ῥωμαῖοι τοῦ Φιλίππου ἔστ. „ Ex libro, qui *Macedonicus* inscriptus fuit, depromptum hoc Fragmentum fuisse, intelligere possumus ex iis, quæ in eo narrantur. Appianus autem in Proœmio Historiæ meminit Μακεδονικῆς [Μακεδονικῆς] συγγραφῆς, a se scriptæ.” URSINUS. Ad marg. codicis Bav. h. l. scriptum legitur: Ζήτη ἐν τῷ περὶ Επεισεως: id est, *Confer titulum de Imploratione Auxiliorum*: qui nimirum erat unus ex LIIL. Titulis vel Capitibus, quibus constabant Collectanea illa jussu Constantini Porphyrogeneti ex græcis Historiarum Scriptoribus excerpta. Conf. Hæschelii Præf. ad Eclogas Legationum, Augustæ Vindel. Anno MDCIII. editas: & Valesii Præf. ad Excerpt. Peiresciana.

Pag. 305.

L. 8. ἔπειτα πρὸς Αννίβαν ἔστ. „ Videndus de hac re Livius lib. XXIII. [c. 33 sq.] in quo Xenophanem legationis principem nominat a Philippo missæ ad Annibalem; & Florus [II. 7.]” URSINUS.

L. 11. συμβάντες δ' ἐν ταῦθα. Utique ἐς ταῦτα rep. nendum. Sic Maced. 511, 2. ἐς οὐδὲν συμβαίνοντες. Civ. I. p. 95, 93 sq. ἐν συμβαίνοντος δὲ Σουλταῖς ἐς ἃ ἵκουν τοῦ Μεγάλου: & sæpe aliàs. L. 15 sq. ἡ Ῥωμαίοις ἀντιμάχου. „ Ita legendum, cum in exemplari absit particula ἡ.” URSINUS.

Pag. 306.

II. Apud Ursinum, p. 357 sq.

Lin. 22. Σουλτικίου δ' ἐπέντος ἔστ. „ P. Sulpicius Galba, qui Consul fuit cum C. Aurelio Cotta anno DLIII, describitur. Videndus Livius lib. XXXI. Est autem hoc Fragn. ex eodem Macedonico depromptum.” URSINUS. Non ad secundum P. Sulpicii Consulatum cum Ursino referendum est.

Pag. 506.

fragmenti hujus argumentum, sed ad illud tempus, quo, ex primo Consulatu (Anno DXLIII,) Macedoniam sortitus, per complures annos prorogato imperio in Græcia & Maced. permansit. (Liv. XXVI. 22. XXVII. 7. &c.) Agitur enim hic de primis litibus (vid. p. 507, 39 sq.) quæ Romanis cum Philippo intercesserunt, priusquam ex professo inceptum esset Bellum Macedonicum primum, cujus origo & initium exponitur in fine Fragmenti III. p. 509. Sicut autem lites hæ, quæ Romanis cum Philippo ante Bellum Macedon. I. intercesserunt, Appiano dicuntur *Φιλίππου καὶ Ρωμαίων ἐς ἀλλήλους πῆρα πρώτην*, *primum bellum*, pag. sq. lin. 40. sic bellum illud, quod deinde erupit, quod *Bellum Maced. Primum* vulgo vocari solet, ab eodem Scriptore nostro *Secundum Romanorum bellum cum Philippo* adpellatur, p. 515, 65 sq. Ceterum de *conventu legatorum dirimendi belli causa inter Philippum atque Ætolos* habito, a cujus mentione incipit hoc fragmentum, vide Liv. XXVII. 30.

Pag. 507.

L. 27 sq. μεθ' ὧν οἱ Αἰτωλοὶ κατέλαβον Ἀμβρακίαν - - ἀνέλαβον. — „Corrupte legebantur hæc in Exemplari.” URSINUS. — Et in Bav. corrupte Ἀβρακίαν est pro Ἀμβρακίαν: & αὐτῶν Φίλιππος pro αὐτῶν. Ceterum Sulpicius Livius cum classe tantum & sociis navalibus adfuisse Ætolis adversus Philippum refert, XXVI. 28. XXVII. 30. & auxilium illud x. M. peditum, M. equitum, sub P. Sempronio demum, successore Sulpicii, missum prodit: (XXIX. 12.) sero autem advenisse, postquam Ætoli, desertos se a Romanis rati, pacem cum Philippo fecerant.

L. 35 sqq. Καὶ τέλος Αἰτωλοὶ τε ἔσχ. De pace illa, primum ab Ætolis, & mox etiam ab Romanis, cum Philippo facta, conf. Liv. XXIX. 12. L. 40. πείρα. Corrige πείρα. Conf. Adnot. ad pag. 506, 22. πείρα autem idem denotat quod πέλεμος. conf. pag. 515, 65 sq. Hisp. 147, 85. Illyr. 839, 47. Eodem pertinet Samn. p. 46, 23. τὴν πείραν ἔχοντες τήνδε (sic enim ibi legendum videtur) περὶ τῆς ἡγεμονίας, *bellum hoc de imperio habentes*, id est, *intelligentes de ipso imperio sibi esse dimicandum.*

III. Apud eundem *Ursinum*, p. 358 sq.

Lin. 45 sq. καὶ αὐτῆς ἀπειράσει Περγάμου, μὴ Φειδόμενος ἱερῶν ἢ τάφων. „Ita emendavimus; cum in exemplari τάφων, pro τάφων, scriptum esset. [Bav. recte τάφων.] Livius lib. XXXI. [cap. 46.] de hac re ita scribit: *Quo tempore Philippo circa Pergamum urente sacra profanaque, &c.* Est autem hoc *Fragm.* ex eodem Macedonico, ut videtur, sumptum.” *URSINUS.*

L. 46 sq. τὴν τε Ροδίαν Περκαίαν ἰδῆου. „Livius lib. XXXII. [cap. 33.] *Rhodii Peræam (regio est continentis adversus insulam, vetustæ eorum ditionis) repetebant.*” *URSINUS.*

L. 52 sq. ὡς τότε ἤρχεν ἔτι παῖς ὧν Πτολεμαῖος ὁ τέταρτος, ὃ Φιλοπάτωρ ἐπώνυμον ἦν. Non adversus *Ptolemæum IV. Philopatorem* cognomine, sed adversus filium ejus, *Ptolemæum V.*, cui *Epiphani* cognomen erat, pactio ista de dividendo regno Ægypti inter Antiochum Magnum & Philippum facta dicebatur. Vide *Polyb. III. 2. & XV. 29. Justin. XXX. 2.* Neque vero in alium *Ptolemæum*, nisi in eundem illum, qui *quintus* hujus nominis fuit, quem apud *Josephum*, apud *Ptolemæum* in *Canone*, *Eusebium*, *Hieronymum* aliosque *Epiphanem* cognominatum legimus, valet id quod h. l. adjecit *Appianus*, ὡς τότε ἤρχεν ἔτι παῖς ὧν. *Ptolemæum* enim *Epiphanem* constat mortuo patri *Philopatori* (A. U. 551.) quadri-
mum vel quinquennem puerum in regnum successisse; quum *Philopator* ante XVII. vel XVIII. annos (A. U. 535.) non puer, sed adulta ætate, & aliquot quidem annis ante ipsum *Philippum* Macedonem, ad regnum pervenisset. At vero pariter in *Syriaca* etiam *Appiani* nostri *Historia* rursus eidem pupillo *Ptolemæo*, qui ex *Scriptorum* omnium consensu, & ex temporum ratione alius esse nequit nisi *Ptolemæus V. Epiphanes*, plus semel cognomen *Philopatoris* tributum videmus. Quade re & *USSERIUS* in *Annal.* ad Ann. Mundi 3800, & *REISKIUS* ad *Appiani Syr.* p. 539, 44. erroris *Appianum* arguerunt. Quid igitur? An *Scriptorem* natione *Alexandrinum*, & illustri loco *Alexandriæ* constitutum, putabimus in re ex media historia patriæ suæ depromta hunc errorem errasse, & non semel

Page 508.

Pag. 508.

errasse, sed per duos etiam Historiarum suarum libros errorem hunc continuasse, ut, confusis duobus nationis suæ regibus, quorum alter pater XVII. annos, alter filius post hunc XXIV. regnavit, repugnantibus cunctis & rerum & temporum & personarum rationibus, quæcumque res ad filium pertinebant eas ad patrem cunctas retulerit? At id quoniam lapsu memoriæ, quove tandem alio pacto accidere potuerit, vix, & ne vix quidem, intelligi posse videtur. Ac certe, cognomen hoc Φιλοπάτωρ quod adtinet, fieri potest, ut & hoc loco in Maced. hist. tota illa phrasis, ὃ Φιλοπάτωρ ἐπώνυμον ἦν, & rursus in hist. Syr. p. 536, 9. & 539, 44. & 540, 74. ipsum cognomen Φιλοπάτωρ per inscii alicujus librarii sedulitatem in contextum irreperit, quum cognomen forte plane prætermississet Appianus, quod nec apud Polybium nec apud Livium, nec apud Justinum, adjectum videmus: fieri etiam potest, ut ab Ægyptiis Ptolemæus hic, de quo quærimus, duobus cognominibus, altero *Epiphanes*, altero *Eupator*, eodem quo pater ipsius, fuerit adpellatus; quemadmodum & duos Evergetas & duos Soteras Ptolemæos cognominatos videmus. Et fortasse in opere illo, quo Ægyptiacam Historiam ex professo persecutus Appianus est, quod quidem ad nostram ætatem non pervenit, de duplici illo cognomine, quod eidem Ptolemæo tributum est, ex professo etiam differuit. Numerales autem nomen, ἡ τετραγῶς, quod hoc loco duo codices, passim satis mendosi, quibus Fragm. hoc continetur, exhibent, pro corrupto utique haberi, & πέντε ab Appiano fuisse scriptum videri potest. Nam (ut taceam, in nulla re frequentius quam in numerorum notis peccasse librarios) quum in aliis Ptolemæis, quos adjecto numero designavit Appianus, consentiat cum aliis Historicis atque Chronographis, non est admodum probabile, in hoc uno in diversum abiisse. Sic autem certe in Hist. Syr. pag. 636, 3. ὁ 57ον Πτολεμαῖον, *Sextum Ptolemæum* cum aliis Scriptoribus vocat eum, qui Philometori alias cognomen fuit: & pag. 612, 85 sq. itidem cum aliis *undecimum* numerat illum, cui Auletæ fuit cognomen, quem Gabinius in regnum reduxit. Ac fieri potest,

ut, quum in vetusto Libri de rebus Macedonicis exemplari per errorem ὁ τέταρτος, pro ὁ πέμπτος, itrepsisset, primus ille error alteri errori, qui in cognomine Φιλοπάτωρ inesse videtur, occasionem originemque dederit.

Pag. 508.

L. 55 sq. Καὶ τήνδε τὴν δόξαν - Ρόδιοι μὲν Ῥωμαίοις ἐμάνυσαν Justinus XXX. 2. ea occasione legatos etiam ab Alexandrinis ad Romanos missos, ait, orantes, ut tutelam pupilli susciperent, tuerenturque regnum Ægypti, quod jam Philippum & Antiochum, facta inter se pactione, divisisse dicebant. Conf. quæ notabimus ad Syr. 539, 43 sqq.

L. 68 sq. στρατηγούντος Πολλίου, καὶ ναυαρχοῦντος Λευκίου. — „Ita legendum, [atque ita est in Bav.] ut de P. Scipione Consule intelligamus, & de L. Apustio, qui præerat classi. Livius lib. XXXI.” URSIN. Non P. Scipione, sed P. Sulpicio, (iterum Consule A. U. DLIV.) scribere vel voluit vel debuit Ursinus. Vide Liv. XXXI. 14. & 27.

Pag. 509.

IV. Lin. 70 sq. Ποιμὴν ὑπέχετο &c. Fragmentum hoc, a Suida conservatum, referendum ad eam historiam putavi, quam Livius exponit lib. XXXII. c. 11. Pastor quidam - - deducitur ad Consulem. [T. Quinctium.] Is se, -- ait, omnes montium eorum amfractus calleſque noſſe. Si secum aliquos mittere vellent, non iniquo nec perdifficili aditu supra caput hostium deducendum. &c. Et cap. 12. Die tertio quum verticem, quem petierant, Romani cepisse ac tenere se fumo significarent : &c.

V. Apud Ursinum, p. 359. In cod. Bav. autem desideratur hoc Fragmentum.

Pag. 510.

Lin. 72. Λεύκιος Κοῦντιος. „In exemplari mendose scriptum erat Λεύκιος Κάντιος, ex quo nos fecimus Κοῦντιος, ut de L. Quinctio intelligamus, T. Flaminini fratre, cui, ut inquit Livius lib. XXXII. [cap. 16.] classis cura maritimeque ora imperium mandatum ab Senatu erat. Ad hujus Fragmenti intelligentiam, quod ex eodem Macedonico descriptum est, libet Zonaræ verba describere, quæ leguntur in lib. II. [lib. IX. c. 16.] Λεύκιος δὲ Φλαμίνιος, [Φλαμίνιος,] ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, μετὰ τοῦ Ἀφιάλου καὶ τῶν Ροδίων τὰς νήσους ἐχειροῦτο. καὶ τέλος

Pag. 510.

Κίτχησαν ἐλόντες, καὶ πυθόμενοι πρὸς τοὺς Φιλίππου πρὸς τοὺς Αἰχαιοὺς πεσέμεσθαι, ἀπέστειλαν καὶ αὐτοὶ, καὶ Ἀθηναῖοι συνεπρεσβεύσαντο. Καὶ πρότερον μὲν συναμερίσθησαν [ἐμερίσθησαν] αἱ γυνῆμαι τῶν Αἰχαιῶν, τῶν μὲν τῷ Φιλίππῳ τὴν συμμαχίαν ψηφισμέναν, τῶν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις. ὅψε δ' οὐκ ποτὲ τὴν βοήθειαν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο, καὶ ἐπὶ τὴν Κέρνιδον συνεστράτευσαν, Ἑ. c." URSINUS.
— Eamdem rem fuse exponit Livius XXXII. 19-23.

L. 74 sq. αἰτοῦντος. „αἰτῶν βοήθειαν, pro αἰτοῦντος, mendose, ut videtur, scriptum erat." URSINUS. Nescio an αἰτοῦντες potius legendum, ut ἐς συμμαχούς, quod sequitur, referatur ad Macedonas.

L. 79. διὰ τινὰ ἐς τὴν Ἑλλάδα Σουλαικίου τοῦ στρατηγοῦ παρανομήματα „Huc pertinent illa Pausaniæ, in Achaicis: [VII. 11.] Οὗτος ὁ Γάλλος ἐς τὸ Ἑλληνικὸν πολλὰ μὲν εἶπε, πολλὰ δὲ ἔπραξεν, ὑπερφάνη, Ἑ. c." URSINUS.

VI. Apud *Ursinum*, p. 360.

Lin. 85. "Οτι Φλαμινῖνος αὐδὺς Ἑ. c. „Hoc Fragma ex eodem Macedonico depromptum est." URSINUS. Retinui Φλαμινῖνος, quod ab Ursino editum inveni; quamquam, an in exemplari suo ita scriptum repererit editor, dubitari poterat. Nam sicut in loco ex Zonara ad Fragma. præc. adlato, pro Φλαμινῖνος, quod apud Zonaram legebatur, tacite Φλαμινῖνος idem Ursinus reposuit, sic & apud Appianum lectio hæc ex ejusdem emendatione esse videtur. Certe codex Bav. & in his eisdem Appiani Fragmentis, & in Fragma. ex Dione, N°. XVII. apud Ursinum, pag. 381. (T. I. edit. Reim. p. 66. num. CLVII.) & in Eclogis ex Diodoro, n. III. & IV. ap. Ursin. p. 314 sq. (T. II. p. 619. ed. Wesseling.) non Φλαμινῖνος, ut Ursinus edidit, sed constanter Φλαμινῖνος exhibet; in quam eamdem scripturam, tam apud Græcos Scriptores, quam apud Latinos, tantum non omnia scripta exemplaria cum veteribus editionibus consentiunt. Itaque, licet a Pighio ad A. U. DLV. T. II. p. 249. & a Sigonio ad Liv. XXII. 33, 8. aliisque Viris doctis passim observatum inveniam, mendose *Flaminium* cognomen Quinctiorum scribi, & cum lapidibus Capitolinis *Flaminium* esse reponendum, quod etiam in

plerisque deinde editionibus græcorum latinorumque Scriptorum factum video : tamen in Hist. Syr. Appiani, p. 538, 31. & 36. &c. non mutandam duxi vulgatam scripturam, in quam ibi cum Editis scripti nostri libri omnes conspirant; ratus scilicet minime certum esse, Scriptores omnes veteres legi isti esse obsecutos, scripturamque hanc, quam damnant eruditi quos dixi viri, ubique non nisi ex librariorum lapsu originem traxisse.

L. 86. κατὰ τὸν Μηλιέα κάλπον. Sic Bav. ita tamen ut nescias an Μελία (mendose id quidem) scribere voluerit libarius. In sinu Maliaco: Liv. XXXII. 32. Polyb. Excerpt. ex lib. XVII. c. 1. L. 87. Ρωμαίων. Utique Ροδίων legendum: atque id in contextu repositum malim, quod & in lat. vers. expressi. Conf. Polyb. XVII. 2. Liv. XXXII. 33.

L. 92. πίδαξ τῆς Ἐλλάδος. Compedes Græciæ, Liv. XXXII. 37. πίδαξ Ἑλληνικῆς, Polyb. XVII. 11.

L. 96 sqq. Ἡ δὲ βουλὴ τοῦς Φιλίππου πρίσχεις ἤρετο ἔσθ. Non perspicuum est in Bav. ἤρητο - ne (scil. compendio illo scripturæ, quo literæ u uno nexu efferri solent) an ἤρετο scriptum sit: quin ἤρετο scribi debuerit, dubitare nemo potest. „Livius libro 33. [potius XXXII. 37.] Legati deinde regis intromissi. Quibus, longiorem exorsis orationem, brevis interrogatio, cessurus - ne iis tribus urbibus esset, sermonem incedit, cum mandatum sibi de his nominatim negarent quicquam. Sic infecta pace dimissi. Quintio librum arbitrium pacis ac belli permissum. ἔσθ. Sumsit autem Livius ex Polybio; a quo totam hanc Macedonicam de bello Philippico & Persico historiam accepit, ut apparet, Appianus.”
URSINUS.

VII. Apud Ursinum, pag. 360-364. „Pertinet hoc Fragm. ad eundem Macedonicum Appiani librum; ad cuius intelligentiam videndus Polybius in Fragmento [de Legat.] sexto.” URSIN.

Lin. 4. ἡγήθεις πάλιν ὁ Φίλιππος. Ad Cynoscephalas. Liv. XXXIII. 7-10. L. 8 sq. εὐχεσθῆς μεταβελῆς. Sic recte Bav. — Polyb. Legat. VI. Οὐκ εὐνῆχτο πιστεῦεν (οἱ Αἰτωλοὶ) διότι χωρὶς

Pag. 512. δάρον ἢ τηλικαύτη μεταβολὴ γέγονε τοῦ Τίτου πρὸς τὸν Φίλιππον. Livius XXXIII. 11. *Querentes* (Ætolos,) *mutatum viſtoria imperatorem.* - - - *Donis regiis imminere credebant inuicti ab ea cupiditate animi virum.*

L. 10. ἐπιπολάζειν τὴν Αἰτωλῶν βίαν. Familiare Appiano verbum ἐπιπολάζειν, ut Index noster docebit. Livius l. c. *Philippo sublato, fractis opibus Macedonici regni, Ætolos habendor Gracia dominos videbat.* L. 12. ἀγαπᾶν ἰστέλει, intell. αὐτῶν, nimir. τὴν νίκην. *Ibid.* οἱ τὸν Φιλ. In contextu Ursini editum est, ἢ τὸν Φιλ. Sed in Notis ita repetuntur hæc verba, tamquam in contextu exhiberetur οὗ τὸν Φιλ. Tum verò monet in Notis URSINUS: „In exemplari χωρίον οἱ mendose scriptum erat. [scil. ut in Bav.] Fortasse pro οἱ non male ἢ reponi posset.”

Pag. 513. L. 20. συνόλεσι. Recepi emendationem, quam in Notis proposuerat URSINUS; ubi ad vulg. lectionem συνόλεσιν monuit: „Placeret magis συνόλεσι. Est autem sententia sumpta ex Polybii Fragmento sexto.” Adde Liv. XXXIII. 12.

L. 22 sq. οἱ οὐδένα ποτὶ τῶν ἐχθρῶν εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς ἀνέγραφον. — „Ita emendavimus, cum in exemplari, [quemadmodum & in Bav.] οἱ οὐδὲν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς ἀνέγραφον, mendose, ut apparet, scriptum esset.” URSINUS.

Pag. 514. CAP. II. Lin. 42. χωρὶς ἐξήρους μιᾶς καὶ σκαφῶν πέντε κατὰ σκαφίδων. Paulo aliter Polyb. Legat. IX. πλὴν πέντε σκαφῶν καὶ τῆς ἐπικαιδεκέρους. Et rursus aliter Liv. XXXIII. 30. *naves omnes testas tradere, quin ἑῴ regiam unam inhabitantis prope magnitudinis, quam sexdecim versus remorum agebant:* ad quem Livii locum vide quæ adnotarunt Viri docti in edit. Drakenb. L. 44. ἐπενεγκνῆν. De lect. cod. Bav. ἐπενεγκνῆν, vide ad Pun. 306, 36. L. 45. ἐν ἔτεσι δέκα. Sic & in hist. Sicula p. 94, 34. ἐν ἔτεσιν εἴκοσι, præfixa eadem præpositione. *Ead. lin.* τὸ μέρος: *definitam partem, ratam partem.* Sic l. c. pag. 94, 34 sq. τὸ μέρος ἐκάστων ἔτους ἐς Ρώμην ἀναφέροντας. L. 49 sq. Συμβούλους δ' ἑπεμψον αὐτῷ ἑῴ. Conf. notata ad Hisp. p. 195, 8. „Appianus hæc ex Polybio; [Legat. VII.] e quo sunt Liviana illa translata in libro XXXIII.

XXXIII. [cap. 24.] *Decem legati more majorum, quorum consilio T. Quinctius imp. leges pacis Philippo daret, decreti; &c.*" URSINUS.

L. 55 *sqq.* Ὁ δῆμος ὁ Ῥωμαίων &c. Idem præconium, mutatis paulisper verbis, legimus apud Polyb. Legat. IX. & apud Plutarchum in T. Flaminio, p. 374. Conf. Liv. XXXIII. 32. Pag. 515.

L. 58. ἰδίους ἢ θεοῖς καὶ νόμοις. Non sollicitandum erat vocab. θεοῖς. Nam & apud Herodot. II. 30. ἡθελαι Αἰγύπτῳ sunt *mores & instituta Egyptiorum*, & apud alios probatos Scriptores ἡθελαι cum νόμοις conjunguntur, & de *civilibus* etiam *institutiis* dicuntur.

CAP. III. Lin. 67. καὶ συνεμάχῃσι Ῥωμαίοις ὁ Φίλιππος &c. Conf. hist. Syr. cap. 16. pag. 557. & Liv. XXXVII. 7.

L. 70. παρῆπιμπεν εἰκείοις τέλεσι καὶ τροφαῖς καὶ δαπανήμασι. Verba καὶ δαπανήμασι ex interpretamento vocabuli τέλεσι videri possunt irrepsisse. Scholiastes Thucyd. ad verba τέλεσι τοῖς εἰκείοις, IV. 60. τέλεσι, \ait, ταῖς δαπάναις. Civ. II. p. 195, 44. τέλεσι κοινῶς, *sumtu publico*. De re, quæ hic agitur, conf. Syr. cap. 23. pag. 568. L. 72. Θράκες. Corrige Θράκας. Pag. 516.

L. 76 *sqq.* Οἱ δὲ Θράκες οἶδε &c. Conf. Syr. c. 43. p. 602 *sq.*

CAP. IV. Lin. 80. „ἐκλεισθέντος δὲ * πολλοί. Videtur hic deesse verbum τοῦ ἀγῶνος vel aliquid tale. Itaque locum stellula merito notavimus. [Non obsecutus est Typotheta in officina Plantiniana signo, sed posuit, ἐκλεισθέντος δὲ τοῦ κηρύγματος.] Fortasse ἐκλεισθέντων δὲ τούτων non male restitui posset: vel pro τοῦ ἀγῶνος, rectius esset τοῦ κηρύγματος. Omnino aliquid desideratur." URSINUS. In mente adhuc versabatur Ursino ἀγῶν ille τῶν Ἰσθμίων, & κήρυγμα, de quo cap. præced. p. 515. dictum est. Sed nunc agitur de eis quæ acciderunt post bellum a Romanis adversus Antiochum gestum. (vide mox p. *sq.* lin. 92 *sqq.*) Quod quoniam ex eis etiam, quæ præcedunt, satis adparet, fortasse nihil aliud h. l. excidit, nisi solum verbum πολέμου, a quo ad sequens vocab. πολλοί ab eisdem literis incipiens aberrare facile potuit librarius. De Argumento hujus Capituli conf. Polyb. Legat. XLVI. & Liv. XXXIX. 35. & 46 *sq.*

Vol. III.

K k

Pag. 517.

L. 91. „καὶ προσπαύει Δημήτριον. Verbum προσπαύει mihi suspectum est, & pro eo προσπαύει, vel aliquid tale, reponendum opinor.” URSINUS. Imo probum utique verbum προσπαύει: sed particula διὰ, quæ sequebatur, ex Itacismi confusione absorpta est a sequente verbo Δημήτριον. Sic vero mox rursus lin. 95 sq. *Philippus* ὁρῶν αὐτὸν -- συγνώμης ἀντὶ χαρίτων αἰτιούμενον, καὶ τῆσδε διὰ Δημήτριον. Pariter Polyb. l. c. T. II. p. 636. edit. Lips. vel Vindob. ἵνα δὲ καὶ Φίλιππος αἰδῇ, διότι τὴν χάριν ταύτην ἡ σύγκλητος Δημητρίῳ δίδωσιν, ἔξαποσιδὼν ἔφη προσβευτὰς -- διασαφήςσοντας τῷ βασιλεῖ, διότι τῆς συμπεριφορᾶς τυγχάνει ταύτης διὰ Δημήτριον.

L. 92. ἐς τὸν Ἀντίοχον πόλεμον. Sic emendavi. Vid. Adnot. ad Hisp. 176, 85. URSINUS, quum edidisset „ἐς τὸν πρὸς Ἀντίοχον πόλεμον”, in Notis monuit: „Adverblum πρὸς in Exemplari deerat: videtur tamen necessarium.”

Pag. 518.

L. 97. ὑπὸ τῶν βασιλέων restitui ex Bav. usitatus in hac re verbum, *occultare, dissimulare animi sensum*. L. 99. Εὐμένε. Scio, aliàs Εὐμένης, Εὐμένους &c. proprium hoc nomen folere efferri, sicut etiam Ursinus in his Fragmentis edidit: sed quum non solum cod. Bav. in his eisdem Fragmentis, verum etiam reliqui nostri codices cum Editis in hist. Syr. & Mithr. constanter, quoties nomen illud occurrit, accentum in ultima ponant, tenendam hanc formam putavi, quam Ursinus invito exemplari suo cum altero permutasse videtur.

VIII. Argumentum hujus Fragmenti, a *Suida* conservati, ad extrema Philippi tempora pertinere videtur. L. 3. ἐκτετρῶσθαι. Sic *Suidæ* editio Mediol. cum accentu circumflexo. Conf. Adnot. ad p. 45, 16. & ad 93, 20.

IX. Apud *Ursinum*, pag. 364-369. „Ex eodem Macedonico hoc quoque Fragmentum depromptum est.” URSINUS.

L. 5. ἡ τῶν ἑλ. Sic recte Bav. L. 6. Vocabulum γεινίας aliquid amplius h. l. dicere videtur, quam γειτονία, vicinia, vicinitas: scilicet usum & consuetudinem quæ inter bonos vicinos obtinet, conservationem officiorum quæ sibi mutuo præstant vicini. Sic rursus infra, p. 526, 28. ἡ κολή ἡ γκλήμα ποιῆσθαι γειτνιάσειν καὶ σωφροσύνη καὶ παρὰ σκευή.

L. 7 sq. οἱ ἐς Βασίλῆνας ἐστραλμένοι. „Ita legendum. Livius, libro XLII. [11.] *Bastarnatum* [Bastarnarum] *gentem ex-cit- tam sedibus suis &c.*” URSINUS. Quid in exempli, suo invenerit, non declaravit Ursinus. ἐν Βασίλῆνας ἐστρλ. dat Bav. duplici menda. Recte autem Βασίλῆνας, live ex codice suo, live ex sua emendatione, Ursinus edidit. Et sic, Βασίλῆνας, pro vulg. Βασίλῆναι, cum Vat. C. & Cand. gentis illius nomen edidi in lib. Mithrid. p. 744, 31. &c. & rursus cum Cand. in hist. Illyr. p. 860, 68. Conf. ad Mithr. p. 744, 31.

L. 12 sqq. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ Εὐμενὴς ἔσθ. Vide Livium XLII. 11 & seqq. L. 16 sq. καὶ τὸν ἀδελφὸν οἰκείως ἐς αὐτοὺς ἔχοντα ἀνέλοι. „Verbum ἔχοντα corruptum erat in exemplari. [In Bav. est ἔχοντα: sed initio vocis aliquid turbatum.] Hæc autem Eumenis oratio sumpta videtur ex Polybio, a quo transtulit Livius in lib. XLII. Nam de Demetrii morte ita apud eum loquitur Eumenes: *Orsus inde a Philippi consiliis, necem Demetrii filii retulit, adversantis Romano bello.*” URSINUS. Apud Polybium intercidit locus, qui huc spectabat.

L. 21. Βοιωτοῖς συμμαχήσας. Sic in contextu editionis Ursini legitur: nec male. At in Notis, ubi hæc verba repetit URSINUS, probabilius etiam συμμαχήσειε posuit, adjecta hac Adnotatione: „Ita legendum, cum in exemplari συμμαχήσεις [sicut in Bav.] corrupte scriptum sit. Hanc historiam refert Livius in eadem Eumenis oratione: *Bocotorum*, inquit, [loc. cit. c. 12.] *gentem, captatam Philippo, nunquam ad scribendum amicitiae fœdus adduci potuisse: tribus nunc locis cum Perseo fœdus incisum literis esse, &c.* Paulo post: *Jam Ætolos quem ignorare in seditionibus suis non ab Romanis, sed a Perseo, præsidium petiisse. &c.* Et mox: [cap. 13.] *Auxilium Byzantiis adversus fœdus tulit.*” URSINUS.

L. 22 sq. καὶ Θετταλὸς καὶ Πέρραι Εὐοὺς διαστasiaσει βου- λομένους τι πρεσβεῦσαι πρὸς ὑμᾶς. „Ita emendavimus, cum in exemplari mendose scriptum esset καὶ Θεττιλὸς, [sic] καὶ Ἰταλὸς διαστasiaσει βουλόμενοι, &c. Livius ibidem de hac re ita: *confudit ἔθ' miscuit omnia in Thessalia Perrihabiaque, &c.*” Idem URSINUS.

Ε. 25. „Αβρούπολιν μὲν αἰφύρηνται τὴν ἀρχήν. Livius
 Pag. 520. *ibidem*: *Abrupolim, socium atque amicum vestrum, regno expulit.* &c. Non est autem dubitandum, quin a Polybio sumpserit Livius, unde Appianus etiam fere ad verbum accepit. Opinor autem Αβρούπολιν, pro Αδρούπολιν, legendum esse apud Appianum ex Pausania, & Pausaniam ex hoc Appiani loco ita restituendum in Achaicis: [sive lib. VII. cap. 10.] Περσεὶ γὰρ τῷ Φιλίππου, πρὸς Ρωμαίους ἄγοντι εἰρήνην κατὰ συνθήκας, ὃς ὁ πατὴρ οἱ Φίλιππος ἐποιήσατο, ἐπὶ ἡλθιν ὑπερῆναι τοὺς ἔρκους, καὶ ἐπὶ τε Σαπείων τὸν βασιλέα Αδρούπολιν, καὶ Αρθέταυρον, στρατεύμα ἄγαγὼν, ἐποίησεν ἀναστιάτους, Ρωμαίων συμμάχους ὄντας. Corrupte enim in vulgatis codicibus legitur, καὶ ἐπὶ τε Σαπείων τὸν βασιλέα Αδρου πόλεως στρατεύμα ἄγαγὼν, &c. eamque inemendatam scripturam secutus Amasæus, vertit: *regemque Sapæorum, Abro urbe expugnata, populi Romani socium & amicum, sedibus expulisset suis.* Omnino Αδρούπολιν, pro Αδρου πόλεως, apud Pausaniam legendum: ita enim esse in libro manuscripto, postea animadverti: [non videtur manuscriptum codicem Pausaniæ dicere Ursinus; sed exemplar suum horum Excerptorum de Legationibus, in quo deinceps, pag. nostra 523, 81. & 524, 85. (sicut & in cod. Bav.) Αδρούπολιν scriptum erat, quod ibi etiam ita editum ab Ursino, unde nobis hoc quoque loco Αδρούπολιν edere visum est:] & ἀνάσταντον Ρωμαίων σύμμαχον ὄντα, reponendum, pro ἀναστιάτους Ρωμαίων συμμάχους ὄντας, si Αρθέταυρον nomen expungamus: quod tamen mihi retinendum videtur, vel ex his Appiani verbis quæ sequuntur, Αρθέταυρον δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς, καὶ δυνάστην ἐκλείνεν ἐπιβουλεύσας: ad quæ ex Polybio, ut diximus supra, respexit Livius, cum scribit: *Artetarum Illyrium, quia scripta ab eo quædam vobis comperit, socium item atque amicum vestrum, interfecit.*” URSINUS.

L. 27 - 29. διέβλεψε δὲ αὐτοῦ καὶ τὰς ἐπιγαμίας &c. ἡσque σὺν παρὰ πεισφύσεις. „Ita legendum: [atque ita est in Cod. Bav. nili quod διέβλεψε det, pro διέβλεψε:] illustrantibus hanc lectionem Livianis illis, in libro XLII. [c. 12.] *Seleuci filiam duxisse eum, non petentem, sed petitum ultro: sororem*

dedisse Prusæ, precanti ac oranti: celebratas esse utrasque nuptias gratulatione donisque innumerabilium legationum, & velut auspiciis nobilissimis populis deductas esse, &c. Videndus in Fragmentis Polybius, a quo sumpsit Livius." IDEM. — Laodicen sponfam ab Rhodiis ad Perseum deductam esse, obiter memoratum legimus in Excerptis ex Polybio, Legat. LX.

L. 32. *ἔξῃς ἐν ὁλόγῳ.* Verba ἐν ὁλόγῳ ex interpretatione verbi *ἔξῃς* irrepere in contextum potuerunt. Certe satis fuerat, *ἔξῃς.* Sic infra, p. 535, 57. *οὕτω ἔξῃς ἀπάντων ἐπιτυχῶν:* & sæpe aliàs.

CAP. II. Lin. 36. *σώφρονα καὶ φιλόσοφον.* Infra, p. 526, 18 sq. *Romani* dicuntur *οὐ φέροντες σώφρονας καὶ δικαίους καὶ φιλοπρόνοους γείτονας.* L. 39 sq. *αἰτιωμένη.* Sic recte Bav.

L. 40-44. *„ταῦτ' ἀπόρρητα ἔτι ἐν σφίσι ἔσῃ.* *ἡσυχὴ Εὐμένη διελέγχειν.* Locus hic in manuscripto non caret mendo. Nos autem ita edidimus, ut emendari debere existimavimus. [In Bav. leguntur omnia sicut edidit Ursinus, nisi quod *ἀπόρρητον* det pro *ἀπόρρητα*, & *Εὐμενῇ* pro *Εὐμένη.*] Huc autem pertinent Liviana illa ex libro XLII. [c. 14.] *Persei deinde regis legatis post paucos dies senatus datus est.* Ceterum *πραο- cupatis* non auribus magis, quam animis, ab Eumene rege, omnis & defensio & deprecatio legatorum respuebatur: & exasperavit animos ferocia animi Harpali, qui princeps legationis erat. Is, velle quidem & laborare, dixit, regem, ut purganti se nihil hostile dixisse aut fecisse fides habeatur, &c. Et legatio Rhodiorum erat, ac Satyrus princeps, &c. Appiani verbum *ἐξηγείωσαν*, [lin. 47 sq.] quod ex Polybio mutuatus est, *exasperavit* Livius vertit." URSINUS.

L. 46 sq. *βούλομένους δ' ἡδὴ.* Nisi plura quædam verba hic interciderunt, delenda omnino conjunctio δ', & ante *βουλο- μένους* inferendum nomen *πόλεμον*, quod ob præcedens simile vocab. *πλέον* facile præteriri a festinante librario potuit.

L. 50. *„καὶ Ῥόδιοι τὴν θεωρίαν αὐτοῦ.* Pro *θεωρίαν* libenter legerem *θεωρίδα*, ut navim intelligamus, qua Theori vehebantur Rhodum, litatum soli, Eumenis nomine." URSINUS. Quum conjectura Ursini contra ejus voluntatem in

Pag. 521. ipsum contextum esset recepta, revocavi *ἑωρίαν*, in quam lect. consentit Bav. cum Ursini exemplari. *ἑωρίαν* dici *pompam* vel *legationem sacram ad peragendum solenne sacrificium missam*, fatis notum est. Vide Plat. in Phædone cap. 1. & Xenoph. Memorab. Socr. IV. 8, 2. ubi quidem pariter *ἑωρίς* pro *ἑωρία*, nulla urgente causa, repositum H. Stephanus voluit. *Ead. lin. 50. μόνου βασιλέων.* Non satis liquet, utrum hæc ita intelligenda sint, ut in vers. lat. posui, *quam solus ex regibus Eumenes mittere solebat*, an, *ex legationibus sacris a regibus ad Solis festum missis, unius Eumenis pompam non receperunt.* *L. 51. ἐκ τῶν ἱερῶν τοῦ Ἥλιου.* *Rhodium insulam Soli sacram* habitam, Rhodiosque præ ceteris Diis *Solem*, tamquam generis sui auctorem, impensius coluisse, docet & ejus cultus originem ex Antiquitate explicat Diodorus Sic. lib. V. cap. 56. *Ἀγῶνες* autem *Ἡρώων*, qui Rhodi olim quotannis magna celebritate agebatur, meminit Scholiastes Pindari, ad Olympion. Od. VII. extr. laudatus a Wesseling. ad Diodor. l. c.

L. 52 ἐκ Κίβρας ἐς Δελφούς ἀνέβαινε δούρων. „Livius libro XLII. [c. 15.] *Satis constabat, Eumenem, ut sacrificaret Apollini, Delphos ascensurum. Progressi cum Evandra infidiatores nihil aliud ad peragendum inceptum, quam loci opportunitatem, omnia circumeuntes, querebant. Ascendentibus ad templum à Cirrha, priusquam perveniretur ad frequentia ædificiis loca, maceria erat ab læva semitæ paulum extans a fundamento, &c. Mox: post maceriam se abdiderunt, &c. quod Appianus dixit, ὑπὸ τὸ τεῦχρον ὑπεσπάντες ἐπιβούλευον*, ex Polybio scilicet, ut jam admonuimus.”
URSINUS.

Pag. 522. *L. 54. Καὶ ἄλλας δὲ τινὰς αἰτίας.* Non opus erat sollicitare hæc verba.

CAP. III. Lin. 69. ὅτι Θράκην κατεκλῆψε. „Livius ibidem: [c. 12.] *Thraciam subiectam esse, &c.*” URSINUS.

Pag. 523. *L. 70. „οὐκ ἐρήμης ὄντος ἀνδρός.* Locus, sine dubio corruptus, restitui aliquo modo posset, si *ἐρήμης ἀνδρός* legeretur, pro *ἐρήμης ὄντος ἀνδρός*. Placeret etiam, *οὐκ ἐπιβουλίστον*

οις ἀνδράς, [atque id in contextu posuit is, qui impressioni hujus libri in officina Plantiniana præfuit:] quia paulo post dicit, *στρατιῶν ἔχει καὶ παρασκευὴν, εἴ τις ἔξωθεν ἐπιβουλεύει*. Omnino sensus patet, utro modo legas." URSINUS. Imo plane repugnare sententiæ auctoris videtur utraque Urfini emendatio: neque dubitari debet, quin ἡρεμήσοντες scripserit Appianus, quo verbo sæpius utitur hac sententia, *quiescere, quietum se tenere, abstinere bello*. Vide hist. Gall. p. 80, 42. Samn. 42, 70. Annib. 282, 3. Mithr. 774, 46. &c.

L. 71. ἐς τὸ βουλευτήριον ἀπαχθέντες. *ἐπαχθέντες* aut *παχαχθέντες* legendum puto, ni potius *ἐπαχθέντες*, ut Samn. pag. 57, 95. τοὺς πρίσθεις ἐπὶ τὸ κοινὸν ἐπήγαγον. Sic & Mithr. 649, 19 sq. L. 75. αἰρεῖσθε πόλεμον. „Ita emendavimus cum in manu scr. sit αἰρεῖσθαι, ut videtur, mendose." URSINUS. Idem mendum in Bav. est, & paulo ante pariter αἰδεῖσθαι pro αἰδεῖσθε. Sed pro αἰρεῖσθε, utique κῆρεσθε malim; sicut Hisp. 200, 83. pro αἰρεῖται πόλεμον, cum Musgrav. αἰρεῖται πόλεμον legendum vidēri monui. L. 83. ὑμῶν, ante ἐδήλωσε, dedit Bav.

L. 84. Licet in contextu Urfini editum sit μετὰ τοῦτο, quod etiam retinendum duxi; tamen in Notis sic repetit hunc locum URSINUS, tamquam editum fuisset ἀντὶ τοῦτο, monetque: „Videtur legendum ἀντὶ τούτου, vel, quod magis placet, μετὰ τοῦτο. Livius lib. XLII. [c. 42.] *Hæc qualiacumque sunt, per legatos meos non solum indicata, sed etiam excusata sunt sæpe in Senatu vestro*." Apud Livium XLII. 41 sq. hæc Perseus non (ut apud Appianum) per legatos Romæ in Senatu dicit; sed in colloquio cum Q. Marcio Philippo, legato Romanorum, in Thessalia ipse coram hæc verba facit. Postremam orationem legatorum Persei, Romæ in Senatu habitam brevibus verbis complexus est Livius XLII. 36. quam orationem latius diductam hic apud Appianum habemus. Verbum ἀνανεώσασθαι miror non solum intactum in contextu reliquisse Urfinum, sed ne in Notis quidem correxisse. Propius a vero aberrans Bav. ἀνανεώσασθε dedit; quod in ἀνενώσασθε, ex quo corruptum est, mutavi.

Pag. 524. *Ead. lin. 84.* οὐ πω διαβέβηκτος. „ Ita legendum, vel ex Livii auctoritate, pro αἴτω. [quod etiam in Bav. legitur.] Ejus verba [XLII. 42.] sunt: *Sed nondum Romam accusator Eumenes venerat.* URSINUS. Eadem sententia mox apud Nostrium repetitur, lin. 98 sq. καὶ ταῦτα πρὶν ὑμῶν ἡμέτεροι πρέσβεις ἐμήνυνον· καὶ οὐκ ἐμέμφεσθε, μέχρι τῆς Εὐμενοῦς διαβολῆς.

L. 87. Δόλοψι γὰρ ἐπεπράτευσεν. „ Livius lib. XLII. [c. 13.] *Dolopia bella intulit*, &c. *L. 90 sq.* ἔκλειναν δὲ οἱ Δόλοπες εἶδε τὸν ἡγοούμενον αὐτῶν αἰκίσσασθαι. „ Livius ibidem: [c. 41.] *Quippe Euphranorem, praefectum a me impositum, ita occiderunt, ut mors pœnarum ejus levissima fuerit.* „ αὐτὸν, pro αὐτῶν, male scriptum erat in exemplari.” URSINUS.

L. 92 sq. Ἀπὸ Ἀρτέταυρὸν τινεὶς ἔσθ. „ Livius: [XLII. 40.] *Artetari interfectores, ut cade (ne quid ultra dicam) latatum appareret, recepisti.* Et paulo post: [c. 41.] *Ego tamen istos, ut primum in Macedonia esse admonitus a vobis comperi, requisitos ubire ex regno jussi, ἔσθ in perpetuum interdixi finibus meis.* URSIN. *L. 94.* καὶ αὐτὰ καὶ ὑμεῖς ἔσθ. — „ Livius: [ibid.] *si vos quoque accipitis, ut quicumque exules in Italiam aut Romam se contulerunt, &c.*” URSIN.

L. 96 sq. Βυζαντίους δὲ καὶ Αἰτωλοῖς ἔσθ. „ Livius: [XLII. 40.] *Byzantiis item contra fœdus misisti auxilia. Cum Bœotis, sociis nostris, secretam tibi ipsi societatem, quam non licebat, jurejurando pepigisti.*” IDEM. *L. 98.* καὶ ταῦτα πρὶν ὑμῶν ἔσθ. „ Ita emendavimus, cum πλὴν, pro πρὶν, sit in exemplari. [ut in Bav.] Livius, ibidem: [cap. 42.] *Per legatos meos non solum indicata, &c. Sed nondum Romam Eumenes venerat, qui calumniando omnia, &c.* Idem URSINUS. Conf. lin. 84. & ibi notata.

Pag. 525. *CAP. IV. Lin. 6.* οἱς πᾶσιν ἐχθρὸς ἴσθι, τοιοῦτος ᾖν. „ Livius: [c. 41.] *Scilicet nec Eumenes, cum tam multis gravis publice ἔσθ privatim sit, &c.*” URSINUS. *Ibid.* Ἐβένιον, τὸν ἐν Βρεννισίῳ ἔσθ. Infertam partic. δὲ malim post Ἐβένιον. Nec mendo vacare verba τὸν ἐν Βρεννισίῳ videntur: forsan vocabulum aliquod intercidit, ad artic. τὸν pertinens. In Livii edi-

ione Gronov. ad lib. XL. c. 41. ita citatur hic locus, tamquam legeretur τὸν ἐκ Βρεντείου. „*Ramnium*, non *Herrennium*, habet Livius, qui hanc historiam habet a Polybio, unde etiam sumpsit Appianus. Livii verba sunt ex libro XLII. [c. 17.] *Princeps Brundisii Ramnius*: [*Rammius* habent editiones omnes:] *hospitio quoque & duces Romanos omnes, & legatos, exterarum quoque gentium insignes, præcipue regios, accipiebat, &c. Promissis enim ingentibus præmiis petere institit ab eo rex, quoniam duces omnes legatique Romani hospitio ejus uti assuescent, quibus eorum ipse scripisset, ut venenum dandum curaret. &c. Et mox: [c. 41.] Neque ego potiore[m] quenquam ad ministeria facinororum, quam *Ramnium*, [*Rammium*,] quem neque unquam ante videram, nec eram postea visurus, invenire potui. &c.” URSINUS.*

Pag. 525.

L. 9. Φαρμακείαν Βαν. Et sic quoque locum hunc in Notis citavit Ursinus. L. 14 sq. πολλοὶς ἔθνεσι κεχαρισμένος. Supra, p. 519, 20 sq. καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀμέτρως θεραπεύοι, Βυζαντίοις τε καὶ Αἰτωλεῖς καὶ Βοιωτῶς συμμαχήσας: & p. 520, 31 sq. ὅτι πρὸς πολλῶν ἕξιν ἐν ὀλίγῳ ἀγαπῶτο καὶ ἱπαινοῖτο.

L. 23. ἢς (βοηθείας) ἐπιγιννομένης. Sicut alias opponuntur ἐπιγιννοσθαι & ἀπογιννοσθαι; sic h. l. ἐπιγιννοσθαι & παρελθεῖν, accedere, adesse, & præteruisse, abesse. An durare, manere, hic denotat verbum illud ἐπιγιννοσθαι? fere ut apud Lucianum Dial. Mort. VII. 1. (Opp. T. I. pag. 356. edit. Hemsterh.) ἐπὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μήκιστον ἐπεγίνετο. L. 30 sq. „τὸ δὲ ἐκαντίον ἐστὶ σωφρόνων. Ita videtur scribendum, cum σωφρων sit in exemplari.” URSINUS.

Pag. 526.

CAP. V. Lin. 35 sqq. Καὶ ὁ ὕπατος ἐκέλευε τοὺς πρόσθεις ἔσθαι. — „Livius libro XLII. [c. 48.] *Denuntiatur, ex templis manibus urbis Romæ, Italia intra xxx. diem, excederent*. Hæc a Polybio trahstulit Livius, unde Appianum Macedonicam etiam Historiam sumpsisse diximus.” URSINUS. Denunciatio ista apud Livium ad legatos regis solos refertur: sed ad omnes Macedonas, qui in Urbe essent, pertinuisse idem mandatum, Polybius consentit Legat. LXVIII.

Pag. 527.

K k 5

Pag. 527. L. 46. διὰ τὰς ἱεὶς προσθείας. „Locus est corruptus & mancus. Verborum tamen sensus patet.” URSINUS.

X. Legat. XXVI. Apud *Ursinum*, p. 369. „Hoc Fragmentum pertinet ad eundem Macedonicum librum,” URSINUS.

Pag. 528. L. 54. Ῥωμαίων ἀξίας οὐκ εἶναι διαλύσεις αὐτῶ ἔστι, „Videtur vox αὐτῶ abundare. [Imo minime sollicitanda.] Livius libro XLII. [c. 62.] *Responderi placuit, ita pacem dari, si de summa rerum liberum Senatui permittat rex, de se, de que universa Macedonia statuendi jus, &c.* Videndus Polybius in Fragmentis, [Legat. LXIX.] a quo sumpsit Livius.” URSINUS. L. 57. Θεσσαλοῖς μὲν ἱμαγέρουσεν ἔστι. „Livius ibidem: [c. 61.] *Theffali pro concione laudati, ducesque eorum etiam virtutis causa donati.* L. 58. Αἰτωλῶν δὲ καὶ ἱππέων Ἑλλήνων ἔστι. „Livius libro XLII. [cap. 60.] *Et in consilio apud Consulem pro se quisque in Aetolos conferebant causam: ab iis fuga terrorisque principium ortum; secutos pavorem Aetolorum & ceteros socios Græcorum populorum. Quinque principes Aetolorum primi terga vertentes conspecti dicebantur.*” URSINUS. An τούτους, (l. 60.) hos principes Aetolorum, Romam misit Consul? Non videtur.

XI. Fragmentum hoc, a *SUIDA* conservatum, conferendum videtur cum Liv. XLII. 64. quam ob causam in hoc tempus huncque locum illud retuli.

Pag. 529. XII. Livius XLIV. 4. *quum Romanus imperator [Q. Marcius Philippus] major sexaginta annis, & prae-gravis corpore, omnia militaria munera ipse impigre obiret.* Ad marginem vero Editionis nostræ hoc loco, A. U. 585, non 583, erat notandus; quem errorem corrigat æquus Lector velim.

XIII. Livius XLIV, 6. *Lavanti regi dicitur nunciatum, hostes adesse. Quo nuncio quum pavidus exsiluisset e folio, visum se sine prælio clamitans proripuit.*

XIV. Apud *Valesium*, pag. 561 sq. Et repetitur totum hoc Fragm. apud *Suidam*, v. Περσεύς Μακεδόν: a quo ex Polybio desumptum esse perperam putavit Casaubonus, & inter Fragmenta Polybiana retulit. Partem ejusdem Fragm. repetiit

idem *Suidas*, in *Συνέσιωρ*, his verbis: 'Ο δὲ συνέσιωρας ἰγούμενος αἰσχροῦ φόβου, καὶ ἑτέροις ἐπεβλήσαν, ἀπέκλεινεν ἀδελφείῳ. De Argumento confer *Livium* XLIV. 10.

L. 80. σκαῖς ἐς πάντας. *Hesychius*: σκαῖς· ἀριστέρους, *Pag. 534*. ὑπτοκλός, πονηρός, ἄδικος, τραχὺς, σκληρός. Sic *Nofter* in *Mithr.* p. 714, 44. σκαῖς ἐν ταῖς κολάσεσι, in puniendo crudelis, *severus*. Adeoque recte h. l. habebit ἐς πάντας, nec opus erit in ἐς πάντα mutare; quamquam aliàs nonnumquam male ἐς πάντας, pro ἐς πάντα, sit editum. L. 81. ὅπερ ἐστὶ. *Valesius*, quum in Contextu posuisset ὥσπερ ἐστὶ, monuit in marg. „*Μὲν ὅπερ & Suidas.*”

XV. Apud *Ursinum*, pag. 369 sq. „Ex eodem Macedonico hoc quoque Fragmentum descriptum est. Ad ejus autem intelligentiam videndus *Livius* libro XLIV. [c. 14.]” *URSIN.* — At Legationis illius, quam *Livius* l. c. commemorat, longe diversa ratio fuit atque hujus quæ hoc Fragmento *Appiane* exponitur. *Livius* eam exponit Legationem, quam *Romani* miserunt *Rhodi*, quæ in fine hujus *Fragn.* p. 531, 90 sq. brevibus verbis tangitur: *Ῥῳδοὶ μὲν οὖν, καὶ ὡς, πρὸς τοῖς ἑπεμψόν ἐς Ρώμην.* Legationis vero ad *Marcium* missæ, de qua potissimum hoc Fragmento differitur, nullam apud *Livium* mentionem factam reperio. Sed eandem pluribus exposuit *Polybius*, *Excerpt. Legat. LXXX.* ex quo *Polybiano* Fragmento passim illustrari hoc *Fragn.* *Appiani* potest. Missam autem hanc legationem ad *Marcium* Consulem, quo tempore ad *Heracleam* (vel *Heracleum*) castra habebat, *Polybius* ait; adeoque eo tempore, cujus res *Livius* lib. XLIV. cap. 9. exponit, quo territus irruptione in *Macedoniam* *Q. Marci* *Perseus* fugam ceperat, & gazam in mare dejici navalique incendi jusserat,

L. 83 sq. συνηδόμενοι τῶν γεγονότων *Περσέϊ*. Hinc decerptum videtur brevius Fragmentum, quod, mutatis quidem paululum verbis, *Appiano* tribuitur apud *Suidam*, v. *Συνηδόμενοι*. Scil. Οἱ δὲ πρὸς τοῖς ἑπεμψόν, συνηδόμενοι τῷ γεγονότῳ: id est: illi vero legatos miserunt, de re (feliciter) gesta congratulantes. Ac videndum, an ex isto *Suidæ* fragmento

Pag. 530.

corrīgenda sūt verba illa, de quibus quārimus, Excerpti hujus de Legationibus. Nam ex eis certe, quæ in hac Ecloge sequuntur, manifestum fieri videtur, Rhodiorum legatos *gratulatum* venisse Marcio *res feliciter adversus Perseum gestas*: at vero vis horum verborum, συνεθόμενοι τῶν γεγονότων τῷ Περσεῖ, rationem grammaticam si spectes, non alia nisi hæc esse potest, *gratulati Perseo ea quæ acciderant*; quæ ita aliena ab hoc loco sententia est, ut eam in lat. vers. exprimere non sim ausus.

L. 84 sq. Μάρκιος τοὺς πρὸς ἰδίῳ Ρόδιου πείσαι ἔσθ. Polyb. Legat. LXXX. Δαβὼν αὐτὸν (principem legationis Rhodiorum) κατ' ἰδίαν εἰς τὰς χεῖρας ὁ Κόιντος, θαυμάζειν ἔφη, πῶς οὐ πειρῶνται διαλύειν οἱ Ρόδιοι τὸν ἐνεστώτα πόλεμον, μάστιγα τοῦ πράγματος ἱκέτιος καθήκοντος.

L. 87. μετέπειπλον· ὡς οὐ φαύλως ἔσθ. μετέπειπλον, *mutarunt animum*. Sic Civ. I. pag. 97, 26 sq. μετέπειπλε τῇ γνώμῃ, *mutavit sententiam*. De re conf. Polyb. l. c. sub fin.

Pag. 531.

L. 90 sq. πρὸς τοὺς ἑπεμποῦν ἐς Ρώμην, καὶ ἑτέροις πρὸς Μάρκιον. Ita hunc locum emendavimus, cum in exemplari corrupte legeretur, πρὸς τοὺς ἑπεμποῦν πρὸς Ρώμην, καὶ ἑτέρα πρὸς Μάρκιον." URSINUS. In contextu tamēn edit. Ursini positum est, & ἐς in marg. rejectum. Recte hic locus exhibetur in cod. Bav.

XVI. Apud *Valesium*, pag. 562 sq.

Lin. 92. Γένθιος, βασιλεὺς Ἰαυριῶν ἐνὸς ἔθνους ἔσθ. Delendum incisum, quod post Ἰαυριῶν irrepsit. De re conf. Nostrium in Illyr. c. 9. p. 841. Polyb. Legat. LXXXV. Liv. XLIV. 27. Plutarch. in Paulo Æmilio p. 261. L. 96. Πετίλιον, L. *Petiliuni* vel *Petillium*. Livius l. c. L. 97 sq. ὡς ἤδη καὶ δι' αὐτὸν Ρωμαίοις πεπολεμωμένον. Livius l. c. *Perseus contraxisse eum necessitates ratus ad bellum utique cum Romanis*. Plutarch. l. c. ἡγούμενος ὁ Περσεύς, οὐδὲν ἔτι δαῖσθαι τῶν χρημάτων τὴν ἐκπολέμωσιν, ἅλυστα τοῦ Γενθίου προδιδωκότος ἔχθρας ἐνέχυρα, καὶ διὰ ταυλικαύτης ἀδικίας ἐμβεβληκότος ἑαυτὸν εἰς τὸν πόλεμον. πεπολεμωμένον potest esse Accusativus absolute positus. πεπολεμωμένος τινι aliàs est *ad bellum adversus aliquem concii-*

tatus, hostis factus, infensus. Mith. 648, 96. & 807, 91. Hisp. 269, 68. Hoc loco videri potest exponendum *ad bellum coactus*: ac videndum, an *Ρωμαίους* fortasse, pro *Ρωμαίους*, legi debeat, eadem structura eademque sententia, qua apud Thucyd. lib. V. cap. 98. legimus, *πολεμώσθε αὐτοὺς, hostes vobis reddetis illos.* Pag. 531.

L. 98. Εἰ δὲ Γέτας ἔπιμπε Ἑῷ. *Gallor* Livius vocat, XLIV. 26. Vide Notata ad p. 532, 15. L. 99 sqq. καὶ Εὐμενοῦς ἀπειρίσασεν Ἑῷ. Vide Liv. XLIV. 24 sq.

L. 2 sq. „Εὐμένης δ' ὡς οὐ λησόμενον ταῦτα Ρωμ. Hæc partim corrupta, partim transposita sunt: ac mihi videntur collocari debere post ea verba, διαβαλεῖν τὸν Εὐμένην, ὡς οὐ λησόμενον ταύτων τοὺς Ρωμαίους, vel fane, ὡς οὐ λησόμενον γε τοὺς Ρωμαίους.” HENR. VALESIIUS. Non obscura sententia: sed mire ita accidit, ut Livii locus, quo eadem sententia exponebatur, pariter mutilus ad nos pervenerit: XLIV. 24. *Ad Eumenem per speciem captivorum redimendorum missus legatus erat: verum occultiora quadam agebantur, quæ in praesentia invisum quidem ἔσ' suspectum Romanis Eumenem falsis gravioribus * *. Proditor enim ac prope hostis habitus, dum inter se duo reges captantes fraude ἔσ' avaritia certant.*

L. 11. καταθήσειν. Sic in Contextu recte edidit Valesius: in marg. autem notavit: „*Mf. καθήσειν.*” Pag. 532.

CAP. II. Lin. 15. Κλοιλίω μὲν, τῷ ἡγεμόνι (τῶν Γετῶν) Ἑῷ. „Livius lib. XLIV. [c. 26 sq.] *Clondicum* vocat, *regulum Gallorum*; non, ut Appianus noster, *Getarum*. Plutarchus autem in Æmilio Paulo [p. 260.] *Rastarnas* dicit: ἦγον γὰρ αὐτῷ δεηθέντι Βασίλῆνας, μύριοι μὲν ἵππεις, μύριοι δὲ παμβάται. Quæ Plutarchi verba nemo melius interpretatus est T. Livio. Is sic ait: *Veniebant x millia equitum, par numerus peditum, ἔσ' ipsorum jungentium cursum equis, ἔσ' in vicem prolapsorum equitum vacuos capientium ad pugnam equos.* Tot verbis opus fuit, ut unica vox, *παμβάται*, explicaretur. Ex his autem colligi potest, *Rastarnas* Gallicam gentem fuisse. Hoc enim genus pugnae proprium fuit

Pag. 532.

Gallorum, ut testis est Pausanias in Phocicis: [X. 19.] *ὅτι γὰρ οἰκείται περὶ ἑκάστων τῶν ἰσπανόντων ἥσαν, ἀγαθοὶ καὶ αὐτοὶ τὰ ἰσπανικά*, & cet. quæ brevitatis studio prætermitto. Germani quoque hoc genere pugnae exercitati fuere, ut ait Cæsar lib. I. de Bell. Gall. in fine: *Equitum millia erant sex: totidem numero pedites velocissimi, quos ex omni copia singuli singulos suæ salutis causa delegerant. Cum his in præliis versabantur*, &c. Parum refert, hoc quidem loco, Gallicam an Germanicam gentem dicamus: quippe Gallos Germanis permixtos fuisse constat. Certe T. Livius, quem *regem Gallorum* in lib. XLIV. vocat, eundem regulum *Bastarnarum* dicit lib. XL. extremo. [cap. 58.] Et Diodorus Siculus eos modo *Γαλάτας*, modo *Κελτούς* nominat. [*Γαλάτας* quidem in Exc. Peiresc. apud Vales. pag. 313. Opp. T. II. p. 580. edit. Wesseling.] Denique in Prologo libri XXXII. Trogi Pompeji satis indicatur, Bastarnas a Gallis ortos esse." HENR. VALESIIUS. Plutarchus etiam, quos modo *Bastarnas* vocaverat, eosdem mox p. 261, *Γαλάτας* adpellat: & diserte pag. 259. *Γαλάτας*, ait, *τοὺς περὶ τὸν Ἰσθμὸν φηκμένους, οἱ Βασιάρηαι καλοῦνται*. Conf. Drakenborch. ad Liv. XLIV. 26, 2. Bastarnas *Getis* rursus adnumerat Appianus in Illyr. p. 833. extr. & sq.

Pag. 533.

L. 30 sq. *τὸ χρυσίον τὸ γιγνόμενον*. Valesius, cujus versionem tenui, interpretatur *aurum quod convenerat*. Potius: *aurum quod adesset, quod paratum haberet*: scil. *πλατῆρας* illos *μυρίους*, quos paulo ante dixit, L. 20 sq.

Pag. 534.

XVII. Apud *Valesium*, p. 565 sq. De argumento, præter alios, consuli possunt Liv. XLV. 40 sq. & Valer. Max. V. 10, 2.

L. 44 sq. *τὸ δαιμόνιον ἐφθόνησε τῆς εὐτυχίας*. Sic rursus p. sq. lin. 60. *Φθονερὸς γὰρ ὁ δαίμων*. Conf. Adnotat. ad Pun. 366, 66. & 378, 44. & 382, 11 sq.

Pag. 535.

L. 51 sqq. *παρελθὼν ἐς τὴν ἀγορὰν, εἶπεν. Ἐξέ.* „Eadem fere oratio Pauli Æmilii legitur apud Plutarchum in ejus vita. [pag. 274.]” HENR. VALESIIUS. L. 58. *δεῖσθαι, μή τι τῷ στρατῷ συμπίπτει, πρὸς ὑμᾶς ἰσπανόντι*. De isto *ἀνακολουθίας* ge-

nere, quo in media periodo ab oratione obliqua transitur ad rectam, dixi ad Pun. 402, 30 sq.

Pag. 535.

Quum *Eclogis de Virtutibus ac Vitiis*, ex IX. prioribus Appiani libris excerptis, in Exemplari Peiresciano hæc verba essent in fine subscripta: Τέλος τῆς Ἱστορίας Ἀππιανοῦ τῆς ἐπιγραφομένης Βασιλικῆς: ad verba ista hæc monuit VALESIUS: „Error est compilatoris, qui, cum Librum primum Appiani Βασιλικὴν inscribi cerneret, ita & totum opus inscriptum esse existimavit. Sed Appianus ipse in Proætio Historiæ fati docet, opus suum Ρωμαϊκὴν Ἱστορίαν inscriptum esse, ac primum quidem librum, quod res sub Regibus gestas continet, inscribi Ρωμαϊκῶν Βασιλικὴν, secundum vero Ρωμαϊκῶν Σαυιτικὴν, & sic deinceps. Utinam vero saltem postremus hujus Scriptoris liber extaret, in quo omnes reditus sumptusque ac legiones & classes Imperii Romani prodiderat, ut ipsemet testatur.”

AD APPIANI LIBRUM DE REBUS SYRIACIS.

„BELLUM hoc *Syriacum*, adversus Antiochum a Romanis gestum, præter Nostrium scribunt Livius lib. XXXIV. & seqq. Justinus lib. XXXI. Valerius Max. [passim,] Florus lib. II. c. 8. Gellius lib. V. cap. 5. Plutarchus Scipione & Catone Majore, & alii, quos ad Florum enumerat CAMERS.” AL. TOLLIVS. Non debuerat in isto Scriptorum catalogo præteriri Polybius.

CAP. I. Lin. 2 sq. τέλος δὲ ἀπὸ Σελεύκου. „Falsus est Appiani calculus, si ita scripsit: fuit enim quintus tantum, non sextus. Numeremus. *Seleucus*, Alexandri in Oriente successor, cujus filius *Antiochus Soter*, cujus filius *Antiochus Deus* dictus, cujus filius *Seleucus Callinicus*, cujus filius *Antiochus Magnus*, de quo hic sermo. Ergo legendum πῆμπετος, si de filiatione & gradibus generationis intelligendum; vel, ut ratio

Pag. 536.

constet in Appiani calculo, intelligendum est de ordine successione, & ita bene se haberet lectio vulgata. Nam *Seleucus Ceraunus*, frater Antiochi Magni, ante eum regnavit." JAC. PALMERIUS. Sane non erat, cur hunc locum sollicitaret Palmerius.

L. 4. *Μηδίαν*. Sic recte, cum H. Stephano, dedit Aug. & GEMISTUS PLETHO, in *Excerptis msptis ἐκ τῶν Ἀππιανοῦ Ἱστοριῶν περὶ τῶν κατὰ Συρίαν Μακεδονικῶν βασιλείων*: quorum Excerptorum tria Exemplaria, duo *Vindobonensia* ex Bibliotheca Cæsarea, unum *Leidenſe* ex Biblioth. Univers. Lugdun. Batavorum, in usum nostræ Editionis duo Viri doctiss. humanissimique LOCELLA & WYTTENBACHII, cum edita Appiani historia Syriaca contulerunt. *Ead. lin. 4 sq. Παρθύνην*. Sic utique fuit restituendum: & sic Pletho dedit, apud quem tamen accentus perperam in ultima ponitur. *Παρθύνην* h. l. est in Aug. sed id a sec. manu, erasa proba scriptura cujus clara vestigia ibidem supersunt. Cum Editis stat Vratisl. & (ut puto) Ven. Atque id semper, nisi diserte secus monuero, ita intelligendum, codicem Vratisl. cum Editis (saltem cum edit. 1.) & cum codd. Regiis stare, & ex codice Ven. nullam varietatem in schedis nostris esse adnotatam. Recte Editi cum msptis, *Παρθύνην*, Civ. V. 725, 22. Conf. Civ. II. 197, 88. Reiskius h. l. (si fides apographo) *Παρθύνην* scribere jussit: veram lect. adnotavit MUSGRAV.

L. 5. *ἀφιστάμενα ἔτι πρὸ αὐτοῦ*. Pletho, *ἀφιστηκέντα ἔτι καὶ πρὸ αὐτοῦ*. Commodius sane, in præterito; quod & repositum malim: sed sæpe Pletho dicendi formas Appianeas cum aliis, quæ ipsi usitatiores erant, commutavit; ut difficile interdum sit constituere, quid ex probato satis Appiani exemplari, quod ante oculos habuit, sumserit, quidve consulto ipse immutarit.

L. 6. *πολλὰ καὶ μεγάλα δράσας*. Verba καὶ μεγάλα ex Plethone, qui ea dedit, in contextum recipienda nobis visa sunt. Eadem verba Petri Candidi quoque exemplar agnovisse videtur; qui in versione sua (quum raro, in locis certe quorum perspicua ipsi sententia fuit, verbum aliquod sua auctoritate

auctoritate adjicere Græcis soleat) h. l. posuit, *cum plurima strenue gessisset*. Ac satis notum est, ad eam exprimendam sententiam, quam hic ratio postulat, hoc ipsum nomen *μεγάλα* aut aliud simile conjungi cum nomine *πολλά* solere. Sic, alios Scriptores ut taceam, Noster, Mith. p. 813, 97. *πολλά καὶ μεγάλα ἔδρασε*. Annib. 264, 8. *πολλά καὶ γενναῖα ἔδρων*. cf. ibid. 265, 19. & 272, 33 &c.

Ead. lin. 6 sq. *Μέγας Ἀντίοχος ἀπὸ τοῦδε κληθεῖς*. Sic dedit Aug. Et Cand. *ob idque magnus Antiochus diceretur*. Utique præstaret compositum verbum *ἐπικληθεῖς*, si cognomen *Μέγας* solum hic legeretur, nec repetitum simul esset nomen *Ἀντίοχος*: sed sic ex librarii alicujus sedulitate adjecta illa præpositio ad verbum *κληθεῖς* videtur. Verba *ἀπὸ τοῦδε* in Plethonis etiam fuerunt exemplari, sed ab illo in *ἀπὸ τοῦτο* sunt mutata. In Leidenfi saltem exempl. verba hæc, *ἀπὸ τούτου*, (quæ quidem ex Vindobonenfibus exemplaribus adlata non video) exhibentur: & sic constanter idem Pletho formas istas Appiano usitatas, *τούδε, τῷδε, τόνδε, τήνδε, τὰδε, τῶνδε* &c. in *τούτου, τούτω, τοῦτον, ταύτην, ταῦτα, τούτων* &c. mutavit.

L. 7. *τοῖς γεγονόσι*. Pletho *τοῖς πεπραγμένοις*. Ibid. *ἔστιν ἡ Πτολεμαίου*. Pleth. *ἔστιν ἡ ἐπιδραμῶν Πτολ.* & dein lin. 10. *ἐπιδραμῶν περισσάσαι*, posuit *ἀφελόμενος ἐς αὐτὸν περισσάσαι*.

L. 8. *Συρίαν τε τὴν Κόλην* &c. Vide Livium XXXIII. 19.

L. 9. *Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος*, Αἰγυπτίου βασιλέως, ἑταῖρος. Puerum hunc *Ptolemæum*, qui *Φιλοπάτωρ* h. l. & rursus p. 539, 44: & 540, 72. cognominatur, cui Syriam Cælen Ciliciamque Antiochus eripuit, non eum esse, cui vulgo apud alios Scriptores cognomen hoc *Philopator* tributum videmus, sed ejus filium, *Ptolemæum quintum*, *Ἐπιφανέμ* aliàs cognominatum, monuimus supra ad Fragment. III. ex Hist. Maced. pag. 508. lin. 53.

L. 11. *ἐνθυμωμένοις*. Pl. *ἐπινοῶν*: quò verbo sæpe aliàs utitur Appianus. Ibid. *Ἑλληνιστίους* Aug. Ven. & Pleth. Leid. qui etiam adjicit conjunct. *τε*. De re conf. Livium XXXIII. 38.

L. 14. *Θράκη*, cum H. Stephano, deder. omnes manuscripti, excepto Reg. A. L. 15. *Χερρόνησον*. *Χερρόνησον*, duplici, Vol III.

Pag. 537.

Vratisl. cum Aug. Conf. Adnot. ad App. Præf. pag. 3, 36. & ad Pun. 435, 67. *Ibid.* ἤκιστον. ἤκιστον Reg. B.

L. 19. Λυσισμαχίων. Λυσισμαχίων maluit MUSGRAV. præter rationem. L. 20. εἴ τις. Prætuli concinniores hanc loquendi formulam, quam obtulit Aug. (ex emendatione quidem, quum & ibi prius εἴ τις fuisset scriptum) & Pletho Leid. εἴ τις & εἴ τι, fere ut Latinorum, *si quis, si quid*, usurpari pro ὅστις ἄν, ὅ τι ἄν, monuit Hoogev. de Partic. ling. Græc. pag. 365.

L. 23. οὐδὲν ἐλλείπων ἐς ταχίστην ἐπιτελείσματος ὅρμην. — ἐλλείπων, cum H. Stephano, recte dedit Aug. & Pletho. Sed vereor, ut satis emendata vel integra sit oratio. Cānd. *nihil mora præstitit ad mænia erigenda*. Gelenius: *ut quam celerrime urbem munitam, futuro bello sedem, absolveret*. Pag. 539, 49. ἡ ὅρμη Ἀντιόχου sunt consilia ἐξ conatus Antiochi. Hoc loco legendum videtur, οὐδὲν ἐλλείπων ἐς ταχίστην ἐπιτελείσσειν ὅρμην; ut ὅρμης referatur ad οὐδὲν ἐλλείπων.

L. 25. ταμίειον recepi ex Aug. ut alibi.

Pag. 538.

CAP. II. Lin. 27. Ταῦτα δ' αὐτῷ &c. Conjunctionem δ' ex conject. adjecl. Reliqua, quæ ad sententiam necessaria videntur, dedit, ut dixi, Pletho. Sed mox lin. 28. pro ταύτῃ repositum τῇδε malim: nam illud utique sua auctoritate Pletho, pro more suo, in locum particulæ τῇδε, usitatæ Appiano, substituisse videtur. Conf. Adnot. ad pag. 75, 86. & ad 536, 6 sq.

L. 29. οἱ μὲν πολλοί. οἱ μὲν δὲ πολλοί, Pleth. Vindob. sed conjunct. δὲ recte caret exempl. Leid.

L. 30. Pro his verbis, δεῦ τῇς δυσάμειας, in Aug. leguntur hæc, δεῦ τῇς ἀλώσεως, *veriti ne vi expugnarentur*. Cujus lectionis mentionem video a me in Notis Textui subjectis omissam; quum non solum non spernenda, sed in Contextum etiam recipienda videatur. Candidus: *timore adducti*; & reliqua plane præterit, sive quod in suo exemplari nil nisi δεῦα legit, sive quod adjecta verba τῇ τῇς ἀλώσεως (mendose fortasse aut intricate scripta) non intellexit, adeoque latine exprimere desperavit. Ac simili fortasse de causa

in alia Græca exemplaria altera lectio, τῆς δυνάμεως, ex librarii alicujus conjectura, irrepsit.

Pag. 530.

L. 31. Φλαμίνιον. „Φλαμινίων: & sic semper deinceps corrigendum.” REISKIUS. Vide notata ad Maced. p. 510, 85.

L. 36 sq. διαπρεσβεύσεις. Nomen hoc non adnotavit H. Steph. in Thef. Utitur eo tamen & aliàs Appianus: vid. hist. Gall. pag. 90, 72. De re conf. Livium XXXIII. 34 sq.

L. 40. ἀμῆ Aug. Ven. Pl. Quum ἀμῆ dedissent Editi, delere illud vocab. jussit *Musgravius*. *Reiskius* „sententia, ait, flagitat Φορῶ vel ἑμῆ.”

L. 43. ἀφικόντο. ἀφικανούνται Pleth. *Ibid.* Ἐς σὺν. ἀφικόντο Pag. 539. Ἐπίστροφες εἰς Ρώμην παρὰ Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος Ἑσ. „Non a *Philopatore Ptolemæo*; sed ab ejus filio *Epiphanæ*, A. U. 554. legati Romam venerunt; qui Senatū P. Q. R. rogarent, ut tuendum pupillum Epiphanem adversus aviditatem Philippi & Antiochi, qui velut hæreditatem Philopatoris inter se diviserant, susciperent. Vid. Simson [in *Chronica Cathol.*] ad A. M. 3805. Præterea tempora miscet. Nam legatio illa Ægyptiaca ante Bellum Macedonicum Romam venit: legatio illa Romana ad Antiochum, de qua statim post Appianus, bello illo confecto; ante Antiochicum, missa fuit, circa A. U. 558. Rerum gestarum seriem & Ptolemæorum ordinem p. 88. [edit. H. Steph.] mirifice confudit & turbavit.” REISKIUS. De *Philopatoris* cognomine, nescio qua confusione, in filium Philopatoris; Ptolemæum V. *Epiphanem* apud Appianum translato, vide, si lubet, quæ adnotavi ad Maced. 508, 53. Legationem quod adinet Ægyptiacam, de qua nunc agitur, & in ejus commemoratione tempora miscuisse Appianum conqueritur Reiskius: quod si A. U. 554. (ut ex Justino XXX. 2. Simsonus docet a Reiskio citatus; conf. Appian. Maced. p. 508. l. 49-56.) Alexandrini missa Romam legatione pupillum Regem suum tutandum commendarunt Romanis adversus Philippi & Antiochi aviditatem; non video, quid obstat, quo minus deinde, postquam Cœlesyriam & Ciliciæ partem, dum Macedonico bello distinebantur Romani, Ptolemæo re ipsa jam ademerat Ant.

Pag. 539.

tiochus, alia denuo legatio conquestum de illis Antiochi injuriis Romam a Ptolemæo & ejus aulicis mittere potuerit. Jam olim quidem Romani Antiocho pariter atque Philippo per legatos statim denunciaverant, *regno Ægypti abstinere*. Justin. XXX. 3. Appian. Maced. 509, 62 sq. Sed istam denunciationem nihil curaverat Antiochus; neque Romanis commodum etiam tum fuerat, serio rem adgredi, & duobus bellis, hinc cum Philippo, illinc cum Antiocho, simul sese implicare. Nunc, debellato Philippo, cumulatis interim Antiochi injuriis, denuo sollicitati ab Ægyptiis Romani apertius strictiusque cum Antiocho agere incipiunt. Quod *rerum gestarum seriem & Ptolemæorum ordinem mirifice confusum ab Appiano p. 88. turbatumque* conquestus est Reiskius, id vero quo pertineat, quove jure ab illo jactari querela ista potuerit, fateor me plane non pervidere. Pagina illa 88. editionis H. Stephani in nostra editione a pag. 540, 65. ad pag. 542, 5. excurrit. Atqui in tota illa historiæ hujus parte non nisi de uno eodemque hoc Ptolemæo, de quo jam satis dictum est, verba faciuntur: & (a cognomine *Philopatoris* si discedas, quod ei perpetuo in hac historia, mire utique, tribuitur) nihil de eodem Ptolemæo ibi prædicatur, quod non Livii, Josephi, aliorumque Scriptorum testimoniis comprobetur. Reliquam autem seriem rerum quod adtinet, quæ ibi exponuntur, tantum abest ut misceat omnia confundatque Appianus, ut non modo ab aliis Scriptoribus non magnopere recedat, sed cum Livio præsertim mirifice etiam consentiat; a quo quidem non nisi in re exigui momenti in diversum ibi abire Appianum, monebimus ad p. 541, 75 sq. At nimirum a Reiskio, quum dicam illam Appiano scriberet, ne inspectum quidem collatumve cum Scriptore nostro Livium fuisse, satis adparet ex eo quod ad eandem pag. 541, 83 sq. ab eodem adnotatum referemus.

L. 49. *κατασκέψασθαι*. Emendationem hanc H. Stephani firmat cod. Aug.

САР. III. Lin. 51. τῶν πρίστων Γρατὸς ἀγούμενος. Αὐτοῦ Κερήλος, Polyb. XVII. 31. & Legat. X. Livius XXXIII.

39. & 41. L. 56. ἀφείλοντο Ρωμαῖοι. Delevi artic. cum Reg. B. Aug. Vratisl. Pleth.

L. 60. Ὁρᾶκην ὑπάγειτο. Sic h. l. omnes nostri, excepto Pag. 542
Pleth. Sed p. 537, 14. est Ὁρᾶκην ὑπάγειτο. & rursus pag.
543, 14 sq. πολλαὶ καὶ τότε τῆς Ὁρᾶκης ὑπάγειτό τε καὶ κατιστρί-
φето. Conf. notata ad Pun. 319, 51 sq. ὑπάγεσθαι, est *volen-*
tem aliquem sibi subdicere, in deditionem accipere. ὑπάγε-
σθαι εἰς φίλον, *amicum* ἔξ *socium sibi adsciscere.*

L. 61. θεμέλια. θεμέλιοι Pletho. L. 62. προγ. αὐτοῦ. προγ.
ἑαυτοῦ Pletho: & sic plerumque pro αὐτοῦ, αὐτῶ, αὐτὴν &c.
ubi reciproce accipienda sunt, ponit ἑαυτοῦ, ἑαυτῶ &c.

CAP. IV. Lin. 73 sqq. Λόγου δὲ καὶ δόξης &c. Conjunctio-
nem dederunt Aug. Ven. & Pletho: & interferendam monue-
runt REISK, & MUSGRAV. De re conf. Liv. XXXIII. 41.

L. 75 sq. καὶ αὐτῷ κατὰ Ἐφεσον Αντίοχος ὁ Καρχ. συμβαίνει. Pag. 541
In sequentem demum annum, post reditum Antiochi ab irrita
illa expeditione, primum Annibalis cum Antiocho congressum
rejecit Livius XXXIII. 49. L. 76. συμβαίνει. Sic Pletho.
In συμβαίνει consentiunt cum Editis Aug. & Vratisl. Vid. not.
ad Pun. 309, 78.

L. 83 sq. Κύπρον δὲ ἑλπίσας αἰχμήσειν - - διέπλεε κατὰ τάχος
ἐπ' αὐτήν. „De illa Antiochi in Cyprum expeditione tacent
auctores.” REISKIUS. Atqui apud Livium XXXIII. 41.
disertis verbis legimus, planè ut apud Nostrium: *cognita,*
vivere Ptolemaeum, navigandi quidem in Aegyptum omissum
consilium est. Cyprum nihilominus tendens, &c. Et paulo
post: *Conlectis reliquiis naufragii, quum res non in eo esset,*
ut Cyprum tentaret minus opulento agmine, quam
profectus erat, Seleuciam redit. Confer finem Adnotat. ad
p. 539, 43 sqq. Quum ad αὐτήν vulgo desideraretur præ-
positio, εἰς αὐτήν correxit MUSGRAV, & REISKIUS, ut est in
Aug. quod & in contextum recipi poterat. L. 85. χιμῶν.
Sic recte primum erat in Aug. sed & ibi perperam in, χιμῶνας
mutatum. „χιμῶνι, vel χιμῶσι” legendum monuit REISK.

Ibid. ἀμφὶ τὸν Σάρον ποταμὸν. „Sarus non Cypri, sed
Ciliciæ, fluvius est.” REISKIUS. Nec Cypri fluvium

Pag. 541. Appianus dixit, *L. 88.* κατισπύλας prætulit cum Reg. B. Aug. Vratisl.

Pag. 542. *CAP. V. Lin. 93 sqq.* Πτολεμαῖος - Ἰσθμὸς Κλεισιπείρων, &c. Liv. XXXV. 13. Polyb. Legat. 82. Omitto aliorum Scriptorum loca adferre; quæ apud Usserium, Simsonum aliosque recentiores Chronographos, qui volet, collecta inveniet. Neque enim id fert instituti nostri ratio, ut in his Adnotationibus preesse subtiliterque singula rerum momenta, quæ in Appiani Historiis commemorantur, vel excutiamus, vel cum reliquorum Scriptorum conferamus monumentis, &, qua parte conveniat Appiano cum aliis, qua parte non conveniat, late exponamus. Subinde tamen, ubi vel observatio quædam ad Appianum pertinens, a docto aliquo Viro prolata, flagitare videbitur ut loco alicui paulisper immoremur, vel ubi notabilis aliqua difficultas in Appiani narratione videtur inesse, in discussionem etiam paulo latiore, quemadmodum adhuc fecimus, licebit excurrere. Ceterum studiosis Romanæ historiæ haud ingratum nos facturos putavimus, si passim uno saltem verbo ad Livium præsertim eos ablegaremus, & qua parte Historiarum suarum Patavinus Scriptor easdem res pertractarit, quas Alexandrinus noster exponit, indicaremus; quo facilius narrationem utriusque Scriptoris, quoties libitum esset, inter se conferre possint. *L. 9 sq.* ἀφαιρεθῆναι Commodior utique videri lectio Pleth. ἀφαιρεθῆσθαι debet.

Pag. 543. *CAP. VI. Lin. 14.* Χερρόνησον. Χερρόνησον Aug. & Vratisl. *L. 18 sq.* ἐς συμμαχίαν ὑπήγετο. Non sollicitanda hæc lectio. Vide paulo superius, ad p. 540, 60. & ad Eun. 319, 51 sq. *L. 19.* ἀξιωμαχούς ἡγούμενος ἔσσεθαι οἱ. Gelenius: *ratius idoneos quos Romanis opponeret.* Non videtur vim græcæ dictionis expressisse. *L. 21 sqq.* De legatione ista Antiochi conf. Liv. XXXIV. 57 seqq. *L. 25.* καὶ βουλόμενον καὶ σύμμαχοι αὐτοῖς εἶναι. In hanc lect. codicum Reginorum & Editorum consentit Vratisl. καὶ βουλόμενον φίλον καὶ συμμαχόν. **REISKIUS:** fere ut Pletho. Imo ex Pleth. Vind. enotatum καὶ βουλ. καὶ φίλον αὐτοῖς εἶναι καὶ σύμμαχον. Nec tamen opus esse puto inferere nomen φίλον, quum modo præcesserit καὶ

ἐν Ρωμ. φίλων ἰσχυροτάτα. Sic igitur illius conjunct. καὶ, post βουλευμένον, hæc vis erit, *qui non solum amicitia Romanorum studet, verum etiam socius eorum esse cupit*: non enim omnes qui amici populi Romani, idcirco & socii erant. conf. Adnot. ad pag. 86, 14 sq. L. 29. ἅπρι οὐ τοῖς φίλοις. Forlan ἅπρι οὐ φίλους τοῖς φίλοις. L. 32. τοὺς Ἑλλήνας. Artic. dedit Aug. Ven. & Pletho Vind. Pag. 543.

CAP. VII. Lin. 37. ἰσχυροτάτα Pletho. ἰσχυροτάτα Aug. Ven.

L. 47. καταλαβεῖν Aug. Ven. & Pletho Leid. Pariter REISK. Pag. 545.
 RIUS: „forte καταλαβεῖν.” L. 51. περιδύντα Aug. Ven. Pl. Et monuerunt REISK. & MUSGRAV. ut ratio postulabat. De re, quæ hoc cap. & sq. agitur, conf. Liv. XXXIV. 60 sq.

CAP. VIII. Lin. 57. Φανερῶ Aug. Ven. Pl. L. 60. Ἀρίστονα — „Justinus hunc *Aristonem* non negotiatorem, sed unum ex comitibus Annibalis, vocat. Livius dicit, Annibalem Aristonem quendam Tyrium Carthaginem misisse, cujus solertiam levioribus ministeriis expertus fuerat. Sed specie negotiationis missum fuisse, verisimile est. Eodem astu usus est Pelopidas, atque ad Sphodriam Spartanum quendam mercatorem cum pecunia & mandatis ablegavit de re magni momenti. De quo Plutarchus in Pelopida. Quare prudenter Honorii ad Theodosii rescripto cautum est L. Mercatores, C. de commerc. & mer. *Ne mercatores, tam imperio Romano, quam Persarum regi subiecti, ultra ea loca, in quibus fœderis tempore cum memorata natione Imperatoribus convenit, nundinas exerceant: ne scilicet alieni regni scrutentur arcana.*” ALEX. TOLLIIUS: vel potius (quoad majorem quidem Adnotationis partem) MATTHIAS BERNECCERUS, *ad Justin. XXXI. 4.* L. 62. ἐμβάλη Aug. Ven. Pl. L. 72. ἐκ τῆς Pag. 546.
 Ἀριστ. Pletho ὑπὸ τῆς Ἀριστ.

CAP. IX. Lin. 77. Ρωμαίων Aug. Cand. Pl. L. 81. Quum Pag. 547.
 παριέμενον mendose esset in edit. 1. παρεμένον repositum voluit MUSGRAV. Sed emendationem H. Stephani firmant scripti libri. L. 87. ἐργαζόμενοι γινέσθαι. Pletho βαυλόμενοι γινέσθαι.

- Pag. 547.** CAP. X. Istud Scipionis cum Annibale colloquium ex Claudii Quadrigarii Annalibus refert Liv. XXXV. 14. Idem colloquium suo more exornatum, Lucianus Dialogis Mortuorum inferuit, num. XII. L. 557. τὰ χυ' γοῦν . - τὰ τρίτα, *St at im tertias saltem partes.* L. 6. ἐμαντῶ Aug. Ven. Pleth. L. 9. ὡμῶν οὐδένος πω θαρροῦντος. Forfan ante verba ἐς τε τὴν Ἰταλίαν hæc sunt reponenda, & jungenda cum illis τὰ Ἑλλήνων ἔρη πρῶτος ὑπερῆλθεν. L. 11. ὡμῶν ἐπιστήσα Aug. Pletho. ἐπιστήσα Vratisl. ἀγῶνα τινὶ ἐπιστάναι eodem modo dicitur, quo κίνδυνόν τινι ἐπιστάναι p. 296, 42. *in periculum, in discrimen aliquem adducere.* L. 17. ἐπιμυίει τε Aug. Ven.
- Pag. 550.** CAP. XI. Lin. 21. ἐλὶ ξενίᾳ. Sic Aug. Ven. & Pleth. Vind. De illa phrasi vid. Lamb. Bos, in Ellipsi Græcis, voc. προίπειν, & Wesseling. ad Diodor. T. I. pag. 608. L. 29. Καρχηδόνος κατεστραμμένης. „Confusio historiæ hic.” MUSGRAV. „De Carthagine *fracta*, sed nondum *funditus eversa*, id est accipiendum. Nam Hannibal A. U. 571. periiit, Carthago eversa A. U. 608.” REISKIUS. Nimirum non, κατεστραμμένης, ait. Κατεστραμμένης, quod dicit, idem est, quod pag. 546, 78. dixerat, Καρχηδονίους ἀφελόμενος τὴν ἡγεμονίαν. Vicissim, ubi de excidio vel destructione Carthaginis agitur, Pun. 418, 86. ibi, quum vulgo καταστροφὴν legatur, verius rectiusque codex Bav. κατασκαφὴν habet. L. 32. Αἰεῖσσαι. Φρούριον Βιθυνίας dicit Stephanus Byz. ad quem plura huc faciëntia ab Abr. Berkelio adnotata inveniunt.
- Pag. 551.** CAP. XII. Lin. 46. ἐκλύθεσαν Aug. Pleth. forma Appiano frequentata. L. 47. πρίσθεις ὧν Θόας ἤρχεν. Omnino usitatus in hac re verbum ἡγίσθαι, quod & Pletho h. l. habet, & alibi constanter ipse Appianus usurpat. Sed nimirum Θόας ille non solum *prætor* tum erat *Ætolorum*, Liv. XXXV. 12. verum etiam *princeps gentis* Livio vocatur ibid. c. 32. L. 52. ὑπερπαίροντες, *supra modum efferentes, jactantes, exaggerantes.* ὑπεραίρειν est *excellere, superare.* Verbum ὑπερπαίρειν, rarius quidem alioquin, neque ab H. Steph. in Thesi. adnotatum, familiare est Appiano ea quam dixi notatione. Vide Annib. p. 248, 35. Pun. 354, 60. Civ. I. p. 33, 23.

Civ. II. 261, 66. &c. Et sicubi vulgo ὑπερπαύειν ista notione legebatur, velut Mithr. 809, 34. Civ. I. 107, 91. ibi probatior codices ὑπερπαύειν exhibent. Itaque & h. l. idem verbum ex Plethone, qui illud conservavit, restituendum Appiano putavi. L. 56. τοῦ παιδὸς αὐτοῦ - τινάνα. „Significat Antiochum, Antiochi M. filium.” REISKIUS.

L. 57. διαπλεῖν - ἐς Εὐβοίαν. Demetriadem primum in Theffalia venisse Antiochum, Livius scribit XXXV. 43. sed mox deinde Chalcidis portas eidem fuisse apertas, & brevi reliquas Euboeæ urbes pariter se regi tradidisse. Veriorem verborum ordinem restitui ex Aug. Ven. & Pl. Leid. De eodem monuit etiam REISK. Paulo anto, pro ἐδούς, dat ἡδιδούς Pletho. L. 59. Μικυθίων. Μικυθίων scribendum illud nomen, suspicatus erat J. FR. GRONOV. ad Liv. XXXV. 38. cui conjecturæ major etiam vis accedit, si lectionem codicis Aug. & Pleth. cum vulg. conferas. At Μικυθίων hic, cujus nomen quidem apud Livium in Μισθίο corruptum est, non Antiochi dux, sed Chalcidensium princeps, Livio dicitur loc. cit. & c. 51. qui Romanorum societatem, quoad potuit, defendit. Antiochi dux ille, qui Romanos ad Delium cecidit, Μενίππας apud Livium vocatur XXXV. 51.

L. 60. περὶ Δάλιον. Liv. l. c. Conf. Holsten. ad Steph. Byz. h. v. & Wesseling. ad Diodor. T. II. p. 574. Consentiant quidem h. l. & rursus p. 555, 15. nostri in vitiosam lectionem: sed mirum non est, apud Appianum, sicut passim apud alios Scriptores, nomen illud esse a librariis corruptum, quibus videlicet notior erat Delus insula, quam illud Bœotiz oppidulum. REISKIUS etiam Δάλιον reponendum monuit: & sic Gelenius in vers. lat. posuerat.

CAP. XIII. Lin. 65. Ἀλέξανδρος ἑβ. Liv. XXXV. 47. Pag. 554.

L. 66. πολιτείας ἀξιώσεις. Aliquid amplius h. l. denotare videtur πολιτεία, quam merum jus civitatis. Videtur administrationem reipubl. dicere. L. 69. Ἀπαμία. Απαμία vocatur apud Livium l. c. L. 70. ἐντυγχάν. Conf. not. ad p. 315, 87 & 89. Ibid. ἀγαγὼν recte Aug. Ven. Pl. Aliud est ἀγισθεῖν γυναικα, aliud ἀγείν. L. 71. Pro ἀεθυῖ, ἀφυσῖ

Pag. 552. posuit Pletho. *L. 73. ἐπιλαΐζων, spem faciens.* Sicut h. l. mendose (ut puto) verbum simplex dant Aug. & Ven. sic Hisp. pag. 148, 8. perperam vulgo Editi cum msp̄tis ἐλπίσας dabant pro ἐπιελπίσας.

Pag. 553. *L. 78. τοσῶδε, in τολικαύτῃ, & l. 80. τῆδε, in ταύτῃ, more suo mutavit Pletho. L. 79. Θετλάδιαν.* Convenientior Ap-
piani stylo videtur altera forma Θεσσαλ. quam h. l. dedit Aug. & mox l. 22. omnes. Attamen p. 557, 47. in Θετλ. consentiunt omnes nostri. *L. 80 sq. Ἀννίβαν - - - ἐκέλευε γράμματα πρῶτον ἐστεινέγκειν.* Istam deliberationem Livius exponit XXXVI. 6 sqq. „Justinus scribit, consilia ab Antiocho frequenter habita, remoto Annibale: tandem tamen vocatum etiam fuisse, non ut ex sententia ejus aliquid ageret, sed ne per omnia cum sprevisse videretur Antiochus: ideoque, omnibus perrogatis, postremum interrogavit. Vid. Justin. lib. XXXI. c. 5.” ALEX. TOLLIVS.

CAP. XIV. Lin. 89. Φίλιππον δὲ οὐχ ὅτῳ σοὶ παρόντα ἔσται,
— „Alter interpret, P. Candidus, locum hunc ita vertit, ut plane contrarius sit sensus, & dicatur abesse Philippus, in ejus alioqui auxilio non parum momenti positum esset. Ita enim reddit: *Philippum tibi presentem non intueor, in hoc bello maxime potentem, in quam velit inclinare partem.* Est enim distinguendum post accus. *potentem*, ne quis pro participio accipiens, jungat cum sequente infinitivo. Nam dicit, *in hoc bello maxime potentem*, pro his, ἀντιπρὸς ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ῥοπήν ποιῆσαι: sed dicit, *maxime potentem*, tanquam legens non simpliciter ῥοπήν, verum μεγάλην ῥοπήν, aut potius μεγίστην. Potius tamen dicendum fuit, *in hoc bello plurimum potentem*: ac magis etiam latine diceretur, *cujus maximum est in hoc bello momentum.* At vero pro his, ἐπιστρέφει προσθεῖτο, dicit, *in quam velit inclinare partem*: rectius dicturus, in utramcunque velit inclinare partem.
— Sed Gelenius perspicacior fuit, & vidit alium esse hujus loci sensum, quam primo aspectu esse videatur: ideoque σοὶ παρόντα ita vertit, ut si scriptum esset, ἐάν σοι παρῇ. Ejus ergo interpretationem (pro qua faciunt quæ ab Appiano dicta

modo fuerunt) hujus loci lege, & illi acquiesce. Maluisssem tamen pro his, *non video quanti momenti in hoc bello sit, dicere, non video an ullius momenti ad hoc bellum esse possit.*" H. STEPHANUS. Pag. 111.

Nempe sic Gelenius locum istum interpretatus est: *Philippus vero si tecum versetur, non video quanti momenti in hoc bello sit, utrilibet parti faveat.* Quæ interpretatio, quantumvis ab H. Stephano perspicaciæ nomine commendata, mihi quidem ejusmodi esse videtur, ut non modo adquiescere in ea non possim, sed ut eandem sententiæ Appiani, fatia perspicuis verbis declaratæ, manifeste repugnare existimem. *Fidem adhibuimus* (sic Annibalem dicentem inducit Appianus) *Ætolis, adseverantibus & Lacedæmonios & Philippum nobis socios adfuturos. Atqui Lacedæmonii tantum abest ut nobiscum stent, ut etiam contra nos arma eos ferre audiam.* Philippum autem, *cujus sane, utraqueque partes eligat, magna in hoc bello momentum est futurum, certe non video tibi socium adesse.* Pariter apud Livium, XXXIII. 7. maximum utique momentum Annibal in societate Philippi ponit. *Ante omnia, inquit, Philippum & Macedonas in societatem belli quacumque ratione censeo deducendos esse. . . . Quanto igitur prius potiusque est, Philippum nobis conjungere, . . . qui eas vires adferat, quæ non accessio tantum ad Romanum esse bellum, sed per se ipsæ nuper sustinere potuerint Romanos.* Eandemque sententiam non minus luculentis verbis, paulo inferius, repetit apud Appianum Annibal, p. 554, 2 sqq. Φίλιππον μὲν πειρᾶσθαι προσέγασθαι ἀποχρῆν πόσῃ, πλείστον ἐς ἑκατέρους ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ δυνάμενον. Ad quæ verba, fateor me adsequi nullo pacto posse quid voluerit idem H. STEPHANUS, hujusmodi Adnotationem adjiciens: „Non repugnant hæc eis, quæ initio hujus pag. dixit: [id est, ei sententiæ, quam paulo ante Gelenius & Stephanus verbis illis, de quibus modo quærivimus, subjecerunt.] Nam dicens hic, πλείστον ἐς ἑκατέρους ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ δυνάμενον, non de eodem bello id intelligit.”

Pag. 554.

L. 96. μηδαμῶν. μηδαμῶσι Pl. Ibid. ὁμοίως Aug. Vratisl. & repudiant infolentiorē illam formam, qaam dabant Editi.

L. 5. ὡς αὐτῷ Σέλευκῳ. Sic recte Aug. Vratisl. & Pl.

L. 6. „Dicit καὶ ὅδε περισπῶμενος, id est, *hic quoque*, sicut Romani sive Itali. Nam de illis eodem utens verbo dixerat, ἵνα τοῖς οἰκείοις κακοῖς περισπῶμενοι, τὰ σα λυπῶσιν ἡμᾶς. Quin etiam hæc adjecerat, quæ ex regula seu axioma militari sumpta sunt, καὶ περὶ τῶν σφετέρων δεδοτες, μηδαμῶν προῶσιν. Quam regulam militarem, sive quod axioma militare, in alio quodam hujus Scriptoris loco [vid. Pun. 312, 36 sqq.] habes.” H. STEPHANUS. Verba illa, *hic quoque*, non debuerunt in lat. vers. prætermitti; quod & nobis accidisse video; Gelenii versionem securius hic secutus.

L. 8. ἄριστα πάντων Aug. Pleth. Et Candidus: *Hæc ab Annibale dicta; quibus nil salubrius dici potuit.* ἄριστον MUSGRAV.

Ibid. ὑπὸ δὲ φθόνου τῆς τε δόξης αὐτοῦ καὶ συνέσεως. „Omittit Gelenius quod multum facit ad laudem Annibalis, quum dicit simpliciter, *obstante illustri viro invidia*. Non enim dicit Appianus ὑπὸ φθόνου simpliciter, sed addit τῆς τε δόξης αὐτοῦ καὶ συνέσεως. Verte igitur, *sed quod inviderent ejus gloriae & prudentiæ*. Possit autem aliquis existimare, Gelenium sub illis verbis, *illustri viro*, ad illam δόξην appellatio- nem respexisse: verum eodem dicere modo potuisset, *illustri & prudenti viro*, & tamen Appiani mentem non expressisset.” H. STEPHANUS.

L. 10. σφῶν - - προφέρειν. Verbum προφέρειν ista notione, qua cum verbo προῦχεν convenit, notum est cum genitivo casu jungi, numquam cum accusativo. Itaque, quamvis in mendosam lect. σφῶς cum Editis consentiant nostri codices, tamen, quoniam frequentissime in terminationibus nominum ob scripturæ compendia male accepta hallucinatos librariorum novimus, non dubitandum duxi, quin solæcismo isto liberarem Appianum.

Pag. 555.

CAP. XV. Lin. 14. ἐσθλῆς Aug. Ven. Pleth. L. 15. Δηλίου. vid. ad p. 551, 60. L. 19 sq. πολλῶν καὶ μεγάλων. Particulam

π, quæ post *πολλῶν* vulgo repetita erat, deleui cum Aug. & Pleth. L. 21. *ἐπιβεβηκότες*. Pletho *διαβεβηκ.* L. 23. *ἐκურ-γασμ.* Pl. *διουργασμ.* Pag. 555.

L. 30. *μὴ καὶ παρὰ τούτων τι νεώτερον ἐς τὴν Αντιόχειν δόξαν γίνοιτο.* Ne occasione gloriae Antiochi (a fama & expectatione rerum ab hoc novo hoste gerendarum captantes occasionem) hi quoque novas res molirentur. Vide similem phrasin Hisp. 147, 87. & Civ. IV. 645, 41 sq. L. 31. *ἐς ἅπαντας* Aug. & Pl. Leid. Et Cand. *ad omnes.* Pag. 556.

L. 32 sq. *καὶ στρατηγὸς ἐπὶ τῇ στρατῷ περιπεμπων, οὗς αὐτοὶ καλοῦσιν ἑξαπέλικας* Ἑξ. Gelenius: *simulque Praetores cum senis securibus, qui ut insignia consulum dimidiata, ita dignitatis quoque Ἑξ potestatis habent dimidium.* — „Observantior ritus vetusti Appianus, quam ejus interpretes. Dicit enim Appianus, missos fuisse exercitus duces, quos *ἑξαπέλικας*, i. e. *Praetores*, Romani vocant, eosque dimidiatis insignibus, sex nempe fascibus securibusque, distinctos a consulibus, qui duodecim secures totidemque habebant fasces, quemadmodum antiqui Reges: quæ omnia interpretes præterit. *ἑξαπέλικων* autem apud Polybium aliosque græcos Scriptorum *Praetorem* passim interpretes vertunt: eique sex lictores fasces ac secures prætulisse ex Polybio, Plutarcho, & Valerio Maximo constat. Quod vero lex vetus apud Censorinum Prætori duos tantum lictores tribuat, magnus Lipsius observavit, id ea mente capiendum, ut minimum duo in ejus tribunali semper adfuerint atque apparuerint.” ALEX. TOLLIVS.

L. 33 sq. *δυώδεκα* prætuli cum Aug. qui plerumque hanc formam sequitur. Vide Pun. 473, 4. & alibi. L. 34. *ἑσπαι οἱ πάλαι βασιλεῖς.* De numero fascium & securium Regibus præferri solitarum conf. infra Civ. I. p. 141, 84. L. 37. *οὐδὲ αὐτῇ* Vratisl. cum Aug. Et sic ratio poscebat: emendaruntque etiam REISK. & MUSGRAV. L. 38. *πρὸς*. Quam sequatur *βέλαιος*, in quo nomine terminatio *ος* utrique generi communis est, probabile sit, librariorum errore *πρὸς* etiam fuisse scriptum, cujus nominis alia ratio est. Mirum tamen,

Pag. 556.

in $\pi\iota\sigma\eta$; conspirare & codices nostros & Plethonem: *ae* vector, ne præpropere obsecutus sim MUSGRAVIO, *πικρὸν* reponere iubenti; quum fieri possit, ut & in hoc nomine, sicut in *ἱστομῶς* & *ἰδιῶς* a vulgatori more discesserit Appianus, & terminatione *ος* tamquam communi utriusque generis usus sit. *βίβλιος* etiam in *βιβλία* mutatum idem MUSGRAVIUS voluerat, in quo ei non parui, quoniam plura exempla, quæ non opus esse ista mutatione ostendebant, in promptu erant, quæ in Indice reperiet Lector. Nec necesse duxi, cum eod. MUSGRAV. *ἐκ' Ἀντίοχον* pro *ἐκ' Ἀντιόχου* reponere.

L. 39. *ἐφιδρεύειν τοῖς ἐπιούσιν*. An τοῖς ἐπιούσιν, qui *observeret ea, quæ imminerent?* ut idem sit, quod *ἐφιδρεύειν τοῖς ἱστομῶσι*. Sic *κινδύνων ἐπόντων*, Annib. 263, 92. *imminentibus periculis*. L. 40. *περιτάλαι* Aug. Pleth. Et Cand. *maritimam circummiret oram*. L. 41. Pro *συμπαραχάλο*, Pletho *συμπαρατάλο*, & L. 44 sq. pro *διαβαλεῦντες*, posuit *διαβητόμενοι*.

Pag. 557.

CAP. XVI. De Argumento confer Livium XXXVI. 8 sqq.

Lin. 50. *ἰθακῆ*. Sic Aug. Ven. Vratisl. & Pletho. *ἰθακῆ* dabant Editi, non Aug. ut per errorem in Notis infra Textum scriptum est. L. 51. *αὐτοῖς* adjeci cum Aug. & Pleth.

L. 56. *αὐδῆς* Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Pleth. Omisit illam vocem Cand. L. 61. *Λαρίσση*. Nomen hoc, necessarium huic loco, dederunt Aug. Ven. & Pletho. Vide Liv. XXXVI. 10. Cum abesset vulgo illud nomen & ejus loco legeretur *καὶ*, MUSGRAVIUS vel delendum illam conjunctum *καὶ* vel in *κάτω* mutandam censuit. REISKIUS ad eundem locum sic: „Ante *καὶ* videtur aliquid excidisse, e. e. *προσείρηται*: nisi plura desint: nam vocabulum *πολλορκίαν* pag. 96, 1. [558, 63 sq.] significat, in præmissis nominatam fuisse urbem, a cujus obsidione destituisse dicitur Antiochus; *Larissam* puta, quod nomen bene supplevit interpres.” Scilicet perspecte Gelenius: *visis in propinquo castris Antiochi, Larissam obsidentis*.

Pag. 558.

L. 67 sq. *δύναμιν ἐς πᾶσαν ἀγρῶν*. Pl. *δυν. πᾶσαν ἐς ἀγρ.*

L. 71. *καὶ τότε τῶν γάμων*. Emendationem H. Stephani

firmat codex Aug. Puto & Ven. & Pleth. Idem & paulo ante recte τρυφὴν dant cum eodem H. Steph. pro mend. τρυφάν. Pag. 558.

CAP. XVII. Lin. 75. τοῖς τότε ἰσίοις Aug. Ven. Pl. Car. Stephanus, in Indice variarum Lectionum, τῆς τότε ἰστορίας posuit, quæ est infelix Editoris conjectura: nam in utroque certe codice Regio τῆς τότε ἰσίοις scriptum legitur.

L. 76. πεξοῖς δισμυρίοις. Apud Livium XXXVI. 14. vulgo legitur, cum decem millibus peditum: sed J. Fr. Gronov. probabile utique fecit, viginti millibus esse reponendum, quod & Crevierius ex mspt. Vict. in contextum recepit.

L. 77. Αχιλίου. Sic recte emendavit H. Stephanus post Gelenium.

L. 80. Αθαμάων φρουρά. Sane non *Macedonum*, quibus fociis utebantur, præsidia ejiciebant: quod intelligens Gelenius, *hostium* posuit. Αθαμάων restitui ex Liv. l. c. Pag. 559.

L. 85. σφύροντες Reg. B. Aug. Ven. L. 90. ἐπισπέρχων Aug. Pl. Et Cand. qui accelerarent. L. 91. ἂν αὐτῷ Aug. & Pletho Vind. L. 93. καὶ τινων συμμαχων, Aug. Et Cand. additis *insuper* quibusdam sociorum copiis. Cum Editis facit Vratisl. & Pletho, sed hic conjunctionem δὲ omittit: ἐπὶ τοῖς διὰ τινῶν συμμαχων Θερμοπύλαις κατέλαβεν. Mendosa esse verba διὰ τινῶν monuit MUSGRAV.

CAP. XVIII. Lin. 7. μή τις λάθῃ κατὰ τὴν λεγομένην Ἀτραπὴν Pag. 560.
περιελθὼν ἔσῃ. Strabo lib. I. pag. 10. ἐν τοῖς περὶ Θερμοπύλαις εἰρηνοῖς ὁ Εὐφιάτης λέγεται δείξας τὴν διὰ τῶν ἑρῶν ἀτραπὴν τοῖς Πέρσαις κ. τ. λ. Ad quæ verba CASAUBONUS hæc adnotavit: ἡ Ἀτραπὴ est *via recta* ἔσῃ *angusta*, μὴ ἔχουσα ἐκτροπὰς. Videtur autem nomen istud de appellativo, ut grammatici vocant, factum *proprium* isti loco. Appianus, μή τις λάθῃ κατὰ τὴν λεγομένην Ἀτραπὴν περιελθὼν ἔσῃ

L. 23 sq. ἐς λόχοις ἐρθίονος διητημ. *Arta fronte, ad natum* ἔσῃ *angustias loci*. Liv. XXXVI. 18. L. 27 sq. ἐπὶ δεξιᾷ - ἐπὶ τῶν ὑπεριῶν &c. Consul, e Thessalia (p. 558, 78.) ad Thermopylas adveniens, ad dextram montes, ad sinistram mare habebat. Vicissim Antiocho regi Chalcide venienti, (p. 558, 74.) montes ad sinistram, mare ad dextram

- erāt. Sic & Livius loc. modo cit. *Rex* :- *ab sinistro cornu jaculatorum sagittariorumque* ἔσφunditorum *manum sub ipsis radicibus montis posuit.* --- *Ab dextro,...* qua loca usque ad mare invia palustri limo ἔσ voragini-
bus claudunt, elephantos cum adfucto praesidio posuit.
- Pag. 561.** *CAP. XIX. Lin. 37.* προῦβάλοντο recepi ex Aug. Poterat ta-
men vulgata teneri. *Ead.* ἔσ σγ. Verba ἐξ Αλεξ. καὶ Φιλίππ.,
omisit Pletho. *L. 41.* καθαλαζομένων dedit Aug. & Pleth. Vind.
- Pag. 563.** *L. 42.* ἄγνοιά τε Aug. Pleth. *L. 52.* ὡς ἀπ' αὐτοῦ Aug.
Ven. Pl. *L. 53.* συνέπειρον. Facile hoc ex συνέσειπαιρον
dessekti potuit. Certę verbo dupliciter composito συνέσει-
παιρον vel συνέσειπαιρον (& rectius quidem, ut mihi videtur,) *aliās*
utitur, ubi dicit *hostes una cum fugientibus in castra*
irrupisse: vide Ann. 268, 67. Mith. 713, 16. Civ. II. 261, 54.
Civ. IV. 629, 85. & 630, 92. Sic & IHy. 865, 40. οἱ Ρωμαῖοι
φείγουσιν αὐτοῖς ἐς τὴν πόλιν συνέσειπαιρον, ubi quidem cod. Leid.
eodem errore, quo h. l. nostri omnes, συνέπειρον habet.
- L. 54.* ἐκείθεν ἀκόσμως Aug. Ven. Pl. *L. 55.* ἐπὶ Σκάρ-
φειαν. Vide Criticos ad Liv. XXXVI. 19, 1. 33, 58. τῶ Ρωμα-
χαρ. Aug. & Pl. Vind.
- CAP. XX. Lin. 61 sq.* Ἀντίχου δὲ, σὺν τοῖς λεηλοῦσιν, ἀμφὶ
τοὺς μυρῖους. Videri potest excidisse verbum: nam si ex præ-
cedd. huc referas ἀπιδανον, non nimis commode captivi in
eorum numero poni videntur, qui ἀπιδανον. Conf, tamen quæ
notabimus ad p. 575, 74 sq. *L. 65.* μετ' Εὐκόλας. Præfe-
renda utique videtur lectio Aug. & Plethonis, Εὐκόλας:
cum qua convenit, quod ad Simsoni Chronicon pag. 1343.
WESSELINGIUS adnotavit: „Polybius (inquit) apud Athe-
næum lib. X. *Deipnos. pag. 439.* Antiochum puellæ Εὐκόλας
nomen indidisse tradit. Vide, an hoc præstet [vulgate apud
Appianum lectioni,] respexeritque Antiochus ad Heroinam
Eubæam, de qua Strabo *princip. lib. X. & Schol. Homeri*
Iliad. B. vs. 535?” *L. 68.* διαβάμεται Aug. a pr. manu, &
Ven. Apud Plethonem omissa sunt hic nonnulla. Vratisl.
codex cum Reg.-A. facit. διέφθιψε legere jusserat MUSGRAV.
L. 69. τῆς

L. 69. τῆς νίκης πυθόμενοι. „Forſan περὶ τῆς νίκης. vid. p. 100, 25. [567, 32 ſq.]” REISK. Invenitur tamen, non apud Poëtas ſolum, ſed & apud probatos Scriptores profaicos, cum ſimplici genit. conſtructum illud verbum. Et ſic ruruſ apud Noſtrum pag. 569, 57 ſq. & ſæpius alibi.

L. 71. τὸν πρώτῃν πύραν ἀπαυτάμενοι. „Primo experimento contenti.” MUSGRAV. L. 72 ſq. τὸν υἱὸν αὐτοῦ Δημήτριον - ἔπειψαν. τὸν υἱὸν recte dederunt Aug. & Pletho. In mendosum αὐτοῦ vero conſpirant noſtri codices: ſed neceſſario requirebatur dativus caſus αὐτῷ, ad ἔπειψαν referendus; & abeſſe poterat genitivus αὐτοῦ. Simillimo modo, de eadem re agens Noſter, Maced. 516, 73 ſq. ἐφ' οἷς ἡ μὲν βουλὴ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Δημήτριον παρὰ σφίσι δημιῶντα ἀπέλυσε.

CAP. XXI. Lin. 75 ſq. συνεπειράχθησαν. Sic recte Aug. & Pletho Leid. Ex Pleth. Vind. συνεπειράχθησαν enotatum eſt. — REISKIUS: „Forſan συνεμάχησαν, δεδιώτας, aut δεδιξάμενος, aut δεδιώτας τε καὶ διεμένους. conf. p. 115, 32. [662, 19 ſq.]” At nil opus videtur ſolicitare verbum διεμένους, deprecantes, veniam orantes. L. 78. Δαμόκριτον. Liv. XXXVI. 24.

L. 80. στρατοπεδεύειν. Commodiſſima utique eſt H. Stephani emendatio, στρατοπεδεύειν: ſed reſpuunt codices noſtri; & ſenſi vulgata lectio utcumque poteſt. L. 88. στραταιῶν. Pag. 565} στραταιῶν Regii & Vratiſl. L. 90. Χερρόνησον. Ruruſ Χερρόνησον Aug. Vratiſl. L. 93. ταμῶν Aug.

CAP. XXII. Lin. 4 ſq. Αἰλῖος --- Αἰλῖω διάδοχος. Liv. XXXVI. 2. C. Livius (Salinator ibid.) prætor, cui claſſis cvenerat -- juſſus ab Atilio (A. Atilio Serrano, cf. XXXV. 20.) naues accipere. L. 8 ſq. ἑπλῃ καταφράκτοις ὀγδοήκοντα καὶ μῖα. Liv. XXXVI. 42. una 87 oſloginta roſtratis navibus: ubi Dukerus conſtratis pro roſtratis legendum ſuſpicatus, præſidium conjecturæ ſuæ ex hoc Appiani loco petiit.

L. 11. ἱς τε Φώκαιαν. Non confundenda ſane Phocis, Græciæ regio, cum Phocæa, Joniæ vel Æolidis urbe maritima, de qua hoc loco agi cum per ſe facile patet, tum ex pag. 571, 1. & ex Liv. XXXVI. 43. fit manifeſtum. At quum Φωκίδα vulgo hic legeretur, nimis ſevere nimisque præ-

Pag. 566.

cise WESSELIUS ad Diodor. T. I. p. 623. ipsum Scriptorem nostrum confusionis istius reum egit, tamquam de librariorum errore ne cogitare quidem h. l. licuerit. Certe p. 571, 1. ubi manifeste ad hunc locum, in quo versamur, respicitur, recte Φάκαια editum erat, consentientibus ibi, vel saltem non multum a vera scriptura recedentibus libris manuscriptis. Quare & hic, ubi corruptum vulgo nomen est, verum restituere Appiano non dubitavi; præsertim quum ex Plethone (ex Cæsareis certe exemplaribus) hoc quoque loco Φάκαιαν, pro Φαιδα, adnotatum invenerim.

L. 13. ἀπέπλεον. Sic & Vratisl. Quid Candidus hic legerit, ex perversa ejus versione, cum navigationi non nihil insequentis lucis addidisset, extricari vix potest: sed videtur ἐπέπλεον cum Aug. & Pleth. legisse. Quam lectionem si teneas, erit intelligendum ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις. Ibid. ἀνατανήγεται recte Aug. Vratisl. Pl. Et monuerunt duumviri nostri REISKIUS & MUSGRAV. L. 14. ἐνανύαρχος ὁ Art. Aug. & Pletho Vind.

Pag. 567.

L. 20. προὔχων Aug. L. 21. ὡς μᾶλλον κατὰ φρον. Reg. B. Aug. Vratisl. σὺν καταφρον. etiam MUSGRAV. reposuit; sed μᾶλλον, quod vulgo legebatur, intactum reliquit. Præterit hæc Pletho, inde a lin. 17. p. præc. καὶ δὲ τῶν Καρχ. usque ad verba προαγώνισμα ἦν, l. 26. L. 21 seq. χεῖρας τε σιδηράς. Poterit fortasse illa partic. τε etiam ad seq. καὶ haud ita incommode referri: χεῖρας τε σιδηράς ἐπίβαλλον, καὶ - ὁ ἀγὼν ἦν ὡς περ' ἐν γῇ. L. 22. συνεσθηκότεων Aug. Ven. Vratisl. MUSGRAV. συνεσθηκότεων REISKIUS. L. 27 seq. τὰ τῶν Ρωμαίων ἐπεκράτει. Ut hic Aug. & Pletho dant τὰ Ρωμαίων, absque artic. τῶν, sic sæpe aliàs Editi cum mssptis: pag. 78, 3. 557, 54. 685, 32. Quare & h. l. omitti ille artic. poterat. Ceterum, quum præludium hujus pugnae navalis tam adcurate exposuerit Appianus, mirari subit cur id, quod ipsa pugna gestum effectumque est, tam leviter transiliat. Livius a Romanis XIII. hostium naves ea pugna cum milite ac remige captas, X. demersas, scribit lib. XXXVI. 45. Ac tale quid etiam ab Appiano memoratum fuisse probabile est, quod intercidisse videtur.

L. 29. Vocabulum ἰχθρῶς, quo sæpe cum optimis auctori- Pag. 567.
bus *hostes* designat Appianus, in πολεμίους mutavit Pletho.

CAP. XXIII. Lin. 41. Αἰτωλοῖς δεομένοις Aug. & Pletho. Pag. 568.
Candidus quoque, *deprecantibus Ætolis*. L. 43 sq. διὰ δὲ
Μακ. Sic Vratisl. cum Edd. Forfan διὰ δὲ Μακ. dare debue-
rat Aug. L. 46. Φίλιππος ὁ Μακεδὼν ὠδεποῖε Ἑζς. Conf. Ex-
cerpt. ex lib. Maced. p. 516. L. 51. τὸν Βιδυνῶν Aug.

L. 53. Φίλιππον δὲ Aug. & Pletho Leid. L. 55. ἀπέλυσαν Pag. 569.
παν. Nón opus est in ἀπέλυσαν mutare, ut voluit MUSGRAV.

L. 58. Πανσιμαχον. *Pausistratum* vocat Livius XXXVI. 45.
& XXXVII. 9 sqq. ubi vide si lubet, quæ de illo nomine
adnotavit Drakenborch. ad c. 9. n. 5. L. 59. μέρες τι Aug. Pl.

L. 60 sq. τὸν στρατὸν ὑποδεξιόμενος. Sic Livius XXXVII. 9.
Livius - - *Hellepontum petebat, ut ad transitum exerci-*
tus - - prepararet quæ opus essent. Exemplorum pravæ
illius permutationis nominum στρατοῦ & στρατηγού largam co-
plam suppeditant lectiones apud Appianum partim in Editis
partim in mspis occurrentes. Vid. Pun. 447, 65. 467, 95.
Syr. 609, 41. Mith. 664, 78. 753, 95. Quare & hoc loco,
& alibi, ubi ratio postulabat, dubitare non debui, invitis
etiam omnibus nostris libris, verum restituere. Conf. Mithr.
pag. 782, lin. 83. & 776, 79. L. 61. Ποίτιον. Pl. Ποίτιον,
minus bene.

CAP. XXIV. Lin. 73. ὁ δὲ ὑπώπτεται μὲν Ἑζς. Pletho, par- Pag. 570.
tim prætermisiss his usque pag. seq. l. 94. partim contractis,
sic pergit: καὶ τούτοις ὑπαχθέντι καὶ ἀμελήσαντι ἐπιπαισῶν ἀφυλά-
κτως [Leid. ἀφυλάκτῳ] ἐκράτησέ τε καὶ αὐτὸν τε ἀπέκλεινε Πανσι-
μαχον, λαμπρῶς τῶς ἀγωνιζόμενος [Pleth. Leid. rectius λαμπρῶς
ἀγωνιζόμενον.] καὶ τῶν νῶν ἐπὶ αὐτῷ μὲν &c.

L. 81. πάγχυ. In antiquam hanc Jonicamque formam,
Herodoto & Homero frequentatam, consentiunt cum Editis
codices nostri. Pariter Civ. II. p. 176, 27. pro vulgato πάνυ
ἐπίστας, dant πάγχυ ἐπίστας Reg. B. Aug. & Vratisl.

L. 85. Ἑζ 90. In ἑπιδεν cum Regiis consentit Vratisl.

L. 86. θορυβοποιεῖν Aug. Et sic emendavit MUSGRAV.
Paulo timidior h. l. REISKIUS: „De θορυβοποιεῖν, ait, mihi
M m 2

Pag. 570.

non constat. Suspectum quidem est, & fortasse *θευροποιεῖν* legendum. vid. pag. 103, 20. [574, 45.]” *Ibid.* *μίσων* *νυκλῶν*. Sic recte Aug. Conf. Pun. 465, 57. Syr. 590, 23. Civ. I. p. 37, 7. Monuerunt quoque REISK. & MUSGRAV.

Pag. 571.

L. 97. *αὐταῖς* dedit Aug. sicut ratio postulabat, monuitque REISKIUS. *αὐτοῖς* Pletho Vind. L. 98. *ἀναδησάμενος*. Sic recte emendavit H. Stephanus. Et sic a pr. man. erat in Aug. sed in hoc etiam a recentiori manu perperam vocalis *ο* pro *η* substituta est.

CAP. XXV. Lin. 1. *Φώκαια*. Sic plane Aug. cum Editis, puto & Ven. In *Φώκαια* cum Reg. B. consentit Vratisl. Conf. notata ad p. 566, 11. L. 4 sq. *πρὸς αὐτὸν ἡπείγετο* Aug. &

Pag. 572.

Pleth. Pariterque MUSGRAV. L. 10. *ἐς τὴν πολέμιον* Aug. *Ibid.* *ἐπὶ ῥῥον*. Audacius forte mutasse vulgātam lectionem videbor. Sed, cum quod præcedit, *τὴν πολέμιον*, ad quod referri verbum illud debet, tum quod sequitur, *τὴν καίαν ἀφείλετο*, mutationem illam requirere videbatur. Sic & Livius XXXVII. 13. *ingentem prædam late depopulato agro agentes*. L. 11. *Νικάνδρος*. Nicandrum piratam paulo ante nominavit Appianus pag. 570, 84. Livius l. c. *Andronicus Macedo, qui in præsidio Ephesi erat, - - eruptionem fecit, exutosque magna parte prædæ ad mare ac naves redegit*. *Ibid.* *αὐτοῖς* ad *ἐπιπισῶν* refertur, *αὐτοὺς* ad *ἀφείλετο*.

L. 13. *ἀνέγοντο*. *κατῆγοντο* repositum voluit MUSGRAV.

CAP. XXVI. Lin. 19. *Αἰμίλιος Πηγίλλος*. , *Πηγοῦλος*. Rescribendum esse *Πηγίλλος*, non ex interprete solum, sed ex Livio quoque lib. XXXVII. c. [14. &] 58. patet. Florus item lib. II. c. 8. *Igitur duce Æmilio Regillo, adremigantibus Rhodiis, tota (Antiochi classis) laceratur.*” AL. TOLLIIUS. — Rem, de qua agitur hoc capite, exponit Livius XXXVII. 19 sq. In illo autem Æmiliorum cognomine passim quidem apud Livium variant libri: (vid. Drakenb. ad lib. XXIV. 7, 12.) sed plerumque vel omnes vel probatissimi in *Regillus* consentiunt, quod etiam unice verum esse constat. Eoque minus dubitavi nomen hoc apud Appianum instaurare, quoniam, ubi de *Regulo* Noster loquitur, non *Πηγοῦλος*, sed *Ρῶλος* scri-

bere solet: (vid. hist. Siculam, pag. 93, 17. Pun. 307, 51. Pag. 572.) scil. ob lit. *u* in penult. brevem; quemadmodum *Βίβλος*, *Κάτλος*, *Ἀσκλον*, *Τούσκλον*, pro *Bibulus*, *Catulus*, *Afculum*, *Tusculum*. Ceterum quod ad Interpretis (Gelenii) auctoritatem provocavit Tollius, tantum utique & doctrinæ & ingenii ad interpretandum Appianum adtulit Gelenius, ut plurimis locis multo emendatior latior ejus versio sit, quam Græcus contextus qualis ad hunc diem editus erat: sed tamquam testis probatæ alicujus lectionis interpret hic, quoniam scripto nullo codice usus est, advocari numquam debet.

L. 20. παραδειγμένος. Pl. διαδεγμ.

L. 27. ὑπὸ τὰ τεῖχος. Sic recte Aug. Vratisl. Pleth. Et sic Pag. 573. rursus *lin. 38.* Aug. Ven. & Pletho, ubi Vratisl. in mend. ἐπὶ cum Editis consentit. Rursusque *lin. 46. pag. seq.* Aug. & Pletho. Pariter Candidus, *L. 27. § 46. sub ipsis muris:* & *L. 38. ad murum.* Eodem sensu p. sq. *lin. 41. παρὰ τὰ τεῖχος* dicitur. Conf. p. 581, 70. *L. 33. ἀναβαινόντων οὐκ. εὐστραφούντας.* Sic Aug. Ven. & Pleth. Leid. Ex Pleth. Vindob. adnotatum est *ἐπ' οὐκ εὐστραφούντας*, quod minime spernendum. Sed rursus eadem, qua hic constructione, pag. 579, 41 sq. τὴν ἵππον ἀναβαίνοντας exhibent omnes. Hoc vero loco, in quo versamur, *vulgo οὐκ εὐστραφούντως* erat editum, quod infra Contextum adnotari debuerat: & sic cum Regiis dat Vratisl. Hinc MUSGRAV. legendum conjecerat, ἀναβαινόντων καὶ οὐκ εὐστραφούντων.

L. 43. καμνόντων οἱ ἥδη. Pronomen *οἱ* non videtur a Plethone, qui illud dedit, adfuturum: is enim αὐτῷ potius posuisset. Potuit autem facile, ex incommoda Itacismi ratione, verbum illud monosyllabum a sequente particula ἥδη absorberi. Confer p. 548, 97. & varietatem lectionis ibi adnotatam.

CAP. XXVII. *Lin. 52. ναυμαχία περὶ Μυόννησον.* Vide Livium XXXVII. 27 seqq. *L. 53. ἐννεήκοντα* Aug. Pl. *Ibid. Λεύκιος.* Sic recte Aug. Cand. & Pletho, quemadmodum emendavit H. Stephanus. Est *Lucius* ille *Æmilius Regillus*, de quo supra, p. 572, 19 sq. *L. 55 sq. Εἰδωρος.* Apud Polyb. Legat. XXV. Εὐδήμος vocatur; apud Livium, lib. cit. cap. 28. & alibi,

Pag. 574.

Eulamius, ex Dorica dialecto: unde videndum, an a libris apud Appianum corruptum nomen sit. L. 56 *sqq.* Pletho, omittis his, usque ad pag. seq. lin. 74, orationem hoc modo connectit: ὡν ἰσθρατῶν Εὐδαρές. γενομένης δὲ τῆς συμβολῆς, ἐκράτησαν παρὰ πολὺ οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ διεφάρασαν Ἀντιόχου νῆς Εἰς c.

Pag. 575.

L. 63 *sq.* καὶ θαλάσσης ἐπίπλωντο, καὶ ἐς τὰς ἐπωτίδας ἐτύπλωντο. ἐπίπλωντο recte dedit Aug. ἐπωτίδας dictas fuisse trabes tabulasque crassiores ab utroque proræ latere aurium instar prominentes ad eludendos rostrorum ictus, ex Thucyd. VII, 34. & 36. ejusque Scholiaste adnotarunt viri docti, qui de re Nautica Veterum & præsertim de Militia Navali commentati sunt. Videtur autem & generatim hoc nomine ipsa illa pars navium designari, quæ est ab utroque latere inter rostrum & primum versum remorum, sive ea peculiari armamento munita fuerit, sive minus: quam partem aliàs τὴν παρεξιστίαν Græci vocabant, (Thucyd. VII. 34. Dio Cass. XLIX. 3) ita tamen ut posterius hoc nomen de lateribus puppis quoque usurparetur. Quidquid sit, quod Appianus h. l. ἐς τὰς ἐπωτίδας ἐτύπλωντο dicit, id Livius XXXVII. 30, his verbis expressit, *obliquas se ipsa ad ictus præbebant*. Quam interpretationem a Patavino Scriptore mutuatus Gelenius, totum hunc Appiani locum sic latine reddidit, *Εἰ obliquas se ad ictus præbentes fatiscabant*: nimirum recte & perspicue invertens ordinem membrorum orationis, qui turbatus utique atque præposterus in Græcis esse videtur. Nam causa cur fatiscerent naves, vel cur aqua fuerint repletæ, hæc erat, quoniam a lateribus prorarum (ἐς τὰς ἐπωτίδας) rostris hostilium navium fuerant percussæ. Atque hac ipsa orationis serie usum esse Appianus facile mihi persuadeo, καὶ ἐς τὰς ἐπωτίδας ἐτύπλωντο, καὶ θαλάσσης ἐπίπλωντο.

L. 64. νεὼς ἐς Σιδ. ἐμβολούσης Aug. Ven. Et νεὼς (aut saltem, propius vero, νεῶς) Regii quoque & Vratisl. νεὼς emendavit etiam MÜSGRAV. sed intactum reliquit mendosum ἐμβολούσας. „νεὼς ἐς Σ. ἐμβολούσης.” REISK. L. 65. ἐκπίπλωνται Aug. Vratisl. Et Cand. *anchora ex Sidonia excussa*

est. Sic & Liv. XXXVII. 30, 9. *ancora, idu ipso excussa e sua navi.* Pag. 575.

L. 74 sq. καὶ διεφθάρησαν Ἀντίχου νῆες μίᾱς δευσαί τριάκοντα, ὧν τριακάδινα αὐτ. ἀνδρ. ἐλάφθησαν. Liv. l. c. n. 8. *Capeffunt fugam, XLII. navibus in ea pugna amissis, quarum XIII. captæ in potestatem hostium venerant.* Idem numerus XLII. restituendus Livio lib. XL. c. 50. extr. ubi LXII. vulgo legitur. Unde si necessario convenire Appiano deberet cum Livio, apud Nostrium pro ὧν utique καὶ foret reponendum. At non esse causam, cur dissidentes in pluribus quibusdam hujus pugnae momentis Livius & Appianus, invitis libris, consentire cogendi sint, recte monuit Drakenborch. ad eundem lib. XXXVII. 30, 1. quum probabile sit, alios auctores Livium, alios Appianum, in ejus pugnae narratione esse secutum. Sed mutatio illa, quam dixi (ut pro ὧν reponatur καὶ) eo etiam nomine probabilis videri potest, quoniam, quæ captæ sunt naves, in *amissarum* quidem numero, sed non idcirco in earum quæ *perierunt*, (διεφθάρησαν) poni commode possunt. At videmus tamen alibi quoque apud Appianum *captivos* diserte in eorum numerum qui *periere* relatos, Syr. 591, 34 sq. ubi verbo ἀπολέσθαι utitur: quin & p. 563, 61 sq. legimus, Ἀντίχου δὲ, (ubi ex præcedd. repetendum ἀπὸ θανάτου) σὺν τοῖς ληφθεῖσι, ἀμφὶ τοὺς μυρίους. Quo magis veritus sum h. l. quidquam innovare.

CAP. XXVIII. Lin. 80. Χερρόνησον. Rursus Χερρόνησσος Aug. & Vratisl. Et sic iterum pag. sq. lin. 95. & deinceps. Pag. 576.

L. 81. ἐπὶ Ῥωμαίοις Aug. & Pletho. L. 83. εἰ μὴ Φίλιππος διεφθέρη. Ad h. l. REISKIUS: „διέφθην hic idem est atque διεφθέρη, [sic apographum. Quid scripserit vir doctus, conjectura non adsequor:] *fuisse transire.*” Sicut alias *transf. portare, transferre, transvehere* significat verbum διαφέρειν, sic nunc *transducendi* notione illud usurpat Appianus, & mox l. 90. exponit per παραπέμπειν.

L. 85. ἐπὶ τῆς ἡσσης ἐπύδερσος. Sic Aug. & Pletho Leid. Neque aliter dare debuit Ven. in quo ἐπύδερσος scriptum. Conf. notat. ad p. 564, 69. Adde p. 578, 8 sq. & c. L. 86. καὶ

Pag. 576. ἡμίσεας ἔσθ. Hæc commodius ad ea referri visa sunt, quæ post parenthesis sequuntur. *Ibid.* τὸ δαμν. Prætuli cum Aug. artic. definitum. conf. p. 578, 14. Plura Index dabit. *Fortunam sibi insidiari*, i. e. *Deos sibi iratos se habere ratus*. L. 88. Εὐμαίων μὲν. Partic. μὲν abest ab Edd. Dederunt eam Aug. & Pleth. A. 89. αὐτὸς Aug. Ven. & Pl. *Ibid.* Ποδίων δὲ Ἀντίσαν Aug. & Ven. Pariter Pletho, mutata tantum verborum serie, Ποδίων δὲ ἐς Παμφ. Ἀντιό. Perspēcte quoque REISKIUS: „Ποδίων δὲ Ἀντίσαν.” Non tam felix h. l. MUSGRAVIUS, καὶ τὸν Ἀντίσαν, legere iusserat. De re conf. p. 567. extr.

Pag. 577. L. 91. μηχανικ. αὐτοῖς. Sic recte Aug. & Pl. Pariter REISK. & MUSGRAV. L. 93. sq. Θεοῦ βλάπτοντος ἤδη τοὺς λογισμοὺς ἔπερ ἅπασι, προσιόντων αὐτυχημάτων, ἐπιγίγνεται. In eandem sententiam, alia quidem occasione, Vellej. Pat. II. 118. *Sed prævalebant jam fata consilii; omnemque animi ejus aciem præstrinxerant. Quippe ita se res habet, ut plerumque, cujus fortunam mutaturus est deus, consilia corrumpat, efficiatque, quod miserrimum est, ut, quod accidit, id etiam merito accidisse videatur, ἔσθ casus in culpam transeat.* Conf. rursus Nostrum, Mithr. p. 791, 19 sq.

L. 97. μηχαναὶ reponere MUSGRAV. etiam jussit.

L. 6. Post ἐπιείχθη perperam distinguebant Editi. De quo & REISK. monuit: „Comma post ἐπανελεῖν promovendum.”

Pag. 578. CAP. XXIX. Lin. 12. sq. ἔφθασάν τε Ἀντίοχον ἔτι ἀγνοοῦντα ἐν Σάρδεσι γενομένοι. Gelenius: ἔσθ Antiochum apud Sardes affectū sunt, ignarum omnium: recte omnino, ad verborum, sicuti hic leguntur, sententiam. Sed ea mens Appiani esse non potest: quum enim Antiochum ex infelici prælio, paulo post cum Romanis commisso, concitata continuataque fuga circa mediam noctem Sardes etiam tunc pervenisse scribat; (cap. 36. pag. 590.) satis declarat, non jam nunc eo usque penetrasse Romanos. Itaque non dubito quin corrupta h. l. aut certe mutila sit oratio. Sardibus quidem tunc, quum Heraclidem legatum ad Scipiones mitteret, versabatur Antiochus: (vid. Polyb. Legat. XXIII. Liv. XXXVII. 31. &

34.) sed Romani eodem tempore juxta Hellespontum adhuc stativa habebant. (Polyb. l. c. Liv. cap. 33.) Appiano ex Polybio fortasse hæc aut similis quædam medicina adferri poterit: ἔφθασαν Ἀντ. ἔτι ἀγροῦντα, καὶ ἐν Σάρδεσιν παριέντα τοὺς καιροὺς, ἐν Ἀσίᾳ παραγενόμενοι.

Pag. 578.

L. 15. ἐς τοὺς Σικελίαντας Aug. nisi quod Σικελίαντας scribat per η, ut fere constanter solet. Ead. 89 sq. ἐπὶ διαλύσει τοῦ πολέμου. Præferendum putavi singularem διαλύσει, quem dabant Editi. Sæpe διαλύσεις in plur. num. legimus, præcipue ubi de conditionibus pacis agitur; sed numquam plurali illi adjectum videre memini genitivum τοῦ πολέμου: contra sæpe ἡ τοῦ πολέμου διάλυσις. Vid. p. 590, 29. Mith. 789, 95. &c.

L. 17. Γρανικῶ. Γρανικῶ Aug. ut passim apud Strabonem editum est. L. 26. καὶ ἦν ὁ παῖς Σικελίων 89c. „Turpis Appiani error est, quod Scipionem hunc ab Antiocho captum, eum esse statuatur, qui Carthaginem everterit, atque Pauli Æmilii natura filius a Scipione Majore adoptatus fuerit. Aliter docent Plutarchus, Cicero, Livius, Valerius & alii. Sed hunc errorem jam pridem Bongarsius ad Justini lib. XXXI. c. 7. & Freinshem. ad Flori lib. II. c. 16. [c. 15.] notarunt.” A. L. TOLLIIUS. Monuit quoque ad h. l. REISKIUS; „Atqui Scipio Africanus Æmilianus neque P. Scipionis Africani majoris filius erat, neque tum (A. U. 564.) adhuc natus; sed anno octavo post demum natus, patre Paulo Æmilio Macedonico. Est ergo filius ille Scipionis majoris, de quo hic Appianus, pater adoptivus Scipionis minoris.” Nec ex filia nepos Africani Majoris erat Scipio Æmilianus; cujus mater; ut Plutarchus in Æmilio Paulo docet, Papiria fuerat, Mnasonis filia.

Pag. 579.

L. 28. τῷδε τῷ Σικω. Aug. L. 29. οὐδὲ ὦν Aug. Ven.

L. 31. τῷ Ἡρακλ. Aug. L. 37. ἀσμένως Aug. Vratisl. Sic & Regii dare debuerunt. conf. pag. 607, 5. 675, 53.

L. 38 sq. τοῦ Ἑλλασα. τὴν διαπλ. Aug. τοῦ Ἑλλ. διαπλ. Ven.

L. 42. ἐπ' ὀλίγοις Aug. Ven. Et perfecte vidit MUSGRAV. Pag. 580. Sic ἐπὶ βραχυτέροις p. 93, 16. & ἐπὶ ταῖς ib. l. 18. &c.

M m 5

Pag. 580.

CAP. XXX. Lin. 51. οὐδὲν αὐτοῦ τὸν πολ. Aug. Ven.

L. 56. μεταστρατοπεδῶσεν. μεταστρατοπεδῶειν Reg. B. Vratisl.

L. 57. καρτερόν Aug. Eaque forma aliàs Appiano usitata.

Pag. 581.

L. 60. ἐφ' ἑαυτοῦ Aug. Et sic emend. MÜSGRAV. *sub auspicio* Cand. Potius *solus per se*, dum abesset Publius Scipio. L. 62 sq. ἐξέτασεν Aug. Ven. Vratisl. L. 66. μεταστρατοπεδῶειν Aug. Vratisl. L. 68. ἐς αὐρίον Aug. Nec vero sperno editorum scripturam. L. 69. αὐθις μεθίει conjunxi, praeunte Aug. Particulam αὐθις omisit Cand. L. 70. ἰσθλαται μόνον ὑπὸ τὸ τεῖχος. Non erat cur vocab. „μόνον mendum” videretur MÜSGRAVIO, pro quo „forte σκεπόμενος” legendum censuit. Neque necesse puto, verba ὑπὸ τὸ τεῖχος cum eodem Viro docto in ὑπὸ τοῦ τεύχους mutare.

CAP. XXXI. Fulse istam pugnam Romanorum cum Antiocho exposuit Livius XXXVII. 39 sqq. Aciei etiam utriusque schema delineatum exhibetur in edit. Drakenb. Passim autem discrepat a Livio Appianus: de quibus varietatibus nunc late differere non vacat. Pleraque jam occuparunt Critici ad Livium l. c. Lin. 77. τρεῖς ἑκατέρων τάξεις ἐπὶ βαθός. Ad nomen numerale necessario requiri substantivum aliquod videbatur. Facile intelligitur, tres acies, hastatorum, principum, triariorum, quas etiam Livius nominatim hic discernit, dixisse Appianum. Atque istas diversas acies, vel diversas aciei partes, vocabulo τάξεις (quod aliàs quidem etiam *cohortem* significat) designare solet. Sic Rim. p. 351. in Annibalis acie distinguuntur πρώτοι, tum ἡ δευτέρα τάξις, dein τρίτοι: tum p. 352. de Scipione dicit, τὰ μὲν οὖν πεζὴν ἐς τρεῖς καὶ ὅδε τάξεις ἐπίστασεν; quod Livius XXX. 32. his verbis expressit: *Instruit deinde primos hastatos, post eos principes; triariis postremam aciem clausit.*

L. 84. ἰππίων ἵλοι τίσσαρες. Cand. *equitum cohortes tres.*

Ibid. οὕτω μὲν Aug. L. 85 sq. Duos hos versus, ἰπελάτι δι τοῦ μὲν δεξιού, usque τὸ δὲ λαὸν ἔδωκεν Εὐμεινί, Gelenius in vers. lat. non expressit: quod corruptus ei locus videretur, quem expedire desperabat. L. 86. μέσσην αὐτῶν ἰσθλ. αὐτὸν cum alijs dat Vratisl. Et ea forsan verior lectio est.

Ibid. τὰ δὲ λαὶδὲν ἔδωκεν Εὐμενεί. At non *sinistro* cornu, sed *dextro*, præfuisse Eumenem, cum alia suadent, tum quod in ipsius pugnae descriptione cap. 34. p. 587. eundem Eumenem cum suis Romanisque & sociorum equitibus sinistro cornu aciei Antiochi oppositum facit Appianus. In *media* autem acie (quamquam, quæ fuerit media, non satis declaravit) Domitium, qui præerat prælio, stetisse, significat cap. 35. p. 587 sqq. ubi eum phalangi Macedonicæ, quæ mediam Antiochi aciem tenebat, (pag. 583.) oppositum refert. Denique Consulem, belli imperitum, probabile est in *laevo* cornu, quod firmissimum tutissimumque visum erat, fuisse locatum; quo in cornu Antiochus aciem Romanam perripuit, & partem legionum fugatam ad castra usque est persecutus: cap. 34. extr. & cap. 36. L. 90. πάντας Aug. Ven. *Ibid.* δὲ διατετ. Ρωμαίων Reg. Aug. Ven. Vratisl.

CAP. XXXII. Lin. 91, μὲν dedit Aug. L. 94. τρέπον Pag. 583. recte idem Aug. Et sic perspecte emendarunt REISK. & MUSGRAV. Liv. XXXVII. 40. *more Macedonum armati*. Quemadmodum hic τρέπον vulgo in πρότερον perperam mutatum est, sic vicissim Civ. V. 843, 1. pro πρότερον, mendose Reg. A. τρέπον exhibet.

L. 98. ἑλέφαντες δύο καὶ εἴκοσι. Livius *ibid.* *Hæc acies fuit in decem partes divisa; partes eas interpositis binis elephantis distinguebat.* Jam vero consentaneum est, latera duarum utrimque extremarum partium non nuda fuisse relicta: ergo numerus elephantorum erat XXII. Verba εἰς δὲ τὰ πλευρά - - καὶ εἴκοσι, quum mente cassæ essent prouti vulgo legebantur, consulto prætermisit Gelenius.

L. 3. Ἀγῆμα. Vid. Sigon. ad Liv. XXXVII. 40. & Paul. Leopard. Emend. lib. I. cap. 21. in Gruteri Thef. Crit. T. III. p. 19. Ἀγῆμα, veluti ἀγῆτον, ἀπὸ τοῦ ἀγαῖσθαι, ab admiratione dictum innuit Appianus, quod & ab Eustathio traditum refert H. Steph. in Thef. L. 8. ἵπποτοξῆται διακόνισσι. Lege χίλιοι καὶ διακόνισσι. Livius I. c. equites sagittarii mille & ducenti.

L. 9 sq. Τελειόβοιοι. Vide Adnot. ad pag. 601, 4. Pag. 584.

L. 12. Ἰππὼν ἱταρικῶν Aug. Regiam alam, Livius *ibid.*

- Conf. App. infra, pag. 621, 47. L. 19. *Λυκίων* Aug. Canđ.
- Pag. 584. — *Λυδίων* pro *Λιδίων* legit Drakenb. hunc Appiani locum adferens ad Liv. l. c. §. 8. *Ibid.* *Παμφύλων*. Sic omnes: non, ut alibi passim editum erat, *Παμφυλίων*. Conf. Adnot. ad Præf. p. 3, 41. L. 20. *Τραλλιωνών*. Vide Criticos ad Liv. XXXVII. 39, 10. & 40, 8. L. 22. *Δάαι*. Sic emendavi, præeunte Gelenio. Conf. Viros doctos ad Liv. XXXVII. 40. 8. & XXXV. 48, 5. L. 26. *τετράχαλο* Aug. Ven. Et sic correxit MUSGRAV.
- Pag. 585. CAP. XXXIII. Lin. 29. *ἐκότερος* Aug. Ven. L. 34. *Μένδις*. *Minio* vocatur apud Livium XXXVII. 41. L. 38 sq. *ῥύμην των ἀρμάτων τεταγμένων*. Cand. *currum impetum in ordinem dispositorum*. Sic & MUSGR. reposuit. Erunt tamen fortasse, quibus magis placebit *τεταγμένων* quod ded. Aug. & Ven. L. 39. *ἐφ' ἑαυτὸν* Aug. Ven. *ἐφ' ἑαυτῷ* posuerat MUSGRAV.
- Pag. 586. L. 46. *ἐς τοὺς φίλους περιφ.* Aug. Livius l. c. *Quadrigæ falcata in suos terrorem verterunt*. L. 57. *ἐκαστοι* Aug. Ven. Et REISK. „aut *ἐκασίων* aut *ἐκαστοι*.”
- Pag. 587. CAP. XXXIV. Lin. 61. *ῥοι Ρωμαίων αὐτῷ καὶ ἱτ. παρατετράχαλο*. Augm. plusquamperf. sustuli, præeunte Aug. quemadmodum pag. 585, 26. *τετράχατο* recepi ex eodem Aug. & Ven. Sic p. 582, 90. *διατετράχατο* dederant omnes; & sic plerumque alibi: nec tamen constanter; nam p. 589, 10. in *παρετετάχει* consentiunt nostri libri, eademque formatio in aliis verbis passim occurrit. Ceterum pro *αὐτῷ* verior fortasse fuerit lectio Aug. *Ρωμαίων αὐτῶν*, i. e. *civium Romanorum*, qui illa adiectione disertius distinguuntur ab *Italis* i. e. *sociis*. Sic subintelligendus foret *dativus αὐτῷ* vel *αὐτοῖς*. L. 67 sq. *ἰππίας τε καὶ καταφράκτους*. „*ἰππίας τε τοὺς καταφράκτους*. vid. p. 108, 30. [586, 49.]” REISKIUS.
- Pag. 588. CAP. XXXV. Lin. 79. *ἰσδιέξατο* dedit Aug. Nea vero spernendum verbum simplex, quo in eadem phrasi p. 562, 35. usus est. L. 80. *ἰππιῦσι ποδαῖς*. Pro *equitibus suis*, quod ex Geleniana versione in nostram transiit, repono *multis equitibus*. L. 88. *οὐ μὴν τι προσηδων*. „*καὶ προσηδων*,” REISK. Videtur καὶ pro *τι* repositum voluisse.

CAR. XXXVI. Lin. 5. καὶ ταύτη μὲν. Sic bene editum Pag. 589.
 erat. Mendose Aug. καὶ ταύτην μὲν. „καὶ ταύτης μὲν legit
 interpres.” Sic adnotavit CAR. STEPHAN. in Varietate
 Lectionis. Nimirum h. l. Candidus: ὁ Domitius phalange
 potitus est.

L. 14. τοῖς ἀναμειχθεῖσι θαρροῦντες. „Mendosum” MUSGRA- Pag. 590.
 VIO visum est vocab. ἀναμειχθεῖσι: non satis video, qua de
 causa. L. 15. σοβαρὲς Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Et Cand.

velut ex victoria latus ὁ insolens. L. 16. πεπισμμένος Aug.
 Ven. Vratisl. cum H. Steph. „Exempl. habebat πεπισμμένος.”
 C. STEPH. in Variet. Lxx. Sic nimirum dabat Reg. A, quo
 tamquam primario exemplari usus erat ille Editor.

L. 18. διακόψας restitui ex Aug. & Ven. vid. p. 587, 73.

L. 19. μικρὰ λυπούντων. „μικρὰ λυπόντων legit Interpres.”
 C. STEPH. l. c. Scil. Candidus, impcrit: paucis derelictis.

L. 29. τοῦ πολέμου dederunt, iidem Aug. & Ven.

CAR. XXXVII. Lin. 40. δεκούσῃ recte Reg. B. Aug. Vratisl. Pag. 591.
 Et sic legere iussit MUSGRAV. L. 41. παρὰ τοσόνδε. Sic
 recte emend. H. Steph. consentientibus Aug. & Vratisl. Et
 Cand. tantum valuisse.

L. 50. Ρωμαίων οὐκ ἂν εὐμαρῶς ἐλπισθέντων βιάσασθαι τὴν Pag. 592.
 διάβασιν. „ἐλπισθέντων, si bene habet, est pro ἐλπισαμένων;

& videtur Appianus ἐλπίζεσθαι pro ἐλπίζειν usurpasse: vid. ad
 p. 70, 41. dicta. Potest tamen etiam passive accipi: quum
 spes nulla esset, fore ut Romani vi trajectum tentarent.”

REISKIUS. Utique passive intelligendum est participium
 illud ἐλπισθέντων, ut jam monui ad eum locum, ad quem
 Reiskius provocavit, scil. Pun. p. 467, 99. nostræ editionis.
 Notum est autem, verbum ἐλπίζειν ex illorum esse numero,
 quæ μέσση grammaticis dicuntur; neque sperandi solum, sed
 sæpe etiam metuendi notionem, generatim vero expectandi
 aliquid, habere. Quare quoniam amicorum Antiochi hic
 referuntur querelæ, nunc non cum Reiskio verba illa οὐκ
 ἐλπισθέντων exponenda sunt, quum spes nulla esset; sed,
 quum expectari non posset, quum non videretur fu-
 turum.

Pag. 592. L. 56. τοσῶνδε πολέμων Aug. Et sic reponere, pro vulgato πολλῶν, iussit etiam MUSGRAV. τοσῶνδε πόνων REISK.

L. 59. δυσχερὲς. Probabilior videri potest lectio Aug. & Ven. δυσχερὲς. Sed alterum illud nomen, quod rarioris quidem aliàs usus est, passim apud Appianum occurrit; ex cuius etiam unius auctoritate illud in Thesaurum suum retulit H. Stephanus.

L. 60. ἐς δόξαν εὐτυχίας ἔφερεν. Poterat abesse præpositio. Sed nec sollicitam malim. Certe quemadmodum apud Herodotum lib. I. cap. 10. & III. 133. in msspt. & edd. nonnullis ἐς αἰσχύνην φέρε legimus: (quamquam utroque loco deletam præpositionem maluerat doctiss. Valkenarius ad III. 133. similia apud alios Scriptores exempla requirens;) sic & apud Appianum, frequentem Herodotei styli imitatore, ἐς δόξαν εὐτυχίας (αὐτοῦς) ἔφερε, idem esse poterit ac δόξαν εὐτυχίας (αὐτοῖς) ἔφερε. Possis etiam ἔφερε fortasse notione verbi compos. συνέφερε accipere, ut ἐς δόξαν εὐτυχίας (αὐτοῖς) ἔφερον sit *contulit ad felicitatis opinionem augendam.* „Forte ἔφερον” suspicatus erat REISKIUS. Quam autem εὐτυχίαν, *felicitatem*, nunc dicit; eandem paucis ante verbis θεῶν ἐπιουσίαν, *praesentem deorum favorem auxiliumque* vocaverat. L. 61. ὅτι οὕτω γε. Particulam ὅτι, quæ huic loco necessaria videtur, dedit Aug. Tum verbum ἦσαν (l. 66. p. sq.) quæ illi partic. respondet, largitus est etiam Ven. cum Aug.

Ead. lin. 61. ἄλλοι τε πολλῶν. Genitivi, qui a κεκρατηκότες pendent, deinceps sequuntur, scil. τοσῶνδε ἰθύνων καὶ παρυσκ. &c. Hic autem incommode utique insertum πολλῶν videtur. An ἐλγότεροι πολλῶν?

Pag. 593. L. 67. ἮΝ βασιλεὺς Ἀντ. ὁ Μέγας. Candidus: *plurimus illis in ore Antiochus ille Magnus versabatur.* Sed quod præcedit, τὸ ἔπος, requirere videtur absolutam hanc phrasin: Ἦν βασιλεὺς. Ἐξc. quam disturbatam nolim. Notum est Virgilianum, *FUIMUS Troës*, effectum ad illud Euripidis, πρὶν ποτ' ἦΜΕΝ. Troad. v. 581.

CAP. XXXVIII. Lin. 73 sq. διὰ πλεονεξίαν Aug. Ven. Sic &, licet in contextum non receperit, tamen scribendum

vidit HENR. STEPHANUS, cujus ad h. l. hæc est Adnotatio: Pag. 593.
 „Scribo διὰ πλεονεξίαν: cujus illi tam perniciosi vitii & statim post mentionem facit. Fuisse autem non solum plerisque principibus perniciosum ac modo non exitiale hoc πλεονεξίας vitium, sed quibusdam etiam rebuspublicis, ex hoc ipso scriptore, sicut & ex alijs nonnullis; discimus. Nominatim vero Atheniensis reipubl. fuisse illud perniciem, docet apud eum Censorinus, in quadam oratione, initio paginæ 51. [Pun. 423] οὐ πρὶν ἀπεθίσαν τῆς πλεονεξίας πρὶν τὴν ἀρχὴν ὑπάσαν ἀφαιρεθῆναι. Objicitur vero & Romanis πλεονεξία, pagina 180. [Mithr. p. 662.] sicut φιλοκέρδεια, pag. 208. [Φιλοκέρδεια, Mith. 723, 85.] Ad hanc autem πλεονεξίαν pertinet quod ab eodem historico & ab alijs scribitur, ac quod, & ipsum, bellica experientia verum esse clamat, πολλοὶ πλεόνων ἐρεγόμενοι, καὶ τὰ ὄντα ἀπώλεσιν.”

L. 90. Ρωμαῖοις ἐς χυῖρας ἐλθεῖν. „Libentius legerem Ρω- Pag. 594.
 μαίους: ut sit sensus, qui saepenumero Romanos coegit ad pugnam adversus ipsum descendere. At Gelenius, a Græcis verbis aliquantum discedens, toties rebelli. Alter autem interpres aperte Ρωμαῖοις non Ρωμαίους legit: vertit enim, qui toties nobis insurgere conatus est.” H. STEPHANUS. Eo minus sollicitari vulgata lectio debuit, quod in eandem sententiam paulo ante dixerat, βιαζόμενος ἐς πύραν ἐλθεῖν τοῖς ἀμεινοῖσι.

L. 91. ὑβρίζομεν ταῖς εὐπραξίαις. „Scribo ἐν ταῖς εὐπραξίαις. Facile autem potuit intercidere hæc vocula ἐν post ὑβρίζομεν, quod iisdem literis finitur. Dicitur certe ὑβρίζειν cum accus. personæ vel rei, & quidem interjecta nonnunquam præpositione ἐς: at ὑβρίζω cum dativo non memini me legere. Cæterum cum iis quæ dicit hic Scipio de Romanorum in rebus prosperis natura, conveniunt multa quæ per alias orationes sparsa sunt, ac nominatim nonnulla quæ habet una ex annotationibus nostris in pag. 49. [pag. 420, 17. edit. nostr.]” H. STEPHANUS. οὐχ ὑβρίζειν ταῖς εὐπραξίαις, idem est, quod μετροπαδῶς χρῆσθαι ταῖς εὐπραξίαις, Pun. 366, 63. An inferenda, ut voluit H. Stephanus, sit præpos. ἐν, doctioribus

Pag. 594.

definjendum relinquo : mihi id quidem minus necessarium videtur. Aliās in eandem sententiam cum præpos. *εις* vel *ἐς*, non *ἐν*, constructum videmus illud verbum, Pun. 421, 33. Hisp. 184, 26.

L. 96 sq. Ad verba, καὶ τοῦταις ἔροι τεθήσονται, quæsiuerat MUSGRAV. „An defunt aliqua?” Neque vero codices dant aliquid amplius, neque desiderari quidquam mihi videtur. L. 98. *ἐς τὴν λαοπῶν*. Prætuli τε cum Aug. & Vratisl.

Pag. 595.

L. 99. *εἰκοσι ὀμνῶν*. εἰκοσὶ rectius Vratisl. cum Aug.

L. 3. *τάλαντα Εὐβοϊκά* Aug. Ven. Vide quæ ad p. 94, 34. notauimus. „Sic etiam pag. 30. [370, 20.] non simpliciter *τάλαντα*, sed *τάλαντα Εὐβοϊκά*. (Nam ita ibi scripta est hæc vox diphthongo *αι*.) Quo magis miror Gelenium hic vocem istam neglexisse: quod P. Candidum nequaquam fecisse videmus.” H. STEPHANUS.

Ead. lin. 3. „Scribendum *μύρια καὶ πεντασχιλία τάλαντα Εὐβοϊκά*. Vulgo perperam defunt *xv* illa *millia*.” P. WESSELYNG. ad Diodor. Legat. IX. (T. II. Opp. p. 621.) At præclare Appiano, etiamsi nihil adjicias, convenit cum Diodoro l. c. cum Livio XXXVII. 45. &, qui his præiit, Polybio Legat. XXIV. Quodsi enim varios numeros, quos separatim designat Noster, in unam summam conferas, primum 500 talenta, tum 2500, denique 12000. intra XII. annos pendenda, prodit adcurate numerus 15000.

L. 6. *μύρια καὶ δισχιλία*. Perperam Cand. *decem millia & quingenta*. Ibid. *ἀναφέροντα ἐς Ρώμην*. Sic recte Aug. In Regiis (sicut in Vratisl.) erat *ἀναφέροντες ἐς Ρώμην*. ex quo Editores fecerunt *ἀναφέροντ' ἐς Ρώμην*. Cum aliās *ἐξαφέρειν* sit *tributum pendere vel solvere*, videtur *ἀναφέρειν* speciatim significare *ratam partem solvere, æquis portionibus quotannis pendere impositum stipendium*. Sic certe præter hunc locum, & p. 94, 35. & p. 370, 19. & 514, 45. usurpatum videmus.

L. 7 sq. *αἰχμάλωτα καὶ αὐτόμολα πάντα*. „Alibi dicere solet *αἰχμάλωτα & αὐτομόλους*. Ut pag. 30. [369, 13 sq.] καὶ *αἰχμάλωτα πάντα, καὶ αὐτομόλους*. Sic etiam in historia Hispanica,

spanica, non uno in loco. Nec dubito quin vera hæc sit lectio." H. STEPHANUS. Quemadmodum τὰ αἰχμάλωτα, Pag. 595
captivi; sic nihil impedire videtur, quin & τὰ αὐτόματα, pariter in neutro genere, *transfugæ* dicantur.

L. 8 sq. ὅσα λοιπὰ τῆς πρὸς Ἀττάλον - συνθήκης ἔχει, *quidquid adhuc præter foedus cum Attalo pactum possideret.*

CAP. XXXIX. Lin. 17. ἐγράφετο συνθήκαι. Formulam fœderis exhibet Polyb. Legat. XXXV. & Livius XXXVIII. 38. ad quem Livii locum Commentatores atque Critici multa, quæ ad Appianum pertinent, contulerunt.

L. 19. προσεπιλαμῆ. In brevi nota ad hoc verbum, lege Pag. 596
προσεπιβάλλουσαι, non *προτεπιβάλλουσαι*. L. 20. ὅρον μὲν. Sic REISK. reponere iussit, quemadmodum dedit Aug. SIGONIUS ad Liv. l. c. §. 9. legit ὅρον μὲν. L. 21. Σαρπηδόνιον cum Regiis dat Vratisl. Et sic REISKIUS emendavit. Fortasse præferendum *Σαρπηδόνειον*, quod propius ad scripturam Aug. accedit. Straboni & aliis *Σαρπηδών*, (conf. Cellar. Geogr. antiq. lib. III. c. 6. p. 233.) quod & urbis nomen est. Neque vero causa fuit, cur apud Livium l. c. quum veteres libri scripti editique, perinde ut Appianus, *Sarpedonium* dedissent, lectio illa expelleretur & in *Sarpedonem* mutaretur. Teme- reque ibid. Sigonius Appiani hunc locum ita adtulit, tamquam *Σαρπηδόνα* hic scriptum legeretur. L. 22. ἔχειν δώδεκα Aug.

L. 23. αἷς ἐς τοὺς ὑπηκόους πόλεμον κατάρχειν. J. F. R. GRONOVIIUS ad Liv. XXXVIII. 38, 8. hunc Appiani locum cum Livio & Polybio conferens, ἐς τοὺς ὑπηκ. πολ. κατάρχειν legendum contendit: quo jure, non definio. Videntur certe manifeste inter se opponi hæc duo, *πόλεμον κατάρχειν*, & *πολε- μούμενον* δὲ: & apud ipsum Polybium, ubi de navibus Antiochi agitur, eadem hæc phrasis legitur, *πολίμου ἕνεκεν οὗ αὐτὸς κατάρχη*, & apud Livium, *ex belli causa quod ipse illaturus erit*: quamquam, quæ apud utrumque horum Scripto- rum cum verbis modo adlatis conjunguntur, nec cum Ap- piano admodum consentiunt, & per se turbata & obscura sunt.

Pag. 596. L. 32. ἐπὶ τοῦτο πεμφθέντι. *qui ad hoc missus erat.* Sic invitis libris, qui in tertium casum consentiunt, reposui cū MUSGRAVIO. Sic enim usus sermonis poscere videbatur: & sequentes dativi facile librarium in errorem inducere poterunt. Malim tamen τῷ ἐπὶ τοῦτο πεμφθ.

Pag. 597. CAP. XL. Lin. 39. Ὁ δὲ ἀδοξῶν, *rem indignam putans; sua persona, sui nominis fama indignum ratus; ratus, ἀνάξιον ἔγκλημα εἶναι τῶν βεβιωμένων εἰ*, ut ait pag. 599, 66 sq. — ἀδοξέω (idem quod ἀπαξιόω) frequentatum Appiano verbum: quod non recordatus REISKIUS, in εὐδοξῶν mutatum voluit. Nomen verbale ἀδοξία, eadem notione, mox occurrit p. 599, 69. L. 40. συνῆλθε τὸ δικαστήριον. Sic scripti libri omnes: *convenerunt iudices.* Præpositio temere a primo Editore intrusa erat: qua si uti voluisset Appianus, συνῆλθον scripssisset, (quod & REISKIUS reponere iussit) non συνῆλθε, ut habet edit. 1. vel συνῆλθεν, ut dedit H. Steph. Monuit autem ipse Car. Stephan. in Variet. Lect. ad calcem editionis suæ adjecta: „exempl. συνῆλθε τὸ δικαστήριον.”

L. 42. ἐπὶ λαμπροῦ σχήματος. „Forte ἀπὸ λαμπροῦ.” REISKIUS. Quin potius dictum hoc est, ut ἐπὶ τόλμης, ἐπὶ φρονήματος, ἐπὶ δόξης. Ad verba ista, ἐπὶ λαμπροῦ σχήματος, ἀντὶ εὐκλείου καὶ ταπεινοῦ τῶν ἀπειθύνων, proluxa hæc exstat A. L. TOLLII Adnotatio: „Mos erat reorum, ut veste uterentur squalida, barbam capillumque producerent, eum in finem ut hoc habitu suffragatores conciliarent, inimicos permulcerent & iudices temperarent. Livius de legatis Ptolemæi & Cleopatæ, lib. XLIV. c. 19. *Sordidati, barba & capillo promissō, cum ramis oleæ ingressi curiam, procubuerunt, & oratio quam habitus fuit miserabilior.* Idem lib. VI. c. 16. *Coniecto in carcerem Manlio, satis constat magnam partem plebis vestem mutasse, multos mortales capillum ac barbam promississe, obversatamque vestibulo carceris mæstam turbam.* Sisenna apud Nonium in viciatim: *Cum complures menses barba immissa, & tonso capillo, lugubri vestitu populum viciatim flens una cum liberis circumiret.* Suetonius de Nerone: *Varia agitavit, Parthosue an Galbam supplex*

peteret, an atratus prodiret in publicum, proque Rostris quanta maxima posset miseratione veniam præteritorum precaretur. Vide Agellium, lib. III. c. 4. / Plutarch. in Quæstionib. Rom. & ex recentioribus Cujacium observ. lib. VI. cap. 5. & Fornerium rer. quotidian. lib. IV. c. 5. Hinc apud Tertullianum *caput reatui vovere* est comam reorum more promittere. Et apud Senecam *detrudere sordes*, est reum absolvere & liberare. Sed non rei tantum ad movendam judicum misericordiam tetro ac squalido habitu induti erant, sed & eorum propinqui atque amici. Hinc Livius lib. VI. cap. 20. *Approbantibus cunctis diem Manlio dicunt. Quod ubi est factum, primo commota plebs est, utique postquam sordidatum reum viderunt: nec cum eo non modo patrum quemquam, sed ne cognatos quidem aut affines, postremo ne fratres quidem A. & T. Manlios, quod ad eum diem nunquam usu venisset, ut in tanto discrimine non & proximi vestem mutarent. Appio Claudio in vincula ducto, C. Claudium inimicum, Claudiamque omnem gentem sordidatam fuisse.* Simile porro huic Scipionis facto illud P. Rutilii fuit, qui magis ordinum dissensione, quam ulla culpa sua reus factus, nec obsoletam vestem induit, nec insignia Senatoris deposuit, nec supplices ad genua judicum manus tetendit, nec dixit quicquam splendore præteritorum annorum humilior: ut Valerius de eo lib. VI. c. 4. tradit."

L. 44. ὡς ἐθύνε Aug. Ven. Vratisl. Ibid. ἐκπλήξει. „ἐκπλήξασθαι, stupuisse. Nam editum significat terruisse." REISKIUS. Nunc, pronomine ἐν in particulam ὡς mutato, recte omnino habet ἐκπλήξει, ut omnes ea re statim admiratione percelleret. Sic Mith. 819 sq. ἐφ' ὅτῳ μάλιστα τοὺς Ῥωμαίους ἐξέπληξε.

L. 50 sq. ὡς ἐγγιγνέσθαι τοῖς ἀκροῶν. τι καὶ ἡδ. διὰ τὴν ἰσθ. τῆς σιμν. Breviter Gelenius: *magna tum sermonis gravitate, tum voluptate audientium.* Nomen ἰστορίᾳ utrum h. l. significet, cognoscendi audiendique studium auditorum, an artificium oratoris ad vivum omnia depingentis & veluti oculis auditorum subjicientis, (sicut mox dicit, ἐξάρας ἰς φαντασίαν

Pag. 598. τὰδε μάλισθα,) judicent doctiores: mihi omnino non satis li-
quida illa locutio est, διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς σεμνολογίας.

L. 55. ἐνίκων recte H. Stephan. consentientibus melioribus libris. *Ibid.* Καρχ. ὁ μὲν. Tenenda utique hæc quoque fuit H. Stephani emendatio, cui adsentiuntur Reg. B. Vratisl. & Cand. Nam ne grammatica quidem ratio patitur hic pronomen primæ perf. quoniam sequitur verbum activ. περιπατοῦν, quod aliàs in medio genere fuerat ponendum. **L. 56.** In ὁ μὲν ἐπιφ. consentiebant omnes, excepto Aug.

L. 57. θύσαν τῆς ἡμέρας. „Aut τῇ σήμερον leg. aut τῆς αὐ-
τῆς ἡμέρας.” REISKIUS. At bene habere lectio vulgata videtur: non quidem, ut τῆς ἡμέρας denotet *hodie*, quod in-
consideratius in lat. vers. posui; sed ut intelligatur τῆς ἡμέρας
ἐνεκα, *illius diei causa*: atqui sic non opus erit, ad artic. τῆς
aliquid adjicere, quoniam refertur ad id quod l. 54. præcessit,
τῇδε τῆς ἡμέρας.

L. 59. ἔβη. ἔβη Vratisl. cum aliis. Sed Cand. *gressus*
movit. **L. 61.** σὺν εὐφήμεν βοῇ. Sic plane & Vratisl. cum
Aug. Et Cand. *votiva acclamatione secuti*.

Pag. 599. CAP. XLI. Lin. 68. περὶ κλοπῆς: intell. ἐγκαλουμένου.

L. 69. ὑπὸ ἀδοξίας ἡμίας. „Aut ὑπὲρ aut ἐπὶ legendum”
censuit REISKIUS. Sed bene habet vulgata: vide quæ ad
p. 597, 39. monuimus. **L. 70.** Επαμυνώνδου. Vide Cornel.
Nep. XV. 7 sq. **L. 74** sq. ἐπὶ διαβολῇ Aug. Ven. Et monuit
REISKIUS: „aut διαβολῇ aut διαβολαῖς.” **L. 78.** τοὺς συ-
σπράττους Aug. Reg. B.

Pag. 600. **L. 84.** ἀναφέροντες, αὐτὸν οὕτω λέγειν ὑποδέμενον αὐτοῖς. Sic
recte orationem distinxit Aug. quum vulgo esset, ἀναφέροντες
αὐτὸν, οὕτω λέγειν &c. De quo & REISK. monuit „comma
ante αὐτὸν retrahendum.” **L. 87.** τὸδε τὸν χρόνον Aug. Ven.
Vratisl. **L. 92** sq. οὐδ' εἴ τις ξένος ἔχοι - - - προαγαγὼν. Ver-
borum horum sententiam, fatis, ut videtur, planam, minus
perspexit MUSGRAVIUS, cum ἔχοι in ἔχωι mutatum, &
in fine phraseos, προαγάγοι, ἀντίσπουσαν positum voluit. ἐπὶ
τὴν Σπάρτην αὐτὴν, *adversus ipsam Spartam*. **L. 93.** ὑπὸ
τῆς πατρίδος. Sic recte Aug. & Vratisl. Et hoc quoque præ-

clare REISKIUS vidit. L. 99 sq. Τάδε μὲν δὲ τις, ὡς εἶδαι, συγκρίνειν ἔχει. An ad Plutarchum respicit, qui ipsius Appiani ætate Vitas Parallelas ediderat? Pariter vero, ut hic inter Scipionem & Epaminondam, in fine libri II. de Bell. Civ. inter Cæsarem & Alexandrum comparationem, multo quidem latiore amplioreque, institutam ab Appiano legimus.

Pag. 601.

CAP. XLII. Lin. 2. Μάλλος. Manlius Vulso. vid. p. 596, 30. L. 4. Τολσιθεῖους. Jam supra, p. 584, 9 sq. Celticæ hujus gentis, cum Trocmis & Tectofagis, mentionem fecit Appianus. Ubi quum Τολσιθεῖοι ex mptis editum esset, miro consilio nunc Car. Stephanus, Candidum secutus, (qui h. l. Galatas habet qui cum Antiocho pugnaverant latrociniiis deditos,) τοὺς λησιθεῖους edidit, inauditum aliàs vocabulum. Ad quem locum adnotavit JAC. PALMERIUS: „Palam est, debere legi, pro τοὺς λησιθεῖους, Τολσιθεῖους: fuit enim Galatarum tribus.” Ipse autem Car. Steph. in Var. Lect. monuit: „Exempl. habebat τὸ λησιθεῖους.” Illud exemplar, quod h. l. dicit, erat Regius B. in quo sic τολσιθεῖους. Alter autem Regius τολσιθεῖους: quam formam nominis, deleto accentu in prima syllaba, præferendam duxi. Vide Liv. XXXVIII. 15. extr. & cap. 16, 11. & quæ ibi a viris doctis adnotata sunt. Apud Strabonem, Τολσιθεῶγιοι, Τολσιθεῶγιοι, Τολσιθεῶγιοι, inconstanter scriptum nomen: apud Ptolemæum Τολσιθεῶγιοι. Conf. Berkel. ad Stephan. Byz. & Harduin. ad Plin. lib. V. c. 32. f. 42.

L. 6. ἐτρέφατο. ἐτρέπειτο Vratisl. cum Vat. Car. Stephanus, ἐτρέφατο edens, monet in Var. Lect. „in eodem [exempl.] ἐτρέφαντο.” Sic autem in utroque scriptum erat Regio.

L. 14. ἐκέλευσεν. ἐκέλευεν Aug.

L. 18. τοῦ Καππ. βασ. Aug. Ven. L. 20. διαπόσεια τέλαντα. Pag. 602. Vid. Drakenborch. ad Liv. XXXVIII. 37, 6. L. 23. στρατῷ καταγόμεν. Supra, p. 564, 83. μετὰ στρατοῦ βαρυτάτου τε καὶ λαφύρων καταγόμεν. Mith. 737, 22. λείας πολλῆς καταγόμεν. Poterit forsan & hic, nullâ facta mutatione, ad καταγόμεν ex præcedd. intelligi genitivus λείας.

N n 3

- Pag. 602.** CAP. XLIII. De argumento conf. Liv. XXXVIII. 40.
 Lin. 27. οὐτ' ἐπιγόμενος διαπ. *Nulla necessitate coactus, nulla re cum urgente.* Eadem sententia aliàs dicitur εὐδενὸς ἐπείγοντος (αὐτὸν) Civ. I. 146, 67 sq. vel εὐδενὸς χρείας ἐπείγοντος Mith. 760, 14 sq. L. 28. ἐρμῶντα Aug. Ven. Ead. 37 sq. ἐς οἰκίαν. „ἐς τὴν οἰκίαν.” REISK.
- Pag. 603.** L. 34. ἐς λόχους ἐρθ. recte Aug. Et Cand. *in ordines re-ctos.* Emendarunt etiam REISK. & MUSGRAV. τὰ συνε-φύρα συντάξας ἐς λόχους ἐρθίους, *impedimenta inter rectos ordines* (cf. Pun. 352, 10. Syr. 561, 23 sq.) *collocans*, i. e. *impedi-menta per centurias* (vel per *manipulos*: nam sicut latinum vocab. *ordo*, sic & græcum *λόχος*, non solum centuriam si-gnificat, sed latiori etiam interdum notione pro manipulo accipitur) *quæ non nisi arcta fronte incedere poterant, dis-tribuens.* In agmine Romano, quando ab hoste periculum erat, impedimenta inter singulos manipulos distribui solita, docet Polyb. VI. 38. sed id quidem (secus atque nunc Appia-nus innuit) factum ait, ubi patentiora loca nacti essent.
 L. 37. αὐτοῖς δυναμένων Aug. Ven. L. 40. ἀπώλεσε. „ἀπώ-λετο.” REISK. At bene habet ἀπώλεσε, *amisit.* Sic Civ. V. p. 861, 95. πολλοὺς ἀπὸ σφῶν ἀπαλύντες, *multis suorum amisit.* L. 41. αὐτοῦ δὲ. „αὐτοῦ δὲ.” IDEM. L. 43. ἐγὼτε Aug. L. 47. Βρεντίσιον Aug. Ven. ut alibi Edd. cum missptis.
 L. 48. ἐπανῆλθεν dederunt idem Aug. & Ven.
- Pag. 604.** CAP. XLIV. Lin. 56. ἀφῆλντο Αντίοχον Vratisl. cum Aug. & Ven. L. 60. δορίστηα dedit Aug. ut alibi.
- Pag. 605.** CAP. XLV. Lin. 66. ἐξ ἐπιβουλῆς Aug. & Vratisl. ut emen-daverat H. Steph. L. 67. τῶν περὶ τὴν αὐλὴν Aug. Ven. Cum Regiis erravit Vratisl. Cand. *ex suis.* L. 70. προσκυρούμετων Aug. Ven. Sic omnes Civ. II. 210, 4. conf. Civ. IV. 536, 92.
 L. 76. ἐν Βαβυλ. Aug. Ven. L. 77. ἐπὶ τε Vratisl. cum Aug. & Ven.
- CAP. XLVI. Lin. 80. ἰναστὶς. Sic plane Vratisl. Et sic scripti omnes p. 637, 11. L. 82. Σύροι Aug. Vratisl.
- Pag. 606.** L. 84. γεννικοῦ. Sic Vratisl. cum Regiis. „γεννικοῦ suspe-ctum: num νεκρίσκου, aut μερκακίου, aut τοῦ μικροῦ ?” REISK.

Propius vero MUSGRAV. „γενναίω.” Sic & Gelenius, *generose regnarat*. Hesychius γενναῖως, ισχυρῶς, γενναίως: ad quem loc. consuli possunt quæ monuit doctus Editor, & quos ille citavit auctores.

L. 94. ἐμπράττω. Minime spernendum διαπρήσειν, unde proxime aberravit vulgata lætio. Eodem verbo in eadem re utitur Polyb. Legat. CVII. τὰς ναῦς τὰς καταφράκτους διαπρήσαι. Et eodem verbo sæpius utitur Noster, v. c. Mith. 765, 97. 796, 854. 857. Paulo ante vero, pro συγκόψει, apud Polyb. l. c. est τοὺς ἐλέφαντας νευροκοπῆσαι, *elephantis nervos incidere*. L. 96. ἐμπιπραμένων Aug. Ven. κατεμπιπραμ. Reg. B. Vratisl. L. 98. ἐν τῷ γυμνασθ. Aug. Ven. Et sic emendavit REISK.

CAP. XLVII. Lin. 2. ἰδίῳ Aug. Ven. Ibid. μόνῃ Reg. B. Pag. 607. Aug Ven. Vratisl. L. 14 sq. ὡς δὲ τι τοῦτ' ἔγκλημα τοῖς Σύροις ταμιεύμενοι. Sententiam verbi ταμιεύεσθαι minus percepisse GELIENIUS videtur, hunc locum sic latine reddens: *quasi crimen id commune esset Syris omnibus*. Simili ratione, ut hic ταμιεύεσθαι, verbum θησαυρίζειν usurpatum vidimus p. 48, l. 51. L. 16. Ὀλοφέρνην, cum spir. leni, scripti & Edd. Aliis Oròphernes. At apud Polyb. Legat. CXXVI. Ὀλοφέρνης.

CAP. XLVIII. Lin. 20 sq. ἐκπεισόντων δὲ καὶ τῶνδε -- ὑπὸ Μιθριδάτου. De duobus filiis Ariobarzanis illius supra memorati dici hoc poterat, non de ipso ejusque fratre Olopherne. Pag. 608.

L. 27. τὰ βασίλεια idem hic valere videtur quod αἱ εἵρηαι, (cf. l. 28 sq.) & metonymice dictum pro οἱ βασιλεῖς, *regia potestates, imperia, i. e. Reges*. conf. Mithr. 817, 64 sq.

L. 28. Παρθυαῖοι τε προαποσπῆντες. Conf. pag. 635, 85.

L. 31. ἔθνη τινά. Sic & Vratisl. Et Cand. *nationes quasdam*. L. 32 sq. ἠγείτο εἶναι, *adpellabatur*. Vide Notata ad p. 180, 57. L. 33. οὐκ ἐθέλουσιν Aug. Ven.

L. 35. ἔρχε Συρίας τῆς μετ' Εὐφράτην, *imperavit Syria illi, quæ post (vel ultra) Euphratem est*, scil. respectu Assyriæ & Mesopotamiæ, quæ communi nomine Syriæ olim erant comprehensæ, & majorem veteris Syriæ partem efficiebant. Itaque Συρία ἡ μετ' Εὐφράτην nobis Syria est *Cisephratenfis*. Pag. 609.

Pag. 609.

Sic pag. 618, 92 sq. Σέλευκος τότε τῆς μετ' Εὐφράτης Συρίας ἐπὶ θαλάσσης ἄρχειν διέλαχεν.

L. 35-38. ἡ Τυγράνης ἔρχε Συρίας - - ἐπὶ ἔτη τεσσαρεσκαίδεκα.

— „Seleucidarum odia & inimicitiae Syros impulerunt, ut Tigranem Armenium sibi regem deligerent. Justin. lib. XL. c. 1. *Mutuis fratrum odiis, & mox filiis inimicitiis parentum succedentibus, cum inexpiabili bello & reges & regnum Syriae consumptum esset, ad externa populus auxilia concurrat, peregrinosque sibi reges circumspicere cepit. Et omnes in Tigranem regem Armeniae consensere. Qui accitus in regnum Syriae, per XVIII. annos tranquillissimo regno potitus est. Ubi tamen pro XVIII. annis, quatuordecim cum nostro legendi sunt.*” ALEX. TOLLIIUS.

CAP. XLIX. Lin. 41. μετὰ τοῦ στρατοῦ Aug. Vratisl. & alter Regius. Conf. Not. ad p. 569, 60.

Pag. 610.

CAP. L. Lin. 60. ἀγιοπάτην αὐτοῖς, κατέσκαψεν. Sic, posito inciso post αὐτοῖς, pronomen hoc cum ἀγιοπάτην conjunxit Aug. Conf. Mithr. p. 802, 10 sq. ubi, pro verbo κατέσκαψεν, quo h. l. utitur, de eodem Pompejo non nisi ἐγένετο Ἱεροσόλυμα dicit.

Ad ista verba, Πομπήιος - - Ἱεροσόλυμα - - κατέσκαψεν &c. in edit. ALEX. TOLLII hæc legitur Adnotatio: „Hallucinatur Appianus, cum dicit Pompejum & Imperatorem Hadrianum τὰ Ἱεροσόλυμα κατασκάψαι. Pompejus enim οὐ κατέσκαψε, sed partem tantum murorum diruit. Imperator vero Hadrianus deletam, everfam, solo a Tito æquatam, nihil minus quam vestigia urbis retinentem instauravit, atque Æliam Capitolinam appellavit teste Dione. De Pompejo vero scribit Orosius lib. VI. c. 6. ejus gesta in Syria, Phœnice & Judæa his verbis referens: *Pompejus occisi Mithridatis nuncio accepto Syriam Cælen & Phœnicen bello aggressus, Ituraeos primum Arabasque perdomuit, urbemque eorum, quam Petram nominant, cepit. Hinc ad Judæos (quibus Aristobulus expulsus fratre Hyrcano rex præerat) atque ad Hierosolyma urbem eorum Gabinium cum exercitu mittit. Ipse continuo susceptus & a patribus urbe susceptus, sed a plebe muro templi*

*repulsus, oppugnationem ejus intendit. Id non solum natura loci, verum etiam ingenti muro, fossaque maxima munitum, cum alias aliis legiones dies noctesque succedere sine requie cogeret, vix tertio mense expugnavit. Tredecim ibi millia Judæorum caesa narrantur; cetera multitudo in fidem venit. Pompejus muros civitatis everti, aquarique solo imperavit; & cum aliquantos principes Judæorum securi percussisset, Hyrcanum sacerdotio restituit, Aristobulum captivum Romam duxit. Quomodo porro Templum Hierosolymitanum expugnavit Pompejus, narrat Josephus Ant. Jud. lib. XIV. c. 8.^m Priorem partem hujus Adnotationis transcriptam ex JOS. SCALIGERI Canon. Itagog. lib. III. pag. 335. comperi. Idem Scaliger in Animadvers. ad Eusebii Chronol. num. MMXL. de hoc Appiani loco differens, portentosa esse, quæ hic leguntur, clamat, & miras suo more tragœdias excitat: quas nunc non vacat sub examen revocare. De Pompejo, præter Orosium, ad Tacitum provocare Tollius potuerat, Hist. V. 9. hand dubiis verbis referentem *dirutos* ab eo *Hierosolymorum muros*. Tum vero & Strabo, probatus opinor scriptor, non de *parte aliqua murorum*, ut Scaligero placuit, loquitur, quum lib. XVI. p. 763. ait, *κατασπάσαι δ' οὖν ἐκέλευσε τὰ τείχη παντά, jussitque* (Pompejus, expugnatis Hierosolymis) *mœnia omnia convelli*. De eo autem quod sua ætate *Adriani* auspiciis in Judæa gestum dicit Appianus, fidem Alexandrino Scriptori, præsertim quum idoneum nullum in contrariam partem adferri testimonium queat, habere potueramus, etiamsi non diserte ei consentientes Eusebium, Hieronymum, aliosque haberemus: e quibus, ut hoc uno utar, Hieronymus cum alibi passim, tum in Comment. in Joëlem cap. 1. *Helii quoque Hadriani*, inquit, *contra Judæos expeditionem legimus, qui ita Hierusalem murosque subvertit, ut de urbis reliquiis ac favillis sui nominis Heliam conderet civitatem*.*

L. 63 sq. Καὶ διὰ ταύτ' ἐστὶν Ἰουδαίους ἐ φέρως τῶν σωμάτων βαρύτερος τῆς ἄλλης περιουσίας. „Judæis in urbe manere ac vivere non licuit, nisi pretio soluto, quod in capita impera-

N n 5

Pag. 610.

tum erat: cuius tributi meminit Xiphilinus in Vespasiano, ἀπ' ἐκείνου διδραγμαὶν ἰτάχθη τοὺς τὰ πατρια αὐτῶν ἔσθ' ἐπιμελιζόμενους τῷ Καπιτωλίῳ Δι' κατ' ἔτος ἀποφέρειν. *Ex eo constitutum est, ut Judæi qui patrios ritus servare vellent, didragmum quotannis Jovi Capitolino inferrent.* Atque hoc est, quod Appianus Φέρον σωμαίων appellat. Suetonius in Domitiano cap. 12. *Præter ceteros Judaicus fiscus acerbissime actus est: ad quem deferbantur qui vel ut professi, Judaicam intra urbem viverent vitam; vel dissimulata origine imposita genti tributa non pendissent.* Nempe quod factitatum in artibus sordidis & vetitis, ut pretio depenso permitteretur illarum profectio, idem etiam factum in Religione Judaica, ac mox quoque in nostra, quemadmodum declarat Tertullianus in libro de Fuga in persecutione: *Nescio dolendum an erubescendum sit, cum in matricibus beneficiariorum & curiosorum inter tabernarios, & lanios, & fures balnearum, & aleones, & lenones Christiani quoque vectigales continentur.* Is est, quem Tranquillus vocat fiscum Judaicum, non tantum adversus Judæos, sed etiam Christianos, quacumque ratione actum, quemque a duobus hominum generibus pensitatum fuisse indicat; eorum scilicet qui liberam suæ sectæ professionem in urbe redimebant, & eorum, qui dissimulata origine imposita tributa non pendebant. Quod autem Tertullianus queritur, Christianos vectigales fuisse, nec melioris conditionis, quam tabernarios, lanios, fures balnearum, aleones ac lenones, profectum ex odio in Christianos, de quodidem, Apologetici c. 2. *Christianum hominem omnium scelerum reum, Deorum, imperatorum, legum, morum, naturæ totius inimicum existimas.* Iterumque cap. 35. & 40. habitos tradit publicos hostes; quos existiment omnis publicæ cladis, omnis popularis incommodi esse causam. *Si Tiberis ascendit, si Nilus non ascendit in arva, si cælum stetit, si terra movit, si jumes, si lues; statim Christianos ad leonem.* Vetus porro malum & multarum Rerumpublicarum probrum, pretio vendere honestatem publicam. Sic Athenis πορνικὸν τίλος fuit. Et imperatoribus plerisque id genus lucri non

ingratum fuisse ex Lampridio in Alexandro Severo & JCtis notum est. Similiter aliæ quoque artes & sordidæ & sceleratæ Pag. 610. pretio tolerabantur, eratque beneficiariorum principis & curioforum inquirere atque in matriculas suas referre eos qui tali de causa publico tenerentur. Vide Suetonium in Caligula, cap. 40." ALEX. TOLLIVS. Conf. quæ ad Xiphilinum, vel Dionem Cassium, lib. LXVI. congestit Reimar, p. 1082. Ceterum ingeniosius quam verius περιουσίας in περιουσίας mutatum voluit MUSGRAV.

L. 64. ἴσθι δὲ. Particulam δὲ dedit Aug. L. 67. τοῖς μὲν Pag. 611. ἔξ. Suspensa utique oratio est, & altero membro, quodcunque illud fuerit, mutilata. Nam vix mihi persuadeo, particulæ ἢ quæ sequitur l. sq. (ἢ δυνάστας) hanc vim inesse, ut idem valeat quod τοῖς δὲ. Lepidus autem error est librariorum illorum, qui (intelligentes, opinor, requiri aliud membrum orationis, a verbis τοῖς δὲ incipiens) verba τοῖς τέσσαρσι (τοῖς δὲ) in τοῖς δὲ mutarunt. Nomen τέσσαρσι totidem literis in Aug. expressum est, & recte distincta oratio. Candidus etiam, *Galatis in Asia quatuor dynastias attribuit*. De Regibus dynastisque atque tetrarchis, quos sive constituit sive confirmavit Pompejus, conf. Mithr. cap. 114. p. 817 sq.

CAP. LI. Lin. 75. Φίλιππον ἐπὶ Σκαύρῳ τὸν Μάρκιον Aug. Ven.

L. 77. ἀλλὰ τῶνδε μὲν, iidem: pariterque REISKIUS.

L. 82 sq. μετὰ στρατιᾶς. καὶ πολεμεῖν αὐτὸν ὁρμῶντα ἔξ. Sic plane iidem codices Aug. & Ven. dederunt, nisi quod in Aug. distinguere orationem post στρατιᾶς oblitus sit librarius; qui quidem & ipse primum, oberrans in superiorem lineam oculo, μετὰ στρατιᾶς καὶ πολέμου εἶα ὑπατοὶ καὶ πρῶτος ἐκ τῶνδε ἐπεμφθ (sic) scripserat; mox vero, intellecto errore, deletis perperam repetitis verbis, πολέμου in πολεμεῖν mutavit, & reliqua quemadmodum dixi persecutus est. Conf. initium *Historiæ Parthicae*, Appiano temere tributæ, cujus exordium ex hac ipsa parte Syriacæ Appiani Historiæ in suam compilationem transtulit auctor illius plagii.

L. 85. μετῴγειν. Quum in superioribus veram lectionem ante Pag. 612. oculos non habuisset REISKIUS, monuit ad hoc verbum:

Pag. 612.

„Subaudi *Gabinium*. Mithridates avocabat *Gabinium* ex Arabibus, studens ejus opibus in Parthicum regnum reduci. vid. p. 134. [Id est, ipsum exordium hist. Parth. de qua modo dixi.] Ibidem, pro *Heroide*, *Orodem* appellat.” Verba *μετῆνεν ἐξ Ἀράβων ἐπὶ Παρθύλων;* minus feliciter Gelenius, *opē Arabum suum regnum recepit*, reddiderat. L. 88. *ἐρμήσαι.* Ad verbum *μετέπειθε* utique requiri infinitivus aliquis videbatur. L. 90. *τῶς τῶν Ρωμαίων βουλῆς.* Rectius delebitur artic. *τῶν*, cum Aug. Conf. hist. Parth. p. 22. edit. nostr. l. 1.

L. 92. Pro *Σιδύλλιον* h. l. male Aug. *συμβούλιον.*

L. 95 sq. *ἐπὶ Λευκίῳ Βύβλῳ μετὰ Κράσσου στρατηγούντι Συρίας.* Quum præcessisset *ἐπὶ δὲ Γαβινίῳ*, facile decipi librarius poterat, ut hic quoque *ἐπὶ Λευκίῳ Βύβλῳ*, in tertio casu, scriberet, ubi secundus casus videtur potius fuisse adhibendus. „Post Crassum, Syriæ præfuit A. U. 702. Cassius quæstor, qui deinceps in Cæsaris Dictatoris percussoribus fuit: eoque gubernante Parthi in Syriam irruperunt. v. Simson A. M. 3953.” REISKIUS. Consulendus Dio Cassius XL. 28 sqq. *Bibulo* vero huic *Marci* prænomen faciunt Fasti aliique Scriptores omnes. Sed *Lucium*, cum Appiano h. l. (cf. Parth. 22, 15.) rursusque Civ. II. pag. 186, 3. adpellat Eutropius VI. 14. (alii 17.) & Oros. VI. 7. Eidem tamen *Bibulo* apud Appianum quoque, Civ. II. 243, 65. *Marci* cognomen tributum legimus; sed ibi nomen *Βύβλος*, (vel *Βίβλος* aut *Βίβουλος*; nam variis his formis passim utuntur Græci Scriptores) in *Βουβίνος* vulgo corruptum est. Alium vero, præter hunc, L. *Bibulum* memoratum Appiano reperimus Civ. IV. p. 664, 46. & 709, 17. quem, ab Antonio primum proscriptum, tum rursus conciliatum, Syriæ denique provinciæ præfectum, ibique mortuum, scribit Civ. IV. p. 581, 46 sqq. Ceterum sub hoc, de quo nunc agitur, (sive M. sive L.) *Bibulo*, Syriam a Parthis fuisse occupatam, quamquam dissimulare Dio Cassius XL. 30. videatur, Cicero auctor est, ad Div. XV. epist. 2. 3. 4. cf. VIII. 6. & Cæsar Bell. Civ. III. 31.

Pag. 613.

L. 99 sq. *Ἀλλὰ τὰδε μὲν ἐντελῶς ἐν τῇ Παρθικῇ συγγραφῇ λέξαι.* De rebus a Parthis adversus Romanos in Syria, *Bibulo*

ac dein Saxa provinciam tenentibus, gestis *copiose in Parthica Historia se dicturum* proficitur Appianus. Atqui veterator ille qui ex Plutarchi Vitis Antonii & Crassi informem librum compilavit, qui pro Appiani Historia Parthica, diu quidem deperdita, falso venditatus ad hunc diem est; quum apud Plutarchum suum mentionem nullam illarum rerum invenisset, in Compilatione sua non solum, ubi ad eum locum pervenit, quo res illæ exponendæ erant, verbo nullo easdem tetigit; sed jam multo ante, in ipso libri exordio, callide cavit, ne illo loco aliquid earum rerum vel expectarent vel quærerent lectores. Nam quum hanc particulam Syriacæ historicæ, in qua versamur, usque ad verba *ἡ τὰ ἐπ' ἀλλήλους ἐμφύλια*, fideliter ex Appiano in Parthicæ suæ Historiæ exordium transtulisset; subito pro his, quæ apud Appianum sequuntur, *Ἀλλὰ τὰδε μὲν ἐντελῶς ἔσθ'.* hæc subjecit, *Καὶ ἔπραξαν μὲν οὐδὲν μέγα, ὅτι καὶ ἄξιον λέγου;* (pag. 22, 19.) *sed nihil magni, aut quod memoratu dignum esset, gesserunt* ἔσθ'. De qua impostura ex professo disserui in Exercitationibus in Appianum Sect. VI. qua demonstravi, *Parthicum Librum, qui inter Appiani Scripta legitur, nihil ad Appianum pertinere*: ubi vide §. X. n. 2. & 6.

CAP. LII. Lin. 11 sq. *μετονομ.* δὲ Aug. & Pl. Leid. Delere particulam δὲ, quam hic habebant Editi, jusserat REISK.

L. 10. *Ἀριδαῖον* & sic porro, per simplex δ, Aug. Ven. & Pletho, sed idem passim per duplex ρ. L. 14. *Περδικκου*, & sic deinceps, per duplex κκ, Aug. Pleth.

CAP. LIII. Lin. 31 sq. *ψηφισαμένων.* Sic & REISKIUS Pag. 614. reposuit. Et MUSGRAV. „*ἰψηφισμένων vel ψηφισαμένων.*”

L. 37. *οὐ κοινώσαντες.* οὐ κοινωσαμένου Pleth. Leid.

L. 38. *Λογισμ. χρημ. τε καὶ κλημ.* Aug. Pl. L. 40. *ὑπεχώρι* iidem & Vratisl. L. 44 sq. *ἑαυτῷ, ἥδη καὶ Αντ.* Temere a consentiente omnium librorum scriptura recessit primus editor. Henr. Stephanus, suspensam videns orationem, sed originem erroris ignorans, particula *τε* post *ἑαυτῷ* in *γε* mutata mederi hiatus voluit. L. 49. *Κάσσανδρος* Pletho & Cand. Et vel absque horum auctoritate corrigere vulgatam lectionem

Pag. 616. licuerat. *L. 55. ἐξέκαλλε* recepi ex Reg. B. & Pleth. quia non solum præcessit, sed & sequitur præter. imperf.

CAP. LIV. Lin. 62. ἀπ' Αἰγύπτου Reg. A. Aug. & Pl. Leid. Sicque emendarunt REISK. & MUSGRAV.

Ead. L. 62 sq. Τοῦτον ὁ Πτολ. ἐνίκη περὶ τὴν Γάζαν. „*Meminerunt* hujus prælii Diodorus Siculus l. XIX. Plutarchus in Demetrio & Pausanias in Atticis, omnesque conveniunt id apud Gazam contigisse, ibique Demetrium victum fuisse. Quare falsus Justinus lib. XV. *Asiam & partes orientis occupaverat Antigonus, cujus filius Demetrius, prima belli congressione a Ptolemæo apud Galaman vincitur. Rescribendum Gazam.*” ALEX. TOLLIUS.

L. 63. λαμπρῶς. „Forte λαμπρῶς.” REISK. *L. 68. ἐνδεχομένων* Aug. & Pleth. „*ἐνδεχομένην ἀνέλασεν*” REISKIUS: quod qua sententia ita dictum voluerit vir doctus, fateor me non adsequi. Nam si dicere Appianus voluerat, *Babylonem promte illum cum suis militibus excepisse*, id græce erat, *ἅμα τοῖς ἀνδράσι*. At perspicuum mihi videtur, per particulam illam *ἅμα* (adverbialiter hic accipiendam) connecti duas res, quæ conjunctim effecerunt ut Babyloniam Seleucus facile reciperet: nimirum, primum copiae, exiguae illæ quidem, a Ptolemæo datæ; tum vero præsertim accedens ipsorum Babyloniorum prompta voluntas. *ἄνδρες* autem hic non *militēs*, sed *incolæ* sunt regionis quam modo nominaverat. conf. Civ. IV. 633, 41.

Pag. 617. *L. 70. ἐμύνετο* Reg. B. Aug. (hic quidem, in aliam partem peccans, *ἐμύνετο*) & Pletho. Correxerit etiam REISK.

L. 72 sq. ὁ στρατὸς. Perperam Pletho Vind. ὁ στρατηγός.

Ibid. ὁ στρατὸς ἀντίπαι ἅμφω Βασιλέας. „Eadem refert Justinus lib. XV. c. 2. *Hac victoria elatus Antigonus, regem se cum Demetrio filio appellari a populo jubet. Ptolemæus quoque, ne minoris apud suos auctoritatis haberetur, rex ab exercitu cognominatur. Quibus auditis, Cassander & Lyfimachus, & ipsi regiam sibi majestatem vindicaverunt. Hujus honoris ornamentis tandiu omnes abstinerunt, quamdiu filii regis sui superesse potuerunt. Tanta in illis vere-*

cundia fuit, ut cum opes regias haberent, regum tamen nominibus æquo animo caruerint, quoad Alexandro iustus hæres fuit. Similiter Probus in Eumene: Nemo Eumene vivo Rex appellatus est, sed Præfectus: iidem post huius occasum statim regium ornatum nomenque sumpserunt. Legendus Plutarchus in Demetrio & Diodorus Siculus lib. XX. cap. 54. Pag. 617.

ALEX. TOLLIVS.

L. 76. αἰεὶς αὐτοῦ στρατὸς Aug. Pl. Et mox ὡς μή τε, iidem & Vratisl. L. 78 sq. κατ' ἐναντίας αἰτίας Aug. & Pleth. Leid. Addendum illud vocab. vidit MUSGRAV. L. 79. ἑσπέρου. Insolentiorē hanc apud profaicos Scriptores formam aliquoties jam apud Appianum observavimus. *Ibid.* εὐθὺς αὐτοῖς Aug.

CAP. LV. Lin. 82 sq. Μηδίας utrobique Aug. Pleth. Semel Vratisl. *Ibid.* Νικάνορα κλέινας. Nicanorem hunc Mediæ præfectum vulgo a plerisque Scriptoribus adpellari notum est: quod nomen hic etiam habet Pletho. Conf. p. 621, 51. & ibi not. L. 97 sq. Verba καὶ Βασιλέων usque Ταπύρων præteriiit Pletho. L. 98. Ταπύρων. Vid. Holsten. ad Steph. Byz. & Viros doctos ad Ælian. V. H. III. 13. *Ibid.* Σουρδικῆς. Scio, probatiorem, saltem vulgatiorem scripturam huius nominis esse Σουρδ. per o breve, quam & Pletho h. l. offerebat. Tenui tamen diphthongum, in quam cum reliquis nostris libris consentit Dionys. Perieg. v. 747. & ejus Commentator Eustathius. L. 99. Αραχωσίης Aug. & Pl. Leid. L. 2. ὡς ὠρίσθαι iidem Aug. & Pleth. Leid.

L. 4. Σελεύκῳ κατήκου. Σελεύκου κατηκ. Pletho. Sic Pag. 619. & MUSGRAV. maluit: non immerito, nam & alii & ipse Appianus plerumque cum secundo casu jungit illud verbum. At Herodot. III. 88. Ἀράβοι οὐδαμᾶ κατήκουσαι ἐπὶ δουλοσύνη Πέρσῃσιν. L. 5. Ἀνδρακρίτῳ Aug. Ven. Pl. Conf. Justin. XV. 4, 13. & ibi Bongarf. & Bernegg. tum Havercamp. ad Oros. III. 23. p. 207 sq.

CAP. LVI. Lin. 9. ἐν Διδυμείας, intell. μαντίου. Revocavi scripturam codicum Regiorum, cum quibus tres reliqui

Pag. 619.

Aug. Ven. Vratisl. consentiunt. Nec video, cur ab ea discedi debuerit. Etymologus: Διδυμαῖος, ὁ ἀπὸ δύο, καὶ Διδυμῆς.

L. 12. ἑστῖαν αὐτῷ. Rectius fortasse cum Aug. αὐτοῦ legitur.

Ead. l. 12 ἔς sq. τὴν ἑστῖαν αὐτῷ τὴν πατρίαν, οὐδενὸς ἄψαντος, ἐκλάμψαι πῦρ μέγα. „Hoc magni alicujus venturi boni indicium habitum. Virgilius:

Aspice, corripuit tremulis altaria flammis

Sponte sua, dum ferre moror, cinis ipse: bonum sit.

Ad quem locum Servius: *hoc uxori Ciceronis dicitur contigisse: cum post peractum sacrificium libare vellet, in cinere visa est flamma, quæ flamma eodem anno consulem futurum ostendit ejus maritum: sicut Cicero testatur in suo poemate. Narrat & Plutarchus in Cicerone hanc historiam: in ejus tamen narratione multa diversa. Suetonius de Tiberio in ejus vita cap. 14. De infante Scribonius Mathematicus præclara sponndit, etiam regnaturum: quandoque, sed sine regio insigni, ignota scilicet tunc adhuc Cesarum potestate. Et ingresso primam expeditionem ac per Macedoniam ducente exercitum in Syriam, accidit, ut apud Philippos sacrata olim viâtricium legionum ara sponte subitis collucerent ignibus.” ALEX. TOLLIVS.*

L. 15. βασιλεύειν. Candidus: *regnaturum quippe illum: unde H. Stephanus fut. βασιλεύσειν sumsisse videtur. Pro ἰδεῖν, lin. super. 14. commodius videri possit verbum δεῖξαι, quo in simili contextu (ubi de eo agitur, quod quis per somnium ipse facere sibi videtur) utitur Mithr. 652, 69. ἐνύπνιον ἔδοξε πιδόν σπειραι χρυσῷ.*

L. 16. καὶ ἡ μὲν εὐρεν ἄγκυραν ἐν σιδήρῳ πεχαραγμένην. „*Germina pæne Justinus extremo libri XV. Seleuci mater Laudice cum nupta esset Antiocho, claro inter Philippi duces viro, visa est sibi per quietem ex concubitu Apollinis concepisse, gravidamque factam, munus concubitus a Deo annulum accepisse, in cujus gemma anchora sculpta esset, jussa donum filio, quem peperisset, dare. Admirabilem fecit hunc visum ἔς annulus, qui postera die ejusdem sculptura in lætho inventus est; ἔς figura ancora, quæ in femore Seleuci nata*
cum

cum ipso parvulo fuit. Quam generis notam naturalem filios nepotesque ejus in femore habuisse idem tradit. Quod vero Justinus *notam generis naturalem*, id Suetonius in Augusto *genitivam notam*, Aristoteles *σύμφυτον σημεῖον*, & *ingenuum signum* nominat Aufonius in Urbibus de Antiochia:

Illa Seleucum

Nuncupat, ingenuum cujus fuit ancora signum:

Qualis iniusta solet generis nota certa, per omnem

Nam sobolis seriem nativæ cucurrit imago.

Hinc Seleucus postea ancora semper usus fuit in annulo signatorio, ut præter Appianum etiam Clemens Alexandrinus lib. III. Pædagog. testatur." ALEX. TOLLIVS.

L. 18. ἀπὸντα Aug. Ven. & Pleth. Vind. Sic & Candidus: cum proficisceretur. Ead. 37 sq. προσκύνει πρὸς λίθον 37c.

Si quis præferendam vulgatam lectionem contendat, non magnopere repugnabo. Eandem & Vratisl. habet: & Candidus, *ad lapidem quendam offendisse, quo evulso anchoram statim apparuisse.* L. 24. Pro δοκεῖ δὲ τισι Pletho posuit λέγεται δὲ ὑπὸ τινων: quæ verba interpretatio sunt illorum quibus usus Appianus est. L. 28. Ἀσσυρίδα γῆν. Conf. Civ. II. p. 390. ubi hæc historia repetitur. Adde Arrian. de Exped. Alex. VII. 21 sq. Ἀσσυρίδα etiam reposuit MUSGRAV.

L. 37. Ἀλεξ. αὐτοῖς Regii, Aug. Ven. Vratisl. Sic & REISKIUS: „αὐτοῖς. Subaudi φασί, quod versu proximo sequitur."

L. 41. τὰ σημεῖα, omnia. In vers. nostram, operarum errore, omnia irrepsit. L. 43. μάλιστ' αὐτὸν δὲ Aug. Et pro eodem τὸν δὲ Pletho suo more αὐτὸν posuit. Ad τῶνδε τῶν, quod vulgo legebatur, adnotavit REISKIUS: „f. τῶν πάντων, aut τῶν λεγομένων." πλείστοις, quod in edit. 1. præcesserat, recte emendavit H. Steph. adficientibus Aug. & Pl.

CAP. LVII. Lin. 45. περὶ τῶν Σελεύκων Aug. & Ven. Pariterque REISK. L. 48 sq. In Nota infra contextum, pro 37 supra, lege ut supra. L. 51 sq. Νικᾶτωρ ἐπώνυμον γίγνεται 37c. Conf. pag. 617, 82 sq. „Imo Nicator dictus fuit, quod in bellis victoriosus esset. Ammianus lib. XXIII. c. 16. Nicatori Seleuco victoriarum crebritas hoc indiderat

Vol III.

Q o

Pag. 619.

Pag. 620.

Pag. 621.

Pag. 621.

cognomentum. Unde intelligitur ejusdem locus, qui extat lib. XIV. c. 26. *Seleucus efficacia impetrabilis rex, ut indicat cognomentum.* Nempe *efficacia impetrabilis rex*, est omnia impetrans ac pervincens, quemadmodum *impetrabilis orator* apud Plautum Mostel. act. v. sc. 2. Atque hinc fanum five ἱερῶν Seleuco a filio Antiocho consecratum Νικατόριον dictum fuisse inferius p. 129. Appianus scribit. Incerta tamen admodum nominis hujus scriptio apud auctores reperitur, aliis Nicanora, aliis Nicatora vocantibus. In numismatis ejus: ΣΕΛΕΥΚΟΤ. ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Antiochena Ecclesia vocat Nicatora; quæ est vera Macedonica dialectus." ALEX. TOLLIIUS: *vel potius* JOS. SCALIGER *ad Euseb. Chron. num. MDCCV.* Numorum γνησιότης, qui ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ cognomen Seleuco addunt, merito suspecta videtur viris doctis. Ceterum in *Nicanoris* nomen Præfecti illius Mediæ ab Seleuco occisi, & in *Nicatoris* cognomen Seleuci, consentiunt fere Scriptores. Infra, lib. Mithr. pag. 652, 64. Cappadociæ præfectum, ab Antipatro constitutum, Νικάνορα consentientibus libris omnibus adpellatum videmus.

Pag. 622.

L. 53. τὸ σῶμα ὄντι Aug. Ven. Vratisl. Et ὄντι δὲ καὶ τὸ σῶμα Pleth. τῷ σῶμα ὄντι, ex parte recte, erat in Reg. B. Vera lectio, τὸ σῶμα ὄντι, adfertur a Car. Stephano, in Var. lect. ex ipsius (ut videtur) conjectura: neque enim adnotatur, unde illa ducta sit. L. 54. ἰνδορόντα recte Aug. (puto & Ven.) cum H. Stephan. L. 58. πάντα δὲ ἐπὶ Aug. Ven. Pleth.

L. 59. ἐπωνύμιος αὐτοῦ. Sic recte dedit Aug.

L. 62 sq. Σελεύκαι -- καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ. „Seleuciam ad Tigridis & Euphratis confluentes sitam Scaliger ad Eusebium docet esse eam, quæ *Bagded* hodie dicitur, urbs ingens & celebris, quæ propter viciniam Babylonem veterem exhaustit; & refellit eos qui Bagded Babylonem esse nugantur, ac Babylonem ante bis mille quingentos, & quod excurrit, annos solo æquatam fuisse ex falsa prophetarum interpretatione contendunt: cum adhuc totis mœnibus suis integra, sed exinanita Marcellini Ammiani temporibus extiterit, & longo post tempore sub Persis a multis Judæorum millibus ha-

bitata, atque solo demum anno Christiano MXXXVII. æquata fuerit." AL. TOLLIIUS. Pro verbis, ἐπὶ τοῦ Τύρητος ποταμοῦ, Pletho posuit, ἐπὶ τούτου (τοῦ τοῦ exempl. Vind.) Εὐφράτου μέρους, τοῦ τῷ Τύρητι συμβέλλοντος.

L. 63. Λαοδίκεια δ' ἢ ἐν τῇ Φοινίκῃ. ,, Laodicea antea Syriaco vocabulo dicta fuit PAMIOA, ut monet Steph. de Urbib. Κεραυνωθεὶς γὰρ τις ποιμὴν ἔλεγε PAMANΘΑΣ. τοῦτ' ἔστιν, ἐφ' ὕψους ὁ θεός. PAMAN γὰρ τὸ ὕψος. ΑΘΑΣ δὲ ὁ θεός." IDEM.

L. 64. Pro ὑπὸ τῷ Λιδάναυ ὄρει, quod dedit Aug. cum H. Stephano, Pletho habet πρὸς τῷ Ορόντῃ.

L. 72. Ἡραία Aug. Ven. & Pl. Leid. Ἡραία Vratisl. Quæ Pag. 623.

interfunt inter Πέλλα verf. præc. & inter Ἡραία, prætermisit Pletho. Ibid. Παρθυῆνη Aug. & Pl. Leid. L. 73. Ἐκατόμυλος. Vid. Steph. Byz. & Cellar. Geogr. antiq. lib. III. c. 20. p. 820. L. 74. ἐν δ' Ἰνδοῖς Reg. B. Aug. Vratisl. Pletho.

L. 75 sq. Νικηφόριον Aug. Vratisk. Pl. L. 77. ἀγχοτάται Sic & MUSGRAV. reposuit.

CAP. LVIII. Totum hoc Caput prætermisit Pletho.

Lin. 78. Σελευκίαις; per ii, Aug. constanter, ut paulo superius omnes. L. 79. ἐπὶ τῇ θαλάσῃ Aug. L. 80. θεὸν αὐτοῖς κεραυνὸν ἔδωκε. Conf. Spanh. de Præst. & usu Numism. Dissert. V. Suspiciari quis possit, Κεραύνιον legendum. Hesychius: Κεραύνιος· ἐμβρόντιος. καὶ Ζεὺς ἐν Σελευκίᾳ. L. 85. ἐπὶ τείχοςμα τοιόνδε σφίσι Aug. Ven. L. 86. ἐν τῇ σκηνῇ Aug.

L. 90. ἐρμύκτων Aug. (& Ven. ?) cum H. Stephan:

Ead. sq. ἐξετετέλειτο. Sic & pag. 473; 97.

L. 95. ,, Etiam si hæc verba; μοῖρα δὲ τις καὶ πόλεων ἐστίν, Gelenius ita vertat, Sunt enim ἑὶ hominibus sua fatq, minime putandus est legisse γὰρ, non δὲ: sed sciendum est hanc particulam interdum (raro tamen) usum illius habere. Dicit autem hic μοῖραν Appianus quod modo τὴν περαιωμένην dixerat." H. STEPHANUS.

L. 97. ,, Suspicionem mendii non carent apud me hæc verba, ἧς ἐγένετο. Quod si deesse aliquot voces suspicandum est, dixerim ἧς mutandum in ἧ, deinde interjiciendas esse has; ἐρμὴ πρώτη τῶν θεμελίων, ut videlicet ita legatur

Pag. 624. hic locus, ἀρχομένην ἐκ τῆσδε τῆς ὥρας ἢ ὀρυχὴ πρώτη τῶν θεμελίων ἐγένετο: vel (mutato tantum ordine eorum quæ interjicio verborum) ἢ πρώτη τῶν θεμελίων ὀρυχὴ ἐγένετο. Sumo autem illa quæ infero verba ex hoc, qui non longo intervallo præcedit, loco, καὶ τῆς ἡμέρας ὥραν ἢ τῶν θεμελίων ἀρχασθαι τῆς ὀρυχῆς ἴδει." H. STEPHANUS.

Pag. 625. L. 2. „Ut hic dicitur, τὸ δαιμόνιον τὰ αἰσιώτερα τῷ στρατῷ προτίταξε, sic paulo ante hanc orationem, κατὰ τὴν αἰσιωτέραν ὥραν." H. STEPH. L. 4. ὑπονοῆς Aug. Ven.

L. 6. „Scribendum puto, καὶ ὅς, εὐπειθέστατος ὢν σοὶ πρὸς κινδ. ut sæpe καὶ ὅς pro καὶ οὗτος dici scimus." H. STEPH.

L. 7. „Scribendum cenfeo ἐξ ἐπιτάγματος." IDEM. — Mihi nihil innovandum hic videtur. Genit. ἐπιτάγματος pendet ab ἡνέσχετο: in eandem sententiam p. præc. l. 89 sq. μηδὲ ἀνασχέσθαι illos dixit τῶν κηρύκων ἐρυκόντων.

L. 8 sq. ἐπιστάταις αὐτοῖς. Nota ellipsis præpos. σὺν, de qua & alibi jam monui.

L. 9. „Quomodo hoc, καὶ κεκέλευσ' ὁ δὴ, verum compèrietur? a quo enim jussus esse dicetur? De instinctu divino intelligendum esse arbitror, atque hunc fecisse ut putarint τινὰ κελεύειν: sicut paulo ante hanc orationem legitur, δέξαντες τινὰ κελεύειν." H. STEPHANUS.

L. 11. καρτερώτερον ἄλλο θεοῦ. Sic dederunt Aug. & Ven. Sic fere & REISKIUS: „aut ἄλλο τι θεοῦ, aut ἄλλο ἢ θεός." Et ante hunc H. STEPHANUS: „Aut delendam esse particulam ἢ, aut scribendum esse ἢ θεός, contendo: & ita quidem ut hanc lectionem illi præferam. Cæterum videri cuiuspiam possint hæc verba, τί ἂν οὖν βασιλέως ἐν ἀνθρ. &c. non satis coherere: & fuisse potius dicendum, τί ἂν οὖν εἴποις ἄλλο γεγονέναι τὸ κελεύσαν ἢ τὸ δαιμόνιον; τί γὰρ ἂν βασιλέως ἐν ἀνθρ. &c. (possit vero quis & τὸν θεὸν scribere pro τὸ δαιμόνιον.) Verum etiamsi nihil tale præcesserit, videri possint hæc quæ habemus verba non secus accipienda quam si illa præcessissent, aut alia ejusmodi, & in his pro οὖν haberemus γάρ."

L. 17. „Malim scribi, ὑπὸ δέους τῆς τῶν οἰκείων αἰγαθῶν ἀφαιρέσεως, aut saltem articulum τῆς præfigi." H. STEPHAN.

CAP. LIX. Historiam hanc *Antiochi, novercam suam Stra-* Pag. 627
tonicen adamantis, ac tandem in matrimonium a patre Se-
 leuco eandem accipientis, quæ historia hoc Capite 6° non-
 nullis *sequentibus* exponitur, hoc modo in *compendium* re-
 degit PLETHO: 'Ο δὲ Σέλευκος τὸν υἱὸν Ἀντίοχον, περιών ἔτι, τῆς
 ἁνὸς ἡς βασιλείᾳ ἀπέφηνεν ἀνθ' ἑαυτοῦ· συνοικίσας αὐτῷ καὶ Στρατο-
 νικην, τὴν ἑαυτοῦ μὲν γυναῖκα, τοῦ δὲ μητρίαν· ἥς ἡράσθη μὲν ὁ νε-
 νήσως ἀτοπὸν τε καὶ σφοδρὸν τινα ἔρατα, κατέχων δὲ παρ' ἑαυτοῦ καὶ
 κρύπτων τὸ πάθος, οἷα ἀθέμιτον, ἐνόσει τε καὶ ἔφθινεν. Ἀλλ' Ἐρασι-
 στράτου τοῦ ἱατροῦ, ὃς Σελεύκῳ ἐπὶ μεγάλας συντάξεις συνῆν, εὖ μὲν
 καὶ τεχνικῶς Φωράσαντος τὸ πάθος, ὅτι τε ἔρωσι εἴη, καὶ ἥς εἴη γυ-
 ναικὴς, εὖ δὲ καὶ σὺν περινοίᾳ τῷ πατρὶ Φράσαντος, πυθόμενος ὁ πατήρ,
 συνοικίξει τε τὴν γυναῖκα τῷ παιδί, καὶ νόμον τίθησιν, ὅντα καὶ πρὸς
 Πέρσαις, Ἄπαν δίκαιον εἶναι τὸ πρὸς βασιλείᾳς ὀριζόμενον. Σο-
 τραπειῶν τε οὐσῶν ὑπ' αὐτῷ δύο καὶ ἐδομήκοντα, τσσαύτης ἑκάστου
 ἡς 6° c. Sequuntur quæ Appianus habet capite LXII. De
 eadem historia confer, si lubet, Plutarchum in Demetrio,
 pag. 906. extr. & seq.

L. 23. τὸδε φαίνεται Aug. L. 25. ἐς τὸ πάθος αὐτοῦ Reg. B.
 Aug. Et Cand. *ad amorem ejus*, L. 33. φυλάξας Aug. Pag. 628
 Vratisl. cum H. Steph. L. 34 sq. ἢ δὴ - - συναιστέσθαι. Post
 αἵμασεν locum hic non habere verbum finitum videtur, sed
 requiritur infinitivus. L. 45. γιγνόμενον. γινόμενον Aug. cum
 H. Stephano: pro quo γιγνόμενον, ulatiorē Appiano formam
 substitui.

CAP. LX. Lin. 57. ὧ γὰρ Reg. B. Aug. Vratisl.

L. 61. προτιμώμενον αὐτῷ θανάτου Aug. Ven. Mendosam
 esse vulgatam lect. monuit MUSGRAV, „ προτιμῶντα αὐτῷ”
 correxit REISKIUS. προτιμώμενον perperam cum Regiis
 dat Vratisl. Idemque Vratisl. αὐτῷ, pro αὐτῷ quæ familiarior
 Applano, ut jam sæpe observavimus, forma est.

L. 63 sq. λέγον ὡς ἄφηνεν. „An delenda partic. ὡς?”
 MUSGRAV. Mihi bene habere videtur. L. 64 sq. τῆς
 σῆς Aug. εἰ ἦρα γυν. Reg. B. Aug. Vratisl. L. 68. διήγνημα
 γενέσθαι. Sic libri omnes. Sed perspecte, & probabiliter
 utique, REISKIUS; „ διήγνημα γενέσθαι.”

Pag. 629. L. 71. αὐτὸς αὐτῷ Aug. L. 84. τοῖς ἰμοῖς Φιλτάτοις, ὡς τοῖς ἰμοῖ Φιλτ." REISK.

Pag. 630. CAP. LXI. Lin. 93. πρὸς βασιλέως ὀρεζόμενον. Sic, absque pronom. ὑμῖν, dedit Aug. Sed pronomen cum Edd. addunt Vratisl. & Cand. Puto & Ven. Pletho vero cum Aug. generatim, ἅπαν δίκαιον εἶναι τὸ πρὸς βασιλέως ὀρεζόμενον.

L. 94. ἡ στρατιὰ δὲ Reg. B. Aug. L. 95. ὡς βασιλεῖα τε Aug. Ven. L. 96. τῷ παιδὶ scripti libri omnes. Sic etiam reposuit MUSGRAV. L. 98. ἐξέπεμψεν Aug. Ven. Ibid. Minime necesse puto, vocab. δυνατώτερον in συνετώτερον mutare, ut voluit MUSGRAV.

CAP. LXII. Lin. 2. ἐκασίλευσα Aug. & Pl. Leid.

Pag. 631. L. 12 sq. φέλου παῖδα ἀτυχ. Aug. Ven. Vratisl. ὡς παῖδας secundum delendum." REISK. & MUSGRAV. L. 14. φονέα ἑαυτοῦ Aug. & Pletho Vind.

CAP. LXIII. Lin. 16. βασιλεύσας αὐτῶν. Ἐξc. Aug. Pl. omīssa præpos. L. 21. διεπέρα in διεξέειπεν mutavit Pletho; & paulo superius βιώσας in βιούς; cujusmodi mutationes nil adinet cunctas recensere.

Pag. 632. L. 27. Ἄργος τὸ ἐν Ορεσίει, (ὅθεν οἱ Ἀργεῖοι Μακεδόνες.) — ὡς Hallucinator h. l. turpiter & ridendum se præbet Applanus, [Scaligeri urbanitatem Tollius æmulatur:] quod dicit τοὺς Μακεδόνας Ἀργεῖοις dictos ἀπὸ τοῦ ἐν Ορεσίει Ἄργους. Cum Ἀργεῖος nomen sit patronymicum, quod non a locis sed personis derivetur. Dicti autem Sibyllæ Ἀργεῖοι Μακεδόνες reges,

Ἀνχοῦντες βασιλεῦσι Μακεδόνες Ἀργεῖοι, ab Argeo eorum rege. Quem perperam Ἀργαῖον pro Ἀργεῖο quidam vocant. Ipsi enim regis nummus habet ΑΡΓΕΙΟΥ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ. non ΑΡΓΑΙΟΥ. Præterea ab Ἀργαῖος non Ἀργεῖος, aut Ἀργεῖος, sed Ἀργαῖος fieret. Hinc & apud Polyænum lib. IV. & Pausaniam Ptolemæi Lagidæ frater non Ἀργαῖος, ut editi habent, sed Ἀργεῖος vocandus est." AL. TOLLIIUS: ex JOH. SCALIGERI Animadvers. ad Euseb. num. MCCCXXXIII. Ἐξc. num. MDCXXIV. Quo jure superciliosam istam censu-

ram in Appianum hi profuderint, nunc non vacat disquirere. Mitto etiam quærere, satísne certum sit, ab Appiano esse illa verba in parenthesi posita, neque a sciolo quodam adsuta. De *Argis* illis *Oresticis* consuli Strabo potest lib. VII. p. 326. & Stephanus Byzant. v. Ἄργος, apud quem miror de menda nihil monuisse interpretes, quæ ibi sententiam plane turbat & pervertit. Quum enim vulgo legatur: ἰδδόμεν, κατὰ Μακεδονίαν. ἐγδόν, Ἄργος Ορεστικόν, ἢ ἐν Σκυδίᾳ. ἐννάτη, Καρίας: facile patet, confusionem ortam esse ex ambigua potestate literæ η vel H, atque ita scriptum oportere, ἰδδόμεν, κατὰ Μακεδονίαν, ἢ Ἄργος Ορεστικόν, (scil. λεγόμενῃ) ἢ. (i. e. ἐγδόν) ἐν Σκυδίᾳ. κ. τ. λ.

Pag. 632

L. 28. τὸ ἐν τῷ Ἰονίῳ (sic recte Aug. Ven. Vrat. cum H. Steph.) λεγόμενον οἰκίσαι Διομῶδον. *Argyrippa*, aliàs *Arpi* dicta. conf. Annib. cap. 31. p. 266. L. 35. ἔτι τὸν βαμὸν Aug. & Pl. Vind. Quum vulgo ἔτι βαμὸν legeretur, REISKIUS ἔτι αὐτὸν legere iussit. L. 36. Προ διαφθέροντας τὸ ὄνομα, Pletho παρατρέποντας τὸ ὄνομα posuit.

CAP. LXIV. Lin. 45. Verba, παρατροχάσαι ἐπιπλεῖσθαι αὐτῷ, citavit Grammaticus San-Germanensis v. παρατροχάσαι. Vide Spicileg. Fragm. ex App. hoc Vol. p. 17. L. 48. Dele comma post φλέβα. Ibid. τῷ τέλει τοῦ βασιλείου δόρατος, extremitate hastæ regiæ. τῷ βέλει, esset cuspide hastæ. Hesychius: βλος· ἀκίς. Et Eustathius (ad Rhod. δ'. p. 344, 20.) citante etiam H. Steph. in Thef. βλος proprie esse ait τὸ τοῦ ὀσσοῦ σιδῆρεον. L. 48 sq. αἰμορροεῖν Reg. B. Aug. Vratisl. Pletho.

Pag. 633

L. 57. εὐθύς δ' ἐπαναιρεθέντος αὐτῷ τοῦ Σελεύκου. Post mentes admodum septem ab illa victoria de Lysimacho reportata occisum a Ptolemæo Seleucum scribit Justinus XVII. 2. An legendum, εὐθύς ἐπαναιρεθέντος αὐτῷ τοῦ Σελεύκου. κείμενον δὲ τὸ σῶμα ἔσθ' ? Nescio quid h. l. turbatum videtur.

Pag. 634

L. 60. Θώραξ. Apud Candidum in edit. Moguntina est *Phorax*, sed in antiqua Veneta recte legitur *Thorax*.

L. 62. ὑπὸ θεούς recte H Stephanus, cui proxime accedens Aug. ὑποδέους dat, tamquam uno vocabulo. L. 69. γενομένων Aug. Ven. Vratisl. ut emendaverat H. Steph.

Pag. 634

L. 69 sq. Τοῦ μὲν ἐς ἐξομήκοντα ἔτη, τοῦ δὲ ἐς πλεονα τούτων ἄλλα τρία. „Dissentit a Nostro Justinus, [XVII. 1.] qui Lyſimacho quatuor & septuaginta annos, Seleuco autem septem & LXX. adſcribit. Idem tradit Agathoclem filium, cujus paulo ſuperius mentio, a Lyſimacho patre miniſtra Ariſtoë noverca veneno interfectum. Atque cum κακοῖς οἰκείοις περιπεσόντα necaſſe filium Strabo ſcribit, [lib. XIII. p. 623.] Domesticas autem illas calamitates Pauſanias in Attica [I. 10.] recenſet.” ALEX. TOLLIVS.

CAP. LXV. Lin. 72. παῖς παρὰ πατρός. Probam hanc lectionem, quam ex ſolius Plethonis (Leid.) auctoritate primum receperam, perſpicue exhibet cod. Vratish. Can. dldus, omiſſo vocab. παῖς vel παῖδες, verba παρὰ πατρός ita reddidit, tamquam legiſſet παρ' αὐτοῦ. Defuncto deinde Seleuca, qui deinceps ab illo Syria regnum ſuſceperunt, hi fere habentur. L. 76 sq. Αντίοχος ἕτερος - ὅτεν Θιός ἐπώνυμον. — „Vereor, ne Appianus *Antiochum Theum* cum Demetrio Sotere confuderit. Hunc enim *Sotere* fuiſſe appellatum, quod Timarchum Satrapam Babyloniae exſtinxerit, ſupra narraverat ipſe, pag. 118. 3.” [p. n. 607.] REISKIUS. At alius fuit *Timarchus*, *Babyloniae* Satrapa; alius *Mileſorum* tyrannus, qui quidem videtur iſſe quo ſocio in *Aſia* filium *Ptolemæi* (Philad.) regis deſciviſſe a patre legimus in Prologo vel Epitome lib. XXVI. Trogi Pompeji. Conf. Prideaux Connex. Hiſt. Vet. & Nov. Teſt. ad ann. 260. ante C. N. — De eodem autem hoc *Antiocho Deo* video ab alio vtro docto alium errorem Appiano imputatum eſſe, a quo errore ita immunis eſt Scriptor noſter, ut nemo magis eſſe poſſit. — „Fallitur citra controverſiam Appianus, (ſic eruditus Editor verſionis germanicae Hiſtoriae Univerſ. a ſocietate doctorum Anglorum editae, SIGISM. JAC. BAUMGARTEN, Adnot. 663. ad Tom. VII.) *Antiochum Theon* perhibens *filium fuiſſe Seleuci Nicatoris*, *fratremque Antiochi Soteris*.” — Nempe de huiusmodi figmento tantum abeſt ut cogitarit Appianus, ut manifeſte etiam contrarium docuerit. At errorem iſtum Scriptori noſtro imprudens obtrulit diſertus aliſ

Interpres, multisque modis præclare ceteroquin de Appiano meritis, *Sigism. Gelenius*, qui hunc locum de proximis Seleuci successoribus, inde ab initio hujus Capituli, infelicius & contra auctoris sententiam his verbis expresserat: *Defuncto autem Seleuco patri successerunt in Syria regnum hi filii: primus hic ipse Antiochus, qui novercam adamaverat, cognomento Soter: - secundus vero Antiochus alius, ex hac nupta genitus.* Adparet autem, vocabulum illud *παῖδες*, quod mendose legebatur in Græcis, in errorem induxisse Gelenium.

E. 80 *ση.* ὁ δὲ εἶχε, Λαοδίκην καὶ Βερενίκην ἐξ ἑωτὸς τε καὶ ἐγὼς Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου θυγατέρας. Legendum *θυγατέρα* in numero singulari: falsum enim est Laodice fuisse Philadelphi filiam. Imo fuit Antiochi Soteris filia, & foror ex patre mariti Antiochi, Polyæno teste lib. VIII. *Ἀντίοχος ὁ προσαγορευθεὶς θεὸς ἔγχε Λαοδίκην ὁμοπατριὸν ἀδελφὴν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖς ἐγένετο Σέλευκος. δευτέραν ἔγχε Βερενίκην Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως θυγατέρα.* Ideo videtur aliquid deesse in hoc Appiani loco: veluti, ἐξ ἑωτὸς τε καὶ ἐγὼς, τὴν μὲν ὁμοπατριὸν ἀδελφὴν, τὴν δὲ Πτολεμαίου, &c. Nam ut nunc legitur, non est sine salebris hic locus. De hac Laodice (credo) intelligendus est Valerius Maximus lib. IX. cap. 14. quæ virum necavit & pro eo in lecto posuit Artemonem quendam facie simillimum: quod firmat emendationem nostram. De eadem Laodice etiam intelligendus Athenæus lib. XIII. ubi Danaë uxor Sophroniæ, quæ Ephesum ad defectionem impulerat, dum ducebatur ad supplicium, de Diis, & merito dubitari aiebat, an sint Diæ, cum Laodice, quæ virum necaverat, imperaret: ipsa vero, quæ virum servaverat, ad mortem duceretur.²³

JAC. PALMERIUS. Candidus: duas quippe habuit, *Laodice* scilicet & *Berenicem*. Ob Zelum igitur & nuptiam Philadelphi filia a Laodice occiditur. An, deleta vocab. *θυγατέρας* vel *θυγατέρα*, (quod facile intrudi in contextum potuit) commoda hæc sententia reliquis verbis insit, *duas enim habebat uxores, Laodicen & Berenicen, alteram amore in matrimonium ductam, alteram ex desponsatione Ptolemæi*

Pag. 635. *Philadelphii*, judicent doctiores. Vide Hieronymum, Comment. in Daniel. cap. XI. Tom. V. Opp. pag. 598 sq. edit. Froben. ubi & de amore Laodices, & de Berepice magnificis conditionibus Antiocho oblata & desponsata differit. Conf. Vaillant *Histor. Seleucid.* p. 26 sq.

Pag. 636. *CAP. LXVI. Lin. 92 sqq.* Σελεύκῳ μὲν δὲ - - καὶ ἐς ἔτη δύο μόνα ἐβασίλευσεν. „Jf. Casaubonus, in Synopsi sua Chronologica ad Polybium, Seleuco Cerauno, de quo hic sermo, quatuor fere annos imperii tribuit.” JAC. PALMERIUS. Sic & REISKIUS monuit: „Alii quatuor edunt.” „Seleucus (Ceraunus) regnavit ex Porphyrio & Eusebio annos tres.” VAILLANT, *Hist. Seleucid.* p. 38. Quodsi anno tertio imperii perijt, non incommode duos annos ei tribuere Appianus potuit.

L. 97. καὶ αὐτοῦ περὶ τῶν παιδῶν προῖπον. Vid. cap. 45. p. 604 sq.

L. 1 sq. „Ἀππίου δὲ, δύο οὐ πλήρουν. Falsissimus calculus. Sed non est is Appiani error: est procul dubio codicis, ubi male δύο pro δυοκαίδεκα vel δωδεκα scriptum erat. Nam omnes Chronologi consentiunt in numero annorum Antiochi Epiphanis, de quo hic sermo, & ajunt eum regnasse undecim solidos annos, & menses aliquot: error forte manavit ex litteris numeralibus, ubi scriptum erat αβ, at evanuerat α, & solum β. remanserat.” JAC. PALMERIUS. — Monuit etiam REISKIUS: „Imo vero duodecim.” — VAILLANT, *Hist. Seleucid.* p. 103. „Mortuus est Antiochus IV. anno regni sui duodecimo inchoato.”

Pag. 637. *L. 8.* βουλευέσθαι. Sic plane exhibet Vratisl. ut emendavit H. Stephanus. *Ibid. sqq.* κύκλον τῇ βίᾳ περικύκλωσεν ὁ Περσίλλιος. „De hoc vide Livium lib. XLV. c. 12. Plutarch, in Apophth. Valer. Max. l. VI. c. 4. Patercul. l. I. c. 10. Cicero. Philip. VIII. Plin. lib. XXXIV, c. 6. ubi tamen manifesto errore Cn. Octavius pro Popillio ponitur. In prænominibus quoque variant autores, aliis eum *Cajum*, aliis *Marcum*, aliis *Publium* vocantibus.” ALEX. TOLLIVS.

CAP. LXVII. Lin. 14. Εἰρηται δὲ καὶ περὶ Δημητρίου. Vide c. 46. & 47. p. 606 sq. L. 17. παιδὶ. cf. 630, 96. L. 18. ψευ- Pag. 637.
δόμενος ὅς c. De aliis obreptitiis principibus vid. TOLLIIUM ad h. l.

L. 20. συνέλαβεν Aug. L. 27. ἐν Φραάτου βασιλείᾳ. Sic Pag. 638.
scripti omnes cum edit. 1. & 2. Nec opus erat, ut hanc
scripturam mutaret Tollius, qui Gelenium sequi voluisse vi-
detur, in cuius vers. est in *Phraata regia*.

CAP. LXVIII. Lin. 30. παιδίον Ἀλεξάνδρου, ἔξ Ἀλεξάνδρου, Pag. 639.
τοῦ Νέθου. Alii *Antiochum VI.* hunc vocant. vid. Justin.
XXXVI. 1. & Haverc. ad Oros. V. 4. pag. 295. L. 32. τὸ
παιδίον κτείνας. conf. Liv. Epit. LV. L. 33. ἀφ' ἑαυτοῦ. *Sibi*
ipse hoc nomen imposuit: non a Syris sponte delatum acce-
pit. L. 39. καὶ ὡς συνέβαλλ. Aug. Vratisl. & MUSGRAV.

CAP. LXIX. Lin. 50. δολοφονήσεως Aug. & Ven. cum H.
Steph. conf. l. 41. L. 51. πρὸς πάντας μίσει Aug. Ven.
Vratisl. Et Cand. *perosu omnes*. Perperam Editi, πρὸς πάν-
τα, dabant. Ad quæ verba REISKIUS adnotavit: „Forte
πρὸς αὐτὸν, aut πρὸς πάντας.”

L. 60. κατεπρήσθη. Sic & REISK. & MUSGRAV.: mo- Pag. 640.
nuitque Reiskius, interpretem (Gelenium) id etiam dedisse.
Et Cand. *combustus est*. L. 65. ἐμελ δὲ δοκοῦσιν recte Vratisl.
ut posuit H. Steph. L. 67. ἡ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ γεγάμητα
τῷ Κυζικηνῷ. „Fallitur h. l. Appianus. Nam Selene primo,
conjux Ptolemæi Lathuri fuit: deinde nupsit Antiocho Grypo,
ac demum Antiochi Cyziceni filio.” ALEX. TOLLIIUS.

CAP. LXX. Lin. 72 sq. ὡς μοι λέλεκται. Vide cap. 49. p. Pag. 641.
609. L. 76. βασιλεύσαντα δ' ἐν. Necessario inferenda con-
junctio fuit; & quidem particula δὲ, ob præced. μὲν lin. 73.

L. 77 sq. ἐς ἑβδομήκοντα ἐπὶ διακοσίους ἐνιαυτούς & rursus
L. 80. τοῖς διακοσίς ἑβδομήκοντα ἔτεσι. Vide Scalig. Animadv.
ad Euseb. num. MDCCCXXIV.

L. 78. δίδικο Aug. Ven. L. 79. τὸν ἐς Ρωμ. χρόνον iidem
Aug. & Ven. Eodem modo emendavit MUSGRAV.

Ibid. ἔξ Ἀλεξάνδρου. „ἀπ' Ἀλεξ.” reponere REISKIUS iussit,
ut MUSGRAV.

AD APPIANI LIBRUM
DE BELLO MITHRIDATICO.

Pag. 642. „*HISTORIAM Mithridaticam*, sive bellum hoc cum Mithridate a Romanis gestum, scribunt Plutarchus in vitis Syllæ, Luculli, Cn. Pompeji; Livius lib. LXXVI. ad CII. quorum argumenta tantum extant; Valer. Max. lib. IV. cap. 6. lib. VIII. c. 7. lib. IX. c. 2. Frontinus, Augustin. de Civ. Dei lib. III. c. 22. Plin. Cicero in Oratione pro lege Manilia, Eutropius, Orosius, Florus, & Dio. Meminit & obiter Athenæus lib. V. c. 13. In annis tamen variant autores: noster enim Appianus durasse tradit annos XLII. Florus XL. Justinus XLVI. Orosius XXX. At recte Bongarsius ab ortu ipso belli Mithridatici ad Pompeji triumphum annos enumeravit XXIX.”

ALEX. TOLLIIUS. Scriptores istos jam eodem ordine, & paulo quidem curatius, enumeraverat CAMERS, *ad Flori lib. III. cap. 5.*

CAP. I. De Libri hujus Exordio, quod vulgo ab his verbis fieri solitum erat: Ὡς μὲν Ῥωμαῖοι Βαδυνούς καὶ Καρναύδας ἔβλ. quæ a nobis sub finem Libri in Caput CXVIII. & CXIX. a p. 823, 66. ad 826, 12. rejecta sunt, jam in *Exercitationibus in Appianum Sect. III. §. XIV. n. r*) p. 18 sq. sententiam nostram in hunc modum declaravimus: „Verbis illis non tam *Exordium* hujus Libri, quam *Epilogum* contineri (quamquam illud nemini adhuc observatum vidi) facile sibi persuadebit quisquis vel ipsum, quem dico, locum per se paulo attentius considerarit, vel cum aliorum etiam Appiani librorum Exordiis atque Epilogis conferre voluerit. Certe solenne est Appiano, cujusque singularis libri initium a gentis ejus, cujus historia eo libro traditur, origine atque sedibus capere; quod in Libyca, in Hispanica, in Illyrica Historia videre licet. Atque, secundum eamdem rationem, omnino ab iis quæ pag. 171. med. edit. H. Stephan. [nostra nunc p. 642, 1 sqq.] leguntur, exordium libri hujus Mithridatici

fecisse putandus est Appianus. - Vix autem rursus ovum ovo similis est, quam ei, quem dico, præpostere in frontem libri rejecto Epilogo est Punici libri conclusio p. 85. C. [nobis nunc p. 500, 54.] aut Epilogus Historiæ Romanorum Syriacæ, p. 119. B. [nobis p. 610, 53.] Quare in antiquo aliquo Exemplari, e quo hodierni fluxere Codices, folium illud quod ultimum erat hujus libri, luxatum aliquando fuisse, tum loco suo plane motum atque temere in frontem ejus Libri, cujus Epilogum illud continebat, rejectum putandum est."

Neque vero ad hunc usque diem, diu atque multum curateque re considerata, causæ quidquam inveni, cur ab illa discederem sententiā: excepto quod non ab ipso exitu universi hujus Libri huc transjectam illam laciniam, atque non ultimum folium Mithridaticam historiam complexum, sed penultimum, in antiquo exemplari loco motum & in fronte libri locatum fuisse, mihi persuaserim. Est enim manifeste lacinia hæc Epilogus, quo clauditur historia Belli tertii Mithridatici, a Pompejo ad finem perducti, ceterarumque rerum ab eodem Pompejo occasione ejusdem belli in variis Orientis partibus gestarum. Et in eam sedem restituendum utique hunc Epilogum, neque diutius ferendas turbas, quæ hujus libri introitum adhuc obsederant, putavi. Sequitur (ut in Notis infra contextum ad h. l. monui) duobus extremis Libri hujus capitibus, CXX. & CXXI. p. 826-829. brevis *Adpendix*, de iis rebus quæ post confectum a Pompejo bellum & post obitum Mithridatis in Ponto & finitimis regionibus usque ad Augustum Cæsarem gesta sunt. Vidimus supra, in Hist. Hispan. Cap. LXXI sqq. p. 186 sqq. similis confusionis, qualis h. l. obtinuit, ex transpositione duorum foliorum ortæ, geminum huic exemplum: ad quem locum vide, si lubet, quæ differuimus, pag. 295. harum Adnotationum: & conf. quæ monuimus ad Pun. p. 372. cap. LVI. (p. 426. Adnotat.) Ceterum ab eisdem verbis: Ὡς μὲν, a quibus incipit Epilogus ille, qui Exordii loco perperam ad hunc diem positus fuerat, incipit pariter Epilogus expositionis belli a Lucullo adversus Mithridatem gesti, cap. XCI. p. 778. & epilogus ipsius illius,

Pag. 642.

de qua modo dixi, Adpendicis Historiæ Mithridaticæ, p. 828, § 7. Conf. etiam Civ. IV. 709, 22. &c.

Lin. 3. Ὀμηρος ἐν τοῖς ἑπείκ. Iliad. κ'. 470 sqq. *Ibid.* φεύγονται. Consentit Vratisl. *L. 4.* σπέντατος. Poterat recipi altera scriptura σπέντατος, quam exhibent Aug. & Vat. Vide Pun. 305, 17. *Codex* autem hic *Vaticanus*, cujus Lectionibus in recensendo hoc libro Mithridatico uti licuit, non est vetustior ille membranaceus, ex quo Historiam Hispan. Annib. & Punicam passim expolivimus, sed alius chartaceus, satis tamen antiquus & probus, Num. CXXXIV. in Bibl. Vat. notatus, quem nos initio Adnotationum ad Præfat. & Adnot. ad Pun. 305, 17. *Vat. C.* designavimus: nunc autem, quoniam nullo alio in hujus libri recensione usi sumus, nude *Vat.* designare licebit.

L. 5. 7. 9. ἐπιτυχόντας - - πείσαντας - - πιεσθέντας. Facile adparet, a nominativis οἱ μὲν, οἱ δὲ, deceptos librarios veram lectionem deseruisse. In accusativo casu ponenda atque adeo ab Auctore posita olim fuisse, cum totius periodi decursus nexufque docet, tum illud φεύγοντας, in omnibus scriptis libris conservatum, satis declarat.

Pag. 643.

L. 6. καταμειναι. „F. καταμειναι λέγονται.” REISK. Nihil opus est addere. Infinitivus hic, cum aliis qui sequuntur, pendet a verbo ἔχουσαι. *L. 11.* ἡ καὶ Aug. *Ibid.* αὐτοῖς ἀλόγως. „οὐκ ἀλόγως, αὐτοῖς εὐλόγως.” REISKIUS. — Non video, cur sollicitetur vulgata lectio. ἀλόγως, absque consilio, temere, casu.

L. 14. Βίθων. Ad h. l. & quæ sequuntur de Bithyniæ regibus consulendus SEVINUS in *Recherches sur les Rois de Bithynie, Mem. de l'Acad. des Inscript. T. XVIII. p. 489 sqq.* — Βίθων, Martis & Setæ fororis Rhesi filium, a Βίθωνος Jovis & Thraces, distinguit Stephanus Byzant. v. Βίθωναι & Βιθυνία: apud quem tamen eundem Stephanum, eodem art. Βιθυνία, ipse hic quoque Thraces ex Jove filius rursus Βίθων vocatur: sed id quidem librariorum errore apud Byzantinum factum esse, ostendit Luc. Holstenius ex collato art. Διόλγασι & ex Arriano apud Eustath. ad Dionys. Perieg. At quum alter

ille, *Bithys*, pariter *Thracicæ* gentis, cui *Bithyarum* erat nomen, princeps perhibeatur; fieri potest, ut alii auctores, quos secutus sit Appianus, pro duobus, *Bithy* & *Bithyno*, unum tantum statuerint, *Bithyn*, eumque *Jovis* & *Thraces* filium perhibuerint. Quod si tamen indigere utique critica ope h. l. Appianum judicent doctiores, lubens accipio.

L. 15. ἐπώνυμους ἑκατέρᾳ γῇ γενέσθαι, *utrique regioni nomen dedisse. ἐπώνυμος τινός, qui nomen ab aliquo accepit. ἐπώνυμον τινὶ γίνεσθαι, nomen alicui dare vel communicare.*

CAP. II. Lin 16 seqq. ὅ τῶν δὲ πρὸς Ῥωμαίων αὐτῆς βασιλέων ἐννέα καὶ τετράρακοντα ἐφεξῆς γενομένων, οὕτω μοι μάλα στεῖλαι μνημονεύσαι προσήκει τὰ Ῥωμαίων συγγραφόντα. Hic locus procul dubio corruptus est in verbis, & falsus in numero. Primum enim legendum est πρὸ Ῥωμαίων, non πρὸς, ut excusum est. Deinde quid est τὰ Ῥωμαίων συγγραφόντα? lego τὰ Ῥωμαίοις συνάπτοντα, id est, *quæ Romanos attingunt*: scilicet quæ connexionem aliquam habent cum Romanorum negotiis. Numerus etiam insigniter corruptus est, & si quid video, παρέλκει τὸ καὶ τετράρακοντα. *Abundat ea vox* quadraginta. Nam si verus is numerus esset, jam multo ante Trojani belli tempora fuisse *Bithyniæ* reges dicendum esset, quod est absurdum. Nam *Homerus* nec *Thynos* nec *Bithynos* in toto opere nominavit, licet de aliis populis Trojanorum vicinis multa dixerit: quod autem tollendæ sint hæ voces καὶ τετράρακοντα, suadet verus numerus *Bithyniæ* regum, qui novem fuerunt, secundum auctores qui de iis scripserunt. Undecim quidem forent, si *Dædalus* & filium ejus *Botiram* numeremus, sed ii duo nunquam dicti sunt reges, sed ἑπαρχοί, & ἀρχὴν ἔχοντες. Primus vero, de quo *Memnon* dixit, ἑκάσταλιν, est *Bās*, qui tempore *Alexandri Macedonis* vivebat, & *Calantum* ejus præfectum a *Bithynia* repulit. Hujus filius *Zipætes* 2. cui *Nicomedes* primus nomine successit 3. Huic vero *Prusias* primus, qui & *Claudus* dictus est, 4. Post eum *Prusias* *Zelæ* filius, 5. cujus filius *Prusias* *Venator* dictus, 6. cujus filius & interfector *Nicomedes* *Epiphanes* dictus, 7. cujus *Nicomedes* alter *Philopator*, 8. Post quem *Nicome-*

Pag. 643.

des ultimus, qui hæredem sui regni populum Romanum instituit, 9. Hi sunt novem Bithyniæ reges, quos ad octo reducit Georgius Syncellus pag. 276. his verbis: Οἱ Βιθυνῶν βασιλεῖς ἡ. κατὰ Διονύσιον ἔνδιν ἤρξαντο διαμέσαντες ἔτη σ. ι. γ'. *Reges Bithynorum VIII. secundum Dionysium, a quo cæperunt, in annos CCXIII. duravere.* Scilicet non numerabat Syncellus primum, qui Bas dicebatur, in regum serie, quoniam non a patre per successionem acceperat regis nomen, sed primo ἑπαρχος dictus, succedenti tempore regem ipse se nominavit. Sic firmat Syncellus nostram de tollendis vocibus καὶ τετρακόντα conjecturam. Sed & auctorum silentium, ut Demosthenis, id firmare videtur, & alii Rhetores, qui cum de Thraciæ regibus plurimis locis meminerint, nunquam de Bithyniæ regibus verba fecerunt, licet sæpissime de Byzantio, de Cherronneso, de Sacro, vel ἱερῷ in ore Ponti in Bithynia sito, meminerint. Itaque non dubito audacter pronuntiare, τὸ καὶ τετρακόντα debere deleri, ut superfluum." JAC. PALMERIUS. — De antiquorum Bithyniæ regum numero successionemque, præter Sevinum, quem paulo ante laudavi, consulendus Vailant in Historia regum Bithyniæ, & (qui ad eisdem provocavit) Baumgarten, not. 482. ad T. VIII. Histor. Univ. ex Angl. sermone in Germ. translata, p. 512. ubi Palmerii illa Adnotatio, quam Tollius tacito auctoris nomine editioni suæ Appiani inferuerat, non debuit ad ipsum Tollium auctorem referri.

L. 17. πρὸ Παρισιῶν Aug. Ven. Et sic, præter Palmerium, REISKIUS etiam & MUSGRAV. Conf. Syr. 613, 5.

L. 18. Verba οὗτω μοι „mendosa” pronunciavit MUSGRAV. nullam tamen tentans medicinam. Maxima fortasse veri specie, οὗ τῷ μοι, reponeretur: *De regibus, qui ante Romanorum tempora* (id est, priusquam Romani sese rebus Bithyniæ aut finitimarum regionum immiscerent) *Bithyniam tenuerunt, nil magnopere commemorare ad me adinet, res Romanas perscribentem.* Nam Prusias certe, de quo mox incipit differere, non in eorum numero regum Bithyniæ referri potuit, qui ante Romanorum tempora vixerunt. Tum vero

vero mox pro Προσίας ἦν, legendum Προσίας εἴ' ἦν fuerit. Quod si autem verba illa, πρὸ Ῥωμαίων, intelligenda sint, priusquam in Romanorum potestatem pervenit Bithynia regnum; (quemadmodum paulo inferius, cap. 8. hujus libri, p. 651. Καππαδοκίας πρὸ Μακεδόνων εἴ τινες ἤρχον, est, qui Cappadocia imperarunt antequam Macedones ea regione potiti sunt;) tum yero suspecta illa verba, οὕτως μοι, in τοῦτων μοι mutata utique malim.

L. 19. συγγραφοῦντι Aug. Ven. Vat. recte. Etenim manifeste ad μοι προσήκει refertur.

L. 23. ἀπήντησε τοῖς Ῥωμ. στρατ. εἰμὰ τε Ῥωμαίων ἐστ. Vide Polyb. Legat. XCVII. Diodor. Sic. Legat. XXII. & Livium XLV. 44. & quæ ibi a viris doctis monita sunt.

CAP. III. Lin. 42. ἐπόμενος. ὃ παρῆσόμενος." REISK. Pag. 643

L. 46. ὑπολειφθέντων. Sic & Vratisl. recte. L. 47. Νικηφόρον ἐξελών ἐστ. Vid. Polyb. Excerpt. Valef. p. 169. Opp. T. III. p. 129. ed. Lipsi. L. 49. μέχρι καὶ τῶνδε Aug. καὶ μέχρι καὶ τῶνδε Vratisl. Ad h. l. sic REISKIUS: ὃ μέχρι τῶνδε. Videntur hic quædam deesse: nam μέχρι τῶνδε, pro τότε, est insolens." At genit. τῶνδε non a μέχρι pendet, sed a πυδόμενος. conf. Adn. ad Syr. 564, 69. L. 55 sq. καὶ τὰ χρήματα Aug. Ven. Vat.

CAP. IV. Lin. 57. διὰ μίσους recte Aug. Vratisl. & alii cum H. Stephan. L. 67. ἀφειδήσης Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. ut correxit idem Stephanus. L. 72. ὅμως δ' αὐτῷ. An ὅλως δ' αὐτῷ? Malim ἕως αὐτῷ. L. 77. ἐν τῇ Βερν. Aug. Vratisl. alii- que cum H. Steph. Ibid. Βερνίκη. Rectius Βερενίκη. Sed & reginæ nomen in lib. Syr. pag. 635, ita scripserat Aug.

L. 78. ἰσθάντες ἐς ταῦν Aug. Vat.

CAP. V. Lin. 84. ὑποκρινάμενος Aug. Vat. L. 94. δορυφορῶν Reg. B. Aug. Vratisl. & alii, cum H. Stephano. Monuit & ad h. l. PALMERIUS: ὃ Ex præcedentibus emendo & lego δορυφορῶν." L. 9. Νικομήδῃ. Sic h. l. scripti libri omnes, cum edit. 1. Sed alibi (v. c. pag. 653, 92.) in Νικομηδῇ consentiunt, quemadmodum h. l. H. Stephan. edidit. Scilicet

Vol. III.

P p

Pag. 648. nomina illa propria in *πρ*, *Νικομήδης*, *Τιγράνης*, *Αριοβαρζάνης* & similia, tam in tertio, quam in quarto casu, promiscue mox ex primæ declinationis, mox ex tertiæ, norma declinata reperimus, *Νικομήδῃ* & *Νικομήδει*, *Νικομήδην* & *Νικομήδῃ* : & sic de ceteris.

Pag. 649. *CAP. VI. Lin. 11. κατηγορήσαντας.* Sic emendavit C. Stephanus. In *κατηγορήσαντας* consentit Vratisl. De frequenti librariorum errore, aoristos cum futuris permutantium, jam aliàs monuimus.

Pag. 650. *CAP. VII. Lin. 33. τὴν Προσίου Aug. Ven. L. 36. πιστεύω οὐδένος*, omissa importuna partic. *ὥς*, Aug. Vratisl. Delendam illam partic. monuere quoque REISK. & MUSGRAV. Sed post *οὐδένος*, legere *τῶν ἐς ἄμυναν* iussit REISKIUS.

L. 39. προδιδόντες αὐτὸν. In vulg. hanc lect. consentit Vratisl.

Pag. 651. *L. 47 sq. νῆανος τοῦδε ἑτέρος Νικομήδης Ρωμαίοις τὴν ἀρχὴν ἐν διαθήκαις ἀπέδωκε.* Corruptum h. l. textum Appiani videri, VAILLANTIUS monuit in Regum Bithyniæ historia, p. 354. Ac videtur certe plerisque Nicomedes is, qui Bithyniæ regnum testamento legavit Romanis, non diversus esse ab illo Prusiæ nepote, quem Eupatorem fuisse cognominatum Appianus scribit : neque temporum ratio facile aliter patitur : atque id ipsum innuere videtur Appianus, pag. 745, 60 sq. coll. p. 730, 99 sq. Tempus autem, quo decessit postremus hic Nicomedes, etiam notavit Scriptor noster, Civ. I. cap. 111. p. 158. scilicet Olymp. CLXXVI, quæ incepit A. U. C. 678. cum quo conveniunt Consules ab Eutropio VI. 5. declarati, qui A. U. 680. magistratum gesserunt. Suspiciari quis possit, scripisse fortasse Appianum : *νῆανος τοῦ Προσίου ὧδε, ὁ δεύτερος Νικομήδης.* Nam parum incommodi habet, quod Nicomedes hic, si curatius rem spectes, non secundus hujus nominis rex Bithyniæ, sed tertius fuerit, quandoquidem & patri Prusiæ fuerat Nicomedi nomen. Fuit certe hic, de quo quaerimus, secundus ex eis qui regnarunt ex quo Romanis Bithynia innotuit.

CAP. VIII. Lin. 50. εἴτε ἰδίαν ἀρχὴν. Adjiciendum verbum *εἴχον* censuit REISK. Poterit autem, ut mihi videtur

non incommode hic intelligi verbum ἔρχον, quod proxime præcessit. L. 53. Ἀμυσὸν ἐν Πόντῳ πάλιν Aug. Vat. Cf. p. 766, 14 sq. L. 55. Ἱερώνυμος. Hieronymus Cardianus, de quo consulendus Diod. Siculus XVIII. 42. & 50. & XIX. 44. & Vossius de Hist. Gr. lib. I. cap. 11. p. 65 sq. L. 57 sq. Περδικας Aug. Vratisl. & sic deinceps. L. 58. τῆς Μακεδόνων. Sic scripti cum Editis. Commode autem REISKIUS „τῶν Μακεδόνων” censuit rescribendum. Si teneas τῆς, intelligendum erit nomen γῆς, quod expressum legimus p. sq. lin. 63 sq. τῆς ὑπὸ Αλεξάνδρου γενομένης γῆς. Sed prætulerim equidem Reiskii emendationem.

L. 60. περιποιούμενος. Sic scripti libri omnes. Et sic REISK. quoque & MUSGRAV. recte restituerunt. Sed alia emendatione, quam huic loco adlatam REISKIUS voluit, nihil opus est. Is vero (lin. præc. ἔξ ἧς) „εἴτα ἀφιστρίμενον τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ περιποιούμενος” reponere iusserat. L. 62. αὐτὸν οἱ Μακεδόνες εἶλοντο εἶναι πολέμιον. Sic dedi ex Aug. Ven. Vat. Alibi verbo ψηφίζεσθαι in simili phrasi usus erat: Syr. 614, 31 sq. (τὸν Εὐμένει) ψηφισαμένων εἶναι πολέμιον τῶν Μακεδόνων.

CAP. IX. Lin. 68. γένους βασιλ. Sic recte H. Steph. emendavit, cui meliores adfentiuntur libri. L. 71. ἐπὶ τῷδε Aug. Vat. Et Cand. *quia ex causa*. Ad h. l. REISKIUS: „Forſan ἐπὶ τῷδε. Vide tamen ad p. 79, 19. [Pun. 486, 20.] dicta.”

L. 72. ἐβούλενε ἀποκτεῖναι Aug. Ven. Vat. Et Cand. *interficere conatus est*. Verbum βουλεύειν activa etiam forma *meditari, cogitare, moliri*, significare, probatissimorum auctorum exemplis ostendit H. Steph. in Theſ.

L. 75 sq. Καππαδοκίας τε αὐτῆς καὶ τῶν ὁρίων περὶ τὸν Πόντον ἔθνων [ὁ Μιθριδάτης] κατέσχεν. „De parte quadam Cappadociæ concedi potest, quod dicit h. l. Appianus: de tota vero nequaquam. Fuerunt enim eodem tempore Cappadociæ reges; sed jam id supra notavimus ad Diodori paginam 791.” JAC. PALMERIUS. Vide Diod. Sic. XX. 111. & alia ejusdem auctoris loca, ad quæ ibi provocavit Wesseling. Adde Vaillant, in Achæmenidarum Imperio, s. Regum Ponti Historia.

Pag. 652. L. 77 sq. ἕως ἐπὶ τὸν ἕκτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Μιθριδάτην. Nomen Μιθριδάτην in quarto casu, non secundo, dederunt Aug. Ven. Vratisl. Pariter Candidus, *usque ad sextum a primo Mithridatem*. In ἕκτον h. l. consentiunt omnes. Et *sextum* Ponti regem a Mithridate illo Κτίστη numerant hunc Mithridatem, qui cum Romanis bellum gessit, Vaillant, Palmerius aliique, qui antiquam regum Ponti Historiam ex parvis veterum monumentorum reliquiis utcumque adumbrarunt. At infra apud Appianum p. 813, 87 sq. idem Mithridates ὁ γδοος dicitur fuisse ἀπὸ Μιθριδάτου, τοῦ Μακεδόνων ἀποστάτης τε καὶ κλησαμένου τὴν Ποντικὴν ἀρχήν. Ad quem locum vide Adnotata.

Pag. 653. L. 81. οἱ μὲν τοῦ Πόντου κατασχεῖν. τὴν τοῦ Πόντου”
MUSGRAV.

CAP. X. Lit. 82. Ὁ γέ τοι. Non verba solum, sed & accentus sedem, ex præscripto codicis Aug. expressi. ὁ γέ τοι Vratisl. Et REISK. atque MUSGRAV. ὁ γέ τοι. Inconsiderate sane ὁ γέ τοι erat editum.

L. 94 sq. Σωκράτη τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Νικομήδους. Delere nomen Νικομήδους, & conferre p. 724, 5-7. iussit MUSGRAV. Forfan cum auctoribus Hist. Univ. Angl. T. VIII. §. 310. & 385. putavit, Socratem istum Chrestum Mithridatis fuisse fratrem: quod nullo nititur fundamento. Eundem Memnon, apud Photium p. 379. Nicomeden cognomine Chrestum appellat. Adde Nostrium pag. 657, 52 sqq. L. 95. Χρηστὸς ἐπώνυμον. Sic recte reposuit H. Stephanus, cui nescio an adfentiantur Vat. & Ven. Codex Vratisl. in mendosa lect. ἐπώνυμος non deferuit Regios. Monuerat autem C. STERN. in Var. Lect. in fine edit. 1. „Vide num ἐπώνυμον ἦν.” Mire Candidus, *qui Christus dicebatur*: & sic rursus infra, p. 724, 6. *Socrates qui Christus appellatur*.

Pag. 654. L. 96. ἐπίπεμψε. Vide pag. 724, 5 sq. & conf. Adnot. ad Pun. 362, 7 sq. L. 97. Μιθράας. Μιθράως cum Reg. B. dat Vratisl. Pro *Mithrao* vel *Misthrao*, (nescio quo jure) *Mithridatem* posuit VAILLANT, in Hist. Reg. Ponti, p. 71. Hunc autem, (quodcumque tandem ei nomen fuerit) atque

Bagoam, probabiliter ait duces Tigranis, Armeniæ regis, fuisse: (collat. Just. XXXVIII. 3.) in quo præeuntem Vailantius Freinshemium habuit in Suppl. Liv. LXX. 49. Pag. 654

L. 98. In καὶ Βαγῶας consentiunt omnes, præter Reg. B.

Ibid Ἀριοῦξεξάνη τένδε. Pronomen τένδε „mendosum” visum est MUSGRAVIO. Causam suspicionis Vir doctus non adjecit: nec ego eam conjectura adsequor.

CAP. XI. Lin. 4. Μάνιος Ακύνιος. Conf. Justin. XXXVIII. 3. Freinsh. Suppl. Liv. LXXIV. 11. Monuit CAR. STEPH. in Var. Lect. „Interpres [Cand.] legit Ἀτίλιος.” Est autem *Manius Aquilius* ille vel *Aquillius*, qui A. U. 653. consul fuerat collega C. Mario V. Conf. Pigh. Annal. T. III. p. 166.

L. 14 sq. τὴν γῆν τὴν Μιθριδ. Ven. Vat. & REISK. In Pag. 655 cod. Aug. desiderantur quatuor ista verba. L. 24. ἐπὶ πόλιν. — Quum ἔως μὲν ἐπὶ πόλιν edidisset CAR. STEPHANUS, monuit in fine edit. suæ in Var. lect. „alter codicum μὲν non habebat.” quod nescio, quam in partem debeam interpretari: certe in neutro ex Regiis Codd. illam partic. equidem inveni; nisi fortasse in altero a sec. manu margini adscripta sit, & a me non fuerit animadversa. Nec cod. Vratisl. particulam μὲν agnoscit. Utramque autem partic. deleui, quum utramque ignorent codices Aug. Ven. Vat. Paulo inferius, p. sq. lin. 42. est μέχρι Ἀμασίνιδος.

L. 25. ἱστοίμην ἔχων δύναμιν. Aliàs communis generis apud Nostrum est nomen ἱστομος. Vide ad Hisp. 132, 27. & conf. Civ. II. 185, 81. L. 26 sq. πολλὰ καὶ δόματα δίδους ἐγκλήματα τῷ πολέμῳ γενέσθαι. δίδους cum Regiis dedit Vratisl. Verba, τῷ πολέμῳ γενέσθαι, mendosa judicavit MUSGRAV. nec tamen medicinam tentavit; qua ne opus quidem magno-
pere esse arbitror.

CAP. XII. Lin. 32. Delevi partic. ἔτι cum Aug. & Vat. Pag. 656 Quæ si cui restituenda videbitur, facile equidem patiar.

L. 38 sq. παρὰ τοῦ ὑμετέρου στρατηγοῦ. M? *Aquillio*, qui ex Consulatu A. U. 625. & sqq. reliquias belli Asiatici adversus Aristonicum confecit, repetundarum deinde reus factus, sed corruptis iudicibus crimine absolutus, Civ. I. cap. 22. p. 32.

Pag. 656. conf. Mithr. cap. 57. p. 724. Eundem patrem fuisse hujus M? Aquillii, qui legatus ad Mithridatem missus est, viri docti existimant: vid. Glandorp. Onomast. Roman. p. 111. & Mallet. ad Cic. Divin. in Cæcil. cap. 21. **L. 49.** ἐπικουρεῖν ἢ μὲν Aug. Vat. & MUSGRAV. **Ibid.** ἢ κωλύειν. „Mallet κἀ κωλ.” REISK. At bene habet vulgata: conf. p. 659, 92.

CAP. XIII. Lin. 54. ἡσυχάζοντα. „οὐχ ἡσυχάζοντα.” REISKIUS. At negans part. prorsus aliena ab hoc loco est. *Quieverat*, inquit, *priusquam eum concitasset Mithridates.*

L. 55. καὶ ὧδε Μιθριδάτης. „Verba hæc latine reddens Gelenius, præfigit, *inquit legationis princeps*: atque hæc de suo addit. Neque fuit necesse hoc ab Appiano adjici, quum jam Nicomedis legatis totam hanc orationem tribuisset. Quo potius in loco, pro *legatis*, dicere *legationis principem* debuit: si quidem mutanda in interpretatione erant illa Appiani verba, ac non potius retinenda, relinquendo illud lectoris judicio. Qui enim judicio non caret lector, haud omnes simul legatos esse loquutos crediderit, sed eum cui a cæteris, tanquam aptiori, sive propter eloquentiam, sive aliam ob causam, delatum hoc munus fuerit. Neque enim semper has partes ei mandatas fuisse puto qui alioqui legationis esse princeps (maxime ob majorem auctoritatem) dici posset. Præcipue autem habita in ea re fuit ætatis ratio: interdum eloquentiæ, aut saltem facundiæ; ut ex hoc appareret loco pag. 46. [413, 4.] καὶ ὁ Κησωρίνης (ἦν γὰρ εἰπεῖν ἰκκώτερος τοῦ συνάρχου) ἀναστὰς καὶ τότε, καὶ σκυθρωπάσας ἐπὶ πολὺ, ἔλεξεν ὧδε.” H. STEPHANUS. Pro καὶ ὧδε, REISKIUS καὶ τοῦδε scriptum voluit; absque urgente causa, ut mihi videtur.

L. 55 sq. „ἐς Νικομήδην ἐξέπραξεν. Ex Gelenii interpretatione suspicetur forsitan aliquis, eum aliter legisse: vertit enim, *Hunc Mithridates concitavit adversus eum quem senatus populusque Rom.* At P. Candidus non aliter vertit quam si legisset ἐπραξεν, aut hoc ἐξέπραξεν non aliud quam illud sonare existimasset.” H. STEPHANUS. ἐς Νικομήδην ἐπραξεν recepi ex Aug. Vat.

L. 64. Καὶ συμμαχῶν. Monuit C. Steph. in var. lect. „καὶ Pag. 658.
 συμμαχοῖς exempl.”

CAP. XIV. Lin. 87. ἢ τι Νικομήδης ἐπιμύθοιτε. In primo Pag. 659
 casu, Νικομήδης, esse legendum (quemadmodum & scripti
 libri exhibent omnes) monuit REISKIUS; & perspecte viderat
 GELENIUS: qui, de veteribus, ait, *Nicomedis querelis*
postulavit ipsos Romanos judices. L. 89. ὁμιμένης Aug.
 Ven. Vat. Et Candidus, *regione vastata.* L. 91. Quum in
 χεῖρ' ἔειπεν libri omnes cum edit. 1. consentiant, in contextum
 revocari utique infinitivus ille modus debebat, Citra cau-
 sam durior visus erat H. Stephano transitus, qui mox fit ab
 obliqua oratione ad rectam; de quo jam sæpe diximus.

L. 94. μὴ δὲ κωλύειν Aug. Vat. *Ne prohibere quidem: vel*
saltem nec prohibere. L. 95. παλιμνήσαντος. Sic & REISK.
 correxit. Vratisl. stat cum Aug. L. 6. διελύχ. τῆς ἀποκρίσε. Pag. 660.
 τὴν ἀπορίαν. „διελύχεν τὴν τῆς ἀποκρίσεως ἀπορίαν.” REISK.

CAP. XV. Lin. 12. αὐθις ἰδὼν Aug. Ven. Vat. Quum
 vulgo legeretur *συνελθὼν*, pro *ἐς τοὺς Ρωμαίων στρατηγούς* repo-
 nere τοῖς Ρωμαίων στρατηγοῖς iusserat REISKIUS.

L. 14 sq. „Hæc verba, *Φρυγίαν τε καὶ Καππαδοκίαν ἀφηρε-
 μένος*, (sicut & pag. 208. [723, 79 sqq.] legimus, *Ἀριεθαξζάνη*
τε κατὰγοντες ἐς Καππαδοκίαν, καὶ Φρυγίας αὐτὸν ἀφαιρεύμενοι)
 uterque interpres putat esse expositionem illius ἡδικομένης.
 Nam P. Candidus ita: *Quæ Mithridates a vobis injuria affe-
 ctus patienter tulit, quum Phrygiam ac Cappadociam illi*
abstulisset, audivisset. Nec non Gelenius sic: *Quam pa-
 tienter tulerit Mithridates rex ademptam sibi contra jus*
Phrygiam & Cappadociam, audistis nuper, Romani prin-
cipes. At ego sic etiam intelligi posse hunc locum existimo,
 ut prius quidem illud membrum, genus, at posterius speciem
 contineat: præsertim quum in hoc posteriore mentio fiat rei
 quam nuper contigisse dicit. De hoc etiam dubito, an recte
 ἰφ' ἑρ' reddatur hoc loco, *patienter tulit*: (etiam si uterque
 ita reddiderit.) Neque enim (ut opinor) quisquis aliquid
 φέρειν dicitur, id est *ferre*, is *patienter* id *ferre* intelligendus
 est. Ne hoc quidem tacebo, non placere, ὧς Ρωμαῖοι reddi Ro-

Pag. 660. *mani principes: quum modo dictum fuerit illos fuisse Romanorum στρατηγούς. An enim hos omnes pro principibus habendos dicemus?* H. STEPHANUS.

L. 15. „Gelenius adverbium ἔναγχος jungit cum ἡκούσατε: quod non probo. Alter autem interpretis utrobique hujus interpretationem omittit.” H. STEPHANUS. Adverb. ἔναγχος cum editis ab ἡκούσατε, interposito inciso, distinguunt codd. Aug. & Vratisl.

Pag. 661. L. 23. καὶ προσβύσεται „Gelen. legit προσβύεται; nec non P. Candidus: & ita legendum cenfeo.” H. STEPHANUS. In προσβύσεται consentiunt libri omnes. L. 24. ἀπολογησόμενοις. Sic cum editis scripti omnes, præter Aug. L. 26. Post πολέμου satis fuerat, puncto minori vel superiori distinguere orationem. L. 33. Βασιλάρηαις. Conf. p. 744, 31. & Maced.

Pag. 662. 518, 7. L. 35. Τριγράνης δ'. Sic recte Aug. & Vat. Mendose, *Tobanes*, Candidus.

CAP. XVI. Lin. 44. πολεμεῖ. Sic recte Vratisl. cum H. Steph. Sed Aug. cum edit. 1. mendose πολεμῖν. *Ibid.* Pro-nomen ὑμῖν cum Aug. recte agnoscit Cand. *vobiscum*.

Ibid. ἄσπειρον recte Vratisl. cum Reg. B. Sic ἄσπειρος ἔχρως, Hisp. 110, 54. Idem vocab. Appiano restitui p. 720, 32. „ἄσπειρον” h. l. legendum perspecte vidit REISKIUS. — Candidus: *indefinienti vobiscum pralio decertant*.

L. 48. ὑποκρίνεσθε recte Vratisl. cum H. Stephano. In Aug. (ut in ed. 1.) est ὑποκρίνεσθαι, sed ab ead. man. superscr. ε.

L. 49. „εἰς μετάνοιαν ἡρέθητε. Scriptum puto fuisse ἡρέθισθε, quo verbo sæpe utitur. Ex Gelenii interpretatione conjici non potest quam lectionem sequutus sit: vertit enim, *si praterita displicent*. At P. Cand. legit ἡρέθητε, ab αἰρουμαι: quippe qui ita reddiderit, *si quid ob commissorum (nisi forte comissa scripsit) pœnitentiam eligitis*. Verum ἡρέθην passive potius ponitur, & tollenda esset præpos. εἰς ante μετάνοιαν.” H. STEPHANUS. Veram lectionem, quam præclare H. Stephan. perspexerat, dederunt Aug. Ven. Vat. Vratisl. Eandem probaverat REISKIUS: „ἡρέθισθε, *essis sollicitati, illecti*.” Car. Stephanus, ad calcem edit. 1. in

variis lectionib. refert „exempl. ἡρέθης.” Exemplar autem illud est Reg. B. in quo scriptum, ἡρέθης; non ἡρέθης, ut per errorem in brevibus notis nostris expressum est.

L. 51. „ὕμῶν ὑπέσχομαι. Scribo ὑπισχομαι: pro quo Pag. 663. tamen multo usitatius est ὑπισχνοῦμαι.” H. STEPH. „ὑπισχνοῦμαι, aut ὑπέχομαι, ut p. 184, 9. [670, 75 sq.]” REISK. ὑπέχομαι dedit Aug. Cum editis erravit Vratisl. & alii.

L. 61. ἐπιτρέψει Reg. A. Aug. Vat. Vratisl. Illam lect. „ἐπιτρέψει” sic nude & simpliciter adnotaverat etiam C. Stephan. in var. lect. Et sic emendavit in suo exempl. MUSGRAV. Sed REISKIUS „ἐπιτρέψει, inquit, videtur hic novo & inusitato sensu positum pro *corrumperet*, *partes ad suas pertraheret*.” Miror, mendam non suboluisse perspicaci Viro, qui ad eundem hunc mendosum locum etiam provocavit in Animadvers. ad Polyb. lib. IV. sub fin. p. 363. Sed vide, quæ de hoc verbo jam disputavimus ad Pun. 364, 32.

CAP. XVII. Lin. 66. ὅσον εἶχε. Sic Aug. Ven. Vat. εἶχε dabant Editi (cum Regiis & Vratisl.) quod infra contextum debuerat moneri. *Ibid.* Λεύκιος Κάσσιος. conf. p. 654, 5. & 675, 64 sq. Ad h. l. monuit C. STEPHANUS in Var. lect. „exemplum unum Χελάνιος. Alterum εἶχε Λάκιος.” Λάκιος etiam dat Vratisl. Ceteri recte.

L. 69. Βιθυνίας τε καὶ Aug. Ven. Vat. L. 70. διαβουτῶν. Pag. 664. Sic & Vratisl. Vide ad Civ. II. 255, 64.

L. 71. Ὀππίος δὲ. Vide p. 670, 72 sqq. ubi editi & scripti libri omnes in veram lect. constanter consentiunt. Conf. Epit. Liv. LXXVIII. & ibi Drakenb. T. VI. pag. 215.

Ibid. ἐπὶ τῶν ἐρῶν. ἐρῶν Aug. ut Reg. B. Sed ἐρῶν, cum aliis, Vratisl. Gelenius, non sine veri specie: *Q. Oppius, in finibus Cappadociae.* Freinshem. Suppl. Liv. LXXXVI. 48. *Cappadociae finibus Ap. Claudius praesidebat.*

L. 72. ἰσπίας ἔχων ἑκαστός αὐτῶν. Post αὐτῶν hypostigma est in Aug. Videtur utique adjiciendus numerus τετρακισχίλους, ex pag. 668, 43 sq. L. 74 sq. αὐτοῖς, οὗ περὶ Βυζάντιον Μισσην. REISKIUS malebat: „αὐτοῖς περὶ Βυζάντιον, οὗ Μισσηνίας.” In vulgatam lect. consentiunt codd.

Pag. 664.

Ibid. Ποτίμιος. Vide Adnot. ad Hisp. 197, 40.

L. 78. ἀγέμετο. Sic recte emendavit CAR. STEPHAN. consentientibus libris omnibus, præter Regios. De his autem monuit idem C. Steph. in Var. Lect. „unum exempl. ἀγέμετο, alterum ἐγέμετο.”

Pag. 665.

L. 83. αὐτὰς βασιλεὺς Aug. Vat. Vratisl. αὐτοῖς βασιλ. Reg. B.

Ibid. τοῖς πλείστοις -- παρεγγύετα. Tenui versionem Gelenii, administrabat plurima. Nescio tamen, an rectius: *maiores vero partem ipse ducebat, ipse ei praeerat.* Quidquid sit, deinde, post frustra tentatam Rhodi & Patarorum obsidionem, καὶ πολλὰ τοῖς στρατηγοῖς μίσει, ut legimus p. 680, 44 sq.

L. 84. Ἀρκυδίας. Consentiant omnes. Sed REISKIUS, nescio quid secutus: „Ἀρκυδίας, & sic deinceps.”

L. 86. Post Δορύλλιος „deesse aliquid” monuit etiam MUSGRAV. Saltem interferendus artic. τοὺς, vel nomen πεζεύς: sed & numerale nomen, ac fortasse aliquid amplius, desiderari videtur.

L. 89 sq. ἐβδομήκοντα τρεῖς Ὀλυμπιάδας, ἐβδομ. Ὀλυμπ. Vratisl. ut Aug. τὰς, quod inferunt Editi cum nonnullis codicibus, per se nihili est, sed originem suam facile prodit: nam ex τρεῖς corruptum esse, non solum ex temporum ratione colligi poterat, sed ex loco cum hoc conferendo, extr. cap. 53. p. 717 sq. satis etiam manifeste adparet. τρεῖς fortasse reponendum monuerunt quoque REISK. & MUSGRAV. — Perperam Candidus, *olympiade octuagesima supra centesimam.*

CAP. XVIII. Lin. 91. παρὰ τὸν Ἀμνιὸν ποταμὸν. Strabo, lib. XII. p. 562. Ἀμνίῳς ποταμός. ἐνταῦθα Μιθριδάτης ἡ Εὐπάτωρ τὰς Νικομήδους τοῦ Βιθυνοῦ δυνάμεις ἄρδην ἠφάνισεν.

Pag. 666.

L. 9. Post ἐπέσχεθεν, non distinxit orationem edit. 1. Hinc post ἄρματα inferendum pronomen & censuerat MUSGRAV.

L. 12. τοὺς δ' ἰς μέρη πολλὰ Aug. Vratisl. alique cum H. Steph.

L. 13. ἅτε ἰδοιεν ἡμιτόμους. C. Stephanus in Var. Lect: „alterum exempl. ὅτε ἰδοι ἡμ.” Parum accurate: nam Reg. B. quem hic respexit C. Stephanus, sic habet: ἰδοι ἡμιτόμους, quod unde corruptum esset facile adparebat.

L. 14. τῶν δεκανίων ἀπηρτ. Aug. Ven. Vat. Et Cand. *falcibus appensis*. Pag. 666.

L. 23. χρήματα πολλὰ ὄντα. Necessarium vocab. πολλὰ dederunt Aug. & Vat. Illudque MUSGRAV. etiam inferere jusserat. ὄντα in πάντα mutavit REISK.

CAP. XIX. Lin. 28. Ἔργον δὲ τὸδε πρῶτον τοῦ Μιθρ. Aug. Vat. Pro τὸδε πρῶτον mend. dat πρῶτον τότε Vratisl. cum Reg. B.

Ibid. Post πόλεμον distinguunt orationem Aug. & Vratisl. forsan & alii: non male; hac sententia, *Hæc igitur prima pugna fuit*, (nam, ἔργον, *pugnam*, *prælium* notare, jam sæpius vidimus;) *hoc bello Mithridatico pugnata*. L. 31. ἀψαντες. „F. ἀνάψαντες.” REISKIUS.

L. 35. τὸ Σκορόβαν ὄρος. Nescio an alii Scriptori memoratum montis nomen. Infra, p. 827, 23. ubi τὰ Σκότιον ὄρος memorat Appianus, Candidus rursus *Scorobam montem* posuit. Ead. sq. ἃ τέλος ἐστὶ Βιθυνῶν καὶ τῆς Ποντικῆς χώρας, *quod in confinio est Bithynia Pontique*. Insolentior usus nominis τέλος.

L. 41. Νεμάνης. Μηνοφάνης, Memnon apud Phot. p. 379. — Menophanem, amicum Mithridatis, infra meminit Appianus p. 809, 25. Ibid. ἀμφὶ τὸ πρῶτον Πάχιον χωρίον. „Ortelius sic legit, & Pachium habet, & putat idem esse cum Sangia Strabonis: quam bene, videant ejus fautores, Ptolemæus vero habet Πρωτόμακρον, unde quis non inepte colligat verum nomen fuisse Πρωτομάχιον, nomine scilicet loco indito a primo prælio, quod ibi factum est, ut dixi paulo supra, Ὅτε πρῶτον ἦσαν ἐς ἀλλήλους Ῥωμαῖοί τε καὶ Μιθριδάτης. Quando primum pugnarunt Romani ἐς Mithridates. Sed hæc est mera conjectura, quam probare [puto, probare vel improbare, *scribere voluerat*] per me unicuique licet.” JAC. PALMERIUS. In Candidi edit. Mogunt. est *primum Parchium*, sed in antiqua Veneta, *primum Pachium*, ut in græcis codd.

L. 50. Κάσσιος δὲ. Sic & Vratisl. L. 52. ὀχυρότατον. Sic omnes: non ὀχυρότατον. conf. notata ad Pun. 395, 26.

Ibid. μεταστρατοπείδενον. κατστρατοπείδενον Aug. perperam.

Pag. 669.

L. 53. *συνιλεγμένον*. Consentit Vratisl. L. 56. *ἀπολέμοις*. Sic & REISK. & MUSGRAV. reposuerunt. Cum editis hic, & paulo ante in *ἐνοχλεῖν*, facit Vratisl. Post *πολεμῶν*, inciso distincta est oratio in cod. Aug. Quo indicatur, (opinor) absolute hic stare verbum *πολεμῶν*, ut dativus *ἀνδράσιν* non denotet eos quibus bellum inferitur vel adversus quos pugnatur, sed eos quorum opera ad bellum faciendum uti voluerant duces.

L. 58 sq. *Μαγκίνος δὲ ἐπὶ Ρόδου*. Mancini nulla adhuc mentio in hac historia facta est, sed Manii frequenter, & proxime quidem etiam pag. præced. Itaque, licet nil hic varient libri, lubens tamen cum GELENIO, *Μάνιος*, reposuerim. At FREINSHEMIUS, Suppl. Liv. LXXVII. 55. hunc Appiani locum respiciens, consulto Mancini nomen retinuit; scilicet hunc fuisse ratus collegam eum Manii Aquillii, cujus nomen a Justino proditum XXXVIII. 3, 4. corruptum ibi a librariis est. Nam quum *Manlius Maltinus* vel *M. Altinius* apud Justinum vulgo legatur, illudque nomen alii aliter corrigendum putaverint; (vid. Bongarf. in Not. ad Justin. & Pighii Annal. Rom. T. III. 225.) idem Freinshemius Suppl. Liv. LXXIV. 11. *Manilius Mancinus* reposuerat, non alio quidem potissimum nixus fundamento nisi eodem hoc Appiani loco, de cujus sanitate etiam atque etiam dubitandum arbitror. Jam vero *Manium* quod adtinet, quem hoc ipso loco nominatum ab Appiano fuisse probabile mihi cum Gelenio videtur, *Rhodum* quidem ille non pervenit. Certe, Diodorum Siculum si audias, in Ecloga Peiresc. Opp. T. II. p. 613. edit. Wessel. Mitylenis in insula Lesbo morbo implicitus *Manius*, a Mitylenæis deinde victus traditus est Mithridati: conf. Vellej. Pat. II. 18. At nec *pervenisse Rhodum* scripsit Appianus, sed abiisse ἐπὶ Ρόδου, *Rhodum versus*; cui non repugnat, quod Mitylenis, quo statim trajecerat, morbo fuerit detentus.

L. 59. *ὅσαι τὸ στόμα τοῦ Πόντου κατεῖχον*. Dixerat supra, p. 664. *Romanam classē ostium Ponti ad Byzantium custodi-vitā*. Paulo autem superius, p. 656, 41. legimus, *Nicome-*

dem ostium Ponti clausum tenuisse. Ac probabile est, junctam ibi stetisse classem ex Romanorum navibus & navibus Nicomedis. Pag. 669.

L. 60sq. Scripti nostri libri omnes hunc locum sic exhibent: καὶ Νικομήδης τὰς τε κλεῖς τοῦ Πόντου ἔσ. Pro Νικομήδης tacite Editores Νικαμήδους; reposuerunt, Candidum (ut videtur) secuti, qui sic habet: ac Ponti claustra, navesque quas a Nicomede acceperant, Mithridati tradiderunt. At sic non modo post aliquot verba rejiciendum in Græcis foret nomen Νικομήδους, sed ne ullo quidem pacto probabile est, Romanos, qui ostium Ponti custodiverant, naves, si quas a Nicomede acceperant, nunc sponte Mithridati tradidisse. Si legeretur καὶ οἱ Νικομήδους, vel εἰ τοῦ Νικομήδους; intelligi posset, postquam Romani cum suis navibus discesserant, Asiaticos classi Nicomedis præfectos, videntes resistere se victori amplius non posse, claustra Ponti navesque Mithridati tradidisse. Sed quum Νικομήδης, ut dixi, non Νικομήδους, dent codices omnes; facilius mihi persuadeo, post illud nomen verba nonnulla ex contextu interciderunt: & rectius fortasse fuero facturus, si adjecto defectus signo locum hunc sic edidissem, καὶ Νικομήδης * * τὰς τε κλεῖς ἔσ. Etiam MUSGRAV. „deesse aliquid” post Νικομήδους, quod erat editum, existimaverat.

L. 61. ναῦς ἑσας εἶχεν. Sic, cum H. Stephano, dederunt Aug. Vratisl. Cand.

CAP. XX. Lin. 64. ὑπολαβὼν. „ἀπολαβὼν” MUSGRAV.

L. 66. ἔνθαπερ Aug. Ven. Vat. L. 71. Λαοδ. δὲ Aug. Vat.

Ibid. περὶ τὸν Λύκον ποταμὸν. In mendosam scripturam

Λύκον conspirant cum Editis scripti nostri omnes & Cand.

L. 72. Κόιντος Ὀπίος. Vide p. 664, 71. & ibi notata.

L. 79. ἡγουμένων αὐτῶ Aug. Ven. ἡγουμένων αὐτῶ Edd. & Vratisl. Puto & Vat. Non male: quæ lectio, si non teneri, indicari certe infra contextum debuerat. L. 80. οὐδὲν διαθείς. „Mendosa” hæc esse, monuit MUSGRAV. οὐδὲν διαθείς (sic: non οὐδὲν διατεθείς) est in Aug. quod unde corruptum sit, videant acutiores. Ceterum Syllæ tandem

Pag. 670.

Pag. 670. redditum fuisse a Mithridate hunc Oppium, refert Noster p. 814. *L. 81.* ἐπιδεικν. ἄμα. Mox (l. 87. p. sq.) pro ἄμα, quod & ibi editum erat, ἄρα dederunt Aug. & Vem.

CAP. XXI. Lin. 83. Μετ' οὐ πολὺ δὲ Reg. B. Aug. Vat. Vratisl.
Pag. 671. *L. 86.* τοῦ στόματος - - χρυσίον. Citavit Grammaticus Sannychianus ad v. καταχωνεύω: (vid. hoc Vol. p. 17.) ubi tamen perperam καταχωνύσαν scriptum. *L. 89.* παρήλθεν Aug. Ven. Vat. *L. 90 sq.* ταῖς Ῥωμαίων εἰκότας - - καθαιρούντων. **Pag. 731, 17.** dicit τὰ Ῥωμαίων ἀναθήματα ἐνβρίσαντες. *L. 91.* ἔδσαν. Sic recte Vratisl. Cum editis erravit Aug. *L. 96.* Μονίμα φιλοπορίμενος. conf. p. 708, 37.

L. 96 sqq. Μάγνησι δὲ - - ἐπολέμει. Modo dixerat, l. 89 sq. *Magnesium* libenter excepisse Mithridatem. Nimirum distinctionis notam adjicere debuerat auctor: *Magnesia*, quæ Mithridati sese tradidit, est illa *ad Mæandrum*, haud procul Epheso, cum qua etiam conjunctim eam nominavit Appianus: hæc, quæ in fide Romanorum permanlit, est *Magnesia ad Sipylum* Lydiæ, uti ex Strabone lib. XIII. pag. 621. (edit. Casaub.) docuit Cellarius Geogr. ant. III. 4. p. 132. Conf. Pausan. in Atticis c. 20. p. 47. De eademque Magnesia rursus intelligendus Noster, p. 730, 5. & Liv. Epit. LXXXI.

Pag. 672. *CAP. XXII. Lin. 2.* ἰσχυρῶς Reg. B. Aug. Vratisl. *L. 7.* ἔχ. αὐτῷ ἰσχυρῶς. Reg. B. Aug. Vat. „Forte αὐτοὶ.” REISK. — „ἀφ' αὐτῶν.” MUSGRAV. *L. 12.* ἐνακισχυλ. Sic & Vratisl. *L. 14.* συγγραπῶς Aug. Vat. *L. 17.* ἐπιθένται τοῖς. Sic reponendum monuere etiam REISK. & MUSGRAV.

Pag. 673. *L. 19.* καὶ ἐλευθέρους. Nil variant codices. Sed p. sq. l. 47. dicit καὶ ἐλευθέρους. Adde p. 719, 27.

CAP. XXIII. Lin. 31. Ἀσκληπιῶν. De scriptura nominis vide ad Pun. 491, 4. *L. 40.* αὐθένται τοῦ κακῶς Aug. Vat. Cum Edd. & Reg. A. erravit Vratisl. Ad h. l. REISKIUS: „Sententia, ait, flagitat ἄγους, vel μιάσματος, vel φόνου, vel simile quid.” Infelicius olim JAC. PALMERIUS: „Lege τοῦ Κασίου ex præcedentibus.” *L. 50.* ἔδσαν Reg. B. Aug. Vratisl. *L. 51.* „ἀπίστως est hic loci latinismus, incredi-

biliter, ultra quam credi potest. REISKIUS. Non video, cur a vulgata notione, *per fide*, discedendum putaverit vir doctus.

L. 53. ἀσμένως Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. C. Stephanus in *Pag. 675*
Var. Lect. adnotavit „ἀσμένως.” scilicet ex eodem Regio B.

Ibid. καὶ τὸν Αλεξάνδ. Reg. A. Aug. Vat. Vratisl. Quum editum fuisset καὶ αὐτὸν τοῦ Αλεξ., correxit αὐτοῦ τὸν Αλ.
MUSGRAV. Et ad eundem locum monuit REISKIUS:
„καὶ αὐτοῦ, ἔσ' ibi: aut καὶ ἀπ' αὐτῶν. Alexander, quem significat, fuit Alexander II, primi filius, Physconis nepos. vid. Stemma Lagidarum in Hassii Phosphoro, pag. 53.”

L. 54. βασιλεύοντος Aug. Ven. Vat. Sed in Vat. abest artic. τοῦ.

CAP. XXIV. Lin. 62. Τελμισσίων. Consentit Vratisl.

L. 63. ἐξ Ἀσίας Ἰταλοὶ διαπεφύγισαν Aug. Vat. Ven. Cum Reg. B. stat Vratisl. Quum ἀπεφύγισαν editum esset, adnotavit REISKIUS „aut ἐπιφύγισαν, aut ἀπεπεφύγισαν” scribendum.

L. 64 sq. Λευκ. Κάσσιος ὁ τῆς Ἀσίας ἀνθ' ὧσ' αὐτος. *Asia Proconsul*: non quod ex Consulatu Asiam provinc. fortitus sit; (nullum enim hoc tempore *L. Cassium* Cof. Fasti agnoscunt,) sed quod Prætor Asiam fortitus sit cum consulari imperio. Qua ratione etiam *Q. Oppius* apud Livium Epitome LXXXVIII. *Proconsul* vocatur: ubi vide quæ Dukerus adnotavit. L. 67. ἐν μετώπῳ restituit H. Stephanus, cui meliores libri consentiunt.

L. 75. παραστρατοπεδεύων Aug. Vat. Et sic emend. REISKI. *Pag. 676.*
& MUSGRAV. L. 79. ἐν αἰς Aug. cum H. Steph.

CAP. XXV. Lin. 82: ἰσθίῳ παραπλευούσης. „F. πλησιέσθω aut εἰς Χίον [Χίαν, puto, scribere voluit] παραπλ.” REISKIUS.

L. 85. ἐργῇ. Non solum πλῆθος νεῶν opponitur τῇ ἐμπειρίᾳ, sed & ἐργῇ & ἐμπειρία opponuntur, sicut alibi θυμὸς & ἐπιστήμη. conf. Adnot. ad p. 75, 61. L. 87. ἀνατιτρώγων. Sic recte Reg. A. Aug. Vratisl. alique, cum H. Stephano. Pro eo quod in edit. 1. mendose est ἀνατρεπάντων, videri potest ἀνατρεπάντων dare voluisse editor. Ceterum quod in Var. Lect. idem Editor dicit: „exempl. ἀνατριτώντων.” id pariter men-

dose expressum videtur: ego certe in Reg. A. veram lectionem, in Reg. B. autem ἀνατριγνῶντων, leviter transpositis literis, mihi videor invenisse.

Reg. 677. L. 88. σκῦλα. σύλα Vratisl. cum Regiis. Idemque Vratisl. mox in mend. φέροντας cum edit. 1. consentit, ubi Aug. & alii recte cum H. Steph. φέροντες dederunt. L. 92. „ἐς αὐτάς quamvis possit exprimi ἐν αὐταῖς, [puto dicere voluit, quamvis possit intelligi pro ἐν αὐταῖς positum,] est tamen mihi quidem vitii suspectum.” REISK. Ibid. ἐπέλας Vratisl. cum Reg. A. & Edd. L. 3. οὐδὲν ὑποκριν. „Sententia flagitat εἴτε, ira tunc temporis dissimulata. Gelenius: quod ille non dissimulans postea gubernatorem ἐπὶ προέταμ affecit supplicio. L. 5. Χίοις ἐμήνισε πᾶσι. Vide infra, p. 706 sq.

Reg. 678. CAP. XXVI. Lin. 7 sq. πνεῦμα Καυνικὸν Aug. Ven. Vat. & Vratisl. Ventus flans e Caunia. Cand. Chaonius ventus. C. Stephanus, quum ex Reg. A. edidisset καυνικὸν, in Var. lect. posuit „exempl. alterum καινικὸν.” Gelenius; turbo repentinus. Mithridatis partes amplexos esse Caunios dixerat supra, p. 673, 34 sqq. L. 13 sq. ἡτοιμάζετο Aug. Reg. B.

L. 14. Σαμβούκην. conf. init. cap. sq. Fabricam hujus generis machinæ explicavit Polyb. VIII. 5. & Lipsius in Poliorcet. lib. I. dial. 6. L. 15. οὐδ' αὐτῷ λόφον recte Vratisl. sicut emendaverat H. Stephanus. L. 16. In ἐπίστατον consentiunt Aug. & Vratisl. cum Regiis & edit. 1. Sed rectius H. Stephanus accent. in ult. posuisse videtur. Vide ad Civ. II. 255, 64.

L. 16. 20. ἐπὶ 25. Ἀταβύριον. Strabo XIV. 655. Diodor. Siculus V. 59. p. 378. & ibi Wessel. Apollodor. Biblioth. III. 2. 1. Steph. Byz. &c. L. 20. ἐκ τοῦ Ἀταβύριου sc. ἔρους. Sic Apollod. l. c. τὸ Ἀταβύριον καλούμενον ἔρος. Straboni mons ille, ὁ Ἀτάβυρις, vocatur. Conf. quæ Heynius V. C. ad Apollodorum adnotavit.

Reg. 679. CAP. XXVII. Lin. 34. αὐτῇ μετὰ κλιμ. Aug. Ven. Vat.

L. 35. ἀναξήσόμενοι δι' αὐτῆς sc. σαμβούκης, ope sambucæ. Nec opus est cum REISKIO, δι' αὐτῶν, reponere.

L. 39. Πατάρους Aug. Vat. Et Cand. ad Patarcos. Pariter MUSGRAV. Πατάρους, & Gelenius Pataris. Perperam Vratisl. πᾶτμος.

CAP. XXVIII.

CAP. XXVIII. Lin. 59. ὁ Ἀριστῶν. Artic. dederunt Reg. B. Aug. Vratisl. De hoc homine conf. Pausan. in Atticis, f. lib. I. c. 20. p. 47. Eundem Plutarchus (in Sylla p. 460.) vocat ἄνδρα πονεῖν ἐκ ἀπειθείας ἑαυτοῦ καὶ ὠμότητος ἔχοντα συγχυμένην τὴν ψυχὴν. L. 62. Ἐπικεύριον. Sic tacite correxit H. Ste-

phanus, cui nescio an adfentiantur Ven. & Vat. e quibus nil notatum in schedis. In Ἐπικεύριον cum edit. i. consentit Vratisl. L. 64. Post συμφιλοσοφούντες poterat inciso distingui paulisper oratio. L. 65. πυνδαγορισάντων. Et hoc ab H. Stephano est. Cum edit. i. & Regiis faciunt Vratisl. & Aug.

L. 67 sq. καὶ ἐνυράνησαν. Sic h. l. dedit Reg. B. & Aug. Et sic locum hunc citavit H. Steph. in Thesaur. T. III. col. 1699. H. Sed paulo superius, in ἐνυράνησαν consentiunt omnes.

L. 74. ὑπερφίαλος. Perspicuum est, genitivum hunc, quem Pag. 610 opportune cod. Aug. obtulit, pendere a nomine δέξαν, & opponi inter se τὴν ὑπερφίαν πλούτου καὶ ἀρχῆς & τὴν φιλοτιμίαν ἐς αὐτά. L. 75. προφέροντες. Si vera est hæc scriptura, προφέροντες σφίσι δέξαν idem videri poterit ac φέροντες σφίσι δέξαν: nisi exponere malis *præ se ferentes*, quod tamen cum vocab. δέξαν minus congruere videtur. Ibid. ὑπερῶσι δ' αὐτῶν οὐ βλασφημούμενοι πολὺ σοφώτερον. Videtur ipse Appianus invidiæ nonnullorum, qui Philosophiam profiterentur, fuisse obnoxius.

L. 77. ἐς Ἀριστῶνα. Præpositionem recte adjecit H. Stephanus, cui adfentitur Aug. Puto & Ven. & Vat. Sed eadem caret Vratisl. cum edit. i.

L. 78. αἴτιον τῆς ἐκβολῆς γινόμενον Aug. Ven. in quorum tamen utroque vocabulum ἐκβολῆς pro var. lect. vel pro interpretamento adfertur. Cum edit. i. & Regiis stat Vratisl. — ἐκβολῆς vero reposuit etiam MUSGRAV. Quum in H. Steph. editione legeretur, τῆς ἐκβολῆς τῶν λόγων, hæc adnotavit REISKIUS: ἢ αὐτὸ τῶν λόγων, αὐτὸ τῶν λόγων. Vocab. ἐκβολῆς hic loci æquipollet vocabulo ἱμβλημα, *digressio inserta narrationi*, ἐς τὸ μέσον τῆς διηγήσεως ἐκβεβλημένη. Studioso Thucydidæ styli Scriptori vocabulum ἐκβολῆς, præsertim quum ἐκβολῆς nusquam aliàs illa notione reperiatur, restituere utique

Pag. 682.

debuī Thucyd. I. 97. ἔγραψα δὲ αὐτὰ, καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ λόγου ἐποιήσαμην διὰ τοῦτο. Conf. Cicer. ad Att. VII. 1. cum Hefychium & Thomam Mag. v. ἐκβολή. Verba τῷ λόγῳ, adjecta in Regiis & Vratisl. & (uti videtur) in Vat. quoque, sed in Aug. & Ven. prætermiffa, a Grammatico quodam non satis commode adfuta mihi visa sunt; quare illa præeuntibus istis codicibus delevi, quum lubens τῷ λόγῳ, si dedissent libri, ut est apud Thucydidem, arrepturus fuiffem. Si quis tamen restituta duo illa verba malit, non admodum repugnem. Sic dativus casus, τῷ λόγῳ, a præcedente αἴτιον pendebit, quo etiam Candidus retulit, phrasin istam (prætermiffis quidem verbis τῷ ἐκβολῇ) ita reddens, *qui huic sermoni causam præbuit.*

CAP. XXIX. Lin. 82. ἐπιπεμφθεῖς. Latine quidem bene habet *submissus*; sed id non videtur dicere græcum ὑποπεμφθεῖς, quod vulgo hic legebatur. L. 83. Μαγνησίαν. Hic rursus alia *Magneſia*, Theſſaliæ. De duabus cognominibus Asiæ urbibus diximus ad pag. 671, 96 sq. L. 84. Βρυτίτιος. *Bruttius Sura*, Sentii proprætoris Macedoniæ legatus. Plutarch. Syll. p. 458. D. L. 93 sq. Ἀρχελ. καὶ Αριστ. Aug. Cand.

Pag. 684. d'ag. 685. CAP. XXX. Lin. 4. καὶ σπείραις τισι. Freinshem. Supplem. Liv. LXXXI. 1. *cum auxiliariis aliquot cohortibus*. L. 19. ἐν τῷ Περ. Aug. Ven. L. 25. τέχνας. Cand. *opera. Gelen. artifices*. L. 28. τῆς Ἀκαδημ. „ἐκ τῆς Ἀκαδημ. REISKIUS.

CAP. XXXI. Lin. 32. καταφυγὴν recte Aug. & Vratisl. cum H. Steph. L. 33. μολύβδου. Sic p. 114, 13. omnes: pari-terque μολύβδαινας per υ scriptis Aug. p. 688, 83. & 690, 19. Sed ne hic quidem in ea scriptura constans est, nec nos eam semper tenuimus: vid. Civ. I. 64, 55. & V. 759, 81.

L. 38. ἐκδραμύνεται meliores libri, cum H. Steph. L. 43. περιέωσι. Sic libri omnes, exceptis reglis, quemadmodum restituit CAR. STEPHANUS. Pariter Cand. *in mare depulit*. De mendosa Regionum lectione monuit C. Steph. in Var. Lect.: „exempl. unum περιέωσι, alterum περιώρισε.”

L. 47. ἐκ Χαλκίδος Aug. Vat. Et Cand. *ex Chalcide*. conf. p. 689, 1. & 703, 53. &c. L. 51 sq. Quod ad h. l. Car. Stephanus notat in Var. Lect. ὁ σαλπείγων, ἐνέαρτοι id refertur ad lect. Regii B. infra contextum a nobis adlatam, quæ tamen paulo aliter habet. L. 52. ἐτέρων τῶν χελωνῶν καὶ τὰ ἐκ' αὐτῆς μηχανήματα, alteram ex testudinibus cum machinis quæ ei impositæ erant, vel, ut breviter Gelenius expressit, cum suis machinis. Quas nunc χελωνάς vocat, easdem paulo ante κύβρους, dixerat lin. 45. ubi pariter adjecit, καὶ πλεῖστα ἐκ' αὐτοῖς ἔργα ἐτίθει. L. 53. ἄλλα dedit Vat. & sic emendi. REISK.

Pag. 686

CAP. XXXII. Lin. 58. Δρομικήτης Aug. Ven. Et sic omnes infra, p. 698, 53. Idem nomen & apud Strabonem, Plutarchum, Pausaniam, occurrit. Mendose Cand. *Andromichetes*.

L. 60. τὸ τεῦχος αὐτὸ Aug. Vat. Et Cand. *sub ipsis manibus*. Monuerat etiam REISKIUS. L. 69. σπουδῇ τὸν ἀγῶνα εὐρέντες. In Versione secutus fere sum Gelenium, qui sic habet, *quum viderent fervere certamen*. Sed dubito, an id græca verba dicant: certe sic ad vocab. σπουδῇ desideraretur aliquid. Suspectus quoque locus fuit MUSGRAVIO, qui tamen conferre jussit Civ. IV. 607, 5. ubi similis phrasidis occurrit, Κάσσιος οὖν τήνδε τὴν πολιορκίαν σποὺ δῇ καταλαβὼν: *ei obsidioni propere intervenit Cassius*. Sed rursus addubitate licebit, an par utrimque ratio sit. REISKIUS: ἢ αὐτὸ σπουδῇ τὸν ἀγῶνα ἔραντες: (sed solent tamen potius ἑρπύμνοι dicere:) aut πρὸς τὸν ἀγῶνα βύετες. Fortasse vocab. σπουδῇ ad sequens verbum ἐνέπιπτον potius referri debet, hac sententia: *propere, ubi commissum certamenprehendunt, irruunt in hostes*. L. 70. πᾶν κατεργῶς Aug. Ven. Vat.

Pag. 687

CAP. XXXIII. Lin. 83. μολυβδαίναις Aug. Vide ad p. 685, 33. L. 88. ἐκέλευεν. ἐκέλευεν Vratisl. cum aliis: idque in contextum poterat recipi. L. 92. ἐνέβη Aug. Ven. Sic rursus Civ. II. 297, 90. Aug. ἐνέβη dedit, ubi pariter Editi cum Vratisl. ἐνέβη, nec id quidem male. Ibid. καλῶς. καλῶς

Pag. 688

Pag. 688. λήτιον Vratisl. cum Aug. & Vat. *Ibid.* ναὺν ἐκ νεὼς Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 93. ἐπ' Ἀλεξανδρείας Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 689. CAP. XXXIV. Lin. 95. ὅτι πέμψει Vratisl. & alii cum Editis. L. 4. τειχοφυλάκων. Consentit Vratisl. L. 8. καταλιπόντες. καταλείποντες Vratisl. cum Reg. B. Cum Editis

Pag. 690. stat Aug. L. 19. μολυβδ. rursus dedit Aug. L. 22. κατὰ τὰς Aug. Ven. Vat. Eodem modo REISKIUS emendavit.

CAP. XXXV. Lin. 24. ὅτι πέμψει. conf. p. præc. l. 95. **Pag. 692.** L. 36. περὶ τὸ Τίδαιον. Ignotum (mihi certe) & suspectum urbis nomen. Sed in vulg. lect. consentiunt omnes: eandemque Freinshemius quoque secutus est, Supplem. Liv. LXXXI. 23. circa *Tidaum*.

CAP. XXXVI. Lin. 43. ἄφρων Aug. Ven. Sic & REISK. & MUSGRAV. ἄμφρων Vratisl. In Reg. B. a lin. 41. defunt quæ sequuntur post μηχανήματα usque l. 44. ubi idem nomen recurrit. L. 46. τεκμαιρόμενοι, *indicia secuti*. Simili ratione idem verbum τεκμαιρόμενοι absolute adhibitum videtur a Xenoph. Mem. Socr. I. 4, 1. Prætermiserunt autem h. l. verbum illud ambo superiores interpretes. Quod dixi τεκμαιρόμενοι fortasse legendum, respexi ea quæ sequuntur lin. 56 sq. τὰ ὑπωρυμένα τοῦ τείχους θεμέλια ξύλοις ἀντηρημένα. Sed non sollicitanda videtur lectio vulgata. L. 54. γυγνομένης Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. L. 54 sq. ἐντεπιμαρῶτο Aug. Ven. Vat.

L. 56. τὰ τε ὑπωρυμένα τοῦ τείχους θεμέλια, ξύλοις ἀντηρημένα, *suffossa muri fundamenta, & lignis suspensa*, vel *suffulta*. Conf. Adnot. ad p. 752, 80. L. 60. ἰφισιώτας Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. Et Cand. qui manibus institerant. Correxit etiam REISKIUS.

Pag. 693. CAP. XXXVII. Lin. 75. αὐτοῖς ἅπασιν. „Vide, num rectius αὐτοῖς ἅπασιν.” CAR. STEPHAN. in Var. Lect.

L. 76 sq. φερεπονώτατος ἦν ὁ C. Candidus: *laboris tolerantia cadesque inter utrosque par similisque visebatur*. Vellem, hæc sententia Græcis verbis inesset, quibus utique scabri aliquid & suspecti subest.

L. 78. *sq.* θαυμάσας πολλοὺς. Acute ac vere, si quid *Pag. 694.*
 video, REISKIUS: „Forte θαυμάσας τοὺς πολεμίους,
 ἀπῆγεν.” Quod si novisset Vir in hoc genere sagacissimus,
 verbum ἀπῆγεν, quod pariter ex conjectura ab eo positum
 est pro vulgato ἐπῆγεν, in melioribus libris (Aug. & Vat.)
 plane ita, ut suspicatus erat, scriptum reperiri; tum sane
 alteram partem hujus emendationis non dubitanter, sed cum
 certa fiducia, fuerat propositurus.

L. 81. νεοδομήτοις recepi ex Aug. Eodemque modo p. 697,
 35. dedere Reg. A. Aug. Ven. Vratisl. νεοδομήτοις hoc loco
 (ac fortasse & altero illo) Vat. Quum ex Regiis (consen-
 tiente Vratisl.) hic editum fuisset νεοκοδομήτοις, monuit CAR.
 STEPHANUS in Var. Lect. „forte, νεοκμήτοις.” de quo vo-
 cab. consuli Hesychius & Suidas possunt. MUSGRAVIUS
 vero & REISKIUS νεοκοδομήτοις posuerunt. νεοδομήτοις, ut
 dedit Aug. reponendum monuit LENNEP, V. Cl. in Notis ad
 Phalaridis Epist. p. 18. L. 84. καὶ τῶν κεραιῶν. „F. καὶ
 τῶν πλευρῶν.” REISK. At κεραῖαι commode dici videntur
cornua operis lunati.

CAP. XXXVIII. Lin. 90. λυχωμένους Aug. conf. Hisp. 219.
 15. & Civil. IV. 681, 38. λυχωμ. etiam posuit REISK.

L. 98. Post ἰδύναντο „fortasse adjiciendum οὐδ’ αἰμύνεσθαι” *Pag. 695.*
 censuit REISK. L. 2. ἀκράτω φιλονεικία. ἀκρατεῖ, vel
 ἀκρατήτῃ reponendum censuit MUSGRAV. L. 4. ὀλίγων
 δι’ ἦν. Correxerit CAR. STEPHANUS, & monuit in Var. Lect:
 „exempl. ὀλίγων δι’ ἦν.” Veram lect. dant Aug. Vratisl. aliique.
 L. 7. ἐμπιπράναι. ἐμπιπράναι Vratisl.

CAP. XXXIX. Lin. 16. Ἄδδην. Sic rursus Aug. & Vat. *Pag. 696.*
 p. 734, 69. L. 17. ἦ τὸν Αριστ. „ἐν ᾗ” REISK. Possis
 & ᾗ legere, scil. Φυλακῇ.

CAP. XL. Lin. 31. ὁμοῦ Reg. B. Aug. Vratisl. L. 32. σπι-
 ρας. Sic & REISK. & MUSGRAV. Sed recte adjecit REIS-
 KIOUS: „sed neque hoc satisfacit.” Ulterioremedicinam
 tentavit LENNEP, loco paulo ante laudato. „Lego, in-
 quit, καὶ σπείρας, τὰς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀκοντιζούσας τε καὶ τοξεύουσας

- Pag. 697.** *δαμιναί, ἀνέκωπτον.* L. 34. ἀνέκωπτον. Sic Aug. (puto & alii) cum H. Stephan. Sed Vratisl. cum Edd. & Regiis ἀνέκωπτιν: quo pertinet quod iidem paulo ante, pro σπείρας, σπείραις dederint.
- L. 35. νεοδωμέτου Reg. A. Aug. Ven. Conf. not. ad p. 694, 81. L. 36. τοῦτο ἔτι πρότερον Aug. Ven. Vat. Cum Reg. B. facit Vratisl. L. 39 sqq. ὁρμῇ δὲ ἀπαύστη --- χρώμενος & c. Quod si nihil intercidit, verbum προσέειπτο, quod sequitur l. 45. ex communi tam ad imperatorem Syllam, quam ad ejus milites, erit referendum. τῷ ὄντι τοῦτο σφίσι Aug. Ven. Vat.
- L. 44. λαμπρὸν. „λαμπρὸν αὖ” REISK.
- Pag. 698.** CAP. XLII. Lin. 53. σὺν Δρομωχαίτῃ Aug. Vratisl. cum H. Steph. conf. p. 686, 58. L. 54 sq. εἰς Μακεδ. ἐμβαλὼν Aug. Ven. Vat. ἐλθὼν cum Reg. B. dat Vratisl. ἐλθὼν mend. Reg. A.
- L. 61. διὰ τῆς Βοιωτίας Aug. Perperam μετὰ τῆς Βοιωτ. Vratisl. cum Regiis. L. 64. Candidus, a Ponto Scythia, ut vulgo Edd. quibuscum & facit Vratisl. L. 66. δυώδεκα. Attica hac forma plerumque uti codicem Aug. monui ad Pun. 473, 4.
- Pag. 699.** L. 67. μὲν καὶ κατὰ μέρος Reg. A. Aug. Vat. Vratisl. Simillima phrasis Civ. I. 59, 70. L. 70. ἢ εἴ τι ἄλλο recte Vratisl. cum Aug. Sic & emend REISK. L. 71. αὐτὴ εἰς τριτημέριον. Præpositionem εἰς Candidus etiam videtur agnovisse: *qui omnes ne ad tertiam hostium attigere partem.*
- CAP. XLII. Lin. 72. ἀντικαθίσταντες. „ἀντικαθίσαντες” REISK. Saltem ἀντικατασίσαντες legendum videtur; quod verbum apud Thucyd. VII. c. 39. (ut monuit etiam H. Stephanus in Thef.) exponitur πλησιάζοντες ἀλλήλοις. L. 79. ἐπὶ γιν Reg. B. Aug. Vat. & REISK. & MUSGRAV. L. 92. καταρ- μύθων Aug. Ven. Ibid. ἔπειμψεν. Forſan ἐπέπειμψεν. Sed & simplex ferri potest, eadem notione qua compositum προ- πειμψεν, quod modo præcesserat. L. 93. μετὰ τῆς ῥύμης. Rectius, puto, abesset articulus, quem & prætermisit Vratisl.
- Pag. 701.** CAP. XLIII. Lin. 2 sq. ἐν προσγνωκῶν, scil. μάχεσθαι.
- L. 14. τιμωρόμενος Aug. Ven. Vat. L. 15. εἰς τάξιν αὐτοῦ

χάρις Aug. L. 17. αὐτὸ ἐπιτάχεται Reg. A. Aug. Sicque emendavit REISK. L. 21. ἤλθον. Cum Regiis errat Vratisl. Pag. 702.

L. 22. ἀμφ' αὐτὸν. Ferri poterat ὑφ' αὐτὸν, quod est in Vratisl. vel ὑπ' αὐτὸν, ut p. 705, 72. Quum in edit. 1, mendose legeretur ἐφ' αὐτὸν, MUSGRAVIUS, qui illa edit. usus est, adnotavit legendum ὑφ' αὐτὸν vel ἀμφ' αὐτὸν.

CAP. XLIV. Lin. 30. εὐβουλότερον. εὐβουλότεροι repositum voluerunt REISK. & MUSGRAV. præter necessitatem. Conf. Civ. II. 294, 36. L. 36. διεβήμενοι Aug. Ven. Vat. Et Cap. Pag. 703.
didus, cum inordinata quisque conversione raperetur.

L. 42. εἰλοῦντο Reg. A. Aug. L. 50. συνεπίπτον. Forfan συνεπέπτον. conf. Syr. 563, 53. Sed ubi expressa sequitur præpositio ἐς, sicut h. l. & eo quem modo citavi, non adeo necessaria emendatio illa videtur. At ubi non expressa sequitur illa præpositio, ibi verbo est inferenda, ut v. c. p. 713, 16. & sæpius aliàs.

CAP. XLV. Lin. 58. δι' εὐβουλίας δὲ μαλ. Aug. Vat. Pag. 704.

L. 59. ἐκτέργω. ἐκατέρω, quum operarum errore in edit. 2. irrepisset, fideliter repetiit Tollius. L. 61 sq. διαξωσάμενος ἐνέπρησε τοῖς ἰνναλίοις θεοῖς. Conf. Hisp. 170, 80. Pun. 361, 83 sq. ibique adnot. & 495, 70. L. 67. οἱ ἐπιδήμουν Aug. cum H. Steph. Cum Reg. A. erravit Vratisl. L. 68. κατὰ τάχος ἐσθᾶς Aug. Vat. „ἐμδᾶς” REISK. & MUSGRAV.

CAP. XLVI. Lin. 72. ὑπ' αὐτὸν Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. Conf. p. 702, 22. L. 81. αἱ πλησιέσται. Cum Editis facit Vratisl. Nescio, an & Ven. & Vat. Sed teneri certe potuerat πλησιέσται.

L. 88. Χίοις δὲ μανίαν. Vide cap. 25. extr. pag. 677. Pag. 706.

L. 91. τὰ Ῥωμαίων, bona Romanorum, sicut τὰ Ἰννα Χίοις, bona Chiorum. Conf. pag. 707, 7. L. 97. παρὰ τοῦ βασι. Aug. Vat. Peccat cum Regiis & Editis Vratisl. Frequens in primis illa permutatio præpositionum παρὰ & περὶ. Dubie REISKIUS: „forte παρὰ τοῦ βασι.” L. 99. ἰὰν τὰ τε ἔπλη. Aug. Vat.

CAP. XLVII. Lin. 5. τὰ δὲ λέγουσα Aug. Ven. Vat.

Pag. 707. L. 6. ὅτι ἐτι πολλοὶ παρ' ἐκείνοις εἰσι. „παρ' ὁμοῖς εἰσι.”

REISK. Imo vero recte παρ' ἐκείνοις, sc. Ρωμαίοις, nam ὧν ad Χίους refertur. conf. p. præced. l. 90. & hac pag. l. 111 sq.

L. 7. τὰ ἐγχεύματα. Miror, de mendoso vocab. ἐγχεύματα nil monuisse Reiskium. Dubitaverat MUSGRAV. — Candidus: eorum contuberniis utimini: tamquam esset συσκητίας aut συσκηνώματα. Verum vidisse videtur GELENIVS, qui pradia dedit. ἐγχεύματα sunt fundi, quos quis in peregrinis regionibus possidet. Illud nomen absque auctoritate H. Stephanus in Thes. T. II. col. 469. H. adtulit. Habet tamen Demosthenes, περὶ Ἀλαγέου, pag. 87. edit. Reisk. De eodem vocab. confer quæ monuit Henr. Valesius Emen-dation. lib. IV. cap. 9.

Ead. 8^a sq. ἡμῖν ἀνὰ ἀναφύοντες. Gelenius, quorum nomine nihil nobis penditis. Videtur potius dicere: quorum ratam partem (sive pretii, sive ipsarum possessionum) nobis non persolvitis vel traditis. De ista significatione verbi ἀναφύειν, ratam partem persolvendi, dixi ad Syr. 595, 6. Rata autem pars, quam nunc dicit, fuerit dimidia. Certe supra, pag. 673, 20 sq. mandasse regem legimus omnibus qui sub ipsius imperio erant, ut, occisis Romanis, bona eorum cum ipso rege partirentur. L. 10. εἰ δύνασθε. Mendose εἰ

Pag. 708. δύνασθε Vratisl. cum Reg. B. L. 30. εἰ αὐτῶν τὰ γύναια. — „Mallet εἰ αὐτὰ γυν.” REISK.

CAP. XLVIII. Lin. 37. Φιλοπολιμενα. Vide p. 671, 96.

Pag. 709. L. 46. Ὑπαιωναι Aug. Ven. Vat. Et Gelenius recte Hypæpeni, & in Græc. corrigere iussit REISK. Μεσσηλιται. Ejus nominis urbem nemo novit. Μητρέπολις Lydiæ urbs est, sicut Tralles & Hypæpa, quæ simul commemorantur. Quare reponendum utique Μητρεπολιται videtur.

L. 55. ἐν τῇ Μηδιδ. ἀρχῇ θεβελως τὰ δεδωτὰ αὐτοῖς ἔχεν. Importune utique intrusa particula negans erat, quam cum Regiis etiam Vratisl. habet. Ignorant eam Aug. a pr. manu, & Ven. & Vat. In Aug. ab alia manu superscripta est figura ϛ, qua numquam usus est librarius qui illum cod. exaravit. Delere negationem perfecte MUSGRAVIUS iussit. Et

REISKIUS: „Aut loco *Mithridatis* nomen *Romanorum* substituendum, aut αὐ delendum est.” L. 56. Μυνίαν Reg. B. Aug. Et Μυνίανος mox, p. sq. l. 62. iidem, & Reg. A. atque inde edit. 1.

L. 59. Ασκληπ. αὐτὸν καὶ ξένον. Aug. Ven. Vat. Cum Reg. A. Pag. 709. & Edd. stat Vratisl. ὁ δὲ Ασκληπιόδοτος μὲν πρὸς ἐνέστα Reg. B. & prætermisit interjecta. L. 64. πολλοὺς κατεῖχεν Aug. Ven. Vat.

CAP. XLIX. Lin. 73 sq. Δερύλαος. Sic h. l. omnes. Et in Cand. edit. Mog. *Dorialis*: sed in antiq. edit. Veneta *Dorilaus*, ut supra. Et sic reponendum h. l. cum Gelenio fuerat, Δερύλαος; quemadmodum & apud Plutarch. in Sylla p. 465. A. (ubi de hac ipsa re agitur) & constanter deinceps legitur. L. 79. διὰ δὲ τῆς ἵππων. Aug. Ven. Vat. Sed Pag. 711. Cand. cum Edd. & Vratisl. ob *equitatus multitudinem*.

L. 82. ἐς τὸ ἔργον οὐδ' ὧς, ἐξέλατε ἔσθ'. Sic & REISKIUS: „Comma post οὐδ' ὧς promovendum: cum ne sic quidem eos ad strenue agendum movisset. L. 86. λέγειν, scil. χρεῖς vel ἰσχύει. Conf. Adnot. ad pag. 52, 19. L. 89. ἐπὶ τὸν ἵππον. Sic & Cand. in *equum*. Sed perperam ἐπὶ τὴν ἵππων Vratisl. cum Reg. A. L. 92 sq. τούτων ἵσαν αἱ μύραι ἵπποις Pag. 712. μάλισθα. Sic recte Aug. & Vat. Candidus: quorum major pars equites fuerit.

CAP. L. Lin. 95. μὴ πάλιν αὐτὸν Aug. Ven. Vat.

L. 2. αὐτὸν οὐδ' ὕψιστ. Malim αὐτοὺς vel αὐτὴν: sed nil variant libri. L. 9. ἐνέστα ἐπ' ἀμφοῖν. Sic dedit Vat. Et Pag. 713. eodem fere modo, ἐνέστα ἐπ' ἀμφοῖν Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Sed præferendam fere arbitror lect. vulgatam, quæ caret præpositione; ni malis ἐξ ἀμφοῖν vel ὑπ' ἀμφοῖν. L. 13. ἀμνηστούμενοι. Consentit Vratisl. L. 19 sq. βαρβαριστὶ. Lectionem codicis Reg. B. his verbis adfert in Var. Lect. Carolus Stephanus: „exempl. unum, βαρβαριστικά.”

L. 20. κτενέτας. Perperam id quidem ex Ven. a nobis receptum. Reponendum κτενεῦτας, *occisuros*: quod non modo Reg. B. a pr. manu exhibet, sed & Aug. & Vat. Nam quod in Notis Contextui subjectis dixi, Aug. & Vat. cum

Pag. 713.

Editis in *Ἀκονόντας* consentire, id per errorem factum esse video. *Ἀκονόντας* quidem dabant Editi ex Reg. A. cum quo facit Vratisl. eademque lectio in Reg. B. superscripta est alteri: sed hanc lect. ignorant Aug. & Var. L. 23. *ποι.* Sic & Vratisl.

Pag. 714.

CAP. LI. Lin. 30. Κορηλίου τε Κίονα. Ad h. l. Car. Steph. in Var. Lect. ait: „alterum exempl. Κορηλίου τε καὶ Κίονα.” Illud exemplar est Reg. A.

L. 31. τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, - ὡς φησὶ αὐτῶν εἶναι πολέμιον. Sic Syr. 614, 31 sq. ὡς φησὶ αὐτῶν εἶναι πολέμιον τῶν Μακεδόνων. Et Civ. I. 119, 98. Μίτρελλον καὶ τοὺς ἄλλους - ὡς φησὶ εἶναι πολεμίους. Nihil ad h. l. monuerunt REISK. & MUSGRAV.

L. 40. πιθανὸς ἐς στρατηγίαν. Gelenius, cujus fere tenui versionem, *vir non contemnenda autoritatis apud milites*. Possis fortasse brevius reddere, *probabilis imperator*. L. 41. ἀπὸ χειμῶνος. Utique ὡς ἀπὸ χειμῶνος malim, Sed in ἀπὸ conspirant libri.

Pag. 715.

CAP. LII. Lin. 51. „ὁ Φλάκκος διατῶν οὐδὲν, ἐς τιμὴν ὑπεσέμηνε τοῦ Φιμβρίου. Aliter distingue; Ὁ Φλάκκος διατῶν, οὐδὲν ἐς τιμὴν ἔσθ. Id est, *Flaccus controversias componens, nihil umquam in honorem Fimbriae, ne signo quidem, fecit.*” JACO. PALMERIUS, Recte distinxit cod. Aug.

L. 52. ἐπεσέμηνε. Servari poterat, ac debuerat fortasse, vulgata lectio ὑπεσέμηνε. Eandem cum aliis sequitur Vratisl. L. 58 sq. μετ' ὀλίγον. „μετ' ὀλίγω” repositum REISK.

Pag. 716.

RIUS voluit, quod non necessarium videtur. L. 67. αὐτὸν αὐτοκρ. αὐτὸν Vratisl. sicut H. Steph.

CAP. LIII. Lin. 75. Διεῖς δὲ πολιορκούμενοι. Sic Aug. (puto & Ven. & Vat. ut emendavit H. Stephan. Διεῖς est etiam in Vratisl. sed idem in πολιορκουμένοις peccat cum Regiis.

Pag. 717.

L. 90. τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱεὸς ἔσθ. Aurelius quidem Victor de Viris Illustr. c. 70. (al. 74.) *Minervæ templum*, ait; *inviolatum stetit, quod divina majestate servatum nemo dubitavit.* Sed Julius Obsequens, cum Appiano, *templum crematum corruisse*, scribit, *Palladium solum servatum*. L. 93. εἰ μὴ Διομήδης ἔσθ. Si integra hęc est oratio, tamen elliptica

quadam ratione hoc dictum esse intelligitur: quam ellipsin hoc modo supplevit Gelenius, *nisi malumus credere id a Diomede sublatum.*

L. 95. „τῆς τρίτης καὶ εκατοστῆς ἡλυμπιάδος. Hoc mon- Pag. 718.
strum Chronologicum non est ex Appiano, sed a mala manu,
& a codice mutilo. Legendum est *τρίτης καὶ ἑβδομηκοστῆς*
καὶ εκατοστῆς, *tertia septuagesima & centesima.* Similitudo
terminationis fraudem fecit scribæ, vel evanuit inter ρ' & γ'.”
JAC. PALMERIUS. Sic & REISKIUS: „τρίτης καὶ ἑβδο-
μηκοστῆς καὶ εκατοστῆς.” Librariorum culpa excidisse illum
septuagenarium numerum, nisi alioquin satis pateret, osten-
dere poterant duo loca cum hoc conferenda, alter hoc libro
cap. 17. extr. p. 665. alter Civ. I. c. 84. p. 116. L. 17. μετὰ
Ἀγαμ. Aug. Vratisl. (aliique, ut puto) cum H. Steph.

CAP. LIV. Lin. 4. ὑπάρτων. In ὑπάρτων consentit Vra-
tisl. Et Cand. *honestiores belli inducias.* L. 10. αὐτῶ.
— „Forlan αὐ.” REISK.

L. 13. τὴν κρίσιν αὐτῇ τῶν ἐχθ. Cum Reg. A. & Editis stat Pag. 719.
Vratisl. L. 21. ἡ περὶ ἡμῶν. Lectionem hanc his verbis
adnotavit Car. Stephanus: „exemplar utrumque *φίλους ὃ περὶ*
ἡμῶν.” Suspectum editori illi fortasse fuerat præpos. *περὶ* in
huiusmodi contextu. Sed idem valet *περὶ* quod *eis.* Sic
certe & p. 732, 29 sq. *ἡμεῖς μὲν δὲ τοιοῦδε περὶ ὑμῶν (in vos)*
γενόμεν. L. 24. ἐπὶ δὲ ἡμῶν. Sic & Vratisl. Et Cand. *in*
nos denique. Eamdem lectionem „ἐπὶ δὲ ἡμῶν” nude in
Var. Lect. adtulit C. Stephan. non adjiciens, unde ducta sit;
invenerat autem, ut dixi, in altero ex suis exemplaribus,
quod nobis est Reg. B. L. 25. In *ἐπιδιέξατο* consentit idem
Vratisl.

CAP. LV. Lin. 32. δίκαιον μὲν ἦν, ἃ σπείσῃ αὐτῶ καὶ παρ' Pag. 720.
ἡμῶν γενέσθαι. Eamdem emendationem, addubitans tamen,
proposuit REISKIUS: „Forlan ἄσπαιστα. Potest tamen
vulgata bene defendi.” De nomine *ἄσπαιστος*, quod num-
quam non fraudi fuit librariis, vide p. 662, 44. & ibi varie-
tatem lectionis: adde Hisp. 110, 54. ibique notata, & Mithr.
743, 18. Sententiam quod adinet, geminum huic locum

Pag. 720.

habemus in Eclogis ex lib. Samn. p. 52, 18. ἴδου καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ὑμῶν ἄσπονδα εἶναι. Quæ momenta quisquis ponderarit, næ ei non videbimur audacius fecisse, quod hoc quoque loco restituere Appiano vocabulum illud non dubitavimus. In eandem sententiam de Mithridate dicit pag. 790, 98 sq. ἤμοσεν ὅτι οἱ τὰ πρὸς Ρωμαίους ἐστὶν ἄσπονδα.

L. 34. ἀν τῷ ὄντι. Sic dedi cum Aug. Ven. Vat. Sed p. 718, 7. & mox lin. 42. in ἡν (quod & hic cum Regiis dat Vratisl.) consentiebant omnes. L. 35. τὸ αὐτοῦ Aug. Vat. Atque sic perspecte MUSGRAV. emendaverat. L. 39. Μασσαρία Aug. Super duplici tamen σσ ab initio superscriptum est σ simplex. De scriptura hujus nominis vid. ad Hisp. 130, 92.

Ead. l. 39. Ὁ δ' ἔτι λέγοντος αὐτοῦ. Sic recte Aug. & Vat. Eodemque modo REISKIUS: „Ὁ δ' ἔτι λέγοντος, ἔσ' ille, adhuc dicente.” [adhuc eo verba faciente.] L. 40. ἀπισίετο Reg. B. Aug. Vratisl. Et sic emend. MUSGRAV. Mohuerat etiam C. Steph. „exemplar alterum ἀπισίετο.”

Ibid. ἐγχερισ. recte Aug. ut correxit H. Steph.

Pag. 721.

L. 46. Χίους. Mendose Reg. A. Χιλίους, quod & C. Steph. in Var. Lect. monuit. L. 55. ἐπίσπεξε Aug. Ven. Vat. ἐπίσπεξε Vratisl. cum Reg. A.

L. 56 sq. „Ἐνιτροὺς καὶ Δαρδανίους καὶ Εἰντροὺς, περίοικα Μακεδόνων Ἰθνη. Quinam fuerint illi *Heneti*, Macedonum contermini, quorum regionem Sulla vastavit, dicat alius: fateor enim me prorsus illos ignorare. Homeri *Ἐντροί* [*Ἐντροί*, Iliad. B. 852.] fuerunt in Paphlagonia, alii ad maris Adriatici intimum recessum, ubi & hodie incolunt Veneti, ambo longe a Macedonia, ad quos Sulla non pervenit. Plutarchus [in Sylla, pag. 467. B.] de sola *Medica* [*Madica*] a Sulla vastata meminit, idque in transgressu, dum Macedonia Hellepontum vadit. Itaque legendum puto, Μήδους καὶ Δαρδανίους καὶ Σιντροὺς. Hæ tres gentes Macedoniae conterminæ erant, & Medi quidem & Sinti in ipso itinere: ad Dardanos vero deflexit, dum vacabat scilicet, & ut loquitur Appianus, ἀργίαν διασθίμενος.” JAC. PALMERIUS. „Εἰντροὺς mendosum” esse,

adnotavit MUSGRAV. „Εἰτρούς, nomen corruptum, quare etiam interpretes omisit. Quærat. REISKIUS.

Pag. 72L.

Εἰτρούς vel Έερούς quod adinet; quamquam parca apud veteres scriptores mentio, neque ea satis dilucida, occurrit hujus populi, regionem finitimam Macedoniae incolentis, nolim tamen nomen illud Appiano ademptum. Legimus apud Strabonem lib. XII. pag. 543. inter varias de origine Venetorum, qui ad Adriatici sinus recessum incolebant, sententias, maxime in confesso fuisse, Έερούς illos, qui duce Pylamene auxilio venerant Trojanis, amisso duce, Troja capta, in Thraciam primum abiisse; & inde demum ad Adriam tandem pervenisse. conf. etiam lib. XIII. p. 608. Quæ constantior fama hoc fundamento nisa videtur, quod Enetorum nomen sequiori etiam ætate in Thracia vel in ejus vicinia superstes fuerit; puta, quod pars veterum illorum Enetorum in hisce regionibus confederit, & ibi nomen gentis suæ propagarit. Ac certe, teste Anonymo Ethnicorum Scriptore, apud Eustathium Comment. in Ιλιάδ. B. 852, fuit Ἰθρος παρὰ Τριβυλλοῖς, Έεροί. Eneti populus juxta Triballot. Quidquid sit, sicut in hoc, de quo quærimus, Appiani loco Έερούς vel Έερούς libri omnes agnoscunt; sic & apud Auct. de Viris Illustr. in Sylla legimus: Enetos & Dardanos in itinere superavit.

Εἰτροί vero, quod vulgo hic legebatur, quin corruptum nomen sit, dubitari non debet. At noti in Thracia Σῖτροί, (aliis Σῖτροι,) Mædorum finitimi; Thucydidi II. 98. Straboni VI. pag. 331. & XII. pag. 549. Livio XLII. 51. & XLIV. 46. Stephano Byz. aliisque memorati. Neque hæsitandum duxi, quin nomen hoc Scriptori nostro, cum Palmerio, restituerem; præsertim quum scripturæ vestigia satis aperte huc ducerent. Nam quod in Vat. prætermissa est initialis litera, id in propriis præsertim nominibus frequenter a librariis factum vidimus; figuram autem literæ E vel ε, a qua reliqui codices incipiunt illud nomen, in antiqua scriptura, a litera Σ vel C non nisi exili calami ductu transversali differre notum est. Livius hoc loco, vel ejus Epitomator certe, (Epit. LXXXIII.) generali

Pag. 721.

Thracum nomine fuit contentus: *Sylla multis praeliis Thracas cecidit*. Plures populos Eutropius nominat, lib. V. c. 4. Interim eo tempore *Sulla etiam Dardanos, Scordiscos, Dalmatar, & Masos, partim vicit, alios in fidem accepit*. Gelenius, corruptum nomen *Εἰτρούς* videns, nec melius ei substituendum in promptu habens, *aliasque finitimas gentes* posuit: in quo fere praeuntem Candidum habuerat, qui & ipse, *Enetos ac Dardanos*, inquit, *& quasunque Macedonia finitimas gentes*, tamquam, pro καὶ Εἰτρούς περίδικα Μακεδόνων ἔθνη, vel legisset vel legendum censuisset καὶ ὅσα περίοικα Μακ. ἔθνη.

L. 57sq. συνεχῶς ἐς Μακεδονίαν ἐμβαλόντα. Istas Thracum in Macedoniam incursiones exposuerat Livius lib. LXXXI. & LXXXII. ut ex Epitomis illorum librorum adparet.

Pag. 722.

CAP. LVI. Lin. 63. ὑμῶν στρατ. Consentit Vratisl.

L. 74sq. καὶ κατέβαινον ἐς πεδίον ἄμφο. „Circa Dardanum fuit ille campus, ut docet Plutarchus in Sulla, [p. 467. c.]” JAC. PALMERIUS.

Pag. 723.

L. 78. πρέσβεις, καὶ προέσβυλοι καὶ στρατηγοί. Dionysio Halic. πρέσβυλοι maiores magistratus dicuntur, consules & praetores. Et eadem generali notione h. l. accipiendum illud vocab. videtur. Infra, p. 741, 82. speciatim de Praetoribus in Urbe usurpatur, quorum officium erat, legatos populorum in senatum introducere: conf. p. 649, 18. L. 84. μάστιγ' ἂν τις Aug. Ven. L. 85. φιλονικία Reg. B. Aug. Vat. Vratisl.

CAP. LVII. Lin. 91. ἐκνήσω Aug. Vratisl. cum H. Steph.

Ibid. διὰ βραχείως Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl.

Pag. 724.

L. 94. „ἀντιλέγειν, καὶ μὴ μεταδιδάσκειν. Locum habere hic non potest particula negans: ideoque libenter eam vel omnino expunxerim, vel in με mutaverim: etiamsi plurale pronomem ἡμῶν praecesserit. Constat enim ita saepe a plurali ad singulare transiri, interdum & vicissim. Gelenius negantem particulam & ipse non agnoscit, sed μεταδιδάσκειν nove reddit, causam tuam melius proponere: quum μεταδιδάσκειν & μεταπειθεῖν idem fere apud Appianum valeant. At P. Candidus particulam illam agnoscit, male totum hunc locum (ut

alios infinitos) vertens. Ita enim ille: *Necesse igitur fuit responsum nobis reddere, non autem admonere nos, neque jam pridem cognitis contraria imponere.*" H. STEPHAN. — Pariter REISKIUS & MUSGRAV. „μὴ, post καὶ, delendum" monuerunt.

Pag. 724.

L. 95. Φρυγίαν δὲ οὐ Μάνιος ἔδωκεν. Conf. Adnot. ad p. 656, 38. Quod patri Mithridatis datum fuerat, id non adeo incommode ipsi huic Mithridati, filio illius & hæredi, datum dicere Sylla potuit: neque idcirco erroris magnopere arguendus erat Appianus, ut a DUKERO factum videmus, in Notis ad Epit. Liv. LXXVIII.

L. 96. „ἐπὶ δωροδοκίαι. Scribo ἐπὶ δωροδοκίᾳ." H. STEPHANUS. Pariter REISK. & MUSGRAV. Et sic dederunt Vat. & Ven. L. 97 sq. ἐν δωροδοκίᾳ. „Fortasse scribendum, ἢ ἐκ δωροδοκίας." H. STEPHANUS.

L. 98. ὅ τι Μάνιος καὶ τὰ ἄλλα ἠλέγχθη παρ' ἡμῶν ἐπὶ χρήματι πράξας. Accusatus quidem, atque etiam convictus fuerat; at iudicio tamen iudicum, largitionibus corruptorum, absolutus, ut ipse refert Appianus Civ. I. p. 32, 10 sqq.

L. 5. ἐπιτέμνεται Aug. Vratisl. ut H. Steph. L. 6. Σαμάρταν τὸν Χρηστὸν. Conf. c. 10. p. 653 sq. L. 11 sq. „καταγγεῖν αὐτὸν, καὶ καταγόμενον κωλύειν. σὺ τὸν πολ. ἔσθ. Pro καταγόμενον, sententia flagitat, καὶ τὸν ἀντιταττόμενον, αὐτὸν τὸν ἐὼν ἰώντα." REISKIUS. Commodior medicina laboranti loco adlata est, κωλύειν in κωλύων inutato, cum Reg. B. Aug. Vratisl. & ipso Reg. A a pr. manu, & emendata distinctione orationis. Sic & MUSGRAV. reposuit κωλύων σὺ. Nec aliter Cand. legerat: *inductum prohibens hoc bellum intulisti.* Et Gelenius: *quibus obfistendo tu bellum accendisti.*

Pag. 725.

L. 17. ὑπήγον. ἐπήγον Vratisl. cum Edd. Conf. Adn. ad Pun. 319, 51.

CAP. LVIII. Lin. 20. ἔλεγχαι σε. Tasite σε, pro τι, reposuit H. Steph. consentientibus Aug. Vratisl. &c. L. 24. καὶ λαβὼν. „F. λαβὼν, citius quam ut sentiremur." REISK. — Imo vero λαβὼν. Primum ἐπίδωκε, dein ἔλαβε.

Pag. 726. L. 26. „Non videtur ferri posse hæc lectio, ἐλευθερίας καὶ χρητῶν ἀποκοπῶν. Neque enim prior genitivus cum dativo ἀποκοπῶν, sicut posterior, jungi potest. Credibile est igitur, dativum alium deesse qui illi genitivo ἐλευθερίας jungebatur. Alibi certe, pag. videlicet 212. [p. 732, 46 sq.] χρητῶν ἀποκοπῶν & δούλων ἐλευθερώσεις dicit. In hoc autem de quo nunc agitur loco, Gelenius, ut has duas res, quæ proponuntur, ad unum idemque verbum accommodare posset, usus est loquendi genere quod ἰσοδυναμί: dixit enim, *quorum alteros servitute, alteros ære alieno liberaveras*. Sunt enim ἰσοδύναμα, servitute liberare, & libertate donare. At P. Candidus: *quibus servos liberos esse voluisti, vel obnoxios ære alieno liberasti.*” H. STEPHANUS. ἐλευθερίας recepi ex Aug. Et sic reponere quoque REISKIUS iussit. „ἐλευθερίαν.” MUSGRAV.

L. 30 sq. κατεπέντωσας recte Aug. Vratisl. &c. cum H. Steph.

L. 32. ὁ πόσιν. Consentit Vratisl. Puto & alii. L. 34. ἐπίρας Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 41. βίας, ἐκκαίδεκα δὲ Aug. Vat. Quum perperam in edit. 1. (cum Regiis & Vratisl.) desideraretur conjunctio, H. Stephanus particulam καὶ inseruit.

Pag. 727. CAP. LIX. Lin. 55. ἄρχοι recte Aug. Cum edit. 1. & Regiis peccat Vratisl.

Pag. 728. L. 65. τῶν ἐνεστῶν, exclamantibus eis qui subornati erant. Sic κατηγόρους ἐνεστῶς dicit, Civ. I. p. 33, 33. Perperam h. l. Cand. Enetis, & Gelen. Venetis.

L. 66. ὁ μὲν δὲ ἐκέρυττε. Absert quoque a Vratisl. particula δὲ, & eliminari e contextu nostro haud dubie potuerat.

L. 69. ἠπειλά. ἐπηπείλει Vratisl. cum Edd. L. 77. Ἀθηνίωνα. „Meminit hujus Athenionis Dio In Excerptis Peirescianis: [Opp. T. I. p. 43.] Mamertini opes suas ac pretiosissima quæque in urbem Messanam contulere, rati se a fugitivorum incursonibus tutissimos fore. Quod postquam Athenioni compertum est (hic Cilicia ortus, maximam auctoritatem inter latrones obtinebat) observato die, quo solenne sacrum publice in suburbiis agebant, in eos irruit, plurimosque eorum hac illac dispersos interfecit, minimumque absuit, quin urbem ipsam impetu caperet. Ceterum occupato

occupato quodam loco, qui *Macella* dicitur; eoque munito, agrum Mamertinum late vastabat. Hunc deinde M'. Aquilius anno V. C. DCLIII. in acie interfecit. Florus autem inter rixantium manus; dum circa ad deprehendendum eum multitudo contendit, laceratum fuisse scribit. Eidem porro Atheniensi Maximinum comparavit Capitolinus in Maximin. *Nobilem circa se neminem passus est; prorsus aut Spartaci, aut Athenionis exemplo imperabat.* Quemadmodum optime illum locum legendum esse Incomparabilis Salmasius censuit."

AL. TOLLIVS. Cum Dione & Floro III. 19. conf. Diodor. Sic. lib. XXXVI. Ecl. i. Opp. T. II. p. 534 sqq.

CAP. LX. Lin. 95. Κίναν καὶ Μάρκον. Car. Stephanus in Var. lect. ;; exempl. Κίναν τὸν Μάρκον." Sic nempe mendose Regius uterque: eodemque modo Vratisl. Sed recte Aug. aliique, ut emend. C. Steph. L. 99. Νικομήδην ἐς Βιθυνίαν Reg. B. Aug. Ven. Vat. Sed caret ἐς Βιθυν. Vratisl. cum Reg. A.

CAP. LXI. Lin. 4. Διόας recte Aug. ut emend. H. Steph.

L. 5. Μαρτυσίαν. Vide pag. 671, 96. & ibi notata.

L. 15. καὶ δὴν ἀνέστησαν ἐκείνους. Romanorum statuas (ταῖς Ρωμαίων εἰκόνας) evertisse Ephesios, dixit p. 671, 90 sq.

CAP. LXII. Lin. 25. οὐ κατέσχεον. Sic libri nostri omnes; a quibus temere discefferunt editores: qui cum ἀντίσχεον dedissent, ἀντισχεόμενα legendum MUSGRAV. censuit.

L. 28. ἐπὶ προστάταις εἶναι. ;; ἐπὶ τῷ προστάτῃ εἶναι." REISK. — Mihi bene habere vulgata lectio videtur.

L. 30. Ἀττάλου τοῦ Φιλομήτορος τὴν ἀρχὴν ἡμῶν ἐν διαθήκαις καὶ ταλαιπώρους. ;; De eo vide Livii Epitomen LVIII. Vellejum lib. II. c. 4. Florum lib. II. c. 20. Orosium lib. V. c. 8. & alios. Idem factum a Nicomede Bithyniæ rege; itemque ab Archelao Cappadociæ, & Pylæmene Paphlagoniæ regibus. In adenda autem hac Attali hæreditate Romanos doli mali accusat Mithridates apud Sallustium historiarum lib. IV. Et Horatius lib. II. Od. 18. *Neque Attali*

Ignotus, hæres regiam occupavi.

Vol III

R 1

Pag. 732.

Quamvis tamen in eo Horatii loco cum Torrentio sentiam non populum Romanum notari (non enim *ignotus haeres* recte vocabitur, quem graves ob causas testator instituit) sed Aristonicum potius, ex Eumene non iusto matrimonio, sed ex pellice Ephesia citharistæ cujusdam filia genitum, qui post mortem Attali stirpis regiæ originem mentitus, ignotus atque obscurus antea regnum illud occupavit: quem victum postea a M. Perperna M'. Aquilius in triumphum duxit, regno in provinciæ formam redacto." ALEX. TOLLIVS.

L. 35. ἔτισιν εἴκοσι καὶ τέτταρα. τέτταρα recepi ex Aug. In *τίσσαρι* cum Regiis aliisque consentit Vratisl. Ac teneri hæc forma debuerat, usitatior Appiano. Ceterum in toto numero error inesse videtur. Recte certe REISKIUS: „Ab exitu belli cum Aristonico, qui incidit in A. U. 625. ad initium belli Mithridatici, id est A. 665. plures quam XXIV. anni defluerunt."

L. 37 sq. „Hæc verba, καὶ τὴν ἀσχολίαν ἡμῶν τὴν ἀμφὶ τὴν Ἰταλίαν φυλάξαντες, [in quorum vers. nos a Gelenio non recedendum putavimus] melius reddentur hoc modo, Ἐν ἀρρεπῇ ὁκάσῳ ἐκ τοῦ ποδὸς τοῦ κοινωνικοῦ ἐκκαταστάμενοι, ἢ ἐν ἀρρεπῇ ὁκάσῳ ἐκκαταστάμενοι. Sic autem & aliquot aliis loquitur locis: quorum unus est pag. 209. [p. 725, 21 sq.] & quidem de hac ipsa Romanorum occupatione loquens, ὅτε γὰρ τὴν Ἰταλίαν ἀφιστάμενοι ἡμῶν ἡσθάνου, τὴν ἀσχολίαν τὴνδε ἡμῶν φυλάξας. (Adversus autem hos Italos promittitur Romanis a Pelopida Mithridatis auxilium, si facere velint quæ petit.) Atque his locis adjungi potest iste pag. 276. [Hisp. 147, 87 sq.] ἐπιωρίσας αὐτοὺς ἐς τὴν ἀσχολίαν αὐτῶν οἱ Ἰσθμιοί." H. STEPH.

L. 40 sq. ὑπέσθητε αὐτῷ, μιᾶς ἡμέρας &c. „Quod hic dicit illos Mithridati se facturos recepisse, pag. 209. [p. 726, 29 sq.] a Mithridate factum fuisse narratur: his verbis, ἢ τὸ τῶν Ἰταλιωτῶν γένος, οὗς μιᾶς ἡμέρας σὺν βρέφει καὶ μητρὶ ἐκπύονάς τε καὶ καταπύοντάς. In hoc autem loco, de quo agitur, Gelenius ὑπέσθητε vertit *sustinuistis*, tanquam legens ἀναίρειν, non ἀναίρεσιν. Alioqui accipiendo ὑπέσθητε pro *recepistis*, seu *promissistis*, recte sequitur futurum modi infinitivi: (etiāmsi

& præsens tum quoque aliquem habere locum possit.) Quoniam tamen hac de crudelitate statim loquitur tamquam de ea non quam se perpetratos promiserint, sed quam perpetraverint, ratione non carere suam interpretationem dixerit Gelenius: in qua videndum est etiam an dativus vertendus fuerit, *jussu ejus*: an potius verti debuerit, *in ejus gratiam*." H. STEPHANUS. Utique, ὑποδείκνυσι αὐτῷ sequente fut. infin. ἀναμνήσκων exponendum proprie fuerat *recepistis ei, vos illos trucidaturos*. Atque id consulto ita, paulo invidiosius, a Sylla dictum videri potest.

L. 42 sq. „Ne illis quidem qui ad templa confugerant, Mithridatem pepercisse, dicitur eodem modo, eodem illo in loco." H. STEPH.

L. 43. „ἴδομεν τινά. Muto ἴδομεν in ἴδοτε μὲν. Sequitur enim particula δὲ huic μὲν respondens, sed satis longo intervallo, & ita ut minus animadvertatur propter quædam per parenthesin posita verba. At P. Candidus legit quidem ἴδομεν, sed novam huic loquendi generi interpretationem dedit: ita enim hæc vertit; *quorum causa Mithridatem nonnulla pœna affecimus*. Vide annot. quæ proxime sequitur." H. STEPHANUS. ἴδοτε μὲν, sicut emendandum monuit Stephanus, recte dederunt Aug. & Ven. Conf. H. Stephani Adnot. ad lin. 50.

L. 44. ἀπίστω τε ἐς ὑμᾶς. ἴτε καὶ ἐς ὑμᾶς Vratisl. cum Reg. B. quod non displicet. Pro ὑμᾶς posuerat ἡμᾶς MUSGRAV. parum feliciter.

L. 47. καὶ τυράννους ἐπ' ἐνίοις καὶ λαοῖς. Videri potest excidisse aliquod participium, a quo pendeant hi accusativi, qui non nimis commode ad ἐργασάμενος referuntur.

L. 50. ἴδοσαν δὲ τίνα καὶ ἡμῖν. „Habes hic eam partic. δὲ quam illi μὲν respondere dixi quæ est post ἴδοτε. Facilius autem animadverteretur si parenthesi includerentur quæ interjecta sunt inter vocem θαλάσσης & hoc verbum ἴδοσαν." H. STEPHANUS.

Ibid. „ὥς τῶνδε ἀφάρτης. Non dubito, quin scribendum

R r 2

fit οἱ τῶνδε ἄρχαντες." H. STEPH. Recte: & sic ded. Aug. Ven. Vat. Eodem modo emend. MUSGRAV.

L. 52. „εὐχὴς μὲν ἦν οἷς ἐδράσαντε. Aut post ἦν, aut post γενέσθαι deest ἰμοίαν." REISK. Minus feliciter MUSGRAV. οἷς in οἶαν mutatum voluerat. ἰμοίαν οἷς ded. Aug. & Vat.

L. 56 sq. καὶ τῆς φιλατάτης Ῥωμαίων εὐφημίας οὐνεκα. — τῆς φιλατάτης recte Aug. Vat. Et sic emend. REISK. & MUSGRAV. Neque vero opus videtur, a vulgata distinctione orationis, aut a sententia, quam in vers. declaravi, discedere. εὐφημίας ἕνεκα exponi nonnumquam solet *boni ominis causa*. Sed quoniam adjicitur φιλατάτης Ῥωμαίων, videtur vulgatissima notionē accipiendum vocab. εὐφημία, *bona fama*, qua fama qui fruitur ei omnes *bene precantur*: innuitur autem praesertim *benignitatis* & *clementiae laus*; (cf. l. 48 sq.) quam quidem Romanis ait esse carissimam.

L. 59. καὶ ἔσται καθίσταμένῳ. „καὶ ἔσται ἐπὶ τῷ καθίστῃ." MUSGRAV. nescio quid secutus. L. 60. ἐγὼ κατὰ πόλιν. Commode interferi potuerat partic. καὶ, cum Aug. & Vat.

Pag. 734. CAP. LXIII. Lin. 69: ἄδδην Aug. Vat. Conf. p. 696; 16.

Pag. 735. L. 76. γὰρ τοι Reg. B. Aug. L. 80. ἐς Ῥώμην. „ἐν Ῥώμῃ." MUSGR. L. 82. ἐν τοῖς Εμφυλίοις. Civiliū libro primo.

Pag. 736. CAP. LXIV. Lin. 87. ἡρσιχέαι. In mend. ἡρσιχέαι consentit Vratisl. L. 98. αὐτοῦ. In αὐτῷ consentit Vratisl. nec spernenda hæc lectio. Dativus casus pendet a verbo ἡγείραι. L. 2. κατέχιν Reg. B. Aug. Vratisl. Et correxit REISK. & MUSGRAV.

L. 8. Κίμανα. Sic Vratisl. cum Reg. A. & Edd. recte: & sic Aug. quoque pag. 764; 83. & alibi. Quum vero duo *Comana* fuerint, altera Cappadociæ, altera Ponti; *Comana Pontica* hic intelligenda esse, manifestum ex eo fit, quod contra foedus factam a Murena hanc incursioneim queritur Mithridates: ex foedere autem Cappadocia nihil jam ad Mithridatem pertinebat. *Ibid.* Ῥώμην. πόλιν tamen etiam Strabo adpellat, ipse ex sacerdotum Comanorum genere oriundus, lib. XII. p. 535. πόλιν etiam Vratisl. *Ibid.* σιβάσμιον ἱερὸν. Bellonæ deæ dicatum. Cf. Gellar. G. A. III. 8. p. 327. Adde

Noftr. infra, p. 818, 73. L. 11. οὐ γὰρ συνετέχετο Σύλλας.
De hoc ipſo queritur Mithridates, p. 745, 48 ſq.

Pag. 736.

CAP. LXV. Lin. 26. τὴν βουλὴν αὐτῷ καλεῖν. Promiſcue Pag. 737.
cum tertio & cum quarto caſu conſtruitur verbum καλεῖν;
ſed ubi in vicinia alius eſt accuſativus, præferri dativus caſus
ſolet. cf. p. 694, 92. Civ. I. p. 136, 89 ſq. &c.

L. 35. σὺν τῷ πλείονι Aug. Vat. Ven. L. 41. βαλλόμενός τε Pag. 738.
καὶ χαλεπῶς. Sic recte reſtituit H. Steph. Offenderat fortaffe
primum editorem adverbium illud nude poſitum. Ac M U S,
G R A Y. quoque illud ferri non poſſe putavit, & χαλεπῶς ἔχων
legere juſſit. Sed eadem prorfus phraſi & alibi Appianus
utitur, vid. Pun. 448, 78. Ad calcem edit. 1. in Var. Lectr
monuit C. Steph. „exempl. alterum χαλεπῶς.” ſcil. Reg. B.
Sed eodem modo Reg. A. niſi quod terminatio ως per nexum
ſcripturæ expreſſa eſt qui feſellit editorem.

CAP. LXVI. Lin. 45 ſq. ἔθνε τῷ Στρατῷ Διὶ πάτριον θυσίαν
ἐπὶ ἔροισι ὑψηλοῦ. „Ex Perſico more, quorum inſtitutis ple-
riſque uſi ſunt Cappadoçes & Ponti accolæ. Perſæ autem
cum templorum parietibus Deos ſuos non includerent, quod
iis omnia deberent eſſe patentia ac libera, eorumque hic
mundus omnis Templum eſſet & domus, ſacra illis ſub dio
in editiſſimis ac celſiſſimis locis, arcibus ac collibus faciebant.
Herodotus lib. I. [c. 131.] οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν, ἐπὶ τὰ ὑψηλῶ-
τατα τῶν οὐρέων ἀναβαίνοντες, θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ
οὐρανοῦ Δία καλλόντες. Xenophon lib. VIII, παιδ. [cap. 7.] de
Cyro, ἔθνε, inquit, Διὶ τε πατρίῳ καὶ ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς,
ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι θύουσιν. Et Strabo lib. XV, [p. 732.]
de Perſis: θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία.
Et quidem ἐν καθαυτῷ τόπῳ ſacrificaffe eos, ibidem Strabo poſt
Herodotum lib. I. ſcribit. Non eſt autem dubium, a Perſis
hunc ritum hauſiſſe Hebræos, quos toties Deus per prophe-
tarum os objurgat, quod in excelliſis ſacrificent.” ALEX.
TOLLIIUS, vel neſcio quis in edit. Folliana.

L. 46. Orationem Reg. B. Aug. & Vratſl. hoc modo diſtin-
guunt: θυσίαν ἐπὶ ἔροισι ὑψηλοῦ κορυφῇ, μετξονα ἄλλην ἐστ.

L. 47. ὁ ἐς αὐτὴν Aug. Ven. Vat. Et ſic conexit REISK.

Pag. 739.

L. 49. γάλα καὶ μέλι Reg. B. Aug. Cand. L. 52. Παντα-
γάλας recte Aug. Ven. Et emend. REISK. & MUSGRAV.
Vid. Cellar. Geogr. ant. III. 19. pag. 811. L. 54. τηλοῦ τε
χιλίων σταδίων. (An τηλοῦ ἐκ χιλίων σταδίων?) Consentiunt li-
bri: & intactum præterierunt locum duumviri nostri.

L. 53 sq. ὅ 57. Car. Stephan. in Var. Lect: „exempl. αἰ-
θημένη, & αἰσθημένου, paulo post.” Scil. sic mend. Regii &
Vratisl. L. 55. τοῖς πλείουσι Aug. & Vratisl. cum H. Steph.

L. 60. ἱρῶν. Sic & REISKIUS: „ἱρῶν, aut ποιῶν, aut
φιλῶν.” Φέρων maluerat MUSGRAV. quod minime sper-
nerem, si darent libri. Car. Steph. in Var. Lect. „alterum
exempl. φῶν. Arbitror leg. πεισῶν.” Voluit πείων scribere.
φῶν Vratisl. cum Reg. A. Paulo ante, pro ἀληθῆ, reposit-
tum ἀνδῆ voluit MUSGRAV.

L. 62. παῖδιον τετραετὶς ἐγὼνήσας τῷ Αριοβαρζάνῃ, *desponsata*
Ariobarzani filiola quadrienni. Gelenius, & post eum
Freinshemius (Supplem. Liv. LXXXIX. 16.) aliique vulgo,
obside tradito Ariobarzani filio quadrimumo: quam recte,
viri docti judicent. L. 68. ἔτι ded. Aug. Ven. Et adi-
ciendum monuerunt REISK. & MUSGRAV.

Pag. 740.

CAP. LXVII. Lin. 71 sq. Αχαιοὺς -- οἱ δοκοῦσιν εἶναι τῶν ἐκ
Τροίας. Conf. p. 795, 85 sqq. L. 74. ἔπειμπε ded. Aug.
Vat. CAR. STEPHANUS in Var. Lect: „videtur deesse
alterum ἔπειμπε, ut sit τὰ συσχεόμενα ἔπειμπε. ἔπειμπε δὲ.” Sic
& REISK. „ἔπειμπε videtur deesse.” Et adjecit hoc verb.
MUSGRAV. L. 76. εἴτε πρὸς τινων Aug. cum H. Steph.

Pag. 741.

L. 82. τῶν προβούλων. Conf. Adnot. ad 723, 78.

Ead. ὅ 59 sq. „Τιγρᾶν ἢ τὸν γαμβρὸν Μιθριδάτης ἔπειμπεν
ἐς Καππ.” Legendum Τιγρᾶν in accusativo, & forf. ἔπεισεν.”
REISKIUS. Perspecte; & sic ded. Aug. & Vat.

L. 89. Τιγρηνόκερταν. Hesych. Κίερα πόρις, ὑπὸ Ἀρμενίων.
Imo & in aliis Orientalium idiomatibus 𐎧𐎡𐎢𐎰. Cf. Cellar.
Geogr. antiq. III. 11. p. 392. & Bochart. de Phœn. Colon. I.
24. p. 512. & II. 10. p. 816.

CAP. LXVIII. Lin. 91. Σεργάριος. Vide Civil. I. c. 108 sqq.

L. 95. Μάγιστος. Sic legendum docuit FRANC. FABRI-

SIUS, ad Orof. VI. 2. p. 373. edit. Haverc. Cf. Cic. Verr. I. 34. — „Wesseling. ad Simsoni Chronic. A. M. 3931. observavit, male hic *Manium* appellari, qui *Magius* sit. Alter est non *Fanius*, sed *Fannius*.” REISKIUS.

L. 5. Μάρκον Ουάρριον. Vide Plut. in Sertorio p. 581. A. & Orof. VI. 2. In Μάρκον Ουάρριον consentit cum Editis aliisque Vratisl. Conf. & p. 745, 57. & 755, 18. &c. Ceterum sive *Marium*, sive *Varium*, sive *Varum* legas posterius nomen; prius semper prænomen erit, & Μάρκον utique, non Μάρκιον, fuit scribendum.

L. 7. ἐξίφαινε. „ἐξύφαινε” MUSGRAV. Ingeniosius, ut mihi videtur, quam verius. Sicut flamma ἐκφαίνεσθαι dicitur, sic commodè quoque bellum subito erumpens ἐκφαίνεσθαι dici poterit. Subito autem hoc bellum esse a Mithridate commotum, diserte ait Noster, p. sq. l. 18. ὁξέως γινόμενον. Pari- ter vero συνεκφαίνειν τὴν παρασκευὴν legimus Civ. I. p. 56, 35.

L. 10 sq. Λουκούλλου τοῦδε. *Lucullo eo que m. jam dixi* (p. 688. & 722.) Hæc est vis pronominis τοῦδε. Sic Annib. 230, 34. & sæpe aliàs. Quum in edit. 1. oratio sic distincta fuisset, Λουκούλλου, τοῦδε τοῦ νυνάρχοντος, deletum pronom. τοῦδε temere volebat MUSGRAV. Distinctionem recte post τοῦδε promoverat H. Steph.

CAP. LXIX. Lin. 17. ἠγούμενος. Casu factum videtur, Pag. 743. (nam consilium non perspicio) ut a scriptorum librorum le- ctione discessum sit in Editis. L. 18. ἀσπειροίον Reg. A. Aug. Vratisl. &c. cum H. Steph. Conf. pag. 662, 44, & 720, 32. ibique adnotata. L. 28. περάσαντι Aug. Vat.

L. 29. § 31. Ἰάζυγες --- καὶ ἐπὶ τοῖςδε Βαστέραις. „Apud Plinium lib. IV. cap. 12. *Jagyges* hi populi vocantur. Sed legendum ibi *Jazyges*; & quos statim noster *Basternas* appellat, Plinio quoque male *Absterna* dicuntur: suntque iidem quos Poëtæ Baternas nominant. Valer. Flaccus: *Illinc jura- tos secum trahit Æa Baternas*. De Jazygibus porro, tradit idem Poëta, quod non canescant, hoc est, ad maturam æta- tem perveniant, sed simulac vires deficiunt, statim a natis interficiantur. Ita lib. VI. Argonaut.

Pez. 743.

Es expertes canentis Jazyges qui :

Namque ubi jam viresque aliae, notosque refutat
 Arcus, Es incaptus jam lancea temnit heriles;
 Magnanimis mos ductus avis, haud segnia mortis
 Jura pati; dextra sed cara occumbere prolis
 Ense dato: rumpuntque moras, natusque parensque,
 Ambo animis, ambo miseri tam fortibus actis."

Hac nescio cujus Adnotatione ALEX. TOLLIO visum erat
 editionem suam ornare. Ceterum apud Plinium si umquam
 Jazyges fuerat editum, jam pridem eliminatum istud mon-
 strum est, ita ut ne in Francofurtensi quidem editione Ann.
 MDCVIII, quæ antiquissima est ex eis quæ mihi ad manus
 sunt, vestigium illius erroris super sit. Strabo VII. p. 306. Ια-

Pez. 744.

ζυγες Σαρμαται και οι Βαστάραι λεγόμενοι. *Bastarnas* quod
 adinet (L. 31.) video illos quidem passim apud Scriptores,
 & in his apud Plinium, *Basternas* adpellatos, quemadmodum
 apud Appianum cum h. l. tum alibi partim in scriptis partim
 in editis legitur: (conf. Maced. 518, 7. Mith. 661, 33. &
 747, 84. Illyr. 834, 55. & 860, 68.) sed quum apud longe
 plerosque Scriptores (Polybium, Livium, Strabonem, Justi-
 num, Dionysium Perieg. Plutarchum, aliosque) *Bastarnæ*,
 Βαστάρναι, dicantur; obsequendum auctoritati illorum ex
 nostris libris putavi, qui eandem exhiberent scripturam.
Βαστάρναι autem h. l. perspicue dabat Vat. & *Bastarnæ* Cand.

CAP. LXX. Lin. 38. ἔθνη Στρατιῶν Δι. cf. p. 738, 45 sqq.

L. 39. και Προσιδώνι λευκῶν ἵππων ἄρμα καθίς ἐς τὸ πέρατος.

— „Hujus moris non infrequens apud veteres mentio, quod
 aquis sacrificaverint: & fere ea in re equo usi sunt, eoque
 albo. Herodotus [lib. VII. cap. 113.] de Xerxis itinere per
 Thraciam, τὰ δὲ πρὸς μεσαμυρίαν τίνευσαι ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα,
 ἐς τὸν οἱ μάγοι ἐκαχμερίοντο σφάζοντες ἵππους λευκοῦς. Tacitus An-
 nal. lib. VI. [cap. 37.] de Vitellio & Tiridate, qui copias ad
 ripam Euphratis habebant; *Sacrificantibus*, cum hic more
 Romano Suovetaurilia daret, ille equum placando amni
 adornasset; quem locum mirifice adducta Herodoti verba il-
 lustrant, ut & illa quæ habet Strabo lib. XV. [pag. 732 sq.]

Διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύουσι. - - Τῷ δὲ ἔδατι ἐπὶ λίμνῃ ἢ ποταμῶν, ἢ κρήνῃ ἐλθόντες, βέβρον ἐρύξαντες εἰς τοῦτον σφαγιαζόνται, Φυλαττόμενοι μὴ τι τοῦ πλησίον ὕδατος καθαρῷ αἵμασι χεῖν. Meminit quoque ejus moris Plutarchus in Lucullo." ALEX. TOLLIIUS.

Pag. 744.

L. 41. Ταξίλων. Ταξίλων vel Ταξίλων vocat Plutarch. Sylla p. 464. Lucull. 509. &c. & Memnon. ap. Phot. p. 380. Ταξίλων Pausanias I. 20. & alibi. Ibid. Ἑρμοματόους Aug. Vat. Sic & correxit REISK. post GELENIUM. Sed Εὐμοματόους cum Edd. Vratisl. & Cand.

L. 48. εἰς αὐτὴν ἰδύουσι ἀποκρῖνόμενοι. Conf. p. 736, 10 sqq. Pag. 745.

L. 50. ἐπῆγε, i. q. ἐπέφερεν, quod modo præcessit. conf. ad Pun. 430, 80.

CAP. LXXI. Lin. 60. Νικομήδους ἀπὸ τιθνηῶτες. Hoc, sane ita dictum videtur, ut de eodem Nicomede (Philopatore,) Prusiae nepote, intelligendum sit, de quo supra p. 653, 92 sqq. & passim deinceps, & ad extremum p. 730, 99. dictum est. Quo magis probabile sit, non Appiano, sed librariis, tribuendum esse errorem illum quem p. 651, l. 47 sq. Scriptori nostro obtrusum vidimus.

L. 68. ἰχυρώματα. Car. Stephan. in Var. Lect: „exempl. alterum ἰχυρώματα." L. 69. „θρυγίων. Mendosum. F. θρυγίων vel θρυγίων, per macerías." MUSGR. L. 71. οὐδὲν τοῖς διώκουσιν αὐτοὺς βέλος. Sic recte Aug. Et sic emendavit MUSGRAV. L. 76. εἰς ἐκατέρους Aug. Et sic REISK. Sed Cand. ad Socios: unde MUSGRAV. εἰς ἑαίρους. L. 84. Βα- Pag. 747. φλαργῶν. Sic rursus Vat. & Cand.

CAP. LXXII. Lin. 95. λήψεται prætuli cum Reg. B. & Aug. — Istam lectionem nude citavit etiam C. Steph. in Var. Lect.

L. 99. ἔξω Aug. Ven. & MUSGRAV. L. 3. Μάγιος. vid. Pag. 748. p. 741, 95. L. 8. τὰ γὰρ Σεργίου ἐπὶ Φιλιππία γενόμενα ὄντα. Si recte habet Σεργίου, videndum est an sententia sit ea quam Gelenius expressit, quæ aliquando militassent sub Sertorio. Sed aut delendum utique illud nomen videtur, aut in Δουκούλου vel Ρωμαίων mutandum. L. 55. ἐπαίεσθαι Aug. cum H. Steph.

Pag. 749. CAP. LXXIII. Lin. 25. διὰ τὸ πλῆθος διὰ μέσων Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 26. Κυξίκω. De illa *Cyzici* oppugnatione, præter alios, consulendus Strabo lib. XII. p. 575 sq.

L. 29. τὸν τε σιγαδμὸν. Si vera est hæc lectio, (in quam quidem consentiunt libri;) intelligendus erit *σιγαδμὸν* idem h. l. dicere quod *ναύσιγαδμον*. Dubitavit etiam REISKIUS: „F. *ισθμὸν*, aut *ναύσιγαδμον*, ut interpretes.” Nempe Gelenius, *navalia*; sed Candidus *castra*. L. 32. ἐλέπολην. *Helepolis*, machina obsidionalis, qua urbes capiuntur: cujus descriptionem vide apud Diodor. Sic. XX. 91. Opp. T. II. p. 471. ubi alios etiam auctores, qui eandem machinam commemorarunt, laudavit Wesseling.

Pag. 750. L. 34. κατὰ δὲ τοὺς λιμένας ἑσς. κατὰ pro μετὰ dedit Aug. & mox *ἐξευγμέναι* Reg. B. Aug. Ven. Et utrumque emend. REISKIUS; *ἐξευγμέναι* etiam MUSGRAV. Machina autem, quam h. l. dicit, ejusdem generis est, cujus nomen *σαμβούκω*, *Sambucam*, supra declaraverat, p. 678, 14. & 679, 31.

L. 39. προσῆγεν Reg. B. Aug. Vat.

Pag. 751. CAP. LXXIV. Lin. 60. κεχαλασμένοις Reg. B. Aug. Vat. — Unum exemplar ita dare monuit etiam C. Steph. in var. Lect. L. 61. ἐξέλειπον. Sic scripti omnes cum edit. 1. Magis tamen placet *ἐξέλειπον*.

Pag. 752. CAP. LXXV. Lin. 79. ἔχου Aug. Ven. Vat. Cum Reg. B. erravit Vratisl. Jam sæpius vidimus fraudi fuisse librariis & Editoribus nostris illud verbum. REISKIUS: „aut *χῶν*, id est *χατηνών*, aut *ἐχώννυ*.” Ipsum *ἔχου* reposuit MUSGRAV.

L. 80. ἀνεκρήμνη. Sic recte Aug. a pr. manu; sed & ibi in *ἀνεκρήμνει* mutatum. Rursus eandem mendam repetierunt editores p. 769, 53. & 789, 91. ubi verum ded. Aug. & Ven. Est autem (quod obiter tantum adnotarunt Lexicographi) *κρημνιάω* vel *κρήμνημι*, & *ἀνακρημνιάω* vel *ἀνακρήμνημι*, idem quod *κρεμάω*, *ἀνακρεμάω*, *suspendo*. Sic Civ. I. p. 100, 77. *ἐκρημνισαντο* manifeste idem sonat quod *ἐκρεμάσθησαν*, coll. lin. 75. Et phrasi huic, ὑπονόμοις τὸ τεῖχος ἀνεκρήμνη, *cuniculis murum suspendit*, si quid obscuri habere videatur, lucem adfundet id quod p. 692, 56 sqq. legimus: *suffossa muri fundamenta*,

Ἐπ' *trabibus suspensa*, (vel *suffulta*: ξύλοις ἀνηστημένα) *subdita magna sulfuris stupra* Ἐπ' *picis copia*, *incendi iussit*; *Tum Civ. I. 160, 99. postquam Pompejus suffossa mœnia subditis stipitibus suspenderat*, (τὰ τεῖχη ξύλων κορμοῖς ὑπεκρεμάσαντος,) *Sertorius quidem superveniens urbem obsidione liberavit, sed muros Pompejus jam succenderat.* Pag. 752.

L. 83. *περὶ τὸν Πύνδακον*. Plutarch. Lucull. p. 498. *περὶ τὸν Πύνδακον ποταμὸν καταλαβὼν τοὺς πολέμους*. Ad oram cod. Aug. notatur: Πύνδακος πάλις. Sed fluvium h. l. non oppidum dicit Appianus. L. 90, Ἐπ' 91. Varietatem lectionis ex edit. 3, adlatam non nisi ex operarum errore ortum ducere, vel me non monente, intelligitur. Pag. 753.

CAP. LXXVI. Lin. 93. *χυμῶν ἐκπνεύμενος, superveniens hiems*, non *tempestas*. vid. p. 749, 20. L. 96. *σπλάγχχων*. Nescio an exciderit aliquid ad hanc vocem pertinens. *Humana* certe *viscera* intelligenda esse, facile patet: & Plutarch. Lucull. p. 498. *ἐν αἰσθήσει γινόμενου (Λουκούλλου) τῶν ἀπομῶν -- καὶ ἀνδρωποφικῶν*.

L. 99. *ἐπ' αὐτῇ* Reg. B. Aug. Vat. L. 9. *ἀρδίς μέγιστος*, Pag. 754. Perinde erit, hoc eligas, an *μέγας*, quod offerunt Aug. & Vat. Utrumque probum: neque de aliunde adfiscenda medicina erat cogitandum. Vide Annib. 236, 40. & ibi notata.

L. 11. *πολλήν*. „τὴν πολλήν.” REISK.

L. 12. *πισθέντος*. Consentit Vratisl. Sic & MUSGRAV. emendavit: „*πισθέντος αὐτοῦ*.” Fortasse nec male abesse poterit αὐτοῦ, ut, quemadmodum nominativus *ἀγωνισάμενοι* refertur ad nomen. *Κυζικηοί*, sic genitivus casus *πισθέντος* refertur ad genitivum *βασιλέως*. Aliam medicinam huic loco quaerendam putaverat PALMERIUS, qua nunc quidem facile caremus. Quum enim vulgo legeretur, *καὶ λιμὴν πισθέντες ὑπὸ Λουκούλλου*, sic monuit ille: „*Mutilus est hic locus; non enim a Lucullo fame pressi sunt Cyziceni, sed a Mithridate. Excidit igitur pars quædam hujus sententiæ. Scripserat procul dubio: λιμὴν πισθέντες, καὶ σπέντες ὑπὸ Λουκούλλου, vel ἰσώθησαν, vel tale quid: fame pressi Ἐπ' a Lucullo servati.*”

L. 29. *ταῖς πύρρην* recte Aug. & Vratisl. cum H. Stephan. Pag. 755.

Pag. 755.

L. 21. χιμῶν ἐπιγεγόνεμος. Nunc χιμῶν *tempeſtas*, ut pag. 757, 52. fecus ac p. 753, 93.

CAP. LXXVII. Lin. 22. τὸ κατὰ γῆν. „F. τὸ κατὰ γῆν προτίμημα.” REISKIUS. Adſumento illo nil opus eſſe videtur.

L. 26. Βάρβαρος δὲ Προυσιᾶ δα εἶλε τὴν πρὸς τῷ ὄρει. „Intel-
ligit Pruſiadem ad Olympon ſitam. Nam licet alia Pruſiaſ
fuerit ad Arganthoniūſm montem ſita, & item alia ad Hipplum
montem & fluvium: tamen quando montis nomen non ad-
didit, de Olympon intelligendum eſt, qui in ea regione ob
amplitudinem & excelſitatem mons καθ' ἕξοχὴν dicebatur.”
JAC. PALMERIUS. Et REISKIUS: „πρὸς τῷ ὄρει. Olympon.
vid. Valeſ. Emend. p. 49.”

L. 30. ἐν ἐρήμῃ νήσῳ. In plur. numero quidem dicit νήσους
ἐρήμους, p. 780, 50: at ſingularis ſœminini generis prima
declinatione potius formatur; ut ἐρήμῃ ἐάλωσαν Civ. III. 525,
24. Sic & apud Thucydidem in ſing. ἐρήμῃ δέκεν legitur, &
ſimilia; ſed in plur. ἐρήμους ὄκρας.

L. 31. ἔνθα δέκνεται βωμὸς Φιλοκλήτου &c. At inſulam illam
prope Lemnum, cui *Chryſe* nomen fuerat, ubi Philoſtetes ex
ſerpentis ictu laboraſſe ferebatur, ſequenti tempore a maris
æſtu depreſſam, penitus evanuiſſe ait Pauſanias in Arcad.
(VIII.) cap. 33, extr.

Pag. 756.

L. 33. μνημα. Sic & Gelenius: *monimenta calamitatis
iſtius herois*. At non ferri ſolum poterat, ſed teneri utique
(uti nunc quidem mihi videtur) debuerat lectio quam ſcripti
libri, cum quibus etiam Vratiſl. facit, offerebat, μέμνημα:
nimirum opus, puto, anaglyphum dicit, aræ Philoſtetis in-

Pag. 757.

ſculptum, quo calamitas ejus efficta erat. L. 51. ἐπὶ τῷ
Vratiſl. ſicut emendaverat H. Steph.

CAP. LXXVIII. Lin. 58. ἀπὲ καλῶ διαπλῶν. „F. ἐπ'
ἀκατίῳ διαπλῶν.” REISK. Etiam MUSGRAVIO ſuſpecta
fuerunt illa verba, qui literam Q. adpoſuit, i. e. *Querendum*
ſatisne ſana ſint. Intelligendum autem videtur, contra vim
ventorum remigio navigaſſe Mithridatem, ob eamque cauſam
temulco trahi navem juiſſe. L. 62. τοὺς ὁμόρους Aug. Vat.
Et ſic correxit MUSGRAV. Cum editis errant Vratiſl. & Cand.

L. 64. ἐν τῇ νύκτι Aug. Vat.

L. 67. ἀπολεμῆτον. C. Steph. in Var. Lect: „exempl. al. *Pag. 758.*
terum [Reg. A.] ἀποπολεμῆτον.” L. 69. καὶ ἰσθῆς. καὶ ἰσθῆς
Aug. & sic sæpius aliàs. „F. καὶ ad ὄν.” REISK.

L. 70. § 71. Εὐπατορίας. Sic Editi cum Regiis: Sed utro-
bique rescribendum Εὐπατορίαν per ὁ breve; quemadmo-
dum semel hic (l. 70.) habet Vratisl. & utrobique a pr. manu
Aug. Recte infra (pag. 818, 77 sq.) omnes Εὐπατορίας, ad
quem locum vide quæ de duabus urbibus ejusdem nominis
monebimus. L. 72. περικαθήμενος. Sic Aug. Ven. Vat.

— Cum Regiis & editis stat Vratisl. Eadem varietas, p. 754.
16. παρακύθημαι πόλει; adsideo urbi, obsideo urbem; περι-
καθήμεναι πόλιν, circumfideo; obsidione cingo. Utum eligas,
parum interest. Sed quoniam de maritima urbe agitur, nec
mentio fit classis, quæ simul a mari cinxerit urbem; potior
videri poterit vulgata lectio παρακαθήμενος. Sic præce-
dens accusativus a verbo ἐπολιόρκει pendebit.

L. 73. Θερμικυρίαν. De hac urbe consulendus Cellarius III.
8. p. 322. & quæ ad Stephanum Byz. congescit Abr. Berkehus.

L. 75. Θερμικυρίαις περικαθήμενοι. An hac ratione alibi
inveniatnr hoc verbum, nescio. Analogia quidem certe
non repugnat. περικαθήμεν quod hic habet Vat. stare non
potest, ob adjectum dativum casum: oportebat saltem περι-
καθήμεναι.

L. 77. δὴ τι Reg. B. Aug. Vratisl. L. 78. κατὰ πλοῦτος
Reg. A. Aug. Vratisl. L. 79. ἐς αὐτοῦ Reg. B. Aug. Vratisl.
Et sic MUSGRAV. L. 83. Particulam ἔτι, insertam in editis
post μονομαχίας, ignorant Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Nescio an
eam agnoscat Vat. e quo nil hic adnotatum in schedis.

CAP. LXXIX. Lin. 93. διεπύρρουν. „F. οὐ διεπύρρουν.” *Pag. 759.*
REISK. Et sic utique probabile est scriptum reliquisse
Appianum. L. 98. Πομπώνιος. Hanc Candidi lectionem fir-
mat Plutarch. in Lucullo p. 500. F. Πομπώνιος, ἀνὴρ οὐκ ἄδελφος,
ἐάλας τετραμμένος. L. 17. ἐπέβη τὸν ἵππον. Forſan ἐπέβη ἐπὶ τὸν *Pag. 760.*
ἵππον. L. 19. περιερίσθαι Aug. Ven. Vat.

Pag. 761. CAP. LXXX. Lin. 24. περίου Aug. Ven. Vat. παρόου
Vratisl. ut H. Stephan. L. 25. κυνηγὸν θήρων, ἀτραπῶν
ἐπιστήμονα. Non dubito, κυνηγὸν θήρων ἀτραπῶν, scripsisse
Appianum; & sic in contextu repositum velim: quod & GE-
LENIUS voluisse videtur, quum *venatorem*, dixit, *peritum*
montanorum callium. Otiosum sane & frigidum addita-
mentum vocab. θήρων ad κυνηγόν: proclivis autem ex ΟΡΕΙΩΝ
in ΘΗΠΙΩΝ transitus: & cum sequenti ἀτραπῶν conjungenda
hoc vocab. indicat distinctio orationis quæ in *cod. Aug.*
obtinet. Neque hic unus locus est, in quo accurata sermo-
nis distinctione veram Appiani vel scripturam vel sententiam
optimus ille Codex declarat: quæ ἀκριβεία in distinctione
orationis non ab indocti calligraphi consilio, qui hunc codi-
cem exaravit, profecta est, sed ex vetusto probatissimoque
codice propagata esse debet.

L. 33. ἐπιδραμὸν Reg. A. Aug. Verbum hoc plane præterit
Candidus: *eos a valle increpans*.

Pag. 762. CAP. LXXXI. Lin. 52. „ἐς τὰς πρῶτας κατήραξας.
Forte τοὺς πρῶτας, nisi hoc poeticum sit: aut τὸ πρῶτης vel
πρῶτης.” REISKIUS. Cum Edd. erravit Vratisl. itemque
Cand. nonnullos etiam *ex primis confecerunt*. Sed perspi-
cua ἐς τὰς πέντε ded. Aug. Ven. Vat.

Pag. 763. L. 54. περιγενέσθαι dederunt iidem Aug. Ven. Vat. Et Cand.
se solos evasisse. Ibid. σφίσι præferendum utique videbatur.
In φύσει consentit Cand. *ex se*. L. 57. ἰππίων ἀπὸ
λεία Aug. Ven. Vat. Et Cand. *equitum clade*. L. 59. πρίν
τῇ Reg. B. Aug. Vat. Vratisl. L. 62. πολὺ τὸ πλεῖθος. Artic.
τὸ caret Vratisl. cum Aug. & Reg. A. L. 63. καὶ τοπάζοντα.
— „ὑποτοπάζοντα.” REISK. Nil variant libri: nec muta-
tione opus est.

Pag. 764. CAP. LXXXII. Lin. 85. προσέμενος Sic & C. Steph. in
Var. Lect: „*exemplaria προσέμενος*” Ibid. ἐν χωρίοις. Cand.
certis in locis. Gelenius: *in castellis*. Videtur idem esse
quod ἐν ἀγροῖς, *rure*, vel, *in pradiorum aliquo, non in regia*.
Plutarch. Lucull. p. 505. F. ἐν χωρίοις ἐλῶδεσι καὶ νοστροῖς.

L. 86. ἔτι δὲ Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl.

L. 87. Βακχον. Βακχιδην Plut. Lucull. pag. 502 sq. Sed Pag. 764.
apud Strabonem XII. p. 546. *Bacchides* nomen est regii præfecti Sinopes urbis, quo tempore eam Lucullus oppugnavit.

L. 93. αὐτοὺς ἐπιὼν Aug. Ven. Vat. & MUSGRAV.

L. 94. Ἀμισιν. Vide, an Ἀμισὶν sit legendum. Cf. p. sq. 1. 9 sqq. Nam supra (p. 758 sq.) oppugnatam quidem Amisum urbem a Lucullo dixerat, at non expugnatam.

CAP. LXXXIII. Lñ. 99. Αὐτόλυκον. Strab. XII. p. 546. Plutarch. Luc. p. 506 sq. L. 3. ἀνδριάς τε Aug. „F. τούτου ἀνδριάς τις σέβασμ.” REISKIUS.

L. 4. οὐ φθάσαντες Aug. Vat. eodemque modo MUSGRAV. Pag. 766.
Sed REISK. „ὡς φθάσαντες.” Plut. l. c. ὅρᾳ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ἀνδριάντα κείμενόν, ὃν ἐκκόμίζοντες οἱ Κίλικες οὐκ ἔφθασαν ἐμβαλεῖσθαι. L. 13. δημοκρατία χρησαμένοις, ἐπὶ πολὺ τοῖς Περσ.

— „Comma post ἐπὶ πολὺ promovendum. *Postquam diu fuissent populari imperio usi.*” REISKIUS. Recte, si quid video. Distinctionem nullam agnoscunt Aug. & Vratisl.

L. 14. συναγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἐς τὴν δημοκρατίαν ἐκ προεδράμα-
τος Αλεξάνδρου. Conf. supra p. 651, 53 sqq. Post δημοκρατίαν „deesse nomen proprium” monuit MUSGRAV. Et REISKIUS: „Forſan, ἀναγαγόντος δὲ αὐτοὺς Ἀλεξάνδρου ἐς τὴν δημοκρ.”

L. 23. Μιθριδάτην δὲ ἐξήτει παρὰ Τιγράνους. Quum Pag. 767.
legeretur ἐξήτει παρὰ Τιγράνην (ut est in edit. 1. & Vratisl.) vel παρὰ Τιγράνη, (quemadmodum H. Stephanus, ut aliqua saltem sententia verbis inesset, posuit;) sententiam illorum verborum recte Candidus his verbis expressit: *Ἐπὶ ad Mithridatem apud Tigranem inquirendum proficiscitur.* Sed hoc non dixisse Appianum, cum ex eo quod proxime sequitur, αὐτὸς ἐπανελθὼν, *ipse regressus*, facile patet; quo nimirum innuitur, per literas vel per nuncios depoposcisse a Tigra-ne Mithridatem; tum rursus ex eis, quæ cap. sq. referuntur, satis fit manifestum. Nunc, postquam παρὰ Τιγράνους meliores libri Aug. Ven. Vat. dederunt, in promptu erat, alteram mendam, quæ locum hunc occuparat corrigere, ἐξήτει restituendo pro ἐξήτει, quod ex illo corruptum est. ἐξαιτίαι,

Pag. 767. *deposcere, exposcere*, proprium in hac re verbum. De pro-
olivi literarum ζ & ξ permutatione nil adinet dicere.

CAP. LXXXIV. Lin. 25. *ἡραπία*. Quum mend. editum
esset *ἡραπία*, suspicatus erat REISKIUS, „forsi. *ἡραπιασμός*.”

L. 26. *ἐπὶ τοῖς θρασυ. καὶ ταῖς οἰκ.* Aug. Vat. **L. 31.** *μόνα*
τὰ χρέσιμα Aug. Ven. Vat. *τὰ χρέσιμα*, i. q. *τὰ ἐπιτηδεύα.*
Sic & Syr. 603, 33.

Pag. 768. **L. 37.** *Μεθροειζάντη*. Plut. Lucull. p. 508. **L. 40.** *ἐπὶ τῇ*
τιμῇ. Magis placet lect. Aug. *ἐπὶ τῇ*. **Ibid.** *τῇ ἑαυτοῦ*
βασιλεὺς Esc. „F. *ἑαυτοῦ*, ὅτι ἔτυχε βασιλεὺς ἐν ταύτῃ. conf.
p. 216, 29. [741, 88 sq.]” REISKIUS. **L. 44.** *ἐπαποστασίαν*.
Consentit Vratisl. Sic & Pun. 436, 86. (*τὰ*) *ἐπαποστάσια*.

L. 47. *Ἐ 50.* *Μαγναίω & Μαγναίον* Aug. Ven. sicut paulo
ante Editi quoque dederant. **L. 48.** *μὲν οὖν ὁ Λούκ.* Aug.
Pag. 769. Ven. Vat. **L. 50.** *ἐς Τυρανόκτερά.* Recte, in neutr. plur.
Sic p. 771, 92. *ἀπὸ Τυρανοκέρων*, omnes. **L. 53.** *ἀντικρί-*
μιν τὸ τῆχος Aug. Ven. Conf. p. 752, 80. & ibi notata.

CAP. LXXXV. Lin. 58. *ἐς τὸ Φρούριον*. Tria hæc verba
dederunt Aug. Ven. Vat. **L. 64.** *περικλείσαι. περικλείσιν*
Vratisl. cum edit. i. REISKIUS: „*συγκλείσιν* aut *περισφί-*
σαι.” Cand. *fame præcludere*. Ni incommodum videretur
futurum tempus, in cuius terminationem tamen consentiunt
codices, suspicaret *περισφίσειν* fortasse scripsisse Appianum. Sic
Pun. 422, 54. *ἐς συμφάρας περιφέρειν*, & Civ. V. pag. 895, 86.
ἐς λαμὴν περιφέρειν. Sed nec incommode hic verbum *περικλείσειν*
stare videtur.

Pag. 770. **L. 78.** *ἱστῶ*. Sic recte editum erat ex Reg. B. cui consen-
tit Vratisl. Iero, non edit. i. ut infra contextum dixi, sed

Pag. 771. Aug. & Reg. A. **L. 88.** In *παροδεύοντες* scripti libri nostri
consentiunt omnes, & cum his REISKIUS & MUSGRAV.;
quorum hic conferre iussit Civ. IV. 682, 61. ille autem *πε-*
ριανχέσια ἔχοντας παροδεύοντες repositum voluit, quo tamen ad-
sumento facile caremus.

CAP. LXXXVI. Lin. 98. *ἡμερίζοντο τὰ ἔπλα* Aug. Ven. Vat.

Ibid. *ἐκ τῶν δυνατῶν*, i. q. *ἐκ τῶν παρόντων*, *ἐκ τῶν ἐνόντων*,
vel,

vel, ut habet Herodot. II. 44. ἐξ ὧν δὲν τε ἦν, pro viribus, prouti fieri poterat, prout res & tempus ferebat.

L. 1. ἔξωθεν Aug. Ven. Vat.

Pag. 772.

CAP. LXXXVII. Lin. 29 sq. αὐτὸς δὲ τὸν Μιθριδ. προκαλ. ἐς μάχην. Post hæc verba excidisse nonnulla videntur, quibus exponebatur quid effecerint equites illi, quos adversus adventantem Tigranem præmiserat Lucullus. Neque vero probabile est, post ea quæ dicere instituerat, nunc hæc duo continuo orationis nexu statim junxisse Appianum, τὸν Μιθριδάτην προκαλοῦμένους ἐς μάχην, & περιτάφρευον, *Mithridatem ad certamen provocavit, & fossa cinxit.* Forsan, nonnullis sive verbis sive versibus interjectis, iterum occurrerant duo illa verba ἐς μάχην, aut etiam tria, προκαλ. ἐς μάχην, (puta, ut post ea, quæ nunc defunt, sic pergeret oratio: καὶ συνεχῶς προκαλοῦμενος ἐς μάχην!) eaque res fraudi fuit fugienti oculo librarii ejus ex cujus libro manarunt nostra exemplaria.

L. 31. ἕως χειμῶν ἐκτισσάν. Sic Reg. B. a pr. man. Aug. Vat. Jam æquinoctii tempore multum a frigore passum Lucullum Plutarchus refert p. 513.

CAP. LXXXVIII. Lin. 32. ἐξ ὅλης Ἀρμενίας. „F. Τρυφῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἔξω τῆς Ἀρμενίας.” REISKIUS. L. 36. ἐφείπετο. Pag. 774. Rarioris usus verbum. Quod si quis vulgatum ὑφείπετο, quod & Vratisl. agnoscit, in pristinam sedem restitutum malit, facile patiar. L. 38. Φαβίω. M. Fabius. Dio Cass. XXXV. 9. Plutarch. Lucull. pag. 515. Huic Adriano cognomen fuisse docet Havercamp. ad Orof. V. 20. p. 346 sq. ex coll. Plutarch. Lucull. p. 502. L. 50. τὴν τε ἀρχὴν. An τὴν τε στρατιάν? Id quidem in lat. vers. expressi. L. 55. κατακρέμνισι. Sic plane Vratisl. Pag. 775.

CAP. LXXXIX. Lin. 64. κατακρέμνισι Aug. Ven. Vat.

L. 66. ἐπιείσας. Non video, cur „ἐπιείζων” voluerit MUSGRA-

L. 70. σὺν ἐπιείξει βαθεία. „βαθεία.” REISK. L. 75. ἐπιδείξιν αὐτὸν Aug. Ven. Vat. & MUSGRAV. L. 76. Αλεξ. αὐτὸν. αὐτὸν Vratisl. ut H. Steph. L. 79. τὸν στρατὸν Aug. Ven. & REISK. & MUSGRAV. Pag. 776.

Pag. 777. **CAP. XC. Lin. 89.** *Arſidios.* Sic Vratisl. cum reliquis. An apud alium Scriptorem mentio hujus *Attidii* vel *Attilii* fiat, non dixerim. Cicero in Verr. Act. I. 13. *M. Attilii* meminit de majestate damnati, qui an huc referendus sit, viderint quibus vacat. **L. 90.** *πρὸ πολλοῦ* Aug. & Vratisl. cum. H.

Steph. **L. 92.** *Ρωμαίων περὶ Βουλ.* Consentit Vratisl.

L. 97. *ἡ τῆς Ἀσίας στρατηγός.* *Asia proconsul:* M'. Acilius Glabrio. **L. 99.** In *στρατείας* consentit nobiscum Vratisl. sed in præcedd. a vulgata lectione non recedit. Perspecte REISKIUS: „*ἢ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῷ.*“ MUSGRAV: „*καὶ τοὺς ὑφ' αὐτῶν.*“

Pag. 778. **CAP. XCI. Lin. 13.** *Ὡς δ' ἐκκαίδεκα.* Sic Aug. cum H. Stephan.

Pag. 779. **CAP. XCII.** „Præter Nostrum de *PIRATICO* hoc *BELLO*, quod initium habuit A. U. DCLXXIV. & anno DCLXXXVI a Pompejo, postquam id lege Gabinia ei permissum esset, consummatum est, legi possunt Cicero in Orat. pro Lege Manilia, Plutarchus in vita Pompeji, Auctor de Vir. Illustr. cap. ult. Valer. Max. lib. VIII. cap. 15: Dio lib. XXXVI. Florus lib. III. cap. 6. Vellejus Patere. lib. II. c. 31.“ AL. TOLLIVS. Adde Liv. Epit. XCIX.

Lin. 27. *ἐμμένοντο* Aug. Vat. Et viderunt REISK. & MUSGR.

L. 29 sq. τοῦ Μιθρ. καὶ ἀναχωρ. Hanc verborum seriem dedit Aug. **L. 32.** *ἐμπεσόντες* Aug.

Pag. 780. **L. 39.** *ἀπῆγον* Aug. Et sic correxit REISK. **L. 44.** *μεθύναι* Aug. Ven. Et REISK: „*f. μεθεῖναι.*“ **L. 49.** In edit. 1. legebatur *ὑφορμὴν ἐκ τοῦ ὕδατος, ἢ στρατεύσαντων ἐκείθεν εἶναι.* Et eodem modo in edit. 2. 3. nisi quod pro *ἢ* in his sit *ἡ*, sive casu sive nescio quo H. Stephani consilio. (Quod in Varietate lectionis contextui nostro subjecta *κοινὴν στρατῶν.* legitur, per errorem factum est, & delendum ibi vocab. *κοινὴν.*) Verbum *ἐκ τοῦ ὕδατος* deleui cum Aug. Pro *ἐκείθεν* autem restitui *ἐκείθεν*, quod & Regii & reliqui nostri codices offerebant. *ἐκείθεν* etiam repofuerunt REISK. & MUSGRAV. Et *ἡ*, quod erat in H. Steph. edit, in *ἡ* rursus mutavit REISK.

L. 55. Τραχηιωτῶν. Merito suspecta MUSGRAVIO vulgata Pag. 782.
lectio fuit, quam suspicionem ille litera Q. (i. e. *quare*; vel
querendum) ad marginem posita indicavit. Nempe Tra-
chinios huc intrusit librarius, cui illud nomen ex Sophoclis
tragœdia notum erat. Τραχηῶται vel Τραχιῶται vocabantur
Ciliciæ Asperæ incolæ, vid. Strabo XII. 568. D. XIV. 668. B.
&c. & Stephanum Byzant. v. Τραχεῖα. Neque ignotum illud
nomen Cilicum ex adverso Ciliciæ nato habitantique Appiano
esse potuit: quare, quin ei id restituerem, dubitandum non
putavi.

Ibid. συνεπιλαβόντων δι' Σύρων. Sic recte Aug. atque ita planè
correxit REISK. συνεπιλαβόντων etiam MUSGRAV. sed con-
junctionem non adiecit.

CAP. XCIII. Lin. 65. Verba περὶ αὐτῇ Σικελίᾳ in Edd. in-
terposito puncto separata erant a præcedd. & cum sqq. con-
iuncta. Emendavi distinctionem orationis, præeuntibus ipsis
Regiis mssptis & Aug. & Vratisl. Monuit quoque REISK:
„punctum post Σικελίᾳ promovendum.” L. 67. διὰ τὴν
ἀνεπιμιξίαν. Sic recte Aug. Ven. Idem dicit, quod Li-
vius Epit. XCIX. commercium annonæ intercluserant: &
Florus III. 6. sublatis commerciis, rupto fœdere generis
humani.

L. 80. τοῖς παραλοις. Sic libri nostri omnes, excepto Reg. A. Pag. 782.
in quo quidem pariter primum παραλοις fuerat scriptum.
REISKIUS correxerat „τῆς παραλαίας aut παραλίου.” Mox
rursus scripti omnes, excepto eodem Reg. A. dederunt ἐπι-
βαινον, quod & MUSGRAV. reponere iussit. L. 82. γύναιος
παροδεύοντα. Antonii viri triumphalis filia, rus proficiscens.
Plut. Pomp. p. 631.

L. 83. Quod vulgo conspirantibus libris nostris legebatur,
δύο στρατοὺς αὐτοῖς σημείοις συνεπαύκσαν, id recte quidem
Gelenius interpretatus est, *duos exercitus una cum ipsis*
aquilis abripuerunt (*prædones*). Sed id Appianum dixisse
credat qui volēt. Toties jam vidimus permutata a librariis
nostris duo illa nomina, στρατὸς & στρατηγός, (conf. ad Syr.
569, 60.) ut, etiam si non accederent difertæ aliorum Scrt.,

Pag. 782.

ptorum testimonia, ne tantillum quidem hæsitare debuerim pro mendoso *στρατῶν* veram lectionem *στρατηγῶν*; restituere Nostro. *Duodecim secures in potestatem prædonum pervenisse* memorat Cicero pro Lege Manil. c. 12. Nomina etiam duorum Pratorum, quos prætexitatos una cum adpæritoribus lictoribusque prædones abripuerunt, *Sextilium & Bellinum*, Plutarchus edidit loco paulo ante cit. Hæc jam scripseram, quum vidi ad eundem hunc locum, quem miror intactum reliquisse Reiskium & Musgravium, in Editione TOLLIANA Adnotationem insertam hujusmodi: „Ex corrupta lectione in errorem prolapsus interpret hunc locum vertit: *Duos exercitus cum ipsis aquilis abripuerunt*; pessime & contra historiæ fidem. Eleganter ad Tertulliani Apologetici emendavit HERALDUS, *δύο στρατηγούς*; emendationemque Plutarchi verbis in Pompejo confirmavit; ἤρπασαν δὲ ποτὶ καὶ στρατηγούς δύο ἐν ταῖς περιπορφύροις, καὶ τοὺς ὑπὲρτας ἅμα καὶ ῥαβδοφόρους ἔχοντο σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις ἔχοντες. Præterea per αὐτὰ σημεῖα non aquilas, sed ducum insignia, prætextam scilicet ac fasces similiaque intelligi debere docet, cum ex adducto Plutarchi loco, tum ex his Appiani lib. I. Εμφυλ. [pag. 152, 54 sq.] καὶ ἡ βουλὴ πᾶσα, καὶ αἱ ἀρχαὶ τὰ σφέτερα σημεῖα ἐπικείμενα. Et lib. II. [p. 188, 32 sq.] τὰς ῥάβδους καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Βελίου περιέκλων. Ubi [quemadmodum & sæpius alibi.] τὰ σημεῖα similiter accipiuntur.”

Pag. 783.

CAP. XCIV. Lin. 86. νόμος. Lege Gabinia. L. 95. μέγας καὶ δυσεργὺς Aug. Vratisl. &c. cum H. Steph. δυσεργὺς in δυσχερὺς mutatum volebat MUSGRAV. præter necessitatem.

L. 98 sq. Ἀνὴρ τε εὐδαίς πω πρὸ τοῦ Πομπηίου ἐπὶ τοσούτοις ἀρχῶν ἀπείδεις. „Vellejus lib. II. [c. 31.] A. Gabinius legem tulit, ut cum belli more, non latrociniorum, orbem classibus jam, non furtivis expeditionibus, piratæ terrerent, quasdam etiam Italia urbes diripuissent, Cui Pompejus ad eos opprimendos mitteretur; essetque ei imperium æquum in omnibus provinciis cum proconsulibus, usque ad quinquagesimum miliarium a mari; quo S. C. pene totius terrarum orbis imperium uni viro deferebatur. Plutarchus Pompejo: ἔγραψεν δὲ Γαβίνῳ αἰς

τῶ Πομπηίου συνῆδον νέμον, οὐ ναυαρχίαν, ἀντιπρὸς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ δίδόντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνδρώπους ἀνυπεύθυνον." Pag. 783.

AL. TOLLIVS. MOX IDEM ad lin. 3 sq. „Plutarchus simpliciter προσευτάς nominat; Dio πολλοὺς ὑποστράτηγους. Florus *plures legatos ac praefectos* habet. Vellejus Paterculus dicit Cn. Pompejum *multos & praeclaros viros in id bellum assumfisse*; non expresse etiam legatorum numero cum Dione & Floro; quos Plutarchus tradit XVI. fuisse. Appianus autem habet *στρατηγούς πέντε καὶ ἑκασιν*; mox tamen, ubi singulorum nomina recenset, tantum XIII. inveniuntur."

L. 11. εἴν οἱ. Scribe εἴν οἱ, quemadmodum editum erat; Pag. 784.
ut οἱ non sit dativus casus, illi, sc. Pompejo, sed sit articulus referendus ad ἀπαντῶντες, ut essent qui occurrerent. In huiusmodi contextu adjici solere articulum ad participia, jam alibi adnotavimus. Vide ad Pun. 373. 63 sq. Ceterum haec verba καὶ εἴν οἱ πανταχόθεν αὐτοῖς ἀπαντῶντες minus recte Gelenius exposuisse mihi videtur, sed essent ubique qui succurrentes sibi mutuo.

CAP. XCV. Lin. 14. ἀπαντα. In ἀπαντας consentit Vratisl. ac nescio an revocari debuerit. Commodior tamen emendatio H. Stephani, quam praeverat Gelenius in lat. versione. De Legatis atque Praefectis, quos per maris mediterranei oras distribuit Pompejus, conferendus Florus III. 6. ejusque interpretes, & Freinshem. Suppl. Liv. XCIX. 31.

L. 21. Πλωτίος τε Οὐρανός. Conf. Urfin. de Famil. Rom. Pag. 785.
p. 216. edit. Patini. Apud latinos etiam scriptores perperam permutata interdum a librariis haec nomina Varus, Varro, Varius reperies: conf. Sigon. ad Epit. Liv. CX. L. 25. ἐπὶ ἐκείνῳ Aug. Ven. Vat. Et sic emend. MUSGRAV. Sed REISKIUS, pro ἐκείνῳ „f. εἶχον aut ἐπιέχον," ponendum censuerat.

L. 32. ὡς ἐν δρόμῳ velut in stadio vel circo. L. 34. τὰ Pag. 786.
ἐς δύοσιν περὶ ὧτα. Sic dedi cum Aug. & Ven. In Aug. tamen quoque ad marg. (sed ab alia manu) legitur πάντα. Utrumque nomen praeteriit Candidus, cui fraudi h. l. fuit id quod praecedat, ἐς δύοσιν, ut poneret, & his quidem duobus & quadraginta dispositis diebus.

- Pag. 787.** CAP. XCVI. Lin. 50. πρώτοι μὲν Aug. Vat. L. 60. ἐς τὰς πατρίδας Vratisl. cum Reg. B. & Aug. L. 65. πόλιμα ἔρημον. Vocab. ἔρημον, quod ex Codd. Regiis intrusum erat, ignorant Aug. Ven. Vat. Vratisl. L. 62 sqq. τοὺς δὲ πειραταῖς ἔσθ'. Sic, *data facultate sine rapto vivendi, rapinis arcuit*, ut ait Vellej. Pat. II. 32. „Florus: *Non alia tam incruenta victoria usi unquam sumus, sed nec fidelior impofterum reperta gens ulla est. Idque prospectum singulari consilio ducis, qui maritimum genus a conspectu longe removit maris, & mediterraneis agris quasi obligavit.* Similis prudentiæ exempla supra de bellis Carthaginiensibus pag. 46. [413.] adducta.” ALEX. TOLLIVS.
- Pag. 788.** CAP. XCVII Lin. 74. Ἐπὶ δὲ τοῖς. Sic plane Vratisl. & sic correxerat MUSGRAV. L. 75. ἐπὶ μύγα Aug. Ven. Vat. L. 81. ἀρχεῖν ἔδωκαν Reg. B. Aug. Vratisl.
- Pag. 789.** L. 91. ἐκρήμνη καὶ ὀφθαλμοῦς αἰώρεται καὶ ἔκαστ. Gelenius: *quos aut de rupe dabat precipites, aut mulstabat oculis, aut vivos comburebat.* Ac scio quidem, particulam καὶ nonnumquam idem valere ac ἢ, aut: at ἐκρήμνη non est *de rupe precipitabat*, (quod esset κατεκρήμνιζε,) sed *suspendit*: cf. ad p. 752, 80. Itaque verius, ut mihi videtur, h. l. Candidus: *in crucem tolli jusserat.* In cruce autem suspensos interdum succenso igne necari solitos docet Lipsius de Cruce lib. III. L. 93. ἐπερίβει δὲ ἡ ἀπορία. In lectionem Regionum & Aug., ἐπερίβειτο δὲ ἡ ἀπορία, consentit Vratisl. quæ lectio ferri posset, si active acciperetur verbum ἐπερίβειτο, aut si significaret *ingruebat, durabat*: quod quoniam cum usu sermonis minus convenire mihi videbatur, activum ἐπέβει reposui, quod in suo exemplari legisse Candidum probabile est, quum *stimulabat* posuit, qua scilicet notione alibi nonnumquam apud Nostrium accipi verbum ἐπερίβειν vidimus. Ex cod. Ven. & Vat. nihil ad h. l. adnotatum esse miror: nam vulgata quidem scriptura ἐπερίβειτο δὲ ἡ ἀπορία non nisi ingenio primi editoris debetur. Et quum C. Stophanus in Var. Lect. nude adferat aliam hanc lectionem „ἐπερίβειτο δὲ ἀπορίας,” ne hæc quidem scripti ullius codicis auctoritate

nititur, sed ex ejusdem Caroli Stephani vel fratris forte, Roberti, conjectura ducta est.

CAP. XCVIII. Lin. 98. τὸ περὶ αὐτῶν Aug. Ven. Vat. Et sic Pag. 790^d corrigendum vidit MUSGRAV. Cum edit. i. erravit Vratisl.

L. 3. In ἐνδραν consentit Vratisl. cum reliquis mssptis.

L. 6. εἰ ἐκ τῆς ἐνδρας Reg. B. Aug. Vat. Vratisl.

CAP. XCIX. Lin. 12. ἄκων ὑπεχώρει. Videri potest ἰκὼν legendum. L. 16. εἰς ἱκατὸν. Sic & MUSGRAV. εἰς ἱκατὸν. Pag. 791. Et REISK: „pro καὶ secundo forte leg. εἰς.”

L. 19. ὑπὸ ἀνοίας, ἡ πᾶσιν ἐγγίνεται πλησιαζόντων τῶν κακῶν. In eandem sententiam de Antiocho M. dixerat, Syr. 577, 93. θεῷ βλάπτοντες ἤδη τοὺς λογισμούς· ἑπὶ ἅπασι, προσιόντων ἀτυχημάτων, ἐπιγίνεται. Vocabulum ἀνοίας quod adinet, Wesselingius ad Diod. Sic. XIII. 31. pag. 566. in hoc Appiani loco clarissimum exemplum confusionis harum vocum, ἀνοία, & ἄγνοια, durare censuit. Nam tum demum, inquit, vera erit (Appiani) sententia, ubi εἴθ' ὑπὸ ἀνοίας reflexeris. Cui emendationi suffragatur doctiss. RUHNKENIUS, ad Vellej. II. 57. Sed mihi, verum ut fatear, non ita in liquido res ea esse visa est, ut in contextu novare quidquam auderem. ἄγνοια est ignorantia, inscitia: Mithr. 810, 43. Civ. II. 215, 87. & p. 226, 79. Ceterum video quidem, apud probatos Scriptores ἄγνοιαν etiam pro peccato usurpari, ex inscitia potissimum oriundo. Sed major utique vis vocabulo ἀνοία inesse videtur, quod stultitiam, dementiam, significat, atque idem valet quod ἀλογιστία, quo vocabulo Appianus in loco quoad sententiam in primis cum hoc, in quo versamur, conferendus usus est: Maced. pag. 530, 76 sqq. ὁ πιθανώτατος εἰς ἐβουλίαν - - ἀδριέως τότε εἰς ἀλογιστίαν ἐτρέπετο. - - ἑπὶ ἐστὶ πολλοὺς ἰδεῖν, μεταβολῆς προϊούσης [f. προσιούσης: ut Syr. 577, 94. προσιόντων ἀτυχημάτων] ἀλογωτέρους γιννομένους ἱκανῶν. Sic vero & Pun. 414, 21. ὡς ὑπὸ ἀνοίας ἐνδραμένον, tamquam sua stultitia decepti: ubi minus commode, Gelenium maxime secutus, in vers. lat. velut furore correpti posui.

CAP. C. Lin. 41. προσθόρτας Aug. Ven. Vat. L. 51 sq. κα. Pag. 791. τολμήθη Aug. cum H. Steph.

Pag. 793. CAP. CI. *Lin.* 55 sq. οἱ πῶδες αὐτῶ Aug. L. 56. ἐς Σινώρη-
γα. Consentiunt libri omnes: & Cand. *Synorega*. Apud
Strabonem p. 555. C. Σινωρία & Σινωρία vocatur. Apud Plut.
in Pomp. p. 636. D. truncato mutilatoque nomine Ἰνώρα.

Pag. 794. L. 74. Importunam partic. τε, quæ post ἀχαρίσιον intrusa
erat, delevi cum Aug. Quod si recte h. l. stetit illa particula,
oportet paulo ante exciderit nonnihil. γι, pro τε, reponere
jussit REISK. *Macharem* Lucullo coronam auream misisse,
dictum est p. 767, 21 sq. conf. p. 796, 3 sqq.

CAP. CII. *Lin.* 81. διώδουν Reg. A. Aug. Vratisl. Et mox
Pag. 795. παρώδουν (l. 84.) dederunt iidem. L. 89. Σκυθικῶς Aug. &
Vratisl. cum H. Steph. L. 90. πρῶτα μὲν Reg. B. Aug Ven.

Pag. 796. L. 4 sq. Κλεῖθρα Σκυθῶν An *Portæ Caucasī*? At hæ ni-
mium ad dextram remotæ videntur: & oram Ponti Euxini,
quoad fieri potuit, legerat Mithridates. L. 9. διώκ. αὐτὸν
Aug. Ven. Vat. Et correxerunt REISK. & MUSGRAV.

CAP. CIII. *Lin.* 15. εὐδὺς μὲν. Verba hæc adjeci ex Aug.
& Ven. L. 16. οὐδαμῶ. οὐδαμᾶ Vratisl. cum Regiis.

Pag. 797. L. 24. κώδια τιθέντες Aug. Vat. *Ibid.* βαδύμαχος Aug. Ven.
Vat. L. 26. ἴσως καὶ τὸ χρυσ. Consentit Vratisl. L. 28. Ο-
ροίτης. Conf. pag. 822, 51 sq. Οροίτης apud Dionem vocatur,
(lib. XXXVI. cap. 37.) quod perinde est. Alij *Orodes*: vid.
Fabric. & Havercamp. ad Oros. VI. 4. p. 379. *Ibid.* sq. Α-
ρώκης. Sic omnes infra, p. 822, 51. Candidus h. l. truncato
nomine *Tocus*. Conf. Dionem Conf. XXXVII. 1. & Flor. III.
5, 28.

L. 29. ἀμφὶ τὸν Κύρτον. Quin mendose scriptum sit hoc
nomen, dubitari vix potest. Vid. Cellar. Geogr. antiq. III. 10.
p. 371 sq. Κύρτον Strabō & plerique alij nominant Scriptores:
& sic reponi in contextu nostro poterat, quod & REISKIUS
monuit. Addubitavi tamen paulisper, quoniam in aliam par-
tem abeunt Dio & Plutarchus, apud quos plus semel Κύρτος
vocatur.

Pag. 799. CAP. CIV. *Lin.* 53. ὑπεραλγίσας, „ ὑπεραλγίσας.” REISK.
L. 57. ἰν πλησιέστατος consentit Vratisl. & mox (l. 60.) in
ἐπὶφύων. L. 58 sq. συχωροῦντος τι. „ Lege τι.” REISK:

pariterque MUSGRAV. At nil variant libri in illa vocula: nec sollicitanda videtur.

L. 73. ἐκλογεῖτο. „ἀπελογεῖτο.” REISK. At familiare Pag. 800.
Appiano hoc verbum ἐκλογεῖσθαι, eadem notione qua ἀπελογεῖσθαι. Vid. Ind. nostrum: & loca Appiani ab H. Stephano in Indice Thef. ex Guil. Budæi Comment. Græc. Ling. p. 289. adlata. L. 74. τῇ στρατιᾷ δὲ Aug. Ven. Et sic REISK. & MUSGRAV, reposuerunt. GUIL. BUDÆUS in Comment. l. c. legerat εἰς τὴν στρατιάν δὲ.

CAP. CV. Lin. 79. Σωφρονῆς καὶ Γορδωνῆς Aug. Ven. Et mox
ἄρα ded. iidem. L. 85. τὸν Τυγράνη Reg. B. Aug. Sed jam Pag. 801.
supra monui, promiscue utramque formam in quarto casu hujus nominis aliorumque similium locum habere. Vide ad 648, 9. L. 89. καὶ μεταξὺ Παρθυαίους ἐρεθίζων, ἔξ̄ interim (sc. dum in vinculis erat) Parthos sollicitans. L. 91 sq. τὴν μάχην ἐνέκη. „τῇ μάχῃ.” REISK. At simili fere phrasi Illyr. 841, 74 sq. dicit, ἐκράτει τὴν μάχην. L. 99. περιώη recte Aug. ut emend. H. Steph.

L. 1 sq. μέχρι Καίσαρος - - Σεβαστοῦ, ἐφ' οὗ - - ἔδει ἡ βασιλεία περὶελθὲν εἰς στρατηγίαν. „Peccat hoc loco, ut videtur, Appianus in historiam. Nam Tiberio demum imperantē redacta est Cappadocia in provinciam: testis idoneus Cornelius Tacitus, cujus fidem non dubito præferre Appiano, qui lib. Annalium II. Consule Tiberio tertium & Germanico iterum hæc ait: *At Cappadoces in formam provinciae redacti, Q. Veranium legatum accipere, ἔξ̄ quædam ex regiis tributis diminuta, quo mitius Romanum imperium speraretur.* Constantinus equidem in Themate Armeniaco de Cappadocia ait: *ἰερασιλευτο δὲ μέχρις Αὐγούστου Καίσαρος.* Sed illud μέχρι ex Tacito debet intelligi inclusive.” JAC. PALMERIUS. Conf. Lipsium ad Tac. Annal. II. 42. & Dionem LVII. 17. ibique Fabric. Fortasse mandatum jam dederat Augustus.

CAP. CVI. Lin. 8. Ναζαταιῖος Aug. Cand. L. 10, εἰλεν. Pag. 802.
Ἱεροσόλυμα ἔξ̄c. καθείλεν cum Edd. dat Vratisl. Et Cand. evertit. Conf. Syr. cap. 50. p. 610. l. 59 sq. ibique Adnot.

L. 15. Ῥωμαίοις καθίστατο, non opus est cum Musgrav.

- Pag. 802.** interponere ὑπὲρ. Syr. 615, 44. τὴν Βαβυλωνίαν καθίστατο ἐαυ-
τῷ, sibi subjecit. L. 16. Ἀντίοχον τὸν Εὐσεβοῦς, παρόντα &c.
Vide Syr. p. 609. cap. 49.
- Pag. 803.** CAP. CVII. Lin. 29. κλείνει τῶν υἱῶν Ξιφάρην. „ἐν αὐτῇ“
interfertum post κλείνει voluerat MUSGRAV. L. 31 sq. θη-
σαυροὶ πολλῶν σιδηροδέτων χαλκίων, πολλὰ χρήματα ἐκρυπτον.
Consentientem habeo REISKIUM, χαλκίων in χαλκείων
esse mutandum. Sic reliqua bene habebunt. *Amphoris*
condi solitum esse aurum argentumque, vel ex Annibalis
historia apud Cornel. Nep. XXIII 9, 3; notum est: & ἀγύρια
χρημάτων memorat Herodot. II. 121. Neque vero opus erat
solicitare vocab. πολλῶν; nec confecta ullo pacto res esset, si
adjiceret præpos. ὑπὲρ, quæ cum tertio casu, non cum secun-
do, foret jungenda. Adeoque *deletam istam breviculam*
Notam, contextui ad h. l. subiectam velim. Incisum post
χαλκίων abesse poterat: sed illud cum Editis exhibent Aug.
& Vratisl.
- Pag. 804.** L. 39. In ὑπὸσχιστο consentit Vratisl. Et requirebatur sane
tempus plusquamperf. *Ibid.* „Post Ξιφάρην δεσὶ περισώ-
σιν vel simile quid.” REISK. L. 45. αὐτοῦ παρόντος. Ge-
lenius, *esse superstitem.* Similiter Freinsh. Suppl. Liv. CII.
20. *adhuc vivere.* Non improbo: sed quum non fatis mihi
liquida res fuerit, in vers. lat. ita expressi hæc verba, tam-
quam αὐτοῦ adverbialiter positum esset. L. 56. αἰσθημένου
Reg. B. Aug. Vratisl. Nec vero spernam vulg. lectionem.
L. 58. Post ἰωρῶτα lubens acciperem μάγων, si libri darent.
CAP. CVIII. Lin. 63. Φαναγορίαν. Consentit Vratisl. Et
sic apud Stephan. Byz. legitur. Φαναγορίαν vocant Strabo &
Pag. 806. Ptolemæus, ut est in Aug. L. 80. Θεοδοσία. In Θεοδοσία
cum aliis conspirat Vratisl. quæ videtur esse sequioris ævi
scriptura. Vide Berkel. ad Stephan. Byz. v. Θεοδοσία.
- Pag. 807.** L. 84. Si tenere velimus τοῖς ἀθραταῖς, videtur ad nomen
ἀπιστίαν adjiciendum participium ἐγὼγνωμένην aut aliquod si-
mile.
- Pag. 808.** CAP. CIX. Lin. 15, αὐτὰρ τοι. Sic ex Reg. A. editum in-
veni. In αὐτὰρ τε cum reliquis mssptis conspirat Vratisl.

CAP. CX. Lin. 18. ὑπ' αὐτοῦ. Præpositionem, quæ requiritur h. l. videbatur, dederunt Aug. & Vat. L. 23. λογισμῶν ἐπιθυμίαις. „F. λογισμῶν ἐνθυμίαις.” REISK. Suspectum etiam MUSGRAVIO fuerat vocab. ἐπιθυμίαις: nec immerito.

L. 34. ὑπερπαίρων Aug. Vat. Dixi de hoc verbo, ad Syr. p. 551, 52. L. 36. ἐπίσθενσαν οἷδε Reg. B. Aug. Vat. Vratisl.

L. 46. ἐγρέμινος Aug. Ven. Vat. quod in Reg. B. in ἐγρέμινος Pag. 810. corruptum est.

CAP. CXI. Lin. 53. αὐτοὺς προσέειπαι Aug. Ven. Vat.

L. 57. In βύβλον consentit Vratisl. Et perinde est, βύβλον an βύβλον scribas. Papyrus interpretatus sum cum Freinsh. Supplem. Liv. CII. 51. Gelenius, membranam chartaceam. Cand. scirpum. L. 62. αὐτοῦ καὶ φίλους Aug. Ven.

L. 68. ἐκφυγμέναι. Vid. Adnot. ad Pun. 315, 87.

L. 74. & 84. Βίτοιτον. In Candidi edit. Mog. vocatur Bittitus; sed in antiqua Veneta Bittitus. Eiusdem nominis, Βιτοίτον vel Βιτοῖτον, memoratum vidimus regem Allobrogum, in Exc. ex hist. Gall. p. 85, 96.

CAP. CXII. Lin. 86 sq. „Μιθριδάτης ἀπεθν, ἐκ καὶ δέκα τοῖς ὥν ἐν Δαρείου τοῦ υἱοῦ τοῦ Περσῶν βασιλείας. ἔγδοος δὲ ἀπὸ Μιθριδάτου τοῦ Μακεδῶν ἀποσθέντος τε καὶ κλησαμένου τῆς Ποντικῆς ἀρχῆς. Locus hic fœdissime corruptus, nisi corrigeretur, posset omnibus Chronologis crucem figere. Nam si Mithridates Eupator decimus (textus a Dario Codomano ultimo Persarum rege fuit, quem vicit Alexander, quomodo fuit octavus a Mithridate fundatore seu Ctiste, qui Alexandro & Antigono Alexandri duci fuit contemporaneus, & sic contemporaneus etiam ipsi, cujus octavus nepos Eupator dicitur: certe hæc sunt ἀσύντατα. Rursus eum male octavum facit a Mithridate Ctiste, quem supra hujus libri initio sextum tantum facit. Sic enim supra pag. 116. de illo Ctiste: ἐπὶ τῇ μέγῃ τὴν ἀρχὴν προσαγαγὼν πῶσι παρίδωκεν· οἱ δὲ ἤρχον ἕτερος μετ' ἕτερον, ἵως ἐπὶ τὴν ἐκδοσιν, ἀπὸ τοῦ πρώτου Μιθριδάτου ὃς Ρωμαίοις ἐπολέμησε. Et in majus suum extendens imperium, liberis suis tradidit: illi autem regnarunt alius post alium usque ad sextum a primo Mithridate, qui cum Romanis

bellum gessit. Quod verum est: sic enim procedit eorum
 Pag. 813. stemma.

Mithridates, *Μιθριδᾶς* seu fundator,

Ariobarzanes

Mithridates

Pharnaces

Mithridates Euergetes

Mithridates Eupator.

Hoc stemma ex Polybio, Memnone, Diodoro, Strabone, & ipso Appiano probatur. Itaque totum hunc locum ita restituo: *Ἰνναυδένιατος ὢν ἀπὸ τοῦ Δαρίου τοῦ Τελιάστου Πέρσων βασιλέως, ἔκλες δὲ ἀπὸ Μιθριδάτου τοῦ Μακεδόνων ἀποστέλλοντος τὴν καὶ Ἀρισμένου, (sic lego, non Ἀρισμένου) τὴν Ποντικὴν ἀρχήν. Sextus decimus a Dario Hybaspis Persarum rege. Sextus vero a Mithridate, qui a Macedonibus defecit, ὃς qui fundavit regnum Ponticum.* Scio τὸ Ἀρισμένου retineri posse. Sed multum præfero Ἀρισμένου: nam fuit ejus principis gloria, & inde nomen habuit *Κλισίς, διὰ τὴν κλισσάσθαι τὴν Ποντικὴν ἀρχήν. Quod fundaverit Ponticum imperium.*" JAC. PALMERIUS.

VAILLANT in *Achaemenidarum Imperio, s. Regum Ponti Historia*, p. 11. pro *Ἰνναυδένιατος* legendum *Ἰνναυδένιατος*, unde-cimus, contendit: quo jure, doctiores viderint; saltem *Ἰνδουατος*, non *Ἰνναυδένιατος*, dicere debebat. Ibidem pag. 10. idem Vir doctus, superiorem Adnotationem, quæ Jac. Palmerii est, perperam ad *Alex. Tollium* auctorem referens, (qui nimirum illam, sicut alias cum ejusdem Palmerii tum aliorum Observationes, dissimulato auctoris nomine editioni suæ inseruerat,) laudat duas emendationes a Palmerio propositas, *Τελιάστου* pro *ἑστᾶτον*, & *ἔκλες* pro *ἑνδεος*. Quarum prior quidem, scriptis etiam libris confirmatam, haud cunctanter restitui Appiano; alteram in contextum recipere ad-

dubitavi; quoniam; in paritate jejunitateque reliquiarum historię regum Ponti; nihil certi in hac re definiri posse mihi visum erat: quum præsertim stemma illorum Regum; quod ex Memnone potissimum concinnavit Palmerius, differat ab eo quod Vaillantius ex Diodoro Siculo maxime congestit. Itaque fieri posse putavi, ut Appianus secutus sit auctorem, qui Mithridatem hunc *oſtavum Ponti regem* numeraverit: imo fieri posse; ut fuerit etiam octavus Mithridates noster ab illo Pontici regni conditore, licet in disiectis historię Ponti laciniis, quæ ad nostram ætatem perveherunt, non occurrat mentio singulorum. Ac video, Plutarchum etiam haud obscure ab hac sententia stare: qui, postquam de superiore illo Mithridate verba fecerat; (in Demetr. p. 890.) sic pergit: καὶ τὸ τῶν Ποντικῶν βασιλέων γένος, ὃ γὰρ ἐξ αὐτοῦ διὰ τοῦ Περσέως ἐκείνου παύσεται. Sic vero non tam h. l. ἔκτον pro ὅγδοον, quam supra p. 652, 78. ὅγδοον pro ἔκτον videri possit restituendum. Denique suspicari etiam aliquis possit, confusum fortasse fuisse a nonnullis auctoribus, quorum auctoritatem secutus Appianus sit, illum *Mithridatem, primum* hujus nominis, qui Ariobarzanis pater, Mithridatis τοῦ Κρίνου avus perhibetur, cum ipso Ciste. Sic vero apud Appianum utraque lectio stare potuerit; & priori loco, pag. 652. Eupator noster *Mithridates* dictus fuerit *sextus*, nempe *sextus hujus nominis*: altero loco *oſtavus*, nempe rex Ponti octavus a primo. Vide *Stemma Ponti Regum ex Stirpe Achæmenidarum*, descriptum a Vaillantio l. c. p. 6.

L. 88 sq. κτήσαμένον τὴν Ποντικὴν ἀρχήν. Quod si ad cognomen Κτιστής allusio fieret illo verbo; non κτήσαμένον, sed κτιστῆρος videtur scribendum fuisse. De re conf. supra c. 9. pag. 652. L. 96. Μακεδόνας. Consentit Vratisl.

L. 11. οὐδὲμίαν γι. Delendam præpos. ἰς, quæ h. l. intrusa erat, monuit REISK. Eandem in δς mutare jusserat MUSGR: commodè, ni mox sequeretur δς καὶ. Ead. 87 sq. ἰδὼν ἰς ἐπιχείρησιν. ὃν ἰδὼν ὅσον εἰς ἐπιχείρησιν. REISK.

L. 12. Σαυίταις καὶ Καλοῖς συντίθετο. Evonita vel Ewanita, qui vulgo hic legebantur, nulli sunt. Gelenius: cum

Pag. 814. *Mæoticis* posuit, quæ ipsius est conjectura. Sic Græce *Μαυρίας* fuerit reponendum. Sed ex contextu facile patet, gentem hic nominasse Appianum quæ propius tetigerit Romanos, quam Mæotici populi. Cum Samnitibus societatem contraxisse Mithridatem, in superiori ejus historia non meminit quidem Appianus; sed belli Romanorum socialis, & occasio inde ad frangendam Romanorum potentiam arrepta a Mithridate, subinde mentio facta. Itaque ex *Σαυνίταις* corruptum esse mendosum nomen *Εὐανίταις* ratione perquam probabili conjectatus eram, quum me penitus in ista sententia confirmavit id, quod apud Diodorum Sic. Ecloga I. ex lib. XXXVII. T. II. p. 546. edit. Wessel. *de missa a Samnitibus ad Mithridatem legatione, & promisso Samnitibus a rege auxilio simulatque Asiam subegisset*, inveni.

L. 15. „Post τινός videtur ἑχηρίματος vel simile quid deesse.” REISKIUS. *L. 17.* αὐτὸν ἔλαθον recte Aug. cum

Pag. 815. H. Stephan. *L. 23.* εἰς Νεμέαν Aug. Vat. Et monuerat PALMERIUS: „Nemo ambiget, quin reponendum sit *Νεμέαν*.” Pariter REISKIUS.

Pag. 816. *CAP. CXIII. Lin. 40.* βασιλεῖω τὰ φῆ recte Aug. & Vratisl. cum H. Steph. idem paulo ante (*L. 39.*) dederunt *παρελήφει*. Lectionem quidem primæ editionis, *παρελήφη*, & huic similem pag. 820, 10. *προσελήφη*, tamquam exempla Atticissimi citavit Maittaire, in Dialectis Græcæ Linguae, p. 64.

L. 43. ὡς τῶν καθ' αὐτὸν Vratisl. cum Reg. A. & Edd.

Pag. 817. *CAP. CXIV. Lin. 56.* μέχρις Αἰγυπίου. Vide Adnotat. ad Præf. pag. 2, 16. *L. 65 sq.* εἰς βασιλεία διεδίδου. Conf. ad Syr. 608, 27. *L. 67.* Ἀντιόχῳ τῷ Κομμαγενῶ. Vide supra, cap. 106. p. 802. & Strab. XVI. p. 749. *L. 69.* τετράρχας. Conf. Syr. cap. 50. extr. p. 611.

Pag. 818. *L. 72.* „ἀπὶ φησι δὲ καὶ τῆς ἐν Κομμαγενοῖς θεᾶς Ἀρχέλαιον ἱερίαν. De hac Comagenorum Dea omnes auctores siluerunt, nec dubito legendum esse ἐν Κομμανοῖς. Nam & sacerdotium illud Deæ Comanum vel Comanorum fuit quasi regalis dignitas, sive de Comanis Cappadociæ, sive de Ponticis velis intelligere; nam in utraque urbe fuit tale sacerdotium sublime &

maximæ dignitatis, quæ vel regiû sanguinis viris, vel quibusdam bene meritis fidelitatis & officidrium præmium dabatur: vide Strabonem lib. XII. [pag. 557 sq.] Legendum autem esse Κομανῆς evincit etiam casus ille dativus pluralis numeri. Nam dicuntur τὰ Κομανά, unde dativus Κομανῶς. At Comagene provincia semper Κομανήν dicitur singulariter. Tum urbem Comagenes nominavisset, ubi templum illius Deæ: nam Comagene nomen est provinciæ, non urbis, & de Ephesia Diana non dicitur ἢ ἐν Ἰωνίᾳ Ἀρτέμις, sed ἢ ἐν Εφέσῳ. Nec Apollo Clarius dicitur ἢ ἐν Αἰολίδι, sed ἢ ἐν Κλαύρῳ. Nec Pythius Apollo dicitur ἢ ἐν Φωκίδι, sed ἢ ἐν Δελφοῖς vel Πυθοῖ." J. A. C. PALMERIUS.

Quin corrupta sit vulgata lectio Κομανήν, dubitari non potest. In mente librarii hæserat adhuc Antiochi *Commageni* nomen; (p. præc. l. 67.) quod eum decepit. De *Comanis* supra dixi, ad pag. 736; 8 sqq. Sicut autem in primo casu Κερανά effertur istud nomen, non Κομανά, sic in tertio Κομανῶς, non Κομανῶς; ut scripsit Palmerius. Conf. p. 764, 83. & pag. 828, 44. (quo posteriori loco eundem errorem, quæ hic laborant omnes, erratum videmus in Aug. & Ven.) Intelligenda autem, *Pontica Comana* esse, dubitare non finit id quod apud Strab. p. 558. legimus:

L. 74. Κάσπορα Reg. B. Aug. Vid. p. 805, 65. Cum Reg. A. & Edd. h. l. errarunt Vratisl. & Cand.

CAP. CXV. Lin. 76. ἐν μὲν Ἀρμ. τῇ Βράχ. Reg. B. Aug.

L. 77. Εὐπατορίαν. Conf. pag. 758, 70. Sed diversam hanc *Eupatoriam* ab illa esse, de qua ibi agitur, docet Cellarius Geogr. Antiq. III. 8. p. 329. quum illa ad oram maris, hæc ad confluentem Irios & Lyci fluviorum sita esset. Conf. Salmas. ad Solin. pag. 624. extr. & sq. & Freinshem. Suppl. Liv. CIII. 21. L. 95 sq. ὅσα Κλισίατρα Κώως παρέσθαι ἔσθαι. Pag. 819. Conf. cap. 23. extr. p. 675.

CAP. CXVI. Lin. 1. Ἀττικῆς, intell. δραχμῆς. L. 5. ἰς τὰ οἰκία. Sic & REISK. & MUSGRAV. emendarunt.

L. 19. Φορτῖα χρυσοφόρα. 35 F. χρυσοφόρα." REISK. At Pag. 820. non opus videtur, sollicitare vulgatam.

Pag. 820.

L. 22. ἀπὸ στήθεός χρυσῶν recte Aug. Ven. Vat. Pro vulgat. ἀπὸ στήθεος REISKIUS ἀφ' αὐτοῦ rescribere iusserat. Cand. *imaginem a pectore aurcam*: nimirum cum Editis, cum quibus erravit etiam Vratisl. Verum perspecte vidit MUSGRAV.

Pag. 821.

CAP. CXVII. Lin. 27 sq. τῶν πεπολεμ. Reg. B. Aug.

L. 38. ἰπαρχίας. Sic & Vratisl.

Pag. 822.

L. 42. ἡ σιωπή. ; F. ἡ Σιωνίη." REISK. mutatione nec necessaria, nec ceteroquin admodum probabili.

L. 49 sq. Παλαιστίνης δέ, ἡ νῦν Σελευκίς. *Seleucidem*, *Palæstinæ* urbem, nemo quod sciam memoravit: & omnino *Seleucis* non urbis nomen est, sed regionis. Quum *Palæstinæ* partem Syriæ provinciæ adtributam a Pompejo, atque in ea parte *Gadara* urbem etiam ab eodem instauratam, Josephus Bell. Jud. lib. I. cap. 7. §. 7. referat; cogitavi, fortasse ἡ νῦν Συρία scriptis Appianum: tum vero adhuc desiderabitur numerale nomen, quod suspicari quis possit fuisse δύο, cuius signum β a litera initiali sequentis nominis βασιλεῖς-absorberi potuerit. Sed hanc meram esse conjecturam intelligo; cui an species aliqua veri insit, doctiores viderint.

L. 51. Οφοίξης recte Reg. B. Aug. Ven. Vat. Vratisl. ut supra, p. 797, 28. L. 52 sq. Ναβουαῖος. Conf. p. 802, 8 sq.

Pag. 823.

L. 60 sq. „Παρελθὼν δ' ἐς τὸ Καπιτώλιον οὐδὲνα τῶν αἰχμαλώτων ὡς ἴτεροι τῶν θριάμβους παρασχόντων ἔβλε. Imperfecta est oratio, & pendet sententia: deest verbum ἀνέλετο vel πίπρα-πε, vel tale quid. Sic enim erat in usu. Sic Livius lib. VI. [cap. 4.] de Camillo: *Longè plurimos captivos ex Hetruscis ante currum duxit; quibus sub hasta venundatis, tantum æris redactum est, ἔβλε.* Idem etiam mos apud Græcos obtinebat. Plutarchus in Apophthegmatis de Philippo Macedone, λαθόντων δὲ πολλῶν αἰχμαλώτων ἐπίπρασκε αὐτοῖς. *Cum autem plures cepisset captivos, eos vendidit*: & ibidem de Agathocle, λαθὼν δὲ κατὰ πρῶτος ἐπίπρασκε τοὺς αἰχμαλώτους. *Cum vi cepisset captivos, eos vendidit.*" JAC. PALMERIUS. Verbum ἔκλειπεν dederunt Aug. Ven. Vat. Atque idem inferere iussit MUSGRAV. Sic & Gelen. *nequinem captivum neccevit.*

L. 63 sq.

L. 63 sq. *Ἀριστοβούλος εὐθύς ἀνῆλθεν.* „Id verum non est. Vide Wesseling. ad Simfoni Chron. A. M. 3942. pag. 1508.” Pag. 823.
 REISKIUS. Imo diu etiam posthac vixisse, & varias rursus fortunæ vicissitudines expertum esse Aristobulum, cum ex Bione; tum præsertim ex Josepho discimus. L. 64. *Τὴν γράψας.* Vide supra cap. 105. p. 801.

CAP. CXVIII. Vide quæ supra ad Cap. I. de Exordio & de Epilogò hujus Libri adnotavimus.

Lin. 69 sq. Verba illa, quæ in Aug. aliisque desiderantur, exhibet cum Editis Vratisl. L. 74. *προσέλαβον* Aug. sicut Pag. 824.
 emendaverat H. Steph. Conf. lin. 85. L. 82. *τὴν ἐπ' αὐτῷ ἔκριν* Aug. Ven. Vat. Vratisl.

CAP. CXIX. Lin. 98. *ἐδεῶν* recte Aug. a pr. manu. Pag. 825.

L. 1. *ἐς ἀλλήλους.* Sic scripti omnes, cum edit. 1. Idque revocandum duxi, non quod terminatio *ἀλλήλους* cum suis casibus utrique generi communis sit, sed quod masculinum *ἀλλήλους* eodem modo ad fœmininum *πάσας* referri posse putavi, quo ad nomen *ἑρατῆς* sæpe pronomen *αὐτῆς* cum suis casibus relatum vidimus. conf. Civ. I. p. 2, 18.

L. 7. *Τοσούτοι εἰς οὗτος πόλεμος.* Sic ded. Aug. Ven. Vat. Pag. 826.
 Vratisl. *Ibid. καὶ ποικίλος.* „F. καὶ ὧδε (vel καὶ οὕτω) ποικίλος.” REISK. L. 8. *ἐς τὰ μέγιστα* Aug. L. 10. *διελθὲν δὲ αὐτὰ* Aug. Ven. Vat.

CAP. CXX. Lin. 18. *Καλονίω.* Domitio Calvino. Conferendus Noster Civ. II. cap. 91. pag. 299 sq. Hirtius de Bell. Alexandr. cap. 34 sqq. Dio Cass. XLII. 46 sq. *Ibid. στρατηγούντι.* Excidisse videtur aliquid. Forfan *Ἀσίας στρατηγούντι*, aut *τὴν τῇδε στρατηγούντι τῷ Καίσαρι.* Certe Civ. II. p. 300, 33. *Καίσαρος στρατηγὸς* vocatur hic Domitius: quippe cui *Cæsar Asiam finitimisque provincias administrandas transfuderat*, ut ait Hirtius l. c. Videtur autem nunc Appianus ad nomen *Καλονίω* adjecisse alterum nomen *Δομιτίω*, quo deinceps solo utitur, p. sq. *Ibid. ἔσθ'.* *ἐπολίμην.* Consentit in hanc lect. Vratisl. nec eam cum altera commutandam puto.

L. 19 sq. *ἐς ἀλλήλους ἤσαν.* Sic omnino fuit reponendum. Sic supra, p. 665, 88. *ὅτι πρῶτον ἤσαν ἐς ἀλλήλους Ρωμαῖοι τε*
 Vol. III. T 6

Pag. 326. καὶ Μιθριδάτης. Et vulgatissimæ phrasæ, ἐς χεῖρας εἶναι, ἐπ' αἰχμῶν εἶναι.

L. 20. Ἀσανδρος ἐχθρὸς ἴδιος. „Sententia flagitat δοῦλος, aut οἰκίτης, aut ὑπαρχος.” REISKIUS. At rursus p. sq. l. 32. Afandrum denuo illum adgressum ait, κατὰ τὸ ἔχθος, pro inimicitia quam adversus eum gerebat. Ceterum Afandrum hunc Bosporo præfectum fuisse a Pharnace, discimus ex Dione l. c.

Pag. 327. **L. 23.** περὶ τὸ Σκῆτιον ὄρος, ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ρωμαιῶν τῶν ἀμφὶ Τριάρων ἐνεκρατέω. Supra, ubi istam de Triario victoriam Mithridatis exposuit, cap. 89. p. 775: nomen loci non adjecit. Nunc Scotium montem (si modo integra scriptura est) dicit, aliis Scriptoribus non memoratum, qui ad urbem Zelam vel Zielam gesta hæc esse consentiunt. Conf. Cellar. Geogr. antiq. III. 8. p. 331. & Fabric. ad Dionem XLII. 47. Scoroba mons, quem h. l. Candidus nominat, in Bithyniæ Pontique confinibus ponitur p. 668. l. 35 sq. (si modo ibi recte nomen τέλος, confinium, expositum est:) at Zela oppidum a parte Armeniæ minoris situm est.

L. 26. ἐπιτίμψαντος αὐτῷ Δομίτιον. In αὐτὸν Δομίτιον cum Edictis facit Vratisl. Quam lectionem si sequeris, hæc erit sententia, ipsum illum Domitium, de quo nempe ante dictum est. αὐτῷ reponendum monuit REISKIUS.

L. 31. Θεοδοσίαν. Vide ad p. 806, 80. **L. 35.** καὶ βασιλεὺς Βοσπόρου. Percommode REISKIUS: „καὶ βασιλεὺς Βοσπ.”

Pag. 328. **CAP. CXXI. Lin. 41.** ἀπὸ τῆς βουλῆς Aug. Ven. Vat.

L. 44. ἐν Κομάνοις ἱεροσόνης. Vid. p. 736, 8 sqq. & 818, 72. & quæ ad hæc loca monuimus. **L. 45.** ἐς Λυκομέδην. Apud Hirtium quidem Bell. Alex. c. 66. vulgo Nicomedes hic nominatur, quemadmodum & apud Appianum adhuc erat vulgatum: & sic Cand. quoque, & Vratisl. cum quibus & Vat. & Ven. conspirare videntur. At vero Augustani nostri lectionem, quam prætuli, non solum Strabo confirmat, lib. XII. p. 558. sed etiam apud Hirtium in probatissimis scriptis codicibus pariter Lycomedi, non Nicomedi, legi Oudendorpius ad illum Hirtii locum (in edit. Commentariorum J. Cæsaris

p. 836.) testatum fecit. Ac multo sane probabilius est, notum nomen Nicomedis librariorum errore locum alterius nominis minus in vulgus noti occupasse, quam vice versa.

L. 48. ἀπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος, post *Cæsarem Aug.* vel, inde a *Cæs. Aug.* Supra, de Cappadocia loquens, (pag. 801. extr. & sq.) dixerat: ἐφ' οὗ scil. Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, καθάπερ τὰ λοιπὰ, καὶ ἥδε ἡ βασιλεὺς περιῆλθεν εἰς ἐστρατηγίαν. Unde h. l. reponendum videri ἐπὶ posset pro ἀπὸ: atque sic, deleto inciso post περιῆλθεν, jungenda illa verba ἐπὶ τοῦ Σεβ. Καίσ. cum præcedentibus forent. At quum præpositio ἀπὸ non solum percommodam, sed paulo etiam veriore (ut ad loc. cit. monuerunt viri docti) efficiat hujus loci sententiam; non fuit ab illa discedendum. L. 52. ἐπὶ ψάμμον Aug. Et emendavit REISKIUS.

L. 54. ἐκείνως ἢ τε νίκην Reg. B. Aug. Vratisl. ut emend. H. Stephan. L. 55. Μίγας ἐκλήθη. Vocab. Μίγας, quo caret edit. 1. cum Regiis & Vratisl., tacite adjecerat H. Stephanus. Exhibet autem idem vocab. codex Aug. L. 56 sq. Λαγυδιῶν recte idem Aug. Conf. Civ. I. p. 158, 66 sq. L. 57. Αἰγυπτιῶς ἐς Ἑβ. Etiam Vaticanus noster ignorat importunam illam conjunct quæ post Αἰγυπτιῶς erat intrusa. L. 58. Ἰλνυον Aug. & Vat. ut edit. H. Steph. Conf. Civ. I. p. 8, 20.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIBRUM

DE REBUS ILLYRICIS.

QUUM Regii Codices, e quibus prima Editio Historiarum Appiani adornata est, non nisi *Initium* fere hujus *Libelli de REBUS ILLYRICIS*, usque ad p. 835. l. 73. nostræ editionis, exhiberent; nihil amplius nec primus Editor, nec H. Stephanus, dare potuerant. Sed ne TOLLIVS quidem, quum Anno MDCLXX. ederet Appianum, Librum hunc integrum

suæ Editioni inferuit. Licet enim Anno M. D. IC. id est, septuagesimo ante quam Tolliana prodiret Editio, *Illyrica* hæc *Appiani Historia* a DAVIDE HOESCHELIO ex Codice nostro Augustano fuisset edita; *Tollius* tamen, sive ignarus quid ante ipsum in provincia ea, quam administrandam suscepit, gestum esset, sive nil curans ut vel exemplar Hoeschelianæ editionis vel (si id minus posset) Apographum saltem ejus nancisceretur, post Fragmentum hujus Libelli, quod in Stephanicis editionibus continebatur, nihil amplius nisi *Petri Candidi latinam Versionem*, quam H. Stephanus suæ Editioni jam adjecerat, exhibuit; tum vero in fine libelli verba hæc ejusdem H. Stephani sua facere non erubuit: *Gracum Exemplar, Lector, unde Illyrica transtulit Interpres, nondum sumus nacti integrum: sed tantum ejus fragmentum, quod & ipsum tibi exhibemus. Interea faciendum duximus, ut saltem versionem Interpretis, qualiscunque illa esset, adficeremus. Tu, lector, utere, frueri, & nostris laboribus fave.*

Nobis in recensendo hoc Libro, præter exemplar *Editionis Hoeschelianæ*, ad manus fuit primum ipse toties a nobis in totius hujus Operis cursu laudatus *Codex Manuscriptus Bibliothecæ Augustanæ*, e quo Hoescheliu editionem suam paraverat. Tum *Varietas Lectionis ex Codice illo Veneto Bibliothecæ S. Marci*, quem pariter sæpius jam laudavi, operâ studioque Viri nobis amicissimi JO. PAUL. BLESSING, Ulmenfis, S. Th. Cand. ad marginem apographi editionis Hoeschelianæ, quod Venetias ad eum miseram, adscripta. Præterea quum in *Codice Manusc. Vossiano Bibliothecæ Univ. Lugdunensis Batav.* pars illa (longe, ut dixi, maxima) hujus de Rebus Illyricis Libelli, quam Editiones Appiani non exhibebant, ex antiquo exemplari descripta contineretur; WYTTENBACHIIUS V. Cl. humaniorum Literarum in Lyceo Amstelod. Professor, hoc, quidquid in Vossiano illo Codice ad Appianum pertinebat, admirabili patientia (tantus inest Viro, propriis ceteroquin laboribus tam gravibus quam luculentis occupatissimo, studia hæc quovis modo juvandi ardor) in-

usum nostræ Editionis sua manu transcribere mecumque perhumaniter communicare voluit.

Ceterum spes olim haud vana mihi fuerat oblata, fore, ut ex Vaticano illo Codice *cxxxiv*, e quo deinde Librum de Bello Mithridatico expolire mihi licuit, Varietatis Lectionum ad Librum hunc de Rebus Illyricis pertinentium mihi fieret copia. Et, intercedente præsertim auctoritate singularique patrocinio Summorum primariorumque Virorum, quibus consilium meum edendi Appiani commendatum probatumque sperat, eo jam erat res perducta, ut erudito nostro amico, Romæ tunc agentj, *Andrea Birchio*, Hafnienfi, qui operam excerpendarum Lectionum benevole mihi sponderat, usura illius Codicis propediem esset concedenda. Sed postquam mihi per eisdem dies Vir doctissimus JOSEPHUS SPALLETI, literis privatim ad me Roma datis, significavit, se ipsum jam aliquamdiu (ex quo tempore nempe, a Bandinio, Florentino, V. Clar. meo nomine compellatus, Indicem codicum manuscriptorum Appiani, qui in Vaticana Bibliotheca essent, confecerat) in recensenda ad ejusdem Codicis Vaticani præscriptum eadem hac Illyrica Appiani Historia occupari, & in eo jam esse, ut brevi Libellum illum, justo etiam Commentario & novis Tabulis Geographicis illustratum, in lucem ederet; ultro Birchium meum, ut ab incepto desisteret, hortatus sum; neque committendum putavi, ut Spalletto, doctissimo optimoque Viro, qui ceteroquin omne officiorum genus, quod in nostram Appiani Editionem ab ipso proficisci posset, & liberalissime tunc maxime obtulerat, & fideliter deinde præstitit, ullam partem fructuum laboris illius, quem in Libellum hunc Appiani a se insutum profitebatur, præripere equidem voluisse viderer.

Interim subsidio ex eodem, quem dixi, Vaticano Codice petendo non prorsus caruit nostra hæc ejusdem libelli Editio; siquidem ad manum fuit & ubique cum Græco contextu a nobis collata est *Latina* hujus libri *Versio*, ex eodem ipso Græco Vaticano exemplari fideliter ac luculenter a STEPHANO GRADIO superiori seculo confecta, quæ Joh. Lucii Dalmatæ

de Regno Dalmatiae & Croatiae libris (Amstelæd. MDCLXVI.) adjecta est. Speraveram autem, Spalletti editionem multo ante hanc nostram in Lectorum manibus fore, & eam spem ipse fecerat Spallettus: sed nunc, an lucem illa viderit, aut quando tandem proditura sit, cognitum non habeo.

Pag. 830. CAP. I. Lin. 1. Ἰλλυριοὺς Ἐκ. ἐκθύνται, *Illyrios Graci existimant, vel Illyrios adpellant.* De posteriori hac notione verbi ἐκθύνται dixi ad Hisp. 151, 61. & 180, 57.

L. 5. τὰ πρόποδα. Lectionem hanc, licet insolentiores paulo formam referat, revocandam ex mssptis duxi. Sic certe dederunt Aug. Ven. & Vratisl. Vratislaviensis autem hic codex non nisi Fragmentum illud Libri hujus exhibet, quod in Regiis codicibus & in superioribus editionibus continetur.

L. 8. ὑπὲρ ἑξακισχιλίων. Sic Hæschel. cum Aug. & Ven. Pariter Gradus, *supra sex millia.* Sed præpositionem ignorat Cand. *longitudinem sex millium stadiorum.* Cum Reg. A. facit Vratisl.

Pag. 831. CAP. II. Lin. 16. Αὐταρία Hæsch. cum Aug. & Ven. *Autarium* Cand. & Grad. L. 19. Ἐγγέλει Hæsch. cum Aug. Ven. & Vratisl. Et sic poscebat nomen Ἐγγέλει, quod præcesserat lin. 16. L. 20. Αὐταριῆς. Aliis scriptoribus Αὐταριάται. Ibid. Δασσαρήτιοι. Sic, excepto Reg. A. scripti omnes, & uterque interpres. L. 21. Δάρροι. Vide Stephanum Byz. γ. Δάρροι & ibi Holsten. L. 22. καὶ Σκορδίσκον Παῖονι καὶ Τριβαλόν Hæsch. cum Aug. & Ven. Sic & Gradus: *Pæone autem Scordiscum (genitum) & Triballum.* Sed Candidus: *Autario ipsi Pannonium, vel Pæonum potius, & Scordiscum filios fuisse ajunt, Pæono Tribalum.*

Pag. 832. CAP. III. Lin. 25 sqq. πολλὰ καὶ περιώνυμα ἔτι νῦν ἔσθ'. Sic orationem distinxi cum Gradio, cujus hæc est loci hujus versio: *Gentes sunt Illyriorum, ut in regione ampla, multæ; & inclyti etiam nunc nominis, effusum late colentes terram, Scordisci ac Tribali.* Solorum Tribalorum agrum olim in spatium xv. dierum itineris patuisse, Strabo auctor est lib. VII. pag. 318.

L. 28. ἡ τι Hœsch. cum Aug. Ven. Vratisl. L. 29. Φαλάν-
 που τι καὶ Αλεξ. Hœsch. cum Aug. & Ven. Sic & Cand. &
 Grad. Sed cum Regiis stat Vratisl. L. 36. Ἀρδιαῖσι. Vide
 infra, ad p. 843, 97. Ibid. Verba πρὸς αὐτοὺς, quæ perpe-
 ram vulgo in Edd. & msp. inter ὅντις & ἄριστοι inserta sunt,
 orta esse ex eis quæ sequuntur, πρὸς Αὐταρίων, facile patet.
 L. 42. Λιβυρινίδας Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Conf. Civ. II. Pag. 833.
 227, 95 lqq.

CAP. IV. Lin. 43. Αὐταρίας δὲ ἔσθ'c. In ed. C. Steph. asse-
 risco nôtatus hic versus est, ut indicetur nonnihil in eo deesse.

L. 44. Μολιστόμω. Nomen hoc Candidus, sive quod abes-
 set ab ipsius exemplari, sive quod intricatioribus nexibus
 scriptum esset, plane præterit: quippe eisdem, inquit,
Celtasque, quos Cimbros vocant, ad Delphos posuisse castra,
 Sed nemo, quod sciam, ex ceteris Scriptoribus, qui ad ætà-
 tem nostram pervenerunt, *Molistomi*, Gallorum vel Cimbro-
 rum ducis, meminit: nec in hac historia *Cimbros*, præter
 Appianum, quisquam nominavit. Brenno duce a Gallis sus-
 ceptam illam Delphicam expeditionem esse, consentiunt alii
 Scriptores, quorum loca collegit Simfonus in Chron. Univ. ad
 A. U. 3726. e quibus præcipue cum Nostro conferendus Justi-
 nus XXIV. 8. & Pausan. in Phoc. f. lib. X. c. 23. qui tempus
 susceptæ hujus expeditionis figit in ann. 2. Olymp. CXXV.
 id est, in A. U. C. 475. Ceterum *Cimbros* ab Appiano Celticis
 populis pariter adnumeratos videmus Civ. I. c. 29. p. 42, 91.
 ac de ea re jam monuimus ad Exc. ex lib. Gall. p. 73, 26.

L. 48. ἱμπερόντων. Sic Hœsch. cum Aug. & Ven.

L. 49 lqq. Βατράχων πλῆθος --- καὶ θόρος Αὐταρίων μάχισται.
 Hujus rei meminit Diodor. Sic. III. 30. Justin. XV. 2. (ubi
 perperam vulgo *Abderitas* pro *Autariatas* legitur;) Ælian,
 Hist. Anim. XVII. 41. Cf. Wesseling. ad Diodor. l. c. Αὐ-
 ταρίων autem hic apud Appianum recte edidit Hœsch. cum
 Aug. & Ven. L. 54. καὶ τὴν Γετῶν Hœsch. cum Aug. & Ven.
 Sic & Gradius, *Getarum tellurem*. Cum Reg. B. facit Vratisl.

L. 55. Βασίλων. Conf. ad Mithrid. 744, 31. L. 61. ἐπὶ. Pag. 834.
 εἰρήφουσι δ' αὐτοῖς ἔσθ'c. Mirus historiæ saltus ab A. U. 475.

Pag. 834.

quo Delphica suscepta expeditio est, in annum ab U.C. 649. in quem incidit illa Consulum clades, cujus mentio facta est in Epit. rer. Gall. p. 73, 25 sqq. L. 64. In ἐσθλαῖσιν consentit Vratisl. L. 66. ἐσθλα. ἐσθλα Vratisl. cum Reg. A.

Ibid. sq. μέχρι Γάϊον Μάριον. Nec Cand. nec Grad. prænomēn adjecerunt. L. 68. ἡγεμῶν Hoesch. cum Aug. & Ven.

Pag. 835.

L. 70. πομπῆς, ὥς μοι Hoesch. cum Aug. Ven. Cand. Grad.

CAP. V. Lin. 76. αὐτῶν, ἅμα τοῖς Κελτοῖς, Ἰαυριῶν οἱ Σκορδισκοὶ ἔσθ. Scordiscos ipsas quoque Gallicæ originis fuisse, docet Strabo VII. 296. A. 313. D. & Justinus XXXII. 3. Ceterum hanc Scordiscorum aliorumque excursionem qua Delphicum templum spoliarunt, Valesius in Commentat. de Divitiis & spoliationibus Templi Delphici (in *Histoire de l'Acad. des Inscrip. T. III. p. 78.*) in annum 164. ponit post superiorem expeditionem Brenno duce adversus Delphos susceptam; non satis video, quo sive auctore sive documento usus. In exponendo quidem facto unum Appianum auctorem secutus est, neque alium sequi (quantum video) potuit, quoniam apud neminem alium Scriptorem mentio hujus rei reperitur. Appianum autem si audias, accidit ea incurfus paulo ante annum ab U.C. 564. quo L. Scipio consulatum gessit.

L. 80. Ῥωμαῖοι δὲ ἔχοντες ἤδη δεύτερον καὶ τριακοστὸν ἔτος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐς Κελτοὺς πείρας ἔσθ. Latine sic reddenda erant hæc verba: *Romani elapso altera ἔσθ tricesimo post primum bellum cum Gallis anno.* Sed vereor, ne insigniter erratum sit in numerorum notis. Certe hunc numerum si teneas, non facile dixeris, quamnam Romanorum πρώτην ἐς Κελτοὺς πείραν dixerit Appianus. Si esset, ἔχοντες ἤδη διακοσιοστὸν ἔτος, tum quidem primum illud Gallicum bellum, quo capta Roma est, respiceretur.

L. 83 sq. ἡγεμῶν Λευκίου Σκιπίωνος. Lucium quidem Scipionem, Consulem, A. U. 564. per Macedoniam & Thraciam exercitum duxisse, quum adversus Antiochum tenderet, novimus: sed cum Scordiscis Mædis ac Dardanis bellum in illis regionibus gessisse, nemo præter Appianum nostrum memoriæ prodidit. Nec minus singulare est, quod de eodem Scipione

pag. sq. lin. 91 sq. dicit, δωρεδομήσαντα τοῦ ἱεροῦ χερσίου, *sacro* Pag. 836.
auro (quod nimirum ex templis raptum fuerat) *corruptum*.
 Nam peculatus quidem & reum actum & damnatum L. Sci-
 pionem constat: sed pecuniam ab Antiocho, non a Dardanis
 vel Mædis, accepisse accusatus erat. Sed poterat Appianus
 harum rerum auctores habere, quorum scripta ad ætatem
 nostram non pervenerunt.

CAP. VI. Lin. 98. Νωρικῶς. Accentum in ultima posui,
 quemadmodum fere apud alios Scriptores *Νωρικῶς* hoc nomen
 usurpatur. Sic autem & apud Nostrium plus semel occurre-
 bat in Exc. XIII. ex lib. Gall. pag. 85 sq. Eodemque modo
 infra, pag. 868 sq. lin. 94, 96. & 99. Hœschelius cum msspt.
 Aug. & Leid. (quamquam & ibi inconstantes hi sunt) edide-
 rat. L. 2. τοῖς ἰδίοις ἐκείνους ὀνόμασι. Si cui audacius factum
 videtur, quod vocab. ἰδίους (ex auctoritate quidem inter-
 pretum, qui manuscriptis exemplaribus usi sunt) in contex-
 tum inferui; is videat, an τοῖς ἐκείνων ὀνόμασι malit.

L. 8. καὶ περὶ Κρήτης λέγων. Quod Candidus in textu Pag. 837.
habet, quum de Celtis scriberem, id ex superioribus, pag.
 835, 70. huc traductum esse potest. Historiam περὶ Κρήτης
 fuisse partem lib. V. Historiarum Appiani, supra vidimus p. 98,
 ad Excerpt. VI. ex lib. V. Poterat autem ibi alia occasione
 verba de his facere.

CAP. VII. Lin. 12 sqq. Ἀγρων ἢ βασιλεὺς Ἰλλυριῶν ἔσται. De
 primo hoc Romanorum *Bello Illyrico* vid. Polyb. II. 2 sqq.
 Liv. Epit. XX. Flor. II. 5. & quos ad Florum Camers &
 Freinshemius nominarunt; quibus addendus Dio Cass. Exc.
 Leg. XI. Opp. T. I. p. 63 sq. num. CLI. edit. Reim.

L. 15. Κέρκυραν. Sic Hœschelius ediderat, & sic p. 839,
 l. 39. & 48. dederunt Aug. Ven. Atque id usitatum apud
 Græcos *Corcyra* insulæ nomen est. Sed lidem Aug. & Ven.
 sicut h. l. Κέρκυραν, sic pag. sq. l. 39. Κορκύρας dant, quod ibi
 Hœschelius quoque repræsentavit: & Leidensis codex, qui
 hoc quidem loco, in quo nunc versamur, lacer est, tribus
 reliquis locis ubi idem nomen in hac historia occurrit con-
 stanter Κέρκυραν, non Κέρκυραν, nomen hujus insulæ exhibet.

Pag. 837.

Et est quidem haud procul Pharo & Issa ad Dalmatiae oram minor quaedam *Corcyra*, *nigra* cognominata; cuius nomen rectius per ο, *Κέρκυρα*, quam *Κέρκυρα* per ε, scribi, Eustathius monuit ad Dionys. Perieg. v. 494. Sed apud Polybium quidem II. 9 sqq. ubi de eadem re agitur, quam Appianus hic exponit, constanter *Κέρκυρα* adpellatur: & sicut hæc insula apud Appianum nostrum una cum Epiro nominatur; (τῆς τῆς *Ἡπείρου* τινὰ καὶ *Κέρκυραν* ἐπ' αὐτοῖς) sic & apud Polybium de eadem ita differitur, ut nulla alia nisi major illa atque ad Epiri oram sita *Corcyra* intelligenda videatur.

Pag. 838.

L. 18. Ἰσσα. Vide Auctores a Cellario excitatos, Geog. ant. lib. II. c. 8. p. 624. Conf. Holsten. ad Stephan. Byz. v. Ἰσσα. De literarum & perpetua confusione nil adinet dicere, Terminationem autem librarius aliquis a Ciliciæ urbe *Isso*, quæ ex Alexandri historia innotuerat homini, ad hujus insulae nomen transtulit. L. 25. Πίννη. *Pine* Cand. & Grad.

Pag. 839.

L. 38. ἐφ' ἑαυτῆς. Sic recte Ven. ut ediderat Hæsch. ex Aug. a pr. manu. L. 42 sq. ἀπέρχεται τῶν Hæsch. cum Aug. a prim. man. & Leid. ἀπέρχεται τῶν Ven. & sic Aug. supersc. alteri lectioni.

L. 43. καὶ τὴν Δίεσον. Polyb. II. 12. καὶ μὴ πλείουσι πλῆθος δυνάμεως ἔξω τοῦ Δίεσου, καὶ τοῦτοις ἀνίσταται. *Issam* insulam, hic dici non posse, ipse situs satis ostendit. *Lissus* extrema urbs Illyrici a meridie est. Poterat etiam τὴν Δίεσον scribere Appianus: sed in mascul. genere plus semel apud Polybium nomen hoc invenitur.

Pag. 840.

CAP. VIII. Lin. 49. ἔστιν δ' χωρὰ. Sic simplicissima ratione restitui partim mendosa partim mutilata mssptorum lectio posse videbatur. Familiaris Appiano illa phrasis ἔστιν οἱ, ἔστιν αὐτῷ, &c. L. 50. ἕως τότε, interim, interea: nempe, donec, perspecta ejus fide, majora etiam darent.

L. 52. Κατοῖς ἐπὶ τριετὶς τοῖς ἀμφὶ τὸν Εὐρὺ. Cand. Romanis quippe per triennium circa Erid. cum Celtis dimicantibus, Gradus: Romanis bello, quod per triennium adversus Celtas, eos maxime qui ripam Eridani colunt, gessere, occupatis: videtur importunam partic. καὶ, quam inspi h. l. in-

ferunt, latino verbo *maxime* reddere voluisse. L. 54 sq. Ἰλ-
 λυριῶν. Ἰλλυρίην Aug. L. 63 sq. καὶ δεύτεραι πείραι τε καὶ συνθή- Pag. 841.
 καὶ ἔσθ. Excidisse videtur pronomen αἰθε.

CAP. IX. Lin. 69. Γένθιος, Ἰλλυριῶν ἐτέρων βασιλεὺς. Conf.
 Excerpt. XVI. ex lib. Maced. p. 531. De *Secundo* autem
 hoc bello *Romanorum Illyrico*, conferendus Liv. XLIV,
 30 sqq. Plutarchus in *Æmilio Paulo*, & alii quos citavit Ca-
 mers ad Flor. II. 13.

L. 85 sqq. Ἰσδομάχοντα δ' αὐτοῦ πόλεις ἔσθ. Liv. XLV. 34. Pag. 842.

CAP. X. Lin. 97. Ἀρδαῖοι. Rectius Οὐαρδαῖαι vel Οὐαρδαῖοι. Pag. 843.
 Liv. Epit. LVI. *Fulvius Flaccus* (conf. App. hac pag. lin. 6.)
Consul Vardæos (editt. vet. *Vardeos*) in *Illyrico subegit*.
 Ubi vide quæ habet Drakenborch. & conf. Gronov. ad Liv.
 XXVII. 30. & Reimar. ad Dion. T. I. pag. 63. Hos olim *Αρ-
 διαίους vocatos*, (quo nomine Polybio II. 11. & Appiano supra
 pag. 832, 36 & 39. memorantur) *dein Οὐαρδαίους nominatos
 esse*, Strabo docet lib. VII. p. 315. D. Nam quin vulgatum
 ΟΥΑΡΔΑΙΟΥΣ apud Strabonem ex ΟΥΑΡΔΑΙΟΥΣ corruptum
 sit, quod perspecte Gronovius monuit, dubitari non debet.
 Hinc Ptolemæus & Plinius, tacentes de *Ardyæis* vel *Ardiais*,
 solos Οὐαρδαίους, *Vardeos*, commemorant.

Ibid. Παλαρίοι. Hi sunt haud dubie qui Πληραῖοι Straboni
 l. c. dicuntur. Id certe longe melius convenire videtur, quam
 quod Cellarius habet Geogr. Antiq. p. 607. „Videas an Ple-
 ræos Strabonis cum Pyræis Plinii possis componere.“ Quem-
 admodum Παλαρίους suos Appianus cum Αρδαίοις conjungit, sic
 Strabo Πληραίους cum Αρδιαίοις, & *Pleræorum* regioni Corcy-
 ram nigram, *Ardiaorum* Pharum insulam oppositam scribit.

L. 98. ὑπὸ Ρωμαίων. Paulo post, p. sq. l. 14. ὑπὸ Ρωμαίοις
 editum est.

L. 8 sq. Ἰάπωνι - - Σεμπρώνιος ὁ Τουδιτανὸς ἐπὶ ἡλκν. Liv. Epit.
 LIX. & Fasti Triumph. Capitol. apud Pigh. T. III. pag. 26.
Tuditani nomen alibi etiam varie corruptum a librariis vidi-
 mus, Hisp. 147, 90. & Civ. I. pag. 28, 46. L. 9 sq. Παν-
 δούσας Τιβήριος. Sic & Gradius, *Pandusas Tiberius*, quem-
 admodum Hæschelius consentientibus libris nostris edidit.

Pag. 843.

Pandusia Lucanorum vel Brutiorum itemque alia Epiri urbs est: sed *Pandusar*, Romani hominis nomen, nesciō an usquam aliās reperiatur. Quod *Tib. Pandusum* hunc Pighius l. 6. vocavit, ejus nominis non alium auctorem nisi Candidum, Appiani interpretem, habuit. Neque vero ceteroquin notius nomen *Pandusius*, quam *Pandusar*, esse video. Itaque nomen istud, & omnino viri hujus mentionem, Freinshemius Suppl. Liv. LIX. 83. ubi de bello hoc Sempronii cum Japodibus agit, plane præterire consultius duxit.

L. 11. Σεγεστανὸς Ἀρκίῳ Κόρῳ καὶ Μετῆσιν. „In his verbis mendi quid suspicor, & cum unius Metelli provincia hæc fuerit, *Segestanos L. Cottæ ac Metello Consulibus deditores* scriptum fuisse.” PIGHIUS, *Annal. Rom. ad A. U. DCXXXIV. T. III. p. 80.* Cf. Freinsh. Suppl. Liv. LXI. 74. De Metello rursus Noster p. 845, 35 sqq. Videtur autem hic duos imperatores dicere, qui diversis temporibus cum Segestanis bellum gesserunt. Conf. p. 859, 49 sq. Ceterum „nomen populi quod adinet, *Segestanos* a *Segesta* vel *Egesta* dictos, præposita hujus urbis nomini (quæ in Carnis erat) a Romanis Scriptoribus littera *S*, ne obsceno nomine appellaretur” ex Festo monuit Harduin. ad Plin. III. 8, 14. p. 163. De Cæsaris Octavianii bello cum *Segestanis* vide infra cap. 22 sqq.

Pag. 844.

CAP. XI. Lin. 13 sqq. Δαλμάται Ἔς. Liv. Epit. 47. C. *Marcus Consul adversus Dalmatas parum prospere primum, postea feliciter pugnavit.* Ἔς. L. 24. ἐς πόλιν Δελμίνιον. — Stephanus Byz. in Δάλμιον ΔΑΔΜΙΟΝ, πόλις Δαλματίας, μεταξὺ Ἰλλυρίας καὶ Ἰταλίας. — Α π π ι α ν ὲ ς δὲ τὴν πόλιν Δελμίνιον καλεῖ.

L. 24 sq. ἔθεν ἄρα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῖς ἐς Δαλματίας, ἔτα Δαλμάτας, ἰταῶνα. Doctiss. WESSELINGIUS, ad *Antonini Itinerar.* p. 265. postquam dixerat: „Quas *Dalmatias* msspti (apud Antoninum) vocant, eas *Delmatias* antiquiores dixissent”; [qua de scriptura, præter ea quæ ibid. ipse Wesseling. adfert, consuli possunt viri docti ad Liv. Epit. LXII. & Cellar. Geogr. antiq. II. 8. pag. 614.] hæc subjecit: „Neque aliter olim fuit in Appiani Illyr. pag. 6. [edit. Hæsch.] καὶ

εὐνήλασται ἡμῶς εἰς πόλιν Δελμίνιον· ὅθεν ἄρα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῖς ἐς
 Δαλματίας, εἴτα Δαλμάτας ἐτραπή. Manifestum enim ex
 verborum ordine & sententia est, priore loco Δελμάτας
 Appianum scripsisse." At quum ἐς Δαλματίας -- ἐτραπή
 dicit, *mutatum, conversum* est; videri poterit per & potius
 nomen hoc scripsisse, & illam conversionem literæ s in a
 significasse. Terminationem autem gentilis nominis quod
 adinet, dubitari non debet, *τίας* ex *τας* esse corruptum: &
 usu ita tritum nomen Δαλματίας apud Græcos scriptores est,
 quos Cellarius l. c. nominavit, (quibus addi Stephanus Byz.
 poterat) ut idem Cellarius ibid. solum fere Polybium sibi vi-
 sum esse, qui Excerpt. Legat. CXXIV. Δελματίας, vocali secun-
 da, scripserit. Atqui eodem Polybii loco Codex msp. Bava-
 ricus (quem emendatiorem passim, quam Ursini codicem,
 comperi) non Δελματίας, sed Δαλματίας, exhibet: ac for-
 tasse eodem modo erat in Ursini codice, cujus lectiones bene
 multas ab Ursino tacite mutatas esse constat.

L. 32. ἔπον τύχοι ἐνταίμαπαται. Forsan, ἔπον τύχοι ἐνταίμ-
 πασαν. L. 33. Post phrasin illam πολλὰ μὲν καταρήσθη
 excidisse utique aliquid videri potest, quod illi particulæ μὲν
 respondeat. L. 35. Κακίλιος Μέτελλος. Livius, Epit. LXII.
 L. *Cacilius Metellus Dalmatas subegit.* Adde quæ habet
 Freinsh. Suppl. lib. LXII. 8. & Pigh. T. III. p. 80. Conf. Ap-
 pianum supra p. 843, 11 sq.

CAP. XII. Lin. 42. Πρωμόναν πόλιν. Hujus urbis fre-
 quens rursus mentio infra occurrit, cap. 25. & sqq. Hinc
 corrigendus fortasse Strabo, apud quem lib. VII. pag. 315. Β.
 Πριάμων nomen illius urbis editum est, pro quo Πρώμων le-
 gendum videri potest: nam terminationem quod adinet,
 quam ex tertia declin. masculino genere Strabo usurpat, ea
 quidem nos turbare non debet, sic enim etiam Σάλων, ὠτος,
 ibid. vocatur, quæ nostro ἡ Σαλώνη; & eandem varietatem
 in aliarum civitatum nominibus frequenter observamus.

L. 46 sq. τίλος ἔπιμψα σφρατοῦ πολλῶν. Non sperno Hoesche-
 lii emendationem, σφρατὸν πολλῶν: sed quum nec satis certa
 videretur, lectionem msp. totorum exhibui, quæ tamen difficul-

Pag. 846.

tate non caret. Ceterum cladis illius, quem exercitus Cæsarianus ab Illyriis accepit, nescio an apud alium Scriptorem mentio occurrat.

L. 50 sq. τὸν Ἰόνιον ἐπέρα. Si ab Appiano est præpositio ἐς, quam hic inferunt libri, excidit nomen ad illud pertnens; ut ἐς Νυμφαίων τὸν Ἰον. ἐπέρα, (cf. Civ. II. 256, 86 sq.) aut aliquid tale scriptum reliquerit auctor. De verborum structura conf. Civ. II. p. 226, 68. & Præf. p. 6, 93 sq. Annib. 229, 18.

L. 55 sqq. De *Gabinio* conf. Civ. II. cap. 59. pag. 255 sq. Hirt. de Bell. Alexand. c. 43.

Pag. 847.

CAP. XIII. Lin. 74 sq. Οὐ ἂν τίνιν ἔπειχε σὺν σίκαυ τήλεσι τρισι. Nomen, quod literis initialibus truncatum h. l. exhibebant libri, integrum occurrit Civ. IV. 627, 40. ubi etiam *tribus legionibus in Illyrico* præfuisse Vatinius legimus. Quod autem Fabricius ad Dionem XLVII. 22. *Vatinius*, ait, teste Vellejo II. 69. *septem legionibus* tum *validum fuisse*, id mihi secus videtur; nam verba illa Velleji, *eratque septem legionibus validus*, ad M. Brutum, non ad Vatinium, videntur referenda. Ad oram pag. 848. perperam notatus est A. U. 706. pro quo A. U. 710. reponendus.

Pag. 849.

CAP. XIV. Lin. 95. δι' Ἀγριῶνας. Horum Arrianus de Exped. Alex. I. 5. & sæpe deinceps meminit. Eorumdem frequens apud Curtium mentio. L. 97. Ἰλλυριοὶς ἄποικοι. Cand. ab Illyriis coloni editi. Gradus: *magna genti claritudo ob Agrianos ab ea profectos*. Sed utique aut Ἰλλυριῶν ἄποικοι aut Ἰλλυριοὶς πόροικοι videtur reponendum.

L. 97 sq. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοὺς Παῖονας ἐβλήθη Κορνέλιος, κακῶς ἀπαλλάξας. Cornelius hic, quisnam sit, qui adversus Pæonas vel Pannonios infelicitè pugnasse perhibetur, frustra adhuc quæsi. Videndum vero, an intelligendus C. Porcius Cato sit, qui Consul A. U. 640. male adversus Scordiscos pugnavit, nempe cum toto exercitu ab hostibus interceptus. Liv. Epit. LXIII. Flor. III. 4. Eutrop. IV. 10, 24. Freinsheim. Suppl. LXIII. 1-3. Certe & Civ. I. 70, 61. pro Πέρκιος Κάτων libri omnes hodie perperam Κορνέλιος Κάτων exhibent: & *Scordischorum* sedes, sicut ab aliis auctoribus

in Thracia ponuntur, sic ab aliis in *Pannonia*. At huic repugnare rursus videtur, quod continuo adjicitur apud Appianum, *per longum deinde tempus insequentes Consules non ausos esse contra Paonas ducere exercitum*. Quippe altero abhinc anno Livium Drusum Consulem adversus eisdem Scordiscos feliciter pugnasse legimus cum apud Livium l. c. tum apud alios. Præterea Scordiscos, postquam ab Romanis adtriti debilitatique erant, tum demum in Pannonia sedes cepisse, tradidit Appianus p. 832, 31 sqq.

Pag. 849.

CAP. XVI. Lin. 26 sqq. Ὁ δὲ Σεβαστὸς πάντα ἔχειν ὡς αὐτὸς ἐπὶ τῶν ἐξ. Liv. Epit. CXXXI. *Cæsar (Othavianus) Japydas, & Dalmatas, & Pannonios subegit*. De eisdem *Cæsaris Othaviani bellis*, cum hisce populis videndus Dio Cass. lib. XLIX. cap. 34 & seqq. & Florus IV. 12.

Pag. 851.

L. 29. Οὐναίους. Forte hinc Plinius corrigendus, apud quem III. 22, 26. *Ozuai* vocantur. Ibid. Περσηνίτας. An *Parthenos*? Sed hos supra (pag. 831, 20.) vulgato nomine Παρθηνούς vocaverat.

L. 30. Βαδιῶται. Nihil simile hujus nominis in illis oris reperio; nisi Βουδῶν oppidum, quod *Butua* apud Plinium, *Batua* in Tabulis Theodosianis, monente Cellar. II. 8. p. 617, nominatur. Ibid. Ταυλαντίους. *Taulantii* Geographis omnibus, & Nostro supra p. 831, 19. & Civ. II. p. 227, 93 sq. memorati. Ibid. Καμβάους. Non liquet. An *Grabai*? quos proxime cum Taulantiis Plinius l. c. nominavit; ubi Harduinus monuit: „Forte Ταλαῖοι, de quibus Strabo VII. 316.”

L. 31. Κινάμειρους, vel (juxta cod. Leid.) Κανάμειρους. Non magis hi noti, quam Καμβάοι. Ibid. Μερομέντους. Plin. l. c. *Melcomani*. Ptolemæo II. 17. Μελομενίαι. Conf. Harduin. ad Plin. Not. 83. Ibid. Πυρραῖους. An *Pyrai* Plinii & Melæ? Πυροῦσαι Strabonis VII. 314. B?

L. 31 sq. εἰς δι' ἄλλης πείρας. Non satis mihi planam esse vim hujus phraseos fateor: neque lucis quidquam ei adfuerunt interpretes. Candidus: *omni experientia edita sibi subdidit*. Gradius: *omni adhibita opera superavit*. De

Pag. 851.

conjectura, quam infra Contextum retuli, δι' ἄλλων ἀπορίας, conf. pag. 853, 55 sq. An δι' ἑλένης πέρας? Cui opponitur quod sequitur, ἔργω δὲ μέλλον.

L. 33. Δοκλαῖται. Plinio & Ptolemæo memorati.

L. 34. Ἰντερφρουῖνοι. An *Enderoduni* Plinii? Ibid. Ναυά-
νιοι. Ex Plinio & Ptolemæo noti. Ibid. Γλιντιδιῶνες. Plinio
Glinditiones. Apud Ptolem. II. 17. & Strab. VII. 314. B. Δι-
νίως memorantur, quos suspicari quis posset eosdem esse
truncato nomine: sed Ditiones separatim nominat Plinius, &
a Glinditionibus distinguit. L. 35. Ταυρίσκοι. Alpinus po-
pulus. Strabo, Plin. Stephanus Byz. &c.

L. 36. Ἰππασῖνοι. An *Hemafini*? quos una cum Parthenis
Plinius nominat. Ibid. Βισσοί. In Thracia, ad Hæmum
montem: a M. Lucullo superati, cujus infra meminit, cap.
30. pag. 869. Conf. Eutrop. VI. 8, 10. & Freinshem. Suppl.
Liv. XCVII. 16 sq.

Pag. 852.

L. 37. Κορκυραῖνοι. Videntur incolæ *Corcyra nigra* dici,
quæ non multum a Melita abest, in ora Dalmatiæ. Alterius
Corcyræ incolæ Κερκυραῖτοι vocantur. (vide saltem Civ. II. pag.
228. lin. 99 sqq.) Nunc in his alia terminatio nominis locum
habere potest; & Græcum nomen minoris hujus Corcyræ ni-
græ per e potius quam per t efferri, supra monui ad p. 837, 15.

L. 41. Μοεντῖνοι. Μονήτιον vel Μονήτον (ni potius Μονήτιον
legendum) Strabo IV. 207. c. & VII. 314. D. inter præcipuas
urbes Japodum illorum Alpinorum refert, qui, cum latroci-
niis diu invaluissent, ab Augusto tandem debellati domitique
sunt. L. 42. Αὐενδεῖται. In eorundem Japodum urbibus
apud Strabonem locis cit. Οὐένδρες vel Οὐένδες ponitur, poste-
riori autem loco manuscripti Οὐένδω dabant, ex Αὐένδω vel
Αουενδω corruptum. *Avendo*, Antonin. Itin. p. 274. & Ta-
bula Peutling. monente etiam Cellario Geog. Ant. II. 8. p. 610.

L. 42 sq. Αὐρουπῖνοι. Vide Strab. & Antonin. ibid. & ad
Antonin. Wesseling. Adde Cellar. l. c.

CAP. XVII. Lin. 48. Σαλασσοί. *Salassi* populus Alpinus,
de quo mox uberius hoc ipso capite agitur. L. 49. Σαλα-
σσοί. Horum jam supra meminit, pag. 843, 11 sqq. Conf.

infr.

Inf. cap. 22 sqq. p. 859 sqq. L. 50. *Αἰσιότα* Secure
Αἰσιότα edere potueram. Hos Strabo p. 314. c. inter
 Pannonicos populos refert; Plinius III. 22, 26. & Vellej. II.
 115. in Dalmatia ponunt. Conf. Cellar. II. 8. p. 621.

L. 53. *τὴν τοῦ παροδυνόου ἡγόν.* De hujus populi præ-
 dationibus vide Strabonem IV. 205. *Quippe qui*, inquit, *ἔ-*
D. Brutum Mutina cum suis fugientem viritum denarium
solvere cogerunt. &c. L. 54. *Οὐτέρ.* *Antistius Vetus.*
 Freinsheim. Suppl. Liv. CXXXI. 37. L. 55 sq. *ἀλὼν ἀπορίε.*
 Salis causa etiam Autariatæ & Ardiæ bellum olim habuerant.
 Strab. VII. p. 317. D.

L. 57. *καὶ Οὐτέρους ἀποσλάντες.* Quum libri *ἀποσλάντες* da-
 rent; aut hoc modo emendandus fuit locus, aut interferen-
 dum erat participium *ἀποχωρήσαντες*, ut legeremus, *καὶ ἀπο-*
χωρήσαντες τοῦ Οὐτέρους ἀποσλάντες, sicut p. 858, 45 sq. est
ἀποχωρήσαντες τοῦ Καδουροῦ ἀποσλάντας. L. 64. *Μισσαλάς Κα-*
δοῦρος. Valerius Messala. Dio XLIX. 38. Cf. Civ. IV. c. 38. &c.

CAP. XVIII. Lin. 68. *Τεργηστόν.* Vide Wesseling. ad Anto-
 nini Itiner. p. 274. De variis modis, quibus scriptum illius
 urbis nomen reperitur, conf. Cluver. Ital. Ant. p. 196 sq. &
 Holsten. ad Stephan. Byzant. v. *Τεργηστόν.* L. 70. *οἱ δὲ ἐν*
μαῶν. Pariter p. 855, 92. & 857, 30. vulgatum *οἱ δὲ* in *οἱ*
 mutavi. Post *μαῶν* autem non videb cur asteriscum inter-
 feruerit Hoëschellius; tamquam deesset aliquid aut corruptum
 esset: nisi fortasse conturbavit doctum Virum paulo insolenta
 ior usus verbi *δυσχερῆσαι*, activa notione; pro *δυσχερῆσαι*,
difficilem reddere (viam.)

CAP. XIX. Lin. 82. *Μετούλον.* *Μετούλον* scribitur apud
 Strab. IV. 207. c. & 314. D. & apud Dionem XLIX. 35.

L. 90. In *Δέκιμος* consentiunt scripti libri; & eadem forma
 prænomen illud constanter in libris de Bell. Civ. usurpat
 Appianus. Sed quod *Decimum Brutum circa Metulum*
cum Antonio ἔθ' Οὐαβίω Καίσαρ bellum gessisse ait, de hoc
 quid statuam, haud satis scio; quum bellum Bruti cum An-
 tonio & Caesare, quod & ipse Scriptor noster Civil. lib. III.
 satis adcurate exponit, præsul ab Illyrico ad Mutinam gestum
Vol III.

Pag. 855.

fuisse constat. Nimirum confundere hic Appianus videtur, quæ re atque tempore diversa erant. Anno superiori, qui præcessit bellum Mutinense cum Antonio & Octavio, D. Brutus, postquam provinciam Galliam Cisalpinam occupavit, cum Inalpinis (inter quos referuntur Japodes) bellum gessit & multa castella cepit; ut docet ipse in Epist. ad Cic. Famil. XI. 4.

Pag. 856.

CAP. XX. Lin. 11. καὶ Ἰέρων, καὶ ὁ σωματοφύλαξ Λούτος καὶ Οὐέλας. Haud dubie hæc nomina corrupta sunt. Quod videns Freinshemius, quum ex Appiano hanc rem exponeret in Suppl. Liv. CXXXI. 25. Agrippa, ait, ἔξ δύο alii duces cum uno armigero. Sed, præter Agrippam unum tantum ducem nominat Appianus, cujus nomen Ἰέρων ex Νέρων corruptum esse utique videtur. Custodis corporis nomen quod adinet, in mendosa scriptura, ΛΟΥΤΟΣ ΚΑΙ ΟΥΟΛΑΣ, nomen Σκαυόλα, Σκαυούλας, integrum adest: & præcesserat sive prænomen Λούκος, sive pronomen fortasse αὐτοῦ, ut legendum sit, καὶ ὁ σωματοφύλαξ αὐτοῦ Σκαυούλας.

Pag. 857.

L. 17. Ὁ δὲ Καῖσαρ ἐπὶ λόγῳ μὲν τὸ σῆμα ἔστ. „Nota Suetonii errorem, qui ita scribit: *Dalmatico etiam vulnera accepit; una acie dextrum genu lapide ictus, altera ἔξ crus ἔξ utrumque brachium ruina pontis confauciatus.* Non enim Dalmatico, sed Japodum bello gestum, nec in acie, sed in expugnatione urbis.” P. CANDIDUS, in marg. Editionis Veneta. Vid. Sueton. Octav. cap. 20.

Pag. 859.

CAP. XXII. Lin. 49. Εἰς δὲ τὴν Σεραιτικὴν γῆν ἔστ. Vide supra, p. 843, 11. L. 50. οὔτε ἄλλο εἰλήθεσαν. Candidus: *neque aliud quidquam ab illis abstulerant.* Gradus: *neque ulla alia re ablata.* L. 54 sq. καὶ οὐ πάλαις ἔκουν οἱ Παίονες εἶδ. Quum hæc videri possent repugnare eis, quæ de Pæonibus Herodotus V. 13. habet, amice conciliari cum Herodoto Appianum posse, docuit Wesseling. ad l. c.

Pag. 862.

CAP. XXIV. Lin. 99. ἔρος. Proclivis ex ΗΡΟΣ in ΠΡΟΣ transitus. Mox ait, non verem expectasse, sed hieme, χειμῶνος, etiam profectum. L. 5. ἀπολωλέκει. ἀπώλωλε Aug. Leid. quod in contextum recipi potuerat. Ibid. προελθόντες.

Nil juvânt interpretes. Candidus: *cives invadentes*. Gradius: *redintegrato praelio*.

CAP. XXV. Lin. 8. τὰς ὑπὸ Γαβινίου πέντε τάξεις. Gabinius; Pag. 863. πατίρας πεζῶν πεντεκαίδεκα, *peditum cohortes quindecim, cum tribus millibus equitum*, habuerat, quos ab Illyriis concisos supra dixerat, pag. 846, 54 sqq. *Vatinii quinque cohortes, πέντε τάξεις*, interfectæ: pag. 848, 79 sqq. Itaque brevissima medendi huic loco ratio videri poterat, si pro Γαβινίῳ repōneretur Οὐαρνίῳ, præsertim quum sic conveniret tempus *decem annorum*, quos ab illa clade ad hoc tempus; id est ad A. U. 720. excurrisse ait: nam Vatinii calamitas A. U. 710. accidit; quum Gabinii clades quatuor annis ante illam; A. U. 700. accidisset. At vero quum simul h. l. *signorum Gabinii* amissorum fiat mentio, quæ signa ejusdem *Gabinii* deinde (p. 867, 78 sq.) recepta scribit; patet vicissim, non expelli hinc nomen Γαβινίῳ debēri. Quare vero simillimum est, utriusque (& *Gabinii* & *Vatinii*) mentionem h. l. ab auctore fuisse factam. L. 14. Προμήναν. Vide ad p. 845, 42.

CAP. XXVI. Lin. 34. Τέστιμον. Sic & Gradius, *Testimunt*. Pag. 864. Ex male intellecto scripturæ nexu videtur hic apud Candidum; & pag. sequi l. 50: in aliis quoque codicibus, ex Τέστιμος, Τέντιμος factum; sicut sæpe nomen κνιδεσής in κνιδότης corruptum vidimus:

CAP. XXVII. Lin. 55. Συνέδιον. Συνάριον Strabo VII. Pag. 866. 315. B. Ibid. διὰ αἰρούσι. Quum διαίρουσι darent libri, Gradius exposuit: *Synodium trajiciunt*. Sed id non significat verbum διαίρουσι. Præterea priusquam trajicere possent, capiendum erat oppidum. Dormitanti alicui vel festinanti librario in mente adhuc versabatur nomen illud διαίρειν, quod duobus ante versibus præcesserat: inde factum, ut pro διὰ αἰρούσι, διαίρουσι poneret. Candidus, omnia hic turbans, & nomen συνέδιον appellative accipiens, pro græcis verbis Συνέδιον usque ἔλκιν, hæc latina posuit: *nulla quippe itinera in unum copulant nemorum ingressus*.

L. 65. καὶ τῷ πόντῳ τῷδε ἐπλήρη λίθων. „Hoc est quod Suetonius voluit dicere, bello Dalmatico vulneratum Augu-

stum fuisse." P. CANDIDUS, *ad marg. edit. Veneta. Conf.*
ad p. 857, 17.

Pag. 867. CAP. XXVIII. Lin. 82 sq. ΔεξΓαρολ. Derhani, Illyricus

*Pag. 868. populus: nescio, an alii Scriptori memoratus. L. 85. Τῶν
δὲ * οἷς μὲν ὁ Καίσαρ. Huic loco, qui manifeste defectus mihi
videtur, nullum lacunæ signum Hœschelius adposuit. Totum
hoc membrum orationis, l. 85-87. Candidus ita reddidit:
Igitur Cæsar propius ad illos venit: cui obsides juxta fœdus
exhibuere, quos absenti ob valetudinem tradere, & fœdus
firmare recusaverant. Gradus: Horum autem illi ad quos
Cæsar pervenit super fœdus obsides etiam dederunt: quos
autem propter difficultatem itineris adire non potuit, &c.*

*L. 87. διὰ νόσον. Sic perspicue Ven. & Leid. nec procul
aberravit Aug. Et sic Cand. ob valetudinem. Tamen Gra-
dius, veluti Hœschelium secutus, propter difficultatem iti-
neris posuit: nempe literam σ, quæ sæpius in manuscriptis
etiam nostris facile cum δ confundi potest, pro δ habuit.
Sed ad illam exprimendam sententiam, græce dicendum
fuerat διὰ τὸ ἀνόσον, aut διὰ τὰ ἀνόδα.*

*L. 91. Θράκῃον Ἰαυρονόν. Dalmaticum hunc Triumphum
Suetonius vocat, Octav. 22.*

*Pag. 869. CAP. XXIX. Lin. 99. οὐδὲν εὖρον ἴδιον ἐς Παυροῦς ἢ Ναρκεῦς
γενόμενον. „Subit mirari, clam Appiano bellum Rhæticum
fuisse, cujus tot ante illum Scriptores meminerint. Livius
copiose descripsit: ex Epitoma enim cognoscitur, huic uni
librum CXXXVI. prope solidum impensum." MARC. VELSE-
RUS, *Rer. Augustanar. lib. II.* Conf. Dionem LIV. 22. Sue-
ton. Tiber. c. 9. & Octav. c. 21.*

*CAP. XXX. Lin. 2. Μάρκος Λεύκομας. Huc pertinet quod
est in Epit. Livii lib. XCVII. M. Lucullus proconsul Thracas
subegit. Scilicet M. Terentius Varro Lucullus, qui, postquam
A. U. 681. Consul fuerat, Macedoniam dein Proconsule ad-
ministravit: cujus res gestas miror a Pighio in Annal. Rom.
sicco pede præteritas esse; sed quidquid de eis memoriæ
proditum reperitur, adcurate collegit Freinsh. Supplem. Liv.
XCVII. 16 sq. A. 4. καὶ ἐς τὸν ποταμὸν ἰμβάλων. Eutropius*

VI. 8, 10. *Alter Lucullus, qui Macedoniam administrabat -- usque Danubium penetravit.* Pag. 867

L. 5. ἑξ πάλαις. Sic tres scripti libri, ut edidit Hoeschelius: nec aliter Vatic. codex Gradii. At nimirum, quoniam duarum urbium nomina interciderunt, *quatuor* Candidus sua, ut videtur, auctoritate posuit; ex quo eundem numerum ad marginem suæ versionis Gradus notavit. L. 6. Ὀδησός. Vide Cellar. Geogr. antiq. VI. 8. p. 590.

L. 6 sq. * ἑξ ἥς ἐν Ρώμῃ ἐκ Καλατίδος * μετάνεγκι τὸν μέγαν Ἀπόλλωνα. Quum *sex* urbes dixisset, quatuor tantum nominat: sed & quintæ, nempe *Calatidis*, nomen velut e naufragio etiam nunc servatum adest. Jam vero *Calatim* & *Apolloniam* in illarum Græcarum urbium numero, quæ in Mœsia M. Lucullus cepit, diserte Eutropius l. c. refert. Ex *Apollonia* vero a M. Lucullo Romam translatum esse & in Capitolio dedicatum *Coloſſum Apollinis*, Strabo docet VII. p. 319. A. & Plinius IV. 13, 27. Itaque de hoc Appiani loco perspecte judicasse P. WESSELIINGIUS mihi visus est, qui ad *Antonini Itinerar.* p. 228. postquam Græcis Appiani verbis ex Hoeschelii editione interpretationem *P. Candidi* subjecit; (quæ hujusmodi est: *Quo in loco quatuor Græcorum urbes, Myſiis finitima, sitæ sunt; Istros videlicet, Dionysopolis, Odissus & Mesembria. Deinde Romam ex Gallia magnum illum Apollinem, qui in Palatio situs est, adduxit.*) in hunc modum disputat: „Diceres hinc Candidum aliter legisse; nisi malis, eum τὸ ἑξ, *sex*, vitiosum arbitratum, quod IV. tantum urbes recenserentur; quo tamen judicio falsus est. Primo enim constabit. *Apolloniam* excidisse: nam ex ea Lucullus, quo de ibi Appianus, colosseam Apollinis imaginem sustulit, Romamque asportavit: si addubites, Strabonem adi L. VII. p. 319. Hinc deinde consequitur, verba ἐκ Καλατίδος, e quibus ridicule Candidus *Galliam* fecit, ex glossa esse, adeoque inducenda. Jam cum inter græcas hujus oræ urbes *Callatis* excelluerit, & glossæ, quicumque fuerit, auctor in Appiano eam invenisse videatur; credo, scriptum fuisse primitus, Μεσημερινά, καὶ Καλατίς, καὶ Ἀπολλωνία· ἑξ ἥς ἐν Ρώμῃ

μετάνευμα κ. λ." Hæc *Wesselingius*. Mihi præterea verba τῶ Ρώμῃ in ἐς Ρώμην refigenda utique videntur.

FOE. 870. L. 16. εἰρηται. Sicut mox ἐρῶ, dicam, in fut. temp. ponit; sic videri possit εἰρήσεται etiam in fut. legendum: sed & præτ. εἰρηται commodè ferri potest. L. 19. προειπών. Non simpliciter commemorarem dicendum in vers. lat. erat; sed in ἀπ. necessum commemorarem, prædicerem.

A D N O T A T I O N E S

AD APPIANI LIB. I.

DE BELLIS CIVILIBUS.

FOE. II.

FOE. I.

CAP. I. Lin. 6. καὶ στρατεύμενος. Sic libri nostri omnes; recte, ut adparet ex eo quod mox sequitur, οὐκ ἐχρήσατο τοῖς ὅπλοις παροῦσιν. An Candidi codex in diversum abierit, nescio: sed quum interpres ille hunc locum ita vel reddidisset vel pervertisset, *quamobrem quum simili ex dissensione plebs se aliquando in unum contulisset*, difficile dictu est, quid H. Stephanum induxerit, ut, hujus auctoritatem secutus, expulso verbo στρατεύμενος, nihil ne monens quidem de vulgata lectione, in ejus locum συνερχόμενος poneret.

L. 10. ἀρχὴν ἑαυτοῦ προσάτιν. προσάτιν Vratisl. Et sic in Aug. quoque, quum prius προσάτιν scriptum fuisset, ab eadem manu emendatum esse, nunc primum animadverti. Percommode vero ad nomen ἀρχὴν refertur προσάτιν in foem. genere: & lectionem hanc in contextum repositam velim.

FOE. 2.

L. 18. ἐς ἀλλήλους αἱ ἀρχαί. Constructio quoad sensum; non quod literam: sic τὰς πλείους ἐς ἀλλήλους, Mith. 825, 1. Si qui magis placet ἐς ἀλλήλας, habebit is codicem etiam Vratisl. consentientem.

L. 19. sqq. ὡς ἐν ταῖς τῶνδε πλεινεξίαις ἑκάτεροι τῶν ἑτέρων ἐπὶ κρατοῦντες. Minus adcurate hæc in Gelenii versione, quam h. l. retinui, expressa videntur. Hoc dicit Appianus: *utrique (tam senatus quam populus) studiis suis divisi erant inter*

utrumque genus magistratus; quippe utraque pars tanto superiorem se fore altera putabat, quo plus potestatis magistratibus suis accederet. L. 21. Κοριολάνος. Sic est in Vratisl. Pag. 2.

CAP. II. Lin. 31. μύσει Reg. B. Aug. Vratisl. ut correxit H. Steph. L. 35. παραγυλαόντων Aug. cum H. Steph. παραγυλαόντων Vratisl. cum Regiis. Pag. 3.

Ibid. Nolim mutatum τῶν ἄλλως ἐπιφανῶν, quod Editi ex Regiis habebant, consentiente Vratisl. Eadem phrasis Annib. 264, 1. Pun. 412, 1. Civ. II. 195, 55. L. 48. ἐπέλαβον. Sic Vratisl. cum H. Steph. Pag. 4.

Ibid. ὡς ἐς πόλιν. Eadem particulam adjecerat MUSGRAV. Habet & Cand. *urbem ut hostilem invaserant.*

CAP. III. Lin. 55. ἐπὶ πλείστον. ἐπιπλείστον Reg. B. Vratisl. L. 58. ἐς αἰὲ. ἐσσεῖ Vratisl.

CAP. IV. Lin. 70. αὐτῶν ἑμοῖα Aug. Ven. L. 72. αὐτῶν dederunt iidem. Bene: nam αὐτῶν commodius subintelligitur. Pag. 5.

L. 78. ὑπὸ νόμοις Aug. Ven. Sub legibus Cand. Sic & Civ. IV. 656, 23. L. 84. καταστέλλεται Regii, Aug. Ven. Vratisl. Pag. 6.

CAP. V. Lin. 98. Αἱ δὲ σὺν αἰεὶ ἐπὶ τῷδε μάλιστ' αὐτῶν. Quatuor verba, ad sententiam necessaria, ded. Aug. & Ven. Pag. 7.

L. 7. ἰδιωτικὸν σφῶν κλῆμα Aug. Ven. Pro φεῦ, quod mendose dederant Editi cum Regiis & Vratisl., reponere δὲ iussit MUSGRAV. Idem paulo ante (L. 6.) προΐόντες in προΐουσῶν mutatum voluit: præter rationem, ut mihi videtur.

L. 14. πρέτ. αὐτῶν Aug. Ven. L. 20. ἔλειπεν Aug. & Vratisl. (puto & Ven.) cum H. Steph. Quod dicit μόνη (Αἴγυπτος) Ῥωμαίοις ἔλειπεν ἐς τὰ νῦν ὄντα, pro eo Mithr. 829, 57 sq. dixerat, Αἴγυπτος ἐς περίοδον τῆς ἐντὸς θαλάσσης ἔτι ἔλειπεν. Pag. 8.

L. 28 sq. γένος αὐτοῦ ἐστίν. Conf. Civ. IV. 551, 39. & ibi notata. L. 29. ἐπ' ἐκείνῳ. „ἐπ' ἐκείνων.” MUSGRAV.

CAP. VI. Lin. 34. ἀντρον recte Aug. Ven. cum H. Steph. Pag. 9.

CAP. VII. Lin. 50. In δορικλήτου consentit Vratisl. Pag. 10.

L. 51 sq. τὴν δὲ ἀργὴν ἐκ τοῦ πολέμου ἐστίν. Ad hunc Apiani locum provocare Jurisconfulti solent, *Emphyteuscos* antiquitatem hinc probantes, L. 54. οὐκ ἄγοντες πω σχολὴν

Pag. 11. Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. L. 63. ἀφαιρέσθαι Aug. Ven. Recte: nam vulgatum ἀφαιρέσθαι passive significat; conf. p. 53, 72. L. 64. MUSGRAVIUS maluerat, τὰ τε ἀγχοῦ σφίσιν ἄλλαι βραχίαι, ὅσα τε ἦν πενήτων. L. 68. θραύσας Reg. B. Aug. L. 69. αὐτοῖς πολὺ κέρδης Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 12. CAP. VIII. Lin. 80. πλῆθος τοσόνδε Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. L. 89. ἔκρινον, Μηνίνα ἔχει τῆς δε τῆς γῆς ἔσ. & l. 89 sq. Οἱ μὲν δὲ τὰδε νόμῳ περιλαβόντες ἔσ. *Legem agrariam Liciniam* dicit, de qua conferendus Livius l. VI. c. 35 sqq. & alii, quos citavit Drakenb. ad Liv. T. II. p. 415. Quod autem adjicitur ἐκ τῆς δε τῆς γῆς, *hujus agri*, indicat, Liciniam illam legem non ad quodvis agrorum genus, sed ad solum *publicum agrum* pertinuisse. Cum quo consentiunt verba Legis Semproniae, (qua nimirum instauratam Liciniam Legem Gracchus voluerat,) in Epit. Livii LVIII. *ne quis ex publico agro plus quam quingenta jugera possideret*: quamquam ibi de veritate verborum ex *publico agro* dubitat Dukerus, & alii Viri docti aliter rem expedire conantur; qui, si novissent Appiano cum illis Livianae Epitomea verbis convenire, fortasse aliter judicassent.

L. 91 sq. ἐγούμενοι τὴν λαμπρὴν γῆν αὐτίκα τοῖς πτωχοῖς ἔσ. Sic aptius orationem connectit Aug. Eodemque modo Cand.

L. 92. τοῖς πτωχοῖς κατ' ἐλάχιστον διαπεπραγμέναι, *aquo pretio distributum iri in pauperes*. Sic cum Gelenio latine Græca ista reddidi; minus adcurate. Certe κατ' ἐλάχιστον non significat *aquo pretio*; nec aliud quid in græcis est, quod verba *aquo* respondeat. Strictius ad litteram, κατ' ἐλάχιστον *paulatim* reddit Candidus. Sed quum modo præcesserit αὐτίκα, *statim, protinus*; dubitari potest, an satis commode nunc κατ' ἐλάχιστον *paulatim* exponatur, ac videtur potius hoc modo interpretandus totus iste locus: *sperabant, protinus reliquum agrum pauperibus particulatim* (vel, *per minores portiones*) *divenditum iri*.

Pag. 13. CAP. IX. Lin. 1. ὀδυρμένον δὲ. Sic & MUSGRAV. & pro δὲ repositum voluerat.

CAP. X. Lin. 17. *προειδόμενος* Reg. B. Aug. *commode*, quo- Pag. 14.
 nam sequitur *præ*. imperfectum. L. 28. *ἀγορίαν* Aug. Pag. 15.
 recte, ut ex *sqq.* patet. Cand. cum Editis *desperationem*
 posuit.

CAP. XI. Lin. 45. *ἐνανδρίαν*. τοῦ δι' ἔργον ἔξ. Aug. Vratisl. Pag. 16
 Iidemque mox (*l. sq.*) ignorant conjunct. καί, ante ὡς οὐ τε.

L. 48. οὐδ' ἐνδυμῆτο. Sic dedi, collatis inter se codicum
 lectionibus. Similiter edit. 2, 3. ex H. Stephan. emend. οὐδ'
 ἐνδυμῆτο. L. 55. *πλείστης γῆς*. „πλείστην γῆν.“ MUSGRAV.
 — Sed solet Appianus verbum *κατέχευε* cum secundo casu
 construere. De qua construct. dixi ad Præf. p. 10, 59.

L. 56. *χαίρας*. In *χαίρας* cum Reg. B. & Aug. consentit
 Vratisl.

CAP. XII. Lin. 74. ὁ κολύων δυνάστερος. Sic & perspete Pag. 18
 MUSGRAV. Conf. Civ. III. 465, 9. L. 79. καὶ ἀνέγινωσκε.
 — καὶ ἀνέγινωσκε h. l. Vratisl. Et sic (saltem variandi causa)
 edi poterat, ut sæpe alibi. L. 81. τοῦ δέμου θάρυ. Aug.
 Ven. Et sic correxit MUSGRAV. Cum editis erravit Vratisl.

L. 94. οὐ πειδομένον. Cum Aug. & Reg. B. peccat Vratisl. Pag. 19
 L. 2 *sq.* ἥ τι καὶ παραδοῦναι προδυμουμένην δήμαρχον ἔντα ἡ-
 μοῖ. Versionem tenui horum verborum Gelenianam. Sed mihi
 utique turbatum aliquid h. l. aut manum videtur. Aliena
 plane Candidi interpretatio est: *quia ἔξ ἑαυτῶν moderate Tri-*
butatum deponenti assensura sit. An προδυμουμένης?

CAP. XIII. Lin. 9. κότες δὲ Μούμιαις. Consentunt Pag. 20
 libri: & sic rursus p. *sq.* l. 40. Gelenius, *subrogatus Mem-*
ptius: nescio unde. Vide Plut. in Gracchis pag. 830. c. &
 832. f. & Orosium V. 8, apud quos librariorum culpa corru-
 ptum nomen iudicavit Pigh. Annal. T. III. p. 6.

L. 16. ὑπὸ τοῦ πλείους. Conjunctionem, quæ vulgo præ-
 cesserat, deleui cum Aug. & Cand. L. 18. μετὰ ταῦθ'. Sic
 jam C. Stephanus tacite emendaverat, μετὰ cum Reg. B.
 habet Vratisl. L. 20. ἐκλυθῆσαν Reg. B. Aug. Cum edit. 1.
 erravit Vratisl. Ibid. ἀσφαροῦντες Reg. B. Aug. Vratisl. Re-
 tulit etiam lect. C. Steph. in Var. Lect. L. 21. ἐν χαλεπότητι,
 & *l. sq.* ὑπέστρεψα, dedit Aug. itemque Vratisl. ex emend.

Pag. 11. Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. *L. 63. ἀφαιρήσεσθαι* Aug. Ven. Recte: nam vulgatum ἀφαιρήσεσθαι passive significat; conf. p. 53, 72. *L. 64. MUSGRAVIUS* maluerat, τὰ τε ἀγχοῦ ἐφίεν ἄλλα βραχέα, ὅσα τε ἦν πινύτων. *L. 68. φρατίλας* Reg. B. Aug. *L. 69. αὐτοῖς πολὺ κέρδος* Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 12. *CAP. VIII. Lin. 80. πλῆθος τοσούδε* Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. *L. 89. ἔκρινον, Μηνόνας ἔχειν τῆς γῆς* ἔσθ. & l. 89 sq. Οἱ μὲν δὲ ταύδε νόμον περιλαβόντες ἔσθ. *Legem agrariam Liciniam* dicit, de qua conferendus Livius l. VI, c. 35 sqq. & alii, quos citavit Drakenb. ad Liv. T. II. p. 415. Quod autem adjicitur ἐκ τῆς γῆς, *hujus agri*, indicat, Liciniam illam legem non ad quodvis agrorum genus, sed ad solum *publicum agrum* pertinuisse. Cum quo consentiunt verba Legis Semproniae, (qua nimirum instauratam Liciniam Legem Gracchus voluerat,) in Epit. Livii LVIII. *ne quis ex publico agro plus quam quingenta jugera possideret*; quamquam ibi de veritate verborum ex *publico agro* dubitat Dukorus, & alii Viri docti aliter rem expedire conantur; qui, si novissent Appiano cum illis Livianæ Epitomes verbis convenire, fortasse aliter judicassent.

L. 91 sq. ἐραυμέναι τὴν λαμπρὴν γῆν αὐτίκα τοῖς πένται ἔσθ. Sic aptius orationem connectit Aug. Eodemque modo Cand.

L. 92. τοῖς πένται κατ' ἑλίχον διαπεπρασμέναι, *equo pretio distributum iri in pauperes*. Sic cum Gelenio latine Græca ista reddidi; minus adcurate. Certe κατ' ἑλίχον non significat *equo pretio*; nec aliud quid in græcis est, quod verba *equo* respondeat. Strictius ad litteram, κατ' ἑλίχον *paulatim* reddit Candidus. Sed quum modo præcesserit αὐτίκα, *statim*, *protinus*; dubitari potest, an satis commode nunc κατ' ἑλίχον *paulatim* exponatur, ac videtur potius hoc modo interpretandus totus iste locus: *sperabant, protinus reliquum agrum pauperibus particulatim* (vel, *per minores portiones*) *divenditum iri*.

Pag. 13. *CAP. IX. Lin. 1. Θυρεμένον δὲ*. Sic & MUSORAV. & pro δὲ repositum voluerat.

CAP. X. Lin. 17. *πρωιδόμενος* Reg. B. Aug. *commode*, quo- Pag. 14.
 nam sequitur *præ*. imperfectum. L. 28. *ἀγορίαν* Aug. Pag. 15.
 recte, ut ex *sqq.* patet. Cand. cum Editis *desperationem*
 posuit.

CAP. XI. Lin. 45. *ἐνανδρίαν*. τοῦ δι' ἔργου *ἐξ* c. Aug. Vratisl. Pag. 16.
 Iidemque mox (L. 54.) ignorant conjunct. καί, ante ὡς οὐ τα.

L. 48. οὐδ' *ἐνεδυμῆτο*. Sic dedi, collatis inter se codicum
 lectionibus. Similiter edit. 2. 3. ex H. Stephan. emend. οὐδ'
ἐνεδυμῆτο. L. 55. *πλασίης γῆς*. „*πλασίην γῆν*.” MUSGRAV.
 — Sed solet Appianus verbum *κατέχων* cum secundo casu
 construere. De qua construct. dixi ad Præf. p. 10, 59.

L. 56. *χώρας*. In *χώρας* cum Reg. B. & Aug. consentit
 Vratisl.

CAP. XII. Lin. 74. ὁ καλὺν δυνατώτερος. Sic & perspekte Pag. 12.
 MUSGRAV. Conf. Civ. III. 465, 9. L. 79. καὶ ἀνυγίνωσκα.
 — καὶ ἀνυγίνωσκα h. l. Vratisl. Et sic (saltem variandi causa)
 edi poterat, ut sæpe alibi. L. 81. τοῦ δέμου *δαρυ* c. Aug.
 Ven. Et sic correxit MUSGRAV. Cum editis erravit Vratisl.

L. 94. οὐ πιδομένου. Cum Aug. & Reg. B. peccat Vratisl. Pag. 19.
 L. 2. sq. ἥ τι καὶ παραδόναι προδυμνημένῳ δήμεσθον ὄντος ἡ-
 μοῦ. Verisionem tenui horum verborum Gelenianam. Sed mihi
 utique turbatum aliquid h. l. aut manum videtur. Aliena
 plane Candidi interpretatio est: *quæ ἐξ ἑαυτῶν moderate Tri-*
bunatum deponenti assensura sit. An προδυμνημένος?

CAP. XIII. Lin. 9. κείνους δὲ Μοῦμμιος. Consentunt Pag. 20.
 libri: & sic rursus p. sq. l. 40. Gelenius, *subrogatus Mem-*
mius: nescio unde. Vide Plut. in Gracchis pag. 830. c. &
 832. f. & Orosium V. 8. apud quos librariorum culpa corru-
 ptum nomen iudicavit Pigh. Annal. T. III. p. 6.

L. 16. ἐπὶ τοῦ πλεόνους. Conjunctionem, quæ vulgo præ-
 cesserat, deleui cum Aug. & Cand. L. 18. μετὰ ταῦθ'. Sic
 jam C. Stephanus tacite emendaverat. μετὰ cum Reg. B.
 habet Vratisl. L. 20. ἐκλυθίσαν Reg. B. Aug. Cum edit. 1.
 erravit Vratisl. Ibid. ἀναφανούντες Reg. B. Aug. Vratisl. Re-
 tulit etiam lect. C. Steph. in Var. Lect. L. 21. ἐν χαράσσει,
 & l. sq. ἐξέλειπτα, dedit Aug. itemque Vratisl. ex emend.

Et perspecte viderunt GELENIUS & MUSGRAV. Operarumstrarum errore L. 22. ἑρυσσάντα positum est, pro quo ὑβρίσαστα reponendum.

Pag. 21. CAP. XIV. Lin. 28 sq. ἐγὼς τοῦ κακῶ γινόμενου Aug. Et viderunt GELEN. & MUSGRAV. Quærendum autem monuit Musgr. an γινόμενος sit legendum. Id non opus esse, ostendunt similes phrasæ: προσπελάζοντος τοῦ κακοῦ, Pun. 491, 11. & πλεσιάζοντων τῶν κακῶν, Mith. 791, 20. E. 29. δέσσαι μὴ οὐ καὶ ἐς τὸ μέλλον. Sic edidi ex Aug. qui intra paucos versus tot probas lectiones loco mendosarum nobis suppeditavit. At h. l. spernendam non puto vulgatam, δέσαι εἰ μὴ &c.

L. 38. Ρομβρίου δημάρχου, Quin mendosa scriptura sit Ρομβίου, dubitari nequit. *Rombius* inauditum apud Romanos nomen. At Romanum nomen *Rubrius* est, quem apud Candidum hic legimus: &, in Caji quidem Gracchi historia apud Plutarchum pag. 839. A. *Rubrius* etiam *tribunus plebis* memoratur. Eandem vero Candidi lectionem, post Gelenium, Pighius quoque (T. III. p. 6.) aliiq; secuti sunt.

Pag. 22. CAP. XV. Lin. 51. σὺν λογισμῷ. Gelenius, *simulque reputatio*; quæ verba retinui ex ejus versione. Nec tamen satis certus de veritate illius lectionis sum, L. 52 sq. ἐν ἰσότητι Reg. B. Aug. L. 59. ὑποδείξαι dederunt iidem.

Pag. 23. L. 63. ἀνίσχει τὸ σῆμ. Aug. Vratisl. cum H. Stephan.

L. 66. διαξωσάμενοι Aug. Sic autem omnes in simillimo contextu, p. 43, 11. L. 73. παραλύει. In παραλύσει cum Edd, consentit Vratisl. Sed Cand. *alios tribunos a Graccho dignitate spoliatos*. Nec vero futurum tempus commode hic locum habere potest.

Pag. 24. CAP. XVI. Lin. 81. χρησιμώτατον τοῖς προτέροις. Sic recte Aug. Et χρησιμώτατον pro χρησιμώτατα τὰ reponere jusserat MUSGRAV. L. 82 sq. μὲν τότε, μὴ ὕστερον. Quod ait, *neque postea in mentem venisse cuiquam hoc remedium αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς*, caute accipiendum est. Nam illud SC. quo postea in C. Gracchi seditione Opimio Cos. primum mandatum est, *videret, ne quid respublica detrimenti caperet*,

quid aliud notat, nisi commissum, quam plenissimum esse potest, imperium, sive, ut rectissime in Gracchis Plutarchus explicat, *Dictatoriam potestatem*? J. H. BOECLERUS, ad Vellej. Paterc. II. 28. Pag. 24.

L. 85 sq. ἡ Ναιναῖς, & L. 90. σύμβολον, recte Aug. Ven. Vratisl. cum H. Steph. L. 90. ὡς κέρυθα Aug. Primum quidem κέρυθα scriptum erat, sed id mox in κέρυθα mutatum. Duo illa verba præterit uterque interpres. L. 99. ἰθαύμηνος Pag. 25. Aug. ut supra pag. 2, 29. & alibi. Ibid. κατὰ τὰς δύρας Aug. Ven. L. 2. ἐξήρπασεν Aug.

CAP. XVII. Lin. 8. οὐ δίδωκεν ἀλλ' εἰ τινας ὁμοίου Reg. B. Aug. Ven. Et verum præclare vidit MUSGRAV. L. 12. χερσὶ Pag. 26. αἰσθητῶν Aug. & Vratisl. cum H. Steph.

CAP. XVIII. Lin. 28. ἀκριβῶς. 22 Forte ad συμβόλαια referendum." MUSGRAV. Candidus, suo more: neque ab illis quæ sub hasta vendita fuerant, principium diligenter assumentes. Gelenius: quia jam inde ab initio ager de hoste captus negligenter divisus fuerat. Pag. 27.

CAP. XIX. Lin. 36. Ταῦτά τε δὲ. Consentit Vratisl.

L. 39. Ὁ δ' ἴσ'. Vratisl. ut H. Steph. L. 42. τὴν δὲ τούδε Pag. 28. δουχίη. Reg. B. Aug. Ven. L. 46. Τουδίτανις. Vid. Hisp. 147, 90. Illyr. 843, 9. L. 47. ἐπ' Ἰλνυριούς Reg. B. Aug. Vratisl. cum H. Steph. L. 48. πρέφασιν τούδε Aug. τούδε Vratisl. cum edit. 1.

CAP. XX. Lin. 60. δατὸν. Corrige δέλτατον, ut habet Aug. Pag. 29. & Vratisl. Levis menda ex superioribus editionibus in nostram irrepsit. L. 70. ἀποσπένταται καὶ οἱ πυθόμενοι, ἐννήσανται ἐξουγν. Sic cum editis orationem distinguunt Aug. & Vratisl. In iisdem mssptis οἱ cum accentu scribitur, sicut H. Stephanus edidit. Sic οἱ positum fuerit pro ἀνταί, quemadmodum & nos cum Gelen. in vers. lat. expressimus. Eodem modo p. 109, 20. καὶ οἱ σὺν ἑργῷ κερύσαι, ἔξ' illi irati accedebant. Sed nec male fortasse possis cum edit. 1. οἱ absque accentu scribere, & orationem hoc modo distinguere: ἀποσπένταται, καὶ οἱ πυθόμενοι ἐννήσανται &c. In hanc sententiam Freinshemius

Suppl. Liv. LIX. 79. Appiani verba ista his latinis reddidit,
 Pag. 30. qui hoc resciverint, efferre non ausos. L. 74. ἐπιμαρτυ-
 Conf. p. 7, 8.

CAP. XXI. Lin. 77. καὶ ὡς. Reg. B. Aug. Vratisl.

L. 81. Ad verba μίξον χάριτι, videri potest vel præpositio
 ἐπὶ desiderari, *post majorem gratiam*, vel participium
 ὑπαχθόντις, *devincti*, quo verbo cum alibi sæpius utitur No-
 ster, tum pag. sq. l. 97. & l. 4. Particulam negantem adji-
 ciendam esse, viderunt GELONIUS & MUSGRAV.

L. 84. Φούλιος Φλάκκος. Conf. cap. 34. p. 50. L. 89. ἐκ
 τῶν. εἰ τῶν Vratisl, cum Reg. A.

Pag. 31. L. 99. ἔρητο Reg. B. Aug. De re sic Plutarchus p. 838. B.
 Γάτος δῆμαρχος ἀπεδείχθη τὸ δεύτερον, οὐ παραγέλλων, οὐδὲ μετιών,
 ἀλλὰ τοῦ δήμου σπουδαίσατος. Ead. lin. 99 ἔς sqq. Καὶ γάρ
 τις ἤδη νόμος κεκύρωτο· Εἰ δῆμαρχος ἐνδείοι ταῖς παραγέ-
 λλαις, τὸν δῆμον ἐκ πάντων ἐπιλέγεσθαι. Legem istam in
 vers. nostra lat. in eandem sententiam interpretatus sum,
 quam Sigism. Gelenius, & post eum PIGHIUS Annal. T. III.
 p. 59. eisdem pæne verbis expresserunt. Et Pighius quidem,
 ad unum Appianum auctorem provocans, C. Gracchum dicit
 ceteris suis legibus, agrariis, viariis, frumentariis hanc legem
 quasi caput inseruisse: *Si tribunus opus habeat ad præstanda
 promissa, ejus potissimum rationem proximis comitiis ha-
 beto.* Adjicitque Pighius: „ut itaque plebi sociisque promissa
 posset exolvere, Tribunus plebis iterum est factus.” Sed,
 ut dicam quod sentio, licet de sententia Legis, quam refert
 Appianus, haud satis certus sim, & de verborum dubitem
 integritate, vereor, ne a vi verborum, quatenus plana etiam
 atque integra supersunt, nimium quantum discesserint docti
 quos dixi viri. Certe παραγέλλω numquam, quod sciam,
 pollicitationem, promissum, significat. Verbum παραγγέλλειν
 est denunciare, edicere, jubere: sigillatim autem, de candi-
 datis usurpatum, notat *nomen suum profiteri, munus am-
 bire, petere magistratum*; ut modo vidimus lin. 93. παραγγέ-
 λλιν ἐς δῆμαρχίαν; & sic constanter, quoties de petitione ma-
 gistratus agitur. Hinc παραγγέλλω nihil aliud est nisi ipsa

petitio magistratus : velut Civ. II. pag. 185, 81 sq. *Cæsar* ἰσχυροῦς τῇ βουλῇ, δεικνύμενος ἐπιτρέψαι οἱ τὴν παραγγελίαν ἀποδοῦναι ποιήσασθαι διὰ τῶν φίλων, *per literas a senatu postulavit, ut sibi permetteret absenti per amicos consulatum pètere.* Et in plur. numero, αἱ παραγγελίαι, *petitiones magistratus, vel tempus illud quo candidati nomen suum profiterentur,* Noster ibid. p. 184, 77 sq. ἐν αἷς ἡμέραις ὑπατεύας ἦσαν παραγγελίαι, καὶ ἴδαι τὸν παραγγέλλοντα παρῆναι. Et p. 185, 84 sq. τὴν ἡμέραν τελευταίαν οὖσαν τῶν παραγγελιῶν, *ultima dies qua competitorum profiteri nomina oportebat.* Itaque verborum Legis, de qua quærimus, Εἰ δὲ μαρχὸς ἐνδεῖς ταύτης παραγγελίαις, hæc videtur esse sententia: *Si numerus eorum qui tribunatum peterent non esset completus* : aut, ut Suetonii verbis utar, in Aug. c. 40. *Comitiis tribunitiis si deesset candidatus.* Nam id interdum etiam tum libera re publica, non solum sub Imperatoribus, factum novimus, ut numerus candidatorum Tribunatus non esset completus : cuius rei exempla nonnulla Plinius Annal. T. I. p. 93. retulit. Et verbum ἐνδεῖν, quo nunc utitur Appianus, simillima occasione adhibitum a Dione Cass. videmus lib. LIV. cap. 30. ubi, τὴν δὲ δημοκρασίαν, inquit, ὁλίγων σφόδρα -- αἰτούντων, ἡμερομίστησιν, ἐκ τῶν ἰσχυρῶν -- τὸ πλεῖθος τοὺς ἐνδεέστερας αἰεῖσθαι σφίσι. Quod autem reliqua, quæ apud Appianum sequuntur, verba adtinet, τὸν δῆμον ἐκ πάντων ἐπιλέγεσθαι, utique vel excidisse nonnihil ad vocab. πάντων pertinens videtur, vel ipsum illud πάντων corruptum; pro quo, ἐκ τῶν ὄντων vel παρόντων, aut in eandem fere sententiam aliud quidpiam, scripsisse Appianum probabile est. Nihil opis confert Candidus, qui totum hunc locum sic expressit: *Nam lex quædam promulgata fuerat, si Tribunus suffragiis egeret, populum ex omnibus eum eligere.* Quidquid sit, quum ante decem fere annos a Papirio Carbone trib. pl. lata lex esset de reficiendis Tribunis (Cic. de Amic. cap. 25.) et eundem Tribunum plebis, quoties vellet, creare liceret, (Liv. Epit. lib. LIX.) eaque lex dissuadentibus tunc summæ auctoritatis viris a populo fuisset repudiata; nunc, perlatam jam (22

Pag. 21.

Page. 31. πεκυρωτο) *confirmatamque istam legem*, Appianus dicit, adjecta nimirum hac moderatione, *ut refici in annum sequentem tribunus plebis posset, si numerus novorum candidatorum non esset completus.*

CAP. XXII. Lin. 5. τὴν ἀξίωσιν Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

L. 6. καὶ τῶν δημοτῶν ἐν μέσῳ Aug. Ven. Cand. Recte etiam emendavit MUSGRAV. & conferre iussit p. 48, 90.

Page. 32. Adde p. 190, 70 sq. **L. 8.** ὑπέγραυα Reg. B. Vratisl. Ferri poterat scriptura editorum, quam sæpe aliàs cum alii ex libris nostris habent, tum Aug. qui nunc mendose ὑπέγραυα dabat.

L. 9. Κορνήλιος Κότλης. In vitiosam lectionem libri nostri omnes consentiunt. Nec tamen dubitare debueram, recta in contextum verum nomen Αὐρήλιον reponere, quod cum Gelenio in lat. vers. exhibui. Facile ab imperitis librariis duo ista nomina permutari poterant. De isto **L. Aurelio Cottæ** vide Valer. Max. VIII. 1, 11. & Cicer. Divin. in Cæcil. c. 21. &c. **L. 9sq.** Σαλινάτωρ. De *Salinatore* nil aliud constat. Vid. Pigh. Annal. T. III. p. 19. **L. 10.** Μάνης Αὐλίου. Conf. Mithr. 656, 38 sq. & p. 724, 95 sqq.

L. 12. κατ' αὐτῶν Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. **L. 15.** μὲν ἔδει. Consentit Vratisl. **L. 19.** τὸ τε γὰρ. Sic recte Reg. B. & Vratisl. interposito etiam inciso, τὸ, τε, ut fere solent.

Page. 33. **L. 26.** ἐπὶ μέγα φόβῳ Aug. Cum Reg. B. levius aberravit Vratisl.

Page. 34. **CAP. XXIII. Lin. 39.** ἵτιμιν Reg. B. Aug. **L. 43.** τὰ Ῥωμαίων, *ea quæ Romanorum sunt*, id est h. l. *jura civium Romanorum*. Alibi *partes Romanorum* denotantur ista phrasi, alibi *bona vel possessiones Romanorum*, velut Mith. 706,

Page. 35. 91. Nec opus est adjecto artic. τῶν. **L. 56.** δαδικὰ ἀποικίας. Sic & MUSGRAV. reposuit.

CAP. XXIV. Lin. 62. ἡρημένων Reg. B. Aug. Vratisl.

Page. 36. **L. 66.** ἐς αἰεί. ἰταυὶ Vratisl. quod perinde est. **L. 72.** ὅτε λυκοὶ τοὺς ἄρους ἔσθ' Conf. Pun. c. 136. p. 499.

Page. 37. **CAP. XXV. Lin. 89sq.** ἢ ἄλλως ἐς τὸν λόγον ὑπαρχέις, *aut alia ratione ad eum compellandum commotus*. Vratisl. ἢ ἄλλως,

bene, si esset ἢ ὑπ' ἄλλων. L. 1. ἐκλογίσασθαι περὶ τοῦ
 γεγονότος. Verbo ἐκλογεῖσθαι passim utitur Appianus hac
 notione, *excusare, diluere crimen*, pro quo aliàs ἀπαλογεῖσθαι
 dicitur. Sic Mith. pag. 800, 73. ἐξελογίστο περὶ τῶν γεγονότων.
 Conf. Civ. V. 728, 68. & 814, 15 sq. Sed sicut h. l. ἐκλογί-
 σασθαι, ab ἐκλογίζεσθαι, (quod aliàs quidem *expendere,*
reputare, enumerare significat;) sic rursus Civ. III. 455, 27.
 ἐκλογισούμενος περὶ τοῦδε, *rationem hujus rei redditurus;*
 & Civ. V. 801, 91. τὴν μίμψιν ἐκλογίσασθαι, ubi præter
 necessitatem a vulg. lect. discessi, & cum Guil. Budæo ἐκ-
 λόγασθαι posui.

L. 5. φθάσαι. Ἀν διὰ τὸ φθάσαι? Ut constructio sit, ἀπο-
 λωλεκότες τὸν καιρὸν ὡν ἐβουλεύοντο, διὰ τὸ φθάσαι τὴν ἐγχείρησιν.

L. 9 sq. μὲν τινες ἐν δόπλους Aug. Ven. L. 12. τῷ νεῷ Aug. Ven. Sic νεῶν omnes, pag. sq. l. 43. & p. 23, 60. &c.

Ead. fin. 12. ἐφ' ἡδρευνε. Corrige ἐφ' ἡδρευνε. Et sic recte
 Aug. quod nunc demum animadverti. Sic Civ. V. 761, 13.
 τοῖς γιγνομένοις ἐφ' ἡδρευνε. Pun. 447, 58. ἐφ' ἡδρευνεν ἀπιοῦσιν
 ἐπιθίεσθαι. Paulo ante de Graccho dixerat, ἐφ' ἡδρευνῶν τοῖς ἐσ-
 μένοις.

CAP. XXVI. Lin. 13. Τάδε μὲν ἔσθ'c. Malim, Καὶ τάδε μὲν,

L. 27. τοῖς δὲ -- τοῖς ὀπλισμένοις ἐπέμπε. Malim ἐπέπεμ- Pag. 39.

πε, ut sæpius aliàs. L. 34 sq. μηνύσαι. Utrisque μηνύσαι
 dant Aug. & Vratisl. L. 38. διήρπαξε Reg. B. Aug. Ven.

— Cum Reg. A. peccavit Vratisl. L. 40. ἐνέβαλε τι Aug. cum
 H. Steph.

CAP. XXVII. Lin. 47. καὶ εὐθὺς Reg. B. Aug. Vratisl. Et Pag. 40.

Cand. statim. L. 48. ταῖς δε ταῖς προφάσιν. Si vera est
 scriptura, dictum hoc videri potest fere ut Pun. 456, 1. ἐς
 τὴνδε τὴν ἡμέραν ἰγὼ τόδε τὸ χωρίον καταλύσομαι.

L. 50. Σπουρίος Θόριος. „Corrupte apud Appianum
 Borius legitur, pro *Thorius*.” HOTMANNUS, in *Antiq. Rom.*
lib. I. Opp. T. III. p. 236. Conf. Pigh. Annal. T. III. p. 136 sq.
 Sigon. de ant. Jur. Ital. lib. II. c. 2. Freinsh. Suppl. Liv. LXI.
 37. Ernestium in Ind. Legum ad Ciceronis opera, art. *Lex*
Thoria. &c. Obsecutus sum tot ac tanti nominis doctorem

Pag. 40.

Virorum auctoritati, Θέρσις pro Βέρσις rescribere jubentium; licet mihi quidem, verum ut fatear, Ciceronis de Thoria Lege verba, in Brut. cap. 36. cum argumento hujus legis, quam Appianus h. l. commemorat, conferens nonnihil dubitationis superesset, neque penitus satisfecisset ratio qua conciliari cum Cicerone Appianum posse visum erat doctis, quos dixi, viris. Vidi deinde in diversa ab his abire Joh. Rosinum, qui Antiq. Roman. lib. VIII. c. 10. legem Thoriam ab ea quæ apud Scriptorem nostrum *Spurio Borio* tribuitur, plane diversam statuit. Ac sane Cicero, quum l. c. *Sp. Thorium ait perniciofa lege agrum publicum vectigali levasse*, videtur legem dicere non modo diversam ab hac, quæ Appiano hic memoratur, sed etiam ex adverso huic oppositam, atque adeo eam ipsam cujus paulo inferius (hac pag. lin. 58 sq.) Scriptor noster, tacito tribuni nomine, qui eam rogaverat, his verbis meminit, καὶ τοὺς Θέρσις οὐ πάλῃ ὕψιστον διέλυσε δέμαρχος ἕτερος. Quod si vero hoc ipsum, teste Cicerone, & teste antiqua illa ænea tabula, cujus fragmenta Sigonius l. c. exhibuit, est *Thoriæ legis* argumentum; erroris arguendus foret Appianus, si priorem illam legem, cujus contrarium argumentum erat, *Thorio* tribuisset. Jam vero, quum *Borium*, non *Thorium*, prioris legis auctorem exemplaria omnia Appiani agnoscant; potest, fateor, & ceteroquin temere factum videri, & in ipsum Scriptorem nostrum injuriose, quod ei contra librorum omnium fidem ejusmodi scriptura obtrudatur, quæ cum manifesto propemodum errore, non librariorum, sed ipsius Scriptoris, conjuncta esse videatur. In quam sententiam graviter & erudite disputavit ALEX. SYMMACHUS MAZUCHIUS, in *Commentar. in Æneas Tabulas Heracleenses* p. 316 sq. non dubitandum existimans, posteriorem istam legem, absque auctoris nomine deinceps ab Appiano commemoratam, ipsam *Thoriam* esse, adeoque immerito & importune a viris doctis hic, ubi de prior quadam lege contrarii argumenti agitur, *Tharii* nomen in locum *Borii* obtrudi Appiano. Sed, quidquid de hoc statuas, quodsi ex Rosino vel ex Mazochio quæras, quisnam ergo sit

Συμμάχος

Σπούριος hic Βόριος, ad quem in exemplaribus Appiani lex illa prior refertur? negari rursus ab his non potest, non solum obscurum nomen esse, sed & mendii omnino suspectum. Et Rosinus quidem, argumentum licet legis ex eodem hoc Appiani loco depromens, tribuni tamen nomen ab Appiano editum plane nihil curavit; sed *Babiani* (non satis video quo fundamento nifus) adpellans hanc legem, auctorem ejus *M.* illum *Babium* perhibet, Tribunum pl. & Triumvirum coloniae deducendae, cujus mentio fit in fragmentis ex aenea Tabula apud Sigonium l. c. & apud Pigh. T. III. p. 63. Puto, quod & ipsi persuasum fuit, *Spurium Thorium* hoc loco fortasse nominatum ab Appiano fuisse, sed perperam ab eo priorem hanc legem ad eum tribunum relatam qui posterioris legis auctor fuisset. Mazochius, Rosini conjecturae nullam mentionem faciens, interim dum de vero auctoris nomine certius quid fuerit compertum, *Boriam* hanc *Legem* adpellandam esse judicavit; quamvis non neget, haud satis emendatam nominis illius scripturam apud Appianum videri. De cujus emendatione hasce conjecturas Vir doctus proposuit, ut, si gentile nomen fingamus *Spurium* esse, (quod exemplis non careat in Gruteri & Muratorii indicibus,) cognomen Βόριον dicat in *Burrum* facile posse refingi: si praenomen fuerit *Spurius*, posse gentis nomen *Burrius* esse. Denique proxime a vero abesse putat, si Βόριος ex Βάριος corruptum statuamus, Βάριος autem pro Ούάριος positum cogitemus, ut tribunus hic ex eadem *Varia gente* fuerit ex qua deinde alius tribunus A. U. 662. [nobis A. U. 663. vide p. 54, 86 sqq.] lege lata, quae ab eo nomen habet, inclaruit.

L. 61. καὶ νόμων ἔσσι. Quid sit καὶ ἱσπανίζον νόμων, vel καὶ νόμων ἐπὶ δίκαις ἐν ἀργύρῳ γεγενῆτες, fateor mihi minime in plano esse. Supra, p. 28, 49 sq. dixerat, οἱ δὲ τὴν γῆν διατέμνοντες, οὐκ ἀπαντῶντος ἐς αὐτοὺς οὐδενὸς ἐς δίκην, ἐπὶ ἀργίας ἔσαν: quae verba cum his, de quibus quaerimus, conferenda videri possunt. Poterunt etiam conferri, quae subjiciuntur p. 47, 66 sq. οὔτε νόμων, οὔτε δικαστηρίων, οὔτε τινὸς αἰδοῦς ἔτι ὑπούσης. Sed, ut alia, quae me hic conturbant, praeteream; a verbis καὶ

Pag. 41.

νόμων, si modo genuina hæc sunt, videtur mihi novi orationis membri initium fecisse Appianus, & post hæc verba suspicor per librariorum socordiam excidisse nonnihil quod ad complendam sententiam pertinebat. Verum in loco, quem mihi & obscurum esse & desperatum videri profiteor, par est, ut, quo pacto superiores interpretes eundem exposuerint, lectoribus tradam. Igitur ab illis verbis lin. 59. ἡ δὲ ἐπαύριον &c. sic CANDIDUS: *ob idque adhuc magis simul civium & militum spes, tellurisque redditus, ac distributiones legesque cessavere, quinque & decem annis a Graccho legislatore potissimum elapsis, & a controversiis ad ocium delati sunt.* Luculentius, ut solet, GELENUS: *Inde secuta tum civium tum militum raritas, diminuti redditus populo Romano & stipendia: non legibus sua vis mansit; a judiciis quoque cessatum est ad annum ferme quintumdecimum, ex quo lata fuerat lex agraria.* Denique FREINSHEMIUS, in Supplem. Liv. LXI. 38. eundem hunc Appiani locum præ oculis habens: „*Ab hoc initio civium ac militum infrequentia orta: ararium populi Romani defraudatum: legum etiam Gracchanarum velut oblivio & interitus secutus, quum per annos ferme quindecim ex iis judicia nulla aut rara agerentur.*

Denique non piget huc transcribere, quæ in eundem hunc Scriptoris nostri locum MAZUCHIUS, quem paulo ante laudavi, ibid. p. 317. commentatus est. Sic igitur ille: „Post locum initio adscriptum [scil. post verba ista, καὶ τοὺς φόρους οὐ πολὺ ὑστέρῳ διέλυσε δῆμαρχος ἕτερος, pag. nostr. 40, 57 sq.] ita statim conqueritur Appianus: *Post legem hanc alteram, nihil reliquum populo factum, cum & civium & juventutis militaris infrequentia laboraret; & (γῆς προσόδου) agrorum vestigalibus, & (διανομῶν) distributionibus frumentariis, & (νόμων) legum jussione careret.* Id vero malum (πεντεκαίδεκα μάλιστα ἔτεσιν ἀπὸ τῆς Γράκχου νομοθεσίας) anno quinto decimo a (C.) Gracchi legum latione contigisse. Obiter moneo, hæc omnia me ex Appiani mente, ex dictionis vi, itaque ex rerum gestarum fide interpretatum, cum tamen

Geleniana versio secus pleraque acciperet. In primis autem Γρακχων νομοθεσίαν (*Gracchana instituta*) non nisi a Graccho posteriori, cui *Cajo* prænomen fuit, ordior; nam prior Gracchus de agris dividendis, non item de frumentaria distributione, sollicitum se præstiterat: Cajus utrumque cumulavit. Ergo hoc vult Appianus: *a C. Graccho per annos quindecim Gracchana scita viguisse. At anno post Cajum quintodecimo, lata Thoria lege, plebs semel omnibus commodis excidit, διανομής, non quaslibet distributiones, sed frumentarias accepi; nec enim eo tempore aliæ largitiones in usu fuere, nec aliæ expetebantur.*"

„ Huic vero interpretationi temporum putatio concinit. Re enim vera ab anno 630. (quo C. Gracchus leges agrarias & frumentarias pertulit) ad legem usque Thoriam (anni 646.) quindecim anni solidi plebis utilitatibus commodi intercesserunt. At post Thoriam plebs solatiis simul omnibus, quæ Appianus numerat, exuta fuit. Nam lex Liviæ anni 662. (quæ & frumenta plebi & alia commoda impertiebat) per vim lata, statim occiso legislatore abrogata fuit."

Porro de verbis, καὶ νόμων, quæ p. 41. l. 61. apud Appianum legimus, eodem loco sigillatim etiam hæc adnotavit MAZOCHIUS: „ In Appiano νόμων tantum legitur. At quando unquam fando auditum fuit, *populum Romanum legibus caruisse?* Ea de causa *Legum jussione* reddendum putavi. Quo enim tempore tribunitiam potestatem Sylla sustulit, ex illo plebs Romana leges jubere destitit. Ex hoc vero patet, Appianum plebis Romanæ damna, legem Thoriam subsequuta, ad finem prope liberæ Reip. porrexisse: quocirca non immerito Tullius in Bruto [c. 36.] Thoriam legem, uti *vitiosam & inutilem*, quamvis ipse ex optimatum numero, taxat."

CAP. XXVIII. Lin. 64 sqq. Τῷ δ' αὖτ' ὃ καὶ ἐν τῷ Σκίπῳ πατρὶς καθεστὼς ἔσθ'. Per idem tempus Scipio Consul theatrum demolitus est ἔσθ'. Si hæc ita scripsit, & cum eis quæ hodie in codicibus nostris proxime præcedunt atque sequuntur ita conjunxit Appianus, ab insignis Anachronismi culpa purgari

Pag. 41.

non potest. Quippe de re hic agitur, quæ viginti & aliquot annis ante latam a Tib. Graccho legem agrariam, a P. Scipione Nasica Cos. II. A. U. 599. gesta est; memorata Livio Ept. XLVIII. Vellejo Pater. I. 15. Valer. Max. II. 4, 2. aliisque. Ita sit, ut suspicari aliquis possit, Appianum fortasse, permutatis *Scipionis & Cæpionis* nominibus, quod ad Scipionem pertinebat, ad Cæpionem Consulem A. U. 648. retulisse, pariterque L. Cassium qui circa A. U. 599. Censor fuerat, cum L. Cassio Cos. A. 647. confudisse. Sed quoniam, ut dixi, turbata & manca sunt quæ præcedunt; fieri potest, ut commodiori, quam qui nunc adparet, transitu usus Appianus hæc quæ hoc capite continentur cum superioribus apte conjunxerit. De re, quæ hic agitur, confer, præter Auctores modo laudatos, Pigh. T. II. p. 429. & Sigon. Comment. in Fast. Rom. ad A. 599.

L. 68. Τιμητής Aug. Ven. Et sic correxit TOLLIVS & MUSGRAV. Ibid. ῥόιν. Καὶ. Μίρεθος. Freinsh. Suppl. Liv. LXVIII. 34. & LXIX. 2-7. Pigh. Annal. T. III. p. 173 sq.

Pag. 42.

L. 80. συνεκίνησαν Aug. Ven.

CAP. XXIX. Lin. 91. Κιμῆροι γένος Κελτῶν. Vide ad Exc.

Pag. 43.

de Reb. Gall. p. 73, 26. L. 3. ὑπεστρατευμένοις. Sic & Vratisl.

Pag. 44.

CAP. XXX. Lin. 25. μηχανή Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 46.

CAP. XXXI. Lin. 52 sq. καὶ τὰ ἐν τῷ ψήφισματι Μάριος ἐπι-
κήρυξεν. Marius edixit id quod legi erat adjectum: scil.
adjectum erat legi, (pag. præc. l. 44 sq.) ut Consules aqua,
igne & tello illi interdiccerent: idque adeo edixit Marius,
& aqua & igne Metello interdixit.

Pag. 47.

CAP. XXXII. Lin. 64. οἱ τὸν Μίμμιον Aug. & Cand. sicut
correxit H. Steph.

Pag. 49.

CAP. XXXIII. Lin. 99 sq. Κανουλλίος. Mendose Cand.
Cornelius. L. 3. ἐκάστων ἕρου. Vocab. ἕρου & Cand. &
Vratisl. ignorant. Sed adjiciendum monuit MUSGRAV.L. 7. τοσάδε εἰργασθε Παμπίους. Consentit Vratisl. Ver-
bum εἰργασθε, ut solet, active accipiendum, cum duplici ac-
cusativo.

CAP. XXXIV. Lin. 8 sq. ἡ Συμμαχικὸς καλούμενος Πόλεμος. *Pag. 49.*
De Bello hoc Sociali vel Italico, præter Appianum, consule-
 lendi sunt Auctores, quos laudarunt Camers & Freinshem.
 ad Flor. III. 18, 1. *L. 18.* Φούλκιος Φλάκιος. *Conf. cap. 21. Pag. 50.*
p. 30. & cap. 24-26. L. 28 sq. ἀντὶ κοινοῦ Aug. Ven.
Conf. l. 20.

CAP. XXXV. Lin. 41. ἐπανενεγκῆν Vratisl. cum Edd. *Pag. 51.*
L. 47. ἐγκλήματος ἴσα δὲ καὶ ἀγνοουμένου. *Conf. c. 22. p. 33.*
L. 63. ὑπὲρ αὐτῶν. Utique ὑπ' αὐτῶν malim cum MUS- *Pag. 52.*
 GRAVIO. Sic & Cand. *a se explosum.* Sed defectu laborare
 videtur hic locus; nam adverbium κατὰ μέρος nil habet ad quod
 commode referatur.

CAP. XXXVII. Lin. 86. Κόιντον Οὐάριον. Pigh. Annal. *Pag. 54.*
 T. III. pag. 223. Freinsh. Suppl. Liv. LXXI. 37. Vöer. Max.
 VIII. 6, 4. Cicero passim, cujus loca collegit Ernest. in Ind.
 Histor. & in Ind. Legum. *L. 92.* ἐπ' αὐτῶν Reg. B. Aug. Vra-
 tisl. αὐτῶν scribere iusserat MUSGRAV. *L. 96.* Οὐνήσιας.
 Rectius utique Βηθλίας scriberetur. Civ. II. p. 178, 74. idem
 nomen in Σηθλίας erat detortum.

CAP. XXXVIII. Lin. 6. τοσάδε εἰργασμένων. Sic & MUS- *Pag. 55.*
 GRAV. correxit. *L. 15.* ἐς πολὺ μὲν οὐκ ἐπ' ἄσθεντο. Con-
 sentit Vratisl. cum Aug.

L. 19. ἐξ Ἀσκλου. *Asculo*, uti mox refert Appianus, *Pag. 56.*
 primus belli Socialis vel Italici furor erupit; quare & fre-
 quens deinceps oppidi hujus mentio occurrit. Quum autem
 duplex in Italia fuerit Asculum, alterum Picenum, Apulum
 alterum; *Asculum Picenum* hic esse intelligendum, cum
 aliis ex rationibus, tum inde sit manifestum, quod, sicut
 Vellej. Pater. II. 15. cum Floro III. 18, 9. *ab Asculanis*
ortum hoc malum ait, sic apud Livium Epit. lib. LXXII.
initium belli a Picentibus motum fuisse legimus. *Conf.*
Adnot. ad p. 66, 92.

L. 20 sq. ἀνδραγαθῶ Σερυιλίῳ. Q. Servilius Proconsul, Liv.
 Epit. LXXII. Mendose vulgo apud Vellej. Pat. II. 15, & Oros.
 V. 18. Servius vocatur. *Conf. Duker. ad Flor. III. 18, 9.*

Pag. 56. L. 23. τὰν αὐτοκρατορῶν ἀρχὴν Aug. In τὰν consentiunt Reg. B. & Vratisl. sed omittunt nomen ἀρχήν.

Pag. 57. CAP. XXXIX. Lin. 36. Πελύγοι. Cluv. Ital. Ant. lib. II. cap. 14. p. 755. Poterat etiam Πελύγοι penacute scribi, ut apud Strab. editum est. *Peligni* pariter in recensu horum populorum, qui bellum sociale moverunt, diserte nominantur in Epit. Liv. LXXII. Nec dubium esse debet, quin idem nomen h. l. Appianus scriptum reliquerit. *Ibid.* Οὐνεσίτοι. Apud Strabon. V. 219. B. Οὐνεσίτοι editum est; sed alibi scilicet apud eundem Οὐνεσίτοι.

L. 37. Πικεντίνοι. Non debueram *Picentes* cum Gelenio dicere, sed *Picentini*. Nam ab Asculanis, id est, a Picentibus initium belli erat motum, ut paulo ante vidimus. Nunc autem de eis populis loquitur Appianus, qui postea accesserunt, & qui longius a prima belli sede aberant. Distinguen- di autem *Picentini*, inferiorem Italiam incolentes ad mare Inferum, a *Picentibus*, qui mediam fere Italiam tenentes ad mare Superum spectabant, licet utrique a Græcis scriptoribus eodem nomine Πικεντίνοι adpellitentur; ut post Cluverum monuit Cellarius Geogr. Ant. II. 9. pag. 752. *Ibid.* Φρεντανοί. Cluv. Ital. ant. II. 14. p. 755. *Frentani* utique latine vocantur. Apud Strabonem Φρεντανούς & Φρεντάνους editum reperio. *Ibid.* sq. Ἰπώνιοι. Cf. p. 72, 82. L. 39. Σαυίται Reg. B. Aug. Vratisl.

L. 40. ἀπὸ Λίριος ποταμοῦ, ἢ νῦν μοι δοκοῦσι Λίτερνον ἵστίεσθαι. „Cave, putes eundem esse *Linternum* & *Lirim*, quæ est Appiani falsa conjectura: quamquam video doctos Appianum sequi aut potius ab eo falli.” JS. CASAUBONUS ad Strab. lib. V. p. 243. Adde Cluver. It. ant. p. 1076. Errorem inde ortum putant, quod & Liris & Linternus vel Linternus alio nomine *Glanis* vel *Glanus* fuerit adpellatus. Conf. Cellar. Geogr. Ant. pag. 827. & 832. Ad Liris fl. ostia erant Minturnæ colonia, ad Linternum fluvium Linternum vel Linternum oppidum. Conf. ad p. 61, 99. Verbum ἵστίεσθαι ea notione hic usurpatur, de qua dixi ad Hisp. 180, 57.

CAP. XL. Lin. 53sq. Σέξτος Ιούλιος Καίσαρ. Lucium Pag. 58.
 (non Sextum) *Julium Cæsarem* primo anno Belli Socialis cum
 P. Rutilio Lupo (A. U. 664.) consulatum gessisse, cum ex
 Fastis & aliis Scriptoribus, tum ex Vellej. Pat. II. 15. & Liv,
 Epit. lib. LXXIII. constat. Quod si igitur ab Appiano est ista
 scriptura, quam quidem constanter in hac historia exhibent
 libri nostri omnes; duorum annorum Consules perperam ab eo
 conjuncti sunt: nam superiori anno Sextus Julius Cæsar Con-
 sul fuerat cum L. Marcio Philippo. Conf. Drakenb. ad Liv. l. c.
 Infra autem, ubi de Cinnana & Mariana proscriptione agi-
 tur, pag. 101, 90. apud Appianum etiam *Lucius Julius*
 vocatur is qui cum Cajo fratre jussu Cinnæ occisus est, qui
 pro eodem vulgo habetur, qui hoc anno Consul bellum so-
 ciale administravit, quem in tota hujus belli historia *Sextum*
Cæsarem Appianus adpellat. Sed in ejusdem hujus Cæsaris
 rebus etiam hoc turbas movet, quod eum Appianus, finito
 consulatus anno, Proconsulem in castris ad Alsculum morbo
 vitam finisse scribit p. 68, 28. quem alii eundem esse per-
 hibent, qui a Cinna (ut paulo ante dixi) A. U. 667. occisus
 est. Omnino vero in tota hujus Belli Socialis historia, quam
 nonnisi concise admodum summatimque, ac partim etiam
 non apto satis ordine expositam, apud Scriptores qui ad æta-
 tem nostram pervenerunt, reperimus, bene multa supersunt,
 quæ, deficiente præsertim Liviani operis face, clariorem
 etiam nunc lucem desiderant; quamvis egregiam operam
 Pighius alique, & in primis doctissimus perspicacissimusque
 Freinshemius, in extricandis difficultatibus, quæ hanc par-
 tem Romanæ historiæ premunt, posuerint.

L. 54. Πούπλιος. Poterat teneri Πίπλιος, quod libri h. l.
 dabant: quod, quoniam perinde est, alibi passim, ubi con-
 sentiebant libri, conservavimus.

**L. 63sq. ὑπὸ δὲ Σέξτῳ Καίσαρι Πούπλιον Λέντουλον, ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ Καίσαρος.** Gelenius: *Sexto Cæsari* (additus lega-
 tus) *P. Lentulus, ipsius germanus.* Freinshemius LXXII. 9,
fratrem Consulis uterinum dicit. Nihil habeo quod opponam,
 Sed suspicari quis possit, intercidisse fortasse post P. Lentulum

Pag. 58.

Caji Casaris nomen, qui frater fuit Consulis, quem deinde una cum fratre A. 667. Cinnæ jussu occisum legimus p. 101, 90. In eadem Cinnana Marianaue proscriptione *P. Ventulus* (ibid. l. 91 sq.) necatus traditur.

Pag. 59.

L. 67. καὶ πάντας ἐπεπορεύοντο οἱ ἄνατοι. Simili ratione de Pompejo dixerat, bellum Piraticum pluribus per maria distributis legatis administrante: αὐτὸς δὲ ἄπαντας ἐπέπλε, *Mithr.* 786, 33. L. 71. Τίτος Λαφρένιος. Sic scripti nostri omnes dant p. 66, 93. & p. 67. l. 96, 99, & 5. Itaque, licet *Afranius* apud *Florum* etiam III. 18, 6. legatur, tamen revocandam ex missis illam lectionem putavi, quoniam cum majori utique specie verè credi potest, obscurius nomen a librariis capite truncatum esse & in aliud notius nomen vicini soni mutatum, quam in locum nobilioris temere substitutum. Hujus sive *Afranii* sive *Lasrenii* nomen in *Francus* corruptum videri potest apud *Orosium* V. 18. (p. 337. edit. Havercamp.) qui *Marforum* imperator ibi perhibetur. Conf. *Nostrum* infr. p. 67, 5. Ceterum de *Italicorum* hoc bello ducibus, quotquot eorum apud varios Scriptores memorantur, ex professo commentatus est *Freinsheimius* ad *Florum* III. 18, 6: cum quo conferendi Interpretes *Vellej.* *Paterc.* II. 16, *Diodor. Sic.* *Eclog.* 1. ex lib. XXXVII. *Oros.* V. 18. &c.

L. 72. Γάιος Ποντίλιος. Sic Scripti omnes & *Cand.* cum edit. 1. *P. Ventidium* *Gelenius* ex alia mendosa lectione, quæ p. 66, 93. obtinuerat, huc traxisse videtur. *Rutilius*, quod *Romani* Consulis nomen erat, quo casu quoque consilio sit ab *H. Stephano* intrusus, non perspicio. *C. Pontidius*, cum unius literæ differentia, apud *Vellej.* II. 16. nominatur: unde probabiliter suspicari licet, *Ποντίδιος* fortasse apud *Nostrum* esse rescribendum, quandoquidem facilius in græca scriptura litera Δ in Λ, quam in latina L in D, deflectere potuit.

Ibid. Μάριος Ίγνάτιος. Hujus nomen *Marius Egnatius* editur apud *Vellej.* l. c. & apud *Livium* *Epit.* LXXV. quod & in vers. nostra latina cum *Gelenio* posui. Apud *Appianum*

h. l. nil variant codices: sed infra, ubi idem nomen recurrit, plerique libri capite truncatum referunt, quemadmodum & Civ. IV. 558, 55. Quodsi quis *Εγνατίος*; apud Nostrium reponendum ducat, facile patiar: nec tamen præpropere quidquam innovandum. Idem vero nomen *Εγνατίος* vel *Ιγνατίος* Viris doctis visum est infra cap. 52. pag. 73 sq. restituendum Appiano, in locum nominis *Τρεβάντιος*, quod ibi vulgo libri omnes exhibent.

Ibid. *Κάπρος Πομπηίδιος*. Conf. p. 64, 52 & 59. Sic corrigendum esse monuerunt DELRIUS ad Liv. Epit. LXXVI. & VOSSIUS ad Vellej. Conf. Diodor. Sic. loco supra cit. Opp. T. II. p. 539. & Fabric. ad Oros. V. 18. p. 340.

L. 73. *Γάιος Πάπιος*. C. Papius Mutilus. Vellej. Diodor. & Oros. II. cc. Ac forte Appianus quoque tertium illud nomen h. l. adjecerat; certe paulo inferius, p. 72, l. 92 & 96. hoc uno nomine *Μοτίλος* eundem designat, ubi Samnitium ducem fuisse docet. Idem deinde, composito sociali bello, in senatum Romanum lectus, tandem octogenarius proscrip- ptus est a Triumviris, ut refert Appian. Civil. IV. c. 25. ubi pro *Στάτιος*, quod vulgo legitur, *Μάπιος* rescribendum oportune docuit Wesseling. ad Diod. I. c.

Ibid. *Μάρκος Λουπιώνιος*. Dux Lucanorum: infr. p. 126, 17.

L. 74. *Γάιος Ιουδαίλος*. Conf. cap. 47 sq. pag. 66 sqq.

Ibid. sq. *Ούτιος Κάτων*. P. Vettius Scato, dux Marforum: Cic. Philipp. XII. 11. De eodem vide Interpretes ad Vellej. II. 16. & conf. quæ notabimus ad p. 66, 93.

CAP. XLI. Lin. 80. *Αισερίαν*. Quum mendosam scrip- pturam, si aliunde nolebat, saltem ex ipso Scriptore nostro p. 72, 96. corrigere potuisset primus Editor, maluit non solum hoc loco librorum scripturam sequi, sed etiam altero loca probam, quam offerebant libri, ad hujus exemplar corrumpere.

L. 82. *Αχίλος*. Consentit Vratisl. L. 84. *Ούβαρρε*. Sic Strabo, Ptolemæus, & Latini omnes nomen illius oppidi ef- ferunt: nec dubitari debet, quin librariorum errore deprava sit lectio, quam libri nostri exhibebant. L. 85. *Πεν- σινταίος δι Πόπλιος*. Hujus nemo, præter Appianum, meminit.

Pag. 60.

L. 92. ἡ Γροῦμεντον. Oppidum Lucaniae. Cluver. Ital. ant. p. 1279. Freinsh. Suppl. Liv. LXXIII. 22 sq. Senec. de Benef. III. 23. Macrobian. Saturn. I. 11.

Pag. 61.

CAP. XLII. Lin. 93. Νῶλαν recte h. l. Aug. Vicissim p. 91, 22, ubi recte erat editum Νῶλης, perperam Aug. Νῶλη. Conf. & 71, 76 & 78. L. 96. ἡ Στάβιαν Reg. B. Aug Ven.

L. 99. καὶ Σταβίας. Verum repofui, praecunte Gelenio, & Freinsh. Suppl. Liv. LXXIII. 26. Receptas deinde, Cn. Pompejo L. Catone Coss. id est, anno seq. *Stabias* a L. Sylla deletasque, Plinius docet lib. III. c. 5, f. 9. (p. 157. ed. Hard.)

Ibid. Μίντερρεν. Sic ex Reg. A. consentiente Candido editum inveni. Μινέρρεν (non Μινέρρεν, ut in Notis infra context. per errorem positum est) dant Reg. B. Aug. Ven. & cum his Vratisl. quod quin corruptum sit dubitari non potest. Nec vero *Minternum* oppidum cuiquam Scriptori memoratum. Notae sunt *Minturnae*, in Latio, ad Liris fluvii ostia; quare *Minturnas* h. l. Gelenius posuit. Sed haec quidem αἱ Μιντοῦρσαι, interdum etiam sing. numero ἡ Μιντοῦρσα, (nomine foemini generis & primae declinationis) non solum apud alios Graecos Scriptores, Strabonem, Dionysium Halic. Ptolemæum, sed & apud ipsum Nostrum, adpellantur. Vide infra, p. 85, 20. & p. 87, 39. Et incolae Μιντοῦρναῖοι Civ. IV. 568, 20, 22, 28, 34. Itaque non temere FREINSHEMIUS, Supplem. Liv. LXXIII. 26. *Liternum*, Campaniae oppidum, cognomini fluvio' (de quo ad p. 57, 40. dictum est) impositum, quod & *Linternum* passim adpellatum videmus, h. l. intelligendum suspicatus erat; cum praefertim & reliqua duo oppida, quae simul cum illo memorantur, Stabiae & Salernum, in Campania sint. Sic fortasse Αἱ τερρεν vel Αἱ ντερρεν fuerit rescribendum.

L. 2. ὡς δὲ. Sic recte Aug. L. 3. πλεονὸν αὐτῶ. Recte idem Aug. Dativus casus referendus ad verb. προσετίθητο.

L. 8. ἰππίας καὶ πικρὺς Aug. Quum vulgo abesset conjunctio, vocabulum πικρὺς in πολλὸς mutare jusserrat MUSGRAV.

Pag. 62.

L. 18 sq. καὶ ἐπὶ τῷδε Καίσαρι. „Fortè ἐπὶ τῷδε Πάππῳ.” C. STEPHANUS, in Var. Lect. Sed nil opus erat sollicitare vulgaram Lectionem. L. 23. ἡ Στάβιαν Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

CAP. XLIII. Lin. 26. Οὐτέστις Κάτων. Vid. pag. 59, 74 sq. & conf. p. 66, 93. & ibi Adnot. Οὐτέστις Κάτων Vratisl. cum Reg. B. L. 31. ἐς τὸν πεταμὲν Ang. Et Cand. *multos* Pag. 63. *flumini immerfit*. L. 44. ἰνδαπερ ἂν θάνασι Reg. B. Aug. Vratisl.

CAP. XLIV. Lin. 48. ἀγαγόντος σχολῆν Aug. E. 49. ἐπὶ Pag. 64. ἀρχαιρέσια. Sic pag. 153, 84. ἐπὶ τὰ ἀρχαιρέσια οὐ κατήει. Et p. 108, 10. διὰ τὰ ἀρχαιρέσια Ἑζς. Item absque artic. p. 139, 37. ἀρχαιρέσια προὔτιθισαν. Quod si Augustanum h. l. sequi lubet, scribendum ἐπὶ ἀρχαιρείς, *habendorum comitiorum causa*. Sed in sing. numero rarioris usus illud nomen esse monui ad Pun. 462, 10. L. 51. Καταίωνα. Vid. p. 58, 61 sq. Mox de *Pompadio* conf. p. 59, 72 sq. L. 54. ἰστυασμένα Aug. cum Reg. B. & Edd. Sed *ιστυασμένους* Vratisl. cum Reg. A. L. 55. μολύβδου. Alibi μολύβδ. per υ, quod perinde est. Vid. ad Mithr. 685, 33. L. 59. πιδόματος Aug. Et Cand. *ductus credulitate*. Correxuit etiam MUSGRAV.

CAP. XLV. Lin. 65. Σίξτος δι' Καίσαρ. In tota hac historia perpetuo errore *Sextum Casarem*, pro *Lucio*, nominari, monui ad p. 58, 53. L. 67. Ἰγνατίου, Quum plerique scripti libri, cum quibus & Vratisl. facit, litera initiali truncatum exhibeant hoc nomen; fortasse *Εγνατίος* edi potuerat, ut habent alii Scriptores. Nam quod supra *Ἰγνατίος* disertę codices nostri exhibebant, id a sequioribus librariis, quibus notius nomen *Ignatii*, quam *Egnatii*, erat, potuit proficisci. Conf. ad p. 59, 72. E. 68. περιωφθεῖς. Sic Aug. & Vratisl. in contextu, sed intra lineas perperam superscriptum μ.

L. 71. ἐς Τεανόν. Teanum *Sidicinum* fuisse conjecturis adsequor. FREINSH. LXXIII. 57.

CAP. XLVI. Lin. 76. Κορνέλιος Σύλλας καὶ Γάιος Μάρκος. Ob id quod mox sequitur lin. 80 sqq. nunc *Cornelii Syllae* nomen cum Gelenio & Freinsh. LXXIII. 59 sqq. in lat. vers. omisi, & deinceps tantum nominavi. Certe deinde de Sylla ita plane loquitur Appianus, tamquam paulo ante nulla ejusdem mentio fuisset facta. Si cui remedium istud, quod tamen Græco contextui adferre non sum ausus, violentius videtur;

Pag. 66. is videat, an pro Κορνήλιος Σύλλας *lin. 80.* alium *Cornelium* probabilius sit nominatum fuisse ab Appiano. *L. 83 sq. ὃς τὸν Φόνον ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἔσθ.* Orosius V. 18. *Marius sex milia Marforum occidit, septem milia armis exuit.*

CAP. XLVII. Lin. 92. Περὶ δὲ τὰ Φάλαγον ἔρος. Nisi rei Geographicae parum peritum scirem Appianum, mendum his vocibus, τὸ Φάλαγον ἔρος, inesse suspicaret. PHIL. CLUVERUS, *Ital. Antiq. lib. II. c. 11. p. 740.* Scilicet dubitationem movere debebat, quod *Falernus* mons (certe *ager ille Fulernus*, vini generositate nobilitatus) in *Campania* situs est; quum *Firmum* oppidum, cuius mox mentio fit, ab alia parte in *Piceno* sit. Qua quidem dubitatione commotus etiam, ut videtur, GELENUS, & post eum FREINSHEMIUS LXXIII. 19. pro *Falerno monte*, montem vel agrum *Falerinum* hic legendum censuerunt, a *Faleria* nomen habentem, Piceni oppido, de quo videndus Cluver. l. c. pag. 739 sq. & Cellar. p. 759. His ex adverso Vir doctiss. J. CHRISTOPH. AMADUTIUS, Græc. Literar. Romæ Professor, datis ad nos literis, in quibus erudite multa disseruit ad Appianum pertinentia, opposuit, fortasse nec Appianum nec ejus librarios erroris h. l. esse accusandos: *Judacilium* quippe, qui præ ceteris & hic & deinceps memoratur, *Apulorum* ducem ab Appiana perhiberi; (vid. p. 62, 19 sq.) adeoque in inferiori potius Italiæ parte, quam in Piceno, bellum gessisse: quare, sicuti duplex Asculum Italiâ habuerit, sic & vel ex hac ipsa Appiani narratione colligi posse, præter *Firmum*, *Piceni* oppidum, quod ex aliis Scriptoribus notum est, aliud fuisse in *Campania*, prope Falernum montem. Sed, alia ut taceam, regeri Viro docto poterit, *Asculum* etiam mox (*lin. 4.*) in eadem regione cum *Firmo* memorari; &, quod si quæ continuo de eodem Asculo narrare pergit Auctor noster conferantur cum eis quæ ex ceteris Scriptoribus & ex aliis antiquitatis monumentis novimus, (de quibus Consuli saltem Pighius potest, T. III. p. 230.) dubitari non posse, quin *Asculum Picenum* sit intelligendum: quare nec de alio *Firmo*, nisi de eo quod citra controversiam in *Piceno* fuit, hic esse cogitandum.

L. 93. Τίτος Ααφρίνιος. Sic constanti consensu h. l. & deinceps dederunt scripti codices nostri omnes, duob. Regiis, Aug. Ven. & Vratisl. quam lectionem primus Editor ne in Indicem quidem Variarum Lect. referre dignatus est, sed cum Candido tacite in Τίτος Ααφρίνιος mutavit. Cf. pag. 59, 71. & ibi notata.

Ead. lin. 93. Πούπλιος Ούεντιδίας. Nomen hoc ex solo Reg. A. editum est, cui consentit Cand. *P. Ventidius*. Ee legimus quidem apud Vellej. Pat. II. 65. Valer. Max. VI. 9, 9. Plin. VII. 43, 44. aliosque, *P. Ventidium Bassum*, eum qui post quinquaginta & quod excedit annos de Parthis triumphavit, hoc bello sociali inter captivos Picentium triumpho Asculano ductum fuisse. Cujus ætas quum non patiatur, ut eo bello dux Italicorum esse potuerit; patrem h. l. apud Appianum intelligendum suspicatus est Pighius T. III. p. 230. & Freinsh. ad Flor. III. 18, 6. Sed, ne dicam, a nemine veterum, quamvis opportuna offerretur occasio, inter duces lociorum nominatum Ventidium esse, parum utique credibilem conjecturam istam faciunt ea quæ de ejusdem hujus, quem dixi, Ventidii inope juvenia; sordidave arte qua vitam toleravit, apud Ciceronem Epist. 18. lib. X. apud Plinium l. c. apud A. Gellium XV. 4. referuntur. Quid multa? Parum tuto fundamento *Ventidii* nomen inter duces hujus belli relatum fuisse, scripti nostri libri Appiani declarant; ex quibus quatuor, quorum quisque per se plus auctoritatis habet quam ille unus e quo Ventidius huc traductus est, ab eo discedunt; nam sicut Aug. & Ven. Ούεντιδίας, sic Vratisl. cum Reg. B. Ούεντιδίας habet. At vero, ne hos quidem verum nomen dare, minime negaverim: &, si modo ceteroquin probabile esset de Ventidio, ultro etiam eram largiturus, facillime Ούεντιδίας primum in Ούεντιδίας, ac dein in Ούεντιδίας abire potuisse. Nunc proximum videri potest, ut suspicemur Ούεντιδίας scripserisse Appianum. Et hanc equidem conjecturam facerem, nisi varietas lectionum, quas ad p. 62, 26. libri nostri exhibebant, satis perspicue aliud docere mihi viderentur. Nam ibi, quum Ούεντιδίας esset scribendum, quemadmodum p. 59, 74 & 79.

Pag. 66.

fuerat, codex Reg. A. ipse ille, e quo *Οὐεντίδιος* nunc h. l. editum est, plane ut hic, *Οὐεντίδιος* dabat: reliqui autem nostri libri non eadem quidem, qua nunc, sed adfini quadam ratione aberrabant. Itaque mihi probabile fit, etiam h. l. ex *Οὐέντιος* corruptam esse omnem, quam libri offerunt, lectionis varietatem. *Publii* autem prænomen fuisse *Vettio Catoni* vel *Scatoni*, (licet *T.* sit apud Eutropium V. 2.) & bellum gessisse *P. Vettium* adversus Cn. hunc Pompejum, de cujus rebus hic agit Appianus, discimus ex Ciceronis Phil. XII. 11. Variis autem modis alibi etiam fraudi fuit librariis nomen illud *Vettius*. Nam & apud Appian. nostrum Civ. II. 189, 53 sqq. in *Οὐέντιος* & in *Οὐενούτιος* detortum in scriptis libris est; & apud Eutropium l. c. codex msp. Galæi (referente Verheykio) pro *T. Vettius* habet *Vetitius*; & apud Ciceronem, quum Vossius ad Vellej. II. 16. ait, se in optimæ notæ codice msp. pro *cum P. Vettio Scatone*, invenisse *cum P. Vettio & Titio Scatone*, (unde idem vir doctus legendum statuerat *cum P. Vettio & Tito Catone*;) facile intelligitur, istam codicis illius scripturam non nisi varietati lectionis quæ inter lineas tali quodam modo notata fuerat;

ettitio

cum P. Vettio, ortum debere. Quin &, apud ipsum Eutropium, perquam probabile est, prænomen illud *T.* (quod a pluribus codicibus plane abest) ex simillima lectionis varietate, male accepta, perperam esse invecum. Ceterum apud Appianum nostrum Gelenius ex vulgata lectione, *Πόντιος*, *Οὐεντίδιος*, quam h. l. Editi exhibent, mira quadam audacia, supra p. 59, 72. eundem *P. Ventidium* in catalogum ducum Italicorum, ejecto *C. Pontilio* vel *Pontidio*, quem ibi Appianus nominaverat, intrusit. Suspectum vero CANDIDO fuisse hoc nostro loco *P. Ventidii* nomen, declarat Nota marginalis in antiqua edit. Veneta: „Credo *Publium* esse eum quem *Presentejum* superius dixit.” Obscuri illius *P. Presenteji* nomen occurrebat p. 60, 85 sq.

L. 94. ἀνάλοις συνεδόντες Reg. B. Aug. In ἱς ταῦτα, quod præcessit, consentiunt omnes.

L. 4. Ἀσκλον. *Asculum Picenum*. Vide ad p. 56, 19. & *Pag. 67.*
finem Adnot. ad p. 66, 92. L. 5. Λαφρήνιος γὰρ ἐπασιώκει.

Prope Asculum XVIII. millia Marforum cum *Franco* imperatore suo a Cn. Pompejo cæsa esse, Orosius refert V. 18. p. 337. Ubi, quamquam ceteroquin non omnino convenit Orosio cum Appiano, videri potest *Francus* dici, qui Appiano & Floro *Afranius* vel *Lafrenius* est; quod Freinshemium etiam (Suppl. Liv. LXXIV. 18.) suspicatum fuisse reperiō.

CAP. XLVIII. Lin. 8. ἡπείγετο Aug. Et Cand. *confessum accessit*. Sæpius jam ὑπῆγετο & ἡπείγετο confusa a libraribus vidimus. L. 9. ἐκέλευσεν idem dedit Aug.

L. 16. διὰ φθόνον Aug. Ven. In Vratisl. sic, διὰ τὸν τοῦτο *Pag. 68.*
τὸ πλῆθος. Cand. verba illa prætermisit. „διὰ τὸ γενόμενον“
suspensus erat MUSGRAV. L. 17. τὸ πλῆθος ἐς ᾧ παρήγα-
γελλεν ἀπέτρεψαν. παρήγαγεν recepi ex Reg. B. Aug. Vratisl.
licet non spernendum putem Aor. 2. παρήγαγεν. Sed mira phra-
sis, & mendii utique suspecta, ἀπέτρεψαν ἐς ᾧ παρήγαγεν
Cum genitiv. casu construi verbum ἀποτρέπειν solet, cujus
exemplum habuimus p. 63, 45. Nec remedii quidquam in
lectione cod. Aug. invenio. Recte sententiam Cand. expressit:
multitudinem a mandatis suis deterruerant.

L. 18. πυρὰν νήσας Reg. B. Aug. Vratisl. L. 20. κατακλινάς
καὶ τὸν. Sic Regii & Aug. Sed αὐτὸν dat Vratisl. cum Editis.

L. 27 sq. χρονίου δι' αὐτῷ τῆς περὶ τὸ Ἀσκλον εὐσης πολιορκίας.
Mendo laborare vulgatam lectionem, τῆς περὶ τὸ Ἀσ-
κλον εὐσης χειροτονίας, manifestum est: & aptius utique
huic loco videri vocab. πολιορκίας debet, quod ded. Aug. &
Ven. Ceterum, ubi postremo de Cæsare verba fecit Appia-
nus, p. 65, 73 sqq. ad *Acerras* hæserat *Cæsar*, & oppidum
illud a Papio obsessum obsidione liberare frustra erat conatus.
De *Asculi* quidem obsidione pag. præc. dixit Scriptor noster;
sed ibi a *Pompejo* obsessum retulit. Nunc subito, omisso
Pompejo, Cæsarem circa Asculi obsidionem hærentem inducit.
Hinc cogitare quis posset, *Αχιρρίας* fortasse pro Ἀσκλον esse hic
rescribendum. Sed huic quidem responderi cum Freinsh.
LXXIV. 21. poterit, Cæsarem, victo Papio, (de quo nimirum

Pag. 68.

accipiendum id quod proxime ante hunc locum, in quo ver-
samur, exposuit Appianus,) Aceris obsidione liberatis, bel-
lum Asculanum per absentiam Pompeji, qui Romam ad pe-
tendum capiendumque consulatum erat profectus, admini-
strasse. Ac fortasse de hac ipsa Pompeji Romani ad petendum
consulatum protectione monuerat h. l. Appianus; sed ver-
ba, quæ de ea re fecit, interciderunt, quorum reliquæ inesse
in vocabulo illo χειροτονίας, quod pro πολιορκίας Regii codices
consentiente Vratisl. & Cand. hic exhibent, videri possunt.

ℒ. 28. ἀποθνήσκων ἐκ νόσου, (*Sext. Caesar*) moriens ex mor-
bo. Quem *Sextum Cæsarem* noster adpellat, quem cum P.
Rutilio A. U. 664. primo anno belli socialis Consulatum gessisse
& bellum hoc administrasse ait, hunc apud reliquos omnes
Scriptores *Lucium* vocari, jam initio monui, ad p. 58, 53 sq.
Atqui hunc eundem non mortuum esse hoc anno, sed post
aliquot demum annos iussu Marii occisum, ex Liv. Epit.
LXXX. Valer. Max. IX. 2, 2. aliisque auctoribus docet Freinsh.
LXXX. 41. & alii. Conf. infra p. 101, 90. ubi eundem (si
modo idem est) Appianus quoque, præter morem, *Lucium*
vocat. Hinc ἀποθνήσκων h. l. Freinsh. (LXXIV. 21.) expo-
suit, languido corpore, quum deficere se animadverteret.
Quod si tamen Appiani verba per se spectemus, vix dubitare
licebit, quin *decessisse* illo morbo Proconsulem dicat. Fue-
rit-ne fortasse *Sextus* hic *Cæsar*, qui ad Asculum morbo de-
cessit, is qui proxime ante *Lucium Cæsarem* cum [L. Marcio
Philippo consul fuerat. De cujus quidem rebus vel in con-
sulatu vel post consulatum gestis, in hac monumentorum
historiæ illius temporis sive jejunitate sive penuria, nihil ce-
teroquin memoriæ proditum legimus. Sed quod si fingamus,
Sexti hujus *Cæsaris* partes pariter nonnullas in bello Sociali
fuisse; facilius intelligi poterit, unde factum sit, ut Appia-
nus ac fortasse nonnulli ex vetustioribus etiam auctoribus,
e quibus sua hausit Appianus, *Sextum Cæsarem* cum *Lucio*
confuderint, ipsique *Lucio*, licet altero celebriori, *Sexti*
prænomen per errorem tribuerint.

CAP. XLIX.

CAP. XLIX. Lin. 36. Verbum *h*, quod ex Aug. recepi, inferendum MUSGRAV. etiam monuit. *L. 37 sq. Ιταλιωτῶν.* Pag. 69.
ἃ τούτῃ ἐν τῇ συμμαχίᾳ παραμένοντες ἐψηφίσαντο εἶναι πολίτας.
Vellej. II. 16. *Legem Juliam* Cicero vocat, pro Cornelio Balbo c. 8. puto quod a L. Julio Cæsare Consule, auctore Senatu, lata fuisset. Cf. Sigon. de Ant. Jur. Ital. III. 1. *L. 47. δεικνύοντες.*
In octo tribus contributos novos cives, Vellejus Pat. ait, II. 20. eamdem addens, quam Appianus, rationem: *ne potentia eorum & multitudo veterum civium dignitatem frangeret, plusque possent recepti in beneficium, quam auctores beneficii.* Vide Sigon. l. c.

CAP. L. Lin. 61. *Περικλῆος μὲν Κάτων.* Nimis nota Porcia *Pag. 70.*
gens, e qua Catones sunt, quam ut error, in quem libri nostri omnes conjurant, ab Appiano profectus putari possit. Gelenius etiam *Porcius Cato* posuerat. *L. 62. Μάρκου πολεμῶν ἀνέβη.*
Ex invidia a filio C. Marii in tumultu belli, quasi ab incerto auctore, prostratum Orolius perhibet, V. 18.
L. 63. περὶ τῇ Πομπηαῖᾳ ὄρη. Ad urbem Pompejos, quam obsidebat Sylla. Orof. l. c. Vellej. II. 16. *L. 76. Νῶλαν.* *Pag. 71.*
Vid. pag. 60, 93. *L. 79. ὅτε συνστρέσαν.* Conf. Not. ad Syr. 563, 53.

CAP. LI. Lin. 82. *Ἰσθμίου.* Sic recte Reg. B. & Vratisl. ut *Pag. 72.*
edidit H. Steph. Spiritum ad literas majusculas C. Stephanus nusquam adposuit. *L. 83. προσέβαλλεν Αἰνουλίου* Aug.
L. 85. τὸν Σίλλαν idem Aug. *L. 87. καὶ μαρτίδας* rursus idem. Et corréxit MUSGRAV. *L. 89. διέπραξεν* Reg. B. Aug. Et MUSGRAV. „διέπρασεν vel διέπραξεν.” *L. 90. ἀπ’ ἀνάγκης* Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. *L. 92 sq. Σαυνίτας & Σαυντῶν.* Sic quinque nostri msspti *L. 96. Αἰσωνίαν.* Cf. p. 59, 80.

L. 98. Βουώνων. *Bovianum* colonia, in Samnio. Ptolemæus *Pag. 73.*
Βουβίανον, qui latipam formam quam adcuratissime servare solent. Sed non ideirco opus est, ut scripturam, quam Appiani libri exhibent, corruptam judicemus cum Cluver. Ital. Ant. p. 1194. Strabo *Βοίανον*. Sic varie Græci latina nomina formant.

Pag. 73. **CAP. LII. Lin. 9.** Μαῖνονίνους. Μαρουκίνους Vratisl. cum aliis. Duplex ꝑꝑ dabant omnes p. 57, 36 fq. *Ibid.* Οὐκ-
σίνους. cf. pag. 57, 36. **L. 10.** Σαλαπίαν. Sic scribendum
fuit pro vulg. Σαλαπίαν. Alio errore Annib. p. 284, 33. Σαλα-
ρία legebatur, & gentile Σαλατινός *ibid.* 291, 59.

L. 12. Σαμνίταις. Rursus Editi Σαμνίταις dabant, & mox
Σαμνιτῶν, invitis mssptis. **L. 14** sqq. Τρεῖς ἄτιοις ἔσσι. Qui
cum his contulerit ea, quæ in Epit. Livii LXXV. leguntur,
is facile sibi persuadebit, non *Trebatium* h. l. & lin. 17. &
20. sed *Ignatium* vel *Egnatium* nominasse Appianum, eum-
dem quem supra p. 59, 72. & p. 60, 84. nominaverat. Conf.
Dukerum ad Flor. III. 18. & Drakenb. ad Liv. l. c.

Pag. 74. **L. 20.** Κανύσιον. Sic editum inveni, & licet aliter h. l.
msspti dent, conservavi; quoniam non solum perinde est,
Κανύσιον, an Κανούσιον scribas, sed & priorem scripturam præ-
ferunt libri nostri Civ. I. pag. 62, 20. & Civ. V. 787, 58. &
Annib. p. 259, 23. & 261, 50. **L. 21.** Ασκαλίον. Minus ad-
curate in vers. lat. *Apulorum* dixi cum Gelenio, pro *Ascula-*
norum. Intelliguntur autem nunc Asculani Apuli, non Pi-
cenii; quod & Cluverus monuit Ital. ant. pag. 1220.

L. 22. Ποδῖκλους. Pædiculos Romani vocant; Ποδῖκλους
Strabo VI. 282. alii que.

CAP. LIII. Lin. 26. Πομπαιδῖος. Vide pag. 59, 72 fq.

L. 28. εἰς τὸν Καυκλ. εἰς τὸν Κεκίλιον Vratisl. **L. 29** sq. ἀκ-
μαῖσάντα δὲ. Sic; omissa conj. μὲν, Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

L. 30. ὥς Ἰταλία πᾶσα προσχωρήσεν εἰς τὸν Ῥωμαίων πολιτείαν.
Huc spectant verba Epit. Liv. LXXX. *Italicis populis a Se-
natu civitas data est*: de quibus vid. Sigon. in Ant. Jur. Ital.
Pag. 75. lib. III. c. 1. **L. 33.** εἰς δὲ τὰς Φυλαίς. In Aug. primum scri-
ptum erat εἰς δὲ ταφυλαίς, tum ad τα superscriptum ε. In priori
illa scriptura forsan veteris veræque scripturæ, δίκαι, (εἰς δὲ
δέκα φυλαίς) vestigia insunt. *Ibid.* In περιγχοῦσιν consentis
Vratisl. cum Regiis & edit. 1.

CAP. LIV. Lin. 36. κατὰ τὸ ἄστυ οἱ χρεῖσται πρὸς ἀλλήλους
ἰελασίωσαν. De seditione nova ob æs alienum orta vid. Liv.

Epit. LXXIV. & Freinsh. in Supplem. ejus libri, c. 40 sqq. Adde Pighi. T. III. p. 227.

Pag. 76.

L. 41. ὡς πασσηλὸν Aug. Ven. L. 42 sq. ὃ λόγῳ καὶ Πίτ-
σαι τὸ πιχρᾶσθαι. Herodot. I. 138. αἰσχισθὸν δὲ αὐτοῖσι τὸ
ψεύδεσθαι πυνόμεσθαι· δεύτερα δὲ, τὸ ὀφείλειν χρεὸς· πολλῶν μὲν καὶ
ἄλλων εἶναι, μάλοισα δὲ ἀναγκασίην φασὶ εἶναι, τὸν ὀφείλοντα καὶ τι
ψεύδος λέγειν. L. 45. ἐκ πολέμων τε καὶ στίσεων. Sic Aug.
ut correxit H. STEPH. Quum καὶ ab edit. i. (consentiente
Vratisl. cum Regijs) abesset, τὴ in καὶ mutatum voluerat
MUSGRAV.

L. 48. ὃ τε εἰρηγῆδες Ἀσσιῶν. Conf. Valer. Max. IX. 7, 4. Pag. 76.

L. 50. ἐς τοὺς δικασταῖς περιφέρειν. Pro δικασταῖς reponendum
δανειστας censuit MUSGRAV. quod mihi secus videtur.

L. 53. ἐπὶ θυρίῃ Reg. B. a prim. manu, & Aug. Sic etiam
correxit MUSGRAV. L. 63. εἴ τις τῇ Pronomen τὴ, quod
dant ceteri, abest a Vratisl.

CAP. LV. De Bello Civili Syllano & Mariand, præter Ap- Pag. 77.
pianum, consulendus Livius Epit. LXXVII. & sqq. tum Plu-
tarch. in Mario & in Sylla, Florus III. 21. aliique, quorum
recensum fecit CAMERS ad Florum L. c. L. 81 sq. ἐπὶ ἡλι-
ζιν Reg. B. Aug. & in aliam partem aberrans Ven. ἐπὶ ἡλιζιν.

L. 82. ἐς τὰς φυλαῖς ἀπάσας, per omnes tribus, scil. πα-
λαιᾶς vel ἀρχαίας, veteres. Videri potest ἀπάσας in παλαιᾶς re-
figendum: sed nulla necessitas urget, & rursus infra p. 90, 1.
legimus ἐβῶν, ἐς τὰς φυλαῖς πάσας ἀναμειγνῆναι. L. 84. εὐθὺς Pag. 78.
Aug. Vratisl. ut correxit H. Steph. & Musgrav.

CAP. LVI. Lin. 9. ἐβασίλευσε τὴν ἀργίαν, sustulit ferias. Pag. 79.
— Cand. vacationem dissolvit. Insolentior hic usus verbi
βασιάζω induxit MUSGRAVIUM, ut ἐβεβασίωσε scribendum
censeret, quod tamen manifeste contra Appiani sententiam
est, qui & mox L. 13. subjungit ἀναίρει θείσης δὲ τῆς ἀργίας.
Quod si ἐβασίλευσε scripsit Appianus, (de quo quidem etiam
varietas, quam exhibet cod. Aug., dubitationem nonnullam
injicere potest,) erit h. l. βασιάζειν synonymum verbi ἀναίρειν,
&, sicut verbum αἶρεν, & huic respondens latinum tollere,
non solum in altum tollere significat, sed etiam auferre,

Pag. 79. *removere*, sic eandem vim verbo βαρύνειν subjectam h. l. intelligere debebimus. Eadem fere notione apud Athenæum (citante Dammio in Lexico Homérico ad voc. τραπέζα) *mensa* post cœnam βαρύνεσθαι, tolli, dicitur. L. 10. ἐκ Καπύης Articulum omisi cum Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 80. **CAP. LVII. Lin. 32.** ἐπὶ τὴν πατρίδα. Conjunctionem adjecit etiam MUSGRAV. L. 34. ἱέροις καὶ ἱέροις πρόσθεν σίων. Plenius Aug. ἱέροις καὶ ἱέροις πρόσθεν ἐλθοῦσιν ἐκ πῶν. Et merito *verbum illud ἐλθοῦσιν, quod vulgo intercederat, in Contextum recipere debueram.*

Pag. 81. L. 37. καὶ πράξιν. Si genuina est illa partic. καὶ, videri potest aliud verbum, aut etiam plura quædam, antè hæc intercidisse. In vers. lat. tenui Gelenium. Candidus: *simul annuntiare jubet, an velint Senatum cum eo ac Marium Sulpitiumque in campo Martio adesse, & agere quæcunque illis videbuntur?* L. 44. In ἐπισκίψαντο consensit Vratisl. nec dubitari debet præstare hoc lectioni codicis Aug.

CAP. LVIII. Lin. 48. Σύλας μὲν τὰς Κοιλίας πύλας. — Notæ sunt ex Dionys. Halic. & Livio Κλοιλίας τὰφραι, *Clælia* vel *Cluillia fossa*: sed *Portam Clæliam* vel *Cluilliam* nemo novit. Quo magis miror, unde lectio illa, Κλοιλίας πύλας, quam ignorabant Regii Codices, in Editos irrepsit. Nam, in Augustano (ac fortasse etiam in Veneto) ita scriptum esse, nesciebat sane Car. Stephanus. Mihi, de vera licet Appiani scriptura non certo, præferenda utique interim altera lectio, in quam fere reliqui codices consentiunt, videbatur, Κοιλίας πύλας; quam nempe cum Gelenio, *Cælimontanam* portam, (a *Cælio monte*, Κοιλίῳ ὄρει, nomen habentem) intelligere utcumque possumus. Κοιλίας cum Reg. B. exhibet Vratisl. Et Κοιλίας, sicut in Reg. A. sic in Candidi fuisse exemplari, colligitur ex mira quidem ceteroquin ratione qua locum hunc latine expressit ille interpres: *Sylla vallis, & qua propinqua fuere manibus loca, militum legione occupat.* Sed quoniam & Florus & Plutarchus non *Cælimontana*, sed *Esquilia* portæ, hic mentionem faciunt; (Flor. III. 21, 6. *Sylla* . . *Esquiline Collinaque porta geminum*

agmen Urbi infudit. Plutarchus, in Sylla, p. 457. D. καταλαμβάνει τὴν πόλιν καὶ τὰ τεῖχη τὰ περὶ τὸν λόφον τὰ Αἰσκη-
λίον.) apud Scriptorem etiam nostrum suspicari utique lice-
bit, ΤΑΣ ΚΟΙΛΙΑΣ ex ΤΑΣ ΑΙΣΚΥΔΙΑΣ, aut ex alia scriptura
non multum ab hac discrepante, esse corruptum. In litera
initiali hujus nominis *Æsquilius* vel *Æsquilius* multa inpr-
mis apud Græcos scriptores varietas est. Apud Strabonem
Ἡσκυλῖνος λόφος, & Ἡσκυλῖνη πόλις editum est lib. V. pag. 234.
Apud Dionys. Halic. Ἐσκυλ. & Ἰσκυλ. invenitur. Apud Plut.
Αἰσκυλ. modo vidimus. Terminatio, quamquam in his omni-
bus in *nos* fiat, nihil tamen impedit, quo minus & in *ios* vel
nos formari possit. Sic apud Appian. p. sq. l. 56. τὴν Δασκύ-
λειον ἀγορὰν dubitari vix potest, ὅτι τὴν Αἰσκυλίου ἀγορὰν esse
ortum.

Pag. 81:

L. 56. περὶ τὴν Αἰσκυλίου ἀγορὰν. Vide Añnot. præced. ad p. 81, 48.

Pag. 82:

L. 59. ὑπὸ σάλπιγγι. Sic in sing. num. Maced. 515, 54. & alibi. L. 64. εἰ ἀπέχοντο, intell. μάχης: si modo vera lectio. Dubito enim, ἀπέχοντο τοῦ σημείου græce dici *deferere signum*. L. 66 sq. Συδοῦμαι. Sic ab H. Stephano editum invenī, in quo lubens adquevi. Nescio, an consentiat Ven. e quo nulla varietas adnotata in schedis est. Cum Regiis facit Vratisl. L. 67. ἡ κατὰ νότον Reg. B. Aug.

CAP. LIX. Lin. 83. ὡς ἔβροντο περὶ τῆς πολιτείας. Annib. 273, 46 sq. ex cod. Med. restitueram ἑδύρομένοις δὲ περὶ τοῦδε, pro vulg. ἐδυνωμένοις. Ad quem locum non opus erat in Añnot. dubitare de veritate illius emendationis: nam, quum non succurreret tunc exemplum constructionis verbi ἑδύρομαι cum præpos. περὶ, offertur nobis hic quod ibi desiderabamus.

Pag. 83:

L. 84. καὶ αὐτοὶ τὰ δὲ πράξαντες. Sic opportune dedit Aug. cujus lectionis vestigia in lect. Reg. B. supersunt. Cum Reg. A. & editis erravit Vratisl. & Cand. Pro mendoso, ὅσον δὲ, M & S GRAVIUS τοσόνδε repositum voluerat.

L. 96. δὲ τότε Reg. B. Aug. Vratisl. L. 98. πεκηρυγμένην. Pag. 84: Cum Reg. B. facit Vratisl. Supra (p. 78, 92.) dixerat οἱ ὑπα-
τοι προῦντασιν ἀγγέλαις. L. 99. τῶν ὑπάτων. Articulum etiam
habet Vratisl.

Pag. 85. *CAP. LX. Lin. 12.* Ἀλβινουανόν. *Albinovanus* in Sulpicii adflectis memoratur Floro III. 21, 7. Apud Nostrum p. 88, 57. vulgo Ἀλβινουάνος legebatur, propius vero, quam hic. Denique pag. 127, 37 & 194. Ἀλβινουανός & Ἀλβινουανός. *L. 14.* εἰσέν. ἐνέειραντας Aug. Ven. *L. 16.* ἐνέειφιστο. An ἐνέειφισαντο? Sed potest passively & impersonaliter accipi.

CAP. LXI. Lin. 20. Μιντούρνας. Sic recte editum fuit, cum msspti omnes h. l. literam ν in prim. syllab. omisissent. Civ. IV. 568, 22 194. plus semel recte omnes Μιντούρνασι. Supra, p. 61, 99. ubi Μίντερον, *Minturnas* reddidit Gelenius, monuimus, Δίτερον vel Δίτερον ibi legendum videri, nec de Minturnis cogitandum.

Pag. 86. *L. 32 sq.* Οὐ δύναμαι. Cand. *Ego nequeo.* Consentit Vratisl. De re conf. Liv. Epit. LXXVII. & Vellej. II. 19.

L. 36. Φασὶν ἐς τὴν κάλαυ ἐξέ. Exhibui seriem verborum ex Reg. B. & Aug.

Pag. 87. *CAP. LXII. Lin. 42.* συγκρίσκειν ἑαυτῶν Aug. Ven. Et sic correxerat MUSGRAV. (In Aug. quidem levi menda, συγκρίσκειν est.) *L. 53.* ὑπὸ Σεξτίου. *Sextilium* hunc vocat Pigh. T. III. pag. 232. & Freinsh. LXXVII. 42. ex Plutarchi Mario p. 429. A.

Pag. 88. *L. 57.* Ἀλβινουανός. Vid. pag. 85, 12. & 127, 37 194.

L. 58. οἱ ἐς μὲν Ἰεμψάλας τὸν Νομαδ. θύνασι. Sic percommode dederunt Aug. & Ven. Nisi quod Ἰεμψάλας in Aug. spiritu leni scribatur. Verba ἄνδρες ἰσθλοὶ, quæ mire hic habebant editi, paulo superius reponenda post ἕτεροι suspicatus erat MUSGRAV. GELENIUS perspicte videns, nomen proprium sub illis verbis latere, *Mandrestalem* inde effinxerat.

CAP. LXIII. Lin. 67. ἐξελαθέντων διασπῶνται. Sic & Cand. *exulum fautores.* Conf. p. 94, 71. *L. 69.* ἡρεθίζοντο, incitabantur, studio ardebant, cupide desiderabant.

L. 70 sq. ἀπίλκεον Aug. cum H. Steph.

Pag. 89. *L. 76.* ἐνέειφισαντο Aug. Ferri tamen etiam plur. numerus poterat. *L. 80.* τὸ χρηματίζοντος, quum ageret aliquid cum militibus, vel, ut habet Freinsh. LXXVII. 49. quum concio-

nem haberet. L. 84. ἤρχον. Sic & CAR. STEPH. in Var. *Page 89.*
Lect. monuit: „lege ἤρχον.”

CAP. LXIV. Lin. 86. ἐφ' ἑαυτῶ. Perperam Aug. ἐφ' ἑαυτῶν,
quod quum corrigere vellet librarius, aberravit in alium ver-
sum, & ex αὐτῶν lin. 84. fecit αὐτῶ. L. 88. ἀμφ' αὐτῶν Aug. *Page 90.*

L. 89. ἐπὶ τὴν Ἀσίαν. Sic & Vratisl. Sed præferendum vi-
detur ἐς, quod dant Aug. & Ven. L. 92. ἀξιόῦν ἀναμυχθ.
Sic recte dedit Aug.

L. 12. τὸν Κίτταν ἐκτρέπόμενος. Candidus, *Cinna in fu-* *Page 91.*
gam verso: videtur cum Reg. A. & Edd. ἀνατρέπόμενος legisse.
Rectius Gelenius, *collegam reveritus*; nempe præferens alte-
ram lectionem, ἐντρέπόμενος, quam (ex Reg. B. cum quo facit
Vratisl.) C. Stephanus in Var. Lect. retulerat. Lectionem
nostram, quam codex Aug. largitus est, hariolatus videtur
Freinshemius, quum Supplem. Liv. LXXIX. 2. *Cinnam*; ait,
reverentia paris potestatis declinans.

CAP. LXV. Lin. 22. Τίβερτον τε recte Aug. Et Cand. Ty-
bur. L. 26 sq. Γάιος Μάρκος ἕτερος. Secundum Pigh. T. III. *Page 92.*
p. 238. C. Marius Gratidianus, qui & Marcus dictus reperitur.
Cf. eundem Pigh. III. 191. & Adnot. nostr. ad Hisp. 224, 87.

L. 36. ἐς μέσους, scil. τοὺς στρατιώτας. conf. p. seq. l. 52 sqq.

L. 44 sq. εἰ μὴ βεβαιώσεται μὲν ἂν δίδοτε, ἀφαιρήσει δ' ἂν ἔτιαν *Page 93.*
αὐτοὶ δοκιμάσεται. Cum Editis in ἀφαιρῆσθαι consentit Vratisl.
— In vers. nostr. lat. expressi ἀφαιρῆσθαι, quod Freinshe-
mius videtur in mente habuisse, LXXIX. 6. *si, quæ dedistis,*
per male meritos auferuntur. Sed satis bene habet ἀφαιρή-
σει, quod Cand. his verbis expressit: *si non ea quæ dedistis*
conservabitis, & cum vobis videbitur auferetis. In eandem
sententiam Gelenius: *si irrita sunt quæ datis, & tam facile*
de sententia deceditis. MUSGRAV. ἀφαιρήσειτε correxit: sed
usitatus verbum medium eadem notione.

CAP. LXVI. Lin. 62. τὸ μὲν ἄστυ Aug. & caret partic. τε, *Page 94.*
quam delevit etiam MUSGRAV.

CAP. LXVII. Lin. 73. κόμης ἑμπλως Aug. Vratisl. cum H.
Steph. L. 85. Κίνας, ἐπιπλέμψας. Sic scripti libri omnes, *Page 95.*
cum edit. 1.

Pag. 95. *CAP. LXVIII. Lin. 90.* Κακώλου. Sic ex H. Stephani emendatione jam erat in edit. 2. & 3. Quare in Notis infra context. ad h. l. pro *Edd.* scribendum fuerat *edit.* 1.

Pag. 98. *CAP. LXX. Lin. 34.* τῷ τείχει ἐπλησίαζε Reg. B. a pr. m. Aug. Ven. *L. 38.* διαπρεσβεύσεις Aug. Et sic forsitan etiam Candidus legit, qui *legationes inde emissas* vertit. Idem vocab. vidimus Gall. 90, 72. & Syr. 538, 36 sq. *L. 41.* ἀφελίσθαι, sc. τὴν ἀρχήν, quod nomen ex superioribus intelligitur.

Ibid. ὑπὲρ τῶν συμφορῶν Aug. Ven. calamitatibus coactus. Verba hæc in lat. verſ. non debuerant omitti.

Pag. 99. *CAP. LXXI. Lin. 64 sq.* Φυγεῖν παρήνουν. Sic Aug. & Vratisl. ut editum erat. *L. 65.* προδελύειν Aug. ut correxit H. STEPH.

Pag. 100. *L. 66.* ἐς τὰ ἐκ Ιάγουκλον, intell. λόφον, quod nomen additur pag. 96, 98. & Civ. III. 520, 32. ἐς τὸ Ιάγουκλον (scil. ἄρος). Vratisl. cum Aug. Reg. B.

L. 70. Κησφορίνου. Est C. Marcius Censorinus; quem deinceps Marcium vocat p. 122, 45. p. 125, 6 sqq. & p. 129-131, occisum tandem a Sylla. Vid. Pigh. T. III. p. 225. & p. 257.

L. 71. τῶν φίλων αὐτῶν Aug. cum H. Steph. *L. 74.* τὴν κεφαλὴν ἐκτεμῶν. Sic infra p. 131, 12. dant omnes.

L. 78. τὸ μῦθος Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. *L. 82.* Quum vulgo deessent quinque verba καὶ τῶν μὲν ἱππ. ἀναιρουμένων, MUSGRAVIUS legerat καὶ τῶν καλουμ. ἱππῶν, ὧν λόγος οὐδεὶς &c.

Pag. 101. *L. 87.* κλεινόντες. κλεινόντες Vratisl. *Ibid.* νηλεῶς. Sicut ἀνηλεῶς hic habet Aug. sic Mithr. 695, 97. adjectivum ἀνηλεῶς ex consensu librorum jam olim editum erat, & a nobis conservatum est. *L. 89.* In verbis ταῖς συμφοραῖς usque ἀδίτμωτον mendam inesse suspicatus est MUSGRAV.

CAP. LXXII. Lin. 90 sq. Γαῖος μὲν δὲ Ιούλιος, καὶ Λεύκιος Ιούλιος, δύο ἀλλήλων ἀδελφῶ. Per errorem, ἀλλήλων in edit. nostram irrepsit. ἀλλήλων dabant superiores editiones, consentientibus libris omnibus: & sic tam in Contextu nostro, quam in Notis infra contextum, reponendum, δύο ἀλλήλων ἀδελφῶ. Quin autem verba hæc ex loco, quem vulgo

in Edd. & mssptis occupant, huc fuerint reponenda, dubitari vix potest. Certe *fratres* fuisse *Cajum* illum & *Lucium Julium*, Cinnæ jussu necatos, diserte Cicero de Orat. III. 3. auctor est. Ceterum notemus, *Lucium* tandem, cum aliis Scriptoribus, nominari hic ab Appiano eum, cui in tota Socialis Belli historia *Sexti* prænomen idem Scriptor noster tribuerat. (Vid. pag. 58, 53 sq. & ibi Adnot.) Nam *Lucium* hunc Cæsarem, Cinnæ jussu necatum, eundem vulgo perhibent, qui primo anno belli Socialis cum P. Rutilio Consul fuerat; licet rursus hic difficultatem nectat id quod apud Appianum supra p. 68, 28. legimus; ad quem locum vide, si lubet, quæ monuimus.

Pag. 101.

L. 91 sq. καὶ Πούπλιος Δέντρος. *Publium* hunc *Lentulum* supra, pag. 58, 63 sq. (si modo integra ibi oratio est, quam libri nostri exhibent) *fratrem Sexti* illius *Cæsaris*, Consulis, quem alii *Lucium* vocant, dixerat Appianus. Quare si hoc loco, in quo nunc versamur, verba illa, ἀνὰ ἀλλήλων ἀδελφοί, ita fuissent posita, ut ad hunc P. *Lentulum* & L. *Julium* potuissent referri, nihil ausus fuisset immutare.

L. 92. Νεμίτωριος. *Numitorius*. Flor. III. 21, 15. Sic *Numitor*, Romuli avus, Νεμίτωρ vocatur in Fragment. ex lib. I. App. p. 23, 31. L. 92 sq. Βαβίσιος. *Babius*. Florus, ibid.

L. 96. Μάρκον Αντώνιον. Conf. Ciceronem, de Orat. III. 3. qui & altas sæpius eloquentiam hujus viri laudavit.

L. 98. πείσθαι Reg. B. Aug. Ven. L. 8. πολλά καὶ ποικίλα Pag. 102. recte Aug. ut posuerat H. STEPH.

CAP. LXXIII. Lin. 12. Κορνεύτον. Sic recte, invitis quidem mssptis, editum inveni & servavi. Vid. Plut. in Mar. p. 431. L. 14. πῦράν τε ἔησαν. Consentit Vratisl. Cf. p. 68, 18.

L. 27. ἑλιδάσεις. Sicut hic ἑλιδάσεις dant Aug. & Vat. sic p. 88, 67. editi ἑλιδότων dabant pro ἑλιδάδων. L. 32. διαφυγόν. Sic διαφυγείν de eadem re p. 107, 99. Pag. 102.

CAP. LXXIV. Lin. 42. τετραέκι. Sic h. l. scripti omnes, cum edit. 1. Ibid. καρυτομήτους Aug. L. 44. παρακαίμενον. Pag. 104. idem dedit Aug.

Pag. 105. *CAP. LXXV. Lin. 60.* τὸ μάντευμα ἔσθ. Conf. p. 86 sq. L. 63 sq. Οὐαλίριον Φλάκκον -- εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξέπεμψεν. Vid. Michr. p. 714 sq.

CAP. LXXVI. Lin. 67. πάντ' ἐπιταχύνως. Convenientius stylo Appiani fuisset πάντα ἐπιταχ. Rarissime certe in libris nostris elisiones ejusmodi inveniuntur. L. 85. ἐξέδωκεν. Tacitam hanc H. STEPHANI emendationem lubens retinui, quoniam solet Appianus ad hanc exprimendam sententiam imperf. tempore uti: taceo, quod, quæ præcedebant verba, in imperf. omnia posita erant.

Pag. 107. *CAP. LXXVII. Lin. 91.* ὑπερπαύρων. Conf. ad Syr. 551, 52. L. 97. ἀναστροφή. Potest videri κατασκήψαι legendum, ut alibi & p. 103, 30. Sed nihil hic variant libri: & rursus p.

Pag. 108. 113, 97. τὴν οἰκίαν ὀρῶντες ἀνετακαμμένη. L. 8. ὧδε πράξιεν, Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

Pag. 109. *CAP. LXXVIII. Lin. 20.* καὶ οἱ σὺν ὀργῇ. Sic cum accentu ded. Aug. ut edidit H. Stephan. Conf. ad p. 29, 70. MUSGRAVIUS καὶ οἱ μὲν σὺν ὀργῇ maluerat.

Pag. 110. *CAP. LXXIX. Lin. 40 sq.* αὐτὸς μᾶλλον αὐτοῖς. Forſan αὐτὸς μᾶλλον αὐτῶ, ipse potius sibi ἔσθ ad se confugientibus. L. 42. ᾧ δὲ καὶ μάλιστ' Aug.

Pag. 111. *CAP. LXXX. Lin. 59 sq.* Μίτρελος Καυκίλος. -- εἰς τοὶ λοιπαὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου. Metellum hunc reliquias belli Socialis administrasse, dixerat Noster p. 95, 90. Sed interea eundem cum exercitu in Africa fuisse, ex Liv. Epit. LXXXIV. & ex Plutarch. Crass. p. 545. discimus. Hinc in Africa potius, quam in Liguria, Syllæ adventum expectasse Metellum, probabile visum est Pighio T. III. p. 247. Ceterum insolentior nominis forma Λιγυστις, Λιγυσίδης, (Lin. 62.) quum Λιγυστικὴν vel Λιγυστινήν Liguriam Græci dicere soleant.

Pag. 112. *E. 76.* Ἰεμφάλαν. Ἰεμφαλαν (sine spir.) edit. 1. Ἰεμφαλαν edit. 2. 3. Ἰεμφαλαν Vratisl. Ἰεμφάλαν Aug. In accentu secutus sum Aug. sed asperum quem vocamus spiritum adjeci. Conf. p. 88, 58.

CAP. LXXXI. Lin. 92. κατὰ τῶν ἰχθῶν ἦν. κατὰ, pro, Pag. 113.
 mendoso μετὰ, dedit Aug.¹ Neceſſarium verbum ἦν ded. idem,
 Aug. & Ven. C. STEPHAN. in Var. Leſſ. ſuſpicatus erat :
 „forte ἰ μὲν δὲ ἦν μετὰ.” Ibid. καὶ ἀφανεῖ ἰχθῶ, ἔξ diffi-
 mulata inimicitia. Hoc non convenit cum eis quæ ſupra
 cap. 79. pag. 110. ſatis aperte præ ſe tuliffe Syllam legimus.
 Et utique οὐκ ἀφανεῖ reponendum arbitror. Videtur etiam
 particula negans, quam edit. 1. exhibebat ex Regiſ, conſen-
 tiente Vratſl. codice, ex vera lectione ſuperſeſſe, quamquam
 loco ſuo mota ſit. Patrocinium tamen aliquod vulgata lectione
 in eo reperire poſſe intelligo quod apud Vellejum legimus II.
 25. Putares, Sullam veniſſe in Italiam, non belli vindicem,
 ſed pacis auſtorem : tanta cum quiete exercitum per Cala-
 briam Apuliamque - perduxit in Campaniam. &c.

CAP. LXXXII. Lin. 13. παρὰ πολὺ. παραπολὺ Vratſl. Pag. 114.
 cum ceteris, L. 14. ἐπὶ τὴν πατρίδα. Conſentit Vratſl.

L. 15. περὶ σφῶν. Malim ὑπὲρ σφῶν.

CAP. LXXXIII. Lin. 35. καὶ πάντῃ Ῥωμαίων ἔντων ἐς τὰ τοιαῦτα. Pag. 115.
 τα βαρυεργῶν. Hæc, quum in Edd. vulgo cum ſequentibus
 jungerentur, parentheſeos ſignis includenda putavi. Sic enim
 quod ſequitur τὴν Καπιτώλειον &c. aptius cum ſuperioribus
 cohæret. Ceterum nil opus videtur ſolicitare vocab. βαρυερ-
 γῶν, a ſing. βαρυεργός. Nam licet non obſervatum Lexicogra-
 phis, analogiæ tamen eſt conforme : & quemadmodum ταχέ-
 εργος vel ταχυεργός (quo vocab. plus ſemel utitur Appianus)
 eſt levis, mobilis, temerarius, præceps, ſic e contrario βαρυερ-
 γός erit, qui non leviter rem traſſat, qui ſerio ἔξ ſtudioſe
 rei incumbit, qui anxie ἔξ ſolicite rem curat.

CAP. LXXXIV. Lin. 42. Ἡρξάτο μὲν οὖν ἔδῃ ὁ πόλεμος, &c. Pag. 116.
 οὗ Σύλλας ἔξc. De Syllano hoc bello Civili conf. Liv. Epit. lib.
 LXXXV ſqq. Vellej. Pat. II. 25 ſqq. Plutarchum in Sylla. &c.
 Ceterum Olympias CLXXIV, in quam incidiffe belli Syllani
 principium ait Appianus, initium cepit A. U. 670.

L. 49 ſq. τὴν ἀρχὴν ἀνεδίſτατο Reg. B. Aug. Vratſl.

CAP. LXXXV. Lin. 75. ἀπομνήſτως ἀπορῶν Aug. Ven. Et Pag. 118.
 ſic correxit MUSGRAV.

Pag. 119. CAP. LXXXVI. Lin. 92. *πρῶτος*. In *πρῶτος* consentit Vratisl. Ac teneri illud verbum poterat. L. 7. *ἀνεκίνητος* Aug. Ven. Et Cand. *intulit labores*: sane non *ἀνεκίνητος* legit.

Pag. 120. CAP. LXXXVII. Lin. 14. *μὲν ἐγένεσθαι* Aug. Ven. Et sic reponere jusserat MUSGRAV. L. 15. *καὶ Μάριος ὁ ἀδελφεὸς τοῦ Μαρίου τοῦ περιφανούς*. „Omnes auctores hunc C. *Marii filium* fuisse scribunt, præter Appianum, qui *fratris filium* C. *Marii* vocat. Fortasse Marius fratris filium adoptarat.” PUTEANUS, *ad Vellej. Pat. II. 25.* Sic Freinsh. Suppl. Liv. LXXXVI. 1. *Is adolescens, C. Marii fratre genitus, a patre adoptatus.* Sed contra pugnat Perizonius *Animadv. Hist. cap. 3. p. 98* seqq. ad quem provocavit Dukerus ad Liv. Epit. LXXXVI. Ipsi *Marii filium* superius dixerat Appianus p. 88, 57 sq.

L. 16 sq. *ἐπὶ καὶ ἕκαστον ἐκ τῶν γεγονότων*. Differunt de ætate Scriptores, quarum discrepantias exposuit Vossius ad Vellej. II. 25.

Pag. 121. L. 28. *Σέτιον*. Aliis *Σετία*, *Setia* colonia; sed Plutarcho, ut Appiano, *Σέτιον*. Cluver. Ital. Ant. p. 1021. In hac vero re, quæ hic agitur, Plutarchus *Setii* non meminit, sed *Siginium* nominat, quod vicinum Setii vel Setiæ oppidum est.

L. 37. *Πραίνεσθαι*. Non opus est, ut cum MUSGRAV. *Πραίνεσθαι* scribamur. Cf. p. 131, 6, & 132, 24. L. 40. *ἐκ τοῦδε*. Consentit Vratisl.

Pag. 122. CAP. LXXXVIII. Lin. 45. *Μάρκιον*. *Marcium Censorium*. Conf. ad p. 100, 70. L. 46. *περὶ πόλιν Σήνας*. Sic scribendum monuit Cluverus It. Ant. p. 607 sq. *Sena* Latinis singulariter dicitur. Sic & Straboni & Polybio *Σήνα* vel *Σήνη*. Sed plurali num. utitur Noster; ob eamque causam, ut fere solet in urbium nominibus quæ pluralis numeri sunt, nomen *πόλιν* adjecit. Eodem profus modo scripti omnes cum Editis dabant Annib. 293, 90. *περὶ πόλιν Σήνας*.

L. 52. *Βροῦτον φησὶ καλεῖσθαι τῆς πόλεως*. Hunc Vellejus II. 26. & Liv. Epit. LXXXVI. non *Brutum*, sed *Damassippum* vocant: & Pighius eundem Junium Brutum, *Damassippi* co-

ghomen habuisse censuit, Annal. T. III. p. 253. Conf. Dukerum ad Liv. l. e. & ad Flor. III. 21, 20. Sic idem hic fuerit, quem infra rursus memorat Appianus cap. 92. p. 128 sq. ubi *Damaspium* vocat.

Pag. 122.

L. 58. *ισαχθίτων*. *ισαχθίτων* Reg. B. Aug. Vratisl. quod in contextum, ut alibi, recipi poterat: quamquam, quum modo præcesserit forma *ε*, consulto nunc varietatis causa altera forma adhibita videri potest, quod sæpe aliàs factum observavi.

L. 65. *ξὺν φέρῃ*. Rarissime licet usitatam Nostro formam conservavi tamen in codicum omnium consensu. Cf. ad Pun. 309, 78. L. 67. *κτεζόμενοι*. *κτεζόμενοι* Vratisl. cum Aug.

Pag. 122.

L. 67 sq. *τῶν πικρότων καὶ ἄρα αἰὲν τὰ ἰσχυρὰ*. Cum Regiis & Edd. facit Vratisl. Et eodem modo videtur in Candidi exemplari fuisse, qui hunc locum ita interpretatus est: *fame quippe macerata, ac præsentium malorum desperatione confecta, potentiores ferre consueverant. Gelenium: & assueverant jam malis præsentibus non resistere pertinacius.*

CAP. LXXXIX. Lin. 81. *παρὰ τὴν Γλάνιν ποταμὸν*. *Glanis*, ex Etruria per Clusinum agrum in Tiberim confluens. Cluver. Ital. Ant. p. 703 sq. Strab. V. p. 235. B. ubi quidem *Κλάνης*, per *κ*, scribitur. De cognomine fluvio, vel duobus etiam aliis ejusdem nominis dixi ad pag. 57, 40.

Pag. 122.

L. 88. *τὴν Οὐρίταννὴν χώραν*. Cluver. p. 308. L. 94 sq. *μετὰ σκότους διεκρίθησαν, εἰ μὴ nocte, ingruente nocte, dirempta pugna est*. Non opus erat ut sollicitaret phrasin MUSEGRAVIUS, qui *μετὰ σκότος* posuit. Certe eodem fere modo Civ. II. 263, 91. *μετὰ βελτιόνων καιρῶν* legimus, *meliore tempore, commodiore tempore.*

CAP. XC. Lin. 5. *Πραυνεσθόν*. *Πραυνεσθόν* Vratisl. & sic sæpius deinceps. L. 6. *Μάρκιον*. *Marcium Censorinum*. Cf. p. 100, 70. & ibi Adnot.

Pag. 123.

L. 17. *Μάρκον δὲ Λαμπωνίον*. *M.* hunc *Lamponium* inter duces hostium fuisse bello sociali, docuerat p. 59, 73.

Pag. 123.

L. 19. *Γούτλαν*. Uni Appiano memoratus hic *Γούτλας* reperitur. Conf. ad p. 130, 94 sq. L. 21. *διαβὰν* Reg. B. Aug. Vratisl. Vide ad pag. 255, 64.

CAP. XCI. Lin. 27. ἰν Φαυεντία Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. & Cand. **L. 36.** ἐς Ἀρρέτιον. Mendosa utique scriptura est, quam dant vulgo omnes. *Arretium* ante me jam reposituerat GELENIUS. Nihil proclivius, quam transitus ille ex APPHTION in APPHGION. Civ. III. 454, 22. Ἀρτέιον editum erat, sed scripti libri Ἀρρέτιον: ubi Cand. *Aritium* per i, sicut hic *Arrigium*. Magis tamen h. l. placeret Ἀρίμινον, *Arimimum*, quod non solum propius quam *Arretium*, (trans Apenninum in Etruria situm) a Faventia aberat, sed ubi etiam praecipua castra erant Carbonis. Vide p. 120. extr. & sq. p. 125. extr. & sq. **L. 37.** Ἀλβινοναυῶ. Vid. p. 85, 12. & 88, 57. **L. 40.** οὐ κατασχὼν τῆς ὁρμῆς αὐτῶ, scil. τὸ τέλος. Sic & MUSGRAV. reposuit.

L. 44. Γαίον Αντίπατρον Aug. Ven. Sicut Ἀντίπατρον in Ἀντίπιδρονον h. l. detortum erat, sic pag. 129, 69. ὑπατος in ὑπιδος corruptum. *Antipestrum* autem quum nemo nosset, in *C. Apustium* hunc mutavit Gelenius. Freinsh. LXXXVIII. 2. ubi hanc historiam ex Appiano exponit, nomen hujus ducis prudens silentio praeteriit; nec apud Pighium de hoc conjecturam ullam reperio. *Antipatrum* autem fuisse *Caeliorum* cognomen constat: quare quum apud Plutarchum in Pomp. p. 621 extr. inter Carbonianos duces *Caelium* nominatum videamus; poterit is idem esse, quem *C. Antipatrum* h. l. Appianus memorat.

Ibid. Φιμβρίαν, ἀδελφὸν τοῦδε τοῦ περὶ τὴν Ἀσίαν ἔστ. *Fimbriam*, fratrem notioris illius *Fimbriae* de quo supra dictum est ἔστ. Hanc vim inesse pronomini illi τοῦδε, vidimus Syr. 635, 74. Mithr. 742, 10 sq. Conf. Annib. 230, 34. Quare non opus est τοῦδε in τόνδε mutare cum MUSGRAVIO. De *Fimbria* dixerat Noster libro, qui hunc proxime praecedebat, Mithr. cap. 51 sqq. & cap. 59 sq.

Pag. 129. CAP. XCII. Lin. 58. Δαμάσπικτον. Eundem, ut videtur, quem *Brutum* supra dixerat p. 122, 52. **L. 61.** ἀπὸ Παύλου Aug. Et sic correx. MUSGRAV.

L. 62. Ἀνίκαιος ἑτέρος τῶν Καρβωνίων ἱνικα περὶ Πλακεντίαν. „Apud Appianum vulgo περὶ τὴν Πλακεντίαν, pro περὶ

τὴν Φαυερτίαν, perperam editur." Sic DRAKENBORCH. ad Liv. Epit. LXXXVIII. Scilicet provocaverat vir doctus ad hæc Velleji verba, II. 28. *Paullo ante quam Sulla ad Sacriportum dimicaret, magnificis præliis partium ejus viri hostium exercitum fuderant, duo Servilii apud Clusium, Metellus Pius apud Faventiam, M. Lucullus circa Fidentiam.* Sed eadem Velleji verba docere potius poterant, nihil huc pertinere Faventiam; quandoquidem apud Faventiam non Lucullus, sed Metellus Carbonianos fudit, quod ipsum diserte Appianus noster (pariter atque Vellejus) initio hujus cap. p. 126 sq. dixerat. Quod si ergo hic, ubi circa Placentiam a Lucullo fusos hostes memorat Noster, mutandum aliquid esset, κατὰ Φιδεντίαν potius videri posset rescribendum. Sed nihil opus est novare. Quum haud longe a Fidentia abesset Placentia, notior urbs atque nobilior, commode poterat ab aliis circa Placentiam accidisse prælium dici, quod alii ad Fidentiam factum perhibent. Ceterum quod Vellejus has victorias a Syllanarum partium viris ante Syllæ pugnam ad Sacriportum reportatas narrat, in eo non modo Appianum nostrum adversantem habet, qui illam pugnam supra cap. 87. pag. 121. exposuit, sed Livium etiam, qui, quum Syllanam pugnam libro LXXXVII. retulisset, de victoriis ad Clusium, ad Placentiam, ad Fidentiam reportatis, libro sequenti demum dixit. Quum κατὰ τὴν Πλακεντίαν editum fuisset, delevi articulum cum Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

L. 66. Μάρκον. Marcium Censorinum. Conf. p. 100, 70. Pag. 129. & 125, 6. Ead. 68 sq. προθύμως κατὰ τὰς δυνάμεις. Poterat ex Regiis & Vratisl. servari προθύμως ἔτι κατὰ, quamquam non opus est illa particula, quæ ex lin. 64. hic intelligi potest.

L. 69. ὑπατος recte Aug. Et monuerat C. STEPHAN. in Var. Lect.: „Quid si ὑπατος ἔτι ᾖ." Sicut autem hic vulgo ex ὑπατος factum ὑπιστος, sic supra (p. 127, 44.) Αντίπατρον in Αντίπατρον detortum vidimus. L. 71. ἀπίδαλον Aug. Ven. & MUSGRAV. L. 76. βιασόμενοι Aug. Vratisl. cum H. Steph. Ibid. πάντως Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.

L. 79. ἀμφὶ τὴν Ἀλβανῶν γῆν, in agre Albano, scil. circa

Pag. 129. *Albanum montem*, quem supra pariter (pag. 97, 13 sqq.) *centum fere stadia*, i. e. XII millia Pass. cum dimidio, ab Urbe abesse docuerat. Conf. Samn. 42, 69 sq. Candidus: ad *Albanum*.

CAP. XCIII. Lin. 82. ἐπιχθῆς Reg. B. Aug. Vratisl.

Pag. 130. **L. 94 sq.** ἀβίβον. Nemini, præter Appianum, in hac historia memoratum *Albinum* video. *Albius* gentile nomen *Carrinae*: sed Carrinam mox diserte ab hoc distinguit. An *Albinus* cognomen fuit *Guttae* illius Capuani, quem supra (p. 126.) simul cum M. Lamponio & Pontio Telesino nominaverat? Alium *Albinum*, civem Romanum & prætorium virum, Plutarcho in Sylla pag. 455. B. memoratum reperio; quem bello Sociali, quum Syllæ legatus fuisset, a milidibus Syllanis impune cæsum refert.

L. 96. Μάρκιοι καὶ Καπίνας. Vide mox pag. 131. l. 2 sq.

Pag. 131. Conf. supra Adnot. ad p. 100, 70. **L. 1.** Σύμας, ἔτι Σαυῆται. Sic recte, omissa part. δὲ, hæc cum prioribus conjuncta dedere Reg. B. Aug. Vratisl.

CAP. XCIV. Lin. 6. Πραινέσιος. Gentile hoc, Πραινέσιος formari Stephanus Byz. auctor est: & Πραινέσιος repositum MUSGRAV. voluit. Sed in alteram formam, Πραινέσιος, quæ quidem & Cluvero mendosa visa erat, (Ital. ant. p. 951.) ubique consentiunt libri nostri Appiani. Vid. p. 121, 37. & 132, 24.

L. 11. ἐς τὰ φρεὺς ὑπὸ νόμου. Sic conjunctim Vratisl. cum Edd. ὑπὸ νόμους scribendum MUSGRAVIO etiam visum erat. Sic Civ. IV. 547, 64. κατεδύον ἐς τὰς ὑπὸ νόμους τὰ φρεὺς. Sed & substantive usurpari ὑπὸ νόμος notum est, non solum plurali numero, *cuniculi*, Michr. 752, 80. ὑπὸ νόμοις τὸ τῶχος ἀντιγράμνῃ, & p. 758, 77. ὑπὸ νόμους ἀντίστον; sed & singul. numero, *cloaca*, Civ. IV. p. 583, 79. ἐς ὑπὸ νόμον λυμάτων. *Cuniculos* h. l. habet Vellejus II. 27. *Marius adolescens, per cuniculos, qui miro opere fabricati in diversas agrorum partes ferunt, conatus erumpere, cum foramine e terra emerisset, a dispositis in id ipsum interemptus est.* Adde Strabonem lib. V. p. 239. A.

L. 15.

L. 15. Ἐρίην δὲ πρῶτα γενέσθαι Ἑρ. Ex Aristophanis Equit. v. 539. (542. ed. Brunckii) ubi tamen χρῆται, pro δὲ, legitur. L. 18. ἰσέβαλλεν. ἰσέβαλλον (sic scriptum in Notis infra contextum oportuerat) maluit MUSGRAV. Pag. 126.

L. 29. ἐν τοῖς μάλισθα. An ἐν ταῖς μάλισθα? L. 33 sq. οἱ Pag. 127.
οἱ καὶ θρόνοις συνπαλέοντο. An, passim duo uno laqueo con-
stricti vitam finire? L. 30 sqq. Νώεα. Norba, non igno-
bilis olim Latii civitas, a Plinio III. 5, 9. in eis numerata,
quæ ipsius tempore esse delierant, & interierant sine vestigiis,
ut monuit Cluver. Ital. antiq. p. 1019. Quod qua occasione
quove pacto acciderit, hæc Appiani narratio docet.

CAP. XCV. Lin. 38. πολέμοις. Consentit Vratisl. Eamdem Pag. 132.
lectionem in Var. Lect. retulit Car. Stephanus. L. 44. ἐς κα-
τάπληξιν. Sic bene correxit C. STEPHANUS, lectionem
Reriorum codd. in Var. Lect. adferens, quam eamdem & Vra-
tisl. habet, & Cand. *deprehenfionem*. Sed emendationem C.
Stephani confirmat Aug.

L. 55. μένυτρα Aug. Ven. In Reg. B. desiderantur quæ sunt Pag. 134.
post προγράφαι l. 54. usque ἐπιγράφαι l. 56.

CAP. XCVI. Lin. 70. ἡ στρατιάς. ἡ στρατίας Vratisl. cum Pag. 135.
Reg. B.

L. 87. ἐς Κοσσύραν νῆσον. Corcyram legitur apud Livium Pag. 136.
Epit. LXXXIX. Sed verisimilius, ex Cossyra Corcyram fecisse
librarios, quam vice versa. Et cum Appiano stat Orosius V.
21. Pompejus Carbonem a Cossura insula, in Ægyptum
fugere conantem, in Siciliam ad se retractum, - - occidit.
— Corsicam, quam apud Appianum habet Candidus, libri
nostri ignorant. L. 92. κατέκτανε. Hæc est forma verbi Ap-
piano usitata.

CAP. XCVII. Lin. 1. οἱ καὶ πάντα Reg. B. Aug. Vratisl. Cand.

L. 9. τὸν Σύλλαν Ἐπαφρόδιτον ἐν τῷ ψηφισμῷ. Ἑρ. Pag. 137.
— Non satis (mihi quidem) adparet, quid Appianus scriptum
dicat fuisse in illis, quos citat, Commentariis: an in ipso
senatusconsulto adhibitum fuisse hoc græcum nomen Ἐπα-
φρόδιτος? an latinum nomen *Venusius*, præter alterum nomen
Felicitis? An hoc dixerat Commentariorum illorum auctor,
Vol III.

Pag. 137.

vim nominis *Felix* eam esse, quæ græco vocabulo *Επαφροδίτης* respondeat? Nude ac simpliciter Diodorus Siculus Eclog. II. ex lib. XXXVII. (T. II. Opp. p. 541.) *Επαφροδίτης* ὀνομασας ἑαυτὸν, οὐκ ἐφύσθη τῆς ἀλαζονείας. *Epaphroditum, id est, Veneri gratum, se nominans, &c.* Uberius Plutarchus pag. 473. Ἐκέλευσεν ἑαυτὸν ἐπὶ τούτοις Εὐτυχῆ προσαγορεύσθαι. τοῦτο γὰρ ὁ Φῆλιξ βούλεται μέλιστα δηλοῦν. αὐτῆς δὲ τοῖς Ἕλλησι γράφων καὶ χρηματίζων, ἑαυτὸν *Επαφροδίτον* ἀπηγόρευε. καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τοῖς τροπαίοις οὕτως ἀναγράφεται· ΔΕΥΚΙΟΣ ΚΟΡΝΗΔΙΟΣ ΣΥΛΛΑΣ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΣ.

L. 11. ἐπεὶ καὶ Φαῦστος ἐπωνομάζετο. Non ipsum Syllam, sed ejus filium (cujus Appianus etiam infra p. 153, 72. meminuit) *Faustum* cognominatum, cum alii tradunt, tum Plutarchus l. c. proxime post ea verba quæ supra adposui. Quæ autem sequuntur apud Appianum verba, δύναται δὲ τοῦ αἰσίου καὶ ἐπαφροδίτου ἀγχοτ. καλ. εἶναι τὸ ὄνομα, turbata nonnihil videri possunt. Sententia non admodum obscura. Candidus: *Non enim longe a Felici & Fausto, Venusti nomen videtur differre.* Minus h. l. placet Geleniana versio: *Faussti cognomen accepit, non alienum a significatu festivi gratiosique.*

L. 13 sq. συνεπόμενον recte Reg. B. Aug. & MUSGRAV.

L. 18. Δελφοῖς. Sic recte Vratisl. *Ibid.* ἔστι τις intell. τόπος vel χώρα. Verba autem hæc ἔστι τις MUSGRAV. in ἐν σίβῳ mutata voluit. L. 19 sq. περιμήκετον ἄστυ Καρῶν - -

ἐπώνυμον ἐξ Αφροδίτης. *Aphrodisia* Carizæ, quæ & Μεγαλόπολις & Νινὴ dicta est. Vide Stephan. Byz. in tribus his vocab. & Suid. v. Νινὴ. L. 20. Pro ὃ ναιούσιν MUSGRAV. legendum censuit „*δηαίουσιν, antiquis; ut apud Callimachum.*” At *Aphrodisia* vel *Aphrodisias* non fuit antiquum, sed novum atque recentius nomen illius urbis.

Pag. 138.

L. 22. Ὅσπερ αὖ αὐτῶν ἐψηφίσαντο &c. Verba hæc, usque ἐπιγράφαι, videntur p. præced. l. 12. post verba εἶναι τὸ ὄνομα reponenda. L. 28. μαρναμένην, quod dedit Aug. reponere etiam jusserrat MUSGRAV.

CAP. XCVIII. Lin. 31. Pro ὃν repositum ὃν volebat MUSGRAV.

L. 48. ἔτι σταί τῇ πόλει Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Et Cand. *Pag. 129.*
esse in urbe.

L. 49. παυσάμενον ἔτος ἐκ [τετρακοσίων] ἐτῶν. Quamvis in illud lectionis monstrum veluti conjurasse videantur Appiani nostri codices, tamen ad Appianum auctorem referri portentum ejusmodi non sine summa injuria potest. *Dictatorem* in rebus periculosis *creandi morem per longum tempus*, ἐκ παλαιῶν, *intermissum olim ante Syllam fuisse*, recte monuerat Scriptor noster Civ. I. pag. 4, 57 sqq. Sed, *per cccc annos intermissum illum morem fuisse*, dicere non poterat is, qui, (ut alia multa nunc præteream) quum principium secundi belli Punici, in quo Fabius *Dictator* (Annib. cap. 11. extr. & seqq.) inclaruit, ad *Olympiadem cxx* (Hisp. cap. 4.) retulisset, belli Syllani initium in Olympiadem CLXXIV, dictaturam autem Syllæ in Olympiad. CLXXV. incidisse diserte monuit, hoc ipso libro Civ. I. c. 84. p. 116. & c. 99. p. 141, 72 sq. Quemnam autem numerum hic pro mendoso illo posuerit Appianus, non definio, libetam cuique conjecturam, donec meliores libri certum quid doceant, relinquens. *Honoris illius* (Dictaturæ) *usurpationem per annos cxx intermissam fuisse*, Vellejus Pat. scribit II. 28. *Nam proximus*, inquit, (ante Syllam dictator creatus) *post annum quam Hannibal Italia excefferat*: quem tamen non nisi *comitiorum habendorum causa* dictatorem dictum fuisse Livius docet XXX. 39. Pariter autem, ut Vellejus, Plutarchus Syll. pag. A73. A. δικτάτωρα ἑαυτὸν ἀνηγόρευσι, δι' ἐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι τοῦτο τὸ γένος τῆς ἀρχῆς ἀναλαβὼν, *post annos cxx genus hoc magistratus resumens*. Ceterum mox alium in numero annorum notando prodigiosum errorem obtrusum Scriptori nostro videbimus ad p. 141, 69.

L. 52 sq. ὁ μὲν δὲ νοῦς τὴν γνώμην ἐς αὐτὸν ἔφερε τὸν Σύλλαν. Non inepte Candidus: *quam rem ad Syllam pertinere*, *omnium bene intelligentium animi haud dubie cernebant*. C. STEPHANUS, in *Var. Lect.*: „forte ὁ μὲν δῆμος τὴν.”

CAP. XCIX. Lin. 62. ἐς ὅσον θάλοι Aug. Ven. Et Cand. *Pag. 140.*
quoad velit. Correxerit etiam MUSGRAV.

Pag. 141.] L. 69. βασιλεῦσιν ἐπὶ τὰς ἐξήκοντα Ὀλυμπιάδας χρησάμενοι.

— Scriptor qui res Romanorum inde ab incunabulis urbium multis voluminibus perscripsit, apud quem eundem, quoniam deperditus est liber quo ex professo Regum res gestas exposuerat, in Præfatione saltem totius operis (cap. 6. p. 7.) disertis verbis scriptum legimus, *per dimidiam partem priorum quinque seculorum, intra quæ Italiam sibi subjecerunt Romani, penes Reges fuisse imperium*; hunc nemo sibi persuadebit in ipso operis cursu scripturum fuisse, *per quadringentos annos sub regibus vixisse Romanos*. Itaque quum vulgo hic legeretur, *ultra centum olympiades regibus Romanos esse usos*; facile æquus quilibet lector, cui primæ lineæ historiæ Romanorum innotuerunt, intelligere poterat, in numerorum nota, ut sæpissime aliàs, sic h. h. erratum esse a librariis: sed, errorem istum ipsi Scriptori tribuere, & delirium clamare Appiani, quemadmodum superciliosum fecisse SCALIGERUM video, in Canon. *Isagog. lib. III. pag. 346.* id vero ipsum vereor ne non multum a delirio absit. Quum numeralis nota, quæ hic scripta olim in vetusto libro erat, obscurior forsitan aut intricatior fuisset, decepit puto librarium id quod mox sequitur, ἐς ἄλλας ἑκατὸν Ὀλυμπιάδας. At adjectivum illud nomen ἄλλας non necessario cum ἑκατὸν conjunctum est, sed ad Ὀλυμπιάδας solum referendum; nec hæc ei vis inest, ut indicet, paulo ante pariter *centum Olympiadas* fuisse nominatas. Neque vero melioris notæ esse id quod Aug. hic exhibet, εἰκοσι, adparet. Sed verba illa, quæ ex Præfatione modo citavi, docent, non dissentire in numero annorum, quibus Romam Reges tenuere, Appianum ab aliis Scriptoribus; adeoque, quum per Olympiades exprimere spatium temporis voluisset, ἐπὶ τὰς ἐξήκοντα Ὀλυμπιάδας, *ultra sexaginta Olympiades*, scripsisse.

L. 76. ἐπὶ δόξῃ τῶν Μιθριδ. Sic Aug. ut dixi: reliqui omnes mendose ἐπὶ τῇ δόξῃ τῶν Μιθριδ. Et Cand. *veluti solamina quadam belli Mithridatici*. Ingeniose MUSGRAV. ἐπὶ τῇ δόξῃ

in *ἐπὶ τῇ αἰσῇ* mutavit. Gelenius: *Mithridatici belli atque civilis occasione.* Pag. 141.

CAP. C. Lin. 81. *Δολοβίαις*. Altera lectio, *Δολοβίαις*, quam Editi hic dabant, frequens apud Græcos scriptores occurrit: eandemque etiam passim apud Appianum, ubi consensiebant cum editis codices nostri, conservavi. Neque enim in hoc genere, ut jam subinde monui, opus est, ut summam constantiam exquisitamque ἀκριβείαν Editor teneat, qua ne ipsi quidem Auctores semper usi esse videntur.

L. 82. *πελίκεις τε ἐφείροντο πρὸ αὐτοῦ, ὅσα διλάτωρες, ἑξοσὶ καὶ τέσσαρες, ὅσοι καὶ τῶν πάλαι βασιλείῃ ἠγούντο.* Dictatoribus XXIV fascēs cum securibus præferri solitas, (quamquam id ante Syllam nemini factum esse doceri videatur in Epit. Livii LXXXIX.) dubitare nos non sinunt Scriptores, quos ad Liv. l. c. excitavit Drakenborchius. Sed quod *Regibus olim xxiv secures prælatas*, & inde exemplum ad *Dictatores traductum*, Appianus scribit, in hoc erroris Scriptorem nostrum arguerunt Lipsius, Elect. lib. I. c. 23. & Spanhemius de Usu Numism. Dissert. X. T. II. p. 94, quandoquidem Livius l. 8. & Dionysius Halic. passim non nisi duodecim lictorum cum fascibus & securibus præeuntium Regibus meminerunt. Nec vero aliter docuerat ipse Appianus Syr. p. 556, 34.

L. 89. *τὴν δὲ τῶν δημόρων αἰσχρὴν ἴσιν καὶ ἀνίδεν.* Cic. de Leg. III. 9. *Sylla tribunis plebis, sua lege, injuria facienda potestatem ademit, auxilii ferendi reliquit.* Vellej. II. 30. *Tribunitia potestatis imaginem sine re reliquit.* Antiquam potestatem deinde huic magistratui restituit Pompejus. cf. Civ. II. pag. 214, 70 sqq. L. 91. *πάντες οἱ δόξουσιν* Reg. B. Aug. Vratisl. L. 93. *ὡς ἔχω σαφῶς εἰπαῖν, εἰ Σύλλας αὐτὴν - - εἰς τὴν βουλὴν &c.* Vide Lipsium, Electorum lib. II. c. 13. Opp. T. II. edit. Vefal. p. 763 sq. L. 2. *Κορνήλιου* Aug. quemadmodum correxerunt Editores. *Ibid. αὐτὸν* dedit idem Aug. L. 6. *ὡς μοι προσέειπται* cf. cap. 96. p. 135. Pag. 143.

CAP. CI. Lin. 23. *τοῖς δὲ ἐπὶ τῇ αἰσῇ*. *dis* MUSGRAVIUS. Pag. 144.
etiam reposuit; & de *ἐπὶ τῇ αἰσῇ* præterea quarendum censuit;

an in διηρημέναις esset mutandum : quod quidem minus neces-
sarium videtur.

Pag. 145. CAP. CII. Lin. 35. εἰσφοραῖς πολλαῖς Reg. B. Aug. Vratisl. nec
agnoscunt importunam conjunct. καί, quam delevit etiam
MUSGRAV. *L. 37. ἐπεχειρίκεσαν* Reg. B. Aug. Vratisl.

L. 42. Ἀλέξανδρον τὸν Ἀλεξ. τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ βασιλεὺς. Ὡς. Conf.
Mithr. cap. 23. extr.

Pag. 148. CAP. CIV. Lin. 97. Delendum comma, quod post ἀρχὴν
irrepsit. Codex Augustanus, & frequens & adcuratus in di-
stinguenda oratione ; h. l. sic : ἕτερον ἄνδρα, ἀρχὴν τοιάνδε ἔχον-
τα, ἀποδέσθαι. Recte ; nempe ad ἀποδέσθαι intelligendum pro-
nomen αὐτὴν.

Pag. 150. CAP. CV. Lin. 20. Κόϊντος Κάτλος. Auctores citavit Pigh.

Pag. 151. Annal. T. III. p. 279. L. 40. ὠπλισμένος. In mend. ὠπλι-
σμένον cum Regiis consentit Vratisl.

Pag. 152. CAP. CVI. Lin. 69. ἐκείνοις γενέσθαι. Consentit Vratisl.

Pag. 153. L. 71 sq. ἡ κράτιστος εἰπεῖν τῶν τότε. „ Non exprimit no-
men, a quo edita oratio funebris.” CANDIDUS, *ad oram*
edit. Ven. „ L. Philippum huic officio delectum credide-
rim, qui tum ætate & facundia ceteros anteibat.” FREINS-
HEM. *Suppl. Liv. XC. 7.*

Pag. 154. CAP. CVII. Lin. 81. ἄμφο μὲν οὖν Reg. B. Aug. Vratisl.
Et Candidus, *Amborum odia veritus Senatus.* *L. 94. στρα-*
τὸς αὐτοῦ. In mend. *στρατηγὸς* cum Reg. & Cand. conspirat
Vratisl. *L. 95. Παράντας. Παράντας* Hisp. 226, 24. quod
perinde est.

CAP. CVIII. Bellum Sertorianum. Auctores, præter No-
strum, Livius Epit. XC & sqq. Plutarch. in Sertorio : alique,
quos laudarunt Camers & Freinsh. ad Flor. III. 22.

Lin. 97. γινόμενον μὲν ἐκλέτερος. Sertorius *oñavo sui du-*
catus anno interfectus est. Epit. Liv. XCVI. Eutrop. VI. 1.
Bellum vero decimo anno confectum. Fabric. ad Oros. V. 23.
p. 357 sq. edit. Haverc. *Ead. l. 97. οὐκ εὐμαρὲς δὲ οὐδ' ἄμα*
ῥωμαίοις. Non opus erat, ut illa verba οὐδ' ἄμα in οὐδὲ τοῦδε
mutaret MUSGRAV. quo facto deinde pro ἀλλὰ καὶ τοῦδε, idem

ἀλλὰ καὶ ἄμα reposuit. Phrasis illa οὐκ εὐμαρὶς δι' ἐνδ' ἅμα Ρωμ. Pag. 154.
idem sonat, ac καὶ ἄμα οὐκ εὐμαρὶς, duplici negatione vim
simplicis habente. Hoc autem dicit: *simul diuturnum fuit*
illud bellum, simulque minime facile Romanis. L. 98. πρὸς
Ἰβήρας αὐτοὺς Aug. Et sic perspecte emendaverat MUSGR.

L. 99. ἦρτο μὲν Ἰβηρίας ἄρχειν. Vid. supra c. 86. p. 119, 4 sqq.

L. 1. Σίσσαν. Supra c. 85. p. 117. L. 3. ἔκ τε Ἰταλίας
αὐτῆς Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. absque artic. τῆς, qui commo-
dius abest. L. 4. καὶ τινὰ ἄλλοι Aug. Ven.

CAP. CIX. Lin. 19. οὐ κατὰ τὴν Ἀντίβου μεγαλουργίαν, ἰτέραν Pag. 155.
δ' ἐχάρασεν. Candidus, *non per Hannibalis illud memora-*
tum iter, verum haud longe a Rhodani &c. GELENIUS,
temere infertam partic. negantem ratus, adeoque ab inter-
prete negligendam, *ad emulationem Annibalis*, ait, *alias*
fauces aperuit. Quod ita videri Gelenio poterat, quum par-
tic. adverfat. δι, post ἰτέραν, vulgo abesset; quo fiebat, ut
conferenda hæc phrasis cum illa videretur, Civ. II. 235, 21 sq.
κατὰ δόξαν τῆς ἐκείνου μεγαλουργίας, quam idem Gelen. *emulatio-*
ne gloria ejus exposuit. Sed *μεγαλουργία* est *magnitudo mo-*
liminum rerumque gestarum. cf. Mithr. 816, 42. Civ. I. 6,
86. Et partic. adversativa, quam codices Reg. B. Aug. Vratisl.
& Cand. h. l. exhibent, vetat omnino ejicere præcedentem
partic. negantem. „Mendosum aliquid” inesse loco huic,
prouti vulgo legebatur, viderat MUSGRAV.

L. 23. εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν. Totum illum maris me- Pag. 156.
diterranei tractum, qui ab Italia juxta Galliam Hispaniamque
ad fretum usque Herculeum pertinet, *Tyrrheni maris* no-
mine complectitur Noster, Vid. Proœm. c. 3. p. 4, 51 sq.

L. 24. Πάδος ἀντὶ Ἡριδανῷ μετονομασθεὶς. Similiter Annib.
233, 83. ποταμὸν Ἡριδανόν, τὸν νῦν Πάδον λεγόμενον. Polybius II.
16. ὁ Πάδος ποταμὸς, ὑπὲρ δὲ τῶν ποιετῶν Ἡριδανὸς θρυλούμενος,
Scilicet studiose Appianus geographica nomina antiquitus ce-
lebrata cum recentioribus nominibus solet conferre,

L. 27. Λαύρωναν πόλιν recte Aug. ut emendavit H. Step ha-
nus. Sed Cand. cum edit. 1. & Vratisl. mendose, *ad Lau-*
rum urbem.

Pag. 156. CAP. CX. Lin. 37 sq. Σούρων. In Candidi editione Mōgunt. est *Surium*, sed in antiq. Veneta *Surum*. Florus III. 22, 7. apud *Sucronem*. Plutarch. Pomp. 608. A. περὶ Σουκρώνη ποταμῷ. Urbem fluvii cognominem ad ostia fl. fuisse Strabo docet lib. III. p. 158. D. Eadem & ex Livio & ex Plinio nota.

Pag. 157. L. 50. ὡς περ αὐτῇ προκαταρχόμενος, *velut illa duce & auspice usus*. Simillima verbi illius constructio apud Thucyd. lib. I. cap. 25. οὗτε Κορινθίῳ ἀνδρὶ προκαταρχόμενοι τῶν ἱερῶν, *neque in sacris faciundis duce & auspice Corinthio cive utebantur*.

L. 52. Σαγοντίαν. Sic C. STEPHANUS correxit; monuitque in *Var. Lect.*: „erat περὶ Μογοντίαν.” In mendos. *Μογοντία* conjuravit cum ceteris Vratisl. Plutarch. Sert. pag. 578. F. ἐν τοῖς τῶν Σαγοντίων πεδίοις. Idemque pag. eod. A. περὶ Τουρκίαν. Hinc Freinshem. Suppl. Liv. XCII. 10. *inter Segontiam*

Pag. 158. & *Tuttiam* urbes. L. 60 sq. ταῖς μὲν αὐτοῖς ἢ Reg. B. Aug.

CAP. CXI. Lin. 63. ἔκλῃς. Sic recte Reg. B. Vratisl. & Cand. — Leviter aberrat Aug. ἔκλῃς. L. 65. Βιδυρία. Cf. Mithr. cap. 7. extr. & cap. 71. ineunte. L. 66. Κυρήνη. Cf. Mith. c. 121. extr. L. 69 sq. καὶ περὶ Κρήτην. De Bello Cretico egerat Appianus libro V. cuius vide Fragm. VI. p. 98.

L. 75 sq. Σεπτάριος δὲ. Consentit Vratisl.

Pag. 159. CAP. CXII. Lin. 80. ἐλυμαίνετο πολλοῖς, *saviit in multos*. Nil variant libri: Plerumque quidem cum accusativo construi hoc verbum, docet exemplorum sylvā a Wettstenio ad Acta Apost. VIII. 3. congesta. Et sic constanter alibi Appianus, ut ostendent loca in Indice nostro colligenda. Sed nec tertium casum ab eodem verbo respui, Herodoti auctoritas demonstrat, I. 214. IX. 79. Conf. Gronov. ad Herodot. III. 16.

L. 87 sq. Quum in edit. 1. puncto post ἀπιστεῖσθαι posito, verba καὶ πρὸς αὐτοῦ jungerentur cum sequentibus; MUSGRAVIUS pro οὐδ' ἔξιδιον reponendum οὐκ ἔξιδιον censuerat. Qua mutatione, postquam orationem rectius (& consentientibus quidem msspt. Aug. & Vratisl.) distinxit H. Stephanus, nullo modo opus erat.

Pag. 160. L. 94. διὰ τὴν ταχυεργίαν ἐκάλουν Ἀντίξαν. Aliās in vitio ponitur *ταχυεργία*, & *temeritatem*, *levitatem*, *mobilitatem* significat.

Sed & in laude popitur, pro *celeritate in rebus gerendis*: vid. Hisp. 146, 72. Præf. 12, 85. L. 98. Παλαγγίαν, Vide Adnot. ad Hisp. 167, 27. & pag. 199, 75. Sic autem, uti edidi, cum duplici ✱ scriptum h. l. nomen illud exhibet cod. Vtatisl. L. 99 sq. τὰ τεῖχη ἐύλογον κορμῶν ὑπερμεμῶσαντες. Vide Mith. p. 692, 56 sqq. & 752, 80. ibique adnotata.

L. 4. Καλαγύρον. Sic editum inveni, fortasse ex Candido, qui *Culagurum* habet cum simplici L. De nomine hujus oppidi conf. Dukerum & Drakenb. ad Liv. Epit. XCIII. & eund. Duker. ad Flor. III. 22, 9.

CAP. CXIII. Lin. 10. ἐπαιρόμενοι τοῖς ἀπαντῶμένοις. Mendosum esse τοῖς ἀπατῶμένοις, (quod Cand. *dolo confisi* & *insidiis* exposuit,) in aprico est. Verum perspecte vidit Gelenus: *elati successu*. Verbum ἀπαντᾶσθαι, *occurrere, evenire, contingere, succedere*, in passivo quidem non memini alibi apud Appianum legere: sed activo ἀπαντᾶν illa notione haud femel usus est. Exc. ex Ital. pag. 39, 33. καὶ ἀπάντησεν αὐτῷ καὶ τοῖς, & hoc quoque ei obtigit, hoc quoque est consecutus. Annib. 280, 63. πάντα κατὰ τοῦ ἀπάντησαι, omnia ex sententia successerunt. At quemadmodum Polybium aliosque probatissimos Scriptores verbo hoc, eadem notione, modo activa forma, modo passiva, usos videmus; sic & ab Appiano factum vel ipse hic locus ostendit. Hujus passivi usus verbi pro activo exempla ex optimis scriptoribus protulisse Dorvillium ad Charit. p. 122. monuit Ernestius in Lexico Polybiano: conf. Reisk. ad Polyb. II. 7. in Animadv. ad Græc. Auct. Vol. IV. p. 84.

L. 11 sq. ἀλλ' αὖθις - - ἔσ. Vulgo hæc ita copulantur: Pag. 162
ἀλλ' αὖθις μέχρι τοῦ ἐξῆς ἔτους &c. Et Candidus: *Verum iterum usque ad insequentem annum* &c. Quæ quam male cohæreant, facile intelligitur. Ac certe aut defecta est oratio post ἀλλ' αὖθις, aut abjicienda hæc ipsa duo verba erunt.

L. 27. ἀπὸ τῆς διαίτης poterit esse *a cæna*, id est, *post* Pag. 162
cænam. Sed magis placet ἐπὶ τῆς διαίτης, ut pag. 128, 48. præsertim quum apud Liv. Epit. XCVI. legamus, *in convivio*

interfectus est (Sertorius.) & apud Vellej. II. 30. Perperna Sertorium inter cœnam interemit.

Pag. 163. *CAP. CXIV. Lin. 47. ἐπὶ τὰ πλεῖστα Aug. ut correxit H. Steph.*

Pag. 164. *CAP. CXV. Lin. 63. ἐς πολὺ. ἐπιπολὺ Vratisl. cum Reg. B. L. 66. In ὁμαλοῦς consentit Vratisl. L. 77. τῷ περὶ Ἰβηρ πολέμῳ Reg. B. Aug. Ven. Vratisl.*

Pag. 165. *CAP. CXVI. Bellum Spartacium. Auctores: Florus III. 20. & quos ad Florum citavit Camers. Lin. 84. πράξεως. Sic correxit H. Stephanus. In mendosam script. πράξεως cum Regiis & Aug. conspirat Vratisl. Nescio, an & Ven. e quo nihil adnotatum. Idem erratum Civ. III. 425, 24. in libros nostros invaserat. L. 85. ἔπεισεν αὐτῶν ἐς ἑβδωμ. Aug. αὐτῶν jam correxerat H. Steph.*

*L. 88 ἐς τὸ Βίεβιον ἄρος. Florus l. c. Prima velut ha-
rena viris mons Vesuvius placuit. De græco nomine vide
Reimarum ad Dion. LXVI. 22. p. 1094. & Cluver. Ital. Ant.
IV. 3. p. 1157 sq. Ex eodem nomine, Besbium mons, cor-
ruptum est Bebius apud Vibium, ubi vide quæ monuit Ober-
linus nostras V. Cl. p. 301 sq. L. 89. ἀνέβη Reg. B. Aug.
Ven. Vratisl. Et Cand. ascendit.*

*L. 94. Οὐαρίνιος Γλάβρος. P. Varinius Glaber. Vide Criticos
ad Liv. Epit. XCV. & Murator. Thes. nov. Inscrip. T. I. p. 4.
citat. ab Ernest in Ind. Cicer. art. P. Varinus.*

*Ead. 87 sq. Πάπλος Οὐαλέριος. Hujus mentionem in belli
Spartacii historia a nullo alio Scriptore factam reperi.*

Pag. 166. *L. 98. συμβαλόντες Aug. cum Reg. A. & Edd. συμβάλλοντες
Vratisl. cum Reg. B. L. 5. συνέλαβεν Aug. Ven.*

*CAP. CXVII. Lin. 6. τοὺς ὑπάτους. Gellium & Lentulum.
Plut. in Crasso p. 548. D. L. 8. τὸ Γάργανον ἄρος. Garganus,
mons Apuliae.*

*L. 15. Σπάρτακος τριακοσίους Ρωμαίων αἰχμαλώτους ἐναγίστας
Κρίξω. „ Mos notus ex Tertulliano de Spectaculis, & Ser-
vio ad illum Virgilii versum, Viventes rapit inferias, quos
immolet umbris. Sic Sylla C. Marium occidit, pertraffum*

per ora vulgi ad sepulchrum Lutatiae gentis, ait Valerius. Idem factitatum a Carthaginienſibus apud Polybium lib. I. Suetonius Auguſto cap. 15. Scribunt quidam, trecentos ex dedititiis electos, utriusque ordinis, ad aram divo Julio exſtruam Idivus Martiis hoſtiarum more maſtatos. Quod ait Suetonius, hoſtiarum more, non temere adjectum. Seneca de Clementia: Ergo non dabit pœnas, qui tot civilibus bellis fruſtra petitum caput non occidere conſtituit, ſed immolare? Valerius Maximus: *Damaſſippi juſſu principum civitatis capita hoſtiarum capitibus permiſta ſunt.* Alibi de Q. Pompejo Coſ. „Ambitioſi ducis illecebris corrupti milites, ſacrificare incipientem adorti, in modum victimæ maſtaverunt.” Liv. lib. VII. *Nec in acie tantum ibi cladis acceptum, quam quod cccvii. milites Romanos captos Tarquinienſes immolarunt: qua ſœditate ſupplicii aliquanto ignominia populi Romani inſignior fuit.* Ita apud Philonem contra Flaccum *ἱερῶν τρόπων κρουγγῶναι.* Cur tantæ ignominiae hoc mortis genus haberetur, modus efficiebat; quæm paucis verbis aperit Florus lib. II. c. 5. *Legatos quippe noſtros, ob ea quæ deliquerant jure agentes, nec gladio quidem, ſed ut victimas ſecuri percuffit.* Olim ſecuri tantum fontes puniebantur, poſtea etiam gladio: hoc ſupplicium illo lenius & honeſtius viſum. Et ſœditas ejus ſupplicii in cauſa fuit, quare in militem qui Papinianum mori juſſum, non gladio, ſed ſecuri percufferat, animadverti juſſerit Caracallus apud Spartianum & Xiphilinum. Victimis autem comparantur ſecuri percuffi, quia illæ ſeceſpita & hi ſecuri humi ſtrati feriabantur. Appianus: *ὁ δὲ Σικελίων τοὺς εἰς τὰ μίσην παραχθέντας αἰκισάμενος, καὶ μάλλον αὐτῶν τοὺς ἐκβοήσαντας, ἐκέλευε τοὺς αὐχίνας ἀπάντων ἐς τοῦδαφος πατήλοις προσδιδόντας ἀποτμηθῆναι.* [Hiſp. 144, 30 ſqq.] Vide Briffonium, formularum lib. I. & Lipſium ad Taciti Annal. lib. XV. c. 67.” AL. TOLLIIUS.

L. 17. *μυριάσι πεζῶν ἐς Ρώμην* recte Aug. Ven. & ignorant intruſum nomen Ρωμαίων. *Ibid. ἡπείγετο* Aug. Ven. Et Cand. *ad urbem properabat.* In mend. *ὑπῆγετο* cum Reg. A. conſpirat Vratiſl. Jam ſæpius perperam commutata illa verba

vidimus. Verum vidit & reposuit MUSGRAV. idemque paulo ante delevit quoque nomen *Ρωμαίων*.

Pag. 168. CAP. CXVIII Lin. 39. *Δικύνος*. *Δικύνος* Vratisl. cum aliis. L. 45. *παντὶ τῷ στρατῷ*. *στρατῶν* dabant Regii, quod & C. Steph. in Var. Lect. monuit. Correxit idem C. Stephanus, consentiente Aug. & aliis.

L. 48 sq. *Φοβερώτερος αὐτοῖς τῆς τῶν πολεμίων ἡττης φανείς*. MUSGRAVIUS *λίγης* pro *ἡττης* censuit legendum. Mibi τῆς τῶν πολεμίων ἡττης eadem ratione dictum videtur, qua Pun. 400, 11 sq. *Καρχυθόνιοι τῷ Μασσανάσσου πλείσματος συμπεσόντες*, ut ad genitiv. casum præpositio ex intelligatur, valeantque phrasæ istæ idem ac si dixisset τῆς ἐκ τῶν πολεμίων ἡττης, & τῷ ἐκ Μασσανάσσου πλείσματος. L. 51 sq. *σὺν καταφρονήσει* Aug.

Pag. 169. Ven. ut sæpe aliàs. L. 53. *θάλασσαν*. Sic & Vratisl.

CAP. CXIX. Lin. 56. *Φανίτιδα* ded. scripti nostri libri omnes. L. 59. *ἐκ τοῦ Ρωμαίων στρατοῦ* Reg. A. a prim. man. Aug. Ven.

Pag. 170. CAP. CXX. Lin. 77. *προλαβεῖν* Aug. Et Cand. *Pompejum praevenire*. L. 87. *συγκάμψας*. In mend. *συγκάμψας* conspiciat Vratisl. Vel *συγκύψας* vel *συγκάμψας* reponendum monuit MUSGRAV.

Pag. 171. CAP. CXXI. Lin. 3. *παρήγιστον*, *παρήγιστον* Vratisl. (forfan & Ven.) ut edidit H. Steph. L. 7. *πολλὰ τῆς ἀρχῆς*. „*multa*

Pag. 172. *ad magistratum eorum pertinentia*.” MUSGRAV.

L. 16 sq. *συναλλαγεῖν* Aug. Vratisl. sicut correxit H. Stephanus. Mendosa illa forma in *οιεν*, pro *ειεν*, quæ sæpius occurrit in Regiis & in edit. 1. ex male accepto scripturæ compendio, quo diphthongus *ει* exprimi solet, originem duxit,

L. 21. *ἐπὶ διαλλαγαῖς*. Sic scripti omnes & editi; nec male. Quare nescio, quid voluerit C. STEPHANUS, in Var. Lect. scribens: „*lege διαλλαγαῖς*.” Forfan *ἐπὶ διαλλαγαῖς* legendum censuerat.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIB. II.

DE BELLIS CIVILIBUS.

CAP. I. Lin. 5. Scribe καθήκεν.

Pag. 174.

CAP. II. Lin. 21. Ορεσθιάης. Sic recte editum ex Reg. A. Pag. 175.

— Cum Reg. B. facit Vratisl. Cum Aug. vero Ven.

L. 26. καθήκεν. In καθήκεν consentit Vratisl. Et re-
vocatam malim hoc tempus imperf. L. 27. πάν. πάγην Pag. 176.
cum aliis dat Vratisl. Vide ad Syr. 570, 81. L. 43. ἐς τῶν Pag. 177.Συλ. Delendam importunam partic. ἐκ, quæ vulgo inserta
erat, monuit etiam MUSGRAV.CAP. III. Lin. 48 sq. γυναικῶν Aug. Ven. οὐκ ἀθανῆς γυνή
posuerat MUSGRAV. L. 74. Βησθίαν & 1. 77. Βησθίου. Vid. P. 178 sq.
Sallust. Catil. c. 43. Σησθίαν & Σησθίου est in Vratisl. Fortasse
Οὐβησθίαν & Οὐβησθίου olim scriptum fuerat apud Nostrium: conf.
Civ. I. pag. 54, 96. ubi idem nomen vulgo in Οὐβησθίας corru-
ptum erat. L. 78 sq. ἱμμηπαράναι. ἱμμηπαράναι Vratisl. cum
Aug.CAP. IV. Lin. 86 sq. Βουλτοῦρμιον. Sallust. c. 44. Cic. Catil. Pag. 179.
III. 2. & 5. Flor. IV. 1, 9.CAP. VI. Lin. 22. προσετίθει. „In editis (Appiani) libris
perperam scriptum προσετίθει: quī error persuasit interpreti-
bus, Cæsarem non novæ sententiæ auctorem extitisse, verum
prius dictis aliquid addidisse: quod falsissimum est. προὔτιθει
igitur verum est; nempe γινώμην.” IS. CASAUBONUS, ad
Sueton. Jul. cap. 14. At non solum consentiunt libri in
προσετίθει, adjecit; sed & manifestum est, ad quidnam ver-
bum hoc referatur: nempe Nero nūde dixerat, φυλάττειν αὐ-
τοῦς, custodiendos; Cæsar adjecit, custodiendos in municipiis
Italiæ, quibus visum fuerit Ciceronī. Mirum est autem fun-
damentum, cui istam emendationem superstruxit vir tam ju-
dicii acie quam doctrinæ copla eximius. Nimirum de Appia-

Pag. 181.

no eadem opinione tenebatur Casaubonus, quæ sinistro quodam fato plerorumque Virorum doctorum animos ad hunc usque diem temere occupavit, in Historiis suis Appianum sequi fere Plutarchum solere: nam id Casaubonus ibid. diserte declarat, & rursus ad Frågmenta Polybii ex Suida collecta p. 1019. extr. hunc fuisse morem ait Appiani, ut Plutarchi verba describeret. Jam vero Plutarchus, in Cicerone, pag. 870. F. & Casare p. 710. F. (cum Suetonio l. c. & Dione lib. XXXVII. c. 36.) ait, Casarem a sententia eorum, qui conjuratis præfens supplicium capitis decreverant, primum discessisse; primumque sententiam mitiorem proposuisse. Itaque quum in alia parte hujus narrationis, qua dissident alii, consentiret Appianus cum Plutarcho, ne in hac dissentire ab eodem videretur, mutationem illam orationi Appiani adferendam Casaubonus censuerat. At ne sic quidem inter illos convenit, quoniam satis diserte Appianus scribit, Neronem primum in mitiorem sententiam abiisse: in quo sicut a Plutarcho discrepat, sic cum Sallustio, æquali illorum temporum Scriptore, consentit. Vide Sallust. c. 50. & conf. Rualdi Animadv. XXXI. in Plutarchum, ubi diversa variorum Scriptorum loca, ad totam hanc Senatus deliberationem de Catilinæ fociis pertinentia, uberius expenduntur.

L. 25. Pro καὶ μηδὲν MUSGRAV. maluerat ὡς μηδὲν.

L. 26. ἐξευγασμένος, sc. ὁ Κικέρων. Consentiunt autem in eam lectionem cum aliis Ven. & Vratisl. Et ἐξευγασμένος vel ἐξευγασμένον legere jusserat MUSGRAV.

Pag. 182.

L. 29. προσιούσῃ recte Aug. cum H. STEPH. L. 31. δειδὼς correxerat etiam MUSGRAV.

CAP. VII. Lin. 44. ὑπὲρ Ἀλπίας. An ὑπ' Ἀλπίων? Sallust. c. 57. sub ipsis radicibus montium, qua illi descensus erat

Pag. 183.

(in Galliam properanti.) L. 55. Κάτωνος δὲ αὐτὸν καὶ Πατρίαν τῆς Πατρίδος προσαγορῇ. A Catone primo Patrem Patriæ adpelatum fuisse Ciceronem, consentit Plutarch. in Cic. p. 872. c. Sed repugnare ipse Cicero videtur, qui a Q. Catulo eum sibi honorem primum tributum ait, in Orat. contr. Pisonem c. 3. Conciliari tamen pacem inter hos auctores posse, RUALDUS

docuit, *Animadvers. XXXII. in Plutarch.* „si dixerimus, velle Appianum & Plutarchum gloriosam Patris patriæ appellationem Ciceroni tributam a M. Catone trib. plebis *apud populum*, quam ipse a Q. Catulo *in Senatu* se accepisse declarat. Nam & illi *δημον*, & hic Senatum, expresse habent.” Pag. 182.

CAP. VIII. Lin. 63. *στρατηγὸς ἐς Ἰσπανίαν.* *Ες Ἰσπ. στρατηγὸς* Vratisl. Cæsar's Præturam in Hispania breviter tetigit No- Pag. 184.
ster, Hisp. cap. extr. L. 64. *ἐπὶ μὲν τῇ* Cum Reg. B. stat
Vratisl. L. 66. *ὅτι διὰ τὸ δυσχερὲς καὶ πεντακοσίων μυριάδων,*

intellige *δραχμῶν* i. e. *denariorum*: id vero est 100,000,000 Sestert. sive *Millies HS.* Conf. J. Fr. Gronov. de Sestertiis C. de Pecur. vet. lib. III. cap. 16. pag. 245. Sic recte Freinsh. Suppl. Liv. CIII. 65. *Opus sibi esse millies, ut habeat nihil.* Perperam Candidus, *his millies & quingenties centena millia.*

L. 73. *ἀπέπεμψεν.* Consentit Vratisl.

L. 80. *ἐς πολλὰ* non videtur esse *jam dudum*, quod cum Pag. 185.
Gelenio in vers. lat. posui: sed videtur significare *magno opere*, *quovis modo*, quemadmodum *ἐς τὰ μέγιστα* est *maximopere*.

L. 81. *πομπὴν οὐχ ἔτοίμην.* Vide ad Hisp. 132, 27.

L. 81 sq. *ἐπιτέλειαι* reposuerat MUSGRAV.

CAP. IX. Lin. 97 sq. *διέλασσε* recte Aug. ut emendavit H. Pag. 186.
Steph. *διέλασσε* Vratisl. L. 99. *εὐνημένον.* Sic & MUSGR. emendaverat.

L. 1. *Βάρβαν* &c. FREINSHEMIUS Suppl. Liv. CIII. 74.
„Tūc ipse illam conspiracy, velut infernale monstrum Cerbereo rictu absorbentem omnia, *M. Varroni: Satyra*, sub titulo *Tricareni*, perstrinxit.” De eodem Varrone conf. Civ. IV. 592, 48 sqq. L. 3. *Αἰύχιον* Bédan. De hujus præno-
mine vide ad Syr. 612, 95.

CAP. X. Lin. 6. *ἰδίᾳ* Aug. Sic & Reg. B. ex emend. *Et*
Candidus, privatim. L. 13. *ἀριστ. αὐτῆς.* Consentit Vratisl. Pag. 187.
Et sic correxit MUSGRAV. L. 14. *ἐς τὰ κοινὰ διμερισθῆναι τοῖς οὖσι πατρ.* Candidus: *patribus dividendos esse quibus trium liberorum jus adesset*: & verba *ἐς τὰ κοινὰ* plane præ-
teriiit. Gelenius: *ex publico dilargitus est trium liberorum patribus*: at id non significant verba illa *ἐς τὰ κοινὰ*.

Pag. 188.

διεμισθοῦτο. Utique ante hæc verba inferendum pronomen *τ*, quod intercidit, a seq. partic. *ἰς* absorptum. In eandem plane sententiam Suetonius Jul. c. 20. *agrūmque Campanum, ad subsidia reipubl. vectigalem relictum, (τὸ ἰς τὰ κοινὰ διεμισθοῦτο) divisit extra sortem ad xx. millibus civium, quibus terni pluresde liberi essent.*

CAP. XI. Lin. 30. ἐνέβαλεν. ἐνέβαλεν Vratisl. cum Reg. B.

L. 38. μῦθος. Sic plane Vratisl. Quod vero lin. *preced.* TO' TE in TO' GE mutavi, in eo præeuntem habui GELÉNIUM, qui particulam *γε* per lat. *certe* expressit. Tota autem phrasis, *τὸ γε ἄγος αὐτῶ καὶ μῦθος οὕτως ἀποθανὼν ἐπέβαλεν*, pressius insistendo verbis, & aptius ad mentem loquentis, tali modo expōnenda videtur: *certe sceleris hujus (ea enim est vis articuli τὸ) culpam, ita moriens, in ipsum rejiciam.* Nempe ἄγος καὶ μῦθος non tam cædem suam dicit, cui sese offert, quam perniciosas leges quas Cæsar vi & armis perferre conabatur: „quas quoniam impedire, inquit, non possum, certe vel morte mea testatum faciam me ab earum culpa esse immunem.”

L. 39 sq. ἰς τὸ πλησίον ἱερὸν τοῦ Κτησίου Διὸς. Sic omnes. Et Cand. *Jovis possessoris templum.* Ac satis quidem notus Græcis est Κτήσιος Ζεὺς, de quo consulendi Harpocration & Suidas, & qui ad hos a viris doctis citantur auctores. Sed *ἰς* ex laribus erat, cellæ promptuariæ potissimum præfectus; nec facile *templum τοῦ Κτησίου Διὸς* memoratum reperias. Contra Romæ haud procul a foro erat *Jovis Statoris* templum: quem Ὁρθώσιον quidem Δία græce Dionysius Halic. vocat lib. II. cap. 50. pag. 114. edit. Sylb. sed, sicut idem Dionys. ibid. docet, inde dictum esse Jovem Statorem, ὅτι στήναι ἐπέθηκε διὰ τὴν στρατιὰν φυγεῖσαν, καὶ πρὸς ἀλκὴν τραπέσθαι, sic percommode latinum nomen *Stator* per græcum Στάσιος reddi poterat. Atque ita plane a Plutarcho etiam redditum videmus, in Cic. p. 868. D. ἐκάλε τὴν σύγκλητον εἰς τὸ τοῦ Στησίου Διὸς ἱερὸν, ὃν Στάτωρα Ῥωμαῖοι καλοῦσι, ἰδρυμένον ἐν ἀρχῇ τῆς ἱερᾶς οἰοῦ, πρὸς τὸ Παλάτιον ἀνιόντων. Itaque Gelenium probo, qui *Jovem Statorem* hoc loco interpretatus est, & Appiano vocabulum
Στησίου

Στησίλου restituendum arbitror. Alibi, vice versa, KT in ΣΤ Pag. 188.
corruptum vidimus, & pro ἐγκλήματα scriptum ἐνομήματα,
Mithr. 707, 7.

L. 43 sq. οὐδενὸς ἀκούοντος. MUSGRAV. οὐδενὸς προσέχον-
τος conjectaverat.

CAP. XII. Lin. 53. Οὐτίσιος. Οὐτεούτιος h. l. Vratisl. cum Pag. 189.
Reg. B. & deinde Οὐτίσις cum eod. & Reg. A. L. Vettius : Sue-
ton. Jul. cap. 17. & 20. Cic. pro Sext. c. 63. & ad Att. II. 24.
Dio Cass. lib. XXXVII. c. 41. Conf. Ernest. ad Sueton. II. cc.
Vettii quoque Catonis nomen Οὐτίσις vulgo scriptum vidimus
Civ. I. 59, 74. & 79. L. 56 sq. Βύβλου βασιδούχον ἐπιδ. Ποσειδού-
μιον. Pro *Postumio liſſore*, apud Cic. ad Attic. II. 24. nomi-
natur *C. Septimius*, scribe *Bibuli*. Ae mirum fane, licitoris
nomen adponi : potuitque facile Σεπτήμιος in Ποσειδούμιος detor-
queri.

CAP. XIII. Lin. 81. κατεργάσμενον. Sic cum Aug. dedit Pag. 190.
Reg. B. pro quo per errorem in Notis infra contextum nomi-
natus est *Ven.* L. 86. Γαλατίας recte Aug. (Ven.) Vratisl.
cum H. Steph.

CAP. XIV. Lin. 92. Καίσιων. Sueton. Jul. 21. Plutarch.
in Cæf. p. 714. & in Pomp. p. 644. Nomina Σικαίων & Καί-
σιων perperam invicem commutata jam allquoties vidimus,
Hisp. 185, 36. Civ. I. pag. 41, 64. L. 99 sq. Κλώδιον τὸν Pag. 191.
Καλὸν ἔσθ. Vid. Fragm. VII. ex lib. V. p. 100.

L. 2. ἐπὶ τῇ Καισ. αὐτοῦ γυναικί. Quum vulgo in Edd. &
msptis nostris legeretur ἐπὶ Γουλιῶ τῇ Καισ. ἔσθ. & pro *Julia*
apud Candidum *Calpurnia* nominaretur; utrumque nomen ab
imperito sciolo infertum ac proinde rejiciendum putavi. *Ju-*
lia erat Cæsaris ex prima uxore, Cornelia, filia, quam Pom-
pejo collocavit: *Calpurniam* Pisonis fuisse filiam, quam re-
pudiata priore uxore Cæsar duxit, ipse Appianus paulo ante
docuerat. Altera illa Cæsaris uxor, quam repudiavit adulte-
ratam a Clodio, *Pompeja* erat, Q. Pompeji filia. Sueton. Jul. 6.
Plut. in Cæf. p. 711. D. F. & 712. A. L. 6. τοῖς διακονοῖς Κι-
κέρων. Consentit Vratisl.

Pag. 193. CAP. XV. Lin. 14. καὶ τὴν ἀρχὴν ἀποθίμενος. Non solicitanda fuit hæc lectio. τὴν ἀρχὴν idem valet quod τὴνδε τὴν ἀρχὴν, scil. τὴν ὑπατίαν. L. 17. λήμμι Reg. B. Aug. Vratisl.

Pag. 194. L. 26. Δημοσθένη - - - πρὸ τοῦ ἀγῶνος φυγεῖν. Paululum dissentit Plutarchus in Demosth. pag. 857. extr. & sq.

L. 28. ἀπίγνω MUSGRAV. cum Aug.

L. 31 sq. ἱπαύλης Aug. Vratisl. (Ven.) cum H. Stéph. Et mox in ἐπικατίσκαπτεν pariter consentit Vratisl. L. 32. ἀντιπαρεβάλλετο. ἀντιπαρεμβάλλετο mend. Vratisl. Quibus rebus Pompejum Clodius offenderit, docet Dio XXXVIII. 30.

Pag. 195. CAP. XVI. Lin. 40. φθέγεσθαι Reg. A. Aug. MUSGRAV. φθέγεσθαι Vratisl. cum Reg. A. L. 42. διὰ Πομπηίον ἐκπεσόν; διὰ Πομπηίων κατήναι. Candidus: ob Pompejum urbe ejedus, ab eodem restitutus.

L. 43. ἐξελάσσεως. Jam Civ. I. p. 103 sq. l. 27. & 40. hoc voc. cum ἐξέλυσσ. permutatum vidimus; sed ibi Aug. & Ven. hanc minus probam lect. dabant, qui nunc veriore exhibent.

Ibid. καὶ αὐτῷ καὶ τὴν οἰκ. Consentit Vratisl. Sed repetita conjunctione caret Aug. L. 44. Ad ἀνίστη desideratur nominativus: certe non nimis commode ὁ Πομπηίος intelligi hic potest. Plutarch. Cic. p. 877. F. ἡ δὲ σύγκλητος, ἀμειψωμένη πρὸς τὴν δῆμον, ἔγραψεν - - τὴν οἰκίαν αὐτῷ καὶ ταῖς ἱπαύλεις, - - τέλεσι δημοσίοις ἀνασταθῆναι. L. 46. οἶόν τι καὶ Δημοσθ. Plut. in Demosth. p. 858. F.

Pag. 196. CAP. XVII. Lin. 55. καὶ οἱ ἄλλως ἐπιφανεῖς. Nil opus videtur ei in ὅσοι mutare. L. 66. ἐς τὴν ἡγεμ. Sic & Vratisl. qui & mox consentit in ἐπιψηφισθῆναι, quod MUSGRAV. etiam reposuit, eadem notione nunc accipiendum, qua προσψηφίσθαι p. 197, 78. L. 68. Δομίτ. Αἰνόβαρδος. Δομίτιος βάεβαρος Vratisl. Domitius Encobarbus. Cand. L. 70. τῶν δ' ἄμφ' αὐτ. Conjunct. δ' exhibet etiam Vratisl. eandemque adjecterat MUSGRAV.

Pag. 197. CAP. XVIII. Lin. 77 sq. τὴν ἑτέραν πεντατίαν. Non intergrum alterum quinquennium, sed τριετίαν tantum Cæsari decretum esse, Dio adfirmat XXXIX. 33. Conf. infra, ad pag. 208, 64 sq.

L. 84 sq. ἀπαίσια ἐγγύς τε. Abesse poterat hoc verbum; *Pag. 197.* sed postquam dedit Aug. non est cur repudiemus: non enim objici codici illi potest, passim temere adfuta nonnulla in eo contineri; reliquos contra plurimis lacunis scatere, in confesso est, quas percommode supplet hic Augustanus noster. De re conf. Dionem XXXIX. 39. & quos ibi citavit Fabric.

L. 88. Παρθυγή correxit etiam MUSGRAV. *L. 90. In Παρθυγῆ* consentit Vratisl. Vid. ad Civ. V. 798, 45 sq.

L. 91 sq. Πομπηίων εἶλοντο τῆς ἀγορᾶς ἀνταρχάτορα εἶναι. Eodem anno factum hoc est, quo Cicero ab exilio rediit, nempe A. U. 697. Vid. Cic. ad Attic. IV. Ep. 1. conf. Freinsh. Suppl. Liv. CIV. 52. *L. 93. ἔκπεσιν ἀπὸ τῆς βουλῆς.* Legatos quincim postulasse Pompejum, & in his principem M. Ciceronem nominasse, ipse Cicero l. c. docet.

CAP. XIX. Lin. 10. διακλιόμενοι. Quod in marg. Reg. B. *Pag. 199.* legitur διακλιόμενοι, id ab ea manu scriptum est, a qua sunt lectiones illæ, quas passim Car. Stephanus in Var. Lect. tamquam GU. BUDÆI emendationes laudavit: & Budæum hoc eodem Codice, qui hodie Regius est, quem Reg. B. insignivi, usum esse, docui in Comment. de Impressis & mssis Historiarum Appiani Exemplaribus, Cap. II. §. 3. not. y. *L. 12. In στρατιῶν* consentit Vratisl. Quodsi tamen στρατιῶν præferas, minime equidem repugnabo.

CAP. XX. Lin. 21. ἐνσημασμένοι recte Aug. cum H. Steph. Et Cand. significantes. *L. 30 sq. παρὰ τήνδε τὴν ἀναρχίαν.* *Pag. 200.* Verba hæc plane præteriit Candidus.

L. 33 sq. Λαγούριον -- ἢν Διομήδη φασὶν -- οἰκίσαι. Quum Λαζουρίον vulgo, conspirantibus libris, legeretur; MUSGRAVIUS, de emendatione corrupti illius nominis non cogitans, ad nomen Διομήδη adnotavit: „mirus error; sed Auctoris.” GELENIUS vero, Λαζουρίον cum Candido *Lavinium* exprimens, quum videret in Lavinium non convenire id quod de conditore *Diomede* adjicit Appianus, pro *Diomede*, sua auctoritate *Æneam* posuit. At sicut iniquior h. l. in Appianum, quam aliàs solet Musgravius videtur: sic multo expeditior, quam qua Gelenius usus est, fuerat via Scriptorem

Pag. 200.

nostrum ab errore, qui a librariis ei impactus erat, liberandi. Nam *Lavinium* utique ab *Ænea*, non a *Diomede*, conditum præclare Appianus noverat, ipseque adco docuerat Historiarum suarum libro I. cujus vide Fragm. I. a Photio conservatum, T. I. edit. nostr. p. 21 sq. Facillime autem fieri potuisse, ut a librariis duo nomina *Lavinium* & *Lanuvium* confunderentur, per se patebat; & sæpissime id factum esse, complura loca a Cluvero in Ital. ant. ubi de Lanuvio agit, & ab aliis viris doctis ad Liv. III. 29, 6. VIII. 13, 5. collecta. Conf. Drakenb. ad Liv. Epit. LXXX. Itaque, quum *Lanuvio*, non *Lavinio*, oriundum fuisse Milonem satis ceteroquin inter omnes constet; nihil proclivius fuit, quam *Δανούριον* hic Appiano restituere, præsertim quum quovis modo corrupta esset vulgata lectio *Δαβουίνιον*, & in utramlibet partem emendatione indigeret. Diomedem Lanuvii conditorem nemo quidem alius Scriptor, quod sciam, perhibuit; sed, eam saltem famam fuisse, credere Appiano, nemine præsertim diserte contradicente, fas est.

L. 34. *ἀλωμένον*. Sic legendum perspecte MUSGRAVIUS vidit. At Cluverus, Ital. ant. lib. III. p. 937. quum, Gelenii probans versionem, (qui ex conjectura, *post expugnatum Ilium*, posuerat,) *ἀλωμένου τοῦ Ἰλίου* scriptum oportere censuit, Græci sermonis non satis se gnarum fuisse, quod passim ex aliis ejusdem emendationibus elucet, prodidit: id enim esset *ἀλόντος* vel *ἐαλωκότες* vel saltem *ἀλωμένου*.

Pag. 201.

CAP. XXI. Lin. 41. *κρίνων*. Verbum præfens significatione futuri; vel actio, ut ajunt Grammatici, pro intentione agendi.

L. 42. *αἵματι βέμενον*. Sic p. 333, 13. *αἵματι πολλῷ καταβέμενον*.

L. 46. Pro *ἐξάπαντος* MUSGRAV. *ἐξ αὐτοῦ πάντως* legere jussit, tum οὐκ ἦξιον τὸ ἔργον. MOX IDEM L. 47. *παραγενθέντες* in *προσγενθέντες* mutatum voluit.

Pag. 202.

CAP. XXII. Lin. 63 sqq. *Καίλιον* . . *Καίλιος* Ἔςς. *M. Cælius Rufus*. Cicer. pro Mil. cap. 33. Conf. Ernesti Ind. Cic. Nomen autem *Cæliorum* in antiquis monumentis *CAELIUS* per *Æ* scribi solitum esse, monuit Drakenb. ad Liv. Epit. CXI. Unde factum, ut idem nomen tam apud Latinos quam apud

Græcos Scriptores sæpe cum altero nomine *Cacilius*, *Κακίλιος*, aut (quod ex hoc corruptum est) *Cecilius*, *Κεκίλιος*, perperam commutatum reperiatur: cujus permutationis plura exempla idem Drakenborchius ibid. collegit. Conf. Fabric. ad Lionem XLII. 24. & Ruhnken. V. Cl. ad Vellej. II. 68.

L. 71. τὸν λοιπὸν λόγον κατὰ τοῦ Κλωδ. διτιθ. χρόνον pro λόγον, cum Edd. dat Vratisl. Quum mendosum locum videret MUSGRAVIUS, mendum in verbo διτιθ. inesse censuerat.

L. 82. προσπισεύτος. Utique προσπισθέντες legendum puto: occasione hujus tumultus adcurrentes, vel irruentes.

CAP. XXIII. Lin. 97. Κάτωνα μὲν ἐψηφίσαντο ἔσθ. Paucorum annorum Anachronismus. Jam A. U. 696. lege Clodia in Cyprum missus erat Cato, &, ordinata provincia, A. U. 698. Cn. Lentulo, L. Philippo Coss. Romam redierat. Dio Cass. XXXVIII. 30. XXXIX. 22 sq. Liv. Epit. CIV, Plutarch. Cat. min. p. 776. Cic. pro Domo c. 8 sq. L. 99, ὑπὸ Κλωδίου. Hinc est, quod de Clodii moribus Appianus in quinto historiarum Roman. libro, qui Res Siculas & reliquarum Insularum exponerat, disseuerit. cf. Fragm. VII. ex lib. V. pag. 100.

L. 1. ὑπὸ συμμιχολογίας. Nollem ὑπὸ cum ἀπὸ permutatum, quod reponendum MUSGRAV. censuerat.

L. 17. ἀμείνωνος. ἀμείνωνος Vratisl. Ceterum pro eo quod in lat. vers. posui, ut qui suspitione ista esset superior, rectius fortasse GELENIUS, quasi extra omnem suspitionem positi. Sed quæ sequuntur verba, ἐπεὶ καὶ ἑαυτοῦ δευτέρων ἔσθ. in alienam, ut mihi videtur, sententiam detorsit idem interpres, quum ait: *tenipus tamen contraxit, a secundo suo consulatu incipiens*: quamquam eandem sententiam expressisse Freinshemium quoque video, Suppl. Liv. CVII. 33. Ex his autem Appiani verbis patet, superiora illa verba L. 9, ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ τοπικῶτον ὑπατίας ita esse exponenda, ut præpos. ἀπὸ sit post, & ut primus Pompeji consulatus, quem A. U. 684. gesserat, hoc temporis spatium non esset comprehensus.

CAP. XXIV. Lin. 25. Γαῖνιος. Vide Syr. c. 51. p. 611 sq. Pag. 206.

L. 27 sq. Ὑψαῖος δὲ καὶ Μέμμιος. Freinshem. CVII. 45.

L. 28. Σίξτος. Σίξτος Vratisl. cum Aug. An Sext. Clodius

ille, qui auctor fuerat inferendi in curiam cadaveris P. Clodii? Freinsh. ibid. c. 43. ex Afcon. Pædian. Argum. orationis pro Mil.

Pag. 207. CAP. XXV. Lin. 46. διαρδαμένος Vratisl. cum Regiis.

Pag. 208. L. 64 sq. καὶ τὴν βουλὴν ἤτει χρόνον ἄλλον ἔστω. Quodsi alterum quinquennium Cæsari decretum fuerat, (p. 197, 77 sq.) quid opus erat, ut nunc, quum tres anni solidi secundæ huius πενταετίας superessent, denuo prorogationem postularet? Itaque non altera πενταετία, (sicuti inter Cæsarem & Pompejum Crassumque convenerat) sed tantum τριετία post primos quinque annos illi decreta fuisse videtur; quod diserte Dio confirmat XXXIX. 33. quamvis aliter Suetonius Cæs. 24. & Plut. in Cæs. pag. 718. & in Pomp. pag. 646 sq. cum Appiano tradant.

Pag. 209. CAP. XXVI. Lin. 77. τὰς πληγὰς εἶναι ξενίας σύμβολον. — Vratisl. sic: τὰς ξενίας καὶ ξενίας σύμβολον. Alterisco, tamquam lacunæ signo, notatus erat hic locus in Edd.

L. 87. Κλαύδιος Μάρκελλος. Nimis nota Claudia gens, e qua Marcelli erant, quam ut Appiano tribui error debeat, qui libros hic vulgo occupavit. L. 90. εὐχαριτώτατος. εὐχαριτώτατος Vratisl. cum Reg. A.

Pag. 211. CAP. XXVII. Lin. 23. αἰρόμενον. Consentit Vratisl. αἰρεσθαι ἔχθρας, inimicitias suscipere. L. 26. τῆς Πομπηίου διαφοράς. „quam cum Pompejo lites habere.” MUSGRAV.

Pag. 212. CAP. XXVIII. Lin. 33. ἃ δὲ ἄκων, ἔφη, λαβεῖν, ἐκὼν ἀποθῆσθαι. Revocanda omnino fuit scriptorum librorum lectio. De huiusmodi ἀνακολουθία, qua ab infinita vel obliqua oratione subito ad rectam transitur, sæpius jam diximus.

Pag. 213. Vide ad Pun. 402, 30 sq. L. 44. ἔλεγε δὲ ταῦθ', recte Vratisl. cum Aug.

Pag. 214. CAP. XXIX. Lin. 63. ἀσφαλὲς etiam MUSGR. reposuit.

L. 65. μεγαλοπραγμονέστερον, qui maiora gessit, rebus gestis clariorem. Sic recte Gelenius. Conf. pag. 383, 36.

L. 66-68. ὡς δὲ οὐκ ὑπάρχειν αὐτοῖς ἐπὶ τὸν Πομπηϊὸν Καίσαρα, ἢ ὁμοῦ πάντα καταλύειν. Nondum satis emendata fortasse hæc verba sunt; mihi certe non satis perspicua. In Aug. comma

ponitur post αὐτοῖς, sicut in Editis; licet in eodem Aug. alia ratio phraseos sit quam in Editis, a quibus particula ἢ, post Καίσαρα, aberat. Græca ad verbum latine sic sonant: *opus enim esse illis, vel manere Casarem adversus Pompejum, vel omnia dissolvere.* Candidus: *veluti necesse esset post Pompejum Casarem omnia deponere.* Gelenius: *imo opus esse Casare, cujus respectu alter quoque cogatur in ordinem.*

L. 73. ἔχοντα. Pleonastice insertum hoc participium; de quo vid. Viger. de Idiotism. VI. 2, 3. & ibi Hoogeveen.

CAP. XXX. Lin. 96. Κλαύδιος. Vide ad pag. 209, 87.

Pag. 216

L. 5. Νικάται. Non necesse puto, cum MUSGRAVIO ponere Νικά τὸ δισσ. ἔχειν.

CAP. XXXII. Lin. 44. τριακοσίους ἐπὶ χιλίοις. GELENII Pag. 219. hanc emendationem comprobavit FREINSHEMIUS, Suppl. Liv. CIX. 30. *triduano cursu ad centum sexaginta millia passuum emensus*; (nam, quum octo stadia mille passus conficiant, 1300 stadia faciunt summam CLXII. millium & D. passuum.) Et consentit FABRICIUS *ad Dionem* XLI. 1. — Sed, verum ut fatear, *longe minor, quam par erat, numerus hic esse videtur.* Certe secundum Antonini Itinerarium, numerorum summam si ineas qui pag. 124-26. edit. Wessel. exhibentur, distantia Ravennæ (ubi tunc Cæsar agebat: cf. p. 218, 32.) ab Urbe est CCLIV. M. P. id est, stadiorum MMXXXII. Itaque pro diversa viarum ratione, quam Cæsar's tempore tritas fuisse consentaneum est, MMCCC stadia potius, quam MCCC, scripsisse Appianus videri debet. Præterea non nimis sane memoratu digna festinatio fuerat, si quis MCCC stadia triduano cursu confecisset: quum una die M. stadia conficere solitum Mithridatem, (Mith. p. 815, 24 sq.) & Annibalem biduo duabusque noctibus (Pun. p. 361, 78 sq.) ad tria stadiorum millia confecisse legamus. Quare aut δισχιλίοις h. l. (non χιλίοις) pro vulgato τρισχιλίοις fuerat ponendum; aut, (quod, in re haud satis liquida, utique præstabat) dubitandi ratione infra contextum subindicata, in ipso Contextu a vulgata lectione, in quam libri omnes, quos quidem adhuc consulere licuit, consentiunt, *non erat*

- discedendum*; præsertim quum fieri possit, ut Cæsarem Curio etiam *ultra Ravennam*, propius Alpes adhuc versantem, offenderit, atque inde Romam fuerit missus: nam quod pag. 218, 32, legimus *κατὰβαινεν ἐπὶ Ραβέννης*, est *petebat Raven-*
nam, non *jam eo pervenerat*.
L. 48. ἄρχοντας recte Aug. cum H. Steph.
CAP. XXXIII. Lin. 57. τὴν δὲ Καίσαρος. Consentit Vratisl.
L. 74. ἐνδύντες Vratisl. cum Reg. A. & H. Stephan.
Pag. 220. L. 77. αἰσχερῶς Vratisl. cum Edd.
Pag. 221. CAP. XXXIV. Lin. 83. Ἰταλῶν. Sic reponendum monue-
rat etiam MUSGRAV.
Pag. 224. CAP. XXXVII. Lin. 43. ὀγῶσθε recte Aug. & Vratisl. cum
H. Steph.
Pag. 225. CAP. XXXVIII. Lin. 56. Λεύκιον Δομίτιον Ἑῖς. Vid. pag.
Pag. 226. 219, 52 sq. L. 66. Γεγονομένων. Sic & Vratisl. L. 67. Νο-
μίσαν & Νομικίας. Alia *Nuceria* est, in Campania, in Picen-
tinorum finibus, haud procul Aceris, cujus mentio facta
Civ. I. 61, 2. Annib. 290, 28. Pun. 383, 22. Alia *Luceria*,
in Apulia; quam h. l. intelligendam esse, Cluverus Geogr.
antiqu. p. 1215. ex Cæs. Bell. Civ. I. 24. Cic. ad Att. VII. 12. &c.
docuit. Sed & apud Ptolemæum hæc ipsa *Luceria* Νομικία
Ἀπουλῶν, non Λουκερία, dicitur: „errore literæ, an temporis
illius consuetudine, incertum;” ut ait Cellarius, II. 9. p. 882.
Certe hodieque, ut idem Cellarius monuit, *Nocera* pariter &
Locera vocatur. L. 68. ὡς τὸν Ἰόνιον διαῖ. Consentit Vratisl.
CAP. XXXIX. Lin. 78. Δυρράχιον, ἢ Ἐπίδαμνον τινες &c.
Vide Steph. Byz. in Δυρράχιον, & quæ ibi congesse Berkellius
Pag. 227. & Holstenius. L. 85. Ερυθείας. Sic & Vratisl.
L. 89. Ἑῖς 91. Ἰόνιον - ἰς τὸ πέλαιος, ἵνα ἐπώνυμον αὐτοῦ γέ-
νοιτο. Conf. not. ad Præf. pag. 4, 50. L. 92. Βρίγας. Vid.
Steph. Byz. in Βρίγας. L. 96. Λιβυριδίας. Conf. Illyr. p. 833,
42. Ibid. ἡγοῦνται, *adpellant, nominant*. Vid. ad Hisp.
180, 57. L. 97. πρώτων. Consentit Vratisl.
Pag. 228. L. 3. τὴν δ' ἐπικλυσιν, ὡς οὐκ αἰσιον, ἐπαλλάξαντες οἱ Κερκυραῖοι.
— „Balbutit [Appianus] de Epidamno. Ait enim, Δυρράχιον,

quod esset *ominosum* nomen, mutatum in *Epidamnium* a Græcis. Imo contra, Epidamnium ominosum a Latinis in Dyrrachium mutatum." SCALIGER, *Animadv. ad Euseb. Chronol. n. DCCCXC. p. 84.* At, sicut latinis nomen *Epidamnus* ominosum erat; sic Græcis nomen *Δυρράχιον*, quod *δυσράχιον* & *δύσαρμον* valebat, ominosum videri utique poterat, Conf. Dionem XLI. 50. & ibi Fabric. eundemque Fabric. ad XLI. 13.

L. 5. Θουκυδίδης. Vide omnino Thucyd. lib. I. c. 24 sqq.

Ibid. sq. ἐκινῆσθαι δ' ὅμως τὸ ὄνομα, καὶ Δυρράχιον κληίζεται. Sic & alii, & Strabo VII. p. 316. *Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κλίσμα, ἢ τὸν Δυρράχιον λεγόμενη.*

CAP. XL. Lin. 27. Ἀσινίς τε Πολλῶν. Sic recte Aug. cum H. Steph. L. 31. ἐπὶ ταῦτά με ἔπεισε. Consentit Vratisl. Pag. 229.

L. 33. ἐς Κέρκυραν καὶ ἐκ Κερκύρας ἐς Πομπ. DAVISIUS ad *Caspar. de Bell. Civ. I. 30. p. 556.* edit. Oudendorp. Pag. 230.

CAP. XLI. Lin. 41. τῶν τε ἀφαιρέσεων ἐκτελεῖ χρημάτων. Sic recte Vratisl. cum Edd. Conf. infr. p. 368, 85. Eadem loquendi formulā Thucydides lib. I. c. 143. εἴτε καὶ κινήσονται, inquit, τῶν Ὀλυμπιάσιν ἢ Δελφοῖς χρημάτων. Et VI. 70. ἐς τὰ Ὀλυμπίον παρέπειψαν φυλακὴν, δίδασκτες, μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἀπὸ αὐτοῦ κινήσωσι. Aliās cum quarto casu, idem Thucyd. II. 24. κινεῖν τὰ χρήματα ἐν ἄλλοις τε. Et peculiaris quidem usus est hujus verbi κινεῖν, ubi pecuniæ sacræ, vel ad certum usum sepositæ, adtrectantur, auferuntur, & ad alios usus convertuntur; ut perspecte monuit Dukerus ad Thucyd. VI. 70. Sic & Dio, in Exc. Peiresc. Opp. T. I. p. 49. n. 122, de Sylla ait: ἐπὶ καὶ χρημάτων ἰδίῳ πολλῶν, ἐκτελεῖ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἄστυα.

L. 42. τεθῆναι recte Aug. & Vratisl. cum H. Steph. Sed l. 44. Κελτοὺς αὐτοὺς perperam Vratisl. cum Reg. A. Idem l. 45. Αἰμίλιον, cum aliis.

L. 48. Κρίνον. Q. Valerium, de quo supra dixit, p. 229, Pag. 231. 25 sq. L. 53. γηγονμένοις MUSGRAV. etiam reposuit.

Ibid. Δολοῦμαι. In hanc scripturam consentiunt h. l. omnes, & sæpius deinceps. Quare nihil novandum duxi, A a a 5

Pag. 231.

quum præsertim & apud alios Græcos Scriptores eodem modo nomen illud passim formatum inveniatur.

CAP. XLII. Lin. 58. Ἰλέτην. Sic scripti omnes cum edit. r.

L. 61. ἀποληφέν, *intercepti, interclusti*. Conf. p. 234, 1. Sæpissime in hoc verba vocalem η cum diphth. ει perperam commutant librarii, tamquam ab ἀπολείπασθαι esset, quum sit ab ἀπολαμβάνεσθαι.

Pag. 232.

L. 65. μέχρι θείους ἐπελθ. Recte hic orationem distinguit Vratisl. & sic correxerat MUSGRAV. Minus commode Aug.

L. 67. ἀθροέοντες MUSGRAV. cum Aug. L. 69. καί τι Aug. Vratisl. cum H. Steph. L. 75. In ἑτατοπιδείαις consentit Vratisl.

Pag. 233.

CAP. XLIII. Lin. 81. εὐρίσκει Aug. Vratisl. cum H. Steph.

L. 97. παρίδσαν recte Vratisl. Sæpe in hoc verbo peccarunt & librarii nostri & editores.

Pag. 234.

CAP. XLIV. Lin. 6. Οὐαρος Ἀτλίου. Dio Cass. XLI. 41. Cæf. Bell. Civ. I. 31. & II. 23. Cic. pro Ligar. c. 1.

Pag. 236.

CAP. XLV. Lin. 36. Βαγράδαν. In Geleniana versione quæ ab H. Stephano una cum græco Contextu edita est, *Bragada* legitur, sicut in Græco Βραγάδαν: sed in edit. Basil. ejusdem versionis Gelen. *Bagrada* est, ut apud Cæf. Bell. Civ. II. 24. & apud alios Scriptores, quos excitavit Cellarius in Geogr. ant. IV. 4. p. 153.

L. 37. πορδουμένης αὐτοῦ τῆς ἀρχῆς. Non sperno αὐτῇ, quod cum Editis dat Vratisl. L. 49 sq. ἀφρόνως μάλα καὶ

καταφρονικῶς. Quum mendose (ex nisptis quidem, quibus & Vratisl. accedit) editum fuisset καὶ ἀφρονικῶς, MUSGRAVIUS „ἀφρονίστως vel ἀφρονίμως” legendum censuit. — An bonæ notæ vocabulum sit καταφρονικῶς, quod codex Aug. dedit, dubitare licet. Sed nec satis placet id de quo in Nota infra Contextum dixi, καταφρονικῶς, quod apud Suidam σφοδρῶς exponitur. Omnino autem, si modo emendatione indiget καταφρονικῶς, in καταφρονητικῶς erit mutandum; quod adverbium Xenophonti in usu esse H. Stephanus in Thef. monuit. Perspicuum est autem, nil aliud adverbio

illo dicere voluisse Appianum, nisi id quod persæpe aliàs hac phrasi ἐν καταφρονήσει exprimere solet. Itaque pro verbis, *magno impetu*, quæ in lat. vers. posui, reposita hæc, & *contemtim*; malim. Pag. 236

CAP. XLVI. Lin. 63. Φλαμμάς Vratisl. cum ceteris mssptis Pag. 237
& edit. 1. L. 67. ἐς τοῦτο, *ad hoc, in hoc, hujus rei causa*.

L. 68. ἀδρῶς. ἀδρῶν Vratisl. cum Ven. idque in Con- Pag. 238
textum repositum malim.

CAP. XLVII. Lin. 82 sq. Αντώνιος τε περὶ τὴν Ἰλλυρίδα ἡσσάτο
ὑπὸ Οὐλαίου, Πομπηίου στρατηγούτων. Liv. Epit. CX. C. Anto-
nius, legatus Cæsaris, male contra Pompejum in Illyrica
rebus gestis, captus est. Paulo vero ante hanc Antonii cala-
mitatem Dolabella, quem classi Cæsarianæ recens exstructæ
præfectum fuisse supra cap. 41. exte. docuerat Appianus, ab
eodem Octavio, Pompeji legato, profligatus classeeque fuerat
exutus. Vid. Dion. XLI. 40. & Freinsh. Suppl. Liv. CX. c. 51.
Quod igitur Dolabella nomen apud Appianum hoc loco libri
nostri exhibent, non idcirco persuadere nobis debemus, a
Scriptore nostro duo hæc nomina, *Octavium & Dolabellam*,
quemadmodum imperitis librariis placuit, in unum hominem
esse collata atque confusa; nemo enim umquam monstrum
hoc nominis *Octavius Dolabella* vel fando audivit: sed id vix
aliter factum intelligi potest, nisi quod, quum unius Antonii
(quem universo Illyrico a Cæsare præfectum dixit p. 231, 49.)
mentionem hic fecisset Appianus, non nemo Dolabella no-
men, ut qui eisdem diebus similem cladem ab Octavio passus
esset, ad oram libri sui notaverit; unde deinceps nomen hoc
non solum temere in contextum insertum, verum etiam ini-
quissimo loco intrusum est.

L. 93. In ἰσάμενοι consentit Vratisl. Et sic emendaverat Pag. 239
MUSGRAV. L. 98. χρήσομαι τῷ πατρίῳ νόμῳ. Cum Regiis,
πετρίῳ, mendose Vratisl. Quod quum in Candidi quoque
fuisset exemplari, imperite ille, *Petrei leges*, ait, *deinceps*
imitabor. A quo deceptus C. Stephanus, Περτεῖον νόμον obtru-
sit Appiano: quod in πατρίῳ νόμῳ mutandum esse, pridem
vidit CASAUBONUS *ad Sueton. Jul. c. 69*. Post quem ad

Pag. 239. h. l. hæc adnotavit AL. TOLLIVS: „ Nullus Scriptorum veterum, quod sciam, *Legis Petreje* de decimatione meminit. [Imo *Lex Petreja* græce esset Περρήιος νόμος.] Verum *decimatio*, vetus Romanorum institutum, & *patria lex*: qua, si plures peccassent, & manipuli aliquot simul locum deseruissent, decimus quisque sorte ad supplicium legebatur. Interdum tamen & *vicesimatio* adhibita, imo & *centesimatio*. Ac ratio hæc puniendi commoda pariter & terribilis admodum erat. Infra, p. 467. [p. 262, 75.] ubi exercitus Cæsaris, poenitentia ductus, decimari petit, eandem hanc legem vocat τὸν πατριὸν νόμον, & lib. III. [p. 456, 41 sq.] στρατιωτικὸν νόμον. Quare censeo hoc loco cum eruditissimo Casaubono legendum: χρῆσθαι τῷ πατρίῳ νόμῳ κατὰ τοῦ ἐννέτου τέλους, [sic Casaubonus: præter necessitatem κατὰ τοῦ, pro καὶ τῷ, ponens:] ἐπειδὴ μάλιστα τῆς σφάττης κατῆρξε, τὸν δέκατον διακληρώσω θανεῖν. Vel: χρῆσθαι πατρίῳ νόμῳ, [at nec opus erat, articulum τῷ expellere:] καὶ τοῦ ἐννέτου τέλους (ἐκ. μὲν. τ. σφας. κατῆρξε) τὸ δέκατον μέρος διακληρώσω θανεῖν, quemadmodum infra, τὸ δέκατον μέρος ἀναίρειν.” Conf. Fabric. ad Dion. XLI. 35. Ceterum quod adjiciendum nomen μέρος putavit Tollius, adsumto illo percommode carere possumus.

Pag. 240. CAP. XLVIII. Lin. 16 sq. Πούπλιον Ισαυρικόν. P. *Scriptum Isauricum*. Dio XLI. 43. Conf. Pigh. Annal. Rom. T. III. p. 445. & Freinsh. CX. 49. In mendosam scripturam Πομπήιον cum Regiis aliisque conjuravit Vratisl. Ex codice Ven. quamquam cum Tolliana editione collato, in qua præeunte Gelenio Σερουίλιον Ισαυρικόν editum est, nihil varietatis adnotatum ad h. l. in schedis reperio: itaque suspicari licet, Σερουίλιον in illo codice scriptum esse; de quo si mihi certius constitisset, lubentissimo optimam lectionem eram amplexurus. Ac poterat ea quidem, quoniam & per se proba est, & semel in Contextum recepta, utique teneri.

Pag. 241. L. 20 sq. ἐς δὲ τὴν νεώτερον Γαλατῖαν Δίκμον Βροῦτον. Quum neminem nominet, quem Narbonensi Gallie (quæ tamen in Cæsaris fuit potestate) præfecerit Cæsar; videtur cum Gallia recens devicta vetus etiam Gallia Provincia eodem D. Bruto

fuisse commissa: præsertim quum infra, p. 328, 27 sq. sine restrictione τὴν ὑπὲρ Ἑλλήνων καὶ Κελτικῶν ei traditam Appianus dicat. Possem etiam ad Civ. III. 530, 95. ubi *D. Brutus* ἄρξα τῆς παλαιᾶς Κελτικῆς ὑπὸ Καίσαρος dicitur, provocare, nisi difficultatibus præmeretur ille locus, de quibus ibi monebo. | Pag. 241.

CAP. XLIX. Lin. 45. δι' ὧν τὸν Ἰόνιον διαπαραλείπει. Etiam Pag. 242. alibi præpositionem διὰ pro μετὰ vel πρὶν, librarii ne errore, an ex Appiani usu, positam vidimus: Pun. p. 400, 99. διὰ χιτωνίσκου μόνου. De Pompeji copiis ex Romanis legionibus conf. Freinsh. CXI. 1.

L. 52. In Κρήτι & lin. 53. in καὶ ἐκ Γαλατ. consentit Vratisl. Pag. 243.

L. 56. Παμφύλοι. Παμφύλοι Vratisl. quod ex Παμφυλίας corruptum videri potest, quoniam persæpe terminationes αι & ας permutantur a librariis. Πάμφυλοι aliàs gentile illud nomen, ut ab aliis Scriptoribus, sic ab Appiano formari, monui ad Præf. p. 3, 41. Attamen & infra, Civ. II. p. 273, 60. in Παμφύλοι consentiunt nostri codices; ne sic quidem male. L. 62. τούτων in τούτοις mutatum MUSGRAVIUS voluerat; præter rationem, ut mihi videtur. Ad τούτων intelligendum πῶν. Καὶ τούτων (πῶν) ἐς ἑκατὸν (νῆς) Ῥωμαίων (ἦσαν) ἐπιβάτων.

L. 65. Μάρκος Βύβλος. Rectius fortasse Βίβλος posuisssem: nam ex hac scriptura proxime corrupta videri potest vulgata lectio Βουβλος. Sed ea scriptura usus sum, qua aliàs in hoc nomine uti Appianus consuevit: quamquam intelligo, fieri potuisse, ut ipse quoque Appianus diversa diversis in locis scriptura usus sit, & nunc Βίβλος nominasse, quem alibi Βύβλον vocavit; præsertim quum ne in prænomine quidem satis sibi ipse constet, quippe qui alibi *Lucium* dixit, quem nunc rectius *Marcum* vocat. Vide ad Syr. p. 612, 95. & conf. Civ. II. 186, 3. Ceterum *Marcum Bibulum* totò officio maritimo præpositum a Pompejo fuisse, diserte Cæsar docet, Bell. Civ. III. 5. & 7. & Dio Cassius XLI. 44. ex quibus auctoribus emendandam esse vitiosam apud Appianum scripturam, pridem monuit J. RUTGERS. Var. Lect. VI. 14. & post hunc DAVISIUS ad Cæs. l. c.

Reg. 244. CAP. L. Lin. 74. ἐξ Ἀρδεατῶν. Sic Exc. VIII. ex lib. II. p. 39, 31. de eodem Camillo agens Appianus, ἐς τὴν Ἀρδεατῶν πόλιν μετακίνησεν.

L. 75 sq. τὴν ἐλευθερίαν, ὅπῃ ποτ' ἂν ᾖσιν. „Non puto Gelenium aliam sequi lectionem voluisse, his verbis utentem, *ubicunque libertatem tueri datur* : sed tantum mollire quod alioqui durius videri dictum potest. P. Candidus certe omnino & ipse quam habemus lectionem agnoscit, & quidem male cum proxime præcedentibus jungens ista, πάντες τε οἱ εὖ φρονεῦντες, τὴν ἐλευθερίαν, ἔσθ'." H. STEPHANUS.

L. 78. παρασπένουσάμενοι. Sic & Vratisl. Idem cod. l. 82. τὰ ὑμέτερα cum Aug. & H. Stephan. L. 87. καὶ τὰδε πράττοντι. Sic emendavit MUSGRAV. ut dedit Aug.

L. 90. ἀντὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐκείνων ἰσονομίας. Gelenium : *quam æquo cum ceteris jure vivere*. „Debuit potius dicere Gelenium, *quam æquo cum eo ipso jure vivere*. Neque enim hic scriptum est, ἀντὶ τῆς πρὸς τοὺς λοιποὺς ἰσονομίας, sed, ἀντὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐκείνων ἰσονομίας." H. STEPHANUS.

CAP. LI. Lin. 98 sq. „Pro his, τῷ λογισμῷ τοῦ πολέμου, Gelenium dixit tantum *causa* : at P. Candidus *ratione belli* : non male ; nam & alibi λογισμὸν apud hunc scriptorem pro λόγῳ, id est rationem, me legere memini. Posset autem & ἔχοντος pro ἔχοντι legi." H. STEPHANUS.

Reg. 246.] L. 4 sq. ὅσα γὰρ εἰσιῖν. „Scribendum puto : ὅσα γὰρ, ὡς εἰσιῖν, ἐπὶ τὴν ἰω ἔσθ'." H. STEPHANUS.

Reg. 247. CAP. LII. Lin. 23. ἠπείχετο Aug. Vratisl. cum H. Stephan. Et lin. 27. in ὅμως consentit Vratisl.

CAP. LIII. Lin. 37. ἀντιθέτως. Sic & Vratisl cum aliis. **Reg. 248.** — ἀντιθέτως legere jusserat MUSGRAV. L. 38. Ferri poterat ὑμῖν εὐθὺς. L. 39. ἐπιβαίνουσιν in ἀποβαίνουσιν mutatum voluit MUSGRAV. L. 41. καὶ σκευὴν. καὶ σκευὴ Vratisl. cum Aug. & Reg. B. quod in contextum malim receptum.

L. 45. πρώτιστον. Non opus erat sollicitare hanc lectionem, in quam consentiunt libri. πρώτιστον malebat MUSGRAV.

• Nec vero causa erat, cur *ισομένων* *lin. sq.* in *ισομένων* mutatum idem MUSGRAVIUS voluerit: qui, quum porro *lin. ead.* particulam negantem inseruit, καὶ μὴ τοῖς αὐτίκα διωξ. ἔσ. sententiam auctoris minus perspexisse videtur, quam recte Gelenius expressit, *ἔσ. secuturis nos preparare tutum receptaculum.* διώκειν h. l. est amice sequi, ut p. 225, 55. non hostiliter persequi.

CAP. LIV. *Lin. 71.* Μινούκιος. Μινούσιος cum aliis dat Vratisl. Sed in Μινούκιος, quod ex Reg. A. h. l. editum est, alibi, ubi idem nomen occurrit, consentiunt codices; veluti pag. 258, 6.

L. 75. ἐς Ἀπολλωνίαν. ἐπὶ Ἀπολλωνίας emendaverat MUSGR.

L. 76. „Σταμέριος. Corrige omnino Σταβέριος, quemadmodum & in interpretatione, ubi perperam Tiberius pro Staberio legitur. Cæsar: [Beil. Civ. III. 12.] *Recepto Cæsar Orico, nulla interposita mora, Apolloniam proficiscitur. Ejus adventu audito, L. Staberius, qui ibi præerat, &c. clam profugit.* JAN. RUTGERSIUS, *Var. Lect. lib. IV. c. 5.* ἔσ. ex eo TOLLIVS, *diffimulato auctoris nomine.* Conf. DAVIS. *ad Cæs. l. c.*

CAP. LV. *Lin. 83.* εἰ δὲ καὶ Δυββαχ. Sic & Vratisl. qui & *lin. sq.* in *προλάβομεν* consentit. L. 85. ἃ ἐκείνοις - πεπονημένοις. Nil opus erat hæc sollicitare. L. 1. ὑπελείποντο Aug. cum H. Steph. Sed ὑπελείποντο Vratisl. cum edit. 1.

CAP. LVI. *Lin. 8.* τοῦ Πομπηίου. Fortasse οὐ πρόβω τοῦ Πομπηίου. *Ibid.* τὸν Ἀλώρα ποταμὸν. „Quem fluvium Ἀλώρα hic vocat Appianus, omnes alii *Appsum* vocant. Ideo reponendum est, τὸν Ἀψὸν ποταμὸν.” PALMERIUS. Id jam monuerat JAN. RUTGERSIUS *Var. Lect. lib. IV. c. 5.* Vide Cæs. B. C. III. 13. & 19. & Dion. XLI. 47. *Alorem* fluvium ignorant Geographi. In hist. Annib. p. 273, 53. Ἀλώρα vulgo mendose scriptum vidimus pro Κάλωρα. L. 16. εἰ παραβῆλαιντο, si periculo adirent.

CAP. LVII. *Lin. 35.* σὺν κλυδωνίῳ καὶ πνεύματι. Cum Reg. A. & Edd. stat Vratisl. Candidus: *mare ipsum, summis concitatum fluctibus, magno impetu ac turbine cursum intercipit.*

Page. 254. L. 37. mendose idem Vratisl. πολυμύων cum Edd. pro θύμων. L. 38. Ὁ δὲ Καῖσαρ. MUSGRAVIUS, tamquam ab his verbis inciperet apodosis prioribus respondens, ὁ δὲ Καῖσαρ legere iussit.

Page. 255. CAP. LVIII. Lin. 64. διαβαρὲς Reg. B. Aug. Vratisl. cum H. Stephan. ἄβατος, δύσβατος, composita nomina, retrahunt accentum; sed διαβαρὲς, quod non ut compositum nomen consideratur, verum ut directe a verbo διαβαίνω derivatum, ἀξυρίτως effertur. Sic Civ. I. 126, 21. & Mithr. 664, 70. Eodemque modo Mithr. 678, 16. rectius fortasse cum H. Stephano ἐπιβαρὲν edidissem, a verbo ἐπιβαίνω recta derivatum, quam ἐπιβατον, quod ibi ex edit. i. consentientibus scriptis libris revocavi.

CAP. LIX. Lin. 69 sqq. ταβίνος, οὐχ ὑποσταίς ἔσθ. Vide **Page. 256.** hist. Illyr. cap. 13. p. 846. L. 84. καὶ μάλιν ἐς αἰδμένα ἔσθ. Adverbium μάλιν malim, mutata sede, cum verbis δύο τινος & quæ sequuntur junctum.

Page. 257. CAP. LX. Lin. 93. περὶ τῆς φρουρῆς. Sic & MUSGRAV. ut dedit Aug. L. 98. ἐπὶ ἀνδρείᾳ Aug. cum Reg. A. ἐπὶ ἀνδρείᾳ Vratisl. cum Reg. B. L. 99 sq. τοὺς χειραγωγήσαντας. Sic perspicue Vratisl. L. 3 sq. In ἀπογινώσκων consentit idem.

Page. 258. L. 7 sq. ἐκατὸν καὶ ἑκατοσὶν ἀναδέξασθαι βίη. „Hunc numerum retinent Val. Max. lib. III. c. 2. Suetonius in Cæs. c. 68. Cæsar autem lib. III. de Bell. Civ. [III. 53.] centum ἑξήκοντα habet, cum quo & Plutarchus facit, qui itidem ἐκατὸν καὶ τριάκοντα habet. Ceterum quod hic Minucio tribuitur, id de Scava centurione plerique alii [& in his ipse Cæsar] referunt.” AL. TOLLIVS. Apud Cæsarem aliæ editiones cum melioribus codicibus pariter CXX. dant: si tanti hoc est, ut de isto numero subtilius querendum putemus.

L. 10 - 12. Αὐτὸς δ' ἐν Δυρραχίου usque καὶ ἔργον Ἀγρίμωδος. --- GELENIUS: Ipse, spe occupandi per præditionem jam captam Dyrrachii, portam ad Dianæ vicinam cum paucis, frustra tamen, adiit. Scilicet, videns, mutilam in fine esse orationem, duo verba, quæ in Græcis non leguntur, frustra tamen, inseruit. Mirum autem videri debet, quod

quod apud Cæsarem in eadem historiæ parte, quæ huic Appiani loco respondet, pariter lacuna est, lib. III. inter cap. 50. & 51. ubi monuit Cellarius, præcipuum ex iis, quæ interciderunt, esse, quod Cæsar, Dyrrhachium occupare adgressus, cum in angustias venisset, magnum periculum adierit, multosque amiserit suorum. Narratio interrupta suppleri ex Dione potest XLI. 50. ubi conferenda quæ adnotavit Fabricius, num. 211.

Pag. 256

CAP. LXI. Lin. 18. *ἐδύσαντο*. Eandem emendationem, (quam ex Candido adferendam huic loco jam olim in Commentat. de Editis & mssptis Historiar. Appiani Exempl. c. 1. §. 4. not. l. docueram) a MUSEGRAVIO etiam adhibitam deinceps vidi. L. 19. *τὴν πύλιν ὑπεραιούδον*. Cæf. B. C. III. 48. *radicis genus . . . ad similitudinem panis efficiebant.*

L. 29 sq. *στάδιος γὰρ ἦσαν διακρίσεις καὶ χίλιοι*. Scribit quidem Dio, XLI. 50. *ἀπὲρ πάντων τὴν περίουτον τοῦ περικταχίσματος*, *immensum circuitum operum Cæsari fecisse Pompejum*. Sed ea sane *ad summam stoliditatem immensa* molitio fuisset, munitionem *mcc stadiorum*, id est, *cl. millium Passuum* in circuitum instituere. Cæsar ipse, B. C. III. 44. Pompejum, scribit, *castellis xxiv effedis, xv millia passuum circuitu amplexum esse*; & hoc circuitu se Pompejum circumvallare instituisse, ibid. c. 43. Apud Florum IV. 2, 39 legimus, Cæsarem castra Pompeji *sedecim millium vallo obduxisse*. Rursusque apud Orosium, VI. 15. p. 419. edit. Haverc. *terram quindecim millium Passuum fossa præstruxisse Cæsarem*. Itaque, quidquid tandem LIPSIVS, *de militia Rom. lib. V. Dial. XIII.* ad defendendum numerum *mcc stadiorum*, quem h. l. Appiani codices exhibent, copiose eruditeque adtulerit, mihi tamen omnia reputanti verisimillimum videtur, non *mcc*, sed *cxx stadia*, quæ nimirum *cl. millia Passuum* æquant, scripsisse Appianum.

Pag. 257

CAP. LXII. Lin. 47. *καὶ ἰσοϋντος*. Sic rursus p. 262, 87. *ἰσοϋντος αὐτοῦ Καίσαρος*. L. 50. *τὸν οὐραχον*, τὸν οὐραχον. Legendum *τὸν οὐραχον*. Est autem *οὐραχον* *hastilis* quo aquila gestatur *pars posterior mucronata*, quæ terra

Pag. 262

Vol. III.

B b b

Pag. 261. *infigitur; quæ aliis δύραξ & σαυρωτὴρ dicitur.* AL. TOLLIVS, *vel apud eum nescio quis.* Vide Hesychium & Suid. v. οὐρά-αχος. L. 54. δοκί συνισταίων. Verbum εἶναι cum Reg. A. Importune inferit Vratisl.

L. 54. ὥστε αὐτὰ δοκί &c. Non opus est, αὐτὰ cum MUSGRAV. in αὐτῷ mutare: percommode enim a verbo εἶναι pendet ille accusativus casus. L. 64. In εἰμμερον consentit Vratisl. Et sic emendaverat MUSGRAV.

Pag. 262. CAP. LXIII. Lin. 80. προωπιστράφη. Sic idem Vratisl. cum ceteris, quos secutus sum.

Pag. 264. CAP. LXIV. Lin. 9. ἡμέρας. Consentit idem Vratisl. Et rursus idem L. 15. cum Aug. ἄρα παρέσχε. Paulo ante, lin. 13. κατακεκλιμένους perfecte reposuerat etiam MUSGRAVIUS: sed cur idem vir doctus vocabulum αἰρώταις lin. 12 sq. „mendosum”, & totum hunc locum „perobscurum” habuerit, equidem non video.

CAP. LXV. Lin. 23. καὶ ἡγεμονίδος γῆς. ἡγεμονίδος τῆς
Pag. 265. Vratisl. cum Reg. B. L. 30. προσέμενος Aug. cum H. Steph.

L. 32. Λευκίου Σκιπίωνος. L. Scipionis, soceri sui: vid. p. 258, 14. & 206, 40.

Pag. 266. CAP. LXVI. Lin. 47. δρᾶν τι μετ' ἀργίας &c. Forfan δρᾶν τι μετ' ἀνδρίας, ἢ μετ' ἀργίας λιμῷ διαφθαῖναι. Ellipsis, quæ hic obtinet, adverbii μάλλον turbavit fortasse librarios, de ea non cogitantes. Possit quis etiam suspicari, δρᾶν τι ἀντὶ ἀργίας ἢ μετὰ λιμοῦ διαφθαῖναι, ut præpos. ἀντὶ absorpta fuerit a verbis præcedentibus δρᾶν τι. Nil opis fert Candidus, qui, prætermisissis verbis δρᾶν τι, si ulterius defatigari opus esset, inquit, satis perspicere se aiebant ex desidia aut fame interituros fore.

L. 49 sq. ἀπογνωσκουσιν αὐτῶν. Sic omnes. Nec opus est, cum MUSGRAVIO αὐτοὺς reponere; nam & prænomen demonstr. frequentissime apud Nostrum pro reciproco positum vidimus, & verbum ἀπογνωσκῆναι pariter cum secundo casu atque cum quarto construi solet. Neque magis opus videtur, lin. 55. verba, in quæ libri omnes consentiunt, ἐς λιμὸν

ἐκ μου, sollicitare, pro quibus DAVISIUS *ad Casf. III.* 84. (pag. 750. edit. Oudendorp.) ἐς λοιμὸν ἐκ μου repositum voluit.

CAP. LXVII. Lin. 62. καί μιν οὐκ ἔμω. Non dubito, ἔλως Pag. 267. scripsisse Appianum. Sic pag. præced. l. 46. ἔλως τε καί μιν οὐκ ἔμω. L. 73. βασιλεὺς τε βασιλῆων καὶ Ἀγαμέμνων. ἔσ. Sic recte Vratisl. cum Aug. Et Candidus, *regum etiam regem* ἔσ. *Agamemnonem*. Conf. Mithr. p. 784, 8 sq.

Ead. lin. 73 sq. καὶ ἐπὶ τῷδε αὐτῶν βασιλεὺς - - καλοῦνται. — „Id a Domitio Ænobarbo in Pompejum jactatum tradunt. [Plutarch. Pomp. 654. F.] Sed ejusmodi obtestationes clarissimorum aliquando imperatorum proventus non parum sufflaminarunt. Ita Marius per publicanos in Africa negotiantes *criminator Metelli lentitudinem, trahentis jam in tertium annum bellum, ἔσ. naturalem nobilitatis superbiam, morandique in imperiis cupiditatem*, effecit, ut sibi consuli creato belli a Metello pæne patrati summa committeretur. Videndi Vellejus lib. II. c. 11. & Salust. Jugurth. c. 64. Apud Dionem lib. XXXV. in principio quoque legimus, Lucullum non ab aliis tantum, sed & ab ipsis civibus reprehensum, quod Tigranem debellare noluerit, quo diutius cum imperio esset. Nec vana sæpe est ista suspicio. Sic Annibal amicis crebro dixisse fertur, ideo se bellum trahere, ne debellatis Romanis ipse imperio privaretur, ut Appianus noster superius p. 336. [Annib. p. 278. extr.] scriptum reliquit.” AL. TOLLIVS.

CAP. LXVIII. Lin. 98. μέγιστον ἱερὸς ἔσ. *apum examen altari insedit*. Idem omen Cassio etiam Brutoque funestum memoratur Civ. IV. pag. 705, 53 sq. Vide, si lubet, de isto prodigio, quod inauspicatum haberi solebat, quos auctores citavit Fabricius ad Dionem XLVII. 2. Pag. 269.

CAP. LXIX. Lin. 13 sq. καὶ νυμφοῖν ἐπὶ αὐτοῖς ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ κατεξώπα ἔμω. ἔμω. ἔμω. ἐν ἐκκλησίᾳ est *textit, dissimulavit*; quemadmodum Mithr. 810, 48. οὐκ ἐγκωλύμενοι, non *dissimulantes*. Sed male hæc coherent: *indignationem dissimulavit; attamen tacuit, κατεξώπα ἔμω*. Eam importunitatem adverbii ἔμω sentientes in-

Pag. 270.

terpretes, alter (Candidus) illud plane præteriit; pro verbis, *ἐνκαλύνειτο· κατεσιώπα δ' ἔμω*, nōn nisi hæc ponens, *diffimulabat tacebatque*: alter (Gelenius) ἔμω cum *ἐνκαλύνειτο* conjunxit, & verbum *κατεσιώπα* prætermisit, *indignationem tamen diffimulans*: pigebat enim ἔσθ. Ego, quum veram vim verborum *κατεσιώπα δ' ἔμω* exprimere vellem, induci me passus sum, ut verbum præcedens *ἐνκαλύνειτο*, ab usitata notione paulisper recedens, exponerem *velavit faciem*, scil. in signum indignationis; cum qua expositione deinde utcumque conveniebant ea quæ sequuntur, *neque tamen verbum ullum emisit*. At nec satis aptam hanc interpretationem, & scabram utique Græcam dictionem esse, quam hic libri nostri exhibent, intelligo: mihiq̃ue, rebus omnibus pensatis, rursus h. l. ex errore nata particula ἔμω, & ex ἔλω corrupta, (sicuti pag. 267, 62.) videtur. Certe, si *κατεσιώπα δ' ἔλω* legamus, omnia plana erunt: *indignatus illis, diffimulabat* (vel tegebat) *indignationem; omninoque tacebat* (tacitus agebat) *præ tadio timoreque &c.*

Pag. 271.

CAP. LXX. Lin. 39. ὁλιγωτέρας ἑκατομυρίων. Consentit Vratisl. Sed Candidus, cum Reg. A. & Editis: *qui minorem numerum describunt, sexaginta millia.* L. 40. τεσσαράκοντα μυριάδας. Quum non nisi de Romanis legionibus cum

Pag. 272.

Italicis fociis hic agatur, utique *τεσσαρεσκαίδεκα* potius, quam *τεσσαράκοντα*, legendum videtur. L. 45 sq. Ad verba *ἰππεῖς τε Κελτοὶ* excidisse videri potest nota numeralis.

L. 46 sq. ἀριθμὸς ἄλλος. In mend. ἄλλως cum reliquis msp̃tis conspiravit Vratisl.

L. 54. ὡς ἱερεῖς τῶν θεοσμοφόνων, intell. θεῶν. Sed hoc, quod de Atheniensibus hic habet Appianus, mihi non satis in liquido esse fateor. In totius hujus loci versione a Geleniana interpretatione non discessi, nisi in uno verbo *τραπέταις*, lin. 55. quod *verterunt se reddidi*, cum Gelenius *exciti sunt* dedisset. Mire, ut solet, omnia conturbavit Candidus: *Aderant ἔθ' Athenienses in castris. Utrisque igitur præconis voce proclamantibus, minime injuriam exercitui inferre veluti legum latores sacros ad gloriam conversi belli, quasi*

pro Romanorum dignitate pugnaturi Pompejo adhaerant.
 Atheniensium in Pompeji acie rursus mentionem facit Noster
 p. 279, 66. Conf. p. 295. extr.

CAP. LXXI. Lin. 66. Καπαδωνῶν. Sic & Vratisl. Pag. 273

L. 68 sq. Ἰνναρχος Ἀρτάβα τοῦ βασιλέως. Artabazes eo
 tempore vel Artavazdes, (Ἀρταβάζης, Ἀρταουάσδης) Tigranis
 filius, rex Armeniæ erat, in Crassi expeditione Parthica nobili-
 tatus, & ab Antonio deinde dolo captus & Alexandriæ in
 triumpho ductus. Ac fortasse Ἀρταπάζου vel Ἀρταβάζου scripsit
 Appianus. Ἀρταπάτου, nescio quo auctore, MUSGRAVIUS
 posuit. L. 81. Quum vulgo esset, αὐτῷ διωδιλάδαια, οὗτω Pag. 274
 pro αὐτῷ substituit MUSGRAV.

. CAP. LXXII. Lin. 88 sq. Ὑμῖς, ὃ στρατιῶται, στρατηγεῖτε
 τοῦ πόνου μᾶλλον, ἢ στρατεύεσθε. „Gelenio, illa prima hujus
 orationis verba ita vertenti, *Vos milites ad hunc laborem*
imperantes magis, quam imperata facientes, acceditis: as-
 sentitur P. Candidus. Nam & hic initium istud ita reddit,
Vos quidem, ὃ commilitones, huic labori præsides magis,
quam ab aliis vobis imperetur. Poterat igitur Pompejus,
 verbis Cæsaris ad idem fere significandum utens, dicere,
 στρατηγούμεναι ἤδη μᾶλλον ὃν ὑμῶν ἢ στρατηγῶν. Sic enim Cæsar
 in sua, quæ hanc sequitur, oratione, de Pompejo loquens,
 [p. 276, 28.] καὶ οὐδὲ στρατηγούντα ἔτι μᾶλλον ἢ στρατηγούμενον.
 Sed, ad illum concionis Pompejanæ locum ut revertar, quid-
 dam mihi scrupuli istud affert, quod quum οἱ στρατηγούντες
 etiam, seu στρατηγοί, dicantur στρατεύεσθαι, hic eorundem
 utrunque esse negetur, sequendo eam quam habemus lectio-
 nem. Venit ergo in mentem suspicari, scriptum fuisse, στρα-
 τηγεῖτε τοῦ πόνου μᾶλλον ἢ στρατεύεσθε μόνον. Vos (inquit) di-
 cendi potius estis στρατηγεῖν τοῦ πόνου, quam στρατεύεσθαι so-
 lum. Scimus alioqui, hoc unum de aliis militibus, qui suo
 imperatori subsunt, dici solere: non autem & illud alterum,
 videlicet στρατηγεῖν. Observandum est autem, poni hic τὸν
 πόνον pro eo quod passim τὸ ἔργον dici videmus.” H. STERN.

L. 90. ἰμοῦ τὰ Καίσαρος ἐκτρέχειν ἔτι βουλομένου. Gelenius:
quum ego malim diutius infestare Cæsarem. „Debuit alio

Pag. 274.

uti verbo quam hoc *infestare*, ad exprimendum ἐκτρίχειν. Valde enim late hujus Latini verbi significatio patet, quum multis possimus modis aliquem infestare. Videndum igitur annon debuerit potius dicere, *Cæsarem atterere*, sive *Res Cæsaris atterere*: (quoniam scriptum est, τὰ τοῦ Καίσαρος, non τὸν Καίσαρα) vel, *Cæsarem fatigare*, aut aliquid hujusmodi. Eo quidem certe verbo quo P. Candidus usus est, minime uti debemus, nisi ridere libeat: vertit enim *Cæsarem macerare*. Quid si tamen se excusans P. Candidus dicat, se intellexisse, ἐκτρίχειν præferim τῷ λιμῷ, id est fame; id autem esse macerantis. Habebit certe in principio orationis ipsius Cæsaris, locum, quem pro se plane facere, merito dicet, ἀντὶ γὰρ λιμοῦ καὶ ἀπορίας ἀνδράσι μαχόμεθα: (nisi potius μαχούμεθα scribendum est, ut paulo post monebo.) Verum non ad λιμὸν tantum, sed ad alia varia ἀπορίας genera, quibus confictabatur Cæsar, respici arbitror. Fuit autem valde reprehensus postea Pompejus, quod non passus sit Cæsarem ita variis (uti dixi) ἀπορίας generibus ἐκτρίχεσθαι. Sed qui eum defendunt, respondent, eos qui præcipuè in ejus exercitu erant autoritatis, longiorem moram ferre noluisse, & illum quodammodo ad pugnam coëgisse. Audimus autem eum hic omnibus simul militibus illud objicientem, videlicet non fuisse ab illis expectatum id quod expectandum censebat pugnae inferendæ tempus. Vide Dionem, qui & alia in Pompeji de pugna consilio reprehendit quam Appianus in fine paginæ proxime præcedentis. [p. 273 sq.]” H. STEPHANUS.

Pag. 275.

L. 96. „Quod hic dicitur τὸ συνειδὸς ἀπὸ τῆς αἰτίας, convenit cum eo quod lectum jam nobis fuit, initio pag. 460. [245, 98 sq.] καὶ αὐτῷ τῷ λογισμῷ τοῦ πολέμου.” H. STEPHANUS.

CAP. LXXIII. Lin. 6 sq. „Suspecta non debet esse hæc sermonis forma, ἀντὶ γὰρ λιμοῦ καὶ ἀπορίας ἀνδράσι μαχόμεθα, pro eo quod dicendum esset (pluribus verbis utendo) ἀντὶ γὰρ τοῦ λιμῷ καὶ ἀπορίᾳ μάχεσθαι, ἀνδράσι μαχόμεθα. Suspectam (inquam) hanc sermonis formam habere non debemus, quum & alibi Appianum ita præpositione illa ἀντὶ uti observarim. At P. Candidus, verbum verbo reddens, in am-

biguitatem incidit. Ita enim ille, *Pro fame quippe & inopia cum viris decertamus.*" H. STEPHANUS. Pag. 275.

L. 7. *μαχούμεθα.* „Non dubito quin *μαχούμεθα* Appianus scripserit, non *μαχόμεθα*: licet Candidus hanc lectionem agnoscat." IDEM. Recte. Et consentit cum ceteris, quos nominavi, Vratisl.

L. 17. *οὐδὲ χάρισιν ἐξήνουν.* „Suspisor, scriptum fuisse *οὐδὲ τι χάρισιν ἐξήνουν.*" H. STEPHANUS. At sicut *ἐξήνουν* aliàs significat *expugnare, debellare*; (v. c. Illyr. 850, 17.) sic *χάρισιν ἐξήνουν τινὰ* percommode dici videtur, hac notione, *beneficiis aliquem expugnare.* Quæ autem in Nota infra Contextum posui: „An *οὐδὲ χάρισι τι* &c. usque in *parenthesi ponendum?*” ea indicta & deleta malim. Illud fortasse quæri possit, an pro duobus verbis *ἴσθι οὗς* legendum sit *οὗς γε.*

L. 18. *οὗς μεθῆνα καὶ ἀπαθεῖς.* „Post *μεθῆνα* deesse aliud nomen adjectivum, vel ex particula *καὶ* apparet. Hoc autem (quodcunque sit) illi *ἀπαθεῖς* synonymum esse arbitror; veluti, quum Latine *salvos & incolumes* dicimus. Nemo autem, qui incideret in locum ubi scriptum esset, *& incolumes*, alio adjectivo haud præfixo, deesse nomen *salvos*, non diceret. Quidni vero *σώους* ante *ἀπαθεῖς* desiderari itidem dicamus?" H. STEPHANUS. Ceterum *salvum* dimiserat Cæsar Domitium apud Corfinium, pag. 225. *Salvos* Afranii milites in Hispania, p. 232.

L. 19. *τῶνδε οὖν μοι τμήμαν ἀνέβηκεν ἀνενέγκασ.* „Deesse vocem, ad quam hi omnes genitivi referantur, non dubito quin Græca in lingua exercitatus lector mecum dicturus sit. Sed quænam illa est? an esse *τίσιν* dicendum est? ut legatur *τίσιν ἀνενέγκασ*, vel *ἀνενέγκασ τίσιν*: quum P. Candidus ita verterit, *Horum omnium vindices in unum mihi adeste.* Eorum certe mihi emendatio hæc arridet; (etiamsi aliquid auctoritatis ei tribuere videatur illa Candidi interpretatio;) quod *τίσιν* non itidem sequentibus genitivis aptare possim. At vero idem ille interpres, Candidus, illis jungit vocem *reminiscimini.* Sed hoc verbum cum illis, *αἱτι συνίστέ μοι*, quid commune habet?" H. STEPHANUS. Suidas: *ἀνέβηκεν ἀνέ-*

Pag. 276. *μνησκούγε.* Et verbum hoc ἀναφέρειν, sequente genitivo casu, (scil. per ellipsin nominis ἔννοιαν aut μνήμην) significans *in memoriam sibi revocare, meminisse*, jam sæpius apud Nostrum observare licuit. Vide Pun. 432, 20 sq. 462, 9. Civ. I. 172, 18 sq. Pariter, sequente conjunct. ὅτι, eandem habere significationem videtur: ἀνέμνην ὅτι, *recordatus est*: in Exc. ex lib. II. p. 38, 13.

CAP. LXXIV. Lin. 23. πολυπείρους ἀγωνισίας. » Multo libentius πολυπείρους ἀγωνισίας legerim." H. STEPHAN. At πολυπείρους id ipsum indicat, & quidem paulo efficacius.

L. 24 sq. δυσπαίδειαν τοῦ στρατηγού. » Observatione dignum, δυσπαίδειαν τοῦ στρατηγού, pro δυσπαίδειαν εἰς τὸν στρατηγόν, vel, τὸ δυσπαίδειός εἶναι τῷ στρατηγῷ. Gelenius tamen vestit, *contempto imperatore suo*: perinde ac si dictum esset, καταφρόνησεν τοῦ στρατηγού. Et vero ex contemptu nascitur δυσπαίδεια; sed tamen voce utendum erat quæ Græcæ responderet, saltem per periphrasin. Male enim P. Candidus; quæ unam vocem Græcam una Latina reddere volens, dixit *diffidentiam*. Cæterum non abs re τῆς δυσπαίδειας Pompejanorum mentionem facit Cæsar, qui contra τὸ εὐπειθές in suis magni se facere ostendit, p. 461." [248, 50.] H. STEPHANUS.

L. 26. » Verba hæc, τύχη τε παρακαμάζοντα ἦδη, sunt tanquam respondentis ad illa Pompeji, (non secus quam si conjectura esset assequutus quæ ab illo dicta erant) καὶ εἰ τις ἐστί μοι πολλήν ἐμπειρίαν καὶ τύχην, ἀντήλετόν με μέχρι νῦν γενομένην." H. STEPHANUS.

Pag. 277. **L. 41.** αἰρουμένους Aug. & Vratisl. cum H. Steph.

Pag. 278. **CAP. LXXV. Lin. 54.** διὰ δὲ καὶ. Sic scripti libri omnes.

Ibid. » Ante καὶ τετρας. deest aliquid: forte, ἐκπύων ἰλας."

Pag. 279. **MUSGRAV. L. 64.** ὡς εἰς ἐπίδειξιν. Consentit Vratisl.

CAP. LXXVI. Lin. 74 sq. ἐπὶ τοῦ λαοῦ Δομίτιος. **L. Domitius Ahenobarbus**: a quo distinguendus alius Δομίτιος, l. 77. **Cn. Domitius Calvinus**, qui a Cæsaris partibus stabat.

L. 75 sq. Αφράνιος δὲ καὶ Πομπήιος τὰ στρατεύειν ἐφύλαττον. Hæc ad verbum sonant, *Afranius vero & Pompejus castra custodiverunt*: quod quidem ita ab Appiano scriptum esse,

ægre mihi persuadeo. Certe, sicut per se vix credi potest, Pompejum in castris mansisse; sic disertè Cæsar Bell. Civ. III. 88. & Plutarch. in Cæs. pag. 729. A. alterum cornu tenuisse Pompejum docent: quamquam in eo rursus a Cæsare Plutarchus discedit, quod, quum Cæsar *in sinistro cornu* stetisse Pompejum dicat, Plutarchus *dextrum* tenuisse scribit. Ceterum & ipse Appianus non modo in hujus pugnae narratione, cap. hoc 76. extr. & c. 78. p. 282, 22 sq. de Pompejo tamquam præsentè loquitur; verum etiam cap. 81. p. 286. ait, *Pompejum*, ubi fugam suorum vidit, *gradatim se in castra recepisse*. Pro τὸ στρατόπεδον ἐφύλακτον malim τὸ στρατόπεδον (aut, τὰ πάντα) ἐφείρων. Sic enim & pag. sq. lin. 87 sq. de Pompejo pariter atque Cæsare ait, *περιέστησαν ἐκείλους, καθίσθήμενοι τὰ τε ἐπὶγοντα ἔσσε*.

Pag. 279.

L. 77. Σύλλας. P. Sylla, Dictatoris ex fratre nepos, pro quo Ciceronis exstat oratio. L. 82. τρισχιλίους ἐντολμοτάτους πεζὸς ἐνέδρευεν. „Immo ἐφ' ἐδρευεν, in *subidiis* posuit tria millia (i. e. sex cohortes) *audacissimorum militum*: non, in *insidiis*.” MARKLANDUS, in *Explicationibus veterum aliquot Auctorum*, subjectis editioni Supplicum Euripidis, p. 276. Cæsar III. 89. *Cæsar ex tertia acie singulas cohortes detraxit, atque ex his quartam instituit, equitatuque opposuit*. De eisdem, qui in *subidiis* erant locati, loquens Appianus, p. 283, 35. dicit, *Καίσαρος δὲ τὰ σημεῖον τοῖς ἐφ' ἐδρεύουσιν ἄραντας*. Attamen nec incommode ἐνέδρευεν nostro hoc loco scribi potuisse videtur: nam sicut hi in *subidiis* suorum, sic ad *insidiandum* hostibus erant collocati.

Pag. 280.

L. 84 sq. τὰ δόματα ἐσσηδῶντας ἀνέστησαν ἐξ αὐτῶν ἀνδρῶν. ἀνίσχουσιν Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. „Omnes qui historiæ hujus meminerunt, eandem facti rationem reddunt. Ingeniosus tamen RUTGERSIUS, *variarum Lectionum lib. I. c. 4.* longe aliud Cæsaris fuisse consilium docet; ac judicat Cæsarem, cum videret & suum & Pompeji exercitum constare e popularibus ac propinquis, vexeri cœpisse, ne si se mutuo agnoscerent, illa alacritas, is cognitus militum suorum ardor obtorpesceret; quin in amplexum potius, hunc paren-

B b b 5

Pag. 280.

tis, illum fratris, alterum hospitis aut amici, ruituros, quam ut cognato sanguine infantes etiamnum manus incestarent. Id igitur ne fieret, iussisse prudentissimum imperatorem, ut eorum vultus ferro turbarentur, ne alter ab altero agnoscere posset. Videtur & eodem modo intellexisse Lucanus, qui in oratione Cæsaris ante conflictum suos cohortantis eum ita loquentem facit:

*Sed dum tela micant, non vos pietatis imago
Ulla, nec adversa conspecti fronte parentes
Commoveant; vultus gladio turbate verendos."*

ALEX. TOLLIVS.

Pag. 281.

CAP. LXXVII. Lin. 99. ἐγὺς τε τοῦ κακοῦ γιγνομένοις αὐτοῖς. Sic Aug. & Ven. Sed pro γιγνομένοις revocatum γιγνομένου malim, quod & ex Reg. A. editum erat. Et sic Vratisl. cum Reg. B. ἐγὺς τε τοῦ κακοῦ γιγνομένου. Eadem phrasi, vel hujus simillima, sæpius utitur Appianus. Civ. I. 21, 28. ὁ δ' ἐγὺς τοῦ κακοῦ γιγνομένου. Pun. 491, 11. προσπαλόντες τοῦ κακοῦ. Mith. 791, 20. πλασιαζόντων τῶν κακῶν.

L. 4. δύο. δύο Vratisl. cum Aug. & Reg. B. Ibid. ἐπὶ οὐρανῷ mendose Vratisl. cum edit. 1. sed recte adjecit τε cum Aug. & Ven. Cf. p. 285, 80 sq. L. 13. ἐνδὲ ἰθιουῖς recte

Pag. 282.

Vratisl. & Aug. ut H. Stephanus. L. 15. οὐ δυνατὺς ἔτι. Quum abesset vulgo particula negans, MUSGRAV. δυνατὺς in δυνατοῦτης mutandum censuit.

CAP. LXXVIII. Lin. 25. ὑπεσήμεναι. Consentit Vratisl.

L. 27. πολλὰ κατὰ μέρος. Sic & MUSGR. emendaverat.

Pag. 283.

L. 41. οἱ τοῦ Καίσαρος ἱππεῖς. Rectius, puto, abesset vocab. ἱππεῖς. Idque cum apud ipsum Appianum, quæ mox præesserunt, & quæ continuo sequuntur, suadere videntur; (vide potissimum p. sq. lin. 53 sq.) tum Cæsar III. 93. *cohortes*, ait, id vero est pedites, *sinistrum cornu* (Pompejanorum) *circumierunt, eosque a tergo sunt adorti*. Conf. Plutarch. in Pomp. p. 657. C. & in Cæs. 729. E.

CAP. LXXIX. Lin. 44. μήτ' ἐπεκθεῖν ἔτι, non amplius *incurrere in hostem*. Particula ἔτι in vers. lat. prætermitti

non debuerat. *L. 45. ἐν προβολῇ διαστάντας. In procinctu stantes: vel prætentis hastis stantes; quemadmodum ταῖς σπῆραις προβάλλειν est hastas prætendere, Syr. 562, 37. Sed διαστάντας, non simpliciter stantes notat, sed diductis paulisper ordinibus stantes; puto, quo commodius declinare irrudentia hostium tela possent. Simplici verbo in eadem re Plutarchus utitur, ἐστῶτας ἐν προβολῇ, in Cæf. p. 729. B. & in Pomp. p. 656. C. Ceterum id, quod, Appianum si audias, Pompejani nunc demum, postquam ab hostibus erant circumventi, jubente imperatore fecerunt; idem ut initio statim pugna facerent, prædictum illis a Pompejo esse atque ab his ita factum, Cæsar scribit III. 92. & Plutarch. locis paulo ante citatis.*

*L. 48. ὁ δὲ Καῖσαρ ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς καταμύφεται. Poterat ad Commentarios Cæsar's (id græce esset, ἐν τοῖς Ἱστομνήμασι) provocare, in quibus l. c. pariter institutum illud Pompeji improbat. Sed licet Commentariis Cæsar's Octavianus in illius rebus exponendis multum usus fuerit Appianus; (vid. Illyr. p. 849. extr. & seq. Civ. IV. 674, 21 sq. Civ. V. 771, 87.) tamen hujus superioris Cæsar's Commentariis nusquam usus esse videtur; siquæ quod eos ad manus non habuerit, siue (quod verisimilius est) quod illorum fides non satis tuta atque certa Scriptori nostro visa fuerit. Nam quemadmodum Asinii Pollionis auctoritati in rebus, quæ hujus Scriptoris ætate gestæ sunt, tantum tribuit, ut ex compluribus latinis Scriptoribus, quos de pugna Pharsalica a se collatos profiteatur, (cap. 70. pag. 271. l. 29-43. & c. 82. p. 288, 28 sqq.) præter ipsum Cæsarem, unum Pollionem nominatim, tamquam qui præ ceteris fidem mereatur, laudaverit; sic etiam ejusdem Pollionis de Cæsar's Commentariis judicium probasse videtur, quod his verbis Suetonius in Jul. cap. 56. refert: *Pollio Asinius parum diligenter parumque integra veritate compositos (Cæsar's Commentarios) putat: cum Cæsar pleraque, &c., quæ per alios gesta erant, temere crediderit, &c., quæ per se, vel consulto, vel etiam memoria lapsus, perperam ediderit. Itaque, sicut in Rerum Gallicarum Historia,**

Pag. 283.

(p. 90, 67 sq.) loco Commentariorum Cæsaris, *Ephemeridem* ejusdem citatam a Scriptore nostro vidimus: sic nunc, omis-
 rursus Commentariis, ad *Epistolas Cæsaris* provocat. Ex-
 stitisse autem & manasse in publicum *Cæsaris Epistolas*, cum
 ad *Senatum*, tum ad *Familiares*, Suetonius quoque testis
 est: (cod. cap. 56.) qui quamquam dicit, ad Familiares *de do-*
mesicis potissimum *rebus* scripsisse Cæsarem: tamen facile
 cogitari potest, atque etiam ex Fragmentis, quæ supersunt,
 illarum Epistolarum patet, rerum etiam publice a Cæsare
 gestarum haud raro fuisse in eisdem mentionem factam. Ne-
 que vero mirum videri debet, sed alioquin etiam facile pot-
 erat cogitari, in his literis ad familiares scriptis easdem res
 gestas aliter passim, atque in Commentariis, in publicum
 edendis, fuisse ab auctore expostas: cujus diversitatis exem-
 plum in proxima Adnotatione videbimus.

Pag. 284.

L. 51 sq. ἐνδύτους. Sic & MUSGRAVIUS correxit.

L. 53 sqq. τὸ γὰρ δέκατον μέρος σὺν αὐτῷ περιδραμῖν τὰ λαπὶ
 τοῦ Πομπηίου, - - - καὶ τῆς νίκης κατὰρξαι. *Decimam namque*
legionem secum sinistrum Pompeji cornu circumivisse, - - -
atque ita victoriæ fecisse initium. Hæc Appianus ex *Episto-*
lis adfert *Cæsaris*. Quibus si non exactissime convenit cum
 eis quæ in *Commentariis* Cæsaris legimus, neque mirum (ut
 paulo ante monui) videri debet; neque minorem fidem, quæ
 in *Epistolis* tradita sunt, quam quæ in *Commentariis*, meren-
 tur. Non nimis autem convenit, quod hic circumventorum
 hostium & inchoatæ victoriæ laudem diserte decimæ legioni
 tribuit Cæsar; (conf. rursus lin. 34 sq.) quum in *Commenta-*
riis lib. III. 94. eandem laudem, nulla ibi mentione decimæ
 legionis facta, studiose multisque verbis sex illis cohortibus
 tribuat, quas ex tertia acie singulas detractas in subsidio lo-
 caverat. Cujus inconstantia suspicari licet hanc fuisse cau-
 sam, quod, quum, re nuperrime gesta, in *Literis* ad fami-
 liares laudem inchoatæ victoriæ merito fortasse dilectis suis
 decumanis Cæsar tribuisset, deinde, quo tempore *Commen-*
tarios suos edidit, ita alienatum ab eadem decima legione
 animum ob seditionem indigne adversus se suscitatum habuit,

(conf. Appian. Civ. II. cap. 92-94. Sueton. Jul. cap. 70.) ut eam laudem, quæ maxima utique Cæsari videri debebat, eidem eripere ad aliosque transferre consulto studuerit. Ac nescio, an in verbosa illa præter morem ratione, qua sex eas, quas dixi, cohortes laudat Cæsar, adfectionis etiam nonnihil perluceat, perinde ac si contrariam aliquam opinionem, qua laus ea alii parti aciei Cæsarianæ tribui vulgo consuevisset, data opera e mentibus lectorum suorum voluisset evellere.

Pag. 224.

CAP. LXXX. Lin. 69. ἀπράλῳ Vratisl. cum Reg. A. & Edd. Pag. 225.

CAP. LXXXI. Lin. 92. οἶόν τι καὶ τὸν Τηλαμῶνος Αἰαντὶ φαίνω ἢ Ἰδῶ παθεῖν. Pag. 226.
Homer. Iliad. XI. 543 sqq. Eadem compa-
ratione usus est Plutarchus in Pomp. 657. D. Homericum
illum locum, e quo tres etiam versus ad verbum transcripsit
Plutarchus, non recordatus erat MUSGRAVIUS, quum ad
verba ἢ μέσους πολεμίοις, lin. 93 sq. adnotavit: „forte
ποιμνίους. Vide Soph. Ajac.” L. 99. In προσπονῆσαι consentit
Vratisl. Et ita reponendum esse, MUSGRAVIUS viderat.
— Quid autem voluerit CAR. STEPHANUS, ad h. l. in
Var. Lect. adnotans „προσπονῆσαι Bud.” non video: nam in
cod. Reg. B. quidem, quo usus erat Gu. Budæus, & ad cujus
oram interdum emendationem aliquam idem vir doctus ad-
scripsit, hoc loco ipse contextus προσπονῆσαι habet, neque
quidquam ad marginem notatum.

CAP. LXXXII. Lin. 23. ὁρμητῷ habet etiam Vratisl. Pag. 228.

L. 29. ἐπὶ πεντακισχιλίοις. ἀμφὶ πεντακισχιλίους mend. Vra-
tisl. cum Reg. B. & Edd. ἀμφὶ πεντακισχιλίοις, ex parte bene,
Reg. A. (Et sic in Nota infra contextum poni debuit, Reg. A.
non Reg. B.) MUSGRAV. correxerat διαμυρίους καὶ ἀμφὶ
πεντακισχ. Ibid. Ἀρίστος Πολλίων. De hoc paulo ante dixi,
ad pag. 283. l. 48. Hujus Historiam Belli Civilis celebravit
Horat. lib. II. Od. 1. Conf. Suidam v. Ἀρίστος, & Voss. de Hist.
Lat. lib. I. c. 17. p. 80 sqq. L. 35. Κρασίλιος. Cæf. III. 91.
& 99. Et Crastinus apud Appianum prævit Gelerius. Κρα-
στίνος apud Nostrium dat Vratisl. cum Edd. Κρασελίνος legitur

Pag. 288. apud Plutarch. in Cæf. pag. 729. c. sicut in Aug. quod adeo tenere fortasse debueram. L. 38. Quum vulgo esset ἡ στρατιὰ διαμαρτύρει, MUSGRAVIUS posuit τοῦτον ἡ στρατιὰ διαμαρτύρει.

Pag. 289. L. 39. διαθίοντα non male Vratisl. cum Edd. Sed exquisitius μεταθίοντα, eadem notione. Cf. Mith. 751, 56. Hisp. 193, 70. Et sic Candidus quoque in suo exempl. invenisse videtur: qui, si διαθίοντα legisset, *discurrentem* dedisset, nunc *accurrentem* posuit.

CAP. LXXXIII. Lin. 49. Κερκύρας μὲν καὶ τόρε. Conjunctionem καὶ ante τόρε deletam voluit MUSGRAV. Commode. Sed vide p. 273, 74 sqq. & conf. p. 294, 34 sqq.

L. 56. θυμούμενον ἔτι τῇ Κράσσου συμφορᾷ. Vulgo θυμούσθαι *irasci* exponitur. Quod huc quidem minus convenit: nam *calamitate Crassi iratus* sane Parthus non erat; *animosus, sibi placens atque confidens, animo elatus inflatusque* esse poterat. Itaque, sicut nomini θυμώδης duplex hæc vis subjecta est, *animosus, sibi confidens, & iracundus, iratus*: quo pertinet illud Hesychii, θυμώδης: (lege θυμώδης: nam id & series literarum, & expositio requirit:) θυμῷ ἀψήσας, καὶ ἰσχυρῶς θυμούμενος: sic verbo θυμούσθαι pariter, a quo nomen illud derivatur, utraque illa vis, quam dixi, inesse videtur. Quare cum Gelenio θυμούμενον, *tumidum*, h. l. reddendum duxi. Nam quod MUSGRAVIUS εὐθυμούμενον maluit, id quidem (ne dicam, non agnosci a libris nostris,) nimis lene videtur, quum nihil amplius denotet, quam *hilem, letum, alacrem*.

Pag. 290. L. 64. τῷ Πομπηίῳ. Articulum etiam agnoscit Vratisl.

CAP. LXXXIV. Lin. 69. ἀμφὶ τὸ Κάσιον. Rectius Κάσιον: sed & apud Ptolem. & passim apud alios duplici scriptum illud nomen legitur. Vide omnino Cellar. Geogr. ant. IV. 1.

Pag. 291. p. 37 sq. L. 79. εἰσηγῆτο Reg. B. Aug. Ven. Vratisl. Et vidit MUSGRAV. L. 84. Σεπτώνιος. L. *Septimium, tribunum militum*, vocat Cæsar, Bell. Civ. III. 104. Pariter Dio XLII. 3. 4. & Plutarch. in Pomp. p. 660. E.

CAP. LXXXV. *Lin. 94 sq.* παραγενίσθαι Vratisl. cum Aug. **Pag. 292.**
& H. Steph. *L. 96.* τῶν Σοφοκλέους λαμβάνων. Ex deperdita
Sophoclis fabula. Eosdem verficulos referunt Plutarch. Pomp.
661. A. Dio XLII. 4. Conf. Diogenem Laërt. II. 82.

L. 99. ἐνέβαινεν ἐς τὸ σκάφος. ἐνέβαινεν Vratisl. cum Edd.
Sed præstat utique ἐνέβαινεν, præfertim quum e majori navi in
minus inscenderet. *L. 9.* θεοὺς ἐκδίκουσι. Consentiunt
libri: nec opus est ἐκδικητὰς reponere cum MUSGRAVIO.

CAP. LXXXVI. *Lin. 16.* τῷ ναοῖς βεβήκοντι ἔσθ' Versum **Pag. 293.**
hunc ad Adrianum Cæsarem auctorem retulit Dio lib. LXIX.
11. contra quam Appianus, cui in rebus sua ætate in Ægypto
gestis major fides habenda videri poterat. Ex Dione tamen
sub Adriani nomine in Anthologiam etiam receptus est idem
verficulus, titulo Εἰς τὰς Περσικὰς ἐν Αἰγύπτῳ. Vid. Analect.
vet. Poët. græc. ed. Brunckii T. II. p. 286. Conf. Reimarum
ad Dion. l. c. & Fabric. ad eundem lib. XLII. c. 5. not. 38.
Ceterum Gelenius, nimium a Græcorum verborum sententia
recedens, Epigramma illud latine tali modo reddiderat:

Vix caperet templam, quem parva recondit arena.

Rectius interpres Dionis:

Pæne caret tumulo, cui tot modo templa fuerunt.

L. 18. ἀπὸ χαλκοῦ. Consentit Vratisl. & MUSGRAV.

L. 24. Τόδε μὲν recte Vratisl. cum Reg. B. *L. 29.* Ἰν **Pag. 294.**
δέλσιν cum Edd. consentit idem Vratisl

CAP. LXXXVII. *Lin. 36.* εὐβουλότερον οἶδε τοῦ Πομπηίου.
Ad εὐβουλότερον intelligi participium πράττοντες potest, adjecto
opus non est. Cf. Mithr. 702, 30. *L. 43.* τὸ μέρος ἔχοντες, **Pag. 296.**
suam partem, ratam partem habentes. Sic mox rursus
pag. sq. l. 65. Κάσσιος σὺν τῷ μέρει, *Cassius cum sua parte.*
Vide ad Maced. 514, 45. *L. 46.* ἐν τε παρασκευῇ μέλζοντι
ἐγγύοντο. Placet MUSGRAVII emendatio ἐν τε παρασκευῇ
μέλζοντων ἐγγύον.

CAP. LXXXVIII. *Lin. 60.* Ἀθηναίους αἰτήσασσι συγνώμην.
Athenienses cum Pompejo stetitisse, supra dixit, p. 272, 52 sq.

L. 61 sq. Ποσάνης ἡμᾶς, ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἀπολαμμένους ἡ δόξα
τῶν προγόνων περισώσεται. Ita Sylla, apud Florum lib. III. c. 5.

Pag. 292.

eosdem Athenienses, postquam domuerat, ingratisimos, ut ipse dixit, hominum, in honorem tamen mortuorum, sacris suis famaeque donavit. Porro majorem celebritatem delinquentibus saepius praesidio fuisse veterum monumenta abunde testantur. Æmilius Scaurus repetundarum reus propter vetustissimam nobilitatem & recentem memoriam patris absolutus est apud Valer. Max. lib. VIII. cap. 1. Eo etiam apud Salustium respexisse videtur Marius: *Ad hoc si alii deliquere, vetus nobilitas, majorum fortia facta, cognatorum & affinium opes, multae clientelae; omnia haec praesidio adsunt: mihi spes omnes in merget sita, quas necesse est & virtute & innocentia tutari: nam alia infirma sunt.* Lectorius adolescens patricii generis, in deprecanda graviore adulterii poena, aetatem atque natales allegavit, teste Suetonio in Augusto. Noverat idem Heroïna illa, quae apud Ovidium in Epistolis ait,

Et mihi si non vis parcere, parce meis.

Hinc inter alia, in ejusmodi causis nobilitatis etiam rationem habendam esse suadet Plinius lib. VIII. Ep. ultima." ALEX. TOLLIVS.

Pag. 296.

L. 65. *ἐπικραιούτο* recte Aug. cum H. Steph. quum edit. 1. & Vratisl. mend. *ἐπικραιούτο* darent. Ibid. Κάσσιος. C. Cassius. conf. pag. 328, 20 sq. Sed Lucium Cassium in hac re nominant Sueton. c. 63. & Dio XLII. 6. Apud quos pro L. reponendum C. contendit Guil. Xylander ad Dionem, suffragantibus Casaubono & Ernestio ad Sueton. L. 67. *δυνατὶς αὖν*, intellige *δρῶν τι*, aut aliquid simile.

Pag. 297.

CAP. LXXXIX. Lin. 84. *τὴν μεγάλην Χερρόνησον*, minorem Asiam. Vide Praef. p. 3, 36. & ibi notata. Ceterum & hoc loco, ut alibi, *Χερρόνησον* per dupl. v. exhibet Vratisl.

L. 90. *ἐνέει*. *ἀνέει* Vratisl. cum Regiis. L. 91 sq. In *ἐπαγέλῃας* consentit idem Vratisl.

Pag. 298.

CAP. XC. Lin. 7. *ἐς τὸν Πόντον*. Articulum etiam agnoscit Vratisl. Et rursus idem, lin. 13 sq. consentit in *ἐν τῷ Βυθῷ*

Pag. 299. *διανέτατο*. L. 15. *πρὶ τρέπαιον*. Sic scripti omnes cum Editis.

L. 25.

L. 25. *τίμνος βραχὺ*, πρὸ τῆς πόλεως περιτεθὲν. Non opus est inciso illo post *βραχὺ*. Fortasse autem non spernenda erat lectio Cod. Aug. πρὸς τῆς πόλεως. Certe πρὸ τῆς πόλεως, *ante urbem*, non satis commode adjicitur ad περιτεθὲν. Nam ubi sepulcrum erat, ibi *τίμνος περιτεθὲν*. adeoque, si dicere voluerat Appianus, *ante urbem* esse sepultum, verba πρὸ τῆς πόλεως adjicere ad verbum *ταφῆναι* potius debuit. Juxta lectionem cod. Aug. hæc erit sententia: „postquam Pompeji caput humari Cæsar jusserat, a civitate Alexandrina deinde ex publico *aream sacram* sepulcro circum adtributam esse:” &c. *τίμνος* autem non tam *facellum* est, ut cum Gelenio in vers. lat. posui, quam *sacra area*: (vid. Pun. 491, 11 sq. Civ. II. 316, 11 sqq.) itaque quod mox ait, *τίμνος* illud a *Judeis dirutum esse*, id de muro intèlligendum, quo cincta area erat. De Judæorum in Ægypto Trajani tempore seditione vide Dionem LXVIII. 32. & quos ibi citavit Reimarus.

Pag. 299.

CAP. XCI. Lin. 31. ἐπὶ Φαρνάκην. Conf. Mithr. cap. 120.

L. 34. ἐνεκικήμεν. Reg. B. Aug. Vratisl. & MUSGRAV.

Pag. 300.

L. 37. In μετεργνωσκε & lin. 42. in ἔχιδε consentit Vratisl. L. 39. χρύσειον. χρύσειον maluit MUSGRAV. quæ sane forma magis in usu est Appiano. L. 41. φέρουσι non opus est cum eodem MUSGRAVIO in θίλουσι mutare.

CAP. XCII. Lin. 59. κατὰ τὴν Ἀσιανὴν συγγραφεὺν. Hic non alius harum Historiarum Liber esse potest, nisi ille qui Ἰωνικὴ (ἱστορία vel βίβλος) vocatur apud Photium & apud Anonymum in Testimonio de Appiano: vid. supra hoc vol. p. 6. l. 45. & p. 13, 61. Sic certe *Asiam provinciam* Scriptor noster Civ. III. p. 394, 23. vocat τὴν Ἀσίαν τὴν περὶ Ἰωνίαν.

Pag. 301.

L. 65 sq. In λαβόντες & βραδύνοντες consentiunt libri. Ac ferri fortasse ista ἀνακλουδία potest, qua nominativi hi ita positi sunt, tamquam præcellisset ἑτέραν δ' ἐπ' αὐτὸν ἀνίστη ὁ στρατός.

L. 68. ἐν Φαρσάλῳ, ad Pharsalum. Nollem sollicitatam a MUSGRAV. illam præpositionem, quam in ἐπὶ mutatam Vir doctus voluit. L. 72. Σαλούστιον Κρίσπον. Conf. p. 313, 63.

Pag. 302.

Vol III.

C c c

Pag. 302. L. 76. διδόντων καὶ παραινούντων, *timentibus & hortantibus*. Duo priora verba in lat. verf. omitti non debuerant.

Pag. 303. CAP. XCIII. Lin. 89. οὐδὲ μελλούσας recte Aug. cum H. Steph.

Pag. 304. CAP. XCIV. Lin. 12. ἐνέειντο. ἐπένειντο Vratisl. L. 14. ἔτι

Pag. 305. μὴ τι. Consentit Vratisl. L. 18. μόνον εὐφίμης. Recte conjungunt hæc Aug. & Vratisl.

Pag. 306. CAP. XCV. Lin. 51. Καὶ τὸ μὲν ἄλλο μέρος, τῆς Καίσαρος τύχης ἰφαίνετο. Horum verborum, in quorum versione a Gelenio non discessi, hæc videtur vis esse: altera pars (nempe, rei hujus die illo gestæ) *manifeste opus fuit Caesaris*. Nec tamen satis in liquido mihi illa verba sunt, τὸ μὲν ἄλλο μέρος.

Pag. 308. CAP. XCVI. Lin. 75. In ὑπολήπων consentit Vratisl.

Pag. 308. CAP. XCVII. Lin. 98. συντριφθεὶς, scil. πόλεμος. Vulgatus verbi συντριφθεῖν usus est, qui paulo ante (l. 91.) occurrebat, ὁ στρατός συνετριφθῆναι. Sed mire dictum, πόλεμος συντριφθῆναι. Gelenius *res perditas* expofuit.

Pag. 310. CAP. XCVIII. Lin. 21. τίμη γὰρ, ἔφη, χρήσεσθαι προσιόντων. Non satis integra hæc videntur. An κατὰ προσιόντων? Verbum χρήσεσθαι in περιέσσεσθαι mutatum voluerat MUSGRAV.

Pag. 311. CAP. XCIX. Lin. 34. In οὕτως ὄντα consentit Vratisl.

L. 37. πλοηγῆς. Perperam πλοῆνης Vratisl. sicut edit. 2. 3.

Pag. 312. L. 42. In mend. ἀνέστησαν idem Vratisl. cum aliis consentit.

L. 43. εὐρύων Reg. B. Aug. Vratisl. L. 53 sq. χρήσας ἀνέδξατο. Sic & correxit MUSGRAV. χρήσας ἀν' ἰδέσθαι legere jufferat RUALDUS, *Animadv. XXV. in Plutarch.*

Pag. 313. L. 57 sq. Κάτων - - Αντιμάχων. Conf. Plutarch. in Caesar. p. 723. C. D.

CAP. C. Lin. 63. Κρίσαν. Sic recte h. l. Aug. & alii cum Edd. Sed Κρίσκον mend. Vratisl. Conf. pag. 302, 72.

L. 69. ἐφίμειτο. Nollem hoc cum ἐπιφίμειτο mutatum, cum quo minime convenit id quod sequitur *κατακαμψανόμενος*.

L. 70. αὐτόν τι Reg. B. Aug. Et sic primum habuerat etiam Reg. A.

CAP. CI. Lin. 78. Ἰδίας ὁ συνίσταφενς. *Juba Historicus. Conf. Pag. 314.*
 Voss. de Hist. Græc. lib. II. cap. 4. *Et Hist. de l'Acad. des*
Inscript. T. IV. pag. 458 sq. sur les endroits de l'Histoire
d'Appien, qui concernent la personne de Juba le Jeune.

L. 89 sqq. Διόνιον τε Σκιπίωνα *Et C. L. Scipionis Et Catonis*
imagines in triumpho Cæsaris fuisse ostensas, dubitavit atque
etiam pernegavit Baumgarten ad Hist. Univ. T. XI. not. 484.
Sed videndum, an ex Dionis Plutarchique silentio, quo po-
tissimum argumento nifus est vir doctus, disertæ Appiani ad-
severatio falsi argui convincique possit. L. 90. ὑφ' αὐτοῦ
Aug. cum H. Steph.

CAP. CII. Lin. 1. πενταμισχιλίας δραχμὰς Ἀτλικὰς. „Pue- *Pag. 315.*
riliter hallucinatum Appianum, si ita scripsit, censuit HOTO-
MANNUS, Antiq. Rom. lib. IV. cap. 26. At pulcre Appiano
convenit cum Dione XLIII. 21. & Suetonio in Jul. c. 38. ubi
conferenda quæ Casaubonus monuit. L. 2. χιλάρχη καὶ ἰπ-
πάρχη. Consentit Vratisl. L. 3 sq. τοῖς δημόταις ἐκάστω μὲν
Ἀτλικὴν. i. e. C drachmas vel denarios, adeoque cccc numos
Sestertios. conf. Dionem & Sueton. II. cc. L. 11 sq. τίμη- *Pag. 316.*
νος - ὁ Ῥωμαῖος ἔταξεν ἀγορὰν εἶναι. Forum Julium. Conf.
Dionem XLIII. 22. Suet. c. 26. Plin. XXXVI. 15.

CAP. CIII. Lin. 21. ὡσπερ recte Aug. cum H. Stephan.
L. 23. ἐκ Λιβ. ἐκεί. Consentit Vratisl.

CAP. CIV. Lin. 43. ἔστρασε παρὰ πόλιν Κορδύβην. *Ad Pag. 317.*
Mundam pugnata hanc pugnam tradunt alii. Auct. Ano-
nym. de Bell. Hisp. c. 27. & 32. Flor. IV. 2, 85. Strab. III.
p. 141. c. & 160. D. Lucan. I. 40. Apud Dionem nomen urbis
non proditur: vide ibi Reimar. ad XLIII. 38. n. 187. Cor-
dubam rursus habemus apud Nostrum p. 319, 65.

CAP. CV. Lin. 65. τὴν Κορδύβην. Rursus ad *Mundam Pag. 319.*
oppidum refert hoc Auct. Anonym. de Bello Hisp. cap. 32. &
Florus IV. 2, 85. L. 76. ἐπὶ Καρθαίας. Hæc aliàs Καρτίνα
vel Καρτηνία scribitur; eamdem vero a Nostro in Hist. Hispan.
pag. 103, 33. & alibi Καρπανσὸν adpellatam vidimus.
L. 82. ἔτιμιν. Sic & Vratisl. Idem *lin. 92. in Σέξτος Pag. 320.*

consentit. De hoc Sexto Pompejo conf. Civ. IV. cap. 83 sqq. De eodemque copiose libro V. agitur.

Pag. 321. *CAP. CVI. Lin. 15.* μεταλλάσσειν εἶναι. Infinitivus εἶναι, Jonico & Attico more redundans. Ceterum verbum εἶναι saepius apud Nostrum pro ὀνομάζεσθαι vel ὄνομα ἔχειν usurpatur. Sic pag. præc. 320, 91. Πομπήϊος μὲν καὶ οὗτος ὦν, Σίξσιος δὲ καλούμενος τῷ προτέρῳ τῶν ὀνομάτων. Mithr. 817, 69 sq. Γαλλογραικῶν, οἳ νῦν εἰσι Γαλάται. Adde Civ. III. 407, 28 sq.

Pag. 323. *CAP. CVIII. Lin. 44.* τὶς τῶν ὑπεριζήσων τὸ λογασιεῖμα τῆς βασιλείας. Aliquis ex eis, qui sermones de regno suscitare ventilareve studebant. L. 47. Καισάρτιος. Liv. Epit. lib. CXVI. Sueton. cap. 79. Vellej. II. 68. Dio XLIV. 9. &c.

Pag. 324. *L. 64 sq.* ἢ τι γὰρ πρόφασις - - ἐπωνυμίας. Pro his græcis, Gelenius hæc latina posuit: *nam & regem nominasse crimen erat*: quæ mihi a sententiâ Scriptoris, quæcunque illa sit, prorsus aliena esse videntur.

Pag. 325. *CAP. CIX. Lin. 71 sq.* λέγεται τοῖς φίλοις αὐτὸν ἐπιτάσσειν φυλάσσειν. Gelenius: *fertur amicis mandasse ut caute agerent*: at id græce esset φυλάσσειν. Nec vero satis placet id quod ipse posui in vers. lat. *custodirent*: certe de *corporis custodia* hoc non esse accipiendum, suadere videntur ea quæ continuo sequuntur. Quin potius hoc videtur dicere Appianus, *mandavisse Cæsarem amicis, ut ipsum observarent*, nempe ita ut *monerent* ipsum si quid denuo tale esset acturus, *præcaverentque & retraherent* ab ejusmodi consiliis factisque quæ odium populi ipsi parere possent. At vero si conferamus quæ infra (p. 348, 58.) legimus, πάντες ὁμῶς αὐτῷ τοῦ σώματος ἔσθαι; rursus in eam inclinare debemus partem, ut φυλάσσειν hoc etiam loco de *corporis custodia* intelligamus. Conf. omnino pag. 376, 32 sqq.

L. 77. πῦρ recte Vratisl.

Pag. 327. *CAP. CX. Lin. 7.* ἐπὶ φανερός ὢν ἐν τῇ πόλει. Præpositionem ἐν deletam voluerat MUSGRAV.

CAP. CXI. Lin. 12. εὖ γὰρ ᾔδεισαν αὐτὸν, μὴ καὶ ταῦτα ἔθνη προσλαβὼν, ἀναμφιλόγως γίνετο βασιλεὺς. Ταύτης δὲ &c. „Lo-

cus mendosus vel mutilus usque ad ἐγχειρίσιως." MUSGRAV. De verbis Ταύτης δὲ ἔσθ' c. mox videbimus. In prioribus illis, εὖ γὰρ ᾔδεισαν - - βασιλεύς, nihil variant libri nostri. Ea Candidus hoc modo exposuit: *Jam enim abunde notum erat, etsi Parthos non vicisset, haud ambiguum tamen Romanorum futurum regem.* Sic vero Græca tali quodam modo refingenda forent: εὖ γὰρ ᾔδεισαν, ὅτι, καὶ τὰδε τὰ ἔσθ' μὴ προσλαβὼν, ἀναμφιλύτως Ρωμαίων γενήσοιτο βασιλεύς. At, minus longe etiam a librorum scriptura recedendo, commodior fortasse hæc prodibit sententia: *Præclare noverant, etiamsi hos populos imperio non adjecisset, tamen (jam sic) haud dubie eum regnare.* Gelenius: *verebantur enim, ne deviētis his quoque gentibus citra controversiam rex fieret.* Id græce esset: καὶ γὰρ ἔδεισαν, μὴ, καὶ τὰδε &c. Quæ si emendatio non adrideat, & probabilis tamen videatur sententia; vide, an, nulla facta verborum mutatione, eadem sententia, quam Gelenius expressit, prodeat, si verba εὖ γὰρ ᾔδεισαν parenthesi includas, & illa μὴ καὶ &c. ad præcedentia referas, intelligendo participium δεισάντες, quod sæpe per elipsum omittitur: conf. p. 463, 77.

L. 13 sq. Ταύτης δὲ σκοπὸν ἵκνῃμαι τῇ προσθήκῃ ἔσθ' c. Hæc si non corrupta, certe non satis plana sunt. Difficultatem declinaverunt interpretes. Candidus: *hac igitur ratione duēdos arbitror in eum assumfisse impetum, nomine duntaxat inter se dissidentes, opere vero dictatorem eum ἔσθ' regem intuentes.* Luculentius multo, ut solet, ac verius GELENIUS: *Itaque hoc opus aggressi videntur per occasionem solius nominis, quum revera dictator nihil a rege differat.* At in his verbis nihil est quod græcis verbis σκοπὸν & προσθήκη respondeat; quorum vim si exprimere velis, tali quodam modo reddenda græca videntur: *Sed a proposito istius accessionis, quæ quidem solo nomine differebat, (nam re vera non differt a rege dictator,) occasionem eos cepisse arbitror adgrediendæ operis.* ταῦτο αἰσθητὴν λαμβάνω τῆς ἐγχειρίσεως, ab hac re occasionem capio adgrediendi operis. Sic igitur προσθήκη intelligitur esse accessio regii tituli. σκοπὸν vero ad Cæsarem

Pag. 327. pertinebit, nempe quod *Cæsar* illam accessionem spectaverit & propositam sibi habuerit. Sed, ut dicam quod sentio, ipsum illud vocab. σκοπὸν in hoc contextu aliquid impediti suspectique habere videtur: ac lubens amplecterer lectionem codicis Aug. σκοπῶν, (σκοπῶν ἡγοῦμαι, *rem considerans arbitror, mihi rem reputanti videtur*; quemadmodum Civ. III. 441, 99. σκοποῦντες εἰρήσεται, & Civ. V. 740, 52. οὐχ εἶρον, ἰφρευνόμενος, ὅτι σχεδὺς ἔσται.) si modo reliquæ deinde verborum structuræ constaret ratio. Sic autem ἐκ (vel ἀπὸ) ταύτης - - τῆς προσθήκης ἔσται. videtur fuisse scribendum.

Pag. 328. L. 20 sq. Κάσσιος, ὁ τὰς τριῖνας ἔσται. Conf. c. 88. p. 296. L. 24 sq. ἀπαγγεῖλαι παρὰ Καίσαρι τιμῆς καὶ πίστιως χρηματίζοντες ἄξιοι. χρηματίζοντες, *consultantes cum eo, consilia ei dantes*. Sed ad ἄξιοι adjiciendum videtur participium γενομένοι vel γεγεννημένοι, nisi ex præced. lin. 22. repeti possit γεγονότες. L. 27 sq. τὴν Κελτικὴν ἐπέστρεψε ἔσται. M. Bruto, qui in pugna Pharsal. cum Pompejo steterat, Cæsarem deinde, quum in Africam contra Catonem & Scipionem proficisceretur, *Galliam Cisalpinam* administrandam tradidisse, Plutarchus etiam tradit in Bruto pag. 986. E. Sed D. Brutum ab eodem Cæsare *Transalpina Gallia* jam tum quum adversus Pompejum Cæsar proficisceretur, præfectum fuisse, dixerat Appianus p. 241, 20 sq. eique illa provincia cum imperio in aliquot annos prorogata videtur. Res ab hoc Bruto in Gallia Transalpina, & quidem in recens devicta, contra Bellovacos, quo tempore in Africa Cæsar fuit, gestas, exposuerat Livius lib. CXIV. quemadmodum ex Epitome ejus libri adparet. De eodem D. Bruto, Galliarum præfecto, vid. ad Civ. III. 530, 95.

Pag. 329. CAP. CXII. Lin. 35. ὡς τὰ μὲν δίκαια Κάσσιον ἀποθάνει. *Justitiæ ratio, ait, Cassium (prætozem urbanum) declarat, Cassio illam praturam decernit.* L. 50. In περιέναι, & l. 52. ἐξέβαιον consentit Vratisl. Ad mend. script. περιέναι notaverat MUSGRAV. „ περιέναι vel παρύναι.”

Pag. 331. CAP. CXIII. Lin. 74. Ρούβριον Ρῦγα. Præstabat utique Ρούβριον Ρῦγα, cujus lectionis vestigia in Aug. cernuntur. Nam *Ruga* Rubriorum cognomen reperitur. Et sic Glandorp.

in Onomast. Roman. p. 748. Freinsh. Suppl. Liv. CXVI. 41. Casaubonus ad Sueton. Cæs. c. 80. ad quem locum eruditus Suetonii Editor omnium conjurationis adversus Cæsarem sociorum nomina, quæ memoriæ prodita reperiuntur, studiose collegit. At nec Πῦρα fatis convenit: sed Πῦραν vel Ρουῦραν fuerat scribendum.

L. 75. Σερούϊλιον Κάσκαν, καὶ Σερούϊον Γάλλων. Si cui audacius a nobis inserta tria media verba videntur; erit saltem Σερούϊλιον in Σερούϊον mutandum; in quo nomine & alibi erratum vidimus. Conf. ad Hispan. 170, 91. & 223, 74. Sed quum inter principes conjuratos *P. Servilius Casca* fuerit, frater *Caji* illius *Casca*, qui paulo post nominatur; probabile utique est, hunc ab Appiano h. l. nominatum fuisse, & familiæ nomen cum Galbæ prænomine, librariorum errore, intercidisse. Vide Ernesti Ind. Cic. v. *P. Servilius Casca*. Etiam distinctionis signum, quod in Aug. inter duo illa nomina Σερούϊλιον & Γάλλων interseritur, suspicionem movere poterat distinguendos esse viros.

L. 79. Τρεῖς μόνον. Sic recte reposuit H. Stephanus. Et sic p. 336, 68. & alibi, dant msp̄ti cum Editis. *Ibid.* Τίλλιον Κίμβρον. Infra, p. 336, 70. Ατίλλιος Κίμβερ editum erat, ubi plerique msp̄ti Ατίλλιος Κίμβερ dubant. Deinde Civ. III. 394, 23. editi quidem Τύλλιος habebant, sed scripti Τίλλιος dederant. Mox vero p. 400, 15. in Τίλλιος consentiunt scripti libri; & sic rursus Civ. IV. 661, 7. & 665, 75. Quare ubique hanc scripturam restituendam duxi, quam pridem viri docti probatissimam judicarunt. Vide Reimar, & quos ille laudat ad Dion. pag. 512. lin. 99. Add, Ernest. Ind. Cic. v. Tillius, & eund. ad Sueton. Jul. c. 82. Κίμβρον autem, in quarto casu, formatum est tamquam a nominat. ἰ Κίμβρος, licet in primo casu teneant græci latinam formam ἰ Κίμβερ, & secundum casum pariter in tert. declin. forment, ταῦ Κίμβερος, p. 337, 78.

Ead. lin. 79. Μινούριον Βάσιλλον. Conf. Civ. III. p. 530, 99 sq. *L. Minucius Bassus* memoratus Cæsari de Bell. Gall. VI. 29.

CAP. CXIV. Lin. 81. ἐκφίγειν recte Aug. cum H. Steph.

- Pag. 332.** L. 85. περιζούσης Aug. & Vratisl. cum H. Stephan.
- Pag. 333.** CAP. CXV. Lin. 7. ἰς τὸν πόνον. Cum Aug. erravit Vratisl. L. 19 sq. βουλευτήριον ἔμελλε τῶν τις περὶ αὐτὸ οἰκῶν ἔσταθαι.
- Pag. 334.** Curia Pompeji. L. 27. Βροῦτος δὲ ἀνέγκη μέν μοι, Brutus mihi retulit, mecum communicavit, intell. id quod tu me celaveras. In παλυσάμοις verbis est hoc ἀναφέρειν, nec sollicitari h. l. debebat. Eadem notione Hisp. 152, 69. legimus Γράκχῳ τὸ τόλμημα ἀνέγκαν, Graccho retulit, cum Graccho communicavit id quod adgressurus erat. Mox vero quarta abhinc linea, ubi absolute ponitur, ἡ Κάσκιος ἀνέγκης, est recepit se, scil. ex terrore. Sic rursus pag. sq. lin. 53.
- L. 28. τεθορύχθη. ἰδερυθίζω maluerat MUSGRAV.
- Pag. 336.** CAP. CXVL Lin. 56. προσιοῦσι. „An προθύουσι?“ MUSGRAV. Pag. præc. lin. 45. erat προθυομένην τοῦ βουλευτηρίου. Sed hic non sollicitandum videtur illud προσιοῦσι.
- L. 59. θανάτου τὸ σημεῖον. Sic & MUSGRAV. emendaverat.
- L. 62. καὶ νῦν ἔτι πιθανώτερον. Infra, pag. 389, 48. ubi eadem res repetitur, sic legimus, καὶ νῦν ἐπιθανατώτερον ἔχειν τὸ σημεῖον. Et quærendum monuit MUSGRAVIUS, an hoc quoque loco ita scripserit Appianus, Quod mihi quidem, licet in vulg. lect. consentiant libri, verisimile utique videtur. Nec tamen in Contextum recipere ausus sum; quoniam, quemadmodum dicimus πιθανὸς λόγος, sic etiam ferri utcunque illa phrasis posse videbatur, πιθανώτερον σημεῖον.
- Pag. 337.** CAP. CXVII. Lin. 72. ἀντιθαμένον. Sueton. c. 82. *renuenteque ἔξ ἑστῇ in aliud tempus differenti.* L. 74. τὸ εἶμα περισπᾶσας ἐπὶ τὸν τράχηλον. Non satis equidem intelligo, quo pacto, qui ex adverso stat alteri, (ἐντυχὼν ἐς πρόσωπον lin. 71.) possit togam ejus in cervicem retrahere; id quod Gelenius his verbis expressit, apprehendit togam; eamque in cervicem ejus retorquendo ac trahendo, exclamavit &c. Quodsi ergo vera est lectio ἐπὶ τὸν τράχηλον, non aliter tamen intelligi tota illa phrasis debet, nisi, Cimbrum togam Caesaris prehensam deorsum traxisse, ut collum nudaretur. Sueton. c. 82. *ab utroque humero togam apprehendit.* Clarius Dio

XLIV. 19. τὰ ἰμάτια αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄμου καθέλκυται. Et Plutarch. in Cæf. p. 739. B. τὴν τῆθενον αὐτοῦ ταῖς χερσὶν ἀμφότεραις συλλαβῶν ἀπὸ τοῦ τραχήλου κατῆγεν. *E. 86. ἐπιστρεφείσθαι recte Vratisl. & Aug. cum H. Steph. E. 90. διαδιδόμενοι μετὰ τῶν ξιφῶν, dum per medios alios sese ingerunt cum gladiis.* Pag. 332.

CAP. CXVIII. Lin. 2. ἐς τὰ τοῦ βουλευτηρίου παραφράγματα. Cum Gelenio posui, *ad senatorum podium*: satisne recte, doctiores viderint. Præstabat forte ad verbum dicere, *intra curiæ sepimenta*. περιφράγματα legendum censuerat MUSGRAV.

CAP. CXIX. Lin. 28. ἐβοηδρόμουν βασιλεῦ καὶ τύραννον. Pag. 340. ἀνελεῖν. βοηδρομεῖν h. l. nativa notione accipiendum, pro μετὰ βοῆς δραμεῖν, (quemadmodum in Schol. Græc. ad Luciani Timonem exponitur, T. I. edit. Hemsterh. p. 107.) vel potius δραμόντα (vel διαδραμόντα, ut pag. 338. lin. 2. διδραμεῖν) βοᾶν, διαδραμεῖν καὶ βοᾶν, *discurrere & vociferari, discurrendo vociferari*. Eodem prorsus modo in Annib. 281, 79. dixerat, ἐβοηδρόμει ἀνὰ τὸ στρατόπεδον, ἅπαντα ἔχιν ἀσφαλῶς, *discurrens per castra clamavit, omnia in tuto esse*. *E. 33. χρησάμενοι ξιφίδια, sicut commodato acceptis,*

E. 35. Ακινύιος. Aquinius, Glandorp. Onomast. Roman. pag. 114. Fresh. Suppl. Liv. CXVI. 63. Et Aquinius, non Aquinus, Romanum nomen aliàs notum est; pro quo tamen apud Plutarchum quoque Ακύνιος vulgo legitur. E. 36. Πατίσκος. Petiscus Cand. cum Editis. Peticus, Gelenius, nescio, casu an consilio. Patiscus apud Appianum jam legendum viderat Glandorp. Onomast. p. 664. Conf. Pigh. Annal. T. IH. p. 470. & Ernest. Ind. Cic. v. Patiscus. Adde Oudendorp. ad Hist. de Bello Alexand. c. 34. E. 83. προστίοντες; MUSGRAV. Pag. 341. sicut dedit Aug. E. 40 sq. συγχεῖν τε σφῶν Aug. cum Editis, Cum Reg. B. erravit Vratish.

CAP. CXX. Lin. 62 sqq. παμμεγέτε καί ἐστιν ἤδη ἔσθ'· Pag. 342. Commodius dicturus videri poterat ἦ in præterito; sed similiter in præsentī pergit, donec l. 73. demum ad præteritum tempus redit, τότε ἐπιδάμμεν. In lat. vers. tempus præsens,

Pag. 343.

ubi in græco contextu erat, conservavi: sed pro *jam*, ἤδη, posui *jamdiu*; quoniam non satis apte alioquin cohærere videbatur oratio. Suspiciari autem licet, revera *παμμυγῆς τε γὰρ ἦν ἡδὴ τὰ πλῆθος* scriptum reliquisse Appianum, deinceps vero præsentī tempore usum esse; (conf. Adnot. ad Pun. 387, 93.) unde fortasse librarii etiam priorī illo loco *ἐστὶν* in ἦ mutandum putarunt.

L. 68. *ταχυερὸν* Aug. cum H. Steph. *temerarium, levem, mobilem, inconstantem*. Pun. 360, 74. erat genitiv. plur. *ταχυέρων*, tamquam a sing. *ταχυέρως*. Et Civ. III. 418, 18. *ταχυεργῆς*, a sing. *ταχυεργής*. Quarum formarum nulla analogiæ adversatur. De significatione hujus vocab. dixi ad Pun. 342, 55. Eadem notione ipsum nomen *ταχύς* quoque occurrit: Pun. 464, 47. *ταχύς καὶ κουφόνους*. Maced. 530, 79. *ταχύς καὶ εὐμετάθετος*.

L. 69. *ἐπάγεται* Reg. A. Aug. & Vratisl. cum H. Steph.

L. 71. *δέει τοῦ μὴ δικαίου πολέμου ἐπίους πεπολεμημένοις*. Intelligo, *δέει τοῦ πεπολεμημένοις ἔνεκα*. Pronomen vero *ἐπίους* potest quidem ad *πολέμους* referri; sed rectius fortasse cum verbo *πεπολεμημένοις* conjunctum intelligetur, ut tota phrasis idem valeat, ac si esset *δέει ἐνίων τοῦ μὴ δικ. πολ. πεπολεμημένοις ἔνεκα*.

Pag. 343.

L. 73. *ἐξιδόν*. Consentit Vratisl. L. 75. Quum vulgo esset *ὡς ἐξιδόν*, MUSGRAVIUS suspicatus erat *ὡς ἐφοδόν*.

CAP. CXXI. Lin. 78. *πλῆθος τι*. Sic & MUSGRAV. „*πλῆθος τι* vel *πλῆθος τότε*.” L. 83. *πύργωσιν τοῦτο ἐς τὴν τῶν ἀνδροφόνων σωτηρίαν*. Perspecte Gelenius: *hac arte consulentes homicidarum incelumitati*.

Pag. 344.

CAP. CXXII Lin. 1 sq. *ἡμεφίστατο -- περιεσίτατο*. Temere MUSGRAV. *ἀπεμφίστατο & περιεσιτάτο* analuit. Notatur enim juvenilis levitas & inconstantia Dolabellæ. Conf. Dion.

Pag. 345.

XLIV, 22. Vellej. II. 58. L. 21. *Σέβσον τε Πομαήιον*. Conf. supra, c. 105. extr. & Civ. IV. c. 83 sq. L. 22. *Καίσαρι περὶ τῆς δημοκρ.* Quum abesset a Regiis præpositio, C. STEPHAN. in Var. Lect. monuerat: „forte *Καίσαρι ὑπὲρ τῆς δημοκρ.*”

Pag. 346.

L. 25. *Καισάτιον*. Vid. pag. 323, 47.

CAP. CXXIII. Lin. 37. αὐτὸ. Consentit Vratisl. Et sic emendaverat MUSGRAV. **L. 38.** καὶ οὐδὲ τῆς πόλεως. Cohærent hæc cum illis **L. 36.** ἰδέω τε τῶν δειρακτόων. **L. 39.** εἰ καὶ τοὺς ὑπολοίπους. Intellige (ex verbis εἰδὼ τῆς πόλεως, quæ præcesserunt) *cujus reipubl. fors miserranda utique foret, si reliquos etiam &c.* Pag. 346.

CAP. CXXIV. Lin. 50. In ἐπιβήπουσαν, & mox in Δέκμον & ἡρημένον, consentit Vratisl. **L. 53 sq.** πρὸς ἑαυτοὺς. Sic & MUSGRAV. emendaverat. **L. 63.** δοκιμάσεται. In- Pag. 347.
consideratius *mendosa* lectio ex cod. Aug. in contextum nostrum recepta est. *Legendum* utique δοκιμάσεται, quod recte ex Regiis codicibus editum erat, cum quibus facit Vratisl. Pag. 348.

CAP. CXXV. Lin. 80. εἰς τὸν Αντώνιον, ad Antonium. Sic edidi ex Aug. & Ven. Candidus, in Antonii domum; unde C. Stephanus εἰς τὸν Αντωνίου ediderat, qui de codicum Regionum scriptura in Var. Lect. sic monuit: „erat, εἰς τὸν Κάτωτος.” Cum Regiis erravit Vratisl. Pag. 349.

CAP. CXXVI. Lin. 86. ἀγγιστάτω, ἀγγιστάτω Vratisl. cum Reg. B. **L. 90.** εὐσέγγα. Consentit Vratisl. Modo præcesserat ἰσαγγιών εἰς τ. π. Variationem autem in his formis εἰς & εἰς amare Scriptorem nostrum, jam sæpius vidimus.

CAP. CXXVII. Lin. 13. ὡς οὐδὲ. ὡς δὲ Vratisl. cum Regiis. Pag. 351.
L. 18. ἰνδεξαμένη. Non video, cur ἰνδεξαμένη makuerit MUSGR. ἰνδεξαμένη idem est quod simplex verbum δεξαμένη, *admittens, amplectens.* cf. pag. sq. lin. 29.

L. 29 sqq. ἤτοι σφίσι ψῆφον ἀναδοθῆναι - - ἐπεὶ ἡφιστάμενα ἄρχοντι ἦδη. Dedi hunc locum sicut consentientibus msptis editus erat, neque in distinctione orationis quidquam mutavi. Mihi vero hoc modo refingenda & distinguenda oratio videtur; ἤτοι σφίσι ψῆφον ἀναδοθῆναι περὶ τοῦ Καίσαρος, (conf. pag. 359, 51.) ἐπὶ ἔρκω, εἰ καθαυῶς ἐδίλουσι κρῖναι, μηδὲνα αὐτοῖς ἐπιθέσσαι τὰ ἐξ ἀνάγκης &c. Quod si verum est καὶ, quod post ἐπὶ ἔρκω vulgo legitur; intercalasse aliquid post verba ἐπὶ ἔρκω puto, quod cum καὶ - - - μηδὲνα αὐτοῖς ἐπιθέσσαι fuerit conjunctum. Sententiam in vers. nostra expressi, quam ex parte Pag. 352.

Pag. 352. præverat Gelenius, his verbis: *hoc dicto arrepto ceteri postulabant, ut suffragia ferrentur de exsistimatione Caesaris, a juratis prius se iungere iudicaturos; non obstantem religione antecessorum, quæ necessitas expresserat.* &c. *μὴδὲν*, pro *μὴδὲν*, MUSGRAVIO debeo, quemadmodum in Notis infra contextum monui. Idem Vir doctus recte etiam ad *εἰ ἐτιμῶ* (lin. 29.) adnotavit, *id est. Caesaris inimici.* Sed *ἐπιδικάζειν* nolim cum eodem in *ἐπιδικάζειν* mutatum; nam *ἐπιδικάζειν* est *Deorum fidem testari*; (vid. Annib. 298, 72. Civ. II. 220, 62.) *ἐπιδικάζειν*, religionem injicere, Deorum iram imprecari, diris æquovocare.

CAP. CXXVIII. Lin. 36. *λέγων ὕλην οὐκ ἄπορον οὐδ' ἀνεμφίλογον*, satis copiosam in utraque parte disputandi materiam, Conf. pag. 359, 52 sqq. Hæc erit verior verborum illorum interpretatio, quam quæ in vers. latina a nobis posita est. Gelenius: *nec ignarus multam et certam materiam inde præberi sermonibus.* Mox, *τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν*, satis erat consilium eorum exponere; nec opus erat adjicere callidum.

Pag. 353. **L. 42.** *στρατίαν* Aug. & Vratisl. cum H. Steph. **L. 51.** *καὶ διέξω.* ὥς διέξω maluerat MUSGRAV. qua mutatione haud ægre caremus. Ostendit autem Antonius id, quod h. L. uno tantum verbo tangit, infra p. 360, 55 sqq. **L. 54.** *πράττει.* *λάττει*, quod vulgo legebatur, in *λάττει* mutatum voluit idem MUSGRAV.

Pag. 355. **CAP. CXXIX. Lin. 77.** *λαβόντες - ἀποθανέν.* An *λαβόντας - ἀποθανόντας*. Sic Gelenius: *usuros beneficio populi et eandem dignitates mox recepturos.* **L. 79.** *ἐπὶ τὸ νομικώτερον.* Candidus, *legaliorem creationem*, Cf. l. 84. & p. præc. l. 70. **L. 89.** *ἤδεσαν ἰσομένους.* *ἰσομ. ἤδεσ.* Vratisl. cum aliis.

Pag. 356. **CAP. CXXX. Lin. 94.** *ὑπεριδίζων.* *ὑπεριμεριδίζων* ex oper. err. in ed. 2. irrepsit. **L. 98.** *γενομένη* Aug. cum H. Steph.

Pag. 358. **CAP. CXXXI. Lin. 26 sq.** *τὴν δὲ πόλιν τοὺς ἐπολοίπους αἰδούμεθα βλάψαι.* Pro *τὴν δὲ πόλιν* MUSGRAV. repositum voluit *τῶν δὲ πολιτῶν*. Præter rationem. *τὴν πόλιν βλάψαι τοὺς ἐπολοίπους*, est, *civitatem vel rempubl. privare reliquis civibus.* Confer, quoad sententiam, p. 360, 63 sq. & 377, 47.

Eadem vero loquendi formula usus est Noster Annib. 263, 85. Pag. 350.
 οὐκ ἔχουν, ἐπὶ τοῦτοδε συμφοραῖς ἄλλους τοῦτοδε βλαβῆναι τὴν πό-
 λιν· ubi recte Beraldus, *non esse rempubl. tot virorum jam
 dura adfigendam*. Gelenius hoc loco, in quo versamur,
 vim Græcæ dictionis non expressit: *veremur, ne superstes ei
 respublica detrimentum aliquod accipiat*.

Λ. 31. οὐδὲ μόνους ἀντιβῆναι. Verba illa οὐδὲ μόνους, cum
 Regiis & Edd. agnoscit Vratisl. Itemque Candidus: *nec mihi
 nec vobis solis hoc velte sufficere, aut solis contradicere*.
 Rectius autem idem Cand. verbum ἀντιβῆναι, *contradicere*,
 exposuit, quam Gelenius, *aggredi*. Sic certe & Mithr. 724,
 95. μηκέτι τοῖς ἐγνοσμένοις ἀντιβῆναι, *non amplius con-
 tradicere, vel opponere &c. (debebas) decretis*.

CAP. CXXXII. Lin. 42. ἦσθιν διαφέρει. Sic & Vratisl. Pag. 359.

Λ. 44 sq. ἔγνων περισώζων. Non video, quid voluerit C. Ste-
 phanus, quum duo ista verba, sicuti ex mssis edita sunt,
 sic nude sine ulla mutatione aut adnotatione in Var. Lect.
 repetit. Quum vero Λ. 46. pariter περισώζων vulgo legeretur,
 MUSGRAVIUS priori hoc loco verbum illud delendum
 censuit; ita ut non nisi tria ista verba, ἐπικρύψων τὴν ἀνάγκην,
 in parenthesi posita intelligeret.

Λ. 46. ὡς ἐν βαρυτάτῃ χάριτι περισώζων. Candidus: *ne-
 cessitatem oculens, quasi in re difficili ex gratia eos preser-
 varet*. Quidquid in suo exempl. legerit hic interpretes, mihi
 series & nexus orationis id requirere videbatur, ut h. l. vul-
 gatum περισώζων in περισώζων mutaretur, quod cum ἐπικρύψων
 conjunctum intelligi debet.

Λ. 46 sq. τὰ δὲ τῷ Καίσαρι πεπραγμένα κυροῦν τοῖς ἐσθλῶν, καὶ
 τὰ βεβουλεμένα ἀσυντελεῖν. In his verbis interpretandis in-
 cautius Gelenii secutus sum versionem, quam quidem man-
 cam h. l. & parum utique accuratam esse intelligo. Hoc
 autem dicit Appianus: *(constituit secum Antonius) alia Ca-
 saris ex pacto rata habere, & ea, quæ illi deliberata &
 proposita fuissent, effecta dare*. τοῖς ἐσθλῶν dicit, id est, ex
 pacto, nempe cum amicis conjuratorum ineundo: nam hæc
 una conditione conjuratis impunitatem concedere Antonius

Pag. 359.

statuit, concessitque, si sibi vicissim hoc daretur, ut acta deliberataque Cæsaris rata haberentur: vid. pag. 362, 90 sqq. Tum vero diserte non solum τὰ πεπραγμένα κυροῦν dicit, sed etiam τὰ βεβουλευμένα συντελεῖν: conf. p. 362, 91. nempe ea quæ Cæsar nondum quidem perfecerat, sed quæ meditatus erat & in Commentariis suis, tamquam etiamnum facienda, consignaverat. In eandem sententiam rursus pag. 363, 2 sq. νόμα εἶναι, ait, τὰ πεπραγμένα αὐτῷ πάντα καὶ ἔγνωσμένα. De illis βεβουλευμένοις τῷ Καίσαρι confer potissimum Civ. IH. 399, 94 sqq.

CAP. CXXXIII. Lin. 51. αὐτ' ἐκείνων, scil. ἀμαρτόντων. Nec erat sane, cur αὐτ' ἐκείνου repositum voluerit MUSGRAV.

Pag. 360.

L. 55 sq. Ὅσα δ' οὐκ ἐπακούσεται ῥαδίως, ἐπισκεψάσθαι νῦν αὐτά. „Ferri non potest ἐπακούσεται. Nam quis est de quo, μηδὲ ἐπακούσεται ῥαδίως, dicitur? Gelenius horum verborum loco habet ista, *nec recenseri quidem facilia*: quum tamen hoc illis minime significari possit. P. Candidus, *Quæ igitur minus audistis, perscrutemini nunc*. Adjuvant autem hæc meam conjecturam, qua μηδὲ ἐπακούετε, vel potius μηδὲ αἰκούετε, repono.” H. STEPHANUS. ἐπακούσεται in ἐπακούεται mutatum voluit MUSGRAV. At qui conferre voluerit id, quod supra p. 353, 51. prædixerat, is non dubitabit, verbum ἐπακούσεται h. l. eadem notione atque ὑπακούσεται esse accipiendum, aut potius in ὑπακούσεται refingendum. Nam manifeste hæc verba Antonii ad illa superiora referuntur. *Quenam autem & quanta sint*, inquit, *ea, in quibus (quemadmodum prædixi) ne obtemperabitur quidem facile nobis, nunc considerate*. De eisdem rebus rursus deinde differens, τούτων, inquit, ἐκ τῶν ἡμῶν ὄντων, πολλὰ πάμπαν ἀπέχεσθαι, p. 362, 89.

L. 59. ἐπὶ δύσιν. Sic & MUSGRAV. reposuit. L. 60. συνέσθαιτο νόμοις &c. Commode fortasse post νόμοις inciso distingueretur oratio, cuius hæc sententia est: *quascunque gentes Cæsar . . . vi & armis imperio nostro subiecit, eas omnes ordinavit legibus, & gratiis beneficiisque (in fide erga nos) confirmavit*. Quum in *Notis infra contextum* dicere vo-

putissem, in hac regione aliquid turbatum videri; operarum importunitate vocabulum regione in alium locum reiectum est. Pag. 360.

L. 62 sq. εἰ μὴ πάντα ἐμπελῆσαι πόλεμον ἰδούρι. Perperam Gelenius: *etiamsi omnia bellis miscere volueritis.* „Potius dicendum erat ab interprete, *nisi omnia bellis miscere vultis*, aut, magis ad verbum, *nisi omnia bellis implere vultis.*” H. STEPHANUS.

L. 63 sq. „Gelenius in sua interpretatione totam hanc periodum omisit, οἱ τῇ πατρίδι, ὡς ἀσθενεστάτῃ μάχισθα εὐδὴ, τοῦτ' ἐναγῆς περισώξουσιν ἀξιοῦντε. Vix autem possum mihi persuadere, eam illum ut mendosam aut alioqui nimium sibi obscuram, prætermisisse. Mihi enim nec obscura nec mendosa esse videtur. Nisi forte suspicandum sit deesse νῦν ante μάχισθα: & non fuisse dictum ἀσθενεστάτῃ μάχισθα, sed νῦν μάχισθα. Alter quidem interpres, qui hunc præcessit, ea minime præterit, sed infideliter (ut alia passim plurima) vertit. Hæc enim sunt ejus verba, *qui patriæ maxime agrotanti ob facinora nuper gesta salutem afferre cupitis.* Infidelis est, inquam, hæc interpretatio: si quidem fidelis ea dicenda est quam subjungam (ut certe hoc de ea testaturos puto qui Græca in lingua satis sunt exercitati) hæc videlicet, *Qui patriæ, tanquam infirmissima* (vel, *maxime debili, sive imbecilli*) *conservare homines piacularares vultis.* Sed coherentne ista cum iis quæ proxime præcedunt? Cohærere nihil melius potest. Quum enim dixisset, *Quorum e numero quosnam fore putatis qui patienter laturi sint sibi eripi quæ acceperunt? nisi omnia bellis implere vultis.* Quum (inquam) hæc dixisset, *nisi omnia bellis implere vultis*: subjungit, *vos qui patriæ conservare vultis eos qui se scelere polluerunt, vel nefando scelere.* Quasi dicat: Atqui hoc de vobis minime cuiquam credibile fuerit, vos videlicet omnia bellis velle implere, & in illa magnam hominum multitudinem amittere: quum patriæ contra vestræ adeo vos moneat infirmitas, ex paucitate hominum, ut illi eos etiam conservare velitis qui nefando scelere

Pag. 360. manus contaminarunt." H. STEPHANUS. Conf. p. 358, 26 sq. & 377, 47.

L. 64 sqq. Καὶ τὰ μὲν ποῖ. Hæc in Aug. & Vratisl. sic distinguuntur: Καὶ τὰ μὲν ποῖσιν, τοῖς τε δεινοῖς ἔτι καὶ τοῖς φέροις ἀφισπνέσθαι, ἰάσω. In edit. 1. non nisi post ἀφισπνέσθαι incisa erat oratio; H. Stephanus nullam plane distinctionem verbis interseruit. Quorum verborum si ea esset sententia, quam in lat. vers. expressi; dicendum fuerat τῶν τε δεινῶν καὶ τῶν φέρων. In eam fere sententiam Candidus: *Et hæc quidem quæ a difficilissimis Et tremendis rebus longe absunt, omittamus.* Magis vero a vi verborum, in quæ libri omnes consentiunt, recessit Gelenius: *Nihil dicam de longinquis, quos metus hætenus continuit in officio.* Perspecte autem & vere, si quid video, sententiam auctoris nostri expressit FREINSHEMIUS, Suppl. Liv. CXVI. 81. *Sed reges Et nationes, Et unde longinquior est metus, mitto.* Scilicet, nullam mutationem aut vim verbis inferendo, hoc dici videtur: *sed ea quidem, quæ quoad periculum metumque* (nobis imminentem) *longius remota sunt, omittam.*

Pag. 361. CAP. CXXXIV. Lin. 80. ἐργασίας ex emend. H. Steph. est. In ἐργασίας consentit cum reliquis Vratisl. Et ferri fortasse potuerat Aoristus, nisi & præcederet & sequeretur futurum tempus. **L. 83.** „Cum nomine adjunct. ἀγνοῶν nihil deesse, sed relinqui subaudiendum ὅτι, putandum est." H. STEPHANUS.

Pag. 362. **L. 85.** „Puto ἀνωμαλίας de iis dici qui faciunt quæ sibi consentanea non sunt, sed potius quæ inter se repugnant: ut illa duo, quæ hic proponit, facere, est sibi ipsi repugnare. Gelen. iniquitatem, P. Candidus inconstantiam, vertit: quæ interpretatio altera tolerabilior videtur." H. STEPHANUS.

L. 86. „Gelenius ἐπὶ ἀνδράς non est interpretatus *sacrum virum*, sed *pontificem*. Sic autem in fine pag. seq. Piso, οὗ θεῖσιν με καλῶνσι τὸν ἀρχιερέα." H. STEPHANUS.

Ibid. ἀγνευμένης. „Videri posset P. Candidus aliud legisse quam ἐγνευμένης, quippe qui vertat, *senatu convocato*. Immo vero ne dubitandum quidem puto quin legerit ἀγνευμένης,

πλὴν, & quin ita legi debeat. Sed malim *senatu congregato*,
 vel, *senatu coacto*. At vero apud Gelenium habemus *senata*
inspiciente, quod (etiamsi verum sit) nescio unde habeat:
 sicut nec unde vocem *senatores*." IDEM STEPH. ἀνωγειμένης
 MUSGRAVIUS etiam reposuit.

CAP. CXXXV. Lin. 5. προσεδίμην recte Aug. & Vratisl. Pag. 363.
 cum H. Steph. Et Candidus, ut hoc etiam adderetur.

L. 12. ἀποκλίας. In ἐποικίας consentit Vratisl. cum ceteris.

L. 17. οὐ παθόμενον. Consentit idem Vratisl. L. 32. τῶν Pag. 364.
 τὴ καὶ ἐπ. Sic & MUSGRAV. correxit.

CAP. CXXXVII. Lin. 42. ὡς ἐπὶ κρημνόν, tamquam in locum Pag. 365.
 præruptum, i. e. munitum. Pro quo Civ. III. p. 412, 23 sq.
 est αἷς ἐς ἀκρόπολιν ἐξελθόν. L. 53. τὸ Κίονα πᾶθος. Conf. supra
 cap. 126.

L. 46. „His verbis, καὶ ἐς αἰτίαν ἀπορίας εἰρήνης ἀσφαλοῦς,
 aliquis primo aspectu vix credat respondere illa Gelenii, *pacis*
turbatores. Nam, præterquam quod illud ἀσφαλοῦς omitti-
 tur, possint certe illa Græca verba dici etiam de quopiam
 qui pacis turbator haud vocari queat, quum per eum steterit
 quo minus pax ullā facta sit: tantum abest ut pacem turba-
 verit. Ideo magis consultum videtur, Græcis verbis insisten-
 do, reddere pluribus verbis, Ἐπὶ per quos fiat ut pace firma
 Ἐπὶ stabili careamus. Fateor interim, posse hæc ita etiam
 accipi, ut dicantur Brutus & Cassius ac cæteri turbasse pa-
 cem, quæ alioqui firma futura erat. Atque huc facit obje-
 ctio illa, pag. seq. [p. 368, 87.] ἀλλὰ τίς, φασὶν, ἵτι ὅριος ἐς
 ἀσφάλειαν εἰρήνης εἰν γίνετο;” H. STEPHANUS. Respicitur
 ad illa verba Antonii, p. 356, 99. δυσεύρετον γὰρ ἦν τὸ ἀσφαλὲς
 αὐτῆς (τῆς εἰρήνης) Ἐπὶ. & ad Lepidi verba pag. 357, 21 sqq.
 Neque adeo opus erat, ut sollicitaret hunc locum MUSGRA-
 VIUS, qui pro ἀπορίας fortasse ἐπικλείας legendum censuit, &
 conferre iussit pag. 426, 37. ubi vocabulo ἐπικλείας usus est Ap-
 pianus.

L. 47. Quum vulgo in edd. (sicut & in Vratisl.) jungeren-
 tur verba εἰπαὶ ἐν ὑμῶν, & post ὑμῶν incisa esset oratio; monuit
 H. STEPH. in Adnot. „Malim ita interpungere, εἰ δὲ πρὶ τούτων
 Vol. III. D d d

ἔχομεν ἐπὶ αὐτῶν, ἐν ὑμῶν ἱερῶμεν." Et eodem modo orationem distinxit Aug.

Pag. 365. L. 47 sq. μεθ' ὧν καὶ τὰλλα ἔσ·c. „Scriptum fortasse fuit, τὰλλα τὰ τῶν δημοκρατουμένων πράξομεν. At P. Candidus vel aliam sequutus lectionem videtur, videlicet ἐπράξαμεν, non πρᾶξομεν: vel ejus interpretatio depravata fuisse. Hanc enim apud eum habemus, cum quibus ἔσ' alia quæ ad popularem statum pertinebant consulimus. Dicendum enim alioqui erat, cum quibus ἔσ' alia quæ ad pop. statum pertinebunt consulimus." H. STEPHANUS.

Pag. 366. L. 53. πῶτως αὐτῷ δίδιδι. „Quomodo rationi consentaneum hoc δίδιδι esse dicemus? At δίδιδις tale videri possit, meo quidem iudicio. Habet autem hoc verbum contrariam illi significationem: quum δίδιδις sit metum incutienti, ut δίδιδι est metuenti." H. STEPHANUS. At merito sane de incolumitate sua metuerat *Cæsar*, qui arma patriæ intulerat, & tot nobiles viros libertatem remque publicam tuentes interfecerat. *Juravimus* autem ei, ait, quoniam supremam potestatem in manibus habebat; adeoque necessitate coacti juravimus: (cf. pag. sq. l. 77 sqq.) sed non nisi veniam prateritorum juravimus; non impunitatem eorum quæ porro etiam ad opprimendam rempublicam esset moliturus. conf. init. cap. sq.

Pag. 367. CAP. CXXXVIII. Lin. 76. Πέτεροι οὖν ἐς τοὺς ἀσύλους. Sic & Vratisl. ignorans conjunct. καὶ.

L. 80 sq. τὴν δὲ τῶν δημάρχων ἀρχὴν οὐχ ἱερὰν καὶ ἀσυλον οἱ πατ. ἤμ. „Persuasum habeo, post ἱερὰν καὶ ἀσυλον deesse hæc verba, οὐχ ἱερῶμεν, ἢν ἔσ·c. aut alla ejusmodi: ut ita scribatur hic locus, τὴν δὲ τῶν δημάρχων ἀρχὴν ἱερὰν καὶ ἀσυλον οὐχ ἱερῶμεν (vel ἢν καὶ ἱερὰν καὶ ἀσυλον ἱερῶμεν) ἢν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν δημοκρ. &c. Alioqui certe ex accusativis faciendi essent nominativi, sicut in priori habemus membro nominativos. Verum & ita casus mutando, illa particula ἢν inferenda esset: hoc modo, ἢ δὲ τῶν δημάρχων ἀρχὴ οὐχ ἱερὰ καὶ ἀσυλος, ἢν οἱ πατ." H. STEPHANUS. Ferri tamen vulgata lectio, absque additamento H. Stephani, posse videtur. Neque verum est, inquit, a patribus nostris tribunitiam potestatem ἔσ·c.

L. 82. „Non dubium est, quin *ἐπαράσσει* mutari in *ἐπαράσσει* debeat. Sunt autem observanda hæc verba, *καὶ ἀνέγκης*, quæ per antithesin ponuntur: quum in priore membro dictum sit contra, *ὅτι ἐόντες, ἀλλ' οὐκ ἀνέγκης*." H. STEPH.

L. 84. *ταμιεῖα*. Consentit Vratisl. L. 85. *τῶν ἀφαιρούμενων* *καὶ ἐπαράσσει ἐν αὐτοῖς χρημάτων*. Conf. p. 230; 41. In marg. cod. Reg. B. manu Guil. Budæi notatum est: *τῶν ἀφαιρούμενων χρημάτων προσήγορο*. Hanc lectionem cum Reg. A. & Edd. solam habet Vratisl.

CAP. CXXXIX. Lin. 91. *πρὸς τόποις*. Consentit Vratisl.

CAP. CXL. Lin. 1 sqq. *καὶ δὲ ὑμᾶς, τὰ εἰσέτα τιμωμένους τε* *ἔσ.* „Debuit Gelenius dicere potius, *Par est enim, ut qui æquo honore &c:* nam & hic particula *δὲ* rationem reddit. Male autem *τὰ ἔσ* jungit cum præcedentibus, quod ad sequentia pertinet: [At *τὰ ἔσ* non cum præced. conjunxit Gelenius, reddens, *eumdem quoque affectum rependatis patriæ.*] male etiam patriæ mentionem inter præcedentia omittit. Sunt & alia quæ in hujus loci interpretatione desiderans, ita malim eum reddere: *Oportet enim ut vos, qui quantum par est honoris aliaque a patria consequimini, eam, vos emittentem, non minore vicissim honore afficiatis.* At Gelenius ita: *Ceterum par est, ut qui æquò honore estis ἔσ. haberi vultis cum reliquis, eumdem quoque affectum rependatis patriæ.* In qua interpretatione, putavit se his verbis, *ἔσ. haberi vultis*, exprimere hæc, *καὶ περιποιούμενους*: quasi patria honorem seu honorarium ipsis non daret, nisi id ab ea contenditibus. Verum minus esset patriæ beneficium: ut omittam, aliquid coactum habere istam hujus participii interpretationem. At hoc de mea dici non potest: quam ut adjuvarem, addidi vocem *aliaque*; verum huic loco tam convenientem, ut etiam multis videri omissa possit: tanquam ita scripserit Appianus, *τὰ εἰσέτα τιμωμένους τε καὶ ἄλλα περιποιούμενους ἐκ τῆς πατρίδος*: nisi quis malit *τὰλλα*, quod reddatur *cætera*." H. STEPHANUS. At non video, cur adjectum vocab. *τὰλλα* velimus; quandoquidem accusativus *τὰ εἰσέτα* pariter ad *περιποιούμενους* atque ad *τιμωμένους* possit referri,

Ddd 2

referendusque videatur. In vers. nostra lat. pro *quod equum est rependatis*, poterat poni, *paria rependatis*.

L. 3. τὰ ἴσα τὴν ἐκπέμπουσαν ἀντιγγραφεῖν. „Interpunge post ἴσα, [puto, ante ἴσα scribere voluisse Stephanum :] ne, cum Gelenio, præcedentibus jungas quod ad sequentia pertinet, uti monui in annot. præcedente: sicut & de voce ἐκπέμπουσαν ab eo prætermissa. Dicuntur autem hæc (sicut & p. 539. [421, 54.] οἱ μὲν γὰρ ἐκπέμπουσιν, ἂν σωθροῦσι, τὸν δῆμον ἐπὶ ταῖς ἀποικίαις) de communi patria, Roma videlicet, emittente illos in ea loca ubi sedes suas posituri erant, agros sibi ab ea donatos possidentes. Atque hoc vocat οἰκίζειν sive συνοικίζειν, in hac ipsa pagina. Nam circa ejus medium [p. 370, 18.] dicit, καὶ εἰς τὸ μέρος (videlicet τῆς γῆς) ἦκισιν τοὺς ἐσθρατευμένους. Ubi Gelen. vertit *deducere colonos futuros*; P. Candidus, *jussit incolere eos*: & paulo post, ὑμᾶς συνήκισεν, [lin. 21.] *vos in colonias deducebat*; at ille alter interpretes, *incolatum habere voluit*. Quinetiam in fine pag. præc. [p. 368, 96.] dictum de iisdem fuit, τῶν ἠκισμένων ἢ οἰκοσθησόμενων: ubi Gelenius *deducēdos aut deducendos* dicit; alter, *incolentes vel incolatum habituros*. Atque ut συνήκισεν in eo quem modo attuli loco habemus, sic etiam συνοικισμὸν, p. 517. [371, 47.] Jam vero & ἀποικίας suas habere dicebantur qui ita συνεκίζοντο, sive ἠκίζοντο. Legitur enim pag. 536. [416, 75.] πολλοὶ ὄντοι καταδεχόμενοι εἰς ταῖς ἀποικίας ἐπιμένονσι τῇ πόλει. Et 539. [421, 54.] circa principium, ἐκπέμπουσιν τὸν δῆμον ἐπὶ ταῖς ἀποικίαις. Et 533. [408, 44 sq.] οἱ δὲ τῷ Καίσαρι ἐσθρατευσάμενοί τε καὶ εἰς κληρουχίας διηρημένοι συντρέχον ἐν τῶν ἀποικίων. Verum & ἀποικίδας πόλεις legimus in fine pag. 546. [437, 36 sq.] ἥδη πολλοὺς περιέπεμπεν εἰς τε ταῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποικίδας πόλεις. loquitur autem de Octavio. Præterea in loco illo pag. 533. observa etiam κληρουχίας eadem de re dici, sicut & in fine pag. 515. [368, 95.] ταῖς κληρουχίαις, & pag. 517. [372, 62.] τῇ κληρουχίαν. Cæterum de hoc etiam monebo lectorem, quum dicitur initio hujus paginæ, [eo ipso loco, in quo nunc versamur,] τὰ ἴσα τὴν ἐκπέμπουσαν ἀντιγγραφεῖν, perinde esse acsi diceretur, τὰ ἴσα αὐτὴν (videlicet τὴν πατρίδα) ἀντιγγραφεῖν, τῇ

ἐπιμπευσαν εἰς γῆν ἢ τιμᾶσθαι ὑπ' αὐτῆς, vel, εἰς κληρουχίας, (ut in
 fine pag. præc. [368, 95.] habuimus ταῖς κληρουχίαις) αἷς, ὥσπερ
 ἀριστοῖς, ὑμᾶς τιμᾶ. Ita enim ἀριστοῖα dici videmus in hac
 pag. [L. 12.] non procul ab eo de quo agitur loco." H. STEPH.

At mihi quidem perspicuum videtur, verbum ἐπιμπευ-
 σαν h. l. non intelligendum esse ἐπιμπε. εἰς ἀποικίας, sed
 ἐπιμ. εἰς στρατίαν ἐπὶ Κελτοὺς ὑπὸ Καίσαρος. Atque id statim
 verba proxime sequentia indicant: ὑμᾶς δ' ἰδὺμεν ἴδμεν ἐπὶ
 Κελτοὺς καὶ Βρεταννοὺς τῷ Καίσαρι. Ubi conjunctio δὲ in causali
 notione accipienda est, idemque quod γὰρ valet: *populus*
enim vos Cæsari adtribuit (ad bellum) adversus Gallos Bri-
tannosque (gerendum.) Notum est autem, atque etiam
 disertè Appianus cap. 13. p. 191. docuerat, a populo Galliam
 Cæsari & quatuor legiones olim fuisse decretas. Atque eodem
 modo accipienda puto verba, quæ paulo inferius p. 371, 35.
 legimus, quæ mendosa H. Stephanus (ut mox videbimus)
 judicaverat, τῶν ἐπὶ Κελτοὺς ὑμᾶς αὐτῷ Καίσαρι στρατευσάντων,
 ubi στρατεύειν activa notione sumitur, *eorum qui vos ipsi Cæ-*
sari, ut ei militaretis, adtribuerunt. Atque eodem modo
 Cassius, in oratione ad milites, Civ. IV. c. 98. p. 656. neque
 vero, ait, *si qui vestrum sub Cæsare olim stipendia fecerunt,*
ea nunc cogitatio movere vos debet. Etenim tunc quoque
non Cæsari militavimus, sed patria.

CAP. CXLI. Lin. 35. „Aperte mendosa est hæc lectio, Pag. 371
 τῶν ἐπὶ Κελτοὺς ὑμᾶς αὐτῷ Καίσαρι στρατευσάντων. Sed non mi-
 nus aperta est (meo quidem iudicio) ejus emendatio: si vi-
 delicet scribatur, τῶν ἐπὶ Κελτοὺς, ὥσπερ ὑμᾶς, [ὥσπερ ὑμῖς,
 scribere voluisse videtur,] αὐτῷ Καίσαρι στρατευσάντων. Gele-
 nius a me dissentire non videtur, quum vertit, *sociorum ex-*
peditionis Gallicæ. At P. Candidus ita reddit hunc locum, ut,
 quid sibi velit, vix quisquam intellecturus sit: tantum abest
 ut quam sequutus sit lectionem, possit animadvertere. Hæc
 enim sunt ejus verba, *eorum videlicet qui vos supra Celtas*
Cæsaris militia conjunxerunt." H. STEPHANUS. Quin
 potius τῶν ὑμᾶς στρατευσάντων nil aliud videtur esse, nisi ὑμᾶς

Reg. 371. *ἐπισημασμένων ἐς ἀγρίτητα.* Confer quæ paulo ante monuimus ad p. 369, 3.

L. 50. ἐποίησεν τοῖς ἰμοιόεντι. Consentit Vratisl.

Reg. 372. *L. 56 sq.* „Agnoscit προεικονδύνευσαι & P. Candidus: Gelenius tamen legit προεικονδύνευσαν. Sed ferri potest προεικονδύνευσαι, etiamsi jam seipsum & Cassium nominaverat: tanquam diceret, οὐχ ὅδε πάντες οἱ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας μεθ' ἡμῶν προεικονδύνευσαν.” H. STEPHANUS.

L. 59 sq. ὡς τὴν τιμὴν ἔσθ. MUSGRAVIUS aut deletum voluit ὡς, aut in ὅτι vel in οἱ mutatum, & præterea pronom. ἡμεῖς *L. 60.* iussit delere. Mihi nihil novandum videtur. ὡς (intell. ἰμοιόεντι,) τοῖς ἀφηρημένοις (τὴν γῆν,) ἡμεῖς ἀποδώσομεν τὴν τιμὴν τῷδε τῆς γῆς.

Reg. 374. *CAP. CXLIII. Lin. 91. ἔθος γὰρ τὴν Vratisl. cum Aug.*

L. 96. Quum vulgo esset, ἐπεὶ καὶ Παισωνος, MUSGRAVIUS ἔπειτα Παισωνος repositum voluerat.

Reg. 375. *L. 5 sq.* ἦν γὰρ δὴ (ὁ Ἀντώνιος) Καίσαρ κατὰ μητέρα συγγενής. Sic utique legendum pro mendofo κατὰ μέρη, quod haud dubie ex scripturæ compendio perperam accepto ortum est. Mater Antonii Julia fuit, & avunculus ejus (θείος πρὸς μητρός, ut ait Plut. in Ant. p. 924.) *L. Cæsar. Conf. Dion. XLVII. 6. Velles. II. 67. Adde Nostrum Civ. V. 796, 4 sq. Civ. IV. 546, 44. & p. 579, 16 sq.*

Reg. 376. *CAP. CXLIV. Lin. 29. ὑμεῖς ἡμῶν recte Vratisl. cum aliis.*

Reg. 377. *CAP. CXLV. Lin. 34. Verbum εἶναι, post ἐξώλεις, agnoscit Vratisl. cum Regiis. L. 41. ἐπικαταψύχων cum Aug. dedit Idem Vratisl. L. 45 sq. τὰ μέλλοντα, intell. μάλλον, nisi pro μεγάλων malis μεζόνων. Sed in μεγάλων consentiunt libri.*

Reg. 379. *CAP. CXLVI. Lin. 71. συνωδύρατο. Malim revocatum imperfectum συνωδύριτο, quod etiam dat Vratisl. cum Regiis & Edd. L. 76. C. STEPH. in Var. Lect. „lege εὖ ποιήσαι.” Et sic ded. Reg. A. & Aug. cum H. Steph. L. 77. Εὐμὲν ἔτι καὶ τοῦδε ἔσθ. Men' servasse, ut essent qui me perderent. — „Carmen ex Pacuvii Tragedia, cui titulus: Armorum iudicium.” P. CANDIDUS, ad marg, vers. lat.*

L. 78. οὐκ ἴσμεν ἔτι recte Aug. Sic pag. sq. lin. 92. οὐκ αἶτι
 θυγῶν. Pag. 379.

CAP. CXLVII. Lin. 88. ἐπὶ λέχους. Consentit Vratisl. Pag. 380.

CAP. CXLVIII. Lin. 12 sq. τὴν πομπὴν δαψιλοτάτην οὖσαν.
 (funeris) pompam splendidissimam. Nec vero opus erat,
 particulam quamvis cum Gelenio interferere. Pag. 381.

CAP. CXLIX. Lin. 27. Ἀντισθηριῶνος μάλισθα μέσον. De Co-
 dice Reg. C. quem ad h. l. & sæpius deinceps citavi, dixi in
 Præfat. huic volumini præmissa. Eadem autem duo verba,
 μάλισθα μέσον, quæ aberant vulgo ab Editis, exhiberi etiam in
 Cod. Reg. mspto, Num. MDCLXXII, monuit me doctissimus
 Academiæ Inscript. Socius DE SAINTECROIX; qui, quum
 olim eruditum opus elaboraret de æstimanda fide Scriptorum
 qui Alexandri M. res gestas illustrarunt, Codice illo in Biblio-
 theca Regia erat usus. Nempe in illo Volumine, plurimæ
 Plutarchi Scripta complexo, quoniam post Plutarchi Vitas A-
 lexandri & Cæsaris desideratur vulgo ejusdem Scriptoris Com-
 paratio Alexandri & Cæsaris, inserta sunt postrema hæc ca-
 pita libri II. Appiani de Bellis Civilibus, in quibus Scriptor
 Noster historiam Cæsaris Comparatione inter hunc & Alexan-
 drum instituta concludit. Pag. 382.

L. 43. τῆς θαλάσσης ἀνακωπείσης, *repercuſso mari*. Sic fere
 etiam Josephus Antiquit. Jud. II. 16, 5. transitum hunc Ale-
 xandri M. per Pamphylum mare cum transitu Israëlitarum
 per mare Rubrum conferens, τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, αἶτ,
 - - - ὑπεχώρησε εἰς Παμφύλων πέλαγος, καὶ ὅδον ἄλλην οὐκ ἔχουσι
 παρῆσθε τὴν δι' αὐτοῦ, &c. Ad quem locum HUDSONUS:
 „Ita visum est etiam Appiano de B. C. lib. II. & Arriano de
 Exped. Alex. lib. II. Sed error revincitur ex Strabone lib,
 XIV. pag. 666. (qui scribit Alexandrum maris æstu observato
 exercitum transmisisse &c.) & ex Artemone in prima Senecæ
 Suasoria, & Plut. in vita Alex. p. 674.” Cf. Plut. ib. p. 673. Pag. 384.

L. 53. In δόξασαν, quod ad Ἑλλάδα refertur, consentit Vratisl.

CAP. CL. Lin. 76. μὲν ἐκ διασπόμετος ἀνίσχων τὴν ἀναστροφήν.
 Suspicari quis possit, ἀνίσχων τὴν κεφαλὴν ἐς ἀναστροφήν. Sed nil
 variant codices. Itaque, si vera lectio est, metonymice intel.

Pag. 386. ligendum erit vocab. ἀναπαύειν. *L. 85. τῷ στρατῷ.* Consentit Vratisl.

Pag. 387. *CAP. CLI. Lin. 5. ἐκ Διὸς ἤσθη.* Sic & Vratisl.

Pag. 388. *CAP. CLII. Lin. 27 sq.* Quum περιφύδου γὰρ ὄντος vulgo legeretur, MUSGRAVIUS περιφύδου γεγονότος repositum voluerat.

L. 34. Παιδαγωγίας. Vide mox *l. 40. Conf. Arrian. VII. 18.*

Pag. 389. *L. 38. ἐπιβουλὰ γίνετο.* Vratisl. cum aliis.

CAP. CLIII. Lin. 49. ἰνδοῦς. Sic & MUSGRAV. correxit.

Pag. 390. *L. 55. Μάντις ἄριστος ὅστις εἰπάξει καλῶς.* Euripidi jambum hunc tribuit Plutarch. de Oraculor. defectu, & Arrian. Exped. Alex. VII. 16. Sed ut metro constet ratio, recte apud hunc Μάντις δ' ἄριστος ἔστω. legitur, quemadmodum apud Cic. ad Attic. VII. 13. Latine eundem versum Cicero expressit de Divin. II. 5.

L. 62 sq. ἐπὶ ποταμὸν Παλαιότατον. Sic & Vratisl. Vide Arrian. VII. 21. De fluvio isto, vel potius fossa ex Euphrate ducta, pluribus egit Jac. Gronovius, singulari Exercitatione de Fossa ex Euphrate, quam editioni suæ Arriani de Exped. Alexandri M. adjecit. *L. 64 sq. καὶ μὴ τὴν Ἀσσυρίαν γὰρ ἄρδεν καὶ ἐπιπλέειν,* impedit, quo minus Assyria regio irrigari ἔστω navigari possit. Scilicet, ob fossam istam æstivo tempore ita rara fit aqua in alveo Euphratis, ut nec navigari fluvius possit, nec ex eo campi possint irrigari. Conf. Strab. XVI. 740 sq. Verbo eandem rem tetigit Noster, Syr. p. 620, 28 sq. Pro ἐπιπλέειν repositum περιπλέειν voluerat MUSGRAV.

L. 65 sq. ἐπινοῦντα δὲ - - καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐκπλέοντα. Ante ἐπινοῦντα per errorem punctum majus irrepsit, pro minori interpunctione, quam recte hic dederant superiores editiones. Suspensa autem videri præcedens oratio potest; quum nominativi ἰσχυρῶν & πλείων (*l. 61 sq.*) nihil habeant consequens, quo secundum grammaticam rationem apte referantur. Et commodius utique magisque perspicuo nexu procederet oratio, si paulo ante, pro ἰσχυρῶν & πλείων, ἰσχυρῶντα & πλείοντα legeretur. Neque tamen vel interciderit quidquam, (quæ fortasse suspicio oboriri alicui poterat) vel mutandum esse, mihi videtur. Nam quoad sententiam manifeste hæc verba,

ἐπισκοπῶντα δὲ - - καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐκπλέοντα coherent cum illis ἰσχυ-
 ρῶν γε μὴν καὶ πλείων κατὰ τὸν Εὐφράτην: *Postquam vero in-*
traverat, flumine deinde Euphrate veētus, - - cogitans scilicet
munire fluvium, ἔσ' eam ob causam ἐναυγῶν ex urbe, dici-
tur cavillatus esse in Chaldaeos. Sed quod ad rationem gram-
 maticam adtinet, in verborum constructione ἀνακαλουμένης hæc
 est, ut ad illos nominativos ἐπελθῶν & πλείων, qui convenie-
 bant cum præced. ἐρῶν, inferatur deinde verbum φασίν, quod
 accusativum postulabat. Mollitur autem (sicuti in hoc ge-
 nere, optimis Scriptoribus frequentato, fieri solet) ἀνακαλου-
 μένης hujus offensio per interjectam parenthesin, ὅς τὸν Εὐφρά-
 την ἔσ' & ipse transitus ad diversam constructionem munitur
 planiorque redditur inserta partic. δὲ, quam opportune (L. 65.)
 obtulit cod. Reg. C. pro δὲ, quæ vulgo hic legebatur. ἐπὶ
 τούτῳ (l. 66.) pro vulg. ἐπὶ τούτων restituendum esse, præclare
 etiam MUSGRAV. viderat.

CAP. CLIV. Lin. 80. μεταπερλόγαι. Articulum ei præpositum. Pag. 391.
 volebat MUSGRAV.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIB. III.

DE BELLIS CIVILIBUS.

CAP. II. Lin. 10. ἐπεφθισμ. ἀμνηστίας recte Reg. B. & Aug. Pag. 393.

L. 13. Ἀμάτιος ἢ ὁ Ψευδομάριος. Vide Liv. Epit. CXVI. Cic. Pag. 394.
 Att. XII. 49. & XIV. 6. 7. 8. & Or. Phil. I. 2. *Herophilum*
 ei nomen fuisse ait Valer. Max. IX. 15, 2. L. 23. Τίμιος δὲ
 Κίμειρ. Vide ad p. 331, 79. L. 28. ὑπείμεινον ἢ ἄσπετον
 ἢ ἀνάγκης. Defectam esse vulgo orationem, satis patebat,
 etiamsi lacunam vacuo relicto spatio non manifeste proderet
 codex Reg. B. Unde Car. Stephanus asterisco etiam notaverat
 hunc locum. Nec vero difficile erat, sententiam eorum quæ
 interciderunt perspicere. Verba autem verisimile utique est
 D d d 5

Pag. 394.

incipisse a syllaba ὑπ, a qua ad sequentia verba ὑπ' ἀνάγκης, quæ ab eadem syllaba incipiunt, aberravit librarius. Itaque verbo ὑπομένειν h. l. usum esse Appianum mihi persuasi, quo & alibi eadem notione usum reperio. Annibal. 302, 33 sq. τοὺς ὑπομένειν ἀξιοῦντας, qui *manere, quam proficisci, malebant*. Civ. V. 782, 62. τῇ Ἀντωνίου γνώμῃ ὑπομένειν καὶ ὥς, *in Antonii sententia permanens*. Pro verbis autem ἐν ᾧ σῆς si quis τῇ πόλει malit, ipsius etiam Appiani auctoritate poterit niti: sic enim ille, Civ. IV. 534, 49 sq. Λέπειδον . . . τῇ πόλει διὰ τὰς ἐν αὐτῇ χρείας ὑπομένειν. Non satisfacere autem videtur medela, quam huic loco adferre MUSGRAVIUS tentaverat, ita legens: „ἔτι δὲ ὅντις ἀστικοὶ στρατηγοί, ὑπ' ἀνάγκης καὶ οἷδε διατάγμασιν” Ἑρ. Pro ὑπ' ἀνάγκης perperam Aug. ὑπ' ἀνάγκη habet. conf. p. 400, 18 sqq.

Pag. 395.

CAP. III. Lin. 40. τοῦ Ἀματίου στρατιῶται. Rectius hand dubie τοῦ Ἀμ. στρατιῶται legeretur: *adfecta Amatii*.

Pag. 396.

CAP. IV. Lin. 58. ἐξ ἀβήτου ἐνόησας. Candidus, *insigne*

Pag. 397.

odium ex magna populi benevolentia. L. 65. μυριάδας Ἀσιακῶν δραχμῶν πεντακισχιλίας. Perperam Gelenius, *quingentis sestertium* posuit: rectius Freinsh. CXVII. 7. *bis millies*.

L. 69. μετὰ προθυμίας ἐξέδωκετο. Candidus: *facile concessit*. Pro μετὰ τοῦτον, quod mendose vulgo legebatur, ingeniose MUSGRAV. μετὰ χρόνου reponendum suspicatus erat.

Pag. 398.

L. 78. διασφᾶς. Probam hanc lectionem (ex Cod. Reg. B.) retulit Guil. Budæus in Comment. Gr. Ling. p. 426. ad verbum περιέδημι. In eodem tamen Codice Reg. B. veræ isti lectioni (ab eodem, ut videtur, Budæo) superscripta est altera lectio διασφαῶς, quam Reg. A. dabat. διασφαῶς ex διὰ ταῦτα σαφῶς corruptum esse, suspicatus erat MUSGRAV.

CAP. V. Lin. 93 sq. Εψηφισμένον. Non folioitanda hæc lectio. Jam sæpius ejusmodi nominativum participii absolute positum observavimus.

Pag. 400.

CAP. VI. Lin. 19. οὕτω Reg. A, Aug. Cand. & MUSGRAV. Conf. p. 394, 24 sqq.

Pag. 402.

CAP. VII. Lin. 45. οὐδὲν, ἔφη. οὐδὲν, ἔφη edit, i. mendose.

L. 58. τὰς φυλάς. Sic & MUSGRAV.

Pag. 402.

Pag. 403.

CAP. VIII. Lin. 68. γυνῆς στρατοῦ. Cf. ea quæ continuo sequuntur. Tam frequenter autem jam vocabula ista, *στρατὶς* & *στρατηγός*, inter se commutata a librariis vidimus, ut nullo modo dubitare debuerim vel invitis mssis nostris verum reponere.

L. 69 sq. τὸν ἐν αὐτῇ στρατὸν. „τὸν ἐν τῇ Συρίᾳ στρατὸν. Vox Συρία a seq. *στρατὸν* absorpta est.” MUSGR. Mire, Quin potius ἐν αὐτῇ, intell. Μακεδονίᾳ, in qua qui fuerat exercitus, ad Parthicum bellum erat destinatus, adeoque Dola- bellæ adtributus. Cf. p. 427, 53 sqq. & 445, 63 sqq.

CAP. IX. Lin. 86. παρὰ τοῦ στρατοῦ τις. Quum in Reg. B. mendose esset παρὰ τοῦ στρατιῶν τις, in margine (Guil. Budæi, ut videtur, manu) scriptum est παρὰ τοῖς στρατιώταις. Pag. 404.

L. 87. ἐγγίνετο. Non Cæsari, sed militibus, proprietatem verbi si spectes, ἐγγίνετο εὐνοία: Cæsari ἐγγίνετο εὐνοία παρὰ τοῦ στρατοῦ. Fortasse tamen teneri etiam ἐγγίνετο potuerat, quod interdum pro simplici ἐγγίνετο, interdum etiam pro προσγγίνετο usurpatum reperitur. L. 90. παρ' αὐτῷ Aug. Et sic reposuit etiam MUSGRAV.

CAP. X. Lin. 96. οἱ φίλοι ἐκ Ρώμης. Si intelligendi sunt amici qui ex Urbe ad eum scripserunt; mirum videri potest quod sequitur, καὶ ὅτε μάθοι ἔσθ. Sed in ipsa etiam Urbe statim nesciebatur, privato ne paucorum, an de communi senatus consilio cædes esset patrata. Quod si ergo, ut consentaneum est, e vestigio statim nuncium Cæsari miserunt amici, nihil etiam tum certi de hac re illi significare potuerant. Pag. 405.

CAP. XI. Lin. 27. ὃ δὲ οὐκ ἐπὶλαβεν, ἀλλὰ καὶ ἔσθ. Cæsar Oclavianus quidem vulgo adpellatus est: (vide Dion. XLVI. 47.) sed hoc dicit Appianus, ipsum se jam non amplius Oclavianum aut Oclavianum, Oclavii filium, sed constanter Cæsarem, Cæsaris filium, adpellasse. Conf. Spanhem. de Usu Numism. Dissert. X. T. II. p. 81. Attamen in Edicto Triumphorum Civ. IV. cap. 8. Oclavianum Cæsarem sese adpellat. Pag. 407.

CAP. XIII. Lin. 76. ἀνάξιος. An ἀντάξιος? L. 78. ὅσπερ ἔστιν. Forsan, ὅσπερ ἐκείνος ἐς τὴν θέτην, Pag. 410.

Pag. 410. L. 80. Αὐτίκα τεθνήσκην. „Versus Homeri, [Ιλιάδ. Σ'. 98 sq.] in quo Achilles queritur de morte Patrocli." P. CANDIDUS, in marg. edit. Venetæ.

Pag. 411. CAP. XIV. Lin. 89 sq. καὶ λέγειν ἔτι ἐπισχοῦσα. Forſan καὶ ἀντιλέγειν. L. 97 sq. τοὺς θεοὺς ἐπὶ μάρτυσι γίνεσθαι τοῖς στρατηγοῖς, adoptionibus auctoritatem pratoris interponere. Tenui Gelenii versionem, qua recte expressa ſententia Scriptoris videtur. Ad verbum ſic fuerat dicendum: *adoptatos fieri* (nempe tales; id eſt adoptiones fieri) *teſtibus pratoribus*.

L. 5. προαγορεύσεις. *Mendosa lectio* ex ſuperioribus editionibus in noſtram tranſiit. *Corrige προαγορεύσεις*, quod opportune offert Aug.

Pag. 412. CAP. XV. Lin. 14. ἐπὶ περιέσωξες ἀν' ἑῷ. „Magis uſitate dictum fuiſſet, ἐπὶ περιέσωσας ἀν' αὐτόν, ἢ συντινδύνωσας." H. STEPHANUS.

L. 15 sq. ὅν τι δάριον ἑῷ. „Ita quidem P. Candidus, quorum alterutrum futurum eſſet, *honeste tamen non affuiſti*: ſed Gelenii tam prudens eſt interpretatio, quam eſt illius imprudens. Ita enim vertit, *Horum duorum hoc poſterius ſi ſequiturum erat*. Magis tamen inſiſtens Græcis verbis dicere potuit, & debuit, *Horum (vel quorum) duorum alterum ſi ſequiturum erat, bene faſtum quod non aderas*. Quamvis enim non dubium ſit quin de poſteriori intelligi debeat, tamen id lectoris iudicio relinquere, eſſe decentius videtur." H. STEPHANUS.

L. 16. καλῶς, ὅτι μὴ παῖς. „Cum καλῶς non a librario omiſſum eſſe verbum ἔχῃ, ſed ipſum ſcriptorem reliquiſſe ſubaudiendum exiſtimo. Sed male P. Candidus, *honeste tamen non affuiſti*." H. STEPHANUS.

L. 17. γέρας. Præſtaret utique γέρας. Vide p. 414, 56. & ſupra, p. 351, 13. & ſæpius aliàs.

L. 18. εἰ καὶ . . ἔγνω. Gelenius: *quamvis compertum eſt*. — „In Gelenii interpretatione ſcribendum eſt, *quamvis compertum tibi eſt*." H. STEPH. Mihi in præterito potius temp. reddendum hoc verbum videbatur, *quamquam tu*

nov̄eras &c. Intellige, adeoque tui potius causa, quam Caesaris, videri potes illud fecisse.

Pag. 412.

L. 21 sq. ἅμα δ' οὐκ ἦσαν ἑαυτοὺς τυραννικῶν, εἰ μὴ καὶ φονεῖς ἦσαν. „P. Candidus ita: non utique tyranni occisores esse poterunt quin homicidæ simul sint. Quamobrem itaque in Capit. confugere? sensum non assequens. At Gelenius: quum tamen illi egregii tyrannicidæ, haud secus ac homicidæ, refugerint in Capitolium: sed nec ipse quidem (ut opinor) sensum assequitur. Nam, aut valde fallor, aut hæc est mens Octavii: Adde quod tyrannicidæ non erant; nisi forte simul & tyrannicidæ & homicidæ erant, ideoque in Capitolium confugerunt. Perinde ac si diceret: Adde quod tyrannicidæ non erant. Quod si tyrannicidas se fuisse dicunt, at simul se homicidas fuisse (id est homicidii sibi conscios) fateantur necesse est: quippe qui interfecto eo quem ut tyrannum se interfecisse dicunt, in Capitolium non secus ac homicidæ, confugerunt. Sed vellem vocem φονεῖς, quam simpliciter interfectores sonare scimus, neque hoc vocabulo, neque altero illo, homicidæ, reddi, verum alio quod non itidem de tyrannicidis quoque dici posset. Cur enim tyrannicidæ, interfectores quoque & homicidæ, id est ἀνδροφόνες (quod in duobus hujus paginæ locis habes, sicut pag. 548. [442, 9 sq.] de iisdem dicitur, ἀνδροφόνες αὐτοὺς ἐλάσσειναι) non vocentur? Sed perinde loquitur Octavius, ac si φονεῖς, sicut & σφαγῆς, (quo non minus & magis etiam fortasse odioso vocabulo appellantur ab Appiano cum alibi tum pag. 526. [393, 4.] initio libri tertii) haud vocandi essent qui eum quem per leges licet occidere, (ut per eas licere scimus tyrannum de medio tollere) interfecerunt: non secus quam si quis negaret, percussores aut sicarios, aut etiam latrones dici eos debere qui talem hominem occidissent. Fateor tamen aliquanto magis generalia Græca illa φονεῖς & σφαγῆς, quam hæc Latina, posse dici.” H. STEPHANUS. Mihi fateor non satis perspicua esse verba, quæ h. l. exhibent codices nostri. Sententiam in vers. latin. hæsiolando magis, quam interpretando, expressi.

Pag. 412.

L. 23. ὡς ἐς ἑρῶν. Præpositionem ἐς, quam ex conject. ad-
jecerat H. Stephanus, habet Aug. Totum autem hunc locum,
usque ἐχθροὶ lin. sq. (quamquam nulla præterea mutatione in-
digere videtur) sic refectum voluerat MUSGRAV. „ ἢ ὡς ἐς
ἑρῶν, ἀμαρτάντες καὶ ἰέναι, ἢ ἐς ἀκρόατον ὡς ἐχθροί. De postre-
mis verbis conf. p. 365, 42.

L. 25 sq. „ Hanc lectionem, ἢ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου εἰ-
ς τινὲς ἐφθάρτο ὑπ' ἐκείνων; mendosam omnes fateantur necesse
est. Spero autem fore ut iidem a me recte emendari con-
fiteantur; ita scribendo, εἰ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου μὴ τινὲς
ἐφθάρτο ὑπ' ἐκείνων; Sic enim interdum hæc duas particulas
εἰ & μὴ diduci videmus.” H. STEPHANUS. At eadem
sententia, quam vult Stephanus, percommode verbis illis,
quæ vulgo hic legimus, exprimi videtur. Etenim, nisi me
omnia fallunt, πᾶσιν - - ἢ εἰ τινὲς, idem certe valet atque πᾶ-
σιν - - εἰ μὴ τινὲς.

Pag. 413.

L. 31 sq. „ Stare non potest hæc scriptura, αἰὲν ἔστω καὶ
ταῦτα οἱ διεφθαρμένοι σε βιάσασθαι. Puto igitur, primum qui-
dem ἔστω mutari debere in ἔστω (immo vero persuasum id
habeo). deinde οἱ διεφθαρμένοι mutari debere in τοὺς διεφθαρμέ-
νους. Ut intelligamus, αἰὲν ἔστω, τοὺς διεφθαρμένους βιάσασθαι
σε καὶ ταῦτα. Nisi forte magis verifimile est scriptum fuisse,
αἰὲν ἔστω, καὶ ταῦτα οἱ διεφθαρμένοι σε ἐβιάσαντο.” H. STEPHANUS.
— Scabra utique oratio videri potest, nisi medicinam ali-
quam adferas. Vide tamen, an stare vulgata lectio possit,
hac sententia: *Sed fuerint etiam (non nulli ad hoc) corrupti,
ut te ad id faciendum cogerent.* Sic nimirum ordo
naturalis verborum hic fuerit intelligendus, αἰὲν ἔστω καὶ οἱ
διεφθαρμένοι βιάσασθαι σε ταῦτα.

L. 33. καὶ αὐτοῦ σοῦ ἔστ. „ Suspicio scriptum fuisse,
αὐτοῦ σοῦ, ὡς δίκαιον, (vel, ὡς γε δίκαιον) ἐπιτάφιον εἰσάγοντες.
Ac meæ suspicioni favet P. Candidus, ita hunc locum ver-
tens, ἔσθ' commendatione, ut æquum fuit, in funere a te
acta. Fuisse autem hac oratione funebri accensos populi ani-
mos, & ita quidem ut eum ceperit impetus domos percussio-
rum Cæsaris incendere, scribitur initio libri tertii: ubi non

angulare ἑστῆσθαι: sed plur. ἑστῆσθαι, habemus." H. STEPHANUS. Conf. Civ. II. p. 381, 1 sqq. & p. 375, 4. Pag. 413.

L. 37. ἰσχυρόντας. Sic recte Reg. B. & Aug. Et monuit H. STEPHANUS: „Scribendum est ἰσχυρόντας. Vertit autem ita P. Candidus hoc loquendi genus, (quod non dubito quid multis novum futurum sit:) *vel, ut dux, cum igne aut armis [non] accurrissi?* Hujus autem impetus populi quo ad incendendas domos percussorum Cæsaris ferebatur, mentio fit in fine pag. 526. [393, 11.]” Conf. præcipue Civ. II. p. 381, 1 sqq.

L. 38 sq. εἰ δίκης ἔδει κατὰ αὐτοφώρων. „Muto ἔδει in ἰδίου nam ἔδει retinendo mutandi essent nominativi in dativos. Esse autem scribendum αὐτοφώρων, culvis notum esse potest: sed simul notandum est, αὐτοφώρων pro ἐκ αὐτοφώρων ἀλόντων. Non abs re autem hoc dicit, εἰ δίκης ἰδίου: quum Amatium illum cuius fit mentio in principio pag. sequentis, dicatur interfecisse *χωρὶς δίκης*.” H. STEPHANUS. Verba ista εἰ δίκης ἔδει parentheseos signis includenda, nobiscum censuit MUSGRAV. Quo facto, bene habet ἔδει. αὐτοφώρων, pro vulg. αὐτοφώρων legendum, post Stephanum monuit etiam WESSELYNG. ad Diodor. T. I. p. 141. Amatium ab Antonio *χωρὶς δίκης*, nullo habito iudicio, indicta causa, interfectum dixerat Appianus p. 395, 35 sq.

CAP. XVI. Lin. 41. Ἀντὶ Μάρκος μὲν. „Apud P. Candidum Pag. 414. Amatius vocatur, qui hic Μάρκος. Illam autem scripturam defendit locus pag. 527. in principio: [394, 13.] nisi quis pro Μάρκος scribendum putet *Ψευδομάριος*, quum ibi dicatur, *Αμάριος ἦν ὁ Ψευδομάριος*, itidemque in fine pag. 563. [in orat. Pisonis, pag. 475, 68.] legamus *τὸν Ψευδομάριον*. Sed & ipse Antonius vocat Amatium, in fine paginæ 549. [444, 56.]” H. STEPHANUS. At Cæsar consulto *Μαρίμ* vocat, ut invidiosius videretur Antonii factum.

L. 46. περιεπάσαντε ἐς ἑαυτοὺς. Sic non opus est, cum MUSGRAVIO pro *περιεπα. ἑαυτοὺς* reponere *περιεπασαντε αὐτοὺς*.

L. 57. *Ἐπὶ ταῖς μὲν δὲ*. Sic recte Reg. B. a pr. manu, & Aug. Et adnotavit H. STEPHANUS: „Ex *mei* Fabio *me*.”

Pag. 415.

L. 59. ἀκριβοῦς. „Malim ἀκριβοῦς. Fortasse autem & particula ὡς deest post ἡμῶς, quum scriptum fuisset, αἴψα δ' ἡμῶς ὡς ἐς ἀκριβοῦς φέρον.” H. STEPHANUS.

L. 62. τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἔσ. „Deest aut subaudiri debet verbum φασί: hoc enim aliquando ὑπακούεται. Gelenius tamen vertit, *id enim fecit ambigere illum, dum de successore cogitat*. Itidemque P. Candidus ante illum verterat, *Hæc enim res dubitationem illi attulit plurimam, de successore cogitanti.*” H. STEPHANUS. Subintelligendum aliquando omittitur verbum φασί, in stylo historico: an vero in hujusmodi quoque oratione omitti citra vitium possit, dubito. Itaque, nisi librariorum errore hic excidit φασί, aut αὐτὰ, aut aliud simile verbum; in parenthesi hæc videntur collocanda, tamquam observatio a Scriptore interspersa. Sic autem etiam verbum ἔφθη sive adjici sive intelligi poterit; ut hæc ab eodem quidem Octavio dicta intelligantur, sed obliqua vel infinita, quam dicimus, oratione a Scriptore relata sint.

CAP. XVII. Lin. 66 sqq. καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος ἔσ. — „Desunt nonnulla: sed conjectura mihi videor assequi, si non, quæ sint, at qualia sint. Scribo igitur (quædam simul emendans) καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος (vel, αὐτοῦ γε τοῦ Καίσαρος) δίδομαι σοῦ, μάστιγα μὲν τὴν καὶ τῶν γενομένων μεταδίδομαι θέλει. Sciunt certe vel qui mediocrem Græcæ linguæ cognitionem adepti sunt, ante εἰ δὲ μὴ sæpe præcedere in priori membro μάστιγα μὲν. Non sum alioqui nescius, eos qui P. Candidi interpretationem legent, ex ea judicaturos ipsum longe aliam lectionem sequutum esse. Ita enim ille: *In futurum itaque, Antoni, si qua decorum immortalium, si qua tibi Caesaris reverentia inest, quippiam ex his quæ facta sunt velis immutare.* Sed quid de ea quam sequitur lectione suspicabimur? an eam ex conjectura, an vero ex alicujus exemplaris autoritate sequi? Hoc posterius vix credo, quoniam inferi verba Græca non possunt, quæ Latinis ejus respondeant, quin pleraque mutantur. His enim (aut ejusmodi) usum fuisse verbis dicendum esset: ἐς δὲ τὸ μέλλον, ὃ Ἀργεῖον, εἴ τις ἐστὶ θεῶν φίλον, εἴ τις τοῦ αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος κίδως ἵππῃ, μάστιγα μὲν τὴν

μὴν τὴ καὶ τῶν γεγενημένων μεταθεῖσθαι δεῖ: vel, εἴ τις ἐκ τῶν ἀλλήλων καὶ αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος αἰδώς ἔχει· sicut paulo post legimus, εἰ δὲ οὐ τῶν ἀνδρῶν τις ἢ τῆς βουλῆς αἰδώς ἔχει. Quid si vero hic locus alterum illum ita interpretandi occasionem P. Candido (alicujus fortasse consilium sequenti) præbuit? H. STEPHANUS. — Candidi versio hujus loci non tam longe a vi verborum, quæ vulgo in editis & scriptis nostris libris legimus, recedere videtur, ut diversam lectionem secutus interpres ille debeat putari. Ceterum notum est, ante εἰ δὲ μὴ sæpe apodosis membri præcedentis (καλῶς ἔχει, καλῶς ἀνείη, aut aliquid simile) per ellipsin vel per ἀποσιώπησιν quamdam, in mente retineri. Pro αὐτοῦ σοι Καίσαρος, malim (ut infra contextum dixi) αὐτοῦ φίλου σοι Καίσαρος. μέντοι recte in μὴ τι mutandum statuit Stephanus. MUSGRAVIUS nomen τι inferius inseruit, εἰ μέντοι καὶ τῶν γεγενημένων τι μεταθ. Sed particulæ μέντοι non erat hic locus.

L. 71. „Omisit Gelenius interpretationem harum vocum, καὶ ταῦτε μὲν ἀμφὶ τούτων. Jam autem & P. Candidus eam omiserat: sed necessariæ tamen videntur, quum ad transitionem necessariæ sint, quam huic loco merito fuisse adhibitam existimo. Possunt autem illa sic verti, *Et hætenus quidem de his*. Est enim ἀμφὶ τούτων pro περὶ τούτων.” H. STEPHANUS.

L. 72. ὅπως ἔχει μοι. Sic & H. STEPHANUS pro vulg. ἔχη scribere jussit: „Scribe ἔχει.” Pariter MUSGRAV. Pag. 416

L. 74. ἵνα μὴ βραδύνων ἀχάριστος εἶναι δοκοῖν. „Malè hic ἀχάριστος a P. Candido redditur *ingratus*. Ego verba hæc, ἵνα μὴ βραδύνων, ἀχάριστος εἶναι δοκοῖν, sic verti posse crediderim: *Ne, cunctando, facere videar quod gratiam nullam mereatur*. Alioqui & Gelenius sensum assequutus est, quamvis liberius vertens; hæc enim sunt ejus verba, *Ne beneficiū cunctatione perdat gratiam*.” H. STEPHANUS.

L. 76. „Neuter interpres verbum τρεῖςιντε, reddidit. Dicuntur autem τρεῖςιντε ii quorum facultates velut atteruntur. Sed interpungendum est post τῇ πόλει. Nam hæc vocula δὲ imò cum illo verbo τρεῖςιντε junguntur. Intellige autem

ἐκ τούτου, propter meam candelationem." H. STEPHAN. Mihi
ἐκ τούτου nil aliud h. l. significare, nisi differri, morari, videtur.

Pag. 417. CAP. XVIII. Lin. 97. „ἐγχεμένῳ ἂν ἴδωσαν. Expunge
particulam ἂν." H. STEPHANUS. Recte: & ignorat eam
Reg. B. a pr. manu & Aug. Delereque etiam iussit MUSGRAV.

Ibid. οὐδὲ τῶν λαοδίων. Non erat, cur οὐδὲ in ἀπὸ μετα-
tum MUSGRAV. voluerit.

Pag. 418. L. 8 sq. „Pro his, τύραννος ὁ Καῖσαρ ἐβλήθη (nisi forte
particula ἂν deest) Gelenius, *Cæsar factus esset tyrannus*; at
melius P. Candidus, *tyrānnus habitus fuisset Cæsar*: ut pag.
348. [442, 7.] ἦσαν μὴ Καῖσαρ εἶναι δοξάζει τύραννος: verum paulo
post (ibid. l. 9.) dicitur eodem sensu, ὅτι μὴ Καῖσαρ εἴη τύραν-
νος." H. STEPHANUS.

L. 13 sq. ἀτιμούσι. Sic & MUSGRAV. reposuit. Et sic
infra, p. 433, 56 sq. omnes in ἀτιμουμένῳ consentiunt.

CAP. XIX. Lin. 17. Quum in edit. 1. non intercisa esset
oratio inter ἐμαυτῷ & τυχεῖν, monuit ad h. l. H. STEPHANUS:
„Post ἐμαυτῷ Interpungendum. Intelligit enim, *etiamsi
periculum mihi crearem, & invidiam conflarem*. Sic autem
in fine p. præc. [initio hujus nostr. pag.] ait, se ratione non
habita τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἀδικοῦς καὶ ἀναισθητοῦ, permittere noluisse
ut præmia percussoribus Cæsaribus, tanquam tyrannicidis, de-
cernerentur."

Pag. 419. L. 25 sq. τὰ νῦν σοι παρόντα λαμπρὰ ἔσσι. Immerito hic
locus in Nota infra Context. a me sollicitatus est. τὰ λαμπρὰ
τῶν Καίσαρος opponere videtur Antonius illis quæ minime
λαμπρὰ eidem propemodum accidissent, de quibus conf. p.
418, 9 sqq. quin & ipsa ejus cædes minime λαμπρὰ fuerat.
Sic non opus erit, pro τῶν Καίσαρος, τὰ Καίσαρ. reponere.
Quid vero spectaverit MUSGRAVIUS, ad τῶν Καίσαρος ad-
notans „forte τδ," mihi non liquet: fortasse τὰ scribere
voluerat.

L. 28. τὰ ἐκλειφθέντα. Sic edit. 1. cum mssptis. Pro quò
quum perperam in edit. H. Stephani irrepressisset ἐκλειφθέντα,
monuit ipse STEPHANUS: „Scribendum est ἐκλειφθέντα."

— Dicit autem ea, quæ ad dignitatem Cæsaribus tuendam præ-

termiffa sunt: nempe quod de cæde quæftio non fit habita, & percufforibus oblivio injuriarum, imo & provinciæ concessæ Pag. 415.
 fuit. L. 29. ἐς ἀντίδοσιν τῶνδε ὧν ἔχρηζον, *ad compensandum id quod senatus mihi concessit: proprie, ad compensanda ea quæ ego (pro Cæsare a senatu) postulavi, vel quæ ego cupiebam.* Conf. pag. 442, 11. Minus recte Gelenius verbum ἔχρηζον in tertia person. plural. intellexisse videtur, aut poscentibus repensum pro meritis. Mire Candidus: *in retributionem eorum quæ a me gesta sunt.*

L. 32 sqq. ἐσημαίνῃ δὲ καὶ τῆς ἡγεμονίας μὴ ἐπιθυμῆν ἔσθ' — „Non animadvertit Gelenius, hæc verba, καὶ ἀχθεσθαι μὴ τυχόντα τῶν διαθηκῶν, & quæ proxime sequuntur, ferri ad verbum ἐσημαίνῃ, & ista, οὐκ ἐπιθυμῶντα μὲν, οὐκ ἀπαξίον δὲ ἡγούμενον εἶναι, per parenthesis poni. Hæc non animadversa fecerunt, ut totum hunc locum in alium plane quam suum sensum acceperit, atque adeo in contrarium; dum etiam putat Antonium de se loqui, ubi Octavii de ipso verba refert. Ac fuerunt tamen illi multa mutanda in hac scriptura, ut suam illam interpretationem adstrueret. Quum enim in hac nostra legamus, (adjectis tantum illis parentheseos notis) ἐσημαίνῃ δὲ καὶ τῆς ἡγεμονίας με ἐπιθυμῆν (οὐκ ἐπιθυμοῦντα μὲν, οὐκ ἀπαξίον δὲ ἡγούμενον εἶναι) καὶ ἀχθεσθαι μὴ τυχ. τῶν διαθ. τῶν Καίσαρος, ὁμολογῶν μοι καὶ τὸ τῶν Ἡρ. &c. Quum, inquam, locus de quo agitur, ita scriptus sit, & scribi debeat, Gelenius perinde illum vertit acsi scriptum esset, καὶ οὐκ ἀχθέμενον μὴ τυχόντα τῶν διαθ. τοῦ Καίσ. ὁμολογοῦντα μοι καὶ τὸ τῶν Ἡρ. vel ita, ὁμολογῶ γὰρ μοι καὶ τὸ τῶν Ἡρ. Hunc igitur locum ita legens, hanc cum lectione ista convenientem interpretationem ejus dedit: *Quod vero subindicas me principatum cupere, equidem, ut eum non affecto, ita non indignum me illo judico. Nec molestum est, non esse insertum testamento Caesaris, contento familia deducta ab Hercule. At ego verum hujus loci sensum (quibuscunque quis verbis ad eum exprimendum uti velit) esse hunc dico: Subindicas præterea me principatum cupere, (quum eum non affectem quidem, sed nec indignum me eo judicem;)* ἔσ' moleste ferre quod non conse-

Pag. 419.

quutus sim testamentum Caesaris; quum interim fatearis, familiam ab Hercule deducam mihi sufficere."

„Ad illas autem voces [lin. 34.] quod attinet, μή τυχόντα τῶν διαθ. τῶν Καίσε. in iis vertendis reddere verbum verbo contentus fui; quum alioqui dure illud dici fatear, *quod non consequutus sim testamentum Caesaris*; ac non solum Gelenius, sed ipse etiam Candidus molliendum id putaverit: suo tamen ille modo, hic suo. Nam hic ita vertit, *non consequutum fuisse Caesaris adoptionem*: quum potius (meo quidem iudicio) dicendum fuisset, *non consequutum fuisse adoptionem ex Caesaris testamento*. Quid si vero dicamus, Appianum, μή τυχόντα δίδως ἐκ τῶν διαθηκῶν τῶν Καίσαρος, scripsisse? Hoc quidem suspicari saltem fas sit. Cæterum huc pertinentia verba habes pag. 536. circa finem, [p. 415, 61.] καὶ τάχα ἂν αὐτῷ καὶ θετὸν γενόμενον." H. STEPHANUS.

Pag. 420.

CAP. XX. Lin. 45. τῶν ἰδιωτῶν πολλοῖς ἀμφισβητοῦσι σοι. — „Non habemus quo hosce dativos referamus: ac videri possit opus fuisse potius genitivo quem absolutum vocant, hoc modo, ἐπεὶ καὶ πολλῶν τῶν ἰδιωτῶν ἀμφισβητούντων σοι, Ἑ. c. Sed cum minori mutatione satis commodam huius loci scripturam habebimus, si legamus, ἐπεὶ καὶ τῶν ἰδ. πολλοὶ ἀμ. σοι καὶ ἕνα τῆς οὐσίας, καὶ οὐκ ἀδής. Ἑ. c." H. STEPHANUS.

L. 48 sq. „Hæc verba, πάντα τῶν ἐν ἀρχαῖς καὶ δυνάμει νεμεσμένων μὲν εὐθύς, malim sic interpretari, *quum magistratus & qui in aliqua potestate constituti erant, omnia statim inter se distribuerint*." H. STEPHANUS.

Pag. 421.

L. 54. ἂν συμφρονῶσι, intell. σοι, quod fortasse librariorum errore intercudit. L. 55. Ὁ δὲ δῆμος ἐστίν, &c. Ex Demosth. περὶ Περικλεσέως, (T. I. pag. 383. edit. Reisk.) ubi perperam pro κῶμα lin. 57. pleræque editiones πινῶμα habent: contra recte apud Demosthenem editum erat ὁ μὲν - - ὁ δὲ in masc. scilicet ὁ δῆμος ἐκ τοῦ δήμου, *alius ex populo, alius*; ut exponit Taylor ad loc. cit. (in Appar. Crit. Reisk. T. I. 409.) Atque illam scripturam Appiano restituendum putavi, pro ὁ μὲν, ὁ δὲ, quod consentientibus insptis nostris editum fuerat.

L. 59. „Sicut hic dicitur, ἐς γόνυ ἔβριψε, ita pag. 545. Pag. 421.
circa finem [435, 2 sq.] ὠλόναντα ἐς γόνυ.” H. STEPHAN.

CAP. XXI. Lin. 67. οἱ πολλοὶ ἔδουσιν περὶ τοῦ νέου Καίσαρι.
Si hanc lectionem teneas, sententia erit, *timebant juveni Cæsari, solliciti erant de illo*; cui sententiæ repugnare videntur ea quæ continuo subjiciuntur. Itaque, quemadmodum pag. sq. l. 72. est ἐπὶ δὲ Ἀντωνίου μάστιγα, sic hic utique ἐπὶ τοῦ νέου Καίσαρ. videtur legendum. L. 75. Οἱ δὲ τοῖς τότε. Quum Pag. 422.
οἱ καὶ τοῖς dedisset edit. i. consentientibus msp̄tis; MUSGRAVIUS, inserta conjunct. δὲ, οἱ δὲ καὶ τοῖς legit.

CAP. XXII. Lin. 82. Ἕτερος ἑτέρῳ ἐπιλόγοντες ἔσθ. Vim horum verborum adcuratius exprimere in lat. vers. studui, quam fecit Gelenius, qui totum hunc locum ab init. cap. usque lin. 84. sic reddidit: *De agris etiam passim lites ei movebantur, aliis alios repetentibus privatum, bona etiam eorum parte spectante ad rempublicam, ut qui proscriptorum fuissent aut exulum.* De re conf. p. 424, 7 sqq.

L. 88. τὰ τε ὀνήματα τοῦ πατρὸς ἐκ τοῦ δημοσίου γενόμενα Pag. 423.
ἐπαδεικνύς. Vereor, ne hic mendum sublit. ἐκ τοῦ δημοσίου aliàs est *ex publico, publicis sumtibus*: (sicut ἐκ τῶν δημοσίων, p. 475, 67.) sed hoc loco contrariam potius sententiam contextus requirit, ut suspicari quis possit οὐκ ἐκ τοῦ δημοσίου γενόμενα. Si vera est vulgata lectio, intelligi debebit, Octavium demonstrasse, bona illa olim publica fuisse, & Cæsaris ære de publico emta, adeoque neminem privatum ea sibi vindicare posse. Gelenius: *quævis, quid pater emisset, indicabat instrumentis publicis*: commoda utique sententia, sed quæ a græcorum verborum vi aliena videtur.

L. 92. ὥστε. ἔς τε, quod vulgo hic legebatur, nusquam (si recte memini) cum infinitivo construitur.

L. 93. τὴν - τοῦ κλήρου μοῖραν, *definitam aliquam hæreditatis portionem.* Sic τὸ μέρος, *rata pars, definita quadam pars*, Maced. 514, 45. Annib. 262, 70. Civ. II. 295, 43. Ceterum quænam illa definita hæreditatis portio fuerit, docet Sueton. Jul. c. 83.

L. 97. ὅσα τοῦ Καίσαρ. περὶ. ἔσθ. Quum in msp̄tis nostris,

- Pag. 423.** sicut in superioribus editionibus, τὰ ἔσα fuerit; videndum, an exciderit hic nonnihil, aliudve quid turbatum sit severiori medicina egens. Ceterum ex conjectura in vers. lat. interpretatus sum hunc locum; quem Gelenius his verbis reddiderat, *consentes luenda tantum si qua injuste oblata sint, cetera vero uelut Caesaris tuenda.*
- Pag. 424.** L. 3. Vulgatum τοῦ αὐτοῦ δι, in τοῦδε, & lin. 5. vulg. θορυβ. τούτου, in θορυβ. τότε, mutatum voluit MUSGRAV. 4
- Pag. 425.** CAP. XXIII. Lin. 22. καλῶν. Forſan κατακαλίσιν, ut p. 426, 44.
- Pag. 427.** CAP. XXIV. Lin. 58. δονοῦντα, & lin. 62. παρίσταντα. Audacior, dicam, an ex nimia pæne negligentia oriunda, ἀνακαλουθία? Nam pro vocab. malculini generis στρατὸν, ad quod hæc participia referuntur, præcessit fœmininum στρατιῶν - ὅσῃν ἀρίστην καὶ - μεγίστην.
- L. 59 sq. ἐπιτετραμμένω. Sic & correxit MUSGRAV.
- L. 62. Pro ἴν, ἰνῶν maluerat idem MUSGRAVIUS. Post ἴν ἀρχοῦ inciso distinguitur oratio in Aug.
- CAP. XXV. Lin. 64. δὲ φόβου. δὲ maluit MUSGR. Sed bene habet δὲ, igitur, scilicet, proinde. Nempe iste rumor ab Antonio fuerat sparsus, ut per eam occasionem legionibus potiretur.
- P. 430 sq.** CAP. XXVII. Lin. 20 sq. ὡς - δέξων. Non opus videtur, hæc sollicitare, & cum Musgravio in οἰόμενος - δέξιν mutare.
- CAP. XXVIII. Lin. 35. Κριτώνος. Hujus Numum exhibet Vaillant in Famil. Roman. T. I. pag. 376, & Spanhem.
- Pag. 433.** Differt. X. p. 153. L. 61 sqq. Καίσαρι μὲν δι' ἐμὲ μᾶτε ἐργάζεσθαι, μᾶτε ἐνυερίξιν, ἐνεργέτη σοῦ μάλιστα &c. Subiti transitus a recta oratione ad obliquam, & vicissim, frequentia passim exempla apud Scriptorem nostrum vidimus; (conf. Adnot. ad Pun. 402, 30 sq.) Nunc mire utrumque genus orationis inter se mixtum atque intertextum habemus. Nam si infinitivos ἐργάζεσθαι, ἐνυερίξιν &c. pro imperativis ita positos statuamus, ut verbum θέλει subintelligatur; (de qua constructione & aliàs dixi, & ad Exc. ex Hist. Samn. pag. 52,

19.) ob stare videri potest continuatio ejusdem constructionis
lin. 66 sqq. ubi non amplius verbum *θεω* intelligendum aut
 infinitivus pro imperativo positus dici potest, *ἀρκέσειν γὰρ*
ἡμολ πιν. τήν τε τοῦ πατρὸς δόξαν ἔσθ. nisi forte nunc aliam
 statuere ellipsin, & intelligendum verbum *ἔσθ* aut aliud
 simile contendere velis. Pag. 431

CAP. XXIX. Lin. 83. μετατίθεσθαι. Non opus erat, in Pag. 434
 vers. lat. cum Gelenio ponere *videri voluisse mutatum*
suum animum. Fatetur potius Antonius, insolentiam juve-
 nis facere, ut a natura sua (quæ aliàs mitis esset) ipse disce-
 dat: sed pollicetur, reditum sese ad pristinum animi ha-
 bitum.

CAP. XXX. Lin. 2. τὴν κατασφραγίσαν αὐτὴν. Invidiosus Pag. 435
 hæc dicta sunt, quam verius. Non enim Cisalpinam Galliam
 (de qua nunc agebatur) sed Transalpinam Cæsar subjugaverat.

L. 3 sq. ὡς ἰσχυρομένους τοῖς γεγονόσιν. Imprudens cum Gele-
 nio hæc interpretatus sum, ut probantes ea quæ ibi fiebant.
 Repone, ut latantes eis quæ accidissent: nempe, *cede Cæsaris.*

L. 5-7. ἡ μὲν βουλὴ τὴν φυλάτιν ἐπέμειξεν ἐκκλησίαν συνέ- Pag. 436
γίσσασθαι· οἱ δὲ νεκροὶ ἔτι τὴν ἀγορὰν περιστοιχισάμενοι, τὴν λαοχίτην
ἐπάλουν, ἔσθ. Ea comitia ab Antonio juveneque Cæsare esse
 convocata, in quibus plebis major erat potestas, asparet ex
 ex eo quod sequitur, καὶ ὁ δῆμος λεώς ἔσθ. Atqui hæc co-
 mitia tributa erant, non centuriata. Centuriata præterea
 comitia non poterant absque senatus auctoritate haberi, sed
 tributa comitia etiam inconsulto senatu haberi poterant. Tum
 centuriata non nisi extra urbem, in campo Martio habeban-
 tur; tributa comitia, si leges essent ferendæ, (*lege autem a*
populo ferenda Galliam obtinere Antonius cupiebat, p. 431,
29 sq. & 435, 92.) in foro conveniebant, atque ibi tunc loca
 singulis tribubus funibus tensis distinguebantur; quemadmo-
 dum hic legimus, οἱ δὲ τὴν ἀγορὰν περιστοιχισάμενοι. Quare
 dubitari non debet, pro λαοχίτην *L. 7. φυλάτιν* fuisse scribendum,
 ac preinde pro φυλάτιν *lin. 5. λαοχίτην* reponendum. Ac sane
 quum Dolabella similiter lege a populo ferenda Syriam pro-
 vinciam petiisset, eam legem *tribuum* suffragiis latam esse.

Pag. 436. — diserte docuit Appianus, pag. 402, 58. coll. pag. 401, 42. — Quod autem verbum ἐνέμιξεν *lin. 9.* sequente verbo in fat. temp. συνεμίσχεται, cum Gelenio exposui, *volebat ut essent*, in eo an recte fecerim haud satis scio: ac videtur certe ἐνέμιξεν in ejusmodi contextu nil aliud significare, nisi *putare, existimare*. Poterit autem hoc ita intelligi, ut senatus, quum plebem Antonio propter juvenem Caesarem iratam sciret, nec de Antonii Caesarisque reconciliatione certior esset factus, existimaverit, (ipso fortasse Antonio id praefereunte) Antonium, non satis fidentem plebis suffragiis, per centurias populorum in suffragia missurum; quod ubi futurum esset, sperabat senatus, potentiores prudentioresque cives non fautores Antonio, adeoque fore fortasse ut lex non perferatur.

CAP. XXXI. Lin. 18 sq. ἐς τὴν αὐτῶν χειροτονίαν. Utrique cum MUSGR. malim: ἐς τὴν αὐτῶν nisi excidit vocab. διαδέχον.

Pag. 437. — **L. 20 sq.** διὰ τὸ πρότερον recte Aug. cum H. Steph. & Musgr.

L. 24. ἀπράγγοι. An ἰσχυροί?

Pag. 438. — **CAP. XXXII. Lin. 51.** ἀμνήμονα οὐτε ἀχαρίστια. „Nove dici videtur ἀμνήμονα, passiva signific. pro ἀμνηστία.” H. STEPHANUS. At non passive, sed active, dicit ἀμνήμονα, sicut ἀχαρίστια. **L. 52.** Nil opus est, ἔχοντες in ἔχοντες mutare cum MUSGRAVIO.

Pag. 440. — **CAP. XXXIII. Lin. 73 sq.** συστράτευς. Sic & H. STEPHANUS monuit: „Scribendum est συστρατευσαμένοι τε. Sed & τοῖς γιγνομένοις malim scribere.”

L. 76. „Hæc verba, οὐ μαρτυρεῖν ἐμὲ δίκαιον, non sonant quod habet Gelenii interpretatio, *liquet vel absque testibus*; nec quod in Candidi interpretatione legimus, *non necesse mihi arbitror testari*: sed, *non æquum est ut ipse testetur*. Ut non æquum esse dicatur quod non potest nisi contra decorum fieri, & quod, si fiat, nec habiturum sit ullum pondus.” H. STEPHANUS.

L. 77. συντίθεντο καὶ μὴ Κασσίου συναλεῖν. „Hoc & alii hujus etiam historici testantur loci.” H. STEPH. Vide Civ. IL p. 332, 96 sqq.

L. 86. καὶ ἡγεμονία. „Scribendum est ἡγεμονίαι, id est *præfectura*, videlicet τῶν ἐθνῶν ἡγεμονίαι, ut vocantur pag. sq. [444, 44 sq.] Alioqui & ἡγεμονίαι sine hujus genitivi adjectione, vocantur alibi: ut pag. 536. duobus locis. [p. 414, 48. & 55.] At ἡγεμονία erat ipsius Cæsaris, imperium Romanum tenentis. Neque tamen singulare ἡγεμονία de præfectura non dicitur, sed cum adjectione; ut τὴν Κελτικὴν ἡγεμονίαν legimus pag. 562. [472, 18.]” H. STEPHANUS.

Pag. 440.

CAP. XXXIV. Lin. 89. „Posset abesse vox πλείστον.” H. STEPH. Sed percommode adest, ad nomen θεός relata.

Pag. 441.

L. 91. ἐπὶ ὅσοις duo significare potest, vel, *qua spe*, *quia conditione*, *quo consilio*; vel *contra quot viros*. L. 94. ἢ καὶ νῦν ἐστὶ, *qua parte*, vel, *a quorum partibus etiam nunc stat*. Nolim ἢ in ὃ mutatum, quod voluit MUSGRAV.

L. 98. ὅτε οὐκ ἦν γνώμης. „Pro his verbis (quæ sermonem aperte mendosum efficiunt) ὅτε οὐκ ἦν γνώμης παράδοxon, οὐδὲ ἀπορῆσαι σκοπ. vel ista, vel alia eundem sensum efficientia, suspicetur fortasse quispiam scripsisse Appianum, ista inquam, οὐδὲ τότε γνώμης, τὸ παράδοxon ἀπορῆσαι, σκοποῦντες εὐρύστετε. Ut totus locus ita legatur, ὥδε δὴ με ἔχοντα θορύβου καὶ μερίμνης καὶ θούος, οὐδὲ τότε γνώμης (τὸ παράδοxon) ἀπορῆσαι, σκοπ. εὐρύστετε. Scribo autem τὸ παράδοxon, parenthesi includens: quo etiam uti modo Lucianum superlativo, τὸ παραδοξότατον, recordor. Alioqui possit etiam dici ὃ παράδοxon, vel ὃ ἐστὶ παράδοxon. At vero interpretes ambo negant quod hæc scriptura (si quidem eam sequi oportet) ait: videlicet γνώμην illi permansisse. Nam P. Candidus dicit, *mihi ratio nulla aderat*: totum hunc locum ita vertens, *Sic mihi a tumultu, cura & timore præpedito ratio nulla aderat. Impossibile quippe non timere. Id animo scrutantes, facile cernetis. Una quidem ex parte, audacia incredibili opus erat, ex altera, dissimulatione mirabili*. In qua interpretatione non immerito quis hoc inter alia miretur, quibus Græcis verbis ista respondeant, *Impossibile quippe non timere*. Gelenius autem sensum quidem sequitur eundem in principio hujus loci, sed in cæteris non ita labitur; *In ea trepidatione* (inquit) *metu-*

Pag. 441.

que ac solitudine, quamvis non mirum esset me destitui consilio, tamen si recte rem perpendatis, intell. &c. Quod si quis sensum hunc probet, ostendam quomodo Græca verba non magna cum mutatione cum sint admissura. Si enim pro his, ὅτι οὐκ ἦν γνώμης παράδοξον, ista scribantur, εἴγε καὶ οὐκ ἦν γνώμης ἀπορεῖν παράδοξον, habebit lector verba quæ sensum illum admittant: nec vero me a se, quod ad illum attinet, valde dissentientem habebit." H. STEPHANUS. At eadem sententia græcis verbis, qualia vulgo leguntur, inesse videtur. Verborum naturalis series hæc intelligenda, ὅτι οὐ παράδοξον ἦν οὐδὲ ἀπορεῖναι γνώμης. Duplicem negationem vim simplicis obtinere augereque, satis notum est. Adverbium temporis ἔτι, quando, quo tempore, minime sollicitari debuit.

Pag. 442.

L. 6. ἡμᾶς τοὺς Καίσαρος ἀσφ. περιέσθαι. Gelenii versio est, *Cæsari superstitēs*; tamquam esset τοῦ Καίσαρος. Sed ἡμᾶς τοὺς Καίσαρος est nos *Cæsarianos*, vel, ut Cand. habet, nos *Cæsaris amicos*. conf. lin. 19 sq. Sic pag. 506, 92. § 14, 28. &c.

L. 11. „Pro his, ἢ ὅσων ἔχρηζον ἀντιλάβοιμι, rectius dixisset Gelenius, *idque ut ipse vicissim impetrarem quæ opus erant*." H. STEPH. Adverbium *vicissim* omiserat Gelenius.

L. 15. ἰφ' ᾧ. Monuit etiam H. STEPH. „Scribo ἰφ' ᾧ.”

L. 16. τιθαΐσθαι. Sic MUSGRAV. quoque correxit.

L. 18. διαμενῖν. „Malim διαμένειν." H. STEPHAN.

Pag. 443.

CAP. XXXV. Lin. 23. „Ita dicit hic ἀνταιτῆσαι, ut in fine præc. pag. [442, 11.] ἀντιλάβοιμι, eodem videlicet modo præpositione ἀντὶ utens. Atque hoc participium *repensa*, quo utitur interpres, potius infinitivo ἀντιλαβεῖν quam huic ἀνταιτῆσαι respondet." H. STEPHAN. Ead. lin. 23. „Cum his, ᾧ δοῦναι ἀν' αὐτὰ ἡ βουλὴ, non dubium est quin ᾧ παραινέσθαι debeat δοκεῖ." IDEM.

Pag. 444.

L. 43. αἰτιώμενοι. Monuit idem H. STEPH. „Scribendum αἰτιώμενοι." Et sic dedit Reg. B. a pr. man. & Aug. Correxit etiam MUSGR. L. 47. διδάξαντες. „F. διατάξαντες." MUSGR.

L. 53. Quum vulgo γενέσθαι ἐν τῇ πόλει, pro γενέσθαι ἐν τῇ πόλει, legeretur; mendosum esse locum vidit H. STEPHANUS,

sed, ubi lateret mendā, non divinavit. „Suspectum est, inquit, particip. *τιθέμενος*. P. Candidus ita locum hunc reddidit, *ἔ' in die necis ut in urbe adesset statuisse.*” Gelenius: *ut qui die cadis in Urbe esse curaverit.* MUSGRAVIUS, verbum licet non adsecutus, quo usus est Appianus, sententiam tamen præclare perspexit; reponere jubens, *γινίσθαι ἰορτὴν τῇ πάλαι τιθέμενος*. Supra, p. 344, 6. ubi de eadem re agebatur, *γινίσθαιον θίσθαι* dixerat Appianus.

CAP. XXXVI. Lin. 56. Non video, cur *κατεκάλεσα* in *ἀνεκαλ.* vel *μετεκάλεσα* mutatum voluerit MUSGRAV.

L. 63. *οὐ μὲν' ἂν.* *οὐ μίντοι* maluit idem MUSGRAV. Pag. 445. Facile patior; sed non prætermittenda particula *ἂν*, quam contextus & sententia postulant.

L. 65. *προμεθῆκα*. Sic reponendum perspecte vidit MUSGR. — Sed, præter necessitatem, imo contra mentem sententiamque Scriptoris, alias etiam mutationes huic loco inferendas idem vir doctus censuerat, inde a superiori versu sic legens, *οὐδ' ἐπὶ τῷ Δολοχῶν διδόναι τὴν ἐν αὐτῇ στρατιάν, εἰ μὴ τῇ στρατιάν μεθῆκα αὐτῷ.*

L. 68. *μὴ ἔτερε αὐτοῖς ἐς ἀσφάλειαν ἀντιλαβόντες ἔθνη.* — „Imo, *ἀντιδόντες* ut scribatur, rationi consentaneum est. Alioqui non *ἀντιλαβόντες*, sed *ἀντιλαβόντας*, scribendum fuisset, absque illo dativo *αὐτοῖς*.” H. STEPHAN. Imo vero optime habet *ἀντιλαβόντες*, nisi illis (id est, pro illis, nempe pro Cassio ἔ' Bruto) alias provincias, securitatis causa, vicissim impetrassent.

L. 71. *οὐκ ἀσφαλῶν.* „Verisimile est scriptum fuisse *ὡς οὐκ ἀσφαλῶν.*” H. STEPH. Sed nec admodum desideratur illa particula.

CAP. XXXVII. Lin. 85, τοῖς πλείοσι recte Aug. sicut jam emendaverat H. Stephanus. Pag. 446

L. 87. *ἔλαπεν.* „Aliud quam *ἔλαπεν* aut *ἔλαπεν* scriptum ab Appiano fuisse, persuasum habeo. Potius certe consuetudo Græci sermonis posceret ut *ἐλάπητο* scriberetur. Videat tamen lector, an aliquid aptius conjectura possit assequi ex hac P. Candidi interpretatione, *in lateribus adhuc hærebāt.*” H.

STEPHAN. Commodius utique foret ἐλειπετο, *supererat*, *reliquus erat*; quod MUSGRAVIUS etiam repositum voluit. Sed nec neutralis forma ἐλειπεν sollicitanda videtur. Sic certe & alibi verbum illud λείπειν, quod, neutraliter acceptum, *deficere*, *desse*, vulgo alias significat, hac notione occurrit, *superesse*, *faciendum superesse*; ita quidem, ut loco verbi *faciendum* aliud interdum atque aliud verbum intelligendum sit, prout ex contextu fit manifestum: v. c. Civ. IV. 670, 45. διτεύχεν ὁ ἔτι μόνον αὐτοῖς ἔλειπεν, *muniuit id quod solum adhuc (muniendum, vel, nondum munitum) supererat*. Hisp. 193, 59. Οὐάκκαίους μὲν ἐχειρώσατο - - Τερμαντία δ' αὐτῷ καὶ Νομαντία ἔτι ἔλειπον. *Vaccuos superaverat: sed Termantia & Numantia adhuc (domanda, vel, nondum domita) supererant*. Eodem igitur modo nunc, quum l. 84. dixisset, ἐμκυτὸν ἠγησάμην ἰσόπαλον εἶναι τοῖς ἐχθροῖς, subiicit, ταῦτα δ' ἐργασάμην μοι ἕτερος τῶν σφαγῶν ἔλειπεν, *alius ex percussoribus mihi supererat*, scil. *cui nondum eram isόπαλος*, cui pariter ac reliquis provincia erat eripienda.

L. 90. ἐς εὐπρέπειαν ἔτι τῆς βουλῆς. „ἐς εὐπρ. ἐπὶ τῆς βουλῆς.” MUSGRAV. An ἐς εὐπρέπειαν τῆς ἐπιβουλῆς? *ut specie aliqua tegerem insidias.*

Reg. 447. L. 94. ἐπαλειφόντων. „Sic verbo ἐπαλείφειν alibi utitur. P. Candidus vertit hic *concitare*.” H. STEPHANUS. Vide p. 401, 37. & p. 439, 57.

CAP. XXXVIII. Lin. 8. τοὺς ὑπάτους μετ' ἐμῆ. Paulo ante (lin. 94 sq.) commodius erat τοὺς μετ' ἐμῆ ὑπάτους.

Ead. 89 sq. „Scribendum μεταληξίεσθαι.” H. STEPH.

Reg. 448. L. 10. ὑμετέροις. „Legit ὑμετέροις GELONIUS. [Sic & MUSGRAV.] At ὑμετέροις P. Candidus, quantum quidem ex utriusque Interpretatione judicari potest. Sed lectio illa modestiæ convenit, ideoque magis placet. Nec vero minus recte ista, σὺν θεοῖς, & σὺν εὐσεβ. γνώμῃ, & σὺν ταῖς ὑμετ. ἀνδρ. reddideris, *deorum opε, & pictatis, ac vestra fortitudinis.*” H. STEPHANUS.

Reg. 449. CAP. XXXIX. Lin. 30. εἰς τι λογισμοῦ βλάβος ἦν. „Forte οἷς τι λογισμοῦ βλάβος ἦν: licet vulgatum βλάβος defendi queat.”

LENNEP, in *Notis ad Phalaridis Epist.* p. 6. L. 35. τὸ δὲ πλέον, ὁρῶντες. Non opus est, cum MUSGRAVIO ὁρῶν reponere. Commode & usitate ad nomen collectivum sing. refertur adjectivum vel particip. plur. L. 54. ἐν ἱερῷ. In capitolio. Vid. p. 448, 22. & 452, 75. Pag. 449.

CAP. XL. Lin. 66 sq. Καλατίαν -- Κασιλῶν. De his coloniis vide Cluver. Ital. ant. lib. IV. p. 1180. & 1177. Sed ad rem, de qua hic agitur, conferendus potissimum Vellej. II. 61. Pag. 451.

CAP. XLI. Lin. 78. Κανούτιος. Posses & Κανούτιος scribere. Infra Civ. V. 776, 74. Κανούντιος legebatur. Conf. Dion. Cass. XLV. 6. XLVIII. 14. Vellej. II. 64. Pigh. Annal. T. III. pag. 468 sq. Adde Perizon. Animadv. Histor. c. 2. p. 53. qui l. sq. pro verbis καὶ παρ' αὐτῷ (quæ ded. Reg. B. & Aug. cum H. Steph. consentiente Cand. ob id,) vel pro καὶ παρ' αὐτῷ, quod mendose erat in edit. prima, legendum censuit καὶ παρ' οὗ τῷ Καισ. Φίλος. scil. quoniam idem (ut videtur) Canutius ἐν τοῖς μάλασι Καισαρος ἐχθροῖς refertur apud Nostram Civ. V. pag. 776, 74. Ad lin. 79. monuit C. STEPHAN. in *Var. Lect.* „lege καὶ παρ' αὐτῷ.” Pag. 452.

CAP. XLIII. Lin. 23. μέτεν, interim. „μόνον” maluit MUSGRAV. L. 27. ἐκλογιούμενον. Sic & MUSGR. reposuit. De verbo autem hoc vide ad Civ. I. 37, 1. Ibid. χαλεπόμενος. Aor. 2. verbi χαλέπωμαι, unde frequens occurrit Aor. 1. χαλεπόμενος. χαλεπούμενος h. l. repositum voluit MUSGR. nescio quid secutus. L. 32. εἰς διαφορὰν. Sic & Cand. ad *diffensionem*. Et ferri utique hæc lectio potest. Sed mox pag. sq. l. 46. ἐπὶ διαφορᾷ. Unde & h. l. εἰς διαφορὰν maluit MUSGRAV. De re conf. p. 438, 38 sqq. Pag. 454.

L. 34. ἄξειν, & ibid. ἐλνητισμένην, & lin. 35. δαδῆσθαι. Hæc omnia ita corrigenda vidit MUSGRAV. quemadmodum dedit Aug. Pag. 455.

CAP. XLV. Lin. 89. ἐπὶ Ἀλβὴν πύλιν. Ibi Martia legio confederat. Cic. Philipp. III. 3. & IV. 2. L. 92. ἐς Τίβερην. Sic rursus p. 477, 2. ἐς τὸ Τίβερην. Τίβερδὸν maluerat MUSGRAV. qua forma Civ. I. pag. 91, 22. usus Applanus est. Rursus alia forma Civ. V. 744, 22. Τίβερ, gen. Τίβερως. Pag. 458.

Pag. 460. *CAP. XLVII. Lin. 23.* ἰφιδετο μὲν αὐθις Καίσαρι. Candidus iterum ad Antonium deflexit oculos: tamquam pro ἰφιδετο legisset ἀπιδετο vel ἐπιδετο. Post Καίσαρι autem suspicor verba nonnulla intercidisse, quæ in hoc verbum, Ἀρρώνη, defierant: unde factum, ut pro Καίσαρι dent Ἀρρώνη codices nostri.

Pag. 461. *L. 32.* ἀντιθινο. Sic & MUSGRAV. reposuit.

CAP. XLVIII. Lin. 42. αὐτὸν αἰτιωμ. Etiam hoc corrigendum viderat MUSGRAV.

Pag. 463. *CAP. XLIX. Lin. 67.* ἐρίζην ταυτῶ. „An ἐξορίζην ταυτὸν?“ MUSGRAV. Minime sollicitanda lectio vulgata.

L. 77. μὴ χρόνος ἢ πολλορκ. γένοιτο. Intell. δέη vel δόσεις μὴ. Conf. Hoogveen de Partic. Gr. Ling. p. 710.

Pag. 464. *CAP. L. Lin. 86.* ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ. In Capitolio. Vide ad p. 450, 54. *L. 86 sq.* Κικέρων μὲν δὲ. Vide Ciceronis orat.

Pag. 465. Philipp. V. *L. 9.* ἐν τοῖς ἀρχουσιν. An ἐν τοῖς συνάρχουσιν? ut p. 468, 51. Ceterum cf. Civ. I. 18, 74.

Pag. 466. *CAP. LI. Lin. 28.* ἔκ τε τοῦ δέμου. Infra, p. 498, 55. est

Pag. 467. παρὰ τοῦ κοινοῦ Ρωμαίων. *L. 31 sq.* ὡς τὸν Ἀντ. ἔργα διὰ τῶνδε εἰδέναι. Ἐξ. An satis sana atque integra hæc sint, addubitare licet. Subiit cogitatio, sit-ne ἤδη pro εἰδέναι legendum. Sed non liquet.

Pag. 468. *CAP. LII. Lin. 45.* „Scribendum est πάντων πάμπαν εἶναι καὶ συνετ. Sic sequitur, εἰ δέχομαι ἀσυνετώτιστοι πάντες ἰνὸς εἶναι. Affertur tamen [a Car. Stephan. in Var. Lect.] ex Budæo alia emendatio, videlicet παντὶ πάμπαν. Sed hanc minus probo.” H. STEPHANUS. Scil. in Reg. B. quum a pr. manu fuisset ἢ πάμπαν εἶναι, in marg. pro πάμπαν refertur alia lectio πάντι (sic); quam lectionem C. Stephanus veluti conjungendam cum altera citavit, & Budæo tribuit. Tum in eod. cod. rufus ab alia manu ante πάμπαν inter lineas scriptum πάντας.

L. 48. „Scribo, τὸ δὲ, αὐτῷ Σαλ. repetendo ἀπὸ κοινοῦ illa, ἀσχιστέον ἴσθι. Præcessit enim, ὡς τὸ μὲν, ἀσχιστέον ἴσθι ἡμῶν. Quamvis autem dicat tantum τὸ μὲν & τὸ δὲ, non omittit tamen quod tertio loco proposuit: sed ad illud veniens, addit,

ἁμαθῶς δ' αὐτὸν ἔχοντα τῶν παρ. perinde ac si diceret, *Ad tertium autem quod attinet, de ignorantia.*" H. STEPHANUS.

Pag. 468.

L. 53. ὑπὲρ τὸν Σαλ. Ἑζ. „Uterque interpretes ita vertit hunc locum ut si verbo γινώσκω, non composito καταγινώσκω, Cicero usus esset. Verum eadem opera genitivus Ἀντωνίου in accus. Ἀντωνίον mutandus fuerit. At ego nihil mutandum in hac nostra lectione censeo, sed accipiendum esse quod dicitur, tanquam ab eo qui errorem linguæ fmgat, unum dicentis, quum mens alterum dicere voluerit. Quod interim consentaneum erit illi dicto,

Ἡ γλῶσση ἁμαρτάνουσα τὰ ληθῆς λέγει.

Solemus alioqui in Latino sermone talibus locis per ἐπιδήσειν adhibere hæc verba, *volui dicere*. Ut si quis hic diceret, καταγινώσκωμιν Ἀντωνίου immo, γινώσκωμιν Ἀντωνίον, *volui dicere*. Cæterum ad interpretes quod attinet, Gelenius quidem primam personam retinens, legit γινώσκωμιν: at P. Candidus in tertiam mutat; ejus enim hæc verba sunt, *per atatem quoque Ἑξ experientiam longe Salvo Antonium magis norunt*. Ubi etiam observandum est illum in ambiguitatem incidere: quum intelligi possit, *Magis quam norunt Salvium*: non minus quam, *Magis quam Salvius ipsum novit.*" H. STEPH. — Refellit hoc interpretes, ipsumque H. Stephanum, quod verba ὑπὲρ τὸν Σαλούιον cum seqq. conjunxerint; a quibus (quemadmodum præeunte cod. Aug. a nobis factum est) separanda fuerunt. ὑπὲρ τὸν Σαλούιον, intell. ὅστις ex præcedentibus verbis.

L. 65 - 67. „ἦν ἐκ τοῦ Βρεντιοῦ καὶ τὸν ἄλλον στρατὸν ἐς τὴν πόλιν, ἅπαντα συντομώτερον, ἐφίμμενος ὡς ἐπὶ ἐνδεῖ Καίσαρος. Καίσαρος δ' Ἑζ. Pro his græcis verbis, quorum mendosa esse nonnulla manifestum est, habemus hæc Latina P. Candidi: *Eduxit deinde a Brundusio exercitum alium ad omnia promptiorem in urbem; quum ad ea aspiraret qua Caesar concupisset.* Sed quis sub his latinis verbis illa quæ habemus græca verba possit agnoscere? De hoc quidem minime dubitandum est, quin πρὸς ἅπαντα legerit, & συντομώτερον, non συντομώτερον. Sed quaeri potest, an συντομώτερον de promptiore dicturus Ap

Pag. 469.

Pag. 469.

pianus fuerit. At Gelenius recte, quum συντονώτερον & ipse legeret, eo significari *vehementius* existimavit. Totum autem locum parva cum mutatione legisse ita videtur, *ἅπαντα συντονώτερον ἐφίμενος οὗ ἐπένθει Καίσαρες*. Sed rectene ἐφίμενος cum accusativo? H. STEPHAN. Quin mendosa sint verba ἐπένθει Καίσαρος, dubitari non debet. Præeunte Candido, ἐπένθει Καίσαρ legendum censueram in Comment. de impr. ac mssis Appiani Codicibus pag. 8. Sed præferendum utique, cum MUSGRAVIO, ΕΠΕΝΘΕΙ fuit, e quo facillimus etiam in ΕΠΕΝΘΕΙ transitus erat. Oratio vero omnino sic debuerat distinguī, *ἐλευτὸν ἐς τὴν πόλιν ἔπαρτα, συντομώτερον ἐφίμενος ὅν &c.* ut nomen ἔπαρτα ad ἐλευτὸν referretur, adverbium autem συντομώτερον ad ἐφίμενος. Reliquum quoque exercitum, inquit, *ὅμνην ad Urbem (vel, versus Urbem) duxit; compendiosiori via tendens ad ea quæ Cæsar animo agitaverat*. Hoc quid sit, quod Cæsarem animo agitasse dicit, satis indicavit paulo ante, quum pro *στρατηγίδα σπείραν, βασιλικὴν* dixit l. 63. Scilicet *regium titulum & tyrannidem* invadere Antonium voluisse significat. Cf. l. 70 sq. Quod autem dicit, *Antonium exercitum omnem versus Romam duxisse*, repugnare quidem videri potest eis, quæ extr. cap. 44. & init. c. 45. p. 457 sq. legimus. Sed consulto invidiosus hæc Cicero dixit, significans, Romam ducturum fuisse, ni Octavianii Cæsaris exercitum timuisset. Conf. omnino init. c. 58. p. 476 sq. ubi ad hæc Ciceronis verba Piso respondet.

CAP. LIII. Lin. 74. φυλακὴν ἢ τάξιν Aug. cum H. Steph.

— „ἢ φυλακῆς τάξιν.” MUSGRAV.

Pag. 470.

L. 78. „Duobus modis videtur posse locus hic emendari: uno, ut scribatur, *ὁ δὲ Φωνῆς ἢ γέλωτος ἔνεκα ἦγεν ἐς θάνατον*; altero (si quid majus circa conjecturam audiendum est): ut scribatur ita, *ὁ δὲ εἰ Φωνῆς ἢ γέλωτος ἔνεκα ἤχθητο, ἦγεν ἐς θάν.* Possit vero & ἔνεκα omitti, quoniam cum hujusmodi genitivis interdum relinqui subaudiendum scimus. P. Candidus locum hunc ita vertit: *Hic autem ad vocem ἔρριθον cives ad mortem deduci imperat.* H. STEPHANUS.

L. 91.

L. 91. προσγίνεται. Nolim cum MUSGRAV. in προσγγίνεται Pag. 470.
mutatum.

CAP. LIV. Lin. 99. „Interpungo post εὐθύνμενον, ut Pag. 471.
αὐτὸν jungamus cum seqq. hoc modo, ut reus audiat ipsemet
accusationem. Pro αὐτοῦ autem [lin. sq.] non dubium est
quin αὐτοῦ scribere oporteat.” H. STEPHANUS.

L. 2. Κιν. ἐς ταῦτα προκαλοῦμαι. „P. Candidus ita, Cice-
ronem adesse postulo, discedens a Græcis verbis. Sed nec
Gelenius illis insistere disci potest, dum ita vertit, quod nec
Cicero negabit. Debuerunt certe ita reddere, Ciceronem
hac sponſione provocho.” H. STEPHANUS.

L. 4. „εἶπεν ὧδε μετρίῃα. Post ὧδε adde particulam αὖ.
Neque enim rationi consentaneum est, ut Piso, Antonii de-
fensor, ea esse ἀναμφίλογα fateatur, id est minime contro-
versa: sed dicat, quædam tantum crimina esse obiecta,
tanquam omnium maxima & de quibus constaret. At P.
Candidus vertit ambigua, tanquam ἀμφίλογα legens, sed ita
ut pugnancia quædam in sua interpretatione dicat. Ita enim
ille: Ego maxima ex omnibus, & quæ ambigua sunt, facile
transilions, brevibus ea falsa esse ostendam. Ita, inquam,
ille: sed quomodo eadem & transilire & falsa ostendere pot-
est?” H. STEPHAN. „εἶπεν ὧδε μετρίῃα.” MUSGRAV.

CAP. LV. Lin. 20. Placeret καὶ ἑτέρα ἑτέροις πολλοῖσι Pag. 472.
Sic Candidus, & alia aliis. L. 27. „Ponenda hypo-
stigma post πολέμῳ.” H. STEPH. Eandem posui, præeunte
etiam Aug. Sic & lin. præc. L. 37. ὡς μὴ δὲ ὁ δῆμος ἐπι- Pag. 473.
φύσει. De hac phrasi quid statuam, non satis mihi cer-
tum est. Candidus suo more: quidrum nihil populus nobis
edixit aut imposuit præfecto assistente. Gelenius: quod
jus sibi affereret (populus) nobisque indignaretur, si ducem
ac patronum haberet. An ὡς μὴ δὲ ὁ δῆμ. ἐπιστήσιν? quorum
utinam ne meminerit populus; quæ utinam ne cogitet vobis
populus! ut ἐπιστήσας (scil. τὴν δianoian) eodem modo hic di-
catur, quo ἀπομνημονεύσας apud Xenoph. Mem. Socr. l. 2, 31.
Sic nomen ἐπιστήσας exponitur cogitatio apud Nostrium Civ.
IV. 699, 40.

Vol III.

FFF

Pag. 474.

CAP. LVI. Lin. 55. „De Appiani usu hujus vocis ἀνωμαλία dictum alibi a me fuit.” H. STEPH. Vid. ad Civ. II. p. 362, 85.

CAP. LVII. Lin. 63. ἢ καθ' ἑνα μὲν ἔσσι. Quid Candidus legerit, divinent sagaciores. Sic autem ille: *vel adeo in singulos potens, non omnibus struxit insidias?*

Pag. 475.

L. 65. „Cum hoc διώκεσθαι & cum sequente εἶναι repetendum ἀπὸ κοινοῦ illud ἐκύρου. Alioqui dicendum esset verbum deesse.” H. STEPHANUS. L. 68. „διέλυσσι. Malim διελαι, ut praecedit κατεκάλει, & paulo ante, ἐκύρου, & ἐπεβούλευε.” IDEM. L. 69. „Scribe, λαβὼν ἐπιβουλευόντα, ἀπέκλεινε.” IDEM. Prius sic erat: λαβὼν, ἐπιβουλευόντα ἀπέκλεινε.

L. 71. περὶ Δικλάτωρος. „Hoc narrantem Appianum audivimus p. 542. [428, 70 sqq.]” Idem STEPH.

L. 77. Ἀλλ' ἵς τὰ ἐναντία οὐκ ἦρχε. „Quamvis & P. Candidus hanc lectionem agnoscat; (vertit enim, *Verum nunquam in contrarium imperio usus est:*) tamen Gelenio potius assentior, negationem haud agnoscenti; quum ita reddat, *At secus magistratum gessit quam debuit.* Fortasse autem οὕτως scriptum erat, ubi nunc habemus οὐκ.” H. STEPHANUS. — „Obscurum” esse locum, haud immerito conquestus est MUSGRAV. Ead. „πῶς οὐ μόνος ἦρχε. Scribe πῶς; οὐ μόνος ἦρχε.” H. STEPHAN. Conf. l. 74.

Pag. 476.

L. 80 sq. „Hæc verba, οὐκ ἐνυκτοφουλακκίῃ διὰ τὸν τῶν ἐχθρ. debuit potius ita reddere, *Annon excubias circa se dispositas habebat, non ob aliud quam inimicorum insidias?*” H. STEPHAN.

L. 84. εἰκέλειαν. „Hanc etiam vocem εἰκίαν, licet aperte, hoc quidem loco, mendosam, agnoscit P. Candidus, ita locum hunc interpretans: *Num aliam domum invenire potuit, quum hostium vereretur insidias?* (utitur autem particula num, suo more, pro Nonne.) At Gelenio suboluit mendum: ideoque vertit, *Nonne aliam propriam naῦς est?* Intellige autem *aliam propriam occasionem*; sicut cum εἰκέλειαν (ita enim scribendum est) intelligere πρὸφασιν oportet. Est vero & hypostigme opus post εἰκίαν.” H. STEPHAN.

CAP. LVIII. Lin. 90. ὡς ἰ. Arr. ἱμελλεῖ ἔσθ'. Vide p. 469, Pag. 476.
65-67.

L. 92. πῶς οὖν, εἰ τὸ μελλῆσαι. „Non assequutus est sensum hujus loci Gelenius: sicut nec P. Candidus; (quod minus mirandum est.) Nam ille [Gelenius] ita vertit, *quum solum hujusmodi consilium hostile videatur*: at ille, [Cand] *si hoc solum cogitare, viri nobis inimici proprium existimandum est*. Atqui debuerunt recordari præcessisse ἱμελλεῖ, & hoc μελλῆσαι ad illud respicere: utendo argumento a minore ad majus.” H. STEPHANUS.

CAP. LIX. Lin. 17. „Interpunge post ἔξω, quum τὸν ἀνέστησαν jungere cum δύνανται oporteat.” H. STEPH.

L. 27. „Pone hypostigmen post δεικνύμεν. Nam ad verbum ἐνκαταῶς refertur ad verbum ψηφισάμεθα.” IDEM.

CAP. LX. Lin. 35. καὶ τὰ ἑναγχος ἔσθ'. „Ita vertit Gelenius, ut si scriptum esset, τοῦ ἑναγχος δι' ἀνερρημένου Καίσαρος, vel aliud huic synonymum participium haberemus. Rectius P. Candidus, *Eorumque quæ a Cesare nuper gesta sunt*. Malim tamen simplicius, *Et eorum quæ a Cesare nuper facta sunt*. Immo magis etiam probarim hanc liberiolem interpretationem, *Et eorum quæ nuper in Cesare experti sumus*.” H. STEPHANUS.

L. 38. ἐνάγκασαν. „ἐναγκάσαμεν.” MUSGR. L. 45. Ad vocem πλείονας MUSGRAV. in marg. literam Q. notavit, id est, *Quarendum*. Candidus: *Consules vero ac tribunos plures periclitantibus rebus publicis opponere*. Gelenius: *Consules vero ἔσ' tribuni pl. (debent) præ ceteris succurrere periclitanti reipublicæ*. Mihi non satis liquet. An πλείονες?

CAP. LXII. Lin. 80. προσίδεται. Sic & MUSGR. correxit. Pag. 481.

CAP. LXIII. Lin. 5 sq. παρὰ Απουλίου. M. Apulejus (Freinsh. Suppl. Liv. CXVIII. 3.) quaestor fuerat Q. Philippi, proconsulis Asiae; cui successit Trebonius. Cic. ad Famil. XIII. Ep. 45. & 46. coll. Ep. 73. & 74. & ad Brut. Ep. 7. De eodem vide Nostrium Civ. IV. p. 590 sq. c. 46. & p. 626-sq. c. 75.

CAP. LXIV. Lin. 18. ὑπέστητο Reg. A. Aug. Ven. Pag. 484.

Pag. 486. CAP. LXV. Lin. 60. ἡ δυσχέρεια - - - τὴν πλεονεξίαν τὸ πλεῖστον ἀπιστήρι. Verbum cum duplici accusat. Præter-rem MUSGRAVIUS πλεονεξ. τὴν διὰ τὸ πλεῖστον. voluit.

Pag. 487. CAP. LXVI. Lin. 76. Πικνητίδα. Sic ἐκ τῆς Πικνητίδος Civ. I. p. 111, 69. ubi in veram nominis formam consentiunt omnes.

L. 79. Καρφυλάιον. *Carfulenus* vocatur Cic. ad Famil. X. 33. Phil. III. 9. ad Att. XV. 4. sed variant libri. L. 81. τῆς διόδου τῶν εἰσῶν. „Credo per Apenninum, in transitu prope Bononiam.” P. CANDIDUS, in ora edit. Venetæ.

Pag. 488. L. 86. ὁδοῦ χειροποιήτου καὶ εἰσῶς. Est via *Æmilia*. Ad oram vers. CANDIDI, in edit. Ven. h. l. notatur: „Locum puto, ubi nunc *Castrium francum*.” De tota autem re, quam hic narrare incipit Appianus & capitibus nonnullis seqq. persequitur, conferenda potissimum est Galbæ Epistola ad Cicer. lib. X. ad Famil. Ep. 30. Adde Dionem XLVI. 37. Frontin. Strateg. II. 5, 39.

CAP. LXVII. Lin. 96. ἐκέλευον νεόλεκτους ἔσθαι. Ad h. l. prouti vulgo legebatur, monuit MUSGRAV. „deest aliquid.” Gelenius: *jusserunt ceteros a consiliu abstinere*: & omisit verba εἰ παραγίνονται. Candidus: *cos, qui aderant, noviter electos*. Hac autem phrasi, *noviter electi*, ibi solet uti ille interpres ubi in Græco est νεόλεκτοι, velut p. 459, 7. & 460, 14. Quare hoc vocabulum in exemplari suo h. l. legisse Candidum, probabile est: ni fortasse νεήλυδας legit, quo vocab. utitur Noster pag. 490, 28. & 491, 40. ubi interpres primum *nuper electi*, deinde *ii qui nuper venerant*. Potueram autem, ac debueram fortasse, articulum adjicere, τοὺς νεόλεκτους ἢ vel τοὺς νεήλυδας. Pro εἰ παραγίνονται vero, vides, Candidum εἰ παραγίνονται expressisse: sed non sollicitanda vulgata lectio videtur: conf. p. 490, 28 sq.

Pag. 490. CAP. LXVIII. Lin. 16. τῶδε ἔργον. Malim τῶδε τὸ ἔργον; sicut p. præc. l. 10 sq. erat τῶδε τῷ ἔργῳ.

Pag. 492. CAP. LXX. Lin. 58. πρὸς τοὺςδε. „πρὸς τούτοις” correxerat MUSGRAV. Ibid. ἐπιδείξατο. Sæpius in ejusmodi contextu verbo hoc uti Appianum, Index noster docebit.

L. 62. δέλυσεν αὐτοὺς, intell. ὁ ἴσριος, *dimisit illos, destitit ab hostibus*; eodem fere verbi usu, quo Civ. II. 207, 44. Pag. 492.

δέλυσε τὴν δίκην est *omisit accusationem, ab intentata lite destitit*. L. 65. κατεφρόνου. „κατεφρόνου.” MUSGRAV. Pag. 493.

L. 72 sq. Ἀγορὰ Κελτῶν. „Celtarum Forum: credo sit locus, qui *Centi* dicitur.” Ora edit. Ven. *Versionis Candidi*.
— Vid. Cluv. Ital. ant. lib. I. p. 284 sqq.

CAP. LXXI. Lin. 98. διενυκλ. διὲ καὶ ἐν τοῖς ἔπλοις. Forfan Pag. 494.
καὶ τότε ἐν τοῖς ἔπλ. *etiam tunc*, sicut nuper Antonius, pag. 493, 72.

CAP. LXXII Lin. 3. πολιορκοῦντα. Sic & MUSGR. reposuit. Pag. 495.

L. 11. ἐγκατέμον. Ἄν ἐγκατελόν? L. 13. Οὐεντιδίου. Conf. p. 487.

CAP. LXXIII. Lin. 22 sq. καλεπῶ τινάς. *Candidus: ille caduceatoribus ad Caesarem praemissis*: perinde ac si vulgatum καλεπῶνας *caduccatores* significaret. Sed inter librario-
rum foetus referendum illud vocabuli monstrum utique videtur. L. 29. δίδωσιν οἱ. Corrigē, δίδωσιν οἱ. L. 30. ᾧ μοι. Sic & MUSGRAV: „Dele μὴ, vel lege μοι.” Consentit *Candidus*, & res ipsa loquitur. L. 40 sq. ἐκ προστάγματος, *iussu* Pag. 497.
jussu, uno *jussu*.

CAP. LXXIV. Lin. 46. θυσίας - - πεντηκ. ἡμέρ. ἰκεσίους. Sane, non *annua sacrificia*; sed *quinquaginta dierum supplicationes*. Vid. Cic. Philip. XIV. 11. & 14. Perperam apud Dionem XLVI. 39. ἑξήκοντα, *sexaginta dierum supplicationes* perhibentur.

L. 52. Τοσοῦτες. Sic etiam MUSGRAV. correxit. Pag. 498.

L. 56. δραχμαὶς πεντακισχιλίας. Sic rursus pag. 513, 10, Nimirum quantum Caesar illis promiserat: vide p. 462, 57 sq. coll. p. 466. extr. & sq. Nec causa est, cur non nisi *δισχιλίας καὶ πεντακισσίας*, ut est apud Dionem, sic apud Appianum h. l. & p. 513, 10. reponendum esse, cum Fabricio (ad Dionem l. c. n. 200.) dicamus. Nam quod Fabricius illud ex ipso etiam Appiano pag. 518. extr. & seq. certum esse ait, id mihi quidem longe secus videtur: nam, quæ ibi memorantur *δισχιλίας καὶ πεντακισσίας δραχμαί*, sunt dimidia pars totius

Pag. 498. promissi præmii, quam dimidiam partem senatus curaverat, ut statim parata esset, & militibus interim, dum reliquum dimidium esset collatum, repræsentari primo quoque tempore posset; quemadmodum ipse Scriptor noster docet p. 513, 20. conf. p. 524, 97 sqq.

L. 61. Ασινίω, πολέμειν ὅπως ἔσται. **MUSGRAVIUS** legendum censuit: „Ασινίω Πολλίωσι, ὅπως πλησιάσωσιν Ἀντωνίω.” Sed haud facile verbo πολέμειν carere hunc locum posse existimaverim. Conf. p. 509, 50. Candidus: *Scriptum præterea Lepido & Planco Asinioque Pollioni, ut, cum Antonio proximi forent, cum illo depugnarent.*

Pag. 499. **CAP. LXXV.** Lin. 78. μετ' αὐτὸν. „μετ' αὐτοῦ.” **MUSGRAV.** Duo illa verba præterit Candidus.

Pag. 500. **CAP. LXXVI.** Lin. 89 sq. γὺν δαίμονι μάλιστ'. Gelon. *felici genio.* Non minus commode Candidus, *felici sorte.*

Pag. 501. **L. 97.** καὶ τέτι ἔργον. Deletam partic. τι voluit **MUSGRAV.** præter necessitatem. **L. 98.** ἐκείνησί σε. Recte - ne hoc verbum exposuerim, molestias tibi creaturum, haud satis scio. Illud prorsus non expressit in vers. sua Gelenius. Candidus, *in majus te extolleret.*

CAP. LXXVII. Lin. 8 sq. Καμίλιος Βάσσος. De hoc *Cacilio Basso* conf. Epit. Liv. CXIV. & ibi viros doctos, & Freinsh. Suppl. CXIV. c. 1. 3.

Pag. 502. **L. 20.** Λίβωνι. **LIBO** hic quisnam sit, ad cujus auctoritatem Appianus provocat, doctiores viderint. De *L. Scribonio Libone*, Annalium Romanorum scriptore, egit Vossius, de Hist. Latin. lib. I. cap. 6. p. 23 sq. atque hunc eundem facit cum illo *Libone*, de quo Cicero in Bruto agit cap. 23. & cujus tribunatum ad A. U. 604. vel 605. idem Cicero refert, ad Atticum lib. XII. Epist. 5. In quo quidem a Vossii sententia discedit Ernesti in Indice Ciceroniano. Sed quidquid sit, ipse Cicero *Annales Libonis* commemorans ad Attic. lib. XIII. Epist. 30. & 32. de eis ita loquitur, tamquam ante quam ætatem conscriptis; quum ea res, in qua Appianus h. l. ad **LIBONEM** provocat, acta sit extremis Julii Cæsaris temporibus. Ac fuit quidem eisdem temporibus alius Libo,

Pompeji M. olim amicus, & classis parti ab eo præfectus, tum Sexti Pompeji socer & Octaviani adfinis, Ciceroni ad Div. lib. I. Epist. 1, 8. & alibi, Cæsari Civil. I. 26. III. 16. 23 sq. tum Dioni Cassio passim, atque ipsi Appiano nostro Civ. V. cap. 52. 53. 69. &c. memoratus. Sed ab eo vel Annales vel Historiæ Romanæ partem aliquam esse editam, a nemine video adnotatum. Possit aliquis suspicari. *Διότι* fortasse scripsisse Appianum.

L. 22. καὶ διερχο. Cum vulgo abesset conjunctio, MUSGRAV. οἱ διερχο. scribendum censuit.

L. 23 sq. Στάτιον Μούρκον. Infra, Civ. IV. c. 58. ubi eadem res repetitur, recte Μούρκον (& sic sæpius deinceps) dant omnes; sed gentis nomen ibi rursus pariter, uti hic, corruptum vulgo exhibent scripti & impressi. Ibidemque rursus iidem (sicuti hic lin. 26.) Μισούκιον Κρίσπον mendose dant, pro Μάριον Κρ. De utroque vide Dionem XLVII. 27. & ibi Fabric. Cic. Philip. XI. 12. Vellej. II. 69.

CAP. LXXVIII. Lin. 34 sq. Αἰωνός. Sic recte omnes Pag. 303. infra, Civ. IV. c. 59. p. 607, 10. & p. 610, 50. & 611, 79. Conf. Cic. Philip. XI. 13. & ad Famil. XII. Epist. 11. & 12. Correxit etiam MUSGRAV. L. 43. ἐλθόντα. Et hoc MUSGR. reponendum videtur.

CAP. LXXIX. Lin. 50. ἀποληθόντας, interceptos, interceptos. Pag. 504. clusos. Non debuit verbum hoc, Appiano juxta cum optimis auctoribus frequentatum, suspectum esse MUSGRAVIO, qui „εὐδὴν εἰργασ. ἄποπον λαβόντας” legendum suspicatus est.

CAP. LXXX. Lin. 75. οὐ δὲ ἔχθρας ἀνηκέστου πρὸς αὐτὸν ἰδὲν. Pag. 505. 1 α. An ὄντα? Sed & illa constructio cum præpos. πρὸς non-nihil me conturbat. Aliàs διὰ μίσους εἶναι τινι, Pun. 339, 3 sq. Mith. 646, 57. dicit, exosum esse alicui.

CAP. LXXXI. Lin. 6. Πλάγκος δὲ προσγένετο. Cic. ad Famil. XI. Epist. 15. Vellej. II. 63. L. 8. ναυτικῶν πρὸς ἡδὲ γεγονότα. Lepide Candidus: Antonium errabundum, nihil aliud quam venationi operam dare. Præparata de mum classe, Pompejani hæc ipsa intelligentes admiratione elati

Pag. 507. sunt. Gelenius; *brevis fore*, ut *Antonius errabundus in castris ipse incidat, nauseans jam rerum præteritarum fastidia.* (sic.) Mihi omnia reputanti, non improbabilis videtur emendatio, quam infra Contextum proposui. Ad Ciceronem scribens Brutus, Famil. XI. 10. *Antonium, ait, ex fuga parvulam manum militum inermium habuisse.*

CAP. LXXXII. Lin. 9 sq. ὁμοῦτοι ὅσοι διέφθονον. Gelenius in eandem fere, quæ a nobis in lat. vers. expressa est, sententiam; *Hæc audita Pompejanos miro affectere gaudio.* At hoc græca phrasis dicere non videtur; cujus tamen veram vim non satis mihi perspectam esse fateor. An nudæ; *miris modis sese prodiderunt?*

Pag. 509. **CAP. LXXXIII. Lin. 40.** ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ. An ἐπὶ ταύταις τῇ χειροτονίᾳ? **L. 43.** ἐπὶ τε ποταμῶν. Ad flumen Argenteum. Vide Lepidi Epist. ad Cic. lib. X. Famil. Ep. 34.

L. 51. ἐκόντες. „An ἐκόντα?“ **MUSGRAV.** Nil opus puto novare.

Pag. 512. **CAP. LXXXV. Lin. 99.** ὑπὸ Σέξτιον. Est *T. Sextius*; de quo vid. Dion. XLVIII. 21. & ibi Fabric. Liv. Epit. CXXIII. Conf. Appian. Civ. IV. c. 52. & V. 26.

Pag. 513. **CAP. LXXXVI. Lin. 21.** ἀνδραῖς. Correxist etiam **MUSGR.**

Pag. 515. **CAP. LXXXVII. Lin. 46.** ὑπὸ συμφοίς. „Forte ὑμῶν ἔμα σήμερις.“ **C. STEPHANUS** in *Var. Lect.* unde in contextum recepit *Henricus.*

Pag. 516. **CAP. LXXXVIII. Lin. 57.** Κοροῦνιος. *Valerius Corvus*, vel *Corvinus*, qui A. U. 406. tres & viginti annos natus consul creatus est. Idem, cujus nomen in Exc. ex hist. Samn. p. 42, 69. Κορῆιος scribitur, & quem in Exc. X. ex hist. Gall.

Pag. 517. pag. 83. Βαλέριον nominatum vidimus. **L. 79.** ἐπεσέμψει ab *H. Stephano* est. Poterat autem teneri lectio manuscriptorum & edit. 1. **L. 80.** δέσας ἐπὶ τοῖς μισθοφόροις, *timens ab eis qui præmium acciperent*: scil. duabus tantum legionibus præmia a Senatu nunc mittebantur. cf. p. 519, 7.

Pag. 518. **CAP. LXXXIX. Lin. 3.** ὅς τίως αὐτοῖς ἐπεπλάξεν, qui ad hoc tempus inter illos eminuerat, plurimum valuerat,

primum locum in administranda republ. tenuerat. Supra, pag. 486, 61 sq. dixerat, τὰ δ' ἐν Ρώμῃ ὁ Κικέρων ἦγεν. Post ἐπεὶ δὲ αὖτε h. l. in contextum nostrum operarum errore punctum minus video irrepsisse, pro quo nudum incisum respondendum est. Pag. 518.

CAP. XC. Lin. 21. δουλείαν ἄνωθεν ἀδίδεθαι. Ad verbum: *Pag. 519.*
servitutem ex ipso principio (scil. quoniam ultro admissa esset) *incurribilem.* Aliena prorsus, si quid video, Gelenii expositio: *dominatio, nunquam ante tentata feliciter.*

CAP. XCII. Lin. 51. παρωξυμένω. Sic codd. nostri Aug. *Pag. 521.*
 & Ven. Sed grammatica ratio postulat παρωξυμένω, quod repositum velim. Sic Pun. 387, 87. παρωξυμένους dederunt Bav. & Vat. Cf. ad p. 544, 18.

CAP. XCIII. Lin. 78. ἀταλαιπώρος ἐπίβουλον. „ἀταλαιπ., *Pag. 523.*
 an vim habet τοῦ, βλάβος?” MUSGRAV. *Sine labore, i. e. nimis leviter, negligenter, nulla ad inquirendum data opera,* Thucyd. lib. I. cap. 20. οὕτως ἀταλαιπώρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας: adeo apud plerosque veritatis investigatio laboris est impatiens: ubi Scholiastes, ἀταλαιπώρος ἀνεξέταστος. Paulo inferius apud Nostrum, pag. 528, 64. ἀταλαιπώρα τέλη, *legiones laboris impatientes, dicuntur.* L. 82. Μάνιον Ἀκύλαν Κράσσον. *Manium Aquilium Crassum, Freinsh. Suppl. Liv. CXIX. 67. M'. Acilium Crassum Pigh. T. III. pag. 474. Et sic Cand. Acilium Crassum. Ac fortasse idem est Ἀκίλος, de cuius proscriptione legimus Civ. IV. c. 39. p. 581, cf. hoc lib. III. p. 524, 94.*

CAP. XCIV. Lin. 91. ἐς Πικάνην. Quum vulgo ἐπὶ σκαπῆς legeretur, perspecto MUSGRAV. „forte ἐς Πικάνους.”

L. 95-97. χρέματα - ὅποσα Κικ. ἔσχη. πρὸς αὐτοῖς ἐπετίγραπτο. *Pag. 524.*
 Vide cap. 66. p. 486. extr. & sq. L. 1sq. αἰρεθείς δὲ αὐτὸς σὺν - Κοῖνῳ Πεδίῳ. Vellej. II. 65. Dio XLVI. 46.

L. 6sq. ἐαυτὸν εἰσέποιετο τῷ πατρὶ αὐθις κατὰ νόμον Κουράτιον. Conf. Dion. Cass. XLV. 5. & quos, cum ibi, tum ad XLVI. 47. lin. 68. citavit Fabricius. Adde A. Gellium V. 19. Utique vero Κουράτιον repositum malim.

F f f 5

Pag. 526. *CAP. XCV. Lin. 27.* πλὴν ἐνδὲς ἀνδρῶς. Hujus nomen edidit Civ. IV. p. 567, 7. *L. 30.* Κόντος Γάλλος Ἔς. Diverlimo-
de hoc narrat Sueton. in Octav. c. 27. Sed Appianus Com-
mentarios ipsius Cæsaris (in quibus aliter rem exponi Sue-
tonius etiam innuit) secutus esse videtur, ita tamen ut haud
satis in liquido rem esse significet. *L. 33.* τυχεὼν, *post-*
quam impetravit. ἐντυχεὼν, in colloquium admissus. Sueton-
ius l. c. *Quem (Gallium) scribit (Cæsar) colloquio*
petito insidiatum sibi.

Pag. 529. *CAP. XCVIII. Lin. 86.* Καμίλου. Camelus legitur vulgo
apud Vellej. II. 64. *Capenus Sequanus* apud Liv. Epit. CXX.

Pag. 530. ubi vide Interpretes. *L. 94.* Δέκιμω - - ἱππάρχη. Non *ma-*
gister equitum, sed *præfectus equitum* vel *præfectus alarum*
exponi debuit h. l. vocab. ἱππάρχης. Cæsaris dictatoris magi-
ster equitum primum Antonius, dein Lepidus fuit. Civ. II.
301, 61. & 322, 33 sq. Et magistrum equitum Appianus
ἱππαρχον non ἱππάρχην solet dicere. Ceterum ubi apud ipsum
Cæsarem (B. G. III, 11. & 14. B. C. I. 36.) mentio occurrit
D. Bruti, ibi classi videmus præfectum.

L. 95. τῆς παλαιᾶς Κελτικῆς. *Gallia antiqua*, quam dixe-
runt Romani, est *Gallia provincia* vel *Gallia Narbonensis*;
quemadmodum ex Civ. IV. p. 533, 40 sq. coll. cum Dione
XLVI. 55. pag. 489. extr. fit manifestum. Neo obscura no-
minis ratio. Scilicet, ex quo reliquam Galliam Cæsar device-
rat, hæc *nova* (νέωπιος) dicebatur. cf. Civ. II. 241, 20 sq.
altera e contrario, quæ jam olim provincia Romana fuerat,
vetus Gallia est adpellata: perinde atque *Africa* Carthagi-
nensibus olim ademta, *vetus*; altera, quam Juba Cæsar ad-
emit, *nova* dicta est; ut Appianus noster docet Civ. IV. c. 53.
p. 599. Quod si ita est, incommode primum *veteri Galliæ*
præfectus a Cæsare Decimus Brutus h. l. dicitur, cui omnis
Transalpina Gallia (vetus illa & nova) fuerat commissa: cf.
Civ. II. 328, 27 sq. & 241, 20. tum vero magis etiam in-
commode atque inconstanter *veteri Galliæ* nunc *Cisalpina* op-
ponitur Gallia. (Quam enim ἐτέραν Κελτικὴν, alteram Gal-
liam mox l. 97. dicit, eam Cisalpinam esse, ex Bruti historia,

quæ hoc libro¹ exposita est, satis adparet.) Itaque videndum, librariorum ne culpa locus hic menda laboret, an ipse Auctor minus constiterit sibi. Si *ulteriorem Galliam* a quodam græco Scriptore τὴν περὶ αὐτὴν Κελτικὴν dictam viderem, suspicarer utique, pro τῆς παλαιᾶς h. l. τῆς περὶ αὐτῆς scripsisse Appianum.

L. 99 sq. Μινούκιος Βάσιλος. Conf. Civ. II. 331, 79.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIB. IV.

DE BELLIS CIVILIBUS.

CAP. I. Lin. 11. εὐρέτους. ἀναγνώστους videtur legendum. Cf. Pag. 532. 536, 89. 552, 43.

CAP. II. Lin. 21. ἀμφὶ Μουρίνην - - νηίδα τοῦ Λαζίνου ποταμοῦ. Rheni Bononiensis insulam fuisse, post Cluverum Ital. ant. lib. I. p. 287 sq. & Cellarium II. 9. p. 671 sq. contendit Fabric. ad Dionem XLVI. 55. L. 32. Οὐντιδίον. C. Carinatem Cæsari suffectum fuisse, Venticidium autem Pedio, (de cujus morte p. 539, 30. refert Noster) contendit Pigh. T. III. pag. 472. L. 35. ἴσον ἰσχύουσας. Sic recte Aug. & Reg. C. cum H. Steph. ἴσων ἰσχύσαν dabant Regii cum edit. 1. Sed in marg. Reg. B. manu GUIL. BUDÆI scriptum ἰσχύουσας, Hinc C. STEPHANUS in *Var. Lect.* monuit: „ἴσων ἰσχύουσας Bud. Sic p. sq. lin. 34.” Scil. conf. pag. nostr. 539, 39 sq.

L. 41 sq. Παλαιὰν ἰθαλ. Κελτικὴν. Vid. ad Civ. III. p. 530, 95.

CAP. III. Lin. 60. ἀντὶ τῆς πολεμ. An ἐκ τῆς πολεμίας? Pag. 535.

CAP. V. Lin. 95. Adverb. ἔτι rectius, puto, cum προσδοκώμενων jungeretur: *tributa adhuc illis conferebantur.* Pag. 537.

L. 98. τετραμμένης. Sicut h. l. Reg. C. τετραρχωμένης, sic Pun. 341, 29. Βαυ. ἐκτετραρχωμένης, pro ἐκτετραμμένης, dederat.

L. 99. ἐπιγράψαν εισφοράς. Frequentatum inprimis verbum illud Appiano, ἐπιγράφεω εισφοράς, ἐπιγράφειν ἐμμέλους & similia. Vide Indicem nostr.

- Pag. 539.** CAP. VII. Lin. 40. Ἀρμοσίαις. Cum his Lacedæmoniorum *Harmostis* alibi Prætores provinciarum contulerat. Vid. Hisp.
- Pag. 540.** 145, 82. L. 48. Delendum videtur incisum post προκτα-
γην. ut verba ὑπ' ἀγέλης ad hoc particip. simul referantur:
ex eis qui per errorem ante condemnati aut occisi fuerant.
Conf. p. 550, 15 sq.
- Pag. 543.** CAP. IX. Lin. 95. ὑπὲρ ὑμῶν. Sic & MUSGRAV. reposuit.
- Pag. 544.** CAP. X. Lin. 18. παρωξυμένω. Corrige duplicem men-
dam, quæ hoc verbum deformat, & scribe παρωξυμένω,
cum Reg. C. παρωξυμένω, cum simpl. μ, dabat Aug. minus
recte. Conf. Adnot. ad Civ. III. 521, 51.
- Pag. 545.** CAP. XI. Lin. 28. πιδίσιω. Sic (non πιδίσιω, ut in Notis
infra context. perperam scriptum) cum H. Steph. dederunt
Aug. & Reg. C. In edit 1. autem πιδίσιω erat, non πιδίσιω.
- CAP. XII. Lin. 41. Πρῶτος δὲ ἦν ἔσθ. Conf. Vellej. II. 67.
- Pag. 546.** L. 44 sq. Λεύκιος. *Lucius Cæsar*. Vide ad Civ. II. 375, 5 sq.
- L. 48. Αἰνίου δὲ ὁ πινυτρός Κόϊντος. Eundem infra pag.
566, 91. Λεύκιον vocatum videmus. Unde probabile uti-
que sit, *L. Quintium* nomen huic fuisse, quemadmodum su-
spicatus est Freinsh. CXX. 36. Videndumque, an idem sit,
quem familiarem suum Cicero dicit, ad Att. VII. 9. & qui olim
tribunus pl. Syllæ acta rescindere conatus erat. conf. Pigh.
T. III. p. 305. & Ernest. Ind. Cic. L. 51. Θωράνιος. *Tora-
nius*, Sueton. Octav. cap. 27. *C. Thoranius*, Oros. VI. 18. p.
431. edit. Haverc. Cf. infr. p. 554, 89. & ibi notata.
- Pag. 547.** CAP. XIII. Lin. 65 sq. βυομέναις. Verbum hoc non expressit
Gelenius: *summas sub tegulas refugi sedebant*. Candidus,
sub tellis tegulis operti.
- Pag. 548.** CAP. XIV. Lin. 85. διὰ τὸν ἐν ταῖς οἰκίαις. Sic & MUSGR.
- Pag. 549.** L. 96. ἐπὶ κέρδει. „ἐπὶ κέρδους ἐλπίδι” maluerat MUSGRAV.
- L. 99. ἀπὸ τῆς συνέσεως ἔσθ. Candidus, a consideratione
presentium malorum. Ibid. ἐψυχάζων, recreabat.
- CAP. XV. Lin. 8. Non opus est, cum MUSGRAVIO post
ὑπὲρ τῶνδε inferere partic. ἂν. L. 13. βραδύνοντας recte repo-
suit MUSGRAV. cum Aug. & Reg. B. C.

CAP. XVI. Lin. 32. ἐκ πολλοῦ ἄρα. „Forte ἐκ π. ἄρα **Pag. 551.**
 ταράχου.” **MUSGRAV. L. 36.** προσὺν ἐκείνοις ἀταξία. Nunc
 proscriptos a Triumviris sepelire licebat. Vid. p. 559, 68.

L. 39. γένος καὶ ὄνομα τὸ νῦν ἄρχον ἀφ' ἑαυτοῦ καταλιπ. Id
 jam supra Civ. I. p. 8, 28 sq. adfirmaverat Appianus. Sed,
progeniem Caesarum in Nerone defecisse, Suetonius scribit in
 Galb. c. 1. Quare **CASAUBONUS ad Sueton. l. c.**, quum
Appiani verba, de quibus agitur, retulisset: „Vixit autem
 ille, inquit, sub Hadriano & Antonino Pio. Tam igitur fal-
 sum, domum Augustam, quæ tum fuit, *genus* traxisse ab
 Augusto, quam verum de *nomine*: nam omnes *Cæsares* dicti.”
 Defendit autem Appianum Spanhemius de Ul. Numism. Dif-
 fert. XII. p. 347.

CAP. XVIII. Lin. 77. Ἀνναδον. **L. Villius Annalis. Conf. Pag. 554.**
 Valer. Max. IX. 11, 6. **L. 87.** ἀναλύοντα. Non erat cur in
 ἀλύοντα mutatum voluerit **MUSGRAV. L. 89.** Θουράνιος.
 Glandorp. in Onomast. Rom. pag. 844 sq. & Freinsh. Suppl.
 Liv. CXX. 59. eundem putant, quem tutorem Cæsaris fuisse,
 Appianus dixerat pag. 546, 51 sq. Quod si ita est, Θουράνιος
 h. l. fuerit legendum. Sed sic mirari subit, ne verbulo qui-
 dem innuisse Appianum, eundem hunc esse, de quo supra
 dixerat. Imo vero quum apud Cic. Phil. XIII. 10. laudetur
Manius Turranius vel *Turanius*, familiaris olim Antonii, sed
 summa integritate atque innocentia homo, qui provinciam
 ab Antonio oblatam recusavit; (quem A. U. 610. Prætozem
 fuisse suspicatus est Pighius T. III. p. 465.) probabile fit, hunc
Turanium h. l. dicere Appianum. Obstare quidem rursus
 videri potest, quod apud Valerium Max. IX. 11, 5. eadem
 res, quæ hic narratur, ad *C. Toranium* refertur. Verum in
 Codicibus nonnullis Valerii, pro *Toranius*, *Turanius* legi
 docet editor Torrenius; & illa varietas in prænominе viri,
 cujus semel tantum cum apud Ciceronem tum apud Valerium
 mentio fit, non tanti videtur, ut conturbare nos magnopere
 debeat.

CAP. XIX. Lin. 7. κατ' ἰστορίαν τοῦδε τοῦ παύους. Sic Mithr. **Pag. 555.**
 797, 19 sq. *Pompejus Colchidem invisit*, κατ' ἰστορίαν τῆς Αρ.

- Pag. 555.** γουαυτῶν - ἐπιδημίας. L. 8. χωρίον - ἀμφὶ Κασπίνης πάλιν
 Ἰταλίας. Est Formianum Ciceronis, prope Cajetam. Conf. Valer. Max. I. 4, 5. & V. 3, 4. Quod si Κασπίνης, quod vulgo hic legimus, ex Appiani scriptura est, non ex librariorum errore; nominavit Scriptor noster ex vicinis urbibus eam, quæ præ ceteris nota & nobilis erat, licet aliæ propriiores essent. Sed adjecta verba, πάλιν Ἰταλίας, significare omnino videntur, ignobilius paulo oppidum fuisse ab Appiano hic nominatum; quare ΚΑΙΗΤΗΝ ab eo scriptum esse mihi probabile sit, quod in ΚΑΗΤΗΝ fortasse primo corruptum fuit (sicut apud Diod. Sic. T. I. edit. Wessel. p. 300. not. a.) ac deinde in ΚΑΠΤΗΝ mutatum. Varie apud varios Scriptores idem nomen a librariis deformatum videmus. Ut alios taceam, apud Eusebium, qui in plurali numero illud usurpavit, vulgo est, Κικέρων ὁ Πάρις ἐν Γαίταις [lege Γαίταις] κινημένη τῆς Ἰταλίας. Apud Plutarch. (in Cic. p. 885.) pariter plur. num. ΚΑΠΙΤΑΣ legitur, pro ΚΑΙΗΤΑΣ. Sed lepidum est, quod SCALIGER, obrectandi studio occæcatus, quum plurima suorum Plutarcho Appianum debere temere sibi persuasisset, de vulgata illa apud Plutarch. lectione monuit, in *Animadv. ad Euseb.* num. MDCCCLXXXVI. p. 160. „Appianus [nempe idem, qui studio in Ciceronem ductus, locum etiam, ubi interfectus ille est, oculis suis voluerat inspicere!] ex hac depravata Plutarchi lectione divinat, prope Capuam interfectum fuisse.”
- Pag. 558.** CAP. XXI. Lin. 55. Ἰγνάτιος. Sic editum inventi, invitis quidem mssptis. De hoc nomine dixi ad Civ. I. 59, 72.
 L. 65. Ἀρουντίος. De alio Aruntio, ex proscriptione servato, ac deinde reipubl. restituto, agitur p. 590 sq. cap. 46.
- Pag. 559.** L. 69. ὑπὸ τῆς θαλάσσης. „Forf. ἐπὶ τῆς θαλ.” MUSGR.
 CAP. XXII. Lin. 76. Utique ἀπὸ τῆς τοῦ ποταμοῦ γέφυρας malim, sicut Civ. III. p. 520, 34. ἐστὶ τὴν τοῦ ποταμοῦ γέφυραν.
- Pag. 560.** CAP. XXIII. Lin. 98. Λιγάριον. De duobus Ligariis jam pag. præc. dixerat. Tres autem fuisse fratres Ligarios, discimus ex Cic. pro Q. Ligario cap. 12. & ad Famil. VI. Epist. 13. Miror autem, non esse distinguendi causa vocabulum ἔργον

aut aliquid aliud adjectum. *L. 13. ἰδιόθεν διὰ τοῦ μοιχεύοντος* Pag. 561.
αὐτὴν Αντωνίου. Candidus: *Antonium per adulterium [adulterum, puto, voluit scribere] in virum deprecata est.*
An ἰδιόθεν δ. τ. μ. αὐτὸν [sc. Στάσιμον] Αντωνίου, sicut p. 554, 93. *αὐτὸν* (scil. τὸν πατέρα, *patrem interficiendum*) ὁ υἱὸς αἰτέσαιο παρ' Αντωνίου, & p. 555, 97 sq. *μὲν περικείμενη ὁ ἀδελφὸς αἰτέσαιο παρ' Αντωνίου, ne ἔξ ipsam interficiendam peteret ab Antonio frater.* *L. 15. ἔφηνεν.* Actio pro intentione, ut dicunt grammatici: *Fugam paravit, fugere cepit.* Gelenius: *ad eam* (scil. uxorem) *confugit.* Sic & Freinsh. Suppl. Liv. CXX. 86.

CAP. XXIV. Lin. 19. Σάλαστος. Vettius Salassus. Valer. Pag. 562.
Max. IX. 11, 7. L. 21. ἔξ sq. Non video, quid voluerit C. Stephanus, in Var. Lect. scribens: „lege *πεπραμένης*” & „lege *συμπεπραμένος*.” Sic enim & in ipso contextu jam editum erat. At nimirum codex Reg. B. mendose *πιπραμένης* & *συμπεπραμένος* dabat; quemadmodum & sæpe alias *πράξις* pro *πράξις*.

CAP. XXV. Lin. 40. Στάσιος δὲ ὁ Σανίτης. Πάσιος Pag. 563.
 legendum probabile fecit WESSELING. *ad Diod. Sic. Ecl. I. ex lib. XXXVII. T. II. p. 539. Conf. supra Civ. I. p. 59, 73. & ibi not. L. 50. ἐπιθεμέντων.* Sic Aug. & Reg. C. ut emendaverat H. Stephanus. *L. 61. Μεσόνης.* Sic, cum simpl. σ, dederunt Editi cum scriptis Civ. II. 305, 32. & sic plerumque etiam alibi Aug. Ceterum promiscue per simplex σ, & per duplex σσ, scriptum hoc nomen apud veteres auctores reperiri notum est. Nec ego in scribendo isto nomine satis constans fui; sed infra, libro V. ubi plerumque codices nostri in eam scripturam quæ duplex adhibet σσ consentiebant, eamdem rationem secutus sum. Vid. p. 818, 85. 823, 58. &c.

CAP. XXVI. Lin. 74. Λύκιος. Lucius Pag. 565.
 nescio quis. Gelenius, *Lucejus*; nulla auctoritate. Freinsh. CXX. 89. *Lucius quidam. L. 77. Λαβιώνος.* Macrob. Saturn. I. 11. *Labienum, ope libertorum latentem; ut indicarent liberti, nullo tormentorum genere compulsi sunt.* Et hoc quidem, de servis Labieni, ab Appiano quoque, memoratum fuisse videtur, sed

librariorum incuria intercidisse: nam fidelitatis servorum exempla hoc capite Scriptor noster collegit.

- Pag. 566.** *CAP. XXVII. Lin. 91.* Λεύκος. *Lucius Quintius.* Conf. ad 546, 48. *L. 93 sq. Καὶ Σισίνιον δὲ.* Conjunctio καὶ commodum hic locum non habet: quare eam olim effecisse partem nominis putaverim, quod a librariis deinde corruptum est.
- Pag. 567.** *L. 2. Κίλων.* *Cand. Cillus.* Freinsh. CXX. 91. *Chilo.* Ciceroni ad Famil. VI. 20. (al. 21.) memoratur *Chilo*, vel potius *Cilo*, familiaris Ciceronis & Toranii illius, quem pariter proscriptum vidimus. De cognomine illo, *Cilo*, conf. Pigh. T. III. pag. 582. & Lips. ad Tac. Annal. XII. 21. Passim etiam apud Dionem idem nomen occurrit, ubi Κίλων scribitur.
- L. 7. Ικίλιος δὲ, ὃς ἐπὶ Βρούτῳ ἔσθ'.* Conf. Civ. III. 525. extr. sq. Πούπλιος Σιλίκιος; hic vocatur apud Plutarch. in M. Bruto, p. 996. Εὐ Σιλίκιος Κερωνᾶς apud Dionem XLVI. 49. ex melioribus codd. edidit Reimarus, cum antea fuisset Σικίλιος.
- Pag. 568.** *CAP. XXVIII. Lin. 19. Οὐάρος.* Quum consularem virum hunc fuisse paulo inferius tradatur, non alius esse poterit, nisi *C. Cassius Varus*, qui A. 681. consulatum gesserat.
- Pag. 569.** *CAP. XXIX. Lin. 42. Ρούφος. Caesetius Rufus.* Ejus meminit Valer. Max. IX. 5, 4. *L. 48. Ἰππαιων* MUSGRAV. etiam reposuit.
- Pag. 571.** *CAP. XXXI. Lin. 84. προειρήσθω.* Sic & idem MUSGRAV.
- Pag. 574.** *CAP. XXXIII. Lin. 30. μετίχουσαι.* Et hoc reponendum præclare MUSGRAV. vidit.
- Pag. 576.** *CAP. XXXIV. Lin. 63. ὑπὸ μνηνύμασιν, i. q. ὑπὸ μνηνύτροις.* Vide p. 655, 99. 634, 62. Civ. III. 456, 51.
- Pag. 577.** *CAP. XXXV. Lin. 78 sq. συνέζημ. ἐκείνοις.* Sic & MUSGR.
- CAP. XXXVI. Lin. 84 sq. εἰς μηδὲν ἀποκρίνοντας ἔσθ'.* Sententia haud obscura: sed miror an emendata satis atque integra verba sint. *L. 99. καὶ εἰς σίεσθην.* Cum abesset vulgo præpositio, MUSGRAVIUS pro καὶ reposuerat εἰς. *L. 5. ἰδιον.* — ἰδιαν voluerat MUSGR. Sed & Civ. III. 425, 31. scripti cum

tum editis τὴν ἰδίαν περιουσίαν dederunt; & pag. 600, 90. *δικὴν* ἰδίον Regii, ubi tamen Aug. ἰδίαν dedit.

CAP. XXXVII. Lin. 16. *Λεύκιον*. *E. Cæsarem*. Conf. p. Pag. 579. 546, 44. & Adnot. ad Civ. II. 375, 5 sq.

CAP. XXXVIII. Lin. 29. *Μισσάλας*. *Missata Corvinus*. Pag. 580. Conf. pag. 709, 16 sqq. & Civ. V. passim. Eiusdem Appianus meminit in hist. Illyr. c. 17. extr. L. 35. *πρὶ Θράκη*. Candidus: in Macedonia. Sed in marg. notatur: „Appianus dixit in Thracia.”

L. 46. *Βίβουλος*. L. *Bibulus*. conf. p. 709, 17. ubi commodius editum *Βιβούλω* fuisset, sicut h. l. *Βίβουλος*. De hoc in transcurso monui ad Syr. 612, 95. diversum esse a Marco illo Bibulo, cui pariter Lucii prænomen interdum tributum apud Appianum vidimus: is enim tempore belli Civil. Cæsaris cum Pompejo perit, ut ex Cæs. Civ. III. 18. Dione XLI. 44. Cic. Brut. cap. 77. constat; de hoc vero, præter loc. paulo ante citatum, conf. Civ. IV. c. 104. p. 664. & Civ. V. p. 882. c. 132.

CAP. XXXIX. Lin. 51. *Ακύλος*. An *Ακύλος* ille *Κράσος*, de quo Civ. III. 523, 82? ubi Cand. *Acilius* posuerat sicut h. l. Conf. p. 524, 94. L. 67. *Μισσην*. Sic rursus dedit Aug. Pag. 582.

CAP. XL. Lin. 72. *Απουλήϊω*. Est tribunus ille plebis, cujus supra Civ. III. 523 sq. una cum Aquillio Crasso mentio facta. Alium *Apulejum* proscriptum vid. infra p. 590. c. 46.

CAP. XLIII. Lin. 36. *Ἰστιός*. Rursus memoratur p. 638, Pag. 586. 32. L. 42. *Ρεσίωσι*. *Antius Restio*. Valer. Max. VI. 8, 7. Macrobian. Saturn. I. 11.

CAP. XLIV. Lin. 61. *Ἀππίον*. *Αππίονα* videtur Candidus Pag. 587. in suo exemplari legisse, nam *Appionem* hunc vocat; proprius vero, sed truncato nomine. Est enim *Urbinius* (vel *Urbinus*) *Panopion* vel (ut alii Valerii Max. codices habent) *Panapion*. Vide Valer. VI. 8, 6. & Macrobian. Saturn. I. 11. Tacito heri nomine rem narrant Dio XLVII. 10. & Senec. de Benef. III. 25. De alio *Appio* vid. infr. p. 598, 46 sqq. L. 62. *τὴν ἑαυτοῦ ἐσθήτα*. Nolim *ἑαυτοῦ* in *αὐτοῦ* mutatum, quod temere voluerat MUSGRAV.

Pag. 588.

L. 69. Ἰοῦνιον - - Φιλήμωθ. Vide Dionem XLVII. 7. & Sueton. Octav. c. 27. ibique CASAUBONUM, qui locum hunc ita refectum voluit: Οὐνιον δὲ ἀπελεύθερος αὐτοῦ Οὐνίος Φιλοποίμην. Posse tamen servari genitivum casum, αὐτοῦ Οὐνίου, equidem existimaverim. Adde Freinsh. CXX. 44.

L. 75. Λουκρήτιος. *Q.* Lucretius Vespillo, deinde Consul A. U. 735. Valer. Max. VI. 7, 2. conf. App. pag. sq. lin. 90.

Pag. 589.

L. 83. συνεκρύφθη. Sic & MUSGRAV. „συνεκρύφτετο vel συνεκρύφθη, nisi desunt plura.” *L. 88 sq.* ἐπὶ διαπλῆς ὄρεφῆς μετὰ. Valerius Max. l. c. inter cameram ἔξ τεσσάρων cubiculi.

L. 89. αὐτὸν etiam reposuit MUSGRAV.

CAP. XLV. Lin. 96. Πομπώνιος δὲ, ἐς στρατηγοῦ σχῆμα ἔξ. Hæc fraus apud Valerium Max. VII. 3, 9. Sentio Saturnino Vetuloni vel Vetuloni tribuitur. Ad quem locum, quemadmodum editor Torrenius docet, PERIZONIUS adscriptit: „Forte apud Appianum legendum Οὐτεούλων.” Vetulinum quemdam supra memoravit Appianus p. 564. sed sicut paululum differt nomen, sic & diversa sunt quæ de illo ibi narrantur.

L. 99. ἐπιθλῆ. αὐτὸν. Et hoc MUSGRAV. viderat.

Pag. 590.

CAP. XLVI. Lin. 7. Απουλάιος. Alium *Apulejum* inter proscriptos jam vidimus p. 582. c. 40. Hic, qui centurionis habitu sumto ad Brutum se recepit, videtur esse ille Bruti familiaris, de quo dixi ad Civ. III. 483, 5 sq. *L. 15.* περιούργητες. „Mendosum” hoc verbum visum erat MUSGRAVIO.

L. 16. ἔδοξαν ἀλλήλους. Forſan ἀλλήλους. Si vera est vulgata lectio, verbum ἔδοξαν (ut sæpe aliàs) exponendum putabant,

Pag. 591.

non, videbantur. *L. 21 sq.* ὁ μὲν τῷ Πομπ. ἔξ. *Aruntium* cum Pompejo reipubl. restitutum esse, docet Vellej. II. 77.

— De alio *Aruntio*, proscripto & occiso, supra dixerat Appianus, cap. 21. pag. 558 sq. *L. 23.* Βρούτῳ πεπόντος. Duo verba interferit Candidus, quæ absunt a codd. nostris, *Bruto in Macedonia devictō.* *L. 26.* ἐσκύλασεν ὡς ἐπλήτας. Variationis causa poterat ὡς dicere, (ut ex Reg. A. editum erat p. 583, 81. conf. Hisp. 267, 62.) quum aliàs præpositione ἐ utatur, ut p. 589, 96. & 98. p. 590, 8. &c.

CAP. XLVII. Lin. 32. δι' αὐτῶ. Sic etiam MUSGR. reposuit. L. 35 sq. Οὐολούσιος. *M. Volusius*. Valer. Max. VII. Pag. 592.

3, 6. L. 39. ἐς Πομπηϊον. In *M. Bruti castra*, ait Valerius.

L. 40. Σίτλιον. Civ. II. 323, 47. 346, 25. & 367, 71. mendose Σίτλιος scriptum editumque erat pro Καισάρτιος. Nescio, an & hoc loco. De Cæsertiis, patre & filiis, conf. Valer. Max. V. 7, 2. Ibid. Καληνοί. *Caleni*, cives coloniz in Campania, cui *Cales* nomen; de qua diligenter egit Cluver. Ital. ant. lib. IV. p. 1179 sq.

L. 48. Οὐάβρων. Sic recte, invitis licet manuscriptis nostris, editum inveni. An ita Venetus det, e quo nulla ad h. l. varietas enotata est, nescio. Sed Candidus diserte Varro. — *Proscriptum* autem fuisse hunc Romanorum doctissimum, memorat ipse, apud A. Gellium III. 10. extr. Nec mirum, non poterat enim non suspectus Triumviris esse, qui olim etiam superioris Cæsaris cum Pompejo & Crasso triumviratum mordaci satyra deriserat. cf. Civ. II. 186, 99 sqq. ubi Βάρβρων scriptum ejus nomen legitur. Alium Varronem, non solum proscriptum, sed & occisum, memorat Dio XLVII. 11. & Vellej. II. 71.

CAP. XLVIII. Lin. 56. ἡδὺς εἰπεῖν. Quasi dicas, *suavilo-* Pag. 593.

quens. Amat eam phrasin Appianus; vid. Civ. I. 102, 6. Civ.

II. 176, 29. L. 67 sq. ναὺν φέρουσα χρημάτων. „Quæren-

dum, an ναῦς χρημάτων sit *navis onusta divitiis*.” MUSGRAV.

— Mihi excidisse aliquid videtur, aut alio modo turbata ista

verba. L. 68. καὶ αὐτῶ. Correxit etiam MUSGRAV.

L. 82. Ρεβούλον. *Rebillum* vocat Glandorp. p. 196. in Ca- Pag. 594.

niniis, & Freinsh. CXX. 97. Alius *Rebilus* memoratur Nostro

Civ. V. 824, 18. ubi Ρέβιλος scriptum nomen. L. 85. εἶδόν

τι καὶ Θιμιστοκλῆς. Vid. Thucyd. I. 137.

CAP. XLIX. Lin. 88. Μάρκος. *Marcus*. „Nomen ejus, Pag. 595.

quæ Græcorum Scriptorum negligentia est, aliud non reperi.”

FREINSH. Suppl. Liv. CXXXIII. 17. *Murcum* posuit

Gelenius, nulla auctoritate. L. 99. τῶν ὑπαγμένων τῆς.

Gelenius, *obviam iverat quidem ex ejus amicis*.

G g g

Pag. 596. L. 12. ἤσαν γὰρ τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν ἐν ᾧ εἰ δύο ἱμεῖν. Una Consules majores fuerunt Marcus & Barbula. „Inter magistratus eorum temporum nullum, quod huc adcommodari possit, collegium reperio.” FREINSH. *ibid.* c. 18. Barbula cognomen Æmiliorum fuit: nullus autem nec Æmilius nec Barbula Consul per ea tempora in ceteris monumentis, quæ ad nos pervenerunt, reperitur. Licet vero ἐπώνυμον ἀρχὴν dicat Appianus, non tamen necessario intelligi debet, majores fuisse Consules, sed potuerunt inter *suffectos* esse, quorum nomina tacuerunt tabulæ.

CAP. L. Lin. 14 sq. Βαλβίῳ - ὑπατεύοντι οὐ πολὺ ὕστερον. Etiam hujus Consulis nomen frustra hodie in Tabulis Fastive quæritur. FREINSHEMIUS, hanc rem ex Appiano referens, Suppl. Liv. CXXXIII. 74. „Balbinus, inquit: id Saniō cognomen fuerit.” Scilicet L. Sanium illum dicit, qui A. U. 724. suffectus Consul fuit. L. 17 sqq. De Lepidi filii conjuratione adversus Cæsarem Οἰαν. cf. Epit. Livii CXXXIII. & in primis Vellej. Pat. II. 88. qui ad id tempus eam refert, dum ultimam bello Ἀθιακο Alexandrinoque Cæsar imponit manum. Quum ἐπίσῃ vulgo lin. 17. legeretur, suspicatus MUSGRAV. erat, ἐπίσῃ reponendum. παριστώτα habemus **Pag. 577.** p. sq. l. 30. L. 28 sq. κάτω δὲ εἰμι τῶν προγραφέντων. Freinsh. l. c. & quibusdam, qui tum sunt proscripti, sum humilior.

CAP. LI. Lin. 41. ὑπατον. Cicero fil. Consul suffectus Cæfari A. U. 724. L. 46. Ἀππίος. Alium Appium supra memoratum vidimus, pag. 587, 61. ubi Παναπίων vel Πανοπίων legendum monui. L. 51 sq. Πούπλιος δὲ ὁ ταμίης Βρούτου. Vid. Dion. LIII. 32. Et apud Appianum Λούκιος vel Λεύκιος reponendum censuerunt Fulv. Ursinus in Famil. Rom. p. 244. & Patin. p. 262. Monuitque etiam Pighius, in Indice Annal. Rom. Lucium Sestium quem vocat Dio, eundem forte esse qui Publius apud Appianum vocatur.

Pag. 599. CAP. LIII. Lin. 73 sqq. Σέξτος οὖν ἔσῃ. Conf. Civ. III. 512, 98 sqq. Adde Dionem XLVIII. 21 sq. qui aliter hanc rem exponit. ὑπὸ Καίσαρι intelligendum sub superiore Cæsare: sed mox Καίσαρι νενημημένης facile adparet ad juvenem

Casarem referendum. Ceterum probabilius videtur, quod Appianus tradit, Cornificium partes senatus & reipublicæ, Sextium Triumvirorum partes defendisse, quam quod Dio scribit, Cornificium pro Cæsare Octaviano, Sextium pro Antonio hoc tempore pugnasse. Sed licet Octavii Cæsaris nomine nunc utramque Africam occupaverit Sextius; (vid. c. c. 56. p. 603 sq.) tamen Antonio magis erat deditus, & ejus auctoritatem potissimum est secutus, ut patet ex Civ. V. cap. 12. p. 727. & c. 26. p. 745 sq.

L. 84. *ἐπιδόντων. ἐπιδόντα* MUSGRAV. reponendum *Pag. 600.* censuit.

CAP. LIV. Lin. 89. *Σίριος.* De hoc vide Cortium ad Sa- *P. 600sq.* lust. Catil. cap. 24. Hirt. de Bell. Afric. c. 36. Dion. XLIII. 3 seqq. L. 4. *Ἀραβίων - - εἰς Ἰερήαν ἔσθ.* Conf. p. 637, 10. *Pag. 601.*

L. 11, *καὶ Σεξθήω.* Hoc jam Gelenius expressit, & in Græc. *Pag. 602.* reponere jussit MUSGRAV.

CAP. LV. Lin. 28. *κτείνει τε πολλούς.* Vulgatum αὐτούς ut *Pag. 603.* suspectum notaverat MUSGRAV.

CAP. LVIII. Lin. 88. *Σεξθίος Ιούλιος ἔσθ.* Ad verbum fere *Pag. 606.* hæc historia repetitur ex Civ. III. cap. 77.

CAP. LIX. Lin. 5. *ἐπιδὼν καταλαβών.* Civ. III. 502, 30. *Pag. 607.* *ἐπείξει καταλαβών.*

CAP. LX. Lin. 34. *ἔχον.* Sic reponendum vidit MUSGR. *Pag. 607.* Et id jam expresserat GELENIUS, *excitavit aggerem.* Sed imperite Cand. *obtinebat.* L. 36. *τάφων.* Hoc pariter viderunt GELEN. & MUSGRAV.

CAP. LXI. Lin. 53. *ἐπὶ καὶ, & lin. sq. συμμαχοῦσας* recte *Pag. 610.* reposuit MUSGRAV. *Idemque post προπομπούς* insertum voluit *μόνον*: monens, si καὶ, ante οὐκ εἰδέναι, in αἰ mutas, abesse posse *μόνον.*

CAP. LXII. Lin. 59. *αὐτῷ τὸ τεῖχος.* „αὐτὸ τὸ τεῖχος.” MUSGRAV. Tum „ὃ ἦν καὶ ἑσάλ.” IDEM. Quo tamen adfumento carere possumus: nam *ἐτάλει* commodè activa notione accipitur, *concuisset, titubare fecit.*

- Pag. 613.** *CAP. LXV. Lin. 13.* συμβολήσαντες. „Vox rarissima.”
MUSGRAV. Hefychius: συμβολῆι· συντηγχαῖνι. συμβολῆσαι· συντηχαῖν. Æschyl. S. Theb. 354. ξυμβολῆ. Schol. συναντῆ.
 Appian. infra, pag. 639, 5c. αὐτῷ συμβολήσων, *occurfusus ei, copias cum eo juncturus.* Hoc loco coierunt exponi potest, ex Liv. Epit. CXXII. *coierunt Strynæ uterque ad ordinanda belli futuri consilia.*
- Pag. 615.** *CAP. LXVI. Lin. 46.* ἀνέχωνται τῶν κελυομένων, *sustineant imperata.* Non sollicitandum illud verbum. Sic ἀνασχίσθαι τοῦ πόνου, τοῦ κινδύνου, τῆς πολιορκίας. vid. Ind. nostr.
- Pag. 616.** *CAP. LXVII. Lin. 63.* κατὰ πόλεις, *oppidatim, quoad singulas civitates; quoties cum singulis civitatibus ei res erat.* Commodius autem utique videretur πρὸς πόλεις, vel κατὰ πόλεων. Gelenius, *Rhodiæ civitates: quod non probo.*
L. 70. Quum vulgo ἐς τὸν νῦν esset; „non mutandum” hoc, monuit **MUSGRAV.** Sed revocare utique debui msptorum lectionem. Sic pariter p. 663, 35. ἐς τὸ νῦν, vel ἐς τὸν.
- Pag. 617.** *CAP. LXVIII. Lin. 76.* ἐλπίσαντα. Candidus, qui credidi.
- Pag. 618.** *L. 84.* ἡμῖν. Sic & **MUSGRAV.** reposuit. *L. 89.* Quum vulgo οὐδὲν ἔτι legeretur; **MUSGRAV.** delendum *lin. sq.* pronom. ὃ censuit.
- Pag. 621.** *CAP. LXXI. Lin. 49.* κούφως. „κούφης” **MUSGRAV.**
- Pag. 621.** *L. 54sq.* τὸ ἔργον ἦν ἐκατέρωθεν ἰσχύος τε καὶ δυνάμειως. Sic recte Aug. cum H. Stephano. Non satis autem vim horum verborum exprimit Geleniana versio, quam h. l. tenui. δυνάμεις videtur *artem, scientiam* notare, (idem quod ἐμπειρία *lin. 63.*) ut sententia sit, *certamen erat hinc roboris, illinc artis; vel, hi robore, illi arte, rem gerebant.* Minus feliciter mendosam editionis primæ scripturam corrigere tentaverat **MUSGRAV.** „ἰσχύος μετ’ ἀδυναμίας.”
L. 63. κεκυκλωμένοις. Jonica hæc verbi forma, κυκλεῖν, pro κυκλῶ, rursus occurrit in compos. ἀνακυκλεῖν, p. 663, 32. Ceterum si quis h. l. κεκυκλωμένοις malit, facile patior.
L. 64. ἀποσιμώσεις. Schol. Thucyd. ad IV. 25. ἀποσιμωσάντων· ὑπαναχωρησάντων, καὶ μετewρισάντων τὰς ναῦς, ἵνα ἐκ πολλοῦ

δικαστήματος δυνθῶσι μετὰ μείζονος ὀρμῆς ἐμβάλλειν τοῖς Ἀθηναίοις.

Conf. quæ habet Dukerus ad l. c.

CAP. LXXII. Lin. 86. οἱ τότε ἀνέστησαν. „Deest aliquid.” Pag. 624.

MUSGRAV. Equidem nihil desidero. L. 88. ὡς ἐν ἔργῳ ταχέϊ καὶ ἀδοκήτῳ. Cand. tamquam subito & inopino opere.

CAP. LXXIII. Lin. 96. τοὺς χαρίεντας. Candidus, fautorum ope. Gelenius, a civibus conjunctis privata gratia. Potius politiores, honoratiores. Suidas: χαρίεστεροι· ἰνδοξέστεροι. Paulo ante, (lin. 91.) οἱ συνετώτεροι, dixerat Noster; & pag. 614, 27. οἱ ἐν λόγῳ μάλλον. L. 97 sq. προμηθεΐα τροφῶν, ex sollicitudine alimentorum causa: si modo sana & integra græca phralis.

CAP. LXXIV. Lin. 27. Μοῦρκον. Conf. p. 635, 84 sqq. Pag. 626. & supra Civ. III. 502, 23 sq. & ibi adnot. L. 29 sq. περιστάμενος. An ad Κάσσιος referendus iste Nominativus? At ipse certe Peloponnesum non adiit. Candidus: ex Peloponneso, universa percurrentem, prædam antecapere jubet.

CAP. LXXV. Lin. 40. Οὐατίλου. Cf. Illyr. p. 847 sq. Pag. 627. L. 47. συντυχία Θράκας. Mira locutio: de cujus integritate dubitare licet. Candidus: felicitas hujusmodi ex Thracia obtigit.

CAP. LXXVI. Lin. 65. Cum mendose vulgo ἔχων esset, Pag. 628. ἔχωννυς scripsit MUSGRAV.

CAP. LXXVIII. Lin. 10. Κεράας. Cervos Gelenius dedit, Pag. 631. i. c. furcados arborum truncos; de quorum vario in bellis usu videndus Lipsius in Poliorcet. lib. II. dial. 2. ubi ipsum quoque hunc Appiani locum tetigit, non improbans quidem Gelenii expositionem; sed subinnuens, satis fortasse fuisse, antennas h. l. intelligere, quas ex navibus scil. sumserint milites, & per eas in muros sint connixi. L. 11. ἐπεχέρου, intell. ταῖς ταῖχαις. Non adsentior MUSGRAVIO, ἐπεχώρου reponenti.

CAP. LXXIX. Lin. 29 sq. μετ' ἀλλαγῆς. Correxuit etiam Pag. 632. MUSGRAV. præeunte Gelenio.

CAP. LXXX. Lin. 36. περιέπεμπεν. Sic & MUSGR. reposuit.

Pag. 633. *L. 41.* ἐκ τῶν ἀνδρῶν. *ἄνδρες* sunt *incolæ* urbis vel regionis, conf. Syr. 616, 68. Sed, an in huiusmodi contextu commode opponi τοῖς θεράπευσι possint, dubito. *L. 42.* καὶ ἄνδρες οὐδὲ ἔστ. Plutarch. in M. Brut. pag. 998. extr. Φασὶ δὲ μόνους ἑκατὸν πιντήκοντα γενέσθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Conf. Nostrium pag. 635, 80 sq. *L. 44.* ἔσ' 47. Ἀρπάγου. Satis notum Appianus Herodotum habuit, e quo hoc ductum est, lib. I. c. 176. ubi monuit WESSELINGIUS, Appianum h. l. non sua, sed aliorum, culpa mendosum vulgo esse. Sed illud miror quo pacto adfirmare idem Vir doctus ibid. sustinuerit, Appianum sua, quæ de Xanthiis narravit, Plutarcho debere: quo nihil dici potuit a veri specie magis abludens.

Pag. 636. *CAP. LXXXIII. Lin. 1.* τὰ περὶ Πομπηίων. Conf. Civ. II. cap. 105. extr. p. 320. & III. c. 4. & IV. c. 36. p. 578. ἔσ. *L. 10.* Ἀραβίων. Vide cap. 54. p. 600 sq.

Pag. 639. *CAP. LXXXV. Lin. 47 sq.* Σαλουίδηνον. Civil. V. 739, 42. Σαλιδιόνες editum erat, ubi mſpti Σαλιδιόνες dabant; & sic sæpius deinde. *L. 52.* Σκύλλαιον. Sic pag. 823, 71. recte

Pag. 640. dedit Aug. Correxit etiam h. l. MUSGRAV. *L. 58.* Ἰθους τοῦ κλυδ. MUSGRAVIUS correxerat Ἰθους ἐκ τοῦ κλυδ.

L. 66. λιμένα -- Βαλαρόν. Portus hic nemini præter Appianum memoratus. Quærendum, ait CLEVERUS Ital. antiq. p. 1283. an idem sit portus, qui *Abala* (Ἀβάλας) apud eundem Nostrium vocatur Civ. V. pag. 857, 35. Candidus: *ad portum qui Balcarico mari inuninet.*

Pag. 641. *CAP. LXXXVI. Lin. 78.* πνεύματος -- εἰσελόν. οἰκεῖος h. l. an *favens*, vel *commodus*, *aptus*? an (*ventus*) *domo flans*, adeoque commodus ad proficiscendum? ut pag. 636, 95 sq.

Pag. 642. dixerat, πνεῦμα ἀπὸ τῆς γῆς πολὺ φυλάσσω. *L. 94.* διαπλέοντες, ultro citroque navigantes. Conf. p. 658, 55. Candidus: *navibus longis -- exercitu ingenti adnavigantes, maria infestabant.*

CAP. LXXXVII. Lin. 95. Δεκίδιος. Sic reponendum esse monuit FABRICIUS ad Dion. XLVII. 35. Est *Decidius Saxa*, qui Syr. 612, 97. memoratur. Infra, hoc lib. pag. 662, 25. rursus mendose nomen hoc scriptum vulgo erat.

L. 99. Κορπίλων. Quum vulgo legeretur Τορπιδῶν, monuit MUSGRAV. „Aliter infra scribuntur.” Scil. p. 662, 25. & 27. Τορπίλων erat, & sic rursus p. 666, 86. ubi tamen mſpti Τορπίλων dederant. *Corpilos* ex Plinio & Solino esse reponendas, monuit WESSELING. ad Hieroclis *Συνέκδημον*, adjectum Itinerario Antonini, p. 633. Conf. Stephan. Byz. v. Κορπίλοι, & ibi Berkel. L. 1. Σαπαίων. Sic recte Edd. & MSS, pag. 662, 24. & 666, 86. Cf. p. 643, 12 sq.

L. 8. *συνεμάχει*. Cum idem verbum lin. sq. vulgo repetere-
tur, illud h. l. deletum voluit MUSGRAV. Mihi lin. sq. delendum visum est. Pag. 642.

CAP. LXXXVIII. Lin. 16. Οἱ δὲ. Οἷδε vulgo editum erat, non οἷδε, ut in Notis infra Context. dictum. Sed οἱ δὲ legendum esse, & hæc verba cum sequentibus coniungenda, denique delendam conjunctionem οὖν post ἑαδίζων, perfecte viderunt GELENIUS & MUSGRAV. L. 19. ὅθεν ἐπὶ Δυσίμα-
χίας. Gelenius: *versus Ænum atque Maroniam moverunt, atque inde petierunt Lyfimachiam*. Recte, secundum corruptam græcorum exemplarium scripturam: quam quovis modo corrigendam arbitror. L. 25. δύο που τέλη μάχης ἀναπληρούμενα. Candidus: *reliquas minime integras, sed quas duas adimplerent*. Gelenius, (cui suffragatur Freinshem, CXXIII. 10.) *nullam integram, sed quibus duas supplementi vice accederent*. Cujus versionem licet fere tenuerim, video tamen, nihil aliud dicere græca verba, nisi, *sed duas fere legiones suis numeris erant completa*. Sed, fatiscine emendata ipsa illa græca sint, doctiores viderint. *Novemdecim legiones Bruto & Cassio tribuuntur* pag. 670, 60 sq. *Decem & septem legionum potentes* eisdem fuisse, quo tempore Triumvirorum societas inita est, docet Vellej. II. 65. Pag. 644.

L. 28. Numerum *τετραχίλοι* h. l. intercidiſſe probabile fit, si totam hanc enumerationem conferimus cum pag. 671, 65. ubi XX. milia equitum habuisse Brutum Cassiumque legimus.

CAP. LXXXIX. Lin. 35. Pro ἰχώρου, ἰχθῶντο maluerat MUSGRAV. L. 41 sq. μή τις ἐς τὴν ὄψιν - - γεωτερίσειεν Pag. 645.
De ista phrasi vid. Adnot. ad Hispan. 147, 87 sq.

G g g s

Pag. 645. L. 42. ἐλθόντες. „ἐπελθόντες.” MUSGR. L. 49. Conjuncta fuerant hæc verba, καὶ ἐλπίς ἰσχυρὰ τοσῶνδε στρατηγούσιν, & interpolito commate distinguenda a præcedentibus.

Pag. 646. L. 52. Θροῦ. Candidus, hoc vocabulum non intelligens, Θροῦ legit, vertitque, *quasi de o aliquo inter multos conspirante.* L. 54. προῦχε. „προῖχε.” MUSGRAV. Sed consentiunt libri: & sic Civ. II. 264, 18.

CAP. XC. Lin. 58. „Post ὑποσχόμενοι pono hypostigmen.” H. STEPHANUS.

L. 58sq. „Pro his, ὃ μεγίστη πίστις ἐστὶ καὶ περὶ ὧν ἐς τὸ μέλλον ὑποσχομένημεθα, habet Gelenius, *quod certissimum fidei signum est: ad hæc quæcunque promittimus in posterum.* Sed vix credo illum post hæc verba *signum est* interpunxisse: quum hæc interpunctio ex bona interpretatione faciat malam. Intelligit enim Cassius, quod præstita sint quæ antea promissa fuerant, id fidem eorum quæ nunc promittuntur facere debere. P. Candidus ita: *Quæ res maiorem insuper fidem adjicit ut in futurum vobis promissa tribuamus.* Sed dicendum potius erat, *Quæ res maiorem insuper fidem facit de iis quæ in futurum promittimus accipiendis.*” H. STEPH.

L. 62. ἔστι δὲ καὶ πλῆθος. Conjunctionem etiam interseruit MUSGRAV. L. 68. δύο ἄνδρες. Consentiunt libri nostri. Antonium dicit & Cæsarem. Candidus, *hi tres viri.* Infra, p. 653, 74. in græco habemus οἱ τρεῖς ἄνδρες.

CAP. XCI. Lin. 74. συστρατευόμενοι τε αὐτῷ μετ' ὑμῶν καὶ στρατηγούντες. „Cur non συστρατηγούντες, ut συστρατευόμενοι, legendum esse dicemus? Quem tamen errorem interpres non animadvertit; quippe qui reddidit, *bella gerentem nostro ductu.* Sed nec illa mihi placent, *nostris vestrisque armis;* quum enim scriptum sit συστρατευόμενοι, dicendum fuisse videtur, (utendo illa interpretationis forma) *non solum suis sed nostris etiam vestrisque armis.*” H. STEPHAN. — στρατηγεῖν τινι notat *legatum esse alicujus;* sicut v. c. pag 595, 88. Βρούτῳ στρατηγῶν, *legatus Bruti;* & ibid. l. 5. ἑστρατεύει Αντωνίῳ Βαρβούλλας, *Barbula legatus erat Antonii.* Itaque non erant sollicitanda verba, de quibus quæsit H.

Stephanus; quorum hæc est sententia: *Nos, qui Casari vobiscum militavimus, & ejus fuimus legati. Nec male Candidus: vobiscum militantes, & pratoria fungentes dignitate.*

Pag. 647.

L. 75 sq. „ Parenthesis nota includenda hæc sunt, *ὧς μὴ δοκεῖν αὐτὸν δι' ἔχθραν ὑφ' ἡμῶν ἐπιβουλεύσθαι*, aut saltem non secus intelligenda quam si iis inclusa essent. Neque vero Latina quæ his respondent verba easdem notas non admittunt ” H. STEPHANUS.

L. 89. „ Videtur deesse participium post hæc verba, *καὶ νόμους ἀντὶ τῶν νόμων*. Quid si autem id esse *τιθέμενον* dicamus? Gelenius contentus his fuit, *mutatis legibus*, pro loci hujus interpretatione. At P. Candidus meæ conjecturæ adverſari non videtur, quum vertit, *& legislatorem pro legibus profiteretur*. Nam *ὁ νόμος τιθέμενος* est legislator; qui una alioqui composita voce *νομοδότης* appellatur. Totum autem locum ita reddit: *Qui publicas pecunias, qui exercitus, (ita enim scripsisse illum puto; non exercitum) qui magistratuum creationes a populo, principatus gentium a senatu ad se transferret: & se legislatorem pro legibus, dominum pro populo, imperatorem senatus vice, in omnibus profiteretur*. At Gelenius in eo peccat circa loci hujus interpretationem, quod dicens, *ut magistratus & provinciae non a S. P. Q. R. sed ab illo peterentur & acciperentur*, miscet quæ ab ipſo Appiano ſeparantur, quum ſeorſum eorum quæ a populo, ſeorſum eorum quæ a ſenatu ad ſe transferret Cæſar, mentionem facit.” H. STEPHANUS. Ad nomen *νόμον*, quod ex mſptis reſtitui, ex communi, ſicut ad *κύριον* & ad *αὐτοκράτορα*, refertur participium *γινόμενον*.

Pag. 648.

CAP. XCII. Lin. 96 sq. „ Hæc verba, *τὸ δὲ κύριον τοῦ ἐν τοῖς εἰρηναίοις ἐφ' ἡμῖν ἀντιλαμβάνετε αὐτοῖς*, ita Gelenius vertit, *in pace vero vestrum est jus suffragiorum*. Niſi potius dicendum eſt, eum illarum vocum Græcarum loco his Latinis, ad explicationem, uſum eſſe: quum alioqui hæc illis haud respondeant. At respondebunt iſta, *sed hanc (vel talem) adverſus nos auctoritatem tempore pacis viciffim accipitis*.” H. STEPHANUS. Corrige in context. *κύριον*.

Pag. 649.

L. 3. „Pro his verbis, ὅτι καλῶς ἢ τιμῇ ἀξίως ἄρξαιμεν ὑμῶν, habet Gelenius, *quotquot magistratum reſſe aut ſecus gerimus: ſed quemadmodum in Græcis, iſta καλῶς ἢ τιμῇ ἀξίως* reſpondent illis, καλῶς ἢ τιμῶντες, ita debuit ejus interpretatio habere quæ eodem modo ſibi reſponderent. Videtur autem hæc noſtra quod illi deſt, ita eſſe datura: (verum ab ipſo ordietur hujus ſententiæ principio:) *Adverſus autem creationes magistratuum maximum judicium exercetis, ſive puniendo ſive honore afficiendo, quum in magistratu ita nos gerimus erga vos ut digni ſimus qui pœna vel qui honore afficiamur.*” H. STEPHANUS. Prior pars hujus periodi rectius hoc modo reddetur: *Præter creationem vero magistratum, maximarum etiam rerum penes vos eſt judicium.*

L. 4. „Hæc ἀντιδοσις non reſpicit (ut putarunt interpretes) ad ea quæ proxime præcedunt, ſed ad ea quæ dixit illos pacis tempore ἀντιλαμβάνειν: ut enim quis poſſit ἀντιλαμβάνειν, oportet illi ἀντιδιδόναι.” H. STEPHANUS.

L. 8. ὅτι αὐτῷ περὶ Λιβύην ἐμαρτυρήσατε. Gelenius, *quem Africanum cognominasti in virtutis testimonium.* „Dubitari poſſit, an hæc μαρτυρήσις ad illud cognomen, cum Gelenio, reſtringenda ſit, an potius debeat latius extendi: ſicut & paulo poſt extenditur, ubi dicitur, οὐκ ἐμαρτυρήσατε οὐδενί. Ego certe a Gelenio potius diſſentio hic, quam illi aſſentior.” H. STEPHANUS.

L. 9 ſq. „Scribe, οὗς ἐβούλεſθε, διοιſτομένους ἡμῶν (non ὑμῶν) ὑπὲρ ὑμῶν, εἰ δεῖ.” H. STEPHAN.

Pag. 650.

CAP. XCIII. Lin. 17. εὐθυνῶν. Nimis ſtriſte hoc vocabulum expoſui, *de repetundis*. Præſtabat, opinor, *ad rationes reddendas in judicium vocatus*. L. 19 αἰδίων ὑμῶν αὐτῶν ἀρχὴν, *ſempiternum, vobiſque proprium (ὑμῶν αὐτῶν) magiſtr. t. m.*

Pag. 651.

CAP. XCIV. Lin. 35. Non opus eſt εἶναι in ἔνιοι mutare, quod placuit MUSGRAVIO. Ead. 36 ſq. ἐπιſχ. δι' αὐτοῦς. Correxit etiam MUSGR. L. 36. καὶ ὑποκρίσιν ἀταραξίας, *cavendarum turbarum (ut videri volebat) cauſa.*

L. 41. „Videri posset scribendum τοῦ φόνου, quum non de quavis cæde, sed de certa tantum, Cæsaris videlicet, agi videamus.” H. STEPHANUS. Pag. 651.

L. 45 sq. πότερον ὡς ἱναγείς ἔσθ. „Quum antea ferri non posse vocem ἀνδροφόνους iudicarem, (quæ enim esset inter ἱναγείς & ἀνδροφόνους, antithesis?) comperi P. Candidum mihi assentiri, quum ita hunc locum reddit: *Utrumine ut sceleratos puniens, an ut tyrannicidas insigni purpura fascibusque ac liſtoribus adornans?* Nunc lectoris est, videre, an velit τυραννοκτόνους, an vero τυραννοφόνους malit legere; ut ego certe malo, quum propius ad alteram illam vocem ἀνδροφόνους accedat. Sed de hoc etiam moneo, Gelenium, non constituentem hic antithesin, (de qua tamen minime dubitandum puto,) particulam disjunctivam mutare in copulativam, quum hoc modo locum istum interpretatur: *Utrum, ut tanquam sceleratos punirent, ἔσθ tanquam homicidas sacrata purpura virgisque insignirent?*” H. STEPHAN. Prope absum, ut mihi persuadeam, pro ἱναγείς scribendum ἱναγείς, (cf. p. 655, 11.) & sedem hujus vocab. mutandam cum sede vocab. ἀνδροφόνους, ut legamus: πότερον ὡς ἀνδροφόνους καὶ λάζοντες, ἢ ὡς ἱναγείς πορεύεσθαι ἔσθ. *Utrum punientes nos tamquam homicidas, an tamquam innocentes sacra purpura - nos ornantes?*

L. 57. „Finienda post ὁμολογήσαι [ubi vulgo simplex comma ponebatur] sententia, sive notam interrogationis ibi ponere libeat, (ut mos nobis est post interrogativam etiam particulam) sive tantum τελείαν stigmen.” H. STEPH. Pag. 652.

CAP. XCV. Lin. 64 sq. τῶν νόμων τὸν ἐθέλοντα φεύγειν ἰώντων. — „Non immerito quis hunc præsertim genitivum suspectum habeat, τῶν νόμων. Ego primo aspectu τῶν ὑπονόμων scriptum fuisse suspicatus sum præfixa præpositione ἐκ. Nam μυχρὸς & ὑπονόμους non parum affinitatis inter se habere constat. Sed illis quæ sequuntur vocabulis, τὸν ἐθέλοντα φεύγειν ἰώντων, quid faciemus? Me igitur hoc in loco hæreere fateor. Gelenius hoc effugium invenit, *Perquiruntur ubique a persecutoribus, ne quis effugiat*: ubi nullam νόμων, id est legum, mentionem

Pag. 652. fieri videmus. At P. Candidus earum mentionem facit, & ita quidem ut illum hanc agnoscere lectionem sit perspicuum: vertit enim ita locum istum, *Nec per se tuti locis omnibus, legibus etiam fugientes abire permittentibus.* H. STEPHAN. — Recte sane auctoris verba Candidus accepit, in quibus miror, quo pacto hæreere vel Gelenius vel H. Stephanus potuerit. Eo magis autem miror, quod ipse Stephanus idem illud nomen νόμων, quod eum conturbavit, (tacite quidem, sed recte, & consentiente Aug. & Ven.) restituit, quum mendose in edit. 1. fuisset τῶν νόων. Exigua res erat, quæ turbasse videtur doctos illos viros, nempe quod distinctionis etiam nota post πανταχῷ (quam non neglexit Aug.) vulgo desiderabatur.

Pag. 653. L. 70. „Deest post voculam καὶ aliquod nomen, quod ea cum illa voce ἐπανόσθασις connectebat.” H. STEPHAN. — Deleta, præeunſibus melioribus libris, particula καὶ, nihil desideratur.

Pag. 654. CAP. XCVI. Lin. 95. „Si quis sequatur quendam de eodem Pompejo locum, qui legitur in fine p. 643. [652 §51.] putet fortassis deesse hic ἐκ τῆς Φυγῆς post κατεκλήθη: quoniam ibi scriptum est, κατεκάλισέ τι ἐκ τῆς Φυγῆς. Ego tamen voces illas minime desiderari puto, quum & alibi de eodem loquens, verbo illo contentus fuerit.” H. STEPHANUS.

L. 97. „Mihi suspecta est hæc etiam scriptura, αἱ ἐς Φοράς περιγεγραμμέναι, propter illas voces ἐς Φοράς. Ac Gelenii interpretatio testari videtur, eum hanc suspectam itidem habuisse: vertit enim, *quarum bona proscripta sunt.* At P. Candidus eam se agnoscere ostendit, his suæ interpretationis verbis: *An mulieres ad Caesaris necem conspirarunt, quas ad tributorum onera proscribunt?*” H. STEPHAN. Non video, cur suspecta esse debeant illa verba ἐς Φοράς.

Pag. 655. CAP. XCVII. Lin. 14. „Lego περισώσουσιν. Possset vero & ἀναιρήσουσιν eodem modo legi: sed ferri etiam queat altera lectio.” H. STEPH.

Pag. 656. L. 16 sq. „Videtur deesse particula negans ante ὑπερορᾶν; ut scribatur, οὐχ ὑπερορᾶν μέλλοντας. [At præcedit particula

negans, οὐδὲ, l. 15.] At in iis quæ sequuntur majorem verborum omissionem esse fatendum est. Nam ante εἰς αὐτούς, vel potius αὐτοὺς, (ita enim scribendum est) deesse puto articulum τοὺς: deinde participium περιπαῶντας, aut aliud hujusmodi, post αὐτούς: ut ita legatur hic locus, καὶ μὴ τοὺς εἰς αὐτούς περιπαῶντας, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τῷ δ. [At nil opus est artic. τοὺς: nam ex communi huc referendum pronomen ἡμᾶς & verbum ὁρῶσι.] Verum ne sic quidem locum perfanatum habebimus; sed pro illo περιγράφειν, alio infinitivo & adjunctivo illi participio (quantum quidem assequi conjectura mea potest) indigebimus. Quidni vero aliquod specimen talis emendationis, quæ tantum conjecturalis est, proponam? Hæc ergo verba lector ab ea accipiat, καὶ τοὺς μὴ εἰς αὐτούς περιπαῶντας ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τῷ δὲ μὲν προτιθέντας τὴν πολιτείαν κατὰ τὰ πάτρια, εἰς πολίτας ἐγγράφειν θέλοντας, vel ἔγνωκτας. Simul autem animadvertite, post κατὰ τὰ πάτρια a me interpungi, ut hæc cum præcedentibus jungantur." H. STEPH.

L. 19. Cum post τὰ πάτρια in edit. i. verbum περιγράφειν esset adjectum; monuit MUSGRAV. „delendum: quamquam & alia forte mendosa sunt: vel lege περιγράφειν."

CAP. XCVIII. Lin. 28. „δόμενοι. Scribo δεδομένοι. Posset tamen scribi & διδόμενοι, intelligendo non de iis quæ dantur, sed de iis quæ dabantur." H. STEPHAN. δεδομένοι etiam MUSGRAV. scripsit.

CAP. XCIX. Lin. 53. Μοῦρκος ἐν τῷ Ἰονίῳ καὶ Ἀηδόβαρδος ἔσθ'. Pag. 658. Conf. pag. 641 sq. L. 55. ἐνοχλοῦσιν ἄλλα, i. e. ἐνοχλοῦσι πολέμοις κατὰ ἄλλα, alia ex parte, alio modo, infestant hostem, vel incommodant hosti. Gelenius: quibus infesta hosti (Ænobarbus) reddit maria. ἄλλα (non ἄλλὰ, ut Edd. cùm mss̃tis nostris) legit Candidus, sed id pariter perperam cum seqq. conjunxit: quæcunque alia maris terræque ab inimicis post nos pura relinquentes. MUSGRAV. duplicem emendationem tentaverat: καὶ Μοῦρκεν ἐν τῷ Ἰονίῳ. καὶ Ἀηδόβαρδος - - - τοξάταις - διαπαρόντας ἐνοχλήσει. ἀλλὰ καθαρ. ἔσθ'. vel, καὶ Μοῦρκεν - - καὶ Ἀηδόβαρδον, οἱ σιόλω - - ἐνοχλοῦσιν.

- Pag. 659.** *CAP. C. Lin. 75.* ὅσα ἂν ἀπὸ Θράκης ἔσσι. Sic & Gelenius? *qua Thraciam interjacent ἔσσι Euphratem fluvium.* Sic de eodem Cassio Brutoque Appianus p. 703, 15 sq. ait, ἐθιῶν τε ἐκράτησαν ἀπὸ Μακεδονίας μέχρι Εὐφράτους. **L. 86.** συνοδοὺ τῆσδε καὶ λόγων τῶνδε ἕνεκα. Simili sententia Civ. III. p. 457, 62 sq. dicitur τῆς πρώτης εἰς ὑμᾶς ἐντεύξεως προσαγορευτῶν.
- L. 87.** στρατιώτῃ μὲν χιλίας καὶ πεντακοσίας δραχμὰς Ἰταλικὰς. Quum aliàs δραχμὰς Ἀττικὰς soleat dicere, Civ. II. 315, 1. IV. 545, 33. vel nude Ἀττικὰς, omisso nomine δραχμὰς, ut Mith. 819, 1. nunc non minus commode, imo prope commodius, δραχμὰς Ἰταλικὰς dicit, quoniam δραχμὴν (sicut alibi) *denarium Romanum* vult intelligi. Summam autem illam, quam h. l. dicit auctor noster, nimiam existimans Freinshem. CXXIII. 25. (cum Hotomanno Antiq. Rom. lib. IV. cap. 26.) mirum quantum minuit, & pro MD. præter rationem nonnisi CL. *denarios* posuit. Conf. Casaub. ad Sueton. Jul. c. 38. & Appian. infra, p. 684, 91. Adde Civ. II. 315, 1. IV. 687, 40 sq. & Mithrid. 819, 1.
- Pag. 661.** *CAP. CI. Lin. 99.* Vulgatum *περίσκεπτον* in *περισκέπτοντο* mutatum voluerat MUSGRAV.
- CAP. CII. Lin. 7.** Τίμιον δὲ Κίμβρον. De nomine vide ad
- Pag. 662.** Civ. II. 331, 79. **L. 13.** Χαλκιδίων. Nescio, quo errore pro *Chalcidenſibus*, & h. l. & mox iterum l. 16. *Heraclidat* posuerit Cand. **L. 17.** οἰκόμεδα, *edificia*. Cf. Hisp. 141, 79. **L. 24.** ἤη. ὁ Νωβανὸς ἔσσι. Conf. p. 642, 95 sqq.
- Pag. 663.** *CAP. CIII. Lin. 30.* ἄπορα. Ἀν ἀπορίᾳ? ut *lin. 43.* **L. 39.** Ἀρπυσιὸν ποταμὸν. *Harpeſſus* fluv. nemini, quod sciam, præter Appianum, memoratus. Nimium a Philippis abesse videtur, quam ut huc trahi possit, Ἀρπυσιὸς vel Ἀρπυσιὸς, per Odryſas fluens, Herodoto IV. 92. memoratus, quem eundem esse cum Ἀρδύσκῳ Hesiodi Theog. 345. suspicatus est Wesseling.
- Pag. 664.** *CAP. CIV. Lin. 46.* Λευκίῳ Βιδύλῳ. Poterat Βιδούλῳ edi. Vide ad p. 581, 46. & p. 709, 17.
- Pag. 666.** *CAP. CV. Lin. 85.* Revocatam malim vulgatam lect. τὰ σιναῖ τὰ Σαπ. **L. 87.** Δραβίσκου. Apud Thucyd. I. 100. Δραβίσκος

Ἀραῖωνος nomen est huius oppido, & sic ex Thucyd. refert Stephanus Byz. L. 89. Ἰνδα καὶ τὸ πᾶθος τῇ Κέρῃ ἔσθ'. Cum alii aliis in locis *raptum Proserpina* factum perhibeant, quorum varias traditiones retulerunt Viri doctissimi, Spanhem. ad Callim. H. in Cer. v. 9. Ruhnken. ad Hom. H. in Cer. v. 17. Heynius in Notis ad Apollod. p. 56 sq. miror ne verbo quidem usquam huius opinionis ab Appiano relatæ mentionem factam. Nec *Zygaḗten amnem*, quem mox dicit Noster, alii Scriptori memoratum reperi. Idem nomen repetitur p. 697, 21.

Pag. 666

CAP. CVI. Lin. 97. τὰ χερύσια. Vid. H. Steph. ad Hisp. p. 123, 72. Poterit vero etiam ad χερύσια intelligi substantivum *μίσθια*. Sed, sicut Hisp. l. c. ἀρχαῖα monente Stephano in contextum recepi, sic & h. l. χερύσια receptum malim.

Pag. 667.

L. 14. Γάγλαν. An idem fluv. quem *Zygaḗten* p. 666, 90. dixerat? L. 17. ἐνέρισμα. Operarum *sphalma* aciem nostram effugerat. Corrigere ἐνέρισμα.

Pag. 668.

CAP. CVII. Lin. 33. πονη. καὶ τριακοσίων ἐξ Ἀμφιπ. — διακοσίων legendum docent Itineraria Antonini & Hierosolymitanum, quæ (p. 320. & 331. & 603 sq. edit. Westfeling.) distantiam Philipporum ab Amphipoli ponunt XXXII. vel XXXIII. M. P.

Pag. 669.

CAP. CVIII. Lin. 60. ἐντακαλδεια ἐστὶν. τῶν. Conf. p. 644, p. 670 sq. 22 sqq. L. 71. Ad verba ἐξ ἐγών, quæ vulgo hic legebantur, MUSGRAVIUS adnotavit: „mendosum. Forte ἐξ ἐγώνων.” (sic) Cujus conjecturæ vim me non adsequi fateor.

P. 670 sq.

CAP. CIX. Lin. 93. λόχους ἐρδίους, cohortes *aræa fronte* incedentes. Correxerit etiam MUSGRAV.

Pag. 672.

CAP. CX. Lin. 6 sq. διατίχισμα τοῦ Καρρίου ἔσθ'. Munitionem illam dicere videtur, de qua p. 670, 45. L. 11. στρατιῶν. στρατὸν posuerat MUSGRAV.

Pag. 673.

L. 12 sqq. περιμάχηται ἐπὶ τοῦ Βρούτου στρατιῶται ἔσθ'. Prioris huius pugnae *Philippensis* descriptio, quam hoc cap. & nonnullis sqq. persequitur Appianus, conferenda omnino cum eis est, quæ de eadem re Plutarchus in Bruto pag. 1003 sq. (nam in Anton. p. 925. non nisi leviter rem tangit) & Dio Vol. III.

H h h

Pag. 673. XLVII. 42 sqq. habent: quorum narratio passim ex Appiani narratione illustrari supplerique poterit. Discedere autem in eo Plutarchus & Dio ab Appiano videntur, quod illi dicant, constitutum fuisse Bruto Cassioque (invito quidem Cassio, & amicorum voluntati cedenti) hoc die pugnare, & prima luce signum pugnae in Bruti Cassique castris sagum puniceum fuisse propositum. (Plut. p. 1002. E.) Ceterum præpropere & non expectato imperio inceptum esse a Bruti militibus praelium, consentit Plutarch. p. 1003. C.

Pag. 674. CAP. CXI. Lin. 27. ἔχρητο. ἄπτερο scripserat MUSGRAV.

Pag. 677. CAP. CXIII. Lin. 76. Ἐπεριέει. Alii referunt &c. CAN- DIDUS, in marg. edit. Ven. „Plutarchi opinio.” Vid. Plut. Brut. p. 1004. D. Cf. Valer. Max. IX. 9, 2. Vellej II. 70.

Pag. 678. CAP. CXIV. Lin. 93. ἐς ποῖον. Præter rem MUSGRAV. ἐς ὁμοιον maluit. Similiter infra p. 683, 75. idem Brutus, ἢ ἐς πόσον αὐτοῖς ἔειπε.

Pag. 679. CAP. CXV. Lin. 8. Καλουῖνος. Vulgo pag. 681, 44. rursus mendose Καλουῖνος erat. Idem nomen Mithr. 826, 18. in Καλουῖσιος vulgo erat detortum. L. 9. καὶ τὸ δῶνυμον ἦν αὐτῶν. Non erat, cur ἦν ἦν repositum, aut ἦν in ἐν mutatum, voluerit MUSGRAV. L. 12. ἐπιλεγόμενον. Supra, p. 641, 86. cum vulgo ἐπιλεγόμενον σφραγὶς esset, rectius Aug. & Ven. ἐπι- σφραγόμενον dederunt. Sed inferius, p. 710, 27. milites tam Antoniani exercitus quam Cassiani ἀριστίδην ἐπιλεγόμενον dicit.

Pag. 680. L. 22. ἀπὸ κάλων. Hanc lectionem non commutaverim cum ea quam dant Aug. & Reg. B. ἀπὸ κάλων de una navi usurpatur, quæ remulco trahitur.

Pag. 682. CAP. CXVII. Lin. 52. παρὰ τὸν ἐχθρὸν ἀγωνεῖν. „Initio huius orationis videri cuiquam possit P. Candidus aliam sequi lectionem quam Gelenius: eandem tamen sequitur, sed impingit ad quendam lapidem, ad quem & Gelenium in aliis quibusdam huius scriptoris locis impingentem videre est. Ita enim ille (Candidus inquam) hoc initium vertit: *Nullum est præter hesternum praelium, commilitones, in quo non potiores hostibus vestris extiteritis.* At vero alter interpretis ita,

plane contrario sensu: *Hesternio pralio, commilitones, nulla in re non superiores hostibus fuimus.* Candidum in errorem impulit præpositio *παρά*: hanc enim putavit sonare *prater*, quum alium usum habeat (sicut & in aliis quibusdam hujus scriptoris locis) & hæc *παρά τὸν ἔχθρῳ ἀγῶνι*, idem sonent quod ista, *ἐν τῷ ἔχθρῳ ἀγῶνι*. Sic autem debere illam particulam accipi, ostendunt quæ subjunguntur. Adde quod, ut alterum illum usum (magis alioqui frequentem) habere dici posset, non *οὐδὲν* sed *οὐδὲν* legi opportuisset." H. STEPHANUS.

Ibid. „*μη̄ κρείσσευς* Gelenius vertit, *superiores hostibus fuimus*, tanquam legisset *ἐγινόμεθα*, non *ἐγένεσθε*: sed per imprudentiam scripsisse arbitror *fuimus* pro *fuistis*: quum & ipse statim post, *incepistis*, non *incepimus*, scripserit." IDEM.

L. 55. *δισφείρατε*. HENR. STEPHANUS in *Adnot.* „Scribe *δισφείρατε*." Hinc correxit Tollius. L. 62. *ἄρμων*. Sic rursus H. STEPH. in *Adnot.* „Repone *ἄρμων*." L. 70. *ἐπιλείψας*. Pag. 683
Sic & MUSGRAV. correxit: monueratque pariter H. STEPHANUS: „Scribe *ἐπιλείψας*."

L. 64. sq. „Pro his verbis, *ὡς καὶ τῷδε τὴν ἐπικίνησιν τῆς βλάβης διπλοῦσινα εἶναι*, habet Gelenii interpretatio, *atque ita duplo major eorum jactura fuit.* Candidi autem est hæc, *ita ut calamitatis hujus acceptio in duplo nobis constet.* Neuter autem animadvertit, *τὴν ἐπικίνησιν* non jungi cum *βλάβει*, sed contra illi opponi: hoc sensu, *ita ut hac etiam in te acquisitio nostra duplo major sit quam damnum quod passi sumus.* Aliquid tale dictum a Bruto & paulo ante fuit, illis verbis, *ὡς προὔχιν ἑαυτοὶ παρα πολὺ τῆς ἐπὶ τοῦ λαοῦ βλάβης ἑμῶν*." H. STEPHANUS.

CAP. CXVIII. Lin. 77. *ἡγίσθη*. Revocari ex mssptis debuerat *ἡγίσθαι*. Conf. *Adnot.* ad hist. Samn. p. 52, 19.

L. 78 sq. *ἡμεῖς δ' ἀντιμνηχαν.* „Locum hujus sensum melius expressit Candidus quam Gelenius: & ita quidem ut non solum bona Candidi interpretatio (quod rara avis est) sed optima hoc dici in loco possit; dummodo auxilium ei ferat emendatio particulæ *non*: quæ mutanda est in *nos*. Postea enim pro his, *ἡμεῖς δ' ἀντιμνηχανσάμεθα αὐτοῖς*, (nam inter-

H h h 2

Pag. 683.

pungendum est post hunc dativum) τὸν λιμὲν ἡμῶν προπολεμεῖν, habebimus ista Candidi, *Nos contra ut fames pro nobis in eos militet, omnino studeamus.* Optimam interpretationem hanc esse dixi, ad illa praesertim verba respiciens, τὸν λιμὲν ἡμῶν προπολεμεῖν: nam ad verbum ἀντιμαχασθώμεθα quod attinet, possit quis illud verbis magis significantibus & eandem metaphoram habentibus exprimere." H. STEPHAN. Gelenius, quem fere secutus sum, ita locum istum reddiderat: *Nobis e diverso curandum est, ut eos famē oppugnemus.*

L. 81 sq. Μηδὲ βραδυτῆτά τις ἔσται. „Non hæc quæ habemus, μηδὲ βραδυτῆτά τις ἡγείσθω τὴν ἔμπειραν, ἢ ταχυτῆτα, sed ista scripsisse Appianum arbitror, μηδὲ βραδυτῆτά τις ἡγείσθω τὴν ἀπειρίαν, ἢ ταχυτῆτά τὴν ἔμπειραν, (sed pro ἢ ταχυτῆτα magis placeret καὶ ταχυτῆτα.) His autem apte, meo quidem iudicio, subjunguntur illa, ἐς τὴν ἐπίσω θάλασσαν ἀφορῶν ἔσται." H. STEPHANUS. Mihi sana atque integra visa est oratio prouti vulgo legitur, ea sententia quam in lat. vers. expressi, intelligendo ante partic. ἢ adverbium μᾶλλον, usitata satis ellipti omissum: cujus ellipseos exempla vidimus Civ. II. 266, 47. & 377, 45.

Pag. 684.

L. 85. καὶ μὴ ἀδοξῆτε. „Videtur μὴ ἀδοξῆτε dici pro μὴ ἀδοξεῖν δοκῆτε vel ἡγῆσθε. Nisi alium quempiam novum usum habere hoc verbum putandum est." H. STEPHANUS. De hoc verbo ἀδοξίω, familiari Appiano, hac notione, *non honestum puto, indignum puto*, i. q. ἀπαξίω, dixi ad Syr. 597, 39. & plura exempla Index noster dabit. Eadem notione idem verbum frequentavit Iosephus, ex quo unum exemplum ipse H. Stephanus, Thef. T. I. 1036. G. citavit, cui plura ejusdem auctoris adjici poterant. L. ead. Cum προσπαίζονται vulgo legeretur, monuit H. STEPHANUS: „Scribe προσπαίζοντες: id est, nobis illudentes etiam provocant." προσπαίζοντες cum mspis nostris recte posuit MUSGRAV.

Pag. 685.

CAP. CXIX. Lin. 4. „Scribendum puto, ὃ σαφελῶτα πείσῃς, vel ὅπερ σαφ. aut etiam τοῦτο δὲ σαφ." H. STEPHAN.

L. 8. αὐτὸν διετίχισαν. „Alio referri non potest αὐτὸν quam ad ἐνῆμίαν, quam tamen hic de illis putare dici, absur-

dum fuerit. Videndum igitur (donec alia cuiquam emendatio aptior in mentem veniat) annon scribi possit αὐτοὺς διατείχισαν. Pag. 685.
Sed de verbo ἰσχυροῦσι quid dicendum erit? quid cum eo subaudiri poterit? merito quis opponet. Is a me hoc responsum feret: quidni hæc, ἐντὶς τοῦ διατειχίσματος, ex illo διατείχισαν sumpta, subaudientur?" H. STEPHANUS.

L. 22. ἐπιμήνησον. „Scribe ἐπὶ μένησον." H. STEPHAN: Pag. 686.
cui obsecutus est Tollius.

CAP. CXX. Lin. 23. τὰ ἐς τοῦτον ἔργα. „Non dubito, quin scribendum sit τούτους, quod referatur ad καιρούς." H. STEPHAN. Mox Idem: „scribe ἐπιμηχανησόμεθα."

L. 31 sq. „Scribe priore quidem loco ἐπιγόμεθα, [sic Aug. cum H. Steph.] at posteriore ἐπιγόμεθα." H. STEPH.

CAP. CXXI. Lin. 56. ἀπιοῦσιν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, *versus* Pag. 688.
mare, abeundo ad mare. Similiter ille dativus casus positus videtur, atque in Præf. p. 1, 6. περιπλέοντι, & p. 2, 19. ἐπιστρέφοντι καὶ περιπλέοντι. ἔξ.

CAP. CXXII. Lin. 74. Οὐκ ἀνεχόμενοι. „non cessantes." Pag. 689.
MUSGRAV. Quin potius, ut alibi, non ferentes, non sustinentes amplius &c. L. 76. παρὰ τὸ τεύχος. Sic dedi ex emendatione MUSGRAVII, quam præverat GELENIUS, his verbis, *subierunt cum clamore munitionem hostium.*

CAP. CXXIII. Lin. 86. ἀπογρηνώσκουσιν ἐκ τῶν ἄλλων ἑαυτοὺς, Pag. 690.
ab aliis omnibus (rebus vel rationibus) sibi desperantes.

L. 94 sq. Βροῦτον ἱπικῷ - - ἀνέμοιον Κασσίῳ. Vellej. II. 72. *Fuit dux Cassius melior, quanto vir Brutus. E quibus Brutum amico habere mallet, inimicum magis timeres Cassium.*
ἔξ. L. 7. ἀλογίστως. * Videtur ἀλογίστου vel ἀλογίστων legendum, cum quo cohæreat καὶ μισθοφόρων. Sic Gelenius videtur accepisse, cujus versionem h. l. tenui. L. 8 sq. οἷς ἴσθιν αἰεὶ
ἔξ. Oratio vulgo in editis sic distincta erat: οἷς ἴσθιν αἰεὶ, καθὰ καὶ τοῖς εὐχερέσιν οἰκταῖς, ἐς ἑτέρους διασπάτας ἱλπίς ἐς σωτηρίαν, ἢ ἐς τὸ ἀντίπαλον μεταβολή. Secutus fere sum Aug. in quo sic: οἷς ἴσθιν αἰεὶ, καθὰ καὶ τοῖς εὐχερέσιν οἰκταῖς ἐς ἑτέρους διασπάτας, ἱλπίς ἐς σωτηρίαν, ἢ ἐς τὸ ἔξ.

H h h 3

- Pag. 691.** CAP. CXXIV. Lin. 17. ἐπικείμενοι. Non video, cur „mendosum” putarit MUSGRAV. & „fort. ἐπισκεμμένοι” legendum censuerit. ἐπικείμενοι κίνδυνον idem est quod εἰς κίνδυνον ἐπίκειται.
- Pag. 695.** CAP. CXXVII. Lin. 84. ἐπιμαντινόντε ὅς. Cf. pag. 711, 48 sqq.
- Pag. 696.** CAP. CXXVIII. Lin. 92. ἀπνής. Sic & MUSGRAV. dubitans tamen, utrum ἀκλινής, an ἀπνής. L. 3 sq. σφᾶς - ταῖς ὀρμαῖς ἀνέφερον. Verbum ἀναφέρειν, quod aliàs neutraliter, *recolligere se, recipere animum, recreari*, significat, nunc active eadem notione accipiendum videtur, *erigere, animum addere, recreare*: quemadmodum apud Thucyd. VIII. 97. ἀνένεγκε τὴν πάλιν, pro ἀνεγκεῖν ἐποίησε positum Scholiastes docet. Sed ταῖς ὀρμαῖς, haud satis scio, utrum ad milites referatur, *studia, ardorem, impetum militum crexerunt, restaurarunt*; an ad imperatores, *suo impetu, suo studio excitarunt, crexerunt milites*.
- Pag. 698.** CAP. CXXIX. Lin. 36. Λουκίλιος. Lucinus an Romanum umquam nomen fuerit, nescio. Hoc certe loco ex errore natum videtur, licet p. sq. l. 43. & 49. in Λουκῖνος & Λουκῖνον cum Editis consentiant libri nostri. Λουκίλιος homo ille, Bruti familiaris, vocatur apud Plut. in Bruto p. 1007 sq.
- Pag. 699.** & Λουκίλιος apud eund. in Anton. p. 948. L. 40. σὺν ἐπιστάσει. „cum cogitatione.” MUSGRAV. Plutarchus Brut. pag. 1007. extr. διαπαρῶν ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βροῦτον. Apud Polybium ἐπίστασις passim exponitur *diligentia, cura*: vid. Ernest. Lex. Polyb. Apud Diod. Sic. T. II. p. 308. ubi vulgo legitur πολλοὺς ἦγεν εἰς ἐπίστασιν διανοίας καὶ φόβον, monuit Wesselingius, recte abesse posse vocabulum διανοίας, & provocat ad hunc Appiani locum & ad Polyb. M. 37. Nescio an huc referendum illud Sophoclis, Antig. 231. (225. edit. Brunck.) πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις. Verbum ἐπιστάσθαι, *cogitare, meminisse*, vidimus supra, Civ. III. 473, 37.
- CAP. CXXX. Lin. 56. Ζεῦ, μὴ λάθῃ σε ὅς. Ex Euripid. Medea v. 332. (334. ed. Brunk.)
- Pag. 702.** CAP. CXXXII. Lin. 4. προήγαγεν αὐτὴν (τὴν βουλὴν) εἰς ὑποψίαν διαβολῆς. In vers. lat. interpretatus sum ὑπεροψίαν.

Vulgatam lectionem sic reddidit Gelenius: *calumniandi materiam prae-buit*. Pressius Candidus: *ad suspicionem calumniae impulit*. Rectius fortasse dixisset, *in suspic. calumn. eos adduxit*. Pag. 702.

CAP. CXXXIII. Lin. 17. ὅσους ἐπολέμησαν. Sic h. l. scripti nostri libri cum editis, rarissima aliàs apud Appianum constructione verbi πολεμῖν: de qua vide quæ monui ad Præf. Appiani p. 16, 38. L. cad. αὐτοῦς ἔπεισαν. Si esset αὐτοῖς, (ut est in Reg. A.) reciproce intelligendum foret, *sibi*. Sed bene habet vulgata. Pag. 703.

L. 28. οὐ γὰρ τις αὐτῶν Βροῦτον ἔσθ'. Huic laudi repugnare Pag. 704.
videri potest, quod paulo ante, c. 131. p. 701. dixerat: sed Bruti milites non deseruerunt imperatorem; monuerunt modo, ne spem omnem pacis ipsis præcideret. L. 32. ἀλυσι-
ταλῶς δὲ αἰ. An respicit illud Demosthenis, Epist. III. pag. 1481 sq. edit. Reisk. ἀλυσιταλῶς προελίσθαι τὰ τοῦ δήμου. Sententiam, quæ durius expressa apud Nostrum, videri potest, temperavit Gelenius: *speciosum quidem, sed non semper commodum*. L. 35. πόνους. Sic & MUSGRÆV.

L. 37 sq. Βροῦτος - - φιλοσοφῆσας. Notum satis ex Cicero-
nis scriptis Bruti studium philosophandi.

CAP. CXXXIV. Lin. 51. Νίκη - - κατέπεισι. Ferculo de- Pag. 705.
cidit, cum in pompa militari ferretur. Dio XLVII. 40. & alii quos ibi citat Fabric. L. 52 sq. κλαγγὴν εὐδεμῆαν ἤφει. Vid. Flor. IV. 7, 7. Terribilem clangorem edidisse, Dio ait l. c. L. 53 sq. μελισσῶν ἰσμοί. Cf. Civ. II. 269, 98.

L. 56. ἀλόγως, temere, casu, absque consilio. ut Mitht. 643, 11. L. 57. Ἀλλὰ με μῆρ' ἔσθ'. Iliad. XVI. 849. „Pa-
trocli verbum morientis, apud Homerum.” CANDIDUS, in Pag. 706.
marg. ed. Ven. L. 59. ὅψιν ἰδὼν ἔσθ'. De Spectro Bruti cf. Plutarch. in Brut. pag. 1000. & 1006 sq. & in Cæf. p. 741. Breviter Florus l. c. L. 68. ἀλόγως reposuit etiam MUSGRÆ.

CAP. CXXXV. Lin. 89. Αἰνυτός τε Κάσσιος, ὁ ἀδελφιδότῳ Pag. 707.
αὐτοῦ Κασσίου. Alius Cassii ex fratre nepos in Syria cum una legione erat relictus. Vid. pag. 612, 88.

H h h 4

Pag. 708. L. 99. περιστερίδας αὐτὸν, ὡς ἴδους ἔσθι Ρωμαίοις ἐλευθεροῦν. Ad hunc morem adludens Persius, Sat. V. 75 sq ait:

- - Heu steriles veri, quibus una Quiritum
vertigo facit!

Pag. 709. CAP. CXXXVI. Lin. 9 sqq. Πορκία Ἐδ. Valer. Max. IV. 6, 5. Martial. I. 43. Plut. Brut. p. 1009. Dio XLVII. 49.

L. 16 sq. Μισσαία τε Κορούνη καὶ Λευκή Βύβλα. Malim Βε-
βούλα. Vide supra c. 38. p. 580, 29 sqq. & 581, 46. Μισσαία τε
Κορούνης recte Illyr. 853, 64.

Pag. 710. CAP. CXXXVII. Lin. 26 sq. Vulgatum στρατευμάτων in
στρατευομένων mutavit MUSGRAV.

Pag. 711. CAP. CXXXVIII. Lin. 43. ἐπεμαντεύσαντο Ρωμαίους. Vid.
p 695, 84. L. 45. Particulam negativ. MUSGRAV. etiam
adjecerat, ἔτι in οὐκένι mutans.

ADNOTATIONES

AD APPIANI LIB. V.

DE BELLIS CIVILIBUS.

Pag. 712. CAP. I. Lin. 5. καὶ ἄλλ' Αἰγύπτῳ ἐπ' ἐκείνους. Candidus: qui
amor utrosque simul, Ἐς Ægyptum insuper, extremis tan-
dem calamitatibus involvit. L. 8. διὰ δὲ. Sic & MUSGR.
qui etiam lin. præc. ὀλέγον δὲ pro ὀλέγον τε maluerat.

L. 7. οὐκ ἔτι ἐπιγραφῆς πω, qui nondum meretur (Ægy-
ptiacus) inscribi. Scilicet ille demum liber, qui hunc Vtum
de Bell. Civ. excipiebat, Ægyptiacus vel Ægyptiaca Historia
erat inscriptus, quo bellum Actiacum Cæsaris cum Antonio
atque Cleopatra, & res deinde a Cæsare in ipsa Ægypto gesta,
exponebantur; ut docet ipse Auctor noster Civ. I. cap. 6.

Pag. 713. CAP. II. Lin. 17. Κάσσιος ὁ Παρμύσιος. De hoc vid. Glan-
dorp. Onomast. p. 208. & Ruhnkenium V. Cl. ad Vellej. II. 88.
L. 24. Κλώδιος. Vide Pigh. Annal. T. III. p. 478.

L. 28. Τουρούλιος. *Turulius*, quæstor Tillii Cimbri, Bithyniæ præfecti. Cic. Fam. XII. 13. Postea Antonii præfectus, de cuius morte vid. Valer. Max. I. 1, 19. Mendose Cand. *Torulus*, quem non debuerat sequi Gelenius. L. 38. Ἀχιλλεύς. An filium L. Æmilii Pauli, fratris Triumviri? Certe non ipsum fratrem Triumviri, quem post Bruti mortem Miletum concessisse ibique quietum mansisse, dixit Civ. IV. c. 37.

CAP. III. Lin. 57. τὰ παρὰ Πομπ. προδίδ. Candidus: cum *Pompejo conspirasse ferebatur*. Gelenius: *quasi Pompejo favens socios pröderet*. L. 54. ἐπελάμβανον, *insuper sumserunt*. Non opus est in ἀπολαύβ. mutare cum MUSGRAV.

L. 68. δύο ἴδων. „Deest μέρος ἴδων, vel aliquid simile.” MUSGRAV. Quid exciderit, adparet ex pag. 727, 44 sq. Consentit Dio XLVIII. 2. L. 69. ἐπὶ Καληνῷ. Undecim Antonii legiones, quibus *Calenus* præerat, in Italia erant relictæ. Vid. p. 743, 14.

CAP. IV. Lin. 75. Κοῖνον. *Quintus* hic quisnam fuerit, nescio. Lib. IV. cap. 62. ubi exitum Dolabellæ narravit, nomen hominis non edidit. Gelenius *Quintium* vocavit, nulla auctoritate. L. 78. ἐπὶ συνδίσσει. Candidus: *fæderum causa*. Gelenius, *de pace*. Suspectum mihi esse illud vocab. non diffiteor. Cogitaveram ἐπὶ συνίσσει, *gratulandi causa*; si modo auctoritatem alioquin haberet hoc vocab.

L. 82. „μέχρι δημοκρεῖν, Ne quis præpositionem μέχρι cum genitivis sequentibus jungat, satius fuerit post eam interpungere.” H. STEPHANUS.

CAP. V. Lin. 96. δικαίας τύχης. „Non animadvertit Gelenius, δικαίας titulum haud causæ sed fortunæ dari: ideoque locum hunc ita est interpretatus, *Verum, quia fortuna iustiori causæ favens, non ut vol.* &c. quum debuerit ita interpretari, *Verum, quia fortuna, iustam se præbens, non ut vol.* Nisi quis malit, *Verum, quia fortuna, iuste se gerens, &c.* Ideo autem non dico, *quæ iusta est*, (tanquam hæc laus illi sit perpetua) quoniam videmus eam alioqui iniustitiæ passim accusari. Quod si Gelenius δικαίας dici putabat de ea quæ iustitiæ faveret (ut certe hoc ei quæ iusta vocatur, con-

H h h 5

Pag. 718. venit) potius tamen dicendum erat, justæ causæ favens, quam justioris causæ. Nam adversariorum causam minus justam esse dicens, saltem non omnino injustam esse fateretur." H. STEPHANUS.

L. 97 sq. „Hoc genus loquendi, εἰ μὴν ὡς συναγωνιστὰς τῶν πολεμίων ἴδει χρῆσθαι, non intellexit Gelenius; [qui dederat: *si ut eorum socii perseverassetis in armis, puniendi veniebatis*:] licet nec Candidum (quod minus mirum est) intellexisse, manifestum est. At recte, ut opinor, his (aut hujusmodi) verbis hunc locum interpretabimur: *Si quidem ut adversariorum auxiliores (vel auxiliiarii) tractandi essetis, punire vos oporteret, vel, supplicium de vobis sumere.*" H. STEPHANUS.

Pag. 719. *L. 16.* συνῆσι δὲ. Possis etiam τε legere, pro δὲ. Et sic Cand. sic etiam necessitas ET conscientia vestra cogit charitatis. Ex quibus verbis porro probabile fit, συνειδέσι τε legisse Candidum; quod satis quidem commodum esset, sed nec spernendum συνῆσι. Ad h. l. (prouti vulgo legebatur) H. STEPHANUS notavit: „Malim συνῆσι. Sed & tollenda est stigma post ὑμῖν, & vocula γὰρ post τοσούτων in ἂν (ut opinor) mutanda." MUSGRAVIUS autem: „obscura, forte & mendosa. Forte, συνοισίον δὲ μετὰ χάριτος; ὑμῖν. τ. γὰρ ἐπειπε. ὅτι μὴδὲ νῦν ἀμαρτ. μείζον ἐπιτ. ὅρ." *L. 17 sq.* ὅτι μηδενὸς ἀμαρτ. ἔσθ. „Ad hos restringit Gelenius [nec immerito, ut mihi videtur] in sua interpretatione quod generaliter de omnibus qui peccarunt dictum ab Antonio fuit." H. STEPHANUS.

CAP. VI. Lin. 20. ὅτι εἶμαι. An ὅτι, εἰ καὶ ἔσθ? Sic *lin. 22.* pro ὁ δὲ πόλεμος fuerit ὁ δὲ πολ. reponendum.

Pag. 720. *CAP. VII. Lin. 35.* ὅσοι ἄλλοι τῶν δεδιότων, ἐπεὶ ἔσθ. Si teneamus ἐπεὶ, quod libri nostri dederunt; desiderari verbum videri potest post δεδιότων, quod ad ὅσοι ἄλλοι referatur. Sed similiter pag. sq. l. 50. ὅσα ἄλλα γένη Σύρων, absque verbo, & sic passim aliàs. *L. 50. τὴν Ιτουραίαν.* Mendose cum Editis Candidus, *Tureonam.* Sed recte Gelenius *Ituræam* reposuerat. MUSGRAV. τὴν Ιτουραίαν. Cf. Dion. XLIX. 32.

L. 53 sq. Σισίνη. Archelaum, non Sifinnam, hunc adpellant Dio XLIX. 32. & alibi, Plutarchus Anton. pag. 944. B. Strabo XII. pag. 540. D. Meminit vero etiam idem Strabo p. 537. B. Σισίνου, τοῦ ἐπιθεμένου τῇ Καππαδοκίᾳ ἀρχῇ. Utrumque nomen conjunxit Freinshem. Suppl. Liv. CXXVI. 5. *Archelaum Sifennam* nominans. Ceterum quod apud Grammaticum San-Germanensem legitur, (vid. supra, hoc vol. p. 18, 53 sq. Ἀππιανὸς Ἰλλυρίδι Σισίνου καὶ Σισίνῃ Φησί, id ad h. l. respicere videtur. Certe in Illyrica historia nomen Σισίνης memoratum non memini. Itaque ibi Ἰλλυρίδι perperam positum videtur pro ἰμφοῦλ. ἑ. & Σισίνῃ pro Σισίνῃ. *L. 55. Γλαφύρας.* Cf. Dion. l. c. & Martial. XI. 21. Pag. 721.

CAP. VIII. Lin. 60. καταλογ. αὐτοῖς, scil. Antonio & Cæ. Pag. 722.
fari. Conf. l. 64. *L. 70. ἐπὶ τῇ ὕψει τῇ συνέσει καταπληγαίς.* A vi horum verborum plane aberravit Gelenius, exponens, *ex aspectu mentem saucius.* *Ibid. εὐδὺς αὐτῆς μετράκιωδῶς ἱαλῶκει.* Initio hujus libri dixerat, εὐδὺς ὁφθεῖσα ἐκρέται (αὐτοῦ.)

CAP. IX. Lin. 80. Λευκοφρύνης Ἀρτίμιδος. Leucophryne Di- Pag. 723.
na memoratur etiam Straboni XIV. 647. C. *Leucophryn* autem antiquum nomen insulæ Tenedi fuisse docent Diod. Sic. V. 83. Strabo, Plinius alique. *L. 88. ὃν Μεγαβύζον ἠγοῦνται, quem Megabyzum adpellant.* Strabo XIV. 641. Ἰερέας δὲ εὐνοῖχους εἶχον, οὓς ἐκάλεον Μεγαλοβύζους. Conf. Hemsterhus. ad Lucian. Timon. T. I. p. 134 sq. De usu isto verbi ἠγεῖσθαι vid. quæ notavimus ad Hisp. 180, 57.

L. 91. ἐνέλλαξο. Sic & MUSGRAV. correxlt. *L. 96. ἰφλ.* Pag. 724.
ριοι. Sic Aug. Ven. & MUSGRAV. *L. 98. διατίθενται, di-*
vendunt.

CAP. XI. Lin. 29. ἐχίμαζιν ἐνταῦθα. De simili hibernatio- Pag. 726.
ne Athenis peracta cum Octavia, vid. infra cap. 76. p. 812.

CAP. XII. Lin. 45. ἐπέσειπον Σεξτίῳ Ἑσ. Cæsaris quidem Pag. 727.
nomine utramque Africam Sextius occupaverat: (vid. p. 599, 73 sqq. & ibi adnot.) sed quoniam magis Antonio erat deditus, nunc Cæsar ei provinciæ alium, qui sibi esset conjunctior, præficere voluit: itaque curat, ut ab Antonianis etiam scriberetur Sextio, ne gravatim provincia decederet, Miste

Pag. 727. autem Cæsar *Fangonem*, de quo vide pag. 745 sq. c. 26. Dio Cass. autem XLVIII. 22. Fangonem jam prius a Cæsare missum scribit, & altera divisione provinciarum post pugnam Philipensem Cæsarem ait non utramque Africam, sed solam Numidiam accepisse, Antonium autem Africam propriam.

L. 48 sq. Ἀντώνιος δὲ τὴν ἀφρικήν. *Lepido Africam - in vicem dedit*: nimirum non continuo post reditum suum ex Italia; sed postquam Fangonem jam in Africam miserat ad provinciam Cæsaris nomine occupandam. Cf. p. 749, 16. 750, 35. 781, 58.

Pag. 729. CAP. XIII. Lin. 77. ἐς τὴν ἀρχήν. MUSGR. „ἐς τὴν ἀρχήν. scil. *χρεία, subsidium, auxilium.*” L. 80. βεβαίως * ἄρχουσιν. Et intercidiſſe aliquid, & quænam sententia fuisset verborum quæ desiderantur, facile patebat. Simillimam sententiam Civ. I. pag. 135, 83 sqq. in Syllæ historia his verbis expressit Scriptor noster: ὡς γὰρ οὐχ ἔχοντες αὐτὰ βεβαίως, εἰ μὴ πάντα εἶναι τὰ Σύλλα βέβαια, ὑπερηυλίζοντο αὐτοῦ. MUSGRAV. post βεβαίως supplevit „ταῦτα ἔχοντων, εἰ μὴ.” At verbum ὑπερηυλίζοντες, quod sequitur, postulabat nominativum: adeoque ἔχοντες non ἔχοντων esset legendum, nisi aliud etiam omnino participium requireretur, ejusdem quidem significationis, sed a quo penderet præcedens genitivus αὐτῶν, scil. ὃν ἔλαβον. Quare ἐπιμαρτύρουν aut κρατήσκειν scripsisse Appianum utique probabile est. Tum vero repetiverat haud dubie adverbium βεβαίως, quæ ipsa repetitio ejusdem verbi in errorem duxit festinantem librarium, ex cujus exemplo codices nostri fluxere.

Pag. 730. CAP. XIV. Lin. 98. ὡς οὐ παρόντι τῷ Ἀντωνίῳ. Si vera est hæc lectio; (quod adfirmare non aulim; sed recepi, quoniam meliorem non offerebant libri,) intercidiſſe puto verba quædam, quorum hæc sententia fuerit, *conquesti sunt, Cæsarem Antonio absenti gratiam militum præripere.* Conf. paulo inferius l. 2 sq. Nihil hic subsidii in Candido: *questi insuper neque dante Antonio concessus esse.*

Pag. 731. CAP. XV. Lin. 23. Ἀδυστορίαν δὲ ἔσθ'. Candidus: (nescio, ex libro, an ex conjectura) *despectiore se quoque apud*

*illos futuros intelligebant, ni præmia priora suscepissent :
tamquam esset αἰτιμαίρων.*

*CAP. XVI. Lin. 38. τότε γῆς. Sic C. STEPH. in Var. Lect. Pag. 732.
„ forte τότε γῆς ἐς.” L. 47. „ ἐκέρυσάν τ' ἐς ἱκῆϊον. Men- Pag. 733.
dosum ἱκῆϊον. Forte πιδον vel ἡῖνα.” MUSGRAV. Gelenius :
necatum, aquis extraxerunt, & projecerunt.*

*L. 56. ἐπαλαῶν αὐτοῦ τῆς βαρύτης. Gelenius : vulgus Pag. 734
admiratum ejus constantiam. Sed nec nomen βαρύτης con-
stantiam significat, nec verbum ἐπαλαῶναι cum genit. casu
construi solet. L. 58. ἀνευρόντα. Sic & Aug.*

*CAP. XVII. Lin. 81. ὡς ἀπάντων. „ Forl. οὕσα πάντων.” Pag. 735
MUSGRAV.*

*CAP. XIX. Lin. 97. Λευκίφ. L. Antonio, fratri Triumviri Pag. 736
& Consuli. Cf. pag. 729, 88 sq. L. 7. Μάνιες. Vide ibid. Pag. 737.
L. 90 sq. L. 10. γυναικὲς τι. „ F. γυναικίον τι.” MUSGR.*

*CAP. XX. Lin. 27 sq. διήτησαν αὐτοῖς. Sic locum hunc Pag. 738
(ex cod. Reg. B.) citavit Budæus in Comment. Ling. Græc. p.
150. Eamdemque lect. retulit C. Steph. in Var. Lect. Sed
„ διήτ. αὐτὰ vel αὐτοῖν legendum censuit MUSGRAV.*

L. 42. Σαλβιδιηνός. Sic h. l. scripti libri. Cf. p. 639, 47 sq. Pag. 739

*L. 43. ἄκων αὐτῷ * συμπεριῆλθε τὰς Ἀλπες. Candidus : Sal-
videnus licet invito eo Alpes transgressus est. Gelenius,
quem secutus est Freinsh. CXXV. 19. & Fabricius ad Dion.
XLVIII. 10. Salvidienus invitis custodibus Alpes transiit.
At, si invitis custodibus Alpes transiit Salvidienus, conditio
ista de Alpium transitu aperiendo non servata est, quod tamen
paulo ante dixit Appianus; ut taceam, illam ipsam Gelenii
interpretationem non scriptura librorum nostrorum, sed con-
jectura, niti. De Salvidieno conf. infra, pag. 743, 16. &
746, 63. &c.*

*CAP. XXI. Lin. 45. ἐς Περαινεσίδην. Sic Civ. I. p. 120.
& sqq. ubi sæpius hoc nomen occurrit, dederunt scripti cum
Editis: quare & h. l. & deinceps non dubitavi εἰ pro τ repo-
nere, quod a MUSGRAVIO etiam factum video. Apud alios
autem scriptores accentus vulgo in antepenultima solet poni.*

Pag. 739. L. 47 sq. *Ἀνχάρει δὲ ἔσθ'.* Locus hic in cod. Aug. hoc modo exhibetur: *Ἀνχάρει δὲ καὶ Φουλβία πρὸς Λέπιδον, ἥδη λέγουσα περὶ τοῖς τέχναις τὸν Λέπιδον διδόναι.* Verba autem τὸν Λέπιδον, post τέχναις, lineolis infra & supra notantur. De posterioribus his verbis, πρὸς Λέπιδον, nihil ex cod. Ven. adnotatum est in schedis: sed in illis prioribus Φουλβ. πρὸς Λέπιδον, ἥδη λεγ. cum Aug. consentit Ven. *Fulviam Præfeste occupasse*, Vellejus II. 74. & Dio XLVIII. 10. docent: qui quamquam non diserte de *Lucio* idem dicant, tamen ex narrationis nexu, præcipue apud Dionem (ubi conferenda capp. sqq.) satis adparet, L. Antonium una cum Fulvia hæc egisse. Fœminæ autem potissimum mentionem scriptores isti fecerunt, quoniam singulare spectaculum fuerat, mulierem ibi præcinctam gladio videre, & apud milites concionantem. Jam quoniam Appianus de *L. Antonio* paulo ante diserte dixit, eum *Præfeste concessisse*, intelligi debet, mendose nunc πρὸς Λέπιδον scribi, pro πρὸς Λεύκιον. Postquam autem in Appiani libris error hic obtinuit ut Λέπιδον pro Λεύκιον scriberetur; mox deinde suspecta debebant videri verba ista τὸν Λέπιδον, quæ paulo post sequebatur; quare ea ab aliis librariis νεθρία signis sunt notata, ab aliis plane prætermissa. Discimus autem hic ex Appiano, quo speciosior esset belli parandi causa, Fulviam, præter quærimonias de Cæsare, quas conjunctim cum L. Antonio jactabat, nunc etiam insidias filiis suis a Lepido factas prætexuisse.

Pag. 740. L. 52. οὐχ εὖρον - - ἀντροπαφ. αὐτοῖς. A sententia horum verborum plane aberrat versio Gelenjana, quam tenere h. l. non debueram. Hoc dicit Appianus: *Quid vero his (ab Antonio) fuerit rescriptum, studiose licet quærens, liquido invenire non potui.* Cf. p. 749; 6 sqq. L. 60 sq. διέκασται δὲ κοινῶν ἔσθ'. Vulgatam lectionem hoc modo exposuit Candidus: *aliquem quoque eligeret, qui medius inter eos, ἔσθ' imperatores eorum judicaret.* Gelenius: *ἔσθ' adhereret aliquem, qui vel secum, vel cum præfectis militum, negotium totum componeret.* Equidem conjecturæ meæ de emendando hoc loco versionem lat. adcommodavi. Conf. p. 742, 91-96. &

Dion. XLVIII. 11. 12. Musgravius, mendosum locum promuntiare contentus, medelam nullam tentavit: Vide, an huc faciat illud p. 796, 16 sq. προσελόμενοι Κοκαίην, ὡς κοινὴν ἀμφοῖν, ut *communem utriusque amicum*. Suspiciari quis etiam possit, διέλασθαι τε (vel ἐπιλέλασθαι τε) κοινὴν χάριν, ἢ τὴν κρ. Ἑζ. Cf. p. 742, 97. Pag. 740a

CAP. XXIII. Lin. 92 sq. συμβαλλόντες οἱ πρ. τοῖς ἡγ. τοῦδε σοῦ στρατοῦ. Vereor, ne parum feliciter postrema verba expofuerim, *cum praefectis earumdem legionum*. Candidus: *exercituum primores allocuti*: percommode; & vellem græca id dicerent. At nimirum his ipsis mendum inesse videtur, & vel delendum pronomen τοῦδε, vel alia emendatio tentanda. Gelenius, *cum praefectis Antonianorum militum collocti*. L. 94. ἐπρόβουν. Sic & Ven. cum Aug. Et Candidus, *ad Lucium oratores destinant*. Pag. 742a

CAP. XXIV. Lin. 16. Σαλβ. δ. ἐξ Ἰβηρίας. Potius ἐς Ἰβηρίαν. conf. pag. 739, 42 sq. & 746, 63 sq. L. 18 sq. Καυσ. δ., ἃ εἰλ. πάντα, χάρις Σαρδύς, ἐπολεμῆτο. Contextum sermonis si spectes, & præcedentia ac sequentia si conferas; manifestum videtur, hoc dicere Appianum, Sardiniam nunc, a bello liberam, in Cæsaris potestate fuisse; cum quo (licet repugnare videatur Dio XLVIII. 2.) convenit id quod infra p. 786, 39. legimus. Siciliam autem a Pompejo occupatam fuisse abunde constat. Nec vero Hispaniam, quæ ex nupera divisione Cæsari obvenerat, jam nunc ei vel pacatam vel omnino traditam fuisse, ex pag. 746, 53 sqq. coll. cum p. 778, 10 sq. satis adparet. Quare non probo h. l. Gelenii versionem: *Cæsari (pecuniæ suppetebant) ex omnibus quas sortitus fuerat, excepta Sardinia, quæ tum bello infestabatur: & e fanis mutuo accipiebat*. Quæ versio ne vulgatæ quidem græcæ lectioni respondet: sic enim in græco legi oporteret, Καταρπὲ δὲ ἐξ ὧν εἰλόχῃ πάντων: tum lin. 19. ὅθεν in καὶ foret mutandum. Pag. 743a

L. 21. ἀπὸ Ἀρρίου. Mendosæ lectionis, quam dabant scripti libri, nullam ne mentionem quidem in Var. Lect. fecit C. Stephanus. De *Fortuna templo Anticnsi* vid. Cluv. Ital. ant. p. Pag. 744

Pag. 744.

989. & interpretes Horatii ad Od. 35. lib. L. *Ibid.* *Ἀντωνίου*. Templum Junonis Sospitæ, quod *Lanuvii* erat, intelligendum monuit Cluver. ib. p. 938. L. 22. *Νέμους*. *Nemus Aricinum*, oppidum & fanum celebre Dianæ prope Ariciam, haud procul Lanuvio. Cluv. ib. pag. 922. *Ibid.* *Τιβυρός*. Tibure celebre erat Herculis templum. Cluv. p. 962 sq.

Pag. 745.

CAP. XXVI. Lin. 44 sq. *Σέξτιος, ὑπαρχος Ἀντωνίου, παρὰ δόλου* &c. Licet Antonii magis auctoritatem, quam Cæsaris, respexisse Sextium, ex p. 727, 45 sq. intelligatur; incommode tamen nunc subito *ὑπαρχος Ἀντωνίου* dici videtur, qui ad id tempus non nisi Cæsaris nomine, cui jam in superiori divisione Africa obtigerat, utramque Africam tenuerat. Vid. cap. 56. pag. 603 sq. & Adnot. ad p. 599, 73 sqq. & ad p. 727, 45 sq. Ac videri utique possunt duo illa verba adsuta esse ab aliquo, qui Appianum utcunque cum Dione, in diversa ab illo in hac historia abeunte, conciliandum putaverit. Neque vero ipsum illud nomen *ὑπαρχος*, Dioni quidem frequentatum, Appiano alias memini usurpatum, nisi pag. 273, 68. Fortasse & alio modo corruptus aut mutilatus hic locus est. Parum autem in rem nostram conducit quod eodem h. l. Candidus dat, *equitum Antonii præfectus*; tamquam *ὑπαρχος* esset pro *ὑπαρχ*.

L. 46. *Φάγλων*. *Fagionem*, ex mendosa lectione, hunc vocat Candidus, quem sequi non debuerat Gelen. Cf. Dion. XLVIII. 22. *Ibid.* *ἐπιστάτης*. An recte hoc dicatur, hac notione, *jussus, per literas monitus*, (quum non dicamus *ἐπιστάτην τινά*, sed *τινί*) doctiores viderint: mihi haud satis certum est. *ἐπιστάτην* (quod & librarius codicis Aug. dare debuisse videtur) absolute positum videri potest, *quum ei rescriptum esset*; sicut *ἀποστέλλον* p. 741, 81. & hujus generis alia.

Pag. 746.

L. 52. *Λεπίδης αὐτῷ*; *Σέξτι*. &c. Lepido deinde adventandi Sextium Africa decessisse Dio docet XLVIII. 23. Conf. Notum infra p. 812, 73. L. 53. *Βόρχον*. Vide Dionem XLVIII. 23. & ibi Fabricium. L. 54. *Καρρίνα*. An idem *Carinas*, quem superior Cæsar adversus Sext. Pompejum miserat? (Civ. IV. 637, 17.) qui A. U. 711. consul fuit suffectus? quem A. U. 725. triumphum egisse Dio LI. 21. scribit? Sic *Cajo* prænomen

prænomen fuerit, non *Lucio*, ut voluit Freinshem. Cf. ad p. 783, 88.

CAP. XXVII. Lin. 72. *χρωμένους*. „An mutuo dantes?” Pag. 747.
MUSGRAV.

CAP. XXVIII. Lin. 81. „Omittit Gelenius interpretationem horum verborum, οὐκ ἀμυνόμενος αὐτοῦς. Sonant autem idem quod διὰ τὸ οὐκ ἀμύνεσθαι αὐτοῦς. Cæterum quum scriptum sit εἰς ἀσθένειαν ἢ ἀτολμίαν, idem locum hunc ita vertit ut si scriptum esset, εἰς ἀτολμίαν, τὴν δὲ ἀσθένειαν, vel τὴν ἐξ ἀσθενείας, vel (ut omnino Latina ejus verba exprimantur) εἰς ἀτολμίαν, τὴν ἐκ τοῦ ἀσθένειαν ἰμαυντῶ συνιδίνα. [Ut parum audacem, infirmitatis conscientia.] Sed non video cur a verbis Appiani vel tantillum recedere oporteat: quum ἀτολμία possit etiam esse, & quidem sæpe sit, ibi quoque ubi nihil minus est quam ἀσθένεια.” H. STEPHANUS.

L. 86. „Non placet ista, πλὴν τῆς γνώμης, sic a Gelenio Pag. 748.
reddi, modo sana mens adfit. Quum enim negat Cæsar mentem sibi ἡρῶσθαι, non intellexit (ut opinor) haud sanam esse, sed non esse vegetam & alacrem. Ac videtur huic mææ expositioni assentiri quod subjungitur, οὐ γὰρ ἡδύ μοι πολ. Quum enim quis facere quidpiam cogitur quo non delectatur, ei mens quidem sana esse potest, sed non vegeta, aut saltem non alacris.” H. STEPH.

L. 94. „Hanc lectionem, μηδὲ ἀδικεῖσθαι πρὸς Ἀντωνίου, agnoscit & Candidus: quæ tamen suspecta mihi est. Fortasse autem scriptum ab Appiano fuit, μηδὲ ἀδικεῖσθαι πρὸς Ἀντωνίου θάλασσαν, vel βούλεσθαι.” H. STEPHANUS. Non video cur suspecta Stephano fuerit vulgata lectio. Hoc sane consulto præ se fert Cæsar, se Antonium (Triumvirum) non lædere, nec de eo conqueri; sed a fratre ejus Lucio bello peti.

CAP. XXIX. Lin. 3. τὸ Πραυνεῖόν. Rectius fuerit τὸν Πραυνεῖόν. Certe apud plerosque vulgo græcos Scriptores in masc. gen. frequentatur hoc nomen; & sic apud Nostr. Civ. I. pag. 132, 29. est Πραυνεῖός. L. 14. δι' ἐτέρων γνώμην, alio Pag. 749.
consilio.

Vol III.

III

Pag. 750. *CAP. XXX. Lin. 24.* Φορτίου. Correxuit Gelenius. Et in verum nomen infra p. 765. & deinceps, consentiunt msscd & Editi. Γάλοϛ Φούριον vocat Dio XLVIII. 13. *L. 39:* ἀντὶ τῆς τυραννικῆς. Sic C. STEPHANUS (quum edidisset ἀντὶ τοῦ, τυραννικῆς) in *Var. Lect.* „forte ἀντὶ τῆς τυραννικῆς.” MUSGRAVIUS plane fortasse delenda illa verba suspicatus erat.

CAP. XXXI. Lin. 43 sq. ἀποκρίδων Arr. πάλιν. Cf. p. 437, 37. Sic & MUSGRAV. dubitanter tamen: „forte ἀποκριδων.” *L. 55.* δέσας ἐπὶ τῷ Σαλῶ. Utique περὶ legendum videtur. Eundem errorem notavimus Civ. III. 421, 67. *L. 56.* Σούτρον. Vid. CLUVER. *Ital. ant.* p. 554 sq. *Insulares* posuerat Gelenius.

Pag. 753. *CAP. XXXII. Lin. 78.* παρίντις. Sic & MUSGR. correxit. *L. 84.* Τισσην. *Tifienum Gallum.* Vid. Dion. XLVIII. 13. & ibi Fabric. Idem deinde Sexto Pompejo se junxit. Dio XLIX. 8. Appian. infra, pag. 847, 70. & 863, 30 sq. ubi in veram scripturam Τισσηνὸς consentiunt scripti nostri & Editi. *Titinium* h. l. posuerat Gelenius.

Pag. 755. *CAP. XXXIII. Lin. 6.* ἐς Σαυλήτιον. Sic jam Gelenius legendum viderat: *Spoletium.*

Pag. 756. *CAP. XXXIV. Lin. 26 sq.* διακαίλων. Vidit & MUSGR.

Pag. 757. *CAP. XXXV. Lin. 37.* αὐτοῦς in αὐτὸν præter necessitatem mutatum voluit MUSGR. *L. 52 sq.* οὐ δύνηταις. Ad οὐδὲν δύνηταις? sicut Ann. 275, 88. μηδὲν δύνηταις. An ita dictum, ut οὐκ ἦναι Pun. 459, 66. pro οὐδὲν ἦναι?

Pag. 759. *CAP. XXXVI. Lin. 72.* σιδηρὸν τε. σιδηρὸν τε Edd. & Aug. h. l. nullo accentu in prim. syll. *L. 75.* πύργοι πληθεῖ. Vid. ad Hisp. 217, 67. *L. 81.* μελιῶ. Sic cum Editis h. l. Aug. ex quo alibi μελιῶ. edidi, quod perinde est. Vid. ad Mithr. 685, 33. *L. 84.* ἐπειδὴ δὲ τινος. Mendosum hunc locum esse adnotavit MUSGRAV.

Pag. 760. *CAP. XXXVII. Lin. 99.* ὑπὲρ τῆς ὄψεως. Sic & MUSGR.

P. 762 sq. *CAP. XXXIX. Lin. 40.* ἐπειρώμην. Et hoc vidit MUSGR. *L. 44.* πιστεύειν, ὁρῶντα. „δέχεσθαι αὐν, ὁρῶντα.” MUSGR.

CAP. XL. Lin. 76. εἶπεν ἄπασιν. Forſan, εἶπεν ἐν ἅπασιν. Pag. 765.
Sic Candidus, in conspectu omnium: & Gelenius, publice.

CAP. XLII. Lin. 7 sq. καὶ τῆς αἰσχύνῃς ἔξ. „Gele- Pag. 766.
nius vertit, ἔξ ab hac ignominia facile me ipſemet exime-
rem. Eodemque ſenſu dici potuiſſet liberarem pro eximerem.
Sed quoniam aliquis ſe eximit ſeu liberat ignominia in quam
incidit, malim reddere, facile hanc ignominiam vitarem;
ſive (ad exprimendam vim illarum vocum παρ' ἑμαυτοῦ) fa-
cile ipſemet mihi rationem vitandi hanc ignominiam inve-
nirem. Intelligit autem de illa vitandi ignominiam ratione,
ad quam confugiunt qui ſibi mortem conſciſcunt.” H. STEPH.

CAP. XLIII. Lin. 26. „Portaſſe ſcriptum fuit ἄμως ὡς Pag. 768.
ἀναγκαῖον. Sed & πρὸς καμὲν ſcribendum puto.” H. STEPH.

L. 36 sq. ἐλθὼν ἐπὶ Ρώμην. Vide pag. 750, 30 ſqq. MUS-
GRAVIUS „ἐπὶ ρώμην” ſcribere juſſit; ἐλθὼν ἐπὶ ρώμην, puto,
intelligens, vi rem adgrediens.

L. 47. „Scribe κεράτῃκας.” H. STEPH. Sic & MUSGR. Pag. 769.

L. 48. „Suſpicio ſcriptum fuiſſe; καὶ ἀμύνεσθαι με δυν
ἀδικούντα.” H. STEPHANUS. L. 49. „Non dubito, quin
νικῆσαι vertere oporteat in νικήσαντα; & cum ἡγῆσθαι non qui-
dem repetere ἴδει, ſed ſubaudire δῦν, ex illo ἴδει factum.” H.
STEPHANUS. Aliter MUSGRAV. „νικῆσαι δὲ, ὅτι μὲν
ἐχθρὸς εἰμι τῇς πατρίδος, καὶ μὴ ἄγνοεσθαι πολέμιον.”

L. 51. „At huic loco, cui deeſſe aliquot verba videmus,
quam afferre opem poterimus? Nefcio an eo auxilio quod
conjectura mea afferet, contentus lector erit: ſed eam tamen
proponam. Quum igitur ita ſcriptum locum hunc habeamus
ut aperte ſit mutilus, ego, defectum ex conjectura ſupplens,
pauca hæc, ἃ ἔδοξα ſυνόψειν αὐτῇ, βουλευθέντα δὲ διὰ λυμὲν, ita
extendo, ἃ ἔδοξα ſυνόψειν αὐτῇ βουλευθέντα μὲν πρῶτα, οὐ δυνα-
θέντα δὲ, διὰ λυμὲν. Non oportet autem cum πολέμιον repetere
genitivum τῇς πατρίδος, ſed potius intelligere, hoſtem tuum;
ut totus locus ita reddatur: At victoria potitum, ſi quidem
inimicus es patriæ, me quoque judicare hoſtem tuum oportet:
quippe qui voluerim quidem facere quæ illi conducere

putavi, sed propter famem non potuerim." H. STEPHAN.
— Brevius MUSGRAVIUS: „βουλευθέντα, παλωθέντα δὲ.”

Pag. 767. CAP. XLIV. Lin. 57. „Scribendum est συμβουλευέντα.
Juagendum autem puto μάλιστα non cum ὠφελιμώτατα, sed
Pag. 770. cum pronom. σοί.” H. STEPH. L. 61. „Ut modo præ-
sens tempus in futurum mutavi, ita hic ex aoristo faciendum
itidem futurum arbitror, scribendo ἐβελήσαντας pro ἐβέλονται-
τας.” IDEM.

Pag. 771. CAP. XLV. Lin. 83. τὸ προσῆκον ὧν ἐμὲ δικάων ἐστὶ πικρῶν.
Deletum verbum προσῆκον voluit MUSGRAV. At sic δὲ ἐμὲ,
non ὧν ἐμὲ, foret legendum. Dicunt autem græci, προσήκει
μοι τοῦτο, & προσήκει μοι τοῦτου.

Pag. 774. CAP. XLVII. Lin. 26. ἀτυχῆσαι. Correxuit etiam MUSGR.

Pag. 775. CAP. XLVIII. Lin. 56. Αἰμιλίου Ἀννίου. Ergo L. hic *Æ-*
milius simul senator Romanus fuit & Decurio Perusinus. De
interfectis Romanis senatoribus & equitibus vid. p. sq. l. 72 sqq.

CAP. XLIX. Lin. 60. Κέλσιος &c. Meminit Vellej. II. 74

Pag. 776. L. 72 sq. ἡ δὲ στρατὸς οὐκ ἐπαύετο &c. Sic sævitiz culpam,
quam ab alijs Cæsari Octaviano tributam esse Suetonius c. 15.
& Dio XLVIII. 14. docent, ipse *Cæsar in suis Commentariis*,
& quibus Appianum hanc Perusiæ captæ historiam hausisse ex
p. 771, 87 sqq. intelligitur, a se amolitus videtur.

L. 74. Κανούτιος. Is tamen olim Octaviani partibus fave-
rat: sed non tam amore Cæsaris, quam odio M. Antonii du-
ctus. Vid. ad Civ. III. 452, 78. *Ibid.* Γάϊος καὶ Φλάβιος.

Sic & Cand. *Cajus, tum Flavius.* Sed rectius, opinor, Ge-
lenius, *C. Flavius*; quamquam, quisnam ille fuerit, non
constet. L. 75. καὶ ἑτέροι. Trecentos vel quadringentos

partim senatores partim equites Romanos, qui cum L. Anto-
nio fuerant, a Cæsare idibus Martiis ad aram superioris Cæsa-
ris hostiarum more mactatos esse, Suetonius & Dio tradunt
II. cc.

Pag. 778. CAP. LI. Lin. 4. Φούφιος. Monuit C. STEPH. in Var.
Lecl. „interpret. Φούσιος.” Sic nimirum in Moguntina Can-
didi editione operarum vitio expressum video *Fufius*, & mox

rursus ad pag. seq. l. 11. *Fusio*: sed in antiqua Veneta recte *Fufius*, & *Fusio*.

Pag. 778d

L. 10 sq. Κιςτ. ἐπ' αὐτ. καὶ Ἰσπρίαν, καὶ τὰςδε οὐσας ὅτι Ἀντωνίῳ. Non satis patet, quo pacto *Hispaniam sub Antonio fuisse* dicat, quum ex priori provinciarum inter Triumviros divisione, (Civ. IV. c. 2.) Lepido Hispania cesserit, quam is absens per legatos administravit; (ib. c. 3.) ex altera autem divisione Cæsari eadem Hispania obvenit: (Civ. V. cap. 3.) quare & Carinatem Cæsaris nomine Hispaniam administrasse ait Noster cap. 26. p. 746. & Salvidienum ab eodem Cæsare cum sex legionibus in Hispaniam missum c. 20. extr. p. 739. & c. 27. p. 746. coll. p. 743. l. 16. Nempe ex his locis inter se collatis (quibus adde pag. 743, 18 sq.) intelligi videtur, Cæsarem, postquam Lepido Hispaniam abrogavit, Carinatem quidem ad illam suo nomine occupandam misisse, sed hunc totam provinciam obtinere non potuisse; sive quod Antoniani, qui Galliæ præerant, eam præripuissent; sive quod Lepidi legati, Antonium pluris quam Cæsarem facientes, moniti a L. Antonio, provincia cedere noluisse Cæsari. Quare etiam Salvidienum cum majoribus copiis in Hispaniam miserat Cæsar; sed, exorto bello cum L. Antonio, eum ex itinere revocare coactus erat. Quidquid sit, difficultatem, quam offert hic locus, parum feliciter solvisse VAILLANTIUS videtur, cum in *Numism. ancis Imperat. in Colonia T. I.* pag. 8. nomen Ἰσπρίαν aut exponendum h. l. *Galliam Narbonensem* contendit, aut in Ἰσπρίαν mutandum.

CAP. LIII. Lin. 40. μετὰ τῶν γειγῶν. Sic & MUSGRAV. P. 780sq. reposuit. L. 53. Σκρίβωντα. Conf. Sueton. c. 62.

CAP. LIV. Lin. 62. Pro mendoso ὑπομνητικῶς, MUSGRAVIUS Pag. 782. ὑπηρετικῶς coniecerat: C. STEPHANUS autem in *Var. Lect.* 33 forte πεπολεμηκῶς. L. 87. Πεδουκαίου. Recte jam olim Gelenium, sicut alia permulta probe, sic & hic *Peduci* posuerat. L. 88. Λευκίου. *Lucium Carinatem* interpretatur FREINSHEM. *Suppl. Liv. CXXVII. 8.* nullam, quoad equidem video, auctoritatem secutus, sed ex mera conjectura, ut videtur; Carinatem illum intelligens, cujus pag. 746, 54.

- Pag. 783.** mentio facta: sed an illi fuerit *Lucio* cognomen dubitari poterit, nec omnino *Lucium* aliquem *Carinatem* his temporibus alii Scriptori memoratum video. Quare temere hoc nomen *Carinatem* in lat. vers. h. l. a me receptum fateor, deletumque malim. Videtur autem vel corruptum hic nomen *Λεύκιος* esse vel intercidisse cognomen: nam quum L. Antonium solo prænominē *Λεύκιος* designet Appianus, non videtur eodem loco alium virum pariter nudo prænominē voluisse adpellare.
- Pag. 785.** CAP. LV. Lin. 21. εἰς Παλόντα. Nil mutant libri. Pariter Cand. in *Paloëntam*. FREINSHEMIUS, CXXVII. 16. *Valentium* intelligendum suspicatus est, Calabriae oppidum, haud procul Brundisio, cujus nomen & *Valentium* & *Balentium* scriptum alias invenitur: de quo vid. Cluver. Ital. ant. p. 1244. Auctores vero Hist. Univerf. Angl. Tom. XII. vers. German. §. 25. in ora Epiri quærendum istum portum statuerunt.
- Pag. 786.** CAP. LVI. Lin. 38. Μηνόδαρον. Frequens hujus *Menodori* inferius fit mentio. Μηνᾶν, *Menam*, eum vocat Dio XLVIII. 30. & deinde constanter. L. 39. Σαρδά, Καίσαρος εὔσαν. Vide ad p. 743, 18 sq. L. 41 sq. Σίποῦντα. Sic h. l. & rursus pag. 788, 72. legendum esse docuit CLUVERUS, Ital. ant. p. 1212. Proclivis erat ex litera Π in ΓΙ transitus.
- Pag. 787.** CAP. LVIII. Lin. 63. ἀπομάχισθαι, intell. τοὺς πολέμιους. Perspicuitatis causa superiora hoc modo distingui potuerant: ὡς, πολὺ μείονας ἔχων, ἀσφαλῶς ἀπομαχ. Quum vulgo πλείονας, pro μείονας, legeretur, locum istum ita reddidit Gelenius: *Antonius munitionibus superior, a quibus majorem etiam tum [exercitum] arcere poterat, exercitum propere vocavit e Macedonia.* L. 75. Σερυίλλος. P. *Servilius Rullus*. Dio XLVIII. 28. L. 76. χιλ. καὶ πέντα. In hunc numerum mox l. 79. consentiunt omnes.
- Pag. 789.** CAP. LIX. Lin. 92. οἱ δὲ τὴν ἀποτείχισιν. Monuerat C. STEPH. „forte δὲ τὴν ἀποτείχισιν.” Et sic correxit MUSGRAV. monuitque delenda fortasse deinde quæ repetuntur duo verba τοῦ Βρεντιοῦ. L. 96. τὴν γνώμην. Importunam præpos. ἰς deleverat etiam MUSGRAV. L. 4. ἀδυμῆσαι, *acerbissime*
- Pag. 709.**

tulisse. L. 5. τὴν νίκην ἐκείνην ἐπιτρέψαι. Gelenius, mor-
buni accivisse. Mihi probabilius visum est, *protraxisse*,
aluisse auxissetque. Rursus eadem phrasis p. 794, 84. Pag. 793

CAP. LX. Lin. 28 sq. Pro οὐδὲ τοὺς φέροις MUSGRAV. Pag. 791
reponere jussit οὐς οὐδὲ.

CAP. LXI. Lin. 34. τὴν σὲν ἀδελφὴν. L. Antonium. Nam
per animi adfectum Cæsar ita hæc verba ad Coccejum faciens
infertur, tamquam cum ipso Antonio, a quo hunc ad se mis-
sum putabat, coram loqueretur. L. 38. Non video, cur Pag. 792
οὐ γὰρ h. l. in ἢ γὰρ mutatum voluerit MUSGRAV.

L. 40. Pro mend. ἀντιθέας, quod in edit. 1. hic legebatur,
ἀν αὐθις reponendum suspicatus erat MUSGRAV.

CAP. LXII. Lin. 62. ἢ δὲ ψῆφος. Sic & MUSGR. „aut ἢ Pag. 793
δὲ ψῆφος, aut mox κατ' ὅρδην pro κατ' ὅρην.”

CAP. LXV. Lin. 29. „Κοδρόπολιν τῆς Ἰλλυρίας. Hanc ur- Pag. 797
bem Κοδρόπολιν nemo Geographorum aut Historicorum novit:
ideo non dubito mutare, & legere Σκώδραν πόλιν. Scodra fuit
urbs celebris in Illyride, de qua meminere inter antiquos
Polybius in Excerptis Legat. cap. 76. ubi nunc male Σκάρδα
[Σκώρδα] legitur. Sed T. Livius, qui ab eo habet, ter Sco-
dram nominat, lib. XLIV. [31 sq.] & ait, Gentium regem
Illyriorum pro totius regni arce eam sibi sumpsisse, & esse
Labeatum gentis longe munitissimam. Ptolemæus eam posuit
Tab. V. cap. 17. Ea nunc paululum immutato sono Scutari
dicitur, nobilitata sui excidio, quod post constantiam mira-
bilem & multos Turcarum assultus tandem passa est superio-
ribus seculis.” JAC. PALMERIUS.

L. 34 sq. εἰ μὴ τι συμβαίνει. Videtur exponendum, nisi
quid (ipsis cum illo) conveniret. Cf. p. sq. l. 50 sq. Sic fere
Candidus, ni una convenirent. L. 42. ἀναστρέφειν Παρθαίους. Pag. 798
Cf. supra c. 10. p. 724-726. L. 43. λαβινὸν τοῦ λαβ. Hic,
quum a Bruto Cassioque ad petendum a Parthis auxilium fui-
set missus, nuncio cladis Philippenis accepto, apud Parthos
manferat. L. 45 sq. Ἄ μὲν δὲ λαβινός τε ἔστω. Hæc in eo
Libro, qui pro Appiani Parthica Historia (jam pridem qui-

Pag. 798. dem *deperdita*) falso ad hunc diem venditatus est, breviter tanguntur, atque ita jejune expediuntur, ut, etiamsi non constaret esse lacinias ex Plutarchi vita Antonii misere confutas, quicumque Appiani stylum rationemque conscribendæ historiæ degustasset, intelligere facile posset, nihil ad Appianum farraginem istam libelli pertinere. Ceterum in hanc formam nominis gentilis, Παρθυῖα, consentiunt h. l. scripti nostri libri cum editis, quum Civ. II. 197, 90. Aug. Reg. B. & Vratisl. Παρθυαῖ dedissent. Mallem autem Παρθυῖα, ut Syr. 613, 99 sq.

Pag. 799. CAP. LXVI. Lin. 56. ἰδίᾳ. Sic recte Reg. A. & Aug. ut correxit H. STEPHAN. L. 63. „Pro ἰδίᾳ forte ἔδωκεν.” MUSGRAV.

Pag. 800. CAP. LXVII. Lin. 77 sq. τι pro τε MUSGRAV. quoque reposuit. L. 85. περιδύειν. Sic & idem MUSGR. emendavit. Cf. p. 802, 10. & 589, 85.

Pag. 801. CAP. LXVIII. Lin. 91. ἐκλογίσασθαι. Tenere fortasse debueram vulgatam lect. ἐκλογίσασθαι. Vide Adnot. ad Civ. I. 37, 1. L. 98. παρίντων. Sic & MUSGRAV. cum Aug. & Gelen.

Pag. 802. CAP. LXIX. Lin. 16. ἐπὶ συνηθείᾳ τοῦ καδους, ut *affinitatem* (vel, *de affinitate*) *gratularetur*. Cf. p. 781, 52 sqq.

Pag. 803. CAP. LXX. Lin. 34 sq. τούτοις ἐνιστάμενον, *huic rationi adversantem*. L. 46. τὰ πολέμια λαμπρὸν. Adferri hic locus debuerat in Adnot. ad Hisp. p. 158, 81. ubi de illo nomine, τὰ πολέμια copiose dictum est.

Pag. 805. CAP. LXXI. Lin. 62 sq. μὴ κεραιότας ἀλλήλων ἀκούειν. — Cand. *ne ad invicem clamantes audirentur*. Gelenius, *ita ut non nisi clara voce loquentes exaudirentur invicem*. Vide, an legendum sit ὥστε vel ὥς μὴ κεραιῶ. ut *sine clamore*. **Pag. 806.** **Ἔς.** L. 70 sq. οὐσίας ἅς ἀναλώκεσαν. Malim ἀπώλεσαν vel ἀπωλέεσαν, *bona quæ perdidissent, quæ eis essent adempta*. Si ἀναλώκεσαν teneamus, referendum fuerit ad Triumviros.

L. 76. μῦθος recte a pr. man. dederunt Aug. & Reg. B. sicut emendavit H. Steph.

CAP. LXXII. Lin. 81 sq. Ἰουλίᾳ τῆς γυναικὸς. Quænam

Julia Scribonii Libonis filia uxor erat Sex. Pompeji, nec de alia ejusdem uxore legimus: atqui illa *Julia* non erat. Matrem Antonii Juliam fuisse; item aliam Juliam, superioris Cæsaris filiam, Pompeji M. uxorem, constat. Hoc loco nomen *Ιουδας* videndum ne ab imperito sciolo intrusum sit. Pag. 806

L. 82. *ἐς τὸ ἀμφικλυθεὶν Διαιαρχέων χάματι*. Forſan *ἐς τὸ ἀμφικλ.* *ἔσ.* Molium Puteolis in mare productarum meminit Strabo lib. V. p. 245. D. & alii quos citavit Cluver. Ital. ant. p. 1138 sq. Circa Miſenum, quod haud procul abest a Puteolis, fœdus hoc eſſe factum, Vellejus II. 77. Plutarch. Anton. p. 930. & Dio XLVIII. 36. referunt: & Dio quidem Antonium & Cæsarem in continente, Pompejum *ἐν χάματι τινι περιβύτῳ*, in hoc ipſum recens congeſto, ſteſſiſſe ait. Proxime Puteolos congreſſum hunc eſſe factum, rurfus Noſter ſignificat p. 810, 50 ſq.

L. 95 ſq. *τῆς μεγίστης ἱερωσύνης ἐς τοὺς ἱερεῖς ἐν-ῆραφῆναι*. *Maximi ſacerdotii pontifices, Augures* dicit, quos alibi τῶν σημείων ἱερεῖς vocavit, Civ. III. 402, 53. De Pompejo Dio XLVIII. 36. eandem rem narrans, de qua hic Appianus agit, οἰωνοτῶν ἀποδεχθῆναι ait. Pag. 807

CAP. LXXIII. Lin. 27. *Μαρκίῳ, τῷ προγόνῳ μὲν Ἀντωνίου*. Pag. 809
Cf. p. 797, 20 ſq.

CAP. LXXIV. Lin. 45. *ἐκλόνοντες τὸ φορτὶνόν*. Gelenius, Pag. 810
ne urbanis eſſent oneri. Freinſhem. CXXVII. 42. *dubium, impenſam ne, an invidiam, vitantes*. L. 47 ſq. *ἐνθύμους ἐφίσι τοὺς γεωγράφους* *ἔσ.* Gelenii tenui verſionem. Candidus: *Nam eandem tellurem ſimul vendicantes, ut implacabiles hoſtes affuturos, -- formidabant.*

CAP. LXXV. Lin. 62. *Ἰδουμαίων*. „*Ιουδαίων*” maluit Pag. 811
MUSGRAV. L. 63. *Ἡρώδης*. Clamat SCALIGER, *Animado, ad Euſeb. Chronol. num. MDCCCXCII. pag. 168.* „imperite ab Appiano Herodem M. in eis Regibus poni, qui *ἐνέφοροι* Romanis fuerint. Numquam Herodes, ait, Cæsari tributarius fuit. Hoc ſi verum eſſet, ejus clara exſtarent in Joſepho indicia; ex cujus libris palam eſt, Herodem nihil minus quam ſtipendiarium populi Romani aut tributarium Cæsaris

Pag. 811. fuisse. In ejusmodi non semel lapsum Appianum deprehendimus. Quare audiendus non est." Conf. eumd. ibid. ad Ann. MXXI. p. 177. B. At, verum si quæris, nihil aliud dixit Appianus, nisi *ab Antonio regibus his stipendia esse imposita*, lin. 61. In quo, Herodem quidem quod adinet, non valde dissentientem ab Appiano Josephum video, qui, *Antonium Herodi hoc perfecisse, ut Rex nominaretur*, scribit, *propter pecunias quas illi se daturum Herodes promiserat, si Rex nominatus esset*; Antiq. Jud. XIV. (26.) 14, 4. tum rursus, XV. (10.) 6, 6. in bello Antonii cum Cæsare *pecuniam atque frumentum ab Herode ad Antonium missum diserte tradit*. Ceterum anno superiore DCCXIV. Regem nominatum esse Herodem, ex Josepho de Bell. Jud. I. 14, 4. & Ant. Jud. XIV. 14, 5. discimus.

L. 66 sq. Παρθενός. Cf. Civ. IV. 644, 28. & Illyr. p. 831, 20.

Pag. 812. CAP. LXXVI. Lin. 76. καὶ ἐν Αλεξανδρείᾳ. Vide supra cap. 11. L. 79. σχῆμα τετράγωνον, i. q. σὺλὴν τετράγωνον, p. 726, 33. L. 83. μεθ' Ἑλλήνων ἡ χεῖμασία. Incommode sane hic vocab. χεῖμασία stare videtur, quum, quidquid hoc cap. traditur ad χεῖμασίαν, quam Athenis egit Antonius, pertineat. Vocab. γυμνασία prælii nonnihil fortasse in his Plutarchi verbis inveniet, Anton. p. 930 sq. ἐγυμνασιάρχῃ δὲ Ἀθηναίοις, καὶ τὰ τῆς ἡγεμονίας παράσημά καταλυπῶν οἶκοι, μετὰ τῶν γυμνασικῶν βόεδων ἐν ἱματίῳ καὶ Φαικασίῳ προήει. Ad verbum ἡ χεῖμασία hæc notavit MUSGRAV. „ἐχρημάτισε, vel ἡ γυμνασία. Sequentia etiam mendi suspecta. An πανηγύρις τε θῆν."

Pag. 813. CAP. LXXVII. Lin. 3. Non video, cur MUSGRAVIUS

Pag. 814. κατὰ γνώμης ἀπιστον maluerit. L. 8. παντός οὐνεκα. Cand. & Gelen. omnino. An, in omnem eventum?

CAP. LXXVIII. Lin. 21 sq. ἐξοτύνειν ἐπὶ Μηνόδαρῳ Ἐ. C. Candidus: ut in Menodorum irritarent, quasi dominum in servum adhortantes. Nescio quid h. l. C. STEPHANUS voluerit, in Var. Lect. scribens: „forte Καίσαρι ὡς ἔτι." Quum eodem modo in contextu edidisset, videtur nunc ἐπὶ pro ἔτι

scribere voluisse. Bene Gelenius: a cuius versione h. l. non discessi, & ad cuius etiam mentem Græca emendavi.

L. 27. ἡ πιστότατος τῷ Μηνιδάρῳ. Sic p. 818, 86. τὸν ἔχθρι. Pag. 815. εἶλον τῷ Μηνιδάρῳ. Sed sicut hic Aug. τῷ Μηνιδάρῳ, sic & ibi idem pariter τῷ Μηνιδ.

CAP. LXXXI. Lin. 96. ὑπὸ βύμης. Sic pag. sq. lin. 11. & Pag. 819. sæpe aliàs.

CAP. LXXXII. Lin. 20. „καλούμενα. Mendosum, vel Pag. 820. deest vos καταβαλλόμενα.” MUSGRAV.

CAP. LXXXIII. Lin. 47. -- εὐθὺς ἐς Σικελ. Sane si nocte Pag. 822. ea, quæ prælium secuta est, (l. 41 sq.) eodem loco, quo pridie, utraque classis in statione fuit, non statim ex acie in Siciliam rediit Democrates: ne dicam, inusitatam significationem verborum ἐκ κέρως esse, ex acie. Dio, de eadem re agens, XLVIII. 47. οἱ Σιξέθιοι, ait, ἀπῆραν ἐκ τῆς Κέρως. Cf. Nostr. p. 819, 90. & p. 823, 68 sq.

CAP. LXXXV. Lin. 85. Ad verba ἐπεὶ οὐδὲ πω κακὴν γ' ἀπώλετο, quæ hic vulgo intrusa erant, hæc notavit MUSGR: „Mendosa. F. ἐπεὶ οὐδενὶ καλῶ ἀπολέσθαι. Sed puto multa deesse. Conf. p. 375. l. 26. & sq. [nobis p. 827, 26 sq.] Vel pro ἀπώλετο an ἐπαύετο? ut hiatus sit ante ἔμμελλον.” Candidus: nec longe periculum aberat. Gelenius: nec enim adversari fortuna desierat. Mihi jambus, ex nescio quo Poëta;

ἔμμελλ' ἐπεὶ οὐδέπω κακὴν γ' ἀπώλετο.

ad marginem exemplaris alicujus in hac regione (non satis quidem video, quo consilio, quoque respectu) scriptus, temereque in contextum adscitus videtur. Quo rejecto, omnia plana sunt.

CAP. LXXXVI. Lin. 89 sq. παρακαλέσαντες ἀλλήλους. Si Pag. 823. παρακαλυσ. legeremus, reponendum foret ἀλλήλοις pro ἀλλήλους, ut p. 828, 53. L. 94. Δημοχάρους. Sic recte Aug. ut jam correxerat C. STEPH. qui in Var. Lect. monuit: „exemplaria habebant δημάρχου.”

CAP. LXXXVII. Lin. 16. τῆς ἰδοῦ τεκμαιρόμενοι. πειρὶ τῆς Pag. 826. ἰδοῦ voluit MUSGR. præter necessitatem. L. 24. πρὸς τοὺς.

- Pag. 827.** Sic recte MUSGRAV. quoque reposuit. L. 32. πλავιάσαι. De hoc verbo ulterius quærendum censuit MUSGR. Apud Lucian. in Navigio s. Votis, T. III. pag. 254. πρὸς ἀντίους τοὺς ἐπὶ τῆς πλავιάσειν est *contra adversas etc. fias obliquo cursu navigantes*; quod Galli *lourvoyer*, Germani *laviren* vocant; quod ubi fit, in alterum latus recumbit navis. Eodem modo πλავιάζειν (si vera lectio) h. l. erit *navem in latus convertere*, ut refici possit.
- Pag. 828.** CAP. LXXXIX. Lin. 47. ἀγκύραις. Sic & MUSGR. correxit. L. 51. ἐπ' ἀλάλας. Forſan, καὶ ἐπ' ἀλάλας. Conf. l. 38 sq. & p. 841, 61.
- Pag. 831.** CAP. XC. Lin. 87. παριέμενοι, *remissi, fato cedentes*. L. 95. τηλικούτων correxit etiam MUSGRAV.
- Pag. 832.** CAP. XCI. Lin. 11. διαζωννύμενους τὰ σκάφη. Cand. *scaphas amectentes*. Gelen. *navigia cingere*. Freinsh. Suppl. Liv. CXXVIII. 20. *funibus colligare navium rimas*. Sic Grotius ad Acta Apost. XXVII. 17. ὑπεζωννύντες τὸ πλεῖον recte interpretatus est, *funibus navem ligantes, ne vi ventorum ὅς flu-
Auum diffiliret*. Eademque notione usurpatum verbum simplex ἔζωσαν videmus apud Apollon. Argon. I. 368. Sed apud Polyb. Leg. LXIV. ναὺς ὑπεζωννύειν generaliori verbo *reficere naves*, quo & interpretatus usus est, vel *instruere*, reddendum videtur. Pollux, ubi de reficiendis navibus agit, I. 125. non aliud verbum adfert nisi vulgatiore hæc, ἐπισκευάσαι, ἐπισκευάσθαι, tum ζεύξαι, ζεύξασθαι: ubi ζεύξαι Kühnius exposuit *succingere quassas naves*, ad nostrum Appiani locum & ad Act. Apost. I. c. provocans.
- L. 14. εἶρηταί μοι καὶ ἐτέρωθεν. Vide cap. 25. extr. p. 745.
- Pag. 833.** CAP. XCII. Lin. 27. εἰ δὲ μὴ. Sic & MUSGRAV. reposuit. — Ceterum *ad marginem hujus pag.* pro A. U. 717. etiam-
num potius *Annus ab U. C. 716. notari debuerat*.
- Pag. 834.** CAP. XCIII. Lin. 36 sqq. Ἀρχαμένου δ' ἕως Ἑῶς. Hæc cum Freinsh. CXXVIII. 40. ad A. U. 718. retuli. Sed *malim hac pag. Ἑῶς seqq. usque pag. 837. A. U. 717. repositum*: quod non solum cum Dione XLVIII. 49. 54. sed cum ipso

etiam Appiano nostro magis consentit, qui expeditionem adversus Pompejum in annum sequentem dilatam ait pag. 836, 77 sq. Atqui illa expeditio A. U. 718. fuscepta: quare *hæ res ad A. U. 717. referenda*, quem annum cum residuo anni superioris totum classi comparandæ infumtum fuisse Dio scribit XLVIII. 49. Pag. 834

L. 48 sq. MUSGRAVIUS conjectaverat „*δυσχερὲς δ' ἰσόμενος αὐτὸ καὶ βαρὺ ἄνευ τοῦ τὴν Ἰταλ. εὐληχέτος.*” Asterisco verum hunc notaverat C. Stephanus.

CAP. XCV. Lin. 84. *τριηρετικοῖς*. Sic *σκεῖν τριηρετικά*, Præf. pag. 13, 97. & Pun. 437, 96. Hunc locum tractavit Bayfius de Re Navali p. 74. L. 87. *ὁ χρόνος αὐτοῖς ἴσχυι*. Commodius in plusquamperf. tempore hoc enunciavit Dio XLVIII. 54. *ἔξιδυλύνθαι*. Ubi Fabricius monuit: „Triumviratus in quinque annos constitutus primum fuit, A. U. 710. Itaque jam ante duos annos primum quinquennium exierat.” Pag. 837

CAP. XCVIII. Lin. 40. *χειμῶνες ἰεσθηκ*. Forfan ὑπὸ χειμῶνος, *tempestate perierunt*. Sic Cand. *ex tempestate*. Pag. 840

L. 43. *Ἀσφαλίσῃ Ποσειδῶνι*. De hoc Neptuni cognomine conferenda Commentatio Gallandi in *Histoire de l'Acad. des Inscrip.* T. I. p. 152 sq. L. 44. *πρόπλοι*. De codd. Regionum lectione monuit C. STEPHAN. in *Var. Lect.* „*exempl. habent πρόπλων.*” L. 52. *Ἀθηναίων ἄκρον*. Recte Gelen. *Minervæ promontorium*. Parum accurate C. STEPHAN. in *Var. Lect.* ait: „*Interpr. Καταναίων.*” Nam & in Mogunt. & in Veneta Candidi editione est „*circa Atheniensium rupes.*” L. 56. *Ελεάτην κάππον*. Cluver. Ital. ant. p. 1259 sq. Pag. 841

CAP. C. Lin. 86. *ὕδης αὐτῶν (θαλάσσης καὶ Ποσειδῶνος) ὕψιστ. καλεῖσθαι*. Hinc *Neptunius dux* per jocum vocatur apud Horatium Epod. IX. Pag. 842

CAP. CI. Lin. 5. *ὡς σκηπτοδὲς ἀφανῶς*. Ex hoc loco, sicuti vulgo legebatur, mendosa vox *σκηπτοφανῶς* in Lexica nonnulla temere recepta est. Pag. 843

CAP. CII. Lin. 20. *Μινδίῳ δὲ Μαρκίῳ*. Temerè hunc, in cujus nomen libri omnes nostri consentiunt, in *Vinidium* Pag. 844

Marcellum mutavit Gelenius. Mindius aliquis Marcellus memoratur Ciceroni ad Famil. lib. XV. Epist. 17.

Pag. 845. L. 40 sq. ἰφυλάσσειτο, cavit sibi ab illo. Cand. custodiri iussit. Gelen. adhibitis qui clam observarent hominem.

Pag. 846. L. 41. τοὺς δ. Sic & MUSGRAV.

CAP. CIII. Lin. 45-47. δύο τέλη μὲν περὶ τῶν Μισσαλάων -- τὴν ἐνθὺ Ταυρομενίου. Non satis mihi plana hæc sunt: ac miror, ni error sublit. Lepidus ad Lilybæum erat, (pag. 840, 49.) quod satis longe abest a Tauromenio. An ergo hoc dicit: Messalam copias suas cum Lepido jungere debere, junctisque copiis versus Tauromenium proficisci? De *Messala* autem dubium injicere potest, quod legimus p. 848, 82. Sed potuerat Messala, transductis legionibus, redire ad Cæsarem.

L. 49 sq. Σκυλάκιον ὄρος, δὲ πέραν ἐστὶ Ταυρομενίου. An *Scylacium montem* dicit *Cocintum promontorium*; quod in extremitate sinus Scylacii erat, & *Tauromenio oppositum* utcumque poterat dici?

Pag. 847. CAP. CIV. Lin. 63. Παπίας. Plennium ad Lilybæum Lepido a Pompejo oppositum dixit p. 839, 25. Sed eum nunc Lepidus obsessum tenebat: p. 840, 49. De *Papia* conf. p. 849, 94. & ibi adnot. L. 70. Τισσηνός. Hic olim cum L. Antonio steterat: vid. p. 753, 84. Fuit autem, ut videtur, in eorum numero, quos, Perusia capta, ad Sex. Pompejum transiisse Dio scribit XLVIII. 15. cf. App. 777, 86. De nomine conf. Dionem XLVIII. 13. & ibi Fabric. & Nostr. pag. 863, 30 sq.

Pag. 848. CAP. CV. Lin. 82. μετὰ Μισσαλά. Conf. p. 846, 45. & ibi Adnot. L. 90. Tolle comma post *Μισσώνης*.

Pag. 849. CAP. CVI. Lin. 94. ὡς Παπία μόνῳ ναυμαχῆσαν. Modo Δημοχάρει dixerat pag. præc. l. 87. Et Dio, hanc pugnam navalem exponens, XLIX. 2. 3. & Sueton. c. 16. a parte Pompeji non nisi *Democharem* ducem nominant. De Demochare vid. supra p. 821, 34 sqq. & p. 823, 64 sqq. De *Papia* vid. p. 847, 63. & 73. L. 14. πηδάλια. Correxerit etiam MUSGR.

Pag. 850. L. 15. „ἀπεχώρουν. An ὑπεχώρουν?“ MUSGRAV.
L. 17. ὡς ὅραχυν. ἀνέκασιν, ut minores retundebant.

CAP. CVII. *Lin. 27 sq. ἀποκλείσθαι, interclusi sunt, exi-* *Pag. 853*
tus eis interclusus est.

CAP. CIX. *Lin. 79. Ονοβάλαν. Vibio Taurominius fluv.* *Pag. 854*
dicitur. Vid. Cluver. Sicil. ant. pag. 93. L. 80. Ἀρχοντήν.
Ἀρχοντήν Apollinem vocabant Naxii coloni, quia coloniae del-
ducendæ dux Ἔσ αυθὸρ fuerat. Vid. Thucyd. VI. 3. Cluver.
l. c. Spanhem. ad Calim. H. in Apoll. v. 57.

L. 81. Ναξίαν τὸν θιν. Ex margine in textum intrusa (ae
 dein vulgo corrupta) hæc verba mihi videntur.

CAP. CX. *Lin. 1. ἐς Ῥόκκοντον ἄκραν.* *Pag. 855*
 Ignotum aliàs, ac
 fortasse mendosum nomen. Ortelius (referente Cluv. Ital. p.
 1301.) *Cocintum* promontorium intelligi putavit illud, a
 quo sinus Scylacius incipit, quod aliàs & Cæcinum & Carci-
 num adpellatum legimus. Cluverus autem, nescio quo do-
 cumento cònfidens, l. c. pag. 1305. ait: „Apud Appianum
 Bell. Civ. lib. V. legitur vocabulum Κόκκοντον pro Πάχυντον.”
 Sed vereor, ne utrumque promontorium, & Cocintum Italiæ
 & Pachynum Siciliæ nimis longe absit a Tauromenio, quam
 ut alterutrum h. l. ab Appiano dictum intelligi possit.

CAP. CXI. *Lin. 28. Si ab Appiani manu h. l. est ἐπιχειρῶ,* *Pag. 856*
 oportet paulo ante aliquid exciderit, post ἀνταπῶδον: nempe,
 cum his qui ad Cornificii castra se receperunt, hostes simul
 adversus eadem procurrisse.

CAP. CXII. *Lin. 35. τὸν Αἰθάλαν λιμένα. Portus nemini,* *Pag. 857*
 præter Appianum. memoratus. Cluvero, ex mera conjectu-
 ra, idem portus videtur, quem Βαλαρὸν superius nominatum
 vidimus p. 640, 66. *L. 39. ἰσλαμένον.* An idem quod *συν-*
εσλαμένον? Hefychius. *ἰσλαμένον· ἐξεσθαρμένον.* *L. 48. ἐπὶ* *Pag. 858*
τοῦ πρόσπου. An ἐπὶ τοῦ παράπου, *qui tres legiones habuit*
ad trajiciendum in Siciliam paratas?

CAP. CXIII. *Lin. 56. Μισσάλας δὲ οὗτος ἦν Ἑσς.* *Pag. 859*
Vide Civ. IV. cap. 38. & c. 136. L. 72. ψιλῶν. Vidit etiam MUSGR.

CAP. CXIV. *Lin. 76. ἂν βύακα πρὸς ἀγροσὶ πετε Ἑσς.* *Pag. 860*
Vid. Thucyd. lib. II. cap. 116. & Diodor. Sic. XIV. 59.

L. 77. κατιούσαν. Cogitaveram κατιόντα sc. βύακα. Sed bene

Pag. 860. habet παρνούσαν, nempe ἄνδρον γῆν. *L. 79. ἀπ' ἐκείνου.* Sic & MUSGRAV. emendandum vidit. *L. 87. διασκευασμένης* recte Aug. cum H. Steph.

Pag. 862. *CAP. CXVI. Lin. 17 sq. Πλωρ. καὶ τὰ παράλια πάντα ἔσ.* Locum hunc tractavit Cluver. Sicil. antiq. p. 304. & 306. & 387. *L. 27. Ἀργεμσίου, πόλεως βράχυν.* ἐν ᾗ φασὶ τὰς Ἡλίου βούς ἔσ. „At Homerus, qui primus hujus fabulæ auctor creditur, non ad hoc Siciliae litus, sed ad orientale ejus latus extra fretum adpulisse narrat.” &c. CLUVERUS *Sicil. antiq. p. 307.* Conf. Homer. Odysf. XII. 260 sqq.

Pag. 863. *CAP. CXVII. Lin. 30.* Pro suspectis his verbis ἡσθεὶς τῶν εἰρηῶν ἀφηρημένος, Candidus hæc habet, *angusta illa intercepta audiens:* & Gelenius, *ubi Pompejus amissas fauces cognovit.* *L. 38. τοὺς μὲν Γερμανοὺς.* De Germanis, in exercitu Cæsaris nulla antea mentio facta est. *L. 41. Παλαιήνων.* „Mendosos istos Παλαιήνωνες, qui nulli umquam fuerunt in Sicilia, corrigendos esse in Ἀεκακαινίους, ipsum h. stor. simul & chorographiæ filum diferte indicat.” CLUVER *Sicil. antiq. p. 387.*

Pag. 865. *CAP. CXIX. Lin. 70. αἰδέλας.* Sic & MUSGRAV. *L. 72. „βία αὐτῶν.* Lege βία ναυτῶν. Vel potius βίαι, & dele αὐτῶν: & post βοαὶ inferre ναυτῶν.” MUSGRAV.

Pag. 866. *L. 83 sq. ἴση μὲν ἦν ἡ βία ἔσ.* Bene Gelenius: *pariter utrisque conantibus, harpago peragebat suum officium: nec opus erat inserto adverbio insuper.*

CAP. CXX. Lin. 87. τὸν πόλεμον. Sic & MUSGRAV.

Pag. 867. *CAP. CXXI. Lin. 10. ἐπιστρέφαντες.* Et hoc recte MUSGRAV. reposuit.

Pag. 871. *CAP. CXXIII. Lin. 67. διέστησαν.* „συνέστησαν. Mendosum. Forfan ἀνέστησαν.” MUSGRAV.

CAP. CXXIV. Lin. 76. αὐτῆς ἐς τὸ ἴσον ἔσ. Lectionem codicum Regiorum C. Stephan. in Lect. Var. retulit; unde & κατασθέντης revocavit MUSGRAV.

Pag. 874. *CAP. CXXVI. Lin. 30 sq. ἐνίους τῶν προγραφέντων ἔσ.* Conf. Civ. IV. cap. 50.

CAP. CXXVIII.

CAP. CXXVIII. Lin. 71. *στρατῶν δὲ γέγονε, χωρὶς.* Hæc H. Pag. 877
STEPHANI emendatio magis utique placet, quam **MUSGRA-**
VII, qui posuit „στρατῶν δὲ ἑτέρων χωρὶς.” Candidus, *exerc-*
citui agris & pecuniis opus esse, non ludicris: videtur vul-
 gatam lect. ante oculos habuisse. L. 74. *οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν χρ-*
μαρχὸν ἦσαν, canebant. Sed nec hoc satis placet. Viden-
 dum, an melius quid meliores dent libri. Miror, ni in-
 terciderunt hic verba nonnulla. Nihil subsidii Candidus of-
 fert: *aderant & circa tribunos ea collaudantes.*

CAP. CXXIX. Lin. 99. *ἐπὶ νεῶν.* An ἐπὶ τῶν νεῶν? scilicet Pag. 878
Ἀργείων, de quibus paulo ante.

CAP. CXXX. Lin. 8. *ἐς τότε.* Forſan ἐς τὸ τότε. Pag. 879

L. 14. *πομπῇ.* *Ovationem:* sic Freinshem. CXXIX. 40.
 Conf. Sueton. Octav. c. 22. & Dion. XLIX. 15. Sed Gelenius,
thesam in Circensibus; quem honorem & superiori Cæsari
 tributum refert Sueton. Jul. c. 76. Cf. App. Hisp. p. 127, 50.

L. 15. *ἐπὶ νίκῃς, triumphalis.* ἐπὶ νίκῃ voluit **URSINUS**, in
Famil. Rom. p. 272. edit. Patini,

CAP. CXXXII. Lin. 53 *στῆ. ἔκλοντο δὲ μαρχὸν ἐς αἶα.* Multo Pag. 880
 deum post, nempe A. U. 731. tribunatum perpetuum Octa-
 viano Cæsari tributum esse, monuit Fabricius ad Dion. XLIX.
 15. coll. Dion. LIII. 32. Sed, licet non nomine, re tamen
 jura potestatemque tribunorum jam nunc ei collata esse, ex
 ipsius Dionis verbis XLIX. 15. intelligitur. Itaque & Oroſius
 VI. 18. extr. *Ouant;* inquit, *(ex Sicilia) Urbem ingressus,*
ut in perpetuum tribunitia potestatis esset, a senatu decre-
tum est. L. 56. *Βύβλον ἀπ. πρὸς αὐτὸν ἐντυχὴν ἰδιδ.* *Bibulum*
abeuntem monuis ut Cæsarem conveniret. Poteram, ut jam
 aliàs monui, *Βύβλον* edere; quod & paulo rectius fuisset.
 Cum de nomine, tum de re, conf. Civ. IV. 581, 46-48.
 Non erat autem, cur in hoc loco hæſitaret **MUSGRAV.** qui
 ad verba *Ὁ δὲ Βύβλος* hæc notavit: „An ὡς, connectendum
 cum præcedentibus?”

CAP. CXXXIV. Lin. 90. *ἐχηματίσθ.* Correxlt etiam Pag. 881
MUSGRAV. monente H. **STEPHANO**, cujus ad h. l. hæc est
 Adnotatio: „Videri possunt ambo interpretes in iis quæ or-
 Vol. III. K k k

Pag. 384.

tionis hujus initium proxime præcedunt, aliam lectionem sequuti quam hanc, ἐλθεῖν δὲ τοῖς πλοῖσιν ἐχηματίζον, ἀντὶ λαοῦ οὐτως. Pro his enim apud P. Candidum ista legimus, *Legati a Pompejo venientes his verbis feruntur usi.* Apud Gelenium autem hæc, *Legatorum Pompeji hæc fuit postulatio.* Ego tamen lectionem nostram esse germanam existimo, & mendo carere, si modo quis ἐχηματίζον in ἐχηματίζεν mutet, quum nominativus Ἀντώνιος subaudiri debeat. *Quum autem (inquit) legati advenissent, Antonius cum his egit, ita legationem suam exponentibus."*

L. 95. „Post ἡνδὲ τοῖ [ubi vulgo merum incisum ponebatur] ponenda est stigmatice τριγλῶ: etiam si nec apud [Gelenium] interpretem (ut hac de re semel monearis) posita sit. Atque idem & in aliis plerisque locis horum præsertim posteriorum librorum de bellis civilibus, peccatum est, sequendo editionem Parisinam. In iis enim magis quam in prioribus, & quam in cæteris etiam opusculis, editionem illam hæc sequuta est." H. STEPHANUS.

L. 98 sq. „His verbis, οὐτ' αὖ ὁ Πάππ. respondent ista, οὐτ' αὖ ἐν ἡπείρῳ. Ideo hæc, οὐ γὰρ αὖ Καίσαρ τὰς ναῦς κατ' αὐτοῦ παρέρχεται, parenthesis includenda notis fuerunt, ne cui negotium facerent. Idemque apud interpretem fieri debuit in his, *Non enim classem præbuisse contra eum.*" H. STEPH.

Pag. 385.

L. 4. ἐν καίρῳ. „Hæc verba non junguntur cum participio διεξάμενον, sed cum altero illo γένεσθαι, ideoque ponenda hypostigmatice post ταῦτα." Idem STEPHANUS.

CAP. CXXXV. Lin. 11. ἐν νῦν. Sic jam C. STEPH. monuit in *Var. Lect.* „Vide num οὐ abundet." L. 18. αὖ ὑπομνήσκει ἑξῆς. „Aliquid sibi permittit hic Gelenius, ultra hanc lectionem: quum vertit, *sed admonet quantum obfuerit non missus exercitus.* Sed multo plus circa hunc locum sibi alter interpretes permittit, (neque enim aliam sequutam esse lectionem puto) & quidem hoc etiam, ut quæ hic de non missio exercitu dicuntur, cum sequenti periodo connectat: quum tamen sententiam omnino ab his separatam contineat." H. STEPHANUS.

L. 20. *μετὰ τῶν νῆων αἷς ἵτι ἔχουσιν*. Plures oportet ei naves fuisse, quam illæ septemdecim supra memoratæ, p. 869, 384. Et plures mox se ei ex Sicilia profugienti junxisse, Dio scribit XLIX. 17. Cf. Nostrum p. sq. l. 43 sq. L. 21. „Scribendum est, *καὶ οὐδ' ἐν τῇ Φυγῇ καταλαμβάνοντος*. Fortasse autem & pronomen αὐτὸν ante *καταλαμβάνοντος* Appianus scripserat: quod tamen & subaudiri potest.” H. STEPH. L. 24. „Particulam *καὶ* ante *ἔσεν οὕτω* desiderari puto.” IDEM.

CAP. CXXXVII. Lin. 46. *Αμύνταν*. Pisidiæ regem ab Antonio constitutum. Vid. p. 811, 63. L. 48. *ἐς αὐτὸν*. Sic & MUSGRAV. Sed legendum utique *ἐς Ἀντωνίου* censeo. Pag. 887

L. 51. *ὑπὸν*, *ἐς ἀντιδοσιν αὐτ.* *ἔξ. κοίρ. Ἀνωθ.* Miror, an hæc satis emendata sint aut integra. Candidus: *sperans, ad ejus restitutionem Ænobarbum magna ex parte conferre posse.*

CAP. CXXXVIII. Lin. 76 sq. *προσδεχομένων δὲ ἔσ.* Vide. Pag. 889
tur utique, sicuti monuit Musgravius, mendosa aut mutila esse oratio. Audiamus interim interpretes. Candidus: *Id cum in Mysia, Propontide, ac aliis finitimis in locis vulgaretur, egeni ἔσ.* Gelenius: *quumque supplementum acciperent e Mysia, Propontide, ceterisque locis, egeni homines ἔσ.*

CAP. CXXXIX. Lin. 98. *συνισμένους*. Sic & Cand. legit, Pag. 890
qui exposuit, *quasi cateris ad congregiendum in terra potiores*. Sed omnino *συνισμένους* puto legendum, scil. *τοῖς πολεμίοις, pugnaturus*. Sic *ὡς ὁμοῦ πᾶσιν ἀμυνόμενος τὸν Σικω.* Hisp. 130, 90.

CAP. CXLII. Lin. 52. *ἠδὲ*. Sic pag. sq. l. 76. *ἀδοξίας*. Pag. 892
De hoc verbo dixi ad Syr. 597, 39. & ad Civ. IV. 684, 85.

L. 57. *οἱ καὶ Αμύντα*. Nescio quid importuni h. l. habet illud pronomen *οἱ*.

CAP. CXLIV. Lin. 7. *ἐφ' ἑαυτοῦ*. Malim *ἀφ' ἑαυτοῦ*. Sed & hoc ferri potest. Sic fere & p. 885, 13. *ταῦτε εἰκὸς μὲν καὶ σὶ προσῆν ἐπὶ σιαυτοῦ*. L. 8-10. *μὲ τὴν αἰτίαν Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος ἐς ἀλλήλους διδῶν Πωμαῖος, καὶ Κλισπαῖτρα Πωμαῖος συνηγούσα ἀνατρίψαιεν*. Quid potissimum hic scripseris Pag. 894

K k k 2

Pag. 896.

Appianus, difficile dictu erit, donec meliores doceant libri. μή τὴν αἰτίαν διδῶ Πομπηίος, sive causam, sive culpam aut culpationem, incusationem, querelas, exponas vocabulum αἰτίας, incommode utique dictum videtur; & in illis verbis, si defectu etiam laborat oratio, haud dubie mendum aliquod latet. Tria verba διδῶ Πομπηίος καὶ prorsus præterit Candidus; ne Antonio & Casuri aliquando dissidendi causam Cicopatra Pompejo assentiens afferre posset. Mihi cuncta denuo consideranti, probabile omnino videtur, verbum διδῶ (quod nec in vers. lat. expressi) importune intrusum esse, cetera autem omnia, prouti vulgo edita erant, integra atque sana esse, nisi quod in fine, pro vulg. ἀνατρέψαιεν, ἀνατρέψαιεν sit scribendum, quemadmodum infra contextum jam subindicavi. ἀνατρέψαιεν τὴν αἰτίαν Αντ. καὶ Καισ. ἐς ἀλλήλους est, mutuas Antonii & Caesaris querelas vel accusationes excitare atque alere. Eodem verbo Appianum usum vidimus supra pag. 733, 59. & Civ. I. 49, 13. Itaque tali modo legendam totam ἦσιν cepseo: φυλαχόμενον, μή τὴν αἰτίαν Αντωνίου καὶ Καίσαρος Πομπηίος καὶ Κλεοπάτρα, Πομπηίῳ συνεργούσα, ἀνατρέψαιεν.

Pag. 897.

CAP. CXLV. Lin. 15. τὰ Ἰλλυρικά, οὔτε ἀκριβῶς γινώσκοντες. Res Illyricas non satis sibi cognititas esse, propterea Appianum vidimus quoque in ipsa hist. Illyr. cap. 6. extr. & passim alibi. Quæ vero ab ipso Octaviano Cæsare in Illyrico gesta sunt, eorum expositionem ex ipsius Cæsaris Commentariis cum hausisse intelligitur ex Illyr. cap. 14. extr. & c. 15. ineunte. L. 16 sq. οὔτε χώραν ἔχοντα ἐτέρωθεν λεχθῆναι. Res Illyricæ (utpote cum diversis populis, qui communi Illyriorum nomine comprehendebantur, diversissimisque temporibus gestæ) non poterant in alio quodam harum Historiarum libro commode tractari eique interferi; sicuti, verbi causa, Bellum Piraticum Historiæ belli Mithridatici interferi potuit, (vid. Mithrid. cap. 91. extr. & seqq.) aut sicuti Sertorianum Bellum, licet ad res Hispanienses videri potuerit pertinere, in Librum I. de Bellis Civilibus rejectum est. (vid. Hisp. c. 101. & Civ. I. c. 108 sqq.)

L. 17 sq. τοῦ χρόνου καὶ ὅταν ἐλάβθησαν συναρχαίοντος αὐτὰ ἐς τέλος.

Dubitandum nullo modo videtur, quin recte a cod. Aug. ab-
sint verba ἰδοξεῖ δὲ, quæ post ἐλήφθησαν vulgo inserta erant.
Nam verbum προαναγράψαι, quod L. 18. sequitur, satis mani-
feste pendet ab illis, quæ initio hujus βήσεως leguntur, καὶ μοι
ἰδοξεῖ τὰ Ἰλλυρικά: & non modo non opus erat repetere hoc
verbum ἰδοξεῖ, sed ipsa hæc repetitio impeditam omnino tur-
batamque reddebat orationem. Quare & in cod. Reg. A. (sic
in Notis infra Contextum scribi debuit, non Reg. B.) punctis
infra positis declaratur, rejicienda esse ista verba ἰδοξεῖ δὲ, quæ
nec Candidus in suo legerat exemplari. Ceterum nec sic satis
ad liquidum perducta hic omnia videntur. Post τέλος recte
orationem inciderunt scripti libri. Neque obscurum hoc qui-
dem est quid sit, συνάγειν τὰ Ἰλλυρικά ἰς τέλος, scil. *res Illyricas*
uno tenore ad finem usque persequi, atque eodem libello
complecti. Sic Pun. 307, 46 sq. τὰ δ' ἐν Λιβύῃ γινόμενα ἀπ'
ἀρχῆς, ἥδε (ἡ γραφή) συνάγει. Hisp. 176, 85 sq. καὶ μοι δοκεῖ
τὸν Οὐριάνθου πόλεμον - - συναγαγεῖν, ἀναθέμενος ἢ τι τοῦ αὐτοῦ
χρένου περὶ Ἰβηρίαν ἄλλο ἐκτελεῖτο. Adde Hisp. 180, 58. Civ. I. 49,
15 sq. Sed quæ præcedunt, τοῦ χρένου καθ' ὃν ἐλήφθησαν συνά-
γοντος, hæc quidem verba non pariter in plano sunt. Et ἐλήφ-
θησαν quidem a Gelenio expositum video, *Romanis sunt sub-*
dicta; sed ea notio, quamquam sæpius aliàs huic verbo subje-
cta, (v. c. Illyr. 851, 32. Hisp. 145, 60. Civ. I. 9, 38.) locum
nunc habere non potest, quoniam τὰ Ἰλλυρικά, ad quem no-
minativum refertur illud verbum, non sunt ἰθὺν Ἰλλυρικά,
gentes Illyrica, sed Ἰλλυρικά πράγματα, *res Illyrica*, *res a*
Romanis in Illyria gesta. Itaque, sicut λαμβάνειν ἔργον signi-
ficat *opus suscipere*, sic τὰ Ἰλλυρικά ἐλήφθησαν, licet geminus
plane huic locus apud Appianum non succurrat, nil aliud
nunc denotare posse videtur, nisi, *res Illyrica (a Romanis)*
suscepta sunt, Romani incepterunt res gerere in Illyria. At
vero, ut ad reliqua pergam, illud inprimis importunum vido-
tur, quod non de se Appianus dicit, *se res Illyricas in unum*
libellum congeisse, sed τοῦ χρένου - - συνάγοντος αὐτὰ: quod
quidem nisi metonymica quadam ratione, quæ duriuscula ta-
men utique foret, dictum intelligi potest pro ἐμοῦ συγγραφοῦ

Pag. 897.

αὐτὰ ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἔσθ'. vereor, ne mendum etiam nunc in illis verbis lateat, legendumque suspicor, ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐλέφθσαν συνάγοντι αὐτὰ &c. ut cohæreant hæc, Καὶ μοι ἔδοξε τὰ Ἰλλυρικὰ, -- ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐλέφθσαν συνάγοντι αὐτὰ ἐς τέλος, προαναγράψαι: ad eamque lectionem adcommodavi latinam interpretationem, quæ græcis subjecta est.

L. 18. προαναγράψαι. In hanc scripturam cum Editis & Regiis consentit Ven. & Aug. a prima manu: & Cand. *prius scribere*. Quam scripturam cum altera, προαναγράψαι, commutari nolim. Nam in ipso hoc verbo προαναγράψαι omnino totius fere hujus βίτης, quæ ab illis verbis καὶ μοι δοκεῖ usque ad finem libri excurrit, versari cardo mihi videtur. Scilicet, quum exeunte hoc libro in mentionem *Illyricæ expeditionis* a Cæsare hoc tempore susceptæ incidisset Appianus; expectare poterat lector, expeditionis illius historiam nunc libro proxime sequente expositum iri: sed monet his verbis Appianus, se illas res jam *superius exposuisse*, in illo scil. libello, in quo res omnes a Romanis in Illyria gestas a principio ad finem esset complexus. Eodem verbo in medio genere, προαναγράψασθαι, utitur Civ. I. 9, 37.

L. 18 sq. καὶ ὑποδεῖναι αὐτὰ τῇ ἡμέρῃ Μακεδονικῇ. Historiam Illyricam, ait, licet singulari libello comprehensam, tamen quoniam justam mensuram reliquorum librorum, per quos Historias suas distribuit, non impleret, *finitimæ Macedonica Historiæ a se esse subjectam*; eadem fere, puto, ratione, qua Punicæ Historiæ finitimam Numidicam, & Siculæ Historiæ res ad reliquas majores insulas, ad Sardiniam, ad Cyprum &c. pertinentes adjecit. In hac vero nostra editione qua ratione factum sit ut Illyricus ille Libellus post Mithridaticum Librum fuerit rejectus, paulo inferius in fine Adnotationum ad Testimonium Photii exponemus.

ADNOTATIONES

AD TESTIMONIA VETERUM

DE APPIANO.

VOL. III.

I. *Ex STEPH. BYZANT.* Lin. 2. Ασπασίου. Vide Hisp. pag. 140, 60. & 72. & ibi Adnot. L. 4. Δαμνιον. Illyr. 844, 24. L. 5. Κάσας. Hisp. p. 138 sq. Ceterum intelligo, commodius hæc ex Stephano Byzantino potuisse inter *Spicilegia Fragmentorum*, quam inter *Testimonia de Appiano*, referri.

Pag. 3.

III. *Ad PHOTII Testimonium de Appiano.*

L. 24. Αππιανού Ρωμαϊκῆ Ἱστορίας. Eodem titulo *Romanas Appiani Historias* insignitas videmus apud Suidam v. Περδίκης, tum apud Zonaram loco illo quem in Testimoniis de Appiano infra pag. 10. retulimus, denique apud alterum illum Anonymum, cujus Testim. protulimus p. 12. Sed ista quidem sequioris ævi formula est: ac videtur utique ex Auctoris mente totum opus olim hoc modo fuisse inscriptum, Αππιανού Αλεξανδρείας Ρωμαϊκῶν. Certe quum singulorum quorundam Librorum titulum Appianus in hunc modum adferat, (vid. Præf. Appiani cap. 14.) Ρωμαϊκῶν Βασιλικῆ, scil. γραφῆ vel βιβλίου, Ρωμαϊκῶν Ἱταλικῆ, &c. satis intelligitur ipsum Auctorem Titulum universi operis hunc statuisse, τὰ Ρωμαϊκῶν. Nam quod in scriptis nonnullis exemplaribus (veluti in codice Augustano & in Vat. CXXXIV.) in separato Indice Librorum Appiani, qui illis exemplaribus insunt, pro simplici vocabulo Ρωμαϊκῶν, reperitur Ρωμαϊκῶν Ἱστοριῶν, id quidem librarii stylum, non Appiani, redolet. Nec enim aliàs quoque Scriptor hic *Romanas Historias* græco vocabulo Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας, sed τὰ Ρωμαίων, dicere solet. vid. Præf. p. 16, 49. Quod autem in aliis porro codicibus totum Appiani hoc opus historicum Ἱστορία Βασιλικῆ inscriptum perhibetur, in aliis item Ἱστορία Ἱταλικῆ, id quo errore factum sit docui in Adnotat. ad Inscript. Præfationis Appiani, Vol. I. pag. 1. Conf. Adnotatio-

Pag. 4.

Pag. 4.

nem Valesii, in fine Adnot. ad Lib. IX. de Reb. Macedon. a nobis prolatam.

L. 25. λόγοις δὲ εἴκοσι τέσσασιν, *Libris XXIV. comprehensa (Appiani Historia.)* „Duo tantum supra viginti Libros” numerat incertus sed vetustus *Auētor* Adnotationis illius de numero atque serie titulisque librorum Appiani, quam inter *Testimonia de Appiano* p. 12 sq. num. VII. retulimus: nec in serie atque titulis Librorum Anonymo illi satis cum Photio convenit. Ita fit, ut, quum præsertim magna pars horum Librorum perierit, neque vel ex Præfatione Auctoris vel aliunde satis de singulis constet, obscuritatis nonnihil in hac quæstione de Numero ac Serie Titulisque & Argumentis singulorum Librorum, per quos distributas suas Historias ediderit Appianus, supersit. Nos, occasione hujus recensu quem Photius facit, collatis eis quæ vel Anonymus ille noster habet, vel quæ partim ex Præfatione Appiani partim aliunde discimus, quidquid de ista quæstione sive certa quadam ratione sive probabili conjectura dici posse videbitur, proferemus. Nec vero alienum erit, si hoc statim loco monuero, ab utriusque ratione, cum Photii, tum Anonymi nostri, recedere pleraque ex illis Appiani exemplaribus, quæ hodie supersunt; quippe in quibus *primus liber Bellorum Civilium* (quem *totius operis XIII^{um}* Photius numerat, *XVII^{um}* vero Anonymus noster) diferte *Romanarum Historiarum XIV^{us}* numeratur; quandoquidem hanc præfixam habet Inscriptionem, Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκῶν ἱστ. Εμφυλίων α'. & sic porro. Quæ ratio numerandi paulo etiam altius repetitur in AUGUSTANO CODICE, in quo (post Historiam Punicam, a qua initium voluminis fecit librarius) peculiari folio exhibetur *Tabula*, ex vetustiore utique exemplari transcripta, qua enumerantur ceteri Libri, qui in eodem Volumine sequuntur. Istud folium hanc habet Inscriptionem:

Ἀππιανοῦ συγγραφέως, Ῥωμαϊκῶν ἱστοριῶν βιβλίον δεύτερον. (i. e. *Appiani Historici, Romanarum Historiarum Volumen secundum.*) Tum sequitur:

Πίναξ ἑκατὸν τοῦ παρόντος βιβλίου. (*Perspicua tabula eorum qua huic Volumini insunt.*) Nempe:

Pag. 4

Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκῶν Ἱστοριῶν, Συριακῆ. α'. ἢ ἡ ἀρχὴ Ἀντίοχος
ἡ Σελεύκου τοῦ Ἀντίοχου, Σύρων καὶ Βαβυλωνίων.

Τοῦ αὐτοῦ Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκῶν Παρθικῆ. β'. ἢ ἡ ἀρχὴ Ἑρ.

Τοῦ αὐτοῦ Ῥωμαϊκῶν Μιθριδάτειος γ'. Ἑρ.

Τοῦ αὐτοῦ Ἀππιανοῦ Ῥωμαϊκῶν δ'. Εὐφυλίαν πρώτη. Et sic porro. Denique:

Τοῦ αὐτοῦ Ῥωμαϊκῶν ε'. Ἰαυρικῆ. ἢ ἀρχὴ Ἰαυριοῦς Ἑλλαντες
ἔχουσιν. Simillima Tabula Codici Vaticano CXXXIV. illi
quem *Vat. C.* designare soleo, eodem loco inserta est.

L. 27 sqq. ἡ πρώτη λῆξις Ἑρ. De novem prioribus Libris
nullum est dubium: quorum seriem atque titulos ipse Auctor
in *Præf. cap. 14.* exposuit. Ex eisdem eadem serie exhibeban-
tur Excerpta de Vitiis & Virtutibus in cod. Peiresciano.

L. 39. Σικελικῆ. Ad Σικελικὴν γραφὴν provocavit Auctor in *Pag. 5.*
Hisp. c. 3. extr. & Pun. p. 307, 44. & 309, 86. *Ibid. καὶ*
Νησιωτικῆ. Historia Insularis. Pari modo Liber quintus Dio-
dori Siculi *Νησιωτικῆ* inscriptus est: conf. *Diod. V. 2.* Ex isto
autem Appiani Libro, præter Fragmenta nonnulla Siculæ Hi-
storiz, supereſt *Fragn. Historiz Cretensis, Vol. 1. pag. 98 sqq.*
m. VI. & Fragn. Historiz Cypricæ, p. 100. n. VII. Tum *Cra-*
tensis Historiz ipse etiam Appianus meminit in *Illyr. p. 837, 8.*

L. 44. Ὁ δ' θ'. Ῥωμαϊκῶν Μακεδονικῆ. *De Illyrica Historia,*
quæ in Photii exemplari adjuncta fuisse videtur Historiz *Ma-*
cedonica, paulo inferius dicam, post *Adnot. ad p. 6. l. 53 sq.*

L. 44 sqq. ἡ δὲ ἑκτατος, Ῥωμ. Ἑλληνικῆ καὶ Ἰωνικῆ. Pro duo-
bus separatis Libris, scil. *decimo & undecimo,* duas istas Hi-
storias numerat Anonymus noster, pag. 13, 60 sq. Nam illa
ratio distinguendi, quam ibi secutus sum, haud dubie fuit
præferenda: nec probabile ullo modo est, hoc dicere voluisse
Auctorem illius Indicis, alio libro *Libycam*, alio *Punicam*
Historiam fuisse comprehensam. At Codices illi, de quibus
paulo ante dixi, qui Librum Syriacum *XI^{mum}* numerant, in
hoc cum Photio consentire videntur, ut Ἑλληνικῆ & Ἰωνικῆ
pro uno Libro (scil. *decimo*) numeraverint. Idque ipsum ex

K k k 3

Pag. 5.

ipſius Appiani inſtituto ita factum eſſe, colligi poteſt ex Mithr. pag. 654, 10. ubi in re quadam ad *Aſia* hiftoriam pertinente ad Ἑλληνικὴν γραφὴν lectores ſuos remittit Auctor. At alibi (Civ. II. 301, 59.) aperte ad τὴν Αſιανὴν ſυγγραφήν provocat idem Auctor; quæ non alia eſſe Hiftoria poteſt atque illa ipſa quam Ἰωνικὴν Photius & Anonymus noſter adpellant. Itaque decimus ille Appiani Liber duabus conſtituiſſe partibus videtur, quarum altera, Ἑλληνικὴ, *res Romanorum in Græcia vel Achaja* (quam illi vocabant) *geſtas* explicabat, quæ pars eo nomine citatur Syr. 538, 35. altera, Ἰωνικὴ vel Αſιανὴ, *res geſtas cum* Ἰωſεὶ καὶ Αἰθιοῦſι (ut verbis utar, quibus ipſe Appianus, alia quidem occasione, eoſdem populos designavit, Civ. II. 297, 83 ſqq.) καὶ ὅσα ἄλλα ἔδνη τὴν μεγάλην Χερρόνησον αἰκνῶσι, καὶ καλοῦσιν αὐτὰ ἐν ὀνόματι Αſίας τὴν κάτω. Sed quoniam Græci fere erant hi populi, Αſiam (proprie dictam) incolentes; generatim etiam totus ille Liber, de quo quærimus, inſigniri Ἑλληνικὴ poterat, id eſt, *Res Romanorum cum Græcis geſtae, tam eis qui Græciam vel Achajam, quam qui Αſiam incolebant*: atque ea ratione pars utraque huius Libri conjunctim nomine illo, Ἑλληνικὴ, comprehenſa videtur loco paulo ante cit. Mithr. 654, 10.

Pag. 6.

L. 45 ſq. Ὁ δὲ ἱνδίκτος, Ρωμαϊκῶν Συριακὴ καὶ Παρθικὴ. Etiam hi duo Libri ſeparantur ab Anonymo noſtro, pag. 13, 61 ſq. quemadmodum & in ſcriptis codicibus omnibus, qui hodie exſtant, (haud ſecus ac in editis) ſeparati ſunt. Sed eiſdem quidem, quos dixi, hodiernis codicibus, quum ſpurium factum pro *Appiani Parthica Hiftoria* falſo venditent, nulla in hac re auctoritas tribui debet. Et, quoniam in eo exemplari, quo olim Photius uſus eſt, duo iſti Libri pro uno habiti ſunt, credere poſſemus, Appianum Rebus Syriacis Parthicas, utpote finitimas & cum his quodammodo conjunctas, veluti aliquam Adpendicem (ſicuti Macedonicæ Hiftoriæ Hiftoriam Illyricam: cf. Civ. V. 897, 18 ſq.) adjectas voluiſſe; niſi huic rationi obſtare videretur, quod in Syr. cap. 51. extr. & 52. ineunte, ubi ad τὴν Παρθικὴν ſυγγραφήν lectorem ablegavit Appianus, nimis diſerte hic Liber a Syriaco dirimatur. Taceo,

quod ad complendam justī Libri mensuram, Historiæ Romanorum Syriacæ res a Macedonicis regibus ab obitu Alexandri ad Romanorum usque tempora in Syria gestas adjecerit. Ceterum juxta eam rationem quam in collocandis Libris suis secuturum professus est Appianus in Præf. c. 14. p. 18, 81 sqq. ne debuerat quidem *Parthica* illa *Historia* proxime post Syriacam poni, sed post Mithridaticam Historiam debuit rejici, quoniam non nisi confectis Mithridaticis bellis res cum Parthis habere cœperunt Romani. Imo, post ipsos etiam libros de Bellis Civilibus rejecta ab Appiano fuisse Parthica Historia potest videri. Certe, quemadmodum ex Civ. I. p. 77, 74. adparet inter Mithridaticam Historiam & Libros de Bell. Civ. nullum alium Librum fuisse interjectum, sic in eisdem Libris Bellorum Civilium de Parthica Historia, ubi ad eam provocat Appianus, ita loquitur, ut eam non præcessisse, sed secutam esse, significare videatur. Civ. II. 197, 90. Ἀλλὰ τὴν μὲν Κρήσσου συμφορὰν ἢ Παρθυνακὴ δηλώσει γραφή. Civ. V. 798, 45. Ἄ μὲν δὲ Λαβιητὴς τε καὶ Παρθυναῖοι δράσαντες ἴπασθον, ἢ Παρθυνακὴ δηλώσει γραφή. Ceterum Titulum quod adinet *Parthica Historia*, quum formam græci nominis variam libri nostri diversis in locis sequantur, Παρθινὰ, Παρθυνακὴ & Παρθυνικὰ, maxime quidem probo primam illam Παρθινὰ, in quam in lib. Syr. pag. 613, 99. libri nostri (cum hoc Photii loco, & cum Anonymo nostro, denique cum vulgata spurii libri Parthici inscriptione) consentiunt; sed reliquas etiam formas, quas alibi dederunt codices nostri, ferri posse putavi. De spuria illa, quam dixi, scriptione, quæ pro *Appiani Parthica Historia* venditari ad hunc diem vulgo solita est, deinceps in fine harum in Appianum Adnotationum nonnihil subijciam.

- L. 46. Ὁ δαδίκαιος, Ρωμαίων Μιθριδάτης. Ab hac *Bellorum Mithridaticorum Historia* non videntur diversa esse illa τὰ Ποντικὰ, priori nostro Anonymo p. 12, 44 sq. memorata. Certe Mithridatico illo Libro, quī integer etiam ad nostram ætatem pervenit, *Pontica Romanorum Historia* continetur, cui historiæ nec in aliq. quidem ex Appiani libris fuerat locus.

Pag. 6.

L. 51. sqq. Εμφυλίων πρώτη, Εμφυλ. δεύτερα, -- μέχρι τῆς Εμφυλίας μὲν θ'. τῆς δὲ ἑτέρας Ἱστορίας καί. *Civilium Bellorum liber primus, Civilium liber secundus, &c sic deinceps, usque ad Civilium librum nonum, universa Historiae librum XXI.* — Saepe subiit mirari, quonam tandem pacto Photius, qui integro & omnibus numeris completo exemplari Historiarum Appiani usus esse videri potest, tam perspicue atque indubie, quam hic ab eo factum videmus, *Novem Libros Bellorum Civilium potuerit numerare*, quum tamen, non dico, *quinque* tantum *superfint*, aut quinque tantum ab Anonymo nostro p. 13, 64. numerentur; (nam cogitare possemus, ceteros quatuor jam pridem evanuisse, & ab illo homine fuisse ignoratos, quemadmodum Ægyptiacam etiam Appiani Historiam idem noster Anonymus ignoravit;) sed quum partim ex ipso Appiano Civ. I. cap. 6. & Civ. V. cap. 1. satis adpareat, post eosdem quinque Civil. Bell. Libros, qui hodie exstant, proxime secutos esse Ægyptiacam Historiam, cujus initium arcto vinculo cum exitu ejus Libri, quem quintum eundemque ultimum vulgo numeramus, erat conjuncta; partim vero quum ratio illa per *quinque* Libros distribuendi *Civil. Bellor. Historiam* ab eodem nostro Appiano in Præf. c. 14. & Civ. I. cap. 6. adeo diserte planeque definita sit, ut non facile ab ea ratione discedere potuerint librarii, & in *novem* libros dissectare illam Historiam quæ in quinque Libros esset ab Auctore initio distributa. Quo accedit, quod, quem Librum *Secundum* vulgo numeramus, eum diserte ab ipso Auctore *secundum* nominatum videmus, Civ. II. 174, 8. tum quod finis hujus libri & initium Libri tertii perspicue rursus ab Auctore designetur pag. 392, 89 sq. & p. 393, 5. denique quod, alia ut præteream, quem *quartum* numeramus, *quartum* rursus ipse Auctor adpellet, p. 531, 9. Suspicio quidem potuerat oboriri, *ÆGYPTIACAM* fortasse *HISTORIAM*, cujus, haud dubie licet nec contemnendæ partis harum Romanarum Historiarum, mentionem nullam in suo recensu facit Photius, fuisse ab illo in Librorum de Bellis Civilibus numero comprehensam: quod quidem eo commodius fieri potuit, quoniam a postrema

Cæsaris Octaviani cum Antonio dissensione, & a bello illo cum Antonio & Cleopatra, quod revera quidem, si quod aliud, Civile Bellum fuit, initium novimus ab Appiano factum esse *Ægyptiacæ Historiæ*. (vid. Civ. I. cap. 6. & Civ. V. c. 1.) Sed hic nondum patebat, unde novenarius ille numerus apud Photium prodierit; nisi ex Grammatico San Germanenti intelligeremus, quatuor Libros *Rerum Ægyptiacarum* reliquisse Appianum. (Vid. Spicileg. Fragm. p. 18. l. 58. & 66.) Nuno proximum vero debet videri, quatuor illos *Historiæ Ægyptiacæ Libros una cum quinque Libris Bellorum Civilium fuisse a Photio numeratos & communi cum his titulo comprehensos*. Ceterum novem illos Libros, quos commemorat Photius, non videtur ipse perlegisse: id enim si ab eo factum esset, distinctius haud dubie & planius de quatuor posterioribus Libris dixisset, neque ipsum etiam adeo titulum *Historiæ Ægyptiacæ*, qui ad quatuor hos Libros pertinebat, tacuisset. Quæ autem de argumento Librorum de Bellis Civilibus mox subjiuntur apud Photium; (vid. sect. III. pag. nostr. 6. & sq.) ea non aliunde, nisi ex Præfatione Appiani (cap. 14.) desumpta sunt, ac nonnisi ad quinque nostros Libros Civilium Bellorum pertinent. Neque conturbare nos debet, quod p. 7. l. 72. sq. verbis his $\phi\tau\iota\iota\tau\omega\iota\epsilon\mu\phi\upsilon\lambda\epsilon\omega\iota\epsilon\gamma\omega\iota\iota\tau\iota\tau\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\tau\alpha\iota\phi$ &c. indicari videtur, *postremo Libro de Bell. Civ. expositam fuisse rationem, qua Ægyptus in potestatem Romanorum fuerit redacta*. Nam id quidem neque in quintum nostrum, neque in nonum ex Photiano computo valet; sed in primum Librum *Rerum Ægyptiacarum*, qui ex Photii ratione sextus Liber Bellorum Civilium debuit numerari. At nimirum, si Appiani verba in Præf. cap. 14. pag. 19, 92. ($\phi\tau\iota\iota\tau\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\tau\alpha\iota\phi\tau\omega\iota\iota\mu\phi\upsilon\lambda\epsilon\omega\iota\iota\tau\iota\kappa\alpha\iota\Delta\gamma\kappa\alpha\iota\phi$ &c.) cum his Photianis conferamus, facile intelligemus, Photium, quum ipsos Libros Bellorum Civilium non inspexisset, verba illa, quæ ex Præfat. Appiani modo protuli, minus recte percepisse, & quod Appianus de *postremo Bello Civili* ($\tau\alpha\upsilon\tau\alpha\iota\phi\tau\omega\iota\iota\mu\phi\upsilon\lambda\omega\iota\iota$ scil. $\epsilon\gamma\gamma\omega\iota$ vel $\pi\alpha\lambda\iota\mu\omega\iota$) dixerat, id de

Pag. 6

postremo *Libro Bellorum Civilium* (τῶν ἐμφύλων πόλεων τοῦ λαοῦ) esse interpretatum.

Jam igitur *ÆGYPTIACAM Romanorum Historiam* quod adinet, ex locis Appiani supra citatis intelligitur, in *primo Libro* historiam inde a bello Octaviani cum Cleopatra & Antonio usque ad Ægyptum Romano imperio subjectam fuisse perductam. Ceterorum trium Librorum quid in quoque fuerit comprehensum, haud ita facile dixeris. Videtur autem *secundus Liber* eas res, quæ Romanis cum Ægyptiis inde a superioribus temporibus ad hoc Cleopatrarum & Antonii bellum intercesserunt, exposuisse. Certe prior noster Anonymus, cujus Testimonium de Appiano paulo inferius (num. VI.) protulimus, docere videtur (vid. pag. nostr. 11. extr. & sq.) res illas, quas dixi, proxime post Bellum Octaviani cum Antonio fuisse ab Appiano expositas. Illo igitur Libro ea explicasse videtur Appianus, de quibus Mithr. 817, 62. (ubi de Pompeji rebus in oriente gestis agebatur) professus est se deinde in *rebus Ægyptiacis* dicturum; tum rursus ea, quæ, de superioris Cæsaris commoratione in Ægypto, in eadem *Historia Ægyptiaca* uberius expositum iri pollicitus est; (Civ. II. 299, 22 sq.) ex qua eadem narratione decerptum videtur Fragmentum illud, quod ex Lib. II. Rerum Ægyptiacarum protulit Grammaticus San-Germanensis in Spicilegio nostro Fragm. pag. 18, 66 sq. *Tertio & quarto Libro* forsitan (sicut in posteriori parte Libri Syriaci fecit) vetustiore Ægypti historiam inde ab Alexandri M. ætate, aut altius etiam, repetiit. Cogitari etiam potest, (nam certi nihil habeo,) Scriptorem nostrum, licet ceteras res sub Imperatoribus Romanis per totum imperium gestas uno Libro, secundum seriem Cæsarum, complexus videatur, (conf. Illyr. p. 869. extr. & sq.) tamen res in Ægypto per eadem tempora gestas uno aut altero ex his posterioribus Libris, aut etiam utroque, separatim & enucleatius, utpote suam ad patriam pertinentes, esse persecutum. Ceterum *Titulus* universæ hujus *Ægyptiaca Historia*, sicut a Grammatico nostro duplici forma citatur, *Ἀγυπτιακὰ*, & *Ἀγυπτιακά*, (pag. 18, 58. & 66.) sic apud ipsum Appianum alibi pariter τὰ *Ἀγυπτιακά*

legitur, Mithr. 817, 62. alibi ἡ περὶ Αἰγυπτίου συγγραφή, Civ. II. 269, 22. alibi rursus ἡ Αἰγυπτία συγγραφή, Civ. I. p. 9, 35. & ἡ Αἰγυπτιακή συγγραφή, Civ. I. p. 10, 46.

L. 53 sq. Ὁ δὲ ἑξοστὸς δευτέρως λόγος ἐπιγράφεται Ἑκατοῦτ' αἰτίας. *Vicesimus Secundus Liber inscriptus est Hecontaëtia*, (id est, *centum annorum Historia*, vel *Historia Secularis*.) Eodem titulo Librum hunc commemorat Anonymus noster p. 13, 65. qui eundem pariter atque Photius *XXII^{dam}* numerat, sed simul *postremum totius Operis* hunc fuisse declarat, quum apud Photium duo adhuc post hunc Libelli ponantur, *Dacica & Arabica Historia*. De illius Libri argumento, quod ex titulo quidem non satis perspicue adparet, a neutro horum auctorum quidquam adjectum videmus. Apud ipsum Appianum, in libris quidem qui supersunt, Titulus ille nusquam memoratus legitur; sed Argumentum postremi Libri, (qui idem ipse, de quo nunc quaerimus, utique esse videtur) ex parte certe, demonstratum in Praefatione cap. 15. p. 15. his verbis legimus: *Postremus autem Liber, exercitus etiam quod quantosque alant Romani, tum quos redditus percipiant ex singulis provinciis, aut si quid in praesidia navalia nonnullarum provinciarum amplius (puta, quam reddit ex eisdem provinciis) impendunt, & ejus generis alia, declarabit.* Tum vero ad ejusdem Libri argumentum pertinere videtur id quod in fine Historiae Illyricae legimus: *Quae ante subactam Aegyptum, jussu populi Romani gesta sunt, ea singula (quae nimirum ad quamque provinciam pertinent) separatim perscripsi. Quae vero post subactam Aegyptum a Caesaribus summam imperii tenentibus vel pacata sunt vel nunc primum imperio Romanorum adjecta, haec, utpote proprias res ipsorum Principum, post communis Reipublicae historiam a me sunt exposita.* Cui consentaneum est, quod Zonaras, Appianum excitans in re quae ad Imperatorem *Vespasianum* pertinebat, ejus rei mentionem *ab Appiano in Historiae Romanae Libro XXII^{da}*, id est eodem de quo nunc agimus, factam esse tradit. (Vid. Testim. Veterum de Appiano, num. V. p. 10.) Quare ita statuendum videtur: quaecumque sub Imperatori-

Pag. 6.

bus, ex quo Augustus summa rerum potitus est, per universum Rom. imperium notabiliora gesta sunt, ea, simul cum totius formæ statusque & virium atque redituum imperii descriptione, uno illo Libro XXII^{do} eodemque ultimo fuisse comprehensa. Atque si Titulo illi fides est, quem huic Libro inscriptum fuisse & Photius & Anonymus noster produnt, non multum ultra centesimum annum, ex quo sub unius imperium res Romana redierat, progressa erat Historia hoc Libro exposita, & in Vespasianorum res gestas desierat. Quem Librum quum ipse Appianus *postremum* sui Operis adpellet; intelligi debet, (p. 6. L. 55.) DACICAM Historiam, quam XXIII^{um} Librum Photius numerat, & ARABICAM, quem XXIV^{um} Librum ponit, (quorum libellorum uterque res a Trajano ipsius Appiani memoria gestas explicabat,) vel absoluto toto opere separatim ab Auctore fuisse editas, vel huic postremo tamquam Adpendiculas quasdam adjectas. Arabicam Historiam Anonymo quoque nostro memoratam pag. 13, 63. videmus: qui, quum eam scriptionem XVI^{um} Librum harum Historiarum numeravit, & ante Libros Bellorum Civilium collocavit, hoc secutus esse videtur, ut, quæcumque ad exterarum gentes pertinerent Historiæ, continua serie sese exciperent, neque interjecta Civilium Bellorum historia dirimerentur. Neque vero mirari magnopere debemus, librariorum in sede cuique Libro in exemplaribus suis tribuenda nonnumquam ab ipsius Auctoris ratione, sive casu, sive pro suo quemque consilio, discessisse. *Dacicam Historiam* (τὰ Δακικά, οἷς ὁ Τραιανὸς ἐλαμψύνετο) præter Photium prior noster Anonymus, p. 12, 45. nominavit. *Res Judaicæ* (τὰ Ἰουδαϊκά) quas idem Anonymus cum aliis ex his Appiani Romanis Historiis in suum codicem retulisse scribit, fuerint ne ex Libri XXII. ea parte, quæ Vespasianorum res gestas explicabat excerptæ, an, sicut res Dacicæ & Arabicæ, sic res adversus Judæos a Trajano (cf. Civ. II. c. 90. extr.) aut etiam ab Adriano (cf. Syr. c. 50.) gestæ, singulari libello fuerint comprehensæ, in medio relinquo.

Ceterum quum ILLYRICÆ Appiani Historia in toto hoc Photii recensu mentionem nullam factam reperiamus, videtur ille

Ille Libellus in eo Historiarum harum exemplari, quo Photius usus est, eadem sede fuisse collocatus, quam sedem ipse Auctor ei tributam voluit, (vid. Civ. V. p. 897, 18 sq. & ad eum loc. Adnot.) nempe in *sine Libri Macedonici*, cui Libro brevis illa finitimæ regionis historia velut Adpendix erat subjecta. Ita nimirum, præsertim quum sæpe in antiquis exemplaribus Tituli desiderarentur Librorum, facile fieri potuit, ut, quamvis completum atque integrum Historiarum Appiani exemplar, quod tribus Voluminibus comprehensum fuisse ait, habuisse Photius videatur aut certe oculis usurpasse, tamen Libellus iste *Illyricus* virum literatissimum præterierit, quoniam, ut paulo ante monui, totum opus non ab eo perlectum est, nec satis diligenter ubique inspectum. Eandem sedem idem *Illyricus Libellus* tenuisse in antiquo illo exemplari, e quo veluti fonte (longe quidem illo remoto, & cujus tam puritas quam copia etiam atque etiam desideratur in rivulis) derivati sunt Regii Codices & horum adfines; in quibus hodie, sicut & in C. Stephani editione, quum desint quidem cum multi alii Libri, tum ipse Macedonicus, nec vero *Illyricus* ipse totus superfit, tamen id quod de Illyrico superest, medium inter Punicum Librum & Syriacum, adeoque eodem loco quo Macedonicus fuerat, interjectum etiam nunc conspicitur. Aliis vero deinde Librariis aliter placuit. Itaque in Augustano codice, in Veneto Marciano, in Vatic. CXXXIV. post Libros de Bellis Civilibus rejectus est; ne sic quidem iniqua aut incommoda sede locatus, quoniam major historiæ hujus *Illyricæ* pars in rebus versatur a Cæsare Octaviano per id tempus gestis, in quod tempus desinit quintus idemque postremus Liber Bellorum Civilium. Eadem ratio obtinuisse videtur in eo Exemplari, quo Grammaticus San-Germanensis usus est: vid. Adnotat. nostr. ad Spicileg. Fragm. pag. 18. lin. 65. Sed Anonymus noster, pag. 13, 62 sq. eandem Historiam *Librum XV.* totius operis numerat, eique proximam sedem post Mithridaticum Librum tribuit. Quem ego auctorem, quum pariter post Mithridaticam Historiam *Illyricam* hanc posui, non eo secutus sum, quod valde probem istam rationem; sed

Pag. 6.

quod eo tempore, quo typis exscribebantur pro hac editione Fragmenta Libri Macedonici, de die in diem adhuc expectavi expectandamque amplius putaveram illam *Historiæ* hujus *Illyricæ* editionem, quam brevi expediturum ad meque transmissurum *Joseph. Spallettus* Vir Clariss. receperat; in qua nimirum editione, si in tempore prodiiisset (quod nondum factum doleo) haud parum subsidii ad eliminandum poliendumque illum Appiani libellum me inventurum speraveram, quod subsidium bona cum venia eruditi Editoris (quam ille veniam pro singulari sua humanitate jam ante mihi concesserat) in usum hujus nostræ Editionis convertissem.

Pag. 9.

IV. *Ad SUIDÆ Testim. de Appiano.* L. 93. Ρωμαϊκῆς

ἱστορίας τὸν καλον. Βασιλικήν. Confundit Titulum primi Libri cum totius operis titulo; de qua confusione dixi in Adnot.

Pag. 10.

ad Inscriptionem Præfationis Appiani. L. 11. ἑγχαίρει δὲ Ρωμαϊκῶν λόγους ἱστορίας. Et hoc parum adcurate dictum. Pri-

imum videtur Ρωμαϊκῶν legendum, (*Romanarum Historiarum*) non Ρωμαϊκῶν: sed hic fuerit error libroriorum. Illa Lexicographi errata, cum quod hos Ρωμαϊκῶν (vel Ρωμαϊκῶν) *libros ποιεῖν* distinguere videtur ab illa Ρωμαϊκῆς ἱστορίας, quam initio nominaverat, tum verò quod non nisi novem numerat *Historiarum Romanarum Appiani Libros*. Scilicet non nisi novem priores Appiani Libros viderat Suidas. Itaque, quum ultra LXX ex Appiano Fragmenta passim in Lexico suo exhibuerit, eorum tamen nullum est, quod non ex horum novem aliquo sit decerptum. Sed ne horum quidem novem Appiani Librorum ullum integrum idem Suidas vidit, aut talem qualis ab Appiano editus erat: verum omnes in frustra concisos ab illis hominibus, qui Constantini Porphyrogenneti jussu græcos *Romanarum Historiarum* Scriptores compilarunt, & Fragmenta ex illis excerpta per complures Titulos digesserunt. Ex istis enim Excerptis ducta esse Fragmenta Appiani, quæ apud Suidam legimus, cum aliis rationibus intelligitur, tum partim ex ejusmodi Fragmentis fit manifestum, (quale est illud ad vocab. Ἐραῖρα, collat. Appian. Hisp. p. 204, 65.) ubi ipsa illa particula Ὅτι, a qua Eclogas suas incipere consueverant

illi compilatores, fideliter conservata est; partim ex aliis, ubi haud dubie Appiani verba a compilatore partim in brevius contracta partim interpolata sunt; cujus generis exemplum habemus in illo Fragm. quod ad vocab. *Μάριος Μάρτιος* exhibetur, coll. Excerpt. Peiresc. inter Fragmenta nostra ex Appiani Lib. I. n. IX. p. 40.

L. 10 sq. Οἱ δὲ -- *Ἀππιανός*. Sic apud Evagrium nomen illud scriptum legitur eo loco, quem inter Testim. de Appiano num. II. protuli: vid. p. 4, 15. Eademque scribendi ratio in scriptis nonnullis Appiani Codicibus (sed illis non optimæ notæ, neque in illis ipsis constanter) adhibita reperitur. Quidquid sit, videri potest hæc scribendi forma, *Ἀππιανός*, Græcorum usui esse convenientior; altera autem, *Ἀππιανός*, quæ vulgo invaluit, ad Romanorum magis morem efficta.

V. ZONARÆ. Lin. 20 sq. *Ἀππιανός*, in τῇ ἐπιστολῇ δευτέρῃ ἀρχῇ. Vide Adnot. ad Photii Testim. p. 6, 53 sq.

VI. ANONYMI. Lin. 22 sqq. Hoc nescio cujus de Appiano Testimonium in Codicibus Regiis & (qui ejusdem familiæ sunt) Florentino, Veneto Paulino, Vaticano CXLII. (Vat. D.) & Urbinat. Vaticano CIII. (Vat. E.) post Proœmium Appiani insertum est. In codicibus ad Augustani familiam pertinentibus, Venetum Marcianum dico & Vaticanum CXXXIV, non inest: sed in Augustano, una cum alterius Anonymi Indice XXII Appiani Librorum, a diversa ac recentiori manu in limine codicis peculiari folio inscriptum legitur. In vetustioribus vero illis membranis Vaticanis, (Vat. A.) quæ Historiam Hisp. Annib. & Pun. exhibent, idem Testimonium pariter, ut in eis quæ supra nominavi exemplaribus, post Proœmium inest. In edit. 1. & 2. impressum exhibetur proxime post Appiani Præfationem; in edit. 3. ad calcem totius Operis est reiectum. L. 24. *ἀνταξία*. In Vat. CXLII. est *ἐνταξία*.

L. 43 sq. καὶ ἐξῆς τούτοις τὰ Ῥωμαῖοις πρὸς Αἰγυπτίους. &c. Vid. Adnot. ad Testim. Photii, p. 6, 51 sqq. L. 44 sq. τὰ Ἰουδαῖα -- καὶ τὰ Δακικὰ οἷς ὁ Τραιανὸς ἐλάμπε. Vide Adnot. ad Test. Phot. p. 6, 55. L. 45. τὰ Ποντικά. Suspiciari quis posset, Παρδινὰ forsan scripsisse hominem nostrum; ut ad hoc

Pag. 12. Παρθία, æque ac ad τὰ Δακκὰ, referatur id quod sequitur, οἱ ἱ Τραιανὸς λαμπρύνει, intelliganturquæ *res a Trajano in Parthia gesta*. Ceterum si verum est Ποντία, intelligi debet *Mithridatica* Appiani Historia, quæ percommode *Pontica* poterat adpellari: conf. Adnot. ad Test. Photii p. 6, 46.

VII. *Alterius ANONYMI.* Alterum hoc alterius Anonymi Testimonium, quo *Index* continetur *XXII Librorum, quibus Romana Appiani Historiæ comprehensæ* fuisse perhibentur, miror a Car. Stephano non pariter atque superius illud editum esse, quum uterque Codex Regius utrumque horum Testimoniorum proxime post Epitomen de Reb. Gall. offerret. Ea negligentia factum est, ut alterum hoc nec duabus sequentibus editionibus inseri posset. Primus brevem istum Librorum Appiani recensum ex Codice Florentino, (in quo pariter post Epit. de Reb. Gall. insertus est) edidit doctissimus BANDINIUS, in *Catal. Codicum Græcorum Bibliothecæ Laurentianæ*, Tom. II. col. 659 sq. Puto & in aliis ejusdem familiæ exemplaribus, in Ven. Paulino & Vat. CXLII. eodem loco inesse. Sed in Cod. Urbinat. - Vaticano CIII. (quem *Vat. E.* designavi) primæ chartæ Codicis inscriptus idem hic Recensus legitur; unde eum nostra causa descripsit doctiss. SPALLETTUS, cujus in Appianum nostrum merita jam sæpius prædicavi, qui „charactere quidem satis antiquo scriptum, ait, haud tamen codicis Calligraphi, qui circa XIV^m scripsit Seculum.” In Aug. codice recentiori manu una cum altero illo superioris Anonymi Testimonio pariter in limine codicis scriptum esse, paulo ante dixi. Fuisse autem in P. Candidi etiam exemplari, probabile sit ex eo, quod in Præfatione ad Nicolaum V. Pontif. mentionem faciat ille Interpret. *XXII Librorum quos Appianus exarasse* dicitur: de quo numero illi vix aliunde, quam ex eodem hoc Anonymi nostri recensu, potuit constare. Ceterum quæ de hoc Recensu monenda habui, ea superius in *Adnotationibus ad Photii Testimonium de Appiano* retuli.

AD SPICILEGIUM FRAGMENTORUM EX SUIDA.

Lin. 10. μήνμα - - δίδωμεν. Sic Hisp. 110, 49. & 51. ἔχ- Pag. 14
θραν διαφέρειν. L. 16 sq. Ὁ δὲ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις χωρῶν, συνελάμβαναι
 ὅσους ἰδοκίμαζεν. Nescio, an de Pyrrho agatur, juventutem
 Tarentinam ad militiam conquirente cogenteque: de quo vid.
 Freinshem. Suppl. Liv. XII. 24. Sic fuerit ex hist. Samnit.
 cujus conf. Fragn. VIII. p. 59. L. 21. ἐπαφροδίσιαν. Poterit
felicitatem significare: qua notione Sylla ἐπαφροδίτης cogno-
 minatus est. Civ. I. 137, 9 sqq. L. 50. ὠσαυτοῖαυτόν. Vid. Pag. 15
 TOUPIUM, *Emend. in Suid. P. II.* ad hanc voc.

Exstat præterea apud eundem SUIDAM, *ad voc. Ναῦς*,
 Fragmentum aliquod, de Trajano agens, classe quinquaginta
 navium nescio quem fluvium trajiciente; quod Fragn. quam-
 vis diferte ad *Arrianum* auctorem referat Lexicographus, ta-
 men ex *Appiano* potius quam *Arriano* ductum LUD. KÜSTER-
 US judicavit, suffragante TOUPIO in *Emend. in Suid. P. II.*
ad voc. Εὐφράτην. In quo mihi quidem præter rationem conje-
 cturæ indulgisse docti illi Viri videntur. Etenim nec stylus
 magnopere istius Fragmenti *Appianum* auctorem prodit, nec
 argumentum alienum est ab *Arriani* instituto; quippe quem
 Scriptorem, in Parthica quam edidit Historia, *Trajani res*
adversus Parthos gestas, persecutum esse Photius docet in
 Biblioth. Cod. LVIII. nec video quid obftet quo minus flu-
 vium, in Fragn. illo memoratum, *Euphratem* intelligamus.

AD FRAGMENTA APUD GRAMMATICUM SAN - GERMANENSEM. Pag. 16

GRAMMATICUS iste *Libellus*, e quo excerpta hæc ad
Appianum pertinentia Fragmenta benevolentiae debeo Viri
 eruditionis humanitatisque laude cumulatissimi DAVIDIS
 RUHNKENII, insertus est Codici illi membranaceo olim
Coisliniano, hodie *San-Germanensi*, decimo post C. N. seculo
 exarato, qui varia Græca Lexica, & in his Apollonii Sophistæ
 Lexicon Iliados & Odysseæ, Timæi Lexicon Platonicum &c.

Pag. 16.

complectitur, de quo codice late egit Bernh. de Montfaucon in Biblioth. Coislin. pag. 457 sqq. Ex eodem Libello idem Montfauconius primus specimina quædam edidit l. c. p. 496. inter quæ unum ex Appiano depromptum, quod a nobis Vol. I. pag. 27. inter Fragmenta ex lib. I. Appiani relatum, & hic rursus ceteris adjectum est p. 18, 68 sq.

Lin. 4. ὅτι ἔρχιν Ρωμαίοις. Quod si hæc verba apud Appianum legit Grammaticus noster, mendoso utique Appiani codice usus esse videtur. Quamquam enim apud Homerum tertio casui junctum illud verbum legatur; apud Appianum tamen nusquam illam constructionem, non magis quam apud alios profanos scriptores, reperiri memini. Nam quod in Parthica Historia, quæ Appiano tribui vulgo solet, pag. nostr. 23, 31 sq. ἔρχιν Γαλάταις vulgo editum erat, primum id ad Appianum nullo modo pertinebat, tum vero id ipsum ex mendosa erat lectione, pro qua perspicue Augustanus noster codex ἔρχιν Γαλατίας dedit.

L. 5-7. Αππιανὸς ἐν τῇ Αννιβαϊκῇ. At ex *Punica* Historia, non ex *Annibatica*, manifeste excerpta sunt hæc exempla. Vide Pun. p. 360, 66. & 357, 18. Mendose autem utrumque exemplum descriptum esse apud Grammaticum nostrum, cum ex locis citatis, tum ex ipsis etiam verbis, qualia in cod. Coisliniano leguntur, per se patebat. Sic enim ibi scriptum est: αἰτιατικῇ μὲν, ἀπογνούς ἀπάντων. πρὸ δὲ β'. Πίχων γενικῇ, ἀπογνούς οὖν ἑαυτὸν Αννίβας. *L. 11 sq. ἐπιστάτας δὲ καὶ τοῖσδε.* Sic Civ. II. 220, 62. περὶ τῆς ἀρχῆς ἐπεδείχεν αὐτῶς.

Pag. 17.

L. 22. ἔριδες ἦν. In alio Fragm. ap. Suidam, pag. 12. l. 5. legitur ἔριδες ἦσαν. *L. 26. ἐν τῷ Μεδριδάτους.* Vid. Mich. id. 671, 86 sq. *L. 32. Αννιβαϊκῇ.* Vid. Annib. p. 262, 78. Sed mox ibid. 263, 81 sq. alia etiam usitatio constructio occurrit cum dativo casu: λύσσεσθαι χρημασιν.

L. 34 sq. Παρθικῇ. Vide Hist. Parth. pag. nostr. 90, 51 sq. — Quod autem adeo Grammaticus etiam noster, quem vel ipso decimo Seculo vel prius etiam vixisse constat, compilationem illam ex Plutarchi vitis Crassi & Antonii confectam sub Appiani nomine citaverit, tamquam hæc esset *Parthica*

Appiani Historia; inde quidem nihil aliud colligi vel potest vel debet, nisi, *plagium istud, quo compilatio illa Appiano supposita est, jam ante decimum post C. N. seculum esse admissum.* Pag. 17.

L. 38. Ἀννῶν. Hoc quoque loco, sicuti supra p. præced. L. 6. pro Ἀννῶν scribendum fuerat Λιβυκῶν vel Καρχηδονικῶν. Vide Pun. 328, 16. L. 41. Μιδριδατικῶν. Vide Mithr. 771, 92 sq. L. 44. παρατροχάσαι ἐπιπλοῖσιν αὐτῶν. Syr. 663, 45 sq.

L. 49. Ἀπίων δ'. Potest hoc fragmentum ex Appiani (cu- Pag. 18. jus nomen in *Apion* hic transformatum videmus) quarto Libro esse decerptum, qui res Romanorum in Gallia gestas, quibus Cæsar præcipue inclaruit, exponebat.

L. 53. Cum in Codice esset μετὰ Ἀλεξάνδρου, absque articulo τῶν, monuit RUHNKENIUS Vir doctiss. in margine Apographi ad me transmissi: „*Lege τῶν μετὰ Ἀλεξάνδρον, qui liber periit magno historiae damno.*” L. 53 sq. Ἀππιανὸς Ἰλλυρίδῃ. *Sisenna* vel *Sisinna* mentionem in Illyrica Appiani Hist. nullam reperi; sed Civil. lib. V. pag. 721, 53 sqq. ad quem locum vide quæ notavimus.

L. 56. Ἀππιανὸς ἑ. Εμφυλ. Legendum δ'. Sic enim Civ. IV. 591, 22. ὁ δὲ Ἰσραηλῆσσι τῷ Βρούτῳ Βιδυνίας. Cf. ibid. p. 595. lin. 88. & l. 5. Quod autem dicit τῶν δουλωμένων, haud scio δουλευμένων ne, an δουλευμένων, an δεδουλωμένων voluerit scribere. Quidquid sit, hoc dici manifestum videtur, *personam ejus, cujus auspicia sequitur cuive operam suam præstat is qui copias ducit*, in genitivo casu poni.

L. 58. Ἀππ. δ'. Αἰγυπτίων. Quatuor fuisse Appiani *Lithos Rerum Ægyptiacarum*, ex una hac Grammatici nostri citatione discimus. Paulo post, l. 66. citatur *secundus Liber Historiæ Ægyptiacæ*. De *Ægyptiaca* illa Appiani *Historia* vide quæ monuimus ad Testimon. Photii, p. 6, 51 sqq.

L. 58 sq. συγχαίμενοι τῶν γεγονότων, intell. ἔνθα, *gratulates de rebus gestis*. Eandem phrasin habuimus Maced. pag. 530, 83 sq. Sed ibi monui videri τῶν γεγονότων legendum ex Fragm. apud Suidam, quod ex eodem loco excerptum est.

L. 60. Συμμετοχὴς τεμῆρασθαι τοῦ πάθους. Vide Syr. 626, 32.

Pag. 18.

L. 65. Ἀπριανὸς κ'. αἱ δὲ ἐχρησάμην παρὰ Ἀπριανὸν ναῦς.
 — Antonius Cæfari Octaviano ad bellum adversus Sext. Pompejum CXX naves tradiderat; pro quibus Cæfar xx millia militum Italici generis Antonio se missurum receperat; Civ. V. 836, 79 sqq. Sed promissos milites Cæfar non milit: vid. p. 884, 1 sq. & confecto bello Pompejano non nisi LXX naves, quæ nimirum reliquæ erant ἐξ ὧν Ἀπριανὸς ἐχρησάμην Καίσαρι, (ibid. p. 890, 91 sq.) remisit ad Antonium. Quæ res deinde fuit inter varia querelarum capita, quas contra Cæsa-rem jactavit Antonius. Conf. Plutarch. Anton. pag. 941. D. Ad eam querelam respondebat Cæsar eo loco, e quo Fragmentum hoc decerptum est. Is autem Liber non alius esse potest, quam ille qui *primus Liber Rerum Ægyptiacarum* erat inscriptus, qui in Librorum serie ex Appiani ratione excipiebat quintum Librum de Bellis Civilibus, & bellum Cæsaris cum Antonio & Cleopatra explicabat. Eum vero *Librum* quum totius operis *viceſimum* numeratum apud Grammaticum nostrum videamus; intelligere inde (ni fallit illa numeralis nota) licet, Appiani Libros in eo exemplari, quo usus ille homo est, ita fuisse dispositos atque ita numeratos, quemadmodum in Cod. Aug. & in Vat. CXXXIV. (vide Tabulam, quam ex Cod. Aug. exhibui in Adnot. ad Testim. Photii pag. 4, 25.) scilicet ut *Liber quintus Bell. Civil.* esset universi Operis *Liber XVIII*, quem sequeretur *Historia Illyrica*, num. *XIX*. (Conf. finem Adnotat. nostr. ad Testim. Photii.) Quo fiebat, ut *primus Liber rerum Ægyptiarum* numero *XX*. insigniretur.

AD HISTORIAM PARTHICAM

APPIANO TEMERE TRIBUTAM

A D N O T A T I O.

PERVENIMUS tandem ad famosum istum Libellum, qui, tametsi (verum si quærimus) nihil ad Appianum pertinet, tamen hoc ipso quod nomen Appiani vulgo inscriptum habet & ad hunc auctorem temere relatus est, incredibili fraudi innocentissimo nobilissimoque Scriptori fuit. Quam quidem scriptionem perpetuis Adnotationibus, quemadmodum Appiani Libris feci, illustrare superfedeo. Sufficiat, quod ex Codicum Regiorum & Augustani nostri collatione cum editionibus Plutarchi nonnihil fortasse subsidii futuro Plutarchi Editori suppeditaverim ad emendandas hinc inde illas *Vitarum Plutarchi* partes, e quibus compilata confarcinataque ista *Appiani nomen mentiens Parthica Historia* est. Sed illud video me hoc loco facere non posse, quin *de totius hujus Libelli ratione*, tum *de invidia infamiaeque, quam falsu ista opinio*, quæ Libellum hunc ad Appianum auctorem referebat, *nomini existimationique præclarissimi Scriptoris adpersit*, dicam; denique demonstrem, *nullam ne suspicionem quidem illius flagitii*, cujus convictum Appianum plerique vulgo putant, *in Scriptorem hunc cum ulla veri specie cadere posse*. Ac de his quidem rebus, paulo copiosius olim egi, quum veluti proludendi huic Appiani Editioni causa *Exercitationes* ederem *in Appianum*: nunc, quum partim ipse in conspectum Lectorum productus Appianus, magna etiam parte aliarum macularum, quibus eum socordia librariorum contaminaverat, liberatus, pro se loqui suamque causam per se defendere possit, partim quum ex notatis ad libelli istius marginem locis Plutarchi, unde quæque pars compilationis ducta est, jam ratio ipsa totius flagitii apertius in oculos incurrat, brevioribus verbis tota hæc res confici posse videtur.

I. EXSTAT nempe in Regiis Codicibus, in Augustano, in omnibus denique qui pleniorum aliquam collectionem libro-

rum ex Appiani Romanis Historiis superstitum continent, medius inter alios Appiani Libros hic, qui *Ἀππιανῶ Παρδικῆ* inscriptus est, id est, *Appiani Historia Parthica*. Eundem librum & vetus interpres P. Candidus, & qui primus græce Appianum edidit Car. Stephanus, rursusque alter interpres longe priore doctior sagaciorque Sigism. Gelenius, absque ulla dubitationis significatione ad Appianum auctorem retulerunt. Jam minime quidem id mirum videri debuit, quod in reliquis Appiani scriptis ad Romanorum Historiam pertinentibus *Parthica* etiam *Historia* reperiretur; quoniam plus semel Parthicam Historiam promiserat Appianus, & ad eam ablegaverat suos lectores. (Vide loca paulo ante a nobis in Adnot. ad Testim. Photii pag. 6, 45 sq. citata.) Sed libellus iste, qui eum quem dixi titulum præ se ferebat, ita prorsus & a stylo Appiani, excepto brevi introitu, & a reliqua ratione, qua constanter in aliis libris usus hic Scriptor est, abhorrebat, ut non posset non mox, ex quo typis evulgatus esset ille libellus, suspicio fraudis oboriri doctis ac paulo attentioribus Appiani lectoribus. Nec mihi dubium est, quin præclare rem perspexerit doctissimus Gelenius, & aperturus fuisset fraudem, si per fata ei licuisset Latinam suam Versionem ipsum edere & præfationis aliquid vel adnotationis adjicere. Sed paucis post annis quam in lucem primum græce prodierat Appianus, GUIL. XYLANDER in Annotationibus ad Dionem Cassium, qui latine ab illo conversus Anno MDLVII prodit, in mentionem incidens Parthicæ illius Historiæ quæ ad Appianum auctorem referebatur, monuit (*Annotat. 129.*) *totam Plutarchi narrationem de Crassi bello Parthico interituque, ad verbum ferme, Appiani Parthico libro esse insertam, non minorem eam septem paginis*: (scil. editionis Car. Stephani, in qua totus liber nonnisi XXI paginas complebat.) Deinde ita pergit XYLANDER: *Quod cum demirarer, animadversum a me utriusque lectione, in eam veni cogitationem, primam ac majorem partem ejus Libri, qui fuit de rebus Parthicis ab Appiano conditus, intercidisse, ac a quodam alio ex Plutarcho, quantum ejus potuit fieri, suppletum*

fuisse. Nam professio etiam hæc, quæ post finem verborum Plutarchi Appiano intertextorum sequuntur, minime cum prioribus coherent: deest enim omnis Parthica historia a morte Crassi usque ad Ventidii contra Labienum bellum; quam haud dubie diligenter Appianus persecutus fuerat, sed cum antecedentibus periit. Quin imo reliqua etiam pars istius Parthici fere tota ex Antonio Plutarchi est descripta. Id, etsi nonnihil alienum ab hoc loco, tamen obiter commemorare volui, ut, si qui hæc nostra legentes fortassis eandem rem animadvertissent, quid nos sentiremus, intelligerent, rudioresque dubitatione aliquantum solverentur. Quodsi vacasset Xylandro totum istum libellum particulatim sub examen revocare & cum Plutarcho conferre, perspecturus fuerat, reliquam etiam illam libelli partem, quæ sequitur Crassi historiam, non *fere totam*, sed *totam quantam*, ex Antonio Plutarchi esse descriptam; adeoque in toto libello (si ab ejusmodi varietate lectionum discesseris, qualem si duo scripta exemplaria unius ejusdemque libri offerunt, non solemus magnopere mirari) nihil prorsus inesse, quod non Plutarchi sit; nisi introitum, qui ex Appiani Syriaca Hist. transcriptus est & pauca admodum verba, sententiæ Appiani alibi declaratae oppido repugnantia, quibus ab illis Appiani verbis, unde coeperat compilationis hujus auctor, ad Plutarchi historiam Crassi paratur transitus; denique, multis modis ineptissime confarcinatum esse istum libellum, perspecturus fuerat. Sed id, quod vidit Xylander, satis erat ei ad judicandum, indigne agi cum Appiano, si quis putaret, eundem Scriptorem, cujus rationem Historias Romanas perscribendi ex reliquis ejus Libris æstimare licet, hunc talem libellum umquam suo nomine pro *sua Parthica Historia* edere potuisse.

II. Sed nescio quo fato accidit, ut longe aliter de illa compilatione HENR. STEPHANUS judicaret; cujus præclara ceteroquin de Appiano merita nescio an nullam partem ejus injuriæ compensurint, quo per judicium suum, quod de Parthica hac Historia interposuit, nobilissimum Scriptorem adfecit. Is igitur, non ignorans quid de isto libello Xylander

Pag. 6.

quod eo tempore, quo typis exscribebantur pro hac editione Fragmenta Libri Macedonici, de die in diem adhuc expectavi expectandamque amplius putaveram illam *Historia* hujus *Illyricæ* editionem, quam brevi expediturum ad meque transmissurum *Joseph. Spallettus* Vir Clariss. receperat; in qua nimirum editione, si in tempore prodisset (quod nondum factum doleo) haud parum subsidii ad elimandum poliendumque illum Appiani libellum me inventurum speraveram, quod subsidium bona cum venia eruditi Editoris (quam ille veniam pro singulari sua humanitate jam ante mihi concesserat) in usum hujus nostræ Editionis convertissem.

Pag. 9.

IV. *Ad SUIDÆ Testim. de Appiano.* L. 93. Ρωμαϊκῆς

ἱστορ. τῶν παλαιῶν. Βασιδικῆν. Confundit Titulum primi Libri cum totius operis titulo; de qua confusione dixi in Adnot.

Pag. 10.

ad Inscriptionem Præfationis Appiani. L. 11. Ἐγγραφεῖ δὲ Ρωμαϊκῶν λόγων ἑνὶν. Et hoc parum adcurate dictum. Primum videtur Ρωμαϊκῶν legendum, (*Romanarum Historiarum*) non Ρωμαϊκούς: sed hic fuerit error librariorum. Illa Lexicographi errata, cum quod hos Ρωμαϊκούς (vel Ρωμαϊκῶν) libros

novem distinguere videtur ab illa Ρωμαϊκῇ ἱστορίᾳ, quam initio nominaverat, tum verò quod non nisi *novem* numerat *Historiarum Romanarum Appiani Libros*. Scilicet non nisi *novem* priores Appiani Libros viderat Suidas. Itaque, quum ultra LXX ex Appiano Fragmenta passim in Lexico suo exhibuerit, eorum tamen nullum est, quod non ex horum *novem* aliquo sit decerptum. Sed ne horum quidem *novem* Appiani Librorum ullum integrum idem Suidas vidit, aut talem qualis ab Appiano editus erat: verum omnes in frustra concisos ab illis hominibus, qui Constantini Porphyrogenneti jussu græcos *Romanarum Historiarum* Scriptores compilarunt, & Fragmenta ex illis excerpta per complures Titulos digesserunt. Ex istis enim Excerptis ducta esse Fragmenta Appiani, quæ apud Suidam legimus, cum aliis rationibus intelligitur, tum partim ex ejusmodi Fragmentis fit manifestum, (quale est illud ad vocab. Ἐταιρα, collat. Appian. Hisp. p. 204, 65.) ubi ipsa illa particula Ὅτι, a qua Eclogas suas incipere consueverant

illi compilatores, fideliter conservata est; partim ex aliis, ubi haud dubie Appiani verba a compilatore partim in brevius contracta partim interpolata sunt; cujus generis exemplum habemus in illo Fragm. quod ad vocab. *Μάρκος Μάριος* exhibetur, coll. Excerpt. Peiresc. inter Fragmenta nostra ex Appiani Lib. I. n. IX. p. 40.

Pag. 10.

L. 10 sq. Οἱ δὲ -- Ἀππιανός. Sic apud Evagrium nomen illud scriptum legitur eo loco, quem inter Testim. de Appiano num. II. protuli: vid. p. 4, 15. Eademque scribendi ratio in scriptis nonnullis Appiani Codicibus (sed illis non optimæ notæ, neque in illis ipsis constanter) adhibita reperitur. Quidquid sit, videri potest hæc scribendi forma, *Ἀππιανός*, Græcorum usui esse convenientior; altera autem, *Ἀππιανός*, quæ vulgo invaluit, ad Romanorum magis morem efficta.

V. ZONARÆ. Lin. 20 sq. Ἀππιανός, ἐν τῷ συνοσφῷ δευτέρῳ ἀρχῇ. Vide Adnot. ad Photii Testim. p. 6, 53 sq.

VI. ANONYMI. Lin. 22 sqq. Hoc nescio cujus de Appiano Testimonium in Codicibus Regiis & (qui ejusdem familiæ sunt) Florentino, Veneto Paulino, Vaticano CXLII. (Vat. D.) & Urbinate - Vaticano CIII. (Vat. E.) post Proœmium Appiani insertum est. In codicibus ad Augustani familiam pertinentibus, Venetum Marcianum dico & Vaticanum CXXXIV, non inest: sed in Augustano, una cum alterius Anonymi Indice XXII Appiani Librorum, a diversa ac recentiori manu in limine codicis peculiari folio inscriptum legitur. In vetustioribus vero illis membranis Vaticanis, (Vat. A.) quæ Historiam Hisp. Annib. & Pun. exhibent, idem Testimonium pariter, ut in eis quæ supra nominavi exemplaribus, post Proœmium inest. In edit. 1. & 2. impressum exhibetur proxime post Appiani Præfationem; in edit. 3. ad calcem totius Operis est rejectum. *L. 24. ἀντίγραφα.* In Vat. CXLII. est *ἀντίγραφα*.

L. 43 sq. καὶ ἐξ ἑξ τούτοις τὰ Ῥωμαῖοις πρὸς Αἰγυπτίους. &c. Vid. Adnot. ad Testim. Photii, p. 6, 51 sqq. L. 44 sq. τὰ Ἰουδαῖα -- καὶ τὰ Δακικὰ οἷς ὁ Τραιανὸς ἐλαμψε. Vide Adnot. ad Test. Phot. p. 6, 55. *L. 45. τὰ Ποντικά.* Suspiciari quis posset, Παρδινὰ forsan scripserit hominem nostrum; ut ad hoc

Pag. 11.

Pag. 12. Παρθία, æque ac ad τὰ Δακκὰ, referatur id quod sequitur, οἱ ἰ Τραιανὸς ἑκαμπεύοντες, intelliganturque *res a Trajano in Parthia gestæ*. Ceterum si verum est Ποντία, intelligi debet *Mithridatica* Appiani Historia, quæ percommode *Pontica* poterat adpellari: conf. Adnot. ad Test. Photii p. 6, 46.

VII. *Alterius ANONYMI.* Alterum hoc alterius Anonymi Testimonium, quo *Index* continetur *XXII Librorum, quibus Romana Appiani Historiæ comprehensæ* fuisse perhibentur, miror a Car. Stephano non pariter atque superius illud editum esse, quum uterque Codex Regius utrumque horum Testimoniorum proxime post Epitomen de Reb. Gall. offerret. Ea negligentia factum est, ut alterum hoc nec duabus sequentibus editionibus inferi posset. Primus brevem istum Librorum Appiani recensum ex Codice Florentino, (in quo pariter post Epit. de Reb. Gall. insertus est) edidit doctissimus BANDINIUS, in *Catal. Codicum Græcorum Bibliothecæ Laurentianæ*, Tom. II. col. 659 sq. Puto & in aliis ejusdem familiæ exemplaribus, in Ven. Paulino & Vat. CXLII. eodem loco inesse. Sed in Cod. Urbinat. Vaticano CIII. (quem *Vat. E.* designavi) primæ chartæ Codicis inscriptus idem hic Recensus legitur; unde eum nostra causa descripsit doctiss. SPALLETTUS, cujus in Appianum nostrum merita jam sæpius prædicavi, qui „charactere quidem satis antiquo scriptum, ait, haud tamen codicis Calligraphi, qui circa XIV^m scripsit Seculum.” In Aug. codice recentiori manu una cum altero illo superioris Anonymi Testimonio pariter in limine codicis scriptum esse, paulo ante dixi. Fuisse autem in P. Candidi etiam exemplari, probabile sit ex eo, quod in Præfatione ad Nicolaum V. Pontif. mentionem faciat ille Interpres *XXII Librorum quos Appianus exarasse* dicitur: de quo numero illi vix aliunde, quam ex eodem hoc Anonymi nostri recensu, potuit constare. Ceterum quæ de hoc Recensu monenda habui, ea superius in *Adnotationibus ad Photii Testimonium de Appiano* retuli.

AD SPICILEGIUM FRAGMENTORUM EX SUIDA.

Lin. 10. μήνημα -- διδόμενον. Sic Hisp. 110, 49. & § 1. ἔχ- Pag. 14.
θραν διαφέρειν. L. 16 § 7. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰς οἰκίας χωρῶν, συνελάμβανε
 ὅσους ἰδοκίμαζεν. Nescio, an de Pyrrho agatur, juventutem
 Tarentinam ad militiam conquirente cogenteque: de quo vid.
 Freinshem. Suppl. Liv. XII. 24. Sic fuerit ex hist. Samnit.
 cujus conf. Fragm. VIII. p. 59. L. 21. ἐπαφροδίσιαν. Poterit
felicitatem significare: qua notione Sylla ἐπαφροδίτες cogno-
 minatus est. Civ. I. 137, 9 sqq. L. 50. Ὡσαυτοῖς αὐτὸν. Pag. 15.
 TOUPIUM, *Emend. in Suid. P. II.* ad hanc voc.

Exstat præterea apud eundem SUIDAM, *ad voc. Ναῦς*,
 Fragmentum aliquod, de Trajano agens, classe quinquaginta
 navium nescio quem fluvium trajiciente; quod Fragm. quam-
 vis diferte ad *Arrianum* auctorem referat Lexicographus, ta-
 men ex *Appiano* potius quam *Arriano* ductum LUD. KÜSTERUS
 judicavit, suffragante TOUPIO *in Emend. in Suid. P. II.*
ad voc. Εὐφράτης. In quo mihi quidem præter rationem conje-
 cturæ indulgisse docti illi Viri videntur. Etenim nec stylus
 magnopere istius Fragmenti *Appianum* auctorem prodit, nec
 argumentum alienum est ab *Arriani* instituto; quippe quem
 Scriptorem, in Parthica quam edidit Historia, *Traiani res*
adversus Parthos gestas, persecutum esse Photius docet in
 Biblioth. Cod. LVIII. nec video quid obftet quo minus flu-
 vium, in Fragm. illo memoratum, *Euphratem* intelligamus.

AD FRAGMENTA APUD GRAMMATICUM SAN-GERMANENSEM. Pag. 16.

GRAMMATICUS iste *Libellus*, e quo excerpta hæc *ad*
Appianum pertinentia Fragmenta benevolentiae debeo Viri
 eruditionis humanitatisque laude cumulatissimi DAVIDIS
 RUHNKENII, insertus est Codici illi membranaceo olim
 Coisliniano, hodie *San-Germanensi*, decimo post C. N. seculo
 exarato, qui varia Græca Lexica, & in his Apollonii Sophistæ
 Lexicon Iliados & Odysseæ, Timæi Lexicon Platonium &c.

Pag. 16.

complectitur, de quo codice late egit Bernh. de Montfaucon in Biblioth. Coislin. pag. 457 sqq. Ex eodem Libello idem Montfauconius primus specimina quædam edidit l. c. p. 496. inter quæ unum ex Appiano depromptum, quod a nobis Vol. I. pag. 27. inter Fragmenta ex lib. I. Appiani relatum, & hic rursus ceteris adjectum est p. 18, 68 sq.

Lin. 4. ὅτι ἔρχιν Ρωμαίοις. Quod si hæc verba apud Appianum legit Grammaticus noster, mendoso utique Appiani codice usus esse videtur. Quamquam enim apud Homerum tertio casui junctum illud verbum legatur; apud Appianum tamen nusquam illam constructionem, non magis quam apud alios profanos scriptores, reperiri memini. Nam quod in Parthica Historia, quæ Appiano tribui vulgo solet, pag. nostr. 23, 31 sq. *ἔρχιν Γαλάταις* vulgo editum erat, primum id ad Appianum nullo modo pertinebat, tum vero id ipsum ex mendosa erat lectione, pro qua perspicue Augustanus noster codex *ἔρχιν Γαλατίας* dedit.

L. 5-7. Αππιανὸς ἐν τῇ Ἀννιβαϊκῇ. At ex *Punica* Historia, non ex *Annibalica*, manifeste excerpta sunt hæc exempla. Vide Pun. p. 360, 66. & 357, 18. Mendose autem utrumque exemplum descriptum esse apud Grammaticum nostrum, cum ex locis citatis, tum ex ipsis etiam verbis, qualia in cod. Coisliniano leguntur, per se patebat. Sic enim ibi scriptum est: *αἰτιατικῇ μὲν, ἀπογνοῦς ἀπάντων. πρὸ δὲ β'. ἤλκων γενικῇ, ἀπογνοῦς οὖν ταυτὸν Ἀννιβας.* *L. 11 sq. ἐπιμάσας δὲ καὶ τοῖσδε.* Sic Civ. II. 220, 62. *περὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιδείλιν αὐτῶς.*

Pag. 17.

L. 22. ἔριδες ἦν. In alio Fragm. ap. Suidam, pag. 11. l. 5. legitur *ἔριδες ἦσαν.* *L. 26. ἐν τῷ Μιθριδάτους.* Vid. Mithrid. 671, 86 sq. *L. 32. Ἀννιβαϊκῇ.* Vid. Annib. p. 262, 78. Sed mox ibid. 263, 81 sq. alia etiam usitatior constructio occurrit cum dativo casu: *λύσασθαι χεῖμασιν.*

L. 34 sq. Παρθικῇ. Vide Hist. Parth. pag. nostr. 90, 51 sq. — Quod autem adeo Grammaticus etiam noster, quem vel ipso decimo Seculo vel prius etiam vixisse constat, compilationem illam ex Plutarchi vitis Crassi & Antonii confectam sub Appiani nomine citaverit, tamquam hæc esset *Parthica*

Appiani Historia; inde quidem nihil aliud colligi vel potest vel debet, nisi, *plagium istud, quo compilatio illa Appiano supposita est, jam ante decimum post C. N. seculum esse admissum.* Pag. 17.

L. 38. *Αννικαίων*. Hoc quoque loco, sicuti supra p. præced. l. 6. pro *Αννικαίων* scribendum fuerat *Αἰνικῶν* vel *Καρχαδονικῶν*. Vide Pun. 328, 16. L. 41. *Μισριδατικῶν*. Vide Mithr. 771, 92 sq. L. 44. *παρετροχάσαι ἐπιπλαῖστον αὐτῶν*. Syr. 663, 45 sq.

L. 49. *Απίων δ'*. Potest hoc fragmentum ex Appiani (cujus nomen in *Apion* hic transformatum videmus) quarto Libro esse decerptum, qui res Romanorum in Gallia gestas, quibus Cæsar præcipue inclaruit, exponebat. Pag. 18.

L. 53. Cum in Codice esset *μετὰ Αλεξάνδρου*, absque articulo τῶν, monuit RUHNKENIUS Vir doctiss. in margine Apographi ad me transmissi: „*Lege τῶν μετὰ Αλεξάνδρου, qui liber periit magno historia damno.*” L. 53 sq. *Αππιανὸς Ἰλλυρίδ.* *Sifenna* vel *Sifinna* mentionem in Illyrica Appiani Hist. nullam reperi; sed Civil. lib. V. pag. 721, 53 sqq. ad quem locum vide quæ notavimus.

L. 56. *Αππιανὸς ἰ. Εμφυλ.* Legendum *δ'*. Sic enim Civ. IV. 591, 22. ὁ δὲ ἰσραηλῆης τῷ Βρούτῳ Βιδυνίας. Cf. ibid. p. 595. lin. 88. & l. 5. Quod autem dicit τῶν δουλωμένων, haud scio δουλουμένων ne, an δουλουμένων, an δεδουλωμένων voluerit scribere. Quidquid sit, hoc dici manifestum videtur, personam ejus, cujus auspicia sequitur cuivis operam suam præstat is qui copias ducit, in genitivo casu poni.

L. 58. *Αππ. δ'.* *Αἰγυπτίων*. Quatuor fuisse Appiani *Libros Rerum Ægyptiacarum*, ex una hac Grammatici nostri citatione discimus. Paulo post, lin. 66. citatur *secundus Liber Historiæ Ægyptiacæ*. De *Ægyptiaca* illa Appiani *Historia* vide quæ monuimus ad Testimon. Photii, p. 6, 51 sqq.

L. 58 sq. *συγχαίνομενοι τῶν γεγονένων*, intell. *ἐνκα, gratulantes de rebus gestis*. Eamdem phrasin habuimus Maced. pag. 530, 83 sq. Sed ibi monui videri τῶν γεγονένων legendum ex *Fragm.* apud Suidam, quod ex eodem loco excerptum est.

L. 60. *Σαρμακῶς τεκμήρασθαι τοῦ πάθους*. Vide Syr. 626, 32.

Pag. 18.

L. 65. Ἀπριανὸς κ'. αἱ δὲ ἐχρησάμενη παρὰ Ἀπριανίου ναῦς.
 — Antonius Cæsari Octaviano ad bellum adversus Sext. Pompejum CXX naves tradiderat; pro quibus Cæsar xx millia militum Italici generis Antonio se missurum receperat; Civ. V. 836, 79 sqq. Sed promissos milites Cæsar non milit: vid. p. 884, 1 sq. & confecto bello Pompejano non nisi LXX naves, quæ nimirum reliquæ erant ἐξ ὅσων Ἀπριανὸς ἐχρησάμενη Κασσίου, (ibid. p. 890, 91 sq.) remisit ad Antonium. Quæ res deinde fuit inter varia querelarum capita, quas contra Cæsarem jactavit Antonius. Conf. Plutarch. Anton. pag. 941. D. Ad eam querelam respondebat Cæsar eo loco, e quo Fragmentum hoc decerptum est. Is autem Liber non alius esse potest, quam ille qui *primus Liber Rerum Ægyptiacarum* erat inscriptus, qui in Librorum serie ex Appiani ratione excipiebat quintum Librum de Bellis Civilibus, & bellum Cæsaris cum Antonio & Cleopatra explicabat. Eum vero *Librum* quum totius operis *viceßimum* numeratum apud Grammaticum nostrum videamus; intelligere inde (ni fallit illa numeralis nota) licet, Appiani Libros in eo exemplari, quo usus ille homo est, ita fuisse dispositos atque ita numeratos, quemadmodum in Cod. Aug. & in Vat. CXXXIV. (vide Tabulam, quam ex Cod. Aug. exhibui in Adnot. ad Testim. Photii pag. 4, 25.) scilicet ut *Liber quintus Bell. Civil.* esset universi Operis *Liber XVIII*, quem sequeretur *Historia Illyrica*, num. *XIX*. (Conf. finem Adnotat. nostr. ad Testim. Photii) Quo fiebat, ut *primus Liber rerum Ægyptiarum* numero *XX*. insigniretur.

AD HISTORIAM PARTHICAM

APPIANO TEMERE TRIBUTAM

A D N O T A T I O.

PERVENIMUS tandem ad famosum istum Libellum, qui, tametsi (verum si quærimus) nihil ad Appianum pertinet, tamen hoc ipso quod nomen Appiani vulgo inscriptum habet & ad hunc auctorem temere relatus est, incredibili fraudi innocentissimo nobilissimoque Scriptori fuit. Quam quidem scriptionem perpetuis Adnotationibus, quemadmodum Appiani Libris feci, illustrare supersedeo. Sufficiat, quod ex Codicum Rectorum & Augustani nostri collatione cum editionibus Plutarchi nonnihil fortasse subsidii futuro Plutarchi Editori suppeditaverim ad emendandas hinc inde illas *Vitarum Plutarchi* partes, e quibus compilata consarcinataque ista *Appiani nomen mentiens Parthica Historia* est. Sed illud video me hoc loco facere non posse, quin *de totius hujus Libelli ratione*, tum *de invidia infamiaeque, quam falsa ista opinio*, quæ Libellum hunc ad Appianum auctorem referebat, *nomini existimationique præclarissimi Scriptoris adpersit*, dicam; denique demonstrem, *nullam ne suspicionem quidem illius flagitii*, cujus convictum Appianum plerique vulgo putant, *in Scriptorem hunc cum ulla veri specie cadere posse*. Ac de his quidem rebus, paulo copiosius olim egi, quum veluti proludendi huic Appiani Editioni causa *Exercitationes* ederem in *Appianum*: nunc, quum partim ipse in conspectum Lectorum productus Appianus, magna etiam parte aliarum macularum, quibus eum socordia librariorum contaminaverat, liberatus, pro se loqui suamque causam per se defendere possit, partim quum ex notatis ad libelli istius marginem locis Plutarchi, unde quæque pars compilationis ducta est, jam ratio ipsa totius flagitii apertius in oculos incurrat, brevioribus verbis tota hæc res confici posse videtur.

I. EXSTAT nempe in Regiis Codicibus, in Augustano, in omnibus denique qui pleniorum aliquam collectionem libro-

Pag. 6.

quod eo tempore, quo typis exscribebantur pro hac editione Fragmenta Libri Macedonici, de die in diem adhuc expectavi expectandamque amplius putaveram illam *Historia* hujus *Illyrica* editionem, quam brevi expediturum ad meque transmissurum *Joseph. Spallettus* Vir Clariss. receperat; in qua nimirum editione, si in tempore prodiiisset (quod nondum factum doleo) haud parum subsidii ad elimandum poliendumque illum Appiani libellum me inventurum speraveram, quod subsidium bona cum venia eruditi Editoris (quam ille veniam pro singulari sua humanitate jam ante mihi concele- rat) in usum hujus nostræ Editionis convertissem.

Pag. 9.

IV. *Ad SUIDÆ Testim. de Appiano.* L. 93. Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας τὴν καλεομένην Βασιλικήν. Confundit Titulum primi Libri cum totius operis titulo; de qua confusione dixi in Adnot.

Pag. 10.

ad Inscriptionem Præfationis Appiani. L. 11. ἑγγράφῃ δὲ Ρωμαϊκῆς λήγουσιν ἱστορίας. Et hoc parum adcurate dictum. Primum videtur Ρωμαϊκῶν legendum, (*Romanarum Historiarum*) non Ρωμαϊκούς: sed hic fuerit error librariorum. Illa Lexicographi errata, cum quod hos Ρωμαϊκούς (vel Ρωμαϊκῶν) *libros* *novem* distinguere videtur ab illa Ρωμαϊκῇ Ἱστορίᾳ, quam initio nominaverat, tum verò quod non nisi *novem* numerat *Historiarum Romanarum Appiani Libros*. Scilicet non nisi *novem* priores Appiani Libros viderat Suidas. Itaque, quum ultra LXX ex Appiano Fragmenta passim in Lexico suo exhibuerit, eorum tamen nullum est, quod non ex horum *novem* aliquo sit decerptum. Sed ne horum quidem *novem* Appiani Librorum ullum integrum idem Suidas vidit, aut talem qualis ab Appiano editus erat: verum omnes in frustra concisos ab illis hominibus, qui Constantini Porphyrogenneti jussu græcos Romanarum Historiarum Scriptores compilarunt, & Fragmenta ex illis excerpta per complures Titulos digesserunt. Ex istis enim Excerptis ducta esse Fragmenta Appiani, quæ apud Suidam legimus, cum aliis rationibus intelligitur, tum partim ex ejusmodi Fragmentis fit manifestum, (quale est illud ad vocab. Ἐταιρία, collat. Appian. Hisp. p. 204, 65.) ubi ipsa illa particula ὅτι, a qua Eclogas suas incipere consueverant

illi compilatores, fideliter conservata est; partim ex aliis, ubi haud dubie Appiani verba a compilatore partim in brevius contracta partim interpolata sunt; cujus generis exemplum habemus in illo Fragm. quod ad vocab. *Μάριος Μάριος* exhibetur, coll. Excerpt. Peiresc. inter Fragmenta nostra ex Appiani Lib. I. n. IX. p. 40. Pag. 10.

L. 10 sq. *Οἱ δὲ -- Ἀπριανός*. Sic apud Evagrium nomen illud scriptum legitur eo loco, quem inter Testim. de Appiano num. II. protuli: vid. p. 4, 15. Eademque scribendi ratio in scriptis nonnullis Appiani Codicibus (sed illis non optimæ notæ, neque in illis ipsis constanter) adhibita reperitur. Quidquid sit, videri potest hæc scribendi forma, *Ἀπριανός*, Græcorum usui esse convenientior; altera autem, *Ἀππιανός*, quæ vulgo invaluit, ad Romanorum magis morem efficta.

V. ZONARÆ. Lin. 20 sq. *Ἀππιανός*, ἐν τῷ *ἐκδοσίῳ* *δευτέρῳ* *ἀρχῇ*. Vide Adnot. ad Photii Testim. p. 6, 53 sq.

VI. ANONYMI. Lin. 22 sqq. Hoc nescio cujus de Appiano Testimonium in Codicibus Regiis & (qui ejusdem familiæ sunt) Florentino, Veneto Paulino, Vaticano CXLII. (Vat. D.) & Urbinate. Vaticano CIII. (Vat. E.) post Procæmium Appiani insertum est. In codicibus ad Augustani familiam pertinentibus, Venetum Marcianum dico & Vaticanum CXXXIV, non inest: sed in Augustano, una cum alterius Anonymi Indice XXII Appiani Librorum, a diversa ac recentiori manu in limine codicis peculiari folio inscriptum legitur. In vetustioribus vero illis membranis Vaticanis, (Vat. A.) quæ Historiam Hisp. Annib. & Pun. exhibent, idem Testimonium pariter, ut in eis quæ supra nominavi exemplaribus, post Procæmium inest. In edit. 1. & 2. impressum exhibetur proxime post Appiani Præfationem; in edit. 3. ad calcem totius Operis est rejectum. L. 24. *ἀνταξία*. In Vat. CXLII. est *ἐνταξία*.

L. 43 sq. *καὶ ἐξ ἑκτὸς τοῦτοις τὰ Ῥωμαίους πρὸς Αἰγυπτ.* &c. Vid. Adnot. ad Testim. Photii, p. 6, 51 sqq. L. 44 sq. *τὰ Ἰουδαϊκά -- καὶ τὰ Δακικὰ οἷς ὁ Τραϊανὸς ἐλαμπ.* Vide Adnot. ad Test. Phot. p. 6, 55. L. 45. *τὰ Πορτικὰ*. Suspiciari quis posset, *Παρδινὰ* forsan scripsisse hominem nostrum; ut ad hoc Pag. 11.

Pag. 12.

Παρθινᾶ, æque ac ad τὰ Δακύνᾶ, referatur id quod sequitur, οἱ ἰ Τραπεζοὶς Ἰλαμπερῶν, intelliganturquē *res a Trajano in Parthia gestæ*. Ceterum si verum est Ποντικᾶ, intelligi debet *Mithridatica* Appiani Historia, quæ percommode *Pontica* poterat adpellari: conf. Adnot. ad Test. Photii p. 6, 46.

VII. *Alterius ANONYMI.* Alterum hoc alterius Anonymi Testimonium, quo *Index* continetur *XXII Librorum*, quibus *Romana Appiani Historiæ comprehensæ* fuisse perhibentur, miror a Car. Stephano non pariter atque superius illud editum esse, quum uterque Codex Regius utrumque horum Testimoniorum proxime post Epitomen de Reb. Gall. offerret. Ea negligentia factum est, ut alterum hoc nec duabus sequentibus editionibus inseri posset. Primus brevem istum Librorum Appiani recensum ex Codice Florentino, (in quo pariter post Epit. de Reb. Gall. insertus est) edidit doctissimus BANDINIUS, in *Catal. Codicum Græcorum Bibliothecæ Laurentianæ*, Tom. II. col. 659 sq. Puto & in aliis ejusdem familiæ exemplaribus, in Ven. Paulino & Vat. CXLII. eodem loco inesse. Sed in Cod. Urbinate - Vaticano CIII. (quem *Vat. E.* designavi) primæ chartæ Codicis inscriptus idem hic Recensus legitur; unde eum nostra causa descripsit doctiss. SPALLETTUS, cujus in Appianum nostrum merita jam sæpius prædicavi, qui „charactere quidem satis antiquo scriptum, ait, haud tamen codicis Calligraphi, qui circa XIV^m scripsit Seculum.” In Aug. codice recentiori manu una cum altero illo superioris Anonymi Testimonio pariter in limine codicis scriptum esse, paulo ante dixi. Fuisse autem in P. Candidi etiam exemplari, probabile sit ex eo, quod in Præfatione ad Nicolaum V. Pontif. mentionem faciat ille Interpretes *XXII Librorum quos Appianus exarasse* dicitur: de quo numero illi vix aliunde, quam ex eodem hoc Anonymi nostri recensu, potuit constare. Ceterum quæ de hoc Recensu monenda habui, ea superius in *Adnotationibus ad Photii Testimonium de Appiano* retuli.

AD SPICILEGIUM FRAGMENTORUM EX SUIDA.

Lin. 10. μήνμα -- διέφειρον. Sic Hisp. 110, 49. & 51. ἔχ- Pag. 14
θραν διαφείραν. L. 16 sq. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰς οἰκίας χωρῶν, συνελάμβανε
 ὄσους ἰδοκίμαζεν. Nescio, an de Pyrrho agatur, juventutem
 Tarentinam ad militiam conquirente cogenteque: de quo vid.
 Freinshem. Suppl. Liv. XII. 24. Sic fuerit ex hist. Samnit.
 cujus conf. Fragm. VIII. p. 59. L. 21. ἱπαφροδίαν. Poterit
felicitatem significare: qua notione Sylla Ἐπαφροδίτης cogno-
 minatus est. Civ. I. 137, 9 sqq. L. 50. Ὡσαύτο ἑαυτὸν. Vid. Pag. 15
 TOUPIUM, *Emend. in Suid. P. II.* ad hanc voc.

Exstat præterea apud eundem SUIDAM, *ad voc. Ναῦς*,
 Fragmentum aliquod, de Trajano agens, classe quinquaginta
 navium nescio quem fluvium trajiciente; quod Fragm. quam-
 vis diserte ad *Arrianum* auctorem referat Lexicographus, ta-
 men ex *Appiano* potius quam *Arriano* ductum LUD. KÜSTE-
 RUS judicavit, suffragante TOUPIO in *Emend. in Suid. P. II.*
ad voc. Εὐφράτην. In quo mihi quidem præter rationem conje-
 cturæ indulgisse docti illi Viri videntur. Etenim nec stylus
 magnopere istius Fragmenti *Appianum* auctorem prodit, nec
 argumentum alienum est ab *Arriani* instituto; quippe quem
 Scriptorem, in Parthica quam edidit Historia, *Trajani res*
adversus Parthos gestas, persecutum esse Photius docet in
 Biblioth. Cod. LVIII. nec video quid obstat quo minus flu-
 vium, in Fragm. illo memoratum, *Euphratem* intelligamus.

AD FRAGMENTA APUD GRAMMATICUM SAN-GERMANENSEM. Pag. 16

GRAMMATICUS iste *Libellus*, e quo excerpta hæc *ad*
Appianum pertinentia *Fragmenta* benevolentia debeo Viri
 eruditionis humanitatisque laude cumulatissimi DAVIDIS
 RUHNKENII, insertus est Codici illi membranaceo olim
Coisliniano, hodie *San-Germanensi*, decimo post C. N. seculo
 exarato, qui varia Græca Lexica, & in his Apollonii Sophistæ
 Lexicon Iliados & Odysseæ, Timæi Lexicon Platonicum &c.

Pag. 16.

complectitur, de quo codice late egit Bernh. de Montfaucon in Biblioth. Coislin. pag. 457 sqq. Ex eodem Libello idem Montfauconius primus specimina quædam edidit l. c. p. 496. inter quæ unum ex Appiano depromptum, quod a nobis Vol. I. pag. 27. inter Fragmenta ex lib. I. Appiani relatum, & hic rursus ceteris adjectum est p. 18, 68 sq.

Lin. 4. ἄρχειν Ρωμαίοις. Quod si hæc verba apud Appianum legit Grammaticus noster, mendoso utique Appiani codice usus esse videtur. Quamquam enim apud Homerum tertio casui junctum illud verbum legatur; apud Appianum tamen nusquam illam constructionem, non magis quam apud alios profanos scriptores, reperiri memini. Nam quod in Parthica Historia, quæ Appiano tribui vulgo solet, pag. nostr. 23, 31 sq. ἄρχειν Γαλάταις vulgo editum erat, primum id ad Appianum nullo modo pertinebat, tum vero id ipsum ex mendosa erat lectione, pro qua perspicue Augustanus noster codex ἄρχειν Γαλατίας dedit.

L. 5-7. Αππιανὸς ἐν τῇ Αννιβαϊκῇ. At ex *Punica* Historia, non ex *Annibalica*, manifeste excerpta sunt hæc exempla. Vide Pun. p. 360, 66. & 357, 18. Mendose autem utrumque exemplum descriptum esse apud Grammaticum nostrum, cum ex locis citatis, tum ex ipsis etiam verbis, qualia in cod. Coisliniano leguntur, per se patebat. Sic enim ibi scriptum est: αἰτιατικῇ μὲν, ἀπογνοῦς ἀπάντων. πρὸ δὲ β'. πλίσσαν γενικῇ, ἀπογνοῦς οὖν ἐαυτὸν Αννίβας. *L. 11 sq. ἐπιεικέας δὲ καὶ τοῖσδε.* Sic Civ. II. 220, 62. περὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιεικέας αὐτῶς.

Pag. 17.

L. 22. ἱριδὲς ἦν. In alio Fragm. ap. Suidam, pag. 14. l. 5. legitur ἱριδὲς ἦσαν. *L. 26. ἐν τῷ Μιθριδάτους.* Vid. Mithrid. 671, 86 sq. *L. 32. Αννιβαϊκῇ.* Vid. Annib. p. 262, 78. Sed mox ibid. 263, 81 sq. alia etiam usitatior constructio occurrit cum dativo casu: λύσσεσθαι χεῖμασιν.

L. 34 sq. Παρθικῇ. Vide Hist. Parth. pag. nostr. 90, 51 sq. — Quod autem adeo Grammaticus etiam noster, quem vel ipso decimo Seculo vel prius etiam vixisse constat, compilationem illam ex Plutarchi vitis Crassi & Antonii confectam sub Appiani nomine citaverit, tamquam hæc esset *Parthica*

Appiani Historia; inde quidem nihil aliud colligi vel potest vel debet, nisi, *plagium istud, quo compilatio illa Appiani supposita est, jam ante decimum post C. N. seculum esse admissum.* Pag. 17.

L. 38. Ἀννῶν. Hoc quoque loco, sicuti supra p. præced. l. 6. pro Ἀννῶν scribendum fuerat Αἰῶν vel Καρχαδονικῶν. Vide Pun. 328, 16. L. 41. Μιθριδατικῶν. Vide Mithr. 771, 92 sq. L. 44. παρατρεχάσαι ἐπιπλεῖστον αὐτῷ. Syr. 663, 45 sq.

L. 49. Ἀπίων δ'. Potest hoc fragmentum ex Appiani (cujus nomen in *Apion* hic transformatum videmus) quarto Libro esse decerptum, qui res Romanorum in Gallia gestas, quibus Cæsar præcipue inclaruit, exponebat. Pag. 18.

L. 53. Cum in Codice esset μετὰ Ἀλεξάνδρου, absque articulo τῶν, monuit RUHNKENIUS Vir doctiss. in margine Apographi ad me transmissi: „*Lege τῶν μετὰ Ἀλεξάνδρου, qui liber perit magno historiae damno.*” L. 53 sq. Ἀππιανὸς Ἰλλυρῶν. *Sifenna* vel *Sifinna* mentionem in Illyrica Appiani Hist. nullam reperi; sed Civil. lib. V. pag. 721, 53 sqq. ad quem locum vide quæ notavimus.

L. 56. Ἀππιανὸς ἰ. Εμφυλ. Legendum δ'. Sic enim Civ. IV. 591, 22. ὁ δὲ ἰσθρατὴρ τῷ Βρούτῳ Βιδυνίχ. Cf. ibid. p. 595. lin. 88. & l. 5. Quod autem dicit τῶν δουλωμένων, haud scio δουλευμένων ne, an δουλουμένων, an διδουλωμένων voluerit scribere. Quidquid sit, hoc dici manifestum videtur, personam ejus, cujus auspicia sequitur cuius operam suam præstat is qui copias ducit, in genitivo casu poni.

L. 58. Ἀππ. δ'. Αἰγυπτίων. Quatuor fuisse Appiani *Lithros Rerum Ægyptiacarum*, ex una hac Grammatici nostri citatione discimus. Paulo post, lin. 66. citatur *secundus Liber Historiæ Ægyptiacæ*. De *Ægyptiaca* illa Appiani *Historia* vide quæ monuimus ad Testimon. Photii, p. 6, 51 sqq.

L. 58 sq. συμπρόσκει τῶν γεγενημένων, intell. ἔνεκα, *gratulantur de rebus gestis*. Eandem phrasin habuimus Maced. pag. 530, 83 sq. Sed ibi monui videri τῷ γεγενημένῳ legendum ex *Fragm.* apud Suidam, quod ex eodem loco excerptum est.

L. 60. Συμμετρεῖς τεκμήρασθαι τοῦ πάθους. Vide Syr. 626, 32.

Pag. 18.

L. 65. Ἀντωνίου κ'. αἱ δὲ ἐχρησάμεν παρὰ Ἀντωνίου ναῦς.
 — Antonius Cæsari Octaviano ad bellum adversus Sext. Pompejum CXX naves tradiderat; pro quibus Cæsar XX millia militum Italici generis Antonio se missurum receperat; Civ.V. 836, 79 sqq. Sed promissos milites Cæsar non misit: vid. p. 884, 1 sq. & confecto bello Pompejano non nisi LXX naves, quæ nimirum reliquæ erant ἐξ ὧν Ἀντωνίος ἐνέχρησε Καίσαρι, (ibid. p. 890, 91 sq.) remisit ad Antonium. Quæ res deinde fuit inter varia querelarum capita, quas contra Cæsarem jactavit Antonius. Conf. Plutarch. Anton. pag. 941. D. Ad eam querelam respondebat Cæsar eo loco, e quo Fragmentum hoc decerptum est. Is autem Liber non alius esse potest, quam ille qui *primus Liber Rerum Ægyptiacarum* erat inscriptus, qui in Librorum serie ex Appiani ratione excipiebat quintum Librum de Bellis Civilibus, & bellum Cæsaris cum Antonio & Cleopatra explicabat. Eum vero *Librum* quum totius operis *viceſimum* numeratum apud Grammaticum nostrum videamus; intelligere inde (ni fallit illa numeralis nota) licet, Appiani Libros in eo exemplari, quo usus ille homo est, ita fuisse dispositos atque ita numeratos, quemadmodum in Cod. Aug. & in Vat. CXXXIV. (vide Tabulam, quam ex Cod. Aug. exhibui in Adnot. ad Testim. Photii pag. 4, 25.) scilicet ut *Liber quintus Bell. Civil.* esset universi Operis *Liber XVIII*, quem sequeretur *Historia Illyrica*, num. *XIX*. (Conf. finem Adnotat. nostr. ad Testim. Photii) Quo fiebat, ut *primus Liber rerum Ægyptiarum* numero *XX*. insigniretur.

AD HISTORIAM PARTHICAM

APPIANO TEMERE TRIBUTAM

A D N O T A T I O.

PERVENIMUS tandem ad famosum istum Libellum, qui, tametsi (verum si quærimus) nihil ad Appianum pertinet, tamen hoc ipso quod nomen Appiani vulgo inscriptum habet & ad hunc auctorem temere relatus est, incredibili fraudi innocentissimo nobilissimoque Scriptori fuit. Quam quidem scriptionem perpetuis Adnotationibus, quemadmodum Appiani Libris feci, illustrare supersedeo. Sufficiat, quod ex Codicum Regionum & Augustani nostri collatione cum editionibus Plutarchi nonnihil fortasse subsidii futuro Plutarchi Editori suppeditaverim ad emendandas hinc inde illas *Vitarum Plutarchi* partes, e quibus compilata confarcinataque ista *Appiani nomen mentiens Parthica Historia* est. Sed illud video me hoc loco facere non posse, quin *de totius hujus Libelli ratione*, tum *de invidia infamiaeque, quam falsa ista opinio*, quæ Libellum hunc ad Appianum auctorem referebat, *nomini existimationique præclarissimi Scriptoris adpersit*, dicam; denique demonstrem, *nullam ne suspicionem quidem illius flagitii*, cujus convictum Appianum plerique vulgo putant, *in Scriptorem hunc cum ulla veri specie cadere posse*. Ac de his quidem rebus, paulo copiosius olim egi, quum veluti proludendi huic Appiani Editioni causa *Exercitationes* ederem in *Appianum*: nunc, quum partim ipse in conspectum Lectorum productus Appianus, magna etiam parte aliarum macularum, quibus eum socordia librariorum contaminaverat, liberatus, pro se loqui suamque causam per se defendere possit, partim quum ex notatis ad libelli istius marginem locis Plutarchi, unde quæque pars compilationis ducta est, jam ratio ipsa totius flagitii apertius in oculos incurrat, brevioribus verbis tota hæc res confici posse videtur.

I. EXSTAT nempe in Regiis Codicibus, in Augustano, in omnibus denique qui pleniorum aliquam collectionem libro-

rum ex Appiani Romanis Historiis superstitem continent, medius inter alios Appiani Libros hic, qui *Ἀππιανῶν Παρθικῆς* inscriptus est, id est, *Appiani Historia Parthica*. Eundem librum & vetus interpres P. Candidus, & qui primus græce Appianum edidit Car. Stephanus, rursusque alter interpres longe priore doctior sagaciorque Sigism. Gelenius, absque ulla dubitationis significatione ad Appianum auctorem retulerunt. Jam minime quidem id mirum videri debuit, quod in reliquis Appiani scriptis ad Romanorum Historiam pertinentibus *Parthica* etiam *Historia* reperiretur; quoniam plus semel Parthicam Historiam promiserat Appianus, & ad eam ablegaverat suos lectores. (Vide loca paulo ante a nobis in Adnot. ad Testim. Photii pag. 6, 45 sq. citata.) Sed libellus iste, qui eum quem dixi titulum præ se ferebat, ita prorsus & a stylo Appiani, excepto brevi introitu, & a reliqua ratione, qua constanter in aliis libris usus hic Scriptor est, abhorrebat, ut non posset non mox, ex quo typis evulgatus esset ille libellus, suspicio fraudis oboriri doctis ac paulo attentioribus Appiani lectoribus. Nec mihi dubium est, quin præclare rem perspexerit doctissimus Gelenius, & aperturus fuisset fraudem, si per fata ei licuisset Latinam suam Versionem ipsum edere & præfationis aliquid vel adnotationis adjicere. Sed paucis post annis quam in lucem primum græce prodierat Appianus, GUIL. XYLANDER in Annotationibus ad Dionem Cassium, qui latine ab illo conversus Anno MDLVII. prodiiit, in mentionem incidens Parthicæ illius Historiæ quæ ad Appianum auctorem referebatur, monuit (*Annotat. 129.*) *totam Plutarchi narrationem de Crassi bello Parthico interituque, ad verbum ferme, Appiani Parthico libro esse insertam, non minorem eam septem paginis:* (scil. editionis Car. Stephani, in qua totus liber nonnisi XXI paginas complebat.) Deinde ita pergit XYLANDER: *Quod cum demirarer, animadversum a me utriusque lectione, in eam veni cogitationem, primam ac maiorem partem ejus Libri, qui fuit de rebus Parthisis ab Appiano conditus, intercidiſſe, ac a quodam alio ex Plutarcho, quantum ejus potuit fieri, suppletum*

fuisse. Nam profecto etiam hac, quæ post finem verborum Plutarchi Appiano intertextorum sequuntur, minime cum prioribus coherent: deest enim omnis Parthica historia a morte Crassi usque ad Ventidii contra Labienum bellum; quam haud dubie diligenter Appianus persecuturus fuerat, sed cum antecedentibus periit. Quin imo reliqua etiam pars istius Parthici fere tota ex Antonio Plutarchi est descripta. Id, etsi nonnihil alienum ab hoc loco, tamen obiter commemorare volui, ut, si qui hæc nostra legentes fortassis eandem rem animadvertissent, quid nos sentiremus, intelligerent, rudioresque dubitatione aliquantum solverentur. Quodsi vacasset Xylandro totum istum libellum particulatim sub examen revocare & cum Plutarcho conferre, perspecturus fuerat, reliquam etiam illam libelli partem, quæ sequitur Crassi historiam, non *ferre totam*, sed *totam quantam*, ex Antonio Plutarchi esse descriptam; adeoque in toto libello (si ab ejusmodi varietate lectionum discefferis, qualem si duo scripta exemplaria unius ejusdemque libri offerunt, non solemus magnopere mirari) nihil prorsus inesse, quod non Plutarchi sit; nisi introitum, qui ex Appiani Syriaca Hist. transcriptus est & pauca admodum verba, sententiæ Appiani alibi declaratæ oppido repugnantia, quibus ab illis Appiani verbis, unde cœperat compilationis hujus auctor, ad Plutarchi historiam Crassi paratur transitus; denique, multis modis ineptissime confarcatum esse istum libellum, perspecturus fuerat. Sed id, quod vidit Xylander, satis erat ei ad judicandum, indigne agi cum Appiano, si quis putaret, eundem Scriptorem, cujus rationem Historias Romanas perscribendi ex reliquis ejus Libris æstimare licet, hunc talem libellum umquam suo nomine pro *sua Parthica Historia* edere potuisse.

II. Sed nescio quo fato accidit, ut longe aliter de illa compilatione HENR. STEPHANUS judicaret; cujus præclara ceteroquin de Appiano merita nescio an nullam partem ejus injuriæ compensurint, quo per judicium suum, quod de Parthica hac Historia interposuit, nobilissimum Scriptorem adfecit. Is igitur, non ignorans quid de isto libello Xylander

senferit, (nam Adnotationibus illis in Dionem, quibus de hac re Xylander disputaverat, sedulo usum esse H. Stephanum, quum Dionem ipse proxime ante Appianum ederet, satis constat,) postquam data opera atque adcurate *Parthicam* hanc *Historiam*, quæ Appiani nomen præferbat, cum Plutarchi Vitis Crassi & Antonii contulisset, non solum nihil causæ se invenisse præ se tulit, cur dubitaret, ab eodem Appiano, cujus alia scripta in manibus haberemus, hunc talem libellum pro ipsius Parthica Historia editum esse; verum etiam præ ceteris Appiani Libris hunc ipsum *perpetuis Annotacionibus* illustrandum sibi sumit, quibus Adnotationibus hoc potissimum *in animo se habuisse* profitetur, (p. 46. Annotationum in Appianum, editioni H. Stephan. subiectarum) ut ostenderet, qualis foret ista quæ Appiano peculiaris esse existimatur alienorum scriptorum usurpatio. Neque his contentus, mox ita pergit idem STEPHANUS: Fortasse autem, si, ut historica Plutarchi scripta ad nos pervenerunt, ita & quorundam aliorum Historiæ ad nos pervenissent, Appianum non in Plutarchica tantum, verum & alia quædam scripta, in aliis suis Historiis, id sibi permisisse videremus. At id quidem nequaquam cavillandi causa, aut ut vituperaret Appianum, ita scripsit STEPHANUS. Quin potius, hoc quo magis, inquit, de Appiano suspicabuntur, (scil. in aliorum scripta idem sibi eum permisisse, quod in Plutarchum fecisse putatur,) eo magis & ceteras ejus Historias in pretio habere debebunt, tanquam varias Historicos sub nomine unius legentes: præsertim quum non in τῶν τυχόντων, sed tantummodo in τῶν περιωρισμένων eum excerptisse verisimile sit. Ad ea certe quod attinet, quæ e Plutarcho sumpsit, effect cur a nobis magni fierent, si hic Scriptor non exstaret, sed hæc demum ex eo superesse audiremus, quæ Appianus in hanc suam aut etiam in aliam quampiam Historiam transfulisset. Verum quamvis exstet hic Scriptor, (nec enim piget reliqua etiam, quæ de isto libello & de suis in illum Adnotationibus H. STEPHANUS prædicat, huc transcribere:) esse quod Appiano ob hæc excerpta debeamus, videbit qui-

cumque has meas in istam ejus Historiam annotationes non videre tantum, aut a limine salutare, sed penitus introspicere haud gravabitur. Sicut enim multa apud ipsum & Plutarcho suæ integritati reddita, ita vicissim non pauca (etiamsi non tam multa) apud Plutarchum ex ipso restituta cernet. Quid de tot dicam locis, in quibus alia Appiani alia Plutarchi verba sunt, eodem interim sensu manente? Et quidem interdum verba ita diversa, id est, ita diversam elegantiam habentia, ut magno ad deligendum elegantiora judicio sit opus. Caterum ad ea quod attinet quæ nostro Appiano ex eodem Scriptore a me sparsim (in Adnotationibus) adjecta sunt, eorum esse nonnulla fateor ejusmodi, ut merito quis dubitaturus sit an ea ipse Appianus consulto omiserit, quod brevitati studere vellet, an incuria librarii, cui omnia exscribenda mandaverat, prætermissa fuerint. [Quid! Scriptor ille, ex cujus ceteris scriptis omnibus, quamquam non ab omni humana labe liberis, tamen antiquus quidam candor, cum summa gravitate nobilis simplicitas, eruditio nec fucata nec ullo modo adfectata, denique mira moderatio, subactum usu rerum judicium, & prudentia haud vulgaris elucet, is idem nunc subito non solum eo impudentiæ fuerit prolapsus, ut istas narrationes ex sui æqualis Plutarchi scriptis unice decerptas pro sua Parthica Historia ediderit, verum etiam adeo impenſe factus fuerit impudens, atque ita putide stolidus, ut nomen suum farragini illi ab inepto servulo confarcinatæ non erubuerit ita inscribere, ut ne perlegerit quidem diligenter, inspexeritque quidnam aut quale esset quod ex Plutarcho suo homo iste descripsisset?] *Lihuit autem* (sic pergit STEPHANUS) *Et hoc ostendere, quæ junctura usus ibi esset* (Appianus,) *ubi, multis Plutarchi verbis omissis, ad historiæ tamen ex eodem continuationem reverti volebat.*

III. Tale judicium de libello isto, & de tota ratione, quæ in usurpandis aliorum scriptis versatus Appianus esset, postquam adeo confidenter tulit ipse ille Editor Appiani, qui cum hoc Scriptore longam familiaritatem contraxerat, qui, quid

in eum cadere, quid non cadere posset, perspectum habere debebat, denique qui non nisi veritatis vi atque evidentia coactus in Scriptorem hunc, cui haud parum favebat, dicturus quidquam videri debebat quod in ejus dedecus verti posset; consequens erat, ut mox ab omnibus uno ore, veluti confessus reus, Appianus condemnaretur, cujus tam desperata causa esset, ut nec summus ipse ejus patronus negare crimen esset ausus, colorare tantum & in benigniorem partem interpretari miro quodam modo laborasset. Ex illo igitur tempore nec opus amplius visum est parcere verbis, & mos obtinuit, ut per risum jam atque contemptum *alienorum laborum fucus, compilerator exscriptorque aliorum*, vulgo Appianus vocitaretur, cujus *furta* palam nominare digitisque monstrare liceret. Quæ infamiae nota, gravissimi Scriptoris nominis temere inusta, præeunte JOS. SCALIGERO, (Animadv. ad Euseb. n. 2021. p. 177.) mox communi doctorum virorum calculo comprobata est, & cum in aliorum scriptis, tum in VOSSII *Comment. de Historicis Græcis, Lib. II. cap. 13; & de Arte Historica, c. 22.* in FABRICII *Bibl. Græca, T. III. p. 398.* ac tantum non in omnibus denique vel libris eis vel libellis, e quibus notitia aliqua vel veterum Historicorum vel Græcorum Scriptorum peti solet, ita confidenter consignata, ut nemini amplius in quæstionem revocandum illud crimen videretur. Et quoniam ipse jam Henr. Stephanus (qui miram utique, ne quid gravius dicam, in tota ista re personam egit) *suspicionem illam de plagio Appiani latius etiam quam ad solam Parthicam pertinere Historiam significaverat*; factum est, ut crimen istud a plerisque deinde ita vage atque inconsulte in Appianum conjiceretur, ut nullo amplius modo adpareret, ex unius libelli hujus occasione omnem illam indignam suspicionem iniquissimamque criminationem innocentissimo Scriptori esse constatam. Neque vero intra plagii crimen accusatio Appiani, & (quæ eam fere incognita causa sequi solebat) condemnatio substitit: sed omnis simul *invidia illa atque contentio*, quæ merito cadit in id hominum genus, cui temere nunc accensebatur nobilissimus Scriptor, cumulate

in eundem conjecta est. In quo rursus idem, quem paulo ante nominavi, JOSEPH. SCALIGER ceteris prævit exemplum, miras excitans tragœdias, quoties in reliquis Appiani libris in locum aliquem incideret, ubi vel humani quid passus fortasse videri poterat hic Scriptor, vel ubi manifesta librariorum socordia errorem ei obtruserat, vel denique ubi secus atque alius quispiam Scriptor, qui plus auctoritate valebat apud Scaligerum, rem aliquam Appianus exposuisse videbatur. Cujus moris Scaligeriani exempla videre licet in Adnotat. nostris ad Civ. I. 141, 69. ad Civ. II. 228, 3. ad Syr. 610, 60. ad Civ. V. 811, 63. ad Civ. IV. 555, 7 sq.

IV. Sed ut ad libelli illius flagitium revertar, cujus unius falsissimo crimine existimatio Appiani non modo in summum discrimen adducta est, sed etiam funditus everfa oppressaque communi plerorumque judicio ad hunc diem jacuit; toto seculo superiori vix rari nonnulli, unus & alter, exstiterunt, qui, sive Xylandri admonitionis memores, sive per se in eandem cogitationem (quæ cuique, nisi qui præjudicata opinione præstrictam aciem animi haberet, sponte sese offerre debebat) incidentes, tam indignam infamiam a Scriptoris nomine nihil tale meriti amoliri conarentur. In his sapientissimum FREINSHEMIUM fuisse reperio, qui in *Notis ad Flor.* IV. 10, 4. breviter quidem & in transcurso, quum auctorem Parthicæ illius, de quibus quærimus, Historiæ *Exscriptorem Plutarchi vocasset, qui Appiani nomine circumfertur*, hanc sententiæ suæ rationem adjecit: *cum Appianus, Plutarchi coætaneus, ne si voluisset quidem, furta tam insignia potuisset impune facere.* Tum FRANC. BALDUINI in eandem partem inclinans judicium a *Jo. Alb. Fabricio* in *Bibl. Gr. T. III. pag. 398.* adlatum his verbis video: *Franciscus quoque Balduinus lib. I. de institut. Historiæ p. 87. cum observasset, bene multa e Plutarchi Crasso in Appiani Parthicis repeti, id factum conjicit, non ab ipso Appiano, qui Plutarchi fuerit æqualis, sed a librariis supplendæ in illius Commentariis lacuna.* Sed adeo non audiendi hi visi sunt doctissimo FABRICIO, ut satis esse putaret, si *Freinsheimii* illam *suspicionem*

(sic enim æquissimam hujus viri sententiam, camque satis præcise pronunciatam, adpellat) *miro niti argumento parumque solidam esse dixisset*; tum si Balduino in hunc modum respondisset: *Equidem per exempla innumera oppido patet, his, qui religioni sibi neutiquam ducunt alios exscribere, non minus frequens esse, imo frequentius, scriptores suæ ætatis compilare, quam vetustiores.* Nostro sæculo, qui desertam innocentissimi Scriptoris causam susciperet, neminem reperire mihi licuit, præter unum generum ipsius Fabricii & in instaurando illustrandoque Dione socium, HERM. SAMUELEM REIMARUM. Is quum in *Præfatione ad novam Dionis Editionem* in eo esset versatus, ut simillimum plagii crimen, Dioni a nonnemine impactum, ab illo Scriptore amoveret, & ipsa criminis similitudine admonitus, sententiam eam recitasset, quam in Appiani nostri causa a Xylandro dictam supra vidimus, perspecte monuit, nihil æquius, nihil verius dici potuisse. *Vere omnino, inquit, hæc Xylander; nec dubito, illum alium, qui hæc Plutarchi mutilo Appiani Parthico inferfit, [rectius dixisset, qui hæc Plutarchi pro Appiani Parthica Historia edidit,] fuisse librarium, qui, ut vendere magis integrum Appianum posset carius, ex furto lucrum captarit.*

V. Quæ vero me causa movent, ut præcise negem, libellum illum, qui tantam Appiano invidiam conciliavit, quidquam ad hunc Scriptorem pertinere, aut umquam ab eo inter scripta sua relatum & pro ipsius Parthica Historia editum esse, partim eadem sunt fere quibus Reimarum usus est ad Dionem simili crimine liberandum, partim propriæ nostræ quæstioni, & ex ipsa ratione hujus compilationis, de quâ agitur, ductæ. De utroque genere breviter dicam, multa consulto prætermittens, quæ commodè quidem in sententiam nostram dici possent, sed quæ per se facile a quovis æquo Appiani lectore intellectum iri puto. Igitur primum dico, *ex hoc ipso, quod e Plutarcho totus ille libellus compilatus sit, manifestum fieri, non esse ab Appiano pro suo editum.* Etenim si Parthicam Historiam scripturus Appianus Plutarchi scrinia voluisset compilare,

compilare, tum id quidem aut styli & orationis gratia, aut ipsius argumenti rerumque causa fecisset. At *styli & orationis gratia* hoc non facturum erat is, qui de æmulanda Plutarchi dictione adeo non cogitavit, ut in nulla alia Historiarum suarum parte, in quibus multa argumenta occurrunt copiose ab eodem Plutarcho tractata, ne unam quidem *sententiam* huic Scriptori subreptam sermoni suo inferuerit. Nam licet a gravibus eruditisque viris passim pro explorato adfirmatum hoc videam, *fuisse hunc morem Appiani, ut Plutarchi verba describeret*; (Is. Casaub. cum alibi, tum in Fragm. Polyb. ex Suid. collectis, ad voc. *ὑπογράφειν*, conf. Adnot. nostr. ad App. Civ. II. 181, 22.) *amare eum syllabatim plerumque Plutarchum describere*; (Ruald. Animadv. XXI. in Plutarch.) tamen, a Parthica ista Historia si discedamus, nec ab ullo umquam, quod sciam, vel unicus Appiani locus productus est, & ego studiose quærens, plurimæque Plutarchi & Appiani loca, quibus eadem res exponuntur, inter se conferens, nullum apud Scriptorem nostrum locum inveni, quem *Plutarchus subreptum esse* pateat, nedum *syllabatim ex eo descriptum*. Neque vero magis firme fundamento nititur, quod a nonnullis dici solet, ex Polybio & aliis Scriptoribus, tacitis auctororum nominibus, passim multa ad verbum descripta Historiis suis Appianum intexuisse, ex quo colligi posset, idem sibi eum in Plutarchum potuisse permittere. Nam & ista temere concepta opinio est, nec ullo umquam documento comprobata. Quin potius, quisquis seposita opinione præjudicata Appianum perlegerit, is nullo negotio intelliget, suum esse Scriptori huic stylum, suum orationis colorem atque habitum, in omnibus Historiarum ipsius partibus ita æquabilem, ita per omnia (quoad rerum varietas tulit) sui similem, ut adpareat, stylum quidem dictionemque quod adtinet, nihil usquam alieni, (nisi si quas turbas librarii moverunt,) nihil, in quo natus ille atque Appiano proprius dicendi color desideretur, esse admixtum. Neque quemquam, qui Polybii, qui Plutarchi stylum cum Appiani dictione voluerit conferre, præterire potest, sicut multum interest inter Plutarchi stylum & Poly-

bianum, sic multo etiam magis ab utroque differre Appianæ orationis colorem. Utrius stylus terrior sit suaviorque, Plutarchi, an Appiani, id quidem suo cuiusque iudicio atque sensui æstimandum relinquo. Illud confidenter adfirmo, nullo pacto credibile esse, Appianum, quum per totum Historiarum Romanarum cursum suo stylo usus esset, ubi ad Parthicam Historiam pervenit, subito ita sui fuisse pertæsum, ita Plutarchum subito unice esse admiratum, ut simul, omni spe sui obiecta, illi unil se mancipare, simul, pudore omni repudiato, ornatu fortiori subrepto superbire voluerit. At *argumenti veramque causam*, quæ in Parthico isto Libro exponitur, Plutarchi scriptura compilaverit Appianus? Hoc si quis dicat, habeo quæ responderem, si id nunc ageretur. Et longiore quidem paulo opus esset disputatione: sed satis probabile, ut spero, essem factururus, in reliquis cunctis partibus Historiarum suarum eos auctores sequi solitum Appianum, qui vel æquales eis temporibus, quibus res quæque gesta esset, vel proximi existerint. Illud vero certa etiam & invicta ratione ostendi posse confido, quidquid passim a viris doctis de more Appiani *Plutarchum in rerum expositione auctorem sequuntur* dictum est, non nisi vanas temereque conceptas suspiciones esse, ex una illa præjudicata de Parthico hoc Libro opinionione ortas, nec ullo alio fundamento, verum si quæras, nitentes. Sed omni illa disputatione de Auctoribus, quos in perscribendis rebus Romanis secutus Appianus sit, ad id de quo nunc agitur supersederi posse intelligo: quandoquidem de libello quærimus, cujus non *argumentum solum* ex Plutarcho ductum sit, sed qui *verbum de verbo* ei Scriptori subreptus est, cujus stylum numquam profecto Appianus cum suo erat commutaturus.

VI. Alterum documentum, ex quo manifestum mihi fieri dixi, falso impactum Appiano esse plagii illius crimen, neque umquam a Scriptore hoc, quem ex aliis scriptis novimus, libellum istum, de quo quærimus, pro Parthica ipsius Historia edi potuisse, in ipsa ratione inest hujus compilationis; quæ & per se inepta & puerilis est, & ei rationi, quam sive

In aliis Historiarum Roman. libris constanter tenuit Appianus, sive in Parthica Historia se initurum professus est, quam maxime adversatur. Quod ut planius adpareat, superest, ut de ipsa forma atque ratione, qua libellus iste compilatus consarcinatusque est, nonnihil moneam. Itaque

1. *Exordium* quod adinet *libelli*: quum in ceteris Libris constanter hoc factum ab Appiano videamus, quod ipsa ratio postulabat, ut de ejus gentis, cujus historiam erat expositurus, origine, sedibus atque finibus aliquid præfaretur; Parthicus hic liber unus est ex omnibus, in quo ne vestigium quidem ullum earum rerum adpareat. Nimirum nihil de Parthici regni origine & finibus Plutarchus suppeditabat. At vel absque Plutarcho magistro haud ignarum earum rerum Appianum fuisse, satis adparet ex his quæ de antiquis Parthorum rebus in transcurso saltem & aliud agens retulit in Hist. Syr. c. 65. extr. & c. 48. p. 608. Est porro constant mos Scriptoris nostri, ut quoties in aliqua parte suarum Historiarum commemorandum aliquid duceret, quod alibi jam ex professo exposuisset aut expositurus esset, numquam non ad eum locum ableget suos lectores. Sed compiler noster, quum exordii loco laciniam quamdam ex Appiani Syr. c. 51. in Parthica hac Historia repetisset, callide hoc fecisse videtur ut indicium nullum adjiceret, ex quo suspicari posset lector, laciniam eam esse ex alio Appiani libro ad verbum descriptam. Nempe Appiani quidem stylo, qui initio libelli conspicuus esset, capere lectores voluisse videtur homo iste, ut ad Appianum auctorem referre totam hanc descriptionem ne dubitarent: verendum autem erat, ne in illam inciderent dubitationem simul atque ipsum locum Syriaci libri, unde illa lacinia decerpta est, inspexissent; quoniam (ut mox videbimus) compiler noster, ubi Appiani orationem abruptit, continuo contrarium ejus rei, quæ apud eundem Scriptorem proxime sequeretur, erat dicturus. Sed ne non modo astutiam suam, verum etiam rusticam plane imperitiam, jam inde a limine suæ compilationis proderet homo noster; initium totius Libelli, qui nullo modo cum fine præcedentis alicujus Libri

M m m 2

erat connexus, ab his verbis fecit mirus ille artifex, *Μιραῖ*
ΔΕ' τοῦς ἐκ Πομπηίου κ. τ. λ. *Post eos AUTEM qui a Pom-*
pejo &c.

2. In Syriaca historia, eodem loco unde Parthica hujus compilationis exordium Appiano subripuit plagiarius, declaraverat Appianus, *se de eis rebus, quæ, Bibulo & Saxa Syriam tenentibus, a Parthis adversus Romanos gesta essent, in Parthica sua Historia copiose & diligenter (ἰσχυρῶς) esse dicturum.* Syr. c. 51. extr. p. 613. Ac noverat haud dubie Scriptor noster idoneos auctores, quos in rebus illis exponendis sequeretur: de quibus rebus nobis hodie Dionem Cassium XLVIII. 24-26. Livium Epit. CXXVII. Vellejum Pat. II. 78. consulere licet. Sed Plutarchi compiler, quum nec Bibuli nec Saxæ mentionem apud Plutarchum suum reperisset, desperans se de illis rebus quidquam dicere posse, multo ante cavuit, ne earum rerum historiam suo loco vel expectarent vel requirerent lectores. Itaque, abrupta *in fine Exordii sui* oratione Appiani, pro verbis illis, quæ proxime sequebantur, quibus consilium suum de his rebus copiose in Parth. hist. differendi professus Appianus erat, hæc verba supponere non erubuit; menti & consilio Scriptoris nostri ex adverso repugnantia: *sed nihil quidquam, inquit, quod alicujus momenti aut vel memoria dignum esset; Parthi tunc gesserant.* vid. Parth. p. 22, l. 19. Adde quæ paulo inferius monebimus, num. 5.

3. Mox ubi ab illo exordio *transitum* parat compiler *ad Crassi res in Parthia gestas* ex Plutarcho enarrandas, fœderus se prodidit homo ille, ostenditque quam tristi in loco versaretur, & quam esset omnibus rebus, impudentiam si excipias, denudatus, quoties non liceret syllabatim verba auctoris ejus describere, cujus scrinia compilanda sibi sumisset. Nam quum ea quæ apud Plutarchum præcedebant (in Vita Crassi p. 551.) in brevius contrahere vellet, miscuit & turbavit omnia. Primum enim, Cæsaris petitionem consulatus confundens cum petitione Crassi & Pompeji, quam satis quidem accurate cum ipse Plutarchus l. c. tum Appianus noster Civ.

II. c. 8 sq. & c. 17. a Cæsaris petitione distinxerat, *Cæsarem Pompeji & Crassi competitorem fecit.* vid. hist. Parth. p. 23. l. 26-28. Deinde quoniam Plutarchus, de Cæsaris petitione consulatus & de priori Triumvirorum conspiratione verba faciens, Ciceronem inter eos nominaverat, qui paucorum dominationi essent adversi; nunc idem compiler noster, alio rapiens omnia, *Ciceronem*, ait, *adversatum esse Pompejo Crassoque consulatum petentibus*, quem tamen constat eodem tempore amicitiam Pompeji Crassique coluisse, simul vero, ut neutram partem offenderet, *a curia & ab omni parte rei publ. sese subtraxisse*, ut scribit ipse ad Q. Fratrem lib. II. epist. 6.

4. Numquam Appianus, in ulla Historiarum suarum parte, in personæ alicujus mentionem, cujus primariæ præsertim partes in ea re essent de qua ageretur, incidit, quin, quantum satis est, doceat lectorem, qui homo sit qui nunc in historiæ scenam prodeat, & qua ratione, quibus causis factum sit; ut in eum locum & ad eas res gerendas, de quibus agitur, accesserit. In Parthica hac compilatione, simulatque Plutarchus filet, nihil harum rerum adparet. Finita Crassi historia, subito ac veluti de cœlo delapsi & *Labienus* (Parth. p. 71, 26.) & mox *Antonius* (ead. pag. lin. 32.) inducuntur. Quis mortalium Labienus ille fuerit? quoque casu vir Romanus eo devenit, ut Parthorum dux & imperator contra Romanos eligeretur? quod mirum sane videri debebat lectoribus, id ne uno quidem verbo declaratur. Neque magis expositum videmus, qui factum sit, ut Antonius potius, quam quilibet alius Romanorum, bellum istud contra Parthos susceperit; ubi saltem commonefaciendus fuerat lector de persona Antonii, & de illa partitione imperii inter Triumviros, quam Scriptor noster Civ. V. c. 65. [exposuit. Profecto, qui vel summis labiis Appiani Historias degustarit, eum non poterit proprius sensus non condocere, quam sit hæc compiler istius ratio historiam aliquam ingrediendi a luculenta eademque constantissima Appiani ratione aliena.

5. Quamquam ante dixerat compiler noster, (vid. supra,

M m m 3

n. 2.) *quæ Saxæ tempore gesta a Parthis adversus Romanos sunt, ea tam exigui momenti esse, ut ne memoria quidem digna sint*; tamen earundem rerum mentionem commodo loco, brevissimam quidem, (quia plura Plutarchus non dabat) sed tamen talem fecit, ex qua adparet, non sane minimi momenti eas res fuisse: narrat enim, (p. 71.) *Parthos, Labieno duce, totam fere anteriorem Asiam, inde ab Euphrate & Syria, usque ad Joniam & Lydiam vastasse & in potestatem suam redegisse.* Sed nimirum, quoniam *Saxam* eo loco non nominaverat Plutarchus, nesciebat homo noster, expeditionem illam, quam ipse commemorat, a Parthis in ditionem Romanorum Labieno duce susceptam, eandem esse, qua *Saxa*, qui Syriæ Antonii nomine præerat, amisso exercitu Syria pulsus periiit, & tota illa provincia, excepta Tyro urbe, in Parthorum cessit potestatem. Mox vero *cladem* etiam, *quam deinde a Ventidio passi sunt Parthi, & Labieni interitum*, duobus tribusve verbis (tot nempe, quod ei Plutarchus adnumeraverat) commemorat compilator: p. 72, l. 12 sq. Sed nullum esse dubium potest, quin longe copiosius has res *Appianus* in *sua Parthica Historia* fuerit persecuturus, ad quam lectores suos, qui easdem res uberius expositas legere cuperent, non solum eo loco, quem supra n. 2. commemoravi, Syr. c. 51. extr. sed rursus Civ. V. 798, 45 sq. ablegavit. Neque vero in mentem venire Scriptori huic potuisset, ut uberiores rerum harum expositionem polliceretur, si in tota Parthica Historia nullum alium auctorem, quem secuturus erat, præter Plutarchum, qui levi pede easdem res transierat, habuisset.

6. Quid tandem de *initio illo* dicam, unde totam alteram hanc *partem libelli, quæ ex Antonii vita translata est, orditur homo noster*? Quisquis certe verba illa, (p. 70 sq. l. 25-29.) *Αἰαρουμένης δὲ - - ἰς Ἀλεξάνδρειαν*, vel per se spectaverit vel cum eo Plutarchi loco, quem in margine citavi, contulerit; nã is intelliget, nihil imperitius, nihil ineptius cogitari posse, quam totam illam rationem, qua & a Crassianæ calamitatis historia ad eas res quæ deinceps consecutæ sunt transitur, & qua omnino verba illa, quæ dixi, ex Plutarcho huc rapta atque detorta

sunt. Itaque ipsi etiam H. STEPHANO, singulari alijs admiratori *elegantiarum* quibus Appianum in *usurpandis Plutarchi scriptis* usum esse putavit, ita desperatus hic locus visus est, ut (invitus quidem, & tergiversans, & pugnans ipse secum, sed haud obscure tamen) fateretur id quod hac disputatione evictum volumus; nempe, non ab Appiano, sed ab imperito servilique homine, compilationem istam esse confectam. Quid enim aliud STEPHANUS, nisi id ipsum, fatetur? ubi, de verbis illis οἱ οἰχισθαι - - Αλεξ. quærens cur cum ceteris hæc quoque ex Plutarcho huc rapta sint, tali modo solvit nodum: *Ego, inquit, certe ab eo ortum hunc errorem esse crediderim, cui Appianus ista ex Plutarcho excerpenda dederat, paulo longius quam jussisset Appianus progressio in his quæ ex eo excerpenda loco erant.* Quo loco intelligo equidem, me nimis bonum hominem fuisse, qui gratiam hanc ineptissimo exscriptori fecerim, (quam ne ipse quidem Appianus, cujus auspiciis, Stephanum si audias, hoc flagitium commissum est, facere dignatus erat,) ut eadem illa verba, οἱ οἰχισθαι - - - Αλεξάνδρειαν, *uncis* incluserim; quasi probabile esset, non ab ipso primo compilatore, sed ab alio quodam librario, adjecta esse illa verba. Quis vero alius, nisi ipse ille ineptissimus homo, qui totum puerile flagitium admisit, verba hæc adiecerit? quæ apud Plutarchum quidem recte sequuntur, sed hoc loco a nemine desiderari poterant, & sententiam omnem eorum quæ hic præcedunt (licet pro ὑπ' αὐτῆς, scil. Κλεοπάτρας, quod erat apud Plutarchum, ὑπ' αὐτῶν, scil. Πάρθων, posuerit callidum caput) turbant atque evertunt. *Solam voculam δ, vel οἱ vel οἱ, in qua variant libri nostri, quam in οἱ mutarunt editores, uncis includere fortasse debui.* Hæc enim vocula, sicuti nec apud Plutarchum legitur, sic fortasse nec ab ipso compilatore hujus libelli adjecta, sed a sequentibus librariis, cum sententiam nullam scabræ orationi subjectam viderent, sive casu, sive consulto, interposita est. Ceterum non semel hoc ineptissimo homini accidisse videmus, ut ejusdem generis lepidos flosculos, una cum ceteris bonæ frugis rebus e Plutarcho suo corrasos, alienissimo loco spargeret.

Evolvamus p. 88. l. 27. Ibi de singulari reverentia ac studio militum in Antonium differens, *Hujus autem rei*, ait, *plures erant causa*, QUEMADMODUM SUPRA COMMÉMORAVIMUS: (ὡς προεβήκαμεν) *nobilitas, eloquentia, simplicitas, crebra largaque munificentia* &c. Quid vero? Appianus nobis hoc scripserit? At ubi tandem causas illas studii militum in Antonium Appianus *supra commemoravit*? Certe in hac Parthica historia nusquam. Imo ne in Libris quidem bellorum Civilium, ubi copiose satis res Antonii est persecutus, locum ullum qui hunc referri possit reperio: quin potius in eisdem libris (Civ. III. 43 sq.) nullam rem minus in Antonio, quam munificentiam largitatemque aut comitatem in milites, video laudatam. Nimirum apud *Plutarchum* quidem recte & suo loco stabant illa verba ὡς προεβήκαμεν, & referebantur ad ea, quæ apud eundem Scriptorem in superiori parte vitæ Antonii pag. 917. leguntur: sed in hoc libello, Appiani præsertim nomen mentiente, non erat sane his locus.

7. Sed tædet hæc persequi ulterius: ac video, me vel sic in hac disputatione longius, quam vel initio constitueram, vel necesse omnino fuerat, esse provectum. Ceterum ita plane mihi persuasum est: nisi rationibus eis, quas collegi, evictum exploratumque habuerimus, *temere prorsus Appiano tributam esse Parthicam istam Historiam, & quam longissime remotum fuisse nobilissimum Scriptorem a putidæ hujus compilationis flagitio*; valere jubeamus necesse est omnem eam partem criticæ artis, quæ in discernendis scriptis *ψευδωνυμοῖς* & *ὑποβολεμαίοις* a germanis auctorum monumentis versatur. — Quod vero *Grammaticus San-Germanensis* hunc ipsum libellum, qui ad nostram usque ætatem pro Appiani Parthica Historia vulgo habitus est, ad eundem auctorem retulerit; (vid. Spicileg. Fragm. ex App. pag. 17, 43 sq. & in eum loc. Adnot.) ex eo, quemadmodum ad eundem locum jam monui, nil aliud efficitur, nisi ut intelligamus, *compilationem istam jam ante vicesimum post C. N. Seculum esse confectam, nominique Scriptoris nostri suppositam*. Quod eo minus nobis mirum debet videri, quoniam simillimum fuit ex eodem

Plutarcho eadem temeritate in Dionis Cassii opera pariter ante decimum Seculum relatum fuisse constat: de quo consulendus, quem supra jam laudavi, Reimarus in Præf. ad Dionem §. 12-14. Simul vero intelligitur, *veram Appiani Parthicam Historiam*, si modo umquam in lucem edita ab Appiano est, jam ante idem decimum seculum ex oculis hominum evanuisse. Mihi vero, tametsi plus semel promissam esse a Scriptore nostro Historiam illam video, (cf. Adnotat. nostr. ad Testimon. Photii pag. 6, 45 sq.) tamen interdum visum est, *dubitari haud immerito posse, an umquam re ipsa ab eo perfectus ille Liber & cum ceteris Romanar. Historiar. libris editus fuerit?* Certe quum non in Syriaca modo Hist. p. 613, 99. verum etiam in Civilium Bell. Libris, qui ex postremis sunt totius operis, (Civ. II. 197, 90. & Civ. V. 798, 46.) de Parthica illa Historia non tamquam *jam perscripta*, sed tamquam *futura* atque *olim edenda* loquatur; per ipsum quidem Appianum dubitare licebit, umquam ne prodierit ille, quem edere utique constituerat, liber. Et quoniam Historiam Romanam per singulas *imperii Romani provincias* describendam Appianus susceperat, Parthia autem numquam provinciarum numero fuit adscripta, videri poterant res Parthicæ quodammodo extra instituti illius rationem & ultra terminos operi circumscriptos positæ: quare ad calcem totius Operis ac velut in separatum quemdam Librum forsan Parthicam illam Historiam servaverat Appianus, quo libro fortasse quidquid rerum Romanis fuerat cum Parthis usque ad Trajani Parthicas victorias, adjunctis his ipsis, constituerat comprehendere. Ac multa deinde, præsertim cum ætate jam provecior videatur fuisse, quum totum hoc opus Romanarum Histor. edere adgrederetur, potuerunt incidere, quæ, quæ minus omnia, quæ instituerat, absolveret, obstitere. Ut autem de hoc potissimum Libro, *absolutus ne ab Appiano & editus umquam fuerit*, dubitemus, haud improbabilis causa hæc videri potest, quod, quum decimo seculo ac fortasse etiam Zonaræ adhuc ætate ceteri omnes Appiani libri ad Roman. Hist. pertinentes adhuc superessent, (quemadmodum ex Testimoniis

M m m 5

a nobis collectis & ex Grammatico Sangerm. colligi potest, mirum videri utique debeat, quid factum sit, ut unus hic Liber ex omnibus evanisset. Neque vero dubitationem eam, quam dico, tollit Photii testimonium, qui Parthicam Historiam in Librorum numero ab Appiano editorum retulit. Fieri enim potest, ut jam ante Photii ætatem spuria hæc Parthica Historia, quam etiam nunc habemus, existerit & inter Appiani opera temere fuerit relata. Ac videtur idem ille Appiani nomen mentiens libellus ei exemplari Historiarum Appiani, quo Photius usus est, fuisse insertus: qui libellus quum & proxime post Syriacam Historiam esset collocatus, & ab his verbis inciperet, *Μετὰ δὲ τοῦτο ἐν Περσίᾳ ἄρχον ἰμμένους*, quæ verba significare videbantur, esse hunc librum veluti continuationem aut adpendicem Syriaci Libri; facile inde fieri potuisse intelligitur, ut Photius (a quo non omnes eos Libros, quos in recensu operis Appiani nominavit, diligenter inspectos nedum perlectos fuisse, supra monuimus, in Adnot. ad Testim. Phot. p. 6, 45 sq. & p. 6, 51 sqq.) Parthicam Historiam simul cum Syriaca pro uno Libro numeraret, contra quam ipse Appianus, ut ad p. 6, 45 sq. ostendimus, voluerat.

I N D E X

RERUM ET PERSONARUM.

SIGNORUM EXPLICATIO. *Pr.* denotat *Præfationem Appiani.* *R.* *Librum de Regibus Romorum.* *It.* *librum de rebus Italicis.* *Sa.* *de rebus Samniticis.* *G.* *historiam Gallicam.* *Si.* *historiam Siculam & reliquarum Insularum.* *H.* *Hispaniensem.* *A.* *Annibalicam.* *Pu.* *Punicam.* *Nu.* *fragmenta de Rebus Numidicis.* *Sy.* *Syriacam.* *Mi.* *Mithridaticam.* *Il.* *Illyricam.* *C. I.* *C. II.* *C. III.* &c. *Civilium Bellorum librum I. II. III. &c.* *Numeri omnibus istis signis adjectis Capita cujusque Libri indicant: litera n. vero passim addita significat, de eadem re in Adnotationibus Vol. III. esse disputatum.* *Pa.* *Parthicam, notat historiam; & huic signo adjectus numerus ad Paginam refertur.*

- Abacani*, an ponendi pro *Palæstensis*? *C. V.* 117. n.
Abala portus. *C. V.* 112. n. & ad *C. IV.* p. 640, 66.
Aborigines. *R. I.* 1.
Abrupolis, amicus Rom. *Ma. IX.* 1. n. & 3.
Abydus. *Sy.* 28. *Mi.* 56. *C. IV.* 82. 87. munitur ab *Antiocho.* *Sy.* 21. oppugnatur a *Liv.* 23.
Academia. *Mi.* 30.
Acarnanes, inter auxil. Cæsaria. *C. II.* 70.
Acarnania, Ma. IX. 2. *Mi.* 95. invaditur ab *Antiocho.* *Sy.* 16.
Acerrarum senatus in puteos conjectus. *Pu.* 83. n.
Acerras obsidet Pap. *C. I.* 42. 45.
Achæi ad Romanos deficiunt a Philippo. *Ma. V.* obsident *Corinthum cum L. Quintio.* *ib.* auxilia mittunt *Eumeni.* *Sy.* 26. & *Romanis adv.* *Antiochum.* *Syr.* 31. deficiunt ad *Mithridat.* *Mi.* 29. 69.
Achæi Scythici, reliquæ Græcorum a Troja. *Mi.* 67. 102. *fra* invaduntur a *Mithrid.* 67. eidem auxilia mittunt. 69. eidem obsistentes fugantur. 102. oderunt *Græcos* *ib.* a *Pomp.* in triumpho traducuntur. 116.
Achæorum portus. *Sy.* 23. *Mi.* 77. *C. V.* 137 sq.
Achaja: ex ea triumphat Mummius. *Pu.* 135.
Achaja, opp. Syriæ. *Sy.* 57. *Parthiæ.* *ib.*
Achaica hist. Appiani. *Adnot. Vol. III.* p. 889 sq.
Achillas. *C. II.* 84. 90. 101.
Achillei vid. Enchelees.
Achillis preces. *It. VIII.* 2. n. ad *Thetidem verba.* *C. III.* 13.
Acholla, opp. Africæ. *Pu.* 94.
Acies, Annibalis. *A.* 70. *Pu.* 40. *Antiochi & Domitii.* *Sy.* 18. 31 sq. *Cæsaris & Pompeji.* *C. II.* 75 sq. *Scipionis Afr.* *Pu.* 41. *Varronis & Æmil. adv.* *Annib.* *A.* 19.
Acilius proscriptus. *C. IV.* 39. *An M'. Aquilius Crassus?* n. ad *C. III.* p. 523, 82.

INDEX RERUM

- L. Acilius**, Æternia servi habitu profugit. C. I. 41.
- M. Acilius Glabrio**, imp. Rom. in Gracia, adv. Antiochum. Sy. 17-21.
- M. Acilius Glabrio**, Procos. Afiz. Mi. 90. n.
- Acta Antonii** præterita & futura S. C. adprobantur. C. v. 75.
- Cæsar** S. C. rata habentur. C. v. 135. diffusionum præteritarum cremat Cæsar Octav. C. v. 132. actorum Cæsar commentarii in ædes Antonii deferuntur. C. II. 125. actorum rationem a quovis magistratu poscere lege permittit Pompejus. 23.
- Actium**. C. I. 5. 6. C. IV. 38. 42. 49. 50. 51.
- Adana**, opp. Ciliciæ. Mi. 96.
- Adolescens** insultat Syllæ. C. I. 104.
- Adoptati** nomen patris adoptivi adsumere solent. C. III. 11.
- Adoptio**, coram Prætor. C. III. 14. lege Curiata. 94. Octavii a C. Cæfare. C. II. 143. III. 11. 14. 94.
- Adorat Pompejum Tigran**. Mi. 104.
- Adramytteni** sævi in hospites Italos. Mi. 23.
- Adrianus**, Italica opp. Hisp. oriundus. H. 38. diruit Hierosolyma. Sy. 50. Proconsoles per Italiam denuo constituit. C. I. 38. restituit Cn. Pompeji monumentum. II. 86.
- Adrianus**, vid. Fabius Adr.
- Adriaticum mare**, media bruma tranquillum Cæsari. C. II. 150. 54. Græcis Ionius sinus. Pu. 423, 66. n. Præf. 4. 50. n. in medio Adriatico sinu Scodra opp. C. v. 65.
- Adrumetum**. Pu. 33. 47. 94. C. II. 95.
- Æacus**. C. II. 151.
- Æculanum**, opp. a Sylla captum. C. I. 51.
- Ædes**, vid. Templum.
- Ædícula** Romanor. & Massiliens. in templo Delphi. It. VIII. 1. n.
- Ædilis** Critonius. C. III. 28. factus Annalis in merced. proditi patris. IV. 18. Oppius ob pietatem in patrem. 41.
- Ædilitatem** petens Scipio, Consul creatur. Pu. 112.
- Ædui** infestantur ab Ariov. G. XVI.
- Ætæ** vellus aureum. Mi. 103.
- Ægestus**, fil. Numit. R. 1. 2.
- Ægeum mare**. Pr. 2. n. 3.
- Ægina**. C. v. 7.
- Ægrotos** deserunt Romani. H. 82. Pa. 55.
- Ægyptiaca** historia Appiani. Mi. 114. C. I. 6. II. 90. v. 1. Conf. Adnotat. Vol. III. p. 892-895. ex Ægyptiis multa percontatur Cæsar. II. 154.
- Ægyptus** ab Asia arenis dividitur. Mi. 121. omnibus post Alex. regnis diuturnius & florentius. Civ. I. 5. Pr. 10. a Cæsare ordinata. C. I. 4. II. 90. ab Augusto subjugata. Mi. 121. II. 30. C. I. 5. fame adflicta. C. IV. 61. 63. 108. Ægyptiacum bellum libris Sibyll. vetitum. Sy. 51. Mi. 114. Pa. 22. de Ægypto triumphat Cæsar. C. II. 101.
- Æmilia** via. C. III. 66. n.

Æmilianus, v. **Fabius Max. Æm.**

Æmilius, proscriptum se esse ignarus, cæditur. C. IV. 27.

L. Æmilius, de percussorib. Cæs. atrum fert calculum, decurio Perusinus servatur a Cæs. Oct. C. V. 48. n.

L. Æmilius Barbula, mittitur adv. Tarentinos. Sa. VII. 3. n.

M. Æmilius Lepidus Cos. injustum bellum infert Vaccæis, H. 80 sqq. pecunia multatur. 83. n.

M. Æmilius Lepidus, Norbam proditione capit. C. I. 94. Consul adversatur partibus Syllanis. 105. pugna victus a Catulo, perit tæbe. 107.

M. Æmilius Lepidus, Romæ præfectus a Cæsare. C. II. 41. rursus ab Octaviano, v. 29. Hispaniæ præf. a Cæs. II. 48. eam regit per amicos. 107. Magister equit. Cæsaris. ib. & 115. necem Cæsaris ulcisci cupit. 118. 124. 130 sq. Pontificatum max. ei desert populus. 132. jubetur bellum inferre Antonio. III. 74. cum Antonio se conjungit. 83 sq. hostis a senatu judicatus, rursus recipitur in gratiam. 96. Triumvir. IV. 2 sqq. I. 5. sortitur Galliam veterem & Hispaniam. IV. 3. consul designatus. ib. triumphat de Hispan. IV. 31. ob proditionis suspic. adimuntur ei provinciæ. V. 3. Africam loco ademptarum accipit. 12. 53. 65. Siciliam invadit cum Cæs. Octav. v. 97. oppugnat Lilybæum. 98. ejus classis cladem accipit a Papia, Pompeii

legato. 104. Messanam cum Octav. obsidet. 117. Siciliam sibi retenturus, 122 sq. deferitur a militibus. 124 sq. imperio privatus Romam mittitur. 126. necari eum non vult Octav. 131. supplex adstat tribunali Balbini consulis. IV. 50. homo segnis. III. 84. VI. 124. Lepidi uxor. IV. 50. Ejus frater, vid. *L. Æmil.* Paulus.

M. Æmilius Lepidus, fil. Triumviri, obses Bruto & Cassio missus. C. II. 142. ei Antonius elocare vult filiam suam. V. 93. conspirationis adv. Octav. arguitur. IV. 50.

Æmil. Lepidus, Murco & Ahenob. se jungit. C. V. 2. n.

Æmilius Mamercus, [ni potius, *Marcus Rutilius.*] Sa. I. 1. n.

L. Æmilius Papus, [non Paulus.] G. I. 2. n.

L. Æmilius Paulus, bellaverat cum Illyriis. A. 17. (res, tacito imperatoris nomine, narratur II. 8.) Cos. mora Annibalem conficiendum censet. A. 18. præest media acie in pugna Cannensi. 19. cadit. 24.

L. Æmilius Paulus, capit Perseum. H. 65. Sy. 29. Ma. XVII. urbes 72 una hora diripit. II. 9. oratio ad pop. de rebus a se gestis. Ma. XVII. mors. ib. ex 4 filiis duos in adoptionem dedit. (ibid.) Scipionem, Pu. 101. Sy. 29. n. & Fabium Max. H. 65.

L. Æmilius Paulus, Cos. corruptus a Cæsare ædificat Batillæcam. C. II. 26. gladium tradit Pompejo adv. Cæsar. 31.

INDEX RERUM

- L. Æmilius Paulus**, frater M. Lepidi Triumviri, proscriptus. C. IV. 12. fugit ad Brutum, dein Miletum se confert. 37. An hujus filius, Lepidus, Civ. v. 2. n. ?
- L. Æmilius Regillus**, classi præf. adv. Antiochum. Sy. 26. vincit pugn. nav. ad Myonnes. 27.
- Ænaria** inf. olim Pithecusæ. C. v. 69. 71.
- Æneas**. R. I. 1. Pater III & Juliae gentis. C. II. 68. patrem humeris gestat. C. IV. 41.
- Æneas Silvius**. R. 1. 2.
- Ænobarbus**, vid. Domit. Ahenob.
- Ænus**, opp. Thrac. C. IV. 87 sq. 101.
- Æoles**, ab Antiocho bello petiti. Sy. 1. adsuæti parere Asiæ regibus. 12. a Cæsare in gratiam excepti. C. II. 89.
- Æoliæ insulæ**. C. v. 105.
- Æolis**. Sy. 23. 25.
- Æqui**, opp. Ital. A. 39.
- Ærii claustra** Cæsar effregit. C. II. 41.
- Æs alienum**, causa seditionis. Sa. I. 2. C. I. 54. ingens Cæsar contraxit. C. II. 1. 8. ob æs alienum in servitutem abductus senex. It. IX.
- Æsculapii templum** Carth. ditissimum. Pu. 130. Pergami. Mi. 23. 60. verbenas Æsculapii præferunt supplices Pœni. Pu. 130.
- Æsepus fl.** Mi. 76.
- Æsternia**. C. I. 41. 51.
- Ætus fl.** C. I. 87.
- Æsopi sapientia**. Pa. 67.
- Æsquiliaum forum**, & Æsquil. porta. C. I. 58. n.
- Æstu maris** trajicitur in Britanniam. H. I. G. I. 5. æstus maris in freto Siculo. C. IV. 85. v. 89.
- Æthiopia orientalis**. Pr. I. 9. Nu. IV. occident. Nu. IV. Æthiopiæ æstus ardens. Pu. 71. Æthiops Bruto occurrens. C. IV. 134.
- Ætnæ fremitus**. C. v. 117. profluvium ignis. 114.
- Ætoli**, socii Rom. bellantes cum Philippo. Ma. II. 1. pacem faciunt. 2. de Philip. queruntur apud Rom. & eorum societatem rursus ambiunt. III. VI. Flaminium calumniant. VII. Etolos juvat Perseus. IX. 1. 3. eis fugæ culpam falso tribuit Crass. X. Antiochum in Græciam vocant. Sy. 12. Thermopylas occupant. 18. a Manio debellantur, & pacem petunt. 21. auxilia Cæsaris. C. II. 70.
- Afranius**, dux Italicorum bell. soc. vide Lafernius.
- Afranius**, Pompeji leg. in Hispania pugnât cum Cæsare. C. II. 42. Cæsari Hispan. cedit. 43. ejus salubre consilium rejicit Pompejus. 65. adest pugna Pharsalicæ. 76. cum L. Scipione, victo a Cæsare, profugit ex Africa. 97.
- Afri**, a Pœnis deficient. Si. II. 3. H. 4. Pu. 5. fame domantur. Pu. 5. Romanis sese dedentes non recipiuntur. ib.
- Africa**, vetus & nova. Civ. IV. 53. & n. ad C. III. p. 530, 95. novam Cæsar imperio Rom. adjecit. IV. 53. veteri præest

- Cornific. III. 85. IV. 36. novæ
Sextius. IV. 53. Africæ reguli
inter se bella gerunt. 54. In
Afric. provincia bella civilia :
Attii Vari cum Curione. C. II.
44 fq. Sextii cum Cornificio.
IV. 53. n. - 56. Sextii cum
Fangone. V. 26.
- Africanum bellum Cæsar. C. II.
95 fqq.
- Agamemnon vocatur Pompejus.
C. II. 67.
- Agari, Scythæ, medici Mithri-
datis. Mi. 88.
- Agathocles tyrann. Syracuf. Sa.
XI. 1. Hipponis Diarrhyti con-
ditor. Pu. 110. Agathoclis
turris. Pu. 14.
- Agathocles, Lyfimachi fil. Sy. 64.
- Agave. Pa. 69.
- Agbarus, phylarch. Arabs. Pa.
34 fqq.
- Agema Macedonicum. Sy. 32. n.
- Agger bello partus, quo pacto dis-
tributus. C. I. 7. negligenter
dimensus. 18. agrum Campa-
num patribus trium liberorum
dividit Cæsar. II. 10.
- Agefilai exped. in Asiam. Pr. 8. n.
- Agger in mari exstructus a Sci-
pione ad Carthrag. Pu. 121. a
Cassio ad Laodiceam. C. IV. 60.
aggeres Puteolani. V. 72.
- Agraria Lex, *Licinia*. C. I. 8. in-
staurata a Ti. Graccho. 9 fqq.
13 fqq. Boria vel Thoria, &
aliæ. 27. Apuleji. 29.
- Agrianes. II. 14.
- Agrippa rex Albæ, ex majoribus
Romuli. R. I. 1.
- Agrippa. C. IV. 49. legatus Cæf.
Octaviani. II. 20. Octav. ami-
cissimus. Civ. V. 31. L. Anto-
- nium includit Perusiam. 32.
Antonianos duces obsidet. 33.
35. Planci legiones ad se tra-
hit. 50. ab Octav. contra An-
ton. in Ausoniam missus. 57 fq.
Aquitanos vincit. 92. classi
Octav. præficitur adv. S. Pom-
pejum. 96. vincit Pompeji
classem ad Mylas. 105. 108.
oppida quædam Siciliæ capit.
109. Tyndaridem capit. ib.
& 116. navali prælio S. Pom-
pejum debellat. 118 fqq. Mes-
sianam obsidet cum Lepid. 122.
- Agron, rex Illyriorum. II. 7.
- Ahenobarbus, vid. Domit. Ahen.
- Ajax Telamonius. C. II. 81. n.
- Alba in Æquis, col. Rom. A. 39.
n. incolæ, Albenfes. ib. Adde
C. III. 45. 47. V. 30.
- Alba ab Ascanio condita. R. I. 2.
metropolis Romanorum. A. 39.
Pu. 89. incolæ Albani. A. 39.
- Albanus mons. Sa. I. 2. C. I. 69.
Iacus. It. VIII. 1. Albanus a-
ger. C. I. 92. n.
- Albani Asiat. Mi. 103. Pa. 74 fq-
victi a Pompejo. Mi. 114. &
in triumpho traducti. 116 fq.
- P. Albinovanus, cum Mario hostis
reip. judicatur. C. I. 60. fugit
ad Hiempsale. 62. interem-
tis Carbonianis ducibus ad
Syllam fugit. 91.
- Albinus, perit bello soc. C. I.
93. n.
- Albinus, vid. D. Brutus.
- A. Albinus, Siciliæ præf. a Cæf.
C. II. 48.
- Alcetas præf. Carthæ. Sy. 52.
- Alexander M. condit Alexandri-
am. Pr. 1. sub eo fulguris in-
stat splendor imp. Maced. Pr.

INDEX RERUM

10. imperatorum summus judicatur ab Annib. Sy. 10. ejus phalanx. Sy. 19. 32. tot regionibus, quot adiit, imperavit. 52. diadema ejus vento ablatum. 56. Lyfimachum faucium suo diademate obligat. 64. Cappadociam an attigerit, dissentiunt scriptores. Mi. 8. Amisum libertate donat. Mi. 8. 83. graviter faucius, monstrat se militibus. 89. Agrianum auxiliis utitur. *II.* 14. oppugnat Xanthum. C. IV. 8. Alexander & Cæsar inter se collati. C. II. 149 sqq. Alexandri frater Aridæus, & duo filii. Sy. 52. 54. ejus diversorio utitur Mithridates. Mi. 20. ejus chlamyde amictus triumphat Pompejus. Mi. 117.
- Alexander, princ. Ætolor. Ma. VII. 1.
- Alexander, Megalopolit. Sy. 13.
- Alexander, f. Lyfimachi, fugit ad Seleucum. Sy. 64.
- Alexander Nothus, in Seleucidarum famil. se ingerit. Sy. 67. ejus uxor, fil. Ptolemæi. 68.
- Alexander, fil. Alex. Nothi. Sy. 68. n.
- Alexander, missus a Mithrid. ad tollendum Nicomed. Mi. 57.
- Paphlago, dux Mithrid. a Lucullo captus. 76 sq.
- Alexander, fil. Alexandri r. Ægypti, ab avia Cleopatra in Coos relictus, educatur a Mithridate. Mi. 23. n. a Sylla in regnum Ægypti restitutus, necatur Alexandria. C. I. 102.
- Alexander, Prytanis Rhod. C. IV. 66. vincitur a Cassio. 71.
- Alexander Antiochen. Pa. 93. 96.
- Alexandreschata, opp. Scyth. Sy. 57.
- Aleyandria Ægypti. Pr. 1. n. Sy. 66. C. II. 89. V. 8. 52. 533. Pa. 100. Alexandrinis bellum infert Gabinus. Sy. 51. C. V. 8. 10. Pa. 21. Alexandrinum bellum Cæsaris. C. II. 89 sq.
- Alexandrini sacerdotes phæcasis utuntur. C. V. 11.
- Alexandria ad Granic. Sy. 29.
- Alexandropolis, opp. Ind. Sy. 57.
- Allienus, legiones ex Ægypto ductas cogitur Cassio tradere. C. III. 78. IV. 59.
- Allobroges vincit Cæsar. G. I. 4. eis bellum infert Domitius. XII. Allobrogum legati indices conjurationis Catilinæ. C. II. 4.
- Alor fl. an potius Apfus? C. II. 56. n.
- Alpes. G. XIII. A. 8. M. 102. C. I. 117. II. 26. 32. III. 72. V. 20. 51. Alpes transit Annibal. H. 13. A. 4. Asdrubal. A. 52. Cn. Pompejus. C. I. 109.
- Antonius. III. 83. Alpium radices. *II.* 1. summarum Alpium incolæ perdomat Cæsar. Octav. *II.* 15 sqq.
- Amastris, opp. Ponti. Mi. 11 sq. capitur a Lucullo. 82. n.
- Amatius, Pseudomar. C. III. 2. n. 3. 36.
- Amazones. Mi. 103. Amazonum regio. 69. in Amazonas expeditio Herculis. 83.
- Ambitus damnati lege Pompeja. C. II. 23 sq.
- Ambo, dux Arevacorum. H. 46.
- Ambracia. Sy. 17. Ma. II. 1.
- Amici

ET PERSONARUM.

- Amici** pop. Rom. quinquam adpel-
lati. Gall. XIII. n.
- Amicorum** ala in acie Antiochi.
Syr. 32. amic. turma Scipio-
nis. H. 84.
- Amilcar** Barcas, pater Annibalis,
focer Afrubalis. A. 2. n. im-
perator Pœnorum in Sicilia.
Sic. II. 3. H. 4. A. 2. causa belli
Afrorum cum Pœnis. ib. imp.
Carthag. adv. Numidas. H. 4.
A. 2. in Hispania. H. 5. A. 2.
- Amilcar**, classi Carthag. præfe-
ctus. Pu. 24. 25. 30.
- Amilcar** Samnis, princeps factio-
nis popularis. Pu. 68. Gulus-
sam ex insidiis adoritur. 70.
- Amisus**, opp. Ponti. Mi. 78. 120.
Atticæ originis, ab Alexandro
libertate donata. 8. 83. Pon-
ticis rursus Regibus subiecta.
83. a Lucullo oppugnata. 78.
civibus profugis restituta. 83.
a Pharnace direpta. C. II. 91.
- Amnius** fl. Mi. 18. n.
- Amphilochicum** Argos. Sy. 63.
- Amphipolis**, Syriæ. Sy. 57. Ma-
cedoniæ. C. IV. 104 sq.
- Amulius**, frater Numit. R. I. 2.
- Amynder**, r. Athamanum, bel-
lum Philippi cum Ætolis &
Rom. componere tentat. Ma.
II. 1. queritur de Philippo. VI.
ejus regnum administrat Phi-
lippus, uxoris Apamæ frater.
Sy. 13. societatem init cum
Antiocho. ib. regno ejectus a
Philippo Maced. fugit Ambra-
ciam. 17.
- Amyntas**, pater Philippi, r. Ma-
ced. Pr. 8. 10. C. IV. 102.
- Amyntas**, rex Pisidarum ab An-
tonio constitutus. C. V. 75. a
- Furnio** in auxil. vocatur adv.
S. Pompejum. 137. 140. ei se
dedit Pompejus. 142.
- Anagnia**, opp. Sa. x. 3.
- Q. Ancharius** a Mario confodl-
tur. C. I. 73. ejus caput pro
rostris suspensum. ib.
- Anchises**. R. I. r. C. II. 151.
- Anconam** legiones duæ in col-
deducuntur. C. V. 23.
- Ancoram**, securitatis symbolum,
in anulo gestat Seleuc. Sy. 56.
- Ancus Hostilius** ? R. II. n.
- Ancus Marcius**. R. II.
- Anda**, opp. Afr. Pu. 24.
- Andriaca**, navale Myrensiun. C.
IV. 82.
- Andriscus**, Pseudophilippus. Pu.
135.
- Androcottus**, vid. Sandroc.
- Andromachus**, perfidus viæ dux.
Pa. 59.
- Andronicus**, missus a Perseo ad
pecun. in mare projiciend. &
naves incendend. Ma. XIV.
ab eodem necatus. ib.
- Andronicus**, legatus Attali ad
Rom. conspirat cum Nicome-
de. Mi. 4. sq.
- Andrum** ins. Rhodiis donat An-
tonius, & mox rursus adimit.
C. V. 7.
- Anicius**, Gentium victum vin-
ctumque Rom. abducit. II. 9.
- Anio** fl. A. 38 sq.
- Annales** Cl. Quadrigarii. G. I. 3. n.
Tanusii Gemini. XVIII. n.
- Annalis**, vid. L. Villius Annal.
- Annibal**, Amilcaris Barcæ fil. Af-
drubalis adfinis & legatus. H.
6. imperator Carth. in Hisp.
H. 8. A. 3. æternum odium in
Rom. jurat. H. 9. A. 3. bellum.
- N a a**

INDEX RERUM

10. imperatorum summus judicatur ab Annib. Sy. 10. ejus phalanx. Sy. 19. 32. tot regionibus, quot adiit, imperavit. 52. diadema ejus vento ablatum. 56. Lyfimachum faucium suo diademate obligat. 64. Cappadociam an attigerit, dissentiunt scriptores. Mi. 8. Amisum libertate donat. Mi. 8. 83. graviter faucius, monstrat se militibus. 89. Agrianum auxiliis utitur. *II.* 14. oppugnat Xanthum. C. IV. 8. Alexander & Cæsar inter se collati. C. II. 149 sqq. Alexandri frater Aridæus, & duo filii. Sy. 52. 54. ejus diversorio utitur Mithridates. Mi. 20. ejus chlamyde amictus triumphat Pompejus. Mi. 117.
- Alexander, princ. Ætolor. Ma. VII. 1.
- Alexander, Megalopolit. Sy. 13.
- Alexander, f. Lyfimachi, fugit ad Seleucum. Sy. 64.
- Alexander Nothus, in Seleucidarum famil. se ingerit. Sy. 67. ejus uxor, fil. Ptolemæi. 68.
- Alexander, fil. Alex. Nothi. Sy. 68. n.
- Alexander, missus a Mithrid. ad tollendum Nicomed. Mi. 57.
- Paphlago, dux Mithrid. a Lucullo captus. 76 sq.
- Alexander, fil. Alexandri r. Ægypti, ab avia Cleopatra in Coo relictus, educatur a Mithridate. Mi. 23. n. a Sylla in regnum Ægypti restitutus, necatur Alexandria. C. I. 102.
- Alexander, Prytanis Rhod. C. IV. 66. vincitur a Cassio. 71.
- Alexander Antiochen. Pa. 93. 96.
- Alexandreschata, opp. Scyth. Sy. 57.
- Alexandria Ægypti. Pr. 1. n. Sy. 66. C. II. 89. V. 8. 52. 133. Pa. 100. Alexandrinis bellum infert Gabinus. Sy. 51. C. V. 8. 10. Pa. 21. Alexandrinum bellum Cæsar. C. II. 89 sq. Alexandrini sacerdotes phæcasis utuntur. C. V. 11.
- Alexandria ad Granic. Sy. 29.
- Alexandropolis, opp. Ind. Sy. 57.
- Allienus, legiones ex Ægypto ductas cogitur Cassio tradere. C. III. 78. IV. 59.
- Allobroges vincit Cæsar. G. I. 4. eis bellum infert Domitius. XII. Allobrogum legati indices conjurationis Catilinæ. C. II. 4.
- Alor fl. an potius Apsus? C. II. 56. n.
- Alpes. G. XIII. A. 8. M. 102. C. I. 117. II. 26. 32. III. 72. V. 20. 51. Alpes transit Annibal. H. 13. A. 4. Asdrubal. A. 52. Cn. Pompejus. C. I. 109. Antonius. III. 83. Alpium radices. *II.* 1. summarum Alpium incolas perdomat Cæsar. Octav. *II.* 15 sqq.
- Amastris, opp. Ponti. Mi. 11 sq. capitur a Lucullo. 82. n.
- Amatius, Pseudomar. C. III. 2. n. 3. 36.
- Amazones. Mi. 103. Amazonum regio. 69. in Amazonas expeditio Herculis. 83.
- Ambitus damnati lege Pompeja. C. II. 23 sq.
- Ambo, dux Arevacorum. H. 46.
- Ambracia. Sy. 17. Ma. II. 1.

Amici

ET PERSONARUM.

- Amici** pop. Rom. quinam adpel-
lati. Gall. XIII. n.
- Amicorum** ala in acie Antiochi.
Syr. 32. amic. turma Scipio-
nis. H. 84.
- Amilcar** Barcas, pater Annibalis,
socer Asdrubalis. A. 2. n. im-
perator Pœnorum in Sicilia.
Sic. II. 3. H. 4. A. 2. causa belli
Afrorum cum Pœnis. ib. imp.
Carthag. adv. Numidas. H. 4.
A. 2. in Hispania. H. 5. A. 2.
- Amilcar**, classis Carthag. præfe-
ctus. Pu. 24. 25. 30.
- Amilcar** Samnis, princeps factio-
nis popularis. Pu. 68. Guluf-
sam ex insidiis adortur. 70.
- Amisus**, opp. Ponti. Mi. 78. 120.
Atticæ originis, ab Alexandro
libertate donata. 8. 83. Pon-
ticis rursus Regibus subjecta.
83. a Lucullo oppugnata. 78.
civibus profugis restituta. 83.
a Pharnace direpta. C. II. 91.
- Amnius** fl. Mi. 18. n.
- Amphilochicum** Argos. Sy. 63.
- Amphipolis**, Syriæ. Sy. 57. Ma-
cedoniæ. C. IV. 104 sq.
- Amulius**, frater Numit. R. I. 2.
- Amynder**, r. Athamanum, bel-
lum Philippi cum Ætolis &
Rom. componere tentat. Ma.
II. 1. queritur de Philippo. VI.
ejus regnum administrat Phi-
lippus, uxoris Apamæ frater.
Sy. 13. societatem init cum
Antiocho. ib. regno ejectus a
Philippo Maced. fugit Ambra-
ciam. 17.
- Amyntas**, pater Philippi, r. Ma-
ced. Pr. 8. 10. C. IV. 102.
- Amyntas**, rex Pisidarum ab An-
torio constitutus, C. V. 75. a
Vol. III.
- Furnio** in auxil. vocatur adv.
S. Pompejum. 137. 140. ei se
dedit Pompejus. 142.
- Anagnia**, opp. Sa. x. 3.
- Q. Ancharius** a Mario confodi-
tur. C. I. 73. ejus caput pro
rostris suspensum. ib.
- Anchises**. R. I. I. C. II. 151.
- Anconam** legiones duæ in col-
deducuntur. C. V. 23.
- Ancoram**, securitatis symbolum,
in anulo gestat Seleuc. Sy. 56.
- Ancus Hostilius**? R. II. n.
- Ancus Marcius**. R. II.
- Anda**, opp. Afr. Pu. 24.
- Andriaca**, navale Myrensi. C.
IV. 82.
- Andriscus**, Pseudophilippus. Pu.
135.
- Androcottus**, vid. Sandroc.
- Andromachus**, perfidus viæ dux.
Pa. 59.
- Andronicus**, missus a Perseo ad
pecun. in mare projiciend. &
naves incendend. Ma. XIV.
ab eodem necatus. ib.
- Andronicus**, legatus Attali ad
Rom. conspirat cum Nicome-
de. Mi. 4. 19.
- Andrum** ins. Rhodiis donat An-
tonius, & mox rursus adimit.
C. V. 7.
- Anicius**, Gentilius victum vin-
ctumque Rom. abducit. II. 9.
- Anio** fl. A. 38 sq.
- Annales** Cl. Quadrigari. G. I. 3. n.
Tanusii Gemini. XVIII. n.
- Annalis**, vid. *L. Villius Annal.*
- Annibal**, Amilcaris Barcæ fil. As-
drubalis adfinis & legatus. H.
6. imperator Carth. in Hisp.
H. 8. A. 3. æternum odium in
Rom. jurat. H. 9. A. 3. bellum.
- N a a**

INDEX RERUM

- Saguntinis infert. H. 10 sq. A. 3. expugnat Saguntum. H. 12. Alpes superat. H. 13. A. 4. fugato P. Scipione, Padum transiit. A. 5. ad Trebiam rursus vincit Scipionem & Sempromium. 7. ad Trasimen. lacum cædit Flaminium. 10. ad Plestinam palud. cædit Centenium. 11. inferior discedit ex prælio cum Minucio magist. equit. Fabii. 12. angustiis a Fabio inclusus, astu evadit. 14. supplem. a Poenis frustra petit. 16. Asdrubalem fr. ex Hisp. vocat. ib. pugna Cannensis. 19-24. Petelia opp. ægre potitur. 29. res ejus labare incipiunt. 30. cum Philippo Mac. fœdus init. Ma. 1. Dasi, Arpini, uxorem & liberos comburit. A. 31. Tarent. proditione capit. 32. Gracchi virtutem admiratur. 35. Capua Romam ducit. 38. urbem cominus speculatus, revertitur Capuam. 40. amoribus se dedit. 43. judex inter Dasium & Blatium. 45 sq. cædit Fulvium procos. 48. laudat & cavillatur Marcellum. 50. socios vexat. 54. 57 sq. Italia per XVI annos vastata (A. 1. Pu. 2.) invitus excedit, 60. & Adrumetum navigat. Pu. 33. Pœnis pacis auctor est. Pu. 37. colloquium cum Scipione de pace. 39. prælio vincitur a Scipione. 40 sqq. fuga Adrumetum pervenit, ubi rursus arma parat. 47. tamen iterum pacem suis suadet. 55. Domo profugus ad Antiochum venit. Sy. 4. consilium ejus Antiocho datum de bello adv. Rom. spernitur. Sy. 7. 14. Pœnos rursus ad bellum cum Rom. sollicitat. 7. colloquium cum Scipione de maximis imperatoribus. 10. obsidetur a Rhodiis. 22. victo Antiocho ad Prusiam fugit, a quo proditus veneno interit. 11. Italiz oppida 400 delevit. Pu. 64. 134. fidei datæ & fœderum contemtor. A. 3. 10. 54. 57 sq. stratagemata Annibalis. A. 6. 14. 18. 26. 40. 51. Pu. 33. Annibal a Celtiberis adpellatur Sertorius. C. 1. 111.
- Annibal Sturnus, al. Passer. Pu. 68. Annibalicam suam Hist. citat Appian. Pr. 14. H. 14. Pu. 2.
- Anno, a Celtiberis Marcio traditur. H. 31.
- Anno, ex fratre (an, ex sorore?) nepos Annibal. in pugna Cannensi. A. 20.
- Anno (nescio an idem) Peteliam capit. A. 29. n. Tarenti arcem obsidet. 33. Thurium capit. 34. Capuam intrans liberat obsidione. 36. a Capuanis traditur Romanis. 43. ab Annone? in Lucaniam vocatur Annib. 37.
- Anno, præf. equitum, captus a Rom. permutatur cum matre Masinissæ. Pu. 14.
- Anno Albus. Pu. 108.
- Anno, Bomilcaris f. Pu. 24. Hispanos in castris Scipionis corrumpit. 29. Asdrubalem calumniatur ad populum. 30. ab Utica repellitur. ib.
- Anno Gillas, vid. Banno Tigillas.
- Anno Magnus, missus contra Na-

- mid. H. 4. revocatur domum.
 5. legatos Rom. furori plebis eripit. Pu. 34. legatus ad Scipionem. Pu. 49. princeps factionis Rom. 68.
- Annōæ præficitur Pompejus. C.**
 II. 18. Brutus & Cassius. III. 6. IV. 57.
- Annulus Marcelli Cof. A. 51.** annulo aureo & ferreo distinguuntur tribuni & milites. Pu. 104 n. annulus Seleuci, ancoræ signo. Sy. 56. annulo signator. Antonii utitur Plancus. C. V. 144.
- Annus Rom. ordinatur a Cæs. C.**
 II. 154.
- Antheſterion menſis. C. II. 149.**
- Anticato Cæſaris. 99.**
- Anticragus, caſtell. Cilic. Mi. 96.**
- Antigonuſ, ſatrapa Phryg & Pamphylæ, Babyloniam & Syriam ſibi ſubjicit. Sy. 53.** Phœniciam & Cœleſyr. Ptolemæo admittit. ib. Ptolemæo reſpreſſo Rex adpellatur. 54. prælio occiditur a Seleuco. 55. Michridatem (Criſten) occidere ſtauit. Mi. 9. ejus fil. Demetrius. Sy. 54.
- Antiochias 16 condit Seleucus Nic. quarum clariff. Antioch. ſub Libano. Sy. 57.**
- Antiochis, filia Antiochi M. nupta Ariarathi. Sy. 5.**
- Antiochuſ, pater Seleuci Nic. Sy. 57.**
- Antiochuſ Aſiaticuſ, fil. Antiochi Pii, in regnum avitum ſe inſinuat, regno a Pompejo ſpoliatur. Sy. 49. 70. Mi. 106. C. V. 10.**
- Antiochuſ Commagenuſ, victuſ a Pompejo. Mi. 106. 117. in**
- amicitiā ab eod. recipit, 106. & Seleuciam cum parte Meſopot. accipit. 114. Pompejo auxilia mittit. C. II. 49. oppugnatur a Ventidio. Pa. 73 ſq.**
- Antioch. Cyzicenuſ, f. Ant. Sidetis. Sy. 68. fratrem Antiochum Grypum pellit regno. 69. a Seleuco fratris fil. expellitur ipſe. ib.**
- Antioch. Deuſ, fil. Ant. Soteris, Deuſ adpellatur a Mileſiſ, veneno ab uxore Laodice necatur. Sy. 65. n. uxores dæ, Laod. & Berenice. ib. filiuſ, Seleucuſ Callinicuſ. 66. nepoſ, Antiochuſ M. Sy. 1.**
- Ant. Epiphaneſ, Antiochi M. fil. Sy. 45. 66. obſeſ Romæ. 39. ab Eumene & Attalo in regnum deducitur. 45. 66. expeditio in Armeniam & Egypt. ibid. filiuſ, Antioch. Eupator. 46. 66.**
- Ant. Eupator. Sy. 46. 47. 66.**
- Ant. Grypuſ, f. Demetrii Nic. frater Cyziceni. Sy. 68 ſq.**
- Antiochuſ Magnuſ. Ma. III. 12. 4. fil. Seleuci Callin. Sy. 1. 66. occaſioneſ belli cum Romanis, & legationeſ. 2 ſq. Annibaleſ recipit. 4. 7. 9. 22. belli initium. 15. movet in Theſſaliam, Chalchide nuptiaſ celebrat. 16. vincitur ad Thermopylaſ a Manio. 19. ruruſ prælio nav. ad Myonnet. 27. Scipioni captum filium remittit. 29 ſq. vincitur a Domitio ad Sipyllum montem. 30 ſq. pax & foedus cum Romanis. 38 ſq. filii: Seleucuſ. 3. 65. Ant. 4. 12. filiz, Laod. 4. aliz. 5.**

- Antiochus**, f. Antioch. M. Sy. 4.
12. n.
- Ant. Pius**, f. Ant. Cyziceni. Sy.
48. 69. Mi. 105. C. v. 10. ejus
filius, Ant. Asiaticus. Sy. 70.
- Ant. Sides**, f. Demetrii Sot.
frater Demetrii Nic. pater An-
tiochi Cyzic. Sy. 68.
- Antiochus Soter**, fil. Seleuci Nic.
Sy. 59. amat novercam Stra-
tonicam & ducit uxorem. 59-
61. succedit patri. 65. ei suc-
cedit filius Ant. Deus. ib.
- Antipater**. Sy. 52. Mi. 8. pater
Cassandri. 53. 62.
- C. Antipater**, legatus Norbani.
C. I. 91. n.
- P. Antistius** interficitur Marii ius-
su. C. I. 88.
- Antistius Vetus**, vid. Vetus.
- Antistius** a S. Pomp. ad Anton.
transit. C. v. 139.
- Antium**. C. I. 69. templum dives.
v. 24. n.
- Antius** proscriptus, fugit in Sicil.
C. IV. 40.
- Antius Restio**, vid. Restio.
- C. Antonius** Cof. Catilinam de-
bellat. C. II. 7.
- C. Antonius**, frater M. triumviri,
C. III. 14. Illyrico a C. Cæsare
præficitur. C. II. 41. victus ab
Octavio, Pompeii legato. 47. n.
prætor urbanus. III. 14. 23.
cum Bruto de Macedonia con-
tendit. 79. IV. 75. a Bruto in-
terficitur. III. 79.
- L. Antonius**, frater M. triumviri,
Consul. v. 14. infensus pote-
stati triumvirorum, lites mo-
vet Cæsari Octaviano. 19 sqq.
Præneste secedit. 21. bellum
parat adv. Oct. 24. Itolor. in
eum favor. 27. incipit bellum,
Romanis libertatem promit-
tit, & Imperator a populo sa-
lutatur. 30 sq. Perusiam se re-
cipit, ubi obsidetur ab Octa-
viano. 32 sqq. fame premitur.
34 sq. frustra erumpere cona-
tur. 36 sq. legatos de pace
mittit ad Octav. 40. ipse Octa-
vianum adit. 41 sqq. ab eo re-
cipitur. 48. & Hispaniæ præ-
ficitur. 54.
- M. Antonius** Cof. C. I. 32. orator,
interfectus. 72 sq.
- M. Antonius** Creticus, pater tri-
umviri. Si. VI. n.
- M. Antonius**, fil. præced. juvenis
Gabinium Alexandriam sequi-
tur. C. v. 8. tribunus pl. favet
Cæsari. C. II. 33. Italiæ a Cæ-
sare præficitur. 41. magister
equitum Cæs. 92. 107. Consul
cum Cæsare, diadema Cæsari
imponit. 109. cum Cæs. inter-
ficiendum putant nonnulli.
114. in cæde Cæsaris pro fo-
ribus curiæ distinctur. 117.
necem Cæs. ulcisci cupit. 118.
124 sqq. Cæsari per matrem
cognatus, orationem fune-
brem dicit. 143 sqq. Senatum
sibi conciliat cæde Amatii. C.
III. 2 sq. satellitium sibi ad-
sciscit permissu senatus. 4. 5.
actis Cæsaris multa in multo-
rum gratiam addit. ib. Macedo-
niam provinciam sibi loco
Bruti petit & obtinet. 8. juve-
nem Cæs. Octavianum parum
amice recipit. 14 seqq. alit li-
tes Octaviano motas de Cæsa-
ris hæreditate. 22. exerci-
tum Macedonicum ad se per-

tracturus, legem fert de Dictatura abolenda. 24 sq. Octaviano reconciliatus, Galliam Cisalp. a pop. sibi decerni curat. 30. novæ lites cum Octaviano. 31 sqq. exercitum ex Macedonia Brundisium tractum paritate & asperitate a se alienat. 40 sqq. cohorte prætoris stipatus Urbem intrat. 45. ad bellum adv. D. Brutum proficiscitur, Gallia cedere nolentem. 46. D. Brutum obsidet Mutinæ. 49. agente contra eum Cicerone, hostis reip. judicatur. 50-63. pugna cum Pansa Cos. 67-69. victor, in reditu vincitur ab Hirtio. 70. relicta Mutina Alpes petit. 72. cum eo in gratiam redire per amicos tentat Octavianus. 80. 96. superatis Alpibus, Antonius in castra Lepidi recipitur, qui ei cum 7 legionibus sese jungit. 83 sq. in gratiam recipitur a senatu. 96. de societate ineunda, per literas agit cum Octav. ib. ei se jungunt Asinius Pollio, & Plancus, & veteranæ Bruti legiones. 97. persequitur D. Brutum. ib. sq.

Triumviratum init cum Octav. & Lepido. Civ. IV. 2 sqq. urbem ingressus Proscriptionem edit cum collegis. 7 sqq. in Macedoniam cum Octav. transmittit copias. 82. 86. ad Philippos castra opponit M. Bruto & Cass. 107 sqq. pugna Philippiensi vincit Cassium, 110 sqq. Brutum. 128 sqq. Aliam petit collecturus pecunias. C. V. 1. 3. oratio ad Asiaticos E-

phesi habita. 4 sq. Sifinnæ confirmat regnum Capp. in gratiam Glaphyræ. 7. Cleopatrarum amore exardet. 1. 8. semper ad amorem flexilis. 76. ex Cleopat. voluntate crudeliter multa facit. 9. Palmyrenos frustra bello tentat. ib. Alexandriam ad Cleopat. proficiscitur. 10 sq. Romæ res ejus procurat Manius, & lites Octaviano movet cum Fulvia uxore Anton. & fratre Lucio. 14 sqq. Alexandria profectus, Athenis Fulviam profugam invenit, & matrem a Pompejo recipit. 52. in societ. recepto Athenobarbo, Brundisium obsidet. 56. S. Pompejum hortatur, ut Italiam invadat. ib. per Coccejum reconciliatur Cæs. 60-63. mortua Fulvia, ducit Octaviam. 64. 66. cum Cæs. Octav. denuo provincias partitur. 65. Ventidium adv. Parthos mittit. ib. Cæsarem Romæ periculo vitæ eximit. 68. pax cum S. Pompejo in aggere Puteolano conclusa. 69-73. acta Antonii præterita & fut. rata habentur. 75. plures in Oriente reges constituit. ib. adversus Parthos profecturus; hiemat Athenis cum Octavia. 75 sq. Athenis Brundisium advocatur a Cæsare. 78 sq. Cæsari contra S. Pompejum cxx naves dat. 93-95. prorogato in quinquennium imperio, properat in Syriam ad expedit. Parthiam. 95. ex Parthia redit Alexandriam. 132. cum eo per legatos agit S. Pompejus, e Si-

INDEX RERUM

- cilia profugus. ib. sqq. rursus in Armeniam expeditionem facit. 145. Antonii expeditio Parthica. Pa. p. 71 sqq. Antonius iterum hostis a senatu judicatus. C. IV. 18. 45. victus ad Actium. C. IV. 42. 49. 51.
- Antyllus, interf. a Gracchanis. C. I. 25.
- Apama, uxor Seleuci Nic. Sy. 57.
- Apama, fil. Alexandri Megal. uxor Amyndandri. Sy. 13. n.
- Apamea, Bithynia. M. 19. 77. Phrygia, Celæna dicta, Sy. 16. 39. Syria. Sy. 57. Apameæ tres. ib.
- Appenninus m. A. 8. C. I. 117. &c.
- Apes, infaustum omen. C. II. 68.
- IV. 134. apum examina in hostes immissa. Mi. 78.
- Aphrodisias Caria. C. I. 97. n.
- Apex, vid. Flamen.
- Apion Ptolemæus, r. Cyren. Mi. 121. C. I. 111.
- Apollini, ex Vejenti præda decimas mittunt Rom. It. VIII. 1. ei sacrum Delium. Sy. 12. sacrificat Eumenes, Ma. IX. 2.
- Æmilius Paulus. XVII. Apollinis orac. de Albano lacu. It. VIII. 1. promontorium. Pu. 34. statuam & templ. Carth. diripiunt milites Rom. Pu. 127. 133. ira in Autarienses & Gallos. II. 4. colossus in capitol. Rom. II. 30. n. statua Archegeta. C. V. 109. n.
- Apollodorus. C. II. 152.
- Apollonia. Sy. 17. C. II. 54. 64. III. 9. a Rom. libertate donata. II. 8.
- Apollonia Mœsia. II. 30. n. alia Asia, a Seleuc. Nic. condita. Sy. 57.
- Apollonius, Zenodot. tyr. Pa. 27.
- Apollophanes, præf. class. S. Pompej. C. V. 84. 105 sq.
- Aponius proscrip. C. IV. 26.
- Appia via. C. I. 69.
- Appianus Alex. de seipso. Pr. 15. vixit sub Trajano & Adriano. Pr. 7. n. 9. H. 38. Sy. 50. C. I. 38. II. 86. 90. instituti sui rationem reddit. Pr. 12 sqq.
- Appius proscrip. fugit in Sicil. C. IV. 51.
- Appius, an Panopio? proscrip. C. IV. 44.
- Appius, legatus Cæs. Octav. C. V. 98.
- Appius Claudius, vid. Claudius.
- Apfar, amicus Jugurthæ. Nu. IV.
- Apfarus fl. Mi. 101.
- Apfus fl. non Alor. C. II. 56. n.
- Apulejus, latro. H. 68. n.
- Apulejus, trib. pl. C. III. 93. proscrip. IV. 4.
- Apulejus, Bruto copias tradit. III. 63. n. IV. 75. proscrip. a Bruto Bithyniam obtinet. IV. 46. n.
- Apulejus Saturninus, senatu motus, trib. pl. in tertium annum refectus. C. I. 28. 32. lata lege agrar. perit. 29. 32.
- Apuli, deficiunt a Rom. A. 49. C. I. 39. vincuntur a Metello. C. I. 51.
- Luc. Apustius, præf. class. Ma. III.
- Aqua venenata. C. II. 44. Pa. 95. aqua & igne interdic. C. I. 31.
- Aquila, vid. Pontius Ag.
- Aquila, præcipuum signum militare. C. II. 61. aquila duæ in

- castris Cassii. C. IV. 101. pugnant ante praelium Bruti cum Antonio. 128. aquilini pulli septem, omen Marii. C. I. 61.
- Aquileja.** II. 18. C. III. 97.
- M'. Aquilius,** pecunia corruptus, Mithridati dat Phrygiam. Mi. 12. n. 57. repetundarum reus. C. I. 22. ejus acta irrita declarat fenatus. Mi. 57.
- M'. Aquilius,** fil. præc. legatus Rom. ad reducendos Nicom. & Ariobarz. M. 11. n. belli Mithridat. auctor præcipuus. 17. 21. victus. 19. captus a Mithrid. & infuso in os auro necatus. 21. 112. An *Manius* legendum pro *Mancinus*? 19. n. ad l. 58 sq.
- M'. Aquilius Crassus.** C. III. 93. n. proscriptus. 94.
- Aquinus,** an *Aquinius*? C. II. 119. n.
- Aquitani** victi ab Agrippa. C. v. 92.
- Ara C. Cæsari** exstructa. C. II. 148.
- III. 2. Philoctetis. Mi. 77. n.
- Arabes,** camelis infidentes. Sy. 32. Syriam infestant. 51. a Seleuco subacti. 55. Nabatæi. Mi. 106. a Pompejo victi. 114. inter auxilia Pompeji. C. II. 71. equites sagittarii. IV. 88. Arabicas merces transvehunt Palmyreni. V. 9. Arabia, pars Rom. imperii. Pr. 9. n. Arabica hist. App. vid. Adnot. Vol. III. p. 896.
- Arabio,** fil. Masinissæ, adjuvat Sextium. C. IV. 54-66. 83.
- Arachotæ,** a Seleuco subacti. Sy. 55.
- Aradii.** C. IV. 61. v. 9.
- Araxes** fl. Mi. 103. Pa. 98. 101.
- Arcadibus** auxilia mittunt Theobani. Sy. 41.
- Arcathias,** fil. Mithrid. Mi. 17. vincit Nicomedem. 18. subigit Macedoniam. 35. 41.
- Archegeta,** statua Apollon. C. v. 109. n.
- Archelaus,** dux Mithrid. Mi. 17. praelio vincit Nicomedem. 18. in Græciam mittitur. 27. plebsque Græciæ pop. ad partes Mithrid. traducit. 28 sq. obsidetur a Sylla in Piræeo. 30-37. vincitur a Sylla ad Chæroneam. 42-45. rursus ad Orchomenum. 49. transfugit ad Roman. 64. ejus frater Neoptolemus. 17. filius, Diogenes. 49.
- Archelaus,** flamen Deæ Comanæ constituitur a Pomp. Mi. 114. ejicitur a C. Cæsare. 121.
- Archelaus Rhodius,** præceptor Cassii, ad eundem legatus. C. IV. 67 sqq.
- Archipiratæ.** Mi. 92.
- Ardea.** It. VIII. 2. C. II. 50.
- Ardei,** Ardiaz, *Vardei.* II. 3. 10. n.
- Areacidæ,** pop. Numid. Pu. 33. n.
- Aretas,** r. Arabum Nabatæorum, debellatus a Pomp. Mi. 106. 117.
- Arethusa,** opp. a Sel. Nic. cond. Sy. 57. Pa. 75.
- Aretium,** vid. Arretium.
- Arevaci.** H. 45. n. 46. 50. 66. 76. n. 99? n.
- Arganthonius.** H. 2. 63.
- Argeadæ** Macedones. Sy. 63. n.
- Argenteus** fl. C. III. 83. n.
- Argonautæ.** Sy. 63. Mi. 101. 103.
- Argos,** varia opp. hujus nominis. Sy. 63. n.
- Argyraspidæ.** Sy. 32.

- Argyrippa, vid. Arpi.
- Ariarathes, præf. Cappad. in crucem actus. Mi. 8.
- Ariarathes, r. Cappad. socius Romanor. Ma. IX. 2. Antiochidem filiam Antiochi M. ducit uxorem. Sy. 5. Antiocho auxilia mittit. 32. 42.
- Ariarath. r. Cappad. ab Olopherne fratre per Demetrium Sot. regno pulsus, jubetur a Romanis simul cum fratre regnare. Sy. 49.
- Ariarathes, a Mithrao & Bagoa, pulso Ariobarzane, in regnum Cappad. inducitur, & mox per Rom. rursus ejicitur. Mi. 10 sq.
- Ariarathes, fil. Mithrid. regnum Cappad. occupat. Mi. 15.
- Ariarath. r. Capp. Cn. Pompejo auxilia adducit. C. II. 71. contendit de regno cum Sisinna, rejicitur ab Antonio. C. V. 7.
- Aricia, capitur a Mario. C. I. 69.
- Aridæus, fr. Alex. M. Sy. 52. 54.
- Arietes. Pu. 98. C. IV. 62. testudine tecti. Mi. 73 sq.
- Ariminum. A. 12. C. I. 87. 90. V. 33. occupatur a Cinna. C. I. 67. Cæsar. II. 35. Antonio. III. 44 sq. militibus promittitur a triumviris. IV. 3.
- Ariobarzanes, r. Cappad. sæpius regno pulsus, a Romanis restituitur. Sy. 48. Mi. 10 sq. 15. 57. 60. 64. 105. 114. ei a Mithridate despondetur filiola quadriennis. 66. vivus regnum filio tradit. 105. C. I. 103.
- Ariobarz. r. Cappad. interfectus a Cassio. C. IV. 63.
- Ariovistus r. German. G. I. 3. XVI. XVII.
- Aristander vates. Sy. 64.
- Aristarchus, Colchis r. datus a Pomp. Mi. 114.
- Aristides, furti accusatus. Sy. 41.
- Aristidis Milesiaca. Pa. 67.
- Aristion, Epicuræus, tyrannus Atheniens. Mi. 28 sq. oppugnatur a Sylla. 30-38. occiditur. 39.
- Aristo, Tyrius, Annibalis nomine Pœnos ad bellum sollicitat. Sy. 8. n.
- Aristobulus, r. Judæorum. Sy. 60. ab eo deficiunt Judæi. Mi. 106. a Pompej. in triumpho traductus necatur. 117. n.
- Aristonicus, de Asiæ imperio cum Rom. certat. Mi. 12. 62. C. I. 17.
- Aristophanis verbis utitur Sylla. C. I. 94. n.
- Arma, Romanorum. Gall. I. 1. argento ornata in pompis. C. I. 106. traduntur a Pœnis. Pu. 80. ab eis mira industria fabricantur. 93.
- Armeni, a Pompejo victi. Mi. 114. 116. in exerc. Pomp. C. II. 49. ciseuphratenenses & transeuphr. 71.
- Armenia, a Seleuco subacta. Sy. 55. major & minor. Pr. 2. Mi. 90. 105. minor in Cappadocia provinc. censetur. 105.
- Arpi, opp. Dauniæ, conditum a Diomede, Græcis Argyrippa. A. 31. n. Sy. p. 632, 28. n.
- Arretium. C. I. 91. n. III. 42.
- Arrianus, proscriptus a fil. servatus. IV. 41.
- Arfa, opp. Hisp. H. 70. cf. n. ad p. 184, 20.
- Arfaces, Parthus, desciscit a regno Seleucidarum. Sy. 65.

- Arfaces**, r. Parth. socius Mithrid. Mi. 15.
Arfaces. Pa. 28. 54. Arfacidæ. 68.
Arfinoë, soror Cleopatæ necatur ab Antonio. C. V. 9.
Artabazes, r. Armen. Pa. 31. 36. 38. 68. 76. 78. 99.
Artapa, an Artabazes? r. Armen. transeuphrat. C. II. 71. n.
Artaphernes, fil. Mithr. Mi. 108. a Pomp. in triumpho ductus. 117.
Artaxata, regia Tigranis. Mi. 104.
Artaxias, r. Armeniæ. Sy. 45. 66.
Artemidorus, hospes C. Cæsaris. C. II. 116.
Artemisium l. Fanum Dianæ, opp. Sicil. C. V. 116.
Arthetaurus, Illyr. dynasta. Ma. IX. 1. n.
Artoces, r. Iberorum Asiatic. Mi. 103. 117.
Aruntius, proscr. perit cum fil. & ux. C. IV. 21.
Aruntius, proscr. restitutus reip. C. IV. 46. n.
Arupini, fortiss. Japydum. II. 16.
Aruspex, Cæsari lethale peric. prædicat. C. II. 116. 153. aruspiciis prædictio, & mors voluntaria. IV. 4. aruspices consuluntur. It. VIII. 1. H. 26. ex Etruria acciti. C. IV. 4. moment Scipionem cavere ab incendio. Pu. 29. Octavio frustra prædicunt, nihil mali eum passurum. C. I. 71. eorum opera utuntur magistratus curiam introeuntes. II. 116.
Arx, Carth. Byrsa, Pu. 1. a Scipione capta. 128 sq. Atheniensium capta. Mi. 39. Tarenti obsidetur ab Annib. A. 33.
- Asander**, vinoit Pharnacem. Mi. 120. n.
Asafis, præf. eq. Masinissæ, transit ad Pœnos. Pu. 70.
Ascanius. Reg. I. 1.
Asclepiodotus, conspirat in Mithrid. Mi. 48.
Asculum, Apulum. C. I. 52. n. Picenum. C. I. 38. n. 47. 48. n.
Asdrubal, Amilc. Barcæ gener. H. 4. 6. 8. A. 2.
Asdrubal, Annibalis frater, ab eo relinquatur in Hisp. H. 13. A. 4. revocatur in Afr. H. 15. remissus in Hispan. interficit P. Scipionem. 16. delectus militum habet in Celtiber. 24. 28. A. 52. vocatus ab Annibale, superat Alpes. H. 28. A. 16. 52. victus cadit. A. 52.
Asdrubal, Gisconis fil. H. 16. 24. n. vincitur a Scipione. 24 sq. cum Scipione apud Syphacem cœnat. 30. filia Sophoniba, Masinissæ desponsata, clam patre datur Syphaci. 37. Pu. 10. Masinissam & Scipionem in Africa insidiis adgreditur. Pu. 10-15. ejus castra a Scipione capta. Pu. 21. capitis damnatus, exercitum sibi usurpat. 24. revocatus. 36. vitam veneno finit. 38.
Asdrubal, classis præf. mittitur ad accersendum Annibalem. A. 58. legatos Scipionis adurit. Pu. 34.
Asdrubal Hædus, legatos Roman. servat. Pu. 34. legatus ad Scipionem. 49 199.
Asdrubal, Boëtharchus, contra Masinissam ducit. Pu. 70-73. absens capitis damnatur. 74.

- revocatus, dux extra urbem creatur. 93. cædit Romanos. 102 sqq. 126. n. ad urbem se recipit, & mox in urbem, ubi oppugnatur a Scip. 114 sqq. urbe capta, ex arce transfugit ad Scipionem. 130. probris profcinditur ab uxore, quæ igni se committit. 131.
- Asdrubal**, Masinissæ nepos, prætor urbis Carth. Pu. 93. perit. 111.
- Asellio** præt. interficitur. C. I. 54.
- Asellus**, vid. Claudius Asellus.
- Asia**, ab Ægypto arenis dirimitur. Mi. 121. Asia inferior, magna Peninsula. C. II. 89. n. Pr. 2. n. eadem, Asia maritima. Sy. 3. 15. Asia superior. Sy. 12. 15. Asia cis Taurum. 29. 38. Asia Pergamena. Mi. 11. 118. Asia *propria*, provinc. Rom. Mi. 20. 112. C. III. 2. v. 137. Asiæ gravem censum imponit Sylla. Mi. 62. Lucullus. 83. Cassius. C. IV. 74. Antonius. v. 5 sq.
- Asiatica historia** Appiani. Civ. II. 92. n. Cf. Adnot. Vol. III. p. 890. Asiaticarum gentium infirmitas & ignavia. Pr. 9. C. II. 91.
- Herius Asinius**, dux Italicorum. C. I. 40.
- Asinius Pollio**, Siciliam occupat Cæsaris nomine. C. II. 40. in Afr. infeliciter pugnât. 45 sq. præst in pugna Pharsal. 82. ejus Commentarii de Bell. Civ. ib. & n. adv. S. Pompejum a Cæsare missus, C. IV. 84. præst Hispaniæ. III. 46. jubetur Antonio bellum inferre. 74. jungit se Antonio. 97. Consul.
- IV. 12. 27. ejus focer L. Quintus. ib. ejus gesta in bello L. Antonii cum Cæs. Octavian. v. 20-23. Ahenobarbum Antonio conciliat. 50. pacis arbiter inter Cæs. Octav. & Antonium. 64.
- Asino** insidens circumvehitur M. Aquilius. Mi. 21.
- Aspera Cilicia**. Mi. 96.
- Asprenas**, trib. pl. C. III. 7.
- Assyrii**. Pr. 9. Pu. 87. Pa. 39. Assyriacos agros rigat Euphrates. Sy. 56. C. II. 153.
- Astacus**, opp. Sy. 57.
- Astapa**, opp. H. 33. n.
- Asyla**, aurifodina. C. IV. 106.
- Atabyrius mons**. Mi. 26. n.
- Atejus**, tr. pl. Crassum dirisdevovet. C. II. 18. Pa. 24 sq.
- Atejus**, legatus Antonii. C. v. 33. 50.
- Atella**, opp. Campaniæ. A. 48. Atellani. ib.
- Ater dies**, quo Fabii perierunt. It. VI.
- Aterius**, proscriptus. C. IV. 29.
- Athamanes**. Ma. II. 1. focii Antiochi. Sy. 13. a Rom. ejiciuntur e Thessal. 17. a Philippo subiguntur. ib.
- Athenæ**, obsidentur a Philippo. Ma. III. a Sylla. Mi. 30-38. Athenis cum Octavia hibernat Antonius. C. v. 76.
- Athenienses**, imperium ultra mare Jonium prolatum mox amittunt. Pr. 8. Pu. 87. coloniam mittunt Amisum. Mi. 8. amici Mithridatis. 28. tyrannus Aristion. ib. 38. Atheniensibus jus suffragiorum adimit Sylla. 38. Athenienses inter auxilia

ET PERSONARUM.

- Pompeji.** C. II. 70. tamquam sacerdos Cereris legiferæ non violandi. ib. a Cæsare veniam obtinent. 88. Atheniensibus insulas nonnullas tradit Antonius. v. 7.
- Atheniën,** fugitivus, regnat paucos dies in Sicilia. Mi. 59. n. sic adpellatur Fimbria. ib.
- Athletas** Olympicos Rom. transfert Sylla. C. I. 99.
- Atilius,** bellum gesserat cum Bojjs. A. 5.
- Atilius,** togam virilem sumens, proscriptus. C. IV. 30.
- P. Atilius,** legat. Pompej. bello pirat. Mi. 95.
- M. Atilius Regulus,** captus a Pœnis. Pu. 3. Romam missus, revertitur ad supplicium. 4. n. Si. II. n.
- M. Atilius Regulus,** Col. A. 16. n.
- Atilius Serranus,** necatus. C. I. 72.
- A. Atilius Serranus,** præf. class. Sy. 22. n. 20.
- M. Atilius Serranus,** vincit Lusitanos. H. 58. n.
- Atintani,** pop. Illyr. II. 7. 8.
- Atlas,** n. Mauritan. Nu. IV.
- Atrapos,** callis ad Thermopyl. Sy. 18.
- Atratus** Ti. Gracchus in foro. C. I. 14.
- Atridarum** patria. Sy. 63.
- Atropatene.** Pa. 77.
- Attalus,** pater Eumenis. Sy. 38. regnum a Philippo vastatum. Ma. III.
- Attalus,** frater Eumenis. Sy. 5. 36. 45. rex Pergami. Mi. 3. bellum cum Prusia. ib. sqq. ejus ope Nicomedes regnum Prusie patris invadit. 6 sq.
- Attalus Philometor,** regnum Pergami Romanis per test. relinquit. Mi. 62. C. V. 4.
- Attalus,** Paphlagonibus rex datus a Pomp. Mi. 114.
- Attella:** corrige Atella, quod vide.
- Attidius,** forte Attius, dux Volscor. It. v. 5. n.
- Attidius,** senator Rom. exul apud Mithrid. Mi. 90. n.
- Attius Varus,** legatus Pompeji in Afr. C. II. 44. 87. interfect. 105.
- Avaritia** Romanor. H. 54. 80. Mi. 21. 56. C. I. 7.
- Avarus,** legatus Numantinor. ad Scip. H. 95.
- Auctores,** ab Appiano sive expresse sive tacite laudati vel citati, quorum quemque vide suo loco: Aristophanes, Asinius Pollio, L. Cassius Hemina, Q. Claudius Quadrigarius, Coelius Antipater, Demosthenes, Euripides, Q. Fabius Pictor, Hieronymus Cardianus, Homerus, Juba, C. Julius Cæsar, Libo, Octavianus Cæsar Augustus, Pacuvius, Plato, Polybius, Rutilius Rufus, Salustius, Sophocles, Tanusius Geminus, Varro. Conf. Scriptores.
- Audaciæ & Pavori** sacrificat Scipio. Pu. 21. Audaciam Annibal præcipuam imperatoris virtutem judicat. Sy. 10.
- Avendeatæ** Japydes. II. 16. n.
- Aventinus** m. C. I. 26.
- Aventinus** Silvius, r. Latin. R. 1. 2.
- Aves,** Scipioni conspectæ. H. 26. clangorem non edentes, triste omen Cassio. IV. 134.
- Aufidus** fl. A. 16. n.
- Augures,** vetant colon. ducere

INDEX RERUM

- Carth. C. I. 24.** comitia differunt. 78. Augures: Antonius. III. 7. Cicero fil. IV. 51. S. Pompej. V. 72. n. Cf. Aruspex. Augurium malum obnunciat tr. pl. III. 7.
Augustus adpellatur Octavianus Cæsar. C. I. 5. Cf. Octav. Cæf. Aulonia, opp. Brutt. A. 49. n. Aurei compedes. Mi. 64. aurum & argentum omne Rhodiis auferit Cassius. C. IV. 73. Patarensis Brutus. 81. aurum liquefactum in os Manii infusum. Mi. 21. auri 9000 libræ infumuntur in bellum Mithr. 22. auri ramenta velleribus ex rivis collecta. 103. aurum & argentum suos habere vetat Spartacus. C. I. 117. aurum nec magni faciunt nec habent Celtiberi. H. 54. auro obruitur Tarpeja. R. III. aurifodinz ad Philippos. C. IV. 106.
Aurelia Orestilla. C. II. 2.
Aurelius, vide Cotta.
Aufonia. C. V. 56. 57. 59.
Auspicium XII vulturum, Romulo & Octaviano oblatum. C. III. 94. Auspicia non habent tribuni pl. III. 7.
Autatienses. II. 3. 4.
Autarieus. II. 2. n.
Autolycus. Mi. 83.
Autronius Pætus, Cof. II. 28.
Axinium. H. 47. n.
Babylon. Sy. 45. 65. C. II. 153. Pa. 27.
Babylonia. Sy. 53 sqq. Pa. 92.
Babylonii. Sy. 1.
Bacchi tumulus. C. IV. 106.
Bacchus, eunuchus. Mi. 82. n.
Bactri. Sy. 55. Pa. 24. 76.
Bæbius, præf. Macedonia. Sy. 16.
Bæbius, interf. ab Illyriis. II. 13.
C. Bæbius. C. I. 48.
M. Bæbius, trucidatus. C. I. 72.
Bæcor, castellum. H. 65.
Bætyca vel Batica, an *Bacula*? H. 24. n. & ad H. p. 183, 10.
Bætis fl. H. 71. n. & ad 187, 75.
Bagoas & Mithraus. Mi. 10.
Bagrada fl. C. II. 45. n.
Bajæ. C. V. 69.
Balarus portus. C. IV. 85. n. & ad C. V. 857, 35.
L. Sanius Balbinus, proscr. dein Cof. C. IV. 50. n.
Balbus proscr. perit cum fil. 21.
Baleares insulæ. Pr. 5. funditores. Pu. 40.
Balissus fl. Pa. 41.
Bambyce, Hierapolis. Pa. 75.
Banno Tigillas. (al. Anno Gillas.) Pu. 82. n. 83 sqq.
Barathrum Magnum. Pu. 109.
Barba, legatus Lucull. Mi. 77.
Barbatus, quæstor Anton. C. V. 31.
Barbula, vid. L. Æmil. *Barb.*
Barbulæ & Marci similes casus C. IV. 49. n.
Barca, vid. Amilcar Barca.
Basilica Pauli. C. II. 26.
Basilidæ Sarmatæ. Mi. 69.
Basillus, trib. mil. Mi. 50 sq. Cf. Minucius.
Bassus, vid. Cæcil. B.
Bastarnæ. Ma. IX. 1. n. & ad p. 532, 15. Mi. 15. 69. n. 71. II. 4. 22.
Bastitani. H. 66.
Bathjatæ. II. 16. n. *NB. Nomen Bathiatas in vers. lat. per errorem omissum, p. 851. col. 2.*

- lin. 4. inter Pertheneatas* & Taulantios.
- Bebrycia**, Bithynia. Mi. 1.
- Belgæ**. G. 1. 4.
- Belgida**, opp. ubi popul. senatum cum curia cremat. H. 100. n.
- Belli**, pop. Hisp. 44. n. 50. 63. 66.
- Bellinus**, præt. a piratis captus. Mi. 93. n.
- Bellona** templum Comanis. Mi. 64. n. 114. n.
- Bella**: quare quodque sub suo nomine. Plura bella Romanor. eodem tempore C. I. 111. de Bello deliberare in Capitolio solent Romani. Pu. 75.
- Beneventum**, Romanis fidum. A. 36. n. 37. militibus promittitur a Triumviris. C. IV. 3.
- Berenice**, filia Ptolem. Philad. uxor Antiochi Dei. Sy. 65. n.
- Bernice**, vel *Berenice*, opp. Mi. 4.
- Berrhoea**, opp. Sy. 57.
- Bessi**, pop. II. 16. n.
- Bestia**, in exilium abit. C. I. 37.
- L. Bestia**, socius Catilin. C. II. 3. n.
- L. Bibulus**, proscriptus, ad Brutum fugit, post cladem Philippensem ad Antonium transit, a quo Syriæ præficitur. C. IV. 38. n. 104. 136. v. 132. & n. ad Syr. 612, 95.
- L. (potius M.) Bibulus**, Cof. cum Cæsare. C. II. 9-12. Crassi in Syria successore. Sy. 51. n. C. v. 10. Pa. 22. præfect. classis Pomp. C. II. 49. n.
- Biesius**, præf. equitum. H. 47. n.
- Bithya**, præf. equit. Numid. Pu. 111. 114. 120.
- Bithyas** fl. Mi. 1.
- Bithynia**, unde nomen. Mi. 1. ejus reges. 2. a Nicomede Romanis per testamentum relicta. C. I. 111. occupatur a Mithridate. 71. 112. imperio Rom. adjecta. 118. Bithyniæ & Ponti prætor annuus. 121. prætores: Tillius Cimber. C. III. 2. M. Brutus. 8. Marcius Crispus. 77. IV. 58. Apulejus. IV. 46. Domit. Ahenob. v. 63.
- Bithynicus**, vid. Clodius Bithyn. & A. Pompejus Bith.
- Bithys**, fil. Jovis ex Thrace. Mi. 1.
- Bituitus**, r. Allobrog. G. XII. 2.
- Bituitus**, Gallus. Mi. 111.
- Blastophœnices**. H. 56. n.
- Blatius**, Salapinus. A. 45. n. sqq.
- Blitor**, præf. Mesopot. Sy. 53.
- Bocchus**, rex Maur. prodit Jugurtham Mario. Nu. III. IV.
- Bocchus**, r. Maur. occupat Circam. C. II. 96. expellitur ab Arabione. IV. 54. bellum infert Carinati in Hisp. C. v. 26.
- Bœotia**, sequitur Mithridatem. Mi. 29. deficit ad Romanos. 30. diripitur a Sylla. 51. Bœoti auxil. Pompeji. C. II. 70.
- Boëtharchus** Carthag. Pu. 68. 70.
- Boji**, Gallorum ferocissimi, vincuntur a Sulpicio. Gall. I. 1. bellum cum Bojis circa Padum. A. 5. 8. II. 8.
- Bona**, profiteri jubentur, qui ultra 400 mill. HS. possident, C. IV. 34.
- Bona Dea** mysteria. Si. VI. n.
- Bononia**. C. III. 69.
- Sp. Borius**: an Thorius? C. I. 27. n.
- Bos**, humanam vocem edit. C. IV. 4. boves solis. v. 116. boum ope Annibal evadit. A. 14 sq. bos atra natando Cyzicum intrat & ad aram consistit.

INDEX RERUM

- Mi. 75. bos venditus drachma.
 78. in bovem mutata Jo. 101.
 Bosporus, a Mithrid. subactus.
 Mi. 64. 67. rex Machares, fil.
 Mithrid. 67. Pharnaces. 113.
 C. II 92. Mithridates Perga-
 menus. Mi. 121. status Bospo-
 ri ætate Appiani. ib.
 Bosporus Thrac. Mi. 119.
 Bostar, Pœnus. A. 43.
 Bovianum. C. I. 51. n.
 Bovillæ. C. II. 21.
 Bracari, pop. Lusit. H. 72.
 Brachmanes. C. II. 154.
 Brennus, r. Gallorum. G. III.
 Briges. C. II. 39.
 Britannia. Pr. 5. Hi. 1. G. I. 5. Bri-
 tanni fœdus violant. G. XIX.
 Britannicum oceanum Cæsar
 primus trajecit. G. I. 5. C. II.
 150.
 Britomaris, Gallus, pater & filius.
 Sa. VI. 1. n. G. XI.
 Brundisium, a Sylla immunitate
 donatur. C. I. 79. obsidetur a
 Cæsare. C. II. 40. infestatur a
 Domitio Ahenob. v. 26. 61.
 obsidetur ab Antonio. 56 sqq.
 Bruttii, focii Annibalis. 44. 49.
 54. n. ab eod. vexati 54. 57.
 agri parte & juribus mulctan-
 tur a Romanis. 61. Bruttios
 subigit Hirtius proscriptus C.
 IV. 43. litora infestat S. Pom-
 pejus. v. 19.
 Bruttius Sura, præf. Maced. Mi.
 29. n.
 Brutus, expulsor regum. C. II.
 119. 120. Bruti statua. 112.
 Brutus, cognom. Damasippus,
 præf. urb. C. I. 88. n. 92. n.
 Junius Brutus, pater M. Bruti
 Cæpionis, Syllanis temporibus
 occisus. C. II. 111. cum Mario
 hostis judicatus. I. 60.
 D. Brutus Albinus, ex intimis Cæ-
 saris. C. II. 111. ejusdem præ-
 fectus equit. & Galliæ trans-
 alp. veteri & novæ præf. III.
 98. n. II. 48. n. III. n. deinde
 Cos. design. cum Gallia Cisalp.
 provincia. III. 98. 2. & inter
 secundos hæredes a Cæsare
 scriptus. II. 143. conjurat in
 Cæsarem. III. 113. Occupat
 Galliam Cisalp. III. 2. bellum
 gerit cum Japydibus. II. 19.
 obsidetur Mutinæ ab Antonio.
 III. 49 sqq. imperator belli
 contra Antonium nominatur.
 74. venatur errabundum An-
 tonium. 81. deserit ab exer-
 citu. 97. capt. interficitur. 98.
 M. Brutus Cæpio, Pompejanus.
 olim partium, post cladem
 Pharsal. ad Cæs. transit, & ab
 eo Galliæ Cisalp. præf. C.
 II. 111. Prætor urbanus &
 proprætor. Maced. design. II.
 112. III. 2. IV. 57. conjurat
 in Cæsarem. II. 111 sqq. I. 4.
 II. 13. cujus filius putatur. C.
 II. 112. præf. annona. III. 6. IV. 57.
 loco Macedonia Bithyniam ei
 decerni curat Antonius. III. 8. IV. 57.
 rursus ei Maced. & Illyric. a senatu
 cum imperio in alios præfectos
 traditur. III. 63. IV. 58. 75. II.
 13. de Macedonia contendit
 cum C. Antonio. III. 79. IV. 75.
 judicio damnatur, præfidente
 Cæsare Octav. III. 95. IV. 27.
 ejus imagines Octaviano ex-
 ponit quæstor Publius. IV. 51.
 debellat Lycios, & Xanthum

ET PERSONARUM.

- expugnat.** 65. 76-82. filiolum **L. Cæcilius Metellus, Dalmat-**
reguli Thracici in fidem acci- **cus, Cos. vincit Segeſtanos. II.**
pit a matre. 78. in pugna Phi- **10. n. triumphat de Dalmatia,**
lippenſi capit Octaviani caſtra. **11. n.**
110. ſlet ſuper Caſſii corpo-
re. 114. victus ab Antonio pe- **L. Cæcilius Metellus, trib. pl. ob-**
rit. 128-131. Bruti laudes. **ſtat Cæſari ærarium effringen-**
132 ſq. prodigia ei oblata. 134. **ti. C. II. 41.**
funus. 135. Bruti orationes. **Q. Cæcilius Metellus, Creticus.**
II. 122. 137 ſqq. IV. 117 ſq. **ſi. VI. 2.**
125. pater. II. 111. putatur
autem Cæſar. 112. mater, Ser-
vilia, ſoror Catonis. ib. uxor
Porcia. IV. 136.
S. (vel D.) Junius Brutus Callai-
cus, in Luſitania latrones &
varios populos domat. H. 71.
n. - 73. ab Æmilio Lepido in
Hiſpaniam citer. advocatur.
80. n.
Bucolianus, frater Cæcilii, con-
jurat in Cæſ. C. II. 113. 117.
Buteo, Scipionis ex fratre nepos.
H. 84. n.
Byrſa, arx Carth. unde nomen.
Pu. 1. n. munitiſſima. 95. n.
a Scip. expugnatur. 127-130.
Byzantium. Mi. 1. 17. Byzanti-
nis auxilia mittit Perſeus. Ma.
IX. 1. 3. eiſd. gratificatur An-
tiochus. Sy. 6.
Cabira, opp. Ponti. Mi. 78. 79.
Caduceator, pro caduceo lupi
pellem præfert. H. 48.
Cæcilius, frater Bucoliani, con-
jurat in Cæſarem. C. II. 113.
Cæcilius, legatur a ſenatu ad Æ-
milium in Hiſp. H. 81.
Cæcilius Baſſus, conjurat cum
legione Syriaca S. Julii. C. III.
77. IV. 58 ſq. dedit ſe Caſſio.
III. 78. IV. 59.
L. Cæcilius Metellus, trib. pl. ob-
ſtat Cæſari ærarium effringen-
ti. C. II. 41.
Q. Cæcilius Metellus, Creticus.
ſi. VI. 2.
Q. Cæcilius Metellus, Macedo-
nicus, de Andriſco triumphat.
Pu. 135. Vaccæos, an Areva-
cos? domat. H. 76. n.
Q. Cæcilius Metellus, Numidi-
cus, ſeverus in milites, ſævus
in transfugas. Nu. I. 11. Cen-
ſor, Glauciam & Apulejum ſe-
natu movet. C. I. 28. Marii
dolo in exilium pulſus. 30 ſq.
revocatus pietate filii. 33.
Q. Cæcilius Metellus, Pius. C. I.
33. Prætor proconſulari pote-
ſtate, reliquias belli ſocial. con-
ſicit. C. I. 53. 68. 80. n. Syllæ
ſocium ſe jungit. 80 ſq. 85.
vincit Carbonem & ejus lega-
tos. 87 ſq. 91. imperator con-
tra Sertorium. 97. 108-115.
H. 101. Conſul cum Sylla. C.
I. 103.
Cæcil. Metellus Nepos, leg. Pomp.
bello pirat. Mi. 95.
Cæcil. Metellus, captus ab Octa-
viano, precibus ſervatur filii.
C. IV. 42.
Cæcina, ab Antonio ex oriente
miſſus ad Octavian. C. v. 60.
Cædicius, ſenatus decretum per-
fert ad Camillum. G. IV. v.
M. Cælius, trib. pl. amicus Milo-
nis. C. II. 22. n.
Cæpio, vid. M. Brutus Cæpio.
**Cæpio & Scipio ſæpe permu-
 tati.**

INDEX RERUM

- tur a librariis.* H. p. 185, 36. Calliope, opp. Parthiæ. Sy. 57.
 n. C. I. p. 41, 64. n. II. p. 191, Callipolis, Ætol. Sy. 21. Syriæ. 57.
 92. n. Calor fl. A. 36.
 Cæpioni desponsata fuerat Julia, Calpurnia, ux. Cæsaris. C. II. 14.
 Pompeji uxor. C. II. 14. 116. ejus somnium. 115.
 Cæpiones alii; vid. Cæcilius. L. Calpurnius Piso, pr. Hisp. fu-
 Cærimoniæ pollutarum reus gatur a Punico. H. 56. n. Coſ.
 Clodius. C. II. 14. in Africa bellum gerit parum
 Cæsar, vid. Julius Cæſ. & Oct. C. feliciter. Pu. 109 - 113.
 Cæſar, dux Luſitanor. H. 56. L. Calpurnius Piso, cæditur a Ti-
 Cæſares, conſulatum nonnum- gurinis. G. I. 3.
 quam ſumunt ad imitationem L. Calpurnius Piso, ſocer Cæſaris.
 Syllæ dictatoris. C. I. 105. ge- C. II. 14. 135 ſq. corpus Cæſ.
 nus & nomen trahunt ab Oct. in forum deſert. 143. Antoni-
 Auguſto. C. I. 5. IV. 16. n. Pa- um adv. Ciceronem defendit.
 tres patriæ quando adpellen- III. 50. 54 ſqq.
 tur. C. II. 7. conſecrantur poſt Q. Calpurnius Piso, procoſ. Hisp.
 mortem. 148. H. 83.
 Cæſariem, quætere in pugna ſo- Calpurnius Piso, *Frugi*? H. 99. n.
 lent Galli. G. 8. Hiſpani. H. 67. P. Piso, v. Piso.
 Cæſennius? proſcriptus. C. IV. 27. Calvinus, v. Domitius C.
 Cæſetius, trib. pl. C. II. 108. 122. C. Calviſius, leg. Cæſ. C. II. 60.
 IV. 93. Calviſius, præſ. claſſ. Octaviani.
 Cæſetius Rufus, v. Rufus. C. v. 80. conſligit cum Mene-
 Cæſeta, an leg. pro Capua? C. crate. 81 ſqq. præfectura ei
 IV. 19. n. aufertur. 96.
 Cæſus, Craſſi ſimilis. Pa. 66. Calycadnus, promont. Sy. 39.
 Calaguris, opp. Hisp. C. I. 112. Cambæi, an *Grabæi*? IL. 16. n.
 Calatia, col. Cæſuris. C. III. 40. Camelis, inſident Arabes ſagitta-
 Calatis, opp. Mœſiæ. IL. 30. rii. Sy. 32.
 Calceamentum Atticum, phæca- Cameria. C. v. 50.
 ſium. C. v. 11. 76. Camillus, religioſus. It. VIII. 1.
 Calendæ Januar. C. v. 34. Quin- exul. 2. Dict. ib. & G. v. n. vincit
 til. v. 97. Gallos. G. I. 1. A. 8. C. II. 50.
 Caleni, pro Sittio cive ſuo proſcr. Camillus, fil. Cam. G. I. 2.
 deprecantur. C. IV. 47. n. Camillus, dynaſta Gallus, interſci-
 Calenus, v. Fuſius Cal. cit D. Brutum. C. III. 98. n.
 Calidius, legatus a ſen. ad Mure- Campania. A. 36. C. III. 40. Cam-
 nam. Mi. 65. paniam populatur Annibal. 49.
 Callaicos depopul. Cæpio. H. 70. in Campanos nefarium conſi-
 Callias, libertus Antonii. C. v. 93. lium militum præſid. Rom. Sa.
 Callidromus, mons ad Thermop. I. 1. Campanus ager fertilis.
 Sy. 17. A. 43. Conf. Capua.

Campi

Campi Magni. Pu. 68.

Canpus Martius. C. I. 89. II. 92.

III. 94. V. 16. in eo sepulti reges, & Sylla. C. I. 106.

Candidatus quaesturae, suffragia ambiens. C. IV. 18.

Caniculæ ortus. Pu. 99.

Canidius. Pa. 74 sq. 87.

Canis, Lyfimachi mortui corpus custodit. Sy. 64. canes fatelites legati Allobr. G. XII. canes ululant luperum more. C. IV. 4.

Cannæ, pugna Cannensis. A. 19 sqq. Cannas in deditionem accipit Cosconius. C. I. 52.

Cantabri. H. 80.

C. Canulejus, trib. pl. C. I. 33.

Canusium. A. 24. 26. C. I. 84. V. 57. deficit a Rom. I. 42. obfidetur a Cosconio. I. 52.

Canutius, trib. pl. infensus Antonio, Octavianum in Urbem introducit. C. III. 41. n. inimicissimus Octaviano interficitur. V. 49. n.

Capetus Silvius, r. Latin. R. I. 2.

Capito, proscr. mactat percussores. C. IV. 25.

Capitolium. Pu. 66. C. I. 73. II. 148. III. 39. ibi senatus de bello solet deliberare. Pu. 75. comicia tribunis pl. creandis. C. I. 15. Apollo Colosseus. II. 30. Ti. Gracchus interimitur. C. I. 2. 15 sq. Capitolium conflagrat. C. I. 83. 86. occupatur a percussorib. Cæsaris. II. 120. 137. pecunia templi mutuo sumit Octavian. C. V. 24.

Cappadocia, Alexandro M. tributaria. Mi. 8. a Seleuco subacta pars Cappadociae, Seleu-

Vol. III,

cis dicta. Sy. 55. Cappad. & Ponto potitur Mithrid. Cristes. Mi. 9. n. a Ponto dividitur. 9. 12. eam recipit Mithridates Eupator. 12. 112. Ariobarzanes. 60. 67. 105. 114. eam invadit Tigranes, & incolas abstrahit in Armeniam. 67. provincia Rom. 105. n. 118. ei accenserur Armen. minor. 115. Cappadoces inter auxil. Pomp. C. II. 49. tributum Cappadociae imponit Antonius. C. V. 7. de regno contendit Ariarathes cum Silinna. ib.

Captivos, a Pyrrho redimere volunt Romani. Sa. X. 4. ab Annibale nolunt. A. 28. captivos jugulat Annibal. A. 5. 14. 28. captos nexosque in Afria solvunt Romani. Pu. 15. ad captivos suos liberandos inexorabiles Cyziceni. Mi. 71. capti a piratis, domi cenotaphia sua invenerunt. Mi. 96. captivi in triumpho Pompej. non vincti, patrio cultu, incedunt. Mi. 116. ex captivis nonnullos in Capitolio necare solebant triumphantes. 117. captivos 300 Rom. Crisi manibus immolat Spartacus. C. I. 117. captos post pugnam Actiacam inspicit Octavian. IV. 42.

Capua. C. I. 56. 63. 65. 84. 86. 116. II. 29. 37. III. 40. V. 24. a Romanis obfessa, liberatur ab Annone. A. 36. iterum obfessa a Fulvio Flacco & Appio Claud. A. 37 sqq. dedit se Romanis. 43. militibus a triumphis promissa. C. IV. 3. pro

ooo

- Capua forsitan *Cajeta* legend.
C. IV. 19. Conf. Campania.
- Caput**, Flacci abscissum in mare
projicitur. Mi. 52. Fulvii Flac-
ci & Gracchi pari pondere auri
repensum. C. I. 26. Octavii
primum pro Rostris suspensum.
C. I. 71. Marii pro rostr. susp.
94. Marci & Carinatis circa
Prænest. moenia circumferun-
tur. 93. Pompeji reservatur
in advent. Cæsaris. II. 86. 90.
Trebonii in sella prætoria pro-
ponitur, & per vias urbis vol-
vitur. III. 26. Ciceronis inter
epulas spectat Antonius. IV.
20. Rufi Antonius Fulvix mit-
tit. 29.
- Capys**, avus Æneæ. R. I. 1.
Capys Silvius, r. Latin. R. I. 2.
Caravis, opp. H. 43. n.
Carraunius. H. 94.
Carbo, v. Papirius Carb.
Carbonarii habitu fugit Rhegi-
nus. C. IV. 40.
Carbone, opp. vid. Carmon.
Carboniani: adv. eos in Africam
a Sylla mittitur Pompejus. C.
1. 80.
Carchedon. Pu. 1. n.
Garcus, leg. Octaviani. C. V. 111.
Cardia, opp. Cherfon. C. IV. 88.
Cardianus, v. Hieronym.
Caria. Sy. 52. a Romanis data
Rhodiis, mox rursus ablata. Sy.
44. imperio rom. accedit. Mi.
118.
Carinas, leg. Carbonis, vincitur
a Metello. C. I. 87. obsidetur
a Pomp. & Craffo. 90. victus a
Sylla, occiditur. 92 sq.
Carinas, missus a C. Cæsare con-
tra S. Pomp. in Hisp. C. IV. 83.
& n. ad v. 746, 54. pro Cæs.
Octav. Hispan. administrans,
bello petitur a Boccho. v. 26. n.
& n. ad p. 783, 88. tribus le-
gionibus præf. in bello Siculo
contra S. Pomp. v. 112.
Carmon, lugubre post orat. fu-
nebr. C. II. 146.
Carmon, vel Carmona, opp. H.
25. n. (p. 130, 89.) 27. & n. ad
cap. 58. p. 171, 1.
Carni, pop. II. 16.
Carpeffus, opp. H. 2. n. 63. & n.
ad C. II. 319, 76.
Carpetani. H. 51. 64. 70. 83.
Carræ. Pa. 49. 55. 57.
Carfulejus. C. III. 86. n. sqq.
Carteja. C. II. 105. cf. Carpeff.
Carthaginenses, Tyrii coloni.
Pu. 1. 89. imperium in Africa.
2. expeditiones in Siciliam.
Sa. XI. 2. XII. 1. Pu. 2. in Sar-
diniam. Pu. 2. Hispaniam. Pu.
2. 6. H. 3. perfidia adv. Xan-
thippum. Pu. 4. ingenium po-
puli Carthag. H. 7. bellum cum
Afris & Gallis mercenat. Si.
11. 3. H. 4. Pu. 5. cum Roma-
nis prim. Si. 11. 2. Pu. 3 sq. H.
3. secundum. H. 4. Pu. 6-67.
tertium. 74 sqq. foederum vi-
olatores. H. 4. Pu. 6. 64. com-
meatum Scipionis per inducias
diripiunt. 34. in factiones di-
scinduntur. Pu. 70. arma omnia
Romanis tradunt. 80. nova
arma fabricantur. 93. Roma-
nis contra tres reges auxilia
mittunt. 83. n. Sy. 22. urbem
fortissime defendunt. 98 sqq.
Carthago, condita. Pu. 1. n. stetit
per 700 annos. 2. n. 132. Car-
thagine cedere Romanis ju-

bentur Poeni. 81. urbis situs. 95. portus. 96. pars, Megara. 117. arx, vid. Byrsa. Carthaginem diruit Scipio, cum imprecatione in instauraturos. 2. 136. n. C. I. 24. coloniam ducit C. Gracchus. Pu. 136. C. I. 24. Cæsar. Pu. 136.

Carthago Spartagena, vel *Nova*, quæ olim Saguntus? H. 12. n. 19. 75. capitur a Scipione. 20 sqq.

Carthalo, præf. Tarenti. A. 49.

Carthalo, boëtharchus. Pu. 68. 74.

Casca, v. Servilius C.

Catilinum, col. C. III. 40.

Casius m. vid. Cass. m.

Caspium mare. Mi. 103.

Cassander. Sy. 53.

Cassius m. Ægypt. C. II. 84. 89.

Cassius, script. Rom. L. Cassius *Hemina*. G. VI. n.

C. Cassius *Longinus*, Rhodi græcis lit. imbutus ab Archelao. C. IV. 65. 67. quæstor olim Crassi. IV. 59. Pa. 30. & n. ad Syr. 612, 95. post pugnam Pharsal. tradit se & classem suam Cæsari. C. II. 88. n. 111. prætor urb. II. 112. III. 2. & proprætor Syr. design. III. 2. IV. 57 sq. II. 13. conjurat in Cæsarem. C. II. 88. 111. IV. 91. 132. I. 4. II. 13. præfici-tur annonæ. III. 6. IV. 57. pro Syria prov. Cyrenaica & Creta ei decernitur. III. 7 sq. IV. 57. rursus ei Syria cum eximio imperio a senatu defertur III. 63. duodecim legionibus potitur. IV. 59. bellum gerit cum Dolabella. III. 63. 78. IV. 60-62. judicio damnatur, præfidente

Cæsare. III. 95. IV. 27. Ariobarzanem interficit. IV. 63. capit Laodiceam. 62. mulctat Tarfenfes. 64. debellat Rhodios. 65-73. in Thraciam & Maced. transducit copias. 87 sqq. oratio ad milites. 90 sqq. pugna Philippenfi victus ab Antonio & castris exutus, armigero jugulandum se præbet. 111-113. ejus laudes. 114. 123. 132 sqq. prodigia oblata. 134.

L. Cassius, Asiæ præcos. Mi. 11. 17. 24. n. captus a Michrid. circumducitur. 112.

L. Cassius, theatrum extruere inchoat. C. I. 28. n.

L. Cassius, socius Catil. C. II. 4.

L. Cassius, frater Caji, suppl. Antonium adit. C. V. 7.

L. Cassius, Caji ex fratre nepos, ad necem pugnat. C. IV. 135. n. Alius Caji ex fratre nepos, in Syria relictus. IV. 63. n.

Q. Cassius, trib. pl. amicus Cæsaris. C. II. 33. Hispaniæ a Cæs. præfectus. 43.

Cassius Parmensis. C. V. 2. 139.

L. Cassius Varus, v. Varus.

Castabala, opp. Cilic. Mi. 105.

Castax, Castacæi. H. 32.

Castor, Argonauta. Mi. 103. 107.

Castor, Phanagor. Mi. 108. 114.

Castorum ædes. C. I. 25. 54. III. 41.

Castra, Ænææ. R. I. 1. Cornelia. C. II. 44.

Castulo. H. 16. n.

Catapultæ. H. 92. Pu. 80. xx globos plumbeos emittentes. Mi. 34. clavas ardentes jaculantes. II. 11. ad intendendas

INDEX RERUM

- catapultas Pœni capillis fœminarum utuntur. Pu. 93.
- Catilia**. C. II. 2-7.
- Porcius Cato**, Cof. bello Marfico perit. C. 50. n.
- Cato Major**, ob eloq. Demofthenes vocatus. H. 39. procof. Hifp. ib. - 41. Celtiberos mœnia oppidorum diruere jubet. 41. reprehendit nimiam in Rhodios feueritatem. Pu. 65. n. legatus in Africam, Carthaginem timendam & delendam cenfet. Pu. 69. n. & n. ad p. 387, 87. cavillatio in legationem ad Atalum miffam. Mi. 6. tribunus (vel legatus) Manil contra Antiochum, Sy. 18. Ætulos a Callidromo depellit. 19.
- Cato Minor**, Cæfarem in fufpicionem conjurationis adducit. C. II. 6. Ciceronem patriæ patrem falutat. 7. clamat contra Cæfarem. 11. in leges Cæfaris non jurat. 12. Cæfarem barbaris tradendum cenfet. G. XVIII. in Cyprum mittitur. 23. n. Sicilia cedens Cæfari, ad Pomp. abit. 40. imperium in Africa oblatum recufat. 87. Uticæ præeft. 95 fqq. fibi manus infert. 99. uxorem Marciam Hortenfio commodat. ib. ejus effgies a Cæfare in triumpho traducta. 101. foror Serilia. II. 112.
- Cato**, Catonis min. filius. II. 100. ad necem pugnat. C. IV. 135. foror Porcia, Bruti uxor. 136.
- Cato**, liber Ciceronis. C. II. 99.
- Vettius Cato**, v. Vettius.
- Catulus**, v. Lutatius.
- Cauca opp.** perfidia Luculli capta, & incolæ necati. H. 52.
- Caucæi**. 51. fuperftites revocantur a Scipione. 89.
- Caucænus**, dux Lufitan. H. 57.
- Caucafus m.** Pr. 4. n. 9. Mi. 103.
- Caudium**. Sa. IV. 3. n.
- Caulonia**, v. Aulonia.
- Caunii**. Mi. 23. Caunicus ventus. 26.
- Cea**, inf. C. v. 7.
- Celæne**, Apamea. Sy. 36.
- Celtæ**, a Celto nominati. II. 2. Celtis accenfentur Cimbri, II. 4. n. C. 1. 29. & Teutones. G. 1. 2. n. ad p. 73, 26. Celtæ a Romanis Galli, a Græcis Galatæ adpellati. H. 1. n. A. 4. Conf. Galli.
- Celtiberi**, 1. 2. 54. & c. Celtiberica bella Romanor. H. 43 fqq. 100. Pu. 68. 71. Gracchi fœdus cum Celtiberis. 43 fqq. Celtiberi Belli. 44. & c. Celtiberi militant Romanis. H. 100. A. 30. C. 1. 98. Pœnis. A. 4. (in pugn. Cann. 20. 22 fqq.) 30. 52. H. 24. 31. & c.
- Celtus**, progenitor Celtar. II. 2.
- Cenotaphia**. Mi. 96.
- Cenfor Metellus** Glauciam & Saturnin. fenatu movere vult. C. I. 28. Censores ftatuendo pretio rerum venal. C. II. 48.
- Cenforinus**, v. Marcius C.
- Cenforin**. fodalis Craffi. Pa. 46. 50.
- Cenfum agens Cæfar**, numerum capitum dimidio minorem invenit, quam ante bell. Civ. C. II. 102.
- C. Centenii clades ad Pleftinam paludem**. A. 9. n. 10. 11. 17.
- Centuriata comitia**. C. 1. 59. III. 30. n.

ET PERSONARUM.

- Centuriones**, vcuplum donativum accipiunt. C. IV. 100. 120.
- Cephalenia**. C. V. 25.
- Ceraunii montes**. C. II. 54.
- Cereris fanum fulmine tactum**. C. I. 78.
- Certamen sing. Valerii cum Gallo**. G. X. Scipionis cum Celtibero. H. 53. Claudii Afelli cum Taurea. A. 37. Scipionis cum Annibale. Pu. 45. Galli cum Numida. C. I. 50.
- Cerva candida Sertorii**. C. I. 110.
- Cervi**, mach. bell. C. IV. 78. n.
- Cestius**, proscriptus. IV. 26.
- Cestius**, cogn. Macedon. C. V. 49.
- P. Cethegus**, cum Mario hostis judicatur. C. I. 60. 62. ad Syllam supplex se confert. 80.
- Cethegus**, Catilinæ socius. C. II. 2. 3. 5 sq. 15.
- Chæronea**. Mi. 29. ad Chæron. vincitur Archelaus a Sylla. 42-45.
- Chalcedon**. Mi. 52. 71.
- Chalcidenses**, Antiochum juvant adv. Rom. Sy. 21. ex ora maritima Thraciæ ejiciuntur a Philippo. C. IV. 102.
- Chalcis**. Sy. 20. 29. Mi. 31. 34. 42. 45. 50. una ex compedibus Græciæ. Ma. VI.
- Chalcis**, opp. Syriæ. Sy. 57.
- Chaldæi vates**. C. II. 153.
- Chalybes**, soc. Mithr. Mi. 69.
- Chaonia**. II. 1.
- Charis**, opp. Parthiæ. Sy. 57.
- Cheronefus Thracica**. C. IV. 88. Sy. 1. 6. 21. relictam ab Antiocho occupant Scipion. 28 sq. usurpatur a Mithrid. Mi. 13.
- Cheronefus Pontica**, opp. Cheronefi Tauricæ. Mi. 102. 108.
- Cheronefus magna**, f. Peminæ magna, vid. Asia inferior.
- Chii legati**. Ma. II. 1. focii Mithr. Mi. 25. eis iratus Mithrid. 25. 46 sq. a Sylla focii adscripti. 61. Chius. Sy. 22. capta a Philippo. Ma. III.
- Chotene**, præfectura Armeniæ. Mi. 101. Choteni. ib.
- Cicero**, v. Tullius.
- Cilicia**. Pr. 2. Sy. 1. 22. Mi. 8. 57. 75. 112. &c. C. I. 77. V. 7. 8. partem ad se rapit Tigranes. Sy. 48. Mi. 105. Romano imp. accedit. Sy. 50. Mi. 106. 118. pars a Pomp. datur Ariobarzani. 105. Polemoni ab Antonio. C. V. 75. Cilicia Aspera, piratarum sedes, qui Cilices inde dicuntur. Mi. 92. Pompejo se dedit. 96.
- Cilla**, opp. Afr. Pu. 40. n.
- Cilo**, proscript. C. IV. 27. n.
- Cimber**, v. Tillius.
- Cimbri**, Celtica gens, Delphos exped. fuissepiunt. II. 4. in Ital. & Galliam irrumpunt. G. I. 2. n. C. I. 29. Cimbrorum progenies Nervii. G. I. 4.
- Cinambri**. II. 16.
- Cineas**, legatus Pyrrhi. Sa. X. XI.
- Cinna**, a sen. mittitur ad Æmili-um in Hisp. H. 81.
- L. Cornelius Cinna**, Cos. Mario & novis civibus studet. C. I. 64. abrogatur ei consulatus. 65. exercitum parat. ib. sqq. cum Mario urbem intrat & sævit contra Syllanos. 69 sqq. Mi. 60. Consul iterum cum Mario & Flacco. 75. Mi. 51. Consul III. confoditur in concione. C. I. 77 sqq.

INDEX RERUM

- Cinna**, prætor, laudat percussio-
res Cæsaris. C. II. 121. prope
interimitur. 126.
- Cinna**, tr. pl. errore nominis dis-
cerptur a pop. C. II. 147.
- Circēses pompæ**. H. 23. n. C.V.
130. n.
- Circumvallatio mira**, Numantiæ.
H. 90. Capuæ. A. 38. Pompe-
ji. C. II. 61. n.
- Cirra**. Ma. IX. 2.
- Cirta**, Syphacis regia. Pu. 27. Nu.
III Masinissæ, & dein Mici-
psæ. Pu. 106. Jubæ. C. II. 96.
oppugnatur a Lælio. C. IV. 53.
55.
- in Cisternam illapsi pereunt Rom.**
mil. H. 54.
- Civiles seditiones**. C. I. 1. 2. 7 sqq.
Civilia bella. C. I. 55 sqq. eo-
rum summa. C. I. 3. 6. eis L.
Scipionem per cupiditatem
auri occasionem dedisse, scrip-
sit nonnemo. II. 5.
- Civem Rom. virgis cedere nefas**.
C. II. 26. civium novor. & ve-
terum lites. C. I. 55. 64. civi-
bus perpercisse Cæsarem per-
didit. C. II. 80. 130. IV. 8.
- de Civitate fociis Italicis danda**
diffensiones. C. I. 21 sqq. ne-
gata civitas, occasio belli fo-
cialis. 38 sq. civitas Rom. da-
ta Italicis, exceptis Lucanis &
Samnit. 49 53. civitas viris
constat, non ædificiis. C. II. 37.
50. civit. maritima, navi simi-
lis. Pu. 87.
- Clamore**, prodit se exercitus Caf-
sii. C. IV. 104.
- Classis**, lunata. C. V. 81. Iustra-
tio 96.
- Claudia Quintia**. A. 56. n.
- Appio Claudio**, exercitus parere
recusat. It. VII.
- Appius Claudius Cæcus**. Sa. X. 2.
- App. Claudius**, Cof. Capuam cir-
cumvallat. A. 37. n. 40. & ca-
pit 43.
- App. Claudius**, trib. mil. terret
Antioch. ad Larissam. Sy. 16.
- App. Claudius**, focer Ti. Gracchi,
III vir agris divid. C. I. 13.
- App. Claudius**, trib. mil. Marium
in Urbem intromittit. C. I. 68.
- App. Claudius Pulcher**, Cof. C.
I. 103.
- Claudius Afellus**. A. 37.
- Claudius Marcellus**, v. Marcell.
- Claudius Nero**. H. 17.
- Claudius Paulus**, potius *Quadri-
garius*, Annal. scriptor. G. I. 3.
- Claudio Sabino**, civitas donata.
R. X.
- Claustra Scythiæ**. Mi. 102. n.
- Clazomenæ**. Mi. 63.
- Cleemporus**. II. 7.
- Clementiæ laus Romanis cariss.**
Mi. 62. Clementiæ & Cælaris
templum. C. II. 106.
- Cleopatra Syra**, fil. Antiochi M.
Sy. 5.
- Cleopatra**, uxor Demetrii Nic. ne-
cat maritum & fil. Sy. 68 sq.
- Cleopatra**, nepotem suum Ale-
xandr. in Coos relinquit. Mi.
23. gazam Ptolemæorum apud
Coos deponit. 115.
- Cleopatra**, filia Mithrid. Mi. 108.
- Cleopatra**, Ægypti regina cum
fratre Ptolem. naves mittit
Pompejo. C. II. 71. regno eje-
cta, copias parat in Syria adv.
fratrem. 84. restituitur a Cæ-
sare, 90. qui exercitum etiam
apud eam relinquit, III. 78. IV.

49. & ejus effigiem in æde Veneris statuit. 102. Cleop. Dabellæ auxilia mittit. IV. 61. v. 8. Cleop. & Antonii amor, v. 1. 8. IV. 38. Ægypto perniciosus. I. 6. v. 1. ad Antoh. & Octav. navigatura, tempestate & morbo retinetur. IV. 82. v. 8. sororem Antinoëm interfici curat. v. 9. Antonium in Æg. excipit. 11. favet S. Pompejo. 144. filius ab Antonio susceptus. Pa. 101.
- Clepsydra, fons Ath. Pa. 73.
- Clithenes. Mi. 48.
- Clodius Bithyn. interf. ab Octav. C. v. 49.
- Clodius Pulcher. Si. VII. C. II. 14 sq. 21. 23. IV. 19.
- Clodius, a Bruto Rhodum missus. C. v. 2.
- Clælius, vel *Clondicus*. Ma. XVI. 2. n.
- L. Cluentius. C. I. 50.
- Clupea, opp. Pu. 3. 110.
- Clusium. G. II. C. I. 89. 92.
- Cnæus (vel *L.*) *Cornelius*, leg. ad Antiochum. Sy. 3. n.
- Cnidus. C. II. 116.
- Cnossus. Si. VI. 2.
- L. Coccejus, pacem inter Anton. & Octavian. conciliat. C. v. 60-64.
- Coccynum, prom. C. v. 110. n.
- Codropolis, v. Scodra.
- Cœlesyria. Pr. 2. Sy. 1. 5. 50. 53. Mi. 106. 115. 118. C. v. 7.
- Cœlimontana porta. C. I. 58. n.
- Cœlius, v. Cælius.
- Cœlium Antipatrum sequitur Ap. pianus. n. ad Ann. 295, 19 sqq.
- Cohors, stationem deferens decimatur. II. 26. cohortes quin-
- genariæ. C. I. 81. coh. noctur-
 norum vigillum. v. 132.
- Colchi. Sy. 63. sub Mithrid. 15. 64. 67. 101. sub Pompejo. Mi. 103. 114. 117.
- Colenda, opp. H. 99.
- Collina porta. C. I. 58. 67. 93.
- Coloniae Roman. Lex de XII co-
 loniis. C. I. 23. colonias in Ital.
 & Siciliam deducit Liv. Bru-
 sus. 35. coloniae veteranorum
 Syllæ. 96. 104. Cæsaris. II.
 119 sq. III. 2. Octaviani &
 Anton. v. 12 sqq. colonia Rom.
 Carthag. vid. Carthago. Colo-
 nia a Cæsare Lampacum de-
 ducta. C. v. 137.
- Columna Rhegina. C. v. 85. 103.
- Coma, v. Cæsaries.
- Comana. Mi. 64. n. 82. 114. n. 122.
- Cominius. H. 45. Cf. Pontius.
- Comitialis morbus Cæs. C. II. 110.
- Comititia, consularia, C. I. 98. tri-
 bunis pl. creandis. 14. III. 31.
 fenatoribus. I. 100. tributa,
 centuriata. I. 59. III. 30. IV.
 92. comitorum dies ter indl-
 cti. IV. 7.
- Commageni. C. II. 49. cf. An-
 tioch. Comm.
- Compedes Græclæ. Ma. VI.
- Complanius vel Copl. campus.
 H. 88.
- Complega. H. 42. n. sq.
- Concordiæ ædes. Mi. 23. C. I. 26.
- Conistorgis, opp. H. 57 sq.
- Connoba, latro. H. 68.
- Cononeus, prædit Tarent. A. 32. n.
- Consentia, opp. A. 56. C. v. 56. 58.
- Consiliarii, a sen. missi. H. 78 sq.
 n. Pu. 32.
- Consule præfente, minores ma-
 gistr. imperium non habent.

- A. s.** consul, creato dictatore, imperium non habet. 12. **Con-**
sules ante aetatem creati. H. 84.
Pu. 112. **C. II.** 129. 111. 51.
88. **fecures & fasces.** Sy 15.
potestas debilitata creatione
tribunorum pl. C. I. 1. **Cof.** de-
sign. in senatu primus senten-
tiam dicit. **C. II.** 5. **consula-**
tum absentem petere indul-
tum quibusdam. 11. 8. **consul**
sine consensu collegæ senatum
convocare non potest. 11. **pro**
consulatu obtinendo deposita
900 talenta. 19. **consul per**
octo menses nullus. ib. **Pom-**
pejus sine collega. 23. **consul**
rationali reddendæ obnoxius.
ibid.
Convivium Mithridatis, pace fa-
cta. Mi. 66. **in convivio trun-**
cati. C. I. 91. 113. IV. 17. **Con-**
vivium S. Pomp. Octav. & An-
ton. V. 73.
Coponius, proscr. IV. 41. **Alius,**
Pa. 56.
Coralli, pop. Mi. 69.
Corax, mons. Sy. 21.
Corduba. H. 65 sq. **C. II.** 104. n.
105.
Corfinium. C. II. 38.
Corinthus. Ma. V. VI.
Coriolanus, v. Marcius.
Cornelia, mater Gracchorum, fil.
Afr. maj. C. I. 17. 20.
Cornelia, ux. Crassi, tum Pomp.
C. II. 83.
Cornelia lex. C. I. 100.
Cornelii, Syllani. C. I. 100. **Corn-**
elios tres Roma potituros in
fatis est. II. 4.
Cornelius Cossus vincit Samni-
tas. Sa. I. 1. n.
Cornelius, a Tarentinis hostiliter
tractatur. Sa. VII. 1. n.
Cornelius? infelicem expedit in
Illyr. suscipit. II. 14.
Cornelius, libertus hominis Pu-
nici. Nu. IV. n.
Cnæus (vel, Lucius) Cornelius,
legationis princeps ad Anti-
och. Sy. 3. n.
Cornelius, vid. Cinna, Dolabella,
Lentulus, Scipio, Sylla.
Cornificius, veteri Africæ præst.
C. III. 85. **recipit proscriptos.**
IV. 36. **contendit cum Sextio.**
53 sqq. occiditur. 56.
Cornificius, legatus Octaviani.
C. V. 80. 86. 111 - 115.
Cornua. adfinguntur statuis Se-
leuci. Sy. 57.
Cornutus, fervorum astu serva-
tus. C. I. 73. **Alius.** III. 92.
Coronæ, in triumpho. Pu. 66. C.
II. 102. **in funere.** C. I. 106.
II. 48. **quernæ.** 106. **oleagi-**
næ festis dieb. III. 74. **coro-**
narum præmio non contenti
milites Octav. V. 127 sq.
Corpilorum fauces. C. IV. 87. n.
102.
Corfica. Pr. 5. Mi. 95. C. V. 67-72.
78. 80.
Corvi, Ciceronem e somno exci-
tant. C. IV. 19. **corvis reti-**
nentur naves. V. 106.
Corvinus, v. Valerius.
Coruncanus. Sa. x. 3. **alius.** II. 7.
Cos, inf. Mi. 23. 115. C. I. 102.
C. Cosconius. C. I. 52.
Cossyra, inf. C. I. 96. V. 97.
Cothon. Pu. 127. n.
L. Aurelius (mend. Cornel.) Cot-
ta, repetundarum reus. C. I.
22. n.

ET PERSONARUM.

- L. Cotta.** II. 10. n.
Cotta, lege Varia postulat, spon-
 te in exil. abit. C. I. 37.
M. Aurel. Cotta, Cof. Bithyniæ
 præst, vincitur a Mithridate.
 Mi. 71. 112.
Cotta, leg. Cæsar, cladem in
 Gall. accipit. C. II. 29. 150.
Cragus, cast. Cilic. Mi. 96.
Crassus, v. M'. Aquil. Cr.
P. Licin. Crassus, Cof. A. 55 sq.
P. Licin. Crassus, Cof. Ma. x.
Licinius Crassus, leg. S. Cæsar
 bello soc. C. I. 40 sq.
Crassus, opponit se Mario. C. I. 69.
 fugit cum filio & occiditur. 72.
Crassus, dux Syllanus. C. I. 90.
M. Licinius Crassus, præ. bellum
 gladiat. conficit. C. I. 118-124.
 contendit cum Pompej. 121.
 Consul. ib. Pompejo per Cæ-
 sare m conciliatur. II. 9. Cof.
 iterum. 18. Procof. Syriæ. Sy.
 51. C. II. 18. v. 10. Parthis in-
 faustum bellum infert. ib. Pa.
 22-65. ux. Cornelia. C. II. 83.
P. Licinius Crassus, M. fil. C. II.
 18. fortiter pugnans cadit in
 Parthia. Pa. 41-51.
Licinius Crassus, Galliæ citeriori
 a Cæfare præf. C. II. 42.
Crastinus, centurio. C. II. 82. n.
Craterus. Mi. 17.
Cremona, opp. A. 7.
Crenides, Philippi. C. IV. 105.
Creta. Pr. 5. C. III. 8. IV. 57. v. 2.
 Cretenses. Sy. 32. sagittarii.
 C. II. 49. funditores. 71. Cretica
 Hist. Appiani citatur. II. 6.
 Creticum bellum. Si. VI. C. I.
 11. Creticus Antonius. ib.
Creusa. R. I. 1.
Crispinus, Cof. A. 50 sq.
Crispus, v. Salustius.
Marcus (mend. Minucius) Cri-
 spus. III. 77 sq. n. IV. 58 sq.
Critias. Mi. 28.
Critonius, ædilis. C. III. 28. n.
Crixus, gladiator. C. I. 116 sq.
Cræsus. Pu. 28.
Croton. A. 57.
Culleo. C. III. 83.
Cuma vel Cyme, opp. Sy. 25.
Cumæ. C. I. 49. 104. v. 81. 85. 84 ?
Cunei, pop. H. 57 sq. n.
Cuniculis, agger suffoditur. Mi.
 36. mœnia suspenduntur. Mi.
 75. 84. in cuniculos hostium
 superne immittuntur bestiæ.
 Mi. 78. Cuniculi Prænestini.
 C. I. 94.
Curia Rom. cum cadavere Clodii
 conflagratur. C. II. 21. curia Pom-
 peji, in qua occisus est Cæsar,
 incenditur a pop. 147.
Curia lege adoptati. C. III. 94.
Curio, trib. pl. corruptus a Cæsa-
 re. C. II. 26 sqq. fugit ad Cæ-
 sare m. 31-33. Sicilia præfect.
 41. bellum in Africa gerit &
 perit. 44 sq.
Curius Dentatus. Sa. v. n.
Curius, latro. H. 68. n.
Q. Curius, soc. Catilin. C. II. 3.
Curius, proditor. C. v. 137.
Curtum octijugem regit Mithrid.
 Mi. 112.
Cyclades. Pr. 5. Ma. III.
Cydonia, opp. Si. VI. 2.
Cynoscephalæ. Ma. VII. 1. Sy. 16.
Cyprus. Ma. III. Sy. 4. 52. 54.
 Mi. 56. 92. 95. C. II. 23. IV.
 61. v. 52. in Cyprum mittitur
 Cato. C. II. 23.
Cypfella, opp. Mi. 56.
Cyrene, Cyrenaica. Pr. 1. Ma. III.
 O o o s

INDEX RERUM

- Pu.** 106. C. III. 8. IV. 57. ad Decimatio. *Il.* 26. C. I. 118. II. 47. 63. 94. III. 43. 53. Pa. 81. I. 111.
Cyresticus ager. Pa. 73.
Cyrus. Pu. 28. C. IV. 80.
Cyrus, fil. Mithr. Mi. 117.
Cyrus fl. Mi. 103. n.
Cyzicum. Sy. 68. Mi. 72-76. 80. 85. C. IV. 75. V. 137.
Dacamas, r. Numid. Pu. 41.
Daci. Pr. 4. *Il.* 22 sq. Sy. 32? *Dacica* Appiani hist. vid. Adnot. Vol. III. p. 896.
Dæstiatæ. *Il.* 17. n.
Dahæ equites. Sy. 32. n.
Dalmatæ. *Il.* 11. n. - 13. 17. 24 sq. 28.
Damagoras, Rhodius. Mi. 25.
Damaspippus, v. Brutus Dam.
Damocritus, pr. Ætol. Sy. 21.
Danubius, inferius Æter. *Il.* 22.
Daortho. *Il.* 2.
Dardani. *Il.* 2. 5. 14. 22. Mi. 55. C. V. 75.
Dardanus. *Il.* 2.
Darius Hystasp. Mi. 112. 115.
Darius Codom. Mi. 8.
Darius, r. Mediæ. Mi. 106. 117.
Darius, fil. Mithrid. Mi. 108. 117.
Darius, fil. Pharn. C. V. 75.
Darfi, Daorfi. *Il.* 2. n.
Dasius, Salapinus. A. 45-47.
Dassaretii. *Il.* 2. Daffaro. ib.
Datus, Philippî. C. IV. 105.
Daunia. Sa. IV. 1. A. 31.
Decemviri, libr. Sibyll. A. 56. ad rationem ab Antonio poscendam. C. III. 82. pecuniæ militibus distrib. 86.
Decidius Saxa, leg. Antonii in bello Philipp. C. IV. 87. n. 102 sq. Syriæ præf. Sy. 51. Pa. 22.
Decimatio. *Il.* 26. C. I. 118. II. 47. 63. 94. III. 43. 53. Pa. 81.
Decimus, v. D. Brutus.
P. Decius vinc. Samn. Sa. I. 1. n.
Decius, tyr. Rhegii. Sa. IX. 1-3.
Decius, leg. Antonii. C. III. 80.
Decius proscr. C. IV. 27.
Decuriones Perus. C. V. 48.
Dejotarus. Mi. 75-114. C. II. 71. Pa. 26.
Delectus mil. injustus. H. 49.
Delium. Sy. 12. 15.
Delminium. *Il.* 11.
Delphi. A. 27. Ma. IX. 2. XVII. Mi. 112. *Il.* 4 sq.
Delus. Mi. 28. C. I. 37.
Demetrias, opp. Theff. Ma. VI. Sy. 29. Mi. 29. C. III. 63.
Demetrius, fil. Antigonî. Sy. 54. Rhodios adgreditur. C. IV. 66.
Dem. Soter, fil. Seleuci, nepos Antiochi. M. Sy. 45-47. 67.
Dem. Nicator, fil. præc. Sy. 67 sq.
Dem. Pharius. *Il.* 8 sq.
Demetrius, fil. Philippî. Ma. VII. 3 sq. IX. 1. Sy. 20.
Demochares, C. 83-86. 105 sq. n.
Demosthenes. H. 39. C. II. 15 sq. IV. 20. citatus. III. 20. n. IV. 133? n.
Dentatus, v. Curius.
Derbani, pop. *Il.* 28. n.
Desfortor. Pu. 115.
Deus, avertit Annibalem. A. 12. 40. mentem pervertit. Ma. XVI. 1. 2. Sy. 28. n. C. I. 113. II. 62. 67. 71. V. 140. 148. compensat Romanis cladem Cannensem. A. 53. Dei consilium in ordinandis rebus Romanor. C. II. 71. Deorum barbar. figuræ in triumpho. Mi.

117. Dii belli præsides. H. 57.
n. Pu. 133. Mi. 45. Diisfœde-
rum vindices. C. II. 85.
- Diadema, Alex. Sy. 56. 64. Cæs.
C. II. 109. papyrus vel mem-
brana pro diademate. Mi. 111.
- Dianæ, templ. Ephes. Mi. 23. C.
v. 4. Romæ. C. I. 26. Dyrrhach.
II. 60. Dianæ Ephes. sacerdos
Megab. C. v. 9. n. Diana Leu-
cophryne. ib. n.
- Dianæ fanum, v. Artemis.
- Dictator, Camillus. It. VIII. 2. C.
Sulpicius. G. I. I. Fabius. A. II.
in sex menses. A. 71. Cæsar.
C. II. 48. perpetuus, Sylla. C.
I. 3. 99. Cæsar. Pu. 136. C. I.
4. II. 106. Dictatura. C. I. 3.
98 sq. 100. n. II. 111. eam cu-
pit Pompejus C. II. 19 sq. 23.
de dictat. lex Antonii. III. 25.
37.
- T. Didius. H. 99 sq. C. I. 40.
- Dido. Pu. 1.
- Didymæum orac. Sy. 56.
- Diegyles, Thrax. Mi. 6.
- Dindymus m. Mi. 75 sq.
- Diocles. Mi. 78.
- Diodotus, Tryphon. Sy. 68. 70.
- Diogenes, f. Archelai. Mi. 49.
- Diogenes, Pœnus. Pu. 126.
- Diomedes, condit Arpos. A. 31.
Sy. 63. Lanuvium. C. II. 20. n.
interficat Rhesium. Mi. 1. Pal-
ladium Illo aufert. Mi. 53.
- Dionysius, eunuchus. Mi. 76 sq.
- Dionysopolis, opp. II. 30.
- Dionysus, cogn. Mithrid. Mi. 10.
113.
- Diophanes, dux Achæor. Sy. 26.
- Dioscuri, Argonautæ. Mi. 101.
ædes. C. I. 25. cf. Castor.
- Dioscurias, opp. Mi. 101.
- Disciplina milit. Rom. C. III. 43.
corrupta. Pu. 115. H. 84. re-
stituta a Scipione. Pu. 116 sq.
H. 85. corruptionis causæ. C.
v. 17.
- Ditalco, amic. Viriath. H. 74.
- Docleatæ. II. 16.
- P. Cornelius Dolabella, profigat
Senones. Sa. VI. G. XI.
- Cn. Cornel. Dolabella. C. I. 100.
- P. Cornel. Dolabella, classi Cæs.
præf. C. II. 41. jungit se per-
cussorib. Cæs. 119. 122. mutat
sententiam, consul XXV an-
norum. 129. 132. III. 22. Sy-
riam prov. obtinet. III. 7 sq. 24.
Smyrnæ Trebonium obtrun-
cat. 26. hostis judicatur. 61.
IV. 58. absolvitur ab Octav.
III. 94. Laodiceæ obsessus a
Cassio, perit. IV. 60-62. 64. V. 4.
- Dolopes. Ma. IX. 3. C. II. 70.
- Cn. Domitius Calvinus, Senones
vincit. Sa. VI. 2. G. XI.
- Cn. Domitius Ahenobarb. vinc.
Allobroges. G. XII.
- Cn. Domitius, leg. L. Scipionis,
profigat Antioch. Sy. 30. 36.
- Cn. Domitius Calvinus, legat. Cæs.
in pugn. Pharsal. C. II. 76. bell.
cum Pharnace, Mi. 120. C. II.
91. leg. Octaviani, vincitur a
Murco & Ahenob. IV. 115 sq.
- Cn. Domitius Ahenobarbus, a
Bruto Cassioque cum classe
missus in mare Jonium ad in-
commodandos triumviros. IV.
86. 100. 108. 115-117. V. 2.
15. 26. conciliatur Antonio.
50. 55 sq. & Octaviano. 61 sq.
65. Bithyniæ præf. 63. 137.
Conf. design. 73. Antonii co-
mes in Parth. Pa. 83.

- L. Domitius**, jussu Marii necatur. C. I. 88.
- L. Domitius Ahenob.** competitor Pompeji, vi excluditur. C. II. 17. Corfinii captus a Cæf. dimittitur. 32. 38. in acie Pomp. ad Pharfal. perit. 76. n. 82.
- Dona** quæ ab Romanis dantur amicis, manent quoad senatui pop. q. placet. H. 44. Nu. III. II. 8.
- Doricæ orig.** Rhodii. C. IV. 67. 70.
- Doriscus opp.** C. IV. 101.
- Dorso**, v. Fabius D.
- Dorylaus**, Mi. 17. 49. n.
- Drabescus opp.** C. IV. 105. n.
- Drachma**, attica. Mi. 116. C. II. 102. Italica. C. IV. 100. n. A. alexandr. Si. II. 2.
- Dromichætes**, Mi. 32. 41.
- Drusus**, v. Livius.
- Durius fl.** H. 72. 76. 91.
- Dyme**, opp. Achai. Mi. 96.
- Dyrrhachium**. C. II. 39. n. 55-64. 150.
- Dyrrhachus**. C. II. 39.
- Dysenteria castrensis**. H. 54. 78. C. III. 81.
- Echinades ins.** Pr. 5.
- Edeffa**. Sy. 57.
- Egestus**, fil. Numit. R. I. 2.
- Marius Egnatius**, dux Ital. C. I. 40. n. sq. 45. 52? n.
- Egnatii**, pater & fil. proscript. C. IV. 21. Alius. Pa. 55.
- Elæa**. Sy. 26. 30.
- Elatea**. Sy. 20.
- Eleates sinus**. C. v. 98.
- Elephanti**, communes hostes. H. 46. Pu. 43. miscentur sagittariis & fund. 89. odore terrent equos. A. 7. noctu in castra Rom. immittuntur. 47. **venatio** eleph. Pu. 9. eos scite impugnat Scipio. Pu. 41. 43. nominibus invocantur a Pœnis. Pu. 92. minores Africani timent majores Asiat. Sy. 31. in acie Antioc. 32. necantur jussu senatus. 46. insignia Vtæ legionis. C. II. 96. pugna in circo Rom. 102.
- Eleusis**. Mi. 30. 33.
- Elymæ Veneris templ.** Sy. 66.
- Elymæi sagitt.** Sy. 32.
- Emporiæ**. H. 7. 40. **Emporium**, ad Placentiam. A. 7. **Emporia** Punica. Pu. 72. n. 68. n.
- Enchelees**. II. 2. **Encheleus**. ib.
- Eneti**. Mi. 55. n.
- Enipeus fl.** C. II. 75.
- Epaminondas**. Sy. 41.
- Epaphroditus**, Sylla. C. I. 97. n.
- Ephemerides Cæsaris**. G. XVIII. n.
- Ephesus**. Sy. 4. 6. 9. 20. 22. 24 sq. Mi. 48. 115. C. III. 26. v. 4.
- Ephesii**, Mi. 48. C. v. 9. statuas Rom. evertunt, hospites necant. Mi. 21. 23. 61.
- Epicuri disciplina**. Mi. 28.
- Epicydes**. Si. III.
- Epidamnus**. II. 7. 13. C. II. 39. IV. 106. v. 75. **Epidamnus** rex. C. II. 39.
- Epidauri templ.** Mi. 54.
- Epigoni**. Pr. 10. n.
- Epiphænea**, opp. Mi. 96.
- Epirus**. Ma. IX. 2. Mi. 4. II. 7. C. II. 38. v. 75.
- Epistolæ Cæsaris**. C. II. 79. n.
- Epitaphium**, Pompeji. C. II. 86. n.
- Arriani proscr.** IV. 41.
- Epulum triumphale**. Pu. 66.
- Equestris ordo**, C. I. 22. **judicia** obtinet. ib. equites 300 in se-

ET PERSONARUM.

- natum legit Sylla. 100. publicani. II. 13. eq. MM. proscripsi. C. IV. 5.
- Erasistratus. Sy. 59-61.
- Erennius, Brundus. Ma. IX. 4. n.
- Eridanus. A. 5. C. I. 109. n. II. 8.
- Erisane, opp. H. 69. n.
- Erythea. C. II. 39.
- Erythræ. Mi. 46.
- Escadia, opp. H. 68. n.
- Æsquil. v. Æsquil.
- Etruria. A. 5. 9 sq. 52. Mi. 93. C. I. 50. 67. IV. 4. V. 81. nunc Italia? A. 8. n.
- Etrusci, Lydorum col. Pu. 66. pompæ, satyri, ludiones. ib. bellum cum Rom. Sa. VI. 1. adde C. I. 36. 49. 67. Junonem colunt. C. V. 49.
- Eubia l. Eubœa puel. Sy. 16. 20. n.
- Eubœa, ins. Sy. 12. Mi. 29. 95. talent. Euboic. cf. Talent.
- Eudorus, Rhodius. Sy. 27. n.
- Evergetes, v. Mithr. Everg.
- Eumachus. Mi. 46. 75.
- Eumenes Cardianus. Sy. 53. Mi. 8.
- Eunuchi. Mi. 107 sq. 76. 82. C. II. 84.
- Eumenes, r. Af. Pergam. lites cum Philippo. Ma. VII. 4. n. cum Perseo. IX. 1-9. XVI. 1. juvat Rom. contra Antioch. Sy. 5. 22. 25 sq. 31. 33 sq. 38. 43. Antiochum Epiph. in regnum deducit. 45. pater Attalus. 38. fratres. 22.
- Eupator, v. Mithr. & Ptolem.
- Eupatoria. Mi. 78. n. 115. n.
- Eupatra, fil. Mithr. Mi. 108. 117.
- Euphrates. Pr. 2. 4. Sy. 1. 50. 55 sq. & c. fontes. Mi. 101. excipitur a Pallacotta. C. II. 153. Cf. Syria.
- Euripidis versus, ex Med. C. IV. 130. n. ex incert. C. II. 153. n. n. ex Bacchis. Pa. 69.
- Euripus. Mi. 45.
- Europa. Mi. 107. C. IV. 87. 106. Europa abstinere reges Asiæ jubent Romani. Mi. 13. 58. Sy. 6.
- Eurydice, fil. Antipat. Sy. 62.
- Euryleon, Ascanius. R. I. 1.
- Exploratores, per castra circumducit Scipio. Pu. 39.
- Extæ, sine capite. C. II. 116. 152.
- Faberius, scriba Cæs. C. III. 5.
- Fabia gens excisa. It. VI.
- Tres Fabii legati ad Gallos. G. II. accusati a Brenno, creantur tribuni mil. G. III.
- Q. Fabius. G. II.
- M. Fabius Adrianus. Mi. 88. n. 112.
- Fabius Buteo, v. But.
- Fabius Dorso, sacerdos Vestæ. G. VI.
- Fabius Maxim. Dict. A. 11-16. 31.
- Q. Fabius Maximus Æmilianus, fil. Æmil. Pauli. Mac. Ma. XVII. Conf. res gerit in Hisp. H. 65. n. frater adopt. Fabii Max. Serviliani. H. 67. n. legatus fratris, Scipionis Æmil. H. 90.
- Q. Fabius Max. Æmilianus, filius Æmiliani, Allobrogic. G. I. 2. n.
- Q. Fabius Max. Servilianus. H. 67-69. frater adopt. Æmiliani. n. ad p. 181, 70. frater Scipionis. H. 70. n.
- Q. Fabius Pictor. A. 27. n.
- Fabius Sanga. C. II. 4.
- Fabricius. X. 4 sq. mend. pro Genucius. Sa. IX. 3.
- Fabula Syllæ de rustico. C. II. 101.
- Fæsulæ. C. II. 2.
- Falcati currens. Sy. 32 sq. Mi. 17 sq.

INDEX RERUM

- Falerinus m.** C. I. 47. n.
Fames, Carthag. Pu. 73. in ca-
 stris Cæs. C. II. 61. Perusiae. V.
 34 sqq. cogit humanas come-
 dere carnes, Numant. H. 96
 sq. & Athen. Mi. 38. & mili-
 tes Mithrid. 76. fames consul-
 trix pessima. Pu. 50.
Fango, leg. Octav. in Afr. C. v.
 26. n. & n. ad p. 727, 45.
Fannius, Lælii gener, pugnat
 contr. Viriathum. H. 67.
L. Fannius, a Sertor. missus ad
 Mithrid. Mi. 68.
Fannius, legatus Cassii. C. IV. 72.
Fannius, proscript. C. IV. 84. ad
 Anton. transit a S. Pomp. v.
 139.
Fasces, coff. & præt. Sy. 15. di-
 ctat. C. I. 100.
Fata sunt urbibus, ut hominib.
 Sy. 58.
Fauces Corpil. & Sap. C. IV. 87.
Faventia. C. I. 91.
Favonius, Pompej. C. II. 37. 119.
Faustus, cogn. Syllæ. C. I. 97. n.
Faustus, f. Syllæ. C. I. 106.
Feciales. Sa. IV. 1. 5. C. v. 41 sq.
Felix, Sylla. C. I. 97. 105 sq.
Feræ, a coff. indictæ. C. I. 55 sq.
Ferrum Margianum. Pa. 43.
Festum, v. Calend. Mater deor.
 Sol. Proserp. Saturnal.
Fidei ædes. C. I. 16.
L. Figulus, leg. Dolab. C. IV. 60.
M. Figulus Cof. II. 11.
Filiis illegit. dona data Pu. 106.
 filiorum impietas. Mi. 104. C.
 IV. 18. pietas. C. I. 33. IV. 20
 sq. 41 sq. filiarum. Mi. 111.
 filium aureis catenis vincit
 Mithrid. Mi. 64. idem pieta-
 tem in filium exuit, ut matri
 dolorem crearet. Mi. 107. filios
 occidit Tigranes. Mi. 104.
C. Flav. Fimbria, occidit Flac-
 cum Cof. Mi. 51-53. 112. ne-
 catur a Sylla. 59 sq.
Flav. Fimbria, frat. præc. C. I. 91.
Fines imp. Rom. Pr. 1-5. Mi. 121.
Firmum, opp. C. I. 47. n.
Flaccus, leg. Æm. Lepidi. H. 81.
Q. Fulvius Flaccus. Conf. *vel*
prat. Hisp. cit. vincit Celti-
 betos. H. 42. n.
Q. Fulv. Flaccus, Cof. Capuam
 obsidet. A. 37. n. Annibalem
 Romam sequitur. 40 sqq. Ca-
 puam capit. 43.
M. Fulv. Flaccus, Cof. & triumvir
 agr. divid. juvat C. Gracchum.
 C. I. 18. 21. 34. proficisc. adv.
 Illyrios. II. 10. C. I. 34. fit tr.
 pl. 24 sq. 34. occiditur cum
 Q. fil. & C. Graccho. 26.
C. Valer. Flaccus, procof. H. 100.
L. Valerius Flaccus, Cof. a Cinna
 in Asiam mittitur adv. Syllam.
 Mi. 51. C. I. 75. necatur a
 Fimbria. Mi. 52.
Valer. Flaccus, interrex. C. I. 100.
Flamen, Deæ Coman. Mi. 114.
 121. dialis, apicem perpetuo
 gestat. C. I. 65. 74.
C. Flaminius, Cof. occiditur in
 pugna. A. 8-10. 17.
Flaminius, tribunatum pl. petit.
 favente Octaviano. C. III. 31.
Flamininus, v. Quintius.
Flamma, præf. class. C. II. 46.
Flavius, Lucanus, prodit Grac-
 chum. A. 35.
Flavius Gallus. Pa. 86 sq.
C. Flavius, necat. ab Oct. C. v. 49.
Fœdera æri incisa, dedicata in
 Capitol. Sy. 39.

ET PERSONARUM.

- Fœnus** Romæ lege vetitum, more receptum. C. I. 54. tumultus fœnoris causa. ib.
- Fontejus**, necatur Asculi. C. I. 38.
- Fortuna** Cæsaris. C. II. 57. 88. 95 sq. ei plus fudit Cæsar, quam consiliis. 58. *Fortuna* templ. Antii. C. V. 24. n.
- Forum**, funibus sept. C. III. 30. Julium. II. 102. Persarum. ib.
- Forum Gallorum**, opp. C. III. 70. n.
- Fossa** Punica. Pu. 32. 54. fossa L. pedes alta. C. IV. 76.
- Fratres** cum fratr. pugnare cogit Annib. A. 28. fratres contra fratres in acie. C. II. 77. fratres proscripti. C. IV. 22.
- Fregellæ**. Sa. IV. 1.
- Frentani**. C. I. 39.
- Fru mentum** menstr. plebi distrib. C. I. 21. otiosam plebem trahit Romam. II. 120.
- Fufetius**. R. 5.
- Fufius Calenus**, excipit Varrorem proscr. C. II. 58. legatus Antonii. V. 3. 12. 24. 23. 51.
- Fufius**, fil. præc. exercitum tradit Octav. C. V. 51. 59. 61.
- Fulginium**, opp. C. V. 35.
- Fulmen**, deus Seleuciæ. Sy. 58. fulmine ictus Pompejus. C. I. 68. fulgura cum tonitru cœlo sereno. 110.
- Fulvia**, prodit Catilin. C. II. 3.
- Fulvia**, uxor Antonii: supplicat pro marito. C. III. 51. ei offertur Ruffi caput. IV. 29. mulieres a foribus repellit. 32. lites cum Cæf. Octav. V. 14. 19. 21. 33. 43. 59. 62. fugit Athenas. 50. 52. morbo moritur. 55. 59.
- Fulvius**, proscr. proditur a concubina. C. IV. 24.
- Cn. Fulvius Centumalus**, proç. A. 48. n.
- Fulvius Flaccus**, v. Flacc.
- Q. Fulvius Nobilior**, Cof. adv. Celtib. H. 45. n. - 47. 49. ejus vallum. 80.
- Fundos sacros** vendunt Romani. Mi. 22.
- Fune** in murum subducti. Mi. 32. 71. C. I. 87. funibus septum forum. III. 30.
- Funus**, Viriathi. H. 75. Syllæ. C. I. 105. Cæsaris. II. 143 sqq. funeri efferendo humeros subjicit proscriptus. IV. 27.
- Fures**, sepulcrorum. C. IV. 44. furta Romæ. V. 18.
- Furius**, v. Camillus.
- Furius**, Cof. Mancinum tradit Numantinis. H. 83.
- P. Furius**, trib. pl. discerpitur. C. I. 33.
- Furnius**, leg. L. Antonii. C. V. 30. 40 sq. M. Antonii. 75. Asiæ præfectus, pugnat cum S. Pompejo. 137 - 142.
- Gabii**, opp. C. V. 23. cives. R. VII. A. Gabinius, mittitur ad Murenam & Mithrid. Mi. 66. ejus lex de bell. pirat. 94. n. Consul ex favore Cæsarij. C. II. 14. Procos. Syriæ, restituit Ptolem. Sy. 51. C. II. 24. exilio & bonis mulctatur. ib. legatus Cæsaris, perit in Illyr. II. 12. 25. C. II. 59.
- Gabinus** cinctus. Pu. 48. n.
- Gades**. H. 5. 28. 31. Gadibus pontiuntur Rom. 37. Gaditanum frétum. H. 59. 65. confunditur cum freto Herculi. vid. n. ad p. 103, 33 sq. & ad 169, 70 sqq.

- Gætulia. Nu. IV.**
Gala. II. 2. Galatea. ib.
Galatæ. II. 2. Cf. Celtæ, Galatia, & Gallogræci.
Galatia. II. 2. occidentalis, olim Celtica. A. 4. H. 1. n. oriental. C. II. 49. Pa. 26. Gallogræcia. Mi. 114.
Servius Sulpicius Galba, perfide & avare præest Lusitanæ. H. 58. n. - 60.
Serv. Sulp. Galba. H. 99. n.
P. Sulpicius Galba, procōf. Maced. Ma. II. n. cof. II. rursus in Græciam trajicit. III. injuriis vexat Græcos. V.
Galba, leg. Syllæ. Mi. 43.
Serv. Galba, conjurat in Cæf. C. II. 113.
Galli. cf. Celtæ. Galli Senones. Sa. VI. Galli vincuntur a Camillo, T. Quintio, Popillio, Camillo fil. Æmilio Papo, Fabio, Cæfare. G. I. 1. 2. superatis Alpihus invadunt Clusinos. G. II. Romam incendunt & Capit. obsident. G. I. 1. III sqq. intemperantes, mollia corpora. G. VII. proceri. G. I. 2. n. III. C. I. 50. Galli Boji. A. 5. 8. Gallorum mercenar. bellum cum Pœnis. Pu. 5. ex Europa in Asiam irrumpunt. Sy. 65. cf. Gallogræci.
Gallia. cf. Galatia. Gallia circumpadana, Italiæ finitima. C. I. 86. II. 17. cisalpinga. A. 6? n. I. 92. 109. II. 13. 41. III. &c. sui juris declaratur ab Anton. & Octav. ex mente Cæf. C. V. 3. 22. transalpinga. C. I. 107. 109. II. 13. 111. &c. provincia. C. I. 29. vetus. III. 98. n. IV. 2. nova. II. 48. Galliæ populos cōd subegit Cæf. II. 150. Gallica Italia. A. 8. Gallicum mare. Mi. 95.
Q. Gallius, infidiatur Cæsari Oct. C. III. 95. n.
M. Gallius, fr. Quinti. ib.
Gallogræci vel Galatæ: Mi. 114. proceri. Sy. 6. focii Antiochi. ib. 32. Cf. Tolistoboji, Trocemi, Tectosagæ. Gallogræci militant partim Mithridati, partim Romanis. Sy. 50. Mi. 11. 17. 41. 65. 68. 112. Gallogræciæ tetrarchas interficit Mithrid. 46. tetrarcha Deiotarus. 115. alii, Cassium secuti. C. IV. 88. tributum imponit Antonius. V. 7. fit Rom. prov. Sy. 50. Mi. 118.
Ganga, Gangites, fl. C. IV. 106. n.
Garganus m. C. I. 117. n.
Gaza, opp. Sy. 54.
L. Gellius, leg. Pompej. Mi. 95. cof. vincitur a Spartaco. C. I. 117. n.
Gemella, opp. H. 68. n.
Geminus, v. Tanusius.
Genethliacus Ægypt. Pa. 72.
Genthius. Ma. XVI. 1. II. 9.
Germanorum, ebrietas. C. II. 64. terror ad Ætnam. V. 117. rex Ariovistus. G. I. 3. XVI. XVII.
Geronia, opp. A. 15. n. 16.
Geta, proscr. oculi usum amittit. C. IV. 41.
Getæ. Ma. XVI. 1. 2. II. 3. 4. 13. C. II. 100. III. 25.
Gifcon, pater Afrub.
Glaber, v. Varinius.
Gladio, v. Acilius.
Gladiator, cf. Spartacus. Gladiat. bellum. C. I. 111. 116. 121. minus

ET PERSONARUM.

- munus in funere Viriathi. H. Grumentum, opp. C. I. 41. n. 75. n. gladiatores. C. II. 118. Guluffa, fil. Masiniff. Pu. 70. 73. v. 26. in exercitu D. Bruti. III. 106. 109. 111. 126.
49. L. Antonij. v. 30. 33. Cyzici alie M. Anton. 137. Gutta, Capuanus. C. I. 90. & n. ad p. 130, 94.
- Gladium Pompejo porrigit Consul. C. II. 31. Gymnasium. Sy. 10. 46. 69. C. I. 102. Gymnasia fœneratoribus oppignorata. Mi. 65. vilitat Anton. C. V. 11.
- Glandibus plumbeis proditur Piræus. Mi. 31. 34. 35. Gynæceum Mithrid. Mi. 21.
- Glanis fl. C. I. 89. n. Glaphyra. C. V. 7.
- Glaucia. C. I. 28. 32. Hadrianus, v. Adr.
- Glinidiones II. 16. Hæmus m. Mi. 69.
- Gnidus. C. IV. 71. Hæredes secundi. C. II. 143. hæreditatibus tributum impos. v. 67.
- Gomphi, circpt. a Cæf. C. II. 64. Halys fl. Sy. 42. Mi. 62. 65.
- Gordiene. Mi. 105. Hamilcar, v. Amilc.
- Gordius, dux Mithrid. Mi. 66. Hammonis orac. C. II. 149.
- Gracchus, v. Sempronius. Hannib. v. Ann. Hanno v. Anno.
- Græci, cf. Achæi & Achaja. Græcorum imperia. Pr. 8. Græci in Hispania. H. 2. 7. A. 2. in Italia. A. 8. Græci servituti Romanor. subjiciuntur dissidiis Ætolorum cum Philippo. Ma. II. 1. liberi pronunciantur a Rom. Ma. VII. 2. in Græciam trajicit Antioch. Sy. 7. 12 sqq. Græci in Asia Antiochi imperio liberati. Sy. 44. græca nomina urbium Syriæ & Asiæ. Sy. 57. IV. 73.
- græci Pontum accolentes. Mi. 15. Græcos mactant Achæi Hebræi, auxil. Pomp. C. II. 71.
- Scyth. 102. Græca sacra coluit Mithr. 112. Græcæ urbes in Mœsia. II. 30. græcanicæ voluptates. C. I. 28. gr. spectacula Romam transfert Sylla. 99. græci olim in Thracia. IV. 102. græcanica stola. v. 11. Hebrus fl. C. IV. 103.
- græca Appiani hist. v. Adnot. Vol. III. p. 889 sq. Hecatompylos, opp. Sy. 57.
- Cn. & Q. Granius, socii Marii. C. I. 60. 62. Hegesinactes, leg. Antioch. Sy. 6.
- Vol. III. Helenus, leg. Octavian. C. V. 66.
- Helopolis, mach. bell. Mi. 73.
- Heliodorus. Sy. 45.
- Hellespontii. Sy. 1. C. II. 71.
- Hellespontus. Ma. VII. 3. Sy. 23. 28 sq. 53. 62. Mi. 95. C. II. 88. 111.
- Helvetii. G. I. 3. xv.
- M. Helvius, H. 39. Alius. II. 21.
- P p p

INDEX RERUM

- Heniochi.** Mi. 69. 102. 116.
Hephæstion. Sy. 57. C. II. 152.
Heraclea, opp. Ital. A. 35. n. Pont. Mi. 83.
ex Heraclidarum genere Antonus. C. III. 16. 19.
Heracles, Byzantius. Sy. 29. Alius? 45. 47.
Heræa, opp. Sy. 57.
Herba, pro cibo, in fame. C. II. 61. v. 35. insaniam & mortem adferens. Pa. 92.
Hercules, exped. in Amaz. Mi. 83. conditor Dyrrhachii. C. II. 39. templum Gadibus. H. 2. n. 65. templ. Tibure. C. v. 24. n. columænæ vel fretum. H. 2. n. & n. ad p. 169, 70 sqq. Pr. 1. Mi. 93. 119. 121. Hercules invictus, tessera Pomp. C. II. 76. ex Herculis genere Alexander. C. II. 151.
Herdonia, opp. A. 48.
Hermocrates. Mi. 70.
Herodes, rex. C. v. 75.
Hiempfal. C. I. 62. 80.
Hiera inf. C. v. 105 sq.
Hierapolis, ol. Bambyce. Pa. 28. 75.
Hiero, r. Syrac. Si. II. 2.
Hiero, an *Nero*? Il. 20. n.
Hieronimus Cardianus citatur. Mi. 8.
Hieronimus. Pa. 49.
Hierosolyma. Sy. 50. Mi. 106.
Himilcon, Phamæas. Pu. 97. 100. 104. 107 - 109.
Hippagreta, *Hippo Diarrhytus.* Pu. 110. n. 135.
Hippasini, pop. Il. 16. n.
Hippo, oppugn. a Scip. Pu. 30.
Hippocrates Syrac. Si. III.
Hirpini. C. I. 39. 51.
Hirtius, Cof. C. III. 50. cadit ad Mutinam. 65 sq. 70 sq. 76.
Hirtius, proscr. C. IV. 43. n. 84.
Hispania, a Poenis primum tentata. H. 5. a Romanis. 14 sqq. pulsis Poenis in provinc. form. redacta. 37 sq. ab Augusto in tres partes divisa. 102. a Sertorio adversus Romanos concitata. 101. Mi. 68. C. I. 86. 108 sqq. in Hispania bellum Cæsaris cum Petrejo & Afranio. C. II. 42 sq. cum Pompejo filio. 103 - 105.
Holophernes, v. Oloph.
Homerus, citatus. Pu. 132. Mi. 1. C. III. 13. IV. 134. Adde It. VIII. 2. n. Pu. 71. n. C. II. 81. n.
Honores immodici collati Cæsari. C. II. 106. Octav. v. 130.
Hora felix & infel. Sy. 58.
Horatii. R. VI. Horat. *Cocles.* R. IX.
Hortensia orat. ad triumviros. C. IV. 32 sq.
Hortensius, leg. Syllæ. Mi. 43.
Q. Hortensius, classi Cæs. præf. C. II. 41. uxorem Catonis com. modato accipit. 99.
Hortos, in usum pop. publicat Cæsar. C. II. 143. Pompejanos Antonio dono dat. III. 14.
Hospitio, excipiuntur milites L. Anton. a mil. Octav. C. v. 47. se invicem excipiunt Anton. Octav. & S. Pomp. 73.
Hostia, ex pasta ficta. Mi. 75.
Hostilius, v. Mancinus, & Tullus.
Hostes reip. judicati: Sylla. Mi. 51. C. I. 73. Glaucia & Apulej. C. I. 32. Marius cum fociis. 60. Cæcil. Metellus. 81. Cæ-

- far cum suo exerc. II. 33. Do-
 labella. III. 61. Antonius. 63.
 IV. 38.
 Humanæ carnes, v. Fames.
 cum Hydra bellum est hostibus
 Romanorum. Sa. X. 3.
 Hydrus, opp. C. II. 40.
 Hymnum Cæsari canit Anton. C.
 II. 146.
 Hypæpni. Mi. 48.
 Hypsæus damn. ambitus. C. II. 24.
 Hyrcani, Sy. 55. Hyrcania. Pa. 35.
 Iacta alea. C. II. 35.
 Jaculum hamat. Hisp. soliferre-
 um. C. V. 82.
 Janiculus. C. I. 68. 71. III. 91. 94.
 Japydes, inalpini. II. 10. 14. 16.
 transalpini. 17. 21. 22.
 Japygia. A. 45. n.
 Jason, tragædus. Pa. 69 sq.
 Jassus, opp. Mi. 63.
 Jazyges. Mi. 69.
 Iberi Asiatici. Mi. 101. 103. 114.
 116 sq. Pa. 75.
 Iberus fl. H. 6 sq. n. 43. &c. A. 2.
 Pu. 6. C. I. 111.
 Ichnæ, opp. Pa. 49.
 Icilius, an *Silicius*? C. IV. 27.
 Icus inf. C. V. 7.
 Ida m. Pu. 71.
 Idumæa. Mi. 106. C. V. 75.
 Idus Martiæ. C. II. 149. 153.
 Ignis flamma ad m stadia conspe-
 cta. Mi. 66. ignis profluvium.
 C. V. 114.
 Ignominia notati mil. Mi. 32.
 Ilerda, opp. C. II. 42.
 Ilium. Pu. 1. 132. Mi. 1. C. II. 20.
 81. a Fimbria crematum. Mi.
 53. 61.
 Illyricum, Roman. prov. Ma. XVI.
 1. II. 9. universum subactum
 ab Augusto. II. 16. 28. C. V.
 128. 145. Illyricum tributum.
 II. 6. oppida 72 uno die dire-
 pta. 9. Illyrico præf. Cæsar. II.
 15. C. II. 32. a Cæsare C. An-
 tonius, 41. 47. Gabinius, II.
 12. C. II. 59. Vatinius. II. 13.
 Illyrico cum Maced. præf. M.
 Brutus. II. 13. C. III. 63. IV. 75.
 Illyrii. II. 11 sq. Italiam infestant.
 II. 16. C. V. 145. Illyr. dynastæ
 Arthetaurus. Ma. IX. 1. rex
 Genthius. XVI. 1.
 Illyrius. II. 2.
 Ilurgis, opp. H. 32.
 Ilus, *Julus*. C. II. 68.
 Imagines, in pomp. publ. H. 23. n.
 Imperator, triumphans. Pu. 66.
 de rebus gestis solet ad pop.
 concionari. Ma. XVII. Imp.
 quis salutetur. C. II. 43.
 Imperatores, v. Cæsares.
 Imperia alia cum Rom. collata.
 Pr. 8. 11.
 Indi, elephantor. ductores. A. 41.
 India. Pu. 71. Sy. 55 sq. Mi.
 89. C. II. 149. 153 sq. Pa. 24.
 76. Indicæ merces. C. V. 9.
 Indibilis. H. 37 sq.
 Indus fl. Sy. 55.
 Ingenus declaratus ex liberto.
 C. V. 80.
 Ingrata malitia, veniam nacta.
 Mi. 112.
 Inopinati vis, in bello. C. II. 53.
 Inquilinus, quis. C. II. 2.
 Insignia, imperatoria. Mi. 43. C.
 V. 11. 41. 76. 111. prætoria
 detrahuntur navi, occurrente
 imperatore. v. 55. insign. legi-
 onis v. elephanti. C. II. 96.
 Insula, Philoctetis. Mi. 77. n.
 Istri fl. II. 3, Tiberis. C. II. 118.
 P p p 2

INDEX RERUM

- Lavinii fl. IV. 2. n. ob insulam in Urbe proscr. Rufus. IV. 29.
 Insulæ majores, & aliæ. Pr. 5.
 Intercalares menses. C. II. 154.
 Intercatia, opp. H. 53 sq.
 Intercedentis magistratus potior auctoritas, quam jubentis. C. I. 12. III. 50. intercedere tribunus pl. potest, non adjiciens causam. I. 23.
 Interfrurini. II. 16. n.
 Interrex. C. I. 98.
 Invidum numen. Ma. XVII. n. & c.
 Io. Mi. 101. & n. ad Pr. p. 4, 50.
 Jones, & Jonia. Ma. III. XVI. 2.
 Sy. I. 51. Mi. 20 sq. C. II. 49.
 71. 89. IV. 82. V. 65. Pa. 71.
 adfecti parere Asiæ regibus, Sy. 12. transeunt sub imper. Romanor. Mi. 118. Jonicæ insulæ, Pr. 5. n. 9. meretrices. Pa. 68.
 Jonium mare & sinus. C. II. 39. cf. Adriat. & n. ad Pr. p. 4, 50. & ad Pun. 423, 66. Adde A. 8. 12. Sy. 15. 16. 63. Mi. 95. 112. II. 3. 7. C. I. 5. II. 49. 110. III. 9. 63. 96. IV. 115. V. 26. 55.
 Jonius, fil. Dyrh. C. II. 39.
 Ipsus, opp. Sy. 55.
 Irascuntur aliis, qui sibi irasci debent. H. 53.
 Mauri. Mi. 75.
 Isthidis spectrum. Mi. 27. Isthacus. C. IV. 47.
 Ista inf. II. 7. n.
 Ister fl. Ma. XVI. I. Mi. 15. 69. II. 1. 3. 6. 14. superius Danubius. II. 22.
 Isthmici ludi. M. VII. 2.
 Istri, pop. II. 8. Istrus opp. 30.
 Italia, proprie, quæ intra Apenninum. A. 8. cf. n. ad p. 283, 17. Ital. Gallica. ib. Italia arboribus fecunda. 58. eam invadere cogitat Mithr. Mi. 109. servis repleta. C. I. 7. proconsoles per Italiam. 38. Italia 2 Gall. divisa Rubicone fl. II. 35. Italici, optimi milites. C. I. 7. patrum Scipion. Afric. 17. sibi optant. C. I. 19. eis Drusus promittit civitatem. C. I. 35. deficiunt a Rom. 38 sqq. Mi. 22. 91. 109. adipiscuntur civitatem Rom. 53.
 Italica, opp. H. 38. 66.
 Iter difficile, Scipionum per Maced. & Thrac. Ma. VII. 3. Sy. 23. Manlii. 43. Cassianorum per Thraciam. C. IV. 103 sq. Cæsarianorum per Siciliam. V. 113 sq.
 Itucca, opp. H. 66. n. 67.
 Ituræa. Mi. 106. C. V. 7.
 Juba, r. Maur. C. II. 44-46. 83. 87. 96. 100. IV. 53 sq.
 Juba, fil. præc. historicus. C. II. 101.
 C. Judacilius, dux Italic. C. I. 40. 42. 47 sq.
 Judæi, a Pomp. debellati. Mi. 106. 114. 117. a Trajano in Ægypto. C. II. 90. tributa graviora pendunt. Sy. 50.
 Judicia, a senatu ad eq. translata. C. I. 22. 35. judiciaria lex Drusi. 35. Pompeji. II. 23 sq. sub Jugum missi Rom. Sa. IV. 6. G. I. 3.
 Jugurtha. H. 89. Nu. II-IV. C. I. 42.
 Julia gens, ab Ilo. C. II. 68.
 Julia, mater Anton. C. II. 143. n. IV. 37. V. 52. 63.
 Julia, ux. S. Pompeji? C. V. 72. n.

Julius mensis, in honor. Cæs. C. II. 106. v. 97.

Sextus Julius Cæsar, Cof. bell. soc. C. I. 40. (aliis *Lucius Jul. Cæs. ib. n.*) 41. 42. 45. procof. prorogato imp. Afculum obsidens moritur? 48. n. frater P. Lentuli. 40. n.

L. Julius Cæsar, cum C. fratre necatus a Marianis. C. I. 72. n. cf. 40. n.

C. Julius Cæsar, cum L. fratre necatus. C. I. 72.

L. Julius Cæsar, avunculus Antonii. n. ad C. II. p. 375, 5 sq. proscript. C. IV. 12. servatus a sorore. 37.

C. Julius Cæsar, ædil. & præt. ære alieno obrutus. C. II. 1. 8-13. de conjur. cum Catil. suspectus. 6. propræt. Hispaniæ. 8. conspirat cum Pomp. & Crasso. 9. Conf. 10-14. procof. Galliæ & Illyrico præest. 13. 15. 17. n. 32. 150. G. I. 2-5. XV-XX. II. 12. 15. 29. salutatorum cxx fasces circa Cæs. conspiciuntur. C. II. 17. imperium ei abrogatur. 30 sqq. Ariminum & Italiam occupat. 35. 38. 40 sq. proficisc. in Hisp. adv. Pompeji legatos. 42 sq. Romæ dictator creatus, consulem se designat. 48. proficisc. adv. Pomp. ad Dyrrhach. ib. 55 sqq. pugna Pharsalica. 64-82. proficisc. Alexandriam. 88-90. adv. Pharnacem. 91. Romam ad sedandam sedit. militum. 92 sqq. in Afr. adv. L. Scipionem, Catonem, & Jubam. 95-100. triumphat. 101 sq. proficisc. in Hisp. adv.

Pomp. fil. 103-105. Romæ honoribus cumulat, renip. ordinat, regnum adfectare videtur. 106 sqq. meditat. bellum in Getas & Parthos. 110. conjuratione facta, 111 sqq. occiditur in curia Pomp. 117. testamentum. 143. funus. ib. sqq. consecratus post mortem. 148. I. 4. laus & comparatio cum Alex. M. II. 149 sqq. uxor, prior adulterata a Clodio. 14. tum Calpurnia. 14. 115. filia Pompejo nupta. ib. pro patre habitus est M. Bruti. 112. morbus comitialis. 110. fortuna Cæs. vid. Fortuna. Orationes: C. II. 10. 43. 47. 53. 55. 73. Scripta: Ephemerid. G. XVIII. n. Epistolæ, C. II. 79. n. Anticato. 99. Commentarii de suis consiliis. III. 5.

Sex. Julius, consanguin. Cæsaris, præest legioni in Syria, necatur a militibus. C. III. 77. IV. 58.

Junius, potius *Livius*, præf. præsid. Tarent. A. 32. n.

Junius, an *Vinius*? proscript. C. IV. 44.

Junius Brutus, v. Brutus.

Iustum semper, quod a rege præcipitur. Sy. 61.

Juno, ab Etruscis culta. C. v. 49.

Junonis Zelotypiam fugit lo.

Mi. 101. templum, Lanuvii.

C. v. 24. n. ad Lacinium prom.

C. v. 133. Hierapoli. Pa. 28.

Jupiter, in m. Ida. Pu. 71. Jovis

Atabyrii templ. Mi. 26. Statoris.

C. II. 11. n. Jovi bellorum

præsidi sacrif. Mithrid. Mi. 66.

70. a Jove Cæsar & Alex. ge-

nus derivarunt. C. H. 151.

INDEX RERUM

- Jurare in leges Marii solus Metellus non vult.** C. I. 3.
- Jus, libertatis adimitur Brutiis.**
A. 61. juris scientiæ studet
Maſtanabal Pu. 106. jus ſuf-
fragiorum & plebiſcit. adimit
Sylla Athenienſibus. Mi. 38.
jura reddunt & diſcunt Perſæ in foro. C. II. 102. jus La-
tii. II. 26. jus trium libero-
rum II. 10.
- Labeo, pater Labeonis J. Cti.** C.
II. 135.
- Labienus, proſcr.** C. IV. 26. n.
- Labienus, leg. Cæſaris.** G. I. 3.
xv. n. dein Pompeji. C. II. 62.
poſt pugn. Pharſal. abit in Af-
ric. 95. perit in Hiſp. 87. 105.
- Labienus, fil. Lab. dux Partho-
rum.** C. V. 65. n. 133. Pa. 71 ſq.
- Lacedæmonii, Pœnis imperato-
rem mittunt.** Pu. 3. eorumd.
tyrannus Nabis. Ma. v. Har-
moſtæ C. IV. 7. Adde Pu. 112.
Sy. 12. 14. 41. Mi. 29. C. II.
70 IV. 82. 118.
- Lacinium prom. Sa. VII. I. C.**
v. 133.
- Lælius, leg. Scipionis maj. H.**
25 ſq. ad Syphacem. 29. cum
Maſiniſſ. perſequitur Sypha-
cem. Pu. 26-28. pugnat con-
tra Annibalem. 41. 44.
- C. Lælius, leg. Africani. min.**
Pu. 126 ſq. focer Fannii. H. 67.
- Lælius, leg. Cornificii in Afr. C.**
IV. 53. 55 ſq.
- Lænas v. Popill.**
- M. Lætorius, foc. Marii.** C. I. 60. 62
- Valer. Lævinus, Coſ. Sa. x. 3. n.**
- T. Laſtrenius, vulgo Afranius,
dux Italic.** C. I. 40. n. 47. n.
- Lagidarum genus.** Mi. 121.
M. Lamponius. C. I. 40 ſq. 90. 91.
- Lampſacus.** Sy. 2. 29. Mi. 76.
C. v. 137.
- Lania, vel Lanaffa.** Sa. xi. 1. n.
- Lanuvium.** C. I. 69. II. 20. n.
v. 24. n.
- Laodice, mater Seleuci Nic. Sy.**
57 Alia, ux. Antiochi Dei. 65. n.
- Laodiceæ VI. conditæ a Seleuco
Nic. Sy. 57. Laod. Phœnicæ.
ib. n. ad Lycum.** Mi. 20. Sy-
riæ. Sy. 46. C. III. 78. IV.
52. 60. 62. v. 4. 7.
- Laomedon, Syriæ primus præſ.
poſt Alex.** Sy. 52. Mi. 9.
- Lapidibus pluit.** C. IV. 4.
- Largitiones, Cæſaris.** C. II. 13.
17. 26. Romanor. 19. cor-
rumpunt libertatis ſtud. 120.
- Largus, proſcr.** C. IV. 28.
- Larinates, pop.** C. I. 52.
- Lariſſa, Theſſ.** Sy. 16. Syriæ
Sy. 57. Aſſyriæ. Pa. 75.
- Laronius.** C. v. 112. 115.
- Laſthenes.** Si. VI.
- Laterenſis.** C. III. 84.
- Latini. R. I. I. foedus cum Rom.**
XII. Latinis fociis civitatem
promittit Gracchus. C. I. 23.
- Latonæ lucus.** Mi. 27.
- Latrones: in Luſitan.** H. 71-77.
capiunt D. Brutum. C. III. 98.
inſeſtant Romam. v. 132. pro
latrone capitur Varus proſcr.
IV. 28.
- Lavinia. R. I. v.**
- Lavinium, opp. Reg. I. I. Lavi-
nius fl. & in eo inſ.** C. IV. 2. n.
- Laurea, Romanis ſymb. victoriæ.**
Pu. 66. C. v. 46. laurearæ
literæ. Mi. 77. lauro corona-
ta tentoria. II. 69.

- Laurentum.** R. I. 1.
Lauro, opp. Hisp. C. I. 109.
Legati, vel consiliarii (decem)
 a senatu in prov. missi. H. 78.
 n. Pu. 135. Ma. VII. 2. Le-
 gati imperatorum in bello. C.
 I. 38. legatio sacra Rhodum.
 Ma. IX. 2. legatio sine capi-
 te &c. Mi. 6. legati exterar.
 gentium per prætorem urb.
 ducuntur in senatum. Mi. 6.
Legio Rom. ævo Annib. A. 8. legio
 X. C. II. 76. 79. n. 82. III. 83.
 seditionem movet, 92-94.
 Martia & IVta ab Antonio ad
 Cæsarem transeunt. III. 45.
 Martia perit. IV. 115 sq. legio
 vta eleph. se opponit. C. II. 96.
Lemnus. Mi. 77.
Cn. Cornel. Lentulus, Cos. inhiat
 Africæ prov. Pu. 56.
P. Cornel. Lentulus, differit in
 senatu. Pu. 62-64.
P. Lentulus, leg. Sexti vel L.
 Cæsaris bello soc. C. I. 40. ne-
 catur a Cinna & Mario. 72.
Cn. Lentulus, leg. Pomp. bello
 pirat. Mi. 95.
Lentulus Marcellinus, (an idem
 cum præced.?) a Pompejo Sy-
 riæ præcitur. Sy. 51.
Cn. Corn. Lentulus, Cos. bello
 Spartacio. C. I. 117. n.
P. Cornel. Lentulus, præt. urb.
 socius Catilinæ. C. II. 2-6.
L. Cornel. Lentulus, Cos. ad-
 versatur Cæsari. C. II. 33. se-
 quitur Pompejum. 36-38.
 præest pugn. Pharal. 76.
Lentulus Spinther, jungit se per-
 cussorib. Cæf. C. II. 119.
Lentulus, proscr. fugit in Sicil.
 C. IV. 39.
Lentulus, leg. Cassii. C. IV. 72. 82.
Leonidas. Sy. 18.
Leontini. Si. III.
Leontocephale, cast. Mi. 19.
Lepidus, v. Æmilius.
Leptines. Sy. 46 sq.
Leptis, opp. Pu. 94.
Lerfa, opp. H. 24.
Lethes fl. H. 71 sq. n.
Leucopetra prom. C. v. 109.
Leucophryne Diana. C. v. 9. n.
Leucosyri. Mi. 69.
Leuctra. Sy. 41.
Leuco, dux Numant. H. 46.
Lex: legem ferre tonante Jove
 nefas. C. I. 30. dormiant ho-
 die leges! Pu. 112. Leges:
 vide vel nomina auctorum
 vel argumenta.
Libanus. Sy. 57.
Liberti Rom. habitu Prusias. Mi.
 2. Liberti, primum ad mili-
 tiam admissi. C. I. 49. civi-
 bus æquati. 120. fideles. IV.
 44. 46 sq. perfidi. 26. 28. liber-
 tis paret S. Pomp. v. 78. ex
 liberto Ingenuum pronunciat
 Octavianus. 80.
Libo, citatur. C. III. 77. n.
L. Libo, focer S. Pompeji. C. v.
 52 sq. 69. 71. 73. 139.
Liburni. Il. 12. 16 25. C. I. 77.
 II. 39. Liburnicæ naves. II.
 3. C. II. 39.
Libyflus fl. Bithyn. Sy. 11.
Licinius, v. Crassus, & Lucullus;
Lictorum fasces & baculos con-
 fringit plebs. C. I. 15. Cf.
 Fasces. Adde I. 78. v. 41. 55. 76.
Q. Ligarius, conjurat in Cæf. C.
 II. 113. Ligarii fratres, pro-
 scr. IV. 22. Alius, proscr. IV.
 23. n.

INDEX RERUM

- Liguria.** Pu. 9. Ligures H. 37. Pu. 40. Nu. II C. I. 80. Ligusticum mare. Mi. 95.
- Lilybæum** C. II. 95. V. 97 sq. 122.
- Lipara** inf. C. V. 97. 112.
- Liris fl.** Liternus. C. I. 39. n.
- Lissus**, opp. II. 7. n.
- Litenno**, dux Numant. H. 50.
- Liternus fl.** C. I. 39. n. opp. n. ad p. 61, 99.
- Livius**, præf. Tarent. A. 32. n.
- C. Livius Salinator**, classi præf. Sy. 22. n. - 25.
- Livius Drusus**, Cof. Pu. 112.
- Livius Drusus**, tr. pl. Gracchi legib. intercedit, legem de XII. colon. deducendis promulgat. C. I. 23.
- Livius Drusus**, tr. pl. Italicis focis civitatem promittit, legem judicariam fert, interficitur. C. I. 35 sq.
- Locha**, opp. Afr. Pu. 15. n.
- Locri Epizeph.** Sa. XII. 1. A. 55.
- L. Lollius**, leg. Pomp. Mi. 95.
- Longus**, v. Sempron.
- Loryma**, cast. Rhod. C. IV. 72.
- Lucani**, a Rom. deficiunt. A. 35. 37 sq. 43. 49. rursus, in bello foc. C. I. 39. 51. 53. bell. Syllan. 90 sq.
- Luceria**, opp. C. II. 38. n.
- Lucilius**, M. Brutum se esse fingit. C. IV. 129. n.
- Lucius**, v. L. Antonius, L. Apustius, L. Cæsar, L. Scipio &c.
- Lucius**, (Gel. & Freinsh. *Lucejur*) senator, cum Panfa a fenatu ad Brutum & Cassium missus. C. III. 85.
- Lucius**, proscr. & interf. C. IV. 26. n.
- Lucius**, Asinii Poll. focer, proscr. C. IV. 27. *videtur esse L. Quintius*. cf. C. IV. 12. n.
- Q. Lucretius Ofella**, leg. Syllæ. C. I. 88. 94. ab eod. interf. 101.
- Q. Lucretius Vespillo**, proscript. dein Consul. C. IV. 44. n. ejus pater a Sylla proscr. ib.
- Lucri** spe ad imperia contendunt H. 80
- Luctus publ.** post calamitatem Caudinam Sa. IV. 7.
- Lucullea**, ludi in honor. Luculli. Mi. 76.
- L. Licin. Lucullus**, Cof. injustum cum Vaccæis bellum gerit. H. 49-55. Lusitaniam populatur. 59. n. ejus legatus Scipio Afr. min. H. 49. Pu. 71.
- L. Licinius Lucullus**, Tigranem Syria expellit. Sy. 49. Syllæ leg. bello Mithrid. Mi. 31. 51. 56. Cof. & imperator, Cyzico Mithridatem repellit. 72-76. duces Mithrid. vincit, oppida capit, Mithridatem Ponto expellit. 77-83. Tigranem petit, & vincit. 84-87. sequitur Mithrid. in Pontum redeunt. 88 sq. incusatur quod bellum trahat, & exercitu privatur. 90. redit in Italiam. C. I. 120. invidet gloriæ Pompeji. II. 9. Adde Pa. 24. 30. 52.
- M. (Terentius Varro) Lucullus**, Syllæ leg. vincit Carbonianos. C. I. 92. n. frater L. Luculli, cum Mæsis bellum gerit, & Apollinem colosseum Romam advehit. II. 30.
- Ludi**, votivi Scip. Pu. 135. Isthmici. Ma. VII. 2. musici in triumpho Cæsar. C. II. 102. ludorum tempore, senatus ha-

ET PERSONARUM.

- beri solet in ædibus theatro proximis. 115 ludi in hon. Veneris genitr. III. 28. ludum literarium aperit proscriptus in Urbe. IV. 47.
- Ludiones. Pu. 66.
- Lunæ fanum. C. I. 78.
- Lupercalia, Luperci. C. II. 109.
- Lupiæ, opp. C. III. 10.
- Lupi, evellunt terminos colon. Carth. Pu. 136. C. I. 24. per forum discurrunt. IV. 4. lacerant custodem Antonii. v. 79. lupi pellis pro caduc. H. 48.
- Lupus, v. Rutilius.
- Lusitania. H. 56-61. 71 sq. C. I. 110 sq. Lusitani equites. C. IV. 28.
- Lusones. H. 42. n. 79. n.
- Lustratio, exercitus. H. 19. C. IV. 89. 134. Romæ a cædibus. C. I. 26-134. classis rom. v. 96.
- C. Lutatius *Catulus*, pacem dat Pœnis. Si. II. 1.
- Q. Lutatius *Catulus*, Marii olim in bell. Cimbr. collega, dein inimicus, prunorum vapore se interimit. C. I. 74.
- Q. (sic reponere in lat. nostr. ver. pro vitioso C.) *Lutatius Catulus*, Cos. Syllanarum partium. C. I. 105. collegam pugna vincit in campo Martio. 107.
- Lutia, opp. H. 94. n.
- Lutus? II. 20. n.
- Lycia. Sy. 4. 32. 53. Mi. 20 sq. 24 sq. 27. 95. eam Rhodiis dant Rom. & rursus adimunt. Sy. 44. Mi. 61 sq. Lyciis, ob negata auxilia, C. IV. 60 sq. bellum infert M. Brutus 65. 75 sqq. immunitatem concedit Antonius. v. 6.
- Lycomedes, flamen Deæ Comæ. Mi. 121.
- Lycus fl. Mi. 20.
- Lyfias, leg. Antiochi M. Sy. 6.
- Lyfias, educator Ant. Eupat. Sy. 46 sq.
- Lyfimachia, porta Chersonesi Thrac. C. IV. 88. condita a Lyfim. instaurata ab Antiocho. Sy. 1. 3. deseritur ab Ant. & occupatur a Scipionibus. 28. 29. Adde Sy. 21. 62. 64.
- Lyfimacheum. Sy. 64.
- Lyfimachus. Sy. 1. satelles Alex. præfagium accipit regni. 64. rex Thraciæ. Sy. 53 sq. bello cum Seleuco perit. 62. 64.
- M**acedones, subito Roma pel-luntur. Ma. IX. 5. phalange terribiles. Sy. 19. Argeadæ. Sy. 63. Macedonici Syriæ Reges. Sy. 52 sqq. Macedonicas duas legiones Brutus romano more exercet. C. III. 79. IV. 75. Macedon. imperium. Pr. 10.
- Macedonia, subacta ab Æmil. Paulo. Ma. xvii. a Mithrid. Mi. 35. a Sylla recepta. Mi. 41. ab Illyriis infestata II. 5. Mi. 55. C. v. 75. M. Bruti provincia. II. 13. C. III. 2. 63. IV. 57 sq. 75. Antonio data. III. 8. IV. 57. eam exhauriunt Anton. & Octav. 117.
- Macedonicus, Cestius. C. v. 49.
- Machares, fil. Mithr. Mi. 67. 78. 83. 102. 113.
- Macrobius. Pu. 71. n.
- Mæcenas, reum agit Lepidum fil. C. IV. 50. pacem inter Octav. & Anton. conciliat. v. P p p 5

INDEX RERUM

64. *varia* Octav. mandata exsequitur. V. 53. 92 sq. 99. 112.
- Mædi. *Il.* 2. c. Mædus. 2.
- Mæotis palus. Mi. 15.
- Mæoticæ regiones. Mi. 102.
- Magadates. Sy. 48 sq.
- Magdalfes. Nu. IV. n.
- Magi. Sy. 58. C. II. 154.
- Magister eq. Fabii. A. 12. Cæsar: Antonius, C. II. 92. 107.
- Lepidus, 107. Octavianus, III. 8. dignitas annua. ib.
- Magistratus, non licet in plures annos continuare. C. I. 14. venales. II. 19. vetantis auctoritas potior. I. 12. III. 50. proscr. IV. 17 sqq. de magistratib. petendis Lex Syllæ. C. I. 100.
- L. Magius, Sertorian. Mi. 68. 72.
- Magnesia, Thessal. Mi. 29. n. ad Mæandr. 21. n. ad Sipylum. 21. n. 61. n. cives, Magnetes. Ma. VI. Mi. 21.
- Magnus, v. Pompej. Antiochus, cur Magnus. Sy. 15. Magna, victoria Pomp. Mi. 118. magni campi. Pu. 68. magn. Barathrum. Pu. 109.
- Magnopolis. Mi. 115.
- Mago, Amilc. fil. frater Annibal. A. 20. & ibi Adnot. ubi adferuntur reliqua loca.
- Mago, præf. eq. Asdrub. Pu. 15.
- Mago, præf. Sagunti. H. 19. 22.
- Maharbal. A. 10 sq. 20 sq.
- Malia, opp. H. 77. n.
- Maliacus sinus. Ma. VI.
- Mallus, opp. Mi. 69.
- Mamercus, v. Æmil. Mam.
- Mamertini. Sa. IX. 1.
- Manasses, *vel* Masinissa. C. IV. 54.
- Mancæus. Mi. 84. 86.
- Hostil. Mancinus, bell. cum Numant. H. 79-83.
- L. Mancinus. ad Carth. Pu. 110. n. - 114.
- Mancinus, an *Manius*? Mi. 19. n.
- M^{us} Manilius, pr. Hisp. H. 56. n.
- Cof. ad Carth. Pu. 75. n. 94-105. 108-110.
- Manius, v. Acilius Glab. & Aquilius.
- Manius, procurator Antonii, lites movens Octaviano. C. V. 12. 19. 22. 29. 32. 66.
- M. Manlius. It. IX.
- T. Manlius Torq. Sa. II. III.
- L. Manlius, contr. Bojos. A. 5.
- Aulus Manlius, leg. Marii. Nu. III.
- Cn. Manlius Vulso. Sy. 39. 42 sq.
- L. Manlius. Mi. 71.
- Manlius Torq. leg. Pomp. Mi. 59.
- C. Manlius, foc. Catil. C. II. 2.
- Manumissio, per gyrum. C. IV. 135.
- Manus amputatæ, rebellibus. H. 68. 94. transfugis. Nu. II.
- Marathonia pugna. A. 39.
- Marcellinus, v. Lentul. M.
- M. Claudius Marcellus. Si. IV. n. v. A. 27. perit quintum Cof. A. 50. ex Sicilia redux, in Hispaniam mittitur? H. 17. *vide-tur confundi cum L. Marcio*, ib. n.
- M. Claudius Marcellus. H. 48-50.
- M. Marcellus, leg. S. Cæf. C. I. 40.
- M. Marcellus, Cof. adversatur Cæsari, civem Novocom. virgis cædit. C. II. 25 sq.
- C. Claudius Marcellus, Cof. frater patruel. præced. infensus Cæsari. C. II. 26 sq. 30. Pompejo gladium tradit. 31.
- C. Claud. Marcellus, Cof. tribu-

ET PERSONARUM.

- nos pl. fenatu excedere jubet. C. II. 33. sequitur Pompejum in Epirum. 37 sq.
- Marcellus, prior maritus Octaviae. C. v. 64.
- Marcellus, fil. præced. privignus Antonii. C. v. 73.
- Mindius Marcellus, v. Mind.
- Marcia, ux. Catonis. C. II. 99.
- L. Marcius, leg. Scipionis. H. 26. 31-34. *cum hoc confundi videtur M. Marcellus*. H. 17. cf. n. ad p. 119, 12 sq.
- C. Marcius, Hispanus, ex urbe Italica. H. 66.
- L. Marcius Censorinus, Cof. ad Carth. Pu. 75. 80 sq. 86. 97.
- C. Marcius Censorinus, Carbonianus. C. I. 71. n. 88. 90. 92 sq.
- Marcius Coriolan. It. II-v. C. I. 1 sq.
- Marcius Crispus, v. Crispus.
- Q. Marcius Philippus. Ma. XII. xv.
- Marcius Philippus, præt. Sy. 51. filia, Marcia, Catonis ux. C. II. 99.
- L. Marcius Philippus, vitricus Octaviani Cæs. C. III. 10. 13.
- Marcius Rutilus. Sa. I. 1. n.
- Marcus, proscr. C. IV. 43.
- Marcus, leg. Bruti, pro servo emtus a Barbula, dein Consul. C. IV. 49. n.
- Mardus. Pa. 83. 94 sq. 97.
- Margianum ferrum. Pa. 43.
- Maris imperium Pompejo datum. Mi. 9c. Mari tranquillo libat Octavian. C. v. 98. Maris & Nept. fil. S. Pompej. 100. maritimi fines imp. Rom. Pr. 1-3. maritimi quæstus. Pu. 87.
- C. Marius. Nu. III. IV. G. I. 2. II. 4. Mi. 51. 60. sextum Cof. Metellum per insidias in exilium abigit. C. I. 29-31. bello sociali leg. Rutillii. 40 sq. 43 sq. 46. Syllæ eripere imperium belli Mithr. cupit. 55-57. pugna victus a Sylla, hostis reip. judicatur. 58-60. fugit Minturnas & in Afr. 61 sq. redit, Cinnæ se jungit, & urbem cum exercitu ingreditur. 67-71. cædibus sævit contra inimicos. 71-74. Consul VII. moritur. 75.
- C. Marius, C. fil. hostis judic. cum patre. C. I. 60. fugit in Afr. 62. Fratris filius Marii, *an a Mario adoptatus?* 87. n. Cof. victus a Sylla, fugit Præneste. ib. clausus a Sylla, jubet inimicos Romæ occidi. 88. frustra tentat erumpere. 90. manus sibi infert. 94.
- C. Marius Gratidianus, faction. Cinnæ. G. I. 65. n. & ad H. 100.
- M. Marius, *forfan idem cum præc.* H. 100. n. & ad C. I. 65. Pseudo-Marius, v. Amatius.
- Maronea, opp. Syriæ. Sy. 57. Thrac. C. IV. 87 sq.
- Marrucini. C. I. 39. 52.
- Marfi. C. I. 39. 50. 52. proverb. de Marfis. 46.
- Marfus, præf. excub. Laod. C. IV. 62.
- Marthama, opp. Pu. 55. n.
- Martii Minervæque cremantur manubiæ. Pu. 133. H. 57. n.
- Martem invocat Cæsar. C. II. 68. Martis templ. III. 41.
- Martia legio. C. III. 45. 66 sqq. IV. 115. sq.
- Marullus, tr. pl. C. II. 108. 122.

INDEX RERUM

- Mafiniffa**, fil. regis Maffylorum. Pu. 10. educatus Carthag. Pu. 10. 37. apud Afrub. in Hisp. H. 25. 27. deficit ad Rom. 37. eis auxilia mittit in Hisp. 46. infidias Afrub. evadit, & copias sibi parat. Pu. 10-12. dolum dolo rependit. 13. cum Rom. pugnat adv. Syphacem. 14-28. regnum paternum & Syphacis accipit a Rom. 32. pugnat adv. Annib. 37. 41-48. carpit Pœnorum fines. 67-70. filio ab Hispanis circumvento proficisc. auxilio. 68. Pugna vincit Pœnos. 71 sq. mors, laudes, filii. 105 sq. nepos, Jugurtha. H. 89. nepos ex filia, Afrubal. Pu. 93. legatio Rom. ad Mafiniff. bello cum Perseo. Ma. IX. 2.
- Mafiniffa**, *vulgo* Manaffes, pater Arabionis. C. IV. 54.
- Maffylorum** rex, Syphax, n. ad Pu. p. 315, 83.
- Maffathes**, Numid. regul. Pu. 44.
- Maffilia**. H. 40. C. II. 47. IV. 84.
- Maffiliensium** ædic. in templ. Delph. It. VIII. 1.
- Maffylia**. Pu. 10. n. 26 sq.
- Maffanabal**, fil. Mafiniff. Pu. 106.
- Mater Deorum**. A. 56. mater filium profcr. repellit. C. IV. 30. matres obsidum Carthag. Pu. 77. 92. matres cum liberis in ignem se præcipitant. II. 21. Pu. 131.
- Mauri**. Pr. 1. II. 4. C. IV. 54. V. 26. sagittarii. Pu. 40. ad oceanum. 106. liberi. III. Mauri Numidæ. C. I. 42. Maurorum m. Atlas. Nu. IV. *Mauritania*, pop. Rom. subiecta. C. I. 100.
- Maxarthes**. Pa. 65. 70.
- Mazaca**. Mi. 115.
- Media**. Sy. 1. 52. 55. *Mediæ* rex, Darius. Mi. 106. Medi, victi a Pompej. Mi. 114. sagittarii. C. IV. 88. Medis bellum infert Anton. V. 133. Adde Pa. 73. 77. 81. 93. 98. 100 sq. Medorum imperium. Pr. 9. Pu. 87.
- Medicus**, Erasistr. Sy. 59 sq. Timotheus. Mi. 89. medici, Scythæ. Mi. 88. Catonis. C. II. 99.
- Mediterraneum** mare. Pr. I. n. 2. 3. 5. Mi. 93 sq.
- Megabacchus**. Pa. 46. 50.
- Megabates**. C. II. 71.
- Megabyzus**. C. V. 9. n.
- Megalopolis**. Sy. 13.
- Megara**, opp. Mi. 30. pars Carthag. Pu. 117. n.
- Melas** sinus. C. IV. 88. 101.
- Melitenfes**. II. 16.
- Memmius**. C. II. 24.
- Menander**, præf. eq. Mi. 117.
- Mēnas**, leg. Prusiæ. Mi. 4 sqq.
- Mendis**, dux Antiochi. Sy. 33. n.
- Menecrates**. C. V. 81-83.
- Menenius**, profcr. C. IV. 44.
- Menippus**, leg. Antioch. Sy. 6.
- Menodorus**, præf. class. C. V. 66. n. 66. 70-73. 77-82. 89. 96. 100-102.
- Menophanes**. Mi. 110.
- Mercatores**, castris expulsi. H. 85. a Pœnis spoliati & interf. Pu. 5.
- Meromenni**. II. 16. n.
- L. Merula**, Cōf. & fl. dial. C. I. 65. 70. 74.
- Mesembria**, opp. II. 30.
- Mesopolitæ**. Mi. 48. n.
- Mesopotamia**, sub Parth. Sy. 48. sub Seleuc. 53. 55. pars a Pom.

- pej. subacta. Mi. 114. Adde Mindius Marcellus. C.v. 102.n.
 Pa. 26. 29. 31. 58. 70 sq. 73. Minervæ, cremantur manubiæ.
 Mesotulus. Pu. 33. n. Pu. 133. H. 75. n. palladium,
 Messala, v. Valerius. & templum Ilii. Mi. 53. pro-
 Messana. Sa. IX. 2. C. II. 95. IV. montorium. C.v. 98.
 25. 39. V. 81. 84 sq. 97. 103. Minius fl. H. 72. n.
 109. 121. eam obsidet Cæsar. Minternum, an *Liternum*? C. I.
 117. diripit Lepidus. 122. cf. 42. n.
 not. ad p. 564, 61. Minturnæ. C. I. 61 sq. IV. 28.
 Messenii. Sy. 41. Minucius Crispus, *vulgo mend.*
 Metapontum. A. 33. 35. C.v. 93. *pro* Marcus, v. Crispus.
 Metellus, v. Cæcil. Minucius, Pompejan. C. II. 54.
 Metrophanes. Mi. 29. Minucius, Cæsarian. 120 tela ex-
 Metulum, opp. II. 19-21. cipit. C. II. 60. n.
 Micipsa, fil. Masin. Pu. 70. 106. Minucius, proscr. C. IV. 17.
 H. 67. Minucius Bassillus, conjurat in
 Micythio. Sy. 12. n. Cæf. C. II. 113. n. a servis in-
 Micylio. C.v. 78. terf. III. 98.
 Milesius. Sy. 65. C. IV. 37. v. 9. Minucius Rufus, mag. eq. A. 12 sq.
 144. Minucius Ruf. præf. cl. Mi. 17.
 Mileliacæ fab. Pa. 67 sq. Q. Minucius Thermus, trib. mil.
 Militaris discipl. restituta a Scip. Scipionis maj. in Afric. Pu. 36.
 H. 85 sq. Pu. 115. pefundatur bellis civil. C.v. 17. 44. pr. Hisp. H. 39. n. missus
 ad accipiend. jusjurand. ab
 Milites, Romæ a Scipione maj. de- Antioch. Sy. 39.
 ficiunt in Hisp. H. 34-36. forte, non ex catalogo, vocati. Minurus, amic. Viriath. H. 74.
 H. 49. ægrotant ex infueto Miseria verbosos facit. Pu. 83.
 cibo & cælo. 54. 78. ferreos Mithraus vel Mithraas. Mi. 10. n.
 annulos gestant. Pu. 104. ex- Mithridates, *Ctistes*. Mi. 9. 112.
 exercitii causa pugnant. III. 48. Mithr. Evergetes. Mi. 10. 57. n.
 insolentes. IV. 35. v. 13 sqq. S. Mithridates, cogn. Eupator &
 Julium interficiunt. III. 77. IV. Diônysus, rex Ponti, Bithy-
 58. subito potu moriuntur. v. niam & Cappad. infestat. Mi.
 15. Matricula militum. C.v. 10-16. cum Nicomede & Rom.
 46. ei adscripti mores cujus- ducibus, Cassio, Manio, Oppio,
 que. C. III. 43. cf. Seditio. pugnat. 17-19. Phrygiam &
 Militia interdiciuntur Bruttii. A. alias Asiæ partes ad se rapit.
 61. a mil. immunes soli sacer- 20 sq. sævit in Romanos per
 & senes. C. II. 150. Asiam. 22 sq. Rhodios Roma-
 Milo. C. II. 16. 20-24. 48. nis fidos adgreditur. 24-27.
 C. Milonius. C. I. 65. bellum in Græciam transfert
 Mina Attica, C. II. 102. per Archelaum, qui a Sylla
 vincitur. 27-45. in Chios &

- & alios suspectos sævit. 46-48.
 Archelao supplementa frustra
 mittit. 49-51. cum Sylla pa-
 cem facit. 54-58. Colchos &
 Bosporanos ad obsequium re-
 digit. 64. Bellum Michrid. II.
 cum Murena. 64-66. Bospo-
 rum pacat, Tigranem adv. Ro-
 man. concitat, cum Sertorio
 fœdus init. 67. Bellum Mithr.
 III. ipse infert Mithr. 68 sqq.
 a Lucullo repellitur Cyzico.
 72 sqq. navicula fugit in Pon-
 tum. 78. ex Ponto præcipiti
 fuga ad Tigranem se confert.
 81 sq. 85 sq. Pontum recipit.
 88-90. a Pompejo, contra eum
 missus, 97 sq. in fugam vertitur,
 99 sq. per Colchos & Scythas
 petit Bosporum. 101 sq. 107 sq.
 ope Gallorum per Alpes in Ital.
 irrumpere cogitat. 109. insi-
 diis filii Pharnacis superatus
 perit. 110 sq. fortuna, inge-
 nium, mores. 112 sq. Mithri-
 daticus triumph. Pomp. 117.
 filii: Arcathias, Pharnaces,
 Mithridates, Machares, Xi-
 phares: quære suis nominibus;
 alii, Mi. 108. & 117. filia. 108.
 111. 117. nepos, Darius. C.
 v. 75. Add. Sy. 48 sq. C. I. 55.
 Mithridates, fil. præc. Mi. 52. 64.
 Mithridates, rex Parth. Sy. 51.
 Pa. 22. Alius, privatus. Pa. 93
 sq. 96.
 Mithridates Pergamen. Mi. 121.
 Mithridatis, filia Mithr. 111.
 Mithrobarzanes. Mi. 84.
 Mitylenæi. Ma. II. 1. Mi. 21. Mi-
 tylene. Mi. 52. C. II. 83. v. 133.
 Mnaseas, Rhodius. C. IV. 66. 71 sq.
 Moenia, ab Asiæ civitatib. oppi-
 gnorata. Mi. 63. Tigranocer-
 tæ 50 cubit. alta. 84.
 Moëntini. II. 16. n.
 Mœsia l. Mysia Europ. II. 6. 29 sq.
 Molistomus. II. 4. n.
 Molossi. Sa. XI. 1.
 Monefes. Pa. 75. 93.
 Monima. Mi. 21. 27. 48.
 Mons, sacer. C. I. 1. m. Veneris.
 H. 64.
 Mopsestia. Sy. 69.
 Mortem subitam cupit Cæsar. C.
 II. 115.
 Mucia, mater S. Pomp. C. v.
 69. 72.
 Mucius Scævola. C. I. 88.
Mucius Scævola? II. 20. n?
 Mula peperit. C. I. 83. II. 36.
 Mulier, serpentem enixa. C. I.
 83. militi vim inferenti oculo-
 los effodit. C. I. 109. mulie-
 res Rom. dona Pyrrhi recusant.
 Sa. IX. 2. proscriptæ ad tribut.
 conferend. C. IV. 32 sqq. ad
 bellum Pun. pecuniam ultro
 conferunt. 33. Saguntinæ se
 ipsæ conficiunt. H. 12. cf. II.
 21. Mi. 82. fortiter pugnant.
 H. 71 sq. A. 29. Mi. 103. e
 mulierum capillis tormenta.
 Pu. 93. n. Cf. Uxor.
 Muli aurum ferentes. Mi. 82.
 Q. Mummius, tr. pl. C. I. 13. n. sq.
 Mummius Achaicus, ex Lusita-
 nia triumphat. H. 56 sq. ex A-
 chaja. Pu. 135. Idem lege Va-
 ria exilio multatur. C. I. 37.
ni potius L. Memmius. Cf.
Cic. Brut. c. 89. & Freinsh.
 LXXI. 41.
 Munatius, Syllæ leg. Mi. 34.
 Murinum, opp. C. IV. 105.
 L. Statius (*mend.* Sextius, C. III.

77. & IV. 58.) Murcus, jungit se percussorib. Cæs. C. II. 119. missus a Cæs. contra legion. rebell. in Syr. III. 77. n. IV. 58. ad Cassii partes transit. III. 78. IV. 59. a Cassio cum classe ad Peloponnesum missus, IV. 74. ad Brundisium insidiatur classi hostium. 82. 86. 100. 108. 115. 117. ad S. Pompejum se confert. V. 2. 15. 50. suspectus redditus Pompejo, interficitur. 70.
- Murena, leg. Syllæ. Mi. 32. 43. a Sylla in Asia relict. 64 sq. 93. 112.
- Musici ludi. C. II. 102.
- Mutilus, v. C. Papius.
- Mutina. C. IV. 2. V. 129. ibi D. Brutus obsidetur. III. 49 sqq.
- Myconius m. C. V. 117.
- Mylæ, opp. C. V. 105 sq. 108 sq. 115 sq.
- Myndus, opp. C. IV. 65 sq. 71. V. 7.
- Mynnio. Mi. 48.
- Myonnesus. Sy. 27.
- Myra, opp. C. IV. 82.
- Myrtoum mare. Pr. 5.
- Myfia Asiæ. Sy. 42. Mi. 20. C. V. 7. 138. Mysæquites sagitt. 32.
- Myfia Europ. v. Mœsia.
- Mysteria bonæ deæ. Si. VII.
- Nabatæi. Mi. 106.
- Nabis, tyr. Laced. Ma. V.
- Narce, opp. Pu. 33. n.
- Naresii. II. 16.
- Naro. fl. II. 11.
- Nasica, v. Scipio. N.
- Nasidius, a S. Pomp. ad Anton. transit. C. V. 139.
- Sextius Naso, conj. in Cæs. C. II. 113.
- Naturæ omnia profeminantia templum. Pa. 28.
- Naufragium: Mithridatis. Mi. 76. 78. legionis Mart. C. IV. 115 sq. Cleopatæ. 82. Octaviani. C. V. 80. 85. 88 sqq. 98 sq.
- Navale prælium. Pu. 122. Sy. 22. 27. Mi. 25. C. IV. 71. 85. V. 81-83. 106-108. &c. Navale spectac. Romæ repræsentatum. C. II. 102.
- Navis in vado Tib. hærens. A. 56.
- Naves Rom. mole laborant. Pu. 121 sq. Sy. 22. C. IV. 85. V. 106. igniferæ. Sy. 24. 27. Syrorum comburunt Romani. Sy. 46. Naves suas ex Hisp. remittit Cato. H. 40. Navium varia genera & nomina: acatium. C. V. 112. nav. aperta, aphracta. Pu. 75. cercurus. ib. celes, celetium, nav. actuar. Pu. 13. Mi. 33. C. II. 56. Dirotum. Mi. 17. 92. hemiolia. Pu. 75. Mi. 29. 92. hexeris. Ma. VII. 2. n. C. V. 71. 73. lembus. Pu. 13. liburnica. II. 3. C. II. 39. Myoparo. Mi. 92. oneraria. Pu. 13. C. II. 56. &c. penteris, quinquerem. Pu. 75. Mi. 25. phaselus trirem. C. V. 95. prætoria. C. V. 80. 86. remulcus. Mi. 78. rostratæ. Mi. 117. tectæ l. cataphractæ. Ma. VII. 2. Mi. 17. &c.
- Naulochi, opp. C. V. 116. 121.
- Nauta, diadema Alex. capiti suo imponit. Sy. 56.
- Naxii, col. in Sicil. C. V. 109.
- Naxus. C. V. 7.
- Neapolis. C. I. 89. Neapolitanis bellum inferunt Romani. Sa. IV. 5.

INDEX RERUM

- Neapolis, Maced.** C. IV. 16. *Afri-*
ca. Pu. 110. n.
Nebis? fl. H. 72. n.
Nemeam arma mittit Mithrid.
 Mi. 112.
Nemanes, Armenius. Mi. 19. n.
Nemeseos facellum. C. II. 90.
Nemesis felicibus timenda.
 Pu. 85.
Nemus, templum Dianæ prope
Aricinam. C. V. 24. n.
Neoptolemus, dux Mithr. Mi.
 17-19. 34.
Nepheris, opp. Pu. 101. 103. 126.
Neptuno, sacrificat Scipio, Pu.
 13. Octavianus. C. V. 98. qua-
 drigas alborum equor. in mare
 demittit Mithridates. Mi. 70.
Neptunus e Samothrac. præ-
lium spectat. Pu. 71. Neptuni
 fil. Sext. Pompejus. C. V. 100.
 Nept. fil. Dyrrhachus. C. II. 39.
Nergobriges. H. 48. n.
Nertobriga, opp. H. 50. n.
Nero? Il. 20. n.
Nero, Cof. A. 52.
Neronis de conjur. Catil. senten-
tia. C. II. 5.
Nervii. G. I. 4.
Nicæa. Mi. 6. 77. C. V. 139.
Nicanor, pirata. Sy. 24 sq.
Nicanor, satr. Cappad. Mi. 8.
Nicator, Satr. Mediæ. Sy. 55. n.
Nicatorium. Sy. 63. Cf. Seleuc.
Nicephorium, opp. Sy. 57. ca-
 stell. Perg. Mi. 3.
Nicias. Ma. XIV.
Nicomachus. Pa. 49.
Nicomedes, fil. Prusiæ, conspirat
contra patrem, & ope Attali
regno Bithyn. potitur. Mi. 4-7.
Nicomedes Philopator, fil. præc.
rex Bithyn. Mi. 7. a fratre So-
 crate regno pulsus, 10. a Rom.
 restitutus, Mithridati bellum
 infert, & ab eo victus fugit.
 11-20. 57. a Curione in re-
 gnum reducitur. 60.
Nicomedes (nepos præc. Mi. 7. n.
ni potius is ipse) Romanos re-
 gni hæredes instituit. 71. n.
 C. I. 111.
Nicomedia. Mi. 7. 52. 76. C. V. 139
Nicopolis, opp. Armen. a Seleu-
co cond. Sy. 57. Alia a Pom-
 pejo in Armen. min. Mi. 105.
 115.
Nilus. Pr. 1. C. II. 90.
Nimis fl. H. 72. n.
Nobilior, v. Fulvius.
Nola. C. I. 42. 50. 65.
Nomades, latinis Numidæ. Pr. 1.
Nomina Romanor. Pr. 13. n.
Nonius trib. pl. def. confoditur a
factione Glauciz. C. I. 28.
Nonius, familiar. Fimbriæ. Mi. 59.
Nonius, centurio, interf. a mili-
tibus. C. V. 16.
Nonius, cust. portæ Rom. C. V. 30.
Norba, opp. C. I. 94. n.
C. Norbanus, Cof. pugnat cum
Sylla. C. I. 82. 84. 86. victus
 Rhodum fugit, ubi se gladio
 trajicit. 91.
C. Norbanus, adv. Brutum & Cas-
sium præmissus ad custod. fau-
ces. C. IV. 87. 103 sq. 106 sq.
 castris præf. 130.
Norici. G. XIII. II. 6. 29.
Notati ignominia. Mi. 32.
Noverca, ux. Antiochi. Sy. 59-61.
Novum Comum, col. C. II. 26.
Novus homo. C. II. 2. novas ta-
 bulas petit populus. 48.
Nuceria. A. 49. Pu. 63. C. II. 38.
 n. C. IV. 3.

Nudus,

- Nudus**, præf. class. Mi. 71.
Numa Pompil. R. II. fundi a Numa sacra venduntur. Mi. 22.
Numantia, opp. Arevacor H. 46.
 66. situs. 76. bellum Numant. 66. 76-98.
Numidæ. A. 35. 50. 57. Pu. 9. II. 4. C. I. 42. II. 44. V. 98. 113. pugnandi ratio, victus, mores. H. 25. Pu. 11. 71. ad mitiorem cultum redacti a Masiniss. Pu. 106. pellunt Hiem. psalem. 80. Numidæ certamen. sing. cum Gallo. C. I. 50.
Numidia, per regul. divisa. Pu. 10.
Numitor. R. I. 2.
C. Numitorius, interf. C. I. 72.
Nuncius adventus Luculli suspenditur a Tigr. Mi. 84.
Nuptias celebrat mulier eodem die quo cæsus maritus. C. IV. 23. nuptiis constupratur imperium Rom. C. II. 14.
Nymphæum, cast. Bospori. Mi. 108. portus Illyrici. C. II. 59.
Nyssa, filia Mithrid. Mi. 111.
Oblivio rerum ante actarum decreta. A. 61. C. II. 137. IV. 57. V. 64. oblivio remedium adv. calamit. Pu. 88.
Oblivionis fluv. H. 71 sq. n.
Obolcola, opp. H. 68. cf. n. ad p. 130, 84.
Obsides Carthag. Pu. 76 sq. obsides in triumpho traducuntur. Mi. 116.
Oceanus. C. II. 32. V. 65. occidentalis & borealis. H. 1. Britannicus. II. 150. orientalis. Pa. 24.
Ocile, opp. H. 57. n?
Ocilis, opp. H. 47.
Vol. III.
Octavia porticus. II. 28.
Octavia, soror Cæs. Octavianæ, ux. Marcelli. cum Antonii. C. V. 64. 67. 93. 95. 138. Pa. 101.
Octavianus Cæsar: sub eo imp. Rom. in monarchiam mutatur. Pr. 14. Octavius Cæs. cogn. Augustus. H. 102. Hispanos perdomat. H. ib. colon. deducit in Afr. Pu. 136. Gallogræciam in form. prov. redigit, Sy. 50. Cappadociam, Mi. 105. Ægyptum. Mi. 121. II. 30. C. I. 5. Illyriæ populos domat. II. 16-29. Ab avunculo adoptatus, C. II. 143 templum ei ædificat. 148. Apollonia Romanam venit, & adoptionem coram Prætre proficitur. C. III. 9-14. adit Antonium. 14-20. bona Cæsar. venum proponens, populum sibi conciliat. 21-28. cum Antonio lites. 28-39. veteranos sibi adjungit. 40 sqq. a senatu par imperium cum Coss. & alios honores obtinet. 51 sqq. cum Hirtio abit ad Mutinam. 65 sqq. fugato Antonio, rursus contemt. a Senat. 74 sqq. cupit cum Antonio in gratiam redire. 80 sq. consulatum per Ciceronem frustra petit. 82. post Antonii cum Lepido conjunctionem rursus honoratur a senatu. 85 sqq. & cos. creatur. 94. Triumviratum init cum Antonio & Lepido, & cum his Proscriptionem edit. C. IV. 2 sqq. cum S. Pompejo de Sicilia certat. 82. 85. Antonium sequitur in Macedoniam. 86. 106. 108. ægrotans, castris abest die pugnæ Philippensis, Q 99

INDEX RERUM

somnio monitus. 110. 129 sq.
 Divisis cum Antonio provin-
 ciis, Italiam repetit, agros mi-
 litibus divisurus, & S. Pompe-
 jum debollaturus. C. V. 3 sqq.
 contentiones cum L. Antonio.
 14. 19 sqq. bellum cum L. An-
 tonio. 29 sqq. obsidet Perusi-
 am. 33-49. Antonii legiones
 Gallicas & Hisp. ad se trahit.
 51. Scriboniam in matrim. pe-
 tit. 53. L. Antonium in Hisp.
 mittit. 54. contendit & recon-
 ciliatur cum Anton. triumv. ad
 Brundisium, eique Octaviam
 despondet. 57-64. Romæ in
 tumultu servatur ab Antonio.
 67 sq. a populo fame pressio co-
 actus, pacem facit cum Pomp.
 71-74. Galliam turbatam pa-
 cat. 75. turbata pax cum Pom-
 pejo. 77. Antonium evocat
 Brundisium, nec tamen ipse
 comparet. 78 sq. Corsicam &
 Sardin. a Menodoro accipit.
 80. Siciliam petit. 81. cladem
 classis patitur ad Cumas. 82-84.
 naufragium in freto. 85-91.
 Antonium denuo sibi concili-
 at, & novam classem parat. 92.
 Tarenti colloquitur cum An-
 tonio, & naves ab eo accipit.
 93-95. omnibus viribus Pom-
 pejum adgreditur. 97. naufra-
 gium in Eleate sinu. 98 sq. rur-
 sus adgreditur Siciliam. 103.
 pugna naval. ad Mylas. 106-
 108. cum parte copiarum tra-
 jicit Tauromenium, ubi ab ho-
 stibus cingitur. 109 sq. pugn.
 nav. cum Pomp. 111. solus Ita-
 liam repetit, per Agrippam
 suos eripit. 112-115. fauces

Mylenenses occupat. 116. Mes-
 sanam cum Lep. obsidet. 117.
 navali prælio ad Naulochos
 Pompejum superat & debellat.
 118 sqq. capta Messana, ex-
 ercitus Lepidi adsumit, tota
 Sicilia potitur, Lepidum pri-
 vatam Romam mittit. 122-127.
 sedato tumultu milit. 128 sq.
 Romam redit, ubi immodicis
 honoribus a senatu augetur. 130-
 132. Antonio exercitum ex
 pacto non miserat. 134. ex 120
 navibus reliquas 70 ei remit-
 tit. 139. in Illyr. proficiscitur.
 145. Pa. 71. 74.
 Octaviani Cæsaris Commentarij
 de suis rebus, citantur. II. 14 sq.
 C. IV. 110. V. 45.
 Octavius, leg. Scipionis adv. An-
 nib. Pu. 41. n. 49.
 Cn. Octavius, leg. Romanor. in
 Syriam ad necandos eleph. oc-
 ciditur. Sy. 46.
 M. Octavius, trib. pl. collega Ti.
 Gracchi. C. I. 12.
 Cn. Octavius, Cos. veteres cives
 fovet, novos armis dispellit.
 C. I. 64. a Mario interficitur.
 68-71.
 Octavius, leg. Pomp. C. II. 47. n.
 C. Octavius, pater Octaviani Cæs.
 C. III. 11. 23.
 Octavius, leg. Crassi. Pa. 55. 60
 sq. 63. 65.
 Oculus longo otio inutilis reddi-
 tus. C. IV. 41.
 Odeffus. II. 30.
 Odeum Athen. crem. Mi. 38.
 Oenandenses. C. IV. 79,
 Oenomaus, glad. C. I. 116.
 Ofella, v. Lucret. Of.
 Ofilius, tr. mil. sedition. C. V. 128.

ET PERSONARUM.

- Olcaba**, Scyth. Mi. 79.
Oleæ rami suppl. H. 43.
Olophernes, Sy. 47. n. 48.
Olthaces, r. Colch. Mi. 117.
Olympiæ non nisi cursu certatur, Olymp. CLXXV. C. I. 99. Olympicum templ. spoliat Sylla. Mi. 54.
Olympias, mat. Alex. Sy. 54.
Olympus, m. Myſiæ. Sy. 42. & n. ad Mi. p. 755, 26 sq.
Omina oblata, Seleuco. Sy. 56. Alexandro. ib. Lyſimacho. 64. Mithrid. Mi. 20. Mario. C. I. 61. Craſſo. II. 18. Pompejo ante pugna. Pharſal. C. II. 68. Octaviano. v. 80. omine infausto Pompejus a pugna deterritur. II. 58. Etc.
Onobala fl. C. V. 109. n.
Onomarchus. It. VIII. 1.
L. Opimius, Cof. C. Gracchum & Flaccum necat. C. I. 25 sq.
Oppida, v. Urbes.
Oppius, trib. mil. H. 78.
Q. Oppius, procof. Mi. 17. captivus circumducitur a Mithr. 20. redditur Syllæ. 112.
Oppius, proſcr. a filio humeris ſublatus ſervatur. C. IV. 41.
Oppius, fil. ob pietatem ædilis creatur & ditatur. ib.
Optimus vir civitatis. A. 56.
Oraculum, Delph. conſultant Romani. A. 27. Ammonis. II. 149. Didymæum. Sy. 56. 63. orac. de morte Annib. Sy. 11. Syllæ editum. C. I. 97. oracula edit ſtatua Autolyçi. Mi. 83.
in Orbem pugnant Rom. Mi. 43.
Orchomenus. Mi. 49.
Oreſtea Argos. Sy. 61.
Oreſtilla, v. Aurel. Or.

- Oricum**, opp. C. II. 54. 56.
Orodes, fr. Mithrid. r. Parth. Sy. 51. Pa. 21. 29. 36-38. 64. 66. 68. 70. 72. 75.
Orocles, r. Albanor. Mi. 103. n. 117.
Oropus, opp. Sy. 57.
Oroſcopa, opp. Pu. 70.
Orſabaris, fil. Mithrid. Mi. 117.
Orſo, opp. H. 16. n. 65.
Oſtia. C. I. 67.
Ovatio. C. V. 130. n.
Oxathres, fil. Mithr. Mi. 108. 117.
Oxthracæ, opp. Luſit. H. 58. n.
Oxyæi. Il. 16. n.
Oxydracæ, pop. C. II. 152.
Oxynta, fil. Jug. C. I. 42.

- Pacorus**, fil. Orod. Pa. 68. 70. 73.
Pacuvii verſus cit. C. II. 146. n.
Padus fl. olim Eridanus. A. 5. C. I. 109. n. A. 8. 10.
Pædagogus pueri proſcr. C. IV. 30.
Pæon, vel Pannonius. Il. 2.
Pæones, v. Pannonii.
Pætus, v. Autron. Pæt.
Palæſteni? in Sicil. C. V. 117. n.
Palæſtina, pars Syriæ. Pr. 2. a Pompej. ſubacta. Sy. 50. Mi. 106. 118. Adde Mi. 115. 117. n. C. III. 78. IV. 59. V. 7.
Palarii, pop. Il. 10. n.
Palatium regum Rom. C. II. 148.
Pallacotta, *Pallacopa*, foſſa. C. II. 153. n.
Palladium. Mi. 53.
Pallantia. H. 55. n. 80. 82 sq. 88. C. I. 112.
Palmyra. C. V. 9.
Paloëis portus. C. V. 55. n.
Paludamento Cæſ. potiuntur Alexandrini. C. II. 90. palud. cæruleum geſtat S. Pomp. V. 100.

I N D E X . R E R U M

- Pamphylia.** Sy. 22. 53. Mi. 8. 20. 56. 95. Pamphylia vel Pamphyl. Pr. 2. n. Sy. 32. Mi. 92. C. II. 49. 71. IV. 60. Pamphyl. mare. Pr. 2. n. sinus. C. II. 149.
- Panares.** Si. 6.
- Pandufa, v. Tiberius.**
- Panicus terror.** C. II. 68.
- Panis e radic. confect.** C. II. 61.
- Pannonia.** Mi. 102. II. 1. 2. 3. 6. 14. 17. 22 sq.
- Pannonius.** II. 1.
- anPanopion legend. pro Appio?** C. IV. 44. n.
- Pansa, Cof. C. III. 50.** copias colligit. 65. bellum ad Mutinam. 66-69. verba ad Octavian. 75. mors & funus. 76.
- Pansa, senator ad Brut. & Cass. missus.** C. III. 85.
- Panticapæum.** Mi. 107. 120.
- Paphlagoniæ bellum infert Mithrid.** Mi. 21. cf. 17 sq. 56. 68. 70. 112. regem dat Pompejus. 114. C. II. 71. accedit Romano imp. Mi. 118.
- Papias, dux S. Pomp.** C. V. 104. n. 106. n. 109.
- C. Papirius Carbo, triumvir agr. divid.** C. I. 18.
- Cn. Papirius Carbo, soc. Cinnæ.** 67. 69. Conf. 75. bellum parat adv. Syllam. 76 - 78. 82. Metellum & alios Syllanos hostes judicat. 86. Cof. II. bell. gerit cum Sylla. 87. 89. 90 sq. victus a Metello fugit in Afr. 91 sq. in Sicil. occiditur. 96. 98.
- C. Papirius Carbo Arvina, occiditur jussu Marii fil.** C. I. 88.
- C. Papius Mutilus, dux Italic. bell. soc.** C. I. 40. n. 42. 51. senex proscriptus. IV. 25. n.
- Papus, v. Æmilius.**
- Papyrus pro diadem.** Mi. 111.
- Parium.** Mi. 76.
- Parmensis, v. Cassius P.**
- Partheni.** II. 2. C. IV. 88. V. 75.
- Parthi, a Seleuco subiguntur.** Sy. 55. a Seleucidis deficiunt. 65. 48. Demetrium Nic. capiunt. 67. ab Antiocho M. invaduntur. Sy. 1. ad Parthos fugit Tigr. fil. Mi. 104 sq. Parthico bello perit Crassus. C. II. 18. Parthicar. legionum reliquæ. C. II. 49. IV. 59. ad Parthos fugere cogitat Pompej II. 83. Parthicum bellum meditatur Cæsar. 110. II. 13. Parthia Rom. non nisi regis ductu subigi possunt. C. II. 110. Parthicum bellum Dolabellæ obvenit. III. 18. Parthi auxilia Cassio mittunt. IV. 59. 63. 88. Syriam & Asiam usque Jon. incurfant. IV. 63. V. 10. 65. Sy. 51. Pa. 22. Parthicum bellum suscipit Antonius. V. 10. 65. 75. 133. cladem accipit. 134. Parthis ducem se offert S. Pompejus. 133. Parthicae urbes a Sel. conditæ. Sy. 57. Parthicum Crassi bellum. Pa. 23 sqq. Antonii. 71 sqq.
- Parthica Appiani Historia.** v. Adnot. ad Testim. de App. p. 6, 45 sq. & Adnot. ad Parth. Histor. Vol. III. p. 905 sqq.
- Partho.** II. 2.
- Parthus, opp. Africa.** Pu. 39.
- Pasargada, opp.** Mi. 66.
- Patara, navale Xanth.** Mi. 27. n. C. IV. 52. 81.
- Pater Patriæ:** Cicero. C. II. 7. Cæsares. ib. Cæsar. 106.

- Pater**, v. **Filius**.
Patiscus, jungit se percussorib.
 Cæf. C. II. 119.
Patræ, opp. C. I. 79.
Patria, ubi libertas. C. II. 50.
Patronum in urbe habebat quæ-
 que civitas provinc. C. II. 4.
Paulus, v. **Æmilius**.
Pauli Basilica. C. II. 26.
Pavori & Audaciæ sacrificat **Sci-**
pio. Pu. 21.
Pausimachus, **Rhodi**us. Sy. 23 sq.
Pax, quia non scripta, violatur a
Murena. Mi. 64. pacis leges
 scriptæ **Vestalibus** dantur ser-
 vandæ. C. V. 73.
Pecuniam in mare projici jubet
 * **Perseus** fugiens. Ma. XIV. pe-
 cunia, sacra **Deli**. Mi. 28. con-
 tra **Gallos** deposita. C. II. 41.
 a Cæf. in triumph. ducta. 102.
 nervus belli. IV. 99. pecuniæ
 thesauri in templis. V. 24.
Q. Pedius, inter hæredes **Cæsar**is.
 III. 22. Conf. 94. 96. proferi-
 tionum primus minist. IV. 6.
Sex. Peducæus, a Cæf. **Sardinia**
 præf. C. II. 48. præf. **Hispan**.
 C. V. 54.
Peligni. C. I. 39. n.
Pella, opp. Sy. 57.
Pelopidas, collega **Epamin**. Sy. 41.
Pelopidas, leg. **Mithrid**. Mi. 12.
 14-16. 27.
Peloponnesus. Ma. VI. Mi. 95.
 C. IV. 74. 77. 80. de **Pelopon**.
 cum **Anton**. contendit **S. Pom-**
pej. V. 72. 77.
Pelorus, **Pelorias**. C. V. 105. 116.
Peparethus inf. C. V. 7.
Peræa **Rhodi**orum. Ma. III.
Percussores **Cæsar**is omnes, exc.
 D. **Bruto**, ex **Pompej** partibus
 in gratiam recepti. C. II. 146.
 omnes dant pœnas. II. 154.
 III. 26. 98. IV. 134.
Perdicca. Sy. 52. 57. Mi. 8.
Perfidia, **Luculli** in **Caucæos**. H.
 52. **Galbæ** in **Lusit**. 60. **Pœ-**
norum. Pu. 63.
Pergamus. Sy. 63. Mi. 19. 21. 52.
 56. eam tentat **Philippus**. Ma.
 III. obfidet **Seleucus**. Sy. 26.
 defendit **Diophanes** **Achivus**.
 ib. oppugnat **Prusia**. Mi. 1. æ-
 des **Æsculap**. Mi. 23. **Perga-**
mo **Dolabellam** excludit **Tre-**
bonius. C. III. 26.
Pergameni, ignavi. Sy. 26. **Ro-**
manos hosp. necant. Mi. 23.
Pergamenum regnum **Roma-**
nis hæredit. relict. Mi. 62.
Pericles. Mi. 30.
Perinthus, opp. Sy. 57.
Perpenna, leg. **Rom**. ad **Genthi-**
um. Ma. XVI. 1.
C. Perpenna, leg. **Rutilii** bell. soc.
 C. I. 40 sq.
Perpenna, exerc. **Sertorio** addu-
 cit in **Hisp**. C. I. 107. fugatur
 a **Metello**. 110. **Sertorium** ob-
 truncat. 113. H. 101. sæve
 imperat. C. I. 114. a **Pomp**.
 victus, occiditur. 115.
Perrhæbi. Ma. IX. 1. II. 2.
Perrhæbus. II. 2.
Perfarum imp. Pr. 9. unde in-
 crementa ceperit. Pu. 87. **Per-**
sia potitur **Seleucus**. Sy. 55.
Perfarum lex, voluntas regis.
 Sy. 61. sacris, solenne. Mi. 66.
Perfæ. Mi. 112. C. V. 9. mu-
 tuari turpe habent. C. I. 54.
 in foris jus reddunt & discunt;
 II. 102. **Magi**. II. 154.
Perseus rex **Macedon**. accusatur
 Q 9 9 3

INDEX RERUM

- apud Rom. ab Eumene. Ma. Philetærus, r. Perg. Sy. 63. alius, IX. 1. 2. respondet. 3. 4. victor, pacem offert Crasso. X. fr. Eumenis. Sy. 5.
trepidat ad nuncium adventus Philippippi. C. IV. 87. 103. origo, hostium. XIII. pecuniam in nomina, situs. 105 sqq. Philip- mare projicit. XIV. mores pen- pensis pugna, cum Cassio & tat. ib. XVI. 1. a Genthio, XVI. Bruto. 110-112. cum Bruto. 1. II. 9. & a Getis auxilia pet- 125 sqq. victoria Antonio po- tit. XVI. 1. 2. captus ab Æmi- tiss. tribuitur. V. 14. 53. 58. lio Paulo. XVII. H. 65. soror victores milites. 128 sq.
ejus Prusiæ nupta. Mi. 2. Per- Philippus, pat. Alex. II. 14. Sy. sei filius vulgo habitus Andri- 19. 32. 54. C. II. 149. pellic- cus. Pu. 111.
Pertheneatæ. II. 16. n. Chalcidenses e Thrac. 135. 102.
Perusia, obfessa. C. V. 32 sqq. ex munit Philippus. 105. ejus in-
12 priscis Etrusc. civitatib. 49. terfectores. II. 154.
Pessinus, opp. Phryg. A. 56. Philippus, v. Aridæus.
Pestis. Pu. 73. Mi. 76. II. 4. Philippus, r. Maced.-Fœdus cum
Petelia, opp. A. 29. n. 57. n. Annib. Ma. 1. bellum & pax
Petilius. Ma. XVI. n. cum Ætolis & Rom. Ma. II. 1.
Petrejus, in Hisp. C. II. 42 sq. 150. 2. Attalum & Rhodios infestat,
in Africa. 95. perit. 100 sq. Athenas obsidet. Ma. III. A-
Petronius. Pa. 63. 65. conj. in chæi eum præferunt Romanis.
Cæs. C. V. 4. v. colloq. cum Flamin. VI.
Phæcasium. C. V. 11. 76. victus pacem facit. Ma. VII.
Phalanx Maced. Sy. 19. 32. 35. 1. 2. Romanis fert opem adv.
Phaleræ gemmatæ & aureæ. Mi. Antioch. 3. Sy. 16 sq. 21. 23.
115. novæ suspiciones & belli mo-
Phamæas, v. Himilc. Ph. litio. Ma. VII. 4. *nescio quos*,
Phanagoria. Mi. 108. 113. 120. navibus advenientes, inter-
Pharmaca Mithrid. Mi. 111. mit. Ma. VIII. fil. Demetrius.
Pharnaces, fil. Mithrid. Mi. 87. Ma. VII. 3 sq. Ad Phil. confu-
110-113. 120. C. II. 91 sq. ejus git Demetr. Illyrius. II. 8.
fil. Darius. 75. Philippus, Alexandri Megalop.
Pharfalus. C. II. 64. pugna Pharf. fil. Sy. 13. 17.
75-82. Philippus, magister elephantor.
Pharus inf. II. 7 sq. Antiochi. Sy. 33.
Patriæ, curiæ. C. III. 94. Philippus, v. Marcius Phil.
Philadelphus, libert. Octav. C. Philoctetis ara. Mi. 77.
V. 78. Philocharis, Tarentin. Sa. VII. 1.
Phila, opp. Ma. XVI. 2. Philologos Athen. frequentat An-
Philemon, an *Philopæmen*? li- tonius. C. V. 11.
bertus. C. IV. 44. Philonidas, Tarent. Sa. VII. 2.
Philopator Nicomed. Mi. 7.

- Philopoemen**, pater Monimæ. Mi. 21. 48.
Philopæmen? C. IV. 44. n.
Philosophi, tyranni, invidi. Mi. 28. eos audit Cæsar Alexandriæ. C. II. 89. Antonius Athenis. v. 11. Philosophus, Perseus rex. Ma. IX. 2. n. Varro. IV. 47.
Philotimus, conspirat contra Mithrid. Mi. 48.
Phocæa, opp. Sy. 22. n. 25.
Phocenses, Antiochum juvant. Sy. 21.
Phocicum bellum. It. VIII. 1.
Phocis. Ma. VI. Mi. 41.
Phœnices, cond. Carth. Pu. 1. confidunt in Hisp. H. 2. auxil. Pomp. II. 71. Cassii, C. IV. 60.
Phœnicia. Pr. 2. Sy. 22. Mi. 13. 56. 95. C. v. 60. Pa. 71. pars Syriæ habetur. Mi. 116. 118. Rom. subiecta. Sy. 50. Mi. 106.
Phœnix, opp. Sicil. C. v. 110.
Phœnix, dux Mithr. Mi. 79.
Phraata, opp. Pa. 77. 80. 99.
Phraates, r. Parth. capit Demetr. Nic. Sy. 67 sq.
Phraates, r. Parth. fil. Sintrici, amicitiam Pompeji querit. Mi. 104. bellum gerit cum Tigra-ne. 106.
Phraates, fil. Orodis. Pa. 70. 75. 78. 81. 84. 89.
Phraates, dux Orodis. Pa. 72.
Phryges, Sy. 32. Mi. 41. imbelles. Mi. 19. colunt Matrem deorum Pessin. A. 56. auxil. Pomp. C. II. 71.
Phrygia. Sy. 53. Mi. 20. 65. 112. C. II. 39. v. 7. mediterranea. Sy. 55. ad Hellespont. 62. Phrygia Mithridati a Rom. data. Mi. 12. 57. rursus adempta, ib. & Mi. 13. a Rom. libera declarata. Mi. 57. Romano imp. accedit. Mi. 118.
Phrygius amnis. Sy. 30.
Picentini, arma adv. Rom. capiunt. C. I. 39. n.
Picenum. Sa. VI. 1. G. XI. C. I. 80. 117. II. 2. III. 66. 93.
Pietas, cf. Filius. Pietas, tessera Pomp. fil. C. II. 104. pietatis rationem habent Rom. Pu. 85.
Pius, Metellus, quare. C. I. 33.
Pileus Laconicus. Sy. 41. pileus præfertur percussoribus Cæsar. C. II. 119.
Pilum, teli genus. G. I. 1.
Pinarius, inter hæred. Cæf. C. III. 22. adparatui bellico præf. ab Antonio. IV. 107.
Pindarus, armig. Cassii. C. IV. 113.
Pinnes, Agronis fil. Il. 7 sq.
Piræus. Sy. 22. C. I. 79. ab Archelao occupatus. Mi. 29. a Pericle munitus. Mi. 30. a Syl-la oppugnatus, Mi. 31 sqq. & incensus. 41.
Piratarum origo & incrementa. Mi. 92 sq. profligator, Cn. Pompejus. 91. 94-96. C. I. 111. piratæ a Cretensib. adjuti. Si. VI. 1. piratæ jussu S. Pompeji maria infestant. C. v. 77. 80. piratico navigio profugit Mithr. Mi. 78. piraticam exeroet Demetrius. Il. 8. a piratis captus Clodius. C. II. 23.
Piscatores, proscriptum e Tiberi extrahunt. C. IV. 22.
Pisidia. Sy. 9. ab Eumacho subacta. Mi. 75. rex Amyntas ab Anton. constitutus. C. v. 75.
Pisidæ. Sy. 32. C. II. 49. 71.

INDEX RERUM

- Pisistratus**, præt. Cyzic. precibus captivon. inexorabilis. Mi. 73.
Piso, v. Calpurnius.
Publius (an *Pupius*?) Piso, leg. Pomp. bello pirat. Mi. 95.
Pitane, opp. Mi. 52.
Pithagoras, vates. C. II. 152.
Pithecusa ins. Ænaria. C. v. 69.
Placentia. A. 5. 77. C. I. 92. n. II. 47.
Plagiarius, proscriptum puerum rapit. C. IV. 30.
Plancus, cum 3 legion. in ulter. Gallia. C. III. 46. jubetur Antonio bellum inferre. 74. jungit se Bruto 81. transit ad Anton. 97. Planci cos designati frater Plotius proscr. IV. 12.
Plancus Cos. refert de restituendo L. Cæsare, 37 & de Sergio. 45. legionem Octavianii concidit. v. 31. dubitat. 35. deserto exercitu ex Italia fugit. 50. 61. juxta Anton. stans timet Ahenobarbum. 55. Syriæ ab Anton. præf. &c. 144.
Platæenses, Atheniensibus succurrunt. A. 39.
Platonis, Apologia Socr. Sy. 41. liber de Anima. C. II. 98.
C. Plautius, vincitur a Viriath. H. 64.
Plebs Rom. in montem sacr. secedit. C. I. 1. sicis armata a Cæs. ad suffrag. vocatur. C. II. 10. ex omnigenis exteris mixta. 120. diripit frumentum publ. v. 34. Plebi viritum 300 fest. legati a Cæs. II. 134. tributum impositum a III viris. IV. 5. 96. plebs Octavian. in foro lapidibus petit. v. 68. Belgidæ plebs senatum cum curia comburit. H. 100. cf. **Populus**, & Frumentum.
Pleminius, a Scip. Locris præf. A. 55.
Plennius, leg. S. Pomp. C. v. 97 sq. 122.
Plestina palus. A. 9. n. 11.
Plotius, fr. Planci, proscr. C. IV. 12.
Plotius Varus, legat. Pomp. bell. pir. Mi. 95.
Pluto, rapiens Proserp. frangit rotam currus. C. IV. 105.
Pocula 200 ex onychæ. Mi. 115.
Pœdiculi, pop. C. I. 52. n.
Pœni, v. Carthag.
Pœta comitatur legatum Allobrog. G. XII.
Polemo, rex partis Ciliciæ ab Anton. constitut. C. v. 75. interf. a Parthis. Pa. 78.
Polemocrates, vidua exul reguli Thrac. C. IV. 75.
Pollio, v. Asinius.
Pollux, Argonauta. Mi. 101. 103.
Polybius, præc. Scipionis, circatur. Pu. 132.
Polyphemus. II. 2.
Polyxenidas, exul Rhodius, dux Antiochi. Sy. 14. 21. 24.
Pompis publicis imago Scipionis ex Capit. effertur. H. 23. n. pompæ Etruscorum. Pu. 66. pompa funebr. Rutilii. C. I. 43. Syllæ. 105.
Q. Pompædus, dux Italicor. C. I. 40. 44. 53.
Pompeja, ux. Cæs. repudiata. C. II. 14. n.
Pompeji, opp. Pompejani arma capiunt contr. Rom. C. I. 39. Pompejani montes. 50. n.
Pompejanorum jactantia ante

pugn. Pharfal. C. II. 69. Pompejani horti. III. 14.

Pompejopolis, olim Soli. M. 115.

A. Pompejus Bithynicus, pr. Sicilia cedit S. Pompejo. C. IV.

84. ab eo interf. v. 70.

Cn. Pompejus, pater Magni, leg.

Rutilii bello soc. C. I. 40. 47.

50. 52. cf. n. ad p. 68, 27 sq.

Quintum Pompej. occidit. 63.

Marium Roma repellit. 66-68.

fulmine ictus perit. 68. 80.

Cn. Pompejus, Cn. fil. C. I. 40.

80. cogn. Magnus. Mi. 97. 118.

121. C. I. 4. II. 86. Syllæ præ-

sto est bello Syllano. C. I. 80.

87-89. 92. contra Carbonem

a Sylla in Afric. mittitur. 80.

95 sq. adv. Sertorium missus

in Hisp. H. 101. C. I. 80. 108.

amittit legionem, 109. vincit

Sertorium, 110-112. & Per-

pennam. 115. cum Crasso con-

ficit reliquias belli Spartacii.

119. de gloria contendit cum

Crasso. 120 sq. Cos. cum Cras-

so design. ante præturam, di-

mittit exerc. & collegæ man.

porrigit. 121. Imperator mari

adv. Piratas creatus in trien-

nium, brevi conficit bellum.

Mi. 94-96. Imp. adv. Mithri-

datem, cum imperio in omnes

exercitus ultra Italiam. Mi. 97.

Mithr. vincit & fugat, 97-100.

& persequitur usque Colchi-

dem; domat Albanos & Ibe-

ros. 103. Tigranem Armeniæ

regem in fidem recipit. 105.

regna orientis usque ad Ægy-

ptum obit & ordinat. 106 sq.

& Sy. 49-51. 70. Mithridatis

corpus humari jubet, & Phar-

naci fil. regnum Bospori conce-

dit. Mi. 113. summa rerum in

oriente gestarum. 114 sq. tri-

umphus. 116 sq.

Pompejus postulat a sen. ut

acta sua rata habeantur. C. II. 9.

conspirat cum Cæsare & Cras-

so. ib. & 14. adprobat leges

Cæsaris. 10. per Cæsarem acta

ejus rata habentur. 13. filiam

Cæs. ducit ux. 14. Ciceronem

restituit. 16. per vim Cos. crea-

tur. 17. Hispaniam & Afr. prov.

per amicos regit, 18. in Italia

ipse manens, annonæ præfec-

tus. ib. Julia moritur. 19. Pom-

pej. dictaturæ inhiat. ib. Conf.

absque collega. 23. legem fert

de vi & ambitu, ipse præest ju-

diciis. ib. sq. in urbe admini-

strat omnia. 25. contentio cum

Cæsare de deponendo imper.

26-30. Pompejo consules gla-

dium porrigunt adv. Cæsarem:

initium Belli Civ. 31 sqq. Brun-

dusio copias præmittit Dyrrha-

chium. 38. ipse cum reliquis

sequitur. 40. parat omnia, &

concionatur ad duces & mili-

tes. 49 sqq. Cæsarianos Dyrrha-

chio repellit, sed victoria uti

nescit. 61 sqq. Cæsarem sequi-

tur Pharfalum. 65 sqq. exerci-

tus, auxilia, cohortatio. 70 sqq.

acies & pugna Pharfalica. 76-

81. fuga petit Larissam, 81,

Mitylenen, Ægyptum. 83. in-

terficitur. 84 sq. caput serva-

tum in advent. Cæsaris. 86. 90.

monumentum, epitaph. 86.

Pompeji filii: Cn. & S. Pompe-

jus Filia, 100. theatrum. 115.

ad ejus statuam cecidit Cæsar:

117. bona sub hasta emit Antonius. v. 79. memoria in animis pop. 99.
- Cn. Pompejus, Magni fil. in Hispania exercitum parat. II. 87. 103. a Cæs. victus perit. 104 sq.
- Q. Pompejus Aulus, [potius, *Auli filius*,] successor Serviliani in Hispania? H. 68. n. successor Metelli ad Numant. 76. n. sqq. dolosam pacem cum Numantinis facit. 79. ignavum exercitum successori tradit. 83
- Q. Pompejus, Cof. cum Sylla, ferias indicit, ne lex Sulpicii in gratiam Marii perferretur. C. I. 55 sq. Syllæ adv. urbem eunti se jungit. 57. occiditur in concione militum. 63.
- Q. Pompejus, Q. fil. gener Syllæ, interf. C. I. 56.
- S. Pompejus, fil. Magni, in Hisp. latens cum paucis vagatur. C. II. 105. IV. 83. v. 143. eum persequuntur legati Cæsaris. II. 122. III. 4. revocatur a senatu, & maris imperium accipit. ib. IV. 84. Siciliam occupat. 84 sq. proscriptus a III viris, 96. proscriptos recipit. ib. & 25. 36. sqq. & v. 143. cum Salvidieno, Octaviani leg. prælio navali pugnat. IV. 85. Octav. & Antonium commeatu intercludit. 100. 108. 117. ei se jungit Murcus v. 2. 25. Romam fame premit. 15. 18. 67. Italiæ litora infestat. 19. 56. 58. 62. sua defendere mavult, quam aliena adgredi. 25. 91. 143. Antonio matrem remittit. 52. & ejus amicitiam ambit. ib. 62 sq. ei Octavianus non vult reconciliari. 65 sq. Corsicam & Sardiniam tenet. 67. Murcum interficit. 70. pax cum Octaviano & Antonio. 71-74. mater Pompeji Mucia. 69. 72. pax turbata. 77. bellum cum Octav. 81 sqq. pugna navali superior, 85. reliquias classis Cæsaris, clade & naufragio adstrictas, elabi finit. 91. maris & Neptuni fil. adpellari sustinet, & cæruleum paludam. sumit. 100. prælium ad Mylas e monte spectat. 105 sqq. ad Tauromenium subito adventu terret hostem, sed optimam occasionem e manibus finit elabi. 110 sqq. pugna navali ad Naulochos, 118 sqq. victus, fugit ex Sicilia. 122. legatos mittit ad Anton. simulque ad Parthos & alios. 133 sqq. in Asia interim a Furnio receptus, cum eo bellum gerit. 137 sqq. ad deditiorem compulsi. occiditur. 142. 144. rerum gestarum summa. 143.
- Pomponius, trib. pl. accusat patrem M. Torquati. Sa. II.
- Pomponius, præf. eq. Luculli, captus a Mithr. Mi. 79.
- M. Pomponius, leg. Pomp. bello pir. Mi. 95.
- Pomponius, proscr. habitu prætoris elabatur. C. IV. 45. n.
- Pons, scanforius & compactilis. H. 94. pontes versatiles Octaviani corrunt. II. 20.
- Pontifex max. Scipio Nas. C. I. 16. Scævola. 88. de pontificatu Cæsaris contendunt Pompejani. II. 69. offertur Lepido. II. 132. vivo adimi nefas. v. 131.

- C. Pontilius**, dux Ital. C. I. 40. an *Pontidius*? n.
- Pontius Aquila**, conj. in Cæf. C. II. 113.
- Pontius Cominius**. G. IV. n. v. n.
- Pontius**, Samnis, Romanos sub jugum mittit. Sa. IV. 2sq.
- Pontius pater**. ib. 3 sq.
- Pontius Telesinus**. C. I. 90. 93.
- Pontus**. Mi. 1. 8. 78. 103. 107. 115. 119. C. II. 49. 87. v. 133. **Ponti** regni conditor, Mithridates. Mi. 9. **Ponti & Cappad.** regna primum juncta, dein divisa. ib. ex Ponto triumph. Pomp. 116. **Ponti** rex Darius ab Anton. constitutus. C. v. 75. **Pontus**, prov. Rom. Mi. 121. **Ponticæ** gentes. Pr. 2. **Pontici**. Mi. 41. 92. **Pontica** Appiani Historia Vol. III. p. 12, 44 sq. n.
- Pontus Euxin.** Pr. 2. 4. Mi. 47. 118. 121. **Ponti ostium**. Mi. 12. 17. 95. 107.
- M. Popillius Lænas**, vincit Gallos. G. 1. 2.
- M. Popillius Lænas**, Q. Pompejo succedit in Hisp. H. 79.
- C. Popillius Lænas**, Antiochum circulo circumscribit. Sy. 66. n.
- C. Popillius Lænas**, class. præf. custodit ostium Ponti. Mi. 17.
- Popillius Lænas**, senator, bene precatur Bruto & Cassio. C. II. 115. Cæsarem in curiæ introitu longo sermone detinet. 116.
- C. Popillius Lænas**, occidit Ciceronem. C. IV. 19 sq.
- Populus**, facile in deterius seducitur. Pu. 50. instabilis, ut fluctus maris. C. III. 20. Romæ populus operas suas in comitiis venales præbet. II. 19. antiquo jure, belli pacisque arbiter, III. 55. & comitiorum. Pu. 112. populi Rom. jura. C. IV. 92. cf. Plebs.
- Porcia**, uxor Bruti, prunas deglutit. C. IV. 136.
- Porcius**, v. Cato.
- Portæ Ciliciæ**. Sy. 53. porta Romæ Cœlimont. Collina, Æquiliana. C. I. 58. n.
- Porticus Octavia**. II. 28. porticus in capitol. C. I. 25. in porticu ante theatrum jus redditum. II. 115. cf. Basilica.
- Portus**, Tarenti. A. 34. Carth. Pu. 96. novus ibi brevi effossus. Pu. 121. Brundis. C. v. 56.
- Poseni**, Japydes. II. 21.
- Postumius**, Cof. Sa. IV. 6. legatus ad Tarentinos. VII. 2.
- Postumius**, licitor Bibuli: an *Scptimius*? C. II. 12. n.
- Postumius**, leg. Cæsaris. C. II. 58.
- Pothinus**, eunuchus. C. II. 84. 90.
- Potidaea**, an Mi. 35?
- Prædam** inutilem imperator diis belli præsid. cremat. H. 57. Pu. 48. n. 133. Mi. 45.
- Prælium**: vid. nomina ducum vel populorum, & Naval. præli.
- Præmia**, militib. distributa. H. 23. Pu. 49. Mi. 116. &c. percussorib. proscript. C. I. 95. IV. 7. 11. indicibus celatorum. IV. 7. 11. 32. 34. 73. 81. præmia militum, agri, non corollæ. v. 128.
- Præneste**, civitatem Rom. obtinet. C. I. 65. ibi Marius Sylla obsidet. 87 sq. capta & diretractata. 94. occupata a L. Antonio. C. v. 21. add. 23. 29.

INDEX RERUM

- Prætextas**, tribunis & centurionib. promittit Octav. C. v. 128.
- Prætor**, dimidiata habet consulis insignia. Sy. 15. Prætor urbanus, legatos introducit ad senatum. Mi. 6. eligit legatos ex senatu. ib. prætores duo cum insignib. a piratis capti. Mi. 93. prætor, comitiis præest. C. I. 28. in curia tegulis a plebe interimitur. 32. sacrificans occiditur. C. I. 54. convocat senatum. 88. præturam ante quaestur. gerere vetat Sylla. 100. prætoris comitiis candidatus deest. 118. honoratior jurisdictio inter cives. II. 112. urbanus urbe excedere non debet. III. 2. coram Prætore adoptio. 14. prætoris habitu elabitur proscriptus. IV. 45.
- Prætoriani**, Octaviani. C. III. 66. 67. delecti. 69. Antonii. 67.
- Preces**, in consternatione publi. indictæ. C. II. 36. preces Achilleæ Camilli, It. VIII. 2. aliæ ejusd. G. v. preces barbarorum non intellectæ Romanis. Mi. 50.
- P. Presentejus**, dux Italie. C. I. 41. n.
- Privilegia senatus**, quoad ei placet. H. 44. Nu. III.
- Procas Silvius**. R. I. 1.
- Procella ingens**. Mi. 88.
- Proconnesus**. C. v. 139.
- Proconsules consulari potest.** in Syriam missi, quare. Sy. 51. per Italiam. C. I. 38. proconsulis nomen durat usque ad reditum in urbem. 80.
- Prodigia**, Urbi oblata. It. VIII. 1. A. 56. C. I. 83. II. 36. IV. 4.
- Alexandro & Cæs.** II. 152. Ci. ceroni. IV. 19. Bruto & Cassio, 134. Antonio. v. 79. Crasso. Pa. p. 28. prodigiorum nimis curiosi Romani. C. I. 83.
- Prometheus in Caucaſo**. Mi. 103.
- Promona**, opp. II. 12. n. 25 sq.
- Propontis**. Mi. 95. C. v. 138.
- Proscriptionis inventor Sylla**. C. I. 95 sq. IV. 1. proscriptionis IIIvirorum, causæ, 5. edictum. IV. 8-11. proscriptorum numerus. 5. proscripti. 17 sqq. pueri. 30. proscriptus ludum lit. aperit Romæ. 47. proscriptorum capita ad IIIviros relata, IV. 711. & pro rostris exposita. 15. & c.
- Proserpinæ templum**. Sa. XII. 1. 2. A. 55. festum Cyzi. Mi. 75. raptus. C. IV. 105. n.
- Protopachium**, castr. Mi. 19. n.
- Provinciis nonnullis plus insunt Romani quam ex eis capiunt.** Pr. 7.
- Prunarum vapore suffocat se Catulus**. C. I. 74. prunas deglutit Porcia. IV. 136.
- Prusias**, r. Bithyn. cogn. Venator. Mi. 2. socius Romanor. adv. Antiochum. Sy. 23. per Prusiam Annibal perit. 11. post bellum cum Perſeo, supplex Prusias libertum Romanor. se proficitur. Mi. 2. Attalum, r. Perg. infestat. 3. Nicomedem fil. Romam mittit. 4. filium interfectorum, ipse perit. 6 sq.
- Prusias sub monte**, opp. Mi. 77. n.
- Prytanis**, magistr. Rhod. C. IV. 66.
- Pseudo-Gracchus**. C. I. 32 sq.
- Pseudo-Marius**. C. III. 57. cf. A. matius.

ET PERSONARUM.

- Pseubo. Philippus, v. Andrisus.
Ptolemæus Lagi, vel Soter, diruit Hierosolymor. mœnia. Sy. 50. satrapa Ægypti, Syriam adquisivit. 52. rursus amittit. 53. rex salutatur. 54. Seleucum comitatur in Babyl. 56. filio juniore cedit imperio. C. I. 103. Sy. 62.
Ptol. Philadelphus, vel Soter, secundus r. Ægypti: ejus opes. Pr. 10. amicus Romanor. & Carthag. Si. I. n. filia Berenice, ux. Antiochi Dei. Sy. 65.
Ptol. Ceraunus, fil. maj. Ptol. Soteris, profugus, excipitur a Seleuco, eumque interficit. Sy. 62 sq.
Ptol. *Euergetes*; fil. Cerauni, r. Ægypt. Sy. 65.
Ptolemæus quartus, Philopator, r. Ægypti: *ad hunc referendum* fragm. Ma. II. 1. cf. n. ad p. 508, 52 sq. *Sed quod eadem tribuitur*, Ma. III. & Sy. 1. 2. 5. quod puer ad regnum pervenerit, quod ei ab Antiocho M. Coele Syria sit ademta, & cum Cleopatra Syra dotis nomine restituta, *id potius ad Ptolemæum v. Epiphanem pertinet*. vid. n. ad Ma. III. & ad Sy. 1.
Ptolemæus sextus, *Philometor*. Sy. 66. 67. 68. Ma. IX. 2.
Ptolemæus Alexander, vid. Alexand. fil. Alex.
Ptolemæus undecimus, r. Ægypti, *Auletes*. Sy. 51. Pompej. magnis muneribus invitat ad seditionem subditorum comprimendam. Mi. 114. ei filia Mithridat. fuerat desponsata.
111. pulsus a suis, redueitur a Gabinio. Sy. 51. Pa. 21.
Ptolemæus, r. Cypri, *fr. Auletis*, lege Clodia regno privatur, sibi manus infert. C. II. 23.
Ptolemæus, puer, fil. Auletis, cum sorore Cleopatra de regno contendit, Pompejum interficit. C. II. 84. a Cæsare victus, nusquam comparat. V. 9. II. 89 sq. pro eo se alius venditat Aradiis. ib.
Ptolem. Apion, vid. Apion.
Publicani, acerbè tractant Asiæ civitates. C. II. 92. V. 4. eorum debita remittit Cæs. Octavian. V. 130.
Publius, quæstor Bruti, proscr. in amicitiam Octaviani receptus. C. IV. 51. n.
Puer proscr. cum pædag. interf. C. IV. 30.
Pugnæ tempus unum, si necessitas cogit. A. 13.
Punica fossa. Pu. 32. 54. Punicum Bellum I. Si. II. 2. Pu. 3 sq. H. 3. Bell. II. H. 4. Pu. 6-67. Bell. III. Pu. 74 sqq. conf. Carthag.
Punicus, dux Lusit. H. 56. n.
Puteo protrahitur Flaccus. Mi. 52. in puteos conjectus senatus Acerrarum. Pu. 63.
Puteoli. C. V. 50. 71 sq. 74. 78. 97. 98. 112.
Pygmalion. Pu. 1.
Pylus. Pu. 112.
Pyrenæus m. H. 1. n. 17. 28. A. 4. II. 4. C. I. 110 sq. IV. 2.
Pyrrhæi. II. 16. n.
Pyrrhus, r. Epiri, a Tarentinis in aux. vocatus. Sa. VII. 3. Tarenti severam discipl. exercet.

INDEX RERUM

- VIII. victis Romanis pacem per Cineam frustra offert. X. 1-3. Fabricium tentat. 4. captivos ad celebr. Saturnal. dimittit. 5. pacem componit, & in Siciliam abit. XI. clade adficitur a Poenis. XII. 1. templ. Proserp. spoliat. 2. imperium tenet sinus Adriatic. II. 7. secundus imperator post Alex. judice Annibale. Sy. 10.
- Pythagoræi, tyrannidem exercent in Italia. Mi. 28.
- Pytho: Pythicum templ. spoliat Sylla. Mi. 54.
- Quadratum agmen. H. 55. 86.
- Claudii *Quadrigarii* Annales, citati. G. I. 3. n.
- Quæstor, occiso imperat. milites ex fuga colligit. H. 63. dies 30 in recipienda & recens. Mithridatis gaza consumit. Mi. 113. jurare solet in æde Saturni. C. I. 31.
- Quernæ coronæ, signis Cæsaris impositæ. C. II. 106.
- Quintia, v. Claudia Q.
- Quintilis mensis, Julius. C. II. 106. V. 97.
- T. Quintius, fundit Gall. G. I. 1. n.
- Quintius, dux Roman. adv. Viriathum. H. 66. an Quintus Pompejus? n.
- T. *Quintius* Flamininus. Ma. IV. 2. vulgo Flaminius. vid. n. ad p. 510, 85. colloq. cum Philippo, in sinu Maliaco. Ma. VI. post victor. ad Cynoceph. pacem dat Philippo. Ma. VII. 1. in ludis Isthm. Græcos liberos pronunciat. 2. Demetrium filium Phil. senatui commendat.
4. legationes inter Flaminin. & Antiochum. Sy. 2. ejusd. legatio ad Prusiam, Annibali fatalis. 11.
- L. Quintius *Flamininus*, frat. præc. Ma. v.
- L. Quintius? proscr. socer Asinii Pollionis. C. IV. 12. n. 27.
- Quintus, centurio, prodit Cassio Dolabellam. C. v. 4. n. IV. 62.
- Quirinalis collis. C. III. 92.
- Quirites Cæs. adpellat milites mission. postulantes. C. II. 93.
- Rammius*, Appiano Erennius. Ma. IX. 4. n.
- Ramnus, libertus Antonii. Pa. 97.
- Ranæ ab Apolline immiff. II. 4. n.
- Rascus & Rascupolis, v. Rhasc.
- Ravenna. C. I. 89. II. 32. III. 42. 97. V. 33. 50. 78. 80.
- Rebilus, proscr. nauclerum terret Themistoclis commento. C. IV. 48.
- Rebilus, senator, captus dimittitur a Menodoro. C. v. 101.
- Reditus imperii, recensuit Appianus historiarum libro extremo. Pr. 15. domum suam conferri jusserat Cæsar. C. III. 20.
- Regia, Mithridatis. Mi. 78. 82.
- Tigranis. Mi. 84. 104. Syphacis, dein Masinissæ. Pu. 27. 106. veteres Regiæ celebres, mediterraneæ fuerunt. Pu. 87.
- Regillum, opp. Sabin. R. XI.
- Regillus, v. Æmil. Reg.
- Regnum negatorium Syllæ. C. 1. 101. regnum priscis temporib. simile prædicit vates. IV. 4.
- Regulus, v. Atilius.
- Rei, postquam citati sunt, quater accusantur. C. I. 74.

- Remus**, v. **Romus**.
Antius Restio, proscript. C. IV. 43.
Rex, v. **Rubrius R**.
Regum, **Tigranes**, Sy. 48.
Pompejus, C. II. 67. **Regibus Rom.** 24 **secures praelatae**? C. I. 100. n. Sy. 15. **Regum statuae**. C. I. 16. **reges Rom.** eligebantur. 98. **soli in campo Martio sepeliebantur**. 106. **Regem adpellandi Caesarem conatus nonnullorum**. II. 107-110. **regium quondam palatium**. 148. **reges se non passuros jurant Romani**. Pr. 6. R. X. C. II. 119. IV. 91. **reges arbitratu suo adpellat Antonius**. V. 75.
Rhati. II. 6. 29.
Rhascupolis, **Thrax**. C. IV. 87. 103 sq. 136.
Rhascus, frat. praec. ib.
Rhea Silvia. R. 1. 2.
Rheginus, proscr. **carbonarii** vestitu fugit. C. IV. 20.
Rhegium, opp. A. 44. C. II. 95. IV. 25. 39-85. V. 81. 84. **militibus a IIIviris promissum**. IV. 3. 86. **Rhegini a Rom. praesid. interf.** Sa. IX. 1 sq. **reliquis civibus oppidum redditum a Fabric.** 3.
Rhegina columna, **Stylis**. C. v. 85. 103. 112.
Rhenus fl. Pr. 4. G. I. 5. C. III. 97.
Rhenus Bononiensis. n. ad C. IV. 2.
Rhesus, ad **Ilium**. Mi. 1.
Rhetogenes, **Numantin.** H. 94.
Rhodanus fl. G. XV. C. I. 109. V. 66
Rhodii, **Doricæ originis**. C. IV. 67. 79. **fortiter repellunt Demetrium**. C. IV. 66. **queruntur apud Romanos de Philippo**, **Perzæam vastante**. Ma. III. VI. **juvant Romanos adv. Antiochum**. Sy. 22. 25. **ab eis Lyciam & Cariam accipiunt**. 44. Mi. 23. **Perseo majus studium demonstrant quam Romanis**. ib. **unde exasperati adv. eos Romani**, Ma. IX. 2. C. IV. 66. **rursus eis Lyciam & Car. eripiunt**. Sy. 44. Mi. 23. **Michridatem nav. praelio vincunt**. Mi. 24-26. **a Sylla fociis Rom. rursus adscribuntur**. Mi. 61. **Syllæ Norbanum tradere cogitant**. C. I. 91. **naves mittunt Pompejo**, C. II. 71. 83. **Dolabellæ**, IV. 60. **sed Cassio negant**. 61. **bello petuntur a Cassio**. 65 sqq. **& victi mulctantur**. 73. **in praesidio relinquuntur L. Varus** 74. **res novas contra Cassianos molliuntur**. V. 2. **eis insulas quasdam donat Antonius**. 7. **quæ mox eis rursus adimuntur**. ib.
Rhodope, m. **Thrac.** Mi. 69.
Rhœteum, opp. **Troad.** Sy. 23.
Rhyndacus fl. Mi. 75.
Rhodoguna, soror **Phraatis**, ux. **Demet. Nicator**. Sy. 67.
Roma: a **Gallis capta**, G. I. 1. C. IV. 95. **imperatorum, vel potius regum civitas**. Sa. X. 3. a **cædibus lustratur**. C. I. 26. **pars incendio conflagrat**. IV. 25. **fame laborat**. V. 18. 80. a **latronibus infestatur**, & **purgatur**. 132.
Romani, in **rebus advers. numquam abjecerunt animum**. Pr. 11. **auri cupidi**. Sa. XI. 1. Mi. 56. **religionem & fidem præ omnib. hominib. profitentur**. Pu. 79. Ma. IX. 3. **duces 20 nu-**

INDEX RERUM

- dos Samnitib. tradunt. H. 83. biennio 200 hom. millia sub Annib. amiserunt. A. 25. nulum hostem initio statim de-
lent. Ma. VII. 1. rei nauticæ minus periti. Sy. 22. prodigio-
rum nimis curiosi. C. I. 83. Ro-
manorum perfidia in Hispanos.
H. 61. fraudes erga Pœnos. Pu.
67 sq. 72. studium defenden-
di honorem nominis Rom. Mi.
22. cædes in civitatib. Asiæ.
ib. sqq. 62.
- Romulus**, conditor urbis. R. I. 2.
II. bellum cum Tatio. IV. re-
gia potestate in tyrannidem
versa, occiditur. C. II. 114.
duodec. vultures videt. III. 94.
- Romulus Silvius**, rex Albanus,
fulmine perit. R. 1. 2.
- Romus**, frat. Romuli. R. I. 2.
- Roscius**, castris Cornif. præf. C.
IV. 56.
- Roscii fratres**. Pa. 64.
- a **Rostris** deturbantur qui Apu-
leji legem dissuadere conan-
tur. C. I. 30. pro rostr. exposita
capita occisorum. C. I. 71. 94.
II. 15. pro rostris statua eq.
Syllæ. 97. habentur orationes
ad populum & laudationes fu-
nebr. 106. expositum corpus
Syllæ. ib. corp. Clodii. II. 21.
a rostris rapitur Cato. II. 11.
pro rostris sedens Cæsar spectat
Lupercalia. 109. rostris navi-
um cincta basis statuae Octavia-
ni. V. 110.
- Rubico** fl. C. II. 35. Italiam a Gall.
dividit. III. 61.
- Rubrius**, tr. pl. C. I. 14. n.
- Rubrius Rex**, (ni potius, Rubrius
Ruga,) conj. in Cæf. C. II. 113. n.
- Cæsetius Rufus**, proscriptus ob
insulam in urbe. C. IV. 29. n.
- Rufus**, v. Minucius, & Rutilius
Rullus, v. Servilius R.
- Rustius**. Pa. 67 sq.
- P. Rutilius Lupus**. Cof. bell. soc.
C. I. 40 sq. ex vuln. moritur. 47.
- Rutilius Rufus**, scriptor hist. Belli
Numantini, trib. mil. H. 88.
- Rutilium** ad colloq. cum Fimbria
mittit Sylla. Mi. 60.
- Rutilus**, v. Marcius Rut.
- Rutuli**, pop. R. I. 1.
- Sabin.** R. III. pax cum Rom.
conciliata per Sabinorum fi-
lias. IV. Sabini adv. Rom. con-
citantur per Tarquinium. XI.
- Sabinus**, leg. Calvisii. C. v. 81.
purgat Italiam a latronib. 132.
- Saburra**, dux Jubæ. C. II. 45. oc-
ciditur a Sittio. IV. 54.
- Sacerdos**, Fabius Dorso. G. VI.
sacerdotes. templum capitolii
claudunt orto tumultu. C. I. 15.
apicem inter sacrificandum so-
lum gestant. C. I. 65. sacerdo-
tum collegia ducunt funus Syl-
læ. 106. Sacerdotes, pro salu-
te Cæsar's vota publ. faciunt.
II. 106. prohibent ne Cæsar
in templo sepeliatur. 148. im-
munes a militia, exc. bello
Gallico. 150. Dianæ Miletiæ,
Megabyzi. v. 9. Atheniensiu-
um, utuntur phœcasio. II.
- Sacra Jovi & Neptuno** facit Sci-
pio, Pu. 13. Pavori & Audaci-
æ. 21. sacra Græcorum per-
cepta habuit Mithrid. Mi. 112.
Sacer mons. C. I. 1. sacra via.
C. I. 59. 64. sacra faciens Ma-
rius, interfici jubet inimicum.
73. sacris

73. sacris solennibus celebrantur dies victoriarum Cæsaris. II. 106. sacra aditalia, III. 64. 50. sacra Antonio & Octavia facta, ut servatoribus. 74. Neptuno & Mari sacra facit S. Pomp. 100. sacra bonæ Deæ. Si. VII.
- Sacrificia solennia reg. Persar. & Ponti. Mi. 66. 70.
- Sacrilegii causa bellum Illyria inferunt Romani. II. 5.
- Sacriportus. C. I. 87.
- Sacrofancti, trib. pl. C. II. 31. 108. IV. 17. Cæsar. 106.
- Sagittarii, Mauri. Pu. 40. equestres. Sy. 32. C. IV. 88. camelis insidentes. Sy. 32. Cretenses. C. II. 49.
- Sagontia, opp. Hisp. C. I. 110. n.
- Sagum. H. 42. n.
- Saguntus, col. Zacynthiorum, Romanor. societatem ambit. H. 7. A. 2. Pu. 6. everfa ab Annib. 10-12. ab eod. restituta, & Carthago Spartag. dicta? 12. n. 19. 75. invaditur a Scipione. 20 sqq. & capitur. 23 sq.
- Salapia, a Blatio Romanis proditur. A. 45-47. Salapini fraudem Annibalis fraude rependunt. 51. Salapiam, captam incendit Cosconius. C. I. 52.
- Salassi, pop. II. 17.
- Salassus, proscr. proditur ab ux. C. IV. 24.
- Salernum, opp. C. I. 42.
- C. Livius Salinator, Cos. A. 52.
- Salinator, repetund. reus. C. I. 22.
- Salis inopia domantur Salassi. II. (17).
- Salona, opp. II. 11. (17).
- Salvidlenus, leg. Octav. contra S. Pomp. in Sic. missus. C. IV. Vol. III.
85. in Hisp. V. 20. ex itin. revocatur ad bellum cum L. Anton. 24. 27. 31 sq. 35. interficitur ab Octaviano. 66.
- Salvius, trib. pl. favet Antonio. C. III. 50 sq. tum favens Ciceroni, proscr. caditur in convivio. IV. 17.
- Salustius Crispus, missus a Cæs. ad sedition. milites. C. II. 92. Mauritanæ præf. 100. *Salustium auð. sequi videtur Aprianus*, Nu. III. n. IV. n.
- Salyi, vel Salyes, pop. G. XII.
- Samarit. rex Herodes. C. V. 75.
- Sambuca, mach. bell. Mi. 26. n. 73. n.
- Samnites, Sabinorum poster, Sa. IV. 5. per 80 annos conficiantur cum Rom. Pr. 14. Pu. 58. victi a Cornelio & Corvino Cossi. Sa. I. 1. rursus victi, satisfactionem offensionum offerunt Romanis, non accipientibus. Sa. IV. 1. superbiam Romanorum ulciscuntur contumelia ad Caudium. 2-7. Samnitibus traduntur 20 duces Romani. H. 83. cum Samnitib. foedus facit Mithr. Mi. 112. arma capiunt bello soc. C. I. 39. vincuntur a Sylla, 51. rursus a Cosconio, 52. serius quam ceteri Italici jus civitatis nanciscuntur. 53. Mario favent. 58. captos Sylla interficit. 87. Samnitium dux Statius, forf. *Papilius*, proscr. C. IV. 25.
- Samnium. C. I. 90. 119.
- Samosatæ. Pa. 73.
- Samotheacia. Sa. XVI. 1. Pu. 71. fanum a piratis spol. Mi. 63.
- Samus. Sy. 24. C. IV. 42. 134. ca.

INDEX RERUM

- pta a Phil. Mā. III. ad Antio-
chum deficit. Sy. 25. a piratis
capta. Mi. 63.
- Sandrocottus. Sy. 55. n.
- Sanga, v. Fabius Sanga.
- Sangarius fl. Mi. 19.
- Sanguinem exsulant imagines.
C. IV. 2.
- Sapientum fauces. C. IV. 87.
102 sq.
- Sardes. Sy. 29. 36.
- Sardinia. A. 54. Mi. 95. C. I. 107.
II. 40. 54. V. 78. Pœnis adem-
ta. H. 4. Pu. 2. 5. in ea bellum.
A. 8. frumenti feraciss. C. II.
40. præfecti a Cæsar. 41. 48.
provinc. Octav. IV. 2. V. 24. n.
abstrahitur a S. Pomp. & rur-
sus ab Octav. 56. 66. 72. 80.
- Sarmatæ. Sauromatæ. Mi. 15.
120. Saurom. Basilidæ & Ja-
zyges. 69.
- Sarpedonis ædes Xanthi. C. IV.
78 sq.
- Sarpedonium prom. Sy. 39.
- Sarus, fl. Sy. 4.
- Satrapæ, nomen regum sumunt.
Sy. 52. 54. in plures satrapias
distractum regn. Alex. Pr. 10.
Sy. 52. Satrapa Gallogræciæ
a Mithr. præf. Mi. 46.
- Saturni ædes, ubi quæstosus ju-
rare solebant. C. I. 31.
- Saturnalia. Sa. x. 5.
- Saturnia, opp. C. I. 89.
- Saturninus, v. Apulejus Sat.
- Saturninus, S. Pompejum Anto-
nio conciliare studet. C. V. 52.
ad Antonium transit. 139.
- Satyri, in triumph. Pu. 66.
- Saucii & ægroti deserti. H. 82.
Pa 55.
- Savus, fl. II. 22.
- Saxa, v. Decidius S.
- Saxum vel Saxus, (potius *Thapsus*.) Pu. 94. n.
- Scæva, centurio Cæs. ad Dymh.
C. II. 60.
- Scævola? cust. corp. Octav. II.
20. n.
- Mucius Scævola, pont. max. C.
1. 88.
- Scamandrii campi. C. V. 138.
- Scapula, cum Pomp. fil. petit Hi-
span. C. II. 87. se ipse com-
burit. 105.
- Scarpia, opp. Sy. 19.
- Seato, v. Vettius.
- Scaurus, quæst. Pompej. Syria
præf. Sy. 51. C. V. 10. ambitus
reus, in exil. missus. C. II. 24.
a S. Pomp. ad Anton. transit.
V. 142.
- Sceptrum Mithrid. in triumph.
Pomp. Mi. 116.
- Sciathus, inf. receptac. prædon.
Mi. 29. Atheniensibus data ab
Anton. C. V. 7.
- Scipio & Cæpio, permutati a li-
brariis. v. Cæpio.
- M. (vel Cn.) Cornelius Scipio,
Asina, jurejurando a Pœnis
deceptus in Afric. abducitur.
Pu. 63. n.
- P. Cornelius Scipio, Cos. in Hisp.
adv. Pœnos missus, ex itin. re-
dit in Etruriam adv. Annib. H.
14. A. 5 sq. ab Annib. ad Pa-
dum fugatur & vulneratur. A.
7. Procos. abit in Hisp. A. 8.
H. 16. ab Asdrubale circum-
ventus perit. H. 16. Pu. 6. pa-
ter est Africani maj. H. 18.
- Cn. Cornel. Scipio, frater & leg.
præced. abit cum exerc. in
Hisp. H. 14 sq. in turri cre-

matur a Pœnis. 16. Pu. 6. pater Scipionis Naficæ. A. 56.

- P. Cornelius Scipio, Publii fil. Africanus maj. Pu. 2. Imperator in Hisp. missus juvenis. H. 18. Pu. 6. a deo se inspiratum simulat. H. 19. 26. Pu. 6. & credit ipse. H. 23. oppugnat & capit Carthag. (Spartag. vel) novam. H. 20-23. vincit Asdrub. ad Bætycam, 24. eumd. & Masinissam, ad Carmonem. H. 25-27. in magno periculo ibi versatur. 27. ad Syphacem navigat, & cum Asdrubale cœnat. 28 sq. Ilurgin evertit, Castacem capit. 32. morbus, & militum seditio. 34-36. Indibili pacem dat, a Masinissa fidem accipit. 37. Italicam condit, Romam redit & triumphat. 38. Consul, in Afr. mittitur. A. 55. Pu. 6. in Sicilia 300 nobiles commilit. splendide armat. Pu. 8. Locris captis Pleminium præficit. A. 55. ex Sicilia in Afric. profectus, ad Uticam castra ponit. Pu. 13. Masinissæ ope Annonem, Pu. 14. & Locham opp. capit. 15. Uticam oppugnat. 16. sacris factis Audaciæ & Pavori, Asdrubalem, captis noctu castris, ingenti clade adficit. 19-21. 23. ad Carthaginem ducit, Amilcarem castra navalia adgressum reprimat. 24 sq. hieumat ad Uticam. 25. colloq. cum Syphace captivo. Pu. 27 sq. conjurationem in castris detectam punit. 29 sq. inducias, 31. & pacem dat Pœnis. 32. pax a Pœnis turbata. 34.

magnanimitas Scip. in Pœnorum legatos. 35. cum Annibale ad Zamam confligit Scipio. 36. Inducias dat Annibali. 37. induciæ solute, magnamin. Scip. in exploratores Annib. colloq. irritum cum Annib. 39. prælio ad Cillam Annibalem Scipio vincit. 40-48. legationes de pace. 49. sq. conditiones. 54. de eis Romæ deliberat senatus. 56-64. vincit Scipionis sententia, pax datur æmulæ urbi. 65. Scipio splendide triumphans. 66. Legatus ad Antiochum, Sy. 9. Ephefi colloquitur cum Annibale. Sy. 10. legatus fratris Lucii, bellum adv. Antiochum gerit. 21. 23. 29 sq. pacis conditiones Antiocho fert. 38. post reditum accusatus, magno animo contemnit judicium. 40 sq. Scipionis frater, Lucius. H. 29. Sy. 21. filia, Paulo Æmilo nupta? Sy. 29. n. filius (adoptivus, & nepos ex filia, Africanus minor?) ab Antiocho captus, & patri gratis remissus. ib. n. filia, Cornelia, mater Gracchorum. C. I. 17.

- L. Cornelius Scipio, frater Afr. maj. cum fratre est in Hispan. H. 29. Consul, mittitur adv. Antiochum; rei militaris non satis perito legatus datur frater. Sy. 21 sqq. in pugna cum Antiocho præest media acie. 31. *An idem L. Scipio, qui Scordiscos concludit, & Madis ac Dardanis, auro accepto, pacem dedit? Il. 5. n.*

P. Cornelius Scipio Æmilianus,

INDEX RERUM

Afr. min. Pu. 2. filius nat. Æmilli Pauli, Pu. 101. Ma. XVII. Sy. 29. & Cornelie, Afric. maj. filie? Sy. 29. n. Africani maj. filius adoptivus? ib. ab Antiocho captus? ib. n. leg. Luculli in Hispan. H. 49. Celtiberum certamine sing. vincit. H. 53. a Lucullo ad Masinissam missus, Pu. 71. mediator est pacis inter Masinissam & Pœnos. Pu. 72. trib. mil. in Afr. servat milites, 98. 103. & castra. 99. 101. cum Phamæas adgredi non audent. 100. ei invident cet. tribuni. ib. consilia frustra dat Manilio. 102. testimonia de eo præclara. 105. hæreditatem Masinissæ inter filios distribuit. 106. cum Phamæa Romam missus, 109. ædilitatem petens, Conf. creatur ante ætatem. 112. C. IV. 92. Uticam adpellit, mox Mancinum liberat periculo. 114. disciplinam mil. restituit. 114-117. Megara capit, Pœnos intra Byrsam compellit. 117 sq. isthmo potitus, commeatu excludit Pœnos. 119 sq. portum aggere claudit. 121. præl. navale. 122 sq. aggerem prope urbem expugnat. 124 sq. vicina oppida capit. 126. Byrsam & Cothonem oppugnat, & capit. 127-133. flet super incendio Carthagini. 132. devovet solum Carthag. 135. C. I. 24. triumphat. Pu. 135. Consul iterum, (rursus ante ætatem?) H. 23. n. adversus Numantinos proficit. præmissa Amicorum turma. 24. disciplinam

milit. restituit. 85 sq. præparatis omnibus, 87 sqq. Numantiam oppugnat, miro circumvallationis genere, 90 sqq. & deditione captam, solo æquat. 96-98. Numantinus dictus. ib. Patronus sociorum Italorum, in odium pop. incurrit. C. I. 19. mortuus in lecto invenitur. C. I. 20. Frater naturalis, Maximus Æmilianus. H. 90. fratris filius, Buteo. 84. uxor, Sempronius. C. I. 20.

P. Cornelius Scipio Nasica, fil. Cn. Scip. qui in Hisp. cecidit, frater patruelis Afr. maj. optimus vir in civit. habitus. A. 56.

P. Scipio Nasica, Carthaginem sinendam censet. Pu. 69. *Col.* demolitur theatrum. C. I. 28. n.

P. Cornelius Scipio Nasica, *quæstor* Africani min. mittitur ad accipienda arma Pœnorum. Pu. 80. pont. max. irruit in turbam Gracchanor. C. I. 16.

Cn. Cornel. Scipio Hispanus, vel Hispalus, cum Nasica accipit arma Pœnorum. Pu. 80. n.

L. Scipio Asiaticus, Æfemia bello soc. habitu servili profugit. C. I. 41. *Col.* ducit contra Syllam. 82. colloquitur cum Sylla, deseritur ab exerc. 85. cum Lucio, filio, a Sylla dimittitur incolumis. 86.

L. Scipio, focer Pomp. magni, ambitus accusatus servatur a Pompejo. C. II. 24. Pompeji collega in conf. 25. exercitum Pompejo adducit e Syria. 60. pugna Pharfal. præest. 76. cum Catone Africam petit. 87. auxilia adducit a Juba. 95 sq. vi.

- ctus a Cæsare, fugit, 97, & in mare se præcipitat. 100. effigies ejus in triumpho traducta. 101.
- Scodra, opp. C.v. 65. n.
- Scordisci. *Il.* 2. 3. pæne deleti a L. Scipione? 5. adde n. ad p. 849, 98.
- Scordiscus. *Il.* 2.
- Scoroba, m. Mi. 19. n.
- Scotius, m. Mi. 120. n.
- Scriba, resitat legem. C.I. 11. 12. scriba Cæsaris, Antonio deditus. C. III. 5.
- Scriboniam, sororem Libonis, in matrim. petit Octav. C.v. 53.
- Scriptores, ab Appiano laudati, v. Auctores. Scriptores plerique historiæ Rom. incommoda ratione usi sunt. Pr. 14. Scriptor latinus tacito nomine citatus. *Il.* 5. Scriptores latinos plures de eadem re inter se contulit Appianus. C.II. 70. scriptorum dissensio in hist. Lepidi. C.III. 84. multi historiam proscriptionis ediderunt. IV. 16.
- Scutum elephantinum. Pu. 46. scuta argento bracteata in pompis. C. I. 106. scutis sublati significatur deditio. II. 42. scutum Minucii 120 telis transfixum. 60. scuto Gallico testus Octav. ab imbre. C.v. 117.
- Scylacius mons. C. v. 103. 109.
- Scyllæum. C. IV. 85. v. 85.
- Scythæ. Mi. 13. 78. 101 sq. 120. Pa. 45. focii Mithrid. 15. 41. 69. 119. Medici, Agari. Mi. 88. Scythæ in triumph. Pomp. 116. regiæ fœminæ. 117.
- Scythia. Sy. 57. Mi. 102. 108. 112. 119. Pa. 35. Scythico more Græcos advenas mactant Achæi Scythici. Mi. 102.
- Secures, v. Fasces. Securim & coron. auream Veneri mittit Sylla. C. I. 97.
- Sedetania. H. 77.
- Seditio, in urbe, Ti. Gracchi. C. I. 9. 17. C. Gracchi. 21-26. Pu. 136. Apuleji. 32 sq. ob æs alienum. 54. &c. post pugn. Pharf. II. 92. in exercitu: Scipionis in Hisp. H. 34-36. Cæsaris, II. 47. 92 sqq. Octavian. 128 sq.
- Segeda, opp. H. 44. n. sq.
- Segesta, opp. *Il.* 10. n. 17. 22-24.
- Segontia, opp. Hisp. C. I. 110. n.
- Selene. Sy. 69. n. ejus fil. Antiochus Asiat. 70.
- Seleucia, ad mare, urbs Syriæ. Sy. 4. 58. ibi Fulmen pro deo colitur. 58. sepultus Seleucus. 63. Seleucia ad Tigrim, felici hora condita. 58. Pa. 27. 29. 34. 37. 66. Sel. castell. Mesopot. Mi. 114. Novem Selenias condidit Seleucus. Sy. 57.
- Seleucidæ. Sy. 65 sqq. ab eis deficiunt Parthi. 65. 48. Seleucidar. familia regnat annos CCLXX? Sy. 70. n.
- Seleucis, pars Cappadociæ. Sy. 55.
- Seleucis Palæstinæ? Mi. 117. n.
- Seleucus Nicator. Sy. 1. C. v. 10. patr. Babyl. pulsus ab Antigono, fugit ad Ptolem. Sy. 53. Babyloniam recipit, 54. regis nomen sumit, Antigono sublat. Syriam fortitur, & plures alias prov. adquirit. 55. omina olim ei oblata. 56. nomen Nicatoris, robur, uxores, 57. urbes conditæ. 57 sq. uxorem

INDEX RERUM

- Stratonice** filio Antiocho Soteri nubit. 59-61. occiditur a Ptolem. Cerauno. 62 sq.
- Seleucus II.** Callinicus, pater Antiochi M. Sy. 1. 66.
- Seleucus III.** Ceraunus, fr. Callinici. Sy. 66.
- Seleucus IV.** Philopator, filius Antiochi M. Sy. 3. Pergamum obsidet. 26. præest præl. cum Rom. 33. fugit Apameam. 36. succedit patri, & necatur insidiis Heliodori. 45.
- Seleucus V.** fil. Demetr. Nicat. & Cleopatraz, necatur a matre. Sy. 68 sq.
- Seleucus VI.** Grypi fil. crematur Mopivestiaz. Sy. 69.
- Sella**, curulis eburnea. C. I. 70.
71. dono mittitur Masiniss. Pu. 32. aurea Cæsaris, II. 106. 109. etiam post mortem ei adponitur. III. 28.
- Semigræcus.** Pa. 63.
- Sempronia**, ux. Afr. min. C. I. 20.
- Cn. Sempronius**, legatus captivorum ad senatum. A. 28.
- Sempronius**, (vel, *Septimius*,) miles olim Pompeji, ei obviam mittitur a Ptol. C. II. 84. n. sq.
- Ti. Sempronius Gracchus**, procos. contra Lucanos, proditus perit. A. 35.
- Ti. Sempron. Gracchus**, pr. Hisp. Comptegam opp. capit, Celtiberis leges foederis scribit, triumphat. H. 43.
- Ti. Sempron. Gracchus**, trib. pl. C. I. 1 sq. instaurat legem agrariam, & multis excitatis turbis, cœditur in Capitol. 9-16. patre bis cos. & Cornelia matre natus. 17. Ejus filium se jactans nonnemo, creatur trib. pl. & primo magistr. die perit. 32 sq.
- C. Sempron. Gracchus.** Tib. frater, triumvir agris div. C. I. 13. trib. pl. fert legem de frument. menstruo. 21. refectus in ann. sq. perfert legem de judiciis ad equites transferendis. 22. coloniis plebem, jure civitatis Latinos & ceteros socios demereri studet. 23. in Africa terminos colon. Carthag. designat. 24. reversus, excitatis turbis, occiditur. 25 sq.
- Ti. Sempronius Longus**, Cos. mittitur in Afr. adv. Pœnos. H. 14. revocatur in Ital. adv. Annib. A. 6. funditur ad Trebiam. 7.
- P. Sempronius Tuditanus**, trib. mil. cum reliquiis pugnaz Cannens. perumpit per hostes. A. 26.
- C. Sempron. Tuditanus**, præt. in Hisp. H. 39.
- C. Sempronius Tuditanus**, Cos. judicium agrorum missum facit. C. I. 19. & contra Japydas proficisc. II. 10.
- Sena**, vel Senæ, opp. A. 52. n. C. I. 88. n.
- Senatorio ordini** auferuntur judic. C. I. 22. senatorum occisor. capita pro rostr. suspensa. 71. senatores Marianæ fact. interf. a Sylla. 94. interreges. 98. in senatum lecti 300 equites. 100. senatores Syllam humeris in campum Mart. deportant. 106. in ædibus Bibuli cœtus faciunt. C. II. 11. Cæsarem salutant in Gallia. 17. administri Pompejo dati. 18.

- Mi. 94. in curia pernoctant. *Serpens æneus in ara Philoct. Mi.*
C. II. 37. plerique ad Pomp. 77. remedia ex serpentum vi-
contendunt. 50. 52. senatores 77. confecta. 88.
ccc proscripti. IV. 5. senatoriam dignitatem tribunis &
centurionibus in suis patriis Serranus, v. M. Atil. Serr.
promittit Octav. V. 128, senatores coronati obviam eunt
Octav. 130. Serranus, class. præf. Pu. 114. n.
Serrium prom. C. IV. 101 sq.
Sertorius, Cinnæ & Carbonis so-
cius. C. I. 65. 67. 85. in pro-
vinc. Hispaniam abijt. 86. au-
getur copiis, ductu Perpennæ.
107. Bellum Sertorian. 108.
114. legatos mittit ad Mithrid.
Mi. 68. occiditur a Perpenna.
C. I. 113. Mi. 68. ejus cerva.
C. I. 110. laus & vitup. 112.
Servile bellum, in Sicil. H. 99. C.
1.9. Spartacium, v. Spartacus.
Servilia, soror Catonis, mater M.
Bruti. C. IV. 135. amata a
Cæs. II. 112.
Servilianus, v. Fabius Max. Serv.
Cn. Servilius, Cof. adv. Annib.
A. 8. a Fabio dictat. Romam
mittitur. 12. ad exere. redit. 16.
Annibal. mora conficiendum
putat. 18. pugna Cannensi ca-
dit. 19. 22. 24.
Q. Servilius, Procos. bello Italic.
interficitur ab Alculanis. C. I.
38. n.
Q. Servilius Cæpio, frater Fabii
Max. Serviliani, H. 70. (cf. n.
ad p. 181, 70. & 184, 14 sq.)
succedit fratri in bell. adv. Vi-
riathum. ibid. Viriathum per
amicos necandum curat. 74.
Tantalum, Viriathi success.
debellat. 75.
Q. Servilius Cæpio, leg. Rutilii
bello social. C. I. 40. insidiis
Pompædij interf. 44.
Q. Servilius Casca, conj. in Cæs.
C. II. 113. n. 115. 117.
R r r 4
- Senatus, in æde Fidei habetur.
C. I. 16. jurat in verba legis
Apulejæ. 31. ab uno Cof. sine
alterius consensu convocari
nequit. C. II. 11. senatum di-
mittendi jus habet tribunus
pl. 29. senatus, Cæsari decreta
sua de eo offert. 107. specta-
culorum tempore in ædibus
theatro vicinis convenit. 115.
in æde Telluris. 126. Senatus
Rom. ccc virorum Uticæ resi-
det. C. II. 95. senatus Sertorii.
Mi. 68. sen. Belgidæ cum cu-
ria crematus. H. 100. senatus
Carthagin. exprobrat populo
temeritatem. Pu. 35. senatus
Nuceriæ in balneo suffocatus.
Pu. 63. Acerrarum, in puteos
conjectus. ib. Vaccensium in-
terfect. a Metello. Nu. II.
Sentia, opp. C. V. 30.
Sepelit cæsos Macedones Antio-
chus. Sy. 16. sepelire a Cinna
& Mario cæsos non licebat.
C. I. 73. sepulcro conditi pro-
scripti. C. IV. 44. 47.
Septem sapientes, tyranni. Mi. 28.
Septimius, proscr. prod. ab ux.
C. IV. 23.
Serapio, Cypro præf. a Cleopatr.
C. IV. 61. v. 9.
Sergius, proscr. latet ap. Anton.
C. IV. 45.

INDEX RERUM

- Prætextas**, tribunis & centurionib. promittit Octav. C. V. 128.
- Prætor**, dimidiata habet consulis insignia. Sy. 15. Prætor urbanus, legatos introducit ad senatum. Mi. 6. eligit legatos ex senatu. ib. prætores duo cum insignib. a piratis capti. Mi. 93. prætor, comitiis præest. C. I. 28. in curia tegulis a plebe interimitur. 32. sacrificans occiditur. C. I. 54. convocat senatum. 88. præturam ante quaestur. gerere vetat Sylla. 100. prætoris comitiis candidatus deest. 118. honoratio jurisdictio inter cives. II. 112. urbanus urbe excedere non debet. III. 2. coram Prætore adoptio. 14. prætoris habitu elabitur proscriptus. IV. 45.
- Prætoriani**, Octaviani. C. III. 66. 67. delecti. 69. Antonii. 67.
- Preces**, in confectione publ. indictæ. C. II. 36. preces Achilleæ Camilli, It. VIII. 2. alix ejusd. G. V. preces barbarorum non intellectæ Romanis. Mi. 50.
- P. Presentejus**, dux Italie. C. I. 41. n.
- Privilegia senatus**, quoad ej placet. H. 44. Nu. III.
- Procas Silvius**. R. I. 1.
- Procella ingens**. Mi. 88.
- Proconnefus**. C. V. 139.
- Proconsules consulari potest.** in Syriam missi, quare. Sy. 51. per Italiam. C. I. 38. proconsulis nomen durat usque ad reditum in urbem. 80.
- Prodigia**, Urbi oblata. It. VIII. 1. A. 56. C. I. 83. II. 36. IV. 4.
- Alexandro & Cæsar**. II. 152. Clæroni. IV. 19. Bruto & Cassio, 134. Antonio. V. 79. Crasso. Pa. p. 28. prodigiorum nimis curiosi Romani. C. I. 83.
- Prometheus in Caucaſo**. Mi. 103.
- Promona**, opp. II. 12. n. 25 sq.
- Propontis**. Mi. 95. C. V. 138.
- Proscriptionis inventor Sylla**. C. I. 95 sq. IV. 1. proscriptionis III virorum, causæ, 5. edictum. IV. 8. 11. proscriptorum numerus. 5. proscripti. 17 sqq. pueri. 30. proscriptus ludum lit. aperit Romæ. 47. proscriptorum capita ad III viros relata, IV. 711. & pro rostris exposita. 15. &c.
- Proserpinæ templum**. Sa. XII. 1. 2. A. 55. festum Cyzici. Mi. 75. raptus. C. IV. 105. n.
- Protopachium**, cast. Mi. 19. n.
- Provinciis nonnullis plus insunt Romani quam ex eis capiunt**. Pr. 7.
- Prunarum vapore suffocat se Catulus**. C. I. 74. prunas deglutit Porcia. IV. 136.
- Prusias**, r. Bithyn. cogn. Venator. Mi. 2. socius Romanor. adv. Antiochum. Sy. 23. per Prusiam Annibal perit. 11. post bellum cum Perseo, supplex Prusias libertum Romanor. se proficitur. Mi. 2. Attalum, r. Perg. infestat. 3. Nicomedem fil. Romam mittit. 4. filium interfecturus, ipse perit. 6 sq.
- Prusias sub monte**, opp. Mi. 77. n.
- Prytanis**, magistr. Rhod. C. IV. 66.
- Pseudo-Gracchus**. C. I. 32 sq.
- Pseudo-Marius**. C. III. 57. cf. A. quatius.

ET PERSONARUM.

- Pseubo - Philippus, v. Andriscus.
Ptolemæus Lagi, vel Soter, diruit Hierosolymor. mœnia. Sy. 50. satrapa Ægypti, Syriam adquisivit. 52. rursus amittit. 53. rex salutatur. 54. Seleucum comitatur in Babyl. 56. filio juniore cedit imperio. C. I. 103. Sy. 62.
Ptol. Philadelphus, vel Soter, secundus r. Ægypti: ejus opes. Pr. 10. amicus Romanor. & Carthag. Si. I. n. filia Berenice, ux. Antiochi Dei. Sy. 65.
Ptol. Ceraunus, fil. maj. Ptol. Soteris, profugus, excipitur a Seleuco, eumque interficit. Sy. 62 sq.
Ptol. *Evergetes*; fil. Cerauni, r. Ægypt. Sy. 65.
Ptolemæus quartus, Philopator, r. Ægypti: *ad hunc referendum* fragm. Ma. II. 1. cf. n. ad p. 508, 52 sq. *Sed quod eidem tribuitur*, Ma. III. & Sy. 1. 2. 5. quod puer ad regnum pervenerit, quod ei ab Antiocho M. Cœlesyria sit ademta, & cum Cleopatra Syra dotis nomine restituta, *id potius ad Ptolemaum v. Epiphanem pertinet*. vid. n. ad Ma. III. & ad Sy. 1.
Ptolemæus sextus, *Philometor*. Sy. 66. 67. 68. Ma. IX. 2.
Ptolemaus Alexander, vid. Alexand. fil. Alex.
Ptolemæus undecimus, r. Ægypti, *Auletes*. Sy. 51. Pompej. magnis muneribus invitat ad seditionem subditorum comprimendam. Mi. 114. ei filia Mithridat. fuerat desponsata. 111. pulsus a suis, reducitur a Gabinio. Sy. 51. Pa. 21.
Ptolemæus, r. Cypri, *fr. Auletis*, lege Clodia regno privatur, sibi manus infert. C. II. 23.
Ptolemæus, puer, fil. Auletis, cum sorore Cleopatra de regno contendit, Pompejum interficit. C. II. 84. a Cæsare victus, nusquam compareret. v. 9. II. 89 sq. pro eo se alius venditat Aradiis. ib.
Ptolem. Apion, vid. Apion.
Publicani, acerbe tractant Asiæ civitates. C. II. 92. v. 4. eorum debita remittit Cæs. Octavian. v. 130.
Publius, quæstor Bruti, proscr. in amicitiam Octaviani receptus. C. IV. 51. n.
Puer proscr. cum pædag. interf. C. IV. 30.
Pugnæ tempus unum, si necessitas cogit. A. 13.
Punica fossa. Pu. 32. 54. Punicum Bellum I. Si. II. 2. Pu. 3 sq. H. 3. Bell. II. H. 4. Pu. 6-67. Bell. III. Pu. 74 sqq. conf. Carthag.
Punicus, dux Lusit. H. 56. n.
Puteo protrahitur Flaccus. Mi. 52. in puteos conjectus senatus Acerrarum. Pu. 63.
Puteoli. C. v. 50. 71 sq. 74-78-97-98. 112.
Pygmalion. Pu. 1.
Pylus. Pu. 112.
Pyrenæus m. H. 1. n. 17. 28. A. 4. II. 4. C. I. 110 sq. IV. 2.
Pyrrhæi. II. 16. n.
Pyrrhus, r. Epiri, a Tarentinis in aux. vocatus. Sa. VII. 3. Tarenti severam discipl. exercet.

INDEX RERUM

- VIII. victis Romanis pacem per Cineam frustra offert. X. 1-3. Fabricium tentat. 4. captivos ad celebr. Saturnal. dimittit. 5. pacem componit, & in Siciliam abit. XI. clade adficitur a Pœnis. XII. 1. templ. Proserp. spoliat. 2. imperium tenet sinus Adriatic. II. 7. secundus imperator post Alex. judice Annibale. Sy. 10.
- Pythagoræi, tyrannidem exercent in Italia. Mi. 28.
- Pytho: Pythicum templ. spoliat Sylla. Mi. 54.
- Quadratum agmen. H. 55. 86.
- Claudii *Quadrigarii* Annales, citati. G. I. 3. n.
- Quæstor, occiso imperat. milites ex fuga colligit. H. 63. dies 30 in recipienda & recens. Mithridatis gaza consumit. Mi. 113. jurare solet in æde Saturni. C. I. 31.
- Quernæ coronæ, signis Cæsaris impositæ. C. II. 106.
- Quintia, v. Claudia Q.
- Quintilis mensis, Julius. C. II. 106. V. 97.
- T. Quintius, fundit Gall. G. I. 1. n.
- Quintius, dux Roman. adv. Viriathum. H. 66. an Quintus Pompejus? n.
- T. Quintius Flamininus. Ma. IV. 2. vulgo Flamininus. vid. n. ad p. 510, 85. colloq. cum Philippo, in sinu Maliaco. Ma. VI. post victor. ad Cynoceph. pacem dat Philippo. Ma. VII. 1. in ludis Isthm. Græcos liberos pronunciat. 2. Demetrium filium Phil. senatui commendat.
4. legationes inter Flaminin. & Antiochum. Sy. 2. ejusd. legatio ad Prusiam, Annibali fatalis. 11.
- L. Quintius *Flamininus*, frat. præc. Ma. v.
- L. Quintius? proscr. socer Asinii Pollionis. C. IV. 12. n. 27.
- Quintus, centurio, prodit Cassio Dolabellam. C. V. 4. n. IV. 62.
- Quirinalis collis. C. III. 92.
- Quirites Cæs. appellat milites mission. postulantes. C. II. 93.
- Rammius*, Appiano Erennius. Ma. IX. 4. n.
- Ramnus, libertus Antonii. Pa. 97.
- Ranæ ab Apolline immitt. II. 4. n.
- Rascus & Rascupolis, v. Rhasc. Ravenna. C. I. 89. II. 32. III. 42. 97. V. 33. 50. 78. 80.
- Rebilus, proscr. nauclerum terret Themistoclis commento. C. IV. 48.
- Rebilus, senator, captus dimittitur a Menodoro. C. V. 101.
- Reditus imperii, recensuit Appianus historiarum libro extremo. Pr. 15. domum suam conferri jusserat Cæsar. C. III. 20.
- Regia, Mithridatis. Mi. 78. 82. Tigranis. Mi. 84. 104. Syphacis, dein Masinissæ. Pu. 27. 106. veteres Regiæ celebres, mediterraneæ fuerunt. Pu. 87.
- Regillum, opp. Sabin. R. XI.
- Regillus, v. Æmil. Reg.
- Regnum negatorium Syllæ. C. 1. 101. regnum pricis temporib. simile prædicit vates. IV. 4.
- Regulus, v. Attilius.
- Rei, postquam citati sunt, quater accusantur. C. I. 74.

- Remus**, v. **Romus**.
Antius Restio, proscript. C. IV. 43.
Rex, v. **Rubius R**.
Rex regum, **Tigranes**, Sy. 48.
Pompejus, C. II. 67. Regibus Rom. 24 secures prælatæ? C. I. 100. n. Sy. 15. Regum statutz. C. I. 16. reges Rom. eligebantur. 98. soli in campo Martio sepeliebantur. 106. Regem adpellandi Cæsarem conatus nonnullorum. II. 107. 110. regium quondam palatium. 148. reges se non passuros jurant Romani. Pr. 6. R. x. C. II. 119. IV. 91. reges arbitratu suo adpellat **Antonius**. V. 75.
Rhæti. II. 6. 29.
Rhascupolis, **Thrax**. C. IV. 87. 103 sq. 136.
Rhascus, frat. præc. ib.
Rhea Silvia. R. 1. 2.
Rheginus, proscr. carbonarii vestitu fugit. C. IV. 20.
Rhegium, opp. A. 44. C. II. 95. IV. 25. 39. 85. V. 81. 84. militibus a III viris promissum. IV. 3. 86. Rhegini a Rom. præsid. interf. Sa. IX. 1 sq. reliquis civibus oppidum redditum a **Fabric**. 3.
Rhegina columna, **Seylis**. C. v. 85. 103. 112.
Rhenus fl. Pr. 4. G. I. 5. C. III. 97.
Rhenus Bononiensis. n. ad C. IV. 2.
Rhefus, ad Ilium. Mi. 1.
Rhetogenes, **Numantin**. H. 94.
Rhodanus fl. G. xv. C. I. 109. v. 66
Rhodii, **Doricæ** originis. C. IV. 67. 79. fortiter repellunt **Demetrium**. C. IV. 66. queruntur apud Romanos de **Philippo**, **Peræam** vastante. Ma. III. VI. juvant Romanos adv. **Antiochum**. Sy. 22. 25. ab eis **Lyciam** & **Cariam** accipiunt. 44. Mi. 23. **Perseo** majus studium demonstrant quam Romanis. ib. unde exasperati adv. eos **Romani**, Ma. IX. 2. C. IV. 66. rursus eis **Lyciam** & **Car.** eripiunt. Sy. 44. Mi. 23. **Michridatem** nav. prælio vincunt. Mi. 24. 26. a **Sylla** sociis Rom. rursus adscribuntur. Mi. 61. **Syllæ** **Norbanum** tradere cogitant. C. I. 91. naves mittunt **Pompejo**, C. II. 71. 83. **Dolabellæ**, IV. 60. sed **Cassio** negant. 61. bello petuntur a **Cassio**. 65 sqq. & victi mulctantur. 73. in præsidio relinquitur **L. Varus**. 74. res novas contra **Cassianos** molliuntur. V. 2. eis infulus quædam donat **Antonius**. 7. quæ mox eis rursus adimuntur. ib.
Rhodope, m. **Thrac**. Mi. 69.
Rhœteum, opp. **Troad**. Sy. 23.
Rhyndacus fl. Mi. 75.
Rhodoguna, soror **Phraatis**, ux. **Demet**. **Nicar**. Sy. 67.
Roma: a **Gallis** capta, G. I. 1. C. IV. 95. imperatorum, vel potius regum civitas. Sa. x. 3. a cædibus lustratur. C. I. 26. pars incendio conflagrat. IV. 25. fame laborat. v. 18. 80. a latronibus infestatur, & purgatur. 132.
Romani, in rebus advers. numquam abjecerunt animum. Pr. 11. auri cupidi. Sa. XI. 1. Mi. 56. religionem & fidem præ omnib. hominib. profitentur. Pu. 79. Ma. IX. 3. duces æne-

INDEX RERUM

- dos Samnitib. tradunt. H. 83. biennio 200 hom. millia sub Annib. amiserunt. A. 25. nulum hostem initio statim delect. Ma. VII. 1. rei nauticæ minus periti. Sy. 22. prodigiorum nimis curiosi. C. I. 83. Romanorum perfidia in Hispanos. H. 61. fraudes erga Pœnos. Pu. 67 sq. 72. studium defendendi honorem nominis Rom. Mi. 22. cædes in civitatib. Asiæ. ib. sqq. 62.
- Romulus, conditor urbis. R. I. 2. II. bellum cum Tatio. IV. regia potestate in tyrannidem versa, occiditur. C. II. 114. duodec. vultures videt. III. 94.
- Romulus Silvius, rex Albanus, fulmine perit. R. I. 2.
- Romus, frat. Romuli. R. I. 2.
- Roscus, castris Cornif. præf. C. IV. 56.
- Roscii fratres. Pa. 64.
- a Rostris deturbantur qui Apuleji legem dissuadere conantur. C. I. 30. pro rostr. exposita capita occiforum. C. I. 71. 94. II. 15. pro rostris statua eq. Syllæ. 97. habentur orationes ad populum & laudationes funebr. 106. expositum corpus Syllæ. ib. corp. Clodii. II. 21. a rostris rapitur Cato. II. 11. pro rostris sedens Cæsar spectat Lupercalia. 109. rostris navium cincta basis statuæ Octavian. V. 130.
- Rubico fl. C. II. 35. Italiam a Gall. dividit. III. 61.
- Rubrius, tr. pl. C. I. 14. n.
- Rubrius Rex, (ni potius, Rubrius Ruga,) conj. in Cæf. C. II. 113. n.
- Cæsetius Rufus, proscriptus ob insulam in urbe. C. IV. 29. n.
- Rufus, v. Minucius, & Rutilius.
- Rullus, v. Servilius R.
- Rustius. Pa. 67 sq.
- P. Rutilius Lupus. Col. bell. soc. C. I. 40 sq. ex vuln. moritur. 43.
- Rutilius Rufus, scriptor hist. Belli Numantini, trib. mil. H. 88.
- Rutilium ad colloq. cum Fimbria mittit Sylla. Mi. 60.
- Rutilus, v. Marcius Rut.
- Rutuli, pop. R. I. 1.
- Sabin. R. III. pax cum Rom. conciliata per Sabinorum filias. IV. Sabini adv. Rom. concitantur per Tarquinium. XI.
- Sabinus, leg. Calvisij. C. V. 81. purgat Italiam a latronib. 132.
- Saburra, dux Jubæ. C. II. 45. occiditur a Sittio. IV. 54.
- Sacerdos, Fabius Dorso. G. VI. sacerdotes. templum capitolii claudunt orto tumultu. C. I. 15. apicem inter sacrificandum solum gestant. C. I. 65. sacerdotum collegia ducunt funus Syllæ. 106. Sacerdotes, pro salute Cæsar's vota publ. faciunt. II. 106. prohibent ne Cæsar in templo sepeliatur. 148. immunes a militia, exc. bello Gallico. 150. Dianæ Milefiæ, Megabyzi. v. 9. Atheniensium, utuntur phæcasio. II.
- Sacra Jovi & Neptuno facit Scipio, Pu. 13. Pavori & Audaciæ. 21. sacra Græcorum percepta habuit Mithrid. Mi. 112. Sacer mons. C. I. 1. sacra via. C. I. 59. 64. sacra faciens Marius, interfici jubet inimicum. 73. sacris

ET PERSONARUM.

73. sacris solennibus celebrantur dies victoriarum Cæsaris. II. 106. sacra aditalia, III. 64. 50. sacra Antonio & Octavi facta, ut servatoribus. 74. Neptuno & Mari sacra facit S. Pomp. 100. sacra bonæ Dææ. Si. VII.
- Sacrificia solennia reg. Persar. & Ponti. Mi. 66. 70.
- Sacrilegii causa bellum Illyria inferunt Romani. II. 5.
- Sacriportus. C. I. 87.
- Sacrofanti, trib. pl. C. II. 31. 108. IV. 17. Cæsar. 106.
- Sagittarii, Mauri. Pu. 40. equestres. Sy. 32. C. IV. 88. camelis insidentes. Sy. 32. Cretenses. C. II. 49.
- Sagontia, opp. Hisp. C. I. 110. n.
- Saguma. H. 42. n.
- Saguntus, col. Zacynthiorum, Romanor. societatem ambit. H. 7. A. 2. Pu. 6. everfa ab Annib. 10-12. ab eod. restituta, & Carthago Spartag. dicta? 12. n. 19. 75. invaditur a Scipione. 20. 54. & capitur. 23. 54.
- Salapia, a Blatio Romanis proditur. A. 45-47. Salapini fraudem Annibalis fraude rependunt. 51. Salapiam, captam incendit Cosconius. C. I. 52.
- Salassi, pop. II. 17.
- Salassus, proscr. proditur ab ux. C. IV. 24.
- Salernum, opp. C. I. 42.
- C. Livius Salinator, Cos. A. 52.
- Salinator, repetund. reus. C. I. 22.
- Salis inopia domantur Salassi. II. 17.
- Salona, opp. II. 11.
- Salvidlenus, leg. Octav. contra S. Pomp. in Sic. missus. C. IV. Vol. III.
85. in Hisp. V. 20. ex itin. revocatur ad bellum cum L. Anton. 24. 27. 31. 54. interficitur ab Octaviano. 66.
- Salvius, trib. pl. favet Antonio. C. III. 50. 54. tum favens Ciceroni, proscr. caditur in convivio. IV. 17.
- Salustius Crispus, missus a Cæs. ad feditios. milites. C. II. 92.
- Mauritanæ præf. 100. *Salustium auct. sequi videtur Aprianus*, Nu. III. n. IV. n.
- Salyi, vel Salyes, pop. G. XII.
- Samarit. rex Herodes. C. V. 75.
- Sambuca, mach. bell. Mi. 26. n. 73. n.
- Samnites, Sabinorum posteri, Sa. IV. 5. per 80 annos conficiantur cum Rom. Pr. 14. Pu. 58. victi a Cornelio & Corvino Coss. Sa. I. 1. rursus victi, satisfactionem offensionum offerunt Romanis, non accipientibus. Sa. IV. 1. superbiam Romanorum ulciscuntur contumelia ad Caudium. 2-7. Samnitibus traduntur 20 duces Romani. H. 83. cum Samnitibus foedus facit Mithr. Mi. 112. arma capiunt bello soc. C. I. 39. vincuntur a Sylla. 51. rursus a Cosconio. 52. serius quam ceteri Italici jus civitatis nanciscuntur. 53. Mario favent. 58. captos Sylla interficit. 87. Samnitium dux Staius, forf. *Paapius*, proscr. C. IV. 25.
- Samnium. C. I. 90. 119.
- Samosatæ. Pa. 73.
- Samothracia. Sa. XVI. 1. Pu. 71. fanum a piratis spol. Mi. 63.
- Samus. Sy. 24. C. IV. 42. 134. ca.

INDEX RERUM

- dos Samnitib. tradunt. H. 83.
 biennio 200 hom. millia sub
 Annib. amiserunt. A. 25. nul-
 lum hostem initio statim de-
 lent. Ma. VII. 1. rei nauticæ
 minus periti. Sy. 22. prodigio-
 rum nimis curiosi. C. I. 83. Ro-
 manorum perfidia in Hispanos.
 H. 61. fraudes erga Pœnos. Pu.
 67 sq. 72. studium defenden-
 di honorem nominis Rom. Mi.
 22. cædes in civitatib. Asiæ.
 ib. 59. 62.
- Romulus, conditor urbis. R. I. 2.
 II. bellum cum Tatio. IV. re-
 gia potestate in tyrannidem
 versa, occiditur. C. II. 114.
 duodec. vultures videt. III. 94.
- Romulus Silvius, rex Albanus,
 fulmine perit. R. I. 2.
- Romus, frat. Romuli. R. I. 2.
- Roscus, castris Cornif. præf. C.
 IV. 56.
- Roscii fratres. Pa. 64.
- a Rostris deturbantur qui Apu-
 leji legem dissuadere conan-
 tur. C. I. 30. pro rostr. exposita
 capita occisorum. C. I. 71. 94.
 II. 15. pro rostris statua eq.
 Syllæ. 97. habentur orationes
 ad populum & laudationes fu-
 nebr. 106. expositum corpus
 Syllæ. ib. corp. Clodii. II. 21.
 a rostris rapitur Cato. II. 11.
 pro rostris sedens Cæsar spectat
 Lupercalia. 109. rostris navi-
 um cincta basis statuæ Octavia-
 ni. V. 130.
- Rubico fl. C. II. 35. Italiam a Gall.
 dividit. III. 61.
- Rubrius, tr. pl. C. I. 14. n.
- Rubrius Rex, (ni potius, Rubrius
 Ruga,) conj. in Cæf. C. II. 113. n.
- Cæsetius Rufus, proscriptus ob
 insulam in urbe. C. IV. 29. n.
- Rufus, v. Minucius, & Rutilius.
 Rullus, v. Servilius R.
- Rustius. Pa. 67 sq.
- P. Rutilius Lupus. Cos. bell. soc.
 C. I. 40 sq. ex vuln. moritur. 43.
- Rutilius Rufus, scriptor hist. Belli
 Numantini, trib. mil. H. 88.
- Rutilium ad colloq. cum Fimbria
 mittit Sylla. Mi. 60.
- Rutilus, v. Marcius Rut.
- Rutuli, pop. R. I. 1.
- Sabini. R. III. pax cum Rom.
 conciliata per Sabinorum fi-
 lias. IV. Sabini adv. Rom. con-
 citantur per Tarquinium. XI.
- Sabinus, leg. Calvisii. C. v. 81.
 purgat Italiam a latronib. 132.
- Saburra, dux Jubæ. C. II. 45. oc-
 ciditur a Sittio. IV. 54.
- Sacerdos, Fabius Dorso. G. VI.
 sacerdotes templum capitolii
 claudunt orto tumultu. C. I. 15
 apicem inter sacrificandum so-
 lum gestant. C. I. 65. sacerdo-
 tum collegia ducunt funus Syl-
 læ. 106. Sacerdotes, pro salu-
 te Cæsar's vota publ. faciunt.
 II. 106. prohibent ne Cæsar
 in templo sepeliatur. 148. im-
 munes a militia, exc. bello
 Gallico. 150. Dianæ Milefiæ,
 Megabyzi. V. 9. Atheniensium,
 utuntur phæcaso. II.
- Sacra Jovi & Neptuno facit Sci-
 pio, Pu. 13. Pavori & Audaciæ.
 21. sacra Græcorum per-
 cepta habuit Mithrid. Mi. 112.
 Sacer mons. C. I. 1. sacra via.
 C. I. 59. 64. sacra faciens Ma-
 rius, interfici jubet inimicum.
 73. sacris

73. sacris solennibus celebrantur dies victoriarum Cæsaris. II. 106. sacra aditialia, III. 64. 50. sacra Antonio & Octav. facta, ut servatoribus. 74. Neptuno & Mari sacra facit S. Pomp. 100. sacra bonæ Dæ. Si. VII.
- Sacrificia solennia reg. Persar. & Ponti. Mi. 66. 70.
- Sacrilegii causa bellum Illyriis inferunt Romani. II. 5.
- Sacriportus. C. I. 87.
- Sacrofancti, trib. pl. C. II. 31. 108. IV. 17. Cæs. 106.
- Sagittarii, Mauri. Pu. 40. equestres. Sy. 32. C. IV. 88. camelis insidentes. Sy. 32. Cretenses. C. II. 49.
- Sagontia, opp. Hisp. C. I. 110. n.
- Sagum. H. 42. n.
- Saguntus, col. Zacynthiorum, Romanor. societatem ambit. H. 7. A. 2. Pu. 6. eversa ab Annib. 10-12. ab eod. restituta, & Carthago Spartag. dicta? 12. n. 19. 75. invaditur a Scipione. 20 sqq. & capitur. 23 sq.
- Salapia, a Blatio Romanis proditur. A. 45-47. Salapini fraudem Annibalis fraude rependunt. 51. Salapiam, captam incendit Cosconius. C. I. 52.
- Salassi, pop. II. 17.
- Salassus, proscr. proditur ab ux. C. IV. 24.
- Salernum, opp. C. I. 42.
- C. Livius Salinator, Cos. A. 52.
- Salinator, repetund. reus. C. I. 22.
- Salis inopia domantur Salassi. II.
- Salona, opp. II. 11. (17.
- Salvidlenus, leg. Octav. contra S. Pomp. in Sic. missus. C. IV. Vol. III.
85. in Hisp. V. 20. ex itin. revocatur ad bellum cum L. Anton. 24. 27. 31 sq. 35. interfic. ab Octaviano. 66.
- Salvius, trib. pl. favet Antonio. C. III. 59 sq. tum favens Ciceroni, proscr. caditur in convivio. IV. 17.
- Salustius Crispus, missus a Cæs. ad seditiones milites. C. II. 92. Mauritaniz præf. 100. *Salustium aut. Scqui videtur Appianus*, Nu. III. n. IV. n.
- Salyi, vel Salyes, pop. G. XII.
- Samarit. rex Herodes. C. V. 75.
- Sambuca, mach. bell. Mi. 26. n. 73. n.
- Samnites, Sabinorum posteri, Sa. IV. 5. per 80 annos conflictantur cum Rom. Pr. 14. Pu. 58. victi a Cornelio & Corvino Cossi. Sa. I. 1. rursus victi, satisfactionem offensionum offerunt Romanis, non accipientibus. Sa. IV. 1. superbiam Romanorum ulciscuntur contumelia ad Caudium. 2-7. Samnitibus traduntur 20 duces Romani. H. 83. cum Samnitib. foedus facit Mithr. Mi. 112. arma capiunt bello soc. C. I. 39. vincuntur a Sylla. 51. rursus a Cosconio. 52. serius quam ceteri Italici jus civitatis nanciscuntur. 53. Mario favent. 68. captos Sylla interficit. 87. Samnitium dux Statius, forf. *Pæpius*, proscr. C. IV. 25.
- Samnium. C. I. 90. 119.
- Samofatæ. Pa. 73.
- Samothracia. Sa. XVI. 1. Pu. 71. fanum a piratis spol. Mi. 63.
- Samus. Sy. 24. C. IV. 42. 134. ca.

INDEX RERUM

- pta a Phil. Mā. III. ad Antio-
chum deficit. Sy. 25. a piratis
capta. Mi. 63.
- Sandrocottus. Sy. 55. n.
- Sanga, v. Fabius Sanga.
- Sangarius fl. Mi. 19.
- Sanguinem exsulant imagines.
C. IV. 2.
- Sapeorum fauces. C. IV. 87.
102 sq.
- Sardes. Sy. 29. 36.
- Sardinia. A. 54. Mi. 95. C. I. 107.
II. 40. 54. V. 78. Poenis adema-
ta. H. 4. Pu. 2. 5. in ea bellum.
A. 8. frumenti feraciss. C. II.
40. praefecti a Caesar. 41. 42.
provinc. Octav. IV. 2. V. 24. n.
abstrahitur a S. Pomp. & rur-
sus ab Octav. 56. 66. 72. 80.
- Sarmatae, Sauromatae. Mi. 15.
120. Saurom. Basilidæ & Ja-
zyges. 69.
- Sarpedonis aedes Xanthi. C. IV.
78 sq.
- Sarpedonium prom. Sy. 39.
- Sarus, fl. Sy. 4.
- Satrapae, nomen regum sumunt.
Sy. 52. 54. in plures satrapias
distractum regn. Alex. Pr. 10.
Sy. 52. Satrapa Gallograeciae
a Mithr. praef. Mi. 46.
- Saturni aedes, ubi quaestores ju-
rare solebant. C. I. 31.
- Saturnalia. Sa. x. 5.
- Saturnia, opp. C. I. 89.
- Saturninus, v. Apulejus Sat.
- Saturninus, S. Pompejum Anto-
nio conciliare studet. C. V. 52.
ad Antonium transit. 139.
- Satyri, in triumph. Pu. 66.
- Saucii & aegroti deserti. H. 82.
Pa 55.
- Savus, fl. II. 22.
- Saxa, v. Decidius S.
- Saxum vel Saxus, (potius *Thapsus*.) Pu. 94. n.
- Scæva, centurio Cæs. ad Dyrrh.
C. II. 60.
- Scævola? cult. corp. Octav. II.
20. n.
- Mucius Scævola, pont. max. C.
I. 88.
- Scamandrii campi. C. V. 138.
- Scapula, cum Pomp. fil. petit Hi-
span. C. II. 87. se ipse com-
burit. 105.
- Scarpbia, opp. Sy. 19.
- Seato, v. Vettius.
- Scaurus, quaest. Pompej. Syriæ
praef. Sy. 51. C. V. 10. ambitus
reus, in exil. missus. C. II. 24.
a S. Pomp. ad Anton. transit.
V. 142.
- Sceptrum Mithrid. in triumph.
Pomp. Mi. 116.
- Sciathus, inf. receptac. praedon.
Mi. 29. Atheniensibus data ab
Anton. C. V. 7.
- Scipio & Cæpio, permutati a li-
brariis. v. Cæpio.
- M. (vel Cn.) Cornelius Scipio,
Asina, jurejurando a Poenis
deceptus in Afric. abducitur.
Pu. 63. n.
- P. Cornelius Scipio, Cof. in Hisp.
adv. Poenos missus, ex itin. re-
dit in Etruriam adv. Annib. H.
14. A. 5 sq. ab Annib. ad Pa-
dum fugatur & vulneratur. A.
7. Procos. abit in Hisp. A. 8.
H. 16. ab Asdrubale circum-
ventus perit. H. 16. Pu. 6. pa-
ter est Africani maj. H. 18.
- Cn. Cornel. Scipio, frater & leg.
praeced. abit cum exerc. in
Hisp. H. 14 sq. in turri cre-

- matur a Pœnis. 16. Pu. 6. pater Scipionis Naficæ. A. 56.
- P.** Cornelius Scipio, Publii fil. Africanus maj. Pu. 2. Imperator in Hisp. missus juvenis. H. 18. Pu. 6. a deo se inspiratum simulat. H. 19. 26. Pu. 6. & credit ipse. H. 23. oppugnat & capit Carthag. (Spartag. vel) novam. H. 20-23. vincit Asdrub. ad Betycam, 24. eum d. & Masinissam, ad Carmonem. H. 25-27. in magno periculo ibi versatur. 27. ad Syphacem navigat, & cum Asdrubale cœnat. 28 sq. Ilurgin evertit, Castacem capit. 32. morbus, & militum seditio. 34-36. Indibili pacem dat, a Masinissa fidem accipit. 37. Italicam condit, Romam redit & triumphat. 38. Consul, in Afr. mittitur. A. 55. Pu. 6. in Sicilia 300 nobiles commilit. splendide armat. Pu. 8. Locris captis Pleminium præficit. A. 55. ex Sicilia in Afric. profectus, ad Uticam castra ponit. Pu. 13. Masinissæ ope Annonem, Pu. 14. & Locham opp. capit. 15. Uticam oppugnat. 16. sacris factis Audaciæ & Pavori, Asdrubalem, captis noctu castris, ingenti clade adficit. 19-21. 23. ad Carthaginem ducit, Amilcarem castra navalia adgressum reprimat. 24 sq. hie-mat ad Uticam. 25. colloq. cum Syphace captivo. Pu. 27 sq. conjurationem in castris detectam punit. 29 sq. inducias, 31. & pacem dat Pœnis. 32. pax a Pœnis turbata. 34.
- P.** Cornelius Scipio Emilianus, magnanimitas Scip. in Pœno-norum legatos. 35. cum Annibale ad Zamam conflegit Scipio. 36. Inducias dat Annibali. 37. induciæ solute, magnamin. Scip. in exploratores Annib., colloq. irritum cum Annib. 39. prælio ad Cillam Annibalem Scipio vincit. 40-48. legationes de pace. 49 sq. conditiones. 54. de eis Romæ deliberat senatus. 56-64. vincit Scipionis sententia, pax datur æmulæ urbi. 65. Scipio splendide triumphans. 66. Legatus ad Antiochum, Sy. 9. Ephesi colloquitur cum Annibale. Sy. 10. legatus fratris Lucii, bellum adv. Antiochum gerit. 21. 23. 29 sq. pacis conditiones Antiocho fert. 38. post reditum accusatus, magno animo contemnit judicium. 40 sq. Scipionis frater, Lucius. H. 29. Sy. 21. filia, Paulo Æmilo nupta? Sy. 29. n. filius (adoptivus, & nepos ex filia, Africanus minor?) ab Antiocho captus, & patri gratis remissus. ib. n. filia, Cornelia, mater Gracchorum. C. 1. 17.
- L.** Cornelius Scipio, frater Afr. maj. cum fratre est in Hispan. H. 29. Consul, mittitur adv. Antiochum; rei militaris non satis perito legatus datur frater. Sy. 21 sq. in pugna cum Antiocho præest media acie. 31. *An idem L. Scipio, qui Scordiscos concludit, & Madis ac Dardanis, auro accepto, pacem dedit? Il. 5. n.*
- R.** Cornelius Scipio Emilianus,

INDEX RERUM

Afr. min. Pu. 2. filius nat. Æmilli Pauli, Pu. 101. Ma. XVII. Sy. 29. & Corneliæ, Afric. maj. filiæ? Sy. 29. n. Africani maj. filius adoptivus? ib. ab Antiocho captus? ib. n. leg. Luculli in Hispan. H. 49. Celiberum certamine sing. vincit. H. 53. a Lucullo ad Masinissam missus, Pu. 71. mediator est pacis inter Masinissæ & Pœnos. Pu. 72. trib. mil. in Afr. servat milites, 98. 103. & castra. 99. 101. cum Phamæas adgredi non audent. 100. ei invident cet. tribuni. ib. consilia frustra dat Manilio. 102. testimonia de eo præclara. 105. hæreditatem Masinissæ inter filios distribuit. 106. cum Phamæa Romam missus, 109. ædilitatem petens, Conf. creatur ante ætatem. 112. C. IV. 92. Uticam adpellit, mox Mancinum liberat periculo. 114. disciplinam mil. restituit. 114-117. Megara capit, Pœnos intra Byrsam compellit. 117 sq. isthmo potitus, commeatu excludit Pœnos. 119 sq. portum aggere claudit. 121. præl. navale. 122 sq. aggerem prope urbem expugnat. 124 sq. vicina opida capit. 126. Byrsam & Cothonem oppugnat, & capit. 127-133. flet super incendio Carthaginis. 132. devovet solum Carthag. 135. C. I. 24. triumphat. Pu. 135. Consul iterum, (rursus ante ætatem?) H. 23. n. adversus Numantinos profisc. præmissa Amicorum turma. 24. disciplinam

milit. restituit. 85 sq. præparatis omnibus, 87 sqq. Numantiam oppugnat, miro circumvallationis genere, 90 sqq. & deditione captam, solo æquat. 96-98. Numantinus dictus. ib. Patronus sociorum Italicorum, in odium pop. incurrit. C. I. 19. mortuus in lecto invenitur. C. I. 20. Frater naturalis, Maximus Æmilianus. H. 90. fratris filius, Buteco. 84. uxor, Sempronius. C. I. 20.

P. Cornelius Scipio Nasica, fil. Cn. Scip. qui in Hisp. cecidit, frater patruelis Afr. maj. optimus vir in civit. habitus. A. 56.

P. Scipio Nasica, Carthaginem finendam censer. Pu. 69. Conf. demolitur theatrum. C. I. 28. n.

P. Cornelius Scipio Nasica, *questor* Africani min. mittitur ad accipienda arma Pœnorum. Pu. 80. pont. max. irrumpit in turbam Gracchanor. C. I. 16.

Cn. Cornel. *Scipio Hispanus*, vel Hispalus, cum Nasica accipit arma Pœnorum. Pu. 80. n.

L. Scipio *Asiaticus*, Æternia bello soc. habitu servili profugit. C. I. 41. Conf. ducit contra Syllam. 82. colloquitur cum Sylla, deseritur ab exerc. 85. cum Lucio, filio, a Sylla dimittitur incolumis. 86.

L. Scipio, fover Pomp. magni, ambitus accusatus servatur a Pompejo. C. II. 24. Pompeji collega in conf. 25. exercitum Pompejo adducit e Syria. 60. pugna Pharsal. præest. 76. cum Catone Africam petit. 87. auxilia adducit a Juba. 95 sq. vi-

- etus a Cæsare, fugit, 97, & in
 mare se præcipitat. 100. effi-
 gies ejus in triumpho tradu-
 cta. 101.
 Scodra, opp. C.v. 65. n.
 Scordisci. *Il.* 2. 3. pæne deleti a
 L. Scipione? 5. adde n. ad p.
 849, 98.
 Scordiscus. *Il.* 2.
 Scoroba, m. Mi. 19. n.
 Scotius, m. Mi. 120. n.
 Scriba, recitat legem. C.I. 11. 12.
 scriba Cæsaris, Antonio dedi-
 tus. C. III. 5.
 Scriboniam, sororem Libonis, in
 matrim. petit Octav. C.v. 53.
 Scriptores, ab Appiano laudati, v.
 Auctores. Scriptores plerique
 historiæ Rom. incommoda ra-
 tione usi sunt. Pr. 14. Scriptor
 latinus tacito nomine citatus.
Il. 5. Scriptores latinos plures
 de eadem re inter se contulit
 Appianus. C. II. 70. scriptorum
 dissensio in hist. Lepidi. C. III.
 84. multi historiam proscrip-
 tionis ediderunt. IV. 16.
 Scutum elephantinum. Pu. 46.
 scuta argento bracteata in
 pompis. C. I. 106. scutis sub-
 latis significatur deditio. II. 42.
 scutum Minucii 120 telis trans-
 fixum. 60. scuto Gallico te-
 ctus Octav. ab imbre. C.v. 117.
 Scylacius mons. C. v. 103. 109.
 Scyllæum. C. IV. 85. v. 85.
 Scythæ. Mi. 13. 78. 101 sq. 120.
 Pa. 45. socii Mithrid. 15. 41.
 69. 119. Medici, Agari. Mi.
 88. Scythæ in triumph. Pomp.
 116. regiæ fœminæ. 117.
 Scythia. Sy. 57. Mi. 102. 108.
 112. 119. Pa. 35. Scythico
 more Græcos advenas mactant
 Achæi Scythici. Mi. 102.
 Secures, v. Fasces. Securi &
 coron. auream Veneri mittit
 Sylla. C. I. 97.
 Sedetania. H. 77.
 Seditio, in urbe, Ti. Gracchi. C.
 I. 9-17. C. Gracchi. 21-26.
 Pu. 136. Apuleji. 32 sq. ob
 æs alienum. 54. &c. post pugn.
 Pharf. II. 92. in exercitu :
 Scipionis in Hisp. H. 34-36.
 Cæsaris, II. 47. 92 sqq. Octa-
 viani. 128 sq.
 Segeda, opp. H. 44. n. sq.
 Segesta, opp. *Il.* 10. n. 17. 22-24.
 Segontia, opp. Hisp. C. I. 110. n.
 Selene. Sy. 69. n. ejus fil. Antio-
 chus Asiat. 70.
 Seleucia, ad mare, urbs Syriæ.
 Sy. 4. 58. ibi Fulmen pro deo
 colitur. 58. sepultus Seleucus.
 63. Seleucia ad Tigrim, felici
 hora condita. 58. Pa. 27. 29.
 34. 37. 66. Sel. castell. Mesop-
 ot. Mi. 114. Novem Selen-
 cias condidit Seleucus. Sy. 57.
 Seleucidæ. Sy. 65 sqq. ab eis de-
 ficiunt Parthi. 65. 48. Seleu-
 cidar. familia regnat annos
 CCLXX? Sy. 70. n.
 Seleucis, pars Cappadociæ. Sy. 55.
 Seleucis Palæstinæ? Mi. 117. n.
 Seleucus Nicator. Sy. I. C.v. 10.
 patr. Babyl. pulsus ab Antigo-
 no, fugit ad Ptolem. Sy. 53.
 Babyloniam recipit, 54. regis
 nomen sumit, Antigono subla-
 to Syriam fortitur, & plures
 alias prov. adquisivit. 55. omnia
 olim ei oblata. 56. nomen Ni-
 catoris, robur, uxores, 57. ur-
 bes conditæ. 57 sq. uxorem
 R r r 3

- Stratonice filio Antiocho Soteri nubit. 59-61. occiditur a Ptolem. Cerauno. 62 sq.
- Seleucus II. Callinicus, pater Antiochi M. Sy. 1. 66.
- Seleucus III Ceraunus, fr. Callinici. Sy. 66.
- Seleucus IV. Philopator, filius Antiochi M. Sy. 3. Pergamum obsidet. 26. præest præl. cum Rom. 33. fugit Apameam. 36. succedit patri, & necatur insidiis Heliodori. 45.
- Seleucus V. fil. Demetr. Nicat. & Cleopatraz, necatur a matre. Sy. 68 sq.
- Seleucus VI Grypi fil. crematur Mopivektiaz. Sy. 69.
- Sella, curulis eburnea. C. I. 70.
71. dono mittitur Masiniss. Pu. 32. aurea Cæsaris, II. 106. 109. etiam post mortem ei adponitur. III. 28.
- Semigræcus. Pa. 63.
- Sempronia, ux. Afr. min. C. I. 20.
- Cn. Sempronius, legatus captivum ad senatum. A. 28.
- Sempronius, (vel, *Septimius*,) miles olim Pompeji, ei obviam mittitur a Ptol. C. II. 84. n. sq.
- Ti. Sempronius Gracchus, procos. contra Lucanos, proditus perit. A. 35.
- Ti. Sempron. Gracchus, pr. Hisp. Comptegam opp. capit, Celtiberis leges foederis scribit, triumphat. H. 43.
- Ti. Sempron. Gracchus, trib. pl. C. I. 1 sq. instaurat legem agrariam, & multis excitationis turbis, creditur in Capitol. 9-16. patre bis cos. & Cornelia matre natus. 17. Ejus filium se ja-
- ctans non nemo, creatur triō. pl. & primo magistr. die perit. 32 sq.
- C. Sempron. Gracchus, Tib. frater, triumvir agris div. C. I. 13. trib. pl. fert legem de frument. menstruō. 21. reffectus in ann. sq. perfert legem de judiciis ad equites transferendis. 22. coloniis plebem, jure civitatis Latinos & ceteros socios demereri studet. 23. in Africa terminos colon. Carthag. designat. 24. reversus, excitationis turbis, occiditur. 25 sq.
- Ti. Sempronius Longus, Cos. mittitur in Afr. adv. Pœnos. H. 14. revocatur in Ital. adv. Annib. A. 6. funditur ad Trebiam. 7.
- P. Sempronius Tuditanus, trib. mil. cum reliquiis pugnae Cannens. perumpit per hostes. A. 26.
- C. Sempron. Tuditanus, præt. in Hisp. H. 39.
- C. Sempronius Tuditanus, Cos. judicium agrorum missum facit. C. I. 19. & contra Japydas proficisc. II. 10.
- Sena, vel Senæ, opp. A. 52. n. C. I. 88. n.
- Senatorio ordini auferuntur judic. C. I. 22. senatorum occisor. capita pro rostr. suspensa. 71. senatores Marianæ fact. interf. a Sylla. 94. interreges. 98. in senatum lecti 300 equites. 100. senatores Syllam humeris in campum Mart. deportant. 106. in ædibus Bibuli cœtus faciunt. C. II. 11. Cæsarem salutant in Gallia. 17. administri Pompejo dati. 18.

- Mi. 94. in curia pernoctant. *Serpens æneus in ara Philoct.* Mi.
C. II. 37. plerique ad Pomp. 77. remedia ex serpentum vi-
contendunt. 50. 51. senatores ru confecta. 88.
ccc proscripti. IV. 5. senator Serranus, v. M. Atil. Serr.
riam dignitatem tribunis & Serranus, class. præf. Pu. 114. n.
centurionibus in suis patriis Serrium prom. C. IV. 101 sq.
promittit Octav. v. 128, sena Sertorius, Cinnæ & Carbonis so-
tores coronati obviam eunt cius. C. I. 65. 67. 85. in pro-
Octav. 130. vinc. Hispaniam abit. 86. au-
getur copiis, ductu Perpennæ.
Senatus, in æde Fidei habetur. 107. Bellum Sertorian. 108.
C. I. 16. jurat in verba legis 114. legatos mittit ad Mithrid.
Apulejæ. 31. ab uno Cos. sine Mi. 68. occiditur a Perpenna.
alterius consensu convocari C. I. 113. Mi. 68. ejus cerva.
nequit. C. II. 11. senatum C. I. 110. laus & vitup. 112.
dimittendi jus habet tribunus Servile bellum, in Sicil. H. 99. C.
pl. 29. senatus, Cæsari decreta 1.9. Spartacium, v. Spartacus.
sua de eo offert. 107. specta Servilia, soror Catonis, mater M.
culorum tempore in ædibus Bruti. C. IV. 135. amata a
theatro vicinis convenit. 115. Cæf. II. 112.
in æde Telluris. 126. Senatus Servilianus, v. Fabius Max. Serv.
Rom. ccc virorum Uticæ resi- Cn. Servilius, Cos. adv. Annib.
det. C. II. 95. senatus Sertorii. A. 8. a Fabio dictat. Romam
Mi. 68. sen. Belgidæ cum curia crematus. H. 100. senatus mittitur. 12. ad exerc. redit. 16.
Carthagin. exprobrat populo Annibal. mora conficiendum
temeritatem. Pu. 35. senatus putat. 18. pugna Cannensi ca-
Nuceriæ in balneo suffocatus. dit. 19. 22. 24.
Pu. 63. Acerrarum, in puteos Q. Servilius, procos. bello Italic.
conjectus. ib. Vaccensium in- interficitur ab Asculanis. C. I.
terfect. a Metello. Nu. II. 38. n.
Sentia, opp. C. V. 30. Q. Servilius Cæpio, frater Fabii
Sepelit cæsos Macedones Antio- Max. Serviliani, H. 70. (cf. n.
chus. Sy. 16. sepelire a Cinna ad p. 181, 70. & 184, 14 sq.)
& Mario cæsos non licebat. succedit fratri in bell. adv. Vi-
C. I. 73. sepulcro conditi pro- riathum. ibid. Viriathum per
scripti. C. IV. 44. 47. amicos necandum curat. 74.
Septem sapientes, tyranni. Mi. 28. Tantalum, Viriathi success.
Septimius, proscr. prod. ab ux. debellat. 75.
C. IV. 23. Q. Servilius Cæpio, leg. Rutilii
Serapio, Cypro præf. a Cleopatr. bello social. C. I. 40. insidiis
C. IV. 61. v. 9. Pompædii interf. 44.
Sergius, proscr. latet ap. Anton. Q. Servilius Casca, conj. in Cæf.
C. IV. 45. C. II. 113. n. 115. 117.

INDEX RERUM

- P. Servilius Casca**, frater & socius præc. C. II. 113. n.
- P. Servilius Isauricus**, Cof. C. I. 103. contra piratas nil magni efficit. Mi. 93.
- P. Servilius Isauricus**, Cof. cum Cæf. C. II. 48. n.
- P. Servilius Rullus**, C. V. 38. n.
- Servius**, v. Galba
- Servius Tullius**, R. II. comitia tributa instituit. C. I. 49.
- Servos**, manumittit & armat fenatus, A. 27. Fabius. bello Mithr. Mi. 88. servorum publicum obeunt Bruttii in provinciis. A. 61. servus occupat regnum Syr. Sy. 68. servi 2 Athen. produnt Piræum. Mi. 31. 34. servus quat. drachmis venditus. Mi. 78. servorum multitudine laborat Italia. C. I. 7. 9. servi proscriptorum, Cornelii. 100. servi eod. cultu utuntur quo domini. 120. castrati, interficiunt herum. Civ. III. 98. fideles in heros proscr. C. I. 73. IV. 19. 26. 29. 43. 44. proditores. C. I. 72. IV. 22. 29. 39. 51. servus proditor, nimis insolens, a IIIviris punitur. IV. 29. servum se fingit proscriptus. 49. Manumissio servi per gyrum. IV. 135. servis victum præbere vetat L. Anton. v. 35. in servorum capita tributum impos. 67. servis, sub S. Pomp. militantibus libertas decernitur. 72. 131. eisdem Octavianus dominis restituit vel necat. 131.
- Sestus**, Sy. 21. 23. C. IV. 82. 87.
- Setium**, vel **Setia**, opp. C. I. 87. n.
- Setovia**, opp. Dalm. II. 27.
- Sextilius**; **Tigranocerta** oppugnata. Mi. 84.
- Sextilius**, pr. a piratis capt. Mi. 93. n.
- Sextius**, (vel, **Sextilius**) **Marium** ab Afr. arcet. C. I. 62. n.
- Sextius**, ambitus damnatus. C. II. 24. n.
- T. Sextius**, **Africa** novæ nomine Cæf. præest. C. III. 85. n. IV. 53. n. **Arabionem** & **Sittianos** ad se trahit. 54. cædit **Ventidium**, **Laëlium**, & **Cornificium** veteri **Attic.** præfectum. 55. sq. legatus **Antonii**, **Africa** cedit **Octaviano**, & exercitum tradit **Fangoni**, leg. Octav. v. 12. n. 26. n. mox rursus bello petit **Fangonem** & recipit **Africam**. 26. ei legiones adimit **Lepidus**. 75. cf. n. ad 746. 52.
- Sextius Nafus**, conj. in Cæf. C. II. 113.
- Sibyllini libri**, emuntur a **Tarq. R. VIII.** eos adire jubentur **Xviri**. A. 56. vetant bellum **Ægypti**. Sy. 51. C. II. 24. Pa. 22. **Oraculum de Parth.** C. II. 110.
- Sicambri**. G. I. 4.
- Sicilia**, petita a **Pyrrho**. Sa. XI. 1. pulsus **Pyrrhus** a **Poenis**. 2. XII. 1. **Siculis** exosus **Marcellus**. Si. IV. **Poenis** ademta a **Rom.** Pu. 2. 4. Si. II. 2. donaria a **Poenis** erepta restituit **Scipio**. 133. servorum motus. C. I. 9. præf. **Cato** cedit **Pollioni**. II. 40. **Sioiliæ** a Cæf. præf. **Curio**. 41. **Albinus**. 48. provincia **Octaviani**. IV. 2. propr. **Bithynicus**, cedit **S. Pompejo**. 84. sq. **Pompejo** conceditur a IIIviris. v. 78. victo **S. Pomp.** eam tenere

- cogitat Lepidus. 123. tributum imponit Octav. 129. alatron. infestatur. 132.
- Sicoris fl. C. II. 42.
- Sicyon. C. v. 55.
- Sidetæ, pop. naves mittunt Scipioni. Pu. 123. n.
- Sidicini. Sa. IV. 5.
- Sidonia navis. Sy. 27. Sidonii Cæsio naves mittunt. C. IV. 61.
- Signa Romanis ablata, per ludibrium circumferunt Lusitani. H. 56.
- Signifer, aquilam intra vallum conjicit. C. II. 61. cuspidem Cæsari intentat. 62.
- Silanus, leg. Africani maj. in Hispan. H. 28. 32.
- Silanus, v. Turpilius Sil.
- Silanus, Cof. def. in judic. de sociis Catilin. C. II. 5.
- P. Silicius Coronas, vulgo Icilius. Q. IV. 27. n.
- Sillaces. Pa. 35. 69.
- Silvius, cogn. reg. Alban. R. I. 1. 2.
- Simulacrum, matris Deor. A. 56. Cæsaris & Clementiæ junct. C. II. 106. simulacra sudorem & sang. omittunt. IV. 4.
- Sinope, opp. Mi. 78. capta a Lucullo. Mi. 83. ibi statua Autolyçi, ib. monumenta regum Ponti. 113. capta a Pharnace, traditur Domitio. 120.
- Sinorex, castell. Mi. 101. n.
- Sintos bello petit Sylla. Mi. 55. n.
- Sintricus, r. Parth. pater Phraatis. Mi. 104.
- Sipus, opp. Auson. C. v. 56. 58.
- Sipylus, m. Sy. 30.
- L. Sifenna, leg. Pomp. bello pirat. Mi. 95.
- Sisinius, an Cæsennius? proscr. C. IV. 27.
- Sisinna, fil. Glaphyræ, Cappad. regn. obtin. ab Anton. C. v. 7. n.
- Sittiani, in Afric. C. IV. 54. 56.
- Sittius, male vulgo, pro Cæsario.
- Sittius, Calen. proscr. C. IV. 47. n.
- Sittius, reus Roma fugit, &c. C. v. 54. n.
- Smyrna. Sy. 29. C. II. 26. Smyrnæi. Sy. 2.
- Sobadacus, Scythæ. Mi. 79.
- Socii, pop. Rom. differunt ab amicis & hospitib. G. XIII. tabulis inscripti. Ma. VII. 2. duplo major. num. milit. conferunt. A. 8. de jure civitatis sociorum lites. C. I. 19. 21. 23. Sociale Bellum. C. I. 34-53. Mi. 62.
- Socrates accusatus. Sy. 41.
- Socrates Chrestus. Mi. 10. n. 13.
- Sogdiani. Sy. 55.
- Solennia annua diebus victoriar. Octav. C. v. 130.
- Soli, opp. Cilic. Mi. 115.
- Solis, festum Rhodi. Ma. IX. 2. n.
- solis boves. C. v. 116. Sol, deus: v. Ind. græc. v. 914.
- Somnium, Didonis. Pu. 1. Cæsaris, de colon. Carth. 136. matris Seleuci. Sy. 56. Antigoni, de Mithr. Ctiste. Mi. 9. Mithridatis, de Latonæ luco. 27. Luculli, de Autolyco. 83. Sylæ, de instante morte. C. I. 105.
- Pompeji, de templo Veneri victrici dicando. C. II. 69. Calpurniæ, de cæde Cæsar. 115.
- Octaviani, de cavendis castris. IV. 110. Ulyssis. v. 116.
- Sophene, pars Arm. min. Mi. 105.
- Sophoclis jambum sibi occidit Pomp. C. II. 85.
- Sophoniba, vulgo Sophonisba. Pu. 27 sq. n.

INDEX RERUM

- Sorte delecti milites. H. 49.
 Sossius, vel Sosius, cof. design. C. v. 73. leg. Anton. Pa. 74.
 Sotera, opp. Parthiz. Sy. 57.
 Soter, v. Antioch. & Demetr. & Ptol.
 Spartacus. Mi. 109. C. I. 116-120.
 Spartagena Carth. H. 12. n. cf. Saguntus.
 Spectacula Græcorum Syllæ Romanam transfert. C. I. 99.
 Spectrum, Isidis. Mi. 27. Bruto adparens. C. IV. 134.
 Speculatores Annib. apud Scip. Pu. 39.
 Spes & successus sublevant lassitud. C. II. 81. spes communes mutuam pariunt benevolent. IV. 89.
 Spinther, v. Lentulus Sp.
 Spoletium, opp. C. I. 89. v. 33.
 M. Spurius, conj. in Cæf. C. II. 113.
 Spurius Borius, vel *Thorius*. C. I. 27. n.
 Sta securus! C. II. 80.
 Staberius, præf. Apollon. C. II. 54.
 Stabiæ, opp. C. I. 42. n.
 Statianus, Pa. 77 sq.
 Statilius, socius Catilin. C. II. 4.
 Statilius Taurus, ab Octav. adv. Dalmatas relictus. II. 27. leg. bello adv. S. Pomp. C. v. 97-99. 103. 105. 109. 118.
 Statius, v. Murcus, & Papius,
 Statua, Seleuci cum cornib. Sy. 57. Romanor. everfæ ab Ephefiis. Mi. 22. Autolyti. 83. statuar, regum in Capitol. C. I. 16. Cæfari, C. II. 106. 108. avulfæ & in alias facies refictæ. III. 3. Bruti expulfor. regum. II. 112. statua, Pompeji. II. 117. abrata, Syllæ, I. 97. Oct. III. 51. v. 130.
 Stola quadr. Græc. C. v. 11.
 Stratagema, Hispanor. adv. Barcam. H. 5. Catonis. 41. Gracchi. 43. Viriathi. 62. Flacci. 81. Lænatis. C. IV. 19. Antonii. v. 58. Cf. Annibal.
 Strato, amicus Bruti. C. IV. 131.
 Stratonice, ux. Seleuc. Nic. Sy. 57. noverca & ux. Antiochi. Sy. 59-91.
 Stratonice, ux. Mithrid. prodit thesauros Pompejo. Mi. 107.
 Stratonicea, opp. Sy. 57. Mi. 21.
 Strongyle inf. C. v. 105.
 Strymon. fl. C. IV. 105 sq.
 Styliis, v. Rhegina columna.
 Suarus, v. Versus.
 Suba, a Masiniff. transit ad Pœnos. Pu. 70.
 Subsellia equitum in theatr. C. v. 15.
 Subterranea pugna. Mi. 36.
 Suburra, via Rom. C. I. 58.
 Sucro, opp. C. I. 110. n.
 Sudant simulacra. C. IV. 4.
 Sueffa, opp. C. I. 85. 108.
 Sulpicius, v. Galba.
 C. Sulpicius, dictator, vincit Bojos. G. I. 1.
 Serv. Sulpicius, bell. soc. C. I. 47.
 P. Sulpicius *Rufus*, trib. pl. Marianus, legem de novis civibus perfert. C. I. 55 sq. bello cum Sylla perit. 58. 60.
 Supplicationes, in triduum. H. 23. tributum aguntur, nunciato excidio Carthag. Pu. 135. post cladem Antiochi. Sy. 20. dierum 50, profligato Antonio ad Mutin. C. III. 74.
 Supplices, cum verbenis Æsculap. Pu. 130. n. cum olearum ramis. H. 45.

Sora, v. Bruttius S.

Surena. Pa. 35 sq. 42 sqq. 57 sq.
61-70.

Sutrium, opp. C. v. 31.

Sybaritica. Pa. 67.

L. Cornelius Sylla, quæstor Ma-
rii. Nu. III. IV. C. I. 77. ejusd.
legatus bello Cimbr. C. I. 77.
propræt. Ciliciæ, Ariobarz. in
regnum reducit. Mi. 57. C. I.
77. leg. S. Cæsaris, bello soc.
C. I. 40. vincit Marfos ib. 46.
& Cluentium &c. 50 sq. Con-
sul, Asiam cum bell. Mithr.
fortitur. 55. provinciam ei eri-
pere Marius per Sulpicium tr.
pl. conatur. ib. sq. cum Mario
armis in Urbe decernit, & Ma-
rianos urbe pellit. 57 sq. co-
mitia centuriata loco tributo-
rum instituit, tribunorum po-
testatem accedit, & alia ordi-
nat. 59. ad bellum Mithrid.
proficiscitur. 63 sq. pecunia ad
belli sumtus ex venditis sacris
fundis Romæ parata. Mi. 22.
& ex spoliis templorum Græ-
corum. 54. Athenas & Piræ-
eum oppugnat & capit. 30-41.
prælio vincit Archelaum ad
Chæron. 43 sqq. ad Orchome-
num. 49 sq. hostis reip. judi-
catur. 51. C. I. 73. de pace col-
loquitur cum Archel. 54 sq.
adv. Fimbriam & Mithrid. in
Asiam transit. 53. 56. pacem
dat Mithridati. 56-58. Fim-
briæ exerc. recipit. 59 sq. Asiam
ordinat, & severe mulctat. 61-
64. C. I. 76. ad senatum scri-
bit. C. I. 77 sq. in Ital. cum ex-
erc. reversus, Mi. 64. C. I. 79.
Metellum & Cn. Pomp. socios

nactus, patriam infestis petit.
81 sqq. fugatis hostibus, ur-
bem ingressus, cives bono ani-
mo esse jubet. 89. reliquiis
belli confectis, ib. sqq. populo
melio rem statum promittit, se-
natores & equites Rom. plu-
rimos proscribit. 95. inventor
Proscriptionis. ib. pari modo
Italicas civitates mulctat. 96.
Romæ omnia pro lubitu ordi-
nat, & Felicis cognom. sumit.
97. vere rex, nomine Dictator
creatus. 98 sqq. legem fert de
petitione magistratuum, tribu-
nitiæ potest. debilitat, 300
equit. Rom. in senatum adle-
gat, Cornelios servos plebi in-
ferit. 100. fabula de rustico
& pedic. 101. dictaturam spon-
te deponit. 103 sq. moritur.
105. funus. 106. filius, Fau-
stus. 106.

Syllano bello quot hom. perie-
rint. C. I. 103

Sylla, in exerc. Cæf. C. II. 76. n.

Sylvius, v. Silvius.

Synaca. Pa. 60.

Synodium, opp. Il. 27. n.

Syphax, r. Numid. (illustris præ
ceteris Num. regulis, Pu. 10.)
bello tentat Pœnes. H. 15. de-
perit filiam Asdrub. Masinissæ
sponsam, & rursus populatur
fines Pœnorum. Pu. 10. H. 37.
Lælio, & Scipioni, ad eum ex
Hispan. profectis, promittit so-
cietat. adv. Pœn. Pu. 10. H.
29 sq. filiam Asdr. in scio patre
a Pœnis in matr. accipit. Pu. 10.
H. 37. bellum facit Masinissæ
in Africam reverso. Pu. 11 sq.
castra cum Pœnis jungit, adv.

INDEX RERUM

- Scip. & amicitiam simulat cum Masinissa. 13. domum redit. 14. rursus advenit, & pacem frustra conciliare tentat. 17. Pœnos aperte juvat. 18. castris exiit a Mas. 22. captus, ad Scip. ducitur, & Romam mittitur, ubi tædio moritur. 26-28. filius, v. Vermina.
- Syracusæ. Si. II. 2. III. C. v. 70.
- Syria, post Persas, sub Alexandro, sub Laomed. sub Ptolem. denique sub Seleuco & Seleucidis. Sy. 52 sqq. C. v. 10. his eripitur a Tigrane, Sy. 48. Mi. 105. recipitur ab Antiocho, Pii fil. Sy. 49. cui eripitur a Pomp. & Romana fit prov. Sy. 49 sq. Mi. 106. 118. Syriæ præfides, post Pomp. usque ad Saxam, legatum Anton. Sy. 51. Conf. C. Cassius, Dolabella, & Anton. Syriam Parthi incurfant. Sy. 51. C. IV. 63. v. 10. 65. Pa. 22. in Syr. post Saxam ab Anton. missi: Ventidius, C. v. 65. Plancus, 144. L. Bibulus. IV. 38. Cicero fil. IV. 51. Syriæ partes & nomina varia. Pr. 2. Sy. 48. n. 50. Mi. 106. 118.
- T**abe perit Lepidus. C. I. 107. Antioch. Epiph. Sy. 66.
- Tabula rerum gest. in triumph. traducta. Mi. 117. novæ tab. dat senatus, Sa. I. 2. negat Cæsar. C. II. 48.
- Tænarum prom. C. IV. 74.
- Tagus. fl. H. 51. 57. 71.
- Talabriga, opp. Lusit. H. 73.
- Talaura, opp. Ponti. Mi. 115.
- Talentum, Ægyptiac. Pr. 10. n. Euboicum. Si. II. 2. Pu. 54. Sy. 38. Atticum. Mi. 94. argenti. Sy. 56. Mi. 3. auri. Pu. 127.
- Tanais. fl. Mi. 15.
- Tanginus, latro. H. 77.
- Tantalus, succedit Viriatho. H. 75. n.
- Tanufsi Gemini* Annal. G. XVIII. n.
- Tarentinum bellum. Sa. VII sqq.
- Tarentum. Sy. 15. C. II. 40. v. 50. 80 sq. 84. 93-99. 103. proditione capit Annibal. A. 32. arcem obsidet & capit Annib. 33 sq. proditione recipiunt Romanl. 49. portus Tarent. 34.
- Tarquinius, Priscus. R. II. L. Tarquinius, *Superb.* R. II. VII. sq. XI. C. IV. 95.
- Tarsus, opp. C. IV. 52. misere tractatur a Cassio. 64. immunitate donatur ab Anton. v. 7.
- Tartessus. H. 2. n.
- Tatius, rex Sabin. R. III. IV. It. v. 5.
- Taulas. II. 2.
- Taulantii. II. 2. 16. 24. C. II. 39.
- Taurasia, opp. A. 5.
- Taureas, sing. certam. ad Capuam. A. 37.
- Tauri, focii Mithr. Mi. 15. 69.
- Taurisci. II. 16.
- Tauromenium, opp. Si. v. C. v. 103. 105. 109. 116.
- Taurum ferocem cornib. retinet Seleucus. Sy. 57.
- Taurus, m. Sy. 29. Mi. 62. 106.
- Taurus, v. Statilius T.
- Taxiles, dux Mithr. Mi. 70. 72.
- Taxiles, dux Armenior. Ciscaphr. in auxil. Pomp. C. II. 71.
- Teanum, opp. A. 27. n. C. I. 45. n. 85. v. 20.
- Tectosagi. Sy. 32. 42.
- Tegea, opp. Sy. 57.

- Tela ignita. Mi. 74. *Il.* 11. C. IV. 116.
- Telefinus, v. Pontius Tel.
- Telluris ædes. C. II. 126.
- Telmiffus, opp. Mi. 24.
- Tempe. Sy. 16.
- Tempeſtas, v. Naufragium.
- Templum: v. nomina Deorum vel locorum. Tempia obeunt togam virilem ſumentes. C. IV. 30. e templis pecuniam mutuo ſumit Octav. C. V. 13. 22. 24.
- Tempora conſulto in hiſtor. non ubique adnotavit Appianus. Pr. 13.
- Tenchtheri. G. I. 4. XVIII.
- Tentoria, a procell. diſſecta. Mi. 88. lauro coronata. C. II. 69.
- Tenus, inf. C. v. 7.
- C. Terentius Varro, Coſ. favore pop. A. 17. pugnare properat. 18 ſq. pugna Cannenſi ſignum dat fugæ. 23. cum reliquiis exerc. Romam venit. 26.
- M. Terentius Varro, legat. Pomp. bello pir. Mi. 95. conſpirationem Pomp. cum Cæſ. & Craſſo, ſatyra perſtringit. C. II. 9. philoſ. & hiſtoricus, proſcr. IV. 47.
- M. Ter. Varr. Luc. vid. Lucullus.
- Tergeſtum, opp. *Il.* 18. n.
- Termantia, opp. H. 76. n. 77. n.
- Termefus, opp. H. 99. n. & n. ad c. 76.
- Terponus, opp. *Il.* 18.
- Terracina, opp. Sa. I. 1. C. III. 12.
- Terræmotus, Celtarum opptda evertit, *Il.* 4. templa Romæ. C. I. 83.
- Teſſera militar. C. II. 76. 80. 104. III. 45. tribunus teſſeram petens ab imperatore offert ei libell. diurn. C. v. 46.
- Teſtamentum, Nicomedis. Mi. 7. 71. C. I. 111. Attali. Mi. 62. C. v. 4. Ptolem. Apionis. Mi. 121. C. I. 111. Syllæ. C. I. 105. Cæſaris, 135. 143.
- Teſtimus, dux Dalm. *Il.* 26. n. ſq.
- Tetrarchæ Gallogr. a Mithrid. interf. Mi. 46. a Pomp. confirmati. Sy. 50. Mi. 114. apud Caſſium. C. IV. 88. cf. Dejotar.
- Teutones, pop. Celticus. G. 1. 2. n. invadunt Noricos. XIII.
- Thapſus, vulgo mend. Saxus. Pu. 94.
- Thaſus inf. C. IV. 106. 136. v. 2.
- Theatra, ab Aſiæ civitatib. oppignorata. Mi. 62. theatrum, Romæ demolitur Scipio. C. I. 28. n. Pompeji. *Il.* 115. inſolentia milit. in theatro. V. 15.
- Thebani, ſocii Antiochi M. Sy. 13. Mithridatis. Mi. 30. a Sylla parte agri multantur. 54. Arcades juvant adv. Lacedæm. Sy. 41.
- Themifcyra, opp. & nomen Amazonis. Mi. 78.
- Themiftoclis, commentum. C. IV. 48. caſus. Pa. 75.
- Theodor. libert. Pomp. C. v. 137.
- Theodofia, caſtell. Mi. 108. 120.
- Theodotus, præc. Ptolem. C. II. 84. 90.
- Theophilus, conductus ad necand. Italos hoſp. Mi. 23.
- Thermodon, nomen fluv. & Amazonis. Mi. 69. 78.
- Thermopylæ. Sy. 17. Mi. 41.
- Thermus, cf. Minucius.
- Thermus, legat. Flacci. Mi. 52.
- Thermus, a S. Pomp. ad Anton. tranſit. C. v. 139.
- Thelaſuri, Mithridatis Pompejo

INDEX RERUM

- proditi. Mi. 107. regis Thraciæ, cum puero regio traditi Bruto. C. IV. 75. copiosi in templis Italiæ. C. v. 24.
- Thespienses, obsidet Archelaus. Mi. 29.
- Thesprotia. II. 1.
- Thessali. Ma. VIII. IX. libertate donantur a Cæsare. C. II. 88. equites apud Brutum. IV. 88.
- Thessalia. Ma. IX. 2. XVI. 2. XVII. Sy. 13 sq. 16 sq. Mi. 30. 41. 51. 95. C. I. 4. II. 52. 64. C. IV. 100. 108. 117.
- Thessalonica. C. IV. 118.
- Thetis. C. III. 13.
- Thoas. Sy. 12.
- Tholus, opp. Afr. Pu. 18. n.
- Thon, opp. Afr. Pu. 48. n.
- C. Thoranius, tutor Octav. proscr. C. IV. 12. n.
- Thoranius, vel Turanius, proscr. C. IV. 18. n. Ejus filius, patris cædem petit, profuso patrim. furti damnatur. ib.
- Thorax, sepelit Lysimach. Sy. 64.
- Sp. *Thorius*, vel Borius, tr. pl. C. I. 27. n. ejus lex agrar. ib.
- Thrace, mater Bithyos. Mi. 1.
- Thraces. Mi. 6. 13. 41. transfugæ puniuntur. Nu. II. Romanos in transitu infestant. Ma. VII. 3. Sy. 43. Lysimachiam delent. Sy. 1. Rhesi focii ad Hium, Thraces Bithyni. Mi. 1. focii Mithr. 15. 69. funditores. C. II. 49. 71. equites. IV. 88. abstinent a mari, nec in litora descendunt. 102.
- Thracia. Ma. VII. 3. Sy. 23. Mi. 36. 95. 102. a Perseo subjecta. Ma. VIII. 1. ab Antiocho. Sy. 1. 6. Adde II. 1. C. IV. 38. 75. 87. v. 133.
- Thucydides, de Epidamno. C. II. 39.
- Thurium, opp. Sa. VII. 1. A. 34 sq. 49 sq. 57. C. I. 117. v. 56. 58. 62.
- Thyatireni campi. Sy. 30.
- Thybris, al. Thymbris fl. R. 12.
- Tiberis. C. I. 16. 26. 67. 88. v. 33. vadum. A. 56. pons. III. 91.
- Tiberinus Silvius. R. I. 1.
- Tiberius Cæf. Mœf. subigit. II. 30.
- Tiberius Nero, legat. Pomp. Mi. 95.
- Tiberius Pandusa. II. 10. n.
- Tibur. C. III. 45. jus civit. obtinet. I. 65. templum Herc. v. 24. n.
- Tichius, mons ad Thermop. Sy. 17.
- Tidæum, an *Potidaa*? Mi. 35.
- Tigranes, rex regum, Syriam & Cilic. Seleucidis eripit, Sy. 48. 69. Mi. 105. & per 14 annos tenet. Sy. 70. gener Mithrid. Mi. 15. 67. Cappadociam invadit, Tigranocertam condit. 67. 84. Mithrid. non admittit in conspectum. 82. vincitur a Lucullo. 85. 87. & provinciis adquisitis exiit. Sy. 49. filios occidit, tradit se Pompejo, & cedit provinciis bello partis. Mi. 104. 106. Armeniam minorem a Pomp. accipit. 114.
- Tigranes, Tigr. fil. Mithr. nepos, a patre deficit, fugit ad Phraatem & ad Pomp. 104. ab eo Armen. min. accipit, mox in vincula conject. in triumph. ducitur, & necatur. 105. 117.
- Tigranocerta. Mi. 67. 84. n. 86.
- Tigris fl. Sy. 57.
- Tigurini. G. I. 3. xv.
- Tillius Cimber, conjurat in Cæsarem. C. II. 113. n. 117. III. 2. IV. 102. 105.

Timarchus, præf. Babyl. Sy. 45. 47.

Timarchus, tyrann. Mileti. Sy. 65.

Timotheus, medicus. Mi. 89.

Tirones, jubentur a veteranis prælio abstinere. C. III. 67.

Tisia, opp. Brut. A. 44.

Tisienus Gallus, leg. L. Antonii.

C. V. 32. n. S. Pompeji. C. V.

104. 117. Octaviano dedit exerc. 121.

Titinius, amic. Cassii. C. IV. 114.

Titinius, legat. Octav. C. V. 111.

P. Titius, tr. pl. legem fert de creandis III viris. C. IV. 7.

Titius, quæstor Antonii. Pa. 86.

missus ad S. Pompejum ex Sic.

profugum. C. V. 134. 136. 140.

142. 144.

Titthi, pop. H. 44. n. 63. 66.

Titurius, leg. Cæf. C. II. 29. 150.

Toga, palmata imperator. triumphantis. Pu. 66. n. virilis. C.

IV. 30.

Tolistoboji. Sy. 32. 42. n.

Tonitru, rumpit comitia. C. I. 30.

Torquatus, v. Manlius T.

Torquatus, quæst. Panfæ bello

Mutin. C. III. 69. 76.

Tracheotæ. Mi. 92. n.

Trajanus, Italica oriundus. H.

38. bellum cum Jud. C. II. 90.

Tralliani. Sy. 32. Italos necant.

Mi. 23. ad Mithrid. deficient.

48.

Transfugium, inexpressibile cri-

men, in bellis civil. præmiis

rependitur. V. 17.

Trafimenus lacus. A. 10.

Trebatius, dux Samnit. C. I. 52.

an Egnatius? n.

Trebia fl. A. 6 sq.

Trebonius, conj. in Cæf. C. II.

113. 117. in Asiam præv. abit.

III. 2. Smyrnæ occiditur, &

caput per plateas volvitur 26.

Triarius, leg. Luculli, Apameam

capit. Mi. 77. cum Mithrid.

pugnaturus, procella impedi-

tur. 88. vincitur a Mithr. 89.

112. 120.

Tribalki. II. 2 sq. n. Triballus. II. 2.

Tribola, vel Tribula, opp. H. 62. n.

Tribuni mil., aureos annulos ge-

stant. Pu. 104. trib. XXIV cæsi

in prælio. Mi. 89. satellites An-

tonii. C. III. 5. duplum dona-

tiv. accipiunt ejus quod cen-

tur. C. IV. 120. tribuni Ofilii

feditiosa vox. V. 128.

Tribuni pl., legem de ætate con-

sul. abrogant, & sq. anno rur-

sus sanciunt. Pu. 112. H. 84.

creantur in monte Sacro. C. I.

1. refici in ann. sq. possunt ex

lege. 21. intercedere possunt,

ne causa quidem adjecta. 23.

eorum potestas attenuata a

Sylla. C. I. 59. 100. an a plebe

tribunatum ad senatum trans-

tulerit Sylla. 100. vulnerati

in foro. C. II. 11. Crassum adv.

Parthos proficiscentem diris

devovent. 18. Pa. 24 sq. sena-

tus dimittendi potestatem ha-

bent. 31. urbe egredi eis non

licet. ib. jussi senatu excede-

re, ne violentur. 33. tribuni

duo a Cæsare magistr. & senatu

moventur. 108. IV. 93. sacro-

sancti. C. II. 33. 108. 138. IV.

17. 93. ne in jus quidem vo-

cari poterant, quoad in ma-

gistr. erant. II. 138. non ha-

bent jus de cælo observandi.

III. 7. consules aliquot in cat-

ecrem miserunt. IV. 17.

- Tribunus pl.** minatur se consuli-
bus potestatem comitiorum
adempturum. Pu. 112. Trib. pl.
in perpet. Octav. C. V. 132.
- Tribus Romæ XXXV.** C. I. 12.
Additæ x novor. civ. 49. tri-
bus in curias distributæ. III.
94. tribus Claudia. R. XI.
- Tributum, capitis Jud.** gravius
quam pro censu. Sy. 50. n. tr.
capitis annum Syr. & Cilic. ib.
quinque annorum impos. Asiæ.
Mi. 62. 83. decem annorum. C.
IV. 74. novem annor. V. 5. 6.
trib. pro ædium modo servo-
rumque numero. Mi. 83. tri-
buta cum multor. injuria exi-
guntur a ministr. Mi. 63. 107.
tributum Illyricum. II. 6. tri-
buta, imposita etiam sociis &
civit. immunib. C. L. 102. pro-
vinciar. redimunt equites Rom.
C. II. 13. plebi & mulierib. im-
pos. IV. 5. in singula manci-
pior. capita. 67. in hæredit. per
testam. ib. regibus imponit An-
tonius. 75. debita remittit
Octavianus. 130.
- Tributa comitia.** C. I. 59. III. 30.
- Tricaranon, satyra Varron.** C. II. 9.
- Tricorii, pop.** G. I. 3. n.
- Trinundinum ad examinand. le-
ges.** C. IV. 7.
- Tiremis publica.** C. IV. 45.
- Triumphus cupidine ad imperia
contendunt.** H. 80. Mi. 64. tri-
umphavit Scipio maj. in pro-
vincia, statim post partam vi-
ctoriam. H. 23. n. Triumphus
forma. Pu. 66. triumphus Scip.
maj. ib. Pompeji. Mi. 116 sq.
Pompeji, ex Afr. ante legit. æ-
tat. C. I. 80. quadruplex Cæsa-
- ris. II. 101. ridiculus Suren-
Pa. 66 sq. triumphantes in ca-
pitolio necare nonnullos ex
captivis solebant. Mi. 117. tri-
umphum contempsit Cæsar, ut
Urbem citius ingredi liceret.
C. II. 8. triumphalis vestis in-
ter sacrific. Cæf. decreta. 106.
- Triumviri, agris dividendis.** C. I.
9. 13. 18 sq. reip. constituen-
dæ. IV. 2. 7. proscriptionem
edunt. 8 sqq. sibi ipsi proro-
gant imper. II. 28. C. V. 95. tri-
umviratus in tyrannidem ver-
sus. V. 39.
- Trocmi, pop.** Sy. 32. 42.
- Troja, v. Ilium.** Trojan. bell. Pu.
71. Sy. 63. Mi. 67. 102.
- Tryphon.** Sy. 68. v. Diodot.
- Tryphon, eunuch.** Mithr. Mi. 108
- Tubicines, in pompa funebr.** C. L.
106. in castris cantu distin-
guunt vigilias noctis. C. V. 143.
- Tuditanus, v. Sempron. Tud.**
- Tullius, v. Servius T.**
- M. Tullius, Cof.** C. I. 100.
- M. Tullius Cicero, homo novus
& inquilinus.** C. II. 2. Cof. con-
juratorem Catil. dissolvit. 3-7.
pater patriæ. 7. reus factus a
Clodio, imbecillo animo fert
judicium, sponte in exilium
abit. 14 sq. restituitur. 16. le-
gatos ad Cæf. mittendos cen-
set. 36. Catonis in laudem li-
ber, Cato. 99. commendat ob-
livionem injuriar. 142. laudat
Antonium. III. 4. eundem ho-
stem judicand. censet. 50. ora-
tio in senatu. 52 sq. in durio-
rem partem mutat decreta so-
natus. 61-63. regit populum;
sed mox ex urbe profugit. 66.
refert

E T P E R S O N A R U M.

- refert ad pop. de supplicat. ob profligatum Anton. 74. Octaviani ad eum literæ: ridet senatus ambition. ejus. 82. nusquam comparet. 89. rursus prodit. 91. nova inconstantia erga Octav. 92 sq. Proscriptus, perit. IV. 6. 19 sq. confertur cum Demosth. II. 15. III. 20.
- M.** Tullius Cicero, M. fil. proscriptus cum patre. IV. 19. in Græciam præmissus, 20. cum Cassio Parmensi, v. 2. ad S. Pomp. se confert. II. 20. tandem Cos. factus ab Octav. 51.
- Q.** Tullius Cicero, M. frat. proscriptus cum filio, una perit. C. IV. 20.
- Tullus** Hostilius, r. Rom. A n c u s Host. vocatur apud App. R. III. Adde VI.
- Tullus**, v. Volcatius Tullus.
- Tunes**, opp. Afr. Si. II. 3.
- Turanus**, v. Thoran.
- Turbuletæ**, Saguntinor. vicini. H. 10.
- Turditania**. H. 16. 55. 61.
- Turnus**, r. Rutul. R. 1. 1.
- Turpilius Silanus**, a Metello supplicio adfectus. Nu. II. n.
- Turris Agathocl.** Pu. 14. turris privati civis ad mœnia Carth. 117. in turri crematur Scipio. H. 16. turre, in obsid. H. 90. Pu. 119. Mi. 31. 73. C. y. 33. & c. plicatiles. C. IV. 72. v. 36. navibus impositæ. Mi. 73. v. 106.
- Turulius**. C. v. 2. n.
- Tuscorum regio**. G. II.
- Tuscum mare**, v. Tyrrhen.
- Tympanis signum pugnæ dant** Parthi. Pa. 51. 112.
- Tyndaris**, opp. C. v. 105. 109. 116. Vol. III.
- Tyrannus**, Sylla. C. 1. 101. Caesar. II. 108. 121. tyrannorum supplicium. II. 134. III. 18. tyrannis suos satellites commune maleficium & communis metus conciliat. II. 141.
- Tyrrhæni**, 12 urbes condunt in Ital. C. v. 49. Tyrrhenia. R. 1. 1. Tyrrhenum mare. Pr. 3. C. 1. 109. n.
- Tyrus**. Pu. 1. C. III. 77. v. 42. Tyrii. Pu. 1. C. II. 83. IV. 61. v. 9.
- Tysca**, regio oppidis frequens. Pu. 68. n.
- Vaccæi**, Arevacorum vicini, & Lucullo temere infestati. H. 51.
- Vaccæorum** & Numantinor. bellum. 76. n. accusantur jussisse Numantinos. 80. oppidum max. Pallantia obsidetur. ib. agros vastat Scip. 87. Vaccæorum (an *Arevacorum*?) magna clades. 99.
- Vaccenses**. Nu. II. n.
- Vagifēs**. Pa. 29.
- Valeria**, Publicolæ filia? It. v. 3. n.
- L. Valerius**, tr. mil. Manii. Sy. 18.
- P. Valerius**, adv. Spartac. minus prospere pugnat. C. 1. 116. n.
- Q. Valerius**, Sardin. præf. a Cæs. C. II. 40 sq.
- M. Valerius Corvinus**, Gallum sing. certam. vincit. G. x. juvenis Cos. creatur. C. III. 88. n. Cos. III. Sa 1. 1. n. sq.
- Valerius Flaccus**, v. Flaccus.
- Valerius Lævinus**, v. Lævin.
- Valerius Messala**, legat. Rutil. bell. soc. C. 1. 40.
- M. Valerius Messala Corvinus**, profer. ab it Brut. C. IV. 38. transit ad Anton. 136. legat. S s s

INDEX R E R U M

- Octav. adv. S. Pompejum. 39.
 v. 102 sq. 109. 112. magnus
 animus. 113. Salaffes domat.
 II. 17. triumphat. IV. 38.
 Vallum, v. Circumvallatio. Val-
 lum et corporib. castrorum. C.
 H. 105.
 Vardei, v. Ardei.
 Vargunsejus. Pa. 57.
 Varinius Glaber. C. I. 716.
 M. Varius, a Sertor. ad Mithri-
 missus. Mi. 68. n. 78 sq.
 Q. Varius, tr. pl. legem fert de
 reis faciendis fautoribus Ra-
 lor. C. I. 37.
 Varro, v. M. Terent. Varr.
 Varus fl. C. II. 43.
 Varus, v. Attius V. & Plotius V.
 C. Cassius Varus, consularis, pro-
 fcor. pro latrone captus. C. IV.
 28. n.
 L. Varus, praef. praef. Rhod. C.
 IV. 74.
 Vates, optimus qui bene conjicit.
 C. II. 53. cf. Aruspex, & hariol.
 Vatinius, trih. pl. creatus ex fa-
 vore Caes. C. II. 10. Illyrico
 praef. cladem passus, legiones
 & prov. M. Bruto tradit. C. IV.
 75. II. 13. n.
 Vectigal, a transeuntib. petunt
 Salaffi. II. 17. cultoribus agro-
 rum incultorum impos. C. I. 7.
 publicor. agror. possessoribus
 impostum, & rursus abroga-
 tum. 27. vectigalia redemit
 ordo eq. C. II. 13. vectig. ex
 locationib. & emtionib. IV. 5.
 Vehiculum, meritorium. C. II. 33.
 publicum. IV. 45.
 Veji, opp. It. VIII.
 Vellus aureum. Mi. 103.
 Venastrum, opp. C. I. 41.]
 Venalium rerum censor. C. II. 48.
 Venatio, occasio prodicion. A. 32.
 Veneno sapius sumto, Michrida-
 tes se contra veneficos munia.
 Mi. 111.
 Veneris, Elymae templ. Sy. 66.
 sedes Romae. C. I. 93. eadem &
 ludos vocat Caesar. II. 68. 102.
 III. 28. Pomp. 69. a Venere
 genus ducit Caesar. II. 151. ad
 Veneris latus effigies Cleopa-
 trae. C. II. 102 Venus Victrix,
 tessera Caesaris. 76. 104. Vene-
 ris sanum. v. 109. Venus Hie-
 rapolitana. Pa. 28.
 Veni, vidi, vici. C. II. 91.
 Ventidius, an Vettius? dux Ita-
 lic. bell. soc. C. I. 47.
 Ventidius, profcor. centurionis
 habitu Italiam pervagatur. C.
 IV. 46.
 Ventidius, legat. Cornif. C. IV.
 53. 55.
 P. Ventidius Bassus. cf. n. ad C. I.
 p. 66, 93. amicus & leg. An-
 tonii. C. III. 66. 80. Conf. IV.
 2. n. favet L. Antonio. v. 31 sq.
 35. ad M. Antonium se confert.
 50. ab Antonio mittitur con-
 tra Parthos. 65. Pa. 71. victo-
 riae & triumphus. Pa. 72-74.
 Ventus, hebetat vim telorum. A.
 22. ex Caunia. Mi. 26. Ventis
 serenis libat Octav. v. 98.
 Venusia. A. 50. C. I. 39. 42. 52.
 IV. 3.
 Verbera, peregrini hominis signa.
 C. II. 26.
 Vermina, Syphacis fil. Pu. 33.
 Versus, an Suarus? dux Dalm.
 II. 25.
 Vespasianus, diruit Hieros. Sy. 50.

- Vestæ** ædes. Mi. 23. 54. C. I. 54. III. 92.
- Vestalis**, Rhea Silv. R. I. 2. Vestales, funus Syllæ comitantur. C. I. 106. vota publ. faciunt pro salute Cæs. C. II. 106. III. 92. pacis leges adservant. V. 73. earum ædes intrare viro nefas. I. 54.
- Vestini**, pop. Ital. C. I. 39. 52.
- Vestem** discindit S. Pomp. V. 71.
- Vesuvius**, mons. C. I. 116. n.
- Vetare**, v. intercedere.
- Veterani**, post 6 annor. stipend. dimissi. H. 78. a Sylla prædiis donati. C. I. 96. a Cæsar. in colon. deducti. C. II. 119. 132. venales ad quamvis operam. 120. ultionem Cæsaris flagitant ab Octav. III. 12. adv. Anton. militare nolunt. 53. Antonium cum Oct. reconciliare student. V. 57.
- C. Vetilius**, præt. bello Viriath. captus & interf. H. 61. n. -63.
- Vettius**, plebej. index. C. II. 12. n.
- P. Vettius** Cato, vel Scato, dux Ital. bell. soc. C. I. 40. n. 43. 43. cf. n. ad p. 66, 93.
- Vettones**, pop. H. 56. 58.
- Vetulinus**, proscr. fortiter pugnans perit. C. IV. 25.
- Veturia**, mater Coriol. It. v. 3. 5.
- Veturius**, Cof. sub jug. miss. S. IV. 6.
- Antistius** Vetus. II. 17. n.
- Via** per Ital. muniuntur. C. I. 23. via, Sacra. R. IV. C. I. 59. 64. v. 68. *Æmilia*. III. 66. n.
- Vibona**, opp. C. IV. 3. 86. V. 91. 99. 103. 105. 112.
- Vigilum** nocturnor. cohortes Romanæ. C. v. 132.
- L. Villius** Annalis, præt. proscr. proditus a fil. C. IV. 18. n.
- Annalis**, fil. præc. prodicionis mercedem ædilitat. obtinet; ebrius a militib. occisus. ib.
- Vinius**? an Junius? proscr. C. IV. 44.
- Vino**, modice utuntur Numidæ. Pu. 71.
- Vineta**. C. I. 46.
- Virginus**, proscr. C. IV. 48.
- Viriathus**, e Galbæ crudelitate suspectus. H. 60-74.
- Virtus**, ab ignavia capi non potest. C. IV. 129.
- Ulysses**, Palladium Illo aufert. Mi. 53. ejus somnium. C. v. 116
- Umbria**. A. 8. Umbri. C. I. 36. 49.
- Volas**? II. 20. an Scævola? n.
- Volcatius** Tullus, Cof. cum Octavian. II. 27.
- Volsci**. It. I. IV. C. I. 1.
- Volumnia**, ux. Coriol. It. v. 3.
- M. Volusius**, proscr. Isiaci persona indutus evadit. C. IV. 47. n.
- Urbes**, a Seleuco conditæ. Sy. 57. a Pompejo. Mi. 116 sq. a priscis Etruscis. C. v. 49. oppida 400 Ital. delevit Annib. Pu. 63. urbes Ital. militibus a IIIviris promissæ. C. IV. 3. v. 12 sq. oppida 70 una hora diripit Æmil. Paulus. II. 9.
- Urna**, opp. C. v. 58. **Uritanus** ager. C. I. 89.
- Urse**, in hostes emissæ. Mi. 78.
- Urso**, opp. v. Orso.
- Uspetes**. C. 3. 4. n. XVIII.
- Utica**. Pu. 13 sq. 94. C. II. 44 sq. oppugnatur a Scipione. 16. 25. solvitur obsidio. 30. dedit se Romanis. 75. situs urbis. ib. civibus partem agri Poenorum

INDEX RERUM

- adtribuunt Romani. Pu. 135.
 Uticæ Cato in præsidio est, 95.
 & se interimit. 98-100.
 Utilitas, sola in bello spectanda.
 Pu. 62.
 Vulcani festo Romani non nisi
 coacti pugnant. H. 45. Vulc.
 templum Perusiæ. C. v. 49.
 Vulcanum Perusini, pro Juno-
 ne, Deum optant. ib.
 Vulso, v. Manlius Vuls.
 Vulturcius. C. II. 4.
 Vultures 12, visi Romulo & O-
 ctav. C. III. 94.
 Uxor, Afrubalis. P. 131. uxo-
 res Romanor. componunt bel-
 lum Tatii cum Romulo. R. IV.
 uxores Mithr. fortiter moriun-
 tur. Mi. 82. uxorem suam ami-
 co commodat Cato. C. II. 99.
 uxorum pietas in maritos pro-
 scr. IV. 23. 39 sq. 48. impie-
 tas. IV. 23 sq.
Xanthippus, Lacedæm. dux
 Pœnorum. Pu. 3. perfide ab
 his tractatus. 4.
Xanthus. C. IV. 52. a Bruto op-
 pugn. & capta. 76-80. cives
 se ipsi interimunt; ut olim sub
 Harpago & Alex. 80.
Xenophanes, leg. Philippi ad
 Annib. captus a Roman. Ma. 1.
Xenophontem, invocat Anto-
 nius. Pa. 92.
Xerxes, ad Thermopyl. Sy. 18.
Xerxes, fil. Mithrid. Mi. 108. 117.
Xiphares, fil. Mithr. ex Strato-
 nice, necatus a patre propter
 matris culpam. Mi. 107.
Xorus, mendose vulgo pro Zo-
 rus. Pu. 1.
Zacynthus, inf. obfessa ab Ar-
 chelao, liberata a Romanis.
 Mi. 45. Zacynthiorum colo-
 nia, Saguntum. H. 7.
Zama, opp. Pu. 36. cf. n. ad p.
 361. 78.
Zenobius, dux Mithrid. Chios
 vexat & transportat. Mi. 47.
 necatur ab Ephesiis. 48.
Zenodotia, opp. Pa. 27.
Zeugma. Pa. 31 sq. 56.
Zeuxis, dux Antiochi, in pugna
 cum Rom. Sy. 33.
Zorus, conditor Carthaginiæ.
 Pu. 1. n.
Zygætes amnis, in campis Phi-
 lippicis. Civ. IV. 105. 128. un-
 de nomen. 105. n.

INDEX GRÆCITATIS.

Nota. Numerus Romanus Volumen indicat; numerus Arabicus prior paginam, posterior lineam. Ubi Romanus numerus non est adjectus, ibi intelligendum illud volumen, quod proxime ante nominatum est. Litera n. significat Adnotationem ad eum locum, de quo agitur.

Ἀκατος, inaccessus, (belli causa)

II. 231, 54.

ἀβουλέατα, 700, 73.

ἀβροδίαιτος, I. 41, 50.

ἀβροχος, 620, 33. 621, 40.

ἀγαθός, fortis, 561, 18.

ἀγαπᾶν, *ahf.* contentum esse,

512, 12. 707, 11. *cum accusf.*

rei, 51, 91. *cum dat. rei*, II.

806, 74 sq.

ἀγίρω, ναύς, I. 755, 23. εἶλον,

722, 70. Sic 688, 90. *ubi Aug.*

Εἰ Reg. ἱγίρω habent. ἀγίρω

εἰρατῖα, 768, 48. 789, 85. Εἰc.

Sed sæpe permutatur cum ἱγίρω,

vid. 225, 15. n. &c. cf. *Wesf.*

seling. ad Herod. VII. 5.

ἀγνυός, imberbis, I. 100, 28.

ἀγίρωχος ἔς τι, II. 156, 31.

Ἀγνυα, I. 583, 3-5.

τὰ ἀγκύρια ἀπὸ ἡξάν, II. 825, 90.

ἄγνοια, n. ad I. 791, 19.

ἀγνωμοσύνη, stoliditas, 367, 72.

ἀγνώσια, ignoratio, 166, 15.

ἄγνος καρπῶν χώρα, 81, 52.

ἀγνώω. ἡγριωμένη βοῶ, vel ἡγριωμέ-

νοι ἐλθόντες, 281, 92. ἡγριωθῇ

ὁ ἐλθ. 156, 43. ἡγριωμένοι τὰς

ψυχὰς, 220, 20. 219, 8.

ἀγρίως ἡμαξ τὸ κακόν, *al.* ἀθρόως.

II. 756, 21.

ἀγχοῦ, *cum gen.* I. 586, 55. II.

96, 8. 855, 2. ἀγχοτέρω, 81, 43.

ἀγχατάτω, I. 307, 42. n. 500,

51. 623, 77. 772, 17. II. 349.

86. 639, 43. 688, 48. 810, 78.

Adden. ad 137, 11 sq. ubi non

improbari debuit versio Gelen.

ἀγχώμαλος μάχη, I. 154, 18. ἴσον

καὶ ἀγχώμ. τὸ ἴσον, 683, 94.

ἀγχώμαλοι διαμειδῆσαι ἀπ' ἀλ-

ληλ. II. 610, 57. ἀγχώμαλοι ταῖς

γνώμας, I. 58, 15. II. 465, 4.

ἀγώ, *celebro, duclan*, I. 739, 57.

μυστήρια, 100, 30. ἀγώνα, 191,

35. νίκην, II. 833, 32. annum

solarem ἦγον Αἰγύπτῳ, 392, 86.

ἄγω τινα ὑπὸ δίκην, 515, 51. ἄγω

ὡς υἱόν, loco filii habeo, utor ut

filio, 702, 93. *scf* Εἰ 525, 12.

ἀγωνισίω, I. 402, 35.

ἀδυναστος, II. 350, 94. (*i. q.* ἀδύ-

φθορος, 203, 75. *oppos.* μισθω-

τὸς, 350, 2.)

ἄδεια, *i. q.* συγνώμη, I. 624, 92.

coll. 625, 18. 670, 76.

ἄδην vel ἄδην κακῶν, 696, 16. 734,

69. 81, 50.

ἀδάρτος ἔς ἀρετὴν, II. 701, 90. εὐὴ

ἀδην. περιουσία, 420, 46.

ἀδηνόαγια, I. 81, 54.

ἀδυνάω σε εἰς τοῦτο, II. 409, 73.

ἀδύκηντος πολίς, 110, 49.

ἀδοκᾶτοις ἐπιπαισῶν, I. 88, 42. κα-

ρὸς ἀδοκ. 183, 94.

ἀδοκᾶτος, 132, 31. 152, 78. 169,

65.

ἀδοξία, *i. q.* ἀπαξία, 597, 39. n.

S 883

- cum acc.* 780, 39. *cum infin.* αἰσιϋμαι, I. 669, 66. II. 839, 24. II. 893, 52. 894, 76. *sq. conj.* αἰτία, τὴν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I. 169, 69. 684, 85. n.
- αἰδοῖα, indignatio, I. 599, 69.
- αἰὲς ἔσ' αἰὲς, v. n. ad 50, 83. & var. lect. ad 807, 84.
- αἰδέης, tristis, teter, atrox, 488, 62. 490, 89. 858, 32. II. 4, 52.
- αἰδέα, I. 666, 15.
- αἰδέα, 219, 7. II. 640, 59.
- αἰδέμιος ἔσ' αἰδέμιος, I. 472, 81.
- αἰδεμίστως, 529, 74. αἰδεμῖως, 368, 95.
- αἰδρώς, vulgo, II. 756, 21. *pro* αἰδρώς.
- αἰδύματα παίδων, 877, 71.
- ὥς τις αἰετὸς, I. 444, 6.
- αἰκίζομαι, 431, 90. n. 144, 30. n. 55, 66. 109, 31. 114, 27. 144, 30.
- αἰρεσις, electio, II. 8, 25. factio, 715, 44.
- αἰρετός, 524. 1. αἰρετώτερος, optabilior, I. 419, 11.
- αἰροῦμαι. αὐτὸν εἰλοντο εἶναι πολέμων, hostem judicarunt, 652, 62. n. ἤρητο, elegerat, II 353, 42. *Per ellips. adv.* μᾶλλον (quod additur 544, 21.) est malle, 541, 69. πάλαιον αἰρεῖται, ἀπ' αἰρεῖται? I. 209, 83. 523, 75.
- αἶρω. ἄραντες ἤλαυνον ἐπὶ Ρωμ. I. 79, 30. ποταμὸς αἰρεῖται μέγ. 754, 9. αἰρεσθαι πόλεμον, II. 767, 21. (cf. αἰροῦμαι.) ὅπλα, 774. 31 sq. ἔχθραν, suscipere inimicitias, 211, 23.
- αἰσθάνομαι. ἤσθητο (f. ἤσθητο) τῶν ἱερῶν τῶν ἑλλήν. sacra Græcorum percepta habuerat, I. 815, 27.
- αἰσθησις ἢ ὀξύς, II. 339, 97. 484, 94.
- αἰσίουμαι, I. 669, 66. II. 839, 24. αἰτία, τὴν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I. 521. 48. τῇ (ἀπ' ἐπὶ τῇ?) τῇ Σύνθεσις καταλάβει τοὺς ὑπάρχοντες ἐν αἰτίαις, II. 118, 77-79. τὴν αἰτίαν ἰδεοῖται τοῦ τοῦ. πάλαιον πρῶτος ἐμβολῶν ἐν Ἰσθμ. I. 300, 11 sq. n. μὴ τὴν αἰτίαν Ἀργίου κ. Κασσ. ἐς ἀλλὰ. διδῶ, II. 896, 8 sq. n.
- ταῖς αἰχμαλώταις, captivi. I. 369, 13. 465, 62. 450, 12. 595, 7. II. 130, 99.
- αἰσώω, 1) sursum tollo, erigo. ἔλθῃ μακρὰ καὶ κόμας τειρομένης, I. 82, 62. 2) incito, animum addo, effero. ἡρώς (αὐτοῦ) ἐν πρᾶξι καὶ ἐλπίς, II. 287, 16, 46. 3) exfero capite prospicio & exspecto. 182, 30. cf. μετῴωρος.
- αἰσῆκος, 884, 14. 887, 40.
- ἢ ἀκάνθα, collegerit, I. 471, 61. ἀκάνθιον. Hoc ἔσ' id genus alia vid. in Ind. rerum, art. Navi-um varia genera.
- αἰκιστία ἔργων, I. 399, 86.
- αἰκμή ἐν πρᾶξι, 538, 40.
- αἰκροφθὴς στρατός, 719, 14. II. 289, 51. αἰκροφθόλατος, I. 698, 55.
- αἰκρὸς ἐλευθερία, effrena libertas, I. 219, 7. αἰκρ. φιλονεικία, 695, 2.
- αἰκρῶς μετατίθητο, imbecillo animo, II. 181, 27.
- αἰκρὸν ἐγκλημα, I. 298, 71.
- αἰκρὸς ὄργην, 222, 60. 796, 7. II. 143, 9. 148, 93. 161, 17. cf. Wesseling. ad Herodot. I. 71. εὐδοκμονία αἰκρ., 649, 5. χυμῖνος αἰκρ., I. 846, 53. τὸ αἰκρὸν τὸν τῶν λόφων, 863, 21.
- αἰκροσύνη, 677, 88. v. Wesseling. ad Diodor. Si. XVIII. 75.

αἰνέσει θαλάσῃ ἐπιδύειν, II. 840, 43.

αἰκυρος πάντων, nullius rei potestate habens, 90, 93.

αἰλακάω, in tristem part. I. 430, 84.

αἰλίσσω, instigo, II. 194, 37.

ἄλῃς βιοτεύειν, vagari & rapina vivere, I. 150, 50. n. cf. 151, 59.

αἰλέλιψ (vulg. αἰλέλιψ) τῷ, 277, 24. n.

αἰλίζω, aff. II. 613, 14. pass. 173, 45.

αἰλίσσω. αἰλίσσω πρὸ τῆς μάχης, I. 529, 68. αἰλίσσω vulgo mend. pro αἰλῶναι. 485, 98. ἔριμον αἰλίσσω, II. 525, 25. αἰλῶναι, 104, 43. ἡλίσσω, 135, 74. ἔσ. αἰλίσσης τῆς ἐπισουλῆς, I. 710, 62.

αὐτῆς αἰλίσσω, amore ejus captus fuit, II. 722, 71.

αἰλίσσω, I. 219, 9. 414, 24. 433, 39. αἰλίσσωτοι πάμπαν ἐφθῆναι, 221, 45. αἰλίσσωτα καινουργίην, 430, 88. αἰλίσσωτα βουλευματα, II. 36, 85.

ἄλλος. μετὰ ἄλλαν ἡμέραν, postero die, 644, 21. νυκτὸς ἄλλης, 583, 81. Sic fere ἄλλας ἐκατὸν ὀλυμπιάδας, per insequentes c olympiades, 141, 71. ἄλλο παρ' ἄλλο κατέπαιψι. I. 692, 59. ἐς ἄλλας τύχας ἀμαρτύν. 408, 35. n.

ἄλλως. ἢ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν, II. 3, 35. repone ἄλλως. vid. not. ad h. l.

ἀλογιστία, I. 530, 79.

ἀλογιστίας, II. 691, 7.

ἀλόγως, casu, temere, fortuito. I. 643, 11. n. II. 705, 56. n.

ἀλουργίς, I. 458, 45.

ἀλυσταλός, II. 704, 32. n.

ἀλυσίς τῆς ἑσπ. 115, 39. ἄλῃ τῇ

τῆς ἀλυσίως, sic ex Cod. Aug. legendum, Sy. 538, 30. pro vulg. τῆς δυνάμειως. v. adnot.

ἀλυσταλός. I. 528, 62.

ἄμα, adverb. ὅτε ὑμᾶς δὲ οὐδ' ἄμα, II. 154, 97. Prapros. ὁ δῆμος ἄμα τοῖς κατηγοροῦσιν ἐγίνετο, 109, 39.

ἄμαχον ποικὴν λυμὸς, I. 221, 37.

ἄμ. στρατηγός, 276, 4. γνώμη, 857, 23.

ἀμβλυνοῦμαι ἢ ἐπιμέλεια, II. 723, 77.

ἀμβλύτερα τὰ βέλῃ, I. 256, 74.

ἀμβλύτερος πιστεύειν, tardior ad credendum, 547, 90.

ἀμειλίμως ἀτυχεῖν, implacabili fortuna uti, II. 602, 11.

ἀμείνων Αλιξάνδρου, I. 549, 18.

ἀμείνους τῶν περιόκησιν, 305, 20.

ἐς πύραν ἐλθεῖν τοῖς ἀμείνοισι, 594, 88.

ἄμεινός τῶν ὁρίων, II. 662, 15.

ἀμεταστρεπῆς, I. 131, 2. 133, 40.

ἀμεταστρεπῆς, 563, 64. 590, 23.

ἀμύχανος, inexpugnab. II. 694, 56.

ἀμικτα πάντα, I. 825, 1. cf. ἀνεπιμείζα.

ἀμνηστία, 32, 21. n. 35, 67. II.

373, 70. 440, 86. 466, 17. ἔσ.

ἀμοιβὴν πολλῶν ἀγαθῶν οἴσει τοῦτο.

I. 469, 35.

ἀμπατός, 76, 87. ταῖς ἀμπατοῖσι τοῦ

πελάγους συμφερόμενοι, 102, 13.

ἀμύνεσθαι, absol. pugnare, defendere se, propulsare hostem,

289, 21. 400, 3. n. II. 745, 42.

759, 81.

ἀμφόριστος ὁ Κράστος τῇ δόξῃ τοῦ

Πομπ. γίνεσθαι, 171, 1. ἀμφ.

νίκην, 706, 67. δύο στρατόπεδοι

ἀμφόριστα, duo exerc. de quibus

dubium erat, uter fuger

tior esset evasurus, 708, 7.

- ἀμφὶ ὧ ἐπὶ *perperam permutata a librar.* 281, 4. 288, 29.
 ἐκ ἀμφίβολου κρίνειν. I. 369, 13.
 cf. ἀμφίλογος. ἀμφίβολου, utrimque hosti obnoxius, 289, 17.
 756, 41.
 ἀμφιγνοεῖν, II. 128, 55.
 ἀμφιλογία, dubia suspic. I. 285, 87.
 ἀμφίλογος γὰρ, 392, 74. διακρίνει τὰ
 ἀμφίλογα, al. ἀμφίβολα, 454, 69. 377, 33.
 ἀμφισβητεῖν ἐνός, de re contendere, 392, 67.
 ἀν. νομίσας δ' ἂν τινα &c. 16, 48.
 n. 705, 73. ἢ τι ἂν ἄλλο συγκύρημα, 16, 47. n.
 ἀνὰ δισμυρίους, 122, 62. ἀνὰ χιλίους. 183, 95. II. 684, 91. ἀνὰ δύο *videtur excidisse* I. 583, 98.
 ἀνὰ μέρη καὶ χρόνους, 538, 34.
 ἀναβαλῖναι ἵππον, 573, 33. n. 175, 70. 792, 38. ἐς ναῦν, *vulgo*, 688, 92. II. 292, 99. n. ὧ 297, 90. *ubi ex aliis MSS. ἰμβαλῖναι edidimus.*
 ἀναβάλλομαι. τὴν (an ἐς τὴν?) ἐπιούσαν ἐξετάσων τὸν Οὐτίλον ἀνεβαλόντο. 189, 59.
 ἀναβιβάζω ἐπὶ τοὺς ἵππους, I. 207, 99. *adscendere jubeo*, 470, 53. 484, 87.
 ἀναβιώσκεις ἱλπίς, 75, 57.
 ἀναβολεύς, 453, 54. n.
 ἀναβολή, II. 78, 93. 202, 67.
 ἀναγκαιός. μέχρι τοῦ ἀναγκ. τίλους διαγωνίσασθαι, 492, 48. i. q. μέχρι τοῦ τελευταίου δαίμονος 763, 53. ὧ μέχρι θανάτου, 765, 84. θρασύτης ὑπὲρ λόγον ἀναγκαιόν. 692, 34.
 ἀνάγω. ἀνήγον *vulgo mend. pro ἐνήγον*, I. 78, 4. ἀναγαγὼν *fortasse leg. pro ἀγαγὼν*, 651, 55.
 & *pro συναγαγὼν*, 766, 14.
 ἀναδέχομαι σοι, 166, 18.
 ἀναδῖω. στίφοντο ὅπως τὸν στρατηγὸν ἀναδοῦσι, 388, 98. *Med. τὴν ἀρχὴν ἀνεδόσαντο Σύνλας*, II. 116, 49. ἀναδέσασθαι ναῦν, I. 571, 98. ὧ *sape alibi. (i. q. ἐπαγεσθαι 576, 77.)*
 ἀναδίδωμι, distribuo, 678, 18.
 ἀνάγκη τοῦ πολέμου, 200, 89.
 ἀναβαρύνω. ἀνταρρῦναι *voluit Musgr.* 243, 43. *pro ἀνταρρῦναι.*
 ἀνακαλεῖν θεῶν ὀνόματα, 173, 30. 414, 34. *invocare mortuum*, II. 410, 84. 421, 61. 678, 90.
 ἀνακαίμεναι, θίγει Αφροδίτη, 432, 46.
 ἀνακαίνεω τοῦτο, *refrico hanc rem*, 466, 18. Ῥωμαίους ἀνταίνισσι τοὺς (*vulgo ἀνταίνισσι, ex gloss. sem.*) 119, 7. τὸν στρατὸν ἐφ' ἣν ἀνταίνει, 513, 8.
 ἀνακλάω. τοὺς κριούς βράχης ἀνέκλων, (*sic παρῆγον* I. 323, 22.) *deflectebant, refringebant* I. 751, 57. cf. *Thucyd.* II. 76 & VII. 25. θαρσύνει ἢ πύδεται ἀνέκλων. II. 850, 14.
 ἀνακρίνω. κωπας ἀνέκρινον, *remos inhibuerunt*. 850, 14. τὰς ναῖς ἀνέκρινον, *retuderunt*, 850, 17. τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀνέκρινον, I. 697, 34. τοὺς πόλεμους ἀνέκρινε τῆς ὁρμῆς, *impetum hostium repressit*. 865, 45. τῶ θηλάσσης ἀνακρίσεως, *represso vel repulso mari*. II. 383, 43. n.
 ἀνακρήμνημι τὸ ταῦχος, I. 752, 80. n.
 ἀνακρουσάμενος, II. 844, 15.
 ἀνακυκλεύω, 663, 32.
 ἀνακύνω. I. 189, 68. II. 728, 65. *Adiuvē sumi videtur, ἀνακύνει τὰς ἀρχαὺς ἐπὶ τὰ πατήρα ἔξιστο*, 768, 32.

ἀναλαμβάνω, I. 429, 57. II. 857.

33.

ἀναλαμβάνω, *αἰ.* 1) recipio, urbem vel prov. amissam, I. 824, 85. II. 106, 71. 107, 93. Sic ἴνα τὴν ἀριστοκρασίαν ἀναλάβω τῇ πατρίδι, recipiam & restituam patriæ, 767, 23. Sic ἔσθ' ἢν μετὰ ἀναλάβω, I. 824, 79. ex fuga, διαφυγόντας ἀναλαβόν, 171, 2. 244, 68. in familiam, ἐς οὓς κατὰ θέτην ἀνέλησθαι. 446, 38. 2) recreo, reficio, fessum militem, 62, 64. II. 295, 59. confirmatum populum, I. 121, 38. τὴν δῆμον πεφρικέντα, ἐπ' οἷσι καὶ ὑποσχίσαι ἀναλαμβάνει, II. 230, 36. *An eodem pertinet* τοὺς δυνατοὺς συνουσίαις ἀναλαμβάναν, 106, 80? *refecerunt*, confirmarunt, territos adventu Syllæ? (*Nam*, ad suas partes retraxerunt, *effecit* ἀναλαμβάνοντα. *Attamen*, ad fumo, mecum fumo, *etiam in αἰ.* dicuntur; ut ἀναλαβὼν γυναικα, 289, 47.) sanitati restituo ægrotum, νοσοῦσαν πολυτίταν ἐξίως ἀναλάβει. 207, 52. 3) reparo calamitatem, τὴν συμφορὰν, I. 54, 46. τὸ πλῆθος, 178, 18. τὴν αἰσχύνην, eluo maculam, 196, 13. n. 4) repeto, μικρὰ τῶν εἰρημνῶν ἀναλαβόντι, II. 604, 51. ἀναθεὶν ἀναλαβόντι, 626, 32. *Neutraliter*, recipio me, vires recipio. I. 157, 58. ἔσθ'.

ἀναλόγομαι, 1) colligo disperfos, II. 493, 67. 2) commemoro. 520, 23. 551, 36.

ἀνάλογον, *adv.* I. 819, 1.

ἀναλύνω ἐκ μήτης, II. 554, 87. n.

ἀναμαρτησία, I. 367, 72. n. *Re-*

Vol. III.

stituendum vocab. p. 298, 73.

vid. n.

ἀναπαυομένων ἔτι Ῥωμαίων τοῦ πᾶ-
λάγου, 566, 16.

ἀναπλέω. ἰσθιόφαντος δάφνης, ἀνα-
πληγμένης ταινίας λευκῆς, II.
323, 1.

ἀναπληρῶντας ὀφείλ. δοῦναι, II. 645,

37. ἐς δύο που τέλη μάστιγα ἀνα-

πληρούμενα, (ἀπ' ἐς δυώδεκα που
ἔσθ'. ?) 644, 25. τέλη οὐκ ἴστω-
ν, ὑπὸ δὲ τῶν νοσοῦντων ἀναπα-
πληρούμενα, 460, 21.

ἀναπνέω ἀπὸ τοῦ δίονος, 182, 39.

Astire, respirare facio, ἐκ πα-
μάτων, 141, 77.

ἀναπνοή, 490, 27. μήτην ἀνίσχων τῇ

ἀναπνοῇ, 385, 76. n.

ἀναπνέγγω, perfingo navim, 680,

19. ἀνάβλαβτος τοῦ πάλμου, I.
723, 85. *cf.* ἀποβλήν.

ἀναρτῶ. τὰ ὑπορυγμένα τοῦ τελέ-
χους θεμέλια, ξύλοι ἀνιερτημένα

692, 57. *cf. n.* ad 752, 80.

ἀνασκευάζειν ἀνδράντας, statuas in
alias facies refing. II. 396, 52.

ἀνασκάπτω, I. 708, 31. 721, 47.

741, 86.

ἀνασίσαις, 1) discessus, profectio,
233, 78. n. 2) eversio, 452, 51. n.

ἀνασίσσω, 454, 73. 470, 54. ἔσθ'.

ἀναστρέφω, revertor, 278, 37. 279,

43. ἔσθ' ἀνίστρεφαι ex con-
posui, II. 856, 23, *pro vulg.*

ἀνίστρεφαι.

ἀνάτασις. μετ' ἀνάτασις (minac-
ter) πρόστασιν, I. 644, 37.

εἰπόντες οὐκ ἀνάτασι, magna

vocis contentione, II. 362, 98.

ἀνατάνω τὰ ἰσθία, 442, 78. μήτις
ἀντίταλο ἰσχυρῶς, in longum

patebat? *an*, altitudine em-
nebat? 437, 42.

T i s

I N D E X R E R U M

- proditi. Mi. 107. regis Thraciae, cum puero regio traditi Bruto. C. IV. 75. copiosi in templis Italiae. C. V. 24.
- Theſpienſes, obſidet Archelaus. Mi. 29.
- Theſprotia. II. 1.
- Theſſali. Ma. VIII. IX. libertate donantur a Cæſare. C. II. 88. equites apud Brutum. IV. 88.
- Theſſalia. Ma. IX. 2. XVI. 2. XVII. Sy. 13 ſq. 16 ſq. Mi. 30. 41. 51. 95. C. I. 4. II. 52. 64. C. IV. 100. 108. 117.
- Theſſalonica. C. IV. 118.
- Thetis. C. III. 13.
- Thoas. Sy. 12.
- Tholus, opp. Afr. Pu. 18. n.
- Thon, opp. Afr. Pu. 48. n.
- C. Thoranius, tutor Octav. proſcr. C. IV. 12. n.
- Thoranius, vel Turanius, proſcr. C. IV. 18. n. Ejus filius, patris cædem petit, proſuſo patrim. furti damnatur. ib.
- Thorax, ſepelit Lyſimach. Sy. 64.
- Sp. Thorius, vel Borius, tr. pl. C. I. 27. n. ejus lex agrar. ib.
- Thrace, mater Bithyos. Mi. 1.
- Thraces. Mi. 6. 13. 41. transfu- gæ puniuntur. Nu. II. Roma- nos in tranſitu infeſtant. Ma. VII. 3. Sy. 43. Lyſimachiam delent. Sy. 1. Rheſi focii ad Hium, Thraces Bithyni. Mi. 1. focii Mithr. 15. 69. funditores. C. II. 49. 71. equites. IV. 88. abſtinent a mari, nec in litora deſcendunt. 102.
- Thracia. Ma. VII. 3. Sy. 23. Mi. 56. 95. 102. a Perſeo ſubjecta. Ma. VIII. 1. ab Antiocho. Sy. I. 6. Adde II. 1. C. IV. 38. 75. 87. V. 133.
- Thucydides, de Epidamno. C. II. 39.
- Thurium, opp. Sa. VII. 1. A. 34 ſq. 49 ſq. 57. C. I. 117. V. 56. 58. 62.
- Thyatireni campi. Sy. 30.
- Thybris, al. Thymbris fl. R. 1. 2.
- Tiberis. C. I. 16. 26. 67. 88. V. 33. vadum. A. 56. pons. III. 91.
- Tiberinus Silvius. R. I. 1.
- Tiberius Cæſ. Mœſ. ſubigit. II. 30.
- Tiberius Nero, legat. Pomp. Mi. 95.
- Tiberius Panduſa. II. 10. n.
- Tibur. C. III. 45. jus civit. obtinet. I. 65. templum Herc. V. 24. n.
- Tichius, mons ad Thermop. Sy. 17.
- Tidæum, an *Potidaa*? Mi. 35.
- Tigranes, rex regum, Syriam & Cilic. Seleucidis eripit. Sy. 48. 69. Mi. 105. & per 14 annos tenet. Sy. 70. gener Mithrid. Mi. 15. 67. Cappadociam in- vadit, Tigranocertam condit. 67. 84. Mithrid. non admittit in conſpectum. 82. vincitura Lucullo. 85. 87. & provinciis adquiſitis exiit. Sy. 49. ſi- lios occidit, tradit ſe Pompe- jo, & cedit provinciis bello partis. Mi. 104-106. Armeniam minorem a Pomp. accipit. 114.
- Tigranes, Tigr. fil. Mithr. nepos, a patre deficit, fugit ad Phraa- tem & ad Pomp. 104. ab eo Armen. min. accipit, mox in vincula conſect. in triumph. ducitur, & necatur. 105. 117.
- Tigranocerta. Mi. 67. 84. n. 86.
- Tigris fl. Sy. 57.
- Tigurini. G. I. 3. xv.
- Tillius Cimber, conjurat in Cæ- ſarem. C. II. 113. n. 117. III. 2. IV. 102. 105.

Timarchus, præf. Babyl. Sy. 45. 47.

Timarchus, tyrann. Mileti. Sy. 65.

Timotheus, medicus. Mi. 89.

Tirones, jubentur a veteranis prælio abstinere. C. III. 67.

Tisia, opp. Brut. A. 44.

Tisienus Gallus, leg. L. Antonii.

C. V. 32. n. S. Pompeji. C. V.

104. 117. Octaviano dedit exerc. 121.

Titinius, amic. Cassii. C. IV. 114.

Titinius, legat. Octav. C. V. 111.

P. Titius, tr. pl. legem fert de creandis III viris. C. IV. 7.

Titius, quæstor Antonii. Pa. 86.

missus ad S. Pompejum ex Sic.

profugum. C. V. 134. 136. 140.

142. 144.

Titthi, pop. H. 44. n. 63. 66.

Titurius, leg. Cæs. C. II. 29. 150.

Toga, palmata imperator. triumphantis. Pu. 66. n. virilis. C.

IV. 30.

Tolistoboji. Sy. 32. 42. n.

Tonitru, rumpit comitia. C. I. 30.

Torquatus, v. Manlius T.

Torquatus, quæst. Panfæ bello

Mutin. C. III. 69. 76.

Tracheotæ. Mi. 92. n.

Trajanus, Italica oriundus. H.

38. bellum cum Jud. C. II. 90.

Tralliani. Sy. 32. Italos necant.

Mi. 23. ad Mithrid. deficiunt.

48.

Transfugium, inexpiabile cri-

men, in bellis civil. præmiis

rependitur. v. 17.

Trasimenus lacus. A. 10.

Trebatius, dux Samnit. C. I. 52.

an Egnatius? n.

Trebia fl. A. 6sq.

Trebonius, conj. in Cæs. C. II.

113. 117. in Aliam prov. abit.

III. 2. Smyrnæ occiditur, & caput per plateas volvitur 26.

Triarius, leg. Luculli, Apameam

capit. Mi. 77. cum Mithrid.

pugnaturus, procella impedi-

tur. 88. vincitur a Mithr. 89.

112. 120.

Triballi. II. 2 sq. n. Triballus. II. 2.

Tribola, vel Tribula, opp. H. 62. n.

Tribuni mil., aureos annulos ge-

stant. Pu. 104. trib. XXIV. cæsi

in prælio. Mi. 89. satellites An-

tonii. C. III. 5. duplum dona-

tiv. accipiunt ejus quod cen-

tur. C. IV. 120. tribuni Ofilii

seditiosa vox. v. 128.

Tribuni pl., legem de ætate con-

sul. abrogant, & sq. anno rur-

sus fanciunt. Pu. 112. H. 84.

creantur in monte Sacro. C. I.

1. refici in ann. sq. possunt ex

lege. 21. intercedere possunt,

ne causa quidem adjecta. 23.

eorum potestas attenuata a

Sylla. C. I. 59. 100. an a plebe

tribunatum ad senatum trans-

tulerit Sylla. 100. vulnerati

in foro. C. II. 11. Crassum adv.

Parthos proficiscentem diris

devovent. 18. Pa. 24 sq. sena-

tus dimittendi potestatem ha-

bent. 31. urbe egredi eis non

licet. ib. jussi senatu excede-

re, ne violentur. 33. tribuni

duo a Cæsare magistr. & senatu

moventur. 108. IV. 93. sacro-

sancti. C. II. 33. 108. 138. IV.

17. 93. ne in jus quidem vo-

cari poterant, quoad in ma-

gistr. erant. II. 138. non ha-

bent jus de celo observandi.

III. 7. consules aliquot in car-

cerem miserunt. IV. 17.

- Tribunus pl.** minatur se consuli-
bus potestatem comitorum
adempturum. Pu. 112. Trib. pl.
in perpet. Octav. C. v. 132.
- Tribus Romæ xxxv.** C. I. 12.
Additæ x novor. civ. 49. tri-
bus in curias distributæ. III.
94. tribus Claudia. R. XI.
- Tributum,** capitis Jud. gravius
quam pro censu. Sy. 50. n. tr.
capitis annum Syr. & Cilic. ib.
quinque annorum impos. Asiæ.
Mi. 62. 83. decem annorum. C.
IV. 74. novem annor. v. 5. 6.
trib. pro ædium modo servo-
rumque numero. Mi. 83. tri-
buta cum multor. injuria exi-
guntur a ministr. Mi. 63. 107.
tributum Illyricum. II. 6. tri-
buta, imposita etiam sociis &
civit. immunib. C. L. 102. pro-
vinciar. redimunt equites Rom.
C. II. 13. plebi & mulierib. im-
pos. IV. 5. in singula manci-
pior. capita. 67. in hæredit. per
testam. ib. regibus imponit An-
tonius. 75. debita remittit
Octavianus. 130.
- Tributa comitia.** C. I. 59. III. 30.
- Tricaranon,** satyra Varron. C. II. 9.
- Tricorii,** pop. G. I. 3. n.
- Trinundinum** ad examinand. le-
ges. C. IV. 7.
- Triremis publica.** C. IV. 45.
- Triumphus** cupidine ad imperia
contendunt. H. 80. Mi. 64. tri-
umphavit Scipio maj. in pro-
vincia, statim post partam vi-
ctoriam. H. 23. n. Triumphus
forma. Pu. 66. triumphus Scip.
maj. ib. Pompeji. Mi. 116 sq.
Pompeji, ex Afr. ante legit æ-
tat. C. I. 80. quadruplex Cæsa-
- ris. II. 101. ridiculus Surenæ.
Pa. 66 sq. triumphantes in ca-
pitolio necare nonnullos ex
captivis solebant. Mi. 117. tri-
umphum contempsit Cæsar, ut
Urbem citius ingredi liceret.
C. II. 8. triumphalis vestis in-
ter sacrific. Cæf. decreta. 106.
- Triumviri,** agris dividendis. C. I.
9. 13. 18 sq. reip. constituen-
dæ. IV. 2. 7. proscritionem
edunt. 8 sqq. sibi ipsi prono-
gant imper. II. 28. C. v. 95. tri-
umviratus in tyrannidem ver-
sus. v. 39.
- Troceni,** pop. Sy. 32. 42.
- Troja,** v. Ilium. Trojan. bell. Pu.
71. Sy. 63. Mi. 67. 102.
- Tryphon.** Sy. 68. v. Diodot.
- Tryphon,** eunuch. Mithr. Mi. 108
- Tubicines,** in pompa funebr. C. I.
106. in castris cantu distin-
guunt vigilias noctis. C. v. 143.
- Tuditanus,** v. Sempron. Tud.
- Tullius,** v. Servius T.
- M. Tullius,** Cof. C. I. 100.
- M. Tullius Cicero,** homo novus
& inquilinus. C. II. 2. Cof. con-
juratorem Catil. dissolvit. 37.
pater patriæ. 7. reus factus a
Clodio, imbecillo animo fert
judicium, sponte in exilium
abit. 14 sq. restituitur. 16. le-
gatos ad Cæf. mittendos cen-
set. 36. Catonis in laudem li-
ber, Cato. 99. commendat ob-
livionem injuriar. 143. laudat
Antonium. III. 4. eundem ho-
stem judicand. censet. 50. ora-
tio in senatu. 52 sq. in durio-
rem partem mutat decreta se-
natus. 61-63. regit populum;
sed mox ex urbe profugit. 66.
refert

- refert ad pop. de supplicat. ob
profligatum Anton. 74. Octa-
viani ad eum literæ: ridet se-
natus ambition. ejus. 82. nul-
quam comparet. 89. rursus
prodit. 91. nova incqnstantia
erga Octav. 92 sq. Proscriptus,
perit. IV. 6. 19 sq. confertur
cum Demosth. II. 15. III. 20.
- M.** Tullius Cicero, M. fil. pro-
scriptus cum patre. IV. 19. in
Græciam præmissus. 20. cum
Cassio Parmensi, v. 2. ad S.
Pomp. se confert. II. 20. tan-
dem Cos. factus ab Octav. 51.
- Q.** Tullius Cicero, M. frat. pro-
scriptus cum filio, una perit.
C. IV. 20.
- Tullus** Hostilius, r. Rom. A n c u s
Host. vocatur apud App. R.
III. Adde VI.
- Tullus**, v. Volcatius Tullus.
- Tunes**, opp. Afr. Si. II. 3.
- Turanus**, v. Thoran.
- Turbuletæ**, Saguntinor. vicini.
H. 10.
- Turditania**. H. 16. 55. 61.
- Turnus**, r. Rutul. R. I. 1.
- Turpilius Silanus**, a Metello sup-
plicio adfectus. Nu. II. n.
- Turris Agathocl.** Pu. 14. turris
privati civis ad mœnia Carth.
117. in turri crematur Scipio.
H. 16. turres, in obsid. H. 90.
Pu. 119. Mi. 31. 73. C. 3. 33. & c.
plicatiles. C. IV. 72. v. 36. na-
vibus impositæ. Mi. 73. v. 106.
- Turullius**. C. v. 2. n.
- Tuscorum regio**. G. II.
- Tuscum mare**, v. Tyrrhen.
- Tympanis signum pugnae dant**
Parthi. Pa. 51. 112.
- Tyndaris**, opp. C. v. 105. 109. 116.
- Vol. III.*
- Tyrannus**, Sylla. C. I. 101. Ca-
sar. II. 108. 121. tyrannorum
supplicium. II. 134. III. 18.
tyrannis suos satellites com-
mune maleficium & commu-
nis metus conciliat. II. 141.
- Tyrrhëni**, 12 urbes condunt in
Ital. C. v. 49. Tyrrhenia. R.
I. 1. Tyrrhenum mare. Pr. 3.
C. I. 109. n.
- Tyrus**. Pu. I. C. III. 77. v. 52. Ty-
rii. Pu. I. C. II. 83. IV. 61. v. 9.
- Tysca**, regio oppidis frequens.
Pu. 68. n.
- Vaccæi**, Arevacorum vicini, &
Lucullo temere infestati. H. 51.
Vaccæorum & Numantinor.
bellum. 76. n. accusantur ju-
visse Numantinos. 80. oppi-
dum max. Pallantia obsidetur.
ib. agros vastat Scip. 87. Vac-
cæorum (an Arevacorum?)
magna clades. 99.
- Vaccenses**. Nu. II. n.
- Vagises**. Pa. 29.
- Valeria**, Publicolæ filia? It. v. 3. n.
- L. Valerius**, tr. mil. Manii. Sy. 18.
- P. Valerius**, adv. Spartac. minus
prospere pugnat. C. I. 116. n.
- Q. Valerius**, Sardin. præf. a Cæs.
C. II. 40 sq.
- M. Valerius Corvinus**, Gallum
sing. certam. vincit. G. x. ju-
venis Cos. creatur. C. III. 88. n.
Cos. III. Sa. I. 1. n. sq.
- Valerius Flaccus**, v. Flaccus.
- Valerius Lævinus**, v. Lævin.
- Valerius Messala**, legat. Rutil.
bell. soc. C. I. 40.
- M. Valerius Messala Corvinus**,
proscr. ab it Brut. C. IV. 38.
transit ad Anton. 136. legat.

INDEX R E R U M

- Octav. adv. S. Pompejum. 38.
v. 102 sq. 109. 112. magnus
animus. 113. Salassios domat.
H. 17. triumphat. IV. 38.
Vallum, v. Circumvallatio. Val-
lum ex corporib. eandem. C.
H. 105.
Vardet, v. Ardeh.
Vargunsejus. Pa. 57.
Varinius Glaber. C. T. 716.
M. Varius, a Sertor. ad Mithr.
missus. Mi. 69. n. 78 sq.
Q. Varius, tr. pl. legem fort. de
reis faciendis fautoribus Ra-
lor. C. I. 37.
Varrō, v. M. Terent. Varr.
Varus fl. C. II. 43.
Varus, v. Attius V. & Plotius V.
C. Cassius Varus, consularis, pro-
scr. pro latrone captus. C. IV.
28. n.
L. Varus, præf. præf. Rhod. C.
IV. 74.
Vates, optimus qui bene conjicit.
C. II. 53. cf. Aruspex, & hariol.
Vatinus, trib. pl. creatus ex fa-
vore Cæs. C. II. 10. Illyrico
præf. cladem passus, legiones
& prov. M. Bruto tradit. C. IV.
75. II. 13. n.
Vectigal, a transeuntib. petunt
Salassj. II. 17. cultoribus agro-
rum incultorum impos. C. I. 7.
publicor. agror. possessoribus
impositum, & rursus abrogat-
um. 27. vectigalia redemit
ordo eq. C. II. 13. vectig. ex
locationib. & emtionib. IV. 5.
Vehiculum, meritorium. C. II. 33.
publicum. IV. 45.
Veji, opp. It. VIII.
Vellus aureum. Mi. 103.
Venafrum, opp. C. I. 41.]
Venalium rerum censor. C. II. 48.
Venatio, occasio prodicion. A. 32.
Veneno sapius sumto, Mithrida-
tes se contra veneficos mun-
Mi. 111.
Veneris, Elymaz templ. Sy. 66.
ædes Romæ. C. I. 93. ædem &
ludos vovet Cæsar. II. 68. 102.
III. 28, Pomp. 69. a Vener-
genus ducit Cæsar. II. 151. ad
Veneris latus effigies Cleopa-
træ. C. II. 102 Venus Victrix,
teffera Cæsaris. 76. 104. Vene-
ris sanum. v. 109. Venus Hie-
rapolitana. Pa. 28.
Veni, vidi, vici. C. II. 91.
Ventidius, an Vettius? dux Ita-
lic. bell. soc. C. I. 47.
Ventidius, proscr. centurionis
habitu Italian pervagatur. C.
IV. 46.
Ventidius, legat. Cornif. C. IV.
53. 55.
P. Ventidius Bassus. cf. n. ad C. I.
p. 66, 93. amicus & leg. An-
tonii. C. III. 66. 80. Conf. IV.
2. n. favet L. Antonio. v. 11 sq.
35. ad M. Antonium se confert.
50. ab Antonio mittitur con-
tra Parthos. 65. Pa. 71. victo-
riæ & triumphus. Pa. 72-74.
Ventus, hebetat vim telorum. A.
22. ex Caunia. Mi. 26. Ventis
serenis libat Octav. v. 98.
Venusia. A. 50. C. I. 39. 42. 52.
IV. 3.
Verbera, peregrini hominis signa.
C. II. 26.
Vermina, Syphacis fil. Pu. 33.
Versus, an Suarus? dux Dalm.
II. 25.
Vespasianus, diruit Hieros. Sy. 50.

- Vestæ ædes.** Mi. 23. 54. C. I. 54. III. 92.
- Vestalis**, Rhea Silv. R. I. 2. Vestales, funus Syllæ comitantur. C. I. 106. vota publ. faciunt pro salute Cæs. C. II. 106. III. 92. pacis leges adservant. V. 73. earum ædes intrare viro nefas. I. 54.
- Vestini**, pop. Ital. C. I. 39. 58.
- Vestem** discindit S. Pomp. V. 71.
- Vesuvius**, mons. C. I. 116. n.
- Vetare**, v. intercedere.
- Veterani**, post 6 annor. stipend. dimissi. H. 78. a Sylla prædiis donati. C. I. 96. a Cæs. in colon. deducti. C. II. 119. 132. venales ad quamvis operam. 120. ultionem Cæsaris flagitant ab Octav. III. 12. adv. Anton. militare nolunt. 53. Antonium cum Oct. reconciliare student. V. 57.
- C. Vetilius**, præt. bello Viriath. captus & interf. H. 61. n. - 63.
- Vettius**, plebej. index. C. II. 12. n.
- P. Vettius Cato**, vel Scato, dux Ital. bell. soc. C. I. 40. n. 43. 43. cf. n. ad p. 66, 93.
- Vettones**, pop. H. 56. 58.
- Vetulinus**, proscr. fortiter pugnans perit. C. IV. 25.
- Veturia**, mater Coriol. It. v. 3. 5.
- Veturius**, Cos. sub jug. miss. S. IV. 6.
- Antistius Vetus**. II. 17. n.
- Via** per Ital. muniuntur. C. I. 23. via, Sacra. R. IV. C. I. 59. 64. v. 68. *Æmilia*. III. 66. n.
- Vibona**, opp. C. IV. 3. 86. V. 91. 99. 103. 105. 112.
- Vigilum nocturnor. cohortes** Romanæ. C. V. 132.
- L. Villius Annalis**, præt. proscr. proditus a fil. C. IV. 18. n.
- Annalis**, fil. præc. prodictionis mercedem ædilitat. obtinet; ebrius a militib. occisus. ib.
- Vinius**? an Junius? proscr. C. IV. 44.
- Vino**, modice utuntur Numidæ. Pu. 71.
- Vineta**. C. I. 46.
- Virginus**, proscr. C. IV. 48.
- Viriathus**, e Galbæ crudelitate suspectus. H. 60-74.
- Virtus**, ab ignavia capi non potest. C. IV. 129.
- Ulysses**, Palladium Illo aufert. Mi. 53. ejus somnium. C. V. 116.
- Umbria**. A. 8. Umbri. C. I. 36. 49.
- Volas**? Il. 20. an Scævola? n.
- Volcatius Tullus**, Cos. cum Octavian. II. 27.
- Volsci**. It. I. IV. C. I. 1.
- Volumnia**, ux. Coriol. It. v. 3.
- M. Volusius**, proscr. Isiaci persona indutus evadit. C. IV. 47. n.
- Urbes**, a Seleuco conditæ. Sy. 57. a Pompejo. Mi. 116 sq. a priscis Etruscis. C. v. 49. oppida 400 Ital. delevis Annib. Pu. 63. urbes Ital. militibus a III viris promissæ. C. IV. 3. v. 12 sq. oppida 70 una hora diripit Æmil. Paulus. II. 9.
- Uria**, opp. C. v. 58. Uritanus ager. C. I. 89.
- Ursa**, in hostes emissæ. Mi. 78.
- Urso**, opp. v. Orso.
- Uspetes**. C. I. 4. n. XVIII.
- Utica**. Pu. 13 sq. 94. C. II. 44 sq. oppugnatur a Scipione. 16. 25. solvitur obsidio. 30. dedit se Romanis. 75. situs urbis. ib. civibus partem agri Pœnorum

INDEX RERUM

- adtribuunt Romani. Pu. 135. Uticæ Cato in præsidio est, 95. & se interimit. 98-100. Utilitas, sola in bello spectanda. Pu. 62. Vulcani festo Romani non nisi coacti pugnant. H. 45. Vulc. templum Perusiæ. C. V. 49. Vulcanum Perusini, pro Junone, Deum optant. ib. Vulsò, v. Manlius Vuls. Vulturcius. C. II. 4. Vultures 12, visi Romulo & O. ctav. C. III. 94. Uxor, Asdrubalis. P. 131. uxores Romanor. componunt bellum Tacii cum Romulo. R. IV. uxores Mithr. fortiter moriuntur. Mi. 82. uxorem suam amico commodat Cato. C. II. 99. uxorum pietas in maritos profcr. IV. 23. 39 sq. 48. impietas. IV. 23 sq. Xanthippus, Lacedæm. dux Pœnorum. Pu. 3. perfide ab his tractatus. 4. Xanthus. C. IV. 52. a Bruto oppugn. & capta. 76-80. cives se ipsi interimunt, ut olim sub Harpago & Alex. 80. Xenophanes, leg. Philippi ad Annib. captus a Roman. Ma. 1. Xenophontem, invocat Antonius. Pa. 92. Xerxes, ad Thermopyl. Sy. 18. Xerxes, fil. Mithrid. Mi. 108. 117. Xiphares, fil. Mithr. ex Stratonice, necatus a patre propter matris culpam. Mi. 107. Xorus. mendose vulgo pro Zorus. Pu. 1. Zacynthus, inf. obsessa ab Archelao, liberata a Romanis. Mi. 45. Zacynthiorum colonia, Saguntum. H. 7. Zama, opp. Pu. 36. cf. n. ad p. 361. 78. Zenobius, dux Mithrid. Chios vexat & transportat. Mi. 47. necatur ab Ephesiis. 48. Zenodotia, opp. Pa. 27. Zeugma. Pa. 31 sq. 56. Zeuxis, dux Antiochi, in pugna cum Rom. Sy. 33. Zorus, conditor Carthaginiæ. Pu. 1. n. Zygaetes amnis, in campis Philippicis. Civ. IV. 105. 128. unde nomen. 105. n.

INDEX GRÆCITATIS.

Nota. Numerus Romanus Volumen indicat; numerus Arabicus prior paginam, posterior lineam. Ubi Romanus numerus non est adjectus, ibi intelligendum illud volumen, quod proxime ante nominatum est. Litera n. significat Adnotationem ad eum locum, de quo agitur.

Ἀκατος, inaccessus, (belli causa)

II. 231, 54.

ἀβουλέατα, 700, 73.

ἀβροδίατος, I. 41, 50.

ἀβροχος, 620, 33. 621, 40.

ἀγαδός, fortis, 561, 18.

ἀγαπᾶν, absf. contentum esse, 512, 12. 707, 11. cum accusf. rei, 51, 91. cum dat. rei, II. 806, 74 sq.

ἀγείρω, ναῦς, I. 755, 23. σῆλον, 722, 70. Sic 688, 90. ubi Aug. ἔφ. Reg. ἐγείρω habent. ἀγείρω στρατιάν, 768, 48. 789, 85. ἔφ. Sed saepe permutatur cum ἐγείρω, vid. 225, 15. n. & c. cf. Wesseling. ad Herod. VII. 5.

ἀγίνεος, imberbis, I. 100, 28.

ἀγίρωχος ἐς τὸ, II. 156, 31.

Ἀγνεια, I. 583, 3-5.

τὰ ἀγνεία ἀπέρηξαν, II. 825, 90.

ἄγνοια, n. ad I. 791, 19.

ἀγνωμοσύνη, stoliditas, 367, 72.

ἀγνοσία, ignoratio, 166, 15.

ἀγνος καρπῶν χώρα, 81, 52.

ἀγρίω. ἡγριωμένη βοῦ, vel ἡγριωμένοι ἰδιόφαντες, 281, 92. ἡγριώθη

ἰ ἱλεφ. 156, 43. ἡγριώθηται τὰς

ψυχάς, 220, 20. 219, 8.

ἀγρίως ἡμαρτὶ τὸ κακὸν, al. ἀδρίως.

II. 756, 21.

ἀγχοῦ, cum gen. I. 586, 55. II. 96, 8. 855, 2. ἀγχοτέρω, 81, 43.

ἀγχατάτω, I. 307, 42. n. 500,

51. 623, 77. 772, 17. II. 349.

86. 639, 43. 688, 48. 810, 78.

Adde n. ad 137, 11 sq. ubi non improbari debuit verso Gelen.

ἀγχώμαλος μάχη, I. 154, 18. ἴσεν

καὶ ἀγχώμ. τὸ ἔργον, 683, 94.

ἀγχώμαλοι διακρίθησάν ἀπ' ἀλ-

ληλ. II. 610, 57. ἀγχώμαλοι ταῖς

γνώμας, I. 58, 15. II. 465, 4.

ἄγω, celebros, θυσίαν, I. 719, 57.

μυστήρια, 100, 30. ἄγωνα, 191,

35. νίκην, II. 833, 32. annum

solarem ἦγον Αἰγυπτίοι, 392, 86.

ἄγω τινὰ ὑπὲρ δίκην, 515, 51. ἄγω

ὡς υἱόν, loco filii habeo, utor ut

filio, 702, 93. ἴσ. ἔφ. 525, 12.

ἀγαντιάω, I. 402, 35.

ἀδέκαστος, II. 350, 94. (i. q. ἀδία-

φθορος, 203, 75. opposf. μισθὸν

τὸς, 350, 2.)

ἄδεια, i. q. συγνώμη, I. 624, 92,

coll. 625, 18. 670, 76.

ἄδην vel ἄδδην κακῶν, 696, 16. 734,

69. 81, 50.

ἀδερτός ἐς ἀρετὴν, II. 701, 90. εὐχ

ἀδερ. περιουσία, 420, 46.

ἀδερφασία, I. 81, 54.

ἀδιδόσιος, II. 409, 73.

ἀδιδόσιος πολίς, 119, 49.

ἀδουκίτοις ἐπιστολῶν, I. 88, 42. κατ-

ρὸς ἀδοκ. 183, 94.

ἀδοκίτως, 132, 31. 152, 78. 169,

65.

ἀδοκίω, i. q. ἀπαρτίω, 597, 39. n.

S 8 3

- cum acc.* 780, 39. *cum infn.* αἰσιϋμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 II. 893, 52. 894, 76. *sq. conj.* αἰτία, τὴν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 αἰ. 169, 69. 684, 85. n.
 ἀδοξία, indignatio, I. 599, 69.
 αὐ εἶ αἰε, v. n. ad 50, 83. & var.
 lect. ad 807, 84.
 αἰδής, tristis, teter, atrox, 488,
 62. 490, 89. 858, 32. II. 4, 52.
 αἰδία, I. 666, 15.
 αἰδέμα, 219, 7. II. 640, 59.
 αἰδέμιος εἶ αἰδέμιος, I. 472, 81.
 αἰδιμίσως, 529, 74. αἰδέμιος,
 368, 95.
 αἰδρώς, *vulgo*, II. 756, 21. *pro* αἰδρώ,
 αἰδρώς.
 αἰδύματα παιδων, 877, 71.
 αἶ τις αἰσός, I. 444, 6.
 αἰκίζομαι, 431, 90. n. 144, 30. n.
 55, 66. 109, 31. 114, 27. 144,
 30.
 αἶρις, electio, II. 8, 25. factio,
 715, 44.
 αἰρετός, 524. I. αἰρετώτερος, opta-
 bilior, I. 419, 11.
 αἰρούμαι. αὐτὸν ὤλοντο εἶναι πολέ-
 μων, hostem judicarunt, 652,
 62. n. ἤντο, elegerat, II 353,
 42. *Per ellips. adv.* μᾶλλον
 (quod additur 544, 21.) est
 malle, 541, 69. πόλεμον αἰρεῖ-
 ται, *an αἰρεῖται?* I. 200, 83.
 523, 75.
 αἶρω. αἶραντες ἤλαυνον ἐπὶ Ραμ. I. 79.
 30. ποταμὸς αἶρδεις μέγ. 754, 9.
 αἶρεσθαι πόλεμον, II. 767, 21.
 (cf. αἰρούμαι.) ὅπλα, 774. 31 sq.
 ἔχθραν, suscipere inimicitias,
 211, 23.
 αἰσθάνομαι. ἦσθετο (f. ἦσθετο) τῶν
 ἱερῶν τῶν ἑλλήν. sacra Græcorum
 percepta habuerat, I. 815, 27.
 αἰσθησις ἦν ἐξῆς, II. 339, 97. 484,
 94.
 αἰσιϋμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 αἰτία, τὴν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 521. 48. τῇ (*an ἐπὶ τῇ?*) τῇ
 Σούσης καταλάβει τοὺς ὑπάτους
 ἔχοντες ἐν αἰτίαις, II. 118, 77-79.
 τὴν αἰτίαν ἰδεδόκει τοῦ τω. πάλ-
 μου πρώτος ἐμβαλὼν ἐν Ἰσθ. I.
 300, 11 sq. n. μὴ τὴν αἰτίαν Ἀ-
 τανίου κ. Κουσ. ἐς ἀλλήλ. διδῶ, II.
 896, 8 sq. n.
 ταῖς αἰχμαλώταις, captivi. I. 369, 13.
 465, 62. 450, 12. 595, 7. II.
 130, 99.
 αἰσώω, 1) sursum tollo, erigo
 ἔλθῃ μακροὶ καὶ κόμας πᾶσι
 I. 82, 62. 2) incito, animum
 addo, effero. ἡάροι (αὐτὸν) ἰ
 εὐπραξία καὶ ἐλπίς, II. 287, 7.
 16, 46. 3) exferro capite pro-
 spicio & exspecto. 182, 30. cf.
 μετῴωρος.
 αἶσμος, 884, 14. 887, 40.
 ἢ ἀκάνθα, collefive, I. 471, 61.
 αἰκάτιον. Hoc εἶ id genus alia
vid. in Ind. rerum, art. Navi-
um varia genera.
 αἰκιστία ἔργων, I. 399, 86.
 αἰκμή εὐπραξίας, 538, 40.
 αἰκραφνὴς στρατός, 719, 14. II. 289,
 51. αἰκραφνέστατος, I. 698, 55.
 αἰκρατος ἐλευθερία, effrena libertas,
 I. 219, 7. αἰκρ. Φιλονικία, 695, 2.
 αἰκρατῶς μετετίθητο, imbecillo ani-
 mo, II. 181, 27.
 αἰκιστον ἐγκλημα, I. 298, 71.
 αἰκρος ἔργον, 222, 60. 796, 7. II.
 143, 9. 148, 93. 161, 17. cf.
 Wesseling. ad Herodot. I. 73.
 εὐδαιμονία αἰκρ., 649, 5. χυμ-
 νος αἰκρου, I. 846, 53. τὸ αἰκρῶ-
 τον τῶν λόφων, 863, 21.
 αἰκροτέλιχ, 677, 88. v. Wesseling. ad
 Diodor. Si. XVIII. 75.

ἀκούμνι θαλάσῃ ἐσθίδει, II. 840,
43.

ἀκυρος πάντων, nullius rei pote-
statem habens, 90, 93.

ἀλαλάζω, in tristem part. I. 430,
84.

ἀλείφω, instigo, II. 194, 37.

ἐξ ἄλης βιοτινεν, vagari & rapina
vivere, I. 150, 50. n. cf. 151, 59.

ἀλέλῳ (vulg. ἀλῆλῳ) τάχει, 277,
24. n.

ἀλίζω, αἶψ. II. 613, 14. pass. 173,
45.

ἀλίσκω. ἱαλῶμαι πρὸ τῆς μάχης, I.
529, 68. ἀλῶσθαι vulgo mend.

πρὸ ἀλῶναι. 485, 98. ἱρήμην
ἱάλωσαν, II. 525, 25. ἀλῶναι,

104, 43. ἡλίσκω, 135, 74. ἔσθ.
ἀλούσης τῆς ἐπιβουλῆς, I. 710, 62.

αὐτῆς ἱαλῶμαι, amore ejus ca-
ptus fuit, II. 722, 71.

ἀλάνοτος, I. 219, 9. 414, 24. 433,
39. ἀλάνοτοι πάμπαν ἐφθῆναι,

221, 45. ἀλάνοτα καινουργεῖν,
430, 88. ἀλάνοτα βουλευματα,

II. 36, 85.

ἄλλος. μετὰ ἄλλην ἡμέραν, postero
die, 644, 21. νυκτὸς ἄλλης, 583,

81. Sic fere ἄλλας ἐκατὸν ἄλυμ-
πιάδας, per insequentes c olym-
piades, 141, 71. ἄλλο παρ' ἄλλο

κατίπιστα. I. 692, 59. ἐς ἄλλας
τύχας ἀμαρτύν. 408, 35. n.

ἄλλως. ἢ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν, II.
3, 35. repone ἄλλως. vid.

not. ad h. l.

ἀλογίστῃ, I. 530, 79.

ἀλογίστως, II. 691, 7.

ἀλόγως, casu, temere, fortuito.
I. 643, 11. n. II. 705, 56. n.

ἀλουργός, I. 458, 45.

ἀλυσταίης, II. 704, 32. n.

ἀλωσις τῆς ἱσυχ. 115, 39. ἔπει τῇ

τῆς ἀλώσεως, sic ex Cod. Aug.
legendum, Sy. 538, 30. pro

vulg. τῆς δυνάμεως. v. adnot.
ἀλυστέμενος. I. 528, 62.

ἄμα, adverb. οὐκ εὐμαρὲς δὲ οὐδ' ἄμα,
II. 154, 97. Πραρσ. ὁ

δῆμος ἄμα τοῖς κατηγοροῦσιν ἐγ-
γνετο, 109, 39.

ἄμαχον κακὸν λυμὸς, I. 221, 37.
αἶμ. στρατηγός, 276, 4. γνώμη,

857, 23.

ἀμβλυνθῆναι ἢ ἐπιμύλῃαι, II. 723, 77.
ἀμβλύντερά τὰ βέλη, I. 256, 74.

ἀμβλύτερος πιστεύειν, tardior ad
credendum, 547, 90.

ἀμειλῆλως αἰνυχίν, implacabili
fortuna uti, II. 602, 11.

ἀμείναν Ἀλεξάνδρου, I. 549, 18.
ἀμείνους τῶν περιόλων, 305, 20.

ἐς πείραν ἐλθεῖν τοῖς ἀμείνοσι,
594, 88.

ἄμεινός τῶν ὠραίων, II. 662, 15.
ἀμειταστρεψί, I. 131, 2. 133, 40.

ἀμεταστρεψί, 563, 64. 590, 23.
ἀμύχανος, in expugnab. II. 694, 56.

ἀμικτα πάντα, I. 825, 1. cf. ἀνι-
πιμύξια.

ἀμνηστία, 32, 21. n. 35, 67. II.
373, 70. 440, 86. 466, 17. ἔσθ.

ἀμοιβὴν πολλῶν ἀγαθῶν οἴσιν τοῦτο.
I. 469, 35.

ἀμπαυτός, 76, 87. ταῖς ἀμπαυτοῖς τοῦ
πελάγους συμπερέμεναι, 102, 13.

ἀμύνεσθαι, absol. pugnare, defen-
dere se, propulsare hostem,

289, 21. 400, 3. n. II. 745, 42.
759, 81.

ἀμφήριστος ὁ Κράστος τῇ δόξῃ τοῦ
Πομπ. γίνεσθαι, 171, 1. ἀμφ.

νίκη, 706, 67. δύο στρατόνδε
ἀμφήριστα, duo exerc. de qui-

bus dubium erat, uter fuge-
tior esset evasurus, 708, 7.

INDEX RERUM

- prodit. Mi. 107. regis Thraciæ, cum puero regio traditi Bruto. C. IV. 75. copiosi in templis Italiæ. C. v. 24.
- Thespienses, obsidet Archelaus. Mi. 29.
- Thesprotia. *II.* 1.
- Thessali. Ma. VIII. IX. libertate donantur a Cæsare. C. 11. 88. equites apud Brutum. IV. 88.
- Thessalia. Ma. IX. 2. XVI. 2. XVII. Sy. 13 sq. 16 sq. Mi. 30. 41. 51. 95. C. I. 4. II. 52. 64. C. IV. 100. 108. 117.
- Thessalonica. C. IV. 118.
- Thetis. C. III. 13.
- Thoas. Sy. 12.
- Tholus, opp. Afr. Pu. 18. n.
- Thon, opp. Afr. Pu. 48. n.
- C. Thoranius, tutor Octav. proscr. C. IV. 12. n.
- Thoranius, vel Turanius, proscr. C. IV. 18. n. Ejus filius, patris cædem petit, profuso patrum. furti damnatur. ib.
- Thorax, sepelitur Lyfimach. Sy. 64.
- Sp. *Thorius*, vel Borius, tr. pl. C. I. 27. n. ejus lex agrar. ib.
- Thrace, mater Bithyos. Mi. 1.
- Thraces. Mi. 6. 13. 41. transfugæ puniuntur. Nu. II. Romanos in transitu infestant. Ma. VII. 3. Sy. 43. Lyfimachiam delent. Sy. 1. Rhesi focii ad Hium, Thraces Bithyni. Mi. 1. focii Mithr. 15. 69. funditores. C. II. 49. 71. equites. IV. 88. abstinentia mari, nec in litora descendunt. 102.
- Thracia. Ma. VII. 3. Sy. 23. Mi. 56. 95. 102. a Perseo subjecta. Ma. VIII. 1. ab Antiocho. Sy. I. 6. *Alde II.* 1. C. IV. 38. 75. 87. v. 133.
- Thucydides, de Epidamno. C. II. 39.
- Thurium, opp. Sa. VII. 1. A. 34 sq. 49 sq. 57. C. I. 117. v. 56. 58. 62.
- Thyatireni campi. Sy. 30.
- Thybris, al. Thymbris fl. R. I. 2.
- Tiberis. C. I. 16. 26. 67. 88. v. 33. vadum. A. 56. pons. III. 91.
- Tiberinus Silvius. R. I. 1.
- Tiberius Cæs. Moes. subigit. *II.* 30.
- Tiberius Nero, legat. Pomp. Mi. 95.
- Tiberius Pandusa. *II.* 10. n.
- Tibur. C. III. 45. jus civit. obtinet. I. 65. templum Herc. v. 24. n.
- Tichlûs, mons ad Thermop. Sy. 17.
- Tidæum, an *Potidæa*? Mi. 35.
- Tigranes, rex regum, Syriam & Cilic. Seleucidis eripit, Sy. 48. 69. Mi. 105. & per 14 annos tenet. Sy. 70. gener Mithrid. Mi. 15. 67. Cappadociam invadit, Tigranocertam condit. 67. 84. Mithrid. non admittit in conspectum. 82. vincitur a Lucullo. 85. 87. & provinciis adquisitis exiit. Sy. 49. filios occidit, tradit se Pompejo, & cedit provinciis bello partis. Mi. 104-106. Armeniam minorem a Pomp. accipit. 114.
- Tigranes, Tigr. fil. Mithr. nepos, a patre deficit, fugit ad Phraatem & ad Pomp. 104. ab eo Armen. min. accipit, mox in vincula conject. in triumph. ducitur, & necatur. 105. 117.
- Tigranocerta. Mi. 67. 84. n. 86.
- Tigris fl. Sy. 57.
- Tigurini. G. I. 3. xv.
- Tillius Cimber, conjurat in Cæsarem. C. II. 113. n. 117. III. 2. IV. 102. 105.

- Timarchus, præf. Babyl. Sy. 45. 47.
 Timarchus, tyrann. Mileti. Sy. 65.
 Timotheus, medicus. Mi. 89.
 Tirones, jubentur a veteranis
 prælio abstinere. C. III. 67.
 Tisia, opp. Brut. A. 44.
 Tisienus Gallus, leg. L. Antonii.
 C. V. 32. n. S. Pompeji. C. V.
 104. 117. Octaviano dedit
 exerc. 121.
 Titinius, amic. Cassii. C. IV. 114.
 Titinius, legat. Octav. C. V. 111.
 P. Titius, tr. pl. legem fert de
 creandis IIIviris. C. IV. 7.
 Titius, quæstor Antonii. Pa. 86.
 missus ad S. Pompejum ex Sic.
 profugum. C. V. 134. 136. 140.
 142. 144.
 Titthi, pop. H. 44. n. 63. 66.
 Titurius, leg. Cæf. C. II. 29. 150.
 Toga, palmata imperator. trium-
 phantis. Pu. 66. n. virilis. C.
 IV. 30.
 Tolistoboji. Sy. 32. 42. n.
 Tonitru, rumpit comitia. C. I. 30.
 Torquatus, v. Manlius T.
 Torquatus, quæst. Pansæ bello
 Mutin. C. III. 69. 76.
 Tracheotæ. Mi. 92. n.
 Trajanus, Italica oriundus. H.
 38. bellum cum Jud. C. II. 90.
 Tralliani. Sy. 32. Italos necant.
 Mi. 23. ad Mithrid. deficiunt.
 48.
 Transfugium, inexpressibile cri-
 men, in bellis civil. præmiis
 rependitur. V. 17.
 Trasimenus lacus. A. 10.
 Trebatus, dux Samnit. C. I. 52.
 an *Egnatius*? n.
 Trebia fl. A. 6 sq.
 Trebonius, conj. in Cæf. C. II.
 113. 117. in Asiam præv. abit.
 III. 2. Smyrnæ occiditur, &
 caput per plateas volvitur 26.
 Triarius, leg. Luculli, Apameam
 capit. Mi. 77. cum Mithrid.
 pugnaturus, procella impedi-
 tur. 88. vincitur a Mithr. 89.
 112. 120.
 Triballi. II. 2 sq. n. Triballus. II. 2.
 Tribola, vel Tribula, opp. H. 62. n.
 Tribuni mil., aureos annulos ge-
 stant. Pu. 104. trib. XXIV cæs-
 in prælio. Mi. 89. satellites An-
 tonii. C. III. 5. duplum dona-
 tiv. accipiunt ejus quod cen-
 tur. C. IV. 120. tribuni Ostitii
 feditiosa vox. V. 128.
 Tribuni pl., legem de ætate con-
 sul. abrogant, & sq. anno rur-
 sus faciunt. Pu. 112. H. 84.
 creantur in monte Sacro. C. I.
 1. refici in ann. sq. possunt ex
 lege. 21. intercedere possunt,
 ne causa quidem adjecta. 23.
 eorum potestas attenuata a
 Sylla. C. I. 59. 100. an a plebe
 tribunatum ad senatum trans-
 tulerit Sylla. 100. vulnerati
 in foro. C. II. 11. Crassum adv.
 Parthos proficiscentem diris
 devovent. 18. Pa. 24 sq. sena-
 tus dimittendi potestatem ha-
 bent. 31. urbe egredi eis non
 licet. ib. jussi senatu excede-
 re, ne violentur. 33. tribuni
 duo a Cæsare magistr. & senatu
 moventur. 108. IV. 93. sacro-
 sancti. C. II. 33. 108. 138. IV.
 17. 93. ne in jus quidem vo-
 cari poterant, quoad in ma-
 gistr. erant. II. 138. non ha-
 bent jus de cælo observandi.
 III. 7. consules aliquoties cat-
 erem miserunt. IV. 17.

- Tribunus pl.** minatur se consuli-
bus potestatem comitiorum
adempturum. Pu. 112. Trib. pl.
in perpet. Octav. C. V. 132.
- Tribus Romæ xxxv.** C. I. 12.
Additæ x novor. civ. 49. tri-
bus in curias distributæ. III.
94. tribus Claudia. R. XI.
- Tributum, capitis Jud.** gravius
quam pro censu. Sy. 50. n. tr.
capitis annum Syr. & Cilic. ib.
quinque annorum impos. Asiæ.
Mi. 62. 83. decem annorum. C.
IV. 74. novem annor. V. 5. 6.
trib. pro ædium modo servo-
rumque numero. Mi. 83. tri-
buta cum multor. injuria exi-
guntur a ministr. Mi. 63. 107.
tributum Illyricum. II. 6. tri-
buta, imposita etiam sociis &
civitat. immunib. C. L. 102. pro-
vinciar. redimunt equites Rom.
C. II. 13. plebi & mulierib. im-
pos. IV. 5. in singula manci-
pior. capita. 67. in hæredit. per
testam. ib. regibus imponit An-
tonius. 75. debita remittit
Octavianus. 130.
- Tributa comitia.** C. I. 59. III. 30.
- Tricaranon, satyra Varron.** C. II. 9.
- Tricorii, pop. G. I. 3. n.**
- Trinundinum ad examinand. le-
ges.** C. IV. 7.
- Triremis publica.** C. IV. 45.
- Triumphus cupidine ad imperia
contendunt.** H. 80. Mi. 64. tri-
umphavit Scipio maj. in pro-
vincia, statim post partam vi-
ctoriam. H. 23. n. Triumphus
forma. Pu. 66. triumphus Scip.
maj. ib. Pompeji. Mi. 116 sq.
Pompeji, ex Afr. ante legit. æ-
tat. C. I. 80. quadruplex Cæsa-
- ris. II. 101. ridiculus Surenæ.
Pa. 66 sq. triumphantes in ca-
pitolio necare nonnullos ex
captivis solebant. Mi. 117. tri-
umphum contempsit Cæsar, ut
Urbem citius ingredi liceret.
C. II. 8. triumphalis vestis in-
ter sacrific. Cæf. decreta. 106.
- Triumviri, agris dividendis.** C. I.
9. 13. 18 sq. reip. constituen-
dæ. IV. 2. 7. proscriptionem
edunt. 8 sqq. sibi ipsi proro-
gant imper. II. 28. C. V. 95. tri-
umviratus in tyrannidem ver-
sus. V. 39.
- Trocmi, pop. Sy.** 32. 42.
- Troja, v. Ilium. Trojan. bell.** Pu.
71. Sy. 63. Mi. 67. 102.
- Tryphon.** Sy. 68. v. Diodot.
- Tryphon, eunuch. Mithr.** Mi. 108
- Tubicines, in pompa funebr.** C. I.
106. in castris cantu distin-
guunt vigilias noctis. C. V. 143.
- Tuditanus, v. Sempron. Tud.**
- Tullius, v. Servius T.**
- M. Tullius, Cof. C. I. 100.**
- M. Tullius Cicero, homo novus
& inquilinus.** C. II. 2. Cof. con-
jurationem Catil. dissolvit. 3-7.
pater patriæ. 7. reus factus a
Clodio, imbecillo animo fert
judicium, sponte in exilium
abit. 14 sq. restituitur. 16. le-
gatos ad Cæf. mittendos cen-
set. 36. Catonis in laudem li-
ber, Cato. 99. commendat ob-
livionem injuriar. 142. laudat
Antonium. III. 4. eundem hos-
tem judicand. censet. 50. ora-
tio in senatu. 52 sq. in durio-
rem partem mutat decreta se-
natus. 61-63. regit populum;
sed mox ex urbe profugit. 66.
refert

- refert ad pop. de supplicat. ob profligatum Anton. 74. Octavianus ad eum literæ: ridet fenatus ambition. ejus. 82. nusquam comparet. 89. rursus prodit. 91. nova inconstantia erga Octav. 92 sq. Proscriptus, perit. IV. 6. 19 sq. confertur cum Demosth. II. 15. III. 20.
- M.** Tullius Cicero, M. fil. proscriptus cum patre. IV. 19. in Græciam præmissus. 20. cum Cassio Parmensi, V. 2. ad S. Pomp. se confert. II. 20. tandem Cos. factus ab Octav. 51.
- Q.** Tullius Cicero, M. frat. proscriptus cum filio, una perit. C. IV. 20.
- Tullus** Hostilius, r. Rom. **Ancus** Host. vocatur apud App. R. III. Adde VI.
- Tullus**, v. Volcatius Tullus.
- Tunes**, opp. Afr. Si. II. 3.
- Turanus**, v. Thoran.
- Turbuletæ**, Saguntinor. vicini. H. 10.
- Turditania**. H. 16. 55. 61.
- Turnus**, r. Rutul. R. I. 1.
- Turpilius Silanus**, a Metello supplicio adfectus. Nu. II. n.
- Turris Agathocl.** Pu. 14. turris privati civis ad moenia Carth. 117. in turri crematur Scipio. H. 16. turres, in obsid. H. 90. Pu. 119. Mi. 31. 73. C. y. 33. &c. plicatiles. C. IV. 72. V. 36. navibus impositæ. Mi. 73. V. 106.
- Turulius**. C. v. 2. n.
- Tuscorum regio**. G. II.
- Tuscum mare**, v. Tyrrhen.
- Tympanis signum pugnae dant** Parthi. Pa. 51. 112.
- Tyndaris**, opp. C. V. 105. 109. 116.
- Vol. III.*
- Tyrannus**, Sylla. C. I. 101. Caesar. II. 108. 121. tyrannorum supplicium. II. 134. III. 18. tyrannis suos satellites commune maleficium & communis metus conciliat. II. 141.
- Tyrrhæni**, 12 urbes condunt in Ital. C. V. 49. Tyrrhenia. R. I. 1. Tyrrhenum mare. Pr. 3. C. I. 109. n.
- Tyrus**. Pu. I. C. III. 77. V. 52. Tyrii. Pu. I. C. II. 83. IV. 61. V. 9.
- Tysca**, regio oppidis frequens. Pu. 68. n.
- Vaccæi**, Arevacorum vicini, Lucullo temere infestati. H. 51. Vaccæorum & Numantinorum bellum. 76. n. accusantur jussisse Numantinos. 80. oppidum max. Pallantia obsidetur. ib. agros vastat Scip. 87. Vaccæorum (an Arevacorum?) magna clades. 99.
- Vaccenses**. Nu. II. n.
- Vagises**. Pa. 29.
- Valeria**, Publicolæ filia? It. v. 3. n.
- L. Valerius**, tr. mil. Manii. Sy. 18.
- P. Valerius**, adv. Spartac. minus prospere pugnat. C. I. 116. n.
- Q. Valerius**, Sardin. præf. a Cæs. C. II. 40 sq.
- M. Valerius Corvinus**, Gallum sing. certam. vincit. G. x. juvenis Cos. creatur. C. III. 88. n. Cos. III. Sa I. 1. n. sq.
- Valerius Flaccus**, v. Flaccus.
- Valerius Lævinus**, v. Lævin.
- Valerius Messala**, legat. Rutil. bell. soc. C. I. 40.
- M. Valerius Messala Corvinus**, profer. ab it. Brut. C. IV. 38. transit ad Anton. 136. legat.

INDEX RERUM

- Octav. adv. S. Pompejum. 38.
v. 102 sq. 109. 112. Magna
animus. 113. Salassos domat.
II. 17. triumphat. IV. 38.
Vallum, v. Circumvallatio. Val-
lunt ex corporib. castrorum. C.
H. 105.
Vardei, v. Ardei.
Varguntejus. Pa. 57.
Varinius Glaber. C. T. 716.
M. Varius, a Sertor. ad Mithr.
missus. Mi. 68. n. 76 sq.
Q. Varius, tr. pl. legem fort. de
reis faciendis fantonibus Ra-
lor. C. I. 37.
Varro, v. M. Terent. Varr.
Varus fl. C. II. 43.
Varus, v. Attius V. & Plotius V.
C. Cassius Varus, consularis, pro-
scr. pro latrone captus. C. IV.
28. n.
L. Varus, praef. praef. Rhod. C.
IV. 74.
Vates, optimus qui bene conjicit.
C. II. 53. cf. Aruspex, & hariol.
Vatinus, trih. pl. creatus ex fa-
vore Caes. C. II. 10. Illyrico
praef. cladem passus, legiones
& prov. M. Bruto tradit. C. IV.
75. II. 13. n.
Vectigal, a transeuntib. petunt
Salass. II. 17. cultoribus agro-
rum incultorum impos. C. I. 7.
publicor. agror. possessoribus
impositum, & rursus abroga-
tum. 27. vectigalia redemit
ordo eq. C. II. 13. vectig. ex
locationib. & emtionib. IV. 5.
Vehiculum, meritorium. C. II. 33.
publicum. IV. 45.
Veji, opp. It. VIII.
Vellus aureum. Mi. 103.
Venafrum, opp. C. I. 41.]
Venaliū rerum censor. C. II. 48.
Venatio, occasio prodicion. A. 32.
Veneno sapius sumto, Mithrida-
tes se contra veneficos munit.
Mi. 111.
Veneris, Elymaez templ. Sy. 66.
sedes Romae. C. I. 93. eadem &
ludos vovet Caesar. II. 68. 102.
III. 28, Pomp. 69. a Venere
genus ducit Caesar. II. 151. ad
Veneris latus effigies Cleopa-
træ. C. II. 102 Venus Victrix,
teffera Caesaris. 76. 104. Vene-
ris sanum. v. 109. Venus Hie-
rapolitana. Pa. 28.
Veni, vidi, vici. C. II. 91.
Ventidius, an Vettius? dux Ita-
lic. bell. soc. C. I. 47.
Ventidius, proscr. centurionis
habitu Italiam pervagatur. C.
IV. 46.
Ventidius, legat. Cornif. C. IV.
53. 55.
P. Ventidius Bassus. cf. n. ad C. I.
p. 66, 93. amicus & leg. An-
tonii. C. III. 66. 80. Conf. IV.
2. n. favet L. Antonio. v. 31 sq.
35. ad M. Antonium se confert.
50. ab Antonio mittitur con-
tra Parthos. 65. Pa. 71. victo-
ria & triumphus. Pa. 72-74.
Ventus, hebetat vim telorum. A.
22. ex Caunia. Mi. 26. Ventis
serenis libat Octav. v. 98.
Venusia. A. 50. C. I. 39. 42. 52.
IV. 3.
Verbera, peregrini hominis signa.
C. II. 26.
Vermina, Syphacis fil. Pu. 33.
Versus, an Suarus? dux Dalm.
II. 25.
Vespasianus, diruit Hieros. Sy. 50.

- Vestæ ædes. Mi. 23. 54. C. I. 54. III. 92.
- Vestalis, Rhea Silv. R. I. 2. Vestales, funus Syllæ comitantur. C. I. 106. vota publ. faciunt pro salute Cæs. C. II. 106. III. 92. pacis leges adservant. V. 73. earum ædes intrare viro nefas. I. 54.
- Vestini, pop. Ital. C. I. 39. 52. Vestem discindit S. Pomp. V. 71.
- Vesuvius, mons. C. I. 116. n.
- Vetare, v. intercedere.
- Veterani, post 6 annor. stipend. dimissi. H. 78. a Sylla prædiis donati. C. I. 96. a Cælin colon. deducti. C. II. 119. 132. venales ad quamvis operam. 120. ultionem Cæsaris flagitant ab Octav. III. 12. adv. Anton. militare nolunt. 53. Antonium cum Oct. reconciliare student. V. 57.
- C. Vetilius, præt. bello Viriath. captus & interf. H. 61. n. -63.
- Vetrius, plebej. index. C. II. 12. n.
- P. Vettius Cato, vel Scato, dux Ital. bell. soc. C. I. 40. n. 43. 43. cf. n. ad p. 66, 93.
- Vettones, pop. H. 56. 58.
- Vetulinus, proscr. fortiter pugnans perit. C. IV. 25.
- Veturia, mater Coriol. It. V. 3. 5.
- Veturius, Cos. sub jug. miss. Sa. IV. 6.
- Antistius Vetus. II. 17. n.
- Via per Ital. muniuntur. C. I. 23. via, Sacra. R. IV. C. I. 59. 64. V. 68. Æmilia. III. 66. n.
- Vibona, opp. C. IV. 3. 86. V. 91. 99. 103. 105. 112.
- Vigilum nocturnor. cohortes Romanæ. C. V. 132.
- L. Villius Annalis, præt. proscr. proditus a fil. C. IV. 18. n.
- Annalis, fil. præc. prodicionis mercedem ædilitat. obtinet; ebrius a militib. occisus. ib.
- Vinius? an Junius? proscr. C. IV. 44.
- Vino, modice utuntur Numidæ. Pu. 71.
- Vineta. C. I. 46.
- Virginus, proscr. C. IV. 48.
- Viriathus, e Galbæ crudelitate suspectus. H. 60-74.
- Virtus, ab ignavia capi non potest. C. IV. 129.
- Ulysses, Palladium Ilio aufert. Mi. 53. ejus somnium. C. V. 116.
- Umbria. A. 8. Umbri. C. I. 36. 49.
- Volas? II. 20. an Scævola? n.
- Volcatus Tullus, Cos. cum Octavian. II. 27.
- Volsci. It. I. IV. C. I. 1.
- Volumnia, ux. Coriol. It. V. 3.
- M. Volusius, proscr. Iliaci persona indutus evadit. C. IV. 47. n.
- Urbes, a Seleuco conditæ. Sy. 57. a Pompejo. Mi. 116 sq. a priscis Etruscis. C. V. 49. oppida 400 Ital. delevit Annib. Pu. 63. urbes Ital. militibus a III viris promissæ. C. IV. 3. V. 12 sq. oppida 70 una hora diripit Æmil. Paulus. II. 9.
- Urna, opp. C. V. 58. Uritanus ager. C. I. 89.
- Urse, in hostes emissæ. Mi. 78.
- Urso, opp. v. Orso.
- Ursipetes. C. I. 4. n. XVIII.
- Utica. Pu. 13 sq. 94. C. II. 44 sq. oppugnatur a Scipione. 16. 25. solvitur obsidio. 30. dedit se Romanis. 75. situs urbis. ib. civibus partem agri Poenorum

INDEX RERUM

- adtribuunt Romani. Pu. 135.
 Uticæ Cato in præsidio est, 95.
 & se interimit. 98-100.
 Utilitas, sola in bello spectanda.
 Pu. 62.
 Vulcani festo Romani non nisi
 coacti pugnant. H. 45. Vulc.
 templum Perusiæ. C. v. 49.
 Vulcanum Perusini, pro Juno-
 ne, Deum optant. ib.
 Vulso, v. Manlius Vulc.
 Vulturcius. C. II. 4.
 Vultures 12, visi Romulo & O-
 ctav. C. III. 94.
 Uxor, Asdrubalis. P. 131. uxo-
 res Romanor. componunt bel-
 lum Tatii cum Romulo. R. IV.
 uxores Mithr. fortiter moriun-
 tur. Mi. 82. uxorem suam ami-
 co commodat Cato. C. II. 99.
 uxorum pietas in maritos pro-
 fcr. IV. 23. 39sq. 48. impie-
 tas. IV. 23 sq.
Xanthippus, Lacedæm. dux
 Pœnorum. Pu. 3. perfide ab
 his tractatus. 4.
 Xanthus. C. IV. 52. a Bruto op-
 pugn. & capta. 76-80. cives
 se ipsi interimunt, ut olim sub
 Harpago & Alex. 80.
 Xenophanes, leg. Philippi ad
 Annib. captus a Roman. Ma. 1.
 Xenophonem, invocat Anto-
 nius. Pa. 92.
 Xerxes, ad Thermopyl. Sy. 18.
 Xerxes, fil. Mithrid. Mi. 108. 117.
 Xiphares, fil. Mithr. ex Strato-
 nice, necatus a patre propter
 matris culpam. Mi. 107.
 Xorus. mendose vulgo pro Zo-
 rus. Pu. 1.
Zacynthus, inf. obsessa ab Ar-
 chelao, liberata a Romanis.
 Mi. 45. Zacynthiorum colo-
 nia, Saguntum. H. 7.
 Zama, opp. Pu. 36. cf. n. ad p.
 361. 78.
 Zenobius, dux Mithrid. Chios
 vexat & transportat. Mi. 47.
 necatur ab Ephesiis. 48.
 Zenodotia, opp. Pa. 27.
 Zeugma. Pa. 31 sq. 56.
 Zeuxis, dux Antiochi, in pugna
 cum Rom. Sy. 33.
 Zorus, conditor Carthaginis.
 Pu. 1. n.
 Zygactes amnis, in campis Phi-
 lippicis. Civ. IV. 105. 128. un-
 de nomen. 105. n.

INDEX GRÆCITATIS.

Nota. Numerus Romanus Volumen indicat; numerus Arabicus prior paginam, posterior lineam. Ubi Romanus numerus non est adjectus, ibi intelligendum illud volumen, quod proxime ante nominatum est. Litera n. significat Adnotationem ad eum locum, de quo agitur.

Ἀετός, inaccessus, (belli causa)

II. 231, 54.

ἀβουλότατα, 700, 73.

ἀβροδίαιτος, I. 41, 50.

ἀβροχος, 620, 33. 621, 40.

ἀγαθός, fortis, 561, 18.

ἀγαπᾶν, abs. contentum esse,

512, 12. 707, 11. cum accusf.

rei, 51, 91. cum dat. rei, II.

806, 74 sq.

ἀγίρω, ναῦς, I. 755, 23. σῆλον,

722, 70. Sic 688, 90. ubi Aug.

ἔσ Reg. ἱγίρω habent. ἀγίρω

ἐπρατίαν, 768, 48. 789, 85. ἔσ c.

Sed saepe permutatur cum ἱγι-

ρω, vid. 225, 15. n. & c. cf. Wes-

seling. ad Herod. VII. 5.

ἀγίνεος, imberbis, I. 100, 28.

ἀγίρωχος ἐς τὸ, II. 156, 31.

Ἄγλημα, I. 583, 3-5.

τὰ ἀγκύρια ἀπέβηξαν, II. 825, 90.

ἀγνοια, n. ad I. 791, 19.

ἀγνωμοσύνη, stoliditas, 367, 72.

ἀγνωσία, ignoratio, 166, 15.

ἀγονος καρπῶν χώρας, 81, 52.

ἀγρώς. ἡγρωμένη βοῦ, vel ἡγρωμέ-

νοι ἐλέφαντες, 281, 92. ἡγρωμένη

ὁ ἐλεφ. 156, 43. ἡγρωμένοι ταῖς

ψυχαῖς, 220, 20. 219, 8.

ἀγρίως ἤκαξε τὸ κακὸν, al. ἀδρόως.

II. 756, 21.

ἀγχοῦ, cum gen. I. 586, 55. II.

96, 8. 855, 2. ἀγχοτέρω, 81, 43.

ἀγχατάτω, I. 307, 42. n. 500,

51. 623, 77. 772, 17. II. 349.

86. 639, 43. 688, 48. 810, 78.

Adden. ad 137, 11 sq. ubi non

improbari debuit versio Gelen.

ἀγχώμαλος μάχη, I. 154, 18. ἴσον

καὶ ἀγχώμ. τὸ ἔργον, 683, 94.

ἀγχώμαλοι διεκρίθησαν ἀπ' ἀλ-

λη. II. 610, 57. ἀγχώμαλοι ταῖς

γνώμας, I. 58, 15. II. 465, 4.

ἄγω, celebro, θυσιάν, I. 719, 57.

μυστήρια, 100, 30. ἀγῶνα, 191,

35. νίκην, II. 833, 32. annum

folarem ἦγον Αἰγυπτίοι, 392, 86.

ἄγω τινὰ ὑπὸ δίκην, 515, 51. ἄγω

ὡς υἱόν, loco filii habeo, utor ut

filio, 702, 93. ἦς ἔσ 525, 12.

ἀγωνιάω, I. 402, 35.

ἀδικαστος, II. 350, 94. (i. q. ἀδιά-

φορος, 203, 75. opposf. μισθω-

τὸς, 350, 2.)

ἄδεια, i. q. συνγνώμη, I. 624, 92.

coll. 625, 18. 670, 76.

ἄδην vel ἄδην κακῶν, 696, 16. 734,

69. 81, 50.

ἀδάριτος ἐς ἀρετήν, II. 701, 90. εὐή

ἀδην. περιουσία, 420, 46.

ἀδηφάγια, I. 81, 54.

ἀδικῶ σε εἰς τοῦτο, II. 409, 73.

ἀδικήκτος πολὺς, 110, 49.

ἀδοκίτοις ἐπιστεῶν, I. 88, 42. κα-

ρὸς ἀδοκ. 183, 94.

ἀδοκίτως, 132, 31. 152, 78. 169,

65.

ἀδοξίω, i. q. ἀπυξίω, 597, 39. n.

S s s 3

- cum acc.* 780, 39. *cum infin.* αἰσιῶμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 II. 893, 52. 894, 76. *sq. conj.* αἰτία, τὸν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 αἰ, 169, 69. 684, 85. n.
 αἰδοῖα, indignatio, I. 599, 69.
 αἰ εἴ αἰεῖ, v. n. ad 50, 83. & var.
 lect. ad 807, 84.
 αἰδής, tristis, teter, atrox, 488,
 62. 490, 89. 858, 32. II. 4, 52.
 αἰδία, I. 666, 15.
 αἰδέα, 219, 7. II. 640, 59.
 αἰδέμιος εἴ αἰδέμιος, I. 472, 81.
 αἰδεμίστως, 529, 74. αἰδέμιος,
 368, 95.
 αἰδρώς, *vulgo*, II. 756, 21. *pro* αἰσρώ,
 αἰσρώς.
 αἰδύματα παίδων, 877, 71.
 ὡς τις αἰστός, I. 444, 6.
 αἰκίζομαι, 431, 90. n. 144, 30. n.
 55, 66. 109, 31. 114, 27. 144,
 30.
 αἰρεσις, electio, II. 8, 25. factio,
 715, 44.
 αἰρετός, 524. 1. αἰρετώτερος, opta-
 bilior, I. 419, 11.
 αἰροῦμαι. αὐτὸν εἰλοντο εἶναι πολέ-
 μων, hostem judicarunt, 652,
 62. n. ἤρητο, elegerat, II 353,
 42. *Per ellipsi. adv.* μᾶλλον
 (quod additur 544, 21.) est
 malle, 541, 69. πόλεμον αἰρεῖ-
 ται, ἀπ αἰρεῖται? I. 209, 83.
 523, 75.
 αἰρω. ἄραντες ἤλαυνον ἐπὶ Ρωμα. I. 79.
 30. ποταμὸς ἀρδαῖς μέγ. 754, 9.
 αἰρεσθαι πόλεμον, II. 767, 21.
 (cf. αἰροῦμαι.) ἔπλα, 774. 31 sq.
 ἔχθραν, suscipere inimicitias,
 211, 23.
 αἰσθάνομαι. ἦσθετο (f. ἦσθητο) τῶν
 ἱερῶν τῶν ἑλλήν. sacra Graecorum
 percepta habuerat, I. 815, 27.
 αἰσθησις ἢ ἀεῖα, II. 339, 97. 484,
 94. αἰσιῶμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 αἰτία, τὸν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 521. 48. τῇ (ἀπ ἐπὶ τῇ?) τῆς
 Σούσης καταλάβει τοὺς ὑπάτους
 ἔχοντες ἐν αἰτίαις, II. 118, 77-79.
 τὴν αἰτίαν ἐδιδόκει τοῦ τοσ. πολέ-
 μου πρώτος ἱμβραλὼν ἐν Ἰσπρ. I.
 300, 11 sq. n. μὴ τὴν αἰτίαν Ἀν-
 τανίου κ. Καυσ. ἐς ἀλλήλ. διδῶ, II,
 896, 8 sq. n.
 ταῖ αἰχμαλώτα, captivi. I. 369, 13.
 465, 62. 450, 12. 595, 7. II.
 130, 99.
 αἰσρῶ, 1) sursum tollo, erigo.
 εἴθι μακροὶ καὶ κόμας αἰσρύντες,
 I. 82, 62. 2) incito, animum
 addo, effero. ἡώρι (αὐτοὺς) ἢ
 ἐμπραξία καὶ ἐλπίς, II. 287, 7.
 16, 46. 3) exserto capite pro-
 spicio & expecto. 182, 30. cf.
 μετώρος.
 ἄκακος, 884, 14. 887, 40.
 ἢ ἄκακον, *collective*, I. 471, 65.
 ἀκάτιον. Hoc εἴ id genus alia
 vid. in *Ind. rerum, art.* Navi-
 um varia genera.
 ἀκινησία ἔργων, I. 399, 86.
 ἀκμή ἐμπραξίας, 538, 40.
 ἀκραίφνης στρατός, 719, 14. II. 289,
 51. ἀκραίφνης στρατός, I. 698, 55.
 ἀκρατος ἐλευθερία, effrena libertas,
 I. 219, 7. ἀκρ. Φιλονικία, 695, 2.
 ἀκρετῶς μετετίθην, imbecillo ani-
 mo, II. 181, 27.
 ἀκρετον ἐγκλημα, I. 298, 71.
 ἀκρος ὄργην, 222, 60. 796, 7. II.
 143, 9. 148, 93. 161, 17. cf.
Wesseling. ad Herodot. I. 73.
 εὐδαιμονία ἀκρα, 649, 5. χριμέ-
 νος ἀκρου, I. 846, 53. τὸ ἀκρότα-
 τον τῶν λόφων, 863, 21.
 ἀκροπόλις, 677, 88. v. *Wessl. ad*
Diodor. Si. XVIII. 75.

- ἀκύνει θαλάσῃ ἐπιδύν, II. 840, 43.
 ἄκυρος πάντων, nullius rei potestatem habens, 90, 93.
 ἀλαλάζω, in tristem part. I. 430, 84.
 ἀλίσσω, instigo, II. 194, 37.
 ἐξ ἄλλης βιοτεύειν, vagari & rapina vivere, I. 150, 50. n. cf. 151, 59.
 ἀλίσσω (vulg. ἀλίσφ) τάχει, 277, 24. n.
 ἀλίζω, αἶψ. II. 613, 14. pass. 173, 45.
 ἀλίσσω. ἱαλῶμαι πρὸ τῆς μάχης, I. 529, 68. ἀλῶσθαι vulgo mend. pro ἀλῶναι. 485, 98. ἐρήμην ἱάλωσθαι, II. 525, 25. ἀλῶναι, 104, 43. ἡλίσκετο, 135, 74. ἔθ. ἀλούσης τῆς ἐπιβουλῆς, I. 710, 62. αὐτῆς ἱαλῶμαι, amore ejus caput fuit, II. 722, 71.
 ἀλῶκοτος, I. 219, 9. 414, 24. 433, 39. ἀλῶκοτοι πάμπαν ἐφθῆναι, 221, 45. ἀλῶκοτα καινουργεῖν, 430, 88. ἀλῶκοτα βουλευματα, II. 36, 85.
 ἄλλος. μετὰ ἄλλην ἡμέραν, postero die, 644, 21. νυκτὸς ἄλλης, 583, 81. Sic fere ἄλλας ἐκατὸν ὀλυμπιάδας, per insequentes c olympiades, 141, 71. ἄλλο παρ' ἄλλο κατέπιπτε. I. 692, 59. ἐς ἄλλας τύχας ἀμαρτύν. 408, 35. n.
 ἄλλως. ἢ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν, II. 3, 35. repone ἄλλως. vid. not. ad h. l.
 ἀλογισία, I. 530, 79.
 ἀλογισίας, II. 691, 7.
 ἀλόγως, casu, temere, fortuito. I. 643, 11. n. II. 705, 56. n.
 ἀλουργός, I. 458, 45.
 ἀλουσιγής, II. 704, 32. n.
 ἀλωσις τῆς ἰσχύος, 115, 39. ἢ τῇ τῆς ἀλώσεως, sic ex Cod. Augi legendum, Sy. 538, 30. pro vulg. τῆς δυνάμεως, v. adnot. ἀλανεύμενος. I. 528, 62.
 ἄμα, adverb. οὐκ ὑμᾶς δὲ οὐδ' ἄμα, II. 154, 97. Præpos. ὁ δῆμος ἄμα τοῖς κατηγοροῦσιν ἐλγυετο, 109, 39.
 ἄμαχον κακὸν λυμὸς, I. 221, 37.
 αἶμ. στρατηγός, 276, 4. γνώμη, 857, 23.
 ἀμβλύνειν ἢ ἐπιμύλαια, II. 723, 77.
 ἀμβλύτερα τὰ βέλη, I. 256, 74.
 ἀμβλύτερος πιστεύειν, tardior ad credendum, 547, 90.
 ἀμειβλῶς αὐτυχίην, implacabili fortuna uti, II. 602, 11.
 ἀμείνων Ἀλεξάνδρου, I. 549, 18.
 ἀμείνους τῶν περιόικων, 305, 20.
 ἐς πῦρ ἐλθὲν τοῖς ἀμείνεσι, 594, 88.
 ἀμειψίς τῶν ὥραιον, II. 662, 15.
 ἀμεταστρεπταί, I. 131, 2. 133, 40.
 ἀμεταστρεπταί, 563, 64. 590, 23.
 ἀμήχανος, inexpugnab. II. 694, 56.
 ἀμικτα πάντα, I. 825, 1. cf. ἀνεπιμύξια.
 ἀμνηστία, 32, 21. n. 35, 67. II. 373, 70. 440, 86. 466, 17. ἔθ. ἀμοιβὴν πολλῶν ἀγαθῶν εἶσαι τοῦτο. I. 469, 35.
 ἀμπωτις, 76, 87. ταῖς ἀμπώτεσι τοῦ πελάγους συμπεριέμενοι, 102, 13.
 ἀμύνεσθαι, abfol. pugnare, defendere se, propulsare hostem, 289, 21. 400, 3. n. II. 745, 42. 759, 81.
 ἀμφέριστος ὁ Κράσιος τῇ δόξῃ τοῦ Πομπ. γίνεσθαι, 171, 1. ἀμφ. νίκη, 706, 67. δύο στρατόπεδοι ἀμφέριστοι, duos exerc. de quibus dubium erat, uter fugeretur esset evasurus, 708, 7.

ἀμφὶ ἑῇ *perperam permūtata a librar.* 281, 4. 288, 29.
 καὶ ἀμφίβολα κρίνουν. I. 369, 13.
 cf. ἀμφίλογος. ἀμφίβολος, utrimque hosti obnoxius, 289, 17. 756, 41.
 ἀμφιγυροῦν, II. 128, 55.
 ἀμφίλογος, dubia suspic. I. 285, 87.
 ἀμφίλογος γὰρ, 392, 74. δικάζον τὰ ἀμφίλογα, *al.* ἀμφίβολα, 454, 69. 377, 33.
 ἀμφισβητοῦν τινός, de re contendere, 392, 67.
 ἄν. νομίσας ὅτ' ἂν εἶνα δέσ. 16, 48. n. 705, 73. ἔτι ἂν ἄλλο συγκύρημα, 16, 47. n.
 ἀνὰ δισμυροῦς, 122, 62. ἀνὰ χιλιούς. 583, 95. II. 684, 91. ἀνὰ δύο *videtur excidisse* I. 583, 98. ἀνὰ μέρη καὶ χρόνους, 538, 34.
 ἀναβαίνειν ἵππων, 573, 33. n. 175, 70. 792, 38. ἐς ναῦν, *vulgo*, 688, 92. II. 292, 99. n. ἔσ' 297, 90. *ubi ex aliis MSS.* ἰμβαίνειν *edidimus*.
 ἀναβαλλόμεναι. τὴν (*ἀν* ἐς τὴν?) ἐπιούσαν ἐξετάσαν τὸν Οὐτίλον ἀνιβαλλοντο. 189, 59.
 ἀναβιβάζω ἐπὶ τοὺς ἵππους, I. 207, 99. *adscendere jubeo*, 470, 53. 484, 87.
 ἀναβιώσκεις ἑλπίς, 75, 57.
 ἀναβολεύς, 453, 54. n.
 ἀναβολή, II. 78, 93. 202, 67.
 ἀναγκαῖος. μέχρι τοῦ ἀναγκ. τέλους διαγωνίσασθαι, 492, 48. i. q. μέχρι τοῦ τελευταίου δαίμονος 763, 53. ἔσ' μέχρι θανάτου, 765, 84. θρασυτέρως ὑπὲρ λόγον ἀναγκαῖον. 692, 34.
 ἀνάγω. ἀνήγον *vulgo mend. pro* ἐνήγον, I. 78, 4. ἀναγαγὼν *fortasse leg. pro* ἀναγών, 651, 55.

& *pro συναγωγῶν*, 766, 14.
 ἀναδichoμαί σοι, 166, 18.
 ἀναδῶ. στίφασιν ὅσας τὸν στρατὸν ἀναδοῦσι, 388, 98. *Med.* τὸν χλὴν ἀνιδοῦσας Σουλᾶς, II. 149. ἀναδίσσασθαι ναῦν, I. 598. ἔσ' *saepe alibi.* (i. q. ἐπαθεῖν 576, 77.)
 ἀναδίδωμι, distribuo, 678, 18.
 ἀνάξινεις τοῦ πολέμου, 200, 89.
 ἀναθαμβύνω. ἀνεθάρρυνε *voluit M. gr.* 243, 43. *pro* ἀπεθάρρ.
 ἀνακαλεῖν θεῶν ὀνόματα, 173, 30. 414, 34. *invocare mortuorum* II. 410, 84. 421, 61. 678, 90.
 ἀνακαίμεναι, τίς Αφροδίτη, 432, 46.
 ἀνακινῶ τοῦτο, refrico hanc rem 466, 18. Ῥωμαῖοις ἀνικίνησε πότους (*vulgo* ἀπκαίνιστε, *ex gloss. sem.*) 119, 7. τὸν στρατὸν ἐς ἐργὴν ἀνικίνει, 513, 8.
 ἀνακλᾶω. τοὺς κριοὺς βράχους αἰέκλων, (*sic* παρήγον I. 323, 22.) *deflectebant, refringebant.* I. 751, 57. cf. *Thucyd.* II. 76. & VII. 25. θαρσύνει ἢ παρὰ κλῶν ἀνέκλων. II. 850, 14.
 ἀνακόπτω. κόπας ἀνέκοπτον, *remos inhibuerunt.* 850, 14. τὰς ναυς ἀνέκοπτον, *retuderunt.* 850, 17. τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀνέκοπτον, I. 697, 34. τοὺς πολεμικοὺς ἀνέκοψε τῆς ὁρμῆς, *impetum hostium repressit.* 865, 45. τῆς θαλάσσης ἀνακοπέσεις, *represso vel repulso mari.* II. 383, 43. n.
 ἀνακρήνημι τὰ τεύχεα, I. 752, 80. n.
 ἀνακρουσάμενος, II. 844, 15.
 ἀνακυκλεύω, 663, 32.
 ἀνακύπτω. I. 189, 68. II. 728, 65. *Adiuvē sumi videtur, αἰσινύσκει* τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τὰ πάτρια εἶπον, 768, 32.

ἀναλαμβάνω, I. 429, 57. II. 857,

33.

ἀναλαμβάνω, αἰ. 1) recipio, urbem vel prov. amissam, I. 824, 85. II. 106, 71. 107, 93. Sic ἵνα τὴν ἀριστοκρασίαν ἀναλάβω τῇ πατρίδι, recipiam & restituam patriæ, 767, 23. Sic ἔσθ' in med. ἀναλίσκω, I. 824, 79. ex fuga, διαφυγόντος ἀναλίσκω, 171, 2. 244, 68. in familiam, ἔς οὓς κατὰ θίγει ἀνιδυσσώ. 446, 38. 2) recreo, reficio, fessum militem, 62, 64. II. 295, 59. confirmatum populum, I. 121, 38. τὴν δῆμον πεφρικέτα, ἵπσις καὶ ὑποσχίσει ἀναλαμβάνει, II. 230, 36. An eodem pertinet τοὺς δυνατοὺς συνουσίας ἀναλαμβάνον, 106, 80? refecerunt, confirmarunt, territos adventu Syllæ? (Nam, ad suas partes retraxerunt, esset ἀναλίσκω. Attamen, adlumo, mecum fumo, etiam in αἰ. dicitur; ut ἀναλίσκων γυνῆκα, 289, 47.) sanitati restituo ægrotum, νοσοῦσαν πολιτείαν ἐξίως ἀναλίσκει. 207, 52. 3) reparo calamitatem, τὴν συμφορὰν, I. 54, 46. τὸ πλῆθος, 178, 18. τὴν αἰσχύνην, eluo maculam, 196, 13. n. 4) repeto, μικρὰ τῶν εἰρημνῶν ἀναλίσκω, II. 604, 51. ἀνωθεν ἀναλίσκω, 626, 32. Neutroliter, recipio me, vires recipio. I. 157, 58. ἔσθ'.

ἀναλίσκομαι, 1) colligo dispersos, II. 493, 67. 2) commemoro. 520, 23. 551, 36.

ἀναλίσκος, adverb. I. 819, 1.

ἀναλύνω ἐκ μέθης, II. 554, 87. n.

ἀναμαρτυρία, I. 367, 72. n. Re-

Vol. III.

stituendum vocab. p. 298, 73. vid. n.

ἀναπτρωμένον ἔτι Ρωμαίων τοῦ πηλαγούς, 566, 16.

ἀναπλέω. ἰσπεφάνονσι δαίφταις, ἀναπλεγμένης ταινίας λανῆς, II. 323, 1.

ἀναπληρῶ, τὰς ἐφελ. δαφνίς, II. 645,

37. ἔς δύο πού τέλη μάλιστ' ἀναπληρούμενα, (ἀπ' ἔς δυώδεκα πού ἔσθ' ?) 644, 25. τέλη οὐκ ἔνταλῃ, ὑπὸ δὲ τῶν ποσειδάων ἀναπληρούμενα, 460, 21.

ἀναπνέω ἀπὸ τοῦ θύου, 182, 39.

Ἀεθίτε, respirare facio, ἐκ καμάτων, 141, 77.

ἀναπνοή, 496, 27. μήτην ἀνίσχων τῇ

ἀναπνοῇ, 385, 76. n.

ἀναπρήνυμι, perfringo navim, 680,

19. ἀνάβηκτος τοῦ πολέμου, I. 723, 85. cf. ἀποβήκω.

ἀναρτῶ. τὰ ὑπορυγμένα τοῦ τέλους διμέλεια, ξύλοις ἀντήρημένα, 692, 57. cf. n. ad 752, 80.

ἀναστυάζειν ἀνδράντας, statuas in

alias facies refing. II. 396, 52.

ἀνάσταστος, I. 708, 31. 721, 47.

741, 86.

ἀνάστασις, 1) discēssus, profectio,

233, 78. n. 2) everio, 452, 51. n.

ἀναστῆλαι, 454, 73. 470, 54. ἔσθ'.

ἀναστρέφω, revertor, 278, 37. 279,

43. ἔσθ' ἀνίστρεψαν ex conj.

posui, II. 856, 23, pro vulga

ἀνίστρεψαν.

ἀνάτασις. μετ' ἀνάτασις (minaci-

ter) πρόστασιν, I. 644, 37.

εἰπόντος σὺν ἀνάτασι, magna

vocis contentione, II. 362, 98.

ἀνατίνω τὰ ἰσθία, 442, 78. ἦτος

ἀντίταλο ἰσχυρῶς, in longum

patebat? an, altitudine emi-

nebat? 437, 23.

T t t

- ἐπιτίθημι**, 1) τὴν αἰτίαν τινὶ, culpam alicui tribuo, 468, 17. 143, 22. *An in med.* culpam a me in alium rejicio? ἐς τὰς πόλεις ἀνέτιθεντο, 46, 19. n. 2) *Eleopatra* *Antónius* τὴν ἐπιδήμιαν ἀνέτιδεν, dicavit, consecravit, II. 726, 38. 3) ἀνατίθεαι, differre, I. 422, 47. n. II. 337, 72. 408, 49.
- ἀνατρέπω**, ἐκπίδα, 701, 78. ναῦν, 847, 68. *Ec.* Sed 856, 23, *pro vulg.* ἀντρέψαν *posui* ἀντρέψαν. τὴν Φάλαγγα τῶν ἑχθρ. ἐκείνου, ὥσπερ τι μάχασμα τῶν βαρυτάτων ἀνατρέποντες, evertentes, an, protrudentes? 697, 9. ἀντρέποντο ὑπὸ τῆς ἐφείως, retro cohorruerunt, 760, 99.
- ἀνατρέφω**, alo, seditionem & sim. 49, 13. 733, 50. 896, 10. n.
- ἀνατρέχω**, recedo, I. 427, 31. *etigo* me, profilio, *de eo qui humum prolaps. erat.* II. 854, 86.
- ἐκταυδος**, 286, 92.
- ἀναφέρω**, I. memini, *sq. gen.* I. 432, 21. 462, 9. 496, 84. n. II. 172, 18. 276, 19. n. *sq. conj.* ἔτι, I. 38, 13. n. II. 664, 53. *sq. accus.* τοσούτο ἐκ τῶν Σοφοκλέους λαμβάνων πρὸς ἑαυτὸν ἀνευγυῶν, 292, 96. 2) ἀναφέρειν κώπας, remos sursum tollere, remis uti, II. 640, 60. 3) *ferre i. q. solvere*, solvere, pendere, *sc. ratam* portionem, τὸ μέρος ἐκάστου ἔτυχς φέρειν ἐς Ρώμην, I. 595, 6. n. 94, 35. 370, 19. 514, 45. *Huc pertinere videtur τὰ ἐγκτήματα* Ρωμαίων καρπυῶσθαι, ἡμῖν οὐκ ἀναφέροντες, 707, 8. n. 4) *i. q. ἐκφέρειν*, τι τινι, renunciare, aperire rem alteri. 152, 69. II. 334, 27. *Et ἀναφέρειν ἐς τὸν βουλὴν*, communicare aliquid cum senatu, referre ad sen. 432, 42.
- 5) *neutral.* recipio me, animum recipio, *absol.* 311, 36. 334, 30. 335, 53. I. 775, 77. *Ec. cum genit. pronom. recipi.* ἀνέφερον αὐτῆς αὐτῶν, II. 861, 2? 6) *ad. d. ead. notione*, animum addo, erigo, ταῖς ὁρμαῖς ἀνέφερον καὶ παρεκάλουν πρὸς τὰς, 770, 19? n.
- ἀνδραποδισμός**, I. 149, 29.
- ἀνδραγαθίζεσθαι**, II. 843, 2.
- ἀνδρεία**, I. 218, 92. 667, 33. ἀνδρεία, II. 257, 98. *Ec. Aug.* I. 667, 43. *Ec.* ἀνδρείκελον, 380, 86 & 88.
- ἀνδρίζομαι**, I. 264, 10.
- ἀνδρικός**, 218, 97.
- ἀνδρολύψια**, II. 538, 18. 546, 59.
- ἀνέδην**, effulse, 551, 48.
- ἀνέξικακία**, 410, 91.
- ἀνεπιμύξια**, I. 781, 67.
- ἀνετος**, libere discurr. II. 157, 45.
- ἀνευθεν**, 718, 5.
- ἀνίσχω**, 1) σημεία τῆς στρατηγίας ἀνίσχει, signa prætoriorum sumit, sibi præferri jussit, 606, 82. *Ec. addito* πρὸ ἑαυτοῦ, 178, 66. 2) defino, *abs.* οὐκ ἀνίσχων ἐπὶ αἱ στάσεις, 2, 30. *Ec. cum gen.* defisto, remitto. τῆς μάχης οὐκ ἀνίσχων, I. 139, 46. 404, 60. 499, 38. 3) ἀνίσχομαι, tolero, patior: *absol.* καταδικαζόμενος ἠνέχετο, condemnari se passus est, II. 568, 25. *cum genit.* ἀνέχεσθαι τῶν κλεινομένων, 615, 46. n. κινδύνου, 689, 74. πελοπονέας, 690, 85. *adde* 647, 82. I. 7, 3. 50, 77 & 81. 61, 50 & 52. 625, 7. τὰ λοιπὰ ὑμῶν ἀνέχεται κλεινομένων, 418, 83.

ἀντικείμενον κακόν. 49, 68. ἀντικείμενον ἀνίσταμαι. 1) ἀνιστάσθαι τὸν στρατὸν, castra movens, signum dans profectionis, 645, 43. II. 111, 57. Ἐξ *absf.* ἀνιστάσθαι, I. 350, 90. II. 119, 94. 2) ad discedendum cogo, ejicio, pello. 662, 17. 732, 31. I. 275, 94. 312, 28. 574, 49. Ἐξ *evoco*, discedere jubeo, 708, 28. 3) ἀνίσταντο πύργοι, erigebantur, II. 624, 86. 4) ἀνιστῆσαι τὰ φρονήματα τῶν ἐχθρῶν, insolentem reddere hostem; I. 351, 2. 5) ad defectionem vel seditionem excito, Ἰσθρίαν ἐπὶ Ῥωμαίους ἀνίστην, 741, 93. 6) evertito urbem, 548, 10. Ἐξ *c.*

ἀνίσχω, *αἰθ.* τὴν ἀνίστην, (*si proba lectio*) II. 385, 76. *neutr.* emergo ex aqua, 378, 53. *metaph.* praevaléo, 397, 76.

ἀνοία, *an in ἀνοία mutandum*, I. 791, 19. n.

ἀνοικίζω, migrare facio, 419, 13. ἀνοικισσάσθαι, 419, 9. 426, 10. 474, 20. 852, 44.

ἀνοικισίς, 419, 7. n.

ἀντίχω, 1) *refisto, absol.* 129, 75. 250, 72. 251, 79. 538, 31. *cum dat.* II. 852, 49. *cum praepos.* πρὸς, 523, 80. 2) duro, sustineo, ἀντίσχε πολέμῳ τοσφδε, 493, 41. ἀντίσχωμαι, prehendo, ἀντίσχετο αὐτῆς, I. 36, 95. *An ἀντίσχεσθαι leg. pro αἰσθάνεσθαι*, 379, 59.

ἀντί, *i. q.* ἐνεκα. διῶν ἀμνημονῶν αὐτοὺς ἀντί τῶν παίδων, 432, 12.

ἀντιδιακοσμία, II. 278, 57.

ἀντιδίδωμι τοῦτο τούτου, I. 294, 3. 313, 58. 321, 90. ὑπὲρ τούτου, I. 870, 63.

ἀντιδίδωμι, I. 419, II. 5, 68. 887, 51

T t t 2

INDEX

- ἀντικαθίσταντες ἀλλήλους, *an* ἀντίκα
θιστάμεναι? *vel* ἀντικαθιστάμεναι?
I. 699, 72.
ἀντικρούω. τοῦτο αὐτοῖς ἀντεκρού-
μαι, 438, 19.
ἀντιμενος, *aperte*. II. 55, 12.
ἀντιλογία, I. 159, 6.
ἀντίληψις, *opp.* διὰθεσις, 427, 29.
ἀντίμαχος, *i. q.* ἀξιόμαχος, 111, 65.
τὸ ἀντίπαλον, *pars adversa*, II. 691,
9. τὰ ἀντίπαλα, 76. εἰς ἀντίπα-
λον ἐκείνων, I. 265, 31.
ἀντιπαράβαλλον, II. 194, 32.
ἀντιπαράγω, 255, 50.
ἀντιπάρειμι, I. 242, 40. n.
ἀντιπαροδῶν, 454, 74. II. 251, 88.
ἀντιποιεῖσθαι. I. 51, 92. II. 142, 92.
ἀντιστάσιωτης, II. 112, 82.
ἀντιστάτης, I. 715, 56. II. 461,
35. 458, 32.
ἀντιτιθεῖμι, *oppono me*, I. 724, 95.
II. 358, 31.
ἀνύω, πόλεμον, 293, 25. οὐδὲν, 429.
90. I. 157, 59. 339, 8. 455, 55.
ἔσθ', οὐκ ἦνυε (*an* *intell.* αὐτὸ?)
nil profecit, 459, 66. n. *Paff.*
οὐδενὸς μέρους οὐδ' ὡς ἀνυομένου,
II. 613, 5. τὰ ἠνυσμένα, 661, 32.
ἀνωθεν. ἐνδέχασθαι δουλείαν ἀνωθεν
ἀδιόρθωτον. 519, 21. n. ἡ ἀνωθεν
ἐλευθερία, *pristina libert.* 762, 38
ἀνωμαλία, *inconstantia*, 362, 85. n.
474, 55. *inæqualitas foli*, I.
700, 83.
ἀνώματος ὄχλος, II. 454, 18. ἐναι-
τεῖς, 391, 84. ἀνώμαλον δαιμό-
νιον, *fortuna inconstans*, I.
378, 44.
ἀνώμαλος, II. 340, 23.
ἀξιοφύγηντος, 552, 43.
ἀξιόμαχος, *absol.* 167, 24. 889, 76.
cum dat. I. 306, 27. 543, 19. n.
683, 98.
ἀξιοπιστός, *data fide*, 350, 7.
ἄξιος, *per ellips. subintell.* οὐδὲν
ἢ τι καὶ εἰπεῖν, I. 117, 73. δοκεῖ
τοῦτο οὐ στρατηγὸν παθεῖν ἢ Σικκ.
II. 118, 84.
ἀξιόχρεος, *i. q.* ἀξιοπιστός, I. 455,
86 ἔφ' 88.
ἀξιώω. καθάπερ αὐτοῦς ἀξίου Νωβ-
λίου, 160, 13. n. ἀξιών τὸν θῖον,
mutavi in Ναξίων τὸν θῖον, II.
854, 81.
ἀξίωμα, *decus, dignitas*, 52, 52.
616, 60.
ἀξίωσις, 1) *dignitas*, I. 611, 76.
II. 190, 70. ἔσθ'. 2) *petitio*,
postulatum, 191, 79. 426, 47.
ἄϊκος, *desertus*. I. 84, 85.
ἀπαχορεύειν ταῖς γνώμαις, 486, 25.
ἀπαύω, ἐς δίκην, II. 437, 45. *ad*
supplic. 816, 52. 837, 94. ἐμὰ
τοῦ χρεῖων ἀπάγοντος, 500, 88.
πρόβας ἐς τὸ βουλευτήριον ἀπαχ-
θίντες, *leg. ἐπαχθέντες*, I. 523, 71. n.
ἀπαλείφω, II. 442, 13.
ἀπανίστημι, I. 45, 11. II. 480, 58.
τὸ ἀπάνθρωπον, I. 263, 94.
ἀπατᾶν, *ex conj. restitui pro ἀ-*
πανταφ 396, 32. n. ἔφ' ἀπατα-
μένοις *pro* ἀπαταμ. II. 160, 10.
n. τὰ τῆς τύχης αὐτῶ ἐς τέλος ἀ-
παντήσιν, *ad summum gradum*
perventura, I. 380, 74. τὰ τῶν
συμφορῶν ἐς τέλος αὐτοῖς ἀπατῶν-
τα, II. 577, 81. τὸ μέγεθος τοῦ-
του οὐκ ἐς ἡμισυ ἐκείνου ἀπατᾶ.
I. 11, 67. οὐδὲν ἐρησιᾶσθαι οἱ παρὰ
τῆς βουλῆς ἀπάντησεν, *nil beni-*
gnum a senatu ei occurrit, ei
adlatum est, 65, 13. ἀπατᾶν
ἐς δίκην, II. 28, 49. ἐπὶ τὰς Φυ-
λακάς, *ad præfidia præsto effe*,
260, 53. τὸ μαιντενμα αὐτῶ ἀ-
πῆντα, *venit, impletum est*,

- 105, 61. τὸ σημειῶν ἐς τέλος αὐτῷ ἀπῆντησι, I. 621, 41. τῶν ἱερῶν οὐκ ἀπαντῶντων, quum non ad-dicerent victimæ, 70, 3 sq.
- ἀπαξίαν τὸν ἀνδρα, 30, 5.
- τὸ ἀπαράτητον, 428, 44.
- ἀπίδω. ἐς τὴν ὕμ. Διῶ. ἀπιδίτε, 424, 85.
- ἀπὲλπίζω, gen. despero. 338, 81.
- ἀπέρχομαι, II. 82, 64. n.
- ἀπεύχομαι, 639, 40.
- ἀπιστος, pass. cui fides non habetur. 618, 90. mendoſe, pro ἄσπιστος, I. 662, 44. n. 720, 32. n.
- ἄπλετος, 255, 54. II. 487, 72. 517, 84.
- ἄπλων, I. 69, 88.
- ἄπλωτος, 781, 65.
- ἀπὸ. ἀπ' ἀγρυπνίας, lege ὑπ' ἀγρυπνίας, 240, 98. n. ἀπὸ χειμῶνος, lege ὑπὸ χειμ. 714, 41. ἀπὸ subintell. 468, 14. n. 483, 67. n. II. 327, 13 sq. n. ἀφ' ἑαυτοῦ, sua sponte, proprio motu, I. 741, 84. 752, 74. 638, 33.
- ἀπὸ σφῶν, ex numero suorum, de suis. II. 55, 17. 58, 51. 861, 95. 83c.
- ἀποδοῶσις, 778, 1.
- ἀπογινώσκω, cum gen. vel accus. 266, 49. III. 16, 5-7. n. ἀπογινώσκουσιν ἐκ τῶν ἄλλων ἑαυτοῦς, qui ab omnibus aliis rebus nihil sibi sperant, II. 690, 86. ἀπογνοῦς ἀπὸ τῶν παρόντων τὰ ἐν Ἰβηρίᾳ, I. 145, 54. ἀπὸ τῶν τὰ Ῥωμαίων, intell. τὰ παρὰ vel ἐκ Ῥωμ. opem a Rom. 650, 36.
- ἀποδιέξασθαι λαμπαρὰ ἔργα, 311, 19. cf. ἐπιδείκνυμι.
- ἀποδίδωμι, lege ἀποδίδωμι, III. 16, 1. ἀποδομέτης, I. 241, 13.
- ἀποδράω vel ἀποδιδράσκω, τὴν πόλιν, II. 60, 83. τῆς πόλεως ἐς τοὺς ἀγρούς, I. 60, 32.
- ἀποδαμνῶν, 243, 43.
- ἀποικία, vid. H. Steph. n. ad II. 369, 3. Pro ἀποικίων πόλεων, 751, 43. posui ἀποικιδων: posſes 83 ἀποίκων legere.
- ἀποικίδες πόλεις, 437, 37. 751, 43.
- ἀποικίσις, 731, 15.
- ἀποικος. ἐν ταῖς ἀποικοῖς πόλεις, 15, 35. Παύλος Ἰλνυροῖς ἀποικοί, mend. I. 849, 97. n.
- ἀποικούμεν. ἐς μηδὲν ἀποικιάμοντας ἐλπίζειν περιεσθῆαι, (an proba omnia?) ne spem salutis suæ umquam abjiciant, II. 577, 84. Plato in Crit. c. 4. ὥστε μᾶτε ταῦτα φεδοῦμενας ἀποικίμης σῶσαι σταντὲν.
- ἀποκαυλίζειν τοὺς κριοὺς λίθοις, I. 751, 57.
- ἀποκλείω τὸν ἵππλον, 269, 92. n.
- ἀποκρίνω. ἐς ὄχραν καρινὴν Ῥωμαίους ἀπεκρίματο, II. 735, 80.
- ἀπεκρούομαι, 1) repulsam fero, repellor, 176. 28. 83c. 2) repello, ἀπεκρούοντο τὰς προσέταλς, 873, 5.
- ἀπολαμβάνω, intercipio. intercludo. τὴν δίοδον ἀπολαμβάνων, 673, 2. ἀποληφθῆς, 83 similia, scilicet perperam mutata in ἀποληφθ. I. 350, 91. II. 231, 61. n. 234, 1. (388, 22. ubi pro vulg. ἀποληφθῆτι, rectius cum Aug. 83 Reg. A. 83 B. 83 Vratius. edidissim ἀποληφθῆτι.) 504, 50. n. 630, 97. 663, 41. 83c.
- ἀπολείπομαι. τοῖς ἀπολειφθεῖσι τῇ ἡμέρᾳ, qui non ad diem præſto essent, I. 67, 49.
- ἀπόλεμας, 669, 56.

- ἀπολογίζομαι, *vulgo*, *pro* ἀπολογία-
μαι, 402, 34.
ἀπολύω. τὴν ἀπαλύνουσιν φέρειν, II.
526, 26. νόμῳ δ' ἐτέρῳ ἀπένε
(*intell.* αὐτὸν,) μὴ εἶναι πολέ-
μιον, 525, 18.
ἀπομάχεσθαι, 1) pugnare, sese de-
fendere, *absol.* I. 479, 11. II.
687, 63. *cum prap.* πρὸς, 593,
63. *cum acc.* 600, 84. *ἔξ.* 2)
nego, *opp.* ὁμολογῶ, 595, 95.
ἄπορος, I. 382, 4. ἄπορα, *neut. plur.*
pro ἡ ἀπορία, II. 663, 30.
ἀπορήγγυμι. πόλεμος ἀπερήγγυτο εἰς
ἔργον, I. 555, 18. *cf.* ἀναρήγγυμι.
ἀπορήγγυντες ἀπειλάς, 540, 71.
ἀπέρηξεν τοσοῦτο, II. 287, 13. *ἔξ.*
absol. ἀπερήγγυ, in hæc verba
erupit, 409, 73.
ἀποσταλέω (*vulgo* ἐπισταλέω) ἐπ'
ἀγκυρῶν, 249, 55.
ἀποσίμωσις, 622, 64. n. (59.
ἀποσιμᾶσθαι, bona profiteri. 576,
ἀποτρέπω. τὸ πλῆθος εἰς ἃ παρήγγυ-
λαν ἀπέτρεψαν, 68, 17. n.
ἔπιτομαι. λιμὲς ἤπιτο αὐτῶν, I. 201,
3. n. II. 756, 21. *cf.* I. 434, 44.
414, 28. *ἔξ.*
ἄργια, ἀργίαι, feriæ. II. 78, 92. *ἔξ.*
95. 79, 9. *ἔξ.* 13.
ἄργυρεῖα, I. 123, 72.
ἄρδεν, II. 390, 65. n. ἀρδένειν, I.
620, 29.
ἄρδην, I. 380, 75. 493, 42. 852, 38.
ἀρεϊμανθής, 661, 29.
ἄριπρεπής, 147, 95.
ἄρπαξ, II. 864, 59.
ἄρτιγένειος, I. 313, 53.
ἄρτιγνώστος, II. 407, 41.
ἄρτωμένος αὐτοῦ, vestigia ejus pre-
mens, 603, 27.
ἄρχαιρέσια, I. 462, 10. n. II. 64, 49. n.
παρχαιρεσιάζω, I. 443, 83. ἄρχω. *Nomina compos. ex* ἄρχω.
I. 53, 32. 440, 40.
ἀσέμαντος, qui nulla imperii in-
signia, nullum legit. imp. ha-
bet, II. 476, 94.
ἀσμενίζω, I. 292, 72. II. 451, 74.
ἄσπιδος, I. 110, 54. n. 662, 44. n.
720, 32. n.
ἀστρεπεία, II. 876, 56. 11, 70. 385,
69.
ἀστρατηγῆτως, sine imperio, sine
duce. 67, 5.
ἀστυκὲς, *pro vulg.* ἀστυκὲς, 44, 14.
46, 47. 153, 78. *ἔξ.*
ἀσχύτως ἔχιν τοῦ δρόμου, 698, 36.
ἀσχυλαῖσθαι εἰς τι, I. 612, 98. 847, 62.
ἔξ. *sed mēnd. vulgo* ὑπὲρ τι,
II. 8, 26, 13, *pro quo* κερὶ ροσῷ.
ἀταλαιπώρος, 528, 64.
ἀταλαιπώρος, 523, 78. n.
ἀταραξία, 651, 36.
ἄτιμοι, ignominia notati milites,
I. 687, 68. *ἔξ.* 74.
ἀτιμώ, II. 418, 13. 433, 56. 485,
36.
ἄτριψ, (i. q. ἀτριβεῖς,) I. 175, 77. n.
ἀπ' αὐτῆς *leg.* *pro* αὐτῆς? 322, 5.
αὐτόθεν, 132, 22. n.
τὰ αὐτόμολα, 595, 8. n.
αὐτόφωρος. II. 413, 39. n. I. 287, 89.
αὐτὸν, αὐτοῦ &c. *reciproc.* *pro*
ἑαυτὸν, ἑαυτοῦ *ἔξ.* 47, 36. n. 63,
83. n. 533, 62. n.
ἀφαιρουῦμι. ὁ λιμὲς ἡμᾶς ἀφείλετο
μὴ καλῶς φροῦῆσαι, 365, 42. n.
ἀφελὲς ὁ θρίαμβος. 389, 26. n.
ἀφesis, locus unde naves excu-
runt, 780, 51. ἀφίσμι (*sc.* τὴν
ναῦν) εἰς τὸ πλάγος, 756, 39.
ἀφίστημι. τὰ πομπώτερῳ τοῖς δυνού-
σι ἀφίστηκόντα, II. 360, 65. n.
ἀφορᾶν εἰς τι, I. 221, 41. 485, 7.
494, 57.

GRÆCITATIS.

- ἁφορμὴν λαβεῖν *cum dupl. genit.* βασιλιζεσθαι, 808, 13. II. 417, 1.
 II. 327, 14. n. βάσις. αἱ βάσεις, pedes, 860, 83.
 ἀφύλακτος εἰρήνη, *secura pax*, 881, βασιλάζω. ἰκέσασαι τὴν ἀργύραν, *suf-*
 44. tulit ferias. 79, 9. n. .
 ἀχαρκαῶτας, 493, 72. βέβαιος, *gen. comm.* I. 556, 38. n.
 ἀχθομαι ἤχθετο *ponendum videtur* 129, 78. 350, 81. 385, 53. 426,
pro mend. ἡσθεῖς, 863, 30. *Sic* 21. II. 366, 53. 741, 81. *Sed* ἔ
 ἤχθετο-ερχόμενος, I. 300, 9. ἔσ. *in fam.* βεβαία (*nisi hoc a H-*
 ἀχλυνώδης, 585, 34. brariis) I. 405, 90. II. 211, 18.
 ἀχρεῖος, *gen. comm.* 762, 48. τὸ ὁ βεβαιωτής, I. 417, 75.
 ἀχρεῖον, calamitas, tristis re- βλάμ, *an leg. pro τῶν*, 633, 48. n?
rum status, 825, 3. βιδίω, epistola, 149, 23. *coll. I.*
 ἀχρησθία τῶν ποδῶν, I. 28, 88. 29. tabellæ, scriptum, II. 335,
 ἀψαυστοῖν, 87, 29. ἀψαυστος, II. 44. catalogus, tabula, 772, 98.
 230, 41. 368, 85. βίβλος *vel βύβλος* πλατεῖα ἐξ ἰεροῦ,
 I. 811, 57.
 Βάδην, pedibus, (*opp. ἐπ' ἀπέ-* βλάπτω. θεοῦ βλάπτοντες, II. 161,
 νης) I. 74, 46. 13. 268, 76. ἔσ. *cum dupl.*
 βαδύμαχος, 797, 24. accusf. *privare aliquem re*, I.
 βαδύς λογισμός, II. 449, 30. n. βα- 263, 85. II. 358, 27. n.
 θεία σιγή, *sæpe. Sed mire*, ἔπι- βοηδρονέω, *discurrere clamans*, 340,
 ξις βαθεία, I. 776, 70. 28. I. 281, 79.
 βαρσθράωδης, 560, 98. βουλαία θεῶν, 419, 4. βουλ. ἐσθία,
 βαρβαριστῆ, 713, 19. 674, 37.
 βαρυεργής, II. 115, 35. n. βουλευτήριον. μετὰ τὸ βουλ. *dimisso*
 βαρύν, molestus, I. 69, 82. βαρύνς *senatu*, 527, 38.
 σίλος, II. 611, 74. βαρυάτη δύ- βουλευώ, *cogito*, 652, 72.
 ναμυς, 528, 61. παρασκευῇ, 626, βραδύνει ὁ πόλεμος, ἔσ. *simil. longius*
 24. ἐν βαρυάτῃ χάριτι, 359, 46. *durat*. II. 239, 91. 97, 25. 389,
 βαρεῖα ἔπιξις *voluit Kcisf. pro* 50. βραδύνειν ἐν τῇ στρατείᾳ, 239,
 βαθεία, I. 776, 70. 86. 301, 65. ἔσ.
 βαρυσυμφορατικός, 535, 62. βρέτας, I. 298, 65. ἔσ. 72.
 βαρύτης ἢ ἐπὶ Βάρμα, 109, 40. τὸ βρίθω, *abundo*, II. 293, 16.
 πλῆθος ἐκπλαγὴν αὐτοῦ τῆς βαρύ- βύζην, I. 479, 1.
 τητος μετίνει. II. 734, 46. n. βυκανητής, *βυκανιστής*, 279, 56. n.
 βασιλινδς, *subst. aulicus*. I. 59, 24. Γαμέω. γάμασθαι, *de fam. cum*
An leg. βασιλινκος, *regulus*, II. dat. (*vulgo accusf.*) II. 175, 22.
 617, 48? ἔσ. 643, 5? *Adjecf.* γαστήρ. τὰς γαστήρας κατεψέγγοντο,
 νιον ἄνθρω καὶ βασιλινδν, I. 628, I. 166, 10. II. 507, 4. κατὰ γα-
 59. τυραννικὸς ἐκ βασιλινδν γι- στήρα ἔκαμνον, I. 196, 16.
 νόμενος, II. 332, 89. ἔσ. γαῦρος, 50, 76. γαυρούμενος, II.
 τὰ βασιλεία, *an metonym. pro οἱ* 844, 11.
 βασιλεῖς, I. 608, 27? n. ἔσ. 817, 65?

INDEX RERUM

- adtribuunt Romani. Pu. 135. Uticæ Cato in præsidio est, 95. & se intermit. 98-100. Utilitas, sola in bello spectanda. Pu. 62. Vulcani festo Romani non nisi coacti pugnant. H. 45. Vulc. templum Perusiæ. C. V. 49. Vulcanum Perusini, pro Junone, Deum optant. ib. Vulso, v. Manlius Vulc. Vulturcius. C. II. 4. Vultures 12, visi Romulo & O. ctav. C. III. 94. Uxor, Asdrubalis. P. 131. uxores Romanor. componunt bellum Tacii cum Romulo. R. IV. uxores Mithr. fortiter moriuntur. Mi. 82. uxorem suam amico commodat Cato. C. II. 99. uxorum pietas in maritos proficit. IV. 23. 39 sq. 48. impietas. IV. 23 sq. Xanthippus, Lacedæm. dux Pœnorum. Pu. 3. perfide ab his tractatus. 4. Xanthus. C. IV. 52. a Bruto oppugn. & capta. 76-80. cives se ipsi interimunt, ut olim sub Harpago & Alex. 80. Xenophanes, leg. Philippi ad Annib. captus a Roman. Ma. 1. Xenophontem, invocat Antonius. Pa. 92. Xerxes, ad Thermopyl. Sy. 18. Xerxes, fil. Mithrid. Mi. 108. 117. Xiphares, fil. Mithr. ex Stratonice, necatus a patre propter matris culpam. Mi. 107. Xorus. mendose vulgo pro Zorus. Pu. 1. Zacynthus, inf. obsessa ab Archelao, liberata a Romanis. Mi. 45. Zacynthiorum colonia, Saguntum. H. 7. Zama, opp. Pu. 36. cf. n. ad p. 361. 78. Zenobius, dux Mithrid. Chios vexat & transportat. Mi. 47. necatur ab Ephesiis. 48. Zenodotia, opp. Pa. 27. Zeugma. Pa. 31 sq. 56. Zeuxis, dux Antiochi, in pugna cum Rom. Sy. 33. Zorus, conditor Carthaginis. Pu. 1. n. Zygaetes amnis, in campis Philippicis. Civ. IV. 105. 128. unde nomen. 105. n.

INDEX GRÆCITATIS.

Nota. Numerus Romanus Volumen indicat; numerus Arabicus prior paginam, posterior lineam. Ubi Romanus numerus non est adjectus, ibi intelligendum illud volumen, quod proxime ante nominatum est. Litera n. significat Adnotationem ad eum locum, de quo agitur.

Ἄκατος, inaccessus, (belli causa)

II. 231, 54.

ἀβουλέτατα, 700, 73.

ἀβροδίαυτος, I. 41, 50.

ἄβροχος, 620, 33. 621, 40.

ἀγαθός, fortis, 561, 18.

ἀγαπᾶν, absf. contentum esse, 512, 12. 707, 11. cum accusf.

rei, 51, 91. cum dat. rei, II.

806, 74 sq.

ἀγίρω, ναῦς, I. 755, 23. στέλον,

722, 70. Sic 688, 90. ubi Aug.

ἔ Reg. ἡγίρω habent. ἀγίρω

πρακτικά, 768, 48. 789, 85. ἔ c.

Sed saepe permutatur cum ἡγί-

ρω, vid. 225, 15. n. & c. cf. Wef-

seling. ad Herod. VII. 5.

ἀγέριος, imberbis, I. 100, 28.

ἀγέρωχος ἐς τὴν, II. 156, 31.

Ἄγημα, I. 583, 3-5.

τὰ ἀγκύρια ἀπέβηξαν, II. 825, 90.

ἄγνοια, n. ad I. 791, 19.

ἀγνωμοσύνη, stoliditas, 367, 72.

ἀγνωσία, ignoratio, 166, 15.

ἄγνοος καὶ παῶν χάρις, 81, 52.

ἀγμῶ. ἡγριωμένη βοή, vel ἡγριωμέ-

νοι ἰλιφαντες, 281, 92. ἡγριώθη

ἰ λελφ. 156, 43. ἡγριωμένοι ταῖς

ψυχῇς, 220, 20. 219, 8.

ἀγρίως ἡκαμάξ τὸ κακόν, al. αἰθρίως.

II. 756, 21.

ἀγχνον, cum gen. I. 586, 55. II.

96, 8. 855, 2. ἀγχοτέρω, 81, 43.

ἀγχοτάτω, I. 307, 42. n. 500,

51. 623, 77. 772, 17. II. 349.

86. 639, 43. 688, 48. 810, 78.

Adden. ad 137, 11 sq. ubi non

improbari debuit versio Gelen.

ἀγχώμαλος μάχη, I. 154, 18. ἴσον

καὶ ἀγχώμ. τὸ ἔργον, 683, 94.

ἀγχώμαλοι διειμίσθησαν ἀπ' ἀλ-

ληλ. II. 610, 57. ἀγχώμαλοι ταῖς

γνώμας, I. 58, 15. II. 465, 4.

ἄγω, celeberrimo, 719, 57.

μυστήρια, 100, 30. ἀγῶνα, 191,

35. νίκη, II. 833, 32. annum

solarem ἦγον Αἰγυπτίους, 392, 86.

ἄγω τινα ὑπὸ δίκη, 515, 51. ἄγω

ὡς υἱόν, loco filii habeo, utor ut

filio, 702, 93. ἦc ἔc 525, 12.

ἀγοσιῶ, I. 402, 35.

αἰδέκατος, II. 350, 94. (i. q. αἰδιά-

φορος, 203, 75. oppof. μισθῶ-

τὸς, 350, 2.)

ἄδεια, i. q. συγνώμη, I. 624, 92.

coll. 625, 18. 670, 76.

ἄδην vel ἄδδην κακῶν, 696, 16. 734,

69. 81, 50.

ἀδάριτος ἐς ἀρετὴν, II. 701, 90. οὐκ

ἀδην. περιουσία, 420, 46.

ἀδνηφισία, I. 81, 54.

ἀδναί σε εἰς τοῦτο, II. 409, 73.

ἀδιδίκτητος πολὺς, 110, 49.

ἀδοκῆτοις ἐπιπαισίων, I. 88, 42. πα-

ρὸς ἀδοκ. 183, 94.

ἀδοκῆτως, 132, 31. 152, 78. 169,

65.

ἀδοξία, i. q. ἀπαιξία, 597, 39. n.

S s s 3

- cum acc.* 780, 39. *cum infin.* αἰσιῶμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 II. 893, 52. 894, 76. *sq. conj.* αἰτία, τὸν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 αἰ, 169, 69. 684, 85. n.
 αἰδοῖα, indignatio, I. 599, 69.
 αἰ εἴ αἰε, v. n. ad 50, 83. & var.
 lect. ad 807, 84.
 αἰδής, tristis, teter, atrox, 488,
 62. 490, 89. 858, 32. II. 4, 52.
 αἰδία, I. 666, 15.
 αἰδέσθαι, 219, 7. II. 640, 59.
 αἰδέμεσθαι εἴ αἰδέμεσθαι, I. 472, 81.
 αἰδεμίστως, 529, 74. αἰδέμεσθαι,
 368, 95.
 αἰδώς, *vulgo*, II. 756, 21. *pro* αἰσχύνης.
 αἰδύματα παίδων, 877, 71.
 αἶς τις αἰετός, I. 444, 6.
 αἰκίζομαι, 431, 90. n. 144, 30. n.
 55, 66. 109, 31. 114, 27. 144,
 30.
 αἵρεσις, electio, II. 8, 25. factio,
 715, 44.
 αἵρετός, 524. 1. αἰρετώτατος, opta-
 bilior, I. 419, 11.
 αἰρούμαι. αὐτὸν αἰρόντο εἶναι πολέ-
 μων, hostem judicant, 652,
 62. n. ἔρητο, elegerat, II 353,
 42. *Per ellips. adv.* μαῶλλον
 (*quod additur* 544, 21.) *est*
 malle, 541, 69. πόλεμον αἰρεῖ-
 ται, *an αἰρεῖται?* I. 209, 83.
 523, 75.
 αἶρω. αἶραντες ἤλαυνον ἐπὶ Ρωμ. I. 79.
 30. ποταμὸς αἶρθεῖς μέγ. 754, 9.
 αἰρεσθαι πόλεμον, II. 767, 21.
 (cf. αἰρούμαι.) ὅπλα, 774. 31 sq.
 ἔχθραν, suscipere inimicitias,
 211, 23.
 αἰσθάνομαι. ᾗσθητο (f. ᾗσθητο) τῶν
 ἱερῶν τῶν ἱλῶν. sacra Græcorum
 percepta habuerat, I. 815, 27.
 αἰσθησις ἢν ἐξῆα, II. 339, 97. 484,
 94.

αἰσιῶμαι, I. 669, 66. II. 839, 24.
 αἰτία, τὸν Εὐμ. δ' αἰτίας εἶχον, I.
 521. 48. τῇ (an ἐπὶ τῇ?) τῆς
 Σύνσεως καταλάβει τοὺς ὑπάτους
 ἔχοντες ἐν αἰτίαις, II. 118, 77-79.
 τὴν αἰτίαν ἰδεδόκει τοῦ τος. πολέ-
 μου πρῶτος ἐμβαλὼν ἐν Ἰσθμ. I.
 300, 11 sq. n. μὴ τὴν αἰτίαν Ἀν-
 τώνου κ. Κaus. ἐς ἀλλῆλ. διδῶ, II.
 896, 8 sq. n.
 τὰ ἀρχαῖα, captivi. I. 369, 13.
 465, 62, 450, 12. 595, 7. II.
 130, 99.
 αἰσφίω, 1) fursum tollo, erigo.
 ἔλθῃ μακρὰ καὶ κόμας αἰσφύοντες,
 I. 82, 62. 2) incito, animum
 addo, effero. ἡῶρε (αὐτοὺς) ἢ
 ὑπὸ πρᾶξιν καὶ ἑλπίς, II. 287, 7.
 16, 46. 3) exserto capite pro-
 spicio & exspecto. 182, 30. cε
 μετίωρος.
 αἶσχος, 884, 14. 887, 40.
 ἢ αἶσχος, collektiv, I. 471, 65.
 αἰκάτιον. Hoc εἴδ genus alia
 vid. in Ind. rerum, art. Navi-
 um varia genera.
 αἰκιστία ἔργων, I. 399, 86.
 αἰκμή ὑπὸ πρᾶξιν, 538, 40.
 αἰκροφθὴς στρατός, 719, 14. II. 289,
 51. αἰκροφθὴς στρατός, I. 698, 55.
 αἰκρός ἐλευθερία, effrena libertas,
 I. 219, 7. αἰκρ. Φιλονικία, 695, 2.
 αἰκρῶς μετετίθω, imbecillo ani-
 mo, II. 181, 27.
 αἰκρον ἔγκλημα, I. 298, 71.
 αἰκρος ὄργη, 222, 60. 796, 7. II.
 143, 9. 148, 93. 161, 17. cf.
 Wesseling, ad Herodot. I. 73.
 εὐδαιμονία αἰκρ., 649, 5. Χειμέ-
 ρος αἰκρου, I. 846, 53. τὸ αἰκρότα-
 τον τῶν λόφων, 863, 21.
 αἰκροφθία, 677, 88. v. Wesseling, ad
 Diodor. Sl. XVIII. 75.

αἰκνύμενι θαλάσῃ ἐπὶ τὸν, II. 840, 43.

αἰκνυρός πάντων, nullius rei potestatem habens, 90, 93.

αἰκαλάζω, in tristem part. I. 430, 84.

αἰλάφω, instigo, II. 194, 37.

ἔξ ἄλλης βιοτεύειν, vagari & rapina vivere. I. 150, 50. n. cf. 151, 59.

αἰλάφω (vulg. αἰλάφω) τάχει, 277, 24. n.

αἰλίζω, αἶψ. II. 613, 14. pass. 173, 45.

αἰλώσκω. αἰλῶσκει πρὸ τῆς μάχης, I. 529, 68. αἰλῶσθαι vulgo mend.

προ αἰλῶναι. 485, 98. ἐρήμην αἰλῶσαν, II. 525, 25. αἰλῶναι, 104, 43. ἄλλοσκιτο, 135, 74. ἔσθ.

αἰλούσης τῆς ἐπισουλῆς, I. 710, 62.

αὐτῆς αἰλῶσκει, amore ejus captus fuit, II. 722, 71.

αἰλῶκοτος, I. 219, 9. 414, 24. 433, 39. αἰλῶκοτοι πάμπαν ὀφθῆναι, 221, 45. αἰλῶκοτα καινουργεῖν, 430, 88. αἰλῶκοτα βουλευματα, II. 36, 85.

ἄλλος. μετὰ ἄλλην ἡμέραν, postero die, 644, 21. νυκτὸς ἄλλης, 583, 81. Sic fere ἄλλας ἑκατὸν ὀλυμπιάδας, per infrequentes c olympiades, 141, 71. ἄλλο παρ' ἄλλο κατέπειπε. I. 692, 59. ἐς ἄλλας τύχας ἀμαρτύν. 408, 35. n.

ἄλλως. ἢ τῶν ἄλλων ἐπιφανῶν, II. 3, 35. repone ἄλλως. vid. not. ad h. l.

ἀλογισία, I. 530, 79.

ἀλογισίως, II. 691, 7.

ἀλόγως, casu, temere, fortuito. I. 643, 11. n. II. 705, 56. n.

ἀλουρῆς, I. 458, 45.

ἀλουσιτάτης, II. 704, 32. n.

ἄλωσις τῆς Ἰσθμ. 115, 39. ἢ τῇ

τῆς ἀλώσεως, sic ex Cod. Aug. legendum, Sy. 538, 30. pro vulg. τῆς δυνάμεως. v. adnot.

ἀλωννύμενος. I. 528, 62.

ἄμα, advverb. οὐκ εὐμαρὲς δὲ οὐδ' ἄμα, II. 154, 97. Prapof. ὁ δῆμος ἄμα τοῖς κατηγοροῦσιν ἐγίνετο, 109, 39.

ἄμαρην κακὸν λυμὸς, I. 221, 37.

ἄμ. στρατηγός, 276, 4. γνώμη, 857, 23.

ἀμβλύνειν ἢ ἐπιμύλειν, II. 723, 77.

ἀμβλύνειν τὰ βέλη, I. 256, 74.

ἀμβλύνειν πιστεύειν, tardior ad credendum, 547, 90.

ἀμειλίχως ἀτυχεῖν, implacabili fortuna uti, II. 602, 11.

ἀμείνων Αλεξάνδρου, I. 549, 18.

ἀμείνους τῶν περιόικων, 305, 20. ἐς πύραν ἐλθεῖν τοῖς ἀμείνοισι, 594, 88.

ἀμείνεις τῶν αἰσίων, II. 662, 15.

ἀμεταστρεψί, I. 131, 2. 133, 40.

ἀμεταστρεψί, 563, 64. 590, 23.

ἀμύχανος, inexpugnab. II. 694, 56.

ἀμικτα πάντα, I. 825, 1. cf. ἀνεπιμύξια.

ἀμνηστία, 32, 21. n. 35, 67. II. 373, 70. 440, 86. 466, 17. ἔσθ.

ἀμοιβὴν πολλῶν ἀγαθῶν οἶσι τοῦτο. I. 469, 35.

ἀμπαρῆς, 76, 87. ταῖς ἀμπαρῆσι τοῦ πελάγους συμφερόμενοι, 102, 13.

ἀμύνεσθαι, absol. pugnare, defendere se, propulsare hostem, 289, 21. 400, 3. n. II. 745, 42. 759, 81.

ἀμφήριστος ὁ Κράστος τῇ δεξιᾷ τοῦ Πομπ. γίνεσθαι, 171, 1. ἀμφ.

νίκη, 706, 67. δύο στρατόεσσι ἀμφήριστα, duo exerc. de quibus dubium erat, uter superior esset evasurus, 708, 7.

ἀμφὶ ἔπ' ἐπ' *perperam permutata a librar.* 281, 4. 288, 29.

τὰ ἀμφίβολα κρίνειν. I. 369, 13. cf. ἀμφίλογος. ἀμφίβολος, utrimque hosti obnoxius, 289, 17. 756, 41.

ἀμφιγροῖν, II. 128, 55.

ἀμφιλογία, dubia suspic. I. 285, 87

ἀμφίλογος γῆ, 392, 74. δικάζειν τὰ ἀμφίλογα, *al.* ἀμφίβολα, 454, 69. 377, 33.

ἀμφισβητῶν ἐνὸς, de re contendere, 392, 67.

ἄν. νομίσας ὅτ' ἂν εἴνα &c. 16, 48. π. 705, 73. εἴ τι ἂν ἄλλο συγκύρημα, 16, 47. π.

ἀνὰ διςμυρίους, 122, 62. ἀνὰ χιλίους, 583, 95. II. 684, 91. ἀνὰ δύο *videtur excidisse* I. 583, 98.

ἀνὰ μέρη καὶ χρόνους, 538, 34.

ἀναβαίνω ἵππον, 573, 33. π. 175, 70. 792, 38. ἐς ναῦν, *vulgo*, 688, 92. II. 292, 99. π. ἔσ' 297, 90. *ubi ex aliis MSS. ἰμβαίνω edidimus.*

ἀναβαάλομαι. τὴν (*ἀν* ἰς τὴν?) ἰπποῦσαν ἐξετάσων τὸν Οὐτίστον ἀνεβαλόντο. 189, 59.

ἀναβιβάζω ἐπὶ τοὺς ἵππους, I. 207, 99. *adscendere jubeo*, 470, 53. 484, 87.

ἀναβιώσεως ἱλπίς, 75, 57.

ἀναβολεύς, 453, 54. π.

ἀναβολή, II. 78, 93. 202, 67.

ἀναγκαῖος. μέχρι τοῦ ἀναγκ. τέλους διαγωνίσασθαι, 492, 48. *i. q.* μέχρι τοῦ τελευταίου δαίμονος 763, 53. ἔσ' μέχρι θανάτου, 765, 84. θρασυτῆς ὑπὲρ λόγον ἀναγκαῖον. 692, 34.

ἀνάγω. ἀνῶγον *vulgo mend. pro* ἐνῶγον, I. 78, 4. ἀναγαγὼν *fortasse leg. pro* ἀγαγὼν, 651, 55.

& *pro* συνεκαγῶν, 766, 14.

ἀναδέχομαι σοί, 166, 18.

ἀναδεῶ. στίφονοι ὅσους τὸν στρατηγὴν ἀναδεύει, 388, 98. *Med.* τὴν ἄχην ἀνεδέσαστο Σύλλας, II. 116, 49. ἀναδέσασθαι ναῦν, I. 571, 98. ἔσ' *saepe alibi.* (*i. q.* ἐπαγεσθαι 576, 77.)

ἀναδίδωμι, distribuo, 678, 18.

ἀνάξουζις τοῦ πολέμου, 200, 89.

ἀναθαβήνω. ἀνθαβέρνει *vultu* *Musgr.* 243, 43. *pro* ἀπέθαμ.

ἀνακαλεῖν θείων ἐνόματα, 173, 30.

414, 34. *invocare mortuum*,

II. 410, 84. 421, 61. 678, 90.

ἀνακείμεναι, δέμας Αφροδίτης, 432, 46.

ἀνακινῶ τούτο, refrico hanc rem, 466, 18. Ρωμαῖοις ἀνεκίνηται πότους (*vulgo* ἀνεκαίνισται, *ex gloss. sem.*) 119, 7. τὸν στρατὸν ἐκ τῆς γῆς ἀνεκίνη, 513, 8.

ἀνακλάω. τοὺς κρείους βράχους ἀνέκλων, (*sic* παρήγον I. 323, 22.) *deflectebant, refringebant* I. 751, 57. *cf.* *Thucyd.* II. 76. & VII. 25. θαρσοῦς ἢ πρὸς ἀνέκλων. II. 850, 14.

ἀνακλάω. καίπας ἀνέκοπιον, *remos inhibuerunt*. 850, 14. τὰς καὶς ἀνέκοπιον, *retuderunt*, 850, 17. τοὺς ἐπὶ τῶν τευχῶν ἀνέκοπιον, I. 697, 34. τοὺς πολεμίους ἀνέκοψε τῆς ὁρμῆς, *impetum hostium repressit*. 865, 45. τῆς θαλάσσης ἀνακοπέσεις, *represso vel repulso mari*. II. 383, 43. π.

ἀνακρήνημι τὸ τεῦχος, I. 752, 80. π.

ἀνακρουσάμενος, II. 844, 15.

ἀνακύκλειω, 663, 32.

ἀνακύπτω. I. 189, 68. II. 728, 65. *Ad hoc sumi videtur*, ἀνακύπτει τὰς ἀρχαῖς ἐπὶ τὰ πάτρια ἔχων, 768, 32.

ἀναλαμβάνω, I. 429, 57. II. 857,

33.

ἀναλαμβάνω, *acc.* 1) recipio, urbem vel prov. amissam, I. 824, 85. II. 106, 71. 107, 93. Sic ἵνα τὴν ἀριστοκρασίαν ἀναλάβω τῇ πατρίδι, recipiam & restitutam patriæ, 767, 23. Sic ἔσθ' ἐν μεδ. ἀναλαβόντο, I. 824, 79. ex fuga, διαφυγόντας ἀναλαβόντες, 171, 2. 244, 68. in familiam, ἐς οὓς κατὰ δέσιν ἀνέλαβον. 446, 38. 2) recreo, reficio, fessum militem, 62, 64. II. 295, 59. confirmatum populum, I. 121, 38. τὴν δάμον περιμένει, ἐπὶ σὶ καὶ ὑποσχέσεται ἀναλαμβάνει, II. 230, 36. *An eodem pertinet* τοὺς δυνατοὺς συνουσίας ἀνελάμβανον, 106, 80? *refecerunt*, confirmarunt, territos adventu Syllæ? (*Nam*, ad suas partes retraxerunt, *esset* ἀνελάβοντο. *Attamen*, adsumo, mecum fumo, *etiam in acc. dicitur*; ut ἀναλαβὼν γυναικα, 289, 47.) sanitati restituo ægrotum, νοσοῦσαν ποιεῖν ἐξῆς ἀναλαβόν. 207, 52. 3) reparo calamitatem, τὴν συμφορὰν, I. 54, 46. τὸ πλῆγμα, 178, 18. τὴν αἰσχύνην, eluo maculam, 196, 13. n. 4) repeto, μικρὰ τῶν εἰρημένων ἀναλαβόντι, II. 604, 51. ἀνοθεὶ ἀναλαβόντι, 626, 32. *Neutraliter*, recipio me, vires recipio. I. 157, 58. ἔσθ'.

ἀναλέγωμαι, 1) colligo dispersos, II. 493, 67. 2) commemoro. 520, 23. 551, 36.

ἀνάλογον, *adv.* I. 819, 1.

ἀναλύνω ἐν μέθῃ, II. 554, 87. n.

ἀναμαρτυρία, I. 367, 72. n. *Re-*

Vol. III.

stituendum vocab. p. 298, 73. vid. n.

ἀναπαιρμένον ἔτι Ῥωμαίων τοῦ πηλάρχους, 566, 16.

ἀναπλάω. ἐστὶ φάνωσι δάφνας, ἀναπλεγμένης ταινίας λευκῆς, II. 323, 1.

ἀναπληρῶ, τοῖς ὀφειλ. δαμαῖς, II. 645,

37. ἐς δύο που τέλη μάλιστα ἀναπληρουμένα, (ἀπ' ἐς δυοῖν τε καὶ ἑσθ' c. ?) 644, 25. τέλη οὐκ ἔντελῃ, ὑπὸ δὲ τῶν νοσοδόχων αἰσάπλουμένα, 460, 21.

ἀναπνέω ἀπὸ τοῦ δένους, 182, 39.

Astire, respirare facio, ἐκ παμάτων, 141, 77.

ἀναπνοή, 490, 27. μέτην ἀνίσχων τῇ ἀναπνοῇ, 385, 76. n.

ἀναπρύγνυμι, *perfringo* nāvim, 680,

19. ἀνάβροντος τοῦ ποταμοῦ, I. 723, 85. *cf.* ἀποπύρην.

ἀναργάω. τὰ ὑπορυγμένα τοῦ τέλους διμύλια, ξυλοῖς ἀνέργημένα, 692, 57. *cf.* n. ad 752, 80.

ἀνασκεινάζειν ἀνδριάντας, *statuas in alias facies refing.* II. 396, 52.

ἀνασπασίς, I. 708, 31. 721, 47. 741, 86.

ἀνασπασίς, 1) *discessus*, *profectio*, 233, 78. n. 2) *eversio*, 452, 51. n.

ἀναστρίβω, 454, 73. 470, 54. ἔσθ'.

ἀναστρέφω, *revertor*, 278, 37. 279, 43. ἔσθ'.

ἀνίστημι, *ex conj. posui*, II. 856, 23, *pro vulga* ἀνίστημι.

ἀνάτασις. μετ' ἀντάτασις (*minaciter*) προέστασεν, I. 644, 37.

εἰπόντος σὺν ἀντάσει, magna vocis contentione, II. 362, 98.

ἀνατάνω τὰ ἰσθία, 442, 78. ἤσθ' ἀνέττανε ἰσχυρῶς, in longum patebat? *an*, altitudine eminebat? 437, 42.

T t s

- ἑναιθέμι**, 1) τὴν αἰτίαν τινί, culpam alicui tribuo, 468, 17. 143, 22. *An in med. culpam a me in alium rejicio?* ἰς τὰς πόλεις ἀντίθετο, 46, 19. n. 2) *Cleopatra Antonius* τὴν ἐπιθυμίαν ἀντίθει, dicavit, consecra- vit, II. 726, 38. 3) ἀναθίσθαι, differre, I. 422, 47. n. II. 337, 72. 408, 49.
- ἀνατρέπω**, ἐκπίδα, 701, 78. ναῦν, 847, 68. *Ἐξ c. Sed* 856, 23. *pro vulg.* ἀντρέψαν posui ἀνίστη- ναι. τὴν φάλαγγα τῶν ἔχθρ. ἐκ- τουτ, ὥσπερ τι μάχνημα τῶν βα- ρυτάτων ἀνατρέποντες, everten- tes, ἄν, protrudentes? 697, 9. ἀντρέποντο ὑπὸ τῆς ὀφείας, retro cohorruerunt, 760, 99.
- ἀνατρέφω**, alo, seditionem & sim. 49, 13. 733, 50. 896, 10. n.
- ἀνατρέχω**, recedo, I. 427, 31. eti- go me, profilio, *de eo qui hu- num prolapsus erat.* II. 854, 86.
- ἀναυδος**, 286, 92.
- ἀναφίρω**, I. memini, *sq. gen.* I. 432, 21. 462, 9. 496, 84. n. II. 172, 18. 276, 19. n. *sq. conj.* ἔτι, I. 38, 13. n. II. 664, 53. *sq. accusf.* τοσούτο ἐκ τῶν Σοφοκλέους λαμβάνων πρὸς ἑαυτὸν ἀνεργαῶν, 292, 96. 2) ἀναφίρειν κόπας, re- mos sursum tollere, remis uti, II. 640, 60. 3) *fere i. q. εἰσφέρειν*, solvere, pendere, sc. ratam portionem, τὸ μέρος ἐκείνου ἔ- τλους φέρειν ἰς Ρώμην, I. 595, 6. n. 94, 35. 370, 19. 514, 45. *Huc pertinere videtur τὰ ἐγκτήματα* Ρωμαίων καρποῦσθαι, ἡμῖν οὐκ ἀνα- φέρειν, 707, 8. n. 4) *i. q. ἐκ- φέρειν, τί τιμι*, renunciare, ape- rire rem alteri. 152, 69. II.
- 334, 27. *Et ἀναφέρειν ἰς τὴν βα- λην*, communicare aliquid cum senatu, referre ad sen. 432, 42.
- 5) *neutral.* recipio me, ani- mum recipio, *absol.* 311, 36. 334, 30. 335, 53. I. 775, 77. *Ἐξ cum genit. pronom. recipr.* ἀνέφειρον αὐθις αὐτῶν, II. 861, 2?
- 6) *active*, *ead. notione*, ani- mum addo, erigo, ταῖς ὁρμαῖς ἀνέφειρον καὶ παρακαλοῦν ποιοῦ- τας, 770, 19? n.
- ἀνδραποδισμός**, I. 149, 29.
- ἀνδραγαθίζεσθαι**, II. 843, 2.
- ἀνδρεία**, I. 218, 92. 667, 33. *ἀνδρεία*, II. 257, 98. *Ἐξ Aug.* I. 667, 43. *Ἐξ c.* ἀνδρείκαλον, 380, 86 & 88.
- ἀνδρίζομαι**, I. 264, 10.
- ἀνδρικός**, 218, 97.
- ἀνδραλήψια**, II. 538, 18. 546, 59.
- ἀνέδην**, effuse, 551, 48.
- ἀνεξικακία**, 410, 91.
- ἀνεπιμύξια**, I. 781, 67.
- ἀνέτος**, libere discurt. II. 157, 45.
- ἀνευθεν**, 718, 5.
- ἀνέχω**, 1) σημεία τῆς στρατηγίας ἀνέσχει, signa prætoria sumit, sibi præferri jussit, 606, 82. *Ἐξ addito* πρὸ ἑαυτοῦ, 178, 66.
- 2) defino, *absf.* ἐν ἀνέσχον ἴτι αἱ ἐτάσεις, 2, 30. *Ἐξ cum gen.* defisto, remitto. τῆς μάχης ἐν ἀνέσχων, I. 139, 46. 404, 60. 499, 38. 3) ἀνέχομαι, tolero, patior: *absf.* καταδικαζόμενος ἡνείκετο, condemnari se passus est, II. 568, 25. *cum genit.* ἀνέ- χεσθαι τῶν κελυνομένων, 615, 46. n. κινδύνου, 689, 74. παλιρ- κίας, 690, 85. *adde* 647, 82. I. 73, 50, 77 & 81. 61, 50 & 52. 625, 7. τὰ λοιπὰ ὑμῶν ἀνέ- χεσθαι κελυνομένων, 418, 83.

- ἀνήμετον κακὸν. 49, 68. ἀνήμετος ἀνίστημι. 1) ἀναστήσας τὸν στρατὸν, ἔχθρα, II. 305, 75. οὐδὲν ἀνήμετον ἀμαρτύν, 727, 47. ἐπὶ ἀνήμεστοις ἔφηνε, 323, 37.
- ἀνήμετος ἔχριν, 347, 43.
- ἐς ἀνήμετον, 828, 53. opp. ἐς ἐπὶκοον. ἀνήμετος, ἰ. γ. νηλεὲς, I. 695, 97.
- ἀνήμετος, ms. Aug. II. 101, 87.
- ἀνήμε. ἀνήμε, incolæ regionis, I. 616, 68. n. cives urbis, ἐκ τῶν ἀνήμετων (his opponuntur θεράποντες) γύναια ἄλλα ἐλευθέρα καὶ ἀνήμετος, II. 633, 41. n. Sic ἀνήμε Ρωμαίος, civis Romanus, I. 501, 7. 756, 47.
- ἀνήμετος. τύχην ἀνθρωπείαν, ms. Bav. ἀνθρωπείον, 421, 31.
- ἀνήμετος, an in fam. gen. usurpatur? ὡς ἐς ἀνθρωπον ἀκούουσαν, 414, 32.
- ἀνήμετος. 1) sq. particip. intermitto, II. 190, 62. I. 338, 89. 2) sq. gen. desisto, 114, 11. τῆς λύπης ἀνήμε, (potius, ἀνήμε, ut alibi) II. 833, 34. 3) τὴν δύναμιν ἐς πᾶσαν ἀργίαν ἀνήμε, disfolvi passus est, I. 558, 68. 4) relinquere alicui aliquid, dicare, destinare, consecrare: cf. Ernesti Lex. Polyb. h. v. ἔξ ad Suet. Jul. c. 20. ἐς προσόδους τὴν χώραν ἀνήμεμεν, vectigalem relinquemus agrum, in redditus publicos consecrabitur, 380, 82. ὁ πρῶτος λαμὴν ἐμπόρους ἀνήμετος, mercatoribus relictus, apertus, eorum usui dicatus erat, 437, 91.
- ἀνήμετος. ἐκ φρεάτων ἀνήμετων τὸ ἀργυρ. II. 625, 15. ἱαυτούς, 631, 14. ἀνήμεσαντο αὐτὸν καλωδίους, 121, 39. ὑπὸ καλωδίους, I. 746, 75. ἀνήμεθη διὰ καλωδίω, 687, 73.
- ἀνήμετος, ad. τὴν ἀνήμετον, (si proba lectio) II. 385, 76. neutr. emergo ex aqua, 378, 53. metaph. prævaleo, 397, 76.
- ἀνήμετος, an in ἀγνοία mutandum, I. 791, 19. n.
- ἀνήμετος, migrare facio, 419, 13. ἀνήμεσασθαι, 419, 9. 426, 10. 474, 20. 852, 44.
- ἀνήμετος, 419, 7. n.
- ἀνήμετος, 1) resisto, absol. 129, 75. 250, 72. 251, 79. 538, 31. cum dat. II. 852, 49. cum prapof. πρὸς, 523, 80. 2) duro, sustineo, ἀνήμετος πολέμῳ τοσῶδε, 493, 41. ἀνήμετος, prehendo, ἀνήμετος αὐτῆς, I. 36, 95. An ἀνήμετος leg. pro ἀνήμετος, 379, 59.
- ἀνήμετος, ἰ. γ. ἐνεκα. θεῶν ἀνήμετων αὐτούς ἀντὶ τῶν παίδων, 432, 12.
- ἀνήμετος, II. 278, 57.
- ἀνήμετος τοῦτο τοῦτου, I. 294, 3. 313, 58. 321, 90. ὑπὲρ τοῦτου, II. 870, 63.
- ἀνήμετος, I. 419, II. II. 568, 887, 51

I N D E X

- ἀντικαθίστάντες ἀλλήλους, *an* ἀντικαθίστάντες? *vel* ἀντικαθιστάμενοι? I. 699, 72.
- ἀντικρούω, τούτο αὐταῖς ἀντικρούομαι, 438, 19.
- ἀντικρύς, aperte. II. 55, 12.
- ἀντιλογία, I. 159, 6.
- ἀντίληψις, *opp.* διήσεις, 427, 29.
- ἀντίμαχος, i. q. ἀξιόμαχος, 111, 65.
- τὸ ἀντίπαλον, *pars adversa*, II. 691, 9. τὰ ἀντίπαλα, 7, 6. εἰς ἀντίπαλον ἐκείνων, I. 265, 31.
- ἀντιπαρεβάλλω, II. 194, 32.
- ἀντιπαράγω, 255, 50.
- ἀντιπάρειμι, I. 242, 40. n.
- ἀντιπαροδεύω, 454, 74. II. 251, 88.
- ἀντιποιῦσθαι, I. 51, 92. II. 142, 92.
- ἀντιστάσις, II. 112, 82.
- ἀντιστάτης, I. 715, 56. II. 461, 35. 458, 32.
- ἀντιτίθω, *oppono me*, I. 724, 95. II. 358, 31.
- ἀνύω, πάλεμον, 293, 25. οὐδὲν, 429. 90. I. 157, 59. 339, 8. 455, 55. ἔσθ, οὐκ ἦνεν (*an* *intell.* αὐτὸ?) *nil profecit*, 459, 66. n. *Paff.* οὐδὲν μέρους οὐδ' ὥς ἀννομένον, II. 613, 5. τὰ ἠνυσμένα, 663, 32.
- ἀνωθεν, ἐνδείξασθαι δουλείαν ἀνωθεν αἰδιόρωτον, 519, 21. n. ἢ ἀνωθεν ἐλευθερία, *pristina libert.* 762, 38.
- ἀνωμαλία, *inconstantia*, 362, 85. n. 474, 55. *inæqualitas soli*, I. 700, 83.
- ἀνωμαλος ὄχλος, II. 454, 18. ἐπιστροφῆς, 391, 84. ἀνώμαλον δαιμόνιον, *fortuna inconstans*, I. 378, 44.
- ἀνώμαλος, II. 340, 23.
- ἀξιοφύγητος, 552, 43.
- ἀξιόμαχος, *absol.* 167, 24. 889, 76. *cum dat.* I. 306, 27. 543, 19. n. 683, 98.
- ἀξιοπίστως, *data fide*, 350, 7.
- ἄξιος, *per ellips. subintell.* οὐδὲν ἢ τι καὶ εἰπὴν, I. 117, 73. δοκῶ τοδε οὐ στρατηγὸν παθεῖν ἢ Σικκ. II. 118, 84.
- ἀξιόχρως, i. q. ἀξιόπιστος, I. 455, 86. ἔσθ 88.
- ἀξιώω, καθάπερ αὐτοὺς ἐξίου Νωβελίων, 160, 13. n. ἀξίων τὸν Θεόν, *mutavi in Ναξίων τὸν Θεόν*, II. 854, 81.
- ἀξιώμα, *decus, dignitas*, 52, 52. 616, 60.
- ἀξίωσις, 1) *dignitas*, I. 611, 76. II. 190, 70. ἔσθ 2) *petitio, postulatum*, 191, 79. 426, 47.
- ἄοικος, *desertus*, I. 84, 85.
- ἀπαγορεύειν ταῖς γνώμαις, 486, 25.
- ἀπάγω, εἰς δίκην, II. 437, 45. *ad supplic.* 816, 52. 837, 94. ἐπὶ τοῦ χρεῶν ἀπάγοντες, 500, 88. πρόσθαις εἰς τὸ βουλευτέον ἀπαχθέντες, *leg. ἐπαχθέντες*, I. 523, 71. n.
- ἀπαλείφω, II. 442, 13.
- ἀπανίστημι, I. 45, 11. II. 480, 58.
- τὸ ἀπάνθρωπον, I. 263, 94.
- ἀπαρτῆν, *ex conj. restitui pro ἀπαντας*, 396, 32. n. ἔσθ ἀπαρτῆν ἀπαρτῆν *pro* ἀπαρτῆν. II. 160, 10. n. τὰ τῆς τύχης αὐτῶ εἰς τέλος ἀπαντῶσιν, *ad summum gradum perventura*, I. 380, 74. τὰ τῶν συμφορῶν εἰς τέλος αὐτοῖς ἀπαρτῶντα, II. 577, 81. τὸ μέγεθος τοῦ οὐκ εἰς ἡμῶν ἐκείνου ἀπαρτῆν. I. 11, 67. οὐδὲν εἰρηαῖν εἰ παρὰ τῆς βουλῆς ἀπῆγγον, *nihil benignum a senatu ei occurrit, ei adlatum est*, 65, 13. ἀπαρτῆν εἰς δίκην, II. 28, 49. ἐπὶ τὰς φυλακάς, *ad præsidia præsto esse*, 260, 53. τὸ μέντημα αὐτῶ ἀπῆντα, *venit, impletum est*,

- 105, 61. τὸ σημείον ἐς τέλος αὐτῷ ἀπῆλθε, I. 621, 41. τῶν ἱερῶν οὐκ ἀπαντῶντων, *quum non ad-dicerent victimæ*, 70, 3 sq.
 ἀπαξίων τὸν ἄνδρα, 30, 5.
 τὸ ἀπαράστητον, 428, 44.
 ἀπειδῶ. ἐς τὴν ὑμ. Διῶ. ἀπιδίτε, 424, 85.
 ἀπιλπίξω, *gen. despero*. 338, 81.
 ἀπίχομαι, II. 82, 64. n.
 ἀπεύχομαι, 639, 40.
 ἀπιστος, *pass. cui fides non habetur*. 618, 90. *mendose, pro* ἄσπιστος, I. 662, 44. n. 720, 32. n.
 ἄπλωτος, 255, 54. II. 487, 72. 517, 84.
 ἄπλως, I. 69, 88.
 ἔπλωτος, 781, 65.
 ἐπὶ. ἀπ' ἀγρυπνίας, *lege* ὑπ' ἀγρυπνίας, 240, 98. n. ἀπὸ χιμῶνος, *lege* ὑπὸ χιμῶ. 714, 41. ἀπὸ *subintell.* 468, 14. n. 483, 67. n. II. 327, 13 sq. n. ἀφ' ἑαυτοῦ, *sua sponte, proprio motu*, I. 741, 84. 752, 74. 638, 33. ἀπὸ σφῶν, *ex numero suorum*, de suis. II. 55, 17. 58, 51. 861, 95. ἔσθ.
 ἀποβάσεις, 778, 1.
 ἀπογινώσκω, *cum gen. vel accus.* 266, 49. III. 16, 5-7. n. ἀπογινώσκουσιν ἐκ τῶν ἄλλων ἑαυτοὺς, *qui ab omnibus aliis rebus nihil sibi sperant*, II. 690, 86. ἀπογινούς ἀπὸ τῶν παρόντων τὰ ἐν Ἱερῆα, I. 145, 54. ἀπῆλθε τὰ Ῥωμαίων, *intell. τὰ παρὰ vel ἐκ Ῥωμ. opem a Rōm.* 650, 36.
 ἀποδείξασθαι λαμπρὰ ἔργα, 311, 19. *cf. ἐπιδείκνυμι.*
 ἀπαίδωμι, *lege* ἀποδίδωμι, III. 16, 1. ἀποδόμενος, I. 241, 13.
 ἀποδράω *vel* ἀποδιδράσκω, τὴν πόλιν II. 60, 83. τῆς πόλεως ἐς τοὺς ἀγρούς, I. 60, 32.
 ἀποδαρῶν, 243, 43.
 ἀποικία, *vid. H. Steph. n. ad II.* 369, 3. *Pro* ἀποικίων πόλεων, 751, 43. *posui* ἀποικίδων: *posset* ἔσ' ἀποικίαν *legere.*
 ἀποικίδες πόλεις, 437, 37. 751, 43.
 ἀποικισίς, 731, 15.
 ἀποικος. ἐν ταῖς ἀποικοῖς πόλεις, 15, 35. Παιόνες Ἰλλυριοὶς ἀποικοί, *mend.* I. 849, 97. n.
 ἀποκαίμνω. ἐς μὴδὲν ἀποκαίμνοντας ἰλιπίζην περιέσθαι, (*an proba omnia?*) *ne spem salutis suæ umquam abjiciant*, II. 577, 84. *Plato in Crit. c. 4.* ὥστ' ἡ μῆτις ταῦτα φοβούμενος ἀποκαίμης; σῶσαι τσαντίν.
 ἀποκαυλίζω τοὺς κριούς λίθοις, I. 751, 57.
 ἀποκλείω τὸν ἔσπλον, 269, 92. n.
 ἀποκρίνω. ἐς ἔχθραν καὶ νῆν Ῥωμαίοις ἀπεικρίτο, II. 735, 80.
 ἀποκρούομαι, 1) *repulsam fero*, *repellor*, 176, 28. ἔσθ. 2) *repello*, ἀπεικρούοντο τὰς προσέα, λὰς, 873, 5.
 ἀπολαμβάνω, *intercipio. intercludo.* τὴν διόδοι ἀπολαμβάνων, 673, 2. ἀποληφθῆς, ἔσ' *similia*, *sapius perperam mutata in* ἀποληφθ. I. 350, 91. II. 231, 61. n. 234, 1. (388, 22. *ubi pro vulg. ἀπολειφθέντι, recedius cum Aug. ἔσ' Reg. A. ἔσ' B. ἔσ' Vratist. edidissēm ἀποληφθέντι.*) 504, 50. n. 630, 97. 663, 41. ἔσθ.
 ἀπολειπομαι. τοῖς ἀπολειφθένσι τῆς ἡμέρας, *qui non ad diem præsto essent*, I. 67, 49.
 ἀπέλεμος, 669, 56.
 T t t 3

- ἀπαλοῦμαι, vulgo, pro ἀπολοῦμαι, 402, 34.
ἀπαλύνω. τὴν ἀπαλύνουσαν φέρειν, II. 526, 26. νόμῳ δ' ἐτίμῳ ἀπέλυε (intell. αὐτὸν,) μὴ εἶναι πολέμου, 525, 18.
ἀπομάχεσθαι, 1) pugnare, sese defendere, *absol.* I. 479, 11. II. 687, 63. *cum prap.* πρὸς, 593, 63. *cum acc.* 600, 84. *ἔξ.* 2) nego, *opp.* ἰμολογέω, 595, 95.
ἀπορος, I. 382, 4. ἀπορα, *neut. plur.* pro ἡ ἀπορία, II. 663, 30.
ἀπορήνυμι. πόλεμος ἀπερήνυτο ἐς ἔργον, I. 555, 18. *cf.* ἀναρήνυμι. ἀπορήνυντες ἀπειλὰς, 540, 71. ἀπέρρηξεν τοσοῦτο, II. 287, 13. *ἔξ.* *absol.* ἀπερήνυ, in hæc verba erupit, 409, 73.
ἀποσαλεύω (vulgo ἐπισαλεύω) ἐπ' ἀγκυρῶν, 249, 55.
ἀποσίμωσις, 622, 64. n. (59.) ἀποτιμασθαι, bona profiteri. 576.
ἀποτρέπω. τὸ πλῆθος ἐς ἃ παρήγγιλλαν ἀπέτρεψαν. 68, 17. n.
ἄπομαι. λιμὲς ἤπλιτο αὐτῶν, I. 201, 3. n. II. 756, 21. *cf.* I. 434, 44. 414, 28. *ἔξ.*
ἀργία, ἀργίαι, feriæ. II. 78, 92. *ἔξ.* 95. 79, 9. *ἔξ.* 13.
ἀργυρεῖα, I. 123, 72.
ἄρδεν, II. 390, 65. n. ἀρδεύειν, I. 620, 29.
ἄρδην, I. 380, 75. 493, 42. 852, 38.
ἀρειμανὴς, 661, 29.
ἀριπρεπὴς, 147, 95.
ἄρκαξ, II. 864, 59.
ἀρτιγένειος, I. 313, 53.
ἀρτίγνωστος, II. 407, 41.
ἀρτώμενος αὐτοῦ, vestigia ejus premens, 603, 27.
ἀρχαιρέια, I. 462, 10. n. II. 64, 49. n.
ἀρχαιρεῖα, I. 443, 83.
ἀρχω. Nomina compos. ex ἀρχω. I. 53, 32. 440, 40.
ἀσήμεντος, qui nulla imperii insignia, nullum legit. imp. habet, II. 476, 94.
ἀσμενίζω, I. 292, 72. II. 451, 74.
ἀσπις, I. 110, 54. n. 662, 44. n. 720, 32. n.
ἀστρεῖα, II. 876, 56. 11, 70. 385, 69.
ἀστρατηγέως, sine imperio, sine duce. 67, 5.
ἀστυκὲς, pro vulg. ἀστυκὲς, 44, 14. 46, 47. I. 51, 78. *ἔξ.*
ἀσχεῖας ἔχειν τοῦ δρόμου, 698, 36.
ἀσχελεῖσθαι ἐς τι, I. 612, 98. 847, 62. *ἔξ.* *sed mend. vulgo ὑπὲρ τι,* II. 8, 26, 13, pro quo *περὶ ποσὶν.*
ἀταλαίπωρος, 528, 64.
ἀταλαίπωρος, 523, 78. n.
ἀταραξία, 651, 36.
ἄτιμοι, ignominia notati milites, I. 687, 68. *ἔξ.* 74.
ἀτιμῶς, II. 418, 13. 433, 56. 485, 36.
ἄτριψ, (i. q. ἀτριβεῖς,) I. 175, 77. n.
ἀν αὐτῆς leg, pro αὐτὴς? 322, 5.
αὐτόειν, 132, 22. n.
τὰ αὐτόμολα, 595, 8. n.
αὐτόφωρος. II. 413, 39. n. I. 287, 89.
αὐτὸν, αὐτοῦ &c. *reciproc.* pro ἑαυτὸν, ἑαυτοῦ *ἔξ.* 47, 36. n. 63, 83. n. 533, 62. n.
ἀφαιροῦμαι. ὁ λιμὲς ἡμᾶς ἀφείλκε μὴ καλῶς φρονῆσαι, 365, 42. n.
ἀφελὲς ὁ θρίαμβος. 389, 26. n.
ἀφεις, locus unde naves excurrunt, 780, 51. ἀφίημι (*ἔξ.* τὸ καὶ) ἐς τὰ πέλταρος, 756, 39.
ἀφίστημι. τὰ πρῶτα τοῖς δευτέροις ἀφίστημι, II. 360, 65. n.
ἀφορᾶν ἐς τι, I. 221, 41. 485, 7. 494, 57.

- αφορμὴν λαβεῖν *cum dupl. genit.* βασιλιζεσθαι, 808,13. II. 417,1.
 II. 327,14.n. βάσις. αἱ βάσεις, pedes, 860,83.
 αἰφύλακτος εἰρήνη, *secura pax*, 881, βασιλάζω. ἐβασίλευσεν τὴν ἀργύραν, *suf-*
 44. tulit ferias. 79,9.n. .
 ἀχαρκαίως, 493,72. βέβαιος, *gen. comm.* I. 556,38.n.
 ἀχθεσθαι ἢ χθετο *ponendum videtur* 129,78. 350,81. 385,53. 426,
pro mend. ἡσθαίς, 863,30. *Sic* 21.II. 366,53. 741,81. *Sed* ἔσθ
 ἡχθετο-ἐρχάμενος, I. 300,9. ἔσθ. *in fam.* βεβαία (*nisi hoc a H-*
 ἀχλυνώδης, 585,34. brarii) I. 405,90. II. 211,18.
 ἀχρεῖος, *gen. comm.* 762,48. τὸ ὁ βεβαιωτής, I. 417,75.
 ἀχρεῖον, calamitas, triflis re- βίβλη, *an leg. pro τῶν*, 633,48.n?
rum status, 825,3. βιβλίον, epistola, 149,23. *coll. l.*
 ἀχρηστία τῶν ποδῶν, I. 28,88. 29. tabellæ, scriptum, II. 335,
 ἀψανσιῖν, 87,29. ἀψανσιος, II. 44. catalogus, tabula, 772,98.
 230,41. 368,85. βίβλος *vel βύβλος* πλατῶνα ἐξ ἱεροῦ,
 I. 811,57.
 Βαδὼν, pedibus, (*opp. ἐπ' ἀπὸ- βλάπτω. θιοῦ βλάπτοντες*, II. 161,
 νης) I. 74,46. 13. 268,76. ἔσθ. *cum dupl.*
 Βαθύμαλλος, 797,24. accusf. *privare aliquem re*, I.
 Βαθύς λογισμὸς, II. 449,30.n. βα- 263,85. II. 358,27.n.
 θεῖα σιγή, *sape. Sed mire*, ἔπι- βοηδρομέω, *discurre clamans*, 340,
 εἰς βαθεῖα, I. 776,70. 28. I. 281,79.
 Βαρεθρῶδης, 560,98. βουλαία θία, 419,4. βουλ. ἐστία,
 βαρεχριστῇ, 713,19. 674,37.
 βαρυεργός, II. 115,35.n. βουλευτήριον. μετὰ τὸ βουλ. *dimisso*
 βαρὺς, molestus, I. 69,82. βαρὺς fenatu, 527,38.
 σίλος, II. 611,74. βαρυτάτη δύ- βουλευώ, *cogito*, 652,72.
 ναμῖς, 528,61. παρασκευῇ, 626, βραδύνει ὁ πόλεμος, ἔσθ *simil.* longius
 24. ἐν βαρυτάτῃ χάριτι, 359,46. durat. II. 239,91. 97,25. 389,
 βαρεῖα ἔπεικας *vultu* Κεῖςκ. *pro* 50. βραδύνειν ἐν τῇ στρατιᾷ, 239,
 βαθεῖα, I. 776,70. 86. 301,65. ἔσθ.
 βαρυσυμφορώτατος, 535,62. βρέτας, I. 298,65. ἔσθ 72.
 βαρύτης ἢ ἐπὶ Βάρκα, 109,40. τὸ βρίθω, *abundo*, II. 293,16.
 πλῆθος ἐκπληγὴν, αὐτοῦ τῆς βαρύ- βύζην, I. 479,1.
 τητος μετέναι. II. 734,46.n. βυκανητής, βυκανιστής, 279,56.n.
 βασιλικός, *subst. aulicus*. I. 59,24. Γαμῶ. γάμασθαι, *de fam. cum*
An leg. βασιλίσκος, regulus, II. dat. (*vulgo accusf.*) II. 175,22.
 617,48? ἔσθ 643,5? *Adject.* γαστήρ. τὰς γαστήρας κατεβήγυντο,
 νέον ἄνθρωπον καὶ βασιλικὸν, I. 628, I. 166,10. II. 507,4. κατὰ γα-
 59. τυραννικὸς ἐκ βασιλικῷ γε- στήρα ἔκαμνον, I. 196,16.
 νέματος, II. 332,89. ἔσθ. τὰ βασιλίσκα, *an metonym. pro* ἢ γαῦρος, 50,76. γαυρούμενος, II.
 τὰ βασιλίσκα, I. 608,27? n. ἔσθ 817,65? 844,11.

- ἀπολογίζεσθαι, *vulgo*, pro ἀπολογίζεσθαι, 402, 34.
- ἀπολύω. τὴν ἀπαλύνουσιν φέρειν, II. 526, 26. νόμος δ' ἐτέρῳ ἀπύλοι (intel. αὐτῶν,) μὴ εἶναι πολεμῶν, 525, 18.
- ἀπομάχεσθαι, 1) pugnare, sese defendere, *absol.* I. 479, 11. II. 687, 63. *cum prap.* πρὸς, 593, 63. *cum acc.* 600, 84. ἔξ. 2) nego, opp. ὁμολογῶ, 595, 95.
- ἄπορα, I. 382, 4. ἄπορα, *neut. plur.* pro ἡ ἀπορία, II. 663, 30.
- ἀπορήγνυμι. πόλεμος ἀπερήγνυτο ἐς ἔργον, I. 555, 18. cf. ἀναρήγνυμι. ἀπορήγνυντες ἀπειλάς, 540, 71. ἀπέρηξεν τοσούτου, II. 287, 13. ἔξ. *absol.* ἀπερήγνυ, in hæc verba erupit, 409, 73.
- ἀποσαλεύω (vulgo ἐπισαλεύω) ἐπ' ἀγκυρῶν, 249, 55.
- ἀποσίμωσις, 622, 64. n. (59.) ἀποσιμαῖσθαι, bona profiteri. 576, ἀποτρέπω. τὸ πλῆθος ἐς ἃ παρήγγιλλαν ἀπέτρεψαν, 68, 17. n.
- ἄπομαι. λιμὸς ἤπτετο αὐτῶν, I. 201, 3. n. II. 756, 21. cf. I. 434, 44. 414, 28. ἔξ.
- ἀργία, ἀργίαι, feriæ. II. 78, 92. ἔξ. 95. 79, 9. ἔξ. 13.
- ἀργυρεῖα, I. 123, 72.
- ἄρδεν, II. 390, 65. n. ἀρδεύειν, I. 620, 29.
- ἄρδην, I. 380, 75. 493, 42. 852, 38.
- ἀρειμαυῆς, 661, 29.
- ἄριπρεπής, 147, 95.
- ἄρπαξ, II. 864, 59.
- ἄρτιγένειος, I. 313, 53.
- ἄρτιγνωστος, II. 407, 41.
- ἄρτωματος αὐτοῦ, vestigia ejus premens, 603, 27.
- ἄρχαιρέσια, I. 462, 10. n. II. 64, 49. n.
- ἄρχαιρεσιάζω, I. 443, 83.
- ἄρχω. *Nomina compos.* ex ἄρχω. I. 53, 32. 440, 40.
- ἀσήμενος, qui nulla imperii insignia, nullum legit. imp. habet, II. 476, 94.
- ἄσμενίζω, I. 292, 72. II. 451, 74.
- ἄσπειστος, I. 110, 54. n. 662, 44. n. 720, 32. n.
- ἀστρατεία, II. 876, 56. 11, 70. 385, 69.
- ἀστρατηγέως, sine imperio, sine duce. 67, 5.
- ἀστυκός, pro vulg. ἀστικός, 44, 14. 46, 47. 153, 78. ἔξ.
- ἀσχετός ἔχιν τοῦ δρόμου, 698, 36.
- ἀσχαλιῖσθαι ἐς τι, I. 612, 98. 847, 62. ἔξ. sed mend. vulgo ὑπὲρ τι, II. 8, 26, 13, pro quo περὶ posui.
- ἄταλαιπωρος, 528, 64.
- ἄταλαιπωρος, 523, 78. n.
- ἄταραξία, 651, 36.
- ἄτιμοι, ignominia notati milites, I. 687, 68. ἔξ. 74.
- ἄτιμός, II. 418, 13. 433, 56. 485, 36.
- ἄτριψ, (i. q. ἀτριβός,) I. 175, 77. n.
- ἀπ' αὐθις leg, pro αὐτὸς? 322, 5.
- αὐτόθεν, 132, 22. n.
- τὰ αὐτόμολλα, 595, 8. n.
- αὐτόφωρος. II. 413, 39. n. I. 287, 89.
- αὐτὸν, αὐτοῦ &c. *reciprocè*, pro ἑαυτὸν, ἑαυτοῦ ἔξ. 47, 36. n. 63, 83. n. 533, 62. n.
- ἀφαιρουῦμαι. ὁ λιμὸς ἡμᾶς ἀφείλετο μὴ καλῶς φρονῆσαι, 365, 42. n.
- ἀφελὴς ὁ θρίαμβος. 389, 26. n.
- ἄφεις, locus unde naves excurrunt, 780, 51. ἀφίημι (sc. τὸν ναῦν) ἐς τὸ πέλαιος, 756, 39.
- ἀφίστημι. τὰ πομπώτερά τοῖς διπλοῦς ἀφίστηκόντα, II. 360, 65. n.
- ἀφορᾶν ἐς τι, I. 221, 41. 485, 7. 494, 57.

- εὐφορμὴν λαβεῖν *cum dupl. genit.* βασιλίσσῃ, 808, 13. II. 417, 1.
 II. 327, 14. n.
 αἰφύλακτος εἰρήνη, *secura pax*, 881, βασιλίσσῃ. ἐκείνη τὴν αἰρίαν, *suf-*
 44. tulit ferias. 79, 9. n.
 αἰχαρακώτως, 493, 72. βέλαιος, *gen. comm.* I. 556, 38. n.
 αἰχθεομαι ἤχθετο *ponendum videtur* 129, 78. 350, 81. 385, 53. 426,
pro mend. ἰσθίς, 863, 30. *Sic* 21. II. 366, 53. 741, 81. *Sed* ἔ
 ἤχθετο-ἐρχάμενος, I. 300, 9. ἔσ. *in fam.* βέλαια (*nisi hoc a H-*
 αἰχλυνώδης, 585, 34. *brarii*) I. 405, 90. II. 211, 18.
 αἰχρεῖος, *gen. comm.* 762, 48. τὸ ἰ βέλαιωτός, I. 417, 75.
 αἰχρεῖον, calamitas, tristis re- βέλαι, *an leg. pro τῇ, 633, 48. n?*
rum status, 825, 3. βέλαιον, *epistola*, 149, 23. *coll. l.*
 αἰχρεῖσσι τῶν ποδῶν, I. 28, 88. 29. *tabellæ, scriptum*, II. 335,
 αἰψασοεῖν, 87, 29. αἰψαστος, II. 44. *catalogus, tabula*, 772, 98.
 230, 41. 368, 85. βέλαιος *vel βύδαιος πλατυῖα* ἐξ ἱερῶ,
 I. 811, 57.
 Βάδην, *pedibus*, (*opp. ἐπ' ἀπέ-* βλάσσω. θεοῦ βλάσπωντος, II. 161,
 νης) I. 74, 46. 13. 268, 76. ἔ. *cum dupl.*
 βαδύμαλλος, 797, 24. *accusf. privare aliquem re*, I.
 βαδύς λογισμός, II. 449, 30. n. βα- 263, 85. II. 358, 27. n.
 θέια σιγή, *sape. Sed mire*, ἔπι- βοηδρομέω, *discurro clamans*, 340,
 ξις βαθεῖα, I. 776, 70. 28. I. 281, 79.
 βαρὰθρῶδης, 560, 98. βουλαία θία, 419, 4. βουλ. ἰσθία,
 βαρβαρισί, 713, 19. 674, 37.
 βαρβαρῆς, I. 115, 35. n. βουλευτήριον. μετὰ τὸ βουλ. *dimisso*
 βαρύς, *moletus*, I. 69, 82. βαρύς *senatu*, 527, 38.
 στέλος, II. 611, 74. βαρυτάτη δύ- βουλευώ, *cogito*, 652, 72.
 ναμος, 528, 61. παρασκευή, 626, βραδύνει ἰ πόλεμος, ἔ. *simil. longius*
 24. ἐν βαρυτάτῃ χάριτι. 359, 46. *durat*. II. 239, 91. 97, 25. 389,
 βαρεῖα ἔπιξις *voluit Reisk. pro* 50. βραδύνειν ἐν τῇ στρατείᾳ, 239,
 βαθεῖα, I. 776, 70. 86. 301, 65. ἔ. c.
 βαρυσυμφορώτατος, 535, 62. βρέτας, I. 298, 65. ἔ. 72.
 βαρύτης ἢ ἐπὶ Βάρνα, 109, 40. τὸ βρίθω, *abundo*, II. 293, 16.
 πλῆθος ἐκπληγὸν, αὐτοῦ τῆς βαρύ- βύζην, I. 479, 1.
 τητος μετάνει. II. 734, 46. n. βυκανητής, *βυκανιστής*, 279, 56. n.
 βασιλικός, *subst. aulicus*. I. 59, 24. Γ αμῶ. γάμασθαι, *de fam. cum*
An leg. βασιλίσκος, *regulus*, II. *dat. (vulgo accusf.)* II. 175, 22.
 617, 48? ἔ. 643, 5? *Adjecf.* γαστήρ. τὰς γαστήρας κατεψέγγοντο,
 νέον ἄνθρωπον καὶ βασιλικόν, I. 628, I. 166, 10. II. 507, 4. κατὰ γα-
 59. τυραννικὸς ἐκ βασιλικῷ γε- στήρα ἔκαμνον, I. 196, 16.
 νόμενος, II. 332, 89. ἔ. c. γαῦρος, 50, 76. γαυρούμενος, II.
 τὰ βασιλεία, *an metonym. pro* ἰ 844, 11.
 βασιλῆς, I. 608, 27? n. ἔ. 817, 65?

- γυνήσας, I. 518, 6. n.
 γυνήσας ἡμέρας, II. 344, 6. 678, 86.
 γυνήσας ἡμέρας, 444, 53. n.
 γυνήσας, i. q. γυνήσας, I. 606, 84.
 γένος. πάντες οἱ δίδης ἢ γένους ἀντι-
 ποιούμενοι, qui illustrare genus
 suum cupiunt? II. 142, 92.
 γυνήσας, colonus, 810, 48.
 γίνωμαι ἔξ γίνωμαι, I. 26, 72. n.
 πῶν πλῆθος, τὸ μὲν ἵστομον, τὸ δὲ
 γινώμενον ἴτι, 662, 37. Sic 860,
 72. II. 231, 53. 245, 3.
 γινώσκω ἔξ γινώσκω, cum com-
 pos. I. 26, 72. n.
 γλίσχως, parce, ægre, 749, 17.
 γνῶμη ἢ τοῦς τῇ γνῶμῃ ἐς αὐτὸν
 εἶρε, II. 140, 53. γνῶμῃ ποιῶ-
 σθαι, consilium capere, consti-
 tuere, 882, 66. 757, 44. 787,
 55. γνῶμῃ ἐσφίρειν, sententiam
 dicere. 180, 12. γνῶμῃ ἐσφίρειν
 ἐς τὸν δῆμον, referre ad popu-
 lum, 139, 48. συνεχῇ γνῶμῃ
 (an συνεχῇ γνῶμῃ, cum MS.
 Bav.) λήγειν, Καρχηδονία μὴ εἶναι,
 I. 393, 93. ἐπὶ τὰ (ex con-
 ject. pro vulg. ἐπὶ τὰ) τῆς γνῶ-
 μῆς, 434, 48. n.
 γνωρίζω, commendo, 517, 85.
 γόνυ. τὰ Καρχηδονίων ἐς γόνυ κατα-
 βαλὼν, 330, 54. βαλὼν, 434, 50.
 ἴβρις, II. 421, 59. κλίνας, 435, 2.
 γυμνασία an leg. pro χιμασία,
 812, 83?
 γύναιον, I. 273, 50. n. ἔξ saepe aliqd.
 γυναικὶς τι παθεῖν, II. 737, 10.
 Δαιμόσιον, 1) deus, I. 132, 16. n.
 625, 2. coll. L. 11. II. 655, 5.
 coll. 656, 24. 2) fortuna, I.
 366, 66. n. 534, 44. 576, 86. n.
 δαίμων, fortuna. φθονεὶς, invida.
 535, 60. n. ἀγνῶτος, II. 826,
 13. μεταβαλὼν δαίμονας I. 493,
 46. n.
 δακρυῶ. διδακρυμέναι, 406, 99.
 δαλὸν ἐξάψας, II. 354, 64.
 δαπανήμασι, I. 513, 70. n.
 δᾶδα συγκαταμ. 482, 59. n.
 δαῖ, per ellips. intell. 205, 76. ἢ
 δέου στρατόπεδον ὄχλος ἀνδρῶν.
 359, 87? n.
 δῶγμα, documentum, specimen,
 II. 477, 10. 560, 97. 563, 93.
 766, 95. An I. 628, 68? n.
 δῶδα. ἴδουσιν περὶ τῷ νέμ. Καρ. leg.
 videtur ἐπὶ, timuerunt ab illa,
 II. 421, 67. n. Viciissim pro ἐπὶ
 legend. περὶ, 752, 55. n. Alia
 constr. δειδῶτας Ἀργείων ἐπὶ τε-
 ρανίδι, 452, 82. δέσας μὴ ἐπὶ
 (vulgo ἐπὶ μὴ) verecor ul. 21, 29.
 δέσας, vel δέου, per ellips. intell.
 463, 77. n.
 δεκάζω, muneribus contumpro,
 198, 5. I. 658, 73.
 δεκάσμις, II. 204, 6. 206, 29.
 δεκατεύω, in x partes distribuo,
 69, 47.
 δέλος, I. 596, 28. II. 29, 60. n.
 δεξάμεν ὕδατος, I. 166, 15.
 δεξιά. ἐν δεξιᾷ ἔξ ἐπὶ δεξιᾷ, I. 1, 8. n.
 561, 27. n. ἔξ c.
 δεσπότης, II. 588, 74.
 δημοσγωγή, 1) populum duco, se-
 duco, 615, 48. 763, 46. 2) τὸ
 αὐτὸν ἐδημοσγῶν, hoc ci-
 vorem multitudinis concilia-
 vit, I. 495, 67. II. 781, 45.
 δημιουργός, auctor (foederis,) I.
 417, 75.
 δημοκρατία. δημοκρατῶν ἐς Μανδρα-
 557, 51. Ἀργείων τὸ πλῆθος ἢ
 ἡμῶν δημοκρατῶσαντος. II. 651, 42.
 δημοκράτημα, 35, 58.
 δημοκρατία, I. 249, 56. δημοκρατίας
 ἐπαίρησις

- ἐπαυμένους, *an*, studio captan-
di favorem populi ductus, 40,
44. τὰ ἐν Ρώμῃ ὁ Κικ. ἔγεν ὑπὸ
δημοκρατίας, II. 486, 63.
δημοκράτος, I. 250, 75.
ὁ δημόσιος, *scriba publicus*. II.
411, 98. ἐκ τοῦ δημοσίου, 423,
88. n.
δημότης, I. 41, 48. n.
δια. διὰ χιτανίσκου μένου, 400, 99,
n. δι' ὧν, *pro mediis*, *vel* συν οἷς,
II. 242, 45. διὰ γε (*sic posui*
pro διὰ τε) τὸ μέγεθος Ἑβ. 116,
44, *pro* ratione magnitudinis.
διὰ μέτους εἶναι τινί, I. 339, 3.
646, 57. ὡς οὐ δι' ἔχθρας ἀνη-
κίστου πρὸς αὐτὸν ἰόντα? II 505,
75. n. δι' ὑπονοίας εἶναι, 401, 35.
διαβόλη, 1) μὴ ἀγαθὴν δεξιαν ὕμων
αὐτῶν ἐν ὑμῖν πρώτοις διαβάλλει.
I. 420, 22. n. 2) *trajicio*. 556,
44. 558, 78.
διαβάτης, *de accent. vid. n. ad* II.
255, 64.
διαβολή. μὲ σὺ τήνδε τὴν διαβολὴν
αὐτοῖς διέβαλλες, 769, 44. τῶν ἐς
Μενέτωρον παρὰ Πομπηίου (*an*
πρὸς Πομπηίον *vel* παρὰ Πομ-
πήϊον) διαβολῶν, 815, 31. *cf. p.*
814 *extr. Ἑβ. sq.*
διαγορεύοντες νόμου τινός, 75, 38.
διάγραμμα, 349, 84. 571, 83. 800,
74.
διαδίχομαι, τὴν ἀρχὴν, I. 22, 17. αὐ-
τὸν, 168, 51. 223, 74.
διαδιράσκω. αὐτὸν διέδρασαν ἐς Ρώ-
μην, II. 80, 30.
διαδίδωμι, *sq. ὅτι*, *rumorem spar-*
go. I. 200, 95.
διαδοχή. ἔπλα ἐς διαδοχὴν, 13, 93.
n. *cf. II.* 81, 52.
διαζώννυσθαι τὰ σκάφη, 812, 1. n.
διαζωσάμενος, ὥσπερ εἰώθασι Ἑβ.
Vol. III.
- gabino cinctu, I. 361, 84. n.
495, 70. 704, 61. τὰ ἡμέτερα δια-
ζωσάμ. II. 23, 66. n.
διάδοσις καὶ ἀντίληψις, *venditio &*
emptio. I. 427, 29. διάδοσις τῶν
Φορτίων, 479, 4. n.
διαδρόμω, 451, 29.
διαίρειν. διαίρειν *posui pro* διαδίδειν,
225, 1. n. τὰ οἰκονομήματα διαί-
ρειν ἐς ὀλίγων, *paulatim, per par-*
tes, destruere. 488, 56. τὸ ἀσθεν-
ον διήρητο ἐς αὐτούς, II. 153, 79.
διαίτα. ἐπὶ τῆς διαίτης, 128, 48. *Sic*
forte Ἑβ. 162, 27. ubi vulgo
ἀπὸ. ἐπὶ διαίτης, I. 705, 80. II.
313, 61. 315, 91. διαίταν εἶχεν,
verfabatur, I. 638, 27.
διαίταίω, αὐτοῖς, II. 568, 53. 834, 50.
τὰ ἐς ἀλλήλους, I. 748, 4. τὸν πᾶ-
λιν, 25, 63. διαλύσεις, 323, 33.
διακινέω, II. 488, 92.
διακλειόμενοι, *exclusi*, 199, 10.
διακληρώ, τὸ διακτείναν θαντίν, *de*
cimatione militum, 239, 1. *cf.*
n. ad l. 98. p. ead.
διακονήσασθαι (τινί) τὸ ἔργον, I. 70, 6.
διακοπῆν *petrimpo*, 516, 72. 587,
73. Ἑβ.
διακοσμηθέντες τ' ἄλλα, 141, 92.
διακριθῆναι (*i. q. διακρίσθαι, διαμα-*
ρίσθαι) ἐπὶ ἀλλήλοις ἐς τὴν Λού-
κουλλον καὶ Τυγράν, *diffidio in-*
ter se facto, *alios Lucullum,*
alios Mithridatem sequi, 767,
33. στρατικὰ διακρίθη, *copiæ ex-*
plicatæ sunt, II. 645, 35. οὐδὲν
διακρινόμενον ἦν, *omnia turbata*,
773, 22. διακρίθησαν, *discesse-*
runt e pugna, 124, 95. 610, 57.
Ἑβ. *sape alids*.
διακρούομαι τὰς δικαιο, *evado, eludo*
judicium, I. 105, 74.
διαλαγχάνω. διαλαγχάνει ἐν ἄλλαις, αὐτῶν
V v v

- ἐν ἡμέταις? ἀπὸ τοῦ ἡμέταις? II. 727, 45.
- διαλαμβάνειν**, intercipio, εὐεμπο, vitam. 688, 48. 177, 55. ineludo, intetuludo. I. 437, 93. 676, 74. 860, 67.
- διαλέγω**, absol. οὐ δύναται ἵτι καὶ εἶναι τὸ πῶτος, II. 100, 77. Ἐστὶν γεν. τοῦ δύναται ἀπὸ τῆς ἰσότητος γινώσκων, (nisi sit genit. absol. positus, ut distingui debeat oratio post δύναται,) 29, 8.
- ἀποστῆναι τὴν ἀπὸ**, desisto ab accusatione, 207, 44. ἀποστῆναι ἀπὸ τῶν, desistit ab hostibus, 492, 62.
- διαλέων** αὐτοῦς, conciliare studens eos, 76, 48. **διαλύσασθαι**, 2. 7. διαλύων πόλεμον, I. 97, 84. n. **διαλυφέναι** τὴν ὑποψίαν, II. 111, 68. τῆς τῆς διαλύει, naufragium fecit, 841, 57. I. 714, 41.
- διαπορεύω**, 350, 93.
- διαπορεύομαι**, II. 681, 39.
- διαπίπτω**, I. 434, 41.
- διαπίπτω**, sc. ἡ πῶτος, 140, 61. n. vel ἐπὶ εἰρήνης, ut 150, 43.
- διαμερίζω**, διαμερίζοντο εἰς ἐκείτους, II. 15, 37. 2, 19. n. Sic διαμερίζω, ἔξ διαμερίζω.
- διαπαιζέω**, cum acc. I. 853, 59.
- διώπειρα**, 87, 35. 544, 31. coll. 543, 23.
- διωπλύνω**, 1) trajicio, 2) ultro citroque navigo, II. 658, 55. I. 342, 46.
- διαπολίτης**, 109, 35. n.
- διαποπλύνω**, laboribus adfuefacio, 602, 27.
- διαπρεσβύνειναι**, 90, 66. 116, 49. II. 55, 13.
- διαπρεσβύνειναι**, I. 538, 36. n. II. 98, 38. n.
- διείδμεν**, in παρὸς τοῦ διαπρεσβύνειν αὐ.
- τῶν, mJ. Vat. αὐτῶν, I. 483, 67. n.
- διαπρεσβύνειναι** τὰ ἐν ICor. 311, 16.
- διαπρίχμα**, 479, 11. n. 491, 25. 34. II. 675, 32.
- διαπρίχμα**, πάλιν οὐδὲν ἡμῶν διαπρίχμα, ita tractavimus, 651, 80. οὐδὲν διαπρίχμα, nihil super eo decernens? I. 670, 80. n. ἡ δὲ δέμνος τοῦς ἐνελούοντας, transiens, transigens cum debitoribus, II. 184, 65. τὴν ἀπρίχμα τοῦ δέμνος, I. 721, 56. τὸ ἐπρίχμα τοῦ διαπρίχματος, 647, 88. αὐτὸ 366, 67. 346, 29. 374, 76. αὐτὸ σθαι πάλιν, componere bellum, 662, 45. 840, 55. 405, 80. διαπρίχματος τὰ Ἰνδικὰ ἐν τῇ Ρωμαίων, vendunt merces Indicas in ditione Rom. II. 714, 98. n. cf. διαπρίχμα.
- διαπρίχμα**, διαπρίχμα τοῦ οὐκ διαπρίχμα, 507, 10. n.?
- διαπρίχμα**, πλὴν τῇ Ρωμαίων διαπρίχμα, 168, 39.
- διαπρίχμα**, πάλιν, administro bellum, I. 118, 79. 558, 66. Sic II. 157, 49. ἔξ. ἔξ. I. 110, 51. μὴ μὴ τὸ διαπρίχμα Ρωμαίοις, III. 14, 10. διαπρίχμα τῶν, dissentire, dissidere, I. 97, 72. 395, 17. II. 649, 9. 484, 22.
- Pro διαπρίχμα** L. 87, 27 cum Urfino διαπρίχμα posui. εὐν εἰς πολὺ τῆς Βιβλίας παρὰ τὴν Βιβλίαν διαπρίχμα, 643, 17. ἡ δὲ φρενὶ γράμματα, ἀνομιαν, 80, 31. 563, 67. 576, 81. II. 641, 76. ἔξ. φρενὶ γράμματα τὸν τιθάνατον, 726, 42. Imperfon. ὡς καὶ μάλα τῇ βουλῇ διαπρίχμα, qui maxime cordi erat senabui, 394, 25.

- δικαίω *sq. accusf.* I. 124, 84. 137, 11? n.
- δικάσκειν, moneo. 503, 33. 530, 84. 148, 4. II. 692, 29. διδάχθῃντες, præmoniti. I. 650, 31.
- δικαπαίω, 398, 72. n. II. 756, 26.
- δικαπλώ, *absol.* 622, 61. *cum acc.* 680, 23. 865, 70. *Hinc corrigend. locus* 819, 94.
- διεμύνω, *an* I. 140, 61? n.
- διέχω, (*ut διαφέρω*) excello, 493, 40.
- διῶνυμα, *forte in διῶνυμα mutand.* 628, 68. n.
- διπνεύς, 697, 38. II. 325, 75. 882, 54. δικαίωρ. διπνεύς *leg. pro vulg.* διὰ νίκης, I. 499, 39. n.
- διπνέομαι, 641, 78.
- διππῆνι, 641, 78. ἡ νίκη διππῆνι, I. 738, 43.
- δικαιολογουῦμαι, *causam meam defendo*, 410, 80. *Sic fere* δικαίω προφέρειν, 416, 55.
- δικαιοὶ ἐστὶ συναγγίνῃ μοι, 629, 84. εἶνι δικαίω, *quo jure*, 540, 69.
- σὺ δὲ δικαστηρίου, II. 193, 15. i. q. ἀντι κρίστας, 182, 33. συνᾶλθε τὸ δικασθῆναι. I. 597, 40.
- δικαίωρ, διπνεύς? 499, 39. n. ἐς αἰὲ, II. 4, 58. ἐς τὸ διπνεύς, 6, 89.
- διορῶν, *admoneo*, I. 142, 6. διορῶσθαι, *pass. corrigere*, II. 207, 46. 205, 14.
- διοσημία, *διοσημία*. I. 623, 79. II. 402, 52. ὅ? 56.
- διπλάσιον, I. 237, 52. II. 676, 62.
- διπλότερος, I. 13, 97. n.
- διφθέρω, II. 584, 96.
- διχόνοια, *incertitudo*, 714, 99.
- διχοστάσια, I. 226, 24.
- διώνυμος, 153, 87. n. 222, 62. n. 541, 80. II. 601, 97. 679, 9.
- διώρε, *gen. νύρε, al. νύρε*, I. 775, 61
- δοῦναι, II. 590, 16. n. I. 382, 6. n. *Cf. δέξαι.*
- δοκιμάζω, 348, 63. n. 93, 45. n.
- δολοφονία, I. 639, 41. δολοφόντος. 639, 50.
- δονίσθαι πολέμοις, II. 599, 61.
- δέξα τινός, *pro* πρὸς τινός, 863, 29.
- δέξα ἄμαχος, (*i. q. τῆς ἀμαχίας*) I. 591, 44. *Sic* δ. εὐσεβείας, II. 593, 59. ὅ? I. 420, 16. (*pro* τῆς εὐσεβείας.) οὐδ' ἀμαχίας μοι δόκαὶ δέξαν εἰσσεσθαι τὴν πόλιν ἐπὶ Καρχηδονίους, 382, 6. n. (*delenda* *forf. verba τὴν πόλιν*) δέξαν παρέχιν, ἐμπουῖν, ἐμφαίνιν, *sq. genit.* 186, 49. 588, 87. 554, 1. 667, 26. 189, 96.
- δεξάω. τὸ τοῦ Καίσε. κλίς ἐς ἄμαχον εὐτυχίαν ἰδοξάζετο, II. 309, 92.
- δεξιοκπία, I. 240, 89. n. 249, 57. II. 235, 20.
- δομαίλωτος, δορίκτητος, ὅ? δορίληπτος, I. 54, 40. n. II. 27, 28. 535, 60. ὅ? c.
- δέρν. τὰς γαστέρας μακροῦς δέραςιν ὑπενέκτεον, I. 856, 4.
- δραχμῇ, II. 660, 88. n. *Intell.* I. 819, 1. II. 445, 35.
- δριμύ, 37, 92. *An addend.* I. 222, 50? n.
- δριμύτης, II. 37, 94. 99, 52.
- δρόμος, *stadium, circus*. I. 785, 36.
- δρυμὸς *vel* δρυμὸν, II. 157, 49.
- δύης καὶ ῥύπου ἔμπλεως, 585, 20.
- δύναται. δύναται δ' εἶναι Τίγρισι πόλις, (*Tigranocerta*) *idem* *vallet quod Tigranopolis*, I. 741, 91. *Sic* II. 137, 11. n. *ubi non recedere debui a vers. Gelex.* *Adde* I. 53, 38. οὐ δύνητις, II. 757, 32. *sq. n.* δύνητις τμήρεσι κατὰ σταθῶν μμηρῶν, *prævalens*, 296, 67. n. οἱ δυνάμενοι, *an* i. q.

- οὐ δυνατόι? *an* οὐκ οὐκ δυνατόμενοι δια-
φύγειν?) 639, 42.
- δύναμις, 622, 55. n. I. 125, 98.
- δυνατός, ὡς μετὰ τοῦ δυνατοῦ φιλαν-
θρωπον, 495, 68. n. οὐκ δυνατός;
φράσαι, ineffabilis, II. 151, 51.
- ἐκ τῶν δυνατῶν, I. 771, 98. n.
- II. 285, 75. 832. 11. τὸ δυνατόν
τῆς τῆς φωνῆς, vis & proprie-
tas hujus sermonis, 771, 88.
- δυναστεία, I. 473, 4. 698, 66.
- δυσασχία, disciplinae contemptus,
II. 734, 64. 736. 86.
- δυσανδριότης, *vulg.* δυσανδριότης, I.
210, 60.
- δυσανδρής, (i. q. δυσανδρής,) 186, 60.
592, 59. 783, 95. II. 727, 51.
- δυσανδρία, segnitias, I. 562, 48.
- δυσανδρής, 1) segnitias, 558, 70. 2) i. q.
δυσανδρής, 176, 86.
- δύσπερος Ῥωμαίοις καὶ Φιλοπέλεμος,
541, 78.
- δύσπμαχος, 222, 54.
- δυσσοδεία, δυσσοδεία, II. 583, 81.
- δυσχεραίνω, *aēdive*, difficilem red-
do, I. 854, 71.
- δυσωδής, 221, 48.
- Εἰώ. οὐκ εἰώ, I. 34, 74. n. 551, 50.
- II. 351, 25. *Eodem referri po-
test*, 28, 93.
- ἐγγίνεσθαι, accidit, contingit, na-
scitur, 191, 42. 597, 58. II. 450,
51. 404, 87. εὐνοία παρὰ τοῦ
στρατοῦ τις ἐγγίνετο αὐτῷ, *ubi
forte non opus erat, ex MS.
Aug. reponere simpl.* ἐγγίνετο.
- ἐγύαω, I. 315, 87. 89. n.
- ἐγύς, ἐγύς τοῦ κακοῦ γεγονότος. II.
21, 28. *Sic recte vulgo* 281, 99.
n. ἐξ ἐγύων, 671, 71, *in* ἐξ ἐγύ-
ωνος *mutavi*.
- ἐγίμης πάλιν στρατῶν, *vulgo* I. 225,
15, pro quo ἀγίμης *posui. cf.*
ἀγίμης. ἐγίμης, 810, 46.
- ἐγκλύνεσθαι, *absol.* 810, 48. *cum
partic.* νημεσίων ἐνκαλύπτειται, in-
dignationem diffimulavit, II.
270, 13. n. *cum acc. persf.* 8
genit. rei, celare rem ab ali-
quo, 24, 91.
- ἐγκλεινόμεναι τι, I. 68, 66.
- ἐγκλάσμαι, 48, 97. *cf.* ἐπικλ.
- ἐγκλίνω 1) declino, eludo? 575,
62. 2) cedo, pedem refero,
687, 63. 3) ad cedendum co-
go, 236, 23.
- τὸ ἐγκρατὲς, firmitas, II. 728, 47.
- ἐγκρήμα, I. 707, 7. n.
- ἐγκρύω. ἐγκρύσας τέχνην, 274, 88.
- ἐγκρίσεις, II. 375, 327, 14.
- ἐγκρῶ, τὴν τὰ φρον, I. 438, 12. II.
759, 78. τὰ φράσται, I. 388, 28.
- ἐγκροτήρια ὄργανα, 759, 74.
- ἐγκρίμηναι, *aēdive*, 819, 97. *neutr.*
307, 54.
- ἐγκρῶνται, 278, 49.
- ἐγκρῶν, fieri potest, I. 122. 48.
- ἔδαφος, 8 *pl.* τὰ ἔδαφα, solum,
ager. II. 534, 58. 59.
- τὰ ἔδεστα, cibaria, I. 219, 12.
- τὸ ἔδος τῆς Ἀθηνᾶς, 717, 90.
- ἔδρα ἀσφαλὲς, solidum fundamen-
tum, II. 551, 39.
- ἐθελοναίως, I. 37, 7.
- ἐθελονδύνως, 475, 37.
- ἐθελονταί, volon. 204, 54. 313, 42.
- ἐθίσας, *neutr.* solitus, 283, 19.
- εἴτε, ἴσως, ὡς, εἴτε μὲντοι, κακοπα-
θήτων, (sc. μὲντοι) 8 *cf.* 351, 99.
- εἴ τινες, pro οἱ τινες, 537, 20. *cf.*
832, 28. II. 534, 44.
- εἶδω. τοὺς εἰσομένους, qui cognitu-
ri essent, I. 451, 24. 838, 19.
- εἰσεσθαι *legend.* *puto pro vulg.*
αἰεθίσθαι, 722, 65.

εἰκάσαι. μάντις ἄριστος Ἑῤ. II. 390, 55. εἰκάζοντι φάναι, 525, 10. εἰκαζόμενον ἐς ποικίλῃα τοῦ συμ- βεβηκότες, 190, 61.

ταῖς εἰκόται, αὐτῷ. 400, 24. 409, 67. εἰλούμενα. εἰλούμενοι (rectius εἰλού- μενοι) περὶ σκηνάς, in arcum compulsi, an oberrantes? I. 281, 86. εἰλούντο περὶ ταῖς πύ- λαις, glomerabantur circa por- tam, 703, 42. εἰλούμενος περὶ τὸ ἔξω, oberrans, II. 25, 99. 2, 29. ὁ τοῦ βυθοῦ σπασμὸς ἐπὶ πάντα εἰλούμενος, in omnem par- tem se volvens, 830, 84.

εἰμλ. εἶναι, i. q. ἰννομάζεσθαι, II. 321, 15. n. Infinit. εἶναι abundans, ibid. cf. Porti Lex. Jon. ἔστιν α, I. 840, 49. n. 736, 2. 536, 8. II. 6, 84. 96, 11. ἔστιν οὗς, I. 264, 97. sq. εἰσὶ δ' ὅτι? 187, 68. n. ἰμοὶ ἔστιν καθαρύνειν, 363, 19 sq. ἢν Ἀντιοχ. ὁ Μέγας, 593, 67.

εἰμλ. εἶναι ἐς ἀλλήλους, (i. q. ἐπ' ἀλλήλ. Ἑῤ. ἐς χεῖρας ἐπ' ἀλλήλ. 644, 22. Ἑῤ. c.) 665, 88. 826, 20. δι' ἑχθρας εἶναι, vid. διὰ.

εἰνεκα. II. 25, 6.

(ταῖς) εἰρηναῖα, I. 309, 88. i. q. εἰρήνη. εἰρηνοδίκης, fecialis, 51, 96. An eodē dicit, αὐτοκρατορας περὶ εἰρήνης πρὸς τοὺς? 32, 19.

εἰρηναία scripsi pro vulg. εἰρηναία, II. 419, 37.

εἰρωνεύεσθαι περὶ τινος, 615, 42.

εἰς, Ἑῤ. ἐς. Pro εἰς plerumque ἐς. I. 1, 5. n. II. 122, 58. n. 349, 99. n. ἐς δ, donec, I. 121, 18. 125, 11. λοιδορεῖν τινα ἐς ἀπιστίαν, 163, 72. ὑμνεῖν τινα ἐς τὸ γένος καὶ ἀνδρείαν, 85, 3. ἐκωτίμισαν ἐς τὴν ἀσχηλίαν Ῥωμαίων, occasio-

ne occupationum, propter oc- cupationes, 147, 88. n. οὐδὲν τι προμαθὼν ἐς τὴν ἀδελφὴν, quoad, quod attinet, 119, 2. ἐς πάν- τα βέβαιος, (i. q. κατὰ πάντα) 326, 45. κακοπραγία ἐς ἀπάντα, 348, 47. μετριοπάθεια ἐς πάντα, 368, 85. sic forte 530, 75. Ἑῤ. 80. ἐς τὸ ἄστυ, ad urbem, non in urbem, 648, 13. 139, 49. Ἑῤ. saepe aliās. ἐς an pro ὃ? ἐς τὸ Βενιτίσιον εἶναι, II. 170, 82 sq. n.

εἰσποιόμαι, 524, 6. 843, 90.

Alia verba compos. quare in ἐς. ix, per, ab, opera vel jussu ali-

cujus, I. 614, 18. II. 40, 46. 87, 43. temp. ἐκ μέσου θύρου ἐχρίμαζεν, 178, 20. 181, 66. καὶ οὐ πολὺ χρόνος, ἐξ οὗ, an nota- re potest, nec multum tempo- ris processit, quum" i. e. ac non multo post, I. 17, 56? n. loci. ὅσα ἐκ Μιδων ἐπὶ Ἐλλησπ. inde a Media, 615, 43. ἐκ per ellipsi. intell. Καρχηδόνιοι τῷ Μασσανάσσου πταίσματι συμπεσόν- τες, intell. τῷ ἐκ Μασσων. πταίσμ. 400. 11. ὁ τῶν πολεμίων ἦν, in- tell. ἐκ τῶν ποδ. II. 168, 48. n. ἐκ βραχίως οὗ, 468, 14. n.

ἐκός. ὄντις ἐκός τοῖς Σαλασσοῖς, mendoſe, I. 852, 50.

ἐκαστος, singuli per se, (opp. ἑμοῦ πάντες) 429, 65. 432, 10. παρὰ γὰρ λόγον ἐκαστον χωρεῖν, pratuli ἐκαστα, 576, 87.

ἐκαστοῖσι, idemtidem, subinde, II. 3, 31. 59, 69.

ἐκάτερας, uterque, I. 575, 69. 757, 61. 792, 33. Ἑῤ. Sic ἐκάτεροι, utriusque. Sed 792, 43. pro καθ' ἐκάτερον legendum videtur κατὰ θάτερα. Et II. 356, 95. pro

- δ' ἐκαστὸν οὐ κοινῇ. *posui δ' ἑκάστην. Viciissim* l. 746, 76. *pro vulg. ἑκάστου, ex MS. Aug. restitui ἐκαστὸν.*
 ἐκαστὸν, *sq. gen.* 583, 2. 6. II. 451, 67.
 ἐκβαίνω, *i. q. λύνω.* l. 568, 43. *coll.* 572, 13.
 ἐκβιασθέντες, *active, postquam vicerunt,* 510, 82.
 ἐκβολή, *digressio orationis,* 682, 78. n. ἐκβολή τοῦ Πότμου, 803, 28. (*i. q. στόμα* 805, 64.) αἱ ἐκβολαὶ τῆς μάχης, *viarum exitus, unde ex pugna dilabi possunt fugientes.* II. 698, 30.
 ἐκδιακρίβω, 556, 29.
 οἱ ἐκδοκοὶ σπονδῶν, 292, 9.
 ἐκθειάζω τινα, 375, 15.
 ἐκθίω τὸν βωμόν, 396, 46.
 ἐκθύμας, l. 10, 49. 255, 47. 775, 63. ἐκθυμοτάτη τιχομαχία, II. 761, 11.
 ἐκκαλυμῶσαι, 620, 32. 621, 39.
 ἐκλάμπω, *splendorem edo,* 12, 89. 494, 49. n. 619, 13.
 ἐκλήγειν χρημ., *exigere pecunias,* II. 713, 19. 714, 29. 717, 85.
 ἐκλιμναῖζι ὁ ποταμὸς τὸ πεδίον, 699, 36.
 ἐκλογίσμαι, *excuso, τὸν ἀνάγκην,* 728, 68. ὑπὲρ τούτων, 814, 15. σιγῇ, l. 800, 75. n. *Cum gen. per ellips. pro pos. ἔκλογαίτε τῆς ἀνάγκης,* II. 511, 75. *Et seq. acc. cum inf. ἔκλογαίτε αὐτοῖς, τὴν βουλήν* 461, 43. *Sed p.* 801. 91. *prater necessitatem ἐκλογέσασθαι posui pro vulg. ἐκλογίσασθαι, quod tenere debueram. cf. n. ad p.* 37, 1.
 ἐκλογίζεσθαι, *i) reputo,* 162, 34. 2) *i. q. ἐκλογέσθαι,* 37, 2. n. 455, 27. n. 801, 91. n.
 ἐκλύω. τὰ σάμαλα τῶν Κελτῶν ἐκλύοντο ταχέως, l. 82, 57. n.
 ἐκμαίνομαι, 70, 4.
 ἐκμυλίσσομαι, II. 138, 23.
 ἐκπίπτω *sq. ἔς, (i. q. λύνω)* 59, 17. *coll.* 49, 12.
 ἐκπλῆσσαι. αἷς ἐπὶ τῷδε πύθας ἐκπλήξαι, 597, 44. ἔφ' ὅτ' οὐκ οὐκ ἐκπλήξῃ, 819, 5 *sq.* τὸ πλῆθος ἐκπλῆσθαι, *militēs territi,* 734, 56. n.
 ἐκπυλινῶ, l. 97, 71. II. 479, 34. 518, 97.
 ἐκπυλῶν, τὸ λείψανον τῆς μάχης, 219, 11. 712, 1. τὴν γῆν. II. 10, 55.
 ἐκπυλινῶ, l. 31, 14.
 ἐκπύσσει. ἐκπύσσει, *pro mend. ἐκπύσει,* 243, 50. n.
 ἐκτελέω. ἐκτετέλεστο τὸ ἔργον, 624, 90. n. 473, 97. 498, 24. ἐκτελέωσθαι, 516, 80. 712, 91.
 ἐκτίμω, τὰς χεῖρας, 218, 85. τὴν κεφαλὴν, 716, 65. II. 131, 12. 100, 74. *ubi vulgo ἀπὸ τῆς ἐκτιμῆς,* 131, 9.
 ἐκτρεπόμενος, 91, 12.
 ἐκτρίβω. τὸ πνεῦμα κατασχεῖν αὐτὸν, *animam cohibendo exterecere,* 311, 27. λήμει αὐτὸν ἐκτρίβει, l. 399, 81.
 ἐκτρυχῶ. τῆς Ἰσραὴλ πόλεως ἐκτρυχάμενης, *ex MS. Bau. pro vulg. ἐκτρίμμενης,* 341, 29.
 ἐκτρυχω τινα, 244, 63. 250, 19. 72. II. 11, 74. 135, 79. 266, 12. τὰ Κασίωρος, 274, 90.
 ἐκφαίνω, *πάλαμον,* l. 742, 7. n. γὰρ, 403, 55.
 ἐκφάσκειν, *aperire, patefacere rem,* 160, 15. II. 29, 70. 177, 12. 289, 53. ἐκφάσκειν πάλαμον. τοῖς

aperte inferre bellum, I. 108.
 22. τὸ πάλαι μῖσος, 403, 50.
 719, 28. νίκην ἀρίστην ἐξαναγκάσας,
 260, 38.
 ἐκφυῶς ὀχυρωτάτη πόλις, *an i. q. ἐκ*
φύσεως, natura? an i. q. υπερ-
φυῶς, mirum in mod.? 863, 15.
 ἐλάττω περιφύτοι ἄρος, 178, 16.
 ἐλαύνω. τὴν στρατὸν ἐς ἐπὶ πρὸς ἐλάσας,
 131, 14. π.
 ἐλθῶ εἰ τοῦτο, 411, 79. 525, 2.
 II. 748, 95.
 ἐλαυνὼς τοῦ πάθους, *intell. ἔπαυ-*
σις, I. 37, 2. 409, 54.
 ἐλάσας, 749, 32.
 ἐλευθερίως, *an i. q. ἀπιδυότως? I.*
673, 19. ἐλευθεροῦ ἀπέφρηξεν ἐξ ἀπ-
λευθέρου. II. 817, 62.
 ἐλεφαντάρχεις, I. 585, 33.
 ἐλεφαντινῆς, 358, 42. π.
 ἐλπίω *vel* ἐλάνω, 702, 21.
 ἐλλαμπύρομαι, 9, 40.
 ἐλλήϊζω, 59, 6.
 ἐλπίω, *sq. aor. I. pro fut. vid.*
n. ad 381, 95. Ἐῖ ad 245, 88.
 ἐπίστας, *spem faciens, mutan-*
dum in ἐπιλάστας, 148, 8. π.
πίστας, passivae, a me exspe-
ctatur, 467, 99. π. 592, 50. π.
ἐπιλάσας, irruo, cum dat. 575, 61.
 II. 618, 18. *cum prap. ἐς, I.*
635, 76 Ἐῖ 85. 741, 83. &c. Δέ-
ξαι ἄσπετον ἑμβάλλον, I. 311, 23.
 τὴν αἰτίαν ἐκδοῦμαι τοῦ πολέμου
 πρῶτος ἑμβάλλον ἐν ἑστρίῃ? 300,
 12.
 ἑμβολή, *impetus, impressio in ho-*
stem facta. I. 587, 66. II. 680,
28. 816, 99. 848, 83. Sed pro
vulg. ἑμβολὴ ἐς τὴν ἑκκλῆδα &c.
cum al. miss. passivi ἑκβολή, I.
555, 14. 672, 2.
 ἑμβολῶ, 820, 11. 865, 68.
 ἑμβόδω, *cum dat. II. 254, 396*
ἐμμένω τῷ, in fide maneo 129, 79.
 271, 26. τοῖς ὁμολογημένοις, II.
 780, 34.
 ἑμμεσος, 198, 6. ἑμμεσθον ἑαυτῷ
 τῷδε (*an διὰ τῷδε?*) τῆς χαί-
 ρους πλῆθος τοσούτη ποιούμενος,
 187, 15.
 ἐμπαρέχω ἑαυτὸν, 801, 93.
 ἐμπάσχημι, ἐμπάσχημι, ἐμπάσχημι,
 ἐμπάσχημι, I. 692, 54. 695, 7.
 II. 179, 78. Ἐῖ. ἐμπάσχημι Ἐῖ
 ἐμπάσχημι, I. 361, 84. ἐμπάσχημι,
 606, 94: *poterat teneri vulg.*
διαπράσσειν, ut 765, 97. 769, 8.
 ἑμπαύω, II. 94, 73. 585, 20. 827-
 29.
 ἐμποιοῦν τινι δέξαι, I. 554. I. ὅψιν,
 465, 67. δῖος, 849, 99. ὁς ἔχθρος
 ἐπαιποῦνται, *lege ἐπαιποῦνται. vel*
ἐμπαποῦνται. 518, 6.
 ἐμπορικὰ κέρδη, 422, 64. *Et τὰ ἑμ-*
πορικὰ (i. q. τὰ ἐμπορικὰ) 423, 76.
 ἐμποροῦμαι, 152, 70.
 ἐμφορῶν, 752, 68. II. 14, 24.
 ἑμψυα. ἐπὶ ἐμψύρον ἐρμολύται, I.
 110, 54.
 ἐμφορεῖσθαι, 433, 64.
 ἑμψρον, 363, 20. π. 613, 11. ἐμ-
 φρότης. II. 164, 75. *vulgo ἐμφρ.*
 ἑμψυλος, 1, 4. 2, 27.
 ἐν. *An pro eis? ἀπιδύσαι ἐν ὁρίων, I.*
496, 83. ἐν ᾧ, 150, 38. π. 406,
91. 446, 49. II. 17, 64.
 ἐναδύρομαι; 617, 77.
 ἐναγίζην τάφος, I. 426, 14 Ἐῖ 17.
 ἐνάγισμα, 419, 99.
 ἐνάγω, *incito, 67, 47. 217, 77. II.*
806, 82. Sic ἑνῶον ex conj. πα-
σῖν pro ἑνῶον, I. 78-4. ἐναγω-
νέσθαι, ead. notione, 386, 80.
 ἐναγίστος. περιέσθαι αὐτῷ ἐς τὸ ἐναγίστος

- γενήσασθαι, I. 518, 6. n.
 γενέθλιος ἡμέρα, II. 344, 6. 678, 86.
 γενέσθαι ἡμέρα, 444, 53. n.
 γενναίος, i. q. γενναῖος, I. 606, 84.
 γένος. πάντες οἱ δόξης ἢ γένους ἀντι-
 ποιοῦμενοι, qui illustrare genus
 suum cupiunt? II. 142, 92.
 γεινόμενος, colonus, 810, 48.
 γίγνομαι ἔξ γίνεσθαι, I. 26, 72. n.
 νεῶν πλῆθος, τὸ μὲν ἵτοιμον, τὸ δὲ
 γιγνόμενον ἔτι, 662, 37. Sic 860,
 72. II. 231, 53. 245, 3.
 γιγνώσκω ἔξ γινώσκω, cum com-
 pos. I. 26, 72. n.
 γλίσχως, parce, ægre, 749, 17.
 γνώμη. ἢ οὗς τῇ γνώμῃ ἐς αὐτὴν
 ἔφερε, II. 140, 53. γνώμην ποιῶ-
 σθαι, consilium capere, consti-
 tuere, 882, 66. 757, 44. 787,
 55. γνώμην ἐσφέρειν, sententiam
 dicere, 180, 12. γνώμην ἐσφέρειν
 ἐς τὴν δῆμῳ, referre ad popu-
 lum, 139, 48. συνεχῆ γνώμην
 (an συνεχῆ γνώμῃ, cum MS.
 BAV.) λέγειν, Καρχηδόνει μὴ εἶναι,
 I. 393, 93. εἰπὼν τὰ (ex con-
 ject. pro vulg. εἰπόντα) τῆς γνώ-
 μης, 434, 48. n.
 γνωρίζω, commendo, 517, 85.
 γόνυ. τὰ Καρχηδονίων ἐς γόνυ κατα-
 βαλὼν, 330, 54. βαλὼν, 434, 50.
 Ἰβητιά, II. 421, 59. κλίνας, 435, 2.
 γυμνασία an leg. pro χειμασία,
 812, 83?
 γύναιον, I. 273, 50. n. ἔξ saepe aliàs.
 γυναικὸς τι παθεῖσα, II. 737, 10.
 Δαιμόνιον, 1) deus, I. 132, 16. n.
 625, 2. coll. I. 11. II. 655, 5.
 coll. 656, 24. 2) fortuna, I.
 336, 66. n. 534, 44. 576, 86. n.
 δαίμων, fortuna. φθονεὶς, invida.
 535, 60. n. ἀγνήδης, II. 826,
 13. μεταβαλεῖν δαίμονας, I. 493,
 46. n.
 δακρυῶν. διδακρυμέναι, 406, 99.
 δαλὸν ἐξάψας, II. 354, 64.
 δαπανήμασι, I. 513, 70. n.
 δᾶδαι συγκαταμ. 482, 59. n.
 δῖν, per ellips. intell. 205, 76. τὸ
 δίκαιον στρατόπεδον ὅχλος ἀνδρῶπων.
 359, 87? n.
 δῶγμα, documentum, specimen,
 II. 477, 10. 560, 97. 563, 93.
 766, 95. An I. 628, 68? n.
 δίδω. ἴδωσιν περὶ τῷ νέφ Καίρ. leg.
 videtur ἐπὶ, timuerunt ab illo,
 II. 421, 67. n. Vicissim pro ἐπὶ
 legend. περὶ, 752, 55. n. Alia
 constr. διδίδτας Ἀργείων ἐπὶ τῷ
 βασιλίδι, 452, 82. δίδτας μὴ οὐ
 (vulgo εἰ μὴ) vereor ut, 21, 29.
 δίδτας, vel δῖν, per ellips. intell.
 463, 77. n.
 δεικάζω, muneribus corrumpo,
 198, 5. I. 658, 73.
 δεκασμός, II. 204, 6. 206, 29.
 δεκατέτω, in x partes distribuo,
 69, 47.
 δέλτος, I. 596, 28. II. 29, 60. n.
 δεξάμενῃ ὕδατος, I. 166, 15.
 δεξιά. ἐν δεξιά ἔξ ἐπὶ δεξιά, I. 1, 8. n.
 561, 27. n. ἔξ c.
 δισπόσυνος, II. 588, 74.
 δημογυγίω, 1) populum duco, fe-
 ducō, 615, 48. 763, 46. 2) τοῦ-
 τε αὐτὸν ἰδημαγώγει, hoc ei fa-
 vorem multitudinis concilia-
 vit, I. 495, 67. II. 781, 45.
 δημιουργός, auctor (federis,) I.
 417, 75.
 δημοκοπία. δημοκοπῶν ἐς Μακεδόνας,
 557, 51. Ἀργείων τὸ πλῆθος ἐφ'
 ἡμῶν δημοκοπέσασσας. II. 651, 42.
 δημοκόπημα, 35, 58.
 δημοκοπία, I. 249, 56. δημοκοπίως
 ἐπαιρέμενος

- ἐπαίρημενος, *an*, studio captandi favorem populi ductus, 40, 44. τὰ ἐν Ρώμῃ ὁ Κικ. ἔγεν ὑπὸ δημοκρατίας, II. 486, 63.
- δημοκόπος, I. 250, 75.
- ὁ δημόσιος, *scriba publicus*. II. 411, 98. ἐκ τοῦ δημοσίου, 423, 88. n.
- δημότης, I. 41, 48. n.
- διά. διά χιτωνίσκου μένου, 400, 99, n. δι' ὧν, *pro* μεθ' ὧν, *vel* συν οἷς, II. 242, 45. διά γε (*sic posui pro* διά τε) τὸ μέγεθος Ἑβ. c. 116, 44, *pro* ratione magnitudinis. διά μέσου εἶναι τινι, I. 339, 3. 646, 57. ὡς οὐ δι' ἔχθρας ἀνηκέστου πρὸς αὐτὸν ἰόντα? II. 505, 75. n. δι' ὑπονοίας εἶναι, 401, 35.
- διαβόλη. 1) μὴ ἀγχαθὴν δόξαν ὡμῶν αὐτῶν ἐν ὑμῖν πρώτοις διαβάλλετε. I. 420, 22. n. 2) *trajicio*. 556, 44. 558, 78.
- διαβόλας, *de accent. vid. n. ad* II. 255, 64.
- διαβολή. μὲ ἐν τήνδε τὴν διαβολὴν αὐτοῖς διέβηκε, 769, 44. τῶν ἐς Μενδώρον παρὰ Πομπηίου (*an* πρὸς Πομπηίου *vel* παρὰ Πομπηίου) διαβόλῶν, 815, 31. *cf. p.* 814 *extr.* Ἑβ. sq.
- διαγορεύοντες νόμου τινός, 75, 38.
- διαγράμμα, 349, 84. 571, 83. 800, 74.
- διαδέχομαι, τὴν ἀρχὴν, I. 22, 17. αὐτὸν, 168, 51. 223, 74.
- διαδιδράσκω. αὐτὸν διδράσκων ἐς Ρώμην, II. 80, 30.
- διαδίδωμι, *sq. ὅτι*, *rumorem* spargo. I. 200, 95.
- διαδοχα. ὅπλα ἐς διαδοχὴν, 13, 93. n. *cf.* II. 81, 52.
- διαζώννυσθαι τὰ σκάφη, 812, 1. n. διαζωσάμενος, ὥσπερ ἐνώθει Ἑβ. c.
- gabino cinctu, I. 361, 84. n. 495, 70. 704, 61. τὰ ἱματισμοδιαζωσάμ. II. 23, 66. n.
- διαθήσεις καὶ ἀντίληψις, *venditio & emptio*. I. 427, 29. διαθήκη τῶν φορτίων, 479, 4. n.
- διαθρόω, 451, 29.
- διαυρίω. διαλεῖν *posui pro* διαλθεῖν, 225, 1. n. τὰ οἰκοδομήματα διαυρίν ἐς ἐλίγην, *paulatim, per partes, destruere*. 488, 56. τὰ αἶθλια καὶ διήρητο ἐς αὐτοὺς. II. 153, 79.
- διαυτα. ἐπὶ τῆς διαύτης, 128, 48. Sic forte Ἑβ. 162, 27. *ubi vulgo* ἐπὶ. ἐπὶ διαύτῃ, I. 705, 80. II. 313, 61. 315, 91. διαυτῶν εἶχον, *versabatur*. I. 638, 27.
- διαυτάω, αὐτοῖς. II. 568, 53. 834, 50. τὰ ἐς αἰθέλους, I. 748, 4. τὸν πάλαιον, 25, 63. διαυτῆς, 323, 33.
- διαυνέω, II. 488, 92.
- διακλειόμενοι, *exclusi*, 199, 10.
- διακληρώ, τὸ ἀνακτον θανεῖν, *de cimatione militum*, 239, 1. *cf. n. ad* I. 98. *p. ead.*
- διακονήσασθαι (τινι) τὸ ἔργον, I. 70, 6.
- διακράτω *pettumpo*, 516, 72. 587, 73. Ἑβ. c.
- διακρομήντες τ' ἄλλα, 141, 92.
- διακριθῆναι (*i. q.* διακρίσθαι, *διαμερίζεσθαι*) ἐπὶ ἀλλήλοις ἐς τὸ Λούκουλλον καὶ Τρυράνην, *diffidio inter se facto*, *alios Lucullum, alios Mithridatem sequi*, 767, 33. στρατικὰ διεκρίθη, *copiæ explicate sunt*, II. 645, 35. οὐδὲν διακρομήμενον ἦν, *omnia turbata*, 773, 22. διεκρίθησαν, *discesserunt e pugna*, 124, 95. 610, 57. Ἑβ. *sæpe aliis*.
- διακρούομαι τὰς δίκας, *evado, eludo judicium*, I. 105, 74.
- διαλαγχάνω. διαλαγχάνειν ἐν ἄλλαις, *an*

- ἐν ἡμέταις? αὐτὸν οὐκ ἔδειξεν? II. 727, 55.
- διαλαμβάνω**, intescipio, exscupo, vitam. 688, 48. 177, 55. ineludo, intcludo. L. 437, 93. 676, 74. 860, 67.
- διαλέγω**, abfol. οὐ δύναται ἵτι καὶ τὰ τοιαῦτα, II. 100, 77. *Ex eum gen. ut dicitur ad τὴν ἰσχυρίαν γένεσιν*, (nisi sit genit. abfol. positus, ut distingui debeat oratio post dicitur), 29, 8.
- διαλύω** τὴν δίκην, defisto ab accusatione, 207, 44. **διαλύω** αὐτοὺς, defistit ab hostibus, 492, 62.
- διαλύω** αὐτοὺς, conciliare studens eos, 76, 48. **διαλύω** σπῆμα, 2. 7. **διαλύω** πῆλμον, L. 97, 84. n. **διαλύω** τὴν ἐνέσφιαν, II. 111, 68. **διαλύω** δεικνύω, naufragium fecit, 841, 57. I. 714, 41.
- διαφάσκω**, 350, 93.
- διαφασκίζω**, II. 681, 39.
- διαμύλω**, I. 434, 41.
- διαμύνω**, sc. ἐν πτόσιν, 140, 61. n. vel ἐπὶ αἰρήνῃ, ut 150, 43.
- διαμερίζω**, διαμερίζω εἰς ἐκέρτους, II. 15, 37. 2, 19. n. Sic διαμερίζω, *Ex διαμερίζω*.
- διαπαύω**, cum acc. L. 853, 59.
- διώπειρα**, 87, 35. 544, 31. coll. 543, 23.
- διωπλῆς**, 1) trajicio, 2) ultro citroque navigo, II. 658, 55. L. 342, 46.
- διαποδίζω**, 109, 35. n.
- διαπορεύω**, laboribus adfuefacio, 602, 27.
- διαπραγματεύεσθαι**, 90, 66. 116, 49. II. 55, 13.
- διαπραγματεύομαι**, I. 538, 36. n. II. 98, 38. n.
- διασείω**, ἐν μακροῦ διασείωτος αὐτῶν, n. j. *Vat. αὐτῶν*, I. 483, 67. n.
- διασπαστήναι** τὰ ἐν ἱσχυρίαν. 311, 16.
- διασπασμα**, 479, 11. n. 491, 2. 53, 34. II. 675, 32.
- διασπῆμα**, πῶς οὐδὲν τὸ αὐτὸ διασπῆμα, ita tractavimus, 653, 80. οὐδὲν διασπῆμα, nihil super eo decernens? I. 670, 80. n. **διασπῆμα** τοὺς ἐν ἱσχυρίαν, tractans, transfigens cum debitoribus, II. 184, 65. τὸν αἰσχυρίαν διασπῆμα, I. 721, 56. τὸ σπῆμα τὸ διασπῆμα, 647, 88. *adde* 366, 67. 346, 29. 374, 76. **διασπῆμα** πῶς, componere bellum, 662, 45. 840, 56. 405, 80. **διασπῆμα** τὰ ἱσχυρίαν ἐν τῇ Ρωμαίων, vendunt merces Indicas in ditione Rom. II. 724, 98. n. cf. **διασπῆμα**.
- διαφάνω**, διαφάνω τοὺς διαφάνωτος, 507, 10. n.?
- διαφανής**, πῶς Ρωμαίων διαφανής, 168, 39.
- διαφάσκω**, πῶς, administro bellum, I. 118, 79. 558, 66. *Sc* H. 157, 49. *Ex* C. ἱσχυρίαν, I. 110, 51. μὴ μὴ τι διαφάσκω Ρωμαίοις, III. 14, 10. **διαφάσκω** τινι, dissentire, dissidere, I. 97, 72. 395, 17. II. 649, 9. 484, 22. *Pro* διαφάσκωτος L. 87, 27 *cum* Ὑψίνο διαφάσκωτος posui. *sc* εἰς πολὺ τῷ Βιβλίῳ παρὰ τὸν Βιβλίον διαφάσκωτος, 643, 13. **διαφάσκω** γράμματα, ἀγορά, ἱσχυρίαν, 80, 31. 563, 67. 576, 81. II. 641, 76. *Ex* C. φῆμα δύνανται αὐτὸν τρεῖς, 726, 42. *Imper* son. ὡς καὶ μάλα ἐπὶ τῇ βουλῇ διαφάσκω, qui maxime cordi erat senatui, 394, 25.

- δορυγῶ *sq. accus.* I. 124, 84. 137. 11? n.
- δοῦσκα, moneo. 503, 11. 530, 84. 148, 4. II. 692, 29. *δοξαζόντες*, *præmoniti*. I. 650, 31.
- δοκπαῖω, 398, 72. n. II. 756, 26.
- δοκπαῖω, *absol.* 622, 61. *cum acc.* 680, 23. 865, 70. *Hinc corrigend. locus* 819, 94.
- δοιμῶν, *an* I. 140, 61? n.
- δοῖχω, (*ut διαφέρω*) *excello*, 493, 40.
- δοῖγμα, *forte in δοῖγμα mutand.* 628, 68. n.
- δοιτικός, 697, 38. II. 325, 75. 882, 54. *δικτάτωρ* *δοιτικός leg. pro vulg.* *δια νίκης*, I. 499, 39. n.
- δοικνίσμαι, 641, 78.
- δοῖπῆμι, 641, 78. *νίκη δῖπῆν*, I. 738, 43.
- δοικολογούμαι, *causam meam defendo*, 430, 80. *Sic fere δίκαια* *προφέρειν*, 416, 55.
- δίκαιοι ἐστὶ συνηγῶν μοι, 629, 84. *τινι δικάω*, *quo jure*, 540, 69.
- πρὸ δικάστηριου, II. 193, 15. *i. q.* *ἀπὸ κρίσεως*, 182, 33. *συνῆλθε τὸ δικασθ.* I. 597, 40.
- δικαίωτωρ, *δοιτικός?* 499, 39. n. *ἐς αἰ*, II. 4, 58. *ἐς τὸ δοιτικός*, 6, 89.
- δορδύω, *admoneo*, I. 142, 6. *δορδύσθαι*, *pass. corrigere*, II. 207, 46. 205, 14.
- δοσημία, *δοσημία*. I. 623, 79. II. 402, 52. *ἔφ* 56.
- δοπλάσιον, I. 237, 52. II. 676, 62.
- δοπλότρος, I. 13, 97. n.
- δοφθέρω, II. 584, 96.
- δοχόνοια, *incertitudo*, 714, 99.
- δοχοστάσια, I. 226, 24.
- διόπμιος, 153, 87. n. 222, 62. n. 541, 80. II. 601, 97. 679, 9.
- διόρυξ, *gen. νυχ*, *al. νυχ*, I. 775, 61
- δοῦα, II. 590, 16. n. I. 382, 6. n. *cf. δέξα*.
- δοκμαῖζω, 348, 63. n. 93, 45. n.
- δολοφονῶ, I. 639, 41. *δολοφόνους*, 639, 50.
- δοσιῶμαι πολέμοις, II. 599, 61.
- δέξα τινός, *pro περί τινός*, 863, 29.
- δέξα ἄμαχος, (*i. q.* *τῆς ἀμαχίας*) I. 591, 44. *Sic δ. εὐσθεῖς*, II. 593, 59. *ἔφ* I. 420, 16. (*pro τῆς εὐσθεῖας*) *οὐδ' ἀματρίας μοι δόκω δέξαν αἰσθῆσαι τὴν πόλιν ἐπὶ Καρχηδονίοις*, 382, 6. n. (*delenda fors. verba τὴν πόλιν*) *δέξαν παρῆλιν*, *ἐμποῖν*, *ἐμφαίνων*, *sq. genit.* 186, 49. 588, 87. 554, 1. 667, 26. 189, 96.
- δοξάζω. *τὸ τοῦ Καίσ. κλίος ἐς ἀμάχων εὐτυχίαν ἰδοξάζω*, II. 309, 92.
- δοξοκοπία, I. 240, 89. n. 249, 57. II. 235, 20.
- δομάλωτος, *δορίκτητος*, *ἔφ* *δορίληπτος*, I. 54, 40. n. II. 27, 28. 535, 60. *ἔφ*.
- δρυ. τὰς γεφύρας μακροῖς δέμασιν ὑπεκύντου, I. 856, 4.
- δραχμῇ, II. 660, 88. n. *Incoll.* I. 819, 1. II. 445, 35.
- δριμύ, 37, 92. *An addend.* I. 222, 50? n.
- δριμύτης, II. 37, 94. 99, 52.
- δρίμος, *stadium, circus*. I. 785, 34.
- δρυμὲς *vel* *δρυμὲν*, II. 157, 49.
- δύης καὶ ῥύπου ἔμπλοκος, 585, 20.
- δύναμαι. *δύναται δ' εἶναι Τίγρισι πόλιν*, (*Tigranocerta*) *idem valet quod Tigranopolis*, I. 741, 91. *Sic* II. 137, 11. n. *ubi non recedere debui a vers. Gelex.* *Adde* I. 53, 38. *οὐ δύναμις*, II. 757, 32. *sq.* n. *δυναμὶς τρωῖσι κατὰ σταφῶν μυκῶν*, *prævalens*, 296, 67. n. *οἱ δυνάμενοι*, *an i. q.*

- οὐ δύναται? *an* οὐ δύναμει δια-
φύγειν?) 639, 42.
- δύναμις, 622, 55. n. I. 125, 98.
- δυνατός. ὡς μετὰ τοῦ δυνατοῦ Φιλάν-
θρωπον, 495, 68. n. οὐ δυνατὸς
Φράσαι, ineffabilis, II. 151, 51.
- ἐκ τῶν δυνατῶν, I. 771, 98. n.
- II. 285, 75. 832. 11. τὸ δυνατόν
τῷδε τῆς φωνῆς, vis & proprie-
tas hujus sermonis, 771, 88.
- δυναταί, I. 473, 4. 698, 66.
- δυσαιμία, disciplinae contemptus,
II. 734, 64. 736. 86.
- δυστηδρευτός, *vulg.* δυσήδρευτός, I.
210, 60.
- δυστηγής, (i. q. δυστηγής,) 186, 60.
- 592, 59. 783, 95. II. 727, 51.
- δυστηγία, fegnitie, I. 562, 48.
- δυστηγός, 1) fegnis, 558, 70. 2) i. q.
δυστηγής, 176, 86.
- δύσεις Ρωμαίοις καὶ Φιλοπέμοις,
541, 78.
- δύσμαχος, 222, 54.
- δυσσομία, δυσσομία, II. 583, 81.
- δυσχηραίνω, *adire*, difficilem red-
do, I. 854, 71.
- δυσωδης, 221, 48.
- Εαίω. οὐκ εἶα, I. 34, 74. n. 551, 50.
- II. 351, 25. *Eodem referri po-
test*, 28, 93.
- ἐγγίνεται, accidit, contingit, na-
scitur, 191, 42. 597, 58. II. 450.
51. *Ἐ* 404, 87 *εὐνοία* παρὰ τοῦ
στρατοῦ τις ἐγγίνεται αὐτῷ, *ubi
forte non opus erat, ex MS.*
- Aug. reponere simpl.* ἐγγίγντο.
- ἐγυῖω, I. 315, 87 *Ἐ* 89. n.
- ἐγύς, ἐγύς τοῦ καυοῦ γυνομένου. II.
21, 28. *Sic recte vulgo* 281, 99.
- n. *ἐξ ἑγῶν*, 671, 71, *in ἐξ ἑγῶ-
νος mutavi.*
- ἐγίρας πάλιν στρατὸν, *vulgo* I. 225,
- 15, pro quo ἀγίρας *posui. qf.*
ἀγίρω. ἐγόμενος, 810, 46.
- ἐγκλιπτομαι, *absol.* 810, 48. *cum*
partic. νίμισσων ἐνκαλύπτεται, in-
dignationem diffimulavit, II.
270, 13. n. *cum acc. perf.* *Ἐ*
genit. rei, celare rem ab ali-
quo, 24, 91.
- ἐγκλινομαι τινι, I. 68, 66.
- ἐγκλίσμαι, 48, 97. *cf.* ἐπικλ.
- ἐγκλίνω 1) declino, eludo? 755,
62. 2) cedo, pedem refero,
687, 63. 3) ad cedendum co-
go, 236, 23.
- τὸ ἐγκρατὶς, firmitas, II. 728, 47.
- ἐγκλίμα, I. 707, 7. n.
- ἐγκύρω. ἐγκύρωσας τέχνησιν, 274, 88.
- ἐγκύρωσις, II. 375, 5. 327, 14.
- ἐγκώ, τὴν τέχνην, I. 438, 12. II.
- 759, 78. τὰ φράγματα, I. 388, 28.
- ἐγκωστήρια ὄργανα, 759, 74.
- ἐγκρίπτω, *adire*, 819, 97. *neutr.*
307, 54.
- ἐγκωνύω, 278, 49.
- ἐγκωρεῖ, fieri potest, I. 122, 48.
- ἔδαφος, *Ἐ* *pl.* τὰ ἰδέφω, solum,
ager. II. 534, 58. *sq.*
- τὰ ἰδέστα, cibaria, I. 219, 12.
- τὸ ἔδος τῆς Αθηνῶς, 717, 90.
- ἔδρα ἀσφαλὲς, solidum fundamen-
tum, II. 551, 39.
- ἐδολοκαίμης, I. 37, 7.
- ἐδολοκινδύνως, 475, 37.
- ἐδολονταί, volon. 204, 54. 313, 42.
- ἐθίσας, *neutr.* solitus, 283, 19.
- ἔτι. ἰώρ, ὡς, εἴ τι μένει, κακοποι-
θήσων, (sc. μένει) *Ἐ* *c.* 351, 99.
- ἢ τινες, pro οἱ τινες, 537, 20. *cf.*
832, 28. II. 534, 44.
- εἶδω. τοὺς εἰσόμενους, qui cognitu-
ri essent, I. 451, 24. 838, 19.
- εἰσεσθαι *legend.* *puto pro vulg.*
αἰεσθῆσθαι, 722, 65.

εἰκάτω. μάντις ἄριστος Ἑ'c. II. 390,
 55. εἰκάζοντι φάναι, 525, 10.
 εἰκαζόμενοι ἐς ποικίλα τοῦ συμ-
 βεβηκότες, 190, 61.
 τὰ εἰσέτα, *adv.* 400, 24. 409, 67.
 εἰλούμενοι. εἰλούμενοι (rectius εἰλού-
 μενοι) περὶ σκηνάς, in arcum
 compulsi, an oberrantes? I.
 281, 86. εἰλόντο περὶ ταῖς πύ-
 λας, glomerabantur circa por-
 tam, 703, 42. εἰλούμενος περὶ
 τὸ ἱερὸν, oberrans, II. 25, 99.
 2, 29. ὁ τοῦ βυθοῦ σπασμὸς ἐπὶ
 πάντα εἰλούμενος, in omnem par-
 tem se volvens, 830, 84.
 εἰμι. εἶναι, i. q. ἐνομάζεσθαι, II.
 321, 15. n. *Infinit.* εἶναι *abun-*
dans, *ibid.* cf. *Porti Lex. Jon.*
 ἔστιν α', I. 840, 49. n. 736, 2.
 536, 8. II. 6, 84. 96, 11. ἔστιν
 οὗς, I. 264, 97. sq. εἰδὲ δὲ? *id.*
 187, 68. n. εἰμοὶ ἔστιν καθαρμένοι,
 363, 19 sq. ἢν *Antioch.* ὁ Μέντας,
 593, 67.
 εἴμι. εἶναι ἐς ἀλλήλους, (i. q. ἐπ'
 ἀλλήλ. Ἑ'c. ἐς χεῖρας ἐπ' ἀλλήλ. 644,
 22. Ἑ'c.) 665, 88. 826, 20. δι'
 ἑχθρας εἶναι, *vid.* *δια*.
 εἵνεκα. II. 25, 6.
 (ταῖ) εἰρηναῖα, I. 309, 88. i. q. εἰρήνη.
 εἰρηνοδίκης, *facialis*, 51, 96. *An*
eofdem dicit, *ἀντοκρατορας* περὶ
 εἰρήνης πρὸς τας? 32, 19.
 εἰρωνεία *scripsi pro vulg.* εἰρωνεία,
 II. 419, 37.
 εἰρωνεύεσθαι περὶ τινος, 615, 42.
 εἰς, Ἑ'c. εἰς. *Pro* εἰς *plerumque* εἰς.
 I. 1, 5. n. II. 122, 58. n. 349, 99.
 n. εἰς, donec, I. 121, 18. 125,
 11. λοιδορεῖν τινα ἐς ἀπιστίαν,
 163, 72. ὑμνεῖν τινα ἐς τὸ γένος
 καὶ ἀνδρείαν, 85, 3. ἐπαυτίσαν ἐς
 τὴν ἀσχηλίστην Ῥωμαίων, occasio-

ne occupationum, propter oc-
 cupationes, 147, 88. n. οὐδὲν τι
 προμαθὼν ἐς τὴν ἀδελφὴν, quoad,
 quod adinet, 119, 2. ἐς πᾶν-
 τα βέβαιος, (i. q. κατὰ πάντα)
 326, 45. κακοπραγία ἐς ἀπάντα,
 348, 47. μετριοπάθεια ἐς πάντα,
 368, 85. *sic forte* 530, 75. Ἑ'c. 80.
 ἐς τὸ ἄστυ, ad urbem, non in
 urbem, 648, 13. 139, 49. Ἑ'
sæpe aliâs. ἐς *an pro in?* ἐς τὸ
 Βρεττίσιον εἶναι, II. 170, 82 sq. n.
 εἰσποιόμαι, 524, 6. 843, 90.
 Alia *verba compos.* *quere in* εἰς.
 ἐκ, per, ab, opera vel jussu ali-
 cujus, I. 614, 18. II. 40, 46.
 87, 43. *temp.* ἐκ μέσου θύρου
 ἐκίμαζεν, 178, 20. 181, 66. καὶ
 οὐ πολλὸς χρόνος, ἐξ οὗ, *an nota-*
re potest, „nec multum tempo-
 ris processit, quum” i. e. ac
 non multo post, I. 17, 56? n.
 loci. ὅσα ἐκ Μήδων ἐπὶ Ἑλλήσπ.
 inde a Media, 615, 43. ἐκ *per*
ellips. *intell.* Καρχηδόνι τῇ Μω-
 σανιάσσου πταίσματι συμπίσθη-
 τις, *intell.* τῇ ἐκ Μασσων. πλαιοσμ.
 400. 11. ἡ τῶν πολιμίων ἡγήνη, *intell.*
ἐκ τῶν πολ. II. 168, 48. n.
 ἐκ βραχίως οὗ, 468, 14. n.
 ἐκός. ὅντις ἐκός τοῖς Σαλασσοῖς,
mendose, I. 852, 50.
 ἑκάστος, *singuli per se*, (opp.
 ἑμοῦ πάντες) 429, 65. 432, 10.
 παρὰ γὰρ λόγον ἑκάστον χωρεῖν,
pratuli ἑκάστον, 576, 87.
 ἐκάστῃ, *idemtidem*, *subinde*, II.
 3, 31. 59, 69.
 ἐκάτερος, *utroque*, I. 575, 69. 757,
 61. 792, 33. Ἑ'c. *Sic* ἐκάτεροι,
utrique. *Sed* 792, 43. *pro* καθ'
 ἐκάτερον *legendum videtur* κατὰ
 δόξαν. *Et* II. 356, 95. *pro*

- ὁ ἐκπύρην οὐ κοινῇ. posui ὁ
 ἑτέρου. *Vicissim* l. 746, 76. *pro*
vulg. ἑτέρους, *ex MS. Aug. re-*
stitui ἐκπύρην.
 ἐκπύρην, *sq. gen.* 583, 2 ὅ 6.
 II. 451, 67.
 ἐκπαίνω, i. q. λήγω, l. 568, 43.
coll. 572, 13.
 ἐκπασθέντες, *ad hunc*, postquam vi-
 cerunt, 510, 82.
 ἐκβολή, digressio orationis, 682,
 78. n. ἐκβολή τοῦ Πόντου, 803,
 28. (i. q. στόμα 805, 64.) αἱ
 ἐκβολαὶ τῆς μάχης, *viarum*
exitus, unde *ex pugna di-*
labi possunt fugientes. II.
 698, 30.
 ἐκδιαπρίζω, 556, 29.
 διὰ ἐκδοικοὺς σπονδῶν, 292, 9.
 ἐκθειάζω τιναί, 375, 15.
 ἐκθύνω τὸν βαρύν, 396, 46.
 ἐκθύμως, l. 10, 49. 255, 47. 775,
 63. ἐκθυμότερον *παιχνομαχίᾳ*, II.
 761, 11.
 ἐκκαλυπθεῖναι, 620, 32. 621, 39.
 ἐκλάμπω, splendorem edo, 12,
 89. 494, 49. n. 619, 13.
 ἐκλήγειν χρημ., *exigere pecunias*,
 II. 713, 19. 714, 29. 717, 85.
 ἐκλιμναίξει ὁ ποταμὸς τὸ πεδίον, 699,
 36.
 ἐκλογίζομαι, excuso, τὸν ἀνόγκων,
 728, 68. ὑπὲρ τούτων, 814, 15.
 σιγῇ, l. 800, 75. n. *Cum gen.*
per ellips. prapof. ἐκλογίζετο τῆς
 ἀνόγκης, II. 511, 75. *Et seq.*
acc. cum infin. ἐκλογίζετο αὐτοῖς,
 τὴν βουλὴν ὅς c. 461, 43. *Sed p.*
 801. 91. *prater necessitatem*
ἐκλογίζεσθαι posui pro vulg.
ἐκλογίσασθαι, quod tenere de-
bueram. cf. n. ad p. 37, 1.
ἐκλογίζομαι, 1) *reputo*, 162, 34.
 2) i. q. ἐκλογίζομαι, 37, 2. n. 455,
 27. n. 801, 91. n.
 ἐκλύω. σὺ σώματι τῶν Καλῶν ἐκ-
 λύοντε ταχέως, l. 82, 57. n.
 ἐκμαίνομαι, 70, 4.
 ἐκμειλοσσομαι, II. 138, 23.
 ἐκπρίνω *sq. is*, (i. q. λήγω) 50, 17.
coll. 49, 12.
 ἐκπρίνω. αἱ ἐπὶ τῷδε πύλῃς ἐκπρί-
 ναι, 597, 44. ὅς ὅτε τοὺς Ρωμ.
 ἐκπρίναι, 819, 5 *sq.* τὸ πλῆθος
 ἐκπρίναι, *milites territi*, 714,
 56. n.
 ἐκπυλῶναι, l. 97, 71. II. 479, 34.
 518, 97.
 ἐκπυλῶναι, τὸ λείψανον τῆς πίστεως, 259,
 11. 712, 1. τὴν γῆν, II. 10, 55.
 ἐκπυλῶναι, l. 31, 14.
 ἐκπύρην. ἐκπύρην, *pro mend. ἐκ-*
πύρην, 243, 50. n.
 ἐκπύρην. ἐκπύρην τὸ ἐργον, 624,
 90. n. 473, 97. 498, 24. ἐκπύρην
 οὐκ ὄντος ἀ --, 516, 80. 712, 91.
 ἐκπύρην, τὰς χεῖρας, 218, 85. τὴν
 κεφαλὴν, 716, 65. II. 131, 12.
 ὅς 100, 74, *ubi vulgo ἀπύρην.*
 ἐκπύρην, 131, 9.
 ἐκπύρην, 91, 12.
 ἐκπύρην. τὸ πνεῦμα κατὰσχόντα ἐκ-
 πύρην, *animam cohibendo ex-*
terere, 311, 27. λυμὸς αὐτοῦ
 ἐκπύρην, l. 399, 81.
 ἐκπύρην. τῆς ἱσυχίας. πάλιν ἐκπύρην
 ἐκπύρην, *ex MS. Bap. pro*
vulg. ἐκπύρην, 341, 29.
 ἐκπύρην τιναί, 244, 63. 250, 59 ὅ
 72. II. 11, 74. 135, 79. 266, 52.
 τὰ Καίσαρος, 274, 90.
 ἐκπύρην, πάλιν, l. 742, 7. n. γῆ-
 μιν, 403, 55.
 ἐκπύρην, *aperire, patefacere tem-*
 160, 15. II. 29, 70. 177, 52.
 289, 53. ἐκπύρην πάλιν, τὴν,

- aperte inferre bellum, I. 108, ὁ ἔμβολος, 820, II. 865, 68.
 22. τὸ πάλαι μῦθος, 403, 50. ἔμβολῳ, cum dat. II. 254, 396
 719, 28. νίκην ἀρίστην ἐπενεγκάμε- ἔμμενῳ τινι, in fide maneo 129, 79.
 νος, 260, 38. 271, 26. τοῖς ὁμολογημένοις, II.
 780, 34.
 εὐφῶς ὀχυρωτάτη πάλις, ap i. q. ἐν ἔμμεστος, 198, 6. ἔμμεστον ἑαυτῷ
 φύσει, naturā? ap i. q. υπε- τῷδε (ap δὲ τῷδε?) τῆς χα-
 ρῶς, mirum in mod.? 863, 15. ριτος πλῆθος τοῦδε ποιούμενος,
 εὐλαίως περιφύτον ἦρος, 178, 16. 187, 15.
 εὐαῖνῳ. τὴν στρατὸν ἐς ἐπὶ ποσὶ ἐλάσας, ἔμμετῶν ἑκατὸν, 801, 93.
 131, 14. π. ἔμμετρημι, ἔμμετρημι, ἔμμετρημι,
 ἐλθῶν σὶ τοῦτο, 411, 79. 525, 2. ἔμμετρημι, I. 692, 54. 695, 7.
 II. 748, 95. ἔμμετρημι, II. 179, 78. ἔμμετρημι, ἔμμετρημι
 ἐλαύνει τοὺς παῖδας, intellig. ἔμμετρημι, I. 361, 84. ἔμμετρημι,
 I. 37, 2. 409, 54. 606, 94: poterat teneri vulg.
 ἐλάουλος, 749, 32. διακρίσιν, ut 765, 97. 769, 8.
 ἐλαυμένης, II. 567, 11. ἔμμετρημι, II. 94, 73. 585, 20. 827.
 ἐλαυμένης, ap i. q. ἀπὸ τῆς ἐλαυμένης? I. 29.
 673, 19. ἐλαυμένης ἀπὸ τῆς ἐλαυμένης, II. 817, 62.
 ἐλαυμένης, I. 585, 33. ἔμμετρημι, I. 554. I. 554. I. 554.
 ἐλαυμένης, 358, 42. π. 465, 67. διος, 849, 99. διος ἔχθης
 ἐλαύνει vel ἐλαύνει, 702, 21. ἔμμετρημι, lege ἔμμετρημι. vel
 ἐλαμπύριον, 9, 40. ἔμμετρημι, 518, 6.
 ἐλαφίζω, 57, 96. ἔμμετρημι, 422, 64. Et τὰ ἔμ-
 ἐλαφίζω, sq. aor. I. pro fut. vid. πορῶ, (i. q. τὰ ἔμμετρημι) 423, 76.
 n. ad 381, 95. ἔμμετρημι, I. 52, 70.
 ἐλαφίς, spem faciens, mutan- ἔμμετρημι, 752, 68. II. 14, 24.
 dum in ἐλαφίς, 148, 8. π. ἔμμετρημι, ἐπὶ ἔμμετρημι ὁρμηθῆναι, I.
 πίζομαι, passive, a me expe- 110, 54.
 ctatur, 467, 99. π. 592, 50. π. ἔμμετρημι, 433, 64.
 ἔμμετρημι, irruo, cum dat. 575, 61. ἔμμετρημι, 363, 20. π. 613, 11. ἔμ-
 II. 618, 18. cum prep. ἐ, I. φέρων. II. 164, 75. vulgo ἔμμετρημι.
 635, 76 ἔμμετρημι. 741, 83. &c. δι- ἔμμετρημι, 1, 4. 2, 27.
 ξαν ἀπασιν ἔμμετρημι, I. 311, 23. ἔμμετρημι. An pro τίς? ἀπὸ τῆς ἐν ἐφῶν, I.
 τὴν αἰτίαν ἰδιδόκει τοῦ πολέμου 496, 83. ἐν ψ, 150, 38. π. 406,
 πρῶτος ἔμμετρημι ἐν ἔμμετρημι? 300, 91. 446, 49. II. 17, 64.
 12. ἔμμετρημι, 617, 77.
 ἔμμετρημι, impetus, impressio in ho- ἐμμετρημι, 426, 14 ἔμμετρημι.
 stem facta. I. 587, 66. II. 680, ἐμμετρημι, 419, 99.
 28. 816, 99. 848, 83. Sed pro ἔμμετρημι, incito, 67, 47. 217, 77. II.
 vulg. ἔμμετρημι ἐς τὴν ἔμμετρημι. Sic ἔμμετρημι ex conj. pro
 cum al. mss. passui ἔμμετρημι, I. 78-4. ἔμμετρημι
 555, 14. 672, 2. ἔμμετρημι, cad. notione, 386, 80.
 ἔμμετρημι. περιέστη αὐτῷ ἐς τὸ ἔμμετρημι

- ἀπολογίζομαι, *vulgo*, pro ἀπολογί-
μαι, 402, 34.
ἀπολύω. τὴν ἀπολύουσιν φέρειν, II.
526, 26. νόμῳ δὲ ἑτέρῳ ἀπένει
(*intell.* αὐτὸν,) μὴ εἶναι πολέ-
μιον, 525, 18.
ἀπομάχεσθαι, 1) pugnare, sese de-
fendere, *absol.* I. 479, 11. II.
687, 63. *cum prap.* πρὸς, 593,
63. *cum acc.* 600, 84. *ἔξ.* 2)
nego, *opp.* ὁμολογῶ, 595, 95.
ἀπορος, I. 382, 4. ἀπορα, *neut. plur.*
pro ἡ ἀπορία, II. 663, 30.
ἀπορήνυμι. πόλεμος ἀπερήνυτο ἐς
ἔργον, I. 555, 18. *cf.* ἀναρήνυμι.
ἀπορήνυντες ἀπειλὰς, 540, 71.
ἀπέρρηξεν τοσοῦτο, II. 287, 13. *ἔξ.*
absol. ἀπερήνυν, in hæc verba
erupit, 409, 73.
ἀποσταλέω (*vulgo* ἐπισταλέω) ἐπ'
ἀγκυρῶν, 249, 55.
ἀποσίμωσις, 622, 63. n. (59.
ἀποσιμαῖσθαι, bona profiteri. 576,
ἀποτρέπω. τὸ πλῆθος ἐς ἃ παρήνυ-
λιν ἀπέρρεψαν, 68, 17. n.
ἄπλομαι. λιμὸς ἤπλετο αὐτῶν, I. 201,
3. n. II. 756, 21. *cf.* I. 434, 44.
414, 28. *ἔξ.*
ἀργία, ἀργίαι, *feriæ*. II. 78, 92. *ἔξ.*
95. 79, 9. *ἔξ.* 13.
ἀργυρεῖα, I. 123, 72.
ἀρδεῖν, II. 390, 65. n. ἀρδεύειν, I.
620, 29.
ἀρδην, I. 380, 75. 493, 42. 852, 38.
ἀρειμανὴς, 661, 29.
ἀριστερῆς, 147, 95.
ἀρπαξ, II. 864, 59.
ἀρτιγένειος, I. 313, 53.
ἀρτίγνωστος, II. 407, 41.
ἀρτωμένος αὐτοῦ, *vestigia ejus pre-*
mens, 603, 27.
ἀρχαίρεσις, I. 462, 10. n. II. 64, 49. n.
ἀρχαίρεσις, I. 448, 83.
ἀρχω. *Nomina compos.* ex ἀρχω.
I. 53, 32. 440, 40.
ἀσήμεντος, qui nulla imperii in-
signia, nullum legit. imp. ha-
bet, II. 476, 94.
ἀσμενίζω, I. 292, 72. II. 451, 74.
ἄσπειστος, I. 110, 54. n. 662, 44. n.
720, 32. n.
ἀστρατεία, II. 876, 56. 11, 70. 385,
69.
ἀστρατηγῆτως, *sine imperio, sine*
duce. 67, 5.
ἀστυκὴς, *pro vulg.* ἀστυκὴς, 44, 14.
46, 47. I. 53, 78. *ἔξ.*
ἀσχετῶς ἔχιν τοῦ δρόμου, 698, 36.
ἀσχολεῖσθαι ἐς τι, I. 612, 98. 847, 62.
ἔξ. *sed mend.* *vulgo* ὑπὲρ τι,
II. 8, 26, 13, *pro quo περιρροῦν*.
ἀταλαίπωρος, 528, 64.
ἀταλαπῶρος, 523, 78. n.
ἀταραξία, 651, 36.
ἄτιμοι, *ignominia notati milites*,
I. 687, 68. *ἔξ.* 74.
ἄτιμῶ, II. 418, 13. 433, 56. 485,
36.
ἄτριψ, (*i. q.* ἀτριβῆς,) I. 175, 77. n.
ἀπ' αὐθις *leg.* *pro* αὐτὸς? 322, 5.
αὐτόθιν, 132, 22. n.
τὰ αὐτόμολα, 595, 8. n.
αὐτόφωρος. II. 413, 39. n. I. 287, 89.
αὐτὸν, αὐτοῦ &c. *reciproce, pro*
ἑαυτὸν, ἑαυτοῦ *ἔξ.* 47, 36. n. 63,
83. n. 533, 62. n.
ἀφαιρούμαι. ὁ λιμὸς ἡμᾶς ἀφείλετο
μὴ καλῶς φρονῆσαι, 365, 42. n.
ἀφελὴς ὁ θρίαμβος. 389, 26. n.
ἀφεις, *locus unde naves excu-*
runt, 780, 51. ἀφίημι (*sc.* τὴν
ναῦν) ἐς τὸ πέλαιος, 756, 39.
ἀφίστημι. τὰ πορρωτέρω τοῖς δεινοῖς
ἀφεισθηκότα, II. 360, 65. n.
ἀφορᾶν ἐς τι, I. 221, 41. 485, 72.
494, 57.

- ἡ φoρμὴν λαβὼν *cum dupl. genit.* βασιλίσσῃ, 808, 13. II. 417, 1.
 II. 327, 14. n. βάσις. αἱ βάσεις, pedes, 860, 83.
 ἀφ' ὧν λαλῶν ἐκείνη, *secura pax*, 881, βασιλεύω. ἐκείνηται τὴν ἀργύραν, *suf-*
 44. tulit ferias. 79, 9. n. .
 ἀχαρκαῶτως, 493, 72. βίβαιος, *gen. comm.* I. 556, 38. n.
 ἀχθoμαι ἤχθeto *ponendum videtur* 129, 78. 350, 81. 385, 53. 426,
pro mend. ἡσθίς, 863, 30. Sic 21. II. 366, 53. 741, 81. Sed ἔ
 ἤχθeto-ἐρχόμενος, I. 300, 9. ἔσ. in *fam.* βεβαία (*nisi hoc a H-*
 ἀχλυνώδης, 585, 34. brariis) I. 405, 90. II. 211, 18.
 ἀχρεῖος, *gen. comm.* 762, 48. τὸ ὁ βεβαιωτής, I. 417, 75.
 ἀχρεῖον, calamitas, tristis re- βάλῃ, *an leg. pro τάλῃ*, 633, 48. n?
rum status, 825, 3. βιβλίον, *epistola*, 149, 23. *coll. l.*
 ἀχρηστία τῶν ποδῶν, I. 28, 88. 29. tabellæ, *scriptum*, II. 335,
 ἀψαυσίην, 87, 29. ἀψαυσίος, II. 44. *catalogus, tabula*, 772, 98.
 230, 41. 368, 85. βίβλος *vel βύβλος πλατύνει* ἐξ ἱερῶν,
 I. 811, 57.
 Βάδην, pedibus, (*opp. ἐπ' ἀπὴ-* βλάπτω. δι' οὗ βλάπτοντες, II. 161,
νης) I. 74, 46. 13. 268, 76. ἔσ. *cum dupl.*
 βαδύμαλλος, 797, 24. accusf. *privare aliquem re*, I.
 βαδύς λογισμός, II. 449, 30. n. βα- 263, 85. II. 358, 27. n.
 θεία σιγή, *sæpe. Sed mire*, ἔπει- βοηδρόμῳ, *discurrere clamans*, 340,
 ξις βαθεῖα, I. 776, 70. 28. I. 281, 79.
 βαρὰ βρώδης, 560, 98. βουλαιά δια, 419, 4. βουλ. ἐσθία,
 βαρβαρισί, 713, 19. 674, 37.
 βαρβαρῆς, II. 115, 35. n. βουλευτήριον. μετὰ τὸ βουλ. *dimisso*
 βαρὺς, molestus, I. 69, 82. βαρὺς *senatu*, 527, 38.
 σίλος, II. 611, 74. βαρυάτη δύ- βουλευῶ, *cogito*, 652, 72.
 ναμῆς, 528, 61. παρασκευῇ, 626, βραδύνει ὁ πόλεμος, ἔσ. *simil. longius*
 24. ἐν βαρυάτῃ χάριτι, 359, 46. *durat*. II. 239, 91. 97, 25. 389,
 βαρεῖα ἔπειξις *voluit Reisk. pro* 50. βραδύνειν ἐν τῇ στρατίᾳ, 239,
 βαθεῖα, I. 776, 70. 86. 301, 65. ἔσ.
 βαρυσυμφορώτατος, 535, 62. βρέτας, I. 298, 65. ἔσ. 72.
 βαρύτης ἢ ἐπὶ Βάρια, 109, 40. τὸ βρίθω, *abundo*, II. 293, 16.
 πλῆθος ἐκπλαγὴν αὐτοῦ τῆς βαρύ- βύζην, I. 479, 1.
 τητος μετενοῖ. II. 734, 46. n. βυκανητής, *βυκατιστής*, 279, 56. n.
 βασιλῆς, *subst. aulicus*. I. 59, 24. Γαμέω. γάμασθαι, *de fam. cum*
An leg. βασιλῆσκος, *regulus*, II. dat. (*vulgo accusf.*) II. 175, 22.
 617, 48? ἔσ. 643, 5? *Adjecf.* γαστήρ. τὰς γαστήρας κατετήκυντο,
 νῆον ἄνθρα καὶ βασιλῆκον, I. 628, I. 166, 10. II. 507, 4. κατὰ γα-
 59. τυραννικὸν ἐκ βασιλῆκου γι- στήρα ἔκαμαν, I. 196, 16.
 νόμενος, II. 332, 89. ἔσ. γαῦρος, 50, 76. γαυρούμενος, II.
 τὰ βασιλεία. *an metonym. pro οἱ* γαῦρος, 844, 11.
 βασιλεῖς, I. 608, 27? n. ἔσ. 817, 65?

INDEX

- γυνίλασις, I. 518, 6. n.
 γυνίλιος ἡμέρα, II. 344, 6. 678, 86.
 γυνίσιος ἡμέρα, 444, 53. n.
 γυνικός, i. η. γυνικός, I. 606, 84.
 γένος. πάντες οἱ δέξας ἢ γένους ἀντι-
 ποιούμενοι, qui illustrare genus
 suum cupiunt? II. 142, 92.
 γυνάμερος, colonus, 810, 48.
 γίγνομαι ἔξ γίνομαι, I. 26, 72. n.
 νεῶν πληθος, τὸ μὲν ἔτοιμον, τὸ δὲ
 γιγνόμενον ἔτι, 662, 37. Sic 860,
 72. II. 231, 53. 245, 3.
 γιγνώσκω ἔξ γινώσκω, cum com-
 prof. I. 26, 72. n.
 γλίσχρος, parce, ægre, 749, 17.
 γνώμη. ἡ τοῦ τῆν γνώμην ἐς αὐτὸν
 ἔφερε, II. 140, 53. γνώμην ποιεῖ-
 σθαι, consilium capere, consti-
 tuere, 882, 66. 757, 44. 787,
 55. γνώμην ἐσφέρειν, sententiam
 dicere. 180, 12. γνώμην ἐσφέρειν
 ἐς τὸν δῆμον, referre ad popu-
 lum, 139, 48. συνεχῇ γνώμην
 (ap. συνεχῇ γνώμῃ, cum MS.
 BAV.) λήγειν, Καρκεῖν δὲ μὴ εἶναι,
 I. 393, 93. εἰπὼν τὰ (ex con-
 ject. pro vulg. εἰπόντα) τῆς γνώ-
 μης, 434, 48. n.
 γνωρίζω, commendo, 517, 85.
 γόνυ. τὰ Καρχηδονίαν ἐς γόνυ κατα-
 βαλὼν, 330, 54. βαλὼν, 434, 50.
 ἔβριψα, II. 421, 59. κλίνας, 435, 2.
 γυμνασία ap. leg. pro χειμασία,
 812, 83?
 γύναιον, I. 273, 50. n. ἔξ saepe aliàs.
 γυναικὲς τι παθεῖν, II. 737, 10.
 Δαιμόνιον, 1) deus, I. 132, 16. n.
 625, 2. coll. I. 11. II. 655, 5.
 coll. 656, 24. 2) fortuna, I.
 366, 66. n. 534, 44. 576, 86. n.
 δαίμων, fortuna. φθονεὶς, invida.
 535, 60. n. ἀγκυρὶς, II. 826,
 13. μεταβαλεῖν δαίμονας I. 493,
 46. n.
 δακρυῶν. διδακρυμέναι, 406, 99.
 δαλὸν ἐξάψας, II. 354, 64.
 δαπανήματα, I. 513, 70. n.
 δᾶδαι συγκαταμ. 482, 59. n.
 δει, per ellips. intell. 205, 76. τὸ
 δεινὸν στρατόπεδον ἔχων ἀνδρῶν.
 349, 87? n.
 δειγμα, documentum, specimen,
 II. 477, 10. 560, 97. 563, 93.
 766, 95. An I. 628, 68? n.
 διδῶ. ἴδωσαν περὶ τῷ τῷ Καν. leg.
 videtur ἐπὶ, timuerunt ab illa,
 II. 421, 67. n. Vicissim pro tal
 legend. πρὸς, 752, 55. n. Alia
 constfr. δεδόστας Ἀντώνιον ἐπὶ το-
 ρανίδι, 452, 82. δόσας μὴ ὡ
 (vulgo ἢ μὴ) vereor ut, 21, 19.
 δόσας, vel δει, per ellips. intell.
 463, 77. n.
 δεκαζῶ, muneribus contumpro,
 198, 5. I. 658, 73.
 δεκάσμις, II. 204, 6. 206, 29.
 δεκατεύω, in x partes distribuo,
 69, 47.
 δέλτος, I. 596, 28. II. 29, 60. n.
 δεξάμεν ὕδατος, I. 166, 15.
 δεξιά. ἐν δεξιᾷ ἔξ ἐπὶ δεξιᾷ, I. 1, 8. n.
 561, 27. n. ἔξ c.
 δισπέντης, II. 588, 74.
 δημογῶγος, 1) populum duco, se-
 duco, 615, 48. 763, 46. 2) το-
 το αὐτὸν ἐδημογῶγος, hoc ei fa-
 vorem multitudinis concilia-
 vit, I. 495, 67. II. 781, 45.
 δημιουργός, auctor (foederis), I.
 417, 75.
 δημοκοπία. δημοκοπῶν ἐς Μακεδόνα
 557, 51. Ἀργεῖον τὸ πλοῦτος ἐφ'
 ἡμῶν δημοκοπήσαντος, II. 651, 42.
 δημοκόπημα, 35, 58.
 δημοκοπία, I. 249, 56. δημοκοπιῶν
 ἰπαρμόνης

ἐπαυρίμενος, *an*, studio captan-
di favorem populi ductus, 40,
44. τὰ ἐν Ρώμῃ ὁ Κικ. ἔγεν ὑπὸ
δημοκρατίας, II. 486, 63.

δημοκράτος, I. 250, 75.
ὁ δημόσιος, scribe publicus. II.
411, 98. ἐκ τοῦ δημοσίου, 423,
88. n.

δημότης, I. 41, 48. n.

διά. διά χιτωνίσκου μένου, 400, 99,
n. δι' ὧν, *pro* μεθ' ὧν, *vel* σὺν οἷς,
II. 242, 45. διά γε (*sic posui*
pro διά τε) τὸ μέγεθος Ἑῤ. 116,
44, *pro* ratione magnitudinis.
διά μίστους εἶναι τινί, I. 339, 3.

646, 57. ὡς οὐ δι' ἔχθρας ἀνη-
κέστον πρὸς αὐτὸν εἶναι? II 505,
75. n. δι' ὑπονομίας εἶναι, 401, 35.

διαβάλλω. 1) μὴ ἀγχαθὴν δεξάν ὑμῶν
αὐτῶν ἐν ὑμῶν πρώτοις διαβάλλητε.
I. 420, 22. n. 2) trajicio. 556,
44. 558, 78.

διαβάτης, *de* accent. *vid. n. ad* II.
255, 64.

διαβολή. μὴ σὺ τήνδε τὴν διαβολὴν
αὐτοῖς διέβαλλες, 769, 44. τῶν ἐς
Μενεδώρον παρὰ Πομπήϊου (*an*
πρὸς Πομπήϊον *vel* παρὰ Πομ-
πήϊον) διαβολῶν, 815, 31. *cf. p.*
814 *extr. Ἑῤ. sq.*

διαγορεύοντος νόμου τινὸς, 75, 38.

διάγραμμα, 349, 84. 571, 83. 800,
74.

διαδιχομαί, τὴν ἀρχὴν, I. 22, 17. αὐ-
τὸν, 168, 51. 223, 74.

διαδιδράσκω. αὐτὸν διέδρασαν ἐς Ρώ-
μην, II. 80, 30.

διαδιδωμι, *sq.* ὅτι, *rumorem spar-*
go. I. 200, 95.

διαδοχή. ὅπλα ἐς διαδοχὴν, 13, 93.
n. *cf.* II. 81, 52.

διαζώωνται τὰ σκιάφη, 812, 1. n.
διαζώσμενος, ὥσπερ εἰώθετο Ἑῤ.

Vol. III.

gabino cinctu, I. 361, 84. n.
495, 70. 704, 61. τὰ ἱερίσια δια-
ζώσαμ. II. 23, 66. n.

διάδοσις καὶ ἀντίληψις, *venditio &*
emptio. I. 427, 29. διάδοσις τῶν
φορτίων, 479, 4. n.

διαδρέω, 451, 29.

διαίρω. διελὼν *posui pro* διελθὼν,
225, 1. n. τὰ οικοδομήματα δια-
ρῆν ἐς ἐλγόν, *paulatim, per par-*
tes, destruere. 488, 56. τὸ ἀσφύ-
κον διήρητο ἐς αὐτοὺς. II. 153, 79.

δαίτα. ἐπὶ τῆς διαίτης, 128, 48. *Sic*
forte Ἑῤ 162, 27. *ubi vulgo*
ἀπὸ. ἐπὶ διαίτῃ, I. 705, 80. II.
313, 61. 315, 91. διαίτων ἔχον,
verlabatur. I. 638, 27.

δαίταί, αὐτοῖς, II. 568, 53. 834, 50.
τὰ ἐς ἀλάλους, I. 748, 4. τὸν πᾶ-
λμον, 25, 63. διαλύσεις, 323, 33.

διακινέω, II. 488, 92.

διακλειόμενοι, *exclusi*, 199, 10.

διακληρώ, τὸ δικαίον θαντῖν, *de de-*
cimatione militum, 239, 1. *cf.*
n. ad l. 98. p. ead.

διακονήσασθαι (τινί) τὸ ἔργον, I. 70, 6.
διακόνειω *petrum po*, 516, 72. 587,
73. Ἑῤ.

διακοσμηθέντες τ' ἄλλα, I. 41, 92.

διακριθῆναι (i. q. διακρίσθαι, *διαμε-*
ρίζεσθαι) ὅτι ἀλλήλους ἐς τι Λού-
κουλον καὶ Τυγράνην, *diffidio in-*
ter se facto, alios Lucullum;
alios Mithridatem sequi, 767,
33. στρατικὰ διακρίθη, *copiæ ex-*
plicate sunt, II. 645, 35. αὐτὸν
διακρινόμενον ἦν, *omnia turbata*,
773, 22. διακριθῆσαν, *discesse-*
runt e pugna, 124, 95. 610, 57.
Ἑῤ sape aliàs.

διακρούομαι τὰς δικάς, *evado, eludo*
judicium, I. 105, 74.

διαλαγχάνω. διαλαγχῶν ἐν ἄλλαις, *an*
V v v

- ἐν ἡλικίᾳ? αὐτὸν ἐν ἡλικίᾳ? II. 727, 45.
- διαλαμπύρειν, intetpcipio, exordior, viam. 688, 48. 177, 35. inchoare, intetolado. I. 437, 93. 676, 74. 860, 67.
- διαλαμπύρω. absol. οὐ δύναται ἵσταναι τὴν τὴν πύξιν, II. 100, 77. Es enim gen. οὐ δύναται ἰσταναι τὴν πύξιν, (nisi sit genit. absol. passus, ut distingui debeat oratio post dictum,) 29, 8.
- διαλέω τὴν διακτ., desisto ab accusatione, 207, 44. δύλωσι αὐτῶν, defecit ab hostibus, 492, 62.
- διαλέω αὐτοὺς, conciliare studentes eos, 76, 48. διαλύεσθαι, 27. διαλύει πόλεμον, I. 97, 84. n. διαλύει τὴν ὑπερίαν, II. 111, 68. τμήρη διαλύει, naufragium fecit, 841, 57. I. 714, 41.
- διαπόρευμι, 350, 93.
- διαπορεύομαι, II. 681, 39.
- διαπύλω. I. 434, 41.
- διαπύλω, sc. ἐν πύλῃ, 140, 61. n. vel ἐν εἰρήνῃ, ut 150, 43.
- διαμερίζω. διαμερίζοντες ἐς ἐκείνους, II. 15, 37. 2, 19. n. Sic διαμερίζεσθαι, Es διαμερίζεσθαι.
- διαπύλω, cum acc. I. 853, 59.
- διώπειρα. 87, 35. 544, 31. coll. 543, 23.
- διώπειρα, 1) trajicio, 2) ultro cittoque navigo, II. 658, 55. I. 342, 46.
- διωπύλῃς, 109, 35. n.
- διωπύλω, laboribus adfuefacio, 602, 27.
- διωπύλῃς, 90, 66. 116, 49. II. 55, 13.
- διωπύλῃς, I. 538, 36. n. II. 98, 38. n.
- διωπύλω. ἐν μακροῦ διαπύλῃς αὐτῶν, mJ. Vat. αὐτῶν, I. 483, 67. n.
- διαπύλῃς, ταὶ ἐν ἱερῇ. 311, 16.
- διαπύλῃς, 479, 11. n. 491, 2. 53, 34. II. 675, 32.
- διαπύλω. πύλῃς οὐδὲν ἔστιν ἡμεῖς διαπύλω, ita tractavimus, 653, 80. οὐδὲν διαπύλω, nihil super eo decernens? I. 670, 80. n. διαπύλω τοὺς ἐνοχλοῦντας, transiens, transigens cum debitoribus, II. 184, 65. τὴν ἀρχὴν διαπύλω, I. 721, 56. τὸ ἐπὶ τῷ διαπύλω, 647, 88. adde 366, 67. 346, 29. 374, 76. διαπύλω πόλεμον, componere bellum, 662, 45. 840, 56. 405, 80. διαπύλω ταὶ Ἰνδικὰ ἐν τῇ Ρωμαίῃ, vendunt merces Indicas in ditione Rom. II. 724, 98. n. cf. διαπύλω.
- διαπύλω. διαπύλω, οὐδὲν διαπύλω, 507, 10. n.?
- διαπύλῃς. πύλῃς Ρωμαίων διαπύλῃς, 168, 39.
- διαπύλω, πόλεμον, administro bellum, I. 118, 79. 558, 66. Sic II. 157, 49. Es. ἔχθραν, I. 110, 51. μὲν μὲν τι διαπύλω Ρωμαίοις, III. 14, 10. διαπύλω τῷ, dissentire, dissidere, I. 97, 72. 395, 17. II. 649, 9. 484, 22. Pro διαπύλω, I. 87, 27. cum Urfino διαπύλω, pofui. οὐκ ἐς πολὺ τῷ Βιβλίῳ παρὰ τὴν Βιβλίῳ διαπύλω, 643, 13. διαπύλω γραμματικῇ, ἀγορεύει, 80, 31. 563, 67. 576, 85. II. 641, 76. Es. φῶν διαπύλω αὐτὸν τῷ τῷ, 726, 42. Imperfon. ὡν καὶ μάλιστα τῇ βουλῇ διαπύλω, qui maxime cordi erat senabui, 394, 25.

- διαφύγω *sq. accusf.* I. 124, 84. 137, 11? n.
 διαίσκω, moneo. 503, 11. 530, 84. 148, 4. II. 692, 29. *διδάχθηναι*, prae-moniti. I. 650, 31.
 διακρίνω, 398, 72. n. II. 756, 26.
 διακρίνω, *absol.* 622, 61. *cum acc.* 680, 23. 865, 70. *Hinc corrigend. locus* 819, 94.
 διαμύνω, *an* I. 140, 61? n.
 διάχω, (*ut διαφέρω*) excello, 493, 40.
 διαίτημα, *forte in διαίμα mutand.* 628, 68. n.
 διακρίνω, 697, 38. II. 325, 75. 882, 54. *διακρίνω. διακρίνω leg. pro vulg. διαίτημα*, I. 499, 39. n.
 διακρίνω, 641, 78.
 διαίτημα, 641, 78. *ή νίκη διαίτημα*, I. 738, 43.
 δικαιολογούμαι, *causam meam defendo*, 430, 80. *Sic fere δικαίω προφέρω*, 416, 55.
 δικαιοί, *εστέ συντηγνί μοι*, 629, 84. *εστέ δικαιοί*, quo jure, 540, 69.
 δικαιοσύνη, II. 193, 15. *i. q. αὐτοῦ κρίσεως*, 182, 33. *συνῆλθε τὸ δικαιοῦ*. I. 597, 40.
 δικαιοσύνη, *δικαιοσύνη?* 499, 39. n. *εἰς αἰν*, II. 4, 58. *εἰς τὸ δικαιοῦ*, 6, 89.
 διορίζω, *admoneo*, I. 142, 6. *διορδοῦσθαι*, *pass. corrigere*, II. 207, 46. 205, 14.
 διορημία, *διορημία*, I. 623, 79. II. 402, 52. *εἰς* 56.
 διακρίνω, I. 237, 52. II. 676, 62.
 διακρίνω, I. 13, 97. n.
 διακρίνω, II. 584, 96.
 διακρίνω, *incertitudo*, 714, 99.
 διακρίνω, *d.* 226, 24.
 διακρίνω, 153, 87. n. 222, 62. n. 541, 80. II. 601, 97. 679, 9.
 διακρίνω, *gen. ux, al. vno*, I. 775, 61.

- διακρίνω, II. 590, 16. n. I. 382, 6. n. *cf. δέξω*.
 δοκίμαζω, 348, 63. n. 93, 45. n.
 δολοφονία, I. 639, 41. *δολοφόντης*, 639, 50.
 δοκίμαζω, *πολλήμας*, II. 599, 61.
 δέξω τινος, *pro περί τινος*, 863, 29.
 δέξω αἵματι, (*i. q. τῆς αἵματι*) I. 591, 44. *Sic d. εὐσεβείας*, II. 593, 59. *εἰς* I. 420, 16. (*pro τῆς εὐσεβείας*) *οὐδ' αἵματι μοι δόκω δέξω εὐσεβείας τὴν πόλιν ἐπὶ Καρχηδονίους*, 382, 6. n. (*delenda fors. verba τὴν πόλιν*) *δέξω παρῆκιν*, *ἐμποιῶν*, *ἐμφανῶν*, *sq. genit.* 186, 49. 588, 87. 554, 1. 667, 26. 189, 96.
 δοκίμαζω, *τὸ τοῦ Κασ. κλῆς ἐς αἵματι* *ἐντυχεῖν ἰδοκίμαζω*, II. 309, 92.
 δοκίμαζω, I. 240, 89. n. 249, 57. II. 235, 20.
 δοκίμαζω, *δοκίμαζω*, *εἰς* *δοκίμαζω*, I. 54, 40. n. II. 27, 28. 535, 60. *εἰς*.
 δοκίμαζω, *τὰς γὰρ τῆς αἵματι δέξω* *ἐμποιῶν*, I. 856, 4.
 δοκίμαζω, II. 660, 88. n. *Intell.* I. 819, 1. II. 445, 35.
 δοκίμαζω, 37, 92. *An addend.* I. 222, 50? n.
 δοκίμαζω, II. 37, 94. 99, 52.
 δοκίμαζω, *stadium, circus*, I. 785, 34.
 δοκίμαζω, *vel δοκίμαζω*, II. 157, 49.
 δοκίμαζω, *καὶ ἴσως ἐμποιῶν*, 585, 20.
 δοκίμαζω, *δύναται δ' εἶναι Τυγρῶν πόλις*, (*Tigranocerta*) *idem vālet quod Tigranopolis*, I. 741, 91. *Sic* II. 137, 11. n. *ubi non recedere debui a vers. Gelen.* *Adde* I. 53, 38. *οὐ δύναται*, II. 757, 32. *sq. n.* *δυνατὶς τῆς* *κατὰ σκαφῶν μικρῶν*, *prævalens*, 296, 67. n. *ei δυνάμει*, *an. i. q.*
 V v v 2

- οἱ δυνατόι? *an* οἱ δυνάμενοι δια-
φeyνyn?) 639, 42.
- δύναμις, 622, 55. n. I. 125, 98.
- δυνατός, ὡς μετὰ τοῦ δυνατοῦ φιλαν-
θρωπον, 495, 68. n. οὐ δυνατός;
Φράσαι, ineffabilis, II. 151, 51.
- ἐκ τῶν δυνατῶν, I. 771, 98. n.
II. 285, 75. 832. 11. τὸ δυνατόν
τῷδε τῆς φωνῆς, vis & proprie-
tas hujus sermonis, 771, 88.
- δυναστεία, I. 473, 4. 698, 66.
- δυσαισχία, disciplinae contemptus,
II. 734, 64. 736. 86.
- δυστηδymος, *vulg.* δυστδymος, I.
210, 60.
- δυστηγής, (i. q. δυστηγής,) 186, 60.
592, 59. 783, 95. II. 727, 51.
- δυστηγία, segnitias, I. 562, 48.
- δυστηγος, 1) segnitias, 558, 70. 2) i. q.
δυστηγής, 176, 86.
- δύσειρς Ρωμαίοις καὶ φιλοπόλεμος,
541, 78.
- δύσμαχος, 222, 54.
- δυσσομία, δυσσομία, II. 583, 81.
- δυσσηραίνω, *adīve*, difficilem red-
do, I. 854, 71.
- δυσωδης, 221, 48.
- Εάω. εὐκ εἶα, I. 34, 74. n. 551, 50.
II. 351, 25. *Eodem referri po-
test*, 28, 93.
- ἐγγίνεται, accidit, contingit, na-
scitur, 191, 42. 597, 58. II. 450.
51. *Ἐ* 404, 87 εὐνοια παρὰ τοῦ
στράτου τις ἐγγίνεται αὐτῷ, *ubi*
forte non opus erat, ex MS.
Aug. reponere simpl. ἐγγίγντο.
- ἐγυῖα, I. 315, 87 *Ἐ* 89. n.
- ἐγύς. ἐγύς τοῦ καινοῦ γενομένου. II.
21, 28. *Sic recte vulgo* 281, 99.
n. *ἐξ ἑλίων*, 671, 71, *in ἐξ ἑλί-
ωνος mutavi.*
- ἐγύρας πάλιν στρατῶν, *vulgo* I. 225,
15, pro quo ἀγύρας *posui. cf.*
ἀγύρω. ἐγύμενος, 810, 46.
- ἐγκλυπτομαι, *absol.* 810, 48. *cum*
partic. νηυσὶν ἐγκλυπτομαι, in-
dignationem dissimulavit, II.
270, 13. n. *cum acc. persf.* *Ἐ*
genit. rei, celare rem ab ali-
quo, 24, 91.
- ἐγκλεινομαι τινι, I. 68, 66.
- ἐγκλάσμαι, 48, 97. *cf.* ἐκκλ.
- ἐγκλίνω 1) declino, eludo? 575,
62. 2) cedo, pedem refero,
687, 63. 3) ad cedendum co-
go, 236, 23.
- τὸ ἐγκρατὺς, firmitas, II. 728, 47.
- ἐγκύημα, I. 707, 7. n.
- ἐγκύρω. ἐγκύρωσας τείχεσιν, 274, 88.
- ἐγκύρως, II. 37, 5. 327, 14.
- ἐγκώ, τῇ τὰ φρον, I. 438, 12. II.
759, 78. τὰ φράσται, I. 388, 28.
- ἐγκωστήρια ἄργανα, 759, 74.
- ἐγκωστήρια, *adīve*, 819, 97. *neutr.*
307, 54.
- ἐγκωστήρια, 278, 49.
- ἐγκωστή, fieri potest, I. 122. 48.
- ἔδαφος, *Ἐ* *pl.* τὰ ἔδαφα, solum,
ager. II. 534, 58. sq.
- τὰ ἔδαφα, cibaria, I. 219, 12.
- τὸ ἔδος τῆς Αθηνᾶς, 717, 90.
- ἔδρα ἀσφαλὲς, solidum fundamen-
tum, II. 551, 39.
- ἔδρα καὶ καὶ, I. 37, 7.
- ἔδρα καὶ καὶ, 475, 37.
- ἔδρα καὶ, volon. 204, 54. 313, 42.
- ἔδρα καὶ, *neutr.* solitus, 283, 19.
- ἔδρα καὶ, ὡς, εἰ τι μένει, κακοποι-
θήσων, (sc. μένει) *Ἐ* 351, 99.
- ἔδρα καὶ, pro ὅς τις, 537, 20. *cf.*
832, 28. II. 534, 44.
- ἔδρα καὶ, τοὺς εἰσπομένους, qui cognitu-
ri essent, I. 451, 24. 838, 19.
- ἔδρα καὶ, legend. *puto pro vulg.*
αἰεθίστα, 722, 65.

εὐκάζω, μάντις ἄριστος Ὡς. II. 390, 55. εὐκάζοντι Φάναι, 525, 10. εὐκαζόμενον ἐς ποιμένα τοῦ συμ-βέβηκτος, 190, 61.

τά εὐκάζα, adv. 400, 24. 409, 67. εὐλοῦμαι, εὐλούμενοι (rectius εὐλούμενοι) περὶ σκηνάς, in arcum compulsi, an oberrantes? I. 281, 86. εὐλόντες περὶ τὰς πύλας, glomerabantur circa portam, 703, 42. εὐλούμενος περὶ τὸ ἱερὸν, oberrans, II. 25, 99. 2, 29. ὁ τοῦ βυθοῦ σπασμὸς ἐπὶ πάντα εὐλούμενος, in omnem partem se volvens, 830, 84.

εἰμι. εἶναι, i. q. ἐνομάζεσθαι, II. 321, 15. n. Infinit. εἶναι abundans, ibid. cf. Porti Lex. Jon. ἔστιν α, I. 840, 49. n. 736, 2. 536, 8. II. 6, 84. 96, 11. ἔστιν οὐς, I. 264, 97. sq. εἰσι δ' αἱ? 187, 68. n. ἡμεῖς ἔστιν καθαιρεῖν, 363, 19 sq. ἢν Ἀντιοχ. ὁ Μήγας, 593, 67.

εἶμι. εἶναι ἐς ἀλλήλους, (i. q. ἐπ' ἀλλήλ. Ὡς ἐκ χείρας ἐπ' ἀλλήλ. 644, 22. Ὡς.) 665, 88. 826, 20. δι' ἑχθρας εἶναι, vid. διὰ.

εἵνεκα. II. 25, 6.

(τα) εἰρηναῖα, I. 309, 88. i. q. εἰρήνη. εἰρηνοδίκης, fecialis, 51, 96. An eosdem dicit, αὐτοκρατορας περὶ εἰρήνης πρίστας? 32, 19.

εἰρηνία scripsi pro vulg. εἰρηνία, II. 419, 37.

εἰρηνεύεσθαι pro τινος, 615, 42.

εἰς, Ὡς ἐς. Pro ἢς plerumque ἐς. I. 1, 5. n. II. 122, 58. n. 349, 99. n. ἢς, donec, I. 121, 18. 125, 11. λαιδερεῖν τινα ἐς ἀπιστίαν, 163, 72. ὑμῶν τινα ἐς τὸ γένος καὶ ἀνδρείαν, 85, 3. ἐκατέρωθεν ἐς τὴν ἀσχαλίαν Ῥωμαίων, occasio-

ne occupationum, propter occupationes, 147, 88. n. οὐδὲν τι προμαθὼν ἐς τὸν ἀδελφόν, quoad, quod adinet, 119, 2. ἐς πάντα βέλους, (i. q. κατὰ πάντα) 326, 45. κακοπραγία ἐς ἅπαντα, 348, 47. μετριπάθεια ἐς πάντα, 368, 85. sic forte 530, 75. Ὡς 80. ἐς τὸ ἄστυ, ad urbem, non in urbem, 648, 13. 139, 49, Ὡς sēpe aliās. ἐς an pro ἢ? ἐς τὸ βεντίσιον εἶναι, II. 170, 82 sq. n. εἰσποῖσμαι, 524, 6. 843, 90.

Alia verba compos. quare in ἐς. ἐκ, per, ab, opera vel jussu alijus, I. 614, 18. II. 40, 46. 87, 43. temp. ἐκ μέσου θύρου ἐχίμαζιν, 178, 20. 181, 66. καὶ οὐ πολὺ χρόνος, ἐξ οὗ, an notare potest, „nec multum temporis processit, quum” i. e. ac non multo post, I. 17, 56? n. loci. ὅσα ἐκ Μεδον ἐπὶ Ἐλπον, inde a Media, 615, 43. ἐκ per ellips. intell. Καρχηδόνιος τῷ Μασσαήσσου πταίσματι συμπεσόντες, intell. τῷ ἐκ Μασσων. πταίσμ. 400. 11. ἢ τῶν πολεμίων ἔτη, intell. ἐκ τῶν ποδ. II. 168, 48. n. ἐκ ἀρχῆς οὗ, 468, 14. n.

ἐκός. ὄντες ἐκός τοῖς Σαλασσοῖς, mendose, I. 852, 50.

ἐκαστος, singuli per se, (opp. ἑμοῦ πάντες) 429, 65. 432, 10. παρὰ γὰρ λόγον ἐκαστον χωρῶν, pratuli ἐκαστα, 576, 87.

ἐκαστῷ, idemtidem, subinde, II. 3, 31. 59, 69.

ἐκατέρω, uterque, I. 575, 69. 757, 61. 792, 33. Ὡς. Sic ἐκατέρω, utrique. Sed 792, 43. pro καὶ ἐκατέρα legendum videtur κατὰ δόγματα. Et II. 356, 95. pro

- ἡ ἑαυτοῦ οὐ αὐτοῦ. posui ἡ
 ἑαυτοῦ. *Vicissim* I. 746, 76. *pro*
vulg. ἑαυτοῦ, *ex MS. Aug. re-*
stitui ἑαυτοῦ.
 ἑαυτοῦ, *sq. gen.* 583, 2 ὅ 6.
 II. 451, 67.
 ἑαυτοῦ, *i. q. λόγος* I. 568, 43.
coll. 572, 13.
 ἑαυτοῦ, *active*, postquam vi-
 cerunt, 510, 82.
 ἑαυτοῦ, digressio orationis, 682,
 78. n. ἑαυτοῦ τοῦ Πλάτωνος, 803,
 28. (*i. q. στόμα* 805, 64.) αἱ
 ἑαυτοῦ τῆς μάχης, *viarum*
exitus, unde *ex pugna di-*
labi possunt fugientes. II.
 698, 30.
 ἑαυτοῦ, 556, 29.
 οἱ ἑαυτοῦ σπονδῶν, 292, 9.
 ἑαυτοῦ τινά, 375, 15.
 ἑαυτοῦ τὸν βασιλέα, 396, 46.
 ἑαυτοῦ, I. 10, 49. 255, 47. 775,
 63. ἑαυτοῦ τὴν πικρὰν, II.
 761, 11.
 ἑαυτοῦ, 620, 32. 621, 39.
 ἑαυτοῦ, splendorem edo, 12,
 89. 494, 49. n. 619, 13.
 ἑαυτοῦ, *exigere pecunias*,
 II. 713, 19. 714, 29. 717, 85.
 ἑαυτοῦ ὁ ποταμὸς τὸ πᾶν, 699,
 36.
 ἑαυτοῦ, excuso, τὴν ἀνάγκην,
 728, 68. ὑπὲρ τούτων, 814, 15.
 πρὸς, I. 800, 75. n. *Cum gen.*
per ellips. prapof. ἑαυτοῦ τῆς
 ἀνάγκης, II. 511, 75. *Et seq.*
acc. cum infn. ἑαυτοῦ αὐτοῖς,
 τὴν βουλὴν ὅς. 461, 43. *Sed p.*
 801. 91. *prater necessitatem*
ἑαυτοῦ posui pro vulg.
ἑαυτοῦ, quod tenere de-
bueram. cf. n. ad p. 37, 1.
 ἑαυτοῦ, 1) reputo, 162, 34.

- 2) *i. q. ἑαυτοῦ, 37, 2. n. 455,*
 27. n. 801, 91. n.
 ἑαυτοῦ. τὰ σώματα τῶν Καταγνῶν ἑαυ-
 τῶν τοῦ ταχέως, I. 82, 57. n.
 ἑαυτοῦ, 70, 4.
 ἑαυτοῦ, II. 138, 23.
 ἑαυτοῦ *sq. i. q. λόγος* 50, 17.
coll. 49, 12.
 ἑαυτοῦ. ὡς ἐπὶ τῇ πᾶσι ἑαυτοῦ
 507, 44. ὅς. ὅτι τοὺς Ρωμαίους
 819, 5 *sq.* τὸ πᾶν
 ἑαυτοῦ, milites territi, 734,
 56. n.
 ἑαυτοῦ, I. 97, 71. II. 479, 34-
 518, 97.
 ἑαυτοῦ, τὸ λαίλαπον τῆς μάχης, 259,
 11. 712, 1. τὴν γῆν, II. 10, 55.
 ἑαυτοῦ, I. 31, 14.
 ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ, *pro mend.* ἑαυ-
 τῶν, 243, 50. n.
 ἑαυτοῦ. ἑαυτοῦ τὸ ἔργον, 624,
 90. n. 473, 97. 498, 24. ἑαυτοῦ
 ὅς. ὅτι, 516, 80. 712, 91.
 ἑαυτοῦ, τὰς χεῖρας, 218, 85. τὴν
 κεφαλὴν, 716, 65. II. 131, 12.
 ὅς. 100, 74. *vulgo* ἀποτιμᾶς.
 ἑαυτοῦ, 131, 9.
 ἑαυτοῦ, 91, 12.
 ἑαυτοῦ. τὸ πνεῦμα κατασχόντα ἑαυ-
 τῶν, animam cohibendo ex-
 terere, 311, 27. λυμὸς αὐτοῦ
 ἑαυτοῦ, I. 399, 81.
 ἑαυτοῦ. τῆς ἑαυτοῦ πᾶσι ἑαυ-
 τῶν, *ex MS. B. pro*
vulg. ἑαυτοῦ, 341, 29.
 ἑαυτοῦ τινά, 244, 63. 250, 59 ὅς
 72. II. 11, 74. 135, 79. 266, 52.
 τὰ Καίσαρος, 274, 90.
 ἑαυτοῦ, πόλεμον, I. 742, 7. n. γῆν
 403, 55.
 ἑαυτοῦ, aperire, patefacere sem,
 160, 15. II. 29, 70. 177, 52.
 289, 53. ἑαυτοῦ πόλεμον. τῶν,

- aperte inferre bellum, I. 108, ὁ ἔμβολος, 820, II. 865, 68.
 22. τὸ πάλαι μῖτος, 403, 50. ἔμβολῳ, cum dat. II. 254, 396
 719, 28. νίκη ἀρίστην ἔκτεταμαι, ἔμμενῳ τῷ, in fide maneo 129, 79.
 260, 38. 271, 26. τοῖς ἀμολογημένοις, II.
 ἐκφυγὼς ὀχυρωτάτη πύλος, ap. i. q. ἐκ 780, 34.
 φύσεως, naturā? ap. i. q. ὑπερ- ἔμμεστος, 198, 6. ἔμμεστον ἑαυτῷ
 φύς, mirum in mod.? 863, 15. τῷδε (ap. διὰ τῷδε?) τῆς χα-
 ἐλάμης περιφύτου ἥρος, 178, 16. ριτος πλῆθος τοῦδε ποιούμενος,
 ἐλαύνω. τὴν στρατὸν ἐς ἐπὶ πρὸς ἐλάσας, 187, 15.
 131, 14. π. ἐμπαρτήσω ἑκαυτὸν, 801, 93.
 ἐλῶχω εἰ τοῦτο, 411, 79. 525, 2. ἐμπόρημι, ἐμπόρημι, ἐμπόρημι,
 II. 748, 95. ἐμπόρημι, I. 692, 54. 695, 7.
 ἐλαύνει τοῦ πύλου, intellig. ἔπαι, II. 179, 78. ἔπαι. ἐμπόρημι ἔπαι
 I. 37, 2. 409, 54. ἐμπόρημι, I. 361, 84. ἐμπόρημι,
 ἐλάσας, 749, 32. 606, 94: poterat teneri vulg.
 ἐλαυμένης, II. 567, 11. διαπρήσει, ut 765, 97. 769, 8.
 ἐλαυμένης, ap. i. q. ἀπὸ τοῦ ἥρος? I. ἔμπελος, II. 94, 73. 585, 20. 827.
 673, 19. ἐλαυμένης ἀπὸ τοῦ ἥρος ἐξ ἀπὸ 29.
 λαυμένης. II. 817, 62. ἐμποιῶν τῷ δέξαι, I. 554. I. ὅλῳ,
 ἐλαφύτης, I. 585, 33. 465, 67. ὅλῳ, 849, 99. ὅλῳ ἔχθης
 ἐλαφύτης, 358, 42. π. ἐπεποιήσαν, lege ἐπεποιήσκει. vel
 ἐλαύνω vel ἐλαύνω, 702, 21. ἐμπεποιήσκει. 518, 6.
 ἐλαμπύρομαι, 9, 40. ἐμπορικὰ κέρδη, 422, 64. Et τὰ ἔμ-
 ἐλαμίζω, 57, 96. πορὰ, (i. q. τὰ ἐμπορικὰ) 423, 76.
 ἐλαμίζω, sq. aor. I. pro fut. vid. ἐμπορπύρομαι, 152, 70.
 n. ad 381, 95. ἔπαι ad 245, 88. ἐμπορπύρον, 752, 68. II. 14, 24.
 ἐλαμίζω, spem faciens, mutan- ἔμπερος. ἐπὶ ἐμπύρον ἐργαζόμενος, I.
 dum in ἐλαμίζω, 148, 8. n. ἐλ- 110, 54.
 πίζομαι, passive, a me exspe- ἐμφορεῖσθαι, 433, 64.
 ctatur, 467, 99. n. 592, 50. n. ἔμφορον, 363, 20. n. 613, 11. ἐμ-
 ἐλαμίζω, irruo, cum dat. 575, 61. φορῶς. II. 164, 75. vulgo ἐμφο-
 II. 618, 18. cum prap. ἐς, I. ἔμφορος, 1, 4. 2, 27.
 635, 76. ἔπαι 85. 741, 83. &c. διὰ ἔμφορος, 1, 4. 2, 27.
 ἔπαι ἀπασιν ἐμβαλὼν, I. 311, 23. ἔμφορος, 1, 4. 2, 27.
 τὴν αἰτίαν ἰδεομένη τοῦ πολέμου ἔμφορος, 1, 4. 2, 27.
 πρῶτος ἐμβαλὼν ἐν ἑσπέρῃ? 300, 91. 446, 49. II. 17, 64.
 12. ἐμφορῶμαι, 617, 77.
 ἐμβολή, impetus, impressio in ho- ἐμφορίζω τὰ φέρος, I. 426, 14. ἔπαι 17.
 stem facta. I. 587, 66. II. 680, ἐμφορίζω, 419, 99.
 28. 816, 99. 848, 83. Sed pro ἐμφορίζω, incito, 67, 47. 217, 77. II.
 vulg. ἐμβολή ἐς τὴν ἑσπέρην &c. 806, 82. Sic ἔμφορος ex conj. pos-
 cum al. mss. posui ἐμβολή, I. sui pro ἐμφορίζω, I. 78-4. ἐμφο-
 555, 14. 672, 2. ρίζω, cad. notione, 386, 80.
 ἐμφορῶς, περιέσθην αὐτῷ ἐς τὸ ἐμφορίζω

- ἐν ἡπείῳ, 472, 80. αἰ. ἐς τὰ ἡπείῳ, II. 883, 70. I. 505, 3. ἡ-
 φαντία οὐκ ἔρχε? II. 475, 77. n. ἡφύμῳ ποιῶνται, 602, 27.
 τα ἡφάντια, res adversæ, cala-
 mitates, 717, 86.
 ἡφάσσω ἐς πύργον, 841, 61.
 ἡφάσχος ἐστίν, 22, 48.
 ἡδύ. αἰτιασάμενος τὴν ἐσθλὴν ἡδύην,
 I. 708, 24. ὡς ἡδύον αὐτῇ (τῇ
 γυνάμῃ) προσετίθει, II. 211, 10.
 εἰ δὲ ἡφάσχος ἡδύος ταῖς ἐπαγγελί-
 ας, 31, 1.
 ἡδύλος, vulgo, 624, 90, pro quo
 εὐδύλος edidi ex mss.
 ἡδυστήριον, 374, 85.
 ἡδιδόμην, πρόσθετον, 692, 27. ἡμ-
 τὴν, I. 187, 72. ἡδιδόμην πρὸς τὰς
 διαλύσεις, 719, 15. II. 761, 22.
 ἐς τὰς συνθέσεις. I. 727, 50. 62,
 65. ἐς πάντα, 28, 90. n.
 ἡδιδεύω σὺ, ἡδιδεύω σὺ. Schol. cod.
 Vat. ad I. 335, 21. At noster
 plerumque (ni semper) cum
 acc. infidari alicui, 322, 6.
 343, 65. 866, 56. &c. ἡδιδεύε-
 σθαι, decipi, 414, 21. II. 55, 2.
 566, 85. Sed οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν
 ἡδιδεμένους, 44, 28. videntur ef-
 se in infidiis locati. At pro ἡδ-
 ιδευσεν, 280, 82, forte legend.
 ἡδιδευσεν, in subsidii locavit.
 ἡνέμην. ἡν, I. 425, 99. 426, 17. ἡνόν,
 213, 10. ἐκ τῶν ἡνόντων, II. 519,
 16. 841, 66.
 ἡνέος, subornatus, I. 728, 65. II.
 33, 33.
 ἡνέχυρον, I. 48, 55.
 ἡνέους, 121, 35. 131, 15. 313, 50.
 490, 84. II. 87, 40. ἡνέως, I.
 132, 24.
 ἡνέμεσθαι. Passivè, πρὸς τῶν ἡν-
 εσθαι, 883, 77.
 ἡνέμεσθαι, cupio, I. 826, 18. II.
 611, 77.
 ἡνέμεσθαι, II. 883, 70. I. 505, 3. ἡ-
 φύμῳ ποιῶνται, 602, 27.
 ἡνέους, meditabundus, 491, 44.
 ἡνέπος, II. 2, 25. 29, 57. 38. 9.
 ἡνέρος, I. 222, 50.
 ἡνέρος τινὲς τινὰ, 176, 68. 183,
 95. ἡνέρος.
 ἡνέπος, 29, 1. 737, 27. 739, 58.
 ἡνέπος, 660, 90.
 ἡνέπος, colloquium, II. 335, 50.
 ἡνέπος, I. 62, 65. n.
 ἡνέρος, reverentia, 412, 2.
 ἡνέρος ἡδύς, 232, 74. n.
 ἡνέρος θιολ, 170, 80. 704, 62.
 ἡνέρος τοῖς ἡνέρος σάμασιν, 414,
 20.
 ἡνέρος, 652, 69. II. 150, 24. ἡ-
 ἡνέρος, (al. ἡνέρος) ἡνέρος,
 I. 499, 42.
 ἡνέρος ἡνέρος (ἐκ τοῦ βίου) 220,
 27. II. 707, 87.
 ἡνέρος, exacerbo, I. 521, 47.
 ἡνέρος, furore compior,
 861, 80.
 ἡνέρος. ἡνέρος τινὰ, debellare ali-
 quem, 609, 46. II. 181, 18, f.
 I. 24. 613, 19. ὁ ἡνέρος πᾶν
 ἡνέρος δύναται λογισμούς, I.
 375. 1. ἡνέρος τινὰ τῶν ἡνέρος
 βουλῶν, 649, 15. ἡνέρος, i. q.
 ἡνέρος, 359, 43. ἡνέρος 21, 38.
 n. ἡνέρος τινὰ, pass. ἡνέρος med.
 excipere, selig. 425, 8. 300, 99.
 ἡνέρος, 1) σημεῖον, tollo signum,
 213, 1. 2) exaggero, verbis
 amplifico. 42, 78. ἡνέρος ἐς ἡνέρος
 τὰς τὰς, 598, 52. 3) sepo-
 no, eximo, 16, 50. 641, 74.
 ἡνέρος ἡνέρος, 430, 85.
 ἡνέρος, ἡνέρος, ex conj. posui pro
 vulg. ἡνέρος, 767, 23.
 ἡνέρος. ἡνέρος τινὰ, turbas tibi
 creat. II. 501, 68? n. ὁ ἡνέρος τῶν
 ἡνέρος

- ἀρχὰς ἐξαισίν, magistratus loco movit, 736,95. ἐξαισίν, surrexit & abiit, 455,38.
 ἐξάπαντος, quovis modo, 201,46.
 ἐξαπείκευς στρατηγός, l. 558,33.
 ἐξάπτομαι τινος, (i. q. ἀρτάομαι) vestigia premo, l. 406,95. ll. 494,86. 603,31.
 ἐξαρχός, τῆς διασεως, l. 142,5. 218,81.
 ἐξάρχω. πόνον πᾶσιν ἐξήρχε, 317, 23. 529,64.
 ἐξερύω, ll. 773,47.
 ἐξέλασσις, expulsio, (mend. ἐξέλασις,) 103,27. 104,40. 195,43.
 ἐξέλισσω, τοὺς κλάπους, sinuum anfractus lego, 822,65. τὰ βῆθος, explicare ordines, l. 588,82. 701,18.
 ἐξίλω, 471,74. 673,30. ll. 45, 39. ἐξίλω τῆς ἐπιβουλῆς, *reclius* ἐξίλω, l. 23,38.
 ἐξεπίτηδες, ll. 773,19.
 ἐξερράζομαι, penitus perficio, conficio, 26,12. 261,56. 181,26. *ἔσθ. τοὺς ἐχθρούς, debellare*, l. 468,20. τὴν γῆν, excolere, ll. 10,51.
 ἐξερρασία (τῆς γῆς) 17,65.
 ἐξερίζω, 387,7. l. 346,41.
 ἐξηγεῖσθαι, regnare, 145,51.
 ἐξέειναι, exire, in fine esse, 68,27.
 ἐξήναι. ποταμὸς ἐξήναι (intell. τὰ μέματα) ἐς τὸν ὠκεανόν, l. 108,13.
 ἐξονέλω, *neutr.* 819,98. 841,54. 868,12. *ἔσθ. ἔσθ. ἀδελ. τὴν ναύν,* 844,12.
 ἐξομιλῶν τινα, 877,82.
 ἐπαίνομαι *ἔσθ. ὑπαίνομαι*, l. 319,51. n. 540,60. n. ἐπάγω, insuper dico, adjicio, 430,80. n. introduceo, (in senatum,) 57,95. 523,71. n.
 ἐπαίρω, effero, incito, 422,54. 395,19. ll. 160,10. *ἔσθ. δὲ παρθεῖς ex ms. restitui* 792,40.
 ἐπαυσθένωμαί, 55,15.
 ἐπακονῶ, in *υπακ.* mutand. 360, 56. n.
 ἐπαλείφω, 439,57. 447,94.
 ἐπαλθεύω, 710,39.
 ἐπαλξας πυκνά, densa muri propugnacula? 755,13.
 ἐπαναστάσεις, l. 608,27. ll. 3,38. 547,70.
 ἐπαναθέρω. ἐς τὴν βουλὴν ἐπαναθέρω καὶ τὰ δικαστήρ. 514,1.
 ἐπανστήμι τινα τινι, l. 225,14. *Mend. vulgo pro ἐπανιστ.* 45, 11. n. ἐπανίσταμαι, surgo adversus eum, ll. 86,29. insurgo, l. 637,17.
 ἐπάρατος, 307,41. n.
 ἐπαυλς, 714,32. ll. 194,31. 195, 44. 537,2. 596,48.
 ἐπαφρόδιτος, 137,9 *ἔσθ. 11. ἔσθ. ἄγω* χοστῶν.
 ἐπαφροδισία, III. 14, 21. n.
 ἐπιίγω. ἐπιγινώσκω, l. 602,27. n.
 ἐπιδομαι, confidero, 364,35. ἐπιδῶν, inspiciens, 786,35.
 ἔπιμι, *ex siml.* sequor, consequor, ll. 241,25. immineo, l. 263,99. n. *cf. n. ad* 556,39.
 ἔπιμι *ex siml.* 1) obco, percurro, visito, 74,43. 797,19. 802, 15. ll. 133,40. *cf. n. ad l.* 133, 44 *sq.* 2) immineo. ἐφιδράσκει τοῖς ἐπιδράσκει, 556,39. n. 3) ἐπὶ αὐτοὺς οἰκτος, (ni potius ἰσχυρὸν cum Aug. nam ἐπὶ hac notatione dat. adsciscit,) l. 415,38.
 ἐπιμύω, 214,4. n.
 ἐπιμύω, spem facio, l. 289,15. 742,97. ll. 77,81. 194,37. 538,24. *cf. n. ad l.* 148,8.

- ἐπιθυμία, 1) i. q. ἐπιθυμία. II. 860, 85, coll. 859, 73. 2) oratione persequor, I. 36, 80.
- ἐπιτρέχειν, ἵνα, II. 832, 13. oratione persequor, 647, 69.
- ἐπιτρέχειν. ἐμοὶ ταῦτα ἐπιπύειν ἐπιδίδωμι, I. 221, 40.
- ἐπιτρέχειν, 1) retineo, inhihero, (opp. κατέχευω, vel κατέχευω) 113, 4. 364, 28. II. 410, 90. 2) cesso, taceo. 794, 97. 3) ὕβρις ἀκοσμος ἐπιπύειν αὐτῷ, existit, obtinuit, 336. Ἐν τῷ ἐπιδίδωμι, I. 278, 36. 4) σιωπῇ ἐπιπύειν τῷ ἐκκλησίαν, 120, 27. 5) de spatio, complector, χάρις ἐς παντα. ἐπιδίδωμι ἐπιδίδωμι, 216, 58. n.
- ἐπίπυος, II. 639, 47. ἐς ἐπίπυον, 233, 93. 244, 68. I. 131, 14. Ἐπὶ ἐπὶ. absol. postea, II. 613, 7. ἐπὶ ἡμετέροις ἐν, I. 395, 21. 397, 56. 398, 77. ἐπὶ διέξω, 1, 8. n. ἐπὶ τῷ αὐτῷ, 110, 51. n. ἐπὶ ὁλοῦς, 580, 42. πᾶσι ἐπὶ θαλάσσης, 177, 97. sed ἔς recte ἐπὶ θαλάσσης, 361, 79. ἔς 103, 32. ex vulg. lectione, quam revocatum ibi velim. Sic ἐπὶ τῶν Ἀλπεων, II. 208, 71. ad Alpes potius, quam in Alpibus. ἔς. τοὺς θεοὺς ἐπὶ μαρτυροῦν γίνεσθαι τοῖς στρατηγοῖς, 411, 97. n. Sic ἐπὶ μαρτυροῦν τοῖς πολλοῖς, 496, 25. cf. I. 197, 45. ἐπὶ ἐπιδίδωμι τοῦ μετώπου πέντε, 473, 95.
- ἐπιδίδωμι, τῷ ἀφορμῇ, 539, 56. II. 93, 53. Sic τῷ προφασίως, 462, 55. I. 68, 58. ἔς cum dat. τῷ δὲ τῷ λόγῳ ἐπιδίδωμι, II. 395, 35. ἐπιδίδωμι αὐτῷ ἄγος, 188, 38. ἐπιδίδωμι, 548, 5. cf. ἐπιδίδωμι. ἐπιδίδωμι. I. 594, 91. II. 415, 71. 465, 6. 551, 26.
- ἐπιδίδωμι, vel ἐπιδίδωμι, I. 678, 16. n. ἐπιδίδωμι, impositio tributi. 767, 25. ἐπιδίδωμι τοῦτο πᾶσι, 41, 53. ἐπιδίδωμι, II. 564, 50.
- ἐπιγίγνομαι, adsum, accido, I. 526, 23. n. 577, 94. II. 515, 42. accedo, supervenio, I. 421, 41. 480, 14. cresco, II. 689, 66. ἐπιδίδωμι, I. 14, 9. n. ἐπιδίδωμι, (ἔστιν ἀπὸ γένος) nepos, 24, 47. ἐπιγίγνομαι, 434, 51. n.
- ἐπιγίγνομαι, ὁμοῦς, 595, 1. ἐπιδίδωμι, 212, 91. χάρις, II. 524, 97. ἐπιδίδωμι, I. 805, 54. 733, 57. Hinc correxi locum II. 537, 99. n. Μαρίου εἶναι τὸ ἔργον, Κίοναν δὲ αὐτοῖς ἐπιδίδωμι εἶναι, 99, 55. τὰ Ρωμαίων ἐπιδίδωμι θράσος, 314, 83. ἐπιδίδωμι πᾶσι τὰ Καίσαρος ἐπιδίδωμι, omnibus prætexit commentarios Cæsaris, (quasi ex horum præscripto facta essent) 399, 1. δίκη τῷ ἐπιδίδωμι, I. 598, 63. τοῦτο ἐπιδίδωμι, crimini datum est, II. 525, 23. κατήγορος αὐτοῦ ἐπιδίδωμι, exstiterunt accusatores, 54, 95.
- ἐπιδίδωμι, ἔργον, 492, 58. I. 173, 16. 52, 8. 374, 88. 426, 10. ἐπιδίδωμι καλῶς, pulcrum factum. II. 313, 56. ὡς ἐν ἐπιδίδωμι τῷ χεῖρ, I. 573, 36. ἢ ὅπως ἐπιδίδωμι τῷ ἐπιδίδωμι, 585, 35.
- ἐπιδίδωμι ἐς ἐκατέρους εἶχεν, II. 724, 97.
- ἐπιδίδωμι, plures miss. pro ἐπιδίδωμι, 726, 28.
- ἐπιδίδωμι, gratis distribuo, (ut ἐπιδίδωμι) 26, 21. ἔς 23.
- ἐπιδίδωμι, gratis, ultro do, I. 642, 262, 65. 537, 22.

- ἐπιδοξες ἢ ἀλώσιμα, I. 51, 65.
 ἐπιδόσιμον, II. 17, 62.
 ἐπιείκεια, clementia, 322, 16.
 376, 23. moderatio forte sua
 contenta, I. 23, 38. II. 597, 27.
 ἐπιθάλαστος, I. 115, 28. n.
 ἐπιθάνατος, 389, 48. 336, 62?
 ἐπιθαρῆν τοῖς ἔχθροῖς, i. q. θαρῆν
 ἐπὶ τοῖς ἔχθροῖς, II. 405, 99.
 ἐπιθεάζω, ἔθ' ἐπιθεάζω, 352, 29. n.
 ἐπιθεῶ, 856, 28. cum dat. I. 213, 3.
 cum acc. 133, 44. n.
 ἐπιθυμίας λογισμῶν, 809, 23. Pro
 ἐπιθυμίας msf. Aug. dat ἐπιθυ-
 μίας, 627, 36.
 ἐπικαάθημαι, obfideo, cum dat.
 758, 75. n. cum acc. infideo,
 (camelo) 584, 23.
 ἐπικαλῶ, 1) i. q. ἐγκαλῶ, 38, 9. n.
 II. 462, 49. 573, 18. 724, 95.
 2) advoco, I. 67, 57. ἔθ' in
 med. 96, 92. 3) med. invoco
 deos, 163, 71. 4) cognomino,
 vulgo 536, 7.
 ἐπικέρσιος, 53, 35. 323, 23. n. 473,
 98. II. 673, 97.
 ἐπικαταλύω, 377, 41.
 ἐπικίμαι, τὸν αὐτὸν οἱ κίνδυνον ἐπι-
 κίμενοι, 691, 17. n. I. 389, 24.
 ἐπικιλεύω, i. q. κιλεύω, 422, 48.
 ἐπικλῶ, 39, 27. 812, 84. II. 93.
 49. 521, 46.
 ἐπικλυῖζω, I. 560, 3.
 ἐπικλοπος, 570, 73.
 ἐπικλοσμονοίμενοι, 583, 94. cf. 585, 31.
 ἐπικουφίζω, III. 17, 29.
 ἐπικρατίω, 1) absol. II. 382, 19.
 ut ἐπὶ τῷ. 2) cum gen. teneo,
 I. 11, 60. n. 343, 66. 555, 21.
 3) rurs. cum gen. vinco, 354,
 62. 203, 45. ἔθ' c. τῶν παρόντων
 κακῶν αἰὶ τὰ ἐπικρατοῦντα φέρειν?
 II. 123, 68.
 ἐπικρύπτω, occulto, diffimulo. I.
 518, 97. n. 145, 52. II. 289, 53.
 485, 39.
 ἐπίκτησις, 682, 65. n.
 ἐπικυδίστερος, I. 271, 23.
 ἐπιλαμβάνω, excipio, succedo,
 ingruo. absf. νυκτὸς ἐπιλαβούσης,
 202, 14. II. 825, 5. ἔθ' c. χιμω-
 νος ἐπιλαβόντος, I. 118, 94. cum
 acc. invado. λιμὲς ὁμοῦ καὶ λοι-
 μὲς ἐπὶ λαβῇ Ρωμαίους, III. 16,
 18. ἐξ ἀγνωσίας τῶν ἐπιλαβόν-
 των, errore invadentium, (an
 occurrentium?) II. 338, 99.
 ἐπιδύω, 1) insuper vel simul dico,
 I. 431, 94. 596, 19. II. 376, 22.
 2) objicio, accuso, contra pro-
 fero, 10 καὶ τῷ πατρὶ σου ἐπιλέ-
 γοντες, 417, 99. ἑτερος ἐτίμην ἐπι-
 λήγοντες (ταῦτα) 422, 82. 3) ἐπι-
 λήγομαι, eligo, seligo. I. 50,
 87. 434, 47. II. 31, 2. ἔθ' passf.
 727, 53. 679, 12, ἔθ' vulgo
 641, 86, ubi ex aliis mssf. ἐπι-
 συλῃ. edidimus.
 ἐπιλείπω, I. 399, 88. n.
 ἐπίληψις τέλει του τυράννου, II. 814,
 11.
 τὸ ἐπὶ λειποῖν, I. 196, 26. n. 203, 41.
 ἐπιμαρτυρόμαι, II. 695, 84. 711, 43.
 ἐπιμαρτυρεῖν τινι, I. 600, 85.
 ἐπιμαρτυρομαι, σὶ vel σοί, II. 872,
 85.
 ἐπιμελείας ἄλλας, Aug. ἐπιθυμίας,
 I. 627, 36.
 ἐπιμείνω, absf. εἰς βραχὺ, II. 56,
 24. 836, 78. τῇ πόλει, 475, 74.
 ἐπιμήκηστον εἶναι διὰ τὴν εἰρήνην, 686,
 22. adverb. 867, 2.
 ἐπιμνήσκω, τι τινι, 473, 37.
 ἐπιμνήσθαι ἀλλήλους, I. 42, 71. II.
 438, 39.
 ἐπιμνησκος ἐκ (δυὶν) 837, 84.
 XXX 2

- ἰσιμεία, I. 43, 80. II. 232, 75, 233, 82. 510, 58.
 ἰπινύεσθαι τὸ ἔργον, 727, 54.
 τὰ ἰπινύκον, I. 656, 38. 225 ἰπινύκους, 5000 δραχμαί, II. 494, 55. ἰπινύκος, an, triumphali habitu? an, in præmium victoriæ? 879, 15. n.
 ἰπινόα, τὰδε ἀντὶ Φρουρίων, 10, 50. διαβῶσιν οὐκ ἰπινούντας, 12, 81. Ἐξ. κακῶς ἰπινούσιν τινι, 481, 56. ἐφίμεινος ὧν ἰπινόα Καίσαρ, 469, 67 n.
 ἰπινόα, commentum, consilium, I. 235, 9. n. 286, 73. 546, 72.
 ἰπινόμος, ἰ. q. νόμιμος, II. 525, 10.
 ἰπίαν, I. 424, 80.
 ἐπιπαριῶν Φρυγίαν, II. 721, 47.
 ἰπίπιδος, I. 739, 51.
 ἐπιπίμπω, 1) mitto ad vel contra, 189, 6. 349, 72. 646, 68. 650, 41. 662, 46. 677, 93. II. 42, 79. 45, 39. 46, 63. Ἐξ. Interdum vitio librarium intercidit præpositio, vid. I. 362, 8 n. Sic II. 39, 28. malim ἐπίπιμπω. 2) insuper, rursus mitto, I. 741, 80.
 τὰ ἐπισπίσσοντα ἐκ τοῦ τύχους, II. 675, 35.
 τὰ ἐπισπλά, 808, 2.
 ἐπισπείσιν, 1) diutissime, 39, 49. Ἐξ. 2) plurimum, 8, 20. 3) ἐπὶ πλείσθιν, 4, 58. n. ἡκόντιζον ἐπὶ πλείσθιν, (sc. διάστημα) II. 859, 73. Σύλλας μόνον τὸν αὐτὸν ἀπὸ Φρην ἐπὶ πλείσθιν, (sc. χρόνον) 4, 55. coll. 115, 26 sq. Ἐ 139, 50. Ἐ 140, 62 Ἐ 64.
 ἐπισπλά, 1) cum dat. navigo adversus. 2) cum acc. navibus obeo, navigo, 786, 34. 779, 38. (i. q. περιπλάω, lin. 26.) II. 578, 95. Sic ἐπισπλάω τὴν Ἀσσυρίαν, (sc. per Euphr. fl.) 390, 65. n.
 ἐπισπλάζει ἡ δωροδοκία, (i. q. πλεονάζει, 198, 6.) grassatur, invalescit, 51, 48. 55, 5. 123, 61. I. 512, 10. n. ἐπισπλάζων ὑπερψία, nimis superbus, II. 500, 82. ἐπισπλάζοντα, grassantem I. 753, 90. Κικέρων αὐτοῖς ἐπισπλάζειν, II. 518, 3. n.
 ἐπιπρεθεύομαι, cum acc. 59, 67.
 ἐπιπόρημα, fibula, (Gel. bulla) I, 458, 46.
 ἐπιπρεσβυνομαι, rursus legationem mitto, 90, 74.
 ἐπὶ πρῶσσω, ἀνεμος ἐπὶ πρῶσσω, irruit ventus, II. 256, 81.
 ἐπισπλάω τὴν κόμην τοῦ ἐχθροῦ. I. 182, 79.
 ἐπισσημαίνω, 715, 52. n. in med. II. 732, 30.
 ἐπισπείπτως, 428, 80.
 ἐπισκοπος, I. 614, 29. 708, 35.
 ἐπισκώπτω. cum acc. 248, 37. 291, 55. 649, 26. II. 429, 2. Ἐξ. Ancum dat. I. 205, 78 sq. vid. n.
 ἐπισπλάω, II. 22, 43.
 ἐπισπλάσις. σὺν ἐπισπλάσῃ, cogitabundus, 699, 40. n.
 ἐπισπλάω. ἐπισπλάω; 745, 46.
 ἐπισπλάω τινι, I. 835, 82. 640, 58.
 ἐπισπλάω, convertito me, reverteror, 492, 27. n. 278, 32. 574, 44. 770, 82. Sic Ἐξ. p. 480, 15. ms. Vat.
 ἐπισπλάω ποιῶσθαι, II. 577, 75.
 ἐπισπλάω τὸ ὄνομα, I. 277, 13.
 ἐπισπλάσις, 433, 35.
 ἐπισπλάω αὐτοῖς τοῦ κακοῦ, 264, 13.

- ἐπιτείχισμα, lorica muri, 438, 12. ἐπίφθορος, i. q. φθόρος, I. 378, 45. n. Alas, castellum, propugnaculum adv. impetum hostis, 557, 17. Ἐ. l. 23? 624, 85. Ἐ. 98. 474, 15. Ἐ. c. ἐπίτευξις, 451, 29. cf. ἐπιτυχίς. ἐπιτέχνησις, ll. 689, 75. ἐπιτίμησις, caritas annonæ, 683, 68. ἐπιτετίμητο πάντα, 799, 68. ἐπιτολή, I. 441, 69. ll. 831, 92. ἐπιτρέχω ἐπιγρᾶμματι, 434, 51. τὴν χώραν, 111, 70. 613, 5. αὐτοὺς, adcurro ad eos, 356, 9. cursu persequor eos, (ni potius αὐτοῖς,) 485, 96. raptim vilito, oboeo illos, ll. 198, 94. cf. n. ad I. 133, 44. sq. ἐπιτρέχω, instigo, stimulo, I. 364, 32. n. 525, 12. ll. 737, 11. An sic ἐπιτρέβη ἡ ἀπορία, stimulat fames? I. 789, 93. n. an, adterebat? an, ut vulgo, legendum ibi ἐπετρέβω, ingravescerebat? ἐπιτρέβων τὴν νόσον, ll. 790, 5. n. 794, 84. ἐπιτροπέω, I. 20, 6. n. ἐπιτυγχάνω, 158, 86. 535, 57. ll. 57°, 55. ἐπιτυχίς, 1) felix, I. 158, 81. 452, 43. 621, 51. 2) τὰ βέλη ἐπιτυχῆ, 256, 75. (cf. 601, 16.) 3) τοῖς πολέμοις ἐπιτυχίς, i. q. ὠφέλιτος, 588, 85. ἐπιταβάω, cavillor, absf. ll. 391, 69. cum dat. 873, 98. cum acc. 267, 71. 833, 22. ἐπιφαίνειν τὸ πλῆθος, I. 445, 32. ἐπιφέρειν τινι τὰ φῶν, ll. 103, 24. φῶνον, I. 394, 99. Absf. in super dico, adjicio, ut ἐπαίγω, 745, 48. Ἐ. 50. 629, 70. Passim pro ὁσφείμιν, vid. 306, 36. n. ἐπισημαίνω, omine signif. ll. 86, 35. ἐπίφθορος, i. q. φθόρος, I. 378, 45. n. ἐπίφοβος, absf. metum incutiens, 496, 82. 555, 22. ll. 385, 69. ἀμφιόβητα ἢ ἐπίφοβη, 425, 28. ἐπιφώδως, pass. I. 562, 46. absf. 589, 99. ἐπιφορον ἐς αὐτοὺς πνεῦμα, 323, 25. 442, 74. ἐπιχειρεῖν ἐς ἔργον, 433, 39. ἐπιχειρεῖν συμφοραῖς, moliri calamitates, 35, 69. ἐπιχειρήματα, i. q. ὁμηγήριον, 614, 23. ἐπιχλευάζω, cum acc. 616, 53. ἐπιψηφίζω, 1) insuper decerno, ll. 196, 66. n. 2) ratum habeo, decerno, I. 51, 89. 230, 37. 369, 7. Sed ll. 837, 88. vulgato ἐπιψηφίσθη πραιτὺλι ἐψηφίσθη. 3) in suffragia mitto, 414, 52. 428, 73. 446, 82. 475, 71. ἐποικία, cum Musgr. mutavi in ἀποικία, 363, 12. Est tamen ἐποικίσις 888, 58: & ἐποικίζω, I. 168, 49. ἐπονυμίζω. 1) cognomino, 22, 10. 2) præter alios nomino, ll. 205, 15. 3) ταῦτά μιν ἐλέπιδες ἐπονυμάζετε, hæc (legiones) nomine quidem Lepidi erant, 512, 86. ἐπέπαρμαι, I. 148, 14. ἐπαρχέομαι τινι, I. 388, 11. ἐπώνυμος ἀρχὴ ll. 596, 12. 198, 8. I. 611, 80. ἐπώνυμος τινι, 643, 15. n. τινὸς, 29, 99. 178, 17. Ἐ. c. ἐπώνυμον restitui pro ἐπώνυμῳ ll. 835, 62. ἐπαυτίς, I. 575, 64. n. ll. 865, 67. ἢ ἐπαυτίς, 850, 24. ἐργάζομαι τὴν θύλασσαν, I. 419, 10. n. ἐργάσατο, fecit, ll. 491, 7. n. 195, 49. Ἐ. c.

I N D E X

- τὸ ἐργάσιμον, *i. q.* οἱ ἐργάται, 495, 11. *εὐανδρία*, I. 591, 43.
 ἔργον. ὡς ἐν ἔργῳ ταχέϊ *posui pro* *εὐέλπτος*, I. 588, 84. II. 283, 51.
 ἐνέργη τάχις, 624, 88. (*Sic* ὡς ἐν *εὐβουλότερον οἶδε*, 294, 36. I. 702, 30.
 ἐπιδείξει ταχέϊα, I. 573, 36. *ἔθ* *εὐγείας*, II. 661, 10.
 ὡς ἐν ἀκηρύκτῳ καὶ ταχέϊ πολέ- *εὐγνώμων*, 580, 25.
 μῳ, 405, 77.) ἔργον, *i. q.* μάχη *εὐδαιμόνισμα*, 552, 50.
vel πόλεμος, 132, 18. 332, 84. n. *εὐδαίμων*, *opulentus*, I. 123, 72. n.
 359, 47. II. 58, 57. *ἔθ* c. *l.* *εὐδῆλος*, v. *ἔνδῆλος*.
 683, 95. ἔργον ἐγένετο, *difficile* *εὐδιοὶ ἀνέμοι*, II. 840, 42.
erat, 629, 76. *εὐεπίστροφος*, I. 363, 26.
ἐρεθίζω. οὐκ ἐρεθίζον, *elicere eos* *εὐθύ*. ἔτο εὐθύ του Παπίου, II. 850,
ad pugnam non potuit, I. 773, 23. τὸν κάλπον τὸν εὐθύ Ταρ-
 30. ἐρεθίζοντο, *concitari se passi* *μηνίου*, 846, 47. n.
sunt. 97, 75. II. 69, 33. *ἔθ* c. *l.* *εὐθύνας*, 650, 17. n. *εὐθύς*, 205,
προεχάλω, 402, 33. 735, 87. 10. 473, 45.
 τὸ ἐρετικόν, *naves longæ* ? *Videtur* *ἠμυχάνως*, I. 152, 79. 200, 95.
potius esse i. q. οἱ ἔρται, I. 293, 282, 93.
 21. *cf.* τὸ ἐργάσιμον. *εὐξύλος*, 300, 13.
ἐρύγεται ὁ ποτ. ἐς θαλ. 797, 31. *εὐπρέπεια*, *honesta species*, II. 484,
ἔρμος. *fæt. fing.* ὁ ἔρμος, 755, 18. ἐς *εὐπρεπ.* 446, 90. n. 506,
 30. n. *sed in plur. est gen.* 94. τὰ *εὐπρεπῆς*, 778, 7.
commun. 780, 50. II. 681, 36. *εὐρύτων τὴν γαστ.* ὄντι, 312, 43.
ἔρμα γῆς ἀπικλόν, I. 844, 12. *εὐσταθία*, I. 110, 59. n. 573, 33.
ἐς, *vid.* *εἰς*. II. 223, 21.
ἔσμι. τοῖς λοιποῖς *θῆνος ἰσῆμι*, II. *εὐσταθῶς*, 131, 5. n. 376, 11. n. *ἔθ* c.
 52, 61. πάντας ἐργὴ ἰσῆμι, 162, *εὐτονος*, 62, 65. n. II. 622, 66.
 42. *cf.* *ἔσμι*. ἰσῆμι σφῶς, *sub-* *εὐτρεπῆς*, I. 254, 36. 318, 42. *ἠπρ*
iit eos cogitatio, 281, 6. *σῶς*, 325, 52. *εὐτρεπίζω*, II. 778,
ἔσπλους τοῦ λυμένος, *vid.* n. *ad* I. 2. *εὐτρεπίζομαι*, I. 478, 84.
 269, 94. *εὐφημία*, 733, 57. n. II. 664, 59.
ἔσθια παλιτικῇ, 419, 3. *cf.* *βουλαία*. *εὐφορώτατα*, (*i. q.* *μεγάλη φρεν*)
ἔσφαιρον, 306, 36. n. *cf.* *γνώμη*. 378, 66.
ἔσταιρία, II. 500, 79. 506, 92. *εὐχίμης*, *mutabilis*, I. 529, 75. II.
ἑτέρωθεν, *i. q.* *ἑτέρωσι*, I. 483, 75. 691, 8.
ἔστομος, *gen. commun.* 132, 27. n. *ἑρίπτομαι*, (*reclius* *ἑρίπ.*) I. 774,
 309, 75. n. 657, 62. 695, 9. II. 36. n.
 185, 81. 518, 90. 844, 15. *Sed* *ἑρίπτομαι*, *cum gen. cupio*, II. 467,
ἢ ἰταίμων δύναμιν, I. 655, 25. 67. n. 519, 14. *ἑφαίτο ἑρμῆ*
consentiunt libri. (*an* *ἑφαίτο* ? *cum Aug.*) 674, 27.
εὐαγγέλιον, II. 523, 84. 557, 33. *ἑφικνύτο*, τὸ *φασμ.* τοῦ *Μεθρῶδ.* *i. q.*
 677, 77. *ἕπττο*, I. 812, 73. τὸν *λεγομέ-*
εὐογῆς, 381, 7. *ἑταγῆς legend. pu-* *νον*, II. 829, 54. *ἑχίμης* *ἑφικ.* *ἔθ* c. I. 11, 64. *Abfol.* *ἑφ*
to pro *ἑταγῆς*, 651, 45. n.

- πέρηαι, exsequi cogitata, 794, 81.
 ἐπίστανται, 444, 5.
 ἐπίστανται, *Abf.* confidero, delibe-
 ro, 660, 1. ἀγῶνα, κίνδυνον, 549,
 11. n. ὡν μηδὲν ἰδῆμος ἐπιστήται
 ὑμῖν, II. 473, 37? n.
 ἐφόρος, (*male vulgo ἔφορος*) 724,
 96.
 ἐφορμῶ, cum dat. I. 463, 36. 475,
 30. Cum acc. II. 807, 89.
 ἐφορμίζομαι, 851, 40.
 ἔχων, *pleonast.* 214, 73. n.
 Ζήλωμα, II. 858, 61.
 ζυγομαχίω, I. 586, 42.
 ζωτικός, 627, 46.
 Ἡσδὼν, I. 163, 70. n. 231, 55. n.
 383, 21.
 ἡγίομαι, nomino, 151, 61. n. 180,
 57. n. 830, 1. II. 57, 40. 227,
 96. 723, 88. n.
 ἡδύς ἐπιπῶ, 102, 6. 176, 29.
 ἡθῆ, mores, I. 515, 58. n. 417, 79.
 sedes, 238, 73.
 ἡμερώ, 452, 47. 851, 28.
 ἡρεμῶ, 523, 70. n. II. 428, 69.
 ἡρσον αὐτῶν ἰφίεργο, inferior disces-
 sit, 231, 56.
 Ὀαλαμπνός, I. 13, 98.
 οἱ θαλαμῖαι, II. 851, 27.
 θαλάσσα πλείστη, I. 12, 75. n. 416,
 59. ἢ δὲ ἡ θαλάσσα, 155. n.
 θαλασσοῦν, II. 88, 55.
 θαλασσοβίωτος, I. 427, 27.
 θαλάς. ἐλπίφανος θαλάου. II. 498, 57.
 τὸ θαλός. μετὰ θαλῶν, I. 491, 14.
 θαίματος πάρος, II. 164, 67.
 θαυασίω, I. 413, 16.
 θῆλε, *per ellips. intell.* 52, 19. n. 711, 85.
 θισδαίεμα, II. 274, 81.
 θισδαίος, I. 132, 29. 280, 72.
 458, 42.
 θισ, fol. 11, 73. n. 464, 49. II.
 632, 29. αἶμα ἔδοξεν ἰθὺς ὑμῶν,
 223, 30. cf. 383, 44 sq. κατὰ
 θισ, forte fortuna, 641, 78.
 deo duce, 122, 58. 127, 44. n.
 132, 18. θισῶν βλαπτόντων, II.
 161, 14 sq. 268, 76. θισῶν παλά-
 γοντος αὐτῶν, 261, 57. I. 242,
 38. 656.
 θισῶν, ætatem transigo, 272, 39.
 θισομυρία, 806, 79.
 θισίς, adoptio, 446, 38. 534, 46.
 579, 30.
 θισός, II. 7, 10. 411, 97.
 τῶν θισοφόρων ἱερῶς Ἀθῶν. 272,
 54?
 θισρία, I. 521, 50. n.
 θισρίων an in ἱερῶν mutat. 761,
 25? n.
 θισσαυ. ἔζω, 48, 51. n.
 θισσαυός, iedícula in templ. delph.
 39, 21. horreum, 425, 93. 436,
 79. III. 14, 25. θισσαυοὶ ὑπὸ
 γαίης, 803, 31.
 θισσός, 330, 94.
 θισσοποιῶ, 570, 86. II. 277, 36.
 θισσόνται νῆες, I. 323, 17. 332, 87.
 θισσοῦν ἐπὶ τινι, 225, 3. n. II.
 571, 83. τινά, I. 756, 47. ἀπὸ τιν-
 ος, 71, 4. 798, 38. κατὰ τινος,
 II. 112, 77. Sic ἀγισταί θισσαυ-
 ον κατὰ τινος, I. 499, 30. θισσαυ-
 οῦν εἰς Ρώμην, triumphans Ur-
 bem ingredior, 798, 38. θισσαυ-
 οῦν in provinc. quid? 128, 58.
 θισσίων ἐν θισσίον, 746, 69. θισ-
 κός ἐν θισσίον, II. 65, 77 sq. I.
 471, 65.
 θισός, II. 646, 52.
 θισσίδης, 812, 84.

θυμὸς, I. 291, 48.
 θυμώμενος, II. 289, 56. n.
 θυσίαι, solemnna (intermissa per totum annum, in luctu publico.) I. 54, 45. supplicationes, (post impetratam victoriam.) II. 497, 46.
 θύτης, 99, 63. 536, 82. I. 204, 65.
 θύω, τοῖς ἱεροῖς, τοῖς νεωρίοις, 426, 14 8° 16. n.
 Ἰάομαι, κακὸν κακῶ, I. 35, 68. II. 454, 583, 92. τὸ ἀμαρτ. 845, 31
 ἱατρικὴ, cura ægroti, 617, 75.
 ἰδία πᾶσα κακῶν, 548, 78. ἰδίας πᾶσαι, 399, 85. 673, 27. 719, 25
 ἰδιότης, 27, 80.
 ἰδιός, gen. comm. II. 578, 5. n.
 ἰδιώτης πόλις, 551, 29. 653, 81.
 ἱερὺς τῶν σημείων, August, 402, 53.
 ἰθύς, altus. ἰθύτατον ὄρος, I. 101, 8.
 ἰμεσίους posui pro ἱππίοις, II. 497, 46. n.
 ἰλη, I. 445, 30. 448, 87. ἰληδὲν, vulgo εἰλαδὲν, 262, 87.
 ἰπνὸς, II. 559, 73.
 τὰ ἱπποεστίασια, I. 436, 80. 768, 44.
 ἰσθμὸς, 473, 92. II. 609, 34. 644, 20. 785, 29. Sed I. 269, 94.
 ἰσθμὸν in ἵσπλον mutandum puto: vide n.
 ἰσόμεχος, 326, 73.
 τὸ ἰσόνομον, II. 22, 52.
 ἰσπαλός, I. 542, 6. ἰσπάλος, II. 446, 84.
 ἰσπολιτὶς πόλις, municipium, II. 15, 36.
 ἴσος, vel ἴσος. ἴσα καὶ, 33, 23. 51, 47. 142, 89. ἐπὶ ἴσος, intell. μοίρας, 294, 7. ἐπ' ἴσος καὶ ὁμοίως, 26, 79. 199, 64. 220, 32. ἴσα βαλνυσιν ἐν τάξει, 388, 7.
 ἰσέλαθμος, 97, 77. ἰσέλαστος, 294, 4

ἰσλημ. ἰσέλαμένου ἴσος, 759, 88. ἴσθησαν ἐς χρέματα, ad opes pervenerunt, 847, 61.
 ἰσθίον. ἰσθίω διέφυγεν, II. 679, 15. I. 676, 82. n.
 ἰσθρία, 1) studium visendi vel audiendi. καθ' ἰσθρίαν, 555, 7. I. 797, 19. ἐπὶ τῇ ἰσθρίᾳ, 797, 27. διὰ τὴν ἰσθρίαν τῆς σιμυλογίας, 598, 51. n. 2) res ad spectandum vel audiendum proposita, ἰσθρία πολὺ μείζων, res multo majores, 15, 26. κατὰ ἰσθρίαν, res præclaræ ad cognoscendum propositæ, II. 616, 62. τὴν Ρωμαϊκὴν ἰσθρίαν ἀρχόμενος συγράφειν, I. 151, qui locus nos præterierat, quum ea scriberemus quæ de vulgato Titulo Historiarum Appiani in Adnotationibus, Vol. III. p. 866. (ad III. 4, 24.) diximus.
 ἰσχύνω, absf. 68, 65. 381, 86. II. 555, 2. cum dat. τοὺς ἰλιφταίς ἢ ἰσχύνουσι, sic ex conj. posui, pro οἱ ἰσχ. I. 377, 28.
 Κάθ' α', præter necess. ab H. Steph. in καθ' α' mutatum vultur, 152, 84 sq. conf. 524, 94.
 τὰ καθάρσια, II. 838, 9 8° 11.
 καθίζω. ἐκάθισι, pro vulg. καθῆσι vel καθῆνσι, 565, 68.
 καθίημι λόγους δι' ἑτέρων, 514, 25. πείρας, submitto, clam mitto, 324, 63.
 καθίσταμαι, subigo, subjicio, I. 615, 44. 765, 93. 802, 15. n. 8° 11. in ordinem redigo, 109, 29. 230, 28. II. 678, 97. cf. I. 15, 37. 16, 43. Pass. in ordinem redigi. 809, 28. 144, 34. καθῆ.

- καθ' ὁμολίαν τινα, 66, 28. II. 795, 89. καθ' ὁμολίαν, *pareo, cum dat.* 619, 4.n. *sed ibi Pletho genit. habet, sicut alibi Appianus, 405, 83. 652, 51. 705, 78. 848, 79. audio, cum gen. 32, 18. 454, 80.*
- καθ' ὁμολίαν, *conspicuum, I. 333, 2. καὶ ἰ, i. q. εἰ καὶ, ctsi, II. 341, 39. An sic ἔσ' I. 46, 18? καὶ ὁμολίαν, II. 830, 78. ex emend. Musgr. Sic ἰστέροπος, ἀλλοι- ὅτερος, ἔσ' sim. καὶ ὁμολίαν, I. 430, 88. καὶ ὁμολίαν, *occido. Hinc ἔκτανον ex conj. restitui pro ἐκτάνον, II. 733, 47. Sic compos. κατακαίνω, I. 304, 5. II. 136, 92. 143, 19. 156, 33. 362, 87. ἔσ' c. καὶ ὁμολίαν, I. 425, 4. 745, 49. καὶ ὁμολίαν, II. 699, 44. σου καὶ ὁμολίαν προσπελάζοντος, ἔσ' sim. I. 491, 11. II. 281, 99. n. καὶ ὁμολίαν, ἐν καλῶ, I. 184, 27. n. καὶ ὁμολίαν, ἀπὸ καλῶ, 757, 58. ἀπὸ καλῶ, 268, 80. 442, 76. II. 680, 22. Acc. plur. τοὺς καλούς, I. 480, 19 ἔσ' 21. & καλούς, 787, 57. καὶ ὁμολίαν. κικιμηκότας intercidiſſe videtur, 240, 98. vid. n. ἔσ' cf. 293, 95. κατὰ, cum gen. post. ὑχίσθαι, pro, II. 371, 36. κατὰ μητέρα συγγενῆς, 375, 5. κατὰ πόλιν, 616, 63. n. καταβαρέω, *premo, 800, 81. καταγέμων λείας, I. 146, 69. 737, 22. καταγινώσκω, 369, 5. n. καταγόμος, 564, 83. 602, 23. n. καταδακρύω, 394, 8. II. 678, 95. καταδαρδύω, 311, 38. καταδακρυόω, I. 668, 47. καταδακρυόω, cum acc. 414, 30. an κατὰ ἰστέροπος, 489, 65? n. κατακαίνω, vid. καίνω. κατακαλῶ τοὺς θεούς, 413, 15. κατακινεῖν, 142, 11. An 190, 15? κατακλῆδω, II. 102, 7. κατακλῆδω, I. 170, 94. 202, 16. Vol. III.***
- κατακαίνω, *pareo, cum dat. 619, 4.n. sed ibi Pletho genit. habet, sicut alibi Appianus, 405, 83. 652, 51. 705, 78. 848, 79. audio, cum gen. 32, 18. 454, 80. κατακρατῶ τοῦ στρατηγού, II. 274, 84. κατακλῶ, sigillatim expono, I. 189, 95. 535, 51. delect. habeo militum. Hinc κατακλῶ, 160, 16. κατακλῶ, 37. 99. 431, 91. κατακλῶ, πόλεμον, invasio hostilis? 548, 79. καταλογίζομαι, *ferie, expono, I. 629, 78. 534, 50. 851, 27. καταλόγος. ἐν καταλόγῳ, 204, 52. n. II. 734, 66. ἔσ' c. ἐκείνου καταλόγου, I. 611, 81. καταλύει, interitus, 816, 50. πολέμου, i. q. διάλυσις, 590, 29. καταμαρτυροῦμαι, cum dat. 406, 6. καταπάσσω? 489, 65. καταπίπτει ὀδυρόμενος, 215, 31. 412, 96. καταπίπτει βίβλιν, 433, 33. καταπίπτω, an i. q. καταλείπω? II. 277, 47. καταπλέουσα ἀγορά, I. 443, 95. καταπλέω, 471, 66. καταπίπληγα, τοῦτο, 667, 29. τῶν τῶ, 129, 69. καταπνέω, 442, 71. καταποντισμός, 529, 70. καταποντώ, 422, 58. 673, 34. 682, 80. καταπνέω. καταπνέω, 121, 38. 127, 40. 824, 80. καταπνέω ἐς τὰς πέτρας, 322, 12. cf. Valcken. ad Herod. IX. 69. καταπνέω, pons versatilis, II. 820, 17 ἔσ' 19. καταπνέω, νύμιν, vid. γαστήρ. καταπνέω, abs. I. 542, 4. πολέμου, 94, 32. 596, 23. n. Y y y**

- αποφασίζω* ἰσχύει, II. 427, 64.
 446, 78.
κατασφραγίζω σφ, I. 75, 65.
κατασφραγισμός, subigo, 593, 78.
Pass. 550, 29. n.
καταφρονέω ἰκνυτοῦ, sui curam ab-
 jicere, sibi deesse, II. 493, 65.
for san 395, 44.
καταφρονήσις, 236, 49. n.
καταχράσασθαι, i. q. χρᾶσθαι, I.
 775, 64.
καταχρῆναι, 39, 22. 671, 87. III.
 17, 26.
καταχρῆναι, 857, 16.
κατακυρύνω, 717, 80.
κατέχω, cum gen. (ut κρατέω) IO,
 59. n. 95, 41. 610, 56. II. 16,
 55. 29, 67. 96, 7. 494, 97. 37.
Cum acc. 643, 13. I. 10, 51.
 215, 34. 709, 43. *Recipr. intell.*
ἔμαυτον, vel τὴν ἑαυτὴν, II. 455,
 28. *Abf.* φέω πολλὰ κατέχον,
 I. 165, 99.
κατέφικα, 414, 22.
κατιδέω, i. q. ἰδῶ, 590, 20. II. 28, 55
κατοικέω, cum acc. i. q. περιοικέω,
 I. 2, 14. κατημισμένως ἐπὶ τοῦ
 Πόντου, 661, 30.
κατοιμίσεις, deductio colon. II. 730,
 93. 737, 12. 744, 25.
κελεύω, cum dat. vel acc. I. 736,
 26. n.
κέλευς, 319, 45.
κελήτιον, II. 496, 22. n. 253, 23. I.
 362, 10. 688, 92.
κενοτάριον, 787, 61.
κεραία, extremitas, 694, 84. II.
 864, 58. cervus, mach. bellica,
an, ut *alibi*, antenna? 631, 10.
κέραμος, tectum, 47, 80. *κεραμίδες*,
 547, 65.
κέρας. ἐν κέραν? 822, 47. n. τὰ
 πλοῖα τοῖς κέρασι συνδέσθαι, an-
 tennis? *an*, in extremitatibus?
 I. 332, 82. ἐπὶ κέρασ, 676, 70.
κέραιος, 646, 65. 404, 64.
κεφάλαιον τοῦ πολέμου, 1) *arx* &
fedes belli, II. 753, 73. 2) *id*,
quo totius belli summa conti-
netur, 820, 9. 3) *princeps dux*
& caput, 777, 83. I. 327, 87.
 (Sic κεφάλαιον τῆς στάσεως, II.
 768, 29.) 4) τὰ κεφάλαια τοῦ
 πολέμου, summa rerum capita,
 749, 19. ut ἐν κεφ. ὑμῶν, 649,
 15. 37.
κερσεύς, I. 107, 3. 182, 91. n. 199,
 78. n.
κερύνειν, *κερκεῖον*, 55, 58. n.
κινῶ, τῶν χρημάτων, II. 230, 41. n.
κίνημα, I. 811, 66.
κινῆσθαι, 92, 6. II. 75, 43.
κλείω, κλῆω, κλήζω, I. 120, 18. n.
κλείψω τὴν διάπλουν, II. 853, 70.
κλήζω, κληζῶ, *nomino*, 1, 9.
κλημητίδες, 72, 87.
κληρουχία, 26, 24.
κνέμπτω, 467, 40.
κνίξω αὐτὸν ἔρω, I. 145, 49. 156,
 90.
τὰ κοῖλα, venter navis, II. 850, 25.
κοίλη θάλασσα, fluctibus agita-
 tum mare, 256, 84.
κοινωνός, *an* arbiter? 740, 60. n.
κολάζειν θανάτῳ, 298, 7. 625, 4
 I. 322, 5.
κολοδὸν τειχίον, 678, 17. 483, 66.
κόμης ἑμπλεως, II. 94, 73. 585, 19.
adde I. 120, 22. & 221, 46. κό-
 μας αἰωροῦντες, 82, 62. κόμηται-
 σίονσι, 182, 79. κόμας ἐπὶ ἀντι-
 251, 88. 406, 1.
κορυμνός, II. 160, 99.
κορυμνῆ, I. 845, 29.
κόρυς. ὡς κόρυθα, II. 2490. (1.
κουφίζω σφ, *levo* te hoc onere, 417

- κουφολογέω, I. 121, 37. κουφολογία, 146, 73.
 κουφόνους, I. 464, 47. τὸ κουφόνουν, I. 110, 51. n.
 κρατεῖ, *imperf.* vincit sententia, 312, 39. ἐκράτει τὴν μάχην, 841, 74. τῶν ἔργων κρατῆσαι, 132, 19. n.
 κρατύνεσθαι πόλιν, *ἔσ. sim.* munire, five præsidio, five munimentis. κρατύνεσθαι ἔθνος, sub obsequium redigere, pacare, 8, 23. 73, 38. 614, 33. *ἔσ. c.*
 κρείσσων. ἐπὶ κρεσσόνων εἶναι, 395, 21. 397, 56. 398, 78. *ἔσ. c.*
 κρέμνημι, in crucem ago, 789, 91. n. προὔειν ἐπὶ πρύμναν, II. 866, 81. προὔεσθαι πρύμναν, I. 751, 51.
 κριννύω, II. 101, 87.
 κυβιστήσαι ἐς τράχηλον, 311, 26.
 κυϊσκόμενος, I. 613, 8. κύουσα, 613, 14. κυήσασα αὐτῷ, II. 312, 53.
 κυκάσμαι, 841, 58.
 κυκλεύω (i. q. κυκλώω) 622, 63 n.
 κύκλος. κύκλω *restitui* I. 444, 11. *cf.* 329, 29.
 κυνηγεῖω, II. 507, 7. 698, 34.
 κύων, stella canic: I. 441, 69. κυνὸς κεφαλὴ, larva Iliaca, II. 592, 38.
 κώδιον, vellus, I. 797, 24.
 κώδων, cupa, 482, 59.
 Λάβρος, I. 269, 85. n. λάβρος, 121, 35. n. 289, 17.
 ἡ λαγῶν, ilia, II. 491, 37. 701, 86.
 λαμβάνω, ἔθνος, subigo, I. 145, 60. 851, 32. II. 9, 38. λαβῆσθαι ἔθνων, 400, 18. I. 385, 51. ἐλαβῆσαν (τὰ Ἰβυρῆα, ἀπὸ οἱ Ἰβυριοί?) II. 897, 17.
 λαίρηα, 588, 71.
 λαύρος, I. 338, 88.
 λαχανύεται τὸ χωρίον, 471, 64.
 λαΐπει, *supereft* (faciendum,) II. 446, 87. n. τὸ λαΐπεν, id quod deficit, (*vulgo* τὸ λοιπὸν) I. 297, 55.
 λειποσφραγίως, 467, 92. n.
 λισχνεύω, *abf.* 496, 92. 547, 95. *Cum dat.* II. 300, 42.
 λήγω. ἐπὶ τῶν ἐνεδῶν ἔλπει, ultra objurgationem non est progressus, I. 189, 97.
 λήζω. ἐλπίετο ἐς τὰς τροφαίς, τὰ pina vivebat, 331, 68.
 λῆμα γυναιδάτεον, II. 193, 17.
 λήμματα, captura, I. 780, 39.
 λῆξίς, fortitio, II. 599, 76. 600, 77.
 λησθήριον, prædonum agmen, 814, 8. *ἔσ.* 13. I. 186, 59.
 ληστικὸς, 99, 6. ληστικὸς, 333, 95. 788, 67.
 λυμάνω. ἐδύμαινεν ὁ εἰρ. 258, 18. *cf.* Herodot. VII. 25.
 λυμῶτω, I. 333, 93.
 λυφαιμῶ, 83, 67.
 λυχμάσμαι, 219, 15. 694, 90. II. 681, 38.
 λογισμὸς τοῦ πολέμου, ratio & consilium belli. 245, 98. n. ἀντὶ λογισμοῦ ὁ Καν. ἐπιποίδει τῇ τύχῃ 255, 60. τοὺς λογισμ. εἰπῶν. I. 422, 51. λογισμὸν ὑμῶν ἐφλέστω, 524, 88. λογισμοὺς αἰτεῖν, 615, 38. *ἔσ. c.*
 λογοποιεῖν, 444, 17. 592, 57. II. 792, 45.
 λόγος. λόγον ἑαυτῷ δίδου, secum reputare, I. 415, 41. εἰ ἔστι καὶ τῶν προτ. εἰρημ. ἐπὶ πρὸς ὑμᾶς λόγος, 416, 54. n. πρὸς λόγον, pro portione, 718, 12.
 λοιπὸς, *cum gen.* τὰ λοιπὰ ὧν ἐπενόει, 537, 25. (ἀπὸ 137, 11. λοιπὸν αὐτῶν?) Sic II. 713, 12. *sq.*

Y y z

- προλοιπὴς ἐν ἑπὶ τῷδε τῆς εἰ-
 σίας, *forjan* ἔτι τῷδε τῆς εἰ-
 σίας, (ut I. 847, 64. τὰ ὑπόλοι-
 πα τῆς εἰσας.) *nisi* ἐπὶ τῆς εἰσας.
dictum sit. ut, ἐπὶ εἰρατηγίας,
 ἐπὶ τοῦ εἰδίου, ἔξ. c. ὡς ἐν τῷδε
 λοιπῷ ἔξ. c. I. 697, 41. *Sic* ἔξ
legend. 478, 86 sq. *vid.* n. λοι-
 πόν, porro, deinde, II. 689, 75.
 τὰ λοιπά, ceterum, I. 18, 77.
 102, 14.
 λοχίτις ἐκκλησία. II. 436, 7.
 λοχος, I. 603, 34. n.
 λύγη ὑπὸ λύγῃ. 864, 24.
 λυδοί, ludiones, 388, 8.
 λυκὴ ἀντὶ κηρυκείου, 155, 97.
 λυμαίνομαι. *cum accus.* 431, 94.
 717, 81. 759, 27. πολλὰ τὴν ἁ-
 σίαν λυμασμένους, 729, 91 sq.
cum dat. ἐλυμαίνετο πολλοῖς,
 saevit in multos, II. 159, 80. n.
 λύμη, I. 309, 75. n.
 τὸ λυπρόγαλον *vel* λυπρόγαλον, 172,
 19. n.
 λύω. λύσασθαι χρημάτων ἔξ χρέ-
 μασιν, III. 173, 2. n.
 Μανάνδης, I. 430, 87.
 μαλακός, remissus, languidus,
 236, 29. σώμα μαλ. 82, 63.
 μάλιστ' α. fere, circiter: frequenter.
 ἐν τοῖς μάλιστ', II. 112, 72. et-
 iam ubi praecessit fam. πόλις
 πολυχρημ. ἐν τοῖς μαλ. 132, 29.
 ἐς τὰ μάλιστ', 433, 63. 438, 45.
 ἐς τὰ μάλιστ' συνένεγκε, vulg.
 I. 826, 8, ubi ex Aug. edidi ἐς
 τὰ μέγιστ' συνην. *Vicissim* II.
 29, 73. *pro* μέγιστ' ὠφελίας,
 quod cum vulg. retinui, in
 Aug. ἔξ Ven. est μάλιστ' ἐς
 τὰ οἰκία μάλιστ' ἀνεξέχον,ν,
 (an cum omnibus fere co-
 piis? an legend. τάχα;) 308, 74.
 μάλλον, *per ellips. intell.* 266, 47.
 n. 377, 45. n. 683, 81. n. *sic*
post αἰρούμεθα, 541, 69. ἔξ
post ἑσφ., I. 381, 79. μάλλον *ple-*
onastice junctum comparati-
vo, 604, 54 sq.
 μαρτυροῦν τὸν Φωτὸς. II. 706, 59.
 ventus ἐμαρτύνετο, 831, 93.
 μάρτυρ. ἐν ὑμῖν μάρτυρ, L. 467, 5.
 ἐπὶ μάρτυρι, 197, 45. II. 411,
 97. n. 496, 25.
 μαρτύρομαι ἑμαυτὸν τῆς ἐς ὑμᾶς ἐ-
 λοτμ. testis mihi ipse sum, *vel*
potius testor (omnes) de mea
 in vos liberal. 239, 97. *Sic* τῶς
 ἀποστέλλοντας ἐμαρτύρετο τῆς ἐπι-
 κίας, testes invocavit (omnes)
 perjurii deficientium, 878, 89.
 μάχη. κρατεῖν τὴν μάχην, I. 841,
 74. νικᾶν μάχην, 801, 92.
 μεγαλαυχέω, 83, 70.
 μεγαλοουργία, rerum gestarum ma-
 gnitudo & gloria, 816, 42. II.
 6, 86. 155, 19. n. 235, 22.
 μεγαλοφύνης, magnificus, I. 147,
 II. 270, 16.
 μεγαλοπραγία, i. q. μεγαλουργ-
 780, 29.
 μεγαλοπραγμων, 383, 36. μεγαλ-
 πραγμονέστερος, rebus gestis cla-
 rior, 214, 65. n.
 μεγαλοτολμήστερος, I. 548, 3.
 μεγαλοψυχία, 124, 84.
 μέγας, μέγαθει μέγας, 71, 71. μ-
 γίδει μείζων τῶν μεγίστων, I. 74,
 55. μέγα ποιεῖσθαι, 136, 89. n.
 360, 68. ἐς τὰ μέγιστ' ἵσταν.
 II. 434, 74. Cf. μάλιστ' καὶ μ-
 γίστ' τῷδε ἐτεκαμνήσθη, I. 453, 55.
 ποταμὸς ἀρθεῖς μέγιστ' , 754, 9.
 ὁ ποταμὸς ἐρρύη μέγας, 236, 40. n.

μεταστέλλειν ἢ πάλιν, I. 625, 16.

μεθίημι. τῆς ἀπάτης οὐ μεθίει, non cessavit a dolo, I. 111, 75. ἔπλων οὐχ ἰκόντες μεθίντας, quasi post se sinunt, i. e. adimi sibi patiuntur, 417, 79. μεθίητο, remiserunt impetum, II. 860, 92. 443, 30.

μεθίπταμαι, I. 186, 59. n. II. 637, 14.

μεδίσημι. μετασπῆσαι 1) τινὶ τινός, cedere alicui re, I. 402, 41.

2) ἀπὸ τινος εἰς τινά, deficere, 334, 18. n. *Abfol.* discedere, 521, 45 coll. 44. *spec. pro* μετασπῆσαι τοῦ εἶναι, (quæ verba ad-

jecta sunt 621, 42.) 621, 46. II. 135, 85 coll. 83. Sic Καῖσαρ ἡμῶν μεδίσηκεν, a nobis migra-

vit, 358, 25.

μεθορκῶ, 611, 69.

μεζόνως, I. 763, 55. II. 32, 18.

μελιχοιμένης ἰσπίας, 492, 61.

μελαινιμονίω, 22, 47.

μενεμάχος, I. 163, 57.

μερίζω, οὐδὲν εἰς ἀρετὴν αὐτοῦ, nul-

lam partem (rerum prospere gestarum) tribuo virtuti illius, II. 309, 93. μερίζομαι τί τινι, par-

tior cum aliquo, I. 262, 70. II. 485, 47. *Ἐξ.* Sic ἐμερίζετο αὐ-

τοῖς γὰ ὄντα, bona cum eis par-

titus est, i. e. parte eos mul-

ctavit, partem eis reliquit, I. 187, 70. *Ἐξ* μερίζ. τι πρὸς τινά,

673, 21. *Ἐξ* τινὶ τινός, II. 578, 98. 589, 87. εἰς πᾶσαν ἐμερίζοντο

πείραν, 631, 7. ἢ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος εἰς αὐτὰς (ἀρχαίς) ἐμερίζοντο, 2, 19.

μέρος. τὸ μέρος, rata vel definita pars, 295, 43. n. cf. n. ad 423, 93. δυνάσται ἦσαν κατὰ μέρη πολ-

λοι, passim, diversis locis, I.

315, 81. ἐν μέρει, suo ordine, suo loco, seorsim, quisque

per se, 141, 93. 142, 95. 225, 98. *Ἰγ.* 461, 92. II. 152, 56. *Ἐξ.* 63. 772, 6. ἐν ὑψηλοῦν μέρει ἀπὸ

κοινωνῶν εἶναι, 50, 29. ἀνὰ μέρη καὶ χρόνους, variis locis & tem-

poribus, I. 538, 34. ἀνὰ μέρος πάντες, paulatim omnes, alii

post alios, 672, 5. παρὰ μέρος, alternis, 448, 72. II. 152, 61.

idemtidem, 25, 9.

μεταίχμιον, I. 456, 16. *Aliàs* μεταίχμιον, 133, 47. 585, 26. *Ἐξ.*

μεσσύνημα, II. 198, 7.

μεσόγαιος. *Ἐξ* μεσόγαιος, frequenter: semel vulgo μεσόγαιος, I. 107,

10. ut ἐν λυπρήγων.

μέσον, interim, II. 454, 23.

μεσοπύργιον, I. 484, 82. 771, 99.

μεσοτείχλον, spatium inter moenia urbis & vallum hostium, 265,

15. ὡς ἐν θεάτρῳ μεσοτειχίῳ, 274, 75. i. q. ἐν μεσοτ. ὡς ἐν θεάτρῳ,

μετὰ, deinde, II. 613, 8. μετὰ τοῦ δυνατοῦ φιλόφρονος, I. 495, 68.

n. μετὰ σκότους, ineunte nocte, II. 124, 95. n. μετὰ θιῶν, juvan-

tibus diis, I. 418, 94. Συρία ἢ μετ' Εὐφράτην, 609, 35. n. 618, 92. περιουσία (potius πλουσία)

μετὰ τὴν Περσικὴν, 306, 27. n. μετὰ χεῖρας, in manibus, II.

335, 45.

μεταβάλλειν, *abfol.* transire, mutari, I. 298, 75. II. 281, 1. *Ἐξ.*

terga vertere, 491, 39. δαίμανα, mutare fortunam, I. 493,

46. n. μεταβαλῆσθαι εἰς τινά, ad aliquem transire, desciscere, 553, 85. εἰς Ἑλλάδα χλωσσαν ἀπὸ

Λατίνης μεταβάλλειν, II. 545, 40. 771, 88.

Y y y 3

- μεταβάλλω**, defectio. I. 95, 55. mutatio fortunæ, calamitas, 366. 66. 530, 82.
μεταγνώμη, defectio, 869, 28.
μεταδιδάσκω, I. 281, 75. 724, 94. n. II. 204, 92. 413, 29.
μεταβίω, discuro, I. 193, 70. n? 751, 56. II. 289, 39. n.
μετακαλίω, I. 515, 61. 599, 75.
μεταλαμβάνω, morem alterius sequor, cum gen. τῆς φύσεως, 66, 38. cum acc. II. 33, 31.
μεταξύ, interium, I. 801, 89. II. 139, 44.
μεταπίπτω, I. 142, 95. n.
μεταπίπτω, mutō sententiam, I. 530, 87. n. 727, 49. II. 450, 50.
μετατίθεμαι, abs. ab instituto, a sententia mea discedo, I. 133. 45. n. II. 181, 27. ἔξ cum gen. γνώμης, 434, 83. deficio, defisco, I. 119, 11. 137, 10. n. ἔξ c.
μεταφέρω, renuncio, 224, 94. n.
μετεωρολόγος, II. 391, 80.
μετίωρος ὢν, dubio, suspensō animo expectans, 326, 86. cf. αἰωρίομαι.
μετονομαίω, I. 613, 11. 638, 33.
μετριάω, 374, 81. n.
μετροπαΐειαι, 420, 18. n. 408, 32.
μετροπαΐως, 366, 63.
μέτρον, δοκίμιον ἐπὶ παντὶ μέτρῳ ἔξ c. II. 32, 21. χρῆσασθαι παντὶ μέτρῳ τῆς εἰουσίας, 437, 30. ὅσον εἶχε μέτρον καλῶς, 476, 86.
μετωπηδόν, I. 479, 8.
μέχρι ἔξ μέχρις, 2, 16. n. 5, 71. n. 347, 43. n. 817, 56. n.
μηδαμῶν προίεναι, 554, 96.
τὸ μηδὲν ἠγνοῦμενος, 31, 10. n.
μηλόδοτος, II. 35, 66.
μηρίαίω, I. 79, 25. 390, 15.
- μήνιμα**, III. 14, 10. I. 261, 61. 809, 29.
μήνιμα, 1) indicium, 690, 26. 673, 23. II. 573, 6. ἔξ ex MS. Aug. 134, 55. Alend. pro μίμημα, vel μνήμα, I. 756, 31. 2) i. q. μάνυτρον, indicii vel conditionis præmium, II. 576, 63. n.
μηνύω, prodo, I. 42, 63. διδόνων δὲ τῶν γεγῶν καὶ τῶν μνησμένων, II. 625, 13?
μικρὸς, sapius σμικρὸς, I. 423, 74. II. 289, 45. 442, 22. 507, 14. ἔξ c. Μικρολογέομαι παθεῖν τὸντι, scrupulose rem expendens recuso pati hoc, 410, 68. Μικρολογία, ἔξ σμικρολ. parca, avaritia, 204, 1. 455, 36. 456, 48. ἔξ minuta ac nimis parca postulatio, I. 305, 12. n. 514, 48. μικρολόγος, 44, 90. 532, 12. II. 457, 59. Σμικρότης, (opp. μεγαλόνοια) I. 550, 36. Σμικρὸντι nimis exiguum judico, 514, 38.
μίμημα, 225, 16. 741, 94. ἡ μίμηματα Τυβήνηκῆς πομπῆς, 188, 5. πύργοι (ἐν πομπῇ θμαίνοντι) παρὰφέρονται, μιμήματα (simulacra) τῶν εἰλημμένων πόλεων, 387, 95. Sic forte teneri ex MSStis debuit, 756, 33. μίμημα τῆς θνέινου παιδὸς. vid. n.
μισθοφορῆσαι, 98, 92. n.
μισθοφόρος, transitive sumtum videri potest, II. 517, 80. δόσις ἐπὶ τοῖς μισθοφόροις, timens ab adferentibus mercedem: sed vide n.
μνῶμαι, φιλέω ἐς αὐτόν, I. 799, 60. μνώμενος ἦν τὸ μέλον, II. 844, 19.

μαθημονεύω. ἐπὶ οἱ καὶ παλαιῶν ἱ-

γων ἱμνημόνεον, 614,30. *de-*
lendum videtur pron. οἱ.

μαθησιακῶς εἰς τοῦτον, I. 109,39.
432,20. 577,91.

μαθησιακεία, 37,6.

μοῖρα (i. q. ἱταίρια) II. 500,85.
514,31.

μολυβδος ἔξ μολυβδος, I. 685,33. n.

μολυβδαῖνα, 688,83. 690,19. II.
759,81.

μὲ μονομαχία, I. 45,5. 165,93. τὸ
μονομαχίον, 83,70. 165,97.

274,75 ἔξ 77.

μοτομαχίω, 264,2.

μυριάς, *intell.* δραχμῶν, I. 39,27.
n. 821,23.

Νᾶμα, I. 833,49. II. 859,77. *sq.*

νεουσχίω, *abf.* I. 554,98. II. 626,
29. αὐτὸν, 635,85. ἐς νήσους,

252,16.

νεαλός, i. q. ἀκμὴς, 82,65.

νεήλυδες, 490,28. 491,40. *cf.* n.
ad 488,96.

νεμεσίω, I. 46,28. II. 876,50.

νέμεσις, ἀνδρῶν, 101,84. θιού, I.
49,65. θιῶν, 382,11. n. ἐκ

θιῶν, 492,22.

νεογνός, II. 105,61. i. q. νεοτὴς,
87,37.

νεοδόμητος, I. 694,81. n. 697,35.

νεόχριστον οἶκημα, II. 104,47.

νέω, πυρᾶν, 68,18. 102,14. 319,
72.

νωπερίζω, *vid.* εἰς.

νωχμέω, *innovo*, 27,31.

νηλεές, 4,49. νηλεώς, (*Aug.* ἀν-
ηλώς) 107,87. n.

νομίζω, 436,5. n.

νοῦς. ὁ νοῦς τοῦ βουλευματος οὐκ ἦν
ἐς ευπρίαν, 16,44. ὁ νοῦς τὴν γνώ-
μην ἔφερε ἐς αὐτὸν, 139,52 *sq.*

νυκτιρεύω, I. 190,13.

νυκτομαχίῃ, *noctu pugnare*, II.
757,51. 851,41.

νυθός, 268,77. 276,27. νυθός,
333,12.

νωχίλος, 269,99.

Ξενάγησις, *delectus militum*, II.

810,39.

Ξυία. βαρὺς Σκυλιάταις ἐπὶ ξυίας,
I. 69,82. (*cf.* 59,24. *Forte au-*

tem legend. ξυνωρίας, *ut* 153,
3.) ἐπὶ ξυία ἐκάλε, 549,21. n.

Ξῖνοι ἔξ φίλοι Romanorum, 86,
12-14. n. 543,25. n.

Ξιφάτης, *gladio instructus*, 129,
8. 142,9.

Ξύλα. Ξύλος ὁ Ἰσπὸς ἰχμῶτος τρεφῶν,
75,59. n. Ξύλον, *baculus*, *fin-*

itis. II. 23,67. 25,96. 47,64.
ἔξ c.

Ξὺν ἔξ σὺν, *cum compos.* *Vid.* n.
ad I. 309,78. ἔξ II. 123,65.

Ο *artic. cum suis casib.* *Arti-*

culus adjicitur, ubi indefini-
ta persona est, 1) ad nomi-

na numeralia. οὐ μίους τῶν δέ-
κα, I. 453,58. sic 563,61. 757,

53 *sq.* 2) *ad futura particip.*
πίμπι μοι τοὺς χυμωγωγίσοντα

II. 257,99. *cf.* I. 373,63. n.
313,58. *Et ad pref. partia.*

784,11 *sq.*

ὁδε. ὁδε ὁ, *notus ille, is de quo*

supra dixi, 230,34. n. 635,74,
742,11. n. II. 127,44. *sq.* n.

καὶ ὁδε, I. 10,48. n. 72,20. 124,
92. 155,24. 199,70. ἔξ c. καὶ

ὁδε, 221,48. ἐς τὴνδε τὴν ἡμέραν
ἐγὼ τῷδε τὸ χυμῶν καταλύομαι,

456,1. *An sic ταῖςδε ταῖς προ-*
φάσεσιν, II. 40,48?

- ἀδοποιῶν, I. 232, 74. n.
 ἀδύρκαται τοῦτο, 249, 42. 337, 63.
 ἔξ' περὶ τούτου, 273, 46 sq. n.
 coll. H. 83, 83. n.
 ἄθ. εἰς δ' ἄθ., 187, 68. n.
 οἰκέος. ἄπ' οἰκείας γνώμης *restitutū*
 II. 437, 27 *pro mend. ἀποικίας*.
 Sic. ὑπ' οἰκείας συνείσεως, I. 280,
 71. ἔξ' κατ' οἰκείαν γνώμην, II.
 465, 98. (*dicitur autem ἔξ'*
π' ἐν τῇδε τῇ γνώμῃ, 609, 49.)
Rurſus mendosum οἰκίαν in
οἰκίαν mutavi 476, 84. οἰκίον
 πνεῦμα, (*an οὐρῶν πν?*) 641, 78.
 n. νῦν δ' εἰσὶν οἰκῶσι, I. 828, 40?
 οἰκῶσις, qui colonos in colonias
 deducit, II. 35, 62. 730, 96.
 763, 44. ἔξ' c. cf. n. *ad* I. 304, 2.
 οἰκῶσιδεν, *non solum area domus,*
sed ἔξ' ipsum ædificium, I. 141,
 79. 717, 89. II. 662, 17. cf.
Thucyd. IV. 90. ubi præter
rem interpres diruta ædi-
ficia exposuit.
 οἶκος διαφύρων, illustis familia, I.
 79, 20.
 οἰκτιζόμενος, lamentans, 285, 54.
 οἰκτιζόμενος, *pass.* omnibus vi-
 cem ejus dolentibus, 535, 64.
 οἶκτος, lamentatio, 415, 35.
 οἶόν τι, i. q. *simplex οἶον*, 277, 19.
 n. II. 193, 24.
 οἰσφώδης ὁρμή, III. 15, 35.
 ἐς ὀλίγον, paulatim, per partes.
 I. 488, 56.
 ὀλισβέω, II. 854, 85. ὀλισθηρὸς, I.
 482, 62.
 ὀλοθυμὸς, I. 53, 26. ὀλόθυρσις, II.
 547, 75.
 ὄλως *legend. pro ὅμως*, 267, 62. n.
 270, 14. n.
 ὀμαρχία, conjunctio copiarum,
 I. 88, 38.
 ὀμαλὴς, 164, 66. ὀμαλῆς, con-
 stanter, æquabiliter, 140, 61.
 pariter omnes, 48, 57. 139, 28.
 II. 332, 95. 803, 30. ἔξ' c.
 ὀμογνωμῶν, 658, 52.
 ὀμολογῶ. οὐχ ὀμολογούντως μὲν μὲν
 ἀμαρτεῖν, I. 410, 66. n.
 ὀμότεχνος, II. 567, 17.
 ὀμοῦ τι, fere, I. 173, 40. n. ἔξ' i. q.
 ὀμοῦ, simul, 289, 9. n.
 ὀμωνυμία, II. 645, 42.
 ὄνημι. τῆς εὐτυχίας ὥναστο διὰ τὴν
 εὐδουλίαν, I. 155, 23.
 ὀνυχίτις λίθος, 819, 88.
 ὀξυδειλὴς καταπέλται, 215, 32. 412,
 96.
 ὀξὺς, celer, 339, 97. 469, 40. 494,
 63. n. ὀξύτης τῶν γιγνημένων,
 559, 86.
 ὥπερ, *an in ὥπερ mutand.* 539,
 81. cf. II. 290, 73.
 ὥπῃ, 1) quomodo ὥπ' ὁρῶντι,
 I. 223, 78. 226, 22. 561, 16.
 II. 95, 92. ἔξ' c. *Sic repositū* II.
 68, 62. n. 2) quo, quorsum, I.
 123, 75. 241, 7 coll. II. 329, 28.
 3) ubi, 253, 15. ἔξ' 19. 254, 33.
 ὀπισθοφύλακες ναῦς, II. 840, 46.
 ὥπου, quippe, quandoquidem,
 702, 97. I. 102, 18. 576, 81.
 ὥπτομαι. ὀφθῆναι, i. q. φασθῆναι
 602, 19. 824, 88. II. 8, 22.
 ὄργασα, i. q. μηχανήματα, I. 268,
 77. 686, 46.
 ὀργάω, II. 491, 47. *vid. Thucyd.*
IV. 108. cf. Ruhnken. ad T
mæum, p. 104.
 ὀργιάζω, ὀργισθῆς, 592, 39. ἔξ' 36.
 ὄρειος, I. 88, 41. 830, 4. 863, 15.
 II. 642, 97. *Pro* ὀρειῶν, I. 761,
 25. *forte legend. ὀρειῶν. vid. n.*
 ὄρθοι λόχοι, 352, 20. n. 561, 24.
 603, 34. n. 672, 93. ὄρμα,

- ἔρκια, I. 28, 89.
 ἔρμη, 537, 23.
 ἐρμίζομαι, adpello navim, II. 636.
 90. 840, 48. 854, 30. Sic I.
 479, 9. *tenenda videtur emen-*
datio H. Stephani, ἐρμίζαντο,
pro ἐρμίσαντο. vid. n.
 ἐρωφά. Compos. τερωφοφός, διώρο-
 φος, ἐξωροφός, per ω, 436, 76.
 57. 474. 8. 487, 38.
 εἰσίας χάριν ἐς τὸν Κουσ. II. 439, 63.
 εἰ τις, λαλοῦντας ἐτι δὲ, nescio
 quid, aliquid quidquid fit, 178,
 72. ἰφ' ἔγω δὲ, propter nescio
 quid, 209, 75.
 ἔσος. ἔσοι ἅλοι, reliqui omnes,
 720, 35. ἔσ. c. θανμασίοι ἔσοι δι-
 φάνησαν, 507, 10? n. αὐταῖς ἴδει
 ἐσφίρειν ἔσ. n. (quidni ἔσων?)
 ἐκαστήν οἱ τρεῖς δοκιμάσιν, 572,
 3. ἀποκηρύσσιν ἔσων (vulgo ἔσων)
 δύναντο πάντα ἐλγίσθω, 425,
 27. ἔσ. vid. μάλλον.
 εἰ τοῦτο, ἀλλὰ - non tam hoc,
 quam illud, I. 148, 5. n.
 εὐρίαχος. II. 260, 50. n.
 εὐριον πνευμα, 228, 14.
 ἐχυρότερος ἔξ ἐχυρώτερος, I. 395,
 26. n. αἰδέ 668, 52.
 εἰς τῆς χμαίς, 703, 46.
 Πάγχυ, vid. πᾶν.
 ἢ πᾶθι, I. 756, 33.
 εἰ πᾶθος (sc. ἢ ἄμωτος) ἔπειτο
 τῶς θαλάσσης, 77, 88.
 παυνέω ἔξ παυνέω, II. 492, 54.
 535, 70. 810, 38.
 εἰ παλαιολογούντις, I. 103, 36.
 παλλολογῶ, 659, 95. II. 443, 37.
 παλυμπροδότης, 837, 93.
 παλινδίδωμις, παλινδίδωμις, I. 358, 34.
 παλινδρομέω, παλιδρομέω, II. 840,
 51.
 παλινδροπος ἀγών, I. 774, 42.
 παλλωξίς, 711, 88.
 παυδαχίον ἔξ παυδοκίον, 669, 65.
 II. 42, 80. 101, 97. 201, 43.
 πατηγυρίξιν ὑπὸ τῶν κερδῶν, nundi-
 nari, I. 468, 11.
 παυκίον, II. 269, 99.
 παυσίρατις, I. 72, 21.
 πᾶν, πᾶγχυ, 570, 81. n. II. 176,
 27. ἐν τοῖς πᾶν κινδύνοις, 469,
 77.
 παρῆ, de temp., restitui I. 75, 59.
 n. παρὰ τὸν ἐχθρὸν ἀγῶνα, II. 682,
 52. ἴτερος παρ' ἴτερον, vid. n. ad
 I. 443, 99. παρ' αὐτὰ, capro-
 pter, 283, 20. 463, 38. 585,
 5. ἔσ. c.
 παραβαίνω, τὰς συνθήκας, 409, 50,
 παραβάλλομαι ἐς, 1) conferri pos-
 sum cum altero, 10, 56. 2) ἐγ.
 periculum adeo, II. 252, 16.
 παραβόλος πρὸς κινδύνου, 383, 39.
 παραγυλίω, 331, 1. n.
 παραγῶ. θεοῦ παραγόντος, deo men-
 tem adimente, I. 242, 38. 278,
 37. II. 261, 57. θεοδιδάβεια αὐ-
 τὸν θεοῦ παραγωγῶν, 274, 81.
 παράγειν ἐν θριάμβῳ, 314, 78.
 I. 820, 17. ἔξ 22. παμάγειν θρη-
 αμῶν, 823, 61. II. 314, 79. ἔσ. c.
 παραδίδωμι, 768, 45.
 παραδοξολογία, 794, 80. II. 551, 28.
 παραδύνω, irrepo, I. 609, 42.
 παρακάθημαι, 758, 72. n.
 παρακαλέω ἐν τῇ περὶ τιος, oro, ro-
 go, 500, 46. τινα, in auxilium
 advoco, 546, 69. II. 825, 89. n.
 830, 72.
 παρακαλέω, cum dat. 828, 53.
 παρακαλέωμις, I. 124, 94. 276, 91.
 παρακαταδιδόναι, 291, 48.
 παρακινῶ, ἐ. γ. κατηκινῶ, II. 858,
 52.
 52.

παρρησιάζομαι, I. 143, 16. n.
 ὁ παραλογος, 782, 75.
 ἐν παρρησίᾳ τοῦ σχήματος, H. 24,
 88.
 πᾶσι παρρησίᾳ, insignia, I. 556, 36.
 παρρησιάζω, 111, 69. n. cf. 262,
 67. 540, 68. II. 18, 73.
 παρρησιάζομαι, i. q. συνειρησιάζομαι
 ἔξω, 690, 97 coll. 99.
 παρρησιάζομαι, 499, 42. 561,
 19.
 παρρησιάζομαι, ἐπὶ τῷ, ad bellum
 me comparo, II. 741, 74.
 παρρησιάζομαι, instructio aciei, justum
 praelium, I. 162, 55.
 παρρησιάζομαι, τὰ ἐπὶ πᾶσι ἐν δούρῳ
 παρρησιάζομαι, 254, 34. neutr.
 durare, 008, 24. 809, 93.
 παρρησιάζομαι, 479 4 n.
 παρρησιάζομαι, τὸ ἐπὶ πᾶσι ἀλλήλοις συνχέ-
 νη παρρησιάζομαι, inflexum, im-
 mutatum, 63, 12.
 παρρησιάζομαι, 631, 45. H. 493, 69.
 παρρησιάζομαι, detorqueo, τὸ ὄνομα,
 268, 90. τὴν γνώμην τοῦ ψαφίσματος,
 480, 57.
 οὐ παρρησιάζομαι τοῦ βουλευτηρίου,
 338, 2.
 παρρησιάζομαι, ἐν τῷ παρρησίᾳ, I. 276, 4.
 παρρησιάζομαι, II. 19, 3.
 παρρησιάζομαι, protensa, porrecta, h.
 4, 59.
 παρρησιάζομαι, omitto, taceo, 50, 73. 67
 79. n.
 παρρησιάζομαι, accersio, II. 499, 64.
 ad deditionem compello, subi-
 go, I. 148, 82. 497, 41. 694,
 37. 67. C. παρρησιάζομαι ὁ παρρη-
 σιάζομαι, (an dediderunt se? an
 ἐν πόλει, tradiderunt urbem?
 an legend, παρρησιάζομαι, ad dedi-
 tionem compulsi sunt?) II. 60,
 83, adsto, officii vel erandi

causa, 596, 17. 597, 10. 598,
 1. 874, 31. παρρησιάζομαι (intell.
 ὁ γνώμην) persuasum erat illi,
 credidit, 448, 18. I. 417, 68.
 παρρησιάζομαι, cum dat. 869, 5. n.
 παρρησιάζομαι, i. q. παρρησιάζομαι, 640,
 64. II. 58, 61. 111, 66.
 παρρησιάζομαι, I. 383, 16. n. 384, 31.
 παρρησιάζομαι, 831, 23. cf. I. 10.
 πᾶσι. πάντα ἐν Πομπηίᾳ, II. 107,
 49. 366, 65. 698, 25. ἐκ πᾶσι
 vid. ὁ. μέγιστον πᾶσι, i. q. ὁ πᾶσι
 I. 410, 51 coll. 50. πᾶσι, ὁ πᾶσι
 κα, II. 814, 8. n. πᾶσι (int. ὁ πᾶσι
 πᾶσι) 787, 58.
 πᾶσι, I. 46, 23. n. cf. n. ad 507,
 40. 67. 506, 22. n.
 πᾶσι, II. 87, 49. πᾶσι (in
 portu Carth.) πᾶσι καὶ πᾶσι
 λα, I. 437, 91.
 πᾶσι, 677, 97. πᾶσι, II.
 297, 96. 819, 90. πᾶσι, 825,
 99. 828, 42.
 πᾶσι, πᾶσι τι καὶ τὸ πᾶσι ἐν
 λαγῶς ὁ πᾶσι, I. 1277, n.
 πᾶσι, 8, 26.
 πᾶσι, ἐν τῷ ἰδίῳ ὁ πᾶσι, vulgo,
 846, 50. sed deleui prop. Vid.
 n. Mendosum ὁ πᾶσι, 249,
 47, in ὁ πᾶσι mutavi. Prose-
 γῶνται, 102, 15. cum Reik. le-
 gend. πᾶσι, πᾶσι, πᾶσι,
 tive, τὸν ὁ πᾶσι, II. 447, 97.
 471, 33. τὸ ὁ πᾶσι, 666, 91.
 τὸ πᾶσι, I. 771, 87.
 πᾶσι, qui metuit, 469, 39. 472,
 81. Sic 67. 472, 87. ἐκ πᾶσι πᾶσι
 reddendum, sed, omnia suspe-
 cta habens.
 πᾶσι, exuo, spello, II. 800,
 85. n.
 πᾶσι, ex alio. πᾶσι, abs. 67

cum dat. accidit, eo res acci-
dit, I. 314, 61. II. 33, 27. 40,
29. Sic I. 187, 63. 281, 43.
περιέχει, ex illa. περιέχει τὸν νόμον.
II. 11, 61. eadem notione, qua
περιέχει. (Sic ἔστι περιέχει, ἔστι περιέ-
χει. I. 121. Νόμον τῆς γῆρας. πε-
ριέχει, 181, 16. Sic ἔστι 22, 45.
cf. Valcken. ad Herodot. I. 120.
περιέχει, φέρον, I. 397, 59.
περιέχειται, τὰ Ρωμαίων ἐς μοναρχίαν
περιέχει, 19, 94. Sic 80. 40. 802,
2. 813, 91. 828, 18. ἔστι.
περιέχειται. περιέχει, (ul. περιέχει, πε-
ριέχει, περιέχει) 472, 80. II. 548,
91.
περιέχειται, I. 415, 47. n. 758,
72. n.
περιέχειται πῦλον τὸν πόλεον, 164,
87.
περιέχειται ἐς λιμένα, 769, 64.
περιέχειται, circumvenio, (ho-
stem) 790, 6. II. 622, 60. 664,
44. absol. περιέχειται πάντα πε-
ριέχειται, I. 275, 91.
περιέχειται, cum acc. Et absol. περι-
έχοντα, I. 538, 24. I. 547, 81.
περιέχοντα ἐκ τοῦ λόγου, circum-
spectantes, II. 590, 15. n.
περιέχοντα τὸ μέλλον, I. 295, 28. n.
460, 76.
περιέχειται, 610, 64. 805, 54. Sed
306, 27 praefenda videtur.
I. 1210 Aug. περιέχειται.
περιέχειται, 598, 55. n. -οῦμαι, 656,
16.
περιέχειται, 151, 60.
περιέχειται, II. 296, 68.
περιέχειται, τὴν ἐς συμφέρον. I. 422,
54. II. 895, 86. κίονες ἐς εἰκόνα
εἰκῆς τὴν ἑξῆς τοῦ λιμένος περιέ-
χειται, I. 437, 98. ἐς Ρωμαίους

ἐκείνην ἐκείνην, (I. q. περιέ-
χει) 743, 15. περιέχειται, divul-
gare, 176, 82. ἐς περιέχειται τὸν
νόμον, (I. q. περιέχειται) II.
382, 28. 391, 71. cf. Suid. in
περιέχειται. Thucyd. VII. 28.
περιέχειται, cum acc. declino, I.
274, 77. 382, 51.
περιέχειται, ἀπασιν, II. 639, 43.
περιέχειται ἐς δὴν φέρω, 55, 68.
περιέχειται (vel περιέχει) ἐκ μολύβδου, I.
685, 33. 689, 94. 690, 24.
περιέχειται, II. 631, 17. περιέχει-
ται, 603, 33.
περιέχει, cæcis, I. 61, 61.
περιέχει, 47, 32. ἔστι 40. 74, 42. περιέχει
Aug. II. 123, 67.
περιέχειται, ἐκείνην. I. 118, 85. ἐκ-
είνην ἐκείνην, 338, 84. cf. 107, 8.
618, 25. ἐς ἐκείνην, 714, 40. ἐς
ἐκείνην, 456, 7. ἐς ἐκείνην, 530,
76. ἐκείνην ἐκείνην, nisi credibile
esset, II. 420, 38. περὶ τοῦ τοῦ δὴ
περὶ ματος ἔντος, 780, 43. περὶ τοῦ
ἐκείνην, (ἀπὸ ἐκείνην ἐκείνην
ρον?) 336, 62. n.
περὶ, I. 600, 92. II. 104, 45. 340,
29.
περὶ, ἐκείνην, I. 221, 48. n.
τὸ περὶ τοῦ περὶ, II. 450, 52.
περὶ, si dem habens, 216, 94.
236, 39. sietus, 294, 40.
περὶ, 827, 32. n.
περὶ, temere ab Urfin. in
περὶ mutatum, I. 98, 93. n.
ἐς τὸ περὶ τοῦ περὶ, ad comple-
tum hoc, 708, 23. τὰ περὶ
ματων, focii navales, 313, 448.
II. 243, 61. 745, 34. ἔστι.
περὶ, propinquus, I. 245,
81. n. 692, 51. II. 702, 6.
περὶ, I. 75, 58. n. 258, 19. n.
περὶ, 443, 3-452, 47. 753, 97.
Z 222

- ποδῶν. ἡ εἴναι τῶν ποδῶν ἐς τοὺς
 ὑπέρτους παρα πολὺ ἐπεῖν, ma-
 gnā vim habuit, maxima
 fuit, II. 114, 13. 746, 68. Sic
 ἔξ μάλιστα ἐπεῖν, 207, 50.
 πολεμῶν, cum dat. Raro cum acc.
 I. 16, 38. n.
 τὰ πολέμια, II. 804, 46. I. 158,
 81. n.
 πολεμῶν. πεπολεμαμένους, 169, 68.
 531, 98. n.
 πολέω, 172, 25. n.
 πολυτεία, 552, 66. II. 50, 20. 57,
 45. ἔξ-
 πολῖτις Ρωμαίων πόλις, II. 91, 21.
 πολυτεῖν ὑπὲρ τίνος, commoda ali-
 cujus in republ. procuro, 50.
 33, 55, 10. Sic ἔξ πολυτείνεσθαι,
 I. 106, 86.
 ὁ πολέχων, 194, 86. τὸ πολέχων,
 194, 88. ἔξ-
 πολεῖν, 127, 47. n.
 ὁ πολυκάνδριος, commune bustum,
 II. 289, 42.
 πολυκαλῶν, 821, 24.
 πολυπλοῖα, 40, 5.
 πολυπραγμονεῖν, τὴν Ἀσίαν, I. 78,
 3. 103, 40. 540, 70. οὐδὲν περὶ
 τίνος, 505, 2.
 πολὺς. τῆς ἀρχῆς ἐς πολλὰ τυχὼν ἐπε-
 ρῆμνος, ad multas res confi-
 ciendas, (quas animo agita-
 bat) percupidus erat obtinen-
 di illius magistratus, II. 185,
 80. παρα πολὺ, v. ποδῶν.
 πολυτελής, fumtuose vivens, I.
 41, 50.
 πολυώνυμος, 102, 20.
 πομπή, 127, 49. n. 879, 14. n.
 ποσίω. εἰδικὸς πεποιημένος, adfecta
 classis, 541, 89.
 οὐ πόρρω ἐκ ἐκείνη, 294, 4. n.
 πρᾶγμα. πῶς τοῦ πράγματος, (i.
 q. πῶς τῆς χρείας,) II. 635, 72.
 cf. 570, 63. 57.
 πράξις, exactio pecuniae, 813, 89.
 πρηνέστερος, fulmina, 833, 47. cf.
 Suid.
 πρὶν. φέρεται ὅς οὐ πρὶν, 481, 46. II.
 57, 39. πρὶν cum Urfin. positi
 promend. πρὶν, I. 524, 98.
 πρὸ τετάρτης ἡμέρας, quarto die,
 II. 327, 8. πρὸ μιᾶς τοῦδε τοῦ βου-
 λευτηρίου, pridie, 333, 5.
 προαναγράφειν, 897, 18. n.
 ἐν προβολῇ διαστάντες, 283, 45. n.
 προβατεύω, 10, 58. 12, 86.
 προβουλεύω ἢ βουλά, 648, 98.
 οἱ πρόβουλοι, I. 723, 78. n.
 πρῶγονος, privignus, II. 809, 28.
 προγραφαὶ δημαρχῶν ἦσαν, indicta
 erant comitia creandis tribu-
 nis pl. 21, 25.
 προγράφω ἡμέραν, 45, 46.
 πρόεδρος, praetor Aetolor. I. 513, 18.
 προῖδω. προῖδέσθαι, 52, 19. n.
 προίχων. προσχῶν, v. προσχῶν.
 προκαλιῖσθαι, 243, 47. 398, 74. n.
 προκαλέσθαι, 397, 62. II. 5, 75.
 προκατασχεῖν, 157, 50. n.
 προκατασχεῖσθαι, 466, 19.
 προκυλίσσεται σοί, I. 36, 93.
 προτίω. πυρὰ προτινησμέναι, II. 632,
 38.
 προτίω. προπετωμένοι καταγορεύου-
 ράντου, 374, 88.
 αἱ πρόπλοι (i. q. ναῦς προπλοῦσι,
 I. 566, 17.) II. 824, 73. 827,
 24.
 ὁ πρόπλους, 858, 48.
 τὰ πρόποδα τῶν Ἀλπίων, I. 830, 5. n.
 προσωλιμὲ ἡμῶν ὁ λιμὲς, II. 683,
 79. n. 803, 33.
 πρῶμζον ἐσθῆσθαι, 52, 63.
 πρὸς. ἐλπίσας τὴν νύκτα πρὸς τὴν
 καίτων ἵσθαι, I. 308, 64. n. II.

339, 14. πρὸς εἰ καὶ ἰδὼς τις
 ἔστιν ἐς τὴν πόλιν, 617, 73.
 τὸ προσπαρουμένον, donum salu-
 tationis causa datum, 457, 63.
 πρόσμυς. προσμύσης μεταβολὴς le-
 gendum puto I. 510, 82. pro
 προσμύσης. cf. 577, 94. 791, 20.
 προσπαυέων, 862, 99 cum *Musgr.*
mutavi in ἡρὸς ἑπαυέων.
 προσπαυέων, diserte adicere di-
 ctis, 517, 91.
 προσχω τινι, audio aliquem. &
 ejus rationem habeo, II. 804,
 38. navi adpello: *hinc* Ἰσχυ
 προσχών, 234, 10. pro προσχών,
 mollioris soni causa *elisa* al-
 tera litera ε, ut ap. *Thucyd.*
 I. 15. & *Herodot.* I. 2. III. 48.
 & saepe aliàs.
 προσχών. τὸ προσχών ὡν ἐμὲ δινοῦν
 ἔστι ποῦνι, 771, 83. ὡς οὐδὲν
 τῶνδε Ρωμαίους προσκέντρων, I.
 508, 49. aut οὐδὲν legendum,
 (ut p. 993, 77 sq.) aut προσ-
 κέντρων.
 προσκίμαι. προσκίσει τῷ ἔργῳ, 82, 63.
 ni πρόσκειτ legend. ut 126, 20.
 προσκίσει, II. 327, 14. n.
 προσκλίσω, obsecro, I. 224, 83;
 πρόσκαιρος, II. 768, 26.
 πρόσκαιρος μικρὸν ἔτι, I. 439, 34.
 πρόσκειμαι & πρόσκειναι, II. 210,
 4. 536, 92. 736, 99.
 προσδευαμένον τῶν φέρων, 537, 35.
 πρόσπιδάμ. δέξαι ψευδὲς προσπιδά-
 σιν, 236, 35. *vid. var. lect.*
 προσπίπτω τινι, I. 36, 92. διόλου τῷ
 γυναικὶ προσπίπτων, 280, 72: πρὸς
 φάσει τοῦδε τοῦ θάρσους προσπί-
 πόντος, II. 203, 82. n.
 προσπίπτω, 484, 22.
 προσπινών, 423, 73 in πρὸς πινών
 μεταβ. *mutavi.*

προσπίπτω. ἀρχὴν ταυτοῦ προσ-
 πινών, sic cum *Aug. & Vrata*
legend. II. 1, 10.
 προσπινών, & προσπινών, 631,
 10. 755, 9.
 προσφάσμα. οὕτως μοι προσφάσκει
 δε, 773, 25.
 πρόσχημα, (vana) species, 762, 36.
 προτείνω, in altum tollo, I. 58, 4.
 offerro, 32, 20. I. 15, 42. καὶ
 ἔρμαι, provocho ad foedus, 28,
 89. 736, 10. condiciones serps
 67, 44. 218, 97. 594, 92.
 προτίχημα, πρόσληψις, 439, 34. n.
 προτίθεται, in προστίθεται μεταβ.,
 II. 481, 80.
 προτιμῶ, praefero, τὴν ἀδελφὴν τῆς
 πατρὸς, 768, 32. *Paff.* ἀποδοῖ
 προτιμῶμαι, 355, 81. ἐς τὰ μέγιστα
 εἶνα προτιμ. 434, 75. *Med.* προ-
 τιμῶμαι ἑμαυτῷ θανάτου, mortem
 potius dignum me censeo,
 mortem praepeto, I. 628, 61.
 προτύχων, ante nactus. II. 75, 33.
 ἐς προὔπτον ἰλαπιδέ, I. 404, 67.
 προὔργου τιδόμενος, τὸ σφίγγειν ἀσφί-
 λει, 559, 35.
 προφάτω, antecello, 554, 10. n.
 δέξαι σφίσει -- προφάσκει, 689,
 75. n.
 προφύγντος αὐτὸν τοῦ ἰσχυ, 494,
 50.
 ὁ προφύγντος, 178, 30.
 πρῶρεως, 658, 69. 677, 4.
 πρύφω. πύφω πατυμέναι, II. 624,
 86. πρυφός, 759, 75. I. 217, 67.
 πυνδαίνωμαι τῷ τῷ audio hoc, 564,
 69. n. 569, 58. 576, 85. 578,
 9. & c.
 πυρὸς, πύρσυνω, 697, 23 & 28.
 πύρσις, II. 296, 63. 857, 37.
 τὸ πῦρ πύρσις, 485, 26.

Ράβδ, I. 531, 71. 593, 69. 866, 66.

ῥάβδον ἡμεῖς λέγουσιν (ἀπὸ ῥάβδου ῥάβδος) τὴν ῥάβδον, 102, 21. αἰματὶ ῥάβδον (ῥάβδ. ῥάβδος.) II. 201, 42. n.

ῥάβδος. τοὺς ῥάβδους ἀφαιρῶν ὑπὸ ῥάβδου, I. 649, 25.

ῥάβδον ῥάβδον, II. 823, 63.

ῥάβδον ῥάβδον, 147, 71.

ῥάβδον τοῦ ῥάβδου, I. 442, 80. 553, 90.

ῥάβδον, II. 827, 35.

ῥάβδον ῥάβδον, 859, 75. 863, 40.

ῥάβδον, 94, 73. ῥάβδον, 585, 20. I. 221, 46.

ῥάβδον, calix, 819, 90.

ῥάβδον. ῥάβδον ῥάβδον ῥάβδον, II. 812, 85.

ῥάβδον, latine loquor, I. 580, 59. 67. cum Romanis sentio, 390, 46. 510, 80. 67c.

Σαγηνεύω, I. 741, 85.

ῥάβδον, 764, 82.

Σαγηνεύω, 151, 61. n. 152, 70. 166, 21.

ῥάβδον, absol. mari me committo, 756, 36. cum acc. τὸ ῥάβδον, II. 610, 59.

ῥάβδον προσημῶν, I. 424, 77.

ῥάβδον, 678, 14. 679, 31.

ῥάβδον, 433, 34.

ῥάβδον, 549, 13. 67. 598, 51. ῥάβδον, 121, 31. 218, 92. ῥάβδον, id. 121, 43.

ῥάβδον, II. 556, 14.

ῥάβδον, I. 782, 81. n.

ῥάβδον, 246, 95.

ῥάβδον, πολλὸς τειχεμαχος, II. 759, 72. annulus ferreus, I. 619, 16.

ῥάβδον, ὑπὲρ τινος, 592, 42.

absol. ferreum annulum gesto, I. 450, 16.

ῥάβδον, 119, 2. n. 142, 98. n.

ῥάβδον, 550, 80. n. 714, 44.

ῥάβδον, (ἀπὸ κατὰ ῥάβδον) 500, 56.

ῥάβδον, 323, 20. II. 628, 65.

ῥάβδον, 59. ῥάβδον, I. 267, 62. 59. n.

ῥάβδον, i. q. προσημῶν, 320, 65.

ῥάβδον. ῥάβδον, II. 843, 5.

ῥάβδον. ῥάβδον legend. pro ῥάβδον, 327, 14. n.

ῥάβδον, i. q. ῥάβδον, I. 360, 70.

ῥάβδον, 413, 5. 421, 43.

ῥάβδον, 283, 25. 677, 88. ῥάβδον, 78, 9.

ῥάβδον, calix deriv. vid. ῥάβδον.

ῥάβδον, 661, 21. μετὰ ῥάβδον, cal. 660, 2. ῥάβδον, i. q. ῥάβδον, 305, 15.

ῥάβδον, 829, 61. 830, 83.

ῥάβδον. ῥάβδον (forte - ῥάβδον) I. 332, 75.

ῥάβδον ῥάβδον, 753, 96. n.

ῥάβδον ῥάβδον, II. 21, 27.

ῥάβδον ῥάβδον, 680, 17. ῥάβδον ῥάβδον, II. 442, 70.

ῥάβδον, i. q. νῦν ῥάβδον, 749, 29. n.

ῥάβδον forte legend. pro ῥάβδον, II. 395, 40. cf. 88, 67.

175, 23. I. 109, 17.

ῥάβδον. ῥάβδον τὰ ῥάβδον, 81, 45. ῥάβδον καὶ τὴν ψυχὴν ῥάβδον, II. 857, 39. n.

ῥάβδον. ῥάβδον, vid. n. ad I. 305, 17. cf. Zeun. ad Xenoph. Cyrop. p. 217.

ῥάβδον, II. 673, 99.

ῥάβδον, I. 380, 80.

ῥάβδον, ῥάβδον ῥάβδον ῥάβδον, II. 773, 9. cf. I. 490, 94. ῥάβδον

- πται ἀπὸ χρυσῷ, 328, 14. *φι-
φανωτάμνοι*, coronati, 163, 60.
φίλοι, 193, 62. n. *ἔφ* 73. ἀναγγρα-
φίω *φίλοι*, II. 616, 69.
φρατρία *ἔφ* *φρατρία* *permut.* a li-
brar. I. 13, 90. n. 95, 51.
φρατρίω, II. 371, 35. n. *cf.* n. ad
 369, 3.
φρατρίων *των*, 647, 74. n. III. 18,
 55. n.
φρατρίων *ἔφ* *φρατρίων* *sæpe permut.*
tant librarii: *vid.* n. ad I.
 569, 60.
φρογυλῶν *ισθῶν*, *plenis velis*, II.
 641, 82. *φρογυλῶν* *πλοῖα*, *one-*
rarizæ naves, 578, 94.
ὁ φρωματισμός, 582, 76.
φύ. *φύ* *abundans:* *πρὸς* *δύω* *καὶ*
πρὸς *αὐτοῦ* *οὐ* *Καίσαρος*, 415,
 66. n.
φυσῶν, *ejusd. sententiz*, 345,
 8. *veniam dans*, 387, 8.
συγκάμνω, *πιπ.* *συγκάμνω*, 170, 87
συγκιτῶ, 42, 80. 56, 32. 109, 26.
 I. 650, 41.
συγκλῶδες *ἀνδρες*, 592, 54.
συγκρίσις, *comparatio*. 345, 4. *ἔ*
συγκρίσειν, *ad differentiam*, 18,
 70 *ἔφ* 77. 277, 14.
συγκροτῶ. *συνεπικροτῶντο* *αἱ* *παρε-*
σκειναι, II. 295, 56.
συγκρούειν *τινάς*, 893, 43.
συγκύρημα, *momentum accedens*,
res concurrens cum altera,
ipsa concurrentia, I. 16, 47.
 II. 588, 82. 681, 49. 825, 3.
συγχύω, *τὸν κόσμον*, I. 589, 4. 666,
 16. *τὰς συνθήκας*, 410, 61.
συγχύω, *obruo*, 858, 35.
συγχωτῶ, 114, 14.
συλλαμβάνω, *cum dat.* 135, 85. n.
 783, 91. *ἔφ* c.
συλλαχίζω, 709, 44. II. 716, 62.
συμβαίνω *ἐς* *ταῦτα* *legend.* I.
 506, 11. *vid.* n.
συμβάσις *ποιῶν*, 27, 84.
συμβαλάω *τινι*, *congregor, occurro*,
 541, 76. II. 712, 3. *ἔφ* c. *præ-*
lium committō, I. 148, 8. *συμ-*
βολή, *congressus*, 769, 49.
συμβάλλω, II. 26, 23.
συμβάλλω, 613, 13. n. 639, 50.
συμβάλλω, *ex pacto*, 359, 47. n.
συμβῶμαι, I. 195, 8.
συμμεμεσῶμαι *Κροτῶν* (*ἔ?*) *ἰμφῶ-*
λας, II. 610, 52. *ἔτα* *ἰμῶν* *συμ-*
μαχίσταται, 616, 68.
συμπαρομαρτίω, I. 866, 59.
συμπιπῶ *τὰς* *Ἀλφειῶν*? II. 739, 43
συμπάτω, *χυμῶν*, I. 541, 85. *κ-*
κῶ, 112, 89. 401, 32.
συμφέρι, *i. q.* *ἀσφείρι*, *in publ. usus*
confero, II. 574, 32. 575, 46.
συμφέρονται *τῷ* *ἑστῶ* *κυνόφω*,
 691, 68. *ἀλλῶ* *δυνάμει* *συμφέρι-*
σθαι, 852, 42. *ποταμὸς* *συμφέρι-*
μος *τῷ* *πικριτικῷ* *ματι*, I. 214,
 15. *Adde* 102, 13. 497, 3. *συν-*
πύχθη *γνώσει*, *accidit, usu ve-*
pit, 586, 25. II. 117, 66. 148,
 98. *μεγάλη* *κατὰ* *συνπύχθη*, *in-*
cidit, I. 594, 88. 196, 24. *ἔφ* c.
σύν, *per ellips. intelligend.* 247,
 14. n. 625, 8.
συναγορεύω, 20, 5. II. 192, 5.
συνέγω, *res gestas continua nar-*
ratione complector, I. 176, 87.
 n. II. 897, 18. n. *τὴ* *τίλος* *τῆς*
ἥκας *συνάγειν* *ταῦ*, 143, 12. *cf.*
 n. *ad* I. 302, 50. *ἐδ* *ἀσφαλὲς* *ἡ*
χερὶ *συνῆσαν* *ἀμφοτέρων* *παρ* *αὐ-*
τῶν, II. 728, 76.
συναράσθαι *ταῦ*, 655, 13. I. 146, 81.
 546, 70.
συναρτίζω *ἀλλήλους*, *se mutuo tu-*
tari, II. 549, 93. *συναρτίζω*
 Z z 3 4

adjutor, vulgo 306,47. (*ubi ex Aug. dedi παρωπιθαλ.*) III. 15,52.

συνδημαγωγία, II. 426,45.

συνιδών. πολλά αὐτοῖς συνιδέσθαι ἔργα λέγεται, I. 495,78. τὸ συνιδέσθαι, 472,81. 547,45. II. 114,8.

συνιδῶ.συνιδών, conspicatus, I. 703,48. considerans, reputans, 381,89. n. 493,45. 63c.

συνεξάγω. συνεξήγαγον ἑαυτὴν, simul se ipsam vita privavit, 561,8.

συνεξιστάσθαι τινι, 700,59.

συνερανίζω. ἀλλήλοις τὰς χεῖρας, 186,99.

συνεργάζομαι, συνεργία, οὐδ' ἐς πάντα, 57,44. I. 629,25. ἑκὼν ἐς τὸν θάνατον συνεργῆναι, 626,30.

εὐνοίαις τῶν παρόντων κακῶν, II. 549,99.

συνεσπιδάω, I. 790,7.

συνεσπίζω, 563,53. n. 703,50. n. II. 71,79.

συνεσπάζεσθαι τὸν πολ. I. 79,28. 16q.

συνεχῇ γνώμῃ, 393,93. συνεχῆς, i. q. συνεχῶς, II. 883,70.

συνέδομαι, 29,71. 527,51. I. 530,83. n. III. 18,58.

συνέθως, II. 829,62.

συντηριφία, condensitas arborum, opacitas, 663,38. — (n.

συνεσθῆσαι, congratulatio. 802,16.

ἐπὶ συνθήσει, componendæ pacis causa, 717,78.

σύνθημα, tessera mil. 280,89. 772,97. 63c. 99. κατὰ σύνθημα σάλπιγξ, 761,15.

συνήμη. συνέσι δὲ τῆς χάριτος ἡμῶν, 719,16. n. 825,25. I. 106,91.

εὐνους, cogitabundus, 325,64. II. 334,31.

συνόδια, 135,74.

συννοήζειν ὑμᾶς, in colon. deduco, 370,21. πόλιν, condo urbem vel coloniam, 608,30. Vide-
tur idem esse, quod instauro oppidum colonia deducta, I. 400,44. 63c. 50. 537,19.

συνουκισμός, 305,10. 306,29. 499,38.

συνουσία, 161,31. συνουσίαις (συν-
conviviis? ut ap. Polyb.) ἀν-
τάμψε. τοὺς δυνάτους, II. 106,80.

συντάσσω, τὸν μάχη, restituo pra-
lium, I. 356,92. n. συνετάξαι
μοι ναῦν, II. 593,68.

συντελεῖν τινι, operam navare, 344,47.

συντριβόμαι, 499,70. I. 14,9. πλε-
λιμος συντριβέεις, II. 309,98. n.

συντήνυμι. μάχη συνεββαγία, 674,23.

κατὰ συστάσεις, catervatim, 881,39.

συχναί τῆς Ἀσίας, multe partes As-
iæ, 731,41.

σφαγῆ, cf. σπάζω. πτείνουσιν ὡπλι-
μένοι ἐς τὴν σφαγὴν, 190,16. n.

σφετερίζομαι, passivè, 284,39.

σφίγγος, postea, 647,88.

σχήμα τετραγώνον, II. 812,79. n.

σχολαίως, 526,42. σῶστρον, 611,66.

σωφρόνισμα, I. 408,31.

σωφρονισμός, 387,83.

Τὰ Ρωμαίων, jura civium Rom.

II. 34,43. bona Rom. 706,91.

partes Romanorum, I. 557,54.

685,32. 63c. τὰ τῆς γνώμης
326,77. 434,48.

τανία, ἡ γλῶσσα ἐκωλύτο, 476,55.

435,69.

ταλαιπωρία, 14,14. 542,7. τὸ τα-
λαιπώρον, 125,5.

ταμιευμένοι τὸ ἐγχαλμα τοῦ Σόφους,
607,14.

τάξις, *de tripl. acie*, 582, 77.

ταχυεργία, 342, 45. n. II. 160, 94. n.

ταχυεργός, ταχυεργός, ταχυεργός,
342, 68. n.

τακταίρωμαι, *absol.* I. 692, 46. n.

τινός τι, II. 826, 16. τινός ἐκ τι-
νός, 771, 87 sq.

τακταίρωμαι, I. 453, 55. n.

τακταίνεσθαι ἔπλα, 780, 47.

ὁ τέλειος τῶν παιδῶν, 630, 87. τι-
λαιότερος ἀπὸ παιδὸς ἀτελοῦς,

606, 91.

τέλειον, *prorfus*, II. 13, 95.

ἐς τέλειον ἐκείλῳ, 841, 54.

τὸ τέλος, τῷ ἄρτος, I. 633, 48. n.

Ἀπὸ confinium, 668, 35 ? n. τὰ

τέλη, *magistr.* 309, 74. 342, 48.

οἰκίαις τέλει, 516, 70. καποῖς,

II. 195, 44. τὸ τέλος αὐτῶ τῆς νί-
κης συναγωγῶν, 143, 12. τὴν νίκην

ἐς τέλος ἐξυργάσαντο, I. 703, 50.

τέμενος, *area sacra*, II. 299, 25.

τετραγώνος, 851, 37.

τετραγώνουμαι, I. 552, 66.

τετραδαρχία, 611, 69.

τέχνη, *collect. res artificiosae factae*,

675, 57. τέχνη, (i. q. τέχνηται

vel χειροτέχνηται,) *artifices*, 685,

25.

τεχνίτης ἀνὴρ, *dolosus*, 244, 73.

285, 55.

τῆδε, 76, 86. n.

τῆλεοντος, *tantulus*, 305, 14.

τῆλον τι χιλίων ἀλφίων, (ἀπὸ ἐν χιλ.

ἀλφ.) ? 739, 54.

τίειν ὑποσχών, 450, 8.

τιτυμείας, 388, 5. n.

ἐν τοσούτῳ, 840, 50. n. II. 10, 55.

τρίβειν, 416, 76. n.

τριμητρίαι φάσλαι, 837, 84. n.

τριμύρατον, 186, 2.

τρεμνόμενα, *in neut. gen.* I. 237, 51.

τριμύρατος, II. 136, 91.

τριμημέριος, τὸ τριμημέριον, I. 131,

8. n. 699, 71.

τρυφῆς, ἔξ τρυφῆς, 81, 53. 469, 38

τρυφῶ. τρυφωμένης, *Reg. C. bene*,

II. 537, 98. cf. n. ad I. 341, 29.

τρυφῶ ἔξ τρυφῶ. τρυφόμενος, 92, 2.

236, 29. n. 341, 29. n. II. 215,

85. 683, 80. ἔξ τρυφῶ. τρυφῶναι vel

τρυφῶναι, I. 45, 16. n. 93, 20.

τρυφῶ, ἐπιστολῶν, 291, 59.

τρυφῶναι ἔξ τρυφῶναι, 681, 65 ἔξ

67.

τρυφῶναι ἔξ τρυφῶναι, II. 651, 35.

Τρυφῶναι ἐς τὴν εὐτυχίαν, I. 184, 26.

n. ταῖς εὐπραξίαις, 594, 91.

ὕψιστα μελῶδον, II. 152, 61. ὕψος

ἐς τοσούτῳ, 722, 72. ὕψος σάφους,

I. 81, 54.

ὕψιστος ἔξ ἐπ' αὐτῶν, 319, 51 sq.

n. 540, 60. n. ὑψίστος ἐς κρίσιν

105, 70. II. 49, 1. 54, 90.

ὕψιστος, *cum gen.* I. 52, 13. 217,

73. ἔξ vulgo II. 326, 1. *Cum*

dat. 353, 51. 633, 49. I. 550,

44. 868, 90.

ὕψιστος τινι, *honoris causa*, 799,

67. 867, 76. cf. n. ad 396, 32.

Sed II. 770, 72, *cum acc.* ὑψίσ-
τος ἐκτός ὄντα, *ni potius ὄντι*

rescribendum. Obviam ire ho-

sti, I. 861, 90. 450, 21. II. 755,

51. ἔξ τρυφῶ. ὑψίστων *restitui*

595, 99, *pro mend.* ὑψίστων.

ὕψιστος, 538, 14.

ὕψιστος, *cum acc.* 590, 17. 589,

13. 647, 82. ἔξ τρυφῶ.

ὕψιστος, II. 273, 68. 745, 44.

ὕψιστος, *de proconsule*, I. 288, 6 n.

Sic ὑψίστος *proconsularis di-*

gnitas, 202, 20. ἀνδρὶς ὑψίστος,

consulares, II. 295, 50. 574,

72 sq. ὑψίστος; ἀρχὴ, *supremus*

2225

- magistr. de Dignitate, I. 80, 34. n.
- ἐπιδοῦναι; ἀλλοῦ, II. 200, 19. Ἐπὶ
vulgo I. 364, 33. pro ἐπιδοῦναι.
- ἐπιδοῦναι. ἐπιδοῦναι ἡμῶς ἐς ἀκρῆς
ἐνδοξα. ἐνexit nos, II. 649, 5.
- ἐπιδοῦναι, Ἐπὶ ἐπιδοῦναι, I. 55, 1, 52.
n. 809, 34. Ἐπὶ.
- ἐπιδοῦναι τὴν ἡμέραν, 220, 25.
ἐπιδοῦναι, 465, 61.
- ἐπιδοῦναι, II. 309, 40. n.
- ἐπιδοῦναι, (i. q. περιδοῦναι, despiciere;
negligere,) sq. ἰσφιν. vel accusf.
partic. I. 47, 41. 219, 2. Cum
genit. II. 17, 65. Ἐπὶ vulgo I.
814, 17.
- ἐπιδοῦναι τὸ κῶμα, II. 830, 71.
- ἐπιδοῦναι, I. 177, 95.
- ἐπιδοῦναι, differo, 479, 97.
- ἐπιδοῦναι, τὴν, II. 373, 80. ἐνδοῦ,
781, 47.
- ἐπιδοῦναι, 603, 36. 632, 33.
Ἐπὶ. ἐπιδοῦναι τοῖς σφραγίσιν, 565,
67. Ἐπὶ ἐπιδοῦναι τοῖς σφραγίσιν. 550
12. ἐπιδοῦναι (i. q. ἐπιδοῦναι,)
I. 135, 85. 663, 51. 670, 75. II.
172, 6. 190, 69. Ἐπὶ.
- ἐπιδοῦναι, ministri navales, 658,
54. vid. Reisk. Ind. in Demosth.
Ἐπὶ Duker. ad Thucyd. VI. 31.
- ἐπὶ, σάλπιγγι, II. 82, 59. n. ἐπὶ σπ
μείοις, 125, 13. ἐπὶ λῦγῃ. I. 864,
24. ἐπὶ ἀνάγκῃ νόμων, II. 734,
69. sed ἐπὶ ἀνάγκῃ, necessi
tate coactus, necessario, 735,
74. Ἐπὶ. ἐπὶ διαταῖς τοῖς Αἰσθ
σι, I. 264, 2. ἐπὶ τὸ τῆχος, 537,
27. Ἐπὶ 38, ubi mend. vulgo ἐπὶ
ἐπὶ δόλῳ, subfellium, 461, 99.
- ἐπὶ δόλῳ, τὴν τὴν ἐς δουλείαν, 507,
31. κατηγόρους, subornare, II.
103, 35.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, (i. q. ἐπιδοῦναι)
702, 1. I. 500, 50.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐαυτῶν ἐς κῶμα,
500, 44.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, exemplum, 424, 83. II.
563, 38.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, I. 856, 4.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, pro ἀπὸ. 77, 2. n. ἐπὶ
ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 677, 3. n. ἐπὶ
ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι
dissimulans se hostem esse ju
dicatum, 730, 2. ἐπὶ ἐπιδοῦναι
Μακρονόστον? (an Μακρονόστον?
an ἐς Μακρ.) 319, 51. n. ἐπὶ
ἐπὶ ἐπιδοῦναι τῆς δουλείας τὴν ἐπιδοῦναι,
causante statem, II. 516, 55.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, subripio, I. 669, 64.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι τὴν ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι
ἐπὶ, exceptit, corripuit enim, 70,
97.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι τὴν ἐπιδοῦναι, 93, 19. n.
ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι, rationem
habere excusationis, II. 545, 30.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 776, 61.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, absf. maneo, 302, 31. ἐπὶ
ἐπὶ ἐπιδοῦναι, II. 534, 50. Adde 394,
28. n. Cum acc. exspecto, 818,
85. ἐπὶ ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι I.
887, 78. n.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 550, 35. II. 604, 51.
ἐπὶ ἐπιδοῦναι Καίσαρος, 674, 21.
I. 849, 3.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, n. ἐπὶ ἐπιδοῦναι vocab. vulg.
II. 6, 48. pro ἐπὶ ἐπιδοῦναι.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, cuniculus, I. 752, 79.
758, 77. ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι, cloa
ca, II. 583, 79. ἀδελφῶν. ἐπὶ ἐπιδοῦναι
ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 547, 64. Ἐπὶ (u. vide
tur) 131, 11. n.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 149, 19.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι, I. 395, 29.
- ἐπὶ ἐπιδοῦναι ἐπὶ ἐπιδοῦναι, 59, 67. 783, 86.
817, 63.

ὑποστρέψας, 783, 89. I. 74, 52.
 ἢ ὑποστρέψας, (forte ὑπὸ τρεῖς)
 753, 82.

ὑποστροφῶς, ἀνὰ, II. 885, 15. ἔχθρα,
 548, 84. 547, 71. 653, 71.

ὑποστροφῶς, deprimō, minuo, 719,
 23. ἢ πάλιν ὑποστροφῶς, in
 paupert. prolapsus, 175, 24.

ὑπὸ τῶν, 380, 87. πάλιν ὑπὸ τῶν καὶ
 εὐπείῃ, I. 699, 80. ὑπὸ τῶν καὶ
 plana & aperta, 532, 22.

ἢ ὑπὸ τῶν καὶ ὑπὸ τῶν, radix mon-
 tis, 561, 28.

ὑπὸ τῶν καὶ κατανόησις, II. 547, 65.
 ὑπὸ τῶν καὶ, 675, 36.

ὑπὸ τῶν, I. 72, 18.

ὑπὸ τῶν, subtus insidior, 856, 3.
 ὑπὸ τῶν, 691, 43.

ὑπὸ τῶν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν, recepit,
 promissit ei. 189, 9. 742, 40.
 ἢ ὑπὸ τῶν, statio nav. 780, 49.

Φακιάσιον, II. 726, 36.

ἢ φακιάσιον τῶν καὶ, adparitio,
 conspectus navium, 662, 24.
 247, 11. ἢ φακιάσιον τῶν καὶ
 δὲ, I. 598, 52. ἢ φακιάσιον τῶν καὶ
 ἡμῶν φακιάσιον συνεπείρεται,
 112, 25. ἢ φακιάσιον τῶν καὶ
 γαμῶν τῶν σχήματι τοῦ σώματος
 συνεπείρεται, 497, 2.

Φακιάσιον καὶ τῶν καὶ, 39, 25.

Φακιάσιον, 514, 38.

Φακιάσιον, 14, 14. 75, 62.

Φακιάσιον, 592, 60. n. cf. δὲ καὶ Φακιάσιον,
 i. q. προφῶν, 367, 83. n. ἢ φακιάσιον
 Φακιάσιον τῶν, inferiorem disce-
 dere, II. 231, 56.

Φακιάσιον, ἢ φακιάσιον Ἀντίοχον ἢ φακιάσιον
 οὐκ ἐν Σαρδ. γινώσκ. I. 578, 12. n.
 οὐκ ἐν Σαρδ. γινώσκ. Φακιάσιον, nihil
 amplius contra facere pote-

rant, 703, 40. μεταστροφῶς ἢ φακιάσιον
 οὐκ ἐφάπτεται, nunc non am-
 plius poterant ἢ φακιάσιον. 588, 91.

Φακιάσιον ἢ φακιάσιον, 14, 9. n.

Φακιάσιον ἢ φακιάσιον, 535, 60. cf. ἢ φακιάσιον.
 Φακιάσιον, 308, 11. n.

Φακιάσιον, 35, 77. 156, 45. 586, 45.
 ἢ ἐκ τῶν φακιάσιον, 160, 10.

Φακιάσιον, 230, 53. 250, 65. 541,
 78.

Φακιάσιον. ἢ φακιάσιον (vulg. ἢ φακιάσιον)
 586, 47. ἢ φακιάσιον τοῦ Κασίνο, cf. ἢ φακιάσιον.
 ἢ φακιάσιον, II. 442, 6. 506,
 92. 514, 28.

Φακιάσιον, liberalitas, largitio, 239,
 98. 175, 24. 184, 65. καὶ φακιάσιον,
 honestum studium, con-
 tentio, 245, 99.

Φακιάσιον, 92, 31.

Φακιάσιον, ἢ φακιάσιον. I. 93, 19. ἢ φακιάσιον,
 103, 35.

Φακιάσιον, signum pugnae, 213, 3.

Φακιάσιον, II. 689, 79. 733, 50.
 ἢ φακιάσιον, 654, 97. n.

Φακιάσιον, I. 619, 14.

Φακιάσιον, 751, 57.

Φακιάσιον, 479, 4.

Φακιάσιον, insolens, 663, 54. II. 810,
 45. Φακιάσιον, 465, 10.

Φακιάσιον, I. 442, 75.

Φακιάσιον, lignatio, 158, 74.

Φακιάσιον, 214, 14. 581, 72.

Φακιάσιον, 367, 73. n. Φακιάσιον, ἢ φακιάσιον
 II. 807, 84. 844, 7. Φακιάσιον,
 700, 61. Φακιάσιον, I. 158,
 80.

Φακιάσιον, II. 524, 9. Φακιάσιον, ἢ φακιάσιον,
 416, 5. n.

Φακιάσιον, 379, 60.

Φακιάσιον, I. 471, 64. II. 12, 83.
 14, 20. vites, 127, 33. coll. 126,
 30. τὰ φακιάσιον (oppo. σπειν
 ῥέματα,) 10, 57.

- τὰ Χαλασθήρια τῶν πυχῶν, II. 630, 95. (ἀνασπασθήρια, lin. 98.)
 χαλάω, περὶ χαλασόντος τοῦ πνευμ. 680, 16. *pass.* ἰδέναι καχαλασμέναι, I. 751, 60.
 χαλασθῆναι. χαλασθέντες, II. 402, 57. 213, 58. 254, 46. χαλασθέντες, 455, 27.
 χαλκὸν ἰσθῆναι, I. 579, 40.
 χαλκίαν, ἀπ' χαλκίων, 803, 32. χύτρα χαλκῇ, 205, 72.
 χαλκίον, νομισμ. II. 720, 30. (19. χαλκίστον, I. 619, 16. ἰδὲν, II. 155, 1. χαλκίοντες, politiores, 624, 96.
 χαρίζω. καχαρισμένος, I. 206, 86. n. χαίμασι, ἀπ' γυμνασίου? 812, 83. n. ἢ τινι χαίμασι, I. 454, 74. n.
 χεῖρ. διὰ χειρὸς ἔχειν, 676, 80. 709, 45. II. 58, 56. *ἔσθ.* διὰ χειρὸς εἶναι, paratum esse, adesse, 831, 4. διὰ χ. ἔρχομαι τινι, I. 250, 73. ἢ χερσὶν ἢ σολ, tecum pugnavit, II. 885, 11. *cf.* I. 562, 31. ἢ ἐν χερσὶ θάνατος, (*opponitur fami*,) 683, 78. *cf.* I. 114, 15. 487, 46.
 χειροκρατία καὶ βία, II. 26, 12.
 χέω. ἔχευτο δρόμῳ, 674, 27. τὸ χθαμαλὸν, I. 854, 75.
 χιλὸς καὶ πρὸς, 436, 81.
 χοινίς, *dimin.* τοῦ χοίνικ, *pedica*, II. 571, 79.
 χορηγία, 834, 45. I. 120, 15.
 χόω. χόωμαι ἔχου, 752, 79. II. 609, 34. εὖν τὰ φρον (i. q. ἐνέχου) fossam aggere replevit, I. 328, 13. 439, 36. II. 628, 65.
 χράσθαι. ἔχρησάτο τῷ ἔλθει, I. 729, 89. χρωμένους, mutuo fumen-
- tes, II. 747, 72. ἔχρη, oracula edebat, 765, 3.
 χρεὼν, *indecl.* fatum, 500, 88.
 χρηματίζω, nominor. I. 98, 99. n. jus dico, 222, 66. n. confulo, an in rebus agendis verfor? II. 328. n. publico negotio vado, concionem habeo, 89, 80. χρηματίζομαι, pecuniam facio, 427, 52. 890, 88. *ἔσθ.* Hinc χρηματισμός, comparatio pecuniae, I. 162, 43.
 τὰ χρήσιμα, res usu necessariae, 603, 33. 767, 31.
 χρηστοῖς μετὰ θῶν, 418, 94? n.
 χρηστέος, ironice, II. 717, 92.
 χρόνος, duratio, antiquitas, aetas, 9, 37. 408, 28. 453, 59. situs & squalor? 220, 20. n.
 τὰ χρεῖστα, χρεῖστα, II. 667, 97. n. ἢ χρεῖ παρὰ τὸν γῶν παρὰ πᾶσι, II. 819, 93.
 ἢ χρεῖς, 764, 85. n.
 Ψαφάρς, I. 232, 73.
 ψῆγμα χρυσοῦ, 797, 23.
 ψεύρας ἐντυγχάνειν τινι, infusurare alicui, 286, 67.
 ψυλλῆς, 819, 89.
 ψυχαγωγία, recreo, II. 549, 99.
 ψυχομαχία, 761, 9.
 Ωδύσθαι, I. 163, 58. n. 64, 3.
 ὥρα καύματος, 182, 93. 308, 57. ὥρα θέρους, aestivo tempore, 602, 25.
 ὥρα σοὶ τὸ σωτοῦ σκοπεῖν, 720, 35.
 τὰ ὥραια, II. 662, 15. I. 427, 29.
 οὗτοι ὥραια, 471, 64. ὅτι ὥραιον εἶναι, 474, 24.
 ὠτρύνει ἀσχήματος ἐπὶ τῷ, 649, 24.

FINIS.

